

Provocări și soluții în educație

CENTRUL EUROPEAN PENTRU
EXCELENȚA ÎN E D U C A Ț I E

NUMĂRUL 7
VOLUMUL 3

ISSN 2972 - 2012,
ISSN-L 2972 - 2012

București, 2024

Proiect Educațional Internațional
EDUCAȚIE FĂRĂ LIMITE
Sesiunea de Comunicări Științifice
ÎNVĂȚARE PENTRU FIECARE

Sectiunea III.
Articole, studii

Ediția nr. 7, an școlar 2023/2024

Cuprins

Abduraim Imran	20
Acsinte Alina-Mariana.....	23
Adam Adrian	27
Adochita Alina Rodica	33
Adochitei Liliana.....	34
Afteni Margareta.....	36
Albu Mona Lisa.....	38
Alexa Lenuta.....	40
Ambrus-Torzsa Mónika	51
Andro Lidia	54
Androne Simona Ionela.....	56
Anghel Iulian Sorin	60
Anghelescu Alina Ruxandra.....	62
Angheluta Irina Larisa	64
Anitescu Adriana-Roxana, Mirea Georgiana	66
Antica Anca Maria	72
Antohe Florin Mihai	75
Antohe Gabriela	95
Antonescu Ligia	99
Antonescu Oana.....	102
Aparaschivei Ovidiu.....	104
Apatachioae Mirela.....	107
Apetroae Roxana.....	115
Ardelean Klementina	127
Armencea Mona	134
Arsene Crina-Maria	136
Arustei Eugenia	138
Augustin Melania Carmen.....	141
Avarvari Ioana Daniela	144
Aviana Anca Elena	146
Avram Rodica Camelia	149
Bachner Adelin.....	151
Badescu Daniela Codruta.....	156
Badic Mihaela.....	159
Baican Ana Maria	162

Baicu Elena-Izabel	165
Balan Dorina.....	169
Balan Liana Cristina	172
Balaoiu Liliana	177
Baliban Carmen Laura Florentina.....	179
Baltatu Laura	181
Banu Haricleea	183
Barbarasa Florina	185
Barbieriu Alina Diana	190
Barbu Anca Maria	193
Barbu Elena	195
Barbu Mihaela.....	197
Barbu Simona-Florentina	200
Barjovanu Adriana	202
Barsete Lidia.....	206
Bata Olivita Maria	211
Bazac Valentina	213
Beko Rita	215
Belciug Elena-Brindusa.....	217
Belega Cristina.....	220
Berbeneciuc Nicoleta- Eugenia	222
Bereholschi Anisoara Gabriela	225
Bereholschi Daniel	229
Berger Lucia	235
Berila Iuliana	237
Bernicki Maria	239
Berza Ana Maria.....	241
Bica Iulia	246
Bidian Mihaela	251
Bidilita Florina	253
Bindariu Ioan Gheorghe.....	259
Bira Ilinca.....	264
Biriboiu Olivia.....	270
Biro Ildiko, Crisan Csilla Monika	275
Bistriceanu Alina	278
Boamba Eleonora.....	283
Boar Dorina Mirela.....	286

Bobeica Mariana	291
Boboc Delia	294
Boca Daniela	297
Bocaneanu Silvia	300
Bocsa Aurelia-Georgeta	305
Bodea Doru Catalin	308
Bogdan Laura	310
Boghiu Leontina	312
Boncescu Diana Elena	314
Bonchis Maria-Ioana	317
Bora Mihaela Ileana	320
Borca Marius – Laurentiu	323
Borcila Oana Ancuta, Borcila Ciprian	332
Borlean-Elek Annamaria	335
Boru Monika.....	338
Both Luminita.....	341
Branda Florina.....	350
Bruja Carmen-Vasilica	361
Bucataru Lacramioara	364
Buciu Flavia.....	366
Bucsa Camelia	367
Bucur Alina Carmen	370
Bucur Ana-Maria	372
Budoiu Ion.....	378
Budoiu Maria Marilena	384
Budusanu Marinica	389
Buftea-Jercan Egina-Maria	392
Bugariu Ioan Florin.....	396
Buica Florina-Cristina	404
Bulc Mihaela-Dana	407
Bulgarov Daniela	410
Bunica Gabriela.....	417
Burada Mirela	419
Burca Anisoara	426
Burlacu Crenguta	428
Burtescu Marinela.....	432
Burtica Gabriela	438

Calugaru Adriana.....	441
Capraru Daniela, Apostu Elena	443
Caramizoiu Anca.....	446
Carausu Camelia-Alina	454
Carp Mirela	457
Carpan Irina.....	461
Cazacu Silvia Angelica	466
Cazacu Smaranda Maricela	468
Chetan Luminita Lucia.....	472
Chiac Teodora Valentina.....	483
Chira Elisabeta Micamarianna	490
Chiricu Mara Claudia.....	496
Chirila Alexandra	499
Chis Ioana Florentina	503
Chisacof Monika.....	505
Chivu Andreea.....	508
Cibu Eugenia	519
Cimpoesu Alexandra-Iuliana	523
Cioceanu - Angelescu Octavia – Adriana.....	525
Cioclei Adela.....	529
Ciorba Mariana	532
Ciorogariu Camelia.....	536
Ciubotariu Beatrice	540
Ciuca Carmen Elena	543
Ciuca-Danciu Ioana-Elena	546
Ciumau Maria.....	549
Ciuperceanu Marian.....	553
Ciurescu Adriana	557
Ciurte Ramona-Claudia	560
Clapon Gabriel	563
Clinciu Alina Laura.....	564
Codrea Mihaela-Carmen.....	566
Codrean Ioana Paula	568
Codreanu Mihaela Ioana.....	572
Codrescu Mariana	578
Cojocariu Liliana.....	583
Cojocarui Lacramioara	586

Cojocaru Manuela	590
Condrat Nicoleta	591
Constantinescu Manon	593
Contescu Daniela-Roxana	595
Corches Daniela Cristina	598
Cornea Maria	600
Corodeanu Lavinia	605
Coroiu Liana Ioana	608
Costache Daniela.....	610
Costea Otilia.....	613
Cotet Eugenia Iuliana	616
Cotovanu Adriana	618
Covaci Ana-Maria.....	621
Cozma Magdalena.....	623
Craciun Ionela	626
Cretu Crina Georgeta	628
Crevco Elena Loredana.....	631
Criciotoiu Narcis.....	640
Crisan Anca	644
Crisan Ioan Dorin, Crisan Maria Emanuela Simona	647
Cristoltan Codruta Anca	652
Cront Valentina-Elena	655
Cruceru Loredana Gianina	660
Cucu Ingrid	668
Cumpanasu Alina	677
Curcudel Elena	680
Curea Roxana	684
Curelaru Madalina	690
Cursaru Ana.....	692
Damaschin Gianina	701
Danaila Cristina	704
Danciu Angelica.....	707
Danciu Ionut Florin.....	713
Danciu Mirela Gabriela	717
Danila Daniela	721
Dascalu Elena Laura	732
Dasoveanu Ancuta	743

David Catalin-Petrisor	745
David Stefania Roxana.....	748
David Valentina	755
Davidescu Florentina-Georgiana.....	759
Davidescu Raluca Ioana	762
Deac Monica	764
Dehelean Crina.....	766
Demeter Ana	769
Demian Ana-Maria	772
Denes Annamaria.....	775
Detesan Anca	779
Diaconescu Armasescu Claudia	787
Diaconu Maricica	793
Dinca Cristina	797
Dinu Adeline Georgiana	800
Dinu Elena	803
Dirle Mirabela	805
Dobre Fracea Eleonora, Murgulet Elena Liliana.....	809
Dobre Ramona Cecilia.....	812
Dobrea Mihaela	814
Dobrica Iustinica Teodora.....	816
Docolin Garofita Sorina	818
Dogaru Elena-Carmen	820
Donea Tecuceanu Gina	825
Dragan Nicoleta.....	827
Draganescu Irina, Streinu Florina.....	830
Dragnea Elena	834
Dragulin Luiza Nicoleta.....	839
Druga Lidia, Neagu Adriana	847
Drugas Serban George Paul	858
Dulceac Dorina.....	865
Dulma Daniela-Iuliana.....	868
Dumitrascu Carmen Elena	871
Dumitrescu Cristiana Floria.....	873
Dumitrescu Cristina.....	875
Dumitriade Carmen	878
Dumitru Mariana	883

Dumuta Simona	886
Eftenie Ioana	889
Eftenie Ramona.....	892
Elek Cristina.....	894
Enache Angelica	901
Fanica Daniel.....	903
Fanu Simona, Muset Emilia.....	910
Farcas Felicia	912
Farcas Violeta	914
Fasie Catalin-Ionica	916
Ferenczi Elena	918
Flaminzeanu Cristina.....	920
Flonta Ileana Violeta	922
Florea Adina Aurelia.....	924
Florea Nicoleta-Adriana	926
Frentescu Iulia Elena	936
Frincu Tantica Dorela	939
Furdui Daniela Maria	943
Furniga Ionela	946
Galbenu Razvan	949
Galeru Raducu.....	951
Gavrila Alexandrina Liliana.....	960
Gavrila Ana-Catalina.....	968
Gavrila Raluca.....	972
Gelatu Manuela Cristina	974
Georgescu Cosmina Mihaela	977
Gerendi Timea.....	981
Ghebosu Tatiana	986
Gheju Simona Cristina.....	990
Gheorghe Laura.....	992
Gheorghe Madalina	995
Gherhes Mihaela-Cristina	997
Ghesescu Nadia Geanin	1001
Ghiga Mihaela Adina.....	1003
Ghimpu Petronela Cerasela	1006
Ghinea Micu Carmen Mirela	1009
Ghinea Oana Diana	1012

Ghionoiu Cristina	1013
Ghirold Alina	1015
Ghita Gheorghita.....	1018
Gitlan Nadia	1026
Glatchevici Alexandrina.....	1037
Gombos Cornelia-Ionela	1040
Gonteanu Ancuta	1043
Gora Nicoleta Luminita	1046
Goron Ana-Mirela	1048
Gramă Adriana	1053
Gramă Mirela	1057
Greco Monica Maria	1062
Grigore Amalia	1066
Grigore Camelia	1068
Grigore Gina Mihaela.....	1081
Grindei Rodica.....	1083
Grosu Valentina.....	1085
Grozavescu Oana Marita.....	1089
Grui Lenuta Nicoleta	1092
Gugeanu Laura	1096
Gugu Raluca	1098
Guraliuc Lucica	1127
Gut Mirela	1129
Gutter Elena	1136
Gyorgy Loredana Mariana.....	1138
Halip Cristina- Elena	1140
Har Larisa Dalina	1144
Herbil Marian.....	1147
Hodisan Mirela Cristiana.....	1151
Hofnar Rodica Magdalena.....	1157
Homorodean Cristian.....	1160
Hongu Aurora Elena	1163
Hosu Ala	1169
Hritcu Claudia.....	1173
Huma Simona Nicoleta.....	1176
Iacobut Alina	1179
Ianosiga Ionela	1182

Ifrim Paula Cristina	1184
Ifrim Paula	1185
Ilie Aida	1191
Ilie Elena Gabriela	1195
Ilie Mihaela Corina	1197
Ion Bogdan	1204
Ion Cornelia	1207
Ionescu Alina Elena	1212
Ionescu Carmen Roxana	1218
Ionescu Maria	1220
Ionescu Vasilica Violeta	1225
Iorga Anca-Mirabela, Ratoi Oana-Elena	1227
Irascu Ingrid	1236
Irimiea Ioana Elena	1240
Ispas Simona	1244
Istoc-Zembrea Ramona	1247
Iuja Amalia	1249
Ivan Cristina	1252
Ivanescu Eliana	1254
Iventa Aurora	1261
Izsak Cristina Stefania	1265
Jercan Andina-Elena	1267
Julan Cosmin Mircea	1271
Juncu Daniela	1273
Jurcut Alexandra-Ioana	1278
Juverdeanu Marinela	1284
Kozilek Renate Aura	1286
Lacatus Cristina	1291
Lala Cezar	1294
Lala Lacramioara	1297
Lalu Jany	1300
Lalu Mihaela Victoria	1304
Lataretu Violeta Cecilia	1310
Lazar Anicuta	1312
Lazar-Petrescu Georgeta	1315
Lazau Alina	1317
Lemnaru Liliana	1322

Leonte Renata Elena	1325
Libu Gabriela	1328
Lolea Ioana-Alina	1330
Luca Elena	1334
Lucasciuc Alina	1336
Lungu Tudorita	1341
Macovei Monica.....	1344
Macsim Daniela Cristina.....	1348
Mada Andreea-Paula	1350
Maldaianu Lidia.....	1352
Malos Adriana	1354
Manolache Elena Rada.....	1356
Mardale Daniela.....	1379
Margin Adriana-Mariana.....	1382
Marian Magdalena.....	1388
Marica Denisa	1392
Marin Simona Daniela.....	1395
Martin Elena Daniela	1400
Martiniuc Elena Luminita	1402
Matache Mihaela	1411
Matei Georgeta	1413
Melniciuc Ioana Madalina.....	1417
Merce Sanda	1421
Mercurean Ioana Otilia	1424
Merisor Adela Petruta.....	1427
Michai Anamaria.....	1433
Micu Iulia.....	1435
Mignea Simona Loredana	1436
Mihai Aurelia.....	1446
Mihai Nina.....	1449
Mihai Sinziana.....	1452
Mihai Steluta.....	1457
Mihail Sorin	1461
Mihaila Simona-Elena	1466
Mihailescu Alina.....	1468
Mihalache Gabriela, Dobrica Iustinica Teodora	1471
Mihalca Loredana.....	1473

Milea Ilie-Radu	1476
Milea Madalina	1478
Milicici Anisoara	1482
Militaru Alexandru-Lucian.....	1484
Militaru Nicoleta Marilena	1487
Milotinescu Irina	1489
Milotinescu Vasile Dan.....	1494
Mincila Maria	1500
Miron Ionica	1501
Miron Silvica.....	1507
Mirze Coca	1509
Misaras Sorina.....	1512
Miskolczi Mariana	1515
Mitrenca Tanta	1520
Mitroi Cristina Mirela.....	1526
Miulescu Tatiana	1531
Mocanu Viorica Eliza	1533
Moise Corina	1536
Moise Emanuel Petrica	1539
Moisiuc Mariana Anca	1559
Moldovan Camelia	1565
Moldovan Erzsebet, Peterffy Csilla	1570
Moldovan Ovidiu-Nicolae	1575
Moldovan Valentina	1582
Morariu Daniela -Georgeta	1586
Moraru Liliana	1589
Morosan Viorica.....	1594
Motoc Monica.....	1595
Motologa Magdalena.....	1599
Muntean Gabriela Valerica	1601
Munteanu Daniel	1605
Munteanu Laura Roxana	1608
Muntiu Amalia Elena, Velescu Marilena Loredana	1620
Murariu Roxana.....	1622
Muresan Delia Maria	1623
Muscalu Daniela Manuela	1625
Muthi Anamaria	1630

Mutu Nicoleta	1633
Nae Ionelia Simona	1636
Nagy Júlia Anita.....	1638
Nasulea Claudia.....	1640
Neacsu Maria Cristina	1645
Neagu Marina	1647
Necula Sorana	1650
Nedelcu Florica Cristina	1655
Negru Camelia.....	1659
Negrut Gina.....	1661
Nestian Viorica-Roxana	1663
Net Anda Delia	1665
Nica Elena Loredana.....	1669
Nichitut Nicolae	1672
Nicodei Cezarina	1682
Nicolae Ioana	1685
Nicolau Mariana.....	1687
Nistor Mihaela.....	1691
Nita Gabriela	1694
Nita Georgiana	1697
Nita Mirela	1706
Nitu Lavinia- Gabriela.....	1710
Oancea Denisia Roxana.....	1713
Oancea-Ferestean Monica	1716
Oarga Daniela.....	1719
Obreja Doruta Mihaela	1721
Oglice Atena	1729
Ogrin Maria	1740
Olar Alina Dana	1742
Olaru Raluca Georgiana	1745
Olteanu Angelica Otilia	1747
Onoiu Ionela.....	1749
Opincariu-Mihinda Mihaela	1752
Oprea Adriana -Ancuta	1754
Oprea Alexandra	1763
Oprea Ana	1766
Oprea Andreea.....	1769

Oprea Camelia.....	1771
Oprea Mara Andreea	1773
Oprescu Marinela.....	1778
Orban Luminita – Sorina	1781
Osztalos Ioan.....	1788
Palade Eulalia Lavinia	1791
Paladuta Elena-Paula	1793
Pantiru Teodora.....	1795
Paraiac Nicoleta Daniela	1801
Parasca Lacrimioara Mariuca	1806
Paris Elena-Gabriela	1808
Pascal Daniela	1826
Pascan Mihaela Loredana	1832
Pastean Camelia.....	1840
Patru Laura	1842
Patru Maria	1845
Paun Mariana.....	1852
Pavel Corina	1854
Pavelescu Lucia	1856
Paveloni Daniela.....	1859
Penciu Simona Mihaela	1863
Perhinschi Amalia.....	1870
Peter Nora	1884
Petre Daniela.....	1885
Petrea Corina	1893
Petreciuc Mihaela	1894
Petrovai Maria.....	1908
Piele Roxana.....	1912
Pielmus Adela.....	1914
Pieptea Gabriela.....	1919
Pinghireac Simina-Elena.....	1925
Pirvanescu Mirela.....	1927
Pitiu Georgeta	1930
Plic Elena	1933
Podumneaca Daniela	1936
Pop Ribana	1939
Pop Sofia Gratiela.....	1941

Popa Andra Florina.....	1943
Popa Irina Magdalena	1948
Popa Maria Liliana.....	1950
Popa Mirela Geta	1954
Popa Nicoleta	1956
Popa Orieta	1958
Popescu Cristian.....	1969
Popescu Daniela.....	1971
Popescu Melania Maria	1980
Preda Alina-Magdalena.....	1982
Preda Mariana.....	1988
Pricope Antoneta	1996
Prundeanu Ciprian	1999
Puflea Garofita	2004
Purcarescu Oana Angela	2008
Puskas Agnes.....	2012
Racheru Tincuta	2017
Rachina Teodora.....	2023
Raducan Dan	2026
Rafaila Camelia-Iosefina.....	2028
Rapianu Raluca.....	2031
Reti Maria Adela.....	2033
Riscan Marcela Elisabeta.....	2035
Risco Paula	2041
Rosca Persida	2044
Rosescu-Boboc Ionela	2047
Rosu Daniela	2051
Rotarescu Costin	2053
Rotter Mirela	2056
Rusu Maria Constanta.....	2058
Sabo Ionela Mirela	2061
Sabo Sorina	2063
Sacaleanu Carmen	2068
Sacalis Monica.....	2071
Sacerdoteanu Marina.....	2073
Sandor Liliana.....	2076
Sandu Ana Maria.....	2081

Sandu Daniela	2084
Sandulescu Anamaria Ramona	2094
Sarbusca Moraru Alin Dumitru	2103
Savin Lucica	2112
Savulescu Manuela	2116
Sbircea Dan	2118
Sburlea Cecilia.....	2125
Scutelnicu Ana-Sorana	2127
Sebesi-Suto Stefan-Mihai.....	2131
Serban Elena Alina	2133
Serban Florina.....	2136
Serban Gina.....	2138
Serban Veronica Natalia.....	2140
Serte Georgia Marilena.....	2143
Seulean Augustin-Valentin	2145
Silas Natalia Ana.....	2147
Simina Olga	2149
Simionescu Eugenia	2152
Simon Maria-Magdolna	2154
Sirghi Otilia.....	2156
Slicu Dana.....	2162
Slicu Eugen.....	2164
Solomon Daniela.....	2166
Soviany Gelu.....	2170
Stan Adriana.....	2173
Stan Anica	2176
Stanciu Constanta	2196
Stanciu Elena -Marcela.....	2201
Stanciu Marioara.....	2203
Stancu Georgiana Silvia.....	2209
Stancu Marilena	2212
Stanescu Ramona.....	2214
State Alina Georgiana.....	2216
Stefan Valentina	2218
Stefanoaia Angelica.....	2221
Stoian Floare	2227
Stoian Mihaela Georgeta	2231

Stoica Alina Mihaela.....	2233
Stoica Elena Georgiana	2235
Stroe Liliana.....	2239
Stroescu Laura.....	2243
Strugar Petruta Alina.....	2245
Suciu Diana.....	2247
Supuran Gabriela Ioana	2249
Szentgyörgyi Katalin	2258
Szollosi-Mota Cristina.....	2261
Tabarnac Cornelia	2265
Tahir Luiza Veronica	2271
Talapan Alina Mihaela.....	2275
Tanasescu Gabriela-Violeta.....	2278
Tebrean Livia-Teodora	2282
Temes Mihaela Cristina	2286
Terec Alina Anamaria	2290
Teulea Ioana-Ileana, Codrea Mihaela-Carmen.....	2293
Tilvescu Valentin	2295
Timis Daniela- Ioana.....	2298
Tintas Adelina-Laura	2300
Tiran Visovan Maria	2303
Tiron Lacrimioara Elena	2305
Tivadar Mirela Livia	2308
Toader Diana	2318
Toma Loredana.....	2322
Toma Mariana	2325
Trepadusi Maria	2331
Trif Alexandra Anamaria.....	2334
Trif Andreea.....	2336
Trif Gabriela.....	2340
Trifan Ionela	2343
Trocmaer Silvia.....	2345
Tuchel Mariana	2350
Tuculete Marinela	2352
Tudor Luminita	2356
Tudosa Dana Iuliana	2364
Tudose Cristina.....	2367

Tulbure Ramona Elena	2373
Turcas Rodica Mihaela	2381
Turcu Corina	2384
Ungureanu Andreea.....	2390
Urs Daniela	2394
Ursache Marinela.....	2405
Ursu Mariana	2408
Ursu Rodica	2410
Vaduva Catalin.....	2413
Valcea Cristina.....	2416
Valcu Daniela.....	2418
Verdesescu Buzila Mirela	2427
Vesa Ciprian Nicusor	2432
Victoriu Angela.....	2436
Vilcu-Puchiu Corina-Andreea	2440
Vintila Izabela Daniela.....	2450
Visan Florina.....	2454
Visan Raluca-Antoaneta	2457
Vlad Mirela.....	2460
Vladoiu Corina.....	2465
Vlaicu Octavia.....	2475
Vlascu Cosmin-Marius.....	2478
Vlasin Ana-Elena	2482
Vleju Niculina	2488
Voian Laura	2491
Voicu Cristina-Georgiana.....	2495
Voina Dana Mariana.....	2500
Voinea Oana Alina.....	2504
Voinea Vasilica-Laura	2507
Vulpe Carmen Rodica.....	2512
Zafiu Elena-Magdalena	2515
Zahan Simona.....	2517
Zaharia Stefan	2520
Zarzu Ramona	2522
Zavoianu Ilie	2524
Zdrincu Adela	2527
Zugravu Larisa-Dana.....	2529

ANTROPONIMIA DIN DIASPORA

Prof. Abduraim Imran

Școala Gimnazială nr. 39 „Nicolae Tonitza” Constanța

Din cele mai vechi timpuri expatrierea a fost un fenomen cu o largă răspândire, cauzele fiind de obicei economice, politice sau sociale. În articolul „Tendințe actuale în antroponimia românească din diaspora” Camelia Zăbavă analizează principalele motive ale emigrării, interferențele culturale dintre civilizații, tendințele denominației în New York în perioada 1998-2008, numele de botez atribuite, numele de familie din diaspora și concluziile cercetării.

Inițial plecarea din țară și stabilirea într-o altă țară era considerată o situație temporară, până la căderea comunismului în România. După euforia momentului 1989 emigranții și-au dat seama că situația se permanentizează. Datorită globalizării și a mobilității crescute din prezent există comunități importante românești în Europa și în SUA.

Diaspora și fenomenul emigrării aduc în discuție conceptul sociologic de interferență culturală, definită în DEX ca „întâlnire, încrucișare, combinare a două sau mai multe fenomene, întâmplări, fapte etc.” Între grupurile culturale care vin în contact se produc fenomenele de aculturație și asimilare. Noile grupuri sociale acceptă și se supun de bunăvoie regulilor sociale impuse de majoritate, dar majoritatea la rândul ei este influențată de noii veniți.

„Numele constituie o părțică din tradiția, din istoria țării, ele dau informații asupra culturii și asupra modului de viață în general” susține Alexandru Graur, subliniind ideea că „dintre toate elementele limbii, cele mai legate de evoluția societății sunt numele de persoană, ele se înlocuiesc mult mai ușor decât numele comune” (Graur 1965: 9).

Din categoria antroponimelor, prenumele sunt cele mai supuse inovației și presiunii modei. Pe baza registrului cu nume de botez din perioada 1998-2008 de la biserica „Sfinții apostoli Petru și Pavel” din New York, au fost constatate următoarele:

1. Numele simple sunt relativ puține și un număr foarte mic nu diferă de cele din țară: *Adriana, Alexandra, Alexandru, Anda, Dalia, Doina, Răzvan*. O altă serie, ceva mai numeroasă reprezintă numele de proveniență străină: *Andre, Antalya, Aian, Alex, Alexander, Patrick, Theodore, Lawrence, Benn, Cristopher, Michael, Anthony, Brenda, Cassandra, Amanda, Ben, Celine, Christiana*. În unele familii, copilul primește direct nume american: *Raymond Crăciun, Patricia Pavel, Michael Georgescu, Aidan Pelea* ș.a.

2. Se întânește un număr apreciabil de antroponime formate din două elemente între termenii cărora există mai multe variante de formare a prenumelui:

- a. ambele nume sunt românești: *Andrei Ștefan, Carmen Silvia, Monica Ioana*;
- b. un nume este românesc, iar celălalt american: *Fabian Christopher, Jason Andrei*;
- c. ambele nume sunt americane: *Benjamin Andres, Jason Nicholas, Jonathan Alexander*.
- d. Sunt foarte puține prenume formate din trei elemente constitutive: *Ana Gloria Darcle, Greta Henriette Teodosia*.

În cercetarea antroponimiei românilor din New York, există un caz interesant în care același prenume este prezent pe parcursul a trei generații: bunicul este *Grigore*, fiul său poartă numele de *Grig*, iar nepotul și respectiv fiul lui poartă numele *Gregory*, varianta americană/englezească a formei nominale. Mulți români aleg și varianta traducerii numelui în engleză: *John, Michael, Nicholas* etc.

Românii rămân tributari modalității tradiționale de alegere a numelui, dar prin adaptare la noul mediu, criteriul estetic devine puternic. Alegerea unui nume străin sau a unui format din două sau chiar trei elemente nu mai reprezintă în acest spațiu o modernitate, ci întărește capacitatea de integrare socială, pentru că nu trebuie să uităm problemele cu care se confruntă un emigrant: aculturația, gradul scăzut de toleranță și dubla identitate.

Legislația americană este foarte permisivă în privința schimbării numelui de familie. Emigranții români au mai multe opțiuni:

1. Își păstrează numele de familie românesc, mai ales dacă scrierea și pronunțarea acestuia nu ridică probleme: *Alexandru, Braia, Toader, Bogoșel, Ciobanu, Georgescu, Ghiță, Grigorescu, Sava, Vulpe, Florescu, Pascu, Pelea, Moldovan* etc.
2. Își schimbă numele de familie: *Ion Casablanca, Mitch Sanders* (Mircea Săndulescu), *Ovid Sanders* (Ovidiu Săndulescu), *Theo Dorion* (Teodor Ionescu).
3. Își schimbă grafia numelui pentru că nu există diacritice: *Doru Țaganeea* a devenit *Doru Tzaganeea*.

Bibliografie:

1. Graur 1965 = Graur, Alexandru, 1965, „Nume de persoane”, București, Editura Științifică.
2. Zăbavă, Camelia, „Tendențe actuale în antroponimia românească din diaspora”
(https://hobbydocbox.com/107640218-Sci_Fi_and_Fantasy/Tendinte-actuale-in-antroponimia-romaneasca-din-diaspora.html)

Surse online:

https://hobbydocbox.com/107640218-Sci_Fi_and_Fantasy/Tendinte-actuale-in-antroponimia-romaneasca-din-diaspora.html

FORMAREA COMPETENȚELOR DIGITALE – O NECESITATE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR

**Prof. Acsinte Alina-Mariana
Colegiul Național „Roman-Vodă” Roman, jud. Neamț**

Utilizarea tehnologiei digitale în educație reprezintă o problemă actuală care implică trei tipuri de abordări existente în domeniul educativ: educația despre noile tehnologii (introducerea unor module, discipline, cursuri despre calculator și internet), educația cu ajutorul noilor tehnologii (aplicații pe calculator, utilizarea internetului ca resursă în activitatea didactică sau alte tehnologii care sprijină învățarea) și educația prin noile tehnologii (utilizarea platformelor virtuale de învățare, învățarea online). Al treilea aspect s-a evidențiat în ultima perioadă când procesul educativ nu era posibil decât prin intermediul noilor tehnologii, iar lipsa acestora s-a resimțit la nivel național.

Infrastructură modernă, mijloace didactice adecvate pentru utilizarea tehnologiei informației și comunicării – era măsura prevăzută în programul de guvernare 2018/2020 - care pune accent pe resurse TIC extrem de importante în realizarea unui proces educațional online. Precizările referitoare la implementarea acestei măsuri precum: „Proiect-pilot privind învățământul digitalizat, Conectarea tuturor școlilor la Internet prin conexiuni de mare viteză, Construirea Platformei de E-learning, depozitelor online (biblioteca virtuală) și a infrastructurii digitale de conținuturi, Modernizarea procesului de predare-învățare cu ajutorul tehnologiilor informațiilor și comunicării, prin dotarea tuturor școlilor, cadrelor didactice și copiilor cu mijloace adecvate etc.” [5, p. 85 - 86] au rămas, mai mult sau mai puțin, la nivel scriptic, deoarece faptic, foarte multe școli nu dispun de conexiune la internet sau mijloace digitale care să permită utilizarea TIC în procesul educațional. Conform datelor statistice publicate în massmedia, peste 30% dintre unitățile școlare nu erau conectate la internet la sfârșitul anului școlar 2019/2020. [4]

Lipsa accesului la tehnologie din multe școli au influențat măsura utilizării acesteia în procesul didactic, care la rândul ei a influențat nivelul de pregătire necesar utilizării, atât pentru profesori, cât și pentru elevi. Mutarea învățământului din sala de clasă în mediul virtual a constituit o soluție potrivită pe termen scurt, dar pe termen lung a generat probleme greu de remediat. Fără posibilitatea de a alege între online și offline, în condițiile în care massmedia anunța în numeroase rânduri faptul că aproximativ 35% dintre elevi nu aveau acces la internet sau la dispozitive digitale, iar profesorii nu aveau pregătirea de a utiliza platforme educaționale și nu puteau fi transformați dintr-o dată în ”profesori digitali”, învățământul românesc a cunoscut o altă dimensiune.

Tibor Navracsics, comisarul pentru educație, cultură, tineret și sport al Comisiei Europene, a evidențiat faptul că, succesul oricărei reforme educaționale depinde de cadrul didactic, iar educația are nevoie de investiție în cadrele didactice pentru a le asigura instrumentele necesare activității. În publicația datată din septembrie 2019 în Monitorul educației și formării, Comisia Europeană constată, în urma unei ample anchete ce a vizat cadrele didactice, faptul că este necesară formarea cadrelor didactice „pentru ca acestea să facă față mai bine unor aspecte presante precum utilizarea tehnologiei informației și comunicațiilor”. [2, p. 1]

Reformele legate de educația digitală în Europa au început în primul deceniu al sec. XXI, astfel că în toate țările se pune accent pe strategii de învățare și inovare prin TIC, iar Comisia Europeană încuraja atât utilizarea TIC în scop pedagogic, cât și concentrarea în planurile de acțiune elaborate la nivel național pe competența digitală ca una din marile provocări ale educației.

În Europa, majoritatea sistemelor de educație au desfășurat și încă mai desfășoară reforme curriculare care vizează competențele digitale, fie pentru a aborda sau pentru a schimba abordarea curriculară, încât să se acorde o importanță mai mare acestor competențe.

În școlile din Europa se urmărește dezvoltarea competenței digitale prin intermediul curriculumului școlar, aplicându-se în ultimii ani, încă de la treapta primară de învățământ conținuturi curriculare care să formeze competența digitală. Conform raportului Euridyce din 2019 [3, p. 9-16], peste jumătate din cele 28 de state membre ale Uniunii Europene, includ competența digitală în învățământul primar – în 11 state se abordează ca disciplină separată

obligatorie (Bulgaria, Cehia, Grecia, Polonia, Portugalia, Regatul Unit (ENG și WLS), Islanda, Liechtenstein, Muntenegru și Macedonia de Nord), iar în 10 țări este integrată în alte discipline obligatorii (Cehia, Irlanda, Spania, Franța, Italia, Cipru, Lituania, Slovenia, Suedia și Liechtenstein).

Competențele cheie ca finalități educaționale sunt precizate în Curriculum Național pe niveluri de școlaritate. În învățământul primar, formarea competențelor digitale nu sunt concretizate decât la nivel elementar, ceea ce presupune neutilizarea în mod independent în contexte noi. „Competențele-cheie încep să se formeze la nivel elementar, fără a fi însă structurate suficient pentru a fi operante în contexte noi, fără sprijin din partea unui adult.” [6, p. 15] Acesta a constituit cel mai mare obstacol în realizarea activităților didactice online pentru elevii mici.

În Suedia se învață programarea digitală din primul an de studiu, în Republica Moldova disciplina Educație digitală este obligatorie, fiind introdusă de la clasa I începând din anul 2018. În Polonia, Portugalia, Bulgaria se studiază această disciplină la nivel primar, iar alte state europene, care se află în fruntea statisticilor cu privire la competențe digitale, abordează educația digitală interdisciplinar.

Specialiștii în domeniul educației recunosc faptul că alfabetizarea digitală reprezintă o prioritate a sistemului românesc de învățământ, reușind includerea disciplinei Informatică și TIC ca disciplină obligatorie în curriculum de gimnaziu, începând cu anul 2017. Cu siguranță elevii, care au fost inițiați în alfabetizarea digitală prin studierea acestei discipline, și-au format un nivel de cunoștințe, priceperi de a utiliza cu ușurință tehnologia în perioada învățământului online. Cu toate acestea, în planurile cadru în vigoare pentru învățământul primar, nu există nici măcar propuneri pentru studiul educației digitale sau o disciplină care să-l sprijine pe elev să dobândească în mod progresiv competențe digitale.

Într-un raport de cercetare evaluativă, publicat în mai 2020, cu privire la școala online, o echipă de profesori și cercetători din domeniul Științele Educației, evidențiază amploarea pe care tehnologiile informaționale le-a căpătat în ultima perioadă pentru continuarea învățării. Profesorul a fost „forțat” să găsească soluții pentru a ține legătura cu elevii, a fost nevoit să descopere noi modalități de a continua activitatea didactică apelând la tehnologiile informaționale și de comunicare. Deși aceste tehnologii cunoșteau o evoluție și o dezvoltare continuă, atât pentru profesor cât și pentru elev, provocarea a fost destul de dificilă într-un timp scurt și fără o pregătire

potrivită situației.

Utilizarea instrumentelor și resurselor digitale în realizarea activităților educative nu au fost o noutate pentru mulți dintre profesori. Cu toate acestea, au existat și bariere în utilizarea exclusivă a mijloacelor TIC pentru educația la distanță:

- „sistemul de învățământ este doar parțial pregătit din punct de vedere al competențelor digitale;
- curriculum nu poate fi transpus decât parțial sau secvențial în activități online;
- companiile edtech nu au construit soluții interoperabile, axate pe nevoile de sistem ale educației;
- lipsa echipamentelor tehnice corespunzătoare, a monitorizării învățării și a comunicării autentice cu elevii;
- dificultăți tehnice - platforme care nu funcționează, acces limitat la internet, lipsa unui computer performant;
- lipsa instrumentelor potrivite disciplinei etc.” [1, p. 12]

În ceea ce privește elevul, dificultățile și barierele existente în învățarea prin intermediul TIC sunt similare cu cele ale profesorilor, majoritatea elevilor nefiind obișnuiți să învețe prin noile tehnologii, iar aplicațiile numeroase și diversitatea platformelor educaționale îi pun în dificultate pe elevii care nu dețin competențe în acest domeniu.

Cu atât mai mult, dificultățile de învățare la distanță sunt mult mai accentuate pentru elevii din învățământul primar, întrucât școlarii mici nu dețin instrumente TIC proprii, nu au competențe necesare pentru utilizarea resurselor digitale, nu știu să se orienteze pe interfața platformei fără ajutor din partea părinților, o parte dintre ei nu au învățat încă să citească și să scrie etc.

În acest context, profesorii pentru învățământul primar au fost nevoiți să adapteze și să gestioneze conținutul învățării pentru a fi accesibil școlarii mici, să găsească mijloacele și instrumentele TIC potrivite vârstei, să identifice cea mai eficientă modalitate de abordare a lecțiilor prin intermediul resurselor digitale, în funcție de mijloacele tehnologice deținute de elevi și de posibilitatea acestora.

Învățământul virtual s-a impus în majoritatea statelor lumii, indiferent de nivelul sau treapta de școlaritate. Comparativ cu statele Uniunii Europene, datele statistice au arătat că suntem tot printre ultimele locuri în Europa, ca nivel al competențelor digitale, de o bună perioadă de timp.

Politicile educaționale și-au conturat strategiile pe noile cerințe de educație și formarea centrată pe competențe - premisă a educației permanente pentru viață și societate, pe reactualizarea Curriculumului Național astfel încât programele școlare să poată fi adaptate schimbării și profesiilor viitorului, în încercarea de a ne apropia de cerințele sistemului european de educație și formare.

Un pas important spre digitalizare îl constituie alfabetizarea digitală de la treapta învățământului primar. Astfel, se vor putea concretiza competențele digitale elementare prevăzute în Curriculumul Național pentru ciclul primar, mai mult decât atât, elevii pot dobândi cunoștințe și deprinderi pentru utilizarea în siguranță a tehnologiilor digitale în învățarea permanentă.

Concluzii

Importanța alfabetizării digitale în formarea unor competențe de bază, pentru utilizarea în siguranță a tehnologiilor, s-a reflectat în special în rândul elevilor mici. Mulți dintre aceștia nu și-au exercitat dreptul la educație și formare din cauza lipsei deprinderilor de a utiliza independent dispozitive și resurse digitale pentru învățare.

Formarea competențelor digitale trebuie să înceapă la clasele primare. Cea mai mare provocare a învățământului online a fost pentru elevii mici, care rămași fără sprijin din partea adulților, au fost nevoiți să privească ecrane cu simboluri necunoscute și să realizeze sarcini folosind instrumente despre care nu aveau cunoștințe elementare.

Nevoia pentru educația digitală este menționată în diverse recomandări la nivel european, însă Curriculum Național nu acoperă această nevoie. Consecințele negative se evidențiază de fiecare dată când elevii din învățământul primar sunt puși în situația de a utiliza tehnologia și de a interacționa cu conținuturi digitale.

BIBLIOGRAFIE

1. BOTNARIUC P., CUCOȘ C., ISTRATE O., PÂNIȘOARĂ I.O. *Școala Online. Elemente pentru inovarea educației. Raport de cercetare evaluativă*. București, Mai 2020. (Editura Universității din București). 77 p. ISBN 978-606-16-1164-5
2. COMISIA EUROPEANĂ. *Comunicat – Educație și formare* [online]. Bruxelles, 2019
Disponibil: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/ro/IP_19_5729
3. COMISIA EUROPEANĂ/EACEA/Eurydice. *Educația digitală în școlile din Europa. Raport Eurydice*. Luxemburg, 2019. Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene. 156 p. PDF: EC-01-19-528-RO-N. ISBN: 978-92-9484-235-0.
4. CORNEA, Ramona. *Ministerul Educației vrea digitalizarea tuturor școlilor din România până în 2027* Disponibil: <https://www.zf.ro/eveniment/ministerul-educatiei-vrea-digitalizarea-tuturor-scolilor-din-romania-19711067?fbclid=IwAR1UPeZ8H9EzgKIfKIBqfYuGkLOOpc2jJ38jCs5sy6CPIJa7F0WttotbaA>
5. GUVERNUL ROMÂNIEI. Programul de guvernare 2018-2020 online. București, 2018
Disponibil: https://cj.prefectura.mai.gov.ro/wp-content/uploads/sites/37/2018/02/PROGRAMUL_DE_GUVERNARE_2018-2020.pdf
6. OMEC 5765/2020. *Repere pentru proiectarea, actualizarea și evaluarea Curriculumului național. Cadrul de Referință al Curriculumului Național* [online]. București, .Disponibil: <https://www.isjcs.ro/documente/noutati/OMEC%205765%20din%2015%20oct%202020%20REPERE%20PT%20PROIECTAREA%20CURRICULUMULUI%20NATIONAL.pdf>

DEZVOLTAREA SPIRITULUI ACTIV ȘI CREATIV ÎN CADRUL ORELOR DE ISTORIE

*Prof. ADAM ADRIAN
Liceul Teoretic „Petre Pandrea” Balș-Olt*

Pentru a avea cu adevărat elevul în centrul activității instructiv-educative, profesorul îndeplinește roluri cu mult mai nuanțate decât în școala tradițională. În abordarea centrată pe elev, succesul la clasă depinde de competențele cadrului didactic de a crea oportunitățile optime de învățare pentru fiecare elev. Astfel, în funcție de context, în demersul didactic, profesorul acționează mereu, dar adecvat și adaptat nevoilor grupului. Instrumentele prin care elevii, sub îndrumarea profesorului, își însușesc noțiuni și concepte istorice, își formează capacități, aptitudini și atitudini, competențe legate de conținuturi sunt metodele didactice.

Într-o lume în continuă schimbare, elevii au nevoie de capacitatea de a cerne informațiile și de a alege ce este și ce nu este important. Ei trebuie să înțeleagă cum se corelează anumite informații, să le descopere sensul și să le respingă pe cele irelevante sau false. Deci, ei vor trebuie să dea sens în mod critic, creativ și productiv informațiilor, să gândească și să învețe critic.

Metodele active/interactive presupun deplasarea centrului de greutate de la profesor către elev, care trebuie determinat să formuleze opinii argumentate, să își formeze deprinderi durabile de muncă intelectuală, să înțeleagă logica evenimentelor, să deprindă tehnicile de lucru în echipă. Metodele interactive sunt consumatoare de timp, dar, în final, achizițiile elevilor contează cel mai mult și merită efortul. Ele nu trebuie rupte de cele tradiționale, dar marchează un nivel superior în spirala modernizării strategiilor didactice.

Metodele utilizate în predarea istoriei sunt comune în cea mai mare parte și altor discipline de învățământ, iar câteva sunt specifice doar istoriei. Misiunea profesorului este de a identifica sursele istorice care îi permit dezvoltarea și atingerea unor competențe care se referă la diferența între fapte și interpretarea lor, la argumentarea, elaborarea de concluzii, evaluarea critică a materialului. În funcție de nivelul de cunoștințe, de vârsta elevilor, ritmul de lucru al acestora își alege metodele și strategiile didactice care să asigure achizițiile de cunoștințe, ca urmare a realizării sarcinilor de lucru și nicidecum în urma unei învățării mecanice a unor conținuturi.

În etapa actuală a dezvoltării școlii românești, lecția de istorie trebuie să fie restructurată considerabil și adaptată noilor cerințe ale actului educațional. Pentru aceasta profesorul de istorie își schimbă total rolul pe care l-a avut prin tradiție în clasă. Astfel, el devine moderator al unei dezbateri de idei în cadrul orei, motivează și stimulează elevii, încurajează elevii să își formuleze opiniile, devine un ghid al elevilor pe drumul către punerea în valoare a abilităților lor.

În cadrul orelor de istorie, utilizarea unor metode care stimulează participarea activă a elevilor facilitează învățarea și înțelegerea unor procese/fenomene istorice. Aceste metode au menirea de a trezi interesul/curiozitatea elevilor pentru ora de curs, dar și de a permite o învățare activă, atractivă care să contribuie la eficientizarea activității de învățare. Elevul să participe cu interes la ora de istorie, știind că poate pătrunde într-un așa-zis „laborator științific”, că poate analiza sursele istorice, să emită judecăți de valoare, dar știind uneori și că se poate „juca” în mod creativ, să realizeze călătorii imaginare în timp și spațiu, să-și

imagineze că este o anumită personalitate și să încerce să-și convingă colegii că este acea personalitate. Este o reușită extrem de importantă când ora de istorie este așteptată de elevi cu încredere și entuziasm, fără teama că nu au reținut mecanic o informație. Prin participarea activă la oră, elevul nu doar va învăța să utilizeze sursele istorice, să extragă informațiile din surse, să analizeze relația cauză-efect, să argumenteze un punct de vedere, cât mai ales reținerea informației științifice ca urmare a vehiculării cu aceasta, înțelegerea faptelor/eventimentelor istorice, a principiilor istorismului.

În cele ce urmează vom prezenta câteva metode didactice active, care produc activitate creatoare, participare activă, eficiență a învățării, dar și atractivitate în rândul elevilor.

Studiul de caz

Este menționat în mai multe lucrări de specialitate ca o metodă activă care urmărește confruntarea elevilor cu o situație reală, considerată un caz reprezentativ pentru un anumit domeniu. Analiza poate fi orală sau scrisă. Prin această metodă, elevii examinează, adună, selectează, valorifică informații, analizează cazul respectiv din perspective multiple și stabilesc soluții și concluzii ale problemei.

Alegerea cazului se face prin respectarea anumitor criterii, deoarece nu orice situație sau eveniment istoric pot constitui un caz. Aceste criterii au în vedere interesul pe care îl suscită cazul, măsura în care această situație este legată de preocupările grupului de elevi, accesibilitatea surselor de informare, precum și șansele de a fi soluționată și prezentată.

Metoda este folosită în manuale, existând studii de caz impuse de programe și realizate de autori (ex. „Actul de la 23 august”). Uneori au fost percepute de unii profesori drept o altă lecție, fără ca elevilor să li se ofere explicația minimă cu privire la diferența dintre acestea și celelalte lecții din manual. Cu toate acestea, avantajele acestor metode de instruire și învățare activă constau în dezvoltarea imaginației, folosirea activității independente, stimularea memoriei elevilor.

Fișele de lucru

Elevii pot fi dirijați să descopere informații / cunoștințe noi legate de un eveniment, fapt sau temă, utilizând fișe de lucru. Fișele de lucru, individuale sau în grup, pot conține un text / document sau orice sursă istorică. Elevii sunt puși în situația să identifice informațiile, să selecteze informații oferite de text/ document, să exprime informațiile în cuvinte proprii, să identifice cauzele unui eveniment, să analizeze, să compare, să concluzioneze, să-și exprime opinii proprii. Fișele pot fi utilizate în activitățile de învățare individual, în perechi sau în grupe de câte 4-5 elevi. Răspunsurile sunt analizate fie individual, fie frontal, în cadrul unei evaluări formative. Fișele trebuie însoțite de întrebări care să orienteze elevul în activitatea de selecție a informațiilor.

Scheletul de recenzie

Folosirea acestei metode ajută la formarea și dezvoltarea capacității de a identifica informația dintr-o sursă istorică, îmbinând comunicarea orală, cititul / analiza unui document sau imagini, scrisul și gândirea critică prin emiterea unor judecăți de valoare prin răspunsurile date la cerințe care reflectă înțelegerea ideilor, a elementelor de conținut. Elevii pot lucra

individual sau pe grupe. După studierea materialului, ei trebuie să realizeze postere pe care vor nota răspunsul la o serie de cerințe.

Exemplu: Scrie într-un singur enunț despre ce este vorba în text / la ce face referire textul studiat.

Roata istoriei

Este necesară construirea unei „roți a istoriei” - un disc ce se poate roti, fiind montat pe un ax și un ac indicator fix sau un cerc desenat pe un carton de dimensiuni mai mari. Cercul se împarte în sectoare, în fiecare dintre acestea notându-se numele unei personalități, a unui eveniment / fapt istoric. Se rotește discul. Elevul citește faptul istoric indicat de acul fix, apoi prezintă / povestește.

Cine dezleagă misterul

Elevii sunt organizați în grupe eterogene de câte 4-5 membri. Fiecare grupă primește câte un plic cu jetoane. Pe acestea sunt notate evenimente și fapte istorice, nume de participanți la aceste evenimente, termeni istorici, locuri. Jetoanele trebuie grupate după legătura care există între ceea ce este notat pe ele, fiind apoi lipite pe un poster, într-o structură grafică negociată de membrii grupului. Raportorul fiecărei grupe prezintă produsul final, explicând relațiile descoperite. Colegii din celelalte grupe pun întrebări, fac completări, cadrul didactic utilizând conversația pentru a realiza fixarea cunoștințelor.

Jocul de rol

Evidențiază modul corect sau incorect de comportare în anumite situații și reprezintă o metodă eficientă de formare rapidă și corectă a convingerilor, atitudinilor și comportamentelor.

Etape:

- se identifică situația care se pretează la simulare prin jocul de rol;
- proiectarea scenariului (ca o povestire, ca o scenetă etc.);
- alegerea partenerilor și instruirea lor;
- învățarea individuală a rolurilor și alegerea unui mod propriu de interpretare;
- dezbateri cu toți participanții a modului de interpretare.

Profesorul are un rol important în utilizarea jocului de rol. El proiectează scenariul, implicând în această activitate și elevii, distribuie rolurile pornind de la aspirațiile, aptitudinile și preferințele fiecărui participant, organizează activități pregătitoare, creează o atmosferă plăcută de lucru pentru a-i stimula pe interpreți și a evita blocajele emoționale în preluarea și interpretarea rolurilor, conduce modul de desfășurare al jocului de rol. Un astfel de joc solicită din partea cadrului didactic aptitudini pedagogice, regizorale și actoricești.

Jocul de rol are succes la învățământul primar, dar și la clasele mici ale învățământului gimnazial. Avantaje:

- atingerea unor cognitive și atitudinal-valorice (facilitează socializarea elevilor; îi familiarizează cu anumite moduri de gândire, trăire și acțiune; le dezvoltă capacitatea de a rezolva situații problematice dificile, capacitatea empatică și de înțelegere a opiniilor, trăirilor și aspirațiilor celor din jur;
- exersarea colaborării și a lucrului în echipă

Metoda Frisco

Considerată o variantă a brainstormingului, reprezintă o metodă interactivă, de rezolvare a problemelor prin stimularea creativității, care solicită și valorifică potențialul de cunoștere și acțiune al elevilor. Scopul său principal este de a identifica probleme complexe și dificile și de a le rezolva pe căi simple și eficiente.

Metoda prezintă câteva caracteristici importante:

- elevii sunt puși în situația să interacționeze, să lucreze productiv unii cu alții;
- în cadrul activităților de învățare, elevii își dezvoltă judecățile de valoare pertinente, care să-i dezvolte gândirea, învățând prin eforturi proprii. Caracterul ludic al metodei Frisco, cadrul ei antrenant și activ în același timp au un impact asupra elevilor.

Metoda Frisco a fost concepută să folosească două procedee:

1. lista de control (check list): reprezintă un chestionar alcătuit dintr-o succesiune de întrebări care să permită formularea unor concluzii clare și care lămurește conținutul problemei propuse spre rezolvare. Chestionarul trebuie să respecte o serie de condiții:

- să conțină întrebări simple, fără echivoc, formulate clar, fără a lăsa loc interpretărilor;
- întrebările să fie ordonate după o scară psihologică;
- să solicite un număr mic de informații;
- să ceară informațiile pe care elevii le pot da;
- să presupună răspunsuri simple (inclusiv de tipul: da/nu)

2. brainstorming-ul regizat (staged brainstorming).

Etapele de desfășurare a metodei Frisco:

- profesorul împarte clasa în două echipe : prima echipă, numită și echipa de investigație, este alcătuită din 10-15 elevi; a doua echipă, echipa de concluzionare, are în componență 5-6 membri;

- profesorul aplică lista de control membrilor echipei de investigație;

- elevii formulează răspunsuri scrise;

- echipa de concluzionare identifică problemele, le comentează critică și propune rezolvări obișnuite, clasice;

- profesorul distribuie membrilor echipei de concluzionare roluri care definesc anumite structuri psihologice : *conservatorul*, *exuberantul*, *pesimistul*, *optimistul*:

a) Conservatorul apreciază meritul soluțiilor vechi, le punctează neajunsurile și se pronunță pentru menținerea lor fără a exclude eventualele îmbunătățiri;

b) Exuberantul emite idei originale, imposibil de aplicat în practică, asigurând prin aceasta o atmosfera imaginativ-creativă;

c) Pesimistul este cenzorul care neagă oportunitatea oricărei îmbunătățiri a soluțiilor originale;

d) Optimistul critică poziția pesimistului și susține, în mod realist, soluțiile propuse de exuberant.

- la sfârșitul discuțiilor, profesorul sistematizează ideile și invită pe elevi să formuleze concluziile necesare;

- profesorul realizează evaluarea pe baza răspunsurilor la chestionar și a ideilor exprimate de participanți.

Exemplu: Tema „Actul de la 23 august 1944” de la clasa a XII-a

1. Se identifică problema: „Importanța și semnificația actului de la 23 august 1944”

Era necesară întoarcerea armelor împotriva Germaniei naziste?

Ce alte variante credeți că mai avea regele Mihai I?

Erau ele viabile?

2. Se distribuie rolurile:

- conservatorul - susține păstrarea alianței cu Axa, deoarece românii nu sunt trădători;
- exuberantul - crede că trebuia ca românii să se alieze cu americanii, singurii în măsură să ne ajute;
- pesimistul - crede că oricum România ar fi pierdut, fiind prea mică pentru acest război;
- optimistul - consideră că era cea mai bună soluție din momentul respectiv, că războiul s-a scurtat cu 6 luni și au fost salvate mii de vieți omenești

3. Dezbateră în clasă:

- conservatorul - vrea ca lucrurile să fi fost neschimbate, adică alianța cu puterile Axei;
- exuberantul - vrea să schimbe tot, războiul oricum se termina, România ar fi trecut în tabăra corectă și învingătoare;
- pesimistul - României nu i s-a recunoscut statutul de țară cobeligerantă, obligată să plătescă despăgubiri de război și a intrat sub influența Moscovei;
- optimistul - susține că am primit Transilvania.

4. Concluzii:

- analiza ideilor principale și a problemei date: se pare că a fost o soluție potrivită la acel moment, în condițiile în care nu ne regăseam în acest război și am avut de suferit. Conform mărturiilor regelui Mihai, alianța cu Germania a fost ambiția personală a mareșalului Antonescu.

Avantajele metodei:

- încurajează spiritul critic;
- folosirea deprinderilor de argumentare, contrargumentare, dezbateră, analiză;
- creșterea respectului de sine și scăderea emotivității;
- libera expunere a ideilor și ascultarea activă;
- dezvoltarea capacități reflectivă și a gândirii critice
- încurajarea spiritului de echipă și implicarea tuturor elevilor.

Limite:

- tratarea superficială a temei;
- temea unor elevi de a-și expune părerile;
- neîncadrarea în limita de timp.

Termeni - cheie inițiali (cunoștințe ancoră)

Este o metodă utilizată în evocarea cunoștințelor anterioare, astfel permite reactualizarea cunoștințelor aflate în legătură cu lecția.

Etape:

- profesorul alege 4-5 termeni/ noțiuni cheie, noțiuni ancoră, pe care-i scrie pe tablă.
- elevii în echipe discută sau realizează brainstorming timp de 4-5 minute despre ce relații pot exista între acești termeni;
- se oferă apoi textul propus (metoda lecturii) și se cere elevilor să constate asemănările între ceea ce au discutat ei și realitate

Exemplu: la tema „Antica Hellada” de la clasa a IX-a, profesorul alege termenii: aristocrație, democrație, ostracism, metropolă, cetățeni.

Avantaje:

- stimulează interesul și motivația;
- îi ajută pe elevi să își stabilească repere și obiective în învățare.

BIBLIOGRAFIE

1. *** *Demersuri didactice la disciplina istorie*. Ghid pentru profesori și învățători, Râmnicu Vâlcea, 2006;
2. Căpiță, Laura, Căpiță, Carol, *Tendințe în didactica istoriei*, București, 2005, Editura Paralela 45;
3. Cerghit, Ioan, *Metode de învățământ*, ed. IV revizuită și adăugită, Editura Polirom, Iași, 2006;
4. Drăghicescu, Luminița, *Strategii didactice interactive bazate pe învățarea prin colaborare* în volumul *Educație și dezvoltare profesională*, coordonatori Valentin Dogaru-5. Ulteru și Luminița Drăghicescu, Fundația-Editura Scrisul Românesc, Craiova, 2011;
5. Felezeu Călin, *Metodica predării istoriei*, Ed. Presa Universitară Clujeana, Cluj-Napoca, 1998;
6. Felezeu Calin, *Didactica istoriei*, Ed. Presa Universitară Clujeana, Cluj-Napoca, 2000;
7. Gheorghe Al., *Metodica predării istoriei în învățământul preuniversitar*, Craiova, 1999;
8. Iuțiș, Gheorghe, Asăvoaie, Elena., *Elemente de didactica istoriei*, Editura Graphis, Iași, 2008;
9. Jinga, Ioan, Istrate, Elena, *Manual de pedagogie*, București, Editura All Educational, 2008;
10. Mândru, Elena, *Strategii didactice interactive*, București, Editura Publishing House, 2010;
11. Păun, Ștefan, *Didactica istoriei*, București. Editura Cartea Universitară, 2005;
12. Oprea, Crenguța Lăcrămioara, *Strategii didactice interactive*, ed. a III-a, EDP, București, 2009;
13. Roaită, Alice Ionela, *Didactica istoriei*, Pitești, Editura Paralela 45, 2012.

EDUCAȚIA, ÎNTRE IERI ȘI AZI

PROF. ADOCHIȚA ALINA RODICA

ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 2 IASLOVĂȚ, SUCEAVA

Nu de puține ori, în discuțiile bunic-nepot i-am auzit pe copii adresându-le acestora întrebarea: „Bunico, cum era la școală pe vremea ta?”. Astfel începe „o poveste” spusă cu nostalgie despre copii care își doreau să învețe, dar nu puteau fi susținuți de părinți din cauza condițiilor materiale precare în care trăiau, despre copii care erau trimiși la muncile câmpului în loc să meargă la școală, despre elevi fără manuale sau teme făcute la lumina lumânării. Cu toate acestea, nu puțini dintre ei au reușit să urmeze o carieră de succes și să devină oameni de bază ai societății de astăzi.

Din fericire, astfel de povești aparțin trecutului. Școala de astăzi nu se mai confruntă cu astfel de situații. Sau, cel puțin, se dorește ca ele să fie o excepție. Elevii de astăzi au la îndemână, în general, resurse care să le înlesnească accesul la educație: școli renovate în cea mai mare parte, spații de învățare moderne, acces la informație, personal calificat, etc. Ne dorim cu toții ca educația românească să se afle pe o traiectorie ascendentă, iar actul educativ să fie unul de calitate. De aceea, eforturile noastre, ca și societate, se îndreaptă în această direcție, a construirii unei școli românești performante, care să aibă un rol esențial în devenirea copiilor noștri.

Și în ceea ce privește conținuturile învățării, metodele și mijloacele de învățare lucrurile au evoluat. Se urmărește în mod constant și continuu o refiltrare a materiei cu care elevii vin în contact, astfel încât aceștia să asimileze lucruri care le pot fi utile și care pot sta la baza devenirii lor viitoare. Metodele de predare/evaluare sunt diverse, centrate pe elev și în concordanță cu particularitățile individuale ale fiecărui elev. Vorbim de predare/ evaluare pe nivele de performanță, teme acasă corelate cu puterea de învățare a fiecărui elev, pregătire suplimentară remedială, etc. Accesul la educație este unul facil, gratuit și obligatoriu deoarece se știe că o societate în care nu se pune accent pe educația copiilor nu are cum să fie o societate în care să se performeze. Copiii noștri de astăzi sunt viitorul nostru de mâine, de aceea trebuie să le acordăm toată susținerea noastră.

„Învățare pentru fiecare” a devenit un concept ce stă la baza tuturor eforturilor noastre, ca și dascăli. Fiecare elev trebuie să reușească să acumuleze măcar un minim de cunoștințe de bază cu care să poată face față cerințelor actuale ale societății. Fie că sunt deprinderi de ordin profesional, fie că sunt deprinderi de altă natură, elevul școlii românești de astăzi trebuie să se poată integra în societatea de mâine. Și nu oricum, ci cât mai bine, profesional vorbind.

Digitalizarea reprezintă un aspect important în sfera educației. Cei aproape doi ani de școală online pe care a trebuit să îi urmăm au adus cu ei beneficii considerabile: dezvoltarea de competențe digitale atât în rândul copiilor, cât și al nostru, al profesorilor. Digitalizarea devine tot mai mult un aspect al existenței noastre cotidiene, așa că trebuie să ne adaptăm ca atare.

Metode didactice inovatoare, pentru progresul în învățare al fiecărui copil

Prof. dr. Liliana Adochiței

Colegiul Național Pedagogic "Ștefan cel Mare" Bacău

Educația reprezintă fundamentul dezvoltării unei societăți, iar metodele didactice joacă un rol crucial în procesul de învățare. În era digitală, inovarea în educație este esențială pentru a răspunde nevoilor diverse ale elevilor și pentru a stimula progresul individual. Acest referat explorează diverse metode didactice inovatoare, evidențiind beneficiile și impactul lor asupra învățării fiecărui copil.

Una din metodele didactice inovatoare este învățarea bazată pe proiecte. Aceasta este o metodă care implică elevii în explorarea unor probleme reale și complexe, dezvoltându-le abilități esențiale precum gândirea critică, colaborarea și comunicarea. Prin realizarea proiectelor, elevii devin participanți activi în procesul de învățare, ceea ce le permite să înțeleagă mai bine conținutul și să-și dezvolte abilități practice. De exemplu, în cadrul unui proiect de mediu, elevii pot analiza impactul poluării asupra ecosistemelor locale, propunând soluții concrete și implementând mici proiecte de ecologizare.

O altă metodă didactică inovatoare este învățarea diferențiată. Este necesară deoarece elevii au stiluri de învățare, interese și niveluri de pregătire diferite. Această metodă presupune adaptarea materialelor și strategiilor de predare pentru a răspunde nevoilor individuale ale fiecărui elev. De exemplu, profesorul poate utiliza diverse resurse educative, precum videoclipuri, lecturi interactive și activități practice, pentru a acoperi același rezultat, astfel încât fiecare elev să poată învăța în propriul ritm și stil.

O altă metodă foarte eficientă în procesul didactic este învățarea prin joc. Prin utilizarea elementelor de joc (de exemplu, puncte, niveluri, recompense) în procesul educațional, elevii devin motivați și angajați. Prin joc, lecțiile devin plăcute și competitive, stimulând interesul și participarea școlărilor. De exemplu, la ora de istorie, profesorii pot crea provocări și concursuri pe teme specifice, prin utilizarea platformelor kahoot și wordwall, stimulând competiția, viteza de reacție și solidaritatea (prin jocurile comune).

O altă metodă eficientă în procesul de predare, învățare, evaluare este integrarea tehnologiei în educație. Aceasta oferă oportunități nelimitate pentru inovare. Instrumentele digitale, platformele de e-learning și aplicațiile interactive permit personalizarea învățării și accesul la resurse educative diverse și actualizate. De exemplu, utilizarea platformelor de învățare online (precum Google Classroom, Khan Academy) oferă acces la lecții, quizuri și materiale suplimentare, adaptate la nivelul și ritmul fiecărui elev.

Nu trebuie neglijată nici învățarea prin colaborare, care încurajează elevii să lucreze împreună pentru a rezolva probleme și a-și atinge obiectivele educaționale. Aceasta dezvoltă abilități sociale și de lucru în echipă, esențiale în viața personală și profesională. De exemplu, proiectele de grup,

discuțiile în perechi și activitățile de brainstorming permit elevilor să colaboreze, să își împărtășească ideile și să își dezvolte abilitățile de comunicare.

Așadar, se poate spune că metodele didactice inovatoare joacă un rol esențial în progresul în învățare al fiecărui copil. Învățarea bazată pe proiecte, învățarea diferențiată, învățarea prin jocuri, prin integrarea tehnologiei și învățarea prin colaborare sunt doar câteva exemple de strategii care pot transforma procesul educațional. Aceste metode permit o abordare personalizată și adaptabilă, încurajând elevii să fie activi, creativi și motivați în procesul lor de învățare.

Bibliografie

Alice Ionela Roaită, Didactica istoriei, Editura Paralela 45, București, 2012;

Nicola Ioan, Tratat de pedagogie școlară, Editura Aramis, București, 2003;

Miron Ionescu, Vasile Chiș, Strategii de predare-învățare, București, 1992

Manualele de Limba și literatura română ,o provocare pentru profesori

„, Noile manuale,apărute atât tipărite,cât și în format digital,pe piață,au produs schimbări ,având un grad mai mare de atractivitate și de flexibilitate decât cele anterioare,unice. Manualul școlar este un instrument foarte important de lucru pentru elevi. El trebuie să urmeze programa de limba și literatura română1 Fiind o carte a elevului,având așadar o destinație bine precizată ,manualul trebuie să respecte câteva condiții :

-trebuie scris într-o formulare inteligibilă ,dar în spiritul științei pe care o abordează,adică respectând rigorile disciplinei științifice ;
-„,trebuie astfel elaborat încât să poată fi folosit ca instrument de autodidaxie,fiind exclusiv o carte pentru studiul independent2 ,la limită,
-„,manualul trebuie să poată fi folosit de elev pentru al3 -l înlocui pe profesor-parțial sau total-la procesul propriei formări .

Prin urmare ,pe parcursul redactării ,autorul trebuie să se transpună în situația elevului care încă nu știe ceea ce autorul trebuie să știe foarte bine. Prin intermediul manualului, se introduce individualizarea și diversificarea ,respectându-se particularitățile de vârstă ale elevilor ,asigurându-i fiecărui elev,instruire în propriul ritm și oferindu-i activități de a continua studiul și pe plan extrașcolar, după lecții.

„,Dacă manualul unic îi obliga pe elevi și pe profesori să se înscrie în anumite tipare de gândire și expresie, manualele alternative oferă celor implicați în actul educațional posibilitatea de a alege formula optimă ce corespunde personalității proprii și clare se potrivește cel mai bine clasei. Nu există constrângere în alegerea unui anumit tip de manual, ci doar libertatea de a decide și de a-l alege pe cel mai potrivit contextului dat de realitate.4

Putem compara demersurile didactice din manualele alternative și putem alege pentru clasele noastre de elevi ,ceea ce li se potrivește . „, Evident că manualele alternative nu sunt scutite de critici, greșelile putându-se strecura și aici, dar nu poate fi contestat saltul calitativ în ceea ce privește elaborarea lor și selectarea acestora în condiții de concurență. —5.

Astfel, toate manualele alternative de la diferitele edituri de pe piața românească stimulează gândirea liberă, creativă și autonomă a elevilor . Ele sunt personalizate, adresându-se diferențiat, tuturor elevilor, ținând cont de particularitățile acestora , dezvoltându-le competențele lingvistică și comunicativă ,atât de necesare la integrarea lor, în societate.

Manualele alternative promovează democratizarea învățării. Ele conțin abordări interdisciplinare, transdisciplinare, dezvoltând gândirea critică și atitudinea participativă a elevilor,transformându-i în parteneri activi ,în procesul instructiv-educativ.În orice manual,elevul trebuie să fie tratat drept subiect al educației sau propriul său educator,deoarece prin el sunt

finalizate toate eforturile instruirii. Elevul trebuie ghidat ca să învețe singur, fiind un partener activ și responsabil al procesului de învățământ, iar profesorul de limba și literatura română va alege textele din manualele pe care le consideră potrivite claselor de elevi, cărora le predă, în funcție de nivelul de pregătire, de trăsăturile și de sensibilitatea acestora.

O privire analitică asupra manualelor de gimnaziu scoate în evidență faptul că acestea nu au o structură unitară, iar cele aprobate de Ministerul Educației oferă viziuni diferite de abordare a conținuturilor prevăzute de programele școlare în vigoare, neexistând manuale bune sau rele, pentru că totul depinde de cum sunt folosite acestea de profesori, în activitățile didactice, cu elevii.

La momentul actual, pentru Limba și literatura română, la ciclul gimnazial, au fost avizate de Ministerul Educației, mai multe manuale cu CD-uri, aparținând editurilor Art, Booklet, Intuitext, Sigma, Corint, Litera, Ars Libri, Aramis, Editura Didactică și Pedagogică, Paralela 45, profesorii din fiecare școală vor alege manualul de la editura potrivită, în funcție de specificul și de nivelul de pregătire al elevilor lor.

Sitografie :

1) https://www.art-educational.ro/other/file_show/22413 ;

2) https://www.art-educational.ro/other/file_show/22413 ;

3) https://www.art-educational.ro/other/file_show/22413 ;

4) [https://rocnee.eu/sites/default/files/2020/programescolare/01-Limba si literatura romana materna_V-VIII.pdf](https://rocnee.eu/sites/default/files/2020/programescolare/01-Limba%20si%20literatura%20romana%20materna_V-VIII.pdf)

5) [https://rocnee.eu/sites/default/files/2020/programescolare/01-Limba si literatura romana materna_V-VIII.pdf](https://rocnee.eu/sites/default/files/2020/programescolare/01-Limba%20si%20literatura%20romana%20materna_V-VIII.pdf)

EDUCAȚIA ȘI PROVOCĂRILE LUMII CONTEMPORANE

Prof.înv.primar: ALBU MONA-LISA CLAUDIA

Școala Gimnazială „Constantin Brâncoveanu”

Loc. Rm. Sărat, jud. Buzău

Menirea educației este aceea „ de a înălța pe culmi mai nobile de viață omul, comunitatea etnică și umanitatea, prin cultivarea valorilor spiritului”.

Realitatea contemporană demonstrează că rolul școlii nu numai că nu s-a diminuat, ci a devenit tot mai complex. Ideile libertății și descătușării, umanismului și creativității în educație ne îndeamnă să distrugem zidul de nepătruns al gândirii materialiste care ani în șir a creat stereotipii eronate. În actualul context, avem nevoie de o educație dinamică, formativă, centrată pe valorile autentice. În societatea actuală, caracterizată prin, mobilitate economică, politică și culturală, noua ordine educațională nu se concepe fără avangarda mișcării pedagogice teoretice și a praxis-ului educațional.

Marile probleme cu care se confruntă omenirea cer o rezolvare urgentă, prin folosirea celor mai eficiente mijloace și forme de educație. Se consideră că abandonarea valorilor tradiționale ale educației, lipsa unui sistem axiologic de educație prin valori și pentru valori și criza de conștiință morală și spirituală a adus școala și educația în fața imperativelor lumii contemporane.

Conceptul s-a impus și este folosit astăzi în mod frecvent. El pune în lumină tocmai caracteristicile acestei problematice, care se impune atât colectivităților naționale, cât și grupurilor și în cele din urmă persoanelor.

Se afirmă pe bună dreptate, că unul dintre elementele definitorii ale societății contemporane este schimbarea. Noul mileniu în care pășim a moștenit însă multe probleme sociale, economice și politice, care, deși au marcat în mare măsură ultima jumătate de secol, sunt departe de a-și fi găsit soluțiile. Dintre aceste probleme menționăm: terorismul internațional, rasismul, creșterea numărului săracilor, a analfabeților și a șomerilor, etc.

Educația caută să contribuie la ameliorarea acestor probleme prin acțiuni specifice de prevenție. Datorită eșuării în a găsi soluții putem spune că educația se află în situație de criză. Prin criză se înțelege decalajul dintre rezultatele învățământului și așteptările societății. Dintre soluțiile specifice și generale găsite enumerăm:

- inovații în conceperea și desfășurarea proceselor educative;
- introducerea noilor tipuri de educație în programele școlare;
- întărirea legăturilor dintre acțiunile școlare și cele extracurriculare;
- formarea inițială și continuă a cadrelor didactice;
- conlucrarea dintre cadre didactice, elevi, părinți și responsabili de la nivel local;
- organizarea de schimburi de informații între statele europene;
- regândirea procesului de educație în vederea integrării cu succes a tinerilor în viața profesională și socială.

Impasul în care a intrat școala contemporană a fost provocat de trei categorii de explozii: explozia cunoștințelor, explozia demografică și explozia aspirațiilor. Datorită dezvoltării științei și tehnicii, s-a acumulat o imensă cantitate de informație care depășește posibilitățile de asimilare oferite de tehnicile de instruire din trecut.

Răspunsurile educației se situează pe două mari planuri: unul al lărgirii ariei și conținuturilor educației și altul constituit din inovațiile în conceperea și efectuarea proceselor educative. În primul caz se impune o elaborare riguroasă a educațiilor, iar în al doilea caz se impune problema regândirii procesului de educație, în privința orientării, dimensionării, instrumentalizării elementelor de conținut, în vederea integrării tinerei generații în viața socială prin intermediul profesiei.

Problemele lumii contemporane au impus constituirea unor noi tipuri de educație dintre care: educația relativă la mediu (educația ecologică);

- educația pentru pace și cooperare;

- educația pentru participare și democrație;
- educația pentru sănătate;
- educația interculturală;
- educația în materie de populație sau demografică;
- educația economică și casnică modernă;
- educația pentru drepturile omului;
- educația pentru schimbare și dezvoltare;
- educația pentru comunicare și mass-media;
- educația nutrițională;
- educația pentru timp liber.

Noile educații s-au impus într-un timp foarte scurt, dat fiind faptul că ele corespund unor trebuințe de ordin sociopedagogic din ce în ce mai bine conturate. Fără îndoială, lista *noilor educații* nu se încheie aici. Proliferarea lor creează dificultăți autorităților în ceea ce privește includerea lor în planurile de învățământ. Conținuturile, finalitățile și obiectivele noilor educații propun un demers prin care educația încearcă să răspundă exigențelor lumii contemporane și să producă o schimbare a actului educativ în favoarea educației bazată pe învățare inovatoare, socială și adaptabilă.

Noile educații sunt definite la nivelul programelor și a recomandărilor UNESCO ca răspuns la imperatiile lumii contemporane. Procesul declanșat stimulează trecerea de la demersurile specifice la abordările globale, interdisciplinare și permite aprofundarea unor probleme sociale care cer soluții concrete: democrația, pacea, mediul, alimentația, sănătatea etc. aceste educații trebuie să fie gândite în condițiile optimismului pedagogic, putând facilita descoperirea răspunsurilor la problemele cu care se confruntă fiecare generație. În ciuda situației paradoxale în care se găsește, în pofida obstacolelor cu care se confruntă, educația este invitată să pregătească într-o manieră activă, mai constructivă și dinamică, generația viitoare. În aceste condiții *noile educații* vin să pregătească un comportament adecvat, adică rațional care să atenueze în parte *șocul viitorului*.

BIBLIOGRAFIE

- Tomșa, Ghe., 2005, *Psihopedagogie preșcolară și școlară*, Ministerul Educației și Cercetării, București.
- Cucoș, C., 1998, *Psihopedagogie*, Editura Polirom, Iași
- Joița, E., 2003, *Pedagogie și elemente de psihologie școlară*, Editura Arves, Craiova.
- Toader, A.D., 1995, *Psihologia schimbării și educația. Polarități și accente ale procesului educațional*, EDP, București.
- Macavei, E., 1997, *Pedagogie. Propedeutică. Didactică*, EDP București.

Educația matematică la granița dintre clasic și digital

prof. Lenuța Alexa
Colegiul Economic „Virgil Madgearu”, Galați

Învățământul matematic modern preconizează o metodologie axată pe acțiune, operatorie, deci pe promovarea metodelor interactive care să solicite mecanismele gândirii, ale inteligenței, ale imaginației și creativității. Predarea clasică sau online nu constituie un scop în sine, ci vizează modificările de natură formativă în personalitatea copiilor. Numeroase cercetări pedagogice au arătat că studiul matematicii poate începe de la o vârstă fragedă dacă se realizează o unitate armonioasă între conținutul acestui obiect, capacitatea de înțelegere a copilului și metoda predării. Desfășurarea activităților în spațiul virtual sunt deosebit de utile. Ele pot fi complementare activităților din sala de clasă, pot fi un suport pentru predarea clasică, în activitățile de recuperare sau de asigurare a performenței.

Prin învățarea în mediul online, învățarea matematicii este eficientă pentru că este făcută prin efort propriu, ceea ce corespunde în același timp unei necesități sociale și uneia de ordin psihologic. Profesorul trebuie să facă obligatoriu efortul de a imagina proceduri simple ingenioase care să trezească interesul și curiozitatea elevului, propunându-i ieșirea din banal, din obișnuit și implicarea lui în activități practice prin care să ajungă de la concret la abstract în mod plăcut. Rolul profesorului este foarte important în alegerea metodelor clasice sau combinate cu activități online.

În ceea ce privește metoda de învățare, se apreciază că la matematică „rolul principal este jucat de descoperire, deoarece în ordinea activităților contează punerea elevului în situația de a mânui, a rezolva, contradicții, probleme”(I. Neacșu - Instruire și învățare). Metodele folosite trebuie să aibă un caracter mobilizator, activizat, care să mărească potențialul creator al elevilor prin angajarea lor la un efort personal în actul învățării. Mediul realizat de profesor în clasă prin activități online poate fi stimulat și diversificat, încât să ofere elevului o motivație susținută, favorabilă unei activități de grup, de rezolvare interactivă a unor probleme, de manifestare a solidarității și a unei competiții deschise, drepte și productive.

Elevii trebuie învățați să își asume decizii noi, soluții noi la probleme vechi sau noi, clasice sau online.

Cum putem cultiva creativitatea elevilor prin rezolvarea de probleme la matematică? Iată câteva posibilități:

- Compunerea de probleme în mod clasic sau online și complicarea lor prin introducerea de noi date, sau prin modificarea întrebării;
- Rezolvarea problemelor prin mai multe metode;
- Transformarea problemelor de matematică în jocuri matematice;
- Scrierea rezolvării unei problemei într-o singură expresie;
- Alegerea celei mai scurte căi de rezolvare;
- Rezolvarea de probleme nonstandard;
- Rezolvarea de probleme care leagă teoria de practică.

Rezolvarea problemelor este forma primară a muncii creatoare de studiu a elevului. În acest context, ca în orice activitate creatoare, imaginația joacă un rol deosebit. Rezolvarea unei probleme constituie un rezultat al activității comune dintre gândire și imaginație.

Compunerea unei probleme este o activitate inventivă, creativă. Profesorul de matematică trebuie să antreneze elevii în activități de compunere de probleme care să îndeplinească anumite

condiții sau să-și formuleze singuri cerințe astfel încât să-și formeze deprinderi de a observa diverse relații care se pot stabili între cunoscutele și necunoscutele problemei. Pe măsură ce elevii învață să rezolve probleme compuse, li se poate cere să complice problema pe care au compus-o, să găsească și alte întrebări care se mai pot pune, să compună problema fără să formuleze întrebarea, antrenând în această activitate întreaga clasă. Activitatea de compunere și complicare a problemelor dispune de valențe formative, în cadrul ei valorificându-se atât cunoștințele matematice, cât și nivelul de dezvoltare intelectuală a elevilor.

Rezolvarea fiecărei probleme trebuie analizată și motivată rezolvarea ei etapă cu etapă, căutând sublinierea cunoștințelor care erau necesare în trecerea de la o etapă la alta.

Rezolvarea unei probleme prin mai multe metode clasice este un alt procedeu folosit în vederea cultivării creativității, care susține faptul că educația online nu poate înlocui educația clasică.

De exemplu profesorul propune să se rezolve ecuația $X^3-3X+2=0$ știind că are rădăcini multiple. Împărțind clasa pe grupe poate antrena elevii în găsirea următoarelor metode de rezolvare:

Metoda 1. Se reamintește că $x=a$ este rădăcină multiplă de ordinul r a ecuației de gradul n , $f(x)=0$ dacă și numai dacă f și primele $(r-1)$ derivate ale acestuia se anulează pentru $x=a$ (se presupune $r < n$), (1).

Notăm $f=X^3-3X+2$. Se observă că $x=1$ este o rădăcină a ecuației $f(x)=0$; se calculează $f^{(1)}(x)=3(x^2-1)$ și $f^{(2)}(x)=6x$, (2). Din (1) și (2), precum și din faptul că $x_1=1$ este o rădăcină a ecuației dată în enunț, rezultă că $x=1$ este rădăcină dublă, deoarece avem $f(1)=0$, $f^{(1)}(1)=0$ și $f^{(2)}(1) \neq 0$. Cealaltă soluție este $x=-2$.

Metoda 2. Se folosesc relațiile lui Viète la care se adaugă $x_1=x_2$.

Metoda 3. Deoarece $f(X)$ și $f^{(1)}(X)$ se anulează pentru același $x=x_1$, rezultă că polinoamele $f(X)$ și $f^{(1)}(X)$ au un divizor de gradul întâi, care se poate determina fie cu algoritmul Euclid, fie prin metoda scăderilor succesive.

Metoda 4. Se observă că ecuația nu poate avea rădăcină multiplă mai mare decât 1 deoarece $x_1x_2x_3=-2$, și în consecință putem pune $f=(X-1)^2(X+2)$.

Metoda 5. Se observă că $x=1$ este soluție a ecuației, apoi se folosește schema lui Horner.

Metoda 6. Pentru aflarea rădăcinii duble se poate folosi metoda grafică. Punând $x^3-3x=-2$ și luând $y_1=x^3-3x$ și $y_2=-2$, rădăcina dublă este dată de abscisele punctelor de extrem ale graficului $y_1=x^3-3x$, în care dreapta $y_2=-2$ este tangentă la curba respectivă. Avem deci $y_1^{(1)}(x)=3x^2-3=0$, cu $x_1'=1$, $x_2'=-1$. se observă că $y_1(1)=-2$, ceea ce confirmă că $x=1$ este rădăcina dublă a ecuației.

La final se vor compara metodele respective din punctul de vedere al complexității raționamentului sau calculelor.

Un exemplu de adaptare a acțiunilor instructive educative între clasic și digital la lecția de fixare și consolidare a cunoștințelor despre rapoarte și procente, este folosirea fișelor de lucru pentru a aplica metoda investigației, pentru aflarea unor rapoarte din viața reală și rezolvarea unor probleme de procente, cu aplicabilitate practică în lumea reală, cu ajutorul aplicației Kahoot. Exemplu Fișa de lucru "Rapoarte": Grupa 1: Activitatea: "Câta știință încapă într-o sacoșă de plastic?" Elevilor li s-a cerut să aducă în clasă manualele de matematică, geografie și fizică. Grupa 1 va avea la dispoziție un resort (împrumutat de la laboratorul de fizică) și o coală mare de hartie pe care va fi marcată poziția mânerului și poziția cârligului resortului. Elevilor li se cere să afle cât de mult se extinde resortul când îi este atașată sacoșă cu un manual de matematică în ea (ținând resortul lângă coala de hârtie și aliniat cu cele două semne anterior precizate, se va măsura); să înregistreze într-un tabel nr. de manuale din sacoșă și distanța cu care s-a întins

resortul; să adauge pe rând câte un manual și înregistreze în tabele datele; să reprezinte grafic într-un sistem ortogonal de axe, rezultatele găsite; să repete investigația cu un alt set de manuale (fizică/geografie); să determine ce variabile au fost implicate în aceasta investigație; să determine care este valoarea minimă în fiecare din cele două seturi de date; să determine ce este relația dintre numărul de cărți și distanța cu care se deplasează resortul; să afle ce se poate spune despre valorile variabilelor date de două puncte ale unui grafic și să determine ce formă are ecuația graficului.

A doua grupă va fi implicată în activitatea: "Rapoartele rucsacurilor cu cărți". În cadrul acestei activități elevii vor utiliza rapoarte pentru a examina următoarea problemă: "Efortul de a ridica și căra rucsacurile cu cărți este același pentru toți elevii?". Elevii vor aduce în clasă rucsacurile pline cu manualele și un cântar. Ele au greutatea apropiate. Rucsacurile vor fi cântărite atât goale cât și pline, după care fiecare elev va scrie și simplifica. Elevii vor determina raportul greutății corpului fără de cea a rucsacului; raportul greutății rucsacului fără de cea a corpului; vor compara rapoartele celor mai mari elevi din grupă cu cele ale celui mai mic elev din grupă; vor simplifica raportul la raportul unitar: greutatea rucsacului/1. vor afla ce simbolizează acest raport; vor afla raportul invers și cum se poate interpreta acest raport; vor determina ce schimbare ar interveni în rapoartele calculate dacă elevul ar fi mult mai mic sau mai mare și vor compara rapoartele elevului mai mic cu cele ale elevului mai mare. Oferă aceste informații numerice o posibilă modalitate de a măsura dificultatea sau ușurința cu care diferiți elevi ridică și cară rucsacuri cu greutatea apropiate? Se va evidenția faptul că dacă greutățile sau măsurile sunt comparate în rapoarte, ambii termeni trebuie să fie reprezentați în aceeași unitate de măsură.

A treia grupă va fi implicată în activitatea: "Planuri de călătorie pentru vacanță". Elevii vor presupune că sunt într-o călătorie de la Tecuci la Iași. Vor folosi rapoarte ca km/l, km/h, lei/l. Vor învăța să măsoare distanțe pe hartă, să transforme distanțele de pe hartă folosind scara hărții. Elevii grupei vor primi o hartă a României, o riglă și un compas. Elevii vor decide ce rută trebuie să urmeze de la Tecuci la Iași; vor determina lungimea rutei alese în km; vor stabili timpul (în ore) necesar acestei călătorii; vor calcula câți bani sunt necesari pentru benzină?

Folosind scara hărții, rigla sau compasul elevii trebuie să măsoare distanța pe ruta aleasă. Această metodă îi va ajuta să estimeze distanța dintre Tecuci și Iași. Elevii vor răspunde la întrebările: Cum ați determinat numărul de ore necesar drumului?; Cum ați determinat numărul de km pe care îl puteți parcurge cu un rezervor plin de benzină?; Câți bani au fost necesari pentru benzină?.

Fiecare grupă are la dispoziție 25 min. După expirarea timpului fiecare grupă prezintă rezultatele găsite. Prima grupă a stabilit că variabilele implicate în investigație sunt numărul cărților și distanța; relația dintre numărul de cărți și distanța cu care se deplasează resortul este un raport; valorile variabilelor date de două puncte ale unui grafic sunt rapoarte echivalente; ecuația graficului este $y=kx$ sau $d=kn$. A doua grupă a aflat de exemplu că: la un elev de 40 kg purtând un rucsac de 8kg se obține raportul: greutatea rucsacului/greutatea corpului = $8\text{kg}/40\text{kg}$; împărțind atât numărătorul cât și numitorul raportului la greutatea corpului au obținut: raport simplificat = $0,2 \text{ kg greutatea rucsacului}/1 \text{ kg greutatea corpului}$. Acest raport simbolizează faptul că 0,2 kg din greutatea rucsacului este cărată de fiecare kg din greutatea corpului. Raportul "invers" poate fi de asemenea scris folosind aceleași greutăți: greutatea corpului/greutatea rucsacului = $40\text{kg}/8\text{kg}$. Simplificând ca mai sus se obține 5 kg greutatea corpului/1 kg greutatea rucsacului. Deci cinci kg din greutatea corpului este necesară pentru a căra 1kg din greutatea rucsacului. Pentru un elev mai mic este mult mai greu să își care cărțile în fiecare zi la școală, de aceea este necesar ca școlile să fie dotate cu dulapuri. A treia grupă a determinat pe hartă numărul de km de la Tecuci la Iași. Împărțind numărul total de km până la Iași la numărul de km parcurși într-o oră a determinat

numărul de ore necesar călătoriei. Înmulțind numărul de litri dat de capacitatea rezervorului cu numărul de km parcurși de mașină cu un litru de benzină a determinat numărul de km pe care îl puteți parcurge cu un rezervor plin de benzină. Concluzii: Un raport este o comparație între două sau mai multe grupuri, numere, etc. Elevii sunt solicitați să discute despre comparațiile pe care le fac în viața cotidiană.

Pentru fixarea și consolidarea cunoștințelor despre procente, profesorul poate solicita elevilor să rezolve probleme de procente, cu aplicabilitate practică în lumea reală, cu ajutorul aplicației Kahoot. Elevii își vor crea cont de student pe platforma KAHOOT.IT. Profesorul va prezenta pe un ecran problemele din chestionarul de pe aplicația KAHOOT.COM :

<https://create.kahoot.it/details/353f02d7-bbbf-45cf-96b1-9edfe86ef185>

Elevii vor rezolva problemele și vor da răspunsurile cu ajutorul telefonului, pe aplicația Kahoot.it, după ce vor primi codul chestionarului. Aplicația le dă imediat feedback-ul și le face clasamentul în funcție de răspunsurile corecte. Cu ajutorul funcției *Report* din aplicație, profesorul va ști la ce întrebări a răspuns fiecare elev greșit și care au fost întrebările cele mai dificile. De asemenea profesorul va ști ce elevi nu au terminat testul. Prin acest exercițiu elevii își aprofundează cunoștințele despre procente, devin interesați de aplicabilitatea lor practică și primesc un feed-back bogat atât de la aplicație cât și de la profesor. Exercițiul poate fi utilizat pentru asigurarea feedback-ului, evaluare sau autoevaluare.

Remarcăm utilitatea indubitabilă și eficiența instrumentelor pentru organizarea și desfășurarea unor activități online, cu o precizare importantă: utilizarea lor este complementară, fără a exclude educația în clasă, cu profesorul care transmite elevilor mult mai mult decât cunoștințe și informații, care este un model comportamental și care incumbă un mod de gândire, acțiuni greu de realizat prin internet.

Bibliografie:

Marius Burtea, Georgeta Burtea, "Manual pentru clasa a X-a, M3, filiera vocațională", Editura Carminis, Pitești, 2004.

Evaluarea la granița dintre clasic și digital

prof. Lenuța Alexa
Colegiul Economic „Virgil Madgearu”, Galați

Educația matematică se concretizează în totalitatea eforturilor de adaptare a acțiunilor instructiv-educative la disciplina matematică, la ritmul rapid al dezvoltării sociale, la progresele științei și tehnicii.

O componentă de bază a procesului didactic este evaluarea. Activitatea de evaluare, atât clasică cât și online, are menirea de a stabili în ce grad au fost atinse obiectivele propuse. În proiectarea oricărui proces de evaluare, stabilirea scopului constituie pasul esențial. Scopul evaluării este acela de a preveni rămănerile în urmă, de a constata acest lucru din vreme, depistând cauzele și stabilind măsurile necesare evitării eșecului școlar, dar și pentru a determina un progres constant fiecărui elev, o evoluție pe o linie mereu ascendentă. Opțiunea pentru un anumit scop în momentul proiectării demersului evaluativ și al planificării și structurii procesului atrage după sine necesitatea clarificării modului de raportare/interpretare a datelor privind performanța vizată. Evaluarea, indiferent dacă este clasică sau online, are în primul rând un rol de feedback pentru elevi, profesori, părinți și factori de decizie. Rezultatele evaluării constituie și elemente de sprijin în luarea de decizii privind modificările curriculumului și efectuării de prognoze. Un profesor competent trebuie să adapteze demersul de evaluare clasică sau online, la caracteristicile și cerințele individuale, să aibă abilitatea de a construi/a crea/a redacta (sau de a selecta/a alege) teste de evaluare adecvate sarcinilor de evaluare alese sau proiectate, să cunoască criteriile și standardelor de evaluare potrivite sarcinilor de evaluare alese; să comunice feedback-ului către elevi, părinți și, eventual, autorităților educaționale și să formuleze judecăți de evaluare, pe baza experiențelor anterioare de apreciere a performanței elevilor în relație cu anumite sarcini.

Evaluarea inițială se realizează la începutul unui program de instruire cu scopul de a stabili nivelul de pregătire al elevilor, potențialul cu care urmează a se integra în activitatea viitoare. Prin evaluarea inițială se identifică volumul de cunoștințe de care dispun elevii, gradul de stăpânire și aprofundare a acestora, nivelul dezvoltării competențelor și abilităților, care reprezintă premise fundamentale pentru atingerea obiectivelor stabilite pentru noul program de instruire, pentru reușita viitoarei activități didactice. Datele obținute prin evaluarea inițială sunt valorificate în elaborarea noului program din perspectiva adecvării acestuia la posibilitățile reale ale elevilor.

Evaluarea inițială la matematică se poate realiza prin examinări orale, probe scrise sau online. Îndeplinește funcția de diagnosticare (evidențiază dacă elevii stăpânesc cunoștințele și abilitățile necesare parcurgerii noului program), precum și o funcție predictivă, oferind informații cu privire la condițiile în care elevii vor putea rezolva sarcinile de învățare ale noului program.

Datele oferite de evaluarea inițială conturează trei direcții principale pe care trebuie să se acționeze în planificarea activității pentru etapa următoare a activității didactice:

- conceperea modului de organizare și desfășurare a programului de instruire;
- aprecierea necesității de a iniția un program de recuperare pentru întreaga clasă, când se constată rămăneri în urmă la învățatură care ar putea împiedica desășurarea eficientă a activității;
- adoptarea unor programe de recuperare individuale pentru anumiți elevi.

Evaluarea inițială se realizează la începutul unui ciclu de învățământ, la începutul unui an școlar, dar și în condițiile în care educatorul preia spre instruire și educare un colectiv de elevi al cărui potențial nu-l cunoaște. Exemple de evaluări inițiale online : <https://create.kahoot.it/share/test-initial-functia-de-gradul-i/fe923b49-c727-45ec-8cb6-e0e43d9a6965> ; <https://forms.gle/a3Tp6ebTxAgqWFYr7>, <https://forms.gle/GccjifJ6N863TteK9>

Evaluarea formativă, denumită și continuă însoțește întregul parcurs didactic secvență cu secvență, permițând verificarea sistematică a tuturor elevilor din tot conținutul esențial al instruirii. Permite cunoașterea efectelor instruirii după fiecare secvență, identificarea eventualelor neajunsuri și astfel creează posibilitatea de a se adopta prompt măsuri de ameliorare a activității de învățare. În acest fel se constituie într-un mijloc eficient de prevenire a rămânerilor în urmă la învățatură și a eșecului școlar, contribuind la "învățarea deplină". Aprecierea rezultatelor se face prin raportare la obiectivele operaționale, feed-back -ul obținut este mai util și eficient, ajutând elevul și profesorul să-și adapteze activitatea viitoare la condițiile concrete ale instruirii. Prezintă avantajul că stimulează sistematic elevii pentru activitatea de învățare, cultivă motivația învățării, previne acumularea de goluri în pregătire, dezvoltă capacitatea de autoevaluare, generează relații de cooperare între profesor și elevi, înlătură stările de neliniște și stress întâlnite la elevi în cazul evaluării sumative.

Evaluarea formativă/continuă se realizează, de regulă, pe sisteme de lecții, teme, capitole, care reprezintă unități logice de structurare a conținuturilor învățării. Ea se poate organiza după unele lecții al căror conținut reprezintă "cheia înțelegerii" întregului capitol. Exemple de evaluări formative online: <https://forms.gle/8U88KMyeKxDuJP1j6> ;
<https://quizizz.com/admin/quiz/6664b81b30cd61b7470077cc?searchLocale=> ;
<https://create.kahoot.it/details/353f02d7-bbbf-45cf-96b1-9edfe86ef185> ;
<https://create.kahoot.it/share/evaluare-sisteme-de-ecuatii-de-tipul-ax-by-c-si-mx-by-p/55b74a92-d952-408a-b003-89cbf0e11b62>

Evaluarea sumativă, numită și globală sau de bilanț, se realizează, de obicei, la încheierea unei perioade mai lungi de instruire (predarea unui capitol, încheierea unui semestru, an școlar, ciclul de învățământ). Prin intermediul ei se realizează verificarea prin sondaj a conținuturilor învățării, insistându-se pe elementele fundamentale, se urmărește în ce măsură elevii au capacitatea de a opera cu cunoștințele de bază însușite și și-au format abilitățile vizate pe parcursul derulării programului de instruire. Oferă informații utile asupra nivelului de performanță atins de elevi raport cu obiectivele de instruire propuse. Pentru că nu însoțește procesul de învățământ secvență cu secvență are efecte reduse asupra activității instructiv-educative acestea resimțindu-se după o perioadă mai îndelungată, de regulă, pentru următoarele serii de elevi.

Prin această formă de evaluare rezultatele se apreciază prin raportare la obiectivele generale urmărite prin predarea disciplinei de învățământ. Exercițiul în principal funcția de constatare a rezultatelor de clasificare a elevilor. Poate genera în rândul elevilor atitudini de neliniște și stres și, în plus, consumă o parte considerabilă din timpul alocat instruirii. Exemple de evaluări sumative online: <https://forms.gle/xUDwGSsXCjuoRpek9>; <https://forms.gle/MZdJMDPGwHMqHBCi8>;
<https://forms.gle/8XCc4ML9rewhuXzv5>; <https://forms.gle/MUdHXA Yh7FyhocSg9>.

Utilizarea metodelor de evaluare trebuie să se fundamenteze pe o serie de premise precum:

- metodele de evaluare sunt complementare, fără a se putea afirma că metodele clasice sunt „depășite”, iar cele online reprezintă unicul reper metodologic;
- ele trebuie utilizate în strânsă legătură cu obiectivele educaționale vizate și în acord cu tipul de rezultate ale învățării/ natura achizițiilor ce se doresc a fi surprinse (competențe și cunoștințe);
- metodele de evaluare atât clasice cât și online trebuie să ofere atât cadrului didactic, cât și elevilor informații relevante cu privire la nivelul de pregătire a elevilor, și, implicit la calitatea procesului de învățământ.

Pentru ca metodele de evaluare, fie că sunt clasice sau online, să ofere informații pertinente cu privire la performanțele școlare este necesară folosirea unor instrumente adecvate de evaluare, elaborarea unor probe care să servească cel mai bine obiectivelor anterior precizate.

Pentru a realiza o evaluare relevantă și eficientă instrumentele de evaluare trebuie să îndeplinească anumite cerințe, să întrunească anumite „calități tehnice” indispensabile atingerii scopului pentru care au

fost proiectate.

Principalele calități ale unui instrument de evaluare sunt: validitatea, fidelitatea, obiectivitatea și aplicabilitatea.

- Validitatea este dată de precizia, acuratețea cu care instrumentul, *testul*, măsoară ce și-a propus să măsoare. Pentru ca instrumentul de evaluare să fie valid autorul trebuie în primul rând să stabilească ce își propune să evalueze, să măsoare și apoi să stabilească sarcinile de lucru care se dau spre rezolvare elevilor. Validitatea este asigurată în măsura în care instrumentul de evaluare acoperă elementele fundamentale ale conținutului pe care îl testează, măsoară cu precizie un anumit "construct" (inteligentă, creativitate, originalitate) și nu altceva, rezultatele obținute se corelează cu cele obținute cu ocazia altor măsurări a acelorași abilități.

- Fidelitatea reprezintă acea calitate a unui test de a produce rezultate constante (sau foarte apropiate) în urma aplicării sale repetate în condiții identice, aceluiași grup de elevi.

- Obiectivitatea reprezintă gradul de concordanță între aprecierile făcute de evaluatori independenți asupra răspunsurilor pentru fiecare dintre itemii testului. Testele cu gradul cel mai ridicat de obiectivitate sunt cele standardizate.

- Aplicabilitatea desemnează calitatea testului de a fi administrat și interpretat cu ușurință.

Deoarece matematica a fost și este, o materie dificilă pentru unii elevi, profesorul va da în cadrul evaluării, sarcini de lucru diferențiat și teste de evaluare diferențiate, în funcție de performanță. Pentru elevii cu potențial intelectual foarte bun se întocmesc fișe de progres, iar pentru cei mai puțin buni, care prezintă aceleași lacune în pregătire, fișe de recuperare. Lecțiile de evaluare a rezultatelor școlare, presupun identificarea nivelului de pregătire al elevilor atât pentru cunoașterea acestuia, cât și pentru optimizarea activității didactice în perioada următoare.

Bibliografie:

- Radu I.T.,(2000) , Evaluarea în procesul didactic, București, E.D.P.

CONSTRUCȚII GEOMETRICE REALIZATE NUMAI CU RIGLA NEGRADATĂ ȘI CU UN COMPAS

prof. Alexa Lenuța
Colegiul Economic “Virgil Madgearu”, Galați

Problemele de construcții geometrice stimulează în cel mai înalt grad spiritul de observație, claritatea gândirii și logica rezolvtorului lor. Construcțiile grafice de figuri geometrice au exercitat încă din antichitate o atracție deosebită asupra matematicienilor cât și asupra oamenilor de știință. Numeroase aplicații online ajută elevii să deseneze figuri geometrice în plan și în spațiu și să le calculeze perimetrul, aria sau volumul. Aceste metode online au o valoare remarcabilă, dar rolul profesorului nu trebuie neglijat, iar predarea clasică trebuie să rămână preponderentă. Atragerea elevilor către studiul geometriei, prin prezentarea construcțiilor geometrice numai cu rigla negradată și cu compasul, îi ajută să își formeze o gândire geometrică.

Restricția utilizării în construcțiile geometrice numai a compasului și a riglei negradate se pare că a aparținut lui Platon. Lumea antică considera că o soluție a unei probleme „avea greutate”, dacă era dată cu ajutorul unei construcții geometrice realizată numai cu o riglă negradată și cu un compas.

În funcție de clasă și vârstă, se pot prezenta cele cinci construcții fundamentale, construcții geometrice elementare, construcții de triunghiuri, patrulatere, cercuri, construcții de expresii algebrice și construcții de figuri echivalente.

Particularitățile riglei și ale compasului în construcțiile geometrice:

COMPAS	RIGLĂ
<ul style="list-style-type: none">❖ Conservă distanța;❖ Se pot construi puncte egal depărtate de un punct dat;❖ Se trasează un cerc de caracteristici date;❖ Se pot transpune segmente de o lungime dată;❖ Se pot compara segmente.	<ul style="list-style-type: none">❖ Conservă direcția;❖ Se pot construi puncte coliniare cu două puncte date;❖ Se poate construi o dreaptă;❖ Se poate verifica coliniaritatea;❖ Se poate prelungi o dreaptă.

Cele cinci construcții fundamentale:

1. Prin două puncte distincte se poate duce cu ajutorul riglei o dreaptă;
2. Cu centrul într-un punct oarecare și cu o rază dată se poate construi un cerc;
3. Intersecția a două drepte;
4. Intersecția unui cerc cu o dreaptă;
5. Intersecția a două cercuri.

Problemele de construcții geometrice nu se reduc la construcții fundamentale ci la următoarele construcții elementare:

- ✓ Construcția mediatoarei unui segment;
- ✓ Construcția mijlocului unui segment;
- ✓ Construcția bisectoarei unui unghi;
- ✓ Construcția unui unghi congruent cu un unghi dat;
- ✓ Construcția unei perpendiculare dintr-un punct exterior pe o dreaptă;
- ✓ Construcția unei perpendiculare pe o dreaptă într-un punct al ei;
- ✓ Construcția unei tangente la un cerc într-un punct dat;

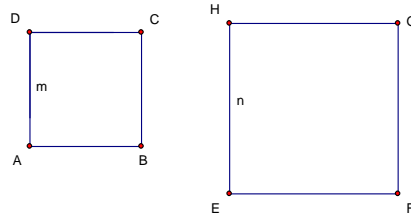
- ✓ Construcția tangențelor la un cerc paralele cu o dreaptă dată;
- ✓ Construcția tangențelor dintr-un punct exterior dat la un cerc dat;
- ✓ Construcția cercului circumscris unui triunghi dat;
- ✓ Construcția unei paralele la o dreaptă printr-un punct exterior dat;
- ✓ Construcția unui arc capabil de unghi dat;
- ✓ Construcția unei paralele la o dreaptă la o distanță dată.

Fiecare din aceste construcții elementare este realizată printr-o suită de construcții fundamentale. Cu ajutorul construcțiilor elementare se pot construi triunghiuri, patrulatere, unghiuri, expresii algebrice, etc.

O demonstrație foarte frumoasă a faptului că suma ariilor a două pătrate este egală cu aria altui pătrat, folosind numai rigla negradată și compasul, a fost dată de matematicianul Rahim Medhat.

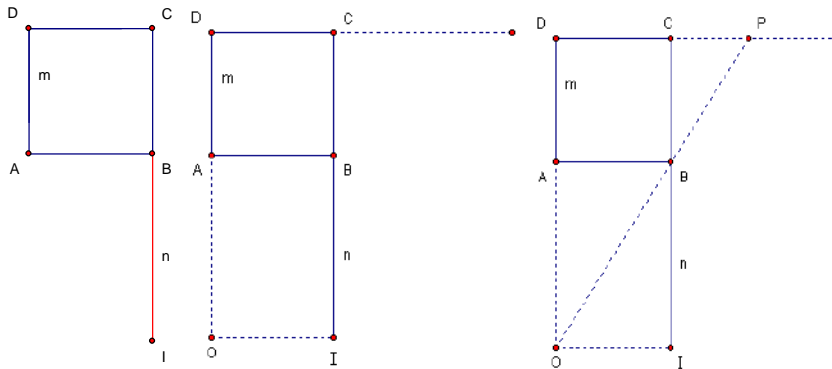
Această demonstrație, prezentată în continuare, poate face o oră de matematică mai atrăgătoare și stimulează gândirea creativă a elevilor.

Se construiesc două pătrate: ABCD cu lungimea laturii AB = m și EFGH cu lungimea laturii EF = n. Se folosesc apoi câteva construcții geometrice elementare pentru a demonstra că $m^2 + n^2 = x^2$.

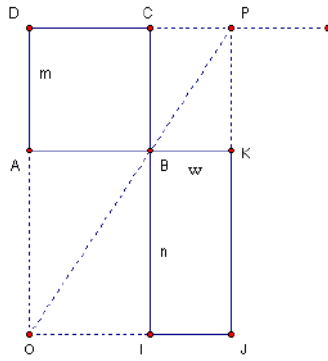
Se prelungește latura BC, a pătratului ABCD cu un segment de lungime n. BI = n.

Se construiește dreptunghiul ABIO de dimensiuni m și n și se obține dreptunghiul DCIO de dimensiuni m și m + n. Se prelungește latura DC astfel încât să se intersecteze cu dreapta OB. Punctul lor de intersecție se notează cu P.

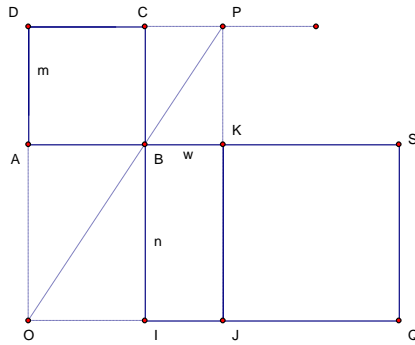
$$OB \cap DC = \{P\}$$

Prin punctul P astfel obținut se construiește o paralelă la dreapta CI, iar prin punctul I se construiește o paralelă la CP. Aceste paralele se intersectează în J. Prelungirea laturii AB intersectează dreapta PJ în punctul K.

Deci, BKJI este un dreptunghi (laturile opuse sunt paralele și formează un unghi de 90° în punctul B). Aria dreptunghiului BKJI este egală cu aria pătratului ABCD: triunghiurile OJP și ODP sunt congruente ca și triunghiurile BKP și BCP, BIO și BAO implicând că dreptunghiul BKJI și pătratul ABCD au aceeași arie, $n \cdot w = m^2$.

Se construiește o suprafață dreptunghiulară echivalentă cu reunirea a două pătrate:

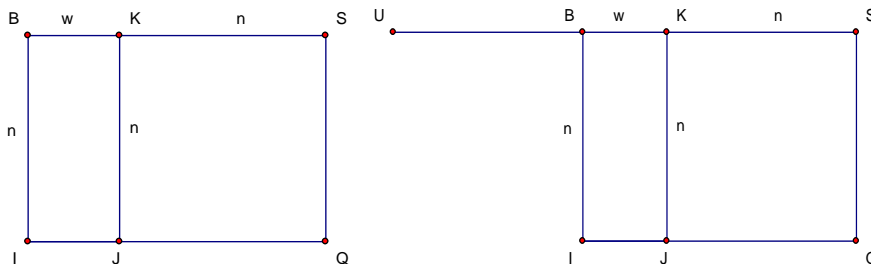
Se construiește pătratul KJQS cu latura $KJ = n$.

$$A_{BSQI} = BI \cdot BS = n \cdot (w+n) = n \cdot w + n^2 = m^2 + n^2$$

$$A_{BSQI} = A_{BKJI} + A_{KJQS} = A_{ABCD} + A_{EFGH} = m^2 + n^2$$

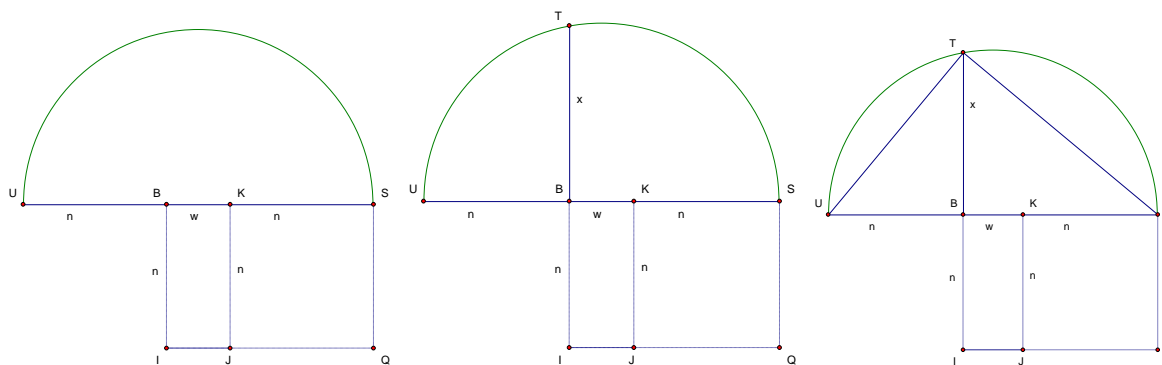
În final se construiește un pătrat cu latura de lungime x și aria egală cu x^2 , echivalent cu dreptunghiul BSQI, care are aria egală cu $m^2 + n^2$.

Pentru început prelungim latura BS a dreptunghiului BSQI cu $BU = n$.

Se construiește cercul de diametru US. În B ridicăm perpendiculara pe US, care intersectează cercul în punctul T.

$$BT = x$$

Pătratul cu latura de lungime x este pătratul căutat. Aria acestui pătrat este egală cu aria dreptunghiului BSQI. Deci $m^2 + n^2 = x^2$ (teorema lui Pitagora).

Justificarea teoretică a construcției:

Triunghiul TUS înscris în semicerc este dreptunghic în T. În triunghiul dreptunghic TUS cu înălțimea TB, lungimea înălțimii TB este media geometrică a lungimii proiecțiilor catetelor pe ipotenuză.

$$(TB)^2 = BS \cdot UB \rightarrow x^2 = n \cdot (w+n) \rightarrow x^2 = n \cdot w + n^2 \rightarrow x^2 = m^2 + n^2$$

Aria pătratului de latură TB este egală cu suma ariilor pătratelor ABCD și EFGH.

Folosirea construcțiilor cu rigla și compasul contribuie la obținerea de performanțe școlare mai bune la disciplina matematică.

Sarcina profesorilor de matematică este de a identifica experiențele de învățare care motivează elevii și care contribuie la creșterea randamentului școlar. Învățământul modern preconizează o metodologie axată pe acțiune, operatorie, deci pe promovarea metodelor active care să solicite mecanismele gândirii, ale inteligenței, ale imaginației și creativității. “Activ” este elevul care “depune efort de reflecție personală, interioară și abstractă, care întreprinde o acțiune mentală de căutare, de cercetare și redescoperire a adevărilor, de elaborare a noilor cunoștințe.

Pentru a spori interesul și gradul de participare al elevilor, ei trebuie încurajați să rezolve problemele și cu ajutorul calculatorului. Folosirea calculatorului se dovedește foarte utilă în rezolvarea problemelor de construcții geometrice.

Interesul pentru motivarea în învățarea matematicii este menținut prin manuale online interesante, cu introducerea unor noțiuni și teorii noi pornind de la exemple atractive din viața reală în mediul online, dar folosirea construcțiilor cu rigla și compasul, presupune inspirație, intuiție și creativitate din partea elevului și a cadrului didactic. Prin învățarea intuitivă, experimentală a geometriei, matematica va deveni o disciplină îndrăgită de elevi.

BIBLIOGRAFIE:

Rahim, M. H.,- A new proof of the Pythagorean Theorem using a compass and unmarked straight edge. International Journal of Mathematical Education in Science and Technology, Ed. Taylor & Francis Group, (ian.-feb.) 2003, Vol. 34, Nr. 1, pg.144-150.

Educația la granița dintre clasic și digital

Ambrus-Torzsa Mónika

Școala Gimnazială “ Tompa László ”

Într-o lume în continuă schimbare, educația trebuie să se adapteze rapid pentru a rămâne relevantă și eficientă. În acest context, tranziția de la metodele tradiționale de predare la cele moderne, facilitate de tehnologie, devine esențială. Un exemplu semnificativ în acest sens este utilizarea tablelor interactive în sălile de clasă. Aceste instrumente combină aspectele pozitive ale învățării clasice cu avantajele oferite de tehnologia digitală, creând un mediu de învățare mai captivant și eficient.

Tablele interactive, cunoscute și sub numele de smartboards, sunt dispozitive care permit profesorilor și elevilor să interacționeze direct cu materialele proiectate pe suprafața lor. Acestea integrează funcții de scriere, desen și manipulare a obiectelor digitale, transformând lecțiile tradiționale în experiențe dinamice și interactive.

Unul dintre cele mai mari avantaje ale tablelor interactive este capacitatea lor de a crește implicarea elevilor. Prin utilizarea animațiilor, videoclipurilor și aplicațiilor interactive, profesorii pot transforma lecțiile plictisitoare în experiențe captivante. Studii recente indică faptul că utilizarea tehnologiei interactive poate îmbunătăți semnificativ interesul și motivația elevilor, contribuind astfel la o învățare mai profundă și durabilă.

Tablele interactive permit personalizarea materialelor educaționale pentru a răspunde nevoilor individuale ale elevilor. Profesorii pot adapta conținutul și ritmul lecțiilor în funcție de nivelul de înțelegere și de stilul de învățare al fiecărui elev. Aceasta este esențială într-o clasă diversificată, unde fiecare elev are ritmuri și nevoi de învățare diferite.

Utilizarea tablelor interactive promovează colaborarea și interacțiunea între elevi. Aceste dispozitive permit mai multor utilizatori să lucreze simultan pe aceeași suprafață, încurajând munca în echipă și dezvoltarea abilităților sociale. Elevii pot lucra împreună la proiecte, pot rezolva probleme colective și pot împărtăși idei în timp real, ceea ce îmbunătățește experiența de învățare.

Integrarea tablelor interactive nu înseamnă înlocuirea metodelor tradiționale de predare, ci îmbunătățirea acestora. Profesorii pot combina tehnicile de predare

clasice cu noile tehnologii pentru a crea un mediu de învățare mai eficient și mai atractiv.

Lecțiile bazate pe prezentări tradiționale pot fi îmbunătățite semnificativ prin utilizarea tablelor interactive. Profesorii pot adăuga elemente multimedia, cum ar fi imagini, videoclipuri și animații, pentru a explica mai bine conceptele complexe și pentru a capta atenția elevilor.

Tablele interactive permit realizarea de evaluări interactive, care oferă feedback instantaneu atât profesorilor, cât și elevilor. Testele și chestionarele pot fi administrate direct pe tabla interactivă, iar răspunsurile pot fi analizate imediat, permițând profesorilor să identifice rapid zonele în care elevii întâmpină dificultăți și să ajusteze materialul didactic în consecință.

Prin utilizarea tablelor interactive, profesorii și elevii au acces la o gamă largă de resurse educaționale online, inclusiv lecții virtuale, simulări și exerciții interactive. Acest acces la resurse diverse îmbogățește experiența de învățare și oferă oportunități suplimentare pentru explorare și aprofundare a cunoștințelor.

Deși tablele interactive oferă numeroase beneficii, implementarea lor nu este lipsită de provocări. Costurile inițiale, necesitatea formării personalului și asigurarea unei infrastructuri adecvate sunt doar câteva dintre obstacolele care trebuie depășite. Achiziționarea și instalarea tablelor interactive pot fi costisitoare, mai ales pentru școlile cu bugete limitate. Cu toate acestea, investiția în tehnologie educațională poate fi justificată prin beneficiile pe termen lung pe care le aduce procesului de învățare. Pentru a reduce costurile, școlile pot căuta finanțări suplimentare, parteneriate cu organizații non-profit sau granturi destinate inovării în educație. Așa a primit și școala noastră cinci table interactive de patru metrii. Pentru ca tablele interactive să fie utilizate eficient, profesorii trebuie să fie instruiți corespunzător. Aceasta poate necesita programe de formare continuă și suport tehnic pentru a se asigura că personalul didactic este familiarizat cu toate funcționalitățile dispozitivelor și cu modalitățile de integrare a acestora în lecții. Investiția în formarea profesională este crucială pentru succesul utilizării tehnologiei în educație. Implementarea tablelor interactive necesită o infrastructură tehnologică adecvată, inclusiv acces la internet de mare viteză și suport tehnic constant. Școlile trebuie să se asigure că dispun de resursele necesare pentru a menține și actualiza aceste dispozitive, precum și pentru a rezolva orice probleme tehnice care pot apărea.

Concluzie:

Educația la granița dintre clasic și digital reprezintă o oportunitate unică de a îmbunătăți procesul de învățare și de a pregăti elevii pentru viitor. Tablele interactive sunt un exemplu elocvent al modului în care tehnologia poate transforma educația, oferind experiențe de învățare mai captivante, personalizate și interactive. Deși implementarea acestor dispozitive poate prezenta provocări, beneficiile pe termen lung pentru elevi și profesori sunt incontestabile. Prin combinarea metodelor tradiționale cu inovațiile tehnologice, putem crea un sistem educațional mai eficient și mai adaptat nevoilor contemporane.

Bibliografie:

1. Mirela Moldovan (2018) - Tehnologii educaționale moderne: Utilizarea tablelor interactive în școli. Editura Didactică și Pedagogică.
2. Ion Popescu (2020) - Transformarea educației prin tehnologie. Editura Polirom.
3. Gabriela Ionescu (2019) - Inovația în educație: Impactul tehnologiilor digitale asupra procesului de predare-învățare. Editura Universitară.
4. Zoltán Nagy (2017) - Digitális táblák és az interaktív oktatás. Editura Akadémiai Kiadó.
5. László Kovács (2021) - Az interaktív tanulás jövője: Smartboard technológia az osztályteremben. Editura Typotex.

EDUCAȚIA PREȘCOLARĂ ÎNTRE DIGITAL ȘI TRADIȚIONAL

Prof. ANDRO LIDIA
Școala Gimnazială, Comuna Gherăești

Educația preșcolară se află într - o etapă de tranziție, în care tradiționalul și digitalul se împletesc tot mai mult în procesul de învățare al copiilor. Ambele abordări au beneficiile și dezavantajele lor, iar fiecare are rolul său în dezvoltarea copiilor.

Tradiționala educație preșcolară se bazează pe interacțiunea directă între copii și educatori, folosind materiale didactice tradiționale, precum cărți, jocuri și activități practice. Această metodă de învățare promovează socializarea, comunicarea, colaborarea și dezvoltarea abilităților motorii fine.

Educația tradițională are atât beneficii, cât și dezavantaje. Unele beneficii includ:

- Structură clară: Educația tradițională oferă o structură clară și un program bine definit, ceea ce poate ajuta elevii să învețe și să se dezvolte în mod organizat.
- Focus pe discipline academice precum: matematică, științe și literatură, oferind preșcolarilor cunoștințele și abilitățile necesare pentru a reuși în viață.
- Dezvoltarea abilităților de muncă în echipă: în cadrul sistemului tradițional de învățământ, copiii sunt încurajați să lucreze în echipă și să - și dezvolte abilitățile de comunicare și de colaborare.

Pe de altă parte, există și dezavantaje ale educației tradiționale:

- Focusul excesiv pe memorare: Educația tradițională se concentrează adesea pe memorarea informațiilor și pe testarea cunoștințelor teoretice, lăsând puțin loc pentru dezvoltarea abilităților practice și creative ale elevilor.
- Lipsa personalizării: În sistemul tradițional de învățământ, preșcolarii sunt tratați ca o masă uniformă și li se oferă aceleași informații și resurse, fără a lua în considerare nevoile și interesele individuale ale fiecăruia.
- Lipsa adaptabilității: Educația tradițională este adesea rigidă și inflexibilă, ceea ce poate împiedica adaptarea curriculumului școlar la schimbările din societate.

Educația digitală aduce în clasă noi tehnologii și resurse online, care pot îmbogăți și diversifica procesul de învățare. Copiii pot folosi tablete sau calculatorul pentru a accesa aplicații educative, jocuri interactive și materiale multimedia, care să îi ajute să își dezvolte creativitatea, gândirea critică și abilitățile digitale.

Beneficiile educației digitale la preșcolari includ:

- Dezvoltarea abilităților tehnologice - copiii pot învăța cum să folosească diferite dispozitive și să navigheze pe internet.
- Stimularea creativității - aplicațiile și jocurile digitale pot să îi ajute pe copii să - și exprime creativitatea și să - și dezvolte imaginația.
- Îmbunătățirea abilităților cognitive - aplicațiile educative pot ajuta la dezvoltarea abilităților cognitive, cum ar fi gândirea logică și capacitatea de rezolvare a problemelor.
- Personalizarea învățării - educația digitală permite adaptarea conținutului în funcție de nivelul și ritmul de învățare al fiecărui copil.
- Acces la resurse educaționale diversificate - prin intermediul platformelor online, copiii pot avea acces la o varietate de informații și materiale educaționale.

Dezavantajele educației digitale la preșcolari pot include:

- Supraexpunerea la ecrane - utilizarea excesivă a dispozitivelor digitale poate avea efecte negative asupra ochilor și sănătății generale a copiilor.
- Risc de dependență - copiii pot deveni dependenți de dispozitivele digitale și pot avea dificultăți în a se desprinde de acestea.
- Lipsa interacțiunii sociale - utilizarea excesivă a tehnologiei poate duce la reducerea interacțiunii sociale directe și la afectarea abilităților de comunicare în viața reală.
- Calitatea conținutului - nu toate aplicațiile și jocurile digitale destinate copiilor sunt educaționale sau de înaltă calitate, ceea ce poate afecta eficacitatea învățării.
- Riscuri de securitate - navigarea pe internet și folosirea aplicațiilor digitale pot prezenta riscuri de securitate și de expunere la conținut inadecvat pentru copii.

Educația digitală la preșcolari poate aduce numeroase beneficii, dar este important ca părinții și educatori să monitorizeze și să gestioneze cu atenție utilizarea dispozitivelor digitale pentru a evita eventualele efecte negative și riscuri asociate. Combinația dintre tradițional și digital în educația preșcolară poate fi benefică pentru copii, oferindu-le o gamă largă de experiențe de învățare și stimulându-le diverse abilități.

Un exemplu de combinație între tradițional și digital în educația preșcolară ar putea fi integrarea jocurilor și activităților interactive în procesul de învățare. Un educator ar putea folosi atât cărți de povești tradiționale cât și aplicații interactive pentru copii pentru a dezvolta abilități de citire și alfabetizare. Copiii ar putea asculta o poveste tradițională în timp ce urmăresc ilustrațiile pe o tabletă sau un laptop, iar apoi ar putea să completeze activități interactive legate de poveste pentru a - și testa înțelegerea și memorarea informațiilor. De asemenea, ar putea folosi jocuri educative digitale pentru a ajuta copiii să - și dezvolte abilități matematice sau de rezolvare de probleme, îmbinând astfel aspecte tradiționale ale învățării preșcolare, cum ar fi jocul de rol sau activitățile practice, cu tehnologia digitală pentru a stimula interesul și implicarea copiilor în procesul de învățare.

În concluzie, atât educația preșcolară tradițională, cât și cea digitală au rolul lor în dezvoltarea armonioasă a copiilor. Important este ca educatorii să găsească un echilibru între cele două metode pentru a oferi copiilor o experiență educativă completă și diversificată.

Bibliografie:

*** Teșu, Ioan, *Educația de la tradițional la digital*, Editura Sophia, 2023;

*** Gereș, Georgiana, *Tehnici de învățare. Un ghid complet în domeniul învățării eficiente*, Editura Curtea Veche, 2021

*** Stan, Liliana, *Educația timpurie- probleme și soluții*, Editura Polirom, 2016

Educația digitală în școli: o provocare pentru toți

Pprof. Androne Simona, Liceul de Arte „Dinu Lipatti”, Pitești

Tehnologiile digitale de predare joacă un rol din ce în ce mai important în procesul de învățare, făcând posibilă integrarea instrumentelor inovatoare și dinamice în programa școlară. Utilizarea dispozitivelor tehnologice, cum ar fi computerele, tabletele și tablele interactive, le permite profesorilor să îmbogățească lecțiile tradiționale cu resurse multimedia, simulări interactive și platforme educaționale online. Aceste noi metodologii oferă elevilor o experiență de învățare captivantă și interactivă, încurajând participarea activă, rezolvarea problemelor și dezvoltarea abilităților digitale esențiale pentru viitor. În plus, integrarea tehnologiilor digitale de predare în curriculum permite personalizarea învățării, adaptând-o la nevoile diferite ale elevilor și promovând învățarea individualizată și incluzivă. Inovația digitală, un subiect care a stat de mult în centrul politicilor educaționale europene, s-a accelerat odată cu pandemia de Covid 19, care a forțat sistemul „școlar” să organizeze învățământul la distanță folosind mijloacele digitale disponibile, făcând sistem și experimentând tehnologii educaționale ca niciodată înainte.

Importanța integrării tehnologiilor digitale de predare în curriculum: Tehnologiile digitale de predare oferă oportunități unice de a îmbunătăți învățarea elevilor, oferindu-le instrumente interactive, resurse multimedia și acces la informații actualizate. Integrarea acestor tehnologii în curriculum ajută la crearea unui mediu de învățare mai antrenant și mai stimulant. Dezvoltarea competențelor digitale: integrarea tehnologiilor digitale de predare în curriculum este esențială pentru dezvoltarea competențelor digitale ale elevilor. În zilele noastre, este esențial ca elevii să fie capabili să utilizeze eficient tehnologiile digitale pentru a comunica, a cerceta, a analiza date și a rezolva probleme. Predarea prin utilizarea acestor tehnologii îi ajută pe studenți să devină cetățeni digitali conștienți și competenți.

Provocări potențiale și considerații etice: Integrarea tehnologiilor digitale de învățare în curriculum prezintă, de asemenea, unele provocări și considerații etice de abordat. Este important să se asigure accesul egal la aceste tehnologii pentru toți studenții, pentru a evita adâncirea inegalităților digitale. În plus, este necesar să-i învățăm pe elevi cum să folosească aceste tehnologii în mod responsabil și conștient, educându-i cu privire la aspectele legate de confidențialitate, siguranță online și hărțuire cibernetică.

Care sunt motivele pentru care un profesor ar trebui să încorporeze tehnologiile digitale în practica sa de predare?

Există multe motive pentru care un profesor ar trebui să încorporeze tehnologiile digitale în practica sa de predare. În primul rând, instrumentele IT oferă instrumente avansate pentru gestionarea activităților didactice, facilitând organizarea lecțiilor și partajarea resurselor didactice. În plus, utilizarea TIC permite o interacțiune mai dinamică și mai antrenantă cu elevii, stimulând participarea lor activă și promovând procesul de învățare. În sfârșit, competențele digitale dobândite în acest fel sunt fundamentale pentru educația elevilor, pregătindu-i pentru lumea muncii din ce în ce mai tehnologică.

Educația digitală a fost o temă principală a politicilor europene în sectorul educației de ani de zile. Este suficient să spunem că competența digitală a fost inclusă printre competențele cheie pentru învățarea pe tot parcursul vieții din 2006 în Recomandarea Parlamentului European și a Consiliului privind competențele cheie pentru învățarea pe tot parcursul vieții și că Recomandarea din 2018, încă pe aceeași temă, își reiterează importanța și o definește după cum urmează: „Competența digitală presupune interes pentru tehnologiile digitale și utilizarea lor cu familiaritate și spirit critic și responsabil pentru a învăța, a lucra și a participa la societate”.

Mai recent, în Planul de acțiune pentru educația digitală 2021-2027 al Comisiei Europene, intitulat „Regândirea educației și a formării pentru era digitală” din 30 septembrie 2020, importanța utilizării tehnologiilor digitale nu numai pentru învățare și predare, ci și pentru calitate. și incluziunea sistemelor educaționale europene.

Și din nou, în cadrul celui de-al treilea Summit european privind educația, care a avut loc în decembrie 2020, au fost discutate subiecte importante legate de educația digitală și provocările cu care sistemele europene de educație și formare vor trebui să le facă față în „era post-Covid”. Un obiectiv de anvergură este, fără îndoială, crearea unui Spațiu european al educației rezistent până în 2025, care să se măsoare în raport cu obiective majore precum sustenabilitatea mediului, inovarea digitală și incluziunea socială.

Având în vedere actualitatea subiectului, un studiu al rețelei Eurydice din 2019, Digital Education at School in Europe, continuă să ofere de gândit. Nivelurile de educație acoperite de studiu sunt nivelurile primar și secundar (inferior și superior), iar anul școlar de referință este 2018/2019. Informațiile examinează datele naționale din cele 28 de state membre UE (la momentul publicării, Regatul Unit era încă parte oficial din Uniune) și din Albania, Bosnia și Herțegovina, Elveția, Islanda, Liechtenstein, Muntenegru, Macedonia de Nord, Serbia și Turcia, care acoperă 43 de sisteme de învățământ în total.

Ce se înțelege prin educație digitală? Raportul Eurydice folosește expresia „educație digitală” pentru a sublinia două perspective distincte, dar complementare, care însoțesc temele abordate: pe de o parte, dezvoltarea abilităților digitale ale elevilor, studenților, profesorilor, directorilor de școli și, pe de altă parte, Utilizarea pedagogică a tehnologiilor digitale pentru a sprijini, îmbunătăți și transforma predarea și învățarea.

Principalele rezultate ale studiului sunt interesante pentru înțelegerea modului în care sistemele de învățământ europene abordează problema educației digitale; Prezentăm aici câteva reflecții cu privire la educația digitală, în special, cu referire la programa școlară, abilitățile digitale ale profesorilor și strategiile și politicile implementate de diferite țări pentru modernizarea și inovarea sistemelor de educație și formare respective.

Competența digitală în programele școlare

În Europa, utilizarea definiției „competenței digitale ca competență cheie” este larg răspândită; aproape jumătate din sistemele educaționale.

În învățământul primar, mai mult de jumătate dintre sistemele de învățământ europene includ competența digitală ca subiect transversal. Este considerată o disciplină obligatorie în sine în 11 țări și integrată în alte discipline din 10 țări. Un sfert din sistemele de învățământ combină două abordări, iar printre țările care asigură această combinație regăsim și Italia, precum și Spania, Franța, Portugalia, Slovenia etc.

Un alt subiect de interes este prezența reformelor curriculare în curs de desfășurare în diferitele sisteme de învățământ europene; reformele în sine pleacă de la motivații diferite, întrucât țările înseși se află la un nivel de dezvoltare și utilizare a mijloacelor digitale care se schimbă de la o realitate la alta. Unele sisteme de învățământ sunt concentrate pe introducerea competenței digitale în curriculum, acolo unde aceasta nu este prezentă, cum ar fi Comunitatea Franceză din Belgia; alții întăresc „ponderea” disciplinei/temei, de exemplu, prin introducerea acesteia la un nivel timpuriu de educație, cum ar fi Bulgaria; încă alții promovează importanța disciplinei, introducând o nouă abordare curriculară, actualizându-i conținuturile sau consolidând anumite domenii, precum codificarea, gândirea computațională sau securitatea, și acesta este cazul Franței.

Abilități digitale și profesori

În aproximativ două treimi din sistemele de învățământ europene, competențele digitale specifice sunt recunoscute în cadrele de competențe ca fiind esențiale, adică cele pe care profesorii trebuie să le aibă. În unele cadre, aceasta este o definiție foarte largă, în altele există o descriere detaliată a domeniilor și abilităților. Cu toate acestea, toate aceste documente se concentrează pe faptul că profesorii trebuie să știe cum să integreze tehnologiile digitale în predarea și învățarea lor și să fie capabili să le folosească eficient.

Un alt aspect interesant este faptul că în majoritatea sistemelor de învățământ nu există reglementări sau recomandări centrale/de nivel superior privind evaluarea competențelor digitale specifice ale profesorilor înainte de accesul acestora la profesie. Nici măcar un sfert din sistemele de învățământ nu oferă îndrumări în acest sens. În majoritatea acestor sisteme, competențele sunt evaluate în timpul formării inițiale, cu toate acestea, în Italia (doar pentru viitorii profesori din învățământul secundar) și Slovenia, competențele digitale specifice ale profesorilor sunt evaluate la sfârșitul formării lor inițiale.

Strategii și politici în domeniul educației digitale și sprijin pentru școli

Tehnologiile digitale evoluează rapid și, ca urmare, autoritățile naționale din domeniul educației trebuie să țină pasul cu vremurile și să ofere conținut de învățare care nu devine rapid învechit, astfel încât să poată răspunde cererii de educație digitală de înaltă calitate și să doteze elevii cu abilități digitale pe care le pot folosi în viitoarea lor viață profesională. De fapt, fiecare țară are politici de educație digitală în vigoare, unele ca parte a unor strategii mai ample, altele cu referire la o strategie specifică.

Cu toate acestea, oricât de răspândite sunt strategiile de educație digitală la nivel de școală, acestea sunt rareori monitorizate și evaluate și, în cele mai multe cazuri, nu în mod regulat. În ultimii cinci ani, aproximativ jumătate dintre sistemele educaționale europene au întreprins o anumită formă de monitorizare și/sau evaluare a politicilor educaționale digitale și doar opt țări, inclusiv Comunitatea Flamandă din Belgia, Bulgaria, Cehia, Estonia, Suedia, l-au efectuat la intervale regulate. În alte 15 țări, inclusiv în Italia, acest lucru a avut loc pe o bază ad-hoc. Dacă observăm, însă, modalitățile în care sistemele de învățământ susțin școlile în raport cu educația digitală, putem identifica următoarele moduri: una sau mai multe agenții externe care sprijină autoritățile educaționale în implementarea politicilor digitale în școli (26 de țări) ; prezența unui coordonator digital școlar, capabil să ofere sprijin părților interesate din școală, precum profesori, alți colegi, directori de școală (22 de țări); formarea directorilor de școală, o pârghie importantă pentru digitalizarea școlilor (16 țări); și rețelele de profesori, adică comunitățile digitale de profesori care operează Conducătorii școlii joacă un rol esențial în școală. Răspunsul, așadar, la nevoile de dezvoltare profesională ale directorilor de școală este de o importanță fundamentală, deoarece aceștia pot acționa ca o pârghie pentru dezvoltarea școlii în mediul digital. În numeroase țări, printre care Germania, Irlanda, Slovenia, șeful de școală este considerat o figură esențială de referință și în promovarea strategiei digitale în școli, căreia, de exemplu, îi este dedicată formarea specifică.

O altă figură importantă pentru școală, în domeniul educației digitale, este cea a coordonatorului digital școlar, care reprezintă un punct de referință pentru promovarea utilizării tehnologiilor în procesul educațional. Are un dublu rol: cel didactic-pedagogic și cel tehnic. În Franța, este disponibil un curs de formare specific pentru a deveni coordonator digital, în timp ce în Cehia există și un salariu suplimentar. În Grecia, Malta și Polonia coordonatorul se ocupă de mai multe școli și, dacă are responsabilități suplimentare, timpul de predare este redus.

Care este legătura dintre noile tehnologii și învățarea școlară?

Noile tehnologii educaționale digitale schimbă modul în care elevii învață, oferind abordări inovatoare ale învățării. Educația școlară nu poate ignora utilizarea acestor tehnologii, dar în același timp este esențial ca profesorii să îndrume elevii în acest demers. Noile tehnologii pot ajuta elevii în procesul lor de învățare, făcându-l mai antrenant și mai stimulant. Prin urmare, legătura dintre noile tehnologii și învățarea școlară este crucială pentru a pregăti elevii pentru lumea digitală în care trăim.

Așadar, profesorii au sarcina de a îndruma elevii în utilizarea noilor tehnologii, pentru a face învățarea școlară antrenată și stimulativă, pregătind elevii pentru lumea digitală.

Educația digitală în școli reprezintă o provocare semnificativă pentru toți actorii implicați, de la profesori și elevi, până la autorități și părinți. Implementarea eficientă a tehnologiilor digitale în educație necesită nu doar acces la echipamente și software adecvat, ci și o schimbare culturală și pedagogică profundă. Profesorii trebuie să fie bine pregătiți și susținuți pentru a-și adapta metodele de predare, iar elevii trebuie ghidați în utilizarea responsabilă și eficientă a resurselor digitale.

Pe de altă parte, educația digitală oferă oportunități extraordinare pentru personalizarea învățării, accesul la resurse globale și dezvoltarea competențelor esențiale pentru viitor. Totuși, pentru a profita pe deplin de aceste oportunități, este necesară o colaborare strânsă între toate părțile implicate și o abordare integrată care să țină cont de specificul fiecărui context educațional.

În concluzie, succesul educației digitale depinde de echilibrul între inovație și pragmatism, de dezvoltarea continuă a competențelor digitale ale cadrelor didactice și elevilor, și de o politică educațională care să sprijine în mod coerent și sustenabil aceste eforturi. Doar astfel, educația digitală poate deveni nu doar o provocare, ci și o oportunitate de transformare a învățământului într-un mod relevant și eficient pentru secolul XXI.

Bibliografie:

- Anderson, T., & Dron, J. (2011). Trei generații de pedagogie în educația la distanță. *International Review of Research in Open and Distributed Learning*, 12(3), 80-97.
- Becta. (2004). O revizuire a literaturii de cercetare privind barierele în calea adoptării TIC de către profesori. Recuperat de la <http://www.becta.org.uk>
- Clark, R. C., & Mayer, R. E. (2016). *E-Learning și știința instrucțiunii: Ghiduri dovedite pentru consumatori și designeri de învățare multimedia* (ediția a 4-a). San Francisco: Pfeiffer.
- Cuban, L. (2001). *Suprasolicitate și subutilizate: Calculatoare în sala de clasă*. Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Ertmer, P. A., & Ottenbreit-Leftwich, A. T. (2010). Schimbarea tehnologică a profesorilor: Cum intersectează cunoștințele, încrederea, convingerile și cultura. *Journal of Research on Technology in Education*, 42(3), 255-284.
- Hattie, J. (2009). *Învățare vizibilă: O sinteză a peste 800 de meta-analize referitoare la realizări*. Londra: Routledge.
- Kozma, R. B. (2003). Tehnologie și practici în clasă: Un studiu internațional. *Journal of Research on Technology in Education*, 36(1), 1-14.
- Means, B., Toyama, Y., Murphy, R., Bakia, M., & Jones, K. (2010). *Evaluarea practicilor bazate pe dovezi în învățarea online: O meta-analiză și revizuire a studiilor de învățare online*. Washington, D.C.: Departamentul de Educație al SUA.
- Selwyn, N. (2011). *Educație și Tehnologie: Probleme cheie și dezbateri*. Londra: Continuum International Publishing Group.

CHITARA ÎN EDUCAȚIA MUZICALĂ

Prof. IULIAN ANGHEL, COLEGIUL DE ARTĂ „CARMEN SYLVA”, PLOIEȘTI

Încă din cele mai vechi timpuri este cunoscut faptul că studierea unui instrument muzical era esențială pentru dezvoltarea armonioasă a oricărei persoane. Până în prezent, muzica nu a lipsit din nicio lucrare a unui pedagog tradiționalist, fiind considerată atât ca parte din disciplinele artistice cât și parte din educația religioasă. Aceasta era bazată pe intonația absolută, folosea ritmica măsurată și era bazată pe sistemul *portative-note-chei*. Totodată se remarcă dorința de a face muzica cât mai accesibilă, prin diverse simplificări de notație și solmizația relativă.

Didactica muzicală tradițională se poate rezuma astfel:

- Muzica are o formă prestabilită de lectie herbartiană, care începe cu o prezentare, urmată de explicație, încheiată cu activitate
- Exercițiul este metoda de bază (de regulă unică), constând în repetarea stereotipă a regulilor
- Mijloacele didactice sunt cartea și patitura (deci, vizuale)
- Dinamica este cea a vorbirii
- Scopul este de a genera societății ori un muzician, ori un om cult

Pedagogia muzicală experimentală a pornit de la idea că *soluțiile din învățământ trebuie să pornească de la experiment*. În laboratoarele acestora se masoară și se controlează prin teste individuale și colective, procesele psihologice ale copilului.

În domeniul muzicii, preocupările numeroșilor cercetători se referă la problemele ale auzului absolut și ale auzului relativ; definirea noțiunilor de aptitudine muzicală, dotare și muzicalitate; soluții pentru remedierea problemelor.

Iată câteva dintre concluziile experimențialștilor:

- Subiecții „muzicali” se separă de cei „nemuzicali” prin legea contopirii sunetelor (STUMPF);
- Abilitatea acustică nu înseamnă a fi muzical (SEASHORE);
- Un auz neexercitat reduce sunetele simultane la unul (EHRENFELS);
- Nemuzicalul nu percepe întregul, ci numai părți (EHRENFELS);
- Auzul relativ se referă la memoria intervalelor;
- După cum exercițiul și maturizarea nu pot face să crească ascuțimea văzului, tot astfel nu pot face să crească sensibilitatea auzului (SEASHORE);
- „Muzicianul slab nu aude ce cântă, cel mediocru poate auzi, dar nu ascultă, muzicianul bun aude ceea ce cântă, iar cel foarte bun aude și ce va cânta (WILLEMS).

La sfârșitul secolului XIX și începutul secolului XX apar și se dezvoltă *școlile active*. Acestea se bazează pe observații experimentale, preiau concepte ale didacticii tradiționale acordându-le valențe și aplicații noi, organizează diferențiat colectivele de elevi.

Mulți dintre reprezentanții școlii active asociază educației muzicale, instrumente. Metoda Zoltan Kodaly este o metoda de educare a vocii, dar folosește fluiet, xilofon, țitera, tobe, triunghiu.

Maria Montessori folosește clopoței acordați. Carl Orff nu pune accent pe muzica vocală și creează binecunoscutul „instrumentar Orff”, format din instrumente foarte ușor de manevrat. Maurice Martenot, inventatorul instrumentului „unde Martenot”, consideră că învățământul muzical trebuie să îi facă pe elevi să iubească muzica și să formeze un auditoriu sensibil la calitate.

Chitara este instrumentul pe care îl predau de aproape treizeci de ani. Este unul dintre cele mai vechi instrumente. Practicată la justa sa valoare, se apropie (uneori chiar depășind) de complexitatea pianului. Dar la nivel de educație muzicală, chitara poate cânta fragmente sau linii melodice simple (folosită ca un instrument monodic), sau poate fi folosită ca instrument de acompaniament, atât armonic cât și ritmic. Este, de asemenea, un instrument temperat, acesta contribuind la ușurința cu care poate fi mănuită. Toate acestea califică instrumental chitara ca posibil mijloc didactic, desigur, în baza unei programe și a unor manuale.

Când *învățarea* începe cu *activitatea*, mijloacele de învățământ devin mai variate și mai numeroase. Acestea trebuie să sprijine mersul către finalitatea urmărită. Cântând la un instrument, elevul creează sunetul, implicarea fiind în același timp vizuală (citirea pe portativ), auditivă și kinestezică. Trebuie menționat și faptul că la producerea sunetului la chitară se folosesc ambele mâini, ceea ce implică folosirea ambelor emisfere cerebrale.

Prin implicarea simultană a mai multor simțuri, și a ambelor emisfere cerebrale, folosirea în educația muzicală a instrumentului chitară, dezvoltă totodată și sensibilitatea și creativitatea. Nu toți oamenii pot fi instrumentiști desăvârșiți, dar cu toții putem să ne dezvoltăm capacitatea de receptare, condiție pentru a fi un public educat. Probabil că acesta este cel mai important obiectiv al educației prin muzică, pentru muzică.

BIBLIOGRAFIE

1. Motora Ionescu, Ana – Îndrumar metodic clasele I – IV, Editura didactică și pedagogică, București, 1978
2. Munteanu Gabriela – De la didactica muzicală la educația muzicală, Editura Fundației „România de mâine”, București 1997; Ghidul profesorului de educație muzicală, Editura Sigma, București 1999
3. Popescu Mihaela, Alexandru – Criterii psiho-pedagogice de organizare eficientă a situațiilor școlare”, Imprimeria Academiei de muzică, București, 1993

Revoluția digitală în predarea limbilor străine: avantaje și dezavantaje
Anghelescu Alina-Ruxandra
Liceul Teoretic “Tudoar Arghezi”, Tg. Cărbunești

În era tehnologiei informației, utilizarea instrumentelor digitale a devenit omniprezentă în diverse domenii, inclusiv în educație. Predarea limbilor străine nu face excepție, beneficiind semnificativ de pe urma acestor inovații. Totuși, în ciuda avantajelor evidente, utilizarea instrumentelor digitale vine și cu o serie de provocări. Această lucrare își propune să exploreze avantajele și dezavantajele utilizării instrumentelor digitale în predarea limbilor străine, oferind o perspectivă echilibrată asupra acestui subiect complex.

Avantajele utilizării instrumentelor digitale

1. Accesibilitate și flexibilitate

Unul dintre cele mai mari avantaje ale utilizării instrumentelor digitale în predarea limbilor străine este accesibilitatea. Platformele online și aplicațiile mobile permit accesul la resurse educaționale de oriunde și oricând, facilitând astfel învățarea autonomă. Elevii pot accesa cursuri, exerciții interactive și materiale audio-video adaptate nevoilor lor specifice, contribuind astfel la o învățare personalizată și flexibilă (Warschauer, 2000).

2. Diversitatea resurselor

Instrumentele digitale oferă o gamă largă de resurse educaționale care pot îmbogăți experiența de învățare. Acestea includ videoclipuri, jocuri educaționale, platforme de conversație și simulatoare de dialoguri. Astfel, învățarea limbilor străine devine mai interactivă și mai captivantă, ceea ce poate duce la o motivație crescută și la rezultate mai bune (Levy, 2009).

3. Feedback imediat

Un alt mare beneficiu al utilizării tehnologiei în predare este feedback-ul imediat. Aplicațiile și platformele online pot oferi corecții instantanee și explicații detaliate pentru greșelile comise de elevi, facilitând astfel o învățare mai eficientă și mai rapidă. Acest tip de feedback poate accelera procesul de achiziție a limbii și poate ajuta la clarificarea neînțelegerilor în timp real (Blake, 2013).

Dezavantajele utilizării instrumentelor digitale

1. Dependența de tehnologie

Unul dintre principalele dezavantaje ale utilizării instrumentelor digitale este dependența excesivă de tehnologie. Aceasta poate duce la probleme majore în cazul unor defecțiuni tehnice sau a lipsei de acces la internet. În plus, unii elevi pot deveni prea dependenți de aceste instrumente și pot neglija alte metode tradiționale de învățare care sunt la fel de importante (Stockwell, 2010).

2. Distragerea atenției

Utilizarea dispozitivelor digitale poate duce, de asemenea, la distragerea atenției. Elevii pot fi tentați să acceseze rețelele sociale, să joace jocuri sau să navigheze pe internet în loc să se concentreze pe activitățile educaționale. Această distragere poate

diminua eficiența procesului de învățare și poate reduce timpul dedicat practicii și studiului (Kauffman, 2015).

3. Lipsa interacțiunii umane

Predarea limbilor străine implică, în mod ideal, o interacțiune frecventă între profesor și elev. Utilizarea excesivă a instrumentelor digitale poate reduce această interacțiune umană, ceea ce poate afecta negativ dezvoltarea competențelor de comunicare ale studenților. Contactul direct cu un vorbitor nativ sau cu un profesor poate oferi nu doar feedback lingvistic, ci și aspecte culturale esențiale pentru învățarea unei limbi străine (Kern, 2006).

Utilizarea instrumentelor digitale în predarea limbilor străine aduce atât avantaje, cât și dezavantaje. Pe de o parte, acestea oferă accesibilitate, diversitate de resurse și feedback imediat, contribuind la o învățare mai eficientă și motivantă. Pe de altă parte, dependența de tehnologie, distragerea atenției și lipsa interacțiunii umane reprezintă provocări semnificative care trebuie gestionate cu atenție. Echilibrul între utilizarea instrumentelor digitale și metodele tradiționale de învățare este esențial pentru a maximiza beneficiile și a minimiza dezavantajele în predarea limbilor străine.

Bibliografie

- Blake, R. (2013). "Brave New Digital Classroom: Technology and Foreign Language Learning." Georgetown University Press.
- Kauffman, D. (2015). "Digital Distractions: How Today's Technology Can Undermine Academic Success."
- Kern, R. (2006). "Perspectives on Technology in Learning and Teaching Languages." *TESOL Quarterly*, 40(1), 183-210.
- Levy, M. (2009). "Technologies in Use for Second Language Learning." *The Modern Language Journal*, 93, 769-782.
- Stockwell, G. (2010). "Using Mobile Phones for Vocabulary Activities: Examining the Effect of the Platform." *Language Learning & Technology*, 14(2), 95-110.
- Warschauer, M. (2000). "The Death of Cyberspace and the Rebirth of CALL." *English Teachers' Journal*, 53, 61-67

Educația la granița dintre clasic și digital

Profesor învăț. primar, Angheluță Irina Larisa

Școala Gimnazială Țifești, județul Vrancea

Educația se află într-un proces continuu de transformare, în care metodele tradiționale se intersectează cu noile tehnologii digitale. Această tranziție marchează un moment critic în evoluția învățământului, având potențialul de a redefini modul în care cunoștințele sunt transmise și asimilate.

Educația clasică se bazează pe metode și principii bine stabilite de-a lungul decadelor. Acestea includ predarea față în față, utilizarea manualelor fizice și evaluările scrise tradiționale. Avantajele acestui sistem includ interacțiunea directă dintre profesori și elevi, care permite un feedback imediat și personalizat. De asemenea, educația clasică promovează dezvoltarea abilităților sociale și de comunicare, esențiale pentru viața profesională și personală.

Cu toate acestea, educația clasică are și limitările sale. Dependența de resurse fizice și programări rigide poate limita accesul la educație pentru cei din zone izolate sau pentru cei cu programe de lucru neregulate. În plus, metodele tradiționale pot părea învechite pentru generațiile mai tinere, obișnuite cu tehnologia digitală în viața de zi cu zi.

Tehnologia digitală a adus schimbări semnificative în domeniul educației, oferind acces la o gamă largă de resurse și metode de învățare. Platformele online, cursurile MOOC (Massive Open Online Courses), aplicațiile educaționale și instrumentele de colaborare virtuală sunt doar câteva exemple ale inovațiilor digitale care au transformat peisajul educațional.

Unul dintre principalele avantaje ale educației digitale este accesibilitatea. Elevii și studenții pot accesa materiale didactice și cursuri din orice colț al lumii, la orice oră. Acest lucru democratizează educația, făcând-o mai inclusivă. De asemenea, tehnologia permite personalizarea învățării, adaptând materialele și metodele la nevoile individuale ale fiecărui elev.

În plus, educația digitală poate stimula învățarea activă și colaborativă. Platformele interactive și instrumentele de simulare permit studenților să experimenteze și să aplice concepte teoretice în practică, îmbunătățind astfel înțelegerea și retenția cunoștințelor.

Cu toate beneficiile sale, educația digitală prezintă și provocări. Una dintre cele mai mari este asigurarea calității și acreditării cursurilor online. De asemenea, există riscul de izolare socială pentru studenți, din cauza lipsei interacțiunii față în față, dar și dependența excesivă de dispozitivele electronice.

Pentru a naviga eficient la granița dintre clasic și digital, este esențial să se găsească un echilibru între cele două abordări. O soluție ar putea fi adoptarea unui model hibrid, care să combine avantajele ambelor sisteme. De exemplu, cursurile pot fi desfășurate online, dar să includă sesiuni periodice de întâlniri față în față pentru discuții și evaluări.

Profesorii joacă un rol crucial în această tranziție. Este important ca aceștia să fie pregătiți și să dețină competențele necesare pentru a integra tehnologia digitală în metodele lor de predare. De asemenea, este esențială dezvoltarea unei infrastructuri tehnologice adecvate și accesibile pentru toți elevii.

Educația la granița dintre clasic și digital reprezintă o oportunitate unică de a transforma modul în care învățăm și predăm. Prin combinarea celor mai bune elemente ale ambelor abordări, putem crea un sistem educațional mai flexibil, accesibil și eficient, pregătit să răspundă provocărilor secolului XXI.

Învățământul Clasic vs. Învățământul Digital în România

Mirea Georgiana

Anițescu Adriana-Roxana

Liceul Tehnologic „Henri Coandă”, Târgu Jiu

Învățământul Clasic în România

Caracteristici Principale:

1. **Predare Față în Față:** Interacțiunea directă dintre profesori și elevi în sălile de clasă.
2. **Materiale Fizice:** Manuale, caiete și alte materiale tipărite sunt utilizate ca principale surse de învățare.
3. **Structură Fixă:** Orar strict, cu ore de curs stabilite și pauze regulate.
4. **Evaluări Tradiționale:** Teste și examene scrise, susținute în format fizic.

Avantaje:

1. **Interacțiune Directă:** Oferă oportunități de comunicare și colaborare directă între elevi și profesori.
2. **Suport Emoțional:** Elevii beneficiază de sprijin emoțional direct din partea profesorilor și colegilor.
3. **Dezvoltarea Socială:** Promovează dezvoltarea abilităților sociale prin interacțiunea fizică.

Dezavantaje:

1. **Limitări Geografice:** Elevii trebuie să se deplaseze fizic la școală, ceea ce poate fi problematic pentru cei din zonele rurale.
2. **Resurse Limitate:** Accesul la informații este restricționat la materialele disponibile fizic.

Învățământul Digital în România

Caracteristici Principale:

1. **Platforme Online:** Utilizarea platformelor de e-learning, cum ar fi Google Classroom, Moodle, și Microsoft Teams.
2. **Resurse Digitale:** Acces la o gamă variată de resurse educaționale online, inclusiv cursuri video, articole, și jocuri educative.
3. **Flexibilitate:** Elevii pot învăța la propriul ritm și în funcție de propriul program.
4. **Evaluări Digitale:** Teste și examene online, feedback instantaneu.

Avantaje:

1. **Accesibilitate:** Elevii pot accesa materialele de învățare de oriunde și oricând, reducând barierele geografice.
2. **Personalizare:** Programele educaționale pot fi adaptate la nevoile și ritmul fiecărui elev.

3. Dezvoltarea Competențelor Digitale: Elevii dobândesc abilități digitale esențiale pentru piața muncii modernă.

Dezavantaje:

1. Discrepanțe Digitale: Există diferențe semnificative în accesul la tehnologie între elevii din mediul urban și cei din mediul rural.
2. Lipsa Interacțiunii Fizice: Potențial de izolare socială și lipsa suportului emoțional direct.
3. Dependența de Tehnologie: Învățarea poate fi perturbată de probleme tehnice, cum ar fi conexiuni la internet instabile.

Compararea Învățământului Clasic și Digital

Aspect	Învățământ Clasic	Învățământ Digital
Interacțiune	Față în față, directă	Online, prin intermediul platformelor digitale
Resurse	Manuale și materiale tipărite	Resurse online, multimedia
Flexibilitate	Orar strict, fix	Flexibil, adaptabil
Evaluare	Teste și examene scrise	Evaluări online, feedback instantaneu
Accesibilitate	Limitat geografic	Global, accesibil de oriunde
Dezvoltare Socială	Dezvoltare socială prin interacțiuni fizice	Posibile limitări în dezvoltarea abilităților sociale
Suport Tehnic	Minim, focus pe suport pedagogic	Necesită suport tehnic constant

Bibliografie:

1. Anghel, G. (2020) „Învățământul digital în România: provocări și perspective”.
2. Popescu, A. & Ionescu, L. (2022). „Învățământul tradițional versus digital: O comparație a eficienței și accesibilității”.
3. Gheorghiu, R. (2019). "Educația în era digitală: Provocări și oportunități pentru sistemul educațional românesc". Editura Universitară.
4. Stoica, V. (2021). "De la cretă la tastatură: Evoluția învățământului în România". Editura Didactică și Pedagogică.

Educația la granița dintre clasic și digital

Mirea Georgiana

Anițescu Adriana-Roxana

Liceul Tehnologic „Henri Coandă”, Târgu Jiu

Tehnologia a devenit, cu timpul, foarte importantă, chiar omniprezentă, în toate aspectele vieții noastre, inclusiv în domeniul educației. De-a lungul anilor, în educație, au existat o serie de etape, de la educația clasică, tradițională, la cea modernă, digitală. Problema esențială este cea legată de folosirea tehnologiei în mod eficient, menținând, totuși, valorile și beneficiile educației clasice.

Educația tradițională a reprezentat, de-a lungul timpului, un model drept de urmat de către toate sistemele educaționale. Acest model implică predarea în clasă, manuale școlare tipărite, testele scrise și interacțiunea directă între profesori și elevi. Metodele tradiționale au fost și încă sunt, apreciate pentru structura și disciplina pe care le oferă. Aceste metode tradiționale și-au dovedit eficiența de-a lungul anilor, elevii au obținut un vast bagaj de cunoștințe și o cultură generală în diverse domenii. Lipsa instrumentelor digitale nu a constituit un impediment în desfășurarea activităților educative.

Un avantaj important al educației clasice constă în construirea relațiilor interpersonale puternice între profesori și elevi, precum și între elevi. Domnii profesori au oportunitatea de a oferi feedback imediat și de a adapta lecțiile la nevoile individuale ale elevilor. De asemenea, educația tradițională promovează abilitățile sociale și dezvoltarea caracterului prin interacțiuni directe, prin socializare.

Pe măsură ce tehnologia a avansat și a fost implementată în multe domenii de activitate, s-a produs o schimbare semnificativă în modul în care informația este prezentată și asimilată.

Educația modernă se bazează pe utilizarea dispozitivelor electronice, a platformelor online și a aplicațiilor educaționale pentru a facilita procesul de învățare. Această schimbare aduce cu sine o serie de beneficii, precum accesul la resurse bogate și variate, personalizarea învățării și dezvoltarea abilităților digitale.

Unul dintre aspectele pozitive ale educației moderne este faptul că oferă oportunități de învățare flexibile. Elevii pot avea acces la materialele de învățare oricând și oriunde, ceea ce sporește autonomia învățării. De asemenea, tehnologia permite adaptarea curriculumului la stilurile individuale de învățare ale elevilor, creând astfel un mediu educațional personalizat.

Deși educația modernă aduce cu sine numeroase avantaje, este esențial să găsim un echilibru între aceasta și educația tradițională. Un exces de tehnologie poate duce la izolare socială, lipsa abilităților de comunicare față în față și dependența excesivă de dispozitivele electronice. Am observat că, în cadrul orelor în care se impune utilizarea tehnologiei, elevii se detașează total de mediul în care își desfășoară activitatea, fiind hipnotizați de ecranele pe care sunt proiectate materialele educative. Adoptă o atitudine similară copiilor ce suferă de autism: privesc fix în ecran, nu răspund solicitărilor profesorului.

Găsirea echilibrului între educația clasică și cea modernă, bazată pe utilizarea tehnologiei, implică integrarea cu atenție a tehnologiei în procesul de învățare, fără a compromite aspectele

umane ale procesului instructiv-educativ. Profesorii pot combina metodele tradiționale cu instrumentele digitale, oferind astfel o experiență educațională holistică. Spre exemplu, înainte de predarea efectivă a unor conținuturi noi, profesorul poate prezenta un material educativ de pe o platforma ca Wordwall, Eduboom, EduMagic, Youtube, etc. Va reuși cu siguranță să capteze atenția elevilor, să le stârnească interesul pentru noile cunoștințe ce urmează a fi predate.

În concluzie, abordarea ideală ar consta în integrarea cu măsură a tehnologiei în educație, recunoscând valoarea atât a metodelor tradiționale, cât și a celor moderne. Prin găsirea echilibrului, putem înzestra viitoarea generație cu abilitățile necesare pentru a naviga cu succes în lumea în continuă schimbare.

Bibliografie:

- Digital Education Action Plan 2021-2027
- <https://educatia-digitala.ro>
- Educația digitală în școlile din Europa

Avantajele și dezavantajele educației digitale

Mirea Georgiana

Anițescu Adriana-Roxana

Liceul Tehnologic „Henri Coandă”, Târgu Jiu

Educația digitală se referă la utilizarea tehnologiei digitale în procesele de învățare și predare. Aceasta include diverse metode și instrumente digitale, cum ar fi platformele de învățare online, software educaționale, resurse multimedia, dispozitive mobile și altele. Educația digitală a câștigat teren în special în contextul pandemiei COVID-19, când multe instituții de învățământ au fost nevoite să adopte metode de învățare la distanță.

Avantaje ale Educației Digitale

1. Accesibilitate și Flexibilitate
 - Acces la Resurse Educaționale: Elevii și studenții au acces la o gamă largă de resurse educaționale online, de la articole și cărți la cursuri și tutoriale video.
 - Flexibilitate în Învățare: Educația digitală permite învățarea la propriul ritm și în propriul timp, facilitând astfel adaptarea la programele individuale ale elevilor.
2. Învățare Personalizată
 - Programe Adaptative: Software-ul educațional poate adapta conținutul și dificultatea materialelor în funcție de progresul și nevoile individuale ale elevilor.
 - Feedback Imediat: Platformele digitale oferă feedback imediat, ajutând elevii să-și corecteze greșelile și să înțeleagă mai bine materialul studiat.
3. Dezvoltarea Competențelor Tehnologice
 - Competențe Digitale: Utilizarea instrumentelor și platformelor digitale contribuie la dezvoltarea competențelor tehnice și digitale, esențiale în economia modernă.
 - Colaborare Online: Educația digitală încurajează colaborarea prin instrumente online, pregătindu-i pe elevi pentru mediul de lucru digitalizat.
4. Costuri Reduse
 - Reducerea Cheltuielilor: Educația online poate reduce costurile legate de transport, materiale educaționale fizice și infrastructură.

Dezavantaje ale Educației Digitale

1. Acces Inegal la Tehnologie
 - Discrepanțe Digitale: Nu toți elevii au acces la tehnologie de calitate sau la conexiuni stabile la internet, ceea ce poate crea discrepanțe în oportunitățile de învățare.
 - Costuri Inițiale: Echipamentele tehnologice și abonamentele la internet pot implica costuri inițiale semnificative pentru familii și instituții.
2. Lipsa Interacțiunii Fizice
 - Izolare Socială: Educația digitală poate duce la o lipsă de interacțiune socială directă, esențială pentru dezvoltarea competențelor socio-emoționale.
 - Motivație și Angajament: Elevii pot întâmpina dificultăți în menținerea motivației și angajamentului în lipsa unei structuri și a unei monitorizări fizice.

3. Probleme Tehnice

- Învățarea Perturbată: Problemele tehnice, cum ar fi conexiunile instabile la internet sau defecțiunile echipamentelor, pot întrerupe procesul de învățare.
- Necesitatea de Suport Tehnic: Elevii și profesorii pot avea nevoie de suport tehnic constant, ceea ce poate fi dificil de asigurat în mod consistent.

4. Calitatea Variabilă a Materialelor

- Credibilitate și Relevanță: Nu toate materialele educaționale online sunt de înaltă calitate sau relevante, ceea ce poate afecta procesul de învățare.

Educația digitală are un potențial imens de a transforma învățământul în România, oferind acces la resurse educaționale de calitate și dezvoltând competențele digitale esențiale pentru viitor. Cu toate acestea, pentru a valorifica pe deplin acest potențial, este esențial să se abordeze provocările legate de accesul inegal la tehnologie, calitatea infrastructurii și pregătirea cadrelor didactice. Investițiile continue în infrastructură, formarea profesorilor și dezvoltarea de resurse educaționale de calitate sunt cruciale pentru succesul pe termen lung al educației digitale în România.

Bibliografie:

- Nistor, N. (2020). „Educația digitală în România: provocări și oportunități”.
- Badea, G., & Dumitrescu, A. (2021). „Impactul COVID-19 asupra digitalizării educației din România”. Educație și Tehnologii Informaționale.
- Stănescu, M. (2022). „Competența digitală în învățământul românesc: un studiu comparativ”.
- Vlad, I., & Popescu, D. (2023). „E-learning în școlile românești: implementare și eficacitate”.

MANAGEMENTUL CLASEI DE ELEVII RELAȚIILE INTERPERSONALE ÎN CADRUL GRUPULUI DE CLASĂ –STUDIU DE CAZ

Prof. Antica Anca Maria

Școala gimnazială nr. 1 sat Pildești, județul Neamț

Ce este managementul?

„.....o stare de spirit, un mod de a aborda problemele, o modalitate de a dirija o viziune dinamică, urmărindu-se eficiența maximă în orice activitate”

(Ion Petrescu - Management, București 1991)

„.....necesitatea de proiectare, planificare, administrare, control și dirijare a unei activități îndreptate spre un scop bine determinat, cu maximum de eficiență”

(Costache Rusu, Monica Voicu - ABC-ul managerului, Iași, 1995)

Ce este managementul educațional?

Managementul școlar se referă la coordonarea unităților de bază ale sistemului de învățământ. Managementul educațional se referă la conducerea conceperii, realizării și evaluării întregii activități de educație.

Ce sunt relațiile interpersonale?

Relațiile interpersonale se referă la totalitatea raporturilor din clasa de elevi, cu implicații psihosociale. Deseori se poate vorbi de caracterul etic al acestor relații (corectitudine, respectarea normelor, valorilor etc.), dar și despre caracterul formativ (scopul acestor raporturi este acela de a forma comportamente, personalități). Nu putem concepe individul în afara grupului sau a elevului în afara clasei.

Tipuri de relații interpersonale:

a) Relațiile de intercunoaștere presupun extragerea unor informații cu privire la un alt individ, cu privire la felul său de a fi, cu privire la personalitatea acestuia. Aceste informații trebuie să fie consistente și foarte diverse pentru ca un individ să-și formeze o imagine corectă despre celălalt. Relațiile de intercunoaștere sunt importante pentru ca profesorul să poată anticipa rezultatul sarcinilor pe care le atribuie clasei. Spre exemplu, în formarea echipei, profesorul trebuie să știe în ce măsură membrii pot lucra și pot comunica. În organizarea unei manifestări, profesorul trebuie să știe ce abilități și ce talente dețin elevii pentru a fructifica aceste calități în mod corespunzător.

b) Relațiile de intercomunicare apar din nevoia indivizilor de a schimba informații, de a comunica. Tipurile principale de comunicare sunt: comunicare nonverbală (bazată pe limbajul paraverbal) și comunicare verbală (bazată pe limbajul verbal, pe cuvinte).

c) Relațiile socio-afective au la bază un schimb de emoții, sentimente și structuri de tip afectiv-simpatetic, creionându-se astfel un nou tip de relații interpersonale, relații afectiv-simpatetice, care presupun relații de simpatie și antipatie, de preferință și de respingere reciprocă între membrii clasei de elevi. Relațiile afectiv-simpatetice sunt o condiție pentru dezvoltarea personalității elevilor.

d) Relațiile de influențare sunt determinate de poziția pe care o ocupă fiecare individ în ierarhia grupului-clasă. Din punct de vedere al managementului clasei de elevi, influența educațională se poate analiza din două perspective: influența personală a profesorului, atât ca lider, cât și ca factor exterior, și influența de grup, determinată de factori formali sau nonformali.

Caracteristicile demersului de influență educațională

Influența personală a profesorului asupra clasei de elevi este cunoscută și descrisă, în general, ca fiind o „capacitate de a afecta comportamentul altor persoane, în speță al elevilor; în aproape fiecare moment profesorul inițiază acțiuni prin care afectează comportamentul elevilor”. Spre exemplu, le poate cere să fie atenți, să îndeplinească anumite sarcini, iar elevii le fac bine dacă influența profesorului este foarte mare.

Factorii care modelează influența educațională sunt:

* relația afectivă stabilită între profesor și elevi – poate avea o influență pozitivă sau negativă asupra relațiilor sociale stabilite la acest nivel. Relațiile pozitive determină adoptarea de către elevi a celor mai multe dintre atitudinile profesorului, iar relațiile afective negative conduc la reacții de respingere din partea elevilor, înmulțirea atitudinilor „originale”, consolidarea lipsurilor și defectelor, scăderea ratei de învățare;

* percepția elevului asupra profesorului – se referă la cunoștințele, competența și statutul profesorului. Modul cum sunt acestea percepute de elevi determină influența profesorului asupra clasei;

* folosirea în exces a influenței de către profesor duce la crearea impresiei că toate sarcinile cerute sunt plictisitoare, profesorul motivând cerința respectivă numai prin influența personală, recurgând fie la amenințări, fie la diferiți stimuli extrinseci ai motivației. Este indicat să fie date teme care sunt predominant motivate intrinsec, iar dacă există diferite tulburări de comportament ale elevilor (perturbă activitatea didactică) este mult mai eficient să nu fie folosite, pentru combaterea acestora, forța, amenințarea, cearta (identificate ca

situații de criză educațională). În asemenea situații, cea mai indicată atitudine a profesorului este aceea de a realiza un control de comportament prin simplul fapt de a se poziționa lângă elevul perturbator și de a-și așeza palmele, ferm, dar prietenește, pe umerii acestuia. Un asemenea tip de comunicare tacită este eficient și amplifică puterea de influență a profesorului;

* gradul de individualizare a strategiilor de intervenție utilizate de către profesor oferă acestuia posibilitatea de a-și arăta respectul față de personalitatea fiecărui elev și creează șansele intensificării motivației intrinseci. Prin urmare, dacă profesorul utilizează un sistem individualizat, elevii pot deveni conștienți de calitățile și defectele lor. Un sistem neindividualizat poate fi o piedică în calea elitelor și un factor de reducere a performanței.

Clasa de elevi poate da naștere la trei tipuri de relații interpersonale:

- relații de cooperare (coordonarea eforturilor în vederea realizării unui obiectiv comun);
- relații de competiție (rivalitatea partenerilor, fiecare individ având propriul scop);
- relații de conflict (între membrii grupului apare opoziția).

Toate aceste tipuri relaționale propun o reflecție amănunțită asupra relațiilor dintre cooperare și competiție. Școala americană a folosit în mod tradițional un sistem de evaluare a elevilor bazat pe competiție. Acesta este cu siguranță un important motiv în explicarea faptului că americanii apreciază foarte mult motivarea competițională. Un studiu al lui Nelson și Kegan (1972) ne arată că o persoană, cu cât rămâne mai mult în școală, cu atât devine mai competitivă.

În concluzie putem să afirmăm că elevii cu cât sunt mai implicați în activități ce necesită cooperarea, cu atât atmosfera generală în clasă va fi mai bună.

Bibliografie:

Ion Petrescu - Management, București 1991

Costache Rusu, Monica Voicu - ABC-ul managerului, Iași, 1995

Sorin Cristea - Pedagogie generală - managementul educativ, București 1996

Elena Joița - Management școlar. Elemente de tehnologie managerială, Craiova 1995.

“Cel mai puternic argument pentru interdisciplinaritate este chiar faptul că viața nu este împărțită pe discipline”

INTERDISCIPLINARITATEA-UN FACTOR DE MOTIVAȚIE PENTRU O ÎNVĂȚARE DE CALITATE

• INTERDISCIPLINARITATEA ÎN EDUCAȚIE

În ultimele decenii, în științele educației este tot mai vădită tendința de integralizare a disciplinelor școlare. Abordarea integralizată în învățământul școlar apare din imposibilitatea uneia din discipline, oricare ar fi din ele, (fizica, biologia, chimia, matematica, geografia, istoria etc.) să rezolve problemele complexe ale conținutului unitar al vieții, al lumii în care trăim.

Educația prin discipline școlare este un proces cognitiv ce urmărește dezvoltarea capacităților și formarea cunoștințelor epistemologice dintr-un anumit domeniu, independent de realizările obținute în alte domenii de cunoaștere.

Ideea promovării unei viziuni integralizate în cunoașterea realității nu este nouă.

În cadrul cercetărilor fundamentale aceasta a fost în permanență la ordinea zilei prin:

- abordarea integrală a fenomenelor;
- corelarea informației științifice din diferite domenii;
- aplicarea metodelor de cercetare specifice domeniilor înrudite de cunoaștere.

Formarea și dezvoltarea acestei gândiri științifice va trebui realizată nu atât la nivel teoretic cât la un nivel practic-aplicativ, strâns legată de realitate, de mediul propriu, practic de viața cotidiană. Fiecare dintre noi conștientizăm că ceea ce se cere de la ființele umane de mâine impune necesitatea unui tip de educație pentru viitor care presupune nu numai cunoașterea celor mai importante concepte ale disciplinelor, ci și capacitatea de a le folosi flexibil pentru a rezolva noi probleme și de a crea noi direcții de gândire. Relațiile inter/transdisciplinare în cadrul disciplinelor școlare: Fizica, Astronomia, Biologia, Chimia, Matematica - rezultă din legitatea generală, conexiunea universală, care evidențiază că fenomenele, realitățile obiective sunt în interacțiune, se condiționează reciproc.

În acest context valorificarea personalității elevului în dinamica societății contemporane oferă prioritate educației prin formarea competențelor, în general, și prin formarea competenței de cunoaștere științifică, în special.

Așadar, abordarea integralizată a conținuturilor de studii crează un mediu favorabil și necesar pentru formarea competenței de cunoaștere științifică în context inter/transdisciplinar care devine o prioritate educațională a mileniului III.

În școală, tinerii se formează pentru viață, de aceea, este imperios necesar ca ei să înțeleagă informațiile asimilate și să le utilizeze pentru a-și explica realitatea înconjurătoare.

Un volum mare de informații și de cunoștințe nu înseamnă, obligatoriu, și calitate, pentru că elevul nu reușește totdeauna să stabilească anumite conexiuni între aceste achiziții teoretice din domenii diferite sau între acestea și realitatea înconjurătoare.

A face față solicitărilor și provocărilor lumii contemporane presupune să ai capacitatea de a face transferuri rapide și eficiente între diversele ”foldere” disciplinare, a aduna, a sintetiza și a pune la lucru împreună cunoștințe, deprinderi și competențe dobândite prin studierea diverselor discipline.

Interdisciplinaritatea se impune ca o exigență a lumii contemporane supusă schimbărilor, acumulărilor cognitive în diferite domenii ale cunoașterii.

“Cel mai puternic argument pentru interdisciplinaritate este chiar faptul că viața nu este împărțită pe discipline”

Interdisciplinaritatea apare ca necesitate a depășirii limitelor creatoare de cunoaștere, care a pus granițe artificiale între diferite domenii ale ei. Argumentul care pledează pentru interdisciplinaritate constă în aceea că oferă o imagine integrată a lucrurilor care sunt analizate separat.

Interdisciplinaritatea este o formă de cooperare între discipline științifice diferite, care se realizează în principal respectând logica științelor respective, adaptate particularităților legii didactice și-l ajută pe elev în formarea unei imagini unitare a realității, îi dezvoltă o gândire integratoare.

Interdisciplinaritatea implică un anumit grad de integrare între domenii de cunoaștere, diferite abordări și utilizarea unui limbaj comun, promițând schimbări de ordin conceptual și metodologic. Ca perspectivă de organizare a conținuturilor, interdisciplinaritatea provoacă elevii să se familiarizeze și să opereze cu principii sau concepte generale și orientate în contexte cognitive diferite.

Interdisciplinaritatea a fost clasificată din diferite puncte de vedere:

- ✓ a domeniilor învecinate (în care se aplică metode și concepte ale altor discipline);
- ✓ a problemelor (probleme ce depășesc granița unor discipline, studiul reclamă colaborarea mai multor discipline);
- ✓ a metodelor (aplicarea metodelor unei discipline în alte discipline, de exemplu disciplinele matematice și statistice);
- ✓ a conceptelor (conceptele dintr-o disciplină se aplică în cercetare la o altă disciplină sau la mai multe discipline). Aparatul conceptual și metodologic al mai multor discipline este utilizat în interconexiune pentru a examina o temă, o problemă, dar mai ales pentru a dezvolta competențe integrate/transversale/cheie/cross-curriculare.

Aplicarea în domeniul educației, poate fi sesizată sub două aspecte:

- 1) concentrarea conținuturilor în perspectiva interdisciplinară și
- 2) proiectarea și organizarea proceselor didactice în viziune interdisciplinară.

Abordarea interdisciplinară implică stabilirea și folosirea unor conexiuni între limbaje explicative sau operații, cu scopul diminuării diferențelor care apar între clasicele discipline de învățământ.

În interdisciplinaritatea la nivelul activităților de predare-învățare sunt căutate teme comune pentru diferite obiecte de studiu, care pot duce la realizarea obiectivelor de învățare de ordin înalt cum ar fi luarea de decizii, rezolvarea de probleme, însușirea metodelor și tehnicilor de învățare eficientă etc.

Aceste competențe cu caracter generic pot fi transferate cu ușurință dintr-un context disciplinar în altul, dar, mai ales, pot fi transferate efectiv în contexte de viață cotidiană în afara clasei.

Din punctul de vedere al modului în care se produce învățarea în context interdisciplinar, putem diferenția între :

1. interdisciplinaritate centripetă : cu accent pe utilizarea în interacțiune a diferitelor discipline pentru exploatarea unei teme sau pentru formarea unei competențe integrate;
2. interdisciplinaritate centrifugă: mută accentul de pe disciplină pe cel care învață, punând pe primul plan tipurile de achiziții integrate/interdisciplinare pe care acesta le va dobândi prin învățare.

Avantaje:

- centrarea procesului de instruire pe învățare, pe elev, încurajând pedagogiile active și metodologiile participative de lucru la clasă, cum ar fi lucrul pe centre de interes, învățarea tematică sau conceptuală,
- învățarea pe bază de proiecte și probleme, învățarea prin cooperare etc.;
- contribuția la crearea unor structuri mentale și acțional-comportamentale flexibile și integrate, cu mare potențial de transfer și adaptare;
- sprijinirea elevilor să realizeze o învățare durabilă și cu sens, prin interacțiunile permanente între discipline și prin relevanța explicită a competențelor formate în raport cu nevoile personale, sociale și profesionale;

“Cel mai puternic argument pentru interdisciplinaritate este chiar faptul că viața nu este împărțită pe discipline”

- producerea unei decentrări a teoriei și practicii pedagogice de pe ideea de disciplină și a unei decompartmentări a achizițiilor învățării în favoarea interacțiunilor și corelațiilor.

Activitățile cu caracter interdisciplinar au pronunțate valențe formative favorizând apariția cultivarea și dezvoltarea aptitudinilor creative. Educatorul asigură integrarea la nivel interdisciplinar, prin găsirea conținuturilor comune diferitelor obiecte de studiu, în vederea realizării obiectivelor învățării.

În procesul de învățământ se regăsesc demersuri interdisciplinare la nivelul corelațiilor minimale obligatorii, sugerate chiar de planul de învățământ sau de programele disciplinelor sau ariilor curriculare.

În mod tradițional, conținutul disciplinelor școlare a fost conceput cu o accentuată independență a unor discipline față de altele, adică fiecare disciplină de învățământ să fie de sine stătătoare. Astfel, cunoștințele pe care elevii le acumulează, reprezintă cel mai adesea un ansamblu de elemente izolate, ducând la o cunoaștere statică a lumii. Aceste aspecte sunt în contradicție cu varietatea mare a legăturilor și interacțiunilor dintre fenomene și cu caracterul dinamic al acestora.

Corelarea cunoștințelor de la diferitele obiecte de învățământ, contribuie substanțial la realizarea educației elevilor, la formarea și dezvoltarea flexibilității gândirii, a capacității lor de a aplica cunoștințele în practică; corelarea cunoștințelor fixează și sistematizează mai bine cunoștințele, o disciplină o ajută pe cealaltă să fie mai bine însușită. Posibilitățile de corelare a cunoștințelor dintre diferitele obiecte de învățământ sunt nelimitate.

- **MODALITĂȚI DE ASIGURARE A CORELAȚIEI ÎNTRE DISCIPLINELE MATEMATICĂ, FIZICĂ, CHIMIE, INFORMATICĂ, BIOLOGIE**

Cerințe imperioase ale dezvoltării științei și tehnicii contemporane impun interdisciplinaritatea ca o modalitate eficientă de înțelegere și integrare a cunoștințelor. Realizarea corelației interdisciplinare între matematică-fizică-chimie-biologie-informatică, discipline fundamentale, constituie o necesitate obiectivă ca urmare a interferării domeniilor; în caz contrar, privăm elevul de o viziune unitară asupra naturii și de o reflectare și înțelegere exactă a acesteia.

Ca urmare, în studiul unui obiect de învățământ, abordarea interdisciplinară presupune un mod de a gândi și acționa care s-ar putea sistematiza în următoarele etape:

- ✓ Sesizarea cunoștințelor din domenii diferite care să interfereze cu **OBIECTUL RESPECTIV** printr-un studiu atent și interrelat.

În această idee corelația matematică-chimie se poate realiza prin utilizarea algoritmilor matematici în rezolvarea problemelor de chimie. Astfel, pentru determinarea concentrației unei soluții (clasele a VII-a) se aplică algoritmul învățat la matematică în clasa a VII-a la capitolul "Probleme de amestecuri și aliaje". Tot pentru a stabili compoziția unui amestec se aplică algoritmul de rezolvare a unui sistem de ecuații. O problemă de acest gen poate fi enunțată astfel: Într-un laborator există soluții de acid sulfuric de concentrație 90% și 70%. Ce cantități dintre cele două soluții amestecăm pentru a obține 500 g de soluție de acid sulfuric cu concentrația de 72%?

Se calculează ajutându-ne de media ponderată a proprietății amestecului, astfel se realizează un sistem de ecuații în x și y , unde acestea sunt cantitățile de soluție de acid sulfuric de 90% și respectiv 72%.

- ✓ Stabilirea cuantumului de cunoștințe ale obiectului, pentru o anumită clasă și în raport cu particularitățile de vârstă ale elevilor și cu nivelul acestora.

O problemă destul de importantă cu multe aplicații practice, în cadrul algebrei, este aceea referitoare la noțiunea de funcție. Această noțiune fundamentală în matematică trebuie să apară de la început ca o

“Cel mai puternic argument pentru interdisciplinaritate este chiar faptul că viața nu este împărțită pe discipline”

corespondență între două mulțimi. Astfel se va arăta că se va ajunge la studiul unei funcții liniare, considerând: lungimea cercului față de diametru, spațiul în raport cu timpul, când viteza este constantă, dependența între viteză și timp la o mișcare uniform accelerată, legatura între volum și temperatură la presiune constantă sau aceea dintre presiune și temperatură la un volum constant, lungimea unei bare față de temperatura la care este încălzită, etc.

- ✓ Cuprinderea într-o viziune unitară, integratoare a diverselor cunoștințe (de matematică, fizică, chimie, biologie, informatică) în scopul cunoașterii și înțelegerii realității investigate în cadrul procesului de învățământ. Precizarea structurii sau a structurilor corespunzătoare pentru cuprinderea într-o viziune unitară a cunoștințelor interrelate.

Exemplu: Formarea imaginii unui obiect printr-o lentilă, folosind cunoștințe de fizică, matematică și informatică, concretizând prin formarea imaginii pe retina (biologie).

- Formarea imaginii unui obiect într-o lentilă, deducerea FORMULEI LENTILELOR utilizând metoda asemănării triunghiurilor.
- Formarea imaginii pe retină (integrarea cunoștințelor de biologie-fizică-matematică).

• **INTERDISCIPLINARITATEA IN CADRUL ARIEI CURRICULARE**

În **aria curriculară Matematică** și științe ale naturii, interdisciplinaritatea este absolut obligatorie, având în vedere aplicabilitatea directă în practică a chimiei, fizicii, biologiei și matematicii. Interdisciplinaritatea în cadrul acestei arii curriculare înseamnă studii și acțiuni în planul conținuturilor și al metodologiilor, care să ofere cunoașterea fenomenelor în dinamica lor, deschizând calea spre sinteze generalizatoare. Succesul în activitatea tinerilor este posibil, numai dacă aceștia pot să coreleze interdisciplinar informațiile obținute din lecții.

Interdisciplinaritatea între chimie și fizică, chimie și matematică, chimie și biologie, fizică și matematică, se realizează în special în planul conținuturilor, având matematica drept instrument de lucru, fiecare demers (observare, experimentare, formulare de legi, teoretizare) fiind realizat în spirit matematic. Chimia, fizica și biologia au devenit mari consumatoare de instrumente matematice. De cele mai multe ori, matematica devansează teoretic celelalte științe, deschizând drumuri, construind modele. Profesorul de chimie și fizica privește deci, matematica ca pe un instrument absolut obligatoriu. El știe clar ca "X"-ul de la matematică poate și trebuie să fie o concentrație, o masă de substanța, un coeficient, un indice etc. O ecuație matematică poate fi o lege în chimie sau fizică. Proporțiile, funcțiile trigonometrice, ca și alte abstractizări ale matematicii se întâlnesc în fizică și chimie la orice pas pentru descifrarea tainelor naturii. Un profesor talentat nu explică, doar, elevilor faptul că fără cunoștințe matematice nu poate studia științele naturii, ci reușește să-i conștientizeze în mod real, făcându-i să-și impună stiluri de lucru adecvate.

Interdisciplinaritatea între fizică, matematică, biologie și chimie se realizează și în planul strategiilor didactice, atât ca forme de organizare a lecției, ca metode folosite în transmiterea cunoștințelor, cât și ca metode de verificare și evaluare. Se poate spune pe drept cuvânt că fizica și matematica sunt instrumente pentru studiul chimiei și invers.

Interdisciplinaritatea Chimie - Matematică vizează aplicarea noțiunilor ca: proporția, proprietățile proporției, șiruri de rapoarte, regula de trei simplă, procente etc, pentru înțelegerea și însușirea corectă a noțiunilor de chimie (masa atomică, masa moleculară, masa molară), a legilor

“Cel mai puternic argument pentru interdisciplinaritate este chiar faptul că viața nu este împărțită pe discipline”

fundamentale ale chimiei (legea conservării masei substanțelor, legea proporțiilor definite) și a calculelor chimice (compoziția procentuală, calcule pe baza formulelor și a ecuațiilor reacțiilor chimice, concentrația soluțiilor). Cunoștințele despre rapoarte, proporții, procente sunt indispensabile elevilor pentru studiul legilor gazelor, densității relative, legii echivalențelor chimici și pentru rezolvarea problemelor cu amestecuri de soluții solide (aliaje), lichide sau gazoase.

Această **interdisciplinaritate** se evidențiază și în reprezentările grafice pentru:

- viteza de formare a unui produs în raport cu concentrațiile reactanților;
- dependența vitezei de reacție de temperatură;- variația vitezei de reacție în timp;
- reprezentarea grafică a curbelor de neutralizare, iar în cadrul capitolului "Echilibre chimice" prin calculul concentrațiilor tuturor componentelor unui sistem aflat în echilibru, la o anumită temperatură;
- calculul pH utilizând noțiunile de logaritmi studiate la matematică;
- calculul produsului de solubilitate.

Pentru realizarea unei bune **interdisciplinarități** se impun câteva exigențe :

- profesorul să aibă o temeinică cultură generală;
- profesorul să cunoască bine metodologia obiectului său de specialitate, dar și a celorlalte obiecte din aria curriculară;
- elevii să fie conștientizați de existența interdisciplinarității obiectelor de învățământ;
- realizarea unor programe care să includă teme cu caracter interdisciplinar.

În condițiile actuale, în care profesorii trebuie să creeze programe, realizând C.D.S., interdisciplinaritatea în cadrul unei arii curriculare poate constitui un punct de plecare. Având în vedere cele arătate mai sus, consideram ca interdisciplinaritatea constituie un principiu ce trebuie aplicat, o modalitate de gândire și acțiune, ce decurge din evoluția științei și a vieții economico-sociale.

Realizarea interdisciplinarității presupune aportul creator al profesorului. Aceasta se poate manifesta astfel:

- la nivelul autorilor de planuri, programe și manuale școlare, teste sau fișe de evaluare a performanțelor elevilor, care pot avea caracter disciplinar sau interdisciplinar;
- la nivelul profesorilor în procesul didactic de învățare și evaluare, în activitățile extradidactice și alte activități specifice.

Formarea **viziunii interdisciplinare** asupra lumii și în același timp formarea elevilor pentru a fi apti să realizeze abordări de acest fel, necesită apelul la modalități de lucru care prilejuiesc exersarea principalelor procese ale gândirii, fără de care nu este posibilă cunoașterea multiplelor și variatelor interdependențe dintre fenomenele lumii reale.

• **INTERDISCIPLINARITATEA ÎN PROCESUL DE PREDARE ÎNVĂȚARE**

Abordarea interdisciplinară a procesului de predare-învățare este dificilă chiar și pentru dascăli, reprezentând o modalitate inovatoare de organizare și restructurare a conținuturilor și învățării cu implicații asupra întregii activități de proiectare a curriculum-ului, trebuind să ofere o imagine unitară asupra fenomenelor și proceselor studiate în cadrul diferitelor discipline de învățământ și să asigure posibilitatea aplicării cunoștințelor dobândite la clasă, în diferite situații de viață. De asemenea, solicită din partea cadrului didactic o pregătire de specialitate amplă și temeinică, un spirit întreprinzător și creativ.

“Cel mai puternic argument pentru interdisciplinaritate este chiar faptul că viața nu este împărțită pe discipline”

Interdisciplinaritatea poate fi abordată la diferite niveluri de învățământ, ea ajutându-i pe copii să se formeze în spiritul unor ansambluri, făcând corelație între mai multe discipline de învățământ, care, prin diversitatea și complexitatea lor, vor asigura trăinicia achizițiilor dobândite.

Conexiunile interdisciplinare care se stabilesc în procesul educativ-formativ au o funcție cognitivă și una educativă. Relațiile care apar între elevii clasei sunt caracterizate de:

- preocuparea unuia pentru celălalt: colaborarea;
- realizarea unor asocieri intelectuale interesante;
- dezvoltarea deprinderilor de comunicare și dialog;
- formarea spiritului de echipă;
- modelarea personalității creatoare a copilului;

Demersurile interdisciplinare sunt frecvent abordate în practica școlară fiind sugerate și de actuala structurare a unor manuale precum și de planul de învățământ și curriculum-ul național .

Organizarea interdisciplinară răspunde mai bine atât progresului științific cât și cerințelor socio-economice privind formarea personalității omului contemporan.

Interdisciplinaritatea, în condițiile actuale ale desfășurării procesului de învățământ, se impune ca o direcție principală a "renovării" activității profesorilor, atât în ceea ce privește conținutul lecțiilor, cât și metodele și strategiile de lucru.

Promovarea interdisciplinarității constituie un element definitoriu al progresului cunoașterii. În lucrarea „**Programe de învățământ și educație permanentă**” L. D Hainault aprecia că: „Se acordă mai multă importanță omului care merge decât drumului pe care îl urmează. Astăzi disciplinele sunt invadate de un gigantism care le înbușă, le abate de la rolul lor simplificator și le închide în impasul hiperspecializării. Inconveniente tot mai evidente ale compartimentării, necesitatea din ce în ce mai manifestă a unor perspective globale și contestarea unui devotament față de obiect care face ca omul să fie uitat, au dus treptat la conceperea și la promovarea a ceea ce s-a numit interdisciplinaritate. Problema interdisciplinarității a preocupat filosofi și pedagogii încă din cele mai vechi timpuri: sofistii greci, Plinius, Comenius și Leibnitz, iar la noi Spiru Haret, Iosif Găbrea, G. Găvănescu și, dintre numeroșii pedagogi ai perioadei contemporane amintim pe G. Văideanu.

Predarea interdisciplinară pune accentul simultan pe aspectele multiple ale dezvoltării copilului: intelectuală, emoțională, socială, fizică și estetică. Interdisciplinaritatea asigură formarea sistematică și progresivă a unei culturi comunicative necesară elevului în învățare, pentru interrelaționarea cu semenii, pentru parcurgerea cu succes a treptelor următoare în învățare, pentru învățarea permanentă. „Elevul viitorului va fi un explorator” – spune Marshall McLuhan. Pentru aceasta el trebuie să fie conștientizat de importanța învățării prin cercetare, prin descoperire, de importanța realizării conexiunilor între diferitele discipline.

“Cel mai puternic argument pentru interdisciplinaritate este chiar faptul că viața nu este împărțită pe discipline”

MATEMATICA APLICATĂ ÎN VIAȚA COTIDIANĂ-C.D.Ș INTERDISCIPLINAR

Denumirea opționalului: Matematica aplicată în viața cotidiană

Aria curriculară: Matematică și Științe

Tipul: opțional integrat

Durata: an școlar- 36 săptămâni

Grupul țintă: clasa a VIII-a

Mod de desfășurare: 2 grupe

Propunător: Prof. Antohe Florin Mihai

Locul desfășurării: Luni, în sala de clasă și în laboratoare

NOTĂ DE PREZENTARE

Programa școlară pentru Matematică-Științe reprezintă o ofertă curriculară centrală de disciplină opțională pentru clasa a VIII-a, proiectată pentru un buget de timp de 1 oră/săptămână, pe durata unui an școlar, adică a 36 săptămâni.

Structura programei școlare include următoarele elemente:

- Notă de prezentare
- Argument
- Competențe generale
- Valori și atitudini
- Competențe specifice și conținuturi
- Sugestii metodologice

Competențele generale sunt preluate din curriculumul școlar de trunchi comun, competențele specifice sunt corelate cu unitățile de conținut, corespondența dintre acestea nefiind biunivocă; o anumită competență specifică poate să fie atinsă prin diferite unități de conținut. Lista explicită ce recomandă valori și atitudini accentuează dimensiunea afectiv-atitudinală și morală a învățării, din perspectiva contribuției specifice a acestei discipline la atingerea finalităților educației.

Sugestiile metodologice au rolul de a orienta utilizarea prezentului curriculum în proiectarea și realizarea activităților de predare-învățare-evaluare, în concordanță cu specificul disciplinei și cu statutul acesteia de curs opțional.

Capitolele destinate algebrei (Numere reale sau imaginare, Funcții finite și infinite, Orice problemă are o soluție) conțin activități de învățare pe care un elev mediu este în stare să le parcurgă fără prea mare efort, din această cauză, mai ales ultimul capitol este foarte plăcut elevilor. Trebuie să amintim aici aplicabilitatea acestor teme în fizică și chimie, prin reprezentările grafice, care pot facilita înțelegerea unui fenomen fizic sau chimic.

Prin capitolele destinate Geometriei (Corpuri Geometrice- azi și în antichitate, Arii, Volumul ...se măsoară în m^3 , Micul constructor), programa vrea să reflecte nevoile societății și solicitările de pe piața muncii, ceea ce înseamnă că prin conținutul său programa este corelată cu ceea ce se întâmplă la nivelul societății și răspunde unor nevoi provenite din lumea muncii, mai ales în legătură cu domeniile care cunosc o dinamică deosebită. Având un conținut cu caracter practic destul de bine dezvoltat, este foarte bine primit de elevi, le place și se descurcă bine la astfel de probleme. Fără o prea mare delimitare, problemele de volum se completează reciproc dacă sunt privite din cele trei puncte de vedere: matematică, fizică și chimie.

“Cel mai puternic argument pentru interdisciplinaritate este chiar faptul că viața nu este împărțită pe discipline”

Cunoștințele despre rapoarte, proporții, procente sunt indispensabile elevilor pentru studiul legilor gazelor, densității relative, legii echivalențelor chimici și pentru rezolvarea problemelor cu amestecuri de soluții solide (aliaje), lichide sau gazoase.

Programa posedă și coerență externă, exigență care îi ajută pe elevi să parcurgă și să înțeleagă alte discipline cum ar fi Fizica sau Chimia. Datorită acestui fapt putem spune că programa favorizează interdisciplinaritatea, ceea ce înseamnă că în componența programelor sunt incluse și teme care pot fi abordate din mai multe perspective; se creează astfel posibilitatea ca elevii să-și formeze mai ușor o imagine globală asupra unei teme sau subiect care pot fi tratate prin implicarea mai multor discipline.

Scopul opționalului este de a dezvolta la elevi gândirea, logica și de a-i pregăti pentru viață.

“Cel mai puternic argument pentru interdisciplinaritate este chiar faptul că viața nu este împărțită pe discipline”

Argument

Dinamica socială și economică înregistrată la nivel național a determinat apariția unor schimbări semnificative în sistemul educațional românesc. Astfel, școlile și comunitățile, în special cele din mediul rural, se confruntă cu o serie de provocări ce vizează nevoile reale ale beneficiarilor de servicii educaționale. Pentru depășirea unor astfel de situații, atât școlile, cât și comunitățile pot beneficia de sprijin specializat, în cadrul unor proiecte/programe.

O tendință importantă ce se manifestă în evoluția învățământului contemporan este interdisciplinaritatea. Aceasta oferă posibilitatea corelării conținuturilor conceptuale, metodologice și practice ale diferitelor discipline. Marile succese ale tehnicii, adânc pătrunse în viața oamenilor, sub toate formele ei, au contribuit la recunoașterea rolului fundamental al matematicii. Din acest motiv, interesul pentru matematică a crescut mereu și, odată cu acesta, necesitatea de informare asupra acestei științe, a nașterii și dezvoltării ei, a oamenilor de seamă ce au reușit să crească prestigiul matematicii la rangul de „regină a științelor”.

De asemenea, având în vedere că matematica este probă scrisă la toate examenele naționale trebuie luată în vedere creșterea motivației elevilor pentru învățare, devenind necesară introducerea unei ore care le va capta atenția, le va face mai plăcută învățarea și totodată mai utilă. Scopul acestui opțional este de a prezenta matematica în strânsă legătură cu Științele, pentru ca elevul să descopere problemele comune materiilor înrudite.

Prin acest opțional se urmărește:

- formarea la elevi a unor competențe în folosirea corectă a terminologiei specifice matematicii în contexte variate de aplicare;
- cultivarea deprinderii pentru munca independentă prin deplasarea accentului pe antrenarea capacităților intelectuale ale elevilor, pe descoperirea prin implicare directă în proiecte sau experimente;
- încurajarea elevilor prin stimularea încrederii în forțele proprii, în privința creativității și spontaneității;
- formarea unei gândiri logice și flexibile ;
- stimularea capacității elevilor de a se exprima, în limbaj matematic, liber și coerent;
- creșterea motivației elevilor pentru studiu în general .
- formarea unor abilități precum capacitatea de observare, măsurare, comparare, clasifice, deducție, investigație de folosire a cunoștințelor în diverse situații practice;
- orientarea spre activități cu caracter practic;

Orele vor constitui o destindere psihică și mentală, stârnind totodată interesul și curiozitatea de a afla cât mai multe lucruri.

Elementul de joc, care face ca matematica să fie recreativă, poate lua diverse forme: o enigmă, un truc, un paradox, o eroare logică sau pur și simplu matematică, cu unele trăsături curioase sau amuzante.

Și la urma urmelor ce altceva este matematica, decât o rezolvare de enigme? Și ce altceva este știința, dacă nu un efort sistematic de a da răspunsuri la enigmele pe care ni le propune natura?

Misterioasă și fermecătoare, satisfăcând nevoia universal umană de distracție, matematica ține de frumosul pur, de cea mai profundă trăire omenească – misterul. Iar interesul multor minți luminate ale lumii pentru jocul matematic nu este greu de înțeles, deoarece gândirea creatoare care se dăruiește unor astfel de subiecte este de aceeași natură cu tipul de gândire care duce la descoperirea în știință.

Societatea cunoașterii se bazează pe o abordare științifică a procesului de învățare. Astfel, învățarea științelor trebuie realizată metodic, algoritmic. Nivelul superior al cunoașterii este atins și

“Cel mai puternic argument pentru interdisciplinaritate este chiar faptul că viața nu este împărțită pe discipline”

prin interdisciplinaritate. În același timp, interdisciplinaritatea implică o îmbinare de metode și procedee specifice disciplinelor ariei curriculare matematică și științe.

“Ceea ce – ți stimulează fantezia este : în geometrie – figura, în algebră și analiză matematică – calculul, în fizică și chimie – experimentul. Dar toate acestea nu fac decât să ajute fantezia, nu s-o înlocuiască.”
(Grigore Moisil)

Competențe cheie

Competențe cheie	Descrierea competențelor cheie
Comunicare în limba maternă	Activitățile de învățare asociate programei implică educabilul la nivel participativ, cu încurajarea exprimării propriilor opinii, într-un mod asertiv, critic și argumentat; implicarea educabilului în activități de echipă este premisa dezvoltării abilităților de comunicare interpersonală și interrelaționare.
Comunicare în limbi moderne	Faptul că una dintre variabilele programei este reprezentată de conținuturi, secvența de colectare și selectare a informației va fi utilizată în procesul de instruire în vederea dezvoltării competențelor de comunicare în limbi moderne.
Competențe matematice, în științe și tehnologii	Temele propuse implică dezvoltarea în sistem integrat a competențelor matematice, științifice și tehnologice, dublate de dezvoltarea de competențe de învățare care presupun: a învăța să înveți (learn to learn); a învăța să faci (learn to do).
Competențe digitale	Identificarea, selectarea, prelucrarea și prezentarea conținuturilor reprezintă secvențe care pot fi optimizate prin implicarea tehnologiei informației și comunicării: PPT, baze de date, internet, fișiere media, e-mail, forum, platforme educaționale etc.
Competențe metacognitive (a învăța să înveți)	Acordăm atenție acestui domeniu cheie prin activitățile de învățare propuse în prima temă a cursului, activități care au la bază abordarea sistematizată a cunoașterii și înțelegerii științifice.
Competențe interpersonale, interculturale, sociale și civice	Bazate pe comunicarea asertivă și pe asumarea de roluri și responsabilități în echipă, activitățile de învățare favorizează dezvoltarea atitudinilor pozitive: respectarea opiniei în relația de comunicare, recunoașterea muncii coechipierului, oferirea de sprijin în rezolvarea de sarcini, toleranță, asumarea reușitelor/nereușitelor. Identificarea legaturilor dintre tema studiată și zonă, impactul temei asupra colectivității, găsirea unor oportunități de îmbunătățire a vieții colectivității legate de tema studiată.
Competențe antreprenoriale	Asumarea de roluri și sarcini în echipă, implicând diferite metode activ participative reprezintă premise ale dezvoltării unei personalități independente, critice și autocritice, responsabile și adaptabile la nou.
Sensibilizare și exprimare culturală	Variabilitatea conținuturilor este factorul de implicare a specificului cultural al grupului de educabili cărora li se adresează cursul.

“Cel mai puternic argument pentru interdisciplinaritate este chiar faptul că viața nu este împărțită pe discipline”

Competențele generale

1. Identificarea unor fenomene, procese și procedee întâlnite în activitatea cotidiană;
2. Prelucrarea informațiilor și conceptelor utilizând metode specifice matematicii și științelor;
3. Rezolvarea de probleme și situații problemă prin utilizarea de raționamente inductive și deductive;
4. Comunicarea orală și scrisă utilizând limbajul științific specific în formularea explicațiilor, în conducerea investigațiilor interdisciplinare și în raportarea rezultatelor;
5. Utilizarea tehnologiei informației și a comunicațiilor în culegerea de date, în prelucrarea și comunicarea lor;
6. Formarea capacității de a reflecta asupra lumii pe baza relaționării cunoștințelor interdisciplinare din aria curriculară matematică și științe;
7. Dezvoltarea personală prin formarea gândirii interdisciplinare și gestiunea propriei învățări.

- 1.1. Colectarea de informații utilizând surse variate în scopul documentării
- 1.2. Descrierea unor obiecte, fapte și fenomene din lumea reală
- 2.1. Organizarea informațiilor și conceptelor științifice interdisciplinare
- 2.2. Clasificarea și sistematizarea informațiilor și conceptelor științifice interdisciplinare
- 3.1. Identificarea problemelor și situațiilor problemă din lumea înconjurătoare
- 3.2. Utilizarea unor modele matematice/științifice pentru rezolvarea de probleme și situații problemă din lumea înconjurătoare
- 3.3. Justificarea explicațiilor și soluțiilor la probleme și situații problemă
- 4.1. Selectarea informațiilor și realizarea distincției dintre informații relevante/irrelevante și subiective/obiective
- 4.2. Decriptarea și interpretarea textelor științifice și transpunerea acestora în limbaj comun
- 4.3. Utilizarea limbajului specific în întocmirea rapoartelor de investigații
- 5.1. Utilizarea TIC în culegerea informațiilor și datelor
- 5.2. Utilizarea TIC în prelucrarea și prezentarea datelor
- 6.1. Exprimarea opiniilor critice și pertinente în raport fenomenele și procesele studiate
- 6.2. Evidențierea relațiilor de cauzalitate dintre fenomene, procese, obiecte ale lumii reale
- 7.1. Valorificarea experiențelor dobândite în asigurarea calității vieții
- 7.2. Gestionarea optimă a timpului de studiu
- 7.3. Cooperarea cu ceilalți în rezolvarea de probleme

“Cel mai puternic argument pentru interdisciplinaritate este chiar faptul că viața nu este împărțită pe discipline”

Valori si atitudini

- Dezvoltarea curiozității și a respectului față de orice formă de viață;
- Respectul pentru diversitatea naturală și umană;
- Respect pentru adevăr și rigurozitate în procesul de investigare și de cunoaștere, în general;
- Interes pentru ameliorarea continuă a propriilor performanțe în domeniul cunoașterii;
- Disponibilitatea pentru învățarea permanentă, utilizând metode și tehnici investigative;
- Conștientizarea și implicarea în problemele de interes global;
- Disponibilitatea de a considera ipotezele ca enunțuri care trebuie verificate (testate);
- Flexibilitate în privința punctelor de vedere proprii confruntate cu date noi, argumentate;
- Receptivitate și flexibilitate pentru aplicarea cunoștințelor științifice în viața cotidiană;
- Aprecierea critică a raportului dintre beneficii și efecte indezirabile în aplicarea tehnologiilor.

“Cel mai puternic argument pentru interdisciplinaritate este chiar faptul că viața nu este împărțită pe discipline”

Conținuturile (temele) opționalului

1. Numere reale sau imaginare
2. Funcții finite și infinite
3. Orice problemă are o soluție
4. Corpuri Geometrice-azi și în antichitate
5. Arii
6. Volumul ...se măsoară în m^3
7. Micul constructor
8. Evaluare

“Cel mai puternic argument pentru interdisciplinaritate este chiar faptul că viața nu este împărțită pe discipline”

<p>5.2. Utilizarea TIC în prelucrarea și prezentarea datelor Formarea capacității de a reflecta asupra lumii pe baza relaționării cunoștințelor interdisciplinare din aria curriculară matematică și științe;</p> <p>6.1. Exprimarea opiniilor critice și pertinente în raport fenomenele și procesele studiate</p> <p>6.2. Evidențierea relațiilor de cauzalitate dintre fenomene, procese, obiecte ale lumii reale</p> <p>Dezvoltarea personală prin formarea gândirii interdisciplinare și gestiunea propriei învățări.</p> <p>7.1. Valorificarea experiențelor dobândite în asigurarea calității vieții</p> <p>7.2. Gestionarea optimă a timpului de studiu</p> <p>7.3. Cooperarea cu ceilalți în rezolvarea de problem</p>	<p>Volumul ...se măsoară în m³</p> <p>Micul constructor</p>
---	--

Descrierea temelor

TEMA	Scurtă descriere
<p>Numere reale sau imaginare</p>	<p>În secolul al XV – lea, limita extremă a calculului posibil era milionul, care a rămas multă vreme o „expresie nebuloasă”. Trei sute de ani mai târziu, astronomii familiarizați cu imensitatea cerului aspirau la un număr și mai mare – miliardul, cu care sa poată cataloga stelele și aștrii. La această temă activitățile pot să fie extrem de diverse, de la rezolvarea de probleme de matematică legate de proporția de aur, la prezentarea unor opera de artă, din patrimoniul universal, ce conțin proporția de aur, la ascultarea unor opere muzicale (sau fragmente) ce sunt elaborate respectând proporția de aur. Este un bun pretext de a aborda „altfel” matematica și de a familiariza elevii cu capodopere ale artei universale, arhitecturii, muzicii. Elevii vor face referate despre numerele: π, e, i, proporția de aur, numere prietene, numere pitagorice, numere prime, prime între ele și numere superprime.</p>
<p>Funcții finite și infinite</p>	<p>Lecțiile în laboratorul de informatică, le va da o perspectiva inedită elevilor, pentru ca vor vedea cum se construiește pas cu pas graficul unei funcții, și</p>

“Cel mai puternic argument pentru interdisciplinaritate este chiar faptul că viața nu este împărțită pe discipline”

	<p>cum variază acesta dacă modificăm un număr. Se vor face lecturi grafice, care este un domeniu puțin accesibil elevilor de gimnaziu.</p> <p>Interdisciplinaritatea chimie-matematică se evidențiază și în reprezentările grafice pentru:</p> <ul style="list-style-type: none"> -dependența vitezei de reacție de temperatură; - variația vitezei de reacție în timp; - reprezentarea grafică a curbelor de neutralizare. <p>Reprezentările grafice sunt întâlnite și la fizică, iar în cadrul acestui capitol se vor urmări anumite fenomene fizice, și se va reprezenta grafic relația dintre varibile.</p>
<p>Orice problemă are o soluție</p>	<p>Cea mai complexă ecuație este viața însăși, dar capitolul ne sugerează existența unei soluții, fie ea chiar soluția vidă. In acest capitol vor fi reunite ecuații, inecuații, sisteme și probleme care se rezolvă cu ajutorul ecuațiilor și/sau sistemelor. Aplicabilitatea acestui capitol se regăsește în fizică, chimie, biologie, dar și în viața de zi cu zi.</p>
<p>Corpuri Geometrice-azi și în antichitate</p>	<p>Cele mai vechi urme ale geometriei se găsesc în Egiptul Antic și Babylon, în jurul anului 3000 î.e.n. Începuturile geometriei au fost marcate de o colecție de principii empirice în legătură cu lungimea, unghiul, aria, și volumul, care au fost dezvoltate pentru a putea fi puse în practică în construcții, astronomie, și alte științe. Printre acestea se numără și câteva principii sofisticate, iar un matematician din zilele noastre ar putea cu greu să le redescopere fără a folosi calculul integral și diferențial. De exemplu, și egiptenii și babilonienii cunoșteau versiunile teoremei lui Pitagora cu 1500 de ani înainte de Pitagora; Egiptenii aveau formula corectă pentru volumul piramidei cu baza pătrat; Babilonienii aveau un tabel de trigonometrie.</p> <p>Cultura chinezească la acea perioadă era la fel de avansată, deci este foarte probabil ca și ei să fi avut o matematică la fel de avansată, dar nici un document nu a reușit să îndure mileniile, până în ziua de azi. Aceasta se datorează parțial faptului că foloseau hârtie, în loc de bucăți de lut sau de pi</p> <p>Perioada grecilor trebuie studiată în detaliu, deoarece geometria este ceea ce grecii au făcut în majoritatea timpului. Pentru greci, geometria era "regina" științelor, ajungând la un nivel la care nu au mai ajuns cu nici o altă știință. Au extins geometria către noi figuri, curbe, suprafețe și corpuri; au schimbat metodologia de la încercare-eroare la deducție logică; au recunoscut că geometria studiază "forme eterne", sau abstracții, pentru care obiectele fizice sunt doar aproximări; au dezvoltat ideea unei teorii axiomatice, care pentru mai bine de 2000 de ani a fost privită ca fiind paradigma ideală pentru toate științele teoretice. Secretele piramidelor din antichitate nu au încetat niciodată să provoace polemici și discutii. .</p> <p>Intrebări la care se va căuta un răspuns sunt:</p> <p>Care era destinația acestor edificii enorme de piatră?</p> <p>Cum au fost ele asamblate și înălțate?</p> <p>Ce este adevărat și ce nu în povestile despre "blestemul faraonilor"?</p> <p>De ce acest subiect a fost lăsat în părăsire timp de două mii de ani, ca în zilele noastre să fie din nou tratat cu un interes fierbinte?</p>

“Cel mai puternic argument pentru interdisciplinaritate este chiar faptul că viața nu este împărțită pe discipline”

	Se va prezenta un documentar științific, despre diferite construcții ale lumii antice, iar elevii vor trebui să identifice corpurile geometrice apărute în film, să le descrie, să le deseneze și apoi să le construiască.
Arii	În matematică, aria este un număr real, în general pozitiv. În fizică, inginerie, geodezie etc, aria este o mărime fizică și ca atare are asociată o unitate de măsură. Se va defini aria unui triunghi, aria unui poligon, aria unui cerc, aria laterală și totală a corpurilor geometrice, și de asemenea aria unei suprafețe neregulate care poate fi scrisă ca suma/diferența a două sau mai multe arii.
Volumul ...se măsoară în m³	Volumul desemnează proprietatea unui corp de a avea tridimensionalitate, volumul unui corp este locul pe care el îl ocupă în spațiu. Noțiunea se regăsește la toate materiile din aria Matematică și Științe, de aceea i se atribuie un capitol întreg, în care cu ajutorul unei prezentări Power Point se va prezenta, formula de calcul a fiecărui corp studiat și vor fi rezolvate diferite probleme în care intervine volumul
Micul constructor	Elevii vor realiza un proiect amplu în care fiecare grupa va calcula cât îi va costa să construiască casa în care vizează să locuiască. Costurile vor fi reale, va necesita documentare, calcul de arii și volume, muncă în echipă. Tema se abordează la finalul cursului, având un rol integrator al temelor anterioare.

“Cel mai puternic argument pentru interdisciplinaritate este chiar faptul că viața nu este împărțită pe discipline”

Metode de evaluare

Strategiile de lucru propuse trebuie să țină seama de experiența elevilor la această vârstă și să permită valorizarea pozitivă a acestei experiențe. Evaluarea reprezintă o componentă organică a procesului de învățare. În perspectiva unui demers educațional centrat pe competențe, se recomandă utilizarea cu preponderență a evaluării continue, formative.

Alături de formele și instrumentele clasice de evaluare, recomandăm utilizarea unor forme și instrumente complementare, cum sunt:

- Proiectul
- Portofoliul
- Autoevaluarea
- Evaluarea în perechi
- Observarea sistematică a activității și a comportamentului elevilor.

Ca instrumente de evaluare se pot folosi:

- fișe de observație (pentru probe practice);
- fișe test (pentru probe scrise);
- fișe de lucru;
- fișe de autoevaluare (pentru probe orale și scrise);
- chestionare;
- liste de control – verificare;
- scări de clasificare.

“Cel mai puternic argument pentru interdisciplinaritate este chiar faptul că viața nu este împărțită pe discipline”

Sugestii metodologice

Strategii didactice:

- dezbateri în scopul definirii conceptelor
- conversație euristică
- investigația în grup
- discurs argumentativ
- explorarea interdisciplinară
- discuția liberă și dirijată
- controversa constructivă
- problematizarea
- expunerea
- demonstrația
- jocul de rol

Activități de învățare:

- exerciții de identificare a termenilor din domeniul științei și religiei
- lecturarea unor texte de specialitate
- extragerea unor informații din mass-media
- exerciții de interpretare a unor documente de specialitate
- construirea unui text pe baza informațiilor selectate anterior
- exerciții de citire a unor hărți tematice

Resurse materiale:

- hărți geografice și istorice
- fișe de studiu
- mijloace specifice TIC
- website-uri
- cărți de specialitate

Resurse umane:

- elevi, profesori, specialiști, personalități avizate în domeniu

Modalități de evaluare:

- probe orale, scrise, practice (testul, eseul, portofoliul, referate tematice, proiecte, etc.)

“Cel mai puternic argument pentru interdisciplinaritate este chiar faptul că viața nu este împărțită pe discipline”

Bibliografie:

1. Cucuș, Constantin. (1996). **Pedagogie**. Iași: Editura Polirom.
2. Ionescu, Miron și Radu, Ioan. (2001). **Didactica modernă**. Cluj-Napoca: Editura Dacia.
3. Ciolan Lucian. (2008). **Învățarea integrată, Fundamente pentru un curriculum transdisciplinar**. Iași: Editura Polirom.
4. Pălășan, Toader; Crocnan, Daniel Ovidiu; Huțanu, Elena. (2003). *Interdisciplinaritatea și integrare – o nouă abordare a științelor în învățământul preuniversitar*, în Revista *Formarea continuă a C.N.F.P. din învățământul preuniversitar*, București
5. Stanciu, Mihai. (1999). **Reforma conținuturilor învățământului**. Iași: Editura Polirom.
6. Văideanu, George. (1975). **Interdisciplinaritate**, U.N.E.S.C.O.;
7. Văideanu, George. (1988). **Educația la frontiera dintre milenii**, București: Editura Didactică și Pedagogică.

ÎNVĂȚAREA ONLINE VERSUS ÎNVĂȚAREA TRADIȚIONALĂ

PROF. ÎNV. PRIMAR: ANTOHE GABRIELA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 1 NEGOIEȘTI-BACĂU

Într-o lume aflată în permanentă transformare, modernizarea învățământului prin utilizarea metodelor noi de învățare-evaluare a unor strategii moderne, care permit reasamblări, reajustări și adaptări la disciplinele de învățământ, depinde în ultimă instanță de cunoașterea, de înțelegerea și de abilitatea de a le folosi. Prin adaptarea vechilor valori la noile cerințe ale societății, cadrul didactic “nu este un simplu executant al unor prescripții sau rețete, ci devine factor activ al procesului de învățământ, învață cu cei pe care îi învață, având rol de coordonator și catalizator al educației și instrucției” (Romita Jucu).

Situația creată la nivel mondial de pandemia Covid 19 a produs foarte multe schimbări și în educație. Atât noi, profesorii, cât și elevii și părinții a trebuit să trecem prin multe provocări și să ne adaptăm noilor tehnologii. Prin urmare, metoda tradițională a fost înlocuită cu cea digitală în situația de criză și anume, cu platformele online.

După cum știm, copiii sunt nativi digitali, au crescut odată cu tehnologia care, este una dintre abilitățile de bază ale secolului XXI. Cu toate acestea, a fost o trecere relativ rapidă, de la paginile cărților la paginile web online.

La început, situația a fost puțin stângace, cadrele didactice au fost luate prin surprindere deoarece procesul de predare nu s-a realizat niciodată online pe teritoriul României, iar „peste noapte” acest lucru s-a schimbat, acestea fiind nevoite să se adapteze noilor realități, adică aceea de a trece la predarea online. Astfel ei s-au înscris la cursuri de perfecționare în vederea utilizării cu succes a diferitelor platforme educaționale, dar și aplicații informatice.

Tehnologia pentru elevi este atractivă, iar descoperirea instrumentelor digitale i-a ajutat să învețe mai ușor, i-a captat pentru o perioadă mai lungă de timp și au fost mult mai implicați în procesul de predare-învățare-evaluare. Pentru copiii de vârstă mică a fost mult mai greu, ei depinzând de părinți, de tehnologia cu care încă mulți nu erau familiarizați sau nu dispuneau de ea.

Majoritatea părinților, când s-a trecut la acest mod de predare, s-au gândit la calitatea nivelului de educație, pentru că nu știau ce înseamnă școala online, de fapt acest concept, nu știau că educația primită în instituție se putea realiza și sub altă formă și de oriunde.

Școala online a fost o oportunitate de a redefini atât rolul elevului ca parte activă în învățare, cât și al profesorului de facilitator al procesului. Fiecare profesor și elev a trebuit să înțeleagă ce înseamnă învățarea autentică, mai presus de curriculum, de controlul școlii, de autoritate, bazată pe caracteristicile și nevoile oamenilor: curiozitate, autonomie, satisfacția de a face parte dintr-un grup, de a fi apreciat.

Ca și în cazul predării tradiționale, calitatea predării online depinde mult de școală. Dacă procesul de predare online este structurat corect și realizat în mod interactiv și interesant, atunci

nu mai contează dacă educația este făcută online sau offline. Din partea cadrului didactic acest tip de predare presupune mai mult efort, implicare, interes, căutare de resurse care să fie ușor „de digerat” de către copii.

În activitatea online s-au folosit platformele educaționale. Acestea au fost create în vederea sprijinirii procesului de predare/învățare, lecțiile fiind proiectate și prezentate într-o manieră atractivă, modernă și motivantă. Lecțiile multimedia interactive oferă noi metode de învățare care îmbunătățesc performanța școlară, și contribuie, prin atingerea obiectivelor operaționale propuse, la formarea de aptitudini, abilități și competențe. Câteva dintre aceste platforme:

-Google Classroom este una din platformele recomandate de ME care a oferit posibilitatea profesorilor și elevilor să încarce materiale, să posteze anunțuri, iar materialele lucrate de elevi să primească note.

-Microsoft Teams reprezintă o platformă ce beneficiază de un spațiu de lucru bazat pe chat.

-Edmodo este o platformă ce permite gestionarea claselor și a activităților de învățare, permițând și înscrierea părinților, astfel comunicarea între cele 3 părți implicate devine mai eficientă. Permite profesorilor și elevilor să transmită documente de lucru sau chestionare, să discute despre activitățile educaționale, teste sau alte informații esențiale în funcționarea unei clase. Un dezavantaj al acestei platforme este că e disponibilă în limba engleză.

-Easyclass este o altă platformă recomandată de ME. Ea oferă profesorilor posibilitatea de a transmite teme și de a reaminti că unele teste se apropie, precum și faptul că temele trebuie predate.

-Intuitext este o platformă dedicată profesorilor și elevilor care se poate folosi pentru învățare, dar și predare.

-Aplicația Zoom este una din cele mai utilizate pentru comunicarea în timp real, în mod video și care permite și crearea unei tablete virtuale.

Materialele didactice se găsesc și pe alte platforme de lucru cum ar fi: Kinderpedia, myKoolio, Kidibot, Digitaliada, Ask.

Aceste platforme au o serie de avantaje:

- Accesul la cunoștințe, în orice moment și din orice locație.
- Centrare pe elev/participant.
- Elevii pot colabora și învăța împreună.
- Favorizează creativitatea și descoperirea de noi interpretări.
- Permite accesul la noile competențe cerute de viața modernă.
- Profesorul se poate adresa unui număr mult mai mare de elevi decât în învățământul tradițional.
- Materialele pot fi personalizate.
- Posibilitatea modificării informației difuzate.
- Accesibilitate, confort, flexibilitate.
- Interacțiunea cu profesorul este liberă, fără constrângeri.
- Elevul poate învăța în ritmul lui propriu.
- Elevul poate beneficia de feedback rapid și permanent.
- Costuri reduse de distribuție a materialelor.

- Învățământul online este organizat pe subiecte, nu pe grupe de vârstă.
- Învățământul electronic este mai puțin stresant decât cel tradițional.
- Posibilitatea de a măsura eficacitatea programului prin urmărirea numărului de download-uri efectuate de către elevi.
 - Capacitate mare de stocare, internetul are o capacitate mult mai mare de stocare a informației comparativ cu locațiile fizice sau hard discurile individuale.
 - Permite interacțiune sincronă și asincronă între profesor și elevi.

Dintre dezavantajele create de instruirea online amintim:

- Pregătirea unui curs online este mai costisitoare decât pregătirea unui curs tradițional.
- Lipsa unor resurse tehnologice performante și a unor conexiuni optime la rețea, de joasă performanță în ceea ce privește sunetul, imaginile și anumite grafice.
 - Apar unele probleme legate de contactul face-to-face, esențial de multe ori pentru socializare.
 - Nu orice curs poate fi livrat prin intermediul platformelor e-Learning.
 - Necesitatea experienței elevilor în domeniul calculatoarelor.
 - Elevii trebuie să fie extrem de motivați pentru a participa la cursurile online.
 - Posibilitatea apariției, pe plan uman, a reducerii capacității de exprimare verbală a examinatului, însoțită de o pierdere a capacităților de prezentare-argumentare-contră argumentare și accentuarea gradului de dezumanizare, paradoxal chiar în condițiile în care tehnica și tehnologia au deschis noi drumuri și au oferit noi instrumente și tehnici pentru comunicarea interumană.

Observând numărul mai mare al avantajelor decât al dezavantajelor, putem spune că utilizarea platformelor digitale este o oportunitate. Astăzi, putem vorbi despre o învățare combinată care îmbină oportunitățile de învățare față în față cu oportunitățile de învățare online. Gradul în care are loc învățarea online și modul în care este integrată în curriculum pot varia în funcție de școli. Strategia de combinare a învățării online cu instruirea școlară față în față este utilă pentru a adapta diversele stiluri de învățare ale elevilor permițându-le să studieze în ritmul propriu.

Resursele online permit revoluționarea sistemului educațional, nu numai pentru că sunt convenabile și accesibile, ci pentru că permit ca întregul proces de predare și învățare să devină mai interesant și adaptat elevului digital. Astfel, se realizează o personalizare a învățării.

Ca profesor pentru primar, consider învățarea online o completare a educației tradiționale. Urmare a experienței dobândite din învățarea online, am încorporat platforma digitală în demersul didactic și am constatat mărirea gradului de implicare al elevilor în cadrul orelor. Elevii învață cu plăcere și dobândesc mai ușor cunoștințele atunci când utilizez filmulețe explicative foarte utile, probleme rezolvate în pași, exerciții cu grade diferite de dificultate și posibilitatea de testare pe noțiuni.

Elevii au astăzi la dispoziție resurse la care mulți dintre noi nu am visat niciodată. Cele mai multe dintre aceste resurse pot fi utilizate și pot ajuta elevii să învețe și să progreseze, însă este important să se ajungă la un echilibru între inovație și convenționalitate. Este clar că avantajele sunt mai mari decât dezavantajele, dar cheia tehnologiei în clasă va fi întotdeauna relația profesor-elev, pentru că acolo are loc educația.

Poate fi frustrant și consumă timp, dar, în final, tehnologia în educație poate deschide uși către noi experiențe, noi descoperiri și noi moduri de învățare și colaborare, însă nicio tehnologie din clasă nu poate înlocui profesorii talentați și inspirați.

Pe această cale s-a ameliorat și comportamentele problematice, dar și violența, fiind vorba de fenomenul bullying, pentru că elevii nu se întâlnesc fizic.

În activitatea didactică trebuie să mergem pe dictonul „*Nu spune niciodată nu se poate, ci începe cu să vedem.*” (Nicolae Iorga)

Bibliografie:

1. Cojocaru, Venera Mihaela. Educația pentru schimbare și creativitate. București: Ed. Didactică și Pedagogică, 2003;
2. Oprea, Crenguța- Lăcrimioara. Strategii didactice interactive, București: Ed. Didactică și Pedagogică, 2006;
3. Cerbușcă, Pavel, 2020, Învățarea în mod online: Eficacitate și eficiență, Chișinău;
4. Rotaru, Natalia, 2020, Școala online între provocare și schimbare, noiembrie 3;
5. <https://gutenberg.ro/facilitare-si-predare-online>;
6. <https://lifeup.ro/blog/psihologie-pentru-viata/scoala-online>;
7. <https://psnews.ro/cele-mai-populare-platforme-educationale-online-pentru-elevi-397210/>.
8. <https://www.britannia.ro/despre-invatarea-digitala-si-online-in-vremuri-de-pandemie-2/>;

METODE DE ACȚIUNE REALĂ ÎN PREDAREA DISCIPLINELOR ECONOMICE

PROF. ANTONESCU LIGIA – COLEGIUL ECONOMIC „GHEORGHE CHIȚU,,
CRAIOVA

Există două metode des folosite în predarea disciplinelor economice:

- Exercițiul;
- Proiectul.

Exercițiul reprezintă o metodă de învățământ în care predomină activitatea practică și implică automatizarea acțiunii didactice prin consolidarea și perfecționarea operațiilor de bază care asigură realizarea unei sarcini didactice la niveluri de performanță precise și repetabile, eficiente în condiții de organizare pedagogice relativ identice.

Exercițiile sunt acțiuni efectuate în mod repetat și conștient de către elev cu scopul dobândirii unor priceperi, deprinderi, cunoștințe și atitudini noi. Acestea se pot clasifica astfel:

- a) După funcția pe care o îndeplinesc:
 - exerciții de bază;
 - exerciții aplicative;
 - exerciții de observație;
 - exerciții de creație;
 - exerciții de consolidare;
 - exerciții de evaluare.
- b) În funcție de gradul de determinare a activității:
 - exerciții algoritmice;
 - exerciții semialgoritmice;
 - exerciții libere;
 - exerciții cu diferite grade de complexitate.
- c) După aspectul participării elevilor la acțiunile exercițiului:
 - exerciții de echipă;
 - exerciții individuale;
 - exerciții mixte;
 - exerciții colective.

Valoarea pedagogică a exercițiului reflectă gradul de integrare al deprinderii dobândite în

structura de proiectare și realizare a activității de învățare.

Exercițiul, ca metodă de învățare , presupune:

- ✓ O pregătire teoretică și motivațională a elevilor;
- ✓ Indicații clare și precise ale profesorului;
- ✓ Executarea acțiunilor într-o anumită ordine, cu complicarea lor treptată;
- ✓ Menținerea atenției și interesului din partea elevilor ,formându-se priceperi și deprinderi variate;
- ✓ Cunoașterea de către elevi a rezultatelor exercițiilor, precum și analiza și identificarea cauzelor greșelilor apărute.

Cadrele didactice caută frecvent soluții pentru ca activitatea didactică să fie mai eficientă și mai atractivă pentru elevi. Astfel, învățarea bazată pe **proiect** are avantajul că oferă elevilor posibilitatea de a lucra independent, de a lua singuri decizii, de a comunica și a negocia.

Proiectul este un plan sau o intenție de a întreprinde o acțiune, de a organiza , de a face un lucru.

Pentru realizarea unui proiect se parcurg următoarele etape:

1. Alegerea temei;
2. Formularea obiectivelor;
3. Planificarea desfășurării proiectului;
4. Realizarea proiectului;
5. Prezentarea proiectului;
6. Dezbaterea proiectului.

În predarea disciplinelor economice se utilizează trei tipuri de proiecte:

- Proiectul mic, sub forma unei teme de casă cu o tematică mai complexă pentru care se va stabili un termen mai mare;
- Proiect mediu, realizate pe parcursul unui semestru sau pentru a promova examenul de certificare a competențelor liceale;
- Proiect mare, realizat de un grup de elevi în cadrul unui simpozion științific.

Profesorul trebuie să-și exercite rolul de a fi prezent „în umbră,, pentru a veghea ca întocmirea proiectului să-și păstreze coerența și să evite inhibarea creativității și imaginației elevilor.

BIBLIOGRAFIE:

- 1.CERGHIT I.Metode de învățământ,Iași,Editura „Polirom,,2006;
2. DEX,EDITURA „Univers enciclopedic,,București,1996;
- 3.BARKOCZI NADIA,Didactica predării disciplinelor economice,UTPRESS,Cluj Napoca,2022.

DE LA SFINȚI ÎNVAȚĂ CÂTE O POVAȚĂ!

Prof. Oana Antonescu
Școala Gimnazială Nr. 19

- „Învață-te, fiule, să fii totdeauna simplu și fără răutate!”
- Sf. Efrem Sirul –
- „Degeaba tăiem crengile păcatului în afară noastră, dacă în noi rămân rădăcinile care vor crește din nou.,,
- Sfântul Grigorie Dialogul-
- „Nu dărui celorlalți după cum merită, ci după cum au nevoie!
– Sfântul Ioan de Kronstadt-
- „În fapte se arată credința. Credința fără fapte nu există.”
- Sfântul Simeon Noul Teolog
- „Unde nu este răbdare, nu este nici iubire.
- Sfântul Grigorie Dialogul
- „Fii totdeauna cu Dumnezeu, dacă vrei ca Dumnezeu să fie totdeauna cu tine!.,,
- Sfântul Ioan Gură de Aur-
- „Faptele săvârșite sunt de trei feluri: conform firii, mai prejos de fire și mai presus de fire. Firească este pacea, împotriva firii este dușmănia și mai presus de fire sunt iertarea și binele dezinteresat.,,
- Sfântul Atanasie cel Mare-
- „Cresteți-vă copiii în învățatură și înțelepciunea Domnului!.,,
- Sfânta Scriptura-
- „Suferiți de pe urma unui om rău? Iertați-l ca să nu fie astfel doi oameni răi.,,
- Fericitul Augustin -
- „ După cum ne purtăm noi cu aproapele, așa se va purta Dumnezeu cu noi.,,
- Sfântul Ioan Gură de Aur-
- „Dragostea este bucuria de a face altora bucurii.,,
- Sfântul Ioan Gură de Aur-

ÎNCĂ DE MICI ÎNVĂȚĂM SĂ FIM OAMENI!

Prof. Oana Antonescu
Școala Gimnazială Nr. 19

Viața, de orice fel ar fi și oricum am trăi-o, ne pune mereu în situația de a reacționa, de a lua atitudine, de a ne manifesta gusturile, simpatiile, preferințele, dorințele etc. Oricât de puțin pretențios ar fi un om, știm bine că tot nu ar dori de bună-voie să trăiască "oricum" și nu ar fi dispus "la orice". Fiecare om are un mod propriu de a fi, de a gândi și de a simți.

La generoasele ore de DEZVOLTARE PERSONALĂ am abordat diferite strategii prin care am urmărit schimbarea în bine a comportamentului unora dintre elevi. Printre metodele aplicate la clasă se numără și cea prezentată mai sus – **Citirea și analizarea unor citate/maxime ale sfinților Bisericii.** Am plecat în discuție de la ideea că în viața de zi cu zi suntem înconjurați de o mulțime de oameni. Ne întrebăm : *Ce înseamnă să fii om?* Un om dăruiește fără a aștepta răsplata. Cel care oferă doar pentru a fi recompensat nu face o faptă bună, ci intenția sa este un schimb de mărfuri. Un om adevărat are suflet bun, este milostiv, iertător și iubitor.

Elevii îndrumați în discuție și-au exprimat opinia în limbaj simplu, dând exemple concrete de manifestare a iubirii față de apropoale lor. Suntem legați între noi, prin mii de fire. O viață depinde de alta, nici o viață nu se dezvoltă fără ceilalți.

În urma acestor discuții purtate pe parcursul a două ore, am urmărit cu atenție atitudinea celor cinci elevi ai clasei, care dovedeau inițial egoism, violență verbală și fizică dar și abraznicie față de învățător și în relații cu colegii.

Prin acțiunilor lor mici ulterioare discuțiilor s-a demonstrat faptul că aceștia au început să schimbe tonul în vorbire, să-și ajute colegii, să se joace cu colegii, să-și împartă desertul cu cei din jur. Regulile bunelor maniere au fost înmprospătate pentru unii iar pentru alții acum este un început promițător.

Deci, ARTA de a fi OM, înseamnă să iubești și să fii generos, să întinzi o mână de ajutor atunci când ai ocazia, să faci o faptă bună, să ceri iertare când greșești și să fii „așezat,, la vorbă și la port. Oricare dintre noi are dreptul la fericire, la iubire, la respect.

Implicarea cadrului didactic în viața clasei elevilor este ingredientul principal care duce la fericirea adevărată. Un arhitect știe că, atunci când clădește cu grijă, construcția lui va dura secole întregi. Un educator (părinte, dascăl) știe că, dacă va pune dragoste și adevăr în ce face, ceea ce va construi el va dura o veșnicie.

Îmbinarea educației tradiționale cu inovațiile digitale în liceele tehnologice

Prof. APARASCHIVEI Ovidiu,

Liceul Tehnologic Silvic "Dr. N. Rucăreanu" Brașov

Introducere

Educația este într-o continuă transformare, adaptându-se la noile cerințe ale societății și ale pieței muncii. Această evoluție este marcată de integrarea tehnologiilor digitale în procesul educațional, care se îmbină cu metodele tradiționale de predare. Liceele tehnologice, în mod special, sunt locul unde această sinergie dintre educația clasică și cea digitală este deosebit de relevantă și benefică. În acest articol, voi explora cum se realizează această îmbinare și care sunt avantajele și provocările asociate.

Importanța educației tradiționale

Metodele tradiționale de predare, caracterizate prin predarea frontală, utilizarea manualelor și interacțiunea directă profesor-elev, rămân fundamentale în formarea academică. Aceste metode oferă:

Structură și disciplină: Un cadru organizat și disciplinat este esențial pentru formarea unor baze solide de cunoștințe.

Dezvoltarea abilităților sociale: Interacțiunea directă cu profesorii și colegii stimulează dezvoltarea abilităților de comunicare și colaborare.

Gândirea critică și analitică: Discuțiile și dezbaterile în clasă contribuie la dezvoltarea gândirii critice și analitice.

Rolul tehnologiilor digitale în educație

Tehnologia digitală a revoluționat modul în care învățăm și predăm. În liceele tehnologice, aceasta aduce numeroase avantaje:

1. Acces la resurse vaste: Elevii au la dispoziție o multitudine de resurse educaționale, cum ar fi cărți electronice, articole științifice, cursuri online și tutoriale video;
2. Învățare interactivă și captivantă: Platformele de e-learning și aplicațiile educaționale fac procesul de învățare mai dinamic și atractiv;
3. Personalizare: Tehnologiile permit adaptarea conținutului educațional la nevoile și ritmul fiecărui elev;
4. Pregătirea pentru viitor: Elevii dobândesc competențe esențiale pentru a naviga într-o lume din ce în ce mai digitalizată;

Sinergia dintre metodele tradiționale și cele digitale

Îmbinarea educației tradiționale cu inovațiile digitale creează un mediu de învățare echilibrat și eficient. Exemple de bune practici includ:

- Utilizarea platformelor de e-learning: Platforme precum Google Classroom sau Moodle sunt folosite pentru a organiza și distribui materialele didactice, facilitând accesul rapid și eficient la informație;
- Laboratoare echipate cu tehnologii moderne: Acestea permit elevilor să aplice cunoștințele teoretice în mod practic, pregătindu-i pentru provocările din domeniul tehnologic;
- Proiecte interdisciplinare: Proiectele care combină cunoștințele teoretice cu aplicațiile practice ale tehnologiei încurajează colaborarea și inovația.

Provocări și soluții

Integrarea tehnologiilor digitale în educație aduce și provocări:

1. Accesul inegal la tehnologie: Discrepanțele în accesul la dispozitive digitale și internet de calitate pot crea inechități în educație. Soluțiile includ programe guvernamentale și parteneriate pentru a asigura accesul universal la tehnologie;
2. Rezistența la schimbare: Formarea continuă a profesorilor și introducerea treptată a tehnologiilor pot ajuta la depășirea reticenței față de schimbare;
3. Securitatea datelor: Este esențială implementarea unor politici stricte de securitate și confidențialitate pentru a proteja datele elevilor și ale profesorilor.

Îmbinarea educației tradiționale cu inovațiile digitale în liceele tehnologice oferă un cadru educațional complex și adaptat nevoilor moderne. Această sinergie permite elevilor să beneficieze de avantajele ambelor abordări, pregătindu-i mai bine pentru viitoarele provocări academice și profesionale. Printr-o abordare echilibrată și bine planificată, educația poate deveni mai accesibilă, interactivă și relevantă pentru toți elevii, asigurându-le competențele necesare pentru succesul în secolul XXI.

BIBLIOGRAFIE

1. **Andrei Cosmovici**, *Psihologie generală*, Polirom, 1996.
2. **Adrian Neculau**, *Dinamica grupurilor psihosociale*, Polirom, 2004.
3. **Florin Frățilă**, *Educația în societatea informațională*, Tritonic, 2012.
4. **Liliana Romaniuc**, *Managementul educațional: concepte și aplicații*, Polirom, 2008.
5. **Mircea Miclea**, *Psihologia educației*, Polirom, 2013.
6. **Sorin Cristea**, *Fundamentele pedagogiei*, Didactică și Pedagogică, 2013.
7. **Tudor Pitulac**, *Societatea cunoașterii și educația*, Lumen, 2007.

Educația la granița dintre clasic și digital: O provocare a timpurilor moderne

Prof. Apătăchioae Mirela

Școala Gimnazială Nr.1 Hudești, jud. Botoșani

Educația a fost întotdeauna pilonul fundamental al dezvoltării personale și sociale, jucând un rol esențial în modelarea viitorului generațiilor. Tradițional, educația clasică a fost definită de metodele sale tradiționale de predare și învățare, care implică interacțiuni față în față între profesori și elevi, utilizarea manualelor și a materialelor scrise, precum și structura organizată a lecțiilor în cadrul sălilor de clasă. Michael Fullan, în lucrarea sa *The New Meaning of Educational Change* (2013), subliniază că metodele tradiționale de educație au fost eficiente în dezvoltarea abilităților cognitive și interpersonale, oferind un cadru stabil pentru învățare și disciplină.

Cu toate acestea, avansul tehnologic rapid și schimbările socio-economice au condus la necesitatea integrării noilor tehnologii în educație. Educația digitală, definită prin utilizarea tehnologiei în procesele de predare și învățare, a devenit o componentă esențială în sistemele educaționale moderne. Selwyn (2016) în *Education and Technology: Key Issues and Debates* explică faptul că educația digitală nu doar că oferă acces rapid la informații actualizate, dar și facilitează metode de învățare mai flexibile și personalizate, adaptate nevoilor individuale ale fiecărui elev.

Importanța educației clasice și digitale:

Educația clasică facilitează interacțiunea față în față promovând dezvoltarea abilităților interpersonale și sociale prin interacțiunea directă între elevi și profesori. Metodele clasice oferă un cadru organizat, unde disciplina și rutinele zilnice contribuie la dezvoltarea unei etici a muncii și a responsabilității. Conform lui Zhao (2012) în **World Class Learners*, educația clasică susține nu doar dezvoltarea academică, ci și formarea caracterului și a valorilor morale.

Educația digitală permite accesul la o gamă largă de resurse educaționale, facilitând învățarea continuă și adaptivă. Platformele digitale și rețelele de învățare online facilitează colaborarea între elevi și profesori din diferite colțuri ale lumii, promovând diversitatea culturală și schimbul de idei.

Integrarea educației clasice și digitale are un impact semnificativ asupra societății contemporane, transformând modul în care învățăm, predăm și interacționăm. Potrivit unui raport al World Economic Forum (2020), *Schools of the Future: Defining New Models of Education for the Fourth Industrial Revolution*, combinația dintre educația clasică și digitală este esențială pentru pregătirea elevilor pentru provocările și oportunitățile aduse de cea de-a patra revoluție industrială.

OECD (2019) în *Trends Shaping Education* subliniază că integrarea tehnologiei în educație nu doar că îmbunătățește accesul la cunoștințe, dar și dezvoltă competențele digitale esențiale pentru piața muncii viitoare. În același timp, Garrison și Kanuka (2004) evidențiază în

articolul lor Blended learning: Uncovering its transformative potential in higher education că metodele hibride de învățare, care combină avantajele educației clasice și digitale, au un potențial transformator, oferind o experiență educațională mai completă și mai eficientă.

Educația la granița dintre clasic și digital reprezintă o evoluție necesară și benefică, adaptându-se la cerințele și oportunitățile secolului XXI. Această tranziție nu doar că îmbunătățește calitatea și accesibilitatea educației, dar și pregătește generațiile viitoare pentru un viitor dinamic și interconectat.

1. Educația clasică se referă la metodele tradiționale de predare și învățare, care au fost utilizate timp de secole și care se bazează pe interacțiunea față în față între profesori și elevi.

Avantaje:

1. Interacțiune socială și dezvoltare interpersonală: educația clasică facilitează interacțiunea față în față, colaborarea, munca în echipă, contribuind la dezvoltarea abilităților sociale și emoționale ale elevilor, precum și
2. Disciplina și structura: programul zilnic structurat și rutina contribuie la dezvoltarea unei etici a muncii și a responsabilității.
3. Calitatea interacțiunii profesor-elev: relația directă între profesori și elevi permite o mai bună înțelegere a nevoilor individuale ale elevilor.
4. Educația clasică nu se concentrează doar pe dezvoltarea cunoștințelor academice, ci și pe formarea caracterului și a valorilor morale.

Limitări:

- Rigiditate și lipsa de flexibilitate;
- Acces limitat la resurse actualizate;
- Metode de predare frontale și pasive;
- Limitarea diversității stilurilor de învățare;
- Dependenta de prezența fizică;

În concluzie, educația clasică are avantajele sale esențiale, în special în ceea ce privește interacțiunea socială și structura organizată, dar prezintă și limitări semnificative, în special în contextul evoluțiilor tehnologice rapide și al nevoilor individuale diverse ale elevilor. În acest sens, integrarea metodelor digitale în educația clasică poate oferi un echilibru necesar pentru a îmbunătăți experiența de învățare și pentru a răspunde cerințelor contemporane.

2. Educația digitală se referă la utilizarea tehnologiei digitale și a resurselor online în procesele de predare și învățare. Aceasta include utilizarea platformelor de e-learning, aplicațiilor educaționale, resurselor digitale, precum și a dispozitivelor tehnologice, cum ar fi

computerele, tabletele și telefoanele mobile, pentru a facilita și îmbunătăți experiența educațională.

Avantaje:

- Acces la informații actualizate și diverse;
- Flexibilitate și comoditate;
- Învățare personalizată și adaptivă;
- Colaborare și interacțiune globală;
- Economisire de timp și resurse;

Limitări:

- Dependența de tehnologie și accesul inegal;
- Lipsa interacțiunii personale directe;
- Provocări legate de auto-disciplină și motivare;
- Securitatea și confidențialitatea datelor;
- Calitatea și acreditarea;

În concluzie, educația digitală oferă numeroase avantaje, cum ar fi accesul flexibil la resurse educaționale și posibilitatea de personalizare a învățării, însă prezintă și provocări semnificative legate de accesibilitate, interacțiune personală și securitatea datelor. O abordare echilibrată care îmbină avantajele educației digitale cu cele ale educației clasice poate oferi o experiență educațională completă și adaptată nevoilor contemporane.

Integrarea educației clasice și digitale este determinată de o combinație de factori tehnologici, educaționali, socio-economici, pedagogici și de adaptare la situații de criză. Această integrare nu doar că răspunde nevoilor contemporane, dar și pregătește elevii pentru viitorul dinamic și interconectat. Prin combinarea celor mai bune aspecte ale ambelor metode, se creează un mediu de învățare holistic și eficient, care poate aborda diverse provocări și oportunități în domeniul educației.

Abordările hibride reprezintă o modalitate inovatoare de a combina beneficiile educației clasice și digitale pentru a crea un mediu de învățare mai eficient, flexibil și personalizat. Aceste abordări îmbină metodele tradiționale de predare, cum ar fi lecțiile față în față și discuțiile în clasă, cu tehnologiile digitale și resursele online, pentru a oferi o experiență educațională completă. Voi prezenta principalele abordări hibride și avantajele acestora:

1. **Blended Learning (Învățarea mixtă)** este o abordare educațională care combină predarea tradițională în clasă cu elemente de învățare online. Aceasta poate include o varietate de activități, cum ar fi cursuri online, forumuri de discuții, teste online și resurse multimedia.

Elevii au posibilitatea de a accesa materialele de învățare în propriul ritm și la propriul program, interacționând față în față, dar și colaborând online prin forumuri și platforme de discuții. Aceștia au acces la o gamă largă de resurse educaționale, Tehnologiile digitale oferindu-le feedback imediat și personalizat, ajutându-i să-și monitorizeze progresul.

2. Flipped Classroom (Clasa inversată) este o abordare în care lecțiile tradiționale și temele sunt inversate. Elevii studiază materialele de curs acasă, folosind resurse online, iar timpul petrecut în clasă este dedicat aplicării cunoștințelor prin activități practice, discuții și proiecte.

Timpul de clasă este folosit pentru activități interactive, discuții și colaborare, în loc de predarea pasivă, elevii fiind încurajați să aplice cunoștințele teoretice în contexte practice, dezvoltându-și astfel abilitățile de gândire critică și rezolvare a problemelor

Astfel aceștia pot studia materialele în ritmul lor, reluând conținutul după nevoie și clarificând conceptele înainte de a veni în clasă, iar profesorii pot dedica mai mult timp pentru a răspunde întrebărilor individuale și pentru a oferi suport personalizat.

3. Învățarea bazată pe proiecte (Project-Based Learning - PBL) este o abordare în care elevii învață prin angajarea în proiecte complexe și semnificative, care necesită investigare, colaborare și prezentare. Tehnologiile digitale sunt adesea utilizate pentru cercetare, colaborare și prezentarea rezultatelor. Elevii dobândesc cunoștințe și abilități prin implicarea activă în proiecte relevante și reale, sunt încurajate munca în echipă, abilitățile de comunicare și colaborarea, atât față în față, cât și online.

4. Învățarea adaptivă (Adaptive Learning) folosește tehnologia pentru a personaliza procesul de învățare în funcție de nevoile și ritmul fiecărui elev. Platformele de învățare adaptivă ajustează conținutul și dificultatea materialelor educaționale în timp real, pe baza performanței elevilor. Învățarea este adaptată la nivelul și stilul fiecărui elev, maximizând eficiența învățării. Elevii primesc feedback instantaneu și orientări personalizate pentru a-și îmbunătăți performanțele. Iar profesorii pot monitoriza progresul fiecărui elev și pot interveni prompt în cazul în care apar dificultăți.

5. Învățarea colaborativă online (Online Collaborative Learning) implică utilizarea platformelor digitale pentru a facilita colaborarea între elevi și profesori. Acest tip de învățare include forumuri de discuții, grupuri de lucru online, videoconferințe și proiecte colaborative. Elevii pot colabora cu colegi din diferite locații geografice, îmbogățindu-și perspectivele și cunoștințele culturale, învățarea și comunicarea continuând, dincolo de orele de curs.

Abordările hibride care îmbină educația clasică și digitală oferă numeroase avantaje, inclusiv flexibilitate, personalizare, colaborare și utilizarea eficientă a timpului de clasă. Aceste metode permit elevilor să beneficieze de interacțiunea directă cu profesorii și colegii, în timp ce profită de resursele și tehnologiile digitale pentru a-și îmbunătăți experiența educațională. Integrarea acestor abordări hibride este esențială pentru a crea un mediu de învățare complet și adaptat nevoilor contemporane.

Implementarea metodelor hibride în educație a adus numeroase cazuri de succes la nivel global. Iată câteva exemple relevante:

- Universitatea de Stat din Arizona (ASU) a implementat metode hibride pentru a răspunde nevoilor unui număr mare și diversificat de studenți. Combinarea cursurilor online cu sesiunile față în față, utilizarea platformelor digitale pentru livrarea materialelor de curs și evaluări online a condus la creșterea semnificativă a ratei de promovabilitate și a satisfacției studenților. De asemenea, ASU a reușit să extindă accesul la educație pentru studenții care nu puteau participa la cursurile tradiționale din cauza programului sau a distanței.

- Școlile Publice din New York City (NYC) au implementat un model hibrid pentru a gestiona pandemia de COVID-19. Alternarea zilelor de curs față în față cu cele online, utilizarea platformelor de învățare online precum Google Classroom și Zoom pentru predare și comunicare au avut ca rezultat reducerea absenteismului, menținerea unei continuități educaționale pentru elevi, îmbunătățirea competențelor digitale atât pentru profesori, cât și pentru elevi.

- Școala Primară Sampoerna, Indonezia a implementat metode hibride în scopul adaptării la nevoile locale și îmbunătățirea accesului la educație în zonele rurale. Utilizarea dispozitivelor mobile și a conexiunii la internet pentru a livra cursuri online, în combinație cu sesiuni periodice față în față a facilitat creșterea accesului la educație de calitate în zonele rurale, îmbunătățirea performanțelor academice ale elevilor și dezvoltarea competențelor tehnologice.

Aceste exemple demonstrează cum metodele hibride pot îmbunătăți accesul la educație, flexibilitatea și performanța academică atunci când sunt implementate corespunzător.

Tranziția către un sistem educațional hibrid a adus numeroase provocări pentru profesori, elevi și instituții. Iată o prezentare detaliată a dificultăților întâmpinate de fiecare parte implicată:

Dificultăți întâmpinate de profesori: adaptarea la tehnologie, crearea materialelor didactice, interacțiunea cu elevii, monitorizarea progresului și oferirea de feedback constructiv devenind provocatoare fără interacțiunea directă

Dificultăți întâmpinate de elevi: accesul la tehnologie, autodisciplina și motivația, învățarea online necesitând un grad mai mare de autodisciplină și gestionare a timpului, ceea ce poate fi dificil pentru mulți elevi.

Dificultăți întâmpinate de instituții: resurse financiare, coordonarea și logistica, suport tehnic și infrastructură

În concluzie, tranziția către un sistem educațional hibrid implică multiple provocări pentru toate părțile implicate, necesitând adaptare, resurse și eforturi considerabile pentru a asigura succesul acestei tranziții. Pentru a depăși provocările întâmpinate în tranziția către un sistem educațional hibrid, au fost propuse diverse soluții care implică investiții în tehnologie, formare profesională și ajustări în metodologiile de predare. Iată câteva soluții concrete pentru profesori, elevi și instituții:

Soluții pentru profesori:

- a) Organizarea de cursuri și ateliere de formare pentru utilizarea platformelor digitale și a instrumentelor de predare online;
- b) Programe de mentorat în care profesorii mai experimentați în tehnologie își împărtășesc cunoștințele cu colegii lor;
- c) Crearea și distribuirea de resurse didactice digitale adaptate pentru învățarea hibridă;
- d) Colaborarea între profesori pentru a dezvolta materiale didactice și pentru a împărtăși bune practici;
- e) Asigurarea unui suport tehnic constant pentru rezolvarea rapidă a problemelor tehnologice;
- f) Consultanță pedagogică pentru adaptarea metodelor tradiționale la mediul online;

Soluții pentru elevi:

- a) Programe guvernamentale sau instituționale pentru a oferi dispozitive și acces la internet elevilor care nu au resursele necesare;
- b) Crearea de parteneriate cu companii de tehnologie pentru a oferi echipamente la prețuri reduse sau gratuit;
- c) Implementarea unor programe de suport psihologic și consiliere pentru a ajuta elevii să facă față stresului și anxietății;
- d) Sesiuni de orientare și dezvoltare personală pentru a învăța elevii să gestioneze timpul și să își mențină motivația;
- e) Utilizarea platformelor interactive care să facă învățarea online mai atractivă și mai engaging;
- f) Introducerea de elemente de gamificare pentru a stimula interesul și participarea activă a elevilor;

Soluții pentru Instituții:

- a) Alocarea de fonduri pentru modernizarea infrastructurii IT a școlilor și universităților;
- b) Asigurarea unei rețele de internet de mare viteză și a unor echipamente adecvate pentru toate sălile de clasă;
- c) Dezvoltarea unor orare flexibile care să permită alternarea eficientă a cursurilor online și celor față în față;
- d) Adaptarea politicilor și procedurilor interne pentru a răspunde nevoilor specifice ale învățământului;
- e) Crearea de parteneriate cu organizații educaționale, companii de tehnologie și ONG-uri pentru a oferi resurse și suport;
- f) Implicarea comunității și a părinților în procesul educațional pentru a asigura o abordare holistică;
- g) Alocarea de fonduri speciale pentru a sprijini tranziția către metode hibride și pentru a asigura echitatea în accesul la educație;
- h) Monitorizarea constantă a eficienței soluțiilor implementate și ajustarea acestora pe baza feedback-ului primit de la profesori, elevi și părinți;
- i) Realizarea de studii și cercetări pentru a identifica cele mai bune practici și pentru a le implementa la scară largă;

Prin abordarea acestor soluții, instituțiile de învățământ pot depăși provocările întâmpinate în tranziția către un sistem educațional hibrid și pot asigura o experiență de învățare de calitate pentru toți elevii.

Educația viitorului la granița dintre clasic și digital va fi caracterizată de un echilibru între metodele tradiționale și inovările tehnologice. Flexibilitatea, accesibilitatea și personalizarea vor fi pilonii centrali, susținuți de o integrare armonioasă a tehnologiei. Profesorii vor continua să joace un rol crucial, transformându-se în facilitatori ai învățării, iar elevii vor beneficia de un mediu de învățare mai interactiv și adaptat nevoilor lor. Adaptarea continuă, formarea profesională și asigurarea echității digitale vor fi esențiale pentru succesul acestui nou model educațional.

Găsirea unui echilibru între metodele clasice și digitale și adoptarea unei abordări flexibile și adaptabile sunt fundamentale pentru a oferi o educație de calitate care să răspundă atât nevoilor actuale, cât și provocărilor viitoare. Acest echilibru nu doar îmbunătățește eficiența educațională, ci și asigură că elevii sunt bine pregătiți pentru a face față unei lumi în continuă evoluție. Astfel, se creează un sistem educațional robust, capabil să susțină dezvoltarea holistică a elevilor și să contribuie la formarea unor cetățeni competenți și adaptabili.

Bibliografie:

1. Fullan, M. (2013). *The New Meaning of Educational Change*. Teachers College Press.
2. Selwyn, N. (2016). *Education and Technology: Key Issues and Debates*. Bloomsbury Publishing.
3. Zhao, Y. (2012). *World Class Learners: Educating Creative and Entrepreneurial Students*. Corwin Press.
4. Johnson, L., et al. (2020). "The NMC Horizon Report: 2020 Higher Education Edition". Educause Review.
5. Garrison, D. R., & Kanuka, H. (2004). "Blended learning: Uncovering its transformative potential in higher education". *The Internet and Higher Education*, 7(2), 95-105.
6. Means, B., Toyama, Y., Murphy, R., Bakia, M., & Jones, K. (2010). "Evaluation of Evidence-Based Practices in Online Learning: A Meta-Analysis and Review of Online Learning Studies". U.S. Department of Education.
7. World Economic Forum. (2020). *Schools of the Future: Defining New Models of Education for the Fourth Industrial Revolution*. Geneva: World Economic Forum.
8. OECD. (2019). *Trends Shaping Education 2019*. OECD Publishing.
9. UNESCO. (2021). *The Futures of Education: Learning to Become*. Retrieved from <https://en.unesco.org/futuresofeducation>

10. Edutopia. (2020). "Blended Learning: What Is It and How Does It Work?". Retrieved from <https://www.edutopia.org/blog/blended-learning-what-is-it-and-how-does-it-work>

11. The Brookings Institution. (2021). "Digital Learning: Education and Skills in the Digital Age". Retrieved from <https://www.brookings.edu/research/digital-learning-education-and-skills-in-the-digital-age/>

MARKETING EDUCATIONAL IN ACTIVITATEA DIDACTICĂ

PROF . Apetroae Roxana Maria

Marketingul educațional, prin complexul de activități pe care le poate implementa la nivelul instituțiilor școlare contribuie într-o foarte mare măsură la atingerea obiectivelor legate de performanța instituțiilor în cauză. Implementarea unor strategii de marketing educațional viabile presupune identificarea corectă a obiectivelor, implementarea oportună a unor activități pentru atingerea obiectivelor identificate la nivelul mixului de marketing și maximizarea gradului de satisfacție al consumatorilor de servicii educaționale.

Organizațiile nonprofit, precum școlile, se pot folosi de patrimoniul de cunoștințe și tehnici, pe care marketingul de întreprindere l-a desăvârșit cu succes pe parcursul multor ani. În evoluția marketingului s-a trecut de la orientarea spre piața bazată pe produs la alta, bazată pe vânzări, pentru a se apropia recent de o concepție a pieței centrate pe client. Școala este o instituție în relație directă cu comunitatea locală. Conform cunoscutului cercetător american P. Kotler: „Marketingul social reprezintă proiectarea, realizarea și controlul programelor care urmăresc creșterea posibilității de acceptare a unei cauze sau a unei idei sociale în cadrul unuia sau mai multor grupuri-obiectiv”.

Deosebit de importante pentru înțelegerea conținutului conceptului de marketing social sunt particularitățile acestuia în raport cu marketingul clasic. Manfred Bruhn (1989) identifică patru aspecte care diferențiază marketingul social de cel clasic:

1. Organizațiile care practică marketingul social își propun, ca scop principal, spre deosebire de întreprinderi, să promoveze interesele unor grupuri sau ale societății în ansamblul ei. Dacă, de regulă, scopul principal al unei întreprinderi este acela de a obține profit, pentru o organizație socială, obținerea unor venituri poate reprezenta cel mult un obiectiv auxiliar, subordonat atingerii scopului principal;
2. Produsele oferite de organizațiile sociale nu sunt, cel mai adesea, aceleași cu produsele realizate de către. Alături de produsele și serviciile clasice, apar ideile și alte bunuri imateriale. De regulă, acestea reprezintă chiar principalul obiect de activitate al organizațiilor sociale;
3. Organizațiile care practică marketingul social nu se străduiesc să sporească cererea pentru produsele lor în rândul anumitor grupuri-țintă de consumatori, așa cum procedează întreprinderile. În cele mai multe cazuri, ele se străduiesc să influențeze imaginea și comportamentul grupurilor-țintă, uneori chiar împotriva voinței acestora;
4. Eterogenitatea tipurilor de organizații sociale existente. Dacă în privința organizațiilor cu scop lucrativ se pot utiliza doar câteva criterii pentru a identifica principalele tipuri existente, în

privința organizațiilor nelucrative criteriile ce pot fi utilizate și tipurile rezultate sunt mult mai numeroase, ceea ce face foarte dificilă clasificarea acestor organizații.

Una reprezentată de către marketingul educațional. Acesta poate fi definit drept ”o nouă concepție cu privire la desfășurarea activităților educaționale, ca expresie a prospectării și perfecționării mijloacelor prin care învățământul poate utiliza posibilitățile sale de integrare și influențare a societății. În acest domeniu, piața este reprezentată de nevoia manifestă sau latentă a elevilor și studenților, familiei și societății, de educare a tineretului concomitent cu înzestrarea lui cu deprinderi și cunoștințe utile societății moderne.

Marketingul educațional are ca scop realizarea și aplicarea strategiilor și programelor de formare prin evaluarea corectă și re-proiectarea acestora corelându-le cu schimbările apărute pe piața muncii, având drept obiectiv formarea beneficiarilor educației în concordanță cu interesele generale ale societății contemporane. Acest obiectiv este realizat prin prospectarea cerințelor sociale, investigarea aspirațiilor și opțiunilor individuale ale beneficiarilor, creșterea adaptabilității învățământului la cerințele societății, satisfacerea aspirațiilor individuale și educaționale, evaluarea continuă a sistemului de învățământ, care asigură organizarea eficientă a satisfacerii cererii pe baza descoperirii nevoilor și a decalării dinamicii acestora.

Sinteza numeroaselor abordări ale marketingului educațional, prezentate în publicațiile științifice naționale și internaționale, permite evidențierea unor aspecte comune:

- Marketingul este perceput ca un sistem de gestiune a activității instituțiilor de învățământ constând în cercetare, proiectare, implementare și control;
- Marketingul presupune schimbul de valori;
- Marketingul asigură orientarea instituției de învățământ către nevoile pieței și modalitățile de satisfacere a acesteia;
- Este luată în considerare diferența de interese ale beneficiarilor, impunând necesitatea adaptării ofertei cerințelor individuale și de grup;
- Locul central, în activitatea de marketing a instituțiilor de învățământ, îi revine consumatorului final.

Instituțiile care înțeleg și aplică principiile marketingului își ating adesea mai eficient obiectivele. Ele trebuie să atragă resurse, să-și motiveze angajații și să atragă consumatorii de educație.

Marketingul este știința aplicată cea mai preocupată de eficiența și eficacitatea schimburilor și este aplicabilă la fel de bine și pentru instituții educaționale, nu numai pentru firme. Marketingul este un sistem comprehensiv și coordonat de activități destinate furnizării produselor, serviciilor și ideilor care satisfac nevoile și cererile venite din partea consumatorilor. Ca beneficii directe se pot enumera:

Un succes mai mare în îndeplinirea misiunii instituției – pe baza instrumentelor oferite de marketing se poate realiza o comparație între ceea ce instituția face realmente și direcțiile de acțiune precizate de misiune și obiectivele instituției. Marketingul contribuie la identificarea problemelor și la planificarea răspunsurilor care să sprijine instituția în îndeplinirea misiunii sale;

1. crește satisfacția publicului și a pieței de servicii - modalitatea în care instituția satisface beneficiarii direcți prin programele oferite se reflectă în mod nemijlocit asupra atragerii ulterioare a viitorilor consumatori de servicii educaționale și asupra atragerii de resurse financiare; dacă instituția eșuează în dezvoltarea de programe satisfăcătoare pentru nevoile consumatorilor de servicii educaționale, donatorilor, finanțatorilor și altor persoane implicate, impresiile negative și reducerea intrărilor de fonduri vor avea efecte negative. Instituțiile care sunt insensibile la nevoile pieței se confruntă cu mai multă apatie și cu o moralitate mai scăzută. Pentru astfel de instituții este dificilă atragerea de noi elevi/studenti și noi resurse financiare.

2. îmbunătățește atragerea resurselor de pe piață - în încercarea de a-și satisface clienții, instituțiile trebuie să atragă resurse variate, incluzând angajați, donatori, finanțatori, iar nivelul de atragere al resurselor este direct proporțional cu satisfacția oferită în schimb;

3. creșterea eficienței acțiunii pe piață - în situația în care instituția educațională ia decizii fără a lua în calcul legăturile cu piața ar putea rezulta costuri mai mari pentru același rezultat sau s-ar putea ajunge la o îndepărtare a multora care trebuie atrași (eficacitatea instituțiilor educaționale). Marketingul accentuează rolul managementului și coordonării dezvoltării programelor, formării prețurilor, comunicării și distribuției.

Pentru a se putea evidenția și mai bine aportul pe care marketingul educațional îl poate aduce în activitatea instituțiilor școlare se poate prezenta schematic evoluția pe care aplicarea acestuia a cunoscut-o la nivelul organizațiilor educaționale:

- Marketingul nu este necesar.

În această etapă multe instituții educaționale au presupus că valoarea educației este evidentă și cei care vor dori aceasta se vor înscrie la școală. Curriculum-ul se modifica foarte rar, pentru ca el funcționa așa de zeci de ani de tradiție și se „testase” peste timp. Elevii și studenții se înscriau pentru că doreau exact ceea ce oferea școala, sau pentru ca nu aveau alternative. Școala nu avea nevoie nici de recrutare, nici de marketing. Școala era un fel de arhivă. Unele școli mai atractive începeau să-și stabilească proceduri de selecție pentru a alege pe candidații cei mai promițători.

- Marketingul ca promovare.

În această etapă, școlile au văzut că nu reușeau să atragă suficienți elevi, studenți. Atunci au presupus că potențialii consumatori nu știau despre școală sau nu aveau suficientă motivație. Școlile active au pornit în atragerea consumatorilor de educație prin activități de recrutare. Au apărut astfel primele servicii de recrutare și mai târziu de admitere, care erau, de fapt, embrionul departamentului de marketing din școală. Acest serviciu avea un responsabil, iar „oamenii de

vânzări" se ocupau cu reclama și trimiteau cataloage, broșuri și postere de prezentare.

- Marketingul ca segmentare și cercetare a pieței.

Corespunzător acestei etape, cele mai avansate școli au început să realizeze că resursele serviciului proaspăt format ar fi mai bine utilizate dacă ar putea fi direcționate spre cele mai atractive prospectări. Dacă responsabilul cu admiterea i-ar putea înțelege mai bine pe cei care au optat, ar putea atrage și anul viitor elevi/studenti din aceeași categorie. Dacă ar înțelege cum au luat tinerii hotărârea, atunci școala ar putea oferi informații potrivite, la momentul potrivit. Cercetarea pieței devine astfel o necesitate pe care poate s-o ia în considerare tot managementul școlii.

- Marketingul ca poziționare.

În această etapă multe școli și-au intensificat activitățile de promovare și cercetare, punând astfel bazele competiției. Unele au început să înțeleagă importanța diferențierii. Ele au realizat că nu pot oferi toate tipurile de programe și să rămână și cele mai bune școli.

De aceea au decis să-și evidențieze istoria, caracteristicile distincte, oportunitățile și să-și stabilească un loc în „constelația” instituțiilor educaționale.

Poziționarea merge dincolo de imaginea școlii. Poziționarea înseamnă distingerea școlii de competitori prin anumite dimensiuni pe care elevii/studentii din anumite segmente de piață le preferă. Obiectivele poziționării sunt acelea de a evidenția diferențele reale ale școlii în comparație cu altele, astfel încât să poată satisface cel mai bine nevoile elevilor/studentilor care o aleg.

- Marketingul ca planificare strategică.

Unele școli sunt preocupate să facă față nu numai competiției, ci și schimbărilor din economie, demografie, valori și alte zone care nu sunt sub directa influență a școlii.

Aceste școli încep să înțeleagă conexiunile între modificările externe și imaginea școlii, poziționarea sa, programele sale, abilitatea de a atrage și a servi clienții. Aceste școli își extind efortul pentru a identifica tendințele și cum ar putea școala să facă față acestora. Școala își revede programele, procedurile și celelalte activități pentru a-și orienta eforturile spre aceste tendințe.

- Marketing înseamnă cooptarea managementului.

Unele școli/instituții au înțeles că serviciul de admitere este doar o parte a „unei picturi vaste”, numită marketing. Atragerea elevilor, procesarea candidaturilor, admiterea și integrarea lor sunt activități foarte importante, dar școlile au început să se întrebe ce ar putea optimiza experiența elevilor în școală. Răspunsul l-au găsit urmărind admiterea, evoluția în școală și la locul de muncă a fiecărui individ, în ideea că ar putea fi un supporter sau un sponsor pentru școală. Tratarea fiecărui elev ca partener de valoare presupune modificarea procedurilor, politicilor și serviciilor.

Colaborarea dintre responsabilul cu admiterea și cel financiar devine astfel foarte strânsă. De fapt, în multe școli, directorul sau decanul se ocupă de admitere, de bani, de noi angajați, de carierele lor, de cămin, cantină și altele. Toate acestea, în loc să se preocupe de problemele elevilor, de cercetarea privind atragerea și reținerea lor, deplasări pe piața muncii și alte măsuri care să ducă la îmbunătățiri reale în școală.

Cooptarea managementului implică, de fapt, o schimbare a modului de a gândi.

Obiectivul nu mai este acela de a-ți face munca de manager pur și simplu, ci de a răspunde nevoilor elevilor, de altfel deosebit de diverse. În acest context integrarea marketingului în activitatea curentă a organizațiilor școlare devine o realitate dinamică.

. Care sunt elementele marketingului mix necesare și ce politici de preț, produs, distribuție, personal și promovare vor fi utilizate pentru atingerea obiectivelor?

Prin intermediul marketingului sunt identificate nevoile elevilor și ale părinților precum și modalitățile de satisfacere a acestora. Pornind de la necesitatea perfecționării mijloacelor prin care sistemul de învățământ poate contribui la formarea, influențarea și dezvoltarea societății umane, marketingul educațional s-a structurat treptat ca o nouă concepție de abordare a activităților educaționale. Se propune astfel trecerea de la abordarea tradițională a învățământului – livrarea unor servicii elaborate de instituții și profesori potrivit unor programe și imperative didactice – la o perspectivă orientată spre nevoile pieței și dorințele consumatorului, adică ale elevilor, familiei și comunității, de educare și înzestrare cu deprinderi și cunoștințe utile societății actuale.

Abordând o orientare de piață corectă instituțiile de învățământ vor cauta să înțeleagă mai bine nevoile și dorințele persoanelor pe care le deserveșc și totodată vor căuta să dezvolte programe care să se adapteze cât mai bine acestor nevoi.

Serviciile educaționale pot fi oferite într-o instituție școlară sunt cursuri, seminarii, conferințe, sesiuni de comunicări, concursuri, spectacole, activități culturale, activități extrașcolare și în afara de clasă, program școală după școală etc.

În toate aceste cazuri există o relație de complementaritate între aceste servicii și de stimulare reciprocă. Toate însă oferă informații, cunoștințe, valori, simboluri, modele și idealuri menite să satisfacă o diversitate de nevoi umane ca: nevoia de cunoaștere și informare, de acțiune și participare, de relevare a propriei identități, de afirmare și prestigiu în societate, nevoia de justiție, nevoia de imaginar, de evaluare din mediul cotidian etc.

Prin intermediul marketingului sunt identificate nevoile elevilor și ale părinților precum și modalitățile de satisfacere a acestora. Pornind de la necesitatea perfecționării mijloacelor prin care sistemul de învățământ poate contribui la formarea, influențarea și dezvoltarea societății umane, marketingul educațional s-a structurat treptat ca o nouă concepție de abordare a activităților educaționale. Se propune astfel trecerea de la abordarea tradițională a învățământului

– livrarea unor servicii elaborate de instituții și profesori potrivit unor programe și imperative didactice – la o perspectivă orientată spre nevoile pieței și dorințele consumatorului, adică ale elevilor, familiei și comunității, de educare și înzestrare cu deprinderi și cunoștințe utile societății actuale.

Abordând o orientare de piață corectă instituțiile de învățământ vor cauta să înțeleagă mai bine nevoile și dorințele persoanelor pe care le deserveșc și totodată vor căuta să dezvolte programe care să se adapteze cât mai bine acestor nevoi.

Serviciile educaționale pot fi oferite într-o instituție școlară sunt cursuri, seminarii, conferințe, sesiuni de comunicări, concursuri, spectacole, activități culturale, activități extrașcolare și în afară de clasă, program școală după școală etc.

În toate aceste cazuri există o relație de complementaritate între aceste servicii și de stimulare reciprocă. Toate însă oferă informații, cunoștințe, valori, simboluri, modele și idealuri menite să satisfacă o diversitate de nevoi umane ca: nevoia de cunoaștere și informare, de acțiune și participare, de relevare a propriei identități, de afirmare și prestigiu în societate, nevoia de justiție, nevoia de imaginar, de evaluare din mediul cotidian etc. Care sunt elementele marketingului mix necesare și ce politici de preț, produs, distribuție, personal și promovare vor fi utilizate pentru atingerea obiectivelor?

Prin intermediul marketingului sunt identificate nevoile elevilor și ale părinților precum și modalitățile de satisfacere a acestora. Pornind de la necesitatea perfecționării mijloacelor prin care sistemul de învățământ poate contribui la formarea, influențarea și dezvoltarea societății umane, marketingul educațional s-a structurat treptat ca o nouă concepție de abordare a activităților educaționale. Se propune astfel trecerea de la abordarea tradițională a învățământului – livrarea unor servicii elaborate de instituții și profesori potrivit unor programe și imperative didactice – la o perspectivă orientată spre nevoile pieței și dorințele consumatorului, adică ale elevilor, familiei și comunității, de educare și înzestrare cu deprinderi și cunoștințe utile societății actuale.

Abordând o orientare de piață corectă instituțiile de învățământ vor cauta să înțeleagă mai bine nevoile și dorințele persoanelor pe care le deserveșc și totodată vor căuta să dezvolte programe care să se adapteze cât mai bine acestor nevoi.

Serviciile educaționale pot fi oferite într-o instituție școlară sunt cursuri, seminarii, conferințe, sesiuni de comunicări, concursuri, spectacole, activități culturale, activități extrașcolare și în afară de clasă, program școală după școală etc.

În toate aceste cazuri există o relație de complementaritate între aceste servicii și de stimulare reciprocă. Toate însă oferă informații, cunoștințe, valori, simboluri, modele și idealuri menite să satisfacă o diversitate de nevoi umane ca: nevoia de cunoaștere și informare, de acțiune și participare, de relevare a propriei identități, de afirmare și prestigiu în societate, nevoia de

justiție, nevoia de imaginar, de evaluare din mediul cotidian etc.

Bibliografie.

Miclea, M., Lemeni, G., Consiliere și orientare- Ghid de educație pentru cariera, 2004

Voiculescu, F., Analiza resurse – nevoi și managementul strategic în învățământ, 2004

<http://www.scribub.com>, Marketing educational

Negrilă Iulian, Marketing educational

Climatul organizațional al școlii

Prof. Apetroae Roxana

Această lucrare își propune să clarifice conceptul de climat organizațional școlar, să precizeze care sunt dimensiunile, structura, funcția, trăsăturile, factorii determinanți și importanța practică a climatului organizațional în eficientizarea activității instructiv-educative.

Școala ca organizație este expresie a societății postmoderne (postindustriale, informaționale, bazată pe cunoaștere). La nivelul dimensiunilor de bază ale organizației școlare normative, funcțional-structurală, culturală, comportamentală pot fi identificate surse de dezvoltare a organizației școlare într-un context mobil și deschis. Cultura organizației școlare postmoderne se dezvoltă, în mod special, prin valorificarea resurselor subiective ale climatului organizațional generat de modul de acțiune al tuturor „actorilor școlii” (manageri, colectiv didactic, elevi, personal administrativ, părinți, reprezentanți ai comunității locale etc.).

Prin climat organizațional se înțelege o stare psihosocială, exprimată cultural într-un context intern și extern și este generată de un ansamblu de variabile obiective și subiective intersectate într-un câmp psihosocial sau context situațional (extern și intern) care străbate activitatea didactică realizată în cadrul școlii (S. Cristea). El se referă la ambianța intelectuală și morală din interiorul colectivului unei școli, la stările emoționale și la percepțiile colective.

Climatul organizațional este dat de dispoziția psihică relativ stabilizată la nivelul membrilor unei organizații, dispoziție determinată de semnificația acordată de aceștia ansamblului de influențe interne și externe, subiective și obiective, ce pot avea impact asupra organizației. Este o stare mentală și emoțional-atitudinală care domină cronic ori temporar membrii unei organizații și care își exercită acțiunea cu precădere asupra ființelor umane.

Nu este tangibil din punct de vedere material, dar din punct de vedere practic este deosebit de important pentru dezvoltarea școlii și a personalității elevilor. El reflectă particularitățile mediului școlar (spațiul și timpul pedagogic, baza didactico-materială, resursele informaționale și umane) și ale sistemului social care promovează norme, decizii (societate – școală; profesori; elevi; comunitate educațională teritorială și locală etc.), dimensionate cultural (prin valori și credințe pedagogice, preluate și asumate de personalul școlii).

Element al culturii organizaționale climatul corespunde contextului extern și intern al organizației școlare. El este exprimat prin: calitatea și cantitatea resurselor umane existente, a spațiului și a timpului pedagogic disponibil; formele de organizare managerială și didactică impuse social sau/și inițiate de „actorii școlii” în diferite circumstanțe și condiții, în consens cu cerințele conducerii manageriale și ale proiectării curriculare; particularitățile stilurilor manageriale și didactice promovate pe fondul valorificării la maximum a resurselor existente în sensul eficienței și eficacității (manageriale și didactice); „câmpul psihosocial” complex și nu odată contradictoriu, creat la nivelul intersecțiilor dintre numeroasele influențe spontane (afective, motivaționale, volitive) exercitate de „actorii școlii” și / sau ai comunității educaționale locale prin etosul pedagogic care stimulează sau inhibă procesul de eficientizare al activităților de educație, instruire, perfecționare, cercetare, management, administrație etc.

Climatul psihosocial dintr-o școală reflectă atitudinea generală față de modul de funcționare a organizației, față de condițiile de muncă din școala respectivă, față de manageri și colegi. Poate constitui un puternic factor de mobilizare a întregului personal sau, dimpotrivă, un factor demobilizator. El influențează activitatea din școala respectivă prin intermediul sentimentelor (de frică sau de destindere). Un climat favorabil permite membrilor organizației să se concentreze asupra sarcinilor și le stimulează entuziasmul de muncă, fiecare membru al colectivului activându-și la nivel maxim capacitățile de care dispune.

Se pot delimita mai multe dimensiuni specifice climatului organizației școlare – dimensiunea: funcțională, structurală, psihologică (cognitivă, socio-afectivă, motivațională), prospectivă. (S. Cristea, note de curs-2011)

Dimensiunea funcțională a climatului organizației școlare reflectă acțiunea factorilor sociali implicați în elaborarea obiectivelor generale și specifice ale activității de instruire, realizată în cadrul procesului de învățământ. Un rol aparte revine obiectivelor care stimulează climatul inovator favorabil deciziilor referitoare la curriculumul aflat la dispoziția școlii.

Dimensiunea structurală a climatului organizației școlare se referă la particularitățile resurselor umane angajate în realizarea activităților instructiv-educative (număr de profesori și de comisii metodice, vârstă, statut profesional, calitatea social-economică a elevilor și a părinților, ponderea structurilor de conducere managerială / birocratică).

Dimensiunea psihologică a climatului organizației școlare conturează calitățile cognitive și noncognitive ale actorilor implicați în viața organizației școlare. Resursele cognitive superioare ale profesorilor și ale elevilor conferă climatului școlar o notă particulară exprimată prin nivelul ridicat al competențelor atinse în activitatea de instruire, dar și prin ritualul comunicării eficiente în clasă și afara clasei. Resursele socio-afective ale climatului reflectă situațiile de atracție/ respingere existente la nivelul actorilor școlii, exprimate în plan general și particular (grupuri aflate în relații de colaborare/ adversitate, prezența pozitivă/negativă a unor lideri informali, gradul de acceptare al liderilor formali – directori, responsabili de comisii metodice, profesori-diriginți etc.). Resursele motivaționale reflectă interesele membrilor organizației dezvoltate în raport de valorile școlii. Climatul școlii este influențat de gradul de motivare al profesorilor, elevilor și părinților pentru atingerea unor competențe și performanțe pedagogice și sociale superioare.

Dimensiunea prospectivă a climatului organizației școlare fixează în plan atitudinal linia de perspectivă imprimată de finalitățile pedagogice proiectate pe termen mediu și lung. Climatul psihosocial contribuie la stimularea sau inhibarea tendinței de evoluție a organizației în calitate de „școală deschisă” și de „organizație care învață”.

Principala funcție a climatului organizațional este de a delimita un anumit context psihosocial, care condiționează calitatea vieții școlare la nivelul relațiilor pedagogice și manageriale dintre membrii organizației, dintre aceștia și reprezentanții ai comunității locale. Se realizează o mediere între caracteristicile organizației și caracteristicile membrilor organizației (cadre didactice, elevi, personal administrativ, părinți, alți reprezentanți ai comunității). În timpul acestei acțiuni intervin trăirile subiective ale membrilor organizației, care au o importanță mult mai mare decât variabilele obiective .

În structura climatului psihosocial sunt implicate variabile care interacționează între ele și anume: variabile subiective și variabile obiective. Printre variabilele obiective pot fi menționate: spațiul și timpul școlar, calitatea resurselor pedagogice, formele de organizare impuse social, iar printre cele subiective: comportamentul managerilor, profesorilor, elevilor, părinților; stilurile pedagogice, inițiativele angajate în proiectarea didactică, în alegerea unor forme de organizare.

Variabilele subiective au un rol din ce în ce mai mare, ceea ce demonstrează importanța dimensiunii culturale a organizației școlare. Efectele acestui tip de variabile vizează creșterea încrederii membrilor organizației în activitățile școlare, în responsabilitatea managerilor, profesorilor, elevilor, părinților și sunt resimțite la nivelul stilurilor manageriale și didactice care conferă o anumită specificitate organizației școlare, exprimată în gradul de permisivitate/ autoritate, participare democratică, adaptabilitate la nou, coeziune a colectivelor de referință (comisii metodice, clase de elevi, sectoare administrative, comitete ale părinților etc.).

În structura climatului organizațional se evidențiază un climat general și unul specific. Climatul general este propriu școlii ca organizație specializată în producerea educației, deschisă permanent spre toate acțiunile și influențele pedagogice ale mediului și ale sistemului social. , iar cel specific este propriu clasei de elevi sau altor compartimente ale școlii (conducere managerială, comisii metodice, sector administrativ, bibliotecă). Exprimarea climatului specific este influențată de calitatea climatului general al organizației școlare.

În practică s-au determinat câteva trăsături generale tipice climatelor organizaționale prezente în școli: predominanța variabilelor subiective (atitudinile și stilurile managerilor, profesorilor, elevilor) în raport de cele obiective (spațiu, timp, bază didactico-materială, resurse informaționale și umane, forme de organizare a educației / instruirii impuse social); importanța aspectelor generale (management pedagogic, proiectare curriculară, școală deschisă) în raport cu

cele particulare, cu caracter acțional, exersate la diferite niveluri (clasă de elevi, comisie metodică, administrație, consiliul profesoral, consiliul elevilor, comitetul de părinți etc.); acțiunea latentă, nestructurată, dar continuă, cu efecte durabile în procesul de dezvoltare organizațională a școlii, claselor de elevi, comisiilor, consiliului profesoral; stabilitatea relativă în raport cu variabilele subiective și obiective care l-au generat; pe de altă parte, climatul școlii sau ambianța educațională influențează continuu variabile implicate în conturarea și evoluția sa; manifestarea ca dimensiune culturală specifică, rezultantă sintetică a unui set de acțiuni și influențe pedagogice multiple, desfășurate continuu și discontinuu la nivelul unui „ansamblu de factori interni și externi, obiectivi și subiectivi”.

Factorii determinanți ai climatului organizațional dintr-o unitate școlară sunt (Păun E.): factori structurali, factori instrumentali, factori socio-afectivi și motivaționali.

Factorii structurali sunt legați de structura organizațională a unității școlare respective, de modul în care sunt grupați și interacționează membrii componenți ai unității școlare. Cei mai importanți sunt: mărimea școlii, compoziția umană a școlii.

În ceea ce privește mărimea școlii, în școlile cu un număr mare de elevi și de cadre didactice climatul este mai “rece”, spre deosebire de unitățile școlare mai mici, în care relațiile sunt mai apropiate, oamenii se cunosc mai bine și stabilesc între ei legături afective mai strânse.

Compoziția umană a școlii și anume vârsta medie a angajaților, predominanța profesorilor de un anumit sex, omogenitatea pregătirii profesionale, diferențele sau apropierile sub aspectul poziției sociale extrașcolare pot explica în bună măsură climatul dintr-o școală. Dacă predomină tinerii poate exista un climat de entuziasm pentru introducerea unor înnoi, o atmosferă de competitivitate; dacă predomină sexul feminin este explicabilă existența unui climat de conștiinciozitate, autoexigență profesională, dar și manifestări de invidie, o atmosferă dominată de problemele familiale ale fiecăruia. Când există o lipsă de omogenitate în pregătirea profesională a personalului școlii apar complexe de superioritate și de inferioritate care afectează climatul școlii, iar discrepanțele prea mari sub aspectul poziției sociale extrașcolare pot genera uneori stări conflictuale.

Factorii instrumentali se referă la condițiile și mijloacele pe care le oferă unitatea școlară respectivă pentru realizarea în bune condiții a atribuțiilor profesionale mediul fizic și condițiile materiale dificile, stilul de conducere al directorului, modalitățile de comunicare în interiorul școlii.

Mediul fizic și condițiile materiale dificile ale școlii pot sta la baza unor sentimente de insatisfacție profesională, de exemplu, atunci când elevii și profesorii lucrează în spații neîncălzite, insalubre ori nu dispun de minima dotare cu material didactic necesar sau cu aparatură.

Stilul de conducere și competență al directorului (autoritar, democratic, nepăsător, birocratic) poate fi mobilizator pentru unii și demobilizator pentru alții, poate crea nemulțumiri sau poate genera un climat de participare colegială la rezolvarea problemelor școlii, ori un comportament neangajat (lipsa efortului de a forma o echipă, negativism, interes scăzut pentru creșterea prestigiului școlii).

Modalitățile de comunicare în interiorul școlii pot genera un climat de colegialitate (relații deschise, prietenești, ajutor reciproc, toleranță) sau un climat familial (relații impregnate afectiv, interacțiuni care se continuă în timpul liber), dar și un climat dominat de sentimentul de necomunicare, de suprasolicitare, cu sarcini care vin intempestiv, fără ca cineva să le poată explica rațiunea.

Factorii socio-afectivi și motivaționali exprimă dependența climatului dintr-o unitate școlară de: natura afectivă a relațiilor interpersonale (relații de acceptare reciprocă, de respingere sau indiferență); prezența unor subgrupuri rivale (“clici”, “biserițe”); sentimentul dominant de satisfacție/insatisfacție profesională; tehnicile de motivare utilizate predominant de director (predominant punitive sau predominant stimulative) .

După S. Cristea factorii care condiționează calitatea climatului psihosocial al școlii pot fi identificați la nivelul comportamentului managerilor, cadrelor didactice, personalului administrativ, elevilor, părinților, unor membri ai comunității locale și în modalitățile de manifestare directă și indirectă, vizibilă și mascată, a mediului școlar (intern și extern).

Comportamentul managerilor poate fi caracterizat în raport de matricea stilistică exprimată în diferite contexte interne și externe, în sens: autoritar- permisiv-democrat; directiv-nondirectiv, formal-nonformal-informal; dinamic-static; predominant cognitiv-afectiv-motivațional-volitiv. O caracteristică aparte este cea a stilului managerial afirmat predominant în raporturile cu profesorii și ceilalți reprezentanți ai comunității: participativ, deschis/închis, restrictiv, stimulatv.

Comportamentul profesorilor poate fi caracterizat prin diferite grade de: angajare/neangajare (socială și pedagogică); încredere/neîncredere în forțele și resursele proprii, apropiere/depărtare psihosocială de elevi și părinți; poziționare pozitivă / negativă față de managerii școlari (responsabili comisie metodică, directori, inspeciori școlari), alți profesori, elevi, părinți.

Comportamentul elevilor este caracterizat după o serie de indicatori: capacitatea de autocunoaștere, modul de raportare la obiectivele generale și specifice ale școlii și ale disciplinelor de învățământ; atitudinea față de profesori, manageri, personal didactic, colegi mai mari, părinți; încrederea/neîncrederea față de misiunea instruirii, de etosul școlii, de valorile civice promovate în diferite situații școlare și extrașcolare, de normele formale și informale (elaborate în context intern).

Combinarea caracteristicilor comportamentale determină apariția a mai multor tipuri de climat psihosocial care conturează o anumită „personalitate a școlii”: deschisă/închisă; autonomă /dependentă (de contextul extern); controlată / autocontrolată; paternalistă/colegială (bazată pe sprijin psiho și socio-pedagogic între toți actorii școlii); angajată/neangajată; reproductivă / creativă.

Clasificarea tipurilor de climat organizaționale se realizează în funcție de două axe valorice. În raport cu „axa deschis-închis”, se identifică un climat psihosocial: a) deschis prin conduita nivelul managerilor și profesorilor (autentic, bazat pe cooperare, respect, implicare psihosocială în îndeplinirea obiectivelor); b)închis prin conduita managerilor și profesorilor (nerealist, impropriu școlii, generând lipsa de motivație a actorilor școlii, intoleranță, control excesiv); c) angajat, prin conduita închisă a managerilor și deschisă a profesorilor (îmbină autoritatea rigidă a conducerii cu profesionalismul cadrelor didactice); d) neangajat, prin conduita deschisă a managerilor și închisă a profesorilor (îmbină inițiativa conducerii cu pasivitatea cadrelor didactice).

După axa participativ-exploatator, în raport cu participarea membrilor organizației la deliberările asupra deciziilor necesare pentru rezolvarea problemelor școlii se identifică un climat psihosocial: a) autocratic-exploatator (lipsă de încredere a directorului în subordonații săi, amenințări și pedepse, neimplicarea executanților în luarea deciziilor); b) autocratic-binevoitor (implicare declarativă, formală a „actorilor școlii” subordonați autorității managerilor, directorul manifestă o anumită condescendență față de subordonați, îi consultă formal, dar nu ține seama de părerea lor decât în luarea unor decizii minore); c) democratic-participativ (încredere deplină între manageri și ceilalți actori ai școlii; unitate între normele formale-informale, între structura formală-informală, bună comunicare a informației pe orizontală și verticală, descentralizare în luarea deciziilor); d) democratic-consultativ (încredere angajată la mai multe niveluri de decizie, directorul manifestă încredere în subordonați, îi consultă, dar deciziile majore sunt luate de consiliul de administrație, executanții fiind implicați doar în luarea unor decizii minore).

Crearea climatului psihosocial pozitiv al școlii implică: un nivel motivațional superior al managerilor, profesorilor, elevilor, părinților (exprimat în termeni de aspirații); un context (intern și extern) de învățare deschis, stimulatv pentru școală și fiecare clasă de elevi; relații de cooperare eficiente între toți membri comunității (manageri, profesori, elevi, părinți, personal administrativ, inspeciori școlari).

Rolurile managerului în crearea climatului organizațional este de animator și inovator. Rolul de animator se concretizează în valorizarea capacităților, a creativității individuale și colective, a disponibilităților afective ale elevilor și profesorilor, în activarea, facilitarea și impulsionearea activității didactice, în crearea unei atmosfere de angajare socio-afectivă prin gândire clară și suplă orientată spre finalități educaționale precise. Managerul devine inovator dacă

inițiază și organizează procesul de cercetare ameliorativă a activităților educaționale din școală, dacă îi uimește pe colaboratori prin noutate

Evaluarea calității climatului psihosocial al școlii poate fi realizată în mod direct și indirect. În mod direct, prin observare, anchetă, interviu, analiză a produselor activității, iar, indirect, prin studiul unor documente școlare care oferă date referitoare la disciplina elevilor și profesorilor și la caracteristicile mediului școlii și al fiecărei clase de elevi.

Indicatorii unui management orientat spre crearea unui climat organizațional pozitiv sunt: încrederea reciprocă între manager și colectiv, potrivit ideii „omul potrivit la locul potrivit”, bune relații între manager și colectiv (competențe înalte de ambele părți capabile să stimuleze un climat de efervescență intelectuală); schimb reciproc de informații (conexiune informațională continuă și promptă); spirit de echipă (prezent în convingerile, aspirațiile, idealurile, normele morale și de conduită ale colectivității).

În societatea românească actuală climatul organizațional școlar este deseori perturbat de sentimentul de incertitudine sau de insecuritate, prin faptul că există prea multă instabilitate. Schimbările se petrec brusc. Profesorii au fost transformați în funcționari publici, în sensul că au de completat tot felul de statistici, uneori chiar în timpul orelor de curs în detrimentul actului instructiv-educativ. Managerilor le lipsește capacitatea de empatie. Apariția din ce în ce mai accentuată a individualismului, lipsa capacității de empatie și de comunicare determină deteriorarea relațiilor interumane și în mod direct a ambianței psihosociale.

Suprasolicitarea psihică conduce la fenomenul de autocombustie profesională în rândul cadrelor didactice dedicate meseriei, fenomen care are efecte nefaste asupra lor și în mod indirect și asupra climatului organizațional.

Detensionarea s-ar putea obține prin micșorarea volumului de documente solicitate, numărului de sarcini, prin valorizarea personalului didactic, prin ocuparea funcțiilor de conducere prin concurs și nu pe criterii politice, prin asigurarea unei baze materiale corespunzătoare și, nu în ultimul rând, prin oferirea unei salarizări decente.

Calitatea ambianței școlare/a climatului organizațional școlar este expresia concretă a spiritului echipei constituite de manager și reflectă competența și eficiența activității manageriale din școală.

Bibliografie:

- Cristea, S., (2011), „*Managementul organizației școlare*”- note de curs
Diaconu, M., (2004), „*Sociologia educației*”, București, Editura A.S.E.
Iosifescu, Ș., (2001) „*Management educațional pentru instituțiile de învățământ*”, București, Editura TipoGrupPress;
Păun, E., (1999) „*Școala. O abordare sociopedagogică*”, Iași, Editura Polirom;
Petrescu, P., Șirinian, L., (2002), „*Management educațional*”, Cluj –Napoca, Editura Dacia;
Tudorică, R. (2006) „*Managementul educației în context european*”, București, Editura Meronia.

Istorie și tradiție pe Valea Ierului

Prof. Ardelean Klementina

Liceul Teoretic Ady Endre Oradea, Județul Bihor

Valea Ierului este un ținut care aparține județelor Bihor, Satu Mare și Sălaj, situat între râurile Ier și Barcău, bogat în minuni ale naturii și diversitate culturală. Este una din cele mai renumite podgorii ale Transilvaniei. Și-a primit numele de la râul care îl traversează, Ierul. Castelele și conacele sunt niște mărturii caracteristice, deosebit de importante ale arhitecturii și ale bogatei istorii a acestui ținut. Era semnul unei ascensiuni sociale ieșite din comun să te afli în slujba unui castelan.

În trecut, până în deceniul al șaptelea al secolului XX, Câmpia Ierului avea aspectul unei vaste zone cu mlaștini și suprafețe lacustre, pescuitul și recoltarea stufului, alături de viticultură, constituind ocupațiile de bază ale locuitorilor. La fel ca Delta, Ierul era un paradis al păsărilor. Zona are o floră și faună bogată de tip mlaștină, aici s-a dezvoltat căi navigabile între mlaștini și zonele mlăștinoase, în timp ce pădurile și poienițele s-au format în locurile mai înalte. Încă din evul mediu zona era locuită, multă vreme, această regiune s-a lăudat cu aspectul unui peisaj mlăștinos, dar reglementarea sistemului de apă din valea Ierului a promis oamenilor multe oportunități utile. În 1960, Comisia de Stat a Apelor a adoptat un plan general de canalizare, care avea un dublu scop: canalizarea și reglarea râului, precum și utilizarea agricolă a zonei drenate. Lucrarea a început în 1967. Cu toate acestea, această scurgere a cauzat mai mult rău decât bine, deoarece apa drenată nu a fost folosită pentru irigare, ci a fost deviată, chiar și unele dintre iazurile cu pești mai mici au fost drenate. Propunerea ecologiștilor de a crea o rezervație a fost ignorată de statul comunist pentru a câștiga cât mai mult teren agricol din zonele drenate. Prin urmare, în scurt timp, minunata floră și fauna care a populat Valea Ierului a dispărut.

Monumente și atracții turistice

Zona Valea Ierului este bogată în monumente și atracții turistice. În vecinătatea sitului se află câteva obiective de interes istoric, cultural și turistic (lăcașuri de cult, case memoriale, castele, conace, situri arheologice); astfel: Biserica romano-catolică "Sf. Maria Imaculata" din Săuceni; Biserica romano-catolică "Sf. Maria Imaculata" din Sălacea, construcție 1792, monument istoric. Biserica "Sf. Nicolae" din Dindești, construcție 1800, monument istoric. Biserica reformată din Pir, construcție secolul al XV-lea, monument istoric. Biserica ortodoxă "Schimbarea la față" din Vezendiu, construcție 1700, monument istoric. Biserica reformată din Pișcolt, construcție secolul al XV-lea, monument istoric. Biserica "Sf. Arhangheli Mihail și Gavriil" din Hurezu Mare, construcție 1700, monument istoric. Casa natală poetul maghiar Ady Endre din satul omonim, construcție secolul al XIX-lea, monument istoric. Conac-Curia Komarony din Otomani, construcție secolul al XVIII-lea, monument istoric. Conacul Frater (1895), Conacul Draveczy (1846) și Conacul Frater (1860) din Galoșpetreu, monumente istorice. Castelul Zichy din Diosig, construcție 1701, monument istoric. Situl arheologic de la Curtuișeni (așezări atribuite perioadelor: sec. IX - XII; Latène; Epoca bronzului, Cultura Suci de Sus, Cultura Wietenberg, Cultura Otomani; cultura Wietenberg). Așezare fortificată "Insula Cetății" din satul Diosig (Epoca bronzului). Podul cu patru arcade care datează din secolul al XVIII-lea de la Sălacea.

Castelele și conacele sunt niște mărturii caracteristice, deosebit de importante ale arhitecturii și ale bogatei istorii a acestui ținut. Era semnul unei ascensiuni sociale ieșite din comun să te afli în slujba unui castelan. Castelul Zichy din Diosig, Castelul Pongrácz din Cadea, Castelul Stubenberg din Săuceni, Conacul Komáromi din Otomani, Conacul Draveczy din Galoșpetreu și Castelul Károlyi din Carei sunt mărturii ale trecutului.

Comori din județul Bihor – Castelul Stubenberg din Săcueni este fosta moșie a celei mai înstărite familii din zona, a fost construit în prima fază în secolul al XVIII-lea, finalizat în secolul al XIX-lea. Castelul impresionează prin stilul uimitor în care este construit. Arhitectul vienez Victor Siedec s-a folosit de oblicitatea dealului, pe care tronează castelul, pentru a îi da un aspect de o dimensiunea mai mare decât este în realitate, astfel că fațada principală este fără etaj, dar privind de pe șoseaua din față, pare cu etaj. Castelul a fost cunoscut și datorită parcului dendrologic ce-l înconjură. În dreapta castelului, în vremurile glorioase ale sale, era amenajată o grădină de iarnă, existența sa rămânând peste ani ca dovadă a măreției sale.

Așezat la răscrucea drumurilor dintre Oradea și Satu Mare, într-o localitate cu o îndelungă istorie viticolă, castelul Stubenberg este inima localității Săcueni. Castelul are o poveste și o istorie lungă de sute de ani, mai exact, acesta a fost construit în anul 1460, pe ruinele unei vechi construcții medievale, palat care există din ordinul lui Matei Corvin. Secolul al XV-lea a însemnat prosperitate pentru familia Zolyomi, familia care a primit domeniul castelului de la regele Szigismund. În anul 1634 Zolyomi David cade în dizgrația principelui, iar domeniul de la Săcueni îi este confiscat, încadrându-se acum în domeniile Principelui Transilvaniei.

Cetatea Săcueni devine bastionul vestic al principatului Transilvaniei, în anul 1660, după căderea cetății Oradiei. Cetatea a fost confruntată de multe ori cu ostilități din partea turcilor, însă niciodată cucerită. Mai târziu castelul are parte de noi stăpâni, familia Dietrichestein. Perioada în care familia austriacă este la conducerea castelului, reprezintă o perioadă în care palatul primește strălucire și eleganță. Este înălțată biserica romano-catolică, în stil baroc, dar și aripa sudică a castelului.

Anul 1830 aduce castelului un nou proprietar, Stubenberg Gusztáv. Acesta adaugă castelului un hambar în stil clasicist, iar la trecerea secolelor, restaurează castelul, lucrările mergând până în anul 1906, în acest timp construindu-se și aripa nord-estică.

Palatul a fost construit în forma literei L. Fața principală a aripii de vest este dominantă în mijloc de un hol deschis. Clădirea se sprijină în partea din față într-un singur nivel, iar în partea dinspre curte stă elegant un coridor boltic. Blazonul familiei Dietrichstein se mai poate vedea și astăzi deasupra intrării principale.

Anul 1948 a reprezentat anul în care Palatul Studenber și-a început drumul înspre declin. După naționalizare, Castelul a fost transformat mai întâi în gimnaziu, apoi în sediu al învățământului superior. În perioada 1989 – 2008 a fost gazda Liceului Petofi Sandor, iar în anul 2010 primăria a concesionat Castelul pentru 49 de ani Fundației Sfântului Francisc. Castelul Stubenberg este o comoară care merită dezgropată și arătată lumii. O clădire care a tronat secole întregi prin frumusețe și importanță.

Crame - când treci prin satele așezate în câmpiile fertile din Valea Ierului, tradiția veche a viticulturii se lasă a fi admirată. Podgoriile de aici produc vinuri de calitate care sunt păstrate în pivnițe săpate de obicei în coasta dealului. Pe drumul ce leagă Marghita de Valea lui Mihai se află Sălacea – o așezare foarte veche, cu dovezi arheologice din Epoca Bronzului. Locuită în prezent mai mult de maghiari (peste 92 % din populație), comuna este formată din două sate, fiecare având ceva unic de arătat: Sălacea și Otomani. Turiștii ajunși în zonă având parte de o imagine de-a dreptul feerică, parcă desprinsă din filmele italiene renașcentiste despre podgorii.

Crama Ur este situată în localitatea Sântimreu, fiind cea mai mare, mai modernă și mai cunoscută crama din județul Bihor. Deține o suprafață viticolă de 40 ha, soiurile cultivate fiind Fetească Regală, Muscat Ottonel, Pinot Noir, Merlot și Cabernet Sauvignon. Pentru a admira

peisajul podgoriei și turul ghidat al cramei, este necesară programarea vizitei și implicit a degustării de vin.

Podgoria Diosig este cunoscută pentru pivnițele sale, dar și pentru vinul care se produce aici, apreciat pentru culoarea și gustul inconfundabil. Cultivarea viței de vie și obținerea vinului au o tradiție îndelungată, de peste 600 de ani, iar vinurile podgoriei au ajuns pe masa casei regale de Habsburg, fiind foarte apreciate. În Diosig există pivnițe vechi de peste 200 de ani. Anual, aici are loc Festivalul vinului Bakator.

Drumul Sósút, sau "Drumul vinului" din Săcueni datează de la sfârșitul secolului al XIX-lea fiind mărginit de 47 de pivnițe printre care și cea cunoscută de localnici sub denumirea de "Pivnița contelui".

Pivnițele din Sălacea, în localitatea Sălacea sunt mai multe pivnițe decât case, fapt ce i-a atras denumirea de "satul celor 1000 de pivnițe". Cea mai veche pivniță datează din anul 1803.

Minunile de pe Valea Ierului: Sălacea – satul celor 1000 de pivnițe. Când treci prin satele așezate în câmpiile fertile din Valea Ierului, tradiția veche a viticulturii se lasă a fi admirată. Podgoriile de aici produc vinuri de calitate care sunt păstrate în pivnițe săpate de obicei în coasta dealului. Pe drumul județean 191F ce leagă Marghita de Valea lui Mihai se află Sălacea, o așezare foarte veche, cu dovezi arheologice din Epoca Bronzului. Locuită în prezent mai mult de maghiari (peste 92 % din populație), comuna este formată din două sate, fiecare având ceva unic de arătat: Sălacea și Otomani.

O picătură de istorie - Sălacea a fost atestată documentar în 1067, iar în 1215 apare în cronicile vremurilor cu numele de Zolos. Când maghiarii s-au stabilit aici, exista deja o comunitate slavă preocupată de comerțul cu sare, de unde provine și numele localității. În acea vreme, sarea era un bun foarte important în comerțul medieval. În 1217, Sălacea avea un important depozit de sare și devenise un târg comercial înfloritor. Cu timpul comerțul cu sare a decăzut. În epoca modernă, viticultura și producerea vinurilor au devenit principalele activități economice din zonă.

Astăzi, localitatea este cunoscută drept "Satul celor 1000 de pivnițe". Fie că sunt din cărămidă sau săpate direct în pământul lutos al dealului, cele 970 de pivnițe formează "strada pivnițelor". Cea mai veche dintre ele datează din anul 1803. Pivnițele au o lungime de minim 30 de metri. Vinurile bune obținute din strugurii produși de Valea Ierului se păstrează aici limpezi, aromați și reci (mai ales vara). Dacă ajungi prin Sălacea e musai să te plimbi pe strada pivnițelor și să deguști un pahar de vin, într-o pivniță din cărămidă sau pământ.

Tot aici se află unul dintre cele mai vechi poduri de piatră din Bihor. Pe sub acest pod curgea odinioară apa Ierului. Știm puține lucruri despre istoria podului, însă ceea ce știm cu certitudine este că, în 1840, podul exista și îl putem considera, pe bună dreptate, un monument al istoriei transporturilor, cu atât mai mult cu cât este singular și unul dintre cele mai vechi din județul Bihor.

Cu ce ne mândrim

Valorile cele mai importante sunt tradițiile, obiceiurile etnografice legate în primul rând de agricultură și de diferite serbări familiale. Există un număr relativ mare de clădiri cu valoare de monument istoric, majoritatea lor fiind construite în a doua jumătate a secolului al XIX-lea.

Muzeul este o instituție permanentă, aflată în serviciul societății, deschisă publicului, care se ocupă cu strângerea, păstrarea, identificarea, catalogarea, analizarea, menținerea, conservarea și expunerea de diverse obiecte sau artefacte ce prezintă interes științific, istoric, artistic, tehnologic

ș.a.m.d., în scopul studierii, educării, relaxării vizitatorilor, a oamenilor de știință. Termenul de „muzeu” semnifică, de asemenea, clădirea propriu-zisă în care se găsesc păstrate, conservate și expuse acele obiecte, artefacte și/sau lucruri care au o legătură, într-un fel sau altul, cu civilizația umană. Valea Ierului se mândrește cu o serie de muzee, case tradiționale și colecții etnografice specifice zonei.

Muzeul Memorial Kazinczy Ferenc, Fráter Lóránd și Csiha Kálmán din localitatea Șimian. Clădirea care adăpostește muzeul a fost construită la sfârșitul secolului al XVIII-lea începutul secolului al XIX-lea. Muzeul Kazinczy Ferenc, Fráter Lóránd și Csiha Kálmán din Șimian este dedicat memoriei a trei personalități ale culturii maghiare: Kazinczy Ferenc (1759 Șimian - 1831 Széphalom), poet și lingvist, care și-a adus contribuția prin opera sa la modernizarea limbii maghiare, Fráter Lóránd (1872 Șimian -1930 Budapesta) compozitor și interpret de muzică populară cultă și Csiha Kálmán (1929 Șimian - 2007 Târgu Mureș) episcop reformat al Transilvaniei între 1990-2000. Colecția se compune din documente în original și copii, publicații (cărți, articole din presa vremii) fotografii ale personalităților, ale membrilor familiei lor, sau realizate cu ocazia evenimentelor comemorative, discuri de patefon pe care sunt imprimate cântece compuse și interpretate de Fráter Lóránd, partituri ale pieselor compuse și obiecte personale ale fostului episcop reformat, Csiha Kálmán.

Casa memorială cuprinde mai multe săli în care pot fi văzute documente personale, fotografii și alte obiecte care au aparținut celor doi oameni de cultură, dar în special lui Kazinczy Ferenc, care s-a născut la Șimian în 1759 și este considerat fondatorul prozei moderne maghiare. Muzeul se află chiar în centrul comunei și poate fi vizitat în fiecare zi a săptămânii.

Casa-Muzeu Sălacea în casa muzeu etnografic din Sălacea este prezentată o gospodărie de țăran servitor din a doua jumătate a sec. XIX-lea. În curtea gospodăriei, îngrădită cu răchită împletită, se află casa de locuit cu două încăperi și fântâna săpată de 8,5 m adâncime. Camera de locuit are o suprafață de 13 mp, cu mobilă din lemn și împletite cu rogoz. Gospodăria se află deasupra unei șir de pivnițe de vin. Proprietarul acestui muzeu deține un conac boieresc care urmează să fie renovat și în care se va înființa o casă muzeu, ce va prezenta o gospodărie de mic nobil la mijlocul al sec. XIX-lea.

Colecția de Etnografie Galoșpetreu este organizat într-o gospodărie țărănească alcătuită dintr-o casă de locuit și anexe. Casa de locuit a fost construită înainte de anul 1870 (an în care apare menționată în registrul agricol). Casa construită din pământ bătut și acoperită cu stuf, a fost incendiată la începutul secolului XX, până în acea vreme a avut horn liber, înălțimea mai mică, și ferestre mai mici. A fost adăugată cămara. După modificări a menținut caracterul tradițional. Pătul este reconstituit după un tip din Șilindru. Grajdul, cotețul de porc și șura de fân au fost aduse dintr-o gospodărie țărănească din Sălacea, iar șopronul din Adoni, pentru a se reconstitui fidel aceste anexe distruse. Casa de locuit, anexele gospodărești, împreună cu colecția de obiecte etnografice (piese de mobilier, țesături tradiționale și alte obiecte de uz casnic și gospodăresc), fotografiile de familie, icoanele, obiectele și utilaje folosite în viticultură, agricultură reconstituie fidel o gospodărie țărănească mijlocașă din zona Văii Ierului la începutul secolului XX.

Muzeul Orășenesc de Istorie și Etnografie din Valea lui Mihai, micul oraș din nordul județului Bihor, se poate mândri cu o mică ”comoară” amenajată într-o casă țărănească. Este vorba de Muzeul de Istorie și Etnografie Andrassy Ernő. Denumirea vine de la o personalitate a locului, Andrassy Ernő, un cunoscut medic, arheolog și ornitolog. Povestea muzeului începe în perioada interbelică, plecând de la marea pasiune a medicului, arheologia. Între 1930-1955, acesta a cercetat în amănunt Valea Ierului. Munca sa de 25 de ani a dat naștere unei mari colecții arheologice. Încă din 1952, obiectele adunate erau suficient de multe încât să-l determine pe Ernő să deschidă un

muzeu în propria casă. Acesta avea specific arheologic și mai puțin etnografic. Tentaculele regimului comunist au înăbușit însă inițiativa doctorului, fiind închis în 1957. 50 de ani mai târziu, casa unui țăran din secolul XIX a fost deschisă publicului ca Muzeul Orășenesc din Valea lui Mihai, aflat în custodia Muzeului Țării Crișurilor. Astăzi cele 5 încăperi sunt pline de obiecte din gospodăriile țărănești, descoperiri arheologice, dar și o colecție dedicată special lui Andrásy Ernő.

Colecția muzeală de istorie, arheologie și etnografie a Văii Ierului funcționează în localitatea Săcueni cu o colecție de etnografie și istorie locală, momentan este închis pentru reamenajare. Colecția este alcătuită din piese de arheologie din zonă: ceramică pictată neolitică din Săcueni, vase și unelte hallstattiene, obiecte de fier celtice de la Curtuișeni, un depozit de vase din secolul al IV-lea p. Chr. de la Marghita. Deține piese de etnografie locală și unelte viticole și de pescuit. Colecția este în curs de reamenajare în acest nou spațiu.

Muzeul de pescuit și vânătoare populară din Săcueni, în anul 1968, când Alexandru Wilhelm a devenit profesor în Săcueni, actualmente oraș, era o zonă plină cu bălți. Prof. Wilhelm a studiat ihtiologia, așa că aici a putut să-și continue cercetările. Căutând pești, a dat peste oamenii din zonă (majoritatea agricultori), al căror mod de viață era pescuitul și vânătoarea. Prin 1968 a început desecarea masivă a bălților. Oamenii au rămas fără ocupație, iar uneltele le-au păstrat ca amintire. Alexandru Wilhelm a umblat prin sate, a fotografiat ustensilele și uneltele, oamenii i-au povestit cum le foloseau și a publicat câteva lucrări științifice. După Revoluție, profesorul a primit câteva săli într-o clădire veche din Săcueni. S-a reîntors prin sate, a adunat tot ce s-a putut aduna. Oamenii i le-au dat bucuroși, că nu mai aveau ce să facă cu ele și a făcut "Muzeul de pescuit și vânătoare populară". Clădirea veche a trebuit să fie demolată, exponatele au fost depozitate. Anul trecut s-a finalizat o clădire nouă în care a primit câteva săli, reușind să refacă Muzeul. Intrarea la muzeu este gratuită, singura „obligație” a vizitatorilor fiind de a-și consemna impresiile în „Cartea” muzeului, la plecare.

Casele de poveste din Valea Ierului, în documentare

Medicul Gáspár Kéri, „vinovat” de conservarea unor mărturii unice despre trecut. „Descoperă casele-muzeu din Valea Ierului” e titlul proiectului care te conduce prin lumi de mult uitate, îți deschide uși neatînse din secolul al XVIII-lea, lăsându-te să pătrunzi discret în intimitatea unui jeler. Prezentarea unor tradiții care continuă să dăinuie pe Valea Ierului fac subiectul unor scurt metraje realizate de Asociația Ér Hangja, prin proiecte finanțate de finanțate de Direcția Social Comunitară. Casele-muzeu din regiune sunt subiectele aduse în atenția publicului. Fiecare dintre acestea are o poveste, fie că vorbim de Muzeul Satului Curtuișeni, de Casa-muzeu din Galoșpetreu, de Casei unui jeler din sec. al XIX-lea din Sălacea, ori de Casa de expoziții din Otomani.

Ultima **casă de jeler** a fost construită în 1850, în locul numit Kis Burga. Este ultima casă de acest tip rămasă în această zonă geografică. Jelerii erau țăranii fără pământ sau cu puțin pământ din Transilvania, în Evul Mediu. Ei munceau pe moșiile nobililor, dar nu erau tratați precum iobagii, care erau total dependenți de aceștia cu locuința și cu bunurile. Este construită pe una din terasele unui deal, deasupra unui șir de pivnițe. Demult, în Valea Ierului, construcția pe terase a caselor de jeleri sau a pivnițelor era foarte populară. Gospodăria jelerului este îngrădită cu răchită împletită și este formată din casa cu două încăperi și o fântână cu cumpănă, săpată în pământ, până la 8 metri și jumătate adâncime. „Prin realizarea proiectului, am urmărit dezvoltarea turismului în regiune. Scurtmetrajele au fost publicate pe rețelele de socializare ale asociației, pe canalul YouTube, dar și pe site-ul organizației. Au fost împărțite și broșuri ce prezintă informații despre aceste destinații turistice”, spun realizatorii proiectului coordonați de Gáspár Kéri.

În satele de pe Valea Ierului se păstrează o tradiție viticolă unică în România: de sute de ani, butoaie de lemn cu vin sunt păstrate în mici crame săpate în coasta dealului. O imagine feerică și impresionantă care pare desprinsă din podgoriile italiene renescentiste. Vizitarea acestei zone unice în lume datorită frumuseții locurilor și peisajelor vor satisface pe deplin orice vizitator.

Bibliografie:

Borovski Samu, *Bihar vármegye és Nagyvárad. Magyarország vármegyéi és városai. Magyarország monografiája. A magyar korona országai történetének, földrajzi, képzőművészeti, néprajzi, hadügyi és természeti viszonyainak, közművelődési és közgazdasági állapotának enciklopédiája*, Budapest, Országos Monografia Társaság, 1901

Gabriel Moisa, Sorin Șipoș, Aurel Chiriac, Radu Romînașu (coordonatori), *Istoria Bihorului*, Editura Muzeului Țării Crișurilor, Oradea, 2008

Lajos Miklós, *Érmihályfalva rövid története*.

Benedek Zoltán, *Érmellék*, Helios Kiadó, Orosháza, 1996

Kováts Lajos, *Az Érmellék madarai, különös tekintettel az Ér mocsarai lecsapolásának ökológiai következményeire*, A Móra Ferenc Múzeum évkönyve, Természettudományi tanulmányok. 1999

Szabó József, *Contribuții privind istoria regularizării apelor pe Valea Ierului în secolul XIX*, în *Crisia XLII*, Oradea, 2012, p. 61-80

Josan N.- Sabău N.C.- Burescu P., *Argumente pentru o rezervație naturală în câmpia nyrului (Câmpia valea lui Mihai – Carei)*, *Crisicum* 3. p.267-277

<https://cncr.gov.ro/>

<https://mnyknt.hu/az-ermellek-tortenete/>

<https://erdelyinaplo.ro/aktualis/riportok/az-ermellek-historiasa#>

<https://bihor.insse.ro/>

<https://zigzagprinromania.com/blog/muzeul-orasenesc-de-istorie-si-etnografie-din-valea-lui-mihai/>

<https://ghidulmuzeelor.cimec.ro/id.asp?k=1682&-Muzeul-Orasenesc-de-Istorie-si-Etnografie-Andr%C3%A1ssy-Ern%C3%B6-VALEA-LUI-MIHAI-Bihor>

<https://vatra-mcp.ro/muzeul-de-istorie-si-etnografie-andrassy-erno-valea-lui-mihai-bihor/>

<https://www.bihon.ro/stirile-judetului-bihor/casele-de-poveste-din-valea-ierului-in-documentare-2329798/>

<https://castletrip.ro/valea-ierului/>

<https://editiadedimineata.ro/descopera-romania-valea-ierului-gazda-satelor-cu-aproape-1-000-de-pivnite/>

<https://primagra.ro/index.php/minunile-de-pe-valea-ierului-salacea-satul-celor-1000-de-pivnite/>

<https://www.cjbihor.ro/valea-ierului-un-spatiu-al-multiculturalitatii-al-traditiilor-oenologice-si-gastronomice/>

[https://ro.wikipedia.org/wiki/C%C3%A2mpia_Ierului_\(sit_SCI\)](https://ro.wikipedia.org/wiki/C%C3%A2mpia_Ierului_(sit_SCI))

<https://www.gazetanord-vest.ro/2022/04/campia-nirului-valea-ierului-una-dintre-cele-mai-spectaculoase-arii-protejate-din-romania/>

<https://ghidulmuzeelor.cimec.ro/id.asp?k=1708&-Muzeul-Memorial-Kazinczy-Ferenc,-Fr%C3%A1ter-L%C3%B3r%C3%A1nd-si-Csiha-K%C3%A1lm%C3%A1n-SIMIAN-Bihor>

<https://ghidulmuzeelor.cimec.ro/Filtru-Judete.asp?judet=Bihor>

<https://kastelyerdelyben.ro/castle/castelul-stubenberg-sacueni-stubenberg-kastely-szekelyhid-stubenberg-castle-sacueni/>

<https://palyazatok.erhangja.ro/ro/projekt/stiri/>

<https://www.facebook.com/profile.php?id=100094501256647>

<https://www.romania-actualitati.ro/stiri/cultura/muzeul-de-pescuit-si-vanatoare-populara-din-sacueni-id67923.html>

De la clasic la...digital

Prof. Armencea Mona
Liceul Tehnologic „Costache Conachi”
Com. Pechea, jud. Galați

Educația se află într-o continuă perioadă de transformare, îmbinând metodele tradiționale cu inovațiile tehnologice. Metodele clasice de predare, deși pot părea depășite în era digitală, continuă să joace un rol esențial în educație. Aceste metode au fost folosite de secole și s-au dovedit a fi eficiente în formarea generațiilor anterioare. Care ar fi avantajele metodelor clasice? Voi încerca să dau răspunsul la această întrebare în cele ce urmează.

Metodele clasice oferă un cadru structurat pentru învățare, care contribuie la dezvoltarea disciplinei și a rutinei. Orele organizate, programul strict și regulile clare ajută elevii să-și dezvolte obiceiuri de studiu și o etică de lucru riguroasă.

Predarea față în față permite o interacțiune directă și personalizată între profesori și elevi. Această interacțiune favorizează formarea unor relații solide și ajută la înțelegerea nevoilor și dificultăților fiecărui elev, permițând intervenții pedagogice adecvate.

Participarea la orele tradiționale în clasă încurajează dezvoltarea abilităților sociale și emoționale. Elevii învață să comunice, să colaboreze și să-și exprime opiniile într-un mediu controlat, sub supravegherea profesorului.

Metodele clasice, cum ar fi lecțiile frontale și repetarea, sunt eficiente pentru predarea cunoștințelor de bază și fundamentale. Aceste metode permit transmiterea sistematică a informațiilor și asigură asimilarea acestora prin repetare și consolidare.

Metodele clasice nu depind de tehnologie sau de resurse digitale, fiind astfel accesibile în orice context. Acestea pot fi implementate cu succes în medii educaționale cu resurse limitate, unde accesul la tehnologie este restrâns.

Totuși, metodele clasice folosite în procesul de predare-învățare-evaluare au și limite.

Metodele clasice tind să fie mai puțin flexibile și mai standardizate, ceea ce poate duce la dificultăți în adaptarea la nevoile individuale ale fiecărui elev. Elevii cu ritmuri diferite de învățare sau cu stiluri de învățare diferite pot întâmpina dificultăți în a ține pasul cu ritmul general al clasei.

Predarea tradițională, în special prin lecții frontale, poate deveni monotonă și poate reduce motivația elevilor. Lipsa interactivității și a elementelor stimulative poate duce la pierderea interesului și a angajamentului elevilor față de procesul de învățare.

Evaluarea clasică, bazată în principal pe teste scrise și examene, poate să nu reflecte în mod adecvat competențele și cunoștințele fiecărui elev. Aceste metode de evaluare pot pune accentul pe memorare și reproducere, în detrimentul gândirii critice și a aplicării practice a cunoștințelor.

Metodele clasice pot fi rigide și mai puțin adaptabile la schimbările rapide și la nevoile emergente ale societății moderne. Acestea pot întâmpina dificultăți în integrarea noilor tehnologii și în adaptarea la noile abordări pedagogice.

Metodele clasice pot fi rigide și mai puțin adaptabile la schimbările rapide și la nevoile emergente ale societății moderne. Acestea pot întâmpina dificultăți în integrarea noilor tehnologii și în adaptarea la noile abordări pedagogice.

O abordare echilibrată, care să combine elementele pozitive ale metodelor clasice cu inovările aduse de tehnologiile moderne și noile abordări pedagogice, poate asigura un proces educațional eficient și adaptat nevoilor diverse ale elevilor din prezent.

În contextul evoluției rapide a tehnologiei, utilizarea instrumentelor digitale în educație a devenit un subiect de mare interes. Aceste instrumente oferă numeroase avantaje, dar și câteva provocări care trebuie gestionate cu atenție. Care ar fi acestea?

Instrumentele digitale permit accesul la o gamă largă de resurse educaționale, inclusiv cărți, articole, videoclipuri și simulări interactive. Acest acces extins contribuie la diversificarea și actualizarea permanentă a materialelor didactice.

Tehnologia digitală facilitează adaptarea conținutului educațional la nevoile individuale ale fiecărui elev. Platformele de învățare online și aplicațiile educaționale permit personalizarea ritmului de învățare, oferind exerciții și evaluări adaptate nivelului de competență al elevului.

Instrumentele digitale, cum ar fi tabletele, calculatoarele și aplicațiile interactive, încurajează implicarea activă a elevilor. Jocurile educative și simulările interactive fac procesul de învățare mai captivant și mai motivant pentru elevi.

Tehnologiile digitale permit oferirea de feedback instantaneu prin teste online și evaluări formative. Acest lucru ajută elevii să înțeleagă rapid unde greșesc și să corecteze imediat erorile, contribuind la un proces de învățare mai eficient.

Platformele digitale facilitează colaborarea între elevi și profesori. Instrumentele de comunicare online, cum ar fi forumurile, chat-urile și videoconferințele, permit schimbul de idei și realizarea proiectelor de grup, indiferent de locația fizică a participanților.

Utilizarea instrumentelor digitale este condiționată de accesul la tehnologie și internet. În regiunile cu infrastructură slab dezvoltată, elevii și profesorii pot întâmpina dificultăți în utilizarea acestor instrumente.

Tehnologia poate fi o sursă de distragere pentru elevi. Accesul la rețelele sociale, jocuri și alte distracții online poate diminua concentrarea și eficiența învățării.

Predarea și învățarea online pot reduce interacțiunea față în față dintre profesori și elevi. Aceasta poate afecta dezvoltarea abilităților sociale și emoționale ale elevilor, precum și calitatea relațiilor interpersonale din cadrul clasei.

Utilizarea instrumentelor digitale implică riscuri legate de securitatea datelor și confidențialitatea informațiilor personale. Protejarea acestor date este esențială pentru a preveni utilizarea necorespunzătoare a informațiilor sensibile.

Integrarea eficientă a tehnologiei în educație necesită pregătire și formare continuă pentru profesori. Aceștia trebuie să fie familiarizați cu noile tehnologii și să dezvolte competențe digitale pentru a le putea utiliza în mod eficient în procesul de predare.

Instrumentele digitale aduc multiple beneficii în procesul de predare-învățare-evaluare. Cu toate acestea, ele prezintă și provocări, inclusiv dependența de tehnologie, distragerea atenției și necesitatea formării continue a profesorilor. O abordare echilibrată, care să combine avantajele tehnologiei cu metodele tradiționale de predare, poate asigura un proces educațional eficient și adaptat nevoilor elevilor din secolul XXI.

Bibliografie:

- ✓ https://upself.ro/educa%C8%9Bia-online-vs-educa%C8%9Biatradi%C8%9Bional%C4%83/#google_vignette
- ✓ <https://ro.linkedin.com/pulse/cum-s%C4%83-combini-digitalul-cu-educa%C8%9Bia-tradi%C8%9Bional%C4%83-mai>
- ✓ <https://clickmedical.ro/educatia-moderna-a-copiilor-echilibrul-intre-traditie-si-inovatie/>

TEHNOLOGII MODERNE ÎN EDUCAȚIE

În era digitală în care trăim, tehnologiile și metodele moderne pot juca un rol crucial în procesul de învățare, sporind implicarea și eficiența elevilor. Iată câteva din aceste tehnologii și metode care pot fi folosite în procesul de învățare:

1. E-learning sau învățarea online

E-learning-ul a devenit extrem de popular în ultimii ani, oferind acces la resurse educaționale online și cursuri interactive. Platformele de învățare online permit elevilor să studieze în ritmul propriu, să aibă acces la materiale și să interacționeze cu profesorii și colegii în mediul virtual. Aceasta este o metodă eficientă de a învăța și de a încorpora tehnologia în procesul educațional.

- Utilizând conturile create pe platformele de învățare precum Livresq, Google Classroom, Edmodo, Eduweb, Eduboom, Adservio, Digitaliada, Asq, Naradix, elevii sunt stimulați să studieze individual, prin intermediul metodei Flipped Classroom, dar și să colaboreze cu profesorii și colegii la proiectele de grup.

2. Aplicații mobile și software educațional

Există aplicații mobile software educaționale disponibile, care oferă o varietate de experiențe interactive și captivante de învățare. Aceste aplicații acoperă o gamă largă de domenii de învățare, de la matematică și științe până la limbi străine și arte creative. Ele pot fi folosite pentru a consolida cunoștințele, a rezolva probleme și a stimula abilități de gândire critică.

- O aplicație mobilă de matematică cum ar fi "PhotoMath" poate ajuta elevii să rezolve probleme matematice prin scanarea ecuațiilor de pe hârtie.
- Aplicații de limbă străină, cum ar fi "Duolingo", oferă lecții interactive persoanelor care doresc să învețe o nouă limbă. Aceste aplicații oferă feedback instantaneu și mici provocări care mențin implicarea.
- Jocurile educaționale, cum ar fi "Minecraft: Education Edition", permit elevilor să construiască și să exploreze lumea într-un mod interactiv și să învețe conținutul într-un mod distractiv.

3. Realitatea virtuală și augmentată

Realitatea virtuală (VR) și realitatea augmentată (AR) pot aduce o dimensiune nouă în procesul de învățare, permițând elevilor să exploreze medii simulate și să interacționeze cu obiecte și fenomene. De exemplu, utilizarea VR în lecții de istorie poate reda momente istorice în viață, iar utilizarea AR în științe poate permite elevilor să vizualizeze modele tridimensionale ale structurilor moleculare.

- Folosind căștile de realitate virtuală, elevii pot fi transportați într-o excursie virtuală la un muzeu sau la o destinație istorică, precum "Google Expeditions". Această experiență interactivă oferă o învățare captivantă și contextuală.
- Utilizând elementele de realitate augmentată (AR) în lecții de științe, elevii pot vedea modele tridimensionale ale moleculelor și fenomenelor fizice, care sunt mai ușor de înțeles și de asimilat de către elevi.

4. Gamificare

Gamificarea implică utilizarea elementelor de joc în procesul de învățare, cu scopul de a motiva elevii și de a face învățarea mai interesantă și mai captivantă. Sistemele de puncte, tabelele de clasament și recompensele virtuale sunt folosite pentru a încuraja participarea și efortul în învățare. Această abordare poate transforma învățarea într-o experiență plăcută și stimulantă.

- Astfel de aplicații care includ jocul sunt LearningApp sau Quizizz, EdPuzzle sau Kahoot, în care profesorul creează jocul educativ, iar elevii îl joacă.

5. Colaborarea online și comunități de învățare

Utilizarea tehnologiilor digitale poate facilita colaborarea online între elevi și profesori. Platformele de colaborare online permit elevilor să lucreze împreună la proiecte, să colaboreze la documente, să dezbată și să-și împărtășească ideile. De asemenea, pot exista comunități de învățare online unde elevii pot discuta și învăța unii de la alții.

- Folosirea platformelor de colaborare și dezbateri online, precum „Google Docs” și „Slack”, poate încuraja comunicarea și colaborarea între elevi într-un mod eficient și interactiv. Aceasta îi ajută să lucreze împreună la proiecte și să-și împărtășească ideile în mod continuu și la distanță.
- Participarea la comunități de învățare online, precum forumuri sau grupuri de discuții specializate, poate oferi elevilor oportunitatea de a-și împărtăși experiența, de a învăța unii de la alții și de a obține răspunsuri la întrebările lor.

6. Inteligența artificială și analiza datelor

Utilizarea inteligenței artificiale și a analizei datelor în procesul de învățare poate oferi o perspectivă mai detaliată asupra progresului și dificultăților elevilor. Sistemele inteligente pot identifica nevoile și lacunele individuale de învățare și pot adapta materialele și activitățile pentru a se potrivi în mod specific cu nivelul și ritmul particular al fiecărui elev.

- Platforma "Khan Academy" folosește tehnologia de inteligență artificială pentru a oferi conținut adaptat nevoilor individuale ale elevilor și feedback instantaneu asupra performanțelor lor.
- Sistemele de învățare adaptivă pot identifica lacunele de cunoștințe și să propună activități și resurse suplimentare pentru a ajuta elevii să corecteze deficiențele în mod individualizat.

Aceste exemple de abordări și tehnologii moderne pot fi integrate în diverse contexte educaționale și pot fi adaptate în funcție de nivelurile de vârstă și obiectivele de învățare. Este important să se identifice și să se dezvolte resurse și metode adecvate pentru a maximiza potențialul ridicat al noilor tehnologii și a facilita învățarea optimă pentru fiecare elev.

Acestea sunt doar câteva exemple de tehnologii și metode moderne care însoțesc învățarea tradițională, îmbogățind și diversificând experiența de învățare a elevilor. Evoluția continuă a tehnologiei va continua să aducă noi oportunități și soluții inovatoare în domeniul educației.

ARSENE CRINA-MARIA
LICEUL TEHNOLOGIC DE PETROL MORENI

STIMULAREA CREATIVITĂȚII - FACTOR IMPORTANT ÎN CADRUL ÎNVĂȚĂRII

Aruștei Eugenia, Școala Gimnaziala Al. I. Cuza, București

În școală trebuie să se producă învățare. Cum reușești, ca profesor, să îi ajuți pe elevi să în acest proces complex? Ca învățarea să se realizeze într-un mod eficient și plăcut, trebuie să avem în vedere mulți factori, însă doresc să aduc în discuție stimularea creativității în cadrul învățării.

La vârste mici, copiii sunt ca niște mici exploratori, care descoperă lumea și viața socială prin joc și prin experimentare. Pentru a încuraja creativitatea la școlarii mici, este important să le oferim un mediu educațional stimulat, care să îi ajute să asimileze informații și să își dezvolte imaginația.

Conceptul de creativitate este foarte complex și poate fi definit în mai multe moduri, însă este important să înțelegem că acesta este esențial pentru dezvoltarea personală și socială a copiilor. Rolul profesorului este de a identifica strategiile care să îi ajute pe copii să își dezvolte creativitatea. Acestea pot fi diverse metode interactive de grup, experimente, activități artistice sau plastice și multe altele. În aceste situații, copiii trebuie să aibă libertatea de a experimenta și de a-și dezvolta imaginația, fără a fi limitați sau inhibați.

Învățarea creativă se referă la procesul de a învăța prin intermediul gândirii creative, a abordărilor inovatoare și a soluțiilor originale. Ea se bazează pe ideea că elevii pot fi încurajați să învețe prin explorare și experimentare, și nu doar prin memorare și repetare.

Învățarea creativă își are rădăcinile în teoriile dezvoltării cognitive care susțin că procesele mentale ale elevilor sunt mai complexe și mai avansate decât ceea ce sugerează abordările de învățare tradiționale, care se bazează pe obținerea și reținerea informațiilor.

Metodele de învățare creativă includ încurajarea gândirii critice și a curiozității, utilizarea tehnicilor de brainstorming și colaborarea în grupuri, utilizarea jocurilor de rol sau a simulărilor pentru a-i determina pe elevi să își asume roluri diferite și să exploreze diferite perspective, precum și utilizarea tehnologiei și a altor instrumente inovatoare pentru a îmbunătăți experiența de învățare.

Beneficiile învățării creative sunt multiple, de la dezvoltarea abilităților de gândire critice și de rezolvare a problemelor la îmbunătățirea creativității și a imaginației. Această abordare poate, de asemenea, să contribuie la creșterea încrederii elevilor în propria lor capacitate de a învăța și de a rezolva probleme, ceea ce poate avea un impact pozitiv asupra succesului lor pe termen lung.

Profesorii sunt cei care trebuie să le ofere elevilor un permanent flux de cunoștințe. „Ei devin astfel un mediator între copil și realitate și nu doar sursa directă a furnizării de informație” (Băban, 2001, p. 186). Pe lângă asigurarea unui climat educațional favorabil în clasă, profesorul trebuie să fie el însuși creativ în ceea ce privește desfășurarea unei munci creatoare la lecții. Ținând cont de faptul că în orice act creativ trebuie să fie originalitate, cadrele didactice pot găsi o multitudine de moduri de manifestare inovatoare. „Conținutul lecției, scopul urmărit, metodele și procedeele didactice sunt aceleași pentru toți profesorii. Depinde de ei modul în care le folosesc, creator sau rutinar” (Ozunu, 1994, p. 118).

Elementele care conduc la educarea creativității în învățare a elevilor sunt:

- însușirea unui bogat bagaj de cunoștințe care determină gândirea creatoare a unui elev (operarea pe un teren gol nu poate fi posibilă); „Gândirea creatoare are nevoie de un material bogat cu care să opereze și care să faciliteze generalizarea; de aceea, profesorul trebuie să încurajeze și să ajute dobândirea de către elevi și studenți a unor cunoștințe bogate și variate, cu care să opereze și pe care să le aplice cât mai variat”. (Roșca, 1972, p. 45).
- crearea unor deprinderi intelectuale prin care se poate mijloci procesul de prelucrarea informațiilor;

- crearea unui număr cât mai mare de situații- problemă care dau posibilitatea elevilor să caute diferite modalități de a le soluționa;
- organizarea activității didactice în așa fel încât elevii să aibă posibilitatea de a apela la gândire pe tot parcursul lecției;
- dirijarea elevului înspre a crede că problemele puse în discuție sunt chiar ale sale (Ozunu, 1994, p. 119).

Comportamentul creativ al elevilor, conform lui Torrance (1965), trebuie recompensat prin:

- **Respectarea întrebărilor neuzuale.** Elevii trebuie învățați cum să formuleze întrebările, cum se pot juca cu ele, întoarcerea problemelor pe toate fețele și privite din unghiuri diferite, reformularea lor, asumarea rolului de investigator.
- **Respectarea imaginației și ideilor inedite,** ține de observarea de către elevii creativi a unor semnificații și relații care scapă profesorilor;
- **Sublinierea valorii ideilor pe care le emit elevii.** Profesorii au prejudecata materializată în convingerea că elevii nu sunt capabili să producă idei inedite și valoroase, de aceea acest principiu prezintă dificultate în aplicare și elevii nu vor fi recompensați.
- **Oferirea de oportunități de exprimare sau de lucru în absența unor evaluări imediate.**

Profesorii acceptă cu greu ideea de a nu evalua imediat ceea ce fac elevii. „Evaluarea externă este deseori percepută la modul negativ drept amenințare, fapt care creează o atitudine defensivă și inhibă creativitatea” (Torrance apud Băban, 2001, p. 187)

J. S. Bruner (1970) spune că învățarea „constă în transformare, adică în manipularea cunoștințelor în așa fel încât ele să devină apte pentru rezolvarea unor sarcini. Îl învățăm pe copil să descopere sau să analizeze o informație, să o organizeze într-un mod care să permită extrapolarea, interpolarea sau conversiunea într-o formă nouă” (Bruner apud Ozunu, 1994, p. 119).

Bruner consideră că este necesar să-l facem pe copil să surprindă acea structură fundamentală a unei discipline, astfel încât materialul studiat în succesiunea lui, să-i dea posibilitatea să ajungă la descoperiri. Această învățare este evident creativă, iar creativitatea nu poate exista fără deprinderile de muncă intelectuală și senzomotorie. Un climat de permisivitate generează cu siguranță creativitate din partea elevilor, astfel că profesorul trebuie să valorifice în activitatea sa posibilitățile și dorințele lor, satisfăcându-le pe deplin interesele.

În ceea ce privește învățarea creativă, există o schemă generativă ce are la bază următoarele repere:

- subiectul creator
- situația problematică
- factori favorizanți și modelatori ai experienței conduitei creative
- mecanismele psihosociale de manifestare a conduitei creative
- caracteristicile calitativ- manageriale ale organizării activităților (Neacșu, 2008, p500-501)

Pentru a se pune bazele unei educații constructiviste care implică mai multe aspecte, trebuie să se aibă în vedere următoarele principii:

- accentul cade pe învățare, nu pe predare;
- este încurajată autonomia copilului;
- învățarea este privită ca un proces complex;
- este încurajată activitatea exploratorie a elevului;
- experiența joacă un rol important în învățare;
- sunt sprijinite curiozitatea și creativitatea elevului;
- este important cum învață copilul.

Pentru a fi stimulată creativitatea școlarului mic, este necesar să se țină cont de toate aspectele mai sus enumerate.

Este important ca profesorii să nu inhibe creativitatea copiilor, pentru că acest lucru ar putea limita dezvoltarea lor cognitivă și personală. Prin urmare, trebuie să ne asigurăm că

mediul educațional este unul stimulat și inspirațional, care îi ajută pe copii să își dezvolte creativitatea în mod natural și să își dorească să învețe mai mult.

Bibliografie

- Ozunu, D. (1994). *Bazele psihologice ale educației*. Cluj- Napoca: Ed. „Argonaut”
- Pânișoară, I. O. (2022). *Enciclopedia metodelor de învățământ*. Iași: Editura Polirom.
- Pânișoară, O. coord. (2012). *Programul de formare metode interactive de predare, învățare, evaluare. Suport de curs*. Craiova
- Roco, M. (2001). *Creativitate și inteligență emoțională*. Ed. Polirom
- Roșca, Al.(1972). *Creativitatea*. Ed. Enciclopedică
- Neacșu, I. (2005). *Metode și tehnici de învățare eficientă. Fundamente și practici de succes*. Iași: Editura Polirom

Fiecare investiție în educația unei țări este o investiție în viitorul ei. Aceasta este cea mai importantă investiție.

„Noua normalitate” reprezintă una dintre cele mai des folosite sintagme din perioada post-pandemică. Nevoia de digitalizare a procesului de învățare nu a fost, totuși, generată de contextul pandemic, ci doar accentuată de acesta. Ca orice altă metodă de predare, educația online vine cu propriul set de aspecte pozitive și negative. Descifrarea și înțelegerea acestora constituie un pas important în asigurarea unui traseu educațional de înaltă calitate, pliat pe nevoile fiecărui copil.

Învățarea cu ajutorul laptopului, a tabletei sau a telefonului mobil aduce numeroase avantaje, elevii având acces la o educație de calitate oriunde s-ar afla. Educația online implică, totodată, un plan de învățământ mai eficient, mai personalizat și mai transparent, aducând în prim-plan importanța fiecărui actor al procesului educațional. Pe de altă parte, neajunsurile metodelor de predare și învățare online, precum lipsa interacțiunilor veritabile între copii și profesori sau motivația scăzută de a avea performanțe ridicate, nu ar trebui neglijate. Părinții, profesorii și copiii pot colabora pentru a găsi soluții reale, sustenabile pentru aceste impedimente.

În epoca digitală în care trăim, tehnologia a devenit omniprezentă în toate aspectele vieții noastre, inclusiv în domeniul educației. De-a lungul anilor, s-a desfășurat o tranziție în etape, de la educația tradițională la cea modernă, bazată pe tehnologie. Cu toate acestea, întrebarea esențială rămâne: Cum putem utiliza tehnologia în mod eficient, menținând totuși valorile și beneficiile educației clasice? Educația tradițională a reprezentat, de-a lungul timpului, coloana vertebrală a sistemelor educaționale. Acest model implică predarea în clasă, manuale școlare tipărite, testele scrise și interacțiunea directă între profesori și elevi. Metodele tradiționale au fost, și încă sunt, apreciate pentru structura și disciplina pe care le oferă. Aceste metode tradiționale și-au dovedit eficiența de-a lungul timpului, elevii dobândind un vast bagaj de cunoștințe și o cultură generală din diverse domenii. Lipsa instrumentelor digitale nu a constituit un minus în desfășurarea activităților educative.

Un avantaj important al educației clasice constă în construirea relațiilor interpersonale puternice între profesori și elevi, precum și între elevi. Profesorii au oportunitatea de a oferi feedback imediat și de a adapta lecțiile la nevoile individuale ale elevilor. De asemenea, educația tradițională promovează abilitățile sociale și dezvoltarea caracterului prin interacțiuni directe, prin socializare.

Pe măsură ce tehnologia a avansat și a fost implementată în multe domenii de activitate, s-a produs o schimbare semnificativă în modul în care informația este prezentată și asimilată. Educația modernă se bazează pe utilizarea dispozitivelor electronice, a platformelor online și a aplicațiilor educaționale pentru a facilita procesul de învățare. Această schimbare aduce cu sine o serie de beneficii, precum accesul la resurse bogate și variate, personalizarea învățării și dezvoltarea abilităților digitale.

Unul dintre aspectele pozitive ale educației moderne este faptul că oferă oportunități de învățare flexibile. Elevii pot avea acces la materialele de învățare oricând și oriunde, ceea ce sporește autonomia învățării. De asemenea, tehnologia permite adaptarea curriculumului la stilurile individuale de învățare ale elevilor, creând astfel un mediu educațional personalizat.

Deși educația modernă aduce cu sine numeroase avantaje, este esențial să găsim un echilibru între aceasta și educația tradițională. Un exces de tehnologie poate duce la izolare socială, lipsa abilităților de comunicare față în față și dependența excesivă de dispozitivele electronice. Am observat că, în cadrul orelor în care se impune utilizarea tehnologiei, elevii se detașează total de mediul în care își desfășoară activitatea, fiind hipnotizați de ecranele pe care sunt proiectate materialele educative. Adoptă o atitudine similară copiilor ce suferă de autism: privesc fix în ecran, nu răspund solicitărilor profesorului.

Găsirea echilibrului între educația clasică și cea modernă, bazată pe utilizarea tehnologiei, implică integrarea cu atenție a tehnologiei în procesul de învățare, fără a compromite aspectele umane ale procesului instructiv-educativ. Profesorii pot combina metodele tradiționale cu instrumentele digitale, oferind astfel o experiență educațională holistică.

Învățarea digitală înlocuiește din ce în ce mai mult metodele educaționale tradiționale în fiecare zi. Este destul de clar că metodele de când eram noi la școală nu se mai pot folosi, în mare parte, și trebuie să te gândești la tehnici mai noi de predare și învățare bazate pe instrumente și tehnologii digitale de învățare. Includerea învățării digitale în sălile de clasă poate varia de la simpla folosire a tabletelor în loc de hârtie și stilou până la utilizarea unor programe software și echipamente elaborate, site-uri, servicii, programe, instrumente de predare și tehnologii Indiferent de cât de multă tehnologie este integrată în clasă, învățarea digitală a ajuns să joace un rol crucial în educație. Îmbunătățește procesul de predare, îi ambiționează pe elevi să învețe și să își extindă orizonturile. Astfel putem spune că învățarea digitală este cu un pas înainte față de metodele tradiționale de educație. Instrumentele și tehnologia de învățare le permit elevilor să dezvolte abilități eficiente de învățare autodirijată. Ei sunt capabili să identifice ceea ce au nevoie pentru a învăța, să găsească și să utilizeze resurse online, să aplice informațiile despre problema în cauză și chiar să evalueze feedbackul rezultat. Acest lucru le crește eficiența și productivitatea. Pe lângă implicarea elevilor, instrumentele digitale de învățare și tehnologia dezvoltă abilitățile de gândire critică, care stau la baza dezvoltării raționamentului analitic, învață cum să ia decizii, nu doar memorarea temporară a manualului, cum să colaboreze și să lucreze cu succes în grupuri.

Este educația tradițională îndeajuns?

Rar întâlnim pe cineva care ține copiii departe de școală și se îndreaptă doar spre educația online. Cine face aste, este considerat acum nebun și va primi o mulțime de sfaturi gratuite și contra-argumente. În acest moment, majoritatea oamenilor cred că școlile tradiționale sunt cele mai bune. Dar oare este de ajuns? Copiii mai învață cu același drag și interes ca acum 10 ani, de exemplu?

Generația de azi este mult mai activă, mai curioasă și mai dornică de informații rapide și la subiect, iar școala tradițională nu mai este suficientă. Iar aici intervine tehnologia și avantajele sale extraordinare inclusiv în domeniul educației.

Educația Online are farmecul său!

Este mai avansată din punct de vedere tehnologic, de aceea are un farmec aparte. Educația online este ideală pentru a-ți face copiii să prospere în domeniul lor de interes și să se pregătească pentru job-urile pe care le vor avea când termină școala, fiind mereu actualizată cu ultimele progrese în știință, tehnologie, medicină, artă, cultură, călătorii, transport și alte domenii.

Educația digitală merge dincolo metodele de predare clasice, care nu mai țin pasul cu nevoile elevilor de azi. Este mai flexibilă și se potrivește cerințelor specifice pe care le au copiii. De ce? Deoarece copiii vor să știe întotdeauna mai mult, întotdeauna ceva nou, care să le stimuleze și mai mult creativitatea și gândirea critică.

Copiii de azi vor să știe cum să facă lucrurile practice, iar nu totul este explicabil prin manualele actuale.

Desigur că, în afară de cursurile online, putem căuta să îmbunătățim cunoștințele prin Google, Wikipedia și YouTube – care conțin cele mai recente informații despre știință, oameni, progrese tehnologice și descoperiri. Cele mai multe site-uri online sunt actualizate periodic și oferă noi perspective, lucru pe care manualele clasice nu îl pot face atât de activ.

Învățarea tradițională combinată cu cea digitală devine din ce în ce mai populară. Astfel, nu se face trecerea bruscă de la tradițional, la digital, ambele aduc plus valoare dacă sunt combinate, iar schimbarea și trecerea numai la educația digitală este mai ușor de asimilat, în special de către profesori, care au fost educați și “antrenați” foarte mulți ani în maniera clasică, tradițională. Iar trecerea bruscă la mediul digital poate da naștere la frustrare, dar mai ales la rezistență la schimbare.

Abordarea mixtă de educație online și convențională oferă, să spunem, interacțiunea umană se face puțin o dată pe săptămână, iar teme și proiectele sunt de obicei online.

De asemenea, dacă lucrezi la un proiect ce implică mai multe persoane, toți participanții pot lucra de acasă, în ritmul lor, pe același document, fiecare persoană având acces la modificările făcute de ceilalți, iar profesorii putând oferi feedback în timp real. Astfel, se câștigă foarte mult timp, iar alte costuri sunt reduse, chiar eliminate.

Acum, că opțiuni există, depinde numai de elevi și profesori să decidă ce variantă aleg. De asemenea, procesul de digitalizare a educației este de durată. Singura certitudine fiind aceea că doar într-ocolo ne îndreptăm, către tehnologie în toate domeniile, acesta fiind parcursul firesc al evoluției, singura certitudine a vieții rămânând desigur, SCHIMBAREA.

De aceea, este bine să îmbrățișăm tehnologia în educație, să folosim tot mai mult avantajele pe care le oferă și să ne schimbăm ușor, ușor perspectiva și ieșirea din zona de confort, care nu duce decât la stagnare, nicidecum la evoluție.

Metodele educaționale tradiționale nu trebuie înlocuite ci perfecționate. Vor exista în continuare cursurile tradiționale împreună cu instrumentele și tehnologia digitală, dar materialele de curs ar trebui să reprezinte un supliment al activităților. Astfel, orele sunt mai eficiente, punându-se accent pe dezvoltarea materiei prin discuții și angajarea în activități care au la bază comunicarea și cooperarea între studenți. Vorbind despre implementarea educației digitale în mediul învățământului avem impresia că aceasta ar însemna excluderea celei tradiționale, însă cu toate avantajele ei, educația digitală nu ar supraviețui fără cea tradițională, deoarece un calculator, telefon, tabletă niciodată nu ar putea înlocui sfatul sau îndrumarea unui profesor; nimic nu se poate compara cu mirosul unei cărți noi de pe raftul librăriei sau filele vechi și îngălbenite ale unei cărți vechi din care au învățat mai multe generații.

Fenomenul digitalizării face parte din evoluția firească a societății, influențând din ce în ce mai mult diverse aspecte ale vieții de zi cu zi. Presiunile resimțite de sistemul de învățământ în timpul perioadei pandemice au generat o nouă perspectivă asupra procesului de învățare, creând oportunități pentru schimbare și dezvoltare. Procesul educațional în societatea contemporană presupune o nouă perspectivă nu numai asupra conținutului transmis tinerelor generații, ci și asupra modalităților de predare. Cu siguranță, învățarea online va fi integrată progresiv în procesul educațional, punând mai mult accent pe aplicarea practică și conexiunea mai strânsă cu viața reală.

Aspectele pozitive ale sistemului de învățământ online completează la modul ideal tehnicile tradiționale de predare și învățare, oferind contextul perfect pentru dezvoltarea completă a celor mici. Aplicând cele mai moderne tehnologii în procesul educațional, se facilitează crearea unui sistem pliat pe așteptările și nevoile copiilor, încurajându-i să participe activ la orele de curs și să perceapă învățarea ca o metodă plăcută de petrecere a timpului. Mai mult decât atât, prin asocierea educației cu sentimente pozitive precum prețuirea de sine, recunoașterea meritelor sau satisfacerea curiozității, tinerele generații vor continua să se dezvolte și să se perfecționeze chiar și după încheierea anilor formali de studiu.

În concluzie, atât educația tradițională, cât și cea digitală au rolul lor în dezvoltarea armonioasă a copiilor. Important este ca profesorii să găsească un echilibru între cele două metode pentru a oferi copiilor o experiență educativă completă și diversificată.

BIBLIOGRAFIE

1. COJOCARU, VENERA MIHAELA. *Educația pentru schimbare și creativitate*. București: Ed. Didactică și Pedagogică, 2003, 312 p.
2. DUMITRU I. *Dezvoltarea gândirii critice și învățarea eficientă*, Timișoara: Ed. de Vest, 2001, 284 p.
3. GERE, GEORGIANA. *Tehnici de învățare. Un ghid complet în domeniul învățării eficiente*, Editura Curtea Veche, 2021
4. IONESCU M., RADU I., *Didactica modernă*, Cluj-Napoca: Ed. Dacia, 2001, 457 p.
- OPREA, CRENGUȚA- LĂCRIMIOARA. *Strategii didactice interactive*, București: Ed. Didactică și Pedagogică, 2006, 49 p.
5. TEȘU, IOAN. *Educația de la tradițional la digital*, Editura Sophia, 2023

Importanța feedbackului în evaluare

Prof. Avârvari Ioana- Daniela
Școala Gimnazială „Ștefan cel Mare” Botoșani

Evaluarea este o componentă importantă a procesului educațional. Prin intermediul evaluării, în funcție de rezultatele obținute, se determină măsura în care au fost atinse obiectivele stabilite. Scopul evaluării este perfecționarea procesului educațional.

Feedbackul joacă un rol esențial în evaluarea elevilor la clasele mici, având un impact semnificativ asupra motivației, învățării și dezvoltării personale a acestora

Prin feedback, greșelile se pot corecta, elevul poate fi încurajat să lucreze mai mult sau să aprofundeze anumite aspecte, simțindu-se mai încrezător în posibilitățile sale, abilitățile dobândite. El poate fi dat pe mai multe căi: prin procesele afective, prin creșterea efortului depus, a motivației, a angajamentului, prin oferirea de metode cognitive, prin confirmarea înțelegerii conținutului, prin indicarea direcțiilor de abordare, strategiilor care să ducă la înțelegerea conținuturilor.

Iată câteva aspecte esențiale privind importanța feedbackului în evaluarea elevilor din învățământul primar:

☺ Îmbunătățirea învățării și performanțelor

Direcționarea eforturilor: Feedbackul oferă elevilor indicații clare despre ceea ce au realizat corect și unde trebuie să se concentreze pentru a-și îmbunătăți performanțele.

Clarificarea obiectivelor: Elevii înțeleg mai bine cerințele și așteptările profesorilor, ceea ce le permite să-și ajusteze eforturile pentru a atinge obiectivele educaționale.

☺ Creșterea motivației și a încrederii în sine

Recunoașterea progresului: Feedbackul pozitiv recunoaște și recompensează eforturile și realizările elevilor, ceea ce le crește încrederea în sine și motivația de a continua să învețe.

Îmbunătățirea atitudinii față de învățare: Feedbackul constructiv îi ajută pe elevi să vadă greșelile ca pe oportunități de învățare, nu ca pe eșecuri, încurajând o atitudine pozitivă și proactivă față de învățare.

☺ Dezvoltarea abilităților de autoevaluare și autoreglare

Reflecția asupra performanțelor: Prin feedback, elevii sunt încurajați să-și evalueze propriile performanțe și să identifice zonele în care au nevoie de îmbunătățiri.

Autonomia în învățare: Elevii învață să-și seteze obiective de învățare și să-și monitorizeze progresul, dezvoltând astfel abilități de autoreglare și învățare independentă.

☺ Personalizarea procesului de învățare

Adaptarea strategiilor de predare: Profesorii pot folosi feedbackul pentru a ajusta metodele de predare și a oferi sprijin individualizat, în funcție de nevoile specifice ale fiecărui elev.

Învățarea diferențiată: Feedbackul permite identificarea diferitelor ritmuri și stiluri de învățare ale elevilor, facilitând aplicarea unor strategii didactice variate care să răspundă diversității din clasă.

☺ Îmbunătățirea comunicării între profesori, elevi și părinți

Transparență și claritate: Feedbackul regulat și detaliat asigură o comunicare clară și deschisă între profesori și elevi, precum și între profesori și părinți.

Implicarea părinților: Părinții primesc informații relevante despre progresul și dificultățile copiilor lor, ceea ce le permite să sprijine mai eficient procesul educațional acasă.

Caracteristicile unui feedback eficient:

- Specific și clar: Feedbackul trebuie să fie precis și clar, concentrându-se pe aspecte concrete ale performanței elevului.
- Constructiv și pozitiv: Oferirea de sugestii constructive și accentuarea aspectelor pozitive ajută la menținerea unei atitudini motivate și pozitive.
- Oportun și frecvent: Feedbackul ar trebui oferit la momentul potrivit, de preferință imediat după activitatea evaluată, pentru a avea un impact maxim.
- Orientat spre progres: Feedbackul ar trebui să includă recomandări clare despre cum elevii pot îmbunătăți și ce pași trebuie să urmeze pentru a progresa.

În concluzie, feedbackul este un instrument esențial în evaluarea elevilor la clasele mici, contribuind semnificativ la îmbunătățirea învățării, creșterea motivației, dezvoltarea abilităților de autoevaluare și autoreglare, personalizarea procesului educațional și îmbunătățirea comunicării dintre profesori, elevi și părinți. Un feedback eficient trebuie să fie specific, constructiv, oportun și orientat spre progres pentru a susține în mod optim dezvoltarea academică și personală a elevilor.

PROCESUL DE EVALUARE DIN PERSPECTIVĂ CURRICULARĂ

Prof.înv. preșcolar AVIANA ANCA-ELENA
Grădinița M.Ap.N. Nr.1, Sector 6, București

Termenul de curriculum este un concept-cheie nu numai în științele educației, ci și în cadrul practicilor educaționale contemporane. Etimologia cuvântului (în limba latină curriculum înseamnă alergare, parcurs) sugerează programul activității educaționale în integralitatea și funcționatitatea sa. În sens larg, curriculum include întregul sistem de procese decizionale, care preced sau însoțesc proiectarea, implementarea, evaluarea și revizuirea experiențelor de învățare oferite de școală. În teoria și practica educației și instruirii conceptul de evaluare a suferit de-a lungul timpului modificări semnificative de la simpla verificare a cunoștințelor acumulate de către elev și notarea lor de către profesor la extinderea acțiunilor evaluative asupra proceselor de instruire, calității curriculumului școlar, pregătirii personalului didactic.

Evaluarea cunoștințelor, priceperilor și deprinderilor constituie, alături de predare-învățare, a treia componentă fundamentală a actului didactic. Ea oferă cadrului didactic cantitatea și calitatea predării învățării, demonstrând eficiența proiectării didactice. Evaluarea este o dimensiune foarte importantă a procesului de învățământ întrucât funizează informații despre calitatea și funcționalitatea acestuia, în ansamblul său, cât și a unor componente ale sale obiective, mijloace, metode, forme de organizare, conținut, caracteristicile agenților implicați în desfășurarea lui, etc.

Așadar, evaluarea constituie o acțiune complexă care presupune realizarea mai multor operații. Deși acestea sunt în strânsă legătură și se prezintă ca elementele componente ale unui proces unitar, totuși sunt diferite prin natura lor și prin rolul îndeplinit. Principalele operații sunt: Măsurarea fenomenelor pe care le vizează evaluarea; Interpretarea și aprecierea datelor obținute; Adoptarea deciziilor ameliorative.

Evaluarea trebuie concepută nu numai ca un control al cunoștințelor sau ca mijloc de măsurare obiectivă, ci ca o cale de perfecționare ce presupune o strategie globală a formării. Operația de evaluare nu este o etapă supraadaugată ori suprapusă procesului de învățare, ci constituie un act integrat activității pedagogice. Constituie o ocazie de validare a justeței secvențelor educative, a componentelor procesului didactic și un mijloc de delimitare, fixare și intervenție asupra conținuturilor și obiectivelor educaționale. Când se pune problema unor judecăți de valoare, apar întrebările:

- Ce trebuie evaluat, o stare existentă a individului ori o transformare sau evoluție a acestuia?,
- Când evaluăm la începutul, pe parcursul ori la sfârșitul procesului?,
- Ce se evaluează cunostințe, deprinderi, componente ale evaluării?,
- Cum să evaluăm?,
- Cine evaluează, pentru ce și în numele a ce evaluăm?

În concluzie, sistemul de evaluare din învățământ vizează :

- Evaluarea obiectivelor curriculare și a strategiilor educaționale utilizate în scopul rezolvării acestora;
- Evaluarea activității de predare învățare, a strategiilor didactice și a metodelor de învățământ ; Evaluarea performanțelor profesionale;
- Evaluarea întregului sistem de învățământ;
- Informarea elevilor, a părinților și a societății cu privire la rezultatele obținute și asupra cauzelor nerealizării obiectivelor curriculare propuse;
- Diversificarea metodelor și a tehnicilor de evaluare, prin utilizarea unor procedee alternative.

Metodologia elaborării itemilor

Ca instrumente de evaluare se pot folosi metode tradiționale: probe scrise, probe orale, probe practice cât și metode alternative: observarea sistematică, investigația, proiectul, portofoliul, eseu, referatul, autoevaluarea.

Testul de cunoștințe sau deprinderi este o probă complexă aplicată oral, scris sau practic, cu ajutorul căreia măsurăm și evaluăm cu mai mare precizie performanțele școlare în raport cu obiectivele și conținutul. În elaborarea testelor, cadrul didactic va parcurge un sistem de operații:

- Stabilirea obiectivelor și a conținutului;
- Structurarea logică a conținutului;
- Formularea itemilor în raport cu obiectivele și conținuturile lecțiilor;
- Precizarea exercițiilor și a problemelor de rezolvat;
- Fixarea punctajului pentru acestea.

Proba reprezintă un instrument de evaluare, proiectat, administrat și corectat de către cadrul didactic. Un element component al probei îl reprezintă, itemii. Este necesară respectarea unor reguli de bază ale evaluării:

- itemii trebuie astfel formulați încât să vizeze cât mai precis natura obiectivului urmărit;
- itemii probei formative să ofere posibilitatea de a depăși standardul minimal de performanță școlară, dar reușita sau nereușita se vor judeca strict în funcție de acest standard;
- nu se formulează itemi diferențiatori. Elevii trebuie puși în fața aceluiași sarcini;
- elevii nu vor fi ajutați în timpul rezolvării unor probe formative.

Tipuri de itemi

Ca elemente componente ale testului, itemii îmbracă forma întrebărilor sau enunțurilor. Din punct de vedere al obiectivității în notare, itemii se clasifică în:

- itemi obiectivi
- itemi semiobiectivi
- itemi subiectivi

Itemii obiectivi (întrebări sau enunțuri închise) reprezintă componente ale testelor de progres, în special ale celor standardizate. Aceștia au obiectivitate ridicată în măsurarea rezultatelor învățării și nu necesită scheme de notare detaliate, punctajul acordându-se în funcție de marcarea răspunsului corect. Întrebările sau enunțurile vor fi formulate astfel încât să fie relevante, să nu presupună doar simple actualizări ale cunoștințelor.

Itemii semiobiectivi

Principalele caracteristici ale acestora sunt :

- răspunsul cerut elevilor poate fi limitat ca spațiu, formă, conținut prin structura enunțului întrebării;
- libertatea elevului de a reorganiza informația primită și de a formula răspunsul în forma dorită este redusă;
- pentru a oferi răspunsul corect, elevul trebuie să demonstreze nu numai cunoașterea, dar și abilitatea de a structura cel mai corect și mai scurt răspuns.

Itemii semiobiectivi se concretizează din mai multe moduri:

Întrebările sau enunțurile care solicită elevilor un răspuns scurt, liber ca formă și conținut, dar limitat cifric. Ele permit un control rapid, facil și obiectiv, diminuează problemele legate de exprimarea liberă dar nu încurajează progresul gândirii taxonomice. În cazul folosirii acestuia tip de întrebări, este bine să se evite precizarea numărului de cuvinte pe care elevul trebuie să le folosească mai mult către numărarea lor decât pe corectarea răspunsului.

Testul lacunar, în forma itemilor de completare a unor propoziții sau poate fi inclus în categoria întrebărilor cu răspunsuri deschise, limitate. Pentru a obține performanța dorită este necesar ca fiecare lacună să presupună un singur răspuns acceptabil, spațiile libere să fie egale pentru a nu sugera cuvântul și frazele folosite să nu reproducă identic informația din manual.

Întrebările structurate. O întrebare structurată este formată din mai multe subîntrebări de tip obiectiv, semiobiectiv sau minieseu legate între ele printr-un element comun. Ele umplu practic golul dintre tehnicile de evaluare cu răspuns liber (deschis) și cele cu răspuns limitat (închis) impuse de itemii de tip obiectiv.

Itemii subiectivi îmbracă forma întrebărilor sau enunțurilor cu răspuns deschis. Acestea reprezintă forma tradițională de evaluare din țara noastră și sunt relativ ușor de construit și testează obiectivele care vizează originalitatea, creativitatea și caracterul personal al răspunsului. Itemii subiectivi pot fi formulați prin:

- Rezolvarea de probleme
- Itemii de tip eseu structurat sau nestructurat

Rezolvarea de probleme sau de situații problemă reprezintă antrenarea într-o activitate nouă, diferită de activitățile curente ale programului de instruire pe care profesorul o propune fiecărui elev sau grup, cu scopul dezvoltării creativității, gândirii divergente, imaginației, capacității de a generaliza, a reformula o problemă, etc.

Itemii de tip eseu. Eseul permite evaluarea globală a unei sarcini de lucru din perspectiva unui obiectiv care nu poate fi eficient, valid și fidel cu ajutorul unor itemi obiectivi sau semiobiectivi. Acest item pune în valoare abilitatea de a realiza interpretarea și aplicarea datelor. Itemul de tip eseu cere elevului să construiască, să producă un răspuns liber în conformitate cu un set de cerințe date.

BIBLIOGRAFIE

- Cristea, S., (1998), *Dicționar de termeni pedagogici*, Editura Didactică și Pedagogică, București
- Manolescu, M., (2020), *Perspective inovative ale evaluării în învățământul primar, Evaluarea digital*, Editura Universitară, București
- Manolescu, M. (2015), *Teoria și metodologia evaluării*, Editura Universitară, București
- *** Curriculum pentru educație timpurie – 2019

Educația digitală – avantaje și dezavantaje

Prof. Avram Rodica Camelia
Colegiul Național "Traian", Drobeta Turnu Severin

Dacă ar fi să definim cât mai simplu ce este educația digitală, am spune că reprezintă o modalitate inovatoare prin care tehnologiile moderne și instrumentele digitale sunt integrate astfel încât să sprijine procesul de predare și învățare. Practic, tradiționalul manual și clasica tablă neagră s-au transformat într-un ecran colorat și numeroase fișiere, imagini și video-uri educative, astfel încât copiii și tinerii să poată asimila mai ușor și rapid informațiile.

Chiar dacă educația digitală nu poate înlocui pe deplin metodele clasice de învățare, aceasta vine în sprijinul tinerilor dornici să exploreze și să asimileze informații noi prin diverse metode și cursuri practice, cu exerciții aplicate.

Educația digitală devine din ce în ce mai populară ca metodă de predare și învățare în școli. Această abordare bazată pe tehnologie a instruirii oferă numeroase avantaje, de la implicarea sporită a elevilor până la un acces îmbunătățit pentru elevii cu dizabilități. Creșterea popularității educației digitale a fost determinată de progresele tehnologiei moderne, cum ar fi internetul, laptopurile și tabletele. Tehnologiile digitale oferă noi modalități pentru educatori de a-și angaja elevii, oferind experiențe interactive care pot fi adaptate nevoilor individuale. De exemplu, instrumentele de realitate virtuală le permit profesorilor și cursanților să exploreze conținutul mai profund decât oricând înainte, în timp ce platformele de învățare online le permit elevilor din întreaga lume să colaboreze la proiecte sau activități, indiferent de locația geografică sau diferențele de fus orar. În plus, resursele digitale oferă o modalitate accesibilă pentru cei cu dizabilități fizice sau alte nevoi speciale, cărora le este dificil sau imposibil să participe la o clasă tradițională.

Există mai multe beneficii asociate cu utilizarea tehnologiilor digitale în cadrul educațional; acestea includ niveluri sporite de implicare în rândul cursanților datorită interactivității crescute în comparație cu metodele tradiționale, acces îmbunătățit pentru cei care locuiesc la distanță sau se confruntă cu dificultăți de mobilitate din cauza deficiențelor cu dizabilități și o flexibilitate mai mare atunci când vine vorba de programarea cursurilor în funcție de angajamentele profesionale etc., ceea ce înseamnă că mai multe persoane se pot alătura. Mai mult, cercetările au arătat, de asemenea, dovezi care sugerează că elevii educați digital tind să-și depășească colegii care studiază prin mijloace convenționale atunci când susțin teste standardizate – deși aici sunt necesare cercetări suplimentare pentru a confirma această noțiune în mod concludent (Mueller et al 2020).

Cu toate acestea, în ciuda acestor avantaje, există încă câteva dezavantaje asociate cu platformele de învățare digitală, care nu trebuie trecute cu vederea: în primul rând, problemele tehnice, cum ar fi vitezele reduse ale internetului, pot duce la întreruperi ale cursurilor; în plus, pot apărea preocupări privind confidențialitatea datelor dacă cursanții trebuie să trimită informații sensibile, cum ar fi numerele de card de credit, atunci când accesează anumite servicii; în cele din urmă, există întotdeauna riscul lipsei interacțiunii umane între profesori și elevi, ceea ce înseamnă că elevul poate pierde feedback valoros și critici constructive oferite de obicei sălile de clasă prezent fizic instructor.

Principalele avantaje ale educației digitale de la vârste cât mai mici sunt:

- Procesul de învățare devine mai eficient în timp;
- Accesul rapid și ușor pentru oricine (inclusiv pentru copiii cu dizabilități);
- Acces la numeroase materiale și unelte digitale interesante, pentru a face cursurile mai interactive și captivante;

- Profesorii pot personaliza procesul de învățare în funcție de nevoile individuale ale elevilor;
- Cultivarea unei mentalități ce permite adaptarea constantă la noile tehnologii și implicit la viitor;
- Flexibilitatea de a reveni asupra lecțiilor, accesând înregistrările video;
- O perspectivă de ansamblu asupra progresului (elevii pot vedea o înregistrare online a muncii lor, notele obținute, dar și cerințele pe care trebuie să le îndeplinească pentru a termina cursul);
- Pregătirea și adaptarea pentru joburile viitorului și pentru cerințele de pe piața de muncă (aproximativ toate meseriile din viitor vor presupune cunoștințe digitale).

Dezvoltarea unor abilități digitale vine la pachet cu numeroase beneficii pentru copii și tineri, însă învățământul și predarea online pot avea **dezavantajele** lor.

Însă, dacă ar fi să luăm în considerare predarea exclusiv în mediul online, iată care ar fi principalele dezavantaje:

- Lipsa de interacțiune fizică și repercursiunile sale (izolare socială);
- Abilitățile de comunicare față în față pot fi afectate;
- Tendința de a acorda mai multă atenție asupra teoriei, decât activităților practice;
- Anumite discipline sau domenii nu pot fi susținute exclusiv online.

În concluzie, deși există cu siguranță dezavantaje, digitalul în ansamblu oferă o metodă convenabilă și rentabilă de a livra materiale pentru grupuri mari de oameni, indiferent de locația lor, permițând astfel unui public mai larg să participe în mod activ la procesul de promovare a oportunităților educaționale disponibile tuturor.

Bibliografie

1. Ceobanu, Ciprian (2016), *Învățarea în mediul virtual*, Editura Polirom, Iași.
2. Ceobanu, Ciprian; Cucos, Constantin; Istrate, Olimpiu; Pânișoară, Ion-Ovidiu (2020), *Educația digitală*, Editura Polirom, Iași,
3. Cucos, Constantin (2006), *Informatizarea în educație. Aspecte ale virtualizării formării*, Editura Polirom, Iași, 2006.

Studiu de caz

Program de Interventie Personalizat (PIP)

Numele si prenumele elevului: R. M.

Clasa: IX FRIZERIE , an scolar 2023/2024

Data si locul nasterii: 17.09.2002, TIMISOARA

Domiciliul: Sat B. (com Sacalaz) nr. XXX

Scoala/institutia:Liceul Tehnologic Special Gheorghe Atanasiu Timisoara

Echipe de lucru:

Profesor psihopedagog L B	Parinte/tutore R MA	Kinetoterapeut C P
Diriginte Adelin Eduard BACHNER	Medic E.O.	Alt membru A.A.

Problemele cu care se confrunta copilul/elevul/tanarul(rezultatele evaluarii complexe):

DEFICIENȚA ASOCIATĂ, NIVEL DEFICIENȚA ACCENTUAT.

Prezintă dificultăți de adaptare la cerințele școlii: participare oscilantă (pasivă sau activ/agresivă) la activitățile școlare, deficiență mentală medie, memorie mecanică, vizuală, topografică, capacitate menținică scăzută, deficit de menținere, persistentă a atenției, tulburări în dezvoltarea vorbirii (nu folosește limbaj mimico-gestual oficial, ci semne neconvenționale cunoscute de ea și familie, este non-verbală, utilizează uneori labiolectura)

Tulburări instrumentale (dislexie, disgrafie, discalculie), receptivitate și implicare la nivel crescut, capacitate medie de concentrare și de focalizare pe sarcina de lucru dacă e de interes și înțelege ce are de făcut; deține dificultăți medii de orientare și organizare spațială, manifestă blocaj emoțional, fixare mnezică deficitară, nivel bun de antrenare în activități social-educative cu nivel mediu al voinței în funcție de interese, nivel mediu de autonomie, nivelul gândirii preoperational – cu dificultăți medii în sfera achizițiilor cognitive, limbaj gramatical neînsușit.

Autonomie: nu face față responsabilităților; incapacitate de organizare a propriului timp, lipsa de inițiativă și capacitate scăzută de acțiune; în general manifestă pasivitate în acțiune.

Adaptabilitate scăzută la schimbare. Labilitate emoțională, hipersensibilitate în context social.

Urmează program de KINETOTERAPIE

Din punct de vedere social/ancheta socială:

- Climat familial nefavorabil dezvoltării și evoluției elevului, a fost lăsată stimulată să urmeze școala de masă din sat fără urmărirea unei terapii specifice deficienței de limbaj: demutizare și logopedie, agravarea și regres/mentinerea situației deficitare a achiziției limbajului corespunzător vârstei.
- Condiții de habitat bune: condiții decente de locuit. Sistem internat.

Priorități pentru perioada (se specifică intervalul de timp):

Obiective pe an școlar 2017/2018:

- O1. Stimularea potențialului cognitiv, corectarea/recuperarea dificultăților de învățare (terapie instrumentală)
- O2. Dezvoltarea potențialului cognitive al copilului/elevului în vederea integrării lui în grupul clasei și al școlii, adaptat la cerințele școlii.
- O3. Dezvoltarea psihomotricității
- O4. Logopedie, demutizare în limita potențialului,
- O5. Achiziționarea limbajului mimico-gestual, dezvoltarea comunicării prin labiolectură

Structura programului de interventie personalizat:

Obiective	Continuturi	Metode si mijloace de realizare	Perioada de interventie	Criteria minimale de apreciere a progreselor	Metode si instrumente de evaluare
O1. Stimularea potentialului cognitiv, corectarea dificultatilor de invatare(citire-scriere, calcule matematice) – terapie instrumentala	- exercitii de scriere grafica - activitati de scrierea, citire relationare prin citire -exercitii de +, - ,x in multimea nr. Rationale. Completari de fise propuse de profesorii de limba romana, matematica si nu numai	Fise de lucru Discutii Exemplul/ Demonstratia	Sem 1 An scolar 2023/2024	Sa faca inmultiri prin adunare repetata Sa faca adunari si scaderi in concernul 30, 40, 50, -90,100 Sa recunoasca literele Sa citeasca corect cuvintele Sa invete minim 10 cuvinte noi intr-o luna de zile	Observare sistematica Auto-evaluare; Teste grila(in functie de caz)
O2 Dezvoltarea potentialului cognitive al copilului/elevului in vederea integrarii lui in grupul clasei si al scolii, adaptat la cerintele scolii.	- Actiuni de aumomizare a elevei stabilite de comun acord in colaborare cu profesorii, cu seful clasei si cu parintii/tatal - sarcini de lucru cu finalitate asigurata pentru cresterea increderii in fortele proprii si stimularea initiativei de a lua decizii si hortarari singura	Fise de lucru Discutii Exemplul Tehnici de autocontrol si automotivare	An scolar 2023/2024	-Nivel crescut al stimei de sine si imaginii de sine - sa faca 2 activitati singura acasa (de autonomie personala, ca responsabilitate de membru de familie: sa duca gunoiul sau sa spele vasele, etc.) - sa participe alaturi de seful clasei la organizarea orei de dirigentie si a activitatilor la clasa	Observare sistematica Auto-evaluare; Teste grila(in functie de caz) Teste si chestionare psihologice Probe de lucru
O3. Dezvoltarea psihomotricitatii	- activitati de scriere, a fiselor de lucru - activitati de scriere grafica pe linie punctat si fara linie punctata - activitati de pliere si indoire, lipire si taiere a diferitelor material – in probe si aplicatii la clasa	Material didactice auxiliare. Consumabile, papetarie Fise de lucru Foarfeca	An scolar 2023/2024	Sa scrie drept, fara blocaj literele si cifrele. Sa decupeze fara tremur Sa foloseasca corect foarfeca si sa plieze corect foaia de hartie Sa completeze si sa finalizeze sarcinile	Observare sistematica Auto-evaluare; Probe de lucru
O4 Lopedie,	- 1) evaluarea limbajului - 2) exercitii de mobilitate a aparatului fonoarticular : Exerciții de mobilitate a maxilarelor : exerciții de închidere/	Jetoane-actiuni Fise de lucru specific	Sem 1 An scolar 2023/2024	Scor mediu/ridicat la intelegerea unui mesaj verbal-scris Sa isi exprime	Teste/chestionare sau scale de evaluare : Observare

Anexa 6- Ordin pentru aprobarea Metodologiei privind evaluarea, asistenta psihoeducationala, orientarea scolara si orientarea profesionala a copiilor, a elevilor, si a tinerilor cu cerinte educationale special – HG.536/2011, art. 50 alin.(1) din Legea educatiei nationale nr. 1/2011 cu modif. si complet. ulterioare.

<p>demutizare in limita potentialului,</p>	<p>deschidere a gurii, exerciții de coborâre și ridicare a maxilarelor, mușcătura,</p> <p>Exerciții de mobilitate pentru limba: jocuri cu limba : „pisica bea lapte,, , tic-tac-ul ceasului, pronunțarea repetată și rapidă a silabei „la”</p> <p>Exerciții pentru buze și obraji: mișcări de sugere a obrazilor, mișcări de tuguire a buzelor, vibrarea buzelor, zâmbet, umblarea obrazilor,</p> <p>Exerciții pentru vălul palatin: imitarea căscatului, exerciții de deglutitie.</p> <p>-3) Educarea respirației. Evaluarea labilitatii ritmului respirator si a deficienței tipului de respirație. Exerciții de respirație se vor centra pe două coordonate:</p> <p>a.Dezvoltarea respirației nonverbale prin exerciții pentru expirație: suflă nasul, stinge lumânarea, umflă balonul, etc, exerciții pentru inspirație: miroase florile, câinele la vânătoare, inspirație diferențială</p> <p>b.Dezvoltarea respirației de tip verbal: exerciții de pronunție a vocalelor, prelung , rară, exerciții de pronunție într-o expirație, a unei consoane, exerciții ritmice de respirație însoțite de mișcare și cântec (de ex: în timp ce merge copilul numără sau cânta) Exerciții de respirație cer un spațiu aerisit și se efectuează în față oglinzii, la început împreună cu logopedul și apoi tot mai mult independent. Aceste exerciții sunt eficiente la începutul orelor de terapie, dar și în momentele când intervine oboseala. Se vor continua acasa cu tatal elevei.</p> <p>-4)Dezvoltarea auzului fonematic Auzul fonematic este o particularitate a auzului uman prin care sunetele vorbirii sunt percepute că elemente semantice sau foneme. În cazul elevei, tulburarea auzului fonematic se referă la lipsa de maturizare a acestei particularități și la lipsa de exersare a laturii expresive a limbajului verbal. Nu a fost stimulate si nici incurajata in dezvoltare. Înainte de a-l învața pe copil să pronunțe corect trebuie făcute exerciții de „analiză auditivă” a sunetului afectat. Aceste exerciții se vor face împreună cu exercițiile de articulare a sunetului. *imitarea sunetelor din natură și pronunțarea de onomatopee, de exemplu : șarpele: s-s-s</p>	<p>Discutii Demonstratia Exercitii de respiratie, suflare, etc. Teste: logopedix, tarabostes</p>		<p>punctul de vedere prin semne Sa recunoasca litere Sa recunoasca sis a emita sunete</p>	<p>sistematica a limbajului verbal, LMG, scris, expresiv Auto-evaluare</p>
--	---	--	--	---	--

	<p>*paronime pronunțate în serii: pă-pe-pi-po-pu ba-be-bi-bo-bu *diferențierea consoanelor surde de cele sonore: papa- baba *transformarea cuvintelor prin înlocuiri de sunet *analiza fonetică: indicarea primului sunet/ ultimul sunet al cuvântului *pronunțarea ritmică *jocuri hazlii: ”că ăla măr, că la par, că la dinte, dințelaș, ieși afară iepuraș. *framântări de limba: licurici cu aripi mici și cu lampa de pitici ce tot vezi pe câmp aici? Unele dintre aceste exerciții se pot realiza, cu ușurință, împreună cu părinții. Este util ca acest lucru să se realizeze cât mai des, iar eleva să i se explice care este rolul lor. Este importantă implicarea și motivarea fetei în vederea corectării.</p> <p>-5) învățarea pronunțării sunetelor prin imitație și joc - 6) activități de învățare și recunoaștere: obiecte, acțiuni, fenomene, alfabet și numere, indicarea lor -7) realizarea de propoziții și fraze cu ajutorul jetoanelor -8) acțiuni de stimulare și corectare a vorbirii (Tulburările de pronunție: afectată pronunția unuia sau a mai multe sunete: dislaliile, rinonaliile, dizartria. Tulburările de ritm și fluentă : bâlbâiala, tahilalia: vorbirea accelerată, manifesta niste sunete in vorbire. Tulburări ale limbajului scris-citit: dislexo-disgrafia) - 9) Exerciții generale (imitarea mersului, mișcări ale brațelor și gâtului și rotirea acestora, imitarea aplaudatului, exerciții pentru întărirea musculaturii toracice și abdominale, etc).</p>				
<p>O 5. Achiziționarea limbajului mimicogestual, dezvoltarea comunicării prin labiolectura</p>	<p>- Exerciții de înțelegere, recunoaștere și utilizare a semnelor LMG</p>	<p>Site-uri LMG Alfabet LMG, planse</p>	<p>An școlar 2023/2024</p>	<p>Scor mediu/ridicat la înțelegerea unui mesaj utilizând LMG, labiolectura Sa isi exprime punctul de vedere prin semne</p>	<p>Teste/chestionare sau scale de evaluare : Observare sistematica a limbajului verbal, LMG, scris, expresiv Auto-evaluare</p>

Evaluare periodica:

Obiective realizate

Dificultati intampinate: slaba capacitate de efort(scriere, mers), detine dificultati medii de orientare si organizare spatiala, capacitate redusa de educare

☐ Metode cu impact ridicat : - **pozitiv**: receptivitate si implicare la nivel mediu-crescut, buna concentrare si de focalizare pe sarcina de lucru in echipa cu o colega;

- **negativ**: slaba capacitate de efort, vointa scazuta in participarea la actiunile scolii, psihomotricitate scazuta drapta, imagine de sine slaba, nestimularea vocabularului verbal si LMG si varsta inaintata a elevei(regres in dezvoltarea limbajului prin nestimulare)

Revizuirea programului de interventie educational-terapeutica (in functie de rezultatele evaluarilor periodice):

.....
.....
.....

Recomandari particulare:

- Logopedie, consiliere si terapie ocupationala.
- Demutizare
- Stimulare cognitiva, stimularea atentiei, terapia tulburarilor instrumentale.
- Activitati ocupationale si de petrecere a timpului liber – activitati incurajate si dirijate de pedagogii scolii.
- Exersarea si incurajarea utilizarii LMG si a labiolecturii
- Urmarea unui program de kinetoterapie

Rolul si modul de implicare a parintilor in program:

- Implicarea tatalui in stimularea cognitiva, stimularea autonomiei personale, a utilizarii LMG si a labiolecturii – necesare in adaptarea socio-profesionala ulterioara, depinderea de abilitati de viata necesare pentru cresterea gradului de adaptare la viata sociala si scolara, cresterea gradului de participare activa pe fondul unei stari de relaxare si placere – la activitatile scolare, in sarcinile scolare.

Profesor psihopedagog: Lidia Bachner

Profesor , maistru: Eduard Adelin Bachner

Educație pentru toți copiii – Educație pentru fiecare

Prof. Bădescu Daniela Codruța

Colegiul Tehnic „*Cibinium*”, Sibiu

Educație pentru toți copiii? Educație pentru fiecare? Da, dacă plecăm de la principiul de a adapta școala și educația la diversitatea tipurilor și a posibilităților de învățare, la interesele și abilitățile de care aceștia dispun. Acest lucru presupune adoptarea unor reforme atât la nivel social, cât și la nivelul sistemului de învățământ.

Succesul integrării poate fi realizat numai prin funcționarea unor parteneriate autentice la nivelul instituțiilor guvernamentale, al asociațiilor nonguvernamentale al elevilor, cadrelor didactice, părinților și al comunității locale.

Formele de integrare a copiilor cu cerințe educaționale speciale pot fi următoarele: clase diferențiate, integrate în structurile școlii obișnuite, grupuri de câte doi-trei copii deficienți incluși în clasele obișnuite, integrarea individuală a acestor copii în aceleași clase obișnuite.

Integrarea școlară este eficientă atunci când identificăm atitudinea favorabilă a elevului față de școala pe care o urmează; când acțiunile instructive-educative devin accesibile copilului; când vedem consolidarea unei motivații puternice care susține efortul copilului în munca de învățare; când sesizăm situația în care copilul poate fi considerat un colaborator la acțiunile desfășurate pentru educația sa; când există corespondență totală între solicitările formulate de școală și posibilitățile copilului de a le rezolva; când vedem randamente la învățătură și în plan comportamental, considerate normale prin raportarea la posibilitățile copilului ori la cerințele școlare.

Pentru a facilita integrarea copiilor cu cerințe educaționale specifice avem nevoie de un curriculum planificat diferențiat, de programe de terapie, de tratament logopedic specializat, de programe specifice de predare-învățare și evaluare specializate, adaptate abilităților lor de citire, scriere, calcul, de programe terapeutice pentru tot felul de tulburări. De asemenea au nevoie de consiliere școlară și vocațională atât ei, cât și familia.

Stilul de predare trebuie să fie cât mai apropiat de stilul de învățare pentru ca un volum mai mare de informații să fie acumulat în aceeași perioadă de timp. Acest lucru este posibil dacă este

cunoscut stilul de învățare al copilului, dacă este făcută o evaluare eficientă care ne permite să știm cum învață copilul, dar și cum este necesar să fie învățat. De asemenea copiii au nevoie de ajutor suplimentar din partea profesorilor și colegilor, fiind nevoie să primească în activitatea școlară conținuturi și sarcini simplificate.

Strategii și intervenții utile din partea cadrului didactic:

- ✓ Crearea unui climat afectiv-pozitiv;
- ✓ Stimularea încrederii în sine și a motivației pentru învățare;
- ✓ Încurajarea sprijinului și cooperării din partea colegilor, formarea unei atitudini pozitive a colegilor;
- ✓ Încurajarea independenței, creșterea autonomiei personale;
- ✓ Încurajarea eforturilor;
- ✓ Sprijin, încurajare și apreciere pozitivă în realizarea sarcinilor școlare, fără a crea dependență;
- ✓ Folosirea frecventă a sistemului de recompense, laude, încurajări, întărirea pozitivă, astfel încât să fie încurajat și evidențiat cel mai mic progres;
- ✓ Centrarea învățării pe activitatea practică;
- ✓ Sarcini împărțite în etape mai mici, realizabile;
- ✓ Folosirea învățării afective;
- ✓ Adaptarea metodelor și mijloacelor de învățare, evaluare, etc.

Una dintre principalele schimbări care caracterizează acest proces instructiv-educativ trebuie să fie tendința spre normalizare deoarece normalizarea facilitează accesul acestor copii la condiții de existență cotidiană cât mai apropiate de stilul de viață normal al societății în care trăiesc.

Acest lucru reprezintă o adevărată provocare pentru activitatea de până acum a cadrelor didactice care trebuie să se axeze pe trei direcții principale: schimbarea atitudinii, perfecționarea/dezvoltarea profesională și modificarea predării la clasă. Este foarte importantă sensibilizarea copiilor și pregătirea lor pentru a primi printre ei un coleg cu dizabilități. Atitudinea cadrului didactic față de copilul cu dizabilități trebuie să fie una pozitivă, ceea ce le va demonstra copiilor că noul lor coleg este la fel de valoros ca și ei.

Bibliografie:

1. Preda, Vasile (2000), *Orientări teoretico-praxologice în educația specială*, Cluj-Napoca, Editura Presă Universitară Clujană, 2012
2. Vrasmaș, Traian, *Învățământul integrat și/sau incluziv*, București, Editura Aramis, 2018

ÎNVĂȚAREA DIGITALĂ –ALTERNATIVĂ A PROCESULUI DIDACTIC ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREȘCOLAR

**BĂDIC MIHAELA –PROFESOR PENTRU EDUCAȚIE TIMPURIE
GRĂDINIȚA CU PROGRAM NORMAL NR.1, ORAȘUL VĂLENII DE MUNTE
JUD. PRAHOVA**

Copiii din prezent sunt înconjurați de tehnologie la tot pasul, au acces la tehnologie de la cea mai fragedă vârstă, fiind numiți „nativi digitali”. În societatea contemporană, cu schimbări rapide și efecte imediate, educația și învățământul trebuie reînnoite, completate, adaptate, astfel încât putem vorbi despre o permanentă inovație și creație în activitatea didactică. În aceste condiții educația digitală devine o prioritate în grădinițe și școli, fiind dovedit și în perioada crizei sanitare, numită Pandemia Covid 19, cât de importantă este educația digitală, digitalizarea învățământului devenind o necesitate. Contextul pandemic nu a făcut decât să evidențieze cât de importantă este educația digitală într-o societate dominată de tehnologie, așadar se înregistrează progrese semnificative în ceea ce privește dotarea școlilor și grădinițelor cu tehnologie informatică, racordarea la internet, dezvoltarea de soft educațional, elaborarea de materiale suport și furnizarea de activități de formare pentru cadrele didactice.

Societatea informatizată a ultimilor ani a impus utilizarea calculatorului în procesul didactic, instruirea asistată de calculator devenind una dintre metodele de învățământ de bază în procesul didactic modern. Copilul este un adept al folosirii calculatorului în procesul didactic, folosirea acestuia câștigând teren în detrimentul metodelor tradiționale, datorită virtuților foarte atractive pentru copii, accesibilității pentru aceștia și facilitării prezentării informațiilor. Calculatorul este un mijloc de instruire care ține atenția copilului activă pe tot parcursul activității de învățare, are marele avantaj de a facilita trecerea de la acumularea pasivă de informații de către copii la învățarea prin descoperire, ei învață să învețe, dezvoltându-și abilități și strategii cognitive ce le vor folosi și adapta în diverse situații, dar calculatorul nu poate înlocui cadrul didactic, care trebuie să rămână o prezență activă, vie, în comunicarea cu copiii.

Cadrele didactice trebuie să urmărească valențele pedagogice ale instrumentelor digitale atunci când decid să le utilizeze în procesul instructiv educativ și anume: gradul de interacțiune, gradul de comunicare și colaborare, gradul de dezvoltare a competențelor specifice.

În grădiniță principala activitate este jocul, sub toate formele sale, iar instrumentele digitale ce le folosim trebuie să păstreze simțul ludic, să ofere posibilitatea de a capta atenția și de a menține interesul copiilor, să îmbine aspectul formativ cu cel informativ, într-un context creativ, urmărind în același timp crearea de abilități și competențe specifice activității propuse. Jocurile, testele, puzzle-urile, fișele interactive sunt aplicații plăcute de către copii și

de cadrele didactice deoarece își păstrează simțul ludic și sunt cele mai utilizate la vârstele timpurii.

În cadrul activităților desfășurate cu preșcolarii am utilizat instrumente digitale ce au fost plăcute copiilor, au captat atenția și au menținut interesul acestora pentru activitate:

-Platforma **Jigsawplanet** (www.jigsawplanet.com) este o aplicație care permite încărcarea unui fișier de tip text sau fotografie și decuparea sub forme de piese de puzzle în funcție de complexitatea dorită (de la 3 la câteva sute de bucăți). Este o aplicație gratuită și nu este obligatorie crearea de cont de utilizator. Copiii lucrează cu mare plăcere pe această platformă, o pun la dispoziția copiilor cel mai des, în cadrul jocurilor liber alese, alegând puzzle în funcție de tema săptămânii.

- **Wordwall**-este o aplicație extrem de utilă deoarece se pot crea jocuri interactive pentru susținerea învățării, fiind posibile de la 1 la 8 modele, cum ar fi: Roata aleatoare, Cuvântul lipsă, Anagrame, Adevărat sau Fals, Sortează, Chestionare, Deschide cutia, Puzzle, Rebus, etc.

Este un instrument digital îndrăgit de copii datorită elementelor ludice inserate. Am folosit această aplicație în diferite etape ale activităților pe domenii experiențiale, cum ar fi: Cunoașterea mediului „Să cunoaștem anotimpurile”, Activitate matematică „Numără și potrivește”, Educație pentru societate „Așa da, așa nu!”, etc

-**Edpuzzle**- este un instrument pe platformă unde este nevoie de cont logare, pe care îl folosesc pentru a edita videoclipuri, se poate tăia fragmente din acestea, se poate adăuga comentarii audio la videoclip. De asemenea se poate crea un test cu mai multe tipuri de întrebări care apar în videoclip la un moment dat. Acest instrument l-am utilizat în cadrul diferitelor activități, exemplu „Din lumea celor care nu cuvântă” – cunoașterea mediului, „Povești încurcate” – educarea limbajului, etc...În cadrul videoclipurilor, pe parcursul vizionării acestora, am introdus fie o mascotă, o siluetă ce adresează întrebări copiilor care să evalueze cunoștințele prezentate anterior, fie întrebări.

În instruirea diferențiată individuală, de un real folos mi-au fost **softurile educaționale** ca „Grădinița Zoo”, „Detectivul de emoții”, „Unicorn și Robo Leu”, „Călătorie în jurul cuvintelor”, „Aventuri în trecut” , „Prin lumea Poveștilor”, etc. Implementarea utilizării softurilor educaționale, pe discipline și interdisciplinare, în procesul de predare-învățare-evaluare a fost unul dintre obiectivele parteneriatului „Utilizarea metodelor interactive și a mijloacelor moderne în procesul de predare-învățare-evaluare în învățământul românesc” încheiat cu Grupul editorial Edu din județul Mureș, parteneriat cu tradiție în unitatea noastră. Părinții ne sunt parteneri în cadrul acestui proiect, achiziționând aceste softuri educaționale și pentru acasă, și astfel petrec timp de calitate cu copiii, întrucât utilizarea acestor instrumente digitale de către preșcolari, necesită suportul adulților. Sunt preferate de copii pentru că permit transmiterea, asimilarea, evaluarea cunoștințelor într-un mod atractiv, fiecare soft educațional având multe jocuri educative și distractive și multe animații.

Educația este fără limite și consider că este important să ne folosim dăruirea ca profesori, iubirea noastră necondiționată pentru copii, capacitatea noastră de asimilare și cunoaștere, de adaptare în diferite situații, pentru a crea lucruri noi, interesante, captivante, chiar dacă sunt din sfera tehnologiilor.

BIBLIOGRAFIE

1. CREGHIT, IOAN , 2002, „Sisteme de instruire alternative și complementare. Structuri, stiluri și strategii”, Editura Aramis, București;
2. Cucos, Constantin, 2006, „Informatizarea în educație. Aspecte ale virtualizării formării”, Editura Polirom, Iași.

Abordări actualizate ale instrumentelor evaluării în contextul învățării transdisciplinare la disciplina istorie

Prof. Băican Ana-Maria, Liceul Tehnologic „Paul Bujor”, Berești, județul Galați

Învățarea transdisciplinară a devenit un concept central în educația modernă, depășind granițele disciplinare tradiționale pentru a integra cunoștințe și metode din diverse domenii. În cadrul disciplinei istorie, această abordare poate oferi perspective noi și profunde asupra evenimentelor și proceselor istorice, conectându-le cu probleme contemporane și alte domenii de studiu. În acest context, instrumentele de evaluare trebuie să fie adaptate pentru a reflecta complexitatea și interconectivitatea învățării transdisciplinare.

Învățarea transdisciplinară în istorie implică integrarea cunoștințelor istorice cu perspective din alte discipline, precum geografia, sociologia, literatura și științele politice. Această abordare permite elevilor să înțeleagă evenimentele istorice în contexte mai largi și să dezvolte abilități critice și analitice necesare pentru a aborda problemele complexe ale lumii contemporane.

Învățarea transdisciplinară în istorie se bazează pe câteva principii fundamentale:

- Interconectivitate și sinergie: Combinarea cunoștințelor istorice cu alte domenii pentru a crea noi perspective și înțelegeri.
- Participare activă și colaborare: Implicarea activă a studenților în procesele de cercetare și analiză, colaborarea cu experți din diverse domenii.
- Orientare spre rezolvarea problemelor: Abordarea problemelor istorice și contemporane prin prisma interconectivității disciplinare.

Evaluarea în cadrul învățării transdisciplinare la istorie trebuie să fie la fel de integrată și complexă precum procesul de învățare în sine. Câteva instrumente de evaluare adaptate pentru a răspunde nevoilor specifice ale acestui tip de învățare sunt:

- ✚ Portofoliul de Evaluare – este un instrument esențial în contextul învățării transdisciplinare la istorie, deoarece permite colectarea și evaluarea unui spectru larg de produse ale învățării, inclusiv eseuri, proiecte de cercetare, reflecții personale și artefacte create de studenți.

Avantaje:

- Oferă o evaluare comprehensivă și detaliată a abilităților și cunoștințelor studentului.
- Permite studenților să-și demonstreze creativitatea și gândirea critică.

Provocări:

- Necesită un timp considerabil pentru a fi evaluat corect.
- Poate fi subiectiv, necesitând criterii de evaluare clare și bine definite.
- ✚ Evaluarea prin proiecte de grup - proiectele de grup sunt cruciale în cadrul învățării transdisciplinare la istorie, deoarece reflectă colaborarea și integrarea cunoștințelor din diferite domenii. Evaluarea acestor proiecte se concentrează atât pe produsul final, cât și pe procesul de colaborare și contribuția individuală a fiecărui membru al grupului.

Avantaje:

- Promovează colaborarea și comunicarea între studenți.
- Reflectă modul real în care problemele complexe sunt abordate în afara mediului academic.

Provocări:

- Evaluarea contribuțiilor individuale poate fi dificilă.
- Necesită mecanisme eficiente de monitorizare și feedback continuu.
- ✚ Evaluarea Reflexivă – implică elevii în procesul de auto-evaluare și reflecție asupra propriilor învățături și experiențe. Acest tip de evaluare este crucial în contextul învățării transdisciplinare la istorie, deoarece încurajează gândirea critică și auto-analiza.

Avantaje:

- Încurajează dezvoltarea gândirii critice și a auto-reglementării.
- Permite elevilor să-și identifice punctele forte și ariile de îmbunătățire⁵⁵.

Provocări:

- Poate fi subiectivă și dificil de cuantificat.
- Necesită ghidare și suport din partea cadrelor didactice pentru a fi eficientă.

Învățarea transdisciplinară reprezintă o abordare inovatoare și necesară pentru a face față provocărilor complexe ale lumii moderne. Evaluarea în acest context trebuie să fie la fel de integrată și adaptată, utilizând instrumente care reflectă diversitatea și complexitatea învățării. Portofoliile de evaluare, proiectele de grup și evaluarea reflexivă sunt doar câteva dintre

metodele care pot fi utilizate pentru a oferi o imagine cuprinzătoare a progresului și realizărilor studenților la disciplina istorie.

Abordările inter/transdisciplinare au drept scop formarea unor personalități moderne, cu gândire critică, analitică, sistemică, cu capacități de înțelegere profundă și aptitudini de modelare a fenomenelor, a proceselor ce ne înconjoară, contribuind la crearea premiselor pentru conștientizarea tabloului complet al lumii vii.

Activitățile transdisciplinare oferă elevilor bucuria și fascinația unor experiențe surprinzătoare și motivante.

Pentru a asigura eficiența acestor metode de evaluare, cadrele didactice trebuie să fie bine pregătite și să beneficieze de suportul necesar pentru a implementa aceste instrumente în mod corespunzător. Numai astfel vom putea valorifica pe deplin potențialul învățării transdisciplinare și vom putea pregăti generațiile viitoare pentru a aborda provocările globale cu competență și creativitate.

Bibliografie:

- Callo, T., *O pedagogie a integralizării*, CEP, Chișinău, 2007.
- Callo, T., Ghicov, A., *Elemente transdisciplinare în predare*, Editura Chișinău: Știința, 2007.
- Ciolan, L. *Învățarea integrată. Fundamente pentru un curriculum transdisciplinar*, Editura Polirom, Iași, 2008.
- Ciolan, L., *Dincolo de discipline – ghid pentru învățarea integrată/cross-curriculară*, Editura Humanitas Educațional, București, 2003.
- Jinga, I., Istrate E. (coord.), *Manual de pedagogie*, Editura All, București, 2006.
- Nicolescu, B., *Transdisciplinaritate – Manifest*, Editura Polirom, Iași, 2008.
- Petrescu, P., Pop, V., *Transdisciplinaritatea - o nouă abordare a situațiilor de învățare*, E.D.P., București, 2007.

PROIECT DIDACTIC

DATA: 10.03.2022

**UNITATEA DE ÎNVĂȚĂMÂNT: Colegiul Național "NICOLAE TITULESCU",
PUCIOASA**

CLASA : a IX-a A

PROFESOR : BAICU IZABEL

DISCIPLINA : Matematica - Algebră

ARIA CURRICULARĂ: Matematică și științe ale naturii

DOMENII DE CONȚINUT: ALGEBRĂ. ORGANIZAREA DATELOR

SUBDOMENII. UNITĂȚI DE CONȚINUT: FUNCȚII. LECTURI GRAFICE

SUBIECTUL: PROIETĂȚILOR FUNCȚIILOR NUMERICE

**TIPUL LECȚIEI : LECȚIE DE FORMARE ȘI CONSOLIDARE DE PRICEPERI ȘI
DEPRINDERI**

SCOPUL LECȚIEI: aprofundarea cunoștințelor legate de proprietățile funcțiilor numerice

COMPETENȚE GENERALE:

C.G.1. Identificarea unor date și relații matematice și corelarea lor în funcție de contextul în care au fost definite

C.G.4. Exprimarea caracteristicilor matematice cantitative sau calitative ale unei situații concrete și a algoritmilor de prelucrare a acestora

C.G.5. Analiza și interpretarea caracteristicilor matematice ale unei situații problemă

COMPETENȚE SPECIFICE :

C.S.1.3. Identificarea valorilor unei funcții folosind reprezentarea grafică a acesteia

C.S.4.3. Caracterizarea unor proprietăți ale funcțiilor numerice prin utilizarea graficelor acestora și a ecuațiilor asociate

C.S.5.3 Deducerea unor proprietăți ale funcțiilor numerice prin lectură grafică

COMPETENȚE DERIVATE/OBIECTIVE OPERAȚIONALE :

1. Să enunțe corect, utilizând terminologia specifică
2. Deducerea mărginirii, parității, periodicității, simetriei graficului față de drepte de forma $x=m$, utilizând softuri specifice -www.desmos.com
3. Să aplice în rezolvarea de probleme proprietățile funcțiilor numerice, verificând condițiile corespunzătoare

STRATEGII DIDACTICE :

■ **METODE ȘI PROCEDEE:** conversația, explicația, demonstrația, exercițiul, metoda

■ **MIJLOACE DE ÎNVĂȚĂMÂNT:**

- CLASSROOM
- prezentare suport teoretic- fișier pdf
- fișa de lucru
- soft educațional- www.desmos.com
- soft QUIZZIZ
- calculator
- videoproiector
- tablă

■ **FORME DE ORGANIZARE:** frontală, individual și în perechi

METODE DE EVALUARE : aprecieri verbale, observarea curentă, autoevaluare

DURATA: 45 minute

BIBLIOGRAFIE:

- programa școlară pentru ciclul superior al liceului, Matematică, clasa a IX-a, profil real, specializarea matematică - informatică
- Matematică –ALGEBRĂ, GEOMETRIE TRIGONOMETRIE, autori MARIUS BURTEA, GEORGETA BURTEA, manual clasa a IX-a, Editura CARMINIS
- Matematică Mate 2000+ consolidare, culegere de probleme clasa a IX-a, Editura Paralela 45

Nr. crt.	Etapele lecției/Timp	CD/ Ob.op.	Eșalonarea conținutului		Strategia didactică			Evaluare
			Activitatea profesorului	Activitatea elevilor	Metode, procedee și tehnici didactice	Mijloace de învățământ	Forme de organizare	
1.	Momentul organizatoric <i>2 minute</i>		<ul style="list-style-type: none"> ■ Asigur condițiile optime desfășurării activității ■ Salut elevii și prezint invitații 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Elevii intră în clasă și se pregătesc pentru începerea orei 				
2.	Reactualizarea cunoștințelor și deprinderilor <i>10 minute</i>		<ul style="list-style-type: none"> ■ Verific efectuarea temei pentru acasă ■ Afișez cu ajutorul videoproiectorului pdf-ul cu proprietățile funcțiilor numerice 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Elevii răspund profesorului privind realizarea temei pentru acasă ■ Elevii urmăresc materialul 	conversația	prezentare pdf calculator videoproiector	frontală	apreciere verbală
3.	Activitate de aprofundarea cunoștințelor <i>20 minute</i>		<ul style="list-style-type: none"> ■ Prezint fișa de lucru 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Elevii ies pe rând la tablă și rezolvă exercițiile propuse, ascultă cu atenție explicațiile 	explicația	tabla calculator videoproiector	frontală	observare curentă
6.	Fixarea cunoștințelor <i>10 minute</i>	CD/ Ob.op.1	<ul style="list-style-type: none"> ■ Propun în vederea repetării, a sistematizării cunoștințelor rezolvarea unui 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Elevii, primesc codul pentru logare 	explicația exercițiul	fișele de lucru diferențiat nr.2 și nr.3	în perechi	autoevaluare

		CD/ Ob.op.2 CD/ Ob.op.3	QUIZZIZ	■ În baza baremului inclus în fișă, se autoevaluează				
8.	Aprecieri și recomandări <i>3 minute</i>		<ul style="list-style-type: none"> ■ Apreciez individual și general activitatea și gradul de implicare a elevilor în sarcinile de lucru propuse ■ Recomand elevilor consolidarea competențelor formate, utilizând culegeri și subiecte din examenul național de bacalaureat din anii școlari precedenți 	■ Elevii recepționează aprecierile și recomandările	explicația		frontal	apreciere verbală

<https://quizizz.com/admin/quiz/6227b107198599001ebc9071/functii-numerice>

EDUCAȚIA ÎNTRE CLASIC ȘI DIGITAL

Prof DORINA BĂLAN

ȘC. GIMN. MIHAI EMINESCU, BRĂILA

Rolul fundamental al educației a influențat societatea de-a lungul timpului, iar astăzi ne aflăm într-o perioadă de tranziție semnificativă, trecând de la metodele clasice la cele digitale. Această schimbare aduce cu sine atât avantaje, cât și dezavantaje, iar impactul său variază în funcție de nivelul și mediul din care provin elevii.

În unele școli, asistăm la lecții interactive desfășurate în săli de clasă inteligente, unde fiecare elev are acces la un laptop și căști individuale pentru exerciții de ascultare, iar profesorii utilizează proiectoare pentru prezentări PowerPoint. În contrast, în mediul rural, în anumite cazuri, realitatea este adesea diferită. Aici, conexiunea la internet este frecvent problematică, elevii nu dispun de tablete, iar abandonul școlar reprezintă o provocare semnificativă.

Ne aflăm într-un moment de tranziție de la metodele tradiționale, cum ar fi ascultarea individuală, lucrul în echipă și predarea față în față, la abordări moderne care implică prezentări moderne și exprimarea răspunsurilor prin intermediul tehnologiei. Această schimbare a necesitat o adaptare rapidă din partea tuturor participanților la procesul educațional.

A fost necesar ca toți actorii implicați în educație să învețe simultan cum să facă față noilor provocări. Am trecut de la testele pe hârtie și machetele realizate din diverse materiale la desene grafice, prezentări pe tabla inteligentă și utilizarea manualelor digitale. Această tranziție a necesitat eforturi considerabile de adaptare și învățare continuă.

Elevul care altădată era nevoit să meargă la bibliotecă pentru a împrumuta o carte veche, acum are la dispoziție o gamă largă de instrumente digitale. Utilizarea programelor precum Word și Excel, sau a dicționarelor online, oferă metode mai rapide, moderne și diversificate de cercetare și studiu.

Tehnologia oferă instrumente și metode moderne, precum și platforme inovative care pot fi accesate cu un simplu clic. Cu toate acestea, este esențial să ne întrebăm care sunt limitele utilizării acestor resurse. Trebuie să fim conștienți de potențialele pericole asociate cu dependența excesivă de mediul online și educația digitală.

Este evident că nu mai putem separa complet metodele tradiționale de cele digitale. Vorbim acum despre Blended Education, un model hibrid care a devenit indispensabil în prezent. Acest model combină cele mai bune aspecte ale ambelor abordări, oferind flexibilitate și eficiență în procesul educațional.

Indiferent de resursele sau metodele disponibile, este crucial să alegem ceea ce ni se potrivește cel mai bine și ceea ce ne oferă cel mai mare confort în garantarea succesului viitor. Această alegere trebuie să fie bazată pe nevoile specifice ale elevilor și pe obiectivele educaționale urmărite.

Călătoria educațională a fiecăruia dintre noi presupune dobândirea continuă de noi abilități și cunoștințe în vederea construirii unei culturi fundamentale. Această călătorie nu se încheie odată cu finalizarea studiilor formale, ci continuă pe tot parcursul vieții.

Tranziția de la educația clasică la cea digitală aduce cu sine atât oportunități, cât și provocări. Este esențial să abordăm această schimbare cu deschidere și flexibilitate, adaptându-ne constant la noile realități educaționale. În același timp, trebuie să păstrăm un echilibru între metodele tradiționale și cele moderne, asigurându-ne că procesul educațional rămâne centrat pe nevoile și dezvoltarea elevilor.

Prin îmbrățișarea inovației tehnologice și păstrarea celor mai valoroase aspecte ale educației tradiționale, putem crea un sistem educațional robust și eficient, capabil să pregătească elevii pentru provocările viitorului. Această abordare echilibrată va contribui la formarea unor indivizi adaptabili, creativi și bine pregătiți pentru a face față cerințelor unei lumi în continuă schimbare.

În concluzie, educația se află într-un punct de cotitură, unde îmbinarea armonioasă a metodelor clasice cu cele digitale devine esențială. Această fuziune nu doar că îmbogățește experiența de învățare, dar și pregătește elevii pentru o lume în care competențele digitale sunt din ce în ce mai importante. Cu toate acestea, trebuie să rămânem vigilenți în fața provocărilor pe care le aduce această tranziție, asigurându-ne că niciun elev nu este lăsat în urmă din cauza lipsei accesului la tehnologie sau a resurselor necesare.

Viitorul educației va fi definit de capacitatea noastră de a adapta și integra în mod eficient noile tehnologii în procesul de învățare, menținând în același timp valorile fundamentale ale educației: dezvoltarea gândirii critice, creativitatea, empatia și capacitatea de a învăța continuu. Prin urmare, rolul educatorilor și al instituțiilor de învățământ va fi crucial în ghidarea acestei tranziții, asigurând că beneficiile tehnologiei sunt maximizate, în timp ce potențialele dezavantaje sunt atenuate.

În final, succesul acestei tranziții va depinde de colaborarea tuturor actorilor implicați în procesul educațional - profesori, elevi, părinți și factori de decizie - pentru a crea un sistem educațional care să fie nu doar modern și eficient, ci și incluziv și echitabil pentru toți elevii, indiferent de mediul lor de proveniență sau de resursele de care dispun.

Abordarea fundamentelor psihopedagogice ale învățării școlare pentru elevii cu deficiență mintală

Bălan Liana Cristina
Școala Gimnazială Specială „Maria Montessori” Bacău

Deficiența mintală e un complex de manifestări eterogene din punctul de vedere al cauzelor, al gradelor de manifestare sau a complicațiilor. Trăsătura comună e dată de incapacitatea de a desfășura activități care să implice operații ale gândirii ce se manifestă la nivelul realizării lor de indivizii ce au aceeași vârstă, deoarece funcțiile psihice (în special cele cognitive) au un ritm de dezvoltare încetinit și rămân față de indivizii normali de aceeași vârstă la un nivel scăzut. (Ghergut, A, 2001, p. 25-30).

Deficiența mintală nu este un lucru ce poate fi definit ușor, deoarece înglobează fenomene bio-psiho-sociale complexe. Nu se referă la un tablou clinic unitar, ci la o noțiune care unește forme și tipuri de afecțiuni ce au în comun deficiența mintală.

Deficiența mintală nu este un lucru ce poate fi definit ușor, deoarece înglobează fenomene bio-psiho-sociale complexe. Nu se referă la un tablou clinic unitar, ci la o noțiune care unește forme și tipuri de afecțiuni ce au în comun deficiența mintală.

Deficiența mintală se caracterizează în planul vieții psihice printr-o serie de trăsături generale specifice:

Heterocronia - Termenul *heterocronie* a fost introdus de Rene Zazzo și echipa sa. Heterocronia este definită prin faptul că deficientul mintal, comparat cu normalul, se dezvoltă cu viteze diferite, în diferite sectoare ale dezvoltării psihobiologice. Heterocronia se caracterizează prin decalajul fundamental dintre creșterea fizică și cea mintală, dintre dezvoltarea somatică și dezvoltarea generală, dintre vârsta cronologică și cea mintală. Dezvoltarea mintală a deficientului nu se realizează în același ritm cu dezvoltarea fizică, existând între acestea un decalaj temporal. În consecință, apare un sistem de echilibru particular, cu trăsături specifice, fiind vorba de o veritabilă structură. R. Zazzo afirmă că „[...] *heterocronia nu este o simplă colecție de viteze disparate. Ea este un sistem, o structură*” (C. Păunescu, 1997 după R. Zazzo). Deși nu se poate stabili un raport cauzal între vitezele de dezvoltare ale diverselor sectoare (ținând seama că organismul este un tot iar individualitatea este o unitate integrativă), rezultă că trăsăturile debilității stabilite arbitrar de tehnicile de măsurare aparțin unei structuri de ansamblu.

Fenomenul heterocroniei explică diferențele ce apar în sfera conduitelor de organizare spațială, unde retardul este mai mare și randamentul psihomotor, unde retardul este mai lejer. Fenomenul se observă chiar și la nivelul abilităților manuale, considerate în general de cercetători printre cele mai bine păstrate la deficientul mintal (Păunescu, 1997, p. 73 după Radu, Gh., Nicolescu, F., 1980).

Heterodezvoltarea - A fost lansată de C. Păunescu (1976), denumește prezența unor aspecte ale activității psihice, ce sunt dezvoltate sub limită, iar altora peste limita atinsă de copilul normal de aceeași vârstă mintală.

Eterogenitatea - A fost lansată de A. Pièron, prin care se relevă proporția inversă care există între heterogenitatea aptitudinilor și nivelul global mediu al deficienților mintal. Indicele de

heterogenitate se poate explica prin relativă independență a unor aptitudini în raport cu inteligența.

Incompetența socială - Interesul pentru competența socială ca un criteriu de definire a deficienței mintale se manifestă chiar din primele lucrări de specialitate. La început competența socială a constituit un criteriu de definire, iar cu timpul, o încercare de a substitui conceptul de integrare socială. Clasicii psihopedagogiei speciale, A. Binet și Th. Simon (1910) considerau comportamentul social ca un criteriu de clasificare a celorlalte tipuri de deficiență mintală.

Cercetările asupra competenței sociale și în general, asupra adaptării și autonomiei sociale s-au diversificat, manifestându-se un interes sporit. Marie-Claude Hurtig (C. Păunescu, 1997) sintetizează aceste direcții de cercetare în patru categorii:

- în prima categorie sunt incluse studiile care se referă la adaptarea socială;
- a doua categorie evidențiază faptul că atât coeficientul intelectual cât și competența socială pot conduce la elaborarea unei prognoze privind adaptarea ulterioară;
- a treia categorie de cercetări analizează comportamentul social și cel adaptativ;
- a patra categorie urmărește instrumentele de măsurare a competenței sociale.

Vâscozitatea genetică - Este un termen introdus de B. Inhelder și studiază particularitățile procesului dezvoltării la deficientul mintal. Inhelder consideră că deficientul mintal regresează adesea de pe poziția stadiului atins la un moment dat în dezvoltare, alunecând înapoi spre reacții proprii stadiilor anterioare. Acest fenomen lasă impresia unei *fugi de efort* în fața solicitărilor intelectuale mai intense, echivalentă mai degrabă cu un reflex de apărare al debilului mintal decât cu o eschivare intenționată a acestuia.

La copilul normal dezvoltarea se caracterizează prin fluentă și dinamism susținut în procesul de maturizare intelectuală în timp ce, la copilul deficient mintal dezvoltarea este anevoioasă și neterminată. Dacă la copilul normal, mai devreme sau mai târziu, construcția mintală se desăvârșește la nivelul operațiilor formale, la deficientul mintal această construcție se împotmolește, stagnează, se oprește undeva în zona operațiilor concrete.

Realizând o paralelă între copilul normal și cel deficient mintal, L. Not (1973) prezenta rezumativ asemănările și deosebirile existente între acești copii - atât copilul normal, cât și cel cu deficiență mintală parcurg același traseu al dezvoltării intelectuale, dar în *ritmuri* diferite. În timp ce în jurul vârstei de 14 ani copilul normal atinge stadiul operațiilor concrete, deficientul mintal stagnează, rămânând undeva la nivelul treptelor intermediare operațional-concrete. Procesul de invarianță a noțiunilor, care la copilul normal se conturează pe la 10-11 ani, la deficientul mintal prezintă serioase întâzieri, adesea rămânând neterminat. Deficientului mintal ajuns în faza ultimă a dezvoltării sale intelectuale îi rămâne inaccesibil raționamentul propozițional bazat pe operații logice formale, cu noțiuni abstracte.

Termenul de vâscozitate genetică nu epuizează toate particularitățile dinamicii dezvoltării la deficientul mintal, fenomenul dezvoltării trebuind să fie corelat cu particularitățile proximei sale dezvoltări, adică în legătură cu posibilitățile de a progresa spre stadiul următor al evoluției sale L.S. Vîgotski (1960) considera că handicapul mintal se caracterizează printr-o zonă limitată a proximei dezvoltări, cu atât mai restrânsă cu cât gravitatea handicapului mintal este mai mare. Dacă dezvoltarea handicapatului mintal se menține mereu sub influența etapei parcurse anterior, dezvoltarea copilului normal este puternic orientată spre viitor. Alte caracteristici ale deficientului mintal sunt: fragilitatea achizițiilor realizate anterior, caracterul limitat al perspectivelor dezvoltării ulterioare,

Inerția proceselor cognitive face în așa fel încât copilul nu poate asimila un vocabular nuanțat, se exprimă în cuvinte puține, cu fraze stereotipice, redundant, vorbește greoi, efectuează cu mare dificultate operații abstracte, comparații, generalizări.

Rigiditatea structurilor cerebrale determină menținerea rigidă a ipotezei inițiale, chiar dacă aceasta este în discordanță cu stimulii din exterior. Deoarece la deficienții mintal construcția și susținerea datelor se fac în limitele unor granițe relativ rigide, iar sinteza gândirii se elaborează greoi, aceștia percep cu întârziere modificările activității în funcție de particularitățile situației și schimbările survenite în modul lor de viață.

Fragilitatea construcției personalității se manifestă atunci când solicitările exterioare depășesc posibilitățile de răspuns individuale ale deficientului mintal. Operațiile logice, fiind la un nivel scăzut, nu facilitează raporturi sociale stabile și evolutive din partea acestui deficient, deoarece predomina fragilitatea și infantilismul în comportament.

Fragilitatea personalității poate fi disociată (apărând manifestări de duritate, de impulsivitate și de lipsa de control) sau mascată (apare la debili care trăiesc într-un mediu securizat, făcând posibilă disimularea acesteia).

Deficiența mintală (Avramescu, M.D., 2002, p. 8) reprezintă o deficiență globală care vizează întreaga personalitate a individului: structură, organizare, dezvoltare intelectuală, afectivă, psihomotrică, comportamental-adaptativă. Nota definitorie pentru deficiența mintală o constituie alterarea componentei de ansamblu, integritatea biofizilogică și cea psihologică fiind de fapt o formă diferențiată de organizare a personalității.

Procesul educativ determină permanente dezvoltări ale concepțiilor cu privire la modul în care se desfășoară. Abordările la nivel teoretic și praxiologic a acestui fenomen cuprind o gamă variată de perspective prin care poate fi analizat.

Modelele educaționale promovate de pedagogia interactivă al căror principal obiectiv îl constituie optimizarea integrării tridimensionale; „*acțiune pedagogică – relații interpersonale și viața reală*”. (Chiș, V., 2005, p.17) se pot aborda și în învățământul special din două perspective:

1. Abordarea elevului elevului prin prisma potențialului său și a capacității de a deveni autonom , considerarea cunoștințelor doar un suport pentru noi achiziții la nivel cognitiv , profesorul având rolul de a fi managerul situațiilor de învățare, concepute ca pretexte pentru implementarea unor relații dinamice între elev și conținutul învățării. (Bocoș, M., 2002)

2. Perspectiva unor oportunități pentru analizarea și reformarea naturii și a conținutului experiențelor de învățare, a relațiilor care se dezvoltă între profesor și elev, între elevi, precum și a conexiunilor între educație și experiențele reale de viață.

Eforturile învățământului românesc de angajare într-un proces de restructurări profunde, menite să schimbe grila de valori a educației, în acord cu procesul de evoluție socio-economică a întregii societăți românești, precum și studiul particularităților dezvoltării persoanelor cu dizabilități, în scopul identificării de noi strategii educaționale, au devenit una dintre provocările investigației și cercetărilor psihopedagogiei speciale din țara noastră. O provocare este și necesitatea schimbării mentalităților și atitudinilor referitoare la persoanele cu dizabilități și încercarea de a le oferi o viață normală prin schimbarea reprezentărilor sociale asupra acestui segment de populație și prin renunțarea la etichetări și stigmatizare, prin oferirea de șanse egale în vederea integrării lor socioprofesionale.

În contextul diversității societății actuale care se confruntă cu provocări complexe, profesorii sunt actorii care trebuie „să părăsească algoritmul monoton al rutinei”, să aplice în mod creativ noile paradigme (cognitivismul, socioconstructivismul și practicianul reflexiv) în proiectarea și realizarea activităților didactico-terapeutice.

Pentru fiecare dintre colectivele didactice demersurile de reconsiderare teoretică, metodologică și praxiologică a conținuturilor didactice necesită o redefinire a conceptelor de predare, învățare, evaluare. Privită din acest punct de vedere predarea dobândește semnificație numai prin abordarea sistemică a procesului didactic ea existând doar în interacțiune cu învățarea și renunțăm definitiv la metodele tradiționale Didactica „tradițională”, definea predarea din perspectiva „activismului” profesorului. Abordarea conceptului de predare în învățământul modern reprezintă un demers complex prin care trebuie să satisfaci atât cerințele științifice dar și deschiderea către pedagogia praxiologică, „autentică” centrată pe optimizarea proceselor de învățare și evaluare. Predarea capătă o structură funcțională și eficientă numai dacă induce un proces autentic de învățare, dacă motivează elevii să se implice în activități care necesită efort susținut pentru asimilarea de cunoștințe, pentru formarea de priceperi, deprinderi și atitudini. (Ioan Neacșu, 1990)

Analizând actul de predare din perspectivă psihologică, acesta devine o componentă a demersului educativ care implică proiectarea didactică și elaborarea suporturilor curriculare, în măsura în care acestea produc un proces de învățare din partea elevului, proces soldat cu achiziții noi la nivelul dezvoltării sale psihice.

„Indicând ce trebuie învățat, predarea menține de fapt o balanță între activitățile specifice care pot intra în sfera învățării și condițiile necesare care trebuie satisfăcute pentru ca ea să aibă loc și să fie eficientă.” (Neacșu I., 1990, p. 111)

Dezvoltarea intelectuală se caracteriză prin dinamism în trecerea de la un stadiu la altul pentru copiii cu intelect normal însă pentru deficientul mintal aceasta se caracterizează prin regresie atunci când în procesul învățării școlare întâmpină dificultăți în efectuarea operațiilor formale, prin lentoare, prin plafonare datorită neterminării construcției sale psihice. Cu cât deficiența mintală este mai accentuată achizițiile obținute în procesul învățării școlare se caracterizează printr-o stagnare de lungă durată. Observăm că în procesul învățării școlare deficientul mintal oscilează între nivelul de dezvoltare al operațiilor concrete într-un domeniu și nivelul de dezvoltare intuitiv realizând serieri numai după anumite criterii (după criteriul lungimii, dar nu și după cel al grosimii). Specificul motivației a fost analizat de R. Ziegler. Pentru atingerea unei performanțe în orice domeniu implicăm factori cognitivi, afectivi și motivaționali.

Ziegler a comparat un lot de copii cu deficiență mintală cu un lot de copii normali, de aceeași vârstă mintală și a constatat faptul că „ deficienții adoptă ca rezultat al trăirii unor eșecuri repetate în rezolvarea problemelor un anumit stil cognitiv, direcționat spre exterior, concentrându-se asupra indicilor externi oferii fie de stimulii problemei, fie de alte persoane, crezând că un astfel de stil le poate asigura un ghid în acțiuni

Învățarea pentru elevii cu deficiență mintală, ca proces de achiziție de noi cunoștințe și de formare de capacități cognitive, este mult mai eficientă dacă se realizează în grupuri mici, dacă este activ- participativă, și dacă implică activități de cooperare.

Pentru ca procesul învățării școlare să aibă o densitate maximă, astfel încât, în orice moment, fiecare elev să fie implicat în demersul de învățare, este necesară o bună gestionare a

timpului și o plasare judicioasă a strategiilor didactice folosite. Elevul cu deficiență mintală învață mai mult, fiind stimulat de satisfacțiile pe care i le asigură strategiile didactice variate care din punct de vedere psihologic, declanșează și întrețin o motivație intrinsecă. Învățarea prin utilizarea unor strategii didactice variate se realizează prin valorificarea unor componente ce țin de parametrul cognitiv-intelectual (procese cognitive și operațiile pe care acestea le implică) și parametrul activator-motivațional (trebuiețe, interese, nivel de aspirație, stări afective, atitudini - factori non-cognitivi).

Dacă procesul învățării școlare este bine structurat și antrenează la activitate pe toți elevii chiar dacă aceștia nu lucrează în același ritm și nu obțin aceleași rezultate se poate obține de la fiecare elev randamentul maxim, fie alternând munca îndrumată cu cea independentă, când poate veni în sprijinul elevilor cu deficiență mintală, fie îmbinând lecția clasică cu forme de instruire programată, care asigură desfășurarea activității fiecărui elev în ritmul său propriu.

Mediul școlar trebuie să fie structurat astfel încât să poată da naștere conduitelor adecvate ale elevului, toate informațiile noi trebuie să fie prezentate într-un mod organizat și explicit, munca în grup trebuie încurajată, învățarea generalităților trebuie să fie axată pe o cunoștință a aplicațiilor la un nou nivel și în viața cotidiană.

BIBLIOGRAFIE

- 1 Avramescu, M.D., 2002, *Defectologie și logopedie*, Ed. Fundației România de Măine, București
- 2 Bocos, M., 2002, *Instruire interactivă*, Cluj-Napoca, Presa Universitară Clujeană
- 3 Burlea, G., 2007, *Tulburările limbajului scris-citit* Ed. Polirom, Iași
- 4 Chiș, V., 2005, *Pedagogia contemporană. Pedagogia pentru competențe*, Ed. Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca
- 5 Doron, R., Parot, P., 2006, *Dicționar de psihologie*, Ed. Humanitas, București
- 6 Drăgan L., Nicola I., 1993, *Cercetarea psihopedagogică*, Ed. Tipomur, Târgu Mureș
- 7 Gherguț, A., 2001, *Psihopedagogia persoanelor cu cerințe speciale*, Ed. Polirom, Iași
- 9 Gherguț, A., 2013, *Sinteze de psihopedagogie specială. Ghid pentru concursuri și examene de obținere a gradelor didactice*, Ed. Polirom, Iași
- 10 Gherguț, A., 2016, *Educația incluzivă și pedagogia diversității*, Ed. Polirom, Iași
- 11 Neacșu, I., 1990, *Instuire și învățare*, Ed. Șt., București
- 14 Păunescu, C-tin, 1997, *Deficiența mintală și organizarea personalității*, E.D.P, București
- 15 Popovici, D.V., 2000, *Dezvoltarea comunicării la copiii cu deficiențe mintale*, Ed. Pro Humanitate, București
- 16 Roșca, M., 1967, *Psihologia deficiențelor mintal*, E.D.P., București
- 17 Verza, E., Radu Gh., *Terapia limbajului în învățământul ajutat; raportul limbaj - comunicare - învățare la deficienții mintal*, în: Verza E. (coord.), 1988, *Probleme de Defectologie*, Tipografia Universității București
- 18 ***DSM IV –TR, 2003, *Manual de diagnostic și statistică a tulburărilor mentale*,
- 19 Lucrare metodică-științifică pentru obținerea gradului didactic I în învățământ, Bălan Liana Cristina, Coordonator științific, Prof. univ. dr. Alois Gherguț, Iași, 2021, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” Iași, Facultatea de Psihologie și Științe ale Educației.

Educația la granița dintre clasic și digital

Profesor înv. Primar: Bălăoiu Liliana
Școala Gimnazială Domnească Tg. Neamț

Educația reprezintă fundamentul dezvoltării unei societăți, evoluând de-a lungul timpului pentru a se adapta nevoilor și provocărilor generate de schimbările sociale, economice și tehnologice. În contextul contemporan, educația se află la o intersecție semnificativă între metodele tradiționale și cele digitale, încercând să îmbine avantajele ambelor paradigme pentru a oferi un proces educațional eficient și relevant. Acest referat își propune să exploreze această tranziție, să identifice provocările și oportunitățile asociate și să discute impactul asupra actorilor principali din sistemul educațional.

Educația clasică, caracterizată prin predarea frontală, utilizarea manualelor tipărite și evaluările standardizate, a dominat secole de-a rândul. Această metodologie tradițională oferă numeroase avantaje care au contribuit la succesul său continuu.

În primul rând, interacțiunea directă dintre profesori și elevi este esențială pentru un feedback imediat și pentru abordarea personalizată a dificultăților fiecărui elev. Acest tip de interacțiune facilitează dezvoltarea unor relații educative solide, care pot motiva elevii să își atingă potențialul maxim.

În al doilea rând, structura și disciplina oferite de metodele tradiționale creează un mediu de învățare organizat și predictibil, care poate încuraja formarea unor obiceiuri de studiu sănătoase și a unei etici a muncii riguroase.

În al treilea rând, dezvoltarea abilităților de comunicare este un alt avantaj notabil al educației clasice. Interacțiunea față în față îi ajută pe elevi să-și îmbunătățească abilitățile verbale și sociale, esențiale în viața profesională și personală.

Cu toate acestea, educația clasică prezintă și limite importante. Lipsa personalizării este una dintre cele mai mari provocări, deoarece metodele standardizate nu reușesc întotdeauna să răspundă nevoilor individuale ale fiecărui elev. În plus, accesibilitatea limitată la resurse educaționale, în special în regiunile rurale sau defavorizate, poate împiedica egalitatea de șanse în educație. Rigiditatea metodelor tradiționale face dificilă adaptarea rapidă la noile tehnologii și cerințele dinamice ale pieței muncii moderne.

Revoluția tehnologică a introdus învățarea digitală ca o alternativă promițătoare și complementară la educația tradițională. Avantajele educației digitale sunt evidente și variate.

Accesibilitatea sporită este unul dintre principalele beneficii ale educației digitale. Elevii pot accesa resurse educaționale de oriunde și oricând, facilitând învățarea continuă și la distanță. Personalizarea învățării este mult mai ușor de realizat prin intermediul platformelor digitale care pot adapta conținutul și ritmul de învățare la nevoile specifice ale fiecărui elev. De asemenea, inovația și interactivitatea aduse de tehnologiile digitale, cum ar fi simulările virtuale și jocurile educaționale, pot transforma învățarea într-un proces mai atractiv și mai eficient.

Totuși, implementarea educației digitale vine cu propriile provocări. Infrastructura și accesul la tehnologie pot varia semnificativ între diferite regiuni și comunități, creând astfel o

discrepanță în ceea ce privește oportunitățile educaționale. Competențele digitale sunt esențiale atât pentru profesori, cât și pentru elevi, iar lipsa acestora poate limita eficiența utilizării tehnologiilor moderne. În plus, calitatea resurselor educaționale digitale poate fi inegală, necesitând o evaluare riguroasă pentru a asigura relevanța și acuratețea conținutului.

Pentru a valorifica pe deplin avantajele ambelor paradigme educaționale, o abordare hibridă, care combină elementele tradiționale și digitale, pare a fi soluția optimă. Această integrare poate aduce multiple beneficii și poate depăși limitările fiecărei metode individuale.

Blended learning sau învățarea combinată este un exemplu de practică hibridă, unde lecțiile față în față sunt completate de module online. Această metodă permite o flexibilitate sporită și o adaptare mai bună la ritmul de învățare al fiecărui elev. Platformele de management educațional sunt un alt instrument eficient, facilitând gestionarea cursurilor, evaluărilor și comunicării între profesori și elevi. Integrarea resurselor multimedia în predare poate îmbogăți experiența de învățare și poate stimula interesul și implicarea elevilor.

Pentru elevi, tranziția către un model hibrid de educație poate oferi avantaje considerabile, inclusiv accesul sporit la resurse educaționale, flexibilitate în învățare și dezvoltarea competențelor digitale esențiale în secolul al XXI-lea. Totuși, această tranziție necesită și adaptarea la noi modalități de învățare și dezvoltarea autodiscipliniei și a abilităților de gestionare a timpului.

Profesorii joacă un rol crucial în succesul modelului hibrid de educație. Aceștia trebuie să fie pregătiți să utilizeze eficient tehnologiile digitale și să integreze noile metode în practica lor pedagogică. Formarea continuă și suportul instituțional sunt esențiale pentru a facilita această tranziție și pentru a asigura că profesorii pot răspunde nevoilor diverse ale elevilor.

Instituțiile educaționale trebuie să investească în infrastructura necesară și să ofere formare adecvată personalului didactic pentru a susține tranziția către un model educațional hibrid. Politicile și strategiile educaționale trebuie să fie adaptate pentru a integra eficient tehnologiile digitale și pentru a promova un mediu de învățare incluziv și adaptabil.

Educația la granița dintre clasic și digital reprezintă o oportunitate unică de a crea un sistem educațional mai incluziv, flexibil și eficient. Prin îmbinarea avantajelor ambelor paradigme, putem răspunde mai bine nevoilor elevilor și cerințelor societății moderne. Provocările asociate acestei tranziții necesită abordări strategice și colaborative, implicând toți actorii din sistemul educațional. Doar astfel putem asigura o educație de calitate, relevantă și adaptabilă pentru viitor.

Abandonul școlar

Prof. Băliban Carmen Laura Florentina

Școala Gimnazială Lucreția Suciuc - Oradea

O educație adevărată, reală se fundamentează în familie, apoi ea se continuă în grădiniță și școală prin intermediul cadrelor didactice. În primul rând, ea se realizează prin puterea exemplului. O bună intervenție a cadrului didactic prin însuși procesul educativ pe care-l desfășoară cu copiii poate constitui un mijloc de prevenire a abandonului școlar, care a devenit din ce în ce mai frecvent.

Abandonul școlar reprezintă conduita de evaziune definitivă ce constă în încetarea frecventării școlii, părăsirea sistemului educativ, indiferent de nivelul la care s-a ajuns, înaintea obținerii unei calificări sau pregătiri profesionale complete sau înaintea încheierii ciclului de studiu început. Din punct de vedere economic, abandonul școlar reprezintă un indicator al eficienței sistemului școlar astfel încât, dacă indicele de abandon este mai mare atunci sistemul școlar respectiv este ineficient. În general cei care abandonează școala nu mai sunt reprimiți ulterior în aceeași instituție educativă și nu sunt înscriși într-un program de școlarizare alternativă. Părăsirea timpurie a școlii este influențată de factori educativi, de situații individuale și de condiții socio-economice. Este mai curând un proces decât un eveniment izolat. Este vorba de un proces care începe adesea în cursul educației primare, cu primele eșecuri școlare și cu o distanțare crescândă față de școală. Tranzițiile între școli și între diferite niveluri de educație sunt în special dificile pentru elevii amenințați de riscul de părăsire timpurie a școlii.

Câteva din acțiunile care pot fi întreprinse pentru prevenirea și combaterea abandonului școlar în școlile defavorizate:

- dezvoltarea unor programe care să vizeze combaterea și prevenirea abandonului școlar;
- asigurarea accesului la educație a copiilor proveniți din familii dezavantajate social, prin programe alternative de tip semiinternat, pentru a mări durata zilnică a contactului copilului la un mediu activ;
- îmbunătățirea condițiilor din învățământul școlar;
- asigurarea accesului fiecărui copil provenit din rândul grupurilor dezavantajate la educația de bază și stimularea performanței școlare a acestora;
- dezvoltarea rețelei de mediatorii școlari prin care se asigură încurajarea participării populației de rromi la învățământul obligatoriu;
- alocarea sumelor necesare măririi fondului de carte școlară;
- dotarea cu calculatoare a unităților școlare și asimilarea limbajului informatic de către elevi, văzut ca o nouă "alfabetizare" și prin atragerea de resurse extrabugetare;

- analiza permanentă a nevoilor educaționale ale elevilor și a intereselor părinților acestora;

- furnizarea serviciilor de consiliere și orientare școlară și profesională;

- evaluarea continuă privind cererea de pregătire profesională în raport cu dezvoltarea pieței muncii și cu tendințele de dezvoltare economică și socială, la nivel local;

- dezvoltarea rețelei de cadre didactice de sprijin, optimizarea utilizării resurselor și eficientizarea măsurilor de intervenție a acestora prin formare continuă și coordonarea dezvoltării serviciilor de intervenție;

- formarea cadrelor didactice pentru asigurarea unui bun parteneriat în vederea intervenției în echipă, în cadrul sprijinului acordat copiilor cu CES integrați în învățământul de masă;

- crearea unor cursuri și traininguri pentru cadrele didactice în vederea îmbunătățirii metodelor de predare-învățare și totodată a atitudinii față de elevi;

- îmbunătățirea relației de colaborare dintre părinți și școală;

- investiții în infrastructură și în dotarea unităților de învățământ din mediul rural;

Privitor la această temă, Abandonul școlar consider că este o temă foarte mult abordată în mediul școlar.

Bibliografie:

Clerget, Stephane, (2008), Criza adolescenței, Editura Trei, București

Moisin, Anton, (2007), Arta educării copiilor și adolescenților în familie și în școală, Editura Didactică și Pedagogică, București

Tatu, Cornelia, Suport de curs: Consiliere școlară (2009).

INOVAȚIA ÎN EDUCAȚIE – PASUL SPRE VIITOR

Profesor, Bălțatu Laura- Școala Gimnazială Frâncești

Școala este o organizație care învață, dar nu e totdeauna și un loc al învățării: școlile rezistente la noutate și la schimbare nu sunt un astfel de loc; organizațiile care învață sunt flexibile, adaptabile, inovatoare și responsabile. Cel mai mare dușman al învățării organizaționale este incapacitatea de a ieși din propriul sistem de gândire, dintr-un cerc vicios de practici, de experiențe și de reguli, pe care organizația ajunge să le considere imuabile. O școală responsabilă trebuie să respecte o serie de condiții și criterii. În primul rând, ea e răspunzătoare educațional și civic pentru ceea ce produce în și pentru societate. În al doilea rând, o astfel de școală, dă seama de rezultatele produse, cu alte cuvinte este capabilă să-și recunoască, să-și planifice și să-și evalueze resursele în termeni de scopuri și rezultate. Pentru a deveni responsabilă, ea trebuie să respecte o serie de condiții și criterii, să-și revizuiască scopurile, atitudinile, să-și evalueze periodic rezultatele.

Școala trebuie să se apropie cât mai mult de viață, asigurând prin finalitățile ei pregătirea elevilor pe măsura nevoilor și așteptărilor unei societăți în continuă schimbare. Pentru a putea să desfășurăm o muncă de calitate adaptată cerințelor actuale, este necesar să fim la curent cu toate noutățile și tendințele din domeniul educației.

Școala schimbării presupune construirea și promovarea unor noi competențe, valori, și atitudini, solicitând disponibilitate, motivație și efort susținut. Școlii i se cere să facă față atât provocărilor prezentului, cât și așteptărilor viitorului, să dea răspunsuri complexe situațiilor complexe, să reflecteze în interior ceea ce se întâmplă în societate.

Cadrul didactic este figura centrală a reformei educaționale contemporane. El trebuie să renunțe la rolul său tradițional și să se transforme într-un planificator al activităților de grup, într-un facilitator al interacțiunii elevilor și într-un consultant. Profesia de cadru didactic implică o serie de responsabilități, roluri, deziderate, calități, competențe, care o fac să se distingă de multe alte profesii al căror „obiect“ al muncii este omul.

Dinamica societății în care trăim este complexă, iar obținerea de performanțe presupune a învăța continuu. În acest context, programele de formare ocupă un loc central. A fi capabil să te adaptezi cerințelor și să răspunzi activităților pe care le desfășori nu mai este suficient

Îmbunătățirea pregătirii și formării cadrelor didactice și a formatorilor, subliniază atât importanța atragerii și păstrării în sistem a persoanelor calificate și motivate în profesia de cadru didactic, cât și importanța identificării aptitudinilor de care au nevoie cadrele didactice pentru a răspunde nevoilor în schimbare ale societății, a asigurării condițiilor pentru sprijinirea cadrelor didactice prin formare inițială și formare continuă la locul de muncă.

La nivel conceptual, formarea continuă „ar putea fi definită drept ansamblu de activități și de practici care cer implicarea educatorilor pentru amplificarea cunoștințelor proprii, perfecționarea deprinderilor, analiza și dezvoltarea atitudinilor profesionale”. Pentru formarea continuă, în special, este posibil să fie necesar ca profesorii să se dezvețe de multe dintre vechile

și adânc înrădăcinatele practici și procese de predare. O orientare de tip didactic, condusă de profesor, dominată de manual, bazată pe cunoștințe trebuie să fie înlocuită cu una care pune accent pe implicarea elevilor, pe o varietate de metode de predare și pe o abordare bazată mai mult pe competențe. Un om creator, cu inițiativă, inovator și capabil să se adapteze rapid la schimbările impuse de progresul impresionant al științei contemporane, nu poate fi format decât de educatori care să posede ei înșiși, asemenea calități, modernizarea formării cadrelor să se ridice la nivelul exigențelor celor mai înalte și să meargă în întâmpinarea nevoilor societății.

Inovația în educație este crucială pentru a ține pasul cu schimbările rapide ale lumii moderne. Aceasta include utilizarea tehnologiei în procesul de învățare, metode pedagogice interactive și personalizate, și o abordare mai flexibilă a curriculumului. Inovația în educație permite adaptarea la nevoile și interesele individuale ale fiecărui copil, promovând în același timp creativitatea și gândirea critică.

Deși integrarea tradiției cu inovația în educație este esențială, aceasta vine și cu anumite provocări. Una dintre cele mai mari dificultăți este rezistența la schimbare, atât din partea cadrelor didactice, cât și a părinților. De asemenea, există o nevoie constantă de actualizare a cunoștințelor și competențelor profesorilor pentru a putea utiliza eficient noile tehnologii și metode pedagogice.

Profesorul trebuie să-și schimbe concepția și metodologia instruirii și educării, să coopereze cu elevii, să devină un model real de integrare socioprofesională și educație permanentă, să se implice în deciziile educaționale, să asigure un învățământ de calitate. Pregătirea managerială a profesorului, însușirea culturii manageriale, nu numai cea tradițională psihopedagogică și metodică, pot asigura esențial înțelegerea și aplicarea relației autoritate-libertate, ca nou sens al educației, prin predare-învățare și rezolvarea altor situații din procesul educațional școlar.

Într-o lume aflată în permanentă transformare, modernizarea învățământului prin utilizarea metodelor noi de învățare-evaluare a unor strategii moderne, care permit reasamblări, reajustări și adaptări la disciplinele de învățământ, depinde în ultimă instanță de cunoașterea, de înțelegerea și de abilitatea de a le folosi. Prin adaptarea vechilor valori la noile cerințe ale societății, cadrul didactic “nu este un simplu executant al unor prescripții sau rețete, ci devine factor activ al procesului de învățământ, învață cu cei pe care îi învață, având rol de coordonator și catalizator al educației și instrucției” (Romita Iucu).

Prin educație, prin perseverență, prin exercițiu, cu ajutorul școlii și al societății, putem deveni mai buni, ne putem depăși limitele, ne putem apropia de noi înșine și de tot ceea ce este nou. Educația ne deschide, deci o ușă spre o lume minunată, spre miracolul sufletului nostru și spre miracolele Universului.

Bibliografie:

- Toma Roxana, „Dezvoltare personală și motivație pentru formare în cariera didactică”, 2009;
- Gliga, L. „Standarde profesionale pentru Profesia Didactică”, Editura POLSIB, 2002;
- Crenguța, Lăcrămioara Oprea, „Strategii didactice interactive”, București, 2008.

ÎNVĂȚARE PENTRU FIECARE

Profesor Banu Haricleea

Centrul Școlar de Educație Incluzivă Com. Filipeștii de Târg, Prahova

În consilierea modernă a carierei am urmărit ca adolescenții să participe activ la formarea identității profesionale, să fie educați să își însușească acele abilități care se pot converti rapid pentru a fi pregătiți optim pentru o digitalizare progresivă care va rezulta doar din educația pe tot parcursul vieții. Vorbesc despre acele competențe transversale care reprezintă achiziții valorice și atitudini precum; autonomie și responsabilitate, interacțiune socială, dezvoltare personală și profesională pentru a asigura abilitățile de relaționare și gândire critică, gestionarea timpului, reziliența, rezistența, rezolvarea de probleme și luarea deciziilor în concordanță cu noile cerințe ale societății. În special capacitatea de rezolvare a creativității și a problemelor care sunt considerate abilități superioare mașinilor.

Dezvoltarea și aplicarea tehnologiilor digitale reprezintă un lucru cu un puternic impact atât asupra vieții de elev cât și asupra familiilor care este puternic modelată de utilizarea dispozitivelor digitale; folosite pentru comunicare și divertisment, temele de pe whatsapp. Accesibilitatea digitală profesională a părinților este o consecință a transformării digitale, care aduce limite neclare între muncă și orele familiale. Un mare avantaj este că modul de lucru este flexibil și distribuția informației este mai bună.

Competențele transversale ale părinților și profesorilor, într-o activitate profesională sau extracurriculară pot fi transmise mai bine decât într-un cadru educațional clasic. Echipa multidisciplinară a școlii noastre a pus accentul pe activitățile în aer liber, știind că printre factorii negativi ai tendinței la digitalizare o reprezintă scăderea activităților în aer liber, individualizarea, schimbarea modelelor de relații. Spunem „DA” digitalizării pentru dezvoltarea capacităților tehnice în utilizarea tehnologiilor digitale utile pentru ușurarea activităților, automatizarea unor faze de lucru. Trebuie avut în vedere că această epocă a digitalizării este mai importantă ca oricând și fiecare persoană are dreptul la educație ulterioară. Este foarte important accesul la educație și promovarea tehnologiilor digitale pe toate palierele educaționale pentru ca toate categoriile de elevi să fie pregătiți pentru provocările viitoare în societate și în lumea muncii, deoarece evoluțiile rapide reprezintă o constantă a epocii digitale.

Să nu uităm cum afectează transformarea digitală timpul liber al copiilor și adolescenților. Viața de zi cu zi a familiilor și prin urmare, timpul liber al adolescenților este din ce în ce mai mult în mediile digitale ceea ce va conduce la creșterea presiunii de a fi performant și a creșterii simptomelor de depresie, scăderii stimei de sine Tehnologiile în timp real, precum Twitter, e-mailul, face ca timpul și spațiul să fie comprimat.

O oportunitate a erei digitale o reprezintă și faptul că membrii familiei pot rămâne în contact de la distanță, într-un mod mai intens pe telefonie video, Skype, FaceBook, Instagram. Tehnologiile digitale, sau cumpărăturile online simplifică viața numeroaselor familii. Acest lucru ar trebui să ofere timp de calitate între copii și părinți, să devină un prilej pentru promovarea relațiilor de încredere și a conversațiilor în locul folosirii tehnologiilor. Dar acest lucru devine îngrijorător datorită discrepantei culturale dintre generații.

Datorită internetului, adolescenții simt că se plimbă într-un spațiu personal, exclusiv al lor și al prietenilor, în care părinții sunt străini. Explorează un univers plin de energie, de fragmente, o realitate fragmentată, în care toate evenimentele au loc în același timp și în prezent.

În mod obișnuit, învățământul se concentrează pe dezvoltarea individuală a elevilor, antrenarea inteligenței și a memoriei fiecărui elev în parte. Evaluările sunt făcute pentru fiecare elev în mod individual, iar activitatea profesorilor se desfășoară în mod individual. Cu toate acestea, în zilele noastre, se cer tot mai mult aptitudini colective, abilitatea de a interacționa eficient cu ceilalți și de a colabora. Tehnologia digitală sporește inteligența colectivă, memoria și aptitudinile.

Prin urmare, atât tehnologia, cât și societatea ne determină să reconsiderăm modul în care facem educația, deoarece metodele tradiționale nu sunt mereu potrivite în mediul online. Implementarea tehnologiei digitale în educație necesită crearea unor strategii educaționale potrivite: adaptarea la schimbările aduse de tehnologiile digitale în ceea ce privește spațiul și timpul; combinarea învățării individuale și a celei colaborative; utilizarea dispozitivelor mobile; adoptarea pedagogiilor pentru învățarea în rețele și prin rețele; utilizarea unor metode de predare personalizate pentru fiecare elev; promovarea învățării pe tot parcursul vieții.

Noi, ca profesori, ne punem întrebarea care este metoda prin care îi putem pregăti pe elevi în ceea ce privește cultura acestui secol, în special în mediul digital? Predarea digitală în una sau mai multe materii versus educația transdisciplinară. Provocările pentru capacitatea de integrare activă și critică în societatea informațională a secolului XXI sunt importante pentru toată lumea.

În plus de dificultățile legate de programele de învățământ în contextul folosirii tehnologiei digitale, apare și problema calității cadrelor didactice. Revoluția digitală nu face profesorii inutili, ci schimbă în mod profund modul în care aceștia își desfășoară profesia, precum și structura spațială, temporală, organizațională și evaluativă a școlilor.

Tehnologia digitală poate fi un factor de schimbare în sistemul educațional doar atunci când există o guvernare educațională reînnoită, care se bazează pe responsabilizarea actorilor locali. Aceste constatări conduc la o reformulare a scopului școlii în secolul XXI. De acum înainte, școlile trebuie să se concentreze pe rolurile esențiale pe care le pot oferi și să rămână importante în societate, cu accent pe domeniul digital. Această instituție de învățământ trebuie să promoveze respectul pentru principiile unui sistem educațional: accesul la educație pentru toți și egalitatea în obținerea cunoștințelor. Școala trebuie să se asigure că informațiile și cunoștințele sunt relevante și să faciliteze procesul de dezvoltare a învățării la elevi. Școala trebuie să se asigure că elevii dobândesc „învățare profundă”, să prioritizeze cunoștințele, să le implementeze și să-i învețe să fie învățați pe tot parcursul vieții. La școală învățăm să utilizăm cu înțelepciune rețelele și internetul. Această instituție educațională este esențială pentru dezvoltarea socială a copiilor și pregătirea lor pentru a deveni cetățeni responsabili în viitor. Școala are responsabilitatea de a coordona comunicarea dintre elev, cunoștințe și profesor.

Progresul este evident în domeniul cunoștințelor și abilităților, în metodele de predare utilizate, în scopul educației și în practica didactică. În această călătorie lungă pentru o maximă reușită ca școala noastră să devină o școală de succes europeană este nevoie ca familia să devină parte componentă a echipei.

Bibliografie:

1. Abbot, S.E (2013, mai 15). 21st Century Skills Definition. Abgerufen 29. Mai 2017, von <http://edglossary.org/?21st-century-skills/>
2. Palfrey, J., & Gasser, U. (2016). Born Digital: How Children Grow Up in a Digital Age (Revised edition). Basic Books.
3. Wagner, T., & Dintersmith, T. (2016). Most Likely to Succeed: Preparing Our Kids for the Innovation Era. Scribner

Educația la granița dintre clasic și digital

Autor: Florina Barbărasă (prof. lb. engleză la Școala Gimnazială Nr. 79)

Introducere

Definirea conceptelor

Educația clasică se referă la sistemele tradiționale de învățământ, în care predarea se face în principal prin interacțiuni directe între profesori și elevi, de obicei în sălile de clasă. Educația digitală implică utilizarea tehnologiilor informatice și a internetului pentru a facilita învățarea, fie prin cursuri online, fie prin integrarea tehnologiei în metodele tradiționale de predare.

Pe măsură ce tehnologia avansează, educația digitală devine tot mai prezentă, iar integrarea ei cu educația clasică poate oferi oportunități unice de învățare și dezvoltare. Înțelegerea modului în care aceste două forme de educație pot coexista și se pot îmbunătăți reciproc este esențială pentru a asigura o educație de calitate.

Educația clasică

Educația clasică este caracterizată prin prezența fizică în sălile de clasă, utilizarea manualelor și a altor materiale didactice tipărite, predare directă și interacțiuni față în față. Evaluările sunt de obicei sub formă de teste scrise sau orale.

- **Avantaje:** Dezvoltarea abilităților sociale prin interacțiuni directe, structura clară a programelor de studiu, feedback imediat din partea profesorilor.
- **Limitări:** Resurse limitate la materialele disponibile fizic, flexibilitate redusă în adaptarea programului la nevoile individuale ale elevilor, dificultăți în a accesa educația în zonele rurale sau defavorizate.

Educația digitală, pe de altă parte, include cursuri online, platforme de e-learning, resurse multimedia și utilizarea de software educațional. Metodele de predare pot include videoconferințe, forumuri de discuții, și activități interactive online.

- **Avantaje:** Accesibilitate crescută la resurse educaționale, flexibilitate în învățare (elevii pot învăța în propriul ritm), posibilitatea de a participa la cursuri de la distanță.
- **Limitări:** Lipsa interacțiunii directe poate afecta dezvoltarea abilităților sociale, dependența de conexiuni stabile la internet și de dispozitive tehnologice adecvate, riscuri legate de securitatea datelor personale.

Interacțiunea dintre educația clasică și digitală

- Modele hibride

Un exemplu de model hibrid este „blended learning”, care combină predarea tradițională cu module online. Studenții pot avea cursuri față în față și, în același timp, pot folosi platforme online pentru teme și materiale suplimentare.

- Impactul asupra elevilor și profesorilor

Tranziția către modele hibride poate crește accesul la educație și poate oferi metode variate de învățare, ceea ce poate fi benefic pentru diferite tipuri de elevi. Profesorii pot, de asemenea, să beneficieze de resurse suplimentare și să personalizeze predarea.

Provocări și soluții

- Provocări în implementare

- ✚ Lipsa infrastructurii tehnice adecvate.
- ✚ Rezistența la schimbare din partea profesorilor și a elevilor.
- ✚ Necesitatea de formare continuă pentru profesori în utilizarea tehnologiei.

- Soluții și bune practici

- ✚ Investiții în infrastructura tehnică și acces la internet.
- ✚ Programe de formare pentru profesori în utilizarea eficientă a tehnologiei.
- ✚ Promovarea unui mediu de învățare flexibil și adaptativ, care să încurajeze inovația și colaborarea.

Educația clasică și cea digitală au fiecare puncte forte și slăbiciuni, dar combinarea lor poate duce la îmbunătățirea experienței educaționale. Modelele hibride oferă o soluție echilibrată, permițând accesul la resurse variate și flexibilitate în învățare, păstrând în același timp avantajele interacțiunii directe.

Pe măsură ce tehnologia continuă să evolueze, educația va deveni din ce în ce mai integrată cu instrumentele digitale. Este esențial să se dezvolte politici și strategii care să sprijine această tranziție și să asigure acces egal la educație de calitate pentru toți elevii.

Exemplu de bună practică:

1. Predarea limbilor străine prin metode hibride

Activitate clasică:

- ✚ Cursuri de conversație: Profesorul organizează sesiuni de conversație față în față, unde elevii discută în perechi sau grupuri mici, îmbunătățindu-și astfel abilitățile de vorbire și ascultare.
- ✚ Lecturi din manuale: Elevii citesc și analizează texte din manuale, urmate de discuții în clasă pentru a-și dezvolta vocabularul și înțelegerea gramaticii.

Integrare digitală:

- ✚ Aplicații de învățare a limbilor străine: Elevii folosesc aplicații precum Duolingo sau Babbel pentru a practica vocabularul și gramatică în afara orelor de curs.
- ✚ Platforme de învățare online: Utilizarea platformelor precum Moodle sau Blackboard pentru a accesa materiale suplimentare, teste interactive și forumuri de discuții unde pot interacționa cu colegii și profesorii.
- ✚ Videoconferințe cu vorbitori nativi: Organizarea de sesiuni video cu vorbitori nativi, care permit studenților să practice limba într-un context real și să primească feedback direct.

Acest exemplu ilustrează cum pot fi combinate metodele clasice și digitale pentru a crea o experiență educațională completă și flexibilă, adaptată nevoilor și preferințelor diverse ale elevilor și studenților.

Bibliografie:

Cărți și articole academice

Bates, A. W. (Tony). *Teaching in a Digital Age: Guidelines for Designing Teaching and Learning*. Vancouver, B.C.: Tony Bates Associates Ltd., 2015. Disponibil online: Teaching in a Digital Age.

Bonk, C. J., & Graham, C. R. (Eds.). *The Handbook of Blended Learning: Global Perspectives, Local Designs*. San Francisco: Pfeiffer Publishing, 2006.

Prensky, M. *Digital Natives, Digital Immigrants*. On the Horizon, 2001, 9(5). Disponibil online: Digital Natives, Digital Immigrants.

Studii și rapoarte

European Commission. *Blended Learning in School Education: Guidelines for the Start of the Academic Year 2020/2021*. European Union, 2020. Disponibil online: [Blended Learning in School Education](#).

World Economic Forum. *The Future of Jobs Report 2020*. Geneva: World Economic Forum, 2020. Disponibil online: The Future of Jobs Report 2020.

Articole și resurse online

Edutopia. „Blended Learning: Combining Face-to-Face and Online Education”. Disponibil online: Blended Learning.

Khan Academy. „Using Technology to Enhance Traditional Education”. Disponibil online: [Using Technology](#).

Resurse pentru predarea limbilor străine

Thrush, Emily. "Blended Learning in Language Teaching: An Evolutionary Perspective". TESOL Journal, 2019. Disponibil online: TESOL Journal.

Reinders, Hayo, and Darasawang, Pornapit. *Innovation in Language Learning and Teaching: The Case of Blended Learning*. Springer, 2015.

Resurse pentru studiul științelor exacte

Ainsworth, Shaaron, et al. "Simulations that Enhance Science Learning: A Systematic Review". Science Education, 2018. Disponibil online: Science Education.

National Research Council. *Learning Science Through Computer Games and Simulations*. Washington, DC: The National Academies Press, 2011. Disponibil online: Learning Science.

Resurse pentru predarea istoriei și a științelor sociale

Smith, Mark K. "Blended Learning in History Education: An Overview". History Education Research Journal, 2017. Disponibil online: History Education Research Journal.

The British Museum. „Teaching History with Digital Resources: Virtual Visits and Beyond”. Disponibil online: British Museum.

Resurse pentru educarea în arte și creativitate

Anderson, Tom, and Milbrandt, Melody K. *Art for Life: Authentic Instruction in Art*. New York: McGraw-Hill, 2005.

Digital Promise. „The Impact of Technology on Art Education: A Research Review”. Disponibil online: [Digital Promise](#).

Resurse pentru formarea competențelor de programare și tehnologie

Resnick, Mitchel, and Silverman, Brian. "Some Reflections on Designing Construction Kits for Kids". IDC 2005. Disponibil online: IDC 2005.

Vihavainen, Arto, et al. "MOOCs in Programming Education: Experiences and Future Prospects". ITiCSE 2013. Disponibil online: ITiCSE 2013.

ÎNVĂȚAREA PENTRU FIECARE

„ Educația la granița dintre clasic și digital,

Școala Gimnazială „ Bogdan Petriceicu Hașdeu „, Iași

Profesor învățământ primar , Bărbieriu Alina Diana

Unii autori definesc învățarea ca un proces de adaptare a organismului la mediu .Învățarea este răspândită în întreaga lume vie , dar sfera , conținutul , complexitatea , semnificația ei pentru organism depind de treapta de evoluție pe care se află organismele învățării .

Psihologul rus A.N.Leontiev (1903-1979) definește învățarea drept „ procesul dobândirii experienței individuale de comportare „ , aceasta contribuind și la dezvoltarea capacității omului de a crea , de a se evalua și de a se autoforma .Pentru psihologul Robert Gagne , învățarea reprezintă „ acea modificare a dispoziției sau a capacității umane care poate fi menținută și care nu poate fi atribuită procesului de creștere „ (Gagne , 1975 ,p.11) .

Pentru a vorbi despre învățare , trebuie îndeplinite trei condiții : să existe o schimbare în comportament , schimbarea să fie rezultatul experienței , schimbarea trebuie să fie durabilă .

Plasând învățarea în contextul procesului de instruire , psihologii educației ne oferă și un sens restrâns al acestui concept . Ei definesc învățarea drept o activitate sistemică ,dirijată, desfășurată într-un cadru organizat , orientată în direcția asimilării de cunoștințe și a formării structurilor psihice și de personalitate . Învățarea desfășurată într-un sistem instituționalizat poartă numele de învățare școlară .Ea este forma dominantă de activitate în perioada școlarității obligatorii ,iar , pentru cei care continuă cu formele învățământului de profesionalizare , învățarea rămâne activitatea dominantă până la vârste mai înaintate.

Educația copiilor a fost întotdeauna un subiect de mare interes și importanță, evoluând odată cu schimbările societății. În zilele noastre, provocarea cea mai mare o reprezintă găsirea echilibrului perfect între valorile tradiționale și inovațiile tehnologice și pedagogice. În acest articol, vom explora modul în care acest echilibru poate fi atins, analizând diverse aspecte ale educației moderne a copiilor.

Tradiția în educație: fundamentul stabil

Tradiția joacă un rol esențial în educație, oferind un fundament stabil de valori, norme și cunoștințe transmise din generație în generație. Aceasta include respectul pentru autorități, importanța muncii în echipă și a cooperării, precum și dezvoltarea unor valori morale solide. De asemenea, tradiția se reflectă și în metodele de învățământ, cum ar fi predarea frontală, accentul pe memorare și repetiție, și folosirea cărților tipărite ca principală sursă de cunoaștere.

Avantajele tradiției în educație

1. **Stabilitate și Continuitate:** Educația tradițională oferă o structură clară și bine definită, care ajută la menținerea unei continuități în procesul de învățare.
2. **Valori Morale și Sociale:** Prin accentul pus pe respect și disciplină, educația tradițională contribuie la formarea unui caracter puternic și la dezvoltarea unui sens al responsabilității.
3. **Baze solide de cunoaștere:** Tradiția promovează acumularea de cunoștințe fundamentale, esențiale pentru înțelegerea lumii înconjurătoare.

Inovația în educație: pasul spre viitor

Pe de altă parte, inovația în educație este crucială pentru a ține pasul cu schimbările rapide ale lumii moderne. Aceasta include utilizarea tehnologiei în procesul de învățare, metode pedagogice interactive și personalizate, și o abordare mai flexibilă a curriculumului. Inovația în educație permite adaptarea la nevoile și interesele individuale ale fiecărui copil, promovând în același timp creativitatea și gândirea critică.

Beneficiile inovației în educație

1. **Personalizarea învățării:** Tehnologia și metodele inovatoare permit adaptarea educației la stilurile și ritmurile de învățare ale fiecărui copil.
2. **Dezvoltarea competențelor pentru secolul XXI:** Învățarea bazată pe inovație pregătește elevii pentru provocările și oportunitățile erei digitale.
3. **Stimularea creativității și gândirii critice:** Metodele interactive și tehnologia stimulează curiozitatea și încurajează o abordare mai profundă și analitică a cunoașterii.

Integrarea tradiției și inovației: o abordare echilibrată

Pentru a atinge echilibrul ideal în educația copiilor, este esențial să integrăm elemente atât din tradiție, cât și din inovație. Aceasta înseamnă a menține anumite aspecte ale educației tradiționale, precum structura și valorile, în timp ce îmbrățișăm tehnologia și metodele pedagogice moderne pentru a spori experiența educațională.

Strategii pentru integrarea tradiției și inovației

1. **Combinarea tehnologiei cu metodele tradiționale:** Folosirea tehnologiei în sala de clasă nu trebuie să înlocuiască complet metodele tradiționale, ci să le completeze. De exemplu, tabletele pot fi folosite alături de cărți tipărite.
2. **Dezvoltarea unui curriculum flexibil:** Integrarea subiectelor tradiționale cu proiecte creative și lecții bazate pe tehnologie poate crea un curriculum mai bogat și mai atractiv.
3. **Promovarea valorilor tradiționale într-un context modern:** Respectul, disciplina și cooperarea pot fi încurajate prin activități de grup și proiecte care utilizează tehnologia. Provocările echilibrării tradiției și inovației

Deși integrarea tradiției cu inovația în educație este esențială, aceasta vine și cu anumite provocări. Una dintre cele mai mari dificultăți este rezistența la schimbare, atât din partea cadrelor didactice, cât și a părinților. De asemenea, există o nevoie constantă de actualizare a cunoștințelor și competențelor profesorilor pentru a putea utiliza eficient noile tehnologii și metode pedagogice.

Abordarea provocărilor

1. Formare continuă a profesorilor: Cadrele didactice ar trebui să aibă acces la cursuri de formare profesională care să le permită să țină pasul cu noile tendințe în educație.
2. Implicarea părinților: Comunicarea eficientă cu părinții și implicarea lor în procesul educațional poate ajuta la depășirea rezistenței la schimbare.
3. Investiții în resurse și infrastructură: Asigurarea accesului la tehnologie și resurse educaționale moderne este esențială pentru o educație echilibrată.

Multe școli și sisteme educaționale din întreaga lume au reușit să găsească un echilibru între tradiție și inovație, oferind modele de succes care pot fi adaptate și implementate în alte contexte. Aceste exemple includ programe care combină învățarea bazată pe proiecte cu lecții tradiționale, utilizarea tehnologiei în mod creativ pentru a sprijini învățarea, și abordări pedagogice care promovează atât competențele digitale, cât și dezvoltarea personală.

Metodele educaționale tradiționale nu trebuie înlocuite, ci perfecționate. Vor exista în continuare cursurile tradiționale împreună cu instrumentele și tehnologia digitală, dar materialele de curs ar trebui să reprezinte un supliment al activităților. Astfel, orele sunt mai eficiente, punându-se accent pe dezvoltarea materiei prin discuții și angajarea în activități care au la bază comunicarea și cooperarea între elevi. Vorbind despre implementarea educației digitale în mediul învățământului avem impresia că aceasta ar însemna excluderea celei tradiționale, însă cu toate avantajele ei, educația digitală nu ar supraviețui fără cea tradițională, deoarece un calculator, telefon, tabletă niciodată nu ar putea înlocui sfatul sau îndrumarea unui profesor; nimic nu se poate compara cu mirosul unei cărți noi de pe raftul librăriei sau filele vechi și îngălbenite ale unei cărți vechi din care au învățat mai multe generații.

Bibliografie:

1. COJOCARU, VENERA MIHAELA- Educația pentru schimbare și creativitate , Ed. Didactică și Pedagogică, București 2003, 312 p.
2. GAGNE , R., 1975- Condițiile învățării , Ed. Didactică și Pedagogică, București
3. OPREA, CRENGUȚA- LĂCRIMIOARA- Strategii didactice interactive, Ed. Didactică și Pedagogică, București, 2006, 49 p.

Provocări în educație

Prof. Barbu Anca-Maria

Se vorbește din ce în ce mai mult despre atitudini față de domeniile majore ale vieții: carieră, familie, sănătate, timp liber. Media abordează tot mai frecvent aspecte legate de sănătate, adicții, riscuri, responsabilitate individuală.

Toate campaniile sociale și mesajele unor programe educaționale ce vizează informarea pentru a preveni consecințele unor comportamente de risc nu asigură schimbarea dorită. De multe ori ne întrebăm de ce oamenii informați nu țin cont de informația care le este dată și acest lucru este evident, mai ales, când ne referim la adolescenți și tineri. Rațiunea acestei rezistențe la formarea unor comportamente sănătoase rezidă în structura unei atitudini. Orice atitudine are trei componente: una cognitivă (vizează cunoștințe), o alta afectivă (cum simțim, ce trăire avem față de acea informație) și una comportamentală (actul propriu-zis de a face ceva, comportamentul manifest). Componenta executivă, comportamentală, presupune un mod de autoreglare a subiectului, deseori fiind necesare eforturi voluntare importante. Este posibil ca această componentă să nu fie în aceeași măsură dezvoltată ca și cea cognitivă și să rămână în urmă ca intensitate și eficiență și, deci, să nu se poată finaliza.

Chiar dacă este asigurată componenta cognitivă, adolescenții fac ce nu trebuie pentru că există o contradicție, o nepotrivire între ceea ce știu și ceea ce simt. Cu alte cuvinte, știu că nu e bine, cunosc riscurile, dar le place, sunt atrași, sunt curioși, vor să încerce măcar o dată.

Procesele afective sunt trăiri subiective care reflectă relațiile omului cu lumea înconjurătoare, măsura în care necesitățile lui interne sunt sau nu satisfăcute. În dicționarul LAROUSSE, emoția este definită ca o reacție afectivă de intensitate moderată și de durată relativ scurtă, cu o tonalitate plăcută sau neplăcută, însoțită adesea de modificări în activitățile organismului. Emoțiile ocupă un loc fundamental în psihologie, deoarece sunt într-o interdependență permanentă cu starea de spirit, personalitatea și motivația persoanei. Emoția depinde nu numai de natura agentului emoțional, cât mai ales de individ, de starea sa actuală fizică și mentală, de experiențele anterioare, de istoria sa personală.

Una dintre emoțiile de bază frecvent trăite este furia. Aceasta apare când omul se simte constrâns sau forțat să se supună unei situații cu care nu este de acord sau care îl împiedică să facă ceea ce dorește. La copii și tineri, furia poate fi provocată sau întreținută de calitatea relației cu adulții, în special de modul în care adulții își manifestă autoritatea sau răspund nevoilor lor fizice sau emoționale. Mulți copii sunt furioși pentru că nevoile lor emoționale nu sunt satisfăcute – ei nu se simt iubiți sau importanți, chiar dacă părinții lor au cele mai bune intenții față de ei. În general, există două modalități de raportare a copiilor la autoritate: 75% se opun și încearcă să facă lucrurile cum doresc ei; 25% se supun, în aparență, și fac tot ce pot ca să mențină pacea, încercând să fie plăcuți și ținând mânia în ei.

Furia reprimată în mod constant poate fi una dintre cauzele majore ale consumului de droguri, deoarece mânia unui copil este îndreptată împotriva persoanelor care reprezintă autoritatea, iar a lua droguri încalcă autoritatea acestora; în plus, drogurile atenuează durerea emoțională neexteriorizată pe care o simte copilul. De aceea, copiii trebuie ajutați să își exprime emoțiile negative într-un mod sănătos, prin exersarea comunicării deschise (ce simt, de ce simt, cum aș prefera să fie lucrurile, ce așteptări am) și găsirea unei soluții pentru problema care a declanșat mânia. Adulții care îi învață pe copii să-și exprime într-un mod corect dezacordul sau mânia nu sunt indulgenți, ci creează contextul dezvoltării sănătoase a adolescenților.

În cadrul activității P.R.O.M.I.T. desfășurată în parteneriat cu Asociația Preventis și care se înscrie în campania de prevenire a consumului de alcool, droguri și alte substanțe psihoactive, elevii au conștientizat factorii de risc și au consolidat factorii de protecție față de consumul și dependența de substanțe. În acest context, adolescenții au primit informații despre efectele negative pe care consumul de droguri le are asupra organismului, dezvoltării lor, dar și asupra viitorului, cu accent pe riscul implicării în calitate de victime sau chiar de autori, în diferite fapte ilegale. De asemenea, au fost informați că pot obține ajutor gratuit, în condiții de confidențialitate, pentru a renunța la consumul de alcool, tutun sau droguri de la voluntarii Asociației Preventis. Recomandări: 1. Fii atent la alegerea cercului de prieteni. Nu ezita să-ți schimbi anturajul când constăți că acesta are preocupări infracționale. 2. Nu ceda tentației de a încerca drogurile – și prima încercare comportă un risc. 3. Fii puternic, responsabil și refuză unele propuneri ale amicilor tăi dacă acestea au caracter imoral sau ilicit. 4. Caută alternative sănătoase de petrecere a timpului liber, care să îți ofere satisfacții: muzica, sportul, drumețiile sau activitățile de voluntariat. 5. Este posibil să ai unele probleme în familie, la școală sau în relație; drogurile și alcoolul nu reprezintă niciodată o soluție, ci doar o problemă în plus. La finalul activității, pentru fiecare literă din cuvântul PROMIT, elevii au identificat și au notat exemple de situații de învățare: P–prieteni și oameni dragi care vă susțin și vă ajută; R-activități care vă relaxează; O-oportunități prin care să creșteți și să vă dezvoltați potențialul și abilitățile (de exemplu: cursuri, călătorii, discuții cu specialiști din diferite domenii); M-activități sportive și de mișcare care vă plac (de exemplu: drumeții, plimbare cu bicicleta, învățarea unui joc sportiv nou); I-implicare sau ce puteți face pentru alții (de exemplu: voluntariat, sprijin consecvent pentru bunici sau pentru un vecin în vârstă); T-soluții pentru „a trece peste”, adică de depășire a dificultăților și de rezolvare a situațiilor problematice (de exemplu: mobilizarea tuturor resurselor, formularea mai multor ipoteze pentru a elabora un model rezolutiv optim, consiliere psihopedagogică).

Intr-o altă activitate desfășurată în parteneriat cu Asociația eLiberare, elevii au conștientizat factorii de risc și condițiile de prevenire a traficului de persoane și a exploatării sexuale și prin muncă a copiilor. Activitatea a vizat informarea elevilor cu privire la fenomenul traficului de persoane și a exploatării copiilor, conștientizarea efectelor acestui fenomen, precum și motivarea în scopul implicării active în luarea de atitudine în fața traficului de persoane și a exploatării copiilor. Au fost realizate prezentări Power-Point, pliante cu mesaje sugestive pe această temă, s-au vizionat filme cu caracter educativ-resurse eLiberare.

Adolescența este o perioadă plină de frământări, caracterizată prin nevoia de afirmare, graba de a gusta viața, curiozitatea față de necunoscut, atracția către risc. În plus, lumea, așa cum arată ea în prezent, demonstrează mari imperfecțiuni: relativismul normelor și erodarea ideii de majoritate, centrarea pe realități alternative, importanța toleranței, fără a defini intolerabilul, centrarea pe sine și indiferența față de altul, evaluarea pozitivă a expresivității vestimentare și legate de folosirea corpului pentru afirmare și auto-exprimare.

Datoria profesorilor este de a-i pune pe elevi să stea pe gânduri atunci când ar putea să aleagă comportamente de risc, pentru că viața trebuie păzită de consecințele negative și adesea ireversibile ale acestor comportamente. Numai prin comunicare se poate realiza acest lucru, prin deschidere către lumea adolescenților și a frământărilor pe care ei le trăiesc.

Bibliografie:

Popescu, Adina; Ghidul adolescentului; editura PUNCT, București, 2005

<https://preventis.ro/relatiile-de-codependenta/>

<https://preventis.ro/mentoratul-brave/mentorat-informeaza-te/>

<https://www.eliberare.com/>

Necesitatea îmbinării învățământului tradițional cu învățământul digital

Prof. Barbu Elena -Grădinița nr. 252, București

Calitatea educației reprezintă baza devenirii umane, într-o lume morală, civilizată și plină de respect față de copii.

Esențial este ca noi, educatorii, să avem o atitudine pozitivă față de diferitele dimensiuni ale schimbării, să fim abilitați să folosim diferite instrumente metodologice care să ne permită efectuarea ”pasului înainte” pe care societatea ni-l cere. Învățământul are nevoie de schimbare și de adaptare la meseriile viitorului, iar schimbarea trebuie să înceapă acum, cu schimbarea mentalității noastre. Profesorii trebuie să descopere metodele și instrumentele concrete prin care își pot schimba în mod pozitiv stilul de predare și modul de a relaționa cu copiii.

Competența digitală este considerată a fi esențială pentru educație, pentru viața profesională și participarea activă în societate. În ceea ce privește învățământul preuniversitar, este foarte important să înțelegem această competență digitală și să o cultivăm.

Competența digitală este una dintre cele opt competențe cheie, concretizându-se în utilizarea cu încredere, dar și în mod critic a întregii tehnologii informaționale și a comunicațiilor pentru informare, comunicare și soluționare a problemelor în toate domeniile vieții.

Tehnologia este parte a vieții, iar copiii sunt atrași în mod deosebit de mediul digital datorită dinamicii și a interactivității. Cu toate acestea, utilizarea excesivă a computerului nu-I ajută pe cei mici să-și dezvolte abilități de viață reale, de aceea este necesar ca părinții și profesorii să-I ghideze cu multă atenție.

Educația preșcolară se află într-o etapă de tranziție, în care tradiționalul și digitalul se împletesc în procesul de învățare al copiilor. Ambele abordări au beneficiile și dezavantajele lor, iar fiecare are rolul său în dezvoltarea copiilor.

Educația tradițională preșcolară se bazează pe interacțiunea directă între copii și educatori, folosind materiale didactice tradiționale, precum cărți, jocuri și activități practice. Această metodă de învățare promovează socializarea, comunicarea, colaborarea și dezvoltarea abilităților motorii fine.

Educația digitală aduce în clasă noi tehnologii și resurse online, care pot îmbunătăți și diversifica procesul de învățare. Copiii pot folosi tablete sau calculatorul pentru a accesa aplicații educative, jocuri interactive și materiale multimedia, care să îi ajute să își dezvolte creativitatea, gândirea critică și abilitățile digitale. Educația digitală la preșcolari poate aduce numeroase beneficii, dar este important ca părinții și educatorii să monitorizeze și să gestioneze cu atenție utilizarea dispozitivelor digitale pentru a evita eventualele efecte negative și riscuri asociate.

Sarcina educației și formării bazate pe noile tehnologii ale informației și comunicării nu este de a demonstra că are rezultate imediate într-o întrecere cu alte tipuri de sisteme educaționale, ci de a substitui o parte din structurile actuale cu un nou spectru de performanțe, în întâmpinarea schimbărilor inerente ce au loc în cultură și civilizație.

Dincolo de teoriile psihopedagogice, instruirea asistată de computer schimbă atitudinea copilului, dar și a educatorului față de învățare, copilul devine centrul demersului de învățare, rolul lui este activ pentru că el își construiește cunoașterea, educatorul mijlocește învățarea completând experiența sa personală cu ceea ce îi oferă e-learning și softurile educaționale incluse.

Aspectul formativ prevalează asupra celui informativ, scopul principal nu constă în stocarea unui număr mare de informații în mintea copilului, ci în formarea unei gândiri științifice, capabilă să sesizeze desfășurarea fenomenelor, să le descopere cauzele, să fie în stare de a-și însuși ulterior cunoștințe noi, chiar într-o viziune interpretativă nouă. Astfel, această formă de învățare este bazată nu doar pe o descoperire autonomă de noi cunoștințe, ci și pe abordări interactive prin intermediul situațiilor problemă. Programele de instruire oferite pe această cale necesită intervenția copilului, prin comenzi specifice, pentru a se realiza și, fapt semnificativ, capacitatea computerului de a oferi o nouă informație drept replică la răspunsul utilizatorului. Parcurgerea acestor programe de instruire presupune un dialog continuu între copil și calculator.

Chiar dacă pentru un preșcolar cele mai benefice experiențe sunt cele directe cu obiectele și fenomenele lumii înconjurătoare, folosind câți mai mulți analizatori, mai ales experiențele din natură, se constată că folosind calculatorul ei își dezvoltă un alt stil cognitiv care se pare este la fel de eficient ca învățarea prin contactul direct cu lumea înconjurătoare, pentru că îl îndreaptă spre independență, îi dezvoltă creativitatea tehnică, cultura vizuală, îl introduce într-un climat de autodepășire, de competitivitate punându-l în situația de a învăța prin efort propriu.

Combinarea dintre digital și tradițional în educația preșcolară poate fi benefică pentru copii, oferindu-le o gamă largă de experiențe de învățare și stimulându-le diverse activități.

În concluzie, atât educația preșcolară tradițională, cât și cea digitală au rolul lor în dezvoltarea armonioasă a copiilor. Important este ca educatorii să găsească un echilibru între cele două metode pentru a oferi copiilor o experiență educativă completă și diversificată.

Bibliografie

- Teșu, Ioan, *Educația de la tradițional la digital*, Editura Sophia, 2023
Bocoș, M. Catalano, H., Avram, I., Someșan, E. (coord) *Pedagogia învățământului prescolar. Instrumente didactice*, Paralela 45, Pitești, 2009
Cerghit, Ioan, *Sisteme de instruire alternative și complementere*, Editura Polirom, Iași, 2008

„Educația la granița dintre clasic și digital”

Generația de elevi din zilele noastre este una mult mai activă, mai interesată și mai dornică de a avea acces rapid la informații, iar școala tradițională nu mai asigură această cerință în totalitate. În acest moment intervine tehnologia însoțită de avantajele sale remarcabile, inclusiv în domeniul învățământului preuniversitar.

Educația online are atuurile sale – este mai avansată, are capacitatea să suscite interesul elevilor, le dă posibilitatea să se pregătească pentru o profesie pe piața muncii – aceasta fiind continuu actualizată cu ultimele progrese în știință, tehnologie, cultură, turism, economie, transporturi, dar și alte domenii.

Elevii de azi caută informații pe intermediul tehnologiei digitale pentru că nu totul este explicabil în mod satisfăcător pentru ei în manualele pe care le au la dispoziție.

Evident că, în afară de școala online, elevii, dar și profesorii își pot îmbunătăți cunoștințele prin Google, Wikipedia și YouTube – care conțin cele mai actuale informații despre domeniul de interes – economie, turism, hotelărie etc., lecții filmulețe cu aplicații, exerciții, experimente. Mare parte din site-urile online reputeate sunt actualizate permanent, oferă noi perspective, aspecte pe care manualele tradiționale nu îl pot face atât de activ.

Educația digitală trece dincolo metodele de predare clasice, este mai flexibilă și se potrivește cerințelor specifice pe care le au elevii.

Rolul educației digitale nu a fost unul central pentru sistemul de învățământ românesc. Digitalizarea învățământului românesc a devenit o necesitate mai cu seamă în timpul pandemiei Covid 19, când nevoia elevilor de a avea acces la educația online s-a transformat într-o prioritate. Pe de altă parte, s-au situat profesorii, care au dorit să presteze un act didactic de calitate.

În afară de echipamentele necesare, conexiunea la internet și profesori dornici să își exercite în mod optim profesia, elevii au nevoie și de cunoștințe digitale. Competențele digitale, care parte din cele 8 competențe fundamentale pentru învățarea de-a lungul vieții, se referă la alfabetizarea digitală, comunicare, creare de conținut digital, siguranța și modul în care soluționăm problemele.

Se poate spune că educația digitală reprezintă o modalitate inovatoare prin care tehnologiile moderne și instrumentele digitale sunt integrate astfel încât să completeze procesul de predare-învățare-evaluare. Practic, mediul didactic clasic, tradițional – manual, tabla și creta – s-au transformat într-un ecran colorat: laptop, tablă inteligentă cu numeroase fișiere, imagini și video-uri educative, determină elevii să poată acumuleze mai facil și mai eficient informațiile, contribuind și la creșterea interesului acestora pentru anumite module, domenii. Educația digitală a adus în prim-planul procesului didactic o serie de platforme educaționale ușor de accesat și utilizat, cu funcții multiple, aplicații, jocuri, posibilitatea desfășurării unor concursuri on-line, desfășurarea activităților firmelor de exercițiu într-un mod mult mai interesant, catalog electronic etc.

Dacă până să înceapă criza sanitară, alfabetizarea digitală în România nu era privită decât ca o anumită opțiune, actualmente, aceasta s-a transformat într-o componentă principală pentru sistemul de învățământ și nu numai.

Dintre cauzele pentru care educația digitală din România este sub media europeană se află:

- slaba dotare cu echipamente performante a școlilor;
- insuficiența profesorilor sau a specialiștilor în domeniul digital în școli;

- platforme educaționale insuficiente;
- lipsa conexiunii la internet în anumite zone.

Principalele avantaje ale educației digitale se pot număra:

- procesul de învățare devine mai eficient în timp;
- acces rapid și facil la informațiile dorite;
- permite mai ușor incluziunea elevilor cu cerințe educaționale speciale în învățământul de masă;
- accesul la materiale digitale interesante, pentru a face lecțiile mai interactive și captivante;
- profesorii au posibilitatea de a personaliza procesul didactic în funcție de particularitățile individuale ale elevilor;

Derularea procesului didactic exclusiv on-line oferă și unele dezavantaje:

- inexistența interacțiunii fizice și repercursiunile acesteia – izolare socială, de exemplu;
- denaturarea abilităților de comunicare;
- anumite module de specialitate sau domenii nu pot fi susținute exclusiv online.

Educația clasică, tradițională este cea care a construit educația și învățarea de-a lungul timpului, dar în prezent aceasta nu este suficientă pentru o dezvoltare complexă și actuală a elevilor. Astfel că, în ajutorul ei, intervine educația digitală care dispune de un bagaj vast de cunoștințe care să fie la dispoziția elevilor, profesorilor, dar și a părinților.

Includerea sistemului educațional digital în programele de învățământ este act necesar, care să fie combinat cu cel tradițional astfel încât să se obțină o educație completă și complexă.

Învățarea digitală are un rol fundamental în educație prin faptul că trezește interesul elevilor de a învăța pentru a-și atinge obiectivele personale și profesionale stabile.

Instrumentele digitale și tehnologia contribuie la dezvoltarea abilităților de învățare a elevilor, ei devenind capabili să identifice ceea ce au nevoie pentru a învăța, găsesc și utilizează resursele online și utilizează informațiile în mod util.

La această oră, în mediul on-line, găsim toate informațiile de care avem nevoie, inclusiv cursuri/lecții care susțin educația tradițională, de la ce mai performanți profesori.

Educația digitală îi motivează pe elevi, devenind mai responsabili, dar și pe profesori, deopotrivă.

Realitatea a demonstrat că învățarea digitală este mult mai interactivă, mai atractivă, mai facil de reținut și asimilat decât manualele voluminoase, astfel că digitalizarea reprezintă un context optim, care oferă o perspectivă mai largă și activități mult mai interesante în raport cu metodele clasice de învățământ, de altfel, foarte multe publicații, cărți sau manuale se regăsesc în format pdf pe internet. În altă ordine de idei, sunt informații pe internet care sunt false, neactualizate, depășite și neconforme; acest lucru nu se va întâmpla la o carte vreodată. Din acest motiv, este recomandat ca, alături de elevii care caută informația din internet, să fie un profesor care să îi îndrume referitoare la realismul și veridicitatea surselor de informare. Instrumentele și tehnologiile digitale educaționale, cum ar fi platformele sociale, îi ajută pe profesori să creeze și să managerieze grupuri de lucru, clase sau grupe de elevi. Metodele educaționale tradiționale nu trebuie excluse, ci acestea este necesar a fi perfecționate.

Se vor desfășura în continuare ore/lecții/cursuri tradiționale combinate cu instrumente și tehnologie digitală, iar materialele pentru lecții ar trebui să constituie un supliment al activităților didactice. În acest mod, lecțiile sunt mai eficiente, punându-se accent pe dezvoltarea conținuturilor prin discuții, dezbateri și implicarea în activități care se sprijină pe comunicarea și colaborarea între elevi/grupe de elevi. Pentru învățământul profesional și tehnic aceste aspecte reprezintă un mare avantaj, mai ales pentru orele de laborator tehnologic.

Învățarea clasică, tradițională combinată cu educația digitală devine din ce în ce mai utilizată în mediul învățământului preuniversitar, ambele aducând un plus valoare dacă se întrepătrund în scopul derulării unui optim demers didactic, iar schimbarea și trecerea exclusiv la educația digitală ar fi mai facil de asimilat, mai ales de către profesori, care au fost formați de-a lungul carierei, în maniera tradițională. Abordarea mixtă – educație online și educație tradițională – oferă interacțiune umană, predarea se poate realiza tradițional, iar temele și proiectele se realizează de regulă online.

De asemenea, procesul de digitalizare a educației este unul de lungă durată.

De aceea, este recomandat să alegem tehnologia în educație, să utilizăm tot mai mult avantajele pe care aceasta le oferă și să avem puterea de a ne adaptăm ușor pentru a obține progres în demersul didactic.

Bibliografie

1. https://irek.ase.md/xmlui/bitstream/handle/1234567890/943/Ilovan_A_SIMPOZION_19-20_iunie_2020.pdf?sequence=1&isAllowed=y
2. <https://www.logiscool.com/ro/blog/2020-08/educatie-alfabetizare-digitala>
3. <https://ro.linkedin.com/pulse/cum-s%C4%83-combini-digitalul-cu-educa%C8%9Bia-tradi%C8%9Bional%C4%83-mai>

Les cas du nom dans la langue roumaine

Cette thèse s'adresse à tous ceux qui souhaitent approfondir le système grammatical de la langue roumaine et notamment les cas du nom.

Le thème choisi "Les cas du nom" est motivé par le fait qu'aux questions controversées sont présentées des commentaires sur les différents points de vue afin que mon opinion ne semble pas comme une donnée et suit naturellement de l'analyse effectuée.

Le cadre théorique de la recherche est fondée sur une analyse approfondie qui décrit les cas du noms, les catégories grammaticales de genre et de nombre, traite la question des cas dans la langue roumaine, l'histoire de la catégorie du cas et en même temps réalise une étude de cas visant à divulguer certaines erreurs et confusions qui se confrontent avec les solutions traditionnelles.

Le but principal de cette thèse est d'une part la mise à jour des données sur les cas du nom, obtenues par l'enregistrement et l'analyse des changements linguistiques qui se produisent, c'est-à-dire les innovations récentes, et d'autre part, l'utilisation des solutions et des résultats obtenus en ce qui concerne la question des cas par l'entremise des certaines recherches réalisées par des auteurs connus.

La thèse est divisée en quatre chapitres qui traitent la question des cas du nom, en analysant les théories de catégories grammaticales et l'histoire de la catégorie du cas et à la fin, présentant une étude de cas.

Le premier chapitre débat la définition de la catégorie grammatical, en démontrant que cela suppose une opposition qui implique au moins deux pôles, différenciés constamment par des éléments de forme. Les marqueurs formels sont ceux qui réalisent la grammaticalisation de l'opposition.

Le deuxième chapitre se rapporte aux références sur l'histoire de la catégorie du cas, par l'entremise d'une synthèse qui concerne la conservation partielle de la variation casuelle et en même temps l'évolution casuelle, présentant alternativement chaque cas avec ses particularités.

Le troisième chapitre traite la question des cas dans la langue roumaine actuelle, par l'entremise des observations théoriques et personnelles pour chaque cas. Il commence par la définition de la catégorie du cas comme une catégorie dans laquelle les noms sont mis en relation avec les éléments d'autres parties du discours, en particulier les verbes, les adverbes et les adjectifs, mais aussi avec d'autres noms.

Le quatrième chapitre représente l'étude de cas par l'entremise duquel je me suis proposée d'exposer des conclusions et d'erreurs des noms, en analysant les questions de la grammaire élémentaire, en numérotant le matériel des trois thèmes abordés avec des chiffres arabes d'1 à 3.

Le but de l'étude de cas n'est pas une présentation des conclusions elles-mêmes, mais l'essai de les éliminer et de formuler des distinctions.

Le thèse lui-même devrait conduire à la réalisation d'un degré élevé de précision et de sécurité dans l'analyse grammaticale.

La description de la catégorie du cas du point de vue formel et fonctionnel, mais aussi évolutif, a souligné la complexité des problèmes qu'il entraîne, mais aussi son importance dans la configuration entière de la grammaire, étant donné qu'il détermine le fonctionnement de l'entier group nominal.

J'ai pris en compte la manière dont la grammaire traditionnelle a abordé des questions importantes, mais à chaque fois j'ai utilisé la recherche de la grammaire actuelle, les deux méthodes de recherche menant à des résultats qui, dans la plupart des cas, se complètent, en aidant à leur clarification.

Clasic și digital în educația contemporană

Adriana Bârjovanu
Colegiul Național Pedagogic "Ștefan cel Mare,, Bacău

"Tehnologia este doar un instrument. În ceea ce privește încurajarea copiilor să învețe, profesorul este cel mai important."

- Bill Gates

Putem să definim educația digitală cât mai simplu, ca fiind o modalitate inovatoare prin care tehnologiile moderne și instrumentele digitale sunt astfel integrate pentru a sprijini procesul de predare și învățare. Concret, manualul și clasică tablă neagră au fost transformate într-un ecran colorat inundat de numeroase fișiere, imagini și videoclipuri mai mult sau mai puțin educative, astfel încât educabilii să poată asimila mai simplu, mai ușor și mai rapid informațiile.

Cu toate atracțiile și culorile sale, educația digitală nu poate să înlocuiască pe deplin metodele clasice de învățare, ci vine doar în sprijinul tinerilor dornici să exploreze și să asimileze informații noi prin diverse metode și cursuri practice, cu exerciții aplicate.

În ziua de azi, tehnologiile informației și comunicațiilor determină o avalanșă de provocări și oportunități bazate pe tehnologia Internet, valabile pentru toate categoriile sociale și profesionale. Zilnic, milioane de persoane vizitează pagini web, citesc și scriu e-mailuri tranzacționează oferte sau pur și simplu interacționează prin mediile de socializare.

Comunicarea virtuală ca formă de exprimare a realității virtuale este produsul noilor tehnici de comunicare din lumea electronică și informațională constituind o nouă formă a existenței umane, reprezentând una din cele mai revoluționare și fascinante provocări pentru societatea umană.

Comunicarea virtuală se reprezintă ca produsul societății contemporane, al societății informaționale și electronice. Este acea comunicare generată de Internet, de lumea virtualității, o lume înțeleasă de unii ca un spațiu ireali, iar de alții ca spațiu al unei lumi paralele, însă artificială.

Larga utilizare a acestui tip de comunicare modernă reprezintă unul din factorii utilizării comunicării mediate de calculator, al modificărilor înregistrate în spațiul educațional atât ca subiect al socializării, cât și ca mijloc de învățare.

Din acest punct de vedere comunicarea virtuală ocupă un loc important în domeniul educației, utilizând pentru instruire platformele educaționale (Moodle e-learning, AEL – Advanced Elearning, iTeach etc.). În ultimul timp, instruirea prin intermediul noilor tehnologii a devenit prioritară, parțial accesibilă și foarte eficientă.

Posibilitatea de a completa prin exemple video materialul teoretic predat elevilor confirmă avantajul și necesitatea susținerii TIC în educație. Skype-ul, messenger-ul, whatsapp-ul, e-mail-ul etc. sunt mijloacele foarte des utilizate pentru informare, transmiterea referatelor, lucrărilor de laborator ori anunțurilor.

Comunicarea virtuală ori digitală este convenabilă și beneficiază de anumite avantaje din care se pot menționa: – rapiditatea digitală; – simplitatea în expunerea limbajului; – nelimitarea geografică; – accesibilitatea informativă în diferite domenii; – intensificarea comunicării între persoanele care se cunosc în viața cotidiană; – alegerea liberă pentru întreținerea sau încetarea comunicării virtuale cu anumite persoane. Printre dezavantajele comunicării virtuale putem evidenția următoarele aspecte: – lipsa încrederii în persoana cu care are loc comunicarea; – necunoașterea identității interlocutorului; – imposibilitatea de a sesiza sinceritatea și onestitatea interlocutorului; – neputința în perceperea mesajelor nonverbale și gesturilor; – prezența unor iluzii referitoare la aprecierea celuilalt.

Între tehnologiile de astăzi și educație există o relație strânsă de determinare. Educația a absorbit toate progresele tehnice, putând determina o cheie spre succesul. Noile tehnologii își manifestă funcția educațională pe două direcții: pe de o parte ele facilitează și ajută educația dacă sunt integrate corect și cu atenție în practicile educaționale, iar de cealaltă parte, generează nevoia de noi competențe, noi abilități, atitudini și comportamente, ce urmează să fie dezvoltate de instituțiile de învățământ atât în rândul cadrelor didactice, cât și în rândul elevilor.

Relația dintre educație și tehnologia actuală este o relație dinamică, ce include o lume virtuală care construiește un cadru referențial nou pentru învățare și instruire. Desigur că acest context nu exclude conținuturile clasice, multe dintre acestea fiind „dublate” de variante virtuale. Ambele variante conduc la diferite tipuri de reprezentări sau de experiențe cu conotație formativă care se completează dar se și stimulează reciproc.

Informatizarea societății, în general, și în sistemul de educație, în particular, determină pătrunderea calculatorului în instituțiile de învățământ. Calculatorul pe lângă activitățile administrare și gestiune, poate fi folosit în școală și pentru activități de predare-învățare-evaluare; și cercetare, calculatorul constituind mijlocul de învățământ cel mai nou și mai complex. El, calculatorul devine o resursă valoroasă, care generează o serie de avantaje :

- posibilitatea furnizării unor informații de calitate, în baza unor programe elaborate de echipe multidisciplinare;
- posibilitatea de a dirija învățarea unui număr mare de elevi, acordându-le o asistență pedagogică de calitate;
- posibilitatea individualizării învățării prin respectarea ritmului de lucru și a nivelului de pregătire al fiecărui elev;
- posibilitatea realizării unui învățământ „la distanță” pentru diferite categorii de elevi.

Utilizarea noilor mijloace de comunicare și informare, a noilor tehnologii în cadrul procesului instructiv-educativ reprezintă o consecință a mutării accentului de la un mediu de învățare centrat pe profesor la unul centrat pe elev. În acest context, profesorul nu mai reprezintă sursa principală de informație, ci devin colaborator al elevilor, iar comunicarea didactică nu se mai bazează pe simpla transmitere a cunoștințelor și a conținutului științific, ci folosește surse de informații alternative. Astfel, comunicarea se bazează pe modelul interactiv și tranzacțional, iar elevii devin actori implicați direct în propria lor educație.

Modelele tradiționale de predare nu satisfac în întregime calitatea proceselor de predare și învățare. Într-un mediu virtual rolul profesorului se modifică :

- de la lector la consultant, la rolul de ghid și furnizor de resurse didactice;
- profesorii devin experți în a pune întrebări, nu numai a da răspunsurile corecte;
- profesorii oferă numai cadrul inițial al activității elevilor, încurajând orientarea personalizată;
- profesorii prezintă subiectele predate din perspective multiple, subliniind direcțiile importante de studiu;
- profesorul devine un membru al grupului de studiu;
- se acordă o mai mare importanță stilurilor de învățare ale elevilor.

Concomitent cu profesorul și rolul elevului suferă modificări față de statutul clasic:

- de la receptori pasivi la edificatori ai propriului bagaj de cunoștințe;
- elevii devin rezolvatori de probleme complexe, nu doar memorizatori de fapte;
- elevii văd subiectele predate din perspective multiple;
- elevii își formulează propriile întrebări pentru care caută răspunsurile adecvate;
- elevii lucrează ca membri ai grupurilor la teme colaborative/cooperative;
- elevii folosesc aceleași instrumente ca și profesioniștii din domeniul studiat;
- elevii devin manageri autonomi, independenți, motivați ai proceselor de învățare;
- elevii discută propriile rezultate;

Cea mai cunoscută formă de învățământ bazată pe tehnologia Internetului și care a cunoscut o dezvoltare demnă de remarcat în ultimii ani este e-learning-ul.

Prin e-learning se înțelege totalitatea situațiilor educaționale în care se utilizează semnificativ mijloacele Tehnologiei Informației și Comunicării (TIC). Termenul a fost preluat din literatura anglo-saxonă, fiind extins de la sensul primar, etimologic, de învățare prin mijloace electronice, și acoperind aria de intersecție a acțiunilor educative cu mijloacele informatice moderne. Computerul și materialele electronice/ multimedia sunt utilizate ca suport în predare, învățare, evaluare sau ca mijloc de comunicare prin intermediul Internetului constituind atât mediul de distribuție al materialelor, cât și canalul de comunicare între actorii implicați.

Utilizarea e-learning-ului, prezintă unele caracteristici ce o deosebesc de celelalte forme de învățământ :

- procesul de predare-învățare se realizează într-o locație virtuală și este orientat către cel instruit;
- resursele educaționale sunt accesibile și distribuite pe Web;
- elevii beneficiază în instruire de direcțiile și orientarea profesorului care planifică activitatea , furnizează resurse auxiliare, comentează temele;
- grupul de elevi participanți, formează pe parcursul cursului, de multe ori și după, o comunitate virtuală datorată relațiilor de interacțiune colaborare;
- mediile de e-learning permit monitorizarea activității elevilor, lucrul pe grupuri, și interacțiuni audio și video.

Acest tip de învățare prezintă o serie de *avantaje* care nu pot fi neglijate în contextul societății contemporane : accesibilitate on-line, flexibilitate, independența geografică, prezentare concisă și selectivă a conținutului educațional, individualizarea procesului de învățare, metode pedagogice diverse, uneori timp redus de studiu, interacțiuni sincrone și asincrone, tehnologii dinamice diverse.

Din categoria *dezavantajelor* se pot enumera : rata mare de abandon a elevilor, necesită experiență în domeniul utilizării calculatoarelor, costuri relativ mari pentru proiectare și întreținere.

În practica curentă, cadrele didactice utilizează o gamă variată de utilitate TIC și platforme de tip e-learning, în funcție de competențele digitale personale, de infrastructura de unității de învățământ și nu în ultimul rând de alcătuirea claselor la care se pretează acest tip de predare.

Ca o concluzie, putem face o comparație între cele două tipuri de educație din punct de vedere al avantajelor :

Educația tradițională

- a reprezentat, de-a lungul timpului, coloana vertebrală a sistemelor educaționale.
- implică predarea în clasă, manuale școlare tipărite, testele scrise și interacțiunea directă între profesori și elevi;
- este apreciată pentru structura și disciplina pe care le oferă;
- și-a dovedit eficiența de-a lungul timpului , elevii dobândind un vast bagaj de cunoștințe și o cultură generală din diverse domenii;
- lipsa instrumentelor digitale nu a constituit un minus în desfășurarea activităților educative;
- contribuie la construirea relațiilor interpersonale puternice între profesori și elevi, precum și între elevi;
- profesorii au oportunitatea de a oferi feedback imediat și de a adapta lecțiile la nevoile individuale ale elevilor;
- promovează abilitățile sociale și dezvoltarea caracterului prin interacțiuni directe, prin socializare

Educația digitală

- se bazează pe utilizarea dispozitivelor electronice, a platformelor online și a aplicațiilor educaționale pentru a facilita procesul de învățare;
- oferă o serie de beneficii, precum accesul la resurse bogate și variate, personalizarea învățării și dezvoltarea abilităților digitale;
- oferă oportunități de învățare flexibile;
- elevii pot avea acces la materialele de învățare oricând și oriunde, ceea ce sporește autonomia învățării;
- permite adaptarea curriculumului la stilurile individuale de învățare ale elevilor, creând astfel un mediu educațional personalizat.

Așadar, digitalizarea este un proces normal, care face parte tot mai mult din viața noastră reală. Abordarea ideală ar consta în găsirea echilibrului și integrarea cu măsură a tehnologiei în educație, recunoscând valoarea atât a metodelor tradiționale, cât și a celor moderne. Nu prezența fizică în spațiul școlar aduce performanța în învățare, ci ambiția, dorința și perseverența copiilor sunt cele care facilitează drumul către succesul academic.

BIBLIOGRAFIE

- Adăscăliței, Adrian, *Instruirea asistată de calculator. Didactică informatică*, Editura Polirom, București, 2007.
- Rotaru, Ileana, *Comunicarea virtuală. Impactul noilor tehnologii informaționale și comunicaționale în spațiul educațional contemporan*, Editura Tritonic, București, 2010
- Tribuna Învățământului. Revista de educație și cultură Nr. 11, Noe. 2020 - *Articol de Anda Anca Rodideal* – profesor consilier școlar/CMBRAE

Educația interculturală – o nouă provocare pentru învățământul preșcolar

Prof. înv. preșc. BÎRSETE LIDIA
Grădinița cu Program Prelungit "Veseliei", Gherla, jud. Cluj

Educația interculturală constituie o opțiune ideologică în societățile democratice și vizează viitorii cetățeni să facă cea mai bună alegere și să se orienteze în contextul schimbărilor intervenite în sistemele de valori. Ea trebuie să devină o constantă a pregătirii cadrelor didactice și să-și pună amprenta asupra programelor școlare și materiilor de învățământ, asupra priorităților educative, asupra criteriilor de evaluare a competențelor și comportamentelor, asupra relațiilor cu părinții și comunitatea, permițând formarea comportamentelor creative în comunicare, cooperare și încredere în cadrul grupului; respect reciproc, toleranța față de opinii diferite.

EDUCAȚIE - Ansamblu de măsuri aplicate în mod sistematic în vederea formării și dezvoltării însușirilor intelectuale, morale și fizice a copiilor în special;

INTER - element de compunere cu sensul „între”

CULTURAL - privitor la cultură, la totalitatea valorilor materiale și spirituale create de societatea omenească de-a lungul istoriei, totalitatea cunoștințelor pe care le are cineva.

Educația interculturală este cea care susține integrarea socială a grupurilor minoritare în mod „pașnic” fără ca acestea să fie nevoite să renunțe la propria identitate. În cadrul culturilor mozaicate de astăzi trebuie să acceptăm ideea că orice grup socio-cultural poate contribui la îmbogățirea vieții comunitare prin schimbul de elemente identitare, prin dialog și implicare a tuturor membrilor comunității multiculturale.

Educația interculturală își propune să pregătească indivizii și societățile pentru o mai atentă deschidere spre dimensiunea culturală a existenței lor. În condițiile sporirii contactelor, interacțiunilor posibile, se pot decela două mari seturi de obiective ale școlii interculturale: - păstrarea și apărarea diversității culturale a populației școlare. Școala, ca instanță de transmitere a valorilor, se va centra pe pluralitatea culturilor pe care mediul multicultural îl presupune. Trebuie evitată instituirea primatului unei culturi asupra altelei. Acest obiectiv presupune două aspecte: pe de o parte, vizează adaptarea educatului la mediul propriu, al regiunii, orașului, culturii sale particulare, cu toate trăsăturile, iar pe de altă parte, acest tip de școală îi propune să asigure adaptarea educatului la mediu în condițiile coexistenței mai multor grupuri culturale. Se cer a fi vizate atât culturile familiale, cât și cele înconjurătoare, ambientale. Trebuie vegheat ca școlala să nu defavorizeze o cultură sau alta în numele unor relativisme explicite.

Educația interculturală trebuie să țină cont de diferitele stiluri de viață, să se adapteze la nevoile și interesele fiecăruia dar să și fie elaborată și configurată pe principiul participării egale a tuturor celor implicați în procesul educativ. În acest scop, trebuie să existe spații în care imigranții și oamenii cu diferite culturi să aibă posibilitatea de a se implica.

Egalitatea diferențelor trebuie să fie baza educației interculturale. Pentru a acorda oportunități și posibilități egale tuturor culturilor, pentru dezvoltarea fiecărei culturi și identități educația interculturală trebuie să respecte diferențele și să promoveze egalitatea. Acest lucru contribuie la depășirea inegalităților sociale.

Programa trebuie să conțină o abordare interculturală, bazată pe valori ca solidaritatea, egalitatea și respectul față de diversitate. Din acest punct de vedere, educația interculturală trebuie să constituie baza luptei împotriva rasismului.

Educația interculturală promovează atitudini tolerante, deschise, de acceptare și înțelegere firească a raportului „eu-celălalt” și a noțiunii de străin, recunoașterea și respectarea diferențelor culturale prin valorificarea pozitivă a relațiilor de egalitate între oameni și nu prin aplicarea polarității superior-inferior. De asemenea presupune promovarea unor politici școlare care să permită egalizarea șanselor în educație și a unor strategii de valorificare a diferențelor culturale pentru a le transforma în resurse pedagogice.

Grădinița este principalul spațiu al învățării pluralității culturale prin prețuirea diversității, a notei distincte aduse de cultura fiecărui actor social participant. Ea trebuie să formeze deprinderea prețuirii valorilor pluriculturale, nu există valori superioare și inferioare, ci există valori specifice care trebuie judecate. În școală este necesară „modelarea” orgoliului etnic al majorității și întărirea încrederii în sine a minorității.

Educația interculturală nu trebuie să se limiteze în mod exclusiv la transmiterea unor conținuturi specifice în cadrul unei discipline particulare, consolidarea abordării sale interdisciplinare este fundamentală; nu poate fi concepută doar pentru mediul școlar, ci și în legătură cu extrașcolarul (familie, grupuri sociale, instituții, comunități, mass-media). Se remarcă și o schimbare a rolului profesorului, care depășește funcția de a comunica modele și programe, acesta trebuind să acorde o mai mare atenție spiritului de inițiativă și creativității, centrarea întregii acțiuni fiind pe elev.

Grădinița are misiunea de a permite fiecărui copil să crească, să-și dezvolte spiritul, corpul și inima, deci inteligența, sensibilitatea, creativitatea; să permită copiilor să învețe să trăiască împreună, unii cu alții, cu persoane diferite, să-și poată ocupa progresiv locul în societate, să poată deveni cetățeni activi.

Interculturalitatea este înainte de orice respectul diferențelor. Cadrele didactice sunt garanții acestor rigori ale spiritului care veghează asupra diferențelor, pentru a învăța, a cunoaște și a înțelege ceea ce ne leagă, ceea ce ne face asemănători, ceea ce ne apropie. Suntem diferiți, dar nu înseamnă că unul este mai bun decât celălalt, cu toții avem un potențial valoric egal. Toți avem o cultură asemănătoare dar în același timp și culturi diferite. Acestea țin de religiile noastre, de grupul nostru etnic, de valorile politice, sociale, de familiile noastre. Unica posibilitate ca oamenii să devină solidari este recunoașterea și estimarea acestor diferențe și similitudini.

Pentru cadrele didactice este esențial să creeze relații pozitive în interacțiunea dintre semeni, să favorizeze dezvoltarea persoanei cât și a relațiilor constructive în grup, pentru a trăi sentimentul propriei identități.

Venind din culturi diferite avem șansa să ne integrăm într-o societate diferită, multiculturală, care favorizează sentimentul de a fi în realitatea cotidiană, o individualitate care nu seamănă cu nimeni și nimic. Didactica contemporană promovează concepte și atitudini educaționale noi, menite să determine forme variate de comunicare, cooperare și colaborare în sprijinul copiilor. Parteneriatul educațional este un astfel de concept care devine tot mai prezent în relațiile de colaborare ce se stabilesc între unități de învățământ, între acestea și diferite segmente ale societății. Inițierea și derularea de activități în parteneriat reprezintă o provocare pentru educatorul de astăzi, necesitând multă creativitate în concepere, dinamism în derulare, responsabilitate în monitorizare, flexibilitate în luarea deciziilor.

Experiența de zi cu zi mă determină să afirm că nouă, cadrelor didactice, ne revine un rol deosebit de important în crearea unei atmosfere prietenoase, plină de respect între copii și între părinți, pentru a se evita unele neînțelegeri sau conflicte interrasiale. Este imperios necesară toleranța, indiferent din ce familie provin copiii clasei din punct de vedere etnic, religios, social, etc. În activitatea mea m-am confruntat cu situații când au venit copii din medii total diferite: familii foarte sărace, familii de religii diferite, copii din medii profesional diferite, cu culturi diferite sau de etnii diferite, situație în care obiectivul meu principal a fost acela de a-i determina pe acești copii să nu simtă sau să simtă cât mai puțin felul provenienței lor, ferindu-i de fenomenul frustrării care ar putea avea repercursiuni asupra personalității în formare a copilului mic.

Ce nu este educația interculturală?

-nu este o educație compensatorie pentru străini sau grupuri minoritare. Nu copiii care aparțin acestor grupuri sunt cei care au probleme, ci instituția școlară are dificultăți de adaptare la diversitatea culturală.

- nu este o nouă disciplină școlară sau o extensie a programelor destinate „predării culturilor”, ci își propune să formeze atitudini pozitive și active față de alte culturi, posibilă sursă de îmbogățire și de trăire a unor experiențe noi.

- nu se confundă cu orele de limba și cultura de origine specifice grupurilor minoritare.

În grădiniță, încă de la vârsta premergătoare școlarității, copiii descoperă treptat diferențele și asemănările intercategoriale:

- la 2-3 ani fac distincția dintre sine și ceilalți, își dezvoltă identitatea de sex, învață culorile și încep să le asocieze culorii pielii;

- la 3 ani observă diferențele rasiale și în perspectivă vor fi influențați de normele sociale;

- la 4-5 ani copiii dau semne de înțelegere asupra diferențelor rasiale existente;

- la 5 ani încep să se identifice cu alții și să se recunoască pe sine ca fiind o parte a grupului;

- între 5 și 7 ani aprecierea adultului îi determină imaginea despre performanțele sale, locului în grup și diferențelor sale față de ceilalți.

Toate acestea se continuă în școală.

Diferențele dintre copii, culturi, stiluri de viață și de învățare, dintre componente, sunt firești, pozitive. De aceea ei nu trebuie forțați să devină copii ale unui model predefinit.

Interculturalitatea este o componentă a realității zilnice din grădiniță. Tot modul de învățare este organizat din perspectivă interculturală, permițând învățarea prin colaborare, comunicare și nicidecum de marginalizare a unor copii. Deschiderea spațiului grădiniței către comunitate și specificul ei, organizarea unor întâlniri, excursii, serbări cu specific intercultural dar nu în detrimentul majorității, urmărește realizarea obiectivelor de egalizare a șanselor în educație.

Este de preferat să răspundem prompt întrebărilor copiilor, dacă ocolim răspunsurile, aceștia vor deduce că ceva nu este bine în ceea ce privește întrebarea sau persoana la care se referă aceasta. Răspunsurile să fie simple, legate de experiența copiilor și nivelul lor de cunoaștere. Diferențele trebuie introduse prin asemănări: toți oamenii râd, plâng, se bucură, numai că există maniere diferite de manifestare.

Trebuie să învățăm să ne respectăm unii pe alții, să comunicăm, să ne tolerăm, să cooperăm cu ceilalți, deoarece doar așa nu vor mai exista diferențe între noi care suntem diferiți, dar totuși egali. Și pentru că toți copiii au drepturi egale la educație, este necesară identificarea, valorificarea și stimularea tuturor capacităților și disponibilităților existente la fiecare, indiferent de etnie, în scopul unei educații eficiente.

BIBLIOGRAFIE:

- Cucoș, Constantin, *Educația. Dimensiuni culturale și interculturale*, Ed. Polirom, Iași, 2000;

- Cucuș, Constantin, *Educația. Iubire, edificare, desăvârșire*, Ed. Polirom, Iași, 2008;
- Hofstede, Geert, *Managementul structurilor multiculturale*, București, Ed. Economică, 1996;
- Malița, Mircea, *Zece mii de culturi, o singură civilizație*, București, Editura Nemira, 1998;

Educația la granița dintre clasic și digital

Importanța educației digitale a fost pusă sub semnul întrebării la noi în țară, în special până să înceapă criza sanitară, Pandemia Covid-19. Digitalizarea învățământului a devenit o necesitate, iar nevoia copiilor de a beneficia de toate condițiile pentru a avea acces la educația online s-a transformat într-o prioritate.

Dincolo de aparatura necesară, conexiunea la internet și niște profesori dornici să îi îndrume, copiii au nevoie și de cunoștințe digitale. Competențele digitale, parte din cele 8 competențe fundamentale pentru învățarea de-a lungul vieții, se referă la alfabetizarea digitală, comunicare, creare de conținut digital, siguranța și modul în care soluționăm problemele.

Educația digitală, reprezintă o modalitate inovatoare prin care tehnologiile moderne și instrumentele digitale sunt integrate astfel încât să sprijine procesul de predare și învățare. Practic, tradiționalul manual și clasică tablă neagră s-au transformat într-un ecran colorat și numeroase fișiere, imagini și video-uri educative, astfel încât copiii și tinerii să poată asimila mai ușor și rapid informațiile.

Chiar dacă educația digitală nu poate înlocui pe deplin metodele clasice de învățare, aceasta vine în sprijinul tinerilor dornici să exploreze și să asimileze informații noi prin diverse metode și cursuri practice, cu exerciții aplicate. Indiferent de contextul social, economic sau politic, educația digitală este mai mult decât o simplă alternativă pentru cei mai pasionați dintre copii, ci mai degrabă o necesitate.

Contextul pandemic nu a făcut decât să evidențieze cât de importantă este educația digitală într-o societate dominată de tehnologie. Dacă până să înceapă criza sanitară, alfabetizarea, era văzută mai degrabă ca o simplă opțiune, în prezent aceasta a devenit o componentă esențială pentru învățământ, dezvoltarea de noi abilități, dar și pentru joburile viitorului.

Termenul „digital” este asociat adesea cu flexibilitate, conectivitate și viitor, iar educația digitală le include pe toate acestea. Scopul principal al alfabetizării digitale timpurii este să-i încurajeze pe cei mici să îmbrățișeze schimbarea și inovația mult mai ușor dar și să-i învețe cum să creeze propriile produse virtuale.

Principalele avantaje ale educației digitale de la vârste cât mai mici sunt:

- Procesul de învățare devine mai eficient în timp;
- Accesul rapid și ușor pentru oricine;
- Acces la numeroase materiale și unelte digitale interesante, pentru a face cursurile mai interactive și captivante;
- Profesorii pot personaliza procesul de învățare în funcție de nevoile individuale ale elevilor;
- Cultivarea unei mentalități ce permite adaptarea constantă la noile tehnologii și implicit la viitor;
- Flexibilitatea de a reveni asupra lecțiilor, accesând înregistrările video;
- O perspectivă de ansamblu asupra progresului;
- Pregătirea și adaptarea pentru joburile viitorului și pentru cerințele de pe piața de muncă.

Dezvoltarea unor abilități digitale vine cu numeroase beneficii pentru copii și tineri, însă învățământul și predarea online pot avea dezavantajele lor. Pe perioada pandemiei, atât copiii, cât și părinții și profesorii s-au confruntat cu anumite impedimente, atât din punct de vedere logistic, cât și la nivel de comunicare și relații interumane.

Însă, dacă ar fi să luăm în considerare predarea exclusiv în mediul online, iată care ar fi **principalele dezavantaje:**

- Lipsa de interacțiune fizică și repercursiunile sale;
- Abilitățile de comunicare față în față pot fi afectate;
- Tendința de a acorda mai multă atenție asupra teoriei, decât activităților practice;
- Anumite discipline sau domenii nu pot fi susținute exclusiv online.

Aceste competențe digitale pot fi însă dezvoltate încă din școală, prin cursuri de TIC, însoțite de cursuri de programare, care ajută la dezvoltarea creativității, a gândirii critice, a soluționării de probleme, a logicii și care asigură elevilor sau tinerilor un viitor profesional mai bun.

Cunoștințele digitale s-au transformat dintr-o simplă opțiune în normalitate, iar inovația și dezvoltarea tehnologiilor nu se va opri aici.

EDUCAȚIA ÎNTRE TRADIȚIONAL ȘI DIGITAL

Prof. Bazac Valentina
Școala Gimnazială „Mihai Viteazul” Călărași

Educația se află într-o etapă de tranziție, în care tradiționalul și digitalul se împletesc tot mai mult în procesul de învățare al copiilor. Ambele abordări au beneficiile și dezavantajele lor, iar fiecare are rolul său în dezvoltarea copiilor.

Tradiționala educație se bazează pe interacțiunea directă între copii și educatori, folosind materiale didactice tradiționale, precum cărți, jocuri și activități practice. Această metodă de învățare promovează socializarea, comunicarea, colaborarea și dezvoltarea abilităților motorii fine.

Educația tradițională are atât beneficii, cât și dezavantaje. Unele beneficii includ:

- Structură clară: Educația tradițională oferă o structură clară și un program bine definit, ceea ce poate ajuta elevii să învețe și să se dezvolte în mod organizat.
- Focus pe discipline academice precum: matematică, științe și literatură, oferind preșcolariilor cunoștințele și abilitățile necesare pentru a reuși în viață.
- Dezvoltarea abilităților de muncă în echipă: în cadrul sistemului tradițional de învățământ, copiii sunt încurajați să lucreze în echipă și să-și dezvolte abilitățile de comunicare și de colaborare.

Pe de altă parte, există și dezavantaje ale educației tradiționale:

- Focusul excesiv pe memorare: Educația tradițională se concentrează adesea pe memorarea informațiilor și pe testarea cunoștințelor teoretice, lăsând puțin loc pentru dezvoltarea abilităților practice și creative ale elevilor.
- Lipsa personalizării: În sistemul tradițional de învățământ, preșcolarii sunt tratați ca o masă uniformă și li se oferă aceleași informații și resurse, fără a lua în considerare nevoile și interesele individuale ale fiecăruia.
- Lipsa adaptabilității: Educația tradițională este adesea rigidă și inflexibilă, ceea ce poate împiedica adaptarea curriculumului școlar la schimbările din societate.

Educația digitală aduce în clasă noi tehnologii și resurse online, care pot îmbogăți și diversifica procesul de învățare. Copiii pot folosi tablete sau calculatorul pentru a accesa aplicații educative, jocuri interactive și materiale multimedia, care să îi ajute să își dezvolte creativitatea, gândirea critică și abilitățile digitale.

Beneficiile educației digitale la preșcolari includ:

- Dezvoltarea abilităților tehnologice- copiii pot învăța cum să folosească diferite dispozitive și să navigheze pe internet.
- Stimularea creativității- aplicațiile și jocurile digitale pot să îi ajute pe copii să-și exprime creativitatea și să-și dezvolte imaginația.

- Îmbunătățirea abilităților cognitive- aplicațiile educative pot ajuta la dezvoltarea abilităților cognitive, cum ar fi gândirea logică și capacitatea de rezolvare a problemelor.
- Personalizarea învățării- educația digitală permite adaptarea conținutului în funcție de nivelul și ritmul de învățare al fiecărui copil.
- Acces la resurse educaționale diversificate- prin intermediul platformelor online, copiii pot avea acces la o varietate de informații și materiale educaționale.

Dezavantajele educației digitale la preșcolari pot include:

- Supraexpunerea la ecrane- utilizarea excesivă a dispozitivelor digitale poate avea efecte negative asupra ochilor și sănătății generale a copiilor.
- Risc de dependență- copiii pot deveni dependenți de dispozitivele digitale și pot avea dificultăți în a se desprinde de acestea.
- Lipsa interacțiunii sociale- utilizarea excesivă a tehnologiei poate duce la reducerea interacțiunii sociale directe și la afectarea abilităților de comunicare în viața reală.
- Calitatea conținutului- nu toate aplicațiile și jocurile digitale destinate copiilor sunt educaționale sau de înaltă calitate, ceea ce poate afecta eficacitatea învățării.
- Riscuri de securitate- navigarea pe internet și folosirea aplicațiilor digitale pot prezenta riscuri de securitate și de expunere la conținut inadecvat pentru copii.

Educația digitală la preșcolari poate aduce numeroase beneficii, dar este important ca părinții și educatori să monitorizeze și să gestioneze cu atenție utilizarea dispozitivelor digitale pentru a evita eventualele efecte negative și riscuri asociate. Combinația dintre tradițional și digital în educația preșcolară poate fi benefică pentru copii, oferindu-le o gamă largă de experiențe de învățare și stimulându-le diverse abilități.

Un exemplu de combinație între tradițional și digital în educația preșcolară ar putea fi integrarea jocurilor și activităților interactive în procesul de învățare. Un educator ar putea folosi atât cărți de povești tradiționale cât și aplicații interactive pentru copii pentru a dezvolta abilități de citire și alfabetizare. Copiii ar putea asculta o poveste tradițională în timp ce urmăresc ilustrațiile pe o tabletă sau un laptop, iar apoi ar putea să completeze activități interactive legate de poveste pentru a-și testa înțelegerea și memorarea informațiilor. De asemenea, ar putea folosi jocuri educative digitale pentru a ajuta copiii să-și dezvolte abilități matematice sau de rezolvare de probleme, îmbinând astfel aspecte tradiționale ale învățării preșcolare, cum ar fi jocul de rol sau activitățile practice, cu tehnologia digitală pentru a stimula interesul și implicarea copiilor în procesul de învățare.

În concluzie, atât educația tradițională, cât și cea digitală au rolul lor în dezvoltarea armonioasă a copiilor. Important este ca educatorii să găsească un echilibru între cele două metode pentru a oferi copiilor o experiență educativă completă și diversificată.

Bibliografie:

*** Teșu, Ioan, *Educația de la tradițional la digital*, Editura Sophia, 2023;

*** Gerea, Georgiana, *Tehnici de învățare. Un ghid complet în domeniul învățării eficiente*, Editura Curtea Veche, 2021

*** Stan, Liliana, *Educația timpurie- probleme și soluții*, Editura Polirom, 2016;

Educația la granița dintre clasic și digital

Bekó Rita,

Școala Gimnazială „Báthory István” Șimleu Silvaniei

Ce este **educația**?

Din punct de vedere etimologic, termenul *educație* poate fi dedus din latinescul *educare* („a alimenta”, „a îngriji”, „a crește”- plante sau animale). Cu înțelesuri similare întâlnim, la francezi, în secolul al XVI-lea, termenul *éducation*, din care va deriva și cel românesc *educație*. Termenul mai poate fi dedus și din latinescul *educare*, care înseamnă „a duce”, „a conduce”, „a scoate”. Se pare că ambele traiecte etimologice sunt corecte, iar ramificațiile semantice concură la o decantare semiotică destul de precisă. Cât privește determinarea realității acoperite în termenul de discuție și a conținutului național, apar multiple dificultăți, întrucât mulți pedagogi vor înțelege educație în mod diferențiat. (Constantin Cucos: Pedagogie, 2002, Capitolul 2, p.38)

- Educația este activitatea de disciplinare, cultivare, civilizare și moralizare a omului, iar scopul educației este de a dezvolta un individ toată perfecțiunea de care este susceptibil (Kant, 1992, p.17).
- Educația este acțiunea de formare a individului pentru el însuși, dezvoltându-i-se o multitudine de interese (Herbart, 1976, p.62).
- Educația este o integrare: integrarea forțelor vieții în funcționarea armonioasă a corpului, integrarea aptitudinilor sociale în vederea adaptării la grupuri, integrarea energiilor spirituale, prin mijlocirea ființei sociale și corporale pentru dezvoltarea completă a personalității individuale. (Hubert, 1965, p.58).

Învățământul (instrucția), în concepția lui Comenius, reprezintă forma principală de realizare a educației. Arta universală de a-i învăța pe toți de toate constă în introducerea metodică, sistematică, după anumite principii, a tinerilor în tainele cunoașterii, ale științei, bunelor moravuri și pietății. Activitatea proprie este indicată deoarece Comenius este convins de faptul că „scrierea se învață scriind, vorbirea vorbind, cântarea cântând, calculul calculând, supunerea prin supunere, abținerea prin abținere, adevărul prin spunerea adevărului” (Comenius, 1970, p.294).

Privind educația **clasică** elevul urmărește prelegerea, expunerea, explicația profesorului, încearcă să rețină și să reproducă ideile auzite, acceptă în mod pasiv ideile transmise și lucrează izolat.

Profesorul expune, ține prelegeri, impune puncte de vedere, se consideră și se manifestă în permanență cu un părinte.

În modul de realizare a învățării este predominantă memorarea și reproducerea de cunoștințe, prin apel doar la exemple „clasice” validate, competiție între elevi cu scopul de ierarhizare.

Evaluarea constă în măsurarea și aprecierea cunoștințelor (ce știe elevul) cu accent pe aspectul cantitativ și vizează clasificarea „statică” a elevilor.

În orientarea **modernă** elevul exprimă puncte de vedere proprii, realizează un schimb de idei cu ceilalți, argumentează, pune și își pune întrebări cu scopul de a înțelege, de a realiza sensul unor idei, cooperează în rezolvarea problemelor și a sarcinilor de lucru.

Profesorul facilitează și moderează învățarea. Ajută elevii să înțeleagă și să explice puncte de vedere proprii și este partener de învățare.

În modul de realizare a învățării este predominantă formarea de competențe și deprinderi practice. Învățarea se realizează prin cooperare.

Evaluarea constă în măsurarea și aprecierea competențelor (ce poate să facă elevul cu ceea ce știe). Accentul este pe elementele de ordin calitativ (valori și atitudini). Vizează progresul la fiecare elev.

Departa de orientare **clasică** și **modernă**, educația **digitală** presupune un set de cunoștințe pe care un individ trebuie să le aibă la utilizarea unui sistem digital, adică să fie capabil să folosească funcționalitățile minime ale acestuia. Pe de altă parte, educația digitală se referă deseori și la niște metode digitale care să înlocuiască metodele clasice pe care învățământul le-a folosit dintotdeauna.

Pe lângă avantajele pe care le are educația digitală, profesorii își dau seama mai repede de ineficiența sistemului online și observă performanțele elevilor care sunt în continuă scădere.

Elevii din ziua de astăzi se concentrează din ce în ce mai greu și la orele de curs, Feedback –ul este mai greu de primit din partea lor și li se pare inutilă.

Trăim într-o lume în care poate **educația digitală** va fi viitorul???

Bibliografie: Constantin Cucos, *Pedagogie*, Ediția a II-a revăzută și adăugită ,2002, București, Editura Polirom.

Internet: <https://didacto.ro/educatia-digitala-avantaje-si-dezavantaje/>

Liceul Pedagogic „Nicolae Iorga”, Botoșani

Profesor: Belciug Elena Brîndușa

Educația la granița dintre clasic și digital: O abordare holistică a viitorului învățământului

În era contemporană, educația se află la o răscruce semnificativă, marcând tranziția de la metodele tradiționale de predare la cele facilitate de avansurile tehnologice. Această schimbare, deși inevitabilă, ridică numeroase întrebări și provocări cu privire la modul în care putem combina eficient cele două paradigme pentru a îmbunătăți procesul educațional și pentru a pregăti tinerii pentru provocările viitorului.

Valoarea intrinsecă a educației clasice

Educația clasică, cu rădăcini adânci în tradiții și practici pedagogice istorice, se bazează pe interacțiunea directă dintre profesor și elev. Acest model promovează dezvoltarea abilităților critice, a gândirii analitice și a capacității de reflecție profundă. Într-un cadru tradițional, profesorii nu sunt doar transmițători de cunoștințe, ci și mentori care modelează caracterul și valorile morale ale elevilor. Comunicarea directă și relațiile interpersonale construite în acest context sunt esențiale pentru dezvoltarea socio-emoțională a tinerilor.

Studiile de pedagogie clasică subliniază importanța învățării prin dialog socratic, dezbateri și argumentări logice, toate acestea contribuind la formarea unui raționament solid și a unei etici personale robuste. În plus, educația clasică pune un accent deosebit pe disciplină și rigoare academică, aspecte care, deși uneori considerate rigide, oferă un cadru structurat necesar pentru dezvoltarea academică și personală.

Revoluția digitală în educație

Pe de altă parte, revoluția digitală a adus cu sine un val de inovații care au transformat fundamental modul în care accesăm și consumăm informația. Instrumentele digitale, platformele de e-learning și resursele online au democratizat accesul la cunoștințe și au făcut posibilă învățarea autonomă și adaptativă. Aceste tehnologii permit personalizarea procesului

educațional, oferind fiecărui elev posibilitatea de a învăța în ritmul propriu și de a explora domenii de interes personalizat.

Utilizarea inteligenței artificiale în educație a deschis noi orizonturi în monitorizarea progresului elevilor și în adaptarea conținutului educațional la nevoile specifice ale fiecărui individ. Algoritmii de învățare adaptivă pot identifica punctele forte și slabe ale elevilor, oferindu-le suport personalizat și feedback instantaneu. Aceste tehnologii nu numai că îmbunătățesc eficiența învățării, dar și încurajează o participare mai activă și mai motivată din partea elevilor.

Integrarea celor două paradigme: provocări și oportunități

Integrarea armonioasă a educației clasice și digitale reprezintă provocarea principală a sistemului educațional modern. Flexibilitatea și adaptabilitatea sunt esențiale pentru a crea un mediu educațional care să beneficieze de avantajele ambelor abordări. Instituțiile de învățământ trebuie să devină organizații care învață, capabile să se adapteze continuu la noile tehnologii și să le integreze în mod eficient în curriculumul existent.

Un aspect esențial în acest proces este pregătirea și perfecționarea continuă a cadrelor didactice. Profesorii trebuie să fie echipați nu doar cu cunoștințe de specialitate, ci și cu competențe digitale avansate pentru a putea utiliza noile tehnologii în mod eficient. De asemenea, trebuie să fie capabili să creeze un echilibru între metodele tradiționale de predare și cele digitale, pentru a asigura o experiență educațională completă și echilibrată.

Rolul managementului educațional

Un management educațional eficient joacă un rol crucial în facilitarea acestei tranziții. Liderii educaționali trebuie să fie deschiși la inovație și să promoveze o cultură organizațională care încurajează dezvoltarea continuă și adaptabilitatea. Ei trebuie să asigure resursele necesare pentru integrarea tehnologiilor digitale și să monitorizeze constant impactul acestora asupra procesului de învățare.

Un sistem de management de succes trebuie să fie capabil să evalueze în mod constant beneficiile și provocările asociate cu utilizarea tehnologiilor digitale în educație. Prin implementarea unor procese riguroase de monitorizare și evaluare, liderii educaționali pot identifica zonele care necesită îmbunătățiri și pot ajusta strategiile pentru a maximiza eficiența și rezultatele educaționale.

Concluzii și perspective de viitor

Educația la granița dintre clasic și digital reprezintă o oportunitate unică de a crea un sistem educațional mai flexibil, adaptabil și eficient. Integrarea armonioasă a acestor două paradigme poate conduce la îmbunătățirea semnificativă a calității educației și la pregătirea tinerilor pentru provocările viitorului.

Pentru a realiza acest obiectiv, este necesară o colaborare strânsă între toți actorii implicați în procesul educațional: profesori, elevi, părinți și lideri educaționali. Toți aceștia trebuie să fie angajați în procesul de transformare și să contribuie activ la crearea unui mediu educațional care să îmbine în mod eficient tradiția și inovația.

Astfel, viitorul educației se află în capacitatea noastră de a naviga cu succes între aceste două lumi, valorificând punctele forte ale fiecăreia și creând un model educațional holistic și cuprinzător, capabil să răspundă nevoilor și așteptărilor unei societăți în continuă schimbare.

Bibliografie

- ❖ **Ionescu M.**, „*Pedagogia tradițională și provocările contemporane*”, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2015;
- ❖ **Popescu A.**, „*Tehnologiile digitale în educație: Teorie și practică*”, Editura Universitară, Cluj-Napoca, 2018;
- ❖ **Bălan V.**, „*Educația în era digitală: O abordare holistică*”, Editura Sigma, București, 2021;
- ❖ **Georgescu L.**, „*Inteligența artificială în procesul de învățare*”, Editura Humanitas, București, 2019;
- ❖ **Vasilescu R.**, „*Managementul educațional modern*”, Editura Polirom, Iași, 2017;
- ❖ **Stoica M.**, „*Pedagogie interactivă: Metode moderne de predare*”, Editura Trei, București, 2019;
- ❖ **Dumitrescu C.**, „*Integrarea tehnologiilor digitale în învățământul preuniversitar*”, Editura Paralela 45, Pitești, 2020;
- ❖ **Enache D.**, „*Educația clasică vs. Educația digitală*”, Editura Curtea Veche, București, 2016;
- ❖ **Marinescu S.**, „*Psihopedagogie și tehnologie: Provocări și soluții.*”, Editura Aramis, București, 2018.

Integrarea competențelor ”verzi” și ”digitale” în activitățile școlare

Prof. Belega Cristina –Elena

Colegiul Economic ”Virgil Madgearu” Târgu Jiu

Educația la nivelul învățământului preuniversitar tehnologic are în prim plan dezvoltarea și explorarea calităților umane și este o acțiune orientată predominant spre dezvoltarea elevilor și pregătirea pentru viață. Atât formarea profesională, cât și cea tehnologică necesită practică și sunt legate de locuri și de instituții educaționale într-o măsură mult mai mare decât competențele digitale, lingvistice și alte competențe nontehnice.

Conform Planului de acțiune pentru educația digitală (2021-2027) și a recomandărilor Consiliului European, Europa are nevoie de sisteme de educație și de formare care să fie adecvate pentru era digitală jucând un rol esențial în sprijinirea cetățenilor de toate vârstele să dobândească competențele digitale și abilitățile de care au nevoie pentru a trăi, a învăța, a lucra, a-și exercita drepturile, a fi informați, a avea acces la servicii online, a comunica, a consuma în mod critic, a crea și a disemina conținutul educațional digital. Se va pune accentul pe promovarea atât a competențelor digitale de bază și avansate, cât și a alfabetizării digitale, care au devenit esențiale pentru viața de zi cu zi, permițându-le oamenilor să navigheze într-o lume plină de algoritmi și să participe pe deplin la societatea civilă și la democrație.

Transformarea digitală a României, în consonanță cu cea europeană, este accelerată de progresul rapid al noilor tehnologii, cum ar fi inteligența artificială, robotica etc. Educația poate beneficia de pe urma deschiderii către experiențele și proiectele concrete, a noilor instrumente și materiale de studiu, precum și a resurselor educaționale deschise (RED). Elevii pot dobândi mai multă autonomie prin colaborarea online. Accesul la tehnologii digitale și utilizarea lor pot contribui la reducerea decalajului la învățatură dintre elevii care provin din medii socioeconomice favorizate și cei din medii defavorizate. Tehnicile de predare personalizate determină creșterea motivației elevilor prin concentrarea personalizată a eforturilor profesorilor asupra fiecăruia dintre aceștia în parte.

Recomandarea Consiliului European privind învățarea pentru tranziția verde subliniază nevoia de a oferi cursanților de toate vârstele oportunități de a afla despre criza climatică și despre durabilitate prin intermediul educației atât formale, cât și nonformale, precum și necesitatea de învățare pentru ca rezultatele învățării verzi să devină o prioritate a politicilor și programelor de educație și formare.

Comisia Europeană sprijină statele membre ale UE în eforturile lor menite:

-să le ofere cursanților și educatorilor cunoștințele, competențele și aptitudinile necesare pentru o economie și o societate mai ecologică și mai durabilă

-să sprijine instituțiile de educație și formare în vederea integrării durabilității în procesul de predare și învățare și în toate aspectele activității lor

-să creeze o înțelegere comună cu privire la schimbările profunde și transformatoare necesare în educație și formare, în sprijinul durabilității și al tranziției verzi.

Prin urmare, unitățile de învățământ, profesorii și elevii trebuie să facă tot posibilul pentru a integra practici ecologice și digitale în toate proiectele atunci când își concep activitățile, ceea ce îi va încuraja să discute și să învețe despre problemele de mediu, să reflecteze asupra acțiunilor locale și să propună modalități mai ecologice de punere în aplicare a activităților lor, pe care să le promoveze utilizând abilitățile digitale.

Bibliografie:

1. <https://education.ec.europa.eu/ro/focus-topics/green-education/learning-for-the-green-transition>
2. <https://www.consilium.europa.eu/ro/press/press-releases/2023/11/23/digital-skills-and-competences-and-successful-digital-education-and-training-fit-for-the-digital-era/>
- 3.

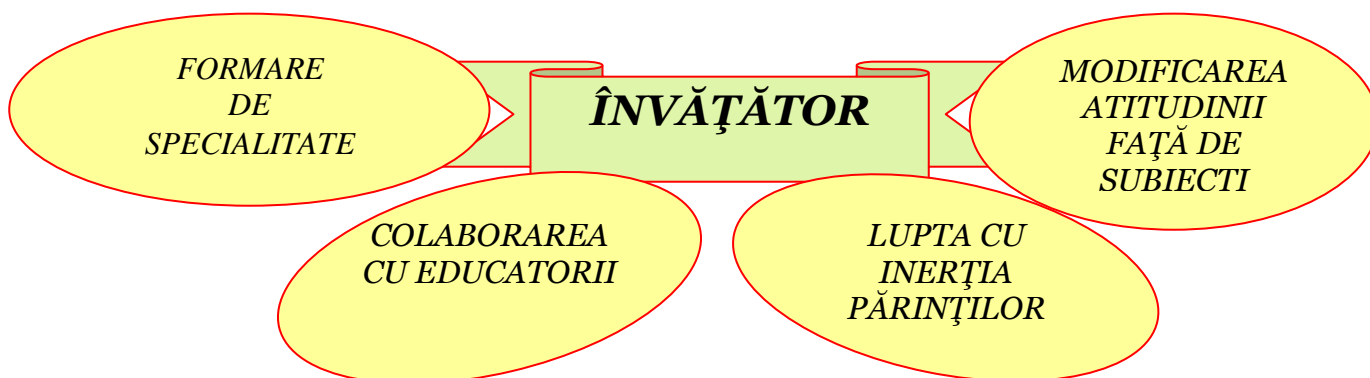
Provocările primului an de școală

„Educația este împlinirea unei flăcări, nu umplerea unui vas.” (Socrate)

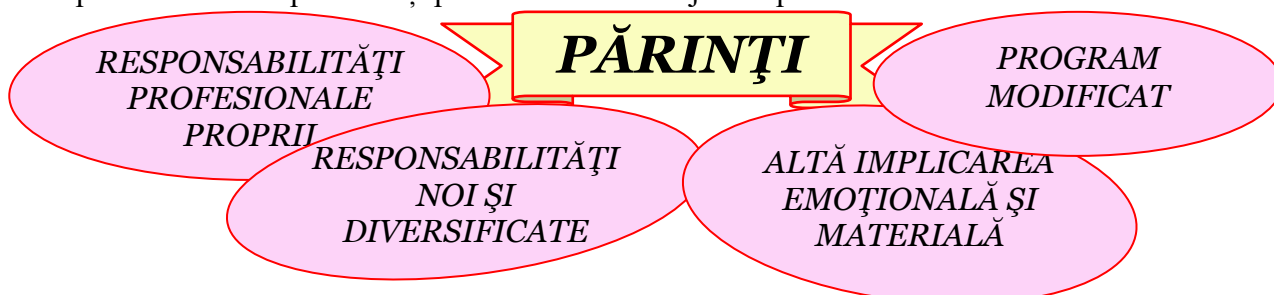

De ce ar fi clasa pregătitoare o provocare pentru copiii, pentru părinții acestora și pentru educatori în situația în care se cunoaște faptul că fiecare ministru, atunci când ajunge în fruntea ministerului, găsește un cadru propice unde să-și experimenteze opiniile și credințele, fără a se gândi o clipă măcar că „inovațiile” perturbază mii de vieți? Nici într-un alt domeniu nu există atâtea fluctuații ca-n învățământ! Toți factorii responsabili de sistemul educațional din România își motivează deciziile prin argumente ce vizează „binele” copiilor și al părinților, numai că scenariul propus de unul este imediat schimbat de următorul ministru și, așa, sistemul de învățământ a devenit un carusel ce-i amățește atât pe copiii, pe părinți, cât și pe educatorii care încearcă să se replieze în funcție de noile cerințe cât mai repede cu putință pentru a nu-i frustra pe copiii de competențele și de bucuriile specifice acestei vârste.

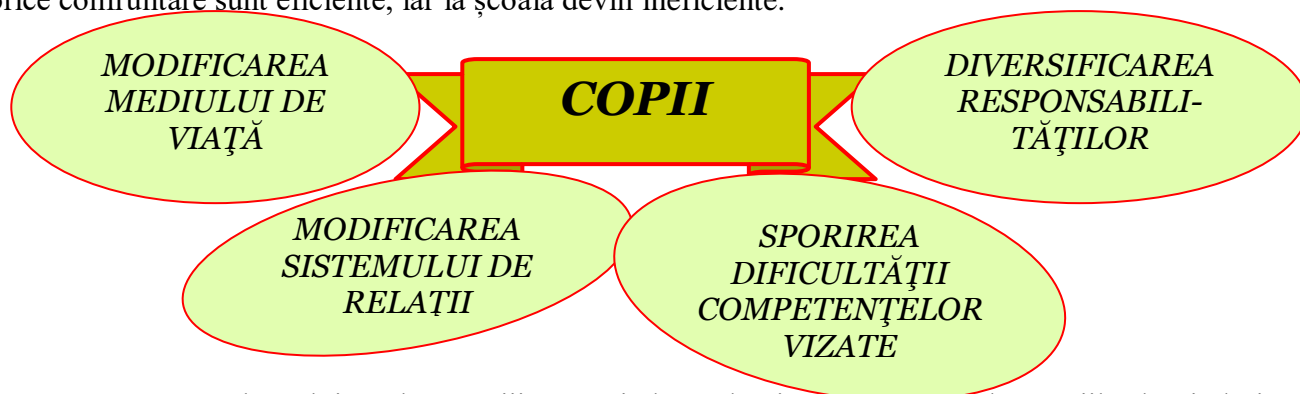
Din perspectiva *unui cadru* angrenat în realizarea obiectivelor propuse de forurile de decizie, chiar consider clasa pregătitoare sau clasa zero, cum i se mai spune, o provocare, din cauza rapidității cu care trebuie să acționăm pentru a ne forma *noi* ca educatori capabili să realizeze obiectivele prevăzute în programa școlară pentru prichindeii obligați să renunțe la fericirea vieții de grădiniță pentru cea de școlar. Noi, cei care încercăm să armonizăm metodele și procedeele didactice pentru a-i ajuta pe micii noștri parteneri să se dezvolte punând în concordanță jocul cu învățarea conștientă, putem constata efectele benefice și pe cele nocive ale încorporării copiilor de șase ani în rândul școlarelor cu uniforme, cu ghiozdane și cu un orar inflexibil. Și la grădiniță „se învață”, numai că aici primează jocul și formele de învățare sunt mult mai flexibile, în vreme ce la clasa pregătitoare, copiii sunt nevoiți să-și schimbe aproape total comportamentul și atitudinea față de acumularea acelor competențe teoretice și practice necesare în ciclul primar. Efortul depus în încercarea de a le schimba mentalitatea și de a-i determina să-și însușească deprinderi de muncă conștientă și activă este epuizant, mai ales din cauza faptului că această încercare se lovește nu numai de rezistența copiilor, ci și de cea a părinților, îngrijorați de starea lor de nervozitate, de apatia ce-i cuprinde pe cei mici și de lipsa „luminii” din ochii lor triști. Uneori aspectele vizate de programa școlară sunt prea abstracte sau prea dificile pentru ei și atunci apelăm la metodele folosite la grădiniță, în defavoarea celor prevăzute pentru cei din clasa zero. Abia la sfârșitul anului școlar vom putea avea o viziune de ansamblu asupra dezvoltării acestora în clasa pregătitoare, întrucât abia atunci vom putea compara achizițiile din anii anteriori cu cele din acest an, vom analiza progresul lor și vom discuta cu educatorii de la grupa mare a grădiniței calitatea acestor acumulări. Periodic, evaluăm progresul copiilor, dar nu avem posibilități de a-l compara cu progresul anterior, anul pregătitor fiind prima treaptă din noul ciclu de învățământ. Unii dintre copii se lasă antrenați în procesul instructiv-educativ specific acestei etape, alții însă refuză să se rialieze celorlalți și, ca într-o mișcare centrifugă, se retrag spre exteriorul nucleului și devin indiferenți, fiindcă nu li se mai face voia, iar unii, mângâiați prea mult acasă, devin recalcitranți și nu respectă nicio regulă de conviețuire în colectiv.

Din perspectiva copiilor și a **părinților** acestora, aliații lor de nădejde, integrarea copiilor de șase ani în cadrul învățământului primar reprezintă o provocare și mai mare, deoarece acestora li se modifică aproape în întregime cursul și ritmul vieții. Copiii trec de sub oblăduirea „Doamnei”, de care s-au atașat de când erau mici, în grija unei alte „doamne”, mai severă, mai pretențioasă, mai dornică de a-și forma frumos tinerele vlăstare ce le-au fost încredințate spre educare, iar ei se simt dezorientați, la fel ca și părinții care trebuie să o ia de la capăt cu prezentarea necesităților copiilor lor, cu dezvăluirea eventualelor deficiențe comportamentale, cu lămurirea „puilor” că nimic nu se va întâmpla dacă vor fi cei mai mici școlari din unitatea și că trebuie să respecte un alt program, mai riguros. Dacă la grădiniță era un program ce se plia pe cel al părinților, la școală acesta se modifică aproape în întregime și părinții cu greu îl pot respecta, de aceea ei trebuie să solicite ajutor unor persoane străine pentru a-și putea controla sau ajuta copiii.

Copiii vor veni în contact cu elevi de vârste diferite, având obiceiuri și pretenții adolescente, și vor trebui să se acomodeze cu noile realități, or, și schimbarea mediului de viață, și schimbarea sistemului de relații vor avea un impact decisiv asupra personalității lor, căci cei mari vor folosi un limbaj mai „pitoresc”, vor avea un alt tip de comportament, specific adolescenței, iar micii școlari vor prelua de la colegii lor mai mari cuvinte și atitudini comportamentale fără discernământ, astfel, existând pericolul unor devieri comportamentale ulterioare. La această vârstă ei sunt încă tributari unor anumite atitudini învățate în familie, iar rigorile mediului școlar îi debusolează, întrucât nu pot încă înțelege de ce acasă manifestările de voință, cu care acasă câștigă orice confruntare sunt eficiente, iar la școală devin ineficiente.

La începutul anului școlar, copiii sunt „independenți”, fiecare având propriile deprinderi, propriile pretenții și propriile așteptări de la cei cu care vin în contact, dar, prin răbdare și prin măiestrie pedagogică, ei pot fi modelați, pot fi direcționați către împlinirea obiectivelor pe care ni

le-am propus a le realiza cu ei pe parcursul acestui an dificil, plin de obstacole, însă incitant din punct de vedere didactic. Pe măsură ce sunt antrenați în propria formare, pe măsură ce ei înțeleg importanța fiecăruia în desfășurarea activităților de predare-învățare-evaluare, colectivul se omogenizează și valoarea fiecărui membru al colectivității crește, așa încât bucuria obținerii unor rezultate excelente îi antrenează și mai mult în realizarea sarcinilor de lucru ce le revin, conform documentelor programatice concepute de minister.

Bucuria muncii împlinite le va schimba și „lumina” ochilor, așa că îngrijorarea părinților va dispărea, iar participarea acestora la efortul formării copiilor va fi alta.

Întrucât educabilii sunt nesiguri și dezorientați, **părinții și învățătorii** trebuie să-și unească eforturile pentru a le asigura o trecere cât mai lină de la stadiul de „prichindei de grădiniță” la cel de „școlari responsabili” față de propria formare ca viitori constructori ai progresului, față de întregirea propriului sistem de valori, după cum afirmă și *Aristotel*: „*Rădăcinile învățaturii sunt amare, dar roadele ei sunt dulci.*”

Școala Gimnazială „Regina Elisabeta”, Rădăuți
Profesor pentru învățământul primar,
Berbeneciuc Nicoleta Eugenia

Abordarea integrată a curriculumului pentru educație timpurie – modalitate de dezvoltare a inteligențelor multiple

prof. Bereholschi Anișoara – Gabriela

Grădinița cu Program Prelungit „Albă ca Zăpada” Vatra Dornei

Howard Gardner, profesor de psihologie la Harvard, Statele Unite ale Americii, a elaborat teoria inteligențelor multiple pe baza observării sistematice a unui număr foarte mare de subiecți, de diferite categorii: pacienți cu afecțiuni neurofiziologice, copii și adulți normali, copii precoce, adulți performanți, antrenați în activități diferite. Teoria sa a fost prezentată în lucrarea „Frames of mind: The theory of multiple intelligence” în 1983.

Gardner a făcut distincția dintre inteligențele individual-specifice, „inteligențele specifice domeniilor de expresie a excelenței” și „inteligențele specifice câmpurilor de manifestare socială” și a definit inteligența drept „facultatea de a rezolva probleme sau de a produce bunuri care au valoare în una sau mai multe colectivități sau culturi”.

Pe această bază el a propus opt tipuri de inteligențe sau talente: lingvistică, matematică, vizual – spațială, kinestezică, muzicală, naturalistă, intrapersonală, interpersonală.

Inteligența lingvistică este caracterizată prin folosirea cu precădere a cuvintelor pentru a comunica și a-i înțelege pe alții.

Cei cu inteligența matematică au predilecție pentru raționamentul logic și matematic, analizează cauzele și consecințele unui fenomen, formulează ipoteze și realizează cercetări experimentale.

Persoanele cu inteligență vizual-spațială au capacitatea de a gândi în imagini externe sau mentale, cu capacitate în domeniul artelor plastice, al proiectării și organizării spațiului.

Inteligența kinestezică se transpune în capacitatea de a controla mișcările corpului și de a mânui obiectele.

Inteligența muzicală se referă la capacitatea de a aprecia și de a produce ritmul, timbrul și înălțimea sunetelor.

Cei care au inteligență naturalistă, explorează, clasifică, discriminează, valorifică și protejează componente ale mediului înconjurător.

Dacă inteligența intrapersonală facilitează introspecția, capacitatea de a identifica și analiza propriile sentimente, atitudini și comportamente, inteligența interpersonală se caracterizează prin a recunoaște și a înțelege cu ușurință sentimentele și motivațiile altora, a intra ușor în relații cu alții, a desfășura frecvent activități de grup.

Fiecare individ are un profil unic, adică va fi mai bun într-un domeniu și mai puțin în altul. Cu toții avem aceste tipuri de inteligențe în circumstanțe diferite, iar educatorii au menirea de-a oferi o varietate de contexte, astfel încât diferite tipuri de inteligențe să se manifeste la nivel optim.

Abordarea integrată este o modalitate inovatoare de proiectare a curriculumului care presupune sintetizarea și organizarea didactică a conținuturilor din domenii diferite ale cunoașterii, astfel încât să se asigure achiziția de către elevi a unei imagini coerente, unitare despre lumea reală. Planificarea pe teme, utilizarea metodei proiectelor în activitatea didactică cu preșcolarii sunt expresia abordării integrate a curriculumului în educația timpurie a copiilor.

Trei scenarii ale unor activități integrate desfășurate cu preșcolarii vor ilustra în mod practic ideile care derivă din această teorie a inteligențelor multiple, cu efecte vizibile în planul influențării în mod pozitiv a comportamentelor copiilor în funcție de tipul de inteligență a fiecăruia.

Făcând parte din tema anuală „*Cu ce și cum exprimăm ceea ce simțim?*”, proiectul „*Politețea la ea acasă*” a oferit ocazia proiectării și desfășurării activității cu tema „*Învățăm cu Ciripel*”, la grupa mare, având ca elemente componente povestea „*Ciripel cel lacom*” de Luiza Vlădescu – domeniul Om și Societate și exerciții cu material individual „*Împărțim grăunțe*” – domeniul Științe. După prezentarea povestirii, utilizând o mimică adecvată, pauze sugetive, modulări, ridicări, coborări ale vocii pentru a capta atenția copiilor și pentru a le trezi emoții și trăiri, apoi cu ajutorul unei prezentări power point, le-am adresat întrebări sugestive copiilor, cu rolul de a fixa și sistematiza conținutul povestirii prezentate.

Deoarece Ciripel a întâmpinat probleme cu cioara, pentru că nu știa să împartă mâncarea, i-am provocat pe copii să meargă la măsuțe pentru a face câteva exerciții prin care vor învăța atât ei, cât și Ciripel cum să împartă.

Pe flipchart, le-am prezentat copiilor o imagine cu un știulete de porumb, pe care sunt desenate 10 grăunțe. Am invitat un copil să le numere. Le-am cerut copiilor să descopere materialul din coșulețele lor individuale și să numere grăunțele, așezându-le pe un știulete. Am cerut unui copil să aleagă de pe flipchart, jetonul cu numărul corespunzător numărului de grăunțe de pe știulete, respectiv un jeton cu numărul 10. Același lucru l-au făcut și copiii la măsuțe. Le-am spus copiilor că aceste grăunțe trebuie să le împartă Ciripel cu prietenii lui, așa că vom așeza un știulete gol, lângă cel cu 10 grăunțe și vom încerca să găsim cât mai multe modalități de a împărți grăunțele. Am desenat pe flipchart o grăunță pe al doilea știulete, stergând una de pe primul. Am solicitat unui copil să numere grăunțele rămase pe primul știulete și unui alt copil să precizeze câte grăunțe sunt pe al doilea. Am cerut copiilor să facă același lucru cu grăunțele de pe știuleții lor. Am asociat cu ajutorul copiilor, cifrele corespunzătoare sub fiecare mulțime nou creată. La fel am procedat cu următoarele variante de descompunere a numărului 10, lucrând în paralel, la flipchart și apoi, la măsuțe.

La finalul activității, am formulat împreună cu preșcolarii mesajul moral al povestirii, acela că este bine să împărțim cu prietenii ceea ce avem.

Iată cum într-o activitate integrată, prin sarcini diverse am contribuit la dezvoltarea inteligenței lingvistice prin utilizarea povestirii, a inteligenței matematice prin exerciții de descompunere a numărului zece, a inteligenței kinestezice prin mânăuirea materialului individual, a inteligenței naturaliste prin sesizarea unor aspect din viața păsărilor iarna și a inteligenței intrapersonale prin solicitarea de a găsi învățătura morală a povestirii prezentate.

Un alt exemplu în sensul dezvoltării inteligențelor multiple este acela al activității integrate „*Întâlnire cu notele muzicale*” din cadrul proiectului tematic „*În lumea artelor*”, tema anuală de învățare „*Cu ce și cum exprimăm ceea ce simțim?*”, derulat la grupa mare și care a avut ca elemente componente următoarele activități pe domenii experiențiale: domeniul Științe - „*Note pe portativ*” (joc-exercițiu), domeniul Limbă și Comunicare „*Învățăm denumirea notelor muzicale*” (joc-exercițiu) și domeniul Estetic și Creativ - „*Note muzicale vesele*” (modelaj).

Am invitat copiii să își îndrepte privirea spre flipchart pentru a observa portativul și cheia sol. Am numărat liniile portativului și am stabilit că acesta este format din cinci linii și patru spații. Apoi, am introdus pe rând câte o notă muzicală sub formă de joc: copiii au închis ochii la cererea mea și i-au deschis la sunetul clopoțelului. De fiecare dată au descoperit pe portativ una dintre cele opt note ale gamei

DO. Fiecare notă avea o altă culoare pentru a ușura identificarea fiecăreia dintre ele și am precizat locul acesteia pe portativ (spre exemplu: nota MI este pe prima linie a portativului). Odată cu introducerea notei muzicale a fost atașat și jetonul cu denumirea acesteia, scrisă cu majuscule, iar la orgă am redat fiecare sunet corespunzător notei muzicale nou introdusă.

După ce toate notele și-au ocupat poziția pe portativ, am numărat notele, chemând doi, trei copii care să realizeze acest lucru și am asociat numărul notelor cu cifra corespunzătoare, cu ajutorul jetoanelor cu cifre.

Le-am cerut copiilor să precizeze poziția fiecărei note în șirul notelor, făcând apel la aspectul ordinal al numerelor de la 1 la 8 (spre exemplu: „ce notă este a treia în șir?”, „ce loc ocupă nota SOL/galbenă în șir?”), precum și poziția spațială pe care o ocupă: unde este nota RE (jos, dedesubt) etc.

I-am invitat pe copii la măsuțe unde au descoperit un portativ și au primit ca sarcină să modeleze note muzicale pe acesta. Le-am demonstrat copiilor cum realizăm o notă muzicală din plastilină: mai întâi modelăm o bilă, pe care o așezăm pe portativ, apoi modelăm bastonașul, pe care îl atașăm notei și încă un bastonaș pe care îl arcuim ușor pentru a reda aripiora notei (durata de o optime). După ce am executat câteva exerciții de încălzire a mușchilor mici ai mâinii, copiii au modelat note și le-au plasat pe portativ. Sugestia a fost ca preșcolarii să realizeze opt note și să le plaseze fiecare la locul ei pe portativ, după modelul de pe flipchart. Lucrările realizate au fost expuse într-un spațiu amenajat în acest scop, formând un ținut al notelor muzicale.

Într-o singură activitate, a fost stimulată inteligența vizual-spațială prin perceperea locului pe care îl ocupă notele pe portativ, inteligența muzicală, prin redarea sunetelor muzicale, inteligența matematică prin numărarea notelor, inteligența lingvistică prin învățarea denumirii notelor muzicale și inteligența kinestezică, prin modelarea notelor din plastilină.

Un alt exemplu de activitate integrată este cel al activității cu tema „*Întâmplări cu Broscuța Ruța cea verde*”, activitate desfășurată la grupa mică în cadrul proiectului tematic „*În lumea culorilor*”, tema anuală de învățare fiind „*Cu ce și cum exprimăm ceea ce simțim?*”. Elementele componente ale activității integrate sunt povestea „*Mica broscuță*” (DLC), pictura broscuței (DEC), executarea săriturii în înălțime de pe loc (DPM), modelaj „*Mâncare pentru broscuță*” (centrul artă), construcții „*Casa Broscuței Ruța*” (centrul construcții), citire de imagini cu obiecte de culoare verde (centrul bibliotecă).

Am captat atenția copiilor cu ajutorul mascotei Ruța – Broscuța care i-a salutat pe copii și i-a anunțat că le va spune povestea ei. Le-am comunicat copiilor tema și obiectivele activității:

- Vom afla povestea Ruței – Broscuța cu ajutorul tabloului magnetic, vom face un experiment pentru a descoperi cum obținem culoarea verde – culoarea broscuței, vom picta cu culoarea obținută, prieteni pentru Ruța, vom construi case pentru ea, vom pregăti mâncare pentru broscuță, vom citi imagini cu alte obiecte ce au culoarea verde, vom cânta și vom dansa povestea cu Ruța – Broscuța.

Am trecut la fapte și le-am spus copiilor povestea „*Mica broscuță*”, ilustrând momentele principale ale povestirii și personajele cu ajutorul personajelor magnetice, care au apărut pe tabloul magnetic, aranjat sugestiv cu un decor din poveste, pe măsură ce narațiunea a cerut-o.

Le-am adresat copiilor câteva întrebări care au avut rolul de a fixa principalele aspecte din poveste: cu cine și unde locuia broscuța, ce dorea ea, cine a ajutat-o să ajungă pe malul celălalt, ce a făcut acolo, cine a prins-o, cine a descoperit-o în borcan, cine a propus eliberarea ei, unde s-a întors broscuța.

I-am solicitat pe copii să precizeze care este culoarea broscuței și le-am propus să coloreze prieteni pentru Ruța – Broscuța cu care să se joace aceasta pentru a nu mai trebui să plece de lângă iubiții ei părinți. Dar, am avut la dispoziție două pahare transparente, unul cu guașă de culoare albastră, altul cu guașă de culoare galbenă. I-am întrebat pe preșcolarii dacă este culoarea potrivită pentru a colora broscuțele prietene, iar ei au răspuns că niciuna dintre cele două culori nu e potrivită pentru broscuță. Ce e de făcut? Pentru a obține culoarea corespunzătoare, le-am propus copiilor un experiment: am luat cu lingurița culoare albastră din pahar și am amestecat-o cu culoarea galbenă din celălalt pahar, mișcând

energic lingurița. Preșcolarii au avut surpriza să constate că prin amestecarea celor două culori, albastru și galben, obținem culoarea verde.

I-am invitat pe copii la măsuțe pentru a realiza experimentul cu amestecarea culorilor și pentru a picta prietenii broscuței. Fiecare copil a avut la dispoziție două pahare, unul cu guașă galbenă, altul cu guașă albastră și o linguriță de plastic. Cu culoarea obținută au pictat apoi siluetele ce reprezentau broscuțe.

Copiii au fost invitați apoi într-un cerc pentru a cânta și a imita mișcărilor personajelor din poveste.

Fiecare copil, pe rând, a primit o mască verde de broscuță, și-a luat broscuța și a adus-o la tablou lângă Ruța – Broscuța, țopăind ca o broscuță, pentru a se juca împreună.

Preșcolarii au fost orientați la centrele de interes deschise pentru a realiza câteva lucruri de care are nevoie broscuța: căsuțe, mâncare, cunoștințe. La centrul bibliotecă copiii au citit imagini cu obiecte de culoare verde de pe jetoane și din cărți ilustrate. La centrul artă au modelat cu ajutorul formelor de culoare verde din aluat verde sărat mâncare pentru broscuță. La centrul construcții au realizat căsuțe pentru Ruța din piese de culoare verde. Mascota Ruța a vizualizat lucrările de la fiecare centru și le-a mulțumit copiilor pentru ajutorul dat.

La finalul activității Broscuța – Ruța i-a invitat pe copii să cânte și să danseze pe cântecul „Ce petrecere frumoasă!”, care a fost proiectat cu ajutorul videoproiectorului și al laptopului.

Prin sarcini diverse, în această activitate au fost stimulate inteligențele multiple astfel: inteligența lingvistică, copiii fiind provocați să asculte povestea și să formuleze răspunsuri la întrebări, să denumească obiectele de pe jetoane, inteligența vizual-spațială, prin faptul că au fost folosite siluete pentru a ilustra conținutul poveștii și au fost solicitați să realizeze căsuțe pentru broscuță, inteligența naturalistă, prin faptul că preșcolarii au realizat miniexperimentul pentru obținerea culorii verde, inteligența muzicală, copiii fiind puși în postura de a exprima prin ritm principalele evenimente din poveste, inteligența kinestezică, atunci când au pictat broscuțe și au modelat mâncare pentru aceasta, precum și când au parcurs traseul până la panoul povestitor, sărind, inteligența interpersonală, când au desfășurat activități la centre și când au dansat împreună la „petrecerea” de final.

Proiectând și desfășurând activități diverse, cadrul didactic devine un animator, un adevărat strateg al unor situații variate, care au ca scop punerea în valoare a punctelor forte ale fiecărui copil, precum și valorizarea inteligențelor multiple ale acestora.

Bibliografie:

Crețu Carmen, (1997), *Psihopedagogia succesului*, Editura Polirom, Iași
Stanciu Mihai, (2003), *Introducere în pedagogie*, Editura „Ion Ionescu de la Brad”, Iași
MEC, (2001), *Instruire diferențiată. Aplicații ale teoriilor inteligențelor multiple*

Avantajele și limitele utilizării metodelor expositive în lecțiile cu școlarii mici

prof. Bereholschi Daniel

Școala Gimnazială Nr. 1 Vatra Dornei

Clasa de copii reprezintă un spațiu special, plin de viață, unde predomină mișcarea, comunicarea, interacțiunea, jocul. Aici, micii școlari se joacă, verbalizează, socializează, descoperă, învață și se dezvoltă, cunoscând o dezvoltare semnificativă sub aspect cognitiv, socio-emoțional, atitudinal, psihomotric. Toate acestea nu s-ar putea realiza fără apelul la metode didactice.

Metoda didactică, termen ce provine din limba greacă „*metha*” – spre, către și „*odos*” – cale, drum, exprimă drumul sau calea pe care educatorul o urmează în activitatea didactică cu educații pentru îndeplinirea obiectivelor educaționale stabilite. Ioan Cerghit, considerat părintele didacticii românești afirmă că „metoda reprezintă o cale de organizare și conducere a activității de cunoaștere a copiilor, o cale de conducere înspre construcția cunoașterii individuale a acestuia, un instrument didactic cu ajutorul căruia îi determină pe cei aflați pe băncile școlii la un demers de asimilare activă a unor noi cunoștințe și forme comportamentale, de simulare în același timp a forțelor lor cognitive, intelectuale”.

Din perspectivă sistemică, metoda este un intermediar, un mediator între conținuturi și elevi, între obiective și conținuturi, iar G. G. Antonescu aprecia că metoda reprezintă elementul dinamic, de valorificare a condițiilor subiective și obiective care asigură funcționalitatea procesului de învățământ și că metoda valorează, în cele din urmă, cât valorează personalitatea dascălului chemat s-o aplice.

Clasificarea metodelor de predare – învățare are importanță teoretică, dar și implicații practice. Se cunosc mai multe încercări de clasificare a acestora, cea mai des utilizată fiind cea a profesorului Cerghit, realizată în funcție de izvorul principal al învățării, la care s-a mai adăugat suportul informației (cuvânt, imagine, acțiune, etc.).

Avem astfel:

A. Metode de transmitere și însușire a cunoștințelor:

- a) metode de comunicare orală, dintre care unele pot fi:
 - expositive: povestirea, descrierea, explicația, instructajul
 - conversative: conversația, conversația euristică, discuția colectivă, problematizarea
- b) metode de comunicare scrisă (de muncă cu manualul)

B. Metode de explorare și descoperire

- a) metode de explorare directă a obiectelor și fenomenelor: observarea, experimentul, ancheta, studiul de caz
- b) metode de explorare indirectă prin intermediul substitutelor realității: demonstrația, modelarea

C. Metode bazate pe acțiune:

- a) metode de învățare prin acțiune reală: exercițiul, algoritmizarea, lucrarea practică;
- b) metode de învățare prin acțiune fictivă (simulată): jocuri didactice, învățare dramatizată.

D. Metode de instruire programată și asistată de calculator

La acestea se adaugă **metode de ultimă generație**, alcătuind o listă foarte extinsă, printre care se regăsesc: cubul, piramida, diamantul, ciorchinele, acvariul, schimbă perechea, cvintetul, diagrama Venn, floarea de lotus, brainwriting etc.

Toate metodele au importanța și valoarea lor în procesul instructiv-educativ, acestea fiind în strânsă corelație cu o bună cunoaștere, o înțelegere profundă a acestora, a caracteristicilor fiecăreia, dar și a caracteristicilor grupei de copii, a momentului în care o aplicăm și a scopului în care o folosim (predare, consolidare, evaluare).

Metodele expositive se bazează pe audierea unor prezentări orale realizate de cadrul didactic. Acesta transmite cunoștințele prin povestire, descriere, explicație, instructaj, iar copiii urmăresc expunerea și participă pe plan mintal la înțelegerea noilor cunoștințe.

Povestirea este o metodă didactică expositivă cu o valoare deosebită în dezvoltarea vocabularului copiilor și a capacității lor de comunicare, la care se adaugă rolul important în dezvoltarea atenției, a memoriei, a imaginației și gândirii.

Presupune nararea sau expunerea unor evenimente în proză sau în versuri într-o manieră simplă și plastică și răspunde unei înclinații firești și puternic resimțită la copii de miraculos, fantastic, surprinzător. Conținuturile sunt texte literare – povești, basme, legende, balade etc. - sau adaptări ale acestora, dar pot fi, de asemenea create, gândite de educatoare în funcție de nevoile de formare și/sau scopurile propuse în cadrul activităților.

Este indicat ca momentul povestirii să fie pregătit, să se creeze o ambianță caldă, prietenoasă, destinsă și ca educatoarea să susțină contactul vizual cu cei mici de-a lungul întregii prezentări, pentru a-și adapta atitudinea în funcție de reacțiile acestora. De asemenea, pentru a transmite emoție și a da sens și expresivitate poveștii, se recomandă folosirea intonației, a gesticii și mimicii adecvate, a tonalității vocii, ritmului, pauzei sau marcajelor variate prin intensitate, care să atragă atenția și interesul copiilor asupra întâmplărilor prezentate, asupra personajelor și a mesajului textului.

În practicarea acestei metode, se urmărește un algoritm ce constă în: momentul introductiv, cu rol în trezirea interesului și a motivației copiilor, prezentarea propriu-zisă a conținutului, fixarea acestuia prin adresarea de întrebări și evaluarea modului în care copiii au participat la activitate.

Un mare avantaj al acestei metode este că asigură suportul în jurul căruia să se desfășoare un demers integrat, având un grad ridicat de universalitate. Kieran Egan pledează în lucrarea „Predarea ca o poveste” pentru utilizarea la scară largă a acestei metode, pentru a transforma rutina didactică într-o poveste pasionantă.

O altă metodă expositivă, utilizată în învățământul preșcolar este **descrierea**, având rol de prezentare verbală, în formă analitică, a aspectelor, a structurilor, a caracteristicilor, a trăsăturilor care aparțin unui individ, obiect, fenomen, unei manifestări, acțiuni naturale sau umane etc. Cadrele didactice apelează la această metodă cu scopul de a pune în evidență elementele generale, comune, dar și pe cele particulare, pentru a contribui la dezvoltarea spiritului de observație al copiilor. Deseori, metoda descrierii devine procedeu în cadrul altor metode, cum ar fi observarea, povestirea, explicația, demonstrația și se întâlnește în activități ce aparțin tuturor ariilor curriculare: la aria limbă și comunicare, pentru a descrie un personaj, un loc, o acțiune, la aria matematică și științe ale naturii pentru descrierea unui anotimp, fenomen meteorologic, figură geometrică, plantă sau animal, la aria educație fizică, sport și sănătate, pentru descrierea realizării unei sărituri, exercițiu, la aria om și societate și la aria arte pentru descrierea instrumentelor de lucru sau chiar pentru descrierea modului în care să arate produsul final.

Explicația, metodă expositivă frecvent utilizată în învățământul preșcolar, se referă la dezvăluirea, pe baza unei argumentații deductive, a unor date noi și are ca scop clarificarea acestora.

Practicării acestei metode este dependentă de exprimarea îngrijită, clară și concisă a cadrului didactic, de utilizarea unei terminologii accesibile copiilor și de dezvăluirea sensului cuvintelor și a termenilor noi. Folosirea explicației se bazează pe principiul intuiției și, ca urmare, este însoțită de multe ori de demonstrarea cu obiecte sau materiale didactice.

Explicația este o metodă ce se regăsește în orice tip de lecție de la nivelul învățământului primar, mai ales în prima parte a acestora, când sunt necesare precizări, lămuriri cu privire la informațiile ce vor fi transmise, conținuturile noi ce vor fi abordate.

Instructajul este o metodă didactică de tip expositiv care constă în prezentarea de către educatoare a unor îndrumări, instrucțiuni cu privire la buna desfășurare a anumitor activități teoretico-practice în care copiii sunt implicați, ajutând la precizarea și clarificarea sarcinilor de îndeplinit, a condițiilor și regulilor de ordine și disciplină, a modului de comportare a preșcolarilor etc. În spațiul clasei, instructajul este folosit frecvent, dat fiind faptul că, pentru reușita și eficientizarea activităților aplicative, copiii au nevoie de instruire cu privire la modul de realizare a sarcinilor, a regulilor de respectat, a ordinii efectuării unor operații.

Nu trebuie pierdut din vedere faptul că dascălul trebuie să folosească un limbaj adecvat, accesibil, clar, concis, încurajator, dar și ferm, care să le ofere copiilor un sprijin real în realizarea și finalizarea activităților. Metoda este adesea folosită în activități cu caracter practic-aplicativ de la nivelul domeniilor estetic și creativ, precum și om și societate, instructajul făcându-se cu privire la utilizarea corectă a instrumentelor de lucru cum ar fi foarfecele, lipiciul, acuarelele, plastilina, etc., dar și la activități ce țin de domeniul științe, în cazul realizării unor experimente, în care urmează a fi folosite instrumente precum lupa, lanterna, pipeta, termometrul etc., jocuri didactice, în cadrul vizitelor, drumețiilor sau a excursiilor.

Prin intermediul instructajului se asigură disciplina, rigoarea și siguranța necesare unor activități cu caracter aplicativ, în vederea eliminării ezitărilor, sincopelor, confuziilor și accidentelor.

Pe lângă avantajele recunoscute ale metodelor expositive datorate adresabilității și accesibilității lor, putând fi aplicate la scară largă, frecvent, fără o pregătire prealabilă costisitoare atât din punct de vedere material, cât și temporal, au și limite, limite ce residă tocmai din caracteristicile dezvoltării psihologice ale educaților din primele clase ale învățământului primar.

Astfel, specificul gândirii școlărilor mici se manifestă printr-o proprietate esențială, aceea de a fi *concret – intuitivă*, aspect ce atrage necesitatea dublării prin imagine, obiect, acțiune a ceea ce este abstract, verbal, dar și *sincretică*, bazată pe relaționarea mai mult sau mai puțin la întâmplare a însușirilor obiectelor și nu atât după logica lor. Copilul va face confuzie între parte și întreg, combină însușirile obiectelor astfel încât acestea își pierd identitatea proprie.

O altă caracteristică privind dezvoltarea intelectuală a școlărilor mici implicată în trasarea de limite pentru metodele expositive este cea privind *atenția* și anume *distractibilitatea crescută* a acesteia, cei mici neputând rămâne un timp mai îndelungat focusat pe sarcină.

Totodată, *reprezentările* la această vârstă au un caracter situativ și intuitiv, fiind încărcate de însușirile concrete ale obiectelor și fenomenelor, caracterul lor schematizat și generalizat prefigurându-se spre sfârșitul preșcolarității.

Ce e de făcut, atunci?

„Un învățător bun trebuie să aibă dorința de a-i învăța pe alții, abilitatea de a comunica, răbdare multă, simțul umorului și timp bine planificat. Zilnic mă pregăteam pentru că studenții merită să bea dintr-un pârau, nu dintr-o baltă statută”. (Vladimir Pustan, „Fotografii alb-negru”)

Concret, în cadrul povestirilor, în mod tradițional prezentate oral de către învățător, poate fi diversificat modul de prezentare a acestora prin utilizarea tablei de fetru, a desenului succesiv, a păpușilor, mascotelor, a micilor figurine înfipite în nisip sau plastilină, a tabloului magnetic, a șorțului povestitor, a micilor roboți, chiar, cu scopul de a le forma copiilor reprezentări cât mai complete privind personajele și firul narativ și pentru a le menține interesul treaz pe tot parcursul prezentării noului conținut.

Atunci când predăm, e indicat ca verbalizarea să fie însoțită cu implicarea cât mai multor analizatori pentru a ne asigura că un număr cât mai mare de copii receptează informația, deoarece fiecare are un profil propriu de învățare. Aceste profile au fost observate și teoretizate de Antoine de la Garanderie:

- profilul vizual: eu văd imaginile în minte ca pe niște fotografii sau ca pe un film;
- profilul auditiv sau verbal: eu reaud sunetele sau cuvintele ca fiind pronunțate cu vocea altuia sau îmi vorbesc în gând;
- profilul kinestezic: eu resimt mișcările, senzațiile, mirosurile, gusturile.

În practică, nu avem un singur și unic mod de evocare, în funcție de sarcina pe care o efectuăm, amestecăm câteodată mai multe moduri de evocare. Spre exemplu, dacă avem ca temă povestea „Ursul păcălit de vulpe”, pe lângă elementele vizuale, putem introduce onomatopee ce imită mersul boilor, chemarea țaranului ce mâna boii, un ventilator ce imită vântul din noaptea în care i-a înghețat acestuia coada, mișcări ale picioarelor ce imită datul peștelui jos din car, autoîmbrățișări pentru a ilustra frigul îndurat de urs, astfel că la sfârșitul prezentării conținutului nou, fiecare copil va avea în minte cel puțin o reprezentare, vizuală, auditivă sau kinestezică la care să facă apel pentru a răspunde la întrebările privind conținutul poveștii în etapa de fixare a conținutului acesteia.

De asemenea, când explicăm sau descriem cum sunt formele de relief, pe lângă imagini sugestive, desen pe flipchart, putem ilustra cu mișcări și sunete: așezarea palmelor sub formă de unghi pentru a sugera munții, mișcare ondulatorie cu palma pentru deal și mișcare de netezire pentru câmpie, la fel cu onomatopee ce redau sunetul trenului ce urcă cu efor în munți, „tu-tu-tu-tu-tu-tu”, mai ușor la deal „tuuu-tuuu-tuuu” și line la câmpie „tuuuuuuuuu”. Un joc cu text și cânt ale cărui versuri vor fi însoțite de mișcări sugestive și melodie pentru a ilustra diferitele modalități în care se găsește apa în natură: „Izvorășul când țâșnește, uite-așa/ Apele-și rostogolește, uite-așa/ Pârâiașul fuge, saltă, uite-așa/ Apa stă în lac și baltă, uite-așa./ Râul curge printre maluri, uite-așa/ Apa mării face valuri, uite-așa/ Pe oceanul mare, mare, uite-așa/ Apa leagănă vapoare, iute-așa.”, va fi de mare folos în predarea acestor noțiuni la preșcolari.

O altă caracteristică a copiilor de grădiniță este aceea că aproape întotdeauna se mișcă! Unii copii reușesc să respecte cerința de imobilitate, specifică practicării metodelor expositive, alții nu reușesc și nu se pot abține să nu se balanseze în scaun, să se întoarcă la stânga, la dreapta, să scape jetonul din mână pentru a avea pretext să se ridice, să se aplece etc. Conștientizarea nevoilor fizice nu este doar o chestiune de relaxare și de eliberare de energie. Corpul este în sine vectorul învățării, el participând din plin la achizițiile intelectuale fundamentale. Așadar, folosirea corpului pentru a învăța înseamnă favorizarea dezvoltării funcțiilor cognitive ale copilului. Autoarele lucrării „Pedagogia pozitivă” propun în acest sens, două exerciții folosite deseori, simplu de făcut, care împacă corpul cu procesul de învățare și care pun corpul în serviciul procesului de învățare:

Primul, „mișcarea încrucișată” sau „cross crawl” care constă în atingerea cu cotul drept a genunchiului stâng, apoi a genunchiului drept cu cotul stâng. Alternarea rapidă a acestor mișcări se va face cu cea lentă, cu ochii deschiși, apoi închiși, cu menținerea unei poziții stabile a corpului. Această mișcare încrucișată activează în mod simultan cele două emisfere cerebrale, ajutându-i pe copii să se reconecteze și favorizând circulația informațiilor dintre emisfera stângă și cea dreaptă, antrenând o concentrare mai bună.

Al doilea exercițiu „opt culcat”, presupune să îi cerem copilului să întindă un braț în față, la înălțimea ochilor, cu degetul mare îndreptat spre tavan și să traseze lent, în spațiu, forma unui mare număr opt culcat, începând din centru și pornind în sus și urmărind mișcarea cu ochii. Repetată de trei ori cu o mână și de trei ori cu cealaltă mână și la sfârșit de trei ori cu cele două mâini unite, mișcarea pe conturul numărului opt culcat ameliorează coordonarea și echilibrul, permițând o concentrare mai ușoară.

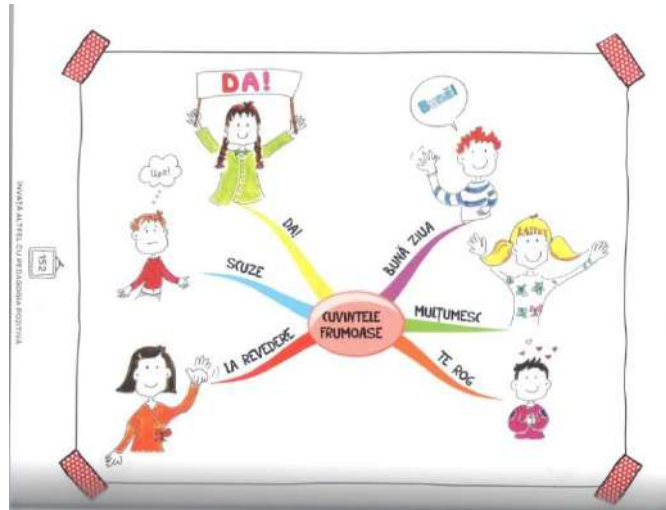
O altă tehnică pentru a face învățarea mai ludică și mai sănătoasă, este cea denumită în cartea „Învăță altfel cu pedagogia pozitivă” de către autoarele Audrey Akoun și Isabelle Pailleau drept „Mind Mapping”, adică „harta creierului care gândește”.

Creierul nostru este compus din două emisfere care lucrează împreună, dar care prezintă specificități. Emisfera stângă tratează cuvintele, logica, detaliile, analiza, în timp ce emisfera dreaptă se ocupă de forme, culori, spațiu, sinteză. Mind Mapping implică în mod armonios ansamblul funcțiilor celor două emisfere, folosind spațiul unei foi, forme, culori, cuvinte, structură, o viziune de ansamblu și de mici detalii, imagini și mișcare.

Cum se realizează o Mind Map:

1. se ia o foaie albă, se așază tip vedere;
2. se notează subiectul principal în mijlocul foii, numit și „inima hărții”. Acesta va fi scris într-o formă vaporoză, ca un norișor și va fi completat de o imagine;
3. în jurul inimii se trasează ramurile, cât mai orizontale, ramuri principale, apoi din acestea, secundare;
4. pe ramuri se scriu cuvintele;
5. se adaugă imaginile, pentru că „o imagine valorează cât o mie de cuvinte” (Confucius);
6. se adaugă culoare ramurilor.

Întrebate de la ce vârstă se pot folosi aceste hărți, autoarele răspund cu plăcer că, privilegiind imaginile și suplinind cu puțină imaginație, vom putea construi hărți pentru cei mici, începând de la vârsta de 3 ani. Drept dovadă, sunt date ca exemplu, harta activităților zilei, și harta emoțiilor, harta cuvintelor frumoase, cea din urmă fiind ilustrată și mai jos.

Cunoașterea elementelor de didactică și pedagogie, de metodică specifice diferitelor discipline, de psihologia copilului, dobândite prin studiu individual constant și de calitate, adoptarea unei atitudini flexibile și deschise, rigoare în pregătirea și desfășurarea unor demersuri didactice eficiente și atractive pot contribui în mod semnificativ și decisiv, uneori, la dezvoltarea potențialului intelectual și emotional a școlarii mici, echipându-i cu instrumente de bază în parcurgerea unui traseu școlar și social de succes.

Bibliografie:

- Akoun, A., Pailleau, I., (2017), *Învățã altfel cu pedagogia pozitivã*, Didactica Publishing House
- Cerghit, I., Radu, T., Popescu, E., Vlãsceanu, L., (1996), *Didactica, manual pentru clasa a X-a – școli normale*, Editura Didacticã și Pedagogicã R. A., București
- Golu, P., Zlate, M., Verza, E., (1995), *Psihologia copilului, manual pentru clasa a XI-a – școli normale*, Editura Didacticã și Pedagogicã, R. A., București
- Jeder, D., Rãileanu, D., Alesca, I., Flocea, O., Handruc, M., Vieriu, D., (2017), *Elemente de didacticã aplicatã în învățãmântul preșcolar*, Didactica Publishing House
- Stanciu, M., (2003), *Didactica postmodernã*, Editura Universitãții Suceava

Stagiile europene de pregătire practică – oportunități de învățare în context european

prof. Berger Lucia - Liceul Tehnologic „Nicolae Teclu” Copșa Mică

Activitățile de instruire practică sunt fundamentale pentru dezvoltarea competențelor relevante în piața muncii și pentru formarea elevilor, a viitorilor absolvenți, în vederea pregătirii pentru provocările viitorului. Stagiile de practică permit elevilor să aplice cunoștințele teoretice în situații reale, consolidându-le astfel înțelegerea și abilitățile practice, oferindu-le prilejul de a acumula experiență practică, de a-și dezvolta abilități relevante și de a-și îmbunătăți posibilitățile de angajare la finalizarea studiilor și la intrarea în viața activă ca profesioniști în domeniul studiat.

Oportunitățile de învățare prin stagii de practică în Europa, asigurate prin programul european Erasmus+, sunt variate și accesibile elevilor pentru toate domeniile de pregătire. Aceste stagii asigură elevilor atât o experiență practică valoroasă, cât și posibilitatea de a-și dezvolta competențe interculturale, de a cunoaște și a se familiariza cu cerințele și exigențele angajatorilor la nivel european.

Stagiile europene de instruire practică oferă numeroase avantaje atât pentru dezvoltarea personală, cât și pentru dezvoltarea profesională a participanților. Aceste experiențe nu doar că îmbogățesc cunoștințele și abilitățile participanților, dar contribuie semnificativ la creșterea încrederii în sine și a competențelor interculturale, asigurând premisele pentru o carieră de succes în orice colț al lumii.

Printre principalele beneficii ale implementării și implicării în proiecte europene Erasmus+ de formare profesională se pot enumera:

1. Dezvoltarea competențelor profesionale

- Aplicarea teoriei în practică: stagiile oferă oportunitatea de a pune în practică cunoștințele teoretice dobândite în timpul studiilor.
- Dezvoltarea abilităților și deprinderilor tehnice: participanții își pot îmbunătăți abilitățile tehnice specifice domeniului lor de activitate.
- Îmbunătățirea abilităților transferabile: comunicarea, lucrul în echipă, gestionarea timpului și rezolvarea problemelor sunt esențiale pentru o carieră de succes.

2. Creșterea șanselor de angajare la absolvire

- Experiență relevantă: stagiile adaugă valoare CV-ului, demonstrând angajatorilor că participantul are experiență practică dobândită în context european.
- Rețea profesională: posibilitatea de a stabili contacte profesionale valoroase care pot facilita găsirea unui loc de muncă ulterior.
- Recomandări și referințe: obținerea de recomandări din partea tutorilor de stagiu poate fi un avantaj în procesele viitoare de recrutare.

3. Dezvoltarea personală

- Îmbunătățirea încrederii în sine: succesul în sarcinile practice și feedback-ul pozitiv pot crește încrederea în sine.
- Autonomie și responsabilitate: stagiile îi învață pe participanți să fie mai autonomi și responsabili în gestionarea sarcinilor și proiectelor.
- Adaptabilitate și flexibilitate: experiența într-un mediu de lucru diferit îi ajută pe stagii să se adapteze mai ușor la schimbări și să fie flexibili.

4. Perspective internaționale

- Experiență interculturală: lucrul într-un context cultural nou dezvoltă competențe interculturale și îmbunătățește abilitățile de comunicare.
- Învățarea unei noi limbi: posibilitatea de a învăța sau perfecționa o limbă străină.
- Cunoștințe despre piețele internaționale: familiarizarea cu standardele și practicile din alte țări poate fi un avantaj semnificativ pentru viitorul traseu profesional.

5. Acces la resurse și inovație

- Tehnologie și echipamente moderne și performante: accesul la resurse tehnologice și echipamente moderne care nu sunt disponibile în mediul școlar.
- Inovație: implicarea în proiecte europene poate oferi perspective noi și valoroase de dezvoltare profesională.

6. Sprijin financiar și logistic

- Sprijin financiar: programul Erasmus+ de stagii europene, oferă sprijin financiar pentru acoperirea costurilor de transport, cazare și întreținere.
- Suport logistic: organizațiile gazdă și programele de mobilitate oferă suport logistic și consiliere pentru acomodarea în țara în care are loc stagiul.

7. Responsabilitate și implicare în viața comunității și, în general, a societății

- Proiecte cu impact social: participarea la proiecte aduce beneficii comunității printr-un impact social pozitiv.
- Responsabilitate socială: implicarea în activități care promovează responsabilitatea socială și sustenabilitatea.

Pentru unitățile de învățământ care implementează proiecte europene de mobilitate de formare profesională, stagiile europene contribuie la creșterea dimensiunii europene a procesului educațional atât prin îmbunătățirea competențelor profesionale a participanților elevi și cadre didactice, cât și prin implementarea în unitate a unor strategii didactice noi și eficiente, a optimizării strategiilor de management, prin internaționalizarea întregului proces educațional.

Prin urmare, stagiile europene de instruire practică oferă un set vast de avantaje, de la dezvoltarea profesională și personală a participanților, la facilitarea tranziției de la școală pe piața muncii prin creșterea șanselor de angajare a absolvenților, respectiv modernizarea prin internaționalizare a procesului instructiv-educativ din unitatea de învățământ.

Bibliografie:

- Procedură operațională de selecție a beneficiarilor elevi și cadre didactice în cadrul proiectului de mobilitate în domeniul VET – Acțiunea KA1, instituții acreditate KA121, Liceul Tehnologic „Nicolae Teclu” Copșa Mică, 2023
- <https://comunicari.wixsite.com/eravet>, site proiect acreditare Erasmus+ VET, cod proiect 2020-1-RO01-KA120-VET-095742, 2021-2027

Învățământul reprezintă o activitate progresivă, planificată, sistematică, metodică și intensivă de acces la cunoaștere și acțiune, pusă sub controlul personalului didactic, bazată pe selecționarea strictă a conținuturilor și pe efortul personal al elevului.

Învățământul în era digitală reprezintă un proces educativ care este foarte complex și se desfășoară în mod sistematic și educativ de către profesori și elevi/studenti care conduce la înzestrarea elevilor/studentilor cu un sistem de cunoștințe, deprinderi, capacități și competențe pe baza cărora ei dobândesc cunoașterea științifică a realității.

Învățământul în era digitală reprezintă o provocare plăcută deoarece bazele învățământului în România au fost puse în sălile de clasă, iar acum în “era digitală” aceste baze sunt plăcut vizibile ajutând la un nou concept al învățării în mediul online. Învățământul în era digitală la momentul actual și având în vedere situația educațională din România reprezintă o provocare pentru imaginația elevilor și a studenților deoarece lecțiile sunt mult mai interactive și pot vizualiza din mai multe puncte de vedere subiectul respectiv, atât teoretic cât și practice, prin intermediul unor aplicații 3D, videoclipuri, jocuri online sau platforme de specialitate care permite vizualizarea și înțelegerea unor concepte asimilate teoretic.

Învățământul tradițional avea o paradigmă de tip liniar. Informația, cunoștințele se transmit de la profesor la elev de regulă unidirecțional, profesorul, monopolul organizării cursului și aplicațiilor standard. Învățământul contemporan axat pe tehnologia digitală este direcționat în ambele sensuri. Apare o nouă paradigmă de învățare prin care elevul sau studentul nu mai este un spectator pasiv, un receptor care asimilează informația nerealizând un feedback corespunzător, aceasta reprezentând, de fapt baza unui proces educațional eficient.

Avantajele educației digitale:

- Oferă o alternativă la clasele tradiționale.
- Permite o anumită flexibilitate și îl determină pe elev să fie responsabil, să învețe automotivația și autodisciplina.
- Se obține un feedback instantaneu. Învățarea este mai activă; putem crește implicarea prin sondaje online sau prin întrebări de testare în timpul lecțiilor. Aceste sondaje ajută la implicarea tuturor elevilor, inclusiv a celor timizi care în mod normal nu ar ridica mâna în clasă.
- Există nenumărate resurse care fac învățarea mai distractivă și mai eficientă. De la aplicații și manuale electronice până la platformele educaționale și instrumente care pot transforma sala de clasă.
- Se pot automatiza o mulțime de sarcini obositoare cum ar fi urmărirea prezenței și performanței elevilor.
- Elevii au acces instantaneu la informații noi, care le pot suplimenta experiența de învățare.

- Favorizează un mediu de învățare mai colaborativ. Elevii, conectați în rețea online, pot împărtăși informații, pot lucra împreună la proiecte de grup și pot interacționa cu cadrul didactic.

Dezavantajele educației digitale:

- Este impersonală, spre deosebire de educația în clasă în care există o interacțiune față în față reală între elev și profesor. Învățarea online oferă un tip intens de învățare, în timp ce educația în clasă vine cu interacțiunea umană. Prin interacțiunile față în față, profesorii pot ajuta elevii să-și construiască respectul de sine și încrederea și maturitatea emoțională.
- Utilizarea internetului și a altor instrumente digitale au adăugat noi cerințe în viața profesorilor și au crescut dramatic gama de conținut și abilități pe care aceștia trebuie să le cunoască, astfel a crescut și volumul lor de muncă.
- Calitatea informațiilor și sursele pe care elevii le găsesc poate să nu fie de calitate.
- Există, de asemenea, problema gradului de securitate a programelor de învățare online.
- Elevii nu au acces egal la resursele tehnologice.
- Autenticitatea muncii. Oricine poate realiza un proiect și nu elevul propriu-zis.
- Evaluările au tendința de a fi bazate doar pe cunoștințe și nu neapărat pe partea practică.

Elevii au astăzi la dispoziție resurse la care mulți dintre noi nu am visat niciodată. Cele mai multe dintre aceste resurse pot fi utilizate și pot ajuta elevii să învețe și să progreseze, însă este important să se ajungă la un echilibru între inovație și convenționalitate. Este clar că avantajele sunt mai mari decât dezavantajele, dar cheia tehnologiei în clasă va fi întotdeauna relația profesor-elev, pentru că acolo are loc educația.

Bibliografie:

1. COJOCARU, VENERA MIHAELA. Educația pentru schimbare și creativitate. București: Ed. Didactică și Pedagogică, 2003, 312 p.
2. OPREA, CRENGUȚA- LĂCRIMIOARA. Strategii didactice interactive, București: Ed. Didactică și Pedagogică, 2006, 49 p.
3. <https://didacto.ro/educatia-digitala-avantaje-si-dezavantaje/>

Rolul profesorului în era digitală

Prof. Bernicki Maria
Școala Gimnazială "Mircea Vulcănescu" Bârsana

În era digitală, rolul profesorului se schimbă semnificativ. De la tradiționalul model de predare în fața clasei, educatorii se transformă în facilitatori ai învățării, integrând tehnologii moderne pentru a crea medii educaționale interactive și adaptabile.

Adaptarea la noile tehnologii

Profesorii trebuie să fie deschiși și adaptabili la noile tehnologii care intră în sala de clasă.

Acest lucru presupune:

- *Învățarea continuă*: Participarea la cursuri de formare și ateliere pentru a se familiariza cu noile instrumente digitale.
- *Integrarea tehnologiei în predare*: Utilizarea de platforme de e-learning, aplicații educaționale și resurse online pentru a îmbunătăți predarea și învățarea.
- *Evaluarea eficienței*: Monitorizarea și evaluarea impactului tehnologiilor asupra procesului de învățare și ajustarea metodologiilor pe baza feedback-ului.

Facilitarea învățării

În era digitală, profesorii devin facilitatori ai învățării, ghidând și susținând elevii în explorarea cunoștințelor:

- *Personalizarea învățării*: Utilizarea datelor și a analizei pentru a adapta lecțiile la nevoile individuale ale elevilor.
- *Stimularea gândirii critice*: Încurajarea elevilor să gândească critic și să utilizeze resurse digitale pentru a rezolva probleme complexe.
- *Promovarea colaborării*: Facilitarea colaborării între elevi prin platforme online și proiecte de grup, care să dezvolte abilități de lucru în echipă.

Dezvoltarea competențelor digitale

Pentru a fi eficienți în era digitală, profesorii trebuie să dezvolte o serie de competențe specifice:

- *Competențe tehnice*: Abilități de utilizare a diverselor tehnologii educaționale și platforme digitale.
- *Competențe pedagogice*: Abilitatea de a integra tehnologia în strategii de predare eficiente și de a gestiona medii de învățare digitale.
- *Competențe de gestionare a datelor*: Capacitatea de a colecta, analiza și interpreta datele elevilor pentru a îmbunătăți procesul de învățare.

Crearea unui mediu de învățare sigur și etic

Profesorii au responsabilitatea de a crea un mediu de învățare sigur și etic pentru elevi:

- *Educația privind siguranța online*: Informarea elevilor despre riscurile online și modalitățile de protecție a datelor personale.
- *Promovarea eticii digitale*: Învățarea elevilor despre utilizarea responsabilă a tehnologiei și respectarea drepturilor de autor.
- *Monitorizarea activității online*: Supravegherea utilizării tehnologiei în clasă pentru a preveni abuzurile și pentru a asigura un mediu de învățare productiv.

Impactul asupra motivației și performanței elevilor

Utilizarea tehnologiei în educație are un impact semnificativ asupra motivației și performanței elevilor:

- *Învățarea interactivă*: Tehnologiile interactive, cum ar fi tabletele și tablourile inteligente, pot face învățarea mai captivantă și mai atractivă pentru elevi.
- *Feedback instantaneu*: Platformele digitale permit oferirea unui feedback rapid și detaliat, ajutând elevii să își corecteze greșelile și să își îmbunătățească performanțele.
- *Acces la resurse diversificate*: Elevii au acces la o gamă largă de resurse online, care le pot extinde cunoștințele și le pot stimula curiozitatea.

Rolul profesorului în era digitală este dinamic și complex, necesitând o adaptare constantă la noile tehnologii și metode de predare. Profesorii trebuie să devină facilitatori ai învățării, să dezvolte competențe digitale și să creeze medii de învățare sigure și etice. Prin abordarea acestor provocări, profesorii pot transforma experiența educațională și pot contribui la formarea unei generații de elevi bine pregătiți pentru viitorul digital.

Bibliografie:

1. Ciolan, L. (2017). *Educația digitală. Elemente pentru inovarea educației*. Editura Universității din București.
2. Bocoș, M. (2013). *Inovație și creativitate în educație*. Editura Paralela 45.
3. Institutul de Științe ale Educației. (2018). *Studiu privind utilizarea TIC în învățământul preuniversitar din România*. București: IȘE.
4. Banca Mondială. (2020). *Învățarea online în contextul pandemiei COVID-19: Provocări și oportunități pentru sistemul educațional din România*. București: Banca Mondială.
5. Edupedu.ro. (2021). Cum a schimbat pandemia rolul profesorului: de la pedagog la facilitator al învățării online (<https://www.edupedu.ro/cum-a-schimbata-pandemia-rolul-profesorului-de-la-pedagog-la-facilitator-al-invatarii-online>)
6. Digitaliada. (2020). Rolul profesorului în era digitală: provocări și soluții. Recuperat de la <https://www.digitaliada.ro/Rolul-profesorului-in-era-digitala-provocari-si-solutii>.

Aplicarea metodelor gândirii critice în predarea disciplinelor economice

BERZA ANA MARIA

Liceul Economic Alexandru Ioan Cuza Piatra Neamț

email: berzaanamaria@yahoo.com

Cuvinte cheie

Gândire critică, metode de predare-învățare, metode tradiționale și metode moderne

1. Introducere

Gândirea critică este unul dintre modurile fundamentale de gândire, alături de gândirea reproductivă și gândirea creatoare. Față de acestea, gândirea critică este centrată pe evaluarea și testarea soluțiilor unei probleme date, alegerea soluției adecvate și respingerea argumentată a celorlalte soluții. Mai mult decât atât, gândirea critică premerge gândirea creatoare, deoarece aceasta își demonstrează valoarea și utilitatea numai dacă produsele proprii au fost analizate și evaluate rațional de gândirea critică. Folosirea metodelor gândirii critice, care sunt niște metode active de predare-învățare, permite profesorului să refacă legătura dintre elevi și lumea exterioară prin intermediul discuțiilor și al investigațiilor. Profesorul își păstrează în continuare rolul de „modelator” al elevului, dar devine în egală măsură un animator și un moderator al activităților acestuia, punând accentul pe procesul de predare-învățare și mai puțin pe controlul acestuia.

2. Importanța, necesitatea și definirea gândirii critice

Formarea gândirii critice este un proces determinat de actuala explozie informațională, cuplată cu „o explozie tehnologică în domeniul transmiterii informației” (Steele, 2000). Elevii se pregătesc astăzi pentru un viitor care „a devenit mai puțin previzibil decât era înainte”. Pe de altă parte, ei trebuie să se pregătească pentru „o viață democratică și productivă în secolul XXI”, așa încât să poată face față noilor informații și idei, să reflecteze independent asupra lor, acționând în concordanță cu rezultatele reflecției proprii, pentru ca informațiile să fie utile.

În lucrările de specialitate, gândirea are mai multe definiții complexe.

Gândirea critică are însă o definiție extrem de simplă; gândirea critică este ceea ce apare atunci când nu există mentalitatea unui singur răspuns corect (Steele, 2000).

Pe de altă parte, gândirea critică este extrem de „sensibilă”, fapt demonstrat și de o parte dintre trăsăturile sale caracteristice:

- Este diminuată de memorarea cunoștințelor și de predarea deprinderilor în mod izolat;
- Nu poate fi separată de contextul programei școlare sau al vieții cotidiene, altfel nu este eficientă;
- Este stimulată de situațiile în care pot fi aplicate noile cunoștințe pentru rezolvarea de sarcini;
- Este intensificată atunci când se bazează pe cunoștințele și experiențele anterioare ale elevilor, pe care aceștia le vor lega de noile cunoștințe care trebuie învățate;
- Necesită crearea unui anumit cadru pentru învățarea ei. Altfel spus, așa cum un elev trebuie să învețe cum să învețe, el trebuie să învețe cum să gândească critic.

Condițiile necesare pentru promovarea gândirii critice

Gândirea critică poate fi învățată numai dacă este conștientizată și practică corespunzător, ceea ce presupune asigurarea unor condiții esențiale, acestea au fost identificate de specialiștii americani după cum urmează (Steele, 2000):

- Crearea condițiilor în care să se poată realiza „experiențele de gândire critică”;
- Alocarea timpului necesar pentru realizarea acestor experiențe;
- Aprecierea faptului că o persoană gândește critic;
- Acceptarea opiniilor și ideilor diverse;
- Promovarea unei implicări active a elevilor în procesul de învățare (prin confruntare de idei, cooperare și colaborare);
- Încurajarea unui mod de gândire independent, a speculațiilor și a reflecțiilor;
- Manifestarea încrederii în capacitatea de a gândi critic a oricărei persoane;
- Convingerea persoanelor că nu vor fi ridiculizate (sau ironizate) pentru faptul că au gândit critic și și-au exprimat propriile opinii.

Practic, gândirea critică este rezultatul unor lecții bine concepute, desfășurate într-un anumit „cadru”, care să încurajeze apariția și dezvoltarea acesteia. Acest „cadru” reprezintă o modalitate de organizare a activității de instruire, care le permite profesorilor să-i îndrume pe elevi în procesul de învățare prin intermediul „experiențelor de învățare”. În același timp, în interiorul acestui „cadru” are loc

și procesul de predare, deoarece elevii trebuie să învețe atât conținutul disciplinei de studiu, cât și „procesul de învățare a conținutului”. Profesorul se transformă deci, dintr-o sursă de informații care trebuie memorate într-un partener al procesului de învățare, în care trebuie să se implice alături de elevi. Acest „cadru” de predare-învățare, este format din trei faze: evocarea (E), realizarea sensului (RS) și reflecția (RF).

Evocarea (E) este faza în care elevilor li se cere să-și aducă aminte ceea ce știu (sau cred că știu) despre un anumit subiect. Apelarea la propriile cunoștințe ale elevilor este importantă deoarece noile cunoștințe vor fi legate de acestea. Mai mult, înțelegerea noilor informații se bazează pe cunoștințele dobândite anterior. Prezentarea informațiilor în „contextul a ceea ce este deja cunoscut și înțeles” facilitează amintirea lor, deoarece acestea au fost înțelese, fiind adăugate cunoștințelor proprii. Dacă elevii nu pot face legătura între informații și cunoștințele dobândite anterior, sau acestea le sunt predate fără a face parte dintr-un context, atunci elevii le vor uita rapid. Rolul profesorului este acela de a-i îndruma și asculta pe elevi în încercarea lor de a se gândi la ceea ce știu.

Realizarea sensului (RS) este cea de-a doua fază, în care elevii vin în contact cu noile cunoștințe, caută să înțeleagă semnificația acestora și încearcă să găsească răspuns la propriile întrebări. Realizarea sensului constă de fapt în crearea legăturilor între ceea ce elevii știau deja și noile cunoștințe, pentru „a ajunge la o nouă înțelegere”.

Reflecția (RF) este ultima fază a „cadrului” pentru promovarea gândirii critice. În această fază, are loc fixarea și consolidarea cunoștințelor însușite în faza anterioară. Are loc o învățare durabilă, deoarece schemele de cunoaștere anterioare au fost restructurate mental prin introducerea (inserarea) noilor cunoștințe la locul și în contextul potrivit. Învățarea durabilă este ușor de recunoscut, deoarece determină o schimbare care se manifestă în mai multe feluri: un alt mod de a înțelege lucrurile și fenomenele, dobândirea unui nou tip de comportament și exprimarea unor convingeri noi. Pe de altă parte, elevii și-au însușit cunoștințele predate atunci când le pot exprima cu propriile lor cuvinte, ceea ce denotă construirea unui context personal, care face posibilă înțelegerea aprofundată și care are sens.

4. Clasificarea metodelor gândirii critice

Un prim criteriu care se poate utiliza pentru clasificarea metodelor gândirii critice este reprezentat de *momentele cadrului de predare-învățare*, în care este folosită metoda respectivă; astfel, avem:

- *Metode pentru faza de evocare*: termeni-cheie, termeni dați în avans, predicțiile, „Știu, vreau să știu, învăț!”, ciorchinele, brainstorming, etc.;
- *Metode pentru faza de realizare a sensului*: metoda SINELG, tabelul conceptelor, stabilirea secvenței evenimentelor, predarea reciprocă, diagrama Venn-Euler, „gândiți, lucrați în perechi, comunicați!”, „lectură în perechi, rezumate în perechi”;
- *Metode pentru faza de reflecție*: eseul de 5 minute, ciorchinele, cubul, tabelul T, cadranul, piramida (diamantul) povestirii, „rezumați, lucrați în perechi, comunicați!”, etc. (Steele, 2000).

Un alt criteriu care poate fi acceptat pentru clasificarea acestor metode este *forma de organizare a elevilor* (tipul de activitate didactică); astfel, există metode care pot fi utilizate frontal (pentru lucrul cu clasa întreagă), pe grupe de elevi, pe perechi sau chiar individual:

- *Metode frontale*: brainstorming, ciorchinele, termeni-cheie, termeni dați în avans, etc.;
- *Metode folosite pe grupe de elevi*: mozaicul, turul galeriei, metoda predării-învățării reciproce, etc.;
- *Metode folosite pe perechi de elevi*: „gândiți, lucrați în perechi, comunicați!”, „lectură în perechi, rezumate în perechi”, „rezumați, lucrați în perechi, comunicați!”;
- *Metode individuale*: „Știu, vreau să știu, învăț!”, tabelul conceptelor, stabilirea secvenței evenimentelor, diagrama Venn-Euler, eseul de 5 minute, tabelul T, etc.

În funcție de *scopul didactic urmărit*, se poate face o altă clasificare a metodelor gândirii critice, după cum urmează:

- *Metode de predare-învățare*: metoda predării-învățării reciproce, mozaicul, piramida povestirii, etc.;
- *Metode de stimulare a creativității*: brainstorming, sinectica, cvintetul, masa rotundă, „formulați, creați, comunicați, ascultați!”, atelierul de scriere, atelierul de lectură, etc.;
- *Metode pentru dezvoltarea abilităților de colaborare și ajutor reciproc*: mozaicul, cafeneaua, turul galeriei, „mai multe capete la un loc”, investigația de grup, linia valorii, etc.

Este evident că această clasificare a metodelor specifice gândirii critice este relativă. Există metode care pot face parte în același timp din două categorii diferite, ca de exemplu ciorchinele sau brainstormingul. Metoda ciorchinului poate fi utilizată atât în faza de evocare, cât și în faza de reflecție. La rândul ei, metoda brainstormingului poate fi pusă în aplicare atât frontal (lucrând cu clasa întreagă), cât și pe perechi de elevi.

5. Analiza comparativă a metodelor specifice gândirii critice și a metodelor tradiționale

În cazul metodelor de predare-învățare tradiționale, activitatea elevilor este redusă la minim. Aceștia ascultă ce spune profesorul, indiferent că este vorba de expunere, prelegere, demonstrație sau de

explicații, încercând să rețină și să redea cunoștințele predate. Elevii sunt obligați (și chiar obișnuiți) să accepte ideile altora și informațiile primite; pe de altă parte, ei se manifestă individualist.

Metodele care promovează gândirea critică se bazează pe activitatea elevilor, pe implicarea acestora în procesul de predare-învățare. Aceasta înseamnă că elevii au și pot să-și exprime propriile opinii, fac un schimb permanent de idei unii cu alții, pun întrebări pentru a se lămurii în privința noilor cunoștințe și își pot argumenta propriile puncte de vedere. Sarcinile sunt realizate în grup, prin intermediul învățării prin cooperare.

Din punctul de vedere al metodelor tradiționale, activitatea profesorului are ponderea cea mai mare în cadrul lecției. Profesorul este în centrul atenției elevilor, deoarece predă, adică expune, ține prelegeri, explică și demonstrează cunoștințe. Mai mult, profesorul își impune propriul punct de vedere și este considerat (sau se consideră el însuși) a fi singurul expert într-o anumită problemă. În cazul metodelor active de predare-învățare, situația se schimbă radical.

Profesorul nu mai deține rolul principal în desfășurarea lecției, respectiv a procesului de predare-învățare, deoarece acesta aparține acum elevilor săi. Profesorul a devenit un „partener în învățare”, care are mai multe sarcini de realizat. În ceea ce privește modul de realizare a învățării, s-a trecut de la memorarea și reproducerea cunoștințelor de către elevi la folosirea experienței proprii a acestora. Dacă metodele tradiționale promovau competiția între elevi cu scopul de a realiza o ierarhie, metodele active promovează învățarea prin colaborare. Dacă prin tradiție, învățarea se făcea mai ales individual, în cazul metodelor active se pune accentul pe dezvoltarea gândirii prin „confruntarea” de idei cu ceilalți.

Referitor la metodele tradiționale, modalitățile de evaluare se limitau la măsurarea și aprecierea cunoștințelor, fiind importantă cantitatea de cunoștințe acumulate. În cazul metodelor care promovează gândirea critică, s-a trecut la măsurarea și aprecierea capacităților pe care le-au dobândit elevii (exprimate prin intermediul competențelor), fiind importantă calitatea cunoștințelor însușite

6. Aplicarea metodelor gândirii critice la disciplinele economice predate la liceu

6.1. Aplicarea metodelor gândirii critice la disciplina Contabilitate

Pentru a exemplifica modul de aplicare a acestor metode la disciplina Contabilitate, vom expune pe scurt niște planuri de lecție pentru două teme diferite și anume: „Formule contabile și clasificarea lor” (din manualul de contabilitate pentru clasa a X-a) (Cojocă, 2005) și „Metode de evaluare” (din manualul de contabilitate pentru clasa a IX-a) (Cojocă, 2004).

Aplicația 1- Lecție de formare a priceperilor și deprinderilor intelectuale pentru tema „Formule contabile și clasificarea lor”. Am stabilit următoarele obiective operaționale:

(O1) aplicarea regulilor de funcționare ale conturilor

(O2) parcurgerea etapelor analizei contabile

(O3). întocmirea formulelor contabile

În faza de evocare (E), se folosesc „Termenii-cheie”. Folosind această metodă, elevii vor fi determinați să prezinte noțiunile de bază învățate în cadrul capitoului: regulile de funcționare ale conturilor de activ și pasiv, etapele analizei contabile, precum și tipurile de formule contabile (simple și compuse). Profesorul le notează pe foile de flipchart cu carioca, iar elevii explică semnificația acestor termeni.

Pentru faza de realizare a sensului (RS), se folosește metoda „Gândeți, lucrați în perechi, comunicați!”. Elevii vor fi împărțiți pe grupe de lucru (perechi) și primesc fișele de lucru cu exercițiile pe care trebuie să le rezolve parcurgând etapele analizei contabile. Fiecare pereche de elevi rezolvă prin colaborare exercițiile, scriind pe caiete formulele contabile ce rezultă în urma efectuării analizei contabile. Un elev din fiecare grup va rezolva apoi exercițiul la tablă, prezentând etapele parcurse pentru rezolvare și răspunzând întrebărilor puse de profesor și de restul elevilor clasei.

În faza de reflecție (RF) se folosește „eseul” de 5 minute. Pentru aceasta, fiecare elev primește câte o fișă de evaluare, care conține o problemă care trebuie rezolvată în 5 minute, aplicând regulile de funcționare ale conturilor, parcurgând etapele analizei contabile și scriind formula contabilă corespunzătoare. Rezultatul obținut este prezentat profesorului pentru evaluare și notare.

Aplicația 2- Lecție de dobândire de noi cunoștințe pentru tema „Metode de evaluare”.

Am stabilit următoarele obiective operaționale:

(O1) definirea evaluării,

(O2) enunțarea principiilor evaluării și

(O3) caracterizarea metodelor de evaluare.

Pentru faza de evocare (E), se folosește „ciorchinele”. Folosind această metodă, elevii vor recapitula definiția evaluării și principiile acesteia, însușite într-o lecție anterioară. Elevii notează elementele „ciorchinelui” pe caiete. După aceea, profesorul desenează și completează „ciorchinele” pe flipchart scriind cu carioca, cu sprijinul elevilor săi.

În faza de realizare a sensului (RS), pentru a învăța metodele de evaluare ale elementelor patrimoniale ale unei unități în raport de momentul efectuării acesteia, elevii vor desena în caiete „un tabel al conceptelor”. Acesta va avea patru coloane, câte una pentru fiecare metodă prezentată de manual: evaluarea la intrare, evaluarea la ieșire, evaluarea la inventar și evaluarea la bilanț. Elevii vor completa

conținutul fiecărei coloane conform caracteristicilor metodei de evaluare respective, după ce în prealabil au citit textul lecției indicat de profesor.

Acesta le va cere elevilor să prezinte clasei ce au notat în fiecare din coloanele tabelului.

Pentru faza de reflecție (RF), se folosește metoda „Rezumați, lucrați în perechi, comunicați!”. Profesorul le pune elevilor următoarea întrebare: „Care este scopul evaluării?” așteptând să primească un răspuns de la aceștia. Grupați în perechi, elevii vor colabora pentru a rezuma cunoștințele dobândite până în acel moment despre evaluare și vor răspunde întrebării puse de profesor. După ce notează răspunsul în caiete, un elev din fiecare pereche va prezenta răspunsul dat întregii clase și profesorului, pentru eventuale discuții.

6.1. Aplicarea metodelor gândirii critice la disciplina Contabilitate

Pentru a exemplifica modul de aplicare a acestor metode la disciplina Contabilitate, voi expune pe scurt niște planuri de lecție pentru două teme diferite și anume: „Formule contabile și clasificarea lor” (din manualul de contabilitate 231 pentru clasa a X-a) (Cojocă, 2005) și „Metode de evaluare” (din manualul de contabilitate pentru clasa a IX-a) (Cojocă, 2004).

Aplicația 1- Lecție de formare a priceperilor și deprinderilor intelectuale pentru tema „Formule contabile și clasificarea lor”. Am stabilit următoarele obiective operaționale:

(O1) aplicarea regulilor de funcționare ale conturilor

(O2) parcurgerea etapelor analizei contabile

(O3). întocmirea formulelor contabile

În faza de evocare (E), se folosesc „Termenii-cheie”. Folosind această metodă, elevii vor fi determinați să prezinte noțiunile de bază învățate în cadrul capitolului: regulile de funcționare ale conturilor de activ și pasiv, etapele analizei contabile, precum și tipurile de formule contabile (simple și compuse). Profesorul le notează pe foile de flipchart cu carioca, iar elevii explică semnificația acestor termeni.

Pentru faza de realizare a sensului (RS), se folosește metoda „Gândiți, lucrați în perechi, comunicați!”. Elevii vor fi împărțiți pe grupe de lucru (perechi) și primesc fișele de lucru cu exercițiile pe care trebuie să le rezolve parcurgând etapele analizei contabile. Fiecare pereche de elevi rezolvă prin colaborare exercițiile, scriind pe caiete formulele contabile ce rezultă în urma efectuării analizei contabile. Un elev din fiecare grup va rezolva apoi exercițiul la tablă, prezentând etapele parcurse pentru rezolvare și răspunzând întrebărilor puse de profesor și de restul elevilor clasei.

În faza de reflecție (RF) se folosește „eseul” de 5 minute. Pentru aceasta, fiecare elev primește câte o fișă de evaluare, care conține o problemă care trebuie rezolvată în 5 minute, aplicând regulile de funcționare ale conturilor, parcurgând etapele analizei contabile și scriind formula contabilă corespunzătoare. Rezultatul obținut este prezentat profesorului pentru evaluare și notare.

Aplicația 2- Lecție de dobândire de noi cunoștințe pentru tema „Metode de evaluare”.

Am stabilit următoarele obiective operaționale: definirea evaluării (O1),

enunțarea principiilor evaluării (O2) și caracterizarea metodelor de evaluare (O3).

Pentru faza de evocare (E), se folosește „ciorchinele”. Folosind această metodă, elevii vor recapitula definiția evaluării și principiile acesteia, însușite într-o lecție anterioară. Elevii notează elementele „ciorchinelui” pe caiete. După aceea, profesorul desenează și completează „ciorchinele” pe flipchart scriind cu carioca, cu sprijinul elevilor săi.

În faza de realizare a sensului (RS), pentru a învăța metodele de evaluare ale elementelor patrimoniale ale unei unități în raport de momentul efectuării acesteia, elevii vor desena în caiete „un tabel al conceptelor”. Acesta va avea patru coloane, câte una pentru fiecare metodă prezentată de manual: evaluarea la intrare, evaluarea la ieșire, evaluarea la inventar și evaluarea la bilanț. Elevii vor completa conținutul fiecărei coloane cu caracteristicile metodei de evaluare respective, după ce în prealabil au citit textul lecției indicat de profesor.

Acesta le va cere elevilor să prezinte clasei ce au notat în fiecare din coloanele tabelului.

Pentru faza de reflecție (RF), se folosește metoda „Rezumați, lucrați în perechi, comunicați!”. Profesorul le pune elevilor următoarea întrebare: „Care este scopul evaluării?” așteptând să primească un răspuns de la aceștia. Grupați în perechi, elevii vor colabora pentru a rezuma cunoștințele dobândite până în acel moment despre evaluare și vor răspunde întrebării puse de profesor. După ce notează răspunsul în caiete, un elev din fiecare pereche va prezenta răspunsul dat întregii clase și profesorului, pentru eventuale discuții.

6.2 : Finanțarea afacerii Clasa a XII a
Competențe vizate:

- C1 Determină sursele proprii și străine în finanțarea unei afaceri;

Obiective ale evaluării:

- Să identifice tipurile de surse de finanțare;
- Să selecteze sursele proprii de finanțare ale agentului economic;
- Să selecteze sursele străine după natură și exigibilitate;

SC CAPRES PLUS SA are ca obiect de activitate, fabricarea brânzeturilor și altor produse din lapte de capră și, trebuie să ia o decizie în ceea ce privește dezvoltarea activității sale de producție. Din analiza economico-financiară desfășurată pe baza Situațiilor financiare, dar și din studiul pieței produselor firmei, s-a ajuns la concluzia că este necesară achiziționarea unei noi linii de fabricație în valoare de 70 000 lei, care să permită atât procesarea unei cantități mai mari de lapte, cât și eliminarea pierderilor și creșterea calității produselor. Societatea dispune de un fond de investiții de 15 000 lei, capitalul social este de 400 000 lei împărțit în 40 000 acțiuni, alte surse proprii în valoare de 80 000 lei. Având în vedere căile de finanțare ale unei afaceri:

- Identificați posibile surse de finanțare pentru realizarea cu succes a acestei investiții;
- În cazul în care se apelează la surse străine, veți ține seama și de costul acestor resurse pentru firmă, menționăm că rata dobânzii bancare este 8% pe an, perioada optimă de creditare 5 ani. Se cere:
 - graficul de rambursare;
 - avantaje și dezavantaje (minim câte trei).
- Dacă se are în vedere o majorare de capital prin emisiunea de noi acțiuni, analizați:
 - care ar trebui să fie valoarea de emisiune(modul de stabilire);
 - dezavantajele pentru vechii acționari;
 - avantajele și dezavantajele pentru firmă(minim câte trei).
- Stabiliți varianta optimă de finanțare, argumentați alegerea făcută.

Concluzii

Din datele pe care le-am prezentat în paragrafele anterioare rezultă că, metodele gândirii critice determină o însușire mai bună a cunoștințelor de specialitate, creșterea motivației pentru învățarea la elevi și a calității cunoștințelor însușite. Considerăm că utilizarea metodelor gândirii critice este mai mult decât necesară în învățământ în general, și la disciplinele economice în special, în condițiile în care se pune accentul pe adaptarea școlii românești la cerințele economiei de piață, respectiv ale mediului de afaceri și ale societății democratice.

Bibliografie

- [1]. Bălan, B.; ș.a., 1998- „Psihopedagogie pentru examenele de definitivare și grade
- [2]. Bălan, B.; ș.a., 1998- „Psihopedagogie pentru examenele de definitivare și grade didactice”, Editura Polirom, Iași didactice”, Editura Polirom, Iași
- [3]. Cojocă, A.-G.; Petre, D.A.M., 2004- „Contabilitate- Manual pentru clasa a IX-a”, Editura Economică Preuniversitaria, București
- [4]. Cojocă, A.-G.; Petre, D.A.M., 2005- „Contabilitate- Manual pentru clasa a X-a”, Editura Economică Preuniversitaria, București
- [5]. Radu, I.T., 2008- „Evaluarea în procesul didactic”, Editura Didactică și Pedagogică R.A., București
- [6]. Steele, J.L.; ș.a., 2000- „Un cadru pentru dezvoltarea gândirii critice la diversele materii de studiu”, Ghidul I, Fundația Soros, Cluj-Napoca
- [7]. Steele, J.L.; ș.a., 2000- „Promovarea gândirii critice”, Ghidul II, Fundația Soros, Cluj-Napoca

Implementarea activităților integrate în cadrul educației de tip outdoor

prof. înv. preșc. Bica Iulia
Grădinița Căsuța Fermecată Luduș

„Pe copil îl educă tot ce îl înconjoară: câmpul, pădurea, râul, marea, munții, rândunelele, cucul. Faceți tot posibilul ca și copiii dumneavoastră să iubească tot ce-i înconjoară, pentru că fără dragostea față de natură și animale omul nu poate să simtă din plin, ceea ce numim, cu cel mai minunat dintre cuvinte – VIAȚA”. (C. Mihăescu)

Învățarea prin descoperire, învățarea prin propria experiență este una trainică, iar locul ideal pentru acest tip de învățare este spațiul deschis și nelimitat pe care-l oferă natura. Educația în aer liber se definește ca o combinație de activități, de educație de mediu și de dezvoltare socială și personală. Aceasta permite participanților să experimenteze „învățarea activă” într-un cadru natural: livada, parcul, pădurea, orice alt spațiu aflat în afara zidurilor unei clădiri. Obiectivul general al acestui tip de învățare este identificarea și compararea diferitelor abordări privind educația în aer liber, dezvoltarea și introducerea unui nou concept de educație pentru toți. Voi exemplifica cu o astfel de activitate integrată desfășurată în livadă în care am integrat două domenii: domeniul limbă și comunicare și domeniul științe.

Grupa: mijlocie „A”

Tema anuală de studiu: Când, cum și de ce se întâmplă?

Tema săptămânală: Natura ne învață

Tema activității: Plimbare -, „În livadă”

Forma de realizare: Activitate integrată

Tipul activității: mixtă

Componența activității:

- Activități de dezvoltare personală (Întâlnirea de dimineață)
- Activități liber alese: jocuri cu text și cânt „La moară”, „Hora ecologică” și jocuri de mișcare „Iepurașii în livadă” și „Printre pomii fructiferi”
- Activități pe domenii experiențiale: Domeniul limbă și comunicare (povestirea educatoarei „Povestea mărului buclucaș” adaptare după V.Suteev) și Domeniul științe (activitate matematică „Formează grupe după diferite criterii”)

Scopul activității: Stimularea curiozității, a investigării realității și a capacității de a sesiza și descoperi aspectele noi ale fenomenelor naturii, educarea spiritului de disciplină și a dorinței de a acționa în colectiv.

Obiective operaționale:

- Să asculte cu plăcere povestea
- Să demonstreze înțelegerea textului apelând la diferite modalități de redare a acestuia
- Să-și îmbogățească experiența senzorială, ca bază a cunoștințelor matematice anterior asimilate referitoare la recunoașterea, denumirea obiectelor, clasificarea, constituirea de grupuri pe baza unor însușiri comune (formă, culoare, mărime)
- Să cunoască reguli de comportare civilizată, pe stradă, în livadă, să păstreze curățenia
- Să-și aleagă partenerii cu care să colaboreze în realizarea sarcinilor
- Să exprime prin mișcare, mimică starea sufletească creată de frumusețea, varietatea culorilor, formelor, mireasmelor și sunetelor

Metode și procedee: plimbarea, exercițiul, conversația, povestirea, explicația, problematizarea, jocul în echipă, descoperirea, elementul surpriză, observația, explozia stelară.

Material didactic: „mărul fermecat” confecționat dintr-un balon, iepuraș de pluș, cioară, arici, ursuleț, lădițe pentru mere și coșulețe pentru frunze, o stea mai mare și cinci steluțe mici, pe fiecare fiind scrisă câte o întrebare (Ce?, De ce?, Când?, Cum?, Unde?).

Durata: 3 h

Bibliografie:

- Revistă de informații științifice pentru cadrele didactice din grădiniță. Draga mea, educatoare
- Curriculum pentru învățământul preșcolar M.E.C.I. 2000
- Revista Învățământul preșcolar 1-2/2005
- Silvia Breben, Georgeta Ruin, Elena Gongea, Mihaela Fulga – Metode interactive de grup, Editura Arves 2002
- Cunoștințe despre natură și om în grădinița de copii coordonator Maria Taiban, Editura didactică și pedagogică, București 1979

Scenariul zilei

Activitatea începe cu întâlnirea de dimineață:

1. Salutul

Activitatea debutează cu întâlnirea de grup între copii și educatoare. Copiii sunt așezați prin formarea a două cercuri concentrice, fetele în interior iar băieții în cercul exterior.

Educatoarea salută copiii: „Bună dimineața, prieteni de încredere!” Copiii răspund: „Bună dimineața, doamna educatoare!” Copiii merg în cerc și vor cânta cântecul „Colo după deal în sat”, iar când se rostește refrenul fiecare copil se rotește în jurul lui iar la salut se apleacă unul în fața celuilalt.

2. Prezența

După ce se salută toți copiii, educatoarea le cere copiilor să ghicească care sunt copiii absenți și să îi așeze pe fața tristă, iar pe cei prezenți pe fața zâmbitoare.

3. Calendarul naturii

„Vremea noi o studiem
Și-n calendar o s-o notăm.
De e ploaie sau e soare
Ca să mergem la plimbare!”

Copiii vor completa calendarul naturii cu imaginile sugestive, vor răspunde întrebărilor puse de educatoare.

4. Noutatea zilei

Dragi copii, vă anunțăm că activitățile de astăzi le vom desfășura în livada din apropierea grădiniței unde vom cunoaște câteva personaje iar merele și frunzele ruginii le vom aduna și le vom sorta după diferite criterii. Așadar venind în contact cu natura veți avea posibilitatea de a investiga, de a analiza, compara și generaliza, de a vă restructura și lărgi cunoștințele anterioare. Concomitent le vom formula copiilor cerințele referitoare la conduita pe care trebuie să o aibă fiecare dintre ei în asemenea împrejurări. După ce fiecare copil s-a îmbrăcat corespunzător și s-au așezat unul după altul se va face tranziția cu ajutorul jocului cu text și cânt **„Câte unul pe cărare”** în curtea grădiniței unde copiii se prind de mânuțe câte doi și pornesc spre livadă. Ajunși în livadă, domnul inginer Corla Claudiu i-a întâmpinat cu bucurie, le-a arătat pomii fructiferi și le-a vorbit cu mare plăcere despre munca de îngrijire a acestora precum și despre importanța lor. Ajunși lângă un măr sub care se aflau multe mere căzute doamnele educatoare îi invită pe copii să sorteze în lădițe după criteriile de mărime, culoare și formă toate merele căzute, precum și frunzele îngălbenite. În continuare copiii au avut posibilitatea să se manifeste liber, să observe, să analizeze, să compare, să generalizeze multiple aspecte ale naturii și să admire multitudinea culorilor adunând frunzele pe care le vor folosi la activitățile din grădiniță. La un moment dat, atenția lor a fost atrasă de un **„măr fermecat”** (confectionat dintr-un balon) care se afla agățat pe crenguța unui măr. Cu această ocazie toți copiii s-au adunat în jurul pomului respectiv, eu având posibilitatea și condițiile create pentru a le povesti **„Povestea mărilor buclucaș”**. Copiii au ascultat cu mare atenție povestea, iar cu ajutorul metodei

Explozia stelară am făcut o sinteză a poveștii audiate, apoi copiii au sărit ca iepurașul, au mers ca ursul, au zburat ca cioara, personaje pe care le-au întâlnit în povestea audiată. Ajunși la grădiniță preșcolarii din grupa mijlocie au povestit colegilor din grupele mari ce au văzut ei în livadă, ce poveste au ascultat și ce materiale au adus pentru activitățile pe care le vor desfășura în următoarele zile în grădiniță.

Desfășurarea activității

Etapele activității	Conținutul activității	Strategii didactice
1.Moment organizatoric	<ul style="list-style-type: none"> • Am informat părinții despre plimbarea pe care o vom face • Ne-am documentat pentru a asigura un conținut științific al informațiilor transmise • Am ales traseul cel mai cunoscut calculând timpul de parcurgere a acestuia • Am luat legătura cu domnul inginer în vederea alegerii celui mai potrivit loc pentru activitatea copiilor • Am fixat modul de organizare a grupei de copii în funcție de locul ales • Am pregătit materialul necesar desfășurării activității cu copiii („mărul fermecat”, lădițe, coșuri, jucării din pluș, stelutele) 	<p>Informarea</p> <p>Studiul individual</p> <p>Conversația</p> <p>Exercițiul</p>
2.Captarea atenției	Se anunță copiii că astăzi vor face o plimbare până la livada din apropiere. Se formulează cerințele cu privire la comportarea copiilor atât pe stradă cât și în livadă. Vom preciza că livada este un loc cu mulți pomi fructiferi care ne dau tot felul de fructe și că fructele conțin foarte multe vitamine.	Conversația
3.Anunțarea temei și a obiectivelor	Se anunță copiii că vor observa livada în care se află meri, vor aduna și sorta mere și apoi frunze după diferite criterii (formă, culoare, mărime), vor asculta o poveste și se vor juca.	Conversația
4.Prezentarea conținutului și dirijarea învățării	În drum spre livadă le-am atras copiilor atenția asupra unor puncte de reper care pot fi reținute cu ușurință (casă mare albă, magazin, semafor). După ce am ajuns la livadă am grupat copiii în jurul nostru pentru a le preciza câteva reguli de comportament: să asculte, să observe cu atenție cele prezentate și să constate singuri aspectele înconjurătoare, să nu se îndepărteze de grup, să nu se certe și să nu rupă crengile pomilor fructiferi. Le-	Conversația

	<p>am dat indicații cu privire la activitatea pe care o vom desfășura și la necesitatea de a semnaliza orice descoperire pe care o fac pentru a fi comunicată celorlalți copii. Le-am acordat apoi libertate în observare urmărindu-i în mod indirect pentru a nu le inhiba inițiativa și curiozitatea orientându-ne atenția asupra copiilor care nu își pot organiza activitatea și spre cei pasivi. Atenția copiilor a fost atrasă de o mulțime de mere căzute sub un pom fructifer (măr). Copiii au fost rugați să adune merele în lădițe, sortându-le după culoare și mărime formând grupe, perechi după care ei au putut sesiza grupele cu cele mai multe/mai puține mere, la fel au procedat și cu frunzele. Copiii merg în cerc unul după altul cântând cântecul „Tot ce e pe lume”, cântec care va face tranziția spre locul unde vor audia povestea. Aceștia se opresc pentru că au observat pe creanga unui măr un „măr fermecat” (buclucaș – explic cuvântul).</p>	<p>Observarea</p> <p>Munca în echipă</p> <p>Descoperirea</p>
<p>5.Obținerea performanței</p>	<p>Văzând aspectul mărului copiii au început să pună tot felul de întrebări și astfel le-am trezit interesul pentru ascultarea poveștii „Povestea mărului buclucaș”. Le-am prezentat copiilor personajele sub formă de surpriză și apoi am început să le povestesc clar, coerent și expresiv folosind un ton și o mimică adecvată modelându-mi vocea pentru a imita personajele, nuanțând expunerea în funcție de stările afective pe care le-a indicat povestea. Copiii au participat activ, afectiv, verbal, nonverbal, au încurajat sau au condamnat, au luat atitudine. La final, mărul buclucaș s-a spart și din el au căzut o mulțime de felii de mere care au fost împărțite copiilor. Au mai rămas doar două felii pe care copiii le-au rupt în jumătate și le-au dat personajelor din poveste pentru a face dreptate (mesajul povestirii). Fiind patru personaje, fiecare a primit câte o jumătate de felie de măr copiii aplicând învățarea în situații noi. Fixarea poveștii am realizat-o cu ajutorul metodei interactive Explozia stelară:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Ce fac iepurașul, cioara și ariciul? 2.Cine reușește să rezolve problema? 3.Cine a prins mărul buclucaș? 	<p>Surpriza</p> <p>Povestirea</p> <p>Problematizarea</p> <p>Explozia stelară</p>

	<p>4.Când de petrece întâmplarea? 5.Unde se află animalele? 6.De ce erau copacii goi? 7.Cum a gândit ursul? 8.Cum au fost împărțite feliile de măr? După aceasta, copiii au sărit ca iepurașii, au mers ca ursul, au zburat ca cioara printre pomii din livadă și apoi au mers în cerc și s-au jucat jocul cu text și cânt „Galbene și roșii frunze”.</p>	Exercițiul
6.Evaluarea și aprecierea activității	După terminarea jocului, am făcut un bilanț al activității desfășurate în livadă preceizând felul acestora și rezultatul acțiunii desfășurate subliniind totodată faptul că toți copiii au fost harnici, cumiți, foarte activi și bine dispuși.	Evaluarea
7.Asigurarea retenției și transferului	Ajunși în grădiniță, copiii au povestit colegilor din grupele mari ce au văzut în livadă, ce poveste au aflat, precum și ce materiale au adunat pentru a le folosi în zilele următoare în activitățile din grădiniță.	

Anexă

Colo după deal în sat

- 1.Colo după deal, în sat își arată fața
Soarele s-a luminat: Bună dimineața
La la la la la la la: Bună dimineața – bis.
- 2.O furnică s-a trezit mult înainte
Spune că nici n-a dormit c-a durut-o un dinte
La la la la la la la: Bună dimineața – bis.
- 3.Dar firește n-a crezut nimeni toate acestea
Și broscoiul priceput a schimbat povestea.
La la la la la la la: Bună dimineața – bis.

Câte unul pe cărare

- 1.Câte unul pe cărare
Mergem în livada mare
Merele să le-adunăm
Și corect să le sortăm.

Refren: Uite sus și uite jos
Totu-i verde și frumos.

- 2.În livadă-s păsărele
Cântă sus pe rămurele
Fiecare-n fel și chip/Cip, cirip și cip, cip,cip.

Galbene și roșii frunze

- 1.Galbene și roșii frunze
Din copac s-au desfăcut
Joacă-n aer obosite,
La pământ toate-au căzut.
- 2.Păsărele prin crânguri
Ciufurile sunt de vânt
Stoluri pleacă spre țări calde,
Aripioare fluturând.
- 3.Noi cu coșuri prin livadă,
Merele le adunăm
Și cu toamna pe cărare,
Ne-tâlnim ne salutăm!

Lumina Învierii în suflet de copil

Prof. Bidian Mihaela

Liceul Teoretic „Ana Ipătescu”

Gherla, Cluj

- Întrebare: „Ce este religia?”
- Răspuns: „Religia este o disciplină ușoară, pe care o trăim în fiecare zi”. (elev, clasa a IV-a)

Pornind de la întrebări simple, ce vizau fixarea cunoștințelor elevilor de nivel primar și gimnazial, am primit răspunsuri orale sau scrise, de o încărcătură teologică incontestabilă, îmbrăcate într-o formă simplă, naturală, nefiresc de sinceră, ce trimit la înțelepciunea populară a basmelor lui Creangă (ca formă) și la adâncul înțelepciunii patericale (în ceea ce privește conținutul).

Cu siguranță că ceea ce am selectat din lucrările elevilor mei (din acest an școlar), la ora de religie, veți fi regăsit și la elevii dumneavoastră; le-am păstrat și recitat de nenumărate ori, socotindu-le un leac potrivit dat de copii adulților, pentru a le însenina clipele de încercare și a le arăta, cât se poate de firesc, că Dumnezeu se odihnește în suflete de copii.

Mai întâi, cea mai frumoasă definiție a Apei Sfințite a fost dată de o elevă din clasa pregătitoare, aceasta numind-o „Apă miluită”; nemi-amintindu-și cum se numește, a zis: „Noi avem acasă Apă miluită”; adică, am zice noi, adulții, care știm interpreta/ explica această expresie, că Dumnezeu își revarsă mila Sa, harul Său asupra acestei ape, sfințind-o. Un copil, prin ochii căruia lumea se vede curată, precum i-e sufletul, a sintetizat, ingenios, calitățile acestei ape, punând-o în legătură cu Făcătorul ei.

Apoi, la cerința de a alcătui enunțuri cu anumite cuvinte, răspunsurile date de elevii clasei a IV-a au fost:

- ❖ „Prin rugăciune ne spunem creștinismul”.
- ❖ „Prin dărniciie ne identificăm drept creștini”.
- ❖ „Prin milă ne exprimăm respectul”.
- ❖ „Copiii trebuie să respecte toți bătrânii”.

E simplu de sesizat că, fără studii de specialitate, acești copii au surprins esența creștinismului, sintetizat în : rugăciune, dărniciie, milă, respect. Noi vorbim prin rugăciune, dar și rugăciunea vorbește despre noi; dărniciia, dăruirea ne definește în calitate de creștini, viața fiindu-ne dăruită, iar noi, la rândul-ne, o dăruim; respectul față de celălalt, întrupat în milă, în special față de bătrâni, de toți bătrânii, ne scoate din sfera îngustă a egoismului.

La clasa a III-a, am găsit în caietul unui elev o „felicitare” trimisă îngerășilor: „Îngerășii mei, vă felicit pentru toate faptele bune pe care le faceți!”. Noi, adulții, cu siguranță am fi transformat „felicitarea” într-o rugăciune de cerere; copiii însă, vorbesc cu îngerii, precum cu prietenii lor; nu se limitează la un singur înger, ci și-i „apropriază” pe cât mai mulți.

O formulă de politețe nobilă, cu referire la Dumnezeu, am întâlnit în lucrarea unui elev tot din clasa a III-a; „Sunteți cel mai bun, Doamne!” sau „Lăudări Dumitale pentru ajutorul nostru!”. Cuvintele par neputincioase să mai adauge ceva acestor revărsări de gânduri; o rugăciune inedită, de laudă, este următoarea: „Doamne, ești plin de minuni!”.

Chiar dacă exprimările nu fac referire strict la tema „Învierii” (a sărbătorii cu toate evenimentele pre- și post-pascale), se întrevede lumina Învierii reflectată în sufletele acestor copii, se remarcă locul pe care Dumnezeu îl ocupă în sufletele acestora și adresarea prietenească, dar în același timp reverențioasă care denotă tipul strânsei legături cu Dumnezeu.

La gimnaziu, tema „Decalogul” (cunoașterea, învățarea și redarea poruncilor) a stârnit zâmbete celor generate de citirea anecdotelor, a vorbelor de duh din vechime; desigur, trecând de „inventarea” unor cuvinte sau a unor porunci, de asocierea hilară a unor expresii, sensul este de o profunzime aparte, chiar dacă e rezultatul unei „nimereli”. Elevii din clasa a V-a au descreețit frunțile prin exprimări de felul:

- „Eu sunt Domnul Dumnezeuul tău, să nu ai altul ca Mine!”.
- „Să nu încalci cuvântul lui Dumnezeu, că ajungi în deșert!”.
- „Adu-ți aminte de ziua somnului adânc și fii bun!”.
- „Să nu fii rău cu chipul tău!”.
- „Să nu fii înfrânt!”.

Când li s-a cerut să alcătuiască ei un decalog, au răspuns:

- „Să împarți bunătatea ta cu alții!”.
- „Să-ți îngrijești familia cum te îngrijești pe tine!”.
- „Eu sunt aproapele tău!”.

Cel mai interesant răspuns, tradus într-un limbaj cât se poate de actual, a fost al unui elev din clasa a VIII-a, la întrebarea: „Ce vă place la biserică?” - „Îmi place Vibe-ul”, completat de cel al colegei sale: „Îmi place că sunt eu cu mine și mă gândesc la greșelile mele”.

Indiferent de vârstă, copiii manifestă o „maturitate” a înțelegerii divinității pe măsura curăției sufletelor lor, înțelegere ce vine în urma trăirii timpului sacru ca prezent continuu (Liturgie, sărbători sau Sfinte Taine); de aceea, în chipurile copiilor noștri, în vorbele lor nevinovate, se întrevede întotdeauna Lumina Învierii.

Studiu privind o analiză comparativă a utilizării și eficienței metodelor clasice în raport cu metodele interactive

Bîdiliță Florina
Școala Gimnazială nr. 16 Oradea

Pentru a atinge un nivel optim în proiectarea și realizarea unei activități educaționale, se pune accent pe felul cum se desfășoară aceasta și implică probleme organizatorice, procedurale și materiale. „Tehnologia didactică”, acceptă două puncte de vedere: primul se referă la ansamblul mijloacelor audio-vizuale ce se utilizează în practica educativă, iar al doilea se referă la ansamblul structural al metodelor, mijloacelor de învățământ, al strategiilor de organizare a predării – învățării, puse în aplicație, în strânsă corelare cu obiectivele pedagogice, conținuturile transmise, formele de realizarea instruirii și modalitățile de evaluare.

Dacă în învățământul tradițional, principalele metode le constituie conversația, expunerea, demonstrația, metodele centrate pe profesor, transmiterea de cunoștințe, pasivitatea elevilor, învățământul modern solicită aplicarea metodelor active și interactive, a celor care dezvoltă gândirea critică. Aplicarea acestor metode care generează învățarea activă și prin care elevii sunt inițiați în gândirea critică nu este simplă ci necesită timp, răbdare, exercițiu și este de preferat să se facă de la vârste fragede, la toate disciplinele, însă cu măsură. Acestea trebuie să fie selectate și utilizate în mod riguros, creativ, în funcție de obiectivele propuse, de specificul grupului educațional și nu trebuie să constituie un trend sau un moft al cadrului didactic. Metodele active și interactive au multiple valențe formative care contribuie la dezvoltarea gândirii critice, la dezvoltarea creativității, implică activ elevii în învățare, punându-i în situația de a gândi critic, de a realiza conexiuni logice, de a produce idei și opinii proprii argumentate, de a le comunica și celorlalți, de a sintetiza/esențializa informațiile, se bazează pe învățarea independentă și prin cooperare, elevii învață să respecte părerile colegilor.

Dintre dezavantaje putem menționa pe cele de ordin evaluativ, pe cele de ordin temporal, material, de proiectare, se creează agitație în rândul elevilor, necesită introducerea de elemente de creativitate pentru a evita monotonia, repetiția.

Metoda este selectată de cadrul didactic și este pusă în aplicare în lecții sau activități extrașcolare cu ajutorul elevilor și în beneficiul acestora; presupune, în toate cazurile, o colaborare între profesor și elev, participarea lor la căutare de soluții, la distingerea dintre adevăr și eroare și care, sub forma unor variante și/sau procedee selecționate, se folosește pentru asimilarea cunoștințelor, a trăirilor valorice și a stimulării spiritului creativ. Când se alege o metodă, se ține cont de finalitățile educației, de conținutul procesului de instructiv, de particularitățile de vârstă și de cele individuale ale elevilor, de psihosociologia grupurilor școlare, de natura mijloacelor de învățământ, de experiența și competența cadrului didactic.

A spune că o metodă este mai bună ca alta, fără a ține cont de contextul în care metoda respectivă este eficientă, constituie o afirmație lipsită de sens. Metodologia didactică formează un sistem coerent, realizat prin stratificarea și corelarea mai multor metode,

atât pe axa evoluției istorice, cât și pe plan sincron, metode care se corelează, se prelungesc unele în altele și se completează reciproc. O observație bună ar fi aceea că încadrarea unei metode într-o anumită clasă nu este definitivă, ci relativă.

O metodă se definește prin predominanța unor caracteristici la un moment dat, caracteristici ce se pot metamorfoza astfel încât metoda să fie satisfăcătoare într-o clasă complementară sau chiar contrară. Astfel, o metodă tradițională poate evolua spre modernitate, în măsura în care secvențele procedurale care le compun îngăduie restructurări inedite sau când circumstanțele de aplicare a acelei metode sunt cu totul noi. În unele metode moderne surprindem secvențe destul de tradiționale sau descoperim că variante ale acestei metode erau de mult cunoscute și aplicate.

În învățământul tradițional se pune accent pe memorarea și reproducerea (cât mai fidelă) cunoștințelor transmise de cadrul didactic, competiția între elevi cu scop de ierarhizare și multă muncă individuală. **Competiția** stimulează efortul și productivitatea individului, promovează norme și aspirații mai înalte, micșorează distanța dintre capacități și realizări, pregătește elevii pentru viață. Totodată, generează conflicte și comportamente agresive, interacțiunea între colegi este slabă, se manifestă lipsă de comunicare, lipsa încrederii în ceilalți, amplifică anxietatea elevilor, teama de eșec și egoismul.

Activitatea individuală cultivă independența elevilor și responsabilitatea pentru ceea ce fac, se desfășoară sub forma realizării unor sarcini școlare de către fiecare elev, independent de colegii săi, cu sau fără ajutor din partea cadrului didactic iar învățământul individualizat este adaptat particularităților fizice și psihice ale fiecărui elev și urmărește progresul acestuia. Gradul redus al interacțiunilor între elevi, independența scopurilor acestora, slaba exploatare de către cadrul didactic a resurselor grupului, faptul că succesul sau eșecul unui elev nu îi afectează pe ceilalți membri ai clasei, nu creează motivație deosebită pentru învățare, nu ajută la formarea abilităților de comunicare reprezintă limite ale muncii individuale.

Rolul elevului în învățământul tradițional presupune slabă participare, neimplicare, lipsă de inițiativă, conformism, supunere; ascultă expunerea, prelegerea, explicația, încearcă să rețină și să reproducă ideile altora, în special ale cadrului didactic, se manifestă individualist și acceptă informația dată.

Cadrul didactic asigură însușirea temeinică și sistematică a cunoștințelor predate și de aceea predă, expune, ține prelegeri, explică, demonstrează, limitează activitatea elevilor, lasă puțin timp de inițiativă elevilor, manifestat de regulă prin întrebări generatoare de explicații, elevii se află într-un raport de dependență față de învățător, impune puncte de vedere proprii, se consideră singurul „expert” într-o problemă, deține adevărul (absolut), știe ce este adevărat sau fals, corect sau incorect, ceea ce trebuie să învețe elevul.

Folosind metode moderne, educatorul organizează și dirijează învățarea, o orchestrează, o regizează, facilitează și moderează activitatea de învățare, ajută elevii să înțeleagă lucrurile și să și le explice, responsabilizează elevii în vederea funcționării optime a grupului, formează, la elevi, unele abilități sociale care favorizează interacțiunea și cooperarea în realizarea învățării, acceptă și stimulează exprimarea unor puncte de vedere diferite într-o problemă, este partener în învățare.

Elevul exprimă puncte de vedere proprii referitoare la o problemă, realizează schimb de idei cu ceilalți, argumentează, (își) pune întrebări cu scopul de a înțelege lucrurile, de a realiza sensul unor idei, cooperează în rezolvarea sarcinilor și problemelor de lucru (de învățare), are inițiativă, spirit întreprinzător, cutezanță, gândire liberă, creativă, critică, își asumă riscuri, participă și se implică personal.

Învățământul modern promovează învățarea prin colaborare, pune accentul pe dezvoltarea gândirii în confruntarea cu alții și face apel la experiența proprie. Cooperarea stimulează interacțiunea dintre elevi, generează sentimente de acceptare și simpatie, duce la creșterea stimei de sine și a încrederii în forțele proprii, diminuează anxietatea față de școală iar elevul își intensifică atitudinile pozitive față de cadrele didactice. Dar munca în grup, nu pregătește elevii pentru viață, metodele activ-participative aplicate în activitate sunt mari consumatoare de timp și necesită experiență din partea cadrului didactic care se confruntă cu carența materialului didactic necesar, elevilor le trebuie timp să se familiarizeze cu acest tip de învățare, e nevoie de eforturi și încurajări repetate pentru a-i convinge că se așteaptă altceva de la ei.

Evaluarea trebuie să vizeze atât atingerea obiectivelor academice, cât și a celor referitoare la competențele sociale și de lucru în grup. Într-un învățământ tradițional se pune accent pe măsurarea și aprecierea cunoștințelor adică pe aspectul cantitativ (cât de multă informație deține elevul). Învățământul modern măsoară și apreciază competențele (ce știe și ce poate să facă elevul), pune accent pe elementele de ordin calitativ (sentimente, atitudini etc.). Munca în echipă poate fi evaluată prin jurnale profesionale zilnice, săptămânale ale cadrelor didactice, care consemnează schimbările introduse în clasă, reacțiile elevilor, efectele pozitive-negative, reflecțiile cadrului didactic asupra propriei practici, jurnale ale copiilor - viața cotidiană în clasă în care sunt menționate evenimente, întâmplări din viața clasei sau din viața personală, familială, produse ale copiilor (compuneri, desene, colaje, albume, portofolii, proiecte etc.), observații asupra comportamentului copiilor și comportamentului în grupurile cooperative, interviuri cu copiii, chestionare adresate copiilor pentru a identifica elemente ce țin de cultura clasei, percepțiile elevilor asupra cadrelor, asupra școlii, fotografii, înregistrări audio-video.

Pentru a observa preferințele elevilor pentru diferitele metode folosite în sistemul de predare – învățare – evaluare, s-a aplicat un chestionar anonim, preluat de pe didactic.ro și adaptat claselor din ciclul gimnazial. Elevilor le-a fost prelucrat un material despre metodele clasice și moderne din sistemul de învățământ românesc și li s-a cerut să apeleze la experiența din timpul anului școlar pentru a răspunde la ultima întrebare. Pentru fiecare întrebare au trecut X în dreptul unei sintagme „În foarte mică măsură, în măsură potrivită, în mare măsură în foarte mare măsură”.

Întrebările sunt:

- ❖ În procesul de predare - învățare - evaluare sunt utilizate metode active?
- ❖ După părerea voastră, metodele active au rol în eficientizarea procesului de predare – învățare?
- ❖ Rolul profesorului se schimbă prin folosirea acestor metode?
- ❖ Elevii sunt implicați mai mult în învățare prin aplicarea metodelor active în lecție?
- ❖ Metodele interactive ajută elevii să lucreze pe grupe sau să dezvolte strategii de rezolvare a sarcinilor?

- ❖ Folosirea metodelor moderne îmbunătățește disciplina elevilor?
- ❖ În ce măsură se asigură progresul școlar folosind metodele active?
- ❖ Este utilizat calculatorul în predarea lecțiilor?
- ❖ Care sunt metodele interactive folosite mai des la clasă?

Au fost chestionați 75 de elevi din clasele a VI-a, iar întrebările nu fac referire doar la anumite discipline. Numărul răspunsurilor sunt sintetizate în tabelul 1 iar graficele din figura 1 sunt specifice primelor opt întrebări. Figura 2 prezintă un grafic comparativ al întrebărilor. Pentru ultima întrebare elevii au exemplificat metodele moderne utilizate mai des în activitatea didactică. Acestea sunt, în ordinea descrescătoare a menționării:

- ④ Ciorchinele
- ④ Diagrama cauză – efect
- ④ Brainstorming
- ④ Studiul de caz
- ④ Problematizarea
- ④ Proiectul și portofoliul
- ④ Metoda pălăriilor gânditoare

Analiza și interpretarea rezultatelor pentru primele întrebări reflectă următoarele aspecte:

Tabel nr. 1. Răspunsurile elevilor grupate în funcție de întrebări

Nr. crt.	Întrebarea	În foarte mică măsură	În măsură potrivită	În mare măsură	În foarte mare măsură
1.	În procesul de predare - învățare - evaluare sunt utilizate metode active?	15	20	30	10
2.	După părerea voastră, metodele active au rol eficientizarea procesului de predare – învățare?	9	17	28	21
3.	Rolul profesorului se schimbă prin folosirea acestor metode?	7	11	42	15
4.	Elevii sunt implicați mai mult în învățare prin aplicarea metodelor active în lecție?	0	8	22	45
5.	Metodele interactive ajută elevii să lucreze pe grupe sau să dezvolte strategii de rezolvare a sarcinilor?	8	13	32	22
6.	Folosirea metodelor moderne îmbunătățește disciplina elevilor?	27	19	20	9
7.	În ce măsură se asigură progresul școlar folosind metodele active?	39	16	15	5
8.	Este utilizat calculatorul în predarea lecțiilor?	11	15	30	19

Fig. 1. Grafice specifice fiecărei întrebări din chestionar

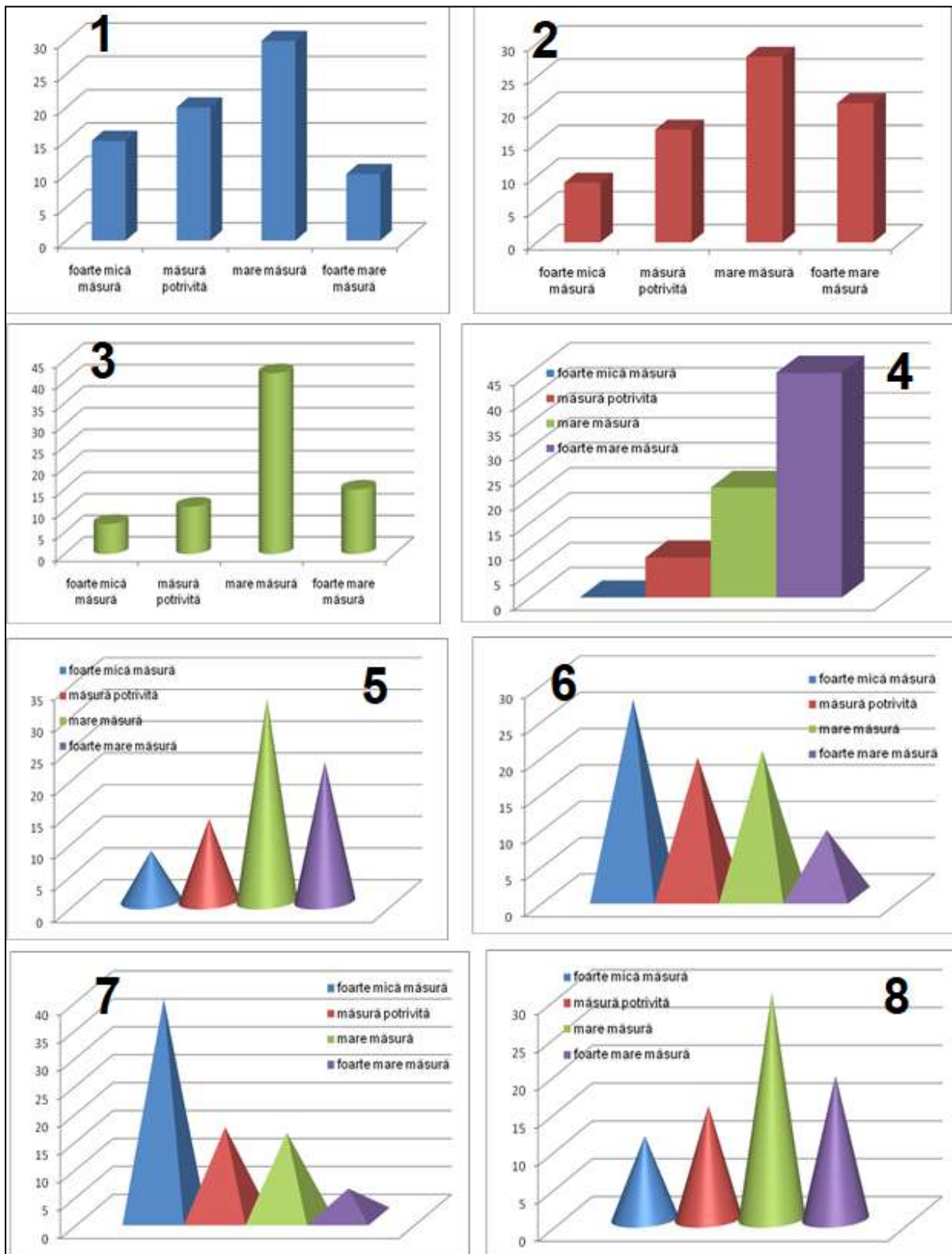
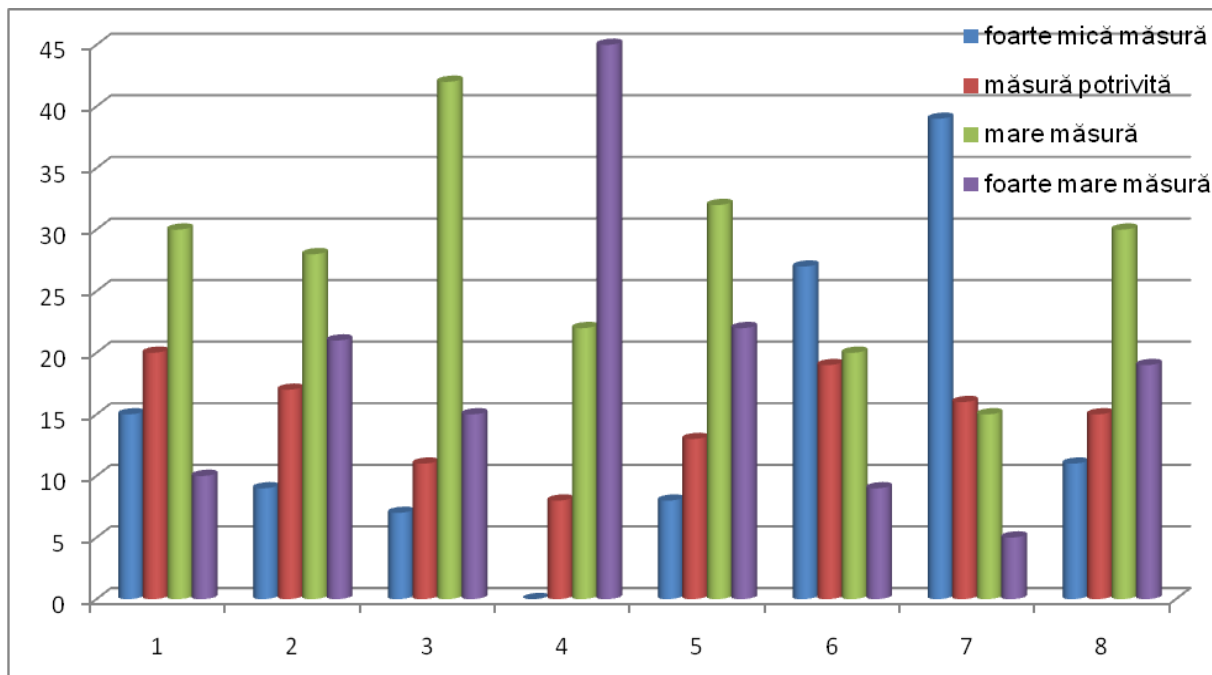

Fig. 2. Grafic comparativ între primele opt întrebări din chestionar

Concluzii:

- ⊗ Elevii preferă metodele moderne celor tradiționale, deoarece stimulează activitatea de grup, gândirea critică, imaginația;
- ⊗ Deoarece metodele moderne le creează impresia „învăț prin joacă”, pentru stabilirea ierarhiei, dar și pentru a face față concursurilor și examenelor, cei mai mulți preferă metodele tradiționale de evaluare;
- ⊗ Sunt conștienți că, muncind în grup, unii colegi pot profita de conștiinciozitatea altora;
- ⊗ Pentru ca unii elevi să devină mai disciplinați intervin o serie de factori (familiali, psihici etc.), nu este suficientă folosirea metodelor moderne;
- ⊗ Pentru ca lecția să fie reușită, relația profesor – colectivul clasei trebuie să fie democratică, educatorul trebuie să fie deschis spre nou pentru a accepta ideile emise de elev;
- ⊗ Majoritatea cadrelor didactice folosesc calculatorul pentru realizarea lecțiilor.

Bibliografie:

Cerghit, Ioan (1973), *Metode de învățământ*, Editura Didactică și Pedagogică, București
 Cucuș, Constantin (1996), *Pedagogie*, Editura Polirom, Iași,
 Dulamă, Maria Eliza, (2000), *Strategii Didactice*, Editura Clusium, Cluj Napoca
 Dulamă, Maria Eliza, (2006), *Metodologie Didactică*, Editura Clusium, Cluj Napoca

Educația prin sport și pentru sport în era digitală

În era digitală, educația prin sport și pentru sport a suferit transformări profunde, redefinind modul în care sunt formate și dezvoltate abilitățile fizice și mentale ale sportivilor. Această evoluție nu doar că îmbunătățește performanțele individuale, dar creează și un context educațional mai accesibil și mai eficient. De la platformele online de antrenament la dispozitivele inteligente de monitorizare, tehnologia modernă joacă un rol esențial în modelarea viitorului sportului.

Tehnologia a devenit un aliat indispensabil în educația sportivă, oferind soluții inovatoare care facilitează procesul de învățare și antrenament. Platformele online de antrenament, cum ar fi aplicațiile de fitness și site-urile de e-learning sportiv, permit sportivilor să acceseze informații și programe personalizate oriunde și oricând. Aceasta democratizează accesul la cunoștințe și resurse, permițând chiar și celor din zone mai izolate să beneficieze de instruire de calitate.

O nouă tendință emergentă în educația sportivă digitală este gamificarea antrenamentelor. Prin integrarea elementelor de joc, cum ar fi punctele, recompensele și provocările, antrenamentele devin mai atractive și mai motivante. Aplicațiile de fitness și platformele de antrenament folosesc aceste tehnici pentru a încuraja sportivii să își atingă obiectivele și să își mențină motivația pe termen lung. Gamificarea nu doar că face antrenamentele mai distractive, dar stimulează și competiția sănătoasă, atât cu sine însuși cât și cu alți sportivi. Aceasta poate duce la îmbunătățirea performanțelor, deoarece sportivii sunt mai predispuși să depună eforturi suplimentare pentru a-și depăși limitele [1].

Realitatea virtuală și augmentată în antrenamentele sportive revoluționează modul în care sportivii se își dezvoltă abilitățile. Aceste tehnologii permit crearea unor medii simulate în care sportivii pot exersa și perfecționa tehnici specifice fără riscul de accidentare. De exemplu, un jucător de fotbal poate folosi realitatea virtuală pentru a exersa lovituri libere într-un mediu controlat, analizând în același timp fiecare mișcare în detaliu. Realitatea augmentată, pe de altă parte, poate fi folosită pentru a suprapune informații utile în timp real, cum ar fi traseele de alergare sau punctele de interes într-o sesiune de antrenament în aer liber. Aceasta nu doar că îmbunătățește experiența de antrenament, dar și oferă feedback imediat și relevant pentru sportivi [2].

Educația și formarea antrenorilor în era digitală este de asemenea un aspect important deoarece nu doar sportivii beneficiază de inovațiile tehnologice, ci și antrenorii. Platformele de e-learning și resursele online permit antrenorilor să își actualizeze constant cunoștințele și să adopte cele mai noi metode și tehnici de antrenament. Cursurile online, seminariile web și tutorialele video oferă acces la expertiza celor mai buni profesioniști din domeniu, facilitând dezvoltarea continuă și adaptarea la noile tendințe. De asemenea, antrenorii pot utiliza instrumente digitale pentru a analiza performanțele sportivilor, a planifica și a ajusta programele de antrenament în funcție de datele colectate. Aceasta duce la o abordare mai științifică și mai eficientă a antrenamentului, bazată pe dovezi concrete și analize detaliate [3].

În concluzie educația prin sport și pentru sport în era digitală reprezintă o sinergie între tradiție și inovație [4]. Tehnologia modernă nu înlocuiește metodele clasice de antrenament, ci le completează și le îmbunătățește. De la accesul democratizat la resurse și cunoștințe, până la monitorizarea avansată și gamificarea antrenamentelor, era digitală oferă oportunități nelimitate pentru dezvoltarea sportivilor și antrenorilor. În acest context, adaptarea și adoptarea noilor tehnologii devin esențiale pentru a rămâne competitiv și pentru a maximiza potențialul fiecărui sportiv.

Bibliografie

1. Popescu, I., (2019). Gamificarea în educația sportivă digitală: beneficii și aplicații practice. *Revista de Educație Fizică și Sport*, 14(2), 112-125.
2. Popescu, A., (2020). Utilizarea realității virtuale și augmentate în antrenamentele sportive: o analiză a beneficiilor și aplicațiilor practice. *Revista Română de Sport și Educație Fizică*, 25(2), 45-58.
3. Irimieș, D., (2021). Utilizarea platformelor de e-learning în formarea antrenorilor sportivi: impactul asupra performanței și eficienței. *Revista de Educație Fizică și Sport*, 16(3), 78-91.
4. Irimieș, D., (2020). Utilizarea realității virtuale în antrenamentele sportive: o revoluție în dezvoltarea abilităților. *Revista de Educație Fizică și Sport*, 15(2), 112-125.

Evoluția antrenamentului sportiv: de la metodele tradiționale la inovațiile digitale

În era modernă, educația sportivă și antrenamentul evoluează constant, situându-se la granița dintre tradițional și digital. Transformările din domeniul educației reflectă această schimbare, îmbinând metodele clasice cu tehnologiile de ultimă oră pentru a oferi sportivilor cele mai bune condiții de pregătire și performanță. Acest articol explorează modul în care educația prin sport și pentru sport se adaptează în era digitală, investigând granița sportului tradițional în antrenamente și cum tehnologiile vechi și noi optimizează și perfecționează procesul de antrenament.

Deși tehnologiile moderne au adus schimbări semnificative în antrenamentele sportive, sportul tradițional rămâne fundamental. Metodele vechi, bazate pe experiența și intuiția antrenorilor și sportivilor, continuă să joace un rol crucial. Aceste metode sunt adesea punctul de plecare, pe care se construiesc tehnicile moderne.

Antrenamentele clasice se axează pe dezvoltarea abilităților motorii fundamentale prin exerciții repetate și intense. Metodele tradiționale includ duranța, forța cu greutatea liberă și flexibilitatea. Antrenorii utilizează tehnici motivaționale directe, bazate pe relațiile interpersonale și pe cunoașterea profundă a sportivilor. Intuiția antrenorilor este esențială pentru ajustarea programelor de antrenament și maximizarea performanței [1].

Antrenamentele moderne se bazează pe tehnologii avansate și abordări științifice. Dispozitivele de monitorizare furnizează date precise în timp real despre activitatea sportivilor, permițând ajustări instantanee ale programelor de antrenament. Analiza video, simulările de realitate virtuală și programele personalizate optimizează fiecare aspect al pregătirii, de la nutriție la strategie [2].

Metodele tradiționale pot fi rigide și nesofisticate în abordarea individualizată, depinzând de experiența subiectivă a antrenorilor și neglijând aspecte precum recuperarea optimă. În schimb, metodele moderne, deși precise și bazate pe date, pot subestima importanța factorului uman și a intuiției antrenorului, conducând la o abordare mecanicistă [3].

Combinarea între metodele tradiționale și tehnologiile moderne creează un mediu de antrenament optimizat. Tehnici vechi, cum ar fi exercițiile de rezistență și flexibilitate, sunt acum susținute de date precise și analize detaliate. Dispozitivele portabile, cum ar fi ceasurile inteligente și senzorii biometrici, colectează informații în timp real despre performanța sportivilor, permițând ajustări imediate și personalizate ale antrenamentului. Aceste date contribuie la perfecționarea fiecărui aspect al pregătirii fizice și mentale [4].

O abordare hibridă, care îmbină metodele tradiționale cu cele moderne, este esențială pentru optimizarea performanței sportive. Tradițiile oferă o bază solidă pentru dezvoltarea abilităților motorii și mentale, în timp ce tehnologiile moderne permit o analiză detaliată și ajustări precise. Această sinergie valorifică avantajele ambelor metode, oferind o pregătire completă și personalizată. Antrenorii pot combina intuiția lor cu datele tehnologice pentru a maximiza dezvoltarea sportivilor, asigurând un echilibru între performanță și sănătate [5].

În trecut, antrenamentele se bazau în mare măsură pe experiența și intuiția antrenorilor și sportivilor. Astăzi, antrenamentele bazate pe date au revoluționat modul în care sportivii se pregătesc. Tehnologia permite colectarea și analiza unei cantități enorme de date despre fiecare aspect al performanței sportive. De la ritmul cardiac și consumul de oxigen, până la forța și viteza mișcărilor, fiecare detaliu poate fi măsurat și evaluat. O abordare bazată pe date permite antrenorilor să creeze programe de antrenament extrem de precise și personalizate, maximizând potențialul fiecărui sportiv. Aceste inovații nu doar că îmbunătățesc performanțele, dar și contribuie la prevenirea accidentărilor și la gestionarea eficientă a recuperării [6].

Dispozitivele portabile, cum ar fi ceasurile inteligente și brățelele de fitness, sunt echipate cu senzori biometrici care măsoară parametri fiziologici esențiali, precum ritmul cardiac, nivelul de oxigen din sânge, variația ritmului cardiac și calorii arse. Aceste dispozitive oferă date în timp real care sunt esențiale pentru ajustarea antrenamentelor și monitorizarea stării de sănătate a sportivilor. De exemplu, cercetări publicate în jurnalul "Sensors" subliniază eficiența senzorilor în monitorizarea continuă a parametrilor fiziologici, permițând personalizarea programelor de antrenament [7].

Tehnologia de analiză video a devenit un instrument indispensabil în pregătirea sportivă. Sistemele avansate de captare a mișcării, cum ar fi Vicon și Dartfish, permit antrenorilor să analizeze detaliat tehnica sportivilor, identificând punctele slabe și ajustând antrenamentele pentru a corecta deficiențele. Un studiu din "Journal of Sports Sciences" a demonstrat că analiza video contribuie semnificativ la îmbunătățirea tehnicii și performanței prin feedback vizual și corectarea în timp real a mișcărilor [8].

Sistemele GPS, cum ar fi cele oferite de Catapult Sports și STATSports, sunt utilizate pentru a monitoriza poziția și mișcările sportivilor în timp real. Aceste sisteme colectează date despre viteza, distanța parcursă, accelerarea și decelerarea, oferind informații valoroase pentru antrenamentele specifice sportului practicat. Un studiu din "International Journal of Sports Physiology and Performance" a arătat că utilizarea GPS-ului în antrenamentele de fotbal a dus la o optimizare a strategiilor de joc și la reducerea accidentărilor [9].

În concluzie, evoluția antrenamentului sportiv, de la metodele tradiționale la inovațiile digitale, a creat un peisaj complex și dinamic. Integrarea tehnologiilor moderne cu metodele vechi optimizează și perfecționează antrenamentele, oferind sportivilor un avantaj competitiv semnificativ. Educația sportivă, la granița dintre clasic și digital, continuă să evolueze, pregătind sportivii pentru provocările și oportunitățile viitorului. În acest context, sinergia dintre tradiție și inovație devine esențială pentru succesul pe termen lung în sport [10].

Bibliografie

1. Journal of Sports Sciences (2019) 'Impact of Video Analysis on Sports Performance', Journal of Sports Sciences, vol. 37, no. 1, pp. 45-56.
2. Sensors (2020) 'Advances in Wearable Technology for Sports Analytics', Sensors, vol. 20, no. 5, articolul 1254.
3. International Journal of Sports Physiology and Performance (2018) 'Application of GPS Technology in Team Sports', International Journal of Sports Physiology and Performance, vol. 13, no. 8, pp. 1125-1133.

4. Frontiers in Psychology (2021) 'The Role of Virtual Reality in Enhancing Sports Performance', Frontiers in Psychology, vol. 12, articolul 674245.
5. Journal of Strength and Conditioning Research (2017) 'Evaluating the Efficacy of Force Platforms in Sports Training', Journal of Strength and Conditioning Research, vol. 31, no. 3, pp. 690-698.
6. Sensors (2020) 'Advances in Wearable Technology for Sports Analytics', Sensors, vol. 20, no. 5, articolul 1254.
7. Journal of Sports Sciences (2019) 'Impact of Video Analysis on Sports Performance', Journal of Sports Sciences, vol. 37, no. 1, pp. 45-56.
8. International Journal of Sports Physiology and Performance (2018) 'Application of GPS Technology in Team Sports', International Journal of Sports Physiology and Performance, vol. 13, no. 8, pp. 1125-1133.
9. Sensors (2020) 'Advances in Wearable Technology for Sports Analytics', Sensors, vol. 20, no. 5, articolul 1254.

ÎNVĂȚAREA ÎNTRE TRADIȚIE ȘI TEHNOLOGIE: UN STUDIU ASUPRA EDUCAȚIEI PRIMARE CLASICĂ ȘI DIGITALĂ

Prof.înv.primar: BÎRA ILINCA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ "ELENA DOAMNA", TECUCI, GALAȚI, ROMÂNIA

1. DEFINIREA SCOPULUI ȘI A OBIECTIVELOR

Scop: Investigarea impactului și eficienței metodelor educaționale clasice și digitale asupra învățării elevilor din clasele primare.

Obiective:

- Compararea performanțelor elevilor în funcție de metoda educațională utilizată (clasică vs. digitală).
- Evaluarea atitudinii și preferințelor elevilor și profesorilor față de cele două metode.
- Identificarea provocărilor și beneficiilor fiecărei metode.

2. REVIZUIREA LITERATURII

Revizuiind literatura de specialitate pentru a înțelege contextul și rezultatele anterioare pe tema educației clasice și digitale am identificat următoarele aspecte cheie:

- **Eficiența educației digitale:** Studiile arată că educația digitală poate îmbunătăți motivația și implicarea elevilor, oferindu-le acces la resurse interactive și personalizate.
- **Provocările educației digitale:** Dificultățile tehnice, lipsa echipamentelor adecvate și lipsa pregătirii profesorilor sunt obstacole comune.
- **Educația clasică:** Oferă structuri clare și metode bine stabilite, dar poate fi limitată în ceea ce privește adaptabilitatea și interactivitatea.

3. EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI

- **Activități pentru metoda clasică**

Lectură și discuție de grup:

Descriere: Elevii citesc un text narativ sau informativ și discută în grup despre temele principale, personaje și concluzii.

Obiectiv: Dezvoltarea abilităților de înțelegere a textului și exprimare orală.

Rezolvarea problemelor matematice pe hârtie:

Descriere: Elevii rezolvă probleme matematice utilizând metode tradiționale de calcul și diagramare.

Obiectiv: Îmbunătățirea abilităților de rezolvare a problemelor și înțelegerea conceptelor matematice fundamentale.

Experimente de știință:

Descriere: Realizarea unor experimente simple, cum ar fi germinarea semințelor sau observarea reacțiilor chimice, folosind materiale disponibile în clasă.

Obiectiv: Înțelegerea conceptelor științifice de bază și dezvoltarea abilităților de observație și analiză.

- **Activități pentru metoda digitală**

Proiecte de cercetare online:

Descriere: Elevii folosesc internetul pentru a cerceta un subiect specific (de exemplu, un animal, un eveniment istoric, o invenție) și creează o prezentare digitală.

Obiectiv: Dezvoltarea abilităților de cercetare și prezentare digitală, utilizarea eficientă a resurselor online.

Jocuri educaționale interactive:

Descriere: Elevii participă la jocuri educaționale pe platforme online care îi ajută să-și dezvolte abilitățile matematice, de limbă sau științifice.

Obiectiv: Învățarea prin joc și interactivitate, consolidarea cunoștințelor într-un mod distractiv.

Crearea de bloguri sau jurnale digitale:

Descriere: Elevii creează bloguri sau jurnale digitale în care își documentează activitățile și progresul, scriind despre ceea ce au învățat și experimentat.

Obiectiv: Dezvoltarea abilităților de scriere și reflecție, utilizarea tehnologiei pentru auto-exprimare.

- **Activități Comune pentru ambele metode**

Debate pe tema educației:

Descriere: Organizarea unui debate în care elevii discută avantajele și dezavantajele metodelor clasice și digitale de educație.

Obiectiv: Dezvoltarea abilităților de argumentare și gândire critică.

Proiecte de colaborare:

Descriere: Elevii lucrează în echipe mixte (utilizând atât metode clasice, cât și digitale) pentru a realiza un proiect comun (de exemplu, un poster informativ sau o prezentare multimedia).

Obiectiv: Promovarea colaborării și a învățării integrate.

Jurnal de învățare:

Descriere: Elevii țin un jurnal de învățare în care notează zilnic ce au învățat și cum s-au simțit folosind diferitele metode de educație.

Obiectiv: Reflecția asupra procesului de învățare și autoevaluarea progresului.

Evaluarea și Reflecția

Teste de evaluare:

Descriere: Aplicarea de teste standardizate pentru a evalua cunoștințele și competențele dobândite de elevi.

Obiectiv: Măsurarea progresului academic și compararea rezultatelor între cele două grupuri.

Chestionare și interviuri:

Descriere: Administrează chestionare elevilor și profesorilor pentru a colecta feedback despre experiențele și preferințele lor în legătură cu metodele educaționale utilizate.

Obiectiv: Înțelegerea perspectivelor și atitudinilor față de metodele clasice și digitale.

Sesiuni de reflectare:

Descriere: Organizarea unor sesiuni în care elevii și profesorii discută despre ce au învățat și ce au observat în timpul studiului, identificând punctele tari și provocările fiecărei metode.

Obiectiv: Facilitarea învățării din experiență și identificarea posibilităților de îmbunătățire.

Aceste activități acoperă diverse aspecte ale procesului educațional, oferind o bază solidă pentru compararea și evaluarea metodelor clasice și digitale în cadrul studiului.

4. METODOLOGIA STUDIULUI

a. Designul studiului:

- Tipul studiului: mixt (cantitativ și calitativ).
- Populația țintă: elevi și profesori din ciclul primar din două școli diferite.

b. Instrumente de colectare a datelor:

- Chestionare pentru elevi și profesori.
- Interviuri semi-structurate cu profesori.
- Teste standardizate pentru a evalua performanțele academice ale elevilor.

c. Eșantionare:

- Grup 1: 30 de elevi care folosesc metode clasice.
- Grup 2: 30 de elevi care folosesc metode digitale.
- Profesorii: 10 profesori (5 care predau folosind metode clasice, 5 care folosesc metode digitale).

5. COLECTAREA DATELOR

a. Implementarea chestionarelor și interviurilor:

- Chestionare online și pe hârtie pentru elevi și profesori.
- Interviuri semi-structurate cu profesorii pentru a explora experiențele și opiniile lor.

b. Evaluarea performanțelor academice:

- Teste standardizate administrate la începutul și la sfârșitul semestrului pentru ambele grupuri de elevi.

6. ANALIZA DATELOR

a. Analiza cantitativă:

- Utilizarea SPSS pentru a analiza datele chestionarelor și rezultatele testelor.
- Compararea performanțelor academice între cele două grupuri de elevi.

b. Analiza calitativă:

- Codificarea și analiza tematică a interviurilor cu profesorii.

7. INTERPRETAREA REZULTATELOR

a. Sinteza rezultatelor:

- Elevii care au folosit metode digitale au avut rezultate academice similare cu cei care au folosit metode clasice, dar au raportat o motivație mai mare și o atitudine mai pozitivă față de învățare.
- Profesorii au remarcat că metodele digitale oferă oportunități de personalizare a învățării, dar necesită pregătire și suport tehnic adecvat.

b. Interpretarea datelor:

- Metodele digitale pot îmbunătăți implicarea elevilor, dar nu garantează automat rezultate academice mai bune decât metodele clasice.
- Succesul educației digitale depinde de accesul la tehnologie și de formarea continuă a profesorilor.

8. CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI

a. Concluzii:

- Atât educația clasică, cât și cea digitală au avantaje și dezavantaje specifice.
- Integrând elemente din ambele metode, se pot obține rezultate educaționale optime.

b. Recomandări:

- Investiții în infrastructură tehnologică și formare pentru profesori.
- Dezvoltarea unor programe educaționale hibride care să combine avantajele ambelor metode.
- Cercetări suplimentare pentru a identifica cele mai eficiente practici de integrare a tehnologiei în educația primară.

9. PUBLICAREA ȘI DISEMINAREA REZULTATELOR

a. Redactarea raportului final:

- Raportul include toate secțiunile detaliate mai sus.

b. Prezentarea rezultatelor:

- Organizarea unei prezentări pentru comunitatea școlară.
- Publicarea rezultatelor în reviste de specialitate și pe platforme academice.

10. EVALUAREA ȘI REFLECTAREA ASUPRA STUDIULUI

a. Evaluarea procesului:

- Identificarea punctelor tari (metodologia mixtă, diversitatea instrumentelor de colectare a datelor).
- Identificarea punctelor slabe (limitările eșantionului, provocările tehnice).

b. Reflectarea asupra modului de îmbunătățire:

- Extinderea eșantionului pentru o mai mare reprezentativitate.
- Colaborarea cu experți în tehnologie educațională pentru a optimiza implementarea metodelor digitale.

Prin acest studiu, am explorat în profunzime "Educația la granița dintre clasic și digital", oferind o înțelegere mai bună a modului în care aceste metode pot fi integrate eficient pentru a îmbunătăți experiența educațională a elevilor.

BIBLIOGRAFIE:

1. Voiculescu, F. (2012). Impactul tehnologiei asupra învățării: o abordare critică. **Revista de Pedagogie**, 60(2), 45-59.
2. Radu, I. (2014). Educația digitală în școlile din România: Provocări și oportunități. **Studii și Cercetări în Pedagogie**, 5(3), 78-92.
3. Ministerul Educației Naționale. (2020). **Raportul național asupra implementării tehnologiei în educație**.
4. Institutul de Științe ale Educației. (2018). **Studiu privind utilizarea tehnologiilor digitale în școlile primare din România**.
5. Petrescu, A. (2016). Metode de predare interactive în școala primară. **Revista de Științe ale Educației**, 8(4), 110-125.
6. Popescu, D. (2019). Adaptarea metodelor tradiționale de predare în contextul digitalizării. **Buletinul Științific al Universității Politehnica din București**, 3(2), 30-44.
7. Alessi, S. M., & Trollip, S. R. (2001). **Multimedia for Learning: Methods and Development**. Pearson.
8. Christensen, C. M., & Horn, M. B. (2013). **Disrupting Class: How Disruptive Innovation Will Change the Way the World Learns**. McGraw-Hill.
9. Warschauer, M. (2003). Technology and social inclusion: Rethinking the digital divide. **Educational Technology Research and Development**, 51(4), 63-79.
10. Vygotsky, L. S. (1978). **Mind in Society: The Development of Higher Psychological Processes**. Harvard University Press.
11. Kay, R. H., & Lauricella, S. (2011). Exploring the benefits and challenges of using laptop computers in higher education classrooms: A formative analysis. **Canadian Journal of Learning and Technology**, 37(1), 1-18.
12. Selwyn, N. (2011). Schools and schooling in the digital age: A critical analysis. **British Journal of Educational Technology**, 42(5), 975-978.

VIABILITATEA PROGRAMELOR DE FORMARE CONTINUĂ

Prof. Biriboiu Olivia

Liceul Teoretic „Tudor Arghezi”, Tg.Cărbunești, Gorj

Formarea cadrelor didactice este extrem de importantă în asigurarea succesului școlar. Afirmarea lui Constantin Cuceș „Nu poți spera la profesori de școală nouă dacă programele de formare a acestora rămân înțepenite în trasee curriculare rutiniere, didactice, teoretizante.” are un fundament veridic, deoarece programele de formare continuă trebuie să fie inovatoare și să servească scopului pentru care au fost alese.

Necesitatea formării continue a cadrelor didactice este subliniată, cu insistență în ultima perioadă, de specialiștii implicați în acest sistem (psihopedagogi, formatori, cercetători etc.). Aceste intervenții pot fi derizorii atunci când se lovesc de rezistența celor care ar trebui să fie beneficiarii schimbării, mai precis oamenii catedrei.

La nivel global, conform teoriei capitalului uman, instituțiile de guvernământ ar trebui să privească formarea cadrelor didactice ca pe o bună investiție și nu ca pe o cheltuială. Lucrul acesta ar aduce un imens beneficiu: educație de calitate pentru toți, de la primele niveluri de învățământ până la învățământul superior. În sprijinul acestor demersuri, normele UE – așa cum se prezintă pe site-ul Comisiei Europene – prevăd ca toate cadrele didactice, dincolo de rolul lor de transmițător de cunoștințe, să fie antrenate în sisteme de dezvoltare profesională care să asigure „valorificarea nevoilor specifice ale fiecărui elev, dezvoltarea autonomiei elevilor, dobândirea competențelor-cheie, adaptarea predării la mediile multiculturale; utilizarea noilor tehnologii” [8]. Profesia de cadru didactic are caracteristici comune în întreaga Europă, pornind de la prezența unor abilități bazale: sociabilitate, capacitate empatică, dragoste față de copil, preexistența unui palier cultural destul de bine consolidat la nivelul aspirantului. Așadar, este necesară o viziune comună privind tipurile de aptitudini de care au nevoie profesorii, aplicată pe baza unor principii. Aceste sugestii reiterează necesitatea formării continue, ca mijloc de dezvoltare profesională a cadrelor didactice, ai cărei beneficiari principali trebuie să fie elevii. Cei mai mulți furnizori de formare continuă din statele membre ale Uniunii Europene, și nu

numai din această arie, se axează, în prezent, pe programe care încorporează nevoile generale de dezvoltare profesională, identificate la nivel de sistem.

Formarea continuă a personalului didactic din învățământul preuniversitar se realizează printr-un sistem de instituții, organizații și structuri ale acestora, între care se stabilesc relații ierarhice și relații funcționale menite să asigure coerența, compatibilitatea și respectarea standardelor de calitate în proiectarea, realizarea și evaluarea programelor de formare continuă la nivel național.

Obiectivele formării continue vizează : dezvoltarea personală și profesională a cadrelor didactice, ameliorarea competențelor profesionale prin actualizarea competențelor de bază, a cunoștințelor didactice și a celor din domeniul disciplinei predate, însușirea de noi competențe din didactica disciplinei și inițierea în noi metode și materiale didactice, cunoașterea ambianței sociale, sporirea calității sistemului educațional;

Sisteme actuale de formare continuă sunt:

- Clasic (formare față-în-față) – Toate activitățile se realizează în sala de curs; – Grupa de cursanți este constituită în prealabil; – Există un calendar al cursurilor relativ inflexibil; – Comunicarea între formator și cursanți este directă; – Evaluarea finală se susține la aceeași dată, cu toți participanții.

- E-learning – Variantă modernă a educației la distanță; – Toate activitățile se desfășoară pe o platformă online; – Grupa de cursanți există scriptic, la furnizor, dar participanții și formatorii nu interacționează direct; – Programul cursului conține termene-limită, dar cursanții îl pot accesa la orice oră și în orice zi doresc (lecții asincrone); – Evaluarea finală se parcurge individual, într-un moment ales de cursant, în intervalul specificat de tutore.

- Blended-learning – Unele activități se desfășoară în sala de curs, iar altele pe o platformă online; – Grupa de cursanți este constituită în prealabil; – Calendarul cursurilor este fix doar pentru activitățile în sală; – Comunicarea dintre formator și cursanți este atât directă, cât și virtuală (prin lecțiile asincrone); – Evaluarea finală se poate desfășura în sală, online sau combinat

Principalele forme de organizare a formării continue/perfecționării personalului didactic din învățământul preuniversitar sunt:

- (1) a) activitățile metodico-științifice și psihopedagogice, realizate la nivelul unității de învățământ sau pe grupe de unități, respectiv comisii metodice, catedre și cercuri pedagogice;
- b) sesiunile metodico-științifice de comunicări, simpozioane și schimburi de experiență pe probleme de specialitate și psihopedagogice;
- c) stagiile periodice de informare științifică de specialitate și în domeniul științelor educației;
- d) cursurile organizate de societăți științifice și alte organizații profesionale ale personalului didactic;
- e) cursurile de perfecționare a pregătirii de specialitate, metodice și psihopedagogice;
- f) stagii/programe realizate prin activități de mentorat pentru dezvoltarea profesională;
- g) cursurile de pregătire și examenele pentru obținerea definitivării în învățământ sau a gradelor didactice;
- h) cursurile de pregătire și perfecționare pentru personalul de conducere, de îndrumare și de control, potrivit unor programe specifice;
- i) bursele de perfecționare și stagiile de studiu și documentare, realizate în țară și în străinătate;
- j) cursurile postuniversitare de specializare;
- k) studiile universitare de masterat;
- l) studiile universitare de doctorat.

(2) Programele de conversie profesională intră în atribuțiile instituțiilor de învățământ superior și se desfășoară în baza unor norme metodologice specifice.

(3) Evaluarea și validarea achizițiilor dobândite de personalul didactic prin diferite programe și forme de organizare a formării continue/perfecționării se efectuează prin sistemul de recunoaștere, echivalare și acumulare a creditelor profesionale transferabile.

Perfecționarea cadrelor didactice reprezintă o activitate cu conținut pedagogic și social proiectată, realizată și dezvoltată în cadrul sistemului de învățământ, cu funcție managerială de reglare-autoreglare continuă a procesului de învățământ, la toate nivelurile sale de referință (funcțional-structural-operațional).

La nivel funcțional, perfecționarea personalului didactic vizează stimularea capacităților pedagogice și sociale de convertire practică a finalităților de sistem (ideal, scopuri ale educației) în obiective angajate în cadrul procesului de învățământ, în mediul școlar și extrașcolar. La nivel structural, perfecționarea personalului didactic vizează stimularea capacităților pedagogice și sociale de valorificare deplină a tuturor resurselor pedagogice (informaționale, umane, didactico-materiale, financiare) existente la nivel de sistem și de proces.

La nivel operațional, perfecționarea personalului didactic vizează stimularea capacităților pedagogice și sociale de proiectare, realizare, dezvoltare și finalizare a activităților specifice procesului de învățământ (lecții, cursuri, seminarii, lucrări practice, ore de dirigenție; activități extrașcolare/cu: elevii, cadrele didactice, părinții, alți reprezentanți ai comunității educative; activități: manageriale, metodice, de asistență psihopedagogică și socială, de orientare școlară și profesională, de consiliere etc.), în condiții optime, corespunzător contextului intern și extern existent, pe termen scurt, mediu și lung.

Analiza activității de perfecționare a cadrelor didactice presupune raportarea la conceptele pedagogice de formare, în general, și de formare continuă, în mod special.

Formarea constituie funcția centrală a educației (exprimată ca formare-dezvoltare permanentă necesară pentru integrarea socială optimă a personalității umane).

Formarea continuă răspunde la aceste evoluții și la problemele lor integrabile în contextul mai larg al educației permanente. Depășind semnificația tradițională, de “remediu la carențele formării inițiale insuficientă pentru întreaga carieră profesională” (didactică), formarea continuă, în accepția sa (post)modernă, “începe să fie concepută ca un proces de lungă durată și de învățare permanentă”, cu două funcții generale:

a) perfecționarea și înnoirea practicilor profesionale prin “actualizarea cunoștințelor însușite în timpul formării inițiale”;

b) completarea formării inițiale, inclusiv prin “schimbarea eventuală a orientării profesionale, cu noi competențe sancționate prin diplome”.

Aceste funcții, accentuate în mod specific la nivelul unor sisteme de educație, generează formule diferite de organizare a formării continue: formare în timpul profesiei, formare avansată, formare de/pentru (re)calificare...

La nivel de politică a educației, toate variantele evocate vizează perfecționarea personalului didactic. La nivel conceptual, formarea continuă “ar putea fi definită drept ansamblu de activități și de practici care cer implicarea educatorilor pentru amplificarea cunoștințelor proprii, perfecționarea deprinderilor, analiza și dezvoltarea atitudinilor profesionale”

Obiectivele activității de perfecționare a cadrelor didactice pot fi definite la nivel general și specific, fiind exprimate în termeni de formare continuă, domeniu în care există un anumit consens în cadrul sistemelor de învățământ din țările dezvoltate.

Obiective generale ale perfecționării:

1) dezvoltarea personală și socioprofesională a cadrului didactic:

a) actualizarea competențelor de bază pedagogice, de specialitate;

b) însușirea de noi competențe;

c) aplicarea competențelor de bază la nivelul didacticii specialității/specialităților;

d) inițierea în utilizarea unor noi strategii, metode, mijloace de predare-învățare-evaluare);

2) ameliorarea sistemului de formare continuă/instituții, ofertă de cursuri, practici pedagogice (obiective specifice:

a) favorizarea interdisciplinarității pe fondul valorificării conceptelor de bază;

b) stimularea cercetării pedagogice/inovației la nivel individual și în grup/echipă;

c) aplicarea paradigmei educaționale la nivelul școlii și al clasei/vezi teoria curriculumului; managementul educației;

- d) dezvoltarea comportamentelor psihosociale necesare managementului resurselor umane);
- 3) cunoașterea mediului pedagogic și social (obiective specifice):
 - a) favorizarea relațiilor școlii cu diferiți agenți sociali: economici, comunitari, culturali, politici etc.;
 - b) raportarea sistemului de învățământ la problematica socio-economică;
 - c) adaptarea la schimbările socio-culturale specifice societății postindustriale/informatizate;
 - d) studierea factorilor psihosociali care influențează comportamentele elevilor)

Conținutul activităților de perfecționare a cadrelor didactice, corespunzător obiectivelor prezentate, include programe (post)universitare de: pedagogie generală (fundamentele pedagogiei, teoria educației, didactică generală), didactica specialității/metodica predării, teoria curriculumului, management școlar, formare avansată (la disciplinele de specialitate).

Evoluția activității de perfecționare a cadrelor didactice are loc pe circuitul metodologic: formare inițială – formare continuă – autoformare.

Sistemele (post)moderne de învățământ accentuează continuitatea celor trei secvențe de instruire permanentă congruente la nivel de politică a educației.

Formarea inițială, organizată la nivel universitar pentru toate categoriile de cadre didactice, are un caracter mai deschis, “asociind la competența disciplinei o pregătire pentru întâlnirea cu copiii și adolescenții, inclusiv cu cei aflați în mare dificultate școlară”.

Formarea continuă urmărește perfecționarea practicii pedagogice valorificând mai multe modele alternative “care permit aprofundarea reflexiei și consolidarea cunoștințelor noi” în situații diversificate, proprii procesului de învățământ.

Autoformarea apare astfel ca o consecință a sistemului de formare (inițială-continuă), expresie a transformărilor inovatoare promovate în cadrul procesului de învățământ, a cercetărilor pedagogice finalizate la nivelul practicii didactice, a normelor sociale care instituie în școală “o adevărată cultură a autonomiei pedagogice”.

Aceste proiecte au rolul de a iniția, derularea și facilita proiecte de mobilitate pentru cadrele didactice în sensul în care ele reprezintă o parte componentă a programelor de dezvoltare profesională continuă și inițială. Aceste programe sunt realizabile, în universități și instituții specializate în formare continuă, prin: cursuri, conferințe pedagogice, seminarii, stagii intensive și extensive, acțiuni practice, învățământ la distanță, universități de vară, excursii tematice (de documentare, studiu etc.).

În concluzie, formarea continuă a cadrelor didactice nu se limitează la a fi un imperativ generat de evoluția socială, ci trebuie supusă unui proces de actualizare în acord cu expansiunea mijloacelor de comunicare modernă. Astfel, cadrele didactice vor identifica atât oportunități de dezvoltare profesională, cât și modalități de integrare în circuitele evolutive specifice societății bazată pe cunoaștere.

Bibliografie

1. Călin Marin, 1995, “*Procesul instructiv-educativ*” *Instruirea școlară (analiza multireferențială)*, Editura Didactică și Pedagogică, București.
2. Maciuc Irina, “*Formarea formatorilor. Modele alternative și programe liniare*” Editura Didactică și Pedagogică, RA, București, 1998.
3. Constantin Cucoș, “*Educația. Experiențe, reflecții, soluții.*” Editura Polirom 2013

KAHOOT! – metodă modernă de evaluare a cunoștințelor

Prof. Crișan Csilla – Colegiul Tehnic „Traian Vuia” Oradea

Prof. Biró Ildikó – Colegiul Tehnic „Traian Vuia” Oradea

Kahoot! este un instrument informatic creat pe o platformă gratuită de învățare bazată pe joc și tehnologie educațională. Lansată în august 2013 în Norvegia, în prezent platforma Kahoot! este folosită de peste 50 milioane de oameni din 180 de țări. Aceasta platformă a fost proiectată pentru a fi accesibilă la clasă și în alte medii de învățământ din întreaga lume.

Kahoot! a fost dezvoltat de Johan Brand, Jamie Brooker și Morten Versvik (ulterior, s-a alăturat și Åsmund Furuseth), ca un proiect comun între compania Mobitroll și Universitatea Norvegiană de Tehnologie și Știință. CEO-ul companiei este Erik Harrell. Începând cu anul 2017, Kahoot a obținut fonduri de 26,5 milioane USD de la companiile Northzone, Creandum și Microsoft Ventures, precum și investitori privați din Norvegia.

Aplicațiile/Jocurile de învățare Kahoot! pot fi create de oricine (profesor sau elev/student), pe orice subiect al unei discipline de studiu, și pentru elevi de toate vârstele.

A câștigat rapid popularitate datorită faptului că se poate accesa folosind orice dispozitiv, calculator sau laptop, tabletă, telefon mobil, care dispune de un browser Web. De asemenea, se adresează tuturor profesorilor și elevilor/studentilor, cu mențiunea că platforma Kahoot! poate fi utilizată la clasă, pentru orice disciplină de studiu.

Kahoot! poate fi redat prin diferite browsere web și dispozitive mobile prin intermediul interfeței sale web. Putem crea un joc distractiv de învățare în câteva minute - numite „kahoots”. Se poate elabora un test cu o serie de întrebări cu răspunsuri multiple. Formatul și numărul de întrebări depinde în întregime de cel care îl elaborează. De asemenea se pot adăuga videoclipuri, imagini și diagrame la întrebările testului, aceste inserări având rolul de a amplifica angajamentul. Elevii răspund la întrebări pe propriile dispozitive mobile, în timp ce întrebările sunt afișate pe un ecran comun (laptop, tablă interactivă) pentru a uni lecția. Acestia vor primi un cod PIN ce le permite accesul la test/joc. Se creează astfel un „moment de foc”, încurajând elevii/jucătorii să caute și să sărbătorească reușita împreună.

Avantajele utilizării aplicației Kahoot!

Pentru profesori:

- Îmbunătățirea calității actului de predare-învățare-evaluare
- Ridicarea standardelor la nivelul competențelor digitale
- Dezvoltarea creativității în proiectarea lecțiilor și testelor

- Timp redus în proiectarea activității didactice și feedback (rezultatele clare și centralizate se pot descărca imediat)
- Testele pot fi împărțite/distribuite altor colegi profesori.

Pentru elevi:

- Dezvoltarea autocontrolului
- Îmbunătățirea abilităților digitale
- Înțelegerea reciprocă
- Dezvoltarea încrederii de sine
- Colaborarea și munca în echipă
- Reducerea stresului.

Importanța utilizării aplicației Kahoot!

- Interactivitate (dezvoltarea creativității, perspicacității, atenției și distributivității).
- Feed-back imediat pentru elev și profesor (folosirea acestor aplicații asigură corectarea imediată a răspunsurilor, elevul realizând ce parte a didciplinei stăpânește mai puțin, iar profesorul își poate proiecta mult mai rapid activitățile).
- Reducerea factorului stress (utilizarea acestor aplicații în evaluare încurajează crearea unui climat de învățare incitant și plăcut).
- Centralizarea și stocarea rezultatelor. Stocarea rezultatelor elevilor la diferite teste și interpretarea grafică a acestora permite crearea unei baze on-line cu informații referitoare la nivelul lor de cunoștințe, dobândite la nivelul evaluărilor și oferă o perspectivă de ansamblu asupra activității elevilor pe o perioadă mai lungă de timp. Profesorul economisește timpul pregătirii testelor xeroxate, apoi corectate și centralizate. Folosind aplicația Kahoot! sunt eliminate aceste etape și totul se face automat prin descărcarea rezultatelor .
- Diversificarea modalităților de evaluare (folosirea acestor aplicații îmbogățesc practica evaluativă, evitând monotonia și rutina).
- Se elimină complet posibilitatea ca un elev să copieze.

Motive pentru care recomand KAHOOT! sunt:

1. FLEXIBIL - în câteva minute, se poate crea un joc de învățare pentru toate vârstele, pe orice subiect. Kahoot! Se poate juca oriunde, chiar și în sală de sport, necesar fiind telefoanele mobile și conexiune internet.
2. SIMPLU - Kahoot! funcționează pe orice dispozitiv cu conexiune la internet. Pentru jucători, nu este nevoie de un cont sau de autentificare pentru a participa la un joc. Este necesar doar logarea jucătorilor.

3. DIVERS - inițierea unei conversații sau consolidarea cunoștințelor, introducerea unor subiecte noi sau încurajarea muncii în echipă și multe altele - există atât de multe moduri diferite pentru Kahoot! Chiar și varianta free oferă posibilitatea alcătuirii testelor tip puzzle, adevărat/fals etc.
4. ANGAJANT - Kahoot! promovează învățarea socială, deblochează potențialul elevilor și accentuează impactul pedagogic.
5. GLOBAL – se poate conecta și juca în timp real cu alți jucători din peste 180 de țări.
6. GRATUIT - crearea de jocuri de învățare și jocul Kahoot! în sălile de clasă este gratuită. Există și variante contra cost, acestea oferind o multitudine de posibilități de alcătuire a itemilor, precum și salvarea rezultatelor chiar și sub forme statistice.
7. IMPLICARE POZITIVĂ – toți elevii se implică cu entuziasm la rezolvarea testului.
8. MOTIV DE BUCURIE – la afișarea rezultatelor elevii constată cu bucurie clasamentul (podium), ceea ce le oferă spirit de competiție.

Bibliografie:

- <https://edtehno.info/wp-content/uploads/2018/01/kahoot-2.pdf>
- <https://iteach.ro/pg/blog/cecilia.precup/read/78414/jocurile-educationale-%E2%80%93-magia-invatarii>
- <https://edtehno.info/wp-content/uploads/2018/01/kahoot-2.pdf>

Zece metode și tehnici de învățare rapide și eficiente

Bistriceanu Alina
Liceul Economic „Alexandru Ioan Cuza” Piatra Neamț

Lumea se află într-o continuă evoluție, iar discipline și materii noi apar în fiecare an. Cu atât de multe lucruri interesante de învățat și atât de puțin timp la dispoziție, este esențial să folosești cele **10 metode și tehnici de învățare rapide și eficiente**.

Din păcate, unele dintre metodele de învățare pe care le-am practicat în școală, liceu sau facultate sunt depășite. Studiile recente demonstrează că majoritatea tehnicilor de învățare folosite de studenți sunt absolut ineficiente.

Așadar, în acest articol vom prezenta **10 metode și tehnici de învățare rapide și eficiente**, care funcționează garantat în dobândirea și dezvoltarea abilităților dorite. Este vorba despre:

1. **Testarea practicii:** efectuarea testelor practice;
2. **Practică distribuită:** răspândirea cunoștințelor învățate;
3. **Practică intercalată:** amestecarea diferitelor probleme și materiale într-o singură sesiune de studiu;
4. **Interogație elaborată:** generarea unei explicații pentru care un fapt sau un concept este adevărat;
5. **Auto explicație:** explicarea modului în care informațiile noi sunt legate de explicația cunoscută sau explicarea pașilor luați în timpul rezolvării problemelor;
6. **Recitare:** studierea materialului text din nou după o lectură inițială;
7. **Evidențierea și sublinierea:** evidențierea vizuală a unor porțiuni importante de text care trebuie învățate în timpul citirii;
8. **Rezumat:** scrierea unui rezumat a ceea ce ai învățat;
9. **Cuvinte cheie mnemonice:** folosirea cuvintelor cheie și a imaginilor mentale pentru a realiza asocieri verbale;
10. **Imagini mentale ale textului:** încercarea de a forma imagini mentale ale textului în timp ce citești sau asculți.

În continuare vom prezenta ce presupune fiecare dintre aceste metode de învățare, precum și câteva sfaturi despre cum să le integrezi în studiul personal.

Potrivit cercetătorilor, toate aceste tehnici pot fi folosite cu succes de către cei care doresc să scurteze timpul de studiu în timp ce informațiile însușite vor rămâne în memorie o perioadă îndelungată.

Testarea practicii

Această metodă de studiu implică efectuarea unor teste practice. Ideea este ca tu să creezi situații (teste) prin care să încerci să-ți folosești memoria în mod activ. Astfel îți vei aminti informațiile pe care dorești să le înveți.

• *Cât de eficientă este această metodă de învățare?*

Potrivit unor studii, testarea practică este o modalitate eficientă de a memora lucrurile pe care le ai de învățat. Rezultatele arată că studenții care au realizat teste practice au reușit ulterior să-și amintească informațiile mult mai ușor și au obținut o notă mai mare la testul final.

Un studiu ce analizează diferite cercetări științifice privind testarea practică a ajuns la concluzia că această metodă este mult mai eficientă decât majoritatea metodelor de studiu.

Testarea practică poate lua diferite forme, dar cea mai bună este cea în care *simulezi mediul de testare prin diverse situații create*. Fiind foarte utilă, te învață inclusiv cum să gestionezi mai bine stresul și oboseala.

- ***Sfaturi utile***

Pe parcursul sesiunilor de studiu, ar trebui să aloți timp pentru a realiza teste practice. Acestea pot include:

- ascunderea definițiilor cuvintelor cu mâna dreaptă și încercarea de a ți le aminti,
- efectuarea testelor practice la sfârșitul fiecărui capitol
- chiar simularea unei sesiuni de testare.

Un alt lucru pe care îl poți face este să creezi propriile teste practice. La sfârșitul fiecărei sesiuni de studiu, notează câteva întrebări ce reflectă cel mai bine materialul pe care l-ai studiat. Peste câteva zile sau săptămâni, încearcă să răspunzi la aceste întrebări.

Practica distribuită

Practica distribuită înseamnă că îl împarți pe mai multe zile (în loc să aduni tot studiul într-o singură zi). De obicei, acest lucru implică sesiuni regulate de studiu.

Astfel, învățarea se desfășoară pe parcursul mai multor sesiuni în diferite momente (de exemplu, revizuirea unui capitol odată la trei zile).

- ***Cât de eficientă este această metodă de învățare?***

Au fost realizate multe cercetări pentru a testa practica distribuită și toate au dovedit eficiența acestei strategii de învățare.

Ideea este destul de simplă. În loc să “îngrămădești” în memorie toată informația cu o seară înainte de examen, se recomandă să ai perioade de timp regulate și bine stabilite pentru a studia.

Această metodă este extrem de utilă în învățarea sistematică a materiei, fără urme de stres sau oboseală.

- ***Sfaturi utile***

Poți seta sesiuni regulate de studiu în funcție de subiect. De exemplu, propune-ți să studiezi subiectul A timp de o oră în fiecare luni, miercuri și vineri. În acest fel, vei răspândi sesiunile de studiu de-a lungul unei perioade bine determinate.

Combină strategia distribuită cu alte tipuri de metode de învățare. Totuși, ține cont că aceasta ar trebui să fie baza.

Practica intercalată

Practica intercalată presupune răspândirea sesiunilor de studiu pe o anumită perioadă. În plus față de practica distribuită, se recomandă studiul unor materii și subiecte diferite (dar conexe) în aceeași perioadă.

- ***Cât de eficientă este această metodă de învățare?***

Cercetările științifice au demonstrat că, dacă dorești să înțelegi și să memorezi informații pe o perioadă mai lungă de timp, practica intercalată este o tehnică indicată pentru învățare. Cu toate acestea, metoda are o utilitate moderată. În timp ce pentru anumite materii exacte este excelentă (precum matematica), pentru altele nu este.

Practica intercalată are la bază practica distribuită. Ceea ce diferă este că vei studia mai multe subiecte conexe dintr-un anumit domeniu.

- ***Sfaturi utile***

În cadrul primelor sesiuni, folosește practica distribuită și concentrează-ți atenția asupra studierii unui singur subiect dintr-un anumit domeniu. Aici accentul se pune pe stăpânirea acestui subiect.

Odată ce ai înțeles bine diferite subiecte, ar trebui să începi practica intercalată. În cadrul fiecărui domeniu de studiu, în loc să te concentrezi pe un singur subiect, poți încorpora mai multe subiecte.

Interogația elaborată

Această metodă de învățare se referă la generarea de explicații. Poate fi declanșată pur și simplu întrebând „de ce”. Strategia este foarte eficientă pentru că ajută oamenii să-și amintească lucruri, amplificând totodată capacitatea de a crea legături.

- ***Cât de eficientă este această metodă de învățare?***

Un lucru important de reținut despre această metodă este că devine mai puternică pe măsură ce cunoștințele anterioare despre subiect sunt aprofundate.

Altfel spus, cu cât știi mai multe despre subiectul pe care îl studiezi, cu atât această metodă devine mai eficientă. Cheia acestei tehnici este de a pune întrebări, în special întrebarea „de ce” pe tot parcursul studiului.

- ***Sfaturi utile***

Un alt lucru recomandat este să fii capabil să explici cum ai ales răspunsul respectiv la întrebarea „de ce”. Adesea, mai important decât răspunsul în sine este să poți explica pașii pe care i-ai făcut pentru a ajunge la răspuns și de ce ai ales acești pași.

Auto-explicația

Auto-explicația este o metodă de învățare ce presupune explicarea modului în care noile informații studiate sunt legate de vechile informații pe care le cunoști deja.

- ***Cât de eficientă este această metodă de învățare?***

Evaluarea generală a cercetătorilor este că auto-explicația este o tehnică de învățare cu o utilitate moderată. Deși această strategie îmbunătățește modul de studiu, este nevoie de instruire cu privire la modul de generare a explicațiilor pentru ca tehnica să fie cu adevărat eficientă.

- ***Sfaturi utile***

Există diferite moduri în care poți implementa această metodă. Un exemplu constă în scrierea de eseuri scurte în care să comentezi materialul studiat. În același timp, trebuie să faci referire la un alt material pe care îl cunoști. O altă modalitate este de a crea hărți conceptuale, în care desenezi relații între diferite concepte. Acestea pot fi hărți mentale, schițe sau diagrame.

O altă cale de a utiliza auto-explicația este de a crea diferite analogii, adresând mereu întrebarea: în ce fel este acest material este similar cu alte subiecte pe care le știu deja?

Recitirea materialului studiat

Această tehnică de învățare implică recitirea notițelor și a materialelor de studiu de mai multe ori. De fiecare dată când citești, materialul poate fi înțeles mai bine observând anumite părți pe care, inițial, le-ai trecut cu vederea. Adesea, recitirea te ajută să faci conexiuni noi.

- ***Cât de eficientă este această metodă de învățare?***

Cercetătorii au demonstrat că recitirea este o metodă de învățare cu o utilitate redusă. Motivul principal se referă la faptul că nu implică procesul de înțelegere în detaliu al materialului studiat. Deși recitirea este o strategie aparent eficientă în ceea ce privește economia de timp, recitirea este mult mai puțin eficientă față de alte tehnici.

- ***Sfaturi utile***

Folosește cu succes această tehnică dacă o utilizezi alături de alte metode de învățare. De exemplu, în timp ce recitești, poți evidenția părțile importante ale textului. După ce termini de recitat, creează un mic rezumat.

Recitirea se poate face după mai multe sesiuni intense de studiu atunci când:

- dorești să-ți reîmprospătezi memoria;
- nu dispui de prea mult timp.

Evidențierea și sublinierea

Tehnica presupune reliefaarea sau sublinierea anumitor părți de text pe care le consideri importante. Metoda este destul de simplă și nu necesită pregătire. Așadar, evidențierea te ajută să îți amintești mai bine textul pe care trebuie să îl memorezi.

- ***Cât de eficientă este această metodă de învățare?***

În urma studiilor efectuate, evidențierea și sublinierea sunt considerate tehnici de învățare cu o utilitate redusă. În majoritatea situațiilor, această cale nu îmbunătățește performanțele de studiu. Totuși, se poate dovedi utilă atunci când:

- persoanele au deja anumite cunoștințe în domeniu;
- textul este dificil.

Cu toate acestea, contează enorm modul în care evidențiezi. Pot exista mari diferențe personale atunci când vine vorba de această strategie de învățare. Există oameni care evidențiază doar câteva rânduri și alte persoane care evidențiază mai mult de jumătate din text.

Cercetările au demonstrat că oamenii își amintesc mai multe dacă limitează evidențierea la o propoziție cheie per paragraf.

- ***Sfaturi utile***

Evidențierea și sublinierea nu ar trebui să fie principala ta metodă de studiu, dar te poate ajuta dacă o încorporezi în strategii de studiu mai ample. De exemplu, evidențierea și sublinierea te pot ajuta să scrii rezumate mai bune.

Rezumatul

Rezumatul este o tehnică de învățare ce presupune scrierea ideilor principale din materialul pe care trebuie să-l studiezi.

- ***Cât de eficientă este această metodă de învățare?***

Crearea unui rezumat amplifică procesul de memorare deoarece implică atenția și extragerea sensului la un nivel superior. Totuși, această strategie de învățare trebuie practică constant deoarece efectele sale sunt vizibile în rândul cursanților avansați (studenți, adulți).

- ***Sfaturi utile***

Cea mai importantă parte a acestei tehnici este de a învăța cum să o realizezi în mod corect. Deși primele tale rezumate s-ar putea să nu se ridice la nivelul așteptărilor tale, dacă vei continua să exersezi, acestea vor deveni mult mai bune.

De asemenea, îți recomandăm să folosești rezumatul în felul următor: la sfârșitul fiecărei sesiuni de studiu, petrece un anumit timp scriind un scurt rezumat al informațiilor învățate.

Cuvintele cheie mnemonice

Această strategie de învățare implică folosirea cuvintelor cheie și a imaginilor mentale pentru a realiza asocieri verbale. Cuvântul “mnemonic” provine din limba franceză (“*mnémonique*”), iar semnificația acestuia este “*care se referă la memorie*”.

- ***Cât de eficientă este această metodă de învățare?***

Dovezile că aceste cuvinte pot îmbunătăți memoria au făcut din aceasta o tehnică relativ populară în rândul studenților. În ciuda rezultatelor impresionante, anumite aspecte ridică semne de întrebare în privința eficienței.

Deși prezintă o promisiune interesantă pentru materiile compatibile cu cuvintele cheie mnemonice, această strategie nu este foarte eficientă din perspectiva timpului necesar pentru instruire și generării de cuvinte cheie. În plus, este posibil ca metoda să nu genereze o învățare durabilă.

- ***Sfaturi utile***

Aceasta este o metodă de nișă pe care o poți folosi pentru a-ți aminti anumite cuvinte dificile sau greu de reținut. Nu ar trebui să o folosești drept metodă principală de studiu, dar te poate ajuta în multe cazuri specifice.

Imagini mentale ale textului

Această tehnică implică încercarea activă de a crea imagini mentale ale materialului studiat.

- ***Cât de eficientă este această metodă de învățare?***

Dezvoltarea imaginilor mentale poate îmbunătăți integrarea informațiilor, iar vizualizarea anumitor noțiuni din text are capacitatea de a amplifica procesul de învățare.

Folosirea imaginilor mentale este o tehnică de studiu mai eficientă față de utilizarea cuvintelor cheie mnemonice. Cu toate acestea, beneficiile imaginilor mentale sunt limitate la disciplinele umane (care implică un anumit grad de percepție și de imaginație personală).

- ***Sfaturi utile***

Aceasta este o altă tehnică de nișă, care te poate ajuta să înțelegi la un nivel superior ceea ce studiezi. Încorporează strategia în diferite etape ale procesului de învățare. De exemplu, când citești un text, încearcă să vizualizezi ceea ce citești.

Vizualizarea este o metodă de studiu pe care **Nikola Tesla** și **Albert Einstein** au folosit-o pentru a realiza invențiile ce au schimbat complet lumea.

Bibliografie:

1. **DULAMĂ, E., M.** (1996), *Didactică geografică*, Editura Clusium, Cluj-Napoca.
2. **DULAMĂ, E., M.** (2000), *Strategii didactice*, Editura Clusium, Cluj-Napoca.
3. **DULAMĂ, E., M.** (2008), *Metodologii didactice activizante teorie și practică*, Editura Clusium, Cluj-Napoca.

Digitalizarea demersului didactic: Avantaje și Dezavantaje

Profesor Eleonora Boambă
Centrul Școlar de Educație Incluzivă Suceava

Dacă ar fi să definim cât mai simplu ce este educația digitală, am spune că reprezintă o modalitate inovatoare prin care tehnologiile moderne și instrumentele digitale sunt integrate astfel încât să sprijine procesul de predare și învățare. Practic, tradiționalul manual și clasică tablă neagră s-au transformat într-un ecran colorat și numeroase fișiere, imagini și video-uri educative, astfel încât copiii și tinerii să poată asimila mai ușor și rapid informațiile.

Chiar dacă educația digitală nu poate înlocui pe deplin metodele clasice de învățare, aceasta vine în sprijinul tinerilor dornici să exploreze și să asimileze informații noi prin diverse metode și cursuri practice, cu exerciții aplicate.

Educația digitală presupune, pe deoparte, un set de cunoștințe pe care un individ trebuie să le aibă cu privire la utilizarea unui sistem digital, adică să fie capabil să folosească funcționalitățile minime ale acestuia. Pe de altă parte, educația digitală se referă deseori și la niște metode digitale care să înlocuiască metodele clasice pe care învățământul le-a folosit dintotdeauna.

Termenul „digital” este asociat adesea cu flexibilitate, conectivitate și viitor, iar educația digitală le include pe toate acestea. Scopul principal al alfabetizării digitale timpurii este să-i încurajeze pe cei mici să îmbrățișeze schimbarea și inovația mult mai ușor dar și să-i învețe cum să creeze propriile produse virtuale. În plus, cu ajutorul unei baze solide în materie de cunoștințe în domeniul digital, copiii și tinerii nu doar că ar putea face față cu brio situațiilor similare cu cele întâmpinate în contextul pandemic, ci și la capitolul joburi și meserii ale viitorului.

În era actuală, digitalizarea a devenit un aspect fundamental al societății noastre, transformând modul în care funcționează diverse domenii, inclusiv educația. Școala nu face excepție, fiind profund influențată de această evoluție tehnologică. În acest referat, vom explora trendurile digitale în educație, avantajele și dezavantajele digitalizării în contextul școlar, și importanța găsirii unui echilibru între utilizarea tehnologiei și metodele tradiționale de predare.

Aceste competențe digitale pot fi însă dezvoltate încă din școală, prin cursuri de TIC, însoțite de cursuri de programare, care ajută la dezvoltarea creativității, a gândirii critice, a soluționării de probleme, a logicii și care asigură elevilor sau tinerilor un viitor profesional mai bun.

Elevii care folosesc tehnologia digitală pentru a învăța devin mai implicați în acest proces și sunt mai interesați să-și dezvolte baza de cunoștințe, poate fără să-și dea seama, pentru că învață într-un mod activ, angajat și implicat.

Deoarece învățarea digitală este mult mai interactivă, mai ușor de reținut și asimilat decât manualele voluminoase, putem spune cu certitudine că digitalizarea reprezintă un context mai bun, care oferă o perspectivă mai largă și activități mult mai atractive decât metodele tradiționale. Acest lucru îi ajută pe elevi să se conecteze mai bine cu materialele de studiu.

În plus, digitalul oferă adesea o modalitate mai interesantă și mai cuprinzătoare de informații. Fapt care se reflectă în scăderea absenteismului în școlile care folosesc deja instrumentele digitale și notele mai mari pe care le obțin elevii. Mai mult decât atât, când elevul își poate urmări propriul progres, îi sunt sporite motivația și responsabilitatea.

Pe lângă profesori, și părinții pot folosi activități interactive pentru a încuraja interesul copilului în procesul de învățare. Aceștia pot explora, de asemenea, activități de învățare online cu copilul lor, care poate servi drept extensie a ceea ce învață în sălile de clasă.

Instrumentele și tehnologia digitală oferă bucurie copiilor, precum și numeroase beneficii în ceea ce privește dezvoltarea cognitivă a copilului. Toată lumea are de câștigat în acest proces al digitalizării procesului de învățare.

Instrumentele și tehnologia digitală sporesc rapid schimbul și asimilarea de informații. În ultimii ani, trecerea de la tipărirea pe hârtie la digital a influențat și maniera în care studiem. La fel cum se tipărea presa cu șase secole în urmă, această tranziție transformă educația formală și creșterea oportunităților de învățare.

Instrumentele și tehnologia digitală de învățare și predare în clasele primare, secundare și licee pregătesc elevii pentru studiile superioare și carierele pe care le vor urma, ajutându-i să dobândească abilități specifice, inclusive familiarizarea cu tehnologiile emergente și auto-motivația.

Trenduri în Digitalizarea Școlii:

E-learning și cursuri online: În ultimii ani, e-learning-ul a cunoscut o expansiune rapidă, oferind acces la cursuri și materiale educaționale online. Platforme precum Coursera, Udemy și edX au devenit populare pentru cursuri din diverse domenii, oferind flexibilitate și accesibilitate.

Utilizarea dispozitivelor mobile în educație: Telefoanele mobile și tabletele au devenit instrumente comune în sălile de clasă, permițând accesul la resurse educaționale și facilitând comunicarea între elevi și profesori.

Gamificarea educației: Utilizarea elementelor de joc pentru a crește implicarea și motivația elevilor a devenit o tendință semnificativă în digitalizarea educației. Platforme și aplicații educaționale integrează elemente de gamificare pentru a face învățarea mai interactivă și distractivă.

Realitatea virtuală și augmentată: Aceste tehnologii oferă posibilitatea de a crea experiențe de învățare imersive, care pot fi utilizate în diverse domenii, cum ar fi biologia, geografia sau istoria.

Avantaje ale Digitalizării în Educație:

Accesibilitate și flexibilitate: Tehnologia permite accesul la resurse educaționale de oriunde și în orice moment, eliminând barierele geografice și temporale.

Personalizarea învățării: Platformele digitale pot fi adaptate pentru a se potrivi nevoilor și ritmurilor individuale de învățare ale elevilor, oferind experiențe personalizate.

Eficiență: Utilizarea tehnologiei poate duce la o eficiență sporită în procesul de predare-învățare, reducând timpul necesar pentru anumite activități și oferind instrumente de evaluare mai precise.

Interactivitate și angajament: Tehnologia oferă posibilități de interacțiune și angajament mai mari în procesul de învățare, prin utilizarea elementelor de gamificare, multimedia și colaborare online.

Dezavantaje ale Digitalizării în Educație:

Dependența excesivă de tehnologie: O utilizare excesivă a tehnologiei în educație poate duce la dependență și poate afecta abilitățile sociale și de comunicare ale elevilor.

Diferențe de acces: Nu toți elevii au acces la tehnologie sau la conexiune la internet, ceea ce poate crea inegalități în ceea ce privește accesul la resursele educaționale digitale.

Probleme de securitate și confidențialitate: Utilizarea tehnologiei în educație poate ridica probleme legate de securitatea datelor și confidențialitatea informațiilor personale ale elevilor.

Distrageri și scăderea atenției: Prea multă tehnologie în sălile de clasă poate duce la distrageri și poate afecta capacitatea elevilor de a se concentra asupra materiei.

Echilibru:

Este esențial să găsim un echilibru între utilizarea tehnologiei și metodele tradiționale de predare în școală. Deși digitalizarea aduce numeroase avantaje, este important să nu pierdem din vedere importanța interacțiunii umane și a dezvoltării abilităților sociale. Profesorii ar trebui să folosească tehnologia ca un instrument complementar, care să sprijine și să îmbogățească procesul de învățare, fără a înlocui complet interacțiunea umană. În plus, este crucial să ne asigurăm că toți elevii au acces egal la tehnologie și să fim conștienți de potențialele riscuri și provocări asociate cu digitalizarea în educație.

În concluzie, digitalizarea aduce o serie de beneficii semnificative în domeniul educației, dar este important să abordăm această tranziție cu atenție și să ne asigurăm că găsim un echilibru între utilizarea tehnologiei și metodele tradiționale de predare. Prin adoptarea unei abordări echilibrate, putem exploata pe deplin avantajele digitalizării, în timp ce gestionăm în mod eficient și riscurile asociate.

Bibliografie:

<https://education.ec.europa.eu/ro/focus-topics/digital-education/action-plan>;

https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/SR-2023-11/SR-2023-11_RO.pdf;

<https://didacto.ro/educatia-digitala-avantaje-si-dezavantaje/> .

Sursa: Digitalizarea Demersului Didactic: Avantaje și Dezavantaje - Freepedia Edu.

METODE TRADIȚIONALE VS. METODE MODERNE - ANALIZA COMPARATIVĂ A

UNEI PERECHI DE METODE

Metodele de predare-asimilare pot fi clasificate în :

1. Tradiționale: expunerea didactică, conversația didactică, demonstrația, lucrul cu manualul, exercițiul;
2. Moderne: algoritmizarea, modelarea, problematizarea, instruirea programată, studiul de caz, metode de simulare(jocurile, învățarea pe simulator), învățarea prin descoperire.

Metodele tradiționale au următoarele caracteristici:

- pun accentul pe însușirea conținutului, vizând, în principal, latura informativă a educației,;
- sunt centrate pe activitatea de predare a profesorului, elevul fiind văzut ca un obiect al instruirii, asadar comunicarea este unidirecțională;
- sunt predominant comunicative,;
- sunt orientate, în principal, spre produsul final, evaluarea fiind de fapt o reproducere a cunostintelor;
- au un caracter formal și stimulează competiția;
- stimulează motivația extrinsecă pentru învățare;
- relația profesor-elev este autocratică, disciplina școlară fiind impusă. Aceste metode generează pasivitatea în rândul elevilor.

La polul opus, **metodele moderne** se caracterizează prin următoarele note:

- acordă prioritate dezvoltării personalității elevilor, vizând latura formativă a educației;
- sunt centrate pe activitatea de învățare a elevului, acesta devenind subiect al procesului educațional;
- sunt centrate pe acțiune, pe învățarea prin descoperire;
- sunt orientate spre proces;
- sunt flexibile, încurajează învățarea prin cooperare și capacitatea de autoevaluare la elevi, evaluarea fiind una formativă;

- stimulează motivația intrinsecă;
- relația profesor-elev este democratică, bazată pe respect și colaborare, iar disciplina derivă din modul de organizare a lecției. Prin metodele moderne se încurajează participarea elevilor, inițiativa și creativitatea.

Metodologia didactică modernă este orientată către implicarea activă și conștientă a elevilor în procesul propriei formări și stimularea creativității acestora.

Metodele activ-participative pun accent pe învățarea prin cooperare, aflându-se în antiteză cu metodele tradiționale de învățare. Elevii nu sunt doar un receptor de informații, ci și un participant activ la educație. În procesul instructiv-educativ, încurajarea comportamentului participativ înseamnă pasul de la „a învăța” la a „învăța să fii și să devii”, adică pregătirea pentru a face față situațiilor, dobândind dorința de angajare și acțiune. Principalul avantaj al metodelor activ-participative îl reprezintă implicarea elevilor în actul didactic și formarea capacității acestora de a emite opinii și aprecieri asupra fenomenelor studiate. În acest mod, elevilor le va fi dezvoltată o gândire circumscrisă abilităților cognitive de tip superior, gândirea critică.

Expunerea didactică vs. problematizarea

a.Expunerea didactică

Principala metodă de educare a gândirii în învățământul tradițional o constituie expunerea profesorului, completată cu studiul individual al elevului. Această metodă a fost criticată, susținându-se că ea nu favorizează legătura cu practica. Lipsa de legătură cu realitatea vine de la atitudinea elevilor: ei asistă pasiv la expunere, pe care știu că trebuie să o repete.

Expunerea didactică lasă impresia că nu ar mai fi în conformitate cu noile principii ale participării active și conștiente a elevului. Aceasta poate însă dobândi o valoare deosebită în condițiile unui auditoriu numeros, având un nivel cultural care să-i asigure accesul la mesajul informațional transmis raportat la unitatea de timp.

Expunerea este prezentarea verbală monologată a unui volum de informație de către educator către educați, în concordanță cu prevederile programei și cu cerițele didactice ale comunicării. Sub aspectul funcției didactice principale, se înscrie între metodele de predare; după mijloacele cu care operează pentru vehicularea conținuturilor (cuvântul), avem a face cu o metodă

verbală ; după gradul de angajare a elevului este o metodă expositivă, deci care situează elevul mereu în

Postura de receptor. Este o metodă ce a beneficiat de o îndelungată utilizare în procesul de învățământ, de unde provine și încadrarea ei între metodele tradiționale ale școlii de pretutindeni.

Poate să apară și în formă "pură", dar de regulă se sprijină și pe alte metode sau se împletește cu ele, în funcție de materia la care este utilizată. De pildă, se poate combina cu conversația, în cadrul marerțiilor umaniste, cum ar fi istoria ori literatura și cu demonstrația în cadrul unor obiecte ca geografia sau științele ale naturii. În funcție de vârsta elevilor și de experiența lor de viață, poate îmbrăca mai multe variante: povestirea, explicația, prelegerea școlară.

b.Problematizarea și învățarea prin descoperire

Problematizarea poate fi definită prin următoarele:

- „înscenarea” unor stări conflictuale între cunoștințele elevilor și informațiile noi
- crearea unor dificultăți practice sau teoretice, a căror rezolvare să fie rezultatul activității proprii de cercetare (problematizare)
- elevii sunt puși să descopere și să verifice adevărul, refăcând drumul elaborării cunoștințelor prin activitate proprie, independentă
- a apărut pe baza analogiilor existente între procesul de instruire și cel de cercetare, deoarece orice cercetare are ca punct de plecare o întrebare-problemă sau o situație-problemă, urmată de o investigație și se finalizează cu descoperirea.

Avantaje:

- prezența potențialului euristic
- dezvoltarea stilului activ de muncă, spiritul de cercetare, de investigare și de creație
- implicarea observației, experimentului, conversației, dezbaterii etc.
- motivarea intrinsecă a învățării
- cultivarea autonomiei
- afișarea unor poziții proprii
- determină la elevi deprinderea de a ridica ei înșiși probleme
- antrenarea tuturor componentele personalității elevului: intelectuale, afective, voliționale
- valoare formativă
- dorința de autodepășire

- achiziții trainice

- stimularea spiritului de explorare, a dorinței de înlăturare a incertitudinii, a necunoscutului.

După baza de raționament descoperirile pot fi clasificate în trei tipuri:

1. Descoperiri inductive: pornind de la particular, concret (de exemplu: organisme, procese), prin analiză, comparare, analogie, sinteză, abstractizare să se descopere generalul, esențialul (de exemplu: caractere generale, legi)
2. Descoperiri deductive: pornind de la general și esențial să se descopere valabilitatea prin observarea, analiza, compararea, cercetarea unor cazuri particulare, concrete
3. Descoperiri analogice, transductive: se bazează pe asemănările existente între sisteme, elemente ale acestora, între procese; reprezintă predarea comparativă

Paralelă între cele două metode

Expunerea didactică	Problematizarea și învățarea prin descoperire
<ul style="list-style-type: none">. acordă prioritate instruirii. este centrată pe conținut, pe însușirea materiei. acordă întâietate activității profesorului. pune accent pe predare. elevul este privit ca obiect al instruirii. neglijează însușirea metodelor de studiu personal, de muncă independentă. este centrată pe cuvânt, fiind dominant comunicativă, verbală. este receptivă, bazată pe activități reproductive. este orientată pe produs, prezintă știința ca o sumă de cunoștințe finale. este abstractă și formală	<ul style="list-style-type: none">. trece formarea elevului înaintea instruirii. este centrată pe elev, pe dezvoltarea capacităților și aptitudinilor. este axată pe activitatea și participarea elevului. trece învățarea înaintea predării. elevul este atât obiect cât și subiect al actului de instruire și educare, al propriei sale formări. urmărește însușirea unor tehnici de muncă independentă, de autoinstruire. este centrată pe acțiune, pe explorare (experiența dobândită prin explorare, cercetare, acțiune). este activ-participativă, propune o cunoaștere prin efort propriu. își îndreaptă atenția spre procesul prin care elevii ajung la elaborări personale. pune accent pe contactul direct cu realitatea, este concret

<ul style="list-style-type: none"> . nu are caracter aplicativ . impune o conducere rigidă a învățării . impune un control formal . se bazează pe o motivație extrinsecă cu elemente de constrângere . întreține relații rigide, autocratice între profesori și elevi . profesorul este transmițător de cunoștințe . disciplina învățării este impusă prin constrângere 	<ul style="list-style-type: none"> . cultivă spiritul aplicativ, practic și experimental . încurajează munca independentă, inițiativa, creativitatea . stimulează efortul de autocontrol, de autoevaluare la elevi, promovează competiția, stimulează cooperarea . motivația e intrinsecă ce izvorăște din actul învățării, de bucuria succeselor obținute . raporturile profesor-elevi se apropie de condițiile vieții sociale și de cerințele psihologice ale tânărului în dezvoltare, promovând relații democratice, care intensifică aspectele de cooperare . profesorul este organizator, îndrumător, animator . disciplina învățării derivă din organizarea rațională a activității
--	--

BIBLIOGRAFIE

- Cerghit, I., Metode de învățământ, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1997
- Dumitru, I., Dezvoltarea gândirii critice și învățarea eficientă, Editura de Vest, Timișoara, 2001
- Ionescu, M., Radu I., Didactica modernă, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 2001
- Marcu V. , Filimon L., Psihopedagogie pentru formarea profesorilor, Editura Universității din Oradea, 2003

Clasic și digital în învățământul primar

**Prof. înv. primar, Bobeică Mariana
Școala Gimnazială „Ion I. Graure” Bălteni**

Învățământul primar este o etapă fundamentală în dezvoltarea copiilor, oferindu-le bazele necesare pentru învățarea viitoare și formarea competențelor esențiale. Tradițional, educația a fost predominant clasică, bazată pe metode și materiale convenționale precum cărțile, caietele și predarea directă în clasă. Cu toate acestea, avansul tehnologic rapid a adus schimbări majore, integrând tot mai mult metodele digitale în procesul educațional.

Educația Clasică- Caracteristici și avantaje:

Educația clasică se bazează pe metode tradiționale de predare, cum ar fi lecțiile predate frontal, utilizarea manualelor tipărite, exerciții scrise pe hârtie și evaluări prin teste și examene scrise. Această abordare are o serie de avantaje:

-structura și disciplina: Educația clasică oferă un cadru structurat și disciplinat, esențial pentru dezvoltarea unor abilități fundamentale, cum ar fi citirea, scrierea și calculul matematic. Profesorii își pot ghida elevii pas cu pas prin procesul de învățare, asigurându-se că toți elevii înțeleg materialul;

-interacțiunea directă: Prezența fizică a profesorului și a colegilor facilitează interacțiunea directă, care este importantă pentru dezvoltarea socială și emoțională a copiilor. Elevii învață să colaboreze, să comunice eficient și să își dezvolte abilitățile interpersonal;

-accesibilitate: Materialele educaționale clasice, cum ar fi cărțile și caietele, sunt accesibile și nu necesită echipamente tehnice speciale. Acest lucru este deosebit de important în zonele rurale sau în comunitățile cu resurse limitate, unde accesul la tehnologie poate fi restricționat.

Cu toate acestea, educația clasică nu este lipsită de provocări:

-ritmul lent de adaptare: Sistemele tradiționale de educație pot fi lente în adaptarea la schimbările societății și la noile cerințe ale pieței muncii. Curriculumul poate deveni învechit, nereușind să pregătească adecvat elevii pentru provocările viitoare;

-personalizare limitată: Metodele clasice de predare pot fi mai puțin eficiente în a răspunde nevoilor individuale ale elevilor. Fiecare copil are un ritm și un stil de învățare diferit, iar predarea uniformă poate lăsa în urmă pe cei care au nevoie de mai mult timp sau de abordări diferite;

-lipsa resurselor moderne: În multe cazuri, educația clasică nu poate oferi acces la resursele moderne și la informațiile actualizate disponibile online. Acest lucru poate limita oportunitățile de învățare și dezvoltare a competențelor digitale esențiale în societatea contemporană.

Educația Digitală- Caracteristici și avantaje:

Educația digitală, pe de altă parte, utilizează tehnologia pentru a îmbunătăți procesul de învățare. Aceasta include utilizarea calculatoarelor, tabletelor, aplicațiilor educaționale,

platformelor de e-learning și a altor resurse digitale. Educația digitală prezintă numeroase avantaje:

-acces la informații actualizate: Internetul oferă acces la o vastă cantitate de informații actualizate și la resurse educaționale variate. Elevii pot învăța despre subiecte de ultimă oră și pot accesa materiale didactice de înaltă calitate de oriunde;

-personalizare și flexibilitate: Tehnologia permite personalizarea procesului de învățare în funcție de nevoile individuale ale fiecărui elev. Platformele de e-learning pot adapta lecțiile și exercițiile la nivelul de cunoștințe și ritmul de învățare al fiecărui copil;

-interactivitate și angajament: Resursele digitale, cum ar fi jocurile educaționale și simulările interactive, pot face învățarea mai captivantă și mai motivantă. Acestea încurajează implicarea activă a elevilor și dezvoltarea abilităților de rezolvare a problemelor;

-dezvoltarea competențelor digitale: Într-o lume din ce în ce mai digitalizată, competențele digitale sunt esențiale. Utilizarea tehnologiei în educație îi pregătește pe elevi pentru viitoarele cerințe ale pieței muncii și ale vieții cotidiene.

Cu toate aceste avantaje, educația digitală se confruntă și ea cu anumite provocări:

-accesibilitate și echitate: Nu toți elevii au acces la tehnologia necesară pentru a beneficia de educația digitală. Acest lucru poate crea inegalități și poate lăsa în urmă copiii din familii defavorizate sau din comunități cu resurse limitate;

-dependența de Tehnologie: Utilizarea excesivă a tehnologiei poate duce la dependență și poate afecta negativ dezvoltarea socială și emoțională a copiilor. Este important să se mențină un echilibru între învățarea digitală și activitățile offline;

-securitatea și protecția datelor: În mediul digital, securitatea și protecția datelor personale sunt esențiale. Elevii trebuie să fie educați cu privire la siguranța online și la utilizarea responsabilă a internetului.

Combinarea Metodelor Clasice și Digitale

Pentru a maximiza beneficiile ambelor abordări, este esențial să se combine metodele clasice și digitale într-un mod echilibrat. Această combinație poate oferi o experiență educațională completă și eficientă. Iată câteva strategii pentru integrarea educației digitale în învățământul clasic:

-Utilizarea materialelor digitale complementare;

-Profesorii pot folosi resurse digitale pentru a completa lecțiile tradiționale. De exemplu, după o lecție clasică despre un subiect științific, elevii pot viziona videoclipuri educaționale relevante sau pot participa la simulări interactive pentru a-și consolida cunoștințele. Astfel, materialele digitale devin un instrument suplimentar, nu un înlocuitor.

Platformele de e-learning și aplicațiile educaționale pot fi integrate în curriculum pentru a oferi exerciții suplimentare și teste de autoevaluare. Acestea permit elevilor să învețe în ritmul propriu și să își monitorizeze progresul. Profesorii pot utiliza aceste instrumente pentru a identifica ariile în care elevii au nevoie de sprijin suplimentar.

Proiectele interdisciplinare care combină resursele digitale și activitățile clasice pot stimula creativitatea și gândirea critică a elevilor. De exemplu, un proiect despre istoria locală poate

include cercetare online, interviuri cu membri ai comunității și prezentări digitale. Aceste proiecte permit elevilor să aplice cunoștințele într-un context practic și să colaboreze cu colegii.

Educația digitală ar trebui să includă și formarea competențelor digitale esențiale. Elevii trebuie să învețe nu doar să utilizeze tehnologia, ci și să o facă în mod responsabil și sigur. Acest lucru include educația privind securitatea online, gestionarea informațiilor și etica digitală.

Pentru a evita dependența de tehnologie, este important să se mențină un echilibru între activitățile online și cele offline. Activitățile în aer liber, jocurile tradiționale și interacțiunile față în față sunt esențiale pentru dezvoltarea holistică a copiilor. Profesorii și părinții trebuie să încurajeze un stil de viață echilibrat care să includă atât învățarea digitală, cât și activitățile clasice.

TEHNICI DE LUCRU UTILIZATE ÎN ACTIVITĂȚILE ARTISTICO-PLASTICE

**Profesor învățământul preșcolar Boboc Delia-Maria
Grădinița "Dumbrava Minunilor", București, Sector 6**

Jocul, la vârsta copilăriei, ocupă locul central adunând în jurul său pe celelalte două: munca și creativitatea care împreună îți dau mâna pentru a-l ajuta pe copil în elaborarea unui produs propriu, nou, original. Copilul de vârstă preșcolară, folosindu-și imaginația, devine interesat să realizeze lucrări proprii, originale, însă acest lucru presupune perseverență, exercițiu, efort creator, dar satisfacția reușitei menține treaz interesul copiilor pentru a-si continua activitatea lor de creatie. Activitățile artistico-plastice trebuie să fie activități de descoperire, problematizare, creație, concretizate în compoziții și proiecte-joc. Atrăși de culoare, de diversitatea tehnicilor și a instrumentelor de lucru, ei îți pot dovedi spontaneitatea creând lucrări originale, dând frâu liber imaginației și fanteziei.

În cadrul activităților de desen există:

- ✚ activități cu tema dată de către educatoare: cu executarea temei după modelul educatoarei, cu executarea temei din imaginație, cu executarea temei din memorie;
- ✚ activități cu temă aleasă de către copii.

În activitățile din prima categorie, executarea temei de către educatoare este obligatorie - pentru exemplificarea realizării acesteia, în sprijinul copiilor. Se face apel la model la nivelul I (grupa mică și mijlocie), la nivelul II (grupa mare), la începutul anului școlar și, de asemenea, de fiecare dată când se introduce o tehnică nouă.

În cea de-a doua categorie de activități, copiii pot să aleagă o temă dintre cele propuse de educatoare sau să realizeze o temă al cărei subiect și-l aleg singuri.

La primele activități, copiii se familiarizează cu materialul, calitățile și denumirea acestuia (hârtie albă, creion colorat, dacă mișcăm vârful pe hârtie acesta lasă urme colorate). Educatoarea va urmări ca toți copiii să deseneze numai pe foaia de hârtie, să-și însușească deprinderea de a avea o poziție corectă la masă și de a ține corect creionul în mână. De asemenea, va aplica reprezentările spațiale sus – jos la foaia de hârtie, va cere copiilor să arate care sunt aceste părți, așezând creionul în partea de sus, apoi în partea de jos a hârtiei.

Ulterior, copiii își vor forma deprinderea de a desena diferite tipuri de linii, într-o anumită ordine: linia verticală, curbă, orizontală, oblică. De asemenea, își vor forma deprinderea de a combina în diferite moduri, liniile și de a colora în contur.

✚ **Desenul după alte desene/imagini**

Este un procedeu esențial în formarea aptitudinilor intelectuale și fizice, în receptarea și realizarea produselor artistice. Mulți pictori începători fac copii ale unor capodopere pentru a învăța, cercetează cu mare atenție aranjamentul figural și pe cel al maselor pigmentare, raporturile cromatice, modul de aplicare a pastelor etc. și se străduiesc să le realizeze, la rândul lor.

În cazul preșcolarului, de la vârsta de 5 ani, el poate fi îndemnat de către educatoare să deseneze imagini simple după cărți de povești sau reviste, după jetoanele magnetice aflate la îndemâna sa, pentru exersarea mâinii, a ochiului, a fondului imagistic, pentru descoperirea unor expresivități, pentru a se inspira în vederea realizării unor lucrări proprii. Trebuie să i se dea copilului indicații despre ce anume trebuie să urmărească: proporțiile, raporturile cromatice, aranjamentul în compoziție, varietatea și fantezia elementelor din cadru etc., indicând totodată desenele care merită a fi studiate.

Prin acest exercițiu, copiii nu își pierd sensibilitatea specifică vârstei, originalitatea, sinceritatea și personalitatea; totul depinde de modul de abordare a acestui tip de studiu. Ei nu vor aborda desenul după alte desene/imagini în mod special la activitatea de desen, ci o vor face în alte împrejurări: în timpul jocurilor liber alese, la centrul Arta sau acasă. În timpul activității artistico-plastice, modelele vor constitui materialul documentar care trebuie prelucrat în mod creator.

✚ **Desenul după model**

Observarea unui nou obiect sau a unei noi imagini presupune o atenție mărită și nu lasă posibilitatea de a desena forme pe care copilul le stăpânește deja sau simboluri pe care le-a desenat deja de foarte multe ori. Copilul poate fi încurajat să găsească jucării, animale sau obiecte pe care nu le-a mai folosit în desenele sale. De asemenea, subiectele abordate la activitățile de cunoașterea mediului și de educare a limbajului, prin imaginile și obiectele observate și descrise, pot constitui o nouă sursă de inspirație în realizarea desenelor.

Desenul din imaginație

Copilul trece de la observarea obiectului și desenarea acestuia la desenul din imaginație. El începe să inventeze, să creeze noi obiecte sau povești ilustrate. De multe ori copilul folosește desenul pentru a spune o poveste trăită de el. Pentru a desena un obiect, educatoarea poate să pună copiilor o serie de întrebări legate de obiectul respectiv pentru a-i ajuta să își aducă aminte de cât mai multe detalii ale obiectului. Atunci când, în timpul desenului, copiii devin prea critici, educatoarea trebuie să le spună că ea dorește să vadă abordarea lor unică în desen, nu reproducerea întocmai a modelului, pentru că și artiștii de cele mai multe ori combină observarea, imaginația și invenția. Abilitățile, dobândite prin desenul realizat pe baza observației, trebuie exersate pentru a fi reactualizate din memorie când obiectul nu mai este prezent fizic pentru a putea fi observat.

Atât desenul după alte desene/imagini, cât și desenul după model și desenul din imaginație, presupun utilizarea tehnicilor de bază (hașurarea cu lateralul sau cu vârful, hașurarea cu cercuri, întretărirea hașurărilor, tonuri/laviu, tonuri/punctări, umbrirea, tehnica lacului de crăpare), a uneia dintre ele sau a mai multor tehnici combinate, în funcție de vârsta copilului și de tema aleasă.

Tehnicile și instrumentele de lucru utilizate în activitățile artistico-plastice oferă copilului posibilitatea de a realiza ceva nou, un produs artistic. În procesul creării acestui produs, copilul își dezvoltă nu numai capacitatea de a aplica noile tehnici de lucru, ci și capacitatea de a face conexiuni între cunoștințe, de a experimenta, de a combina diferite materiale, instrumente și tehnici de lucru. Astfel, copilul învață că este capabil să se angajeze într-un act de creație și să realizeze un obiect nou. De asemenea, copilul învață că munca sa este valoroasă, produsul finit devinind nu numai o sursă de satisfacții personale, ci și o bucurie pentru o altă persoană, atunci când acesta este oferit în dar.

Pentru a lărgi orizontul copiilor și pentru a da frâu liber imaginației, trebuie prezentate treptat, tehnici de lucru variate, în funcție de nivelul de vârstă al copiilor și în funcție de gradul de dificultate al tehnicii (tehnica hașurii, tehnica hașurii cu creionul prin folosirea de linii uniforme, tehnica hașurii cu creionul prin folosirea de linii curbe continue, tehnica hașurii cu creionul prin întretărirea liniilor, tehnica laviului, tehnica tonurilor obținute prin aglomerări de puncte, tehnica hașurii cu creionul, tehnica umbririi și tehnica lacului de crăpare). De asemenea, pentru a menține trează curiozitatea și interesul copiilor, instrumentele și suporturile de lucru trebuie să fie cât mai diversificate (creioane colorate, ceracolor, pasteluri, acuarele, pensule, lac de crăpare, șervețele, hârtie și carton de diferite culori și texturi).

Tehnica hașurii cu creionul prin folosirea de linii uniforme

✓ **Prezentarea tehnicii**

Tehnica hașurii cu creionul prin folosirea de linii uniforme se realizează prin desenarea unor linii uniforme cu spații între ele. Liniile trebuie să înceapă și să se termine precis. Ele „pot varia ca grosime, prin ridicarea creionului pentru a crea un efect de gradare”

✓ **Instrumente și suporturi de lucru utilizate pentru această tehnică**

- **Creioanele colorate:** Creioanele colorate preferate, în realizarea lucrurilor în care se utilizează tehnica hașurii cu creionul prin folosirea de linii uniforme sunt cele care au o mină moale, deoarece nu trebuie să se pună o presiune mare pentru trasarea liniilor, mina moale de o nuanță intensă, lăsând-și repede urma, pe hârtie sau pe carton.
- **Ceracolor:** ceracolorul este ușor de folosit pentru că are tonuri dense și permite acoperirea rapidă a suprafeței de hârtie sau de carton.
- **Hârtie/carton:** Hârtia/cartonul care poate fi utilizat este cel folosit în realizarea tehnicii hașurii.

Bibliografie

1. Botez, G., Solovăstru, D., *Atlas cu elemente de limbaj plastic - Îndrumător pentru educatoare*, Aramis, 2007, București, pg. 10.
2. Lovinescu, A., Apostol, C., Gurău, V., Datcu, A., *Desenul, modelajul și lucrul manual în grădinița de copii*, Editura Didactică și pedagogică, 1965, București, pg. 32

DIGITAL STORYTELLING

prof. înv. primar Boca Maria Daniela
Școala Gimnazială „IOAN VLĂDUȚIU”, Luduș, Mureș

Poveștile sunt vechi cât omenirea. A povesti despre propria viață înseamnă a retrăi evenimente din trecut, a reflecta, a te elibera de anumite trăiri, a împărtăși experiențe, valori, învățăminte. Povestirile orale reprezintă instrumente puternice de explorare și explicare a propriei vieți, fără de care nu putem trăi; informal, noi povestim tot timpul, în sensul comunicării cu celălalt, al exprimării unui mesaj despre propriile sentimente, atitudini, valori etc.

A povesti despre lucruri care contează cu adevărat are un efect extraordinar asupra oamenilor. Se întâmplă ceva magic atunci când oamenii împărtășesc întâmplări reale din viața lor- gândirea povestitorului devine tot mai clară pe măsură ce acesta povestește, ghidează, motivează, amuză, educă, inspiră, influențează auditoriul, se formează o comunitate.

Povestirea este o metodă veche de predare. Înaintea răspândirii cărților, a cititului și scrisului, povestirea orală era singura metodă prin care înțelepciunea populară și cunoștințele erau transmise de la o generație la alta. Astăzi, tehnologia ne oferă o nouă cotitură prin introducerea artei de a povesti în educație. *Digital Storytelling* preia arta străveche a povestirii orale și, folosind o întreagă paletă de instrumente tehnice, se țese o poveste personală bazată pe imagini, fotografii, înregistrări video, muzică și vocea povestitorului. În fapt, este practica de a utiliza computerul și instrumentele digitale pentru a spune povești despre viața noastră.

Digital Storytelling, indiferent de forma sau mijloacele folosite, devine o metodă importantă de transmitere, dar și de evaluare a cunoștințelor, a culturii, a perspectivelor, a punctelor de vedere.

Ca și în cazul povestirilor tradiționale, cele mai multe povești digitale se concentrează pe o temă specifică și conțin un anumit punct de vedere. Practic, toate tipurile de povestiri pot fi convertite în produse media:

- povestiri despre ceva important din viața noastră;
- relația cu o anumită persoană;

- un eveniment important (o călătorie, o realizare importantă, un loc deosebit- casa, ținuturile natale, un restaurant, un parc etc);
- un obiect cu semnificații deosebite;
- profesia, modul în care ai ajuns să o practici, satisfacții, provocări;
- o criză din viața personală (o problemă de sănătate, un obstacol important, un eveniment care a generat schimbări în sistemul de valori și atitudini).

Elemente de bază în realizarea povestirilor cu suport digital

➤ Ideea centrală

Nimeni nu povestește ceva legat de propria viață fără să aibă un motiv temeinic pentru aceasta. Toate povestirile au o idee fundamentală, pe care o reținem chiar dacă uităm povestirea, ca pe o formă condensată, esențializată a mesajului transmis de narator.

➤ Dramatizarea

Se referă la mijloacele folosite pentru menținerea atenției auditoriului pe tot parcursul derulării narațiunii, la realizarea bogată și complexă a povestirilor, prin surprinderea sau răsplătirea expectațiilor audienței.

➤ Conținutul emoțional

Fiecare s-a descoperit pe sine implicat emoțional, urmărind un film, citind o carte, ascultând istorisirea cuiva. O poveste care atinge paradigmele emoționale fundamentale- moartea, sau sentimentul pierderii, al dragostei, al singurătății, al trădării- ne emoționează întotdeauna.

Unul din modurile fundamentale de a înțelege rolul povestirilor în viețile noastre este de a ne gândi că cele mai multe istorisiri sunt legate de eliberare (mentală, emoțională, fizică), emancipare, renaștere, refăcere

➤ Darul propriei voci

Se pot realiza narațiuni digitale și numai cu ajutorul imaginilor și al unui fond muzical, dar este recomandabil să se utilizeze și înregistrarea propriei voci, care reprezintă un element de bază în comunicare, prin tonalitate, ritm, intensitate, inflexiuni.

Vocea transmite trăirile față de un anumit eveniment, accentuând caracterul emoțional al povestirii. A asculta propria voce înregistrată pentru prima oară este, pentru cei mai mulți oameni, o surpriză și un element util în autocunoaștere.

➤ Fondul sonor utilizat

Limbajul muzical este compus în principal din sunet și ritm; aceste elemente, la care se adaugă experiența fiecărui individ (amintiri, asocieri) produc efecte diferite:

- Stare de așteptare a unui eveniment, plăcut sau neplăcut
- O stare de confort sau disconfort interior

- O stare de activizare, de stimulare către o acțiune, către o persoană, către viață în general, o propulsare a motivației existențiale
- O stare de bucurie sau tristețe

➤ **Ritmul**

Este de multe ori trăsătura cea mai ușor de observat de către auditoriu. Un ritm rapid poate sugera dinamism, implicare urgentă, anxietate, surescitare, după cum un ritm lent poate contemplanță, romantism, relaxare, plăcere. Schimbarea ritmului poate fi de mare efect în realizarea filmului, pentru a sublinia trăirile personajului față de propria istorisire.

Folosirea conceptului de a nara cu ajutorul mijloacelor digitale încurajează inovația în crearea de mijloace de învățare moderne, accesibile tuturor copiilor, în dezvoltarea de metode creative de predare- învățare, pentru a facilita accesul la educație al tuturor elevilor. Se realizează astfel un pas important spre școala inclusivă, deschisă tuturor copiilor, suportiv, flexibilă.

Despre jertfă și neuitare

Motto : “Treapta dintâi pe care ne înălțăm e un altar de jertfă.” Titu Maiorescu

„După o asemenea carte, orice complex de inferioritate a noastră ca neam ar trebui să dispară.” Monica Lovinescu

Aceasta este povestea sacrificiului mamelor din nordul Bucovinei, ocupată de sovietici în 1940. A unei mame care le reprezintă pe toate cele ce au preferat să-și piardă viața dacă aceasta ar fi asigurat supraviețuirea copiilor deportați odată cu ele în negurile Siberiei.

Anița Nandriș –Cudla a fost o țărancă bucovineancă a cărei viață a coincis, din nefericire, cu cele două războaie mondiale, devenind victimă, împreună cu familia ei, politiciii statului sovietic, de deportare a populațiilor din zonele ocupate în regiuni cât mai îndepărtate de locul de baștină al acestora, de anulare a oricărei forme de rezistență ce ar fi amenințat să izbucnească în rândul lor. Ruperea rădăcinilor, alungarea din locurile de origine, neantizarea identității, frica de necunoscut, ostilitatea străinătății, brutalitatea legilor și a celorlalți locuitori din ținuturile îndepărtate, au transformat o populație, altădată dârză și rezistentă, au făcut-o să nu spere decât în menținerea în viață a copiilor, atât cât era posibil, în mediul ostil al Siberiei.

“20 de ani în Siberia. Destin bucovinean “ este o carte document, o carte-mărturie a ororilor prin care a fost nevoită să treacă autoarea, care împreună cu cei trei copii, separată de soț, a fost obligată să trăiască dincolo de Cercul Polar. Chiar dacă a fost scrisă de o femeie abia știutoare de carte, în limbaj simplu, lucrarea are un conținut menit să zguduie conștiințe, să determine cititorul să privească adânc în istoria secolului trecut, pentru a înțelege un adevăr care poate nu se întrevide întotdeauna atât de clar, doar din studiul documentelor oficiale: amploarea jertfei, dimensiunile ei enorme, dar și intrarea acesteia cumva în cotidian, pentru că, așa cum descoperim în fiecare pagină a cărții, zilnic mamele își sacrificau viața pentru copii.

“Această extraordinară mamă și-a ocrotit copiii cu prețul vieții dovedind o putere de sacrificiu și o rezistență morală de excepție. Renunță la propria hrană în favoarea copiilor, străbate zeci de kilometri prin tundră cu groaza în suflet, în căutarea unor fructe cu care să-și salveze copiii de scorbut, învață să conducă sania cu câini și să facă din părul lor îmbrăcăminte pentru copii. Intră de două ori în comă și de două ori revine la viață, singurul tratament fiind iubirea nemărginită pentru copii și credința în Dumnezeu.”¹

După aflarea veștii despre moartea soțului, într-un lagăr din munții Urali, Anița își va îndrepta întreaga energie către supraviețuirea copiilor, aceasta devenind o luptă de fiecare zi. “Anița a trebuit să muncească pentru a putea să le asigure copiilor ei o gură de mâncare. Pentru o zi de

¹ Anița Nandriș – Cudla, 20 de ani în Siberia. Destin bucovinean, Editura Humanitas, București, 1991, p. 9.

muncă, aceasta primea 700 de grame de pâine cu care își hrănea fiii. Toader, fiul cel mare, a trebuit și el să meargă la muncă pentru a fi și el răsplătit cu o bucată de pâine pe care o împărțea cu frații săi. La început, bucovineanca muncea la câmp, de dimineața și până seara, iar dacă sovieticii nu erau mulțumiți de rezultatele muncii ei nici măcar bucata de pâine ce îi era promisă nu o mai primea.”²

Destinul amar al deportaților a mai fost evocat de nenumărate ori, cel mai celebru exemplu fiind acela al lui Alexandr Soljenițan care, în creațiile sale “Arhipelagul Gulag”, “O zi din viața lui Ivan Denisovici”, “Pavilionul canceroșilor”, a reușit să contureze într-un tablou complet imaginea înfiorătoare a vieții pe care erau nevoiți să o suporte oamenii în acele condiții cumplite. Dar spre deosebire de el și alți autori asemeni lui, care au tratat acest subiect, Vasili Grossman, Svetlana Aleksievici, și mai noua revelație a literaturii ruse, Guzel Iahina care nu se referă neapărat la deportare ci mai ales la transformarea pe care au suferit-o oamenii acolo, vocea Aniței Nandriș-Cudla este cumva deosebită pentru cititor.

N-aș putea spune exact ce m-a impresionat mai mult chiar și după a treia lectură a acestei cărți – monument: limbajul simplu, inocent, scrierea „la firul ierbii”, imaginea de ansamblu a victimelor sigure, absența unor analize superioare, detașate pe care, de cele mai multe ori, autorii intelectuali au tendința să le folosească în lucrările lor și al oricărui artificiu de exprimare menit să smulgă de la cititor o anumită reacție. Cartea este un întreg, un strigăt de suferință și atunci când am citit-o m-am mutat în ea, iar când am terminat-o, am revenit într-o lume, din păcate, poate prea puțin conștientă de sacrificiul înaintașilor, de sensul adânc al cuvântului „jertfă”.

“Își poate închipui orișicine cum poate să trăiască cu trei sute de grame de pâine pe zi un copil. Dar ce putiai să faci, că nu era din altă parte de unde să mai adaugi ceva. Nu erau sate cu lume, măcar cât de departe, să poti merge să găsești ceva de-a mîncării, cum mergeam cînd eram în Sibiria. Aici nu era alta nimic, decît pădure și apă. Mă sculam demineța, împărțiam cîte o fărîmătură de pâine la copii, îmi luam și mie o fărîmătură în mîină și toporu subsuoară și mergeam la lucru în pădure. Mărgînd pe drum, înghițiam acelia două guri de pâine. Dar după acelia două înghițituri de pâine, așa de tare ceria stomacu mîncare, că așa cum mergeam pe drum mă gîndeam, oare să iau o mîină de nisip să vîr în gură, să înghit, nu mi s-ar astîmpăra foamia? Dar nu putiai să faci așa ceva și lucram așa toată ziua. Veniam siara acasă, hai să facem focu, să facem ceva de mîncare. Dar ce mîncare putiai să faci? Aduciam apă din rîu, puniam la foc, puniam o lingură bună de sare în ea și mai fărîmam o bucățică mică de pînc în apa aceia, să fie oliacă tulbure și bine sărată, și-o tumam în strachină. Ne mai împărțiam cîte o gură de pâine la toți și ținiam pînia în gură, nu o înghițiam, și tot sorbiam cu lingurile apă de aceia sărată. Dar asta o făciam prin întuneric, căci lumină nu era deloc. Cît ardia focul, vediai în zaria focului, dar cum să gătia focul, nu era ce aprinde deloc, nici lumînare, nici salitră. Sorbiam apa aceia cu niște linguri rusăști și coada la lingură era ca un băț rotund, nu cunoștiai în mîină cum s-o ții să fie dreaptă și de multe ori o duciam cu dosul la gură. După ce gătiam apa ceia sărată, te frigia, te ardia înăuntru sarea și mai biam cîte o litră de apă din rîu ca să fii sătul... Nu numai eu, dar toată lumia cită era acolo. La început a mers oliacă, dar nu pria mult. A început lumia să se îmbolnăvească, a început lumia să moară. Cu părere de rău și cu rușine, dar să spun drept ceea ce a fost. Niau umplut păduchii, că nu te mai puteai descurca. A dat o dizinterie între lume că îi trecia sînge două, trei zile și să

² <https://historia.ro/>. “Mărturia înfiorătoare a unei romance, închise 20 de ani în lagărele siberiene”

prăvăliau și gata muriau. Doctori nu erau, medicamente la fel. Vedeai cu ochii cum te sfârșești, dar nu aviai ce face.”³

Anița este vocea milioanei de țărani fără voce, fără știință de carte, care au îndurat și au murit fără să lase vreo urmă, milioane de locuri fără cruce în îndepărtata Siberie. Anița trăiește doar pentru copiii ei, “îmi plîngea sufletul cînd îi vediam așa”⁴, mănîncă pămînt pentru copiii ei, ajunge pînă la moarte și se întoarce înapoi chiar dacă “ nu era mai mult nimic decît fărîmătură de ceia de pîne și aceia nu o mîncam singură, ci o împărțiam cu copiii. Ba chiar și mai mică fărîmătură îmi lăsam mie căci nu te puteai uita în fața copiilor, cînd îi vediai flămînzi și amărîți. Carnia s-a topit pe noi, a rămas numai pielea și ciolanile. Putiai să numeri toate ciolanașile, vinile șediau sub piele rădicate ca niște bichiuști. Am fost rămas numai schiletul, cum vediam odată prin cărți. Ne uitam unu la altu și gîndiam, aice e sfîrșitu nostru.”⁵

Nădejdea în Dumnezeu este pâinea Aniței 20 de ani, oglinda în care vede trei cartofi uitați pe marginea drumului de mașina colhozului, cu care poate să-și mai hrănească o zi copiii, pește prins în undița improvizată, un copil trezindu-se din febră, vițelul în care vede speranța supraviețuirii, distanța dintre viață și moarte, dintre lumină și întuneric.” Totuși nu pierdiam nădejdia în Dumnezeu. Ne rugam cu toții la Dumnezeu să ne dăruiască putere și să ne ajute cu puterea lui, să putem birui toate greutățile ce stau împotriva noastră și să putem eși din prăpastia ceia, să nu ne rămîie ciolanile prin pustuirile celia așa îndepărtate. Cîtă foame înduram toți și cum Dumnezeu ni-a trimis, de s-a prins acel animal într-un laț de ață, căci vînători mai vechi, cu capcâni speciale, și mai rar prindiau cîte un «peseți». Dar dacă nu au știut, i-au dat drumu din mînă. Dumnezeu însă tot a avut grije de noi și le-a dat noroc la copii.”⁶

Dintr-un anumit moment al lecturii nici n-am mai văzut-o pe Anița, ca femeie, ci ca pe un înger păzitor al celor trei copii, iar supraviețuirea lor în acel infern, o mărturie a jertfei de sine, a sacrificiului tuturor mamelor care s-au luptat cu frigul, foamea și deznădejdea.

„Cartea e o revelație și s-ar cere primită ca atare. Nu doar privitor la soarta deportaților români în Gulagul sovietic povestirea Aniței Nandriș-Cudla aduce o mărturie esențială, dar și pentru reconstituirea staturii țaranului bucovinean: o statură net aristocratică, pe care metamorfozele provocate de comunism o aruncaseră nu numai în trecut, ci, s-ar spune, aproape în legendă. Or, iată că, odată cu Anița Nandriș-Cudla, legenda ia conturul firescului, iar realitatea ei ni se impune din nou. După o asemenea carte, orice complex de inferioritate a noastră ca neam ar trebui să dispară. Cartea aceasta, care nu numai că se cere neapărat citită, dar ar merita să fie așezată, prin bibliotecă, într-un raft al clasicilor, descrie unul din cele mai cumplite destine.” (Monica Lovinescu)

³ Anița Nandriș –Cudla, op. cit. p. 76-77(n.a., cartea respectă grafia originală a autoarei)

⁴ Ibidem, p. 78

⁵ Ibidem, p.79.

⁶ Ibidem. P..82.

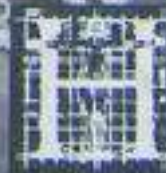
Bibliografie:

1. Nandriș – Cudla Anița, 20 de ani în Siberia. Destin bucovinean, Editura Humanitas, București, 1991
2. Petrencu Anatol, Lecțiile istoriei. Raptul Basarabiei, nordului Bucovinei, ținutului Herța, “Limba română. Revistă de știință și cultură”, Nr. 5-6, Anul XXII, Chișinău, 2012
3. <https://historia.ro/sectiune/general/marturia-infioratoare-a-unei-romance-inchise-20-de-575329.html>
4. <https://www.printrecarti.ro/586-anita-nandris-cudla-20-de-ani-in-siberia-destin-bucovinean.html> (foto)

Anița Nandriș-Cudla

20 DE ANI ÎN SIBERIA

DESTIN
BUCCOVINEAN

Învățarea matematicii în ciclul primar prin modalități practice

Bocșa Aurelia-Georgeta, Școala Gimnazială „Dr Petru Șpan” Lupșa

Trăim înconjurați de matematică, chiar dacă nu observăm, chiar dacă nu ne convine. Cel mai simplu joc, cele mai banale cumpărături, călătoriile, renovările, presupun cunoștințe de matematică. În studiul matematicii sunt implicate și se dezvoltă procese ale gândirii precum analiza, sinteza, comparația, concretizarea, generalizarea, abstractizarea.

Nu în ultimul rând, studiul matematicii - prin el însuși - oferă șansa reușitei școlare, datorită calificativelor și notelor obținute nu numai la disciplina în cauză, ci și la alte discipline. Astfel, contribuie la formarea deplină a personalității, inducând o creștere a nivelului stimei de sine.

Matematica le va folosi copiilor și la slujbele pe care le vor avea pe viitor. Fie că sunt instalatori, constructori, ingineri sau profesori oamenii vor avea întotdeauna nevoie de matematică, nu numai pentru gestionarea banilor ci și pentru calcularea zilelor de concediu sau pentru a socoti de câte kilograme de castraveți va avea nevoie pentru a face salata pentru 10 oameni.

Cu siguranță elevii noștri se gândesc de multe ori ce bine ar fi dacă această disciplină nu ar fi în orar. Ei bine, pentru a avea cât mai puține astfel de gânduri, noi, dascălii, trebuie să-i îndrumăm astfel încât ei să vadă partea practică, folositoare în viața de zi cu zi a matematicii. Matematica s-a născut din nevoile practice ale omului, iar apoi s-a cristalizat ca știință deschisă, capabilă de un progres permanent, de o perpetuă aprofundare, descoperire și creare a unor teorii noi.

G. H. Hardy a declarat ca cea mai minunată experiență pe care o poate trăi o ființă umană este să descopere un adevăr matematic, pentru că acesta va rămâne pentru totdeauna.

Ca atare, încă din clasele primare, se impune stimularea intelectului, a gândirii logice, a judecății matematice la elevi, încât matematica să devină o disciplină plăcută, atractivă, convergentă spre dezvoltarea raționamentului, creativității și muncii independente. Încă de pe acum se însușesc noțiunile de bază, “instrumentele” cu care elevul va “opera” pe tot parcursul vieții și pe care se clădește întregul sistem al învățământului matematic. Dacă sunt predate în mod sistematic, ținându-se seama de particularitățile de vârstă ale elevilor, dacă sunt însușite în mod conștient și temeinic, cunoștințele de matematică aduc o contribuție deosebită la dezvoltarea gândirii logice și creatoare, la dezvoltarea spiritului de receptivitate a elevilor încă din ciclul primar. Prin învățarea matematicii se cultivă o serie de atitudini: de a gândi personal și activ, de a folosi analogii, de a analiza o problemă și a o descompune în probleme simple etc. De asemenea se formează și o serie de aptitudini pentru matematică: capacitatea de a percepe selectiv, capacitatea de a trece de la aspectul diferențial la cel integral sau invers, plurivalența gândirii, capacitatea de a depune un efort concentrat. Cu ”echipamentul” pe care-l dau aceste patru clase, elevul face întreaga “călătorie” în domeniul acestei științe.

Asimilarea matematicii, prevăzută în programa școlară pentru clasa I, presupune trecerea gândirii intuitive, caracteristică preșcolarului, la stadiul operațiilor concrete. La această vârstă copilul trece de la acțiunea imediată, la operație. Funcția semiotică sau simbolică (înțelegerea și memorarea simbolurilor, operarea cu simboluri) permite copilului interiorizarea acțiunii, iar intuiția articulată este înlocuită cu operația dominată de percepție. Reușita la matematică presupune capacitatea elevului din clasa I de a reprezenta mintal, de a imagina rezultatul unor acțiuni, adică de a anticipa prin reprezentare, desfășurarea unor situații simple.

Odată cu apariția gândirii operatorii, copilul devine capabil să clasifice și să sesizeze obiectele după un anumit criteriu (culoare, formă, lungime). Clasificarea și seriarea permit copilului să treacă la numerație, nu ca o enumerare mecanică a denumirii primelor unități, fără a raporta numărul la un conținut obiectual, ci în mod conceptual, adică să desprindă relații cantitative existente în seria numerică, fiecare număr devenind un element suficient de articulat al seriei. Astfel, copilul ajunge să înțeleagă aspectul cantitativ, respectiv faptul că numărul obiectelor este o caracteristică independentă de așezarea lor în spațiu întrucât el înțelege ordonarea crescătoare și descrescătoare, îi este accesibilă construcția mintală a numerelor prin adaugarea succesivă a unei unități.

Conceptualizarea numărului și a operațiilor matematice presupune „gruparea” operațiilor mintale concrete, adică organizarea, compunerea noțiunilor în unități ierarhice mobile, ca urmare a dobândirii reversibilității gândirii (negație și reciprocitate). Astfel, copilul înțelege că operația inversă adunării este scăderea.

Gândirea școlarului mic este însă în mare măsură legată de acțiunea nemijlocită cu obiectele. Din această cauză, la orele de matematică el trebuie pus în situația de a rezolva problemele în mod practic. El înțelege prin propria sa activitate numerele și tot prin aceasta cunoaște sistemul zecimal și numerele lui, își însușește unitățile de măsură, se familiarizează cu sistemul monetar, învață numerele întregi, fracțiile.

Dobândirea cunoștințelor nu se rezumă la o simplă înmagazinare pe baza memoriei formale, ci acesta este un proces de reconstituire, de trecere prin toate fazele pe care gândirea le-a parcurs. Trebuie să știm că tot ceea ce se află în conștiință a trecut prin simțuri. Gândirea ajunge să posede materialul faptic necesar elaborării noțiunilor numai prin cunoașterea senzorială. La vârsta școlarului mic însusirea corectă și conștientă a unei noțiuni este determinată de multitudinea de percepții și reprezentări asupra realității și de căile pe care gândirea lui este condusă să desprindă esențialul dintr-o categorie sau alta de obiecte.

Iată câteva exemple de activități practice care răspund unor obiective de referință prevăzute în programa de matematică în vigoare de la clasa I: confecționarea unei mini numărători poziționale cu zeci și unități pe care elevii formează numerele de la 10 la 30 cu biluțe de plastilină; să caute în ziare și reviste numere pe care să le decupeze, apoi să le lipească așezându-le crescător și descrescător; colorarea cu două culori alternative a șirului de la 0 la 30 pentru a stabili numerele pare și impare; confecționarea calendarului fiecări luni; pe un astfel de calendar se pot identifica numerele cu cifra 1 la unități, cu cifra 1 la zeci, cu cifra zecilor 2, cu cifra unităților 2, etc.; se confecționează fața lui Moș Crăciun și pe barba sa se scriu numerele de la 1 la 25 însemnând cele 25 de zile de la 1 Decembrie până în ziua de Crăciun; în fiecare zi se acoperă un număr cu vată, până crește barba Moșului și poate veni cu cadouri; recunoașterea formelor plane și a trăsăturilor lor doar cu simțul tactil; realizarea de mulțimi de flori din hârtie glasată și folosirea apoi a acestora în realizarea unui colaj; să completeze mulțimi cu flori realizate în tehnica mototolirii hârtiei creponate conform numărului corespunzător; decorarea sălii de clasă cu ghirlande în care se repetă uniform o combinație de forme; decorarea ghivecelor; realizarea de coliere din mărgelile înșirate după un model repetitiv; joc „De-a magazinul”: se stabilesc prețuri pentru diverse rechizite și se dă fiecărui elev câte un buget; fiecare trebuie să găsească câteva variante de cumpărături și deci de modalități de compunere a unui număr (cel dat de bugetul său); „Cât măsoară mâna ta” – e o activitate practică în care elevii măsoară lungimea mâinii, de la încheietură până la vârful degetului mijlociu, folosind agrafe de birou, capacitatea mâinii cu boabe de fasole – câte poate cuprinde în pumn fără să cadă vreuna, și volumul mâinii scufundând-o într-un vas

gradat cu apă; confecționarea unui ceas dintr-o farfurie de carton; plasarea orelor fixe pe ceas pentru o listă de activități pentru o anumită zi; se alege o activitate din acea zi, iar elevii indică ora fixă a acelei activități; etc.

BIBLIOGRAFIE:

1. Pantelimon Golu, Emil Verza, Mielu Zlate, *Psihologia copilului*, manual pentru școli normale, Editura Didactică Și Pedagogică, R.A., București, 1993
2. Gheorghe Dascălu, Horia Radu, Virgil Tăgârț, Mihail Roșu, Magdalena Roman, Gheorghe Zafiu, *Metodica predării matematicii la clasele I-IV*, Editura Didactică Și Pedagogică, București, 1988
3. Teodor Pătrăuță Petroman, *Didactica matematicii pentru învățământul primar și preprimar*, Editura „Vasile Goldiș” University Press, Arad, 2012

Educația fără frontiere

Bodea Doru-Cătălin
Școala Gimnazială „Lucian Blaga”, Baia Mare, Maramureș

Învățarea este un principiu educațional care susține că fiecare individ merită oportunitatea de a învăța și de a se dezvolta pe tot parcursul vieții, indiferent de vârstă, locație, statut socio-economic sau nivel de educație anterior. Acest principiu promovează egalitatea în educație și recunoaște diversitatea nevoilor și stilurilor de învățare ale fiecărei persoane

Educația fără limite reprezintă un concept modern care încurajează accesul liber și deschis la educație pentru toți indivizii, indiferent de vârstă, locație, statut social sau economic. Acest model se bazează pe principiul că fiecare persoană are dreptul la educație și la dezvoltarea continuă a cunoștințelor și abilităților sale pe tot parcursul vieții.

Principii cheie ale educației fără limite:

1. **Accesibilitate universală:** Educația trebuie să fie accesibilă pentru toată lumea, fără bariere geografice, economice sau sociale. Aceasta implică dezvoltarea de platforme online, cursuri gratuite sau la costuri reduse și resurse educaționale deschise.
2. **Flexibilitate:** Procesul educațional trebuie să fie flexibil și adaptabil nevoilor fiecărui individ. Acest lucru înseamnă posibilitatea de a învăța în propriul ritm, la propriul program, și de a alege subiectele care sunt relevante pentru dezvoltarea personală și profesională.
3. **Inovație și tehnologie:** Utilizarea tehnologiei moderne este esențială pentru a facilita educația fără limite. Acest lucru include utilizarea platformelor de e-learning, realitatea virtuală, inteligența artificială și alte tehnologii emergente care pot îmbunătăți experiența de învățare.
4. **Învățare continuă:** Educația nu se oprește după terminarea școlii sau a universității. Educația fără limite promovează învățarea pe tot parcursul vieții, încurajând oamenii să-și actualizeze cunoștințele și să dobândească noi competențe pe măsură ce societatea și tehnologia evoluează.
5. **Personalizare:** Fiecare persoană are nevoi educaționale unice. Educația fără limite se concentrează pe personalizarea experienței de învățare pentru a se potrivi stilului și nevoilor individuale ale fiecărui student.
6. **Colaborare globală:** Educația fără limite promovează colaborarea între indivizi și instituții din întreaga lume. Acest lucru încurajează schimbul de idei, cunoștințe și resurse, contribuind la o comunitate globală de învățare.

Caracteristici ale educației fără limite:

1. **Accesibilitate globală:**
 - Educația este disponibilă pentru toți, indiferent de locație sau situație economică.
 - Platformele online și resursele educaționale deschise (OER) joacă un rol crucial în oferirea accesului la informații.
2. **Tehnologie avansată:**
 - Utilizarea instrumentelor tehnologice precum e-learning, aplicații educaționale, realitate virtuală (VR) și inteligență artificială (AI) pentru a crea experiențe de învățare interactive și personalizate.
 - Platformele MOOC (Massive Open Online Courses) oferă cursuri de la universități de top din întreaga lume.
3. **Învățare pe tot parcursul vieții:**
 - Promovarea ideii că educația nu se termină după finalizarea studiilor formale.

- Oportunități continue de dezvoltare profesională și personală, adaptate nevoilor și intereselor individuale.
- 4. **Flexibilitate și personalizare:**
 - Posibilitatea de a învăța în propriul ritm și în funcție de programul fiecăruia.
 - Cursuri și programe personalizate care să se potrivească stilurilor de învățare și obiectivelor fiecărui individ.
- 5. **Colaborare și comunități de învățare:**
 - Crearea de rețele și comunități globale de învățare în care participanții pot colabora și împărtăși cunoștințe.
 - Acces la mentori și experți din diverse domenii.

Beneficii ale educației fără limite:

- **Reducerea inegalităților:** Oferă șanse egale tuturor de a accesa educația, reducând astfel disparitățile sociale și economice.
- **Adaptabilitate la schimbări:** Pregătește indivizii pentru o lume în continuă schimbare, asigurându-le competențele necesare pentru a se adapta noilor provocări.
- **Creșterea competitivității:** O educație continuă și actualizată îmbunătățește competitivitatea pe piața muncii.

Educația fără limite este, așadar, un pas important spre un viitor în care cunoștințele și abilitățile sunt accesibile tuturor, contribuind la dezvoltarea unei societăți mai echitabile și mai prospere.

Implementarea educației fără limite poate aduce beneficii semnificative pentru societate, cum ar fi reducerea inegalităților, îmbunătățirea nivelului general de educație și pregătirea indivizilor pentru o piață a muncii în continuă schimbare.

Învățarea pentru fiecare este esențială pentru construirea unei societăți echitabile și prospere, în care fiecare persoană are șansa de a-și atinge potențialul maxim.

EDUCAȚIA ÎNTRE TRADIȚIONAL ȘI DIGITAL

Forma tradițională de educație sau sala de clasă a fost piatra de temelie a învățării academice de secole. Este sfera fizică a învățării în care elevii și profesorii interacționează, fac schimb de cunoștințe și experimentează lumea din jurul lor. Cu toate acestea, odată cu apariția internetului și proliferarea tehnologiei digitale, învățarea online a devenit din ce în ce mai populară. Pe lângă acestea, pandemia COVID-19 a dat naștere la ceva mai unic; învățarea la distanță. Pandemia globală a forțat școlile, colegiile și toate celelalte instituții academice să desfășoare cursuri virtuale.

Educația tradițională este livrată în interiorul celor patru pereți ai unei săli de clasă. În acest mod de învățare, profesorii și elevii sunt prezenți fizic în sala de clasă. Clasele se desfășoară la anumite ore. În acest mediu, materialele de studiu sunt furnizate în formă fizică, iar elevii primesc feedback imediat. În plus, profesorii îi pot ajuta pe elevi în sarcinile lor și le pot monitoriza progresul în fața ochilor lor. Un mediu fizic de învățare oferă oportunități imense elevilor de a se angaja în activități de grup și de a construi relații puternice cu colegii și profesorii lor.

Educația și învățarea care au loc pe internet sunt denumite învățare online, educație online sau învățare virtuală. În cursurile online, profesorii sau instructorii oferă educație studenților sau cursanților prin intermediul platformelor virtuale precum Google Meet, Zoom, Moodle și Microsoft Teams. Aceste platforme permit elevilor și profesorilor să se contacteze reciproc prin formate audio și video. PDF-uri, imagini sau videoclipuri. Cursurile online au devenit predominante după COVID-19. În plus, penetrarea crescândă a internetului și utilizarea tot mai mare a telefoanelor mobile și a sistemelor informatice au motivat universitățile, colegiile, școlile și instituțiile de coaching să introducă cursuri online.

Educația tradițională urmează un program stabilit pe care elevii trebuie să îl respecte. Acest lucru poate fi o provocare pentru studenții care au alte angajamente și este posibil să nu poată participa la cursuri la un anumit moment.

Învățarea online, pe de altă parte, oferă studenților mai multă flexibilitate în ceea ce privește momentul și locul în care pot accesa materialele de curs și pot finaliza cursurile. Elevii pot accesa materialele de curs în orice moment al zilei și pot finaliza cursurile în ritmul propriu, atâta timp cât respectă termenele limită ale cursului. Această flexibilitate este deosebit de utilă pentru studenții care au alte angajamente, cum ar fi responsabilitățile profesionale sau familiale.

Una dintre cele mai semnificative diferențe dintre educația tradițională și învățarea online este mediul de învățare. Educația tradițională are loc într-o sală de clasă fizică, unde elevii participă la cursuri și interacționează cu profesorii și colegii lor față în față. Pe de altă parte, învățarea online are loc într-un mediu virtual accesibil prin Internet.

Într-o clasă tradițională, elevii au acces direct la profesori și pot pune întrebări și pot obține feedback imediat. Ei pot, de asemenea, să participe la discuții de grup și să împărtășească idei și cunoștințe cu colegii lor de clasă. În schimb, învățarea online poate fi mai solitară, deoarece elevii pot să nu aibă același nivel de interacțiune directă cu profesorii și colegii de clasă.

Educația tradițională implică de obicei cheltuieli mai mari datorită infrastructurii fizice și resurselor necesare.

În timp ce învățarea online poate necesita ca elevii să aibă acces la un computer și la o conexiune fiabilă la internet, ceea ce poate fi o cheltuială suplimentară. Cu toate acestea, învățarea online poate fi mai puțin costisitoare decât educația tradițională, deoarece studenții pot evita cheltuieli precum naveta, locuința și planurile de masă.

O altă diferență semnificativă între educația tradițională și învățarea online este nivelul interacțiunii sociale și interpersonale. Într-o clasă tradițională, elevii au o interacțiune directă cu profesorii și colegii de clasă, ceea ce poate facilita schimbul de idei și cunoștințe. De asemenea, se pot implica în activități și proiecte de grup, care îi pot ajuta să dezvolte abilități de lucru în echipă și de conducere.

Cu toate acestea, în învățarea online, este posibil ca elevii să nu aibă același nivel de interacțiune socială și interpersonală. Deși pot interacționa cu profesorii și colegii lor de clasă prin forumuri online și videoconferințe, este posibil să nu fie la fel de eficiente ca interacțiunea față în față.

Educația tradițională implică de obicei examene și evaluări în persoană, care pot fi mai eficiente în măsurarea cunoștințelor studenților și înțelegerea materialului cursului.

În schimb, învățarea online poate implica examene online, chestionare și alte forme de evaluare care pot fi completate de la distanță. În timp ce aceste evaluări pot fi convenabile, ele pot să nu fie la fel de eficiente în măsurarea elevilor.

În concluzie, fie că ne axăm pe metode tradiționale, fie pe cele moderne, învățarea trebuie să aibă ca element central beneficiarul actului de predare, și anume elevul.

Inspirație pentru literație. Tehnici folosite pentru dezvoltarea abilităților de lectură prof. înv. Boghiu Leontina, Școala Gimnazială „Ion Creangă” Bacău

În ultima perioadă se vorbește tot mai mult despre literație, acea abilitate de a înțelege, identifica, exprima și crea concepte, opinii atât verbal cât și în scris. Literația este acea capacitate de a face operații de gândire pe baza textelor pe care le citești, scrii, presupune competența de receptare de text (de a extrage semnificația unor texte și de a face interpretări), competența de exprimare orală și redactare de text în contexte variate de viață. Ea se deprinde în clasele primare și se verifică pe tot parcursul vieții;

Metodele de literatie sunt diverse și adaptate la diferite nevoi și contexte educaționale. Iată câteva dintre cele mai comune metode:

- Metoda fonetică - se bazează pe învățarea sunetelor, literelor și combinarea acestora pentru a forma cuvinte. Folosirea metodei fonetice, analitico-sintetice, în vederea familiarizării elevilor cu cititul și scrisul, permite învingerea unor dificultăți și prevenirea unor greșeli care constau fie în scriere legată a unor cuvinte, ca urmare a nediferențierii acestora, fie în omisiuni, inversiuni, substituirii sau adăugiri de litere ca urmare a nediferențierii în vorbire, a sunetelor respective. Elevii învață să decodeze cuvintele prin recunoașterea sunetelor individuale.
- Metoda analitică - este cea care îmbină metodele fonetice și globale. Elevii învață să recunoască cuvintele prin analizarea părților componente (rădăcină, prefix, sufix).
- Metoda sintetică - similară cu metoda fonetică, dar pune un accent mai mare pe combinarea sunetelor și silabelor pentru a forma cuvinte complete.
- Metoda globală- se concentrează pe recunoașterea cuvintelor întregi în loc de sunetele individuale. Elevii sunt expuși la cuvinte întregi și la contexte vizuale pentru a le înțelege.
- Metoda silabică- învață copiii să citească cuvinte prin divizarea lor în silabe. Acest lucru facilitează citirea cuvintelor mai lungi și complexe.
- Învățarea personalizată - adaptează metodele de predare la nevoile individuale ale fiecărui elev. Utilizează evaluări continue pentru a ajusta strategiile de învățare.
- Metoda contextului:- această abordare implică învățarea cuvintelor și a conceptelor noi prin contextul în care sunt folosite. Cuvintele sunt prezentate în propoziții sau texte, iar înțelesul lor este dedus din context.
- Învățarea prin joc- utilizează activități ludice pentru a face procesul de învățare mai atractiv. Include jocuri de cuvinte, puzzle-uri și aplicații interactive.
- Lectura interactivă - implică discuții și interacțiuni între profesor și elevi în timpul lecturii. Ea ajută la dezvoltarea înțelegerii și a abilităților critice.
- Metoda Montessori- se bazează pe auto-învățare și explorare. Utilizează materiale educative specifice pentru a ajuta copiii să învețe prin experimentare.

- Metoda repetiției:- această abordare implică repetarea regulată și practica cuvintelor și conceptelor pentru a le consolida în memoria copiilor.
- Metoda cuvânt-cheie:- această metodă implică învățarea unor cuvinte-cheie sau cuvinte importante dintr-un text sau subiect. Aceste cuvinte sunt apoi folosite pentru a dezvolta înțelegerea generală a textului.
- „Gândiți – lucrați în perechi – comunicați” – este o tehnică de învățare prin cooperare ce se poate aplica imediat la clasă. GLC este o tehnică simplă cu beneficii semnificative. Ea conduce la o mai mare participare a elevilor și la o retenție mai bună a informațiilor. Elevii învață unii de la alții și își testează ideile într-un context neamenințător, înainte de a risca să și le expună public. Încrederea elevilor crește și toți au posibilitatea să participe la lecție și nu doar acei câțiva care fac asta voluntar tot timpul.
- Harta conceptuală- Aceasta include trei elemente: Ce este? (Categoria), Cu ce seamănă? (Proprietăți), Ce exemple ar exista? (Ilustrații). Elevii lucrează în perechi sau în grupuri mici, folosesc harta conceptuală pentru a extinde o definiție la alegere.

Aceste metode de receptare a textului permit cititorului să exploreze mai adânc sensurile, temele și motivele dintr-un text. De exemplu, analiza structuralistă poate evidenția modul în care părțile unui text funcționează împreună pentru a crea semnificație. Analiza textelor prin diferite metode dezvoltă gândirea critică și ca6. Metodele de receptare sunt utile pentru adaptarea textelor la diverse scopuri și publicuri, cum ar fi predarea, traducerea, adaptările cinematografice sau teatrale. Pacitatea de a argumenta, calități esențiale în multe domenii academice și profesionale.

Fiecare dintre aceste metode poate fi adaptată și combinată pentru a răspunde nevoilor specifice ale elevilor, asigurându-se astfel o dezvoltare eficientă a abilităților de citire și scriere.

În concluzie, metodele de receptare a unui text sunt esențiale pentru a obține o înțelegere complexă, nuanțată și profundă a literaturii și a altor forme de comunicare scrisă.

Învățarea relevantă devine o sintagma ultra uzitată și îndelung discutată, fără ca să se fi ajuns, într-un context sau altul, la o performanță maximă, prin aceasta înțelegând dezvoltarea potențialului individual al fiecărui elev, într-un cuvânt la democratizarea reală a învățării. Poate că una dintre erorile de abordare se referă și la nevoia obsesivă de a defini comprehensiv și unitar învățarea. Din punctul meu de vedere, o atitudine eclectică și flexibilă, altfel greu de obținut, s-ar dovedi mult mai prolifică. Vorbim aici de adaptabilitate și de capacitatea de a pune la lucru fiecare dintre teoriile educației cu atenția îndreptată asupra aspectelor complementare și care deci pot asigura în mare parte, și asta pentru că aspirația de a ajunge la un ideal a fost și rămâne utopică, optimizarea învățării.

În cele ce urmează mă voi referi la câteva dintre teoriile educației pe care eu personal le consider relevante prin prisma faptului că oferă o paletă largă de opțiuni ce pot fi combinate în nenumărate moduri astfel încât strategiile și metodele pe care le aplicăm la clasă să fie modelate pe de o parte pe specificul grupului pe de altă parte și pe de altă parte pe particularitățile fiecărui elev. Aceasta fără a ne focusa excesiv pe o abordare personalizată standard ce presupune un efort disproporționat de energie și resurse cu rezultate nu totdeauna notabile sau cel puțin apropiate obiectivelor propuse.

Am să încep cu teoria lui Skinner care pleacă de la premisa că învățarea presupune modificarea, respectiv adaptarea comportamentului în prezența unor stimuli motivaționali externi, în alte cuvinte motivarea prin recompensă, tehnică similară cu cea a reflexului condiționat și anume recompensarea rezultatelor sau a efortului depus conform cerinței. În opinia mea, impactul acestei teorii behaviouriste (comportamentale) nu este întotdeauna cel dorit, asta pentru că stimulează spiritul competitiv în defavoarea cooperării. În anumite situații, însă, poate funcționa, în special cu elevii din clasele primare sau la copiii de vârstă preșcolară. Rămâne o provocare modalitatea de a trece de la acest tip de motivație și consecințele acesteia la teorii mai avansate și mai comprehensive, cum ar fi constructivismul.

În același context se plasează și teoria conectivității a lui Edward Thorndike fundamentată tot pe asocierea stimul răspuns, respectiv repetarea unei noțiuni sau a unei demonstrații urmată de recompensarea realizarea sarcinii. N-am să mă repet, dar criticile pe care le-am adus teoriei lui Skinner se aplică cu succes și în acest caz.

Constructivismul propus de un cunoscut teoretician al educației Jean Piaget, una dintre teoriile pe care o agreez în mod în mod special, se fundamentează pe ideea ca experiența și reflecția asupra acesteia, meta învățarea, atrage după sine cunoașterea privită ca un construct, ce cade în mare parte în sarcina elevului, profesorul fiind un facilitator. Această teorie câștigă teren, în special prin prisma faptului că este cu adevărat centrată pe elev, fiind o teorie aplicată în special atunci când discutăm despre literație. Elevul învață experiențial, emite ipoteze, le testează și extrage propriile concluzii.

Același J. Piaget promovează și teoria dezvoltării cognitive, o teorie centrală în dezvoltarea programelor școlare, respectiv a reperelor metodologice specifice fiecărei etape de școlarizare și implicit fiecare fiecărei categorii de vârstă. Dezvoltarea cognitivă cuprinde 4 stadii progresive, corelate cu seturi specifice de abilități și competențe.

Ajungem la o altă teorie extrem de cunoscută și intens aplicată, teorie avansată de Howard Gardner, și anume teoria inteligențelor multiple corelate cu stiluri diferite de învățare, respectiv cu metode și mijloace didactice diverse cu scopul de a facilita învățarea pentru fiecare elev, indiferent de stilul de învățare. Majoritatea profesorilor aplică această teorie la fiecare lecție. Două neajunsuri pe care eu cel puțin le-am observat sunt riscul de a plasa un prea mare accent pe elaborarea de materiale didactice și de investi prea mult timp în desfășurarea unor activități, de multe ori cu prea puțin impact.

Nu avem cum să vorbim de Gardner fără a ne referi la vestita taxonomie al lui Bloom, atât de relevantă pentru evaluare prin alinierea diferitelor categorii de obiective ale învățării, obiective etapizat etapizate de la bazale la complexe, cu obiectivele evaluării. Această teorie se coroborează perfect cu cea a dezvoltării cognitive a lui Piaget. Iată un trio de succes și omniprezent în tot ceea ce presupune proiectare și evaluare didactică.

Albert Bandura propune teoria învățării sociale, o altă teorie care a câștigat mult teren și care are puncte comune atât cu teorii clasice, tradiționale cât și cu cele moderne care consideră elevul, nu doar din punct de vedere al cogniției, ci și din punct de vedere al dezvoltării personale. Această teorie presupune învățarea manifestă prin observare, ceea ce în alte teorii se numește descoperire, imitarea prin exerciții repetitive și în ultimă instanță modelarea, respectiv producerea unui model consistent cu cel demonstrat și observat.

Am constatat dezvoltarea acestei teorii în spațiul anglo saxon, prin intermediul modelelor de proiectare didactică ce conțin etape ale lecțiilor consistente cu cei 3 pași pe care această teorie îi asociază învățării. Dezavantajul este faptul ca profesorul rămâne sursa cunoașterii, acesta demonstrând o teorie, ipoteză, etc, ca mai apoi elevii să aibă ca sarcină rezolvarea unei probleme similare folosind metoda demonstrată și recurgând la observarea colegială. Strategiile și metodele folosite la clasă astăzi se axează mult această teorie.

Lev Vigotski propune o teorie tradițională pe care o denumește teoria zonei proxime dezvoltări, și care pune accentul învățarea prin sarcini ghidate, profesorul având rolul de a provoca elevul în a realiza task-uri, uneori chiar dificile, însă ghidat de către profesor aproape constant. Nu mă pot abține să observ că nu se acordă suficientă atenție autonomiei învățării.

Același teoretician vine însă cu altă variantă, teoria socio-culturală, mult mai aproape de ceea ce eu consider învățare relevantă, prin aceea ca ia în considerare interacțiunea socială ca fiind fundamentală în dezvoltarea cognitivă. Și în acest caz ar fi câteva observații de făcut, și anume faptul că ceea ce este considerat interacțiune socială se limitează la interacțiunea la nivel de grup în context formal, mai concret, la organizarea elevilor- realizarea de sarcini în perechi sau în grup.

Mai aproape de constructivism, dar doar din perspectiva învățării aplicate, este teoria învățării experiențiale a lui David Kolb pentru care învățarea este transformațională. Bine cunoscută este învățarea prin proiecte sociale, varianta în engleza este service learning projects- SLP, prin care elevii transferă ceea ce a învățat la nivel teoretic în realitate imediată, cu atenție pentru impactul respectivului proiect. Această teorie prinde contur cu precădere în spațiul sud-american, fundația CLAYSS este extrem de cunoscută în acest sens, având școli partenere în toată lumea, inclusiv în România. Din ceea ce am observat, abordând acest tip de proiect cu elevii de gimnaziu în urmă cu aproximativ 8 ani, este că SPL funcționează extraordinar în special în mediile școlare supuse provocărilor de natură socio-culturală, mizând pe crearea și transformarea comunității într-o zonă colaborativă.

Foarte multe puncte comune cu teoria lui Kolb și cu teoria constructivistă a lui Piaget are cea a învățării prin descoperirea aparținând lui Jerome Brunner. Accentul este pus pe explorarea și rezolvarea de probleme prin analiza unor materiale originale și autentice, pe baza cărora elevii extrag propriile concluzii.

Teoria învățării umaniste dezvoltată de Carl Rogers este, din punctul meu de vedere, o altă teorie importantă, în sensul în care tratează elevul ca pe o persoană, nu doar cognitiv, respectiv învățarea ca pe un proces prin care elevul se dezvoltă integral și integrat. Elevul este clar central, rolul profesorului fiind cel de a crea mediul propice acestei dezvoltări. Din fericire acestea nu sunt singurele teorii ce integrează elevul în mediul de dezvoltare, respectiv în comunitate/ societate. Avem teoria sistemelor ecologice a lui Urie Bronfenbrenner care aduce în atenție un factor extrem de important în învățare, și anume mediile în care elevul se dezvoltă- familiar, comunitar, școlar.

Dacă teoria sistemelor ecologice plasează accentul pe context, teoria pedagogiei critice merge mai departe înspre scopul educației din perspectiva impactului social. Paolo Freire aduce elemente asemănătoare învățării experiențiale a lui Kolb, prin aceea că privește educația ca având un rol hotărâtor în a oferi uneltele necesare, competențe, atitudini, abilități, pentru a aduce schimbare în societate. Exemple de învățare sunt în acest context dezbaterea pe teme sociale, asociată cu dezvoltarea gândirii critice, cu predilecție referitor la propriul rol în a corecta nedreptăți sociale.

Învățare localizată, chiar dacă denumirea dată de Jean Lave și Etienne Wenger poate fi confuză, cel puțin în traducerea sa din engleză -Situating Learning, abordează învățarea ca fiind accelerată în contextul unei comunități de practică, printr-o relație de tip discipol-expert. În mare parte o consider aplicabilă într-un context de practică propriu zisă, respectiv în învățământul vocațional sau tehnic, cu toate că, dacă e să ne gândim la începutul filosofiei, această formă de învățare s-a dovedit extrem de eficientă.

Teoria învățării transformazionale are din nou puncte comune cu teoria constructivistă cu adnotarea ca se axează preferențial pe dezvoltarea gândirii critice. Jack Mezirow tratează învățarea prin prisma reflecției critice, cu scopul de a modifica perspectiva elevului asupra lumii, de unde și ideea de transformare. Gândirea critică se aplică propriilor convingeri, supuse testării prin accesarea de noi informații și adaptată, respectiv modificată sau alterată atunci când este cazul. Elevul este clar în centrul atenției, inclusiv din punct de vedere al rolului său la nivel de comunitate și societate. Ceea ce îmi pare absolut necesar în această perspectivă este flexibilitatea gândirii, capacitatea de a filtra informații și de a renunța la certitudini în favoarea întrebărilor.

Oarecum apropiată de paradigma tradițională care privește învățarea doar din punct de vedere cognitiv, este și teoria lui John Sweller-Cognitive Load, o teorie interesantă cu care însă nu rezonoz, dar căreia îi recunosc un mare avantaj, cel ce accentuează importanța elaborării unor sarcini care să stimuleze memoria activă printr-o abordare în pași. Avantajul net este evitarea suprasolicitării și automat a demotivării. Personal o consider interesantă în predarea disciplinelor reale la clasele de gimnaziu în vederea creării unor reflexe cognitive.

O altă teorie pe care o consider extrem de relevantă în special în contextul socio-cultural al unei societăți democratice avansate este cea a autodeterminării avansată de Edward Deci și Richard Ryan prin care motivația învățării este legată intrinsec de nevoia de autonomie, relaționare și competență. Specificul este abordarea bazată pe proiect respectiv prin învățarea centrată pe sarcină, PBL și TBL, ceea ce permite elevilor să se concentreze pe dezvoltarea unor proiecte pe teme de interes pentru ei, respectiv pe o abordare individualizată/personalizată în rezolvarea de sarcini. Accentul pus pe autonomia învățării este absolut necesar, în special la momentul în care tehnologia permite accesul nelimitat și nerestricționat la informație. Învățarea devine așa cum ar fi trebuit să fie din totdeauna, deprinderea de a pune la lucru conținuturile într-un mod personalizat astfel încât să conducă la formarea de competențe.

În final, reiterez faptul că toate comentariile pe marginea prezentărilor succinte ale teoriilor învățării prezentate în acest articol, precum și selecția acestora îmi aparțin și reprezintă opinia mea personală, din perspectiva unei profesori cu o carieră de 26 de ani la catedră. În loc de concluzie, dat fiind faptul că un astfel de subiect este și va rămâne o perpetuă serie de întrebări la care răspunsurile sunt variabile și adaptabile-ca unică certitudine, recurg din nou la o opinie personală și anume ceea că la fiecare oră de predare accesăm combinații, mai mult sau mai puțin repetitive, ale acestor teorii-elemente combinate și reinterpretate raportat la realitatea din clasă și din societate, în perpetuă schimbare.

Resursă: 20 Famous Teachers in History, ETATEACH LTD, Audiobook, disponibilă pe audible.com

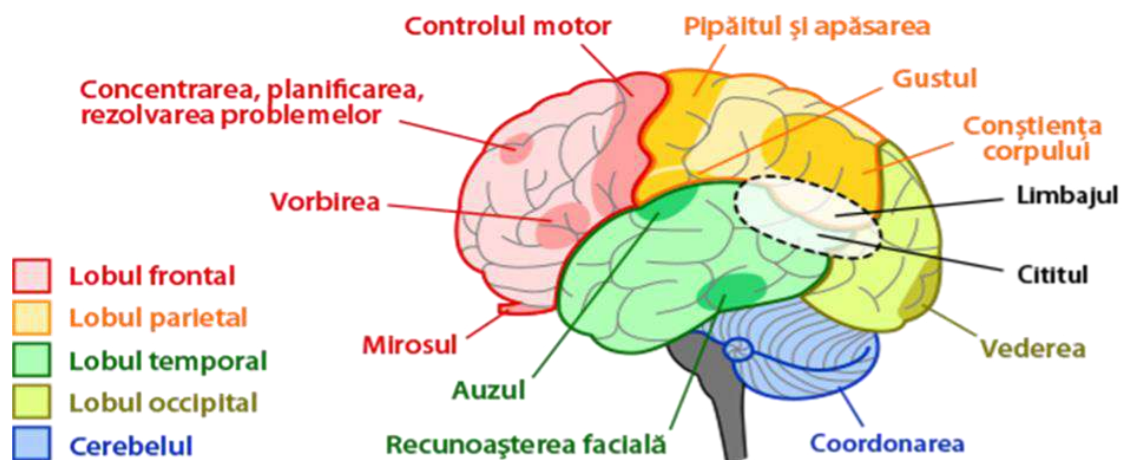
Organizarea învățării în mediul online - Principiile de învățare ale creierului

Prof. înv.primar Bonchiș Maria-Ioana
Școala Gimnazială Nr. 1 Rieni, jud. Bihor

Procesul de învățare presupune crearea și consolidarea unor conexiuni neuronale în creier, dar și diminuarea sau eliminarea altora. Realitatea ne arată că învățăm continuu, de când începem să observăm lumea în primele luni de viață. Această capacitate naturală a creierului de a învăța continuu, de a-și schimba configurația ca răspuns la cerințele din mediu se numește neuroplasticitate și este o caracteristică de bază a creierului ce se manifestă pe tot parcursul vieții.

“Vinovatul” pentru procesul de învățare continuă pe care îl avem de-a lungul vieții este CREIERUL ajutat fiind de simțuri, memorie, hormoni și emoții.

Funcția creierului se realizează printr-o rețea densă de neuroni. Într-un creier uman există între 85 și 100 miliarde de neuroni, fiecare dintre ei având cam 10 000 de conexiuni. Astfel, avem în funcțiune o pădure neuronală gata să învețe și să se dezvolte constant.

Principiile de învățare ale creierului

În cartea *Design for how people learn*, Julie Dirksen amintește despre răspunsul pe care îl primește mereu atunci când invită adulții să își amintească despre o experiență de învățare. Acest

răspuns este mereu: *am avut un profesor grozav*. Asta sugerează că o parte semnificativă din ceea ce face o experiență de învățare excelentă nu este despre conținut, ci este despre modul în care conținutul este predat. De fapt, o clasă poate învăța același subiect, dar să fie foarte diferit, în funcție de modul în care subiectul este predat.

Învățarea poate fi dusă dincolo de subiect, chiar dincolo de clasă, dacă ținem cont de principiile de învățare ale creierului. Creierul uman are nevoie de stimulare și conectare, pentru a supraviețui, dar mai ales pentru a se dezvolta. Având aceste aspecte în minte, orice context de învățare, indiferent de vârstă, poate fi adaptat următoarelor etape ale procesului de învățare:

Conectarea cu subiectul

Această primă etapă este DE CE-ul învățării subiectului pe care urmează să îl predai - creezi o experiență care să producă o conexiune emoțională cu subiectul. Este strâns legată de a-ți aduce aminte de lucruri similare/familiare pe care le-ai experimentat în condiții asemănătoare. E un proces automat pe care îl face creierul, el căutând, în primul rând ceea ce cunoaște.

Integrarea cunoștințelor noi

După experiența de conectare se produce conexiunea rațională, cognitivă cu subiectul. Copiii încep să se gândească la prima experiență, creează conexiuni cu ceea ce cunosc deja. Creierul preferă imaginile cuvintelor.

Olimpia Meșa în cartea sa ”Cum învață Oamenii”, ne sugerează să ajutăm creierul să capteze mai ușor informația prin imagini, prin desen. Pune copilul după ce a auzit o poveste sau un concept nou să îl deseneze cât mai în detaliu. Așa îl reține mai ușor, având în față imaginea de ansamblu.

Exersare

Creezi contexte de practică și acțiune reală pentru copii, pentru a aplica ceea ce au învățat, dau o formă abstractului. Aceștia își evaluează munca și au autonomia asupra procesului.

Practică în contexte noi

Aplică în lumea reală ceea ce au învățat, creează obiceiuri și pattern-uri.

În momentul în care a fost creată o nouă conexiune neuronală, copilul știe să acceseze acea informație instant, știe la ce îi folosește în momentul în care întâlnește o situație familiară în viața reală. Chiar dacă este doar o porțiune din ceea ce știe, poate crea ceva nou. Creierul reușește să vadă imaginea de ansamblu și să pună informațiile exact la locul potrivit. Este etapa în care se formează obiceiuri și rutine.

Principiile de învățare ale creierului pot fi aplicate indiferent de contextul de învățare - fie dacă acesta se produce în mediul digital sau în mediul fizic și indiferent de vârsta pe care o are cursantul(*Curs practic de pedagogie digitală și învățare colaborativă pentru profesori – Teach for Romania*, pp.8-9).

Cursurile online au devenit tot mai solicitate, indiferent de disciplină, deoarece pandemia a reușit să demonstreze faptul că dorința și perseverența sunt cele care contează și nu prezența fizică într-un spațiu.

Cel mai important beneficiu al efortului de a articula o pedagogie digitală constă în dezvoltarea capacității cadrului didactic de a proiecta, desfășura și evalua situații educative eficiente, utile, adaptate timpurilor și celor care învață.

Așadar, tehnologia nu trebuie folosită fără o linie didactică bine precizată, fără orientări pedagogice, psihologice și metodice și fără cadre didactice cu o pregătire psihopedagogică și tehnică necesare (Ionescu, Chiș, 2001, p.154).

Tehnologia adusă în educație trebuie să urmeze regulile de bază ale pedagogiei: a avea și a ști să utilizezi instrumente și resurse digitale nu înseamnă neapărat că (trebuie să) construiești situații educative eficiente cu ajutorul acestora.

Bibliografie:

Ionescu, Miron și Chiș, Vasile, *Pedagogie*, Ed. Presa Universitară Clujeană, 2001, Cluj-Napoca.

Meșa Olimpia, *Cum învață oamenii*, Olimpia, București.

<https://educatia-digitala.ro/pedagogia-digitala-definitie-si-arie-conceptuala/>

https://teachforromania.org/wp-content/uploads/Digital_pack_-_curs_practic.pdf

<https://didacto.ro/educatia-digitala-avantaje-si->

[dezavantaje/?gad_source=1&gclid=CjwKCAjwy8i0BhAkEiwAdFaeGEBpi4rWic_QLuUdVHB6qvFA4PFrpQDv6vOnYnnyjSzoNEGQ_lbMhoCSngQAvD_BwE](https://didacto.ro/educatia-digitala-avantaje-si-dezavantaje/?gad_source=1&gclid=CjwKCAjwy8i0BhAkEiwAdFaeGEBpi4rWic_QLuUdVHB6qvFA4PFrpQDv6vOnYnnyjSzoNEGQ_lbMhoCSngQAvD_BwE)

Matematica între tradiție și modern

Prof. Bora Mihaela Ileana

Liceul Teoretic "Independența" Calafat

„Matematica este limba cu care Dumnezeu a scris universul”, afirma părintele științei moderne, Galileo Galilei în secolul al XVII-lea. Dacă revenim în secolul nostru, afirmația sa este valabilă și acum pentru că nu putem exista fără un minim de cunoștințe matematice. Indiferent de domeniul în care activează, omul modern trebuie să posede o bună pregătire matematică, pentru a putea soluționa multiplele și variatele probleme ale vieții socio-profesionale. Accentul cade în primul rând pe gândire deoarece gândirea a stat întotdeauna la baza progresului, evoluției umane. Ori o gândire critică și inovatoare, originală și creatoare, matematica o formează.

Dascălul are rolul, locul și menirea sa de a-i motiva pe elevi să studieze cu plăcere matematica și de a o face accesibilă și puternic ancorată în realitate, de a le explica utilitatea și aplicabilitatea ei în viața de zi cu zi.

Este cunoscut faptul că în procesul de învățământ, comunicarea are un rol important în realizarea fenomenului educațional în ansamblul său, ea reprezentând relația prin care interlocutorii se pot înțelege și se pot influența reciproc prin intermediul schimbului continuu de informații. Despre matematică putem spune că reprezintă un sistem de cunoștințe codificate, de simboluri complexe. Lecțiile de matematică sunt caracterizate printr-un grad ridicat de abstractizare și generalizare.

Generația Alpha care îi include pe elevii noștri, adică pe cei născuți din 2010 încolo și care, în consecință, au crescut într-o lume complet digitală, dominată de tehnologie, streaming și social media, este o generație mult mai activă, mai curioasă și mai dornică de informații rapide și la subiect, iar școala tradițională nu mai este suficientă.

Si atunci, cum procedam ca dascăl de matematica sa atragem elevul către aceasta disciplina abstracta? O modalitate ar fi sa aplicam în actul instructiv educativ, resursele digitale.

Educația digitală merge dincolo de educația tradițională, fiind mai flexibilă, o educație care le stimulează creativitatea, gândirea algoritmică și critică. Copiii de azi vor să știe cum să facă lucrurile practice, iar nu totul este explicabil prin lucrul la tabla cu creta în mână și prin manualele actuale care unele dintre ele nu sunt actualizate conform programelor școlare.

Pe lângă site-uri dedicate educației la care elevii au acces imediat la informație folosind Google, Wikipedia și YouTube care conțin cele mai recente informații despre știință, oameni, progrese tehnologice și descoperiri, s-au dezvoltat și o serie de platforme și softuri educaționale (ex <https://www.digialiada.ro/>, <https://livresq.com/ro/>, etc) care ajută cadrele didactice în realizarea unor lecții moderne, atractive.

În predarea matematicii, se pot folosi aplicații descărcate pe dispozitivele IT, dar și aplicații disponibile online, pe diverse site-uri de specialitate. Câteva dintre aplicațiile pe care le folosesc în predarea disciplinei sunt:

- www.geogebra.org - GeoGebra este un software matematic care combină geometria, algebra, foile de calcul, graficele, statistica și analiza într-un singur pachet ușor de utilizat
- www.mathwarehouse.com este un site dedicat lecțiilor dinamice de matematică, incluzând demonstrații și activități interactive.

- Math Master este o platforma de rezolvare și de învățare a matematicii care oferă soluția pas cu pas într-un timp foarte scurt

Un rol important în actul educațional este și evaluarea elevilor. Evaluarea reprezintă o componentă esențială a procesului instructiv-educativ, contribuind la scopul acestuia de dezvoltare a capacităților intelectuale ale elevilor, care sunt complexe și interdisciplinare. Ea ne informează despre eficiența strategiilor și metodelor de predare-învățare, dar și despre corectitudinea stabilirii obiectivelor operaționale.

Evaluarea tradițională procedează în felul următor: constată, compară și judecă. Este aproape exclusiv centrată pe elev și apreciază conformitatea cunoștințelor redade și a atitudinilor și a comportamentelor. Pe scurt, ea apreciază conformitatea produsului, dar o face după o scară de valori care este lăsată la aprecierea evaluatorului și care rămâne în mare parte implicită. Din aceasta cauza, ea incriminează doar individul evaluat, nu și criteriile de apreciere, evaluatorul, programele sau instituția.

Metodele tradiționale de evaluare:

- Probe scrise :lucrări, teze, teste elaborate după itemi bine definiți;
- Probe orale : răspunsuri orale;
- Probe practice : experiențe, rezolvări de probleme și exerciții;

Evaluarea modernă se deosebește de evaluarea tradițională prin transparența și ordonare metodologică, prin obiectele și obiectivele evaluării

Metodele de evaluare moderne sunt:

- observarea sistematică a elevilor;
- investigația (experimentul);
- proiectul;
- portofoliul;
- tema pentru acasă;
- tema de lucru în clasă;
- autoevaluare;

Un învățământ modern, bine conceput permite inițiativa, spontaneitatea și creativitatea copiilor, dar și dirijarea, îndrumarea lor, rolul profesorului căpătând noi valențe, depășind optica tradițională prin care era un furnizor de informații.

Implementarea unor instrumente didactice moderne presupune un cumul de calități și disponibilități din partea cadrului didactic: receptivitate la nou, adaptarea stilului didactic, mobilizare, dorință de auto perfecționare, gândire reflexivă și modernă, creativitate, inteligența de a accepta noul și o mare flexibilitate în concepții.

Utilizarea unor instrumente digitale poate transforma testarea cunoștințelor într-o activitate distractivă și interactivă, reducând anxietatea pe care mulți elevi o resimt atunci când aud cuvântul „test”.

Aceste aplicații sunt folosite mai ales pentru recapitulări sau învățarea prin joc.

Kahoot! este un instrument foarte bun pentru testarea cunoștințelor tuturor elevilor, în timp real, la curs. Este nevoie de prezența profesorului pentru ca elevii să vadă întrebările.

Educaplay, Quizizz sau **LearningApps**, pot fi utilizate atât la curs, cât și în afara lui (de exemplu, ca temă de casă), deoarece pot fi accesate oricând printr-un link oferit de profesor.

Quizlet permite crearea de *flashcards*, niște cartonașe foarte utile pentru procesul de învățare, deoarece elevii se pot autoevalua și pot decide ce informații necesită aprofundare.

Padlet le oferă elevilor posibilitatea de a lucra în echipă și de a aduna idei în timp real, eliminând unele probleme care apar, de obicei, în mediul fizic (inhibiția sau frica de a fi judecat, nevoia de a aștepta să ne vină rândul să vorbim). Fiind o aplicație pentru gândire creativă, poate fi utilizată în diferite moduri, scopul depinzând doar de creativitatea profesorului.

Checkin este un instrument care generează întrebări ce pot fi folosite pentru a destinde atmosfera sau pentru a-i ajuta pe elevi să se cunoască mai bine între ei.

Utilizarea instrumentelor **Mentimeter** și **PollEverywhere** poate fi folosit în diferite momente ale cursului. De exemplu, la începutul cursului, pot fi utile pentru a afla care sunt așteptările elevilor, care este nivelul actual de cunoștințe despre o anumită temă, etc. În timpul cursului, aplicațiile pot fi utilizate pentru a testa nivelul de cunoștințe al elevilor (prin adresarea de întrebări cu răspunsuri multiple). Totuși, în acest caz, cele două platforme sunt adecvate pentru un număr redus de întrebări (1-3). La finalul cursului, aceste instrumente digitale pot fi folosite pentru a obține feedback cu privire la curs (prin răspunsuri deschise sau prin acordarea de note) sau pentru a le permite elevilor să adreseze întrebări.

Învățarea tradițională combinată cu cea digitală devine din ce în ce mai eficientă, iar disciplina matematică mai ușor de perceput. Folosirea educației online prin furnizarea de teme și proiecte care implică mai mulți elevi, fiecare participant lucrând în ritmul propriu pe același document, fiecare persoană având acces la modificările făcute de ceilalți și profesorul putând da feedback în timp real reprezintă avantaje semnificative pentru actul didactic.

Opțiuni există, depinde numai de elevi și profesori să alegem varianta optimă, să folosim tot mai mult avantajele pe care ni le pune la dispoziție tehnologia și să ieșim din zona de confort pentru a putea exploata capacitatea Generației Alpha.

Bibliografie:

1. Cristea, S., „Dicționar de pedagogie”, Ed. Litera, București : Chișinău, 2000
2. M. I. Oprea, Crenguța - Lăcrămioara –“ Strategii didactice interactive”, ed. a III-a, EDP, București, 2008
<https://gutenberg.ro/>

Educația din țara noastră în era digitală

*Prof. Borca Marius-Laurențiu
Liceul Tehnologic "Nicolaus Olahus" Orăștie, județul Hunedoara*

Educația românească a trecut prin numeroase transformări în era digitală, iar integrarea tehnologiei a devenit din ce în ce mai prevalentă. Iată câteva aspecte cheie care definesc această tranziție:

Accesul la tehnologie

- **Echipamente și infrastructură:** Multe școli din România au început să fie dotate cu calculatoare, table interactive și acces la internet. Programe guvernamentale și europene au sprijinit modernizarea infrastructurii educaționale.
- **Dispozitive personale:** Utilizarea tabletelor și a laptopurilor personale de către elevi a crescut, facilitând accesul la resurse educaționale online.

Platforme educaționale online

- **Google Classroom, Microsoft Teams, Moodle:** Aceste platforme au devenit standard în multe școli, permițând elevilor și profesorilor să interacționeze și să colaboreze online.
- **Biblioteci digitale și resurse online:** Accesul la manuale digitale, cursuri online și resurse educaționale deschise (RED) a crescut semnificativ.

Predare și evaluare online

- **Cursuri online și lecții virtuale:** Pandemia COVID-19, care a debutat la începutul anului 2020, a accelerat adoptarea predării online, multe școli și universități fiind nevoite să se adapteze într-un timp relativ rapid.
- **Evaluări digitale:** Testele și examenele online au devenit o practică obișnuită, folosind platforme specializate pentru a asigura integritatea academică.

Formarea cadrelor didactice

- **Cursuri de formare:** Profesorii au participat la numeroase cursuri de formare pentru a învăța cum să utilizeze tehnologiile educaționale și platformele online eficient.
- **Resurse și comunități de practică:** Forumuri, webinarii și comunități online au oferit sprijin și resurse pentru cadrele didactice.

Inovații în Curriculum și Pedagogie

- **Studiul STEM:** Programele de știință, tehnologie, inginerie și matematică (STEM) au fost integrate în curriculum, promovând abilitățile digitale și de rezolvare a problemelor.
- **Educația digitală:** Lecțiile de informatică și educația digitală sunt acum parte integrantă a curriculumului, învățând elevii despre programare, securitate cibernetică și competențe digitale.

Provocări și oportunități

- **Inegalitatea accesului:** Disparitățile în accesul la tehnologie și internet între mediul urban și rural rămân o provocare.
- **Securitatea și protecția datelor:** Asigurarea securității datelor elevilor și protecția împotriva amenințărilor cibernetice sunt priorități esențiale.
- **Integrarea holistică a tehnologiei:** Adoptarea tehnologiei nu trebuie să fie doar superficială, ci trebuie integrată în mod semnificativ în pedagogie pentru a îmbunătăți învățarea.

Viitorul educației digitale

- **Inteligența artificială și învățarea personalizată:** Utilizarea AI pentru a oferi experiențe de învățare personalizate și adaptate nevoilor fiecărui elev.
- **Realitatea virtuală și augmentată:** Aceste tehnologii au potențialul de a transforma modul în care elevii învață, oferind experiențe interactive.

Transformările aduse de era digitală în educația românească sunt profunde și continue, oferind atât provocări, cât și oportunități pentru a crea un sistem educațional mai accesibil, eficient și adaptat nevoilor viitorului.

Educația a evoluat semnificativ de-a lungul secolelor, trecând de la metodele tradiționale de predare la clasă la forme mai inovative și tehnologizate. În prezent, ne aflăm într-o perioadă de tranziție, în care educația clasică se împletește cu cea digitală, oferind atât provocări, cât și oportunități unice.

Între caracteristicile educației clasice se pot enumera:

- interacțiunea față în față
- structură rigidă
- materiale fizice
- evaluare tradițională.

La capitolul avantaje se înscrie dezvoltarea abilităților de comunicare și relaționare (învățarea disciplinată și structurată și accesul la resurse educaționale fizice), în vreme ce la dezavantaje putem aminti lipsa flexibilității în adaptarea curriculum-ului (limitări în personalizarea procesului educațional și acces redus la resursele digitale și tehnologii moderne).

Caracteristicile educației digitale ar fi:

- **accesibilitate:** Elevii pot accesa materialele educaționale de oriunde, oricând, folosind internetul.
- **flexibilitate:** Curriculum-ul poate fi adaptat nevoilor individuale ale elevilor.
- **tehnologie avansată:** Utilizarea platformelor de învățare online, a aplicațiilor educaționale și a resurselor multimedia.
- **evaluare continuă:** Evaluările pot fi integrate în procesul de învățare prin teste online, proiecte și feedback continuu.

La capitolele avantaje / dezavantaje ale educației digitale putem aminti:

Avantaje: personalizarea experienței educaționale, acces la o gamă largă de resurse și informații actualizate și încurajarea auto-disciplinării și a învățării autodidacte.

Dezavantaje: riscul de izolare socială, dependența de tehnologie și accesul la internet și provocări în menținerea motivației și a concentrării elevilor.

Îmbinarea educației clasice cu cea digitală presupune și anumite beneficii:

- **metode de predare mixte:** Combinarea lecțiilor tradiționale cu cele online poate crea un mediu de învățare mai dinamic și mai eficient;
- **acces la tehnologii moderne:** Elevii pot beneficia de instrumente digitale pentru a completa și îmbogăți cunoștințele dobândite în clasă;
- **învățare personalizată:** Tehnologia poate ajuta la personalizarea procesului educațional în funcție de nevoile și ritmul fiecărui elev;
- **dezvoltarea competențelor digitale:** Elevii își dezvoltă competențele necesare pentru a naviga și a utiliza eficient tehnologia în viitor.

Un capitol aparte îl reprezintă **provocările integrării:**

- Nu toți elevii au acces la internet și la dispozitive digitale adecvate;
- Formarea profesorilor: necesitatea formării continue a profesorilor pentru a utiliza eficient noile tehnologii;
- Gestionarea timpului: echilibrarea timpului petrecut în fața ecranelor cu activitățile fizice și sociale;
- Securitatea și confidențialitatea datelor: Protecția informațiilor personale și academice ale elevilor în mediul online.

Educația la granița dintre clasic și digital reprezintă o oportunitate de a transforma procesul educațional într-unul mai accesibil, flexibil și adaptabil. Cu toate acestea, succesul acestei tranziții depinde de abordarea echilibrată și de rezolvarea provocărilor asociate. Colaborarea dintre cadrele didactice, elevi, părinți și autoritățile educaționale este esențială pentru a crea un mediu educațional care să îmbine armonios avantajele ambelor abordări.

Acest secol este fără îndoială, secolul culturii digitale. Educația digitală este una din preocupările de bază ale învățământului românesc, prin formarea culturii informației și comunicării digitale la nivelul oricărui cetățean.

Fără o populație educată, doritoare să folosească tehnologiile informației și comunicării, nici o comunitate nu poate participa în mod real în rețeaua globală. Integrarea computerului în procesul de învățământ nu mai este privită ca o mișcare avangardistă, ci ca o necesitate.

În întreaga lume se observă convertirea conținutului cultural într-o formă digitală, făcând astfel produsele disponibile oricui, oriunde și oricând. Lecțiile digitale îi țin pe elevi la școală și îi fac să fie mai atenți la informații. Educația virtuală a devenit un adevărat fenomen în industria românească în ultimii ani, în special după 2020.

Este esențial ca în cadrul comunității să existe pentru viitorii specialiști ICT oferte de instruire bazică sau avansată în programare de software, hardware și design Internet. În acest sens, tehnologiile informației și comunicării sunt integrate în totalitate în curriculum, sunt predate în cursuri și sunt esențiale procesului de învățare. În acest scop au fost create documente digitale, dar și aplicații dedicate învățării asistate de computer (dezvoltarea bibliotecilor digitale, crearea platformelor de e-learning, crearea rețelelor dedicate procesului educațional informatizat). Orice inițiativă trebuie să aibă în vedere crearea și valorificarea unui conținut digital, altfel nu putem vorbi de digitalizarea actului educațional.

Utilizarea platformelor virtuale pentru realizarea proiectelor educaționale reprezintă un concept nou abordat în mediul educațional. Învățarea nu este centrată pe obiecte de studiu, ci pe calitățile și abilitățile pe care cel care învață trebuie să și le dezvolte, stimulează lucrul în echipă, favorizează atașamentul grupului la valorile promovate de proiect. O serie de proiecte folosesc platforme de învățare virtuală, un spațiu comun de învățare, care poate fi accesat de la orice PC prin Internet.

Platformele virtuale de învățare pot oferi atât oportunitatea organizării de activități curente, curriculare, cât și dezvoltarea și implementarea de proiecte educaționale, formale curriculare sau extracurriculare, sau nonformale, asigurând astfel atingerea obiectivelor legate de integrarea educației digitale în activitatea de învățare. Educația în era digitală este o sarcină greu de îndeplinit de către cadrul didactic. Elevii au nevoie de o continuă dinamizare a activității, ei fiind obișnuiți cu tehnologia, care i-a influențat să își dorească mereu altceva. Pentru acest lucru rolul cadrului didactic pentru educația în era digitală este unul imens. Acesta trebuie să adapteze conținutul la nevoile elevilor, dar să se și asigure că aceștia vor învăța tot ce e necesar. Pentru a îndeplini toate aceste cerințe, cadrul didactic trebuie să se pregătească foarte bine, deoarece are de luat în considerare mulți factori. Având în vedere că educația în era digitală nu are parte de aceleași interacțiuni sociale, cum întâlneau atunci când orele se

desfășurau fizic, cadrul didactic trebuie să fie și mai bine pregătit. Aceștia trebuie să poată să se adapteze la nevoile elevilor, dar totuși să reușească să atingă obiectivele din programă. Toate acestea să fie realizate, astfel încât elevul să nu simtă că depune un efort peste puterile sale, pentru a învăța. În primul rând, trebuie să dea dovadă de faptul că știe să se exprime corect și cu un limbaj pe înțelesul elevilor. De asemenea, aici putem menționa și faptul că știu cum să se exprime și să formuleze informațiile din materie, cât și feedback-ul legat de activitatea elevilor.

Având în vedere că profesorul va utiliza tehnologia și calculatorul, are nevoie de un minim de competențe digitale. Totul fiind digitalizat în jurul nostru și educația a ajuns la un nivel în care utilizează tehnologia la ordinea zilei. Așadar, cadrul didactic ar fi bine să aibă cât mai multe activități interactive pregătite, care se pot desfășura și în mediul online.

O parte importantă a procesului de învățare este reprezentată de *empatie*. Între elev și cadrul didactic trebuie să existe o continuă colaborare și comunicare. Dar, în același timp cadrul didactic trebuie să înțeleagă nevoile elevilor, la un nivel superior. Cu cât profesorul are un grad de empatizare mai ridicat cu elevii, cu atât îi va fi mai ușor să le explice informațiile și să comunice cu aceștia.

Bibliografie

Magdas I., Didactica informaticii, de la teorie la practică, Editura Clusium, 2007
Simpozion Internațional ediția I, Responsabilitate publică în educație , Editura Crizon, Constanța, 2009
Educatia digitala in scoala romaneasca (asociatia-profesorilor.ro)
Educația în era digitală: cum se schimbă metodele de învățare și rolul profesorilor - Reflectio Blog
Care este rolul profesorului? Educația în era digitală (didacto.ro)
<http://iteach.ro>
<http://portal.edu.ro>
<http://www.etwinning.ro>
<http://www.eos.ro/>
<http://www.elearningeuropa.info/ro>

Predarea Religiei după pandemia COVID-19

prof. Borca Marius-Laurențiu
Școala Gimnazială Bretea Română, județul Hunedoara

Predarea disciplinei Religiei după pandemia de Coronavirus a suferit schimbări semnificative, la fel ca multe alte aspecte ale educației. Iată câteva moduri în care aceasta a fost influențată:

Adoptarea tehnologiei și învățământului online

- **platforme de învățare online:** Profesorii au fost nevoiți să utilizeze platforme online pentru a predă, ceea ce a condus la dezvoltarea unor noi metode de predare și resurse digitale.
- **acces la resurse digitale:** Manualele, lecțiile și materialele auxiliare au devenit disponibile online, permițând elevilor să acceseze informația de oriunde.

Adaptarea Curriculumului

- **conținut flexibil:** Conținutul lecțiilor a fost adaptat pentru a se potrivi formatului online, incluzând mai multe elemente multimedia și interactive.
- **tematici actualizate:** Au fost integrate teme legate de criza sanitară, oferind perspective religioase asupra pandemiei și importanța credinței în vremuri de criză.

Schimbări în metodologia predării

- **învățare sincronă și asincronă:** Profesorii au combinat lecțiile în direct cu materiale și activități pe care elevii le pot parcurge în propriul ritm.
- **interactivitate:** Au fost implementate metode de predare mai interactive pentru a menține atenția elevilor, inclusiv discuții virtuale, chestionare online și proiecte colaborative.

Rolul comunității religioase

- **suport comunitar:** Comunitățile religioase au oferit suport atât profesorilor cât și elevilor, prin programe de mentorat, consiliere spirituală și resurse educaționale suplimentare.
- **evenimente online:** Slujbele și alte evenimente religioase s-au mutat online, oferind un context practic pentru discuțiile din cadrul orelor de Religie.

Provocări și soluții

- **acces inegal la tehnologie:** Nu toți elevii au avut acces egal la tehnologie, ceea ce a necesitat soluții creative pentru a asigura participarea tuturor.
- **formarea profesorilor:** Cadrele didactice au avut nevoie de formare suplimentară pentru a utiliza eficient noile tehnologii și metode de predare online.

Învățarea practică și experiențială

- **proiecte de voluntariat:** A fost încurajată implicarea în proiecte de voluntariat și activități comunitare, care au fost integrate în curriculum-ul religios.
- **reflecție personală:** Accent pe dezvoltarea personală și reflecția spirituală, ajutând elevii să își dezvolte propria credință într-un context modern.

Perspective viitoare

- **model hibrid:** Este posibil ca un model hibrid de predare, care combină învățământul online cu cel tradițional, să devină normă.
- **inovație continuă:** Continuarea inovațiilor în predarea Religiei, folosind lecțiile învățate în timpul pandemiei pentru a îmbunătăți experiența educațională.

Predarea religiei după pandemia COVID-19 a fost, în multe privințe, un catalizator pentru modernizarea și flexibilizarea acestei discipline, reflectând nevoile și provocările contemporane ale societății. Unda de șoc generată de această pandemie s-a resimțit din plin și asupra sistemului educațional, care a mutat școala acasă și pe internet.

Școala este un loc în care poți întâlni prieteni, poți să socializezi, un loc care îți oferă sentimentul de apartenență, unde înveți să experimentezi și să te formezi ca individ. Școala este, de asemenea, menită să fie un loc în care înveți să iei decizii autonome, să-ți exprimi propria individualitate. Este de la sine înțeles că pentru unii elevi școala este și un loc al fricii, al violenței sau al umilirii. Dar asta nu înseamnă că învățământul online poate rezolva această problemă a bullying-ului școlar. Problema aceasta poate exista și în mediul virtual. Nu doar în școală, ci și în spațiul virtual, cadrele didactice au apelat la un set de reguli de comunicare pe platformele sau aplicațiile destinate învățării online.

Legat de predarea orei de Religie în mediul online au existat atât părți pozitive cât și negative. Pentru mulți, această disciplină a fost văzută ca o resursă importantă pentru depășirea acestei crize. Este poate singura materie din aria curriculară *om și societate* cu impact social, care explică valori și generează comportamente.

Părțile pozitive, ale acestei experiențe de învățare, se referă la conștientizarea, evaluarea și promovarea lucrurilor care contează foarte mult în educație, în special în educație religioasă. Valorile promovate la ora de Religie cum ar fi credința, nădejdea și dragostea au fost privite într-o lumină profundă. Credința că „*totul va fi bine*”, după sloganul care a circulat în această perioadă, a dat putere fiecărui copil de a se adapta situației. Credința naște adevărata motivație, nădejdea naște atitudinea proactivă, iar dragostea definește individul dispus spre comuniune cu ceilalți, în toate aspectele vieții.

Părțile negative sunt cele comune tuturor disciplinelor. Cu toate că restricțiile impuse de autorități au fost uneori greu de suportat, acestea au atras după sine și o regândire a modului de transmitere a cunoștințelor religioase către elevi. Profesorii au fost nevoiți să iasă din tiparul obișnuit, să se solidarizeze și să vină în sprijinul elevilor și a părinților, fiind determinați și de lipsa materialelor auxiliare, digitale sau cele video. Singurul ajutor în predarea materiei au fost ***manualele digitale***, însă și acestea nu au putut acoperi suficient nevoile elevilor, deoarece nu sunt elaborate decât de la clasa I până la clasa a VIII-a. Pe fondul acestei crize, un grup de profesori de religie au avut inițiativa apariției unor emisiuni televizate și radiofonice, pe lângă cele difuzate de Televiziunea Patriarhiei Române, „*Trinitas Tv*”. Astfel, a luat naștere proiectul „**3 Minute din Ora de Religie**” în cadrul *Emisiunii Universul Credinței de la TVR* și în cadrul emisiunii radiofonice *Lumea credinței de la „Radio România Actualități”*. Conținutul acestor „minute” este tematic și pune accentul pe dezvoltarea valorilor morale, a abilităților sau competențelor. Temele propuse, precum: prietenia, credința, curajul, nădejdea, dragostea, se regăsesc în programa școlară revizuită și fac legătura cu viața religioasă personală și cu cea din societate. Fiind încărcată pe *Youtube*, emisiunea poate reprezenta pe viitor un material auxiliar în predarea Religiei.

O altă parte pozitivă a învățământului online a fost legată de faptul că părinții au avut șansa să cunoască desfășurarea orei de Religie, profesorul și conținutul acesteia. Reacțiile, în acest sens au fost concrete. Participarea la orele de religie online nu a aparținut doar elevilor ci și părinților lor. A fost întărită astfel legătura dintre profesor, elev și părinte. Pentru ciclul primar, participarea permanentă a părinților la activitatea de învățare online a elevilor a oferit un frumos exemplu de colaborare între profesori și părinți. Pentru unii elevi, această activitate online a fost motivantă și atractivă și a condus la o implicare și o responsabilitate mult mai mare decât de obicei. În acest sens, părinții au avut șansa de a înțelege sistemul de predare, dificultățile și limitările în transmiterea cunoștințelor.

Predarea online a Religiei a fost un prilej bun de a demonta toate prejudecățile cu privire la ora de religie. Oamenii au fost liberi să participe la ora de Religie. Pe de altă parte, limbajul teologic, uneori prea tehnic și greu de

înțeles, folosit în transmiterea noțiunilor religioase este una din problemele orei de Religie. Într-un sistem educațional cu *cea mai mare rată de analfabeți funcționali din UE* utilizarea unui asemenea limbaj nu face decât să accelereze fenomenul secularizării religioase. Discursul adus la zi, mult mai simplu ar întări tinerilor sentimentul religios. Suportul dobândirii acestor valori morale constituie baza formării unei atitudini corespunzătoare față de societate, față de învățătura creștină și nu în ultimul rând, a dezvoltării omului ca individ. Pot exista păreri pro și contra, argumente care contrazic sau susțin utilitatea educației religioase, însă nu trebuie să uităm că religia este un fapt real, o componentă a vieții omului care influențează multe aspecte din viața societății.

Ce prevede legea

“Ora de religie se va introduce în orarul unității de învățământ la începutul sau sfârșitul programului”, scrie la art. 21, alin. 7 din proiectul propus de mai multe Asociații de elevi privind modificarea Statutului. În prezent, elevii care nu frecventează ora de Religie sunt obligați să stea în școală, potrivit noii legi a Educației. Până anul trecut unitățile de învățământ puteau stabili prin regulament propriu activitățile copiilor care nu participă la aceste ore.

Discuția privind plasarea orei de religie la începutul sau finalul programului pentru elevii care nu sunt înscriși la ora de Religie a mai fost dezbătută în spațiul public, dar practic este imposibil ca acest lucru să se întâmple. Un profesor de religie care are o normă de 18 ore nu are cum să vină doar la ultima și prima oră de religie pentru toate clasele.

Bibliografie:

<https://adevarul.ro/blogurile-adevarul/supravietuirea-orei-de-religie-in-vremea-pandemiei-2029205.html>

Ora de religie să fie prima sau ultima în orar, cer mai multe Asociații ale elevilor într-un proiect privind Statutul elevului - Edupedu.ro

Dopajul

- istorie, actualitate, testare -

Ciprian BORCILĂ - Clubul Sportiv Școlar Buzău

Oana Ancuța BORCILĂ – Colegiul Național Pedagogic „Spiru Haret” Buzău

„Ai grijă de corpul tau. Este locul în care vei trăi toată viața” - Jim Rohn

Termenul „dopaj” se referă la utilizarea de medicamente interzise, "droguri" sau tratamente interzise de către sportivi cu intenția de a îmbunătăți performanța athletică.

Practica dopajului de către sportivi datează de secole. Cu toate acestea, recent a primit o atenție sporită datorită unei largi varietăți de medicamente potențiale care îmbunătățesc performanța, care sunt acum disponibile pe piață și, de asemenea, datorită cazurilor proeminente de dopaj de către sportivii de elită, care au fost raportate în mass-media.

Ideea de îmbunătățire a performanței prin terapii medicamentoase și dietă poate fi urmărită de secole până la momentul inventării sportului.

Persoanele alese pentru a fi sportivi au fost hrănite cu diete specifice și cu anumite plante și ierburi considerate a îmbunătăți puterea fizică și performanța.

În 1904, dopajul a fost remarcat pentru prima dată la Jocurile Olimpice la un alergător căruia i s-a injectat stricnină pentru a ajuta la viteză și, probabil, care i-a dat puterea să termine cursa.

În ciuda îmbunătățirii vizibile a performanței observate la nenumărați sportivi de-a lungul mai multor secole, s-a remarcat, de asemenea, că sportivii ar suferi adesea efecte adverse asupra sănătății și chiar moarte prematură care păreau a fi asociate cu practicile de dopaj.

Aceste efecte adverse și decese au condus la prima interdicție a dopajului de către Asociația Internațională a Federației de Atletism în 1928.

Această interdicție s-a dovedit a fi insuficientă, deoarece capacitatea de a testa substanțele interzise era destul de limitată în acel moment.

În 1967 Comitetul Internațional Olimpic (COI) a interzis dopajul, iar în 1999 a condus inițiativa de a forma Agenția Mondială Antidoping (WADA).

Astăzi, WADA formează coloana vertebrală a legilor și testelor antidoping la nivel mondial și ajută la stabilirea standardului pentru alte agenții și sporturi. Principalele activități ale WADA includ educarea riscurilor dopajului asupra sănătății, cercetarea științifică a practicilor de dopaj, dezvoltarea capacităților antidoping și dezvoltarea metodelor de testare pentru detectarea dopajului.

Conform Codului mondial antidoping, care a fost stabilit de WADA în 2008, o substanță sau un tratament constituie doping dacă îndeplinește două dintre următoarele trei criterii:

- Îmbunătățește performanța
- Prezintă un risc pentru sănătatea sportivului
- Este contrar spiritului sportului

Acest cod constă dintr-o listă publicată anual de substanțe interzise și metode de tratament pe care sportivii nu au voie să le folosească. Pot fi aplicate diverse sancțiuni împotriva sportivilor despre care se constată că încalcă Codul antidoping. Mulți sportivi găsiți în încălcarea codului au suferit anterior pedepse, de la eliminarea medaliilor olimpice sau a titlurilor sportive la interdicții pe viață de la viitoarele competiții în sport.

Obiectivele practicilor de dopaj se încadrează de obicei în patru mari categorii. Acestea sunt:

- a) substanțe care măresc masa musculară;
- b) substanțe care scad timpul de recuperare;
- c) substanțe care măresc energia și/sau rezistența;
- d) substanțe care maschează prezența altor medicamente.

Programele anti-doping urmăresc să protejeze sănătatea sportivilor și să asigure acestora oportunitatea de a aspira spre excelența umană fără utilizarea de substanțe sau metode interzise.

Programele anti-doping urmăresc să protejeze integritatea sportului în sensul respectului pentru reguli, pentru ceilalți concurenți, pentru o întrecere onestă, un mediu competitiv cu șanse egale și valoarea sportului curat în raport cu lumea.

Spiritul sportului este o sărbătoare a spiritului uman, a corpului și a minții. Reprezintă esența Olimpismului și se reflectă în valorile pe care le regăsim în și prin sport, incluzând:

- sănătate
- etică, fairplay și onestitate
- drepturile Sportivilor așa cum sunt prevăzute în Cod
- excelență în performanță
- caracter și educație
- plăcere și bucurie
- muncă în echipă
- devotament și angajare
- respect față de reguli și legi
- respect pentru propria persoană și pentru ceilalți participanți
- curaj
- comunitate și solidaritate

Spiritul sportului se exprimă în modul în care concurăm corect iar dopajul este în mod fundamental contrar spiritului sportului.

Planificarea testărilor doping

Conform **Normelor metodologice privind organizarea și desfășurarea controlului doping din 07.04.2015**, Agenția națională anti doping ANAD, întocmește planul național anual de testare care este verificat, revizuit, actualizat în conformitate cu prevederile legale.

Planul național anual de testare se întocmește, pe baza datelor primite de la federațiile sportive naționale, în condițiile [art. 52](#) din Legea nr. 227/2006 privind prevenirea și combaterea dopajului în sport, republicată, cu modificările și completările ulterioare, ținând cont de riscul de dopaj pentru fiecare disciplină sportivă, de numărul total de sportivi legitimați, precum și de numărul sportivilor de elită.

Planificarea testărilor doping constă în distribuirea eficientă a testelor doping pentru urină și/sau sânge, pe parcursul unui an calendaristic, atât în competiție, cât și în afara competiției, pentru sportivi.

Testarea în afara competiției va fi prioritară la disciplinele care sunt evaluate ca având un risc mare de dopaj în perioadele de pregătire.

Testarea în competiție va fi prioritară la disciplinele care sunt evaluate ca având un risc scăzut de dopaj în perioadele de pregătire. Testările vor fi fără aviz prealabil, cu excepția circumstanțelor specifice și justificabile.

Agenția structurează planul său de distribuire a testelor sub formă piramidală, bazat pe evaluarea riscurilor de dopaj a diferitelor discipline sportive.

Agenția evaluează riscul de dopaj pentru fiecare disciplină sportivă pe baza:

a) documentului tehnic pentru analize specifice disciplinelor sportive, versiunea 2.2, elaborat de Agenția Mondială Anti-Doping;

b) cerințelor fizice și altor cerințe ale disciplinei sportive, luând în considerare condițiile fiziologice specifice acesteia;

c) efectului posibil de îmbunătățire a performanței pe care l-ar putea produce prin utilizarea substanțelor și/sau metodelor interzise;

d) statisticilor disponibile referitoare la testările doping anterioare;

e) rezultatelor cercetărilor asupra incidenței substanțelor și/sau metodelor interzise pentru fiecare disciplină sportivă;

f) istoricului dopajului în disciplina sportivă respectivă;

g) calendarului competițional intern și internațional și al programului de antrenament;

h) informațiilor obținute despre posibilele practici de dopaj în sport;

i) avantajelor materiale.

Agenția se asigură că personalul asistent al sportivilor și orice alte persoane aflate în conflict de interese nu sunt implicate în procesul de selecție a sportivilor pentru testare.

Agenția transmite planul anual național de testare Agenției Mondiale Anti-Doping în următoarele situații:

a) când dorește aprobarea Agenției Mondiale Anti-Doping, pentru a analiza probele folosind un meniu mai restrâns decât cel stabilit în documentele tehnice;

b) când i se solicită de către Agenția Mondială Anti-Doping, în cadrul procesului de demonstrare a respectării cerințelor privind evaluarea riscului, prioritizarea între disciplinele sportive, categoriile de sportivi, tipurile de testări și tipurile de probe recoltate.

Agenția poate delega o altă organizație antidoping sau o terță parte să acționeze ca autoritate de recoltare a probelor în numele acesteia.

Testarea trebuie să aibă loc în intervalul orar cuprins între 5,00-23,00, cu excepția cazurilor în care există motive întemeiate pentru testarea pe parcursul nopții.

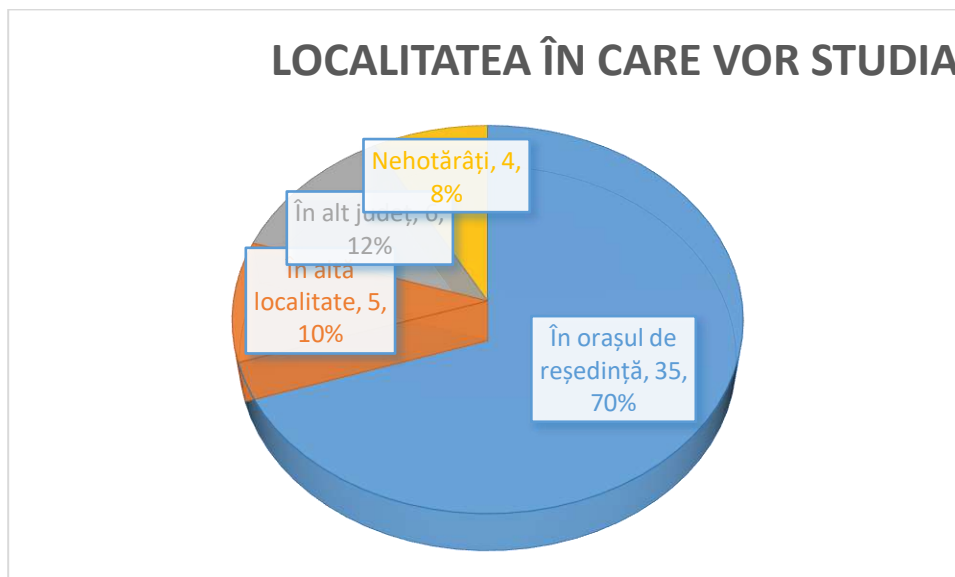
Bibliografie:

1. https://www.acmt.net/cgi/page.cgi/_zine.html/Ask_A_Toxicologist/What_is_doping_and_why_do_athletes_do_this_
2. <https://uk.reuters.com/article/us-oly-dop-day1/substances-and-methods-used-in-doping-idUSBRE86R0DA20120728>
3. Codul Mondial Anti-Doping - Agenția Mondială Anti-Doping Stock Exchange Tower 800 Place Victoria (Suite 1700) PO Box 120 Montreal, Quebec Canada H4Z 1B7
4. Norme metodologice privind organizarea și desfășurarea controlului doping din 07.04.2015

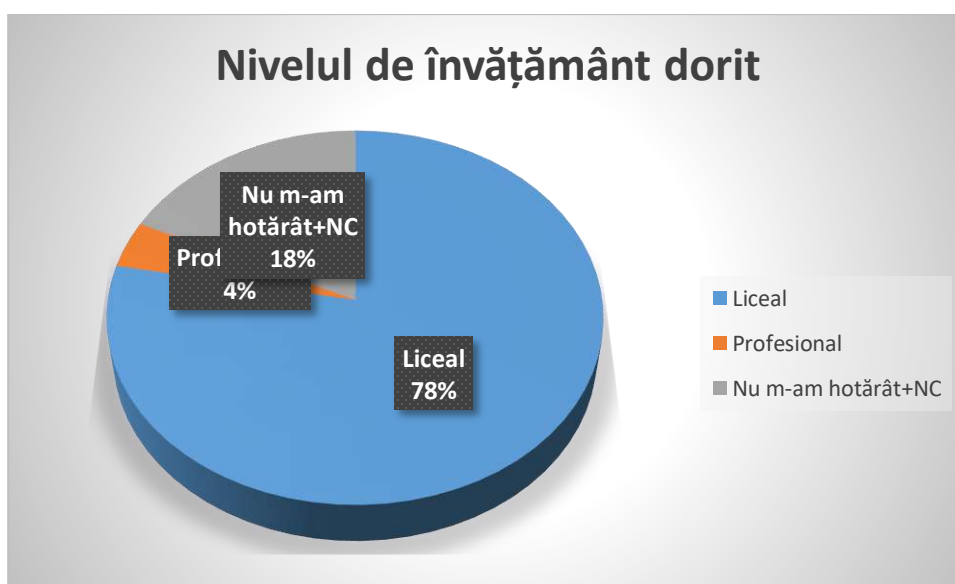
Studiu privind opțiunile școlare ale elevilor din clasa a VIII-a an școlar 2023-2024

Prof.dr.Borlean-Elek Annamaria
CJRAE Maramureș/Colegiul Național
Pedagogic "Regele Ferdinand"

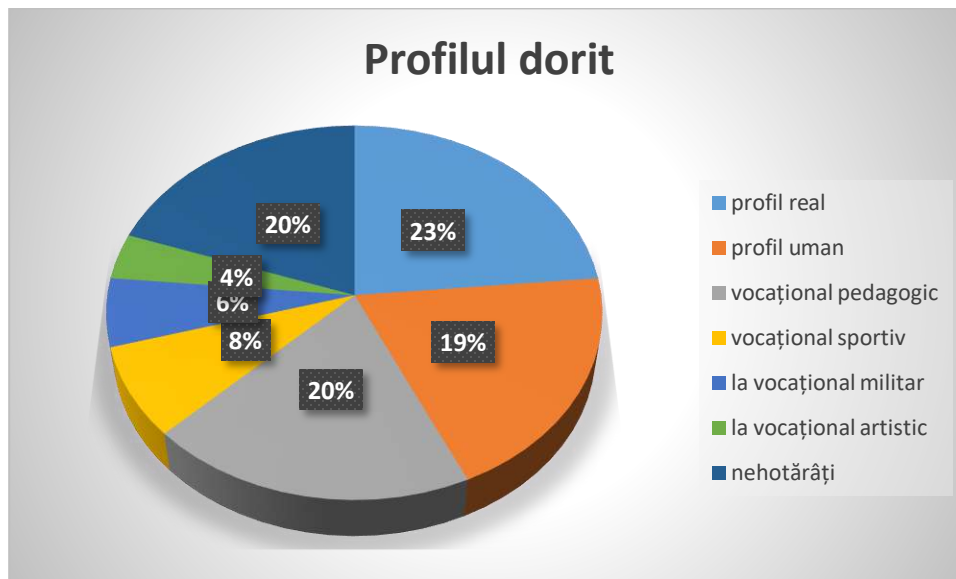
În ceea ce privește localitatea în care doresc elevii din clasa a VIII-a să continue studiile, 35 vor continua în orașul de reședință, 5 doresc să studieze în altă localitate din județ, 6 elevi vor continua studiile în alte județe și 4 încă nu s-au hotărât.

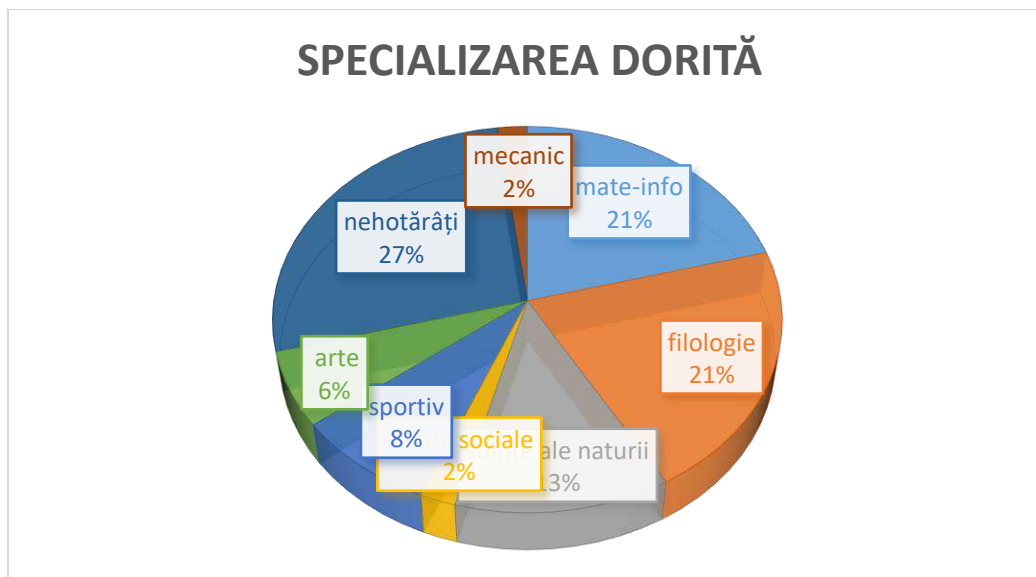
Nivelul de învățământ la care doresc elevii claselor a VIII-a să studieze sunt: nivel liceal-39 de elevi, 2 vor continua la nivel profesional și 9 elevi nu s-au hotărât sau nu doresc să răspundă.

Dintre repondenți, 12 vor continua studiile la profil real, 10 elevi vor urma studiile la profil uman. La profilul vocațional pedagogic doresc 10 elevi, la vocațional sportiv 4 elevi, la vocațional militar 3 elevi, la vocațional artistic 2 elevi și 10 dintre ei fie nu s-au hotărât încă fie nu doresc să răspundă.

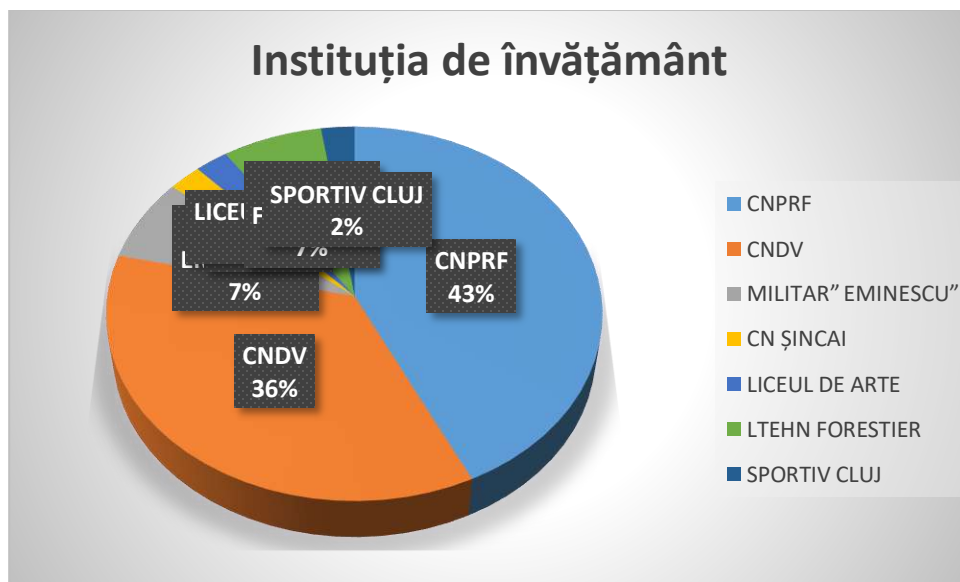

Specializările vizate de elevii din clasa a VIII-a, în anul școlar 2023-2024 sunt următoarele: 10 elevi doresc matematică-informatică, 10 filologie, 6 științe ale naturii, 4 sportiv, 3 elevi vor să continue studiile la arte, 1 la teologie și 13 elevi fie nu s-au hotărât, fie nu doresc să răspundă.

În ceea ce privește unitățile de învățământ în care vor continua studiile, alegerile elevilor sunt: Colegiul Național Pedagogic” Regele Ferdinand”-18 elevi, Colegiul Național Dragoș Vodă-15

elevi, Colegiul Șincai-1 elev, Liceul Militar ” Mihai Eminescu”-1, Liceul Tehnologic Forestier-3 elevi, Liceul cu Program Sportiv Cluj-1.

Școala pozitivă în contextul incluziunii sociale

Boru Monika Karina

Liceul Teoretic "TataOancea" Bocșa

Educația incluzivă se referă la educația școlară a tuturor copiilor și tinerilor, conform conceptului de Educație pentru Toți. Conform Declarației de la Salamanca, „Școlile trebuie să primească toți copiii, fără nicio deosebire privind condițiile lor fizice, sociale, emoționale, lingvistice sau de altă natură. Acestea se referă și la copiii cu dizabilități sau talentați, copiii străzii și copiii care muncesc, copii din populații îndepărtate sau nomade, copii aparținând minorităților lingvistice și etnice.”¹

Prin urmare, educația incluzivă urmărește ca misiunea unităților de învățământ să se extindă astfel încât să fie satisfăcute nevoile unei mari diversități de copii din cadrul comunității. Toți copiii trebuie să aibă acces la educație de calitate într-un mediu incluziv.

UNESCO² definește mediul incluziv ca fiind ”acel mediu în care sunt bineveniți, protejați și educați toți copiii, indiferent de caracteristicile fizice, intelectuale, economice, lingvistice sau alte caracteristici”. Putem spune că incluziunea socială are ca obiectiv crearea unei societăți care promovează egalitatea de șanse și drepturi pentru toți membrii societății. Pentru aceasta, este necesară implicarea tuturor actorilor sociali: guverne, organizații neguvernamentale, sectorul privat și societatea civilă. Asigurarea participării active și egale a tuturor membrilor societății face ca incluziunea socială să poată contribui la dezvoltarea durabilă și la îmbunătățirea calității vieții pentru toți oamenii.

Școala pozitivă în contextul incluziunii presupune schimbarea atitudinilor, a mentalităților, a politicilor și practicilor de excludere și segregare. Politicile educaționale

1

http://www.unesco.de/fileadmin/medien/Dokumente/Bildung/Salamanca_Declaration.pdf,

Declarația de la Salamanca asupra educației cerințelor speciale adoptată la Conferința Mondială „Acces și calitate” organizată de UNESCO și Ministerul Educației din Spania, 7-10 iunie 1994.

2

Organizația Națiunilor Unite pentru Educație, Știință și Cultură (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization)

sunt concepute astfel încât să promoveze o educație centrată pe elev, o educație de calitate care se realizează prin programe de învățământ adecvate, printr-o bună organizare, prin alegerea unor strategii optime de predare-învățare-evaluare, folosirea unor resurse și tehnologii diversificate, etc.

O școală pozitivă în contextul incluziunii sociale este o școală deschisă tuturor, flexibilă, o școală în care activitățile didactice de predare-învățare-evaluare sunt realizate într-o manieră dinamică și atractivă, o școală care contribuie la eliminarea prejudecăților legate de apartenența la un anumit mediu și la desființarea barierelor care există între diferite grupuri din interiorul unei comunități.

„Școlile obișnuite, cu orientare incluzivă, sunt cele mai utile mijloace de combatere a atitudinilor discriminatorii, creând comunități primitoare, construind o societate incluzivă și oferind educație pentru toți; mai mult, ele furnizează o educație utilă pentru majoritatea copiilor, cresc eficiența și în ultimă instanță rentabilitatea întregului sistem educațional.”³

Educația pozitivă în contextul incluziunii sociale se referă la abordarea educațională care presupune crearea unui mediu de învățare sigur și incluziv, în care toți elevii se simt acceptați și valorizați. Deci, o astfel de educație promovează valorile de respect, acceptare și egalitate pentru toți elevii, indiferent de diferențele lor.

Educația pozitivă în contextul incluziunii sociale presupune:

1. Promovarea diversității și toleranței, adică se încurajează învățarea despre diferite culturi, religii, etnii și orientări sexuale, pentru a promova înțelegerea și respectul reciproc. Aceasta poate include activități de educație interculturală, studierea literaturii și a istoriei diverselor grupuri și organizarea evenimentelor care să celebreze diversitatea.
2. Adaptarea curriculumului și a metodelor de predare pentru a răspunde nevoilor și stilurilor de învățare ale tuturor elevilor. Aceasta poate include utilizarea diferitelor materiale și resurse didactice, adaptarea sarcinilor și evaluărilor și oferirea de sprijin suplimentar pentru elevii cu nevoi speciale.

3. Promovarea comunicării și empatiei, deoarece educația pozitivă pune accent pe dezvoltarea abilităților de comunicare și empatie și poate include activități de exprimare a sentimentelor și de rezolvare a conflictelor într-un mod constructiv, de dezvoltare a abilităților de ascultare activă.
4. Colaborarea și lucrul în echipă între elevi, indiferent de diferențele lor. În cadrul educației incluzive se pot realiza activități de grup, proiecte comune și jocuri de rol care să promoveze înțelegerea și cooperarea între elevi.
5. Promovarea participării active a tuturor elevilor în procesul de învățare și luarea deciziilor prin organizarea de dezbateri și activități practice care să permită tuturor elevilor să-și exprime opiniile și să-și dezvolte abilitățile.

Acestea sunt doar câteva exemple de practici de educație pozitivă în contextul incluziunii sociale. Este important ca aceste practici să se adapteze și să se personalizeze în funcție de nevoile și caracteristicile specifice ale elevilor și comunității în care se desfășoară procesul educațional.

Metodele folosite în cadrul educației incluzive pot îmbunătăți semnificativ performanța tuturor elevilor, școala incluzivă fiind considerată un teren de pregătire ideal pentru viitoarea lor integrare în societate.

Bibliografie

1. http://www.unesco.de/fileadmin/medien/Dokumente/Bildung/Salamanca_Declaration.pdf
2. <https://www.schooleducationgateway.eu/ro/pub/latest/news/blended-learning-for-inclusion.htm>, articol redactat în 31.05.2022
3. <https://www.kinderpedia.co/ro/educatia-incluziva-in-sala-de-clasa.html?format=html>, Educația incluzivă în sala de clasă: definiție, metode cheie și resurse, articol publicat în 14.11.2022
4. Mara, D., Hunyadi, D, (coord.) (2018), Școala incluzivă în societatea actuală,

B

u

c

u

r

e

PROF. BOTH LUMINITA

Scoala gimnaziala 'Simion Barnutiu'

An scolar 2023-2024

METODA COMPLEMENTARA DE EVALUARE IN CADRUL UNUI PROCES LITERAR

CLASA A VI-A

LECTIA PUPAZA DIN TEI

Obiectul: **Limba si literatura română**

Unitatea de învățare: **Narațiunea la persoana I**

Subiectul lectiei: **COMPUNEREA ARGUMENTATIVA-(proces literar)-**

text suport „Amintiri din copilărie”, de Ion Creangă, fragment *Pupăza din tei*

OBIECTIVELE METODEI potofoliului :

- Dezvoltarea capacitatii de colectare, selectie si prelucrare a informatiei**
- urmarirea in evolutie a progreselor elevilor prin imbinarea mai multor arte literatura, pictura, muzica.**
- incurajarea gandirii subiective**
- dezvoltarea capacitatii de argumentare**
- formarea unei gandiri critic**

DESCRIEREA METODEI

Portofoliul:

Reprezintă o metodă de evaluare complexă, care oferă posibilitatea de a se emite o judecată de valoare, bazată pe un ansamblu de rezultate.

Portofoliul reprezintă o colecție de produse ale activității elevului, selectate de el însuși, structurate și semnificate corespunzător.

Portofoliul oferă o imagine completă a progresului înregistrat de elev de-a lungul intervalului de timp pentru care a fost proiectat, prin raportarea la criteriile formulate în momentul proiectării. Se poate încadra într-o evaluare sumativă, furnizând o informație privind evoluția și progresele înregistrate de elev în timp.

Elementele definitorii ale unui portofoliu, care influențează modul de proiectare a acestuia, sunt:

-scopul – la modul general este acela de a argumenta egalitatea dintre obiectivele învățării și rezultatele elevilor, dar în funcție de destinația sau destinatarul portofoliului putem identifica scopuri diferite (spre exemplu de prezentare a progresului elevului, de autoevaluare etc.);

-contextul – respectiv vârsta elevilor, specificul disciplinei precum și nevoile, interesele elevilor.

Deosebit de important și în cazul portofoliilor este stabilirea modului în care se va realiza evaluarea.

Profesorul va stabili niște criterii clare în funcție de care se va desfășura această operație și le va comunica elevilor la începutul activității pentru a putea fi dezbătute (dacă este cazul).

Se recomandă utilizarea *aprecierii holistice* asupra portofoliilor, adică bazarea pe „impresia generală asupra performanței elevilor sau asupra produselor realizate, luând în considerare elementele individuale componente ale portofoliului, corelată cu rubricile de scoruri pe diferite niveluri și trepte.” (Stoica, 2001, pg.66)

Utilitatea portofoliilor derivă din următoarele consecințe:

- Elevii devin parte a sistemului de evaluare și pot să-și urmărească, pas cu pas, propriul progres
- Elevii și profesorii pot comunica (oral sau în scris) calitățile, defectele și ariile de îmbunătățire a activităților
- Elevii, profesorii și părinții pot avea un dialog concret despre ceea ce elevii pot realiza, atitudinea față de o disciplină
- Factorii de decizie vor avea o imagine mai bună asupra a ceea ce se petrece în clasă.

Structura și componența unui portofoliu se subordonează scopului pentru care a fost proiectat și nu invers.

Pot fi concepute portofolii pe un anumit tip de competențe.

- Astfel portofoliul ne poate prezenta drumul parcurs de elev în două moduri:
 - a) prin reunirea textelor definitive;
 - b) prin reunirea variantelor tranzitorii. De aici, și două tipuri de portofolii și deci două modalități de notare distincte: prima ia în calcul textele finite și cuantifică procesul din perspectiva lor; cea de-a doua are în vedere atât textele finite, cât și ciornele care le-au precedat. (permite notare tuturor pașilor redactării).

Etapile realizării portofoliului ca metoda complementară de evaluare introdusă într-un proces literar.

- Se discută cu elevii despre conținut și se cade de comun acord asupra structurii acestuia. În cazul procesului literar se distribuie, se stabilesc rolurile.
- . avocații apărării și cei ai acuzării. Și folosind ca metodă lucru în echipă se stabilește ca fiecare parte în proces (apărarea și respectiv acuzarea să întocmească câte un portofoliu.
- Se stabilește timpul de lucru, informațiile fiind culese și redactate într-un interval de trei săptămâni.

- Se distribuie rolurile :Presedintele, avocatii apararii, avocatii acuzarii, inculpatul ION, Smaranda Creanga, Matusa Marioara Jurati, grefier.

Portofoliul AVOCATILOR APARARII	PORTOFOLIUL AVOCATIILOR ACUZARII
-rezumatul volumului Amintiri din copilarie	rezumatul volumului Amintiri din copilarie
Citate celebre din text in favoarea apararii lui Nica.	Citate celebre din text in acuzarea lui Nica.
Imagini cu Nica fericit cand mananca cirese sau fura pupaza din tei .	Pictura cu drumul lui Nica la intoarcerea de la scaldat cand mama il lasa fara haine.
Trei trasaturi de caracter pozitive ale lui Nica .	Trei trasaturi de caracter negative ale lui Nica.

Desfasurarea Procesului literar in care se include portofoliul ca metoda de evaluare.

P: Astăzi ne propunem să înscenăm un proces de judecare a faptelor lui Nică din acest fragment, pentru a constata daca el este sau nu vinovat pentru încălcarea unor norme de conduită socială și pentru săvârșirea unor contravenții.

P: Până la sfârșitul lecției va trebui să vă transpuneți in lumea lui Nică, să vă imaginați că sunteți într-o sală de judecată, unde are loc un proces.

Are loc judecarea lui Nică și a faptelor acestuia prezentate și susținute cu dovezi și declarații

Pro și contra;

Judecătorul dirijează tot procesul;

Grefierul completează condica sedinței de judecată .se presupune ca aceasta se realizeaza pe cele

Doua table si cuprinde argumentele pro sau contra . citează părțile din proces;

Procurorul aduce argumente pentru acuzarea lui Nică;

Avocatii apărării aduc argumente pentru apărare lui Nică.

Sunt chemati drept martori ai apararii **Smaranda Creanga si , Ion**

dar si Matusa Marioara,si Mosneagul ca martori ai acuzarii.

Moșneagul și Nică vor fi audiați, iar martorii își vor prezenta depozitiile.

În timpul procesului de judecată *greșierul* va nota pe tablă:

Argumente acuzare:

- 1.Nică întârzie cu mâncarea la lingurari;
2. Se îndreaptă spre tei cu intenția de a fura pupăza;
3. Ține pupăza sechestrată două zile prin pod;
4. Are o atitudine nepotrivită față de moșneag, căruia îi vorbește violent;
5. Este acuzat de șiretlic și prefăcătorie;
6. A mai facut și alte boacâne, fura ciresele din ciresul Matusii Marioara , fura pupaza.
7. Faptele lui pot fi imitate și de alți elevi.

Argumente apărare:

- 1.Nică era trezit în fiecare dimineață, când era somnul mai dulce;
2. Nu a furat pupăza, doar a prins-o.
3. Pupăza nu prezintă urme de agresiune;
- 4.Nică a fost amenințat de moșneag, iar acesta ar putea fi acuzat de încercare de vătămare corporală a unui
5. Faptele lui Nică se pot corecta.
- 6.

De remarcat caracterul ludic in argumentele martorilor in spiritul textului lui Creanga.

Ia cuvântul ION: Este adevărat că am plecat la scăldat, dar era așa de cald... Am furat cireșe dar dacă îi ceream mătușii Mărioara nu mi-ar fi dat că este așa de cărpănoasă! Am furat pupăza , dar mama mă scula prea de dimineață. Sunt nevinovat. Eram copil și copiii fac multe poze.

Smaranda Creangă, e întrebată ce are de spus în apărarea copilului Nică?
MAMA: Vă rog să îl iertați, căci și eu prea multe ceream pentru un copil de vârsta lui. Este adevărat că toți copiii trebuie să asculte de părinți, dar eu de ce nu am sădit un cireș văratic ca să nu se mai ducă la cumnata mea Mărioara? Iar cu pupăza ce să va mai spun, când ești mic somnul este tare dulce și eu îl păcăleam cu pupăza, că așa era credința la noi, și-l sculam tare dis - de - dimineață.

MĂTUȘA MĂRIOARA: Domnule președinte, abia așteptam să se coacă cireșele și ghiolbanul ăsta mi le-a furat pe toate! Am rămas fără cânepă, și nu am mai avut cu ce să mai țes. Gândiți-vă și dumneavoastră cât de greu ne era la tot satul fără cântecul cucului armenesc, care era de fapt ceasul nostru.

MAMA: Îl voi trimite de mâine la școala la Broșteni cu bunicul lui David. Printre străini se va cuminti.....

PREȘEDINTELE: Curtea a deliberat. În urma analizei declarațiilor celor audiați, am ajuns la concluzia că toți au o parte de vină în această poveste..

. În urma analizelor celor declarate am tras concluzia că Nică se face vinovat de faptele prezentate.

Drept pedeapsă va trebuie să ne încânte ca adult mai departe cu operele lui, să insufle copiilor de azi , de mâine, și cât va fi viață pe pământ, dragostea pentru lectură, dragostea pentru lecturarea unei cărți..

Ultimul cuvânt al inculpatului

ION: Dragi copiii, vă rog, să ascultați mereu de părinți. Eu am așternut pe hârtie pozele mele pentru ca voi să înțelegeți ce este bine și ce este rău.

Onorată instanță aș dori ca acești copii să-mi îndeplinească o ultima dorință cum ar fi să-mi cânte un cântec despre copilarie.

După prezentarea verdictului de către judecător, profesorul întreabă elevii ce părere au despre

verdict.

Cum văd ei faptele lui Nică?

Ce au învățat din întâmplările lui?

În timpul derulării procesului nu se va face nici o intervenție din partea elevilor jurați,

Feedback-ul are loc prin completarea fișei (anexa nr.3).

Anexa 3

Mi-a placut	Nu mi-a placut
--------------------	-----------------------

--	--

***Notă: În funcție de timpul rămas, activitatea poate rămâne ca și temă de acasă.**

AVANTAJELE METODEI portofoliului :

Un avantaj al portofoliului ca metoda de evaluare il constituie faptul ca se pot urmari si evalua rezultatele in timp. La un interval de un semestru, un an, un ciclu gimnazial dar si o unitate de invatare.

Un alt avantaj ar fi acela ca stimuleaza creativitatea in conceperea si realizarea lui , in materialele cuprinse.

Aprecierea holistica, adica bazarea pe impresia generala a performantelor elevilor sau asupra produselor create.

Se bazeaza pe inter disciplinaritatea materialelor.

DEZAVANTAJE –poate doar acela ca lucrând in echipa e mai greu de evaluat contributia individuala a fiecaruia in realizarea portofoliului.

**REDUCEREA COMPORTAMENTELOR
AGRESIVE LA ELEVI PRIN EDUCAȚIE
RAȚIONAL EMOTIVĂ ȘI COMPORTAMENTALĂ**

Autor: Brânda Florina
Unitatea de învățământ: Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională
Localitatea :Oradea
Județul Bihor

Societatea modernă se confruntă cu numeroase cazuri de acte violente și agresive, în mijlocul lor regăsindu-se de foarte multe ori tineri și adolescenți.

Acest lucru se întâmplă din motive multiple: sărăcie, lipsa educației sau o educație precară, un context familial și emoțional deficitar, poate până la urmă aceste comportamente evocă mecanisme de adaptare la situațiile zilnice, cotidiene, pe care tinerii de azi le trăiesc.

Munca de zi cu zi alături de elevi a condus la observarea directă a comportamentelor lor. Din nefericire, observația directă conduce spre acele comportamente dese ca număr și intense ca și grad și încărcătură agresivă.

Pornind de la presupunerea că omul este supus schimbării, consider că și elevii pot” renunța” la comportamente negative, caracterizate agresiv atât verbal cât și fizic, pot fi modelați și reeducați în scopul dezvoltării unor atitudini pozitive față de ei înșiși, față de societatea în care trăiesc și față de normele și regulile mediului școlar în care învață.

Reeducarea elevilor s-a realizat prin educație rațional emotivă și comportamentală, deoarece, așa cum afirmă și Vernon, 1990, Knaus, 2004 (apud Trip, 2007):

-Educația REBT ajută copiii și adolescenții să dobândească deprinderi de gândire, să-și formeze o concepție sănătoasă despre sine și alții și să modifice mediul înconjurător astfel încât să-și dezvolte interesul față de sine și de relațiile sociale;

-Educația rațional emotivă și comportamentală nu vizează patologia ci este un program pozitiv de sănătate mentală (Knaus & Eyman, 1974).

În scopul remodelării comportamentelor agresive ale elevilor, a fost conceput (Trip și Bora, 2010) și aplicat un program de educație rațional emotiv –comportamentală . Programul a fost compus specific pe trei clase de elevi: astfel zece activități cu tematică rațional emotivă la care au participat lotul experimental, alte 10 activități ce vizau elemente de psihologia sănătății pentru lotul placebo iar lotul de control a fost suspus doar fazelor pretestare-posttestare, fără a fi suspus nici unei intervenții.

Specificul activităților a constat în educarea rațional emotivă și comportamentală a acestor elevi, prin modificarea cognițiilor iraționale ale copiilor în cogniții raționale, astfel încât adaptarea la situațiile zilnice să fie una cât mai firescă, caracterizată prin emoții și comportamente pozitive.

Lucrarea de față dorește să prezinte eficiența programului de educație rațional emotivă și comportamentală în creșterea toleranței la frustrare a elevilor, precum și la scăderea nivelului furiei și a comportamentelor disfuncționale.

Astfel primul capitol al lucrării conține o bază teoretică despre agresivitate și comportamente agresive , precum și despre educația rațional emotivă și comportamentală.

Capitolul al doilea cuprinde metodologia cercetării și face referire la obiectivele studiului, la ipoteze și design, precum și la procedura și instrumentele utilizate.

Capitolul al treilea prezintă analiza și interpretarea rezultatelor obținute.

Ultimul capitol prezintă o serie de concluzii generale și discuții, precum și implicațiile pe care studiul le are la nivel metodologic, teoretic și pragmatic.

Ipoteza specifică postulează că participarea la programul de educație rațional emotivă și comportamentală conduce la modificări în ceea ce privește cognițiile iraționale, emoțiile și comportamentele disfuncționale. Pentru a verifica ipoteza cercetării, în cadrul fazelor de pretest și posttest s-au utilizat ca și instrumente de evaluare următoarele scale: *Inventarul clinic pentru adolescenți Millon*, *Scala de iraționalitate pentru copii și adolescenți CASI*, *Scala de toleranță scăzută la frustrare pentru elevi A și scala State-Trait Anger Expression Inventory for children and adolescent(Staxi CA)*.

Participanți la prezentul studiu au fost elevi ai Colegiului Tehnic „Ioan Ciordaș „, din Beiuș.

În cadrul studiului au fost incluse trei loturi de elevi, de clasa a IX a , cu media vârstei de 15 ani.

Cercetarea s-a bazat pe existența a trei grupe diferite de studiu, și anume: au existat un grup experimental, un grup de control și ultimul grup, a constituit lotul placebo. Fiecare lot a fost supus unei testări în două faze, și anume faza de pretest și faza de posttest.

Menționez că inițial participanții la studiu au fost într-un număr mai mare, doar că din diferite motive: transfer la alt profil în cadrul școlii sau la o altă școală , ori din motive de sănătate sau absenteism, au rămas un număr de 60 de participanți în cele trei clase.

Astfel, lotul experimental este format dintr-un număr de 20 de elevi; lotul de control a fost format dintr-un număr de 14 elevi, iar lotul placebo a fost constituit dintr-un număr de 26 de elevi.

Analiza și prelucrarea statistică a datelor s-a realizat cu programul SPSS 22.

Rezultatele au relevant diferențe semnificative între cele trei loturi cuprinse în studiu, atât în momentul pretest, cât și în posttest. Diferențele din pretest interferează cu generalizarea rezultatelor. Aceste diferențe nu ne permit să concluzionăm eficiența intervenției rațional emotive și comportamentale în comparație cu o altă intervenție sau cu lipsa intervenției.

În ceea ce privește cognițiile iraționale avem modificări din pretest în posttest pentru toate cele trei loturi.

În cazul lotului experimental, avem o creștere a nivelului iraționalității pe următoarele dimensiuni: cerințe absolutiste pentru dreptate, LFT față de învățare, LFT față de condițiile materiale din școală, LFT față de regulament, LFT față de comportamentele colegilor, LFT față de teze și examene. În concluzie, crește nivelul iraționalității. Sigur că aceste rezultate sunt oarecum explicabile prin faptul că acești elevi au învățat despre aceste cogniții, le-au conștientizat și la fel ca și în orice proces de schimbare s-au focalizat asupra lor, practicându-le. A fost înregistrată o singură scădere a nivelului iraționalității, și anume LFT față de comportamentele profesorilor, elevii devenind mai toleranți în această privință. În cazul lotului placebo, la fel apare o creștere a toleranței față de comportamentele profesorilor, însă o scădere a toleranței față de învățare și regulament. Pentru lotul de control, apare o creștere a acceptării necondiționate a propriei persoane și a toleranței față de comportamentele profesorilor, însă și o creștere a iraționalității față de condițiile materiale din școală, LFT față de regulament, LFT față de comportamentele colegilor, LFT față de teze și examene.

Comparații pretest-posttest CASI-lot experimental

Variabila	N	Moment	m	Z	p
Intoleranța la frustrare dată de reguli	20	pretest	23,80	-175	.861
		posttest	22,80		
Evaluarea globală a propriei persoane	20	pretest	20,95	-1.906	.057
		posttest	18,30		
Cerințe absolutiste pentru dreptate	20	pretest	21.15	-2.078	.038
		posttest	22.80		
Intoleranța la frustrare dată de muncă	20	pretest	15,90	-1.036	.300
		posttest	16,90		

Comparații pretest-posttest LFT- lot experimental

Variabilă	N	Moment	m	Z	P
Toleranța scăzută la frustrare față de comportamentul colegilor	20	pretest	49,8	-2.464	.014
		posttest	55,4		
Toleranța scăzută la frustrare față de comportamentul profesorilor	20	pretest	89,10	-3.922	.000
		posttest	44,75		
Toleranța scăzută la frustrare față	20	pretest	30,35	-3.923	.000

de învățare		posttest	49,55		
Toleranța scăzută la frustrare față de condițiile din școală	20	pretest	47,65	-2.407	.016
		posttest	50,40		
Toleranța scăzută la frustrare față de regulament	20	pretest	36,15	-3.867	.000
		posttest	47,35		

Privitor la emoții, au apărut diferențe semnificative statistic între momentul pretest și posttest pentru fiecare dintre cele trei loturi. Astfel, pentru lotul experimental au apărut modificări în sensul creșterii predispoziției de a manifesta furia, a frecvenței de manifestare a furiei în situații care implică frustrarea și evaluarea negativă, precum și a frecvenței cu care este exprimată furia prin comportament sau verbal. Aceste rezultate ar putea fi determinate de faptul că s-a produs o conștientizare a cognițiilor iraționale, ceea ce poate conduce la explozia emoțională. În cazul lotului placebo, singura modificare a fost în ceea ce privește intensitatea furiei verbale sau fizice, însă în sensul scăderii acesteia. Pentru lotul de control, modificările au fost sesizate în descreșteri în ceea ce privește predispoziția copilului de a manifesta furia fără a fi provocat, frecvența cu care furia este experimentată în situații care implică frustrare sau evaluare negativă și frecvența cu care este exprimată furia prin comportament sau verbal.

Sunt interesante aceste rezultate și probabil au la bază factori care nu țin de controlul cercetătorului. Este posibil ca în această perioadă elevii din lotul de control să fi trecut prin pusee de dezvoltare emoțională sau să fi avut acces la anumite informații care să faciliteze aceste modificări.

Comparații pretest-posttest STAXI CA lot experimental

Variabilă	N	Moment	m	Z	P
S.ang/PV-expresia furiei	20	pretest	5,00	-318	.750
		posttest	4,65		
S.ang/F-emoția furiei	20	pretest	5,35	-1.163	.245
		posttest	5,60		
T.ang/T-furia ca trăsătură temperament	20	pretest	6,50	-2.270	.023
		posttest	7,45		
T.ang/R-furia ca trăsătură reacție	20	pretest	6,70	-2.144	.032
		posttest	8,50		

Ax-I-exprimarea interioară a furiei	20	pretest	8,25	-660	.509
		posttest	8,45		
Ax-O-exprimarea furiei în exterior	20	pretest	5,80	-2.279	.023
		posttest	6,95		
Ac-I-exprimarea furiei în interior	20	pretest	10,50	-1.429	.153
		posttest	11,35		
Ac-O-controlul furiei	20	pretest	9,40	-767	.443
		posttest	10,65		

În ceea ce privește comportamentele, nu au fost înregistrate modificări între momentele pretest și posttest. Acest lucru poate fi justificat prin faptul că e nevoie să apară modificări în ceea ce privește latura cognitivă, adică modalitatea de interpretare a evenimentelor pentru a putea fi extrapolate la nivel comportamental. Posibil ca și numărul de activități să fi fost insuficient. .
 Comparații pretest-posttest comportamente-lot experimental

Variabilă	N	Moment	m	Z	p
Insubordonat	20	pretest	20,90	-1.218	.223
		posttest	19,95		
Puternic	20	pretest	8,65	-752	.452
		posttest	7,70		
Opoziționist	20	pretest	19,50	-1.092	.275
		posttest	18,40		
Impulsiv	20	pretest	12,25	-1.558	.119
		posttest	10,75		
Predispoziția spre delincvență	20	pretest	21,35	-000	.1000
		posttest	23,71		

Efectul scăzut al modificărilor sesizate se datorează, în mare parte, faptului că durata intervenției a fost una scurtă. De asemenea, ar fi fost utile activități prin care să fie verificată măsura în care elevii și-au însușit cunoștințele asimilate și alegerea unor experimente prin care ei

să implementeze aceste activități în viața cotidiană. Totuși, considerăm că ar fi imperios necesară continuarea unor astfel de programe, în sensul facilitării însușirii corecte a elementelor educației rațional emotiv comportamentale. Includerea acestor activități pe parcursul unui întreg an școlar ar putea avea efecte mai bune.

Abordarea unui fenomen nu este posibilă fără examinarea aspectelor legate de acesta. Astfel au fost clarificate aspectele teoretice legate de agresivitate și de teoria rațional emotivă și comportamentală, precum și aplicația acesteia –educația rațional emotivă și comportamentală.

Terapia rațional emotivă și comportamentală are ca idee centrală identificarea cognițiilor iraționale care stau la baza declanșării unor comportamente inadecvate, inclusiv cele agresive. S-au elaborat tehnici de intervenție(de disputare), precum și programe de intervenție pentru diferite categorii de indivizi (elevi, profesori, părinți).

Diversele studii realizate au evidențiat impactul cognițiilor iraționale asupra emoțiilor și comportamentelor oamenilor , precum și abilitatea clienților/pacienților de a se confrunta cu evenimente neplăcute.

Dintre evenimentele neplăcute cu care omul se confruntă, comportamentele agresive (situațiile cu conotație agresivă) ocupă un loc fruntaș.

La nivel metodologic, lucrarea de față a utilizat patru instrumente de evaluare a cognițiilor iraționale specifice adolescenților. Aceste instrumente constituie o unealtă importantă în evaluarea periodică a elevilor care sunt predispuși să se comporte agresiv , scopul final fiind acela de a identifica credințele iraționale ale elevilor pentru ca apoi să poată fi schimbate cu altele sănătoase, raționale.

Cea mai importantă contribuție a acestui demers este cea de la nivel practic: identificarea factorilor cognitivi implicați în comportamentele și atitudinile agresive ale elevilor, precum și implementarea unui program de intervenție bazat pe principiile terapiei rațional emotive și comportamentale pentru elevi.

Rezultatele au confirmat, încă o dată, impactul cognițiilor iraționale în producerea comportamentelor agresive ale elevilor.

Studiul de față a dorit să observe în ce măsură este eficientă educația rațional emotivă și comportamentală în reducerea comportamentelor agresive la adolescenți, prin modalități diferite: astfel au fost constituite trei loturi de participanți: primul lot – cel experimental – intervenția asupra acestui lot s-a realizat prin activități cu conținut rațional emotiv comportamental, al

doilea lot- lotul placebo- aici intervenția s-a realizat printr-o serie de activități cu privire la un stil de viață sănătos, iar lotul al treilea, lotul control – asupra acestuia a fost efectuată doar evaluarea în cele două etape de pretestare și posttestare.

Rezultatele obținute în urma evaluării și intervențiilor efectuate, pe de o parte întăresc concluziile altor studii de acest gen, dar în același timp oferă o perspectivă optimistă în ceea ce privește sprijinul ce poate fi acordat adolescenților cu tendințe agresive.

Cum este și firesc, studiul de față are, de asemenea, o serie de limite și minusuri.

Prima dintre ele o constituie timpul scurt acordat intervenției propriu-zise, de doar cinci săptămâni cu două activități pe săptămână.

Un alt minus al studiului este constituit de numărul inegal de participanți din cele trei loturi, precum și de faptul că nu toți elevii care au participat în fazele de pretestare au fost și în cea de posttestare, din varii motive(absenteism, transfer în aceeași școală la alt profil sau transfer la altă școală, precum și din motive de boală).

S-a observat de asemenea și un interes scăzut din partea participanților la studiu, cu privire la implicarea efectivă în activități.

O altă limită a demersului nostru a fost identificarea în ceea ce privește evaluarea participanților. Instrumentele utilizate sunt scale sau chestionare de tipul self –report(auto-evaluare), acestea fiind supuse efectului de dezirabilitate socială.

În cadrul activităților au fost observate puternice manifestări ale iraționalității elevilor , în special cu privire la reguli și norme sociale. Și în ceea ce privește nivelul consecințelor emoționale au fost sesizate discrepanțe între manifestările din cadrul programului, evaluările din pretestare și posttestare și comportamentele zilnice, uzuale.

Motivarea elevilor pentru autocunoaștere și autodescoperire reprezintă un punct forte în actul educațional. Astfel elevul, intelegându-și reacțiile personale și emoțiile, poate fi mai empatic și tolerant, relaționând pozitiv cu ceilalți și obținându-se astfel un climat educațional pozitiv.

În acest sens, una dintre direcțiile de cercetare o poate reprezenta luarea în considerare a trăsăturilor de personalitate, investigarea legăturii dintre aceasta și diferite tipuri de cogniții iraționale specifice adolescenților , precum și legătura cu agresivitatea.

Un aspect important care poate fi investigat după implementarea acestor programe îl constituie investigarea rolului mediator al cognițiilor iraționale în producerea modificărilor la nivel emoțional și comportamental.

O provocare pentru viitor o reprezintă implementarea unor astfel de programe și la alte grupe de vârstă și pe o perioadă mai îndelungată de timp.

BIBLIOGRAFIE

- 1.Adams, G.R& Berzonsky , M.D. (2009). *Psihologia adolescenței, Manualul Blackwell*, Iasi: Editura Polirom;
- 2.Adler, A(1991). - *Cunoasterea omului*, București: Editura Științifică;
- 3.Allport, G.W.(1937). *Personality. Psychological Interpretation*, New York: Henry Holt;
- 4.Bernard, M.E. (2008). The effect of You Can Do It! Education on the emotional resilience of primary school students with social, emotional, behavioral and achievement challenges. *Proceedings of the Australian Psychological Society Annual Conference*. 43, 36-40.
- 5.Capaldi, D.M& Crosby, L “*Observed and reported psychological and psysical aggression in young, at risk couples*, Social development, 6, pp.184- 206; 31
- 6.Cosnier, J.(2007). *Introducere în psihologia emoțiilor și a sentimentelor*, Iasi: Editura Polirom;
- 7.DEX(2009). *Dicționarul Explicativ al Limbii Române*.
- 8.Dollard, P.A.(1939). *Frustration and aggression*, New Haven: Yale Univ.Press;
- 9.Dryden,W & DiGiuseppe,R. (2003), *Ghid de terapie Rațional emotivă și comportamentală*, Cluj-Napoca:Editura RTS;
- 10.Eibesfeldt, I.E.(2004). *Agresivitatea Umană*, Bucuresti: Editura Trei;
- 11.Freud,S. - *Essais de psychanalyse*, Paris: Alcan;
12. Freud,S. *Trei eseuri privind teoria sexualitatii*, Paris: Alcan;
- 13.Ferreol, G & Neculau, A. (2003). *Violența-aspecte psihosociale*, Iasi: Editura Polirom;

14. Kim, H.K & Capaldi, D.M.(2002), *Assortative partenering by antisocial and depressive symptoms: Risk for aggression in romantic relationships*, manuscris;
15. Kerestegian, A. (1997). *Eseu despre agresivitate*, Bucuresti: Editura Crater;
16. Konrad, L. (1998) . *Asa-zisul rau; despre istoria naturala a agresiunii*, Bucuresti: Editura Humanitas;
17. Larousse, (2006). *Marele dicționar al psihologiei*, Bucuresti: Editura Trei;
18. Lelord, F & Andre, Ch (2003). *Cum să ne exprimăm emoțiile și sentimentele*, Bucuresti: Editura Trei;
19. Petermann, F & Petermann, U. (2006). *Program terapeutic pentru copii agresivi*, Cluj-Napoca: Editura RTS;
20. Popa, S. (2004). Eficiența unui program de educație rațional emotivă în modificarea cognițiilor iraționale și inferențiale la copii. *Romanian Journal of Cognitive and Behavioral Psychotherapies*. 4(1), 53-68.
21. Piaget, J.(1965) . *Psihologia inteligentei*, Bucuresti: Editura Științifică;
22. Roșca, Al. (1976). *Psihologie generală*, București: Editura Didactică și Pedagogică;
23. Sava, F. (2004). *Analiza datelor in cercetarea psihologica- metode statistice complementare*, Cluj-Napoca: Editura ASCR;
24. Trip, S & Bora, C. (2010), *Educație rațional emotivă și comportamentală .Program de prevenție primară și secundară pentru clasele IX-XII*, Oradea: Editura Universității din Oradea;
25. Trip, S. (2007). *Educație rațional emotiv comportamentală : Formarea deprinderilor de gândire rațională la copii și adolescenți*, Oradea: Editura Universității din Oradea;
26. Trip, S. (2007). *Introducere în consilierea psihologică*, Oradea: Editura Universității din Oradea;
27. Trip, S; Vernon, A & McMahon, J. (2007). Effectiveness of rational-emotive education. A quantitative meta-analytical study. *Journal of Cognitive and Behavioral Psychotherapies*. 7(1), 81-94.
28. Vernon, A. (2002). *Ce ,Cum, Când în terapia copilului și adolescentului*, Cluj-Napoca: Editura RTS;
29. Verza, E & Schiopu, U.(1997). *Psihologia vârstelor - ciclurile vietii*, București, Editura Didactică și Pedagogică;

30. Vlad, C.T (2003). *Psihologia și psihopatologia comportamentului*, București:Editura Trei;
31. Poole,R&Higgo,R.(2008). *Clinical skills in Psychiatric treatment*, London:Cambridge University Press.
32. The relationship between Irrational beliefs and Social , Emotional and Educational Adjustment among Junior Students; Hamidi,F.; Hosseini,Y.M(2010), *Procedia Social and Behavioral Sciences*;
33. Millon,T.(coord)(2010).*Inventarul Clinic Millon pentru Adolescenți* (adaptat de David.D). în David.D (coord). *Inventarul Clinic Millon pentru Adolescenți*, București: OS, România;
- 34 .Trip,S; McMahon, J; Bora,C & Chipea,F (2010).The Efficiency of a Rational Emotive and Behavioral Education Program in diminishing dysfunctional thinking, behaviors and emotions in children.*Journal of Cognitive and Behavioral Psychoterapies*,10(2),173-186.
35. Trip,S; Bora,C; Sipos-Gug,S; Tocai,I; Gradinger,P; Yanagida,T & Strohmeier,D (2015,august 10). Bullying Prevention in Schools by Targeting Cognitions, Emotions and Behavior: Evaluating the Effectiveness of the REBE-VISC Program.*Journal of Counseling Psychology*.
36. Bora,C; Vernon, A; Trip,S (2013). Effectiveness of a Rational Emotive Behavior Education Program in Reducing Teachers Emotional Distress.*Journal of Cognitive and Behavioral Psychoterapies*.13(2a),585-604.

CARACTERISTICILE PREDĂRII INTERDISCIPLINARE

Prof. BRUJA CARMEN-VASILICA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR.1 BALCANI
JUDEȚUL BACĂU

Interdisciplinaritatea constituie o soluție importantă în efortul de organizare modernă a conținuturilor învățământului atunci când predarea conceptelor, principiilor se face în cadrul mai multor discipline. Abordarea interdisciplinară a conținuturilor îl ajută pe elev să-și formeze o imagine unitară asupra realității. Profesorul C. Cucuș percepe interdisciplinaritatea ca pe o formă a cooperării între discipline. „*Interdisciplinaritatea este o formă a cooperării între discipline diferite cu privire la o problematică a cărei complexitate nu poate fi surprinsă decât printr-o convergență și o combinare prudentă a mai multor puncte de vedere.*”

Aceasta derivă din dezvoltarea unei gândiri integratoare, formarea unei imagini unitare asupra realității, însușirea unei metodologii unitare de abordare a realității, lucrul în echipă – învățarea prin cooperare, transferul de cunoștințe și metodologii, circulația informației, crearea unui limbaj interdisciplinar, aplicabilitatea cunoștințelor în noi contexte de viață, deplasează accentul de la «a învăța despre...», la a ști cum», promovează învățarea prin contactul direct cu lucrurile (școala activă).

În perspectiva interdisciplinară sunt abordate probleme complexe ce nu pot fi lămurite de o singură disciplină. Aceste probleme pot fi explicate doar cu ajutorul mai multor discipline, care conlucrează, cooperează, „se intersectează”. „*Interdisciplinaritatea este un proces de cooperare, unificarea și codificarea unitară a disciplinelor științifice contemporane, caracteristic actualei etape de dezvoltare a cunoașterii științifice, în care fiecare disciplină își păstrează autonomia gnoseologică, specializarea și independența relativă și în același timp se integrează în sistemul global de cunoștințe.*”

Nașterea disciplinelor „de graniță” și dezvoltarea cercetărilor interdisciplinare constituie unul din aspectele caracteristice ale dinamismului culturii contemporane, în care cele două tendințe opuse, aceea a specializării și aceea a sintezei, zguduie fără încetare clasificarea rigidă a științelor.

Granițele între domeniile de cunoaștere apar în mod independent de definițiile formale ale acestor domenii și invers, definițiile se schimbă odată cu noile granițe care apar în mod natural. Metodologia învățământului matematic aparține tocmai acestor discipline în devenire, a căror dezvoltare influențează neîncetat clasificarea rigidă a științelor. Dezvoltarea revoluționară a tehnicii pune și ea probleme speciale cercetării pedagogice asupra învățământului matematic. Dacă se recunoaște că unul dintre cele mai importante obiective ale profesorului este să-i creeze fiecărui copil cele mai bune condiții cu putință pentru a-și dezvolta capacitatea de a învăța, va trebui să încurajeze formarea la elev a anumitor concepții și atitudini precum și însușirea de către el a anumitor metode de lucru. Pentru a alege aceste scopuri, este necesar un antrenament sistematic și prelungit al elevilor în rezolvarea de probleme și exerciții judicioase. „*Interdisciplinaritatea implică un anumit grad de integrare între diferitele domenii ale cunoașterii și diferite abordări, ca și utilizarea unui limbaj comun, permițând schimburi de ordin conceptual și metodologic.*”

George Văideanu evidențiază faptul că interdisciplinaritatea era considerată inițial ca având menirea „să realizeze un acord între realizarea conținuturilor și procesul de învățare pe de o parte, și caracterul global al problemelor de rezolvat în activitatea profesională sau socială pe de altă

parte. *Interdisciplinaritatea a apărut ca o reacție la dezintegrarea spațiului intelectual modern, fiind: "o măsură de apărare disperată care vizează păstrarea caracterului global al intelectului"*

Domnul profesor Marin Manolescu, studiind documentul pregătirilor Reuniunii UNESCO asupra problemelor școlare, evidențiază problema interdisciplinarității ca fiind pusă în următorii termeni: *"Exista numeroși factori care subliniază că interdisciplinaritatea a devenit o necesitate; marile probleme ale lumii contemporane, problematica economică, morală sau estetică se pretează în mod cu totul special la o tratare interdisciplinară; în același timp interdisciplinaritatea apare ca o consecință logică a integrării tuturor tipurilor de conținuturi în perspectiva educației permanente. Probabil, soluția de aplicat nu este nici interdisciplinaritatea totală, nici învățământul pe materii conceput în manieră tradițională; o combinare între aceste două formule, realizată în funcție atât de exigențele științelor contemporane și de diferitele activități sociale cât și de exigențele psihologice ale diferitelor vârste pare mai realistă și mai eficientă."*

În învățământul preuniversitar, se pot identifica trei direcții ale interdisciplinarității :

- la nivel de autori de planuri, programe, manuale școlare, teste sau fișe de evaluare;
- puncte de intrare accesibile profesorilor în cadrul proceselor de predare – evaluare (în acest caz programele rămân neschimbate);
- prin intermediul activităților nonformale sau extrașcolare.

Intervenția profesorului determină corelații obligatorii prevăzute de programele școlare și impuse de logica noilor cunoștințe, fapt ce duce la interdisciplinaritate. *Interdisciplinaritatea reprezintă o „interacțiune existentă între două sau mai multe discipline, care poate să meargă de la simpla comunicare de idei până la integrarea conceptelor fundamentale privind epistemologia, terminologia, metodologia, procedeele, datele și orientarea cercetării” (OCDE, 1972).*

În sensul larg al termenului, interdisciplinaritatea “implică un anumit grad de intergrare între diferite domenii ale cunoașterii și între diferite abordări, ca și utilizarea unui limbaj comun, permițând schimbări de ordin conceptual și metodologic”.

Existența interdisciplinarității, atât a unor domenii interdisciplinare autonome cât și a cercetărilor interdisciplinare ce se concentrează conjunctural asupra unei probleme comune, este o realitate ce nu poate fi contestată. Ceea ce însă poate fi pus în discuție și chiar trebuie supus unei analize critice se referă la riscurile pe care, inevitabil, o colaborare interdisciplinară le are.

Corelațiile interdisciplinare reprezintă una dintre perspectivele cele mai adecvate în abordarea fenomenelor și proceselor complexe, contribuind astfel la „formarea unei imagini unitare a realității”. Pentru aceasta se va face apel la „conexiunile interdisciplinare sistematice” prin organizarea unui demers educațional în care elevul să fie implicat în situații concrete și semnificative realizând sarcini care cer competențe achiziționate la mai multe discipline școlare.

Demersul didactic se va centra, așadar, pe elev, ca subiect al activității, deoarece prin el sunt finalizate toate eforturile instruirii. Elevul trebuie să fie obișnuit să învețe atât singur, cât și în cooperare, să fie considerat un partener activ și responsabil al procesului de învățare. Pentru realizarea unei bune interdisciplinarități se impun câteva exigențe:

- profesorul să aibă o vastă cultură generală;
- profesorul să cunoască bine metodologia obiectului său de specialitate, dar și a celorlalte discipline din aria curriculară;
- elevii să fie conștientizați de existența interdisciplinarității disciplinelor de învățământ;
- programele trebuie să fie realizate astfel încât să includă teme cu caracter interdisciplinar

Activitățile interdisciplinare s-au impus în învățământul modern ca o necesitate spre a răspunde cerințelor de educație ale societății contemporane. Activitatea la clasă presupune folosirea unor metode, tehnici și procedee care:

- să-i implice activ pe elevi în procesul învățării;
- să le dezvolte gândirea creativă;
- să ofere posibilitatea de a aplica în practică noțiunile dobândite în lecții;
- să cultive aptitudinile fiecărui elev;
- să dezvolte spiritul de cooperare.

Acest mod de abordare, deși pare oarecum haotic și ușor simplist, trebuie inițiat după analiza unui set de întrebări pe care orice cadru didactic responsabil ar trebui să și le pună:

Care este tema de ansamblu?

Ce deprindere voi forma?

Este de interes pentru majoritatea copiilor?

De la ce disciplină să pornesc?

Cum se va regăsi tema în cadrul fiecărei discipline, în ce formă?

Ce conținuturi vom utiliza în predare?

Care sunt obiectivele?

Ce strategii voi utiliza?

Cu ce materiale voi lucra?

Oferă oportunități pentru acțiune directă și permite abordări metodologice variate?

Permite realizarea cu mijloace pe care copiii le au la îndemână sau implică antrenarea altor resurse umane (comunitate, părinți, cadre specializate) și vizitarea în vederea cunoașterii a unor instituții, muzee etc.

Care vor fi modalitățile de evaluare?

Permite atingerea unor finalități prevăzute în documentele curriculare?

Perspectiva interdisciplinară oferă posibilitatea individualizării și accesibilizării conținuturilor prin realizarea de conexiuni conceptuale între diferite arii curriculare. Ceea ce face posibilă și chiar facilă abordarea interdisciplinară a procesului educativ, încă din grădiniță, este faptul că unele obiective sunt comune unei palete largi de arii curriculare. Exprimarea corectă din punct de vedere gramatical nu este doar dezideratul educării limbajului, ci unul dintre obiectivele tuturor celorlalte discipline, iar operaționalitatea cu numere nu delimitează strict domeniul matematicii ci este indispensabil la numărarea piticilor, culorilor sau a pașilor de dans.

Bibliografie:

1. Fullan, M.G. (1993), "Change Forces: Probing the Depths of Educational Reform", London: Falmer Press;
2. Păun, E. (1999) „Școala – abordare sociopedagogică”, Ed. Polirom, Iași;
3. Zlate, M. (2004), „Tratat de psihologie organizațional - managerială”, (I), Polirom, Iași;

**Profesor: Bucătaru Lăcrămioara-Dorina
Liceul Tehnologic "Brad Segal" Tulcea**

Experiența E-Twinning este o poveste frumoasă în care am intrat mai întâi timid și nu pot spune că și acum nu mai am unele necunoscute, dar ceea ce te face să mergi mai departe este provocarea de a vedea rezultate și a atinge alte culmi ale descoperirii. Am început prin a studia platforma E-Twinning și am înțeles imediat că este o oportunitate de a găsi noi metode interesante de a motiva copiii spre a iniția activități care le va stârni un mare interes.

În primul rând de mult timp identific anumite nevoi ale copiilor de a face și altceva la modul general. La particular nevoile sunt multe în sensul provocărilor legate de zona școlară. Multe elemente din această zonă nu sunt înțelese de către copii. Ne întâlnim des cu întrebări de tipul: *Dar de ce trebuie să rețin atât? La ce îmi trebuie mie noțiuni din X materie? Nu cred că îmi va folosi această activitate.....etc..*

Doar că într-o proporție mare având în vedere explozia de informație în care se găsesc în fiecare zi, copiii nu mai prezintă un interes sporit pentru "informații transmise", este o mare *provocare* să ai calitatea de dascăl în zilele noastre.

Un simplu exemplu propun și cred că ne-am întâlnit marea majoritate a membrilor comunității didactice cel puțin o dată, acela că într-o zi nu suntem capabili să propunem situații de învățare atractive, din motive pertinente desigur, ci doar să încercăm să transmitem un conținut și atât. Dacă ne vom uita atent în clasă și vom analiza reacția minunatului nostru auditoriu, vom constata că imediat se vor uita la noi ca și cum această situație a fost obișnuită...și vă spun *NU A FOST*. (Eu personal mă caracterizez ca o persoană foarte antrenată și implicată, pe scurt mă plictisesc repede, și spun: *ACȚIUNE!*)

Iar mai departe aceeași lipsă de activitate o vor încerca impune în situații asemănătoare sau imediat următoarea sesiune în care ne vom întâlni.

Am început să mă gândesc, ce am putea face în acest sens. Dar în primul rând am ajuns la concluzia că trebuie înlăturată cauza. Oricât de dificil s-ar părea atât de ușor este, doar că trebuie să gândim puțin cu mintea copilului din noi și să modelăm situațiile de învățare prin prisma jocului și *provocărilor*.

Astfel cu cât situația este reală dar și tentantă (pentru copii) cu atât ne vom apropia "*Marea Dorință*" a fiecărui dascăl – captarea și menținerea atenției pe tot parcursul perioadelor de studiu.

În cadrul școlii noastre **Liceul Tehnologic "Brad Segal" Tulcea** se susțin cu mare interes toate activitățile extracurriculare precum și toate proiectele ce motivează elevii și îi ghidează spre progres. Fiind un liceu cu profile tehnologice, în aparență ai spune că nu se poate promova frumosul prin artă în acest cadru, doar că suntem un colectiv de dascăli cu multe și complexe valențe pedagogice și de aici nu întârzie să vină și rezultatele deosebite pe care le obțin copiii noștri la majoritatea concursurilor și examenelor la care ne prezentăm.

Așa că activitățile derulate în parteneriat cu colegi din școală dar și din alte școli din țară și din afara ei, au devenit o mare șansă să facem acel *ceva* altfel sau acel *altceva*.

Astfel ne-am unit forțele pentru a proiecta activitățile în proiectul, în care o bună colegă s-a gândit să mă invite să implementăm etapele.

"Artiști în realitatea noastră" se numește proiectul în care am parcurs etape minunate, care ne-a făcut să ne redescoperim împreună cu copiii cele mai ascunse talente și izvoare de inspirație nebănuite.

În parteneriat am colaborat cadre didactice din următoarele școli:

- ✓ *Liceul Tehnologic „Brad Segal”, Tulcea, România;*
- ✓ *Școala Gimnazială Specială Nr. 14 Tulcea, România;*
- ✓ *Școala Gimnazială Nr. 23 Sibiu, România;*
- ✓ *Colegiul Național Gheorghe Lazăr Sibiu, România;*
- ✓ *Școala Gimnazială „Domnița Maria”, Bacău, România;*
- ✓ *Bekir Gökdağ Anadolu Lisesi, Ankara, Turkey.*

Pentru început am realizat saluturi personalizate pe care le-am prezentat în sesiuni online, unde deodată cel mai rău coșmar al variantei unui cuvânt cu ceva timp în urmă - **online**, s-a transformat în mijlocul de transport fantastic și ne-a teleportat imediat în Republica Moldova cu dascăli minunați și idei ingenioase, în Turcia într-o școală uimitor de tradițională în aparență, dar minunată și modernă.

Sărbătorile de iarnă ne-au învăluit în farmecul sclipirilor reci și am creat diverse bucurii reprezentate de felicitări, coronite, ornamente și activități în spiritul lui Moș Crăciun pe care le-am arătat și transmis partenerilor noștri din țară și de peste hotare în domeniul online și prin poștă.

Primăvara ne-a trezit talentele și trăirile cu idei noi de a crea alte obiecte de decor frumoase și inspirate din coloristica perioadei și parcă învăluiti de

farmecul anotimpului, ne-am continuat activitățile împreună cu partenerii noștri, nesimțind că se adunaseră destule sarcini, pe lângă alte concursuri și programul de învățare.

Bineînțeles toate activitățile se întâlnesc în comunitatea E-Twinning unde reprezintă surse de inspirație în proiecte educaționale deosebite și dovada finalității doar a unei etape, sperăm.

(<https://school-education.ec.europa.eu/en/etwinning/projects/artisti-realitatea-noastra-artists-our-reality-gercekligimizdeki-sanatcilar?>)

Ceea ce singuri au constatat elevii au fost aspecte legate de importanța studierii limbilor străine, matematicii, logicii, științelor economice și în mare au înțeles că fiecare material studiat are rolul lui în dezvoltarea personală.

Am încheiat acest an școlar cu o mare realizare și în același timp imensă bucurie, aceea că copiii au regăsit motivația de a studia și mai mult de atât, au analizat cu o mai mare atenție prioritățile lor pentru viitor. Dorința mare de a împărtăși cu ceilalți colegi din școală dar și din exterior importanța unei asemenea experiențe s-a exprimat imediat atât în situațiile zilnice dar și online.

Carti clasice vs carti electronice vs audiobook

Parerile sunt impartite ,multi nu suporta cartile audio, considera ca nu citesc atunci cand te folosesti de ele , dar generatia influecerilor moderni au o alta parere. Ideea este, de fapt, alta: oamenii sunt diferiti, fiecare are propriul program, propriile tabieturi, propriile preferinte, propriul mod de a se auto-educa. Si stilurile de invatare sunt diferite , unii oameni sunt mai auditivi, se descurca mai bine auzind , altii dimpotriva. Pentru ei, audiobook-urile sunt o binecuvantare. La fel pentru cei care conduc mult ori care sunt mereu pe drumuri si nu pot citi in mers (pe bune: unii au senzatie de vomă atunci cand citesc, au rau de masina sau de tren; pentru ei, cartea audio este iarasi o binecuvantare.

Cei care asculta carti, dar si citesc, care se folosesc de audiobook-uri doar pentru anumite carti se preteaza la asa ceva. Ca sunt carti pe care ei nu ar putea sa le asculte., de pilda, cartile thriller nu s-ar preta la audiobook.

Sunt generatii care pot spune ca audiobook-ul se aseamana cu teatrul radiofonic, deja am spus asta, drept urmare calitatea unei carti depinde de calitatea celor care fac lectura. Nu mai esti doar tu cu scriitura autorului, ci intre voi se afla unul sau mai multi intermediari. Uneori e bine, un actor bun, carismatic, poate “salva” o carte poate seaca, alteori e de rau, caci este posibil ca “cititorul” ales sa nu fie cel potrivit. Ori tu, ca cititor final, sa nu rezonzi cu acesta.

Oricum ai lua-o, nimic nu se compară cu relația pe care o ai cu cartea, cu timpul pe care îl dedici lecturii, fără a face alte 100 de lucruri în același timp. Există totuși o excepție, jurnalele personale citite chiar de autor, caz în care într-adevăr reușești să ajungi mai bine în intimitatea poveștii decât dacă ai citi-o tu..Concluzia după cele de mai sus, ar fi că, “lectura” vs audiobooks nu e neapărat ceva de blamat, ba chiar în anumite contexte și condiții poate fi o soluție utilă și interesantă. Cu toate acestea, cărțile audio nu oferă totuși decât o experiență de lectură la a doua mână, un contact intermediat cu cartea. Sigur, ascultând o carte pe care ai citit-o poți descoperi detalii noi, cu toate acestea cred că cea mai relevantă modalitate de a te apropia de un roman sau de opera unui autor.

Evident putem continua cu atuurile cartilor clasice sau al cartilor audio , important este insa sa citim/audiem in orice forma , sa invatam prin orice mijloace , sa acceptam schimbarea si viziunea generatiilor noi , sa dam frau liber imaginatiei si sa fim originali.

Educație incluzivă prin acces la educație pentru copiii aflați în situații de risc

Prof. Camelia Elena BUCȘA, Școala Gimnazială Nr.28, Galați

Educația incluzivă este o necesitate și în același timp o provocare. Incluziunea copiilor cu cerințe educaționale speciale sau a celor proveniți din medii sociale dificile, cu risc de excluziune sau abandon școlar reprezintă un proces complex. Toți copiii au dreptul la educație și fiecare copil este capabil să învețe în ritm propriu. Școala și politicile școlare trebuie să se schimbe în funcție de nevoile fiecărui copil. Tipul dizabilității, atitudinea cadrelor didactice, a copiilor, implicarea familiei sunt factori care influențează educația incluzivă.

Există copii care ar vrea „să zboare”, dar, pur și simplu nu pot, pentru că nu știu cum să o facă, sau știu cum să o facă, dar, pur și simplu nu pot. Aceștia sunt copiii cu cerințe educative speciale, copiii cu dificultăți de învățare sau aflați în risc de excluziune sau chiar abandon. Toți copiii au dreptul la educație, iar școala și noi dascălii, în principal, suntem datori să le-o oferim. Fiecare copil are nevoie de școală și chiar și școala are nevoie de fiecare dintre ei. Astăzi, nu ni se mai pare ciudat ca un elev să aibă dificultăți de învățare și pentru că ne pasă, ne punem întrebarea: Cum îi putem ajuta? Cel mai greu e să găsim metodele potrivite pentru a-i sprijini pe acești elevi să învețe, să progreseze, să se adapteze, să răspundem nevoilor lor atât de diferite. De ce? Pentru că fiecare este unic și chiar și atunci când crezi că ai descoperit o metodă potrivită, poate deveni imediat mai puțin eficientă.

Prezentăm în cele ce urmează un proiect de educație incluzivă derulat în parteneriat cu instituțiile locale abilitate în acest sens.

Perioada în care s-a derulat: octombrie 2023 – iunie 2024

Grup țintă și beneficiari, la nivelul parteneriatului:

90 copii aflați în situații de risc cu vârstă cuprinsă între (6 -15 ani)

130 de părinți (inclusiv părinți adoptivi sau de substituție - care au copii în plasament) și tutori sau alți membri ai familiilor copiilor care fac parte din grupul țintă principal împărțiți astfel: părinți/familii monoparentale 105 și asistenți maternali și familii de plasament 25.

50 de profesioniști/voluntari care lucrează cu/furnizează servicii pentru copii și tineri care fac parte din grupurile țintă principale (ex: profesori și educatori, îngrijitori, lucrători sociali, asistenți sociali, psihologi etc.)

Coordonator: Școala Gimnazială Nr.28, Galați

Coordonator pentru activitatea de la Școala Gimnazială, Galați: prof. Bucșa Camelia

Echipa de profesori de la Școala Gimnazială, Galați: Radu Mirela Geanina, Parvana Silvia, Cîrneciu Adriana.

Obiective:

Promovarea incluziunii sociale a copiilor aflați în situații de risc prin îmbunătățirea frecvenței școlare, înființarea unor servicii inovatoare integrate și o mai bună pregătire a profesioniștilor implicați în aceste activități.

Ob. Specific 1. Facilitarea accesului la servicii sociale integrate a copiilor și părinților acestora aflați în situație de risc social, prin crearea infrastructurii rețelei de servicii comunitare pentru copii aflați în situații de risc și familiile acestora la nivelul municipiului Galați, reprezentat de Centrul de Educație „Șanse Egale” și Centrul de reabilitare socială pentru copii în situații de risc.

Ob. Specific 2. Creșterea calității vieții și bunăstării copiilor aflați în situație de risc și a familiilor acestora prin abordarea integrată a nevoilor acestora și furnizarea programelor de educație informală și nonformală, educație pentru sănătate, evaluare și monitorizare a stării de sănătate, programe remediale și de susținere a copiilor aflați în situație de risc și cu talente deosebite, precum și îmbunătățirea capacității și abilităților parentale pentru integrarea socială a copiilor.

Ob.specific 3. Creșterea gradului de conștientizare a reprezentanților legali ai copiilor în situație de risc privind rolul și importanța educației și a capacității specialiștilor care sunt implicați în gestionarea și implementarea activităților destinate copiilor în situații de risc de a furniza servicii integrate și adaptate nevoilor grupului țintă și îmbunătățirea politicilor locale pentru copil și familie prin formarea profesională și dezvoltarea competențelor de lobby și advocacy.

Arii curriculare implicate:

Limbă și comunicare; Matematică și științe; Om și societate; Arte și sport; Consiliere și orientare.

Produce finale și rezultate obținute:

Prin înființarea Centrului cu elemente specifice adaptate nevoilor grupului țintă și specificității zonei se creează infrastructura socială necesară furnizării unor servicii sociale integrate (servicii sociale, educaționale, de incluziune socială, de facilitare acces la servicii de sănătate și acces pe piață muncii și însușire a unor competențe noi (deprinderi de viață independența, abilitare manuală, protecția mediului, competențe parentale etc.) pentru un număr de minim 90 copii, 130 părinți/tutori/reprezentanți legali). Prin indicatorii stabiliți în cadrul proiectului contribuim la obiectivele programului prin îmbunătățirea situației copiilor aflați în situații de risc (inclusiv copiii de etnie romă) prin implicarea activă în evoluția lor a părinților/tutorilor, a furnizorilor de servicii sociale și educative, a comunității în general, precum și inițierea/pilotarea unor măsuri inovative în domeniul incluziunii sociale. La obiectivele specifice ale programului participă prin : a) Implementarea de măsuri integrate, efective și eficiente, adresate grupurilor de copii vulnerabili, care se confruntă cu riscuri specifice, în vederea promovării incluziunii sociale, (servicii sociale, educaționale, de sănătate, de facilitare a accesului la servicii pe piață muncii) și b) dezvoltarea de inițiative menite să reducă inegalitățile sociale și excluziunea socială și economică, prin măsuri inițiate, în colaborare, de către autorități locale, unități de învățământ primar, gimnazial și liceal și actori din mediul societății civile. La rezultatele așteptate ale programului, proiectul contribuie prin crearea infrastructurii sociale, reabilitarea și dotarea unui Centru ce oferă asistență integrată pentru un număr de 90 copii, unui număr de 130 părinți / reprezentanți legali ai copiilor le vor fi furnizate servicii de suport specifice nevoilor identificate. Toate serviciile listate în cadrul cererii de finanțare contribuie la îmbunătățirea frecvenței școlare, în rândul copiilor aflați în situații de risc . Prin planul de acțiune elaborat în cadrul proiectului se asigură participarea la dezvoltarea de politici și măsuri adecvate la nivel local pentru incluziunea socială prin cooperarea între părțile locale și societatea civilă.

Impactul proiectului:

Prin proiect sunt vizați copiii provenind din familii sărace aflate în risc de separare, copii cu CES, copii din familii dezorganizate, copii ce părăsesc în mod voluntar familia, copii ai căror părinți sunt plecați la muncă în străinătate, copii aflați în risc de abandon școlar și copii cu talente deosebite din familii aflate în situație de risc și reprezentanții legali ai acestora. Prin Centrul de Voluntariat vor fi organizate 3 campanii de informare și conștientizare a rolului și importanței educației, la nivelul comunităților aflate în situație de risc precum și promovarea serviciilor sociale în rândul acestora. O activitate în cadrul proiectului este educația pentru un mediu curat ce vizează implicarea tuturor beneficiarilor prin formare, drumeții, excursii, utilizarea de materiale reciclabile în activitățile din cadrul atelierelor vocaționale și desfășurarea a minim 3 activități de curățenie și amenajare a spațiului în proximitatea Centrului. În Centrul de voluntariat vor activa minimum 16 voluntari ce se vor implica în susținerea activităților educative. Aceștia vor avea formate deprinderi de a lucra cu grupurile vulnerabile.

Caracterul inovator:

Prin crearea Centrului se creează premisele abordării integrate și de creștere a competențelor profesionale și personale de abordare a problematicii copiilor cu CES și a celor aflați în situație de risc. Resursele umane implicate în implementarea proiectului nu au o abordare statică ci se promovează

mobilitatea acestora însușindu-și noi cunoștințe și deprinderi. Evaluarea socială a nevoilor sociale a copiilor va fi realizată de o echipă multidisciplinară formată din experți de la nivelul fiecărui partener.

Sustenabilitatea:

Prin înființarea Centrului dorim să contribuim la sustenabilitatea și durabilitatea proiectului pe termen lung prin implicarea elevilor cu rezultate școlare bune în activități de voluntariat. În acest fel se creează premise înțelegerii nevoilor sociale ale grupurilor țintă vizate în proiect și a dezvoltării de competențe și cunoștințe necesare implicării în rețeaua socială de sprijin.

Bibliografie:

- Gheorghiu, F. (2005), Modalități de intervenție personalizată în cadrul învățământului integrat, Presa Universitară Clujeană.
- Gherguț, A. (2001), Psihopedagogia persoanelor cu cerințe speciale, Editura Polirom, Iași.
- Vrajmaș, E. și alții (2005), ghid pentru cadre didactice de sprijin, Editura Vanemonde, 2005.

COPILĂRIA- LEAGĂN DE VIRTUȚI

„Lăsați copiii să vină la mine și nu-i opriți, căci Împărăția cerurilor este a celor ca ei”(Matei,19,24)

Copilăria înseamnă inocență, capacitate de perfecționare , promisiune a concretizării acesteia.Copilul ne învață nevinovăția și ne aduce la acel stadiu de uimire, de interogație funciară, de stare harică necesară oricărui început, oricărei căutări, oricărei reînființări.Copilăria nu ne trage înapoi, ci ne duce înainte, ne urcă spre înălțimi. Copilăria înseamnă privilegiul și bucuria de a o lua de la capăt. Învățământul religios, educația religioasă, spre deosebire de celelalte obiecte de studiu, se adresează în special inimii, mai puțin gândirii.Inima este lăcașul iubirii adusă de Mântuitorul,iar rațiunea este lăcașul științei și al filosofiei. Între aceste două daruri nu se duce o luptă, ci ele se împletesc în mod armonios spre a forma adevăratul om. Copilul este cel mai mare dar a lui Dumnezeu pentru oamneni.De mic el trebuie deprins cu ascultarea care este baza educației. Locke spune:„ Ca un copil să aibă respect față de tine, întipărește-i-l din copilărie, iar când se apropie de vârsta bărbăției, strânge-l tot mai mult în legăturile încrederii tale. Astfel, vei avea într-nsul, după cum se cuvine un supus ascultător cât timp este copil și un prieten devotat când va fi mare”

Pedagogia înseamnă educarea copiilor, ea este buna conducere o omului spre virtute, încă din timpul copilăriei sale. Modelăm copilul când este mic, dar modelăm și individul la maturitate.Viața întregă este un drum al educației sau mai bine zis viața întregă este o educație.Scopul educației la Sfântul Ioan Gură de Aur este acela de a forma din copil un atlet pentru Hristos. Idealul suprem al educației este instaurarea în sufletul copilului, a chipului Domnului Hristos, nu ca simplă icoană zugrăvită pentru contemplație, ci ca reală trăire creștină a învățaturii dreptmăritoare în mijlocul acestei lumi. Sfântul Ioan Hrisostom distinge în viața omului patru etape caracteristice: copilăria, adolescența,maturitatea,și bătrânețea fiecare cu caracteristicile sale. Același părinte susține , că vârsta propice pentru educație este cea a copilăriei, când sufletul copilului simte în mod firesc nevoia de sprijin. Sufletul copilului este comparat cu ceara, mărgăritarul, tablou, statuie, oraș.

- a) O ceară : „ Dacă în sufletul încă fraged se întipăresc învățăturile bune, nimeni nu le va mai putea șterge atunci când se vor face tari ca o întipărire, precum ceara
- b) Cu un mărgăritar „ Acestea (mărgăritarele)se spune, îndată ce sunt prinse, sunt sub formă lichidă. Pescuitorii de mărgăritare le pun în podul palmei și frecându-le între mâini, le rotunjesc....Tot așa și copilul!Când este fraged poate primi orice pentru că n-are constituția proprie încă fixată,de aceea este atras cu ușurință spre toate. Dar când este întărit primind

învârtoșenia ca o dispoziție nu se îndepărtează cu ușurință de ea și nici nu se schimbă în altă dispoziție

- c) Cu un tablou „Așadar fiecare dintre voi, tați și mame așa cum îi vedem pe pictori făcându-și tablourile cu multă luare aminte, tot așa să ne îngrijim și de aceste minunate statui...” Transformarea oamenilor în creștini începe din interior, prin convingere, prin exemplu, dar mai ales prin iubire. Trei sunt metodele de predare a religiei: iubirea, dragostea, credința.

Problema valorizării de către profesor a achizițiilor specifice educației religioase (cunoștințe, valori, atitudini etc) constituie o provocare pentru pedagogi. Înainte de a începe un traseu de instruire, este nevoie ca profesorul să cunoască nivelul de cunoștințe sau așteptări ale acestora. Scopul final al evaluării nu este de a stabili din afară cât de „mare” este credința elevului, ci de a-l face pe acesta să se interogheze, să se aplece spre sine, spre credința sau necredința sa. Obiectivul prioritar al evaluării la disciplina religie rezidă în punerea elevilor în situația de autoevaluare. În evaluare se va pune accent nu pe „realizările” elevilor, ci pe procesele formative și autoformative care activează. Evaluarea trebuie concepută nu numai ca un control al cunoștințelor sau ca mijloc de măsurare obiectivă, ci ca o cale de perfecționare, ce presupune o strategie globală asupra formării. Misiunea de dascăl este nobilă, iar a fi dascăl de religie ai o responsabilitate aparte. Suntem răspunzători de fiecare suflet încredințat, suntem chemați să zidim caractere frumoase care să dăinuiască în societate, acasă dar mai ales să devină buni creștini. Sămânța aruncată în ogorul sufletelor o să dea roade poate nu imediat, ci în timp când au ajuns la desăvârșire.

În încheiere aș dori să pun la suflet câteva gânduri și îndemnuri

Fă-ți timp să gândești- aceasta este sursa puterii.

Fă-ți timp să te joci-acesta este secretul tinereții.

Fă-ți timp să citești –aceasta este fântâna înțelepciunii.

Fă-ți timp să te rogi- aceasta este cea mai mare putere de pe pământ.

Fă-ți timp să iubești, să fii iubit- acesta este un privilegiu dumnezeiesc.

Fă-ți timp să fii prietenos-acesta este drumul spre fericire.

Fă-ți timp să râzi- aceasta este muzica sufletului.

Fă-ți timp să dai- este prea scurtă o zi ca să fii egoist.

Fă-ți timp să muncești –acesta este prețul succesului.

Fă-ți timp să faci acte de caritate- aceasta este cheia Raiului.

Bibliografie

Constantin Cucoș, *Educația religioasă*, Iași, Editura Polirom, 2009

Anastasia Popescu, *Cum să-i învățăm pe copiii religia*, București, Editura Anastasia, 1995

Carmen Maria Bolocan, *Catehetica și didactica religiei*, Iași, Editura Sf. Mina, 2008

Leadership Didactic: Abordări și Tactici de Succes

Bucur Ana-Maria, prof. Limba și literatura română (Școala Gimnazială Matei Basarab – Târgoviște)/prof. Limba franceză (Școala Gimnazială Telești-Ludești)

Leadership-ul didactic reprezintă un factor crucial în educație, influențând calitatea predării și învățării, motivația cadrelor didactice și rezultatele elevilor. Prin intermediul acestui referat, mi-am propus să explorez diferite abordări ale leadership-ului didactic și să identific tactici de succes utilizate de liderii educaționali.

Conceptul de *leadership didactic*, așa cum bine știm, se referă la influența și capacitatea liderilor educaționali, cum ar fi directori, coordonatori de programe și profesori seniori, de a ghida și motiva personalul didactic și elevii pentru a atinge obiective educaționale comune. Acesta implică nu doar administrarea și gestionarea resurselor, ci și inspirarea și dezvoltarea profesională a cadrelor didactice.

Abordări ale Leadership-ului Didactic

1. Abordarea Transformațională

Leadership-ul transformațional se concentrează pe inspirarea și motivarea cadrelor didactice pentru a atinge un nivel superior de performanță. Liderii transformaționali promovează o viziune comună, încurajează inovația și susțin dezvoltarea personală și profesională a echipei lor. Aceștia sunt caracterizați de capacitatea de a comunica clar obiectivele, de a oferi suport și de a recunoaște și recompensa eforturile.

2. Abordarea Distribuită

Abordarea distribuită se bazează pe ideea că leadership-ul este un proces colectiv în cadrul unei școli. Aceasta implică distribuirea responsabilităților de leadership între mai mulți membri ai comunității educaționale, promovând colaborarea și participarea activă a tuturor. Acest model valorifică diversitatea de perspective și competențe din cadrul echipei.

3. Abordarea Servant

Liderii care adoptă abordarea servant (servitor) se concentrează pe nevoile și dezvoltarea membrilor echipei lor. Aceștia prioritizează bunăstarea și creșterea profesională a cadrelor didactice, creând un mediu de lucru suportiv și empatic. Leadership-ul servant promovează o cultură de respect și încredere, unde fiecare membru este valorizat și încurajat să contribuie.

Tactici de Succes în Leadership-ul Didactic

1. Dezvoltarea Profesională Continuă

O tactică esențială este asigurarea unor oportunități continue de dezvoltare profesională pentru cadrele didactice. Aceasta poate include ateliere, seminarii, mentorat și acces la resurse educaționale moderne. Dezvoltarea profesională contribuie la actualizarea cunoștințelor și abilităților, precum și la creșterea motivației și satisfacției în muncă.

2. Comunicarea Eficientă

Liderii didactici de succes demonstrează abilități excelente de comunicare, atât verbală cât și non-verbală. Comunicarea clară și transparentă ajută la evitarea confuziilor, la consolidarea relațiilor și la crearea unui climat de încredere. Ascultarea activă și feedback-ul constructiv sunt componente cheie ale unei comunicări eficiente.

3. Implicarea Comunității

Implicarea activă a comunității (părinți, parteneri locali, organizații) în procesul educațional este o altă tactică de succes. Aceasta poate fi realizată prin organizarea de evenimente, colaborări și programe de voluntariat. Implicarea comunității contribuie la crearea unui mediu educațional suportiv și la îmbunătățirea resurselor disponibile.

4. Utilizarea Tehnologiei

Integrarea tehnologiei în procesul educațional este crucială pentru a răspunde nevoilor educaționale moderne. Liderii didactici trebuie să promoveze utilizarea eficientă a tehnologiilor educaționale, cum ar fi platformele de e-learning, resursele digitale și instrumentele de comunicare online. Tehnologia poate facilita accesul la informație, colaborarea și personalizarea învățării.

În concluzie, leadership-ul didactic eficient implică o combinație de abordări și tactici care să susțină dezvoltarea profesională, comunicarea eficientă și implicarea comunității. Liderii didactici transformaționali, distribuți și servitori joacă un rol esențial în crearea unui mediu educațional propice pentru învățare și dezvoltare. Prin implementarea unor tactici de succes, aceștia pot contribui semnificativ la îmbunătățirea calității educației.

Bibliografie

1. Bass, B. M., & Riggio, R. E. (2006). Transformational Leadership. Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associates.
2. Harris, A. (2008). Distributed Leadership: Developing Tomorrow's Leaders. London: Routledge.
3. Bush, T. , Leadership și management educațional. Teorii și practici actuale, Iași, Editura Polirom, 2015.

Educația la granița dintre clasic și digital – Referat

Bucur Ana-Maria, prof. Limba și literatura română (Școala Gimnazială Matei Basarab – Târgoviște)/prof. Limba franceză (Școala Gimnazială Telești-Ludești)

În ultimii ani, educația a suferit transformări semnificative datorită integrării tehnologiei în procesul de învățare. În prezent, ne aflăm la granița dintre educația clasică, tradițională, și cea digitală, modernă. Am realizat acest referat din dorința de a explora modul în care aceste două forme de educație coexistă și se completează reciproc, beneficiile și provocările asociate, precum și perspectivele viitoare ale educației.

Așa cum știm cu toții, *educația clasică* se bazează pe metode tradiționale de predare, în care profesorul este figura centrală și principalul furnizor de cunoștințe. Aceste metode includ prelegeri, discuții în clasă, manuale și teste scrise. Educația clasică pune accent pe structură, disciplină și interacțiunea față în față între profesori și elevi. De asemenea, există avantaje și dezavantaje ale acestui tip de educație.

Astfel, printre avantaje, amintesc:

1. Interacțiunea umană: Contactul direct dintre elevi și profesori facilitează relațiile interpersonale și dezvoltarea abilităților sociale.
2. Structură clară: Programul școlar și rutina zilnică oferă elevilor o structură bine definită, necesară pentru formarea unei discipline.
3. Învățare contextuală: Prezența fizică în sălile de clasă permite elevilor să învețe într-un context social, ceea ce poate spori înțelegerea și reținerea informațiilor.

Pe de altă parte, dezavantajele educației clasice pot fi :

1. Lipsa flexibilității: Educația clasică poate fi rigidă și nu se adaptează întotdeauna la nevoile individuale ale elevilor.
2. Acces limitat la resurse: În unele cazuri, accesul la resurse educaționale poate fi limitat de locația geografică sau de resursele disponibile în școli.

Este bine cunoscut faptul că, *educația digitală* implică utilizarea tehnologiei pentru a facilita învățarea. Acest model include platforme de e-learning, aplicații educaționale, resurse online și medii de învățare virtuale. Educația digitală permite accesul la informație în orice moment și de oriunde, oferind un grad mare de flexibilitate. Avantajele acestui tip de educație, pot fi:

1. Accesibilitate: Educația digitală permite accesul la resurse educaționale de calitate, indiferent de locația geografică a elevului.
2. Personalizare: Tehnologiile educaționale pot fi adaptate pentru a răspunde nevoilor și stilurilor de învățare individuale.
3. Flexibilitate: Elevii pot învăța în ritmul propriu, alegând când și cum să acceseze materialele de studiu.

Printre dezavantajele educației digitale amintesc:

1. Lipsa interacțiunii umane: Învățarea digitală poate duce la izolare și la lipsa dezvoltării abilităților sociale.
2. Dependența de tehnologie: Accesul la educație digitală depinde de disponibilitatea dispozitivelor și a conexiunii la internet.
3. Distrageri: Utilizarea tehnologiei poate crește riscul de distragere a atenției.

Convergența educației clasice și digitale

La granița dintre educația clasică și cea digitală se află o abordare hibridă, care combină elementele celor două forme pentru a maximiza beneficiile și a minimiza dezavantajele. Aceasta poate include:

1. Blended learning: Îmbinarea sesiunilor tradiționale de predare cu module de e-learning pentru a crea o experiență de învățare mai dinamică și mai flexibilă.
2. Flipped classroom: Elevii studiază materialele online acasă și folosesc timpul din clasă pentru activități practice și discuții interactive.
3. Utilizarea tehnologiei în clasă: Introducerea de tablete, laptopuri și table interactive pentru a îmbunătăți interacțiunea și implicarea elevilor în procesul de învățare.

Provocări și soluții

Din experiența la clasă, am constatat că provocările întâlnite, în acest context, ar putea fi:

1. Discrepanța digitală: Nu toți elevii au acces egal la tehnologie și internet.
2. Pregătirea profesorilor: Profesorii trebuie să fie instruiți și confortabili cu utilizarea tehnologiei în predare.
3. Securitatea datelor: Utilizarea tehnologiei ridică probleme legate de confidențialitatea și securitatea informațiilor personale.

Soluțiile venite în sprijinul beneficiarilor țin de:

1. Investiții în infrastructură: Guvernele și instituțiile educaționale trebuie să investească în infrastructură pentru a asigura accesul egal la tehnologie.
2. Formare continuă: Programe de formare pentru profesori pentru a-i pregăti să integreze eficient tehnologia în predare.
3. Reglementări stricte: Elaborarea de politici și reglementări pentru protecția datelor personale ale elevilor.

Așadar, pot spune că educația la granița dintre clasic și digital reprezintă viitorul învățării. Prin combinarea celor mai bune aspecte ale ambelor abordări, putem crea un sistem educațional care este mai accesibil, flexibil și adaptat nevoilor individuale ale fiecărui elev. Investițiile în tehnologie, formarea profesorilor și dezvoltarea infrastructurii sunt esențiale pentru a valorifica pe deplin potențialul acestei convergențe.

Bibliografie

1. Bates, A. W. (2019). Teaching in a Digital Age: Guidelines for Designing Teaching and Learning. BCcampus.
2. Cojocariu, V. , 2006, Secrete metodice în didactica preșcolară, vol. 2, Editura C.C.D., Bacău.
3. Crețu, C. , 1997, Psihopedagogia succesului, Iași, Editura Polirom.

Cultura organizațională, instrument managerial de diferențiere în mediul concurențial educațional

Ion Budoiu

Colegiul Național "Nicolae Titulescu" Pucioasa

Reformarea sistemului educațional românesc a impus organizației educaționale contemporane condiția adaptării la schimbare, astfel încât organizația „flexibilă” prezintă un avantaj concurențial care poate fi exploatat de instituțiile de învățământ preuniversitar. În consecință, resursa umană devine una dintre determinantele școlii moderne ale cărei exigențe manageriale vizează valorizarea comunității profesionale, favorizarea coeziunii grupului, formarea unei comunități de gândire care orientează acțiunile și inițiativele spre același scop. În acest context, cultura organizațională devine instrument managerial orientat spre operaționalizarea principiului evoluției și al performării împreună.

O cultură organizațională puternică are o influență pozitivă asupra performanțelor unității de învățământ deoarece permite motivarea cadrelor didactice. Construcția acestei ipoteze se sprijină pe metoda empirico-deductivă care pornește de la sistemul teoretic dezvoltat de Hofstede spre faptele observabile în organizația școlară la nivelul raportului cultură – performanță.

Concluzia rezultată în urma cercetării este că, printr-o cultură organizațională puternică, este facilitată conștientizarea unui interes comun care depășește individualismul sau cadrul grupului de colegi în care profesorul se manifestă în mod frecvent. Proiectele, valorile, platforma obiectivelor, codul de etică profesională, regulile de management, istoria organizației sunt suporturi ale unei culturi puternice.

Geert Hofstede definește cultura drept ansamblu de idei, sentimente și acțiuni dependente de anumite condiții. Cultura este un program mental colectiv care diferă de la un grup la altul. Astfel cultura nu se moștenește genetic, ci se dobândește. Cercetările psihologului Hofstede au permis evidențierea *dimensiunilor culturale* al căror punct de plecare se află în definiția propusă de antropologul Klukhohn „cultura este modul unui grup uman de a gândi, de a simți și de a acționa, fiind dobândită și transmisă mai ales prin simboluri. Esența culturii este reprezentată de ideile tradiționale și de valorile atașate acestora.”

Hofstede și colaboratorii săi (1990) au evidențiat faptul că diferențele dintre culturi se pot stabili în funcție de patru dimensiuni culturale majore:

Distanța față de putere sau distanța ierarhică este definită ca nivel de inegalitate așteptat sau acceptat de către subordonați în cadrul unei relații ierarhice. Așadar, distanța față de putere este

consecința modului în care subordonații percep ierarhia. Această percepție induce nu doar comportamentele anagajaților, ci și pe cele ale managerilor. În cazul unei *distanțe ierarhice ridicate*, subordonații și managerii se consideră inegali, dar inegalitățile sunt acceptate, subordonații așteptând ordine precise și directe din partea superiorilor și confirmând respectul față de autoritate. În cazul *distanței ierarhice moderate*, subordonații și superiorii se consideră egali, cei dintâi așteptând o abordare participativă din partea managerilor.

Gradul de acceptare al incertitudinii sau voința de a controla ceea ce este nesigur este o stare de spirit provocată de irațional. Astfel nivelul de stres al unei colectivități provocat de necunoscut generează o nevoie de previzibilitate care se materializează în reguli scrise sau nescrise.

Gradul ridicat de acceptare a incertitudinii poate fi confirmat prin: comportamente anxioase față de necunoscut, comportamente emotive, comportamente agresive, dorința de a structura instituțiile și relațiile umane. În schimb, *gradul moderat de acceptare a incertitudinii* este asociat cu: atitudine nonșalantă, nivel de anxietate scăzut, acceptarea riscului, a noului, a necunoscutului, emotivitate scăzută, percepție pragmatică a situațiilor.

Masculinitatea/ feminitatea - *Cultura masculină* se caracterizează prin preocuparea pentru excelență, preferința pentru succesul material și privilegierea carierei, în timp ce *cultura feminină* poate fi descrisă prin următoarele atribute: folosirea intuiției, căutarea consensului, egalitatea și solidaritatea, privilegierea calității vieții

Gradul de individualism/ colectivism - Cea mai mare parte a indivizilor trăiesc în societăți cu o *cultură colectivistă* în care interesul grupului este superior celui individual. Individul este puternic dependent material și psihologic de grup. În cazul unei *culturi individualiste*, individul este independent față de grup, iar satisfacția intereselor personale primează în fața celor ale organizației. *Cultura colectivistă* consemnează o dependență a individului de grup prin favorizarea spiritului de echipă. Principalele manifestări ale individului într-o cultură colectivistă sunt comportamentul loial, evitarea situațiilor conflictuale și preferința pentru compromis. Pentru relația viață profesională – viață personală, se identifică o interferență a celor două aspecte existențiale.

Schimbările inerente unei organizații dinamice accentuează influența culturii organizaționale exercitate asupra motivației, comportamentului și performanțelor cadrelor didactice. Model al valorilor și credințelor împărtășite, cultura organizațională permite individului să înțeleagă modul de funcționare a organizației (Deshpande și Webster, 1989). Conform celor doi autori, cultura organizațională este susceptibilă să contribuie ca variabilă mediatore la funcționarea unei colectivități profesionale și să afecteze cele 4 subansamble ale organizației: sarcinile de lucru, structura, tehnologia și oamenii. În acest context, o cultură traduce realitatea socială a organizației, influențând percepția, interpretarea și comportamentul indivizilor.

Ipoteza studiului este că o cultură organizațională puternică are o influență pozitivă asupra performanțelor unității de învățământ deoarece permite motivarea cadrelor didactice.

Analiza dimensiunilor culturale supune studiului Colegiul Național „Nicolae Titulescu”, singurul colegiu din zona de nord a județului Dâmbovița. Toate rezultatele studiului sunt bazate pe răspunsurile oferite în cadrul unui chestionar de opinie și pe observația participativă. Acesta este motivul pentru care s-a optat pentru o metodologie calitativă care să permită analiza culturii organizației educaționale a colegiului. Ancheta a vizat un număr de 35 de cadre didactice cărora le-au fost distribuite 35 de chestionare. 31 de chestionare completate constituie eșantionul final, ceea ce reprezintă un grad de răspuns de 88,57%. În ceea ce privește restul de 4 non-răspunsuri, 2 au fost refuzuri de a completa și 2 chestionare au fost incomplete. Studiul a avut drept scop identificarea elementelor dimensiunilor culturale specifice acestei organizații educaționale. Pentru atingerea obiectivului, a fost realizată, anterior anchetei principale, o întâlnire de grup cu 15 profesori selectați în mod aleatoriu pentru a identifica dimensiunile relative ale culturii organizaționale specifice acestei unități de învățământ. Discuțiile inițiate au vizat caracteristicile culturii organizaționale: relațiile de putere dintre managerii educaționali și cadrele didactice subordonate, relațiile profesionale și colegiale, climatul școlar, reacția la schimbare, valorile școlii. Rezultatul întâlnirii a constat în descoperirea diferitelor obiceiuri de muncă ale profesorilor care au permis identificarea a 33 de dimensiuni reluate și prezentate în chestionar sub forma a 33 de enunțuri stabilite pe o scală interval de 5 puncte, mergând de la ”-2=dezacord puternic” la ”2 =acord puternic”.

Analiza factorilor (distanța față de putere, individualismul, masculinitatea, controlul incertitudinii) a fost efectuată pe 33 de variabile, folosind ca instrument de măsurare scala Likert. Păstrarea variabilelor s-a fondat pe concordanța acestora cu semnificația intrinsecă a grupului (factorului) căruia îi aparțin. Rezultatele testelor de fidelitate relevă ca satisfăcătoare coerența internă a factorilor, având în vedere natura exploratorie a prezentului studiu. Această metodologie a permis descoperirea elementelor de conținut a culturii organizaționale și înțelegerea trăsăturilor și manifestărilor specifice acesteia.

Distanța față de putere, ca dimensiune culturală a Colegiului Național „Nicolae Titulescu” se caracterizează în plan managerial printr-o inegalitate consimțită între subordonați și superiori. Cadrele didactice acceptă inegalitatea și o consideră ca fiind normală. Acest rezultat poate fi justificat prin faptul că sistemul educațional românesc este un sistem în care puterea este puternic centralizată și gestionarea unităților școlare este considerată ca fiind birocratică și autoritară.

Directorul, deși nu se află în vârful ierarhiei organizației, este perceput ca având o mare putere, acestuia revenindu-i decizia ultimă, adesea fără a se consulta cu subordonații. Acesta este interesat de executarea optimă a sarcinilor de serviciu ce revin cadrelor didactice și de controlul acestora. În

plus, se așteaptă ca managerul instituției să ofere un feed-back obiectiv cadrelor didactice. Realizarea optimă a activităților didactice este percepută ca o obligație a fiecărui cadru didactic, motiv pentru care un feed-back pozitiv în acest sens nu este considerat o necesitate. Din contră, cel negativ se dorește a fi clar și direct exprimat. Cadrele didactice din Colegiul Național „Nicolae Titulescu” preferă structura ierarhică, așteaptă ordine și instrucțiuni clare, dar și un control din partea superiorilor. În plus, relația dintre profesor și elev, în ciuda parteneriatului declarat, este o relație ierarhică. În activitatea de predare-învățare-evaluare, profesorul trece în plan secund dimensiunea relațională a comunicării. Cultivarea unei culturi a excelenței se transmite în planul relației elev-profesor prin interesul acordat competențelor didactice și pedagogice.

Indicele de individualism - Răspunsurile formulate de cadrele didactice demonstrează că instituția este o organizație puternic colectivistă în care se manifestă interes pentru opiniile și competențele membrilor. Relațiile profesionale sunt ghidate de atribuțiile din fișa postului, însă este apreciată munca autonomă și abordările originale în executarea sarcinilor ce decurg din activitatea instructiv-educativă. Se constată că profesorii susțin ideea muncii în echipă, în detrimentul unor relații profesionale competitive. În această situație, conflictul nu este perceput ca ocazie de clarificare sau ca schimb de opinii. În ciuda structurii rigide, membrii organizației educaționale își exprimă preferința pentru comunicarea informală și relațiile amicale, caracteristică tipică unei culturi feminine. Abric susține că „microcultura unei organizații, a unei instituții [...]determină moduri de comunicare și un sistem de interacțiuni care poate fi în totalitate specific.”(2002, p. 31)

Indicele de masculinitate - Colegiul Național „Nicolae Titulescu” se clasează printre instituțiile școlare feminine. Cadrele didactice acordă o importanță majoră calității vieții. La nivelul muncii, sunt identificate valori precum modestia, politețea și bunele relații între membrii organizației. Un climat organizațional liniștit și agreabil este, de asemenea, important. Din contră, rivalitatea este greu suportată de salariați, prin urmare toate conflictele sunt rezolvate prin compromisuri. Dată fiind orientarea puternică spre relațiile personale, profesorii acordă interes atmosferei agreabile, ritualurilor de politețe. În plus, rezultatele chestionarului, demonstrează că aceștia împărtășesc un anumit număr de reguli de etică prin care se definește ceea ce este permis sau interzis în diverse evenimente asociate contextului școlar.

Controlul incertitudinii - Analiza răspunsurilor dovedește opțiunea pentru un sistem de management formalizat. Certitudinea este asigurată prin respectarea regulilor și normelor. În caz contrar, sentimentul de incertitudine și schimbările frecvente prezintă o sursă de stres. 25% dintre cadrele didactice consideră că regulile pot fi modificate în favoarea unei situații concrete, astfel încât pentru aceștia Regulamentul de Ordine Interioară reprezintă adesea sursa unei negocieri următoare. Cadrele didactice sunt mai puțin tolerante în ceea ce privește schimbările care generează dificultăți în introducerea inovațiilor.

Centralizarea rezultatelor chestionarului permite elaborarea unui profil al școlii din perspectiva managementului resurselor umane. Managerii instituției trebuie să opteze pentru o comunicare persuasivă și să manifeste mai mult interes pentru realizarea unui climat agreabil și armonios. În ceea ce privește orele dedicate activităților instructiv-educative, profesorii acordă importanță respectării orarului. Pentru a menține un echilibru între viața profesională și cea personală, cele 40 de ore alocate săptămânal sarcinilor din fișa postului sunt considerate un avantaj profesional.

Performanțele instituției

Rezultatele școlare ale elevilor la examenul de bacalaureat și la olimpiadele școlare sunt avantaje care asigură o poziționare puternică a școlii pe piața concurențială educațională a județului Dâmbovița. La această poziționare contribuie și distincțiile obținute de această instituție. Începând cu anul 2007, instituția a dobândit certificatul de Școală Europeană și a fost recertificată la toate edițiile următoare ale competiției, pentru calitatea și diversitatea proiectelor europene derulate. Proiectele derulate au creat situații profesionale favorabile cooperării, ceea ce poate explica și interesul profesorilor pentru lucrul în echipă, pentru relațiile armonioase și evitarea conflictelor.

Interpretarea rezultatelor chestionarului din perspectiva modelului dimensiunilor culturale elaborat de Hofstede, ne permite să concluzionăm că unitatea școlară se distinge printr-o cultură difuză. Cadrele didactice consideră timpul alocat vieții profesionale un avantaj în favoarea vieții personale. Aceștia acordă interes relațiilor interpersonale și cooperării, apreciind ca pozitiv lucrul în echipă. Deși profesorii preferă o exprimare directă și sinceră a criticilor, comunicarea unui feedback negativ nu este un act verbal facil deoarece aceștia susțin existența unui climat neconflictual. În aceste condiții este preferabil ca obiectul criticii să fie rezultatul muncii acestora, nu propriile persoane. Standardele culturale definite drept norme sociale concrete (modul de a gândi și comportamentul social) sunt considerate de profesori ca normale și obișnuite acestea, fiind împărtășite și respectate de majoritatea salariaților instituției de învățământ. Se remarcă tendința de a minimaliza sau de a ignora conflictele. Un punct forte al colectivului profesoral îl constituie inovația. Aceasta este o expresie a flexibilității, a inventării unor noi mijloce și procedee specifice actului de predare, aspecte emergente creativității și capacității de a rezolva probleme complexe. Pentru o parte a profesorilor, normele și regulile nu reprezintă decât un cadru al unui conținut ce ar putea fi modificat. Un alt standard al culturii organizaționale este orientarea spre relații sociale. Cadrele didactice preferă un climat calm și favorabil, relații armonioase și informale, simpatie și înțelegere reciprocă deși respectă o ierarhie la nivelul relațiilor profesionale.

Coroborarea rezultatelor chestionarului și analizei performanțelor instituției ne permite să formulăm câteva **concluzii generale**:

Mentținerea unor relații afective și emoționale creează un climat relațional favorabil. O relație privată de emoții și afecte nu poate crea decât un context artificial, sursă a unei ambianțe

respingătoare, a stresului individual cu repercusiuni explozive în plan profesional. Participarea la viața organizației permite fiecărui individ să devină actor în organizație. Această componentă a dimensiunii relaționale a comunicării interne presupune o recunoaștere și o mobilizare a tuturor competențelor în cadrul managementului resurselor umane. Pentru ca valoarea adăugată participativă să fie maximă, este necesară o depășire a consultării formale astfel încât cadrele didactice să fie responsabile nu doar în domeniul lor de specialitate, ci și la nivelul deciziilor care privesc organizația în ansamblul ei. Dialogul și consultarea, importanța acordată ideilor fiecărui salariat, valorizarea meritelor individuale și recunoașterea rolului fiecărui angajat, încurajarea muncii în grupuri mici, delegarea, autonomia și încrederea sunt expresii ale unui management participativ. Proiectele, valorile, platforma obiectivelor, codul de etică profesională, regulile de management, istoria organizației sunt suporturi ale unei culturi puternice.

Cultura organizațională contribuie la formarea unei comunități de gândire care orientează acțiunile și inițiativele spre același scop, de aceea obiectivele trebuie să fie clare și comprehensibile pentru toți salariații. O cultură organizațională puternică favorizează conștientizarea unui interes comun care depășește individualismul sau cadrul grupului de colegi în care profesorul se manifestă în mod frecvent, fiind o sursă de coerență culturală indispensabilă unei funcționări optime a organizației. Armonia dintre credințele și convingerile individuale, pe de o parte, și cele ale organizației, pe de altă parte este o condiție a implicării cadrelor didactice în viața organizației educaționale. Fundamentele pentru stimularea implicării sunt și favorizarea spiritului de inițiativă, întreținerea sentimentului fiecărui angajat că efortul său va conduce la un rezultat vizibil. Mândria apartenenței, protejarea organizației, efortul profesional, fidelitatea, capacitatea de reacție sunt indicatori ai implicării. Dezvoltarea sentimentului apartenenței facilitează aderarea la personalitatea, la cultura și identitatea organizației. Identificarea cadrului didactic cu viața organizației presupune și un ansamblu de comportamente care respectă și consolidează cultura organizațională.

Bibliografie

1. Deshpande, R., Webster, F.E. (1989) „*Organisational culture and marketing: defining the research agenda*”, Journal of Marketing 53 (January), pp. 3-15.
2. Hofstede, G. & colab. (1990) „*Measuring organizational cultures: A qualitative and Quantitative study across twenty cases*”, Administrative Science Quarterly, 35, pp. 286–316.
3. Saulquin Jean-Yves, Schier Guillaume, (2007) „*Responsabilité sociale des entreprises et performance*”, La Revue des Sciences de Gestion, n°223, Direction et Gestion (La RSG), Epinay Sur Orge, 1/2007, p. 57-65.

Întâlnirea matematicii cu literația

„Cum să procedez, astfel încât elevii mei să învețe mai ușor la matematică ? Cum să îi sprijin pe elevii cu ritm mai lent sau cu dificultăți de învățare? Cum să predau matematica, astfel încât cunoștințele elevilor să fie mai trainice ?”

Ma numesc Budoiu Maria Marilena și predau matematică în Școala Gimnazială Nr 4 „Elena Donici Cantacuzino” Pucioasa, județul Dâmbovița. Am o experiență de predare într-o școală gimnazială de 14 ani, dar și o experiență de 12 ani de predare la liceu. În septembrie 2022 am preluat, ca dirigintă, o nouă serie de elevi cărora le predau și matematică.

Școala la care predau este o școală mică, aflată într-un oraș din provincie, cu aproximativ 600 de elevi și 50 de cadre didactice. Este o școală cu elevi care au rezultate bune la examene și evaluări naționale, o școală care implementează diverse proiecte, care învață permanent pentru a asigura progresul elevilor, profesorilor și instituției, deopotrivă.

În acest context, obiectivele pe care mi le-am propus au vizat, în egală măsură, formarea unui colectiv unit, cu relații pozitive între elevi, precum și formarea, la un nivel cât mai bun, a competențelor specifice disciplinei.

Clasa la care sunt dirigintă are 23 de elevi. Cei mai mulți au bune deprinderi de calcul matematic, fac raționamente bune în rezolvarea problemelor, dar sunt și elevi cu ritm mai lent de învățare și chiar 2-3 elevi care au nevoie de explicații suplimentare și de un timp mai îndelungat pentru înțelegerea conceptelor și formarea competențelor vizate de programa școlară.

După testarea inițială de la începutul clasei a-V-a, mi-am dat seama că provocarea mea este să lucrez diferențiat și să îi sprijin mai intens pe cei cu ritm lent de învățare.

Am încercat tot felul de strategii: sarcini diferențiate în lecții, diferențierea temelor pentru acasă (în mod special, oferirea de exerciții mai simple și mai puține elevilor care se descurcă mai greu), consultații individuale etc.

După primele două luni de școală, diferențele dintre elevi s-au adâncit. Au apărut conținuturile matematice noi și dificile prevăzute de programa școlară pentru clasa a V-a, iar elevii cu ritm lent sau cu dificultăți în învățare demonstau o cunoaștere superficială a acestora. Pe de o parte, nu avuseseră o completă înțelegere a noilor cunoștințe și nici suficient timp să le pătrundă, să le exerseze.

Cu energie, entuziasm și dorința de a-i ajuta pe toți copiii, m-am înscris la atelierele de formare organizate în școală de mentorii de literație. Recunosc că nu a avut mari așteptări de la aceste ateliere de formare, mai ales, că abordau literația, un domeniu care, după părerea sa inițială, nu avea deloc legătură cu matematica. M-am alăturat totuși grupului de 15 profesori (75% din numărul de profesori de gimnaziu) dornici să învețe noi metode, tehnici și procedee de dezvoltare a competențelor de literație ale elevilor.

Un motiv în plus pentru înscrierea la cursul de formare a fost și faptul că una dintre țintele strategice ale școlii vizează tocmai acest aspect: „Creșterea calității demersului didactic prin utilizarea unor practici moderne, incluzive, centrate pe formarea competențelor cheie prevăzute de profilul de formare a elevului, cu accent pe literație și competențe digitale și emoționale, de către cel puțin 70% dintre cadrele didactice, până la sfârșitul anului școlar 2025-2026” (ȚINTA 1).

Așadar, în cadrul primului atelier de formare de la nivelul școlii, m-am familiarizat cu strategii pentru predarea vocabularului („Selectarea cuvintelor pentru predarea directă”, „Peretele de cuvinte”, „Harta definiției conceptului”, „LINK”). A fost un atelier interactiv, în care mentorii au demonstrat tehnicile, avându-i pe colegii-profesori în rol de elevi.

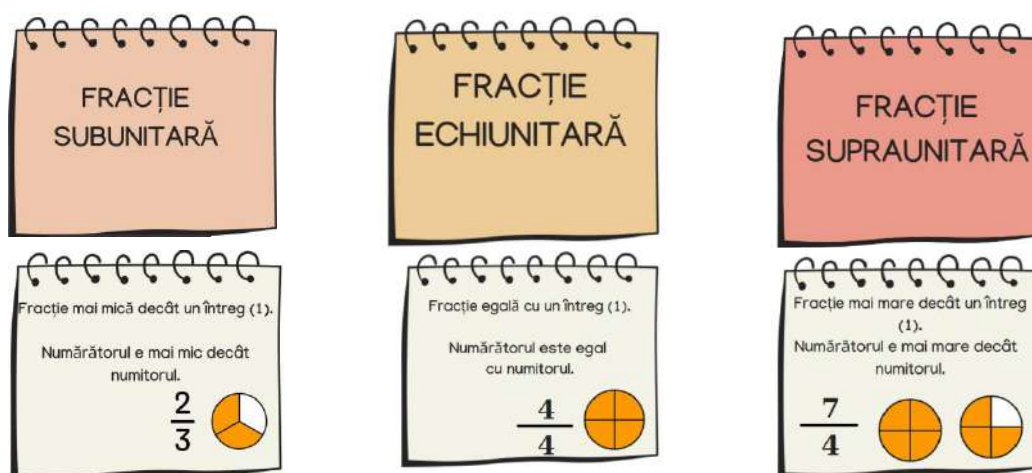
Atelierul a pus accent pe necesitatea predării eficiente a vocabularului specific fiecărei discipline. Profesorii participanți au înțeles că în formarea competențelor specifice prevăzute de programa școlară, la orice disciplină din planul cadru, vocabularul este esențial, deoarece elevii nu pot înțelege pe deplin mesajele orale sau scrise (texte, teoreme, definiții, descrieri, fapte, evenimente, grafice, probleme, cerințele exercițiilor etc), fără să cunoască sensul cuvintelor din aceste mesaje. *Predarea explicită a vocabularului* permite elevilor să asimileze limbajul specific oricărui domeniu al cunoașterii și să le faciliteze înțelegerea unor mesaje din ce în ce mai complexe. *Predarea explicită a vocabularului* facilitează învățarea și ține de talentul pedagogic al profesorului. Acesta nu trebuie să presupună că elevii știu cuvintele critice, esențiale ale fiecărei lecții, ci, mai degrabă, să fie conștienți că, pe durata unei zile de școală, elevii sunt supuși unor bombardamente de cuvinte noi la fiecare disciplină dintre cele 5-6 pe care le au zilnic în orar.

Am fost surprinsă să văd cât de mult mi se potriveau cele învățate în cadrul atelierului. Deși, la început, nu am avut așteptări prea mari, am plecat de la întâlnire cu o motivație puternică de a aplica la clasă două dintre metodele învățate. M-au atras de la început „Peretele de cuvinte” și „Harta definiției conceptului. Mi-am dat seama că multe dintre conținuturile de la matematică pot fi predate cu ajutorul lor.

Discuțiile din timpul atelierului cu colegii mei și cu mentorii de literație m-au făcut să conștientizez că problema pe care o constatam la elevii mei nu era neapărat de matematică. Era, mai degrabă, o dificultate care venea din literație – vocabular limitat, insuficient dezvoltat, care le limita înțelegerea de concepte matematice, de fapt, le limita înțelegerea conceptelor de la orice disciplină.

La numai două zile de la atelierul de formare din școală, am utilizat la clasa a V-a „Peretele de cuvinte”, la lecția „Frații ordinare”. Am amenajat un panou special pe care l-am denumit chiar „Peretele de cuvinte”. L-am provocat pe elevi să definească tipurile de fracții folosind un limbaj accesibil, ușor de înțeles de către toți elevii, dar și să realizeze desene potrivite.

Pentru fiecare tip de fracție s-a realizat o *cartolină*. Pe față s-a scris vizibil numele fracției, iar pe spate definiția termenului și desenul corespunzător. Toate cartolinele au fost afișate la panou și menținute până la finalizarea unității de învățare.

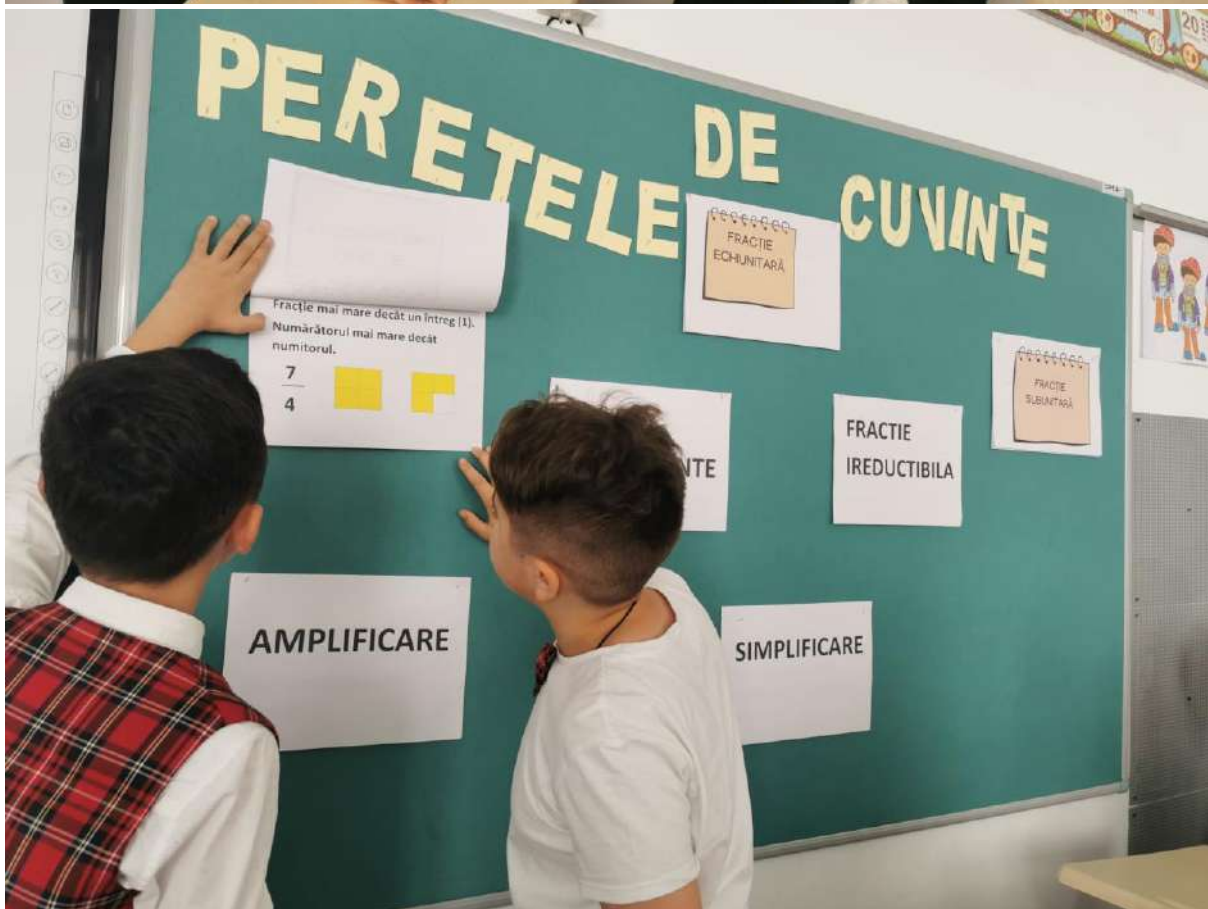
Ideea de „*vocabular desenat*”, așa cum spun elevii, i-a încântat și i-a atras pe elevi. Și-au realizat „*Perete de cuvinte*” pe caiete și s-au implicat cu mult entuziasm în amenajarea panoului din clasă.

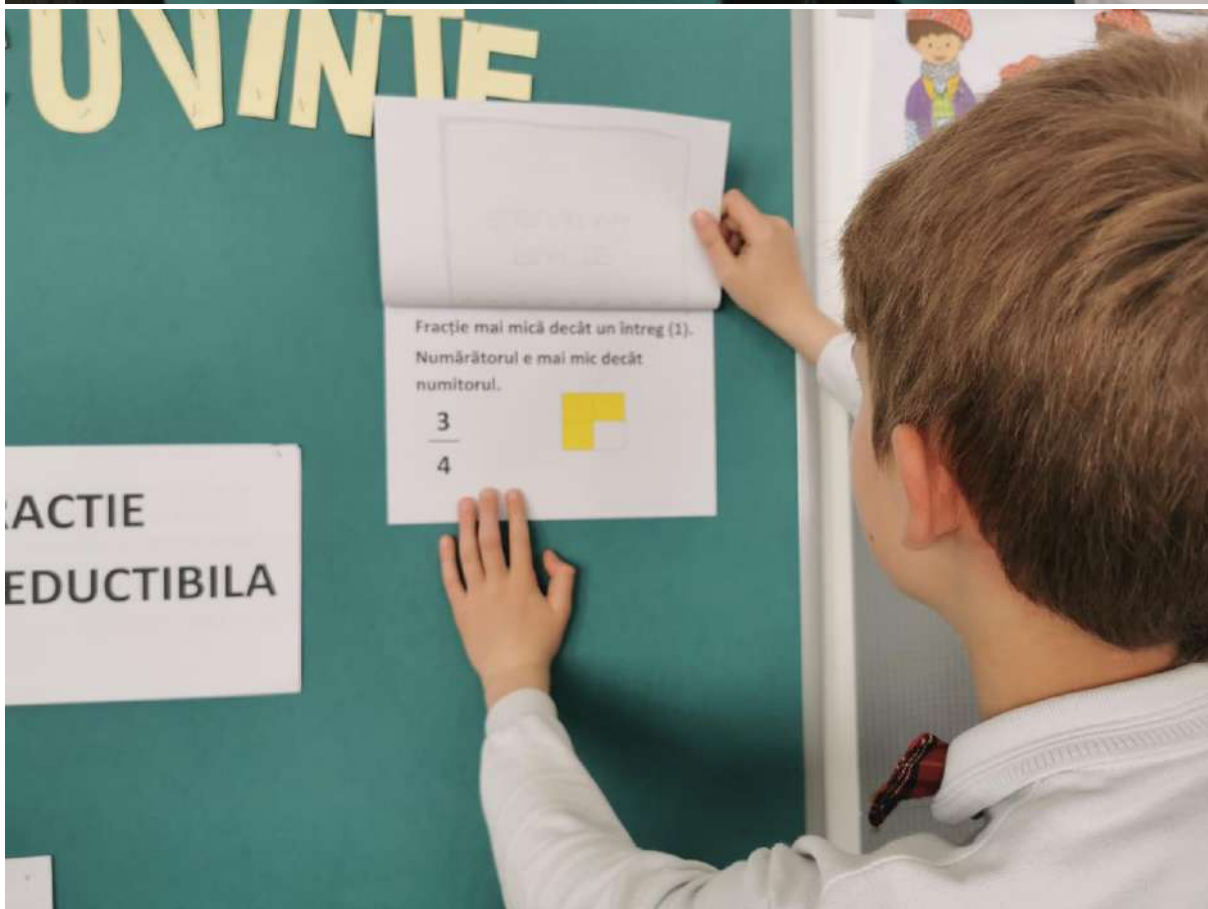
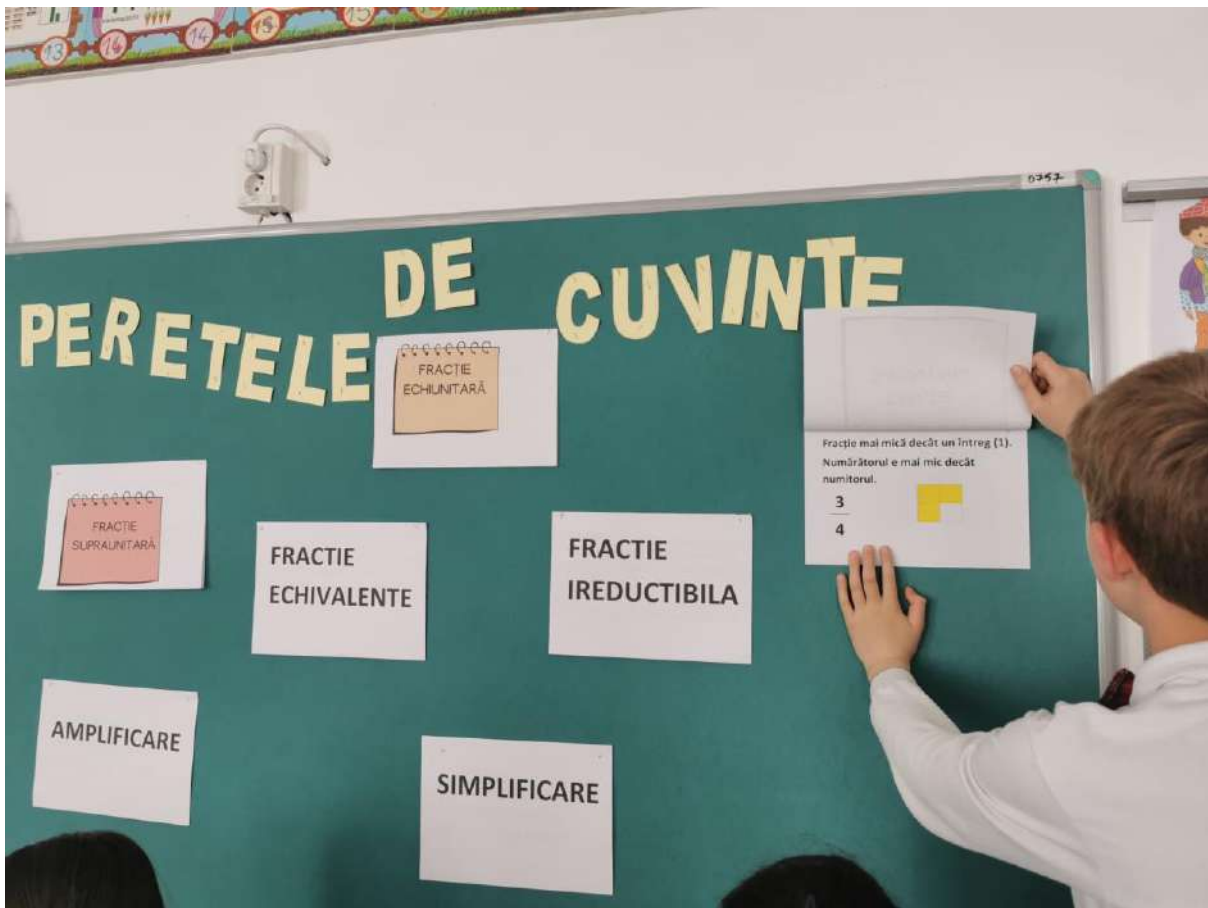
Activitatea de evaluare formativă de la finalul lecției mi-au adus confirmarea că strategia utilizată este eficientă.

Încurajată de rezultatele elevilor și de preferința elevilor pentru o astfel de strategie, am continuat să o aplic sistematic. Astfel că, în toată unitatea de învățare „*Fracții ordinare*”, am aplicat „*Peretele de cuvinte*” pentru predarea vocabularului nou. Termeni precum: amplificare, simplificare, fracții ireductibile, cel mai mare divizor comun, cel mai mic multiplu comun au fost predați folosind această tehnică pentru ca elevii să înțeleagă mai profund și mai temeinic. La testarea sumativă a acestei unități de învățare, media clasei a fost 8,83, cu 0,57 mai mult decât la testarea sumativă anterioară (unitatea de învățare *Divizibilitatea*, în care nu a fost utilizată tehnica „*Peretele de cuvinte*”).

M-a impresionat să îi văd pe elevi, înainte de lecția de recapitulare și de lecția de testare efectivă, la panou și recapitulând, în perechi sau grupuri mici, toate noțiunile de bază învățate în unitatea respectivă. Era un mod prietenos de a-și reaminti termenii de bază, recitind definițiile de pe cartoline sau revăzând reprezentarea grafică relevantă pentru fiecare concept în parte. Se știe că limbajul matematic este unul specializat, care, dacă nu este înțeles, nu are nicio semnificație pentru elevi, nu are niciun sens în mintea lor. Folosirea tehnicii „*Peretele de cuvinte*” prin care elevii definesc conceptele îi provoacă pe aceștia să reflecteze, să descopere relații logice, să rezume ce au învățat, să înțeleagă logica din spatele terminologiei matematice.

Ceea ce am înțeles cu toții – eu, ca profesor de matematică și ceilalți profesori din școală, elevii, dar și părinții acestora este că elevii au învățat cum să învețe, folosind o tehnică eficientă pentru înțelegerea vocabularului nou, care poate fi aplicată cu succes la orice disciplină.

Metode și tehnici de învățare rapide și eficiente

Prof. Budusanu Marinica-Școala Profesională Tătăruși, județul Iași

Lumea se află într-o continuă evoluție, iar discipline și materii noi apar în fiecare an. Cu atât de multe lucruri interesante de învățat și atât de puțin timp la dispoziție, este esențial să folosești cele **metode și tehnici de învățare rapide și eficiente**.

1. **Testarea practicii:** efectuarea testelor practice;
2. **Practică distribuită:** răspândirea cunoștințelor învățate;
3. **Practică intercalată:** amestecarea diferitelor probleme și materiale într-o singură sesiune de studiu;

În continuare vom prezenta ce presupune fiecare dintre aceste metode de învățare, precum și câteva sfaturi despre cum să le integrezi în studiul personal.

Potrivit cercetătorilor, toate aceste tehnici pot fi folosite cu succes de către cei care doresc să scurteze timpul de studiu în timp ce informațiile însușite vor rămâne în memorie o perioadă îndelungată.

Testarea practicii

Această metodă de studiu implică efectuarea unor teste practice. Ideea este ca tu să creezi situații (teste) prin care să încerci să-ți folosești memoria în mod activ. Astfel îți vei aminti informațiile pe care dorești să le înveți.

- **Cât de eficientă este această metodă de învățare?**

Potrivit unor studii, testarea practică este o modalitate eficientă de a memora lucrurile pe care le ai de învățat. Rezultatele arată că studenții care au realizat teste practice au reușit ulterior să-și amintească informațiile mult mai ușor și au obținut o notă mai mare la testul final.

Un studiu ce analizează diferite cercetări științifice privind testarea practică a ajuns la concluzia că această metodă este mult mai eficientă decât majoritatea metodelor de studiu.

Testarea practică poate lua diferite forme, dar cea mai bună este cea în care *simulezi mediul de testare prin diverse situații create*. Fiind foarte utilă, te învață inclusiv cum să gestionezi mai bine stresul și oboseala.

- **Sfaturi utile**

Pe parcursul sesiunilor de studiu, ar trebui să aloci timp pentru a realiza teste practice. Acestea pot include:

- ascunderea definițiilor cuvintelor cu mâna dreaptă și încercarea de a-ți le aminti,
- efectuarea testelor practice la sfârșitul fiecărui capitol

- chiar simularea unei sesiuni de testare.

Un alt lucru pe care îl poți face este să creezi propriile teste practice. La sfârșitul fiecărei sesiuni de studiu, notează câteva întrebări ce reflectă cel mai bine materialul pe care l-ai studiat. Peste câteva zile sau săptămâni, încearcă să răspunzi la aceste întrebări.

Uneori, poți găsi online teste practice pentru subiectul pe care îl studiezi. Acestea au rolul de a afla dacă ai înțeles cu adevărat informația învățată.

Practica distribuită

Practica distribuită înseamnă că îl împarți pe mai multe zile (în loc să aduni tot studiul într-o singură zi). De obicei, acest lucru implică sesiuni regulate de studiu.

Astfel, învățarea se desfășoară pe parcursul mai multor sesiuni în diferite momente (de exemplu, revizuirea unui capitol odată la trei zile).

- ***Cât de eficientă este această metodă de învățare?***

Au fost realizate multe cercetări pentru a testa practica distribuită și toate au dovedit eficiența acestei strategii de învățare.

Ideea este destul de simplă. În loc să “îngrămădești” în memorie toată informația cu o seară înainte de examen, se recomandă să ai perioade de timp regulate și bine stabilite pentru a studia.

Această metodă este extrem de utilă în învățarea sistematică a materiei, fără urme de stres sau oboseală.

- ***Sfaturi utile***

Poți seta sesiuni regulate de studiu în funcție de subiect. De exemplu, propune-ți să studiezi subiectul A timp de o oră în fiecare luni, miercuri și vineri. În acest fel, vei răspândi sesiunile de studiu de-a lungul unei perioade bine determinate.

Combină strategia distribuită cu alte tipuri de metode de învățare. Totuși, ține cont că aceasta ar trebui să fie baza.

Practica intercalată

Practica intercalată presupune răspândirea sesiunilor de studiu pe o anumită perioadă. În plus față de practica distribuită, se recomandă studiul unor materii și subiecte diferite (dar conexe) în aceeași perioadă.

- ***Cât de eficientă este această metodă de învățare?***

Cercetările științifice au demonstrat că, dacă dorești să înțelegi și să memorezi informații pe o perioadă mai lungă de timp, practica intercalată este o tehnică indicată pentru învățare. Cu toate acestea, metoda are o utilitate moderată. În timp ce pentru anumite materii exacte este excelentă (precum matematica), pentru altele nu este.

Practica intercalată are la bază practica distribuită. Ceea ce diferă este că vei studia mai multe subiecte conexe dintr-un anumit domeniu.

- **Sfaturi utile**

În cadrul primelor sesiuni, folosește practica distribuită și concentrează-ți atenția asupra studierii unui singur subiect dintr-un anumit domeniu. Aici accentul se pune pe stăpânirea acestui subiect.

Odată ce ai înțeles bine diferite subiecte, ar trebui să începi practica intercalată. În cadrul fiecărui domeniu de studiu, în loc să te concentrezi pe un singur subiect, poți încorpora mai multe subiecte.

De exemplu, să presupunem că studiezi matematica. Ai stabilit că vei petrece 1 oră în fiecare luni, miercuri și vineri pentru învățarea matematicii. În primele luni, în ora respectivă te vei concentra pe un singur subiect, de exemplu fracțiile. După ce ai înțeles bine fracțiile, poți trece la geometrie ș.a.m.d.

Pe măsură ce îți însușești aceste concepte matematice, vei schimba tactica. În loc să te concentrezi pe un singur subiect, în fiecare luni, miercuri și vineri, vei amesteca fracții, geometrie etc.

Când știi cum să studiezi, vei învăța mai multe lucruri în mai puțin timp. Învățarea poate fi considerată o artă. Persoanele care vor stăpâni arta învățării vor continua să evolueze și să prospere. Capacitatea de a învăța mereu lucruri noi și de a te adapta vremurilor reprezintă una dintre abilitățile cheie de supraviețuire specifice secolului XXI.

De cele mai multe ori, te poți păcăli cu ușurință practicând învățarea pasivă. Aici intervin cele **metode și tehnici de învățare rapide și eficiente**, care te vor ajuta să stăpânești materia dorită. Este ideal să combini aceste metode în funcție de subiectul și de disciplina pe care dorești să le aprofundezi.

Bibliografie:

1. Ioan Cerghit, Metode de învățământ, Editura Didactică și Pedagogică, 1980
2. Elena Mandru, Strategii Didactice interactive, Editura Didactică 2010
3. Didactica limbii și literaturii romane în învățământul primar, Editura Corint

ROMANUL MODERNIST (REALIST SUBIECTIV) DE ANALIZĂ PSIHOLOGICĂ (ROMANUL EXPERIENȚEI) : „ULTIMA NOAPTE DE DRAGOSTE, ÎNTÂIA NOAPTE RĂZBOI ” (ROMAN INTERBELIC)

Profesor-doctor Egina-Maria Buftea-Jercan

Colegiul „Ferdinand I” Măneciu, Prahova

Încercând sincronizarea cu literatura Occidentului, Camil Petrescu deschide drum romanului autentic, subiectiv, al exprimării la persoana I – credibilă : „nu pot să cred decât ce mi se întâmplă mie...” Personajul central își deschide sufletul, ne lasă posibilitatea de a cunoaște microcosmosul trăirilor sale interioare și, astfel, centrul de greutate trece din planul exterior în cel sensibil, al psihicului. Prins în fluxul memoriei involuntare – ca la Marcel Proust – eroul rupe firul cronologic și ne întoarce în intimitatea trecutului său. Acest realism delicat, al mișcărilor sufletești, face ca să se inverseze chiar ordinea momentelor principale care punctează desfășurarea epică.

Stilul corespunzător este unul deschis, simplu, frust, firesc – fără podoabe migălite – numit de Camil Petrescu „stilul anticalofil”.

Titlul aparent simplu anunță cele două teme atât de distincte : iubirea și războiul, sugerând metaforic neașteptata lor identitate : războiul iubirii – din inima înșelată – fiind mai acut decât cel real.

Structura este dictată de titlul bivalent și, la prima sa ediție, cartea a apărut în două volume. Incipitul nu este, însă, al expozițiunii, ci este chiar un punct culminant din cele mai multe ale romanului.

Sublocotenentul Ștefan Gheorghidiu, naratorul și purtătorul de cuvânt al lui Camil Petrescu, care are experiența războiului, se află la graniță, la Piatra Craiului. Conflagrația mondială era declarată și mai mulți ofițeri supravegheau ultimele pregătiri pentru front.

La popotă, într-un scurt răstimp, se discută faptul divers din presă : soțul înșelat își surprinde soția în act de infidelitate și o împușcă. Glasul celor mulți este reprezentat de căpitanul Corabu care îl condamnă pe soțul răzbunător. Atunci, iese din mușenia lui sublocotenentul Gheorghidiu. Ca și în alte discuții, filosoful răstoarnă afirmațiile celorlalți ofițeri, acum subliniind apăsat : „Doi care se iubesc au drept de viață și de moarte unul asupra celuilalt.”

Retrăgându-se la locul său din cazarmă, Ștefan se lasă fluxului involuntar al amintirilor. Acum aflăm și noi coordonatele expozițiunii : el era din București și aparținea bogatei familii Gheorghidiu, numai că tatăl său, spre

deosebire de toți Gheorghidiii, se căsătorise din dragoste, nu pentru avere. Tatăl, murind în floarea vârstei, mamei îi rămăsese grija de a crește și a întreține la facultate pe Ștefan și pe surorile lui.

La Facultatea de Filosofie, Gheorghidiu era studentul cel mai bun și îi urma o colegă distinsă, cu ochi negri adânci. Se prețuiau reciproc, dar nu și-au găsit clipa când să-și spună sentimentele frumoase care îi uneau.

De la un prieten află că este invidiat de toți admiratorii celei mai frumoase studente din Universitate. Această studentă – cu ochi mari albaștri, cu gene lungi și arcuite – de la Filologie, spunea deschis tuturor că privirile ei nu sunt decât pentru cel mai lăudat student de la Filosofie.

Cunoscând-o pe Ela, se convinge de frumusețea ei, pe care o socotește izvorând din interior, din devotamentul și uitarea de sine cu care îl însoțea la toate cursurile lui de filosofie, chiar dacă nu înțelegea nimic din acestea.

Îi unește și sărăcia. Pentru iubitul ei, Ela făcea din orice prilej o sărbătoare și el va socoti că a găsit dragostea absolută – singurul său ideal de viață.

Sunt deja logodiți când cel mai bogat dintre unchi, octogenarul Tache Gheorghidiu – celibatar convins – își invită toate rudele la onomastica sa din 26 Octombrie (Sfântul Dumitru).

Cel mai veninos dintre unchi, avocatul veros, Nae Gheorghidiu, amintește malițios, în plină petrecere, că tatăl lui Ștefan a comis marea greșală de a se căsători din dragoste. Acuzat că face aceeași nesăbuiță, Ștefan nu se sfiește să devină acuzator: condamnă pe toți din marea familie care au înăbușit cel mai omenesc dintre sentimente pentru avere, pentru moșteniri fabuloase.

Unchiul sărbătorit tace, dar după onomastică, cere avocatului său să anuleze testamentul care împărțea egal averea, tuturor rudelor. Capitolul „Diagonalele unui testament” ne face cunoscută răsturnarea de situație : noul codicil stabilea pentru Ștefan jumătate din moștenire și, în plus, casele din București și Constanța și chiar casele din Paris, dotate cu o mare bibliotecă.

Pentru că unchiul Tache moare, Nae Gheorghidiu desfășoară toate mașinațiile sale avocățești pentru anularea acestui testament definitiv care hotăra jumătatea rămasă tuturor celorlalte rude, dar fără succes.

În timp ce Ștefan – acum profesor universitar la Facultatea de Filosofie – rămânea indiferent la zbuciumul rudelor, Ela este fericită și grăbește intrarea în drepturi. Deschide bogatele case bucureștene lumii mondene, ea strălucind în cele mai elegante ținute vestimentare, de sub borurile celor mai extravagante pălării.

Când se întorcea extenuat de la Universitate, Ștefan era surprins s-o găsească pe Ela complet preocupată de invitații ei snobi, precum dansatorul Gregoriade. În locul intimității și liniștei calde, filosoful însetat de iubirea absolută, găsea preocupările ieftine de salon. Încep noapțile lui albe de autoanaliză și analiză : „câtă luciditate, atâta dramă...”

Pagini multe de fină analiză psihologică par desprinse din jurnalul intim al celui care vrea iubirea totală, nu se mulțumește cu jumătăți de măsură, pentru că nu oferă jumătăți de măsură.

Un asemenea jurnal personal va face loc – în partea a doua a cărții – jurnalului de front, pentru că Ștefan se înscrie voluntar în război, deși era scutit, ca singurul întreținător al mamei văduve. El simțea nevoia să fie departe de Ela, pentru a evalua cât mai obiectiv situația din familia sa, despre care avea o altă viziune.

Mai durau pregătirile frontului românesc. Gheorghidiu o aduce pe Ela la Câmpulung și obține repetate permisii pentru a se mai revedea. Constată că tânăra soție adusese în casa de la Câmpulung o bună parte din protipendada bucureșteană, inclusiv pe dansatorul G. Într-o noapte, Ela lipsește de acasă și Ștefan o așteaptă iritat până în zori. Ea va avea grijă să strecoare printre cărțile tânărului soț un bilet al Anișoarei, care o ruga să doarmă cu ea în acea noapte.

Războiul ajungea pe frontul românesc și Gheorghidiu pleacă hotărât să se dedice tunarilor din bateria sa, mai toți flăcăi de la țară, cu multe necazuri în familiile rămase fără ajutor.

Capitolele, unul după altul, ne dau imaginea realistă a războiului, fără aura gloriilor și vitejiei. Războiul e vărsare de sânge, întuneric, frig, dezorientare, coșmar.

Tocmai înalții funcționari militari, chiar Supremul Comandament Militar proiectează din birou marile confruntări, cheltuiesc sume enorme pentru săpărea tranșeelor, dar nu controlează cum s-au efectuat lucrările.

Sub un bombardament inamic, tunarii, inclusiv cei din bateria sublocotenentului Gheorghidiu, după ce au răspuns atacului cu tunurile lor, sunt nevoiți să se salveze în tranșee, dar nu găsesc decât niște zgârieturi ale solului. Puțini reușesc să-și sape o groapă cu lopata Linneman. Unul este despicat de-o explozie și sângele gălgâie, intestinele altuia sunt aruncate pe un măceș ca o panglică sângerie, un altul, cu capul retezat, mai aleargă o sută de metri.

Tragică este lupta de noapte înfățișată în capitolul „Ne-a acoperit pământul lui Dumnezeu”. Românii escaladează greu versantul prin întuneric și ploaie, noroi, sub neîncetate rafale. Cad cu sutele, dar fac și sute de victime în rândurile

inamicului de pe versantul opus. Abia în zorii zilei ajung față în față, peste sute de morți și, abia atunci, descoperă, cu ochi arși de întuneric și explozii, că românii se luptaseră cu... românii!

Cu multe răni grave, căzut în leșin, printre sute de morți, este și sublocotenentul Ștefan Gheorghidiu. Transferat într-un spital din București, el se va trezi, din lunga „noapte” a pierderii de sânge, înfășurat în întregime în pansament. Revenindu-și, percepe vocea, prezența Elei și – sub primul impuls – i-ar fi cerut iertare, dar cel dintâi cuvânt al ei este „testamentul”. Atunci pleoapele îi cad grele peste privirea încă încețoșată. Gânduri de condamnare sunt tot atât de chinuitoare ca și rănilor trupului secătuit. Alte pagini de jural, de radiografiere a sufletului – pe cât de însetat de iubirea absolută, pe atât de deșert și neîmplinit – prevestesc deznodământul.

Ela era convinsă de durabilitatea sentimentelor lui Ștefan, îi aștepta iertarea, concesiile, dragostea. Luptând cu sine, fiind mult mai puternic idealul de absolut, Gheorghidiu îi pune în brațe dosarul de divorț. Îi lasă casele de la Constanța și avere. Subliniază cu demnitate că îi lasă „tot trecutul”.

Ca într-un epilog, el va mărturisi că iubirea nu murea : trăia redusă la tăcere în străfundurile inimii, iar prezența femeii iubite îl urmărea oriunde – ca și când se întâlnește cu ea înainte de începuturile lumii : de aceea o numise „Ela”, adăugând lui „El” doar desinența feminină „-a” : „El – Ela”, ca un semn că iubirea adevărată duce până la identificare...

Înfrânt în dragoste, în idealul său de absolut, rămâne demn, dincolo de suferința morală.

Camil Petrescu se declară chiar mai convins decât George Călinescu și însuși Mihai Eminescu, sceptic, deci neîncrezător în capacitatea femeii de a se autoepăși ca să-și merite pe deplin partenerul de viață. Au trăit într-un context uman când exponentul masculin – prin versuri ale celui mai delicat suflet – spunea adevărul, motivând misoginismul :

„...poate nici este loc

Pe-o lume de mizerii,

Pentr-un atât de sfânt noroc,

Străbătător durerii.”

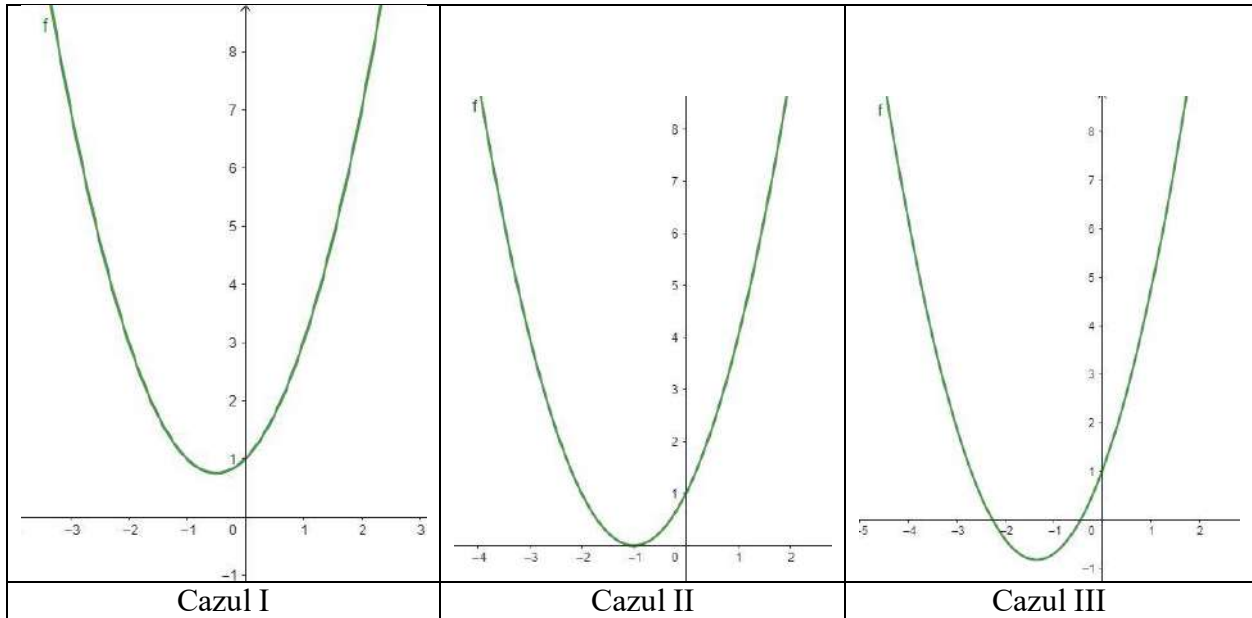
La țară, mai ales – și, astăzi, pretutindeni – femeia cu dorul de absolut neîmplinit, suferă, păstrându-și verticalitatea, ducând senină drama singurătății.

Inecuații. Tehnici de rezolvare

Ioan-Florin Bugariu, Colegiul Național „C. D. Loga” Caransebeș

În această lucrare ne vom axa pe inecuații care se pot rezolva folosind principiul trinomului, semnul trinomului de gradul doi sau separarea pătratelor.

1. Semnul trinomului de gradul doi. Fie funcția de gradul doi $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = ax^2 + bx + c$, unde $a, b, c \in \mathbb{R}, a \neq 0$. Dacă $a > 0$ graficul funcției f este dat de una dintre imaginile de mai jos:

Diferențiem următoarele cazuri:

Cazul I: $f(x) > 0$ pentru orice $a > 0$ și $\Delta < 0$.

Cazul II: $f(x) \geq 0$ pentru orice $a > 0$ și $\Delta = 0$. În acest caz obținem egalitate pentru $x = -\frac{b}{2a}$.

Cazul III: Notăm soluțiile ecuației cu x_1, x_2 și presupunem $x_1 < x_2$. $f(x) > 0$ pentru $a > 0$ și $x \in (-\infty, x_1) \cup (x_2, +\infty)$, iar $f(x) < 0$ pentru $a > 0$ și $x \in (x_1, x_2)$.

Observație: Pentru $a < 0$ se poate face o analiză similară.

Exemplu 1:

Fie $a, b, c \in \mathbb{R}$, demonstrați că are loc inegalitatea:

$$a^2 + b^2 + c^2 + \frac{1}{3} \geq ab + bc + ca + a - c.$$

(V. Cârtoaje)

Pentru a folosi semnul trinomului vom considera b variabilă reală, iar a și c parametri reali, astfel vom avea următoarea funcție de gradul doi:

$$f(b) = a^2 + b^2 + c^2 + \frac{1}{3} - ab - bc - ca - a + c.$$

Conform teoriei, ne dorim să arătăm că $\Delta \leq 0$, adică

$$\begin{aligned} (a+c)^2 - 4\left(a^2 + c^2 - ac - a + c + \frac{1}{3}\right) &\leq 0 \Leftrightarrow \\ 9a^2 + 9c^2 - 18ac - 12a + 12c + 4 &\geq 0 \Leftrightarrow \\ [3(a-c) - 2]^2 &\geq 0. \end{aligned}$$

Deci, ne situăm în Cazul II, de unde obținem $f(x) > 0$, adică inegalitatea din enunțul problemei.

Întrebare: Când se obține egalitatea?

2. Principiul trinomului. Fie funcția de gradul doi $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = ax^2 + bx + c$, unde $a, b, c \in \mathbb{R}, a \neq 0$. Principiul trinomului este strâns legat de semnul trinomului, mai exact vom pleca de semnul trinomului și vom deduce o inegalitate pentru discriminant. Astfel, avem următoarele cazuri:

Cazul I: Dacă $x_0 \in \mathbb{R}$, astfel încât $f(x_0) = 0$, atunci $\Delta \geq 0$.

Cazul II: Dacă $a > 0$ și există $x_0 \in \mathbb{R}$, astfel încât $f(x_0) \leq 0$, atunci $\Delta \geq 0$.

Cazul III: Dacă $a > 0$ și există $x_0 \in \mathbb{R}$, astfel încât $f(x_0) \geq 0$, atunci $\Delta \leq 0$.

Cazul IV: Dacă $x_1, x_2 \in \mathbb{R}, x_1 \neq x_2$, astfel încât $f(x_1)f(x_2) \leq 0$, atunci $\Delta \geq 0$.

Observație: Bineînțeles, putem găsi raționamente similare pentru $a < 0$ sau dacă vom înlocui relațiile \leq, \geq cu $<, >$.

Observăm că Principiul trinomului este destul de restrictiv, pentru că nu multe inegalități pot fi aduse la această formă. Haideți să vedem un exemplu.

Exemplu 2:

Dacă $a \geq b \geq c \geq d \geq e$, demonstrați că

$$(a + b + c + d + e)^2 \geq 8(ac + bd + ce).$$

Ținând cont de forma discriminantului, vom presupune că membrul stâng al inegalității joacă rolul lui b^2 , iar membrul drept joacă rolul lui $4ac$. În consecință, vom avea nevoie de o funcție de gradul al doilea care ne va da aceste expresii. Astfel, vom considera:

$$f(x) = 2x^2 + (a + b + c + d + e)x + (ac + bd + ce).$$

Observăm că f este echivalentă cu:

$$f(x) = (x + c)(x + a + e) + (x + d)(x + b).$$

Mai mult,

$$f(-c) = (d - c)(b - c) \leq 0 \text{ și } f(-d) = (c - d)(a + e - d) \geq 0,$$

de unde deducem că $f(-c)f(-d) \leq 0$, iar folosind Cazul IV obținem $\Delta \geq 0$, adică inegalitatea cerută.

Întrebare: Pentru $e \geq 0$, determinați când are loc egalitatea?

3. Separarea pătratelor. Această metodă este utilă când avem de-a face cu inegalități cu radicali. Metoda este destul de simplă și necesită doar trucul de mai jos

$$a - b = \frac{a^2 - b^2}{a + b}.$$

Exemplu 3:

Fie $a, b \in \mathbb{R}, a \neq b$, arătați că

$$\sqrt{a^2 + 2b^2} + \sqrt{b^2 + 2a^2} \geq 2\sqrt{a^2 + ab + b^2}.$$

Vom reorganiza relația de mai sus astfel:

$$\left(\sqrt{a^2 + 2b^2} - \sqrt{a^2 + ab + b^2}\right) + \left(\sqrt{b^2 + 2a^2} - \sqrt{a^2 + ab + b^2}\right) \geq 0,$$

și vom aplica în fiecare paranteză trucul de mai sus. Astfel, obținem:

$$\sqrt{a^2 + 2b^2} - \sqrt{a^2 + ab + b^2} = \frac{a^2 + 2b^2 - a^2 - ab - b^2}{\sqrt{a^2 + 2b^2} + \sqrt{a^2 + ab + b^2}} = \frac{b(b - a)}{\sqrt{a^2 + 2b^2} + \sqrt{a^2 + ab + b^2}},$$

iar pentru cea de-a doua paranteză:

$$\sqrt{2a^2 + b^2} - \sqrt{a^2 + ab + b^2} = \frac{2a^2 + b^2 - a^2 - ab - b^2}{\sqrt{2a^2 + b^2} + \sqrt{a^2 + ab + b^2}} = \frac{a(a - b)}{\sqrt{2a^2 + b^2} + \sqrt{a^2 + ab + b^2}}.$$

Adunând cele două relații vom avea:

$$(b - a) \left(\frac{b}{\sqrt{a^2 + 2b^2} + \sqrt{a^2 + ab + b^2}} - \frac{a}{\sqrt{2a^2 + b^2} + \sqrt{a^2 + ab + b^2}} \right) \geq 0$$

În acest moment ne-am blocat pentru că expresia noastră poate fi atât pozitivă cât și negativă, dar întorcându-ne la relația inițială observăm că aceasta este simetrică, deci ne gândim că putem extrage un factor comun simetric. Cum $(b - a)$ nu este simetric, ne vom gândi la expresia $(b - a)^2$, care este simetrică. Deci, problema se reduce la a mai scoate un factor comun de forma $(b - a)$. Pentru aceasta vom aduce la același numitor:

$$(b - a) \left(\frac{b(\sqrt{2a^2 + b^2} + \sqrt{a^2 + ab + b^2}) - a(\sqrt{a^2 + 2b^2} + \sqrt{a^2 + ab + b^2})}{(\sqrt{a^2 + 2b^2} + \sqrt{a^2 + ab + b^2})(\sqrt{2a^2 + b^2} + \sqrt{a^2 + ab + b^2})} \right) \geq 0,$$

cum numitorul este pozitiv, pentru a simplifica scrierea, îl putem ignora, și vom obține:

$$(b - a)\sqrt{a^2 + ab + b^2} + \sqrt{2a^2b^2 + b^4} - \sqrt{2a^2b^2 + a^4} \geq 0.$$

Pentru a finaliza vom aplica încă odată trucul de separare al pătratelor:

$$\begin{aligned}\sqrt{2a^2b^2 + b^4} - \sqrt{2a^2b^2 + a^4} &= \frac{2a^2b^2 + b^4 - 2a^2b^2 - a^4}{\sqrt{2a^2b^2 + b^4} + \sqrt{2a^2b^2 + a^4}} \\ &= \frac{(b - a)(b + a)(b^2 + a^2)}{\sqrt{2a^2b^2 + b^4} + \sqrt{2a^2b^2 + a^4}}\end{aligned}$$

Ținând cont de toate inegalitățile de mai sus, deducem că relația din enunț este echivalentă cu:

$$(b - a)^2 \left(\frac{\sqrt{a^2 + ab + b^2} + \frac{(b + a)(b^2 + a^2)}{\sqrt{2a^2b^2 + b^4} + \sqrt{2a^2b^2 + a^4}}}{(\sqrt{a^2 + 2b^2} + \sqrt{a^2 + ab + b^2})(\sqrt{2a^2 + b^2} + \sqrt{a^2 + ab + b^2})} \right) \geq 0,$$

care este adevărată indiferent de valorile lui a și b .

Bineînțeles, inegalitățile de mai sus pot fi abordate și prin alte metode, dar este bine să avem alternative, metode sigure care nu necesită artificii speciale. Mai mult, metoda separării pătratelor merge bine în combinație cu inegalitatea mediilor.

Bibliografie:

M. O. Drimbe, Inegalități idei și metode, ISBN 978-606-500-040-7, Editura Gil, 2022.

X. Bin, I. Boreico, V.Q.B. Can, V. Cîrtoaje, M. Lascu, An Introduction to Inequalities - volume 1, ISBN: 978-606-500-170-1, Editura Gil.

Trecerea de la sumă la produs în calculul unor limite

Ioan-Florin Bugariu, Colegiul Național „C. D. Loga” Caransebeș

Această lucrare abordează limite care, poate, nu ajung să fie discutate de fiecare dată la clasă, dar sunt utile pentru admiterea în învățământul superior.

Definiție: Prin sumă simplă vom înțelege:

$$\sum_{i=0}^n a_i = a_0 + a_1 + a_2 + \dots + a_n.$$

Proprietățile sumei:

- Suma unei sume sau diferență este egală cu suma sau diferența a sumelor:

$$\sum_{i=0}^n (a_i \pm b_i) = \sum_{i=0}^n a_i \pm \sum_{i=0}^n b_i.$$

- Dacă toți termenii unei sume conțin același factor, atunci el poate ieși în afara sumei:

$$\sum_{i=0}^n (k \cdot a_i) = k \sum_{i=0}^n a_i.$$

Definiție: Produsul unui număr dat de factori $a_0 \cdot a_1 \cdot a_2 \cdot \dots \cdot a_n$ se scrie:

$$\prod_{i=0}^n a_i = a_0 \cdot a_1 \cdot a_2 \cdot \dots \cdot a_n.$$

Proprietățile produsului:

- Dacă toți factorii sunt înmulțiți cu un scalar, atunci acesta poate ieși din produs:

$$\prod_{i=0}^n (k \cdot a_i) = k^{n+1} \prod_{i=0}^n a_i.$$

- Produsul unui produs este egal cu produsul celor două produse:

$$\prod_{i=0}^n (a_i \cdot b_i) = \prod_{i=0}^n a_i \cdot \prod_{i=0}^n b_i.$$

Observație: Când dorim să trecem de la produs la sumă, funcția logaritmică vine în ajutor.

În continuare sunt prezentate două exemple pentru a pune în evidență modul de lucru. Vom observa că este destul de dificil să lucrăm cu produse, iar transformarea acestora în sume ne simplifică considerabil problema.

Exemplu 1:

Calculați limita:

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \prod_{k=1}^n \left(1 + \frac{k}{n^p}\right),$$

unde p este un număr natural nenul.

Vom scrie limita dată folosind funcție logaritm:

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \prod_{k=1}^n \left(1 + \frac{k}{n^p}\right) = e^{\lim_{n \rightarrow \infty} \ln \prod_{k=1}^n \left(1 + \frac{k}{n^p}\right)} = e^{\lim_{n \rightarrow \infty} \sum_{k=1}^n \ln \left(1 + \frac{k}{n^p}\right)}.$$

Cum $n \rightarrow \infty$, egalitatea $1 + \frac{k}{n^p} = e^{\frac{k}{n^p}}$ are loc, deci limita noastră este egală cu

$$e^{\lim_{n \rightarrow \infty} \sum_{k=1}^n \ln e^{\frac{k}{n^p}}} = e^{\lim_{n \rightarrow \infty} \sum_{k=1}^n \frac{k}{n^p}} = e^{\frac{1}{2} \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n+1}{n^{p-1}}}.$$

Cum p este orice număr natural nenul, trebuie să vedem cum influențează calculul limitei. Astfel, vom avea:

Cazul 1. $p = 1 \Rightarrow l = \infty$.

Cazul 2. $p = 2 \Rightarrow l = 1$.

Cazul 3. $n \geq 3 \Rightarrow l = 0$.

Observație: La acest tip de probleme trebuie să avem tot timpul în minte relațiile:

$$x = e^{\ln x} \text{ sau } x = \ln e^x.$$

Exemplul 2:

Se consideră șirul

$$a_n = \sum_{k=2}^n \log_{\frac{1}{3}} \left(1 - \frac{2}{k(k+1)}\right).$$

Să se calculeze limita șirului $b_n = n \ln a_n$.

Prima dată vom prelucra puțin șirul a_n . Ținând cont că $1 - \frac{2}{k(k+1)} = \frac{(k-1)(k+2)}{k(k+1)}$, deducem următoarea formă a șirului a_n :

$$a_n = \log_{\frac{1}{3}} \frac{n+2}{3n}.$$

Deci, șirul b_n o să fie egal cu:

$$b_n = n \ln \left(\log_{\frac{1}{3}} \frac{n+2}{3n} \right) = n \ln \left(1 - \frac{\ln \frac{n+2}{n}}{\ln 3} \right) = \ln \left(1 - \frac{\ln \frac{n+2}{n}}{\ln 3} \right)^n,$$

iar limita acestuia o să fie egală cu:

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \ln \left(1 - \frac{\ln \frac{n+2}{n}}{\ln 3} \right)^n = \ln \lim_{n \rightarrow \infty} \left(1 - \frac{\ln \frac{n+2}{n}}{\ln 3} \right)^n,$$

ținând cont că sunt în cadrul nedeterminării 1^∞ , limita noastră o să fie egală cu

$$l = \ln \lim_{n \rightarrow \infty} \left(1 - \frac{\ln \frac{n+2}{n}}{\ln 3} \right)^{\frac{-\ln 3}{\ln \frac{n+2}{n}} \cdot \frac{-\ln \frac{n+2}{n}}{\ln 3} \cdot n} = \ln e^{-\frac{2}{\ln 3}} = -\frac{2}{\ln 3}.$$

Exerciții propuse:

1. Se dau șirurile:

$$a_n = n - \sum_{k=1}^n \frac{k^2 + 3k + 1}{k^2 + 3k + 2}; \quad b_n = \prod_{i=1}^n a_i.$$

Să se calculeze $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n$ și $\lim_{n \rightarrow \infty} b_n$.

Sugestie de rezolvare: șirul a_n îl putem scrie astfel

$$a_n = n - \sum_{k=1}^n 1 + \left(\frac{k^2 + 3k + 1}{k^2 + 3k + 2} - 1 \right).$$

Pentru șirul b_n vom folosi următoarea observație:

Observație: pentru $n \in \mathbb{N}^*$ avem

$$\prod_{i=1}^n \frac{a_{i+1}}{a_i} = \frac{a_{n+1}}{a_1}.$$

2. Calculați limita șirului:

$$a_n = \sum_{i=1}^n \frac{12}{k(k+1)(k+2)}.$$

Sugestie de rezolvare: descompunem expresia din sumă astfel

$$\frac{12}{k(k+1)(k+2)} = \frac{A}{k} + \frac{B}{k+1} + \frac{C}{k+2}$$

Aici avem prezentate doar câteva exemple de exerciții în care avem de-a face cu sume. Cei pasionați sunt invitați să găsească legătura între sume și integralele definite, cât și studiul sumelor duble. Spor la treabă!

Bibliografie:

G. Rizescu, E. Rizescu, Teme pentru cercurile de matematică din licee, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1977.

<https://ssmr.ro/>

EDUCAȚIA ECOLOGICĂ LA NIVEL PREȘCOLAR ABORDARE CLASICĂ ȘI DIGITALĂ

Buică Florina-Cristina, Grădinița Steaua, București

La nivel preșcolar, activitatea didactică poate fi analizată sub diverse aspecte, din punct de vedere al procedurilor utilizate.

Ca știință, metodologia educației ecologice, la acest segment de vârstă, expune organizarea activităților cu copiii, în vederea formării unei culturi ecologice care să înlesnească relaționarea acestora cu elementele mediului înconjurător.

În timp ce curriculumul indică ce conținuturi pot fi asimilate, metodologia didactică indică modul cum acestea pot fi asimilate de către copii și modalitatea în care sunt transmise de către cadrele didactice.

Încă din cele mai vechi timpuri sunt evidente studii despre învățarea în mijlocul naturii, prin acțiune directă cu aceasta, de către marii teoreticieni ai pedagogiei (Comenius, Pestalozzi, Rousseau, Fr. Froebel, M. Montessori, K.D.Ușinski etc.). În acest sens, I. A. Comenius a susținut ca principii ale educației în conformitate cu natura: omul, parte a naturii, supus legilor acesteia; educația având la bază legătura natură-viață; existența legilor generale care acționează pe parcursul vieții, atât în societate cât și în natură.

În opinia pedagogului V.F.Zuev, eficiența activităților educaționale este data de predarea obiectivă, cu scopuri clare și interviuri live, în mijlocul naturii. Contribuția acestuia în educația de mediu a preșcolarilor denotă faptul că, în prezent, recomandările sale sunt folosite la alegerea conținutului de studiu, incluzând activități în mediul înconjurător .

De-a lungul timpului, politicile și investițiile din domeniul educației și formării, în direcția tranziției verzi, abordează soluții pentru prosperitatea naturii și speciei umane, din cadrul procesului continuu de digitalizare a educației, făcând parte și educația ecologică.

După I. Cerghit, e-learning deține un potential semnificativ pentru instruire, asigurând o tratare interdisciplinară a conținuturilor, prin îmbunătățirea calității materialului transmis, într-o manieră interactivă, cu feed-back imediat și posibilitate de individualizare a instruirii.

Reducerea, reutilizarea și reciclarea constituie acțiuni cu pondere însemnată în soluționarea menținerii echilibrului resurselor naturale, a sănătății planetei și locuitorilor acesteia, făcându-se vizibile în ultima perioadă, prin intermediul rețelelor de socializare.

Cu o rată a reciclării deșeurilor de 99%, Suedia își propune să devină prima țară din lume care renunță la folosirea combustibililor fosili, până în 2040 având ca obiectiv producerea acesteia din surse regenerabile, continuând cu eliminarea emisiilor de carbon, până în 2045.

Cu un consum al energiei electrice bazat, aproape 70%, pe energie regenerabilă, Danemarca își propune, până în 2050, să devină o societate independentă de combustibili fosili.

Si la nivelul României, au început să se remarce programe de promovare a colectării selective și „educarea copilului în spiritul respectului față de mediul natural” (ONU, Convenția cu privire la drepturile copilului, actualizat 2024, art. 29, 1 (e)).

Referitor la importanța educației ecologice în sistemul actual de învățământ, cadrele didactice constituie factori importanți, alături de familie, pentru implementarea cu succes a curriculumului de educație ecologică, prin îmbinarea activităților opționale cu cele de cunoaștere a mediului și educație pentru societate.

În acest sens, promovarea eficientă a educației ecologice, poate fi realizată luând în calcul strategii bazate pe integrarea acesteia în curriculumul școlar, începând cu nivelul preșcolar și continuând până la nivel superior; derularea de proiecte/activități ecologice practice (grădiniță-familie-societate) care să implice activ copiii și utilizarea tehnologiei în vigoare în vederea informării corecte, promovarea exemplilor de bune-practici și sensibilizării față de mediu, prin crearea de comportamente prietenoase față de acesta.

Cea de-a patra ediție a Internațional Recycling Tour 2024, a sărbătorit reciclarea dozelor de aluminiu din 16 țări, implicand comunități atât pe teren cât și în mediul online, România marcând campania printr-o lucrare reprezentând imaginea unui cimpanzeu (1300 doze), unul dintre cele patru animale vulnerabile și pe cale de dispariție, promovate în cadrul campaniei.

În aceeași direcție de conștientizare a problematicii deșeurilor, în vederea stimulării cetățenilor să participe la acțiuni de colectare și reciclare corectă a DEE și DBA, ECOTIC (fondată 2006) reprezintă un concept de gestionare a deșeurilor de echipamente electrice și electronice (aproximativ 700 producători și importatori afiliați), având în derulare proiecte de tipul: Școala Ecoterrenilor-Concurs national de colectare a deșeurilor de echipamente electrice și electronice, în care copiii devin Ecoterrieni - „factori de schimbare conectați la natură și schimbările acesteia” (V. Negoită, președinte Ecotic); Și cei mici fac fapte mari-Proiect adresat grădinițelor, prin intermediul căruia preșcolarii învață despre importanța colectării separate, substanțele conținute de deșeurile de baterii, acumulatori și protecția mediului, bagajul de informații ajutându-i să aibă un comportament corect față de acest tip de deșeu ; Caravana Ecotic- La șotron, în cadrul campaniei naționale de informare a populației-Stația de reciclare.

Privitor la inițiativele în domeniul educației ecologice, Uniunea Europeană încurajează sectorul educației în vederea formării competențelor în materie de sustenabilitate, prin formarea de grupuri de lucru care să abordeze educația ecologică în instituțiile de învățământ, prin învățare reciprocă și schimb de bune practici .

Nevoia de a acționa la nivel informal, formal și non-formal, cu impact pe termen mediu și lung, denotă creșterea conștientizării asupra problemelor cu care se confruntă mediul, preșcolarii devenind mesageri în grădiniță, familie și societate în acțiuni de stopare a degradării mediului.

Având în vedere cele menționate anterior, se poate afirma faptul că educația ecologică la nivel preșcolar, trebuie să îmbine tradiționalul cu modernul, să-i ajute pe copii să facă achiziții durabile, în vederea acumulării de informații precise și de actualitate, prin intermediul descoperirilor în domeniu și cu ajutorul tehnologiei în vigoare.

Promovând dezvoltarea de comportamente eco-sociale, investiția în educația pentru mediu și sustenabilitate va contribui la dezvoltarea durabilă a naturii și cetățenilor planetei.

Bibliografie

Ecotic. *Proiecte educaționale* [citat 10.07.2024]. Disponibil: <https://www.ecotic.ro/#>

European Education Area, *Scopul European al educației*. [citat 10.07.2024]. Disponibil: <https://education.ec.europa.eu/ro>

I., Cerghit, *Metode de învățământ*, Polirom, 2006. [citat 12.07.2024].Disponibil: <https://fliphtml5.com/>

Curriculum pentru Educație Timpurie. București, 2019

N. Talpes, *Perspective nordice și românești privind rolul educației ecologice în formarea societății durabile*. [citat 12.07.2024].Disponibil: <https://www.guerrillaverde.ro/>

TEHNOLOGIA ȘI LECTURA

Prof. Bulc Mihaela-Dana

Liceul Vocațional Pedagogic „N. Bolcaș”, Beiuș, Bihor

Într-o epocă digitalizată total, cu acces rapid la orice tip de informație, se mai poate oare vorbi despre copii și tineri implicați în procese de lectură profundă, care să le dezvolte creierul lecturii? Lectura logică, conștientă, aprofundată permite cititorului să realizeze conexiuni logice, să-și dezvolte reflecția și gândirea critică, dar și să evadeze din cotidian, să dea frâu liber propriei imaginații. În același timp, acest tip de lectură își va ajuta pe cititor să înțeleagă cărțile lungi, complexe și să-și îmbogățească bagajul de cunoștințe.

Pe de altă parte, doar accesând informația de pe internet, creierul copilului și al adolescentului nu va fi solicitat pentru a realiza conexiuni în creier, ci doar pentru a vizualiza pagini Web, pentru a posta pe tweeturi sau pe tik-tokuri, în timp ce realizează alte sarcini, cum ar fi mâncatul sau urmărirea unui program la televizor. Citind selectiv, tânărul își refuză oportunitatea de a-și forma răbdarea de a citi și de a reține toate detaliile textului.

În lucrarea sa, *Superficialii. Efectele internetului asupra creierului uman*, Nicholas Carr afirmă că lectura selectivă, din mediul online, i-a fost foarte utilă ca scriitor, deoarece a redus considerabil timpul necesar găsirii informațiilor de care avea nevoie. În același timp, scriitorul mărturisește că: „Îmi era ușor să mă cufund într-o carte sau într-un articol lung Acum mi se întâmplă rar. După două – trei pagini, încep adesea să-mi pierd concentrarea ... Lectura profundă, care altădată era firească, a devenit un efort.” (Carr, 2012, pg. 124-136)

Conform specialiștilor în domeniu, prin lectură valoroasă, creierul copilului construiește, sinapsă cu sinapsă, conexiuni complexe, care nu dispar din creier, ci se regrupează de fiecare dată, chiar și peste mulți ani, când persoana în cauză are de îndeplinit o sarcină dificilă. Altfel spus, aceste conexiuni nu se pierd dacă există perioade în care, din diverse motive, copilul nu mai dedică timp lecturii aprofundate. Circuitele neuronale, odată formate, pot fi reactivate prin exersare.

Cititul, spre deosebire de vorbire, nu este un instinctiv, nu se regăsește în genele noastre. El trebuie învățat, exersat, în așa fel încât să creeze circuite logice în creierul omului. Există posibilitatea ca circuitele create de utilizarea Netului să nu fie aceleași cu cele create de citirea cărților sau a altor lucruri tipărite.

Jurnalistul Scott Karp mărturisește într-un blog despre mediile internaționale de pe Internet că a încetat cu totul să mai citească vreo carte. „Eram prin cei mai buni la literatură în liceu și eram un devorator de cărți”, scria el. În încercarea de a-și explica această situație, acesta

formulează o întrebare retorică: „Oare nu cumva motivul pentru care nu mai citesc decât de pe Internet se datorează atât de mult faptului că s-a schimbat modul în care citesc, adică încercând să caut ce-i mai ușor, cât și faptului că s-a schimbat modul în care gândesc”. (Karp, 9 februarie 2008)

Copiii care utilizează în exces gageturile pentru a citi rapid doar informația dorită, în detrimentul unei lecturi aprofundate, nu își vor putea activa sinapsele de care vorbeam. Dacă un copil nu își va dezvolta capacitatea de a citi o lucrare amplă sau un roman vast, cum este de exemplu *Război și pace*, nu își va putea dezvolta această capacitate nici la vârsta adultă deoarece creierul nu a fost configurat în acest sens la momentul oportun.

De foarte multe ori, copiii citesc „pe diagonală” pentru a surprinde ceea ce transmite textul în linii generale, fără prea multă concentrare, deoarece pot întreprinde această activitate în paralel cu alte activități. Lectura pe diagonală solicită doar un minim de atenție voluntară, creându-se conexiuni limitate la nivelul creierului. De altfel, lectura pe diagonală este o sintagma ai cărei termeni se exclud reciproc, sintagma este un fele de oximoron. Este impropriu să spunem că lecturăm pe diagonală. Putem afirma că citim pe diagonală, deoarece citim rapid un text scurt, un bilet, un anunț scurt, un SMS, o postare pe rețelele de socializare etc. În schimb, lectura eficientă presupune concentrare maximă, detașare de la alt tip de activitate, deconectare de la probleme existente în spațiul fizic sau psihic, călătorie într-un univers imaginar, relaxare și inducere a unei stări de bine.

Nicholas Carr, în opera citată, este de părere că „creierul lecturii” se va dezvolta considerabil dacă li se va cere copiilor să citească materiale mai lungi și mai dificile, să le descifreze sensul, să le interpreteze critic, să le compare cu alte texte. Este de înțeles faptul că niciun copil nu se va naște cu un creier al lecturii deja format. Obiceiurile de lectură ale copilului îi modelează creierul în moduri profunde și durabile.

O altă variantă de a citi o constituie lectura online, agreată de unii tineri. Acest tip de lectură îți poate da senzația de libertate, deoarece hyperlinkurile și motoarele de căutare îți aduc o mulțime de cuvinte pe ecran, împreună cu fotografii, sunete și imagini video.

În vederea încurajării lecturii, este necesar să fie evidențiat efortul copilului de a duce la bun sfârșit lectura unei cărți, fără a se face referire la inteligența acestui copil. Copilul trebuie învățat să citească pentru plăcerea lecturii, pentru starea de bine pe care i-o aduce și nu pentru că este deștept. Copiii lăudați pentru că sunt deștepți se simt „mai puțin motivați să se străduiască mai mult”, susține Nicholas Carr în opera citată. Inteligența nu valorează nimic dacă nu este valorificată conștient, dacă nu este dublată de muncă, de efort în vederea asimilării de noi informații și cunoștințe. De asemenea, este necesar ca elevii să conștientizeze necesitatea

de a lectura o carte cu drag de ea și de propria ta persoană, cunoscut fiind faptul că „trăim atâtea vieți câte cărți citim” (Mario Vargas Llosa). În opinia acestui scriitor, a citi o carte este sinonim cu „a păși în universul acesteia”, „a te pune în pielea personajelor”, „a simți și a trăi cu patos acțiunile protagoniștilor cărții”.

Netul exercită asupra copiilor și a tinerilor o influență mai puternică și mai vastă decât pot aceștia să conștientizeze. Site-urile și serviciile de pe internet schimbă viața tinerilor, modul de gândire și de relaționare. Prin urmare, creierul actualei generații funcționează diferit de cel al generațiilor care au crescut fără această modalitate de comunicare. Este alarmant faptul că mulți tineri își dovedesc incapacitatea de a da atenție unui lucru, oricât ar fi el de interesant, mai mult de câteva minute. Se poate spune că internetul este pentru creier ceea ce este ca o plantă carnivoră pentru insectele din jurul său. Internetul poate aduce prejudicii creierului deoarece îi oferă mai multă informație decât poate acesta să proceseze. Accesul la informații este benefic dacă este folosit cu măsură și în sens constructiv. Altfel, creierul nu va reține nicio informație.

Într-o epocă în care suntem bombardați cu informații din toate domeniile și pe toate canalele, se poate spune că citim mai mult decât se citea în anii 80-90, de exemplu, când televiziunea și radioul nu puteau transmite decât un număr limitat de știri. Dar cititul din zilele noastre este diferit de cel din secolul trecut și este corelat cu un nou mod de gândire și cu „o nouă percepție a sinelui” (Wolf, 2008), după cum susținea Maryanne Wolf – psiholog al dezvoltării la Universitatea Tufts. Wolf adirma că „Nu suntem numai ce citim”, „Suntem cum citim”. Autoarea consideră că atunci când citim online este foarte greu să ne concentrăm pe un anumit mesaj, deoarece volumul de informații este foarte mare și poate ajunge la noi prin diverse modalități. Astfel, există riscul să devenim „simple decodoare de informație”, deoarece abilitatea unui cititor experimentat de a interpreta textul, de face conexiuni cu alte texte, de a le analiza critic ceea ce citește rămâne nefolosită.

Valențe ale ergoterapiei în școlile de masă pentru elevii cu CES

prof. Bulgarov Daniela,

Școala Gimnazială Horea, Cloșca și Crișan, Turda, județul Cluj

Keywords: ergoterapie, elevi cu CES, școala de masă, activități de ergoterapie

1. Argument

Ergoterapia sprijină copiii și adolescenții cu probleme de comunicare și construire a unor relații, ajutându-i să-și dezvolte cunoașterea de sine. Ea poate fi un mijloc de înțelegere a stadiului emoțional al elevilor, un mijloc de identificare a conflictelor sau de rezolvare a problemelor, de exprimare a sentimentelor și ideilor.

Ergoterapia este văzută ca o orientare spre ergonomizarea spațiului în care elevul trăiește. Această terapie se poate clasifica în:

- *ergoterapia recreativă* care conține tehnici și procedee atractive de caligrafie și scriere, desen, pictură, teatru de marionete, activități și jocuri sportive adaptate;

- *ergoterapia funcțională* în cadrul căreia tehnicile de lucru sunt structurate, dirijate și controlate, în scopul realizării unor activități de muncă, începând cu cele de bază: manipulare, modelare, asamblare și mergând până la profesii propriu-zise, cum ar fi: legătoria, dactilografia, cartonajul și

- *ergoterapia prevocațională* care ține cont de posibilitățile elevului în ceea ce privește orientarea către o ergoterapie practică de specialiști numiți ergoterapeuți, în ateliere și centre specializate, dotate cu spații, materiale și aparatură specifică. În această ultimă clasă poate fi inclusă și ergoterapia preșcolară care, prin mijloace specifice, pregătește copilul pentru activitatea școlară.

2. Activitățile ergoterapeutice pot fi de două tipuri: structurate sau nestructurate (Popescu, 1993).

Activitățile ergoterapeutice structurate se bazează pe înlănțuirea mai multor etape, fiind concrete și precise, cu o notă mică de inventivitate\creativitate. Indiferent de complexitatea lor, de diferite echipamente, ustensile și unelte utilizate, activitățile ergoterapeutice structurate impun subiecților respectarea următoarelor condiții: capacitatea de a urma instrucțiunile; capacitatea de

a accepta sfaturile; concentrarea atenției în timpul lucrului sau a realizării unor secvențe din activitate; coordonare motorie; organizarea activității și existența unui anumit grad de inițiativă. În categoria activităților structurate se includ activitățile din atelierul de alimentație și din atelierul de tâmplărie.

Activitățile ergoterapeutice nestructurate cuprind unele activități care solicită mai multă creativitate din partea subiecților. Dintre aceste activități amintim pe cele de realizare de produse vizual plastice în relief, de măști, icoane, pictură sau modelarea în argilă.

3. Scopurile ergoterapiei. Din multitudinea de scopuri pe care și le propune ergoterapia considerăm că următoarele șase sunt principale. Dintre acestea amintim:

- stimularea încrederii în sine pentru o cât mai bună dezvoltare a personalității;
- amenajarea unor condiții de muncă ergonomice și realizarea unor programe de mișcare dirijată;
- buna cooperare între profesor, ca ergoterapeut, și elev, dar și în cadrul grupului de elevi;
- diagnoza și prognoza ulterioară a elevului;
- reintegrarea în viața socio-profesională;
- înlăturarea prin reabilitarea imaginii de sine a stării de dependență creată de întâmpinarea unor dificultăți de relaționare.

Finalitățile ergoterapiei pot fi sumarizate sub acronimul celor 4 R: reabilitare, readaptare, recuperare și reeducare (Sbenghe, 1987).

a. Reabilitarea este o condiție mai mult juridică și se traduce printr-o restabilire a bunei reputații, o dezmințire a învinuirilor aduse, o reintegrare a unei persoane în drepturile pe care le-a pierdut. În cazul nostru termenul este sinonim cu cel de readaptare.

b.. Readaptarea este un concept folosit în Europa pentru a desemna o redare a unui mod de viață util pentru societate, dar și pentru propria persoană. În acest caz se face referire la readaptarea socială, psihică, fizică și profesională.

c. Recuperarea se referă la procesul de recuperare medicală, dar și la recuperarea socio-profesională.

d. Reeducarea este definită ca o activitate corectivă, este un proces de readaptare la

mediu și la condițiile de muncă. Se aplică prin influențele educative de către medici, pedagogi, defectologi.

4. Elementele de cercetare

Scopul a fost acela de a elabora un program de ergoterapie și de a constata efectele sale educative și recuperatorii ale elevilor din punct de vedere psihopedagogic..

Ce mi –am propus?

Elaborarea unui program de ergoterapie pe selectarea și crearea unor exerciții și tehnici specifice ergoterapiei, adaptate elevilor cu CES din școala de masă:

- să aplic programul ,utilizând metode activ-participative și motivarea elevilor;
- să evaluez impactul comportamentului;
- să evaluez finalitatea activităților;
- să evaluez impactul psihopedagogic a elevilor din program;
- să evaluez participarea și implicarea în cadrul programului..

Structura programului

a.obiectivele

b.dezvoltarea unor forme de interes și a motivației

c.siguranța unui sentiment de conform

d.starea de bine .

Grup țintă

Elevii din clasele primare și gimnaziale 0-VIII, cu vârste cuprinse între 6-15 ani , fete și băieți.

Perioada de desfășurare a programului

Anul școlar 2023/2024

Variabile pre program

- abilități de relaționare și comunicare;
- starea de bine;
- abilități practic-aplicative;
- stima de sine .

Variabile post program

- numeroase activități relaxante, plăcute, creative, care au oferit cadrul ideal pentru a comunica și a socializa;
- toți beneficiarii programului au realizat lucrări care au fost expuse în școală;

- stima de sine crescută în rândul elevilor cu CES dar și a celor tipici;
- motivație și interes creativ , autenticitate;
- abilități de comunicare și relaționare;
- starea de bine;
- atitudini de toleranță și acceptare îmbunătățite.

Obiective de referință și activități

Programul de ergoterapie

Perceperea și receptarea afectiv-cognitivă a simbolurilor	
1.1 Perceperea elementelor din mediul ambiental	-exerciții de recunoaștere a elementelor din mediul ambiental, a materialelor de lucru. exerciții de identificare a proprietăților unui obiect. -jocuri de corespondență “Perechi de cuvinte”(obiect-caracteristică)
1.2. Identificarea unor simboluri cu semnificație afectiv -cognitivă	-exerciții de identificare a stării transmise de diverse elemente ale mediului înconjurător (mediul educativ, culori, temperatură, starea vremii, etc)
2.Imitarea și executarea simbolurilor	
2.1 Imitarea unor simboluri cunoscute	-exerciții de reproducere a unor elemente simple (modelaj, colaj, desen). -exerciții de acompaniere a unei melodii (bătaia din palme, din picioare, cor, cântatul la un instrument)
2.2 Asocierea unor simboluri cunoscute	-realizarea de minimachete, colaje
3.Dezvoltarea unor forme de interes, motivație	
3.1. Dezvoltarea tehnicilor de lucru cu diferite materiale	-exerciții de lucru cu materiale cunoscute pe o temă la alegere/data. -exerciții de exprimare liberă(dans , sunete)
4.Participarea cu interes și plăcere la activități	-participarea la activitățile organizate

Programul de ergoterapie aplicat

Obiective	-Teme propuse
-să pixteze liber	“La mare” (pictură liberă)
-să modeleze din lut, plastilină	“Ograda bunicilor”
-să participe activ la dans	“Dansul ploii”
-să picteze prin procedure specifice (șampilat, stropit, suflat)	“Pete de culoare”
-să interpreteze un rol dintr-o scenetă	”Domnul Goe”
-să cânte	Să interpreteze o piesă la alegere.
-să realizeze un colaj	Să realizeze un colaj pe o temă dată

Cum am analizat și am interpretat ?

Prin metoda observației (conform fișei de observație 1, fișa de observație 2) am analizat activitatea elevilor incluși în program. Astfel s-a urmărit cooperarea, comportamentul în cadrul grupului, independența/dependența, starea de bine, adaptarea la mediul educațional.

Fișa de observație nr 1 - Fișa de observație a comportamentului

Nr.crt	Comportamentul urmărit în cadrul activităților	DA/NU	Observații
1	Cooperează din proprie inițiativă cu alți copii	Da	
2	Are un comportament prietenos	Da	
3	Are un comportament agresiv	Nu	
4	Are un comportament independent	Da	
5	Are un comportament dependent de reacțiile celorlalți	Nu	
6.	Adoptă rolul de lider	Nu	

Fișa de observație 2 - Fișa de analiză a produselor activității

Nr.crt	Itemii	Nume elev	Lucrare	Observații
1	Utilizarea corectă a tehnicilor, a materialelor	P.A	Vara	
2	Utilizarea incorectă a tehnicilor, a materialelor	M.V.V	Lanul de maci	
3	Respectarea etapelor și cerințelor	D.S.C	Iarna	
4	Nerespectarea etapelor și cerințelor	C.V.	Vacanța la bunici	
5	Corectitudinea execuției	A.D.B	La mare	
6	Incorectitudinea execuției	D.M	Curcubeul	
7	Originalitate	C.R	Toamna	
8	Expresivitatea	M.A	Iarna pe uliță	
9	Armonia de ansamblu	M.N	Apa izvor de sănătate	

Rezultate și discuții

Activitățile au fost împărțite în funcție de tehnicile folosite, abilitățile practico-aplicative, motivație și interes. Elevii au fost motivați, implicați în cadrul activităților, prin acest program s-au dezvoltat abilitățile practico-aplicative, integrarea în cadrul grupului de lucru, starea de bine.

Principalele activități privite cu interes de către elevi au fost;

1. terapia prin modelaj;
2. terapia prin pictură și desen;
3. terapia prin realizarea de decorațiuni;
4. terapia prin artizanat;
5. terapia prin dans și mișcare;
6. terapia prin teatru;
7. terapia verbală.

Dintre beneficiile ergoterapiei amintim următoarele:

- a. Dezvoltarea inteligenței emoționale
- b. Dezvoltarea abilităților de exprimare
- c. Comunicarea și relaționare
- d. Creșterea adaptării în societate
- e. Responsabilitate
- f. Reducerea anxietății
- g. Creșterea stimei de sine
- h. Starea de bine .

Bibliografie

1. Anzieu D, Chabert C, Metode proiective. București, Editura Trei, 2010;
2. Cristea S, Dicționar de pedagogie, Chișinău-București, Editura Litera – Internațional, 2000;
3. Cristina Georgina E, Artterapia în educația și recuperarea copilului, SmArtPublishing, 2010;
4. Martin M, Ergoterapia în psihiatrie, Limes, Cluj-Napoca, 2010.

PROFILUL DE FORMARE AL ABSOLVENTULUI DE GIMNAZIU.

Document sintetic de informare pentru părinți

Bunica Gabriela Aurica
Școala Gimnazială Nr. 127
Sector 5, București

În învățământul gimnazial, geografia are rolul său în formarea instructiv-educativă și în dezvoltarea psiho-emoțională, cognitivă, afectivă a copilului aflat în plin proces de evoluție, de la copilărie, la (pre) pubertate și adolescență. De aceea, noi, ca profesori și specialiști ai educației, iar dumneavoastră, ca părinți, contribuim împreună la construirea profilului absolventului de gimnaziu, cu scopul comun declarat, acela prin care școala (în colaborare cu familia) poate asigura atingerea finalităților educaționale, astfel încât să ofere fiecărui elev șanse egale la educație, atât pentru dezvoltarea personală și profesională, cât și pentru inserția socială.

Profilul de formare al absolventului de gimnaziu este structurat pe baza a opt competențe –cheie, urmărite pe tot parcursul programului de școlarizare:

1. comunicare în limba română,
2. comunicare în limbi străine,
3. competențe matematice și competențe de bază în științe și tehnologii,
4. competențe digitale,
5. competența „A învăța să înveți”,
6. competențe sociale și civice,
7. spirit de inițiativă și antreprenoriat,
8. sensibilizare și exprimare culturală.

Aceste competențe sunt urmărite la toate disciplinele de studiu, nu se dezvoltă izolat, imediat, pe termen scurt, ci reprezintă un cumul de abilități, priceperi, deprinderi, cunoștințe- toate, dobândite prin studiul fiecărui obiect din programele școlare.

1. Comunicarea în limba maternă – Prin utilizarea limbajului specific în prezentarea și explicarea realității geografice, elevii vor fi capabili să proceseze informații diverse, să recepteze și să exprime opinii, idei, în mesaje orale sau scrise.

2. Comunicare în limbi străine – Dezvoltarea acestei competențe-cheie se realizează prin folosirea corectă a numelor proprii și a termenilor în limbi străine.

3. Competențe matematice (A) și competențe de bază în științe și tehnologii (B) – Geografia dezvoltă aceste competențe transferând unele elemente din matematică științe și tehnologie în studierea mediului terestru prin activități ca explorarea spațială a realității, utilizarea coordonatelor geografice, măsurarea unor distanțe pe hartă și operații numerice minimale; raportând realitatea geografică la un suport cartografic și grafic

4. Competențe digitale - Elevii vor fi capabili să utilizeze dispozitive și aplicații digitale pentru căutarea și selecția unor resurse informaționale și educaționale digitale relevante pentru documentare, învățare, evaluare formativă, autoevaluare etc. Prin dezvoltarea acestei competențe, se vor urmări dezvoltarea unor conținuturi digitale multi-media, în contextul unor

diferite activități de învățare, respectarea normelor și regulilor privind dezvoltarea și utilizarea de conținut virtual (drepturi de proprietate intelectuală: site-uri personale, bloguri, platforme etc, respectarea mediului privat, siguranța pe internet, securitatea împotriva formelor multiple de cyberbullying etc.)

5. A învăța să înveți – Elevii vor fi capabili să formuleze obiective, planuri simple de acțiune și învățare care să-i ajute în realizarea unor sarcini de lucru (proiecte, portofolii tematice, eseuri, colaje, dicționare tematice, jocuri instructiv-educative etc.) și, astfel, să gestioneze corect timpul alocat învățării, cu scopul identificării progresului în realizarea unei sarcini de lucru și a dezvoltării stilului personal de învățare, a dezvoltării personale în general, pentru o corectă apreciere a calităților personale (estompându-se, astfel, tendința supraestimării și a subestimării) în vederea autocunoașterii, a orientării școlare și profesionale obiective. De asemenea, vor identifica și explica dimensiunii sociale, civice și culturale a caracteristicilor spațiului geografic.

6. Competențe sociale și civice – Elevii vor fi capabili să opereze cu valori și norme de conduită morală, etică (toleranța, răbdarea, cinstea/onestitatea, corectitudinea, punctualitatea, empatia etc.), valori morale relevante pentru viața personală și pentru interacțiunea cu ceilalți, identificate în diferite contexte școlare și extrașcolare, prin exercitarea unor drepturi și asumarea de responsabilități concrete, manifestând disponibilitate pentru participare civică, în condițiile respectării regulilor grupului și a valorizării diversității etno-culturale, lingvistice, religioase etc.

7. Spirit de inițiativă și antreprenoriat – Elevii vor fi capabili să manifeste interes pentru identificarea unor soluții noi în rezolvarea unor sarcini de învățare de rutină și/sau provocatoare, de competiție (organizare de concursuri, spectacole caritabile, etc.), având inițiativă în rezolvarea unor probleme ale grupurilor din care fac parte și în explorarea unor probleme ale comunității locale, prin dezvoltarea spiritului de implicare în activități de tip voluntariat, donații, acte caritabile etc, pentru o corectă apreciere a calităților personale necesare în orientarea școlară și profesională. Vor putea să elaboreze modele și soluții de organizare a spațiului geografic din perspectiva dezvoltării durabile.

8. Sensibilizare și exprimare culturală – elevii vor fi capabili să aprecieze elementele definitorii ale contextului cultural local și ale patrimoniului național și universal, prin realizarea de lucrări creative, individuale și de echipă, folosind diverse medii, inclusiv digitale, în contexte școlare și extrașcolare clar definite, cu scopul participării la proiecte și evenimente culturale organizate în spații educative, formale și nonformale (atelieri creative și cercuri școlare, echipe, ansambluri, formații artistice, participare la webinare/ evenimente online etc.)

Profilul de formare al elevului de gimnaziu este constituit într-un mod riguros, etapizat, pe 3 niveluri de achiziție (elementar, funcțional și dezvoltat), pornind de la descrierile competențelor cheie prezentate anterior, respectate în funcție de particularitățile de vârstă ale elevilor pentru fiecare stadiu de școlarizare, potrivit structurii actuale a sistemului de învățământ românesc.

Factori de vulnerabilizare a elevilor în mediul școlar

Prof. înv. primar Mirela – Andreea Burada
Școala Gimnazială „Ion Câmpineanu” Câmpina

Vom trece în revistă câteva din cauzele semnificative pentru care starea de bine a unor elevi în mediul școlar ar putea fi afectată, cu mențiunea că factorii individuali și reacțiile individuale pot excede orice încercare de inventariere, având în vedere complexitatea fenomenului.

Tipul de atașament dezvoltat de elev este nesigur sau dezorganizat

Fiecare copil vine la școală cu anumite scheme de atașament, formate în primii ani de viață, care îi influențează abilitatea de a se conecta cu profesorii sau cu colegii de clasă. Înțelegerea acestor scheme și a felului în care ele organizează lumea interioară a elevului poate dezvălui profesorului o multitudine de informații. Prin construirea unor relații sigure de atașament în mediul clasei, profesorii pot avea la îndemână instrumente puternice capabile să îi ajute pe elevi să învețe cu entuziasm.

Schemele de atașament joacă un rol important în reglarea emoțională și ele devin vizibile mai ales în situații de stres, activându-se pentru elevi atunci când se simt evaluați de profesori sau de colegi.

În general cercetările privind atașamentul se focalizează asupra legăturii părinte – copil, dar rezultatele sunt relevante și pentru profesori, întrucât ei le urmează adesea părinților ca figuri de autoritate și ca sursă de grijă și evaluare.

Interacțiunile timpurii însumează experiențele cu îngrijitorii și generează predicții automate, inconștiente ale comportamentelor celorlalți, conturând pentru fiecare individ tipul de oameni de care este atras și disponibilitatea de a se implica în relații. Astfel, relația părinte – copil și schemele de atașament formate în primii ani de viață ghidează inconștient emoțiile, atitudinile și comportamentele copiilor față de cei din jur, mai ales față de adulții pe care îi percep în poziții de autoritate.

Prin interacțiunile din clasă și din afara clasei, profesorii continuă modelarea schemelor de atașament ale elevilor.

Copiii care au dezvoltat din primii ani de viață scheme de atașament sigur, internalizând prezența și grija mamei ca sursă de confort, se vor simți probabil în largul lor în contextul clasei, se vor simți liberi să exploreze, să se manifeste.

Copiii cu scheme de atașament nesigur, având probabil părinți supraimplicați sau, dimpotrivă, inconstant disponibili, e de așteptat să fie mai puțin siguri în procesul de învățare, să aibă nevoie de mai multă alinare și sprijin pentru a-și asuma riscuri în sala de clasă. Ei manifestă frecvent reacție de stres în activitatea de învățare, comportamentul lor este de cele mai multe ori o expresie a excitației, anxietății și fricii.

Copiii cu atașament dezorganizat (ai căror părinți au de obicei traume și suferințe nerezolvate, sau manifestă un comportament înspăimântător pentru copil) este posibil ca la școală să evite atenția profesorilor și colegilor (stau nemișcați, se ascund în spatele clasei) sau pot prezenta un comportament neobișnuit și imprevizibil, dictat de anxietatea și teama pe care

le simt. Aceste manifestări îi pot aliena față de ceilalți copii, pot împiedica învățarea sau îi pot face vulnerabili față de agresiune.

Persoanele cu stiluri de atașament nesigur, indiferent de vârstă, manifestă adesea furie și dezacord în relațiile cu cei din jur, ca expresie a fricii de abandon. Experiențele deconectării și abandonului timpuriu pot fi sursa unor persistente sentimente de inadecvare în sala de clasă.

Posibilitatea de ieșire din această permanentă stare de disconfort, de vindecare, stă în capacitatea de exprimare a emoțiilor negative, care să fie auzite și acceptate de alte persoane, cărora le pasă. Sunt destul de mulți copii care nu au pe cineva cu care să își discute temerile și starea de rușine și cresc marcați de anxietate, îndoială de sine și interminabile încercări de a fi perfecți, sortite eșecului, mereu nemulțumiți.

Dezacordul constructiv și exprimarea emoțiilor negative sunt esențiale pentru păstrarea unor atașamente sigure și pentru construirea unor grupuri funcționale, în care încrederea este amplificată.

„Crearea unui context potrivit pentru exprimarea trăirilor negative și ghidarea clasei pentru a practica ascultarea și acceptarea sunt lecții neprețuite în dezvoltarea socio-emoțională. Mai mult, demonstrarea faptului că un conflict poate duce la soluționare și reconectare este o lecție pe care elevii și-o vor aminti o viață.” (Cozolino, 2017, p.82)

Stresul și anxietatea prelungită interferează negativ cu activitatea de învățare

Anxietatea, când îmbracă forme maladaptative, inhibă învățarea, întrerupe explorarea și împiedică asumarea unor riscuri potrivite, afectează capacitatea de a funcționa eficient în situații sociale.

Copiii cu tulburare anxioasă generalizată se pot simți frecvent îngrijorați în legătură cu performanța lor școlară, cu felul în care îi percep cei din jur, până la a manifesta simptome fizice, precum dureri de cap sau de stomac. Ei sunt mereu tensionați, încordați, incapabili să se relaxeze. Anxietatea legată de faptul că s-ar putea să nu se descurce la test sau să ia note mici îi poate determina să pună foarte multe întrebări despre teme pe care le primesc. Adesea au manifestări nervoase, cum ar fi trosnitul degetelor sau rosul unghiilor. Anxietatea prelungită și preocuparea lor constantă pentru subiectele care le produc anxietate vor afecta performanțele lor școlare, plasându-i într-un cerc vicios al confirmării îngrijorărilor și temerilor lor.

În situații de stres prelungit creierul se opune informațiilor noi, stresul perturbă atenția, concentrarea, memoria – procesele implicate în învățare, în general.

Hormonii de stres și adrenalina pompată în corp atunci când suntem stresați, interferează cu activitatea de învățare. Există un mecanism biologic, neurochimic, prin care atunci când stresul declanșează modificări la nivel fiziologic în vederea luptei sau fugii din fața pericolului, energia este conservată prin oprirea proceselor de creștere, inclusiv de dezvoltare a creierului.

Anxietatea și agitația pot fi simțite de copii când li se cere să vorbească în fața clasei, când sunt hărțuiți în școală sau la locul de joacă, sau când acasă trăiesc într-o atmosferă de conflict, tensionată. Când factorii de stres sunt identificați și diminuați, elevii vulnerabili vor înregistra o reducere importantă a dificultăților lor afective.

Modul în care suntem tratați de cei din jur ne influențează permanent capacitatea de a ne regla gândurile și emoțiile. Din acest motiv, atașamentul sigur pe care profesorul îl poate construi în mediul clasei poate reprezenta un instrument puternic în susținerea activității de învățare.

Tulburarea anxioasă de separare, manifestată în special la elevii de vârstă școlară mică

Anxietatea de separare poate fi resimțită de destul de mulți școlari mici, în primul an de școală, mai ales la începutul clasei pregătitoare. Ea poate reprezenta o fază normală de dezvoltare a copilului, atunci când se manifestă pe o perioadă relativ scurtă și când se atenuază pe măsura adaptării la mediul școlar. Devine problematică pentru acei copii care o resimt la cote mari de intensitate, care nu se pot separa de părinții lor pentru a merge la școală. Se agață de părinți sau de alte persoane de care se simt atașați, au crize de plâns după plecarea acestora, sunt extrem de retrași sau verbalizează temerea că s-ar putea întâmpla ceva îngrozitor lor sau părinților pe durata separării.

Intervenția se poate baza pe terapie prin joc și construirea unui mediu al clasei prietenos.

Tulburări afective manifestate de unii elevi

Este în creștere numărul elevilor care manifestă în mediul școlar simptome de depresie majoră, cărora părinții și profesorii e important să le acorde atenția necesară. Aceste simptome nu trebuie confundate cu oscilațiile normale de dispoziție ce apar ca urmare a unor evenimente cotidiene. Depresia este asociată cu dezechilibre funcționale importante și interferează cu capacitatea copilului de a se angaja în activități școlare și sociale și diagnosticul este pus doar de specialiști.

Este util însă ca profesorii și părinții să fie conștienți care sunt semnalele de alarmă privind instalarea unui episod depresiv și să solicite asistență de specialitate și intervenție la timp. Acestea pot fi:

- sentimente intense de tristețe;
- privirea în pământ;
- copilul plânge cu ușurință sau vorbește des despre tristețea lui;
- iritabilitate, accese de furie, comportamente opoziționale sau agresive;
- nivel scăzut de energie, stare de oboseală permanentă;
- mișcări mai lente decât în mod normal;
- confuzie și dificultatea de a se menține concentrat pe sarcină;
- dificultăți de memorare;
- somn precar sau excesiv;
- anomalii ale poftei de mâncare;
- lipsa de interes și incapacitatea de a simți plăcere din activități care anterior le erau plăcute;
- stimă de sine scăzută,
- gânduri recurente legate de moarte sau sinucidere;

Dacă un elev povestește unui profesor sau coleg despre gândurile sale suicidare este foarte important ca aceste declarații să fie luate în serios.

Alte tulburări afective care pot afecta unii elevi, cu impact negativ asupra activității lor școlare și a relațiilor sociale pe care ei le stabilesc în mediul școlar sunt:

- tulburarea afectivă bipolară (oscilații de dispoziție)
- tulburarea de reglare a afectului disruptiv (cu manifestări ale unor accese de furie disproporționată ca intensitate și durată, izbucniri de agresivitate fizică față de persoane sau obiecte, stări frecvente de iritabilitate, toleranță scăzută la frustrare)

În general, o mai bună informare a profesorilor în legătură cu aspectele care țin de sănătatea mintală s-ar dovedi foarte utilă în mediul școlar.

Tulburarea hiperactivitate/ deficit de atenție

Copiii cu ADHD manifestă simptome cum ar fi lipsa atenției, hiperactivitate, impulsivitate sau o combinație a acestora.

Un elev cu deficit de atenție și tulburare hiperkinetică va întâmpina dificultăți în a acorda atenție detaliilor, își va efectua temele în grabă, lăsând adesea multe sarcini nefinalizate. Își gestionează deficitar timpul și nu își poate organiza activitatea de învățare. Acționează de multe ori fără să se gândească, impulsivitatea îl determină să facă multe greșeli și are dificultăți în a-și controla comportamentul.

Elevii cu ADHD la care predomină lipsa de concentrare și atenție sunt considerați adesea leneși sau lipsiți de motivație și sunt etichetați pur și simplu ca elevi slabi.

Opoziționismul provocator

Unii elevi pot manifesta o atitudine de opoziție la tot ceea ce percep ca fiind autoritate. Sfidează profesorii, directorul școlii, regulamentele. Refuză să respecte normele și intră cu mare ușurință în discuții contradictorii cu profesorii. Pot fi adesea iritabili și răzbunători, furioși, învinovățind pentru orice pe cei din jur.

Comportamentul opozițional este un „simptom al unui răspuns de adaptare defectuoasă a copilului sau adolescentului la stresorii din viața sa ori la alte dizabilități” (Dikel, 2015)

Când lucrează cu astfel de copii, e important ca profesorii să conștientizeze faptul că aceste manifestări sunt adesea rezultatul unui sentiment de neputință și descurajare și să încerce să se concentreze pe cauzele comportamentelor de opoziție, nu să se angajeze în lupte pentru putere.

Tulburarea de spectru autist

Elevii cu TSA au de obicei dificultăți în folosirea limbajului, în descifrarea comunicării nonverbale, în deprinderea abilităților sociale, manifestând adesea comportamente neobișnuite, stereotipe. Depind în mare măsură de respectarea unei rutine, răspund de multe ori schimbărilor de mediu și de program cu anxietate și chiar panică. Pot avea o gândire exclusiv concretă. O trăsătură frecventă e copiilor cu TSA este preocuparea excesivă pentru un anume subiect, pentru profesori reprezentând o provocare pe de o parte să încurajeze explorarea subiectului, pe de altă parte să lărgască aria de studiu a elevului.

Toate aceste caracteristici ale copilului cu tulburare de spectru autist pot conduce la tachinări, hărțuiri sau evitare din partea colegilor.

Dizabilități de ordin fizic pentru care școala nu oferă sprijin adecvat

Mulți elevi cu dizabilități de ordin fizic – deficiențe motorii, de vedere, de auz sunt cu atât mai vulnerabili în școală, cu cât nevoile lor speciale de educație și de integrare socială necesită anumite adaptări ale mediului și sprijin specializat, pe care de multe ori nu îl pot primi în școlile de masă.

Curriculum irelevant, experiențe de învățare neinteresante pentru elevi

Uneori școala și profesorii nu oferă elevilor acele situații de învățare pe care ei să le considere relevante, pe care să le poată aprecia drept interesante și utile și care să îi motiveze și să îi susțină în învățare. Plictisiți de materii neinteresante sau predate într-un mod banal, care nu le stimulează curiozitatea, elevii devin vulnerabili, riscând performanțe școlare scăzute sau evadarea în comportamente dăunătoare lor și colegilor.

Interacțiune profesor-elev deficitară

Interacțiunea profesor – elev poate deveni un factor de vulnerabilizare pentru elevi, atunci când abilitățile pedagogice și de relaționare ale profesorului sunt deficitare, când acesta nu investește timp și răbdare în activitatea didactică, atunci când nu manifestă nici empatie, nici considerație pentru elevi, când îi tratează incorect sau ca pe o masă amorfă.

„Comportamentul lipsit de afecțiune îi învață pe copii că lumea este un loc periculos și îi avertizează să evite explorarea, asumarea de riscuri și încrederea în ceilalți. Acești copii cresc cu gânduri, dispoziții, emoții și funcționare imunologică incongruente cu bună starea fizică și mentală. Atunci când un profesor este dur, critic, disprețuitor, demoralizat sau extrem de stresat, elevii se acordează și întruchipează aceste stări de spirit anti-învățare. Toate aceste informații conștiente și inconștiente le sunt comunicate elevilor și reglează capacitatea lor de învățare.” (Cozolino, 2017, p.47)

Elevii vor reacționa cel mai frecvent prin comportamente de evitare a sarcinii, anxietate, pierderea interesului pentru învățare.

„Dacă un dascăl este abuziv emoțional cu elevii săi sau le stabilește sarcini ce nu pot fi realizate, elevii vor percepe sala de clasă ca pe un mediu toxic.” (Dikel, 2015, pag. 62)

Competiție exacerbată între elevi

Cercetările efectuate în mediul școlar au demonstrat că, într-adevăr, elevii tind să depună eforturi mai mari în contexte în care competitivitatea este ridicată, fixându-și niveluri de aspirație mai înalte. În clasele în care predomină acest tip de relații, elevii învață mai repede să persevereze, să lupte, să facă față unei societăți organizate preponderent pe principiul concurenței. Competiția e privită ca o provocare, copiii se simt motivați, și competiția chiar face sarcinile școlare mai atractive, spiritul critic și autocritic se dezvoltă.

Se întrezăresc din aceste elemente, unele avantaje în ceea ce privește atingerea performanței, poate chiar a excelenței.

Există însă și celelalte elemente, care decurg din promovarea accentuată a competiției: sunt stimulate unele atitudini și trăsături negative. Crește numărul comportamentelor agresive și conflictelor, al atitudinilor ostile și al manifestărilor de suspiciune în grupurile puternic competitive, crește deci potențialul de vulnerabilizare a unor copii.

O competiție exagerată va genera inevitabil sentimente de neputință și nesiguranță la copiii timizi sau mai puțin dotați, anxietate. Ei vor fi tentați să abandoneze, să se retragă, pentru a evita sentimentul dureros al înfrângerii, cu diminuarea stimei de sine și degradarea imaginii în ochii celorlalți.

În același timp, promovarea relațiilor competitive între elevi poate genera egoism, individualism accentuat, invidie. Se pare că, aceste efecte negative sunt cu atât mai pregnante cu cât copiii implicați în competiție au vârstă mai mică. În aceste grupuri coeziunea este redusă și interacțiunea între colegi este slabă și superficială.

Hărțuirea și manifestările de tip bullying

De natură fizică, verbală sau practică on-line, hărțuirea reprezintă o cauză majoră de suferință pentru mulți elevi, în mediul școlar și nu numai, cu serioase consecințe emoționale și comportamentale. Victimele de obicei nu povestesc părinților sau profesorilor ce li se întâmplă și ajung să experimenteze absenteism, tulburări ale somnului, anxietate, depresie, chiar simptome de stres posttraumatic sau gânduri suicidare. Oricare dintre aceste simptome va afecta negativ activitatea lor de învățare.

Elevii cu dizabilități, cei din grupuri etnice minoritare sau cei provenind din medii socio-economice defavorizate, copiii cu depresie, cu abilități sociale și stimă de sine scăzute, cei supraponderali, adică tocmai acei copii care ar avea cel mai mult nevoie de acceptare, sunt predispuși la a fi ținta hărțuirii de către unii dintre colegii lor.

Agresiunile asupra băieților tind să fie mai des de natură fizică, fetele sunt mai des victime ale bârfei, criticii, atacurilor pe rețelele sociale și excluziunii sociale.

Agresorii sunt ei înșiși expuși riscului de a întâmpina dificultăți psihosociale și școlare. De multe ori intimidarea și hărțuirea colegilor reprezintă de fapt un strigăt de ajutor pe care acești copii nu știu cum să îl exprime altfel, pentru că au fost la rândul lor supuși unor agresiuni și abuzuri sau nu au abilități de comunicare a emoțiilor.

Un mediu sigur al clasei poate funcționa ca zonă de refugiu din punct de vedere emoțional pentru elevi.

Vulnerabilitatea elevului reprezintă aspectul cel mai problematic, în analiza paradigmei vulnerabilității în mediul școlar. Din start elevul ar trebui să fie cel pentru care mediul școlar să asigure sprijin, intervenție, programe de egalizare a șanselor de dezvoltare, tocmai pentru a contrabalansa eventuale vulnerabilități.

BIBLIOGRAFIE

Albu, G. (2013). Relațiile interpersonale. Aspecte instituționale, psihologice și formativ-educative. Iași : Institutul European.

- Brazelton, T.B., Greenspan, S.I. (2013). Nevoile esențiale ale copiilor. București: Editura Trei.
- Brown, B. (2016). Curajul de a fi vulnerabil. București: Curtea Veche Publishing.
- Cozolino, L. (2017). Predarea bazată pe atașament. București: Editura Trei.
- Dikel, W. (2015). Sănătatea mentală a elevului. București: Editura Trei.
- Hilton, S. (2016). Mai uman: crearea unei lumi în care oamenii se află pe primul loc. București: Publica

Folosirea instrumentelor digitale în învățământul preșcolar

Prof. Înv. preșcolar: Burcă Anișoara

Școala Gimnazială Berești Tazlău

Este incontestabil faptul că societatea românească este într-o continuă dezvoltare, astfel, necesitatea unei schimbări majore în sistemul educațional fiind practic inevitabilă. Aceste schimbări au fost impuse, puțin forțat, de contextul perioadei pandemice pe care o traversăm. Mutarea actului educațional în on-line a prins mulți elevi și profesori nepregătiți, fără abilități digitale sau resursele necesare acestor schimbări.

Mulți copii și cadre didactice s-au confruntat cu necesitatea unei adaptări rapide, realizată prin studiu individual sau, după caz, urmând cursuri de perfecționare costisitoare.

Dacă pentru nivelul primar, gimnazial și liceal, lucrurile sunt oarecum mai clare, în învățământul preșcolar aspectul educației on-line este puțin diferit, pentru că, indiferent de forma desfășurării activităților, sincron sau asincron, actul educațional depinde în mare măsură de disponibilitatea, suportul și implicarea părinților.

Practic, învățământul on-line nu se poate desfășura fără instrumente digitale, de aceea, este nevoie de o selecție clară, ținându-se cont de valențele pedagogice pe care acestea le oferă: interacțiune, colaborare, comunicare, evaluare, dar și de nevoile, caracteristicile sau nivelului de dezvoltare al grupei.

Pentru că principala noastră activitate în grădiniță este jocul, sub toate formele sale, în strategia didactică pentru grupa mea, am folosit instrumente digitale care să păstreze simțul ludic, dar care să-mi ofere și posibilitatea de a capta atenția și a menține interesul copiilor pe toată durata activității, îmbinând aspectul formativ cu cel informativ într-un context creativ, urmărind în același timp crearea de abilități și competențe specifice activității propuse. Din experiența personală, am constatat că aplicațiile de jocuri on-line sunt plăcute și iubite de către copii.

Orice soft sau aplicație poate fi folosită creativ în procesul didactic, însă fără folosirea în exces a acestora. Din gama variată de instrumente digitale care m-au ajutat în procesul educativ, amintesc câteva:

- WorldWall wordwall.net/ platformă pentru crearea de quizuri, jocuri etc.
- Jigsaw Planet www.jigsawplanet.com/ puzzles online gratuite;
- Zoom zoom.us/ aplicație pentru conferințe online;
- Wizer.me www.wizer.me/ platformă pentru crearea de fișe de lucru online;
- SlideShare <https://www.slideshare.net/> aplicație prin care distribui prezentări, documente, fotografii;
- Quizziz quizizz.com/ crearea de chestionare / teste interactive online;
- LiveWorksheets www.liveworksheets.com/ fișe de lucru interactive online;
- Livresq livresq.com/ro/ crearea lecțiilor online;
- Genially www.genial.ly/en colaje, postere și prezentări colorate.

Unele aplicații sunt foarte interesante și foarte ușor de folosit în crearea de jocuri interactive care sunt plăcute și iubite de copii. Dar cel mai interesant că încă se pot juca în continuare chiar dacă nu mai suntem în pandemie.

În platforma WorldWall am creat jocuri despre toamnă, despre fructe și legume, flori. Apoi aceste jocuri ne-au fost de un real folos și în evaluarea proiectelor tematice.

Apoi am realizat jocuri cu asemănări și deosebiri despre anotimpuri toamna-iarna, primăvara-vara, păsări de curte-păsări călătoare etc.

Cu aplicația Jigsaw Planet www.jigsawplanet.com/puzzles online gratuite, am realizat puzzle despre fructe, legume de toamnă, despre flori de toamnă, animale domestice, animale sălbatice, flori de primăvară, despre insecte. Ele se regăsesc pe platformă și ne jucăm la unele activități.

Unele le-am desoperit din mers, pentru unele am făcut cursuri de specialitate dar în concluzie mi-au fost și sunt încă de un real folos.

Pornind de la multitudinea de instrumente digitale existente, fiecare profesor are libertatea să aleagă după preferințe și experiența personală, astfel încât să ofere coerență actului didactic, în acest context dinamic.

Chiar dacă învățământul on-line nu poate suplini pe deplin învățământul clasic, dar având un rol important ca extensie a acestuia, integrarea noilor tehnologii în educație au scopul de a influența pozitiv rezultatele procesului instructiv-educativ și de a îmbogăți performanțele sistemului educațional.

Modalități de comunicare și învățare online, la disciplina chimie: experiențe, avantaje/dezavantaje

Considerații generale

Societatea umană evoluează continuu, uneori cu pași mai rapizi, alteori confruntându-se cu diverse probleme și crize.

În orice situație, un domeniu important și prioritar al statului trebuie să rămână educația, care, la rândul său, are nevoie de o formare continuă pentru a corespunde cerințelor actuale ale societății și să pregătească copiii și tinerii pentru a se integra activ în viața socială și personală.

Situația de criză din primăvara anului 2020, provocată de pandemia Covid 19, a scos la iveală problemele existente în societate, care cu certitudine își vor aduce aportul la o schimbare radicală a mentalității oamenilor.

În acest context, se resimte o schimbare radicală a sistemului educațional, pentru ai face pe educabili să devină mai conștienți, mai flexibili și mai bine pregătiți pentru viața de mâine cu surprizele sale.

Schimbarea trebuie să includă, implicarea mai largă a părinților, dar și a membrilor comunității, în calitate de parteneri activi ai cadrelor didactice, în educația tinerei generații. Însăși elevii ar trebui să fie învățați să învețe, astfel devenind fideli parteneri ai dascălilor, deschiși să învețe în primul rând pentru sine, valorificând eficient multiplele sale inteligențe, care ulterior să devină achiziții importante pentru progresul societății.

Cu certitudine atât cadrele didactice, dar și elevii și-au îmbunătățit substanțial abilitățile digitale, ceea ce a schimbat calitativ relația profesor-elev, dar și școală-familie.

De asemenea societatea civilă a fost conectată mai activ la problemele educației, venind cu sugestii constructive de îmbunătățire, în special a modalităților de învățare de la distanță și a instrumentelor digitale.

Exercițiul de învățare de la distanță a fost urmat de un șir de invenții noi și descoperiri, creativitate și comunicare eficientă, a contribuit la consolidarea autonomiei învățării, dezvoltarea abilităților de muncă independentă, promovarea unei culturi a încrederii și a stării de bine.

Învățarea de la distanță a demonstrat că este necesar de pus în valoare dezvoltarea inteligenței emoționale a copiilor și conturarea în primul rând a unei lumi spirituale, în care elevii

devin mai responsabili, respectă conștient legile și normele etice, sunt pregătiți să acorde primul ajutor persoanelor cu nevoi speciale, să fie mai binevoitori, mai atenți și mai empatici.

Elevii trebuie să fie educați să-și exprime liber opinia, să fie încrezatori în sine, să aprecieze corect posibilitățile sale și ale altor persoane, să analizeze critic lumea din jurul lor și să manifeste o atitudine cu precădere constructivă față de schimbare. Astfel, este nevoie de o schimbare radicală a educației, pentru o lume mai conștientă, mai flexibilă și mai bine pregătită pentru viață.

INSTRUMENTE DE COMUNICARE ȘI ÎNVĂȚARE ONLINE

<https://prezi.com/> - prezentari dinamice și atractive

<https://www.mentimeter.com/> -prezentari interactive

<https://piktochart.com/> - infografice

<https://www.canva.com/> -template-uri grafice pentru prezentări, afișe

<https://ro.padlet.com/> - platformă pentru prezentări interactive, feedback,

<https://www.powtoon.com/> prezentări și video cu animații,

<https://lumen5.com/> -transformă textul în video,

<https://spark.adobe.com/features> (grafică, layout)ex ANew

<https://get.plickers.com/> - aplicație folosită pentru o evaluare rapidă,

<https://www.wooclap.com/>-aplicație online

<https://www.classroom.google.com>

<https://www.meet.google.com>

<https://www.zoom.us>

INVĂȚAREA ONLINE LA DISCIPLINA CHIMIE-EXPERIENȚE

- <https://www.fizichim.ro/>
- <https://lectiigimnaziubiologiechimie.com/chi/7-2/>
- Platforma <https://learningpark.upb.ro/> este pusă la dispoziție gratuit de către UPB și cuprinde, în momentul de față, 172 de lecții și teste video ce pot fi accesate după ce se creează un cont personal.
- <https://www.fizichim.ro/docs/chimie/clasa7/capitolul6-substante-chimice/VI-3-caracterul-acid-sau-bazic-al-unei-solutii-de-acid-sau-baza>
- <https://www.fizichim.ro/docs/chimie/experimente-distractive/experimente-distractive-chimie>
- <https://www.youtube.com/watch?v=GtmFnlCyQLE>
- <https://phet.colorado.edu/ro/simulations/filter?sort=alpha&view=grid> - laborator virtual

Avantajele învățării online

- accesul rapid la informații
- verificarea rapidă a informațiilor
- acces rapid la numeroase mijloace adiacente necesare unei bune desfășurări a lecțiilor- fond muzical, imagini, videoclipuri tematice etc
- relativa flexibilitate a programului
- desfășurarea aparent „mai comodă” a lecțiilor „de acasă”
- deschiderea către o varietate de formule de predare / evaluare online
- un permanent „update” didactic!
- șansa de a fi mai „aproape” de universul tinerilor
- posibilitatea de a experimenta activități noi
- șansa de a reevalua competențele specifice
- autonomie, autodisciplină, automotivație
- profesorii au descoperit potențialul elevilor introvertiți
- părinții au dezvoltat o relație mai bună cu profesorii

DEZAVANTAJELE ÎNVĂȚĂRII ONLINE

- timpul exagerat petrecut în fața calculatoarelor
- lipsa de certitudine
- pregătirea lecției online necesită mai mult timp, mai multă imaginație
- corectarea materialelor este mai solicitantă
- comunicarea poate fi doar aparentă
- dependența de semnalul de internet care este din ce în ce mai solicitat și mai slab, de curentul electric ce se poate opri, de calitatea calculatoarelor, etc.
- pericolul pentru sănătate datorită timpului petrecut în fața calculatoarelor
- gradul de oboseală este mai mare în programul de învățare on-line
- pericolul social și vulnerabilizarea copiilor în ceea ce privește comunicarea elevilor / profesorilor
- eliminarea momentelor importante din procesul didactic
- înlocuirea „scrișului de mână” cu cel tehnoredactat
- periclitarea drepturilor de autor prin postarea liberă a materialelor

Ce au învățat?

Elevii:

- pot învăța oricând și de oriunde,
- lecțiile on-line îi ajută să se vadă și să interacționeze cu profesorii și colegii ,
- gradul de oboseală este mai mare în programul de învățare on-line,
- noi reguli în clasa virtuală,
- lecții interactive, informații relevante, atractive,
- profesorii lor sunt creativi, mai apropiați de elevi,
- autonomie, autodisciplină, automotivație –responsabilitate în utilizarea internetului,
- protecția datelor personale

Profesorii:

- platforme de învățare on-line,
- noi competențe: învățarea din mers, adaptarea la noile situații, gestionarea situației de criză, predare –evaluare on-line -să fie în pas cu elevii,
- să colaboreze și să comunice mai bine cu elevii, părinții ,dar și în cancelariavirtuală,
- au descoperit potențialul elevilor introvertiți,
- responsabilitate pentru siguranța învățării on-line,
- să organizeze activități extrașcolare on-line,
- să identifice soluții pentru continuarea învățării elevilor care nu au acces la tehnologie

Părinții

- ❖ să își susțină copiii în noua formă de învățare
- ❖ lecții deschise pentru părinți,
- ❖ să aprecieze mai mult efortul profesorilor
- ❖ și-au cunoscut mai bine copiii
- ❖ să le acorde copiilor mai multă atenție.
- ❖ este o oportunitate de dobândire a noi competențe și însușire de valori pentru copiii lor,
- ❖ Școala Altfel on-line este interesantă și a dat rezultate,
- ❖ au dezvoltat o relație mai bună cu profesorii.

Bibliografie

- Cerghit, I., Cristea, S., Pânișoară, O., Metodologia procesului de învățământ, Editura Polirom, Iași, 2008
- Cerghit, I., Metode de învățământ, Editura Polirom, Iași, 2008
- Cerghit, I.,Sisteme de instruire alternative și contemporane. Structuri, stiluri și strategii, Editura Aramis, București, 2007
- Fătu, Sanda, Didactica chimiei, Editura Corint, Bucuresti 2007
- [www. edupedu.ro](http://www.edupedu.ro)

STUDIU - CAUZE ȘI SOLUȚII ÎN REDUCEREA ABANDONULUI ȘCOLAR

Prof. Burtescu Marinela
Liceul Teoretic Tudor Vladimirescu, Drăgănești-Olt, Olt

Abandonul școlar reprezintă o problemă gravă cu care se confruntă societatea contemporană; școala a ajuns să fie abandonată, înainte de toate, pentru că în ziua de azi nu contează în ierarhii, nu e percepută ca valoare în sine. Efectele abandonului școlar demonstrează că acest tip de conduită este considerat deosebit de grav. Mai întâi, cei care abandonează școala nu au nici calificarea profesională indispensabilă integrării socio-economice, nici formația morală și civică necesară exercitării rolului de părinte și celui de cetățean al unei comunități. În al doilea rând, neavând o calificare, cei care abandonează școala sunt viitorii șomeri și reprezintă, pe termen mediu și lung, o sursă de dificultăți sociale și de pierderi, care depășesc investiția cerută de formarea inițială.

Abandonul școlar este ultima fază a insuccesului școlar, acestui termen nefiindu-i necesară o definiție complexă. Insuccesul școlar se definește prin rămânerea în urmă la învățatură a unor elevi, care nu reușesc să obțină un randament școlar la nivelul cerințelor programelor și care nu vor reuși să se adapteze la mediul socio-profesional, la nivelul cerințelor acestuia.

Abandonul școlar reprezintă conduita de evaziune definitivă ce constă în încetarea frecventării școlii, părăsirea sistemului educativ indiferent de nivelul la care s-a ajuns, înaintea obținerii unei calificări sau pregătiri profesionale complete sau înaintea încheierii actului de studii început. Elevii care abandonează școala sunt cei care s-au făcut remarcăți pentru absenteism și alte dificultăți de comportament, pentru care au fost sancționați în repetate rânduri în școală. Acest abandon este cu atât mai grav cu cât are loc la nivelul formelor terminale de învățământ, căci până a ajunge acolo societatea a cheltuit cu persoana respectivă o grămadă de resurse. Chiar și cel în cauză a fost nevoit să depună anumite eforturi.

Pentru o mai bună intervenție se propune realizarea unui program care să urmărească dezvoltarea competențelor cadrelor didactice de lucru în echipă și de folosire a planificării strategice în vederea identificării factorilor care ar favoriza apariția unor astfel de situații de risc la nivelul școlii, pentru prevenirea și, în ultimă instanță, pentru rezolvarea unor situații de criză cu efect de abandon școlar.

Pentru a putea reduce numărul abandonurilor școlare ar fi bine să încercăm să identificăm și să studiem câteva cauze: școlile din zonele defavorizate sunt caracterizate de izolare, sărăcie și lipsa oportunităților de succes socio-profesional pentru absolvenți. Lipsiți de motivație, mulți dintre elevii claselor gimnaziale renunță în primii ani de studiu, rămânând să dea o mână de ajutor în gospodăriile proprii sau chiar muncind ca zilieri la oamenii mai avuți din satele respective. Sărăcia comunităților din zonele defavorizate limitează posibilitățile părinților de a oferi copiilor resursele necesare educației. Această stare provoacă deseori exploatarea copiilor

prin muncă de către părinți. Lipsa interesului pentru școală se explică prin presiunile de ordin economic, prin dezamăgirile personale ale părinților și prin lipsa de cultură a comunității care poate fi susceptibilă față de instituțiile formale. Aceste cauze ar putea fi eliminate prin orientarea fondurilor disponibile spre școlile din asemenea zone, prin stabilirea unor legături cu centre de instruire existente, prin asigurarea unei infrastructuri care să asigure transportul elevilor, dar și asigurarea hranei pentru elevi care au domiciliul la distanțe mari de școală.

Mediul socio-cultural de proveniență al elevilor este una dintre cele mai importante variabile în reușita sau eșecul școlar și profesional al elevului. Este foarte importantă atitudinea familiei în raport cu școala. Există și cazuri în care părinții încurajează să încalce normele valorilor școlare prin atitudinea lor față de școală. Ca forme principale de manifestare a deviației școlare putem aminti ca fiind mai grave din punct de vedere social și comportamental: fuga de la școală, absentismul, abandonul școlar, vandalismul, conduitele violente, toxicomania, copiatul și suicidul. Cunoașterea acestor atitudini și identificarea surselor de posibile tensiuni sau blocaje manifestate în raport cu cariera școlară a tinerilor constituie un factor important în prevenirea abandonurilor. Elevii au fost încurajați și de atitudinea părinților pentru care cartea nu mai reprezintă o prioritate, nici garanția asigurării unui loc de muncă. Mai mult, emigrarea forței de muncă îi afectează tot mai tare pe elevi, care fie că-și urmează părinții, fie sunt lăsați în grija unor rude sau cunoștințe apropiate care se ocupă superficial de situația școlară a copiilor.

Climatul familial are un rol hotărâtor în cauzele de abandon școlar. Astfel, dezorganizarea vieții de familie, consecința a divorțului, climatul familial conflictual și imoral, excesiv de permisiv, divergența metodelor educative și lipsa de autoritate a părinților, atitudinea rece, indiferentă sau, dimpotrivă, tiranică a acestora sunt alte câteva aspecte care conduc spre abandonul școlar.

Factorii de natură educațională: insubordonare față de normele și regulile școlare, chiul, absentism, repetenție, motivații și interese slabe în raport cu școala, greșelile dascălilor (de atitudine și relaționare, competența profesională, autoritate morală) au și ei un rol important în apariția fenomenului de abandon școlar.

Anturajul de proastă calitate debusolează elevii cu un psihic labil datorat unor carențe din copilărie; dorința de a scăpa de sub tutela educațională sau familială, dorința de a capta obiecte, haine sau mâncare prin căi ocolite, necurate reprezintă cauze pentru care elevul abandonează școala. Anturajul reprezintă un factor negativ în viața elevului; el poate să-l determine pe elev să fumeze, să consume bauturi alcoolice, să consume droguri, să fure sau chiar să chiulească de la școală.

Pentru a oferi soluții în ceea ce privește abandonul școlar, trebuie să-l recunoaștem din timp și să încercăm să-l combatem. În prima fază elevul apare nemulțumit de școală, pentru că apar primele goluri în cunoștințe și complexul de inferioritate față de colegi. A doua fază se caracterizează prin apariția unor lipsuri grave în cunoștințe și incapacitatea de a rezolva independent sarcinile școlare. Faza a treia este caracterizată de corigențe, iar profesorii încearcă unele măsuri, uneori fără să cunoască adevăratele cauze. Elevul manifestă rezistență sau revoltă, face dezordine în clasă ori devine închis și neliniștit. Ultima fază este aceea în care rămâne

repetent, unii fiind greu de recuperat, deoarece fug de la școală, vagabondează, apoi abandonează școala.

Se propune, prin urmare, ca soluție pentru prevenirea abandonului școlar acceptarea de către familie și societate a unui abandon temporar al elevului, astfel încât el să poată avea experiența nefericită a propriei autonomii financiare. În mod cert, experiența lui va fi una nefericită pentru că anterior el nu realizase costul facilităților de care se bucura ca și elev, sub ocrotirea părinților. Din aceasta perspectiva, într-adevăr, abandonul temporar ar fi o soluție miraculoasă.

Soluții nu se pot oferi, dată fiind complexitatea cauzelor ce determină abandonul școlar, dar se pot încerca anumite metode: convorbiri individuale și colective, întâlniri ale diriginților și ale profesorilor cu părinții (vizita la domiciliu nu mai este de ceva vreme „recomandată”...), discuții ale elevilor cu cel vizat, ședințe cu psihologul sau consilierul școlar (desigur, dacă reușim să găsim unul sau dacă reușim să convingem copilul să stea de vorbă cu el!).

În ceea ce privește reducerea abandonului în școală, optimismul nu este cea mai bună atitudine și nici îngrijorarea. Să nu uităm că suntem cadre didactice, avem o anumită demnitate, iar rolul nostru de a forma oameni nu este acceptat de toți semenii noștri.

BIBLIOGRAFIE:

Dumitrescu, Ion; Andrei, Nicolae , „Activitatea educativă a dirigintelui”, Editura Scrisul Românesc, Craiova, 1975.

Nicola, Ioan , „Pedagogie”, E.D.P., București, 1992;

Stoica, Marin , „Sinteze de pedagogie și psihologie”, Editura Universitaria, Craiova, 1992;

ROLUL ȘI IMPORTANȚA EDUCAȚIEI NONFORMALE

Prof. Burtescu Marinela

Liceul Teoretic „Tudor Vladimirescu” Drăgănești-Olt

Educația nonformală își are rolul și locul bine stabilit în formarea personalităților copiilor. Învățământul are misiunea de a-i forma pe copii sub aspect psihointelectual, fizic și socioafectiv, pentru o cât mai ușoară integrare socială. Modelarea, formarea și educația omului cere timp și dăruire. În școala contemporană eficiența educației depinde de gradul în care se pregătește copilul pentru participarea la dezvoltarea de sine și de măsura în care reușește să pună bazele formării personalității copiilor. Complexitatea finalităților educaționale impune îmbinarea activităților formale cu cele nonformale.

Educația nonformală urmărește identificarea și cultivarea corespondenței optime dintre aptitudini, talente, cultivarea unui stil de viață civilizat, precum și stimularea comportamentului creativ în diferite domenii. Trebuința de a se juca, de a fi mereu în mișcare, de a pune întrebări despre ceea ce-i înconjoară (formal și informal) este tocmai ceea ce ne permite să împăcăm școala cu viața. În cadrul acestor activități elevii se desprind să folosească surse informaționale diverse, să întocmească colecții, să sistematizeze date, să se dezvolte creativ, învață să învețe, se autodisciplinează, se eliberează de tirania profesoratului (Costantin, Noica, Jurnal filozofic, pag.7-8).

Scopul activităților nonformale este de dezvoltare a unor aptitudini speciale, antrenarea elevilor în activități cât mai variate și bogate în conținut, cultivarea interesului pentru activități socio-culturale, facilitarea integrării în mediul școlar, oferirea de suport pentru reușita școlară în ansamblu ei, fructificarea talentelor personale și corelarea aptitudinilor cu atitudinile caracteriale. Aceste activități trebuie să le privim ca întreguri, nu ca părți rupte și scoase din viața reală a copilului. Ele se desfășoară într-un cadru nonformal, ce le permite tinerilor/elevilor cu dificultăți de afirmare în mediul școlar să reducă nivelul anxietății, să-și maximizeze potențialul intelectual și latura relațional-valorică.

Oricât ar fi de importantă educația curriculară realizată prin procesul de învățământ, ea nu epuizează sfera influențelor formative exercitate asupra copilului. Rămâne cadrul larg al timpului liber al copilului, în care viața capătă alte aspecte decât cele din procesul de învățare școlară. În acest cadru, numeroși alți factori acționează, pozitiv sau nu, asupra dezvoltării elevilor. Grijă față de timpul liber al copilului, atitudinea de cunoaștere a dorințelor copiilor și de respectare a acestora trebuie să fie dominantele acestor activități.

Educația nonformală dezvoltă gândirea critică și stimulează implicarea tinerilor în actul decizional în contextul respectării drepturilor omului și al asumării responsabilităților sociale, realizându-se astfel o simbioză lucrativă între componenta cognitivă și cea comportamentală. La vârsta școlară, copiii sunt foarte receptivi și ingenioși. Ei pot reda cu succes imaginea realității, a unei cărți citite sau a unei piese muzicale audiate în cadrul activităților de desen/modelaj, în activitățile creative.

Exemple de activități pe care copilul/tânărul elev le poate realiza sunt multiple. Ele variază în funcție de locație, modul de realizare, forma, timpul acordat, instituțiile și persoanele implicate. Acestea pot fi: vizite la muzee, expoziții, monumente și locuri istorice, case memoriale; vizionarea emisiunilor muzicale, de teatru de copii, distractive sau sportive; excursii și tabere școlare; plimbări în aer liber; spectacole; serbările și festivitățile; șezători literare; carnaval; activități propuse de elevi și părinți; etc.

Activitățile extrașcolare sunt apreciate atât de copii, cât și de factorii educaționali în măsura în care: valorifică și dezvoltă interesele și aptitudinile copiilor; organizează într-o manieră plăcută și relaxantă timpul liber al copiilor contribuind la optimizarea procesului de învățământ; formele de organizare sunt ingenioase, cu caracter recreativ; copiii au teren liber pentru a-și manifesta în voie spiritul de inițiativă; participarea este liber consimțită, necondiționată, constituind un suport puternic pentru o activitate susținută; au efect pozitiv pentru munca desfășurată în grup; creează un sentiment de siguranță și încredere tuturor participanților; urmăresc lărgirea și adâncirea influențelor exercitate în procesul de învățământ; contribuie la dezvoltarea armonioasă a copiilor.

Potențialul larg al activităților extrașcolare este generator de căutări și soluții variate. Succesul este garantat dacă ai încredere în imaginația, bucuria și în dragostea din sufletul copiilor, dar să îi lași pe ei să te conducă spre acțiuni frumoase, valoroase și fructuoase. Activitatea extracurriculară e o componentă educațională valoroasă și eficientă căreia orice cadru

didactic trebuie să-i acorde atenție, adoptând el, în primul rând, o atitudine creatoare, atât în modul de realizare al activității, cât și în relațiile cu elevii, asigurând astfel o atmosferă relaxantă care să permită stimularea creativă a elevilor. Diversitatea activităților extrașcolare oferite crește interesul copiilor pentru școală și pentru oferta educațională.

În concluzie, cadrul didactic poate face multe pentru educarea spiritului creativ în cadrul activităților extracurriculare. Dar, se vede necesitatea educației nonformale, de a modifica destul de mult modul de gândire, să evite critica în astfel de activități, să încurajeze elevii și să realizeze un feed- back pozitiv.

Bibliografie:

- Cernea, Maria, «Contribuția activităților extracurriculare la optimizarea procesului de învățământ, în învățământul primar» nr.1/2000, Ed. Discipol, București;
- Cucuș, C., Pedagogie, ediția a II-a,2002, Editura Polirom, Iași;
- Comănescu I., Autoeducația, azi și mâine, 1994, Editura Imprimeriei de Vest, Oradea;
- Noica,C., Jurnal filosofic,1990, Editura Humanitas, București;
- Nicola, I., Tratat de pedagogie școlară, 2000,Editura Aramis, București;
- Văideanu G., Educația la frontiera dintre milenii, 1988, Editura Politică, București

EDUCAȚIA LA GRANIȚA DINTRE CLASIC ȘI DIGITAL ÎN PREȘCOLARITATE

**Prof. înv.preșc. BURTICĂ GABRIELA
GRĂDINIȚA CU PRPGRAM PRELUNGIT
“DUMBRAVA MINUNATĂ”-HUNEDOARA**

Educația timpurie, în cadrul său clasic, se concentrează pe interacțiunea directă între educatori și copii. Activitățile se desfășoară în medii structurate, precum grădinițele și centrele de zi, unde copiii participă la jocuri, activități creative și exerciții care dezvoltă abilități motorii, sociale și cognitive. Educatorii folosesc materiale tradiționale, cum ar fi cărțile, jucăriile și jocurile de construcție, pentru a stimula învățarea prin joacă.

Educația clasică în educația timpurie oferă numeroase avantaje. Unul dintre cele mai importante este interacțiunea față în față dintre copii și educatori. Această interacțiune este esențială pentru dezvoltarea socială și emoțională a copiilor, ajutându-i să învețe să comunice, să colaboreze și să dezvolte relații pozitive cu alți copii și adulți. De asemenea, mediile de învățare clasice sunt structurate pentru a oferi un sentiment de stabilitate și siguranță. Rutinele zilnice și activitățile planificate ajută copiii să înțeleagă conceptele de timp și organizare, dezvoltând abilități esențiale pentru viața lor viitoare. Educația clasică pune, de asemenea, un accent deosebit pe învățarea prin experiență. Activitățile practice, cum ar fi arta, muzica și jocurile de rol, permit copiilor să-și exprime creativitatea și să exploreze lumea înconjurătoare într-un mod tangibil și memorabil. Aceste experiențe sunt fundamentale pentru dezvoltarea cognitivă și emoțională a copiilor mici.

Cu toate acestea, educația clasică nu este lipsită de limitări. Una dintre principalele provocări este accesibilitatea. În multe comunități, resursele și infrastructura pentru educația timpurie de calitate sunt insuficiente, ceea ce poate afecta negativ dezvoltarea copiilor. De asemenea, metodele tradiționale pot să nu fie suficient de atractive pentru toți copiii, în special pentru cei care au fost expuși de timpuriu la tehnologie. Într-o lume în care copiii sunt din ce în ce mai familiarizați cu dispozitivele digitale, menținerea interesului și motivației lor prin metode clasice poate fi o provocare. În plus, metodele tradiționale pot să nu ofere suficiente oportunități de personalizare a învățării pentru a răspunde nevoilor individuale ale fiecărui copil.

Tehnologia digitală oferă oportunități semnificative pentru îmbunătățirea educației timpurii. Platformele educaționale online, aplicațiile interactive și resursele digitale pot transforma modul în care copiii învață, oferindu-le experiențe de învățare mai captivante și personalizate. Educația digitală în educația timpurie are numeroase avantaje. Unul dintre cele mai evidente este accesibilitatea sporită la resurse educaționale de calitate. Platformele online pot oferi copiilor din diverse medii acces la o gamă largă de materiale educaționale, indiferent de locația geografică sau resursele financiare.

Flexibilitatea este un alt avantaj major. Tehnologia permite personalizarea procesului de învățare, adaptându-se la ritmul și stilul individual de învățare al fiecărui copil. Aplicațiile educaționale interactive pot oferi feedback imediat, ajutând copiii să-și dezvolte abilitățile într-un mod adaptat nevoilor lor specifice. De asemenea, educația digitală poate stimula interesul și motivația copiilor. Utilizarea jocurilor educaționale și a resurselor multimedia poate transforma învățarea într-o activitate distractivă și captivantă, menținând atenția și curiozitatea copiilor.

Cu toate acestea, educația digitală în educația timpurie prezintă și provocări semnificative. Una dintre principalele preocupări este dependența excesivă de tehnologie. Este important să se mențină un echilibru între utilizarea resurselor digitale și activitățile tradiționale, astfel încât copiii să beneficieze de o dezvoltare holistică. Accesul inegal la tehnologie este o altă problemă. Nu toți copiii au acces la dispozitive digitale și la internet de înaltă calitate, ceea ce poate crea discrepanțe în oportunitățile educaționale și poate perpetua inegalitățile.

Calitatea resurselor educaționale digitale este, de asemenea, o preocupare. Nu toate aplicațiile și platformele disponibile sunt dezvoltate conform standardelor pedagogice adecvate. Este esențial ca

părinții și educatorii să selecteze cu atenție resursele digitale pentru a asigura că acestea sunt sigure și educative. De asemenea, este important să se evite supraîncărcarea copiilor cu prea multe informații sau stimuli digitali, ceea ce poate duce la probleme de concentrare și oboseală mentală.

În loc să privim educația clasică și cea digitală ca fiind în competiție, este mai productiv să le considerăm complementare. Integrarea elementelor digitale în cadrul unui model educațional clasic poate oferi cel mai bun din ambele lumi, maximizând beneficiile și minimizând limitările fiecărei abordări.

1. Blended Learning (Învățarea mixtă): Aceasta este o abordare care combină învățarea tradițională în clasă cu elemente de învățare online. Copiii pot beneficia de interacțiunea directă cu educatorii și colegii lor, în timp ce au acces la resurse digitale care le permit să învețe în propriul ritm. De exemplu, activitățile de învățare pot fi susținute de aplicații interactive care consolidează cunoștințele dobândite în clasă.

2. Utilizarea instrumentelor digitale în clasă: Educatorii pot integra tehnologia în activitățile zilnice prin utilizarea de prezentări multimedia, aplicații educaționale și platforme de colaborare online. Aceste instrumente pot face activitățile mai interactive și mai captivante pentru copii, stimulându-le interesul și participarea activă.

3. Formarea continuă a educatorilor: Pentru a putea implementa eficient tehnologia în procesul de predare, educatorii trebuie să beneficieze de formare continuă și sprijin. Acest lucru poate include cursuri de dezvoltare profesională, ateliere de lucru și acces la resurse și comunități de practică online.

4. Promovarea gândirii critice și a alfabetizării digitale: Copiii trebuie să fie pregătiți să navigheze și să utilizeze în mod critic resursele digitale. Acest lucru implică dezvoltarea competențelor de gândire critică, alfabetizare media și securitate cibernetică. Școlile și grădinițele trebuie să ofere activități care să abordeze aceste aspecte esențiale ale educației digitale.

Exemple de bune practici:

Există numeroase exemple de grădinițe și centre de educație timpurie care au reușit să integreze cu succes educația clasică și digitală. De exemplu, multe grădinițe folosesc acum table interactive în sălile de clasă, care permit copiilor să participe la jocuri educaționale și activități interactive. Aceste instrumente pot fi utilizate pentru a consolida cunoștințele dobândite prin activitățile tradiționale.

În unele centre de educație timpurie, educatorii utilizează aplicații de realitate augmentată pentru a aduce subiectele de studiu la viață. Copiii pot explora modele 3D ale corpului uman, pot participa la excursii virtuale în locuri îndepărtate sau pot vedea cum funcționează diverse fenomene naturale.

Privind spre viitor, este evident că educația timpurie va continua să evolueze, integrând din ce în ce mai mult tehnologia digitală în procesele educaționale. Cu toate acestea, esențial este să nu uităm valorile și beneficiile educației clasice. Scopul ar trebui să fie crearea unui sistem educațional sinergic, care să combine cele mai bune aspecte ale ambelor abordări pentru a oferi o educație de calitate, accesibilă și relevantă pentru toți copiii.

Așadar, educația la granița dintre clasic și digital în educația timpurie reprezintă o oportunitate unică de a reimagina modul în care învățăm și predăm. Prin integrarea atentă și echilibrată a tehnologiei digitale în cadrul educației tradiționale, putem crea un mediu de învățare mai incluziv, adaptabil și stimulat. Este esențial să abordăm această tranziție cu o viziune clară, punând accent pe formarea continuă a educatorilor, pe accesibilitatea tehnologiei pentru toți copiii și pe dezvoltarea competențelor necesare pentru a naviga cu succes în lumea digitală. Numai astfel putem asigura că educația timpurie rămâne un pilon solid al societății, capabil să răspundă provocărilor și oportunităților secolului XXI.

Bibliografie:

1. Malița, Mircea. "Zece mii de culturi, o singură civilizație." Editura Nemira, 1998.
2. Neculau, Adrian. "Educație și cultură în epoca globalizării." Editura Polirom, 2005.
3. Cerghit, Ioan. "Metode de învățământ." Editura Polirom, 2002.
4. Papadima, Liviu. "Despre educație și alte eseuri." Editura Humanitas, 2007.

5. Călin, Carmen. "Educația digitală: strategii și aplicații." Editura Universității din București, 2014.
6. Rusu, Marinela. "Pedagogia modernă: provocări și perspective." Editura Didactică și Pedagogică, 2011.
7. Adomniței, Cristian. "Educația pentru societatea cunoașterii." Editura Academiei Române, 2008.
8. Colomeischi, Adina. "Tehnologia educațională în secolul XXI." Editura Polirom, 2015.

BIOLOGIA ÎN VIAȚA COTIDIANĂ

Călugăru Adriana

Școala Gimnazială Numărul 1 Florești,

judetul Giurgiu

Biologia este o știință fascinantă care studiază viața în toate formele sale. Ea joacă un rol esențial în viața cotidiană, influențând diverse aspecte ale existenței noastre de zi cu zi. Iată câteva moduri în care biologia este interconectată cu viața cotidiană:

1. Sănătatea și Medicina

- **Diagnosticare și Tratament:** Cunoașterea biologiei celulare și moleculare ajută la diagnosticarea și tratarea bolilor. De exemplu, testele de sânge, vaccinurile și medicamentele sunt dezvoltate prin studii biologice.
- **Nutriție:** Înțelegerea proceselor biologice ajută la crearea dietelor sănătoase și echilibrate, ceea ce contribuie la menținerea sănătății.

2. Mediul Înconjurător

- **Conservarea Naturii:** Biologia ne ajută să înțelegem ecosistemele și să dezvoltăm strategii pentru conservarea biodiversității și protejarea speciilor pe cale de dispariție.
- **Agricultură:** Studiul biologiei vegetale și animale permite îmbunătățirea practicilor agricole, crescând astfel producția de alimente și reducând impactul negativ asupra mediului.

3. Tehnologie și Biotehnologie

- **Inginerie Genetică:** Tehnologiile biologice precum CRISPR permit modificarea genetică a organismelor, cu aplicații în agricultură, medicină și industrie.
- **Biocombustibili:** Studiul microorganismelor și a proceselor biologice duce la dezvoltarea surselor de energie alternative, cum ar fi biocombustibilii.

4. Comportamentul și Psihologia

- **Neuroștiințe:** Biologia creierului ajută la înțelegerea comportamentului uman, a emoțiilor și a proceselor cognitive.
- **Evoluție și Comportament Social:** Studiul evoluției biologice oferă perspective asupra comportamentelor sociale și culturale umane.

5. Alimentație și Siguranța Alimentară

- **Biologia Alimentară:** Înțelegerea proceselor biologice este crucială pentru producția, procesarea și conservarea alimentelor.
- **Siguranța Alimentară:** Biologia ajută la identificarea și controlul agenților patogeni din alimente, prevenind bolile alimentare.

6. Medicina Preventivă și Sănătatea Publică

- **Vaccinuri:** Dezvoltarea și administrarea vaccinurilor sunt fundamentate pe cunoștințele biologice despre agenții patogeni și sistemul imunitar.
- **Epidemiologie:** Studierea bolilor și a modului lor de răspândire ajută la dezvoltarea strategiilor de prevenire și control al epidemiilor.

Biologia nu este doar o disciplină academică; este o știință care pătrunde în fiecare aspect al vieții noastre, îmbunătățindu-ne înțelegerea asupra lumii vii și contribuind la dezvoltarea unor soluții pentru provocările globale.

www.googleacademic.com

VIOLENȚA ȘCOLARĂ

Înv. Căpraru Daniela

Înv. Apostu Elena

Școala Gimnazială „Explorator T. Gheorghe Negoită” Sascut, Bacău

Violența în mediul școlar este un fenomen destul de complex, cu o diversitate de forme de manifestare care justifică folosirea terminologiei specializate, rafinate: astfel școala este spațiul de manifestare a conflictului între copii și între adulți-copii, iar raporturile de forță sau planul în care se consumă conduitele offensive (verbal, acțional, simbolic) sunt variabile importante în înțelegerea fenomenului.

Fenomenul violenței școlare trebuie analizat în contextul apariției lui. A gândi strategii, proiecte de prevenire a violenței școlare înseamnă a lua în considerație toți factorii (sociali, familiali, școlari, de personalitate) ce pot determina comportamentul violent al elevilor. Școala poate juca un rol important în prevenirea violenței școlare.

Violența în instituțiile de învățământ este o problemă globală, și are consecințe grave. Este demonstrat că violența influențează negativ prezența, capacitățile și motivația de învățare a elevilor și, într-un final, reușita lor academică. Din cauza violenței, copiii abandonează instituția de învățământ, fiind lipsiți de posibilitatea de a-și realiza pe deplin dreptul la educație.

Dacă anterior violența școlară nu se manifesta decât ocazional, între elevi sau dinspre cadrul didactic spre elev, acum remarcăm o violență sporită de la an la an atât între elevi, cât și dinspre elevi spre cadrele didactice.

Astfel, întâlnim mai multe tipuri de violență în mediul școlar ce cuprinde orice formă de manifestare a unor comportamente precum:

- ✓ **Violența verbală** (poreclire, tachinare, amenințare, hărțuire) ofensă adusă statutului/autorității cadrului didactic; alte tipuri de comportament deviant în relație cu școala;
- ✓ **Violența fizică**, concretizată prin lovire, împingere, bruscare, pălmuire, lovirea cu diverse obiecte, vătămare corporală, deposedare prin forță de bunuri, furt;
- ✓ **Violența economică (materială)** ce se răsfrânge asupra obiectelor din jur, asupra mobilierului școlar, și a bunurilor altor persoane;
- ✓ **Violența psihică** ce are ca efect formarea complexelor de inferioritate la persoana agresată, și se manifestă prin verbalizare, atitudini de respingere, izolare;

Principalele forme ale violenței în mediul școlar:

➤ **Violența elev-elev:**

- violența verbală (certuri, conflicte, injurii, țipete);
- violența fizică între elevi;

➤ **Violența elevilor față de profesori:**

- lipsa de implicare și de participare a elevilor la activitățile școlare (absenteismul școlar, fuga de la ore, indisciplina în clasă, ignorarea profesorilor);
- ofensă adusă statutului și autorității cadrului didactic (refuzul îndeplinirii sarcinilor școlare, atitudini ironice sau sarcastice, zgomote în timpul orei);

– comportament școlar neadecvat: întârzierea la ore, părăsirea clasei în timpul orei, fumatul în școală și orice alt comportament care contravine flagrant regulamentului școlar în vigoare;

➤ **Violența profesorilor față de elevi:**

- agresiunea verbală față de elevi (atitudini ironice, țipete, chiar injurii, jigniri);
- agresiune non-verbală (ignorarea mesajelor elevilor și neacordarea de atenție acestora, gesturi sau priviri amenințătoare, atitudini discriminative);
- excluderea de la activitățile didactice sau chiar pedeapsa fizică;

➤ **Violența părinților în spațiul școlii:**

- față de profesori – violență verbală (ironii, discuții aprinse, țipete);
- față de alți elevi/față de propriul copil;

Cauzele violenței școlare

- ✓ **Mediul familial:** mediul conflictual, familii dezorganizate sau monoparentale, lipsa de comunicare și afecțiune, consum de alcool, lipsa unei minime exigențe parentale;
- ✓ **Mediul social:** situația economică precară, inegalitățile sociale;
- ✓ **Mediul școlar:** managementul defectuos al clasei de elevi și al situațiilor de criză, ignorarea sau tratarea preferențială a elevilor, abuzul de măsuri disciplinare, programa supraîncărcată;
- ✓ **Mediul contextual:** gașca de prieteni, schimbarea mediului;
- ✓ **Mediul individual:** trăsăturile de personalitate, impulsivitate, teribilism, căutarea de senzații, imaginea de sine scăzută, opoziționism, instabilitate emoțională, probleme specifice adolescenței;

Consecințele manifestărilor agresive/violente în contextul școlar:

- performanțe școlare scăzute;
- eșec școlar, suspendare, excludere sau părăsirea voluntară a școlii;
- asumarea violenței ca formă acceptabilă de rezolvare a problemelor/conflictelor;
- efort suplimentar din partea profesorilor și administrației pentru gestionarea problemelor de disciplină (comportamentele disruptive de la clasă și agresive din pauză necesită atenție și supraveghere suplimentară), ceea ce duce la scăderea eficienței predării și limitarea oportunităților de învățare pentru ceilalți elevi;
- imagine negativă din partea colegilor și a profesorilor;
- marginalizarea elevului;
- sentimente de izolare și singurătate;

Cadrele didactice trebuie să observe comportamentul elevilor pentru a putea preveni manifestările violente ale acestora prin discuții atât cu elevii în cauză cât și cu familiile lor. Doar o bună colaborare a familiei cu personalul didactic va reuși prevenirea/ stoparea/ îndreptarea unor deviații comportamentale, deoarece cadrul legal nu permite școlii luarea unor măsuri extreme care să determine din partea elevului respectarea drepturilor celor din jur.

Școlii îi revine sarcina de a corija abaterile, de a defini clar diferența dintre moral și imoral, deoarece copilul se va manifesta în mediul școlar influențat de imaginile vizualizate.

Elevii trebuie învățați ce înseamnă a trăi în societate: a te înțelege reciproc, a asculta opiniile celor din jur, a exprima problemele în cuvinte nu în fapte, a lua decizii colective, și a te supune deciziei majorității, a-și controla pornirile violente.

l'éducation intergénérationnelle assurée la bande dessinée

Etude de cas

prof. Cărmăzoiu Anca

Liceul Tehnologic ALEXE MARIN

La trilogie des compétences qui structurent l'enseignement de FLE (Lire, écrire, parler) se réalise par l'ensemble des activités surtout non-formelles qui conduit chaque apprenant à exprimer ses émotions, à raconter l'inénarrable par l'intermédiaire des images beaucoup plus fortes à transmettre un messages, on détermine l'apprenti à communiquer de façon immédiate dans des conversations sur des sujets attractifs, tel la passion pour le dessin, qui donnent l'envie de s'exprimer, le courage de se dévoiler, de montrer son talent ou de façon différée, la favorite des apprenants, représentée par les blogues, les forums de discussion pour faire naître un sentiment, illustrer une compétence personnelle, voire l'habileté en dessin, raconteur par des images.

Notre objectif est de développer chez l'apprenant des compétences à comprendre des textes de types narratif, descriptif et même poétique : on sollicite la capacité de l'apprenant à analyser, à partir de ce qu'il sait, de son intelligence émotionnelle, de son expérience personnelle et intellectuelle, de son niveau de langue, tout en soulignant la nécessité d'une amélioration constante des connaissances langagières, d'une lecture exhaustive, l'importance du texte littéraire par excellence en tant que morale, message implicite, oasis et catharsis en même temps.

Pendant l'étape pédocentrée, on propose des activités susceptibles d'aider l'apprenant imbu par le message du texte à vérifier son degré d'assimilation des notions et sa capacité à les réinvestir dans des projets, dans des situations particulières, telle la réalisation d'une bande dessinée à partir d'un texte littéraire étudié.

À partir de mon expérience personnelle avec mes apprenants pas motivés, mais aussi à cause des réponses des apprenants interrogés pendant une étude sur l'importance du texte littéraire authentique en classe de FLE, lorsque personne n'a évoqué le texte littéraire authentique, classique ou le texte moderne, comme voie d'apprendre sur une époque, sur une mentalité, sans plus mentionner une voie de se construire un vocabulaire, de consolider ses connaissances grammaticales, j'ai décidé prouver que le texte littéraire authentique est de première importance.

J'ai ainsi entendu que mon but sera celui de faire comprendre mes apprenants que l'étude de la littérature en classe de FLE s'impose. C'est alors que j'ai pris la décision de proposer un set d'activités attractives, interactives et utiles pour promouvoir le texte littéraire authentique comme manière de s'instruire, de se découvrir soi-même ou de se manifester. C'est le cas du roman *Le rouge et le noir* que mes apprenants vont analyser, pour être capables de proposer le schéma narratif, un Photo-Roman à partir le schéma narratif établi auparavant par eux –mêmes ou bien à la réalisation d'une bande dessinée, tout en suivant le même canevas: lecture, discussion, argumentation sur les moments-clé, organisation du processus, voire les rôles de chacun à l'intérieur du groupe.

En tant qu'enseignant, j'ai été soucieuse d'offrir ce support ludique et populaire, proche de la vie quotidienne de mes apprenants, de donner à chacun membre du groupe les moyens de stimuler sa réflexion critique, d'enrichir et d'affiner sa sensibilité, de nourrir son imagination et de développer sa personnalité, tout en proposant des textes littéraires, pour souligner la place qui leur est due. Les textes littéraires, que j'ai travaillés avec mes apprenants ont été bien rédigés, pour fournir aux apprenants l'occasion de réfléchir sur une pensée, sur les arguments de divers personnages et sur l'enchaînement logique du récit.

Les activités ludiques qui suivent l'analyse des morceaux pris du roman *Le Rouge et le Noir*, en tant que texte narratif, argumentatif, descriptif sont un bon déclencheur pour leurs habiletés, les BD offrent aux apprenants l'occasion de s'initier de cette manière aux techniques de la communication et d'apprendre à aborder les textes, jouant sur le lien texte-image, émotion-visuel, pour donner du sens à leurs créations. La BD facilite le dialogue interculturel, on accepte le registre de langue courant, les répliques sont courtes, ce qui donne du courage à s'exprimer.

La BD est une méthode moderne d'évaluation qui sollicite des compétences transductives, étant donné les étapes de la création d'une BD: on décide les moments-clé à illustrer, on réalise les dessins, on insère les images dans la PPT, on met en page, on crée des bulles, on écrit les répliques, on applique des animations pour que l'impact soit étourdissant.

Les deux BD réalisées par mes apprenants sont illustratives pour l'hypothèse de l'étude de cas : les apprenants rejettent la littérature par ignorance; la BD de la classe – témoin est le produit de l'imaginaire à partir du titre, de ce qu'ils ont entendu parler tandis que les représentants de la classe expérimentale, se réjouissant d'un set de méthodes actives, transductives, interactives, telle une bande dessinée comme dernière étape de la méthode du projet, après avoir réalisé un Webquest et un Photo-Roman à partir la lecture du roman, connaissent l'histoire et leur BD contient tous les événements essentiels, les dialogues sont plus longs, plus exacts, respectant le thème et l'atmosphère, chose inattendue mais heureuse.

Prétexte

L'enseignement du français dans les lycées roumains se limite à des études de textes souvent réécrits en fonction d'un public mélangé, tandis que l'aspect culturel, civilisationnel offert exclusivement par un texte littéraire authentique n'est pas étudié. Les techniques d'expression, telles que le résumé, le compte-rendu, privilégiées par ce dernier ne sont pas assez exploitées, et pour preuve, les résultats A1 ou A2 obtenus à l'examen du baccalauréat, à l'épreuve écrite, celle de l'essai ou du résumé.

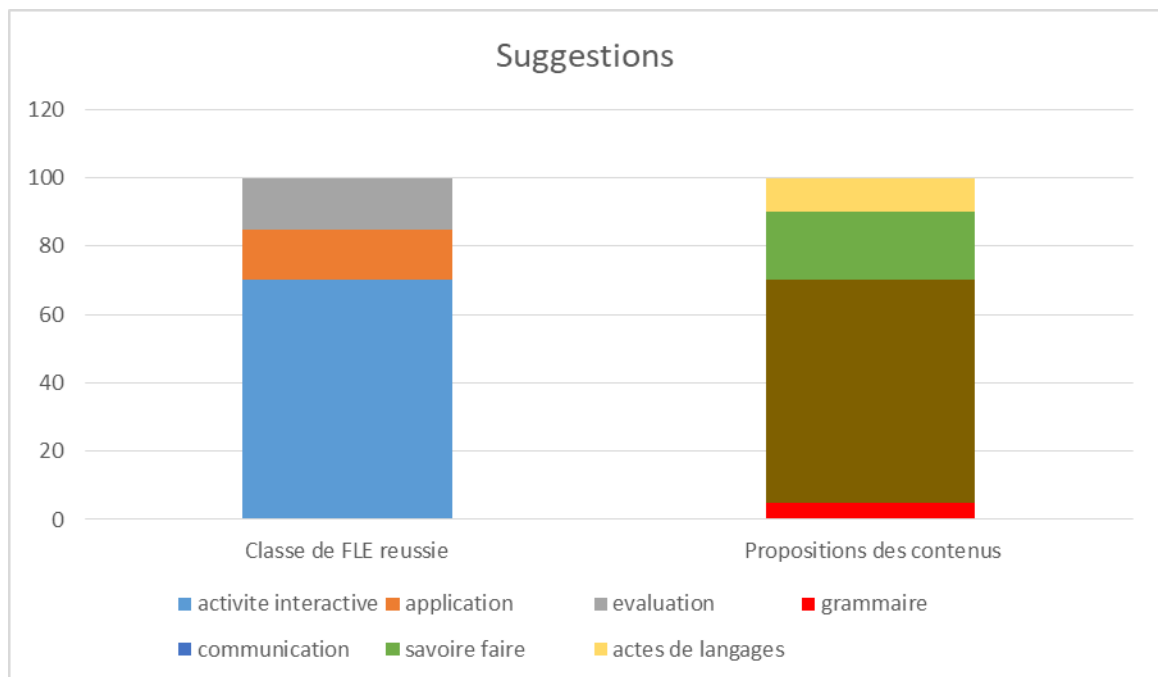
Le sujet de cette enquête est un thème qui ne correspond pas au programme mais qui a d'équivalent dans l'enseignement de FLE, puisque la littérature est essentielle pour développer une intelligence émotive, un comportement moral, des arguments pour une argumentation, une culture, une esthétique.

La trilogie des compétences autour desquelles l'enseignement de FLE est structuré (voire lire, écrire, parler) se réalise par l'ensemble d'activités formelles classiques et modernes mais surtout non-formelles qui conduit chaque apprenant à exprimer ses pensées, ses opinions et émotions, à communiquer avec autrui de façon immédiate dans des conversations sur des sujets attractifs qui donnent l'envie de s'exprimer ou de façon différée par la lecture, la plus fréquente, ou bien par l'écriture quelle que soit elle: les défis modernes que les apprenants préfèrent, c'est-à-dire les blogues, les forums de discussion, car l'Internet est devenu la voie idéale pour exprimer un point de vue, pour défendre une position, manifester une émotion, faire naître un

sentiment, pour illustrer une compétence personnelle, voire la capacité d'argumenter, l'habileté en dessin ou en informatique.

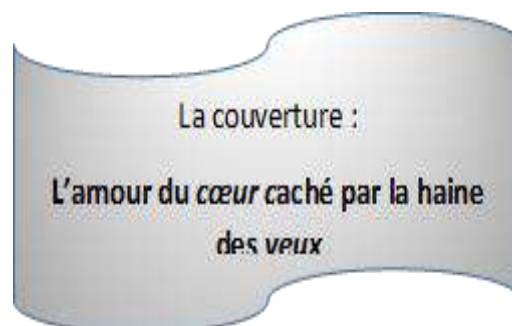
N'importe quelle que soit l'activité choisie par l'enseignant, le but est noble: déterminer l'apprenant à comprendre le message de tout fragment oral ou écrit qu'on lui offre, à s'exprimer d'une manière impeccable et à échanger des idées, sans que la peur d'être corrigé domine son acte de communication.

Notre enquête a été menée au moyen d'un questionnaire pour localiser les attitudes de cent apprenants du lycée technologique *Alexe Marin* de Slatina face aux problèmes de la lecture des textes littéraires en classe de langue. Notre questionnaire (cf. annexe) est composé de vingt (20) items se rapportant essentiellement à l'utilisation des textes littéraires en classe de français langue étrangère.

D'où , on comprend que l'attractivité des activités ludiques, interdisciplinaires et peu guidées assure la motivation intrinsèque et la participation active des apprenants.

La bande dessinée de la classe- témoin est réalisée à partir du titre et du thème (l'amour impossible) : on remarque que l'absence de la lecture les conduit à une histoire absolument pas liée au schéma narratif du roman *Le Rouge et le Noir*.

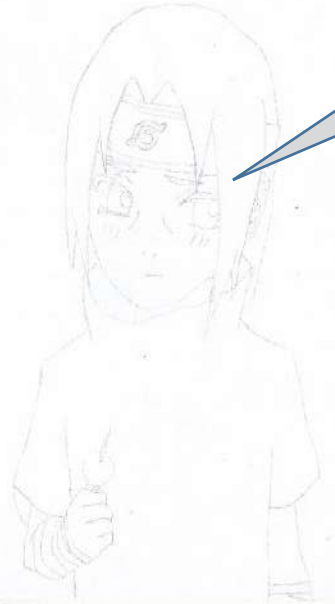

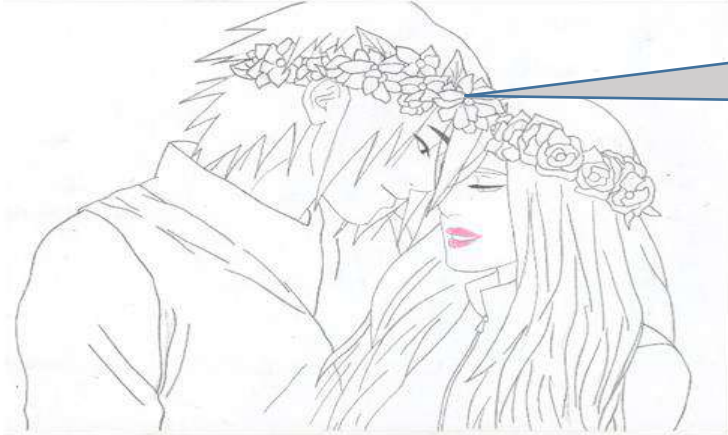

Très intéressants tes dessins!

Tu es gentille...Tu me comprends.

Je me sens à l'aise avec
toi. Je suis une autre
personne...
Tu me provoques.

Imbécile!!!

Je regrette mais je
choisis la passion et
non pas la
sensibilité !

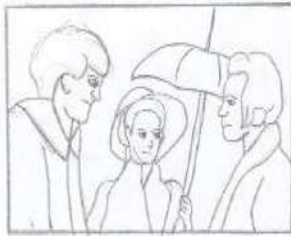
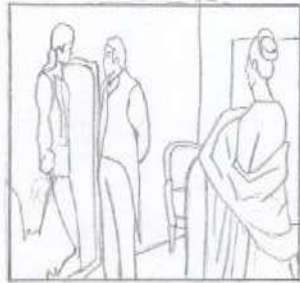
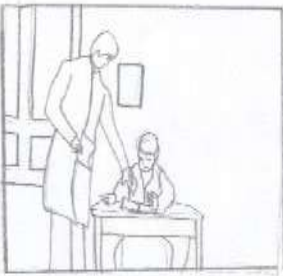
La bande dessinée de la classe expérimentale

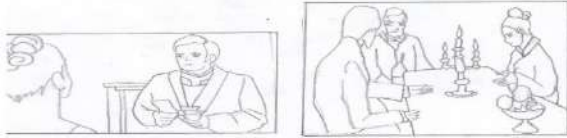
On se sent à l'aise lorsque sollicités à mettre l'histoire, qu'ils connaissent en profondeur; en dessins, dans une démarche interactive.

couverture:

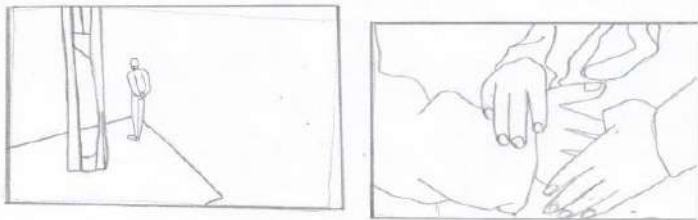
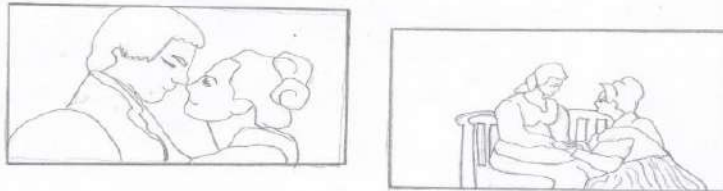
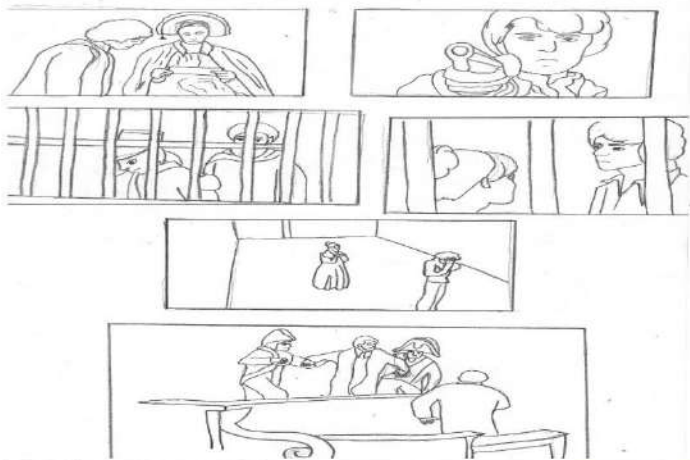
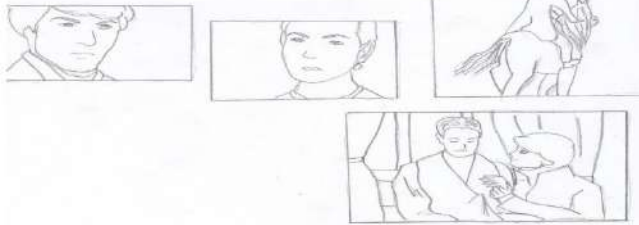

**Le Rouge de l'âme vaincue par le
Noir de la raison**

...séparation brusque!

Bibliographie

- Colin Evans in *La littérature des autres. Place des littératures étrangères dans l'enseignement des littératures nationales*, p. 78.
- MEKHNACHE, M., « Le texte littéraire dans le projet didactique : Lire pour mieux écrire » in *Synergies Algérie* n° 9, 2010, pp. 121-132, <http://ressources-cla.univ-fcomte.fr/gerflint/Algerie9/mekhnache.pdf>
- PEYTARD, J., *Littérature et classe de langue*. Paris, Hatier, 1988.
- SEOUD, A., *Pour une didactique de la littérature*. Paris, Didier, 1997.

Rolul crucial al școlii și profesorilor în formarea tinerilor pentru viață

Școala joacă un rol crucial în formarea tinerilor pentru viață. O instituție educațională responsabilă trebuie să îndeplinească anumite condiții și criterii. În primul rând, trebuie să fie responsabilă din punct de vedere educațional și civic pentru ceea ce produce în și pentru societate. În al doilea rând, o astfel de școală trebuie să răspundă pentru rezultatele sale, să-și recunoască, planifice și evalueze resursele în termeni de scopuri și rezultate. Pentru a fi responsabilă, trebuie să îndeplinească anumite condiții și criterii, să-și revizuiască obiectivele, atitudinile și să-și evalueze periodic rezultatele. Școala trebuie să fie o „organizație care învață”, dar nu întotdeauna reușește să fie un loc al învățării; școlile rezistente la noutate și schimbare nu sunt astfel de locuri. Organizațiile care învață sunt flexibile, adaptabile, inovatoare și responsabile.

Cel mai mare obstacol în calea învățării organizaționale este incapacitatea de a ieși din propriul sistem de gândire, dintr-un cerc vicios de practici, experiențe și reguli pe care organizația le consideră imuabile. Profesorul rămâne mereu în centrul formării personalității elevilor. Deși influența altor factori în procesul educației a crescut, profesorul își păstrează numeroase prerogative în acest domeniu. El rămâne principalul modelator al personalității elevilor, de la imprimarea unei conduite externe până la formularea aspirațiilor și idealurilor lor de viață.

Activitatea și personalitatea profesorului au fost subiectul multor cercetări în pedagogie, psihologie pedagogică și sociologia educației, pentru a spori eficiența activității pedagogice. Rolul profesorului de confident, consilier și transmițător al valorilor culturale a extins câmpul de activitate și a accentuat interdependențele. Cercetările științifice privind rolul profesorului au abordat următoarele direcții:

- ✚ Personalitatea sa;
- ✚ Rolul și funcțiile sale;
- ✚ Comunicarea și relațiile cu elevii;
- ✚ Pregătirea și perfecționarea.

Profesorul trebuie să se integreze, să coopereze cu clasa, să motiveze și să fie un sprijin pentru elevii care dovedesc spontaneitate, inițiativă și afirmare. Profesorul integrat încurajează, pune întrebări, stimulează participarea, sprijină și folosește ideile elevilor, luând uneori decizii

împreună cu aceștia. În timpul predării, învățării și evaluării, profesorul instruieste, conduce interacțiunile în clasă și modul de înțelegere și învățare prin indicații, atenționări, demonstrații, asigurarea condițiilor, oferirea punctelor de sprijin, aprobări și dezaprobări, stimulări, completări, reactualizări, exemplificări, explicații și comentarii.

Profesorul are rolul cel mai interactiv în clasă: creează un climat adecvat, inițiază, orientează, solicită, antrenează, exemplifică și critică. El structurează și organizează forma și conținutul activității în clasă, modul de desfășurare a interacțiunilor și poate delega responsabilități elevilor în rezolvarea unor decizii și sarcini. Profesorul trebuie să solicite elevii la dialoguri, să comenteze răspunsurile împreună cu ei și să corecteze răspunsurile negative într-un mod stimulat, antrenând întregul grup.

Definirea unui profesor „bun” este dificilă. Părinții au păreri diferite, uneori contradictorii. Unii spun că pregătirea în specialitate este factorul determinant, alții pun pe primul plan capacitatea de a se face înțeles și dragostea de meserie. Este interesant de remarcat că profesorii preferați de copii sunt cei cu experiență, deoarece profesorii tineri nu sunt întotdeauna înțeleși. Profesorul debutant poate fi uneori izolat de colegi sau de comunitate. Un profesor bun folosește cunoștințele nu doar din disciplina respectivă, ci și din aria curriculară corespunzătoare. De asemenea, profesorul trebuie să fie pregătit să primească feedback, nu doar să ofere.

Un rol important îl are managerul. Un sistem de management de succes poate aduce multe beneficii organizației pe care o servește. Totuși, un manager poate depune eforturi foarte mari pentru a realiza acest lucru, dar poate ajunge și la rezultate dezamăgitoare. Periodic, el trebuie să se întoarcă și să examineze sistemul pentru a verifica dacă beneficiile au apărut în organizația sa. Dacă aceste beneficii nu au apărut, sistemul trebuie examinat pentru a determina unde trebuie concentrate modificările și construite noi componente.

În concluzie, liderii trebuie să se concentreze pe creșterea competitivității și cooperării dintre echipe, respectiv pe performanța organizației. Ei trebuie să creeze un mediu care încurajează dezvoltarea abilităților, învățarea și deschiderea la nou, astfel încât membrii echipei să participe la întregul proces de transformare a resurselor.

Bibliografie

- ✚ **Cerghit, I. (2002)**, *Metode de învățământ*, București, Editura Didactică și Pedagogică;
- ✚ **Iucu, R. (2006)**, *Formarea cadrelor didactice. Sisteme, politici, strategii*, București, Editura Humanitas;

- ✚ **Neacșu, I. (1999)**, *Metode și tehnici de învățare eficientă*, București, Editura Didactică și Pedagogică;
- ✚ **Niculescu, M. (2003)**, *Managementul clasei de elevi*, București, Editura Aramis;
- ✚ **Radu, I. (2000)**, *Educația - un proces complex și dinamic*, Cluj-Napoca, Editura Presa Universitară Clujeană;
- ✚ **Stanciu, M. (2003)**, *Sociologia educației*, București, Editura Universitară;
- ✚ **Țibu, S. (2004)**, *Comunicarea educațională*, Iași, Editura Institutul European.

Digitalul în educația contemporană

Mirela Carp – Colegiul Național Pedagogic „C. Sylva”, Timișoara

Transformarea digitală este un fenomen care a schimbat semnificativ societatea actuală în toate dimensiunile ei și care, în contextul școlar, a început o nouă eră.

Transformarea digitală se află în plin curs de desfășurare în societatea actuală și a forțat școlile să reinterpreteze noile scenarii prin care se exprimă educația, să treacă în revistă metodele tradiționale și cele, până de curând moderne.

Lumea educației a călătorit întotdeauna cu o viteză inovatoare, însă care este mult mai mică decât cea a societății, care, în schimb, este proiectată spre viitor prin progresul tehnologic din ce în ce mai răspândit. Școala românească, în special, a devenit protagonista unei eterne experimentări care cu fiecare încercare de inovare tehnologică și de difuzare a culturii digitale a alimentat controverse, conflicte și discuții lungi care au afectat negativ momentul și metodele introducerii sale în școli. Fiecare încercare de a celebra beneficiile potențiale ale tehnologiilor informației și comunicațiilor (TIC) asupra practicii didactice a fost urmată de o fază de dezamăgire pe măsură ce au apărut primele probleme critice: dificultăți de utilizare, probleme tehnice și incompatibilități, lipsă de timp, lipsă de pregătire a profesorului, etc.

Experiența trăită în martie 2020 a scos la lumină piedicile și sentimentul de neadaptare al lumii școlare românești în ceea ce privește transformarea digitală. Tehnologiile digitale presupun de fapt noi procese cognitive și deci o regândire a modelelor pedagogice și organizaționale din școli; concentrarea pe învățarea socio-constructivă și colaborativă, unde rolul inovației digitale în predare și managementul acesteia trebuie să fie relevante. Acest proces nu a putut fi implementat peste noapte, în urma unei impuneri din cauza unei stări de urgență.

Predarea digitală „de urgență” s-a limitat așadar la transformarea digitală a activităților de predare concepute inițial pentru a fi desfășurate fizic, rămânând prea transmissive și puțin interactive. Să ne amintim de lecțiile video frontale în streaming cu care profesorii au continuat să predea de la distanță, cu toate problemele apărute în ceea ce privește securitatea și sănătatea decurgând din folosirea prelungită a device-urilor. Adevărul este că modelul tradițional de predare nu mai era potrivit vremurilor nici dinainte de pandemie și astăzi distincția nu este cu siguranță alegerea între predarea personală și învățarea la distanță și nici, pentru a-l parafraza pe Umberto Eco, între cei care sunt catastrofal "apocaliptic" sau naiv „integrat”. Ceea ce poate face diferența este mai degrabă dorința profesorilor de a reconverti metodele tradiționale de predare și predarea unidirecțională, disponibilitatea lor de a se concentra pe procesele de învățare colaborativă, disponibilitatea lor de a alege în sfârșit un model educațional care să poată utiliza non-digital pentru a înlocui predarea față în față, ci pentru a o crește, adică pentru a-și lărgi posibilitățile de predare.

Mediul școlar încă nu ține cont de aspectele psihologice și antropologice pe care le-a dictat impactul cu aceste tehnologii; mediul școlar încă se luptă să înțeleagă pe deplin relevanța lor pentru extinderea granițelor fizice și mentale atât ale elevilor, cât și ale profesorilor.

Știința cognitivă și neuroștiința ne învață că mintea, corpul și mediul sunt strâns interconectate. Prin urmare, dacă mediul din jurul nostru este caracterizat de conexiunea web și mobilă, devine clar cum dinamica transmiterii cunoștințelor nu se mai bazează pe memorare și transmitere verticală, ci pe interacțiune și partajare orizontală. Procesele de învățare astăzi sunt configurate ca activități sociale și tehnologii partajate, nu ca simple instrumente de predare, ci ca punct de sprijin în jurul căruia sunt structurate practicile educaționale ale unei școli adaptate contemporanului.

Predarea în era digitală înseamnă astăzi operarea în noi cadre educaționale în care tehnologiile se îmbină și se armonizează într-un ecosistem de clasă format din medii vechi și noi, într-un proces de sinergie și complementaritate. În acest nou cadru, cartea nu mai este, împreună cu profesorul, singura sursă de cunoaștere, protagonistă a activității didactice, ci este coprotagonistă al noilor practici didactice multimodale (înainte de multimedia), care solicită și rațiunea, ca corp și emoții. A preda în era digitală înseamnă „a educa prin navigare”, așa cum sugerează pedagogul italian Carlo Infante. Înseamnă să facem din web noul mediu de învățare și să încurajăm procesul de învățare

independent. În acest sens, devine și esențial să-i îndrumăm pe elevi nu atât să folosească tehnologiile, o abilitate pe care o au deja, cât mai degrabă să o facă într-un mod durabil, eficient și fructuos, cu familiaritate și spirit critic: competența digitală presupune interes. În tehnologiile digitale și utilizarea lor cu familiaritate și spirit critic și responsabil pentru a învăța, a lucra și a participa în societate. Include alfabetizarea informatică și digitală, comunicare și colaborare, alfabetizare media, crearea de conținut digital (inclusiv programare), siguranță (inclusiv a fi confortabil în lumea digitală și a avea abilități de securitate cibernetică), probleme de proprietate intelectuală, rezolvarea problemelor și gândire critică.

Predarea în era digitală înseamnă a nu ignora limbajele pe care elevii le folosesc în viața de zi cu zi și contextele virtuale și ludice în care își petrec timpul, motiv pentru care Gamification reprezintă o metodologie eficientă, deoarece suprapune și aplică regulile tipice și strategiile jocului. Realitatea augmentată, realitatea virtuală și inteligența artificială, aplicate predării, sunt exprimate în metodologiile de învățare bazată pe investigație, găsind fundament în teoriile pedagogice constructiviste care promovează utilizarea problematizării și investigația ca instrumente fundamentale de învățare.

Realitatea augmentată se referă la o metodă care utilizează dispozitive tehnologice pentru a amplifica unele percepții ale realității. Câmpul nostru vizual este îmbogățit cu elemente noi prin utilizarea camerei aparatului pe care îl folosim, conform principiului suprapunerii, adică suprapunerea unor imagini digitale suplimentare peste cele reale existente. Într-un context precum cel al realității augmentate, elevii nu se limitează la observare, ci pot și atinge obiectele pe care le întâlnesc și, în același timp, au și elemente de suport interactiv care fac din această activitate o experiență activă. Cu realitatea augmentată ca metaforă vizuală sau georeferențiată activități didactice imposibile devin posibile: poți explora infinitul de mare (universul) și infinitul de mic (celula), poți călători în jurul lumii, experimenta fenomene naturale. precum cutremure sau explozia unui vulcan etc. Să luăm ca exemplu, jocuri video, coduri QR, imagini care prind viața în 3D, Snapchat și toate aplicațiile Google precum Google Earth, Google Arts & Culture. Codurile QR, utilizate acum pe scară largă chiar și în versiunile digitale ale manualelor, reprezintă una dintre primele forme de extindere a realului spre virtual, deoarece permit preluarea unor informații suplimentare doar prin încadrarea codului QR; Google Arts & Culture permite utilizatorilor să viziteze colecții de artă din întreaga lume, să exploreze Marte, să înoate cu rechiniși multe altele, fără a părăsi niciodată sala de clasă.

Realitatea virtuală merge chiar mai departe decât realitatea augmentată, pentru că este o tehnologie imersivă, adică simulează perfect o realitate în care se cufundă, implicând vederea, auzul și propriocepția.

Astăzi nu există o diferență teoretică între realitatea virtuală și realitatea augmentată, în condițiile în care dispozitivele folosite zilnic (smartphone-uri, PC-uri, console de jocuri video, vizualizatoare VR) permit accesul la realitatea virtuală prin experimentarea realității augmentate. Având în vedere amploarea tehnologiilor în viața de zi cu zi, este clar cum dimensiunea imersivă pe care o presupun aceste două metode poate determina forme extrem de motivante de implicare activă la elevi, întrucât acestea implică în principal sfera lor emoțională.

Deci, predarea în era digitală înseamnă folosirea realității mixte pentru a exploata motivația elevilor pentru a declanșa reflecția; înseamnă să-și folosească inteligența corporală pentru a-i ghida să regândească critic experiența în sine. Pe de altă parte, valoarea *edutainment-ului* (a educației distractive), este recunoscută pentru a promova învățarea, o metodă niciodată privită cu suspiciune nici măcar de tradiționaliști, dat fiind că încă ne readuce la clasicul predării prin joc.

În ceea ce privește inteligența artificială (IA), definiția dată în *Encyclopedia History of Science* se referă la o „disciplină aparținând informaticii care studiază fundamentele teoretice, metodologiile și tehnicile care permit proiectarea sistemelor hardware și a sistemelor de programe software capabile să asigure computer cu performanțe care, pentru un observator comun, ar părea a fi preocuparea exclusivă a inteligenței umane”. Această definiție rezumă cel mai interesant aspect al acestei tehnologii și anume acela de a reproduce procesele mentale luând exemplu din creierul uman sau cel puțin din una dintre funcțiile sale tipice. Automatizarea locuinței, chatbot-urile, comenzile vocale, chiar și Google Maps sunt deja exemple de aplicare a AI. Aplicarea în practica didactică

devine o resursă surprinzătoare dacă avem în vedere că algoritmi care sunt dezvoltati sunt capabili să înțeleagă punctele tari și punctele slabe ale elevilor și, prin urmare, pot dezvolta curbe de învățare precise și permit utilizarea tehnicilor de învățare personalizate.

Smartboard-urile sau monitoarele tactile se integrează perfect cu mediile digitale conectate permanent la internet, configurându-se ca un mediu de învățare inovator care conectează, în același loc, diferite medii, internetul, lumea rețelelor sociale, podcasting-ul. Această caracteristică îi permite, de asemenea, să încurajeze acea predispoziție de atitudini și dispoziții inovatoare ale minții cu care învățarea devine investigație și cunoașterea se construiește prin creativitate și spirit critic. Utilizarea de bază a monitorului, care are loc într-un mod simplu și intuitiv, este apropiată de limbajul utilizatorului căruia i se adresează, adică generația iGen, cea care nu a văzut niciodată un telefon fix sau o cabină telefonică în uz. Pentru noua generație de elevi este esențial să poată folosi aplicații, mai mult decât web-ul în sine, pentru care au nevoie de îndrumare mai sigură. Acestea sunt aplicațiile care acum rezolvă problemele zilnice și cu siguranță au îmbunătățit diverse aspecte ale realității noastre de zi cu zi. Monitorul, în acest sens, cu sistemul său Android sau Windows și aplicațiile dedicate, devine așadar un instrument de clasă fundamental pentru abordarea limbajului de comunicare actual. Acest sistem integrat, în contextul predării, ar putea îmbunătăți procesul de învățare, exploatând tehnicile și metodele folosite în viața de zi cu zi a fiecărui elev. Merită să profităm de ușurința cu care folosesc aceste aplicații în beneficiul învățării, ajutând la stimularea creativității și la transmiterea cunoștințelor. Funcțiile de partajare a ecranului, sau e-sharing, care permit partajarea conținutului cu dispozitivele digitale ale elevilor, precum și posibilitatea ca mai mulți utilizatori să interacționeze la suprafață, sunt resurse suplimentare care favorizează activarea predării colaborative și interactive prin care elevii interacționează direct cu instrumentul prin punerea în practică a deprinderilor dobândite

Deși trecerea de la predarea tradițională la predarea preponderent digitală nu este deloc simplă, era digitală ne impune conturarea unui nou model școlar, caracterizat prin metodologii și tehnologii favorabile și printr-o formă inovatoare de marketing educațional care transformă comunitatea școlară într-un comunitate educațională inteligentă. Pe lângă formare, un rol important îl joacă experimentarea capabilă să transfere conținuturi în favoarea integrării noilor tehnologii în predarea cotidiană. Nu este vorba de a „întineri” instituția școlară cu noi tehnologii, ci de a o face capabilă să ofere oportunități constructive de muncă copiilor de astăzi, născuți și crescuți într-o lume diferită de cea a părinților și a profesorilor. Tehnologiile și noile media favorizează construirea unui parcurs individual de învățare prin experimentare, construcția colaborativă a conținuturilor, dezvoltarea abilităților de analiză critică și selecția cunoștințelor. Personalizarea instrumentelor de predare face posibilă și un tip de predare incluzivă, în care fiecare elev este capabil să lucreze și să producă rezultate pe baza propriilor abilități. Acest lucru ne permite să îmbogățim experiența educațională și să oferim un răspuns eficient la nevoile reale ale elevilor de astăzi. Fosilizarea și tehnofobia sunt acum poziții dăunătoare pentru educația viitorilor „cetățeni digitali”, cetățeni care vor avea neapărat de-a face cu o lume complexă și în continuă evoluție.

Predarea în era digitală înseamnă garantarea unui nou model de școală, caracterizat prin metodologii și tehnologii posibile; înseamnă transformarea comunității școlare într-o comunitate educațională inteligentă care poate pregăti pentru locurile de muncă ale viitorului prin actualizarea, reconsiderarea, recalificarea și adaptarea majorității competențelor utilizate în prezent și, în același timp, inventând altele noi pentru a răspunde schimbărilor neașteptate.

Bibliografie:

- Cristea S. Concepte fundamentale în pedagogie. Vol. 1. Pedagogia. Științele pedagogice/Științele educației. București: Didactica Publishing House, 2016
- Ghidul de implementare a Curriculumului pentru Educație Timpurie, a Standardelor de învățare și dezvoltare a copilului de la naștere până la 7 ani din perspectiva Cadrului de referință pentru educație timpurie. Chișinău, 2019 Aprobare la Consiliul Național pentru Curriculum (Ordinul Ministerului Educației, Culturii și Cercetării nr. 283 din 20.03.2019)

- Istrate, O., Velea, S., Ștefănescu, D. (2022). Experimentul Ariadna. Rolul inteligenței artificiale în științele educației. *Revista de Pedagogie Digitală*, 1/2022. București: Institutul pentru Educație
- UNESCO (2022) Recommendation on the Ethics of Artificial Intelligence. Adopted on 23 November 2021. Paris: United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization

TRATAREA DIFERENȚIATĂ A ELEVILOR PRIN UTILIZAREA STRATEGIILOR DIDACTICE SPECIFICE

Profesor Carpăn Irina
Liceul Tehnologic „Mihai Eminescu” Dumbrăveni, județul Suceava

Finalitatea generală a programelor educaționale diferențiate și personalizate este adaptarea curriculumului la posibilitățile și nevoile specifice elevilor țintă (Crețu, C., 1998, p. 64), fie că sunt superior dotați, supra mediu dotați, mediu dotați, dotați sau cu nevoi speciale. Legea învățământului prevede această posibilitate: „statul promovează principiile învățământului democratic și garantează **dreptul la educație diferențiată**, pe baza pluralismului educațional”.

Problema tratării diferențiate a elevilor nu este nouă, ci numai modul de abordare a ei are loc, în vremea noastră, în condiții noi.

Tratarea diferențiată înseamnă adaptarea învățământului la particularitățile psiho-fizice ale copilului, influențarea instructiv-educativă a elevului potrivit particularităților sale, înlesnind prin acestea, descoperirea și cultivarea aptitudinilor, înclinațiilor, intereselor lui, pregătirea la nivelul posibilităților de care dispune, crearea unui cadru favorabil formării personalității.

Fiecare individ reprezintă un unicat al colectivității, al speciei sale. Într-o clasă sunt tot atâtea individualități câți elevi sunt, deși, tipologic, pentru a face posibilă adaptarea activității, se pot stabili câteva grupuri cuprinzând subiecți cu trăsături asemănătoare, apropiate. Dreptul de a fi diferit sau dreptul la diversitate este un drept fundamental al omului. În activitatea de învățare, între elevi există diferențe semnificative de ritm, volum, profunzime și stil.

Egalitatea accesului la educație nu înseamnă școală unică pentru toți, ci școală adaptată posibilităților aptitudinale și nevoilor fiecăruia.

După opinia unor experți de prestigiu ai UNESCO, „revoluția ce se întrevide în domeniul didacticii și al metodicii va conta în individualizarea radicală a instruirii”.

Principii care fundamentează un mod de proiectare și realizare a educației diferențiate și personalizate:

- ✓ Curriculumul trebuie să-i ajute pe elevi să-și descopere disponibilitățile și să le valorifice la maximum în folosul lor și al societății.
- ✓ Elevii învață în stiluri diferite și în ritmuri diferite.
- ✓ Profesorii trebuie să descopere și să stimuleze aptitudinile și interesele elevilor.
- ✓ Evaluarea trebuie să-i conducă pe elevi la o autoapreciere corectă și la îmbunătățirea continuă a performanțelor.

Strategiile didactice pot fi diferențiate și personalizate pentru că, în esență, toate componentele lor structurale, dar mai ales nenumăratele combinații ale acestora au/ pot avea valențe în dezvoltarea elementelor de specificitate ale personalității elevilor. Sunt utilizate, date fiind rezultatele lor recunoscute, strategiile de tip euristic, constituite în jurul metodelor problematizării, studiului de caz, proiectului, experiențelor general-exploratorii, metodelor și tehnicilor specifice stimulării creativității, organizării pe grupe mici și omogene din punct de vedere al unor indicatori psihopedagogici, organizării activității pe grupuri de lucru.

Nu se poate concepe învățământ individual și mai ales învățământ diferențiat fără **cunoașterea particularităților fizice și psihice ale fiecărui elev**. E necear să se cunoască aptitudinile și interesele elevului, caracteristicile proceselor lui intelectuale, afective și voliționale, rezistența lui la efort, particularitățile organelor lui de simț. Apoi, profesorul trebuie să cunoască exact nivelul pregătirii anterioare a elevului.

O altă cerință pentru organizarea învățământului diferențiat este **elaborarea materialelor** care vor fi puse la dispoziția fiecărei grupe de elevi/ a fiecărui elev în parte, spre a se asigura progresul lui, asimilarea valorilor sociale la nivelul capacităților fiecăruia. Este utilă și **elaborarea temelor diferențiate**, prin care fiecare elev este ajutat să-și însușească ceea ce nu cunoaște bine, să elimine lacunele din pregătirea sa, teme adecvate cu pregătirea lui, cu aptitudinile lui, cu ritmul lui de muncă.

Strategii instructiv-educative de diferențiere și individualizare a învățării pe baza teoriei inteligențelor multiple

Fiecare persoană trebuie tratată în funcție de dominantele sale de inteligență și de tipul său de personalitate. Teoria lui Gardner justifică ceea ce se poate constata de altfel în activitatea cotidiană a fiecăruia, că nu învățăm în același mod, că avem stiluri și atitudini față de învățare diferite și, ca urmare, avem nevoie de un tratament diferit, individualizat, pe tot parcursul procesului de instruire și formare (Ministerul Educației și Cercetării, *Instruire diferențiată. Aplicații ale teoriei inteligenței multiple (ghid pentru formatori și cadre didactice)*, 2001, București, Tipogrup Press Buzău, pag. 16).

În urma studiilor realizate, Gardner distinge următoarele 8 tipuri de inteligență:

- ✓ Lingvistică
- ✓ Logico – matematică
- ✓ Muzicală
- ✓ Spațială
- ✓ Naturalistă
- ✓ Kinesteziacă
- ✓ Interpersonală
- ✓ Intrapersonală

Un alt mare psiholog, R. Sternberg (1984), a lansat „teoria triarhică a inteligenței”, conform căreia inteligența umană include trei aptitudini de bază:

- ✓ Inteligența componentială - capacitatea de a raționa verbal;
- ✓ Inteligența experiențială - capacitatea de a comunica diferite experiențe pentru a rezolva situații noi de viață;
- ✓ Inteligența contextuală - capacitate de a funcționa practic în situații cotidiene.

Corespunzător acestor distincții, Sternberg admite existența a trei tipuri de inteligență: analitică, creativă și practică. De aici reiese caracterul multiplu al inteligenței.

Diferențierea se realizează prin modul de organizare a colectivității școlare, a activității didactice și prin metodologia didactică aplicată. Distingem patru **moduri de organizare** a activității:

- ✓ Activitate colectivă, caracterizată prin transmiterea informației frontal de la profesor la elev;
- ✓ Activitatea pe grupe, în general omogene, constituite după un anumit criteriu;
- ✓ Activitate pe echipe, grupe eterogene, constituite după preferințele elevilor, pentru o activitate;
- ✓ Activitate individuală, independentă.

Pentru **diferențierea prin metodologie** este indicat ca:

- ✓ Elevii cu capacitate de învățare scăzută să fie cuprinși în activități frontale, dar tratați individual;
- ✓ Elevii cu dificultăți accentuate ale capacității de învățare să fie instruiți în grupe, cu teme diferențiate pentru activități independente;

- ✓ Elevii cu capacități de învățare mai reduse să fie incluși în clase speciale.

Programele de „recuperare” sunt destinate categoriei de elevi cu dezvoltare intelectuală redusă, cu dificultăți de adaptare școlară, precum și cei care prezintă incapacitatea de a se integra sistemului de lucru și mai ales ritmului de muncă al clasei.

Pe lângă tehnicile de ameliorare a activității didactice, corelate cu acțiunile de tratare diferențiată a elevilor, sunt folosite în practica școlară și unele modalități de **sprijin suplimentar** acordat elevilor care întâmpină dificultăți în realizarea performanțelor școlare așteptate.

Lucrul cu fișe, separate pe grupe de nivel, cu accent pe cele de sprijinire a elevilor „rămași în urmă”, se dovedește valoroasă din punct de vedere practic deoarece, pe de-o parte, previne rămânerea în urmă a elevilor cu dificultăți la învățatură și, astfel, contribuie la diminuarea eșecului școlar, iar pe de altă parte, stimulează elevii dotați, cu aptitudini deosebite, cultivându-se creativitatea școlărilor performanți.

Concluzii:

- ✓ Realizarea cu succes a unor deziderate nu este posibilă decât prin valorificarea integrală a individualității fiecărui elev, prin proiectarea și valorificarea unor strategii care să pornească de la aspirațiile, valorile, nevoile de formare și informare ale elevilor.
- ✓ Succesul „ieșirilor”, calitatea competențelor, depinde de cunoașterea „intrărilor”, respectiv de cunoașterea elevilor și respectarea profilului lor diferențiat, de promovare a acestora.
- ✓ Toți elevii trebuie să participe la propria lor educație. Într-o clasă diferențiată, profesorul respectă nivelul de pregătire a fiecărui elev, vizează și facilitează progresul elevilor, oferă tuturor șansa să cerceteze și să exerseze progresiv conținuturile învățării, oferă sarcini interesante, relevante.
- ✓ Profesorul și elevii colaborează. Ei planifică, stabilesc obiective, monitorizează progresul, stabilesc succesele și eșecurile.
- ✓ Evaluarea este unul din procesele fundamentale ale activității instructiv – educative, aflat în interacțiune funcțională cu procesele de predare și învățare, orientând și susținând desfășurarea eficientă a acestora. Mai mult, evaluarea este și trebuie considerată ca activitate firească și necesară a oricărui proces de formare.
- ✓ Evaluarea oferă informații referitoare la punctele tari, dar și la punctele slabe ale elevilor, informații ce vor constitui baza proiectării ulterioare a învățării.

Bibliografie:

- ✓ MEC, 2006, coordonatori: prof. univ. dr. Laurențiu Șoitu, prof. drd. Rodica Diana Cherciu, „Strategii educaționale centrate pe elev”, București
- ✓ MEC, 2001, „Instruire diferențiată. Aplicații ale teoriei inteligenței multiple – ghid pentru formatori și cadre didactice”
- ✓ Radu, Ion, 1978, „Învățământul diferențiat. Concepții și strategii”, E.D.P.
- ✓ Țircovnicu, Victor, 1981, „Învățământ frontal, învățământ individual, învățământ pe grupe”, E.D.P.

MODALITĂȚI DE COMBATERE A DISCRIMINĂRII ÎN EDUCAȚIE

Prof. inv.primar, Cazacu Silvia Angelica
Școala Gimnazială „ Laurentiu Fulga”, Fulga de Sus, Jud. Prahova

Legislația și acordurile internaționale susțin punctul de vedere conform căruia segregarea impusă în educație este o violare a drepturilor fundamentale ale copiilor și tinerilor.

O nouă dimensiune care începe să se contureze în peisajul învățământului românesc este aceea de democratizare și egalizare a șanselor fiecărui copil în parte. În acest scop a fost înființată și școala incluzivă – un răspuns la redimensionarea educației.

Educația incluzivă înseamnă că toți copiii și tinerii învață împreună în structuri obișnuite ale învățământului preșcolar, școlar și superior. Incluziunea implică ca toți copiii să participe în viața și activitățile școlii, indiferent de nevoile pe care le au.

Discriminarea presupune a trata în mod diferit indivizii care, în aparență, se abat de la ceea ce se consideră „normă”. Acceptarea diferenței celorlalți implică faptul ca egalitatea nu este sinonimă cu omogenitatea sau plafonarea la același nivel. Recunoașterea acestui fapt este esențială dacă dorim să dezvoltăm o atitudine pozitivă față de cei care sunt diferiți. E important să înțelegem că diferențele nu sărăcesc societatea, ci dimpotrivă, sunt un adevărat izvor de îmbogățire.

Peste tot în lume persoanele care au fost incluse într-un proces de segregare sunt primele care solicită eliminarea segregării, ele vorbesc din proprie experiență atunci când afirmă că, pentru ele, oferta educațională segregată însemna o ofertă educațională sub-standard. Segregarea îi învață pe copii să fie temători și ignoranți și determină apariția prejudecăților. Educația trebuie să îi pregătească pentru a trăi și munci într-o societate diversificată. Numai incluziunea poate reduce temerea și poate construi relații de prietenie bazate pe respect și înțelegere.

Educația împotriva discriminării trebuie să înceapă din perioada preșcolară. Chiar înainte de a putea vorbi, copiii încep să observe diferențele legate de culoarea pielii, forma ochilor, etc.

Ei absorb repede informații despre discriminare și stereotipuri de la televizor, de la cei de o vârstă cu ei și, mai ales, din ceea ce spun și fac adulții (părinții, educatorii). Copiii mici au un model în copiii mai mari și-n adulții importanți. De aceea, mesajele pe care adulții le transmit despre oameni care sunt de etnie diferită, care au o dizabilitate, sau care vorbesc o limbă diferită sunt foarte importante.

Copiii încep să conștientizeze diferențele și să pună întrebări despre ele încă de la vârsta de doi ani. Între patru și șapte ani, copiii sunt conștienți că sunt diferiți de adulți și de alți copii și se întreabă ce este constant și ce se va schimba. Aceasta este vârsta când un băiețel probabil că își întreabă mama „când voi crește voi fi mămică sau tătic?” Începe să înțeleagă că unele lucruri privind identitatea sa s-ar putea schimba (va deveni adult), iar altele ar putea rămâne neschimbate (va fi întotdeauna bărbat). Realizând că alți oameni sunt la fel sau diferiți de ei, copiii încep să aibă opinii despre acest lucru și ar putea începe să aibă sentimente negative față de oamenii care sunt altfel decât ei. Copiii care sunt diferiți de majoritate în vreun fel pot chiar începe să aibă sentimente negative față de ei înșiși, dacă simt că deosebirea aceasta este percepută ca ceva „mai puțin normal” sau „mai puțin bun”. De aceea este important ca adulții să aibă atitudini pozitive față de diferențe, așa încât, în loc să dezvolte sentimente negative, copiii să crească fiind

conștienți că și oamenii care sunt diferiți de ei sunt interesanți, atractivi, sunt colegi de joacă plăcuți etc.

Este de asemenea important , în cazul în care copiii se află într-o comunitate unde nu au ocazia să cunoască oameni de alte naționalități și culturi, oameni care au dizabilități sau care sunt deosebiți altfel decât majoritatea , să li se ofere imagini, povestiri și informații depre tipuri diferite de oameni , astfel încât copiii să primească mesaje pozitive depre deosebiri din acest stadiu timpuriu de formare a opiniei. Putem învăța copiii de la o vârstă fragedă să abordeze critic stereotipurile și prejudecățile.

În școala în care predau elevii romi sunt repartizați în mod egal în toate clasele și la toate nivelurile. Un rol deosebit îl are mediatorul școlar. Mediatorul reprezintă vocea școlii în comunitate și a comunității în școală, este persoana care facilitează dialogul și cooperarea între cele două părți. Mediatorul școlar contribuie la menținerea și dezvoltarea încrederii și a respectului reciproc dintre școală și familie, dintre școală și comunitate. Permanent mediatorul monitorizează copiii de vârstă preșcolară, proveniți din grupuri dezavantajate, care nu frecventează grădinița, și oferă consiliere și sprijin familiilor acestora în procedurile de înscriere a copiilor la grădiniță și, respectiv, școală, colectează date statistice referitoare la participarea și menținerea copiilor dezavantajați în învățământul obligatoriu de masă.

În activitățile de predare –învățare am pus accentul pe progresul individual și mai puțin pe comparațiile cu alți elevi. O altă preocupare cu caracter permanent este utilizarea metodelor activ participative care încurajează învățarea prin cooperare, astfel încât elevii să-și poată ajuta colegii, să-și devolve spiritul de echipă. Am urmărit să învăț elevii să se comporte democratic acceptând pluralismul de opinii și idei , diversitatea modalităților de exprimare , limitele și diferențele individuale. Am organizat periodic expoziții cu lucrările elevilor , pentru a demonstra că școala este mândră de performanțele obținute de către aceștia. Prin toate activitățile desfășurate urmărim ca școala noastră să fie :

- o școală atractivă pentru membrii comunității;
- o instituție care să aibă ca scop dezvoltarea prin educație a comunității;
- un observator al nevoilor educaționale ale comunității, dar și a pieței muncii;
- un furnizor de servicii educaționale către comunitate;
- o școală care nu blochează accesul la educație a nici unui grup, nu limitează nivelul de educație pentru nimeni, dar nici nu impune condiții care să lezeze demnitatea umană.

Lumea de azi evoluează într-o direcție nouă: Învățăm că nu trăim într-un univers al “excluderii”, ci într-o lume a “incluzerii”, nu într-o lume a “scindării” ci într-o lume a relației simbiotice între interacțiune și interdependență. Fiecare persoană posedă o abilitate deosebită de a urca culmile sau de a cădea în disperare, dar ni se oferă tuturor șansa de a putea încerca? Toți avem “daruri” și “talente”. Toți suntem identici și, totuși, deosebiți. Un suflet inocent ca cel al unui copil este ca o pasăre care dorește să își ia zborul. Zborul spiritului nu poate fi îngădit sau restricționat, el dorește să fie liber să poată să atingă imensitatea albastrului de o claritate orbitoare. Îndată ce un copil este dezavantajat, marginalizat, zborul este compromis, nu mai poate să atingă înălțimi nemărginite, este reprimat, iar aripile îi vor fi frânte, la fel și spiritul. Egalitatea între copii ar trebui să reprezinte un mod de viață existent, nu doar o concepție care pare imposibil de atins din cauza unor lucruri minore care în ochii unora iau proporții colosale.

Bibliografie

1. Popovici Doru, „Elemente de Psihopedagogia Integrării”, Editura Pro Humanitate, 2000
2. Vrășmaș, T., Școala și educația pentru toți, Ed. Miniped, București, 2004
3. Introducere în educația incluzivă-ghid pentru cadrele didactice,2005

Abandonul școlar

Prof.Înv.Primar : Cazacu Silvia Angelica
Școala Gimnazială „, Laurențiu Fulga” Sat Fulga de Sus

Abandonul reprezinta conduita de evaziune definitiva ce consta in incetarea frecventarii scolii, parasirea sistemului educativ inaintea obtinerii unei calificari sau pregatiri profesionale complete sau inaintea incheierii ciclului de studii inceput. Din punct de vedere legal se specifica faptul ca frecventarea obligatorie a scolii inceteaza la sfarsitul clasei a X- a. Atunci cand statul controleaza frecventarea scolii abandonurile inaintea termenului legal al scolaritatii obligatorii sunt relativ rare, fiind adesea deghizate in absenteism intens.

Educatia este perceputa ca o functie vitala a societatii, iar scoala drept principala institutie prin care societatea isi perpetueaza existenta.. Astfel scoala este un “factor cheie “ al dezvoltarii. De la scoala se asteapta astazi totul : sa ii ajute pe tineri sa cunoasca trecutul si sa inteleaga prezentul, sa ii ajute sa constientizeze si sa isi asume responsabilitatea pentru a se implica in orientarea destinului colectivitatilor catre un viitor dorit. Din acest punct de vedere orice problema cu care se confrunta acest sistem de invatamant trebuie analizata, dezbatuta si trebuie cautate solutii pentru o eventuala ameliorare. Pe aceasta linie se inscriu si problemele de risc de abandon scolar si problemele comportamentale.

Abandonul scolar se caracterizeaza prin parasirea prematura a scolii inaintea obtinerii unei calificari sau pregatiri profesionale complete sau inaintea incheierii actului de studii inceput. În plan social, pot fi considerate forme ale eșecului scolar abandonul școlar, excluderea socială și profesională, analfabetismul.

Abandonul școlar se caracterizează prin părăsirea prematură a școlii înaintea obținerii unei calificări sau pregătiri profesionale complete sau înaintea încheierii actului de studii început. De multe ori abandonul se asociază cu delincvența juvenilă, cu recurgerea la droguri, cu viața de familie dezorganizată.

Fenomenul se înregistrează în special la sate și în comunitățile de rromi, unde copiii sunt folosiți ca sursă de venit sau văzuți ca indivizi cu responsabilități în gospodărie.

Pentru a putea reduce numarul abandonurilor scolare ar fi bine sa identificam si sa studiem cateva cauze:

a) Scolile din zonele defavorizate sunt caracterizate de izolare, saracie si lipsa oportunitatilor de succes socio-profesional pentru absolventi. Lipsiti de motivatie, multi dintre elevii claselor gimnaziale renunta in primii ani de studiu, ramanand sa dea o mana de ajutor in gospodariile proprii sau, muncind ca zilieri la oameni mai avuti din sate.

Saracia comunitatilor din zonele defavorizate limiteaza posibilitatile parintilor de a oferi copiilor resursele necesare educatiei. Aceasta stare provoaca deseori, exploatarea copiilor prin

munca de către părinți. Tendința de a considera că familiile din zonele defavorizate nu valorizează pozitiv importanța educației este superficială. Lipsa interesului pentru școală se explică prin presiunile de ordin economic, prin dezamăgirile personale ale părinților și prin lipsa de cultură a comunității care poate fi susceptibilă față de instituțiile formale.

Aceste cauze ar putea fi eliminate prin orientarea fondurilor disponibile spre școli din asemenea zone, prin stabilirea unor legături cu centre de instruire existente, prin asigurarea unei infrastructuri care să asigure transportul elevilor dar, și asigurarea hranei pentru elevi care au domiciliul la distanțe mari de școală.

b) Cultura de origine a elevilor – cercetările din domeniul educațional au relevat faptul că mediul socio-cultural de proveniență al elevilor este una dintre cele mai importante variabile în reușita sau eșecul școlar și profesional al elevului. Este foarte importantă atitudinea familiei în raport cu școală. Cunoașterea acestor atitudini și identificarea surselor de posibile tensiuni sau blocaje manifestate în raport cu cariera școlară a tinerilor constituie un factor important în prevenirea abandonurilor.

Pentru o mai bună prevenire a abandonului școlar trebuie cunoscute aptitudinile și nevoile fiecărui copil integrat în sistemul de educație fie el de religie sau etnie diferită față de restul copiilor.

Una dintre marile probleme cu care se confruntă mediile politice, și socio-economice din România o reprezintă educația copiilor rromi.

Din păcate, cei care nu frecventează sau abandonează școala sunt deseori discriminați – învăț în clase sau școli separate, puși în ultimele bănci ale clasei, tratați cu indiferență, agresați verbal de către copii sau profesori, traiesc în orfelinate, în instituții pentru copii cu handicap sau, pur și simplu, pe străzi și în canale. Estimativ, jumătate din romii care trăiesc în România sunt analfabeți. Îmbunătățirea accesului și participării la educație are ca scop prevenirea și combaterea marginalizării și excluderii sociale prin îmbunătățirea ratei de participare la educație.

METODE DE MEDIERE ȘI ÎMBUNĂTĂȚIRE A MANAGEMENTULUI CLASEI

Prof. inv. primar Cazacu Smaranda Maricela
Școala Gimnazială Nr. 7, Galați

Managementul clasei este un termen pe care îl folosim atunci când dorim să ne referim la procesul prin care profesorii reușesc să-și desfășoare lecțiile cu succes, în ciuda apariției diverselor comportamente inadecvate ale elevilor. În fiecare clasă este cel puțin un elev care întotdeauna deranjează ora, sau altul care refuză să răspundă, sau poate o întreagă grupă de elevi care creează conflicte. De cele mai multe ori, conflictul este un factor destructurant și perturbator al echilibrului colectivului, tehnicile și strategiile de depășire a acestuia pot fi considerate următoarele:

-audierea fără aport emoțional – necesitatea obiectivității față de tot ceea ce se prezintă (nonimplicarea);

-audierea conținutului – concentrarea pe ceea ce se spune, și nu asupra modului în care se prezintă; trebuie să se pătrundă mai adânc în problema școlară respectivă;

-concentrarea discuției pe conținut – nu e bine să se abordeze comportamentul unui individ, ci mai ales procesul.

Totodată cadrul didactic ar trebui să-și pună câteva întrebări interesante legate de problematica unui conflict. Aceste chestiuni ar fi bine să fie puse în limbaj interior:

- *Ce câștig personal și ce câștigă clasa evitând conflictul?*
- *Care sunt costurile personale și cele de grup în cazul evitării conflictului?*
- *Ce urmări de durată ar avea una sau alta dintre cele două alternative?*
- *Cum ar arăta imaginea de durată a relațiilor interpersonale la nivelul grupului-clasă?*

Răspunsurile obținute la toate aceste întrebări pot să contureze o eventuală strategie de intervenție. Propunerea este mai ales de nivel preventiv, dar și de nivel intervenționist, sub formă de negociere.

Strategia este o construcție pragmatică din care se poate constata că indiferent de aplicarea performantă a acesteia nu poate câștiga toată lumea în urma unei negocieri. Principalele strategii, pornind de la postulatul că cea mai eficientă strategie de negociere este aceea care se adecvează și se pretează cel mai bine situației, sunt:

Concurența – poate îmbrăca forme agresive în încercarea de atingere a intereselor personale fără a ține cont de ale celorlalți.

Compromisul este adecvat atunci când scopurile sunt importante; când forța personală este identică cu cea a partenerului; pentru a câștiga timp în înțelegerile temporare (în cazul asigurării că sunt temporare); ajungerea la soluții rapide sub presiune de timp; ca o acoperire, când nici concurența, nici cooperarea nu sunt de folos.

Colaborarea îmbină caracterul autoritar cu cel cooperant fiind potrivită atunci când e foarte greu de găsit o soluție bună pentru ambii parteneri, pentru că interesele sunt prea importante spre a fi compromise; când o înțelegere va avea nevoie de implicarea tuturor elevilor, fiind necesară transformarea deciziei finale în „bun comun”; când situația este atât de complicată încât necesită atât transformarea relațiilor, cât și înțelegerea asupra subiectelor; când un acord bun necesită o muncă în echipă pe o perioadă de timp.

Acceptarea este opusul concurenței: neglijarea propriilor interese în efortul satisfacerii altora. Este potrivită atunci când merită să faci concesii pentru a demonstra generozitatea; când interesul este mai mare pentru partener și există șansa de a face un gest de generozitate pentru îmbunătățirea relațiilor; în situația în care oricum insuccesul e clar, iar concurența ar fi și mai

rea; când ne dăm seama că suntem lipsiți de dreptate, iar avantajul de a ceda grațios ar face situația mai puțin jenantă.

Evitarea absenței a autorității și a cooperării, neurmărind nici scopurile proprii și nici pe cele ale partenerului. Este potrivită atunci când subiectul de negociere este lipsit de importanță și este doar o parte dintr-o problemă mai mare; când „costurile” negocierii sunt sub beneficiile acesteia.

Concluzia oricărei negocieri este înțelegerea, care este mult mai bună decât orice s-ar obține fără negociere.

Pentru controlul și evitarea situațiilor conflictuale sunt demne de luat în considerare câteva principii:

- determinarea elevului să se apropie de noi – evităm apropierea repetată de un elev care are un comportament necorespunzător, rămânem unde suntem, la propriu și la figurat;
- păstrarea unei atitudini neutre, utilizând umorul și vorbind în mod neafectat;
- întreruperea lecției cât mai puțin, păstrând direcția în care merge lecția, crescând ritmul și stabilind obiective – la ora 12:00, cei care au terminat pot merge afară să se joace, ceilalți vor rămâne și vor termina; la fel de importantă este și respectarea cuvântului dat;
- rezistarea fermă în fața unui elev cu comportament scăpat de sub control, nimic nu ne mișcă din loc, nu arătăm o posibilă teamă – coborâm tonul, modulăm vocea, ne comportăm ca și când ne așteptăm ca elevul să își îndeplinească sarcinile date;
- preocuparea pentru binele grupului, pe termen lung, pentru a fi un model pentru elevi – elevului care deranjează lecția i se pot adresa cuvintele E important pentru noi să terminăm lecția. Te rog să fii atent ca să nu pierzi nimic!;
- acordarea elevului cu comportament perturbator a unei perioade de timp și a unei căi de ieșire din confruntare care să nu îl pună într-o poziție jenantă – Poți merge până afară și te poți întoarce când ești pregătit. Te voi întreba peste câteva minute ce ai hotărât;
- utilizarea unor strategii nonverbale – comportamentul neadecvat trebuie discutat moderat, niciodată excesiv sau îndelung – regulile clasei și ierarhia consecințelor vor acționa;
- schimbarea direcției comportamentului neadecvat folosind remarci reflexive – Cristi, pari obosit astăzi; Ana, ai putea să îmi aduci cubul din dulap? – fără a stăruii prea mult asupra unui comportament;
- paradoxul, necontrazicerea remarcilor sfidătoare de tipul :Nu-mi pasă dacă merg la domnul director! – posibil răspuns: Foarte bine, mă bucur că nu te superi. Trebuie să fac acest lucru pentru a fi corect față de colegii tăi;
- asigurarea unei ore plăcute – folosind distracția, implicarea, direcția, obiectivele și încurajările, activitățile din clasă pot fi atât de atractive și elevii atât de implicați, încât să uite de comportamentele perturbatoare.

Fiecare cadru didactic trebuie să își stabilească cu exactitate rolul în cadrul managementului comportamentului în școală.

Relația profesorului cu elevul

- Știm cum să negociem și să evităm relația de „noi contra lor”?
- Folosim umorul?
- Avem standarde înalte?
- Acordăm laude în mod adecvat? (de evaluare vs. descriptive)?
- Știm să ne păstreze demnitatea?
- Aplicăm consecințele într-un mod calm și relaxat?
- Facem apel la sarcasm?
- Avem încredere în elevi?

- Acționăm consecvent?
- Oprim protestele verbale când elevii au un comportament inadecvat?
- Vorbim cu elevii așa cum ne-ar plăcea să ni se vorbească nouă înșine?
- Putem să fim neutri atunci când controlăm elevii care au un comportament inadecvat?
- Folosim remarcile pozitive?
- Arătăm o atitudine pozitivă față de elevi?
- Rezolvăm singuri problemele din clasă sau facem apel la alte cadre didactice numai pentru elevii foarte dificili?

Relațiile cu colegii

- Toți elevii au acces egal la educație? (Aici, prin acces egal se înțelege accesul la toate mijloacele de educație suplimentare.)
- Locul elevului în grup este recunoscut?
- Profesorii și elevii înțeleg efectele dăunătoare ale retrogradărilor, ale batjocurii și ale tachinării?
- Răspunsul tipic la tachinare este „Mergi mai departe și ignoră-i” (profesorii minimizează retrogradările)?
- Sunt încurajate jocurile și învățarea care stimulează cooperarea?
- Întâlnirile de analiză cu clasa se regăsesc în programa școlară?

Dezinteres versus interes excesiv

Determinându-l pe elev să facă treptat tot mai mult din temă singur și să-și asume treptat responsabilități mai mari pentru munca sa și pentru comportamentul său adecvat, adoptăm o atitudine pozitivă, și nu punitivă, față de munca sa și față de comportamentul său adecvat, astfel încât să poată face asociații pozitive între amândouă.

Măsuri preventive

Să ne folosim de îndemnuri, de remarci pentru reamintirea obiectivelor, a regulilor și a consecințelor.

- Îndrumarea: îndrumăm elevul, îi structurăm obiectivele și nu acceptăm niciun fel de scuze dacă nu-și termină sarcinile. Pentru a ajuta elevii care lucrează; ex.: nu poposim mai mult de 20 de secunde în dreptul pupitrului lor.
- Structurarea obiective vizuale, pentru a-l învăța pe elev să lucreze independent: notăm sarcinile zilnice pe un obiect care îi face plăcere. El va colora fiecare etapă, pe măsură ce o finalizează. Îl ajutăm la început, dar apoi îl lăsăm să-și monitorizeze singur atingerea obiectivelor.
- Insistarea: dacă elevul refuză să încerce, insistăm o dată sau de două ori, pentru a-l determina să-și facă tema, și îi sugerăm o idee despre reușită și succes. Totuși, nu repetăm de prea multe ori această procedură, pentru că va continua ciclul „dezinteres-interes excesiv”.
- Modelarea: prindem și cel mai mic indiciu de asumare a responsabilității. Recompensăm elevul și îl modelăm.
- Laudele: mulțumim elevului pentru cel mai mic efort – Te-ai descurcat minunat. Mă bucur că ai terminat toate temele astăzi.
- „Regula bunicii”: „ Când ați terminat tema, puteți vorbi cu prietenii voștri”.

Măsuri obiective

O secvență de acțiuni posibile ar putea fi următoarea:

- Remarcă reflexivă: Mi se pare că, cu cât lucrez eu mai mult, cu atât lucrezi tu mai puțin. Ce am pute face în legătură cu asta?
- „Direcții și Limite” – Termină-ți sarcina până la ora 12:00 sau va trebui să rămâi după ore.
- Ținem legătura cu părinții.

Concluzii

Aceste strategii și microcomportamente au rolul de a îmbunătăți managementul clasei de elevi . Dacă exersăm, multe probleme mici pot fi controlate înainte să se transforme în probleme mari.

Soluția pentru a controla comportamentul elevului este să ghidăm mai întâi elevul către cunoaștere și competență, într-un grup care îl susține și care include adulții prezenți în viața lor.

Bibliografie:

Romița B. Iucu, Managementul clasei de elevi, Editura Polirom, Iași, 2006;
Joița, Elena – Managementul educațional, Editura Polirom, Iași, 2006;
Egan, K.- An imaginative approach to teaching, Jossey-Bass, San Francisco,

Învățarea interactiv-creativă la clasa a II-a

prof. înv. primar Chețan Luminița Lucia
Școala Gimnazială Ioan Vlăduțiu Luduș

« Dacă îmi spui o să uit, dacă îmi arăți o să țin minte, dar dacă mă implici o să înțeleg. »
Anonim

Școala contribuie tot mai mult la modelarea personalității și la cultivarea trăsăturilor ei. În întreaga operă de formare a omului nou, a personalității sale, un rol important, uneori chiar decisiv, îl au primii ani de școală.

Școlii primare îi revine sarcina de a forma primele deprinderi de muncă intelectuală. De aceea, este necesar ca învățătorul să fie preocupat în permanență de perfecționarea metodelor și procedurilor de predare-învățare, a stilului de muncă în general, pentru optimizarea procesului instructiv-educativ.

Cadrul didactic trebuie să fie animat de o puternică receptivitate față de tot ce este nou și important în specialitatea sa și în pedagogie, iar în practică să dovedească un efort continuu spre autodepășire, pentru a face față sarcinilor pe care le ridică învățământul.

Învățarea activă înseamnă, conform dicționarului, procesul de învățare calibrat pe interesele / nivelul de înțelegere / nivelul de dezvoltare al participanților la proces. În cadrul învățării active, se pun bazele unor comportamente, de altfel observabile:

- Comportamente ce denotă participarea (elevul e activ, răspunde la întrebări, ia parte la activități)
- Gândirea creativă (elevul are propriile sale sugestii, propune noi interpretări)
- Învățarea aplicată (elevul devine capabil să aplice o strategie de învățare într-o anumită instanță de învățare)
- Construirea cunoștințelor (în loc să fie pasiv, elevul îndeplinește sarcini care îl vor conduce la înțelegere)

O consecință a învățării centrate pe elev o reprezintă necesitatea ca elevii să își asume un înalt grad de responsabilitate în contextul învățării și să își aleagă în mod activ scopurile, precum și să-și administreze învățarea. Ei nu se mai pot baza pe faptul că profesorul ori persoana care predă la clasă le va spune ce, cum, unde și când să gândească. Ei sunt cei care trebuie să înceapă să o facă.

Recomandarea pentru trecerea responsabilității de la profesor la elev este răspândită în pedagogia contemporană. Caracteristicile unei persoane care învață eficient sunt următoarele:

- are scopuri clare privitoare la ceea ce învață;
- are o gamă largă de strategii de învățare și știe când să le utilizeze;
- folosește resursele disponibile în mod eficace;
- știe care îi sunt punctele tari și punctele slabe;
- înțelege procesul de învățare;
- își controlează sentimentele în manieră adecvată;
- își asumă responsabilitatea în procesul lor de învățare;
- își planifică, își monitorizează, își evaluează și își adaptează procesul de învățare.

Persoanele care învață continuu au, printre altele, capacitatea de a face corelația între diferite aspecte ale cunoașterii, precum și capacitatea de a-și administra învățarea. Elevii trebuie să fie implicați activ în învățare și să își asume un grad înalt de responsabilitate personală în acest sens.

Utilizarea metodelor interactive de predare-învățare în activitatea didactică contribuie la îmbunătățirea calității procesului instructiv-educativ, având un caracter activ – participativ și o reală valoare activ-formativă asupra personalității elevului.

Caracteristicile metodelor interactive:

sunt atractive;

- stimulează implicarea activă în sarcina didactică;
- stimulează inițiativa;
- asigură o mai bună punere în practică a cunoștințelor, priceperilor și deprinderilor;
- asigură un demers interactiv al actului de predare-învățare-evaluare;
- valorifică și stimulează potențialul creativ, originalitatea copiilor;
- acționează asupra gândirii critice a elevilor;
- elevii devin responsabili în rezolvarea sarcinilor;
- promovează învățarea prin cooperare;
- copiii învață să argumenteze acțiunile;
- îi învață pe elevi să comunice între ei și să asculte părerile celor din jur.

JOCUL ANTICIPĂRILOR

Se aplică în etapa de prelectură.

* Pornind de la titlul textului sau de la un fragment scurt care se citește, elevii sunt întrebați despre ce cred ei că este vorba în text și ce îi face să se gândească la o această anticipare.

* Li se pot oferi câteva variante de răspuns, iar ei să aleagă varianta pe care o consideră corectă.

Aplicații-texte suport : Vreau să trăiesc printre stele, după *Victor Eftimiu*, Iarna, după *Mihail Sadoveanu*

LECTURA PREDICTIVĂ

* Presupune citirea fragmentată a textului, făcută de către învățător, care îi întreabă pe elevi ce cred că se va întâmpla mai departe și de ce cred că se va întâmpla un anumit lucru.

* Pe parcurs se întocmește o hartă a predicțiilor, care constă în confruntarea evenimentelor relatate de text cu ipotezele relatate anterior.

Aplicații : texte suport: Cartea de piatră, după *Vladimir Colin*

Aplicații-texte suport: Ziua când toți au șapte ani, după *Octav Pancu-Iași*, Luchi, după *Otilia Cazimir*

METODA CADRANELOR

Prin trasarea a două perpendiculare, pe tablă sau în caiet, se obțin patru cadrane.

*Cadranele cu expresii atitudinale se pot completa frontal, pe grupe și individual.

*Elevii pot primi fișe individuale în care vor avea de completat cadranele:

I. Am admirat.... II. Dezaprob....

III. N-am înțeles... IV. Am învățat....

Sau fișe pe grupe, în acest caz fiecare grupă fiind solicitată să găsească în text cât mai multe răspunsuri pentru un singur cadran pe care trebuie să-l completeze.

Aplicații-texte suport : Mama, după *Panait Cerna*, Luchi, după *Otilia Cazimir*

PROCESUL LITERAR

*Este un joc de rol cu caracter general care presupune o dezbatere de pe poziții extreme (acuzare – apărare) a unor aspecte problematice dintr-o operă literară.

*Are o valoare constructivă mai mare atunci când este realizat pe baza unor alocuțiuni gândite și redactate de elevi.

*Aceștia vor emite opinii personale cu privire la personajele incriminate, izvorâte din contactul direct cu textul literar.

Aplicații-texte suport: Ciuboțelele ogarului, după *Călin Gruia*, Cioc! Cioc! Cioc!, după *Emil Gârleanu*, Ce băiat!, după *Octav Pancu-Iași*

COPACUL IDEILOR

Tehnica numită „copacul ideilor” presupune munca în grup. Este o metodă grafică în care cuvântul cheie este scris într-un dreptunghi la baza paginii, în partea centrală. De la acest dreptunghi se ramifică asemenea crengilor unui copac toate cunoștințele evocate. Foaia pe care este desenat copacul trece de la un membru la altul al grupului și fiecare elev are posibilitatea să citească ce au scris colegii săi. Această formă de activitate în grup este avantajoasă deoarece le propune elevilor o nouă formă de organizare și sistematizare a cunoștințelor.

Aplicații-texte suport: Ce băiat, după *Octavian Pancu-Iași*, Cel mai bun prieten, după *Victor Sivetidis*

CVINTETUL

Metoda cvintetului pune accent pe forța elevului, contribuind la formarea capacității de a rezuma și sintetiza informațiile, de a surprinde complexitatea unor idei, sentimente și convingeri în câteva cuvinte.

Cvintetul este o poezie care impune sintetizarea informațiilor/conținuturilor dintr-un text în exprimări clare, care descriu sau prezintă reflecții asupra temei date sau subiectului dat. Este o poezie de 5 versuri a cărei construcție are la bază anumite reguli pe care elevii trebuie să le respecte, iar timpul de întocmire este de 5-7 minute.

Activitatea pornește de la un cuvânt-cheie din lecția zilei respective sau din lecția anterioară, iar elevii, în timpul dat, trebuie să dovedească receptivitatea la cele discutate în clasă, bazându-se pe capacitățile lor de creație.

Regulile de întocmire a unui cvintet:

- primul vers este format din cuvântul tematic (un substantiv);
- al doilea vers este format din două cuvinte (adjective care să arate însușirile cuvântului tematic);
- al treilea vers este format din trei cuvinte (verbe la gerunziu care să exprime acțiuni ale cuvântului tematic);
- al patrulea vers este format din patru cuvinte ce formează o propoziție prin care se afirmă ceva esențial despre cuvântul tematic);
- al cincilea vers este format dintr-un singur cuvânt, care sintetizează tema/ideea.

Avantajele metodelor moderne:

- transformă elevul din obiect în subiect al învățării;
- este coparticipant la propria formare;
- angajează intens toate forțele psihice de cunoaștere;
- asigură elevului condițiile optime de a se afirma individual și în echipă;
- dezvoltă gândirea critică ;
- dezvoltă motivația pentru învățare;
- permite evaluarea propriei activități.

Aplicații-texte suport: Mama, după *Panait Cerna*, Bunica, *Ștefan Octavian Iosif*

Metodele moderne au tendința de a se apropia cât mai mult de metodele cercetării științifice, antrenând elevii în activități de investigare și cercetare directă a fenomenelor. Utilizarea metodelor interactive în activitatea didactică are ca rezultat creșterea motivației pentru învățare și a încrederii în sine, contribuie la formarea atitudinii pozitive față de obiectele de studiu în școală și asigură condițiile formării capacității copiilor de a interacționa și de a comuni ca, pregătindu-i mai bine pentru activitatea socială.

Învățarea interactiv-creativă este o formă specială a învățării școlare, apărută din necesitatea ținerii pasului școlii cu noile transformări existente și preconizate, în viață și activitatea social-umană, în complexitatea epocii contemporane. În consecință, învățarea interactiv-creativă este necesară pentru a crea omul creativ, un constructor de idei care nu rămâne suspendat în sistemul său ideativ, ci îl folosește pentru a elabora decizii și a rezolva problemele vieții prin acțiune. Acest tip de învățare nu se opune învățării școlare clasice, ci este o nouă calitate a acesteia prin obiectivele pe care le urmărește privind formarea personalității umane. Ea pune accentul pe *învățarea prin cercetare-descoperire, pe învățarea prin efort propriu*, independent sau dirijat; pune accent mai ales pe echipamentul intelectual operatoriu, pe *gândire și imaginație creatoare*. “Învățarea prin descoperire asigură însușirea activă și trainică a cunoștințelor”; procesele de asimilare și înțelegere fiind mai atractive ea are o valoare formativă mai mare, favorizând dezvoltarea atitudinilor și spiritului investigativ și inventiv, flexibilitatea și productivitatea gândirii, a curiozității organizate, a motivației complexe și a creativității. Nu sunt excluse însă preocupările pentru educarea memoriei, îmbogățirea blocului memorial și dezvoltarea calităților acesteia, deoarece fără aceste instrumente gândirea și imaginația creatoare nu ar dispune de material de proiectare. Specificul învățării creative este înțeles de Paul Popescu-Neveanu ca o apropiere maximală de modelul cunoașterii active, prin explorare, ipoteză, deducție, punere și rezolvare de probleme, dar și de realizare practică, de proiecte transformative. Pentru R. Gagne, creația constituie tipul superior de învățare, ultimul în ierarhia propusă de el, și “constă în combinarea a două sau mai multe reguli însușite anterior, pentru a produce o nouă capacitate ce poate fi demonstrată ca depinzând de o regulă “supraordonată”. Creația, deși relativ asemănătoare cu rezolvarea de probleme, o depășește însă pe aceasta. Ea presupune “un salt calitativ, o combinare a ideilor din sisteme de cunoaștere mult diferite, o folosire îndrăznească a analogiei ce depășește ceea ce se înțelege, de regulă prin generalizarea în interiorul unei clase de situații problematice.”

În loc de concluzii:

Elevul trebuie pus permanent în situația de a face, a judeca, a coopera, a da răspunsuri, a avea păreri, a analiza răspunsurile auzite, a ajunge la identificarea răspunsurilor corecte, din care apoi descoperă cunoștințele noi. Rolul învățătorului în procesul de modelare a omului este poate cel mai important. Punându-și elevii în situații variate de instruire, el transformă școala „*într-un templu și un laborator*”. (Mircea Eliade)

Bibliografie:

- ILIE, Emanuela, Didactica literaturii române, Iași, Polirom, 2008
CRIȘAN, Lucia, Cadrul didactic, Didactica disciplinelor, Metode, procedee educaționale și noi tehnologii, noiembrie 2009
OPRESCU, Victor, Dimensiunea psihologică a pregătirii profesorului, Craiova, Scrisul românesc, 1983

Jocul didactic la clasa pregătitoare- rolul strategiilor didactice interactive. Modalități de integrare a jocului didactic la disciplina *Comunicare în limba română*

prof. învă. primar Chețan Luminița Lucia
Școala Gimnazială *Ioan Vlăduțiu* Luduș

Motto: „Lăsați jocul copiilor, poveștile, florile, surâsul. Nu le aglomerați bulevardele copilăriei cu semafoare de direcție.”

(*Valeriu Sârbu - „Poeme banale”*)

Pentru școlarul mic orice activitate este joc: „Jocul este munca, este binele, este datoria, este idealul vieții. Jocul este singura atmosferă în care ființa sa psihologică cere să respire și, în consecință, să acționeze” spune Claponde în „Psychologie d'enfant”. Schiller scria: „Omul nu este întreg decât numai atunci când se joacă”. Joaca „este o manifestare spontană, înrădăcinată în mecanismele biologice inconștiente, expresia unui instinct al juisării, pe care îl întâlnim, sub forme elementare, și în lumea animală ” (Paul Cornea)

Jocul (din latinescul *jocus* = glumă, apropiat de *ludus* = amuzament, joc) ocupă locul preferat în activitatea cotidiană a copilului. A ne întreba de ce, pentru copil, aproape orice activitate este joc, înseamnă a ne întreba de ce este copil. Putem defini jocul ca o activitate modelatoare caracteristică omului, o invenție culturală instaurată pe baza unui acord socio-comunicativ. De-a lungul anilor au fost evidențiate valențele multiple ale jocului. Este cunoscut rolul jocului în formarea, dezvoltarea și restructurarea întregii activități psihice a școlarului, el fiind numit „forma de bază a activității prin care se formează și se dezvoltă personalitatea copilului”. Jocul este o adevărată „școală” a vieții pentru copil.”

Jocul didactic, ca metodă de predare-învățare, dozat cu pricepere în ansamblul strategiei educaționale, asigură un caracter atrăgător, dinamism, varietate, bună dispoziție activității de învățare, restabilește echilibrul psihofizic, furnizează motivația secundară, nu mai puțin stimulatoare, fortifică energiile fizice și intelectuale ale copiilor. Dacă la început copiii reflectă în jocuri situații concrete, foarte clare, cu timpul ei se ridică de la reprezentări la noțiuni pe bază de generalizări. O dată cu dezvoltarea gândirii pe baza comunicării, mai ales în jocul colectiv, copilul își dezvoltă vorbirea. Denumind elementele de joc, împărțindu-și rolurile, interpretându-le, copiii sunt puși în situația de a-și alege cu grijă cuvintele, de a imita vorbirea adulților, de a folosi cuvinte și expresii adecvate. În cadrul jocurilor cu subiecte din povești, școlarii își exersează vorbirea, își însușesc expresii literare, folosindu-le în dialogurile și replicile cerute de situația noastră. În joc copiii se corectează uneori în ceea ce privește exprimarea, creează îmbinări lexicale, își dezvoltă gândirea și își îmbogățesc mijloacele de exprimare. Jocul stimulează imaginația și contribuie la îmbogățirea cunoștințelor copiilor. Ei trebuie să găsească

răspuns la numeroasele probleme: cum să construiască, care este materialul cel mai indicat, ce obiecte ar putea folosi în joc, cum să transforme un scaun în mașină, etc.

Urmărind cu atenție copilul în timpul jocului, cadrul didactic constată lacunele din experiența individuală și poate lua măsurile cele mai potrivite pentru a completa golurile semnalate. Orientându-și astfel preocupările îmbogățește cunoștințele copiilor, le formează capacitatea de a opera cu, cunoștințele pe deplin asimilate, de a se folosi de ele în toate împrejurările, atât în activitatea de joc, cât și în activitatea de învățare.

Prin munca îndeplinită sub formă de joc, școlarul capătă informații și se formează ca membru al grupului social. Numai prin jocul-muncă, școlarul va înțelege necesitatea, utilitatea muncii și va căpăta respectul față de munca altuia. La vârsta școlară mică, munca are un predominant caracter imitativ, împletindu-se permanent cu jocul, fiind subordonată acestuia. Jucându-se, copiii află despre munca din diferite sectoare de activitate și învățătorul îi va sprijini în acest sens. Prin joc se realizează educația viitorului om în acțiune. Așa cum se comportă copilul în joc, tot așa se va comporta și în muncă, în perioada maturității. Organizarea justă a jocului duce la educarea unei atitudini pozitive față de muncă. Jocul îl deprinde pe copil cu efortul fizic și intelectual și astfel îl pregătește pentru munca de mai târziu. Într-un joc bine organizat, elementele distractive se întrepătrund cu cele de muncă. Din punct de vedere educativ, este foarte important să fie asigurată o justă proporționare a jocului cu munca, a elementului distractiv cu efortul fizic și intelectual. J.Chateau, în lucrarea sa „Copilul și jocul”, afirmă că „a te juca înseamnă în general a-ți propune o sarcină de îndeplinit și a te obosi, a face un efort, pentru a îndeplini această sarcină.”

Rolul jocului în viața copilului rezultă și din ideea lui M. Dougall că „jocul este și o pregătire pentru viața de mai târziu, dar, mai presus de toate, el este însăși viața copilului.” Fiind o formă de activitate specifică vârstei miciei școlarității, jocul îndeplinește în viața copilului importante funcții formative. Prin joc se îmbogățește sfera afectivă și cognitivă a copilului, se dezvoltă curiozitatea, se conturează interesele, se extinde sfera relațiilor interpersonale și se deschide în planul imaginației prin interpretarea rolurilor socio-profesionale, accesul la viața și activitatea adultului. Caracterul formativ al jocului este cu atât mai evident cu cât prin intermediul său copilul asimilează nu numai caracteristicile modelelor, ci și felul relațiilor acestora cu mediul social în care trăiește. Jocul îl obișnuiește pe copil să trăiască și să acționeze într-un grup mai mic sau mai mare. El își îmbogățește viața personală prin relațiile pe care le stabilește cu ceilalți copii, prin prietenii pe care le leagă, deoarece are posibilitatea să facă schimb nu numai de sentimente, cunoștințe, ci și de experiență socială. Jocul dă posibilitatea formării unor relații corecte în cadrul societății infantile și pune bazele relațiilor caracteristice societății adulților spre care tinde întreaga activitate de educație. La vârsta unei receptivități deosebite, copilul reflectă, oprindu-se la situațiile care l-au impresionat mai puternic. De aceea, învățătorul trebuie să sublinieze exemplele pozitive din mediul înconjurător copilului.

Prin conținutul, forma și funcționalitatea pe care o are, jocul nu poate fi confundat cu nici o altă formă de activitate educativă și nici nu este în măsură să suplinească pe vreuna din ele. Practica a dovedit că jocurile, în nenumăratele lor variante, pot fi folosite

în scopul educării cu succes a copiilor de 6-7 ani. Trezirea interesului pentru joc, pentru tema lui, crearea unei dispoziții emoționale, înțelegerea de către copii a sarcinii didactice și a regulilor jocului sunt obiective ce pot fi realizate prin diverse modalități. În raport cu vârsta și nivelul de dezvoltare al copiilor, cu emotivitatea și interesele lor, folosirea elementelor de joc (așezarea și surpriza, ghicirea, mișcarea, întrecerea) și indicațiile verbale devin o modalitate permanentă pentru realizarea acestor obiective. Desfășurarea jocului didactic are în vedere prezentarea și familiarizarea copiilor cu jocul didactic, antrenarea lor la o participare cât mai vie și eficientă, de fapt jocul se însușește pe măsură ce este jucat.

Cerințele și metodică desfășurării unui joc didactic sunt:

- a) introducerea în activitate;
- b) prezentarea și intuirea materialului;
- c) anunțarea temei activității;
- d) explicarea și demonstrarea jocului;
- e) executarea jocului didactic de către copii;
- f) complicarea jocului didactic;
- g) încheierea jocului didactic.

Indiferent de clasa la care se desfășoară jocul didactic, învățătorul trebuie să insiste asupra descrierii acțiunilor jocului în succesiunea lor firească, indicării felului în care se întrebuițează materialul didactic, să precizeze sarcinile ce revin copiilor în timpul jocului, să formuleze clar regulile jocului. Toate acestea trebuie făcute precis și concis, evitându-se excesul de verbalizare, educatoarea întrebuițând un limbaj simplu, însoțit de gesturi și mimică adecvată. Numai respectând toate aceste precizări, jocul își atinge scopul și obiectivele propuse.

În timpul jocului, învățătorul va fi un mediator în ceea ce privește stabilirea relațiilor corespunzătoare între partenerii de joc, având în vedere creșterea treptată a ritmului de joc, evitarea pauzelor, a timpilor morți, a intervențiilor inerțiale pentru a ridica pulsul jocului. Învățătorul trebuie să-și dozeze la maximum intervențiile, pentru ca atât jocul didactic, cât și jocul-exercițiu să nu-și piardă cursivitatea. În organizarea și desfășurarea activităților structurate pe jocul didactic trebuie să se ia în considerare următoarele **condiții**:

 jocul să se constituie pe fondul activității dominante urmărindu-se scopul și sarcinile ei;

 să fie pregătit de către învățător, în direcția dozării timpului și a materialului folosit;

 să creeze momente de relaxare, de odihnă în vederea recuperării energiei nervoase a copiilor;

 să antreneze toți copiii în activitatea de joc;

 să urmărească formarea deprinderii de muncă independentă;

 să fie proporționat cu activitatea prevăzută de programă și structurat în raport cu tipul și scopul activității desfășurate;

 să solicite gândirea creatoare și să valorifice cu maximum de eficiență posibilitățile intelectuale ale copiilor;

✎ sarcinile didactice să aibă caracter progresiv și activitățile de joc să se desfășoare într-un cadru activ, stimulator și dinamic;

✎ indicațiile privind desfășurarea activității să fie clare, corecte, precise, să fie conștientizate de către copii și să le creeze o motivație pentru activitate;

✎ regulile de joc să fie explicate clar și să se urmărească respectarea lor de către copii.

În «*Psihologie*», profesorii Al. Roșca și A.Chircev definesc limbajul drept „o formă de activitate specific umană, în scopul comunicării”.

Dezvoltarea limbajului este o sarcină de bază a educației intelectuale, pe baza lui dezvoltându-se gândirea. Dezvoltarea și îmbogățirea limbajului constituie o preocupare permanentă a cadrelor didactice, întrucât el constituie principala cale de comunicare cu cei din jur și de cunoaștere a realității.

Sub aspect lexical, educarea limbajului presupune următoarele obiective prioritare:

- îmbogățirea vocabularului copiilor, pe baza experienței imediate, cu cuvinte care denumesc obiecte, fenomene, ființe observate, cunoscute, diferite aspecte, însușiri caracteristice, acțiuni, poziții spațiale, relații, unele trăiri afective;
- activizarea vocabularului ;
- înțelegerea semnificației corecte a cuvintelor, a indicațiilor și cerințelor verbale, a explicațiilor și a întrebărilor educatoarei, ale adulților;
- îmbogățirea și activizarea vocabularului prin însușirea de sinonime, antonime, paronime, omonime.

Îmbogățirea vocabularului copiilor se realizează treptat, concomitent cu învățarea sensului cuvintelor și cu folosirea lor în vorbire, constituind deopotrivă un obiectiv general al întregii activități instructiv-educative desfășurată în școală.

Pentru realizarea cu succes a activității de educare a limbajului la copilul aflat în clasa pregătitoare, a fost necesară, mai întâi, o bună cunoaștere a posibilităților sale și a nivelului atins în dezvoltarea vorbirii până în acel moment.

În urma aplicării probelor am constatat că sunt copii cu fond lexical sărac, ceea ce duce la o exprimare greoaie. De aceea, mi-am propus ca prin jocul didactic și prin exercițiile de stimulare a creativității verbale, să aduc copiii la un nivel de dezvoltare optimă a exprimării verbale în vederea debutului clasei I, să contribui la îmbogățirea vocabularului, la înțelegerea semnificației cuvintelor, structurii gramaticale orale, corecte, dezvoltării vorbirii reproductive și a dialogului. Detașându-se de activitatea propriu-zisă de joc, jocul didactic permite copiilor asimilarea de noi cunoștințe, exersarea comunicării orale, verificarea și consolidarea anumitor cunoștințe, priceperi și deprinderi. Prin intermediul jocului didactic se dezvoltă la copii capacități cognitive, afective și volitive, se educă trăsături ale personalității, jocul devenind astfel o foarte bună modalitate de conturare și dezvoltare a competenței de comunicare. Astfel, se poate apela la o largă paletă de jocuri didactice care vizează realizarea obiectivelor menționate mai sus.

Modalități de dezvoltare a limbajului copiilor din clasa pregătitoare, prin intermediul jocului didactic

Pentru a-i deprinde pe copii cu „familia de cuvinte” (sinonime, antonime, omonime, paronime) și pentru deprinderea acestora cu formularea cuvintelor noi prin

derivare cu ajutorul sufixelor și prefixelor, la clasa pregătitoare, în cadrul proiectului tematic „Toamna”, în săptămâna cu tema „Legume de toamnă”, după activitățile de observare, lectură după imagini, memorizarea unor poezii adecvate, am antrenat copiii în jocul didactic „Caută rudele cuvântului”. În cadrul jocului «Găsește imaginea opusă», copiii au avut sarcina de a recunoaște și descrie imagini care reprezintă stări, trăiri opuse (antonime). În jocuri precum: „Ce mai poate denumi acest cuvânt”, „Unde se află?”, „Când și cum”, „Jocul contrariilor”, „Hai să împachetăm”, „Folosește cuvântul potrivit”, copiii au căutat și găsit antonime. Jocul didactic „Dacă nu-i așa, ...” are ca obiectiv însușirea de către copii a noțiunii de omonime. Prin intermediul jocului didactic „Litere-silabe” copiii au înțeles noțiunea de cuvinte paronime (ex: Pe ecranul calculatorului apare o imagine cu o vază, o barză, un morar și un strat de mărar. După ce au intuit imaginile le vom spune niște versuri care să includă și cuvintele de mai sus, explicându-le copiilor că schimbând un sunet, vor descoperi un nou cuvânt.)

Sub aspectul expresivității limbajului, activitatea de dezvoltare și îmbogățire a limbajului își propune să-i ajute pe copii în direcții precum: utilizarea corectă, fluentă, coerentă și expresivă în limba română literară; cultivarea limbajului monologat și formarea deprinderilor de exprimare independentă a gândurilor, a opiniilor copilului în redarea unor fapte și întâmplări din experiența proprie sau din literatură, filme, spectacol; dezvoltarea creativității verbale la copii, a fluenței și originalității în gândire și vorbire, stimulând imaginația acestora. În jocul „Să formăm cuvinte noi” copiii au avut ca sarcină formarea de cuvinte noi prin schimbarea primei litere a cuvântului dat: car, rar, sar, var, etc. Copiii trebuie să explice înțelesul fiecărui cuvânt, să numească fonemul care schimbă sensul cuvântului și, facultativ, să formuleze propoziții cu cuvintele nou create. Jocul didactic „Scara cuvintelor” a pus copiii în situația de a recunoaște imagini, să le denumească, să formuleze o propoziție despre ele și să așeze imaginile în ordine, în funcție de numărul de litere care compun denumirea obiectului respectiv. Unii copii au formulat propoziții, alții au spus câte cuvinte are propoziția, alții au despărțit cuvintele în silabe. Alți copii au precizat care cuvânt din propoziție are un anumit număr de litere precizat de educatoare. În acest fel, copiii și-au îmbogățit vocabularul activ și pasiv pe baza experienței personale și a relațiilor cu ceilalți, au putut utiliza un limbaj oral corect din punct de vedere gramatical, s-au familiarizat cu componenta grafică și sonoră a cuvintelor. Prin jocurile: „Cum este?”, „Care culoare îți place?”, „Completează ce lipsește”, am realizat îmbogățirea și nuanțarea vocabularului, sporindu-se numărul cuvintelor-însușiri folosite de preșcolari, prin descrierea de către aceștia a ilustrațiilor, ajungând chiar la povestirea lor.

Sub aspect gramatical, educarea limbajului presupune următoarele obiective: sesizarea schimbărilor care au loc în forma cuvintelor în funcție de diferite categorii gramaticale: caz, gen, număr, persoană, mod, timp și utilizarea corectă a formelor corecte ale unor substantive, adjective, verbe, adverbe, interjecții, etc.; sesizarea diferențelor dintre formele de singular și plural a cuvintelor și utilizarea corectă a acestora în funcție de categoria de număr; realizarea acordului dintre substantiv și adjectiv; exprimarea corectă a acordului dintre subiect și predicat; receptarea unității logice a unei

propoziții sau fraze; utilizarea, în comunicare, a unor structuri sintactice corecte; exprimarea corectă, în conformitate cu normele gramaticale ale limbii române.

Jocul „Cum este ?” a avut ca obiectiv folosirea corectă a adjectivelor în propoziții și a gradelor de comparație. În desfășurarea lui am pus accent pe recunoașterea obiectelor cu însușirile lor. În această idee, am procurat materialele necesare : un pahar mare și unul mic, un prosop moale și unul aspru, un fular gros și unul subțire, o farfurie adâncă și una întinsă, etc. Jocul „Completează ce lipsește” l-am folosit pentru verificarea cunoștințelor copiilor despre adjective, să-i fac să înțeleagă foarte bine legătura dintre substantiv (care denumește obiectul) și adjectiv (care denumește însușirea obiectului) și astfel să realizeze relația logică dintre obiect și însușirile sale.

Având în vedere faptul că nu peste mult timp copiii clasei pregătitoare intră într-un nou ciclu de învățare - ciclul achizițiilor fundamentale, am diversificat gama de jocuri, introducând în cadrul acestora jocurile-exercițiu, pentru stimularea exprimării verbale, pentru despărțirea propozițiilor în cuvinte, a cuvintelor în silabe și a silabelor în sunete. Aceste jocuri-exerciții trebuie orientate pe coordonate sigure, care să vizeze cultivarea valențelor exprimării directe, spontane, naturale.

Înțelegerea noțiunii de sunet am realizat-o prin perceperea auditivă, iar litera prin perceperea vizuală, cunoscând faptul că la clasa I, corectitudinea cititului și scrisului depinde în mare măsură de nivelul la care se realizează pronunția, iar aceasta depinde de calitatea auzului fonematic. Tocmai în scopul dezvoltării auzului fonematic, putem introduce numeroase jocuri didactice cu conținut adecvat legat de obiectivele prioritare stabilite. Alte exemple de jocuri didactice (și exerciții) utilizate și care au vizat aceste cerințe au fost : „Jocul sunetelor”, „Fii atent”, „Să facem cuvinte”, „Acum spune tu !”, „Lanțurile sunetelor”, „Câte cuvinte am spus”, „Câte silabe are cuvântul”, „Cu ce sunet începe cuvântul?”, „Cine știe să spună mai multe cuvinte care încep cu sunetul...”, „Cine spune mai multe cuvinte care se termină cu sunetul...”, „Carnavalul sunetelor”.

O deosebită importanță în dezvoltarea comunicării o au și jocurile didactice literare, cum ar fi: „Hai să ne imaginăm”, „Călătorie în lumea poveștilor”, „Să născocim o poveste”, care, pe lângă faptul că au drept scop cunoașterea și recunoașterea unor personaje din povestiri, au menirea să stimuleze observația, să favorizeze asociații de idei, să contribuie la găsirea unor metode practice de a combina faptele de viață.

Un copil va fi apt pentru școlaritate atunci când va putea să-și exprime corect gândurile, intențiile și trăirile emoționale și, mai ales, poate să verbalizeze adecvat, ceea ce vrea să comunice cu altul. Deci, este capabil să stăpânească limbajul ca instrument de informare, de comunicare și de exprimare.

Concluzii: Ceea ce trebuie să învețe micii școlari sunt bazele indispensabile ale unei eficiente învățări viitoare. Aceste baze sunt deopotrivă de natură cognitivă, afectivă și motivațională. Elevii trebuie să devină capabili să-și organizeze și să-și ordoneze propria lor învățare, să învețe singuri sau în grup și să surmonteze dificultățile pe care le întâlnesc în cursul proceselor de învățare. Desfășurând activități integrate, copilul are posibilitatea de a-și exprima păreri personale, de a coopera cu ceilalți în elaborarea de idei noi, în rezolvarea sarcinilor, în argumentare, devenind mai activ și câștigând mai multă încredere în sine. În ce privește rolul cadrului didactic, acesta devine un „facilitator”, mai

mult decât o sursă de informații. Din perspectiva învățământului modern, în educație accentul trebuie pus pe stăpânirea de către elevi a proceselor, înțelegerea conceptelor și pe capacitatea de a le folosi în diverse situații încă de la debutul școlarității. Din punct de vedere al semnificației subiective, clasa pregătitoare are valoarea unei invitații pe care o primește fiecare copil de a participa la crearea unei aventuri de durată care, la această vârstă, își derulează prima etapă: „povestea de dinaintea poveștii”.

Bibliografie:

1. Organizarea interdisciplinară a ofertelor de învățare pentru formare a competențelor cheie la școlarii mici-program de formare continuă de tip blended learning” pentru cadrele didactice din învățământul primar-beneficiar Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, 2012,
2. Anton Ilica, Pavel Moș, Ana Moș, Adina Ardelean, Alina Ardelean-Didactica limbii române și a lecturii-Îndrumări metodice pentru profesorii din învățământul primar-, Editura Universității „Aurel Vlaicu” Arad, 2007.
3. Clinciu, A., „Creativitatea “în vol.: Pregătirea psihologică, pedagogică și metodică a profesorilor, Editura Universității Transilvania, Brașov, 2001;
4. Ionescu, Miron, Instrucție și educație, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2003.

**STUDIUL PRIVIND LECȚIILE ALE TRECUTULUI PENTRU
REFORMAREA ȘCOLII CONTEMPORANE ȘI POSIBILE SOLUȚII PENTRU
PROBLEMELE CU CARE SE CONFRUNTĂ ȘCOALA CONTEMPORANĂ**

Prof. Chiac Teodora Valentina

Colegiul Economic Nicolae Kretzulescu București

În educația contemporană *transmiterea simplă de informații și evaluarea elevilor* nu sunt suficiente. Un profesor trebuie să își asume un rol mai amplu și să devină un facilitator al învățării, un ghid și un susținător al elevilor. Întâlnim încă profesori care își rezumă activitatea la clasă la transmiterea de cunoștințe și evaluare.

Există mai multe cauze pentru care unii profesori pot ajunge să se concentreze doar pe transmiterea de informații și evaluarea elevilor:

1. *Presiunea sistemului educațional:* La anumite discipline care se regăsesc în probele examenelor naționale există o presiune pentru profesori de a se concentra pe obținerea rezultatelor bune la examene și de a se conforma standardelor și evaluărilor impuse. Acest lucru poate duce la o focalizare excesivă pe predare și evaluare, iar profesorii pot simți că nu au suficient timp sau resurse pentru a-și extinde rolul în afara acestor aspecte.
2. *Lipsa de resurse și formare adecvată:* Profesorii pot fi limitați în abilitatea lor de a-și extinde menirea din cauza lipsei de resurse și de formare adecvată. Dacă nu au acces la metode, tehnologii sau materiale didactice variate, profesorii pot ajunge să se bazeze în principal pe predare și evaluare, deoarece acestea sunt aspectele pentru care au resursele disponibile.
3. *Lipsa de timp și suprasolicitare:* Profesorii pot fi suprasolicitați și se pot afla în permanență sub presiunea de a finaliza parcurgerea programelor școlare, de a se ocupa de sarcini administrative și de a face față diverselor responsabilități. Această lipsă de timp poate determina uneori profesorii să se concentreze doar pe transmiterea informațiilor și evaluarea elevilor, în detrimentul altor aspecte ale menirii lor.

4. *Percepția învățării ca un proces unidirecțional:* Unele abordări tradiționale ale educației pun accentul pe profesor ca sursă principală de cunoaștere, iar elevii sunt considerați receptori pasivi ai acestor informații. În astfel de contexte, profesorii pot vedea menirea lor ca fiind strict transmiterea de cunoștințe, fără a lua în considerare alte aspecte ale dezvoltării elevilor.
5. *Frica de riscuri și de eșec:* Unii profesori pot evita să-și extindă menirea din cauza fricii de a experimenta noi metode sau de a aborda alte aspecte ale educației. Pot exista îngrijorări legate de rezistența elevilor sau de posibile eșecuri în implementarea unor strategii diferite. Aceasta poate duce la o alegere a confortului și a rutinei, limitând astfel sfera de acțiune a profesorilor.
6. *Presiunea timpului și a cantității de materie de predat:* Profesorii pot simți o presiune puternică pentru a acoperi un volum mare de materie de predat într-un timp limitat. Aceasta poate crea o tendință de a se concentra doar pe predarea conținutului și de a dedica mai puțin timp altor aspecte ale educației, cum ar fi dezvoltarea abilităților sociale sau emoționale ale elevilor.
7. *Lipsa de motivație sau satisfacție profesională:* Unii profesori pot simți o lipsă de motivație sau de satisfacție profesională, ceea ce poate contribui la limitarea menirii lor. Factori precum condițiile de lucru nefavorabile, lipsa de sprijin sau de recunoaștere din partea colegilor și conducerii școlii pot influența modul în care profesorii își văd și își îndeplinesc rolul în educație.

Utilizarea lecțiilor trecutului în pedagogie poate fi de mare ajutor pentru a depăși situațiile în care profesorii se concentrează doar pe transmiterea de cunoștințe și evaluarea elevilor. Prezint în continuare câteva modalități prin care putem învăța din experiența trecutului și putem găsi soluții pentru a îmbunătăți pedagogia prezentului.

1. *Studiul pedagogilor și teoriilor anterioare:* Cunoașterea și înțelegerea abordărilor pedagogice anterioare ne pot inspira să explorăm noi metode și strategii educaționale. Pedagogii din istoria pedagogiei au abordat problema menirii profesorului și a rolului său extins în educație în diferite moduri, în funcție de contextul istoric și de teoriile și filosofiele pedagogice predominante în epoca respectivă. Prezint câteva exemple relevante:
 - a. Socrate a pus accentul pe metoda întrebărilor și a dialogului în procesul de învățare. El credea că rolul unui profesor este acela de a ghida elevii să găsească adevărul prin discuții și întrebări, mai degrabă decât prin predare directă.

- b. Johann Amos Comenius, cunoscut și sub numele de "părintele pedagogiei moderne", considera că misiunea profesorului este de a dezvolta mintea, inima și trupul elevilor și de a-i pregăti pentru viață. Comenius a subliniat importanța metodelor interactive, a observației și a adaptării în funcție de nevoile și interesele elevilor.
- c. Jean-Jacques Rousseau a susținut ideea educației naturale, în care profesorul are un rol de observator și de facilitator al dezvoltării naturale a copilului. El a promovat jocul liber și interacțiunea cu mediul înconjurător ca mijloace de învățare și considera că profesorul trebuie să se adapteze la nevoile individuale ale elevilor.
- d. John Dewey, un important pedagog american, a subliniat importanța unei educații practice și relevante pentru viață. El a considerat că profesorul trebuie să fie un coordonator al experiențelor de învățare și să faciliteze legătura între școală și comunitate. Dewey a promovat învățarea prin acțiune, în care elevii explorează și experimentează pentru a-și construi cunoștințele.
- e. Johann Heinrich Pestalozzi, pedagog elvețian cunoscut pentru abordarea sa umanistă și pentru accentul pus pe educația morală și emoțională a copiilor, considera că profesorul trebuie să aibă grijă de dezvoltarea integrală a elevilor și să creeze un mediu sigur și stimulant pentru învățare. El promova metode practice, observarea și experiența directă, iar profesorul era responsabil de cultivarea armoniei între gândire, sentimente și acțiuni în viața elevilor.
- f. Maria Montessori a dezvoltat o metodă educațională revoluționară, cunoscută sub numele de Metoda Montessori. Ea a pus accentul pe autonomia și libertatea copilului în procesul de învățare. Montessori credea că profesorul trebuie să fie un observator atent și să ofere un mediu pregătit, cu materiale didactice adecvate, care să stimuleze explorarea și descoperirea. Profesorul Montessori acționează ca un ghid și un facilitator în dezvoltarea naturală și independentă a copilului.
- g. Paulo Freire, pedagog brazilian, a abordat problema menirii profesorului din perspectiva educației critice și a eliberării. El a promovat învățarea în cadrul unui dialog egalitar și democratic între profesor și elevi. Freire a subliniat importanța conștientizării sociale și a luptei împotriva in justiției și a opresiunii în educație. Profesorul are rolul de a fi un facilitator al transformării sociale și de a încuraja elevii să devină conștienți de realitatea lor și să devină agenți ai schimbării în societate.

- h. Jean Piaget, psiholog și pedagog elvețian cunoscut pentru teoria dezvoltării cognitive a evidențiat importanța interacțiunii active dintre elevi și mediul lor în procesul de învățare. Piaget a subliniat că profesorul trebuie să fie un facilitator al construirii cunoștințelor de către elevi prin intermediul experiențelor practice și a manipulării materialelor. Profesorul trebuie să înțeleagă nivelul de dezvoltare al elevilor și să adapteze instruirea pentru a se potrivi nevoilor lor individuale.
 - i. Lev Vygotsky, psiholog și pedagog sovietic, a pus accentul pe importanța interacțiunii sociale în procesul de învățare. El a introdus conceptul de "zona de dezvoltare proximală", care se referă la diferența dintre nivelul actual de dezvoltare al unui elev și potențialul său de dezvoltare cu sprijinul și ghidarea unui adult sau a unui coleg mai capabil. Profesorul, în acest context, devine un partener de învățare și un facilitator al interacțiunii sociale și al dezvoltării cognitive a elevilor.
 - j. Célestin Freinet, pedagog francez, a promovat învățarea prin experiență și prin proiecte. El a susținut implicarea activă a elevilor în procesul de învățare, prin intermediul muncii practice și a proiectelor care au relevanță pentru viața lor reală. Profesorul în pedagogia Freinet acționează ca un organizator al activităților și al resurselor, sprijinind creativitatea și autodeterminarea elevilor.
2. *Reflectarea asupra propriei practici:* Profesorii pot reflecta asupra propriei lor practici și pot evalua în ce măsură se concentrează doar pe transmiterea informațiilor și evaluarea cunoștințelor. Identificarea punctelor slabe și a oportunităților de îmbunătățire poate fi primul pas spre schimbare și inovație în abordarea pedagogică.
 3. *Formarea continuă:* Participarea la programe de formare continuă poate oferi profesorilor noi perspective, strategii și metode de predare și evaluare. Aceasta le poate permite să își extindă menirea și să integreze aspecte precum învățarea experiențială, evaluarea formativă, colaborarea și abordări personalizate în practica lor pedagogică.
 4. *Integrarea tehnologiei în procesul de învățare:* Tehnologia oferă oportunități semnificative de a extinde menirea profesorului în educație. Utilizarea instrumentelor digitale și a resurselor online poate îmbogăți procesul de învățare, facilitând colaborarea, explorarea autonomă și evaluarea formativă.

5. *Promovarea învățării active și experiențiale:* Profesorii pot adopta abordări care încurajează învățarea activă și experiențială. Aceasta poate include proiecte practice, colaborare între elevi, studii de caz, jocuri de rol și alte metode care implică activitatea și participarea activă a elevilor în procesul de învățare.
6. *Aprecierea diversității și individualității elevilor:* Este important ca profesorii să recunoască diversitatea și individualitatea elevilor și să își adapteze practica pedagogică în consecință. Fiecare elev are nevoi, interese și stiluri de învățare diferite, iar profesorii pot să își extindă menirea prin adoptarea unei abordări personalizate. Aceasta poate include diferențierea instruirii, oferirea de provocări adecvate nivelului și ritmului fiecărui elev și sprijinirea dezvoltării abilităților și talente individuale.
8. *Dezvoltarea abilităților socio-emoționale:* Pe lângă transmiterea cunoștințelor, profesorii pot juca un rol important în dezvoltarea abilităților socio-emoționale ale elevilor. Acestea includ abilități de comunicare, colaborare, rezolvare de probleme, empatie și reglare emoțională. Integrarea activităților și experiențelor care promovează dezvoltarea acestor abilități poate îmbunătăți în mod semnificativ menirea profesorului în educație.
9. *Implicarea comunității și a părinților:* Profesorii pot depăși limitele transmiterii de informații și evaluării prin implicarea comunității și a părinților în procesul educațional. Aceasta poate include colaborarea cu profesioniști din comunitate, organizarea de activități și evenimente cu participarea părinților, crearea parteneriatelor educaționale și promovarea învățării integrate în contextul real al comunității.
10. *Evaluarea formativă și feedback-ul:* În loc să se concentreze doar pe evaluarea sumativă și pe note, profesorii pot adopta o abordare a evaluării formative. Aceasta implică furnizarea de feedback constant și oportun elevilor, identificarea punctelor lor tari și a domeniilor în care pot îmbunătăți. Feedback-ul constructiv și orientat spre dezvoltare poate stimula învățarea continuă și sprijini progresul individual al elevilor.
11. *Colaborarea și schimbul de bune practici:* Profesorii pot beneficia de colaborarea și schimbul de bune practici cu alți profesori. Participarea la grupuri de discuții, conferințe și ateliere de lucru poate permite împărtășirea experiențelor și a strategiilor inovatoare. Acest schimb poate genera noi idei și inspirație pentru a depăși limitările transmiterii cunoștințelor și evaluării.

Personal, cred în menirea profesorului de a fi un catalizator al învățării și dezvoltării elevilor în societatea contemporană.

1. Fiecare elev este unic, cu propriile talente, interese și provocări. Este important să înțelegem și să răspundem nevoilor individuale ale elevilor, creând un mediu de învățare incluziv și echitabil. Prin adaptarea strategiilor de predare și evaluare, putem susține fiecare elev în demersul său de a-și atinge potențialul maxim.
2. Profesorul poate facilita învățarea experiențială, în care elevii sunt implicați activ în procesul de învățare. Prin intermediul activităților practice, proiectelor, lucrului în echipă, îi poate încuraja pe elevi să-și îmbogățească cunoștințele și să-și dezvolte abilitățile într-un mod concret și relevant pentru viața reală.
3. Dezvoltarea abilităților socio-emoționale, cum ar fi empatia, comunicarea, rezolvarea problemelor și colaborarea, este la fel de importantă ca și învățarea pentru promovarea unor examene. Prin crearea unui climat de clasă pozitiv și prin promovarea valorilor etice și responsabile, profesorul încurajează formarea unor tineri responsabili și implicați în societate.
4. Este importantă promovarea învățării pe tot parcursul vieții și a dezvoltarea autonomiei în învățare. Profesorul are menirea să încurajeze elevii să fie curioși, să caute cunoștințe noi și să își asume responsabilitatea pentru propriul lor proces de învățare. În acest fel, îi pregătește pentru o societate în continuă evoluție, unde învățarea continuă și adaptabilitatea sunt esențiale.
5. Profesorul are rolul de a forma elevii să lucreze împreună, să își împărtășească ideile și să dezvolte abilități de comunicare clară și respectuoasă. Prin intermediul colaborării, ei învață să asculte și să înțeleagă perspectivele diferite și să dezvolte abilități de lucru în echipă, pregătindu-i pentru succesul în echipă în viața de adult.
6. Un profesor are o responsabilitate socială de a forma cetățeni activi și responsabili în societatea contemporană. În afară de transmiterea cunoștințelor și abilităților academice, un profesor ar trebui să încurajeze elevii să se implice în comunitatea lor, să fie conștienți de problemele sociale și să își asume rolul în rezolvarea acestora. Prin intermediul educației civice și al proiectelor comunitare, profesorii pot contribui la dezvoltarea unei societăți mai juste, sustenabile și empatică.
7. Un profesor ar trebui să fie un agent de inspirație pentru elevi și să cultive pasiunea lor pentru învățare. Prin intermediul poveștilor captivante, al exemplelor de excelență și al provocărilor stimulante, profesorii pot să trezească interesul și curiozitatea elevilor și să le dezvolte

dorința de a învăța în mod continuu. Aceasta contribuie la formarea elevilor ca ființe autodidacte și motivate pentru a-și urmări interesele și aspirațiile pe tot parcursul vieții.

8. Un profesor trebuie să pregătească elevii pentru viitor, într-o lume în continuă schimbare și evoluție. Pe lângă transmiterea de cunoștințe, un profesor ar trebui să dezvolte abilități precum gândirea critică, rezolvarea problemelor, creativitatea, adaptabilitatea și înțelegerea tehnologiei. Aceste abilități sunt esențiale pentru ca elevii să se adapteze și să prospere într-o societate în continuă schimbare și să-și construiască o carieră de succes.
9. Profesorii ar trebui să creeze un mediu de învățare în care toți elevii se simt acceptați, respectați și valorizați, indiferent de diferențele lor culturale, etnice, lingvistice, de gen sau de abilități. Înțelegerea și respectarea diversității contribuie la învățarea reciprocă, la dezvoltarea empatiei și la formarea cetățenilor globali într-o lume tot mai interconectată.
10. Profesorii ar trebui să încurajeze dezvoltarea autonomiei și responsabilității elevilor în procesul de învățare. În loc să fie pur și simplu receptori pasivi ai informațiilor, elevii ar trebui să fie implicați activ în identificarea obiectivelor lor de învățare, în planificarea și monitorizarea progresului lor și în evaluarea propriei lor învățări. Aceasta îi pregătește pentru o învățare pe tot parcursul vieții și îi ajută să devină lideri ai propriei lor învățări.

În concluzie, menirea unui profesor în societatea contemporană depășește cu mult transmiterea de informații și evaluarea elevilor. Profesorii trebuie să fie conștienți de impactul pe care îl au asupra vieților elevilor lor și să-și asume responsabilitatea de a le oferi o educație de calitate. Aceasta implică să îi cunoască pe elevi, să înțeleagă nevoile și interesele lor individuale și să adapteze metodele de predare și evaluare pentru a le sprijini dezvoltarea optimă.

Bibliografie:

1. Cucoș, Constantin, *Istoria pedagogiei, Istoria pedagogiei. Idei si doctrine pedagogice fundamentale*, Editura Polirom, Iași, 2017
2. Csorba, Diana, *Istoria pedagogiei. Note de curs*, Universitatea București, 2023
3. Găvănescul, Ion, *Istoria pedagogiei. Teoriile și instituțiile de educație din timpurile vechi până în zilele noastre, în legătură cu istoria culturii*, Tipografia Națională, Iași, 1902, accesată la https://bcub.ro/lib2life/Istoria%20pedagogiei_vol%201_Gavanescul%20Ion_Iasi_1902.pdf în data de 27.05.2023

Autor: Prof. ELISABETA MICAMARIANNA CHIRA

Școala nr.2 Crețești Jud.ILFOV

COMPETENȚA DIDACTICĂ ÎN DESFĂȘURAREA ACTIVITĂȚII PROFESIONALE

Pentru a răspunde exigențelor de calitate în învățământ, competența cadrului didactic este nucleul profesionalității.

Imaginea unei instituții educaționale este dată de managementul educațional care oferă informații despre serviciile prestate și rezultatele obținute.

Mai mult decât oricând este necesară formarea unei percepții corecte despre influența actului educațional asupra dezvoltării personalității unui elev, asigurând servicii de calitate în orice moment, seriozitate. Se simte nevoia să ne punem întrebări asupra modului în care lucrăm cu elevii în fiecare zi și să ne căutăm răspunsuri. Devine tot mai evident că suntem responsabili pentru stabilirea măsurilor necesare unei educații de calitate, lucru realizabil doar de cadre didactice competente.

În contextul învățământului de astăzi este nevoie de cadre didactice competente pentru o educație de calitate eficientă și permanentă care cere eficiență, responsabilitate, pluridisciplinaritate, proces complex, strategie de respectare a drepturilor și evidențierea valorii individuale umane.

Educația de calitate este o cerință fermă și clară a epocii noastre determinată de nevoile acute ale timpului prezent când societatea se caracterizează prin diversitate și unicitate.

Dezvoltarea elevului constituie o preocupare permanentă pentru familie și pentru sistemul general de învățământ care poate atinge standardele performanței absolute numai cu acordul dat de cadre didactice competente.

Promovarea imaginii instituției în care ne desfășurăm activitatea are o mare influență asupra serviciilor oferite și asupra eficienței activității acesteia, ceea ce poate determina că uneori să fie mai valoroasă dacă capătă în mentalul colectiv un anumit prestigiu concretizat în mesaje transmise de cadre didactice competente.

DELIMITĂRI CONCEPTUALE

1 COMPETENȚA DIDACTICĂ

Capacitatea cadrului didactic de a soluționa o problema, de a interpreta un fenomen, de a lua o decizie sau de a efectua o acțiune...rezultanta a cunoștințelor, deprinderilor, priceperilor, aptitudinilor și trăsăturilor temperamental-caracteriologice de care individul dispune.

2 COMPETENȚA PROFESIONALĂ

Competență definită ca obiectiv al învățământului, stabilit prin standardele de pregătire profesională, prin care se urmărește satisfacerea exigențelor partenerilor cu care se lucrează.

3 CALITATE

Ansamblu de caracteristici care îndeplinește cerințele declarate și satisface nevoile utilizatorilor.

4 MANAGEMENT

Coordonarea activității unui grup pentru îndeplinirea obiectivelor propuse (curriculum-ul : aplicare, dezvoltare și evaluare

CALITĂȚILE PROFESIONALE ȘI COMPETENȚA DIDACTICĂ

Competența didactică profesională presupune cunoștințe temeinice, pregătire metodică și psihopedagogică deosebită, presupune stil pedagogic și tehnici pedagogice, măiestrie didactică. Acestea sunt singurele care conferă autoritate profesională. Un plus de atenție trebuie să se acorde raportului optim dintre informativ și formativ cu preocuparea realizării feedback-ului educator-educat.

1 ATITUDINEA PROFESIONALĂ

- este una dintre calități și cere maximă responsabilitate, prezența plăcută și impunătoare, calități vocale excelente (vorbire fluentă, clară și coerentă, expresivă, ritm adecvat), ținută ireproșabilă și punctualitate, stil de predare stimulatив. Un cadru didactic

competent are abilitatea de a relaționa cu elevii creând o atmosferă relaxantă prietenoasă și productivă folosindu-se de comunicarea verbală și nonverbală, verticală și orizontală în permanentă.

2 CAPACITATEA DE REFLECȚIE ȘI CONȘTIENȚIZARE

-este o altă calitate care urmărește capacitatea cadrului didactic de a fi pe deplin cooperant cu cei din jur realizând feedback-ul constructiv în cadrul activităților desfășurate sugerând cai de îmbunătățire a prestației didactice cadrelor didactice, părinților, altor factori implicați.

3 ADECVAREA LA SITUAȚIE

-capacitatea de a se adapta și de a improviza este una din calități care cere flexibilitate și competență de a face față neprevăzutului adoptând o altă strategie decât cea planificată și modificarea cursului unei activități care nu pare să fie eficientă.

4 SURSĂ, RESURSĂ ȘI MODEL DE ÎNVĂȚARE

-cadrul didactic prin fișa postului trebuie să ofere competență în calitatea proiectării activității didactice și activității extracurriculare, calitatea comportamentului de predare și evaluare reprezentând o condiție esențială pentru realizarea managementului procesului de învățământ contemporan.

5 ABILITATEA DE A REZOLVA CONFLICTE

-.fiind inerentă apariția conflictelor, cadrul didactic trebuie să aibă competență de rezolvare a lor prin menținerea unei relații pozitive, prin ascultare activă, focalizarea pe problema și nu pe persoană, prin utilizarea întrebărilor deschise pentru clarificarea mesajelor și evitarea învinovățirii și etichetării.

TIPURI DE COMPETENȚE

1 COMPETENȚE PROFESIONALE

a) Competențe specifice metodologice și de proiectare a activității

-Proiectarea activității instructiv-educative respectând programa activităților instructiv educative specifică vârstei și normei didactice ;

-Folosirea unor metode și tehnici de predare flexibile și inovative,eficiente pentru un învățământ modern ;

-Utilizarea adecvată a mijloacelor de învățământ și a auxiliarelor didactice urmărind rigurozitatea științifică și didactică ;

-Proiectarea și dezvoltarea curriculum-ului opțional în funcție de resursele materiale și umane precum și de interesele elevilor stabilind conținuturi cu caracter formativ ;

-Elaborarea proiectării didactice folosind strategii activ-participative și obiective operaționale corect formulate.

b) Competențe tehnice și tehnologice

-Selectarea și utilizarea materialelor și tehnicilor de lucru în funcție de particularitățile de vârstă a elevilor și interesele acestora ;

-Proiectarea și desfășurarea activității de învățare în care sarcinile de lucru a elevilor sunt în funcție de capacitatea de creație,de deprinderile tehnice și motrice a acestora ,eliminând sursele de distorsiune ;

-Respectarea regulilor tehnice de igienă și comportare pentru securitatea individuală și colectivă a elevilor ;

-Încurajarea folosirii mijloacelor moderne de comunicare și utilizarea aparaturii electronice.

2 COMPETENȚE PSIHO-SOCIALE

-Elaborarea de proiecte și programe de adaptare rapidă a elevilor la schimbările de natură socială(legate de drepturile copilului, viață asociativă și participarea la viața comunității modificând comportamentul de tip tradițional) ;

-Identificarea disponibilității de a coopera cu părinții și comunitatea locală în vederea realizării unui parteneriat în educație ;

-Selectarea unor metode și tehnici moderne de organizare a activităților didactice extracurriculare folosind o gama variată de mijloace și materiale legate de viață comunității pentru punerea în evidență a atitudinilor și comportamentelor psiho-sociale ;

-Elaborarea de proiecte tematice privind aplicarea normelor general valabile de igienă,circulație,de estetică,ecologice,comportament civic conform prevederilor metodice în vigoare.

3 COMPETENȚE MANAGERIALE

-Organizarea și amenajarea spațiului educațional în conformitate cu tipul de activitate desfășurată în vederea unei învățări stimulative și eficiente ;

-Valorificarea potențialului individual propriu respectând deontologia profesională în activitatea practică la clasa ;

-Capacitatea de a lucra în echipa,de a organiza și a lua decizii, de a dezvoltă relații interpersonale ;

-Conducerea procesului didactic în vederea formării și dezvoltării personalității elevului,în funcție de orientările educaționale moderne.

4 COMPETENȚE DE RELAȚIONARE ȘI DE COMUNICARE

-Utilizarea conceptelor și teoriilor moderne de comunicare verbală și nonverbală,specifică și diversificată în vederea facilitării comunicării educator-elev-părinți-alte cadre didactice ;

-Capacitatea de comunicare și de lucru în echipa în vederea creșterii randamentului profesional ;

-Identificarea barierelor de comunicare cu elevii și alți parteneri ai educației în vederea desfășurării eficiente a activității.

5 COMPETENȚE EVALUATIVE

-Manifestarea unui interes constant pentru evaluarea activității elevilor și cea profesională prin elaborarea și aplicarea unor instrumente de evaluare adecvate conținutului procesului didactic și obiectivelor propuse ;

-Înregistrarea periodică a datelor constatative și valorificarea rezultatelor obținute în vederea luării unor măsuri ameliorative pentru elevii cu dificultăți sau măsuri de dezvoltare pentru elevii cu performanțe ;

-Participarea la propria formare și dezvoltare profesională ținând cont de nevoile proprii identificate în funcție de dinamică informației în domeniu.

BIBLIOGRAFIE

-Ioan Nicola(1994)-Pedagogie-Editura didactică și pedagogică R.A.-București ;

-Mircea Vlad,Viorica Preda (2006)-;

-Vasile Barduta(1999)-Teoria și practică conducerii-Editura Conphys.

ROOTS AND WINGS

MARA CLAUDIA CHIRICU- Colegiul “Spiru Haret“ Ploiești

Motto: “Education is our passport to the future, for tomorrow belongs only to the people who prepare for it today.” — Malcolm X

The future world is expected to be increasingly interconnected, with advancements in technology playing a significant role in various aspects of our lives. This includes the continued development of artificial intelligence, automation, renewable energy sources, and sustainable practices to address environmental challenges. Additionally, there may be further integration of virtual and augmented reality technologies, as well as advancements in healthcare, transportation, and communication. It is important to note that the future is constantly evolving, and these predictions are subject to change based on ongoing developments and innovations.

Education plays a crucial role in shaping the future world by equipping individuals with the knowledge, skills, and critical thinking abilities needed to adapt to a rapidly changing society. In an increasingly globalized and technologically advanced world, education is essential for fostering innovation, creativity, and problem-solving skills. It empowers individuals to navigate complex challenges, make informed decisions, and contribute positively to their communities and the economy. Furthermore, education promotes social mobility, equality and personal development, laying the foundation for a more inclusive and sustainable future. Investing in education is the key to unlocking the human potential and driving progress in various fields, ultimately shaping a brighter future for generations to come. Thus, education is vital for shaping a better future for some important reasons. I would like to mention only four of them, that I consider to be of utmost importance:

1. *Personal Development*: Education unlocks the opportunities and narrows the inequalities. It empowers individuals to develop their skills, knowledge, and potential.
2. *Informed Societies*: Education is the bedrock of the informed, tolerant societies. It equips people with critical thinking skills, enabling them to engage in civic life and make informed decisions.
3. *Sustainable Development*: Education drives long-term economic growth. It ensures that communities thrive by providing employability, productivity, and health benefits.
4. *Global Impact*: Education may be seen as a basic human right and a global public good. It has the power to transform lives, communities and even the planet for the better over generations.

So, education is not just about acquiring knowledge. It is about creating a more equitable, sustainable, and just world and this is why we should teach today for a better future, learning from the past to prepare for the future. We, teachers, should offer two precious things to our students: **roots** – through our traditional approach and knowledge, and **wings** – to fly and fulfill their dreams, through innovation and digitalization. The future of education is exciting and transformative! Let’s mention only some trends and possibilities:

1. *Personalized Learning*: Technology allows tailoring education to individual needs. Adaptive platforms, AI-driven assessments, and personalized content will enhance learning experiences, helping to integrate students of different ability levels and needs, offering equal chances to all of them.
2. *Online and Hybrid Learning*: The pandemic accelerated online education. In the future, hybrid models (combining in-person and virtual) will likely prevail, offering flexibility and accessibility.

3. *Skills Over Degrees*: Employers increasingly value skills over formal degrees. Micro-credentials, bootcamps and lifelong learning will gain prominence.
4. *Global Collaboration*: Virtual classrooms connect students worldwide. Cross-cultural collaboration and global perspectives will enrich education.
5. *STEM and STEAM*: Science, technology, engineering, arts, and mathematics will remain crucial. Interdisciplinary approaches foster creativity and problem-solving, better preparing our students for real life.
6. *Ethical Tech Integration*: Balancing tech with ethics and privacy is vital. Responsible digital literacy and cybersecurity education will be essential.
7. *Life-Long Learning*: Continuous learning will be the norm. People will upskill throughout their careers to adapt to changing job markets.

We should really understand and accept that the future of education lies in **innovation, inclusivity, and adaptability!** Both **traditional** and **modern** methods of education have their merits and their importance depends on the context and the individual needs. Let's explore a little bit their main features in order to better value them. First of all the **traditional methods** are characterized by: **classroom learning** (face-to-face interactions with teachers and peers provide a structured environment for learning), **a rigorous curriculum** (traditional education emphasizes core subjects like mathematics, science, and literature), **the cultural context** (it preserves cultural heritage and values through established practices) and last but not least, by **discipline and routine** (traditional methods instill discipline and time management).

On the other hand, the **modern methods** bring the **technology integration** (modern education leverages digital tools, online platforms, and multimedia for interactive learning), **personalization** (adaptive learning algorithms tailor content to individual needs, enhancing engagement), **more global reach** (online courses break geographical barriers, allowing access to diverse resources and experts), **skill-based learning** (modern methods focus on practical skills relevant to today's job market) and **lifelong learning** (continuous learning is encouraged, adapting to rapid changes in knowledge and technology). Thus, **a blend of both approaches can be powerful.** Traditional methods provide a strong foundation, while modern methods offer flexibility, customization, and global connectivity. The key is to adapt our procedure to the evolving educational landscape. Both traditional and modern methods of education have their merits, and their importance depends on context and individual needs.

Integrating traditional methods of education into the future digital world involves leveraging technology to enhance and complement existing teaching practices. One approach is to incorporate digital tools and platforms into traditional classroom settings, such as using interactive whiteboards, educational apps, and online resources to engage students and facilitate personalized learning experiences. Additionally, educators can blend online and offline learning activities to create a more dynamic and interactive learning environment that caters to diverse learning styles. Furthermore, professional development programs can help teachers adapt to digital tools and teaching methods, ensuring they are equipped to effectively integrate technology into their lessons. Collaborative platforms and virtual classrooms can also facilitate communication and collaboration among students and teachers, fostering a sense of community and enhancing the learning experience. Ultimately, the key to successfully integrating traditional methods of education into the future digital world lies in striking a balance between technology and pedagogy, ensuring that digital tools enhance, rather than replace, the core principles of effective teaching and learning. By embracing innovation while preserving the values of traditional education, we can create a more inclusive, engaging, and effective educational experience for learners in the digital age.

But we should be aware of the fact that education, while transformative, it does have its limits, such as:

1. **Time Constraints:** Education occurs within a finite timeframe—whether in formal schooling or lifelong learning. We allocate time for specific subjects, skills, and experiences.
2. **Resource Constraints:** Access to quality education depends on resources—teachers, materials, technology, and infrastructure. Not everyone has equal access.
3. **Curriculum Boundaries:** Educational systems define what is taught. While they evolve, certain topics or perspectives may be excluded.
4. **Human Capacity:** Our cognitive abilities have limits. We can't learn everything simultaneously or retain infinite knowledge.
5. **Subjective Nature:** Education is influenced by cultural, societal, and individual biases. What is considered “essential” varies.
6. **Technological Constraints:** Despite advancements, technology can't replace all aspects of human interaction and experience.
7. **Purpose and Goals:** Education serves specific purposes (e.g., employability, personal growth). These goals shape its boundaries.

So, in essence, education is not limitless, but it continually expands as we push those boundaries. Education should be for everyone. It is a fundamental right that empowers individuals, fosters critical thinking and promotes social progress. However, in reality, barriers such as poverty, discrimination, and lack of resources limit access. Efforts to make education truly inclusive are ongoing, all over the world, encouraging teachers to help and integrate all the students, disregarding their ability and skill level. I would like to mention here only two **crucial ways to promote inclusivity and equal opportunities for students:**

1. **Differentiated Instruction:** I often tailor my teaching methods to accommodate diverse learning styles and paces so as to provide additional support or enrichment based on individual needs.
2. **Universal Design for Learning (UDL):** - a concept that I gladly embraced lately. According to it, the teacher should create flexible lesson plans that address various learning preferences so as to offer multiple ways to access content (e.g., visual, auditory, kinesthetic). More precisely, the Universal Design for Learning (UDL) is a framework developed by CAST. Here are two core ideas regarding UDL:

Purpose: UDL aims to proactively meet the needs of all learners by designing flexible learning experiences. It assumes that barriers to learning exist in the environment, not in the student.

Flexibility: UDL offers flexible ways for students to: access material (different formats -visual, auditory, kinesthetic), engage with content (varied approaches -discussion, hands-on activities), demonstrate knowledge (multiple ways to show understanding), expert learners (the ultimate goal of UDL is to create “expert learners”—students who are purposeful, resourceful, and strategic about their learning journey) and obviously environment focus (instead of blaming students, UDL looks at the learning environment). So, UDL examines curricular goals, assessments, methods, and materials to reduce barriers and it ensures that all students have an equal opportunity to succeed.

To sum up, both traditional and modern, digital methods are important, as long as they are used wisely and cater both students' and society's needs, because, as Malcolm X used to say “education is our passport to the future, for the future belongs only to the people who prepare for it today”. So, let's teach today for a better future! Let's offer roots and wings!

EDUCAȚIE FĂRĂ LIMITE ȘI PREJUDECĂȚI

Prof. Chirilă Alexandra Theodora
Colegiul Economic *Dimitrie Cantemir* Suceava

Una dintre cele mai mari provocări ale sistemului educațional actual este reprezentată de **educația incluzivă, paradigmă ce presupune nu numai integrarea copiilor cu dificultăți de învățare**, ci și adaptarea procesului instructiv-educativ la nevoile și cerințele tuturor copiilor, indiferent de nivelul de dezvoltare fizică sau psihologică pe care îl au sau de mediul social din care provin. Însă, această nouă provocare presupune schimbări la nivel organizațional și metodologic, exprimate atât la nivel de macrosistem educațional (nivelul general al sistemului de învățământ) cât și la nivel de microsistem (nivelul unei unități de învățământ). Educația incluzivă „pleacă de la premisa că diferențele dintre oameni sunt normale, că învățământul trebuie să se adapteze la aceste diferențe și la cerințele specifice de educație care derivă din ele, mai degrabă decât să obligăm copilul să se adapteze unor aserțiuni prefabricate privind scopul și natura învățământului”. Un alt argument în favoarea temei acestui studiu îl constituie pregătirea inițială și continuă a cadrelor didactice, insuficientă în domeniul educației incluzive, precar realizată și care nu acoperă în întregime nevoile cadrelor didactice din învățământul de masă privitoare la acest domeniu. Cercetarea își propune să demonstreze că domeniul educației incluzive este unul cu care cadrele didactice din învățământul preșcolar și primar nu sunt suficient familiarizate, astfel încât dezideratul unei educații incluzive de calitate nu poate fi atins.

Cunoștințele de specialitate din domeniul incluziunii educaționale nu sunt abordate suficient în cadrul programelor de formare inițială și continuă a cadrelor didactice, prin urmare formarea competențelor necesare abordării educației prin această paradigmă este extrem de dificilă. Provocările actuale pentru educație sunt rezultatul expectanțelor stabilite prin strategiile și politicile educaționale în Europa care pun accent pe necesitatea ca elevii să devină autonomi și responsabili de propria învățare. Pentru cadrele didactice, cărora formarea inițială nu le oferă competențe suficiente pentru activitate în instituția de învățământ, singura soluție la această problemă este formarea continuă.

Identificarea celor mai relevante nevoi de formare continuă și dezvoltare profesională are la bază analiza eficienței procesului instructiv-educativ. Dintre abilitățile necesare pentru formarea continuă a cadrelor didactice menționăm: crearea și menținerea unor medii de învățare favorabile; integrarea TIC în predare și învățare ; învățarea din propria experiență; inovarea și apelul la dovezi pentru a informa cu privire la munca depusă; sprijinirea învățării autonome etc. Nevoia de formare a cadrelor didactice și a managerilor din învățământ trebuie armonizată cu dezideratele politicilor educaționale la nivel european și național în strânsă legătură cu politicile de reformă ale învățământului. În învățământul incluziv, având în vedere particularitățile psihoindividuale ale copiilor cu CES, se impune formarea continuă a persoanelor care lucrează în mod direct cu aceștia, deoarece meseria pe care o practică zi de zi reprezintă o provocare. Participarea cadrelor didactice din învățământul preuniversitar la programele de formare continuă actualizează, dezvoltă, dar și completează profilul de competențe stabilit prin formarea inițială. În acest mod, formarea continuă

contribuie la un spor de profesionalizare pentru cariera didactică, în vederea definitivării profilului profesional al profesiei didactice.

Nevoile de formare sunt de fapt nevoi de învățare ale membrilor unei organizații care pot fi satisfăcute prin activități de formare și de dezvoltare profesională. Toți profesorii trebuie să posede competențe în educarea copiilor cu cerințe speciale, iar cei care lucrează direct cu această categorie trebuie să posede competențe specifice cu privire la particularitățile fiecărui tip de cerință în parte. În baza analizei rezultatelor obținute vom argumenta direcțiile de acțiune în vederea realizării unor programe de formare continuă care va determina îmbunătățirea calității educației copiilor cu CES. Obiectivele analizei competențelor cadrelor didactice pentru educația incluzivă:

1. studierea percepțiilor și atitudinilor cadrelor didactice din instituțiile preșcolare și clasele primare față de problematica educației incluzive;
2. identificarea gradului de cunoștințe cu privire la specificul educației incluzive și la metodele și tehnicile specifice acesteia;
3. identificarea nevoilor și a obstacolelor percepute/existente în calea implementării educației incluzive.

Chestionarul propus respondenților este prezentat mai jos:

1. Care este numărul de copii în grupele/clasele DVS. Și numărul de copii cu CES?
2. Dotarea grupei/clasei corespunde necesităților copiilor cu CES?
3. În ce măsură credeți că cunoașteți conceptele legate cu incluziunea educațională?
4. Cu ce dificultăți vă confrunțați în aplicarea principiilor educației incluzive și ce soluții ați putea propune?
5. Care categorii de copii credeți că pot fi integrați în învățământul de masă?

Referitor la existența numărului de copii cu dizabilități, mai mult de jumătate din cadrele didactice investigate (51,56%) apreciază numărul de copii la grupă/clasă ca fiind necorespunzător, număr considerat ca fiind mult prea mare pentru realizarea unui act educațional de bună calitate. În ceea ce privește dotarea corespunzătoare a grupei/clasei/școlii pentru a oferi servicii educaționale de calitate, mai mult de jumătate din cadrele didactice respondente este necorespunzătoare sau parțial corespunzătoare, ceea ce relevă existența unor probleme serioase în această direcție. În ceea ce privește măsura în care cadrele didactice consideră că sunt familiarizate cu anumite concepte legate de incluziunea educațională, rezultatele au relevat faptul că unii termeni sunt cunoscuți, însă nu întotdeauna îi pot defini. În ceea ce privește identificarea dificultăților pe care le întâmpină cadrele didactice în aplicarea principiilor educației incluzive, rezultatele au evidențiat dificultăți care țin de organizarea sistemului de învățământ (metodologii, resurse materiale și financiare), de insuficiențele cunoștințe referitoare la anumite dificultăți fizice, intelectuale sau comportamentale ale copiilor, de colaborarea cu instituțiile publice locale, de politica educațională abordată în această perioadă la nivel național (legislația defectuoasă în acest domeniu și lipsa personalului specializat – logopezi, psihologi, kineoterapeuți etc.). Soluțiile identificate de cadrele didactice fac referire la planificarea și organizarea mai eficientă a activității, consolidarea colaborării cu personal calificat și competent în domeniul psihopedagogiei speciale, creșterea resurselor financiare și materiale, o mai bună comunicare cu părinții și cu comunitatea locală, reformă eficientă la nivelul documentelor de politică educațională și formarea cadrelor didactice în spiritul educației incluzive. Rezultatele au scos în evidență faptul că un mare procentaj de cadre didactice

sunt de acord într-o mare măsură cu integrarea copiilor cu deficiențe fizice, cu tulburări emoționale sau de comportament, cu dificultăți de învățare, nefiind de acord cu integrarea copiilor cu sindrom Down sau autism.

De aceea, este absolut necesară formarea și dezvoltarea unei atitudini pozitive a cadrelor didactice față de incluziunea educațională. Ca urmare a transpunerii acestor obiective în practică, se va elabora un program practic de formare a competențelor în educația incluzivă și în lucrul eficient în echipă pentru trainingul formativ

Optimizarea procesului educației incluzive prin formarea continuă a cadrelor didactice.

Astfel conținutul programelor de formare continuă ar fi:

- Informare asupra specificului educației incluzive.
- Dezvoltarea atitudinilor de acceptare a diversității.
- Metode de promovare ale incluziunii copiilor cu dizabilități.
- Metode și tehnici de predare/învățare în funcție de tipul de deficiențe.
- Dezvoltarea competențelor de lucru la grupă/ clasă în condițiile educației incluzive.
- Adaptarea curriculumului în condițiile educației incluzive și planul Educațional individualizat.
- Metode de evaluare în condițiile educației incluzive etc.

Astfel, în urma traininguri-lor persoanele incluse vor achiziționa o serie de :

- competențe metodologice (însușirea și aplicarea teoriilor și conceptelor moderne privind formarea capacităților de cunoaștere; cunoașterea premiselor conceptualizării, adică toți copiii pot învăța, dar nu în același fel și ritm; realizarea unui curriculum în funcție de nevoile copiilor; utilizarea unor metode moderne de lucru cu copii; adoptarea de strategii didactice care să permită utilizarea eficientă a mijloacelor și auxiliarelor didactice; utilizarea optimă a factorilor spațio – temporali, în vederea eficientizării procesului instructiv – educativ; organizarea activităților de învățare în manieră diversă și atractivă; abilitatea de a utiliza de cunoștințele interdisciplinare);
- competențe de comunicare și relaționare (competențe cu privire la rezolvarea de conflicte; competențe de comunicare adaptate dizabilității, competențe de relaționare cu cadrele didactice de specialitate - logopezi, cadrul didactic de sprijin, psihologi, cu părinții, cu alte persoane care au legătură cu instituția școlară- reprezentanții autorităților locale);
- competențe psiho-sociale: capacitatea de a înțelege mecanismele de formare a trăsăturilor psihomorale, capacitatea de relaționare și consolidare a parteneriatelor, capacitatea de a iniția și organiza activități școlare și extrașcolare în vederea favorizării socializării și integrării sociale, capacitatea de a valorifica particularitățile individuale și de grup în scopul unei comunicări mai eficiente, manifestarea atitudinilor pozitive, a respectului de sine și acceptarea recunoașterii valorii celuilalt, însușirea unor tehnici de autocontrol, dar și a unor acțiuni conforme normelor democratice);
- competențe de evaluare: utilizarea unor tehnici noi de evaluare, în strânsă legătură cu învățarea diferențiată, elaborarea instrumentelor de evaluare în funcție de noutățile de conținut și obiectivele din curriculum, prin respectarea concordanței cu particularitățile individuale și de grup, cunoașterea extinsă și de profunzime a criteriilor și standardelor de evaluare potrivite sarcinilor de evaluare alese;
- competențe de management al carierei (dezvoltarea capacității de autoformare, manifestarea deschiderii față de tendințele novatoare necesare dezvoltării profesionale prin informarea continuă asupra oportunităților de formare continuă și identificarea aspectelor din propria activitate care

necesită înnoirea, stabilirea propriului bilanț de competențe și a propriului program de formare, prin manifestarea unei conduite autoreflexive asupra activităților didactice proprii și asimilarea cunoștințelor de tip organizațional, adoptarea de conduite eficiente pentru depășirea „situațiilor de criză”, prin valorizarea calităților umane și asumarea principiilor deontologice, profesionale, utilizarea metodelor și tehnicilor de control psihocomportamental).

Referințe bibliografice:

1. GHERGUȚ, A., Psihopedagogia persoanelor cu cerințe speciale, Editura Polirom, Iași, 2001, 200 p. ISBN: 973-683-819-6 2. UNGUREANU, D., Educația integrată și școala incluzivă, Editura de Vest, Timișoara, 2000, p. 273. ISBN: 978-606-532-012-3 3. VRĂSMĂȘ, T. (coord.), Incluziunea școlară a copiilor cu cerințe educaționale speciale. Aspirații și realități, București, Editura Vanemonde, 2010. ISBN: 978-973-1733-18-0

Educația la Granița Dintre Clasic și Digital

Introducere

În ultimele decenii, educația a suferit transformări semnificative, fiind influențată de avansurile tehnologice și de necesitatea adaptării la o lume în continuă schimbare. Tradițiile educaționale clasice, care pun accent pe predarea față în față, manuale și metode didactice tradiționale, se întâlnesc acum cu tehnologiile digitale care aduc noi posibilități și provocări în procesul educațional. Această lucrare își propune să exploreze intersecția dintre educația clasică și cea digitală, evidențiind avantajele și provocările fiecărui model și analizând modul în care acestea pot coexista și se pot completa reciproc.

Educația Clasică

Avantaje

Educația clasică se bazează pe metode tradiționale de predare, cum ar fi lecțiile în clasă, discuțiile față în față și utilizarea materialelor tipărite. Unul dintre principalele avantaje ale acestui model este interacțiunea directă dintre profesori și elevi. Această interacțiune permite un feedback imediat, relații interpersonale mai puternice și o înțelegere mai profundă a nevoilor individuale ale fiecărui elev.

Un alt avantaj al educației clasice este structura și disciplina pe care le oferă. Într-un mediu educațional tradițional, elevii învață să respecte reguli și să dezvolte abilități esențiale precum gestionarea timpului și organizarea activităților. De asemenea, educația clasică promovează un cadru de învățare stabil și consecvent, ceea ce poate fi benefic pentru dezvoltarea intelectuală și emoțională a elevilor.

Provocări

Cu toate acestea, educația clasică are și limitările sale. Metodele tradiționale pot fi rigide și mai puțin adaptabile la nevoile individuale ale elevilor. În plus, accesul la resurse și informații poate fi limitat în comparație cu posibilitățile oferite de tehnologiile digitale. De asemenea, în contextul globalizării și al necesității de a dezvolta competențe digitale, modelul clasic poate părea depășit și insuficient pentru a pregăti elevii pentru viitor.

Educația Digitală

Avantaje

Tehnologiile digitale au revoluționat modul în care accesăm și distribuim informații. Educația digitală oferă numeroase avantaje, inclusiv accesul la o gamă largă de resurse educaționale, flexibilitate în învățare și posibilitatea de a personaliza experiența educațională. Platformele de învățare online, resursele multimedia și aplicațiile educaționale permit elevilor să învețe în ritmul lor propriu și să exploreze subiecte de interes personal.

Un alt avantaj important al educației digitale este capacitatea de a facilita învățarea colaborativă și de a conecta elevii din diferite colțuri ale lumii. Prin intermediul tehnologiilor digitale, elevii pot colabora la proiecte, pot participa la discuții și pot învăța din diverse perspective culturale și academice.

Provocări

În ciuda numeroaselor avantaje, educația digitală prezintă și provocări semnificative. Una dintre principalele probleme este accesul inegal la tehnologie. Nu toți elevii au acces la dispozitive digitale sau la conexiuni stabile

la internet, ceea ce poate crea inegalități în procesul de învățare. De asemenea, utilizarea excesivă a tehnologiei poate duce la probleme de concentrare și la o dependență de dispozitive digitale.

Un alt aspect critic este nevoia de competențe digitale atât pentru elevi, cât și pentru profesori. Integrarea eficientă a tehnologiei în procesul educațional necesită formare și adaptare constantă, ceea ce poate fi o provocare în special pentru cadrele didactice obișnuite cu metodele tradiționale.

Sinergia Dintre Educația Clasică și Digitală

Pentru a valorifica pe deplin potențialul educației, este esențial să găsim un echilibru între metodele clasice și cele digitale. Educația hibridă, care combină elemente din ambele abordări, poate oferi o soluție eficientă și echitabilă. De exemplu, lecțiile față în față pot fi completate cu resurse și activități online, iar tehnologiile digitale pot fi utilizate pentru a personaliza și îmbunătăți procesul de învățare.

Concluzie

Educația la granița dintre clasic și digital reprezintă o oportunitate unică de a transforma și îmbunătăți procesul educațional. Prin combinarea avantajelor ambelor modele și prin abordarea provocărilor asociate, putem crea un sistem educațional mai flexibil, incluziv și adaptabil la nevoile unei societăți în continuă schimbare. Este esențial să continuăm să explorăm și să inovăm în domeniul educației pentru a asigura succesul și dezvoltarea armonioasă a generațiilor viitoare.

L'expression orale en classe de FLE

Prof. Monika Chisacof
Limba franceză
Școala Gimnazială Băsești

Mots clés : parler, s'adapter, pragmatique, compétence communicative, socialisation.

1. Définition et objectifs de l'expression orale en approche communicative

L'acquisition de la compétence de communication orale est tout à fait déroutante pour ceux qui apprennent une langue étrangère. Il s'agit probablement des 4 compétences, celle qui met le moins à l'aise, dans le sens où elle est également liée à des savoir-être et savoir-faire qu'il faut posséder dans sa propre langue maternelle.

L'expression orale, rebaptisée production orale depuis les textes du cadre commun de référence, est une compétence que les apprenants doivent progressivement acquérir, qui consiste à s'exprimer dans les situations les plus diverses, en français. Il s'agit d'un rapport interactif entre un émetteur et un destinataire, qui fait appel également à la capacité de comprendre l'autre. L'objectif se résume en la production d'énoncés à l'oral dans toute situation communicative. Les difficultés ne sont pas insurmontables, mais il s'agit d'une compétence qu'il faut travailler avec rigueur, et qui demande à surmonter des problèmes liés à la prononciation, au rythme et à l'intonation, mais également des problèmes liés à la compréhension (en situation interactive), à la grammaire de l'oral...

2. La démarche générale à suivre en expression orale

Les premiers mots dans une langue étrangère sortent confusément de la bouche des apprenants, et il est aisé de se remémorer nos premiers essais. Cela se résume souvent à de sons, auxquels il va associer une signification incertaine. Il ne fait que répéter des expressions idiomatiques, sans bien délimiter encore les mots, la structure...

Progressivement, il va reproduire de mieux en mieux, de mémoire, les sonorités entendues. Encore plus tard, il va s'intéresser à ce qui touche au phonème/graphème, c'est-à-dire au passage de l'oral vers l'écrit, ce qui peut l'aider dans les deux compétences de production, et notamment dans

l'organisation des phrases. Très vite, on ne sollicitera pour qu'il produise des énoncés dont le sens devra correspondre à la situation dans laquelle il est amené à parler.

Au début, on le fera utiliser le « je » simulé et le « je » authentique dans des situations simples, puis de plus en plus complexes, pour passer à l'expression du « vrai je » dans les échanges à l'intérieur du groupe classe. Petit à petit se développent des savoir-faire au niveau linguistique (lexical, syntaxique et phonologique...), au niveau socioculturel et discursif, qui formeront la compétence d'expression orale.

3. Les caractéristiques de l'expression orale

De quoi se compose cette compétence orale si difficile à faire acquérir aux apprenants ?

L'expression orale commence par:

- **Des idées** : des informations, quelles qu'elles soient, de l'argumentation que l'on choisit, des opinions diverses et des sentiments que l'on exprime. Il faut avoir un objectif clair de ce que l'on veut exprimer. Il est important d'adapter le contenu aux destinataires du message selon l'âge, le rôle, le statut social.
- **De la structuration** : la manière dont on présente ses idées. Les idées vont s'enchaîner de façon logique avec des transitions bien choisies. On peut d'abord préciser ce dont on va parler et pourquoi. On illustrera les idées avec des exemples concrets, des notes d'humour. On terminera de façon claire et brève.
- **Du langage** : de la correction linguistique et de l'adéquation socioculturelle. Dans une communication courante, l'important est de se faire comprendre et d'exprimer ce que l'on a réellement l'intention de dire, plutôt que de produire, au détriment de la communication, des énoncés neutres mais parfaits. Un mot qui manque peut-être demandé à l'interlocuteur, qui sera ravi de le donner.

La forme de l'expression orale se compose :

- **Du non verbal**: gestes, sourires, signes divers... On se fera mieux comprendre en étant détendu et décontracté, en illustrant ce que l'on dit avec des gestes naturellement adaptés.
- **De la voix**: de son volume, de l'articulation, du débit, de l'intonation. Le volume doit être adapté à la distance. En français, vos apprenants devront plus soigner leur articulation et le débit. L'intonation doit être expressive et significative.

- **Des pauses, des silences, des regards.** En effet, c'est par le regard par exemple que l'on pourra vérifier si l'on a été compris. Les pauses et les silences sont aussi significatifs, et il est important de leur apprendre aussi à en user.

4. La démarche pédagogique dans un cours d'expression orale

Vous allez probablement relier l'expression orale aux dialogues déjà exploités dans la compréhension orale, puisque l'objectif sera de les aider à réemployer les structures et le lexique déjà acquis. Vous pouvez aussi développer l'imagination et la créativité des apprenants. N'oubliez pas qu'un dialogue entre le professeur et l'apprenant sous forme de questions/réponses est limité. Ce type d'échanges, exclusivement scolaire, ne place pas les interlocuteurs dans une situation de communication de la vie quotidienne. Il convient plutôt de développer entre les élèves des dialogues en contexte, et ce dès le début de l'apprentissage. L'organisation spatiale dans la classe doit permettre aussi de tels échanges : disposition des tables en U, afin que les élèves puissent se faire face, et aménagement d'un espace libre, espace scénique, destinés aux simulations. Le rôle du professeur est alors celui d'un animateur, absent de la conversation, mais vigilant face aux problèmes linguistiques et communicatifs des élèves auxquels il remédiera ultérieurement.

Au fur et à mesure de l'apprentissage, l'expression orale mettra en jeu un « je » de l'apprenant plus personnel. D'activités de simulations initiales, sous forme de jeux de rôles, dans lesquels les apprenants revêtent l'identité de personnages fictifs, on passera à l'expression de l'opinion dans laquelle la personnalité de l'apprenant sera de plus en plus impliquée (exposé, débat). Cependant, la simulation ne doit pas être abandonnée pour autant car elle est la mieux adaptée pour travailler avec souplesse les différents objectifs de la formation. La situation proposée aux apprenants sera de plus en plus complexe et dramatisée, de façon à réutiliser les acquis antérieurs.

Bibliographie :

DEBONO, Marc (2013) : « Pragmatique, théorie des actes de langages et didactique des langues-cultures. Histoire, arrière-plans philosophiques, conséquences et alternatives », in Véronique Castellotti (dir.), *Le(s) français dans la mondialisation*, Fernelmont, Éditions Modulaires Européennes, 423-447.

**Model de Program de Formare Profesională pentru Profesori:
Dezvoltarea Competenței de a Învăța să Înveți la Elevii Claselor Primare**

**Prof. Inv.Primar Chivu Andreea
Scoala Gimnaziala nr. 195**

Un profesor ar trebui să urmeze acest curs propus pentru că îi oferă oportunitatea să dezvolte și să îmbunătățească competențele necesare pentru a sprijini învățarea elevilor să învețe într-un mod mai autonom și eficient. Iată câteva motive principale pentru care un profesor ar beneficia de participarea la acest curs:

1. Promovarea succesului elevilor: Competența „a învăța să înveți” este esențială pentru a le oferi elevilor instrumentele necesare pentru a deveni învățători independenți și eficienți ai propriului lor proces de învățare. Profesorii vor învăța strategii și tehnici pentru a încuraja auto-reglarea, auto-monitorizarea și reflecția învățării, ceea ce poate conduce la creșterea performanței academice și a motivației elevilor.
2. Adaptabilitate în fața schimbărilor: Într-o lume în continuă schimbare, capacitatea de a învăța continuu devine crucială. Acest curs îi ajută pe profesori să își dezvolte propriile abilități de învățare și să fie modele de adaptabilitate pentru elevi.
3. Eficiență și gestionare a clasei: Integrarea competenței „a învăța să înveți” poate îmbunătăți gestionarea clasei prin reducerea dependenței elevilor de ghidaj constant și crearea unui mediu de învățare mai autonom și organizat.
4. Îmbunătățirea practicilor didactice: Cursul oferă profesorilor oportunitatea de a explora și implementa noi strategii și tehnologii educaționale care să sprijine învățarea activă și colaborativă în clasă. Aceasta include utilizarea platformelor educaționale și integrarea tehnologiei în predare.
5. Creșterea satisfacției profesionale: Capacitatea de a vedea progresele și dezvoltarea elevilor într-un mod mai independent și auto-direcționat poate aduce o mai mare satisfacție profesională pentru profesori. Ei vor fi mai conectați emoțional cu procesul educațional și vor simți că fac o diferență semnificativă în viața elevilor lor.
6. Adaptarea la cerințele curriculumului modern: Curriculumul educațional se schimbă în mod constant pentru a răspunde nevoilor societății. Participarea la acest curs ajută profesorii să fie la curent cu cele mai recente tendințe și cercetări în educație și să adapteze practicile lor în consecință.

În concluzie, urmarea acestui curs oferă profesorilor nu doar cunoștințe și abilități practice, dar și instrumente esențiale pentru a sprijini succesul și dezvoltarea integrală a elevilor într-un mod sustenabil și eficient.

Titlul Programului:

Dezvoltarea Competenței „A Învăța să Înveți” la elevii din Clasele Primare

Durata Programului:

30 de ore (15 sesiuni a câte 2 ore fiecare)

Obiective:

1. Să înțeleagă conceptul de „a învăța să înveți” și importanța acestuia în dezvoltarea elevilor.
2. Să identifice și să aplice strategii de predare care să stimuleze autonomia și auto-reglarea învățării la elevi.
3. Să creeze un mediu de învățare care încurajează reflecția și gândirea critică.
4. Să evalueze progresul elevilor în dezvoltarea competenței de a învăța să învețe.

Modulul 1: Introducere în Conceptul de „A Învăța să Înveți” (2 ore)

1.1. Definirea conceptului de „a învăța să înveți”

- Explicarea competenței „a învăța să înveți” ca abilitate de a dobândi, procesa și utiliza informații eficient.
- Discutarea componentei metacognitive (conștientizarea și controlul propriului proces de învățare).
- Exemple concrete și aplicații ale acestei competențe în viața cotidiană și profesională.

1.2. Importanța competenței în contextul educației moderne

- Argumente privind relevanța dezvoltării acestei competențe în contextul globalizării și al progresului tehnologic.
- Rolul competenței în facilitarea învățării pe tot parcursul vieții și adaptabilității la schimbări.
- Beneficiile pentru elevi: creșterea autonomiei, responsabilității și motivației pentru învățare.

1.3. Studiu de caz: exemple de succes din diferite sisteme educaționale

- Analiza unor programe și inițiative internaționale care au integrat cu succes această competență.
- Exemple din sisteme educaționale de top (Finlanda, Singapore, etc.).
- Discuții și reflecții asupra aplicabilității acestor modele în contextul local.

Modulul 2: Strategii de Predare pentru a Promova Autonomia în Învățare (4 ore)

2.1. Metode de predare centrate pe elev

- Descrierea metodelor de predare active și participative (proiecte, problem-based learning, inquiry-based learning).

- Avantajele și provocările implementării acestor metode în clasă.
- Exemple practice și studii de caz.

2.2. Tehnici de încurajare a gândirii independente

- Activități care stimulează gândirea critică și creativă (brainstorming, discuții socratice, dezbateri).
- Strategii pentru a încuraja întrebările și investigațiile elevilor.
- Modalități de a oferi feedback constructiv care să promoveze reflecția și auto-evaluarea.

2.3. Activități de grup pentru a stimula colaborarea și responsabilitatea individuală

- Proiecte de grup și colaborative care încurajează responsabilitatea comună și individuală.
- Rolul profesorului ca facilitator și ghid în activitățile de grup.
- Evaluarea și reflecția asupra lucrului în echipă.

Modulul 3: Auto-reglarea Învățării (4 ore)

3.1. Strategii pentru a dezvolta auto-monitorizarea și auto-evaluarea la elevi

- Tehnici pentru a ajuta elevii să își stabilească obiective de învățare clare și realizabile.
- Utilizarea auto-evaluărilor și a jurnalelor de învățare.
- Rolul reflecției în auto-reglarea învățării.

3.2. Utilizarea jurnalelor de învățare și a reflecției personale

- Modalități de implementare a jurnalelor de învățare în curriculum.
- Beneficiile reflecției personale asupra progresului și dificultăților întâmpinate.
- Exerciții practice de scriere reflexivă și auto-evaluare.

3.3. Exemple de planuri de învățare personalizate

- Crearea de planuri de învățare individualizate bazate pe nevoile și obiectivele fiecărui elev.
- Instrumente și resurse pentru personalizarea învățării.
- Studiu de caz: implementarea planurilor de învățare personalizate și rezultatele obținute.

Modulul 4: Instrumente Tehnologice pentru a Sprijini Învățarea (4 ore)

4.1. Platforme și aplicații educaționale care promovează învățarea autonomă

- Prezentarea și demonstrarea unor platforme educaționale (Khan Academy, Coursera, Duolingo).
- Analiza beneficiilor și limitărilor fiecărei platforme.
- Exemple de activități care pot fi realizate folosind aceste resurse.

4.2. Integrarea tehnologiei în activitățile de zi cu zi

- Strategii pentru utilizarea eficientă a tehnologiei în predare și învățare.
- Activități interactive și colaborative folosind instrumente digitale (Google Classroom, Edmodo).

- Discuții despre siguranța și etica utilizării tehnologiei în educație.

4.3. Studii de caz și demonstrații practice

- Prezentarea unor studii de caz privind integrarea tehnologiei în clasă.
- Demonstrații practice de utilizare a diferitelor aplicații și platforme.
- Reflecții și discuții asupra implementării și adaptării acestor practici în contexte diferite.

Modulul 5: Crearea unui Mediu de Învățare Favorabil (4 ore)

5.1. Elemente esențiale ale unui mediu de învățare suportiv

- Caracteristicile unui mediu de învățare pozitiv și stimulant.
- Rolul relațiilor profesor-elev în crearea unui astfel de mediu.
- Tehnici pentru a încuraja respectul și sprijinul reciproc în clasă.

5.2. Tehnici de gestionare a clasei care încurajează participarea activă

- Strategii pentru a menține disciplina și motivația elevilor.
- Activități interactive și participative care să stimuleze implicarea elevilor.
- Rolul regulilor și al rutinei în gestionarea eficientă a clasei.

5.3. Activități pentru dezvoltarea abilităților socio-emoționale

- Importanța dezvoltării abilităților socio-emoționale pentru învățare.
- Activități și exerciții pentru dezvoltarea empatiei, cooperării și rezilienței.
- Evaluarea progresului în dezvoltarea socio-emoțională a elevilor.

Modulul 6: Evaluarea Progresului Elevilor (4 ore)

6.1. Metode de evaluare formativă și sumativă a competenței „a învăța să înveți”

- Diferența între evaluarea formativă și cea sumativă.
- Exemple de instrumente și tehnici de evaluare formativă (observații, feedback, auto-evaluare).
- Metode de evaluare sumativă pentru a măsura progresul elevilor.

6.2. Instrumente de evaluare și feedback constructiv

- Utilizarea rubricilor și a ghidurilor de evaluare.
- Importanța feedback-ului constructiv și modalități de oferire a acestuia.
- Strategii pentru implicarea elevilor în procesul de evaluare și auto-evaluare.

6.3. Analiza progresului și ajustarea strategiilor didactice

- Monitorizarea și analiza progresului elevilor în dezvoltarea competenței.
- Ajustarea planurilor de predare pe baza rezultatelor evaluărilor.
- Discuții și reflecții asupra strategiilor eficiente și a celor care necesită îmbunătățiri.

Modulul 7: Planificarea Lecțiilor (4 ore)

- 7.1. Elaborarea unor planuri de lecție care integrează competența „a învăța să înveți”
- Structura și componentele unui plan de lecție eficient.
 - Exemple de activități și resurse care să promoveze competența „a învăța să înveți”.
 - Ghiduri și modele pentru planificarea lecțiilor.
- 7.2. Exemple de lecții și activități didactice
- Prezentarea unor lecții model care integrează competența.
 - Analiza și discuția asupra acestor lecții.
 - Adaptarea exemplurilor la diferite contexte educaționale.
- 7.3. Workshop practic de dezvoltare a planurilor de lecție
- Sesiuni practice de elaborare a planurilor de lecție.
 - Colaborare și feedback între participanți.
 - Prezentarea și evaluarea planurilor de lecție realizate.

Modulul 8: Reflecție și Îmbunătățire (4 ore)

- 8.1. Evaluarea programului de formare
- Discuții și reflecții asupra experienței

Bibliografie

1. Cărți și Articole:

- Bruner, J. S. (1960). *The Process of Education*. Harvard University Press.
- Dewey, J. (1938). *Experience and Education*. Kappa Delta Pi.
- Marzano, R. J. (2003). *What Works in Schools: Translating Research into Action*. ASCD.
- Zimmerman, B. J. (2002). *Becoming a Self-Regulated Learner: An Overview*. *Theory into Practice*, 41(2), 64-70.
- Pintrich, P. R., & De Groot, E. V. (1990). *Motivational and Self-Regulated Learning Components of Classroom Academic Performance*. *Journal of Educational Psychology*, 82(1), 33-40.

2. Studii și Rapoarte:

- OECD. (2019). *PISA 2018 Results (Volume I): What Students Know and Can Do*. OECD Publishing.
- Hattie, J. (2009). *Visible Learning: A Synthesis of Over 800 Meta-Analyses Relating to Achievement*. Routledge.

3. Resurse Online:

- Harvard University. (n.d.). *Harvard Graduate School of Education: Usable Knowledge*. Retrieved from <https://www.gse.harvard.edu/uk>
- Edutopia. (n.d.). *Resources for Self-Directed Learning*. Retrieved from <https://www.edutopia.org/self-directed-learning-resources>

4. Aplicații și Platforme Educaționale:

- Khan Academy. (n.d.). Retrieved from
<https://www.khanacademy.org/>
- Edmodo. (n.d.). Retrieved from <https://www.edmodo.com/>
- Google Classroom. (n.d.). Retrieved from
<https://classroom.google.com/>

5. Jurnale și Reviste de Specialitate:

- Journal of Educational Psychology
- Educational Leadership
- Teaching and Teacher Education

Învățarea pe tot parcursul vieții – cadrul conceptual-practic de abordare a Learn to learn

Prof. Inv. Primar. Chivu Andreea

Scoala Gimnaziala nr. 195

Există un consens în literatura de specialitate (Amalathas, 2010; Gedviliene & Bortkevičien, 2013) asupra ideii că scopul L2L este formarea indivizilor capabili și motivați să învețe pe tot parcursul vieții, învățarea pe tot parcursul vieții fiind cheia dezvoltării capacității indivizilor de a răspunde și să se adapteze la schimbări societale.

Învățarea pe tot parcursul vieții a devenit necesitatea principală a noului mileniu, afirmată atât de politicienii cât și educatorii fiind preocupați de acest aspect.

Învățarea pe tot parcursul vieții a fost pentru prima dată serios luată în considerare la sfârșitul anilor șazeci – începutul anilor șaptezeci privită ca un mijloc de depășire a problemelor cu care se confruntă o epocă a incertitudinii (Bagnall, 2000, p.20, apud Cornford, 2002).

Învățarea pe tot parcursul vieții (“lifelong learning”) este un concept pe care îl regăsim din ce în ce mai mult în societate, atât în ceea ce privește educația, aici mai ales ca obiectiv, cât și la nivelul organizațiilor, în acest caz mai degrabă ca nevoie de adaptare permanentă la schimbările rapide din societate. Acest termen este extrem de des utilizat în ultimele decade, în trecut, de multe ori interpretarea acestuia limitându-se mai degrabă la nivel literal, adică învățarea permanentă, de la naștere până la moarte. Interpretarea literală ar putea avea mai multe explicații, una dintre acestea regăsindu-se, de exemplu, în domeniul educațional, oarecum și ca o justificare a apariției unui număr tot mai mare de cursuri și instruirii ce se dorește a fi urmate după etapele încheierii educației formale. O altă interpretare vine din perspectiva celor care consideră că învățarea pe tot parcursul vieții implică școlarizare pe tot parcursul vieții. Sunt autori care consideră că “învățarea pe tot parcursul vieții” este un concept destul de difuz (Alheit și Dausien, 2002). Dacă ar fi să ne gândim doar într-un mod intuitiv putem afirma cu destulă ușurință evidența faptului că, noi oamenii, învățăm pe tot parcursul vieții noastre, experimentăm lucruri noi, dobândim cunoștințe noi, învățăm din conversații, din cărți, din mass-media, navigăm pe internet, de multe ori nefiind pe deplin conștienți de fiecare lucru nou învățat.

În încercarea de a sumariza diversele puncte de vedere ale specialiștilor, în literatura de specialitate regăsim două mari perspective asupra fundamentării conceptuale a învățării pe

tot parcursul vieții, respectiv o perspectivă utilizată mai degrabă în trecut, cât și o perspectivă actuală.

Prima perspectivă pleacă de la ideea prezentată mai sus și folosește oarecum interșanjabil termenii de “educație pe tot parcursul vieții” și “învățare pe tot parcursul vieții”, ea referindu-se mai degrabă la politicile educaționale. Preocuparea centrală este orientată către explorarea și dezvoltarea de noi concepte pentru educație și pentru formare profesională, în vederea utilizării cât mai eficiente a resurselor economice și culturale ale societăților occidentale. În cadrul acestei abordări accentul cade pe ritmul rapid al schimbărilor sociale, al transformărilor tehnologice intervenite începând cu anii ’60. Acestea implică dezvoltarea unor competențe specifice și o mai mare flexibilitate din partea indivizilor. De asemenea, se pune accent pe schimbarea curriculară a educației în vederea formării unor societăți ale cunoașterii (Alheit și Kammler, 1998; Candy, 2000; Field, 2000; Williamson, 1998). În ceea ce privește această abordare unii autori consideră că termenul reprezintă o traducere din limba franceză a originalului “l’*éducation permanente*”, expresie folosită pentru prima dată de Edgar Faure în lucrarea sa “*Learning to Be*”, prezentată la UNESCO în 1972 (Kirby, Knapper, Lamon și Egnatoff, 2010). Pentru Faure (1972) o preocupare importantă o constituie asigurarea de șanse egale pentru (auto)împlinirea potențialului uman, el considerînd că numai prin implicarea și prin intermediul structurilor politice și educaționale ar putea fi încurajată învățarea pe tot parcursul vieții unei persoane. Astfel, UNESCO Institute for Lifelong Learning (UIL) a adoptat noțiunea de învățare pe tot parcursul vieții sub forma unui principiu care direcționează și ghidează educația la nivel mondial. Prin utilizarea acestui concept se dorește recunoașterea faptului că învățarea umană este o activitate necesară și inevitabilă de la naștere și până la bătrânețe, de aceea existența oportunităților educaționale este absolut esențială pentru realizarea potențialului uman și respectarea drepturilor și idealurilor democratice.

Cea de-a doua perspectivă este una centrată pe individ, ca subiect al educației și învățării, accentul punându-se pe învățarea neinstituționalizată, auto-organizată, învățarea prin experiențe de viață, în contexte diverse. Argumentele celor care susțin această perspectivă pornesc de la faptul că învățarea este un proces deliberat și o activitate umană inevitabilă, care merită încurajată. Chiar dacă aceste linii de gândire sunt preocupate de partea individuală, centrele de interes nu vizează învățarea de tip situațional, de către indivizi izolați, ci învățarea prin transformarea experiențelor, cunoștințelor și acțiunilor, în contextul social al vieții. Prin urmare, nu se mai vorbește despre o entitate bine delimitată, ci mai degrabă despre o perspectivă teoretică asupra educației și formării profesionale, care are ca punct de plecare viața individului și contextul fenomenologic de învățare (Alheit și Dausien, 2002). Se pune accent atât pe nivelul învățării cât și pe mediul vieții, în sensul în care învățarea să nu fie limitată doar la instituții de învățământ formale, ci văzută în diversele contexte ale vieții de zi cu zi, contexte sociale și de agrement (Merriam, Caffarella și Baumgartner, 2007).

Autori precum Candy, Crebert și O’Leary (1994) sau Knapper și Cropley (2000) au realizat studii, în contextul învățământului superior, pornind de la această a doua perspectivă asupra învățării pe tot parcursul vieții. Urmare cercetărilor realizate s-a făcut apel la nevoia

realizării unei schimbări în care accentul să cadă pe a-i învăța pe elevi și studenți să “învețe cum să învețe”. Ei consideră importante achizițiile de cunoștințe și formarea de competențe în diferite domenii, dar accentul ar trebui mutat către un rol mai important al învățării, respectiv înțelepciunea de a ghida învățarea astfel încât cei care învață să reușească să facă față unei varietăți din ce în ce mai mare de situații cu care se vor întâlni după încheierea educației lor formale.

În Memorandumul privind învățarea pe tot parcursul vieții, adoptat de către Consiliul European de la Lisabona în anul 2000, conceptul este definit ca fiind orice activitate de învățare ce are un obiectiv stabilit, se realizează într-o manieră continuă și vizează îmbunătățirea cunoștințelor și dezvoltarea aptitudinilor și competențelor. După cum poate fi observat și această orientare vizează cea de-a doua perspectivă prezentată mai sus, învățarea pe tot parcursul vieții nemaifiind doar un aspect al educației și formării, ea se dorește să devină un principiu călăuzitor pentru participarea activă, pe un continuum, în toate contextele de învățare (Commission of the European Communities, 2000, p3).

Memorandumul prevede în mod explicit că învățarea pe tot parcursul vieții se referă la toate activitățile de învățare semnificative: (1) educația formală, procesele de învățare clasice ce au loc în diverse instituții și care, de obicei, conduc la obținerea de diplome și calificări. Este furnizată în sistemul de învățământ ce include școli și universități care acoperă, în mod normal, procesul de învățământ formal continuu pentru copii și tineri, în general începând de la vârsta de trei/șase ani și continuând până la 20 sau 25 de ani. Acesta include educația timpurie, clasa pregătitoare (un an), ciclul primar (patru ani), ciclul gimnazial (patru ani), liceul (patru/cinci ani) și educația terțiară; (2) educația non-formală, procesele de învățare care au loc, de obicei, în imediata proximitate a principalelor sisteme de educație și formare, cum ar fi locurile de muncă, cluburile și asociațiile civile ale societății, precum și diverse activități sportive sau muzicale. Este definită ca fiind orice fel de activitate educațională intenționată, organizată și susținută, care nu corespunde definiției educației formale și care, în general, nu conduce la atingerea unui anumit nivel de educație. Ea este furnizată, de obicei, în afara unităților/instituțiilor publice de învățământ, însă este structurată pe obiective educaționale, timp de studiu sau sprijin pentru învățare și se adresează persoanelor de toate vârstele. Poate fi furnizată de angajatori, instituții de învățământ private, ONG-uri și alte organizații. În funcție de contextul specific al fiecărei țări, educația non-formală poate cuprinde activități care să asigure alfabetizarea adulților, educația de bază pentru copiii aflați în afara sistemului de educație, aptitudini de viață, competențe profesionale și cultura generală și (3) educația informală, procesele de învățare care nu sunt neapărat intenționate și care fac parte din desfășurarea naturală a vieții de zi cu zi (Commission of the European Communities, 2000, p8). În ceea ce privește educația informală se consideră că aceasta rezultă din activitățile zilnice legate de muncă, familie sau petrecerea timpului liber. Ea nu este structurată pe obiective de învățare, timp de studiu și sprijin pentru învățare și, de obicei, nu se finalizează cu certificare. Învățarea informală include auto-educarea, în cadrul căreia persoana nu își testează cunoștințele acumulate, nu este coordonată instituțional și, de obicei, nu este sistematică. Acest tip de învățare este

regăsit în literatura de specialitate și sub denumiri precum: învățare la întâmplare, învățare accidentală, învățare accesorie (Boeren, 2009).

Scopul din spatele acestei noi înțelegeri a termenului “învățare“ este crearea unei sinergii între diferitele forme ale învățării, sinergie ce ar trebui extinsă în mod sistematic pentru a acoperi întreaga viață, dar care ar trebui de asemenea, să aibă loc “lifewide” (preluăm termenul ca atare, deoarece este greu de tradus respectând necesitatea și dorința de precizie conceptuală, literatura de specialitate referindu-se la învățarea care are loc în contexte autentice din viața reală, în afara educației formale, dar în paralel sau complementar cu procesele educaționale care au loc în cadrul acesteia). Cu alte cuvinte, mediile de învățare ar trebui să genereze diferitele tipuri de învățare și să se completeze reciproc. “Dimensiunea «lifewide» aduce complementaritatea învățării formale, non-formale și informale cu focalizare clară“ (Commission of the European Communities, 2000, p 9). Sunt vizate astfel două dimensiuni ale conceptului, continuitatea - pe tot parcursul vieții și aplicabilitatea în toate domeniile vieții, considerând faptul că atât timp cât achiziția de cunoștințe este utilă și plăcută, aceasta poate fi realizată atât în viața profesională, dar și în viața socială, în sânul familiei, în timpul liber.

Conform perspectivelor actuale asupra conceptului, învățarea dobândește o nouă semnificație, învățare pentru indivizi, cât și învățare pentru societate, un fel de învățare individuală și colectivă (Alheit și Dausien, 2002). Field (2000) consideră că învățarea pe tot parcursul vieții reprezintă “noua ordine în învățământ“ (“the new educational order”). De multe ori conceptul “învățare pe tot parcursul vieții” este privit ca un instrument cheie pentru asigurarea adaptării la schimbare, atât pentru persoane, cât și pentru organizații (Barros, 2012).

Ca urmare a faptului că oamenii trăiesc într-o lume din ce în ce mai complexă, atât din punct de vedere politic, cât și social și cultural, în care fiecare persoană își dorește mai mult decât oricând să-și poată planifica propria sa viață, contribuția activă a indivizilor la comunitate și la societate, în general, devine imperios necesară. Astfel, accesul la informații și cunoștințe, împreună cu motivația și abilitățile de a utiliza aceste resurse într-un mod cât mai eficient și inteligent, atât pentru sine, cât și pentru societate devin cheia pentru consolidarea competitivă a fiecărei națiuni (Alheit și Dausien, 2002). Din acest motiv conceptul a căpătat, mai ales în Uniunea Europeană, și un sens politic, fiind considerat instrument pentru gestionarea forței de muncă, mijloc de prevenire a conflictelor sociale - vizate fiind aici aspecte precum lupta împotriva excluziunii sociale și împotriva șomajului, instrument de adaptabilitate, prin autoresponsabilizarea indivizilor și actualizarea constantă a abilităților la noile dezvoltări tehnologice. Acest lucru devine esențial pentru a face față competitivității, în contextul unei economii globale, și nevoii de cunoaștere bazată pe noile tehnologii, cât și pentru a promova integrarea socială și participarea la o societate democratică

. BIBLIOGRAFIE

- 1.Bransford, J. D., Brown, A. L., & Cocking, R. R. (Eds.). (2000). How people learn: Brain, mind, experience, and school. National Academies Press
- 2.Iucu, R., & Cazan, A.-M. (2014). Metodologii de dezvoltare a competenței de a învăța să înveți la elevii mici. Editura Didactică și Pedagogică.
- 3.Grigoraș, R., & Mihai, F. (2011). Dezvoltarea abilităților de autoreglementare la elevii clasei I. Editura Universității "Alexandru Ioan Cuza".
- 4.Cristea, G. (2017). Învățarea prin jocuri în clasa I. Editura Aramis.
- 5.Coza, I., & Lăzureanu, A. (2012). Metodologia dezvoltării competențelor la elevii din ciclul primar. Editura Pro Universitaria.
- 6.Zimmerman, B. J. (2002). Becoming a self-regulated learner: An overview. Theory into Practice, 41(2), 64-70

ROLUL ȘI IMPORTANȚA
PROIECTELOR ȘI A PARTENERIATELOR EDUCAȚIONALE
EXEMPLE DE BUNE PRACTICI

Prof. înv. primar CIBU EUGENIA

ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 2 SEBEȘ

MOTTO...

„Fiecare copil pe care-l instruim este un om pe care-l câștigăm !”, (Victor Hugo)

Multitudinea schimbărilor și a noutăților care asaltează viața societății și a fiecărei colectivități umane, a făcut necesară extinderea actului educativ de-a lungul întregii vieți a individului , fiind una din sarcinile care ne revin, nouă , cadrelor didactice. Odată cu evoluția societății, educația cunoaște forme de organizare multiple, iar rolul său a devenit din ce în ce mai important.

Factorilor educativi tradiționali - familie și școală- li s-au alăturat alții noi, precum biserica, mass- media, instituții de cultură, centrele de agrement, adică cei care asigură educația non- formală.

Una din direcțiile fundamentale ale redefinirii învățământului românesc o constituie dezvoltarea liberă, integrală, armonioasă a individului, formarea personalității autonome și creative, prin diversificarea și optimizarea activităților educative extracurriculare și extrașcolare. Așadar , în noul demers educațional al cadrelor didactice se vor redimensiona atât statutul cât și sarcinile acestora, care trebuie să devină manageri de educație prin intermediul unor proiecte/programe desfășurate pe baza unor acorduri de parteneriat între unitățile școlare și diferiți parteneri înscriși în proiect.

Există o varietate bogată de modalități de realizare a acestor activități, una foarte importantă fiind proiectele educaționale pe care noi le desfășurăm, care cuprind un calendar de activități planificate, care urmăresc realizarea unui scop bine definit, într-un cadru bine stabilit și într-o perioadă de timp bine definită. Aceste proiecte educative/educaționale sunt o modalitate de acumulare a unor noi experiențe de cunoaștere, rezolvând probleme practice în diferite situații date, fiind de altfel un instrument al dezvoltării și inovării organizațiilor școlare.

Parteneriatul educațional este o atitudine abordată în sprijinul dezvoltării societății prin prisma educativă și presupune participarea la o acțiune educativă comună, interacțiuni constructive acceptate de către toți partenerii, comunicare eficientă între participanți, acțiuni comune cu respectare rolului fiecărui participant, interrelaționare. Parteneriatul educațional mai presupune unitate de cerințe, de opțiuni, decizii și acțiuni educative subordonate actului educativ propriu-zis. Parteneriatul educațional vine în sprijinul dezvoltării personalității copiilor asigurându-le autonomia personală, prin valorizarea socială a fiecăruia dintre ei.

Având în vedere faptul că grădinița pregătește preșcolarul pentru activitate școlară, iar școala pregătește elevii pentru viața socială, aceste proiecte au o importanță tot mai mare în activitatea noastră și a copiilor fiind în dialog permanent cu societatea, realizând punți de legătură între nevoile educaționale, resursele și disponibilitatea copiilor și perspectivelor de dezvoltare economică a societății. În acest sens colaborarea grădiniței cu factori externi educaționali sau cu școala, este o activitate organizată, susținută, direcționată spre probleme educative ale tinerei generații.

Aceste activități din cadrul proiectelor educative aduc un surplus de informații copiilor/elevilor astfel că experiența de învățare informală și non-formală completează și lărgesc experiența de învățare formală.

Parteneriatul educațional devine tot mai prezent în relațiile de colaborare ce se stabilesc între unitățile de învățământ și diferitele segmente ale societății, reprezentând modalitatea formală sau informală prin care cele două părți (sau mai multe) decid să acționeze împreună pentru atingerea unui scop comun.

Pentru ca reușita unui acord de parteneriat să fie la cote maxime, acesta implică:

- identificare scopului, a intereselor comune, utile partenerilor;
- găsirea modului optim pentru realizarea scopului propus, organizarea și conducerea resurselor disponibile pentru a atinge scopul propus;
- consolidarea eficientă a atitudinilor și tehnicilor diferite care se pot aplica diferitelor sarcini.

Referitor la realizarea activităților de bune practici, la noi în școală, se desfășoară o gamă variată de proiecte și parteneriate educaționale în colaborare cu diferiți factori educaționali, organizate și desfășurate pe nivele de vârstă, local sau la nivel național-proiecte prevăzute în cadrul programelor naționale.

EXEMPLE DE BUNE PRACTICI

*practice bazate pe – învățare activă

- învățare prin joc

-învățare prin descoperire utilizând învățare prin cooperare, învățarea reciprocă.

*desfășurarea unor activități commune preșcolari/școlari.

*jocuri distractive

*colaborarea între cadrele didactice- discuții, opinii, analize, strategii didactice ,conținuturi

*jocuri didactice

*concursuri

*activități practice (confeccionarea diferitelor obiecte cu prilejuri diferite)

*activități gospodărești

*jocuri didactice interdisciplinare

*vizite la biserică, școală, poliție, brutărie, laborator-cofetărie

*activități de voluntariat/de caritate

*acțiuni de plantare de pomișori în curtea grădiniței

*vizită la cabinetul medical

*plimbări în parc

*excursii

*vizite la muzeu, ludotecă, bibliotecă

*concert de colinde în incinta unor instituții (Primărie, Poliție, Cooperativa Munca)

*serbări cu o anumită tematică

Inițierea și derularea de activități în parteneriat reprezintă o provocare pentru dascălii de azi, necesitând multă creativitate, dinamism în derularea acestora dar și responsabilitate și inflexibilitate.

Nimeni nu se naște gata învățat, gata format, totul se educă în familie, grădiniță, școală și în societate în scopul integrării active a individului în viața socială.

Bibliografie:

Dumitrana M. „Copilul, familia și grădinița” Iași, ed. Compania, 2000.

Vincent R. „Cunoașterea copilului, ed. Didactică și Pedagogică, București, 1972.

Păuna Adriana Camelia „Rolul jocului în asigurarea continuității între activitatea din grădiniță și cea din școală, ed. Sf. Ierarh Nicolae, București, 2010.

Utilizarea instrumentelor digitale pentru eficientizarea procesului de
predare - învățare – evaluare în învățământul primar

Prof.înv.primar Cimpoesu Alexandra-Iuliana
ȘCOALA GIMNAZIALĂ VÂRTEȘCOIU, VRANCEA

Utilizarea resurselor educaționale digitale devine din ce în ce mai răspândită în toate sistemele educaționale din lume, însă implementarea acestora în procesul instructiv-educativ necesită atât pregătirea cadrelor didactice, cât și existența softurilor specializate în limba română.

Utilizarea resurselor educaționale digitale permite profesorilor să dezvolte competențele digitale și de învățare ale elevilor, să-i pregătească pentru aplicarea acestora în diverse situații din viața cotidiană, ceea ce conduce la sporirea calității și eficacității procesului educațional. Totodată, ele permit individualizarea procesului de instruire, adică putem avea nu doar o singură variantă de prezentare a materialului didactic a unei teme. Diversificarea variantelor de prezentare poate fi realizată, atât prin utilizarea diferitor conținuturi, cât și prin aprofundarea, detalierea, alternarea informației prezentate. De asemenea, ne permite alegerea anumitor metode și tehnici de prezentare a conținuturilor noi.

Introducerea resurselor educaționale digitale în procesul educațional permite evidențierea unui șir de avantaje printre care:

1. Permit crearea unui tablou clar despre fenomenul studiat, deoarece oferă posibilitatea simulării sau modelării unui proces care nu poate fi prezentat în realitate.
2. Permit modificarea ușoară a conținutului.
3. Oferă posibilitatea distribuirii în rețea.
4. Orele devin mai interactive.
5. Sporesc interesul elevilor față de tema studiată.

Sunt un mare mijloc de comunicare, facilitează prezentarea lucrărilor, transmiterea imediată de informații și un loc în care se pot reflecta gândurile, ideile sau reflecțiile. Datorită acestor unelte se economisește timp și ne putem organiza mai bine munca și sarcinile de efectuat.

ZOOM - Este platforma de ore on-line cea mai utilizată de către cadrele didactice din România.

Se creează conturi gratuite pentru profesori, contul școlii nu are limită de timp. Elevilor și părinților acestora li se trimite link-ul. Pe white board se poate desena, colora, face operații matematice sau notări pe ecran.

GoogleMeet - Este o aplicație din suita Google for Education pe care o putem accesa doar dacă avem un cont de gmail.

Meet accepta până la 100 participanți gratuit și oferă aceleași opțiuni ca și întâlnirea de pe Zoom.

WORLDWALL - este o aplicație utilă pentru cadrele didactice deoarece se pot crea jocuri interactive pentru susținerea învățării, fiind posibile de la 1 la 8 modele. (De exemplu: Cuvântul

lipsă, Anagrame, Puzzle, Rebus, Adevărat sau Fals, Sortează, Chestionare, Spânzurătoare, Deschide cutia).

Este un instrument digital ușor de utilizat și plăcut de copii datorită elementelor ludice inserate.

În cazul utilizării resurselor educaționale digitale se modifică rolul profesorului și elevului, profesorul devenind un coordonator și nu o sursă directă de informare. Elevul devine participant activ în procesul educațional și, implementând competențele digitale, soluționează sarcinile propuse la oră.

În cazul proiectării orelor la baza cărora sunt utilizate resursele educaționale digitale ar trebui să ținem cont de:

- Se pune accentul pe metode active-participative și pe formarea situațiilor deschise de învățare.
- Profesorul este manager și regizor, fiind disponibil să propună elevilor mijloace de învățare, nu doar să transmită informația.
- Conținuturile educaționale se utilizează ca metodă de organizare, nu în calitate de scop al învățării.
- Elevul devine subiect, iar competențele lui devin obiectivele de bază ale profesorului. Astfel, utilizarea resurselor educaționale digitale influențează activitatea profesorului, dezvoltarea lui personală și profesională, implementează utilizarea metodelor netradiționale de predare-învățare-evaluare, modifică dependența între profesor-elev, bazată pe cooperare și elaborare a noilor metode și tehnici de învățare la baza cărora se activează lucrul individual al elevilor.

BIBLIOGRAFIE

1. Bocoș, M., Jucan, D. (2008). *Teoria și metodologia instruirii. Teoria și metodologia evaluării*. Pitești: Editura Paralela 45

2. Konnerth, S. (2009). *Instruire asistată de calculator. Evoluția instruirii asistate de calculator: Curs universitar*. Sibiu: Editura Universității Lucian Blaga.

JOCURI DIDACTICE UTILIZATE LA ORELE DE TEORIA MUZICII

PROF. CIOCEANU – ANGELESCU OCTAVIA ADRIANA
COLRGIUL DE ARTĂ „CARMEN SYLVA” – PLOIEȘTI

Jocul didactic muzical reprezintă o metodă pedagogică inovatoare și eficientă, utilizată pentru a îmbogăți procesul de învățare a muzicii în rândul copiilor. Această abordare combină elementele fundamentale ale teoriei muzicale și practicii instrumentale cu activități ludice, menite să capteze atenția și interesul celor mici. Jocurile didactice muzicale nu doar că facilitează înțelegerea conceptelor abstracte prin activități concrete și atractive, dar și stimulează dezvoltarea abilităților cognitive, sociale și emoționale ale copiilor.

Prin intermediul jocurilor muzicale, elevii au oportunitatea de a explora și de a experimenta într-un mediu sigur și plin de creativitate. Ele îi încurajează să colaboreze, să comunice și să își dezvolte gândirea critică, toate acestea contribuind la o învățare holistică și integrată. De asemenea, prin implicarea activă în jocuri, copiii pot dezvolta o apreciere profundă pentru muzică, ceea ce poate duce la o implicare pe termen lung în activități muzicale și culturale.

Jocul didactic muzical se bazează pe principiul că învățarea trebuie să fie nu doar instructivă, ci și distractivă. Acest principiu este deosebit de important în educația muzicală, unde motivația și entuziasmul joacă un rol crucial în progresul și succesul elevilor. În acest context, referatul de față își propune să exploreze diverse tipuri de jocuri didactice muzicale, beneficiile acestora și modul în care pot fi integrate în curriculumul școlar pentru a sprijini dezvoltarea armonioasă a copiilor.

Menționăm, în continuare, câteva jocuri didactice care pot ajuta elevii să învețe teoria muzicii într-un mod distractiv:

1. Recunoașterea notelor pe portativ

Materiale necesare:Cartonașe cu note muzicale, un portativ mare desenat pe tablă sau pe un panou.

Descriere: Arată copiilor un cartonaș cu o notă muzicală și cere-le să plaseze notele corect pe portativul desenat. Poți transforma acest exercițiu într-o competiție pentru a vedea cine plasează cel mai rapid și corect notele.

2. „Simon Says” muzical

Materiale necesare: Nimic special.

Descriere: Jucați o variantă muzicală a jocului "Simon Says". De exemplu, poți spune "Simon spune să cânti Do", iar copiii trebuie să cânte nota Do. Dacă spui doar "Cântă Re" fără "Simon spune", copiii nu trebuie să facă nimic.

3. Bingo cu Teoria Muzicii

Materiale necesare: Foi de bingo personalizate cu elemente de teorie muzicală (note, simboluri muzicale, termeni).

Descriere: Creează foi de bingo care includ diverse simboluri muzicale și termeni (note, pauze, clefuri, dinamică etc.). În loc să strigi numere, explică sau arată simboluri muzicale, iar copiii trebuie să acopere simbolul corespunzător de pe foaia lor de bingo.

4. Puzzle cu Intervalele muzicale

Materiale necesare: Cartonaje cu note muzicale.

Descriere: Creează cartonaje cu note muzicale și cere copiilor să găsească perechi care formează anumite intervale muzicale (de exemplu, majoră, minoră, perfectă).

5. Cursa Notei Muzicale

Materiale necesare: Un portativ mare desenat pe podea, zaruri, pionii (pot fi obiecte mici).

Descriere: Desenează un portativ mare pe podea și folosește pionii pentru a reprezenta notele muzicale. Copiii aruncă zarurile și mută pionii pe portativ, dar trebuie să răspundă corect la întrebări despre note, intervale, sau alte elemente de teorie muzicală pentru a putea muta pionul.

6. Creează-ți propria compoziție

Materiale necesare: Foaie de portativ și creioane colorate.

Descriere: Oferă copiilor foi de portativ și cere-le să compună o scurtă melodie folosind notele pe care le-au învățat. Pot colora notele pentru a face activitatea mai distractivă. Apoi, pot interpreta melodiile create în fața clasei.

7. Jocul Termenilor Muzicali

Materiale necesare: Cartonaje cu termeni muzicali și definițiile lor.

Descriere: Creează cartonaje cu termeni muzicali pe o parte și definițiile lor pe cealaltă parte. Copiii trebuie să asocieze corect termenul cu definiția. Poți face acest joc și sub formă de quiz sau competiție între echipe.

8. Memorie cu simboluri muzicale

Materiale necesare: Cartonaje cu simboluri muzicale în perechi.

Descriere: Creează un set de cartonaje cu perechi de simboluri muzicale (de exemplu, cheia sol, cheia fa, semibrevis, pauză de optime etc.). Copiii trebuie să găsească perechile potrivite. Acest joc ajută la recunoașterea și memorarea simbolurilor muzicale.

Aceste jocuri sunt menite să facă învățarea teoriei muzicii mai interactivă și mai plăcută pentru copii, ajutându-i să rețină informațiile într-un mod practic și distractiv.

Jocul didactic muzical aplicat în cadrul disciplinei teoria muzicii demonstrează o serie de avantaje semnificative în procesul de învățare și dezvoltare a copiilor. Pe parcursul acestui referat, am explorat diverse tipuri de jocuri muzicale, beneficiile lor și modalitățile de integrare în curriculumul școlar. Aceste jocuri nu doar că fac teoria muzicii mai accesibilă și mai plăcută pentru copii, dar contribuie și la dezvoltarea unor abilități esențiale. Menționăm, în continuare, câteva dintre avantajele utilizării jocului didactic în predarea teoriei muzicii.

1. **Învățare interactivă și atractivă:** jocurile didactice muzicale transformă teoria muzicii dintr-un subiect adesea perceput ca dificil și abstract într-o experiență interactivă și captivantă. Aceste jocuri utilizează metode ludice pentru a explica concepte muzicale complexe, facilitând astfel înțelegerea și reținerea informațiilor.

2. **Dezvoltarea abilităților cognitive:** prin intermediul jocurilor muzicale, copiii își dezvoltă abilitățile cognitive, precum gândirea critică, memoria și atenția la detalii. Activitățile care implică recunoașterea notelor, intervalelor și simbolurilor muzicale stimulează funcțiile cognitive superioare și îmbunătățesc performanțele academice generale.

3. **Stimularea creativității:** jocurile muzicale încurajează creativitatea și expresivitatea copiilor. Prin compunerea de melodii, improvizație și interpretare, elevii își pot exprima individualitatea și pot experimenta cu sunetele într-un mod liber, organizat și inovator.

4. **Îmbunătățirea abilităților sociale:** participarea la jocuri muzicale în grupuri sau echipe ajută la dezvoltarea abilităților sociale, precum cooperarea, comunicarea și rezolvarea de probleme. Copiii învață să lucreze împreună, să se asculte reciproc și să își coordoneze eforturile pentru a atinge obiective comune.

5. **Motivație și implicare:** jocurile didactice muzicale sporesc motivația și implicarea copiilor în procesul de învățare. Prin intermediul activităților ludice, elevii sunt mai entuziasmați

și mai dornici să participe la lecții, ceea ce contribuie la o experiență educațională pozitivă și la creșterea interesului pentru muzică pe termen lung.

6. Adaptabilitate și versatilitate: jocurile didactice muzicale pot fi adaptate pentru diferite niveluri de dificultate și pentru diverse grupuri de vârstă, ceea ce le face versatile și potrivite pentru o gamă largă de contexte educaționale. Această flexibilitate permite educatorilor să personalizeze activitățile în funcție de nevoile și abilitățile fiecărui copil.

În concluzie, jocul didactic muzical reprezintă o abordare valoroasă și eficientă în predarea teoriei muzicii. Prin integrarea acestor jocuri în curriculum, educatorii pot transforma învățarea muzicii într-o experiență plăcută, stimulantă și benefică pentru dezvoltarea holistică a copiilor. Investiția în metode didactice inovatoare și interactive, cum sunt jocurile muzicale, este esențială pentru a asigura o educație de calitate și pentru a cultiva o nouă generație de iubitori de muzică.

Bibliografie:

*** *Dicționar de termeni muzicali*, Editura Enciclopedică, București, 2010

BUGHICI, Dumitru. *Dicționar de forme și genuri muzicale*, Editura Muzicală, București, 2010

MUNTEANU, Gabriela. *Ghidul profesorului de educație muzicală*, Editura Sigma, București, 1999

MUNTEANU, Gabriela. *Jocul didactic muzical*, Editura Academiei de Muzică, București, 1997

SACKS, Oliver. *Muzicofilia. Povestiri despre muzică și creier*, Editura Humanitas, București 2009

CERCETARE PRIVIND ASPECTE ALE MANAGEMENTULUI CLASEI DE ELEVI STUDIU DE CAZ

**PROFESOR: CIOCLEI ELENA-ADELA
UNITATEA ȘCOLARĂ: LICEUL CU PROGRAM SPORTIV TÂRGU JIU**

Cercetarea de față are ca scop primordial studierea posibilităților de conducere eficientă a clasei de elevi, dar și schimbările ce ar putea surveni în beneficiul elevilor, în încercarea de a realiza un feed-back pozitiv din partea celor implicați activ în procesul de învățământ .

Cercetarea se va desfășura pe o perioadă de patru săptămâni, având ca scop primordial evidențierea modului de cunoștere /de aplicare corectă a noțiunii de management al clasei, evidențiind toate aspectele legate de acest domeniu și mai ales modul de îmbunătățire a acestora.

Activând ca profesor de educație muzicală în învățământul gimnazial și liceal, am cunoscut cel mai bine latura procesului educativ în sine, și într-o mai mică măsură pe cea de manager. Am încercat să cunosc elevii, însă timp de o jumătate de oră, respectiv o oră pe săptămână, dar nefiind în fiecare zi în preajma lor, a fost mai greu să-i descopăr și dincolo de misiunea de elev.

Pentru studiul de cercetare, privind managementul clasei, am decis să investighez în amănunț aspecte ale acestui domeniu, la clasa a VI-a B, condusă de Prof. înv. gimnazial și liceal, Cioclei Elena-Adela. Clasa funcționează în regim de 15 elevi. Este adevărat că munca este una grea, dar nu imposibilă.

Sunt profesor de educație muzicală în această instituție de patru ani, timp în care am reușit să dezvolt relații de comunicare excelente și acum îmi este mult mai accesibil să evidențiez toate aspectele ce țin de o bună organizare a managementului clasei.

Alegerea a fost una dificilă, dar am considerat că ei sunt cei mai potriviți din punctul de vedere al unui studiu amănunțit, fiind o clasă omogenă, cu o dorință de afirmare și autodepășire incredibilă, iar modul în care m-au primit a făcut alegerea mult mai ușoară. Este primordial o bună educație primită în familie și continuată mai apoi în instituțiile școlare, iar acest lucru nu face decât să simplifice munca titanică ce trebuie făcută cu tact și pricepere în fiecare zi.

Am ales să realizez acest studiu inițial prin metoda observației, ce constă în urmărirea sistematică și intenționată a întregului proces instructiv-educativ, permițând identificarea problemelor ce trebuie rezolvate, a ipotezelor și propunerea unor soluții care ar putea îmbunătăți modul de aplicare corectă a noțiunii de management al clasei.

Dar, experimentul pedagogic pe perioada de patru săptămâni presupune modificarea condițiilor de desfășurare a activității didactice și nu numai, în mod controlat, în vederea studierii rezultatelor și verificarea ipotezei cercetării.

De fapt cercetarea de față urmărește stabilirea modului corect de organizare, coordonare a colectivului de elevi, acest lucru presupunând o puternică colaborare a tuturor celor implicați în educația copiilor pentru a putea schimba starea de bunăstare a acestora.

Etapele cercetării

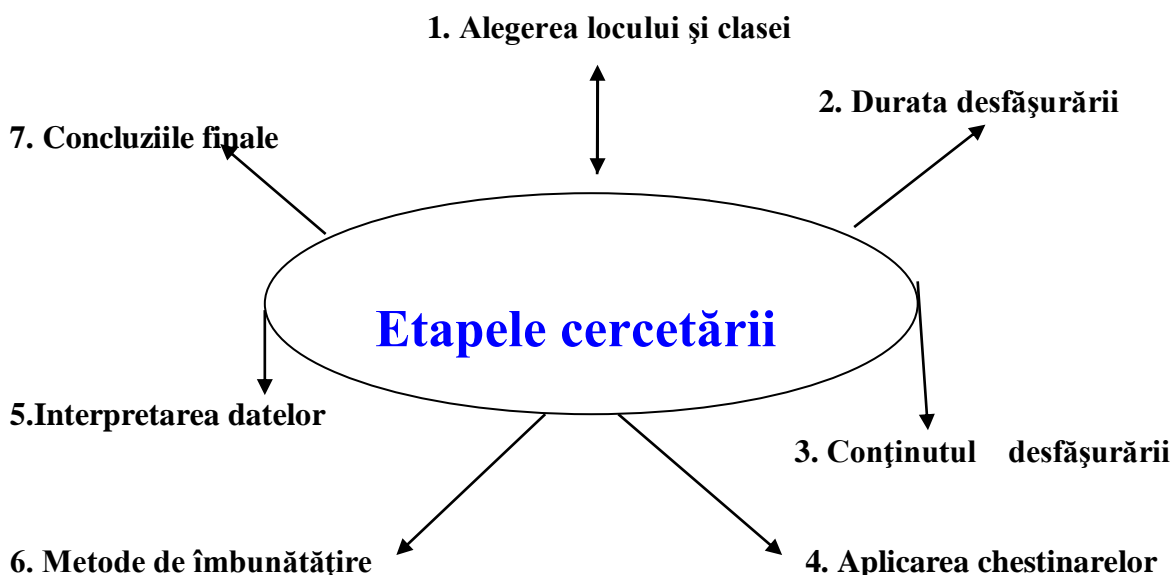

Fig. 1 Etapele cercetării conform ordinii de desfășurare a acestora în cadrul experimentului în cadrul școlii.

Sursă proprie

Cheia eficientizării procesului instructiv-educativ stă în modalitatea optimă de realizare a relației dintre cele două verigi ale acestuia: pe de o parte, elevul, cu zestrea lui ereditară, cu capacitățile, aptitudinile și disponibilitățile lui, pe de altă parte, cadrul didactic, forța care provoacă, determină și dirijează schimbarea și dezvoltarea elevului.

Pentru a putea fi un bun manager al clasei, profesorul trebuie să fie capabil să realizeze schimbări majore în cultura și educația elevilor, să aplice strategii inovatoare de predare a materialului didactic, să sporească încrederea în forțele proprii prin încurajarea și motivarea lor și nu în ultimul rând prin asigurarea unui climat propice realizării acestor obiective.

Managementul clasei este un domeniu vast, ce presupune multe sarcini ce trebuie duse la îndeplinire de cadrul didactic și elevi, dar și de ceilalți, implicați direct în procesul de educare al elevilor.

Cand am pășit pentru prima dată în cadrul Liceului cu Program Sportiv, am avut bucuria să constat că, deși instituția este situată în mediul urban, dispune de un spațiu prietenos de educare, dotat cu calculatoare, precum și cu laboratoare la care se apelează uneori pentru realizarea unor experimente.

Implicată activ în managerierea clasei de elevi unde am ales să desfășor cercetarea directă, am vrut să revin asupra unor aspecte privind structura dimensională a clasei de elevi, aspect tratat și în primul capitol al lucrării, încercând să ofer câteva sugestii privind acest aspect, considerat a fi unul definitoriu în educația elevilor.

În concluzie, cercetarea efectuată în cadrul Liceului cu Program Sportiv, m-a făcut să descopăr aspecte importante ale managementului clasei, încercând pe cât posibil să le valorizez prin sugestii, prin participarea activă, prin dorința de modernizare nu doar a structurii dimensionale, ci și a procesului educativ.

Bibliografie:

1. <https://liceulcuprogram.do.am/index/0-10>
2. <https://scoli.didactic.ro/detalii/people/liceul-sportiv>

Utilizarea platformei eTwinning în orele de istorie

Prof. Mariana Ciorba

Școala Gimnazială Nr. 9 "Nicolae Orghidan" Brașov

Învățământul românesc, la începutul mileniului III, trebuie să facă față noilor provocări ale unei societăți în schimbare. Ritmul alert al schimbării lumii contemporane impune profesorului necesitatea îmbunătățirii permanente a cunoștințelor și tehnicilor de predare-învățare. Profesorului de istorie îi revine sarcina de a manifesta o atitudine pro-activă, oferindu-le elevilor situații de învățare, de tipul *learning by doing*.

Folosirea proiectelor ca metodă de predare-învățare, mai ales învățarea prin proiecte colaborative internaționale, motivează elevii, dezvoltându-le competențele științifice, lingvistice și de comunicare, dar și competențe sociale și interculturale.

eTwinning este un program educațional care pune la dispoziția tuturor cadrelor didactice din Uniunea Europeană un mediu virtual și instrumente online pentru derularea de proiecte școlare. Portalul eTwinning (www.etwinning.net) este disponibil în 25 de limbi europene și oferă oportunități deosebite oricărui profesor să găsească parteneri pentru proiecte, să participe în grupuri, ateliere de lucru, evenimente, camere ale profesorilor și seminarii de formare, să progreseze, să fie la curent cu ultimele noutăți, să beneficieze de sprijin și de resurse puse la dispoziție de alți utilizatori ai platformei.

Programul eTwinning are ca scop principal facilitarea comunicării și colaborarea între școli din țările membre ale Uniunii Europene, implicând cadrele didactice și elevii în activități noi de învățare: crearea de diverse produse educaționale care implică utilizarea noilor tehnologii și în elaborarea cărora colaborează cu echipe din alte țări. Pe termen lung, se urmărește îmbunătățirea competențelor de utilizare a noilor tehnologii (atât în cazul cadrelor didactice cât și în cazul elevilor), îmbunătățirea comunicării în limbi străine (competență de bază în Uniunea Europeană – comunicarea în cel puțin două limbi străine), cunoașterea și dialogul intercultural.

Elevii participanți la aceste proiecte își exprimă opiniile, formulează întrebări, își reactualizează informațiile și fac asocieri cu alte cunoștințe pe care le au. De asemenea, colaborează cu colegii lor, înțeleg că pot să-și conserve cultura proprie, onorând-o și respectând-o, în același timp, pe cea a partenerilor. Este o modalitate cu adevărat creativă de a folosi trecutul din dorința de a schimba viitorul.

Profesorii care propun sau se alătură unei echipe în proiectele eTwinning folosesc o varietate de metode, tehnici și material suport, în activități sau scenarii didactice care urmăresc să facă învățarea

relevantă și atractivă. Relevanța înseamnă, de regulă, măsura în care o inițiativă/ proiect răspunde unor nevoi, în cazul eTwinning putem identifica nevoi ale școlii, ale elevilor sau ale cadrelor didactice. Pentru a răspunde unei nevoi, e necesar ca profesorul să identifice acele nevoi și să găsească soluțiile adecvate. Și în cazul învățării, cea mai bună cale este de a stârni interesul copiilor și de a-i ajuta să găsească plăcerea și bucuria descoperii unor lucruri noi. Asta înseamnă că nu i le dictăm noi, ci că el însuși explorează, caută explicații, adună date, testează și formulează concluzii. De aceea, este important să avem la îndemână instrumente variate, cu potențial de a ne sprijini abordarea creativă a lecțiilor. Curiozitatea naturală a copiilor și tinerilor de a descoperi lumea este una dintre cele mai puternice motivații pentru a învăța despre situația istorică, politică, socio-economică și culturală a colegilor din alte țări.

Majoritatea proiectelor realizate pe platforma eTwinning sunt proiecte care promovează abordările integrate, pe de o parte datorită valențelor recunoscute ale acestora, iar pe de altă parte, datorită diferențelor la nivelul curriculumului școlar din țările membrilor comunității eTwinning. Folosirea sistematică a abordărilor integrate ale conținuturilor curriculare în proiectele eTwinning creează premisele unor schimbări în practica de predare a cadrelor didactice, care vizează acțiunile cadrului didactic privind proiectarea, realizarea și evaluarea activităților de învățare.

Este de dorit ca activitățile prevăzute să fie ancorate în programa școlară a disciplinelor implicate în proiect. În acest fel, elevii nu vor trăi cu impresia că realizează pur și simplu o activitate extracurriculară, ci una care este evaluabilă și care se înscrie în parcursul lor școlar.

Colaborarea este una dintre caracteristicile principale ale unui proiect eTwinning, proiectele de acest tip presupun muncă în echipă, sprijin reciproc, efort comun pentru rezolvarea unor sarcini, implicând astfel, pe lângă dimensiunea cognitivă a procesului de învățare, și dimensiunile afectivă și socială – acestea stimulând motivația, implicarea și performanța. Este de dorit ca activitatea din proiect să fie derulată în cooperare, și nu în paralel, dar ea poate îmbrăca mai multe aspecte.

Un prim nivel al colaborării este cel al proiectelor de schimb de informații, de simple postări de fotografii sau prezentări Powerpoint ale școlii/ localității sau ale unor teme etc. Este de dorit ca în acest caz, echipa parteneră să ofere feedback, prin comentarii sau reacții la postări, discuții pe forum, sesiuni de chat. Se pot, de exemplu, realiza chestionare, videoconferințe sau concursuri care să motiveze și să dinamizeze aceste activități de cunoaștere reciprocă, să stimuleze elevii în a parcurge și a analiza lucrările partenerilor.

Pasul calitativ următor îl reprezintă crearea de proiecte colaborative, în care profesorii și elevii din diferite țări nu doar comunică, ci și învață împreună, de la stadiul de inițiere și planificare a activităților, până la atingerea obiectivelor și evaluare. Colaborarea poate include realizarea unui produs comun bine definit, ales în echipă, care să cuprindă lucrările pe tematica aleasă ale echipelor participante

(blog, ghid turistic, revistă, ebook, pagină wiki, dicționar, etc.). O modalitate motivantă de a organiza activitatea este adresarea de probleme, sarcini de lucru, „provocări“ celorlalte echipe, urmate de compararea modului de rezolvare a acestora, sau crearea „în lanț” a unei povestiri, poezii, cântec etc. Se pot organiza spectacole comune, fie prin intermediul videoconferințelor, fie în realitate, expoziții virtuale sau se pot crea materiale didactice pentru partenerii de vârstă mai mică.

Un nivel superior al colaborării îl constituie lucrul în echipe transnaționale, constituite din elevi din toate țările partenere, pentru realizarea unui produs comun, aceasta fiind o practică eficientă pentru realizarea unei cooperări reale. Modul de lucru și conceperea activităților se diversifică și se aprofundează odată cu acumularea de experiență de către cadrele didactice, dar și de către elevi.

Pe măsură ce cadrele didactice partenere își cunosc mai bine modul de lucru și echipa se „rodează”, colaborarea poate evolua de la proiecte simple, integrate unui singur obiect de studiu, la unele mai complexe, transcurriculare, derulate între echipe de cadre didactice din fiecare școală, sau chiar la parteneriate din cadrul Erasmus +, care să permită reuniuni transnaționale și deci o paletă largă de activități față-în-față. Este esențială cunoașterea școlii partenere, nu doar sub aspectul dotărilor tehnice și umane, dar și în ceea ce privește modul de lucru, experiența anterioară, programa – pentru a putea selecta și adapta activități comune, locul proiectelor în politica managerială a școlii – pentru a ne asigura că efortul elevilor și al cadrelor didactice va avea susținerea, dar și recunoașterea dorită.

Primul proiect eTwinning la care am participat a fost *Castleland*, având ca parteneri profesori și elevi din România, Portugalia, Italia și Grecia. În cadrul acestui proiect am implicat elevi din clasele a VI-a și a VIII-a, fiind abordate teme de istorie medievală. Scopul principal al proiectului a fost ca elevii să facă schimb de informații despre castelele și cetățile din țările lor, despre personalitățile, eroii și legendele fiecărei țări. La final a fost organizat un concurs în cadrul căruia elevii au realizat, din materiale reciclabile, machete ale castelelor.

În derularea proiectului am desfășurat activități în care elevii au prezentat Castelul Bran și Cetatea Brașovului și au aflat informații despre Pantokratoras Castle, St Andrew's Castle și Parga Castle din Grecia, Malta Knights Castle și Castel Nuovo (Maschio Angioino) din Italia și despre Aljustrel Castle și Castle of Silves din Portugalia. Pentru a afla cât mai multe informații despre acestea, elevii din fiecare școală participantă au pregătit întrebări despre castelele alese de colegii lor din celelalte țări și au oferit, la rândul lor, răspunsuri acestora. La final, s-a realizat o broșură în format electronic în care au fost cuprinse toate prezentările elevilor.

Profesorii și elevii au folosit serviciile Yahoo sau Skype, au realizat videoconferințe, dând ocazia partenerilor să se vadă și să se audă. Prima videoconferință a avut loc cu scopul de a ne cunoaște reciproc

și pentru stabilirea activităților și a doua, la sfârșitul proiectului, când fiecare echipă și-a prezentat machetele realizate și au fost votate lucrările preferate ale elevilor din celelalte țări.

Pentru elevii mei, acest proiect a fost cu adevărat atractiv deoarece au avut posibilitatea de a comunica la distanță – prin internet, de a-și perfecționa limba engleză- limba utilizată de toate țările participante, și de a cunoaște alte culturi ale Europei.

Consider că proiectele eTwinning au un mare impact asupra elevilor deoarece contribuie la dezvoltarea comunicării, a încrederii, a înțelegerii, a solidarității, și a toleranței reciproce, facilitând accesul liber la educație și la exprimare a tinerilor prin intermediul activităților multiculturale și educative în spiritul respectului față de diversitate.

Bibliografie:

- Căpiță, Laura, Căpiță, Carol. *Tendențe în didactica istoriei*, Editura Paralela 45, 2005.
- Ifrim, Nicoleta, *Valorificarea pedagogică a parteneriatelor școlare eTwinning*, în „EDICT – Revista educației” (ISSN 1582 – 909X), Nr. 2, Februarie 2018, accesibil online la <https://edict.ro/2018/02/>.
- Vlădescu, Elena, *Avantajele platformei de învățare eTwinning*, în ”Elearning.România”, accesibil online la <http://www.elearning.ro/avantajele-platfomei-de-invatare-etwinning>.

EDUCAȚIE PENTRU VALORI ÎN EDUCAȚIE TIMPURIE

Prof. Ciorogariu Camelia, Grăd.P.P.Nr 5, Lugoj

Valorile sunt ceea ce e important pentru noi. Ele creează motivație, motivația noastră înainte să facem orice. Și tot ea ne determină să ajungem la comportament. Valorile au un conținut specific și se formează ca o reacție naturală începută din fragedă copilărie, pe care o manifestăm legat de lucruri și evenimente, prin comportamentele de atracție sau respingere, față de acestea.

Scopul fundamental al educației, ca activitate eminent socială, constă în formarea și transmiterea unei anume experiențe de viață către un subiect uman care este angrenat, astfel, într-un mecanism de influențare sistematică și conștientă, în conformitate cu finalitățile urmărite prin scopuri și idealuri colective și individuale.

Dacă profesorul care are aceste valori le și respectă, atunci cu siguranță le va transmite și elevilor săi. Astfel, cadrul didactic va face din educația un proces de socializare a comportamentelor umane bazate pe valori autentice și va dezvolta virtuțile elevilor săi. Scopul educării în spiritul valorilor morale este acela de a cunoaște aceste valori și de a le valorifica. Valorile pot fi înțelese ca standarde stabile, reprezentând fundamentul care stă la baza acceptării sau respingerii normelor. Transmiterea eficientă a valorilor se face în cadrul unui întreg proces în care individul are posibilitatea de a alege între variantele reale, în urma analizării consecințelor fiecărei opțiuni și, apoi, de a se exprima și acționa conform propriei alegeri. Acest proces de raportare la valori determină formarea atitudinilor, a conduitei personale, a comportamentului, și de aceea el trebuie să înceapă din copilăria timpurie.

În învățământul preșcolar, accentul cade pe însușirea valorilor educaționale grupate pe domenii de cunoaștere – urmărind realizarea educației estetice, moral – civice, ecologice, educația pentru munca de calitate, pentru sănătate și educația rutieră.

PROGRAMUL EDUCAȚIONAL NAȚIONAL JOC, RESPECT ȘI BUCURIE

În ajutorul cadrelor didactice, s-a desfășurat programul educațional național JOC, RESPECT ȘI BUCURIE, proiect ce își propune un sistem educațional echitabil, care asigură și respectă dreptul fiecărui elev la educație de calitate, organizată într-un sistem caracterizat prin integritate, etică și profesionalism.

SCOPUL :

- Formarea comportamentelor social- morale care stau la baza educatiei pentru valori a copiilor de 2-6 ani.

-Crearea și cultivarea unor practici educative de calitate de către cadrele didactice din fiecare instituție de educație timpurie, având în vedere valori sociale, morale, etice, spirituale care stau la baza personalității umane.

EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI:

-MANIFESTĂRI ARTISTIC/SPECTACOLE, FESTIVALURI, EXPOZIȚII ce au ca scop promovarea valorilor etice și morale locale, naționale, în rândul copiilor, cadrelor didactice și a părinților Prin participarea la acest concurs preșcolarii grupei mici Românașii , ca valori au promovat valori precum frumosul, tradiția, dragostea.

Tradiția cuprinde viziunea asupra lumii, practicile sociale și lingvistice, ritualurile și obiceiurile din fiecare regiune, care au fost obținute de la generațiile anterioare. Importanța acestei valori constă în posibilitatea pe care o oferă comunităților de a-și cunoaște propriile origini.

Participând la spectacole ce țin de tradițiile locale, copiii vor învăța despre semnificațiile acestor tradițiilor și cu siguranța că în sufletele copiilor se vor forma aceste valori importante iubirea, frumosul, tradițiile, respectul.

-EXCURSII, VIZITE ACTIVITĂȚI OUTDOOR/În scopul transpunerii în practică a valorilor însușite .

În cadrul unei excursii copiii grupei mari au promovat valori cum ar fi dragostea de natură, respectul față de natură și animale, prietenia și răbdarea .Ce poate fi mai plăcut pentru un copil dacă nu o plimbare prin aer liber? Toți copiii iubesc plimbările și de aceea profitând de acest lucru , putem să-i învățăm pe cei mici reguli a comportamentului ce sunt necesare protejării naturii, a animalelor sălbatice, putem cultiva exemple de bune practici ce stau la baza prețuirii naturii dezvoltând valori precum înțelegerea, respectul, prețuirea

-ATELIERE DE ARTĂ/ Ateliere educaționale cu copiii, părinți, comunitatea, artiști cunoscuți.

În cadrul acestei activități copiii preșcolari au promovat valori cum ar fi dragostea , respectul față de ceilalți, frumosul, toleranța, libertatea, empatia .

Familia este unul dintre cele mai importante elemente culturale din întreaga lume. De fapt, în aproape toate regiunile planetei, familia joacă un rol semnificativ în dezvoltarea fiecărui cetățean. Din acest motiv, această valoare, FAMILIA, constituie unul dintre pilonii fundamentali

ai diferitelor culturi moderne, iar activitățile de parteneriat cu familia trebuie promovate pentru că au o însemnătate mare pentru dezvoltarea armonioasă a copiilor.

- ACTIVITĂȚI ARTISTICO PLASTICĂ/Activități artistice pentru o cauză umanitară

În cadrul activității TÂRG DE MĂRȚIȘOARE copiii preșcolari au promovat valori cum ar fi dragostea, respectul față de ceilalți, frumosul, toleranța, libertatea, empatia.

Toleranța este una dintre valorile democratice menite să asigure pacea, progresul și buna înțelegere între oameni. Ea presupune respectarea libertății celuilalt, a modului său de gândire și de comportare, precum și a opiniilor sale politice, religioase sau de orice natură. De aceea copiii grupei mari, au dat dovada de empatie față de refugiații războiului și au realizat mărțișoare, ce au fost vândute ulterior, iar banii adunați au fost folosiți în scopuri caritabile, pentru refugiații din Ucraina.

Cu toții cunoaștem că la educarea și formarea unei personalități contribuie trei factori primordiali: familia, școala, societatea. Acestea sunt responsabile și de sistemul de valori pe care-l formează generația în devenire. Valorile personale se conturează în copilărie, la o vârstă foarte fragedă. Părinții sunt cei care contribuie la construirea primului set de valori. În familie copiii învățați să deosebească binele de rău, să muncească, să respecte adevărul, să țină cont de anumite reguli și norme de comportament, să-și formeze gustul pentru frumos.

Prin toate activitățile propuse mediul educațional încearcă astăzi să educe copiii în spiritul valorilor general-umane și naționale, unde, copiii sunt provocați să cunoască tradițiile naționale exprimate în folclor, broderie, croșetat, sculptură în lemn, muzică și dans popular, elevii sunt ghidați în descoperirea frumuseții bogățiilor locurilor natale.

Eforturile mediului școlar, a familiei și a societății trebuie să fie comune, să aibă aceleași scopuri și obiective și anume de a educa viitori cetățeni responsabili pentru faptele proprii, liberi în deciziile pe care le iau, capabili de a se integra într-o societate în continuă schimbare.

Avem nevoie de profesioniști și colective pedagogice, capabili să se auto-mobilizeze, în vederea atingerii obiectivelor instruirii, inspirându-se, însuflețindu-se pentru un efort permanent și de durată, în realizarea activității planificate. Aceștia sunt profesioniștii competenți ai secolului XXI, care înțeleg și știu să interpreteze schimbările, relațiile interpersonale și de colaborare, valorizând într-o mult mai mare măsură, decât în trecut, cunoașterea, spiritul inovator.

Educația trebuie să realizeze o adevărată “tablă de valori morale” bine motivate teoretic, astfel încât judecata copiilor să găsească oricând un fundament serios în motivația respectivă.

Bibliografie:

1. Programul Național de Educație pentru Valori ” JOC ,RESPECT SI BUCURIE ,,2022
2. Cuciureanu, M „Educația timpurie. Integrarea copiilor în grădiniță”, București, Institutul de Științe ale Educației;
3. „Curriculum pentru învățământul preșcolar”, M.E.C., 2019;
4. „Educația timpurie și specificul dezvoltării copilului preșcolar”, M.E.C.T.,2011;
5. „Repere fundamentale în învățarea și dezvoltarea timpurie a copilului de la naștere la 7ani”,UNICEF,2008

CARTEA – PRIETENA MEA!

Prof. CIUBOTARIU BEATRICE LILIANA

ȘCOALA GIMNAZIALĂ SPECIALĂ” C- TIN PĂUNESCU” TECUCI/ GALAȚI

Dezvoltarea personalității copilului și evoluția ulterioară a lui este puternic influențată de interesul pentru cunoaștere. În procesul instructiv-educativ limbajul reprezintă un mijloc de comunicare, dar și un mijloc de cunoaștere, deoarece prin intermediul lui se transmit cunoștințe și se lărgeste orizontul copiilor cu noi reprezentări.

Prin limbaj, copilul transmite propriile sale nevoi, cerinte, elaborează și comunică propriile gânduri, își manifestă bucuriile și supărările și își organizează activitățile sale. Imposibilitatea de a comunica prin limbaj atrage după sine stagnarea dezvoltării personalității copilului, ceea ce duce la modificarea relațiilor lui cu oamenii și cu realitatea înconjurătoare.

Vârsta școlară mică este perioada cea mai eficientă pentru dezvoltarea unui limbaj corect, plastic și coerent. La intrarea în școală copilul comunică foarte bine tot ce este legat de vârsta și activitățile sale.

Cu cât își însușește mai bine vorbirea, cu atât copilul poate fi educat mai ușor. Prin intermediul cuvântului se contribuie la educarea lui intelectuală. Utilizând limbajul, copilul poate să gândească, să analizeze, să compare, să clasifice și să tragă concluzii asupra unor probleme ce se cer rezolvate. Astfel își dezvoltă gândirea, vocabularul și modul de exprimare.

Cunoscând direct și indirect realitatea înconjurătoare, munca părinților și grija lor pentru ei, dragostea cu care sunt înconjurați, se educă la copii anumite trăsături morale.

Lumea minunată a basmelor și poveștilor, rimele și expresiile ritmate din poezii, cantecele îi ajută pe copii să deosebească faptele bune de cele rele, să-și îmbogățească vocabularul, dar și să-și formeze o conduită morală și estetică. Copiii rețin cu ușurință expresiile care le-au plăcut și i-au impresionat și încep să le folosească în vorbirea curentă.

Fiecare copil este unic, de aceea trebuie create pentru el experiențe de învățare specifice.

Poveștile sunt o modalitate eficientă de a ajuta copiii în diversele probleme cu care se confruntă. Copiii, ca și adulții, experimentează situații dificile însoțite de sentimente ce pot fi confuze, jignitoare și greu de suportat la un moment dat. Spre deosebire de adulți însă, copiii nu au abilități sofisticate pe care le pot folosi pentru a depăși aceste sentimente dificile. Când

un copil nu știe să își exprime emoțiile corespunzător pot apărea consecințe precum: agresiune, hiperactivitate, probleme de învățare, anxietate, obsesii etc.

Poveștile pot pătrunde în inima problemei printr-un dialog bazat pe culoare, imagini, acțiune, fantezie, metafore, într-o manieră ce nu este amenințătoare.

Copilul memorează tot mai multe cuvinte și expresii. Începe să înțeleagă însemnătatea lor și tinde să folosească mult mai repede cuvintele ca metodă de comunicare.

Cu cât va auzi mai multe povești, cu atât cunoștințele lui se vor înmulți și vor facilita pe viitor susținerea propriului argument, conversații mai lungi și cu sens, vor avea înțelepciune și puterea de a alege pentru el însuși.

Un loc deosebit între modalitățile de manifestare a potențialului creativ la școlarul mic dar și pentru copilul cu CES cu probleme de comunicare, îl are povestirea creată pe baza unui șir de imagini. Tablourile reprezintă adevărate texte iconice pe care copilul învață să le citească în mod repetitiv, creativ. Descifrarea conținutului nu se limitează numai la descifrarea imaginilor, ci devine chiar o adevărată creație verbală. După descifrarea tabloului, copiii pot pune întrebări, pot formula titlul acestuia, pot să se completeze unul pe celălalt.

Profesorul are sarcina didactică de a stimula imaginația, de a încuraja originalitatea copiilor și de a recompensa laudativ toate strădaniile acestora.

Învățarea cititului este una dintre cele mai dificile etape din viața unui școlar. Nu este de mirare dacă mulți vor întâmpina dificultăți. O corectă identificare a cauzelor indică și drumul de parcurs spre soluționarea acestora.

Particularizând, pentru elevii cu tulburări grave în sfera comunicării (elevii cu CES) mai ales a limbajului oral expresiv acestea pot fi simplificate și redactate cu ajutorul imaginilor și a poveștilor terapeutice. Vorbind strict de povești, se pot crea mici tablouri cartonate, cu scene principale din poveste, sarcina copilului fiind aceea de a așeza cronologic imaginile și verbalizând cu ajutorul profesorului.

Altă modalitate constă din completare imaginilor din care să lipsească anumite elemente ce vor fi concepute separat – nivelul de abstractizare în folosirea pictogramelor fiind cel permis de stadiul de dezvoltare al elevului.

Poveștile terapeutice ajută copiii să identifice și să recunoască propriile emoții. Poveștile îi pot ajuta pe copii și în problemele sociale, îi pot învăța cum să își controleze emoțiile, cum să se comporte pozitiv, cum să organizeze evenimentele dureroase cu care iau contact.

Se poate concluziona că lecturile după imagini sunt un mijloc de dezvoltare multilaterală a copiilor dar, în primul rând, ele constituie un mijloc important de dezvoltare a capacității de cunoaștere și, îndeosebi, a gândirii și vorbirii clare, expresive.

Bibliografie:

1. Hârlan, Ana, Dezvoltarea capacității de comunicare a copilului preșcolar, în „Revista învățământului primar”, Editura Miniped, București, nr 4/ 2003;
2. M., Driha, O., Elemente de didactică preșcolară aplicată , Editura MEGA, Cluj-Napoca, 2013

FORMAREA CONTINUĂ A PROFESORILOR-UN DEZIDERAT AL ÎNVĂȚĂMÂNTULUI CONTEMPORAN

PROF. CIUCĂ CARMEN

ȘCOALA GIMNAZIALĂ MIHAI EMINESCU

Formarea continuă are ca obiectiv o mai bună adaptare a serviciilor educative la provocările școlii de astăzi. Dinamica societății conduce la evoluția unei participări mai active a personalului în formare, ținând cont de nevoile lor particulare și de experiența profesională. În plus, noile modalități de formare continuă dețin înțâietate: autoformarea, formarea de către colegi, participarea la diverse produse/lucrări pedagogice; participarea la proiecte de cercetare-acțiune și utilizarea tehnologiilor de informare și comunicare. În literatura de specialitate se vehiculează noțiunea de formare inițială continuă, care prevede centrarea pe numeroase competențe formate progresiv pe tot parcursul vieții. Pentru a răspunde nevoilor de dezvoltare personală, formarea continuă permite actualizarea cunoștințelor și a abilităților în ceea ce privește fundamentele predării: metode pedagogice, cunoștințe disciplinare sau de specialitate în formarea profesională etc. Formarea continuă permite de a avea o atitudine critică față de modalitățile de a face și de a iniția cercetarea în mediul școlar. Analizând politicile europene cu privire la formarea profesională continuă, constatăm că promovarea reprezintă principalul stimulent pentru participarea cadrelor didactice la dezvoltarea profesională continuă. Participarea la dezvoltarea profesională continuă este în mod clar legată de promovare sau de un sistem de avansare la un grad profesional superior. Mai mult decât atât, în unele sisteme educaționale, profesorii nu pot fi luați în considerare pentru promovare fără să participe la activități specifice de dezvoltare profesională continuă. Cu toate acestea, dezvoltarea profesională reprezintă rareori singura condiție pentru avansare. Aceasta este mai degrabă doar una dintre cerințele necesare sau este considerată ca fiind un avantaj important. În general, dezvoltarea profesională continuă este un aspect important în evaluarea performanțelor cadrelor didactice.

Ion Al. Dumitru consideră că un aspect important în formarea profesională continuă reprezintă profesionalizarea didactică, care presupune raportarea la mai multe standarde:

1. standarde de natură instituțională, cu referire la instituțiile abilitate să formeze personalul didactic, la modul cum trebuie realizat, gestionat și condus programul de formare inițială și continuă a profesorilor;
2. standarde de natură curriculară care, la rândul lor, se referă la obiectivele programelor de pregătire a profesorilor (standarde de finalități), la conținutul acestor programe (standarde de conținut), la durata necesară formării continue a personalului didactic;
3. standarde instrucționale, care vizează formele și modalitățile de organizare și desfășurare a pregătirii teoretice și practice a profesorilor, strategiile, metodele și tehnicile utilizate în programele de formare continuă a personalului didactic, care să conducă la formarea competențelor necesare exercitării profesiei didactice;
4. standarde de evaluare și certificare a competenței didactice și a nivelului acesteia care fac referire la calitatea prestației didactice, la progresul în cariera didactică, certificându-le.

E. Păun consideră că profesionalizarea didactică este „un proces de formare a unui ansamblu de capacități și competențe într-un domeniu dat, pe baza asimilării unui sistem de cunoștințe (teoretice și practice), proces controlat deductiv de un model al profesiei respective”.

În concluzie, menționăm că formarea profesională continuă are la bază o triadă de dimensiuni:

- dimensiunea cognitiv-axiologică, care este axată pe capacități biofizice fundamentale (biologice, fizice, temperamentale) și capacități cognitiv-intelectuale (cognitiv-concrete, intelectual-raționale și intelectual-instrumentale);

- dimensiunea motivațional-atitudinală caracterizată de capacitățile reglatorii referitoare la: domeniul afectiv, motivațional, volițional, valoric-atitudinal, al orientării în problemă;

- dimensiunea acțional-strategică axată pe competențe normativ-generale și competențe acțional-metodologice (în previziunea, planificarea, organizarea situațiilor educaționale, în luarea deciziilor, în îndrumarea elevilor, în finalizarea, reglarea acțiunilor).

REFERINȚE BIBLIOGRAFICE :

1. Chiș V. Pedagogia contemporană – pedagogia pentru competențe. Cluj-Napoca, Editura Casa Cărții de Știință, 2005;
2. Dumitru I.A.I. (coord.) Calitatea formării personalului didactic. Timișoara, Editura Mirton, 2007;
3. Joița E. Management educațional. Iași, Polirom, 2000;
4. Mogonea F.R. Pedagogie pentru viitorii profesori. Craiova, Editura Universitaria, 2010;

THE PRONUNCIATION COMPONENT IN TEACHING ENGLISH

PERFECTION VERSUS INTELLIGIBILITY

Profesor Ioana-Elena Ciucă-Danciu

Școala Gimnazială „Cristofor Simionescu” Plopeni, Oraș Salcea, jud. Suceava

Pronunciation is an integral part of language learning. Any learner with a goal for learning English for communicative purposes needs to learn the rhythm and intonation of English. Learning about pronunciation develops learners' abilities to comprehend the spoken language. It also helps learners with the spelling system of English.

Pronunciation can convey grammatical information (rhythm and intonation can perform grammatical functions) and a lack of knowledge in pronunciation can easily affect reading. The first lessons on pronunciation are of great importance; it is the stage where correct pronunciation should be acquired.

A question we need to answer is how good our students' pronunciation ought to be. There are three levels of English pronunciation:

- **Level 1:** People often don't understand what you want to say. You use the wrong sounds in English words.
- **Level 2:** People can understand what you want to say, but they have to concentrate to understand you.
- **Level 3:** People can understand you easily. Your pronunciation is clear and pleasant.

A clear focus on these levels of pronunciation makes us realize that we should be happy if our students can at least make themselves understood.

According to Martin Hewings, it is now generally accepted that the target of a 'native-speaker pronunciation' is unachievable for the vast majority of learners of a second or foreign language even if a native-speaker variety is the target model chosen.

However, for the vast majority of learners, a native-speaker pronunciation is neither necessary nor even desirable. The aim of most is to achieve an easily understandable pronunciation in most situations with most people with both native and non-native English speakers.

The degree to which students acquire 'perfect pronunciation' (Harmer 2004, 184) seems to depend on their attitude to how they speak and how well they hear. Frequently foreign language speakers want to retain their own accent when they speak the foreign language because that is part of their identity. So, for example, an Italian would prefer to be identified as an Italian who speaks English very well rather than simply a non-native speaker of English.

Under the pressure of such cultural considerations it has become customary for language teachers to consider intelligibility as the main goal of pronunciation teaching. This means that the learners should be able to use pronunciation which is good enough for them to be always understood. If their pronunciation is not up to this standard, then there is a serious danger that they will fail to communicate effectively.

Of course, not all pronunciation errors are equally bad. For example, it is not a big problem if you pronounce a few English sounds in a slightly non-native way.

The worst errors are:

- talking too fast because you think it sounds more native

- skipping sounds (e.g. *worl* instead of *world*)
- misplacing the stress (e.g. *DEvelop* instead of *deVELOp*)
- using the wrong sounds in a word, especially if the sounds are very different from the correct sounds (e.g. pronouncing *determine* so that it rhymes with *mine* or pronouncing *target* with a *j* sound)
- confusing two different sounds (e.g. pronouncing *slip* and *hit* the same way as *sleep* and *heat*, pronouncing *hope* the same way as *hop*)

When we are deciding on our priorities for pronunciation teaching, it is useful to know in general what kinds of errors are most likely to interfere with communication and what special problems students will have with English pronunciation.

Stressing words and phrases correctly is vital if emphasis is to be given to the important parts of messages and if words are to be understood correctly. Intonation – the ability to vary the pitch and tune of speech – is an important meaning carrier too.

Pronunciation is an important aspect of both speaking and listening. To make sense of what we hear we need to be able to divide the stream of speech up into units (for example, tone units, words and individual sounds) and to interpret what they mean. Very often in the rapid flow of speech, changes occur so that words can differ substantially from their citation (Hewings 2004, Vi) forms. A dictionary gives the pronunciation of a word when it is said in isolation: as if in response to the word being written down and the question asked. ‘How is this word pronounced?’ This is often referred to as its citation form.

In its citation form, the word *ten* is pronounced /ten/ but in *It’s ten past*, influenced by the following /p/ sound, it will be pronounced closer to /tem/.

When certain sounds come into contact at word boundaries, one or both of the sounds may change. Second, sounds may be missed out. The citation form of looked is pronounced /lukt/ but in *It looked bad*, the /t/ sound may be omitted completely, simplifying the consonant cluster /-ktb-/ and pronounced closer to /it luk baed/.

We may also find weak forms (/ən/ for *and*, /fə/ for *for*), contracted forms (*mustn’t* for *must not*).

It is important to work on these features of pronunciation in order to help students decode rapid speech and develop their listening skills. It is probably more important for less advanced students to recognize and understand such features than to produce them in their own speech, while more advanced students could be encouraged to include them as part of their pronunciation in order to become more fluent.

It is often thought that learners need to be able to discriminate between features of pronunciation before they can produce them in their own speech; for example, that they have to be able to hear a difference between /f/ and /v/ before they can say correctly the words fan and van.

This connection is not always found, and it sometimes happens that learners are able to produce a difference without being able to hear it, and vice versa .

Consider the following example sentences: (Gilbert 2005, 136)

Example:

- Mary said, “Is that Mister Fogg?”
- Mary said, “Is that mist or fog?”

Question: What was Mary talking about?

In sentence (a), Mary is asking about a person.

In sentence (b), she is asking about something different, the weather. In terms completely of pronunciation, however, the only difference between the two utterances is a melodic one. The pitch pattern of each sentence distinguishes it from the other and makes the meaning clear for the listener.

In English, changes in pitch help listeners follow the speaker’s meaning because these melodic signals provide cohesion and contrast. Not only do they tell listeners what is new information, but they

also tell listeners how ideas relate to each other. They help listeners to understand how the speaker intends to make connections with what came before (orientation) and what will follow in the conversation (prediction).

However, it is a useful assumption to make that for most learners, for most of the time, an ability to hear features of pronunciation will be at least a useful starting point for developing their ability to produce them in their own speech.

Pronunciation is usually the biggest obstacle to overcome by our students when they try to achieve fluency in English. They may have strong knowledge of grammar and vocabulary, but if they mispronounce the words, they fail to communicate effectively and be understood by others. So, good pronunciation would be the main goal in our teaching.

Bibliography:

1. BRAZIL, David, *The communicative value of intonation in English*, Cambridge University Press, 1997
2. BYRNE, Donn, *Teaching Oral English*, Longman, 1986
3. HARMER, Jeremy, *English Language Teaching*, Longman, 2004
4. HEWINGS, Martin, *Pronunciation Practice Activities*, Cambridge University Press, 2004
5. SCRIVENER, Jim, *Learning Teaching, A Guidebook for English Teachers*, Macmillan Heinemann, 1994

L'USAGE DES TICE DANS LA CLASSE DE FRANÇAIS LANGUE ÉTRANGÈRE

Prof. CIUMĂU Maria, Colegiul Național « Mihai Eminescu », Baia Mare

Smartphones, tablettes, Internet, ordinateurs, net books... Les technologies de l'information et de la communication ont envahi notre quotidien. Nous vivons à présent dans un monde et dans une ère numérique, puisque les innovations informatiques successives ont un impact direct sur tous les domaines de notre vie : les rapports sociaux, la santé, les loisirs, la communication, les sciences, l'éducation... Mais aussi, parce que l'informatique est devenue une référence en termes de création de richesses et d'emplois dans le monde. Dans l'éducation, le progrès technologique remet en question les approches didactiques traditionnelles pour miser sur la force de l'interaction, l'autonomie et l'implication de la communauté dans l'apprentissage. Dans l'ère numérique, l'enseignant n'est plus le maître du savoir mais un accompagnateur et un facilitateur de l'apprentissage. L'intensification numérique du monde modifie les codes, les comportements des jeunes générations, la notion même de culture et d'identité. Les rapports à l'information, à l'image, au texte... évoluent, modifiant les modes de raisonnement et d'apprentissage. L'École ne peut occulter ces évolutions. Elle doit répondre à une attente forte des élèves qui veulent vivre avec leur temps, rassurer des parents qui souhaitent que leur enfant soit préparé à s'insérer sur le marché du travail alors qu'eux-mêmes sont parfois dépassés par ce sursaut technologique. Les professeurs, transmetteurs des connaissances, doivent se former aux nouvelles technologies et suivre leur évolution pour les utiliser au mieux dans la transmission /l'acquisition des connaissances. L'irruption de l'outil numérique, le flot d'informations qu'il véhicule, les échanges et partages qu'il facilite, contraignent les enseignants à revoir leurs modèles d'apprentissage et leurs pratiques d'enseignement.

Les TICE facilitent les apprentissages individualisés, collaboratifs, créatifs. Elles permettent de faire évoluer le système d'évaluation-sanction vers un système d'évaluation-accompagnement. Par la diversité des supports qu'elles offrent et la possibilité de répétitions, les TICE se révèlent de formidables supports pour la mise en œuvre de pédagogies différenciées. En effet, l'enseignant n'étant plus la seule source de savoirs, les élèves avancent à leur rythme et l'enseignant peut se consacrer aux élèves qui en ont besoin, quand ils en ont besoin... Pour être motivé et avoir envie de progresser, les enfants ont besoin de réussir dans au moins un domaine. Différencier sa pédagogie, c'est répondre à la diversité des élèves. Or la diversité de supports et d'activités d'apprentissage rendue

possible par les TIC, répond à cela. L'École doit préparer les jeunes au monde qui les attend, leur donner les compétences nécessaires, parmi lesquelles la capacité à collaborer, à innover, à s'adapter et à maîtriser les outils et usages des technologies numériques. La classe refermée sur elle-même n'a plus lieu d'être aujourd'hui. Elle doit évoluer vers un modèle interactif et en réseau : le savoir se situe désormais également hors les murs. Les TICE se révèlent des outils majeurs pour accompagner ce changement et permettre à l'éducation d'atteindre ses nombreux objectifs : acquisition des connaissances et compétences du socle commun, développer les compétences futures réclamées par la société et surtout remotiver les jeunes, leur donner le goût d'apprendre : ils doivent sortir du système éducatif assoiffés de savoirs...

Depuis le début des années 90 et l'avènement d'Internet, les TICE connaissent un développement croissant dans le domaine de l'enseignement/apprentissage des langues. Utiliser les TICE en classe de français langue étrangère signifie enseigner de façon différente par rapport à la classe traditionnelle. Dans le cadre de la perspective actionnelle de l'apprentissage, l'usage des TICE est recommandé parce qu'avec les nouvelles technologies, on peut apprendre par l'action, par l'expérience. L'élève est l'acteur de son apprentissage, il devient plus autonome, il devient plus créatif, il peut apprendre à son rythme et les activités sont plus attrayantes et interactives. Les outils numériques donnent une grande souplesse aux cours, facilitent la collaboration. On peut affirmer que ce nouveau type d'enseignement/apprentissage a deux buts : améliorer le transfert de ce qui est appris dans d'autres contextes (scolaires et extra scolaire) et motiver les étudiants en les engageant individuellement et globalement dans les activités scolaires proposées. Le numérique ouvre au ludique avec des supports bien plus attractifs qu'avec le papier, ce qui nourrit la motivation des élèves. Le tableau numérique devient par exemple l'outil du groupe, à la différence du cahier ou du livre qui reste d'un usage très personnel. Le numérique offre aussi une ouverture plus aisée aux médias francophones. De la visite d'un site à la conception d'un cours « maison » en ligne, d'un simple partage de documents à la création d'un blog de la classe, les pratiques pédagogiques incluant les TICE sont innombrables. Internet permet la constitution de réseaux sociaux, de communautés cybernétiques qui élargissent les groupes de contact, multiplient les occasions d'échanges, diversifient les formes de collaborations. Il est indéniable que le recours intensif aux TICE en didactique des langues provoque des rééquilibres des différents vecteurs de l'apprentissage par rapport à la langue, par rapport au monde (réel/ virtuel; dans/ hors classe; culture), par apport aux sujets (enseignant/ apprenant/ condisciples/ tiers/ natifs ; cognitif/ social/ affectif), et oblige de nouvelles approches pédagogiques. Les TICE sont un

complément précieux à condition de réfléchir en amont à comment les intégrer dans une séquence de cours ou en quoi ils peuvent servir le travail de préparation qui revient à chaque professeur.

Parmi les outils numériques qu'on peut utiliser en classe je cite : GOOGLE DOCS pour partager des documents en ligne avec les apprenants. La fonctionnalité de "feedback" – ou commentaires- permet de travailler ensemble sur un même document et de suivre son évolution ; DROPBOX, un logiciel qui permet de stocker, mais aussi de synchroniser et de partager des fichiers, PREZI (sons , images, vidéo), qui offre une dynamique de l'exposé plus grande que le Power Point ; TIMETOAST, un créateur de ligne chronologique , pour préparer un cours sur thème culturel ou historique, s'amuser avec ses étudiants avec les temps (passé, présent, futur) ou les deux en même temps ; les tablettes qui peuvent faciliter l'accessibilité et la diffusion des documents authentiques en classe. Plus besoin de dépendre de l'ordinateur de la classe, l'enseignant va pouvoir projeter, via un vidéoprojecteur et un boîtier sans fil, le contenu de sa tablette. Il pourra ainsi avoir instantanément accès à ses ressources (temps de démarrage très court) et pourra se déplacer dans la classe tout en gardant le contrôle sur la vidéo projection, gagnant ainsi en mobilité spatiale. Les approches et les occasions de mettre l'apprenant en contact avec des supports authentiques sont alors multipliées et favorise de ce fait une meilleure compréhension de la langue et culture cibles. La tablette s'accommode également à tous les styles d'apprentissage (visuel, auditif et kinesthésique) et permet à l'enseignant de diversifier les approches pédagogiques. Utilisée à un certain moment, pour un certain groupe, en vue d'une certaine compétence, la tablette devient aussi un bon outil pour gérer l'hétérogénéité et mettre en avant l'apprentissage différencié. Pour l'enseignement-apprentissage des langues et notamment du FLE, nous pensons à trois outils en particulier : le laboratoire de langue, le Tableau blanc interactif (TBI), appelé aussi plus récemment Tableau numérique interactif (TNI), et l'incontournable PC. Le TBI est un outil numérique de plus en plus investi par les éditeurs scolaires qui y voient une façon de prolonger le manuel papier et d'intégrer dans un seul et même outil des outils disparates (magnétophone, magnétoscope, tableau, fiches d'activités) traditionnellement utilisés par les enseignants de langue. Il y a aussi beaucoup de sites qui proposent des batteries d'exercices autocorrectifs pour travailler la morphosyntaxe et le lexique, et, parfois, pour préparer le DELF et le DALF. Certains sites compagnons proposent en sus des ressources (dictionnaires, grammaire, glossaires, liens vers des sites) qui peuvent faciliter le travail individuel des apprenants.

Donc, les formules pédagogiques d'apprentissage du FLE intégrant les nouvelles technologies sont très nombreuses. A travers différents outils (TNI, mobiles, internet) et des modalités de

travail variées, l'apprenant s'appuie sur le numérique pour découvrir, communiquer, se documenter, collaborer et apprendre... Mais il ne faut pas tout confier à la technologie ! Elle accompagne, elle nous interroge sur nos pratiques d'enseignement, elle multiplie les moyens de communiquer, s'informer, interagir hors des murs de la classe, réaliser des tâches réelles. Certains outils décuplent la créativité, permettent aux étudiants de réaliser des projets passionnants à travers des blogs, des wikis ou des réseaux sociaux. Tout cela nous invite à nous renouveler constamment, c'est très positif. Mais nous ne devons pas devenir des forçats des TICE, la relation humaine doit rester au cœur de tous les dispositifs que nous mettons en place.

Bibliographie

BOURGUIGNON, Christiane (1999) : *Multimédia : quels enjeux pour la didactique des langues ?*, La revue de l'Enseignement Public & Informatique (EPI) n°93, pp.47-56.

http://www.epi.asso.fr/fic_pdf/b93p047.pdf

Desmet, P. 2006. « L'enseignement/apprentissage des langues à l'ère du numérique : tendances récentes et défis ». *Revue française de linguistique appliquée*, n° 1 (1), p. 119-138

GUICHON N. (2012a), « Les usages des TIC par les lycéens - déconnexion entre usages personnels et usages scolaires », *STICEF*, vol. 19.

GUICHON N. (2012b), *Vers l'intégration des TIC dans l'enseignement des langues*, Paris, Didier.

Beuné, A. 2011. « Quelles utilisations des TICE pour l'apprentissage du français langue étrangère au niveau A1.1 ? Analyse d'usages de formateurs et d'apprenants adultes migrants peu ou pas scolarisés ».

Mémoire de Master. Paris : Université Paris-Descartes. En ligne : www.adjectif.net/spip/IMG/pdf/M2.pdf

Legros, D., Crinon, J. 2002. *Psychologie des apprentissages et multimédias*. Paris:Armand Colin

LANCIEN, Thierry (2004) : *De la vidéo à Internet : 80 activités thématiques*, Paris, Pratiques de

classe, Hac TOME, Mario (2009) : *Weblogs éducatifs pour l'enseignement d'une Langue Etrangère*, in Synergies Espagne n°2, pp. 261-279. <http://ressources-cla.univ-fcomte.fr/gerflint/Espagne2/tome.pdf>
hette Fle.

Degache Christian et Nissen Elke (2008). Formations hybrides et interactions en ligne du point de vue de l'enseignant : pratiques, représentations, évolutions, Alsic , Vol. 11, n° 1. En ligne : <http://alsic.revues.org/index797.html>.

O metodă cinetică în rezolvarea unor probleme de aritmetică

Ciuperceanu Marian, Craiova

Un capitol aparte în matematica sfârșitului de ciclu primar și începutului ciclului gimnazial îl constituie problemele de mișcare (uniformă), în care se definește viteza (v) ca fiind raportul dintre deplasare (sau distanța parcursă d) și timpul (t) necesar mișcării: $v = \frac{d}{t}$.

Materialul prezintă, pe scurt, câteva tipuri de probleme de mișcare, după care oferă soluții ale unor probleme de aritmetică, ce pot fi încadrate în alte categorii, pe baza exploatării relației unei așa – zise viteze.

În cazul problemelor de cinematică (kineticos = mișcare, în limba greacă), se disting problemele de întâlnire dintre corpurile care se mișcă (mobile).

1. Probleme de întâlnire a mobilelor, când acestea se deplasează în același sens

În acest caz (vezi fig. 1), timpul de întâlnire (t_I) al mobilelor poate fi dedus astfel:

$$AB + BI = AI \tag{1}$$

unde A = punctul de pornire al mobilului „1”, B = punctul de pornire al mobilului „2” și I = punctul de întâlnire.

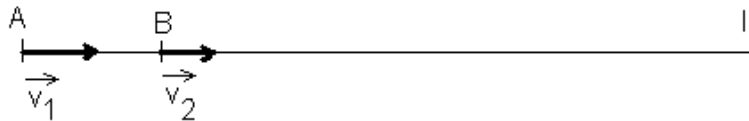

Fig. 1

Ținând seama de relația dintre viteză, timp și distanță, relația (1) poate fi rescrisă astfel:

$$AB + v_2 \cdot t_I = v_1 \cdot t_I$$

de unde:

$$t_{I(1)} = \frac{AB}{v_1 - v_2} \tag{2}$$

Distanța parcursă de primul mobil până în momentul întâlnirii este:

$$AI_{(1)} = v_1 \cdot t_{I(1)} = v_1 \cdot \frac{AB}{v_1 - v_2} \tag{3}$$

2. Probleme de întâlnire a mobilelor, când acestea se deplasează în sens opus

În acest caz, timpul de întâlnire (t_I) al celor două mobile va fi dedus (vezi fig. 2), din relația:

$$AI + IB = AB$$

echivalentă cu:

$$v_1 \cdot t_I + v_2 \cdot t_I = AB$$

de unde:

$$t_{I(2)} = \frac{AB}{v_1 + v_2} \tag{4}$$

Distanțele parcurse de cele două mobile, până în momentul întâlnirii vor fi:

$$AI_{(2)} = v_1 \cdot t_{I(2)} = v_1 \cdot \frac{AB}{v_1 + v_2} \quad (5)$$

$$BI_{(2)} = v_2 \cdot t_{I(2)} = v_2 \cdot \frac{AB}{v_1 + v_2} \quad (6)$$

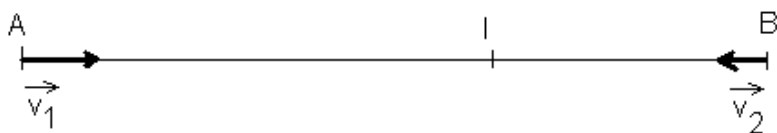

Fig. 2

3. Probleme ce se pot rezolva extinzând noțiunea de viteză și abordând tehnici cinematice

Problema 1: Un angajat al unei edituri poate tehnoredacta un manuscris în 8 ore, iar un altul în 12 ore. În cât timp ar termina de tehnoredactat manuscrisul, dacă ar lucra împreună?

Soluția 1 (Metoda reducerii la unitate):

Primul tehnoredactor1 oră $\frac{1}{8}$ din lucrare

Al doilea tehnoredactor 1 oră $\frac{1}{12}$ din lucrare

Împreună cei doi tehnoredactori1 oră $\left(\frac{1}{8} + \frac{1}{12}\right)$ din lucrare = $\frac{5}{24}$ din lucrare

Împreună cei doi tehnoredactori $\frac{24}{5}$ ore = 4,8 ore = 288 minute.... 1 lucrare

Soluția 2 (Metodă cinematică):

Definim viteza v (constantă) de lucru a unui angajat al editurii prin numărul (n) de pagini tehnoredactate în unitatea de timp (t): $v = \frac{n}{t}$ (observând că locul „distanței” d parcurse din problemele de mișcare este luat acum de „numărul paginilor tehnoredactate” n).

Dacă notăm cu N numărul paginilor manuscrisului și cu t_x timpul, exprimat în ore, necesar terminării manuscrisului de către cei doi tehnoredactori dacă ar lucra împreună, atunci numărul paginilor de manuscris este egal cu suma dintre numărul paginilor tehnoredactate de fiecare din cei doi angajați:

$$n_1 + n_2 = N$$

Înlocuind în egalitatea de mai sus, din relația de definiție a vitezei de lucru:

$$n_1 = v_1 \cdot t_x = \frac{N}{8} \cdot t_x$$

$$n_2 = v_2 \cdot t_x = \frac{N}{12} \cdot t_x$$

obținem:

$$v_1 \cdot t_x + v_2 \cdot t_x = N \leftrightarrow$$

$t_x = \frac{N}{v_1+v_2}$ (adică o relație similară relației (4), din cazul problemelor de întâlnire când mobilele se mișcă în sens opus, evident schimbând “distanța” cu „numărul paginilor”).

$$t_x = \frac{N}{v_1+v_2} = \frac{N}{\frac{N}{8}+\frac{N}{12}} = \frac{1}{\frac{1}{8}+\frac{1}{12}} = \frac{24}{5} \text{ ore} = 4,8 \text{ ore} = 288 \text{ minute}$$

Problema 2: Dacă rezolv câte 15 exerciții pe zi, în timpul vacanței, îmi rămân libere 3 zile, iar dacă rezolv câte 12 exerciții pe zi, atunci rămân nerezolvate 18 probleme. Câte exerciții și câte zile de vacanță am?

Soluție:

Definim viteza (v) de rezolvare ca raportul dintre numărul (n) exercițiilor rezolvate și timpul (t) de soluționare: $v = \frac{n}{t}$ și avem pentru cele două situații vitezele: $v_1 = 15$ exerciții rezolvate/zi, $v_2 = 12$ exerciții rezolvate/zi.

Numărul total (N) de exerciții propuse pentru rezolvare, în timpul T (zile de vacanță) va fi:

$$v_1 \cdot (T - 3) = v_2 \cdot T + 18 \quad \Leftrightarrow$$

$$v_1 \cdot T - v_2 \cdot T = 3 \cdot v_1 + 18 \quad \Leftrightarrow$$

De unde obținem numărul zilelor de vacanță:

$$T = \frac{3 \cdot v_1 + 18}{v_1 - v_2} = \frac{3 \cdot 15 + 18}{15 - 12} = \frac{63}{3} = 21 \text{ zile}$$

Numărul total de exerciții de rezolvat este: $N = v_1 \cdot (T - 3) = 15 \cdot (21 - 3) = 270$ exerciții.

Problema 3: Un bazin se poate umple prin două robinete în 12 ore. Primul robinet poate umple bazinul într-un timp cu 10 ore mai scurt decât timpul de umplere al celui de-al doilea. În cât timp fiecare robinet, separat, poate umple bazinul?

Soluție:

Viteza de curgere a apei prin fiecare robinet o putem cuantifica, de exemplu, prin volumul de apă scurs în unitatea de timp. Notând cu V = volumul bazinului, T_1 , T_2 = timpii de umplere a bazinului de către fiecare din cei doi robinete, avem: $v_1 = \frac{V}{T_1}$, $v_2 = \frac{V}{T_2}$.

Scriind volumul de apă al bazinului ca suma volumelor de apă curse prin cele două robinete timp de 12 ore și diferența dintre timpii de umplere de 10 ore obținem sistemul de ecuații:

$$\begin{cases} v_1 \cdot 12 + v_2 \cdot 12 = V \\ T_1 - T_2 = 10 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} \frac{V}{T_1} \cdot 12 + \frac{V}{T_2} \cdot 12 = V \\ T_1 - T_2 = 10 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} \frac{1}{T_1} + \frac{1}{T_2} = \frac{1}{12} \\ T_1 - T_2 = 10 \end{cases}$$

$$\begin{cases} T_1 = T_2 + 10 \\ \frac{1}{T_2+10} + \frac{1}{T_2} = \frac{1}{12} \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} T_1 = T_2 + 10 \\ T_2^2 - 14T_2 - 120 = 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} T_2 = \frac{14+26}{2} = 20 \text{ ore} \\ T_1 = 20 + 10 = 30 \text{ ore} \end{cases}$$

Problemele rezolvate, chiar dacă nu conțin în enunț mărimi specifice celor de mișcare (viteză, distanță parcursă), implică un anumit “ritm” al acțiunii și factorul „timp”, ceea ce le permite o astfel de abordare.

Bibliografie:

1. Colecția revistei “Gazeta Matematică”;
2. Colecția “Revista de Matematică din Timișoara”.

UTILIZAREA INSTRUMENTELOR ȘI RESURSELOR DIGITALE ÎN LECȚIA DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

prof. CIURESCU ADRIANA

Școala Gimnazială Nr.1 comuna Slobozia Conachi, județul Galați

În contextul realității actuale, resursele WEB au devenit de o importanță majoră, fiind indispensabile în cadrul tuturor demersurilor didactice, atât școlare , cât și extrașcolare. Fie că ne referim la predare, învățare sau evaluare, sau la activitățile extracurriculare în care sunt implicați elevii, utilizarea resurselor informatice a devenit o necesitate. Noile tehnologii informaționale oferă o multitudine de aplicații care pot îmbunătăți în mod considerabil calitatea actului didactic.

Dezvoltarea tehnologiei informaționale a condus la schimbarea modului clasic de predare-evaluare, în care profesorului îi revenea rolul de intermediar al transmiterii cunoștințelor, facilitând astfel, înțelegerea și transferul acestora. Învățarea prin intermediul resurselor educaționale online, propune o gama diversificată și complexă de informații, din surse diferite, menite să stârnească interesul și curiozitatea elevilor, fiind o modalitate propice de a împărtăși unii cu alții, idei, opinii, experiențe didactice, într-un mediu ambiant lipsit de inhibiție.

Așadar, învățământul prin intermediul resurselor, WEB, făcând referire aici la clasa virtuală, respectiv, învățarea prin intermediul mijloacelor TIC, oferă elevilor posibilitatea, să caute, să exploreze, să selecționeze și să aplice cunoștințele dobândite, eliminându-se astfel, factorul subiectiv-emoțional, teama generată de confruntarea cu cadrul didactic sau de reacțiile provocate de colegi, în cazul unui răspuns nefavorabil. Totodată, profesorul, potrivit măiestriei didactice, are posibilitatea de a-și organiza lecțiile online într-un mod inspirat și creativ, selectând cele mai relevante resurse, făcând apel la prezentări Power-point, filme educative, secvențe muzicale, imagini, link-uri utile în susținerea celor predate. Lecțiile devin astfel, un schimb fructuos de informații, iar clasa virtuală, un mediu plăcut și sigur, competitiv totodată, locul în care fiecare elev se simte valorizat prin confruntarea cu cei care au aceleași

capacități, trebuințe și nevoi. Cele mai cunoscute aplicații sunt: ASQ, Kahoot, Quizziz, Wordwall, Padlet, Twinkl sau Digitaliada.

Clasa a VIII-a

Textul epic: *Platanos, de Doina Ruști*

Exercițiu 1:

Profesoara le propune elevilor să completeze un portret chinezesc. Exercițiul anticipează analogia *copil - plantă* pe care elevii o vor descoperi ulterior în textul propus spre studiu. Profesoara îi va încuraja pe elevi să-și explice opțiunile. În momentul desfășurării orelor online, elevii își vor posta răspunsurile pe „wall“, folosind aplicația **Padlet**, pentru a putea fi văzute de toți colegii.

Exercițiu 2:

Pentru ordonarea cronologică a acțiunilor din același text, profesoara poate alcătui o fișă de lucru sau poate folosi „timeline“ din aplicația **Padlet**. Va scrie acțiunile în formatul propus, iar elevii le vor aranja cronologic.

Exercițiu 3:

Sarcini de lucru pentru elevii împărțiți în funcție de abilitățile lor în grupe de lucru, astfel:

1. *Prima grupă* va realiza o compunere pornind de la proverbul: *Prietenul la nevoie se cunoaște!*. Elevii vor ține seama de mesajul textului propus de Doina Ruști și vor lucra într-un document colaborativ pus la îndemâna lor pe classroom (**drive.google.com**).
2. *A doua grupă* va avea de întocmit o hartă a textului epic cu toate trăsăturile acestuia (**mindmeister.com**).
3. *A treia grupă* va identifica momentele subiectului și va prezenta, pe scurt, firul narativ. Elevii vor concepe un video interactiv, pornind de la lectura textului (**edpuzzle.com**).
4. *A patra grupă* va avea de caracterizat personajele textului, asociindu-le tipuri umane corespunzătoare (**padlet.com**).

Referindu-ne la metodele și tehnicile de evaluare online, putem afirma că au o serie de avantaje și prezintă un grad ridicat de eficiență deoarece majoritatea oferă feedback într-un timp foarte scurt.

Așadar, în contextul dat, evaluarea online, se impune de la sine, profesorul având nevoie de feedback în permanență, cu scopul de a eficientiza actul didactic și de a atinge competențele vizate.

Astfel, platforma **Google classroom** poate facilita evaluarea online, cadrul didactic având posibilitatea de a crea teste și fișe de evaluare sau de a încărca o serie de materiale necesare evaluării.

O altă platformă prin intermediul căreia se poate realiza evaluarea online, este **zoom-ul**. Această aplicație permite discuții pe anumite teme cu elevii, aceștia pot oferi răspunsuri la întrebările adresate de către profesori, iar eventualele greșeli pot fi corectate în timp record.

Google Jamboard este de asemenea, un mod de vizualizare foarte ușor al unor sarcini simple unde toți elevii au posibilitatea să-și corecteze propriile răspunsuri.

Prin intermediul aplicației **Kahoot**, elevii pot să rezolve o serie de teste, cu diferite grade de dificultate, de la simplu la complex, circumscrise unor diferite arii tematice, ba mai mult, pot construi ei înșiși itemi de teste.

Google Forms permite conceperea unor formulare care pot fi utilizate pentru crearea testelor scrise, pentru obținerea unui feedback cu privire la anumite aspecte ale activității didactice sau de altă natură, conceperea unor teste grilă, înserarea unor imagini sau scurte filmulețe.

Evaluarea devine astfel, eficientă și creativă, fiind o alternativă la evaluarea tradițională în aceste contexte, însă nu putem face rabat nici de la tehnicile și metodele tradiționale de evaluare.

Așadar, atât în mediul online, cât și în mediul fizic, cadrului didactic îi revine rolul de coordonator profesionist al întreg procesului didactic, având sarcina de a identifica și experimenta, cele mai relevante metode și strategii, astfel încât, elevul să ajungă la maximul de dezvoltare posibilă.

BIBLIOGRAFIE:

1. Sâmișăian, Florentina, *O didactică a limbii și literaturii române*, Editura Arthur, București, 2024;
2. elearning.ro

EDUCAȚIA LA GRANIȚA DINTRE CLASIC ȘI DIGITAL

**Prof. Ciurte Ramona-Claudia, Grădinița cu Program Prelungit Nr.1 Sânnicolau Mare,
Sânnicolau Mare, Timiș**

Pandemia de COVID-19 a avut un impact semnificativ asupra sistemului de educație la nivel global și a adus cu sine o schimbare majoră în modul în care sunt furnizate și recepționate serviciile educaționale.

Mulți elevi au fost nevoiți să treacă la învățământ online, iar această tranziție a fost una dificilă atât pentru elevi, cât și pentru profesori și părinți. Învățământul online a pus în evidență inegalitatea în accesul la educație, deoarece nu toți elevii au avut acces la tehnologie și conexiune la internet de calitate.

Pe lângă aspectele tehnice, pandemia a afectat și starea emoțională a elevilor, izolarea socială, teama de boală și incertitudinea cu privire la viitor având un impact semnificativ asupra bunăstării lor mentale.

Educația trebuie să țină cont de aceste aspecte și să găsească soluții pentru a recupera pierderile de învățare, a reduce inegalitățile și a asigura un mediu sigur și sănătos pentru elevii și personalul didactic.

Este important ca sistemul educațional să se adapteze la noile realități și să ofere sprijin și resurse adecvate pentru ca toți elevii să aibă șanse egale de a beneficia de o educație de calitate. Este nevoie de eforturi comune din partea autorităților, școlilor, profesorilor, părinților și elevilor pentru a reconstrui și îmbunătăți sistemul educațional în urma pandemiei. Educația se află într-un punct de tranziție important, la granița dintre clasic și digital. O mare parte din procesul de învățare s-a digitalizat în ultimii ani, odată cu apariția tehnologiilor moderne și a internetului. În timp ce tradiționalele metode de predare și învățare rămân încă relevante, există tot mai multe instrumente digitale care facilitează accesul la informație și îmbunătățesc procesul de învățare.

Educația clasică se referă la metodele tradiționale de predare și învățare care au fost folosite de-a lungul istoriei, cum ar fi predarea frontală, studiul individual și evaluările scrise. Aceste metode se concentrează pe discipline academice precum matematică, științe, literatură și istorie.

În contrast, educația modernă se bazează pe tehnologie și abordări inovatoare de predare și învățare, cum ar fi utilizarea dispozitivelor mobile, platforme online de învățare și

metode active de predare. Aceste metode pun un accent mai mare pe rezolvarea problemelor, colaborarea între elevi și gândirea critică.

Deși educația clasică și modernă au avantaje și dezavantaje, majoritatea experților consideră că o combinație între cele două poate fi cea mai eficientă. Integrarea elementelor clasice, precum cunoștințele de bază și disciplina, cu abordările moderne, precum tehnologia și metodele interactive, poate asigura o educație echilibrată și adecvată pentru cerințele societății contemporane.

Pe de o parte, utilizarea tehnologiei în educație poate să ofere oportunități noi și inovative de învățare, cum ar fi aplicații mobile de învățare, platforme online de cursuri sau realitatea virtuală în educație. Aceste tehnologii pot să faciliteze un proces de învățare interactiv și personalizat, adaptat necesităților și ritmului fiecărui elev.

Pe de altă parte, există și provocări în integrarea tehnologiei în educație, precum accesul inegal la resursele digitale, securitatea datelor sau dependența excesivă de dispozitivele electronice. De aceea, este important ca educația să găsească un echilibru între utilizarea tehnologiei și metodele tradiționale, pentru a asigura o educație holistică și echilibrată. Educația la granița dintre clasic și digital are potențialul de a revoluționa procesul de învățare și de a pregăti elevii pentru lumea digitală în care trăim. Cu toate acestea, este important ca educatorii, elevii și părinții să fie conștienți de avantajele și provocările tehnologiei în educație și să găsească modalități eficiente de a integra aceste două aspecte în procesul de învățare.

Un studiu realizat de către cercetători ai Universității Harvard a constatat că utilizarea tabletelor și a altor dispozitive digitale în procesul de învățare poate îmbunătăți capacitatea elevilor de a învăța și de a reține informații. De asemenea, tehnologia poate facilita accesul la resurse educaționale diverse și actualizate, oferind astfel posibilitatea de a personaliza procesul de învățare în funcție de nevoile și ritmurile fiecărui elev.

Totuși, integrarea tehnologiei în educație poate fi și o provocare, deoarece necesită o pregătire specială a cadrelor didactice, o actualizare constantă a resurselor și o monitorizare atentă a impactului tehnologiei asupra procesului de învățare. De asemenea, există riscul ca utilizarea excesivă a tehnologiei să ducă la dependența de ecrane și la scăderea atenției și concentrării elevilor.

Combinația dintre metodele clasice și tehnologiile digitale în educație poate aduce rezultate semnificative, îmbunătățind motivația și implicarea elevilor, accelerând procesul de învățare și pregătindu-i pentru provocările unei lumi în continuă schimbare. Este important ca profesorii să fie deschiși la integrarea tehnologiilor în activitățile de predare și să le utilizeze într-un mod creativ și eficient, având în vedere nevoile și particularitățile fiecărui elev.

Este important să găsim un echilibru între utilizarea metodelor tradiționale de predare și integrarea noilor tehnologii în procesul educativ. Școlile ar trebui să adopte abordări inovatoare și să încurajeze utilizarea instrumentelor digitale pentru a spori implicarea și interesul elevilor. Cu toate acestea, este esențial să nu uităm de valorile și beneficiile educației clasice, cum ar fi contactul direct cu profesorii, colaborarea cu colegii sau dezvoltarea abilităților de comunicare și gândire critică. Prin combinarea celor două metode, putem crea un mediu de învățare mai eficient și relevant pentru elevi.

În concluzie, educația la granița dintre clasic și digital reprezintă un domeniu extrem de complex și dinamic, care necesită o abordare echilibrată și integrată a tehnologiei în procesul de învățare. Studiile continuă să exploreze diferite modalități de optimizare a utilizării tehnologiei în educație și de maximizare a beneficiilor aduse de aceasta, în vederea asigurării unei educații de calitate și relevante pentru elevii din era digitală.

Pentru a putea stabili relațiile de comunicare dintre sportiv și antrenor, va trebui să definim termenii.

Sportiv - este un cuvânt vechi dar și nou. Sensul vechi se referă la cel care a desemnat să obțină victorii și premii în luptă. Sensul nou al cuvântului se referă la persoana care se pregătește într-un sport

Antrenor - este persoana calificată și desemnată în conducerea sportivilor, care îi conduce pe sportivi în cadrul antrenamentelor și pe durata competițiilor. El necesită să aibă anumite cunoștințe tehnico tactice specifice ramurei de sport în care profesează. În sport, se numește **antrenor** o persoană care se ocupă cu îndrumarea, instruirea și organizarea activității unei echipe sportive sau unui sportiv (individ); uneori poate însemna și profesor de sport.

Sport - este un termen des folosit în activitatea sportivă pe care Epuran M. îl consideră că "incluzând activități fizice, exerciții fizice și jocuri, referitoare la orice mod de angajare, de la sportul recreativ, pentru toți, la sportul elitelor".

Performanța - este valoarea unei acțiuni care poate fi individuală sau colectivă, exprimată prin numere, cifre și calificative

Antrenor (sport)[[modificare](#) | [modificare sursă](#)]

În **sport**, se numește **antrenor** o persoană care se ocupă cu îndrumarea, instruirea și organizarea activității unei **echipe sportive** sau unui **sportiv** (individ); uneori poate însemna și **profesor** de sport.

Educația la granița dintre clasic și digital

Prof. Alina Laura Clinciu, Colegiul Național Andrei Șaguna Brașov

Introducere

Educația contemporană se află într-o perioadă de tranziție, în care metodele tradiționale de predare sunt completate și uneori înlocuite de tehnologiile digitale. Această transformare afectează nu doar modul în care informațiile sunt prezentate și accesate, ci și felul în care elevii și studenții învață și interacționează cu materialele educaționale. Acest referat explorează provocările și oportunitățile aduse de integrarea tehnologiilor digitale în educația clasică, evidențiind beneficiile și limitările ambelor abordări.

Educația clasică: Caracteristici și beneficii

Educația clasică se referă la metodele tradiționale de predare care includ predarea față în față, utilizarea manualelor și a altor materiale tipărite, și evaluările scrise. Această formă de educație a fost predominantă timp de secole și are mai multe avantaje:

1. **Interacțiunea directă:** Predarea față în față permite o interacțiune imediată și personală între profesor și elevi, ceea ce poate stimula învățarea și înțelegerea.
2. **Structură și disciplină:** Metodele tradiționale oferă o structură clară și disciplină, esențială pentru dezvoltarea unor abilități fundamentale de studiu și comportament.
3. **Concentrare:** Mediul educațional clasic, fără distrageri digitale, poate ajuta la menținerea concentrării și atenției pe materialele de studiu.

Integrarea tehnologiilor digitale: Avantaje și provocări

În ultimii ani, tehnologiile digitale au transformat radical educația, oferind noi modalități de a învăța și de a preda. Printre avantajele educației digitale se numără:

1. **Accesibilitate și flexibilitate:** Materialele educaționale digitale pot fi accesate de oriunde și oricând, oferind o flexibilitate mai mare în programul de învățare.
2. **Resurse diverse și interactive:** Platformele digitale oferă o gamă largă de resurse educaționale, inclusiv video-uri, simulări interactive și teste online, care pot îmbunătăți învățarea.
3. **Personalizare:** Tehnologiile digitale permit personalizarea procesului educațional, adaptându-se la nevoile și ritmul fiecărui elev sau student.

Totuși, există și provocări asociate cu utilizarea tehnologiilor digitale în educație:

1. **Discrepanța digitală:** Accesul inegal la tehnologie poate accentua diferențele educaționale dintre elevii din medii diferite.
2. **Distrageri:** Utilizarea dispozitivelor digitale poate duce la distragerea atenției și scăderea concentrării.
3. **Dezvoltarea abilităților sociale:** Interacțiunea digitală poate limita dezvoltarea abilităților sociale și emoționale necesare pentru colaborarea și comunicarea eficientă în viața reală.

Sinergia dintre clasic și digital

Pentru a maximiza beneficiile ambelor abordări, este esențial să se creeze o sinergie între metodele tradiționale și tehnologiile digitale. Aceasta poate fi realizată prin:

1. **Blended learning:** Combinarea predării față în față cu învățarea online, astfel încât elevii să beneficieze de interacțiunea directă cu profesorii și colegii, dar și de flexibilitatea și resursele oferite de tehnologia digitală.
2. **Formarea profesorilor:** Pregătirea cadrelor didactice pentru a utiliza eficient tehnologiile digitale în predare, asigurându-se că acestea sunt integrate într-un mod care să îmbunătățească procesul educațional.
3. **Evaluarea continuă:** Implementarea unor metode de evaluare continuă care să utilizeze atât instrumente tradiționale, cât și digitale, pentru a monitoriza progresul elevilor și a adapta metodele de predare.

Concluzie

Educația la granița dintre clasic și digital oferă oportunități semnificative pentru îmbunătățirea procesului de învățare. Integrarea tehnologiilor digitale în metodele tradiționale poate duce la o educație mai accesibilă, flexibilă și personalizată. Totuși, este esențial să se abordeze provocările asociate cu această tranziție și să se creeze o sinergie între cele două abordări pentru a maximiza beneficiile pentru elevi și studenți.

Bibliografie

1. Anderson, J., & Rainie, L. (2014). *Digital Life in 2025*. Pew Research Center.
2. Bates, A. W. (2015). *Teaching in a Digital Age: Guidelines for Designing Teaching and Learning*. BCcampus.
3. Collis, B., & Moonen, J. (2001). *Flexible Learning in a Digital World: Experiences and Expectations*. Routledge.
4. Garrison, D. R., & Vaughan, N. D. (2008). *Blended Learning in Higher Education: Framework, Principles, and Guidelines*. Jossey-Bass.
5. Prensky, M. (2010). *Teaching Digital Natives: Partnering for Real Learning*. Corwin Press.
6. Selwyn, N. (2011). *Education and Technology: Key Issues and Debates*. Continuum International Publishing Group.

MIJLOACELE DIGITALE CA SUPTOR ÎN PROCESUL CLASIC DE PREDARE-ÎNVĂȚARE-EVALUARE

Mihaela-Carmen Codrea, Ioana-Ileana Teulea

Liceul Teoretic "George Moroianu" Săcele

Era digitalizării reprezintă o adevărată provocare în educația zilelor noastre, atât din punct de vedere al conținutului materialelor informaționale cât și al eticii, în plin avânt al inteligenței artificiale folosită de cele mai multe ori în mod abuziv și impropriu. Conceptul de "Învățare pentru Fiecare" presupune învățarea centrată pe elev, care este unic în ceea ce privește dezvoltarea cognitivă și emoțională, iar din această perspectivă este nevoie de digitalizare în educație pentru atingerea competențelor vizate în programele școlare.

Metodele de predare-învățare-evaluare clasice nu pot fi eliminate, profesorul având un rol extrem de important în procesul de învățare, anume, ghidarea fiecărui elev în atingerea obiectivelor generale și a competențelor specifice prin îmbinarea optimă a metodelor clasice, tradiționale cu cele inovatoare aducând ca suport mijloace digitale.

Pentru eficientizarea procesului educativ este necesară descoperirea stilului de învățare al fiecărui elev, astfel materialele vizuale/auditive sau practice (de exersare) pot fi cu succes selectate de pe platforme educaționale avizate de ministerul de resort sau de alte organizații recunoscute, profesorul putând recurge la resurse deschise în crearea materialelor destinate predării, la aplicații colaborative în învățare sau de tip quiz în evaluare dar și la realizarea de către elevi a unui portofoliu digital.

Mergând la următorul nivel, elevii performanți pot realiza ei înșiși materiale destinate învățării ce pot fi utilizate ca resurse deschise pentru alți elevi care au nevoi speciale, în acest caz, se folosesc competențele digitale dobândite în studiul TIC-ului sau a informaticii în studiul altor discipline, realizându-se o colaborare inter și trans disciplinară între arii curriculare.

Aplicațiile prietenoase din punct de vedere al dinamicii, al formelor, al culorilor întâlnite în jocurile educaționale pe calculator pot deveni un adevărat motor în învățarea prin descoperire sau exersare.

În calitate de profesor de TIC și informatică, respectiv religie am cooptat elevii de gimnaziu și liceu în realizarea unor portofolii digitale care să fixeze abilitățile tehnice (digitale și de programare) în slujba dezvoltării competențelor generale, specifice disciplinei complementare. Astfel conținuturi/informații asimilate clasic anterior sunt folosite în crearea de mijloace digitale moderne. Exemple elocvente din acest demers au fost proiectele digitale inovative cum ar fi: Pildele Mântuitorului realizate după modelul colegilor mai mari fructificând interesul generalizat spre informatică și joc. S-a folosit programul SCRATCH ce a esențializat imagini tip tablou pentru fiecare situație descrisă.

Un instrument la îndemâna elevilor-CHATTER PIX-utilizează telefonul mobil ca mijloc digital ceativ prin prezentări captivante, personalizate prin vocea proprie.

Aplicația PIVOT ANIMATOR este utilă procesului de predare-învățare-evaluare și surprinde aspecte din viețile sfinților în mod dinamic, demonstrând că ceea ce pare a fi teoretic, abstract, îndepărtat de prezentul vieții elevului poate deveni creativ, actual, inovativ, de interes.

Contextul actual impune profesorului să urmărească formarea adecvată a profilului educațional al elevului atât din punct de vedere al achizițiilor prevăzute prin programele școlare cât și al profilului moral. Astfel, mijloacele digitale nu trebuie folosite în exces pentru a nu crea dependențe și a nu împiedica relaționarea directă între tineri.

Inteligența artificială ar trebui folosită în educație ca și suport în învățare, dar, totodată ar fi necesară verificarea informațiilor oferite de aceasta, iar noile generații de elevi născuți în era digitalizării au responsabilitatea delimitării intervenției roboților în viața de zi cu zi.

Unde ar fi granița dintre clasic și digital în educație? La această întrebare am putea răspunde că depinde de profilul profesorului de la clasă sau de tipologia elevului, de disciplina predată, de dotările cu care sunt înzestrate unitățile școlare. Oricum, suntem de părere că digitalul trebuie folosit cu responsabilitate și cu respectarea eticii (vezi legea copyright-ului) dar și că metodele de predare clasice trebuie adaptate continuu noilor tendințe ale societății în care se impune să ne integrăm.

COMUNICAREA PROFESOR-ELEV ȘI EFECTELE SALE

Prof. Codrean Ioana – Paula

Colegiul Național ”Mihai Eminescu” Oradea

În discuția referitoare la coeziunea socială, parteneriatul școală-comunitate devine unul dintre aspectele cele mai importante ale ei, îndeosebi pentru că în cadrul acestui parteneriat toți actorii comunității pot fi mobilizați și pot acționa pentru a sprijini elevii și familiile lor pentru a depăși problemele cu care se confruntă, fie ele sociale, economice sau culturale. Școala este unul dintre cele mai importante locuri în care colaborarea cu comunitatea se poate realiza, tocmai datorită faptului că ea se află în contact permanent atât cu elevii și familiile lor cât și cu ceilalți actori sociali. Se poate spune că personalul didactic, prin contactul direct cu elevii și familiile lor, este cel care înțelege cel mai bine toate transformările care s-au petrecut în structura familiei în ultimii ani (referitoare la ocupațiile membrilor familiei, nivelul de trai al acestora, la nivelul valorilor, practicilor și proiecțiilor lor de viață).

Cadrele didactice joacă un rol cheie în aceste situații, atunci când vorbim despre coeziune socială și despre responsabilitatea civică de a dezvolta o rețea de comunicare ce ar putea conduce la implementarea unor reale acțiuni de sprijinire a elevilor și familiilor lor.

Alain Bloom spune: „*Omul este o ființă care trebuie să se orienteze potrivit posibilei sale perfecțiuni*”. Actul educativ este un act ce ține de sfera relațiilor interpersonale, eficiența sa se decide pe terenul raporturilor concrete zilnice dintre profesor și elev. În problema relației profesor-elev, pe lângă o bogată experiență pozitivă ce s-a acumulat în decursul anilor se constată că, uneori, predomină arbitrajul, practicile învechite și prejudecăți pe care o atitudine conservatoare le menține.

Relațiile dintre profesor și clasă se polarizează, în general, în sentimente de simpatie, încredere reciprocă sau, dimpotrivă, de antipatie, neîncredere și chiar ostilitate. Sunt și cazuri când contactul spiritual dintre profesor și elev nu trece de zona indiferenței (clasa nu există pentru profesor și nici profesorul pentru clasă). Inițiativa trebuie să aparțină însă profesorului, care ținând seama de legea esențială a relațiilor afective interumane potrivit căreia: „simpatia și bunăvoința naște simpatie și bunăvoință, antipatia și ostilitatea trezesc sentimente de aceeași calitate”, trebuie să conducă, să dirijeze aceste relații și să le structureze pe relații de colaborare. În urma studiilor

efectuate s-a constatat că o parte dintre profesori nu reacționează adecvat nici în cazul răspunsurilor bune (corecte) ale elevilor și nici în cazul răspunsurilor greșite (nule) ale elevilor.

Deosebit interes psihologic prezintă reacția acelor profesori care, după opinia elevilor, nu se bucură când aceștia dau răspunsuri corecte, ci dimpotrivă, le pare rău sau se arată surprinși, se miră că răspund bine, stau la îndoială dacă să le pună nota, îi ironizează, etc. S-a ajuns la concluzia că, în aceste cazuri nu se respectă un principiu fundamental al educației, și anume, încurajarea printr-o judicioasă folosire a laudei și a dojenei. Un profesor care dojenește mai mult decât laudă sau care nu spune nimic atunci când ar trebui să spună, nu folosește suficient criteriile aprecierii pozitive pentru formarea și schimbarea comportamentului elevului.

Sursa de nemulțumire a elevilor își are originea în comportamentul unor cadre didactice, în imaginea deformată pe care unii elevi o au despre profesori și profesorii despre ei. Utilizarea noilor tehnologii didactice, instruirea programată, duc în cele din urmă tocmai la selecționarea și întărirea comportamentelor adecvate, la realizarea în condiții optime a conexiunii inverse, la aprecierea performanțelor școlare ale elevilor pe baze științifice și în condițiile unei obiectivități știute.

Un profesor care are o comunicare cât mai bună cu elevii trebuie să știe să gândească modalități de înlăturare a unor dificultăți și obstacole posibile. Deseori profesorii sunt tentați să poarte discuții cu elevii buni, să le asculte explicațiile, iar cei slabi să fie marginalizați. În acest caz, elevii, îndeosebi cei pasivi la lecție întâmpină o serie de obstacole, mai ales în înțelegerea noțiunilor și în interpretarea acestora. Comunicarea trebuie făcută cu toți elevii, antrenându-i pe fiecare în parte, în funcție de particularitățile și caracterul fiecăruia.

Rezultatele obținute în urma cercetărilor au scos în evidență faptul că, cu cât formele de penalizare (ironia, jignirea, ridiculizarea, notele proaste etc.) sunt mai des folosite, cu atât efectul lor scade. Profesorul care cunoaște valoarea aprecierii pozitive nu se va feri de o ușoară supraapreciere a performanțelor elevului. Va aprecia pe elev mai mult decât merită, spre a-l face să merite pe deplin aprecierea, să se ridice la nivelul aprecierilor făcute. Experiența ne arată că profesorul cu rezultate bune în activitatea lui didactică își îmbunătățește relațiile cu elevii slabi și prin faptul că le acordă suficientă apreciere pozitivă.

Raporturile dintre profesor și elev nu prezintă numai o latură intelectuală. Factorul afectiv are o importanță deosebită asupra randamentului intelectual al elevului. Crearea de bună dispoziție

în clasă reprezintă o condiție necesară pentru evitarea eșecului școlar. Fiecare lecție se desfășoară într-un climat afectiv particular, dispoziția clasei variază în funcție de cea a profesorului.

În activitatea sa, profesorul nu se raportează doar la activitatea pur științifică, ci și la cea educațională. Dirigintele este managerul activității educaționale. Această calitate se subsumează celei de manager al actului educațional în ansamblul său, care cuprinde și statutul de manager al actului didactic. În calitate de diriginte profesorul are o serie de așteptări de la elevii săi. Astfel, dirigințele așteaptă ca părinții să colaboreze și să se implice activ în actul educațional, cerând și să i se recunoască rolul pe care îl are în educația copiilor. Părinții așteaptă de la diriginte o evaluare corectă a propriului copil dar și un sprijin în formarea acestuia. Atunci când colaborarea dintre profesor și diriginte, pe de o parte, respectiv elev și părinte, pe de altă parte, se realizează pe baza unei comunicări eficiente toți factorii implicați au de câștigat.

„Cuvântul cultură are două înțelesuri”, așa cum spunea Alain Bloom: „ în accepția sa antropologică-sociologică vrea să spună că orice ființă umană trăiește în sfera unei culturi proprii, de aceea rolul profesorului este foarte important în formarea elevilor”.

Un profesor bun trebuie să știe calea pe care s-o aleagă pentru ca relația profesor-elev să fie cât mai eficientă. Profesorul trebuie să-i dea încredere elevului în forțele sale, să prindă curaj, să-l facă să se implice în relația de comunicare, să reușească să-l antreneze într-o discuție constructivă. E necesar ca elevilor să li se transmită acea sete de cunoaștere, acea disponibilitate și flexibilitate în gândire, dorința de comunicare. Profesorul trebuie să țină seama de opiniile elevilor, de dorințele acestora, de personalitatea fiecăruia în parte. Elevii trebuie considerați niște persoane responsabile, cărora li se acordă un anumit credit.

Așa cum spunea Jean Jaures, „*Nu putem preda altora ceea ce vrem, ceea ce știm sau ceea ce credem că știm; nu predăm și nu putem preda decât ceea ce suntem*”.

Relația profesor-elev este reciprocă. Fiecare transmite mesaje-semnale, fiecare le percepe diferit dar se influențează reciproc. Anumite cerințe influențează personalitatea fiecăruia putând deveni, cu timpul, constante ale personalității.

Bibliografie:

1. „Pedagogie”, Constantin Cucuș, Editura POLIROM, Iași, 1998;
2. „Pedagogie generală”, Rodica Niculescu, Editura SCORPION, 1996;

3. „Management general și strategic în educație- ghid practic”, Alois Gherguț, Editura POLIROM, 2007;
4. „Managementul și gestiunea clasei de elevi – Fundamente teoretico- metodologice”, Romiță B. Iucu, Editura POLIRIM, 2000;
5. Curs de „Managementul organizației școlare. Comunicare instituțională”, predat de prof. univ. dr. Dumitru Iacob și lector. univ. drd. Diana-Maria Cismaru, 2005-2006;
6. Curs de „Fundamentele pedagogiei” , predat de prof. univ. dr. Emil Stan, UPG Ploiești, 2005.

Educația tradițională vs. educația online

Prof. Codreanu Mihaela Ioana
Palatul Copiilor Târgu Mureș

În perioada pandemiei de Covid-19, educația tradițională a fost înlocuită, din cauza circumstanțelor bine cunoscute, de educația online care a luat o mare amploare. Aceasta poate avea o mulțime de beneficii dacă ne gândim la organizarea timpului mult mai flexibil, la varietatea subiectelor de interes având ca sursă internetul sau la personalizarea parcursului didactic căruia i se deschid noi căi de acces și care duce la inovație. Educația tradițională este preferată, în general, de generațiile mai vechi, de părinții copiilor care au avut de pierdut din cauza acestei tranziții din punctul lor de vedere, pentru că tradiționalul oferea familiaritate și stabilitate. Școala tradițională care înseamnă prezență fizică la cursuri, contactul direct elev-profesor, elev-elev este un proces educațional ce dăinuie de secole, oferind o mai mare credibilitate și siguranță pentru părinții din vechile generații, în ceea ce privește parcursul educațional al copiilor lor. Chiar dacă multe aspecte ale acestui sistem nu mai sunt de actualitate în cadrul instituțiilor de învățământ, acest tip de educație are avantaje. Educația online și educația tradițională au moduri diferite de furnizare a informațiilor, de interacțiune între receptor și transmițător la fel ca și experiența de învățare. În acest articol voi compara și analiza avantajele și dezavantajele fiecărui tip de educație în parte.

Avantajele educației tradiționale:

1. Programul

Educația tradițională are, de obicei, un program fix, elevii participând la cursuri după un orar bine stabilit cu ore și zile specifice, pe parcursul unei întregi săptămâni. Acest mod de organizare ajută la stabilirea unei rutine și a unei discipline în viața elevilor. Odată cu organizarea timpului într-un mod repetitiv se însușesc competențe și pe plan psihologic, copilul fiind capabil să-și

organizeze, mai apoi, propriul timp liber, ideile sau gândurile, modul de exprimare, reacție, propriile lucruri sau chiar banalul ghiozdan.

2. Prezența fizică

Învățământul tradițional presupune prezența fizică a tuturor subiecților implicați, indiferent că sunt elevi sau cadre didactice și mai presupune ca predarea lecțiilor și a instrucțiunilor aferente, exemplificările practice să fie expuse în mod direct elevilor într-un spațiu adecvat - sala de clasă. Acest lucru permite un feedback instantaneu, posibilitatea clarificărilor dacă este cazul și o interacțiune directă între elevi și profesori.

3. Resurse fizice

Tradiționalul se bazează pe tot ceea ce reprezintă resurse fizice cum ar fi manualele, creta (marker-ul) sau table, planșe sau alte mijloace de predare care trebuie să se regăsească în mod obișnuit în sălile de clasă. Aceste resurse susțin procesul de învățare și facilitează activitățile practice.

4. Relaționarea

Educația tradițională joacă un rol extrem de important în formarea abilităților sociale. Doar gândindu-ne la timpul petrecut de elevi între patru și chiar opt ore (în cazul claselor cu program prelungit) realizăm că marea parte a timpului lor și-o petrec la școală alături de colegi și profesori. Aici au loc primele interacțiuni, învață cum să se comporte în diverse situații, fapt ce ajută la formarea propriei imagini și a propriei personalități. Tot acum sunt facilitate relații sociale între elevi, moment în care se pot forma prietenii de lungă durată care ajută la combaterea sentimentului de izolare sau singurătate.

5. Dezvoltarea ambiției și a motivației

Prezența fizică în școală oferă o mai mare oportunitate vis-à-vis de ambiție și motivație școlară. În cadrul educației tradiționale existând colegii de clasă care creează concurență, copilul devine competitiv, aflându-se în legătură direct cu „adversarul”, dezvoltându-și competențe în ceea ce privește ambiția. De asemenea, colegii de clasă se pot încuraja între ei și astfel își dezvoltă un sentiment de apartenență față de grupul clasei, care devine un motiv în plus să rămânem angrenați în studiu.

Dezavantajele educației tradiționale:

1. Program strict

Educația tradițională oferă în general activități care se desfășoară doar într-un anumit interval orar, uneori mai puțin accesibil pentru toată lumea. Acest lucru poate fi un mare dezavantaj pentru elevii care își doresc să studieze și în alte domenii sau să practice sporturi și să se ocupe și de alte activități extracurriculare în același timp. Ora la care încep cursurile poate fi un dezavantaj, creierul având nevoie de timpul „de trezire”, sunt elevi care rămân în starea de somnolență în primele ore ale zilei.

2. Costuri ridicate

Chiar dacă se repetă sintagma: Învățământul este gratuit!, educația tradițională poate să necesite costuri mult mai ridicate decât educația online, fiind nevoie de materiale didactice precum rechizite și manuale, uniforma, costuri de transport și în unele cazuri chiar plata unei chirii și utilități. Acest lucru este un mare dezavantaj pentru persoanele cu venituri mai mici, ducând de cele mai multe ori la abandonul școlar.

3. Metode de învățare impersonale

De cele mai multe ori, profesorii care predau în cadrul instituțiilor de educație tradițională nu își bazează metodologia de predare pe stilul fiecărui elev neținând cont de preferințele și nivelul acestora, de capacitatea fiecăruia de învățare. Fiecare elev are stilul său aparte de învățare și un anumit nivel în ceea ce privește cunoștințele la fiecare disciplină. Acest lucru nu este mereu luat în considerare și poate produce stres, anxietate sau lipsa încrederii de sine în rândul elevilor.

4. Lipsa varietății informațiilor

Educația online cuprinde o mare varietate de subiecte curriculare, care acoperă cea mai mare parte a intereselor elevilor și oferă o gamă variată de domenii, în timp ce educația tradițională are o varietate limitată de subiecte de învățare și nu este întotdeauna accesibilă pentru toate categoriile de vârstă.

5. Discriminarea sau favorizarea elevilor/profesorilor

În cadrul învățământului tradițional există situații în care se fac discriminări sau favorizări ale unor elevi, în funcție de preferințele profesorilor/elevilor în cauză, interacțiunea directă având avantajele și dezavantajele sale. De la banalul aspect fizic al unei persoane până la tonul vocii cu care ne adresăm, de multe ori lipsa obligativității purtării uniformei, ideile preconcepute sau lipsa celor „șapte ani de acasă” pot crea neînțelegeri care duc la perturbarea capacităților de învățare îndepărtându-i de la scopul lor principal, adică educația.

Avantajele educației online:

1. Flexibilitate

Educația online este recunoscută pentru flexibilitatea pe care o dă timpului. Elevii pot învăța în ritmul și programul lor, permițându-le să își echilibreze timpul acordat studiului cu alte activități extracurriculare. Mai mult de atât, cursurile online pot fi înregistrate, arhivate și partajate pentru a fi vizionate în viitor. Acest lucru le permite elevilor să acceseze materialul de învățare în momentul în care le este mai comod.

2. Accesibilitate

Educația online elimină „barierele geografice” făcând posibil accesul pentru oricine este dornic de învățare, chiar dacă provin din zone îndepărtate sau ușor defavorizate sau cu dizabilități fizice, care nu le permit deplasarea în cadrul unor instituții de educație tradițională. Cursurile online sunt disponibile oriunde există o conexiune la Internet, iar acest aspect poate fi benefic pentru persoanele care își doresc să călătorească și să studieze în același timp.

3. Învățare în ritmul propriu

Fiecare elev are un parcurs și un mod de învățare diferit. Unii elevi învață cu ajutorul memoriei vizuale, în timp ce alții pot să învețe prin mijloace audio. Cursurile online oferă adesea flexibilitatea de a studia în ritmul propriu, oportunitatea recepționării informației atât video cât și audio, permițând elevilor să petreacă mai mult timp cu conceptele care li se par dificile sau interesante. Școala online poate fi cel mai bun mod de a crea mediul perfect de învățare, adaptat nevoilor fiecărui elev.

4. Rentabilitate

Reducerea costurilor financiare este un alt avantaj al învățării online. Cursurile online sunt mai accesibile în comparație cu programele educaționale tradiționale, deoarece sunt eliminate cheltuieli precum: naveta, chiria, rechizitele, manualele, uniforma. În plus, toate materialele de curs sau de studiu rămân disponibile online, fiind în același timp un aspect benefic pentru mediul înconjurător, nemaifiind necesară hârtia și plasticul folosite pentru manual sau rechizite școlare.

5. O gamă largă de opțiuni

Educația online oferă o multitudine de cursuri și programe, permițând elevilor să aleagă din diverse subiecte sau discipline care se potrivesc cu interesele și obiectivele lor. Dar, în același timp, educația online are și unele provocări. Aici amintim nevoia de autodisciplină și motivație, posibilitatea de interacțiune și socializare limitată și importanța accesului la internet și existența unor abilități din punct de vedere al tehnologiei.

Dezavantajele educației online:

1. Interacțiune fizică limitată

În cadrul educației online nu există interacțiunea față în față pe care o oferă educația tradițională. Acest lucru poate duce la un proces de învățare inutil în ceea ce privește viața socială. Elevii nu pot stabili relații interpersonale cu colegii sau profesorii lor, nu se pot angaja în discuții sau sarcini de grup sau nu sunt capabili să participe la activități practice. Lipsa acestor interacțiuni poate favoriza: anxietatea, timiditatea sau chiar un comportament antisocial și/sau dependența de tehnologie, pot crea o incapacitate de a deosebi realitatea de lumea virtuală.

2. Autodisciplină și motivația

Educația online necesită un nivel ridicat atât din punct de vedere al disciplinei cât și al motivației. Fără responsabilitatea de a fi prezent la cursuri fizice, unii elevi pot avea dificultăți de concentrare sau motivație pentru a finaliza la timp cursurile și temele. Învățarea de acasă sau din orice alt cadru noneducațional poate expune elevii la diverse distrageri: responsabilitățile casnice, zgomotele din jur, televizorul sau întreruperile din partea membrilor familiei.

3. Probleme tehnice

Educația online se bazează în mare măsură pe tehnologie și pe conexiunea la internet. Problemele tehnice precum conexiunea slabă sau inexistentă la internet sau funcționarea

defectuoasă a aparatelor sau a platformelor online pot perturba procesul de învățare. În plus, este posibil ca nu toți elevii să aibă acces la internet și la resursele tehnologice necesare, ceea ce poate duce la inegalități în ceea ce privește accesul la educație.

4. Lipsa unui feedback imediat

În cadrul educației online, primirea unui feedback imediat din partea profesorilor/elevilor poate fi o provocare. Poate să dureze mai mult să răspundă la întrebări sau să ofere feedback asupra temelor, a problemelor apărute în cadrul procesului de învățare, ceea ce poate împiedica și/sau întârzia progresul.

5. Învățare practică limitată

Unele subiecte abordate în procesul instructiv-educativ care are nevoie de activități practice (experimentele științifice), pot fi mai dificil de predat și de învățat într-un mod eficient în mediu online. Elevii pot pierde acest tip de experiențe practice de învățare și astfel și oportunitatea de a aplica cunoștințele teoretice în contextele lumii reale.

În concluzie, fiecare sistem de învățare are avantaje și dezavantaje, dar, în același timp fiecare contribuie în felul său la dezvoltarea personală și profesională a unei persoane. Așadar, nu există un răspuns corect sau greșit cu privire la care dintre cele două forme de educație este mai bună, ideal fiind să poată fi accesate ambele într-un mod eficient prin programe hibrid.

Bibliografie:

1. <https://didacto.ro/educatia-online-argumente-pro-contra;>
2. <https://aletheea.ro/educatie-traditionala;>
3. Erich Geissler, 1977, Mijloace de educație, Bucuresti, Editura Didactică și Pedagogică.

Identificarea și promovarea bunelor practici ADȘ

**PROIECTUL
– metodă activă de evaluare–**

Colegiul Național „Ana Aslan” Brăila

Elaborat: Înv. Codrescu Mariana

I. Prezentarea generală a metodei/practicii utilizate la clasă:

Metoda proiectului

Metoda proiectului oferă un cadru generos pentru formarea personalității elevilor. Este o metodă activ participativă, cu multiple valențe didactice care presupune transferul de cunoștințe, deprinderi, capacități, facilitând abordările interdisciplinare și consolidarea abilităților sociale ale elevului.

Inserarea metodei proiectului în cadrul activităților didactice, imprimă un caracter mai viu și mai atrăgător, aduce varietate, sporind interesul de cunoaștere a elevului față de conținutul lecțiilor. Activitățile bazate pe proiecte îl implică pe elev în sarcini de lucru autentice, cu final deschis, direcționează efortul acestuia către cineva (publicul cărui i se adresează) sau ceva (scopul semnificativ al învățării). Produsul finit al proiectului este „ceva”, nu „este despre ceva” și creează elevului sentimentul utilității a ceea ce produce.

Proiectul, fiind o activitate centrată pe elev, îi dă acestuia posibilitatea de a asambla într-o viziune personală cunoștințele pe care le are, încurajează abordarea integrală a învățării, răspunzând astfel unei întrebări esențiale: - „Ce pot face cu ceea ce am învățat la școală?” Pe parcursul proiectului, elevii își asumă deseori roluri din viața reală și trebuie să îndeplinească sarcini pline de semnificație. Învățarea prin proiecte stimulează imaginația elevilor și facilitează transferul achizițiilor învățării în viața de fiecare zi.

Proiectul pornește întotdeauna de la o temă studiată în clasă. Având o structură foarte flexibilă, activitatea de proiect poate fi adaptată oricărui nivel de vârstă, dar și de studiu. Produsul finit rezultat în urma activității de proiect creează elevului sentimentul utilității a ceea ce produce, direcționează efortul acestuia către cineva (publicul-țintă cărui i se adresează).

Iată câteva exemple de produse realizate în urma derulării unor proiecte :

- pagini de revistă sau ziar ;
- broșuri ;
- pliante ;
- postere ;
- sondaje de opinie (însoțite de comentarii) ;
- carte ; ghiduri ;
- reclame ; mici piese de teatru, dramatizări etc.

Elevilor li se creează ocazia de a folosi cunoștințe și tehnici de lucru dobândite la mai multe discipline. Fiind o activitate centrată pe elev, îi dă acestuia posibilitatea de a asambla într-o viziune personală cunoștințele pe care le are, răspunzând astfel unei întrebări esențiale : “Ce pot face eu cu ceea ce am învățat la școală?”.

Etapele de realizare sunt:

1. Alegerea temei.
2. Planificarea activității: stabilirea obiectivelor, alegerea subiectului în cadrul temei proiectului de către fiecare elev sau grup, distribuirea responsabilităților din cadrul grupului, identificarea surselor de informare(manuale, proiecte mai vechi, internet, organizații guvernamentale, presă, cărți)
3. Cercetarea propriu – zisă – dezvoltarea elementelor de conținut. această parte prezintă materialele și echipamentul folosit, metoda și planul proiectului.
4. Realizarea materialelor – această parte prezintă materialele și echipamentul folosit, metoda și planul proiectului.
5. Prezentarea rezultatelor cercetării – descrie ceea ce s-a descoperit, sunt elaborate indicații ca rezultat al cercetării. În această parte trebuie prezentate grafice și tabele care să ajute la interpretarea rezultatelor.
6. Evaluarea produsului realizat, a modului de lucru.
7. Concluzii, sugestii, propuneri – aici regăsim părerile autorilor de proiect, numele celor care au lucrat, propuneri de cercetare de viitor.

8. Bibliografie – la final se prezintă sursele bibliografice.

9. Anexe: grafice, tabele, chestionare, fișe etc.

II. Prezentarea/descrierea desfășurării activității:

Exemple de proiecte derulate:

PROIECT: „Toamna în imagini”. A fost aplicat în ultimele două săptămâni de cursuri ale lunii octombrie, în cadrul unității de învățare „Toamna”, la disciplina Comunicare în limba română.

Pentru derularea proiectului elevii au fost împărțiți pe grupe, iar fiecare grupă și-a ales una din următoarele subteme: „Zilele toamnei”, „Propoziția”, „Bogăția toamnei. Cuvântul”, „Asemănător-Opus”. Sarcina elevilor a fost să realizeze pe grupe câte un portofoliu pe tema aleasă. Materialele de care au avut nevoie au fost: ziare, reviste, alte texte despre toamnă, creioane colorate, lipici, foarfecă, hârtie glasată, coli xerox, dosar de plastic, folii transparente, unelte de scris, etc. Le-am cerut elevilor să lucreze în timpul liber, pe o durată de 2 săptămâni la tema aleasă, să selecteze materialele, să realizeze compuneri, desene, colaje, alte texte, pe care să le valorifice în proiectul grupei. Elevii au fost nevoiți să se consulte și să colaboreze pentru realizarea cu succes a sarcinilor alese. La final au prezentat pe grupe, în fața clasei, rezultatul muncii lor, motivând alegerile.

PROIECT: „Bogățiile iernii”, a fost un proiect derulat la disciplina Comunicare în limba română, la unitatea de învățare „Tradiții și obiceiuri”. Am împărțit elevii în două grupe, solicitându-le să realizeze două planșe pe care să illustreze poezii despre iarnă (proprii sau culese din cărți), imagini despre iarnă (peisaje, colindători, brad de Crăciun), texte narative/ fragmente despre iarnă, compuneri legate de sărbătorile de iarnă, ghicitori, proverbe, tradiții și obiceiuri de iarnă, 1 Decembrie – Ziua Națională a României. La finalul perioadei au prezentat în fața clasei planșele realizate, iar cea mai mare satisfacție a lor a fost aprecierea din partea colegilor, expunerea planșelor în sala de clasă, prezentarea acestora și părinților.

PROIECT: „Animalul preferat”, un proiect la Matematică și explorarea mediului, derulat pe tot parcursul unui modul. Elevii au lucrat individual și facultativ, au respectat tema în totalitate. Lucrările au fost estetice, originale și au cuprins imagini sugestive, poezii, ghicitori, informații esențiale despre animalul ales, rase, texte lirice sau narative, compuneri, date despre alcătuirea corpului, etc. Acestea le-au prezentat colegilor, putând astfel câștiga stima și respectul celorlalți pentru munca depusă, oferindu-le totodată și informații noi, iar munca lor a fost evaluată mult mai obiectiv.

PROIECT: „Ziarul clasei”. Elevii au lucrat în colectiv. Au avut de realizat, pe grupe, un ziar în care au oferit informații de actualitate, din domenii variate din cadrul școlii. Fiecare a avut de „redactat” un articol, pe care să-l editeze și să-l insereze. La sfârșitul perioadei de lucru, „ziarele” au fost expuse, lecturate și analizate de către ceilalți elevi.

III. Concluzii (în ce măsură metoda/practica folosită a adus o îmbunătățire și se poate constitui într-o bună practică ce poate fi multiplicată: comparație între stadiul inițial și stadiul final după aplicarea metodei):

Analizând realizarea acestor proiecte de către elevi am observat că:

- elevii au fost încântați de munca în echipe și de colaborarea pentru rezolvarea sarcinilor;
- în echipă elevii au avut posibilitatea să se afirme în funcție de abilitățile proprii;
- s-a manifestat o competiție între echipe pentru realizarea de proiecte originale, complexe;
- elevii au căutat diverse surse bibliografice (cărți, reviste, Internet);

- elevii au fost evaluați în funcție de aportul adus în realizarea proiectului;
- munca pe grupe îi acomodează pe elevi cu evaluările pe grupe;
- se pot realiza și proiecte individuale pentru o evaluare mai obiectivă;
- au lucrat estetic, îngrijit;
- au dat dovadă de ingeniozitate, creativitate, imaginație, atât în ceea ce privește materialele selectate, cât și modul de aranjare a lor pe suport;
- am constatat un progres în ceea ce privește relațiile de colaborare dintre elevi, care au devenit mult mai conștiențioși în realizarea sarcinilor trasate.

Anexă:

PROIECT: „Toamna în imagini”

PROIECT: „Bogățiile iernii”

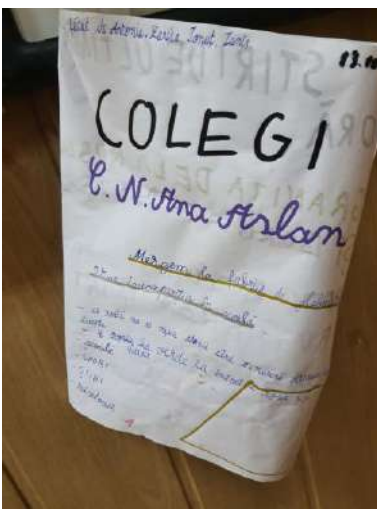

PROIECT: „Animalul preferat”

PROIECT: „Ziarul clasei”

Educația la granița dintre clasic și digital

Liliana Cojocariu
Colegiul Tehnic „Ion Creangă” Târgu Neamt, jud. Neamț

Societatea noastră se află în mijlocul unei transformări digitale ample, iar influența sa se resimte în toate domeniile, inclusiv în cel al educației. Sistemul tradițional, bazat pe predarea în clasă cu ajutorul manualelor tipărite, pare a fi pus sub semnul întrebării de apariția noilor tehnologii. Educația digitală, cu resursele sale online interactive și platformele de învățare personalizate, se prezintă ca o alternativă modernă și potențial mai eficientă.

Educația clasică

De-a lungul timpului, educația tradițională a jucat un rol fundamental în modelarea sistemelor educaționale.

Caracterizată prin predarea în clasă, manuale tipărite, evaluări scrise și interacțiune directă profesor-elev, această abordare a fost apreciată pentru rigoarea și disciplina pe care le oferă. Metodele tradiționale s-au dovedit eficiente în transmiterea cunoștințelor, elevii dobândind un bagaj vast de informații și o cultură generală din diverse domenii. Continuând același rând de idei, lipsa resurselor digitale nu a reprezentat un obstacol major în desfășurarea procesului educațional.

Unul dintre punctele forte majore ale educației clasice constă în construirea unor relații interpersonale solide. Interacțiunea directă dintre profesor și elevi, precum și între elevi, favorizează crearea unui mediu propice dezvoltării emoționale și sociale. Profesorii au posibilitatea de a oferi feedback imediat elevilor și de a adapta lecțiile la nevoile specifice ale fiecăruia.

De asemenea, educația tradițională pune accent pe abilitățile sociale și pe dezvoltarea caracterului prin intermediul interacțiunilor directe și al socializării (Preda, 2022).

Educația digitală:

Conform lui Ilovan (2020), educația digitală îmbrățișează tehnologia, utilizând dispozitive electronice, platforme online, aplicații educaționale și uneori inteligența artificială pentru a facilita învățarea. Această abordare inovatoare deschide o lume de oportunități, permițând personalizarea învățării și sporind autonomia elevilor.

Totuși, această transformare digitală vine și cu provocări. Utilizarea excesivă a tehnologiei poate duce la izolare socială și la diminuarea abilităților de comunicare interpersonală. Dependența de gadgeturi poate afecta concentrarea și motivația elevilor, iar accentul pus pe comunicarea online poate diminua abilitățile de a interacționa eficient în medii non-digitale.

Un alt aspect important este inegalitatea de acces la resursele digitale. Elevii din medii defavorizate pot fi dezavantajați din cauza lipsei accesului la dispozitive electronice și la conexiune la internet, creând decalaje semnificative în educație.

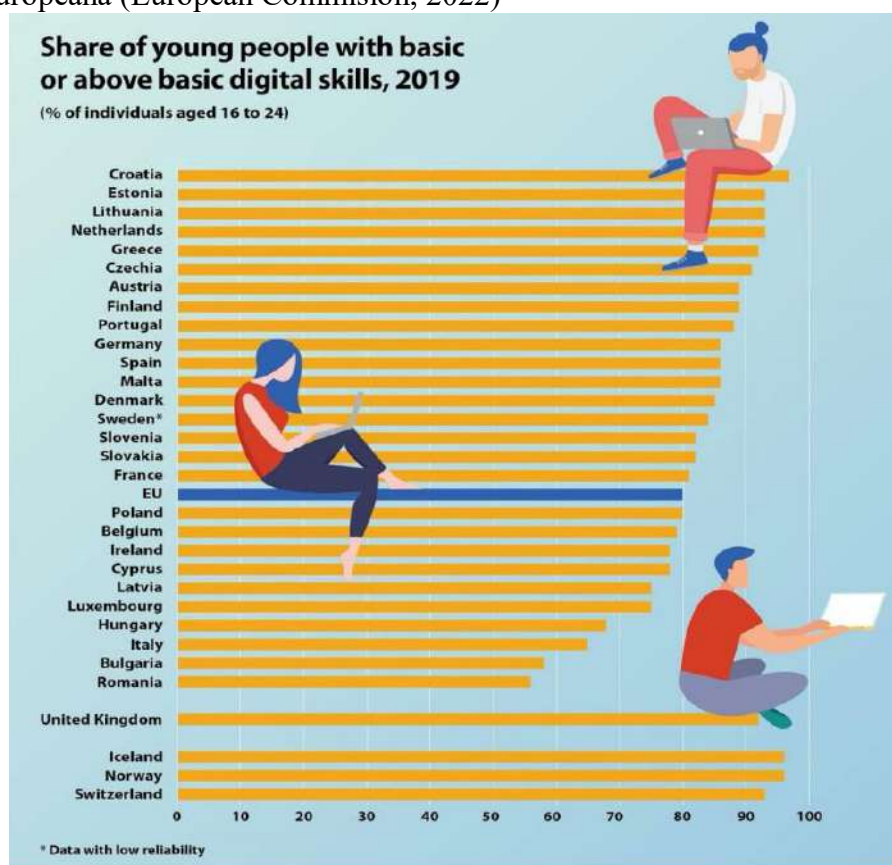
În esență, dilema constă în găsirea unui punct de convergență care să maximizeze beneficiile ambelor abordări, asigurând o educație de calitate, accesibilă și adaptată nevoilor generațiilor viitoare.

Tabel – Asemănări și deosebiri între învățământul online și offline

Online	Offline
Necesită autodisciplină, dar permite copilului să își creeze propria structură	Necesită mai puțină disciplină, dar impune mai multă structură
Încurajează creșterea și dezvoltarea personală	Încurajează, uneori, competiția
Permite deplasarea	Necesită locație fizică geografică
Permite mai multă flexibilitate	Necesită un orar clar
Necesită costuri reduse	Necesită costuri ridicate
Acces la o suită infinită de materiale online	Are acces doar la materialele școlii

Sursa: Teach for Romania

Deși România este cunoscută la nivel European ca având o viteză a internetului extrem de mare, iar IT-iștii din România recunoscuți ca fiind niște profesioniști pe piața de muncă, gradul de alfabetizare digitală este totuși mic în România atunci când ne comparăm cu celelalte țări din Uniunea Europeană (European Commission, 2022)

ec.europa.eu/eurostat

Sursa: Educația Clasică versus Educația Modernă - Freepedia Edu.

Uniunea dintre clasic și digital

Chiar și înafara contextului pandemiei, educația digitală a devenit, pe an ce trecea, o nevoie tot mai mare atât pentru profesori cât și pentru elevi. Pandemia a acutizat însă această nevoie și a adus-o până la nivelul de vital pentru orice societate și pentru cele mai multe sisteme educaționale din lume.

Pandemia cauzată de virusul COVID-19 a forțat digitalizarea, iar mediul educațional a fost și el afectat de această digitalizare.

Surse:

- <https://edu.freepedia.ro/educatia-clasica-versus-educatia-moderna>
- https://teachforromania.org/wp-content/uploads/Digital_pack_-_curs_practic.pdf
- https://ibn.idsi.md/sites/default/files/j_nr_file/Didactica%20Pro_2_3_120-121.pdf
- <https://nextclass.ro/prezentul-este-digital-ce-este-scoala-digitala/>
- <https://www.logiscool.com/ro/blog/2020-08/educatie-alfabetizare-digitala>
- https://irek.ase.md/xmlui/bitstream/handle/1234567890/943/Ilovan_A_SIMPOZION_19-20_iunie_2020.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Bibliografie:

1. Preda, R. (2022). *Educația Clasică versus Educația Modernă*. Retrieved from Freepedia Edu: <https://edu.freepedia.ro/educatia-clasica-versus-educatia-moderna>
2. Teach for Romania. *Curs practic de pedagogie digitală și colaborativă pentru profesori*.

ROLUL ȘI IMPORTANȚA RESUSELOR EDUCAȚIONALE DESCHISE IN PROIECTAREA DIDACTICĂ

Prof. Lăcrămioara Cojocaru
Școala Gimnazială Nr. 3, Piatra Neamț

UTILIZATORI sau CREATORI de RED?

- Identifică și selectează resurse educaționale deschise
- Modifică și adaptează resursele selectate
- Crează resurse noi.

Criterii pentru elaborare/ evaluarea/ autoevaluarea RED

- Concordanța cu programa școlară
- Relevanța
- Corectitudinea
- Accesibilitatea
- Valoarea pentru învățare
- Calitatea structurării și realizării.

RED ca mijloc de învățământ

RED – material suport care conține exclusiv conținut informațional

RED – resursă cu rol de instrument didactic – integrează un model de acțiune formativă

RED

- Ludică (climat al învățării)
- Captează și menține atenția
- Antrenantă, stimulativă, încurajează participarea
- Susține motivația (validează progresul, mediu competitiv, oferă recompensă)
- Favorizează învățarea.

Ce vizează predominant experiența de învățare?

- Achiziția de cunoștințe
- Dezvoltarea de abilități
- Formarea de atitudini.

RED – purtător/ container de informație

- decupaj dintr-un domeniu de cunoaștere sau o reprezentare artistică *Exemple: un fragment de critică literară (text), o bază de date, un grafic, o hartă, o schemă/ diagramă, o clasificare, un algoritm, o imagine realistă sau un desen/ pictură, un film, o prelegere în format audio sau video.*

RED – instrument de acțiune

- ansamblu de elemente organizate didactic → o ocazie de învățare
- Exemple: instrumente digitale și aplicații (în mentimeter, kahoot etc.), exerciții, teste, simulări și realitate virtuală augmentată sau mixtă, demonstrații interactive, jocuri educaționale digitale.

Etapele de proiectare ale materialelor digitale

- Stabilirea obiectivelor

- Elaborarea modalităților finale de evaluare a competențelor
- Ordonarea pe capitole a conținutului
- Specificarea și detalierea secvențelor de studiu și a materialelor auxiliare
- Elaborarea materialelor digitale sub formă de text, scheme, suport audio-video
- Aplicarea/Evaluarea/Reelaborarea materialelor.

Principiile de design al conținutului

1. Claritate și eleganță:
 - Gruparea elementelor după semnificație
 - Formă elegantă, accesibilă.
2. Standardizare, consistență, regularitate:
 - focalizarea rapidă pe ideile cheie
 - structura constantă de la o pagină/ secvență la alta.
3. Orientare facilă în conținut:
 - Indicator de progres
 - *Location bar* pentru materialele lungi.

1. Unitate și simplitate
2. Poziționarea în ordinea importanței
3. Gruparea elementelor
4. Intercalarea indicatorilor
5. Structurarea conținuturilor prin liste și tabele
6. Limitarea lungimii liniei la maximum 60 de caractere
7. Spațierea
8. Evidențierea unităților de text (culoare/ B, I, U)
9. Echilibru și simetrie.

Ilustrațiile

- Cititorul receptează, prelucrează și interpretează o ilustrație color mult mai rapid și mai eficient decât o ilustrație în tonuri de gri.
- Unele imagini au efect mai mare dacă sunt în tonuri de gri.
- Graficele, schemele, hărțile se evidențiază prin culori,

Folosirea culorilor

- La nivelul textului
- La nivelul ilustrațiilor
- Diferențierea cromatică a paginilor.

Ordinea contrastelor cromatice recomandate pentru grafice și scheme

- albastru pe alb
- negru pe galben
- verde pe alb
- negru pe alb
- verde pe roșu.

Exemple de jocuri digitale create cu:

<https://learningapps.org/>

<https://wordwall.net/>

<https://edpuzzle.com/>

<https://view.genial.ly/606427c47e2ace0cd7da1dce/interactive-content-geniallygames>

Platforme pentru sesiuni video

1. Google Meet – www.meet.google.com (sau direct inserat în Google)
2. Classroom pe cont de instituție sau din căsuța de mail google);
3. Zoom – www.zoom.us
4. Microsoft Teams – www.teams.live.com

Platforme pentru managementul clasei

1. Google Classroom
2. Kinderpedia
3. Microsoft Teams
4. Wand Educations.

Platforme pentru evaluări

1. Kahoot	5. PurposeGames	9. Nearpod
2. LearningApp	6. Google Forms	10. Brio
3. WordWall	7. QuizStar	11. Edpuzzle
4. Flipgrid	8. Liveworksheet	12. Quizizz
13. Kinderpedia	14. Google Classroom	

Instrumente interactive (1-10) și colaborative (11-16)

1. Interactive	11. Jamboard
2. Colaborative	12. Colaborate Board
3. Kahoot	13. Padlet
4. Word Wall	14. Whiteboard
5. Learning Apps	15. Google Docs
6. Edpuzzle	16. Mentimeter.
7. Nearpod 3D	
8. Quizz	
9. Genial.ly	
10. Liveworksheets	

Platforme pentru încărcare și prelucrare materiale video

1. Youtube, 2. Edpuzzle, 3. Flipgrid.

Platforme cu instrumente pentru realizarea de materiale educaționale

1. Livresq, 2. Office365, 3. Nearpod, 4. StoryBoard
5. Canva, 6. Genially, 7. H5P.

LIVRESQ- platformă educațională pentru realizarea/ utilizarea din biblioteca digitală a RED în cadrul lecțiilor.

Majoritatea platformelor permit accesul cu un cont google.

- Link la platforma Edpuzzle: <https://edpuzzle.com/>
- Link la platforma TED Ed: <https://ed.ted.com/>
- Link la platforma Fishbole: <https://fishbole.io/>
- Link la platforma iSLCollective: <https://en.islcollective.com>.

Bibliografie:

- Istrate Olimpius (2017). Integration of Ludic Educational Activities into Classroom Teaching.

- Istrate Olimpius (2018). Proiectarea și desfășurarea activităților de învățare cu suport Digital

Importanța educației digitale

Prof. înv.primar Cojocaru Manuela
Școala Gimnazială Berești-Tazlău

Lumea exterioară își modifică parametrii într-o viteză uimitoare, datorită dezvoltării informaționale și tehnologice, iar sistemul de educație trebuie să țină pasul cu această evoluție și transformare.

Noile tehnologii de informare și comunicare oferă o altă abordare a procesului instructiv-educativ: aceea a învățării „creată” de către lumea virtuală. Această nouă modalitate de a învăța e la fel de importantă ca și cea clasică, ele nu trebuie să se excludă, ci să interfereze una cu alta, învățarea clasică fiind dublată și sprijinită de variante virtuale.

Astfel, interdependența dintre tehnologiile actuale și educație devine tot mai evidentă, necesară și dinamică. Pe de o parte, se observă un avans din ce în ce mai mare al tehnologiei, al aplicațiilor instrumentate virtual, ceea ce obligă la formarea de noi abilități, conduite, atitudini, din partea celor care le utilizează. Pe de altă parte, asistăm și la un proces de absorbție și o folosire tot mai frecventă în procesul educațional a suporturilor, a resurselor și instrumentelor digitale, care evoluează într-un ritm alert. Astfel încât, relația dintre cele două domenii devine complexă și inevitabilă. De multe ori se întâmplă ca unele inovații tehnice, folosite în diverse domenii să pătrundă și în mediul educațional, într-un mod natural, (calculatorul, tableta, telefonul), altele acestea sunt create și destinate de la început pentru a fi utilizate în școală și în procesul de învățare (tabla interactivă, platformele educative, aplicații și jocuri colaborative).

Valențele educative ale noilor resurse tehnologice sunt multiple: pe de o parte, acestea facilitează și vin în sprijinul educației, dacă sunt atent și eficient integrate în lecții; pe de altă parte, ele predispun și obligă la reformarea sistemului de învățământ, în plan curricular și al strategiilor de predare-învățare-evaluare, precum și la formarea de noi competențe, prin pregătirea continuă a cadrelor didactice. Așadar, integrarea și utilizarea în educație a noilor resurse și instrumente digitale conduce la o redimensionare a metodologiilor didactice tradiționale, prin recontextualizări, inovații și la nivel strategic.

Aceste suporturi, materiale digitale care reprezintă noi mijloace de învățare, forțează într-un anumit grad metodologia didactică să devină mai dinamică. Acest lucru nu înseamnă nici pe departe că trebuie să minimalizăm sau, dimpotrivă să amplificăm una sau alta dintre variante, ci de a le spori valențele formative ambelor, în beneficiul elevilor, prin utilizări corelate, și atent îmbinate. Ceea ce e nou și inedit nu trebuie sub nicio formă să excludă ceea ce e clasic și vechi, ci să-l redimensioneze și să-i redea o nouă abordare.

BIBLIOGRAFIE:

- 1.Constantin, Cucos,Școala online-elemente pentru inovarea educației, Ed. Universității din București, București, 2020.
- 2.www.e-scoala.ro 3. www.didactic.ro

STUDIU PRIVIND CAPACITATEA EMPATICĂ LA PROFESORI

AUTOR: PROF. NICOLETA CONDRAT
LICEUL CU PROGRAM SPORTIV „NICOLAE ROTARU”, CONSTANȚA

„Ne amintim cu stimă de profesorii excelenți, dar cu recunoștință de cei care ne-au influențat sufletește. Planul de învățământ este o materie primă extrem de necesară, dar căldura reprezintă elementul vital pentru planta aflată în creștere și pentru sufletul copilului.”
K.G.Yung

Rezumat:

Un profesor bun influențează dezvoltarea elevilor săi, printr-un cumul de calități esențiale care îl ajută să facă cinste vocației îmbrățișate.

Scopul acestui studiu constă în studierea și determinarea particularităților psihocomportamentului empatic al profesorului. Pentru realizarea scopului major al cercetării, s-au stabilit următoarele obiective: 1. Identificarea particularităților psihocomportamentului empatic. 2. Determinarea nivelului de empatie al profesorilor în funcție de diferite variabile independente: nivel de studii la care predă și participarea la cursuri de formare. În funcție de aceste obiective, s-au stabilit ipotezele cercetării: Ipoteza nr 1: gradul de empatie variază în funcție de nivelul de studii la care se predă. Ipoteza nr 2: empatia variază la profesori, în funcție de participarea acestora la cursuri de formare.

În această studiu au fost chestionate 90 de cadre didactice, profesori ce predau la niveluri diferite: preprimar, primar și gimnazial-liceal. A fost utilizată ca metodă de evaluare Chestionarul Empatia Toronto, (TEQ).

Cuvinte-cheie: profesor, empatie, , educație, formare

1.Introducere:

A fi sensibil la dificultățile cu care se confruntă elevii, deși la prima vedere nu intră în atribuțiile de la clasă, este o calitate excepțională a unui profesor. Empatia este un proces de bază în interacțiunile sociale, componentă a unei comunicări de calitate.

Definițiile date empatiei converg spre înțelegerea ei ca: *Abilitate de precizie, de recunoaștere a dispozițiilor psihologice ale unei persoane* (J. P. Guilford, 1959); *Aptitudine de a sesiza mentalitatea altuia* (J. Maisonneuve, 1996); *Capacitatea de a te pune în locul altuia, de a vedea lumea așa cum el o vede* (C.Rogers, G.M. Kinget, 1971); *Trăsătura de personalitate ce poate atinge valențe aptitudinale, prin intermediul căreia omul poate cunoaște, înțelege și prezice conduitele altora.* (M. Davis. 1983). În lucrarea sa *Empatia și relația profesor-elev* (1987), S. Marcus evidențiază faptul că, în cele mai multe cazuri, empatia cadrului didactic față de elev este însoțită și de un comportament empatic ridicat al elevului față de profesor, iar un comportament slab empatic al profesorului față de elev este însoțit de un comportament slab empatic al elevului față de profesor.

Studiul a avut un caracter transversal, iar datele odată recoltate, au fost cotate și supuse unor prelucrări statistice pe baza programului *Statistical Package for Social Sciences* (SPSS).

Ipoteza nr 1: gradul de empatie variază în funcție de nivelul de studii la care se predă.

Kruskal-Wallis Test

Ranks			
	nivel	N	Mean Rank
test	preprimar	30	22.95
	primar	30	14.10
	Gimnazial-liceal	30	9.45
	Total	30	

Test	
Chi-Square	12.249
Df	2
Asymp. Sig.	.002

a. Kruskal Wallis Test

Pragul de semnificație 0.002 confirmă ipoteza.

După cum se observă în tabel scorurile cele mai mari sunt pentru învățământul preșcolar, ceea ce demonstrează că, la acest nivel există o relație mai strânsă copil- cadru didactic. Nivelul de empatie mai crescut al profesorilor este și o rezultantă a feedback-ului pozitiv, copiii fiind mult mai afectuoși. A fi educator înseamnă mai întâi de toate dăruire. Înseamnă să-ți iubești copiii de la gradinită ca pe proprii copii și să dedici sentimente, afecțiune formării lor. Prin joc, copilul descoperă știința, își formează

deprinderi și acumulează cunoștințe, iar educatorul știe cel mai bine să se joace, deoarece își păstrează sufletul curat de copil. Astfel, meseria se transformă în artă.

În concluzie, ipoteza a fost validată.

Ipoteza.nr 2: Empatia variază la profesori, în funcție de participarea acestora la cursuri de formare.

Ranks

	formare	N	Mean Rank	Sum of Ranks
test	participa la cursuri formare	51	19.33	348.00
	nu participa la cursuri	39	9.75	117.00
	Total	80		

S-a aplicat metoda neparametrică pentru distribuție asimetrică U Mann Whitney, ce se referă la două eșantioane diferite: profesori care participă la

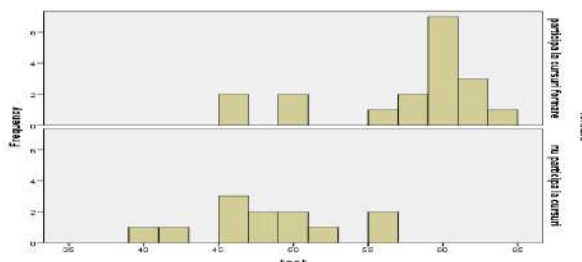
cursuri de formare/ profesori care nu au participat la cursuri de formare în ultimii 5 ani).

Test Statistics^a

	Test
Mann-Whitney U	39.000
Wilcoxon W	117.000
Z	-2.934
Asymp. Sig. (2-tailed)	.003
Exact Sig. [2*(1-tailed Sig.)]	.003 ^b

a. Grouping Variable: formare

b. Not corrected for ties.

În concluzie, ipoteza a fost validată.

Diferența mare dintre suma rangurilor (348 pentru profesorii care participă la cursuri de formare și 117 pentru profesorii ce nu au urmat un stadiu de formare, în ultimii 5 ani) și, de asemenea, pragul de semnificație 0.003 arată că există diferențe semnificative între cele două eșantioane.

Formarea continuă este o necesitate permanentă a cadrelor didactice indiferent de domeniul profesional și de nivelul pregătirii fiecăruia, deoarece nici o profesiune nu cere posesorului ei atâta competență, dăruire și umanism ca cea de educator, pentru că în nici una nu se lucrează cu un material mai prețios, mai complicat și mai sensibil decât omul în devenire. Ancorat în prezent, întrezărind viitorul și sondând dimensiunile posibile ale personalității, educatorul sau cadrul didactic, instruieste, educă, îndeamnă, dirijează, cultivă și organizează, corectează, perfecționează și evaluează neincetat procesul formării și desăvârșirii calităților necesare omului de mâine. În consecință, perfecționarea continuă a cadrelor didactice devine o investiție superioară în creșterea calității muncii și a vieții

Proverbul “Omul cât trăiește, învață” are o importanță deosebită în vocația de dascăl. Un profesor bun se preocupă în permanență de propria sa perfecționare, găsind în sine resurse infinite de voință în a evolua. Iar această instruire continuă nu se referă doar la stăpânirea disciplinei predate, ci și la îmbunătățirea metodelor didactice și de relaționare cu copiii, ca un bun psiholog care știe ce abordare să adopte la nivel comportamental.

Rolul unui profesor, este în primul rând de a îi îndruma pe elevi să se descurce pe cont propriu, sa-i ajute să se maturizeze pentru a fi pregătiți .

Sarcina de profesor, necesită anumite calități fără de care acesta nu își poate îndeplini misiunea. Câteva dintre aceste calități ar fi cunoștințe în domeniului predat, abilități sociale de a pătrunde în viața interioară a grupului de elevi, de a înțelege copiii și a putea privi lumea prin ochii lor, și nu în ultimul rând, valori superioare, căci profesorul este un exemplu de viață pentru elevi.

Un profesor adevărat își poate ajuta elevii sa aibă rezultate deosebite, să-și găsească drumul profesional. Oriunde ne-ar duce viața, întodeauna ne amintim de cei care ne-au îndrumat , cei care ani de-a rândul ne-au fost profesori.

BIBLIOGRAFIE:

1. Davis, M. M (1983) *Measuring Individual Differences in Empathy. Journal of Personality and Social Psychology*, vol 44, Nr 113- 126.
2. Goleman Daniel (2001), *Inteligența emoțională*, Editura „Curtea Veche”, București.
3. Marcus, S., David, T., Predescu, A (1987), *Empatia și relația profesor-elev*, Editura Acad. R. S. R., București.

APLICAȚIILE TEORIILOR LUI EINSTEIN ÎN TEHNOLOGIE

Prof. Constantinescu Manon

Colegiul Național „Mihai Viteazul” Ploiești

Aplicațiile teoriilor lui Einstein se regăsesc din plin în viața noastră: când ascultăm un CD, când vedem un film pe DVD, când scanăm un document, sau o unitate optică citește codul de bare al unui produs pe care îl cumpărăm, și nu numai. În 1917, Einstein publica un articol, în care, pe baza consecințelor radiației lui Max Planck, preconizează principiile de funcționare ale laserului. Introduce conceptele de emisie spontană și emisie stimulată.

Principalele domenii în care se aplică laserul sunt:

-holografia și interferometria holografică, comunicațiile optice, calculatorul și optică integrată, producerea și diagnosticarea plasmei, separarea izotopilor, realizarea standardelor de timp și lungime, telemetria și măsurarea de viteze, alinieri și controlul mașinilor unelte, topirea și sudarea metalelor, vaporizarea și depunerea de straturi subțiri, medicină (chirurgie, dermatologie, endoscopie, oncologie, oftalmologie, stomatologie)

Deși Einstein a devenit faimos datorită Teoriei Relativității, el a primit prestigiosul premiu Nobel în anul 1921 pentru explicarea efectului fotoelectric. Sensorii care fac că ușiile unui magazin să se deschidă automat, senzorii antifurt sunt numai câteva exemple de tehnologii care funcționează pe baza acestui efect.

Tehnologia GPS, pe care o folosim ca sistem de orientare a propriilor mașini sau care ne permite să facem măsurători pe Pământ folosind antenele sateliților, funcționează mulțumită Teoriei Relativității Generalizate. Sateliții GPS se deplasează cu viteze de 14000 km/h, fiind subiecți unei atracții gravitaționale mai mici cu o pătrime decât cea existentă pe suprafața terestră.

Conform Teoriei Relativității, ceasurile aflate la bordul sateliților se desincronizează (cu 38 microsecunde în avans pe zi) față de cele aflate pe Pământ. Dacă această lipsă de sincronizare nu ar fi corectată, sistemul GPS-ului ar acumula în fiecare zi o eroare de 11 km.

Starea “condensată” Bose–Einstein descoperită în anul 1925 a rămas o simplă teorie până în anul 1995, când trei oameni de știință, americanii Carl Weiman, Eric Cornell și germanul Wolfgang Ketterle, au obținut această stare în laborator, reușită pentru care au primit premiul Nobel pentru fizică în anul 2001.

Predicția lui Bose și a lui Einstein a fost aceea că sub o anumită temperatură critică, numită temperatura de condensare, atomii sunt în aceeași “stare cuantică”. Această stare “condensată” este o stare particulară a materiei în care atomii își pierd identitatea, pentru a se comporta în mod colectiv. Fenomenul are loc atunci când atomii anumitor elemente sunt răciți la temperaturi puțin superioare lui zero absolut.

Aplicațiile cele mai interesante ale acestei noi stări de agregare a materiei pe care oamenii de știință le pot prevedea privesc evoluția sistemelor de măsură și senzorii de mare precizie.

La ora actuală există aproape 50 de grupuri în întreaga lume care lucrează în mod curent cu condensate Bose-Einstein. Cele mai active grupuri sunt cele de la Massachusetts Institute of Technology, Harvard, JILA.

Se studiază deja dispozitivele de detecție pentru a “vedea” lucruri care în mod normal sunt invizibile pentru tehnologiile actuale, cum ar fi zăcămintele de petrol aflate la mare adâncime în oceane. Alt câmp de aplicații este cel al viitoarelor computere cuantice, care chiar dacă sunt departe de o realizare efectivă, vor permite creșterea puterii de calcul a actualelor computere.

Mulțumită descoperirilor lui Einstein, oamenii pot produce în prezent suficientă energie pentru întreaga planetă, fără a mai utiliza combustibil fosilic. Ceea ce nu știm este cum să o facem fără să influențăm mediul înconjurător. La sfârșitul anilor '90, tot mai multe țări au îmbrățișat tehnologia fotovoltaică de producere a energiei electrice, pe baza folosirii energiei solare.

La universitatea din Groningen Olanda și LIOS (Linz Institut for Organic Cells) se fac cercetări pentru producerea unei noi generații de celule fotovoltaice. Siliciul este cel mai adesea utilizat în fabricarea celulelor fotovoltaice dar, odată cu dezvoltarea științei materialelor și a nanotehnologiei, se descoperă noi soluții, astfel încât utopia electricității “solare” la prețuri scăzute ar putea deveni o realitate.

Vorbind despre energie și despre Einstein, primul lucru la care ne gândim este celebra ecuație ce stabilește echivalența dintre masă și energie: $E=mc^2$. Cu alte cuvinte, dezintegrarea celei mai mici componente a materiei înseamnă eliberarea unei mari cantități de energie. Formula explică de unde vine energia imensă produsă de reactoarele nucleare.

Bibliografie :

Stephen Hawking - Visul lui Einstein și alte eseuri, ed.Humanitas, 2006

Revista “Știință și tehnică”, anul LIX, ianuarie, 2009

Cursul de fizică Berkeley, vol.IV, ed. Didactică și pedagogică, București

Joanne Baker – 50 idei pe care trebuie să le cunoști – Fizica, ed. Litera, București, 2017

www.scientia.ro

EXPERIENȚE DIDACTICE ÎN CONTEXT EUROPEAN

prof. înv. primar Daniela - Roxana CONTESCU
Școala Gimnazială „G. E. PALADE” Ploiești

Școala este o organizație care învață și produce învățare (learning organization). Ceea ce apropie școala de celelalte organizații este caracteristica ei de organizație care învață. Ceea ce o deosebește este faptul că ea produce învățare. (E. Păun, p. 87). Organism comunitar deosebit de vulnerabil, vizibil și dependent, școala nu poate trece la schimbare dacă există cadre politice, culturale și economice care descurajează inovația, care se dovedesc ostile schimbării sociale și culturale.

Într-o lume în care funcționează o lege unică, cea a schimbării, nici învățământul nu poate face excepție, având în vedere faptul că metodele, modelele, strategiile didactice îmbătrânesc. În materie de educație ideile, obiceiurile, structurile se schimbă, în general, foarte încet, istoria demonstrând că educația este un domeniu în care nu se produce aproape niciodată o ruptură netă între nou și vechi.

În educație, schimbarea se referă rar la obiecte și frecvent la persoane cărora li se cere să-și modifice modul în care privesc obișnuințele statornicite în raporturile față de copii și față de adulți, atitudinile, motivațiile și chiar valorile.

Mult prea des se așteaptă ca profesorii să realizeze schimbări peste noapte. Cu toate acestea, schimbările ample, profunde, care se produc în cazul unor organizații complexe - cum ar fi școlile - și care presupun adoptarea unui nou model de lucru, pot necesita între trei și cinci ani (după opinia psihologilor sociali).

Totuși, experiența ultimilor patru ani a demonstrat faptul că digitalizarea învățământului, care părea o realitate destul de îndepărtată, a făcut un progres remarcabil, care ar fi durat cel puțin zece ani, dacă nu exista contextul care a zguduit omenirea. Predarea în online a fost o adevărată provocare în a reuși să combini *metodele tradiționale*, puternic ancorat în mentalitatea actorilor educației, cu cele *moderne*, prin excelență formative, centrate pe elev, activ-participative, într-un nou mediu: mediul digital.

Cerința societății de a crea noi generații perfect adaptate la noua tehnologie și, implicit, la digitalizare (școala având un rol esențial în formarea acestora), nevoia de a motiva elevii, de a-i ține ancorați în activități și totodată participanți activi, dorința de a fi un profesor bine pregătit, ancorat în noua tehnologie și atent la tot ceea ce aduce un plus în predare, dar și oportunitatea de a descoperi noi resurse educaționale deschise (RED) m-au motivat nu doar să mă adaptez noului sistem de predare, dar să caut noi experiențe, să utilizez cât mai eficient oportunitățile pe care le oferă tehnologia informațională actuală în scopul proiectării de activități cât mai atractive la clasă.

În ultimii ani, învățământul românesc a capătat noi valențe în condițiile impuse de reforma cu deschidere europeană, ridicarea calității sale la nivelul standardelor educaționale europene implicând o examinare atentă și actualizată în concordanță cu evoluția sistemelor de învățământ din celelalte țări europene, îndeosebi din țările Comunității Europene.

Acest lucru se dovedește benefic pentru cadrele didactice care au oportunitatea de a participa la diverse proiecte europene, de a cunoaște experiențele școlilor din alte țări pentru a putea descoperi profilul elevului secolului al XXI-lea și a nevoilor lui educaționale.

În urmă cu un an am participat la o mobilitate din cadrul proiectului de acreditare Erasmus+, la cursul de formare intitulat „Digital Tools for Collaboration, Communication, Cooperation and Creativity (4Cs)”, desfășurat în Portugalia, la Lisabona. Cu acest prilej am primit o mare varietate de exemple de utilizare a tehnologiilor digitale cu accent pe dezvoltarea creativității, a gândirii critice, a comunicării și a abilităților de colaborare și am avut oportunitatea de a pleca de la curs cu o gamă largă de idei, materiale, strategii și activități care integrează unelte digitale.

Am utilizat în aplicații următoarele platforme, unelte și aplicații digitale:

- TRICIDER (util în dezbateri și discuții pe baza unor întrebări deschise, activități de brainstorming, conceperea temelor și a diverselor sarcini de lucru);
- PADLET (platformă destinată formulării activităților centrate pe elev, menite să contureze abilitățile elevilor de relaționare cu alții, contribuind astfel la facilitarea unei cariere profesionale de succes);
- GOOGLE SLIDES (unealtă utilă în vederea generării unor prezentări interactive);
- JAMBOARD - *des folosit de mine în perioada online* (o tablă online disponibilă gratuit care oferă nenumărate oportunități de utilizare, o aplicație deosebit de utilă pentru colaborare, generare și împărtășire de idei);
- QR CODE MONKEY și QR CODE GENERATOR (aplicații online de generare a codurilor QR cu link-uri către diverse activități online);
- VOCAROO (aplicație de înregistrare vocală disponibilă online gratuit);
- MENTIMETER (aplicație utilizată pentru generarea în timp real a unor clasamente și pentru obținerea unor voturi de la un grup de persoane).

Am fost încurajată să integrez în activitățile de predare propuse noi unelte digitale disponibile online, precum:

- ZEEMAPS (aplicație cu ajutorul căreia se pot organiza activități care pot integra hărți interactive);

- CLASSTOOLS (unealtă care poate fi utilă în crearea jocurilor, a chestionarelor, a diagramelor și a altor activități interactive).

Toată această experiență m-a ajutat să concep lecții RED utilizând platformele TED ED și LEARNING DESIGNER (platforme care oferă accesul și oportunitatea de a crea și publica resurse educaționale deschise). Elevii mei au fost foarte încântați de POVEȘTEA SALATEI DE LEGUME <https://ed.ted.com/on/Cgo2agHg>, de VULPEA ȘI BARZA <https://ed.ted.com/on/5WvXR1oX>, de CIRCUITUL APEI ÎN NATURĂ PE ÎNȚELESUL CELOR MICI <https://ed.ted.com/on/y6Ja4UTP>

Consider că *resursele RED – Resursele Educaționale Digitale* îmbină profund tradiționalul cu modernul și sunt un produs al creativității profesorului. Ele definesc cel mai bine integrarea clasicului exercițiu cu modernul tehnologiei IT. Orice metodă clasică poate fi convertită într-o resursă RED valoroasă. Urmărirea obiectivelor educaționale prin pași clasici de exersare, dar sub forma acțiunii în mediul online atrage elevii în procesul de formare a noilor competențe și ajută cadrul didactic să atingă obiectivele propuse în cadrul proiectului didactic.

În lume, cercetările și experiențele pedagogice au în vedere progresele în tehnologia digitală care a permis elevilor să aleagă ce, cum și când să învețe.

Vor duce toate acestea la validarea a noi metode, practici care să răspundă diferitelor nevoi de învățare a elevilor? Vor clarifica ele controversile existente cu privire la ponderea "vechi" și "nou" în educație, "tradițional" și "modern" sau le va acutiza și mai mult? Va rămâne educația online singura soluție a viitorului pentru elevii secolului al XXI-lea? Rolul educatorului va putea fi înlocuit de inteligența artificială? Sunt întrebări la care omenirea sper să capete un răspuns fără să mai fie nevoită să treacă printr-o altă experiență care să perperturbe din temelii educația.

BIBLIOGRAFIE

1. **Păun, E.** *Școala abordare sociopedagogică*. Iași, Editura Polirom, 1999.
2. **Stanciu, M.** *Didactica postmodernă. Fundamente teoretice*, Ed. Univ. Suceava, 2003, (322 pg.)
Sursa: Tradițional și modern în metodologia lecțiilor de predare - Freepedia Edu.

PROVOCĂRILE ÎNVĂȚĂRII DIGITALE

PROF. CORCHEȘ DANIELA CRISTINA

LICEUL TEHNOLOGIC SILVIC CÂMPENI, ALBA

Educația a cunoscut o transformare semnificativă în ultimii ani, pe măsură ce tehnologiile digitale au început să fie integrate tot mai mult în procesele de învățare și predare. Această tranziție, care poziționează educația la granița dintre metodele clasice și cele digitale, promite să redefinească modul în care cunoștințele sunt transmise și asimilate.

Educația la granița dintre clasic și digital reprezintă un punct de cotitură important în evoluția sistemelor educaționale moderne. Această tranziție implică integrarea tehnologiilor digitale în metodele tradiționale de predare și învățare. Iată câteva aspecte esențiale ale acestei transformări:

✓ Accesibilitatea și flexibilitatea educației digitale

Tehnologiile digitale permit accesul la resurse educaționale, facilitând învățarea autodidactă și flexibilitatea în programul de studiu.

Unul dintre cele mai evidente avantaje ale educației digitale este accesibilitatea. Elevii și studenții pot accesa resurse educaționale de oriunde și oricând, atâta timp cât au acces la internet. Platformele de învățare online, precum Khan Academy, oferă cursuri de înaltă calitate din diverse domenii, disponibile pentru oricine dorește să învețe.

Flexibilitatea este un alt beneficiu major. Într-o lume în care timpul este o resursă prețioasă, posibilitatea de a învăța în ritm propriu și de a adapta programul de studiu la nevoile individuale este crucială. Educația digitală permite elevilor să echilibreze mai bine activitățile școlare cu alte responsabilități sau interese.

✓ Personalizarea învățării

Tehnologiile digitale permit o personalizare fără precedent a procesului de învățare. Prin utilizarea datelor și a analizei de învățare, se pot identifica rapid punctele forte și slabe ale fiecărui elev, oferindu-le resurse personalizate pentru îmbunătățirea performanțelor. Astfel, se pot crea programe de studiu personalizate, care să răspundă nevoilor specifice ale fiecăruia. De exemplu, platformele educaționale pot ajusta nivelul de dificultate al exercițiilor în funcție de progresul elevului, asigurându-se că acesta este provocat, dar nu copleșit. Instrumentele digitale pot adapta conținutul educațional la nevoile și ritmul fiecărui elev.

✓ Metode interactive de predare

Integrarea tehnologiilor precum realitatea virtuală (VR) și realitatea augmentată (AR) în educație deschide noi orizonturi pentru predare și învățare, făcând procesul de învățare mai eficient. Aceste tehnologii pot transforma subiectele complexe în experiențe interactive și captivante. De exemplu, elevii pot explora anatomia umană în VR, pot călători virtual în locuri istorice sau pot efectua experimente științifice fără riscurile asociate.

✓ **Colaborarea și comunicarea**

Tehnologiile digitale au revoluționat modul în care colaborăm și comunicăm. Instrumentele precum Google Classroom, Microsoft Teams și Zoom facilitează comunicarea între elevi și profesori, precum și colaborarea pe proiecte de grup. Elevii pot lucra împreună, pot partaja resurse și pot primi feedback în timp real, indiferent de locația lor geografică.

✓ **Evaluare și feedback instantaneu**

Sistemele de evaluare digitală oferă avantajul feedback-ului instantaneu. Testele și quiz-urile online pot fi corectate automat, oferind elevilor rezultate imediate și ajutându-i să își corecteze greșelile pe loc. Aceasta nu doar economisește timp pentru profesori, dar și îmbunătățește experiența de învățare a elevilor, care primesc feedback precis și prompt.

✓ **Provocări și limitări**

Cu toate beneficiile aduse de educația digitală, există și numeroase provocări. Accesul inegal la tehnologie și internet poate crea disparități educaționale. În plus, dependența de dispozitive electronice ridică probleme legate de sănătate, precum oboseala ochilor și postura incorectă. Confidențialitatea și securitatea datelor sunt alte aspecte critice, întrucât platformele digitale colectează și stochează cantități mari de informații personale.

Provocările învățării digitale reprezintă o oportunitate de a combina cele mai bune aspecte ale ambelor lumi – clasic și digital. Tehnologia poate îmbunătăți și diversifica procesul de învățare, dar metodele tradiționale rămân esențiale pentru dezvoltarea abilităților fundamentale și a gândirii critice. Un echilibru atent între aceste două abordări poate conduce la un sistem educațional mai eficient, mai incluziv și mai adaptabil la nevoile viitorului.

În concluzie, educația la granița dintre clasic și digital necesită un echilibru atent între metodele tradiționale și noile tehnologii. În timp ce tehnologia poate îmbunătăți și diversifica procesul de învățare, metodele clasice rămân esențiale pentru dezvoltarea abilităților fundamentale și a gândirii critice.

Bibliografie:

Cucoș C., „Pedagogie”, Editura Polirom, 2016

Ceobanu C., Cucos C., Istrate O., „Educația digitală”, Editura Polirom, 2022

<https://www.elearning.ro/manualul-digital-perspectiva-pedagogica>

DEZVOLTAREA ABILITĂȚILOR DE VIAȚĂ LA ELEVI

Cornea Maria

Școala Gimnazială „Mihai Eminescu” Rm. Vâlcea

Ce este educația pentru formarea deprinderilor de viață?

Educația pentru formarea deprinderilor de viață este o paletă de oportunități bine planificate care conțin înțelegere, cunoștințe, atitudini, calități și deprinderi. Acestea împreună au scopul de a promova dezvoltarea personală, socială și de sănătate. Acest termen este adesea folosit aproape ca sinonim cu cel de educație pentru sănătate bazată pe formarea deprinderilor de viață.

Diferența dintre aceste abordări constă doar în conținutul temelor pe care le conțin. Educația pentru sănătate bazată pe formarea deprinderilor de viață se axează pe sănătate. Educația pentru formarea deprinderilor de viață se poate axa pe educația unor astfel de noțiuni ca pacea, drepturile omului, educația sentimentului civic, precum și alte probleme sociale, inclusiv sănătatea. Ambele abordări reclamă aplicarea în viața reală a cunoștințelor, atitudinilor și deprinderilor esențiale și implică metode interactive de predare și studiere.

Ce sunt deprinderile de viață?

Deprinderile de viață sunt abilități comportamentale pozitive și de adaptare, care permit indivizilor să se confrunte eficient cu cerințele și provocările vieții cotidiene (definiția Organizației Mondiale a Sănătății). Formarea deprinderilor de viață are obiectivul de a-i ajuta pe copii și tineri să însușească regulile și oportunitățile pe care le oferă viața, să-și asuma inițiative și responsabilități pentru propria viață, să gândească critic și creativ, să soluționeze conflicte, să dezvolte atitudinea tolerantă și empatică față de alte persoane, să stabilească ușor relații de prietenie și să comunice eficient cu semenii lor etc.

Definite ca ansambluri de cunoștințe, deprinderi și atitudini, competențele cheie sunt disipate pe nivelul gimnazial, în mod aplicat, în 10-14 discipline care se studiază începând cu clasa a V-a. Configurate să construiască profilul de formare al omului capabil să aibă o viață împlinită,

Competențele solicită școala la crearea unui context educațional în care elevii să aplice cunoștințele și să exerseze deprinderile și atitudinile dobândite, astfel încât să conștientizeze relevanța acestora în rezolvarea problemelor din viața cotidiană. O disciplină care să constituie contextul unei abordări crosscurriculare a competențelor cheie, presupunând formarea elevilor pentru a rezolva probleme specifice celor din viața reală, se impune, așadar, ca necesară.

”Dezvoltarea abilităților de viață”, având la bază paradigma comportamental-atitudinală ce face transferul achizițiilor dobândite în cadrul academic către viața reală, răspunde acestei nevoi prin abordarea pragmatică a conceptului abilitate de viață definit ca set de cunoștințe, comportamente, atitudini și performanțe necesare unei vieți de calitate în orice context psiho-social. Complementare competențelor ce ghidează sistemul nostru de învățământ, abilitățile de viață reprezintă, în formarea elevilor, puntea de legătură necesară pentru transpunerea performanțelor dobândite în școală, la condițiile specifice din realitate.

Orice ființă sănătoasă e creată astfel încât să caute în permanent resursele care îi oferă informație, informație de calitate menită să-i sprijine adaptarea și progresul. Așadar, un copil, un tânăr va căuta informația valoroasă pentru el indiferent care este contextul social, economic, politic în care se află. E timpul să lăsăm deoparte afirmațiile conform cărora tinerii de astăzi sunt mai puțin interesați, motivați, curioși de cursuri, preocupați de învățare pentru că este fals și să găsim explicația la toate acestea prin prisma sistemului de învățământ depășit, învechit, neatractiv, care nu mai face față cerințelor actuale. Dacă ne vom focaliza pe schimbările necesare pe care e important să le realizăm pentru ca acești tineri să fie mai pregătiți pentru viața reală, activitățile cu tinerii vor fi mai eficiente, mai atractive, noi ca formatori mai mulțumiți și împliniți, iar copiii și adolescenții mai implicați și dornici de învățare.

Abilitățile de viață reprezintă, în formarea tinerilor, puntea de legătură necesară pentru transferarea performanțelor dobândite în școală la realitatea în care trăim. A depăși cu succes aceste provocări ale vieții, ca și cum ai sări rând pe rând obstacolele dintr-o cursă, îți asigură adaptarea cu succes la viața de zi cu zi. Istoria ne învață că oricine poate învinge obstacolele vieții odată ce și-a dezvoltat abilitățile de viață, indiferent de vârstă, de contextul istoric și familial în care se află, indiferent de capacitățile înnăscute de care dispune, de statutul său social sau de resursele materiale pe care le are.

Aceste abilități reprezintă un set de cunoștințe, comportamente, atitudini și performanțe necesare oricărei persoane pentru a duce o viață echilibrată, pentru a dezvolta și menține relații

normale cu ceilalți, pentru a-și realiza scopurile propuse și pot fi împărțite în 4 mari categorii: abilități sociale, abilități emoționale, abilități cognitive, abilități comportamentale, fiecare având subcategoriile ei.

Abilitățile de viață pot fi împărțite pe categorii de vârstă în funcție de nevoile reale ale elevilor prin care se dezvoltă totodată și competențele cheie pe care este construit curriculum-ul național.

Abilitățile de viață necesare a fi dezvoltate în cadrul fiecărei categorii de vârstă așa cum au rezultat în urma studiului sunt:

Pentru categoria de vârstă 6-10 / 11 ani:

- **abilități sociale** care să conducă la integrarea școlarului mic în colectiv, clasă, unitate de învățământ, dar și să comunice și relaționeze cu adulții;
- **abilități de comunicare orală** în limba maternă, dar și într-o limbă străină;
- **abilități de autocunoaștere** (atât sub aspect fiziologic, cât mai ales sub aspect emoțional);
- **abilități practice** (pregătirea unor gustări, amenajarea spațiului în care locuiesc etc.)

Pentru categoria de vârstă 10/11-14 ani:

- **abilități de comunicare eficientă**, verbală și scrisă;
- **abilitățile practice** (de mânăuire a diverselor obiecte/ aparate electrocasnice);
- **abilități de explorare a mediului înconjurător** (la această vârstă este foarte important să știe să se descurce în diverse situații și singuri, de exemplu: abilitatea de a circula cu mijloacele de transport în comun, de a merge la magazinși a face cumpărături etc);
- **abilități TIC** (de utilizare a calculatorului, alfabetizare digitală);
- **abilități artistice** (de exprimare prin muzica, dans, arta a gândurilor, emoțiilor, valorilor și nu în ultimul rând comportamente);
- **abilități sociale** (de integrare socială, de interacțiune în societate, de cooperare în grupuri de apartenență, spirit de echipă, de respectare a regulilor sociale);
- **abilități de cunoaștere și autocunoaștere** (de a își exprima și controla emoțiile, de a asculta, de a ști să câștige, dar și de a pierde, de a învăța din propriile greșeli, răbdare, putere de concentrare, perseverență, de soluționare a conflictelor în cadrul grupului etc.).

Pentru categoria de vârstă 14/15-18/19 ani cele mai importante abilități de viață sunt:

- **abilitatea de “a învăța să înveți”;**

- **abilități de autocunoaștere** (fiind perioada adolescenței au mare nevoie să se cunoască și să se înțeleagă atât ei înșiși, cât și unii pe alții în ceea ce privește modul de a gândi, de a-și exprima și controla emoțiile, de a face față stresului, de a gândi pozitiv, de a rezolva probleme, de autogestionare a resurselor, de a spune “NU” în diverse situații, asumarea conștientă a responsabilităților, încredere în sine, capacitate de a fi empatic etc.);
- **abilități de comunicare;**
- **abilități de gestionare** (organizare și planificare) **a timpului;**
- **abilități sociale** (de relaționare cu cei de aceeași vârstă, dar și cu adulții din jur, de adaptare, de a fi flexibil, de a-și face prieteni, de a respecta codul bunelor maniere, de adaptare la schimbări, de negociere, de a fi sociabilitate, de comunicare intergenerațională, de solidaritate etc.),
- **abilități artistice** (abilități muzicale, dans, etc);
- **abilități practice** (amenajarea locuinței, amenajarea grădinii, amenajarea spațiului de lucru);
- **abilități antreprenoriale** (managementul afacerii, marketing, cum să îmi întemeiez propria afacere, alegerea meseriei / profesiei, cum să administrez un buget în familie);
- **abilități TIC** (cunoașterea mijloacelor moderne de comunicare);
- **abilități de voluntariat** (de a derula activități din proprie inițiativă în folosul altora, fără a primi o contraprestație materială);
- **abilități de luare a deciziilor;**
- **abilități de autogospodărire** (mai ales pentru copiii din mediul rural și cei ai căror părinți sunt plecați în străinătate).

Lucrul bun este că aceste abilități se pot învăța încă de la cele mai mici vârste printr-un proces continuu de învățare interactivă și experimentare. Această învățare se poate realiza în cadrul educației formale, non-formale ori informale, responsabilitatea adultului, fie că e el părinte, cadru didactic sau specialist care lucrează cu copiii rămânând crearea continuă a unui spațiu potrivit pregătirii tinerilor **PENTRU VIAȚĂ** și reducerea și transformarea acelor activități care nu au caracter aplicabil în viața de zi cu zi.

O dată preocupăți de dezvoltarea abilităților de viață, copiii și tinerii vor învăța cum să se orienteze spre astfel de activități de dezvoltare personală, cum să fie interesați de propriul progres și propria dezvoltare și cum să extragă din minim de informație maxim de utilitate pentru

viața lor. Fiecare abilitate formată, generează și susține o alta și totul duce la desăvârșirea ființei umane.

BIBLIOGRAFIE:

Anca-Denisa Petrache, 2012- Dezvoltarea Abilităților de Viață, Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, București

2005, Educația Pentru Formarea Deprinderilor de Viață, Chișinău

<https://procariere.ro/pregatiti-pentru-viata/>

Rolul activităților extracurriculare

**Prof. înv. primar Corodeanu Lavinia
Colegiul Național „Mihai Eminescu”, Oradea**

Activitățile extracurriculare au o importanță tot mai mare, în cadrul lor elevii dezvoltându-și anumite abilități de comunicare, de relaționare, îmbogățindu-și bagajul de cunoștințe cu noi informații. Astfel experiența de învățare nonformală și informală întregeste, completează și lărgeste experiența de învățare formală. Educația nonformală, îmbinându-se cu cea formală, contribuie la „dezvoltarea integrală, complexă și multidimensională a personalității” (Bontaș, I., 2001, pag.16). Elevii devin capabili să înțeleagă lumea în care trăiesc și să o transforme, să se cunoască pe sine și să se transforme, să recepteze și să transmită mesaje, exprimându-și gândurile și sentimentele fie prin comunicare verbală, utilizând un limbaj bogat și nuanțat, fie prin creație plastică.

Educația nonformală se realizează „fie sub egida unităților din sistemul de învățământ, fie în cadrul unor organizații cu caracter educativ, independente de sistemul de învățământ, dar ale cărui obiective educaționale sunt în consonanță cu cele ale școlii”(Ștefan, M., 2003, pag. 203).

Funcții și valențe educative ale activităților extrașcolare:

- funcția recreativă, de trăire de către copii a unor momente de relaxare ;
- funcția social-integrativă, permițând relații interpersonale de grup sau cu comunitatea locală;
- funcția cognitivă, de lărgire a universului de cunoaștere, de îmbogățire a celui cultural și spiritual;
- relevarea înclinațiilor, intereselor și aptitudinilor personale ale elevilor, premisă a dezvoltării profesionale de mai târziu;
- dezvoltarea creativității, a imaginației copiilor;
- cultivarea unor trăsături morale ale copiilor;
- integrarea copiilor cu CES, tulburări de învățare, a celor aflați în risc de abandon școlar, copii proveniți din medii vulnerabile.

În cadrul proiectului județean ”O lume minunată pentru toți copiii” au fost derulate mai multe activități.

Scopul proiectului a vizat dezvoltarea personală a elevilor prin activități creative, cultural-artistice, practice, de voluntariat; combatere a absenteismului, a abandonului școlar prin intermediul activităților extracurriculare; integrarea copiilor cu CES, tulburări de învățare, a celor proveniți din familii cu dificultăți materiale, din familii monoparentale, vulnerabile

Activitatea ”Magia Crăciunului” a avut ca obiective:

- dezvoltarea abilităților de comunicare și socializare ale copiilor;
- creșterea stimei de sine a elevilor, a încrederii în propriile forțe;
- stimularea creativității, imaginației copiilor;
- stimularea activității în grup, a cooperării;
- organizarea unor activități ce vizează dezvoltarea abilităților manuale, artistice ale acestora;
- confeccionarea unor felicitări, obiecte decorative pentru Crăciun;
- senzibilizarea copiilor față de nevoile celor din jur;

-îmbogățirea orizontului cultural și spiritual al copiilor prin cultivarea unor tradiții românești;

-dezvoltarea unor deprinderi antreprenoriale ale elevilor în cadrul târgurilor organizate;

-valorificarea produselor realizate de către copii în cadrul atelierelor creative, în vederea achiziționării unor alimente, rechizite, cărți etc. necesare copiilor proveniți din familii cu dificultăți materiale, centre de plasament, copii cu CES; dotarea bibliotecilor școlilor implicate cu cărți.

În cadrul acestei activități copiii, muncind în echipă, punându-și la contribuție imaginația, au confecționat felicitări, decorațiuni pentru Crăciun. Un strop din sufletul lor s-a tras pus în fiecare lucrășor realizat de mânuțele lor harnice, știind că acestea vor aduce lumină în viața altor oameni. Astfel, ramuri de brad, felii de portocale, globuri, așezate pe bucăți de lemn, au devenit adevărate comori.

Obiectele au fost expuse în cadrul unor expoziții cu vânzare realizate în incinta Colegiului Național „Mihai Eminescu”, dar și în cadrul Complexului Comercial Auchan. Astfel, elevii din clasele primare de la Colegiul Național „Mihai Eminescu”, ajutați de cadre didactice și părinți, au reușit să vândă toate obiectele realizate în cadrul proiectului.

Sumele obținute au fost folosite în vederea achiziționării unor alimente, rechizite, cărți etc. necesare copiilor proveniți din familii cu dificultăți materiale din satele școlile implicate în proiect, centre de plasament, copii cu CES de la CSEI nr. 1 Oradea. Totodată, o parte din bani au fost utilizați pentru achiziționarea de cărți pentru bibliotecile din școli.

Tot în luna decembrie, elevii din cls. a II-a SBS de la Colegiul Național „Mihai Eminescu, coordonați de doamnele învățătoare, au făcut schimb de felicitări prin poștă cu elevi din alte școli.

În cadrul activității ”Mărțișorul românesc” elevii, cadrele didactice și părinții, au confecționat mărțișoare folosind materiale din natură (bucăți din lemn, flori uscate, scoici, mărgel), acuarele și pensule, lăsând ca fiecare să-și folosească imaginația și să creeze modele originale.

Valorificarea acestora s-a făcut prin vânzarea lor în cadrul Târgului de mărțișor organizat de Primăria Oradea pe str. Republicii, de către elevii din clasele primare de la Colegiul Național „Mihai Eminescu”, dar și în incinta școlii. Copiii au dovedit astfel și talente de comercianți, îmbunătățindu-și abilitățile de comunicare. În cadrul proiectului părinții au fost parteneri cu propriii copii, ajutându-i în realizarea mărțișoarelor, dându-le idei sau încurajându-le încercările de a realiza modele noi.

Sumele obținute au fost folosite în vederea achiziționării unor alimente, rechizite, cărți etc. necesare copiilor proveniți din familii cu dificultăți materiale.

În luna martie, elevii din cls. a II-a SBS de la Colegiul Național „Mihai Eminescu, coordonați de doamnele învățătoare, au făcut și schimb de mărțișoare cu elevii din școlile aflate în proiect, școli în care se află mulți copii cu CES, tulburări de învățare, proveniți din familii cu dificultăți materiale, din familii monoparentale, vulnerabile, risc de abandon școlar.

Mărțișorul călător” a devenit un prilej de bucurie pentru fiecare copil.

În cadrul activității ”Spectacol de marionete” elevii din cls. a II-a SBS de la Colegiul Național „Mihai Eminescu”, sprijiniți de doamnele învățătoare, au inițiat un spectacol de marionete. Copiii au scris în echipă scenariul pentru cinci povești: ”Animalele din pădure”, ”Expediția”, ”Animalele înfometate” etc. Apoi, ajutați de învățătoare și părinți, au confecționat marionetele. Astfel, folosindu-și imaginația, copiii au fost scenariști, regizori, actori, dar și creatori de marionete. Au fost implicați și elevi cu tulburări de învățare, proveniți din familii monoparentale.

Spectacolul de marionete a fost susținut în fața mai multor copii (preșcolari, elevi de ciclu primar, gimnazial și liceal) de la grădinițe și școli din oraș. Deși timizi la început,

micuții actori au prins curaj, vocile lor primind o nouă strălucire cu fiecare nou spectacol prezenat în fața unui alt auditoriu. Publicul lor a fost alcătuit și din copii cu CES, copii proveniți din medii defavorizate, familii vulnerabile.

Emoția, bucuria, s-a simțit atât în rândurile actorilor, cât și în rândurile publicului, aceștia interacționând atât în timpul spectacolului, cât și după terminarea acestuia. Astfel, copiii, de vârste diferite, au comunicat între ei, punând întrebări sau răspunzând cu drag. Actorii și-au pierdut timiditatea și i-au introdus pe ceilalți în lumea magică a spectacolului, unde visele se pot transforma în realitate. Au primit aplauze, dar la rândul lor au dăruit magie și zâmbete. Au dialogat cu publicul, vorbind despre modul în care și-au pus în scenă creațiile.

După terminarea spectacolului, susținut la Liceul Tehnologic Special nr. 1, actorii au fost răsplățiți cu gogoși preparați de elevii acestei școli.

Prin intermediul activităților extrașcolare copilul devine astfel participant activ la viața comunității din care face parte, școala contribuind la integrarea socială a acestuia, la dezvoltarea unor abilități ale copilului, a imaginației creatoare, la îmbogățirea culturii generale a acestuia, la formării personalității elevului.

Bibliografie:

1. Bontaș, Ioan (2001), *Pedagogie*, Edit. Bic All, București
2. Ștefan, Mircea (2003), *Teoria situațiilor educative*, Edit. Aramis, București
3. Tudorică, Roxana - *Dimensiunea europeană a învățământului românesc*, Institutul European, 2004, Iași

Explorarea viitorului ecologiei

Prof Coroiu Liana Ioana

Grădinița P.N. Jebel

Ecologia este o temă foarte importantă care ne învață cum să avem grijă de natură și de mediul din jurul nostru. Este important să protejăm natura pentru că ne ajută să trăim într-o lume sănătoasă și frumoasă. Există trei aspecte principale ale protecției naturii: prevenirea daunelor aduse mediului, curățarea poluării și reconstruirea ecosistemelor.

Aceasta înseamnă luarea de măsuri pentru a remedia orice daune care a fost făcută mediului și să vă asigurați că zonele poluate sunt îngrijite.

În primul rând, a fi în natură le oferă copiilor șansa de a descoperi lucruri noi care le stârnește curiozitatea și dorința de a învăța. Când copiii se joacă cu jucăriile, interacționează cu obiecte sau pun întrebări despre mediul înconjurător, ei învață și explorează. Adulții din familie și profesorii de la școală joacă un rol important în a răspunde la aceste întrebări și a-i învăța pe copii despre lumea din jurul lor. Copiii nu numai că obțin cunoștințe din aceste interacțiuni, dar învață și cum să respecte și să aibă grijă de tot și de toți cei din jurul lor.

Majoritatea copiilor au un interes natural și o dragoste pentru natură. Comportamentele și convingerile pe care copiii le dezvoltă la o vârstă fragedă rămân adesea cu ei pe viață. Copiii preșcolari și de vârstă școlară pot învăța multe despre îngrijirea mediului și viața sustenabilă. Școlile pot juca un rol important în a-i învăța pe copii despre ecologie și despre cum să ne protejăm planeta pentru viitor.

Amintiți-vă, toți avem responsabilitatea de a avea grijă de natură și de a ne asigura că generațiile viitoare se pot bucura de frumusețea planetei noastre. Să lucrăm împreună pentru a ne proteja mediul și a crea o lume mai bună pentru toate ființele vii.

Preșcolarii trebuie să realizeze că problemele mediului înconjurător sunt ale lumii întregi, ale fiecăruia dintre noi, iar fiecare acțiune negativă a noastră, oricât de insignifiantă ar fi, poate să afecteze în mod distructiv natura.

Abordarea educației ecologice în grădiniță prezintă anumite particularități metodologice, scopul final al acestui demers fiind formarea unui comportament ecologic adecvat și derularea de acțiuni concrete de protecție a mediului înconjurător.

A ocroti și îmbunătăți mediul înconjurător reprezintă pentru întreaga societate un obiectiv primordial, o sarcină a carei realizare trebuie coordonată și armonizată foarte bine în sistemul educațional. Acțiunea de protecție a mediului nu este ușoară în comunitate. Schimbarea mentalității oamenilor este dificilă, iar fără educația fiecărui individ în acest sens,

începând de la vârste timpurii, orice demers la scara socială de ocrotire a mediului este supus eșecului.

Prin activitățile ecologice desfășurate cu profesionalism copiii se dezvoltă intelectual, emoțional, volițional, moral. Prin observări concrete copiii evaluează sănătatea mediului și îndrumați de educatoare pot găsi măsuri de protecție. Astfel, se formează atitudini pozitive față de mediul degradat. Prin unele activități desfășurate cu preșcolarii, aceștia pot constitui model pentru adulți, înfrânând unele impulsuri ale adulților care distrug într-o clipă armonia naturii.

Civilizația umană are un rol foarte important în evoluția ecosistemelor de pe planeta noastră, dar, din păcate, omul nu pare să fie conștient de imensul rol pe care îl are. Pentru a cunoaște modul de funcționare al acestui sistem din care facem și noi parte este esențial ca omul să fie educat în spiritul respectului pentru mediul înconjurător, pentru ca el să devină conștient de faptul că nu este stăpânul naturii, ci parte a ei.

Bibliografie:

- [1] Ciubotaru, Melania, Educația ecologică în grădiniță, Editura: CD Press 2005.
- [2] Drucker P.F., 1999, Realitățile lumii de mâine, Editura Teora, București, 1999.
- [3] Mazilu M., Ecologie și protecția mediului înconjurător, Editura Mirton, Timișoara, 2004.

EDUCAȚIA ECOLOGICĂ ÎN GRĂDINIȚĂ

Transformarea educației: de la metodele tradiționale la tehnologia digitală pentru elevii cu cerințe educaționale speciale

Costache Daniela, profesor itinerant/de sprijin

Centrul Școlar de Educație Incluzivă Nr.1 Ploiești

În era digitalizării, educația se transformă într-un mod semnificativ, oscilând între metodele tradiționale și inovațiile tehnologice. Această tranziție oferă oportunități și provocări, mai ales în contextul integrării elevilor cu cerințe educaționale speciale (CES). Educația clasică și cea digitală pot fi combinate pentru a crea un mediu de învățare incluziv și adaptat tuturor nevoilor.

Educația tradițională, bazată pe predarea față în față, manuale și resurse fizice, a fost fundamentul sistemului educațional de-a lungul secolelor. Cu toate acestea, aceasta prezintă mai multe provocări:

- într-o clasă tradițională, profesorii trebuie să își împartă atenția între toți elevii, ceea ce poate duce la o lipsă de personalizare în abordarea nevoilor individuale ale elevilor cu CES. Acești elevi au nevoie de metode alternative de predare și suport suplimentar pentru a ține pasul cu colegii lor;
- resursele fizice, precum manualele și materialele de laborator, pot fi inaccesibile pentru elevii cu dizabilități fizice sau cognitive. De exemplu, un elev cu deficiențe de vedere poate întâmpina dificultăți în citirea materialelor scrise;
- predarea uniformă poate lăsa în urmă elevii care învață mai lent sau care au nevoie de mai mult timp pentru a înțelege conceptele predate. Acest lucru poate crea frustrări și demotivare pentru elevii cu CES.

Tehnologia digitală oferă soluții inovatoare pentru a depăși limitele educației tradiționale, având un impact semnificativ asupra elevilor cu CES:

- platformele educaționale digitale permit personalizarea lecțiilor în funcție de nevoile individuale ale fiecărui elev. Aceste platforme pot ajusta nivelul de dificultate, stilul de predare și tipul de exerciții în funcție de progresul și preferințele elevului.
- tehnologiile asistive, cum ar fi cititoarele de ecran, software-ul de recunoaștere vocală și materialele educaționale interactive, fac educația mai accesibilă pentru elevii cu dizabilități. De

exemplu, un elev cu deficiențe de auz poate beneficia de subtitrări automate și transcrieri ale lecțiilor video.

- elevii pot progresa în propriul ritm, revizitând materialele educaționale după nevoie și beneficiind de resurse suplimentare. Aceasta permite elevilor cu CES să învețe fără presiunea de a ține pasul cu restul clasei.

Pentru a crea un mediu educațional echilibrat și incluziv, este esențial să se integreze metodele tradiționale cu cele digitale. Iată câteva strategii pentru a realiza acest lucru:

- Formarea cadrelor didactice - profesorii trebuie să fie instruiți în utilizarea tehnologiei digitale și în adaptarea acestora pentru a răspunde nevoilor elevilor cu CES. Trainingurile periodice și accesul la resurse pedagogice moderne sunt esențiale;

- Resurse hibride - combinarea materialelor didactice clasice cu cele digitale poate oferi o experiență de învățare completă și flexibilă. De exemplu, un manual digital interactiv poate fi folosit alături de lecțiile tradiționale pentru a ilustra concepte complexe;

- Feedback continuu - tehnologia poate facilita colectarea și analizarea feedback-ului în timp real, permițând ajustări rapide ale metodei de predare. Platformele educaționale pot oferi rapoarte detaliate despre progresul elevilor, evidențiind ariile în care aceștia întâmpină dificultăți.

Există numeroase exemple de succes în integrarea tehnologiei digitale în educație pentru a sprijini elevii cu CES:

- Khan Academy- această platformă oferă lecții personalizate și resurse interactive, adaptate pentru elevii cu diferite nevoi educaționale. Elevii pot învăța în ritmul lor și pot accesa o gamă largă de materiale educaționale.

- Google Classroom permite colaborarea online, oferind elevilor cu CES posibilitatea de a participa la discuții și proiecte în ritmul lor. Profesorii pot distribui materiale, oferi feedback și monitoriza progresul elevilor într-un mod eficient.

- Microsoft Learning Tools include instrumente precum cititoarele de text, traducerea instantanee și alte funcționalități asistive care sunt esențiale pentru elevii cu dificultăți de citire sau limbaj. Aceste instrumente ajută la crearea unui mediu de învățare mai accesibil și incluziv.

Educația la granița dintre clasic și digital oferă o oportunitate unică de a îmbunătăți accesul și calitatea educației pentru elevii cu CES. Prin integrarea metodelor tradiționale cu tehnologiile digitale, putem crea un mediu de învățare mai incluziv, personalizat și eficient. Este esențial să continuăm să explorăm și să dezvoltăm soluții inovatoare pentru a asigura că fiecare

elev are șansa de a atinge potențialul său maxim, indiferent de cerințele educaționale speciale pe care le poate avea.

Această abordare hibridă nu numai că facilitează învățarea pentru elevii cu CES, dar îmbogățește experiența educațională pentru toți elevii, pregătindu-i mai bine pentru provocările și oportunitățile unei lumi din ce în ce mai digitalizate.

Clasic și modern în educație – articol, profesor OTILIA ELENA COSTEA
la Colegiul Național de Arte *Dinu Lipatti*, București

În epoca digitală în care trăim, tehnologia a devenit omniprezentă în toate aspectele vieții noastre, inclusiv în domeniul educației. De-a lungul anilor, s-a desfășurat o tranziție în etape, de la educația tradițională la cea modernă, bazată pe tehnologie. Cu toate acestea, întrebarea esențială rămâne: Cum putem utiliza tehnologia în mod eficient, menținând totuși valorile și beneficiile educației clasice?

Educația tradițională a reprezentat, de-a lungul timpului, coloana vertebrală a sistemelor educaționale. Acest model implică predarea în clasă, manuale școlare tipărite, testele scrise și interacțiunea directă între profesori și elevi. Metodele tradiționale au fost, și încă sunt, apreciate pentru structura și disciplina pe care le oferă. Aceste metode tradiționale și-au dovedit eficiența de-a lungul timpului, elevii dobândind un vast bagaj de cunoștințe și o cultură generală din diverse domenii. Lipsa instrumentelor digitale nu a constituit un minus în desfășurarea activităților educative.

Un avantaj important al educației clasice constă în construirea relațiilor interpersonale puternice între profesori și elevi, precum și între elevi. Profesorii au oportunitatea de a oferi feedback imediat și de a adapta lecțiile la nevoile individuale ale elevilor. De asemenea, educația tradițională promovează abilitățile sociale și dezvoltarea caracterului prin interacțiuni directe, prin socializare.

Pe măsură ce tehnologia a avansat și a fost implementată în multe domenii de activitate, s-a produs o schimbare semnificativă în modul în care informația este prezentată și asimilată. Educația modernă se bazează pe utilizarea dispozitivelor electronice, a platformelor online și a aplicațiilor educaționale pentru a facilita procesul de învățare. Această schimbare aduce cu sine o serie de beneficii, precum accesul la resurse bogate și variate, personalizarea învățării și dezvoltarea abilităților digitale.

Unul dintre aspectele pozitive ale educației moderne este faptul că oferă oportunități de învățare flexibile. Elevii pot avea acces la materialele de învățare oricând și oriunde, ceea ce sporește autonomia învățării. De asemenea, tehnologia permite adaptarea curriculumului la stilurile individuale de învățare ale elevilor, creând astfel un mediu educațional personalizat.

Deși educația modernă aduce cu sine numeroase avantaje, este esențial să găsim un echilibru între aceasta și educația tradițională. Un exces de tehnologie poate duce la izolare socială, lipsa abilităților de comunicare față în față și dependența excesivă de dispozitivele electronice. Am observat că, în cadrul orelor în care se impune utilizarea tehnologiei, elevii se detașează total de mediul în care își desfășoară activitatea, fiind hipnotizați de ecranele pe care sunt proiectate materialele educative. Adoptă o atitudine similară copiilor ce suferă de autism: privesc fix în ecran, nu răspund solicitărilor profesorului.

Găsirea echilibrului între educația clasică și cea modernă, bazată pe utilizarea tehnologiei, implică integrarea cu atenție a tehnologiei în procesul de învățare, fără a compromite aspectele umane ale procesului instructiv-educativ. Profesorii pot combina metodele tradiționale cu instrumentele digitale, oferind astfel o experiență educațională holistică. Spre exemplu, înainte de predarea efectivă a unor conținuturi noi, profesorul poate prezenta un material educativ de pe o platforma ca Wordwall, Eduboom, EduMagic, Youtube, etc. Va reuși cu siguranță să capteze atenția elevilor, să le stârnească interesul pentru noile cunoștințe ce urmează a fi predate.

În concluzie, abordarea ideală ar consta în integrarea cu măsură a tehnologiei în educație, recunoscând valoarea atât a metodelor tradiționale, cât și a celor moderne. Prin găsirea echilibrului, putem înzestra viitoarea generație cu abilitățile necesare pentru a naviga cu succes în lumea în continuă schimbare.

Una din provocările deja lansate în societatea contemporană este necesitatea regândirii școlii, a educației formale, alături de cea non formală și informală, în variatele lor forme de articulare. Ca subsistem al macrosistemului de educație, sistemul școlar, prin oferta sa educativă, contribuie la structurarea traiectelor de (auto)formare și (auto)dezvoltare a personalității individului, pregătindu-l pentru a fi un beneficiar pretențios al educației permanente. În abundența informațională cu care societatea actuală se confruntă, sistemul educațional are dificilul rol de a forma personalități care să știe să discearnă informația prețioasă de cea excedentară, de a extrage esențialul din general. Astfel,

în educație a apărut termenul de „educație modernă”. Termenul de *modern* este folosit în educație, de obicei pentru a releva situația avansată a prezentului în relație cu trecutul care a fost depășit prin dezvoltare.

Pentru unii, modernitatea este opusă practicilor tradiționale și se caracterizează prin schimbare, inovație și dinamism. A ști ce să faci cu ceea ce ai învățat este dezideratul major al educației postmoderniste. Pedagogia postmodernistă are în vedere niște educatori care să fie aceia care ușurează cunoașterea și participă la construirea cunoașterii.

Școala și oamenii ei se află acum la granița dintre modernism și postmodernism. Relațiile educator-educat sunt deschise, bazate pe sprijin reciproc, pe dialog constructiv și pe cooperare. Cunoașterea se realizează pentru că este utilă.

Educația digitalizată

Prof.înv.preșc. COTEȚ EUGENIA-IULIANA

Grădinița cu P.N.Nr.1 Furcenii Noi, Jud. Galați

Digitalizarea educației este o necesitate a zilelor noastre pentru a asigura un învățământ de succes. Chiar și înafara contextului pandemiei, educația digitală a devenit, pe an ce trecea, o nevoie tot mai mare atât pentru profesori cât și pentru elevi. Pandemia a acutizat însă această nevoie și a adus-o până la un nivel vital pentru orice societate și pentru orice sisteme educaționale din lume.

În ultimii ani a avut loc o schimbare majoră privind modul în care școlile noastre abordează tehnologia. Transformarea procesului educațional și evoluția către școala digitală necesită asigurarea accesului la instrumente digitale de studiu pentru elevi și personalul didactic, într-un mediu care să permită colaborarea și comunicarea eficientă între toate părțile implicate.

Orice soft sau aplicație poate fi folosită creativ în procesul didactic, însă fără folosirea în exces a acestora. Din gama variată de instrumente digitale care m-au ajutat în procesul educativ, amintesc câteva:

WorldWall wordwall.net/ platformă pentru crearea de quizuri, jocuri etc.

Jigsaw Planet www.jigsawplanet.com/ puzzles online gratuite;

HitFilm Express fxhome.com/hitfilm-express editor video gratuit foarte capabil;

Zoom zoom.us/ aplicație pentru conferințe online;

Wizer.me www.wizer.me/ platformă pentru crearea de fișe de lucru online;

SlideShare <https://www.slideshare.net/> aplicație prin care distribui prezentări, documente, fotografii;

Quizziz quizizz.com/ crearea de chestionare / teste interactive online;

LiveWorksheets www.liveworksheets.com/ fișe de lucru interactive online;

Livresq livresq.com/ro/ crearea lecțiilor online;

Genially www.genial.ly/en colaje, postere și prezentări colorate.

Instrumentele și tehnologia digitală oferă profesorilor șansa de a împărtăși rapid informații cu alți profesori, în timp real. Prin îmbrățișarea dispozitivelor digitale și a învățării conectate, sălile de clasă din întreaga lume își sporesc abilitățile de învățare, experiența educațională și comunicare.

Educația digital prezintă o serie de avantaje pentru care se recomandă realizarea ei în școli. Ca avantaje putem aminti:

- Stimularea capacității de învățare inovatoare, adaptabilă la condiții de schimbare socială rapidă;
- Creșterea randamentului însușirii coerente a cunoștințelor prin aprecierea imediată a răspunsurilor elevilor;
- Întărirea motivației elevilor în procesul de învățare;
- Conștientizarea faptului că noțiunile învățate își vor găsi ulterior utilitatea;
- Facilități de prelucrare rapidă a datelor, de efectuare a calculelor, de afișare a rezultatelor, de realizare de grafice, de tabele;
- Introducerea unui stil cognitiv, eficient, a unui stil de muncă independentă;
- Asigurarea unui feed-back permanent, profesorul având posibilitatea de a reprojeta activitatea în funcție de secvența anterioară;
- Stimularea gândirii logice și a imaginației;
- Metode pedagogice diverse;

În concluzie, nu putem neglija faptul că această generație de copii și adolescenți se identifică cu dispozitivele electronice în era Internetului. Pentru copiii mai mici, este un joc atractiv, iar pentru cei mari, interesați și motivați, reprezintă sursa de informare, modul sigur de a rezolva orice problemă, de a învăța și de a fi evaluat.

BIBLIOGRAFIE :

- Păcurari, Otilia, Târcă, Anca, Sarivan, Ligia, ,, Strategii didactice inovative, Centrul Educația2000, București, 2003

Educația privind mediul înconjurător

Prof. Adriana Coțovanu, Inspectoratul Școlar Județean Suceava

În era actuală, conștientizarea și acțiunea în domeniul conservării mediului înconjurător și al dezvoltării durabile au devenit imperative pentru supraviețuirea și bunăstarea noastră pe termen lung. Pentru a transforma aceste preocupări în acțiuni concrete și durabile, este esențial să implicăm publicul larg în activități de voluntariat pentru protejarea mediului și să facilităm un schimb de idei și experiențe între cadrele didactice din diverse regiuni ale țării. Acest referat explorează modalitățile prin care putem promova ecologia către publicul larg și să contribuim la dezvoltarea durabilă prin implicarea activă în acțiuni de voluntariat și prin promovarea dialogului și colaborării între educația formală și comunitatea locală.

Ecologia, ca disciplină științifică, poate părea uneori complexă și abstractă pentru publicul larg. Totuși, este esențial să aducem conceptele și principiile ecologice la nivelul de înțelegere al tuturor pentru a stimula angajamentul și acțiunea în protejarea mediului înconjurător. În acest sens, este important să subliniem câteva aspecte esențiale ale ecologiei, adaptându-le pentru a fi accesibile și relevante pentru toate categoriile de public.

Primul aspect important este înțelegerea interdependenței dintre organisme și mediul lor înconjurător. Ecologia ne învață că totul în natură este interconectat și că modificările într-o parte a ecosistemului pot avea efecte în lanț asupra întregului sistem. De exemplu, defrișarea unei părți a unei păduri poate duce la pierderea habitatului pentru diverse specii de animale și la dezechilibrul întregului ecosistem.

Un alt concept fundamental este acela al diversității biologice și a importanței ei pentru sănătatea și stabilitatea ecosistemelor. Biodiversitatea reprezintă varietatea vieții pe Pământ, incluzând diversitatea genurilor, speciilor și ecosistemelor. Protejarea biodiversității este esențială pentru menținerea funcționării normale a ecosistemelor și pentru asigurarea resurselor necesare supraviețuirii umane.

Voluntariatul pentru protecția mediului oferă oportunități de a consolida comunitatea și de a dezvolta un sentiment de apartenență și responsabilitate față de mediul înconjurător. Prin implicarea activă în activități precum curățenia de plaje, plantarea de arbori, restaurarea habitatelor naturale sau colectarea selectivă a deșeurilor, oamenii își pot exprima preocuparea pentru starea mediului și pot contribui la îmbunătățirea calității acestuia.

Voluntariatul pentru protecția mediului poate facilita colaborarea și solidaritatea în cadrul comunității. Prin implicarea cetățenilor în acțiuni comune de conservare a mediului, se pot depăși barierele sociale și culturale și se poate construi o cultură a responsabilității și sustenabilității în comunitate.

Voluntariatul pentru protecția mediului oferă tinerilor oportunități de a se implica activ în problemele de mediu și de a-și dezvolta abilitățile de lider și cetățenie responsabilă. Prin participarea la proiecte de voluntariat, tinerii pot dobândi experiență practică și cunoștințe despre problemele de mediu și pot deveni agenți activi ai schimbării în comunitatea lor și dincolo de aceasta.

Facilitarea dialogului și schimbului de experiențe între cadrele didactice reprezintă un element esențial în promovarea educației ecologice și în încorporarea conceptelor de protecție a mediului în curriculumul școlar. Prin intermediul acestui dialog și al colaborării între educatori din diferite regiuni ale țării, se pot îmbunătăți practicile didactice, se pot dezvolta resurse educaționale relevante și se poate crea un cadru propice pentru încurajarea angajamentului și conștientizării elevilor în ceea ce privește protecția mediului înconjurător.

Dialogul și colaborarea între cadrele didactice permit schimbul de idei, opinii și experiențe în domeniul educației ecologice. Prin împărtășirea practicilor bune, a resurselor educaționale și a experiențelor

personale legate de predarea subiectului, cadrele didactice pot învăța unii de la alții și pot dezvolta strategii mai eficiente pentru a integra educația ecologică în activitatea lor.

Crearea de rețele de schimb de experiențe și resurse educaționale este un mod eficient de a facilita colaborarea între cadrele didactice din diferite regiuni ale țării. Aceste rețele pot include platforme online, grupuri de lucru sau proiecte colaborative care să permită educatorilor să împărtășească idei, să discute problemele comune și să dezvolte materiale educaționale relevante pentru predarea ecologiei și protecția mediului.

Facilitarea dialogului și schimbului de experiențe între cadrele didactice reprezintă un aspect crucial în promovarea educației ecologice și în încurajarea angajamentului și conștientizării elevilor în ceea ce privește protecția mediului înconjurător. Prin colaborare și coordonare, educatorii pot contribui la dezvoltarea unui cadru educațional care să încurajeze gândirea critică, responsabilitatea socială și acțiunea pozitivă în promovarea unei relații mai sănătoase între om și natură.

Educația ambientală joacă un rol crucial în informarea și educarea publicului larg cu privire la problemele de mediu și la soluțiile posibile. Prin promovarea conștientizării și a cunoștințelor despre impactul acțiunilor umane asupra mediului și despre modalitățile de protejare a acestuia, educația ambientală poate inspira acțiuni pozitive și schimbări de comportament în comunitate.

Promovarea educației ambientale în școli și în cadrul învățământului nonformal reprezintă o modalitate eficientă de a ajunge la un public larg și de a influența atitudinile și comportamentele față de mediu. Prin integrarea materialelor educaționale despre mediu în curriculumul școlar și prin organizarea de programe educaționale extracurriculare, se poate asigura că tinerii sunt expuși la cunoștințe și experiențe care să îi încurajeze să devină cetățeni responsabili și angajați în protejarea mediului.

Implicarea organizațiilor neguvernamentale (ONG-uri) și a grupurilor de interes local este crucială pentru promovarea educației ambientale în comunitate. Aceste organizații pot juca un rol activ în organizarea de evenimente și activități educaționale, în dezvoltarea de materiale educaționale și în facilitarea colaborării între diferite părți interesate pentru a promova protecția mediului înconjurător.

Promovarea educației ambientale în comunitate este esențială pentru construirea unui viitor sustenabil și pentru protejarea mediului înconjurător. Prin intermediul campaniilor de conștientizare, a evenimentelor educaționale și a integrării educației ambientale în școli și în cadrul învățământului nonformal, putem stimula conștientizarea și acțiunea în protejarea mediului și putem contribui la formarea unei societăți mai responsabile și mai angajate în promovarea unei relații sănătoase între om și natură.

Colaborarea între școli și organizațiile de mediu poate duce la dezvoltarea unor programe educaționale comune, adaptate nevoilor și resurselor locale. Aceste programe pot include lecții și activități practice despre conservarea resurselor naturale, protejarea biodiversității, gestionarea deșeurilor și alte aspecte relevante ale protecției mediului.

Parteneriatele între școli și organizațiile de mediu pot facilita organizarea de evenimente și acțiuni de conservare a mediului înconjurător. Aceste acțiuni pot include campanii de curățenie, plantări de arbori, restaurarea habitatelor naturale și alte inițiative care să implice elevii și comunitatea în acțiuni concrete de protejare a mediului.

Parteneriatele între școli și organizațiile de mediu pot stimula participarea activă a elevilor și a comunității în acțiuni de protejare a mediului. Prin implicarea în proiecte practice și în activități de educație și conștientizare, elevii pot dobândi cunoștințe și abilități utile și pot deveni cetățeni responsabili și angajați în conservarea mediului înconjurător.

Colaborarea între școli și organizațiile de mediu locale reprezintă o componentă crucială în promovarea educației ecologice și în implicarea comunității în acțiuni concrete de protejare a mediului. Prin intermediul acestor parteneriate, se poate dezvolta un cadru propice pentru educația și acțiunea în domeniul protecției mediului, contribuind astfel la construirea unui viitor sustenabil și mai prosper pentru toți.

Bibliografie:

Vasile, Valentin. "Educația ecologică și protecția mediului în școală și în familie." Editura Paralela 45, 2011.

Angheluță, Laurențiu, și Lavinia Moleriu. "Educația ecologică și protecția mediului." Editura Didactică și Pedagogică, 2007.

Drăgănescu, Liana, și Mircea Constantinescu. "Ecologie generală." Editura Fundației România de Mâine, 2006.

Rolul jocului în organizarea procesului educațional (la orele de limba ucraineană maternă)

**Prof. Covaci Ana-Maria
Școala Gimnazială Remeți
Com. Remeți, jud. Maramureș**

Încercările de a rezolva „misterul” originii jocului în activitatea didactică, au fost făcute de oameni de știință din diverse domenii de mulți ani. S-a ajuns la concluzia, că există puncte de vedere total diferite în teorie și practică – de la negarea conținutului jocului, până la exagerarea acestuia și chiar absolutizarea semnificației sale.

Începutul dezvoltării teoriei generale a jocurilor ar trebui atribuit lucrărilor pedagogilor și psihologilor din secolele trecute, care au avut o contribuție semnificativă la această teorie.

În pedagogia și psihologia ucraineană, teoria jocurilor a fost dezvoltată pe larg de V. Sukhomlynskyi, G. Plehanov, A. Makarenko A. Leontiev, K. Ushinskyi și mulți alții.

Prin urmare, jocul este nevoia unui copil în creștere, reprezintă libertatea de autocunoaștere și autodezvoltare. Jocul, pentru copil, este modul principal de a comunica. În stadiul actual al educației, școala nu ar trebui să formeze doar anumite cunoștințe la elevi. Este necesar să susțină dorința de autoeducare, formarea abilităților creative.

Este foarte important să se dezvolte interesul pentru învățare la fiecare elev în primele etape ale educației. Acest interes trebuie menținut de-a lungul anilor de școală. S-a observat că o persoană păstrează mult mai mult în memorie și în abilitățile sale, atunci când participă la un anumit proces cu interes.

Utilizarea metodelor moderne la orele de limbă maternă la clasele primare sunt des folosite la ora actuală. O lecție netradițională este o lecție caracterizată, în primul rând, prin selecția nestandardizată a conținutului materialului și combinarea metodelor de predare.

Una dintre formele unor astfel de lecții este jocul. Învățarea ar trebui să fie distractivă. O lecție de joc este o metodă de predare care vizează simularea realității, pentru a lua decizii într-o situație simulată.

Scopul principal al jocului este de a crește interesul elevilor pentru învățare și, prin urmare, de a crește eficacitatea învățării. De multe ori ne întrebăm: de ce le place atât de mult jocul copiilor? Personal am ajuns la concluzia, că jocul oferă bucurie și emoție, procesul de joc în sine este plin de surprize, iar rezultatul este necunoscut, este un mister.

Când copiii învață un joc, iar profesorul îl conduce bine, ei încep să simtă că toți cei din jur îi ascultă. Condițiile jocului necesită rapiditate în gândirea copilului, moment în care se dezvoltă atenția și emoțiile. Sarcina principală a profesorului este să încurajeze copiii să joace astfel de jocuri, să susțină inițiativa lor în inventarea și organizarea diverselor jocuri, iar în timpul jocului să le ofere sprijinul necesar. Nu trebuie să uităm că prin jocul didactic se dezvoltă emoțiile. Participând la acestea, copilul trăiește entuziasm, bucurie de la o sarcină îndeplinită cu succes, poate fi supărat de eșec și are dorința de a-și încerca din nou puterea.

Prin jocuri începe comunicarea copilului cu echipa clasei, înțelegerea reciprocă între profesor și elev. În timpul jocului, copiii își dezvoltă obiceiul de a se concentra, de a lucra gândind, independent, de a dezvolta atenția, memoria și dorința de cunoaștere. În timpul jocului copilul își „completează” în imaginație tot ceea ce îi este inaccesibil în realitatea înconjurătoare, și în entuziasmul său nu observă că învață lucruri noi, memorează, se orientează. În diferite situații, aprofundează experiența dobândită anterior, compară stocul de idei, concepte, dezvoltă imaginația.

Desigur, jocul nu ar trebui să fie un scop în sine, nu ar trebui să fie desfășurat doar de dragul de a distra copiii. Jocul trebuie neapărat să fie didactic, adică subordonat acelor sarcini educaționale și specifice care sunt rezolvate în lecție, în structura căreia este inclus acel joc. Din acest motiv, jocul este planificat din timp, locul

său în structura lecției trebuie să fie gândit, se determină forma implementării sale și se pregătește materialul necesar jocului.

Utilizarea jocurilor didactice ar trebui să vizeze atingerea scopului: de a oferi elevului cunoștințe corespunzătoare nivelului său de dezvoltare, a nivelului de cunoaștere a limbii materne.

Este recomandat să se utilizeze jocurile ca mijloc de educație, creștere și dezvoltare a școlărilor. Orice joc dezvoltă atenția, observația, inteligența.

Didactica modernă, apelează la forme de joc în lecții, vede în ele posibilitatea unei interacțiuni efective între profesor și elevi, o formă cu rezultate bune în comunicare utilizând ideile de competiție, curiozitate.

EDUCAȚIA DIGITALIZATĂ, CHEIA SPRE UN ÎNVĂȚĂMÂNT DE SUCCES (studiu)

**Prof.înv.primar Magdalena Cozma
Școala de Artă „Sergiu Celibidache” Roman**

Digitalizarea educației este o necesitate a zilelor noastre pentru a asigura un învățământ de succes. Chiar și înafara contextului pandemiei, educația digitală a devenit, pe an ce trecea, o nevoie tot mai mare atât pentru profesori cât și pentru elevi. Pandemia a acutizat însă această nevoie și a adus-o până la un nivel vital pentru orice societate și pentru orice sisteme educaționale din lume.

În ultimii ani a avut loc o schimbare majoră privind modul în care școlile noastre abordează tehnologia. Transformarea procesului educațional și evoluția către școala digitală necesită asigurarea accesului la instrumente digitale de studiu pentru elevi și personalul didactic, într-un mediu care să permită colaborarea și comunicarea eficientă între toate părțile implicate.

Educația digitală presupune, pe deoparte, un set de cunoștințe pe care un individ trebuie să le aibă cu privire la utilizarea unui sistem digital, adică să fie capabil să folosească funcționalitățile minime ale acestuia. Pe de altă parte, educație digitală se referă deseori și la niște metode digitale care să înlocuiască metodele clasice pe care învățământul le-a folosit dintotdeauna.

În clasa viitorului, profesorii și elevii folosesc intuitiv și în detaliu toate funcțiile și resursele echipamentelor și tehnologiei de top, pentru procese de predare-învățare-evaluare atractive și eficiente. Apariția unor dispozitive și servicii mobile mai ușor de folosit și mai accesibile, alături de dorința de a adapta educația la generația de copii “digitale”, cu așteptări complet noi în ceea ce privește procesul de învățământ, a dus la schimbarea semnificativă a felului în care se înțelege și se practică actul de învățare, la școală. În loc să folosească tehnologia doar ca pe un instrument adițional la mijloacele tradiționale de predare și învățare, multe școli folosesc tehnologia pentru a influența în mod pozitiv actul educațional. Mai mult, în loc să o folosească înainte sau după ore, multe cadre didactice folosesc tehnologia în timpul orelor pentru a stimula interacțiunea cu și dintre elevi și a obține rezultate mai bune. Lecțiile interactive îi determină pe educați să își dorească să participe activ la ore. Pentru a ține pasul cu o astfel de generație de copii și adolescenți, cadrele didactice trebuie să fie deschise la schimbare. Elevii care folosesc tehnologia digitală pentru a învăța devin mai implicați în acest proces și sunt mai interesați să-și dezvolte baza de cunoștințe, poate fără să-și dea seama, pentru că învață într-un mod activ,

angajat și implicat. Deoarece învățarea digitală este mult mai interactivă, mai ușor de reținut și asimilat decât manualele voluminoase, putem spune cu certitudine că digitalizarea reprezintă un context mai bun, care oferă o perspectivă mai largă și activități mult mai atractive decât metodele tradiționale de învățământ. Acest lucru îi ajută pe elevi să se conecteze mai bine cu materialele de studiu. Instrumentele și tehnologia digitală oferă bucurie copiilor, precum și numeroase beneficii în ceea ce privește dezvoltarea cognitivă a copilului. Astfel, orele de la clasă sunt mai eficiente, punându-se accent pe dezvoltarea materiei prin discuții și angajarea în activități care au la bază comunicarea și cooperarea între elevi. Ajutând copiii să gândească în afara cadrului tradițional și rigid de învățare, prin instrumente și metode digitale, le este stimulată creativitatea și le oferă sentimentul de încredere în propriile capacități.

Învățarea digitală nu numai că permite elevilor să acceseze tot mai multe informații, dar pot și să se asigure că informațiile sunt adaptate nevoilor lor specifice. Posibilitatea de a ajuta fiecare elev să învețe în cea mai eficientă manieră, este cel mai important beneficiu al învățării digitale.

Instrumentele și tehnologia digitală oferă profesorilor șansa de a împărtăși rapid informații cu alți profesori, în timp real. Prin îmbrățișarea dispozitivelor digitale și a învățării conectate, sălile de clasă din întreaga lume își sporesc abilitățile de învățare, experiența educațională și comunicare.

Educația digital prezintă o serie de avantaje pentru care se recomandă realizarea ei în școli.

Ca avantaje putem aminti:

- Stimularea capacității de învățare inovatoare, adaptabilă la condiții de schimbare socială rapidă;
- Creșterea randamentului însușirii coerente a cunoștințelor prin aprecierea imediată a răspunsurilor elevilor;
- Întărirea motivației elevilor în procesul de învățare;
- Conștientizarea faptului că noțiunile învățate își vor găsi ulterior utilitatea;
- Facilități de prelucrare rapidă a datelor, de efectuare a calculelor, de afișare a rezultatelor, de realizare de grafice, de tabele;
- Introducerea unui stil cognitiv, eficient, a unui stil de muncă independentă;
- Asigurarea unui feed-back permanent, profesorul având posibilitatea de a reproiecta activitatea în funcție de secvența anterioară;

- Stimularea gândirii logice și a imaginației;
- Metode pedagogice diverse;

Dezavantaje ale educației digitale:

Dezvoltarea unor abilități digitale vine la pachet cu numeroase beneficii pentru copii și tineri, însă învățământul și predarea online pot avea dezavantajele lor. Pe perioada pandemiei, atât copiii, cât și părinții și profesorii s-au confruntat cu anumite impedimente, atât din punct de vedere logistic, cât și la nivel de comunicare și relații interumane. Însă, acum odată cu ameliorarea situației pandemice, la Logiscool competențele digitale sunt asimilate într-o manieră interactivă, atât prin intermediul cursurilor online, cât și în sala de clasă.

Însă, dacă ar fi să luăm în considerare predarea exclusiv în mediul online, iată care ar fi principalele dezavantaje:

- Lipsa de interacțiune fizică și repercursiunile sale (izolare socială);
- Abilitățile de comunicare față în față pot fi afectate;
- Tendința de a acorda mai multă atenție asupra teoriei, decât activităților practice;
- Anumite discipline sau domenii nu pot fi susținute exclusiv online.

Aceste competențe digitale pot fi însă dezvoltate încă din școală, prin cursuri de TIC, însoțite de cursuri de programare, care ajută la dezvoltarea creativității, a gândirii critice, a soluționării de probleme, a logicii și care asigură elevilor sau tinerilor un viitor profesional mai bun.

În concluzie, nu putem neglija faptul că această generație de copii și adolescenți se identifică cu dispozitivele electronice în ere Internetului. Pentru copiii mai mici, este un joc atractiv, iar pentru cei mari, interesați și motivați, reprezintă sursa de informare, modul sigur de a rezolva orice problemă, de a învăța și de a fi evaluat. Dacă putem determina modul în care să ”trezim” interesul elevului pentru studiu, atunci, resursele web apar pline de beneficii, avantaje în fața învățământului tradițional.

Referințe bibliografice:

Cerghit, Ioan, 2002, Sisteme de instruire alternative și complementare. Structuri, stiluri și strategii, Editura Aramis, București,

Drăgănescu, Mihai, 2003, Societatea informațională și a cunoașterii. Vectorii societății cunoașterii; www.racai.ro/INFOSOC-Proiect/Draganescu_st_a01_new.pdf;

Ionescu, M. (coord.), 2011, Instrucție și educație. Paradigme educaționale moderne, Editura Eikon, Cluj-Napoca.

Conștientizarea de sine în asistența medicală

Conștientizarea reprezintă capacitatea de a te vedea clar și obiectiv prin reflecție și introspecție. Deși s-ar putea să nu fie posibil să atingem obiectivitatea totală în acest proces, cu siguranță există diferite grade ale capacității de conștientizare a sinelui.

Îngrijirea, baza unei bune îngrijiri medicale, depinde de faptul că știi mai multe despre cine ești. De ce? Pentru că nu îi putem ajuta pe ceilalți până când nu suntem puțin mai clari despre noi înșine. Această afirmație sugerează importanța conștientizării de sine în munca de îngrijire și nevoia asistentelor de a explora „sinele”. Conștientizarea de sine nu este un termen nou în domeniul asistenței medicale, el a fost recunoscut de mulți ani. A deveni conștient de sine este un proces conștient în care luăm în considerare „înțelegerea noastră despre noi înșine”. Doar atunci când ne cunoaștem pe noi înșine putem fi conștienți de ceea ce vom accepta și ce nu vom accepta de la alții în viața noastră.

Conștientizarea de sine a asistentei medicale este esențială pentru ca ea să dezvolte relații cu colegii de muncă și pacienții (aparținătorii acestuia). Conștientizarea de sine și cunoașterea ei ajută în practicarea acestei meserii deoarece îmbunătățește capacitatea de decizie, abilitățile de gândire necesare situațiilor cu care se confruntă, capacitatea de formare a relațiilor terapeutice cu cei pe care îi îngrijește. Dezvoltarea unei relații terapeutice poate crește satisfacția pacientului, care reprezintă unul din indicatorii principali în calitatea asistenței medicale. Satisfacția pacientului poate fi corelată și cu scăderea riscurilor de malpraxis.

A fi conștienți de sine ne permite să ne identificăm punctele forte și, de asemenea, acele domenii care pot fi dezvoltate. Dacă nu ne cunoaștem punctele bune și rele, atunci este mai puțin probabil să îi putem ajuta pe alții. Asistentele medicale se pot folosi de sine pentru a avea efect terapeutic atunci când lucrează cu pacienții, de exemplu, atunci când empatiză sau pledează.

Conștientizarea de sine cuprinde trei aspecte interconectate: cognitiv, afectiv și comportamental. Mai simplu, aceste aspecte pot fi descrise ca gândire, simțire și acțiune. De exemplu, sentimentele despre ceva ar putea influența acțiunile întreprinse; sentimentele de disconfort atunci când ai de-a face cu pacienții care sunt pe moarte, ar putea determina asistenta să evite contactul cu acest grup de pacienți și cu îngrijitorii lor.

Uneori, emoțiile pot pune stăpânire pe noi și ne putem simți ca și cum am fi măturați. Persoana conștientă de sine este capabilă să-și gestioneze sentimentele și emoțiile și să rămână la conducere, mai degrabă decât să fie copleșită de ele. Există multiple descrieri ale modul în care asistentele încearcă să gestioneze stresul și emoția care adesea însoțesc îngrijirea

prin detașare și compartimentare a îngrijirii pacientului, astfel încât să mențină controlul mai degrabă decât să devină incapabilă emoțional să facă față. Asta nu înseamnă că, ca asistente, nu ar trebui să simțim deloc emoții. Cu toate acestea, cunoașterea modului în care anumite situații ne pot face să ne simțim ne oferă oportunitatea de a planifica dinainte și de a ne pregăti. Prin urmare, în loc să evite pacienții pe moarte, asistenta ar trebui să dezvolte abilități adecvate de adaptare atunci când sprijină pacientul și familia acestuia.

Descoperirea sinelui este un proces continuu, care, uneori, poate fi dureros, deoarece aspectele ascunse sunt dezvăluite încet. Când ne confruntăm cu situații dificile în mediul de lucru, se așteaptă să ne comportăm profesional, deși sentimentele de vulnerabilitate și incertitudine pot provoca abilitățile noastre percepute. A fi mai conștient de sine ne poate ajuta să facem față unor astfel de circumstanțe, ajutându-ne să ne respectăm anxietățile și preocupările și ridicând întrebări despre cum ar putea fi depășite acestea.

Conștiința de sine nu ar trebui privită ca o stare pe care o putem atinge complet - este o călătorie constantă de descoperire care nu este niciodată completă. Prin urmare, autoevaluarea trebuie efectuată la intervale regulate. Acest proces de evaluare ne ajută să vedem cât de departe am ajuns, să identificăm ceea ce mai trebuie să învățăm și să planificăm cum vom ajunge acolo. O modalitate de a se autoevalua poate fi printr-un jurnal reflexiv.

În asistență medicală, reflecția este un termen folosit în mod obișnuit, dar nu este neapărat întreaga activitate efectuată în mod eficient. Reflecția poate fi asociată cu o anumită cantitate de stres; cu toate acestea, are potențialul de a crește conștientizarea de sine. Practica reflexivă ne ajută să ne examinăm gândurile și sentimentele - nu numai reacțiile noastre la acestea, ci și efectul pe care acestea îl pot avea asupra celorlalți.

ESSENTIAL 21ST CENTURY SKILLS IN THE ENGLISH CLASSES: EMPLOYABILITY SKILLS

Crețu Crina Georgeta, Colegiul Tehnic Rădăuți

Employability skills (also called 'soft' or 'core' skills) are essential 21st century skills, which are highly valued by employers and crucial for effective performance in the workplace. They are acknowledged as: social skills, cognitive skills and emotional skills.

Teaching English nowadays already involves developing core skills like communication, collaboration and critical thinking, which makes the development of employability skills especially suited to language learning. They can be taught in a flexible way, using situational approaches, interactive activities or collaborative learning techniques.

The Employability Skills Framework for ELT allows teachers to gain a deeper understanding of what each of the skills involves and integrate them more systematically into their teaching.

Collaboration and teamwork - Integrating collaboration and teamwork into our lessons creates a more inclusive classroom. We should teach aspects such as: working well together in a group, completing collaborative tasks and projects, dealing with conflict, which can be integrated in problem-solving activities or project work.

2. Communication - Structuring information clearly, accurately in writing, adjusting the content to the appropriate register is a challenge for many students. According to our curriculum, students must learn in high school how to write a formal email, a cover letter or letter of application, a report or a proposal, most of them being necessary in the workplace. To learn these types of writing requires patience, practice and many models.

3. Innovation and problem solving –The aspects we should teach focus on: developing a creative mindset, generating ideas, implementing ideas and solving problems.

4. Critical thinking and decision making- These skills are in high demand from employers around the world and lead to improved attention and observation, and more effective analytical skills. These skills can be integrated into class debates or to evaluate reading texts.

5. Leadership and global citizenship- One of the top skills employers seek in job applicants is leadership. Nowadays it is essential to develop skills like: contributing to the success of an organization, demonstrating leadership, contributing to an organisation's positive role in global issues.

6. Professional development and management- Managing your professional development is about a learner's ability to set appropriate and achievable professional development goals, to take action to develop new skills and knowledge, and to use feedback from others to improve their performance.

7. Emotional intelligence

Resilience, patience, adaptability and self-awareness are key qualities that learners need to develop in order to survive and thrive in their careers. The core areas to teach are: demonstrating self-awareness, acting with resilience, demonstrating empathy and positive relationship skills. In order to improve these skills during the English classes, the activity ”**Moving Feelings**” can be a real support.

Begin the activity with a class discussion. As learners arrive in class, start by asking individuals how they feel. Most learners will probably say they feel fine, so use this to bring you to the first question: Why do we almost always say we are fine, even when we are not? Hold a discussion in open class, and continue with questions such as: Is it easy to talk about your feelings? What makes it challenging to talk about your feelings? Can you consciously shift your feelings from one to another?

Next, hand out some sticky notes and ask learners to brainstorm as many emotions as they can and write one on each sticky note. Remove any duplicates, organise them randomly on the board, and number each note. Now ask pairs to randomly select two numbers, ideally without looking at the notes on the board. Don’t tell them why at this stage. Once each pair has two numbers, ask them to look at the board and see what feeling their numbers correspond to. Ask them to discuss how somebody could move from experiencing one of the feelings to experiencing the other. Repeat this process by having learners select different numbers, or by randomly distributing new numbers to pairs.

Finally, bring the group back together and ask them to discuss how easy or challenging it is to switch from one emotion to another. Invite pairs to share any interesting observations or practical ideas they came up with.

8. **Digital Literacy:** using tools and creating digital content, sharing and interacting online, safety and wellbeing online

These aspects of Digital Literacy can be integrated into English language classes when web-based research projects are carried out or digital tools are used. They are also suitable **for flipped learning** or **flipped classroom**, a pedagogical approach in which students are introduced to the learning material before class. Class time is used as a workshop where students engage in problem-solving activities that will help them apply the lecture content and develop skills while interacting with other students.

In a nutshell, **employability skills** involve a range of competencies that meet 21st century workplace needs. If employability skills are developed during the English classes, the students will easily solve problems as a team, be able to adapt communication for different contexts, have a creative mindset, analyse and evaluate arguments in order to make decisions, demonstrate leadership skills, manage stressful situations and effectively use digital and online tools.

Bibliography

<https://www.cambridge.org/cambridgeenglish/catalog/adult-courses/employability-skills#overview>

<https://learnenglish.britishcouncil.org/skills/writing/a2-writing/email-cover-letter>

<https://learnenglishteens.britishcouncil.org/skills/writing/c1-writing/cover-letter>

<https://europass.europa.eu/en/create-europass-cv>

<https://resumegenius.com/blog/cv-help/europass-cv>

https://english-practice.net/english-writing-exercises-for-b2-a-report/#google_vignette

https://learnenglishteens.britishcouncil.org/sites/teens/files/a_report_-_exercises.pdf

<https://www.cambridgeenglish.org/learning-english/free-resources/write-and-improve/>

Modalități de aplicare a tehnicilor de lucru, în raport cu dezvoltarea abilităților motrice a fiecărei etape de vârstă școlară, în vederea realizării unui colaj.

Profesor Ghiorghiță Elena Loredana

Motto: *„Acceptă copiii așa cum acceptăm copacii – cu recunoștință, fiindcă sunt o binecuvântare – dar să nu ai așteptări sau dorințe. Nu te aștepti ca un copac să se schimbe, îl iubești așa cum este”. – Isabel Allende*

Precum ochii sunt pentru a privi, iar inima pentru a iubi, așa este terapia ocupațională pentru noi, educatorii. Spiritul ludic, ochiul critic, maniera artistică și sufletul plin de bucurie sunt factorii decizionali în alegerea lui Dumnezeu de a ne afla în fața acestor copii.

Terapia ocupațională

Terapia ocupațională are la bază concepția după care activitatea voluntară sau ocupația cu componentele sale interpersonale și de mediu, poate fi utilizată eficient pentru împiedicarea apariției sau ameliorarea disfuncțiilor organismului uman, contribuind, în acest fel, la creșterea adaptării individului la societate. Terapia ocupațională se preocupă în primul rând de asigurarea sănătății și funcționării optime a individului în mediul său de existență. Mosey subliniază ideea după care terapia ocupațională este preocupată în primul rând „*să ajute individul să-și dezvolte deprinderile adaptative ilustrate în comportamente învățate, care-i permit să-și satisfacă nevoile personale și să răspundă cerințelor mediului*”. Definiția oferită de *Asociația Americană de Terapie Ocupațională* în anul 1968 evidențiază că „*terapia ocupațională este arta și știința de a dirija modul de răspuns al omului față de activitatea selecționată, menită să promoveze și să mențină sănătatea, să împiedice evoluția spre infirmitate, să evalueze comportamentul și să trateze sau să antreneze pacientul cu disfuncții fizice sau sociale*”. De asemenea, terapia ocupațională este arta și știința de a dirija participarea omului spre îndeplinirea anumitor sarcini, cu scopul de a restabili, susține și spori performanța, de a ușura învățarea acelor abilități și funcții esențiale pentru adaptare și productivitate, de a diminua sau corecta aspectele patologice și de a promova și menține sănătatea.

Elementul comun și general al tuturor definițiilor date terapiei ocupaționale de diverși autori, se bazează pe conceptul de activitate sau ocupație. „*Orice activitate dispune de o bază individuală motivațională, de o structură și de o țință, scop sau plan, în raport cu care se autoreglează. Activitatea presupune o înlănțuire sau un sistem ierarhizat de acțiuni, care, la rândul lor, cuprind operații. Nota definitorie a activității este transformarea obiectelor materialelor sau informațiilor și ansamblurilor informaționale*”.

În cadrul terapiei ocupaționale, accentul se pune pe caracteristicile individului în relație cu societatea și cu lumea în care trăiește. Cunoștințele pe care le acumulează această disciplină se bazează pe informațiile dobândite din domeniile anatomiei, fiziologiei, pedagogiei, psihologiei, sociologiei, antropologiei și, în general, pe cunoștințele provenite de la majoritatea științelor care studiază comportamentul omului. Rezultă, deci, că terapia ocupațională, deoarece realizează o sinteză informațională între cunoștințele provenite din diverse științe particulare, se constituie ca o știință interdisciplinară. Dezvoltarea și

modificarea cunoștințelor provenite de la aceste științe determină, în final, dezvoltarea terapiei ocupaționale ca știință mereu deschisă spre înnoire și cu o bază teoretică aflată în permanentă schimbare.

Scurt istoric al terapiei ocupaționale

Istoria acestei discipline începe cu mii de ani în urmă și se confundă cu istoria diverselor forme de ocupații cu valențe terapeutice din cadrul dezvoltării omenirii. Astfel, munca, exercițiu preponderent fizic și jocul au fost folosite cu câteva mii de ani în urmă pentru calitățile lor curative. Spre exemplu, încă din anul 2600 î.e.n chinezii credeau că bolile se datorează incapacității organismului și de aceea recomandau practicarea exercițiilor fizice pentru recuperarea sănătății. Ei utilizau anumite exerciții fizice din gimnastica medicală, numită CONG-FU, care asigurau prelungirea vieții și determinau, în același timp, nemurirea sufletului. Mai târziu, în Grecia Antică, calitățile exercițiului fizic au fost exemplificate convingător datorită contribuției lui Socrate și Platon. Acești înțelepți ai antichității au pus în evidență relația strânsă dintre starea fizică și sănătatea mentală. Aristotel, la rândul său, afirma că educația corpului trebuie să-o precedă pe cea a intelectului.

Jocul, altă activitate voluntară importantă, reprezintă o altă preocupare a popoarelor primitive, fapt dovedit de desenele și sculpturile provenite de la babilonieni, chinezi și egipteni. De exemplu inscripțiile egiptene în piatră înfățișează scene de dansuri și jocuri practicate de copii și adulți, în cadrul sărbătorilor și festivităților. Atât egiptenii cât și grecii, în perioada de dinaintea erei noastre descriau petrecerea timpului liber cât și jocul ca pe mijloace de tratare a unor afecțiuni.

Cu privire la muncă și importanța sa, amintim faptul că, în Egipt, chiar și nobilii erau antrenați în activități productive, cum ar fi grădinăritul, iar vechii greci recunoșteau valoarea muncii pentru dezvoltarea fizică armonioasă. Mult mai târziu, în secolele XVIII-XIX, Pinel a inaugurat tratamentul prin muncă (numit mai târziu ergoterapie), ca primă aplicație practică a terapiei ocupaționale. În Germania, Christian Reil recomanda și el tratamentul prin muncă al bolnavilor psihici, combinat cu participarea acestora la creații artistice. În secolul următor, Samuel Tuke, în Anglia, în cadrul azilului pentru bolnavi psihici din York a continuat activitatea predecesorilor săi Pinel și Reil, acordând ergoterapiei un rol esențial în tratarea bolnavilor psihici recuperabili. În 1840 apare cartea lui F. Leuret intitulată „Despre tratamentul moral al bolilor psihice”, în care exalta virtuțile terapiei ocupaționale sub toate aspectele sale, considerând că „*exercițiul, drama, muzica și lectura sunt surori ale muncii*”

manuale”, ale căror efecte se cumulează la pacient. În S.U.A., Thomas Story Kirkbride a elaborat, la Spitalul din Pennsylvania, un program de tratare a pacienților pe baza unor procedee specifice terapiei ocupaționale, în care erau folosite meșteșuguri, activități de autogospodărirea spitalului, până la activități distractive. În general, în secolele XVIII-XIX, medicii, cu predilecție cei cu preocupări din domeniul psihiatriei, au fost specialiști care au aplicat în activitatea lor metode și procedee specifice terapiei ocupaționale, destinate tratării diverselor categorii de bolnavi psihici. Începând cu secolul nostru, terapia ocupațională se dezvoltă spectaculos grație progreselor substanțiale ale cunoașterii umane și se constituie, în final, într-o știință clar delimitată cu teorii, obiective, metode și procedee specifice.

S. E. Tracy, în manualul său *„Studiu asupra ocupațiilor invalizilor”* descrie metode de învățare a unor activități speciale pentru ameliorarea unor maladii diverse, practicabile într-o varietate de situații de desfășurare a procesului terapeutic.

H. J. Hall, în lucrarea sa *„Lucrul cu propriile noastre mâini”* scrie că *„îmbinarea preocupărilor mentale cu activitatea manuală reprezintă un factor puternic de menținere a sănătății fizice, mentale și morale, atât pentru individ, cât și pentru comunitate.”* El diviza ocupațiile în două categorii: ocupații pentru amuzament și distracții și ocupații de remediere, cu valoare terapeutică și economică.

G. E. Barton renunță la terminologia diversă sub care era prezentată activitatea practică de către predecesorii săi și introduce pentru prima oară, în 1914 conceptul de terapie ocupațională. El definește terapia ocupațională ca fiind *„știința instruirii și încurajării omului bolnav de a practica anumite activități, ce sunt destinate stimulării acelor energii ce produc efecte terapeutice benefice.”*

Momentul transformării terapiei ocupaționale într-o profesie este legat de perioada de sfârșit a primului război mondial. Atunci s-a constatat că răniții internați în spitalele americane, care solicitau să presteze diverse activități, erau recuperați mult mai rapid comparativ cu cei care rămâneau inactivi. Necesitatea organizării specialiștilor interesați de a oferi, ca tratament, activități practice tot mai diversificate, a determinat construirea, în 1917, a *„Societății Naționale pentru promovarea terapiei ocupaționale”*.

În anul 1923, organizația s-a transformat în *„Asociația Americană de Terapie Ocupațională”*, nume pe care îl poartă și în prezent. Organizația nou creată a elaborat un set de reguli și principii, precum și o definiție generală a terapiei ocupaționale. Conform

definiției adoptate, terapia ocupațională este „*acea metodă de tratament prin mijloace de instruire și angajare a pacienților în activitățile productive.*”

Influența ocupațiilor asupra dezvoltării umane

Utilizarea jocului, ca activitate organizată de terapie educațională, a fost subliniată de cercetările a numeroși specialiști psihologi, pedagogi și terapeuți ocupaționali. Rolul important pe care îl deține jocul pentru dezvoltarea senzorială, motrică, cognitivă și socială a copilului este pus în evidență de lucrările unor psihologi străini de renume ca J. Piaget, J. Chateau și români ca Ursula Șchiopu și E. Verza. Introducerea jocului ca metodă, este cu atât mai importantă cu cât copiii cu deficiențe, în special cei instituționalizați, au mai puține posibilități de a se juca. „*Jocul solitar își aduce doar o mică contribuție la dezvoltarea acestor copii și doar prin jocul de grup ei pot obține stimularea necesară pentru o dezvoltare optimă.*”

Jocul, ca activitate, este constituit într-o gamă diversă de acțiuni și comportamente ludice specifice, care se desfășoară de la vârsta copilăriei până la bătrânețe. La vârsta copilăriei, comportamentele ludice au un caracter manipulativ, explorator și creativ. În adolescență, acestea se transformă în sporturi, competiții, ritualuri și hobby-uri. La maturitate cresc în importanță comportamentele specifice jocurilor de societate. La bătrânețe, acestea se transformă în principala modalitate de comportament ocupațional al existenței. Practic, putem spune că jocurile reprezintă principala activitate a copilului și revin în actualitate în formă schimbată în perioadele de regres ale vieții. Prin funcțiile lor, activitățile ludice dețin un rol esențial în socializarea persoanei și în vederea integrării ei optime în societate.

Terapia de expresie grafică și plastică

Acest tip de terapie cuprinde modelajul, desenul, pictura și sculptura. Prin intermediul lor se realizează asimilarea principalelor elemente de limbaj plastic care ajută copilul să se exprime, uneori mai repede și mai ușor decât prin comunicarea verbală. Prin intermediul reprezentărilor grafice și plastice, copilul își proiectează o parte dintre experiențele, trăirile și atitudinile sale, adesea inconștiente, toate acestea constituindu-se în informații utile înțelegerii unor aspecte ale conduitei sale, determinând și un efect de relaxare, de liniște pentru copil, consecutiv executării unui desen sau a unui produs de modelaj. Acest tip de terapie are o valoare formativă, conducând la apariția de situații de învățare valoroase care vor evidenția, pe lângă încărcătura estetică, și pe cea etică și socială a conținuturilor temelor plastice. Prin selecționarea, esențializarea și concretizarea acestora, prin subiecte aplicative

adevrate temelor plastice, precum și prin activizarea elevilor, cresc valoarea și eficiența terapiei și a caracterului său compensator. De asemenea, prin această terapie se întregeste personalitatea copilului, se dezvoltă simțul estetic și se conștientizează nevoia de frumos în viața și în activitatea elevului.

Dezvoltarea plinară a personalității umane este posibilă numai prin educație. „*Omul nu poate deveni om decât prin educație*”. (Kant) și aceasta prin latura sa estetică îl formează în dublă ipostază: ca receptor și apoi creator al frumosului, cu alte cuvinte dezvoltă percepția, trăirea, înțelegerea, asimilarea și în ultimă instanță, crearea frumosului. Educația estetică are ca scop principal modelarea omului în spiritul idealurilor estetice, al atitudinii și comportamentului estetic, dezvoltând personalitatea prin valorile artei. Astfel, pornind de la conștientizarea emoțiilor estetice se ajunge treptat la cele mai înalte forme de trăire a frumosului, adică la sentimente estetice, la trăiri profunde, de durată, specific umane.

Un obiectiv al psihoterapiei de expresie este cel de a da individului un ideal estetic formându-i atitudini și un comportament estetic, dezvoltându-i deplin și unitar personalitatea prin valorile artei. Această terapie introduce frumosul, nevoia acestuia, conștientizarea acestei nevoi în viața și în activitatea elevului.

Prin acest mod de terapie se întregeste personalitatea copilului, se diminuează diferențele dintre elevul cu cerințe educative speciale și cel obișnuit, deziderat realizabil prin îmbinarea și dezvoltarea cât mai eficientă a celor trei mari componente ale personalității: aptitudinile, care exprimă nivelul de realizare și de eficiență într-un domeniu de activitate; temperamentul, care exprimă aspectul dinamico-energetic; și caracterul, ce definește modul de relaționare a individului cu ceilalți, profilul psiho-moral al fiecăruia.

Așadar, prin psihoterapia de expresie grafică și plastică (modelaj, desen, sculptură, pictură, etc.) se realizează asimilarea principalelor elemente de limbaj plastic, dezvoltând capacitatea de a se exprima uneori mai repede și mai ușor decât prin comunicarea verbală.

„Arta este un fenomen biologic strâns legat de dezvoltarea de sine și a inteligenței... și o activitate care sensibilizează personalitatea...însușirea elementelor de limbaj plastic prin aplicații practice vor pregăti orice individ pentru o luptă eroică împotriva mediocrității...dacă arta moare, atunci spiritul omului devine neputincios și lumea recade în barbarie”. (Read)

Tehnici de lucru utilizate în realizarea activităților din cadrul disciplinei *Terapie Ocupațională*

Marele Brîncuși spunea: „Am fost tâmplar, dulgher, pietrar, fierar și ce n-am mai fost, o, Doamne! Am fost și foarte sărac, dar din sărăcie a plecat înclinația mea către muncă, căci altfel, dac-aș fi avut moștenire materială mai acătării, poate nu m-aș fi apucat de cioplit”.

Școala reprezintă mediul în care toți copiii au drepturi egale și este datorare a-i învăța să muncească. Această motivație oferă dreptul a a afirma că *Terapia ocupațională* reprezintă un segment al educației prin muncă, pentru viață. Prin activitățile din cadrul disciplinei *Terapie ocupațională* se dezvoltă diferite deprinderi utilizând imaginația și creativitatea ca instrumente de activizare și conștientizare a procesului muncii, având în vedere și caracterul practic-aplicativ al disciplinei. Dacă *exercițiul* reprezintă metoda principală de formare și dezvoltare a deprinderilor, bazat pe munca independentă, individuală sau în echipă, *demonstrarea*, însoțită, neapărat, de *explicație* asigură pregătirea „tehnologică” a elevilor. Și, cum orice comunicare se bazează pe dialog, *conversația* are rolul ei în demersul didactic. Acestea menționate reprezintă motoarele, metodele de aplicare a tehnicilor de lucru în vederea realizării unei lucrări în cadrul disciplinei *terapie ocupațională*.

În activitatea metodică prezentată în cadrul Cercului Pedagogic al profesorilor-educatori de la Școala Gimnazială Specială „Sf. Stelian” Rădăuți, în realizarea colajului de primăvară, s-au utilizat tehnici precum: dactilopictura, tehnica de lucru cu semințe și plante din natură, tehnica Origami, tehnica Quilling, tehnica decupării și lipirii hârtiei, dar și tehnica mototolirii hârtiei.

În plus față de aceste tehnici, cadrele didactice utilizează numeroase alte tehnici didactice în vederea realizării lucrărilor din cadrul disciplinei terapie ocupațională.

Una dintre cele mai apreciate tehnici atât de copii, cât și de cadre didactice o constituie *tehnica modelării plastilinei*.

Copiii au o înclinație firească spre nisip și apă, ca fiind cele mai naturale materiale de joacă din câte există. Apa și pământul, ca elemente fundamentale ale existenței noastre, ne oferă hrană, energie, putere, dar și relaxare și bucurie. Ușor de abordat, simple și cu beneficii în plan senzorial și afectiv, cele două materiale fascinează atât copilul, cât și adultul. De la

apă și nisip sau pământ nu este decât un pas spre lut și apoi spre plastilină, aluat și alte materiale care se pretează la modelat.

În cadrul activităților de terapie ocupațională, modelajul contribuie la dezvoltarea musculaturii fine a mâinii (prin specificul procedeeelor și tehnicilor de lucru), la formarea și dezvoltarea deprinderilor creative și la dezvoltarea unei relații armonioase între gândire – îndemânare și afectivitate. În plus, modelajul poate debloca și facilita cu succes comunicarea verbală a copilului legată de experiențele și trăirile acestuia.

Plastilina este cel mai utilizat material în activitățile de modelaj cu copiii. Ea oferă o plasticitate mare în condiții de căldură și o gamă diversă de culori. Din acest motiv, frământarea plastilinei este prima operație pe care copilul o descoperă și o exersează până ce va deveni deprindere a etapei de pregătire pentru lucru.

Tehnica basoreliefului se bazează pe colorarea cu plastilină, dar și desenarea și scrierea cu plastilină.

Scrierea numelui cu ajutorul plastilinei.

Realizarea unor personaje din plastilină.

O altă tehnică a modelajului în vederea stimulării tactile în cadrul disciplinei terapie ocupațională o reprezintă tehnica nisipului kinetic.

Nisipul kinetic deschide o lume creativă, complet nouă pentru copii. Nisipul kinetic susține simțul tactil și atingerea în sine. Mai mulți receptori de atingere alcătuiesc sistemul somato-senzorial. Receptorii senzoriali pentru atingere transmit către creier, prin neuroni, privind temperatura, textura și presiunea obiectelor aplicate pe piele. Nisipul kinetic intervine

în activitățile distractive din viața celui mic, dar și în activitățile de relaxare, de calm sau recuperare.

Motricitatea este capacitatea de coordonare și precizie a mișcărilor, fiind esențială în dezvoltarea optimă a copilului. Nisipul kinetic oferă acest beneficiu, de dezvoltare a motricității fine, prin faptul că cel mic execută prin joaca cu acesta, mișcări ce necesită minuțiozitate. În urma contactului cu nisipul kinetic, copilul atinge niște puncte importante precum: dezvoltarea musculaturii mâinii prin strângerea nisipului în pumn, tapotarea nisipului kinetic cu podul palmei, desenarea cu degetele în nisip, construirea diferitelor imagini, dar și transferarea dintr-o parte în alta a nisipului cu sau fără ajutorul instrumentelor destinate lucrului cu nisipul kinetic.

Prin activitățile cu nisipul kinetic, copiii își pot regăsi calmul. Ei își transferă atenția de pe problemele și stările negative pe care le au, pe joaca cu nisipul kinetic. Pe parcursul jocului cu nisipul kinetic, i se pot propune copilului diferite teme precum: realizarea unui labirint din nisip pentru mașinuța lui preferată sau construirea unui castel pentru a salva frumoasa prințesă. Copilul va intra în procesul de a-și imagina lucruri referitoare la sarcinile date cum ar fi: capetele labirintului, lungimea acestuia sau înălțimea castelului. Acestea sunt întrebările pe care le va pune, urmând să găsească răspunsuri și soluții și să își dezvolte imaginația.

În urma terapiei ce include nisipul kinetic, câteva dintre problemele ce devin mai ușor de gestionat sunt cazurile copiilor cu deficit de integrare senzorială, cu probleme în coordonarea ochi-mână sau precizie, a copiilor ce au nevoie de dezvoltarea motricității fine sau a dexterității și a fineței în execuție. Cazurile exacte de utilizare a nisipului kinetic ca metodă de recuperare sunt: autismul, Sindromul Down, malformații congenitale ale mâinilor, tulburări de sensibilitate și coordonare sau traumatisme ale mâinii și antebrațului.

Realizarea a diferite figurine, imagini și forme cu ajutorul instrumentelor speciale destinate lucrului cu nisipul kinetic.

Concluzionând, putem spune că exprimarea plastică a copiilor este extrem de bogată și nu trebuie influențată de o anumită manieră de lucru. De aceea, este nevoie să îi ajutăm să cunoască și să stăpânească bine procedeele și tehnicile de lucru specifice oricărei activitate. Totodată, trebuie ținut cont de faptul că aceste tehnici și procedee de lucru se întrepătrund și se completează reciproc. Deci, utilizarea a mai multe și diferite tehnici în crearea unei forme plastice va face să crească considerabil interesul și potențialul creator al copiilor.

BIBLIOGRAFIE:

1. Cucuș, Constantin, (2006), *Pedagogie*, Iași, Editura Polirom
2. Gherguț, Alois, (2005), *Sinteze de psihopedagogie specială*, Iași, Editura Polirom
3. Oprea, Crenguța Lăcrămioara, (2008), *Strategii didactice interactive*, București, Editura Didactică și Pedagogică
4. Păunescu, Constantin (1997), *Terapia educațională integrată*, Editura Pro Humanitate

ABORDAREA LECȚIILOR DE EDUCAȚIE FIZICĂ ȘI SPORT

ÎN SISTEM ONLINE

Profesor Cricioțiu Narcis,

Școala Gimnazială „Sfântul Nicolae” Târgu Jiu

Ca urmare a schimbărilor apărute pe plan social și economic, școala românească a fost pusă și ea în situația de a-și schimba multe dintre modalitățile de lucru, de a restructura formele și metodele de predare, a redistribui conținuturile curriculare, astfel încât calitatea învățământului și pregătirea elevilor să nu aibă de suferit.

O formă de predare neutilizată și deci neexercată anterior în cadrul învățământului general obligatoriu, aceea de predare online, a trebuit introdusă rapid, devenind pentru o vreme singura posibilă, ceea ce a presupus căutarea de informații, pregătirea profesorilor pentru utilizarea de platforme de predare online, dar și adaptarea conținuturilor diferitelor discipline la aceasta.

La unele activități didactice cu caracter preponderent teoretic, trecerea de la activitatea directă, față în față, la cea online s-a putut face aparent cu mai multă ușurință, pe când la cele cu conținut practic, sau în cazul profesorilor cu mai puține abilități informatice, de utilizare a instrumentelor TIC și media, acest lucru a fost mai dificil.

Dintre acestea, la disciplina educație fizică și sport, „activitatea care valorifică sistematic ansamblul formelor de practicare a exercițiilor fizice, în scopul măririi, în principal, a potențialului biomotric al omului în concordanță cu cerințele sociale” (Terminologia educației fizice și sportului, Editura Stadion, București, 1974), au fost întâmpinate mai multe probleme, mai ales în absența unor resurse materiale și virtuale, care ar fi putut fi un real ajutor pentru profesori.

Pentru realizarea unui act educațional de calitate, a fost necesar accesul la resurse materiale eficiente, care de multe ori nu au fost accesibile, o calitate a internetului foarte bună, atât pentru profesor cât și pentru elevi.

Dacă pentru realizarea de resurse – materiale teoretice, audio sau scrise, profesorii de educație fizică s-au mobilizat mai repede, pentru cele cu conținut practic – filme, scheme de exerciții, acest lucru a fost mai anevoios, fiind necesară o colaborare între profesorii de aceeași specialitate sau din discipline diferite, cât și un timp mai lung de elaborare.

Astfel, în cazurile cunoscute de mine, orele de educație fizică au căpătat, în prima perioadă de activitate online un caracter preponderent teoretic sau mixt, prin transmiterea de informații și filme cu exerciții practice preluate din mediul virtual, treptat, s-a putut trece la activități directe, cu un timp de desfășurare apropiat de cel de la școală, datorită dotării elevilor cu tablete conectate la internet și realizării unei baze de resurse de specialitate. În cazul lecțiilor de educație fizică teoretice, predate online, am utilizat ca modalități de transmitere platforme Google classroom, Whatsapp, Messenger, iar conținuturile au fost cele din manualele digitale recomandate de Ministerul Educației,

dar și interdisciplinare, cunoștințele din anatomie, fizică, geografie, alte noțiuni necesare în viața reală.

Pentru a evita monotonia, am încercat să folosim conținuturi diversificate, interesante, dar și adaptate nivelului de vârstă, ca acestea să poată fi înțelese și să contribuie, alături de cele dobândite la alte discipline, la formarea unui mod de viață sănătos, care să implice o stare emoțională bună, prin alimentație sănătoasă, alternarea activităților cu odihnă și activități de recreere activă, practicarea de activități motrice, iar aceasta să reprezinte o practică generală. În mediul online, între profesor și elevi, sau între elevi se realizează un alt fel de conexiune, uneori directă, alteori indirectă, care trebuie condusă astfel încât să aibă rezultatele așteptate, să se asigure participarea tuturor elevilor la activitatea de învățare, să se evite timpii morți, să se încheie cu un feedback din partea elevilor, care să se simtă verificați și să primească, la rândul lor feedback obiectiv în timp real, pentru activitatea depusă.

Pentru aceasta, este utilă realizarea de seturi de întrebări sau chestionare online, formate din maxim 10 întrebări din tema abordată în cadrul orei, care să fie aplicate prin intermediul unor platforme dedicate, iar profesorul va putea avea o imagine asupra calității informațiilor transmise, a nivelului asimilării celor transmise și chiar asupra interesului manifestat de unii elevi la oră.

O modalitate mai dificilă de desfășurare a lecției la distanță este cea practică, care devine posibilă prin transmiterea către elevi de materiale video și realizarea de către aceștia a unor complexe de exerciții fizice după materialele înregistrate.

Acest tip de activitate necesită o mai bună dotare materială, și chiar existența unor lecții video înregistrate de către profesor, sau de alți specialiști.

Pentru aceasta, la nivelul școlii noastre s-a colaborat în cadrul comisiei metodice, realizându-se o bază de înregistrări video de câte 10-15 minute, cu complexe de exerciții de dezvoltare fizică generală, dar și de formare a deprinderilor motrice de bază, au fost selectate și unele dintre exercițiile și jocurile propuse de colegi din alte școli pe platforme educaționale, au fost implicați și elevi cu aptitudini în domeniu.

Avantajul acestor lecții a fost acela că elevii salvau exercițiile și le puteau repeta chiar zilnic, le însușeau și le puteau reproduce, ducând la o obișnuință în practicarea mișcării. În conținutul lecțiilor practice "face to face", am utilizat platforme dedicate, Google Meet și Zoom, iar interacțiunea cu elevii a fost directă, cu o supraveghere atentă și îndrumare, corectare.

Lecțiile au avut aproximativ etapele unei lecții obișnuite, elevii simțindu-se ca la școală, interacționând unii cu alții, bucurându-se de revedere. Am stabilit reguli clare, am folosit exerciții fizice simple, cu grad redus de dificultate, care se realizează fără efort fizic mare, în condiții de siguranță, fără solicitarea unui ajutor extern.

Pentru astfel de ore, am utilizat demonstrația personală sau de către un elev, dar și transmiterea unor programe scurte de pregătire fizică pentru pregătirea organismului pentru efort și părți cu privire la conținuturile de predare-învățare-exersare.

Vizionarea filmelor de către elevi s-a făcut independent, ca și realizarea sarcinilor de lucru de către fiecare participant, individual.

În unele cazuri am urmărit direct elevii în timp de exersau, alteori am solicitat înregistrarea modalității de lucru și transmiterea de către fiecare elev în parte a înregistrării video, prin încărcare pe platforma în care se desfășoară tot procesul didactic, în baza regulilor stabilite la începutul activităților online.

Evaluarea curentă și finală a activității s-a realizat în lecția curentă, în limita timpului disponibil, sau la începutul lecției următoare.

Pentru evaluări finale teoretice, am aplicat periodic teste grilă, cu timp limitat de răspuns pentru fiecare item în parte, elevul primind punctaj sau notă. Pentru aceasta, mulți profesori au fost instruiți prin programul CREDCurriculum relevant, educație deschisă pentru toți, existând în prezent baze de teste dedicate pentru diferite discipline, dar încă sărace pentru educație fizică, poate și datorită caracterului preponderant practic al acesteia. Avantajul abordării unor teme cu conținut practic, introducerea jocurilor de mișcare și a unor provocări motrice, care să se poată desfășura în spațiul casei, fără a fi necesare resurse materiale consistente, este acela de a contribui la creșterea nivelului de divertisment al orelor, captivând atenția participanților la aceste lecții.

Astfel, chiar în condiții de distanțare socială, starea de sănătate fizică și psihică a fiecărui elev este îmbunătățită, exercițiul fizic, realizat în mod regulat, în ritmul zilnic, de zi cu zi, cu un timp de execuție bine chibzuit creează plăcere, contribuie la relaxarea neuropsihică a practicantului, indiferent că este activitate benevolă sau obligatorie ca activitate didactică, desfășurată organizat.

Bibliografie

1. *** Terminologia educației fizice și sportului, Editura Stadion, București, 1974.
2. Cârstea Gh., Teoria și metodică educației fizice și sportului, Editura ANDA, București, 2000.
3. Dragnea Adrian și colab., Educație fizică și sport – teorie și didactică, Editura FEST, București, 2006.
4. Epuran M., Horghidan V., Psihologia educației fizice, Academia Națională de Educație Fizică și Sport, București, 1994

GEOGRAFIA PRIVITĂ PRIN AURA INOVAȚIEI

Prof. Crișan Ancuța Dana
C. N. "Iosif Vulcan" Oradea

Pentru a putea obține rezultate satisfăcătoare la catedră, cadrele didactice ar trebui să aibă în vedere câteva strategii precum : structurarea materiei (necesară selectării informațiilor relevante pentru viitoarea carieră-după principiul „Decât un cap plin mai bine unul făcut”), monitorizarea sistematică a elevilor în vederea retenției informațiilor și performanțelor școlare precum și dezvoltarea abilităților de a folosi sisteme informaționale utile în pregătirea pentru viitoarea profesie etc.

Profesorul modern ar trebui să se adapteze ușor și să aibă deschidere către noile tipuri de învățare, centrate pe elev, eventual să îi arate acestuia criteriile de căutare, de colectare și selectare a informațiilor.

Ideal ar fi ca profesorul împreună cu elevii să realizeze o baza de date (atât în format electronic cât și tradițional).

Întrucât cele mai multe școli din România beneficiază de dotări moderne se poate spune că sistemul GISS, QUIZIZZ, LEARNINGAPPS au cât mai largă utilizare în rândul profesorilor la disciplina geografie. Acest mijloc modern de predare pe baza calculatorului , determină profesorul să-și însușească tainele calculatorului și să-și perfecționeze stilul și nivelul de lucru la clasă.

Profesorul ar trebui să îndrume elevul către publicațiile on-line. Acestea au rolul de a afirma elevul și pot reprezenta o pârtie-deschizătoare de drumuri pentru generațiile viitoare.

De asemenea profesorul ar trebui să se îndrepte către interdisciplinaritate pentru a îmbina surse și idei multiple din domenii diferite , având ca finalitate creșterea eficienței procesului de învățare într-o manieră atractivă(de tip joc).

Ex.1 „ De la Paris la Londra prin Madrid”

Regula jocului : O clasa de elevi se împarte în trei grupe.

Fiecare grupă are la dispoziție două săptămâni pentru a culege date , informații despre țările pe care le reprezintă (istorie, geografie, literatură, muzică, cinematografie, științe, limbă ,etc.)

Elevii pot folosi resurse din biblioteca proprie cât și resurse în format electronic oferite pe internet.

O metodă utilizată tot mai frecvent are în vedere realizarea portofoliului geografic. Acesta are ca scop optimizarea, ameliorarea, orientarea sau selecționarea în funcție de scopul evaluării. Portofoliul oferă o imagine de ansamblu asupra activității unui elev și evidențiază progresul cognitiv înregistrat de la o etapa de studiu la alta .

Portofoliul poate cuprinde: gânduri, analize, desene, rezultatele muncii pe echipe, teste, fișe individuale de lucru, fotografii, articole, referate, comunicări, proiecte organizate tematic sau pe baza conceptelor operaționale, eseuri etc.

Învățământul modern are în vedere restrângerea ariei metodelor exploziv-receptive de predare (în care învățarea cunoștințelor se realizează prin memorarea și repetarea informațiilor primite și receptate pasiv de la profesor). Metodele tradiționale trebuie adaptate stilului modern de predare și evaluare.

De exemplu, expunerea să fie întotdeauna însoțită de suporturi scripto-audio-vizuale; povestirea să fie scurtă (pentru a nu plictisi) și să aibă în vedere impresionarea auditoriului la nivel afectiv (principalul scop fiind crearea emoțiilor pozitive); descrierea geografică să fie de tip științific și să respecte cronologia, exactitatea, esențialitatea, conformitatea și limbajul geografic (de asemenea ar trebui să fie concisă, să redea esențialul fără a abuza de detalii); explicația să fie în conformitate cu nivelul de pregătire al elevilor, tonul să fie calm dar să accentueze elementele cheie pentru ca profesorul să poată fi urmărit și înțeles (are rolul de a dezvălui, clarifica, de a lămurii, etc.); demonstrația să fie privită împreună cu argumentarea sub aspectul întemeierilor de susțineri; profesorul trebuie să ofere argumente logice, raționale, valide, bazate fie pe cunoștințe adevărate în cazul demonstrației fie pe opinii admise în cazul argumentării.

Învățământul modern presupune o inversare de roluri prin care elevii să prezinte într-un mod personal, activ, informațiile într-o nouă structură , pe cale verbala în care să-și exerseze operațiile mentale corespunzătoare , în timp ce profesorul doar audiază, evaluează mesajele și oferă feed-back. În acest scop pot fi folosite metode precum: dialogul, conversația, brainstorming-ul, discuția, dezbateră.

Rezultatele așteptate/scontate sunt: ușurința de a se adapta la nou, de a se plia pe orice domeniu ce implică inovația; dobândirea deprinderii muncii în echipă, acest fapt însumând o simbioză între curiozitatea elevului și dorința cadrului didactic de a-și împărtăși pasiunea pentru geografie.

Reforma Învățământului pune accentul și pe pregătirea cadrelor didactice, pe implicarea și rolul acestora la nivel școlar, județean sau chiar național sau internațional.

Bibliografie :

1. Constantin Cucuș – Psihopedagogie, Editura Polirom , Iași , 1998
2. Maria Eliza Dulama – Metodologie didactica, Editura Clusium, 2006
3. Maria Eliza Dulama – Practica pedagogica (teorie si metodologie), Editura Clusium, 2005
4. Nicolae Ilinca – Didactica Geografiei, Editura Corint –București, 2002

Digitalizarea învățării

Prof. Crișan Maria Emanuela Simona

Colegiul Agricol Traian Săvulecu Târgu Mureș

Prof. Crișan Ioan Dorin

Liceul Tehnologic Gheorghe Șincai Târgu Mureș

Educația este o activitate socială cu obiectivul de a pregăti oamenii ca element activ al vieții sociale. Cuvântul educație derivă din substantivul „educatio” care înseamnă creștere, hrănire, cultivare.

Educația este un tip particular de acțiune umană, o intervenție sau direcționare, o categorie fundamentală a pedagogiei și andragogiei.

Învățarea digitală înlocuiește din ce în ce mai mult metodele educaționale tradiționale în fiecare zi.

Importanța educației digitale a fost pusă sub semnul întrebării în România până să înceapă criza sanitară, cunoscută sub denumirea de Pandemia Covid-19. Digitalizarea învățământului a devenit o necesitate, iar nevoia copiilor de a beneficia de toate condițiile pentru a avea acces la educația online s-a transformat într-o prioritate.

Dincolo de aparatura necesară, conexiunea la internet și niște profesori dornici să îi îndrume, copiii au nevoie și de cunoștințe digitale. Competențele digitale, parte din cele 8 competențe fundamentale pentru învățarea de-a lungul vieții, se referă la alfabetizarea digitală, comunicare, creare de conținut digital, siguranța și modul în care soluționăm problemele.

Educația digitală reprezintă o modalitate inovatoare prin care tehnologiile moderne și instrumentele digitale sunt integrate astfel încât să sprijine procesul de predare și învățare.

Practic, tradiționalul manual și clasică tablă neagră s-au transformat într-un ecran colorat și numeroase fișiere, imagini și video-uri educative, astfel încât copiii și tinerii să poată asimila mai ușor și rapid informațiile.

Chiar dacă educația digitală nu poate înlocui pe deplin metodele clasice de învățare, aceasta vine în sprijinul tinerilor dornici să exploreze și să asimileze informații noi prin diverse metode și cursuri practice, cu exerciții aplicate.

Contextul pandemic nu a făcut decât să evidențieze cât de importantă este educația digitală într-o societate dominată de tehnologie. Dacă până să înceapă criza sanitară, alfabetizarea digitală în România și nu numai, era văzută mai degrabă ca o simplă opțiune, în

prezent aceasta a devenit o componentă esențială pentru învățământ, dezvoltarea de noi abilități, dar și pentru joburile viitorului.

Deși în ultimii ani tehnologia și implicit educația digitală au luat amploare la nivel global, România se află printre țările cu cel mai mic procent de tineri alfabetizați digital din Europa.

Principalele motive pentru care educația digitală din România este sub media celorlalte țări europene sunt:

- Lipsa de echipamente performante din școli;
- Lipsa unui curriculum dedicat educației digitale încă de la grădiniță;
- Lipsa de profesori sau specialiști în domeniul digital în școli;
- Platforme educaționale insuficiente;
- Lipsa conexiunii la internet în anumite zone.

Termenul „digital” este asociat adesea cu flexibilitate, conectivitate și viitor, iar educația digitală le include pe toate acestea. Scopul principal al alfabetizării digitale timpurii este să-i încurajeze pe cei mici să îmbrățișeze schimbarea și inovația mult mai ușor dar și să-i învețe cum să creeze propriile produse virtuale. În plus, cu ajutorul unei baze solide în materie de cunoștințe în domeniul digital, copiii și tinerii nu doar că ar putea face față cu brio situațiilor similare cu cele întâmpinate în contextul pandemic, ci și la capitolul joburi și meserii ale viitorului.

Principalele avantaje ale educației digitale de la vârste cât mai mici sunt:

- Procesul de învățare devine mai eficient în timp;
- Accesul rapid și ușor pentru oricine (inclusiv pentru copiii cu dizabilități);
- Acces la numeroase materiale și unelte digitale interesante, pentru a face cursurile mai interactive și captivante;
- Profesorii pot personaliza procesul de învățare în funcție de nevoile individuale ale elevilor;
- Cultivarea unei mentalități ce permite adaptarea constantă la noile tehnologii și implicit la viitor;
- Flexibilitatea de a reveni asupra lecțiilor, accesând înregistrările video;
- O perspectivă de ansamblu asupra progresului (studentii/elevii pot vedea o înregistrare online a muncii lor, notele obținute, dar și cerințele pe care trebuie să le îndeplinească pentru a termina cursul);
- Pregătirea și adaptarea pentru joburile viitorului și pentru cerințele de pe piața de muncă (aproximativ toate meseriile din viitor vor presupune cunoștințe digitale).

Dezvoltarea unor abilități digitale vine la pachet cu numeroase beneficii pentru copii și tineri, însă învățământul și predarea online pot avea dezavantajele lor. Pe perioada pandemiei, atât copiii, cât și părinții și profesorii s-au confruntat cu anumite impedimente, atât din punct de vedere logistic, cât și la nivel de comunicare și relații interumane. Însă, dacă ar fi să luăm în considerare predarea exclusiv în mediul online, iată care ar fi principalele dezavantaje:

- Lipsa de interacțiune fizică și repercursiunile sale (izolare socială);
- Abilitățile de comunicare față în față pot fi afectate;
- Tendința de a acorda mai multă atenție asupra teoriei, decât activităților practice;
- Anumite discipline sau domenii nu pot fi susținute exclusiv online.

Aceste competențe digitale pot fi însă dezvoltate încă din școală, prin cursuri de TIC, însoțite de cursuri de programare, care ajută la dezvoltarea creativității, a gândirii critice, a soluționării de probleme, a logicii și care asigură elevilor sau tinerilor un viitor profesional mai bun. Cunoștințele digitale s-au transformat dintr-o simplă opțiune în normalitate, iar inovația și dezvoltarea tehnologiilor nu se va opri aici.

Toată lumea beneficiază de digitalizarea învățării. Toate acestea, și nu numai, contribuie la dezvoltarea:

- competențelor digitale;
- competenței de a învăța să înveți;
- competențelor sociale și civice;
- dar și cele de sensibilizare și expresie culturală.

Toate aceste competențe menționate, fac parte din cele opt competențe cheie pe care elevii trebuie să le dobândească. Sigur, activitățile propuse nu rezolvă în totalitate aceste competențe, ci reprezintă un început pentru ca elevii să descopere anumite aptitudini pe care le au și pe care le pot dezvolta în continuare prin alte activități, iar printre obiectivele urmărite pot aminti:

- dezvoltarea încrederii în sine și în cei din jur;
- dezvoltarea creativității la elevii implicați;
- crearea unor noi contexte de învățare prin experiența participantului;
- conștientizarea importanței evaluării asupra produsului final al fiecărui copil;
- stimularea încrederii în dezvoltarea relațiilor interumane informale;
- utilizarea unor cunoștințe deja dobândite, puse în diferite contexte practice de învățare;
- dezvoltarea lucrului în echipă;

- îmbunătățirea performanței fiecărui elev participant;
- învățarea continuă prin explorare și experimentare;
- creșterea motivării pentru a se implica în diverse activități;
- cunoașterea abilităților elevilor prin diferite activități;
- dezvoltarea unor atitudini sociale prin dialog și interviu cu cei invitați;
- cunoașterea unor noi profesii prin povești reale;
- creșterea dezvoltării relațiilor cu părinții;
- dezvoltarea încrederii în grupul participant prin socializare de la distanță;
- dezvoltarea abilităților digitale prin practică.

Aceste competențe se dezvoltă pe tot parcursul vieții, din copilărie și pe toată perioada vieții adulte. Dezvoltarea acestor competențe se face în diferite contexte de învățare astfel:

Învățarea formală: învățarea tradițională furnizată de o instituție de educație sau de formare, structurată în termeni de obiective de învățare, durată a învățării sau sprijinului pentru învățare și care se finalizează cu certificare. Învățarea formală este, din perspectiva cursantului, intenționată.

Învățarea informală: învățarea rezultată din activități cotidiene în domeniile profesional, familial sau de agrement. Nu este organizat sau structurat în termeni de obiective de învățare, timp de învățare sau sprijin pentru învățare; poate fi neintenționat din punctul de vedere al cursantului; exemple de rezultate ale învățării dobândite prin învățarea informală: abilități dobândite prin experiențe culturale și profesionale, abilități de gestionare a proiectelor, abilități TIC dobândite la locul de muncă, limbi învățate, abilități interculturale dobândite în timpul unui sejur în altă țară, abilități TIC dobândite în afara muncii, abilități dobândite prin voluntariat, activități culturale, sport, muncă pentru tineri și activități la domiciliu, cum ar fi îngrijirea copiilor, de exemplu.

Învățarea non-formală: învățarea organizată prin activități planificate (în ceea ce privește obiectivele de învățare, durata învățării), în care există un fel de ajutor pentru învățare (relații elev-profesor, de exemplu); poate implica utilizarea unor programe pentru dezvoltarea de abilități profesionale, alfabetizare a adulților și educație de bază pentru cei care au abandonat școala devreme; printre cele mai frecvente cazuri de învățare non-formală sunt formarea/instruirea în cadrul companiei (prin care companiile își actualizează și îmbunătățesc abilitățile lucrătorilor lor, în special în domeniul TIC), învățarea online structurată (prin utilizarea de resurse educaționale disponibile în mod liber, de exemplu) și cursuri organizate de organizațiile societății civile pentru membrii lor, grupul lor țintă sau publicul larg.

Un elev digital este familiarizat cu utilizarea tehnologiilor digitale și are abilități în domenii precum navigarea pe internet, cercetarea online, utilizarea instrumentelor și aplicațiilor digitale pentru a crea prezentări, documente sau proiecte, precum și înțelegerea aspectelor de bază ale securității și eticii online.

Elevii digitali pot beneficia de accesul rapid la informații și resurse educaționale, pot învăța în ritmul lor propriu și pot colabora cu alți elevi și profesori în mediul online. Utilizarea tehnologiei digitale în educație poate spori implicarea și participarea elevilor, poate dezvolta abilități de gândire critică și creativă și poate pregăti elevii pentru lumea digitală în continuă schimbare“ (chatGPT).

Lipsa abilităților digitale va afecta astfel traiul celor mai mulți dintre cei care acum sunt în băncile școlii. Momentan, se consideră un individ cu abilități digitale peste cele de bază, acel individ care este capabil să: trimită/primească email-uri, să participe pe platformele de socializare, să instaleze software-uri și aplicații, să folosească banking-ul online, să folosească funcții avansate (sortare, filtrare etc.) ale instrumentelor de organizare și analiză de date (Excel, Acces etc).

Indivizi cu abilități digitale scăzute se consideră acei indivizi care știu să folosească un sistem de email, știu să instaleze diferite software-uri și aplicații, dar nu știu să folosească instrumente de manipulare a datelor și a bazelor de date, instrumente de editare foto, video sau instrumente avansate de editare de text.

Bibliografie:

<https://www.logiscool.com/ro/blog/2020-08/educatie-alfabetizare-digitala>

<https://www.ise.ro/wpcontent/uploads/2021/02/Ghidpracticderesurseeducationalesidigitalepentruinstruireonline.pdf>

<http://www.panworldeducation.com/2017/03/23/benefits-of-digital-learning-over-traditionaleducation-methods/>

TERAPIA BĂLBĂIELII

Profesor logoped CRISTOLȚAN CODRUȚA ANCA

Centrul Județean de Resurse și de Asistență Educațională Sălaj

Înșușirea limbajului este o activitate complexă pentru care copilul depune un efort îndelungat, de 4-5 ani sau chiar mai mult. Aceasta se datorează mecanismelor foarte complexe de receptare și de exprimare necesare pentru realizarea comunicării. Înșușirea limbajului este condiționată pe de o parte, de contextul socio-uman, iar pe de altă parte, de abilitățile sau priceperile individuale.

Pe parcursul primilor ani, marea majoritate a copiilor întâmpină dificultăți în pronunția și articularea unor foneme. Tulburările de limbaj nu sunt doar de pronunție și articulare. Uneori din cauza eforturilor copilului pentru depășirea dificultăților de pronunție, altele asociat, sau din alte cauze pot apărea noi dificultăți ce se manifestă prin repetarea unor sunete, silabe sau blocarea copilului când încearcă pronunțarea unor cuvinte. În alte situații se produc alterări grave ale ritmului și fluentei vorbirii. Printre astfel de tulburări se numără și bâlbâiala.

Wingate definește bâlbâiala ca o „perturbare a fluidității exprimării verbale, caracterizată prin repetări sau prelungiri involuntare, sonore sau silențioase, de-a lungul emisiei unităților vorbirii (sunete, silabe sau cuvinte). Aceste perturbări, de obicei se manifestă într-o manieră diversă și frecventă și nu sunt ușor de controlat. Uneori aceste perturbări sunt însoțite de mișcări la nivelul aparatului bucal, la nivelul altor structuri anatomice sau sunt însoțite de enunțuri verbale stereotipe.”

Tipuri de bâlbâială

Bâlbâiala respiratorie se caracterizează prin apariția unui asincronism între respirația abdominală și cea toracică. Bâlbâiala fonatorie se definește printr-o neînchidere completă a laringelui cauzată de rămânerea unei distanțe între coardele vocale. Uneori laringele este cuprins de spasme, situație în care vocea fie că nu se produce, fie este foarte încordată. Bâlbâiala articulatorie se referă la blocarea mușchilor articulatori la nivelul cărora se produc spasme clonice (repetiții) sau/și tonice, care determină imposibilitatea de a pronunța o perioadă de timp.

Metode și tehnici de terapie și recuperare

Pe parcursul timpului s-au dezvoltat o multitudine de metode și tehnici menite să reducă bâlbâiala, să îmbunătățească posibilitățile de comunicare ale logopaților, să regleze ritmul și fluentea vorbirii lor și, nu în ultimul rând, să lucreze asupra armonizării personalității lor, prin prevenirea sau înlăturarea efectelor negative și debarasarea de toate componentele comportamentale parazite.

Terapia simptomatică

Aceasta vizează intervenția logopedului în patru domenii: gimnastică generală, care cuprinde exerciții fizice menite fortificării organismului, disciplinării bâlbâitului, transferul activității ritmice de la fizic spre psihic și prin acestea reechilibrarea psihică a subiectului. Educarea respirației. În numeroase cazuri este afectată și respirația persoanei bâlbâite, sub ambele aspecte inspir și expir. Prin educarea respirației se înțelege:

- Formarea unei respirații profunde costo-diafragmale;
- Educarea inspirației nazale și a expirului oral, alungirea duratei expirației, în special pe exerciții de vocalizare și fonație;
- Realizarea unui ritm simplu de respirație ușor, fără efort.

Exerciții pentru expir: suflarea aerului pe dosul mâinii, a unor bucăți de hârtie, a unor jucării de plastic pe masă sau plutind pe apă, stingerea lumânării crescând progresiv distanța dintre obiect și subiect, suflarea baloanelor de săpun, suflarea în apă cu paiul și umflarea baloanelor.

Exerciții pentru inspirație: mirositul florilor, parfumului, imitarea câinelui la vânatoare etc.

Exerciții de inspirație și expirație diferențiată: inspirație alternativă pe o nară și pe cealaltă, inspirație pe nas și expirație pe gură și invers, inspirație adâncă și expirație lentă, regulată și prelungită;

Exerciții de respirație în poziție orizontală (culcat pe canapea, cu un caiet pe abdomen, cu lărgirea cavității și fără participarea toracelui) la început non-verbal și apoi verbal;

Exerciții de pronunție a vocalelor, prelung, rar, fără efort, în timpul unei expirații;

Exerciții de asociere a pronunției vocalelor cu o linie melodică (vocalize);

Exerciții de pronunție într-o expirație a unor consoane fricative;

Exerciții de pronunție a unor grupe de vocale pe durata unei expirații;

Exerciții ritmice de respirație însoțite de mișcare și cântec.

Reeducarea ritmului vorbirii prin descompunerea și recompunerea stereotipului verbal în silabe, cuvinte și sintagme. Exerciții de imitare a mișcărilor ritmice ale logopedului sau după numărare regulată sau bătăi din palme. Mișcări combinate ritmice de mâini și picioare. Exerciții cu obiecte (baterea mingii pe numărătoare, sărituri cu coarda, etc.). Mișcări ritmice ale corpului asociate cu vorbirea și respirația. Exerciții de memorare și reproducere a unor situații motorii imaginare.

Exerciții de mers lent, normal, rapid, cadențat cu schimbarea rapidă a ritmului și jocuri ritmice.

Exerciții de vorbire se vor face, de asemenea, pe baza unor materiale verbale analizate și prelucrate.

Aceste exerciții se vor face prin vorbirea simultană și reflectată, iar apoi independentă după următoarea ordine:

- pronunțarea de cuvinte după denumirea imaginilor;
- formarea și pronunțarea unor propoziții simple;
- formarea și extinderea unor propoziții dezvoltate;

- reproducerea unor poezii sau povestiri;
- povestiri pe baza răspunsului la diferite întrebări;
- povestiri libere;
- vorbirea în fața colegilor de clasă cu susținere morală.

Învățarea vorbirii expresive constituie ultimul pas al corectării vorbirii bâlbâitului, potrivit acestei metodologii. După reglarea celorlalte componente ale vorbirii, se va trece la mărirea expresivității vorbirii subiectului prin joc de rol, interpretarea diferitelor situații, comenzi și cereri.

Metoda psihoterapiei

Psihoterapia trebuie să fie una din componentele oricărei metode de tratare și recuperare, iar pe urmă poate fi privită ca una din metodele de corectare a bâlbâielii. În cadrul aceste metode sunt folosite următoarele forme de psihoterapie: psihoterapia sugestivă, psihoterapia de grup, psihoterapia de relaxare, psihoterapia familiei și psihoterapia cognitiv-comportamentală.

Pentru o eficacitate cât mai bună a terapiei logopedice este absolut necesară îmbinarea mai multor modelelor de terapie precum și stabilirea unei relații adecvate cu logopatul.

Bibliografie

1. Moldovan Ioan, „Corectarea tulburarilor limbajului oral”, ed. Presa universitara clujeana, 2006;
2. Maria Anca, „Logopedie”, ed. Presa universitara Clujeana, 2002;
3. Guțu, M. „Logopedia”, U.B.B, Cluj- Napoca, 1974.

Competențe generale, valori și atitudini urmărite în procesul predării - învățării-evaluării operelor literare populare în gimnaziu

Autor: prof. Cronț Valentina –Elena

Școala Gimnazială Nr.1 Hudești

Educația bazată pe formarea de competențe este o dimensiune relativ nouă, iar transferul către acest tip de învățământ a început în 1998. Valorificarea acestui tip de curriculum integrează trei tipuri de abordare a competențelor: o abordare științifică, o abordare a competențelor-cheie elaborate la recomandarea europeană și o abordare a competențelor concretizată din documentele școlare în vigoare. Abordarea științifică se referă la procesul teoretic de atingere a finalităților educaționale și la implementarea de strategii și metode care să formeze elevilor competențe reale, la Limba și literatura română referindu-se la competența de comunicare. Abordarea competențelor-cheie se raportează la competențele recomandate de organismele europene care conțin o viziune transversală asupra mai multor domenii și care au ca finalitate formarea modelului cultural, model dezirabil în actuala realitate socio-economico și politică a lumii. Al treilea tip de abordare a competențelor se referă la aspectele urmărite prin prisma documentelor școlare și găsirea conținuturilor potrivite care să ducă la îndeplinirea acestor finalități. Este important să înțelegem că aceste trei abordări se împletesc și nu se exclud.

Pentru a ilustra pe deplin termenul de competență, este necesar să reamintim idealul educațional la care se raportează întreg sistemul de învățământ: “Idealul educațional al școlii românești constă în dezvoltarea liberă, integrală și armonioasă a individualității umane, în formarea personalității autonome și în asumarea unui sistem de valori care sunt necesare pentru împlinirea și dezvoltarea personală, pentru dezvoltarea spiritului antreprenorial, pentru participarea cetățenească activă în societate, pentru incluziune socială și pentru angajare pe piața muncii.”

Competența este un termen ce denumește ansamblul de cunoștințe teoretice și practice ce aparțin cuiva și care îi asigură acestuia capacitatea de a face un anumit lucru. Aceasta se referă la un ansamblu de elemente complexe, multidimensionate. O competență are o parte internă, care se referă la cunoștințele individului, la atitudinile și abilitățile lui, o alta, externă, care face referire la context, la angajamentul respectiv. Atunci când vorbim de Limba și literatura română, ne referim la competența de comunicare. În zilele noastre, modelul uman dezirabil este individul

capabil să judece singur. Definiția competenței de comunicare este grăitoare în acest sens: „abilitatea de a exprima și interpreta gânduri, sentimente și fapte, atât scris, cât și oral, în cadrul întregului spectru de contexte sociale: muncă, familie și timp liber”. Pentru ca un individ să ajungă să posede o astfel de competență care înglobează aspecte lingvistice, enciclopedice, socio-afective este nevoie ca el să aibă informații din domenii variate, dar și capacitatea intelectuală de a le manevra.

Curriculum național are în vedere 8 domenii de competențe–cheie care se doresc a fi baza modelului uman din acest tip de societate : 1.competențe de comunicare în limba română și în limba maternă, în cazul minorităților naționale;2. competențe de comunicare în limbi străine;3. competențe de bază de matematică, științe și tehnologie; 4. competențe digitale de utilizare a tehnologiei informației ca instrument de învățare și cunoaștere; 5. competențe sociale și civice; 6. competențe antreprenoriale; 7. competențe de sensibilizare și de expresie culturală; 8. competența de a învăța să înveți.

Programa de Limbă și literatură este construită pe baza noului concept de competență de comunicare, recomandat de Cadrul european comun de referință pentru limbi și are la bază trei componente:„componenta lingvistică, componenta sociolingvistică și componenta pragmatică. Se consideră că fiecare componentă cuprinde cunoștințe (des savoirs), deprinderi (savoir-faire), aptitudini și atitudini, credințe, intenții, deschiderea sau închiderea către celălalt (des savoirs culturels) și se caracterizează prin anumite particularități.”

Competența de comunicare, după Alina Pamfil, are următoarele componente: „componenta verbală, componenta cognitivă, componenta enciclopedică, componenta ideologică, componenta literară, componenta socio-afectivă” .

Programa școlară veche, dar încă în uz, din anul 2009, prima centrată pe competențe, este structurată pe următoarele conținuturi: Lectura; Practica rațională și funcțională a limbii; Elemente de construcție a comunicării. Aceasta are la temelie competența de comunicare, competență ce are în centrul său componenta verbală. Componenta verbală este un ansamblu de dimensiuni ce urmăresc componentele unei limbi: lingvistică, textuală, discursivă.

Dimensiunea lingvistică acoperă componentele limbii literare (vocabular, fonetică, morfologie și sintaxă), dimensiunea textuală urmărește receptarea textelor, de orice fel, scrise sau orale, precum și producerea unor texte proprii, respectând normele limbii actuale, iar

dimensiunea discursivă reflectă formarea capacității de a formula oral opinii și păreri, de a pune la îndoială, de a interpreta și analiza texte, adică de a comunica oral.

În receptarea literaturii se urmărește formarea tuturor acestor competențe generale, deoarece literatura, implicit cea populară, ca disciplină de studiu formează dimensiuni ale competenței de comunicare. Așa cum am afirmat mai sus, studiul textelor literare are un scop estetic, dar și unul practic, deoarece formează capacități de gândire critică, de analiză și interpretare, dar, mai ales, competențe de producere a mesajelor, orale sau scrise, cu sens și corecte din punct de vedere gramatical.

„Cultivarea interesului pentru lectură și a plăcerii de a citi, a gustului estetic în domeniul literaturii, stimularea gândirii autonome, reflexive și critice în raport cu diversele mesaje receptate, cultivarea unei atitudini pozitive față de comunicare prin conștientizarea impactului limbajului, asupra celorlalți și prin nevoia de a înțelege și de a folosi limbajul într-o manieră pozitivă, responsabilă din punct de vedere social, cultivarea unei atitudini pozitive față de limba română și recunoașterea rolului acesteia pentru dezvoltarea personală și îmbogățirea orizontului cultural, dezvoltarea interesului față de comunicarea inter-culturală” sunt valorile și atitudinile din programa școlară.

Valorile și atitudinile, finalități ce nu pot fi măsurabile, care sunt urmărite în studierea textelor literare sunt exprimarea cultivării valorilor estetice, formării unor principii morale, educarea unei atitudini de respect a culturii proprii și de sesizare a diferențelor față de alte culturi. Totodată, studiul literaturii populare urmărește instruirea elevilor în spiritului dragostei față de valorile literaturii proprii poporului român, ca parte integrantă a literaturii naționale, evoluția acesteia din urmă și conștientizarea faptului că literatura cultă are la bază producțiile populare .

Textele ce fac parte din literatura populară, ca și textele din literatura cultă, sunt supuse receptării elevilor din mai multe perspective ceea ce duce la o analiză și interpretare profundă, care formează elevilor abilități de comunicare corectă, coerentă și expresivă, precum și plăcerea lecturii, adică competențe ce au la bază componentele literară și verbală, precum și enciclopedică.

Din perspectiva textuală, studiul operelor literare urmărește comprehensiunea mesajului scris și oral, identificarea mijloacelor expresive, identificarea trăsăturilor fiecărui tip de text,

atributele esteticului și educarea gustului pentru frumos, precum și producerea de mesaje, scrise și orale.

Receptarea textelor literare, din perspectivă discursivă, urmărește cultivarea toleranței față de opiniile celorlalți, formarea și dezvoltarea capacității de a produce motivări și argumente pro sau contra sau de a formula raționamente la propriile texte.

Programa școlară nouă, elaborată în 2017, aduce câteva noutăți. Aceasta se bazează pe un alt model ce are ca dimensiune dezvoltarea personală, fără să se excludă modelul comunicativ-funcțional, pus sub semnul pragmaticului, în dorința de a realiza un model cultural nou. Modelul cultural este potențat datorită rolului pe care îl are în formarea identității elevului, în evoluția sa cognitivă, morală, personală. Parcurgerea conținutului programei urmărește formarea unor competențe-cheie (comunicarea în limba maternă; sensibilizare și exprimare culturală) ce au la bază alte competențe generale: „1. Participarea la interacțiuni verbale în diverse situații de comunicare, prin receptarea și producerea textului oral; 2. Receptarea textului scris de diverse tipuri; 3. Redactarea textului scris de diverse tipuri; 4. Utilizarea corectă, adecvată și eficientă a limbii în procesul comunicării orale și scrise; 5. Exprimarea identității lingvistice și culturale proprii în context național și internațional.” Toate acestea au ca scop crearea unui profil uman dezirabil de adolescent, posesor al competențelor cheie.

Limba și literatura română integrează în specificul ei trei componente care urmăresc formarea tipului uman nou, în aceste timpuri: componenta lingvistică care urmărește dezvoltarea capacității de exprimare, orală și scrisă, folosind aspectul literar, cel mai îngrijit al limbii, componenta interrelațională, care vizează formarea de capacități adaptative, necesare integrării individului în societate și componenta estetică și culturală, aspect ce urmărește formarea gustului estetic al elevilor.

Literatura populară și cea cultă aspectează cel mai bine componenta, deoarece, prin studiul textelor literare, de orice tip, se urmărește educarea elevului în spiritul culturii locale, urmărindu-se funcția modelatoare pe care o are specificul național în viața individului, de asemenea, vizează dezvoltarea interesului pentru lectură al copiilor, al gustului estetic, valoare necesară creativității și originalității unei personalități complete.

Literatura populară transmite informații ce conțin un arhetip cultural, ce evocă felul de a fi al poporului de pe aceste meleaguri și, prin studiul acestei discipline, copilul percepe valorile naționale în comparație cu valorile culturale, implicit literare, ale altor popoare cu care vine în

contact. Creațiile populare reprezintă un dialog al prezentului cu trecutul, iar studierea lor în școală proiectează elevul în orizontul specific comunității din care face parte, ajutându-l să-și înțeleagă originile, adică propria identitate. Studiul literaturii populare în clasele gimnaziale formează elevilor cunoștințe necesare dezvoltării unui bagaj intelectual suficient pentru ca acesta să poată percepe specificul național, manifestând în același timp toleranță și acceptare a specificității fiecărei culturi.

Se urmărește, așadar, ca prin studiul textelor ce aparțin literaturii populare, și culte, elevul să-și poată construi un ansamblu de valori personale care să-l ajute să se descopere pe sine, pe ceilalți, dar și lumea înconjurătoare.

Jocul didactic- metodă eficientă pentru actul învățării

Profesor-educator: LOREDANA CRUCERU

CȘEI „Orizont”, Oradea

Jocul prin definiție, reprezintă o activitate fizică sau mentală fără finalitate practică și careia i te dedici din pură plăcere. El are o importanță hotărâtoare pentru dezvoltarea psihică a copilului. Psihologia și pedagogia au recunoscut faptul că jocul nu este doar apanajul vârstelor mici ci și modul prin care adulții își manifestă liber „copilul din ei”. Alături de învățare, muncă și creație, jocul reprezintă una din modalitățile esențiale prin care omul se raportează la realitatea înconjurătoare. Prin joc, copilul învață și se dezvoltă totodată.

Jocul didactic este o activitate didactică dirijată, dar și o metodă didactică. Acesta îmbină elementul instructiv-educativ cu cel distractiv. În jocul didactic sunt implicate următoarele

processe psihice: gândirea cu operațiile ei (analiză, sinteză, comparație...); memoria; atenția și spiritul de observație; voința; imaginația; limbajul.

Jocul didactic este un tip de joc prin care educatorul consolidează, precizează și verifică cunoștințele predate elevilor, le îmbogățește sfera de cunoștințe. Conținutul, sarcina didactică, regulile și acțiunile de joc conferă jocului didactic un caracter specific, înlesnind rezolvarea problemelor puse copiilor.

Jocul este definit de J. Piaget ca ”pol al exercițiilor funcționale în cursul dezvoltării individului”, celălalt pol fiind ”exercițiul neludic, când subiectul învață să învețe într-un context de adaptare cognitivă și nu numai de joc. Prin el se precizează, se consolidează, se sintetizează, se evaluează și se îmbogățesc cunoștințele copiilor, acestea sunt valorificate în contexte noi, inedite. Spre deosebire de alte tipuri de jocuri, jocul didactic are o structura aparte. Elementele componente ale acestuia sunt: scopul jocului, conținutul jocului, sarcina didactică, regulile jocului, elementele de joc.

Lecțiile desfășurate în totalitate prin joc, cât și cele înviorate cu jocuri didactice susțin efortul elevilor, menținându-i mereu atenți și reducând gradul de oboseală. Prin libertatea de gândire și acțiune, prin încrederea în puterile proprii, prin inițiativă și cutezanță, jocurile didactice devin pe cât de valoroase, pe atât de plăcute. Prin joc se dezvoltă curajul, perseverența, dârzenia, competiția, corectitudinea, disciplina, precum și spiritul de cooperare, de viață în colectiv și de comportare civilizată. Datorită caracterului său formativ, jocul influențează dezvoltarea personalității elevului. Prin acesta le cultivăm elevilor dragostea pentru studiu, le stimulăm efortul susținut și îi determinăm să lucreze cu plăcere, cu interes, atât în oră, cât și în afara ei. Utilizându-l frecvent în activitățile de la clasă, îmbinând ineditul cu plăcutul, am constatat că activitatea devine mai interesantă, mai atractivă.

După ce am observat că activitatea preferată a copiilor este joaca, de ce să nu alăturăm procesului de învățare pe cel al jocului, pentru a crea un alt tip de experiență de învățare? Experiența învățării prin joacă poate deveni o provocare și poate deschide o întreagă lume de

explorare și descoperire. Un mod de a dezvolta simțul dorinței și nevoia de învățare la copii este generarea de stimuli față de lucrurile care îi interesează în realitate, permițându-le să experimenteze și astfel, procesul de învățare să devină o activitate însemnată pentru ei. Combinarea învățării cu joaca și jocurile este importantă nu doar pentru amuzamentul și plăcerea ce le înconjoară, ci și pentru beneficiile pe care jocurile le poartă, și anume că ele pot contribui și aduce o valoare adițională învățării în sine. Încheie această concluzie citându-l pe Ioan Cerghit în acest sens:”incorporate în activitatea didactică, elementele de joc imprimă un caracter mai viu și mai atrăgător, aduc varietate și o stare de bună dispoziție, de veselie și de bucurie, de divertisment și de destindere, ceea ce previne apariția monotoniei și a plictiselii, a oboselii”

” Jocul este și o pregătire pentru viața de mai târziu, dar mai presus de toate, el este însăși viața copilului” (Mc. Dougall)

Bibliografie:

1. Gherghuț A.(2013), Sinteze de psihopedagogie specială, Ed, Polirom.
2. Mușu Ionel, Taflan Aurel (coord.), 1997 – Terapia educațională integrată, Editura Pro Humanitate, București.
3. Ionescu, M., Chis, V., Mijloace de învățământ și integrarea acestora în activitățile de instruire și autoinstruire, Editura Presa Universitară Clujeana, Cluj-Napoca, 2001.

INFLUENȚA TERAPIEI OCUPAȚIONALE ASUPRA DEZVOLTĂRII UMANE

Prof. Cruceru Loredana
CȘEI „Orizont”, Oradea

În ce privește terapia ocupațională s- încercat atât definirea acesteia cât și clasificarea formelor de ocupații principale ale individului. Majoritatea specialiștilor atât din domeniul medical, cât și educațional cred că principalele forme de ocupații ale individului sunt munca, jocul dar și activitățile din viața de zi cu zi.

1. *Activitățile de muncă*, conțin formele de activități productive, fie că sunt recompensate sau nu sunt recompensate. Activitățile productive sunt acelea care oferă bunuri sau servicii, cunoștințe sau idei, care în final vor contribui la progresul societății. Ele determină dezvoltarea personalității în ansamblul său. Aceste activități au contribuție la structurarea și rolul persoanei din punct de vedere social, determină instaurarea unui echilibru psihic care va avea ca rezultat creșterea încrederii în sine și, în final la instaurarea unei imagini de sine pozitive. Munca cu ajutorul diverselor obiecte ajută la dezvoltarea membrilor superioare, la dezvoltarea capacităților de coordonare, la dezvoltarea proceselor senzoriale și cognitive. Rezultate pozitive pentru aceste activități se observă mai ales la persoanele cu deficiențe. Recuperarea acestor persoane necesită integrarea lor în activități de muncă și profesionalizare încă din copilărie. În general, fără activități de natură ocupațională, personalitatea umană, regresează, fapt care poate afecta, în final, însăși dezvoltarea speciei umane.

2. O altă formă de ocupație este *utilizarea jocului*, ca activitate organizată, de terapie ocupațională și aceasta a fost analizată de numeroși specialiști atât psihologi cât și pedagogi și terapeuți ocupaționali. Însă, cel mai important rol îl deține jocul în ceea ce privește dezvoltarea senzorială, motrică, cognitivă dar și socială a copilului. Jocului ca și metodă la copiii cu cerințe educaționale speciale este foarte important deoarece acești copii, mai ales cei instituționalizați au mult mai puține posibilități de a se juca. „Jocul solitar își aduce doar o mică contribuție la dezvoltarea acestor copii, și doar prin jocul în grup ei pot obține stimularea necesară pentru o dezvoltare optimă.” S. Ionescu (1997)

Jocul, ca și activitate, este format dintr-o varietate mare de acțiuni dar și comportamente ludice specifice, acesta desfășurându-se încă de la vârsta copilăriei mici și durează până la bățânețe. În

cea ce privește vârsta copilăriei mici putem spune ca aici comportamentele jocului au un caracter de explorare, de manipulare dar și creativ și că acestea reprezintă principala activitate a copilului. Pentru formarea copilului este foarte importantă antrenarea acestuia în jocuri ce conțin reguli care pot contribui la disciplinarea acestuia, dar și la înțelegerea semnificațiilor pe care le au desfășurarea activităților în comun. Cel care sprijină copiii în organizarea jocurilor cât mai diverse trebuie să trezească interesul acestora și astfel acest lucru va contribui la creșterea legăturilor din grupul respective. Însă, în perioadele de înaintare în vârstă, caracterul ludic apare într-o formă schimbată. Conform lui Popovici, D. V., 2005, activitățile ludice prin funcțiile lor, dețin un rol esențial în socializarea persoanei, în vederea integrării ei optime în societate.

3. *Activitățile de viață cotidiană* „cuprind o gamă largă de acțiuni necesare asigurării adaptării persoanei la mediul său de viață. Acestea pot include formarea de comportamente implicate în autoîngrijirea locuinței, igiena personală, precum și folosirea serviciilor din comunitate. Prin toate activitățile de acest gen se asigură, în fond, realizarea sarcinilor curente ale existenței, absolut indispensabile, supraviețuirii individului.”(Alois Gherghuț, 2013, p. 294) Putem să ne reprezentăm comportamentele ocupaționale ca funcționând de-a lungul unei linii continue, care ne ajută să le diferențiem între ele.

Ocupația, din punct de vedere al domeniului terapiei ocupaționale, poate fi analizată prin prisma a trei caracteristici fundamentale de natură: 1-biologică; 2-psihologică; 3-socială. (Mușu I., Taflan A., 1997, p.109)

1) Ocupația are un rol de bază pentru menținerea și dezvoltarea fiecărui organism uman. Dezvoltarea individului este posibilă datorită schimbărilor permanente care se produc în organismul uman. Astfel, sistemul nervos și cel muscular se dezvoltă în urma stimulării sale permanente prin intermediul formelor diferite de activitate efectuate de copil, încă de la naștere. În această perioadă, organizarea unor activități ludice cu finalitate terapeutică constituie modalitatea optimă de intervenție, aflată la îndemâna specialistului. Spunem aceasta, deoarece a fost demonstrat științific faptul că, exercițiile fizice, de exemplu, au fost efecte pozitive asupra circulației sanguine sau alergarea ameliorează stările depresive ale indivizilor. Rezultatele a numeroase cercetări au acreditat ideea după care, între funcțiile biologice și cele psihice ale organismului, există o strânsă corelație. În cadrul organismului uman, aceste funcții se influențează reciproc, sfârșind prin a se integra într-o manieră originală, în fiecare individ în parte. (Doru Vlad Popovici, 1997, p. 110)

2) Influența ocupațiilor în plan psihologic este și aceasta un proces la fel de complex pentru că nu poate exista activitate care să nu aducă diverse schimbări în plan psihic. În acest

plan, schimbările sunt realizate în mare parte prin activitățile de joc, activități de muncă și artistice. Principalele deprinderi și activități ale copilului se construiesc prin intermediul jocului. Prin activități ludice, copilul învață în primul rând să manipuleze obiectele, își dezvoltă mișcările pentru ca, mai apoi, să-și însușească principalele reguli ale unor activități și să înțeleagă noțiunile de statut și de rol social. Pentru formarea individului este foarte importantă utilizarea unor jocuri cu reguli care pot contribui la disciplinarea sa dar și la înțelegerea importanței desfășurării acestor activități în comun. La acestea se mai adăugă și jocuri dramatice care au o mare importanță pentru socializarea sa. Educatorul terapeut trebuie să ajute copiii în scopul realizării unor jocuri care să fie cât mai antrenante și mai diverse pentru a le trezi acestora interesul și pentru a spori legăturile dintre indivizii grupului respectiv. Prin aceste activități ludice copilul poate dobândi încredere în propriile forțe prin formarea unor sentimente pozitive pentru activitate. Prin joc se dezvoltă imaginația și creativitatea copilului datorită rezolvării problemelor curente, izvorâte din activitatea concretă pe care el o desfășoară, contribuind astfel la creșterea imaginii de sine.

Munca, îi furnizează individului elemente esențiale ale propriei imagini și sentimentul respectului de sine, aflate în strânsă legătură cu poziția sa în ierarhia profesională. Sentimentele de satisfacție/insatisfacție apărute în urma desfășurării unei activități productive, reprezintă o condiție principală a echilibrului său psihic. Succesul, în plan profesional și material obținut în concordanță cu modelele sociale existente, este un element esențial al evaluărilor realizate de psihiatria modernă. Insuccesul profesional constituie adesea o explicație convingătoare pentru instaurarea, la un individ, a pierderii respectului de sine și a dezorientării.”(Mușu I., Taflan A. p.110)

Aceste aspecte negative sunt mai des întâlnite în rândul persoanelor cu deficiențe care în majoritatea cazurilor sunt excluse din activitățile productive. La acestea putem adăuga un lucru foarte important care se referă la faptul că ocupațiile tradiționale sunt înlocuite de altele noi pentru care individul nu este pregătit. În această situație, apar probleme legate de menținerea lor în diferite tipuri de activități dar mai ales se ține cont și de înlăturarea comportamentelor ce pot apărea în lipsa de activitate. De aceea terapeuții ocupaționali trebuie să aibă în vedere organizarea unor activități cât mai recreative pentru aceste persoane.

3) Dimensiunea socială a ocupației se referă în primul rând la impactul pe care îl are activitatea de terapie ocupațională asupra structurării în ceea ce privește formarea deprinderilor și a comportamentelor sociale ale persoanei. Această dimensiune poate fi analizată prin prisma influențelor pe care le exercită activitățile ludice, dar și munca asupra formării competenței sociale a individului. Jocul îndeplinește funcția de pregătire a copilului pentru viața adultă, în

cadru unor diversități de grupuri sociale (de exemplu: școlar, familial, de loisir). Aceasta deoarece, sistemul de valori, obiceiurile, tradițiile și modalitățile de interacțiune interpersonale, se reflectă în caracteristicile jocului unui copil, dintr-o cultură sau alta. (Mușu I., Taflan A., 1997, p.111)

Activitățile prin joc ocupă rolul primordial în ceea ce privește capacitatea de adaptare socială a individului. De asemenea, jocurile adultului, în special cele de societate sau familiare sunt foarte importante pentru că mențin existența socială.

De asemenea și munca reprezintă o activitate cu caracter social. Diversitatea profesiilor care au apărut, au condus la împărțirea unor sarcini diferite pentru fiecare persoană. Distribuția este făcută conform cu vârsta, sexul, pregătirea, aptitudinile și poziția socială ocupată de fiecare persoană. Drept consecință, adultul capătă, în urma exercitării ei sentimentul propriei valori și de apartenență la un grup social și profesional. Rolul terapeutului ocupațional, pe direcția sprijinirii și maturizării sociale a indivizilor, se poate exprima, fie prin implicarea acestora în acțiuni sociale cât mai variate, fie prin acordarea de asistență grupurilor sociale, în vederea integrării unor persoane cu dificultăți de adaptare socială. (Mușu I., Taflan A., 1997, p.111)

Principalele caracteristici ale ocupației, (biologice, psihologice și sociale) „trebuie să se regăsească în realizarea planului terapeutic și astfel este nevoie să se țină cont în permanență de următoarele aspecte:

- deoarece ocupația este deosebit de importantă pentru adaptarea la mediu, întreruperea sau absența ei reprezintă o amenințare pentru sănătatea individului;
- când diverse maladii, deficiențe sau condiții sociale defavorabile au afectat sănătatea biologică și psihică a individului, ocupația constituie un mijloc eficient de reorganizare comportamentală. (Willard și Spackman, 1983, după Doru-Vlad Popovici, 2005)

Este evident, în viața fiecărei persoane, faptul că întreruperea bruscă a unor forme ocupaționale, determină tulburări de natură biologică și psihică. De exemplu, încetarea unor activități sportive are ca rezultat deteriorarea motricității generale a organismului și scăderea funcțiilor biologice ale individului. În aceste situații se recomandă ca, terapeutul să intervină prin organizarea altor categorii de activități de natură ocupațională, destinate înlocuirii celor pierdute.

În concluzie, specialiștii recomandă efectuarea unor studii aprofundate asupra caracteristicilor structurii și dinamicii ocupațiilor, asigurându-se, în felul acesta, diversificarea formelor de terapie ocupațională utilizate pentru rezolvarea problemelor existențiale pentru toate categoriile de persoane. (Doru-Vlad Popovici, 2005, p.37)

Pop S. Și Farago M.,2014, specifică următoarele idei referitoare la rolul terapiei ocupaționale:

- evaluează tipurile de activități ocupaționale și prezente, pe care le poate executa individul;
- identifică, remediază/compensează disfuncțiile privind activitățile ocupaționale;
- facilitează sau structurează schemele de mișcare din activitățile ocupaționale, în funcție de vârstă și de rolul pe care îl are de îndeplinit individul în viața zilnică.

BIBLIOGRAFIE

- Consultarea unei cărți

- Dan M. (2005), Introducere în terapia ocupațională, Ed. Universității din Oradea.
- Gherghuț A.(2013), Sinteze de psihopedagogie specială, Ed, Polirom.
- Mușu Ionel, Taflan Aurel (coord.), 1997 – Terapia educațională integrată, Editura Pro Humanitate, București.
- Păun E., Verza E., Preda V., Educația integrată a copiilor cu handicap, Unicef, Tipografia Multiprint, Iași.

- Consultarea unui capitol dintr-o carte coordonată

- Blându Valentin, (2007) , *Vademecum* de psihopedagogie specială, coord. Vasile Marcu, Ed. Universitatea din Oradea

- Consultarea unui material în varianta electronică

- Pop S., Farago M.,2014, Rolul terapiei ocupaționale în recuperarea comprehensivă a pacientului cu dizabilități, suport de curs, Ed. Universității din Oradea
- <http://www.academia.edu/6957412/136547758-Doru-Popovici-Terapie-Ocupationala-Pentru-Persoane-Cu-Deficiente>

Homeschooling- pentru sau împotriva?

Abstract

Educația la domiciliu, cunoscută deja sub anglicismul “homeschooling”, a devenit în ultimii ani un subiect de dezbateră controversat. Experiența internațională arată o diversitate de abordări în Europa în ciuda trendului crescător din Statele Unite ale Americii. Cu legislații diferite, fiecare țară încearcă să protejeze copiii și să nu îi priveze de dreptul la educație. În lipsa reglementării statutului de copil educat la domiciliu, partizanii din România iau ca puncte de plecare a homeschoolingului extrase din Constituție ce, teoretic, țin loc de prevederile mai clare ale Ministerului Educației. În urma statisticilor din 2022 care arătau un număr îngrijorător de copii extrași din învățământul public tradițional din România, Ministerul Educației a reacționat printr-o circulară trimisă în inspectorate. Un an mai târziu, actualul ministru al Educației își exprimă părerea personală despre “homeschooling”. Avantajele și dezavantajele acestui stil de educație sunt diverse și opoziții acestui sistem consideră ca nu există o cale alternativă sistemului de învățământ public standardizat, având în vedere numeroasele lipsuri ce le aduce învățarea în familie. Cuantificarea calității actului educațional în familie rămâne greu de stabilit și necesită perioade lungi de timp pentru o analiză corectă. Autointitulați profesori, partizanii cad adesea în capcana substituirii unui educator calificat și își țin copiii departe de o dezvoltare armonioasă a vieții sociale, protejându-i de un eventual eșec și crescându-i fără norme și reguli bine stabilite. Pe de altă parte, există explicații pertinente pentru aceste decizii radicale în numele fericirii copilului: dezamăgirile sistemului de învățământ actual, actele de bullying și chiar violență din ce în ce mai numeroase, rigiditatea profesorilor, competiția incorectă ce duce la scăderea stimei de sine.

I. Homeschooling

De la sfârșitul anilor ‘80, se observă o creștere semnificativă a «homeschoolingului», cu precădere în țările anglo-saxone, în timp ce în țările latine, fenomenul se răspândește mai lent. Când vorbim despre *homeschooling*, vorbim despre școala acasă, adică despre un mod de educație în care profesorul este părinte (Ray, 2011). Publicul confundă uneori educația acasă cu cea privată sau cursuri private extracurriculare. Diferența este că în homeschooling, în principal părinții joacă

rolul unui profesor - fie cu sau fără pregătire pedagogică, în timp ce în învățământul privat, profesorii sunt implicați. În cazul educației la domiciliu, copiii nu frecventează școala zilnic, o fac doar la sfârșitul unui semestru sau pentru examenele de sfârșit de an. Cu toate acestea, elevii educați la domiciliu iau adesea cursuri private de muzică, sport sau științe. Educația la domiciliu este uneori confundată cu neșcolarizarea. Este dificil de definit cu precizie ce este, deoarece această practică controversată cuprinde filozofii și practici variate în funcție de țară. Într-adevăr, există o diversitate de abordări în interiorul continentului european însuși. Ceea ce putem afirma destul de clar, însă, este că din punct de vedere legislativ, există diferențe în funcție de țară. Unii interzic această practică, alții o autorizează cu condiții, precizând că este necesar ca instrucțiunea să urmeze o programă clară și definită.

II. Motivații

Este oportun să discutăm despre motivațiile care sunt evidențiate atunci când vine vorba de părinții care decid să practice homeschooling. În primul rând, există motivații care sunt intrinsec legate de copil, de exemplu ne gândim la un copil care locuiește în Australia, la distanțe considerabile față de școală sau cu o problemă de sănătate, o fobie școlară etc. Există, de asemenea, probleme legate de stilul de viață care pot împiedica un copil să fie educat într-o unitate, cum ar fi lipsa de adăpost. Apoi, trebuie să ținem cont de motivații care sunt legate de părinții înșiși. Este cazul, de exemplu, al părinților care au fost hărțuiți în trecut și care se tem că se va întâmpla din nou cu copiii lor. Mediul școlar poate, de asemenea, încuraja părinții să practice educația acasă. Într-adevăr, unii pot avea îndoieli cu privire la socializarea la școală, cu privire la capacitatea școlii de a proteja copiii de violență sau care încurajează competiția nelocală ce duce la o scădere drastică a stimei de sine, etc. Vedem, așadar, că există diverse motive pentru acest fenomen și creșterea lui.

III. Homeschooling în lume

Statutul educației la domiciliu diferă de la țară la țară. Astfel, în Africa de Sud, părinții au dreptul să-și educe copiii acasă, în timp ce în Cipru, Suedia sau Germania, homeschoolingul este interzis (Theschoolrun 2022). Țările ce ocupă primele locuri sunt Marea Britanie, Noua Zeelandă, Australia și SUA. Se estimează că peste 4 milioane de copii sunt educați acasă în Statele Unite ale Americii, unde fiecare stat are propriile legi, mai mult sau mai puțin permisive. Intre 1 și 2%

din populația Australiei este educată acasă, beneficiind de lecțiile transmise prin radio celei mai mari clase din lume. În Europa, majoritatea țărilor nu au legalizat homeschooling, exceptând câteva țări precum Italia, Irlanda, Portugalia, Luxemburg sau Marea Britanie. Franța este în top cu peste 60 000 de copii aflați în sistem homeschooling, dar verificările și condițiile s-au înăspriț în urma promulgării Legii împotriva separatismului din 2022 (Wikipedia 2022).

IV. Fenomenul homeschooling în România

În România, legislația privind homeschooling-ul, cunoscut și sub denumirea de “școlarizare la domiciliu”, este ambiguă. Conform Legii Educației Naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare și Ordinul Ministerului Educației și Cercetării nr. 5567/2011 (Parlamentul României 2011), doar copiii cu cerințe educaționale speciale, cu dizabilități, nedeplasabili, au dreptul de a studia acasă pe o perioadă determinată. Totuși, părinții care își retrag copiii din sistemul public, invocă motivul mutării în străinătate, traseu greu de urmărit și verificat de către autorități. Copilul educat acasă este înregistrat la o instituție de învățământ străină acreditată, școală-umbrelă, iar diploma eliberată poate fi recunoscută în România. Deși învățământul general este obligatoriu, iar retragerea nejustificată a copilului se pedepsește cu închisoare sau amendă, tot mai mulți părinți recurg la această practică. (Botoșăneanul 2022) Acest lucru este confirmat de inspectorul școlar Filion (Edupedu 2022), care dă exemplul Timișului, unde fenomenul se dezvoltă rapid. Această situație, care evidențiază faptul că părinții aleg să nu respecte legea, riscând astfel sancțiuni, nu pare să fie controlată de autorități, care nu au o statistică clară a numărului de elevi retrași la ora actuală. Ce se poate observa însă, după zonele geografice și după datele deținute de inspectorate, sunt în principal familiile care evoluează în cadrul cultelor neoprotestante. Acest lucru îngrijorează autoritățile țării care notează că între 2020 și 2022, în regiunea Bihor 32 de copii, iar în Suceava peste 81 au fost scoși din sistemul de învățământ pentru a învăța fie acasă, fie în școli nerecunoscute de lege. (Edupedu 2 2022) Conform ultimei statistici, peste 500 de copii din România învățau în acest sistem. (Portalînvățământ 2017) Prin urmare, putem înainta următoarea teză : deși mulți copii retrași provin din familiile din mediul urban, cu studii superioare, majoritatea părinților care iau decizia de a-și retrage copiii din sistemul de învățământ din România o fac în principal în mediul rural, din cauza apartenenței lor la culte religioase sau, mai larg, din motive legate de religie în general. Întrucât cultele sunt, în general, cercuri închise, în cadrul cărora există solidaritate între membri, este plauzibil ca sancțiunile aplicate să nu fie suficient de descurajatoare

pentru a opri fenomenul. Astfel, toți cei 81 de elevi retrași din județul Suceava aparțin cultelor religioase, iar motivația acestor părinți pentru retragerea copiilor din sistem este că școala nu asigură un nivel bun de educație religioasă. (Puiu 2022)

V. Dezbaterea publică

În ceea ce privește dezbaterea publică, există o opinie guvernamentală care este clar exprimată împotriva educației la domiciliu. (Edupedu 3 2023) Cei care iau inițiativa de a-și retrage copiii din școlile românești o fac din diverse motive care alimentează de fapt dezbaterea publică. Mai întâi sunt motivele legate de cultul religios dar și alte motive. Într-adevăr, există adesea ideea de a proteja copiii împotriva eșecului școlar, care ar fi consecința învățământului clasic. Se întâmplă ca părinții să considere că nivelul de educație nu este suficient pentru a oferi copilului toate șansele de succes. Acest lucru este, desigur, supus dezbaterii pentru că este mai presus de toate părerea personală a părinților. Apoi există hărțuirea și violența la care se adaugă stresul temelor, concurența nesănătoasă și un sistem de învățământ « demotivant, încărcat și depersonalizat » (Zainescu 2016) care pot încuraja părinții să-și scoată copiii din sistemul tradițional de învățământ. În dezbateri, aceste argumente sunt văzute ca avantaje ale educației la domiciliu, dar există și argumente care pun în pericol această viziune. De exemplu, detractorii homeschooling-ului subliniază că îi ține pe copii departe de dezvoltarea armonioasă și echilibrată prin socializare, că îi privează de norme și reguli, fiind o « metoda limitativă care nu inspiră încredere » (Zainescu 2016) la care se adaugă lipsa de timp a părinților și costurile ridicate. Acestea servesc drept dezavantaje ale educației la domiciliu în dezbateri publică.

VI. Argumente în favoarea homeschooling

În primul rând, homeschoolingul oferă libertatea de a avea propriul orar și o programă flexibilă. Copiii pot învăța ce doresc, când doresc și câte ore doresc, fără a fi presați să țină pasul cu clasa sau să fie marginalizați dacă nu rețin la fel de ușor ca și colegii lor din sistemul public. În plus, părinții au posibilitatea să introducă materii care nu sunt de regulă abordate în școli.

În al doilea rând, nu trebuie ignorat faptul că în homeschooling, atenția acordată elevului este mult mai mare și metodele de predare sunt adoptate în funcție de stilul său de învățare.

Totodată, copilul din sistemul homeschooling este securizat, fiind protejat de influențele negative pe care le-ar putea întâlni în viața de zi cu zi a unui școlar obișnuit : bullying, violență, droguri, absentism, presiune,

Nu în ultimul rând, părintele educator petrece mult mai mult timp cu copilul, împărtășind bucuriile de zi cu zi și neratând salturile de dezvoltare ale copilului.

Însă principalul argument împotriva școlii tradiționale este că părinții își scot copiii din sistemul public de învățământ din cauza credințelor lor. Credințele sunt întărite de cultul religios și de această viziune asupra lumii care este adesea o viziune ostilă. Prin urmare, părinții care sunt membri ai unui cult religios vor avea tendința de a considera că scoaterea copiilor din sistemul școlar tradițional înseamnă protejarea lor. De asemenea, cultele religioase sunt descrise de membrii lor ca fiind societăți la scară mică în care există o solidaritate puternică și un ajutor reciproc semnificativ. Există, așadar, un argument bazat pe faptul că îndepărtarea copilului de școala tradițională permite evitarea aspectelor negative ale societății : violență, hărțuire, droguri și tot ceea ce este nociv, mutând accentul pe disciplinele de interes pentru dezvoltarea inclinațiilor și pasiunilor elevului.

VII. Argumente în defavoarea homeschooling

Mai înainte de toate, sistemul de educație acasă privează copilul de socializare, fiind cea mai mare provocare a homeschoolingului. Deși părinții încearcă să rezolve această lipsă prin întâlniri organizate, ieșiri în natură cu alte familii cu copii, se va simți acut lipsa experiențelor pe care le oferă anii de școală. (Miclea 2016)

Mai mult, lipsa reglementării legislative, băjbâielile atât de la reprezentanții ministerului, cât și proasta organizare a asociațiilor Homeschooling, informațiile culese individual și subiectiv de pe pagini obscure de Facebook, țin departe pe mulți părinți de înscrierea copiilor în sistem homeschooling.

În același timp, educația în familie este un mare consumator de timp, energie și resurse. Dacă părintele care își asumă rolul de profesor nu are competențe psiho-pedagogice, va fi nevoit să depună un efort suplimentar în alegerea și pregătirea materialelor pentru orele acasă. De aceea, lipsa consecvenței poate interveni în rutina formării continue a părintelui.

Un aspect ce nu trebuie, de asemenea, neglijat este cel financiar. Nu există un plafon stabilit, acesta depinzând de școala umbrelă la care sunt înscriși elevii și de materialele pe care doresc părintii să le achiziționeze, dar sursele neoficiale menționează suma de de minim 500 de euro pe copil pe an. (Portalînvățământ 2017).

Totusi, cel mai puternic contra argument este dezvoltarea socio-cognitivă improprie a copilului. Izolarea de aspectele negative ale societății în cadrul cultului religios cunoscut ca o comunitate altruistă și generoasă îl privează pe copil de experiențe mai puțin plăcute care joacă un rol decisiv în dezvoltarea sa. Lipsa contactului cu eșecul, frustrarea, dezamăgirea, competiția, insuflarea ideii că rolul școlii este să îl facă pe elev mereu fericit, departe de competiții și de materii mai puțin plăcute, vor contribui decisiv, riscând să îl transforme într-un adult inadaptat, ce nu va putea să se supună unor norme, program riguros, sarcini de serviciu și care nu va putea ieși din sfera protectivă a comunitatii în care a fost crescut.

VIII. Problemele dezbaterii: explicații

Această dezbateră este deosebit de importantă pentru că, atunci când dorim să înțelegem un fenomen, este absolut necesar să îi analizăm dedesubturile. Stim ca în România, legea este ambiguă, dar observăm că acest lucru nu este suficient de descurajator pentru a opri progresul fenomenului. Este, așadar, un subiect important în măsura în care o lege atunci când nu este respectată își pierde credibilitatea, la fel ca și autoritatea publică în ansamblu. De asemenea, articole din media au explicat clar că consecințele sunt semnificative și relativ negative pentru acești copii care suportă decizia părinților de a-i îndepărta din sistemul tradițional. (Edupedu 4 2022) Curriculum-ul lor școlar este incomplet și de multe ori sunt considerați copii care au abandonat școala, nefind regăsiți în niciun sistem. (Dungeanu 2022) Mai mult, acești elevi nu pot susține examenul național de evaluare. Acest lucru le face viața profesională ulterioară mai dificilă.

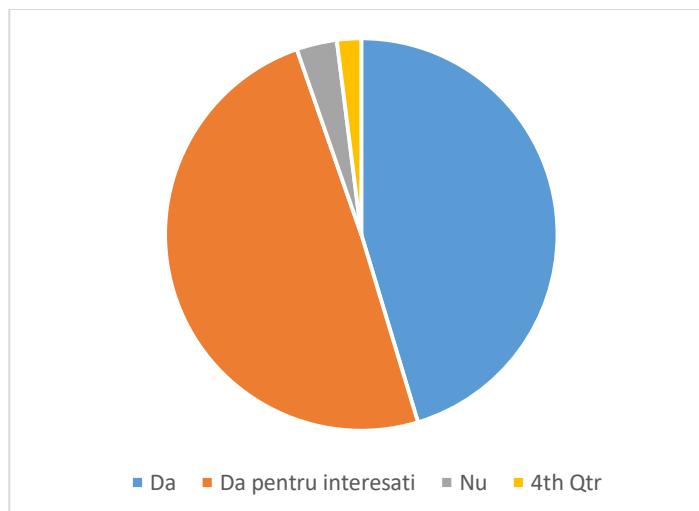
Punând această dezbateră în arena publică, vorbind despre acești tineri, făcând prevenție dar și sancționând pe cei care persistă în nerespectarea legii, aceasta este deci parte integrantă a unei politici de protecție a copilului. De asemenea, viitorul acestor copii este important într-o țară civilizată și ar fi inacceptabil să considerăm că, fiind un fenomen marginal, nu este major sau prioritar. Mai mult, inspectori școlari (Edupedu 2022) susțin că autoritățile sunt revoltate de dezvoltarea acestei practici. Problema principală este, așadar, copilul și viitorul lui, dezbateră trebuie să integreze acest lucru și să plaseze copilul în centrul argumentelor atunci când vorbim de homeschooling. O altă problemă ține de credibilitatea autorității și anume că dacă o lege nu este respectată, aceasta deschide ușa abuzurilor dacă nu există sancțiuni. În cele din urmă, ultima problemă este înțelegerea perfectă a fenomenului și a dezavantajelor sale, o condiție centrală pentru a pune capăt acestuia prin sancțiuni proporționale și, prin urmare, eficiente. Studiul cerut de MKOR Consulting între 19-22 septembrie 2016, arată clar că părinții își doresc reglementarea acestei forme de educație, pentru a se afla departe de orice risc și pentru a lua o hotărâre în cunoștință de cauză. Astfel, 92% din respondenți consideră că homeschoolingul ar trebui reglementat legal, în timp ce 5% se opun și doar 3% nu sunt interesați de subiect. (Zainescu 2016).

Ar trebui reglementat cadrul legal al homeschoolingul în România ?

Da 68%

Da, pentru familiile/persoanele interesate 74%

Nu/Nu văd motive pentru care ar trebui schimbată legea învățământului 5%

Nu știu/Nu răspund 3%

IX. Concluzii

Educația la domiciliu este văzută ca o alternativă acceptabilă la sistemul educațional convențional de către tot mai mulți părinți. Critica educației la domiciliu se referă la socializarea inadecvată a copiilor lipsiți de beneficiile contextuale ale sistemului public instituționalizat și în consecință a abilităților sociale esențiale vieții în societate. În România, argumentul este combatut cu conferințe ce prezintă metoda ca pe o cale spre succes (Curcubet 2022), nefiind foarte convingător în lipsa reglementării, dar lăsând o ușă deschisă spre colaborare : „*Autoritățile ar putea lua ca exemplu sistemul francez de homeschooling, acolo poți să înscrii copilul la orice școală din Franța, notifici inspectoratul și mergi semestrial să dai teste. Acest model se poate pune în practică foarte ușor și în România, ar fi chiar o soluție foarte bună*”. (Curcubet 2022) Pe măsură ce conceptul câștigă notorietate, dar cercetarea este aproape inexistentă, singurele date concrete sunt zonele geografice și cultul religios de care aparțin majoritatea familiilor. În concluzie, chiar dacă nu toți copiii scoși din sistemul școlar tradițional provin din culte religioase, acest fenomen trebuie totuși luat în considerare deoarece explică un anumit număr de abuzuri care pot duce la retragerile copiilor din școlile tradiționale.

Bibliografie :

Botoșăneanul (2022) <https://www.botosaneanul.ro/stirea-zile/un-nou-fenomen-care-ingrijoreaza-parintii-botosaneni-isi-retrag-copiii-de-la-scoala-semnal-de-alarma-sunt-pacaliti> din 13 februarie 2022

Curcubet G. (2022) în <https://www.homeschooling.ro/>

Curcubet G. 2 (2022) în <https://romania.europalibera.org/a/homeschooling-ministerul-educatiei-elevi-legislatie/31703558.html> din 19 februarie 2022

Dungeanu D. (2022) în <https://www.obiectivdesuceava.ro/local/cum-se-traduce-homeschooling-la-suceava-81-de-elevi-au-fost-retrasi-din-scoli-de-parinti-in-cautarea-unui-nivel-mai-bun-de-educatie-religioasa/>

Edupedu(2022) <https://www.edupedu.ro/peste-50-de-elevi-din-timis-din-care-28-dintr-o-singura-comuna-au-fost-retrasi-de-parinti-de-la-scoala-pentru-a-invata-in-sistem-homeschooling-seful-isj-vom-anunta-institutiile-statului-pentru-a-l/> din 9 februarie 2022

Edupedu2 (2022) <https://www.edupedu.ro/mai-multe-familii-si-au-retras-copiii-de-la-scoala-in-homeschooling-semnaleaza-seful-inspectoratului-scolar-bihor-sunt-preponderent-copii-ai-caror-parinti-se-regasesc-in-zona-cult/> din 8 februarie 2022

Edupedu 3 (2023) <https://www.edupedu.ro/ligia-deca-despre-homeschooling-nu-consideram-in-acest-moment-ca-este-o-optiune-fericita-pentru-a-asigura-dreptul-la-educatie/> 21 aprilie 2023

Edupedu4(2022) <https://www.edupedu.ro/elevii-retrasi-de-la-scoala-pentru-a-invata-in-sistem-homeschooling-nu-mai-pot-reveni-prin-transfer-la-scoala-anunta-inspectoratul-scolar-mures-invatamantul-la-domiciliu-nu-este-recunoscut-in-tara/> din 11 februarie 2022

Miclea M. (2016) în <https://www.stiridecluj.ro/social/mircea-miclea-despre-homeschooling-asfatui-parintii-sa-nu-recurga-la-homeschooling> din 22 septembrie 2016

Parlamentul României (2011). Legea Educației în <https://lege5.ro/gratuit/geztsobvgi/legea-educatiei-nationale-nr-1-2011>

Portalînvățământ (2017) <https://www.portalinvatamant.ro/articole/noutati-53/cat-costa-un-an-de-homeschooling-7310.html> din 11 aug.2017

Puiu I. (2022) în <https://www.obiectivdesuceava.ro/local/cum-se-traduce-homeschooling-la-suceava-81-de-elevi-au-fost-retrasi-din-scoli-de-parinti-in-cautarea-unui-nivel-mai-bun-de-educatie-religioasa/> 21 ianuarie 2022

Ray B. D. (2011), "Research facts on homeschooling", National Home Education Research Institute (NHRI), 8 iunie 2011

The schoolrun (2022) <https://www.theschoolrun.com/home-education-around-world>

Wikipedia în https://en.wikipedia.org/wiki/Homeschooling_international_status_and_statistics

Zainescu S. (2016) în <https://www.slideshare.net/SoranaZainescu/raport-studiuhomeschoolingromania2016>

IMPORTANȚA JOCULUI ÎN GRĂDINIȚĂ

Prof.înv.preșcolar: Cumpănașu Alina
G.P.P. OSTROVENI 1, RM. VÂLCEA

Jocul de construcții reprezintă activitatea prin care copilul exersează multe deprinderi și capacități care contribuie îndeosebi la dezvoltarea sa cognitivă și a musculaturii fine. Prin construcție copilul sortează, grupează, asociază, realizează corespondențe, stabilește raporturi între obiecte (de mărime, de lungime, de greutate, de volum, relații spațiale, raporturi cauzale etc.), organizează sau pune în valoare spațiul (prin intermediul diferitelor materiale și forme), îngrădirea spațiului, separarea, acoperirea lui. Copilul construiește cu cele mai diferite materiale din natură: piatră, nuiele, zăpadă, lemn (deșeuri), lut, bucăți de cărămidă, cuburi de lemn. Jocul de construcție trece de la manipularea materialului de construcție la realizarea unor construcții sofisticate din cuburi, combino și lego. Subiectele acestor construcții pot fi propuse de adulți sau sunt alese de copii în funcție de interese. Jocurile de construcție sunt deosebit de importante pentru dezvoltarea deprinderilor manuale ale copiilor.

Jocul senzorial reprezintă jocuri ce stimulează atenția copiilor, spiritul de observație și inteligența motorie și cel mai important aspect anticiparea. Jocul senzorial este o modalitate prin care copilul își exersează simțurile, explorează, dar în același timp, dezvoltă o personalitate sănătoasă. Jocurile senzoriale conduc la:

- dezvoltarea sensibilității auditive
- dezvoltarea sensibilității vizuale
- dezvoltarea sensibilității gustativ – olfactive
- dezvoltarea sensibilității tactile și chinestezice

Jocul liber este tipul de joc pe care copilul îl utilizează tot timpul pe parcursul zilei îmbrăcând diferite forme. Fie că manipulează obiecte încercând diverse mișcări și experimente, fie că realizează anumite acțiuni pentru a obține satisfacție (parchează mașini, construiește cazemate, rostogolește către o anumită destinație un obiect, leagă obiecte între ele pentru a obține un șir pe care apoi îl deplasează trăgându-l după el etc., toate acestea copilul le realizează jucându-se. Nu sunt sarcini impuse de nimeni, îi fac plăcere și astfel învață despre lucruri, despre efectele acțiunii sale asupra obiectelor și, totodată, despre el, ce poate și ce nu poate încă să facă. Jocurile

libere sunt jocurile alese, propuse, inițiate de copil, fără intervenția adultului. El singur își alege locul, jucăriile și tipul de joc pe-l care dorește. Jocul liber oferă educatoarei șansa de a cunoaște cât mai bine copilul, fiind momentul în care copilul utilizează cunoștințele, deprinderile, experiențele dobândite anterior, în contexte în care el se simte liber să se exprime.

Jocul muzical prezintă o importanță covârșitoare, întrucât este o activitate care produce satisfacții și plăceri, îi atrage și îi interesează, prilejuind copiilor trăiri emoționale din cele mai puternice. Prin cântec se realizează educația morală, intelectuală și estetică a copilului, se însușesc cunoștințe și se formează deprinderi. Atracția copiilor pentru muzică este un lucru evident, încă din primii ani ai copilăriei, muzica făcând parte integrantă din viața și preocupările lor. Accesibilă copiilor înaintea cuvântului, cântecul lasă în sufletele lor impresii ce rămân imprimate adânc toată viața. Prin cântec se realizează educația morală, intelectuală și estetică a copilului, se însușesc cunoștințe și se formează deprinderi.

CONCEPTUL DE BULLYING PE ÎNȚELESUL COPIILOR

Prof.înv.preșcolar: CUMPĂNAȘU ALINA

G.P.P. OSTROVENI 1, RM. VÂLCEA

Bullying-ul cuprinde agresiuni verbale, agresiuni fizice, excluderea socială sau bullying-ul din mediul online. Bullying-ul se referă la a „răni” pe cineva în mod intenționat, iar această acțiune se referă la o situație care se repetă, nu se referă la o singură întâmplare.

Bullying-ul înseamnă:

- să fii ignorat și lăsat pe dinafară
- să fii îmbrâncit
- să fii lovit sau rănit fizic
- să îți fie furate sau distruse lucrurile
- să se răspândească zvonuri despre tine
- să fii tachinat și să îți fie puse porecle
- să fii umilit sau să se râdă de tine
- să fii amenințat sau intimidat

Diferite forme de bullying:

- bullying-ul fizic presupune lovirea, împingerea sau ciupirea unei persoane/copil, lasă urme fizice să poate fi observat de cei din jur
- bullying-ul verbal are loc atunci când spui lucruri urâte, insulti pe cineva sau te prefaci că ai de gând să rănești pe cineva; este ușor de observat, nu lasă urme fizice, fiind făcut pe ascuns, rănind sentimentele celuilalt
- bullying-ul indirect se referă la: a râde de alte persoane, de a răspândi zvonuri de alți, de a nu include copiii în jocurile tale, de a lua parte la o hărțuire fără să îl ajuți pe cel în cauză
- ciberbullying-ul este hărțuirea care se petrece în mediul online și constă în folosirea de fotografii, videoclipuri, e-mailuri sau mesaje cu scopul de a face rău unei persoane, de al denigra, de al face să se simtă trist

Impactul bullying-ului asupra persoanei implicate:

- afectează stima de sine a unei persoane
- afectează activitatea zilnică

- îi face să nu se simtă bine
- persoana implicată se simte: singură, tristă, speriată, exclusă, jignită, supărată

De ce persoanele în cauză fac bullying:

- sunt chiar victime ale hărțuiri
- au copiat comportamentul de la alte persoane
- se simt respinse, frustrate, rănite, furioase, au probleme în familie
- nu au parte de atenția celor din jur, a prietenilor, a profesorilor
- recurg la bullying pentru a părea duri, pentru a controla situația

Cum trebuie să reacționezi dacă observi bullying în jurul tău:

- să spui celorlați că nu îți place când observi bullying în jurul tău
- să nu te răzbuni niciodată pe hărțuitor, deoarece acest lucru ar putea duce la probleme mult mai grave
- fii prietenos
- fii grijuliu
- arată empatie și bunătate față de persoana în cauză zâmbește, vorbește cu el și include-l în jocurile tale
- fii amabil
- fii protector
- anunță un adult: părinte, educatoare, bunici care vor lua măsurile corecte

METODE INTERACTIVE ÎN EDUCAȚIA TIMPURIE

Prof.înv.preșcolar: CUMPĂNAȘU MARIA ALINA

Unitatea de învățământ: G.P.P. OSTROVENI 1, RM. VÂLCEA

Metodele interactive de predare-învățare-evaluare sunt modalități moderne de stimulare a învățării și dezvoltării personale încă de la vârstele timpurii, reprezintă instrumente didactice care favorizează schimbul de idei, de experiențe de cunoștințe. Prin aplicarea la clasă a metodelor interactive copiii își exercită capacitatea de a selecta informații, de a comunica idei și deprind comportamente de învățare necesare în viața de școlar.

Aceste metode interactive acționează asupra modului de gândire și de manifestare a copilului. Utilizarea acestor metode presupune mult tact din partea cadrelor didactice, deoarece ei trebuie să își adapteze stilul didactic la personalitatea fiecărui copil împarte.

Astfel, interactivitatea reprezintă o învățare prin colaborare, prin comunicare, presupune o confruntare de opinii și idei, creează situații de învățare centrate pe dorința de colaborare a copiilor, prin implicarea lor directă și activă, dar și pe interacțiunea socială a membrilor unui grup.

Pentru a aplica aceste metode în cadrul activităților cadrul didactic trebuie să posede anumite calități, cum ar fi: receptivitate la nou, adaptarea stilului didactic, mobilizare, dorință de autoperfecționare, gândire reflexivă, creativitate, inteligență.

În organizarea unui învățământ centrat pe copil, cadrul didactic devine un coparticipant alături de copil la activități, iar utilizarea metodelor interactive contribuie la îmbunătățirea calității procesului instructiv-educativ, având un caracter activ-participativ și o reală valoare activ-formativă asupra personalității copilului.

Metodele interactive utilizate în educația timpurie, cuprind interesele și dorințele de cunoaștere ale copiilor astfel:

- copiii pot să-și manifeste dorința de a învăța prin cooperare, în echipă sau individual
- copiii pot alege doar anumite materiale didactice pe care să le utilizeze
- copiii pot opta între anumite metode, tehnici sau procedee de lucru

Ca un cadru didactic să realizeze o învățare eficientă trebuie să aibă o serie de competențe:

- identifică și concepe activități de învățare
- utilizează strategii diferențiate în funcție de vârstă, nevoi individuale
- stabilește clar obiectivele educaționale
- crează un climat favorabil învățării eficiente
- posedă competențe de management al grupei
- stimulează dezvoltarea intelectuală a copiilor

Metodele interactive frecvent aplicate în cadrul activităților sunt: Diagrama Venn, Metoda Cubului, Metoda puzzle, Metoda ciorchinele, Metoda Turul galeriei, Metoda Brainstorming, Metoda Explozia Stelară.

Bibliografie:

1. Elena Dănescu, „Educație Timpurie”, Editura Larisa, 2023

Jocurile digitale în grădiniță

Prof.înv.preșcolar Curcudel Elena
Școala Gimnazială Nr.1 Balcani/Bacău

Datorită dezvoltării tehnologiei informației și comunicațiilor, grădinița trebuie să se reinventeze pentru a oferi copiilor tot ceea ce au nevoie pentru a se dezvolta, deoarece motivarea reprezintă un punct cheie al învățării eficiente, iar motivarea se obține prin feedback, răspunsuri, gândire și implicare activă pentru ca obiectivele să fie îndeplinite.

Introducerea tehnologiilor digitale și Internetului în actul educațional nu nu este utilă doar pentru faptul că mediul digital este un mediu prietenos cu copiii și care stârnește curiozitatea acestora. Principiul pe care se bazează folosirea în scopuri educative este că permite atât copiilor cât și cadrelor didactice, accesul la informații de actualitate ce se află în baze de date, muzee, biblioteci online. În acest mod se poate experimenta și interacționa direct cu specialiștii domeniului respectiv, se pot prezenta idei, se pot realiza schimburi de resurse prin e-mail, chat și video conferințe. Cadrele didactice pot realiza excursii virtuale în centre de cercetare, în muzee de știință sau artă, în acele spații în care, fără internet nu ar avea acces.

Învățarea cu ajutorul jocurilor digitale se axează pe simulare, pe descoperire, joc de rol, cu scopul de a evita diferențele dintre teorie și practică. Prin intermediul jocului digital, copiii experimentează și să investighează o problemă simulată într-un mod practic și pragmatic. Avantajul utilizării jocurilor de simulare într-o situație educațională este că oferă ocazia copiilor de a depăși problemele și situațiile autentice într-un mediu sigur. În rezolvarea problemei prin intermediul jocului digital, care uneori presupune și greșeli, devierea, urmărirea unui drum eronat, jucătorii învață prin experiența de a-și corecta greșelile, de a reîncerca și readapta metode, procedee, judecăți. Jocuri de simulare urmărește atât pe motivația cât mai ales pe implicarea și pe dezvoltarea abilităților copiilor – factorii importanți ai învățării.

Calculatorul reprezintă un mijloc de instruire care captează atenția copilului în timpul activității de învățare. În ziua de astăzi, calculatorul este utilizat direct sau indirect, acesta fiind un partener de lucru al omului, și de “joacă” al copilului.

Mulți dintre copii dețin cunoștințe minime referitoare la folosirea calculatorului având acasă calculator pe care îl utilizează în desfășurarea unei game variate de jocuri. Nu toate jocurile sunt adaptate specificului vârstei și sunt educative. În combinație cu celelalte mijloace didactice se poate folosi calculatorul, acesta reprezentând un instrument didactic ce poate fi utilizat în scopul dezvoltării tuturor activităților desfășurate în sala de grupă. Calculatorul a ajuns parte din spațiul socio-cultural al copilului, dezvoltându-i limbajul și comunicarea non-verbală și oferindu-i situații de a găsi soluții. Imaginația și creativitatea, la copiii preșcolari, îmbracă noi forme, fiind într-o perioadă continuă de dezvoltare. Formarea competențelor prezentate în curriculum se realizează nu doar prin folosirea unor metode clasice de predare-învățare-evaluare, ci este necesară învățarea diferențiată individuală, pe nivele de vârstă, și cu sprijinul softurilor educaționale, acest lucru conducând la realizarea unuei educații de calitate. Pentru copiii din grădiniță, transpunerea obiectivelor didactice printr-un joc educativ desfășurat pe calculator îi determină pe aceștia acceptate în mod inconștient sarcinile propuse pentru că acestea pot fi realizate mai ușor. În acest mod parcurgând povestea propusă și participând la jocul propus, copilul își însușește cunoștințe fără a

i se părea grea activitatea de învățare. Prin combinarea celor trei elemente: joc, tehnologia modernă și obiective se realizează finalitatea propusă în actul educațional. Mediul atractiv, cu personaje drăguțe care îi transmit anumite sarcini, îl transpun în spațiul virtual, iar copilul nu resimte presiunea rezultatului. Rezultatele sale sunt percepute ca o finalitate a propriilor acțiuni. Scenariul didactic este foarte important! obiectivele educaționale sunt transpuse în joc pentru a fi atractive. Comparativ cu metodele clasice de învățare, în care obiectivele sunt precizate concret, sarcinile cuprinse într-un joc educațional sunt atractive și antrenante.

Jocurile educaționale presupun în special obiective educaționale, apoi interactivitate, atractivitate și mișcare. Prin ele se dezvoltă atenția și imaginația utilizatorului. Softul educațional realizat pentru copii este educativ, distractiv și interactiv. Softurile educaționale se clasifică după funcția pedagogică pe care o pot îndeplini în cadrul unui proces de instruire: exersare, prezentare interactivă de noi cunoștințe, prezentarea unor modele ale unor fenomene reale (simulare), verificarea cunoștințelor, dezvoltarea unor capacități sau aptitudini printr-o activitate de joc.

Bibliografie

- Cristea, I.M., Jocul didactic – teorie și aplicații, Sillabus, Academia, 2015
- MECT. Curriculum pentru învățământul preșcolar. MECT, 2008.
- Neacșu, I. Metode și tehnici de învățare eficientă. Editura Militara, București, 1990.
- Poenaru, Vasile-, „Calculatorul, prietenul nostru”, Ed. Coresi, București, 2005
- 3. S.M. Cioflica, B. Iliescu, „Prietenul meu, calculatorul”, (Ghid de utilizare pentru preșcolari), Ed. Tehno-Art, Petroșani, 2003.

Educația interculturală în grădiniță

Curea Roxana Nicoleta,
Grădinița cu program prelungit nr. 8, Iași

Educația interculturală constituie o opțiune ideologică în societățile democratice și vizează viitorii cetățeni să facă cea mai bună alegere și să se orienteze în contextul schimbărilor intervenite în sistemele de valori. Ea trebuie să devină o constantă a pregătirii cadrelor didactice și să-și pună amprenta asupra programelor școlare și materiilor de învățământ, asupra priorităților educative, asupra criteriilor de evaluare a competențelor și comportamentelor, asupra relațiilor cu părinții și comunitatea, permițând formarea comportamentelor creative în comunicare, cooperare și încredere în cadrul grupului; respect reciproc, toleranța față de opinii diferite.

Egalitatea diferențelor trebuie să fie baza educației interculturale. Pentru a acorda oportunități și posibilități egale tuturor culturilor, pentru dezvoltarea fiecărei culturi și identități educația interculturală trebuie să respecte diferențele și să promoveze egalitatea. Acest lucru contribuie la depășirea inegalităților sociale.

Programa trebuie să conțină o abordare interculturală, bazată pe valori ca solidaritatea, egalitatea și respectul față de diversitate. Din acest punct de vedere, educația interculturală trebuie să constituie baza luptei împotriva rasismului.

Educația interculturală promovează atitudini tolerante, deschise, de acceptare și înțelegere firească a raportului „eu-celălalt” și a noțiunii de străin, recunoașterea și respectarea diferențelor culturale prin valorificarea pozitivă a relațiilor de egalitate între oameni și nu prin aplicarea polarității superior-inferior. De asemenea presupune promovarea unor politici școlare care să permită egalizarea șanselor în educație și a unor strategii de valorificare a diferențelor culturale pentru a le transforma în resurse pedagogice.

Educația interculturală nu trebuie să se limiteze în mod exclusiv la transmiterea unor conținuturi specifice în cadrul unei discipline particulare, consolidarea abordării sale interdisciplinare este fundamentală; nu poate fi concepută doar pentru mediul școlar, ci și în legătură cu extrașcolarul (familie, grupuri sociale, instituții, comunități, mass-media). Se remarcă și o schimbare a rolului profesorului, care depășește funcția de a comunica modele și programe, acesta trebuind să acorde o mai mare atenție spiritului de inițiativă și creativității, centrarea întregii acțiuni fiind pe elev.

Școala are misiunea de a permite fiecărui copil să crească, să-și dezvolte spiritul, corpul și inima, deci inteligența, sensibilitatea, creativitatea; să permită copiilor să învețe să trăiască împreună, unii cu alții, cu persoane diferite, să-și poată ocupa progresiv locul în societate, să poată deveni cetățeni activi.

Educația în perspectiva dechiderii către valori multiple reprezintă un demers pe deplin justificat, întrucât vizează o mai bună inserție a individului într-o lume spirituală diversă și dinamică. Acest demers formativ vine atât în întâmpinarea dezideratelor individualității, prin valorizarea unor trăsături particulare, unice, ce merită a fi recunoscute sau amplificate, cât și în profitul societății, asigurându-i un anumit grad de coerență, solidaritate și funcționalitate. Solidaritatea comunitară este potențată prin felul cum se gestionează reproducerea marilor simboluri în interiorul spațiului cultural respectiv, dar și prin modul cum este reglată deschiderea spre alte formațiuni socioculturale. Acest raport dintre general și particular, continuu și discontinuu, dintre asumare și negare trebuie actualizat, într-un mod specific, și la nivel școlar. Experimentarea diferenței trebuie să înceapă încă de pe băncile școlii și să continue pe tot parcursul vieții.

Obiectivul principal al educației interculturale rezidă în pregătirea persoanelor pentru a percepe, accepta, respecta și a experimenta alteritatea.

Interculturalitatea este înainte de orice respectul diferențelor. Cadrele didactice sunt garanții acestor rigori ale spiritului care veghează asupra diferențelor, pentru a învăța, a cunoaște și a înțelege ceea ce ne leagă, ceea ce ne face asemănători, ceea ce ne apropie.

Interculturalitatea este o componentă a realității zilnice din școala. Tot modul de învățare este organizat din perspectivă interculturală, permițând învățarea prin colaborare, comunicare și nicidecum de marginalizare a unor copii. Deschiderea spațiului școlii către comunitate și specificul ei, organizarea unor întâlniri, excursii, serbări cu specific intercultural dar nu în detrimentul majorității, urmărește realizarea obiectivelor de egalizare a șanselor în educație.

Obiective specifice ale educației interculturale, identificabile la toate nivelurile de școlaritate, pot fi încadrate în următoarele categorii:

- a) achiziționarea de cunoștințe socio-umane (teorii și concepții despre stereotipuri, prejudecăți, etnocentrism etc., caracteristici ale elevilor din diferite etnii, rase, spații culturale, grupuri și clase sociale);
- b) strategii de predare diferențiată în funcție de capitalul cultural al educatorului;

- c) clarificarea propriei identități culturale (să aibă o înțelegere clară a moștenirii sale culturale și să înțeleagă cum experimentele sale pot interacționa cu cele ale unor grupuri de la proveniență culturală);
- d) atitudini intergrupale și interetnice pozitive;
- e) aptitudini: de a lua o decizie instrucțională pozitivă, de a rezolva conflicte intergrupale, de a formula strategii de predare și activități care vor facilita reușita școlară a elevilor din diferite etnii, culturi, grupuri și clase sociale.
- f) Reducerea factorilor de tensiune și conflict în zonele multiculturale;
- g) Eliminarea ideilor preconcepute, a miturilor, precum și a diversunilor interetnice, prin aprofundarea cunoașterii reciproce autentice;
- h) Crearea unui cadru firesc de dialog între copii de diferite naționalități și confesiuni;
- i) Deschiderea spre acceptarea diferențelor etnice (limbă, obiceiuri,

Din perspectiva instituțională, școlile interculturale își propun să:

- promoveze egalitatea de șanse în educație
- încurajeze și să sprijine parteneriatul cu agenții comunitari de la nivel local (autorități, biserică, instituții de cultură, agenți economici etc.)
- propună elevilor activități extracurriculare relevante pentru educația interculturală
- sprijine accesul pentru participarea școlară (copii de etnii diferite)
- creeze oportunități de comunicare și cooperare între grupuri diferite
- pregătească cadrele didactice ale școlii pentru a fi capabile să promoveze interculturalitatea și valorile sale.

Componente structurale ale organizării la grupe/clase

- organizare de tip democratic, care să permită tuturor elevilor să învețe să se exprime, să dialogheze, să țină cont de celălalt, să-și asume responsabilități;
- oferirea de șanse tuturor elevilor să participe la activitățile desfășurate, evitându-se izolarea sau marginalizarea unor elevi;
- oferirea de ocazii fiecărui elev de a experimenta diverse roluri, de a cunoaște diverse forme de leadership, de a identifica și analiza raporturile de autoritate din cadrul grupului, al instituției educative etc., de a depista abuzurile și de a învăța să reacționeze la ele;
- îmbunătățirea relațiilor dintre copii printr-o învățare bazată pe cooperare, pentru a asigura un anumit prestigiu fiecărui elev; eliminarea din comportamentul elevilor a oricăror forme de manifestare a discriminării

Niveluri la care se pot identifica strategii si forme de realizare a educației interculturale:

- **la nivelul curriculum-ului nucleu** -are în vedere identificarea unor programe, obiective și conținuturi care să promoveze interculturalitatea, interdisciplinaritatea, strategii didactice *de învățare prin cooperare*,).

- **la nivelul curriculum-ului la decizia școlii**- are în vedere propunerea unor discipline opționale care să promoveze valorile interculturale sau extinderea unor teme din curriculum-ul nucleu care permit tratări din perspectivă interculturală. Exemplific: „Cum comunicăm ca să nu ne mai certăm”, „Tradiții și obiceiuri locale”, „Colegii mei - prietenii mei”, „Jocuri de copii”, „Dansuri tradiționale”(activități opționale). Opționalul „Educație interculturală” poate fi integrat în actualul sistem/proces educațional, care va fi realizată formal, informal, nonformal, astfel încât activitățile educative în școală vor fi completate cu activități în parteneriat cu familia, și comunitatea.

- **la nivelul activitatilor extracurriculare**- fiind un domeniu nou, este greu a stabili locul educației interculturale în curriculum oficial, motiv pentru care se acordă o atenție mai mare activităților extracurriculare ale căror obiective și probe de evaluare pot fi direcționate către sentimente, atitudini, lucruri mai puțin palpabile.

Avantajul **activităților extracurriculare**, care se apropie mai mult de educația interculturală informală, este că oferă un cadru flexibil, propice pentru apropiere și intercunoaștere. Activități extracurriculare din perspectiva educației interculturale sunt diverse și acoperă o gamă largă de interese și afinități:

- activități sportive;
- invitarea în școală/grădiniță sau în mediul educativ a unor persoane avizate din exterior;
- utilizarea bibliotecilor, a centrelor de documentare, audio-vizuale prezente în unitate;
- participarea la evenimente culturale și sărbători locale;
- antrenarea în activități muzicale și corale;
- studiul aportului reciproc al culturilor (în cadrul unor evenimente culturale specifice);
- organizarea de întâlniri între persoane de culturi diferite;
- înfrățirile dintre clase/școli din diferite zone și culturi;
- colaborarea cu asociațiile locale sau internaționale pe tema educației interculturale;
- vizitele, excursiile;
- cursuri/teme de studiu centrate pe diverse teme de studiu;

În grădiniță, încă de la vârsta premergătoare școlarității, copiii descoperă treptat diferențele și asemănările intercategoriale:

- la 2-3 ani fac distincția dintre sine și ceilalți, își dezvoltă identitatea de sex, învață culorile și încep să le asocieze culorii pielii;

- la 3 ani observă diferențele rasiale și în perspectivă vor fi influențați de normele sociale;

- la 4-5 ani copiii dau semne de înțelegere asupra diferențelor rasiale existente;

- la 5 ani încep să se identifice cu alții și să se recunoască pe sine ca fiind o parte a grupului;

- între 5 și 7 ani aprecierea adultului îi determină imaginea despre performanțele sale, locul în grup și diferențelor sale față de ceilalți.

Toate acestea se continuă în școală.

Diferențele dintre copii, culturi, stiluri de viață și de învățare, dintre componente, sunt firești, pozitive. De aceea ei nu trebuie forțați să devină copii ale unui model predefinit.

Interculturalitatea este o componentă a realității zilnice din școală. Tot modul de învățare este organizat din perspectivă interculturală, permițând învățarea prin colaborare, comunicare și nicidecum de marginalizare a unor copii. Deschiderea spațiului școlii către comunitate și specificul ei, organizarea unor întâlniri, excursii, serbări cu specific intercultural dar nu în detrimentul majorității, urmărește realizarea obiectivelor de egalizare a șanselor în educație.

Grădinița este, alături de familie, primul spațiu în care se pun bazele abilităților, atitudinilor și comportamentelor specific lumii interculturale în care trăim. Învățarea interculturală presupune învățarea pe parcursul întregii vieți, începând de la vârste cât mai fragede. Odată ce, de mic, copilul știe că nimeni nu este mai presus de nimeni și că fiecare persoană din aceasta lume trebuie tratată ca egală, indiferent de diferențele aparente sau nu, este posibil să devină un adult tolerant cu toți cei din jur, care va accepta și se va îmbogăți din varietatea culturii oamenilor de pe întreg globul pământesc. Din aceasta cauză, educatorii trebuie să le ofere copiilor experiențe de învățare care să le faciliteze familiarizarea cu cât mai multe aspecte specifice diferitelor culturi.

În grădinițe, proiectele educaționale din perspectiva educației interculturale sunt foarte frecvent inițiate și desfășurate, sunt de amploare mare și au finalități deosebite, în ceea ce privește atingerea obiectivelor de interculturalitate. Exemple de evenimente culturale de acest gen sunt foarte multe, proiectele promovează cunoașterea culturii și tradițiilor naționale prin crearea de facilități pentru creșterea conținutului cultural în rândul copiilor, cum ar fi: culegerea de informații și materiale care să reflecte cultura și proveniența etnică, confesională, cunoașterea obiceiurilor și tradițiilor legate de sărbători religioase și laice, respectarea unor

reguli de conviețuire socială, respectarea mediului natural de viață, cunoașterea și respectarea valorilor naționale.

Bibliografie

1. Băran-Pescaru A., Educația interculturală, Editura Universității Petrol-Gaze din Ploiești, 2008
2. Călin M., Filosofia educației, Antologie. București, Aramis, 2001
3. Ciolan, Lucian, Pași către școala interculturală, Colecția Sanse Egale, Ed. Corint, 2000;
4. Cucoș C., Educația. Dimensiuni culturale și interculturale, Editura Polirom, Iași, 2000
5. Cucoș C., Pedagogie, Editura Polirom, Iași;
6. Cucoș, Constantin, Educația. Iubire, edificare, desăvârșire, Ed. Polirom, Iași, 2008;
7. Hofstede, Geert, Managementul structurilor multiculturale, București, Ed. Economică, 1996;
8. Malița, Mircea, Zece mii de culturi, o singură civilizație, București, Editura Nemira, 1998;

TRATAREA METODICA A NOTIUNII DE NUMAR

Autor: Curelaru Ana -Mădălina
Instituția : Scoala Gimnaziala Nr.25 Galați
Localitatea: Galați

Primul contact cu matematica al unui copil consta in actiunea de a numara obiectele din jurul sau. Intrat in scoala, notiunea fundamentala matematica ce se insuseste este notiunea de numar natural. Manualele actuale de matematica, din primele clase , dau mai intai notiunea de multime, apoi prin exemple, notiunea de corespondenta biunivoca, din care elevul deprinde proprietatea ca intre elementele anumitor multimii finite se poate stabili o corespondenta biunivoca. Isi insuseste deci proprietatea : fiind date doua multimii finite , daca intre elementele lor se stabileste o corespondenta biunivoca (practic in sensul formarii de perechi cu un element din prima multime si al doilea , din a doua) se spune ca cele doua multimii au acelasi numar de elemente, numit numar natural . Evident invatatorul sau profesorul de la clasa a V-a stie ca introducerea notiunii de numar natural are la baza conceptul de multimii echivalente. Doua multimii E si F se numesc echivalente sau de aceeasi putere si se noteaza $E \sim F$, daca exista o bijectie de la E la F . Oricare ar fi multimii A,B, C avem proprietatile : a) $A \sim A$ b) $A \sim B \rightarrow B \sim A$ c) $A \sim B \sim C \rightarrow A \sim C$.

Relatia de echivalenta imparte multimii in clase de echivalenta, fiecare clasa cuprinzand multimii care au acelasi numar de elemente. Aceasta proprietate a multimilor dintr-o clasa de elemente se numeste puterea clasei si este reprezentata printr-un numar, numit numar natural. Clasa tuturor multimilor echivalente cu o multime A se numeste cardinalul multimii A. Deci numarul natural este cardinalul multimilor finite de aceeasi putere.

In clasa a V-a dupa definirea numarului natural urmeaza notarea sirului numerelor naturale, cu observatia ca nu putem scrie toate numerele naturale, deoarece dupa orice numar natural mai putem scrie un altul si ca acest fapt se exprima spunand ca sirul numerelor naturale este infinit.

Pentru definirea relatiei de egalitatea in multimea \mathbb{N} , profesorul trebuie sa porneasca de la un exemplu de doua multimii finite, echivalente. Elevul isi imagineaza, in acest caz ca numarul elementelor din prima multime, notat cu a este egal cu numarul elementelor din multimea a doua, notat cu b . Se exprima apoi, de catre profesor, proprietatile relatiei de egalitate in multimea numerelor naturale, care trebuie „intuite ” la acest nivel tot pe exemple de multimii de obiecte concrete de exemplu, multimea elevilor din clasa a V a si multimea locurilor din banci (cand toate bancile sunt ocupate si pe un loc sta un singur elev), multimea penarelor elevilor (fiecare elev are un singur penar) etc.

Se trece apoi la definirea operatiilor de adunare si inmultire in \mathbb{N} , a proprietatilor de asociativitate, comutativitate a acestor operatii precum si proprietatile de distributivitate a inmultirii fata de adunare.

In continuare se defineste relatia de inegalitate in \mathbb{N} si se arata ca operatiile de scadere si de impartire nu se definesc pentru orice doua numere naturale, astfel, care rezultatul sa fie tot un numar natural. Apare necesitatea definirii altor multimii de numere.

Multimea numerelor intregi este o multime in care scaderea este intotdeauna posibila, notata \mathbb{Z} . Legam definirea opuselor numerelor naturale de reprezentarea pe axa. Imediat se dau exemple de marimi din viata de toate zilele care se masoara cu aceste numere notate cu „ minus,, adica cu numere negative etc.

Multimea numerelor rationale notata cu \mathbb{Q}_+ se introduce in clasa a V -a dupa definirea notiunii de fractie si fractii echivalente.

Obiectivul, ce trebuie realizat in aceasta clasa, este acela ca elevul sa-si formeze deprinderi de calcul cu fractii . Elevul trebuie sa-si insuseasca faptul matematic ca un numar rational este reprezentat printr-o fractie , iar fractiile ce se obtin prin amplificare sau simplificarea unei fractii date sunt toate echivalente, deci fiecare reprezinta acelasi numar rational.

In clasa a VII-a se defineste notinea de numar irational , acum, ca rezultat al extragerii radacinii patrate dintr-un numar pozitiv.

Apare necesitatea introducerii unei noi multimi , mai largi, multimea numerelor reale, \mathbb{R} . Astfel prin definitie orice numar rational sau irational pozitiv, negativ sau zero se numeste numar real. Se da relatia $\mathbb{N} \subset \mathbb{Z} \subset \mathbb{Q} \subset \mathbb{R}$.

In multimea numerelor reale se definesc operatii si proprietati ale acestora.

**The impact of using Netglis instruments
on the development of the speaking skill**

“Whatever the children’s age, it is important to provide frameworks for speaking activities which encourage them to use English for real purposes which they can relate to, rather than simply practice language for its own sake.”
Read, 2017:19

Teaching speaking. General considerations

Out of the four language skills, speaking seems intuitively to be the most important language skill, as people who know a language are often referred to as “speakers” of that language, as if speaking comprised all the areas of knowing. Despite its crucial role in language acquisition, the speaking skill has been undervalued for a long time, as the supporters of the Grammar Translation Method viewed teaching speaking simply as memorization of dialogues or a repetition of drills. However, today’s modern teaching (Communicative Language Teaching) has set a new aim in teaching the speaking skill: developing students’ communicative skills in order to help students express themselves and learn how to follow the social and cultural rules appropriate in various contexts of communication.

According to Brown and Yule (1983), speaking is a significant part of everyday communication and most of the times the first impression of a person is based on his/her ability to speak fluently and comprehensively. Nowadays teachers have a great responsibility to endow students with the necessary skills in order to be able to speak English in the real world outside the classroom.

Since the advent of communicative language teaching, communication is the main aim of language learning. Communicative competence is placed at the core of the teaching syllabus and instructional methodology and is viewed as the ability to speak accurately, fluently and meaningfully in the target language, in various linguistic contexts, especially in informal conversational interactions.

Referring to the concept of communicative competence, Goh and Burns (2012: 49-66) apud White (2013: 37), argue that “second language speakers need to combine knowledge about the target language with an ability to use it affectively.” Therefore, successful language learners need to acquire the ability to produce accurate language, which is easy to understand by the listeners and which is suitable for specific communicative contexts. In other words, competent speakers should be able to produce language that embeds both accuracy and fluency, two key elements of communicative competence.

Accuracy involves intelligible pronunciation, lexical and grammatical correctness and appropriate use of language, according to the context and purpose of speaking.

Fluency refers to the level of proficiency in communication and it involves the ability to maintain the flow of speech without hesitations, in a coherent manner, so that the listener can follow naturally the speaker's flow of speech.

Speaking should not be considered a natural consequence of language learning: understanding the message of aural input and possessing the language necessary for language production are important, but not sufficient prerequisites for acquiring the ability to produce correct, meaningful and appropriate messages in various contexts of communication.

There are a series of factors that hinder students' ability to speak and prevent them from being active language speakers. Thornbury identifies three main factors which may cause the learners' lack of fluency in speaking. (2005: 39):

- **Knowledge factors:** the learner does not yet know aspects of the language that enable production
- **Skills factors:** the learner's knowledge is not sufficiently practised to ensure fluency, in other words knowledge is not easily retrievable because it has been seldom accessed in communicative contexts. Very often, there is a lack of balance in the learners' passive and active vocabulary: their words may be "on top of their tongue", but "won't pop in" when needed, due to a lack in language practice.
- **Affective factors:** lack of confidence or self-consciousness stand for powerful psychological inhibiting factors which lead to a kind of frustration and even embarrassment in face-to-face communication; the topics are not interesting; the classroom atmosphere is not encouraging; the feed-back of the listeners is not supportive.

Being aware of the challenges language learners face in their attempts at communication, teachers should design and organize activities that build and enrich students' active vocabulary, improve students' language skills and boost their confidence when producing spoken language.

In terms of the basic knowledge that enables speech, learners need:

- a core grammar
- a core vocabulary of at least 1000 high-frequency items;
- some common discourse markers;
- core chunks of words;

- formulaic ways of performing common speech acts (e.g. requesting or inviting);
- mastery of those features of pronunciation that inhibit intelligibility such as word stress and sentence stress, long and short vowels.

In order to activate these knowledge areas and make them available for use in face-to-face interaction, Thornbury considers that the learning process must include three stages (2005: 38-39):

- awareness raising – learners need to be made aware of the features of the target knowledge-base through an explicit focus on the rules of the system;
- appropriation – learners integrate the new knowledge-base into their existing knowledge systems;
- autonomy – they develop the capacity to use the new-knowledge base autonomously and in real-time conditions.

Teachers can raise learners' awareness about features of speaking by exposing students to instances of speaking, either audio-recorded (audio cassette, video, CD, DVD, etc.) or live (teacher-talk). The students' exposure to recorded material allows students to perform a close analysis of language features, as they are able to perceive a wide range of accents and voice types. An alternative source of spoken language is to use authentic material from TV or radio, such as broadcasts, documentaries, interviews, talk shows or reality shows, extracts from films.

The awareness-raising stage is followed by the appropriation stage, which is basically an imitative stage, involving controlled language practice that may take the forms of: drilling and chants, reading aloud from a text (a basic speaking activity), simulations (memorized and rehearsed dialogues), dramatized reading or repeating a task, by doing it with different interlocutors.

The third and final stage in developing speaking skills is that of autonomy. The discourse of autonomous language speakers is characterized by automaticity, speed, economy, accuracy, fluency, spontaneity, etc. Learners can experience autonomous language use when they give presentations and talks, when they tell stories, jokes or anecdotes, in role plays and simulations, in debates and discussions, conversation and chats. Spoken interactions should include such factors as: turn-taking skills, communication strategies, spontaneity, asking for clarification, information exchange, politeness strategies. These classroom speaking activities require a degree of autonomy from the part of the speaker. Learners can continue developing their speaking skills outside the classroom by means of taped dialogues, computer-mediated communication, reflective journals and portfolios.

Regarding the speaking skills connected to the concept of language competence, Goh and Burns (2012: 49-66), distinguish four main categories:

- Pronunciation: pronouncing vowels, consonants and blended sounds in a clear way
- Performing speech acts: formulating requests or giving opinions
- Managing interaction: initiating, maintaining and ending conversations; turn-taking; clarifying meaning
- Organizing discourse: Using discourse markers and intonation to signal changes of topic
- Structuring discourse for different communicative purposes

Language teachers should endeavour not only to improve students' language skills and build students' linguistic proficiency, but also to reduce their anxiety level and boost their confidence when placed in face-to-face interactions with other students.

In order to accomplish these aims, language teachers should provide students with plenty of opportunities for language practice by designing and setting up interesting activities, which appeal to students' interests and preoccupations, challenge their minds, sparkle their imagination and motivate them to take the step in communication. Teachers should provide the necessary support and guidance, by offering gentle suggestions to the students, without being intrusive and interrupting the students' flow of thoughts when expressing their ideas. Language teachers should also create a friendly and relaxed classroom atmosphere, by encouraging interaction between and among students through pair-work and group-work task, which develop cooperation and team-building skills.

Penny Ur (2012: 118) underlines some practical principles for the design of speaking activities:

- Use pair and group-work. This way of class organization is preferred to the whole-class organization, as it increases the amount of time students spend talking in the target language. Even if this type of classroom organization doesn't allow teacher to supervise all students at the same time, students are exposed to more speaking opportunities than in the traditional classroom setting.
- Base the activity on easy language. In general, the level of language employed by students during speaking activities should have a lower level of difficulty than that used in intensive language-learning activities in the same class. The necessary vocabulary items and grammar structures should be easy to recall by the students, so that communication takes place without hesitations or pauses in speech which

may affect the fluency of the discourse. It is advisable to revise the necessary vocabulary items before the speaking activities, so that students can access them easier from memory and use them in the immediate contexts of communication.

- Make a careful choice of topic and task to stimulate interest. The subject-matter of the speaking activities should be carefully chosen by the teachers, as it ensures the success of the speaking activities: the more appealing the subject is, the more motivated the students will be to participate in classroom discussions and interact more with the other students. Assigning clear tasks related to the topic of discussion is equally important, as it offers a clear direction to conversational patterns and ensures a natural flow in the development of the speaking activities.
- Using real-world tasks should be preferable in the language classroom, as they are tasks that reflect real-world uses of language, and they might be considered a rehearsal for real world tasks.
- Making students aware of the purpose of the activity and conditions for its success. Clarifying the purpose of the speaking activities with the students is of utmost importance, as it offers students the necessary motivational input for getting involved in communication. Students need to understand the importance of speaking English in the language classroom, and therefore take responsibility of their own learning, by using English, and not mother tongue in their conversations, by taking turns in speaking and giving everybody a change to express their ideas and thoughts.

Developing students' speaking skill is undoubtedly the main purpose in teaching English, as it stands for one of the most useful "life skills" students need in today's digital world, where English is the international language of communication. Considering its significance within the world of global communication, speaking skills should be developed and improved alongside other language skills, so that these integrated skills will enhance communication achievement both with native speakers of English and other members of the international community.

Improving speaking skills through technology

"Digital connectivity has brought about a revolution in the way we use voice to communicate both with each other and with the digital devices that accompany us wherever we go. Face-to-face synchronous communication across continents has become a common experience for many people and the use of voice to control various aspects of our computers and indeed our homes is becoming normalised". (Nik Peachey, 2017)

Nowadays, Internet is an unlimited source of spoken English, offering students plenty of opportunities to practise speaking English in and outside the language classroom. Skype, MSM Messenger, Google Talk (used to have conferences on line) offer students online learning environments where they can chat with friends, other students, teachers and even native speakers. These ways of improving students' oral proficiency makes up for the lack of native speakers in the areas where students live and what is more, online conferences also enhance intercultural awareness, motivation and raise the level of interaction. While surfing the Internet, students can access a lot of learning materials, such as audio and video files, radio and TV shows, games, voice recordings, quizzes, podcasts and so on. This way, students get exposed to a great amount of target language and this enable them to develop their listening and speaking skills.

Videos

Offer learning opportunities for practising both listening and speaking skills. They offer a great variety of resources for post-listening speaking activities. Students can work together to answer questions about the content of the video and express their opinions in whole-class or group-discussions. Students can also create their own videos related to different learning materials, and then watch them to see how they can improve their speaking skills. They can record role plays or presentations or even include subtitles which also have the potential for language learning, such as achieving a better comprehension of the oral input, or encouraging students to think about meaning and form. While creating video clips, students put pictures, words, recorded conversations or narrations and music together, in order to talk about topics which are familiar to the story-makers and which reflects their point of view.

YouTube

Using both inside and outside the classroom enhances communication skills by promoting conversation, improves listening and pronunciation skills, enriches vocabulary, stimulates learner autonomy, raises cultural awareness and increases exposure to the World Englishes. Moreover, it provides a large plethora of authentic and reliable video materials, by offering real-life examples and visual demonstrations of the topics and concepts discussed in the language classroom.

Podcasts

Are also an great tool for developing oral skills. Podcasts, also known as vlog, Vodcasts or Podchips if they use video, or audioblogs if only audio is used, are audio recordings on any topic that interests you, and that can also include music. Podcasts can be used for a number of different things, such as talk shows, music shows, interviews, storytelling, tutorials, directions, commentaries, sportscasts, etc. ESL podcast sites have been developed for different learning purposes: vocabulary and grammar topics, idioms and slang, business English, world news, limericks and jokes, songs, and poetry. And they are specially useful for practising pronunciation, stress, rhythm and intonation, and accuracy; but also to study basic structures like phrasal verbs, past forms, modals, listening comprehension quizzes, and more. (Peterson, p.2010).

Digital storytelling

One of the new twists of technology, stands for a multimedia approach to creating and sharing a narrative and it offers language learners a new way to tell stories. Creators combine the art of telling stories with video, photography, sound, text, music to share their stories in a digital-media format. According to Wikipedia, digital storytelling „*refers to using new digital tools to help ordinary people to tell their own real-life stories.*”

The most common way of presenting a digital story is through PowerPoint presentations, which are frequently used in the language classroom, as a way of commenting on different topics in a structured and organized way, using a combination of text and pictures. Students use PPTs to summarize the most important ideas in the books they read or the movies they watch and are supposed to know more information than just that which is written in the text of the presentation. Students should be able to speak without notes, express their ideas clearly and fluently and maintain the interest of the audience.

Book Trailer Projects are digital storytelling activities for middle school or high school students after they finish reading a book. Students create short videos, based on the key idea of the book with the purpose of creating interest around the subject of the book and therefore persuading the audience to read it. While doing the book trailer projects students need to summarize, synthesize and analyze the book and put that analysis in their trailer. Furthermore, creating book trailers is a great way to incorporate technology in the classroom and motivate students to read. Thus, book trailer project is a great alternative to boring book report assignments, and can easily be done individually or in groups.

News Reports stand for great ways of presenting content in the type of a television format (i.e. the news). While crafting an interesting news report, students must organize and summarize information, which helps them better understand and retain the content. In order to be clear and concise, students need to focus on interesting, accurate vocabulary and terminology. As they rehearse and record the reports, they practice intonation and build fluency in communication.

Video biographies are great ways of implementing digital storytelling in the language classroom. Using a digital storytelling approach to biographies prevents students' writing from becoming a list of unconnected facts. By combining their research results with imagery, sound, and other media to create a compelling narrative, students learn that even biographies can be informational and appealing.

Video interviews are also effective ways of practising speaking skills, while interviewing famous people, historical or mythical figures or even non-human subjects like the boat Washington used to cross the Delaware. First-person interviews demands students to recode information into their own words and enables them learn to arrange, combine, and prioritize facts and ideas. In a world overflowing with information, interviewing helps students find the most suitable ways of asking questions in order to find out the desired answers, endowing students with skills they will need in real-life communicative situations.

Nowadays, social networks play a significant role in people's life, including that of teenagers', so their educational benefits can be tremendous, as they are great learning motivators for students of all ages. Undoubtedly, within the learning process of a foreign language, students need to be completely involved in the practice of the target language for the effective enhancement of language competency.

Skype

Is a common means of social networking that students can use in order to practise their speaking skills, by means of audio and video calls with their friends, colleagues, and teachers. Skype is considered one of the most important tools of social networking communication that enables the language learners to communicate in a comfortable environment and discuss different subjects such as class assignments and school projects.

Skype also allows file and print screen sharing, so language learners are able to read shared files during conferences, which enables students to practice both their speaking and reading skills. Therefore, using Skype is a great way to enhance learners' speaking fluency, by offering them a lot of practice in the target language, within authentic contexts of communication.

The teacher should learn how to enhance their ability in teaching English and to establish a good atmosphere in the class, so that the students feel happy and enthusiastic in learning English. They must develop and to be more selective in choosing the teaching materials. They must use technology in a creative, by creating engaging speaking activities, which stimulate students' interest to express their ideas and share their opinions.

Since digital communication across continents and cultures is “at the fingertip of a click”, teachers should use the great speaking opportunities technology has to offer by helping their students to access and make use of these tools effectively both inside and outside the classroom. These tools don't just expose students to authentic language practice, but they also provide them the opportunity to reflect on their own abilities and take a more autonomous and self-aware approach to the development of speaking skills.

Bibliography:

Brown, G. and Yule G.	1983	“Teaching the Spoken Language” Cambridge University Press
Thornbury, Scott	2005	“How to teach speaking”, Pearson Longman
Ur, Penny	2012	“A Course in English Language Teaching”, Cambridge University Press
Walker, Aisha & White Goodith	2013	“Technology Enhanced Language Learning”, Oxford University Press

Webliography:

Peachey, N. **2015** “Digital Video” *Peacheypublications.com*
 Peachey, N. **2017** “20 Tech-enhanced Activities for the Language Classroom”,
Peacheypublications.com

EDUCAȚIA TEHNOLOGICĂ, DISCIPLINĂ DE GRANIȚĂ

Prof. Damaschin Eustina Gianina
Școala Gimnazială „Șpiru Haret” Bacău

Educația tehnologică este o disciplină școlară care face parte din trunchiul comun și este studiată de elevii ciclului gimnazial din România. Această disciplină școlară este una care trebuie să-i pregătească pe copii pentru o lume în care tehnologia face parte din viața noastră de zi cu zi, indiferent că vorbim despre tehnologiile clasice sau că vorbim despre tehnologii de vârf, informatice sau nu.

Educația tehnologică, dublată de aplicații practice familiarizează elevii cu anumite concepte ale tehnicii și îi învață să aprecieze produsele pe care le utilizează zilnic. Diversele competențe pe care profesorii le formează elevilor sunt în strânsă legătură cu evoluția societății.

Aceste competențe, în strânsă legătură cu competențele cheie care stau la baza sistemului de învățământ actual pot fi formate numai printr-o implicare constantă a cadrelor didactice și a elevilor, ca și prin colaborarea cu părinții care pot contribui semnificativ la formarea copiilor. Și aceasta nu doar prin componenta educativă (cei 7 ani de-acasă care înseamnă până la urmă baza unei educații bune a oricărui copil) cât și prin ceea ce pot ei contribui la dezvoltarea școlii sau la realizarea unor parteneriate de calitate între părinți și școală.

Competențele cheie pentru învățarea pe tot parcursul vieții pe care sistemul de învățământ trebuie să le formeze elevilor sunt structurate pe 3 componente: cunoștințe, deprinderi și atitudini. Aceste competențe cheie sunt:

- comunicarea în limba maternă
- comunicarea într-o limbă modernă
- competențe matematice și competențe de bază în științe și tehnologii;
- competența digitală
- competența de a învăța să înveți
- competențe sociale și civice
- spirit de inițiativă și antreprenoriat
- sensibilizare și exprimare culturală.

În perioada actuală, educația tehnologică este o disciplină prin intermediul căreia, în mod practic, pot fi atinse în măsură variabilă toate cele 8 competențe cheie. De ce? Pentru că în cadrul acestor activități comunicarea se face în limba maternă iar învățarea de calitate se face atât cu ajutorul unor texte literare cât și a textelor nonliterare (texte tehnice, specializate), putem folosi limbile moderne și digitalul pentru a colecta și prelucra informații noi din domeniile studiate (pentru că educația tehnologică, așa cum este structurată programa școlară presupune obținerea unor informații dintr-o varietate de domenii: agricultură, alimentație, materiale de construcții și construcții de clădiri, sistematizare și urbanizare, transporturi, noțiuni despre obținerea și prelucrarea unor materiale diferite, cum ar fi materialele textile, lemnul, metalul, sticla, materialul plastic, ceramica sau pielea și înlocuitorii, obținerea și utilizarea diverselor tipuri de energie,...), competențele matematice prin calculele de bază și conceptele cu care este obligatoriu să opereze în cadrul unor activități practice: calculul de suprafețe de material, calculul energiei calorice a alimentelor, randamentele ale transformărilor energetice etc, competențele sociale și civice pentru

că adesea activitățile practice se desfășoară în grup și presupun colaborarea și cooperarea (chiar și atunci când se lucrează individual, putem apela la colegi / prieteni pentru anumite materiale sau scule, ținând cont că anumite materiale, scule sau utililaje se procură în număr limitat dar lucrarea trebuie realizată de toți elevii – cu atât mai mult cu cât nu toate școlile au spații și ateliere bine dotate pentru realizarea lucrărilor practice pe care le propunem elevilor sau pe care propun ei înșiși să le realizeze în cadrul orelor de activități practice). Spiritul de inițiativă și antreprenoriat poate fi de asemenea dobândit în cadrul orelor de educație tehnologică și aplicații practice (denumirea completă a disciplinei) prin activități care presupun nu doar realizarea diferitelor categorii de obiecte cât și valorificarea lor în cadrul unor activități extracurriculare de tipul târgurilor de obiecte unde este necesar, pentru a obține un profit, să fie prezentate spre vânzare obiecte care să respecte atât criteriile calitative cât și estetice și care să fie scoase la vânzare la un preț corect. Cât privește sensibilizarea și exprimarea culturală, de asemenea este o competență care poate fi atinsă într-o oarecare măsură în cadrul activităților specifice disciplinei mai ales că ea face apel la o serie de elemente de tehnologie tradițională sau face apel la anumite obiceiuri și modalități de exprimare a culturii populațiilor din diferite colțuri ale lumii (de exemplu, elevii de clasa a VI-a învață la educație tehnologică despre mijloacele de transport și una din temele pe care ei le agreează în mod deosebit este aceea de a căuta informații și de a prezenta într-un mod cât mai atractiv mijloace de transport specifice din anumite zone ale lumii). Alte teme, legate de alimentația populației, le permite incursiuni în bucătăria specifică diverselor țări iar unii dintre ei aduc în fața colegilor propriile experiențe din afara locuinței personale.

Această disciplină școlară, prin structura sa, este una în care transdisciplinaritatea și interdisciplinaritatea sunt parte integrantă din metodologia de parcurgere a materiei. Ea face apel la cunoștințe de matematică, de fizică, de chimie, formează competențe civice și sociale, se bazează în mare măsură pe competențele digitale ale elevilor, competențe pe care le valorifică în cadrul diverselor proiecte pe care aceștia le au de rezolvat.

Evaluarea în cadrul acestei discipline poate fi una axată pe realizarea lucrărilor practice dar pentru uneori este indicată și aplicarea unor teste care să verifice, la un moment dat, însușirea anumitor cunoștințe de către copii.

În vederea accesibilizării conținuturilor, educația tehnologică se bazează pe prezentări ale unor echipamente și tehnologii, iar evaluarea poate fi făcută și prin chestionare/formulare google, sau prin exerciții pe diverse platforme care sunt mult mai atractive pentru elevi decât clasicul test pe hârtie.

Testele care cuprind o varietate de itemi obiectivi pot să dea o imagine a ceea ce elevul a reușit să învețe, a coerenței conținuturilor parcurse. Itemii subiectivi și obiectivi pot să realizeze o radiografie a capacității elevilor de a corela conținuturi din teme diferite, să facă asocieri și să exprime păreri despre anumite calități ale materialelor, de exemplu.

Alte modalități de evaluare pe care le utilizează educația tehnologică sunt:

- prezentările realizate de elevi pe o temă dată;
- culegeri de rețete;
- albume cu fotografii ale unor clădiri reprezentative;
- afișe publicitare
- calcuații de preț;
- portofolii cu lucrări realizate pe parcursul anului școlar.

Faptul că evaluarea se poate face atât de variat, ne îndreptățește să spunem că educația tehnologică este o disciplină de graniță, care pe de o parte familiarizează elevul cu ceea ce înseamnă tehnologia clasică de realizare a produselor dar îi dă și aripi pentru a cunoaște aspecte noi, de vârf ale tehnologiilor.

Vizitele în unități economice în care ei pot vedea noi tehnologii, sau măcar utilaje moderne care ușurează mult viața unor muncitori și duc la creșterea calității produselor realizate duc la înțelegerea importanței pe care dezvoltarea tehnologică o prezintă asupra societății umane în general și a industriei în mod special.

Evaluarea între modern și tradițional

Autor: prof. Dănăilă Cristina

Școala Gimnazială Nr.1 Hudești/ Hudești, Botoșani

Evaluarea reprezintă totalitatea activităților prin care se colectează, organizează și interpretează datele obținute în urma aplicării unor instrumente de evaluare cu scopul emiterii unei judecăți de valoare pe care se bazează emiterea unei decizii în plan educațional.

Evaluarea cuprinde trei etape

- măsurarea rezultatelor școlare prin procedee specifice, utilizând instrumente adecvate scopului urmărit(probe scrise orale/practice, proiect portofoliu)
- aprecierea rezultatelor pe baza unor criterii unitare(bareme de corectare și notare, descriptori de performanță)
- formularea concluziilor desprinse în urma interpretării rezultatelor obținute în vederea adoptării unei decizii educaționale.

Metodele de evaluare sunt modalități prin care profesorul oferă elevului posibilitatea de a dovedi cunoștințele achiziționate, capacitățile și atitudinile, utilizând în acest sens o gamă variată de instrumente adecvate scopului urmărit. Instrumentul de evaluare este o parte integrantă a metodei, concretizând la nivel de produs opțiunea metodologică a profesorului pentru evaluarea performanțelor elevului într-o situație educațională bine determinată. În acest sens între metodele folosite și instrumentele folosite în evaluare există relații de dependență .

Metode de evaluare:

- tradiționale(probă orală, probă scrisă, probă practică)
- complementare (observarea sistematică a activității și a comportamentului elevilor, fișă de evaluare, scară de clasificare, listă de control/verificare, investigația, proiectul, porto-foliul, autoevaluarea.

Tipuri de evaluare:

- predictivă(inițială),
- formativă(continuă),
- sumativă(finală).

Instrumente de evaluare:

- tradiționale(probe scrise, orale, practice)
- alternative/moderne(observarea sistematică, investigația, proiectul, portofoliul, tema pentru acasă, tema de lucru în clasă, autoevaluarea).

Testul este un instrument de evaluare scrisă, frontală, obiectivă, după criteriile științifice, a unei realități măsurabile(aptitudini, abilități, informații, tehnici, atitudini, intensitate, durată, cantitate etc.). Se măsoară progresele sau dificultățile de învățare ale elevilor, cantitatea și calitatea cunoștințelor/capacităților proiectate în programele școlare - gradul de înțelegere, aplicare, analiză și sinteză a informației dobândite într-o perioadă de timp, într-un domeniu de cunoaștere.

Testele docimologic cuprinde un ansamblu de itemi variați ca mod de formulare(întrebări, exerciții, probleme) cu care se verifică calitatea și cantitatea de cunoștințe și capacitățile de a opera cu ele, se dezvăluie ce știe elevul ca informație și ce știe elevul să facă(deprinderi, priceperi, operații) și în care se solicită diferitele procese psihice(gândire, memorie, imaginație). Itemul (proba) reprezintă cel mai mic element independent, identificabil al lucrării scrise sau o unitate de conținut exprimată sub forma unei întrebări, unei probleme sau sarcini de efectuat. Baremul este o grilă de evaluare unitară care descompune tema în subteme și prevede un anumit punctaj pentru fiecare subtemă și eventual oferă soluțiile corecte. Prin barem se asigură condițiile unei notări obiective. Punctajul se însumează la final și se echivalează în note școlare sau calificative. Deoarece testele cuprind un barem sau grilă de evaluare care prevede un punctaj pentru fiecare item sunt numite teste - grilă.

Numărul de itemi se stabilesc în funcție de sarcinile de instruire pe care le conțin obiectivele care sunt evaluate .

Prin această diagramă se poate stabili nivelul de realizare a unui anumit obiectiv (exemplu O4) cumulat cu informațiile de evaluare obținute prin itemi (exemplu I6,I7,I8).Se poate concluziona că cele 6 obiective pedagogice pot fi evaluate prin cei 11 itemi stabiliți.

	I1	I2	I3	I4	I5	I6	I7	I8	I9	I10	I11
O1	X										
O2		X	X								
O3				X	X						
O4						X	X	X			
O5									X		
O6										X	X

Itemii pot fi clasificați astfel:

- **Itemi obiectivi** (răspunsul corect este unul singur, iar elevii trebuie să-l aleagă dintr-o listă de variante):- itemi cu alegere duală;

- itemi cu alegere multiplă;

- itemi de tip pereche.

- **Itemi semiobiectivi**:-itemi cu răspuns scurt;

- itemi întrebări structurate.

- **Itemi subiectivi**:- itemi de tip rezolvare de probleme;

- itemi de tip eseu structurat;

- itemi de tip eseu nestructurat.

Itemii cu alegere duală- elevul alege răspunsul corect din două variante : adevărat/fals, corect/incorect, da/nu , acord/dezacord.

Tabel 9 - Cerințele itemilor [Matei S., 2009]

Cerințele proiectării enunțului	Avantajele itemilor	Dezavantajele itemilor
-clar, fără ambiguități; -scurt, nu lung sau complex -fără negație sau dublă negație; -o singură idee în enunț; -enunțul adevărat aproximativ egal cu cel fals; -nu prea general; -nici prea ușoare nici absurde; -nu reproduc textul din manual; -să fie plauzibile; -nu încep cu toți/niciodată (sunt false, de obicei).	-se construiesc ușor; -ușor de cuantificat; -ușor de verificat; -verifică una sau mai multe unități de conținut; -verifică cunoașterea terminologiei, a unor date factuale sau principii; -identifică relații între componente, localizarea;	-verifică predominant cunoștințe memorate anterior, cu excepția identificării unor relații și a discriminării dintre enunțuri de opinie; -permit ghicirea răspunsului; -favorizează copiatul.

Managementul evaluării rezultatelor școlare prin metoda proiectului

P.Î.P. Danciu Angelica

Școala Gimnazială Nr.8, Constanța

“...un bun instrument de evaluare poate fi o experiență de învățare... în care elevii lucrează asupra unor probleme, proiecte sau produse ce îi implică în mod autentic, le trezesc interesul și îi motivează să aibă rezultate bune...”

(H. Gardner, 2006)

Având rol important în eficientizarea activităților de orice tip, evaluarea e permanentă în orice domeniu de activitate umană. Ea se manifestă cu precădere în învățământ, domeniu central de maximă importanță socială, urmărind să aprecieze cu obiectivitate și prin mijloace științifice efectele unei acțiuni pedagogice. Reprezentând o acțiune complexă, permite colectarea, prelucrarea și interpretarea informațiilor privind starea și funcționarea tuturor componentelor procesului didactic, a rezultatelor pe care le obține, activitate ce conduce apoi la aprecierea acestora în funcție de criterii prestabilite.

Conceptul de evaluare a suferit de-a lungul timpului profunde și semnificative transformări, devenind o componentă care s-a integrat în demersul didactic, creând relații interactive și circulare, permițând abordarea acestuia ca sistem, ce pune în evidență interacțiunea multiformă a celor 3 procese: predarea, învățarea și evaluarea.

În opinia lui Constantin Cucuș, “ evaluarea trebuie concepută nu numai ca un control al cunoștințelor sau ca mijloc de măsurare obiectivă, ci și ca o cale de perfecționare, ce presupune o strategie globală a formării. Operația de evaluare nu este o etapă suprapusă procesului de învățare, ci constituie un act integrat activității pedagogice.” Acest aspect este evidențiat și prin funcțiile sale, în special aceea de optimizare a procesului de predare-învățare.

Obiectul central al evaluării este reprezentat de rezultatele învățării, aprecierea acestora realizându-se din perspectiva calității dar și cantității lor. Se au în vedere, evaluarea cunoștințelor, capacităților, aptitudinilor, atitudinilor, a competențelor.

Trecerea de la achiziționarea de cunoștințe la dobândirea de capacități și competențe ca finalitate a actului educațional, a condus la o diversificare a problemei evaluării școlare, constatându-se din ce în ce mai necesar că aceasta trebuie să fie centrată pe aspectele ei formative care să cultive și să susțină interesul elevilor pentru studiu, să-i îndrume în activitatea de învățare. Astfel a devenit necesară o altă manieră de abordare a evaluării rezultatelor școlare precum și adoptarea unor metode de evaluare care să aprecieze și să valorizeze competențele elevilor, un model de proiectare-realizare a procesului integrat de predare-învățare-evaluare, mai eficient, centrat pe elev. Acesta este rolul metodelor moderne de evaluare, complementare celor clasice, care

compensează limitele acestora. Binomul metode moderne - metode tradiționale, gestionat optim, asigură obiectivitate și relevanță procesului de evaluare a rezultatelor școlare ale elevilor.

Stăpânind metodele și instrumentele de evaluare, profesorul poate să le aplice în funcție de particularitățile clasei combinându-le pe cele tradiționale cu cele moderne, care vor pune în valoare creativitatea, gândirea critică, îl vor ajuta pe elev să se autodescopere, să-și construiască o imagine de sine realistă, să afle care îi sunt abilitățile, cunoștințele și atitudinile pe care se poate baza în a recunoaște și înțelege realitatea înconjurătoare, valorificând resursele personale în mod echilibrat. Evaluarea ar trebui să însoțească fiecare tip de activitate în care este implicat copilul, căci de interpretarea rezultatelor ei, profesorul poate să-și adapteze demersurile viitoare la nevoile și particularitățile fiecărui elev, ea trebuind să se subordoneze intențiilor de a activa energiile copilului pentru dezvoltare, reușită și afirmare de sine, pentru îmbunătățirea performanțelor școlare.

Metodele alternative de evaluare așa cum menționează înseși denumirea lor, sunt „o alternativă” la cele clasice, o altă modalitate de a evalua rezultatele învățării elevilor, diferită de cea consacrată, dar aflată în raport de interdependență și complementaritate cu modalitatea tradițională.

O definiție succintă și clară a evaluării educaționale evidențiază faptul că ea este: un proces multidimensional de obținere a unor informații, cu ajutorul unor instrumente de evaluare, în scopul elaborării unor judecăți de valoare, raportate la criterii propuse și care se finalizează cu aprecieri ce permit luarea de decizii. Importanța sa deosebită rezultă din funcția de colectare, analiză și utilizare a datelor în vederea sprijinirii și îmbunătățirii procesului de învățare, în trinomul predare –învățare -evaluare, în care evaluarea are rol de feed-back.

Evaluarea reprezintă o variabilă foarte importantă în procesul de învățământ, acțiunea evaluativă fiind reconsiderată ori de câte ori în curriculum au intervenit modificări de ordin structural și funcțional. Reprezentând o acțiune extrem de complexă, evaluarea din perspectiva profesorului, subsumează două importante demersuri. Primul dintre ele este cel de măsurare iar celălalt cel de apreciere a rezultatelor învățării, împreună oferind date și informații referitoare la cum s-a desfășurat procesul de instruire, oferind posibilitatea identificării atât a elementelor pozitive ale acestuia cât și a lipsurilor sau disfuncționalităților, făcând posibile corecții și ameliorări care să determine îmbunătățirea rezultatelor școlare ale elevilor.

Evaluarea este o acțiune care se realizează în beneficiul elevului, însoțind toate activitățile în care acesta este implicat în scopul facilitării capacității de a se autodescoperi, de a-și forma o imagine de sine realistă, de a afla care îi sunt abilitățile, cunoștințele și atitudinile, de a-și valorifica maximal potențialul în vederea îmbunătățirii constante a performanțelor personale.

Metode alternative de evaluare

Schimbările din curriculum-ul pentru învățământul preuniversitar, au redimensionat actul educațional pe cele trei dimensiuni ale sale, predare-învățare-evaluare. Centrarea procesului educațional asupra copilului se reflectă astfel și asupra evaluării acestuia, care ar trebui să devină un mijloc care să urmărească creșterea

performanțelor elevului și nu un instrument prin care acesta să fie clasificat și etichetat. Evaluarea trebuie să stimuleze activitatea elevului și să faciliteze progresul său. Trecerea de la achiziționarea de cunoștințe la dobândirea și formarea de competențe ca finalitate a actului educațional a condus la o diversificare a problemei evaluării școlare în care un rol deosebit de important revine metodelor alternative de evaluare. Principalele metode alternative de evaluare utilizate în școală sunt: observarea sistematică, portofoliul, proiectul, autoevaluarea.

Proiectul este o activitate mai complexă de evaluare care furnizează informații foarte importante cu privire la competențele elevilor și la progresele făcute de aceștia pe o perioadă mai îndelungată de timp. Proiectul poate începe în clasă și se poate continua în afara școlii (individual sau în grup) câteva zile sau săptămâni. Se încheie în clasă prin prezentarea unui raport sau a produselor realizate, permite o abordare interdisciplinară iar temele pot fi sugerate de profesor, dar, în anumite cazuri, ele pot fi propuse și de către elevii care elaborează aceste proiecte. Cu ajutorul acestei metode de evaluare, profesorul poate obține pe lângă informațiile cu privire la achiziția de cunoștințe și dobândirea de capacități și o serie de informații referitoare la motivația elevului, la capacitatea de a se informa și de a concepe un parcurs investigativ, capacitatea sa de organizare, prelucrare și prezentare a informațiilor.

În demersul de elaborare a unui proiect, **investigația** reprezintă o metodă cu ajutorul căreia elevii pot aplica în mod creator cunoștințele și experiențele de învățare pe care le-au dobândit în etapele anterioare, putând realiza tema propusă de profesor sau chiar de ei înșiși. Putându-se utiliza individual, dar și în colectiv, investigația se poate desfășura pe o perioadă de timp care diferă în funcție de specificul subiectului abordat și, implicit, de dificultățile care decurg din realizarea sarcinilor pe care trebuie să le întreprindă elevii.

Evaluarea unui proiect se face în funcție de două categorii de criterii:

- criterii care vizează calitatea proiectului (calitatea produsului);
- criterii care vizează calitatea activității elevului (calitatea procesului).

Exemplu de aplicare a unui proiect

1. Tema proiectului

Scopul / obiectivele

Timpul alocat.....

Organizarea elevilor – individual sau pe grupe

2. Grafic de desfășurare a proiectului:

a. Înaintea începerii proiectului:

- planificarea proiectului / jurnalul proiectului;

- stabilirea unor indicatori unitari de evaluare care vizează variabila dependentă – obiectivitate (grilă de evaluare, autoevaluare, interevaluare) și a unor competențe care vizează variabila dependentă - eficiența

activității de predare-învățare, ce devin indicatori de evaluare, respectiv itemi de evaluare (cerințe achiziționate-cunoștințe, abilități, atitudini).

- completarea fișei: Știu / Vreau să știu / Am învățat

b. Cât timp elevii lucrează la proiect:

- realizarea de liste de observații;

- mini rezumate scrise;

- chestionare de evaluare parțială;

c. După finalizarea proiectului:

- completarea fișei: Știu / Vreau să știu / Am învățat;

- grilă de evaluare finală a proiectului.

Managementul proiectului
(evaluare continuă – fișă de observație)

Data	Activitatea	Finalitatea	Calitatea produsului (cunoștințe, abilități)	Calitatea procesului (atitudini)	Rezultat

Grilă de evaluare finală a proiectului

Evaluare	Set de finalități/ Itemi de evaluare				
	Cunoștințe	Abilități	Atitudini		
			Conștiinciozitate	Intercțiune/ Colaborare	Eficacitate (alegerea și utilizarea resurselor)
Autoevaluare					
Interevaluare					

Evaluarea profesorului						
------------------------	--	--	--	--	--	--

Rolul evaluării este esențial în derularea procesului instructiv-educativ, asigurând feed-back-ul necesar ajustării constante în vederea ameliorării proceselor de predare și învățare. Totodată, evaluarea oferă celui supus acestei acțiuni o confirmare a capacităților și posibilităților disponibile, o diagnoză obiectivă a limitelor și neajunsurilor evidențiate de procesul de învățare, precum și posibilitatea îmbunătățirii rezultatelor școlare.

Reconceperea complexului proces al evaluării din perspectiva didacticii contemporane, s-a manifestat la nivelul cadrelor didactice prin intensificarea eforturilor acestora de a identifica și a utiliza cele mai adecvate modalități și strategii, metode și tehnici de evaluare, menite să îmbunătățească permanent rezultatele în învățare ale elevului. Acesta este rolul metodelor moderne de evaluare, ale căror valențe pozitive determină obiectivitate în măsurarea și aprecierea rezultatelor școlare ale elevilor, o creștere a eficienței activității de predare-învățare, o implicare activă în demersul de instruire a acestora, o creștere a motivației pentru învățare.

Față de metodele tradiționale focalizate de cele mai multe ori pe evaluarea cunoștințelor, metodele alternative se axează pe evaluarea practică, a acțiunii, aspect care contribuie la dezvoltarea creativității și inventivității elevilor.

Rezultatele școlare ale elevilor cresc pe măsură ce aceștia constată că le sunt apreciate: efortul depus, abilitățile și experiența personală, participarea și implicarea în rezolvarea sarcinilor de învățare. Învățarea devine, astfel, mai plăcută, elevii se simt mai confortabil, iar școala devine mai atractivă pentru ei.

BIBLIOGRAFIE

- Bocoș, M., 2003, *Cercetarea pedagogică*, Editura Casa cărții de știință, Cluj Napoca.
- Bocoș, M., Jucan D., 2007, *Teoria și metodologia instruirii. Teoria și metodologia evaluării. Repere și instrumente didactice pentru formarea profesorilor*, Editura Paralela 45, Pitești .
- Cerghit, I., 1997, *Metode de învățământ*, Editura Didactică și Pedagogică, RA, București.
- Cerghit, I., 2002, *Sisteme de instruire alternative și complementare. Structuri, stiluri și strategii*, Ed. Aramis, București.
- Cosmovici, A., Iacob, L., 2005, *Psihologie școlară*, Ed. Polirom, Iași.
- Costandache, M., 2001, *Formarea inițială pentru profesia didactică și colegiile universitare*

de Institutori, Ed. Muntenia&Leda, Constanța.

Costandache, M., 2008, *Curriculum pentru învățământul primar și preșcolar. Teorie și practică*, Ed. Ex Ponto, Constanța.

Cucoș, C., 1996, *Pedagogie*, Ed. Polirom, Iași.

Cucoș, C., 2008, *Teoria și metodologia evaluării*, Editura Polirom, Iași.

Dragu, A., Cristea, S., 2002, *Psihologie și Pedagogie școlară*, Ed. Ovidius University Press, Constanța.

Golu, P., Verza, E., Zlate, M., 1993, *Psihologia copilului*, E.D.P., București.

Lițoiu, N., 2001, *Metode și instrumente de evaluare în SNEE, Evaluarea curentă și examenele. Ghid pentru profesori*, Ed. Pro-Gnosis, București.

Manolescu, M., 2002, *Evaluarea școlară - un contract pedagogic*, Ed. Fundației "D Bolintineanu, București.

Manolescu, M., 2004, *Curriculum pentru învățământul primar și preșcolar. Teorie și practică*, Ed. Credis, București.

Manolescu, M., 2010, *Teoria și metodologia evaluării*, Editura Universitară, București.

Neacșu, I., 1990, *Instruire și învățare*, Editura Științifică, București.

Nicola, I., 1995, *Cercetarea psihopedagogică*, Ed. Tipomur, Tg. Mures.

Nicola, I., 1996, *Tratat de pedagogie școlară*, E.D.P., București.

Radu, I., T., 2000, *Evaluarea în procesul didactic*, E.D.P., București.

Radu, I., T., 1981, *Teorie și practică în evaluarea eficienței învățământului*, E.D.P., București.

Radu, I., T., 1994, *Psihologie școlară*, Ed. Științifică, București.

Sion, G., 2003, *Psihologia vârstelor*, Ed. Fundației România de Măine, București.

Stoica, A., 2000, *Reforma evaluării în învățământ*, Ed. Sigma, București.

Șchiopu, U., Verza, E., 1997, *Psihologia vârstelor*, E.D.P., ediția a III-a, București.

****Curriculum Național, Programe școlare pentru învățământul primar*, 1998, București.

***Ghid metodologic de evaluare a elevilor din clasa pregătitoare, 2013

[http://lic.ncit.pub.ro/Ghid de completare si valorificare a Raportului de evaluare clasa pregatitoare.pdf](http://lic.ncit.pub.ro/Ghid_de_completare_si_valorificare_a_Raportului_de_evaluare_clasa_pregatitoare.pdf)

****Legea nr.1 din 5 ianuarie 2011 (Legea 1/2011) legea educației naționale* (M.Of. 18/2011)

****Marele dicționar al psihologiei Larousse*, 2006, Editura Trei, București.

****Organizarea interdisciplinară a ofertelor de învățare pentru formarea competențelor cheie la școlarii mici-suport de curs*, 2012.

Locul și rolul exercițiilor fizice în menținerea sănătății copiilor de vârstă școlară

Prof. Danciu Ionuț Florin

Școala Gimnazială Finteușu Mic

Motto:

„Nimic nu epuizează și nu distruge corpul uman, ca lipsa acțiunii fizice.”

Aristotel

Sănătatea se definește în mod curent ca starea unui organism la care funcționarea tuturor organelor se face în mod normal și regulat.

Organizația Mondială a Sănătății a propus în 1946 definiția următoare:

„Sănătatea este o stare pe deplin favorabilă atât fizic, mental cât și social, și nu doar absența bolilor sau a infirmităților”. Mai târziu a fost inclusă în această definiție și „capacitatea de a duce o viață productivă social și economic”

Conceptul de „wellness”, în traducere: starea de bine – este un concept antic, dinaintea erei noastre. Își are originile în Orient, în India și China, când s-au pus bazele medicinei ayurvedice. Ayurveda, la fel ca wellness, caută să restabilească echilibrul dintre trup, minte și spirit. În Europa, bazele wellness au fost introduse de către Hipocrate, supranumit ”Părintele medicinei”.

O caracteristică importantă, însă nedorită, a vieții moderne, care face ca viața modernă să se deosebească net de viața omului din trecut, este nivelul scăzut al activității fizice. Datorită

multiplelor mijloace tehnice aflate la dispoziție, în viața omului modern s-au redus considerabil situațiile care pot solicita corpul să realizeze exerciții fizice.

Auzim frecvent că pentru o viață sănătoasă trebuie să facem mișcare cel puțin 30 minute în fiecare zi, acest lucru fiind adevărat și confirmat de sute de studii. Una dintre cele mai importante elemente ale unei vieți sănătoase este activitatea fizică, pe lângă beneficiile ce le are la nivelul sistemului osos și muscular, se instalează starea de bine.

În sens etimologic, exercițiul (din latinescul *exercere*) presupune repetarea unei activități de mai multe ori până la câștigarea ușurinței sau "îndemânării" în efectuarea unei mișcări. Deprinderile motrice se formează numai după o exersare îndelungată, când subiectul ajunge să le execute în mod automatizat și natural.

Activitatea fizică este definită ca orice mișcare corporală produsă de musculatura scheletică, ce duce la ardere de energie. Pentru fiecare exercițiu, mușchii sunt definiți ca fiind activi sau statici. Mușchii sunt considerați activi (sau principali), contractând și punând în mișcare o anumită structură a corpului. Sunt statice cele care fie ajută la contracție, fie încep să se miște, fac ca structura primară sau secundară să fie stabilă, ceea ce promovează mișcarea.

Exercițiile fizice joacă un rol vital în construirea și menținerea mușchilor și a oaselor puternice. Activitatea fizică, precum ridicarea de greutăți, poate stimula dezvoltarea mușchilor atunci când este asociată cu un aport adecvat de proteine. Acest lucru se datorează faptului că exercițiile fizice ajută la eliberarea de hormoni care susțin capacitatea mușchilor de a absorbi aminoacizii. Acest lucru îi ajută să crească și să se dezvolte.

Conform Organizației Mondiale a Sănătății, aproximativ 60-85% din populația din întreaga lume nu este suficient de activă sau are un stil de viață sedentar. De asemenea, aproximativ două treimi dintre copii sunt sedentari și petrec prea mult timp în fața ecranelor și prea puțin timp făcând mișcare.

Printre beneficiile fiziologice ale exercițiilor fizice se pot enumera:

- Îmbunătățirea activității cardiovasculare. Persoanele active au un risc cardiac mai scăzut în comparație cu cele sedentare deoarece, prin exercițiu fizic, țesuturile sunt mai bine oxigenate, iar acest lucru duce la îmbunătățirea întregului sistem cardiovascular;
- Îmbunătățirea coordonării, a capacității de reacție, reducându-se riscul de accidentări și eventuale căderi;
- Dezvoltarea masei musculare, ceea ce înseamnă că persoanele vârstnice vor putea fi independente pe o perioadă mai lungă de timp;
- Reducerea riscului de apariție și instalare a anumitor boli cum ar fi: obezitatea, cancerul la colon, osteoporoza ;
- Prevenirea sau controlarea hipertensiunii;
- Un sistem imunitar îmbunătățit.

Din punct de vedere psihologic:

- Reducerea stresului și anxietății. Prin exercițiu fizic dispar multe dintre tensiunile acumulate, generându-se astfel o gândire mai clară;
- Îmbunătățirea dispoziției, imaginii de sine și a încrederii în forțele proprii;
- Menținerea și îmbunătățirea funcției cognitive, îmbunătățirea memoriei și a gândirii astfel scade riscul Alzheimer-ului sau a altor forme de demență);
- Un program regulat de exerciții previne insomnia și ajută la reglarea somnului, ajutând astfel persoanele să fie mai odihnite, concentrate, productive și cu o stare de spirit mai bună;

Din punct de vedere social:

- În cazul în care exercițiul fizic este efectuat în grup, integrarea socială este menținută, evitându-se izolarea și retragerea în singurătate;
- Lărgirea și/sau menținerea cercului de prieteni și cunoștințe, astfel încât posibilitatea de a obține sprijin la nevoie este mai ridicată);
- Menținerea unei imagini pozitive a vârstnicului în cadrul familiei și în societate.
- În calitate de profesor de educație fizică le recomand elevilor mei pentru activitatea independentă formele cele mai accesibile de exerciții fizice și sport :
- Gimnastica are ca sarcină fundamentală asigurarea dezvoltării armonioase a organismului, formarea unei ținute corecte și îmbunătățirea activității marilor funcții ale organismului (respirație, circulație, termoreglare, metabolismul etc.). Gimnastica practică acasă sau de preferat în aer liber, stă la baza educației fizice. Ea constă în mișcări ale corpului, efectuate astfel pentru a antrena toate grupurile musculare și toate organele corpului. Gimnastica nu trebuie practică numai de către sportivii de performanță și nici numai în școli, în cadrul orelor de educație fizică, ci trebuie să devină un mijloc zilnic de întărire a sănătății și de mărire a capacității de muncă.
- Alergarea de dimineață poate substitui gimnastica, fiind chiar mai indicat datorită beneficiilor pe care le poate avea pentru activarea funcțiilor practicarea sportului în aer liber.
- Jocul ca mijloc al educației fizice reprezintă o formă tipică de activitate, fiind un fenomen social. Jocurile contribuie la stimularea și cultivarea relațiilor de prietenie și colaborare, a inițiativei și imaginației creatoare a unui fond complex de priceperi, deprinderi și calități motrice, asigură educarea unor atitudini, comportamente, sentimente, însușiri, deprinderi și obiceiuri de comportare morală:
- Sportul este un mijloc prin care se poate ajunge la perfecționare executării unor anumite exerciții fizice și la obținerea unor rezultate maxime în acest sens. Sportul este legat de competiția între diferiți participanți, care luptă pentru a fi pe primul loc în obținerea rezultatelor.
- Drumețiile în aer liber constituie modul cel mai sănătos de petrecere a timpului liber la sfârșit de săptămână, vacanțe, contribuind în mod special la alimentarea sistemului nervos cu oxigen și la refacerea energiei lui, prin buna dispoziție pe care drumeția în grup o crează și o menține.

Ce cuprinde un program eficient de exerciții fizice pentru acasă:

- 5 minute de exerciții de încălzire generală complex în care toate articulațiile sunt lucrate prin mișcări ample;
- 5 minute de exerciții care cresc pulsul – alergare ușoară pe loc sau pe distanțe scurtă dus-întors, până când începi să simți că transpiri puțin și nu mai ai restricții musculare mari;

- 5 minute de exerciții de stabilitate – variații de plankuri sau exerciții unilaterale;
- 5 minute de exerciții dinamice – sărituri sub mai multe forme, și direcții, dar cu impact mic;
- 15-20 minute de exerciții clasice musculare – genuflexiuni, fandări, flotări, etc.
- Avem un total de ±35 de minute care acoperă o paletă vastă de abilități ce trebuie dezvoltate.
- Mini antrenamente de 10 minute

Circuit 1

10 genuflexiuni
 10 flotări
 20 de sărituri (jumping jacks)
 planșă (plank) timp de 20 de secunde
 10 fandări pe un picior
 20 de secunde de odihnă

Circuit 2

genuflexiuni timp de 30 de secunde
 30 de secunde de sărituri (jumping jacks)
 planșă (plank) timp de 30 de secunde
 30 de secunde de odihnă

Idei de exerciții de 3 minute

Dacă stai la bloc, poți să urci și să cobori scările rapid de câteva ori. Ține apoi evidența numărului de seturi pe care le-ai făcut într-o zi.

Nu ai scări? Poți atunci să faci fandări timp de 30 de secunde, în 3 reprize cu 20 de secunde pauză între ele. Le poți face și în mers, când te duci la baie, de exemplu.

Poți face, de asemenea, 3 reprize de 30 de secunde de genuflexiuni cu pauză de 20 de secunde, în timp ce aștepti să fie gata cafeaua.

Alte exerciții eficiente care lucrează musculatura sunt flotările. Poți face 30 de secunde de flotări, 3 reprize cu 20 de secunde pauză

Criterii de care să ții cont pentru un antrenament eficient acasă:

Gândește-te la obiectivele și așteptările tale

Organizează spațiul pentru antrenament

Stabilește un program clar

Alege exercițiile fizice pentru fiecare zi de antrenament

Folosește un echipament corespunzător

„Lipsa de activitate distruge starea bună a fiecărei ființe umane, în timp ce mișcarea și exercițiul fizic metodic o salvează și o păstrează.” – Platon

BIBLIOGRAFIE:

RECOMANDĂRILE OMS PRIVIND ACTIVITATEA FIZICĂ ȘI SEDENTARISM -Articol - 21 Noiembrie 2020 -Echipa Biciclop.

CAMPANIA PROMOVAREA ACTIVITĂȚII FIZICE -iulie 2023- Ministerul Sănătății
 Raport OMS- 17 februarie 2023- Articol Beatrice Popa

OMS- UN NOU GHID PRIVIND ACTIVITATEA FIZICA VERSUS SEDENTARISMUL
 26 Noiembrie 2020

Popițan, D., 1975, – Gimnastica, atletismul și jocurile în școală – Editura SPORT-TURISM

Mitra, Gh., Mogoș, Al., Metodica predării educației fizice – Editura Stadion, 1972

Educația la granița dintre clasic și digital

Autor: *profesor consilier școlar*
Danciu Mirela Gabriela
Liceul Teoretic "Ioan
Pascu" Codlea, Brașov

În era digitalizării rapide, educația se află într-un punct de inflexiune, oscilând între metodele clasice și cele digitale. Această tranziție este inevitabilă și aduce cu sine atât beneficii cât și provocări majore. În acest context, articolul explorează modul în care educația poate evolua printr-o combinație echilibrată a abordărilor tradiționale și digitale pentru a îmbunătăți procesul de învățare și a răspunde mai bine nevoilor diverse ale elevilor.

Metodele clasice de educație

Educația tradițională a fost fundamentul sistemului de învățământ pentru secole, bazându-se pe predarea față în față, utilizarea manualelor și a materialelor tipărite. Această metodă oferă un mediu de învățare structurat, în care profesorii joacă un rol esențial în ghidarea și evaluarea elevilor.

- **Interacțiune directă:** Unul dintre cele mai mari avantaje ale educației clasice este interacțiunea directă între profesori și elevi. Aceasta facilitează un feedback imediat și personalizat, esențial pentru dezvoltarea abilităților cognitive și emoționale ale elevilor.
- **Dezvoltarea abilităților sociale:** Într-un cadru tradițional, elevii au ocazia să-și dezvolte abilitățile sociale și de comunicare prin interacțiunea continuă cu colegii și profesorii.

Revoluția digitală în educație

Tehnologia a revoluționat aproape toate aspectele vieții, iar educația nu face excepție. Integrarea tehnologiei în educație oferă oportunități fără precedent pentru accesul la cunoștințe și personalizarea învățării.

- **Acces la resurse educaționale diverse:** Platformele online și resursele educaționale deschise (RED) permit elevilor să acceseze o gamă largă de materiale educaționale, de la manuale digitale la cursuri video și aplicații interactive.
- **Personalizarea învățării:** Tehnologiile educaționale permit adaptarea procesului de învățare la nevoile și ritmul fiecărui elev. De exemplu, platformele de învățare adaptive utilizează algoritmi pentru a identifica punctele forte și slabe ale elevilor și pentru a ajusta conținutul în funcție de acestea.
- **Tehnologii inovatoare:** Inovațiile precum realitatea augmentată (AR), realitatea virtuală (VR) și inteligența artificială (AI) oferă experiențe de învățare unice, care fac ca subiectele complexe să devină mai ușor de înțeles și mai captivante.

Beneficii ale integrării tehnologiei în educație

1. **Accesibilitate și incluziune:** Tehnologia face educația mai accesibilă pentru elevii din zone izolate și pentru cei cu dizabilități. De exemplu, elevii din mediul rural pot participa la cursuri online de calitate, iar elevii cu dizabilități pot folosi instrumente asistive pentru a-și facilita învățarea. Termenul "asistiv" se referă la tehnologiile asistive, care sunt dispozitive sau aplicații create pentru a sprijini persoanele cu dizabilități în îndeplinirea sarcinilor de zi cu zi, învățarea și comunicarea. Aceste tehnologii pot varia de la software de recunoaștere a vorbirii, cititoare de ecran, tastaturi adaptate, până la dispozitive de mobilitate, cum ar fi scaunele cu roțile electrice.
2. **Flexibilitate:** Învățarea online oferă flexibilitate în ceea ce privește programul și ritmul de studiu, permițând elevilor să învețe în propriul lor ritm și să-și gestioneze mai bine timpul.
3. **Motivație și angajament:** Tehnologiile interactive și jocurile educaționale pot spori motivația și angajamentul elevilor. De exemplu, platformele ramificate recompensează progresul elevilor prin puncte, insigne și niveluri, făcând învățarea mai distractivă și mai atractivă.
4. **Dezvoltarea competențelor digitale:** Elevii dobândesc competențe digitale esențiale pentru viitor, cum ar fi utilizarea software-ului de productivitate, competențe de căutare și evaluare a informațiilor și abilități de colaborare online.

Provocări ale educației digitale

1. **Disparități digitale:** Există diferențe semnificative în accesul la tehnologie și competențele digitale între elevii din medii socio-economice diferite. Aceasta poate duce la inegalități în accesul la educație și la rezultate diferite în funcție de resursele disponibile fiecărui elev.
2. **Supravegherea și disciplina:** Învățarea online poate duce la o lipsă de disciplină și motivație dacă nu este supravegheată corespunzător. Elevii pot fi distrași mai ușor și pot întâmpina dificultăți în menținerea unui program de studiu consistent.
3. **Dependența de tehnologie:** O utilizare excesivă a tehnologiei poate afecta abilitățile de gândire critică și de rezolvare a problemelor. De asemenea, există riscul ca elevii să devină dependenți de tehnologie pentru rezolvarea tuturor problemelor, fără a dezvolta abilități esențiale de gândire critică.
4. **Securitatea datelor:** Protecția datelor personale și securitatea cibernetică sunt preocupări majore în utilizarea tehnologiei în educație. Elevii și profesorii trebuie să fie conștienți de riscurile asociate și să învețe cum să protejeze informațiile sensibile.

O abordare hibridă: Îmbinarea elementelor clasice și digitale

Pentru a beneficia de avantajele ambelor metode, este esențială adoptarea unei strategii hibride, care să combine elementele tradiționale și digitale.

1. **Blended learning:** Învățarea mixtă combină predarea față în față cu activități online, oferind un echilibru între interacțiunea directă și flexibilitatea tehnologiei. Aceasta permite profesorilor să folosească timpul din clasă pentru activități interactive și să folosească tehnologia pentru a furniza conținut teoretic în afara clasei.
2. **Flipped classroom:** În această metodă, elevii studiază materialul teoretic acasă prin resurse digitale, iar timpul din clasă este dedicat activităților practice și discuțiilor aprofundate. Aceasta permite o abordare mai aplicată și mai colaborativă în timpul orelor de curs.
3. **Formarea continuă a profesorilor:** Profesorii trebuie să fie instruiți în utilizarea eficientă a tehnologiilor educaționale și să dezvolte competențe digitale pentru a integra în mod eficient resursele digitale în predare. Programele de formare continuă sunt esențiale pentru a asigura că profesorii pot folosi tehnologia pentru a îmbunătăți predarea și pentru a răspunde nevoilor elevilor.

Concluzie

Educația la granița dintre clasic și digital oferă oportunități unice pentru reinventarea procesului de învățare. Prin adoptarea unei abordări echilibrate și integrate responsabil, putem crea un mediu de învățare adaptabil, incluziv și eficient. Pregătirea elevilor pentru viitor necesită combinarea celor mai bune aspecte ale metodelor tradiționale și digitale, asigurându-ne că aceștia dobândesc abilități esențiale pentru succesul lor. În cele din urmă, succesul acestei tranziții depinde de colaborarea strânsă între profesori, elevi și factori de decizie politică, pentru a crea un sistem educațional care să răspundă provocărilor și oportunităților secolului XXI.

STUDIU PRIVIND COMUNICAREA SCRISĂ ȘI COMUNICAREA ORALĂ ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREȘCOLAR (EXTRAS LUCRARE GRAD)

Prof. Daniela Ionela Dănilă
G.P.P. „Licurici”-Fălticeni

I.1 Metode și procedee pentru dezvoltarea exprimării orale, utilizarea corectă a semnificațiilor structurilor verbale orale

Jocul - cel mai eficient mijloc prin care copiii iau contact cu lumea, înțeleg evenimentele din jur și învață din ele.

Utilizarea și dezvoltarea limbajului fac parte din acest proces, Jucându-se copilul exersează înțelegerea prin comunicare, își dezvoltă capacitatea de discriminare, de judecată, imaginează și formulează verbal atât realul cât și imaginarul.

Deși specific copilului și copilăriei, jocul nu își poate fructifica valențele, dacă este lipsit de modelul lumii adulte, Adultul este prezent în jocurile copiilor fie ca personaj evocat, fie ca participant activ. În grădiniță, el apare în ambele ipostaze. Adultul este cel care valorifică întreaga bogăție de informație, precum și calitățile formative ale jocului prin activitatea sa directă de sugerare, sfătuire, stimulare a gândirii, oferind de asemenea, modelul de limbaj adecvat situației evocate în joc.

Jocul structurat este bazat pe jocul spontan al copiilor, dar ideile acestora sunt lărgite și adâncite de educatoare. Diversitatea și abundența materialelor nu constituie un scop în sine. Acestea trebuie alese și oferite în urma observării atente a jocurilor spontane ale copiilor, în timp ce aceștia le desfășoară.

Implicarea activă a cadrului didactic se realizează în diferite feluri: uneori ia forma participării la activitatea pe care o desfășoară copiii, alteleori inițiază direcții de dezvoltare a jocului, atunci când jocul se află în impas, îl activează ori găsește o încheiere mai puțin frustantă.

Jocul de rol

În vederea dezvoltării comunicării orale, educatoarea trebuie să-și propună și să realizeze scopul de a stimula vorbirea și audierea în toate felurile de joc.

Materialele pot fi foarte diverse: legate de tot ceea ce implică colțul căsuței, cu veselă și haine; jocuri de construcție cu piese mari și mici, echipament pentru apă și nisip, echipament pentru jocurile în aer liber, materiale naturale pentru activități creative, fotografii, desene, măști, etc.

Jocul de rol constituie jocul cu cele mai multe valențe în dezvoltarea generală și în special în dezvoltarea limbajului copilului. Jocul de rol este o cale foarte importantă pentru copii de a reprezenta întâmplările prin care a trecut, precum și ceea ce știu ei despre oameni și situații. Prin jocul de rol, copiii utilizează elemente pe care ei le-au înțeles în legătură cu evenimentele la care au fost martori sau la care au luat parte, ajungând astfel să înțeleagă semnificațiile lucrurilor și evenimentelor din jur.

Jocurile de rol ale copiilor sunt puternic influențate de mediul socio-cultural de proveniență, de rutinele, obiceiurile, tradiția și modalitățile de vorbire și exprimare ale

familiei, comunității. În jocul de rol, copiii trebuie lăsați să utilizeze limbajul care le este familiar – jucându-se “De-a familia”, copiii vor imita în mod evident comportamentul și limbajul propriei familii.

Educatorea trebuie totuși să le arate și alte forme de comportament și de vorbire, utilizate în diferite situații: de exemplu, cum vorbește și se poartă un doctor, conducător auto, profesorul, vânzătorul, etc.

Se poate iniția un joc de rol utilizând desene, fotografiile, o carte pentru a povesti întâmplări simple.

Scopul principal în dezvoltarea limbajului, prin joc de rol, este de a-i ajuta pe copii să capete încredere pentru a vorbi într-o situație de grup, de a învăța să asculte atunci când vorbesc alți membri ai grupului. Este o bună pregătire pentru o conversație reală, pentru dezvoltarea capacității de așteptare în schimbul de replici, depășindu-se astfel stadiul în care preșcolarii din grup vorbesc toți deodată. Este util ca în joc să fie introduse rime, poezioare scurte, cântecele; copiii vor fi implicați cerându-li-se să repete sunete, acțiuni, pantomime în cadrul jocului.

Jocurile de construcții – în cadrul cărora are loc stimularea discuției în grup, fiecărui copil oferindu-i-se prilejul de a se exprima, de a-și expune ideile, opiniile.

Activitățile de grup – organizate astfel încât să dea copiilor să participe la îndeplinirea sarcinii atât în calitate de vorbitori cât și de auditori. De exemplu:

“Timpul povestirilor” – discuții în grup cu caracter informal, în cursul cărora copiii să povestească diferite întâmplări din viața personală. Așezați comod, copiii vor descrie întâmplări trăite de ei, își vor exprima propriile sentimente și opinii. În cadrul acestei activități, scopul este de a dezvolta la copii deprinderea de a descrie și audia descrieri de evenimente reale și imaginare. Se vizează stimularea copilului, pentru a avea o mai mare încredere în capacitatea proprie de exprimare, exersarea sa în achiziția de competențe crescute în relaționarea verbală, în situații atât formale, cât și informale, față de colegi, dar și față de adulți.

Această formă de comunicare poate avea diferite conținuturi “întâmplări de acasă”, “întâmplări de la televizor”, “lucruri de acasă”, etc.

De asemenea, este bine ca în cadrul acestor activități de grup să se evite plictiseala, rutina, vorbăria. De mare ajutor, în acest caz sunt obiectele care fac zgomot, fotografiile, etc., folosite pentru a reprezenta auditiv zgomotele furtunii, (de exemplu, vântul, ploaia, tunetul, etc.).

Copilul va fi capabil să înțeleagă și să transmită mesaje simple în cadrul jocurilor sau a activităților de învățare (de exemplu: telefon de jucărie sau real), să primească mesaje, să îndeplinească instrucțiuni simple, să răspundă adecvat (verbal sau comportamental) la ceea ce i se spune prin jocuri de tipul:

“Telefonul fără fir”. Copiii sunt așezați în șir unul lângă altul, pe scăunele sau pe podea. Educatorea sau primul copil din șir spune la ureche un cuvânt următorului. Acesta, la rândul lui, transmite celui de-al treilea și așa mai departe, până ce mesajul ajunge la ultimul copil din șir, care-l rostește cu glas tare. Tuturor le place acest joc, pentru că, de obicei, la ultimul copil din șir ajunge un mesaj distorsionat, care îi face pe toți să râdă.

Mesajul suferă modificări în funcție de vârsta copiilor. Cei mici trebuie să primească pentru a transmite mai departe un cuvânt scurt, cu pronunție clară, ușor de perceput. Pentru ei, bucuria jocului nu ține de cuvântul amuzant de la sfârșitul șirului, ci de faptul că a îndeplinit corect sarcina. Copiii mai mari însă, care stăpânesc mai bine limbajul și la care și

simțul umorului este în progres, se pot amuza de confuziile dintre cuvinte, fără ca acestea să îi demoralizeze în efortul perceperii și transmiterii corecte a mesajului.

Pe măsură ce cresc și își sporesc achizițiile, copiii vor fi capabili să transmită și să înțeleagă cuvinte mai lungi, chiar mesaje formate din două-trei cuvinte. Prin acest joc se dezvoltă auzul fonematic, capacitatea de concentrare a atenției, capacitatea de a-și mobiliza resursele proprii pentru a recepta corect sarcina și de a o duce la bun sfârșit.

Jocul de rol – “De-a doctorul”, “De-a spitalul” și altele oferă o varietate de situații în care copiii primesc și transmit mesaje orale. Pentru a veni în ajutorul pacientului, trebuie telefonat la doctor și la salvare. În așteptarea mașinii (ambulanței), doctorul indică la telefon ce trebuie să facă, astfel că există în mod logic o repetare a secvențelor de transmitere-recepționare-îndeplinire a mesajelor.

În sarcina educatoarei rămân supravegherea și intervenția ori de câte ori este nevoie pentru a stimula, a aduce elemente noi, a repune pe direcție sau pentru a finaliza.

Se poate crea o mare varietate de situații în care copiii primesc și transmit mesaje orale.

Este important ca în orice demers, activitățile să nu fie liniare. Ele nu trebuie să urmărească exclusiv un obiectiv, iar copiii să fie “împinși” spre îndeplinirea acestuia. Nici un obiectiv nu poate fi îndeplinit într-o singură activitate.

Se pot iniția diferite jocuri structurate, în esență, pe “căutarea unui obiect ascuns” pe baza unor indicații (instrucțiuni). În acest tip de activități se observă imediat, din comportamentul copiilor, dacă ei au înțeles sau nu mesajul. Tot ce se poate inventa, crea în limbaj, reprezentare, narațiune, poate constitui “haina” jocului de înțelegere și decodificare a mesajelor.

Înainte de a începe jocul, educatoarea și copiii discută despre cum ar putea spune oamenii să găsească un lucru dacă nu le arătăm locul, dacă nu îi ducem într-acolo, ci doar folosim cuvintele. Sunt apoi aleși copiii, unul legat la ochi, celălalt cu sarcina de a ascunde obiectul – cutia, de exemplu. După ce “cutia magică” a fost ascunsă, primul copil își descoperă ochii, iar cel de-al doilea îl îndrumă, utilizând prozodii complete pentru a o găsi: “Du-te la fereastră!”, “Mergi pe lângă masă!”, etc. Se pot introduce variante, în funcție de vârsta și numărul copiilor.

În cadrul altor activități desfășurate în grădiniță se poate exersa limbajul oral fără ca preșcolarii să conștientizeze acest fapt,

De exemplu:

“Cereri de obiecte” – educatoarea poate crea prilejuri “spontane” de a încredința mesaje către un copil pentru a-l deprinde să reacționeze adecvat. Îndeplinirea corectă a instrucțiunii este o modalitate de evaluare a gradului de înțelegere a mesajului verbal.

“Trimiterea de mesageri” – este un alt procedeu prin care copiii sunt încurajați să-și dezvolte deprinderile de concentrare a atenției, de memorie și de independență; este trimiterea de mesaje orale prin intermediul copiilor altor cadre didactice sau unor adulți ce lucrează în grădiniță. Ca și în tipul precedent de activitate, important este procesul de învățare, iar nu rezultatul corect al unei situații particulare. În plus, copilul trebuie să fie ajutat pentru a nu interveni frustrarea, teama de un nou eșec și deci refuzul de a mai duce mesaje.

“Fă cum spun!” - această activitate poate fi realizată sub formă de joc ori în cadrul activităților de dezvoltare a psihomotricității. Educatoarea, la început, apoi un copil, va da comenzi numai verbal, care vor trebui executate de către copii. Aceste comenzi nu au

un ton “sportiv” nici “militar”; ele trebuie rostite pe un ton relaxat, iar conținutul lor – simplu pentru cei mici și din ce în ce mai complex pentru cei mai mari.

“Ascultă și găsește!/ Ascultă și desenează!”- Educatoarea citește o poveste scurtă. Pe măsură ce citește sau spune povestea, copiii caută desenul corespunzător printre imaginile puse la dispoziție.

Pe lângă dezvoltarea capacității de înțelegere a mesajului verbal, acest tip de activitate contribuie la înțelegerea succesiunii acțiunilor. El poate fi utilizat în “lectura după imagini”: odată imaginile selectate, pe baza lor, copiii pot spune ei din nou povestea. Ca variantă a activității ar fi ca, pe măsură ce educatoarea spune propozițiile una câte una, copiii să deseneze conținutul verbal (soare, nori, lac, casă, etc.)

Se pot inventa o mulțime de astfel de istorisiri. La început, ele vor conține doar două-trei propoziții, dar pe parcurs, numărul lor se poate mări. Educatoarea nu trebuie să uite că aceasta nu este o activitate de desen și că nici nu testează astfel aptitudinile artistice ale copiilor, ci că desenul este doar un pretext pentru dezvoltarea capacității de înțelegere a mesajelor verbale precum și pentru evaluarea acestora.

“Alege și execută!” – este un tip de instrucțiune ce poate fi utilizat în orice activitate oricare ar fi conținutul ei. Educatoarea transmite un mesaj limpede, concis, în care se introduce exprimarea clară a comportamentului dorit. Numărul propozițiilor trebuie să varieze în funcție de vârsta copiilor. Aceste mesaje (instrucțiuni): “Ridică-te de pe scaunel!”, “Adu-mi te rog...!”, etc., își găsesc locul în activitățile specifice sau pot fi utilizate în activitățile libere, la alegere.

Trebuie evitate cuvintele necunoscute ori prea abstracte sau cuvintele comune pentru înțelegerea cărora nu a atins maturizarea necesară. Aceste instrucțiuni au rolul de a deprinde copilul să înțeleagă un mesaj verbal explicit și să manifeste un comportament de răspuns adecvat. Prin claritatea și precizia cu care sunt enunțate, ele trebuie să contribuie la ordonarea reprezentărilor ulterioare ale copiilor, precum și la ordonarea și acordarea de semnificații lucrurilor exterioare.

- Copilul va putea să audieze cu atenție un text (epic sau liric), să rețină ideile acestuia și să demonstreze înțelegerea lui prin:

Audierea

Copiii trebuie ajutați să-și dezvolte capacitatea de a asculta pe perioade de timp din ce în ce mai lungi, cu o menținere constantă a atenției. În acest sens, educatoarea are rolul de a organiza diferite situații în care copiii sunt puși să asculte, să audieze ceva. Ei trebuie să capete experiență în a audia diferite subiecte, exprimate în diverse moduri: povestiri ale educatoarei ori citirea de către ea a unor texte din cărți, povestiri ale altor copii, audierea unor emisiuni radio, de televiziune, casete, etc. Treptat, copiii vor învăța să stea liniștiți și să-și concentreze atenția din ce în ce mai mult și pe durată mai lungă. Audierea unui text nu este niciodată izolată de alte conduite ale copilului. După audiere, preșcolarii vor pune întrebări, vor lucra în grupuri explicând și prezentând idei, răspunzând la întrebări.

Iată, câteva procedee utilizate în grădiniță, prin care se atinge obiectivul sus menționat:

Audierea unui program de radio

Pentru a-i susține pe copii în efortul de concentrare a atenției, educatoarea îi poate îndemna, de exemplu, să asculte pentru că este un program interesant, despre care vor discuta mai târziu.

Audierea unei casete

Este un alt exercițiu de dezvoltare de capacități de concentrare a atenției și de înțelegere a unui mesaj oral. Aceste casete pot conține: basme, poezii, texte scurte, poezii, numărători, vocea educatoarei sau propria lor voce. Această ultimă opțiune îi atrage foarte mult, iar plăcerea de a se asculta va determina și creșterea performanțelor lor în memorarea unor poezii, cântecele sau în audierea unor povestioare ale educatoarei pentru ale putea repeta și înregistra pe casetă.

“Personajul preferat”

Aceste activități urmează firesc audierii unor povești, poezii, cântece. Se discută cu copiii despre personajele preferate. Pentru a le ușura expunerea și explicarea este bine ca educatoarea să pună întrebări de tipul: “Cum este personajul care-ți place?”, “Unde locuiește?”, “Ce știe să facă personajul tău?”, etc.

Fiecare copil trebuie să aibă prilejul de a vorbi despre personajul său preferat.

O variantă și totdată o continuare a acestei activități s-ar putea numi “Personajul preferat al zilei/săptămânii”.

În timp ce citește ori le pune o casetă, educatoarea observă tot timpul copiii, le urmărește gesturile și mimica precum și reacțiile verbale, având un feed-back permanent în privința interesului copiilor pentru text și motivația lor de a-l asculta. Un copil interesat manifestă un comportament mobil, alternând momentele de nemișcare cu cele de relaxare, de schimbare a poziției, cu intervenții spontane, etc. Aceste manifestări, împreună cu o conduită verbală adecvată, sunt indicatori ai interesului și motivației copilului pentru textul respectiv

“Întrebări de la copii” – în cadrul acestui demers se pot inventa tot felul de jocuri pentru a obișnui copiii să pună întrebări.

Acceptarea întrebărilor venite de la copii, trebuie să fie și mai vizibilă în timpul activităților de predare-învățare. Copiii pot achiziționa deprinderea de a pune întrebări în cursul a tot felul de jocuri: “Spune la ce mă gândesc!” (cu mai multe variante în funcție de vârstă copiilor), “Ghicește desenul!” (stimulează dezvoltarea percepției și a reprezentărilor mintale ale copiilor).

Oricât de liniștiți ar fi copiii atunci când ascultă o poezie, o poveste, oricât de mult timp ar fi ei capabili să stea așezați audiind caseta sau discul, nu putem fi siguri că au înțeles ceea ce au ascultat. Fără această dimensiune a asimilării, nu putem vorbi despre deprinderea audierii, ci doar, cel mult, despre supunerea la un consemn (acela de a sta liniștiți).

“Reповestirea textului” – este un procedeu destul de răspândit, deși obiectivul concret vizat ține mai mult de verificarea memoriei decât de evaluarea gradului de înțelegere. Repovestirea textului pe baza suportului imagistic este absolut necesară pentru copiii mici și pentru cei care nu au experiență în exprimarea orală (fie că nu sunt suficient de maturi din punct de vedere al dezvoltării limbajului, fie că provin dintr-un mediu socio-cultural deprivat). Pentru copiii mai mari este absolut necesar să se creeze situații în care suportul imagistic să fie utilizat doar parțial sau deloc. Pe de altă parte însă, copiii nu trebuie constrânși să se limiteze la verbalizarea imaginilor prezentate de educatoare, pe motiv că nu sunt suficient de maturi, pentru că astfel, preșcolarul își va îndrepta atenția exclusiv asupra descrierii imaginii, pizând din vedere povestea propriu-zisă; de asemenea, accentul va fi pus pe memorie – și anume pe latura ei de recunoaștere, nu cea reproductivă – iar în vorbirea curentă, va avea și ea de suferit, împreună cu gândirea independentă și cu creativitatea. Copilului îi va fi teamă să enunțe structuri verbale care să

reprezintă propria sa creație, pentru a nu-și atrage sancțiunea, fie ea și blândă a educatoarei. Pentru a sprijini exprimarea orală, primul element de luat în considerație de către educatoare este încrederea în copil, în ceea ce poate el să facă.

“Să rețină și să reproducă!”

Sarcinile cele mai simple pe care le pot îndeplini copiii pentru a dovedi că au înțeles textul sunt reținerea numelor personajelor din text și reproducerea unor replici ale acestora. În nici un caz, reproducerea de către copii a unor replici dintr-un text nu înseamnă dramatizarea textului ori obligativitatea de a memora poezii. Verificare de către educatoare a înțelegerii povestirii/poeziei prin acești itemi se face în cadrul unor conversații libere, cadrul didactic punând în așa fel întrebările încât să stimuleze în mod spontan răspunsurile dorite.

Identificarea secvențelor/ideilor principale

Acest lucru se face în primul rând cu ajutorul imaginilor care ilustrează textul. În acord cu vârsta copiilor și nivelul de dezvoltare a deprinderilor de comunicare verbală, textul devine mai complex și în consecință se mărește numărul de imagini. Trebuie însă evitat excesul de jetoane desenate; acestea pot încurca preșcolarul și îl pot face dependent de imagine și mai puțin independent în vorbirea liberă.

Ordonarea secvențelor unor evenimente nu este o sarcină ce privește doar dezvoltarea vorbirii.

“Predicția secvențelor”

Acest tip de exercițiu este o bună pregătire pentru un altul ceva mai complex, care antrenează capacitatea copilului de a face predicții. Un exercițiu de acest tip este predicția pe bază de imagine. Se expune un set de două-trei imagini, după care un jeton alb fără imagine; desenele reprezintă o secvență de evenimente, iar copiii spun ce anume cred că urmează). Un alt tip de exercițiu este cel legat de predicțiile libere, în care povestea prezentată nu are sfârșit. Acesta va fi inventat de copii, stimulându-le gândirea și imaginația.

“Reformularea ideilor”

Pe măsură ce copiii încep să se obișnuiască cu repovestirea și o pot realiza având ca suport imaginile, li se poate cere, cu referire la o imagine sau alta să formuleze altfel ceea ce tocmai au spus.

“Ilustrarea textului prin desen, modelaj”

Procedeul desenării sau pictării unui conținut audiat este des utilizat în grădiniță. Foarte rar însă, se folosește modelajul. Indiferent de procedeul utilizat (desen, pictură, modelaj) textul ilustrat trebuie ales cu grijă: personajele bine conturate, situațiile foarte clare și acțiunile ușor de reprezentat.

Oricât de deficitar ar fi lucrările copiilor – ceea ce se întâmplă în mare măsură datorită altor dificultăți decât cele de înțelegere verbală (perceptive, motrice) – educatoarea va sublinia, la fiecare, numai aspectul pozitiv. Sub un pretext oarecare – de exemplu, o laudă în plus pentru cât de frumos și curat a lucrat – educatoarea poartă o conversație “spontană” cu copilul, în care reamintește ideile din text, discută despre ele, dă răspunsuri dacă observă ezitări la copil.

Identificarea faptelor și opiniilor

Copiii trebuie obișnuși să deosebească faptul real de faptul exprimat doar ca o părere, o opinie despre ceva. Evident, învățarea acestei discriminări nu trebuie orțată, întrucât copilul ajunge treptat la stăpânirea limbajului, a lumii și a semnificațiilor.

- Educarea unei exprimări verbale corecte gramatical.

Aspectul fonetic – copilul va putea să distingă sunetele ce compun cuvintele și să le pronunțe corect prin:

Educarea auzului

Confuzia între sunetele auzite atunci când sunt pronunțate în cuvinte, este un fapt relativ obișnuit la copiii mici. Această confuzie dispare aproape cu totul în timp, pe măsură ce copiii se maturizează și își îmbogățesc experiența perceptivă.

Există și cazuri în care confuzia persistă. De cele mai multe ori, dificultățile apărute în discriminarea sunetelor se datorează lipsei de exercițiu, în acest domeniu. Înainte de a începe exercițiile de diferențiere a sunetelor în cuvânt, educatoarea trebuie să se ocupe de educarea auzului în general: localizarea sunetelor (zgomotelor), diferențierea dintre sunete și zgomote, dintre vocile de copii și vocile de adult, identificarea unor instrumente muzicale după sunetele produse, etc.

Important este ca aceste activități să nu se desfășoare niciodată într-un mod formal, ca predare, ci întotdeauna sub formă de jocuri, șezători, mici competiții, etc. Un bun prilej de a cunoaște lumea sonoră este activitatea de povestire (tropăitul calului lui Făt-Frumos, răpăitul ploii, mormăitul ursului, etc. Se pot folosi metode activ-participative cum ar fi: confecționarea unui paravan dintr-o pânză sau carton, în spatele căruia, fără să vadă nimic, stă copilul care trebuie să ghicească. În fața paravanului, un copil spune sau face ceva, produce anumite zgomote cu ajutorul unor materiale neconvenționale ce imită ploaia, vântul, etc. Alte metode: jocul de rol, problematizarea, brainstorming-ul, lucrul în perechi, etc.

Pronunția corectă

În multe grădinițe se observă copii cu dificultăți de pronunție, pronunție greșită ori omitere a pronunției unor sunete. Fenomenul se datorează în principal unei stimulări verbale suficiente din partea ambientului. Fără a ignora problema reală, precum și necesitatea rezolvării ei, nu este posibil ca sarcinile logopediei, ca știință de sine stătătoare, să fie preluate de către educatoare. Ele nu au pregătirea necesară, dar, nici dacă ar avea-o, ele nu ar avea timpul fizic pentru a aborda din punct de vedere logopedic corectarea pronunției sunetelor ori a emiterii lor de către copiii preșcolari cu dificultăți.

În schimb, se pot iniția unele activități de pregătire și susținere a emiterii și pronunției corecte a sunetelor:

- gimnastica aparatului fono-articulator;
- emiteria și corectarea unor sunete în cadrul unor activități mai largi;
- diferențierea unor sunete care ridică, de obicei, probleme.

Gimnastica aparatului fono-articulator

Aceasta se poate realiza prin tot felul de jocuri: “În oglindă! (un copil este “oglindea”, altul se strâmbă, scoate limba, etc.), concursuri de strâmbături care, pe lângă distracție, au și valențe de descărcare terapeutică.

Respirația

Respirația corectă este abordată cu precădere în activitățile de educație fizică, sport, euristică. Se pot inventa însă. Jocuri prin care să se întărească în mod special expirația, care are un rol important în vorbire. Respirația vocală poate fi exersată la activitățile muzicale, de educație fizică, dar munca educațională presupune și creativitate în construirea unor situații în care învățarea are loc spontan, de cele mai multe ori prin joc.

Emiterea și corectarea sunetelor

Aceasta se face într-un context logopedic (individual sau într-un grup mic, în fața oglinzii, cu mijloace și tehnici speciale).

Scopul principal al activităților din grădiniță este de a construi ambianța și de a oferi modelul verbal ce lipsește copiilor în viața lor de zi cu zi: o ambianță și un model inteligibil, clar structurate, facilitând copiilor conștientizarea structurilor verbale corecte sub toate aspectele.

Povestirile scurte constituie un bun prilej de exercițiu, copiii având posibilitatea de a participa activ, pronunțând diferite sunete sau grupuri de sunete ce reprezintă onomatopee. Dramatizările și jocurile de rol (chiar mini-teatrele de păpuși) servesc aceluiași scop.

Este important ca exercițiile de emiter, corectare și diferențiere a sunetelor vorbirii să nu se efectueze în chip mecanic, punându-se accentul pe funcționarea corectă a organelor fonoarticulatorii. Ele trebuie să aibă loc într-un context educațional mai larg, liber și amuzant, în care lucrurile să se lege logic între ele, să aibă sens. Pentru preșcolar va fi mult mai eficientă o istorioară din care el înțelege rostul sunetelor și faptul că acestea au un rol bine stabilit (altfel, se schimbă sensul), decât o activitate în care este pus să repete la nesfârșit sunete izolate.

Discriminarea sunetelor componente ale cuvintelor

Primul pas în a-i învăța să priceapă cuvântul ca pe o structură de sunete succesive, constă în a-i ajuta să diferențieze sunetul inițial al cuvintelor și să-și dea seama că diferite cuvinte pot începe cu același sunet.

Se pot introduce o serie de exerciții vizând:

- conștientizarea existenței unui sunet inițial bine definit atunci când se rostește un cuvânt (cu sprijin pe imagini);
- găsirea sunetului inițial de către copil (cu sprijin pe imagini)
- găsirea sunetului inițial prin analiza fonematică (fără sprijin pe imagini).

Aceste obiective se pot realiza cu ajutorul jetoanelor (cu animale, păsări, etc.) clasificate în funcție de sunetul cu care începe cuvântul imagistic.

Problematizarea se poate realiza cu ajutorul unui joc de tip “păcălici”, în care perechile să fie formate pe baza sunetului inițial al imaginii prezentate.

Pentru finalizarea obiectivelor propuse se vor folosi imagini drept suport, iar cuvintele care denumesc obiectele sau ființele reprezentate vor fi scurte, clare. (ex.: “Hora sunetelor” – primul sunet, al doilea sunet, ...).

Nici un obiectiv din cele menționate nu trebuie îndeplinit pe baza predării tradiționale, ci prin jocuri didactice sau prin utilizarea unor situații concrete curente ca prilejuri de stimulare a învățării spontane

Utilizarea contextului

Astfel, copilul va putea să-și îmbogățească vocabularul activ și pasiv pe baza experienței, a activității sale și/sau a relațiilor cu ceilalți.

În acest caz, esențială este capacitatea educatoarei de a sesiza momentele propice pentru a aduce în discuție unul sau mai multe cuvinte, de a verifica în ce măsură copiii cunosc corespondentul în realitatea înconjurătoare sau dacă este vorba de cuvinte abstracte, în ce măsură știu să le utilizeze în contexte adecvate. Cuvintele vor fi explicate în contextul unor fapte de viață, pe măsură ce acestea au loc. Copilului nu i se impune să repete după educatoare cuvântul respectiv, nici să repete explicația, evitându-se astfel transformarea ocaziei de învățare spontană în situație de predare structurată rigid. Este mai înțelept ca

vocabularul copiilor să fie îmbogățit utilizând în principal, resursele mediului ambiant, diversificând și aprofundând, făcând permanent apel la exemplificări concrete acționale.

Jocurile didactice

“Săculețul fermecat” (se pun câteva obiecte: carte, minge, creioane, ..., nu toate odată, ci pe rând). Un copil privește în sac și dă indicii, unul câte unul asupra identității obiectului, dacă nici unul dintre copii nu ghicește după primul indiciu, se dă a doua indicație, apoi a treia. Copilul care ghicește va deveni cel care va da indiciile.

Problematizarea, brainstormingul sunt procedee des utilizate în cadrul acestui tip de joc didactic. De asemenea, se poate iniția chiar un concurs și atunci avem lucrul în echipă, tot un procedeu activ-participativ, prin care se realizează învățarea spontană.

Exercițiile lexicale

Chiar dacă accentul este pus pe jocuri, jocuri didactice și crearea de situații de învățare spontană, aceasta nu înseamnă că trebuie excluse situațiile formale de învățare, în care copiii se pregătesc pentru lecție și participă la ea. Aceste situații constituie unul dintre mijloacele de familiarizare a copilului cu viața școlară de mai târziu care restrânge mult oferta de învățare spontană și libertatea de mișcare.

Exercițiile de mișcare pot fi abordate într-o multitudine de alte activități.

De exemplu, educatoarea enunță o propoziție și omite intenționat un cuvânt. Copiii trebuie să spună ce cuvânt lipsește, cu ajutorul unor imagini în care vor găsi cuvântul lipsă. Dacă nu obține nici un răspuns, ceea ce este destul de probabil la primele exerciții – educatoarea preia sarcina căutării cuvântului potrivit printre jetoane, pronunță cuvântul corespunzător, completează propoziția. Completarea cu ajutorul cuvintelor nepotrivite reprezintă o problemă pusă copiilor, dar și motiv de amuzament.

Exercițiile pot fi diversificate în funcție de scopul urmărit: predarea substantivelor, adjectivelor, verbelor, numeralelor, etc.

Vocabularul nu se poate îmbogăți decât în context, în strânsă legătură cu semnificațiile.

Încurajarea exprimării spontane

Cadrul didactic trebuie să permită copilului să povestească, să vorbească, să îi permită să inițieze el însuși relația verbală cu adultul, să se arate interesat și să stimuleze comunicarea verbală venită din partea copilului.

Primul obiectiv al educației limbajului la copil este să-l facă stăpân pe mijloacele de comunicare verbală. Al doilea obiectiv este să-l învețe cum să utilizeze corect aceste mijloace, atât sub aspectul adecvării externe (să folosească cuvântul potrivit în situația de viață concretă în care se află) cât și sub aspectul adecvării interne (să construiască structuri verbale corecte din punct de vedere gramatical).

Propoziția

Odată ce se înțelege de ce trebuie să comunicăm, următorul pas va fi conștientizarea faptului că unitatea principală prin care realizăm această comunicare este propoziția (sau cuvântul cu valoare de propoziție).

La grupele de vârstă mai mică, interesul va fi centrat pe exprimarea coerentă a copiilor, într-o propoziție completă având cel puțin subiect și predicat.

Într-o altă variantă, educatoarea pronunță predicatul (“Zboară”), iar copiii spun subiectul (“Pasărea”).

Copiilor mai mari li se cer mai multe opțiuni, iar sprijinul pe imagini nu mai este atât de necesar, dar rămâne motivant.

Construirea de propoziții

- se pornește pe baza imaginii, cu propoziția alcătuită numai din subiect și predicat, utilizând întrebările “Cine (ce)?”, “Ce face?”
- propoziția se extinde introducându-se treptat câte o nouă întrebare: “Ce?”, “Unde?”, “Pe ce?”, etc.

De exemplu, se așază imaginea unui iepuraș.

“Cine?” – Iepurașul

“Ce face?” – fuge

“Unde?” – în pădure.

Propoziția: Iepurașul fuge în pădure.

Rezolvarea problemelor de sintaxă

Acest tip de exerciții vizează în primul rând acordurile. În procesul de însușire a limbajului, apar adesea situații în care copiii transferă inadecvat achizițiile. Ei vor trebui să învețe treptat că există mai multe reguli, precum și abateri de la reguli, iar aceste lucruri nu le vor fi predate. Preșcolarul le va achiziționa numai pe căi intuitive, concrete, prin intermediul unei multitudini de exemple.

Cuvintele și propoziția

Tipuri de exerciții-joc:

- “Desenul îndoit” (partea de sus arată persoana, partea de jos, acțiunea)
- “Puzzle” – “Formează imagine și formulează propoziția!”
- “Piatra în lac”. Se scriu literele una sub alta:

P – prăjitură

I – iarnă

A – apă

T – toartă

R – ramură

A – arici.

Astfel, se obține o nouă serie sau se pot scrie cinci cuvinte care să formeze o frază cu sens:

P – Pe

I – Iarbă

A – Aleargă

T - Trei

R – Rățuște

A – Albe

Ideea este de a păstra permanent o graniță permeabilă între analiza cuvântului și a propoziției, pe de o parte și sinteza cuvântului și a propoziției, pe de altă parte.

De asemenea, este important să se evite analizele mecanice, exercițiile sterile și să se introducă de câte ori este posibil, elemente de imaginație, creativitate, amuzament.

Abordarea globală

Deși obiectivele educaționale se referă la aspecte separate ale componentelor structurilor verbale (fonetic, lexical, gramatical), ar fi o greșeală ca acțiunea educatoarei să fie astfel proiectată, încât să abordeze pe rând, în mod izolat, câte unul dintre aceste elemente. Copilul nu trebuie “condamnat” la a studia numai fragmente ale realității (cuvinte separate, despărțiri în silabe, împărțiri de sunete, etc.). El trebuie ajutat să studieze aceste fragmente numai în relație logică cu ansamblul.

BIBLIOGRAFIE:

„COMUNICAREA SCRISĂ ȘI ORALĂ ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREȘCOLAR –
CĂI OPȚIONALE DE ABORDARE A CONȚINUTURILOR – CREATIVITATE ȘI
LIBERĂ INIȚIATIVĂ DIDACTICĂ”

AUTOR:

Prof. DĂNILĂ DANIELA IONELA

COORDONATOR LUCRARE:

Prof. univ.dr. RODICA NAGY

**UNIVERSITATEA „ȘTEFAN CEL MARE” SUCEAVA
FACULTATEA DE ȘTIINȚE ALE EDUCAȚIEI**

35('\$5(\$,17(*5\$ 352%/(0'(\$&78\$/,7(\$
ì19 0Æ178/802'(51
6FXVWXGNLSHFLBOLWDWH

3URDVF(0X/0DXUD
FRD0DQDJA,RSUHDQXFHDYD

ìQY P K S Q W R D X S Q W U X V Q W X U B k Q V X L Q X O R G E D J
G H H G H S L I Q G L H I F F L O X P O U O V D S W O H V W U X F G K I F D D D H F I C M L W F X O
W U X G F X P L J D O H F R Q V W U R X I X G O P K H Q M S X G D J H S C H U V R Q D O L W L L
Y L L W F U I M O R H U G K G D J H S C H U V R Q Y I O L L W F U I M O F H Q L Q W Y D I O
v Q Y P k Q W X O R I D W H S I S M O L S H Q D D U M X Q B H L F D O W H F L O
ú I F D G V O F O V H I R U P H L D Q W H U R V J F K H E F R O Q L M Y L D O I X G H D Q H
S H U F H S H I F L S H I Q X A W O X H Y

8 Q D G L Q W U H Q G L J H G I O H F D O S H U L Y H V W W U X F U W F X R O D L Q X W X O
v Q Y P k Q O F R O X G I U H L F O U F F M L X E U O H H I O D G D S S D U W D F X O D U L W L
S V L K R G L H M K F U M W Q G L Y I D G X H D O H M L O R G H G H H J Y R G W S U D L L Q H
S H U V R Q D F O H L W W R L L D

ìQY P k R R V G I O F U D X W D G R S W W H U X F W O U L Q Q X L V R X U P G H
R J D Q L F D U H H D F L O R G V H J Y H R D Q W D H O P H F U D X S L M G S O X S H H O H Q
V L W X G D V I B H J Y R I G W D Y I D O R S I G H S D R Q L E L O D S W I L W O K G L Q L O H
X U P U V H Q I F W H S K L G F S I X I O P P H I O L R U H I P X O H W E R V S I O R E U O R U L I L F D U H D
O P D [L P X P S R W H Q L I D H F X O X H L V 3 W H L Q P R U G H D O L G V H D G O B W D U H D
v Q Y P k O M S X O X V L L F X I O D G I L Y L D O K H D O H M L H O R V F U I D F W L Y L W D W H D
G L I H U H F O H O D W L L

3 U L G L I H U H Q D I E M L Y D W v Q L H O F X I G R D ú W H I U R I O R V L U H D
S D U W L F X D O G I L W E X V E R S H E O D M S W H D H Y I G H J Y B Q W H I O X O
F D U B I H U S R W L E L V O L S W H I D O U S V X R U W H V L Y H

³, Q V W G X L I H U H E O S U B I V G R E F H U I E O S H L Y G R W O V S H F W
V D X O W V S O R F H F R K P S X G H [Q V W U D X L G X I F D L O H Y L I O S U L Q F L S L X
J H Q H E D O H L J H D J F W L Y G W D Q W H D P B Q W W P D F U R V I F K W H P

F R P S R Q M Q ~~Q~~ P O F U R V L ~~Q~~ D A R H Q P H X Q M P S I H H D D Q Y Y P k G W Q O X L
Y U H ~~Q~~ R D D V ~~W~~ F D K U P D W U H H E X Q F H R S X W L W ~~W~~ E J D G ~~R~~ H J D I C H L Y D U H
G H V I ú ~~D~~ D F H U H W H L D

³ 3 U L Q F L Q G X Q L G X I D G L I J H W I L Q Q I Y H U H I S I W L Q P H F H V L W D W H D
D G D S V S R W U G Y Q D I L L Q F U F F W X Q I W D L F Y H R D F R Q H L Q X U W X U L O R U
V W U D W ~~Q~~ J V L W O R F W D Y W K S O X F D L F L S O V L K I R V D I Q J E F H H L O X F L W
ú L O S D U W L F X G I D I H U M Q H I O E M P L X Q Q R U X S H H O H Y Q L H G H U H D
G H J Y R O ~~R~~ Q U L H F J D ~~B~~ O V R Q ~~S~~ O I R W H W L R Q D O L W D W H

3 U L Q F X L S R X U H D W I H X Q U L H V G L Q S A D U H W L F X Q ~~B~~ U D G X F D L H
G L Q R V E L H I ~~F~~ W E L D H F G V X F D G I L G V W U H D ~~V~~ H I G L X F G H I U H F S F H G H
H G X F D Q G H Y L G X D O

ì Q O X P ~~E~~ Q H F O D G D J H L S I W R X P U L O X R L U S ³ I L L Q X I P O ~~D~~ H X
G U H S U M X D Q H J D G I H H J Y R O P M D Q U L H H V W W E N R M F S W X I Q L Q H O H
X P D Q H V H Q D V H J D Q J H V F V S B W I H E I S O L W R W L F L Q X D X F R Q G L L L
L G H Q Q V G F I H Y R O V D Q I H I H Y L V H F D H L H X P D Q H Q D ú M V H G H J Y R O W
D V W I G H F D W X Q J D H L E X Q H S O C H U W L F & O I D K U L W L J D I H R V L X G B U L
D Q X P S L W U H W L F S X O I D K U L W S J H L F E I D U ~~B~~ F W L X Q G I L V F L G X L D H F L W X L V D H D
, G H ~~B~~ B I P R F ú D R S I W F L F L I V W F I L U L K P D Q V ~~V~~ H I V W L Q D W X Q
V X F G H V F H D F F H S F R D Q F H S W Q H U D G S L W ~~R~~ W H D Q X F V I P R G
D X W R U P I D W O D D Q H J D G L H A D D Q W G B H J Y R O W D W U H D W Q G H Y D ú G X D O
G L I H U H F R U B I W S X Q J L W G X P L D H S R D W D I G X F R Q W U E L F E X H D I D F H
G H J Y R ~~S~~ W D V R I Q D O L W L L

³ \$ F H S / W L Q Q L H S W X I Q L R V O X H D J S W F X ~~B~~ X V L H V S R U G L P D
G D V S H Q U H V F G H G G X L G D O V D W X D Q D W H U V R X B U Q P H S H G P X V W
S H V O L H P L S M F I D U H M Q J G Y K L U H V W D U D F W H L Q I G L W L (G I X O F H O D
F R Q I R U F X Q D W X H U V Q H Q V X S U L P H D \$ & R P H Q X S F D U H V W H
L Q G L V F O X V ~~B~~ H F G H L D U G L F O D D Q H R U H O D J W X L U M D / H Q G ~~B~~ G H
- - 5 R X V G / X I S D X V M Q R B ~~B~~ L V J D H L V S H Q F D W L F Q U W D H D E R S I U O X O X L
S O H F G F O D F H D S V D U D H L R U H J X G O D X ú Q P V X V O F D U H V S X I W Q
S D U D S W H Y R H D I Q E W G X X F H W A L M P L Q ~~D~~ Q X W O X Q I S X W M H R F D Q X
S X W I H P H J S H U L P X R Q Q M V X D I O F H R S X L Q L O U R U P H Q H D U V E X P H U V
I L U H F V D W U H E X Q I R V E X W S H R W H V V G H O H Y L D Q G U P H Q W I Q R Q D W
U D S R X S W L K O R X R Q Q L Q X ~~G~~ X D W V O U E H H O D W O L Y K U J V W H I U V R D Q H

U H O G L I Q S W U R H I H V R O U M D L U H J S D W P D V Q H X Q V F G I S H U P L V L Y L W D W H D
V L W X S M L L K O R R O U R J L F H ' .

\$ F H S W L Q F L S V X I X Q H G D P H S W L X B R O B U J L O F D H U E D Q V W L W X L H
v Q W Q M D G H H J Y R O W M D V L M U H F G H O D M D U X F F W X U M X I S Y H U L H R D U H
I D F H X I E P S X E Y H X I O V M Q L Y L , Q L R U P Q R L X Q M L P I S O D Q W H U P H G L X O
V W U X F O H X Q R R O W M P L H V W F H O U M D K Q O X O X S R R D V F R P R G D U H
S H U P D Q E U O V S R X G W Q C R L I Q W H U I G R V U L E J D I M O F W D U P H D D F H Q
U D S R X U J W S D R [L G H H J Y R O W H I Q E V X S D G B I O H Y P X D Q X E S P F Q H H D
F H H S R D W D V L P L O X H P R P H G O M F D U S H U P G L M J M R S W D K I K F D
S H U V S H F W L Y

) L H F B O E M L H Q G L Y L G X X C H L I W O R W H D G L H D V S H G L V Q M D U H H
P H Q L R Q P

8 Q D Q X P L S W F S M L F K R O R S L U H J H O V X M S D W W L F X O B I U L W L
S U R F H W D H O V L K X E H Q H V X S I V L U K L D F S W L W X I G I S Q I L U F D P U D G F W H U
V W U X D I W F H P L R Y L F G Q D V O H L Q F W D W I S V E B Q L Y L L Q J H L E K W E H

8 Q D Q X F S W F Q H I X F U R I L J L H R S O U H U J L O W Q F S I S D L O W L F X O D U L W
I X Q F L B O V O W H P K U Y B L O H Q D O L J D W R U L O R U

8 Q D Q X F L L V G H G H J Y R O W H E H X K O M P X I P R U H P D J O H Q W
J k Q G P I V J E U H X O P I D W H S B O M X S H U X I C F L X O S L G I R E V H U P Y D L L H
G H J Y R D O O P D S X L Q

8 Q D Q X F R V O X F X Q R ú S V L I Q F H I S H I S U L Q G H U L

2 D Q X P L [S H U G H I Q D I X O Q X F W O M E D Q Y H V F

(V V O H H F H V D Q U W L W F X V O R R U D X P O D F H S V D U H W L F X O D U H L D W F L

ú I V I R O R V P I D W R I S H R F F B U H V S X Q J S U M R D D U V X J G X H J D Y R O W D U H D
L Q W H O H L F X A F X E B O X O D V O X H B H U X H L Y

5 H V S H F S V D U W H I D F X O Q G L W L H G V O R O P H Q V F H X E M U L Q Q H O L H
v Q Y P K R G W U G O H P R F J L D H W F I E R U S H L V O M L H Q G L Y L G L X U D H S I H W D D V H O
S U H W X Q V G U H D W D Q E Q Y L G X G X F I D Q X D U P H Q L G H D X Q L I R U P L J D
R D P H Q G L I D U D O I B S D U D G L Q P F 3 U R F H S W L O U H C F G I L Y I S G X I F O F
S H U F H S K Q G L O L H P D E D M X O H O D W H H Q E H P D R U H P D R W L Y H L W F D S H V D
F R Q W X U Y X H U D H Q G I O Y D Q G G L I Q L Y G V D R U E X O L G E D L D F R Q I B H
D H [S O R R O P A R D G L I H U I B E H L D W O I S W L K L O G I L Y L S G U X M C O B I O B U H D
G L I H U H Q L D W

3 U H R F X V S Q Y U H W S R H U Q D D V K J X H U D S H S W U D W H F X S V D U K L W F H L O R U
V S H F L L H F F H Y U H V W S I D U W L F X O Q G L W V S X O R U L H F F H I O X I X
L P S O Q E S E G H S D H O V L P L G D I U F D G W D F L V O R Y H L O W D V O H R U W X O X L
G H k Q G Q H I F H S H D Q V Q U X W X B D X H L P S G W U D V Q I F U H F F R X Q U L W L Y H
V D D P H W R G H I O F R U S Q S D U W L F X G H D K U L W W H D G I L J O W H D U D O
F D S D F L O H Q O R I D O F R S L L O R D S R X Y W U O V R D R O L F D F W H V O W D U D
H I R U F W K R D I L D U G L R L E L H S F R M L Y E R O V H W L W O F E H S W X Q F L S L X '

\$ ú D G S H U Q D L P S X O V M R V Q E X H Q D R O X Q E D S D F E L Q W H L O H F W X D O H
F X Q R ú W L U D G E V P L V G H M U D U O F D E W O B I M Q Y L W U H E S U H J L Q W H
D Q X P G L W H F N O W R O G B W H Q L G L O R V S D L F Q H P H H J Y R G D V U H L '

S R D W H S S U W E R U L V Q X U H L O V H F W K O X B B G U X F G X F D W R U X O X L
ì Q V D F H G W I H F X O W E X L M X G L F R J V W D S R X S R V L E L O L W L O H
L Q W H O B I G W X I D O E X R B I O X G F X Q R ú S U L I Q F H S H I S U L V Q G X U L W H
G H L ' R J D U G I D I L F X F O X R ú W L I W U H O O R V U W E D W F D H V Q H R F U D V L W
U H V S H X W B U H X S U H G I W Q Y F D X F I U L W U H F G H O B I D R O U D U H X
W U H F G H O B I D P S O O X R P S O W U J H F G H O B I X Q R O E X I W X Q F D V G I O F M D
F X Q R ú W Q L V Q D H Q W I O B I X Q U R ú Q V R I Q F H U R O H O H V F B H G L G R I Q D W
O H J D D W F X U V W R H U O H F K U H J X Q D W D Q L W H U Q W B E H F U D H E W W U D F W
v Q V S U H U W W I E X H O O H U D F E D Q W B D F P Q O S U H G D U H W Q M E X U H H
S R U Q H C H O B H U F H S Q B H J B P S I O B S W R H Q F B H V R I L D Q D O L J D W H
L Q W H U S H U Q M O D X E R J U H Q U H U D O I L J Q Y I S O R V U Q L G O X S V H J H Q W D U H D
X Q R U L E G L L O I H J S O L Q M L S R I S H H F H W H X H V X S H U F H J I O I O
D Q D O I L J Q W H U S X U H V D W H F U R L O F U L Y W G H Q V D V I W I H H O H U O O X O
S D U W L F X O D U

3 U H G D Q W D I O B E W H S A X O

2 E L H F W H Q X O D V O X G O X E R I L P k Q Q H Q Y P K S Q M R H D W H
G H J Y R O F R P S H I D H H O H H P O R Q M F B B M Q L F U D D O V F U D O F R S L L O R U
S U H F O X I P P L O L D D E H D V M A D H O V L W H L O R O H W N H D Q H I L E H D W L Y H
X U P U W R W W R G D W F O X O D X E D I Q V D E B O X L W X P R I V Q L L F D U I L
Y R V Q F X U N S M U D V M L X G L R I O R E K ' O H O W I F R O S X O X G O L L P U E R I E k Q H
H V D F H G O H I R U S D J R J U X O W k O E X B F X O W R B X Q L F D U I O R V B C I D U
E D J F D S D V E L O H O O X P R E D M X V X X F R P X Q U L F H Q W H U D F X L R Q H J H
V H P H I Q I S L U L P k Q I Q X G X W U V I H Q W L R S I Q W L H H H Q V O E U X O P L R V X O

G L Q D W X O B H F O U H G R M P V X I W L O M Q P R J G I L F U E F Q W E D S D F L W L O H
S U R S U H L Q W H J R O X Q E S H U R E F R R Q H F G H V L H D G D J L F X J L V S R D W
F R Q W L E Q U I D E J D H [L V W M D G S U H R F G M Q O D U H

I Q D F H W F R Q R X P R G H B P X Q L F D W L Y D I G H O F P R G M O D O W L O R U
S U R S U L E H L W H X F O W K B S D E H R P S H W H G F R E R Q L S F D H V X S X Q H
G H J Y R Q V Q W H E H D S D F L G W H L D H R S U G B H J S I U L R D D U H V S B F W L Y
U H F H B P V M D H M K O K V H [S U L F D U I H V

I Q V X U F L L W H L U F L U L U H H S L L H E J D J O O V D D F M L L Y F L R V O F R U C H V W L W X L Q G
L Q V W U X G H E D Q V O X Q E Q I W H O H F W X D O H

& H E B E X O F W H J X G U L P k Q V H Q U H F O D Q Y D V S Q D O D V X S
R S L Q V S E F L D E D X S U O G E W S I D E X L W M Q W H X V G H L G B I S W D U H
F R S L G O B U R U E H F W L O I D O M W V S B F O M L R F D Q Y W H X D F H H D
H V W H H F H W D H V L J R F U R Q W L Q L U L H D O W H E W L Y L S H D F W H L G R U X
H W D S G H J Y R C F R S U E O R U H P H F O R Q W L G E D L W D W A P D U D S L G
D G D S D F R L S H L G O F Q U D V O B D U W L F X P O X Q U F L W Q Y O E H D N L J X Q U
V S H F S L D E Q V X G E R U G S L Q G D J R X I E F U L G H H [H P S F O R X U H G D Q L V D U H
S U R J U D E F G L L Q E H I D I E F I O D V H L

2 P V X I U P S R U R F R Q W W X Q R D H W H P U H D R S L Q D Q W U D U H D
v Q O D W O S H D I D F O P X O U H I D O R O S H W H B D B D F R D E E Q V W L W X L H
H O H P S I Q M J H W S L W Q R V O U X I B U W H U F L L S M W L E H X Q R V F D S Q G F L W D W H D
G H H [S U L P D I O H H Y Q D Y R H O X X O O R B Q H P S W V E E L G H P W Q X L O U H
L Q V W U X F H Q F W E L F R R U G B R I D U F H U P L K O B I Q L H G H W U H D X Q R L L
F R Q W X U X B L Q Y W B H B P H P L V H H O O K P D I E W L G L W H U L H Q L D W H
v Q B L F Q D S B I Q S W U H Y H Q U L H F H K E R X O D U

6 X F F H V X U O D F F W L G E W O D W H E W G H H W H U G A L Q D X V E D V K Q W
D Q J D H M O H G H H I R U L Q X V H C S H U R V S K O D E F B I O X I O F H D V F W L Y Q W D W H
F D J R D W L U F L L I H U Q B U G E H D F W L Y Q W B I V F H D W U X H E X V L S Q Q
O Q L Y G I G H S U L Q G O U H M B W F I L H I E O R G H D V H F B I O H Q S D U W H
F D S D F I S W F D V R E D H O H G H D R H I H F W O R D G Q G H S H Q V K R Q W U K W R D U H
' H F V D U F L V Q D H E M D I O L Q D F R S I X I O U D F W E O W L W X F O U X L H X O X L
D F H G H D F X O W D S D F G W P X Q E O G H S H Q G H H I Q W O S L Y Q F D V R L
H [H U S H U J H Q R S U V R S D J L X X F Q L E R Q V W O V F X I G H W S U L Q R G W U R O X O
v Q Y W R W X H E X I L L H F R P S O G H D X W R F R Q W B R U O X S O V H P H Q H D

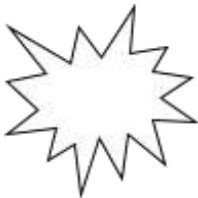
L Q V W U X G H I J K L M N O P Q R S T U V W X Y Z
D Q D O L W L F R V L Q W H W L F

\$ V W F X Q R V F K Q D H [D B W X P X Q U H U O M S D W H B D B D F R O D U
v Q F O D, V D Q F G L S U L P J H L O C H U F R D L Q V W L W D G M R U X R O D U F V L Y L W D W H
G L I H U H Q L V D W B D W Q F V U H Q O D H U W I O F H U V D F U M X Q X I E S U L Q
R J D Q L J X Q R H Q H U F / L V W H B E F V R U F H D S D B B X S H Q M Q O X W X U D U H D
G H I L F L G Q Y R O E S U V M I F X Q R V F U A S W Q M Q I P S L Q L D H F B O H Y
v Q Y W B D Q X U C E R Q Q Y H M R F S U L L H F D G B H W R Q G G L W H U H Q L D W H
G L S X Q F M H G B E R Q L Q X D F X D U X G G G L I L F X Q X O F G H H D U F L Q D
G L G D X W R F U L W

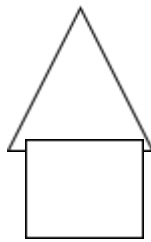
(O H Y D W E W k P S L I Q F X Q Q V D X I G L H U S U L Q G H I U W O B H U L H U H
Y R I U D Q W U M Q O D H F L W D X O X P H D U R [D H U H S I D Q I D O M] L Q W R Q H V G H F
H [S U L P D D U W L E D X O D Y W Q V Q M O F S H O H F Y D I P D Q L I B V W S R Q L E L O L W
G H R V I S E I Q M G U X X U L L P E R I P K Q R H U L V R O L F L W H D Q V P H J F I X Q Q
J U D P D E D U G H G L I L F X G S W H W P I S G X S / W X G X G D I D X R I X Q H D V
O L W F R U H L V S X Q H J O W E K I S U R H V R O L F G W D F L X Q V H P H S H F k Q F X
H O H F Y D W Q W k P S L I Q F X O S R M R Q W H Q X D F I G H L O O H Q L M L Q W H]
I R Q H W L F

8 Q D Q W H P S O U X I F H F O X H P H D Q F R P S O H O M F E I D H D H Y K D
V F R S Q Y D U X H Q H W X Q K D O L W F R U H L V S X Q] D W X R D H M C H Y L O R U
X U P W R D W H F Q G L

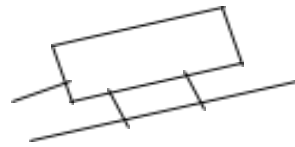
3 H Q W O H F X L Q L V F G M Q Y D U H
& R P S O W I V O D F E D H O H S V H V F

B B B H

F B B B

B B B Q B B B

3 H Q W O H G Y Q L Y P H C G L X
& R P S O S I U R D S R] L L L O H
& R V P D Q F B B B B B B B
1 R V X Q W B I B B B B B B
B B B B B B B B B W X U Q D W

3 H Q W O H D Y L D Q V D L

6 F U W H S H U R S R G J H V I S D G L H

Ì Q W L F S H O H D Y L D Q M G I L L Y P H G Y R W H J R O P R D G Q G H S H Q G H Q W
v Q Y W R D O X E G I D U F X H O H P Y D V O D S E H Q W V M D V L J R B D O L W D W H
F R U H V S X Q H [W B E D G B D O O F O W] Q W R Q H W L F

Ì Q S H U L S B R G W D E M F D R G O R K U L P W W I R R F X O D U F G L Q H U H Q L D W H
S H Q W R U Q V R O G L E S D U L H G D D I F U W & L Q I M W H V S X Q V (B O ' D I S U L P L W
E H G G K k U F W L Q W U C H L E V S X Q V I X F E R S F I L O V H Q W H I V E D O I B I D U H
Y D U V S X X Q G H O I F Y D U S I H E D Q G X L V S X Q R V X O V S X I Q J W W R E L U L O H
U V S X Q D V X R U L W S H U H D W M N D O R E G I F R P S O H P L R A U D W H D

D 3 H Q W O H D Y L D Q H Y B N I S U L M L Q

& H D S R P S I O ' H [Q G H U D H Q H D]

& H D S V U 3 R P H U k G

& H D S H O H [D G W U D F L K O H W

E 3 H Q W O H D Y L D Q L Y P H G L X

& X R Q Y D F R O T R U D L F L Q D U X L U R I D A G H

& H G U X L V H R I D F H Q D Q V I D R S F F k P S

8 Q G M H R F U k Q B I O R H O D V I E L L Q H

F 3 H Q W O H D Y L D Q V D L

& H D G H V S Q B I Y D Q I G B D V D E U L F X G U Y D F D Q

& L Q V X R M S D I W K L X S O H [D Q G H U D S O D M W Q X

' H F W I E X F X I B R O S H I S B ' W K L X H Q Q W R W L P S X U L O H

' X S U H D O I E J P D W H H D S R V O G W H O W H U L E V S X G I O X D Y L E S I H V

F D L V Q W U H I D V U S X S R A X O L Y L W

\$ F H M W M F S R D U V H D O I V J X D E R U R G H P X Q E Q G H S H Q G H I G L W Q
I L H F D U X S U L P H W G W U H I U U L S O X H Q V D U I E O F E L D Q S H G H D J V L
S H Q M H R D Q W H U H E V S X S R A X O L Y L W

& X V D U F G L Q H U H S H L F D H O H U D X I S H Q L Y W I S R D G W H V I M X R U F D X O
3 & L Q W R L D R E X O F V X Y L Q W H " '

D * V L F k P V D R E X O F V X Y L I Q W P I G M Q R X L O S U E I F D Q F W O U H H Q G
V L O 3 D U E D D

E * V L F k P V D R E X O F V X Y L I Q W P I G M Q R X L O D V E H I Q P 3 K W ' I L B I
G R X I D O D E

F * V L F X Y L I Q W P I G W Q U V D E X O W L I D E W Q F K Q L Q W U H
H O / H L V L O 3 U E D D

' X S F H Q O D M D H V L Q V X V Q V R D M L H K Q L W D M / F O X V X O X L
D F F H Q W D G O S Q D F O D D X H Q H W R S D U G H Y D Q M W U X P I X Q W K L O R U
F D U D P H R D G X Q D M L R U L H Q W Q H T M G I B W H F H P S W D M F X I O W X L D

3 U H G D Q W D H O B E W H F (W X O

6 W X Q D X A C H P D Q V L F S O D P D U S L U R S V K Q V L J S X H U Q W B H X O H Y L L
I R U P D E U R H P S H W H C Q E H D Q R L U j k Q G O F Q O X W F Q R W I L K Q W X G W L Y H
J H R P H A V M K H D P U M X U L

\$ V W V J H D I L U F P W R D R E X O F V R Q Y L Q J X I Q G I D P H X Q V A F O G H I U Q H
v Q R Q V V P I D W X L H F W L Q G L I G I S H R Q W Q Q F O D D I F W L Y R P D X P O R G H U Q
W U H E X I R H V I R G M S U H J P V D L W H H P S H V Q D S U X X W H R D X P L X R O M U S O H O H
Y D U L S W R H E O D I M P L H O I D L W H P G W L Y F R D S W L R X Q G Q G L F U D H D W D W
v Q W R W O G H D S U Q R D J U H V X O X L

ì Q F R Q G I X Q X Q M P P K R G W H P R G R J O D Q L J D Q V S R U L V G H L F W D W
S U L R Q V R U B L G D F V M L O V W H I J X O G M D F V X I O Y L W S H Q X V X I K D U H
V L W X G L G D I F S D E U / W W R D W Y H Q Q U L F O M L Y L D W D H W P H D E M L H F Y L O R U
W U H E W I L P X D W L G H K D M D Q M W S W I X G V S R D U W Q R D U F H K D D U F L Q L
G L I H U H S U E B Q W U S R O E K O D O X I D V W B I D U H Y K E V S B I Y X G O R L U F L
F v Q H D O X J O X U H D P K F Q V R M P D V D W H P X W I R F S R U V D D Q W
P X Q E D G H S H Q I G H Q V L R Q R V W I X Q X I L L V H D H P I H U F I L S U I R E O H P H
M X G L F U L B G V D X V H V S H I F M R X U O V Q W X I L O S H F D M X E D R O L G F H D M O H Y L
U D L S Q R B O U D P M D W L H X G W H Q H U F K W V I Q D G I L X I Q C U H F E R Q G O X F H
I R U P D U L F B Q V R O G E S S U I H O G H F D I O C F R G O H J R O D Y S W R H E O H P H O R U
F R Q F R P E L X G H I Q Y R O S W I D K I H D D H Y L F O R R U H V S X R E J L W / R W F I D Y G H O X R O U
X U P U Q Q M P S Q W S D U Q X G D F H U G V D V H E L S O L Q H

2 E L H F W F I D Y G X M H U S L U W V X G E B W H H P D V L F S X D R V X Q W
X U P W R D U H O H

& X Q R D U X M W L O E R Q U F H L S S / H H F O R D U W H P D W L F L L

' H J Y R O W D S D H F L G M D I S O R U D Y U H V W L L H J R U G B U R B O H P H

) R U P D U H G H J Y R O F W D S D H F L G M D F L R P X Q X W D O I Q j k R I G D M X O
P D W H P D W L F

' H J Y R O W W H D H P R X V L X S D H Q W W X G I D S O L P D W H H P I D Q V L F L L
F R Q W H D W L H D W H

3 H Q W H X O I D J F H U R M D R H I F W W F S H Q I H F V H W P E L Q I D R W H P D H O R U
G H D F W L Y U W Q S W H I O X S H L Q G L Y I F D X F H O H S D R J V L E D O I S W Q L W U X
P R E L O P L X Q U M X S D O U H D H H O H Y I S O U R U F H Q X O P D M L H P D W L F L L

\$ F W L Y L U R D Q W W D O W U F H O D N D F M H U S K S H S F D U G M H D U D F G W H U X O
P D V D Q Q Y P k Q V S K G H I O S V D U G V H L U W H X G I X F E D V O F R Y G H F W L Y X O X L
\$ F W L Y L L W R D Q W W D R S I F R L Q G F X S U L F H S W D F W L P X S W H D J U H V X O
W X W D W D R W H F R W Q Y P D J U H F X W D E H O F S R V L E P D R D W L L

\$ F W L Y L L W Q G W Y I D G F R D D Q L J H D F R Q G I D E W Q H F L X W Q W U H J X O
F R O H D F W Q D S H Q W L L M I L F L H H D W B E X L H R O R F D X W D X [L O D D U
D F W L F R W H E W L Q Y G I G D O E R S Q I G V D D E R U X L Q H D O H D M X Q V X U L

3 U L V Q E L Q S H U H P D Q H Q W L R D D F G V G R X B U F H D F W L Y H W D W H
X U P U M W M H V L J F X W H H U W H D G I G E L Q W H V B B W D H O H Y I R O R P D U H D
S U L F H S I H G H L S U R I L Q G L W U R L W O R B H D W R C F W S D F D O V R G H I Q R G L L W H
D F L X Q X W R Q I R R P P D V L H P D X G H U L V S X Q S H U M R D D O L L D D W L Y H L
L Q G H S H Q G H Q H L

\$ F W L Y L W D X S E M D H F K H S V M R H U F B I P D D Q R X S U D F W F I R F O D U
(D F R Q W Q W I H F W X O R U D H F B Q K Q D K L I H G H E W F L R H O H F R W L P G H A Q
F k W H H O H S F L H V M U R F X I S S R J L L Q M V H U R R Q M L E A U L Y I U R Q W L B D
F H I D Q G L Y L H G K E I O H G H S L Q G I S O U G J D S M L D U H D K I O H G Y B Q X F D U W k W
v Q R O H F R W L Q G L Y S I S Q W D W L Y L Q U D X S H E D U D F W X H U P L W W R I D F U H O H
W U V W H P U E L U W X S X G O I D E R O U H D J R O V D U F I D Q D F W D Q K D
v Q G U X P X Q I F O R G U F W L U Q V W H W W W G R I U B R V Q G X B H U H D F W Q G R
U H V S R Q V D X S S W Q Q F K H D H F W H L Y L U X S L X M U G B X L S L U H J L Q W H
U H F L S B R X F O W D W B O V F H K J L F G E H K O I R U S B W L L Y L W Q U W S L X O H
H F K L S X W U H E R I Q H X Q F G D X G I F G L I H U H S H F L D U R H U L F Q Y R V R U
G H V I D E R I D X S H I O H F R I Q V V G L X S X O W K I F U W W E Y U H I G X S W H H D Y H Q L U L L
V D X Q O W H X U H E Q L D Q X L W F X W L F F W M B W G H W U R G E X I F C O D V D

, Q G L Y L G X D I D I E J R W G O L U H D H Q S I U R W H G K O Q X L P Q Q W
P D W H P S W H L F X S F X Q I R D H V O H M L O D R H U V O I S U W P H D Q K I Q P D U L U H D
H Y R O Q R L F D D O S I S O D Q W H O S I F O M D O S X W H G D U H O D L P F R P H Q W
V D U F R Q H V S X Q J W F O D G O B H J Y R O W D U H

\$ F W L Y L V E P V D W L O P H Q W E F R \$ W R I X Q I G R P S H W D Q Q V D I Q
F R Q L Q Q W X L O P O O D L O V F L S R O U L D Q H R Q D I R I S J U R U J U D P H F Y H H Q L D O
D F H V V X Q D U H U H J X O R V O H L F L V Q W I L O M H U F L S B F L D U S H R J U D P D
L Q V W L O V X W R H U W H O D H J Y I L F O R W H U H E X D E V D W D S R X E D S D F U W L O H
U L W P I X L H I F O U X E L D U X S X D E Q D F V X I Q L W B F L H D O

\$ S O L F S K Q L G Q F L O S E K Y O L G X V D W O U L D G U H L L U D H Q L V S O I D I F H H U L
S D O P H W W R G R O B H J D R U L V F M U D J M O R J E C H D Q V W G X H O U R E L U Q X L W H O H
F R Q Y H G V H P R Q V O V B U H U I F L L L Q V M U X P X I Q E A Q M O H I O H I F L W X B Q W H
G H D W H K Q L L F T O H R X I Q E Q G H S H C G H H Q Y R G W D I F N S H J H D U W D U H
D X W R L Q O V W H K Q L L F M O H W L P Y E R G H D R I U P H O Y H L Q G I L Y D O X D O H
F H D E I Q Y v Q U I X S I O S U R F I G V E H O R H U G D Q H O R F D X Q W I H P B X
D X Q X X E I C H F M O H Q Y H V M I S J H D U L P H D X W D P X O D W L Y H

, P S R U W V D V Q W R D R U H P I G O D I F W L Y P L W D H P H S W F L D F O H H
G H V I D H R O D U D L D E S O F D L S W H U L H Q G L Y L G Q Y D O W R X W R O U H D V F
D S O L F V D W H D H J L X V O H L P H U H O Y I D D W D E L F O H M O R M L Y R L E W H E W L Y H
F R Q L Q P X V G X U H L H D O D V J D U F I L Q P O R I Y D O H W E H

3 U R E O G L P I D U H Q Q Y H U E k Q P W X O H P E D U W I L F O Q V S D V L Q W L Q V
S H Q F U L H D W L Q V W W D W H D R U X O X L

ì Q F R Q F C F X J D W U D D G L F X R D C O D X F U H C O Y W O R R I Q L O R Q H W D O I
X Q U X G S H R P R E X S U I H O G H Y K E D S D F G L H V X Q E L I H B X D S H V L W I X G L Q L
L Q W H G L H M H F X W L H G P P X Q F G L I H T H L V P H G H G O I H U H O D E M U L M L W D L L
G H V H P Q B D J L O H R D B H P H W B G H F W L Y G L L V G D E S W V F M L Q D W X U H
U H V S H W W D U M D Q G I L O B O K O H O Y L F O H W U P H I R I B V O K W W U X F W X U D
ú L F R Q L Q Q W X O P k Q F V X O D I O B V R J D Q L J D F W D Y G L L V G D F O W L F H
P H W R G B O G U E D D V M O R G M F Q Y O H P R Q W V L W H

3 U R F H G H L Q G L Y L G X D D O F I V J D V S H V G D L J R S J U L E Y H Q V G H R V H E L
W H K Q F G O B J L A W U L F V G H F I D Q R I O M C S I H V I D ú X H B U C H O D R Q U D U H D
O X F U G H P X R U E Q G H S H V O F G C H A S H Q W F U D R P R G D O L G W D F V S H W
S U H J H Q F R D Q U H Q X V R X O F R L U F S S D Q W L F X V Q D U X D W H V O F M W D U H
H O H M R V H E L O G E O Y H V X X R M O H B O I L D O D W W L J U D G X O H G H J Y R O W D U H
V X G W X O R V K L U R H V L J D E V F O H O Q H R B V Q L F L R Q D W P X O Q L
J H Q H F U D O W R W G H D D X O Q R I P S D U W I D F X Q K I Q G I F Y D L H V D G H R H D
H Q L J P

0 \$ 7 (5 , \$ / % , % / , 2 * 5 \$) , &
 " & X U U L S X I Q R U D X V D
 " * K L G X Q Y W S H Q D V D X V H G L S X U L E U L V D X W S R G I L Q D
 * U L J R W H L V , W W O E P V S X J X V S Q L K H O
 " 0 D W H P D W H I S D R P D I G H S O X Q L W O D X V D X W S R G I L Q D L J R U H
 \$ X J X V S Q L K H O D X I G U D L R L X
 " & R V P R S I Q F L U H L R O D X D W L Y I G W G D S R U L F X S G G H J Y R O W D U H D
 W H Q G I G F R I R S H S H D Y L G V S H D G D J I R U L H
 " , R Y L Q H E T U D W G U I H I D H G C L H Y D E R S U X I O R Q U Q Y P k Q W X O
 S U L P D W ' (G L W X V I D L S R O
 " 1 H J U , R Q 8 Q P R G S G G L I H U H Q P I R W U L H D Q M W S X U H P L V H
 W H R U V H S W H L Y F L G V S H D G D J I R U L X F X U H ú W L
 " 5 L J H V F X O L S H V I F X G , H D L Q H U H Q D I E M U L F D W O H L L F O X O
 S U L P D G O X D (L 3 H % X F X U H ú W L
 " k U F R Y Q I E F A R O Y P I K U R V W Q D O R I C C G W L Y L G X D O S K H W
 J U X S ' B % X F X U H ú W L

ROLUL RESURSELOR EDUCAȚIONALE DESCHISE ÎN EDUCAȚIE

Dașoveanu Ancuța

Liceul Teoretic „Ioan Petruș”

Educația deschisă evidențiază oportunitatea de a promova învățarea nelimitată de restricții, depășind granițele educației tradiționale și constrângerilor impuse de aceasta. Este flexibilă, personalizată, incluzivă, adaptată nevoilor și intereselor elevilor. Le permite să învețe într-un ritm propriu, folosind diferite contexte, dincolo de barierele impuse de distanțe fizice sau alte condiționări personale.

Educația deschisă este un mod de realizare a educației cu ajutorul tehnologiei digitale cu scopul de a lărgi accesibilitatea procesului de instruire și colaborare între elevi, între elevi și profesori.

John Wiley și David Hilton publică în anul 2018 articolul „Defining OER-Enabled Pedagogy” în care definesc **practicile educaționale deschise** ca practici care permit folosirea **resurselor educaționale deschise (RED)** pentru predare, colaborare, evaluare, prin folosirea tehnologiei. Astfel, tehnologia este folosită ca un instrument ce poate fi folosit pentru a realiza învățare dincolo de sala de clasă fizică și facilitează accesul la resurse sprijinind instruirea personalizată. Autorii articolului contribuie prin concluziile lor la impulsionarea educatorilor de a crea și folosi instrumente inovatoare ce pot fi accesibile beneficiarilor din întreaga lume.

Condițiile în care s-a desfășurat procesul instructiv-educativ în ultimii ani au impus necesitatea realizării unei educații deschise. A fost nevoie de o schimbare de paradigmă în educație și anume: trecerea de la o abordare bazată pe conținut, la o abordare bazată pe practică astfel încât să fie încurajată colaborarea între elevi și profesori în afara instituțiilor de învățământ tradiționale. S-a dovedit faptul că aceste practici educaționale care folosesc resurse deschise au oferit activități de învățare active, colaborative și atractive, accesibile elevilor.

Experiențele avute în această perioadă au crescut gradul de conștientizare cu privire la beneficiile RED, la impactul pe care folosirea acestora îl are asupra rezultatelor învățării. S-a constatat că elevii pot fi implicați în procesul de învățare, dar și în procesul de creare și revizuire a RED. Astfel, poate fi promovată cultura inovației, o altă paradigmă a educației moderne, elevii fiind încurajați să exploreze idei noi, să își asume riscuri, să fie utilizatori și creatori de RED prin teme și prezentările pe care le realizează. Ei pot fi provocați să fie creativi, să gândească critic, să iasă din zona de confort și să rezolve probleme complexe, dezvoltându-și astfel atât abilitățile cognitive cât și competența digitală, una dintre cele opt competențe-cheie recomandată la nivel european.

Din perspectiva procesului de evaluare, folosirea RED creează contexte noi, mai motivante pentru elevi, acestea permițând obținerea unui feedback imediat pe care elevii îl pot folosi pentru a-și dezvolta abilitățile de autoreglare în procesul de învățare. Astfel, este asigurată o anumită flexibilitate în timp (probele/ testele pot fi reutilizate, parcurse individual de elevi în ritmul propriu) și spațiu (pot să fie utilizate și în activități online sincron sau asincron).

Dincolo de aceste avantaje incontestabile ale practicilor educaționale deschise, există însă și dezavantaje. Unul dintre acestea este faptul că folosirea resurselor educaționale deschise este condiționată de deținerea dispozitivelor electronice și de conexiune la internet. Aceasta poate fi o barieră care limitează accesul copiilor care provin din comunități vulnerabile din punct de vedere financiar. Un al dezavantaj poate fi reprezentat de gradul scăzut de obiectivitate în unele situații de evaluare.

Pornind de la aceste considerente, putem concluziona faptul că educația deschisă care implică utilizarea tehnologiei poate completa educația tradițională oferind resurse și oportunități interactive de învățare, experiențe personalizate și acces la informații pentru fiecare, dincolo de spațiul clasic de învățare. Combinarea celor două forme de educație poate să conducă la crearea unui mediu dinamic care stimulează elevii și îi pregătesc pentru nevoile acestui secol.

Bibliografie

<https://www.irrodl.org/index.php/irrodl/article/view/3601/4724>

STIL DE VIAȚĂ SĂNĂTOS: DE LA CLASIC LA DIGITAL

David Cătălin Petrișor

Școala Gimnazială Gala Galaction Mangalia

Stilul de viață sănătos a evoluat semnificativ de-a lungul timpului, îmbinând metodele tradiționale cu inovațiile digitale pentru a oferi soluții mai eficiente și personalizate. Această integrare a tehnologiei nu doar facilitează accesul la informații, dar și motivează oamenii să adopte obiceiuri sănătoase. Iată cum arată tranziția de la metodele clasice la cele digitale pentru un stil de viață sănătos.

Alimentația

Clasic:

- **Planificarea meselor:** Diete bazate pe rețete tradiționale, planificate manual.
- **Gătit acasă:** Prepararea mâncărilor folosind ingrediente naturale, fără aditivi.
- **Jurnale alimentare:** Notarea manuală a alimentelor consumate pentru a urmări aportul caloric și nutrienții.

Digital:

- **Aplicații de nutriție:** Aplicații precum MyFitnessPal, Yazio și Lifesum ajută utilizatorii să își urmărească aportul alimentar, oferind analize detaliate și recomandări personalizate.
- **Servicii de livrare a mesei:** Platforme precum HelloFresh și Blue Apron livrează ingrediente pre-porționate și rețete, economisind timp și asigurând un echilibru nutrițional.
- **Jurnale alimentare digitale:** Utilizarea aplicațiilor și a platformelor online pentru a înregistra și a analiza obiceiurile alimentare.

Exercițiile Fizice

Clasic:

- **Antrenamente la sală:** Participarea la clase de fitness sau antrenamente cu un instructor personal.
- **Sporturi în aer liber:** Alergare, ciclism, drumeții și alte activități fizice desfășurate în natură.
- **Exerciții acasă:** Antrenamente simple folosind echipamente minime, cum ar fi gantere sau benzi elastice.

Digital:

- **Aplicații de fitness:** Aplicații precum Nike Training Club, Fitbit, și 7 Minute Workout oferă programe de antrenament personalizate și ghiduri video.
- **Dispozitive portabile:** Ceasurile inteligente și brățările de fitness (Apple Watch, Fitbit) monitorizează activitatea fizică, ritmul cardiac și calorii arse, oferind feedback în timp real.
- **Antrenamente online:** Platforme precum Peloton și YouTube oferă clase de fitness live și on-demand, accesibile de oriunde.

- **Realitate virtuală și augmentată:** Aplicații VR precum Beat Saber și BoxVR transformă antrenamentele în experiențe interactive și captivante.

Managementul Stresului

Clasic:

- **Tehnici de relaxare:** Meditația, yoga, și exercițiile de respirație practicate tradițional pentru reducerea stresului.

- **Consiliere:** Sesiuni cu terapeuți sau consilieri pentru suport emoțional și psihologic.

- **Jurnale personale:** Scrierea în jurnale pentru a exprima și a procesa emoțiile.

Digital:

- **Aplicații de meditație:** Aplicații precum Headspace, Calm și Insight Timer oferă sesiuni ghidate de meditație și mindfulness.

- **Terapie online:** Platforme precum BetterHelp și Talkspace oferă acces la consiliere și terapie prin chat, apeluri video sau mesaje.

- **Tehnici de biofeedback:** Dispozitivele de biofeedback, precum Muse, monitorizează activitatea cerebrală și oferă feedback pentru îmbunătățirea stării mentale.

Somnul

Clasic:

- **Rutine de somn:** Stabilirea unui program regulat de somn și crearea unui mediu propice pentru odihnă.

- **Remedii naturale:** Utilizarea ceaiurilor de plante, cum ar fi mușetelul, pentru a îmbunătăți calitatea somnului.

Digital:

- **Aplicații pentru somn:** Aplicații precum Sleep Cycle și Pillow monitorizează tiparele de somn și oferă sugestii pentru îmbunătățirea acestuia.

- **Dispozitive de urmărire a somnului:** Ceasurile inteligente și brățările de fitness oferă analize detaliate ale somnului, incluzând fazele acestuia și durata.

- **Sunete ambientale:** Aplicații și dispozitive care redau sunete liniștitoare sau zgomot alb pentru a ajuta la adormire.

Relații și Conexiuni Sociale

Clasic:

- **Întâlniri față în față:** Socializarea prin întâlniri directe, evenimente și activități comunitare.

- **Activități de grup:** Participarea la cluburi, echipe sportive și alte activități sociale.

Digital:

- **Rețele sociale:** Platforme precum Facebook, Instagram și Twitter facilitează conexiunile și comunicarea cu prietenii și familia.

- **Aplicații de socializare:** Zoom, Skype și Google Meet permit întâlniri și evenimente virtuale, menținând conexiunile sociale active.

- **Comunități online:** Forumuri și grupuri de interes comun oferă suport și oportunități de socializare cu persoane care împărtășesc aceleași interese.

Concluzie

Integrarea tehnologiei în toate aspectele unui stil de viață sănătos oferă noi oportunități și avantaje. De la monitorizarea alimentației și a activității fizice până la gestionarea stresului și îmbunătățirea somnului, soluțiile digitale facilitează adoptarea și menținerea obiceiurilor sănătoase. În timp ce metodele clasice rămân valoroase, tehnologia modernă aduce un nivel de accesibilitate și personalizare care poate transforma cu adevărat stilul de viață.

Bibliografie

1. **Bădescu, I. (2020).** *Ghidul sănătății pentru toți: Stil de viață sănătos în era digitală.* Editura Polirom.

Bădescu, I. (2020). *Ghidul sănătății pentru toți: Stil de viață sănătos în era digitală.* Polirom. <https://www.editurapolirom.ro/carte/ghidul-sanatatii-pentru-toti>

2. **Beu, C. (2019).** *Nutriție și dietetică în secolul XXI.* Editura Universitară.
3. **Boian, L. (2021).** *Sportul ca stil de viață: Abordări clasice și moderne.* Editura All.
4. **Dănăilă, R. (2018).** *Sănătate și fitness: Cum să rămâi activ în era digitală.* Editura Trei.
5. **Juncanaru, C. (2020).** *Ghid de nutriție pentru o viață sănătoasă.* Editura Litera.

Juncanaru, C. (2020). *Ghid de nutriție pentru o viață sănătoasă.* Litera. <https://www.edituralitera.ro/ghid-nutritie>

6. **Mihăescu, A. (2017).** *Exerciții fizice acasă: Metode tradiționale și tehnologii moderne.* Editura Nemira.
7. **Moraru, D. (2021).** *Stil de viață sănătos: De la teoria clasică la tehnologia digitală.* Editura Humanitas.

Orice informație, la un click distanță!

Autor: Laborant Ing. Chim. David Ștefania Roxana

Colegiul Național „Nicolae Iorga”

Vălenii de Munte, Prahova

Internetul reprezintă, pe scurt, o rețea ce conectează mai multe computere, fiind rezultatul nevoilor utilizatorilor de a transmite rapid o informație de la un dispozitiv către un altul, indiferent de distanța dintre acestea. Internetul a fost utilizat pentru prima oară de către americani, în perioada Razboiului Rece, în 1969. Accesul la rețea nu era public, acesta fiind folosit doar de către ARPA (Advanced Research Projects Agency Network), mai exact de către o instituție de apărare a Statelor Unite. Rețeaua de internet din această perioadă s-a numit ARPANET.

Digitizarea este un proces ce a devenit tot mai prezent în rândul activităților derulate în instituțiile culturale, între care și bibliotecile, în vederea prezervării și valorificării resurselor disponibile, cu respectarea, firește, a drepturilor de autor. Urmare a dezvoltării Internetului din ultimii ani, s-a ajuns la existența unor interfețe care suportă interogări din partea a mii de utilizatori concomitent, fapt ce permite accesarea resurselor în format digital de oriunde din lume.

Internetul joacă un rol foarte important în procesul educativ, oferind oportunități mari pentru dezvoltare, cum ar fi învățământul la distanță sau accesul la un număr mare de cursuri gratuite oferite de cele mai bune universități din lume.

Toți au nevoie de Internet într-o măsură sau alta. Profesorii îl folosesc pentru a le oferi studenților și elevilor resurse suplimentare și materiale de studii. De cealaltă parte, studenții și elevii nu își imaginează viața lor fără internet, care practic a înlocuit bibliotecile. Răspunsul la orice întrebare poate fi găsit foarte rapid în motoarele de căutare.

Internetul a ușurat substanțial procesul de studii al elevilor și studenților, mai ales în timpul pandemiei.

Iată câteva din avantajele pe care le oferă Internetul pentru educație:

- **Studii accesibile** - una dintre principalele bariere întâlnite de mulți studenți sunt prețurile mari la contractele de studii în universități. Spre exemplu, un număr mare de universități cu renume mondial, cum ar fi: Harvard, Yale și Stanford au deschis cursuri gratuite pe o varietate de subiecte care sunt accesibile fiecăruia absolut gratuit;
- **Interacțiunea elevului cu profesorii și colegii online** - Pandemia a avut un efect fără precedent asupra întregului sistem de educație din întreaga lume. Învățământul în mediul online a devenit un colac de salvare atât pentru profesori, cât și elevi. Părinții la fel pot fi la curent cu toată activitatea și performanțele înregistrate de copiii săi la școală/universitate.
- **Comunicare** - Internetul oferă șansă elevilor/studenților să discute cu colegii săi din diverse țări ale lumii. Acest schimb de experiență le permite să afle despre diferite culturi, tradiții și obiceiuri;
- **Oportunități pentru persoanele cu dizabilități** - odată cu trecerea la învățământul online, elevii și studenții cu dizabilități au acces la educație și au oportunități egale cu colegii săi.

Internetul în viața unui adolescent este un mijloc de cunoaștere a informațiilor necesare atât pentru școală cât și pentru cultura generală. Totodată acesta poate fi un mijloc de relaxare sau chair de comunicare.

Utilizarea internetului în educația timpurie oferă copilului un domeniu larg de unde-și poate procura informații teoretice și practice deopotrivă, să păstreze legătura de la distanță cu mentorii, colegii și prietenii, să descopere frumusețea jocurilor online și chiar modul în care funcționează acestea

Cu ajutorul Internetului, fiecare elev sau student poate obține orice informație, scrie eseuri, poate găsi o carte care îl interesează sau îl poate ține la curent cu evenimentele mondiale. Un rol foarte important în educație îl joacă bibliotecile online. Acestea fac posibilă găsirea celor mai rare cărți pe care pur și simplu nu le puteți obține chiar și în cea mai mare bibliotecă.

Un progres semnificativ în educație este jucat de învățarea la distanță. Oferă o nouă oportunitate de a studia limbi străine, ceea ce nu este doar foarte eficient, ci și oportun în ceea ce privește costul fondurilor.

Acest tip de formare are loc prin primirea materialelor de instruire prin Internet. Fiecare student se poate consulta cu profesorul său, precum și se pregătește pentru examene.

Studentul trebuie să treacă toate testele și testele care îi sunt prezentate și numai după aceea va putea să-și continue studiile. Internetul este o opțiune foarte bună în obținerea unei educații.

Profesorii pot folosi Internetul oferindu-le elevilor resurse suplimentare și materiale de pe Internet, cum ar fi lecții interactive și jocuri educaționale. Multe cursuri folosesc un model "hibrid" unde multe lecții se fac online, necesitând mai puține întâlniri în clasă. Acest lucru îi salvează pe studenți de la a trebui să călătorească în campus cu manualele lor grele în fiecare zi. Testele, temele, colaborarea cu studenții și cercetarea pot fi făcute de la orice calculator cu acces la Internet. Chiar și pentru clasele non-hibride, Internetul este folosit ca o completare a studiilor normale.

Bibliografie:

<https://dilemaveche.ro/sectiune/tema-saptamanii/memoria-locala-la-un-click-distanta>

<https://rolul-internetului-in-educatia-elevilor/>

<https://stiriest.ro/importanta-internetului-in-viata-noastra-educatie-si-afaceri/>

Educația online vs. Educația tradițională

Autor: Laborant Ing. Chim. David Ștefania Roxana

Colegiul Național „Nicolae Iorga”

Vălenii de Munte, Prahova

În ultimii ani, în special în perioada pandemiei de Covid-19, educația online a luat o mare amploare, fiind luată în considerare atât de părinții care vor să le ofere copiilor lor cea mai bună metodă educațională, cât și de adulții care vor să se perfecționeze într-un anumit domeniu sau își doresc o schimbare în carieră. Aceasta are o mulțime de beneficii în ceea ce privește propria organizare a timpului, varietatea subiectelor de interes, personalizarea parcursului didactic și accesibilitatea sa.

Educația tradițională este preferată în general de părinți pentru copiii lor, oferindu-le familiaritate și stabilitate. Școala tradițională, cu prezență fizică la cursuri este o metodă didactică ce dăinuie de secole, motiv pentru care aceasta oferă o mai mare credibilitate și siguranță pentru părinți, în ceea ce privește parcursul educațional al copiilor lor. Deși există anumite aspecte care nu mai sunt de actualitate în cadrul Instituțiilor de învățământ, acest tip de educație are și el o sumedenie de avantaje.

Educația online și educația tradițională prezintă diferențe distincte în ceea ce privește furnizarea informațiilor, interacțiunea elev-profesor și experiența de învățare. În acest articol sunt analizate avantajele și dezavantajele fiecărui tip de educație în parte.

Avantajele educației online:

1. Flexibilitate

Educația online este recunoscută pentru flexibilitatea sa. Astfel, elevii și studenții pot învăța în ritmul și programul lor, ceea ce le permite să își echilibreze studiile cu alte activități extracurriculare, iar în cazul adulților sau studenților, acest aspect le permite să se ocupe și de activități precum jobul sau responsabilitățile familiale. În plus, cursurile online pot fi înregistrate, arhivate și partajate pentru a fi vizionate în viitor. Acest lucru le permite studenților să acceseze materialul de învățare în momentul în care le este mai comod.

2. Accesibilitate

Educația online elimină barierele geografice, făcând posibil accesul la aceasta pentru toate persoanele, fie ele din zone îndepărtate sau defavorizate, fie cu dizabilități fizice, care nu le permit să se deplaseze în cadrul unor Instituții de educație tradițională. De asemenea, cursurile virtuale sunt disponibile oriunde există o conexiune la Internet, iar acest aspect poate fi benefic pentru persoanele care își doresc să călătorească și să studieze în același timp.

3. Rentabilitate

Un alt avantaj al învățării online este reducerea costurilor financiare. Cursurile online sunt adesea mai accesibile în comparație cu programele educaționale tradiționale, deoarece elimină cheltuieli precum naveta, chiria, manualele, ținuta obligatorie. În plus, toate materialele de curs sau de studiu sunt disponibile online, fiind în același timp un aspect benefic pentru mediul înconjurător, nemaifiind necesară hârtia și plasticul folosite pentru rechizitele școlare.

4. O gamă largă de opțiuni

Învățământul online oferă o varietate de cursuri și programe, permițând persoanelor să aleagă din diverse subiecte și discipline care se aliniază cu interesele și obiectivele lor profesionale sau personale.

5. Învățare în ritmul propriu

Fiecare elev are un parcurs de învățare diferit și un stil de învățare diferit. Unii elevi învață datorită materialelor vizuale, în timp ce alții preferă să învețe prin mijloace audio. Cursurile online oferă adesea flexibilitatea de a studia în ritmul propriu, permițând elevilor să petreacă mai mult timp

cu conceptele care li se par dificile. Astfel, școala online este cel mai bun mod de a crea un mediu de învățare perfect, adaptat nevoilor fiecărui elev.

Cu toate acestea, este important de menționat că educația online are și unele provocări. Acestea includ nevoia de autodisciplină și motivație, potențialul de interacțiune și socializare limitată și importanța unui acces fiabil la internet și a unor abilități tehnologice.

Dezavantajele educației online:

1. Interacțiune față în față limitată

Educația online nu are interacțiunea față în față pe care o oferă educația tradițională. Acest aspect poate duce la o experiență de învățare care să nu fie de ajutor în ceea ce privește viața socială. Elevii pot pierde ocazia de a stabili relații cu colegii și profesorii lor, de a se angaja în discuții sau sarcini de grup și de a participa la activități practice. Lipsa acestor interacțiuni poate favoriza anxietatea, timiditatea sau chiar un comportament antisocial și dependența de tehnologie.

2. Autodisciplină și motivația

Educația online necesită un nivel ridicat de autodisciplină și motivație. Fără structura și responsabilitatea de a participa la cursuri fizice, unii studenți pot avea dificultăți în a rămâne concentrați și motivați pentru a finaliza la timp cursurile și temele. În plus, învățarea de acasă sau din orice alt cadru netradițional poate expune elevii la diverse distrageri, cum ar fi responsabilitățile casnice, zgomotul sau întreruperile din partea membrilor familiei.

3. Probleme tehnice

Educația online se bazează în mare măsură pe tehnologie și pe conectivitatea la internet. Problemele tehnice, cum ar fi întreruperile de internet sau funcționarea defectuoasă a calculatoarelor sau telefoanelor pot perturba procesul de învățare. În plus, este posibil ca nu toți elevii să aibă acces la internet sau la resursele tehnologice necesare, ceea ce poate crea inegalități în ceea ce privește accesul la educație.

5. Învățare practică limitată

Unele subiecte, la care este nevoie de activități practice cum ar fi experimentele științifice, pot fi mai dificil de predat și de învățat în mod eficient într-un mediu online. Elevii pot pierde acest tip de experiențe practice de învățare și astfel și oportunitatea de a aplica cunoștințele teoretice în contexte din lumea reală.

Avantajele educației tradiționale:

1. Prezență fizică la cursuri

Învățământul tradițional presupune ca profesorii să ofere lecții și instrucțiuni în mod direct elevilor într-o sală de clasă fizică. Acest lucru permite un feedback imediat, clarificări și interacțiune între elevi și profesori.

2. Resurse fizice

Învățământul tradițional se bazează pe resurse fizice, cum ar fi manualele, creta sau tabla albă și alte mijloace de predare care se găsesc în mod obișnuit în sălile de clasă. Aceste resurse susțin procesul de învățare și facilitează activitățile practice.

3. Un program fix

Învățământul tradițional urmează, de obicei, un program fix, elevii participând la cursuri la ore și zile specifice pe parcursul săptămânii. Această structură ajută la stabilirea rutinei și a disciplinei în viața elevilor.

4. Relaționare și dezvoltarea abilităților sociale

Educația tradițională este extrem de importantă în formarea abilităților sociale. Prin aceasta avem parte de primele interacțiuni, învățăm cum să ne comportăm în diverse situații și ajută la formarea propriei imagini și personalități. De asemenea, acest aspect facilitează relații sociale între

elevi, din care se pot forma prietenii de lungă durată, care ajută la combaterea sentimentului de izolare sau singurătate.

5. Ambiție și motivație

Școala tradițională oferă cu siguranță o mai mare oportunitate în ceea ce privește ambiția și motivația școlară. În cadrul educației tradiționale există colegii de clasă care creează concurență. De asemenea, colegii de clasă se încurajează între ei și dezvoltă un sentiment de apartenență față de grupul clasei, care devine un motiv în plus să rămânem angrenați în studiu.

Dezavantajele educației tradiționale:

1. Lipsa varietății de subiecte educaționale

Se știe că educația online cuprinde o mare varietate de subiecte curriculare, care acoperă cea mai mare parte a intereselor elevilor și oferă o gamă variată de domenii, atât pentru copii și adolescenți, cât și pentru adulții care vor să își schimbe parcursul profesional. Educația tradițională nu oferă o varietate atât de mare de subiecte de învățare și este întotdeauna accesibilă pentru toate categoriile de vârstă.

2. Program strict

Educația tradițională oferă în general cursuri care se desfășoară doar într-un anumit interval orar, care uneori nu este accesibil pentru toată lumea. Acest lucru poate fi un mare dezavantaj pentru persoanele care își doresc să studieze și să se ocupe și de alte activități extracurriculare în același timp.

3. Metode de învățare nepersonalizate

De multe ori, profesorii care predau în cadrul instituțiilor de educație tradițională nu își bazează metodologia de predare pe stilul fiecărui elev și nu țin cont de preferințele și nivelul acestora. Fiecare elev are un stil aparte de a învăța și un nivel anume în ceea ce privește cunoștințele la o anumită disciplină, fapt care nu este mereu luat în considerare și poate duce la stres, anxietate sau lipsa încrederii de sine a elevilor.

4. Discriminarea și favorizarea anumitor elevi

În cadrul învățământului tradițional există situații în care se fac diverse discriminări sau favorizări ale unor elevi, în funcție de preferințele profesorilor în cauză. Acest lucru poate crea certuri și neînțelegeri care pot perturba capacitățile de învățare ale elevilor și îi pot distra de la scopul lor principal, adică educația.

5. Costuri ridicate

De multe ori, educația tradițională poate să necesite niște costuri mult mai ridicate decât educația online, fiind nevoie de materiale de învățare precum rechizitele și cărțile, uniforma, costuri de transport și în unele cazuri de chirie și utilități. Acest lucru poate fi un mare dezavantaj pentru persoanele cu venituri mai mici.

În concluzie, fiecare abordare de învățare are avantaje și dezavantaje, dar fiecare contribuie în felul său la dezvoltarea personală și profesională a unei persoane. Așadar, în ceea ce privește învățământul online vs. cel tradițional, nu există un răspuns corect sau greșit cu privire la care dintre ele este mai bună, iar în cazul în care îți dorești să beneficiezi de ambele, poți găsi întotdeauna programe hibride disponibile.

Bibliografie:

<https://www.didactic.ro/materiale-didactice>

<https://upself.ro/educatia-online-vs-educatia-traditionala>

Experimentul chimic tradițional vs. experimentul chimic virtual

Autor: Laborant Ing. Chim. David Ștefania Roxana

Colegiul Național „Nicolae Iorga”

Vălenii de Munte, Prahova

Din punct de vedere științific, experimentul reprezintă o observație provocată, o acțiune de căutare, de încercare, de găsire de dovezi.

Experimentul tradițional, ca o metodă activă, are mai multă forță de convingere decât orice altă metodă, deoarece în cadrul lui se solicită mai multe capacități și aptitudini ale elevilor.

Experimentul chimic tradițional este o componentă indispensabilă în predarea chimiei și reprezintă o metodă extrem de importantă în stabilirea unei legături temeinice dintre teorie și practică, transformând astfel cunoștințele obținute în convingeri și abilități cognitive. În Curriculum Național, ediția 2019 la disciplina Chimie un rol esențial este rezervat experimentului chimic, în procesul realizării căruia elevii obțin aptitudini de a observa, analiza, propune concluzii, de mânăuire cu utilajul și agenții chimici. Experimentul chimic permite familiarizarea nu numai cu fenomenele cercetate, dar și cu metodele științifice ale chimiei; sporește atractivitatea disciplinei; formează niște deprinderi și aptitudini practice.

În procesul realizării experiențelor fizice elevii însușesc mai temeinic și profund conținuturile disciplinei, obținând deprinderi de lucru de sine stătător. Realizând experimentul și notând rezultatele transformărilor chimice observate, elevul se convinge repetat că procesele chimice pot fi dirijate și se supun unor legități, cunoașterea cărora conduce la confirmarea teoriei în practică, o aplicabilitate clară în activitatea practică.

Experimentul chimic tradițional este una dintre principalele modalități de a face cunoștință cu elementele de bază ale chimiei. Rezultatele experimentale obținute de elevi stimulează gândirea, prezintă o sursă de discuții, îi determină să tragă concluzii. Toate acestea împreună optimizează procesul de învățare. Utilizarea instrumentelor foarte simple ajută adesea la învățare, facilitând acest proces. Lucrările de laborator posedă o mare importanță în procesul de învățare deoarece elevul se transformă dintr-un obiect de învățare într-un subiect al activității de sine-stătătoare.

Activitatea practică a elevilor la orele de chimie trebuie să posedă un caracter experimental, cu un rezultat la moment necunoscut, dar prognozat. Persoanele instruite trebuie să înțeleagă și să aplice etapele de bază ale experimentului: planificarea, realizarea practică, analiza și prezentarea rezultatelor, dar și ... calculatorul.

Evident, la lecțiile practice este necesar de acordat mai multă atenție formării abilităților practice ale elevilor, capacității de a respecta reglementările de siguranță, regulilor de lucru cu substanțe și dispozitive și de asemenea pregătirii rapoartelor.

Organizarea abilităților de observație, formarea abilităților de lucru experimental, capacitatea de a înțelege rezultatele obținute și de a păstra informațiile procesate sunt una dintre cele mai importante sarcini ale unui experiment chimic.

Experimentul virtual reprezintă o resursă alternativă sau complementară în studiul fenomenelor și proceselor existente în natură. Fiind utilizat pe scară din ce în ce mai mare în învățământul preuniversitar românesc, experimentul virtual este recomandat a fi utilizat în următoarele situații:

- realizarea experimentului virtual urmează realizării efective a experimentului (real) și permite elevilor controlul asupra unui număr mai mare de factori care influențează fenomenul studiat;

-resursele existente nu permit realizarea efectivă a unor experimente necesare înțelegerii fenomenelor studiate;

-prin experimentul virtual este facilitată înțelegerea fenomenului studiat de către elevii care au deficiențe motorii și nu pot realiza cu alt sprijin experimentul efectiv;

- realizarea efectivă a experimentului (real) pune în pericol sănătatea elevilor

Gama de experimente pentru care opțiunea virtuală există este extrem de vastă, ea este practic infinită. Elevii pot reproduce și înțelege în laboratorul interactiv procese care în modalitatea tradițională de predare sunt greu de modelat, greu de înțeles. Fenomenele și procesele chimice sunt înțelese cu ușurință cu ajutorul elementelor interactive și modelărilor tridimensionale iar participarea efectivă a elevului face demersul și mai atractiv. De multe ori, la partea experimentală doar profesorul lucrează, elevii urmărind modul de lucru și concluzionând.

Tehnologiile actuale ne dau posibilitatea de a îmbunătăți și de a înlocui cursurile și laboratoarele cu resurse bazate pe calculator, deseori numite laboratoare virtuale/platforme de elearning/soft-uri educaționale. În demersul didactic, profesorii pot fi tentați să neglijeze tehnologiile mai simple, precum orele de laborator, a căror pregătire și desfășurare poate constitui uneori o muncă intensă.

Pornesc de la ipoteza că, deși instrumentele digitale au valoare, nu ar trebui să înlocuiască activitățile de laborator tradiționale. În mod clar, pornesc de la premisa că activitatea desfășurată în laboratorul tradițional poate fi îmbunătățită cu simulări și experimente virtuale, calculatorul și soft-ul educațional putând fi cu succes integrate în activitatea din laboratorul tradițional.

Experimentul este o metodă eficientă în însușirea conținuturilor științifice, liantul între abstract, teoretic și concret, practic. Realizat la momentul potrivit, e „klik-ul” care te ajută să captezi interesul elevului, să-l incuți în căutarea de răspunsuri privind fenomenul dorit. Elevul preia inițiativa, pune întrebări, solicită lămuriri suplimentare, face conexiuni cu propriile informații devenind astfel din predominant static, predominant activ-participativ în procesul de învățare.

Bibliografie:

1. Curriculum Național la disciplina Chimie, Clasele VII-IX. Chișinău, 2019.
2. Fătu S. Didactica chimiei. Ediția a II-a. București: Ed. Corint, 2008.
3. Cozma D., Pui A. Elemente de didactica chimiei, Iași: ed. Spiru Haret, 2003.
4. <https://prezi.com/experiment-real-versus-experiment-virtual-in-chimie/>

Limba română între clasic și modern

David Valentina

Școala Gimnazială George Coșbuc 23 August

În era digitală, predarea limbii române a cunoscut transformări semnificative datorită tehnologiilor moderne. Aceste abordări inovative au transformat modul în care elevii și studenții învață și interacționează cu limba și literatura română, făcând procesul educațional mai captivant și eficient.

1. Platforme E-learning: Utilizarea platformelor de e-learning precum Google Classroom, Moodle sau Edmodo a revoluționat predarea limbii române. Aceste platforme permit accesul la resurse educaționale variate, precum texte literare, exerciții gramaticale și fișe de lectură, în orice moment și de oriunde.

2. Aplicații educaționale: Aplicații precum Duolingo sau Memrise au fost adaptate pentru limba română, oferind lecții interactive și jocuri educative care ajută la îmbunătățirea vocabularului și a competențelor gramaticale.

3. Realitate Augmentată și Virtuală: Tehnologiile de realitate augmentată (AR) și realitate virtuală (VR) sunt folosite pentru a crea experiențe imersive de învățare. De exemplu, elevii pot explora locuri și perioade istorice din literatura română într-un mod interactiv și vizual.

4. Webinarii și cursuri online: În contextul pandemiei, webinarile și cursurile online au devenit esențiale. Acestea oferă acces la profesori și experți din diverse domenii, care pot oferi perspective noi și metode inovatoare de predare.

5. Softuri de scriere și corectare: Softuri precum Grammarly și alte instrumente de corectare a textului în română ajută elevii să-și îmbunătățească scrierea și să învețe din greșelile lor în timp real.

6. Rețele Sociale: Platformele de social media precum Facebook, Instagram și TikTok sunt folosite pentru a promova lectura și pentru a organiza cluburi de carte online, unde elevii pot discuta despre opere literare într-un mod relaxat și accesibil.

7. Podcasturi și vloguri: Podcasturile și vlogurile educative sunt utilizate pentru a discuta despre gramatică, literatură și istoria limbii române. Acestea sunt atractive pentru tineri și oferă informații valoroase într-un format accesibil.

8. Gamificare: Integrând elemente de joc în procesul de învățare, cum ar fi puncte, badge-uri și niveluri, gamificarea face studiul limbii române mai interesant și mai motivant pentru elevi.

9. Resurse multimedia: Filme, seriale, documentare și videoclipuri educative sunt folosite pentru a ilustra teme și concepte din literatura română. Aceste resurse multimedia ajută la înțelegerea contextului cultural și istoric al operelor literare.

10. Colaborare și proiecte de grup: Utilizarea instrumentelor de colaborare online, precum Google Docs și Microsoft Teams, permite elevilor să lucreze împreună la proiecte și să-și dezvolte abilitățile de comunicare și de muncă în echipă.

Aceste abordări moderne nu doar că fac învățarea limbii române mai accesibilă și mai interesantă, dar și contribuie la dezvoltarea competențelor digitale ale elevilor. Ele permit o adaptare continuă la nevoile și interesele generațiilor tinere, pregătindu-le mai bine pentru provocările viitorului. În același timp, aceste metode păstrează și respectă tradiția și bogăția limbii și literaturii române, asigurându-se că valorile culturale sunt transmise și apreciate în contextul noilor tehnologii.

În era digitală, predarea și învățarea limbii și literaturii române au fost transformate profund de diverse aplicații și platforme digitale. Aceste instrumente nu doar facilitează accesul la resurse educaționale, ci și îmbunătățesc interacțiunea și implicarea elevilor. Iată câteva exemple relevante:

- **Google Classroom:** Această platformă este utilizată pe scară largă pentru organizarea cursurilor, distribuirea materialelor didactice și realizarea temelor. Profesorii pot încărca texte literare, exerciții gramaticale și resurse video, iar elevii pot colabora în timp real la proiecte și discuții.

- **Moodle:** Moodle este o platformă de management al învățării care permite crearea de cursuri online interactive. Profesorii pot structura module pe diverse teme literare, pot organiza forumuri de discuție și pot oferi teste și quiz-uri pentru evaluarea cunoștințelor.

- **Duolingo:** Această aplicație, deși cunoscută mai ales pentru învățarea limbilor străine, include și cursuri de română. Elevii pot exersa vocabularul și structurile gramaticale prin exerciții interactive și jocuri educative.

- **Memrise:** Similară cu Duolingo, Memrise oferă cursuri de limba română care combină învățarea prin repetiție cu elemente vizuale și audio, ajutând elevii să rețină mai ușor cuvintele și expresiile noi.

- **Quizlet:** Quizlet este ideal pentru a crea și partaja seturi de flashcard-uri pe diverse teme de literatură și gramatică. Elevii pot învăța și verifica cunoștințele prin intermediul jocurilor și testelor personalizate.

- **Grammarly:** Deși inițial conceput pentru limba engleză, Grammarly are o versiune dedicată corectării textelor în limba română. Acesta ajută elevii să își îmbunătățească scrierea prin identificarea greșelilor gramaticale și oferirea de sugestii pentru îmbunătățire.

- **Trello:** Utilizat adesea pentru gestionarea proiectelor, Trello poate fi adaptat pentru organizarea activităților de lectură și scriere. Elevii pot crea panouri pentru diverse opere literare, urmărind progresul citirii și notând idei principale și teme de discutat.

- **Kahoot!:** Această aplicație de quiz-uri interactive este extrem de populară în rândul profesorilor și elevilor. Profesorii pot crea quiz-uri bazate pe opere literare, gramatică sau vocabular, făcând învățarea competitivă și distractivă.

- **Padlet:** Padlet permite crearea de panouri colaborative unde elevii pot posta gânduri, idei și resurse pe diverse subiecte literare. Este un instrument excelent pentru organizarea de brainstorming-uri și dezbateri online.

- **YouTube:** Mulți profesori folosesc YouTube pentru a accesa și distribui conținut educativ. Există numeroase canale dedicate literaturii și gramaticii române, care oferă lecții video, recenzii de carte și analize literare.

- **Microsoft Teams:** O altă platformă de colaborare online, Microsoft Teams, permite organizarea de clase virtuale, partajarea de materiale și realizarea de discuții în timp real. Este utilă pentru organizarea de seminarii și sesiuni de feedback.

- **Storybird:** Aceasta este o aplicație creativă care permite elevilor să scrie și să ilustreze propriile lor povești. Este utilă pentru dezvoltarea abilităților de scriere creativă și pentru explorarea narativelor literare.

- **Flipgrid:** Flipgrid este o platformă de discuții video unde elevii pot posta și comenta videoclipuri. Profesorii pot folosi acest instrument pentru a încuraja discuții pe teme literare și pentru a permite elevilor să-și exprime ideile în mod creativ.

- **Edpuzzle:** Această aplicație permite profesorilor să creeze lecții video interactive prin adăugarea de întrebări și note la videoclipuri. Este utilă pentru analizarea fragmentelor literare și pentru explicarea conceptelor gramaticale.

- **Goodreads:** Deși este o rețea socială pentru cititori, Goodreads poate fi folosit în cadrul claselor pentru a recomanda cărți, a organiza cluburi de lectură și a urmări progresul lecturii.

- **Canva:** Utilizată pentru a crea prezentări și infografice, Canva este ideală pentru proiectele de literatură. Elevii pot crea postere și prezentări vizuale despre opere literare și autori.

- **Miro:** Miro este un instrument de colaborare vizuală care permite crearea de hărți mentale și diagrame. Este util pentru analizarea structurii narative a operelor literare și pentru organizarea ideilor.

- **Socrative:** Această aplicație permite profesorilor să creeze teste și chestionare în timp real, oferind un mod rapid și eficient de a evalua cunoștințele elevilor pe diverse teme literare și gramaticale.

Prin utilizarea acestor aplicații, predarea și învățarea limbii și literaturii române devin mai dinamice și interactive, adaptate nevoilor și preferințelor elevilor moderni. Aceste instrumente digitale facilitează accesul la o varietate de resurse educaționale și promovează o abordare colaborativă și creativă a procesului educațional.

Bibliografie:

1. Ionescu, L. (2020). **Limba română în era digitală: Metode și resurse moderne de învățare.** Iași: Editura Polirom.
2. Marin, A. (2022). **Metode digitale în educația literară: De la teorie la practică.** București: Editura Universitară.
3. Petrescu, V. (2021). **Platforme digitale pentru educația lingvistică: Exemple și aplicații în limba română.** Brașov: Editura Transilvania.

Alfabetizarea digitală în educație, nevoie sau dorință în secolul XXI?

Prof. Davidescu Florentina-Georgiana

Colegiul Național Pedagogic “Spiru Haret” Buzău

Educația în secolul XXI este influențată de dezvoltările tehnologice și de transformările digitale. Aceste schimbări au transformat modul în care informația este transmisă, învățată și aplicată, oferind oportunități fără precedent, dar și noi provocări.

Educația digitală în secolul XXI este caracterizată de inovație, accesibilitate și personalizare. Integrarea eficientă a tehnologiilor digitale în sistemele educaționale poate transforma modul în care învățăm și predăm, pregătind elevii pentru provocările și oportunitățile viitorului. Cu toate acestea, este esențial să abordăm provocările asociate pentru a asigura că beneficiile sunt accesibile tuturor.

Generația actuală de elevi (Generația Z - cei născuți între 1997 și 2012 și Generația Alpha - cei născuți după 2012), a crescut într-un mediu profund influențat de tehnologie.

Acești elevi sunt nativi digitali, ceea ce înseamnă că tehnologia digitală este o parte integrantă a vieții lor de zi cu zi. Educația lor este, astfel, un amestec de metode tradiționale și digitale, fiecare cu propriile avantaje și provocări.

Alfabetizarea digitală reprezintă un set de competențe care permit unei persoane să utilizeze tehnologiile digitale în mod eficient și responsabil și nu se referă doar la abilitățile tehnice, ci și la utilizarea tehnologiei în mod etic și responsabil, înțelegând impactul acesteia asupra vieții personale și profesionale.

Deși dorința de a învăța și a utiliza tehnologia digitală este prezentă, alfabetizarea digitală în educație este în mod clar o nevoie fundamentală în secolul XXI.

Nevoia de alfabetizare digitală este dictată de transformările rapide ale societății și economiei, unde competențele digitale sunt fundamentale pentru succesul personal și profesional.

Pentru a pregăti elevii pentru succesul în societatea modernă și pentru a asigura egalitatea de șanse, competențele digitale trebuie să fie o componentă centrală a curriculumului educațional. Astfel, elevii vor fi echipați nu doar pentru a naviga și a prospera în lumea digitală, ci și pentru a contribui activ și responsabil la dezvoltarea acesteia.

Alfabetizarea digitală în educație este esențială pentru a pregăti elevii pentru un viitor din ce în ce mai dominat de tehnologie. Aceasta nu înseamnă doar abilitatea de a folosi dispozitivele tehnologice, ci și dezvoltarea competențelor necesare pentru a naviga, evalua și crea informații digitale într-un mod responsabil și eficient.

Alfabetizarea digitală în educație reușește să pregătească elevii să fie competenți și responsabili într-o lume din ce în ce mai digitalizată. Prin integrarea tehnologiei în curriculum, formarea profesorilor și asigurarea accesului la resurse adecvate, educația poate deveni mai relevantă, echitabilă și adaptată cerințelor contemporane.

De aceea, educația e necesar să se situeze la granița dintre clasic și digital, reprezentând, astfel, un punct de întâlnire între metodele tradiționale de predare și învățare și noile tehnologii digitale. Această intersecție oferă oportunități și provocări unice, iar integrarea echilibrată a ambelor abordări poate duce la o educație mai eficientă și mai accesibilă.

Educația la granița dintre clasic și digital are potențialul de a oferi o experiență educațională mai completă și mai adaptată nevoilor fiecărui student. Prin abordarea echilibrată a ambelor metode, se poate asigura că elevii beneficiază de cele mai bune practici din ambele lumi, pregătindu-i pentru provocările și oportunitățile viitorului.

Cum se poate realiza acest lucru?

În primul rând, conștientizând care sunt caracteristicile generației actuale de elevi:

- aceștia sunt nativi digitali, fiind obișnuiți cu utilizarea tehnologiei de la o vârstă fragedă și fiind confortabili cu dispozitivele digitale precum smartphone-uri, tablete și computere;
- au acces rapid la informație, fiind obișnuiți să acceseze instantaneu informațiile prin intermediul internetului, fiind adepti în utilizarea motoarelor de căutare și a resurselor online;
- optează pentru metodele interactive: aceștia preferă metodele de învățare interactive și vizuale, cum ar fi videoclipurile educative, aplicațiile de învățare și jocurile educative.

Apoi, făcând o analiză obiectivă asupra avantajelor și dezavantajelor educației tradiționale și digitale.

Educația tradițională deține următoarele avantaje, comparativ cu cea digitală:

- existența interacțiunii față în față: se promovează dezvoltarea abilităților sociale și emoționale prin interacțiunea directă cu colegii și profesorii;
- existența unei structuri și a disciplinei: se oferă un cadru organizat și disciplinează elevii prin rutine zilnice și reguli clare;
- învățarea prin experiență directă: Metodele tradiționale, cum ar fi experimentele de laborator și excursiile, oferă experiențe de învățare practice și tangibile.

Însă există și dezavantaje legate de:

- lipsa de flexibilitate: Predarea în clasă poate fi rigidă, nepermițând elevilor să învețe în ritmul lor propriu;
- acces limitat la resurse: Dependența de manuale și materiale fizice poate limita accesul la informații actualizate și variate.

În același timp, educația digitală deține și ea avantajele următoare:

- acces la o varietate de resurse: Elevii pot accesa o gamă largă de informații, cursuri și materiale educaționale online;
- individualizare: Tehnologiile digitale permit personalizarea experienței de învățare în funcție de nevoile și progresul fiecărui elev;
- flexibilitate: Învățarea online permite elevilor să studieze în ritmul lor și la ore convenabile, favorizând autodisciplina și gestionarea timpului.

Dar și dezavantaje, raportându-ne la educația tradițională:

- lipsa interacțiunii personale: Poate duce la izolare socială și la dificultăți în dezvoltarea abilităților interpersonale;
- disparități în accesul la tehnologie: Nu toți elevii au acces la dispozitive digitale și conexiune la internet de calitate, ceea ce poate crea inegalități în educație;
- suprasolicitarea informațională: Volumul mare de informații disponibile online poate fi copleșitor și poate duce la dificultăți în gestionarea și filtrarea informațiilor corecte și relevante.

Consider că cea mai bună abordare este cea prin echilibru, un echilibru între educația tradițională și cea digitală care se poate concretiza prin:

- Blended Learning (Învățare mixtă): Combinația între învățarea față în față și cea online poate oferi un echilibru benefic, combinând avantajele ambelor metode. De exemplu, lecțiile pot fi predate în clasă, iar temele și exercițiile pot fi realizate pe platforme online;
- utilizarea tehnologiei în sala de clasă: Implementarea de table interactive, aplicații educaționale și resurse online în cadrul lecțiilor tradiționale poate îmbogăți experiența de învățare;
- formarea continuă a cadrelor didactice: Profesorii trebuie să fie pregătiți și să primească instruire constantă pentru a integra eficient noile tehnologii în predare și pentru a folosi metode pedagogice moderne;
- proiecte colaborative și interacțiune socială: Promovarea proiectelor de grup și a activităților care încurajează colaborarea și interacțiunea socială, atât în mediul fizic cât și în cel online.

În concluzie, generația actuală de elevi e nevoie să beneficieze constant de un mediu educațional care combină avantajele educației tradiționale cu cele ale educației digitale. Un echilibru bine gestionat între aceste două metode poate maximiza eficiența învățării, dezvoltând atât competențele academice, cât și cele sociale și digitale. Cu o abordare adaptată și integrată, educația poate răspunde nevoilor diverse ale elevilor moderni, pregătindu-i pentru provocările și oportunitățile viitorului.

Povestea mea Erasmus la Helsinki, Finlanda

prof. Davidescu Raluca Ioana
Palatul Copiilor Braşov

Atunci când auzim vorbindu-se despre participarea la proiecte de mobilitate de tip Erasmus, gândul ne zboară aproape imediat la cursuri de formare în străinătate, însă nu multă lume ştie care sunt etapele de respectat pentru a beneficia pe deplin de oportunităţile de mobilitate, cooperare şi formare oferite de participarea la un astfel de program. În rândurile de mai jos, îmi propun să arăt care au fost paşii pe care i-am urmat pentru a mă putea bucura întru totul de ceea ce reprezintă apartenenţa la familia Erasmus, ce a însemnat pentru mine participarea la acest proiect şi de a inspira şi alţi colegi să iniţieze sau să participe în proiecte de mobilitate.

Cum a început totul:

Povestea mea Erasmus a început cu analiza minuţioasă a Apelului de selecţie a participanţilor la mobilităţi în cadrul proiectului Erasmus+ KA1 "Găseşte plăcerea în învăţare". Am decis să îmi depun dosarul de candidatură pentru a participa la unul dintre cursurile de formare din cadrul proiectului deoarece am căutat în permanenţă să particip la cursuri de formare profesională continuă care să mă ajute în dezvoltarea competenţelor de a utiliza metode moderne de predare, în context nonformal. În urma evaluării eligibilităţii administrative a dosarului în baza fişei de (auto)evaluare a candidaţilor, ce a inclus scrisoare de intenţie şi CV cu documente justificative, am fost declarată admisă. A urmat apoi proba de interviu ce a evaluat capacitatea de a înţelege şi utiliza vocabularul specific tematicii cursului, de a prezenta motivaţia de participare la curs şi de a disemina rezultatele învăţării la întoarcerea din mobilitate. În urma punctajului obţinut, am primit repartizarea de a participa la fluxul de mobilitate "What NEXT in Finnish Classrooms! New learning ways & spaces- 10- 16 octombrie 2021, Helsinki, Finlanda".

Activităţi de organizare a plecării în mobilitate:

Activităţile premergătoare mobilităţii s-au desfăşurat respectând regulile sanitare şi de distanţare socială impuse de pandemia de Covid. Prin urmare, întâlnirile cu participanţii la mobilităţi şi cursurile de formare premergătoare mobilităţii s-au desfăşurat online pe platformele Zoom sau pe Google Classroom- Meet. În cadrul acestora, am participat la sesiuni de pregătire lingvistică, logistică, pedagogică, interculturală şi de specialitate. Ne-am familiarizat cu structurile specifice de vocabular în limba engleză pe teme precum la aeroport sau la hotel, am realizat o prezentare în limba engleză a Cluburilor, Palatului şi Inspectoratului Şcolar Judeţean Braşov care a jucat rolul unei cărţi de vizită prezentată participanţilor la mobilităţi din alte ţări şi ne-am familiarizat cu aspectele culturale specifice fiecărei ţări din cadrul fluxului de mobilitate. Nu în ultimul rând, ne-am informat cu privire la redactarea de proiecte de tip Erasmus, pentru a putea şi noi, la rândul nostru, iniţia proiecte de mobilitate în cadrul cărora să implicăm colegii din consorţiu.

Mobilitatea propriu-zisă:

Odată ajunşi la Helsinki, ne-am întâlnit în faţa Gării Centrale cu coordonatoarea cursului, doamna Andreea Gatman şi cu restul colegilor din mobilitate din celelalte ţări participante la curs, pentru a ne cunoaşte mai bine în cadrul unui tur cultural al oraşului. Primul modul al cursului- spaţii ergonomice, s-a desfăşurat în faimoasa Bibliotecă Centrală Oodi. La sfârşitul cursului, bibliotecarul Tatu Salonen a fost ghidul nostru într-un tur al bibliotecii care

ne-a impresionat prin modernitate, aceasta având imprimante 3D ce pot fi folosite în mod gratuit de către vizitatorii bibliotecii, precum și roboței care restituie cărțile împrumutate.

Modulul 2 s-a desfășurat la Colegiul Vocațional Varia din Vantaa. În cadrul atelierelor de lucru ne-am familiarizat cu relațiile de învățare din noul curriculum finlandez și am analizat cum le-am putea implementa și noi la clasă în țările noastre. Prânzul ne-a fost pregătit de copiii aflați în practică și l-am servit la cantina colegiului. Apoi am vizitat Colegiul Havukoski, iar directorul acestuia, domnul Arto Martikainen, ne-a introdus în curriculumul finlandez. Am descoperit cu această ocazie faptul că profesorii finlandezi predau de regulă două- trei materii, de exemplu profesorul de matematică predă și fizică și chimie. De asemenea, ne-a surprins să aflăm că școlile nu sunt împrejmuite cu garduri deoarece se dorește ca întreaga comunitate să beneficieze de facilitățile acestora.

Modulul 3 de curs ne-a familiarizat cu autonomia de învățare, cu abilitățile necesare, parte a noului curriculum finlandez și cu Sci-com- practica informării, educării și stârnirii curiozității elevilor asupra subiectelor de natură științifică alături de Dr. Aleksandra Dobrego, cercetătoare la Universitatea din Helsinki. După-amiază am vizitat Biserica sculptată în piatră Tempeliakio și am participat la o cină tradițională alături de toți participanții la mobilitate.

În cadrul Modulului 4, am învățat importanța predării colaborative, în special în această perioadă dificilă, umbrită de pandemia de Covid și am dezvoltat scenarii posibile ale școlii viitorului, de la o perspectivă nordică, la o perspectivă multiculturală. După-amiază am vizitat Minerva Platza, un alt spațiu de învățare și muncă colaborativă, destinat însă adulților.

Pentru Modulul 5 al cursului, ne-am reîntors la Biblioteca Centrală Oodi pentru a descoperi cum să învățăm pentru a fi pregătiți să facem față exigențelor zilei de mâine. Apoi am vizitat Centrul Multicultural Herald Herlin din Campusul Aalto în cadrul căruia experta studioului, doamna Hetta Huhtmski ne-a arătat cum să înregistrăm lecții de impact pentru elevii noștri folosind podcasturi, înregistrări audio și tehnologia VR.

Activități post-mobilitate:

La întoarcerea din mobilitate am realizat un jurnal de mobilitate în care am surprins cele mai memorabile experiențe. Am realizat o prezentare în care am descris din punct de vedere teoretic și practic activitățile de învățare din cadrul mobilității și pe care le-am diseminat colegilor profesori în cadrul unor ateliere de formare la nivelul consorțiului și județului. Am realizat o sinteză a metodelor de lucru învățate la cursul din Finlanda, în vederea realizării unui modul în cadrul unui curs de formare la Casa Corpului Didactic Brașov. Nu în ultimul rând, am aplicat la clasă metodele de învățare apropiate la curs, care s-au bucurat de un real succes în rândul copiilor, făcându-i să participe cu implicare și entuziasm la activitățile cercului.

În concluzie, participarea la această mobilitate a reprezentat pentru mine o șansă unică de a mă re poziționa din punct de vedere profesional la standardele europene de predare. Am învățat că natura joacă un rol crucial în educație și că este important să creăm spații alternative de învățare pentru elevii noștri în care să includem elemente din natură. M-am familiarizat cu faptul că în educația finlandeză învățarea se construiește în cadrul unui cerc de încredere- ea se poate desfășura oriunde, atâta timp cât regulile sunt respectate. Dacă acestea sunt încălcate, cercul se închide, iar cel care a încălcat încrederea trebuie să muncească pentru a-si recâștiga privilegiile. Recomand tuturor cadrelor didactice să urmeze cursuri de formare profesională prin participarea la mobilități Erasmus, deoarece doar astfel se pot desăvârși din punct de vedere profesional.

EDUCAȚIE FĂRĂ DISCRIMINARE. POT ȘI EU!

**Deac Monica, Grădinița cu program prelungit „Poienița”
Cluj-Napoca, Cluj, România**

“Dacă un copil nu poate învăța în felul în care îi predăm, atunci trebuie să îi predăm în felul în care el poate învăța.”(Ivan Lovaas)

Abordarea educației incluzive susține că elevii cu nevoi speciale trebuie educați împreună cu cei de vârsta lor în școlile de masă. Astfel, educația incluzivă reprezintă un sistem educațional în care toate școlile năzuiesc să ofere “educație pentru toți”. Este un sistem care recunoaște dreptul tuturor copiilor de a fi educați împreună și consideră că educația tuturor copiilor este la fel de importantă.

În contextul educației incluzive, școlile trebuie să primească toți copiii fără nici o deosebire privind condițiile lor fizice, intelectuale, sociale, emoționale, lingvistice sau de altă natură.. Acestea se referă și la copiii cu dizabilități sau talentați, copiii străzii, copiii aparținând minorităților lingvistice, etnice sau culturale și copii proveniți din alte grupuri sau zone marginalizate și defavorizate. Principiul fundamental al școlii incluzive este acela că toți copiii trebuie să învețe împreună, oriunde este posibil acest lucru, iar diferențele care pot exista între ei sau dificultățile în care se pot afla să nu mai aibă nici o importanță. De asemenea, cu ajutorul unui curriculum adecvat, al unei bune organizări, al unor tehnici de predare, al folosirii resurselor și al unor parteneriate cu comunitățile lor se va crea un sistem de învățământ de calitate.

Iată câteva aspecte-cheie ale educației incluzive:

- a). Bazată pe comunitate – școala reflectă comunitatea ca întreg.
- b). Fără bariere – este accesibilă tuturor, atât sub aspectul fizic, cât și sub cel curricular, prin sisteme de sprijin și metode de comunicare.
- c). Promovează colaborarea – prin care se înțelege că o școală incluzivă lucrează cu alte școli, mai degrabă decât competitiv, împotriva altor școli.
- d). Promovează egalitatea – o școală incluzivă are un caracter democratic, toți membrii având drepturi și responsabilități.

Principiile unei școli incluzive de succes:

- O viziune a egalității și incluziunii public afirmată
- Sisteme de cooperare
- Roluri și responsabilități flexibile
- Parteneriat cu părinții, care se implică în activitățile de planificare și implementare a strategiilor unei școli incluzive

Cum pot fi profesorii ajutați să își organizeze clasele în așa fel încât să faciliteze procesul de învățare pentru toți elevii lor? Cum pot fi restructurate școlile în așa fel încât să sprijine eforturile profesorilor?

Următoarele strategii pentru dezvoltarea profesorilor sunt importante:

Învățarea prin experimentare - strategie puternică înseamnă că profesorii participă la experimente ce ilustrează și stimulează interesul lor pentru noi posibilități de acțiune. Se pune accentul pe învățarea prin experimentare. Profesorii sunt astfel încurajați să privească mediul din clasă prin ochii celui care învață și, în același timp, să lege aceste experiențe de practicile din școala unde lucrează.

Doi factori-cheie extrem de importanți pentru crearea în clasă a unui mediu de lucru orientat spre includerea tuturor:

a) Primul factor se referă la importanța pe care planificarea o prezintă pentru clasă “ca întreg”. S-a accentuat mult importanța planificării pentru persoane individuale. Deși potrivită pentru munca desfășurată în contexte mici și relativ izolate, această metodă se dovedește a fi lipsită de practică în școlile cu număr mare de elevi. Aici principala preocupare a profesorului trebuie să fie planificarea activităților pentru întreaga clasă. De asemenea, dacă se pune prea mult accentul pe planificarea individualizată, concept ce a dominat sectorul educației pentru persoane cu nevoi speciale, se pierde din vedere alți factori contextuali ce ar putea fi utilizați pentru stimularea și sprijinirea procesului de învățare al fiecărui membru din clasă. Acest aspect ne duce către cel de-al doilea factor-cheie.

b). Este foarte util să încurajăm profesorii să recunoască și să utilizeze mai eficient orice resurse care ar putea sprijini procesul de învățare al copiilor. Este vorba în special de acele resurse disponibile în fiecare clasă, și anume, copiii înșiși. În fiecare clasă elevii reprezintă o sursă bogată de experiențe, inspirație, provocări și sprijin, care, dacă este utilizată, poate aduce un plus de energie în îndeplinirea sarcinilor și activităților stabilite de profesor. Însă, toate acestea depind de abilitatea profesorului de a canaliza această energie. Aceasta este o chestiune de atitudine, care depinde de recunoașterea capacității copiilor de a contribui la procesul de învățare și a faptului că învățarea este într-o mare măsură un proces social. Putem facilita acest proces ajutându-i pe profesori să-și dezvolte abilitățile necesare organizării claselor în așa fel încât acestea să încurajeze procesul învățării.

Aceste considerente ne duc la cel de-al treilea factor-cheie în vederea creării în clasă a unui mediu de lucru orientat spre includerea tuturor: improvizarea, sau, altfel spus, abilitatea de a modifica planurile și activitățile în timpul desfășurării lor, ca răspuns la reacția persoanelor din clasă. Cu ajutorul acestor procese profesorii pot încuraja implicarea activă și, în același timp, pot ajuta la personalizarea lecțiilor în funcție de nevoile fiecărui individ. Această abordare corespunde modului de gândire actual prezent în lumea cadrelor didactice, unde se observă o acceptare crescândă a faptului că practicile se dezvoltă prin procese intuitive, în cadrul cărora profesorii “jonglează” cu planurile de lecție, cu activitățile propuse, încercând pe cât posibil să răspundă reacțiilor din partea elevilor.

În concluzie, cea mai bună modalitate prin care putem ajuta profesorii să răspundă la dificultățile educaționale este examinarea influenței factorilor contextuali asupra gândirii și practicilor profesionale. Pentru acest lucru este necesar să renunțăm la preocuparea față de metode și materiale pentru a încuraja profesorii să adopte metode de analiză, să aibă suficientă încredere în experimentele noi, ce apar drept urmare a reacțiilor copiilor. Procesul de analiză nu este unica condiție necesară învățământului profesionist. El trebuie implementat împreună cu puncte de vedere alternative. De aici, nevoia de oportunități pentru a demonstra diferitele moduri de lucru și necesitatea de a lucra împreună cu alți colegi.

Bibliografie

- DOISE, W. DESCHAMPS, J.C., MUGNY, (1996) *Psihologie socială experimentală*, Polirom, Iași
GOLU, P. (1974) – *Psihologie socială*, Editura Didactică și Pedagogică, București
NICOLESCU, B. (1999) – *Transdisciplinaritatea*, Polirom, Iași
WIEVIORKA, M. (1994) – *Spațiul rasismului*, Humanitas, București
x x x (1998) – *Conflictele și comunicarea: un ghid prin labirintul artei de a face față*

Necesitatea dezvoltării competențelor socio-emoționale în educație, cu accent pe educația emoțională – o abordare esențială în contextul actual

Autor, DEHELEAN MARIANA CRINA

Școala: Colegiul Tehnic „Alesandru Papiu Ilarian”

Într-o lume în continuă schimbare, educația trebuie să se adapteze și să răspundă nevoilor complexe ale elevilor noștri. În ultimii ani, a devenit din ce în ce mai evidentă importanța dezvoltării competențelor socio-emoționale în procesul educațional. Aceste competențe nu numai că contribuie la succesul academic al elevilor, ci și la crearea unor indivizi echilibrați și pregătiți pentru provocările vieții. În acest articol, vom explora importanța competențelor socio-emoționale în educație, cu accent pe educația emoțională, și impactul lor asupra formării viitoare a tinerilor.

Competențele socio-emoționale reprezintă abilitățile necesare pentru gestionarea emoțiilor proprii și ale altora, stabilirea relațiilor sănătoase și luarea deciziilor responsabile. Într-o lume dominată de interacțiuni sociale complexe și schimbări rapide, dezvoltarea acestor competențe devine tot mai importantă. Elevii trebuie să fie înzestrați cu abilități solide pentru a se adapta, a interacționa eficient și a rezolva probleme într-un mod constructiv.

Studii recente au demonstrat legătura strânsă dintre dezvoltarea competențelor socio-emoționale și performanța academică. Elevii care sunt capabili să gestioneze emoțiile, să colaboreze și să rezolve probleme au tendința de a obține rezultate academice mai bune și de a fi mai motivați în procesul de învățare. Aceste competențe contribuie, de asemenea, la construirea relațiilor sănătoase și la înțelegerea perspectivelor diferite. Empatia și abilitățile de comunicare joacă un rol esențial în facilitarea colaborării și a rezolvării conflictelor, contribuind la crearea unui mediu școlar pozitiv și sigur.

Dezvoltarea competențelor socio-emoționale are un impact semnificativ și asupra sănătății mentale a elevilor. Prin învățarea abilităților de autoreglementare emoțională și gestionare a stresului, elevii devin mai capabili să-și regleze emoțiile și să-și mențină concentrarea în situații academice și personale dificile. Aceste abilități le permit să-și atingă potențialul maxim și să facă față provocărilor cu încredere și reziliență.

Pentru a asigura o dezvoltare adecvată a competențelor socio-emoționale, educația emoțională ar trebui să fie o disciplină integrată în curriculumul școlar. Educația emoțională își propune să ofere elevilor instrumente și strategii pentru a înțelege și gestiona emoțiile, a dezvolta empatie și a stabili relații sănatoase. Prin învățarea competențelor de identificare și exprimare a emoțiilor, elevii devin mai conștienți de sine și de ceilalți, dezvoltând încrederea și capacitatea de a se conecta în mod autentic cu cei din jur.

În implementarea educației emoționale în curriculum, este necesară o abordare holistică și integrată, care să includă atât formarea cadrelor didactice în domeniu, cât și resurse și materiale educaționale adecvate. Formarea și sprijinul oferite cadrelor didactice îi ajută să înțeleagă și să aplice metode și strategii specifice educației emoționale în sala de clasă. Totodată, dezvoltarea și utilizarea de materiale educaționale interactive și adaptate vârstei elevilor sprijină procesul de învățare și aplicare a competențelor socio-emoționale într-un mod eficient și captivant.

Implicarea părinților și a comunității este, de asemenea, esențială în succesul implementării educației emoționale. Părinții pot fi parteneri importanți în dezvoltarea competențelor socio-emoționale ale copiilor lor, oferind sprijin și încurajare în practicarea acestor abilități acasă. De asemenea, colaborarea cu comunitatea poate oferi oportunități valoroase de învățare experiențială și aplicare a competențelor socio-emoționale în contexte reale.

În concluzie, educația emoțională reprezintă o disciplină vitală în dezvoltarea competențelor socio-emoționale ale elevilor. Prin integrarea educației emoționale în curriculumul școlar și prin implicarea tuturor părților interesate – cadre didactice, părinți și comunitate – putem crea un mediu educațional favorabil care să

promoveze dezvoltarea holistică a elevilor și să îi pregătească pentru viață într-o lume complexă și în continuă schimbare. Dezvoltarea competențelor socio-emoționale nu este doar o necesitate, ci o investiție în viitorul copiilor noștri și în societatea în ansamblu.

Beneficiile directe pe care le aduce învățarea socio-emoțională

Atât pentru copii, cât și pentru adulți, creșterea conștiinței de sine, performanța academică și profesională semnificativ îmbunătățită și comportamentele pozitive manifestate atât în interiorul, cât și în afara instituțiilor de învățământ sau a locului de muncă, sunt beneficiile imediate ale unei inteligențe socio-emoționale ridicate.

Un nivel matur al inteligenței emoționale îi ajută pe elevi să facă față mai bine stresului, să rezolve probleme mai ușor și să afișeze empatie față de cei din jur. Elevii care sunt echipați pentru a face față problemelor care îi afectează la nivel personal sunt apoi mai capabili să gestioneze mai bine obstacolele.

Învățarea, încă de timpuriu, a comportamentelor pozitive care se extind dincolo de un nivel pur academic de realizare, poate ajuta copiii să dezvolte abilitățile transversale necesare pentru multe locuri de muncă ale viitorului, cum ar fi abilitățile de lucru în echipă, capacitatea de a-i înțelege pe ceilalți și rezolvarea problemelor. Acest lucru poate contribui la pregătirea copiilor pentru succes pe parcursul anilor de școală și dincolo de ei.

Există multe modalități de a încorpora activități cu focus pe socio-emoțional, în sala de clasă sau acasă. Specialiștii puntează faptul că una dintre cele mai eficiente strategii de integrare a învățării socio-emoționale este ca activitățile să fie strecurate pe parcursul întregii zile, de la activități bine structurate, până la activități care presupun doar conversații deschise împreună cu cei mici.

1. Jurnal pentru autodesoperire

La intervale regulate (spre exemplu: o dată pe săptămână) copiii pot nota sau desena într-un jurnal lucrurile care i-au adus bucurie în săptămâna respectivă (seara de jocuri de societate, ieșitul în parc, seara de desene animate etc.). Acest exercițiu îi va ajuta pe cei mici să își exerseze conștiința de sine (înțelegând ceea ce le place) și autocontrolul (înțelegând cum reacționează la lucrurile care le plac).

2. Un animal de companie

Deținerea unui animal de companie îi va ajuta pe copiii să își dezvolte empatia și responsabilitatea. Atunci când cei mici învață să aibă grijă de un animal de companie și se angajează în activități jucăușe cu acesta, în mod indirect își dezvoltă competențele socio-emoționale.

3. Jocuri de empatie

Acesta poate fi un joc de rol, verbal sau poate fi jucat cu ajutorul unor cartonașe. Scopul acestei activități este de a prezenta copiilor un set de situații și de a observa răspunsurile lor. Spre exemplu, pe unul dintre cartonașe poate fi notat: „Un copil a căzut în parc și toți ceilalți copii au început să râdă de el. Ce părere ai despre această situație? Tu ce ai fi făcut dacă ai fi văzut acel copil? Ce ai fi făcut dacă tu erai copilul care a căzut?”. Indiferent de răspunsul copiilor, aceasta este o activitate valoroasă care demonstrează cum pot părinții sau profesorii crește nivelul de empatie al copiilor și cum îi pot ghida spre a înțelege anumite situații de viață.

4. Emoțiile pe coala de desen

Cum arată să fii fericit sau trist? Dar surprins sau îngrijorat? Această activitate oferă copiilor oportunitatea să exprime emoțiile comune prin desene sau picturi. În crearea imaginilor, ei vor

reflecta asupra gândurilor și sentimentelor lor - și ale altor persoane. De asemenea, copilul poate asocia sentimentele cu diferite culori (de exemplu, galben folosit pentru a semnala bucuria).

5. Doza de bunătate zilnică

Pe parcursul zilei, părinții îi pot încuraja pe cei mici să caute modalități de a-i ajuta pe alții. Poate că este vorba de a ține ușa deschisă unui vecin care are mâinile ocupate, de a complimenta noul tricou al unui prieten, de a spune „mulțumesc” și „te rog” sau de a invita pe cineva nou la joacă. Prin această activitate de învățare socio-emoțională, ei vor dezvolta conștiința socială și abilitățile de relaționare.

De ce învățarea socio-emoțională este o competență de bază a viitorului?

Învățarea socio-emoțională este o competență de bază a viitorului, conștientizarea propriilor nevoi și reacții sociale și emoționale și gestionarea acestora va deveni foarte importantă în mediile dinamice.

La nivelul instituțiilor de învățământ, strategiile privind inteligența emoțională a copiilor și, totodată, a profesorilor, pot apărea de obicei sub forma unor politici, practici sau structuri legate de climatul și serviciile de sprijin pentru elevi și profesori. Liderii școlilor pot organiza diverse activități pentru a contura relații pozitive și un sentiment de comunitate în rândul elevilor și profesorilor prin intermediul unor structuri precum întâlniri de dimineață programate în mod regulat sau consilieri care oferă elevilor și profesorilor oportunități de a intra în contact unii cu alții.

Referințe bibliografice:

1. **Chabot, Daniel, Chabot, Michel**, Pedagogie emotionnelle, ressentir pour apprendre. Quebec, 2003
2. **Cojocaru-Borozan, Maia**, Teoria culturii emoționale. Studiu monografic asupra cadrelor didactice. Chișinău, 2010

EDUCAȚIA LA GRANIȚA DINTRE CLASIC ȘI DIGITAL

Profe4sor pentru înv. primar DEMETER ANA

Folosirea tehnologiilor moderne în școală face parte din evoluția naturală a învățării și sugerează o soluție firească la provocările moderne adresate învățării și a nevoilor elevilor. Integrarea acestora în procesul tradițional de predare-învățare-evaluare este o oportunitate de a integra inovațiile tehnologice cu interacțiunea și implicarea oferite de modul tradițional de cunoaștere. Nu este un proces ușor, dar dificultățile pot fi depășite având în vedere potențialul acestui tip de cunoaștere.

Elevii din ziua de astăzi sunt diferiți de generația părinților și a bunicilor lor. Majoritatea acestora, mai ales în mediul urban, au deja ca rutină folosirea internetului și a email-ului, a sms-urilor sau a rețelelor de socializare de tip Yahoo sau Facebook. Acest mod de comunicare se face simțit și în modul lor de a învăța. Chiar dacă profesorul folosește sau nu la clasă tehnologia informației și a comunicării (TIC), elevii menționați vor folosi cu siguranță acasă mijloacele moderne de informare ca sprijin pentru teme.

Comunicarea scurta sau abreviata de tip chat sau sms se face simțită deja se la nivelul standardelor gramaticale și al ortografiei și este clar că folosirea TIC acasa deja crează inegalități între elevi. Că vrem sau nu, când se schimbă contextul de viață, se schimbă și felul în care elevul învață.

Profesorul trebuie să se simtă liber să răspundă critic, dar în același timp creativ noilor tehnologii și sub nici o formă nu poate să ignore acest aspect dacă vrea să comunice cu elevii.

De ce este important tipul de învățare care are care include TIC ?

Adevărata importanță a tipului de predare-învățare-evaluare care combină metodele pedagogice tradiționale cu TIC ține de potențial. Acest tip de învățare este o oportunitate în a crea experiențe care pot furniza tipul de predare-învățare potrivit într-un anumit moment, loc și pentru un anumit elev nu numai la școală, ci și acasă. Acest tip de învățare ar putea deveni global, ar putea transcede granițele formale ale țărilor și ar putea aduce împreună grupuri de elevi din culturi și meridiane diferite. În acest context, generalizarea folosirii TIC în școală ar putea deveni una dintre realizările importante ale secolului nostru.

În psihologia cognitivă tradițională, cunoașterea e văzută ca un fel procesare, adică pare simplu să spui că aceasta va atinge cote cu atât mai înalte cu cât mintea elevului va fi programată cu ajutorul cât mai multor strategii meta-cognitive. Într-un mod cu totul diferit, în tradiția socio-culturală de tip vigotskian, cunoașterea este înțeleasă în termeni de învățare a folosirii instrumentelor culturale. Ca o consecință a faptului că acestea sunt totdeauna specifice unor anumite contexte social-istorice este dificil de trasat modele de învățare care să fie general valabile, excepție fiind câteva instrumente culturale care care traversează cel mult câteva contexte diferite.

În era digitală în care trăim, paradigma cunoașterii trebuie să fie una a dialogului, educația trebuie să meargă dincolo de instrumentele culturale specifice, dar fără a fi redusă la abstracția oferită de psihologia cognitivă.

Dezvoltarea educației în direcția dialogului nu poate fi decât rezultatul unui mod de predare-învățare-evaluare la un nivel de conceptualizare mai ridicat decât în trecut. Pentru că dialogul presupune deschidere, lărgirea orizontului și adâncime, acest mod de învățare este atât o direcție individuală pentru elev, cât și una socială pentru școală ca întreg.

Dezvoltarea în direcția unei gândiri creative libere poate fi promovată prin îndepărtare unor factori de constrângere și încurajarea schimbului de perspective între elevi.

În tradiția socio-culturală, TIC este definită ca mijloc de mediere pentru cunoaștere, iar din perspectiva dialogică, e văzută ca mijloc de deschidere, adâncire și lărgire a spațiilor de dialog. Nu trebuie să uităm că învățarea nu presupune doar acumulare de cunoștințe, ci creștere, îmbogățire, evoluție.

Până la urmă, nu e nimic nou soare, deci nici tehnologiile moderne nu sunt ceva ieșit din comun. Papirus și hârtie, cretă și carte tipărită, retroproiectoare, jucării și emisiuni educative, toate au fost văzute ca inovații la început. PC-ul, Internetul, cd-ul și mai noile tehnologii complementare mobile sau wireless nu sunt decât cele mai noi dovezi ale creativității umane pe care le putem vedea în jurul nostru. Ca și celelate inovații menționate, acestea pot fi asimilate în practica pedagogică fără să afecteze fundamentele învățării.

Câteva reguli pentru integrarea cu succes a TIC în activitatea didactică

1. Fii sigur că deții controlul asupra materialului, atât din punct de vedere al conținutului, cât și al formei, chiar dacă te sprijină un specialist în TIC.

2. Fă-ți un plan pe hârtie, separat de materialul aflat pe suport digital.

3. Scopul și forma prezentării să-ți fie foarte clare

4. Nu fii sedus de stilul atractiv tehnologiei moderne, fie ea video sau audio, și nu face din aceasta un scop în sine. Concentrează-te asupra mesajului/a ideii principale și a limbajului adecvate vârstei/gradului de înțelegere al elevului.

5. Un bun prezentator nu are nevoie de o prezentare complicată tehnic. E mai important să fie atractivă prin idee, mod de structurare și grad de interactivitate. De exemplu, o prezentare trebui să-l facă pe elev să gândească, nu trebuie să fie doar o înșiruire rapidă și amețitoare de slide-uri.

6. Mai presus de orice, concentrarea trebuie să fie asupra elevului și a nevoilor lui de învățare. Cel mai mare pericol în orice proiect de predare-învățare care include și TIC e să fie centrat mai mult pe tehnologie/creativitate, nu pe elevul-receptor și pe nevoile lui de învățare.

7. În școală, succesul tipului de predare bazat pe TIC se măsoară prin satisfacerea nevoii de învățare.

Care sunt dificultățile implementării TIC în procesul educativ?

Teoretic, n-ar trebui să fie dificultăți. În realitate, ele pot apărea. Pentru un test simplu, întrebați-vă colegii ce cred despre integrarea TIC în procesul de învățare.

Veți primi răspunsuri de genul:

”N-am auzit despre așa ceva!”, ”Am auzit ceva, dar nu știu prea clar ce este.”, ”Asta e chestia aia nouă adăugată?”, ”Cu ce e diferit de ceea ce știam deja, ce e nou în asta?”, ”Păi n-avem cum să facem asta, costă mult și fonduri nu prea sunt.”

Unii profesori consideră că anumite deprinderi mentale asociate tehnologiilor moderne n-ar ajuta în procesul de învățare, în special atunci când elevii preiau fără discernământ informații de pe internet sau își însușesc mentalitatea de tip ”cut and paste” în detrimentul stiloului și al hârtiei.

Ceea ce nu o să auzim prea des este o definiție clară sau măcar mai mult interes legat de potențialul acestui tip de învățare. Pentru înțelegerea și implementarea TIC în procesul clasic de învățare e nevoie de entuziasm, energie și dedicare pentru a transforma teoria în soluții reale bazate pe nevoile individuale ale elevilor.

Alte dificultăți decurg din lipsa informației cu conotații practice imediate referitoare la TIC sau a unui ghid care să-i informeze pe profesori cum pot ajunge la ea.

De aceea, este nevoie stringentă de:

1. instrumente pedagogice pentru formarea inițială și continuă a cadrelor didactice care să implice utilizarea TIC.
2. crearea și promovarea unei noi metodologii pentru disciplinele școlare, bazată pe utilizarea TIC.

Combinarea TIC cu metodele tradiționale pedagogice reprezintă o schimbare de paradigmă cu implicații asupra cunoașterii în societate în general și asupra învățării în special, de aceea disciplina pedagogică trebuie modificată în conformitate cu noul context în care trăim.

Folosirea TIC în școală face parte din evoluția naturală a învățării și sugerează o soluție elegantă la provocările moderne adresate învățării și a nevoilor elevilor. Integrearea TIC în procesul tradițional de predare-învățare-evaluare este o oportunitate de a integra ultimele descoperiri tehnologice cu interacțiunea și implicarea oferite de modul tradițional de cunoaștere.

Înțelepciunea tradiției poate și trebuie să fie combinată cu soluțiile tehnologice moderne.

Referințe bibliografice

1. Făt, Silvia & Adrian Labăr. Eficiența utilizării noilor tehnologii în educație. EduTIC 2009;
2. Istrate, Olimpius – Efecte și rezultate ale utilizării TIC în educație în Lucrările Conferinței Naționale de Învățământ Virtual , Ediția a VIII-a, 29 octombrie – 31 octombrie 2010, Tehnologii Moderne în Educație și Cercetare, Editura Universității din București, 2010;
3. Mușata-Dacia Bocoș, Intruirea interactivă, Editura POLIROM, 2013, București.

Complementaritatea clasic-digital în mediul școlar

Demian Ana-Maria

Liceul de Arte „Sigismund Toduță”, Deva

Astăzi trăim într-o lume interconectată și din ce în ce mai dependentă de tehnologie, cu experiențe digitale omniprezente. Accesul la internet, telefoane mobile, tablete, televizoare inteligente, eReadere și laptopuri a devenit indispensabil.

Tehnologia a transformat semnificativ modul în care lucrăm, făcând ca teleducarea să devină o realitate, mai ales în contextul actual. Locurile de muncă ce implică sarcini repetitive sunt tot mai des înlocuite de roboți și mașini automate, impunând necesitatea continuă de perfecționare și recalificare. Astfel, piața muncii și societatea cer competențe noi, denumite generic "Competențele secolului XXI", care includ comunicarea, colaborarea, gândirea critică, inovația, competențele digitale și învățarea continuă. În viitor, tinerii fără aceste competențe riscă să nu își găsească un loc de muncă și să fie marginalizați social.¹

Digitalizarea rapidă din ultimii ani a revoluționat numeroase aspecte ale muncii și vieții cotidiene, influențând semnificativ și educația. Progresul tehnologic și inovația redefinesc societatea, piața muncii și viitorul profesional. Angajatorii întâmpină dificultăți în găsirea lucrătorilor calificați, mai ales în domeniul digital, iar prea puțini adulți își actualizează sau schimbă competențele pentru a ocupa aceste posturi, adesea din cauza lipsei de formare adecvată la momentul și locul potrivit. Sistemul de educație și formare este tot mai integrat în transformarea digitală, valorificând oportunitățile acesteia. Totuși, acesta trebuie să gestioneze eficient riscurile, precum decalajul digital urban-rural, care poate favoriza anumite grupuri. Digitalizarea educației este impulsionată de progresele în conectivitate, utilizarea largă a dispozitivelor și aplicațiilor digitale, nevoia de flexibilitate și cererea crescută de competențe digitale.²

În instituțiile de învățământ, tehnologia digitală, atunci când este utilizată eficient și echitabil de către profesori, poate susține obiectivul unei educații de calitate și incluzive pentru toți cursanții. Ea facilitează învățarea personalizată, flexibilă și centrată pe elev la toate nivelurile educației. Tehnologia este un instrument puternic pentru învățarea colaborativă și creativă, permițând accesul, crearea și distribuirea conținutului digital, și extinzând învățarea dincolo de sala de clasă sau locul de muncă, oferind libertate față de constrângerile fizice și temporale. Învățarea online și la distanță a deschis oportunități pentru profesori de a-și reorganiza predarea și de a interacționa mai personalizat cu elevii, concentrându-se pe nevoile lor specifice. Totuși, multe state membre au întâmpinat deficiențe sistemice și o lipsă largă de pregătire digitală. Deși tehnologiile digitale au permis multor cursanți să continue învățarea, au reprezentat un obstacol major pentru alții din cauza accesului, echipamentelor, conectivității sau competențelor insuficiente. În unele state, majoritatea profesorilor și elevilor aveau puțină sau nicio experiență cu învățarea online și abordările pedagogice necesare. De asemenea, nu

¹ Marius, Buzera; Luțaru-Gyongyi, Iulia, Instrumente digitale pentru educație, Editura Revers, Craiova, 2020, p. 3, https://21stcenturyskills.eu/pdf-uri/digital_instruments.pdf

² Comisia Europeană, *Planul de acțiune pentru educația digitală 2021-2027. Resetarea educației și formării pentru era digitală*, Bruxelles, 30.09.2020, p.2.

toate instrumentele sau conținuturile au fost accesibile, iar cursanții cu dizabilități au întâmpinat provocări semnificative.³

Copiii care acum sunt elevi vor avea cariere didactice într-un mediu nou, dinamic și interconectat, unde tehnologiile și competențele diversificate vor juca un rol esențial. Educația globală impune o transformare a formatului tradițional de predare, eliminând granițele rigide ale sălii de clasă și ale orelor fixe. Profesorii trebuie să fie creativi și să gândească analitic pentru a inspira elevii într-un mediu dinamic și interactiv. Acest nou context educațional ar trebui să fie motivant pentru profesori, stimulând intuiția, entuziasmul și participarea activă a elevilor. Tehnologia joacă un rol crucial în acest proces, facilitând o educație mobilă și personalizată, adaptată stilurilor individuale de învățare și accesibilă în orice moment și loc. Aceasta nu numai că sprijină respectarea individualității și personalității elevilor, greu de realizat într-un sistem tradițional, dar și redefinește educația ca o artă creativă și intuitivă. Profesorii au un rol esențial în orchestrarea acestui proces, asigurând o instruire confortabilă și sigură în mediul virtual.⁴

Cu avansurile tehnologice, **educația digitală** a câștigat teren, oferind o gamă largă de instrumente și resurse care îmbunătățesc procesul de învățare. Platformele de învățare online, aplicațiile educaționale, videoconferințele și alte tehnologii digitale au deschis noi orizonturi în educație, permițând accesul la informații și resurse oricând și oriunde. Printre beneficiile educației digitale, s-ar putea enumera:

- **Accesibilitate și flexibilitate:** Elevii pot accesa materialele de studiu de oriunde și oricând, facilitând învățarea în ritmul propriu;
- **Resurse diverse:** Platformele digitale oferă o varietate de resurse multimedia, cum ar fi video-uri, animații și simulări interactive, care pot îmbogăți experiența de învățare;
- **Colaborare globală:** Elevii pot colabora cu colegi și profesori din întreaga lume, dezvoltând abilități interculturale și extinzându-și orizonturile.

Educația clasică, pe de altă parte, se bazează pe metode tradiționale de predare, care includ lecții în format fizic, manuale și materiale de studiu tipărite, precum și interacțiunea directă între profesori și elevi. Aceste metode au fost pilonii învățării pentru generații întregi și au fost considerate esențiale pentru dezvoltarea abilităților critice, a gândirii analitice și a înțelegerii profunde a subiectelor. Printre avantajele educației clasice, s-ar putea aminti:

- **Interacțiune personală:** Elevii beneficiază de feedback imediat și de interacțiuni directe cu profesorii și colegii lor, ceea ce facilitează o înțelegere mai profundă a materialului.
- **Structură și disciplină:** Mediul de învățare fizic oferă un cadru structurat care ajută la dezvoltarea disciplinei și a rutinei în studiu.
- **Resurse tangibile:** Manualele și materialele tipărite sunt accesibile și nu necesită dispozitive electronice sau conexiune la internet.

Pentru a maximiza beneficiile ambelor abordări, atât a educației clasice cât și a celei digitale, mulți profesori adoptă **metode hibride**, care combină elemente ale educației clasice cu cele ale educației digitale. Aceasta include utilizarea platformelor online pentru teme și proiecte, în timp ce lecțiile și discuțiile se desfășoară în sălile de clasă tradiționale. Un exemplu de succes în această direcție este implementarea modelului „**blended learning**” (sau educația

³ Comisia Europeană, *Planul de acțiune pentru educația digitală 2021-2027. Resetarea educației și formării pentru era digitală*, Bruxelles, 30.09.2020, p.3.

⁴ Daniela Roxana, Andron; Ștefania, Kifor, *Tehnologii digitale în activitatea didactică*, Sibiu: Editura Universității „Lucian Blaga” din Sibiu, pp.2-3.

mixtă), care îmbină tehnologiile și oportunitățile de învățare online cu metodele clasice derulate față în față, în sălile de curs. În continuarea acestei idei, se poate afirma că metodele de predare-învățare-evaluare sunt ambivalente, având avantaje și dezavantaje dependente de contextul aplicării. La clasă, în munca cu elevii, unele situații necesită abordări tradiționale pentru a fi rezolvate eficient, în timp ce altele beneficiază de metode moderne, interactive și colaborative. Distincția între tradițional și modern nu trebuie să genereze judecăți preconcepute. E important să integrăm și să modernizăm metodele clasice cu intervenții active și provocatoare pentru a suscita înțelegere și angajament în rândul elevilor. În formarea metodică, este esențial să structurăm un cadru flexibil adaptat nevoilor concrete de învățare, implicând elevii în procesul educațional pentru o experiență autentică și constructivă.⁵

Cu siguranță, combinarea educației digitale cu cea tradițională aduce cu sine provocări. Una dintre principalele probleme este accesul inegal la tehnologie, care poate crea inechități între elevi. De asemenea, unii profesori și elevi pot întâmpina dificultăți în adaptarea la noile tehnologii, iar supraîncărcarea informațională poate deveni o problemă reală. Și totuși, educația la granița dintre clasic și digital reprezintă un pas important în evoluția sistemelor educaționale. Prin valorificarea punctelor forte ale ambelor abordări, putem crea un mediu de învățare mai accesibil, flexibil și eficient. Nu în ultimul rând, este esențial să abordăm provocările legate de accesul la tehnologie și adaptabilitatea la noile metode de predare, pentru a asigura o tranziție lină și echitabilă pentru toți elevii. Educația viitorului va fi, fără îndoială, una hibridă, care îmbină tradiția cu inovația pentru a forma generațiile de mâine.

Bibliografie:

1. Andron, Daniela Roxana; Kifor, Ștefania, *Tehnologii digitale în activitatea didactică*, Sibiu: Editura Universității „Lucian Blaga” din Sibiu, 2021
2. Buzera, Marius; Luțaru-Gyongyi, Iulia, *Instrumente digitale pentru educație*, Editura Revers, Craiova, 2020, https://21stcenturyskills.eu/pdf-uri/digital_instruments.pdf
3. Comisia Europeană, *Planul de acțiune pentru educația digitală 2021-2027. Resetarea educației și formării pentru era digitală*, Bruxelles, 30.09.2020
4. <https://www.syntopic.ro/interviu-cu-domnul-constantin-cucos-profesor-universitar-doctor/>

⁵ <https://www.syntopic.ro/interviu-cu-domnul-constantin-cucos-profesor-universitar-doctor/>

Metode nonformale de evaluare în cadrul orelor de istorie

Prof. Denes Annamaria

UNESCO (1997) definea educația nonformală ca fiind constituită din „orice activități educaționale organizate și susținute care nu corespund exact a ceea ce numim educație formală. Aceasta poate fi realizată în cadrul sau în afara instituțiilor de educație și se adresează persoanelor de toate vârstele (...) Educația nonformală nu urmează un sistem ierarhizat și poate diferi ca durată, fără a implica în mod obligatoriu certificarea rezultatelor învățării”.

Educația nonformală

Termenul își are originea în latinescul *nonformalis* preluat cu sensul “ în afara unor forme special/official organizate pentru un anumit gen de activitate”. Educația nonformală se realizează prin intermediul unor activități opționale sau facultative. Influențele educației nonformale se exercită fie prin mijloace și instituții tradiționale (familia, organizații de tineret, case de cultură și tehnică, muzee, teatre, cinematografe, biblioteci, universități populare, excursii, expoziții, formații cultural-artistice etc.), fie prin intermediul mass-media.

Printre caracteristicile metodelor specifice educației nonformale se numără:

- au obiective de învățare clare
- dezvoltă toate tipurile de competențe (cunoștințe dar mai ales abilități și atitudini)
- sunt active, creative și interactive
- au caracter participativ și experiențial
- au caracter inovativ (nu fac parte din categoria “metode clasice”)
- au un grad de aplicabilitate mare. Printre caracteristicile metodelor specifice educației nonformale la disciplina istorie se numără:

- au obiective de învățare clare ;
- dezvoltă toate tipurile de competențe (cunoștințe dar mai ales abilități și atitudini) ;

- sunt active, creative și interactive ;
- au caracter participativ și experiențial ;
- au caracter inovativ (nu fac parte din categoria “metode clasice”) ;
- au un grad de aplicabilitate mare.

Metodele moderne nonformale specifice disciplinei istorie care se pot folosi sunt variate și potrivite istoriei sunt :

O dezbateră academică (numită și educațională sau formală), presupune o temă de discuție, două echipe, pro și contra și un arbitru care decide care parte a fost mai convingătoare. Cele două echipe, deși bine intenționate, sunt în dezacord față de tema în discuție. Prin urmare, ele trebuie să aducă argumente prin care să-și demonstreze punctul de vedere. Dar asta nu se întâmplă oricum, ci după anumite reguli, în funcție de care se pot distinge mai multe formate de dezbateră.

Diferențele principale între dezbaterile generale din societate și dezbaterile educaționale sunt structura formală, restrângerea temei aflate în discuție și caracterul de competiție. În funcție de structura formală, există mai multe formate de dezbateri (Karl Popper, World Schools, British Parliamentary), în care variază numărul de membri dintr-o echipă, numărul de echipe, rolurile fiecărui vorbitor și modalitatea de interacțiune dintre participanții la dezbateră.

Într-o dezbateră rolurile fiecărui participant, timpul alocat fiecărei secțiuni și regulile care se aplică sunt clar trasate. De asemenea, echipele au posibilitatea de a interacționa prin schimburi de întrebări sau intervenții punctuale, în funcție de format. Abordarea de tip pro/contra dezvoltă participanților capacitatea de analiză a problemelor controversate și ajută la obținerea unor imagini nedistorsionate de prejudecăți. În acest context, participanții vor fi determinați să emită judecăți asupra unei teme folosind criterii obiective și, totodată, să apere o poziție folosind argumente susținute de dovezi, nu doar de opinii. Indiferent de format, ceea ce este important de subliniat este că tema dezbaterii reprezintă în primul rând un pretext pentru exersarea abilităților de comunicare în spațiul public, de gândire critică și de argumentare logică, și nu o încercare de a stabili valoarea de adevăr a uneia din cele două poziții expuse. În primul rând, pentru a deprinde argumentarea, care este vitală pentru a hotărî în multe situații în care apar diferențe de opinii, întrebări sau incertitudini.

Argumentarea presupune formularea unor raționamente clare, coerente și structurate. Se adaugă capacitatea de a face documentare riguroasă, de a identifica surse credibile de informații, de a construi discursuri publice de impact, de a îți ascuți umorul și fair play-ul. Dezbateră poate fi folosită ca metodă de dezvoltare personală, astfel încât să ajute indivizii unui anumit grup să își formeze și dezvolte abilitățile de argumentare, vorbire în public, lucru în echipă, gândire critică. Prin abordarea și analiza ambelor fațete ale unei teme, dezbateră poate fi utilizată în cazul unor teme "controversate", pentru a spori toleranța, acceptarea, a spori gradul de înțelegere. Abordarea din debate dezvoltă participanților capacitatea de analiză a problemelor controversate și ajută la obținerea unei imagini nedistorsionate de prejudecăți.

În acest context, participanții vor fi determinați să emită judecăți asupra unei teme folosind criteriile obiective, și totodată, să apere o poziție folosind argumente susținute de dovezi și nu de simple opinii. Realizată într-un cadru public, dezbateră poate atrage atenția asupra unei teme de importanță și de a implica o comunitate în dialog. Biblioteca Vie își propune să promoveze respectul pentru drepturile omului și demnitatea umană, să atragă atenția asupra diversității în toate formele ei și să stimuleze dialogul între oameni.

Biblioteca Vie funcționează ca o bibliotecă normală. Îți iei un permis ca să pășești în acest spațiu de învățare, găsești aici rafturi cu cărți pe care să le răsfoiești, bibliotecari care îți recomandă cărți ce îți pot schimba viața, un loc unde poți să fii doar tu și paginile cărții pe care ai ales-o. Însă ce face din Biblioteca Vie o experiență minunată? Simplul detaliu că pe rafturi CĂRȚILE sunt OAMENI care intră într-un dialog personal cu Tine, CITITORUL. Pășind în Biblioteca Vie poți învăța lucruri de la oameni despre care poate ca nici nu gândeai că ar putea să îți zică ceva interesant, poți să vezi lumea, măcar pentru puțin timp, cu alți ochi, poți să descoperi despre tine lucruri pe care încă nu le vedeai și poți chiar să vrei chiar să îți spui propria poveste, și mai ales, poți să afli că viața e compusă din poveștile noastre, ale tuturor și că de noi depinde dacă le scriem sau nu.

În concluzie, metodele de educație nonformală la istorie sunt organizate, coordonate, evaluate și analizate de către persoane cunoscute sub mai multe denumiri, în funcție de metodă (formator, animator, facilitator, lector etc). Aceste persoane, prin intermediul fanteziei, a creativității și bucuriei lor, își propun să creeze cadrul potrivit pentru DISTRAȚIE, ACTIVARE și EXPRIMARE liberă a persoanelor cărora se adresează.

Bibliografie:

Bocoș Mușata, Avram Iftinia, Catalano Horațiu, Someșan Eugenia, “Pedagogia învățământului preșcolar. Instrumente didactice”, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2009

Cucoș C., „Pedagogie”, Editura Polirom, Iași 2002

Crețu D., „Psihopedagogie - Elemente de formare a profesorilor”, Editura Imago, Sibiu
1999

Dezvoltarea competențelor sociale și emoționale la preșcolari

Profesor învățământ preșcolar Deteșan Anca,
Școala Gimnazială "Liviu Rebreanu",
Grădinița cu Program Prolungit "Licurici", Tg-Mureș

În *Dicționarul Praxiologic de Pedagogie* (2015, vol. I) găsim definiția *competenței* ca fiind un ansamblu de comportamente potențiale (afective, cognitive, și psihomotorii) de care dispune un individ pentru a realiza o activitate. *Competență* înseamnă capacitatea dovedită de a utiliza cunoștințe, abilități și capacități personale, sociale și / sau metodologice în situații de muncă sau de studiu și pentru dezvoltarea profesională și personală.

Competența socială se referă la abilitatea copiilor de a forma relații sociale funcționale cu ceilalți copii și cu adulții din viața lor, pe când **competența emoțională** reprezintă abilitatea indivizilor de a se adapta atât la propriile emoții cât și la emoțiile celorlalți.

Competențele sociale sunt strâns legate de competențele emoționale, deoarece în inițierea și menținerea relațiilor sociale sunt importante gestionarea propriilor emoții dar și ale celorlalți. Relația dintre cele două componente este și mai evidentă în perioada preșcolară când popularitatea și formarea prieteniiilor depind în mare măsură de abilitatea copilului de a recunoaște și de a reacționa adecvat la emoțiile proprii și ale celorlalți.

Copiii ale căror competențe sociale sunt insuficient dezvoltate întâmpină dificultăți în formarea și menținerea relațiilor sociale.

Este evident faptul că dezvoltarea copiilor este adesea inegală, în sensul în care achizițiile lor la nivelul diferitelor competențe nu sunt similare și se realizează de multe ori în salturi, perioade de achiziții puternice fiind urmate de perioade de stagnare. Cu toate că nu există un "orar" al dezvoltării și nici limite stricte, totuși există repere relativ stabile pentru fiecare categorie de vârstă. Deoarece la copiii cu vârste cuprinse între 3 și 7 ani competențele emoționale și sociale sunt cel mai ușor de observat și monitorizat prin comportamentele manifestate. (C.Ștefan, E. Kallay, 2010, p.13, 14)

Inteligența emoțională din viața adultă își are originea în dezvoltarea competențelor emoționale și sociale în perioada preșcolară, aceasta fiind perioada de achiziții fundamentale în plan emoțional, social și cognitiv. (Figura nr.1)

Ca urmare, aceasta este perioada cea mai indicată pentru dezvoltarea și optimizarea competențelor emoționale și sociale esențiale pentru funcționarea și adaptarea la

viața adultă. Contracurarea acestora și asigurarea unei dezvoltări optime (emoționale și sociale) se realizează cel mai eficient în perioada în care aceste competențe se află în formare.

. (C.Ștefan, E. Kallay, 2010, p.12)

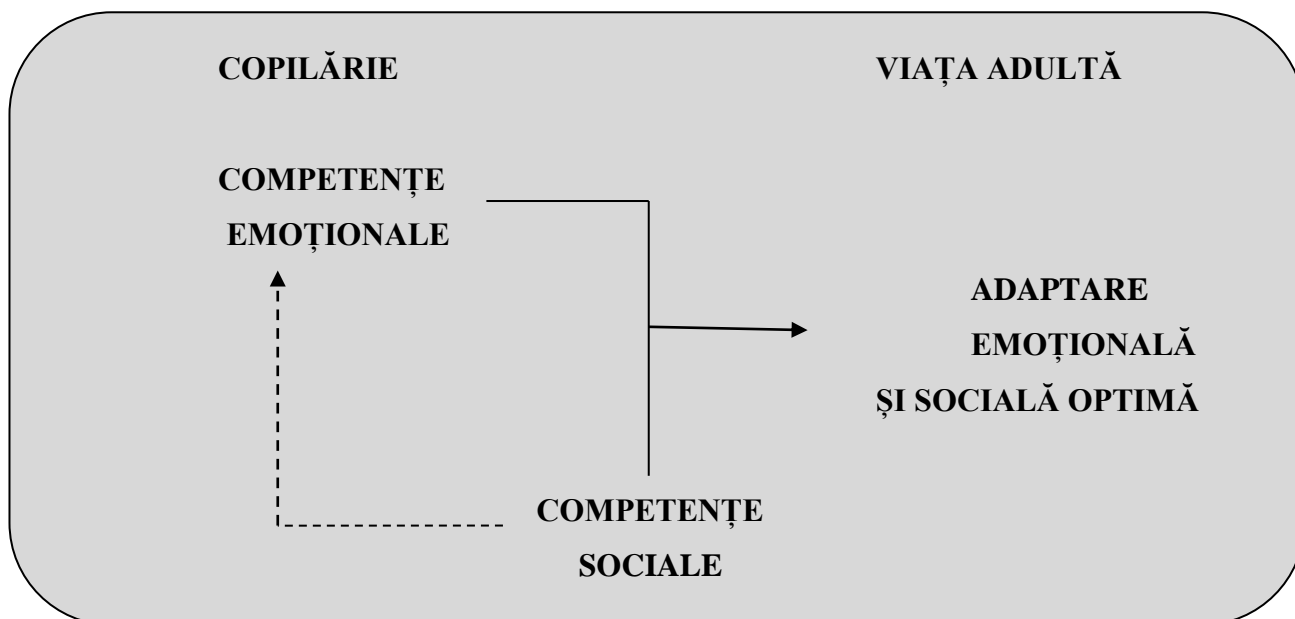

Figura nr.1.

1. Competențele sociale

Conform definiției oferite de Ștefan și Kallay (2010), **competențele sociale** se referă la abilitatea copiilor de a forma relații sociale funcționale cu ceilalți copii și adulți din viața lor. Astfel spus, competențele sociale facilitează interacțiunile pozitive, corespunzătoare normelor culturale, în așa fel încât să permită atingerea propriilor scopuri și în același timp respectarea nevoilor celorlalți.

Conform definiției de mai sus, orice comportament social este rezultatul unui proces de învățare a ceea ce este valorizat de către societate; de exemplu, faptul că salutăm sau ne prezentăm persoanelor necunoscute sunt considerate modalități politicoase de a iniția o interacțiune. Așadar acest tip de comportamente ne ajută să atingem anumite scopuri, în condițiile în care ne permit să inițiem și să stabilim o relație cu altcineva.

În literatura de specialitate competențele sociale de bază sunt împărțite astfel:

a). Abilități interpersonale – de relaționare socială
- de rezolvare de probleme.

b). Abilități intrapersonale

a). Abilități interpersonale
– de relaționare socială

1. – interacționează cu ceilalți copii prin jocuri adecvate vârstei;
2. – inițiază interacțiuni ce ceilalți copii;
3. - împarte obiecte/ jucării;
4. – oferă și cere ajutor;
5. – își așteaptă rândul;
6. – utilizează formule de adresare politicoase.

- *de rezolvare de probleme.*

–rezolvă conflictele prin strategii adecvate vârstei.

b). Abilități intrapersonale

1. – respectă regulile;
2. – tolerează situațiile care provoacă frustrare.

Abilități interpersonale de relaționare socială

Pentru preșcolari contextul în care pot fi cel mai bine observate abilitățile de relaționare socială sunt reprezentate de situațiile de joc de la grupă sau de acasă, în compania fraților sau a altor copii. Jocul are valoarea informativă cea mai ridicată cu privire la achiziționarea acestui tip de abilități de către preșcolari, pe de altă parte le oferă copiilor numeroase situații de învățare și exersare a comportamentelor sociale. În același timp, jocul este și contextul în care pot să se manifeste deficiențele de dezvoltarea abilităților sociale și în care asemenea deficiențe pot fi observate. Copiii care stăpânesc aceste abilități sociale reușesc să-și facă prieteni cu ușurință, deoarece înțeleg că orice relație presupune reciprocitate: pentru a primi, este necesar să și oferi. Toate aceste abilități se formează și se dezvoltă optim în măsura în care și adulții reprezintă modele și oferă ghidaj în învățarea lor.

1.– interacționează cu ceilalți copii prin jocuri adecvate vârstei – la vârsta preșcolară, jocul reprezintă cea mai importantă sursă de învățare pentru copii, precum și principala lor preocupare. Prin joc copiii învață nu numai despre regulile sociale și modul de interacțiune cu ceilalți, dar și despre manifestarea adecvată a emoțiilor. În plus, jocul, favorizează inclusiv achiziționarea unor abilități cognitive cum ar fi orientarea atenției, concentrarea într-o anumită activitate pe perioade de timp mai îndelungate, dezvoltarea capacității de memorare, a limbajului etc.

Odată cu vârsta, jocurile devin din ce în ce mai complexe, deoarece implică din ce în ce mai mulți parteneri. Capacitatea copiilor de a se integra în grup crește odată cu vârsta, pe măsură ce reușesc să controleze interacțiunea cu un număr din ce în ce mai mare de copii.

2. – inițiază interacțiuni ce ceilalți copii – implicarea copiilor în joc facilitează dezvoltarea capacității de a iniția interacțiuni. În timp, strategiile de interacțiune ale copiilor devin din ce

în ce mai rafinate, trecând de la strategii non-verbale la cele verbale. S-a constatat faptul că acei copii care reușesc cu mai multă ușurință să inițieze un joc sau să răspundă la propunerile celorlalți, sunt plăcuți și căutați de ceilalți copii pentru a se juca împreună. Interacțiunile pozitive cu ceilalți colegi conduc la formarea relațiilor de prietenie, dezvoltarea abilităților de cooperare și rezolvare de conflicte. Dezvoltarea capacității de a iniția interacțiuni de grup este atât responsabilitatea părintelui, dar și a educatorului. Cu toate acestea educatorii au mai multe oportunități de a învăța copiii cum să relaționeze cu ceilalți, deoarece la grădiniță interacțiunile în grupuri mai mari sunt mult mai frecvente.

3. - împarte obiecte/ jucării – comportamentul de împărțire al obiectelor sau al jucăriilor se află la baza formării prietenilor, deoarece reciprocitatea reprezintă una dintre premisele formării și menținerii relațiilor cu ceilalți.

4. – oferă și cere ajutor – cerea ajutorului se referă de fapt la capacitatea de a înțelege faptul că uneori abilitățile noastre nu sunt suficiente pentru rezolvarea anumitor situații. Oferirea ajutorului este la rândul ei o modalitate de a interacționa cu ceilalți copii, de a dezvolta relații de prietenie și se învață prin observarea modelelor (adulți), prin ghidare și prin exersarea comportamentului în diferite situații.

5. – își așteaptă rândul – așteptarea rândului este de multe ori o regulă de comportament utilizată de către educatori, care are dublu beneficiu: dezvoltă capacitatea copiilor de a-și regla emoțiile și de a rezolva în mod eficient probleme care pot să apară în joc. Capacitatea copiilor de a-și aștepta rândul este rezultatul învățării și al modelării acestui comportament și este esențial pentru menținerea relațiilor cu ceilalți copii.

6. – utilizează formule de adresare politicoase – adresarea politicoasă reprezintă o modalitate de a iniția o relație. Se poate observa că acei copii care utilizează formule de genul ”te rog” și ”mulțumesc” sunt mai plăcuți de către colegii lor decât cei care nu le utilizează. Aceste formule de adresare sunt achiziționate rapid dacă părinții și educatorii le utilizează ei înșiși în relațiile cu ceilalți, noi le numim ”cuvintele magice”.

Abilități interpersonale de rezolvare de probleme

Între abilitățile de relaționare socială și abilitățile de rezolvare de probleme există o relație de interdependență. Copiii ale căror abilități de relaționare sunt suficient de bine dezvoltate, au în general șanse mai mari de a rezolva situațiile problematice. Acești copii recurg mult mai rar la reacțiile agresive sau de evitare, fiind mai înclinați să găsească soluții la problemele cu care se confruntă. Treptat copiii învață să identifice situațiile problematice, să le analizeze și să găsească modalități adecvate de rezolvare a acestora.

–rezolvă conflictele prin strategii adecvate vârstei– conflictele sunt fenomene obișnuite în relațiile interpersonale. Copiii învață modalități constructive de rezolvare a conflictelor prin experiența pe care o dobândesc în jocurile de cooperare și prin ajutorul pe care îl primesc din partea adulților în identificarea strategiilor potrivite.

Abilități sociale intrapersonale

Abilitățile sociale intrapersonale se dezvoltă și sunt modelate în context social. Capacitatea de adaptare a copiilor este în mare măsură influențată de modul în care își pot controla propriul comportament. Sursa autocontrolului comportamental este reprezentată de dobândirea abilităților de reglare emoțională. Principiul care stă la baza respectării regulilor este asociat cu abilitatea de autocontrol comportamental.

1. – respectă regulile – respectarea regulilor reprezintă premisa oricărei forme de interacțiune socială. Copiii învață că fiecare context social este asociat anumitor reguli și consecințe (de exemplu, când ne jucăm, avem grijă de jucării; dacă le aruncăm, se strică și nu vom mai avea cu ce să ne jucăm). Prin verbalizare și repetarea constantă a regulilor, copiii înțeleg faptul că există o relație între situație și comportamentul care trebuie adoptat, precum și faptul că acel comportament este urmat de consecințe.

2. – tolerează situațiile care provoacă frustrare – toleranța la frustrare este consecința dezvoltării abilităților de reglare emoțională și presupune capacitatea de a inhiba anumite comportamente. În special la grădiniță, unde jucăriile nu sunt întotdeauna suficiente, copiii sunt puși în fața unor situații în care trebuie să găsească soluții pentru a avea acces la aceeași jucărie. Toleranța la frustrare echivalează cu identificarea unor soluții adecvate la conflicte. Copiii care învață să se adapteze în aceste situații reușesc să găsească mai multe soluții pozitive, nu recurg la agresivitate și manifestă mai puține reacții emoționale negative în relațiile cu ceilalți, ceea ce le permite să mențină relațiile de prietenie. (C.Ștefan, E. Kallay, 2010, p.27 – 35)

2. Competențele emoționale

Conform definiției oferite de Ștefan și Kallay (2010) **competența emoțională** este definită drept capacitatea de a recunoaște și interpreta emoțiile proprii și ale celorlalți, precum și abilitatea de a gestiona adecvat situațiile cu încărcătură emoțională.

Competențele emoționale sunt împărțite în trei categorii:

a). Experiențierea (trăirea) și exprimarea emoțiilor

b). Înțelegerea și recunoașterea emoțiilor

c). Reglarea emoțională.

Descrierea detaliată a competențelor emoționale este următoarea:

a). Experiențierea (trăirea) și exprimarea emoțiilor

1. – conștientizarea trăirilor emoționale proprii;
2. – transmiterea adecvată a mesajelor cu încărcătură emoțională;
3. – manifestarea empatiei.

b). Înțelegerea și recunoașterea emoțiilor

1. – identificarea emoțiilor pe baza indicilor non-verbali;
2. – denumirea emoțiilor (sunt bucuros, sunt trist etc.);
3. – înțelegerea cauzelor și consecințelor emoțiilor.

c). Reglarea emoțională

– utilizarea strategiilor de reglare emoțională adecvate vârstei.

Experiențierea (trăirea) și exprimarea emoțiilor

1. – conștientizarea trăirilor emoționale proprii – unul din aspectele cele mai importante care stau la baza abilităților de identificare și înțelegere a emoțiilor este reprezentat de conștientizarea acestora. Însă nu toate trăirile emoționale sunt conștientizate în mod automat. Conștientizarea trăirilor emoționale la copiii de această vârstă este foarte greu de investigat. Din acest motiv, monitorizarea reacțiilor fiziologice și comportamentale poate oferi semne ale unor trăiri emoționale. Conștientizarea propriilor emoții reprezintă componenta esențială pentru achiziționarea tuturor celorlalte abilități emoționale, respectiv sursa adaptării sociale.

2. – transmiterea adecvată a mesajelor cu încărcătură emoțională – capacitatea copilului de a transmite emoțiile (verbal și / sau non-verbal) adecvat, presupune exprimarea acestora sub o formă care să favorizeze adaptarea socială. Modalitatea prin care sunt trimise mesajele afective, momentul, dar și intensitatea emoției exprimate sunt factori esențiali pentru adaptarea la context. Abilitatea de a exprima emoțiile în mod adecvat este legată de modul în care copilul înțelege relația dintre trăirea emoțională și exprimarea emoției. Exprimarea emoțiilor presupune apariția unor comportamente observabile, în timp ce trăirea unei emoții se reflectă la experiențierea acesteia de către persoană. De regulă, copiii exprimă emoțiile exact așa cum le simt, fără să fie influențați de reguli de exprimare. Exprimarea adecvată a emoțiilor ajută copiii să se integreze mai bine în grup și să formeze cu ușurință relații de prietenie cu ceilalți.

3. – manifestarea empatiei – Empatia se referă la capacitatea copilului de a trăi o emoție ca și cum ar fi ”în papucii altuia”. Empatia înseamnă înțelegerea stării emoționale trăite de o altă persoană, capacitatea de a fi alături de aceasta.

Înțelegerea și recunoașterea emoțiilor

1. – identificarea emoțiilor pe baza indicilor non-verbali – înțelegerea și recunoașterea emoțiilor presupune în afara etichetării lor verbale (este trist/ este vesel) și o componentă non-verbală (mimică, gesturi, tonalitatea vocii etc.). Emoțiile celorlalți pot fi ”citite” prin intermediul reacțiilor non-verbale ale acestora. Abilitatea de a înțelege și discerne emoțiile celorlalți este esențială pentru manifestarea empatiei și a comportamentului prosocial (cooperare, oferirea ajutorului etc.).

2. – denumirea emoțiilor (sunt bucuros, sunt trist etc.) – în special în perioada preșcolară, atunci când copiii au achiziționat și utilizează din ce în ce mai frecvent limbajul, se dezvoltă și abilitatea lor de a denumi corect emoțiile proprii și ale celorlalți. Învățarea cuvintelor care denumesc emoții are la bază capacitatea de a decodifica și de a interpreta corect manifestările emoționale verbale sau non-verbale proprii și ale celorlalți. Acest lucru înseamnă că abilitatea de a denumi corect emoțiile este precedată de capacitatea de a le conștientiza și de a le identifica.

3. – înțelegerea cauzelor și consecințelor emoțiilor – pentru a putea înțelege cauzele emoțiilor este nevoie în primul rând de capacitatea de a le conștientiza. Ulterior, achiziționarea etichetelor verbale ale emoțiilor facilitează discuțiile despre ele și despre posibilele cauze ale acestora. Dobândirea acestei abilități presupune identificarea unor asocieri între emoții și situații. Dezvoltarea acestei abilități este dependentă de frecvența cu care părinții sau educatorii inițiază discuții despre emoții. Pe de altă parte, la această vârstă copiii încep să înțeleagă că manifestarea emoțională are consecințe asupra lor și asupra celorlalți.

Reglarea emoțională

- utilizarea strategiilor de reglare emoțională adecvate vârstei –reglarea emoțională se referă la monitorizarea, evaluarea și modificarea reacțiilor emoționale în vederea manifestării unor comportamente dezirabile social. Capacitățile de reglare sunt responsabile de gestionarea emoțiilor pozitive sau negative și permit diminuarea distresului provocat de stările emoționale disfuncționale. Pentru a reduce intensitatea emoțiilor care le produc disconfort, copiii recurg de cele mai multe ori la căutarea apropierei fizice față de adulți. Abilitățile de reglare emoțională sunt necesare pentru gestionarea corectă a emoțiilor negative, de asemenea reglarea emoțională este influențată parțial de caracteristicile temperamentale ale copiilor. (C.Ștefan, E. Kallay, 2010, p.18 – 25).

Abilitățile de a înțelege emoțiile proprii și ale celorlalți și de a le exprima adecvat sunt esențiale pentru stabilirea și menținerea relațiilor cu ceilalți. Copiii învață despre emoții și despre modul în care pot fi gestionate corect în contextul interacțiunilor sociale. Competențele

emoționale influențează dezvoltarea competențelor sociale, deoarece în lipsa acestora nu s-ar putea vorbi despre inițierea și menținerea relațiilor cu ceilalți.

Bibliografie

Bocoș, M., Răduț-Taciu, R., Stan, C. Chiș, O., Andronache, D.C., *Dicționar praxiologic de pedagogie*, Volumul I, Editura Paralela 45

Ștefan, C.A., Kallay, E., (2010). *Dezvoltarea competențelor emoționale și sociale la preșcolari – Ghid practic pentru educatori*, Editura ASCRED, Cluj-Napoca

CARTEA ELECTRONICĂ

Prof. DIACONESCU – ARMADESCU CLAUDIA
Colegiul Național de Informatică ”Matei Basarab” Ramnicu Valcea

Nimic nu poate fi mai important în educație decât a inocula copilului și adolescentului respectul vieții umane. Să-l facem să înțeleagă cât mai devreme ca ființa umană este tot ce poate fi mai de preț, ca orice act de agresiune verbală sau fizică asupra ei nu se poate justifica decât în condiții excepționale. Aceasta preocupare se asociază organic cu educarea atitudinilor de bunătate față de semenii, de atenție acordată manifestărilor cu dorința de afirmare în arte vizuale, muzicale sau literare, în știință, tehnologie sau filozofie, de înțelegere a necesității unor norme de conviețuire, a unui echilibru între ceea ce noi pretindem altora și ceea ce noi le datorăm. Un copil care devine pasionat de ceva, de muzică, de matematică, de tehnologie, de biologie, de informatică, de literatură sau de orice alt lucru care îmbogățește ființa umană este mult mai puțin atras în activități nocive decât unul care nu-și găsește rostul și nu știe cum să scape de plictiseală. Din păcate, accentul excesiv pe latura competitivă, în dauna celei sinergetice, de colaborare, nu favorizează o educație sănătoasă a valorilor morale.

Cartea – ca manieră specială de a trăi – a constituit de la apariția ei un mediu optim de comunicare între oameni, o cale puternică de transmitere de la un timp la altul, de la o societate la alta, de la un popor la altul, a valorilor culturale, științifice, artistice, zămislite în fiecare colț din lume. Cartea a fost, este și va fi un liant ce creează, dezvoltă și menține multitudinea și varietatea relațiilor interumane, pe care se sprijină existența socială. O frază dintr-un film te poate inspira. O frază dintr-o carte te poate revoluționa. Revelația nu e un eveniment, ci un proces, iar un proces cu efecte sigure nu apare în două ore, ci se coace la focul mocnit al inconștientului, zile sau poate luni în sir. O carte nu e doar creație, e și re-creație.

Dacă sunt discutate cum se cuvine, cărțile vorbesc despre viața celorlalți oameni și despre noi înșine. Citindu-le observăm cum ne șlefuiască mintea cu vorbe înțelepte, cum ne modelează sufletul cu sentimente pilduitoare. Altfel spus, volumele tipărite sunt poticniri în calea destinului nostru muritor sau, potrivit lui Sadoveanu, numai în preajma cărților "crește lumina cea fără de amurg a unei umanități în care muritorii îmblânziți vor birui tristețea trecerii prin viață.

Relația omului cu cartea are o istorie îndelungată. Lectura o fost, este și va rămâne o activitate de îmbelșugare cognitivă și spirituală specifică cititorului care va aprecia pe deplin un text literar, când va renunța pentru o clipă la prejudecățile sale culturale, la diversele problemele subiective în favoarea explorării lumii interioare a celui care scrie sau a celui despre care se scrie. Lectura nefiind un act gratuit, produce îmbogățirea sinelui cu o nouă cunoaștere, cu o modalitate

nouă de receptare a lumii interioare și exterioare. În concluzie cititul este o hrana care te metamorfozează și scoate din tine tot ceea ce te reprezintă.

Fără îndoială, cărțile rămân personajele principale ale universului nostru cultural, continuând să modeleze mentalități și să-și manifeste eficiența, contribuind la îndestularea culturală a umanității.

În ciuda tuturor acestor foloase pe care le aduc cărțile, în zilele noastre, când elevii se dezlipesc cu greu de calculator, când referatele se descarcă de pe Internet, când activitatea creatoare se reduce la copiat, părinții și profesorii trebuie să depună un efort îndoit pentru a-i convinge pe elevi să mai lase calculatorul din când în când în favoarea lecturării unei cărți.

Dar cartea nu înseamnă doar foaia de hârtie pe care a fost publicată, ci conținutul, informația; pentru că cititorul știe că ceea ce dă identitate cărții este experiența intimă a lecturii, universul pe care i-l deschide acest izvor de cunoștințe, și nu aspectul ei, obiectul fizic. Același conținut poate fi publicat atât pe hârtie, cât și în format electronic. Mediul electronic, apariția calculatoarelor au adus totodată cartea într-o altă înfățișare - cartea electronică.

Ajunși în acest punct, se cuvine să răspundem la întrebarea: ce este de fapt calculatorul și de ce are un rol atât de important în viețile noastre?

Suntem în era informației. În zilele noastre, mai mult ca oricând, este o cerere incredibilă de informații. Oamenilor le place să găsească și să citească informații care să le îmbogățească cunoștințele, să le facă viața mai ușoară sau numai ca să se distreze sau să-și petreacă în mod plăcut timpul liber. Omul are nevoie de informare, omul de afaceri are nevoie de informare, rapidă, scurtă și la obiect. Așa a apărut calculatorul și rețelele de comunicații. Așa a apărut internet-ul, dintr-o nevoie de comunicare rapidă, ușoară și fără griji. Ochii noștri au început să fie mult mai atenți în fața unui calculator, în fața unui ecran de sticlă pe care ni se desfășoară o imagine, decât în fața unui ziar, sau a unei cărți, sau a unei reviste.

Cunoașterea lumii înconjurătoare cu ajutorul calculatorului a devenit o realitate, datorită volumului mare de informații ce ne este pus la dispoziție. În același timp, imaginile dinamice, culorile vii și efectele sonore, transformă acest proces într-un joc captivant.

Pentru mulți copii, tineri și utilizatori casnici, calculatorul este un mijloc de divertisment folosit pentru jocuri, muzică, filme și navigare pe Internet. Pentru adulții care lucrează la firme, bănci și supermagazine, calculatorul poate fi considerat un instrument de calcul, iar pentru programatori și oamenii de știință, o mașină care poate fi programată. Având în vedere că un calculator e capabil să memoreze volume mari de date (cărți electronice, jocuri, muzică, filme) se poate spune că acesta este o "memorie uriașă".

În societatea de azi și mai ales în cea viitoare în care calculatorul se afirmă ca un instrument indispensabil, ființele umane care nu posedă o anumită pricepere în mânăuirea

computerelor, se vor afla în postura celui care ar dori să consulte o lucrare sau colecție într-o bibliotecă de mărimea celei a Congresului american (cea mai mare bibliotecă din lume, dispunând de peste 72 milioane de piese), dar fără a putea apela la vreun sistem de clasificare a cărților sau la vreun catalog de fișe și care n-ar avea nici șansa de a întâlni un bibliotecar amabil în măsură să-i furnizeze informații utile.

Apariția cărților, bibliotecilor și a librăriilor electronice aduce astăzi omenirea în fața unei dileme: ce va aduce viitorul, cine va învinge? Oare hârtia, ca suport, va deveni o amintire, aidoma pergamentului sau a altor materiale? Oricare ar fi răspunsul la această întrebare, adică indiferent de suportul cărților, putem spune împreună cu Miron Costin că "nu este alta, și mai frumoasă și mai de folos în toată viața omului, decât cititul cărților".

FORMAREA ȘI DEZVOLTAREA APTITUDINII MATEMATICE

*Prof. Diaconescu-Armășescu Claudia
Colegiul Național de Informatică "Matei Basarab" Rm. Vâlcea*

Dat fiind rolul pe care îl au aptitudinile în activitatea omului, necesitățile practice au generat încă din cele mai vechi timpuri un viu interes față de problema acestor particularități ale personalității. Aptitudinea este o formațiune psihologică complexă la nivelul personalității, care, bazată pe un anumit nivel de organizare și funcționalitate al proceselor și funcțiilor psihice – modelate sub forma unui sistem de acțiuni și operații interiorizate constituit genetic conform modelului extern al unui anumit gen de activitate – și pe o dinamică specifică a elementelor sale componente, ca urmare a interacțiunii continue cu sistemul de solicitări al activității, facilitează un comportament eficient al individului în cadrul acestei activități.

Ca orice știință, matematica a fost creată de om. Prin urmare, apariția matematicii, chiar și în formele sale inițiale, a fost condiționată de existența capacității omului de a desprinde din realitatea obiectivă anumite relații cantitative și de a opera cu ele. *Aptitudinea matematică* reprezintă o componentă specifică a personalității, o substructură a acesteia, relativ independentă, formată din componente cognitive, afectiv-motivaționale și volitive, elaborată în ontogeneză prin adaptări succesive ale copilului și tânărului la modelele matematicii externe, oferite de societate și, care, pe măsura constituirii, facilitează obținerea de performanțe școlare, eventual și profesionale, superioare mediei elevilor de aceeași vârstă sau persoanelor cu o pregătire școlară similară.

Referindu-ne la *învățarea matematicii în școală*, constatăm că există elevi care, încă din primele etape ale învățării *aritmicii*, dau dovadă de multă ușurință și rapiditate în privința înțelegerii și operării cu numere și relații cantitative, în timp ce alții se descurcă mult mai greu. Dar aceasta nu înseamnă că cei din a doua categorie nu ar dispune de un minim de aptitudini pentru înțelegerea cunoștințelor matematice cuprinse în programele școlii primare sau chiar ale liceului și nici că problema aptitudinilor matematice ar fi aici lipsită de conținut specific. *Metodele și măiestria pedagogică* joacă un rol hotărâtor în reușita matematică a elevilor, însă aceasta nu explică totul. La același profesor și în aceleași condiții de școlarizare, unii elevi obțin performanțe deosebite, adesea mult superioare mediei clasei din care fac parte, în timp ce alții abia reușesc să facă față unor cerințe minime, deși efortul depus poate fi la fel de substanțial.

Desigur, relațiile dintre cele două grupe de elevi, mai exact dintre factorii care determină diferențierea lor, sunt mult mai complexe. Simplificarea făcută nu are alt scop decât de a scoate în evidență importanța care trebuie acordată problemei aptitudinilor matematice și *muncii diferențiate cu elevii*.

Aptitudinea matematică nu poate exista fără matematică, deci această creație umană pe plan social istoric are caracter primordial. Omul poate fi înzestrat într-o măsură mai mică sau mai mare cu premisele fiziologice și psihologice ale aptitudinii matematice, dar însăși aptitudinea se

structurează pe baza acestor premise numai în urma contactului activ cu matematica, în urma activității în domeniul matematicii. *Matematica*, în continuă dezvoltare, determină structurarea tot mai eficientă a aptitudinii matematice. „Omul nu se naște cu aptitudini matematice. Ereditare sunt determinate doar potențialitățile unor procese cognitive, a unor particularități ale proceselor de gândire. În contactul activ cu lumea obiectelor și fenomenelor naturale, cu societatea, cu tehnica și cultura, din aceste potențialități se realizează treptat aceste funcții psihice, cum ar fi, de exemplu, cea de analiză și sinteză, de abstractizare și generalizare, de raportat la variabil, capacitatea tranzitivității, capacitatea de a realiza grupări, serieri, etc., prin acestea se creează condițiile subiective ale receptivității față de matematică.”

A stabili ce pondere anume au în structura aptitudinilor matematice cele două grupe de factori este, desigur, aproape imposibil. Termenii puși în relație nu au conținuturi clar distincte, iar interacțiunea lor îmbracă forme individuale de manifestare. Foarte probabil, rolul factorilor ereditari este maxim, în cazul matematicienilor de geniu și minim sau mediu în cazul oamenilor obișnuiți. Eficiența procesului de structurare a aptitudinii matematice depinde de mai mulți factori. În primul rând depinde de gradul de dezvoltare a funcțiilor mentale necesare pentru constituirea *aptitudinii matematice* (analiză – sinteză, generalizare, abstractizare, capacitatea de concentrare, etc.). Bineînțeles, la rândul lor, și aceste funcții mentale depind de potențialitățile ereditare și de condițiile în care aceste potențialități se realizează. În al doilea rând, eficiența procesului de structurare depinde de felul contactului cu matematica, de măsura în care acest contact are un caracter activ sau pasiv, de metodele învățământului matematic etc. Structurarea *aptitudinii matematice* depinde și de *factorii motivaționali* ca interesul, aspirațiile, perseverența subiectului, precum și de satisfacțiile pe care acesta le găsește în preocupările matematice.

Un rol deosebit poate să aibă, în formarea aptitudinilor matematice, *personalitatea profesorului de matematică* care, prin măiestria sa pedagogică, poate să contribuie, nu numai nemijlocit, la formarea calităților intelectuale necesare în activitatea matematică a elevilor, ci și mijlocit, prin crearea interesului, prin încurajare, adică prin intermediul factorilor motivaționali.

Alt rol important în dezvoltarea aptitudinii matematice îl are factorul interpersonal, adică *relațiile dintre elev și profesor*, precum și factorul emoțional. Activitatea în domeniul matematicii solicită o încordare mentală destul de serioasă și stările de anxietate, emoțiile puternice, create în relațiile interpersonale neadecvate dintre elev și profesor, nu pot decât să inhibe structurarea eficientă a aptitudinii matematice.

În *concluzie*, aptitudinile matematice, asemănător cu celelalte aptitudini, reprezintă o structură care se realizează pe baza potențialității, dar numai în cursul și în urma activității, deci, ele trebuie privite ca rezultate ale dezvoltării, ale interacțiunii dintre individ și condițiile sale de mediu socio – economic, științific, tehnic și cultural. Caracterul lor, mai mult sau mai puțin creator, depinde de felul în care se realizează modelarea potențialităților ereditare de către factorii ambientali, de conținutul și caracteristicile activităților desfășurate de copil – a celei de învățare a matematicii, în primul rând. La baza înțelegerii procesului de formare și dezvoltare a aptitudinilor matematice se află ideea că între conținutul învățării și capacitățile intelectuale ale copilului există strânse raporturi de determinare, de condiționare reciprocă. Acumularea de

cunoștințe, priceperi și deprinderi duc la dezvoltarea și transformarea calitativă a schemelor de cunoaștere și acțiune matematică, iar acestea, la rândul lor, reglează cantitatea și calitatea achizițiilor școlare. Efectul învățării devine maxim când între cei doi termeni ai relației se stabilește un echilibru optim, ceea ce se poate realiza prin modul de organizare a activității și prin folosirea celor mai adecvate căi și mijloace de instruire și educare.

Dintre *metodele moderne*, mai frecvent și insistent indicate pentru *cultivarea aptitudinilor matematice* la elevi, menționăm: trecerea treptată de la acțiuni concrete (cu obiecte materiale sau materializate) la operații abstracte, de la date și condiții evidente la cerințe și relații implicate, ascunse, de la necunoscute simple la nedeterminări ample, complexe; folosirea de metode și procedee euristice; învățarea prin cercetare-problematizare; formularea de probleme, unele cu date și relații cunoscute, altele cu caracter propriu.

O preocupare de larg interes, atât pentru profesori, cât și pentru elevi, o constituie *cunoașterea aptitudinilor matematice* în activitatea de învățare școlară. Dintre metodele mai des folosite în acest scop menționăm următoarele: analiza notelor școlare, testele de aptitudini și cunoștințe (aplicate colectiv), observarea și fișele de observație și probele formative (aplicate individual).

Bibliografie

- [1] N. Mitrofan: *Aptitudinea pedagogică*, Editura Academiei Române, București, 1988.
- [2] P. Popescu-Neveanu: *Dicționar de psihologie*, Editura Albatros, București, 1978.
- [3] F. Cîrjan: *Didactica matematicii*, Editura Corint, București, 2002.
- [4] G. Polya: *Descoperirea în matematică*, Editura Științifică, București 1971.

DINAMISM ȘI COMPETITIVITATE ÎN GRUPA DE PREȘCOLARI

Metode interactive de predare-învățare

Prof. înv. preșcolar DIACONU MARICICA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ „SCARLAT LONGHIN” , DOFTEANA

Pentru a asigura un ritm alert plăcut și atractiv renunțăm sau înlocuim metodele de lucru tradiționale, statice, cu metodele moderne care dau voie, dinamism și competitivitate activității.

Metodele interactive de grup sunt modalități moderne de stimulare a învățării experiențiale, de exersare a capacităților de analiză, de dezvoltare a creativității copiilor.

Specific acestor metode este faptul că ele promovează interacțiunea dintre preșcolari, schimbul de idei, de cunoștințe, asigurând un demers interactiv al actului de predare-învățare-evaluare. Prin folosirea acestor metode, preșcolarii depun un efort intelectual, de exersare a proceselor psihice, de abordare a altor demersuri interdisciplinare prin studiul mediului concret și prin corelațiile elaborate interactiv, în care își asumă responsabilități, formulează și verifică soluții.

De asemenea, aceste metode activează toți copiii și le dezvoltă comunicarea, creativitatea, independența în gândire și acțiune, îi ajută să ia decizii corecte și să argumenteze deciziile luate. Aceste metode presupun respectarea particularităților de vârstă, îmbinarea diferitelor forme de activitate, îmbinarea muncii individuale cu munca pe grupuri și activitatea frontală, evaluarea corectă a rezultatelor obținute și reconstituirea relației educatoare-copil.

Metodele de învățare activă implică copiii în procesul de învățare în sensul formării lor ca participanți activi la procesul de educare, astfel fiind ajutați să înțeleagă lumea în care trăiesc și să aplice în diferite situații de învățare ceea ce au învățat. Aceste metode sunt folosite din ce în ce mai mult în practica educațională alături de cele tradiționale ori în combinație cu acestea.

În continuare voi prezenta câteva metode moderne pe care le-am folosit în procesul instructiv educativ în funcție de obiectivele urmărite la fiecare activitate.

Bucla dublă - este o metodă de predare-învățare, ușor de aplicat, care grupează asemănările și deosebiriile dintre două obiecte, fenomene, idei, concepte etc.. Ea este reprezentată grafic din două cercuri mari în care se așează câte o imagine care denumește subiectul abordat. De cele două cercuri mari se află relaționate prin linii alte cercuri mici situate între cercurile mari în care se specifică asemănările, iar în cercurile exterioare se specifică caracteristicile fiecărui termen, particularitățile sau deosebiriile. *Exemplu.* La activitatea DLC-convorbire „Ce știm despre anotimpuri?” în cercurile mari am așezat imagini reprezentative despre anotimpurile toamna și iarna. Copiii au completat două caracteristici ale anotimpului toamna (cad frunzele, pleacă păsările călătoare), două caracteristici ale anotimpului iarna (ninge, îngheață apa) în cercurile exterioare și două asemănări (anotimp, 3 luni) în cercurile mici din mijloc.

O altă activitate la care am folosit metoda Bula dublă a fost o activitate DLC-joc didactic „În curând voi fi școlar,..” În acest joc în cele două cercuri mari am așezat imagini cu preșcolari și școlari, iar copiii au completat cercurile mici din mijloc cu asemănările existente între preșcolari și școlari (sunt copii, se hrănesc și cresc), iar în cercurile exterioare au completat cu caracteristicile acestora (preșcolarii se joacă, merg la grădiniță, școlarii merg la școală, învață).

Schimbă perechea este o altă metodă interactivă pe care am folosit-o în activitățile cu preșcolarii. Această metodă are ca obiectiv stimularea comunicării și rezolvarea de probleme prin lucru în pereche. Metoda „Schimbă perechea,, am folosit-o în activități de observare, activități de convorbire, activități practice, etc.

Exemplu. La activitatea de observare cu tema „Fructe de toamnă ”, am urmărit ca prin lucru în pereche, copiii să descopere cât mai multe caracteristici ale fructelor care se coc în anotimpul

toamna. Am organizat copiii în două cercuri concentrice după ecusoanele pe care le aveau în piept, în interior copiii cu frunze galbene, în exterior copiii cu frunze verzi. La îndemnul educatoarei, copiii au luat din coș un fruct la alegere pe care l-au observat, l-au analizat pentru a spune totul despre el. Perechea a analizat fructul timp de 3-5 minute. La comanda educatoarei „Schimbă perechea” copiii din interior s-au deplasat și au format o nouă pereche. Copiii din cercul exterior au făcut o sinteză a observațiilor anterioare și au continuat analiza cu noua pereche pentru descoperirea caracteristicilor fructului prin câți mai mulți analizatori. Perechile s-au schimbat atunci când s-au epuizat toate ideile copiilor și când fiecare copil a făcut pereche cu toți membrii grupei.

Brainstormingul, în traducere directă „furtună în creier, sau „asalt de idei”, este o metodă pe care am folosit-o pentru a ajuta copiii să emită cât mai multe idei pentru soluționarea unor probleme, fără a critica soluțiile găsite. Această metodă am utilizat-o frecvent în activitățile de dezvoltare a limbajului pentru a da frâu liber imaginației copiilor și a le dezvolta capacitățile creatoare. Cu rezultate bune am folosit brainstormingul în cadrul povestirilor create după un tablou, sau un șir de ilustrații, în lecturile după imagini, convorbiri și jocuri didactice.

Exemplu. În activitatea DLC-convorbire cu tema „De ce îmi place anotimpul vara?” la începutul activității copiii au stabilit împreună caracteristicile anotimpului vara pornind de la întrebarea „Ce știți despre anotimpul vara?”. Fiecare copil a răspuns printr-un enunț scurt în ordinea stabilită fără a repeta ideile colegilor. Ideile emise sunt direct proporționale cu numărul membrilor grupului. După enunțarea ideilor, copiii au fost rugați să reflecteze asupra lor și să se pronunțe care sunt cele mai aproape de adevăr.

Au fost subliniate ideile care se încadrau în sarcina didactică și care conturau ideea finală. Aceste caracteristici sunt împărțite în 3 categorii:

- Caracteristici care țin de evoluția naturii;
- Caracteristici care țin de relația omului cu mediul în anotimpul vara;
- Caracteristici care nu se încadrează în nici o categorie și care vor fi eliminate.

Explozia stelară este o altă metodă pe care am folosit-o în procesul instructiv educativ. Este o metodă de stimulare a creativității și o modalitate de relaxare a copiilor. Ea se bazează pe formularea de întrebări pentru rezolvarea de probleme. Am folosit această metodă cu bune rezultate în activitățile de lecturi după imagini, convorbiri, memorizări, povestiri. Ca material didactic am folosit o stea mare, cinci stele mici de culoare galbenă, cinci săgeți roșii și jetoane. Pe steluța mare am așezat o imagine legată de tema abordată, iar pe cele cinci steluțe mici am scris câte o întrebare de tipul CE ?, CINE ?, UNDE? , DE CE ?, CÂND ?.

Prin folosirea acestei metode, am urmărit dezvoltarea potențialului creativ al preșcolarilor, familiarizarea lor cu strategia elaborării de întrebări de tipul prezentat mai sus, exersarea capacității acestora de a alcătui propoziții interogative pe baza conținutului unor imagini și nu în ultimul rând rezolvarea problemelor prin găsirea răspunsurilor la întrebările adresate.

Diagrama Venn este o metodă interactivă, de fixare, consolidare și evaluare a cunoștințelor. Această metodă are o largă aplicabilitate și am folosit-o cu succes în activitățile de observare, povestiri, convorbiri, jocuri didactice, etc.. Diagrama Venn este formată din 2 cercuri care se suprapun parțial. În spațiul care intersectează cele două cercuri am așezat, desenate sau scrise, asemănările dintre două obiecte, idei, concepte, iar în cele două cercuri am așezat aspectele

specifice ale acestora. Pentru fixarea și evaluarea cunoștințelor copiilor, am folosit aceasta metodă în activitățile de povestire, observare, convorbire, etc.

Exemplu. În activitatea DLC-convorbire „Totul despre păsări”, preșcolarii au realizat o diagramă în care au evidențiat asemănările și deosebirile existente între păsările de curte și păsările sălbătice. De asemenea, am folosit această metodă în jocul didactic „În lumea poveștilor” cu scopul de a verifica cunoștințele copiilor privind poveștile învățate. În cadrul acestui joc, copiii au realizat o diagramă Venn în care au așezat în cele două cercuri personajele specifice fiecărei povești, iar în arealul în care se suprapun cele două cercuri au așezat personajele comune .

Din multitudinea de metode interactive, am prezentat pe scurt doar câteva pe care le-am aplicat la grupă, metode prin care noul și căutarea de idei conferă activității ”un mister didactic” în care copilul e participant activ la propria formare. Pe lângă metodele interactive prezentate mai sus, cu rezultate bune am mai folosit și alte metode cum sunt: metoda cubului, turul galeriei, ciorchinele, tehnica blazonului, pălăriuțele gânditoare, studiu de caz etc..

Jocurile de mișcare sunt strâns legate de specificul vârstei preșcolărității, o vârstă a dinamismului, a mișcării. La această vârstă, mișcările încep să fie încadrate jocului de creație cu subiect și roluri, reflectând, fie fragmente din viața reală, a „necuvântătoarelor” (1) ori a adulților , în special profesiile dinamice(2), fie conflicte arhicunoscute din filmele de desene animate(3) ce reînvie cu ajutorul copiilor.

(1) „Broasca și barza”, „Pisica și vrăbiile”, „Lupul și oile”; (2) „Polițiștii”, „Piloții”, „Pompierii”; (3) Tom și Jerry, Chip și Dale, Scooby .

Deosebit de frecvente în joaca copiilor sunt jocurile de mișcare cu reguli ce au drept scop exersarea unor deprinderi motrice și drept caracteristică un spirit competitiv accentuat. Exemple de jocuri de mișcare: „Șotronul”, „Elasticul”, „Coarda”, „Cine aleargă mai repede? etc.

Cu preșcolarul mare se inițiază, în cadrul organizat al grădiniței, jocuri didactice de mișcare, ce combină muzica cu dansul. Acest gen de activități contribuie la dezvoltarea abilităților motrice, la disciplinarea comportamentului, precum și la creșterea rezistenței copilului.

Jocurile hazlii, uneori foarte apropiate de cele de mișcare, chiar cofundate cu acestea, au reguli și ca funcție dominantă recreerea. Ele se aseamănă și cu jocurile didactice prin faptul că pun în fața copiilor o problemă de rezolvat. Sunt deosebit de valoroase din perspectiva valențelor lor formative în plan psihologic: dezvoltă atenția, perspicacitatea, spiritul de observație. Atmosfera de joc este creată prin cerința de a ghici ceva și educă stăpânirea de sine, atenția, competiția, induc o atmosferă amuzantă cadrului de joc . a. Jocuri hazlii: „Rece, cald, fierbinte”, „Ghicește și taci” sau „Cine spune mai repede?”

1. Pe cap un capac , pe capac un ac.

2. Căprarul crapă capul caprei pe capră, în patru.

3. Papucarul papucește papucii papucăresei.

4. Șapte sape late și alte șapte sape late, să le car pe toate în spate.

5. Balaban Bălăbănescu bălbăiește bălbăituri bălbăite pe negândite.

6. Bucură-te cum s-a bucurat Bucuroaia de bucuria lui Bucur care a venit bucuros de la București.

7. Am o mătă mătoasă căpățânoasă care are cinci mătoșei jucăuși frumoși.

b. Jocul: „Deschideți urechea bine”, pentru recunoașterea vocii colegilor.

c. Jocul: „Telefonul fără fir”.

Bibliografie

1. Debesse, M., *Psihologia copilului de la naștere la adolescență*, EDP., București, 1976.

2. Dumitrana, M., *Copilul, familia și grădinița*, Ed. Compania, București, 2000.
3. Munteanu, R.,M., *Pedagogie preșcolară*, Ed. Pro Humanitate, București, 1999.
4. Șchiopu, U., *Probleme psihologice ale jocului și distracțiilor*, EDP., București, 1970.
5. Ana, A., Cioflica, S.,M., *Jocuri didactice pentru educarea limbajului - Îndrumător metodic grupa pregătitoare*, Ed. Tehno-Art, București, 1999.

EDUCAȚIA LA GRANIȚA DINTRE CLASIC ȘI DIGITAL

Prof. Dincă Cristina-Iulia

Școala Gimnazială, comuna Ionești, Județul Vâlcea

În condițiile transformărilor pe care le cunoaște lumea contemporană, în perioada globalizării, a interferențelor și interdependențelor de tot felul, învățarea, cunoașterea și lectura reprezintă condiții ale progresului, a unei integrări reușite, atât la nivel individual, cât și la scară socială. Învățarea unei limbi străine înseamnă pentru viitor o capacitate sporită de a comunica, înseamnă un acces mai larg la sursele de documentare și e încărcată, în plus, de o pregnantă valență educativă. Se deschid porți către istoria, geografia, cultura și spiritul altor națiuni.

Pentru stimularea interesului pentru studiul unei limbi străine, elevii au nevoie de conținuturi adaptate la interesele lor. Este important ca elevii să studieze în mod independent, în ritmul propriu.

Pentru a rămâne motivați, expunerea la o gamă largă de activități, este, cu siguranță, o opțiune. Generarea motivației inițiale are un rol extrem de important în percepția elevilor cu privire la achiziția cunoștințelor. Astfel, prin explicarea beneficiilor studierii unei limbi străine, elevii pot conștientiza rolul expunerii directe la bogăția unui text autentic citit. Asimilarea subconștientă a noțiunilor de vocabular se poate face ca urmare a activităților și materialelor folosite la clasă, care răspund intereselor acestora.

Lectura textelor, dar și participarea directă în cadrul activităților de la clasă vor dezvolta conștientizarea limbii, competența lingvistică și asimilarea pasivă a vocabularului, vor dezvolta atât înțelegerea globală a unui mesaj, și vor ajuta elevii să observe diferite structuri de limbă pe care, mai târziu, le pot folosi în activitățile întreprinse la clasă.

Utilizarea platformelor digitale poate fi percepută precum o acțiune educativă prin care se distinge misiunea de a promova o serie de valori de disciplinare, de cultivare și de civilizare a omului. Este bine cunoscut faptul că învățământul românesc s-a bazat ani de-a rândul pe stilul tradițional de lucru cu elevul. În ultimul timp, însă, în învățământul românesc se poate observa un interes deosebit acordat metodelor inovatoare de predare din partea cadrului didactic ca necesitate vitală de adaptare la societatea contemporană. Se pune, deci, accent pe încurajarea liberei exprimări a elevului cu potențial creativ.

Școala din zilele noastre urmărește dezvoltarea aptitudinilor de creație a tinerilor ce aparțin noilor generații, pe participarea la lucrări colective care dezvoltă posibilitatea de lucru în echipă.

În timp ce apariția tehnologiei a deschis calea spre interacțiunea și înțelegerea globală, sarcina dascălilor de pretutindeni s-a schimbat considerabil, aceștia depășind statutul de simplu intermediar între diferite sisteme sau de mediator intercultural. În cadrul societății prezente s-a observat nevoia stabilirii unei relații de parteneriat între toți agenții educaționali implicați în educația și dezvoltarea elevilor. Pe de o parte, strânsa colaborare între acești agenți și comunicarea eficientă pe de alta, au rolul de a crea relații funcționale între familie, școală și comunitate.

Desigur, de-a lungul timpului profesorii au reușit să își exercite rolul în vederea stabilirii unei legături de susținere și înțelegere a nevoilor copiilor prin diverse mijloace de îmbogățirea a conținutului didactic. Pentru a dezvolta interesul pentru studiu, dascălii asigură servicii socio-educative de bună calitate, ca răspuns la schimbările provocate de apariția tehnologiei. Astfel, într-o epocă dominată de dezvoltarea mijloacelor IT, elevii au prilejul de a citi cărți în format electronic, de a utiliza numeroase platforme online prin care își pot consolida informațiile dobândite la clasă. Bibliotecile școlare digitale ajung să joace un rol extrem de important în viețile elevilor. Lectura unei cărți devine captivantă, fiind animată de schimbul treptat de la hârtie la spațiul electronic. Dincolo de aspectul cognitiv pe care lectura îl are, cu rol definitoriu în îmbogățirea vocabularului și al cunoștințelor despre lumea înconjurătoare, elevii își pot consolida astfel o serie de deprinderi de studiu intelectual, de dezvoltare a exprimării expresive și coerente, precum și dezvoltarea imaginației. Informarea devine mult mai captivantă, această modalitate de instruire ajutând, totodată, la formarea valorilor morale ale elevilor.

Un mediu de învățare eficient are în centrul acțiunii educaționale o serie de metode moderne care pun în valoare creativitatea elevilor. Atât pentru predarea online, cât și pentru predarea tradițională, este esențial ca activitățile și lecțiile să ofere oportunități de a practica limba învățată. Pentru a crea o conexiune semnificativă cu elevul, profesorul trebuie să descopere nevoile acestuia.

De-a lungul timpului, conținutul lecțiilor a suferit multe modificări. Deși forma de bază, în ceea ce privește predarea, s-a menținut mult timp, o atenție deosebită s-a îndreptat către conținutul vizual care a permis procesul de însușire a unei limbi străine mai ușor. În consecință, schimbările rapide care au avut loc în tehnologie și impactul internetului au dezvoltat noi strategii aplicate în predare. La început, toate instrumentele digitale și resursele online au fost de mare interes, dar în ultimii ani au început să satisfacă diversele interese și nevoi ale elevilor. Prin urmare, elevii au posibilitatea de a se angaja activ în activitățile de la clasă, având posibilitatea directă de a pune în practică noțiunile lingvistice învățate în cadrul diverselor proiecte și activități, facilitate de resurse audio și vizuale.

Îmbunătățirea metodelor de predare a limbilor străine a avut, ca primă consecință, înlocuirea treptată a metodelor tradiționale, cu un nou stil inovator de strategii de predare, care respectă nevoile elevului.

În ultimii ani, instrumentele digitale au devenit tot mai populare, în parte pentru că au ajutat la obținerea unor rezultate favorabile în rândul elevilor, dar și pentru că s-au concentrat, îndeosebi, pe implicarea activă a elevilor încurajându-i să pună întrebări, să își dezvolte creativitatea, dar și imaginația.

Strategiile folosite în prezent, unde activitățile sunt centrate pe elev, ajută, în mod considerabil, la dezvoltarea autonomiei acestuia. Profesorul facilitează un climat educațional favorabil și oferă libertatea necesară desfășurării tuturor activităților de la clasă. Oferirea de exemple de activități online care au în vedere sfera de interese și preocupări ale elevilor, dar și posibilitățile de înțelegere a mesajelor din textele propuse, pot asigura succesul elevilor în acest sens. Profesorul devine cel care facilitează și îndrumă activitatea elevilor, aceștia având acum rolul de a-și proiecta și planifica întregul proces de învățare, prin stabilirea obiectivelor atât pe termen scurt, dar și pe termen lung. Implicarea activă a elevilor în alegerea materialelor ce urmează să fie studiate are ca principal punct de plecare experiența personală a acestora și interesele proprii.

BIBLIOGRAFIE:

1. Ana Stoica, *Creativitatea elevilor – Posibilități de cunoaștere și educare*, Ed. Didactică și Pedagogică, București, 1983
2. Jeremy Harmer, *The Practice of English Language Teaching*, Longman, New York, 1991
3. Jim Scrivener, *Learning Teaching*, Macmillan Education, 2011
4. Martin Covington, *Promoting creative thinking in the classroom*, Ohio, 1969

“INVATAREA PENTRU FIECARE”

**PROFESOR PT INV. PRESCOLAR: DINU ADELINĂ -GEORGIANA
GRADINITA CU PROGRAM PRELUNGIT NR.32 PLOIESTI**

Invatarea pentru prescolari este importanta pentru dezvoltarea lor cognitiva, emotionala si sociala. Pentru fiecare prescolar invatarea pune accent pe adaptarea experientelor educationale pentru a se potrivi nevoilor, intereselor si stilurilor de invatare unice ale fiecarui copil.

Invatarea personalizata pentru fiecare copil poate avea un impact important asupra dezvoltarii acestuia, pregatindu-l nu doar pentru viata de scolar, ci si pentru viata de zi cu zi.

Pentru un educator este esential sa creeze un mediu de invatare pozitiv si stimulat, in care prescolarii sa se simta incurajati si sustinuti in explorarea si invatarea lor.

Invatarea se poate face prin diverse metode si activitati cat mai eficiente. Printre ele se numara:

Jocurile educative precum cele tip puzzle, jocuri de memorie si alte jocuri interactive care pot dezvolta abilitatile de rezolvare a problemelor si gandirea critica.

Citirea povestilor are rolul de a stimula imaginatia si a dezvolta vocabularul. Este important sa le citesti copiilor zilnic si sa se discute impreuna despre subiectul povestii, despre personajele si calitatile acestora.

Activitatile creative cum ar fi desenul, pictura modelajul si alte activitati artistice incurajeaza atat creativitatea, cat si dezvoltarea abilitatilor de motricitate fina.

Jocurile de rol ajuta la dezvoltarea abilitatilor sociale si mai ales a empatiei. Copiii pot invata despre diferite profesii si situatii de viata cu ajutorul jocului.

Activitatile fizice realizate prin jocuri de miscare si exercitii fizice sunt esentiale pentru sanatatea fizica si dezvoltarea coordonarii motorii grosiere.

Explorarea naturii stimuleaza curiozitatea si interesul pentru stiinta. Explorarea se realizeaza atat prin plimbari in natura, cat si prin observarea mediului inconjurator.

Rutinele zilnice au rolul de a dezvolta sentimentul de securitate si de disciplina. Aceste rutine se stabilesc pentru activitati cum ar fi masa, somnul si jocul.

Activitatile practice implica copiii in activitati zilnice, cum ar fi gradinaritul, gatitul. Ele dezvolta copiilor abilitati practice si de autonomie.

Utilizarea tehnologiei este si ea o metoda actuala de a ajuta copilul in invatare. Aplicatiile educationale si resursele online pot fi folosite cu moderatie pentru a completa invatarea clasica.

Principiile invatarii pentru fiecare prescolar presupun:

- jocul ca metoda de invatare;
- dezvoltarea sociala si emotionala;
- explorarea si curiozitate;
- rutine flexibile;
- parteneriatul cu familia.

Educatia se realizeaza pentru toti prescolarii in egala masura, insa trebuie sa se tina cont de particularitatile de varsta si individuale ale fiecarui copil. Se vor aplica practici de invatare personalizata pentru prescolari, cum ar fi:

- Centre de activitati: creare de centre tematice unde copiii pot alege activitatile de care se simt atrasi;
- Planuri individualizate de invatare; evaluarea periodica a progresului fiecarui copil si ajustarea activitatilor pentru a raspunde nevoilor specifice;
- Activitati multi- senzoriale: utilizarea activitatilor care implica mai multe simturi pentru a ajuta copiii sa inteleaga concepte prin experiente directe;
- Invatarea prin jocuri: integrarea jocurilor educative care sa dezvolte competente de baza, cum ar fi numararea, recunoasterea literelor si abilitatile motorii fine;
- Citirea interactiva: povestirea si citirea cartilor intr-un mod interactiv, care implica prescolarii in discutii si activitati legate de poveste.

Avantajele invatarii personalizate pentru cei mici sunt:

- dezvoltarea abilitatilor de gandire critica;
- stimularea interesului pentru invatare;
- dezvoltarea sociala si emotionala;
- identificarea timpurie a dificultatilor.

Provocarile invatarii personalizate sunt:

- Resursele si infrastructura – asigurarea resurselor necesare pentru a crea un mediu de invatare variat si stimulant;
- Formarea educatorilor- educatorii trebuie sa fie bine pregatiti pentru a recunoaste si raspunde nevoilor individuale ale fiecarui copil;
- Implicarea parintilor- necesitatea de a cultiva o colaborare stransa cu parintii pentru a asigura o abordare coerenta a invatarii.

Orice proces de invatare de calitate implica o colaborare stransa intre familie si gradinita, caci invatarea in sine este un proces complex care antreneaza intreaga personalitate, zestrea genetica a acesteia, nivelul proceselor intelectuale, motivatia. Ea implica interactiunea factorilor cognitivi si noncognitivi. La om invatarea se realizeaza in familie, in grupuri de prieteni, in institutii de invatamant.

Bibliografie:

- 1.Elena Tiron, 2005, Pedagogie, Curs pentru student- in format electronic;
- 2.Maria Crecea, 2002, Didactica, Curs multiplicat, Iasi;
- 3.Ioan Bontas, 2000, Pedagogie, Ed. ALL, Bucuresti;
- 4.Ioan Strachinaru, 1987, Didactica. Metode de invatamant, E.D.P. Bucuresti.
- 5.www.google.ro.

Importanta formarii continue in dezvoltarea personala si profesionala

Prof. Dinu Elena

Scoala Gimnaziala Cosereni

Problemele cu care se confruntă sistemele de educație, la nivel mondial au impus necesitatea modificării paradigmei educaționale. Astfel, se vorbește despre investițiile în educație și formare profesională pentru a permite și facilita învățarea de-a lungul întregii vieți. În toate domeniile, dezvoltarea resurselor umane reprezintă o necesitate, fiecare individ trebuie să-și actualizeze competențele profesionale, pentru a se adapta schimbărilor sociale, economice, politice, culturale etc.

Intr-o societate aflată în continuă schimbare, învățarea permanentă este o condiție necesară pentru adaptarea la cerințele profesionale, sociale, economice și informaționale ale ariei de activitate în care evoluează specialiștii din fiecare domeniu. În ultimii ani, educația pe tot parcursul vieții a devenit o prioritate a sistemelor de învățământ la nivel global. Chiar dacă rolul educației de bază, formale, rămâne esențial, învățarea permanentă, împreună cu educația nonformală, vin să personalizeze și să dezvolte aptitudini cât mai aproape de cerințele pieței și societății, pe de o parte, și priceperea și sufletul celui care învață, pe de altă parte. Politica în domeniul învățământului și formării profesionale a cadrelor didactice are drept scopuri principale asigurarea unui nivel înalt de educație și formare pentru toți cetățenii, promovarea creșterii spirituale a națiunii și dezvoltarea capacității populației de a face alegeri independente. Școala are un rol important ca fundație pentru viitor și ca factor principal responsabil cu dezvoltarea competențelor profesionale. În consecință, perfecționarea continuă a cadrelor didactice devine o investiție superioară în creșterea calității muncii și a vieții.

Calitatea actului educațional este condiționată într-o mare măsură de profesionalismul cadrelor didactice. Profesorii joacă diverse roluri într-o sală de clasă, însă unul dintre cele mai importante este acela de manager al clasei. Într-o sală de clasă prost gestionată, predarea și învățarea eficientă nu se pot realiza. Profesorii eficienți vor realiza progrese cu toți elevii, indiferent de nivelul de eterogenitate din clasele lor.

Profesorul ca manager al clasei de elevi trebuie să aibă o viziune de ansamblu asupra învățământului și educației, să elaboreze proiecte educaționale, să organizeze activități didactice și educaționale, să coordoneze elevii în procesul de învățare, să rezolve situații conflictuale, să consilieze elevii cu probleme etc. Ca urmare, profesorul are nevoie de o formare continuă atât pentru a deveni un bun manager, cât și pentru a se adapta el însuși ca individ la societatea postmodernistă.

Dezvoltarea competențelor și abilităților personalului didactic implicat în asigurarea calității în învățământ presupune formarea noilor competențe, dar și adaptarea cunoștințelor asimilate la cerințele noilor sisteme conceptuale de educație pentru asigurarea unei pregătiri psihologice și pedagogice, didactice și practice de înaltă calitate, în acord cu direcțiile actuale și de perspectivă în domeniul educațional, al teoriei și practicii curriculumului, al psihologiei învățării, al

tehnologiei informației și comunicării, al proiectării și evaluării în condiții de calitate și eficiență a procesului de învățământ, se urmărește realizarea unui învățământ formativ, modern, centrat pe elevi și orientat pragmatic spre nevoile reale ale școlii românești, în contextul integrării europene;

Întreaga activitate de perfecționare a cadrelor didactice constă în implementarea măsurilor de creștere a nivelului calitativ de furnizare a serviciilor educaționale, propunând ca finalitate crearea premiselor ideale pentru îndeplinirea cu succes a actului didactic. Dezvoltarea personală și socioprofesională a cadrului didactic presupune actualizarea competențelor de bază (pedagogice, de specialitate), însușirea de noi competențe, aplicarea competențelor de bază la nivelul didacticii specialităților, inițierea în utilizarea unor noi strategii, metode, mijloace de predare-învățare-evaluare.

Cursurile pe care le-am urmat m-au ajutat să-mi sistematizez informațiile acumulate și experiențele trăite. În urma activității mele didactice, propun un set de reguli de bune practice, reguli care pot ajuta profesorul să-și îmbunătățească și să eficientizeze managementul clasei de elevi:

1. Utilizați reguli și proceduri clare.
2. Instruiți elevii asupra regulilor și procedurilor (asigurați-vă că toți elevii le cunosc).
3. Utilizați reguli care pot fi realizate de toți elevii.
4. Monitorizați respectarea regulilor și asigurați feedback-ul adecvat.
5. Fiți punctuali.
6. Respectați elevii.
7. Comunicați informații, obiective, criterii de succes.
8. Fiți obiectivi și corecți .
9. Respectați întotdeauna regulile stabilite.
10. Consolidați relația cu părinții .
11. Ascultați elevul cu răbdare.
12. Pronunțați cuvintele clar și suficient de rar pentru a fi înțeleși.
13. Păstrați contactul vizual permanent cu toți elevii.
14. Consolidați relația cu elevii prin crearea unui mediu plăcut în clasă (elevii trebuie să se bucure pentru timpul petrecut în clasă, să fie veseli și fără stres).

În concluzie, formarea și perfecționarea continuă a cadrelor didactice reprezintă o prioritate esențială . Activitățile întreprinse în acest sens având un real impact în creșterea calității serviciilor educaționale , contribuind la îmbunătățirea continuă a sistemului național de educație în sensul adaptării la noile exigențe sociale.

Bibliografie

1. Jinga, I., E. Istrate, Manual de pedagogie, Ed. AII, București, 1998.
2. Joita E., Management educational, Editura Polirom, Iasi, 2000.
3. Toffler, A., Al treilea val, București, Editura Politică, 1990.

Practicarea jocului de șah de la vârste fragede

Practicarea șahului de la vârste fragede oferă o serie de beneficii remarcabile pentru dezvoltarea copiilor, influențând pozitiv atât capacitățile cognitive, cât și abilitățile sociale și emoționale.

În primul rând, șahul stimulează dezvoltarea cognitivă. Jocul de șah implică strategii complexe și necesită planificare pe termen lung, ceea ce contribuie la îmbunătățirea abilităților de rezolvare a problemelor și gândire critică. Copiii care practică șahul devin mai capabili să analizeze situații complexe și să găsească soluții eficiente. De asemenea, șahul ajută la dezvoltarea memoriei, deoarece jucătorii trebuie să rețină și să anticipeze mișcările adversarului.

În al doilea rând, șahul dezvoltă abilitățile sociale. Participarea la competiții și jocuri de șah îi învață pe copii importanța respectului reciproc și fair-play-ului. În plus, șahul încurajează cooperarea și comunicarea, deoarece copiii adesea discută strategii și tehnici cu colegii lor. Astfel, ei învață să colaboreze și să împărtășească cunoștințe.

Pe lângă beneficiile cognitive și sociale, șahul contribuie și la dezvoltarea emoțională a copiilor. Jocul de șah necesită răbdare și concentrare, calități esențiale pentru succesul în viață. Copiii învață să își gestioneze emoțiile, să accepte înfrângerea și să persiste în fața dificultăților. Aceste lecții de viață sunt esențiale pentru formarea unui caracter puternic și echilibrat.

Un alt beneficiu al practicării șahului de la vârste fragede este îmbunătățirea performanțelor academice. Studiile au arătat că elevii care joacă șah obțin rezultate mai bune la matematică și citire. Acest lucru se datorează faptului că șahul îmbunătățește abilitățile de logică și analiză, esențiale pentru succesul academic.

În concluzie, șahul este o activitate extrem de benefică pentru copii, având un impact pozitiv asupra dezvoltării cognitive, sociale și emoționale. Practicarea acestui joc de la vârste fragede pregătește copiii pentru provocările viitoare și le oferă instrumentele necesare pentru a deveni adulți echilibrați și de succes.

Introducere

Șahul este un joc de strategie cu o istorie bogată, care datează de secole. De-a lungul timpului, acest joc a fost recunoscut nu doar pentru valoarea sa recreativă, ci și pentru beneficiile educative și cognitive pe care le oferă jucătorilor de toate vârstele. Practicarea șahului de la vârste fragede poate avea un impact semnificativ asupra dezvoltării intelectuale și emoționale a copiilor.

Beneficiile șahului pentru copii

1. Dezvoltarea abilităților cognitive

- **Gândire critică și strategică:** Șahul obligă jucătorii să anticipeze mișcările adversarului și să planifice în avans. Aceasta dezvoltă abilități de planificare și de gândire strategică.
 - **Memorie îmbunătățită:** Jucătorii de șah trebuie să își amintească mișcările anterioare și să recunoască modele de joc, ceea ce stimulează memoria pe termen scurt și lung.
2. **Abilități matematice și logice**
- **Rezolvarea problemelor:** Jocul de șah implică soluționarea de probleme și decizii rapide, îmbunătățind astfel capacitatea de a rezolva probleme complexe.
 - **Gândire logică:** Fiecare mutare trebuie să fie logică și bine gândită, ceea ce ajută la dezvoltarea unui raționament logic solid.
3. **Dezvoltarea emoțională și socială**
- **Răbdare și disciplină:** Șahul învață copiii să fie răbdători și să se concentreze pentru perioade lungi de timp.
 - **Gestionarea eșecului:** Pierderea unei partide de șah poate fi o lecție valoroasă despre gestionarea eșecului și importanța perseverenței.

Metode de introducere a șahului în viața copiilor

1. **Jocuri și aplicații educative**
- Există numeroase aplicații și jocuri video care pot face învățarea șahului mai atractivă pentru copii. Acestea combină jocul cu lecțiile interactive despre reguli și strategii.
2. **Cursuri și cluburi de șah**
- Participarea la cursuri sau cluburi de șah poate oferi copiilor oportunitatea de a învăța de la jucători experimentați și de a se antrena într-un mediu competitiv și stimulat.
3. **Implicarea părinților și a educatorilor**
- Părinții și educatorii pot juca un rol crucial în promovarea șahului, prin încurajarea copiilor să joace și prin participarea activă la activitățile lor de șah.

Concluzie

Practicarea șahului de la vârste fragede poate avea multiple beneficii asupra dezvoltării cognitive, matematice, logice și emoționale a copiilor. Introducerea acestui joc în viața copiilor, prin metode interactive și susținute, poate contribui semnificativ la dezvoltarea lor generală și la formarea unor abilități esențiale pentru succesul în viață. Încurajarea copiilor să joace șah poate fi un pas important către cultivarea unei generații mai gânditoare, mai strategică și mai rezistentă.

Prof. Dirle Mirabela

Scoala Gimnaziala "LUCIAN BLAGA" Baia Mare

Suștinerea copiilor în sportul de performanță de către părinți

Suștinerea copiilor în sportul de performanță de către părinți este esențială pentru dezvoltarea lor fizică și psihică, precum și pentru atingerea unor performanțe remarcabile. Implicarea părinților poate avea un impact semnificativ asupra motivației, disciplinei și încrederii în sine a tinerilor sportivi.

În primul rând, părinții au un rol crucial în încurajarea și susținerea morală a copiilor lor. Un cuvânt bun sau o încurajare după o competiție, fie că a fost câștigată sau pierdută, poate face diferența între a continua cu pasiune și a abandona sportul. Prin susținere constantă, părinții le arată copiilor că eșecurile sunt doar pași temporari în drumul spre succes și că perseverența este cheia progresului.

Pe lângă suportul emoțional, părinții joacă un rol important și în aspectele logistice ale carierei sportive a copiilor. Transportul la antrenamente și competiții, achiziționarea echipamentului adecvat și gestionarea timpului sunt toate aspecte care necesită implicare și dedicare din partea părinților. Aceste eforturi logistice nu numai că facilitează participarea copiilor la sport, dar le și demonstrează importanța organizării și planificării.

Un alt aspect esențial al susținerii părinților este educația nutrițională și stilul de viață sănătos. Părinții trebuie să fie conștienți de nevoile nutriționale specifice ale copiilor implicați în sportul de performanță și să asigure o dietă echilibrată care să susțină efortul fizic intens. De asemenea, promovarea unui stil de viață sănătos, care include odihnă adecvată și evitarea obiceiurilor dăunătoare, este crucială pentru dezvoltarea armonioasă a tinerilor sportivi.

Totuși, susținerea copiilor în sportul de performanță trebuie să fie realizată cu echilibru și responsabilitate. Presiunea excesivă din partea părinților poate duce la stres, anxietate și chiar la epuizare fizică și psihică. Este important ca părinții să mențină un echilibru între a motiva copiii și a respecta dorințele și limitele acestora. Ascultarea activă și comunicarea deschisă sunt cheia pentru a înțelege nevoile și aspirațiile copiilor, permițându-le să evolueze într-un mediu pozitiv și susținător.

În concluzie, susținerea copiilor în sportul de performanță de către părinți este vitală pentru succesul și bunăstarea acestora. Prin încurajare, sprijin logistic, educație nutrițională și un stil de viață sănătos, părinții pot contribui semnificativ la dezvoltarea armonioasă a tinerilor sportivi. Totodată, părinții trebuie să fie atenți la echilibrul dintre motivare și presiune, asigurând astfel un mediu propice pentru atingerea performanțelor sportive și pentru formarea unor caractere puternice și echilibrate.

Sportul de performanță reprezintă un domeniu în care copiii pot dezvolta abilități fizice, mentale și sociale deosebite. Acest referat explorează diverse aspecte ale susținerii pe care părinții o oferă copiilor implicați în sportul de performanță, precum și impactul acesteia asupra performanței și dezvoltării copiilor.

Rolul părinților în susținerea copiilor sportivi

1. **Motivare și încurajare:**

- Părinții pot fi cea mai importantă sursă de motivație pentru copiii lor. Încurajările constante și sprijinul moral îi ajută pe tineri să-și mențină entuziasmul și să-și atingă obiectivele.
- Este esențial ca părinții să își manifeste interesul față de activitățile sportive ale copiilor, asistând la antrenamente și competiții.

2. **Resurse financiare și logistice:**

- Sportul de performanță implică adesea costuri semnificative pentru echipamente, antrenamente, deplasări și taxe de participare la competiții.
- Părinții trebuie să fie dispuși să investească resursele necesare și să gestioneze logistica necesară pentru a asigura prezența copiilor la antrenamente și competiții.

3. **Educație și sănătate:**

- Susținerea academică este la fel de importantă pentru echilibrul dintre sport și educație. Părinții trebuie să se asigure că sportul nu interferează negativ cu performanțele școlare.
- Asigurarea unei alimentații corespunzătoare și a odihnei suficiente sunt esențiale pentru sănătatea și performanța sportivă a copiilor.

Impactul susținerii parentale asupra copiilor sportivi

1. **Dezvoltarea abilităților sociale și emoționale:**

- Susținerea pozitivă din partea părinților contribuie la dezvoltarea încrederii în sine și a rezilienței emoționale.
- Participarea la sporturile de echipă ajută copiii să dezvolte abilități sociale precum cooperarea, comunicarea și leadership-ul.

2. **Presiunea și stresul:**

- În unele cazuri, presiunea excesivă din partea părinților poate avea efecte negative, ducând la stres, anxietate și chiar abandonul sportului.
- Este important ca părinții să mențină un echilibru între susținere și așteptări realiste, pentru a evita supraîncărcarea psihică a copiilor.

3. **Performanța sportivă:**

- Părinții care oferă un sprijin echilibrat și constructiv pot contribui la îmbunătățirea performanței sportive a copiilor.
- Încurajarea unei atitudini pozitive și a unei etici de muncă solide sunt factori cheie pentru succesul pe termen lung în sport.

Concluzii

Implicarea părinților în sportul de performanță al copiilor este esențială pentru dezvoltarea acestora atât pe plan sportiv, cât și personal. Susținerea corectă, care combină motivația, resursele necesare și un echilibru sănătos între sport și alte aspecte ale vieții, poate contribui semnificativ la succesul și bunăstarea tinerilor sportivi. Este crucial ca părinții să fie conștienți de impactul acțiunilor lor și să adopte o abordare care să sprijine dezvoltarea holistică a copiilor lor.

Prof. Dirle Mirabela

Scoala Gimnaziala "LUCIAN BLAGA" Baia Mare

MĂiestRIA PEDAGOGICĂ

**Autori :Murgulet Elena Liliana, profesor
Dobre Frăcea Eleonora-prof .înv primar
Școala Gimnazială nr. 79 ,sector 4,București**

Experiența “la catedră” ,stăpânirea domeniului de specialitate” , priceperea de a lucra cu copiii” ș.a.sunt atribuții pe care de cele mai multe ori ,orice educator consideră ca le posedă.Există chiar un număr foarte mare de educatori care nutresc convingerea că în munca lor dau dovadă de „măiestrie padagogică”. Convingerea de a fi posesorii „maiestriei pedagogic” ni se întărește ori de câte ori unii dintre cei pe care îi instruiem obțin performanțe deosebite sau excepționale; dar ni se slăbește sau „se spulberă” când alții dintre elevii noștri cad victima insuccesului la învățură.Eșecurile lor ne apar ca rezultate fie ale incompetenței lor ,fie a „lipsei de constiințiozitate “ sau a „insuficienței străduințe”.

Să luăm în considerare două adevăruri dovedite de cercetarea științifică:

1.,„Cei mai mulți elevi (aproximativ 95-98%) din populații școlare neselectate sunt capabili cel puțin de performanțe instructionale acceptabile în raport cu cerințele programelor de învățământ.”

2.,„Aptitudinile pedagogice excepționale care intră în componența „măiestriei pedagogice” sunt extrem de rare.”

Înseamnă că un număr mare de iluzii și prejudecăți-determinate de diverși factori- întunecă judecata noastră cu privire la problema, „câți pot să reușească” în activitatea instructiv –educativă.

Iată câteva dintre cele formulate adesea ca „aforisme”, „proverbe” și „zicători” ce alcătuiesc un etos pedagogic devenit anacronic cu rezultatele cercetărilor științifice:

-Prejudecata nr.1:”Nu toate muștele fac miere.”, “O treime sunt slabi, jumătate sunt mediocri și numai restul sunt buni sau foarte buni”; „Școala nu este pentru toți”;”La elevi, tratament pedagogic egal”;”Elevii trebuie luați, de la început , cât mai tare.”.

Aceasta prejudecată contrazice adevărul nr 1 formulat mai sus.

Adevărul nr 2 este contrazis de numeroase proverbe și aforisme care alcătuiesc prejudecățile următoare.Acestea lasă să se înțeleagă o serie de obiceiuri și modalități de acțiune didactică ineficace.

-Prejudecata nr.2:”Eu predau ,ei trebuie să învețe”;”Nu dascălul trebuie să se pregătească pentru lecție, ci elevul trebuie să se pregătească după lecție!”.A preda bine înseamnă a stăpâni bine disciplina pe care o predai.”Cel care este foarte bun specialist nu are nevoie de nici o metodă.”;”Metoda vine de la sine.”;”Fiecare cu metoda și modul sau didactic!”;”Lucrul cel mai important într-o lecție bună este inspirația de moment.”(etc.,etc.)

Această prejudecată evidențiază disprețul pentru acțiunea metodică eficientă,izvorând din orgoliul celui care crede că poate acționa “cum îl taie capul”.

Prejudecata nr.3:”Nuiaua și certarea dau înțelepciunea.”;”A educa înseamnă a pedepsi elevul-de atâtea ori de câte ori îl prinzi nepregătit.”;”Datoria educatorului e să aleagă grâul pentru hambar și să azvârle neghina la gunoi.”;”Elevul nu învață decât de frică.”;”Bătaia e ruptă din rai.”.

Această prejudecată se înalță pe ideea greșită că singura modalitate de determinare a eficacității instruirii este sancțiunea elevului ,urmărind selecția celor buni.

Prejudecata nr 4:”Elevul nu trebuie să știe ce urmăresc cu prioritate pentru singurul motiv că el trebuie să învețe tot.”;”Nota maximă nu o merită decât cel de la catedră.”;”Dascălul este singurul stăpân pe nota elevului.”; “Eu nu greșesc niciodată când apreciez un elev.”.

Această prejudecată se instituie pe convingeri greșite legate de rolul și scopul evaluării elevilor în activitatea de învățământ.

Prejudecata nr.5:”La școală elevul ascultă și este ascultat;acasă trebuie să învețe ceea ce a ascultat și în legătură cu care va fi ascultat.”;”Cei mai mulți fie că nu știu ,fie ca nu vor să învețe acasă.”; ”Rezultatele slabe ale multor elevi se datorează faptului că părinții nu-i ajuta să-și facă temele.”;”Cei care nu știu să învețe sunt de fapt cei care nu pot să învețe.”.

Prejudecata nr. 6:Nu există nici o „știință a învățării”, sârguința e totul. Oricât i-aș cere unui elev „ să învețe cum să învețe”,dacă el nu vrea să învețe ,nu va învăța nici să învețe. Plăcerea de a învăța nu vine „pe parcurs “ ,precum alte soiuri de plăceri;ea e sadită de la început în unii și lipsește la alții cu desăvârșire. etc.etc.

În fine, prejudecățile nr. 5 și 6 se nasc în baza unor credințe eronate în legătură cu studiul individual și pregătirea independentă a elevului acasă.

Avem de-a face cu un întreg esafod de erori privind instruirea eficientă.Ele pot fi însă cu ușurință depășite dacă sunt conștientizate ca atare.Întrucât ,cu siguranță ,orice educator conștient de rolul și importanța misiunii sale dorește să relizeze o instruire eficientă.

A instrui eficient înseamnă :

1)A diagnostica exact starea inițială a instruirii,capacitatea de învățare:

- determinarea obiectivelor terminale ale ciclului de instruire anterior;
- elaborarea și aplicarea unui test predictiv;
- stabilirea unor programe compensatorii:de recuperare sau de îmbogățire;

2)A proiecta și a realiza activități de învățare în clasă a conținuturilor esențiale:

a)proiectarea științifică a activității didactice

- definirea obiectivelor învățării;
- alegerea conținuturilor esențiale;
- conceperea strategiilor de învățare diferențială;
- elaborarea testelor de evaluare a progresului instruirii;

b)transpunerea în practică ,în mod eficient, a proiectelor didactice

- captarea atenției celor care învață;
- prezentarea obiectivelor urmărite;
- actualizarea ancorelor învățării;
- dirijarea învățării ,până la obținerea performanțelor;
- asigurarea conexiunii inverse;
- evaluarea progresului instruirii;
- asigurarea continuității și aprofundarea studiului.

3)A evalua sistematic progresul instruirii:

- aplicareași valorificarea unor teste formative de progres;
- aplicarea periodică a unor teste sumative și controlarea modului în care se integrează achizițiile în structuri de lungă durată!

4) A învăța pe elevi să învețe independent:

- propuneți elevilor o” artă de a învăța” pentru a-i ajuta să-și formeze un stil eficient de muncă intelectuală!

Umanitatea datorează o mare parte a giganticului său progres în planul culturii și civilizației faptului că ființele omenești ,prin natura lor,au posibilitatea de a învăța nelimitat.

Orice ființă umană este capabilă să învețe. Dar oamenii diferă foarte mult între ei în ceea ce privește procesele învățării; aceasta se repercutează, apoi, asupra rezultatelor învățării. Procesul învățării poate fi desfășurat spontan, haotic, la întâmplare și, în acest caz, rezultatele sau performanțele învățării vor fi scăzute și de proastă calitate.

Învățarea poate fi desfășurată însă și sistematic-adică în baza unei planificări științifice și a unei organizări corespunzătoare-și atunci rezultatele învățării vor fi pe măsura așteptărilor. Ba chiar “peste așteptări”.

Toți oamenii pot învăța spontan, în virtutea posibilităților pe care le oferă gratuit natura umană. Învățarea și sistematică este însă o artă care trebuie, ea însăși, învățată!...

Acesta este, de fapt, înțelesul îndemnului de „a învăța să înveți”.

“Rău e răsplătit învățătorul când rămâi întotdeauna numai elev.”(Nietzsche)

Bibliografie:

- Ioan Jinga, Ion Negreț “Învățarea eficientă”, edit.”Editis”, București, 1994,
- Neacșu, I., ”Metode și tehnici moderne de învățare eficientă”, Ed. Militară, 1990
- Radu, I., ”Teorie și practică în evaluarea eficienței învățământului”, București, 1981

Educația la granița dintre clasic și digital

Prof Dobre Ramona Cecilia

În cei peste 20 de ani de experiență la catedră, ca profesor de limbă engleză, am realizat că a îmi expune pe elevi la un proces de învățare serioasă, care tinde către a îmi plictisi și a le pierde interesul, nu îmi poate apropia de scopul meu ca profesor, acela de a atinge obiectivele propuse pentru actul educațional în sine. Astfel, treptat, am introdus jocuri în orele de limba engleză, acestea fiind foarte bine acceptate de clasele primare, în special. Totuși, dorința mea de a găsi o modalitate de a atrage atenția elevilor de gimnaziu m-a ghidat către o cercetare minuțioasă a diferitelor aplicații de învățare a limbii engleze prin joc, într-un mod atractiv, utilizând tehnologia în clasă, atât la nivel primar, cât și gimnazial.

Cercetarea acestui subiect s-a desfășurat pe parcursul a 2 ani școlari, iar rezultatele au fost sintetizate în lucrarea de gradul 1 pe care am făcut-o. Am ales să vă prezint o analiză de impact asupra aplicării formatului blended-learning în învățare și al utilizării tehnologiei digitale în activitatea la clasă, asupra rezultatelor școlare ale elevilor, susținută cu imagini, analize SWOT și rezultate reale obținute de elevii mei, în ceea ce privește două dintre competențele de bază ale limbii engleze și anume: producerea unui text scris și transmiterea unui mesaj oral.

Utilizând **Resurse Educaționale Deschise(RED)**, mai cu seamă implementând folosirea unor aplicații și a unor jocuri de societate în timpul orelor de limbă engleză, am simțit că se poate produce o schimbare majoră în educație. Cu ajutorul acestui tip de resurse trecem la un sistem de învățare în care vârsta, locul de pe glob și posibilitățile financiare nu mai sunt relevante pentru a avea acces la materiale educaționale, fie ele cursuri, manuale, exerciții, teste sau jocuri educative. Mai mult, anii pandemiei, ai stării de urgență, ani în care am fost exclusiv sincron(3 ani, în cazul școlii noastre, care a ars din temelii) au contribuit la implicarea tuturor elevilor din 2 clase- a 4-a și a 5-a - în proiect, indiferent de situația materială a acestora, accesând resursele online. **Resursele educaționale deschise** sunt materiale pentru învățare, predare, cercetare sau alte scopuri educaționale pe care le poți folosi, adapta și redistribui liber, fără constrângeri – sau cu foarte puține restricții – legate de drepturile de autor. Materialele pot fi cursuri, planuri de lecții, prezentări, cărți, manuale, teme pentru acasă, chestionare, activități în clasă sau în laborator, jocuri, simulări, teste, resurse audio sau video și multe altele puse la dispoziție în format digital sau pe un suport fizic și la care accesul este liber.

Cercetarea condusă de către mine s-a bazat pe implementarea acestor metode alternative de învățare a limbii engleze, în special **Kahoot**, **Lego Serious Play Method**, **Comic Strip Maker**, **Quiz Your English**, **Brainbox** and **Story Cubes**. Toate abilitățile au fost observate, dar s-a exersat mai mult pe progresul înregistrat(sau nu) de elevi în scris și vorbire, în conformitate cu Cadrul European de Referință pentru limba engleză- nivel A1.1, A 1.2, A 2.

A fi profesor implică în primul rând înțelegerea particularităților fiecărei generații și capacitatea de a te adapta acestora. Cea mai mare provocare a mea, ca profesor, a fost și va fi crearea unui mediu de învățare productiv, în concordanță cu nevoile și preferințele elevilor, indiferent de condițiile date. Astfel, mi-am stabilit încă de la începutul cercetării, obiective realiste, realizabile și cuantificabile, dar am luat în calcul și posibilitatea de a nu a avea rezultatul scontat, indiferent de cât de atractive au fost **metodele RED** utilizate la clasă.

Zilnic, avem de a face cu o generație de copii care au crescut cu tehnologia, ceea ce poate avea efecte negative majore asupra procesului de învățare, iar preocuparea mea principală, ca profesor, a fost și va fi aceea de a nu folosi prea mult tehnologia la clasă. De ce? Pentru că am observat că elevii sunt tentați să fie captivați de ceea ce poate face aplicația în sine și să uite de cerința în sine. Fiecare aplicație/joc folosit în acest proces a avut un aport la dezvoltarea anumitor competențe ale elevilor. De exemplu, folosirea aplicației **Comic Strip Maker** în clasă a permis elevilor să fie mai creativi, să-și lase imaginația să zburde pentru a crea cele mai bune benzi desenate, aplicația **Kahoot** i-a făcut să vadă evaluarea cunoștințelor dobândite ca una mai relaxată, lipsită de emoțiile de a se afla în fața unei foi albe de hârtie, **Quiz your English App** le-a dat posibilitatea de a concura cu colegii lor, fără invidie și de a putea accepta locul al 2-lea. Astfel, folosirea tehnologiei mobile la ora de engleză a depășit sistemul educațional tradițional, predându-le elevilor concepte precum fair play și dându-le încredere în ei înșiși.

EXPERIENȚE DIDACTICE ÎN CONTEXT EUROPEAN – STUDII

Profesor Dobrea Mihaela
Liceul Economic „Alexandru Ioan Cuza” Piatra Neamț

Introducere

În era globalizării și a integrării europene, educația devine un pilon fundamental pentru dezvoltarea societății. Programele educaționale europene oferă oportunități diverse pentru profesori și elevi de a participa la schimburi culturale și de cunoștințe, promovând astfel un învățământ de calitate și o educație continuă. Această lucrare își propune să exploreze impactul experiențelor didactice în context european, analizând diverse programe și proiecte educaționale care contribuie la formarea competențelor și la dezvoltarea personală și profesională a participanților.

Programele Erasmus+ și impactul lor

Erasmus+ este unul dintre cele mai de succes programe educaționale ale Uniunii Europene, promovând mobilitatea academică și formarea profesională. Acest program oferă oportunități pentru studenți, profesori și personal administrativ din instituții de învățământ să participe la schimburi internaționale, să dezvolte proiecte comune și să colaboreze la nivel european.

Un studiu realizat de European Commission (2020) a arătat că participanții la programele Erasmus+ își îmbunătățesc considerabil competențele lingvistice, abilitățile interculturale și șansele de angajare. De exemplu, 93% dintre participanții la mobilitățile pentru studenți au raportat că au dobândit abilități de adaptare și flexibilitate, iar 83% dintre angajatori consideră că experiențele internaționale sunt un avantaj major la angajare.

Exemple de bune practici în cadrul programelor eTwinning

eTwinning este o platformă care promovează colaborarea între școli din diferite țări europene prin proiecte comune desfășurate online. Acest program facilitează schimbul de bune practici și inovarea în educație, oferind elevilor și profesorilor ocazia să lucreze împreună la proiecte educaționale variate.

Un exemplu remarcabil de proiect eTwinning este „Our Heritage: Where the Past Meets the Future”, care a implicat școli din Polonia, Italia, Grecia și România. Elevii au explorat și comparat patrimoniul cultural al țărilor lor, utilizând tehnologii digitale pentru a crea prezentări multimedia, site-uri web și expoziții virtuale. Proiectul a contribuit la dezvoltarea competențelor digitale, a abilităților de colaborare și a înțelegerii interculturale.

Mobilități pentru formare profesională: Pregătirea pentru piața muncii

Proiectele de mobilitate pentru formare profesională sunt esențiale pentru pregătirea tinerilor pentru piața muncii. Aceste proiecte oferă oportunități de stagii de practică în companii europene, unde elevii pot învăța direct din experiența specialiștilor din domeniul lor de interes.

Un exemplu de succes este proiectul „Skills for Future”, desfășurat de un consorțiu de școli din Spania, Germania și Franța. Elevii au participat la stagii de practică în diverse companii europene, învățând despre standardele internaționale de calitate, tehnici moderne de management și tehnologii avansate. Rezultatele au arătat că 87% dintre participanți au dobândit competențe relevante pentru domeniul lor de studiu și că 75% dintre aceștia au fost angajați în domeniul lor de pregătire după finalizarea stagiilor.

Parteneriate strategice: Inovare și schimb de bune practici

Parteneriatele strategice între instituții de învățământ sunt o componentă importantă a programului Erasmus+. Aceste parteneriate permit școlilor și universităților să colaboreze pentru a dezvolta proiecte inovatoare și pentru a schimba bune practici în domeniul educației.

Proiectul „Innovative Learning Environments”, derulat de instituții din Suedia, Finlanda, Olanda și România, este un exemplu de parteneriat strategic de succes. Scopul acestui proiect a fost de a dezvolta și implementa metode inovatoare de predare și învățare, utilizând tehnologii digitale și abordări pedagogice centrate pe elev. Profesorii au participat la sesiuni de formare și ateliere de lucru, iar elevii au beneficiat de un mediu de învățare modern și interactiv. Rezultatele au arătat o îmbunătățire semnificativă a performanțelor academice și a motivației elevilor.

Impactul pe termen lung al experiențelor educaționale europene

Experiențele educaționale în context european au un impact profund și durabil asupra participanților. Acestea contribuie la dezvoltarea competențelor profesionale, la îmbunătățirea abilităților interculturale și la creșterea șanselor de angajare. De asemenea, experiențele internaționale promovează valori precum toleranța, respectul și înțelegerea reciprocă, esențiale într-o societate diversă și globalizată.

Un raport al Erasmus Student Network (2021) a evidențiat că 94% dintre foștii participanți la programul Erasmus+ consideră că experiența internațională le-a îmbunătățit semnificativ viața personală și profesională. Majoritatea acestora au raportat că și-au dezvoltat abilități de leadership, capacitatea de a lucra în echipă și competențele de rezolvare a problemelor.

Concluzie

Programele și proiectele educaționale europene joacă un rol crucial în dezvoltarea competențelor și a abilităților necesare pentru a face față provocărilor unei lumi în continuă schimbare. Erasmus+, eTwinning, mobilitățile pentru formare profesională și parteneriatele strategice oferă oportunități valoroase pentru elevi și profesori de a învăța, de a colabora și de a inova. Aceste experiențe nu doar că îmbunătățesc performanțele academice și profesionale ale participanților, dar contribuie și la formarea unor cetățeni globali, deschiși la diversitate și pregătiți să contribuie activ la dezvoltarea unei societăți sustenabile și incluzive. Investiția în educație și în colaborarea internațională este esențială pentru a asigura un viitor prosper și armonios pentru toți.

Prevenirea abandonului școlar

Prof.înv.primar Dobrică Iustinica Teodora
Școala Gimnazială Călmățui

Abandonul școlar reprezintă o problemă gravă cu care se confruntă societatea contemporană, școala a ajuns să fie abandonată încă din clasele primare deoarece nu este percepută ca valoare în sine astfel elevii nu mai consideră școala un viitor.

Sărăcia comunității rurale limitează posibilitățile părinților de a oferi copiilor resursele necesare educației. Lipsa interesului pentru școală se explică prin presiuni de ordin economic, prin dezamăgirile personale ale părinților, prin lipsa de cultură și dezinteresul pentru educație al acestora. Elevii au fost încurajați și de atitudinea părinților pentru care cartea nu mai reprezintă o prioritate, nici garanția asigurării unui loc de muncă. Mai mult, emigrarea forței de muncă îi afectează tot mai tare pe elevi, care fie că-și urmează părinții, fie sunt lăsați în grija unor rude sau cunoștințe apropiate care se ocupă superficial de situația școlară a copiilor.

Climatul familial conflictual și imoral, excesiv de permisiv, divergența metodelor educative și lipsa de autoritate a părinților, atitudinea rece, indiferentă sau, dimpotrivă, tiranică a acestora sunt alte câteva aspecte care conduc spre abandonul școlar.

Factori de natură socială și economică, confuzia sau absența unor norme sau valori sunt alte cauze care conduc la dezorientarea elevilor, îndepărtarea lor de mediul educațional și, în final, abandon școlar.

Factorii de natură educațională: insubordonare față de normele și regulile școlare, chiul, absenteism, repetenție, motivații și interese slabe în raport cu școala, greșelile dascălilor (de atitudine și relaționare, competența profesională, autoritate morală) au și ei un rol important în apariția fenomenului de abandon școlar.

Anturajul de proastă calitate debusolează elevii cu un psihic labil datorat unor carențe din copilărie; dorința de a scăpa de sub tutela educațională sau familială reprezintă cauze pentru care elevul abandonează școala.

La nivelul școlii, situațiile de abandon pot fi determinate de integrarea insuficientă în colectivul clasei de elevi sau de relațiile formate în rândul colegilor. La nivelul școlii sunt foarte puține acțiuni care să prevină abandonul școlar. Cadrele didactice au un rol important în prevenirea abandonului școlar timpuriu, deoarece sunt în permanent contact cu elevii, pot identifica și diagnostica problemele acestora și pot atrage atenția autorităților sau organizațiilor competente pentru a interveni la nevoie

Pentru o mai bună intervenție se propune realizarea unui program care să urmărească dezvoltarea competențelor cadrelor didactice de lucru în echipă și de folosire a planificării

strategice în vederea identificării factorilor care ar favoriza apariția unor astfel de situații de risc la nivelul școlii, pentru rezolvarea unor situații de criză cu efect de abandon școlar.

Pentru a putea reduce numărul abandonurilor școlare ar fi bine să încercăm să identificăm și să studiem câteva cauze:

- identificarea elevilor aflați în abandon sau risc de abandon școlar în vederea menținerii acestora în sistemul de învățământ;
- implicarea sistemului familial în reabilitarea școlară și socială a elevului;
- creșterea gradului de implicare a comunității locale în soluționarea situațiilor de abandon școlar sau a situațiilor ce prezintă risc de abandon școlar.

În cadrul învățământului primar învățătoarea are, de asemenea, un rol decisiv în formarea conceptului despre școală rolul acesteia este nu numai de a-i informa cu privire la școală, ci și de a-i face să conștientizeze importanța pe care o deține școala în viața unui individ.

Un alt element în combaterea abandonului școlar este participarea tuturor copiilor la programul educativ, fiecare după forța și posibilitățile sale. Copiii sunt diferiți, capacitățile lor sunt diferite, gradul lor de adaptare și percepere este diferit, dar în grupul de la școală fiecare poate avea un loc, un statut, un rol și o valoare, fapt ce îi determină să îndrăgească mediul școlar. Evaluarea pe care o poate face învățătoarea se referă la competențele și capacitățile educaționale ale fiecărui copil. Trebuie plecat de la premisa că fiecare copil are valoare și este unic și că fiecare copil poate învăța, indiferent de nevoile lui sociale. Pentru o mai bună prevenire a abandonului școlar trebuie cunoscute aptitudinile și nevoile fiecărui copil integrat în sistemul de educație fie el de religie sau etnie diferită față de restul copiilor.

Educația pentru toți este o nevoie a epocii noastre. Depinde de fiecare cadru didactic în parte, de responsabilitatea și implicarea tuturor ca ea să devină o realitate din care fiecare să învețe și să se dezvolte și să nu uităm că educația depinde foarte mult de familie. Abandonul școlar reprezintă un motiv de îngrijorare și pentru aceasta școala trebuie să aibă o relație foarte strânsă cu membrii familiei.

Învățare și digitalizare- studiu comparativ

Prof. Docolin Garofița Sorina
Liceul Tehnologic Electrotimiș

În contextul utilizării masive a Internetului și computerului, proces accelerat vizibil după 1989 și, în special, în ultimii 5-10 ani, manualele digitale, pe suport electronic, existente atât în format clasic, tipărite pe hârtie, cât și modern, pe CD-ul aferent, se impun, sunt și devin din zi în zi un trend și chiar o necesitate. Captează atenția, facilitează predarea-învățarea, dezvoltă capacitatea de receptare a mesajului oral și, nu în ultimul rând, dezvoltă competențele digitale ale beneficiarilor principali ai educației.

Precizări terminologice Compartimentul lexicului românesc cu cea mai spectaculoasă ascensiune și cu cel mai puternic impact asupra limbii comune este limbajul tehnic care vizează informatica. Cuvintele *digital*, *a digitaliza*, *digitizor*, *digitalizare* aparțin câmpului semantic al domeniului amintit dimpreună cu alți termeni precum: accesare, adaptor, convertor, inițializare, procesor, resetare. Provenit din lat. „digitalis” prin filieră franceză, „digital” este înregistrat în Dex cu mai multe sensuri înrudite explicit. Din multitudinea de accepțiuni găsite, voi transcrie doar ce interesează aici : adjectivul *digital* utilizat în cibernetică cu sensul „care este sau poate fi reprezentat prin cifre ori prin numere” (în special o și 1) și adjectivul din domeniul electronicii, referitor la aparate, dispozitive, sisteme, instrumente „ care generează, măsoară, prelucrează sau stochează semnale digitale”. Verbul *a digitaliza* semnifică „a transforma semnale analogice în semnale digitale (Inform. Electron.) substantivul *digitizor* (din engl. digitizer) denumește aparatul care digitizează, iar digitizare semnifică „acțiunea de a digitiza”.

În manualele digitale, elevii sunt implicați în ascultarea/receptarea activă a textelor orale propuse prin secvențele de lucru numite Ascultăm și descoperim, Vizionăm și descoperim. Prin aceste secvențe sunt antrenați să aplice învățarea euristică pe produse digitale adecvate lecțiilor și capacității lor de înțelegere. Vizionarea și audierea acestor secvențe captează, de obicei, 100% atenția chiar și a elevilor cu cerințe educaționale speciale.

Secțiunile „Interpretăm” și „Ieșim din lumea textului” aduc în prim plan metode moderne prin care elevii participă foarte activ și învață efectiv ca într-o joacă (ludic) : cvintetul, ciorchinele, jurnalul cu intrare dublă, pălăriile gânditoare, explozia stelară sunt doar câteva din metodele prezente în manalele digitale (de clasa a-VI-a) și foarte apreciate de elevi. Aceste secvențe de lucru precum și „Discutăm despre text”, „Dincolo de text”, dezvoltă spiritul hermeneutic, creativitatea și vocabularul elevilor.

Propunerea de realizare în clasă sau pentru orele următoare a unor produse digitale care să cuprindă interviuri imaginare sau reale cu personaje aparținând culturii naționale contemporane ori din istoria națională sau universală, prezentarea unor monumente/ clădiri istorice sau evenimente culturale, crearea de broșuri, pliante, chestionare, ziare sau chiar bloguri și podcasturi pe teme date precum și proiectele cu

subiecte ce implică obiceiurile, tradițiile și spiritualitatea românească – elemente de interculturalitate- constituie tot atâtea puncte forte care pledează pentru alegerea manualului ai cărui autori sunt Mariana Norel, Petru Bucurenciu, Mihaela Dragu. Elevii sunt captați total în realizarea textelor audio și a podcasturilor propuse de manual, exerciții ce sunt însoțite de scurte instrucțiuni de realizare tehnică sau chiar un succint ghid din 5-6 pași. Scopul vizat este scris explicit dintru- nceput: învățarea printr-o metodă distractivă și relaxantă (exemplu realizarea unui podcast despre Casa Memorială Ioan Slavici la finele capitolului „Nuvela ”).

Chiar dacă unii profesor de Limba română au găsit puncte slabe manualului gândit și întocmit de Viorica Avram, Mihaela Daniela Cârstea, Alexandra Dragomirescu, Ileana Sanda, pentru că aduce ca texte support fragmente sau opere integrale studiate în vechiul manual de Limba română, tipărit la editura ALL (Sobieski și românii, Câinele și cățelul, D-l Goe), sunt de apreciat secvențedidactice precum : Metodele complementare de evaluare, Activitățile interdisciplinare care valorizează cunoștințele de Istorie și Geografie ale elevilor, paginile de Exerciții interactive și Joc de rol, Exprimă-ți opinia !, Fii creativ! și, în special, multitudinea de exerciții realizate după modelul celor de la Evaluarea Națională prin care cititorul este solicitat să bifeze într-un tabel căsuța potrivită pentru a arăta dacă afirmațiile corespund textului A sau textului B, să creeze întrebări pentru un chestinar pe o temă dinainte stabilită etc. Astfel cei care vor învăța după acest manual se vor familiariza cu structura subiectelor de Evaluare Națională cu care se vor întâlni la sfârșit de an școlar.

Bibliografie:

AVRAM, VIORICA, CÂRSTEA, MIHAELA DANIELA , DRAGOMIRESCU, ALEXANDRA, *Limba și literatura română*, VI, EDP, București, 2018

NOREL, MARIANA, BUCURENCIU, PETRU, DRAGU, MIHAELA, *Limba și literatura română*, VI, EDP, București, 2018

ZAFIU, RODICA, *Diversitate stilistică în româna actuală*, Editura Universității din București, 2001, format PDF, capitolul Limbajul informatic

STUDIUM

Arthur Schnitzler - *Die Toten schweigen*

Dogaru Elena-Carmen,
Colegiul Tehnic Costin D. Nenitescu, Pitesti

“Die wahre Entdeckungsreise besteht nicht darin, dass man neue Landschaften sucht, sondern dass man mit neuen Augen sieht.” sagte Marcel Proust.

Am Ende des 19. Jahrhunderts konzentrierte sich die öffentliche Beachtung auf die impressionistische Malerei und damit nahm ihr Einfluss auf die anderen Kunstgattungen zu. So entstand zwischen 1890 und 1920 auch in der Literatur eine Strömung, die sich rückblickend als “Impressionismus” klassifizieren lässt. Es geht um die Übernahme impressionistischer Prinzipien in der Literatur. In der Literatur steht der Begriff **Impressionismus** für eine Stilrichtung, die subjektive, flüchtige Eindrücke und sinnliche Empfindungen eines Dichters oder seiner Figuren in den Vordergrund stellt. Im Impressionismus bestimmt die momentane, von vergänglichen Bedingungen beeinflusste Wahrnehmung des Dargestellten die Art und Weise der Darstellung. Damit richtet sich der Impressionismus gegen die Programmatik des vorangegangenen Naturalismus, dem es vor allem um eine möglichst objektive, realitätsnahe Darstellung existierender sozialer und gesellschaftlicher Verhältnisse geht. Auch bei den Impressionisten geht es um Realitätsnähe – sie definieren jedoch »Realität« völlig anders als die Naturalisten. Für sie wird die Wirklichkeit nicht durch politische und soziale Bedingungen, sondern durch die subjektiven Gefühle des Künstlers bestimmt. Wirklichkeit ist also nicht die äußere Welt an und für sich, sondern die äußere Welt, wie sie vom jeweiligen Betrachter durch den Filter seines inneren Erlebens wahrgenommen wird.

Arthur Schnitzler (1835 - 1893), einer der bedeutendsten österreichischen Autoren der Wende vom 19. zum 20. Jahrhundert, lässt sich in die Epoche des Impressionismus einordnen. Ab 1890 war Schnitzler gemeinsam mit seinen Freunden Hugo von Hoffmannsthal und Richard Beer-Hofmann einer der Hauptvertreter des *Jungen Wiens*, der literarischen *Wiener Moderne*.

Unter dem Titel "Leutnant Gustl" veröffentlichte Arthur Schnitzler das erste Werk in der deutschen Literaturgeschichte, das nur aus einem inneren Monolog besteht.

Die Toten schweigen ist eine Novelle von Arthur Schnitzler, die im Oktober 1897 in der mehrsprachigen Zeitschrift *Cosmopolis* in Paris erschien. Die Hauptfiguren der Novelle sind Franz und Emma, zwei Verliebten, die sich heimlich treffen, weil Emma verheiratet ist und sogar ein Kind hat. Die Handlung findet in Wien statt, weil wir Hinweise haben, die dies zeigen: die Straße heißt Peterstraße und man kann die Glocke von der Nepomukkirche, in der Nähe sehen. Franz wartet ungeduldig auf seine heimliche Liebe Emma. Emma ist bereits verheiratet und hat ein Kind. Als sie endlich kommt, müssen die beiden sehr vorsichtig sein, damit sie keiner zusammen sieht. Sie beschließen mit einem Fiaker zuerst in den Prater, dann aber zur Reichsbrücke zu fahren. Unterwegs können die beiden ihren Gefühlen freien Lauf lassen. Allerdings werden sie durch die holprigen Wege und Straßen immer wieder gestört. Der bereits alkoholisierte Kutscher rast durch die nächtliche Stadt. Plötzlich fällt die Kutsche um und die beiden werden aus dem Fiaker geschleudert. Als Emma wieder zu sich kommt ist sie sehr durcheinander. Sie ist nur leicht verletzt, Franz hingegen ist verwundet und bewußtlos. Verwirrt und voller Panik schickt Emma den Kutscher los um Hilfe zu holen. NEIN! Wenn sie mit dem reglosen Franz alleine ist, merkt sie, dass er nicht mehr atmet und keine Lebenszeichen mehr von sich gibt. Sie lässt ihren Geliebten zurück und läuft weg, da sie Angst hat, es könnte sie jemand zusammen mit ihm gesehen haben. Sie geht zurück in die Stadt und hofft, dass sie niemanden trifft. Unterwegs sieht sie, wie ein Krankenwagen in Richtung Reichsbrücke fährt. Ihre Gedanken kreisen wild durch den Kopf. Erst wenn sie zu Hause eintrifft, realisiert sie den Unfall. Wenn ihr Mann nach Hause kommt, essen sie gemeinsamen mit ihrem Kind zu Abend. Bei den Gesprächen ist Emma auffällig nachdenklich und unruhig. Ihr Ehemann versteht, dass etwas passiert ist und bittet sie, es ihm zu erklären. Das Ende der Novelle ist offen, wir wissen nicht genau, ob sie ihrem Mann die Wahrheit erzählt hat.

Als nächstes wollen wir versuchen, die charakteristischen Merkmale der impressionistischen literarischen Strömung zu finden. Der Impressionismus zeichnet sich durch eine Betonung der Subjektivität und der Empfindungen aus. Die Autoren drücken die sinnlich subjektive Eindruck, die momentane Stimmung, der Reiz flüchtige Reiz. Die äußere Handlung steht im Hindergrund. „*Im Zentrum des Impressionismus steht die äußerst exakte gründliche Beschreibung vom Seelenzuständen, die oft zur Aneinanderreihung von Stimmungen und Bildern*

gerät.“¹ Vom Anfang der Kurzgeschichte an verstehen wir, dass bei Schnitzler die genauen Schilderungen und Gedanken der jeweiligen Personen auffalend sind. Der Autor beschreibt **die Umgebung** im engen Zusammenhang mit der späteren Entwicklung der Aktion. So können wir beobachten die wenigen Laternenlichter im Dunkeln, „vom Winde bewegt“, „die Trottoirs beinahe trocken“ nach Regen, die ungepflasterten Fahrstraßen die noch feucht waren. Es ist ein sehr wichtiges Detail, das für das tragische Schicksal der männlichen Figur entscheidend sein wird. Die Darstellung der Natur ist auch symbolisch, weil wir eine Übereinstimmung zwischen der Natur mit der Stimmung der Personen bemerken. Neben visuellen Bildern stellt der Autor auch Hörbilder dar: das Geklinkel der Pferdebahn, die Glocke von Nepomukkirche, auch symbolistisch, die belebte Straße: „Alle gingen raschund waren mit dem Sturm... in einer Art von Kampf begriffen.“

Die Gedanken der beiden Personen, Emma und Franz nehmen einen wichtigen Teil der Kurzgeschichte ein. Bevor Emma ankommt, enthüllt der Autor die Gefühle und die Gedanken von Franz. Dieser fühlt sich wie in einer fremden Stadt, „*in irgendeine ungarische Kleinstadt versetzt glauben kann. Immerhin – sicher dürfte man hier wenigstens sein; hier wird sie keinen ihrer gefürchteten Bekannten treffen*“. Franz freut sich auf Emmas baldige Ankunft und denkt, dass sie diesmal länger bleiben könnte. Er ist auch mit dem Wetter unzufrieden und denkt, dass der Sturm seine Pläne ruinieren könnte: „*Und der verdammte Sturm.*“ Er wartet voller Hoffnung auf seine Geliebte. „*Ja, heute wird sie kommen, dachte er, während er seinen Hut festhielt, der wegzufiegen drohte. – Freitag – Sitzung des Professorenkollegiums – da wagt sie sich fort und kann sogar länger ausbleiben...*“

Ein großer Teil der Kurzgeschichte ist der Analyse von Emmas Gefühlen gewidmet. Wir erfahren zuerst von Emmas Angst, keine Fremden zu treffen, aber den großen Teil des inneren Monologs, der Technik, für die der Autor anerkannt ist, finden wir nach dem Unfall, auf dem Weg nach Hause und während des Abendessens:

„*sie fühlte sich fortgeschleudert, wollte sich an etwas klammern, griff ins Leere:[...] und eine ungeheure schwere Stille brach herein, als wenn sie fern von aller Welt und völlig einsam wäre. Dann hörte sie verschiedenes durcheinander:[...], ein leises Wimmern; aber sehen konnte sie nichts. Jetzt faßte sie eine tolle Angst; sie schrie; ihre Angst ward noch größer, denn sie hörte ihr Schreien nicht. Sie wußte plötzlich ganz genau, was geschehen war[...]. Wo ist er? war ihr*

¹Kaiter, O. , *Literarische Beiträge im Laufe der Jahrhunderte (1830-1980)*, p. 68

nächster Gedanke.[...] Und sie hörte sich rufen, ganz leise zwar, aber sie hörte sich. [...] Sie berührte mit der ausgestreckten Hand sein Gesicht, sie fühlte etwas Feuchtes und Warmes darüberfließen. Ihr Atem stockte. Blut...? Was war da geschehen? Franz war verwundet und bewußtlos. Und der Kutscher – wo war er denn? Sie rief nach ihm. Keine Antwort. Noch immer saß sie auf dem Boden. Mir ist nichts geschehen, dachte sie, obwohl sie Schmerzen in allen Gliedern fühlte. “Das Verb „denken“ (dachte er/sie) wird neunmal wiederholt, was erneut auch formal die Bedeutung des **inneren Monologs** in dieser Kurzgeschichte: „*sie dachte: wenn man nichts sieht, scheint alles furchtbarer*;” Emma war mit dem Regungslosen allein auf der dunklen Straße. Was jetzt? dachte sie. Es ist doch nicht möglich... das ging ihr immer wieder durch den Kopf... es ist ja nicht möglich. – Es war ihr plötzlich, als hörte sie neben sich atmen. Sie beugte sich herab zu den blassen Lippen. Nein, von da kam kein Hauch. Das Blut an Schläfe und Wangen schien getrocknet zu sein. Sie starrte die Augen an; die gebrochenen Augen, und bebte zusammen. Ja warum glaube ich es denn nicht – es ist ja gewiß... das ist der Tod!“ Die Beschreibung der verschiedenen Stimmungen, die Emma durchläuft, ist beeindruckend. So ist der innere Kampf, der in Emma stattfindet, die die Schwere der Tatsache erkennt, dass sie den sterbenden Franz verlassen hat. Sie bemüht sich auch, ihre Tat zu rechtfertigen und zu versuchen, alles zu verbergen, damit sie ihr bisheriges Familienleben fortsetzen kann.

Zu dem sie belastenden Ehebruch kommt der Unfalltod des Geliebten, der als traumatisches Ereignis in Emma eine rege Aktivität des Bewusstseinsstroms auslöst und auch Absenzen. Dabei ist mit dem Verständnis des Titels „*Die Toten schweigen*“ auch die therapeutische Lösung der „talking cure“ bezeichnet: Emma darf nicht schweigen, und das Ende deutet auch die Lösung ihres Krankenbildes an: „Und sie weiss, dass sie diesem Manne, den sie durch Jahre betrogen hat, im nächsten Augenblick die ganze Wahrheit sagen wird. / Und, während sie mit ihrem Jungen langsam durch die Tür schreitet, immer die Augen ihres Gatten auf sich gerichtet fühlend, kommt eine grosse Ruhe über sie, als würde vieles wieder gut.“ Es handelt sich demzufolge um eine der allerersten literarischen Verarbeitungen der Psychoanalyse, noch bevor diese ihren Namen bekam.

In Anbetracht des oben Gesagten können wir sagen, dass die Kurzgeschichte *Die Toten schweigen* die oben definierten Prinzipien des Impressionismus respektiert.

Bibliographie

Barbara Surowska: Flaubertsche Motive in Schnitzlers Novelle „Die Toten schweigen“. In: *Orbis Litterarum* 40 (1985), H. 4, S. 372–379. Achim Aurnhammer: *Arthur Schnitzlers intertextuelles Erzählen*. Berlin, Boston: De Gruyter 2013, S. 39–46.

Kaiter, Olga, *Literarische Beiträge im Laufe der Jahrhunderte (1830-1980)*, Band II

Peter Sprengel: *Geschichte der deutschsprachigen Literatur 1870–1900. Von der Reichsgründung bis zur Jahrhundertwende*. C. H. Beck, München 1998, ISBN 3-406-44104-1

https://de.wikipedia.org/wiki/Die_Toten_schweigen

<https://www.inhaltsangabe.de/wissen/literaturepochen/impressionismus/>

http://www.liteline.de/~holdenb/liesel/doku.php?id=bbs:fgt11_a:dtsas_i

DEZVOLTAREA COMPETENȚELOR CHEIE ÎN EUDUCAȚIE

DONEA TECUCEANU GINA

G.P.P NR.7 SLATINA, OLT

Motto:

Nu vă mândriți cu predarea unui număr mare de cunoștințe. Stârniți numai curiozitatea!
Mulțumiți-vă să deschideți mințile, nu să le supraîncărcați! Puneți în ele scânteia!

Anatole France

Din cele 8 competențe cheie doresc să prezint, uzitându-mă spre viitor la noua generație, competența antreprenorială deoarece cei mici doresc, încă de la cele mai fragede vârste, să devină independenți. Pentru acest lucru am citit despre antrenori pentru că în trecut, la baza formării profesionale nu se predau astfel de noțiuni.

Cu mul tact și multă informare din surse descoperite, în informarea mea de zi cu zi, am înțeles cum putem explica aceste noțiuni complexe pentru micii învățăcei pe care-i îndrumăm, cele mai bune modalități dovedindu-se în decursul anilor a fi munca lor proprie pe care o putem utiliza în cadrul diferitelor acțiuni cum sunt: târgurile, expoziția cu vânzare și nu în ultimul rând jocurile de rol, utilizate în grădinița de copii.

O mică informare cu privire la cum contribuim prin activitatea didactică la formarea profilului personalității antreprenoriale.

Educația este o activitate socială complexă ce se realizează printr-un lanț nesfârșit de acțiuni exercitate în mod conștient, sistematic și organizat, în fiecare moment un subiect (individual sau colectiv) acționează asupra unui obiect (individual sau colectiv), în vederea transformării acestuia din urmă într-o personalitate activă și creatoare, corespunzătoare atât condițiilor istorico-sociale prezente și de perspectivă, cât și potențialului sau biopsihic individual.

A înțelege fundamentele organizării unei economii de piață, a rolului fiecărui individ, a șanselor fiecăruia de a avea succes dacă se cunoaște bine, dacă știe care îi sunt punctele tari și slabe, dacă are inițiativă, gândire creatoare și critică, dacă poate convinge pe colegul său să îi fie coleg de echipă într-un joc, dacă are disponibilitatea de a se informa cu privire la posibilitățile reale de succes sau de nereușită, dacă are disponibilitatea să cunoască și să înțeleagă regulile jocului, dacă știe să asculte și să transmită un mesaj - iată doar câteva elemente, pe care le vom conecta cu formarea unor competențe, care sunt determinante în formarea comportamentului de întreprinzător.

Un exemplu de bune practice în formarea abilităților antreprenoriale ,urmate apoi de competențe antreprenoriale(după părerea mea, competența apare mult mai târziu, în ciclul primar, chiar gimnazial sau liceal)a fost desfășurat în unitatea noastră preșcolară sub forma unui târg. În continuare prezint scurt ideea de la care am pornit acest târg:

Cu toții primim sau dăruim mărtișoare în luna martie. Mărtișorul celebrează venirea primăverii și este un obicei specific românesc.

“Primăvara este o reflexie a sufletului nostru, iar mărtisorul este cea mai de preț răsărită într-înșă”. Cum mărtisorul este simbolul primăverii, al bucuriei și dragostei de viață, cum putem să întâmpinăm acest anotimp minunat decât printr-un TÂRG AL MĂRȚIȘOARELOR? Și nu orice mărtisor, ci mărtisoare confecționate de preșcolarii grădiniței cu mult entuziasm care să aducă fericire, împliniri și să alunge grijile. Am sperat ca mărtisoarele confecționate de preșcolarii noștri să fie purtate cu drag și să aducă celor ce le poartă multă bucurie.

Pe parcursul programului instructiv-educativ și finalizat în cadrul unei activități extra-curriculare, sub îndrumarea coordonatorilor acestui târg, preșcolarii au realizat mărtisoare tradiționale și felicitări originale, utilizând diferite tehnici de lucru și materiale diverse, încercând să păstreze specificul artei populare. Preșcolarii din întreaga unitate, sub îndrumarea cadrelor didactice și cu sprijinul părinților, au realizat mărtisoare și felicitări hand -made pe care le-au valorificat în cadrul "Târgului de mărtisoare", acțiune organizată în cadrul unui proiect educativ.. Într-o atmosferă de veselie și entuziasm, copiii s-au bucurat alături de părinți, bunici și prieteni de minunatele simboluri ale primăverii, fiind încântați să-și prezinte micile opere de artă. Mărtisorul ne sensibilizează pe toți în fiecare an, iar implicarea copiilor în acest proiect educativ are ca scop învățarea micilor preșcolari a noțiunilor de educație financiară prin valorizarea muncii încă de la cele mai fragede vârste.

Bibliografie:

<https://www.scrigroup.com/didactica-pedagogie/Cum-contribuim-prin-activitate23599.php>

<https://www.didactic.ro>- PROIECT EDUCAȚIONAL "MICUL ANTREPRENOR”

BENEFICII ȘI PROVOCĂRI ALE INTEGRĂRII DIGITALE ÎN EDUCAȚIE

Prof. NICOLETA DRĂGAN

COLEGIUL TEHNIC DE AERONAUTICĂ HENRI COANDĂ, BUCUREȘTI

Noile tehnologii de informare și comunicare oferă o altă abordare a procesului instructiv-educativ: aceea a învățării „creată” de către lumea virtuală. Această nouă modalitate de a învăța e la fel de importantă ca și cea clasică. Ele nu trebuie să se excludă, ci să interfereze una cu alta, învățarea clasică fiind „dublă și sprijinită” de variante virtuale.

Sistemele de învățământ contemporan, cu precădere cel occidental, în ultimul deceniu și cel național au suferit o serie de modificări prin adaptarea la cerințele unei societăți cu caracter informațional. În acest sens identificăm următoarele componente: creșterea numărului de tineri care acced în învățământul universitar, politici de resurse umane centrate pe eficiență și asimilare, fluctuații specifice pe piața muncii și în această direcție de analiză, reorientarea spre o formulă de alfabetizare digitală, respectiv dezvoltarea de sisteme integrate de tip e-learning. S-a dezvoltat un nou tip de comunicare electronică, în sfera educațională, axată pe un sistem novator de învățare de tip online. Aceasta a generat deprinderi cu caracter aplicat cu precădere în rândul segmentului tânăr de public prin recadrare și modelare comportamentală în planul instrucției formale și nonformale. Educația pornind de la un model de bază digital-online prezintă o serie de avantaje, argumentabile prin diversitatea mijloacelor utilizate.

a. Accesibilitate și utilitate interactivă a informației.

Învățarea cu caracter interactiv prezintă anumite avantaje în comparație cu modalitățile clasice educaționale. În acest sens al analizei identificăm accesibilitatea facilă multidomenială și multisarcină, aceasta ne ghidează spre o utilizare eficientă a informației, atât în plan longitudinal cât și transversal, prin utilizarea de baze de date, motoare de căutare, site-uri și portaluri specializate.

Utilizarea interactivă de tip multisarcină prezintă avantajul învățării diversificate, în același timp prin utilizarea mai multor sarcini specializate, de exemplu redactare și căutare în baze de date specializate.

b. Învățare specializată a sarcinilor.

Programele și aplicațiile informatice prezintă un impact major datorită utilizării specializate în conformitate cu sarcinile specifice. Oportunitatea utilizatorului de a prelucra informații la nivelul diverselor paliere de interes reprezintă o provocare a timpurilor noastre, în același timp, a devenit o practică curentă pentru tinerii aflați în diverse forme de învățământ.

c. Modelare socială prin comunicare interactivă

Prin intermediul comunicării cu caracter interactiv, elevii și studenții pot opta pentru varianta și oportunitatea învățării la distanță, fie în cazul educației de tip universitar, fie prin interacțiunea cu alți participanți, accesând diverse sisteme online: forum specializat, rețele virtuale, comunități specifice.

d. Creșterea vitezei de accesare a informațiilor

În condițiile în care analizăm din punct de vedere experimental modelul tradițional de educație, constatăm că există diferențe față de noile sisteme digitale. Practic, asistăm în cazul instrucției online la dezvoltarea unui model de asimilare a cunoștințelor uzual și eficient. Apariția unor sisteme educaționale perfecționate generează cerere specializată pe piața acestui nou tip de tehnologie. În primul rând susținem ideea de tehnologie utilă la clasele de predare. Rolul acestor mijloace de natură educațională este axat pe dobândirea de abilități și competențe specializate. Diversele softuri educaționale, disponibile în spațiul virtual asigură mijloacele necesare unei educații competitive, proprie unei societăți de tip informațional. Din această perspectivă de analiză, evidențiem sistemele de cursuri pentru învățământul la distanță, accesibile în prezent prin platforme de e-learning. Studenții pot învăța interactiv, prin această modalitate educațională, alături de cele tradiționale și utilizează bazele electronice de date, un exemplu în acest sens este reprezentat de testele grilă.

În al doilea rând evidențiem activitățile suport pentru pregătirea cadrelor didactice. Diversitatea programelor și aplicațiilor de acest gen prezintă utilitate în procesul de învățare. Variantele de prezentare de tip power point și din alte categorii de programe reprezintă o exemplificare elocventă în ceea ce privește programele cu caracter formativ accesabile în învățământ. În al treilea rând, există programe și instrumente de învățare electronică utile pentru studenți și elevi. Procesoarele de text și sursele de informare electronică sunt un aliat major în procesul educațional. Dar, nu omitem din discuție și o altă categorie de surse de educare, respectiv bibliotecile virtuale și enciclopediile online, acestea reprezintă instrumente aplicate de tip educațional online. Modelul de comunicare online a creat un suport alternativ de învățare. Cadrele didactice nu mai dețin monopolul cunoașterii, dincolo de domenii specializate. Asistăm la un transfer al competențelor, de la un model unidirecțional, exclusivist, transmis în relația profesorelev, la un model multidirecțional, de comunicare educațională. În acest sens, apreciem că elevul obține informația, mai facil, din medii de lucru variate, spațiul electronic reprezentând un modelator eficient al învățării.

Un nou sistem educațional în sfera mijloacelor de pedagogie contemporană este reprezentat de e-learning. Acest sistem educațional a devenit din ce în ce mai prezent în mediile universitare și preuniversitare. Componenta fundamentală a sistemelor e-learning este reprezentată de aplicațiile specializate de predare-evaluare. Învățarea în sistem online se pretează la un spectru diversificat de activități. Documentarea și evaluare specializată, definesc două din formulele cadru. Considerăm că învățământul de tip e-learning prezintă o serie de avantaje necesare în practica educațională:

- Permite învățarea în sistem la distanță, interactiv;
- Generează și permite realizarea de evaluări online specifice;

- Învățarea axată pe sarcini specifice, conform cu interesul de formare al elevului sau studentului permite un grad ridicat de adaptabilitate la cerințele sistemelor de educație contemporană;

- Acest tip de învățământ dezvoltă abilități de organizare a timpului de învățare și autodisciplinare;

- Dezvoltă practica învățării individualizate, în conformitate cu cerințele educaționale contemporane;

Învățământul bazat pe Internet și new media construiește un model educațional potrivit cu nevoile tinerii generații și oferă o alternativă la educația tradițională. Interesul de analiză dezvoltat în acest studiu este direcționat în înțelegerea relațiilor existente dintre sistemul tradițional de educație și cel modern. Există o relație de opozabilitate sau dimpotrivă de similaritate, de complementaritate între cele două sisteme de învățământ?

Analiza aprofundată a problematicilor generate de noile media, utilizate în domeniul educației ne conduce la concluzia că utilizatorul online are o marjă de manevră mult mai diversificată atunci când accesează astfel de sisteme. În comparație cu sistemul de educație de tip tradițional, noile media prezintă două caracteristici fundamentale. În primul rând, interactivitate. Utilizatorul accesează simultan mai multe componente online, ceea ce conferă oportunități diverse în acest mediu. În al doilea rând, ne referim la conceptul de ubicuitate. În termeni simplificați acest concept se reduce la ideea de comunicare nelimitată în sistemul digital. Conchidem, că nu există o relație de opozabilitate între sistemul de educație tradițională și cel de tip contemporan. Cele două sisteme se completează reciproc în avantajul general și specializat, conferind o dinamică concludentă în sistemele de formare și educație postmodernă.

BIBLIOGRAFIE

- Agrabian, Mircea. Strategii de comunicare eficientă, Editura Institutului European, Iași, 2008;
- Balaban, Cristina, Delia, Iancu, Meza; Radu, Ioana. Pr., publicitate și new media, Editura Tritonic, București, 2009;
- Thomson, John, B, Media și modernitatea, Editura Antet, București, 2020.
- Rotru Ileana, Comunicarea virtuală. Impactul noilor tehnologii informaționale și comunicaționale în spațiul educațional contemporan, Editura Tritonic, București, 2020.

Programul de analiză semantică Topes- o alternativă pentru ora de limba și literatura română

**Prof. Streinu Florina Loredana
Colegiul Național "Vladimir Streinu" Găești
Drăgănescu Irina Maria
Școala Gimnazială Dragomirești**

Experiența personală a ultimilor ani la catedră a dezvăluit unele aspecte pe care cred că profesorul de astăzi trebuie să le gestioneze cu maximă responsabilitate în procesul instructiv-educativ.

Este vorba, înainte de toate, despre încercarea de a forma prin intermediul orelor de limba și literatura română un cititor „conștient”, capabil să-și reprezinte în mod adecvat mesajul unui text literar sau nonliterar, apt să opereze cu acesta, să recepteze corect un discurs și, firește, să fie capabil să-l producă.

În condițiile în care elevii sunt tot mai puțin dispuși să acorde timp lecturii și cărții în format tradițional, fiind tot mai mult atrași de posibilitățile oferite de calculator, ne-am gândit că fiecare oportunitate oferită de tehnologie trebuie fructificată, astfel încât elevii să descopere că lucrul cu textul literar poate fi atât instructiv, cât și interesant sau plăcut. Ceea ce poate suscita interesul, în egală măsură, este faptul că această descoperire a operei literare se poate face și asistat de calculator.

Profesorului îi revine, așadar, sarcina de a determina elevul să descopere frumusețea literaturii, plăcerea de a identifica în cuprinsul ei structurile ce stau la baza alcătuirii operei, pentru a-i înțelege adevăratele semnificații.

Receptarea textului literar este un act ce trebuie, cel puțin în perioada formării intelectuale, controlat și îndrumat constant pentru a se desfășura corect. Pentru realizarea lui, cadrul didactic trebuie să manifeste deschidere pentru tot ceea ce înseamnă element de noutate, atâta timp cât nimic din esența actului didactic (dar nici din specificul artei literare) nu este alterat.

În orele de literatură, în perioada liceului, se urmărește dezvoltarea capacităților de receptare corectă a mesajului unui text, lucru ce presupune înțelegerea justă a acestuia. Familiarizarea elevilor cu principalele tipuri de texte literare, cu noțiunile și modalitățile de analiză și de interpretare are menirea de a facilita înțelegerea mesajului operei. Activitățile didactice trebuie orientate spre formarea deprinderii de lucru cu textul și analiza acestuia din punct de vedere stilistic și lingvistic.

Dintotdeauna, munca noastră a oferit situații-problemă în cadrul tuturor disciplinelor de învățământ, iar una dintre aceste situații o reprezintă tocmai receptarea textului literar de către elevi, la orele de limba și literatura română.

Simplu formulată, sarcina profesorului de română este aceea de a dezvolta gustul elevilor pentru literatură, de a le stimula, prin abordarea unor texte variate, imaginația și creativitatea.

Menirea profesorului de română este aceea de a-l stimula pe elev să citească literatură și, mai ales, să o recepteze, dar există trepte variate ale receptării, de la simpla empatie, până la înțelegerea profundă. Găsim, prin urmare, și în acest domeniu, o abordare tradițională și una modernă, fiecare având și modalități, dar și accesorii specifice. În școală trebuie realizat, având în vedere și specificul vârstei, și variația puterii de înțelegere a elevilor, un echilibru între tradițional

și modern. Analiza structurală, cea semantică ori chiar statistică sunt folositoare și necesare, dar, utilizate în exces, pot duce la rezultate contrarii celor scontate. Din păcate, prin unele abordări ale programelor școlare, se tinde ca elevii de gimnaziu să fie transformați în niște mici gramaticieni, iar cei de liceu, ajunși în pragul absolvirii, în naratologi sau poeticieni. Excesul de metodă ucide sensibilitatea. Pe de altă parte, în practica predării, programa școlară, așa cum este ea, trebuie avută în vedere, pentru că, altminteri, elevii pot avea neplăcute surprize la testări și examene. Și, în plus, trebuie să ținem seama că elevul de azi este, în unele privințe, destul de diferit de cel de acum două decenii. Într-o perioadă de informatizare (poate și ea excesivă și, poate, realizată ca scop în sine), abordarea operei literare trebuie să valorifice, deopotrivă, interesul și abilitățile elevului de azi. De fapt, trebuie să aibă în vedere, pe de o parte, că, totuși, omul contemporan nu este, ca structură interioară, un altul decât cel tradițional, dar, printr-o sumă de interese, deprinderi și abilități, este, totuși, diferit de el. Pe de altă parte, trebuie făcută observația că, în abordarea textului literar, analiza structurală, semantică, statistică și, în fine, **cea asistată de calculator** sunt mijloace, nu scopuri. Și, de asemenea, că aceste metode nu validează, de regulă, estetic textul, nu duc la constatări de ordin axiologic, decât într-un mod general. Textul, valoros sau nu, este luat ca text. Însă, cu toată rezerva noilor metode pentru „critica de gust” sau pentru cea impresionistă, în școală ar fi necesară o îmbinare și chiar o armonizare a abordărilor.

Astfel, am considerat oportună abordarea analizei semantic-textuale la nivelul operei literare, deoarece competențe precum „*utilizarea corectă și adecvată a limbii române în diferite situații de comunicare*”, „*utilizarea adecvată a strategiilor de comprehensiune și de interpretare a modalităților de analiză tematică, structurală și stilistică în receptarea textelor literare și nonliterare*” sau „*argumentarea în scris și oral a unor opinii în diverse situații de comunicare*”¹ impun dezvoltarea capacităților de lucru cu textul, capacitatea de a opera corect cu acesta prin identificarea particularităților fiecărui nivel: fonetic, lexico-semantic, morfologic, sintactic și stilistic.

Am optat pentru programul *Tropes*, deoarece descoperirea de către elevi a exactității rezultatelor pe care el le oferă, lucrul în sine cu programul și extragerea unor concluzii pertinente referitoare la operele analizate au condus la constatarea că, deși necunoscut și neutilizat încă în școala românească, *programul de analiză automată a discursului* conține elemente care pot facilita și schimba radical, într-un anumit context, modul de desfășurare a unei ore, dar contribuie și la sesizarea unor aspecte ale specificității discursului liric al unui autor. Scenariile realizate cu ajutorul *Tropes* le oferă elevilor chei de înțelegere și interpretare ale discursului liric, evidențiind cuvinte-cheie sau câmpuri semantice valorificate în cadrul unui text sau la nivelul întregii opere.

Analiza discursului, imperios necesară în orice comentariu literar, se poate realiza în mod eficient cu ajutorul programului *Tropes*. Dacă el furnizează date exacte referitoare la recurența unor termeni, la relațiile dintre anumite cuvinte, nu trebuie uitat faptul că opera literară, prin limbajul expresiv, propune sensuri adiacente ale cuvintelor. Acestea se pot identifica doar cu ajutorul sensibilității, care permite înțelegerea mesajului artistic. Astfel, fără a fi un factor care să excludă munca individuală, programul *Tropes* facilitează accesul elevului la anumite informații, propunându-i modalități de înțelegere a textului în funcție de anumite aspecte (numărul mare al termenilor dintr-o anumită arie semantică, termeni recurenți, relații semantice etc.).

Pornind de la aceste considerente, mi-am propus prezentarea câtorva sugestii de analiză semantic-textuală ce vin în sprijinul receptării corecte a textelor literare. Reticența elevilor față de analiza succesivă a nivelurilor fonetic, lexical, morfologic, sintactic, stilistic poate fi atenuată prin

¹ *Programa școlară de Limba și literatura română pentru liceu, clasele a IX-a, a X-a și a XII-a.*

propunerea unei modalități de lucru care le impune operarea cu aceste elemente, ei fiind cei care interpretează datele propuse de program.

Problema receptării discursului este foarte importantă și definitivă pentru activitatea dascălului la catedră. Reușita efortului său depinde în mare măsură de metodele pe care le folosește în activitatea didactică

Simpla alegere a metodei nu este suficientă, ea trebuie adaptată de fiecare dată situației de moment. Pentru ca profesorul să fie capabil de a alege întotdeauna cea mai potrivită metodă, în practica didactică se realizează experimente de cercetare didactică.

Între metodele de instruire și metodele de cercetare științifică nu există o diferență de esență, ci de utilizare. Analiza automată a discursului reprezintă o modalitate preferată de elevi.

Analiza cognitiv-discursivă

Analiza cognitiv-discursivă este un model de analiză a discursului, care a avut ca punct de plecare conceptul de *Analiză propozițională a discursului* (APD), propus de Rodolphe Giglione și *Groupe de la recherche sur la parole*, de la Universitatea din Paris. Dacă în 1985 apare prima carte care prezintă teoria APD, în 1991 modelul este finalizat în lucrarea aceluiași autor intitulată *Analyse de contenu et contenu d'analyse*.

Prezentarea programului de analiza automată a textului Tropes

Primul program de analiză automată a textului a fost *Tropes V.I.O.* Acesta a fost rezultatul colaborării informaticianului Pierre Molette cu Rodolphe Giglione, în vederea automatizării unui model analitic aplicat de *Groupe de la recherche sur la parole* de la Universitatea din Paris.

Variantele ulterioare ale programului implică, pe lângă tratamentul automat al ambiguităților (la nivel lexical și semantic), elemente de noutate, analiza asistată de calculator devenind mai complexă prin introducerea conceptelor de „episoade” și „rafale” pe baza cărora se realizează analiza cronologică a textului.

Utilizările acestui program pot fi dintre cele mai diverse, de la analiza tematică sau căutările internaților pe un motor de căutare internațional, până la analiza morfologică și semantică a unui web.

Programul Tropes și analizele sale

„Conceput pentru analiza discursului, *Tropes* este un program de procesare naturală a limbii și de clasificare semantică, care garantează relevanța și calitatea analizelor pe text.”²

Modul în care programul *Tropes* operează cu textul este identificat și în analiza semantică realizată în manieră tradițională. Astfel, pentru început, programul decupează textul în propoziții pe baza punctuației, a lanțurilor de caractere ce permit identificarea unităților lexicale și a elementelor de legătură dintre propoziții, deoarece, conform ACD (analiza cognitivă a discursului), unitatea minimală de segmentare a textului nu este cuvântul, ci propoziția.

Se impune, în egală măsură, analiza morfosintactică ce presupune gruparea elementelor lexicale pe serii paradigmatică, restrânsă ulterior în serii morfologice. În această etapă, în cazul substantivelor/adjectivelor regulate, formele de plural pot fi reduse la leamă, iar verbele regulate sunt reduse la forma canonică (forma de infinitiv).

Așadar, rezultatele finale ale acestei etape sunt: decuparea în propoziții a textului, restrângerea formelor flexionate la leamă (forma canonică), includerea întregii mase lexicale reduse în categorii morfologice cu care operează programul.

Un aspect important care trebuie reținut este acela că programul *Tropes* face tratamentul ambiguității morfologice:

² Dan Caragea *Analiza automată a discursului*, București: Editura Academiei, 2012, p.57.

Analiza morfosintactică permite identificarea categoriei morfologice a tuturor cuvintelor din textul analizat, inclusiv a tuturor tipurilor de pronume sau adjective pronominale, prepoziții ș.a., putând trata corect omonimele.

Analiza lexico-semantică. După identificarea unităților semnificative de bază (propozițiile), programul operează asupra substantivelor (comune și proprii) pe care le grupează în *clase de echivalenți* sau *referințe utilizate* (substantive purtătoare de informație). După identificarea referințelor, programul realizează o statistică a acestora privind poziția pe care acestea o au – înainte sau după verb.

Obiectivele analizei semantice a programului *Tropes* sunt: restrângerea semantică a substantivelor, cu tratamentul ambiguității, analiza actorilor., clasificarea referințelor, fie automat, fie cu ajutorul unui dicționar creat de noi, în funcție de necesitățile analizei, pe care îl vom numi *scenariu*.

Celelalte categorii gramaticale pe care programul le identifică (verbe, adjective, modalizatori și conectori) sunt clasificate încât să permită o serie de statistici astfel: a) analiza coocurențelor, b) analiza distribuției (categorii morfologice frecvente) și c) analiza cronologică a textului.

Analiza coocurențelor evidențiază relațiile dintre referințe sau alte clase morfologice și categorii. Analiza automată poate pune astfel în evidență anumite relații asociative

Analiza distribuției prezintă ocurențele unei referințe sau unui univers de referințe; în acest caz, referința *moarte*.

Analiza cronologică a textului permite identificarea ordinii intrării referințelor în scenă. Se impune astfel conceptul de „episod” prin care se desemnează un grup de referințe care apar împreună într-o anumită parte a textului. Analiza cronologică a textului se regăsește în analiza discursului literar, filosofic, politic, științific, în analiza mesajelor electronice sau în indexarea documentară, analiza chestionarelor deschise, structurări tematice pentru enciclopedii, analize de inteligență economică etc.

Analiza cognitiv-discursivă are drept obiectiv punerea în evidență a propozițiilor semnificative ale textului care alcătuiesc „structura fundamentală de semnificare” (SFS). **Crearea de dicționare semantice personalizate**

Concepts Romanian este un dicționar interactiv al programului *Tropes*, cuprinzând principalele referințe comune ale limbii și unele referințe culturale indispensabile. Acesta poartă denumirea de *scenariu*.

Dacă profesorului îi revine datoria de a găsi și folosi acele mijloace și metode didactice care să faciliteze apropierea elevilor de opera literară, atunci el trebuie să aibă abilitatea de a nu exclude nici o posibilitate pe care o poate valorifica în acest scop. Este evident însă că perioada actuală necesită o mare flexibilitate a cadrului didactic care trebuie să aibă abilitatea de a face trecerea de la clasic la digital, fără a pierde esența actului educațional și fără a pierde din atenția, încrederea, motivația și entuziasmul elevilor.

Bibliografie

1. BĂRBOI, Constanța; LIȘMAN, Victor, 2005, *Gramatică și stilistică*, București: Editura Meteor Press.
2. CARAGEA, Dan; CURAJ, Adrian, 2012, *Analiza automată a discursului*, București: Editura Academiei Române.
3. BUCERZAN, Dana; 2009, Cluj: Editura Dacia.
4. BĂRBOI, Constanța, LIȘMAN, Victor, 2005, *Gramatică și stilistică*, București: Editura Meteor Press.

INCURSIUNI METAFORICE ÎN POEMELE LUMINII

Autor:

Prof. de limba română, Elena Dragnea, Școala Gimnazială „George Coșbuc” Ploiești

Lucian Blaga (1895-1961) este unul dintre spiritele majore ale secolului XX, promovând, deopotrivă prin opera poetică și cea filosofică, într-o infrangibilă unitate, ideile moderne ale timpului său, dilemele existențiale născute în filosofia începutului unui secol ce se va dovedi, până la capăt, străbătut de cele mai mari drame ale omenirii.

Niciun alt mare poet interbelic n-a avut după cel de-al doilea război mondial o influență atât de puternică asupra generațiilor tinere ca Lucian Blaga, deși între 1945 și 1961 (anul morții) el a publicat puțin. Creația poetică blagiană a fost adunată în mai multe volume: „*Poemele luminii*” (1919), „*Pașii profetului*” (1921), „*În marea trecere*” (1924), „*Lauda somnului*” (1929), „*La cumpăna apelor*” (1933), „*La curțile dorului*” (1938), „*Nebănuitele trepte*” (1943), „*Poezii*” (1962).

Opera poetică a lui Lucian Blaga – impresionantă prin fiorul metafizic de care este străbătută și singulară în peisajul liricii noastre interbelice, se constituie, cu fiecare volum într-un edificiu monumental, oferind o imagine esențializată a lumii, ale cărei coordonate sunt „*corola de minuni a lumii*”, „*muntele magic*”, „*marea trecere*”, „*satul minunilor*”, „*somnul*”, „*pădurea pe unde trece unicornul*”.

Cosmogeneza blagiană stă sub semnul luminii, metaforă dominantă a poeziei sale, idee, în genere, diferită de mitologiile străvechi sau de poezia eminesciană, care imaginează nașterea lumii din întunericul primordial. Forța primară a lumii, adusă în atenția științei de la începutul secolului XX prin teoria relativității a lui Einstein, pe care Blaga se pare că a cunoscut-

o, „lumina creată în ziua dintâi” edifică arhitectura enormă a universului, structurată pe niveluri corespondente, pulsând de energie: „Lumina ce-o simt /năvălindu-mi în piept când te văd, /oare nu e un strop din lumina/ creată în ziua dintâi,/ din lumina aceea-nsetată adânc de viață? ”. **Lumina** este un liant al sufletului uman cu natura primă, cu începuturile. Prima zi a cosmosului pe cale de a se naște se află într-o ascendență divină, într-o perfectă conexiune cu sacrul și cu întregul.

Cosmogonia lui Blaga se opune celei eminesciene, universul izbucnind într-o imensă revărsare de lumină și de energie, care pune în mișcare imensa mașinărie a timpului și a spațiului: „Nimicul zăcea în agonie,/ când singur plutea-ntuneric și dat-a/ un semn Nepătrunsul: / Să fie lumină!/ O mare/ și-un vițor nebun de lumină/ făcutu-s-a-n clipă:/ o sete era de păcate, de doruri, de-avânturi, de patimi, /o sete de lume și soare.” Forța germinativă a universului desprinsă din Cuvântul primordial, identificată de Blaga în lumină, generează o imensă sete de viață.

Lumina de atunci s-a degradat cu trecerea timpului, ca în orice proces entropic: „Dar unde-a pierit orbitoarea/ lumină de-atunci – cine știe?/ Lumina ce-o simt năvălindu-mi/ în piept când te văd – minunato,/ e poate în ultimul strop/ din lumina creată în ziua dintâi.” Lumina originară, transcendentă, ce se aprinde în simțirea poetului e o sursă de revitalizare a ființei, sub semnul dragostei, al sentimentului erotic proiectat la scara întregului univers.

Metafora sub semnul căreia stă primul volum și, de fapt, întreaga creație lirică blagiană, este *corola de minuni a lumii*. Această metaforă tutelară a demersului liric își modifică sensurile, cu fiecare dintre volumele ulterioare, sugerând pierderea treptată a vârstei de aur și situarea în „vârsta de fier”, acesta fiind și titlul unui ciclu care cuprinde poezii scrise între 1940 și 1944.

Primul volum - „*Poemele luminii*”(1919)- se deschide, în mod pragmatic, prin poezia-manifest „Eu nu strivesc corola de minuni a lumii”. Încă din titlu, prin cele două segmente aflate în conexiune semantică, - „eu” și „*corola de minuni a lumii*” – sunt sugerate două coordonate ale lirismului ulterior, situarea eului liric în centrul rostirii poetice („eu”) și relația dintre acesta și universul existenței („*corola*”).

Reluată în primul vers al poeziei, metafora „corola de minuni a lumii” oferă „*imaginea emblematică, ideală a universului*” (I. Pop) văzut ca o uriașă corolă țesută nu din petale, ci din mistere (minuni).

Misterul care stă la baza lumii constituie universalul - esență spre care se îndreaptă deopotrivă poetul și spiritele raționale.

Înzestrat cu aristotelică „*mirare*” în fața tainelor, poetul devenit „*sophos*” (purtătorul de lumină) încearcă prin creație, o situație în chiar Ființa existentului, căci apropierea sa de mistere nu le ucide, ci le amplifică în văpaia iubirii: „*și tot ce-i ne-înțeles / se schimbă-n ne-nțelesuri și mai mari / sub ochii mei / căci eu iubesc / și flori și ochi și buze și morminte*”.

Spre deosebire de creator, cei care lucrează „*cu mintea*”,ucid „*nepătrunsul ascuns / în adâncimi de întuneric*”, pentru că tainele nu pot și nu se cuvine a fi dezlegate.

Se conturează astfel două modalități de cunoaștere a lumii: una luciferică și alta paradisiacă, reprezentate în text prin grupuri de termeni opoziționali: „*eu*” - „*alții*”, „*iubesc*” - „*ucid*”, „*sporesc*” - „*sugrumă*”.

Atât poetul, cât și oamenii de știință folosesc drept instrument **lumina** („*lumina mea*” „*lumina alora*”), primul element al creației divine. Cel dintâi amplifică misterele („*eu cu lumina mea sporesc a lumii taină*”), păstrând astfel funcția creatoare a timpului original (în care s-a născut „*lumina dintâi*”). Spre deosebire de poet, oamenii de știință descompun, prin studiu analitic, marele tot, gest prin care se poate nega vocația creatoare a lumii primordiale: fracționând întregul, se pot distruge unitatea și armonia Creației universale.

Primul volum are ca temă centrală lumina celebrată în poezia cu același titlu. Aici, întorcându-se la *Increatul cosmic*, când „*Nimicul zăcea-n agonie*”, poetul surprinde clipa nașterii luminii. Caracterul ei stihial („*vifor nebun de lumină*”) va determina frenezia vitalistă a lumii („*o sete era de păcate, de doruri, de avânturi, de patimi*”).

Păstrând această sete de viață a „*sufletului*” universal din primordii, poetul își exprimă dorința să joace frenetic în uriașele spații cosmice, într-un gest care-l eliberează de tirania limitelor: „*și-aprins în valuri de lumină / să joc / străfulgerat de-avânturi nemaipomenite*”- („*Vreau să joc!* ”). Extazul său amintește de lucrarea „*Așa grăit-a Zarathustra*” de Nietzsche.

Un alt mod de încadrare în setea de viață născută „în ziua dintâi” îl constituie dragostea. Erosul blagian însemnând „prezența în individ a substanței primordiale a lumii” (G. Gană), constituie un factor de recuperare a timpului originar.

Ardere a cărei intensitate este comparată cu stihile, iubirea transformă în cenușă Pământul și întregul Univers („Noi și pământul”).

Tot în acest volum dedicat prin excelență **Luminii**, apar și marile interogații ale poetului. În aceste sens, elegia filosofică intitulată „Gorunul” ilustrează ideea că viața și moartea curg împreună, că murim, puțin câte puțin, din clipa în care ne-am născut.

În ultima poezie a ciclului („Stelelor”), poetul trăiește un sentiment de solitudine cosmică, tânjind după perfecțiunea inițială a „corolei de minuni a lumii”.

Și cum unitatea și armonia acesteia fuseseră sfâșiate de primele întrebări, cum poetul încercase, și el, să pătrundă „tainele” care trebuiau păstrate, remediul l-ar putea constitui întoarcerea la minuni.

În final, metafora regăsirii paradisului devine o „vox clamantis in deserto”, într-o încercare disperată de a-l găsi pe Dumnezeu,

ființa supremă răspunzătoare de toate minunile lumii reale, demiurgul capabil să refacă echilibrul pierdut al lumii, să oprească alunecarea continuă, entropică, a acestui „paradis în destrămare”.

Referințe critice

- Bălu, Ion, „*Lucian Blaga*”, Editura Albatros, București, 1986
- Bote, Lidia, „*Simbolismul românesc*”, Editura pentru Literatură, București, 1966
- Cărtărescu, Mircea, „*Postmodernismul românesc*”, Editura Humanitas, București, București, 1999
- Gană, George, „*Opera literară a lui Lucian Blaga*”, Editura Minerva, București, 1976
- Pop, Ion, „*Lucian Blaga, universul liric*”, Editura Minerva, 1970
- Ricoeur, Paul, „*Metafora vie*”, Editura Univers, București, 1984
- Eugen Simion, *Scriitori români de azi*, vol. II, București, Editura Cartea Românească, 1974; ediția a doua, revăzută, 1978
- Tănase, Alexandru, „*Lucian Blaga-filosoful poet, poetul filosof*”, Editura Cartea Românească, București, 1977
- Tudorov, Tzvetan, „*Introducere în literatura fantastică*”, Editura Univers, București, 1973

Aplicațiile biosenzorilor în depistarea unor afecțiuni medicale

Prof. Drăgulin Luiza-Nicoleta
Fizică-chimie
Școala Gimnazială "Ion Luca Caragiale",
loc. Brăila, jud. Brăila

CUPRINS

- 1. Introducere**
- 2. Istoria dezvoltării biosenzorilor**
- 3. Clasificarea biosenzorilor**
- 4. Elemente de bază ale unui biosenzor**
- 5. Principiul de funcționare (modul de detecție)**
- 6. Aplicațiile biosenzorilor în medicină (*studii de cercetare*)**
 - 6.1. *Senzor pentru dioxid de azot, pe bază de nanotuburi de carbon și porfirină de mangan, utilizabil în medicină***
 - 6.2 *Senzor electrochimic pentru determinarea leziunilor oxidative în proteine***
 - 6.3 *Senzori de gaze pentru monitorizarea mirosului respirației umane (identificarea problemelor de sănătate)***
 - 6.4 *Biosenzorii cu electrozi serigrafiați: o nouă provocare pentru metode de diagnostic inovativ***
- 7. Concluzie**
- 8. Bibliografie**

1. INTRODUCERE

Biosenzorii sunt detectori ce se bazează pe molecule selective ce intră în componența plantelor și animalelor.

Biosenzorii moderni au evoluat din combinarea a două discipline separate: tehnologia informațională (microcircuite și fibre optice, procesare numerică a datelor, teoria generală a sistemelor cu comportare neliniară) și biologia moleculară. Prima furnizează electrozi miniaturali sau senzori optici, tehnica de preluare și procesare a informației, iar a doua, pune la dispoziție biomolecule care recunosc o substanță țintă.

Biosenzorul constă în cuplarea spațială între un substrat biologic activ (receptorul) imobilizat pe un traductor de semnal (dispozitiv electronic) și un circuit electronic de amplificare.

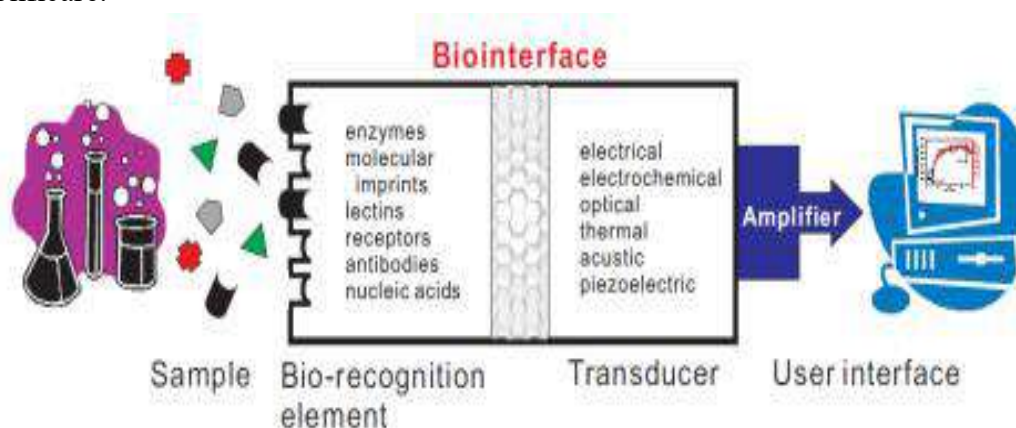

Fig. 1 Prezentarea schematică a unui biosenzor

2. ISTORIA DEZVOLTĂRII BIOSENZORILOR

✚ În 1950 **Leland C. Clark Jr.**, a inventat un electrod destinat a fi folosit pentru măsurarea oxigenului dizolvat în sângele bolnavilor operați. Acesta este format dintr-un electrod de platină (Pt) și un electrod cu o membrană de plastic permeabilă la gaze.

✚ În 1962 **Clark** extinde folosirea acestui electrod de măsurare a oxigenului la determinarea nivelului de glucoză în sânge. El a îmbrăcat senzorul pentru oxigen cu un strat subțire de gel ce conține un biocatalizator, **enzimă numită gluco-oxidază**, urmat de o membrană semipermeabilă de dializă ce permite glucozei să difuzeze în senzor, dar oprește enzima să difuzeze afară.

✚ În 1969, **G.Guilbault** a inventat un sistem de măsură a ureei în fluidele corpului. Dispozitivul lui folosește o enzimă, urează, ce convertește urea în dioxid de carbon și amoniac. Electrocul sesizează schimbările în concentrația ionilor de amoniu. Acest dispozitiv a constituit o îmbunătățire pentru că se bazează pe o detecție potențiometrică, o tehnică ce a fost utilizată foarte mult. În timp ce senzorii lui Clark măsoară trecerea curentului prin electrod, senzorul potențiometric măsoară tensiunea cerută pentru menținerea curentului la zero. Electrocul nu consumă nici un fel de reactanți, de aceea este mai puțin susceptibil la erori cauzate de schimbările survenite în mediul extern. În plus, sistemul potențiometric are o curbă logaritmică de răspuns, astfel încât poate urmări o concentrație de peste 100 de ori.

✚ În 1990 Gold și Ellington au fost primii care au folosit fragmente de acizi nucleici pe post de bioreceptor.

În deceniile ce au urmat, peste **100 de enzime au fost folosite în biosenzori**. Cercetătorii în domeniu au realizat că nu numai enzimele singulare se pot folosi, ci și țesuturi ce reacționează la aminoacizi și la alte biomolecule importante, cum ar fi:

- ✚ folosirea pulpei de banană pentru măsurarea dopaminei
- ✚ miezul de porumb pentru piruvat
- ✚ frunza de castravete pentru cisteină
- ✚ sfecla de zahar pentru tirozină
- ✚ ficatul de iepure pentru guanină
- ✚ pudra de mușchi de iepure pentru monofosfat de adenzină etc.

Biosenzorii au început să fie folosiți cu succes și în alte domenii decât cele medicale. Astfel, **Isao Kurube și Shuichi Suzuki** au măsurat cerințele biochimice ale oxigenului, ce reprezintă un indiciu al prezenței materiilor organice în apa uzată.

Biosenzorul, bazat pe drojdie, face o citire a rezultatelor în 30 minute față de 5 zile în care se obțin rezultatele prin alte metode convenționale.

Biosenzorii sunt folosiți și pentru a determina **calitatea hranei și proapețimea ei** (pentru pește, carne, etc). Cu mare succes sunt folosiți în industrie, în procesele industriale, pentru a determina compoziția chimică a materialelor de-a lungul proceselor. Aceste măsurători sunt importante în special în biotehnologie, unde în mod curent, nu se pot monitoriza culturile de microorganisme, procese de fermentație ce produc proteine active și alte produse ca interferon sau insulină.

3. CLASIFICAREA BIOSENZORILOR

- a) după tipul de agent biologic folosit
 - ✚ biocatalitic (enzime, celule, țesuturi)
 - ✚ anticorp (imunosenzor)
 - ✚ antigen (fragment de ARN).
- b) după reacțiile pe care le monitorizează
 - ✚ monitorizare directă
 - ✚ monitorizare indirectă

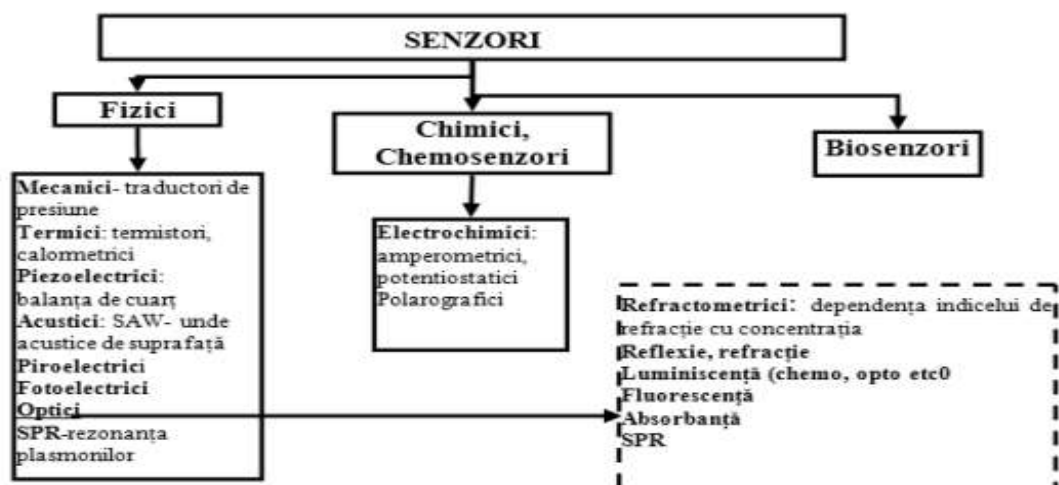

Fig. 2 Clasificarea biosenzorilor

4. ELEMENTE DE BAZĂ ALE UNUI BIOSENZOR

- ✚ Elementul biologic sensibil (material biologic - țesut, microorganism, celule, enzime, anticorpi, acizi nucleici sau material obținut prin sinteză);
- ✚ Traductorul sau detectorul (optic, piezoelectric, electrochimic) care transformă semnalul rezultat din interacțiunea analitului cu elementul biologic într-o mărime fizică ușor de măsurat și cuantificat;
- ✚ Sistemul de măsurare și prelucrare a semnalelor senzoriale, astfel ca rezultatele obținute să poată fi exprimate într-un mod simplu și cunoscut.

5. PRINCIPIUL DE FUNCȚIONARE (MODUL DE DETECȚIE)

- ✚ **Biosenzorii optici** pot fi exemplificați prin folosirea unei radiații laser corespunzătoare fenomenului “surface plasmon resonance”. Astfel un strat subțire de aur depus pe o suprafață de sticlă cu indice ridicat de refracție poate absorbi lumina laser și produce unde de tipul “surface plasmons” pe stratul de metal. Dacă un analit intră în contact cu un receptor imobilizat pe suprafața peliculei de aur, se produce un semnal măsurabil.
- ✚ **Biosenzorii electrochimici** au la bază cataliza enzimatică a unei reacții de reducere sau de oxidare.

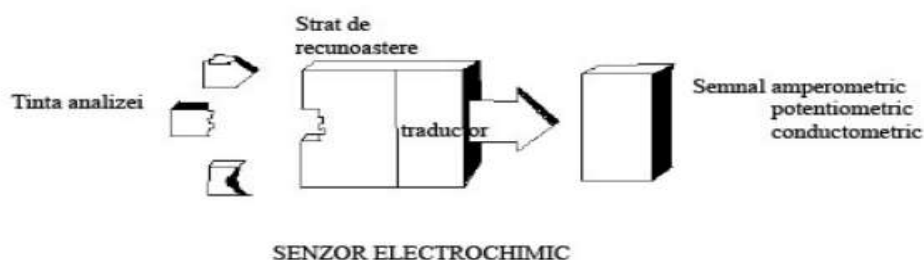

Fig. 3. Biosenzor electrochimic

- ✚ **Biosenzorii piezoelectrici** utilizează cristale de quartz care se deformează și produc oscilații, când li se aplică un potențial electric.

6. APLICAȚIILE BIOSENZORILOR ÎN MEDICINĂ

7.

7.1. Senzor pentru dioxid de azot, pe bază de nanotuburi de carbon și porfirină de mangan, utilizabil în medicină

Studiu realizat de

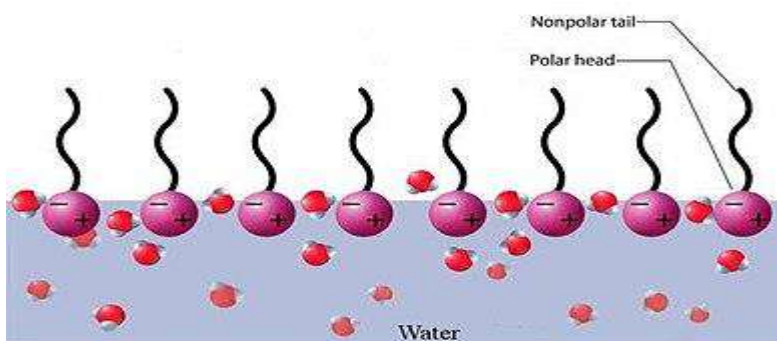
M. Popescu , I. D. Șimăndan , A. Stănoiu , C. E. Simion , E. Făgădar-Cosma, A. Velea, F. Sava

Institutul Național de Cercetare Dezvoltare pentru Fizica Materialelor, Măgurele, România (INCDFM)

✚ În medicină, există necesitatea de a diagnostica, monitoriza și dirija tratamentul în cazul crizelor de **astm bronșic** ale pacienților. Acești pacienți, cu câteva ore înainte de o criză de astm, prezintă în aerul expirat urme (zeci de ppb) de oxid de azot (NO), un indicator al inflamării căilor respiratorii. Dacă în acele momente, pacientul ar avea la dispoziție un senzor de NO care să analizeze aerul expirat, atunci el ar putea să-și administreze medicamentele preventiv și să evite o potențială criză de astm. În INCDFM a fost dezvoltat un senzor de dioxid de azot (NO₂) care ar putea fi util în crearea unui dispozitiv portabil, puțin mai voluminos decât un simplu telefon mobil, de analiză a aerului expirat. Mai întâi, aerul expirat ar trebui să treacă printr-un dispozitiv de conversie catalitică de la NO (în prezență de O₂) la NO₂.

Metoda de preparare: Nanotuburile de carbon cu un singur perete (SWCNT) mai întâi sunt funcționalizate cu stearat de bariu și porfirină de mangan prin ultrasonare în benzen. Nanotuburile trebuie să fie 25% metalice și 75% semiconductoare.

Folosind metoda **Langmuir-Blodgett** se obțin multistraturi de stearat de bariu, nanotuburi de carbon și porfirină de mangan pe un suport adecvat (alumină cu electrozi de platină). Pentru a decela efectul porfirinei de mangan asupra răspunsului electric al senzorului s-au depus prin metoda Langmuir-Blodgett multistraturi martor de stearat de bariu și nanotuburi de carbon.

<https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/0/03/Surfactant.jpg/390px-Surfactant.jpg> (accesată pe data de 07/08/2024, ora 12:29 pm)

Fig. 4. Metoda Langmuir-Blodgett

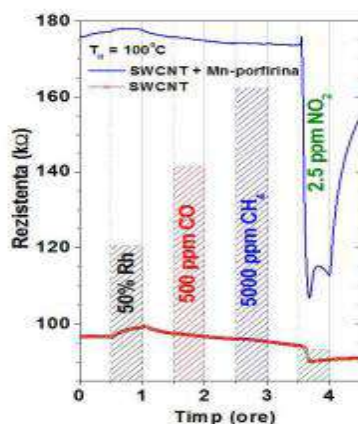

Fig. 5. Variația rezistenței electrice a senzorului la temperatura de 100 °C, măsurată în diferite medii: umiditate relativă (RH), monoxid de carbon (CO), metan (CH₄) și dioxid de azot (NO₂).

7.2. Senzor electrochimic pentru determinarea leziunilor oxidative în proteine

T. A. Enache

Institutul Național de Cercetare Dezvoltare pentru Fizica Materialelor, Măgurele-Ilfov, România

Stresul oxidativ reprezintă dezechilibrul dintre concentrația de radicali liberi, rezultați în urma reacțiilor metabolice, și capacitatea organismului de a neutraliza acești radicali și are un rol important în procesul de îmbătrânire și în fiziopatologia bolilor asociate îmbătrânirii. Acest dezechilibru, favorizat de tratamentele medicale, prezența de corpuri străine în organism, razele UV, etc, poate afecta procesele biologice precum adeziunea, creșterea și diviziunea celulară, dar și toate componentele celulare, inclusiv lipidele, proteinele și ADN-ul, ducând la îmbătrânirea organismului și la apariția anomaliilor medicale. În cazul proteinelor, interacția cu radicalii liberi duce la leziuni oxidative prin formarea de grupări carbonil și la pierderea funcțiilor biologice. Utilizarea acestor grupuri carbonil ca biomarkeri ai stresului oxidativ prezintă avantaje, în comparație cu alți produși de oxidare, datorită formării timpurii și a stabilității proteinelor carbonilate (PC).

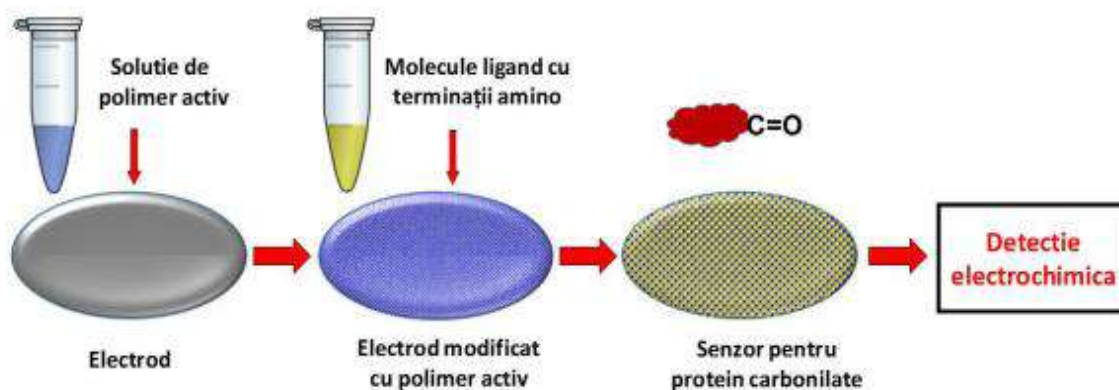

Fig.6. Reprezentarea schematică a senzorului pentru PC

6.3 Senzori de gaze pentru monitorizarea mirosului respirației umane – identificarea problemelor de sănătate

A. Stănoiu, C.E. Simion, O.G. Florea

Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare pentru Fizica Materialelor, Măgurele, România

Fiecare individ are o respirație specifică, asemeni unei amprente digitale ce conține oxigen, azot, carbon și compuși organici volatili – VOC. Când mirosul pielii sau al respirației este perceput ca fiind neplăcut, în ciuda curățeniei corporale și orale corecte, e semn că organismul se confruntă cu o afecțiune. Spre exemplu: problemele neurologice/cardiovasculare/pulmonare/gastrointestinale produc miros de usturoi (hidrogen sulfurat) la nivelul respirației; ciroza determină izul de amoniac; diabetul este cauza mirosului de acetonă sau de mere stricate; alcoolicii prezintă un miros puternic, înțepător, sufocant de mere verzi;

afecțiunile digestive produc miros neplăcut de pește; bolile de plămâni determină apariția mirosului de bere stătută în respirație; schizofrenia conferă sudorii miros de oțet; etc.

O metodă avansată de identificare a problemelor de sănătate prin analiza respirației pacienților o reprezintă senzorii chimici. Ideal pentru oamenii care se tem de ace, un astfel de dispozitiv va putea deveni o aplicație pentru diagnosticarea preclinică a bolilor, disponibilă pe telefon.

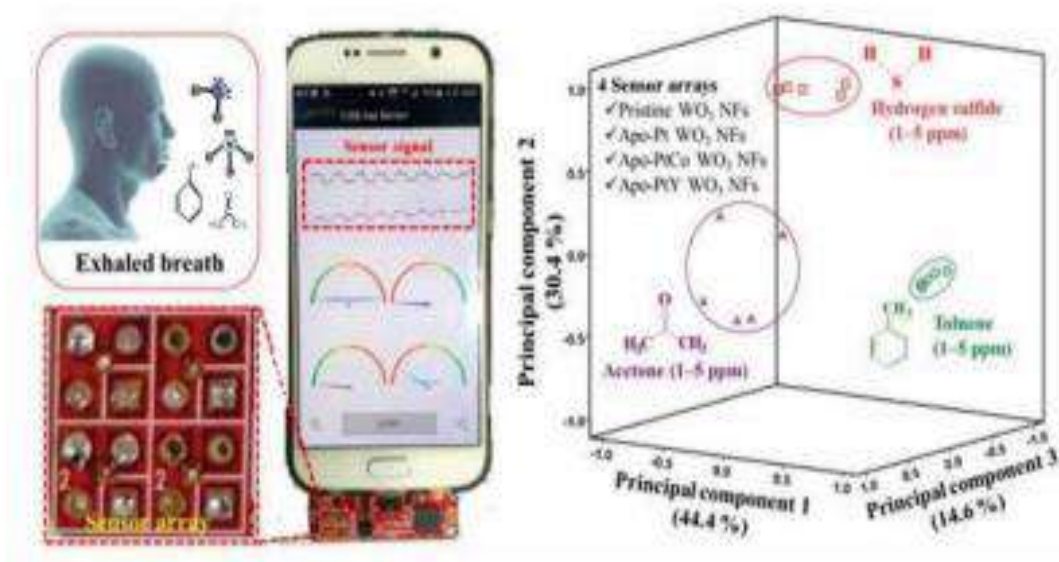

Fig.7. Sensor chimic pentru depistarea diferitelor gaze din respirația umană

6.4 Biosenzorii cu electrozi serigrafiați: o nouă provocare pentru metode de diagnostic inovativ

Electrozi serigrafiați au fost utilizați cu precădere în domeniul cercetării, pe numeroase arii precum: **medicină, farmacie, industria alimentară, agricultură, mediu sau securitate națională.**

Senzorii bazați pe acest tip de electrozi pot determina prezența concomitentă a mai multor parametrii, ceea ce duce la posibilitatea de a realiza noi metode de detecție, identificare și cuantificare a markerilor biologici, antigenelor, drogurilor dar și a microorganismelor patogene.

Numeroși cercetători au dezvoltat biosenzori pe bază de electrozi serigrafiați în detecția **microorganismelor patogene (Salmonella sp., Campylobacter sp., Escherichia coli)** la nivel de gen și specie, în timp ce alți cercetători au dezvoltat biosenzori hibridi ce detectează virusul responsabil de Infecției Respiratorii Acute Severe (SARS).

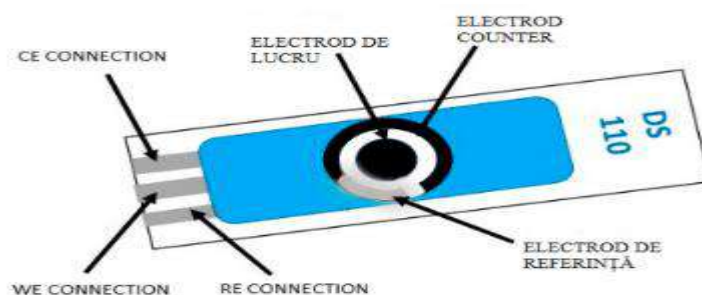

Fig. 8. Modul serigrafiat cu 3 electrozi

8. Concluzii

Biosenzorii prezintă o serie de avantaje, în afară de sensibilitate și selectivitate ridicată după cum urmează:

- ✚ Selectivitate diferită în cazul în care analitul prezintă mai mulți izomeri, astfel aceștia se determină separat.
- ✚ timpul necesar unei analize este mai scurt, față de metodele clasice (timpul de analiza se poate reduce la 1-3 minute.)
- ✚ prețul unei analize este mai scăzut
- ✚ protocolul de lucru este, în cazul metodelor enzimatic, mult mai simplu decât în cazul metodelor chimice.

9. Bibliografie utilizată

<https://projects.infim.ro/AMD-FARMA-MED-RO/docs/Brosura%20Workshop%2030-03-2018.pdf>

<https://ddsdiagnostic.com/biosenzorii-cu-electrozi-serigrafiati/>

<http://iota.ee.tuiasi.ro/~emse/Senzori%20si%20traductoare%20in%20monitorizarea%20medului.pdf>

<https://www.repatriot.ro/cercetare-multidisciplinara-bio-nano-tehnologii-biosenzori-teste-rapide-dds-diagnostic/>

<https://ddsdiagnostic.com/biosenzorii-cu-electrozi-serigrafiati/>

<https://www.viata-medicala.ro/hi-tech-gadgets/un-biosenzor-poate-ajuta-pacientii-cu-guta-sa-tina-boala-sub-control-16750>

<https://ars.els-cdn.com/content/image/1-s2.0-S0925400516319116-gr1.jpg>

<https://opg.optica.org/getImage.cfm?img=LmxhcmdlLGJvZS0xMS0xMi02ODQwLWcwMD>

E

PROPUNERI PENTRU REABILITAREA PROBLEMELOR PSIHO-EMOȚIONALE ALE ELEVILOR, DETERMINATE DE PANDEMIA DE COVID-19

Prof. Biologie Neagu Adriana

Laborant Fizică și Biologie-Drugă Lidia

Colegiul Național „Nicolae Iorga”- Vălenii de Munte

Evenimentele petrecute în ultimii ani (pandemia de COVID-19, războiul din Ucraina și amenințările sale, criza financiară și șomajul, incertitudinea și stresul cotidian legat de acestea) au avut drept consecință, afectarea psiho-emoțională a elevilor, precum și agravarea unor probleme de sănătate preexistente.

Acest eveniment s-a instalat în viețile noastre, într-un mod alert și forțat, fiind cu toții nepregătiți și neputincioși de amploarea cu care ne-a luat prin surprindere .

Elevii au fost puși în fața unei situații nemaîntâlnite , la care a trebuit să se adapteze cât mai rapid și util, îmbinând toate cunoștințele lor anterioare clasice; au fost nevoiți să le transfere în sfera tehnologică, pentru continuarea și îmbunătățirea procesului educativ de predare-învățare digitalizat.

➤ SCOPUL STUDIULUI

Scopul acestui studiu este:

1. de a conștientiza problemele psiho-emoționale și scăderea progresului educațional, cu care se confruntă elevii, în urma pandemiei de COVID-19;
2. de a găsi soluții pentru rehabilitarea acestor probleme, ținând cont de granița dintre clasic și digital, în sfera învățământului;
3. Implementarea unui învățământ cu o viziune holistică, din punct de vedere fizic, psihologic, spiritual și moral;

➤ ARGUMENT

Datele studiilor despre această pandemie, efectuate în toată lumea, sunt îngrijorătoare.

Închiderea școlilor, în contextul pandemiei de COVID-19, a avut consecințe negative atât asupra progresului educațional al copiilor, cât și asupra sănătății psiho-emoționale a acestora, și mai mult, asupra siguranței lor în mediul online.

- **47% dintre copii au folosit doar telefonul mobil pentru participarea la cursurile online, mult peste media altor state UE**, potrivit unui studiu, *”Impactul Covid-19 asupra copiilor din România”*, lansat de Organizația Salvați Copiii, în urma consultării a 5.000 de copii din România, din ciclul de învățământ primar, gimnazial și liceal, prin intermediul unui sondaj online. Aproape jumătate dintre copii nu au avut acces la o tabletă sau la un computer, singurele dispozitive care puteau permite o participare reală la lecțiile online.

- **Peste 50% din elevii care au participat la sondaj, au spus că unul dintre riscurile majore ale acelei perioade a fost dependența de internet și, ca atare, expunerea la conținutul agresiv și la fake news.**

Închiderea școlilor și organizarea arbitrară a unor cursuri școlare online acolo unde a fost posibil și fără instrumente de evaluare a calității procesului de educație, a dus la situații-limită.

Una dintre acestea a fost deosebit de gravă: îngrădirea accesului la educație pentru copiii vulnerabili, fără acces la internet și/sau la dispozitive care să le permită participarea online.

Inechitățile sociale au fost agravate, în cazul copiilor care nu au avut acces la școala online, iar izolarea, marginalizarea și discriminarea au avut repercusiuni atât educaționale, cât și psiho-emoționale pe termen lung.

- **57,4% dintre copii au declarat la sondaj, că jocul pe telefon, tabletă sau calculator a fost principala activitate recreativă, urmată de timpul petrecut în fața televizorului (44,9%) și de timpul petrecut pe rețelele sociale.**

Pentru a evita dura realitate din timpul izolării la domiciliu, impuse în timpul pandemiei, sentimentele de teamă, de nesiguranță, de tristețe cu care s-au confruntat și lipsa de afecțiune, copiii s-au retras în lumea virtuală, s-au afundat tot mai mult în ea, devenind dependenți de aceasta.

Stresul acumulat în timp, anxietatea, depresia, uneori violența domestică sau agresiunea virtuală cu care s-au confruntat, au determinat apariția problemelor psiho-emoționale și comportamentale.

➤ **Studiu privind sănătatea psiho-emoțională a parinților elevilor, după pandemia de covid-19**

Potrivit datelor unui studiu realizat la inițiativa rețelei de sănătate Regina Maria, denumit "Starea de bine a românilor", desfășurat în vara anului 2022 de către D&D Research, 55% dintre români au susținut că au resimțit în ultimul an un impact negativ asupra echilibrului emoțional, din cauza pandemiei Covid-19; în principal prin restricția libertății de mișcare și izolare, iar 1 din 2 români au declarat că a fost afectat negativ, de conflictul din Ucraina.

Jumătate dintre români au declarat ca au suferit de epuizare generală la locul de muncă. Două treimi dintre participanții la studiu au fost de părere că bunăstarea psihologică ar fi trebuit verificată regulat.

Deși 44% au considerat că mersul la psiholog ar fi putut fi un remediu potrivit, 89% dintre români nu au apelat niciodată la servicii de psihoterapie. Doar 22% dintre români au recunoscut că în ultimul an au simțit nevoia să discute cu un psihoterapeut, însă dintre aceștia, doar 50% au și apelat la unul.

Deasemenea, potrivit studiului, auto-percepția despre sănătatea psiho-emoțională a fost bună pentru 59% dintre români, la un nivel funcțional pentru 39% și deteriorată pentru 2%: "Ea este în general percepută mai bine decât starea generală de sănătate, însă aceasta poate indica și o atitudine mai puțin atentă la starea psihologică."

În ceea ce privește tipul problemelor de natură psihologică sau emoțională, 59% din repondenți au declarat că s-au confruntat în ultimul an cu o problemă individuală: stres, anxietate, gestionarea unor emoții, teamă, fobii, în vreme ce 36% au avut probleme care țin de relația cu persoane apropiate (partener, copil).

Potrivit documentului, românii nu acordă multă atenție timpului pentru relaxare, care de cele mai multe ori nu este planificat - 45% dintre români își alocă timp "atunci când este posibil".

Două treimi dintre repondenți au declarat că nu au hobby-uri și doar 25% dintre participanții la studiu au declarat că fac sport regulat: "Nici în ceea ce privește starea de bine la muncă cifrele nu sunt îmbucurătoare. 30% dintre români resimt un impact negativ al vieții profesionale în viața

personală: oboseală (36%), iritabilitate (32%), incapacitate de a se relaxa acasă (30%), timp redus cu familia (32%). 25% dintre respondenți declară că au un program de lucru nerezonabil.

Pe de altă parte, 48% dintre români se simt excesiv de încărcăți cu munca, iar 38% dintre români sunt afectați de epuizarea generată de locul de muncă (burnout).

Studiul "Starea de bine a românilor" a fost desfășurat în vara anului 2022 pe un eșantion național format din populația activă profesional cu vârste cuprinse între 22 și 60 de ani, locuind în orașe cu peste 100.000 locuitori.

Problemele părinților și stresul negestionat în pandemie, au contribuit la afectarea psiho-emotională a copiilor și la scăderea progresului educațional.

➤ **Studiu privind impactul pandemiei de Covid-19, asupra copiilor**

CE AU DECLARAT COPIII, LA SONDAJUL REALIZAT DE ASOCIAȚIA SALVAȚI COPIII:

- 47% dintre copii au avut la îndemână doar telefonul mobil pentru participarea la cursurile online, iar 27,2% dintre copii au avut materii școlare neacoperite pe durata suspendării cursurilor.
- Plictiseala a fost principala stare resimțită negativ de copii (47,5%), urmată de oboseală (32,7%), tristețe (27,1%) și furie (23,2%). Copiii de vârste mici, în special din ciclul primar de studii, au resimțit mai puternic impactul negativ al izolării. Adolescenții au spus într-o măsură semnificativ mai ridicată că s-au simțit singuri, triști sau furioși.
- 57,4% dintre copii au declarat că jocul pe telefon, tabletă sau calculator a fost principala activitate recreativă, urmată de timpul petrecut în fața televizorului (44,9%) și de timpul petrecut pe rețelele sociale (40,8%). 7 din 10 copii au petrecut între 3 și 4 ore online pe zi, iar 20,7%, peste 6 ore.
- 54,7% dintre copii au recunoscut că cel mai mare risc la care au fost expuși în această perioadă a fost dependența de internet. Informațiile false se situează pe locul următor, urmate de bullying-ul online.

➤ **Restricțiile din timpul pandemiei Covid-19 și schimbările majore survenite**

-Restricțiile impuse în timpul pandemiei, prin încălcarea drepturilor oamenilor, au avut un impact negativ asupra sentimentului de siguranță al copiilor și al tinerilor, viața lor s-a schimbat peste noapte, fără o pregătire prealabilă, fiind nevoiți să adopte un nou stil de viață, axat pe supraviețuire și adaptare la noile circumstanțe;

-Orele, testele și examenele s-au desfășurat online;

- Anularea sau amânarea unor evenimente cruciale din viața lor (absolvire, examene, festivități de sfârșit de an școlar, petreceri de ziua lor și a celor dragi, călătorii, înmormântări ale celor dragi).; sau desfășurarea acestora în mediul online;

-Distanțarea socială care a dus la lipsa comunicării și a interacțiunii normale cu colegii, profesorii, prietenii, rudele și cu cei dragi;

-Măsurile severe de prevenție impuse, cu mască obligatorie, dezinfectanți puternici, pauze restricționate în aer liber;

-Lipsa materialelor necesare pentru desfășurarea orelor online, pentru copiii din medii nefavorabile și sărace;

➤ **Consecințele carantinei și ale izolării la domiciliu, în pandemia Covid-19**

Cea mai gravă consecință, a fost **Violența domestică**, prezentă adesea în familiile conflictuale, destrămate, cu statut socio-economic scăzut sau precar, și în familiile cu diverse adicții.

Vulnerabilitatea în fața violenței fizice și verbale din cadrul familiei, la care unii elevi au fost expuși, prin izolarea la domiciliu, a afectat sănătatea lor fizică și psiho-emoțională.

Asistarea la actele de violență a constituit un tratament inuman și degradant, cu consecințe grave, determinând anxietate, depresie și alte patologii severe. Anxietatea pe termen lung, cauzată de toți acești factori, a fost debilitantă și a dus la gânduri iraționale și temeri, care au interferat cu viața elevilor.

Lipsa interacțiunii sociale cu persoanele dragi precum și perioadele îndelungate de stres, a favorizat apariția anxietății sau chiar a depresiei. Din cauza restricțiilor impuse în pandemie, copiii nu au avut acces la consiliere psihologică sau la un consult medical de specialitate imediat. Astfel că, multe simptome de anxietate sau depresie s-au agravat, determinând boli afective, psihoze, depresii majore, autovătămare, tentative de suicid sau chiar suicid.

❖ Depresia

Simptomele fizice si modificările comportamentale cauzate de depresie

- scăderea energiei, oboseală cronică
- dificultăți de concentrare, luare de decizii sau tulburări de memorie
- dureri, crampe sau probleme gastro-intestinale, de cauză psihologică
- modificări ale poftei de mâncare sau ale greutății corporale
- tulburări ale somnului: insomnii, trezire devreme sau somn excesiv.

Simptomele emoționale ale depresiei

- pierderea interesului sau lipsa de plăcere în activități sau hobby-uri
- sentimente persistente de tristețe, anxietate sau vid
- furie, iritabilitate sau neliniște
- sentimente de vinovăție sau sentimente de lipsă de valoare și neputință
- gânduri de moarte sau suicid
- autovătămare
- tentativă de suicid

❖ Anxietatea

Simptomele fizice si modificările comportamentale cauzate de tulburarea de anxietate

- oboseală imediată
- dificultate de concentrare sau tulburări de memorie
- tensiune musculară
- palpitații
- dificultăți de somn, inclusiv probleme de somn și neliniște, somn nesatisfăcător

Simptomele emotionale ale anxietatii

- neliniște, iritabilitate sau senzație de încordare constantă
- dificultăți de control al îngrijorării sau fricii

❖ Stresul

Simptome ale stresului

- Frica și îngrijorarea privind propria sănătatea, dar și a celor dragi
- Schimbări în rutina somnului și a stilului de viață
- Dificultate în adormire și în concentrare
- Înrautățirea problemelor cronice
- Creșterea consumului de alcool, nicotină sau alte substanțe interzise

➤ **PROPUNERI PENTRU REABILITAREA SĂNĂTĂȚII PSIHO-EMOȚIONALE A ELEVILOR ȘI CREȘTEREA CALITĂȚII ÎNVĂȚĂMÎNTULUI:**

1. Amenajarea unei grădini în curtea școlii, cu gazon, copaci, arbuști fructiferi și decorativi, flori, diverse plante, cascadă, băncuțe și mese, căsuțe pentru păsări, dar și amenajarea unui spațiu, tip foișor unde elevii, sub coordonarea profesorului își vor putea desfășura orele de curs/laboratoarele.

Beneficii: elevii și personalul școlii vor fi mai relaxați; vor putea lucra în echipe, îmbunătățind relația dintre ei și personalul școlii; vor dezvolta abilități practice; vor realiza studii de Biologie, Fizică, Matematică; vor participa la ore de laborator, în aer liber; își vor îmbunătăți condiția fizică; vor asimila vitamina D, foarte importantă pentru imunitate și prevenirea unor afecțiuni

Ce spun cercetătorii despre cascade?

Potrivit cercetătorilor, ionii negativi sunt abundenți în cascade, iar aceștia măresc nivelul de **serotonină** din organism, care va îmbunătăți starea de spirit. Ionii ajung în fluxul sanguin și produc anumite reacții biochimice, ce reduc depresia, anxietatea și stresul. Acești ioni cresc serotonina și energia în organism.

Studiile cercetătorilor sugerează că ionii negativi au efect pozitiv asupra oamenilor care suferă de depresie. Ionii negativi ameliorează stările de depresie și cresc fluxul de sânge către creier.

De asemenea, acești ioni pot reduce somnolența, oboseală, induc mai multă energie psihică și cresc vigilența. Prin intermediul lor se protejează organismul împotriva germenilor din aer și se reduce efectul negativ al alergenilor inhalați.

Cascada este deosebit de benefică și pentru aerosoli. Ajută la purificarea aerului inspirat, precum și la protejarea plantelor, de uscăciune.

Privirea unei cascade ajută la calmarea ochilor oboseți de lumina de la gadgeturi, telefoane mobile și calculatoare. Petrecerea timpului liber lângă o cascadă este un fel de terapie prin care se obțin mari beneficii.

Sunt stimulate toate simțurile simultan; se obține o stare de bună dispoziție; scapi de oboseală; sunetul apei este o tehnică de relaxare care alungă gândurile negative și induce o stare de liniște și seninătate; fluxul continuu al apei și sunetul ei au un impact bun asupra subconștientului; sunt reduse stările de depresie și de anxietate; este promovată stabilitatea psihoemoțională.

Activitățile în aer liber au multe beneficii pentru sănătatea fizică și psiho-emoțională a elevilor:

- Orele în aer liber vor fi mai atractive;
- Elevii își vor însuși mai ușor cunoștințele școlare;
- Va crește stima de sine a elevilor cu abilități practice deja existente, iar elevii mai puțin practici, vor deprinde aceste abilități;
- Vor acumula numeroase cunoștințe despre mediul înconjurător, vor dezvolta o viziune bună asupra lui și a protejării acestuia și se vor raporta altfel la mediu;
- Vor grădini și acasă sau la bunici, îmbunătățind astfel, relația cu familia;
- Vor fi mult mai relaxați la școală și acasă, îmbunătățind astfel, sănătatea psiho-emoțională și rezultatele lor școlare;
- Ajută la o mai bună oxigenare a creierului și a întregului organism;
- Dezvoltă creativitatea;
- Îmbunătățesc comunicarea și socializarea;
- Elevii învață să-și aprecieze colegii, să le respecte ideile, sentimentele și nevoile;
- Îi ajută să reducă teamă de a vorbi în public;
- Dezvoltă un interes în a face lucruri noi;

2. Amenajarea unor spații în aer liber, pentru diverse activități recreative, dar și pentru socializare și schimb de experiență, precum:

- vizionarea unor filme și documentare, piese de teatru;
- ateliere de creație, pentru pictură și modelaj în lut;
- ateliere pentru meșteșuguri tradiționale, festivități școlare;
- amenajarea unor spații pentru diverse jocuri în echipă, desfășurate în pauzele școlare;
- cursuri de bucătărie despre hrană sănătoasă;

3. Amenajarea unei săli în școală, pentru lectură sau alte activități recreative, când vremea nu este favorabilă, pentru desfășurarea activităților în aer liber;

4. Desfășurarea unor activități recreative, la care să poată participa și familiile elevilor (exemplu: un târg cu diverse produse realizate de către elevi)
5. Plantarea unor răsaduri de legume la școală, în ghivece, pe care elevii să le îngrijească ulterior acasă; vor putea observa dezvoltarea plantelor, le vor putea îngriji, vor putea face studii, portofolii cu fotografii; roadele culese le vor putea vinde în cadrul unui târg organizat, la diverse activități;
6. Plantarea și îngrijirea ghivecelor de flori precum și a altor plante, în clase; aerul va fi purificat, clasa va avea un aspect frumos, elevii vor avea posibilitatea să preseze flori pentru ierbare, felicitări, semne de carte, vor putea efectua studii macro și microscopice de Botanică, studii de Fizică sau Științe;
7. Organizarea unor cursuri de prim ajutor, de care să beneficieze toți elevii. Se vor simți în siguranță, vor avea mai multă încredere în ei, se vor simți utili, unii elevi își vor descoperi abilitățile pentru Facultatea de Medicină, vor salva vieți, la nevoie, vor ști cum să acționeze într-o situație de urgență;
8. Organizarea diverselor cursuri, utile în viață (exemplu: măsuri de supraviețuire, în cazuri extreme; gestionarea resurselor financiare; codul bunelor maniere, etc.);
9. Implicarea primăriilor și autorităților locale, din punct de vedere financiar și social (pentru sprijinirea elevilor din medii defavorizate; precum și recompensarea elevilor, cu performanțe școlare);
10. Deasemeni, implicarea acestora pentru sponsorizarea școlilor, în vederea amenajării și întreținerii grădinilor și a sălilor de activități, din fonduri europene;
11. Implicarea asociațiilor de părinți pentru atragerea diverșilor sponsori, pentru realizarea acestor propuneri;
12. Realizarea unor chestionare și sondaje ale elevilor, periodic, prin care să se poată evalua starea lor de sănătate psiho-emoțională și să se identifice corect și timpuriu problemele apărute;

13. Deasemeni sondaje prin care să li se ceară opinia pentru diverse aspecte școlare și să aducă propuneri pentru îmbunătățirea calității învățământului. Elevii se vor simți înțeleși, acceptați, vor avea mai multă încredere în ei și în personalul didactic, vor avea mai multă deschidere în a-și exprima opinia;
14. Consiliere psihologică gratuită a elevilor cu probleme psiho-emoționale, în cabinete din afara școlii; deoarece elevii se simt stigmatizați sau pot suferi bulling, dacă merg la consiliere psihologică în școală. Din cauza aceasta, cei mai mulți refuză să ceară ajutorul, și problemele psiho-emoționale se agravează.
15. Participarea elevilor la diverse slujbe religioase (din biserici/mănăstiri), în cadrul orelor de Religie, sau amenajarea unui paraclis în incinta școlii, pentru desfășurarea orelor de Religie și a diverselor slujbe, despre care au studiat cât și pentru o mai bună înțelegere practică a materiei, pentru dobândirea și însușirea cunoștințelor acumulate, pentru aprofundarea cunoștințelor elevilor participanți la Olimpiada de Religie.

Elevii vor avea posibilitatea să își dezvolte și cultura tradițională, cunoștințele de Istorie, de Limba română și de Muzică. Vor aprecia mai mult, valorile românești.

Slujbele bisericesti și muzica psaltică din cadrul lor sunt deosebit de reconfortante și liniștitoare pentru suflet, și contribuie la sănătatea psiho-emoțională a elevilor.

Deseori, profesorii de Religie sesizează timpuriu, problemele sufletești ale elevilor (prin abilitățile și experiența preotească), și îi poate ajuta prin spovedanie, consiliere și îndrumare către un psiholog sau psiho-terapeut, atunci când este nevoie.

➤ CONCLUZIE

Pandemiei Covid-19 împreună cu efectele sale a fost un eveniment care a influențat radical viața în prezent.

Fiecare persoană a resimțit această situație într-un mod propriu și cu o intensitate diferită.

Pandemia a produs în fiecare dintre noi o schimbare, iar lucrurile nu vor mai fi niciodată așa cum le știam. Tocmai de aceea trebuie să privim lucrurile într-o așa manieră încât buna noastră coexistență psihică, fizică și spirituală să prospere și să fie principala noastră preocupare, care să lupte împotriva rănilor adânci lăsate de efectele pandemiei în sufletele noastre; în special cele ale copiilor și ale adolescenților.

Pandemia ne-a determinat pe fiecare dintre noi să găsim soluții cât mai prompte și eficiente în lupta cu acest virus, dar pentru rezolvarea acestor probleme, trebuie să abordăm situația printr-o viziune holistică, în întâmpinarea nevoilor psiho-emotionale, sociale și culturale ale elevilor .

Digitalizarea a venit ca fiind cea mai eficientă și utilă soluție în fața măsurilor de protecție luate de autorități, deși aparent o abordare potrivită situației de criză, digitalizarea s-a instalat în viețile elevilor forțat, mână în mână cu regulile invazive de protecție împotriva răspândirii virusului, afectând substanțial viața fiecărui copil

În ceea ce privește învățământul, limita dintre clasic și digital este una extrem de fină ce trebuie tratată cu multă grijă pentru a nu aduce atingere într-un mod negativ bunei desfășurări a școlarizării dar și a dezvoltării elevului emoțional, social și intelectual. Educația optimă ar trebui să fie o alternanță armonioasă, între clasic și digital.

Tehnologia modernă, care este într-o continuă dezvoltare, poate contribui foarte mult la progresul educational al elevilor, doar bine gestionată, prin pauze și activități desfășurate în aer liber; ajutându-l pe elev să resimtă conexiunea cu mediul înconjurător.

În concluzie, educația clasică nu dă același randament fără latura digitală și viceversa, cele două trebuie să coexiste într-o balanță frumos armonizată de cadrele didactice, care își dau tot interesul ca elevii să aibă parte de o dezvoltare armonioasă, atât intelectual cât și ca ființă cu întregul său univers.

BIBLIOGRAFIE

<https://inm-lex.ro/wp-content/uploads/2021/07/Covid-19-si-impactul-asupra-drepturilor-omului.pdf>

https://www.salvaticopiii.ro/sites/ro/files/migrated_files/documents/576bd203-675f-4255-bbd7-ef57c34bfd5f.pdf

<https://medo.ro/articole-medicale/cum-ne-a-afectat-pandemia-sanatatea-mintala>

<https://www.bursa.ro/studiu-pandemia-si-razboiul-au-facut-praf-echilibrul-emotional-al-oamenilor-84059749>

<https://totceaceeste.ro/beneficiile-cascadei-si-ale-apei-pentru-sanatatea-oamenilor/>

Educația clasică și cea digitală în întâmpinarea nevoilor de dezvoltare personală

Introducere

Ce este educația care întâmpină toate nevoile? Începând de la ultimul cuvânt, ne putem gândi la piramida nevoilor definită de Maslow (Maslow 1943). Nevoile de bază sunt cele fiziologice — hrană, adăpost, îmbrăcăminte. Într-o societate modernă, acestea sunt asigurate printr-un salariu decent. Nevoile de securitate, următorul nivel, este asigurat prin legi bine concepute, respectate și aplicate de societatea în care trăim. Aici se include și siguranța la locul de muncă, dar și aceasta se reduce la faptul că o societate bine încheată și dezvoltată nu va lăsa muncile grele, cu grad ridicat de pericolozitate și risc, nereglementate. De asemenea, societatea este datoră să identifice riscurile pentru sănătate pe care le pot avea diverse ocupații, identificând măsuri de minimizare a respectivelor riscuri. Nevoia de apartenență se referă la integrarea socială, de la mic la mare, începând de la familie și comunitatea colegilor de muncă, până la nivele superioare, cum ar fi comunitatea locală și cea națională. Nevoia de stimă se reflectă în respectul pe care îl câștigăm din partea celorlalți, aprecierea la locul de muncă și în societate. Nevoia de autoîmplinire sau autorealizare este cea mai complexă, referindu-se la cât de mult reușește cineva să-și sporească propriul potențial. Aici intră aspirația spre un ideal, nevoile spirituale și morale.

Educația este un proces complex și continuu de transmitere și dobândire de cunoștințe, abilități, valori, norme și comportamente. Una dintre definiții date educației este aceasta: „Educația este o acțiune conștientă, specific umană prin faptul că are un motiv voluntar – intenția de a induce o modificare la nivelul sistemului de personalitate al celui educat - și urmărește un scop bine definit – precizează conținutul sporului de cunoaștere (teoretică sau practică), a eficienței acționale și/sau modificarea atitudinală ce urmează a fi indus/e.” (Carcea 2001: 19). Procesul educațional se desfășoară în diverse medii, incluzând școli, universități, familii, comunități și locuri de muncă. Educația are mai multe aspecte și poate fi clasificat în diverse moduri, desprinzându-se îndeosebi aceste modalități ale educației: *formală, non-formală, informală și permanentă*.

1. Educația *formală* este *educația structurată și instituționalizată*, care are loc în școli, colegii și universități. Aceasta urmează un curriculum specific și este de obicei organizată în grade sau niveluri, culminând cu acordarea de diplome și certificate.

2. Educația *non-formală* este reprezentată de orice activitate educațională *organizată în afara sistemului formal de învățământ*. Aceasta include cursuri de formare, ateliere, seminarii și alte programe de instruire care nu duc la obținerea unei diplome oficiale, dar care sunt destinate să dezvolte anumite competențe sau să îmbogățească cunoștințele participanților.

3. *Educația informală* este învățarea care are loc în viața de zi cu zi și *nu este planificată sau structurată*. Aceasta poate include învățarea de la familie, prieteni, experiențe personale, media și alte surse.

4. *Educația permanentă* se referă la conceptul de învățare pe tot parcursul vieții, care subliniază importanța continuării educației și dezvoltării personale la orice vârstă, în scopul adaptării la schimbările rapide din societate și pe piața muncii.

Pe de o parte, educația este un proces indispensabil formării personalității, întrucât prin intermediul ei persoana umană preia din societate abilități și deprinderi necesare integrării sociale, dar și proceselor cognitive individuale în general. Pe de altă parte, educația este un proces prin care beneficiază toate aspectele personalității în dezvoltarea lor.

Astfel, educația joacă un rol esențial în dezvoltarea personală și socială, contribuind la formarea caracterului, la creșterea economică, la reducerea inegalităților și la promovarea cetățeniei active și a coeziunii sociale. Este considerată un drept fundamental al fiecărui individ și un factor crucial pentru progresul societății.

Din toate acestea se desprinde ideea că educația vine, în mod inevitabil, în întâmpinarea tuturor nevoilor umane. Problema pe care doresc să o pun cu precădere în acest articol este în ce măsură sau în ce condiții reușește educația *formală* să își îndeplinească rolul de călăuză spre împlinirea tuturor nevoilor vieții, pentru toți cei ce aparțin unei anumite societăți.

Educația formală poate avea loc, ca metodă de lucru, în manieră *clasică* sau *digitală*. *Care dintre acestea reușește mai bine sau în ce mod reușește fiecare dintre acestea mai bine să vină în întâmpinarea nevoilor de dezvoltare personală?*

Cum poate întâmpina educația clasică și cea digitală nevoile de dezvoltare personală ale fiecăruia?

Am atins, în Introducere, aspectul rolurilor multiple ale educației, întrucât ea vine în întâmpinarea nevoilor personale ale fiecăruia, creând puntea de legătură între individ și societate, necesară pentru realizarea armoniei dintre cele două elemente, permițând astfel integrarea și realizarea individului în societate. Ministerul Educației Naționale propune o „Viziune asupra viitorului educației în România”, intitulată „Educația ne unește” (MEN 2019). În cadrul respectivului document, rolurile multiple ale educației pot fi rezumate la cel economic, cultural, social și în dezvoltarea personală.

Pentru îndeplinirea respectivelor roluri, educația formală trebuie să se întemeieze pe niște *valori și principii fundamentale*. Valorile fundamentale precizate în documentul citat sunt: *încredere, echitate, solidaritate, eficacitate și autonomie* (ibid.). Am putea spune că aceste valori trebuie învățate din familie, ceea ce ar evidenția rolul educației informale. Așa este, nu putem neglija importanța fiecăreia dintre modalitățile educației menționate în Introducere — *formală, non-formală, informală și permanentă*. Toate acestea sunt, inerent, complementare. Cu toate acestea, educația formală trebuie să fie motorul tuturor celorlalte tipuri de educație. Pentru ca educația formală să reprezintă forța care dă impuls și direcție tuturor celorlalte forme de educație, este necesară asumarea unor politici educaționale coerente, în care *valorile și principiile* enunțate să nu rămână teorie, ci să se regăsească în *conținuturi, forme și mecanisme* educaționale eficiente.

Principiile enunțate încep cu *centrarea pe elev*. Personalitatea acestuia se dorește a fi dezvoltată armonios, printr-o abordare holistică, bazată pe triunchiul *mințe – corp – suflet*. Este un deziderat nobil care, dacă ar fi pus în practică, ar avea forța de a propulsa dezvoltarea personală prin treptele piramidei nevoilor până la cele mai înalte, la cele superioare, de împlinire personală, desăvârșire a personalității. Prin dezvoltarea *minții* se presupune dobândirea unor deprinderi de calcul, de judecată, de asociere și comparare, analiză și sinteză. Prin dezvoltarea *corpului* este vizată sănătatea și dezvoltarea fizică armonioasă, capabilă a da persoanei umane confort personal și ușurință în îndeplinirea multor activități, inclusiv a celor

intelectuale — de unde vedem că aceste laturi ale personalității și dezvoltarea lor sunt interconectate. Sufletul se referă la achiziția unor valori și deprinderi morale și spirituale, capabile a spori și coeziunea socială, prin empatia membrilor săi, respectul pentru aproapele și munca sa, capacitatea de a aprecia și valorifica tradițiile făurite de înaintași, respectiv de a contribui la un viitor armonios al societății în care trăim. Dacă acest principiu s-ar înțelege astfel, după cum a fost preconizat, și tot astfel ar încerca societatea noastră să îl pună în practică, s-ar realiza un progres semnificativ în capacitatea educației formale de a călăuzi personalitatea membrilor societății noastre până la împlinirea nevoilor lor, de la cele de bază, fiziologice, deserving *corpul*, la cele medii, necesități *psihice, psihosociale și intelectuale*, și apoi la cele mai înalte, *spirituale*. Problema pe care o văd eu, însă, se datorează distorsiunilor pe care acest principiu le capătă în cadrul societății noastre, marcate de individualismul care a explodat după căderea regimului comunist (Iftimoaei 2012; Copilaș 2017). Astfel, democrația însăși se înțelege mult prea adesea ca anarhie, iar atunci de ce nu s-ar înțelege „centrarea pe elev” nu sprijinirea nevoilor legitime ale acestuia, ci capriciile? Dezvoltarea unei personalități ia un curs armonios atât timp cât nevoile sale de dezvoltare personală sunt înțelese corect, nu distorsionat, nu încurajând egoismul. „Centrarea pe elev” ajunge de prea multe ori să fie înțeleasă, de prea multe ori de către părinți, îndeosebi, ca o centrare pe propriul lor copil individualistă, anarhică și detrimentală altora (Cuciureanu 2014: 43). Pentru ca principiul „centrării pe elev” să își atingă scopul, școala trebuie să identifice, prin dascăli, înclinațiile și aptitudinile pe care fiecare elev și le poate dezvolta mai bine. De asemenea, elevul trebuie înțeles, psihologic, cu ajutorul consilierului dacă este cazul, dar, de asemenea, în interesul integrării lui școlare și, mai târziu sociale, și elevul trebuie să respecte regulile de conduită ale școlii.

Pornind de la identificarea și sporirea aptitudinilor elevului în diverse domenii, el se va putea dezvolta, sau, mai precis, își va putea începe dezvoltarea, care durează toată viața. Nevoile educaționale ale fiecărui elev sunt deosebit de importante, întrucât în funcție de identificarea lor corectă, i se vor putea furniza de timpuriu mijloacele necesare dezvoltării personale și va putea fi călăuzit prin metode adecvate să dobândească deprinderi ce vin în întâmpinarea personalității sale.

Din toate aceste motive, mai există un aspect prin care învățământul românesc consider că întâmpină dificultăți practice în implementarea principiilor pe care și le stabilește — numărul neechilibrat de elevi într-o clasă. Legea românească stipulează că: „c) învățământul primar: clasa cuprinde, în medie, 16 elevi, dar nu mai puțin de 10 și nu mai mult de 22; d) învățământul gimnazial: clasa cuprinde, în medie, 18 elevi, dar nu mai puțin de 10 și nu mai mult de 26; ... f) învățământul liceal, inclusiv dual: clasa cuprinde, în medie, 22 de elevi, dar nu mai puțin de 15 și nu mai mult de 26” (Legea 198 / 2024: 9). Pe de o parte, în mediul rural, funcționează clase cu un număr redus de elevi sau grupe, adesea combinând nivelele, iar pe de altă parte, în multe școli din mediul urban, avem clase cu un număr mult prea mare de elevi față de practica occidentală (Popa 2024). Această practică a demonstrat că un profesor lucrează cel mai bine, cel mai eficient cu un număr de cel mult 10-15 elevi. Tot ceea ce este mai mult îngreunează capacitatea de identificare și potențare a nevoilor educaționale ale fiecărui elev, fiind detrimental și educației incluzive pentru elevii cu cerințe educative speciale. Noua lege a învățământului preuniversitar, citată mai sus, va duce la reducerea numărului excesiv de mare din unele clase (spre exemplu de la 35 la 26), dar nici aceasta peste tot, întrucât nu se aplică la clasele deja constituite (Florea 2023).

Unul dintre atuurile educației *digitale* față de cea clasică, în privința sporirii șanselor de dezvoltare personală constă în *extinderea accesului la informații și resurse*. În mod concret, digitalizarea ar reduce, într-o anumită măsură, presiunea care se exercită asupra profesorului într-o clasă cu un număr de elevi mai mare decât optimul de 10-15. Cu toate acestea, din noua Lege a învățământului preuniversitar rezultă că Guvernul României tot nu este dispus să investească mai mult în educație pentru a reduce aglomerarea din multe clase ale școlilor noastre. Digitalizarea poate atenua această problemă, dar nu o poate elimina complet. *Cum poate contribui digitalizarea?* Concret, un profesor poate coordona lecția utilizând o platformă interactivă la care sunt conectate calculatoarele / laptopurile / tabletele școlare ale elevilor. Această metodă de lucru ușurează, în mod evident, comunicarea eficientă, inclusiv între mai multe persoane, concentrată pe achizițiile propuse de lecția respectivă. Experiența ne învață că nu există soluție perfectă. Orice soluție, aducând avantaje, va produce, în altă parte, cumva, anumite dezavantaje. Spre exemplu, modul de lucru menționat mai sus, în care profesorul coordonator și elevii comunică mai degrabă prin intermediul calculatorului și a platformei sau a software-lui educațional, reducându-se astfel comunicarea interpersonală. Dar nimic nu împiedică, însă, *profesorul respectiv să combine noile metode, digitale, cu cele clasice, sporind prin metodele sale comunicarea interpersonală!*

Desigur, exemplele de mai sus indică modalități de îmbunătățire a nevoilor uneia dintre cele trei componente ale personalității, *mintea — intelectul*, dintre cele trei pe care Ministerul le preconiza drept centrale. Pentru *corp* și *suflet* trebuie imaginate alte metode, adecvate scopurilor educative respective. Digitalizarea poate spori eficacitatea măsurătorilor și monitorizărilor din cadrul orelor de educație fizică și sport. De asemenea, în cazul lecțiilor în care este vizată dobândirea unor deprinderi morale, culturale, spirituale, digitalizarea își arată utilitatea prin posibilitatea vizionării unor materiale video, care pot fi eventual conectate de rezolvarea unor probleme conexe pe același calculator / laptop / tabletă utilizată de elev.

Al doilea principiu prevăzut de Minister pentru o educație eficientă este *flexibilitatea*. *Digitalizarea* educației are o contribuție evidentă în această direcție, întrucât educația digitală permite învățarea în ritmul propriu și adaptarea programelor de studiu la nevoile și interesele individuale. Chiar dacă educația formală are un orar, situat în general înainte de amiază și divizat pentru a fi alocat diferitelor discipline, în mod succesiv, elevii își pot gestiona mult mai ușor timpul de învățare cu ajutorul unor software-uri și platforme educaționale, și pot alege informații și materiale care se potrivesc cel mai bine obiectivelor lor la lecție, iar, pe termen lung, învață să gestioneze astfel timpul pentru atingerea obiectivelor de dezvoltare personală. Digitalizarea poate ajuta relației profesor-elev, în sensul în care ușurează munca profesorului de identificare a modalităților de *personalizare* a educației în beneficiul elevilor.

Mai mult decât atât, prin utilizarea unui cadru digitalizat, pus la dispoziție de școală, elevul își poate dezvolta *competențele sale digitale*: Utilizarea tehnologiei în procesul educațional ajută la dezvoltarea competențelor digitale, care sunt esențiale în economia modernă. Aceste competențe includ navigarea pe internet, utilizarea software-urilor de productivitate, programarea, gândirea critică și abilitatea de a lucra cu diverse platforme digitale.

Al treilea principiu enunțat de Minister este cel al *calității măsurabile*. Or, sporirea abilităților digitale, pe care tocmai am menționat-o, se poate împlini în mod util, sub călăuzirea profesorului, cu sporirea capacității elevului de autoevaluare. *Călăuzirea profesorului este nu*

doar utilă, ci absolut necesară, pentru a îndepărta pericolul adicției de tehnologie, astfel încât tehnologia să fie utilizată cât mai mult în sensul unui real folos pentru achizițiile de informație și deprinderi utile. De asemenea, mai observăm o utilitate a digitalizării, în reducerea subiectivității în evaluarea elevilor (Constantin & Dinica 2006: 299).

Principiul al patrulea, al *colaborării*, are și el un potențial sprijin în digitalizarea educației, cu condiția ca aceasta din urmă să se realizeze în modul amintit, vizând sporirea competențelor elevului, dar într-o bună economie a utilizării tehnologiei. Dacă se procedează astfel, tehnologia informatică poate deveni un aliat al interacțiunii interpersonale, dar în caz contrar, elevul poate dezvolta adicții de tehnologie, dublate de izolare socială, însingurare. Platformele de învățare online permit interacțiunea și colaborarea cu oameni din întreaga lume. Acest lucru nu doar că extinde perspectivele culturale și sociale ale indivizilor, dar îi și ajută să construiască rețele profesionale și personale globale.

Ultimul principiu enunțat de Minister este cel a *subsidiarității*, care „implică faptul că deciziile care afectează progresul copilului se iau cât mai aproape de acesta, iar asigurarea calității demersului educațional și atingerea obiectivelor de învățare pentru fiecare copil sunt în responsabilitatea fiecărui actor implicat, de la familie la școală și comunitate. Școlile sunt încurajate, prin instrumente speciale, să își suplimenteze finanțarea și să îmbunătățească performanța demersului educațional în modul cel mai potrivit contextului în care funcționează.” (MEN 2019: 4).

În întâmpinarea acestui principiu vine capacitatea digitalizării de a spori personalizarea actului educativ, ceea ce, până la urmă, este cel mai important din perspectiva împlinirii nevoilor personale prin educație.

Personalizarea educației trebuie vizată atât prin metodele clasice cât și prin cele digitale, întrucât aduce beneficii clare dezvoltării personale. Elevul se poate, astfel, adapta la diferite stiluri de învățare, observând beneficiile fiecăruia și care îl avantajează pe fiecare. Fiecare individ are un stil de învățare unic - vizual, auditiv, kinestezic etc. Personalizarea educației permite adaptarea metodelor de predare și a materialelor de învățare pentru a se potrivi cu aceste stiluri, crescând astfel eficiența și înțelegerea. De asemenea, fiecare elev are un ritm propriu de învățare, pentru unii acesta este mai rapid, în timp ce alții au nevoie de mai mult timp pentru a înțelege și asimila informațiile. Personalizarea permite ca fiecare individ să pregătească în funcție de propriile capacități, evitând frustrarea sau plictiseala.

Conținutul trebuie adaptat pentru a reflecta interesele și pasiunile fiecărui elev. Acest lucru crește motivația și angajamentul în procesul de învățare, deoarece elevii sunt mai interesați de subiectele care le plac. Fiecare persoană are nevoi și obiective specifice de dezvoltare personală. O abordare personalizată permite identificarea și adresarea acestor nevoi individuale, facilitând atingerea obiectivelor personale și profesionale. *Utilizarea tehnologiilor interactive și a materialelor multimedia poate face învățarea mai captivantă și mai motivantă. Jocurile educaționale, simulările și realitatea augmentată/virtuală sunt exemple de metode care pot spori interesul și implicarea în procesul de învățare.*

Adaptarea educației pentru personalitatea fiecăruia permite accentuarea *dezvoltării abilităților esențiale* pentru fiecare individ, cum ar fi gândirea critică, rezolvarea problemelor, abilitățile de comunicare și colaborare. Aceste abilități sunt cruciale pentru succesul în viață și carieră. Digitalizarea permite elevilor și studenților să acceseze informații actualizate și de calitate, necesare pentru dezvoltarea cunoștințelor și abilităților. *Metodele interactive* ajută la

dezvoltarea gândirii critice, a abilităților de rezolvare a problemelor și a capacității de a aplica cunoștințele teoretice în situații practice.

Atunci când profesorii croiesc educația pe potriva fiecărui elev, aceștia sunt încurajați să-și asume *responsabilitatea* pentru propria lor învățare. Procedând astfel, își dezvoltă autodisciplina, gestionarea timpului și abilitățile de planificare — competențe esențiale pentru dezvoltarea personală și succesul pe termen lung. Educația digitală încurajează autodisciplina și responsabilitatea în învățare. Întrucât elevii trebuie să-și gestioneze propriul timp și progres, aceștia dezvoltă abilități importante de management personal și de stabilire a obiectivelor.

Deosebit de importantă este recunoașterea și respectarea *diversității educaționale*, inclusiv diferențele culturale, socio-economice și lingvistice. Aceasta asigură că toți studenții au acces egal la oportunitățile de învățare și că nevoile lor specifice sunt îndeplinite.

Profesorul este obligat să solicite, din partea elevilor, un *feedback continuu și specific*, adaptat la nevoile fiecărui individ. Acest feedback ajută studenții să înțeleagă mai bine punctele lor forte și domeniile de îmbunătățire, facilitând o dezvoltare personală continuă și direcționată. Tehnologia facilitează accesul la cele mai recente informații și descoperiri în diverse domenii, permițând astfel învățarea continuă și actualizarea constantă a cunoștințelor. Într-o lume în care schimbările sunt rapide, această capacitate de a rămâne la curent este crucială pentru dezvoltarea personală și profesională.

Concluzii

Digitalizarea educației poate aduce numeroase beneficii personalizării actului educațional, astfel încât acesta să vină în întâmpinarea nevoilor de dezvoltare personală ale elevului. Digitalizarea aduce beneficii evidente în concretizarea tuturor principiilor educaționale enunțate de Minister. Astfel, ea poate ajuta dezvoltarea armonioasă a personalității, pe toate cele trei direcții preconizate la nivel național — minte, corp și suflet. Condiția esențială este gestionarea corespunzătoare a facilităților generate de tehnologia informatică în educație, iar acest rol îi revine profesorului. Fără actul de coordonare din partea profesorului se pot produce derapaje grave, confundând capriciile cu nevoile reale ale dezvoltării personale, de pe toate nivelurile piramidei lui Maslow.

Cum arătam în textul articolului, orice soluție aduce cu sine, inevitabil, dezavantaje pe de altă parte. Reducerea comunicării interpersonală, izolarea și sporirea dependenței de tehnologie sunt poate efectele dăunătoare cele mai probabile ale utilizării tehnologiei informatice în mod necoordonat de către profesor. Din acest motiv, este neapărată îmbinarea metodelor digitale cu cele clasice de învățare

Bibliografie

- Carcea, Maria Ileana (coord.). 2001. *Introducere în Pedagogie*. Manual pentru educație tehnică și profesională. Universitatea Tehnică “Gh. Asachi” Iași. Departamentul Pentru Pregătirea Personalului Didactic. Editura “Gh. Asachi”, Iași.
- Constantin, Liliana-Violeta, Livia Dinica. 2006. „Eficiența utilizării TIC în procesul instructiv-educativ”. *Conferința Națională de Învățământ Virtual*, ediția a IV-a, 2006, 297-304.
- Copilaș, Emanuel. 2017. „Postcomunismul românesc. O posibilă tipologie”. *Sociologie Românească*, volumul XV, Nr. 1-2, 2017, pp. 85-111.

- Cuciureanu, Monica (coord.). 2014. *Cultura elevilor și învățarea*. Institutul de Științele Educației. București.
- Florea, Ramona. 2023. „Numărul minim și maxim de elevi pentru fiecare clasă și de copii dintr-o grupă, conform Legii învățământului preuniversitar / Se va aplica din anul școlar 2024-2025, doar pentru formațiuni de studiu noi: grupa mică, clasa pregătitoare și a IX-a”. *Edupedu*, 21 septembrie, 2023. <https://www.edupedu.ro/numarul-minim-si-maxim-de-elevi-pentru-fiecare-clasa-si-de-copii-dintr-o-grupa-conform-legii-invatamantului-preuniversitar-se-va-aplica-din-anul-scolar-2024-2025-doar-pentru-formatiuni-de-studiu-n/> (accesat 26.06.2024).
- Iftimoaei, Ciprian. 2012. „Postcomunismul: drumul de la tranziția democratică la consolidarea democratică”. *Anuarul Universității Petre Andrei din Iași*, 1, Decembrie 2012, pp. 283-306.
- Legea 198 / 4 iulie 2023. „Legea învățământului preuniversitar”. Monitorul Oficial, Anul 191 (XXXV), Nr. 613, Miercuri 5 iulie 2023. https://edu.ro/sites/default/files/ fi%C8%99iere/Minister/2023/Legi_educatie_Romania_educata/legi_monitor/Legea_invatamantului_preuniversitar_nr_198.pdf (accesat 26.06.2024).
- Maslow, Abraham. 1943. „A Theory of Human Motivation”. *Psychological Review*, Vol. 50, No 4, July 1943, pp. 370-396.
- Ministerul Educației Naționale (MEN). 2018. *Educația ne unește. Viziune asupra viitorului educației în România*. www.edu.ro . <https://www.edu.ro/ministerul-educa%C8%9Bieina%C8%9Bionale-lansat-viziunea-sistemic%C4%83-%E2%80%9Eeduca%C8%9Bia-ne-une%C8%99te%E2%80%9D> (29 martie 2019). Accesat 26.06.2024.
- Popa, Andreea. 2024. „De unde performanță? Un sfert din școlile ieșene au sub 50 de elevi, cu sute de copii în clase simultane. Ce se poate face?” *Ziarul de Iași*, miercuri, 31 ianuarie 2024, 02:50, <https://www.ziaruldeiasi.ro/stiri/de-unde-performanta-un-sfert-din-scolile-iesene-au-sub-50-de-elevi-cu-sute-de-copii-in-clase-simultane-ce-se-poate-face--373713.html> (accesat 26.06.2024).

Educația permanentă

Prof. Dulceac Dorina

Inspectoratul Școlar Județean Suceava

Caracterul permanent al educației pune în evidență unicitatea, importanța, valoarea acesteia, de a se exercita asupra omului pe toată durata vieții sale, formal, nonformal și informal. În trecut educația se referea doar la unele etape din viața omului (copilăria și tinerețea), lucru posibil dat fiind ritmul lent de dezvoltare a societății. Chiar și în aceste condiții, marii gânditori ai omenirii au insistat pe ideea că educația este necesar să se exercite asupra individului pe tot parcursul vieții sale (lifelong learning).

În aceste timpuri, toată lumea, permanent are câte ceva de învățat, de deprins, de exersat, fie dintr-o curiozitate epistemică, fie de nevoie. Astfel, „pentru fiecare om viața sa este o școală, de la leagăn până la mormânt”, deoarece „învățat e omul care se învață neconținut pe dânsul și învață neconținut pe alții”. Educația permanentă devine o necesitate vitală a societății contemporane, un principiu teoretic și acțional care încearcă să ordoneze realitatea specifică secolului nostru. Este un proces permanent în timp (se realizează pe durata întregii vieți) și spațiu, incluzând atât educația școlară, cât și cea extrașcolară.

Scopul fundamental al educației permanente este de a menține și de a îmbunătăți calitatea vieții, contribuind la adaptabilitatea situațiilor, la o corectare a eventualelor aspecte, la creșterea flexibilității, la sporirea inovațiilor și exersarea creativității. Prin învățarea pe tot parcursul vieții se creionează o nouă dimensiune existențială, un continuu al modelării propriei personalități.

Putem defini Educația permanentă ca o responsabilitate civică, prin care ne atribuim funcția de adaptare intelectuală și acțională, într-o lume modernă, cu multe situații de învățare experiențială, cu actori multipli și complecși.

Ca model pedagogic deschis, educația permanentă stimulează proiectarea curriculară a instruirii școlare, realizabilă la toate treptele și disciplinele de învățământ, în raport de toate resursele de formare-dezvoltare ale elevului, valorificabile pe tot parcursul vieții, în sens moral, intelectual, tehnologic, estetic, psihofizic, în plan formal, nonformal, informal. La nivel de politică educațională, educația permanentă devine un principiu de acțiune care proiectează transformarea societății într-o „cetate educativă”. În acest fel, se conferă responsabilitate pedagogică tuturor organizațiilor sociale și comunităților umane și presupune realizarea a două obiective fundamentale: crearea structurilor și

a metodelor favorabile formării-dezvoltării personalității umane pe tot parcursul vieții și pregătirea personalității umane pentru autoinstruire și autoeducație.

Referindu-se la maniera de structurare a sistemului educației permanente, Jinga consideră că principalele componente structurale ale acesteia sunt următoarele:

♣ Educația în familie, înțelesă într-un sens mai larg care nu vizează numai educația copiilor, ci și educația părinților. Astfel, în urma unui curs de formare *Cum să devenim părinți mai buni*, am dobândit acreditarea de a *forma* părinți, promovând sesiuni de educație parentală. Teme precum *Comunicarea*, *Gestionarea emoțiilor* ori *Cunoașterea copiilor* au fost dezbătute cu părinții elevilor mei. La nivelul școlii se promovează astfel de activități cu părinții, existând și o *Cafenea a părinților*, derulat în școală, cu subiecte de interes pentru părinții participanți, totul într-un cadru spațial relaxant, prietenos și propice învățării colaborative.

♣ Subsistemul învățământului, care cuprinde ciclurile preșcolar, primar, gimnazial, liceal, profesional, superior, postuniversitar, doctoratul și alte forme de perfecționare.

♣ Activitatea cultural-artistică (spectacole, concerte, activitate editorială, activitatea din biblioteci, muzee etc.) este cea de dincolo de orele de curs. Și *Școala Altfel*, precum și cea *Verde* furnizează astfel de ocazii de manifestare liberă a spiritului creativ individual.

♣ Educația permanentă a cadrelor didactice prin activități de perfecționare, de formare continuă, de reconversie, de instruire, de coaching de specialitate.

♣ Societatea (transportul în comun sau ca participanți la traficul rutier, cadrul organizațional specific, magazine etc.) se constituie ca un subsistem educațional în ansamblul sau care, prin influențele sale, de multe ori incidentale (mediul ambiant, strada, mijloacele de deplasare), determina caracterul permanent al educației.

Analizând modul de structurare a sistemului educației permanente, se poate observa că, prin intermediul subsistemelor acesteia se realizează toate formele educației și toate laturile educației, deși gradul de implicare a diverselor subsisteme poate să fie diferit. Dintre cele mai semnificative caracteristici ale educației permanente se poate nota următoarele:

➤ educația nu trebuie să se termine la sfârșitul școlarizării instituționalizate, ci să fie un proces continuu, permanent, pe tot parcursul vieții.

➤ educația permanentă nu se limitează doar la educația elevilor, ci și a adulților și cuprinde și unifică toate stadiile educației: preșcolar, primar, secundar, universitar, postuniversitar etc.

➤ educația permanentă include modele de educație formală, nonformală și informală.

- familia joacă rolul cel mai subtil în inițierea procesului de educație permanentă.
- comunitatea joacă, de asemenea, un rol important în sistemul educației permanente, chiar din momentul în care se stabilesc primele interacțiuni ale copilului cu aceasta și funcția ei educativă se continuă pe parcursul întregii vieți.
- există trei condiții preliminare pentru educația permanentă: oportunitate, motivație și educabilitate.
- educația permanentă are un caracter continuu, global, integral, participativ, modern, ce vizează formarea personalității individului din perspectiva tuturor dimensiunilor sale, intelectuală, afectivă, morală, fizică, prin accesul elevilor la toate tipurile și categoriile de valori.

Bibliografie :

- Jinga I., Istrate L., *Manual de pedagogie* - Editura ALL, București, 1998
- Cucoș C., *Pedagogie* - Editura Polirom, Iași, 1998

Educația la granița dintre clasic și digital

Profesor: Dulma Daniela-Iuliana

Liceul Tehnologic Măcin

Educația virtuală este o alternativă la mediile educaționale tradiționale. Deoarece școlile virtuale oferă o nouă abordare a cursurilor, se poate observa o creștere a acestora în întreaga lume. Școlile de toate dimensiunile și profilurile sunt atente la cursurile online care se dezvoltă rapid și care câștigă din ce în ce mai mult teren.

Un curs virtual face parte din platforma de învățământ la distanță, care include, de obicei, materiale de curs, teme, teste, evaluări și alte instrumente în afara experienței din sala de clasă. Învățarea pe calculator poate fi la fel de eficientă ca învățarea tradițională, deoarece majoritatea studenților utilizează o gamă largă de aplicații în acest domeniu (organizare și prezentare, navigare pe internet, e-mail, site-uri de socializare etc.).

În sens larg, prin e-learning înțelegem totalitatea situațiilor educaționale în care mijloacele TIC sunt utilizate în mod semnificativ. Facilitățile tehnice ale platformelor de e-learning răspund dorințelor studenților și vizează satisfacerea nevoilor lor de formare. O bună corelare între aspectele tehnice și tehnologice și cele pedagogice este necesară pentru a realiza acest lucru.

Învățarea centrată susținută de multimedia, bazată pe relația cunoștințe-tehnologie, este un tip de predare care facilitează exersarea deprinderilor de rezolvare la elevi. Utilizarea calculatorului în educație a activat multimedia și a făcut-o mai interactivă. Se consideră că interactivitatea este importantă în contextul instruirii asistate de calculator, acest tip de învățare realizată în medii interactive de învățare fiind net superioară celei realizate într-un context didactic tradițional (fără interacțiune) în ceea ce privește performanțele școlare.

Tehnologia este utilizată din ce în ce mai mult pentru a facilita învățarea activă și colaborativă, pentru a implica mai bine elevii și a-i însoți în diverse experiențe de învățare, astfel încât să răspundă nevoilor și așteptărilor elevilor din medii culturale diferite, cu stiluri de învățare diferite. Prin definirea e-Learning din punct de vedere tehnologic se trimite la analiza relației dintre e-learning și anumite concepte strâns legate de acesta: învățarea prin intermediul internetului, învățarea bazată pe web, învățarea online și învățarea pe calculator. Învățarea online este un proces sistematic de învățare, susținut de tehnologiile electronice.

În clasele virtuale, la fel ca în mediul față în față, resursele reprezintă o parte importantă a experienței de învățare:

A. Resursele umane sunt în centrul atenției. Cei mai importanți actori din clasa virtuală sunt cursanții. Cu toate acestea, există o întregă echipă care interacționează și contribuie la e-learning. Cadrul didactic este cel care are autoritatea epistemică și gestionează cursul, conduce cursanții în procesul de învățare, îi motivează, interacționează cu ei și le evaluează activitatea.

B. Resursele informaționale se referă la orice resursă digitală care poate fi utilizată pentru a sprijini învățarea. Interacțiunea cu conținutul implică acțiunile elevilor cu materialele de curs și cu conceptele-cheie care trebuie învățate.

C. Resursele procedurale oferă diferite metode de comunicare și de gestionare a învățării. Pachetele educaționale mari vin, de regulă, cu propriile lor modalități de comunicare (de exemplu, platforme de chat sau forumuri). Integrând tehnologia în predare și folosind posibilitățile formative pe care le au metodele și instrumentele constructiviste (cum ar fi, de exemplu, tehnica WebQuest) putem realiza schimbarea de paradigmă în educație. Acesta afirmă că elevii de astăzi au crescut cu jocurile pe calculator, iar expunerea constantă la internet și la alte medii digitale a modelat modul în care aceștia primesc informații și învață.

D. Resursele materiale și tehnice valorifică noile tehnologii ale informației. Cele mai multe dintre tehnologiile virtuale au un cadru de conținut pentru a partaja PowerPoint-ul instructorului, un tablou în care instructorul poate scrie săli de pauză pentru activitățile de grup, text-chat astfel încât profesorul și elevii să poată interacționa folosind cuvinte și emoticoane, chat pentru a vorbi prin microfon sau telefon. Tabloul web permite profesorilor să explice idei și să lucreze la exerciții pe forumul online prin intermediul internetului. Tabloul virtual oferă, de asemenea, ocazia ideală pentru profesori de a aduce resurse de învățare suplimentare, deoarece pot fi utilizate pentru a împărtăși orice aplicație care ar putea fi benefică pentru elevi.

Un mediu virtual de învățare este un spațiu social și informațional în care cursanții au un rol activ. Acesta nu se limitează la învățarea la distanță, deși diferențele dintre cele două soluții educaționale tind să se estompeze, la aceasta contribuind noile forme și soluții educaționale care se nasc pentru a se adapta dezvoltării tehnologice. Aceste caracteristici ale mediului virtual se completează cu cele ale mediului fizic: deși majoritatea activităților de învățare se desfășoară la distanță, cu sprijinul dispozitivelor digitale, un mediu virtual de învățare se suprapune cu mediul fizic cel puțin parțial.

Printre avantajele învățării tradiționale se numără: feedback-ul direct și eficient, accentul pus pe dezvoltarea argumentelor care rezultă din existența unei cantități mari de cunoștințe care trebuie reținute, receptivitatea profesorului în raport cu reacțiile elevilor, utilizarea unor metode consacrate (care au trecut testul timpului), facilitarea comunicării față în față, transmiterea cunoștințelor într-o formă predeterminată.

În comparație cu formula clasică de învățare, abordarea e-learning prezintă următoarele avantaje:

- e-learning nu este doar un proces de învățare la distanță, ci și o întâlnire reală, o meditație individuală sau colectivă, o regrupare și o prezență fizică concretă - secvențială și temporară, desigur; pune în circulație o cantitate uriașă de cunoștințe cu un grad ridicat de actualizare; pune persoana educată în situația de a lucra intens, singură, prin concentrare unilaterală pentru a rezolva probleme specifice; respectă ritmurile personale de lucru, fiecare cursant gestionându-și propriile obligații și timpul necesar pentru a le îndeplini.

- are o logistică simplă și flexibilă, economisește timp, este accesibil și mobil, utilizează diferite forme de conținut (clipuri video, prezentări dinamice, forumuri și tabele de discuții), poate fi atât sincron și asincron, este prezentat în module, utilizează metode și mijloace moderne de învățare, facilitează gestionarea și autogestionarea învățării, are o capacitate mare de stocare și valorifică link-urile externe, slide-urile Power-Point, documentele audio și video etc.

Există o serie de diferențe între învățarea tradițională și e-learning. Prima se referă la o organizare liniară și predefinită a parcursului pedagogic și nu are o legătură imediată cu

activitățile operaționale; a doua vizează progresia adaptivă a fiecăreia dintre ele, în funcție de situație și este integrat cu activitățile operaționale. În învățarea tradițională rezultatele sunt cele care contează, în timp ce în e-learning procesul de interacțiune este considerat mai important decât rezultatele. Dacă aspectele de planificare, monitorizare și evaluare sunt atributul profesorului în învățarea tradițională, în e-learning acestea includ și elevul și pot fi considerate ca parte a dezvoltării socio-emoționale. Dacă înainte conținutul era important, acum acesta este un pretext pentru formare.

În funcție în mare măsură de mediul de învățare, programele de formare ar trebui să ia în considerare noile tehnologii ale informației care au pătruns și în școli. Dezvoltarea tehnologiei informației și comunicațiilor (TIC) a gradat învățarea, a orientat-o către persoana elevului, permițând profesorilor să își aleagă conținutul și instrumentele în funcție de propriile nevoi și interese. Învățarea bazată pe web are multe avantaje și reconsideră relația profesor-elev.

Pe măsură ce ne îndreptăm tot mai mult spre formarea în e-learning și pe internet, problema suprasolicitării cognitive a elevului - atunci când utilizează multimedia - devine mai complexă. Tânăra generație a crescut conectată la internet și se simte confortabil în angajament.

Oportunitățile aduse de tehnologia virtuală derivă din principalele caracteristici și avantaje ale acesteia, una dintre cele mai importante caracteristici referindu-se la existența platformelor de e-learning.

Digitalizarea și incluziunea

Nume autor: Prof. Dumitrașcu Carmen Elena

Școala: C.S.E.I., Nr. 2 Comănești

Trebuie să facem o distincție între învățarea de a folosi instrumentele digitale și învățarea prin utilizarea instrumentelor digitale. Primul a fost un factor major de creștere a participării adulților la educație și formare în ultimul deceniu. Cu toate acestea, în multe societăți, omniprezența instrumentelor digitale a făcut ca utilizarea lor (competența numerică) să fie mai puțin presantă în multe domenii. Deși unele grupuri au fost excluse din revoluția digitală din cauza lipsei de competențe TIC (și, poate, a lipsei de acces la aceste instrumente și la conexiunile de mare viteză care le fac să funcționeze), aceste tehnologii digitale fac parte acum din viața de zi cu zi pentru o parte din ce în ce mai mare a populației. Scopul educatorilor pentru adulți ar trebui, prin urmare, nu numai să fie încurajarea învățării digitale, ci și să se asigure că utilizarea acestor instrumente îmbunătățește învățarea, îi ajută să facă diferența, mai degrabă decât doar transferul documentelor tipărite într-un PowerPoint.

Digitalizarea și incluziunea

Este învățarea digitală o altă tehnologie? Introducerea sa în sala de clasă (și modul în care aceasta constituie furnizarea de educație pentru adulți) reprezintă o schimbare fundamentală în domeniul educației și formării pentru adulți? Ar trebui să regândim bazele abordării noastre în acest domeniu? Nu sunt convins.

Așteptările, motivațiile, stilul de viață și experiențele tinerilor (viitorii cursanți adulți) diferă de cele ale generației mele (sunt în vârstă de cincizeci de ani). Aceste instrumente reprezintă noi provocări pentru furnizorii de educație în furnizarea și evaluarea educației, dar oferă, de asemenea, mari oportunități de inovare și ajung la o nouă generație de adulți.

Pentru anumite grupuri de cursanți, utilizarea tehnologiei în învățământ este însoțită de o serie de bariere, iar persoanele care sunt cel mai probabil excluse de la învățare vor fi cu atât mai mult dacă o parte mai mare a ofertei de formare este accesată online. În acest caz, cei care ar putea obține cele mai multe beneficii ar fi excluși din procesul de învățare.

Tehnologiile digitale adaptate educației pentru adulți nu sunt doar o mândrie și sunt făcute să dureze (până când vor urma calea proiecteurului, desigur). Prin urmare, este esențial să acordăm timp și efort pentru a explora cele mai bune modalități de a le pune în slujba educației adulților. Totuși, să nu uităm că aceasta din urmă implică în mod necesar relații

personale și că cei mai buni educatori sunt capabili să creeze, să mențină și să utilizeze astfel de legături pentru a sprijini adulții în procesul de învățare.

Educația digitală ar trebui să îmbunătățească predarea, nu doar să prelungească metodele existente prin intermediul noilor tehnologii. Trebuie să explorăm diferitele moduri prin care aceste instrumente pot permite elevilor să-și împărtășească ideile și să le confrunte cu cele ale colegilor lor. Trebuie să ne stabilim obiectivul de a îmbunătăți experiența de învățare, de a crește motivația și de a oferi o experiență mai apropiată de modul în care adulții accesează informații și comunică între ei în lumea reală a clasei.

Bibliografie:

1. IONESCU, Miron (2003), Instrucție și Educație. Modele, strategii, orientări, modele. Instruction et éducation. Cluj-Napoca, Garamond, 2003.
2. JINGA, Ioan (2001), Managementul învățării. București, Aldin.
3. JOIȚA, Elena (2010), Metodologia educației. Schimbări de paradigmă. Iași, Institutul European.
4. <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/cc12125f-88f6-11ea-812f-01aa75ed71a1/language-en/format-PDF/source-126152663>

EDUCAȚIA LA GRANIȚA DINTRE CLASIC ȘI DIGITAL

Prof. Dumitrescu Cristiana Floria

Școala Gimnazială „Elena Doamna”, Ploiești, jud. Prahova

Școala Gimnazială „George Coșbuc”, Ploiești, jud. Prahova

Motto: „Scopul educației ar trebui să fie pregătirea unor oameni care să acționeze și să gândească independent și care, în același timp, să vadă în slujirea comunității realizarea supremă a vieții lor” - Albert Einstein

Școala este rampa de lansare a unui om în viață. În acest sens, aceasta trebuie să asigure absolventului formarea competențelor, abilităților de lucru și cunoștințelor necesare în vederea integrării cu succes pe piața muncii, formării unui om de calitate din punct de vedere profesional și moral, stă astfel la baza unei societăți volorice.

Dezvoltarea progresivă a tehnologiei impune și sistemului de învățământ un ritm alert de adaptabilitate, de permanentă punere în concordanță cu cerințele pieții, cu formele de organizare a acesteia. Digitalizarea învățământului nu este așadar doar un deziderat, ci o strictă necesitate a derulării vieții de zi cu zi. Fără abilități digitale bine formate pe băncile școlii, absolventului îi este imposibil să facă față cerințelor majorității angajatorilor și în general, ale vieții cotidiene. Pentru a putea forma absolvenți competitivi, profesorii înșiși trebuie să dețină abilitățile și cunoștințele necesare în acest sens, astfel că, parcurgerea unor cursuri de perfecționare pe această temă, este absolut esențială. Formarea profesională continuă, pe tot parcursul traseului educațional, asigură un sistem de educație flexibil, adaptabil, capabil să răspundă provocărilor generate de meseriile viitorului și nu numai.

Totodată, practicile de predare trebuie să fie adaptate noilor cerințe ale societății. Este necesară asigurarea unui echilibru între aplicarea metodelor tradiționale de învățare și a metodelor noi, generate de dinamica progresivă a vieții cotidiene. Aplicarea învățării pe bază de proiecte realizate în cadrul unor grupe de lucru, în care folosirea tehnologiei digitale să fie forma principală de realizare și exprimare, asigură elevilor formarea competențelor de comunicare, prezentare, abilități de lucru cu calculatorul și mijloace I.T, dezvoltă încrederea în sine și cultivă stima de sine, ajută la gestionarea optimă a emoțiilor și îmbogățirea culturii generale. Dezvoltă astfel plurilateral elevul, asigurându-i succesul în viață.

În concluzie, educația digitală este un factor obligatoriu, esențial în formarea unui individ obligat să răspundă cât mai bine cerințelor societății actuale.

BIBLIOGRAFIE

Pânișoară, I.O., *Enciclopedia metodelor de învățământ*, Editura Polirom, București, 2024

Cucoș, C., *Pedagogie*, Editura Polirom, București, 2014

EDUCAȚIA LA GRANIȚA DINTRE CLASIC ȘI DIGITAL

Prof. înv. primar DUMITRESCU CRISTINA

În zilele noastre educația se află într-o perioadă de tranziție semnificativă, unde metodele tradiționale și noile tehnologii digitale se combină pentru a oferi un model educațional hibrid. Educația clasică și cea digitală oferă perspective diferite asupra procesului de învățare. fiecare cu avantaje și dezavantaje.

Educația clasică presupune predare față în față într-un cadru formal, utilizarea manualelor, notițelor scrise și materialelor tipărite, pune accent pe lectură, scris și interacțiune directă cu profesorul. Are loc în clase, laboratoare și biblioteci. Și presupune interacțiune socială directă între elevi și profesori. Evaluarea se face prin teste scrise, examene și proiecte prezentate fizic, profesorii oferă feedback imediat. Prezintă avantaje, dar și dezavantaje:

Avantaje:

- Dezvoltarea abilităților sociale și emoționale prin interacțiune directă.
- Posibilitatea de a clarifica neînțelegerile pe loc.
- Oferă un cadru organizat și disciplinat pentru învățare.
- Rutina zilnică și prezența fizică la școală contribuie la dezvoltarea autodiscipliniei.
- Nu necesită echipamente tehnologice avansate sau acces la internet.
- Mai ușor de implementat în comunități cu resurse limitate.

Dezavantaje:

- Program fix, dificil de adaptat la nevoile individuale ale elevilor.
- Ritmul de învățare este același pentru toți elevii, indiferent de nivelul lor de înțelegere.
- Acces la Resurse limitat la materialele disponibile fizic în școală.
- Resursele pot fi insuficiente în școlile subfinanțate.
- Poate întâmpina dificultăți în integrarea noilor tehnologii și metodologii moderne.
- Poate părea învechită pentru generațiile mai tinere.

Educația digitală utilizează platformele online, video-uri educaționale, aplicații și jocuri interactive. pune accent pe autoînvățare și acces la resurse globale. Învățarea se poate face de la distanță din în orice loc cu acces la internet. Interacțiunea se face prin platforme de videoconferințe, forumuri și chat-uri. Evaluarea se face prin teste online, quizuri interactive și proiecte digitale. Feedback-ul este oferit automat și există posibilitatea de evaluare continuă. Și educația digitală prezintă avantaje și dezavantaje.

Avantaje:

- Permite învățarea în ritmul propriu al elevului.
- Posibilitatea de a accesa cursuri și materiale educaționale din întreaga lume.
- Existența bibliotecilor digitale, cursurilor online și resurselor multimedia variate.
- Oportunități de învățare continuă și actualizare a cunoștințelor.
- Încurajează utilizarea tehnologiei și dezvoltarea competențelor digitale.

- Posibilitatea de a utiliza instrumente interactive și de a experimenta cu diferite metode de învățare.

Dezavantaje:

- Limitarea contactului direct cu profesorii și colegii poate afecta dezvoltarea abilităților sociale.
- Posibilitatea de izolare și lipsa unei comunități fizice de învățare.
- Necesită echipamente tehnologice și acces la internet, ceea ce poate crea inegalități.
- Diferențele în competențele digitale pot afecta eficiența învățării.
- Posibilitatea de a fi distras de alte activități online.
- Necesitatea de autodisciplină și gestionare eficientă a timpului.

Modelul hibrid, care să combine avantajele ambelor metode, poate reprezenta o soluție eficientă. Astfel, se poate beneficia de structura și disciplina oferite de educația clasică, precum și de flexibilitatea și accesul la resurse digitale caracteristice educației moderne. Acest model hibrid poate asigura o pregătire completă și adaptabilă pentru provocările viitoare ale societății. Acest model prezintă atât oportunități, cât și provocări.

Aspecte Pozitive

Accesibilitate și Flexibilitate:

Digital: Tehnologiile digitale permit accesul la resurse educaționale oricând și oriunde, facilitând învățarea autodirijată și accesul la cursuri online de la universități prestigioase.

Clasic: Metodele tradiționale, cum ar fi lecțiile față în față și cărțile tipărite, oferă o structură și un context stabil pentru învățare.

Personalizare:

Digital: Platformele de învățare online pot personaliza conținutul în funcție de nevoile și progresul individual al elevilor, utilizând algoritmi de inteligență artificială.

Clasic: Profesorii pot adapta materialele și stilul de predare în funcție de feedback-ul direct și observațiile din clasă.

Interacțiune și Colaborare:

Digital: Tehnologia permite colaborarea la distanță prin videoconferințe, platforme de chat și partajare de documente în timp real.

Clasic: Interacțiunile față în față oferă oportunități pentru dezvoltarea abilităților sociale și emoționale și pentru discuții aprofundate.

Provocări:

Discrepanțele de acces:

Digital: Accesul la tehnologie și internet nu este uniform, existând discrepanțe semnificative între zonele urbane și rurale și între diferite categorii socio-economice.

Clasic: Unele resurse tradiționale pot fi limitate în școli subfinanțate, dar lipsa de acces la tehnologie poate accentua această problemă.

Calitatea și credibilitatea:

Digital: Calitatea cursurilor online variază, iar validitatea certificatelor poate fi uneori contestată.

Clasic: Instituțiile tradiționale de învățământ au o reputație și o credibilitate bine stabilite, însă pot fi mai lente în a se adapta la noile cerințe ale pieței muncii.

Implicarea și motivația:

Digital: Elevii și studenții pot avea dificultăți în a se menține motivați și implicați în absența unei structuri fizice și a interacțiunii umane directe.

Clasic: Metodele tradiționale pot părea plictisitoare și depășite pentru generațiile care au crescut cu tehnologia digitală.

Implementarea unui model de învățare hibrid care să combine elemente tradiționale și digitale poate oferi un echilibru optim. De exemplu, lecțiile față în față pot fi completate de resurse și activități online. Profesorii trebuie să fie instruiți atât în utilizarea eficientă a tehnologiei, cât și în metodele pedagogice tradiționale, pentru a putea integra ambele abordări în mod eficient. Instituțiile de învățământ trebuie să investească în tehnologie și infrastructură pentru a asigura accesul egal la resurse digitale pentru toți elevii. De asemenea, curriculumul trebuie să fie flexibil și să reflecte atât competențele tradiționale, cât și cele digitale, pentru a pregăti elevii pentru o piață a muncii în continuă schimbare.

În concluzie, educația la granița dintre clasic și digital reprezintă o oportunitate unică de a îmbunătăți procesul de învățare prin combinarea celor mai bune practici din ambele lumi. Provocările trebuie abordate prin politici educaționale informate, investiții adecvate și adaptabilitate continuă, pentru a crea un sistem educațional echitabil și eficient pentru toate generațiile viitoare.

Modalități de stimulare a interesului pentru lectură

Dumitriade Carmen, Școala Gimnazială ”Ion Creangă” Brăila

Cartea reprezintă dorință de cunoaștere, pasiune, visare, hrană pentru suflet și minte, povestea vieții. Criticul și istoricul literar francez Émile Faguet definea cartea ca fiind „o mică mobilă a minții noastre, motorul spiritului, unealta care vine în ajutorul lenei de-a gândi, a insuficienței noastre, cum și a bucuriilor sufletului”. Tendința înlocuirii lecturii cu petrecerea timpului în fața televizorului sau a calculatorului este explicabilă prin noul stil de viață în care mass-media și internetul acaparează, oferind o multitudine de informații facile și persuasive, dar care nu presupun o reflecție personală, un efort intelectual sau o pregătire anterioară.

Lectura joacă un rol esențial în dezvoltarea intelectuală și emoțională a copiilor. În ciclul primar, stimularea interesului pentru lectură este crucială, deoarece aceasta este perioada în care se formează bazele competențelor de citire și scriere. Atingerea acestui obiectiv necesită abordări variate și creative care să capteze atenția elevilor și să le dezvolte pasiunea pentru cărți.

Un spațiu confortabil și atractiv poate încuraja lectura. Acest spațiu ar trebui să fie bine iluminat, liniștit și echipat cu mobilier confortabil. Pentru copii, decorarea cu personaje familiare din cărți sau afișe colorate cu citate motivaționale poate fi deosebit de eficientă.

Lectura contribuie la:

- Dezvoltarea vocabularului și a abilităților lingvistice.
- Îmbunătățirea capacității de concentrare și a memoriei.
- Stimularea imaginației și a creativității.
- Dezvoltarea empatiei și a înțelegerii emoțiilor altora.

2. Implicarea familiei și comunității

a. Cititul împreună

Pentru copii, cititul împreună cu părinții, cu colegii de clasă sau alte persoane apropiate poate crea o asociere pozitivă cu lectura. Este important ca cei din jurul lor să le dea un exemplu pozitiv prin propria lor practică de lectură.

b. Cluburi de lectură

Organizarea de cluburi de lectură pentru diferite grupe de vârstă poate stimula discuțiile și schimbul de idei despre cărți. Aceste întâlniri pot crea un sentiment de comunitate și pot transforma lectura într-o activitate socială.

3. Integrarea tehnologiei

a. Utilizarea e-book-urilor și a aplicațiilor de lectură

Tehnologia poate fi un aliat în promovarea lecturii. E-book-urile și aplicațiile de lectură pot oferi o experiență interactivă și pot fi accesibile oriunde și oricând.

b. Audiobook-uri

Pentru cei care au un stil de viață agitat, audiobook-urile reprezintă o alternativă excelentă. Acestea permit ascultarea cărților în timpul altor activități, cum ar fi deplasările sau exercițiile fizice.

4. Activități și proiecte creative

a. Concursuri de lectură

Organizarea de concursuri și provocări de lectură poate aduce un element de joc și competiție, care poate fi foarte motivant pentru copii și adolescenți.

b. Proiecte literare

Proiectele precum scrierea unor recenzii de carte, realizarea unor prezentări sau dramatizări pot încuraja cititorii să aprofundeze și să înțeleagă mai bine materialele citite.

5. Adaptarea lecturii la interesele personale

a. Găsirea genului preferat

Fiecare persoană are gusturi diferite în materie de lectură. Identificarea genului preferat, fie că este vorba de ficțiune, non-ficțiune, mister, SF sau poezie, poate transforma lectura într-o activitate mult mai plăcută.

b. Relevanța și actualitatea subiectelor

Lectura de materiale care sunt relevante pentru interesele și experiențele personale ale cititorilor poate crește semnificativ atractivitatea acestei activități.

Stimularea interesului pentru lectură în ciclul primar este esențială pentru dezvoltarea armonioasă a copiilor. Prin abordări variate și inovatoare, educatori și părinți pot crea un mediu favorabil în care copiii să descopere bucuria lecturii și să-și dezvolte abilități esențiale pentru viitor. Succesul acestor metode depinde de adaptarea lor la nevoile și interesele fiecărui copil, promovând astfel o cultură a lecturii încă de la o vârstă fragedă.

Bibliografie:

1. Balotă, Nicolae, *Arta lecturii*, Editura Cartea Românească, București, 1978.
2. Vlad Ion, *În labirintul lecturii*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1999
3. Zusak Markus, *Hoțul de cărți*, Editura Rao, București, 2014

ROLUL PĂRINȚILOR ȘI AL ȘCOLII ÎN EDUCAȚIA COPIILOR

Prof. înv. primar, DUMITRIADE CARMEN,

Școala Gimnazială "Ion Creangă", Brăila

Școala și familia rămân principalele suporturi de formare a personalității sociale și culturale, prima, prin pregătire temeinic organizată, după programe, cu cadre specializate și în perioade de timp bine definite, a doua, prin procesul real al vieții de zi cu zi, în care copilul își formează cele mai importante deprinderi de comportament: respectul, politețea, cinstea, sinceritatea, decența în vorbire și atitudini, ordinea, cumpătarea, grija față de ceea ce îi aparține.

Familia, ca instituție fundamentală în toate societățile, este prima școală a copilului și contribuția pe care o are la educația acestuia poate favoriza sau îngreuna activitatea școlii. Părinții dau copilului primele informații despre lumea înconjurătoare, primele norme și reguli de conduită, dar și climatul socio-afectiv necesar dezvoltării sale armonioase. De aceea, rolul familiei nu se poate rezuma la asigurarea condițiilor de viață pentru copil, la asigurarea supravegherii acestuia, ci trebuie văzută ca primul factor în educația și instrucția copilului și un continuator al cerințelor impuse de practica educațional-instituționalizată.

Ca prim factor educativ, familia oferă copilului aproximativ 90% din cunoștințele uzuale (despre plante, animale, ocupațiile oamenilor, obiectele casnice), familia este cea care ar trebui să dezvolte spiritul de observație, memoria și gândirea copiilor. Pentru copii, familia reprezintă mediul socio-educativ în care se realizează socializarea primară. Conținutul socializării primare se structurează în jurul unei dimensiuni cognitive, cea care presupune însușirea limbajului, precum și un prim mod de a înțelege lumea, și a unei dimensiuni afective, care se referă la identificarea afectivă a copilului cu persoanele apropiate lui (părinți, rude, „persoane semnificative”).

Familia îndeplinește și alte funcții educative, în afară de funcția de socializare:

1. *funcția instituțional-formativă*, realizată prin influențe directe de tipul răspunsuri la întrebări, explicații- informații, dar și indirect, prin mediul informațional din familie;
2. *funcția psihomorală*, realizată prin modelele de comportament oferite de părinți, discuțiile;
3. *funcția socio-integrativă*, prin implicarea copiilor în activitatea familială, prin acordarea autonomiei de acțiune, dar și printr-un climat familial dominat de relații de încredere și sprijin reciproc, conlucrare între generații, în care maturitatea de gândire a adulților se îmbină cu entuziasmul și energia tinerilor.

Alături de familie, o altă instituție de bază a societății este școala, astfel că parteneriatul școală – familie e esențial, din buna colaborare dintre adulții celor două instituții copiii vor avea numai de câștigat. Acțiunea educativă a familiei este eficientă numai atunci când scopul său devine unul cu cel al școlii, atunci când între acești doi factori există o concordanță, când obiectivele urmărite de acestea se subordonează idealului educațional. Școala este extrem de importantă, dar fără implicarea familiei în educarea copilului nu va da randamentul dorit. În formarea personalității copilului un rol esențial îl are implicarea parentală. Acest concept poate fi înțeles ca participare a părinților în procesul educațional care se desfășoară în școală prin intermediul mai multor activități, evenimente sau programe. Mai precis, acestea au fost direcționate spre interacțiunea directă cu elevul sau cu profesorul său în activitățile educaționale. În acest sens, pot fi menționate meditațiile, lectoratele cu părinții pentru a discuta progresul sau dificultățile elevului, voluntariatul părinților în clasă sau în școală în general, participarea regulată la întâlnirile programate

de școală și discuțiile dese cu elevul despre planificările școlare, progres și activități. Implicarea părinților în activitatea școlară, mediază raportul

școală-copil: încrederea sau neîncrederea copilului în valorile școlare și în cadrele didactice, autoritatea de care se bucură acestea, reușita sau eșecul și, în consecință, satisfacția sau insatisfacția cadrului didactic, ca și eficacitatea instituției școlare depind într-o măsură deloc neglijabilă de această mediere. Implicarea parentală pare să aibă cel mai puternic efect asupra îmbunătățirii rezultatelor școlare.

Școala (consilierea școlară, educațională), dirigintele (consilierul școlar), poate crește încrederea în sine a copiilor, poate stimula creativitatea, talentul sau pornirile acestora, poate avea rolul hotărâtor în dezvoltarea aptitudinilor copiilor. Cunoscând bine copiii, îi putem educa și forma, îi putem ajuta să-și dezvolte armonios personalitatea. „Când profesorii vor fi mai aproape de elevi, când vor dispărea violența și gestul brutal, când se va renunța la pedeapsă și se va face apel la simțul demnității și al rațiunii, când se va învedera noblețea muncii, a cinstei și a politeții, prin exemplul educatorilor înșiși, atunci se va stabili un climat cu adevărat propriu educației omului”. Elevii au, de regulă, două atitudini distincte față de învățatură: atitudinea pozitivă și cea negativă. Încă de la debutul școlarității, elevii trebuie deprinși treptat să învețe din convingere, din proprie inițiativă, independent. Analiza atentă a cauzelor unui randament scăzut la învățatură ne conduce la concluzia că, în multe cazuri, acesta este generat de atitudinea necorespunzătoare față de munca școlară. „A reuși la învățatură și a rămâne în urmă din punct de vedere moral înseamnă mai curând a rămâne în urmă, decât a reuși”, spunea Comenius.

Atitudinea pozitivă față de învățatură îmbracă mai multe forme și se manifestă în chip diferit. Un copil care se descurcă cu sarcinile școlare, îi place să învețe, să participe la activitățile școlare, care se simte integrat în mediul școlar este copilul care se bucură de o relație bună cu profesorii. Iar relația bună cu profesorii asigură implicarea copilului, respectarea regulilor școlare, motivația copilului de a avea rezultate bune. Și, invers, relațiile precare cu cadrele didactice, cu colegii, pot genera atitudine negativă față de școală, diminuează motivația și îl fac să nu aibă respect pentru mediul școlar. Dar satisfacția și motivația sunt esențiale pentru performanțele școlare bune.

Profesorii pot naște interesul pentru învățare la copil sau, dimpotrivă, pot face educația să i se pară o obligație dificilă și plictisitoare. Totul depinde de felul în care profesorul interacționează cu elevii săi și de cum le prezintă informația. Profesorii care pot explica pe înțelesul copilului, care pot prezenta informația într-un stil mai puțin rigid, care nu evaluează bazându-se doar pe memorare pot face un copil să fie mai stimulat să învețe, chiar să aibă interesul de a învăța (și nu să urască învățarea). Și aspirațiile copilului în legătura cu performanțele sale școlare sunt influențate în principal de către profesor (știe acesta să încurajeze, să aprecieze rezultatele și să critice elevii într-un mod constructiv, fără a le afecta încrederea). Exista profesori ce înțeleg copilul și care sunt iubiți și admirați de către acesta; acești profesori pot avea o influență majoră în alegerile și aspirațiile profesionale de viitor ale copilului, în domeniul de activitate preferat (Câți nu am ales un domeniu, care era cel al unui profesor iubit sau urmând sfatul acestuia?).

Influenta profesorilor asupra copilului nu se limitează la educație și performanțe școlare. Ei sunt uneori un ghid și sprijin pentru copil, care le poate cere sfaturi acestora. Copilul poate alege să meargă mai degrabă la un profesor cu care are o relație bună decât la părinții săi (îi este uneori jenă de părinți sau se poate gândi ca aceștia nu l-ar putea ajuta). Des, un copil va apela la sfaturile și ajutorul profesorului când are probleme cu alți elevi în școală (profesorii cunosc deseori multe despre relațiile între elevi), dar și când are probleme acasă.

O concluzie care se impune este că atitudinea elevului față de învățatură este rezultatul influențelor educative exercitate de familie și de școală asupra lui. Dacă părinții și profesorii se preocupă nu numai de notele pe care și le primește elevul, ci și de atitudinea lui față de activitatea de învățare, dacă el, în situațiile mai complicate, când are nevoie de susținere psihologică, nu este certat, ci este ascultat și orientat spre identificarea soluțiilor, cu certitudine că munca depusă de școală și familie a fost încununată cu succes. Un bun remediu în acest caz este comunicarea empatică a

părinților cu copiii, clarificarea prin comunicare colaborativă referitor la dificultățile copilului și la soluțiile posibile.

Bibliografie:

Abric, J.C. , 1997, Reprezentările sociale: aspecte teoretice. In: Neculau, A. (coord.) Reprezentările sociale. Psihologia câmpului social. Iași: Polirom, pp. 107-126. 2.

Abric, J.C., 2002, Psihologia comunicării: teorii și metode. Iași: Polirom, 208 p.

Batog, M., 2019, Dimensiuni psihologice ale relației cadre didactice–părinți. In: „Cadru didactic – promotor al politicilor educaționale”. Coord. șt. Lilia Pogolșa et al. Chișinău: IȘE (Tipogr. „Print-Caro”), pp. 605-610.

Ionescu, M., Negreanu, 2006, E. et al. Educația în familie. Repere și practici actuale. București: Editura Cartea Universitară, 197 p

Muscă, A., Botnariuc, P., Călineci, M. 2014, et al. Parteneriatul școală–familie– comunitate. București: IȘE, Editura Universitară, 117 p.

Educația la granița dintre clasic și digital

Prof. înv. primar. Dumitru Mariana
Școala Gimnazială „Voievod Neagoe Basarab”

Contextul pandemic nu a făcut decât să evidențieze cât de importantă este educația digitală într-o societate dominată de tehnologie. Dacă până să înceapă criza sanitară, alfabetizarea digitală în România și nu numai, era văzută mai degrabă ca o simplă opțiune, în prezent aceasta a devenit o componentă esențială pentru învățământ, dezvoltarea de noi abilități, dar și pentru joburile viitorului.

Îmbinarea dintre tradițional și digital în educație ar putea fi benefică pentru copii, oferindu-le o gamă largă de experiențe de învățare și stimulându-le diverse abilități.

Educația este într-o etapă de tranziție, în care tradiționalul și digitalul se împletesc tot mai mult în procesul de învățare. Ambele abordări au beneficiile și dezavantajele lor, iar fiecare are rolul său în dezvoltarea copiilor.

Educația tradițională se bazează pe interacțiunea directă între copii și cadrele didactice, folosind materiale didactice tradiționale, precum cărți, jocuri și activități practice. Această metodă de învățare promovează socializarea, comunicarea, colaborarea și dezvoltarea abilităților motorii fine.

Educația tradițională are atât beneficii, cât și dezavantaje. Unele beneficii includ:

- Structură clară - oferă o structură clară și un program bine definit, ceea ce poate ajuta elevii să învețe și să se dezvolte în mod organizat.
- Focus pe discipline academice precum: matematică, științe și literatură, oferind preșcolărilor cunoștințele și abilitățile necesare pentru a reuși în viață.
- Dezvoltarea abilităților de muncă în echipă: în cadrul sistemului tradițional de învățământ, copiii sunt încurajați să lucreze în echipă și să - și dezvolte abilitățile de comunicare și de colaborare.

Există și dezavantaje ale educației tradiționale:

- Focusul excesiv pe memorare - se concentrează adesea pe memorarea informațiilor și pe testarea cunoștințelor teoretice, lăsând puțin loc pentru dezvoltarea abilităților practice și creative ale elevilor.
- Lipsa personalizării - elevii sunt tratați ca o masă uniformă și li se oferă aceleași informații și resurse, fără a lua în considerare nevoile și interesele individuale ale fiecăruia.
- Lipsa adaptabilității - este adesea rigidă și inflexibilă, ceea ce poate împiedica adaptarea curriculumului școlar la schimbările din societate.

Dacă ar fi să definim cât mai simplu ce este educația digitală, am spune că reprezintă o modalitate inovatoare prin care tehnologiile moderne și instrumentele digitale sunt integrate astfel încât să sprijine procesul de predare și învățare. Practic, tradiționalul manual și clasică tablă neagră s-au transformat într-un ecran colorat și numeroase fișiere, imagini și video-uri educative, astfel încât copiii și tinerii să poată asimila mai ușor și rapid informațiile.

Educația digitală aduce în clasă noi tehnologii și resurse online, care pot îmbogăți și diversifica procesul de învățare. Copiii pot folosi tablete sau calculatorul pentru a accesa aplicații educative, jocuri interactive și materiale multimedia, care să îi ajute să își dezvolte creativitatea, gândirea critică și abilitățile digitale.

Beneficiile educației digitale includ:

- Accesul rapid și ușor pentru oricine (inclusiv pentru copiii cu dizabilități);
- Acces la numeroase materiale și unelte digitale interesante, pentru a face cursurile mai interactive și captivante;
- Profesorii pot personaliza procesul de învățare în funcție de nevoile individuale ale elevilor;
- Cultivarea unei mentalități ce permite adaptarea constantă la noile tehnologii și implicit la viitor;
- Flexibilitatea de a reveni asupra lecțiilor, accesând înregistrările video; perspectivă de ansamblu asupra progresului (elevii pot vedea o înregistrare online a muncii lor, notele obținute, dar și cerințele pe care trebuie să le îndeplinească pentru a rezolva o temă);
- Pregătirea și adaptarea pentru joburile viitorului și pentru cerințele de pe piața de muncă (aproximativ toate meseriile din viitor vor presupune cunoștințe digitale).
- Dezvoltarea abilităților tehnologice - copiii pot învăța cum să folosească diferite dispozitive și să navigheze pe internet.
- Stimularea creativității - aplicațiile și jocurile digitale pot să îi ajute pe copii să – și exprime creativitatea și să- și dezvolte imaginația.
- Îmbunătățirea abilităților cognitive - aplicațiile educative pot ajuta la dezvoltarea abilităților cognitive, cum ar fi gândirea logică și capacitatea de rezolvare a problemelor.
- Personalizarea învățării - educația digitală permite adaptarea conținutului în funcție de nivelul și ritmul de învățare al fiecărui copil.
- Acces la resurse educaționale diversificate- prin intermediul platformelor online, copiii pot avea acces la o varietate de informații și materiale educaționale.

Dezavantajele educației digitale pot include:

- Supraexpunerea la ecrane- utilizarea excesivă a dispozitivelor digitale poate avea efecte negative asupra ochilor și sănătății generale a copiilor.
- Risc de dependență- copiii pot deveni dependenți de dispozitivele digitale și pot avea dificultăți în a se desprinde de acestea.
- Lipsa interacțiunii sociale- utilizarea excesivă a tehnologiei poate duce la reducerea interacțiunii sociale directe și la afectarea abilităților de comunicare în viața reală.
- Calitatea conținutului- nu toate aplicațiile și jocurile digitale destinate copiilor sunt educaționale sau de înaltă calitate, ceea ce poate afecta eficacitatea învățării.
- Riscuri de securitate- navigarea pe internet și folosirea aplicațiilor digitale pot prezenta riscuri de securitate și de expunere la conținut inadecvat pentru copii. Lipsa de interacțiune fizică și repercusiunile sale (izolare socială);
- Abilitățile de comunicare față în față pot fi afectate;
- Tendința de a acorda mai multă atenție asupra teoriei, decât activităților practice;
- Anumite discipline sau domenii nu pot fi susținute exclusiv online.

Exemple de îmbinări benefice între tradițional și digital în educație:

Integrarea jocurilor și activităților interactive în procesul de învățare. Un educator ar putea folosi atât cărți tradiționale cât și aplicații interactive pentru a dezvolta abilități de citire și alfabetizare. Copiii ar putea asculta o poveste tradițională în timp ce urmăresc ilustrațiile pe o tabletă sau un laptop, apoi ar putea să completeze activități interactive legate de poveste pentru a-și testa înțelegerea și memorarea informațiilor. De asemenea, ar putea folosi jocuri educative digitale pentru a ajuta copiii să-și dezvolte abilități matematice sau de rezolvare de probleme, îmbinând astfel aspecte tradiționale ale învățării preșcolare, cum ar fi jocul de rol sau activitățile practice, cu tehnologia digitală pentru a stimula interesul și implicarea copiilor în procesul de învățare.

În concluzie, atât educația tradițională, cât și cea digitală au rolul lor în dezvoltarea armonioasă a copiilor. Important este ca educatorii/profesorii să găsească un echilibru între cele două metode pentru a oferi copiilor o experiență educativă completă și diversificată.

Educația digitală poate aduce numeroase beneficii, dar este important ca părinții și cadrele didactice să monitorizeze și să gestioneze cu atenție utilizarea dispozitivelor digitale pentru a evita eventualele efecte negative și riscuri asociate.

Bibliografie:

*** Teșu, Ioan, Educația de la tradițional la digital, Editura Sophia, 2023;

*** Gereș, Georgiana, Tehnici de învățare. Un ghid complet în domeniul învățării eficiente, Editura Curtea Veche, 2021

*** Stan, Liliana, Educația timpurie- probleme și soluții, Editura Polirom, 2016;

Metode și tehnici inovative de evaluare în alimentația publică în cadrul orelor de instruire practică

prof.ing. Mihăeș Cornelia Simona

Colegiul Tehnic „Ioan Ciordaș” Beiuș

Etimologia cuvântului metodă (gr. *methodos*, „metha” – „spre, către” și „odos” – „cale, drum”) ne sugerează semnificația metodelor didactice, în procesul de învățământ. Ele reprezintă așadar, calea de urmat, în vederea atingerii obiectivelor propuse; reprezintă drumul parcurs, în vederea aflării adevărilor. Nu în ultimul rând, semnifică calea pe care o parcurge profesorul pentru a-i ajuta pe elevi să-și găsească propria cale de devenire.

Atenția acordată metodelor și procedeele didactice facilitează respectarea normelor, principiilor didactice. Ele constituie, de asemenea, un element esențial al strategiei didactice, deoarece „reprezintă latura executorie a acesteia (atingerea finalităților)”. În sinteză, metoda este „o cale eficientă de organizare și conducere a învățării, un mod comun de a proceda ce reunește într-un tot familiar eforturile profesorului și ale elevilor săi”.

În cadrul metodelor, se întâlnește o tehnică mai limitată de acțiune, numită procedeu. Acesta reprezintă o particularizare, un detaliu, o componentă a metodei respective. Între metodă și procedeu există o relație dinamică, în sensul că procedeele pot varia, își pot schimba locul fără să afecteze realizarea celor propuse, pe de o parte, și pe de alta, în sensul că metoda poate deveni un procedeu în cadrul unei alte metode, după cum, procedeu poate fi ridicat la rang de metodă.

Portofoliul este o modalitate de lucru prin care elevii își pot pune în valoare cunoștințele, un instrument care îmbină evaluarea cu învățarea continuă și progresivă, o “carte de vizită” a elevului, prin care cadrul didactic poate să urmărească progresul – în plan cognitiv, atitudinal și comportamental la modulele de specialitate de-a lungul unui interval mai lung de timp.

Primul pas pentru întocmirea portofoliului a fost acela de a informa elevii ce trebuie să conțină un portofoliu și cum trebuie îmbogățit conținutul acestuia. Iată câteva din cerințele unui portofoliu:

- lista conținutului acestuia(sumarul, care include titlul fiecărei lucrări/ fișe);

- lucrările pe care le face elevul individual sau în grup;
- eseuri, articole, referate, comunicări;
- fișe individuale de studiu;
- experimente;
- înregistrări, fotografii care reflectă activitatea desfășurată de elev individual sau împreună cu colegii săi;
- reflecțiile proprii ale elevului asupra a ceea ce lucrează;

Practicând o astfel de metodă, am reușit să antrenez elevii într-o activitate riguroasă, dar frumoasă și utilă, care le oferă un larg evantai de posibilități să se informeze, să-și descopere aptitudinile, să-și formeze deprinderi de muncă și de viață. Munca i-a motivat, reușind să îmbogățească portofoliile cu foarte multe imagini reprezentative pentru fiecare temă, cu desene proprii, aflându-se într-o continuă competiție unii cu alții.

Prin prisma organizării și realizării sale, portofoliul prezintă următoarele avantaje:

- evaluarea prin portofoliu nu este stresantă pentru elevi, ci motivantă;
- este un instrument flexibil, ușor adaptabil la specificul disciplinei, clasei și condițiilor concrete ale activității;
- dă posibilitatea elevului de a lucra în ritm propriu și de a se implica activ în rezolvarea sarcinilor de lucru stabilite;
- repartizarea diferitelor sarcini în cadrul grupului oferă fiecăruia posibilitatea de a face ceea ce știe cel mai bine;
- stimulează spiritul de cooperare și întrajutorare care animă clasa;
- implică elevul în propria evaluare și în realizarea unor materiale care să-l reprezinte cel mai bine;

Portofoliul, ca instrument de evaluare curentă în cadrul modulelor de specialitate își dovedește utilitatea furnizând informații esențiale profesorului pe baza cărora acesta își poate întemeia o judecată de valoare validă și pertinentă asupra performanțelor elevului pe o perioadă mai lungă de timp. Evaluarea cu ajutorul portofoliului trebuie să se bazeze pe un sistem de informații cuprinzând date și indicatori care să permită urmărirea evoluției fiecărui elev în parte.

Portofoliul este o mapă deschisă la care elevul are acces permanent pentru a-l completa, actualiza și consulta în vederea autoinstruirii, un element de evaluare curentă, furnizând învățătorului informații esențiale despre performanța, evoluția, achizițiile

elevului pe o perioadă mai lungă de timp. Portofoliul reprezintă un pact între elev și învățătorul care trebuie să-l ajute pe elev să se autoevalueze, care discută cu elevul despre ce trebuie să știe și ce trebuie să facă acesta de-a lungul procesului de învățare.

Consider că utilizarea metodelor alternative de evaluare este utilă, fiindcă stimulează crearea unei relații de colaborare, de încredere și respect reciproc între învățător/ elevi și între elevi, facilitând un climat de învățare plăcut, relaxat.

Bibliografie:

1. Cucuș, Constantin - Pedagogie, Editura Polirom Iași, 2000
2. Pintilie, Mariana, Metode moderne de învățare, Editura didactică, Cluj-Napoca, 2003
3. Crenguța Lăcrămioara Oprea, Pedagogie, Alternative metodologice interactive, Editura Universității din București, 2003

ÎNVĂȚAREA COLABORATIVĂ LA PREȘCOLARI

Profesor învățământ preșcolar: EFTENIE IOANA
Unitatea de învățământ: GRĂDINIȚA NR.1-OTOPENI, ILFOV

Învățarea prin colaborare este o practică pedagogică ce promovează socializarea și învățarea în grup, care stimulează copiii să lucreze împreună pentru atingerea unui obiectiv comun. Pedagogia modernă are în vedere formarea acelor profesori care să ușureze cunoașterea și să influențeze participarea la instruirea cunoașterii. Relațiile copil-copil, profesor/adult-copil, sunt deschise, bazate pe sprijin reciproc, pe dialog constructiv și pe cooperare. Cadrele didactice promovează o învățare participativă, activă și creativă.

Activitățile propuse copiilor în scopul sporirii gradului de implicare activă și creativă în grădiniță, trebuie să asigure:

- stimularea gândirii productive;
- stimularea gândirii critice;
- stimularea gândirii divergente;
- stimularea libertății de exprimare a cunoștințelor, a gândurilor, a faptelor.

În acest sens trebuie proiectate activități care cer spontaneitate și contribuie la independența în gândire și acțiune.

Unii cercetători susțin că nivelul atins de grup depășește pe cel al celui mai inteligent dintre indivizii grupului care utilizează exclusiv mijloace proprii. Deci, învățarea prin cooperare la nivel copil-copil este mai eficientă decât învățarea individuală. Sub diverse forme de organizare: grupuri, echipe, perechi, circular, colectiv, aceasta îi ajută pe copii să învețe să fie mai prietenoși, mai sociabili, mai comunicativi și mai toleranți față de ceilalți.

Învățarea prin cooperare este o strategie de instruire structurată, sistematizată, în cadrul căreia grupuri mici de copii lucrează împreună pentru a atinge un țel comun, devenind capabili să aplice și să sintetizeze cunoștințele în moduri variate și complexe, învățând în același timp mai temeinic decât în cadrul lucrului individual.

Profesorului îi revine sarcina să participe alături de copii la elaborarea cunoștințelor, să servească drept model în legăturile interpersonale și să încurajeze interacțiunile cooperante dintre copii. Folosind învățarea prin cooperare cadrul didactic îi sprijină pe copii să descopere mediul înconjurător, știința, viața. Grădinița modernă promovează învățarea prin cooperare ca formă superioară de interacțiune psihosocială, bazată pe sprijin reciproc, pe toleranță, pe efort susținut din partea tuturor, îndreptat spre același scop. Demersul de realizare a sarcinilor se realizează prin colaborare. Este împărtășită părerea că toți pot oferi alternative valoroase de soluționare a problemei dacă sunt ajutați.

Activitățile pe centre este un mod eficient unde se creează un mediu propice învățării pe grupuri mici de copii, preșcolarii având posibilitatea să interacționeze frecvent unul cu celălalt. Astfel, copilul învață activ acumulând constant noi informații despre lumea înconjurătoare prin joc ; totodată este dependent de alții în ceea ce privește dezvoltarea emoțională, cognitivă prin interacțiunile sociale.

În cadrul programului din grădiniță , întâlnirea de dimineață care se organizează în fiecare zi, permite schimburi de impresii. Copiii își prezintă propriile gânduri, experiențe, idei. Acest lucru le dă posibilitatea tuturor de a se exprima pe rând, de a comunica subiecte importante din viața lor. Copiii ajung să se cunoască mai bine, să înlăture barierele timidității, iar mesajul lor ajunge la întregul grup. Astfel, li se dezvoltă capacitatea de ascultare. Apoi se ivesc întrebări,

comentarii, la care participă cu mare interes pentru a-și împărtăși propriile experiențe. Acest moment al zilei contribuie la o bună socializare între preșcolari.

Crearea unei ambianțe bine organizate încurajează copiii să exploreze, să aibă inițiative și să creeze. Fiecare centru de activitate devine un laborator de inițiativă, imaginație și creativitate pentru copii. Materialele puse la dispoziția copiilor îi stimulează și îi provoacă să-și folosească toate simțurile în timpul jocului, să interacționeze cu colegii, dar și cu educatoarea, în timpul activităților desfășurate pe centre sau în timpul activităților libere, aceștia nemaifiind inhibați. Prin experimentare, investigare, descoperire proprie, copiii încercă idei noi, culeg informații.

În vederea unei învățări active prin cooperare trebuie acordată o importanță deosebită strategiei didactice. Metodele folosite pentru ca preșcolarii să lucreze eficient în grup, dezvoltându-și abilități de cooperare și ajutor reciproc sunt: munca în grup, în perechi, în echipă, jocul de rol, jocul didactic, problematizarea, brainstorming-ul, metoda proiectelor etc. De asemenea materialul didactic este foarte important; acesta trebuie să fie de dimensiuni diferite, diversificat, multe elemente naturale, atât în zone interioare cât și în aer liber, în concordanță cu tema propusă, unde copilul să își poată exercita potențialul creativ. Mijloacele de învățământ trebuie să acopere necesitățile copiilor de a se exprima, de a se dezvolta pe toate planurile.

Metoda învățării pe grupuri mici are la bază principiul întăririi coeziunii grupului de lucru și al creșterii gradului de coeziune între copii. Se utilizează pe întreg parcursul activității sau în anumite etape ale acesteia, atunci când sarcinile de învățare au putut fi realizate prin cooperare. În organizarea activității pe grupuri mici se ține seama ca preșcolarii să fie cu nivel de pregătire apropiat, nivel de informații aproximativ egal. În același timp se are în vedere nivelul dezvoltării intelectuale, al omogenității relative privind particularitățile de vârstă și individuale, capacitatea de învățare.

În vederea cunoașterii eficienței interacțiunii dintre copii, pe parcursul desfășurării activității trebuie urmărit: modul de demarare al activității; schimburile de idei între participanți; luările de cuvânt; elaborarea răspunsurilor; folosirea timpului de lucru.

Aceste tipuri de activități au ca scop: cooperarea în vederea realizării cu ușurință a sarcinilor de grup; coordonarea eforturilor individuale pentru atingerea unui obiectiv comun; acomodarea firească a copiilor la relațiile, normele și comportamentele grupului; efectuarea cu ușurință a relaționării sociale; educarea trăsăturilor pozitive de voință și caracter.

Copiii învață să interacționeze în cadrul proiectelor, să rezolve probleme împreună, să se joace în grup sau echipă. Învățarea se bazează pe interrelaționare și integrare. Proiectele tematice inițiate de către educatoare se bazează pe interesele de grup și asigură motivația și succesul învățării.

Pe lângă proiectele tematice, noua abordare educațională are la bază și activitățile integrate care îl pun tot mai mult pe copil în situația de a dialoga și coopera în vederea exersării capacității de a opta și a decide.

Datorită faptului că activitățile integrate lasă mai multă libertate de exprimare și acțiune copiilor, educatoarea reușește să descopere latura pozitivă esențială a fiecărui copil, pentru ca prin aceasta să dezvolte ulterior alte calități și să canalizeze aspectele pozitive ale personalității în devenire a copilului.

Activitățile practice în cadrul cărora se realizează lucrări colective, oferă multe posibilități de realizare a învățării prin cooperare.

Activitatea caracteristică copilului de vârstă preșcolară este jocul în varietatea formelor sale, devenit una dintre principalele metode extrem de eficiente în munca instructiv –educativă.

Ca metodă, valorifică avantajele dinamicii de grup, independența și spiritul de cooperare, participarea efectivă și totală la joc, angajează și copiii timizi, crește gradul de coeziune în colectivul grupei/grupului.

Cooperarea este utilizată în jocurile de rol, jocurile de creație, jocurile didactice, jocurile de mișcare. În joc copiii își asumă sarcini, roluri, fiecare cooperând în felul său cu colegii pentru finalizarea obiectivului propus și pentru obținerea satisfacției finale.

În concluzie, metoda învățării colaborative poate fi la îndemâna fiecărui cadru didactic, cu condiția ca, încă din etapa de proiectare a activităților educatoarea să vizeze tematici adecvate și să pună la dispoziția copiilor materiale corespunzătoare.

Cooperarea înseamnă înainte de toate un câștig în planul interacțiunii dintre preșcolari, generând sentimente de acceptare și simpatie, instaurând buna înțelegere, armonia, stimulând comportamentele de facilitare a succesului celorlalți.

BIBLIOGRAFIE

1. Fluieraș, Vasile, *Teoria și practica învățării prin cooperare*, Editura Casa Cărții de Știință, 2005, Cluj-Napoca;
2. Roșca, Alexandru, *Creativitatea generală și specială*, Ed. Academiei, 1981, București;
3. M.E.N., *Curriculum pentru educația timpurie*, anexă la Ordinul Ministerului, nr. 4694/02.08.2019.

Studiu - Importanța relației profesor-elev în procesul educațional

Prof. Eftenie Ramona

În general, relațiile dintre profesor și elev se polarizează în jurul sentimentelor de simpatie și încredere reciprocă sau, dimpotrivă, de antipatie, neîncredere și ostilitate. Sunt situații în care contactul spiritual dintre profesor și elev rămâne în zona indiferenței, cei doi actori ai actului educativ ignorându-se reciproc. În acest caz profesorul trebuie să ia atitudine aplicând o condiție esențială a relațiilor afective interumane, potrivit căreia simpatia și încrederea nasc simpatie și încredere, în timp ce antipatia și ostilitatea trezesc sentimente de asemănătoare. Profesorul trebuie să implementeze aceste relații, materializându-le în colaborare și respect reciproc. Studiile efectuate în domeniu au relevat că unii profesori nu reacționează principial nici atunci când elevii răspund corect, nici când răspund eronat. După cum afirmă elevii, unii profesori nu numai că nu se bucură când aceștia dau răspunsuri corecte, dar chiar își arată surprinderea, îi ironizează și ezită să îi noteze în catalog. Aceste reacții prezintă un interes deosebit pentru studiile psihologice, care în urma cercetărilor au evidențiat, că în acest fel se încalcă un principiu fundamental al educației – stimularea prin utilizarea corectă a laudei sau a dojenei. Dacă un profesor laudă mai puțin, dar dojenește mai mult mult, în mod evident folosește eronat criteriile aprecierii pozitive pentru formarea comportamentului elevului și influențarea pozitivă a acestuia. Utilizarea unor strategii și tehnologii didactice moderne, centrate pe aspectul formativ al educației, asigură selecționarea și întărirea comportamentelor adecvate, realizarea în condiții optime a conexiunii inverse, aprecierea performanțelor școlare ale elevilor pe baze științifice, obiective. Conform constatărilor unor sondaje realizate în rândul elevilor, unii profesori pun accentul, în aprecierile pe care le fac asupra acestora, cu precădere pe eșecurile lor, fac prognoze descurajatoare, pierzând din vedere perspectiva optimistă a evoluției. Autoritatea profesorului bazată pe principiul „magister dixit” trebuie înlocuită cu una întemeiată pe relații în care profesorul are rol de îndrumător, coordonator și partener al activității elevului. Controlul agresiv al profesorului asupra elevilor are consecințe dezastruoase. Orice încercare de a umili sau încurca un elev, mai ales în prezența colegilor săi, va genera un rezultat nedorit: elevul ori se închide în sine, refuzând să mai comunice, ori reacționează violent. Ignorarea personalității elevului de către profesor amenință nevoile și trebuințele spirituale de bază ale acestuia, respectul de sine, nevoia de răspuns afectiv din partea celor din jur, nevoia de securitate pe termen lung, de succes, precum și nevoia de a aparține unui grup și de a fi acceptat de acesta. Metodele și tehnicile educative tradiționale au lăsat imaginea profesorului care încearcă să-și domine elevii, subordonându-i, impunându-le ascultare prin metode coercitive. Este necesar ca profesorii, în totalitate, să adopte față de elevii lor, relații bazate pe colaborare, respect interpersonal, îndrumare, cu accentul mutat de pe „ce știe” elevul, pe „ce știe să facă” acesta. Astfel, principala activitate în procesul educativ nu este predarea, ci angajarea elevilor în investigații și lucrări independente sau în echipe. Stima și respectul reciproc între elevi și profesori presupun și un limbaj adecvat. Expresiile ironice și jignitoare tulbură atitudinea elevilor față de profesorul lor, îi provoacă pe aceștia, obstrucționează crearea unui climat favorabil în activitatea educativă. Cercetările psihopedagogice au pus în evidență faptul că folosirea abuzivă a formelor de penalizare, cum sunt ironia, jignirea, ridiculizarea, notele proaste, duc la scăderea sau chiar la dispariția efectului lor. Cadrele didactice care stimulează elevii prin laudă, obțin rezultate mai bune în procesul educațional. Aceștia apreciază pozitiv elevii așa-zis „problemă” chiar și pentru unele

progrese minore, încercând astfel, să le dezvolte acestora, în mod permanent, încrederea în forțele proprii. Dacă profesorul folosește corect aprecierea elevului, va asigura succesul demersului său educativ. Atunci când un profesor îi spune unui elev „nimic n-o să se aleagă de tine”, el nu apreciază numai o situație prezentă, ci își exprimă convingerea personală, previziunea asupra dezvoltării viitoare a acestuia, ceea ce ar putea conduce la influențarea decisivă a viitorului acestuia, prin scăderea stimei de sine, prin demoralizare și abandon. Performanțele elevului nu numai că nu vor crește, ci vor scădea atât de mult încât ar putea pune în pericol dezvoltarea psihică viitoare a acestuia. Profesorul/ educatorul trebuie să conștientizeze răspunderea covârșitoare pe care o are în configurarea premiselor succesului sau eșecului școlar al elevului, să aibă grijă ca, în derularea procesului instructiv-educativ, să nu-i lezeze acestuia personalitatea, demoralizându-l. El are obligația, legală și morală, să contribuie la formarea și dezvoltarea personalității elevului, să-l stimuleze pe acesta să învețe să gândească și să acționeze singur, pentru ca, la finalul studiilor, să își poată construi singur viitorul.

Bibliografie

1. Iucu, R., 2001. Managementul și gestiunea clasei de elevi fundamente teoretico - metodologice”. Editura Polirom: Iași, 2001.
2. Șoitu, L., 1997. Pedagogia comunicării. Editura Didactică și Pedagogică: București.
3. Rășcanu, R., 2002. Psihologie și comunicare. Editura Universității: București.
4. Pânișoară, I.O., 2004. Comunicarea eficientă. Editura Polirom: Iași.
5. Stanton, N., 1995. Comunicarea. Editura Știință și Tehnică: București.
6. Cosmovici, A. & Iacob, L, 1999, Psihologie școlară. Editura Polirom: Iași.

Exemple de bune practici în organizarea, desfășurarea și valorizarea activităților din grădiniță

Elek Cristina Georgeta
G.P.P., VOINICELUL "SATU MARE

Dezvoltarea personalității copilului se realizează atât prin **activitățile liber-alese** desfășurate în grădiniță cât și prin activitățile pe domeniile experiențiale. Prin acestea, copilul își dezvoltă limbajul, își îmbogățește conținuturile cognitive, relaționează cu ceilalți, se dezvoltă din punct de vedere comportamental acomodându-se și adaptându-se în situații noi, își formează deprinderile și atitudinile, efortul, voința, cooperarea, perseverența, dezvoltarea spațio-temporală, respectarea intereselor și a muncii celor din jur, formarea atitudinilor pozitive față de muncă și educarea sentimentelor morale și etice.

Activitățile liber alese le pun în valoare calitățile și aptitudinile pe care le deține fiecare copil într-un domeniu sau îi ajută pe copii să se descopere în anumite domenii care pentru ei erau necunoscute. Munca pe sectoare le dezvoltă creativitatea și imaginația, lăsându-i pe ei să realizeze lucrări originale.

Copilul în grădiniță trăiește experiențe noi, experiențe la care trebuie să se adapteze continuu și să acționeze ținând seama de cerințele celor din jur. Rolul învățământului preșcolar în socializarea copiilor are în vedere interacțiunea socială și formarea comportamentelor din perspectivă socială.

Una din cele mai frecvente activități de învățare, prin care copiii fac diferite descoperiri, cooperând, este **jocul liber**, organizat, condus și orientat de copii — joaca activă. În sala de grupă, joaca reprezintă și activitatea copiilor în centre cu materialele, cu recuzitele. Educatoarele au rol de observator, vin cu sugestii: fie materiale pentru dezvoltarea jocului, fie cu o întrebare ca de la egal la egal, fie partener de joc cu drepturi egale cu ale copiilor — în funcție de vârsta, necesitățile copiilor.

Conceptul **de joc liber** este fundamental pentru curriculum-ul actual, iar când spunem joc liber ne referim la jocul care este inițiat de copil în centrele de interes/activitate. În jocul liber copilul decide ce se joacă, cu ce se joacă și cu cine se joacă.

Exemple: Joc de construcții din cuburi - „Ferma de animale”, din castane - „Cercul mare și cercul mic”, „Orașul meu” din piese Logi, joc de rol- „De-a Scufița Roșie”, „Căsuța din oală”.

Cadrele didactice vor regăsi modalități de abordare a jocului și mai ales a jocului liber, ca activitate dominantă și integrată de abordare a dezvoltării și învățării copilului, precum și recomandări de valorificare a jocului.

Jocul „Cubul emoțiilor”

Descriere: Cubul cu sentimente ajută la dezvoltarea emoțională a copiilor și este un instrument excelent de a sprijini acest proces. Cu ajutorul acestui produs puteți facilita identificarea și exprimarea emoțiilor într-un mod amuzant alături de micuțul dumneavoastră.

Modalități de joc:

- Rostogoliți cubul, pe rând și numiți emoțiile de pe fiecare față a acestuia;
- Mimați emoțiile de pe fiecare față a cubului împreună cu cel mic;
- Rostogoliți cubul și pentru emoția de pe fața pe care cade acesta, inventați sau identificați situații în care emoțiile respective ar putea să apară (puteți sublinia aici comportamente adecvate din punct de vedere social pentru exprimarea fiecărei emoții).
- Mimați alături de cel mic cum ați reacționa în cazul în care ați simți una din emoțiile de pe cub.

Beneficii educative:

- Dezvoltă universul emoțional;
- Favorizează cristalizarea sentimentelor;
- Facilitează exprimarea emoțiilor și a sentimentelor negative și pozitive într-o manieră sănătoasă;
- Favorizează interacțiunea cu părintele;

- Contribuie la dezvoltarea capacității de a rezolva și stăpâni evenimente mai plăcute sau mai puțin plăcute ale vieții;
- Sporește activitatea de adaptare la mediul social;
- Îmbunătățește abilitățile de comunicare;
- Dezvoltă cooperarea și colaborarea;
- Dezvoltă abilitatea de negociere de soluții.

Jocul „Unde este locul meu?”

Element de competență: Identificarea și numirea formelor obiectelor (recunoașterea și denumirea culorilor)

Materiale folosite: Cartoane colorate , obiecte de diferite culori.

Desfășurarea jocului: Copiii sunt împărțiți în două echipe. Fiecare echipă va avea câte un coșuleț în care sunt așezate obiecte de diferite culori. La semnalul educatoarei, câte un copil din fiecare echipă va transporta obiectul la căsuța acestuia având în vedere criteriul așezării după culoare.

Jocul „Mingea prin tunel”

Elemente de competență: Utilizarea mâinilor și degetelor pentru scopuri diferite (coordonarea oculo-motorie)

Materiale necesare : Cutie cu “tunele” din carton diferit colorate, mingi de dimensiuni mici.

Desfășurarea jocului: Copilul trebuie să manipuleze cutia cu tunele astfel încât mingea să treacă prin toate tunelele. Pentru complicarea jocului educatoarea poate să aleagă ordinea tunelelor prin care va trece mingea, indicând culoarea acestuia sau poate adăuga în cutie mai multe mingi . Dimensiunea cutiei și numărul tunelelor va fi stabilită în funcție de vârsta copiilor.

Metoda proiectului playingCLIL este rezultatul unui proiect de colaborare de doi ani dintre experți ai învățării prin joc, cercetători și practicanți CLIL și, de asemenea, cadre didactice din diverse contexte educaționale. Proiectul playingCLIL are ca scop aducerea inovației și creativității în clasa CLIL și nu numai. Combină elemente ale pedagogiei prin teatru și tehnici de interpretare, cu limbaj și conținut într-un mod inovativ, prin care se dorește construirea și accentuarea abilităților celui învățat cât și a încrederii de a interacționa/relaționa. Proiectul playingCLIL are ca și sursă teatrul de improvizație. Totuși, deși multe din jocuri își au originea pe scenă, proiectul playingCLIL este destinat pentru sala de clasă. Proiectul playingCLIL poate fi folosit în tot spectrul vârstelor. Jocurile, care sunt esența proiectului playingCLIL, au fost create pentru a putea fi, cu ușurință, adaptate cerințelor diversilor actori CLIL, contextului lor educațional și tuturor vârstelor – de la grădiniță la gimnaziu, de la educația vocațională la educarea În acest proces, cei ce învață trebuie să fie implicați pentru că asimilarea va avea loc în timpul interacțiunii cu ceilalți. Deci, rolul profesorilor CLIL este de a pune la dispoziția elevilor metode de a interacționa într-o limbă străină pe subiecte din curriculum.

Jocul „Câte trei”

Jucătorii formează un cerc și își pot exercita abilitățile creative de asociere prin această activitate. Jocul poate fi folosit și pentru a împrăști cunoștințele deja avute de jucători pe diverse subiecte. Nivelul de dificultate poate fi adaptat în funcție de subiect (de la cele uzuale la concepte abstracte și sisteme complexe).

Vârstă: 5+

Nivel limbă străină: A1

Timp: 5-10 min

Locație: Aer liber

Jucătorii trebuie să rețină un termen asociat unui subiect și cu ajutorul corpului să îl reprezinte. Pentru început, trebuie să folosească propoziții simple, dar dacă justifică scopul pot fi folosite și structuri complexe.

Accentul poate fi pus și pe pronunțare sau termenii utilizați. Educatoarea explică faptul că activitatea constă într-un set de trei concepte apropiate. Acest proiect a fost finanțat de Uniunea Europeană.

„Jucătorii stau în cerc”

- Jucătorii trebuie să spună ce anume reprezintă și apoi să o mimeze (Stop). După ce Jucătorul 1 intră în cerc spunând ce anume reprezintă, Jucătorul 2 adaugă ceva, iar Jucătorul 3 termină propoziția. Educatoarea ar trebui să ofere un exemplu.

Jocul Exemplu: Într-un cerc Jucătorul 1 intră cu o afirmație – Sunt un câine – și se așază pe patru picioare și latră. Jucătorul 2 intră și poate spune – Eu sunt un os - și stă nemișcat în fața câinelui. Jucătorul 3 intră și spune - Eu sunt felinarul. Jucătorul 1 și 2 își reiau locurile, iar Jucătorul 3 devine noul Jucător 1. Pentru ordine și disciplină este important să se meargă pe grupuri de trei jucători. Varianta I: Jucătorul 1 părăsește locul luând încă un jucător cu el. Jucătorul rămas inițiază alte asocieri. Varianta II: a) Grupul discută doar despre un subiect, dar fiecare termen poate fi folosit o singură dată. Jucătorii pot fi rugați să aducă cât de multe asocieri pot într-o unitate de timp. b) Două grupuri fiecare în cercul propriu concurează; educatoarea propune tema. Varianta III: după fiecare rundă jucătorii trebuie să justifice termenul ales.

Totul este nou, metodele sunt noi, se bazează pe joacă. Este altceva decât promovează învățământul românesc. Învățământul preșcolar se adaptează perfect la vârsta timpurie a acestor copii, deoarece predarea și învățarea au loc concomitent cu conținutul materiei de predat.

Bibliografie:

Bonnet, A. (2007). Fach, Sprache, Interaktion-Eine Drei-Saulen-Methodik für CLIL. Fremdsprachen Lehren und Lernen, 36, p.126.

Coyle, D., Hood, P., and Marsh, D. (2010). CLIL. Content and Language Integrated Learning. Cambridge: Cambridge University Press.

Antonovici, Ș., Neațu, P., Jocuri și activități alese, Editura Aramis, 2008

Gajo, L. (2007). Linguistic knowledge and subject knowledge: How does bilingualism contribute to subject development? The International Journal of Bilingual Education and Bilingualism, 10(5), pp.563-579.

Krathwohl, D. R. (2002). A Revision of Bloom's taxonomy: An overview. Theory into Practice, 41, 4, pp.212- 264.

STUDIU DE CAZ

PROF. ÎNVĂȚ. PREȘC: ELEK CRISTINA GEORGETA
G.P.P., VOINICELUL "SATU MARE"

Date personale:

Nume: D.

Prenume: L.

Sex: Feminin

Vârsta: 5 ani

Domiciliul: Satu Mare, B-dul Universului/10

Grădinița: cu program prelungit "VOINICELUL" Satu Mare

Grupa: Mare

Anamneza

I. Date familiale

Relațiile din cadrul familiei sunt bune. Părinții au oferit copilului un climat afectiv care să contribuie în mod favorabil la dezvoltarea armonioasă a acestora. Familia manifestă o atitudine pozitivă față de educația copilului folosind toate mijloacele posibile pentru dezvoltarea armonioasă a copilului atât în plan educativ cât și în plan social.

II. Background-ul subiectului

Este ușor nesigură și timidă, drept urmare vorbește destul de încet de frică să nu greșească. Răspunde la întrebările care îi sunt adresate, nu este obraznică și încearcă să fie pe placul tuturor, să nu deranjeze.

III. Evaluarea logopedică

1. Limbajul impresiv.

În urma activităților desfășurate și a observațiilor realizate pe parcurs, s-a constatat că nivelul de înțelegere al vorbirii este, în general, destul de bun în situațiile în care în comunicare sunt folosite cuvinte uzuale, cunoscute și care au legătură cu realitatea observabilă. Dacă în situația de comunicare sunt folosite cuvinte necunoscute, lungi și care nu au legătură cu realitatea observabilă și concretă, atunci aceasta prezintă un nivel de înțelegere al vorbirii mai slab.

2. Limbajul expresiv.

Fetița prezintă unele dificultăți de articulație și coarticulație în câteva situații. Prin activitățile desfășurate s-a observat dominanța termenilor concreți în diferitele situații de comunicare, persistența concretismului gândirii.

3. Nivelul vorbirii reflectate

Acesta s-a investigat mai ales prin seturile de logatomi, de propoziții și prin observațiile realizate. În urma aplicării acestora s-a constatat că fetița D.L. prezintă unele dificultăți de coarticulare și în cazul structurilor logatomice în care apar sunetele „f”, „v”. Apar dificultăți de reproducere a ceea ce este auzit în cazul cuvintelor care sunt necunoscute, complexe precum (fată - șată, vacă – sacă, etc.).

4. Nivelul vorbirii spontane

Fetița are un vocabular activ destul bine dezvoltat, având parte de o stimulare verbală corespunzătoare. În urma prezentării unor imagini, a adresării unor întrebări și a observațiilor făcute în urma diverselor contacte și situații, se poate afirma faptul că aceasta folosește, diverse cuvinte pentru a descrie diverse imagini, pentru a răspunde la întrebările adresate.

5. Auzul fonematic

Această fetiță nu prezintă, în general, dificultăți în identificarea, discriminarea și diferențierea sunetelor, doar în cazul sunetelor „f”, „v”, iar aceste dificultăți influențează în mod negativ situațiile de comunicare.

Diagnostic: DISLALIE

IV. Concluzii și recomandări

Fetița D.L. întâmpină unele dificultăți în sfera limbajului, tulburări de articulație și coarticulație ale sunetelor “f”, “v”. Aceste dificultăți au fost influențate de întârzierea în dezvoltarea cognitivă, de imitarea vorbirii deficitare a persoanelor din anturajul acesteia, de carențele socio-educative.

Pentru o intervenție eficientă în ceea ce privește corectarea dislaliei, exercițiile folosite constau în:

I. Gimnastică generală: - Rotirea brațelor („moara de vânt”);

- Aplecarea capului (bing-bang; tic-tac);
- Aplaudatul;
- Imitarea spălatului mâinilor;
- Mersul ritmat;
- Săritura broscuței;
- Răsuciri și extensii ale trunchiului;
- Rotiri ale umerilor.

II: Gimnastica fono-articulatorie:

- *Gimnastica facială*: deschiderea și închiderea gurii, umflarea obrazilor, mișcări de închidere a ochilor cu reducerea treptată și controlată a fantei palpebrale, închiderea și deschiderea alternativă a ochilor („trasul cu ochiul”), ridicarea pomeților simultan și alternativ, exersarea zâmbetului prin tragerea comisurilor bucale;

- *Gimnastică labială*: vibrarea buzelor, imitarea sforăitului calului, umflarea buzelor cu reținerea aerului în gură, întinderea buzelor, rotunjirea buzelor, acoperirea unei buze cu cealaltă alternativ, rictusul și țuguirea buzelor, prinderea buzei inferioare cu dinții superiori („fășăitul frunzelor”: fff, apoi: vvv);
- *Gimnastică linguală*: lipirea limbii de palat astfel încât la dezlipire să se audă un pocnet, limba așezată în spatele incisivilor inferiori și colțurile gurii puternic retrase se produce un suflu: sss (se simte aer rece pe mână), mișcarea opusă: limba este ridicată în sus, înspre mijlocul vălului palatin, gura rotunjită și se pronunță sss („vine trenul”);
- *Gimnastică mandibulară*: proeminarea în față și în spate; cu mandibula proeminată facem exerciții de ridicare și coborâre, mișcări spre dreapta și spre stânga a mandibulei;
- *Gimnastică velopalatină*: imitarea tusei, imitarea căscatului, mișcări de deglutiție.

III. Gimnastică respiratorie:

- Exerciții pentru inspirație și expirație-inspirație pe nas și expirație cu gura larg deschisă, inspirație pe nas pe o singură nară, inspirație pe gură și expirație pe nas, inspirație pe gură și expirație pe gură;
- Suflarea într-o lumânare aprinsă
- Umflarea balonului;
- Aburirea unei oglinzi (alternativ cu nasul și cu gura);
- Formarea de valuri într-un vas cu apă (prin suflare);
- Suflarea într-un instrument muzical (ex: flaut).

IV. Dezvoltarea auzului fonematic

- Reproducerea de către copil a unor ritmuri pe care logopedul le bate cu creionul în masă;
- Reproducerea ritmului pe care logopedul le bate într-o tobă;
- „Repetă după mine”;
- „Ghicește vocea care te strigă”.

Pentru corectarea sunetelor „f”, „v” au fost aplicate următoarele jocuri:

I. Iepurașul Fifi

Obiectiv: emiterea sunetului „f” prin realizarea unui joc de rol

Materiale: un iepuraș de pluș

Procedura: se va cere copilului să apese ușor buza de jos pe dinții de sus și să pronunțe: fff, fa, fe, fi, af, ef, if, fafa, fefe, fifi, afa, efe, ufu, ofo, etc.

Ne jucăm de-a iepurașul. Cum își ține iepurașul dinții?

II. O bucătică de șervețel

Obiectiv: pronunția sunetului „v” introdus în silabe

Materiale: un șervețel

Procedura: se va rupe o bucată din șervețel, care va fi lăsat să cadă din mâna ridicată deasupra capului. Copilul va pronunța silabe spuse de educatoare, prelungind sunetul „v”, până când șervețelul va ajunge pe podea. Cu cât bucățica de șervețel va fi aruncată de la o înălțime mai mare cu atât pronunția sunetului „v” va fi mai îndelungată.

Vvvva, vve, vvvî, vvvo, vvvu, avvv, evvv, ivvv, ovvv, uvvv

Tabel 9. Tabelul sunetelor cu tulburări fon-articulatorii specifice în cazul subiectului D.L.

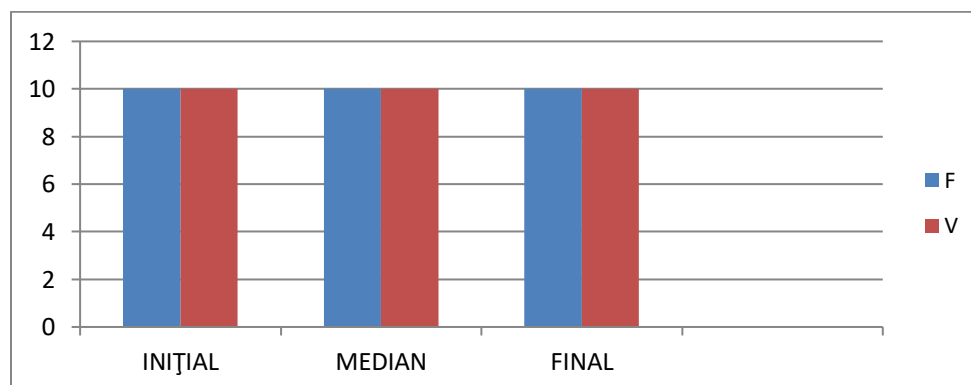
înaintea și după intervenție

Fonemul afectat	Tipul erorii și poziția acesteia					
	OMISIUNI SUBSTITURI DEFORMĂRI					
	<i>Înainte intervenție</i>			<i>După intervenție</i>		
	<i>Inițial</i>	<i>Median</i>	<i>Final</i>	<i>Inițial</i>	<i>Median</i>	<i>Final</i>
F	O	O	O	X	X	X
V	O	O	O	X	X	X

O-sunet absent

X- sunet prezent

După intervenție

Rolul profesorului în educația modernă

(Propunător: prof. Mariana Angelica Enache, Liceul Tehnologic „ Mihai Viteazu” Vulcan, județul Hunedoara)

Profesorul ocupă un loc central în sistemul educațional, fiind nu doar un simplu transmițător de cunoștințe, ci și un ghid, un model și un mentor pentru elevii săi. În contextul societății moderne, rolul profesorului a evoluat, iar cerințele și așteptările de la această profesie sunt din ce în ce mai complexe.

1. Transmițător de cunoștințe

Primul și cel mai evident rol al profesorului este acela de a transmite cunoștințe. În acest sens, profesorul trebuie să fie bine pregătit în domeniul său de specialitate și să aibă abilitatea de a face informația accesibilă și interesantă pentru elevi. De exemplu, John Dewey (1938) subliniază importanța experienței în educație și modul în care profesorul trebuie să adapteze materialele didactice pentru a stimula gândirea critică a elevilor.

Profesorul, în calitatea sa de transmițător de cunoștințe, joacă un rol esențial în educația elevilor, având responsabilitatea de a le oferi informațiile necesare pentru a înțelege și a naviga prin lumea din jurul lor. Această funcție tradițională implică nu doar predarea unor fapte și concepte, ci și dezvoltarea abilităților de gândire critică și a capacității de a aplica cunoștințele în situații practice.

Importanța pregătirii academice

Pentru a fi un transmițător eficient de cunoștințe, profesorul trebuie să fie bine pregătit în domeniul său de specialitate. Acest lucru presupune o educație solidă, o înțelegere profundă a subiectului și o dorință continuă de a se perfecționa. De exemplu, în domeniul științelor, profesorii trebuie să fie la curent cu ultimele descoperiri și teorii, pentru a oferi elevilor informații corecte și actualizate. În plus, aceștia trebuie să aibă abilități pedagogice pentru a face materialul didactic accesibil și captivant.

Metode didactice și tehnici de predare

Un profesor eficient utilizează o varietate de metode și tehnici de predare pentru a transmite cunoștințele. Acestea pot include prelegeri, discuții de grup, activități practice, studii de caz și utilizarea resurselor tehnologice. Fiecare dintre aceste metode are avantajele sale și poate fi adaptată pentru a se potrivi nevoilor și stilurilor de învățare ale elevilor.

1. **Prelegerile:** Acestea permit profesorului să prezinte informațiile într-un mod structurat și coerent. Cu toate acestea, pentru a evita monotonia, prelegerile trebuie să fie interactive, implicând întrebări și discuții cu elevii.
2. **Discuțiile de grup:** Acestea încurajează participarea activă a elevilor, dezvoltându-le abilitățile de comunicare și colaborare. Profesorul joacă rolul de moderator, ghidând discuțiile și asigurându-se că toate punctele de vedere sunt auzite.
3. **Activitățile practice:** Experiențele practice sunt esențiale în special în domeniile științifice și tehnice. Acestea le permit elevilor să aplice teoriile învățate și să înțeleagă mai bine conceptele abstracte.
4. **Studiile de caz:** Analizarea studiilor de caz oferă elevilor oportunitatea de a vedea cum se aplică cunoștințele în situații reale, dezvoltându-le astfel gândirea critică și capacitatea de rezolvare a problemelor.
5. **Utilizarea tehnologiei:** Instrumentele tehnologice, cum ar fi prezentările multimedia, simulările computerizate și resursele online, pot îmbunătăți semnificativ experiența de învățare, făcând-o mai dinamică și interactivă.

Adaptarea la nevoile elevilor

Un aspect crucial al rolului de transmițător de cunoștințe este capacitatea profesorului de a adapta materialul didactic la nevoile și nivelul de înțelegere al fiecărui elev. Fiecare elev are un ritm propriu de învățare și preferințe distincte în ceea ce privește stilul de învățare (vizual, auditiv, kinestezic etc.). Profesorul trebuie să fie flexibil și să utilizeze diferite strategii pentru a se asigura că toți elevii beneficiază de o educație de calitate.

De exemplu, un elev care învață mai bine prin experiențe vizuale poate beneficia de utilizarea diagramelor, videoclipurilor și prezentărilor grafice. În schimb, un elev auditiv poate învăța mai eficient prin explicații orale și discuții. Capacitatea profesorului de a recunoaște și de a răspunde acestor diferențe este esențială pentru succesul educațional al fiecărui elev.

Importanța feedback-ului

O componentă esențială a rolului de transmițător de cunoștințe este oferirea unui feedback constructiv și continuu. Feedback-ul ajută elevii să înțeleagă unde se află în procesul de învățare, ce progrese au făcut și ce arii necesită îmbunătățiri. Feedback-ul trebuie să fie specific, clar și orientat spre îmbunătățire, încurajând elevii să reflecteze asupra propriilor performanțe și să își dezvolte abilitățile de autoevaluare.

2. Facilitator al învățării

Profesorul modern nu este doar un vorbitor, ci și un facilitator al învățării. Acesta trebuie să creeze un mediu de învățare care să încurajeze elevii să fie activi, să pună întrebări și să descopere informații prin propriile eforturi. Cum arată Vygotsky în lucrarea sa despre dezvoltarea cognitivă, profesorul joacă un rol esențial în crearea de oportunități pentru învățare prin colaborare și interacțiune socială (Vygotsky, 1978, p. 86).

3. Model și mentor

Profesorul este adesea un model pentru elevi, influențând nu doar cunoștințele lor academice, ci și valorile și atitudinile lor. Relația dintre profesor și elev este esențială pentru dezvoltarea personală a acestuia din urmă. În plus, profesorul poate fi un mentor, oferind ghidare și suport emoțional, ajutând elevii să își dezvolte încrederea în sine și abilitățile de viață.

4. Adaptabilitatea și inovația

Într-o lume aflată în continuă schimbare, profesorul trebuie să fie adaptabil și să îmbrățișeze inovația. Tehnologia a schimbat radical peisajul educațional, iar profesorul trebuie să fie capabil să integreze noile tehnologii în procesul de predare, să se adapteze la diverse stiluri de învățare și să fie deschis la noi metode și practici educaționale. Fullan (2011) discută despre necesitatea de a fi un lider al schimbării în educație și despre cum profesorii trebuie să fie pregătiți să îmbrățișeze noile paradigme educaționale.

Concluzie

Rolul profesorului este esențial și multifacetic. De la transmiterea cunoștințelor la facilitarea învățării și de la a fi un model de urmat la îmbrățișarea inovației, profesorul are un impact profund asupra dezvoltării și succesului elevilor. Într-o societate în care informația este la un click distanță, profesorul rămâne un pilon fundamental al educației, contribuind nu doar la formarea intelectuală, ci și la dezvoltarea holistică a elevilor.

Bibliografie

- Dewey, J. (1938). *Experience and Education*. Kappa Delta Pi.
- Vygotsky, L. S. (1978). *Mind in Society: The Development of Higher Psychological Processes*. Harvard University Press, p. 86.
- Fullan, M. (2011). *Change Leader: Learning to Do What Matters Most*. Jossey-Bass.

BUNE PRACTICI PRIVIND EDUCAȚIA INTERCULTURALĂ

Prof. Fănică Daniel

Școala Gimnazială Cândești

Loc. Cândești, jud. Buzău

Prof. coordinator: Fănică Daniel

Cultura include credințe, tradiții și obiceiuri dobândite într-un anumit context, deci constituie un ansamblu de cunoștințe, atitudini, deprinderi și modele de comportament proprii unui grup social dat, transmisibile prin educație.

Termenul *intercultural* este utilizat, de obicei, atunci când vorbim de educație, iar *multicultural*, atunci când este vorba despre o societate diversificată din punct de vedere cultural.

Educația interculturală a devenit o temă de actualitate în școala și în societatea românească. Educația interculturală promovează atitudini tolerante, deschise, de acceptare și înțelegere firească a raportului "eu-celălalt" și a noțiunii de străin, recunoașterea și respectarea diferențelor culturale prin valorificarea pozitivă a relațiilor de egalitate între oameni. Educația interculturală presupune un demers în spiritul înțelegerii și acceptării diferențelor de limbă, port, tradiții, religie etc. Constantin Cucoș afirmă că aceasta este „o opțiune ideologică în societățile democratice și vizează pregătirea viitorilor cetățeni în așa fel încât ei să facă cea mai bună alegere și să se orienteze în contextul multiplicării sistemelor de valori”.

Problematica lumii contemporane este prezenta în noile tipuri de educații sau „*noile educații*”. Aceste „noi educații” corespund unor trebuințe socio-pedagogice. În programele UNESCO figurează 11 exemple de „noi educații” între care: educația relativă la mediu, educația pentru comunicare și pentru mass-media, educația în materie de preocupare pentru o nouă ordine economică internațională, educația pentru schimbare și dezvoltare, educația nutrițională, educația economică și casnică modernă, educația pentru timpul liber, *educația interculturală*, educația pentru pace, educația pentru democrație și tolerant.

Școala este principalul spațiu al învățării pluralității culturale prin pretuirea diversității, a notei distincte aduse de cultura fiecărui actor social participant. Școala trebuie să formeze deprinderea pretuirii valorilor pluriculturale, nu există valori superioare și inferioare, ci există valori specifice care trebuie judecate. În școală este necesară „modelarea” orgoliului etnic al majorității și întărirea încrederii în sine a minorității.

Reieșind din realitatea complexă de azi, cadrele didactice trebuie să promoveze dialogul intercultural și respectul pentru diversitate. Chiar din primele zile ale intrării copilului în școală, învățătorul trebuie să-l stimuleze să se simtă alături de colegi ca într-o familie, indiferent de etnie sau religie, să participe plenar la activități etc. Prin toate demersurile școlare și extrașcolare, el va dezvolta o comunicare constructivă, creând o atmosferă prietenoasă în clasă. Copilul trebuie sprijinit să-și formeze deprinderi de comunicare, de luare a deciziilor în cadrul grupului în mod democratic, de implicare în soluționarea problemelor interpersonale chiar din clasa întâi. Astfel, îl obișnuim să participe la activități, să coopereze cu colegii în cadrul grupului; îi stimulam curiozitatea, îl învățăm să accepte ideile celui de alături, dezvoltându-i sentimentul de încredere, favorizând comunicarea asertivă. Prin felul în care sunt selectate conținuturile, metodele, formele de organizare a activităților, prin fixarea unor momente importante de colaborare în cadrul evenimentelor instructive, elevii sunt ghidați să-și dezvolte un comportament tolerant.

Educația interculturală nu trebuie să se limiteze în mod exclusiv la transmiterea unor conținuturi specifice în cadrul unei discipline particulare, consolidarea abordării sale interdisciplinare este fundamentală; nu poate fi concepută doar pentru mediul școlar, ci și în legătură cu extrascolarul (familie, grupuri sociale, instituții, comunități, mass-media). Se remarcă și o schimbare a rolului profesorului, care depășește funcția de a comunica modele și programe, acesta trebuind să acorde o mai mare atenție spiritului de inițiativă și creativității, centrarea întregii acțiuni fiind pe elev.

Educația interculturală, deschisă diverselor valori culturale, constituie unul dintre răspunsurile nevoilor existențiale ale individului și ale oricărei comunități, în condițiile societății din vremea noastră. Importanța educației interculturale crește considerabil în condițiile largirii posibilităților de liberă circulație a cetățenilor. Într-o eră a globalizării economice și culturale, oameni din țări și culturi diferite comunică și muncesc împreună. Ei trebuie să se cunoască reciproc și, această cunoaștere, nu se reduce doar la cunoașterea limbii în care comunică celălalt, ci și la cunoașterea culturii și a condițiilor în care s-a format. În fața acestui pluralism cultural, rezultat al evoluției societății, este necesar ca educația să încorporeze, în conținuturile și obiectivele ei, elemente care să vizeze formarea conștiinței și a capacității individului de a comunica și de a raporta la alte culturi, de toleranță și de evitare a conflictelor interculturale.

Educația pentru interculturalitate constituie una dintre condițiile principale pentru îmbunătățirea aspectelor relaționale ale locuitorilor aparținând unor culturi diferite și, în general, a raporturilor interumane. Prin interculturalism trebuie să se înțeleagă atât dreptul la egalitate, cât și afirmarea propriei identități. Educația interculturală se referă la posibilitatea educării diferitelor grupuri etnice, religioase, culturale și tradiționale pentru a lucra împreună în spiritul respectului reciproc și al înțelegerii reciproce. În România, în fiecare școală există elevi aparținând unor etnii diferite, de religii diferite, dar și elevi aparținători altor culturi, ca efect al migrației internaționale a capitalurilor și a forței de muncă în mișcare. Într-un asemenea univers cultural complex se impune restructurarea atitudinilor față de valorile fiecăruia, mai mare atenție la limbajul pedagogic utilizat, la folosirea strategiilor didactice integrate.

Educația interculturală trebuie înțeleasă ca o propunere pedagogică în stare de a configura modalități apte de a ne învăța să trăim împreună, în diferență, îmbogățindu-ne reciproc tocmai din patrimoniul acestor deosebiri, centrându-ne pe valorile de respect și prețuirea diferenței culturale, empatie, solidaritate, toleranță activă. Alteritatea trebuie să își ocupe locul său adevărat în lumea școlară; ea trebuie recunoscută, acceptată, prețuită, valorificată în direcția autodezvoltării personalității.

Din punct de vedere educațional, este foarte important de a păstra în minte faptul că fondul culturii de origine nu coincide cu ansamblul cunoștințelor, abilităților și obiceiurilor propuse de programele școlare. În aceste cazuri, educația trebuie organizată cu ajutorul unor activități de învățare plăcute și atractive, care să asigure: dezvoltarea motivațiilor cognitive ale copilului, crearea unei imagini coerente despre lume, achiziționarea unor valori morale și crearea bazelor unei culturi personale. Astfel, dezvoltarea copilului se realizează ca un proces de afiliere la lumea culturii și a valorilor, în sensul căutării unui loc propriu în această lume și în sensul dobândirii capacității de autodeterminare a comportamentului. În acest fel poate să-și păstreze un copil ce aparține unei grupări etnice identitatea culturală și să adere, în același timp, la valorile culturale ale omenirii. Motivația pozitivă are un rol important în procesul participării active a copilului la învățarea limbii în care își va exprima emoțiile și gândurile. Copiii aparținând unor grupuri etnice diferite trebuie să fie obișnuiți de mici să achiziționeze actualele valori europene cu privire la naționalitate și etnicitate. Achiziționarea culturii este un proces creativ în

cadru al căruia copilul acumulează, dezvoltă și exprimă importante abilități: imaginație, gândire comprehensivă, orientarea către ceilalți, control comportamental. Cunoașterea elevilor este una dintre condițiile esențiale pentru integrarea lor în activitatea școlară și socială. Fiecare copil reprezintă un univers. Universul acesta atât de complex, al fiecărui copil se află într-o continuă evoluție, fapt pentru care, cunoașterea are un caracter dinamic. Cu toate că nu se încheie niciodată, o cunoaștere imediată este necesară pentru a interveni prompt, atunci când este nevoie în tratarea deficiențelor și disponibilităților. Când cunoașterea elevilor este atât de profundă încât cadrul didactic poate anticipa cu exactitate reacția copilului pus într-o anumită situație, atunci se poate interveni eficient și se poate alege strategia didactică care să producă transformările de ordin calitativ. Copiii proveniți dintr-o diversitate de medii socio-culturale, familiale, din etnii diferite, impun includerea lor în programe educaționale adecvate. Ideea de la care se pornește este aceea a admiterii, înțelegerii și acceptării faptului că desfășurarea procesului de învățământ în clase/școli eterogene și pluriculturale este o realitate obiectivă, în curs de consolidare și expansiune într-un număr din ce în ce mai mare de școli, chiar și în unele care nu au cunoscut până de curând, în mod semnificativ, acest aspect al conviețuirii.

De aceea, abordarea pedagogică cea mai bună este aceea care face din diferențele culturale un avantaj, o potențială sursă de îmbogățire pentru fiecare participant, și nu un handicap care trebuie ascuns și care generează anxietate și complexe. Spiritul care trebuie să antreneze educația interculturală este unul de deschidere, cooperare și nu unul de selecționare, ierarhizare, segregare și respingere. Inevitabil, vor fi mereu „diferențe” între cei aparținând populației majoritare și cei ce aparțin unor „minorități”, educația interculturală derulată prin acțiuni la nivelul școlii sau al comunității trebuie să vizeze:

- promovarea unei atitudini tolerante, deschise, de acceptare și înțelegere firească a raporturilor dintre etnii;
- recunoașterea și respectarea diferențelor culturale prin valorificarea pozitivă a relațiilor de egalitate între oameni;
- promovarea unei politici școlare care să favorizeze egalizarea șanselor în educație;
- demararea unor strategii de valorificare a diferențelor culturale pentru a le transforma în resurse pedagogice;
- inițierea de demersuri pentru cunoașterea culturii etniei minoritare și pentru tratarea cu tact și înțelegere a aspectelor vieții lor culturale și sociale;
- amendarea oricărei forme de manifestare ostilă, privind populația minoritară;
- promovarea unor relații de cunoaștere și de bună înțelegere între etnii;
- lupta împotriva prejudecăților etnice; activități desfășurate în parteneriat cu părinții și cu reprezentanții diferitelor instituții culturale;
- participarea la evenimente culturale și sărbători locale, serbări, concursuri, în condițiile în care arta se prezintă ca un excelent pretext și ca o cale privilegiată pentru descoperirea, recunoașterea și aprecierea altor culturi;
- manifestări sportive, acestea fiind ocazii autentice de întâlniri, colaborări, cu atât mai mult cu cât principiul de constituire al echipelor nu este unul al separării, ci al integrării (într-o competiție sportivă se vor forma echipe mixte, care contribuie la dezvoltarea cooperării, dacă se valorifică diferențele între sportivi și se acționează prin complementaritate);
- organizarea de întâlniri între persoane aparținând unor culturi diferite, în scop de cunoaștere și de stabilire a unor relații de prietenie, mergând de la vizite, excursii etc. până la

schimburi muzicale, culinare etc. Educația interculturală este necesar să devină o constantă a pregătirii cadrelor didactice, care să-și pună amprenta asupra disciplinelor de învățământ și programelor școlare, asupra priorităților educative, asupra criteriilor de evaluare a competențelor și comportamentelor, asupra relațiilor cu părinții și comunitățile.

Educația interculturală se adresează tuturor elevilor. Prin intermediul unui demers educațional intercultural, elevii trebuie:

- să înțeleagă că trăiesc într-o lume interdependentă, a diversității;
- să înțeleagă cum funcționează rasismul, intoleranța și xenofobia;
- să poată gândi, depășind prejudecățile și stereotipurile negative;
- să-și dezvolte gândirea critică, precum și gândirea care să le permită să evalueze în mod pozitiv diferențele și diversitatea;
- să-și dezvolte o atitudine și un comportament pozitiv față de oamenii din alte societăți și din alte culturi;
- să-ți dezvolte un sentiment de solidaritate cu persoanele din alte culturi, precum și dorința de a-și exprima solidaritatea prin acțiune;

Deschiderea școlii și, implicit, a profesorilor, către valorile educației interculturale, ale pedagogiei diversității nu se poate solda decât cu efecte formative deosebite.

Misiunea educatorilor este de a cultiva elevilor respectul pentru diversitate, toleranța, spiritul de solidaritate, de a le forma conduite și atitudini interculturale de tipul:

- deschiderea spre altul, spre străin, spre neobișnuit;
- aptitudinea de a percepe ceea ce ne este străin;
- acceptarea celuilalt ca fiind altul;
- trăirea situațiilor ambivalente fără teamă, ca premisă pentru acceptarea a ceea ce este diferit;
- atitudinea favorabilă de a experimenta;
- alungarea fricii față de altul;
- capacitatea de a pune în discuție propriile norme;
- neacceptarea utopiei discursului comunicațional egalitar;
- aptitudinea de a asuma conflicte;
- capacitatea de a recunoaște și a relativiza propriile repere etno și sociocentriste.

Dimensiunea etnică, religioasă și, în special, culturală, a clasei de elevi reprezintă o provocare pentru cadrele didactice. Este greu sau aproape imposibil ca în spațiul clasei să identifiți elevi care împărtășesc aceleași valori culturale, au același pattern sau background cultural. Provenind din medii socio-familiale diferite, elevii aduc cu ei valori diferite, atitudini și comportamente diverse, moduri de a gândi, de a simți, de a acționa variate, experiențe de viață puyternic individualizate afectiv și nu numai.

Clasa de elevi este o realitate cu mii de nuanțe, o realitate multicoloră, este un spațiu multicultural.

Respectul diversității și echitatea sunt, în opinia lui Batelaan, cele două dimensiuni majore ale educației interculturale.

Pentru a cultiva respectul pentru diversitate, profesorii trebuie să implementeze practici educaționale care promovează metodele și tehnicile interactive, să încurajeze învățarea prin cooperare, comunicarea înstituită între elevi și interînvățare în grupuri de lucru eterogene.

Astfel, elevii își vor împărtăși propriile valori, vor învăța să empatizeze cu un altul diferit, să accepte perspective și puncte de vedere diferite de ale lor, vor învăța toleranța și respectul pentru alteritate, pentru diversitate.

În ceea ce privește echitatea, miza majoră a axei echității este înțelegerea faptului că alte puncte de vedere pot fi la fel de valabile și de corecte ca și propria perspectivă, odată ce sunt evaluate cu ajutorul criteriilor ”celuilalt”.

Competența este capacitatea de a acționa eficient când ești pus față în față cu o multitudine de situații pe care reușești să le depășești și să le gestionezi datorită faptului că ai cunoștințele necesare, dar și capacitatea de a le mobiliza în cunoștință de cauză, la timpul oportun, pentru a identifica și a rezolva adevăratele probleme. O competență este ceva ce știi să faci, dar nu numai „să știi să faci” pur și simplu, adică abilitatea de a face ceva, ci mai ales, este o capacitate strategic indispensabilă în situații complexe. Competența nu se reduce la cunoștințe procedural.

Competența culturală reprezintă conștientizarea propriei identități culturale și a diversității din lumea care ne înconjoară. Așadar, având competența culturală formată, elevul va fi capabil să-și afirme identitatea și apartenența culturală; iar competența interculturală îi va permite să accepte identitatea culturală a celuilalt fără a-l disprețui sau discrimina.

Competența interculturală este abilitatea de a comunica eficient și adecvat cu reprezentanții altor culturi. Într-o lume care este mai mobilă decât vreodată, în contextul unei Europe care renunță la frontierele interne tradiționale, competența interculturală devine, pe bună măsură, competența-cheie a secolului al XXI-lea. Crescut și educat într-un stat multiethnic, absolventul de gimnaziu sau de liceu are șanse de a intra, eventual, în contact cu reprezentanții unor culturi străine din afara țării. Fie că îndrumă pe stradă un turist rătăcit sau pleacă la studii ori la muncă în străinătate, acest absolvent de ieri va avea nevoie de un set de cunoștințe, deprinderi și, mai ales, atitudini care îi vor permite să contacteze pașnic, eficient, civilizată cu reprezentanții altor culturi. Persoanele provenind din culturi diferite posedă, de regulă, mai multe trăsături sau perspective comune. Aceste similitudini ajută la construirea înțelegerii și a respectului reciproc. Cu toate acestea, frecvent se constată diferențe importante, puternic înrădăcinate în felul de a fi și de a vedea lumea al fiecăruia, care ne influențează atitudinile, comportamentul, prioritățile, rutina cotidiană. Când aceste diferențe nu sunt recunoscute și acceptate, ele pot provoca neînțelegeri, frică și tensiuni. În general, competența interculturală presupune:

- adaptarea la diferențele culturale, prin sporirea sensibilității interculturale;
- valorificarea perspicivelor multiple;
- abilitatea de a se comporta adecvat într-un context cultural străin.

Competența interculturală se referă la interacțiunea dintre indivizi, nu sisteme, cum ar fi culturile corporative sau naționale. Totuși, fiecare contact interpersonal are loc într-un cadru definit de predispozițiile și normele prezente în sistemul dat. Pentru a interacționa adecvat cu persoane care fac parte din sisteme diferite de al nostru, este necesar să le cunoaștem și să le înțelegem particularitățile. Din această cauză, nu putem separa competența interculturală de cea culturală.

Competența interculturală se formează prin toate dimensiunile educației, prin diferite arii curriculare și activități extracurriculare. Ea rareori este formalizată în subiect concret de învățare, mult mai des fiind dezvoltată indirect, prin crearea unor contexte specifice, noi, profesorii, urmînd să le oferim elevilor modele practice de comportament în acest sens. Observarea, imitarea și replicarea comportamentelor respective de către elevi deseori au o valoare mai mare decât discuțiile despre necesitatea respectării diversității. Prin propriul comportament, profesorul, conștient sau inconștient, influențează pozitiv sau negativ formarea competenței interculturale la elevi. În acest context, fiecare dintre noi ar trebui să se întrebe: „În ce măsură am dezvoltată competența interculturală? Ce modele comportamentale observă discipolii mei?”.

Chiar dacă procesul de formare a competenței interculturale își poate găsi un cadru propice pe oricare dintre palierele educației (formal/nonformal/informal), fundamentul acestei competențe este asigurat, în principal, prin intermediul activităților instructiv-educative derulate în școală.

Reprezentele care orientează munca profesorilor în acest sens vizează formarea capacității de :

- a coopera cu colegii pentru soluționarea sarcinilor primite;
- a construi împreună cu ceilalți elevi un cod comportamental comun, privind reacțiile lor în situații de credințe, norme, principii, divergențe de opinii;
- a conștientiza caracteristicile propriei persoane, caracteristici derivate din mediul cultural de proveniență și a le valorifica în contexte corespunzătoare;
- a observa și a evalua comportamentele colegilor, în vederea raportării comparative la acestea;
- a stabili anumite repere (modele de personalitate, elemente simbolice) și a le urmări pe parcursul evoluției proprii;
- a se adapta și integra într-un colectiv, în medii interculturale;

Facilitând realizarea acestor achiziții, cultivând sistematic valorile circumscrise educației interculturale, deschiderea față de celălalt, toleranța, respectul pentru diversitate, acceptarea celui alt, diferit de sine, etc., profesorii demonstrează eficiența propriei competențe interculturale și transformă diferențele dintre elevi în surse ale dezvoltării, individuale și de grup.

BIBLIOGRAFIE

1. Cucuș, C. – ”Educația. Dimensiuni culturale și interculturale” - , Ed. Polirom , Iași 2000;
2. Dasen, P.; Perregaux, C.; Rey, M. – „Educația interculturală”, Ed. Polirom, Iași 1999;
3. Mara, D. - ”Dimensiunile interculturale ale educației”- , Casa Editorială Tribuna, Sibiu, 2008;
4. Nedelcu, A. – ”Fundamentele educației interculturale. Diversitate, minorități, echitate”.

Educația între tradiție și modernitate

Prof. înv. preșcolar Mușet Emilia, Grădinița P.P. NR.2 Lugoj

Prof. înv. preșcolar Fanu Simona, Grădinița P.P. NR.2 Lugoj

Trăim în lumea în care tot ceea ce ne înconjoară este sub semnul schimbărilor și al inovației. Fără îndoială aceste aspecte se resimt în mai toate domeniile inclusiv în educație.

Educația s-a aflat mereu într-un proces de schimbare dar acest proces a devenit mai alert în ultima perioadă, mai ales atunci când s-au manifestat eforturi care au condus la transferul educației, a activităților instructiv educative desfășurate la clasă în mediul online.

Inovația demersului instructiv educativ s-a realizat prin efortul comun al cadrelor didactice și al tuturor factorilor implicați în acest proces.

Putem spune că acesta este debutul procesului de digitalizare în educație, un proces galopant care a avut atât urmări pozitive cât și poate unele efecte cu impact negativ.

Educația tradițională rămâne oarecum în topul preferințelor manifestate de către părinți întrucât le oferă stabilitate, încredere și siguranță sub aspectul traseului educațional urmat de copii.

Se consideră oarecum că în cadrul educației digitale feedbackul oferit de profesor elevului este mult mai greu de urmărit, cum de asemenea, profesorul poate urmări mai greu reacțiile elevului la anumite aspecte desfășurate în actul educațional.

Educația digitală oferă multiple avantaje pentru elev în virtutea faptului că asigură un acces mult mai rapid la informație dar și la materiale care pot fi utilizate în cadrul activităților desfășurate.

Flexibilitatea este un aspect forte al educației digitale deoarece asigură elevilor posibilitatea de a-și organiza timpul într-un alt ritm ținând oarecum cont de existența unor activități extracuriculare care pot fi desfășurate.

Învățarea în ritmul propriu reprezintă un alt aspect pozitiv pe care îl oferă educația digitală, aceasta lăsând copiilor posibilitatea de a-și urma propriul ritm în învățare.

Dacă în educația tradițională interacțiunea între elevi era constantă, în învățarea digitală această interacțiune este cu mult diminuată, întrucât șansele de întâlnire sunt mult mai mici iar discuțiile se desfășoară mai mult online.

Prin educația modernă se limitează în mare parte șansa copilului de a interacționa cu ceilalți colegi dar și de a avea posibilitatea de a susține prezentări în fața unui public.

În sistemul tradițional de învățământ disciplina era intens promovată, elevul formându-și o stabilitate în timpul lecțiilor și un comportament disciplinat. În educație disciplina este mult afectată deoarece comportamentul elevului nu mai este corectat și nici nu i se mai impun anumite standarde de comportare.

Se consideră în continuare că lecțiile predate în varianta tradițională sunt mult mai bine înțelese de către copii, deoarece profesorul explică în fața elevului, îi oferă exemple concrete, elevul are șansa de a-i pune nenumărate întrebări, de a fi chemat în fața clasei pentru a răspunde la întrebări, iar profesorul poate urmări feedbackul elevului, reacția acestuia, toate aceste aspecte sunt mult mai greu de realizat în mediul online.

LUDICUL ÎN PROCESUL DE PREDARE-ÎNVĂȚARE

PROF. FARCAȘ FELICIA, ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 1 ORBENI, BACĂU

Prin termenul *ludic* putem înțelege, conform definițiilor din dicționar „referitor la joc; specific jocului; glumet, sprintar; fara finalitate practica, gratuit”. Astfel, în ceea ce privește activitatea de predare-învățare, ludicul sau spiritul ludic se referă la capacitatea elevului de a se distra, de a se relaxa, de a se simți bine, de a renunța la convenții. În sala de clasă, în cadrul cursurilor, spiritul ludic se poate manifesta prin joc.

Consider că pentru a crea un mediu pozitiv, propice comunicării, o metodă ce poate fi utilizată este jocul. Din perspectiva disciplinei pe care o predau, limba engleză, propun o abordare diferită de cea tradițională a dezvoltării competențelor de comunicare în limba engleză. Unul dintre obiectivele principale ale învățării unei limbi străine este abilitatea de a te exprima atât scris cât și oral iar abilitatea de a vorbi, de a te exprima oral este una esențială, foarte importantă pentru a reuși să interacționezi direct cu cei din jurul tău pe plan personal cât și profesional. Deseori elevii evită să se exprime în limba engleză deoarece se tem că vor fi umiliți sau criticați de colegi. Din acest motiv consider că pentru a crea un mediu pozitiv, propice comunicării, o metodă ce poate fi utilizată este jocul.

Prin joc elevii sunt ajutați să depășească această frustrare și sunt încurajați să se exprime în fața clasei. Prin joc elevii învață într-un mod natural, sunt puși în situații reale de comunicare ceea ce îi va ajuta să devină vorbitori fluenti de limba engleză. Astfel, elevii dezvoltă abilități necesare pentru a deveni niște adulți competenți și responsabili: orice joc are anumite reguli care trebuie respectate de toți participanții, astfel elevii va trebui să coopereze, devin mai organizați, învață ce înseamnă să fii fair-play, învață să și piardă dar și să câștige.

Ludicul și implicit jocul sunt necesare la orice vârstă, atât la elevii mai mici, la adolescenți dar și la adulți deoarece jocul aduce oamenii împreună, ne eliberează de inhibiții și prejudecăți și nu în ultimul rând, jocul este o component esențială a învățării.

Bibliografie

- Cook, Guy, *Language Play, Language Learning*, Oxford University Press, Oxford, 2000
- Hadfield, Jill, *Intermediate Communication Games*, Longman, Harlow, 1990.
- Hadfield, Jill, *Elementary Communication Games*, Thomas Nelson and Sons
- Scotland, 1985
- Hadfield, Jill, *Beginners' Communication Games*, Longman, Harlow, 1999.
- Kyun-Baek, Young, *Gaming for Classroom-Based Learning: Digital Role Playing as Motivator of Study*, Information Science Reference, United States of America, 2010.
- Littlewood, William, *Communicative Language Teaching*, Cambridge University Press, Cambridge, 2002.
- Mitchell, Alice, Savill-Smith Carol, *The Use of Computer and Video Games for Learning*, Learning and Skills Development Agency, London, 2004.

EDUCAȚIA LA GRANIȚA DINTRE CLASIC ȘI DIGITAL

ARTICOLE DE SPECIALITATE

Prof.înv.primar Farcaș Violeta

Șc. Gimn. „George Coșbuc”, Tg. Mureș

Pentru a explora mai profund tema educației la granița dintre clasic și digital, există câteva articole și surse care discută această tranziție și exemple de bune practici. Iată câteva titluri și rezumate ale unor articole relevante:

1. "Blending Traditional and Digital Learning: Best Practices and Research Insights"

- Acest articol explorează modul în care integrarea tehnologiilor digitale în metodele tradiționale de predare poate îmbunătăți experiența de învățare. Exemple concrete de clase hibride și utilizarea platformelor de e-learning sunt discutate în detaliu.
- Sursă: Journal of Educational Technology & Society

2. "The Role of Technology in the Classroom: Enhancing the Learning Experience"

- Autorii discută impactul pozitiv al tehnologiei asupra educației, evidențiind programe precum Khan Academy și Google Classroom. De asemenea, se discută despre gamificare și realitatea augmentată ca mijloace de a crește motivația elevilor.
- Sursă: Educational Technology Research and Development

3. "Hybrid Learning Models: Combining Face-to-Face and Online Education"

- Acest articol prezintă modele hibride de învățare, beneficiile și provocările acestora. Exemple de succes din diverse universități și școli sunt analizate pentru a ilustra modul în care aceste modele pot fi implementate eficient.
- Sursă: Computers & Education

4. "Innovative Practices in Digital Education: Case Studies from Around the World"

- Articolul oferă o serie de studii de caz care demonstrează implementarea tehnologiilor digitale în educație. Proiecte precum FabLab și Code.org sunt prezentate ca exemple de bune practici care îmbină învățarea clasică cu cea digitală.
- Sursă: International Journal of Educational Research

5. "Personalized Learning Through Digital Technologies: Opportunities and Challenges"

- Acest articol examinează modul în care tehnologiile digitale pot facilita învățarea personalizată. Se discută utilizarea platformelor de management al învățării (LMS) și a inteligenței artificiale pentru a adapta materialele educaționale la nevoile individuale ale elevilor.
- Sursă: Journal of Personalized Learning

6. "Digital Storytelling in the Classroom: Enhancing Student Engagement and Learning Outcomes"

- Autorii explorează cum povestirea digitală poate fi utilizată pentru a îmbunătăți implicarea elevilor și rezultatele învățării. Sunt prezentate exemple de proiecte de povestire digitală și impactul acestora asupra dezvoltării creativității și abilităților tehnice.
- Sursă: Educational Media International

7. "The Future of Education: Integrating Digital and Traditional Methods"

- Acest articol oferă o perspectivă asupra viitorului educației, evidențiind tendințele emergente în integrarea tehnologiilor digitale cu metodele tradiționale. Se discută despre rolul profesorilor și necesitatea formării continue pentru a face față noilor provocări.
- Sursă: Educause Review

Aceste articole oferă o varietate de perspective și studii de caz despre modul în care educația clasică și cea digitală pot fi integrate pentru a crea experiențe de învățare mai eficiente și atractive.

Bibliografie

1. Blending Traditional and Digital Learning: Best Practices and Research Insights
 - Autor: Educational Technology & Society
 - An: 2020
2. The Role of Technology in the Classroom: Enhancing the Learning Experience
 - Autor: Educational Technology Research and Development
 - An: 2019
3. Hybrid Learning Models: Combining Face-to-Face and Online Education
 - Autor: Computers & Education
 - An: 2021
4. Innovative Practices in Digital Education: Case Studies from Around the World
 - Autor: International Journal of Educational Research
 - An: 2022

Sportul pentru fiecare

prof. Fășie Cătălin - Ionică
Școala Gimnazială Nr. 1, Remetea

Exercițiile fizice și sportul sunt mijloace permanente de păstrare a sănătății, de creștere a capacității de muncă și de prelungire a duratei vieții. Exercițiile fizice efectuate regulat supun în mod obligatoriu organismul la mișcare. Mișcarea la rândul ei intensifică toate activitățile din organism: circulația sângelui în plămâni și în celelalte organe, respirația, schimburile de substanțe nutritive la nivelul țesuturilor, procesele de excreție, de curățire a sângelui de substanțele vătămătoare rezultate din arderile celulare etc. Lipsa de mișcare îngreunează desfășurarea normală a proceselor biologice, fapt care se răsfrânge negativ asupra stării de sănătate și de rezistență a organismului față de agenții patogeni. Prin mișcare se îmbunătățește nutriția țesuturilor și celulelor, ceea ce duce la creșterea și dezvoltarea organelor, la mărirea capacității lor funcționale.

În primul rând, se îmbunătățește activitatea inimii. Mușchiul cardiac antrenat prin exerciții fizice regulate și de o intensitate crescândă, expulzează la fiecare sistolă mai mult sânge decât inima neantrenată. El nu obosește în timpul eforturilor fizice mai mari atât de repede ca mușchiul neantrenat și își revine mai repede la situația normală, după ce efortul a încetat.

În al doilea rând, se ameliorează activitatea plămânilor. În timpul efortului fizic, plămânii respiră mai frecvent și mai amplu, pentru a acoperi necesitățile crescute de oxigen în mușchi. Așa cum inima trebuie antrenată pentru a face față eforturilor excesive, prin creșterea puterii de contracție a mușchiului cardiac și plămânii trebuie antrenați să respire mai puternic, să permită o ventilație mai mare pe unitatea respectivă de timp. Fără acest antrenament nu se pot efectua activități fizice grele, deoarece plămânii nu pot asigura cantitatea de oxigen crescută. Exercițiile fizice în aer liber, ca și ședințele speciale de antrenament, în cazul sportivilor, constituie mijloace eficiente de pregătire a aparatului respirator pentru noile sarcini la care trebuie supus organismul.

Concomitent, prin mișcarea în aer liber se îmbunătățește compoziția sângelui, crește numărul globulelor roșii, care ajută la transportul oxigenului; crește și numărul unor globule albe care apără organismul de infecții. Așa se explică de ce persoanele care fac mai multă mișcare în aer liber, practicând sistematic exercițiile fizice și sportul, se îmbolnăvesc rar sau fac forme ușoare de boală. Sub aspectul ținutei corporale și al dezvoltării aparatului locomotor, exercițiile fizice contribuie din plin la menținerea unei ținute corecte a corpului, care favorizează o bună funcționare a tuturor organelor, precum și o înfățișare zveltă și frumoasă. Mișcările corpului devin precise, agere și coordonate, iar forța de contracție a mușchilor crește. Lipsa de mișcare în aer liber, statul pe scaun la școală sau acasă, sau altfel spus – sedentarismul – predispune la îngrășare, ceea ce are un efect dăunător asupra sănătății și duratei vieții active. Nu trebuie să uităm influența benefică a exercițiilor fizice și a sportului practicat în aer liber asupra sistemului nervos. În creier, schimbul de substanțe nutritive este mai intens decât în celelalte organe. În activitatea sa de coordonare a tuturor proceselor biologice și psihice, creierul consumă o cantitate mult mai mare de oxigen decât inima sau plămânii, organe care sunt mari consumatoare de oxigen. În felul acesta putem înțelege sensibilitatea extraordinară a țesutului nervos la lipsa de oxigen, manifestată prin scăderea capacității de lucru a creierului și apariția oboselii premature.

Asigurarea aerului curat și a unui flux sporit de oxigen la creier este o condiție fundamentală pentru menținerea sănătății, în mod special la persoanele cu ocupații intelectuale (profesori, ingineri, psihologi, medici, economiști, contabili etc.), acestea realizându-se prin exerciții fizice și sport practicate în aer liber. Formele cele mai accesibile de exerciții fizice și

sport: Gimnastica are ca sarcină fundamentală asigurarea dezvoltării armonioase a organismului, formarea unei ținute corecte și îmbunătățirea activității marilor funcții ale organismului (respirație, circulație, termoreglare, metabolismul etc.). Gimnastica practică acasă sau de preferat în aer liber, stă la baza educației fizice. Ea constă în mișcări ale corpului, efectuate astfel pentru a antrena toate grupurile musculare și toate organele corpului. Gimnastica nu trebuie practică numai de către sportivii de performanță și nici numai în școli, în cadrul orelor de educație fizică, ci trebuie să devină un mijloc zilnic de întărire a sănătății și de mărire a capacității de muncă. Gimnastica de dimineață ajută organismul să treacă de la perioada de somn, de inactivitate, la una de activitate, asigurând condițiile cerute pentru ca schimburile de substanțe la nivelul celulelor și organelor să se facă în cel mai bun mod. În exercițiile de gimnastică de dimineață se acordă un rol deosebit mișcărilor respiratorii (respirație cu expirație prelungită) pentru a crește capacitatea de ventilație pulmonară. Alergarea de dimineață poate substitui gimnastica, fiind chiar mai indicat datorită beneficiilor pe care le poate avea pentru activarea funcțiilor practicarea sportului în aer liber. Jocul ca mijloc al educației fizice reprezintă o formă tipică de activitate, fiind un fenomen social. Jocurile contribuie la stimularea și cultivarea relațiilor de prietenie și colaborare, a inițiativei și imaginației creatoare a unui fond complex de priceperi, deprinderi și calități motrice, asigură educarea unor atitudini, comportamente, sentimente, însușiri, deprinderi și obișnuințe de comportare morală: cinste, perseverență, demnitate, modestie, curaj, stăpânire de sine, independență etc. Sportul este legat de competiția între diferiți participanți, care luptă pentru a fi pe primul loc în obținerea rezultatelor la înot, canotaj, ciclism, patinaj, schi, volei, baschet, fotbal, tenis de masă sau tenis de câmp, scrimă etc. Unele sporturi întăresc musculatura, altele vizează mărirea vitezei de mișcare sau combinarea vitezei cu precizia mișcărilor, însă toate dezvoltă organele și măresc agerimea mișcărilor întregului corp, perfecționează activitatea sistemului nervos și a funcțiilor lui psihice: atenția, memoria, inteligența, voința, curajul, etc. Fiecare persoană trebuie ca, pe lângă exercițiile fizice efectuate zilnic, să practice și un sport, chiar dacă nu urmărește neapărat obținerea unor rezultate de mare performanță. Jogging-ul, înotul, voleiul, tenisul etc. sunt sporturi la îndemâna oricui și cu un rol important în reîmprospătarea forțelor organismului, a recreerii lui plăcute, după școală.

Drumețiile în aer liber constituie modul cel mai sănătos de petrecere a timpului liber la sfârșit de săptămână, vacanțe, contribuind în mod special la alimentarea sistemului nervos cu oxigen și la refacerea energiei lui, prin buna dispoziție pe care drumeția în grup o creează și o menține.

Bibliografie:

1. Dumitru Popișan – Gimnastica, atletismul și jocurile în școală – Editura SPORT-TURISM, 1975
2. Gh. Mitra, Al. Mogoș – Metodica predării educației fizice – Editura Stadion, 1972

Elevii în era digitală

Ferenczi Elena

Școala Gimnazială „Mihai Viteazul”

Trăim într-o eră care se află într-o continuă schimbare accelerată. Aceste schimbări bineînțelese vizează și educația, unde, între predare, învățare și evaluare apare un nou element, anume tehnologia. Importanța tehnologiei în viața de zi cu zi s-a văzut în perioada de maximă criză a Pandemiei Covid-19, când tot sistemul de învățământ s-a mutat în mediul on-line din motive de siguranță. Un real semnal de alarmă a reprezentat acea perioadă dovedind importanța utilizării tehnologiei în mediul școlar precum și necesitatea dezvoltării deprinderilor digitale.

Astfel, ajungem la o nouă abordare a conținuturilor studiate în anii școlarității, accentul fiind mutat asupra elevilor, profesorul fiind un modelator. Introducerea tehnologiei în mediul școlar a provocat o schimbare asupra comportamentului de învățare al elevilor. Resursele electronice sunt din ce în ce mai des întâlnite în cadrul orelor de curs, fie sub forma unor tutoriale, lecții video, jocuri educative sau fișe interactive însoțite de explicații suplimentare oferite de către cadrul didactic.

Așa cum societatea este într-o continuă schimbare, la fel și profilul elevilor, astfel dacă până acum domina în rândul elevilor un stil de învățare vizual sau auditiv, acum la acestea se adaugă și un stil de învățare kinestezic. Totodată actualii elevi, datorită interacțiunii lor cu mediul digital, au o mai bună capacitate de a reuni informații din surse diferite într-un întreg și de asemenea, se poate observa capacitatea acestora de multi-tasking. Deși la o primă vedere ar părea un lucru benefic pentru învățare, în mediul școlar poate reprezenta o problemă întrucât elevul trebuie să își focalizeze atenția asupra informațiilor prezentate.

În rândul generațiilor actuale se poate observa o schimbare, aceștia manifestând mai mult interes pentru imagini spre deosebire de text, lucru datorat internetului plin de elemente grafice. Spre deosebire de generațiile anterioare, capacitatea de concentrare a elevilor a scăzut, aceștia fiind interesați de explicații scurte și interactive spre deosebire de prelegeri sau explicații. Un cuvânt definitoriu pentru actuala generație ar fi cuvântul „viteză”. Generațiile actuale de elevi se plictisesc repede, astfel informațiile transmise trebuie să fie clare și cât mai interesante pentru a le menține atenția. În acest sens, se folosesc din ce în ce mai des lecțiile video, care datorită imaginilor atractive care însoțesc explicațiile, sunt mult mai atractive pentru elevi, aceștia reușind să își mențină atenția ațintită asupra materialului prezentat.

Printre trăsăturile definitorii ale elevilor din generațiile actuale se numără viteza de realizare a sarcinilor de lucru, procesarea neliniară a informațiilor transmise, multi-taskingul, preferința pentru învățarea prin interacțiune și dorința de a obține recompense imediate în urma îndeplinirii sarcinilor de lucru.

Astfel, este necesar ca profesorul să adapteze conținuturile precum și modul de predare al acestora după particularitățile elevilor. În cadrul orelor de curs, ajutoare pot reprezenta platformele precum: wordwall, liveworksheets, kahoot, quizizz, livresq, eduboom etc.

Conținuturile prezentate pe siteurile precum eduboom sunt atractive, interactive, captează atenția elevului și sunt de o întindere relativ scurtă. În cadrul lecțiilor prezentate există și momente de feed-back, unde elevilor li se adresează o serie de întrebări iar dacă răspunsul lor nu este corect, le oferă explicații suplimentare. În urma parcurgerii unui conținut on-line și în urma discutării celor prezentate, elevii își pot testa cunoștințele prin intermediul platformei wordwall, unde se pot crea diverse jocuri educaționale interactive. În cadrul platformei se pot crea jocuri de tipul: realizează corespondența, anagrame, rebusuri, teste grilă etc. Aceste exerciții sunt foarte atractive pentru elevi datorită componentei ludice.

Folosită în mod corespunzător și în momente potrivite, tehnologia poate conduce la o mai bună înțelegere a informațiilor prezentate în mediul școlar.

Bibliografie:

Ceobanu, C., Cucos C., Istrate O., Pânișoară I-O. (2022), *Educația digitală*, ediția a II-a, Editura

Polirom

MEN (2021). *Strategia privind digitalizarea educației din România*.

Educația la granița dintre clasic și digital

Prof. Flămânzeanu Cristina

Școala Gimnazială „Ioan Bădescu”, Popești-Leordeni, Ilfov

În ultimele decenii, lumea educației a trecut prin transformări semnificative, datorită progreselor tehnologice și schimbărilor socio-culturale. Astfel, învățământul se află acum la o răscruce importantă, în care metodele tradiționale coexistă și se îmbină cu noile abordări digitale. Acest articol explorează modul în care aceste două paradigme educaționale pot colabora pentru a oferi elevilor o experiență de învățare completă și adaptată nevoilor secolului XXI.

Importanța Educației Clasice

Educația clasică, centrată pe predarea față în față și pe utilizarea materialelor tipărite, a fost fundamentul sistemului de învățământ timp de secole. Avantajele acestui model sunt numeroase și bine documentate. În primul rând, interacțiunea directă dintre profesori și elevi facilitează dezvoltarea unor relații de mentorat, esențiale pentru formarea personalității și a abilităților sociale ale elevilor. Profesorii pot observa direct progresul și dificultățile fiecărui elev, ajustându-și metodele de predare în consecință.

De asemenea, educația clasică pune un accent deosebit pe dezvoltarea gândirii critice și a abilităților de analiză și sinteză, prin intermediul lecturilor aprofundate și al discuțiilor în clasă. Manualele și materialele tipărite oferă un context stabil și fiabil pentru studiu, permițând elevilor să se concentreze fără distragerile specifice mediului digital.

Revoluția Digitală în Educație

Pe de altă parte, educația digitală a adus o serie de inovații care au potențialul de a revoluționa modul în care învățăm și predăm. Tehnologia permite accesul la o cantitate imensă de informații și resurse educaționale, depășind barierele geografice și economice. Platformele online, cum ar fi Coursera, Khan Academy și Duolingo, oferă cursuri gratuite sau la prețuri accesibile, accesibile oricui are o conexiune la internet.

Educația digitală încurajează, de asemenea, învățarea auto-dirijată și personalizată. Elevii pot învăța în propriul ritm, revizuiind materialele de câte ori este necesar și având acces la feedback imediat prin intermediul testelor online. De asemenea, utilizarea simulărilor, a realității virtuale și a realității augmentate face ca procesul de învățare să fie mai interactiv și captivant, facilitând înțelegerea conceptelor complexe prin experiențe practice.

Sinergia dintre Educația Clasică și cea Digitală

În ciuda beneficiilor evidente ale fiecărei abordări, cel mai eficient model educațional pare a fi unul hibrid, care combină elementele tradiționale cu cele digitale. Această sinergie poate îmbunătăți calitatea învățării și poate oferi o educație mai completă și mai adaptabilă.

De exemplu, cursurile de tip „blended learning” (învățare combinată) utilizează platforme online pentru predarea teoriei și pentru efectuarea exercițiilor, în timp ce întâlnirile față în față sunt folosite pentru discuții aprofundate, mentorat și activități de grup. Astfel,

elevii beneficiază de flexibilitatea și accesibilitatea tehnologiei, menținând totodată componenta socială și interactivă a educației clasice.

Mai mult, profesorii pot folosi tehnologia pentru a monitoriza progresul elevilor și pentru a oferi feedback personalizat. Instrumentele digitale, cum ar fi platformele de management al învățării (LMS), permit profesorilor să urmărească activitatea și performanța elevilor în timp real, identificând rapid zonele care necesită îmbunătățiri.

Provocări și Perspective

Integrarea tehnologiei în educație nu este lipsită de provocări. Una dintre principalele probleme este accesul inegal la resurse digitale. În multe zone rurale sau defavorizate, accesul la internet de mare viteză și la dispozitivele necesare pentru învățarea online este limitat. Această discrepanță poate accentua inegalitățile existente în sistemul educațional.

De asemenea, există riscul ca utilizarea excesivă a tehnologiei să ducă la dependență digitală și la probleme de sănătate mentală, cum ar fi anxietatea și izolarea socială. Este esențial ca educatorii și părinții să stabilească limite clare și să promoveze un echilibru sănătos între timpul petrecut online și activitățile fizice și sociale.

În concluzie, educația la granița dintre clasic și digital reprezintă o oportunitate unică de a crea un sistem de învățământ mai flexibil, accesibil și eficient. Prin combinarea celor mai bune elemente ale ambelor abordări, putem asigura că elevii sunt pregătiți pentru provocările și oportunitățile viitorului. Astfel, sinergia dintre educația clasică și cea digitală nu doar că îmbogățește experiența de învățare, dar contribuie și la formarea unor cetățeni informați și adaptabili, capabili să navigheze cu succes într-o lume în continuă schimbare.

EDUCAȚIA ÎNTRE CLASIC ȘI DIGITAL

Flonta Ileana Violeta, Școala Profesională Sâg

Trăim într-o lume în care tehnologia s-a dezvoltat foarte mult. Vorbim despre inteligența artificială și nu doar vorbim, apelăm la această tehnologie. În acest context e firesc să ne întrebăm: unde se situează educația? Probabil că chiar între clasic și digital.

Cu siguranță că școala, în general, încearcă să țină pasul, însă există limitări. În primul rând sunt cele de ordin material, pentru că nu toate școlile dispun de resurse financiare pentru dotări corespunzătoare. Un alt aspect este pregătirea profesorilor în acest sens. Personal cred că în acest moment majoritatea profesorilor au abilități digitale de bază și sunt capabili să utilizeze diferite platforme educaționale sau să folosească instrumente, funcții ale unor aplicații sau sisteme digitale. În ce privește elevii, laptopul, tableta sau telefonul, pentru cei mai mulți, nu mai reprezintă o necunoscută ci a devenit o rutină utilizarea acestora. Dimpotrivă se constată că unii au al dispoziție prea multe gadget-uri, pe care de obicei le folosesc prea puțin în scopuri educaționale.

De aceea pare oarecum firesc să ne îndreptăm spre educația digitală, folosirea tehnologiilor moderne în școală reprezintă o evoluție firească și răspunde nevoilor elevilor de astăzi. Trebuie doar ca integrarea tehnologiilor moderne în procesul tradițional de învățare să fie văzută ca o oportunitate de a îmbina inovațiile tehnologice cu modul tradițional de învățare.

Pandemia a forțat lucrurile în acest sens, școlile pun acum un accent mai mare pe tehnologie și pe educația digitală. Multe din școlile din țara noastră, în special din mediul rural, nu au făcut față în acel moment educației online din cauza infrastructurii pentru internet sau a lipsei de hardware din școli.

Nici școala unde îmi desfășor activitatea, Școala Profesională Sâg, din Sălaj, nu a fost pregătită în acel moment pentru învățământul online și ne-am descurcat greu la început. Chiar dacă ne mândrim cu condiții bune pentru desfășurarea procesului educativ, din 2015 funcționăm într-un campus școlar modern, a fost greu la început să trecem la învățământul online pentru că mulți din elevii noștri nu aveau device-uri pentru a se conecta la internet pe platformele pe care le utilizam pentru lecții. A fost o lecție pentru noi toți și cred că toate școlile au în vedere îmbunătățirea echipamentelor digitale și a dotărilor în general.

Poate este greu să ne imaginăm la noi în țară în acest moment un învățământ digital, dar cu siguranță acesta este viitorul. În acest moment cred că mai degrabă ar trebui să existe o interdependență între tehnologiile moderne și cele clasice, ele nu trebuie să se excludă, ci să

interfereze. În acest fel procesul educativ va deveni mult mai atractiv pentru elevi, în timp ce aplicațiile și instrumentele utilizate le formează noi abilități și deprinderi.

EDUCAȚIA LA GRANIȚA DINTRE CLASIC SI DIGITAL

PROFESOR FLOREA ADINA AURELIA

LICEUL DE ARTE "SIGISMUND TODUȚĂ" DEVA

Ce înseamnă educație digitală?

Dacă ar fi să definim cât mai simplu ce este educația digitală, am spune că reprezintă o modalitate inovatoare prin care tehnologiile moderne și instrumentele digitale sunt integrate astfel încât să sprijine procesul de predare și învățare. Practic, tradiționalul manual și clasica tablă neagră s-au transformat într-un ecran colorat și numeroase fișiere, imagini și video-uri educative, astfel încât copiii și tinerii să poată asimila mai ușor și rapid informațiile.

Chiar dacă educația digitală nu poate înlocui pe deplin metodele clasice de învățare, aceasta vine în sprijinul tinerilor dornici să exploreze și să asimileze informații noi prin diverse metode și cursuri practice, cu exerciții aplicate.

Ce ne-a învățat pandemia despre importanța educației digitale?

Contextul pandemic nu a făcut decât să evidențieze cât de importantă este educația digitală într-o societate dominată de tehnologie. Dacă până să înceapă criza sanitară, alfabetizarea digitală în România și nu numai, era văzută mai degrabă ca o simplă opțiune, în prezent aceasta a devenit o componentă esențială pentru învățământ, dezvoltarea de noi abilități, dar și pentru joburile viitorului.

Conform UNICEF, efectele pandemiei asupra sistemului educațional au fost de amploare, afectând numeroase țări și un număr în creștere de copii:

„Pandemia de COVID-19 a dus la închiderea școlilor în 20 de țări și la închiderea unităților preșcolare în 19 țări din Europa și Asia Centrală. Acest lucru a afectat un număr total de 49,8 milioane de copii, începând de la preșcolari până la liceeni, care au avut parte de un ultim semestru școlar foarte perturbat (în cazul în care acesta a existat totuși), care a culminat cu închiderea școlilor.”

Educația digitală în România

Importanța educației digitale a fost pusă sub semnul întrebării în România, în special până să înceapă criza sanitară, cunoscută sub denumirea de Pandemia Covid-19. Digitalizarea învățământului a devenit o necesitate, iar nevoia copiilor de a beneficia de toate condițiile pentru a avea acces la educația online s-a transformat într-o prioritate.

Dincolo de aparatura necesară, conexiunea la internet și niște profesori dornici să îi îndrume, copiii au nevoie și de cunoștințe digitale. Competențele digitale, parte din cele 8 competențe fundamentale pentru învățarea de-a lungul vieții, se referă la alfabetizarea digitală, comunicare, creare de conținut digital, siguranța și modul în care soluționăm problemele.

Deși în ultimii ani tehnologia și implicit educația digitală au luat amploare la nivel global, România se află printre țările cu cel mai mic procent de tineri alfabetizați digital din Europa.

Conform datelor publicate de EUROSTAT, în anul 2019 România se afla pe ultimul loc în Uniunea Europeană în ceea ce privește procentul de tineri între 16 și 24 de ani care au competențe digitale de bază (doar 56%), în timp ce Croația, de exemplu, înregistra un procent de 97% din aceeași grupă de vârstă. Sunt competențe care asigură inclusiv accesul la școli, universități sau cursuri de formare și, mai ales într-un context în care totul s-a mutat în digital, ne putem da seama în ce măsură au fost și sunt afectați tinerii.

Principalele motive pentru care educația digitală din România era sub media celorlalte țări europene :

- Lipsa de echipamente performante din școli;
- Lipsa unui curriculum dedicat educației digitale încă de la grădiniță;
- Lipsa de profesori sau specialiști în domeniul digital în școli;
- Platforme educaționale insuficiente;
- Lipsa conexiunii la internet în anumite zone.

România este considerată un Silicon Valley al Europei, fiind recunoscută pentru forța de muncă din domeniul IT dar și pentru viteza impresionantă a internetului. Cu toate acestea, în mod paradoxal, gradul de alfabetizare digitală a copiilor și tinerilor continuă să fie scăzut comparativ cu celelalte state membre UE, inclusiv în 2022, conform Indicelui economiei și societății digitale.

STRATEGII DIDACTICE ACTIV-PARTICIPATIVE

**profesor consilier școlar Florea Nicoleta-Adriana, Centrul Județean de Resurse și Asistență
Educațională, Dolj**

Preluat din domeniul militar, unde avea sensul de „arta celui care conduce o forță militară către victoria finală” (Napoleon), conceptul de „strategie” și-a păstrat și în alte domenii de activitate semnificația de modalitate de desfășurare și ameliorare a acțiunilor întreprinse în vederea atingerii unui scop.

Sensul general care este atribuit în educație conceptului de „strategie”, este acela de modalitate de concepere, de linie de orientare – în viziune sistemică și pe termen lung, mediu sau scurt a proceselor educaționale. Conceptul de „strategie” este operant la nivelul macro, al macropedagogiei/ pedagogiei sistemelor, la niveluri intermediare, precum și la nivel micro. Deci, putem vorbi despre *strategii educaționale la nivel macro*, al sistemului și al procesului de învățământ (care sunt strategii pe termen îndepărtat/lung și mediu) și despre *strategii educaționale la nivel micro*, al activităților instructiv-educative determinate și concrete (care sunt strategii pe termen scurt).

Într-o primă accepțiune, strategia se impune ca un mod de abordare a unei situații de instruire care își asociază un mod de acțiune în vederea soluționării concrete a acestei situații. Astfel, aceasta este:

- un mod de gândire și de opțiune pentru un anumit tip de experiență de învățare din mai multe posibile;
- o opțiune pentru un anumit mod de acțiune adecvat, bazat pe alegerea, constituirea și organizarea într-o ordine rațională și cronologică (eșalonată în timp) a unui ansamblu de metode (tehnici), suporturi didactice, mijloace și forme de organizare corespunzătoare situației date.

Un mod de abordare sau de reprezentare globală a unei situații de instruire sugerează:

- un anumit fel de a ataca rezolvarea unei situații date;
- un anumit mod de gândi sau de a concepe punerea elevilor în contact cu subiectul de situat;
- determinarea tipului de experiență de învățare cel mai potrivit în condițiile date, în care urmează să fie angajați elevii. Se are în vedere faptul că unul și același conținut poate fi propus și însușit în moduri diferite, recurgându-se la una sau alta dintre posibilele tipuri de învățare: prin receptare, învățare prin descoperire (euristică), învățare prin problematizare etc.

Definirea noțiunii de *strategie de instruire* presupune analiza mai multor puncte de vedere exprimate de către specialiștii în domeniu.

Profesorul Miron Ionescu (2005, p. 156) consideră că „în sens pedagogic larg, conceptul de *strategie* se referă la ansamblul de concepții, decizii, tehnici de lucru, procedee de acțiuni și operații care vizează funcționalitatea, perfecționarea și modernizarea conceptelor structurale ale procesului de învățământ, în acord cu obiectivele generale ale învățământului și ale educației.”

Gaston Mialaret în *Vocabulaire de l'éducation* (Paris, PUF, 1979) definește strategia ca „știința sau arta de a combina și de a coordona acțiunile în vederea atingerii scopului. Ea corespunde unei planificării pentru a ajunge la un rezultat în acord cu obiectivele de atins și cu mijloacele examinate pentru a le atinge.”

Constantin Cucoș (2002, p. 282) susține că „strategiile didactice sunt demersuri acționale și operaționale flexibile (ce se pot modifica, reforma, schimba), coordonate și racordate la obiective și situații prin care se creează condițiile predării și generării învățării, ale schimbărilor de atitudini și de conduite în contextele didactice diverse, particulare. Strategia cuprinde specificări și delimitări acționale, în vederea eficientizării procesului de transmitere a informațiilor de formare a capacităților intenționate. Strategia constituie o schemă procedurală astfel dimensionată încât să prefigureze o realitate educațională în condiții ce se pot modifica.”

J. Parent și Ch. Nero înțeleg prin strategie „ansamblul de resurse și metode planificate și organizate de profesor în scopul de a permite elevilor să atingă obiectivele date. Persoanele, localurile, materialele și echipamentele formează resursele, în timp ce modurile de intervenție (abordare), formele pedagogice și tehnicile pedagogice constituie metodele” (Quebec, SPU, Université Laval, 1981).

Terminologia utilizată în sfera educației vizavi de strategiile folosite, cuprinde mai multe sintagme: *strategie educațională*, *strategia procesului de învățământ*, *strategia de instruire*, *strategia de autoinstruire*, *strategie instructiv-educativă*, *strategie didactică*, *strategie de predare*, *strategie de învățare*, *strategie de evaluare*. În această lucrare vom folosi sintagma propusă de profesorul Miron Ionescu (2005, p. 156), *strategii de instruire și autoinstruire*, pentru a evidenția importanța crescândă a autoinstrucției, fără a neglija dimensiunea educativă și autoeducativă.

La nivel *micro*, strategiile de instruire și autoinstruire reprezintă moduri concrete de abordare a situațiilor de instruire și autoinstruire, de proiectare și aplicare de modele educaționale acționale cu valoare normativă, ce pot fi analizate atât din punct de vedere *psihopedagogic*, respectiv având în vedere elemente constitutive cum sunt:

- tipurile de experiențe de învățare/autoînvățare și mecanismele de asimilare a cunoștințelor și de formare a abilităților și capacităților, valorificate de profesor sau elevi (modul de abordare a învățării);
- stilul/stilurile de învățare solicitat/solicitate sau ales/alese;
- motivația pentru învățare/autoînvățare;

- metodele și procedeele de instruire și autoinstruire utilizate de profesor sau de elevi;
- mijloacele de învățământ propuse;
- organizarea conținuturilor instructiv-educative;
- configurația sarcinilor de învățare/autoînvățare;
- dirijarea și monitorizarea învățării de către profesor/ autodirijarea și automonitorizarea acesteia;
- metodele, tehnicile și probele de evaluare și autoevaluare gândite de profesor sau modalitățile de autoevaluare gândite de elevi;
- formele de organizare a activității elevilor proiectate de profesor sau elevi ș. a.

Cât și din punct de vedere *psihosocial*:

- relațiile educaționale elev-profesor și elev-elev;
- interacțiunile socio-cognitive și procesele interpersonale în care sunt implicați profesorul și elevii;
- comunicarea și formele sale ș. a.

Prezentarea principalelor elemente constitutive ale strategiilor de instruire și autoinstruire, realizată de profesorul Miron Ionescu (2005, p. 158), ne oferă o imagine asupra complexității acestora și sugerează faptul că elementele componente pot intra în diverse combinații. Deoarece principalele componente ale strategiilor de instruire și autoinstruire sunt tipurile de experiențe de învățare/autoînvățare, metodele și procedeele didactice, mijloacele de învățământ și formele de organizare a activității elevilor, specialiștii propun următoarea definiție: „strategiile de instruire și autoinstruire reprezintă sisteme de metode, procedee, mijloace și forme de organizare a activității de instruire/autoinstruire, integrate în viziune sistemică în structuri operaționale unitare și coerente, care vizează construirea experiențelor de învățare/autoînvățare, formarea de abilități, capacități și competențe și raționalizarea procesului de instruire/ autoinstruire.” (M. Ionescu, 2005).

Activizarea elevului este înțeleasă ca o acțiune de instruire/autoinstruire, de dezvoltare a personalității prin stimularea și dirijarea metodică a activității sale. Activizarea presupune îndeplinirea unei suite de acțiuni: trezirea și cultivarea interesului pentru cunoașterea, exercitarea inteligenței și a celorlalte funcții psihice prin efort personal, exersarea capacității de însușire a cunoștințelor, formarea abilităților de orientare autonomă în probleme ridicate de practică, cultivarea spiritului investigativ și a atitudinii epistemice prin antrenarea elevilor la organizarea, conducerea, efectuarea și evaluarea muncii didactice și extrașcolare.

A activa înseamnă a mobiliza/angaja intens toate forțele psihice de cunoaștere și creație ale elevului, pentru a obține în procesul didactic performanțe maxime, însoțite constant de efecte instructiv-educative optime în toate componentele personalității. Într-o altă optică, activizarea înseamnă antrenarea elevilor în toate formele de activitate școlară – independente și neindependente – mărirea treptată a efortului pentru a-l ajuta pe elev să se înscrie în curba efortului.

Practic, activizarea urmărește realizarea unei (auto)învățări, (auto)înstuirii și (auto)formării active și interactive, în care cel care învață, să se implice efectiv, intens, profund și deplin, cu toate dimensiunile personalității sale – intelectuală, fizică, afectiv-motivațională și volițională și cu întreaga sa creativitate. (M. Ionescu, 2005) Realizarea activizării elevilor, sprijină efortul de transformare a lor din obiect al educației în subiect al educației, în coparticipanți la propria instruire și educare.

Procesul de activizare presupune întreprinderea unor demersuri sistematice și, eventual, diferențiate, întreprinse în următoarele scopuri:

- mobilizarea tuturor funcțiilor lor psihice de cunoaștere și creație (gândire, memorie, afectivitate, voință etc.) în activitățile de instruire și educare individuale sau colective;
- stimularea și menținerea interesului lor pentru studiu, asigurarea unei motivații intrinseci puternice, benefice pentru implicarea autentică în activități intelectuale și motrice;
- stimularea, coordonarea, orientarea discretă și dirijarea nondirectivă a activității lor;
- încurajarea reflecției lor personale și colective în legătură cu cunoștințele pe care le posedă;
- încurajarea reflecției lor personale și colective în legătură cu strategiile de lucru, astfel încât ei să fie sprijiniți să își formeze și dezvolte strategii, abilități și competențe metacognitive;
- stimularea atitudinii interogative și critice, a dorinței lor de a cerceta și de a descoperi noul prin eforturi proprii, de a se implica inclusiv în secvențele de predare (cu atât mai mult cu cât aceste secvențe sunt strâns articulate cu cele de învățare și evaluare);
- sprijinirea eforturilor de dobândire a autonomiei lor cognitive și educative.

Indiferent dacă este vorba de demersuri individuale sau colective, se impune asigurarea unui echilibru optim între solicitările și stimulările externe și potențialul intern al elevilor, adică natura, intensitatea și durata eforturilor solicitate acestora trebuie să fie raportate la vârsta și potențialul lor biopsihic, pentru a se evita suprasolicitarea sau subsolicitarea. De asemenea, având în vedere faptul că între elevii de aceeași vârstă, pot exista diferențe semnificative din punctul de vedere al nivelului de pregătire, al intereselor, aptitudinilor, atitudinilor etc., pe lângă dozarea optimă a eforturilor solicitate, se impune diferențierea strategiilor de activizare a elevilor. Rolul profesorului în asigurarea condițiilor favorabile producerii și intensificării activizării elevilor este primordial.

Implicarea activă și interactivă a elevilor cu întregul lor potențial intelectual, fizic, afectiv-motivațional și volițional, cu creativitatea și productivitatea lor, reprezintă premisa unei instruirii eficiente, interactive, care își propune ca rezultat, elaborarea de noi structuri cognitive/intelectuale, acționale, afective, motivaționale și voliționale operaționale. Deci, activizarea reprezintă un rezultat al instrucției/ autoinstrucției și educației/ autoeducației și, deopotrivă, o premisă a unei instrucții/ autoinstrucții și educații/ autoeducații eficiente, de nivel superior.

În calitatea sa de premisă a unei instrucții și educații eficiente, activizarea presupune identificarea unui ansamblu de strategii, modalități și mijloace psihopedagogice, care să angajeze individualitatea fiecărui elev în procesul respectiv, în mod intens, constant și continuu.

Activizarea elevilor în activitatea didactică diferă de la o etapă la alta a dezvoltării ontogenetice, în funcție de atitudinea elevilor față de îndatoririle școlare, de gradul conștientizării scopurilor și obiectivelor de realizat, de natura intereselor care stau la baza activității, de nivelul de dezvoltare a proceselor psihice etc. Posibilitățile de antrenare a elevilor în procesul didactic sunt neuniform distribuite pe parcursul treptelor de școlarizare, ceea ce impune respectarea unor exigențe ale activizării.

➤ **Pregătirea psihologică pentru învățare**, demers care presupune: asigurarea unei baze motivaționale adecvate și suficient de puternice pentru a declanșa activitatea de învățare; sensibilizarea elevilor, respectiv orientarea atenției lor spre ceea ce urmează să fie învățat; familiarizarea lor cu noul material; menținerea unui climat de încredere tonifiant, angajant și stimulativ pentru activitatea de instrucție și educație.

Motivația reprezintă un concept-ancoră în aproape toate teoriile învățării, ceea ce denotă importanța sa în acest proces. Conceptul desemnează aspectul energetic dinamic al comportamentului uman și se referă la forțele psihice și biologice de declanșare, orientare, stimulare și susținere energetică a activităților întreprinse în vederea atingerii unui scop, respectiv la forțele care susțin sau inhibă anumite comportamente. Ea are funcții de activizare, orientare, dirijare și conducere a comportamentului individului în consens cu scopul urmărit. Motivația este cea care asigură sensul și coerența internă a conduitei individului, mijlocind stabilirea și atingerea unor scopuri și obiective conștiente.

Sensibilizarea joacă, de asemenea, un rol important în procesul învățării, ea constând în orientarea atenției, a interesului spre ceea ce urmează să fie învățat. Ca verigă indispensabilă și condiție a învățării, sensibilizarea presupune crearea surprizei, a momentelor de disjunție între ineditul situației prezentate și așteptările elevilor, a situațiilor de instruire/ autoinstruire antrenante, luarea în atenție a factorilor care ușurează formarea percepției, asigurarea disponibilității de a aborda tema respectivă ș.a.

➤ **Organizarea și desfășurarea rațională a procesului învățării**, cu respectarea exigențelor psihopedagogice care se impun.

Este de dorit ca implicarea activă și interactivă a subiecților educației și învățarea (inter)activă realizată de aceștia, să răspundă intereselor epistemologice, curiozității lor, să îi ajute să descopere plăcerea de a învăța, astfel încât să poată apărea alte sentimente pozitive, cum ar fi încrederea în propriul potențial, dorința de cunoaștere, de împlinire, de autorealizare etc. Prin învățarea activă și interactivă, tindem ca, treptat, elevii să devină capabili să elaboreze trasee proprii

de învățare și formare, proiecte individuale personalizate de învățare, să își asume responsabilitatea lor, să le conștientizeze, să le aplice, să le evalueze și îmbunătățească, să își monitorizeze și gestioneze învățarea, dobândind, progresiv, autonomie în învățare și formare.

➤ *Prevenirea și reducerea influențelor negative ale diferitelor surse de perturbații/distorsiuni/ zgomote*, care împiedică realizarea comunicării didactice și circulația liberă a mesajelor prin canalul de comunicare și, implicit, realizarea instrucției și educației.

➤ *Asigurarea repertoriilor congruente, a limbajului comun între educator și educat*, respectiv a unui sistem comun de concepte și elemente de vocabular, a regulilor de construire a mesajelor, a operațiilor și acțiunilor mintale, sistem care face posibilă comunicarea educațională. Existența repertoriilor congruente creează premisele implicării optime a subiecților, respectiv un nivel al interesului și un nivel motivațional corespunzătoare, climat emoțional stimulat, disponibilitate și dorință de comunicare din partea lor, încredere în propriile posibilități, lipsa temerii că eficiența comunicării nu va fi cea scontată etc.

➤ *Utilizarea unor modalități eficiente de activizare*, care să țină cont de caracteristicile situației instructiv-educative și ale contextului educațional, caracteristici referitoare la: obiectivul fundamental, obiectivele operaționale, natura disciplinei, specificul ei și al temei, ciclul curricular, particularitățile psihologice de vârstă și individuale ale elevilor, nivelul lor de pregătire, dotarea școlii, competența profesorului etc.

Practica educațională și cercetarea pedagogică au validat câteva modalități generale de activizare, dintre care menționăm:

- utilizarea unui sistem de metode de instruire și autoinstruire activizante, cum ar fi: abordarea euristică, problematizarea, învățarea prin descoperire, experimentul, instruirea/ autoinstruirea asistată de calculator, studiul de caz, jocul de rol, învățarea cu ajutorul simulatoarelor didactice ș.a.;
- utilizarea unor metode și tehnici de dezvoltare a spiritului critic;
- utilizarea unor metode de dezvoltare a creativității elevilor;
- integrarea în activitățile de instruire și autoinstruire a mijloacelor de învățământ și valorificarea funcției lor stimulante prin asigurarea interdependențelor cu celelalte componente ale strategiilor didactice.

Bibliografie:

Ionescu, Miron, „Instrucție și educație”, ediția a doua, Editura Vasile Goldiș University Press, Arad, 2005

EDUCAȚIA OUTDOOR

**profesor consilier școlar Florea Nicoleta-Adriana, Centrul Județean de Resurse și Asistență
Educațională, Dolj**

Educația *outdoor* este o formă de educație ce se desfășoară în aer liber, care, în accepțiunea sistemelor de educație din alte țări europene și nu numai, are la bază învățarea prin contactul direct cu elementele naturii și a mediului înconjurător apropiat. Sub umbrela educației outdoor se regăsesc mai multe domenii, cum ar fi: educația pentru natură și om, educația ecologică, educația științelor exacte (matematică, fizică, chimie) etc., și diferite activități, de tipul celor de dezvoltare personală, formarea abilităților de viață, abilităților practice, de relaxare, plimbări, drumeții și aventură etc.

Activitățile în aer liber oferă mult mai mult decât beneficii fizice. Dezvoltarea cognitivă și social-emoțională sunt și ele incluse. Afară, copiii își pun imaginația în mișcare, și mai mult decât atât inventează jocuri. Făcând acest lucru, copiii se exprimă cu o ușurință mult mai mare și învață despre lumea din jurul lor pe care o percep prin maniere proprii și unice. Se simt în siguranță și în control, ceea ce promovează și întărește autonomia, îi ajută să ia decizii. Prin practicarea de sporturi ce implică mânăuirea mingii, aruncarea sau prinderea, ei devin mai organizați. De asemenea capătă deprinderi de mânăuire a obiectelor: învață să împingă un leagăn, să tragă un vagon, să ridice și să care obiecte.

La „noi”, activitățile de tip outdoor constau în plimbări în natură și ecologizarea unor spații verzi din apropierea unității școlare, la plantat puieți, adunat frunze, castane sau conuri, excursii la monumente istorice, jocul liber sau organizat în curtea școlii/ grădiniței ori în parcul din vecinătatea instituției sau poate dacă timpul permite se mută mobilierul din clasă în curte și se desfășoară acolo lecția/ activitatea.

Cercetările indică faptul că educația timpurie are o importanță fundamentală în formarea inteligenței, creativității, abilităților și aptitudinilor; ele arată că de calitatea educației la o vârstă fragedă depinde evoluția omului în întregul său: la 3 ani fiecare copil este înzestrat, toți mugurii dezvoltării potențialului său sunt activați: este creativ, este atent, doritor de învățare, are simțul dreptății, are umor, e capabil să se concentreze, e capabil de efort susținut, și cel mai important, este motivat. Copilul începe să învețe încă din familie, apoi trece într-o altă etapă – grădinița, instituția abilitată de comunitate să facă așa ceva. Grădinița este prima etapă de inițiere a copiilor în sistemul educațional, este debutul unei socializări sporite, învățarea respectării unor reguli și a unui program, într-un cuvânt primii pași spre independență. Educația outdoor este un concept relativ nou în contextul educativ românesc, însă ea începe din ce în ce mai mult să capteze interesul actorilor educaționali din sistemul de învățământ formal. Există numeroase accepțiuni pentru termenul de

educație outdoor, însă pentru a da o definiție simplă putem spune că această formă de educație se bazează pe învățarea în aer liber.

Educația outdoor oferă posibilitatea contactului direct cu natura – protecția mediului reprezintă un subiect de interes mondial, urbanizarea masivă a produs un efect nociv asupra mediului și prin faptul că oamenii nu conștientizează impactul pe care acțiunile lor non-ecologice le au asupra mediului – educația outdoor se desprinde ca o modalitate extrem de benefică pentru schimbarea atitudinilor și comportamentelor față de mediu.

Educația outdoor reprezintă o puternică sursă de experiențe de învățare – un mediu relaxant, liber, poate oferi elevilor nenumărate provocări, astfel că procesul de educare devine puternic, inspirațional și de natură să schimbe comportamente antisociale, să creeze o relație puternică între oameni bazată pe sprijin reciproc. Aceasta facilitează procesul de învățare al elevilor care întâmpină dificultăți – educația outdoor oferă un climat diferit de învățare ce permite elevilor care în mod uzual întâmpină dificultăți de învățare și au un nivel scăzut de performanță școlară, să devină mai motivați, cu mult mai capabili.

Activitățile outdoor facilitează dezvoltarea spiritului de echipă – conexiunea între elevi, elevi-profesori duce la creșterea gradului de participare activă, creșterea cetățeniei active în rândul ambelor categorii. Oferă nenumărate beneficii fizice, emoționale, mentale ce asigură bunăstarea societății,

Prin educația timpurie se urmărește:

- Dezvoltarea abilităților socio-personale: îmbunătățirea muncii în echipă, îmbunătățirea relațiilor sociale, dezvoltarea competențelor de conducere etc.;
- Dezvoltarea abilităților de management: organizare, coordonare, evaluare;
- Oferirea unui cadru stimulativ de învățare;
- Oferă posibilitatea creării unui mediu relaxant și motivant în funcție de problema identificată – permite escaladarea unor nivele înalte de imaginație în vederea obținerii rezultatelor propuse.

Un aspect important al educației outdoor este acela că poate contribui la creșterea nivelului de bunăstare al indivizilor; pe lângă nevoile de bază ale unei persoane, există și o serie de nevoi la care educația outdoor poate răspunde și anume: nevoia de a fi respectat, inclus social, de a fi activ și responsabil, nevoia de a te simți în siguranță.

Nevoia de a se simți respectat – derularea de diferite activități în aer liber încurajează copilul să se simtă în largul său, astfel el va fi mult mai deschis, va comunica, își va exprima propriile opinii, se va simți băgat în seamă și va simți că deciziile sale contează pentru ceilalți; copiii pot fi consultați cu privire la diferite jocuri sau activități.

Nevoia de a fi responsabil – activitățile outdoor permit copilului oportunitatea de a primi diferite sarcini (educația outdoor este printre altele o formă de învățare organizată și structurată,

astfel ca profesorul trebuie să aibă în vedere implicarea tuturor preșcolarilor în activitățile propuse); sub supravegherea profesorului/ educatorului, fiecare copil primește diferite responsabilități și sarcini pentru atingerea scopului propus (spre exemplu, dacă se optează pentru o activitate de ecologizare, un copil poate primi sarcina de a curăța pomii, un preșcolar are sarcina de a uda florile - este important însă ca prin comunicarea cu preșcolarul, profesorul să-i insuflă acestuia sentimentul că prin ceea ce întreprinde el, mediul va fi mai curat, astfel el va conștientiza că are o responsabilitate față de protejarea mediului.

Nevoia de a fi activ – implicarea în diferite activități sportive, jocuri, plimbări tematice, nu va aduce decât beneficii dezvoltării fizice, psihice ale elevului. Jocul este o caracteristică principală a copilăriei, de aceea este important ca preșcolarii să fie stimulați în mod constant să se joace, să alerge, să participe la diferite activități în mod activ.

Nevoia de a fi inclus social – poate cea mai importantă caracteristică a educației outdoor este aceea că este o modalitate de succes de a depăși unele dificultăți ale copilului (psihice, fizice, sociale, emoționale sau economice), astfel încât acesta să fie inclus social, să simtă că aparține unei comunități; se consideră că mediul din interiorul clasei este mai degrabă unul competitiv, în timp ce cel din afara clasei este unul suportiv, care permite copiilor să se exprime, să relaționeze cu ceilalți, să colaboreze.

Nevoia de a se simți în siguranță - un aspect pe care literatura de specialitate îl consideră important în abordarea educației outdoor este că aceasta trebuie să țină cont de această nevoie. Interiorul clasei este mult mai sigur pentru preșcolari, în timp ce mediul exterior implică diferite riscuri și situații neprevăzute care pot avea efect negativ. Profesorul trebuie să identifice posibilele riscuri care pot să apară și să conceapă un plan de management al riscului, despre care vom vorbi mai târziu întrucât este un aspect deosebit de important care i-a făcut pe unii specialiști în domeniu să nege utilitatea utilizării educației outdoor.

Întrucât educația outdoor se adresează unui public larg, indiferent de vârstă, nevoile sunt similare și pentru cei mici și pentru cei mari, acest tip de educație trebuie să acorde locul cuvenit acestor nevoi indiferent de vârsta elevului.

Copiii de azi sunt martorii nedumeriți al numeroaselor transformări din mediul înconjurător și pe multe dintre acestea nu le pot înțelege, dar le percep pericolul și efectul distrugător. Interesul și dragostea pentru natură sunt, la majoritatea copiilor, instinctive iar comportamentele și convingerile formate la o vârstă fragedă se păstrează toată viața. Scăpând de rutina zilnică a activităților desfășurate în sala de grupă, activitățile desfășurate în natură capătă un caracter atractiv și mai aplicat. Învățarea outdoor nu înseamnă doar un nou loc al învățării, ea presupune o schimbare de abordare, de viziune asupra desfășurării activităților, o nouă filozofie de acțiune, o nouă perspectivă asupra învățării, o permisivitate ridicată pentru achiziția experiențială și prin punerea în situație.

Educația în aer liber este o formă organizată de învățământ care, prin specificul mediului în care se desfășoară, pregătește copiii pentru viitoarea lor viață în mediul natural, pentru o viață liberă, îi ajută să dezvolte relații mai strânse cu mediul înconjurător, îi învață diferite modalități de învingere a greutăților.

Bibliografie:

1. Cucos, Constantin (2012), „Este importantă educația de dincolo de ușa clasei?”, Editura Polirom, Iași;
2. Ionescu, Miron , Radu, Ioan (coord), (2001), „Didactica Modernă”, Editura Dacia, Cluj-Napoca.

IDENTIFICAREA ORIGINII PEISAJELOR CULTURALE ȘI ROLUL LOR ÎN VIAȚA PUBLICĂ

**Prof. Iulia Elena Frențescu,
Colegiul Național „Alexandru Ioan Cuza” Galați**

Din Antichitate, spațiile publice iau naștere odată cu cetatea. Cetatea se formează în jurul unui pilon principal care este reprezentat de un lăcaș de cult sau de o construcție impunătoare: clădire administrativă, turn, etc. „Structurile religioase – temple, catedrale, moschei și piramide – au dominat timp îndelungat peisajul și imaginarul marilor orașe. Aceste edificii sugerau că orașul era și un loc sacru, conectat la forțele divine care controlează Universul.”¹ Locul respectiv a devenit punctul de întâlnire al locuitorilor urbei care are de obicei o conotație religioasă, politică sau administrativă. În zona religioasă, templul este cel ce deține concentrarea maximă a prezenței divine, iar „agora” arată prezența politicului în viața cetății.

Orașul se formează după reguli foarte bine stabilite, ceea ce face ca fiecare să dezvolte un specific al locului ce amprentează tot mediul urban. De la nașterea orașului se preiau anumite obiceiuri, se consultă oracole, se trage cu arcul pentru a se marca spațiul de construcție, totul realizându-se în legătură cu divinul. Acest lucru a fost întărit de filozoful italian Rosario Assunto (1915-1994), care susținea ideea că pentru nașterea unui oraș, anticii nu gândeau o „funcțiune pur și simplu, ca scop în sine, ci o reprezentare a infinitului”; definită de monumentalitatea edificiilor, drept pentru care, întemeierea unui oraș a fost întotdeauna un act religios. „Orașul așa cum este prezentat în volumul *La cite antique* (trad. Cetatea antică) de Numai Denis Fustel de Coulanges (1830-1889), istoricul francez din secolul al XIX-lea, de la care putem să preluăm aici distincția dintre „cité”, ca asociație religioasă și politică a unei familii, și „la ville”: locul în care o asemenea asociație își avea domiciliul, locul de întrunire și mai cu seamă sanctuarul, așa încât întemeierea unui oraș a fost întotdeauna un act religios”.²

Mediul urban poate căpăta diverse conotații și încadrări în anumite tipologii. Întâlnim orașul sacru, profan, orașul istoric, orașul alegoric, orașul muzeu, orașul industrial sau chiar orașul virtual.

Urbanistul Kevin Lynch (1918-1984), autor al unor studii ce au vizat dezvoltarea și imaginea orașului³, afirmă că percepția asupra unui oraș este legată de structură, identitate și sens. Identitatea este

¹ Joel Kotkin, *The City*, The Modern Library, New York, 2006, p. xxi. apud KÁZMÉR Kovács, art. *Suburbanismul de la agora la tiribombă*, ACUM 3, *Spațiul public și reinserția socială a proiectului artistic și arhitectural*, Editura Universitară „Ion Mincu”, București, 2010, p. 33.

² Rosario Assunto, *Scieri despre artă. Orașul lui Amfion și orașul lui Prometeu*, Editura Meridiane, București, 1988, p. 10

³Kevin Lynch, *Imaginea orașului*, Publicație a Centrului Comun pentru Studii Urbane, Ed. Revista Urbanismul, București, 2012

construită cu ajutorul unor elemente iconice care se suprapun peste imaginea unui oraș - Veneția cu gondolele, Parisul cu Turnul Eiffel, Londra cu Big Ben.

Orașul muzeu poate fi exemplificat de orașe precum Veneția din Italia sau orașul vechi Dubrovnik din Croația unde tot spațiul cultural este pus sub lupă și formează un muzeu în aer liber cu exponate ce te întorc în timp.

Orașul necropolă, născut în apropierea marilor necropole sau complexe religioase, cum este Ierusalim, Delfi, Memfis este numit și „orașul celor morți ce a precedat orașului celor vii”. Alăturarea acestor orașe cu necropolele, le transformă în orașe istorice, dezvoltând totodată activități conexe prin

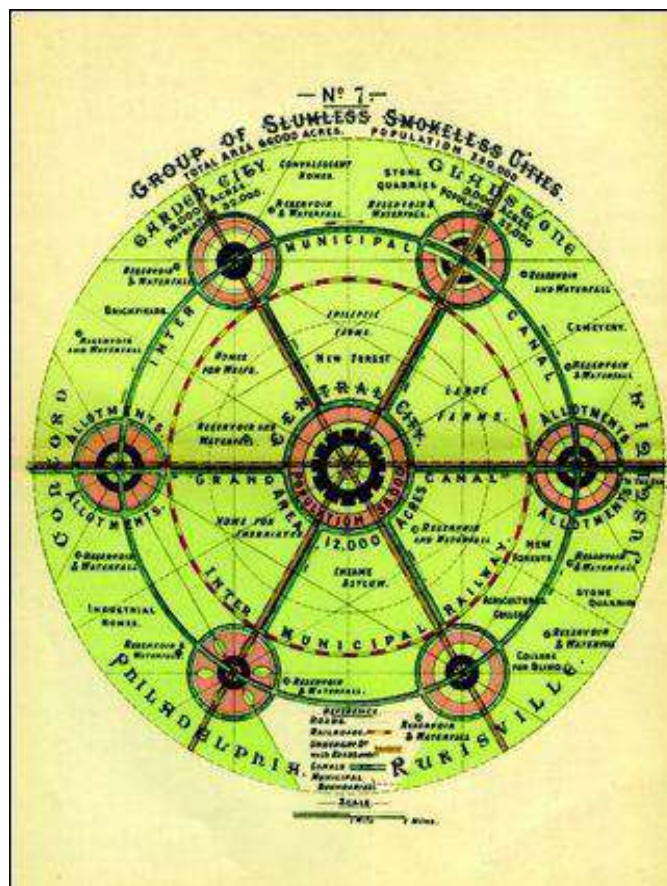

Fig.1, Howard Ebenezer – *Conceptul orașului grădină*, copertă de carte, (1902), sursa foto: <www.pinterest.com>

promovarea siturilor ca imagine a orașului.

Orașul grădină, a apărut cu această titulatură datorită creatorului său, Ebenezer Howard (1850-1928). Acesta a propus un oraș utopic în care oamenii să trăiască armonios cu natura. În plină epocă a frământărilor radicale, el a împrumutat multe din ideile vehiculate la acele timpuri care sugerau o mișcare a locuitorilor spre limitele orașului adăugându-se noi spații destinate industriei, dar totodată crearea unei

centuri verzi, vegetale. Chiar dacă propunerile sale nu au fost acceptate ușor în acele vremuri, astăzi se folosesc ideile respective pentru ca orașul să aibă o protecție naturală a mediului.⁴ O lucrare reprezentativă a acestui concept este prezentată de figura 1, în care Howard Ebenezer sugerează modelul urban, combinat între oraș și grădină. Disponerea zonelor de interes arată ca niște nuclee ce garantează o deschidere directă la un mediu cât mai ecologic.

O altă formă urbană a fost orașul târg sau orașul port, născut de obicei la intersecția unor drumuri terestre sau maritime, ce au favorizat schimbul de mărfuri. Dominantă în acest spațiu era piața de mărfuri, unde aveau loc evenimentele cheie ale orașului. Aici se făceau tranzacții, dar era și spațiul de interacțiune a membrilor orașului. Chiar apariția unor orașe, preponderent în epoca medievală, a fost strâns legate de aceste zone publice ce constituiau adevărate nuclee economice, propice dezvoltării zonei urbane. După revoluția franceză, târgul a fost înlocuit de piață pentru a se face schimb de mărfuri, însă a căpătat noi conotații, spațiul fiind folosit mai mult ca zonă de divertisment.

Spațiul cultural modern în zilele noastre deține o altă formă prin mutarea zonelor de dialog sau promenadă spre mall sau chiar în zona virtuală, rețelele de socializare îndeplinind rolul de spațiu public de întâlnire și dezbateră.

În vederea realizării unei etapizări istorice în evoluția orașelor putem vorbi de orașul antic, orașul medieval, orașul în timpul Renașterii.

Ajungem în demersul nostru în punctul în care descoperim rolul spațiului public din Antichitate. Antichitatea în Europa a fost percepută prin prisma civilizațiilor de tip greco-roman, ceea ce a produs un interes în descoperirea lor.

Piața, agora și forumul era pentru orașul antic locul- nucleu, al dialogului sau a disputei, locul unde lua naștere politica. Începând cu Evul Mediu, trecând prin Renaștere și ajungând până la Revoluția franceză, spațiul public a fost transformat în spațiu cultural. Aici se desfășurau activități cotidiene, spectacole-eveniment dar și manifestări civice, revolte, arderi pe rug sau ghilotinări.

Primele orașe au apărut în Mesopotamia, Siria, Egipt, Asia Mică, Asia Centrală, India și China. În Vestul și Nordul Europei, formele de dezvoltare urbană au luat naștere mai târziu, ca rezultat al expansiunii romane.

Pentru prima dată a fost necesară o analiză a modului de formare a orașelor cu formele sale simbolice sau peisaje culturale.

⁴ Peter Hall, *Orașele de mâine. O istorie intelectuală a urbanismului în secolul XX*, Editura All, București, 1999, p. 108

MATEMATICA ÎNVĂȚATĂ DE FIECARE

Prof. Frîncu Tănțica Dorela,

Liceul Teoretic „Tudor Vianu”, Giurgiu

„Matematician nu este cel ce știe matematică, ci cel ce creează matematică.”

Rezolvarea problemelor constituie o activitate cu caracter complex în cadrul căreia se clarifică noțiuni teoretice, se formează priceperi și deprinderi, se accentuează caracterul practic al cunoștințelor, se dezvoltă diferite operații ale gândirii și laturi ale personalității umane.

În orice problemă de matematică trebuie să existe o necunoscută – dacă totul ar fi cunoscut, n-am avea nimic de căutat, nimic de rezolvat. Pe de o parte, în orice problemă trebuie să existe ceva care este cunoscut, este dat (elementele cunoscute se numesc date). Pe de altă parte în orice problemă trebuie să fie și o condiție care arată în ce fel necunoscuta este legată de date. Condiția este o parte esențială a problemei.

În rezolvarea unei probleme este necesar să-i facem pe elevi să înțeleagă conținutul problemei și să delimiteze de la început ceea ce știu și ceea ce nu știu pe baza textului problemei (a datelor și a condiției), precum și direcția în care trebuie să se desfășoare gândirea pentru a ajunge să răspundă la întrebarea problemei.

Neînțelegerea conținutului problemei, ca și greșita orientare a atenției hotărâsc de la început insuccesul în rezolvarea problemei. Rezolvarea problemelor poate fi concepută ca o activitate în cadrul căreia are loc o căutare secvențială, o extragere, o prelucrare, și confruntare a datelor din problemă. Aceasta duce la elaborarea unui model intern de căutare a soluției prin folosirea unor strategii care verifică ipotezele emise de subiect.

Matematica este mai mult un mod de a gândi și mai puțin o sumă de cunoștințe. Condițiile psihice de ordin intelectual și afectiv, sunt decisive pentru randamentul ei, pentru sensul ei viu. Este important nu doar ce problemă studiezi ci și cum o abordezi, ce se petrece în mintea celui care studiază. Esențial este ca sarcinile prezentate elevilor să fie potrivite nu prin prisma rezolvatorului cu experiență ci prin aceea a copilului pus pentru prima dată în fața unor asemenea sarcini.

Modul în care intervin în procesul rezolvării atenția, spiritul de observație, imaginația, inițiativa personală satisfacția succesului, spiritul competițional, fac din problemele propuse un important mijloc de însușire conștientă a cunoștințelor și de dezvoltare a gândirii creatoare. Tot în

această perioadă folosim cu succes „punerea în scenă” a problemelor sau problemele „acțiune”. Se pornește de la o imagine din manual, de la ilustrații sau situații concrete și se procedează practic, prin mânăuirea obiectelor. Aceste probleme au un efect afectiv deosebit, îi atrag pe elevi, le capturează atenția timp îndelungat, ajută la dezvoltarea vocabularului, imprimă un ton adecvat și o intonație corespunzătoare situației problemă, ducând în cele din urmă la o înțelegere a conținutului problemei, la o mai unitară rezolvare și la dezvoltarea imaginației.

Ele antrenează, activează elevii, le dă posibilitatea să se familiarizeze cu noțiunea de „problemă”, „conținut”, „date”, „cerință”, „întrebare”, termeni despre care ei nu știu nimic, sau aproape nimic, urmând ca pe parcurs să afle mai mult în legătură cu „problemele” problemelor. Aceste prime noțiuni trebuie introduse treptat pe măsură ce elevii își însușesc și alte cunoștințe necesare în rezolvare. Tot în această fază a rezolvărilor orale de probleme elevii trebuie învățați să transpună situația concretă în relații matematice. Ei trebuie obișnuiți să facă abstracție că e vorba de flori, caiete, copii sau păsări și să rețină relația dintre valorile numerice. Este vorba aici de un efort de gândire, de abstractizare și de generalizare ce constituie punct de plecare în educarea unei atitudini conștiente a elevilor în rezolvarea problemelor. Dacă elevii capătă priceperea și apoi deprinderea de a analiza valorile numerice, de a înțelege semnificația datelor problemei și relația logică în care se găsesc față de întrebarea problemei vor putea descoperi operația aritmetică justă prin care se rezolvă problema.

În concluzie, introducerea noțiunii de problemă matematică și formarea deprinderilor de compunere și rezolvare a lor presupune proiectarea și desfășurarea unor demersuri metodice meticuloșe eșalonate și de durată.

Bibliografie:

NEACȘU IOAN.,(coordonator),1988, „Metodica predării matematicii la clasele I-IV, manual pentru liceele pedagogice, clasele XI-XII, E.D.P., București;
POLYA G.,1965, „Cum rezolvăm o problemă?”, Ed. Științifică, București;
BONTAȘ IOAN, 1994 „Pedagogie”, București, E.D. ALL .

CADRUL DIDACTIC LA GRANIȚA DINTRE CLASIC ȘI DIGITAL

Prof. Tănțica Dorela Frîncu, Liceul Teoretic „Tudor Vianu”, Giurgiu

„Un profesor bun este ca o lumânare – se consumă pentru a lumina drumul celorlalți.” -

Mustafa Kemal Atatürk

Profesia de cadru didactic este una foarte complexă implicând o serie de responsabilități, roluri, calități și competențe. Profesorul își asumă o multitudine de roluri a căror exercitare este dependentă de personalitatea lui. Dar pe lângă activitatea didactică profesorul desfășoară și o activitate extrașcolară sau cultural educativă. Din totdeauna profesiunea de dascăl a fost o profesie socială; din această perspectivă profesorul este și un pedagog social preocupat pentru ridicarea gradului de cultură și civilizație.

În școala tradițională, profesorul juca rolul de transmițător al informației către elevi, care doar o receptau și o reproduceau cu prilejul verificărilor. În școala modernă, profesorul devine conducătorul unui proces simultan informativ și formativ orientând și sprijinind elevii să ajungă prin efort propriu la descoperirea cunoștințelor, pe care urmează să le prelucreze și să le integreze în structura lor cognitivă. Cadrul didactic trebuie să se integreze, să coopereze cu clasa, să motiveze, să fie un sprijin atunci când elevii dovedesc spontaneitate, inițiativă și afirmare. Profesorul integrat încurajează, pune întrebări, stimulează participarea, sprijină și folosește ideile elevilor, unele decizii le ia împreună cu elevii. În timpul predării – învățării – evaluării, profesorul conduce interacțiunile în clasă, modul de înțelegere și învățare prin indicații, demonstrații, exemplificări, explicații, comentarii etc. Profesorul are rolul cel mai interactiv în clasă: creează un climat adecvat, inițiază, orientează, solicită, antrenează, exemplifică, critică. Profesorul structurează, organizează forma și conținutul activității în clasă, modul de desfășurare a interacțiunilor, dar poate și delega responsabilități elevilor în rezolvarea unor decizii, sarcini. Trebuie să solicite elevii la dialoguri, să comenteze răspunsurile împreună cu ei. Arta de a preda nu se reduce la transmiterea cunoștințelor, ci presupune și o anumită atitudine față de elevi, ca expresie a concepției pedagogice asumate și a propriilor trăsături de personalitate. În cadrul activităților didactice se creează multiple raporturi interpersonale între participanți, antrenați cu toții într-un proces constant de influențare reciprocă. Profesorul trebuie să adopte un stil

democratic, caracterizat prin relații deschise bazate pe încredere reciprocă și acceptare, reușind astfel să colaboreze cu elevii într-o atmosferă armonioasă, lipsită de încordare.

Calitatea procesului instructiv-educativ este dependentă și de relația afectivă dintre profesor și elevi. De aceea este necesar ca fiecare cadru didactic să fie preocupat de cultivarea unor relații bune cu elevii săi.

„Un profesor este o busolă care activează în elevi magnetii curiozității, cunoașterii și înțelepciunii.” – Ever Garrison

Bibliografie:

Crișan. Alexandru - coordonator, *Cinci exerciții de politică educațională în România*, ED. Vanemonde, București, 2008

Cucoș C., „*Pedagogie*” Editura Polirom, București , 2002

Iosifescu Șerban, *Management educațional pentru instituțiile de învățământ*, Institutul de Științe ale Educației, București, 2001

Verboncu Ion, *Management general*, Editura Economică, București, 2000, Institutul de Științe ale Educației, București, 2001

Educația fizică în era digitală

*prof. Furdui Daniela
Școala Gimnazială Bretea Română, jud. Hunedoara*

Educația fizică în era digitală a suferit transformări semnificative datorită progreselor tehnologice și digitalizării. Iată câteva aspecte și tendințe importante:

Tehnologia purtabilă (wearables)

- **Trackere de fitness:** Ceasurile inteligente și brățările de fitness monitorizează activitatea fizică, ritmul cardiac, calorii arse și alte metrici, oferind feedback instantaneu.
- **Senzori de mișcare:** Utilizați pentru a analiza tehnica sportivă și a preveni leziunile.

Aplicații mobile și platforme online

- **Programe de antrenament personalizate:** Aplicații precum MyFitnessPal, Strava sau Nike Training Club oferă planuri de antrenament adaptate la nevoile și obiectivele individuale.
- **Clase de fitness online:** Platforme ca Peloton sau ClassPass oferă acces la clase de fitness live sau înregistrate, disponibile oriunde și oricând.

Realitatea virtuală (VR) și augmentată (AR)

- **Simulări sportive:** VR poate crea medii de antrenament imersive, unde utilizatorii pot practica sporturi sau exerciții într-un mod interactiv și captivant.
- **Antrenament augmentat:** AR poate adăuga elemente digitale peste mediul real pentru a îmbunătăți antrenamentele și a oferi feedback în timp real.

Gamificarea

- **Jocuri interactive:** Jocuri video care încorporează activitatea fizică (cum ar fi Ring Fit Adventure sau Just Dance) fac exercițiile mai distractive și motivate.
- **Challenge-uri și recompense:** Platformele digitale pot oferi provocări și recompense pentru a motiva utilizatorii să fie mai activi.

Analiza datelor și feedback-ul personalizat

- **Big Data:** Colectarea și analiza datelor de la utilizatori pentru a oferi recomandări personalizate și a monitoriza progresul.
- **AI și machine learning:** Algoritmii de inteligență artificială pot crea planuri de antrenament optimizate și pot ajusta în timp real pentru a maximiza rezultatele.

Educația la distanță și hibridă

- **Platforme educaționale:** Instituțiile educaționale folosesc platforme online pentru a oferi lecții teoretice despre sănătate și fitness.
- **Antrenamente de acasă:** Elevii și studenții pot participa la clase de educație fizică prin intermediul conferințelor video și materialelor online.

Monitorizarea sănătății și prevenirea leziunilor

- **Aplicații de sănătate:** Monitorizează starea de sănătate a utilizatorilor și oferă sfaturi pentru prevenirea leziunilor și menținerea sănătății.
- **Evaluări digitale:** Evaluările online pot identifica punctele forte și slabe ale utilizatorilor pentru a personaliza antrenamentele și a evita accidentările.

Accesibilitate și incluziune

- **Programe adaptate:** Tehnologia permite crearea de programe de antrenament adaptate pentru persoanele cu dizabilități sau cu nevoi speciale.
- **Comunități online:** Grupurile și forumurile online oferă suport și motivație pentru diverse categorii de utilizatori, promovând incluziunea.

La unele activități didactice cu caracter preponderent teoretic, trecerea de la activitatea directă, față în față, la cea online s-a putut face aparent cu mai multă ușurință, pe când la cele cu conținut practic, sau în cazul profesorilor cu mai puține abilități informatice, de utilizare a instrumentelor TIC și media, acest lucru a fost mai dificil. Dintre acestea, la disciplina Educație fizică și sport, au fost întâmpinate mai multe probleme, mai ales în absența unor resurse materiale și virtuale, care ar fi putut fi un real ajutor pentru profesori.

În cazul lecțiilor de educație fizică teoretice, predate online, am utilizat ca modalități de transmitere platforme Google classroom, Whatsapp, Messenger, iar conținuturile au fost cele din manualele digitale recomandate de Ministerul Educației, dar și interdisciplinare, cunoștințele din anatomie, fizică, geografie, alte noțiuni necesare în viața reală. Pentru a evita monotonia, am încercat să folosim conținuturi diversificate, interesante, dar și adaptate nivelului de vârstă, ca acestea să poată fi înțelese și să contribuie, alături de cele dobândite la alte discipline, la

formarea unui mod de viață sănătos, care să implice o stare emoțională bună, prin alimentație sănătoasă, alternarea activităților cu odihnă și activități de recreere activă, practicarea de activități motrice, iar aceasta să reprezinte o practică generală.

În mediul online, între profesor și elevi, sau între elevi se realizează un alt fel de conexiune, uneori directă, alteori indirectă, care trebuie condusă astfel încât să aibă rezultatele așteptate, să se asigure participarea tuturor elevilor la activitatea de învățare, să se evite timpii morți, să se încheie cu un feedback din partea elevilor, care să se simtă verificați și să primească, la rândul lor feedback obiectiv în timp real, pentru activitatea depusă.

Era digitală a transformat educația fizică, făcând-o mai accesibilă, personalizată și interactivă. Tehnologiile emergente continuă să redefinească modul în care ne antrenăm și ne menținem sănătatea, oferind noi oportunități pentru îmbunătățirea calității vieții.

Bibliografie:

Dragnea Adrian și colab., Educație fizică și sport – teorie și didactică, Editura FEST, București, 2006.

Epuran M., Horghidan V., Psihologia educației fizice, Academia Națională de Educație Fizică și Sport, București, 1994.

Modalități de desfășurare a lecțiilor de educație fizică și sport în sistem online – EDICT

Grădinița nr.2-Structura a Gr.nr1/Otopeni

Prof.:Furniga Ionela

Educația la granița dintre clasic și digital în învățământul preșcolar

Introducere

Educația preșcolară joacă un rol esențial în dezvoltarea cognitivă, emoțională și socială a copiilor. În ultimii ani, tehnologia a devenit o componentă tot mai importantă a vieții noastre cotidiene, influențând profund și sistemul educațional. Acest referat explorează modul în care educația clasică și cea digitală pot coexista și completa învățământul preșcolar, evidențiind avantajele și provocările fiecărui tip de educație.

Educația clasică în învățământul preșcolar

Educația clasică se bazează pe metode tradiționale de predare, cum ar fi jocurile, povestirile, activitățile artistice și interacțiunea directă între educator și copii. Aceste metode sunt esențiale pentru dezvoltarea abilităților motorii, a creativității și a interacțiunilor sociale.

Avantaje ale educației clasice:

Dezvoltarea socială și emoțională: Interacțiunea față în față cu colegii și educatorii ajută la dezvoltarea abilităților de comunicare și a empatiei.

Stimularea creativității: Activitățile practice și artistice oferă copiilor ocazia de a-și exprima creativitatea și de a-și dezvolta abilitățile motorii fine.

Rutina și disciplina: Educația clasică oferă o structură clară și predictibilă, esențială pentru copii la această vârstă.

Provocări ale educației clasice:

Resurse limitate: Unele instituții preșcolare pot avea resurse limitate în ceea ce privește materialele educative și personalul calificat.

Adaptabilitate redusă: Metodele tradiționale pot fi mai puțin flexibile în abordarea nevoilor individuale ale copiilor.

Educația digitală în învățământul preșcolar

Educația digitală implică utilizarea tehnologiei, cum ar fi tabletele, calculatoarele și diverse aplicații educaționale, pentru a sprijini procesul de învățare. Aceasta oferă oportunități noi și inovatoare pentru dezvoltarea abilităților copiilor.

Avantaje ale educației digitale:

Acces la resurse diverse: Tehnologia permite accesul la o gamă variată de resurse educaționale, inclusiv jocuri interactive, videoclipuri educative și aplicații de învățare.

Personalizarea învățării: Aplicațiile educaționale pot fi adaptate pentru a răspunde nevoilor individuale ale fiecărui copil, oferind feedback instantaneu și ajustări ale dificultății.

Stimularea interesului și a motivației: Tehnologia poate face învățarea mai atractivă și mai captivantă pentru copii.

Provocări ale educației digitale:

Dependența de tehnologie: Utilizarea excesivă a tehnologiei poate duce la dependență și la reducerea timpului petrecut în activități fizice și sociale.

Supravegherea și controlul: Este esențial ca educatorii și părinții să monitorizeze utilizarea tehnologiei pentru a asigura conținutul adecvat și pentru a preveni expunerea la riscuri online.

Costuri: Achiziționarea și întreținerea echipamentelor tehnologice pot fi costisitoare pentru instituțiile preșcolare.

Integrarea educației clasice și digitale

Pentru a beneficia de avantajele ambelor abordări, educația preșcolară poate integra elemente clasice și digitale într-un mod complementar. Acest lucru poate fi realizat prin:

Combinarea activităților tradiționale cu cele digitale: Utilizarea tehnologiei pentru a suplimenta și a îmbogăți activitățile clasice, cum ar fi utilizarea aplicațiilor de desen pe tabletă în cadrul orelor de artă.

Formarea educatorilor: Educatorii trebuie să fie pregătiți să utilizeze tehnologia în mod eficient și să îmbine metodele tradiționale cu cele moderne.

Implicarea părinților: Colaborarea cu părinții pentru a asigura continuitatea învățării și acasă și pentru a monitoriza utilizarea tehnologiei.

Concluzie

Educația preșcolară se află la o răscruce între metodele clasice și cele digitale. Integrarea inteligentă a tehnologiei în educația preșcolară poate aduce numeroase beneficii, cu condiția ca aceasta să fie realizată într-un mod echilibrat și controlat.

Prin combinarea abordărilor tradiționale cu cele moderne, putem crea un mediu de învățare holistic și adaptabil, care să răspundă nevoilor diverse ale copiilor în această etapă crucială a dezvoltării lor.

Jocul de mișcare un mijloc eficient în creșterea calității actului educațional în grădiniță

Prof. Galbenu Răzvan
Liceul Tehnologic "Decebal", Dr Tr Severin

De cele mai multe ori se ignoră faptul că omul este, prin structura sa biologică, o ființă autocinetică și că dreptul la mișcare nu poate fi abolit de nici un fel de normă didactică. În activitatea didactică nu trebuie ignorat raportul dintre evoluția randamentului intelectual și starea fizică generală.

Programele școlare actuale conțin competențe ce vizează dezvoltarea capacității de interacțiune socială.

Știm că orice noutate apărută de-a lungul istoriei, a avut efecte pozitive, dar și efecte negative la care de cele mai multe ori, inventatorii nu s-au gândit și nu le-au putut prevedea.

Practicarea exercițiului fizic este considerată o soluție la o multitudine de manifestări din aceste zone, deoarece țintește: petrecerea timpului liber în mod agreabil, îmbunătățirea condiției fizice și crearea premisei unei sănătăți bune; dezvoltarea unor aptitudini specifice, construirea unei bune motricități; dezvoltarea unor obișnuințe sănătoase, de practicare a exercițiului fizic, obișnuințe care se mențin pe termen lung; crearea de legături sociale de bună calitate, bazate pe respect reciproc, colegialitate și coduri comune de comunicare; îmbunătățirea performanței din alte zone de activitate decât cea fizică, prin reducerea stresului, îmbunătățirea tonusului și a stării psihice ; relaxare intelectuală prin efectuarea de efort fizic;

Din această cauză, astăzi mai mult ca oricând, profesorul de educație fizică trebuie să lărgască sfera sa de acțiune și să se gândească la o cale sigură de a-i atrage, de a se face mai bine înțeles și de a-și crește performanța la orele sale de curs, performanță care se va reflecta atât în nivelul general de pregătire al antepreșcolarului, cât și în evoluția sa ulterioară în învățământul primar, gimnazial și liceal.

Pentru asigurarea unei interacțiuni psihosociale eficiente se recomandă angrenarea copiilor încă de la grădiniță în organizarea și desfășurarea unor activități colective care să încurajeze manifestarea reală a trăsăturilor de personalitate. Cu atât mai mult, la disciplina educație fizică, se pot crea activități ce îmbunătățesc contactele interpersonale, care conduc la implicarea activă a copiilor pentru realizarea scopului comun, contribuind în final la o mai bună cunoaștere de sine și a celorlalți, precum și la integrarea socială optimă a acestora.

În demersul teoretico-metodic, pornim de la ideea că activitățile sportive de inițiativă și de echipă contribuie la educația individuală și socială a antepreșcolarilor.

În acest sens **jocurile de mișcare** oferă un cadru propice pentru învățarea activă, participativă, stimulând inițiativa și creativitatea copilului. Obiectivele instructiv-educative ale educației fizice pot fi mai bine realizate prin utilizarea jocului. Acesta, prin natura sa, cuprinde o motivație intrinsecă de a mobiliza resursele psihice ale copiilor, de a asigura participarea lor creatoare, de a le capta interesul, de a - i angaja afectiv și atitudinal.

Elementele de joc: descoperirea, ghicirea, simularea, întrecerea, surpriza, așteptarea vor asigura mobilizarea efortului propriu în descoperirea unor soluții, în rezolvarea unor probleme, stimulând puterea de investigații și cointeresarea continuă. Integrarea organică a jocului în structura de învățare a antepreșcolarilor este de natură să contribuie la realizarea unor importante obiective ale formării personalității copilului. Copilul trebuie să simtă că este acceptat așa cum este, că se dorește întâlnirea cu el, că vine la grădiniță să desfășoare o activitate ce - i solicită efort în cooperare cu ceilalți copii, cu educatoarea, într-o atmosferă de bucurie și nu numai să reproducă, în competiții cu ceilalți, ceea ce a acumulat în cadrul orelor de activități sportive.

Practicarea exercițiilor fizice, conduce la întărirea sănătății, la îmbunătățirea performanțelor, mai ales dacă deprinderea de practicare se formează încă din grădiniță, dacă activitățile nu sunt realizate la întâmplare și dacă acestea se vor realiza ținând cont de caracteristicile efortului, de starea de sănătate și de condiția fizică a fiecăruia.

În această privință, profesorul de educație fizică, prin competențele sale trebuie să contribuie la menținerea constantă a interesului elevilor pentru practicarea exercițiilor fizice. În activitatea didactică, copiii trebuie să își însușească procedeele de practicare a exercițiilor fizice, să își formeze atitudini favorabile față de activitățile corporale, înțelegând astfel importanța lor în viață.

Bibliografie:

1. Dragnea, A., și colab, (2000), *Teoria educației fizice și sportului*. Editura Cartea Școlii, București;
2. Epuran, M., (2011), *Motricitate și psihism în activitățile corporale*. Editura FEST, București;
3. Zlate, M., (2008), *Eul și personalitatea*, Editura TREI, București

VENINUL - RĂUFĂCĂTOR SAU SUPEREROU?

Prof. Răducu Galeru, Colegiul Național "Vasile Alecsandri" Bacău

Introducere: Există peste 100.000 de specii de animale veninoase identificate în lume. Veninurile de animale nu sunt compuse din toxine unice, ci din cocktail-uri de amestecuri chimice complexe de componente farmacologic active, inclusiv proteine, peptide și enzime cu activități biologice specifice, precum și unii compuși non-proteici, cum ar fi carbohidrați, lipide, ioni metalici și alte substanțe. În mare parte toxicitatea veninului este dată de componentele sale enzimatic care au ținte bine determinate, așa cum sunt joncțiunile neuromusculare (din mușchii scheletici sau miocard) sau componentele sistemului hemostatic.

I. ȘARPE

1. Alcătuire

Veninurile de șarpe sunt amestecuri complexe de 20 până la >100 de componente, dintre care majoritatea (>90%) sunt proteine (amino acizii majoritari ce construiesc aceste proteine sunt valina, leucina, cisteina și acidul glutamic) și peptide (restul fiind enzime, amine, lipide, nucleozide și carbohidrați), bioactivitățile dominante incluzând neurotoxicitatea, hemotoxicitatea și citotoxicitatea, în funcție de specia de șarpe. Veninurile conțin, de asemenea, diverși ioni metalici despre care se presupune că acționează ca cofactori și includ sodiu, calciu, potasiu, magneziu și zinc.

2. Extracție

Veninul este recoltat în ferme de șerpi în scopul prelucrării acestuia în producția de antiveninuri și de medicamente pe bază de venin. Șerpii sunt gazați cu CO₂, amorțindu-i pentru aproximativ 5 minute. De aceea, lucrarea trebuie efectuată rapid și cu atenție sporită. Le este deschisă mandibula, iar colții mușcă dintr-o folie întinsă peste un pahar steril. Apoi, ei sunt mulși din spatele capului, de glanda secretoare de venin. Acesta se prelinge în pahar, iar apoi este transferat la rece, la o temperatură de -20°C sau poate fi păstrat înghețat maximum o lună.

3. Efectele asupra organismului uman

Veninurile au efecte diferite în funcție de specia șarpelui de la care provin, dat fiind faptul că în conținutul lor se află proteine diferite, în concentrații diferite (în funcție de vârstă și sex).

- Veninul hemotoxic are ca țintă fluxul sanguin. Poate declanșa o mulțime de cheaguri de sânge minuscule și face găuri în vasele de sânge. Pacientul sângerează până la moarte sau unul dintre

cheaguri traversează până la inimă sau creier, blocându-le. Alte veninuri pot crește tensiunea arterială, pot scădea tensiunea arterială, pot preveni sângerarea sau o pot crea.

- Veninul neurotoxic tinde să acționeze mai rapid, atacând sistemul nervos și oprind semnalele nervoase să ajungă la mușchi. Aceasta înseamnă paralizie, începând de la cap, deplasându-se în jos pe corp până când diafragma este paralizată și pacientul nu poate respira.
- În jurul zonei mușcăturii, se poate instala necroza. Acest lucru se întâmplă atunci când veninul distruge mușchii, țesuturile și celulele din apropiere. Pe termen lung, poate duce la amputații.

4. Lucrare practică: reacția sângelui în contact cu veninul de șarpe

Materiale necesare: 2 pahare Berzelius de 250 mL, folie de plastic, elastic de bucătărie, 1 seringă de 1 mL, o farfurie albă de carton, 20 mL sânge (proaspăt sau păstrat la frigider), un șarpe veninos

Mod de lucru: Pe marginea unui pahar Berzelius se leagă folia de plastic cu ajutorul elasticului de bucătărie. Se provoacă mușcătura șarpelui pe folia de plastic, masându-se părțile laterale ale capului cu 2 degete pentru a spori secreția de venin. După câteva secunde se îndepărtează colții șarpelui de pe suprafața foii de plastic și se pune la loc sigur. Se pot observa câțiva stropi de venin rămași pe pereții paharului și se extrag cu ajutorul seringii de 1 mL. În celălalt pahar Berzelius se toarnă cei 20 mL de sânge proaspăt recoltat și se observă absența cheagurilor. Se va transfera apoi din seringă întreaga cantitate de venin și se va amesteca până la omogenizarea sângelui. Se lasă amestecul să stea 10 minute și apoi se mută pe farfuria de carton. Se observă consistența consistența sângelui coagulat.

5. Producția de antivenin

Antiveninul este unica soluție ce poate salva vieți în situația în care oamenii au fost mușcați de un șarpe veninos. Dar acesta este disponibil în puține spitale, fapt datorat dificultății cu care este produs. Veninul de șarpe colectat anterior este injectat în sângele cailor, treptat, pentru ca aceștia să poată dezvolta anticorpi. Apoi sângele este recoltat, se separă plasma și se purifică. Aceasta va reprezenta antiveninul, administrat intravenos, sub formă de perfuzie. Cu toate acestea, în jur de 25% din persoane suferă reacții adverse la antivenin.

6. Utilizări în medicină

- 4 dintre substanțele medicinale extrase din venin sunt tirofibanul și eptifibatida (cu rol în prevenirea infarctului miocardic) sau enalaprilul și captoprilul (ce au rol în producerea tratamentului bolilor cardiace și scăderea tensiunilor arteriale ridicate).
- Neurotoxinele din veninul de cobră sunt folosite cu succes ca instrumente în cercetarea organizării moleculare a canalelor ionice membranare.
- Unguentele cu venin de viperă sunt utile în tratarea durerilor musculare și a reumatismului.
- În medicină, veninul de viperă se utilizează frecvent sub formă de diluții 1/100 contra epilepsiei, reumatismului, artritei, hemofiliei, hemoragiei la menopauză, cangrenelor, ulcerelor, etc.
- Datorită acțiunii analgezice pe care o posedă, similară cu a morfinei, veninul este utilizat la operațiile chirurgicale și la calmarea durerilor bolnavilor de cancer, însă spre deosebire de morfină și alte narcotice, el nu provoacă dependență.
- O proteină din venin deține proprietăți inhibitoare în invazia tumorală a celulelor.

II. ALBINĂ

1. Alcătuire

Elementul cel mai activ al apitoxinei este o substanță alcalină formată dintr-un amestec de proteine, polipeptid citotoxic numit melitină, formată în total din 26 aminoacizi (majoritar leucină, izoleucină și glicină). O altă substanță activă prezentă în veninul de albină este apamina, formată din 18 aminoacizi (majoritar cisteină, acid glutamic și alanină).

2. Extracție

Apitoxina reprezintă venin recoltat de la albine printr-o metodă specială, care îi permite albinei să elibereze veninul fără a pierde acul, și deci, fără a muri. Aceasta se bazează pe aplicarea unor șocuri electrice ce stimulează albinele să înțepe suprafața pe care se deplasează. Pe o tavă sterilă de sticlă este întinsă o bandă de latex, pe care albina o înțeapă, o străpunge practic, descărcând veninul (care se cristalizează) direct pe sticla de recoltare. În acest proces se pierde partea volatilă, responsabilă de durerea la înțepătură (mai ales acidul formic). Recoltarea începe cu luna aprilie, când temperatura atmosferică este în jur de 20°C și poate continua până la sfârșitul lunii septembrie..

3. Efectele asupra organismului uman. Ce este EpiPen-ul?

Veninul de albine provoacă inflamație locală, cu simptome precum durere, căldură și mâncărime la reacții alergice care se pot termina cu șoc anafilactic și, în cazuri extreme de hipersensibilitate, pot fi fatale. EpiPen-ul este un auto-injector care conține epinefrină, un medicament care poate ajuta la scăderea reacției alergice a organismului prin relaxarea mușchilor din căile

respiratorii pentru a ușura respirația, ajutând la inversarea scăderii rapide și periculoase a tensiunii arteriale.

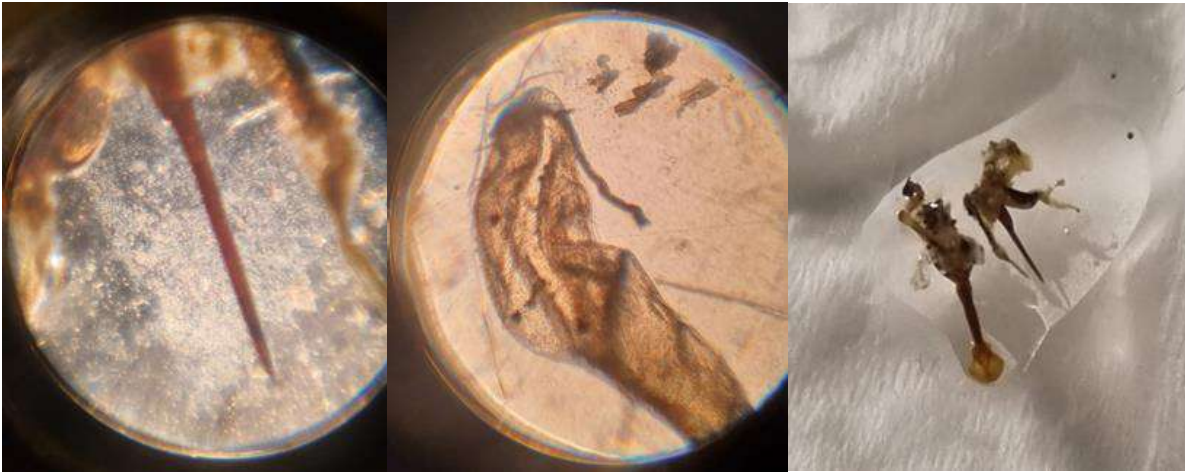
4. Lucrare experimentală: efectele veninului de albină asupra sângelui

Cercetările asupra veninului de albină comună arată că acesta a fost capabil să scadă activitatea plasmatică umană la 68% și să mărească timpul de coagulare, având un efect anticoagulant.

Cantitatea de varfarină prescrisă unui pacient se calculează conform relației 0.1 mg varfarină/kg. Cantitatea de sânge pe care o are o persoană este de aproximativ 10% din greutatea sa, ceea ce înseamnă că la 1 kg aceasta va avea 100mL sânge. Deci va avea 0.1 mg varfarină la 100mL sânge, iar pentru cei 5 mL din experimentul nostru, vom echivala 5 μ g varfarină. O albină comună are 0.3 mg venin cu densitatea aproximativ egală cu densitatea apei (fiind 90% compus din apă). Așadar, o albină va avea 0.3mL venin ce conține anticoagulant în concentrație de 50 μ g/ mL venin. În concluzie, vom echivala 5 μ g varfarină cu 0.1 mL venin de albină (o treime din substanța recoltată de la o singură albină). Dacă vom continua calculele, vom constata că pentru a egala tratamentul unei persoane cu masa de 50kg cu veninul recoltat de la albine, vom avea nevoie de înțepăturile a 333 albine comune.

Materiale necesare: o albină, o pensetă, 2 eprubete, 2 farfurii albe de carton, o spatulă, o sticlă de ceas, o seringă de 1mL, 10 mL sânge proaspăt sau refrigerat

Mod de lucru: Se apasă ușor pe acul albinei pentru a stimula secreția de venin și apoi se îndepărtează acul cu ajutorul pensetei. De pe ac de curăță cu spatula cantitatea de venin lichid și se transferă pe sticla de ceas. La final, după ce a fost colectat veninul de la toate albinele, se extrage lichidul de pe sticla de ceas prin seringă. În cele 2 eprubete se pun câte 5 mL de sânge. În prima eprubetă se adaugă veninul de albină. Ambele eprubete se vor lăsa la temperatura camerei timp de 24 de ore, timp corespondent unei cantități de 2 mg anticoagulant per litru de sânge. După 24 de ore se observă că prima eprubetă rămâne neschimbată, iar în cea de-a doua sângele se coagulează formând cheaguri.

5. Utilizări în medicină

- Veninul de albină se folosește în medicină ca tratament în durerile reumatice sau a altor afecțiuni articulare datorită efectului antiinfecțios și a acțiunii asupra sistemului imunitar corectând atacuri ale anticorpilor asupra articulațiilor și mielinei.
- Veninul de albină stimulează secreția internă de cortizol. De asemenea, este și un important imunostimulant pentru organismul uman.
- Veninul mai tratează și afecțiunile coloanei vertebrale, dar este eficient și în afecțiunile sistemului nervos (depresii, insomnii, cefalee și nevroze).
- Produsele pe bază de apitoxină pot fi aplicate pe ten și buze, realizând un ușor edem temporar ce estompează ridurile și stimulează producția dermică de elastină și colagen.

III. ALTE VENINURI

1. **Păianjenii australieni cu pânza pâlnie:** Se obține un antivenin universal împotriva tuturor tipurilor de venin de păianjen.
2. **Broasca Kambo:** Este folosită de către indigeni în tratarea arsurilor și pentru creșterea staminei.
3. **Melc-con:** Are o acțiune de 1000 de ori mai puternică decât morfina, fiind cel mai potent venin de pe planetă. Este injectat direct în coloana vertebrală, în LCR.
4. **Șopârla Gila:** Veninul este folosit în tratarea diabetului de tip 2, suplimentând insulina.
5. **Scorpion:** Poate fi utilizat împotriva diferitelor tipuri de cancer (gliomul, leucemia, neuroblastomul uman, tumoarea pe creier, melanomul, cancerul de prostată și cancerul de sân).
6. **Furnica de foc:** Are activitate antimicrobiană, antiparazitară, antiinflamatoare și antioxidantă.

Bibliografie:

1. White J., Meier J. "Handbook of Clinical Toxicology of Animal Venoms and Poisons", CRC press, capitol 18, pagina 415, 1995
2. ***<https://www.nature.com/articles/s41570-022-00393-7>

3. **<https://www.sciencedirect.com/topics/pharmacology-toxicology-and-pharmaceutical-science/snake-venom>**
4. **<https://www.webmd.com/vitamins/ai/ingredientmono-972/bee-venom>**
5. **<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC8068803/>**

ADRENALINĂ ȘI INSULINĂ

Profesor Galeru Răducu, Colegiul Național "Vasile Alecsandri" Bacău

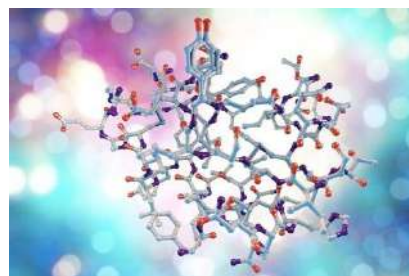
Insulina este un hormon de natură proteică și este secretată de celulele beta ale insulelor Langerhans din pancreas. Din punct de vedere chimic, este o proteină formată din lanțuri peptidice prinse prin legături sulfidice.

Printre rolurile insulinei se numără: refacerea țesutului muscular prin transportul aminoacizilor necesari pentru a repara leziunile musculare, sinteza lipidelor prin absorbția în celulele adipoase și transformarea lor în trigliceride, stimularea procesului de învățare sau memorare.

În cazul nivelului anormal de insulină din organism, apar boli precum diabetul zaharat de tip I. Cauza este reprezentată de insulina insuficientă ori deloc produsă de organism, fapt ce duce la un nivel glicemic crescut. Este o boală autoimună, astfel că în urma reacțiilor cu un factor extern, organismul produce anumiți anticorpi ce au o acțiune de anihilator asupra corpului gazdă prin distrugerea celulelor beta din insulele Langerhans ale pancreasului.

Această afecțiune impune un stil de viață echilibrat prin: tratament cu insulina pe parcursul vieții, alimentație săracă în carbohidrați și glucide, monitorizarea regulată a nivelului glucozei din sânge.

O altă afecțiune este reprezentată de diabetul zaharat de tip II. Este mai probabil ca acesta să apară la persoanele cu un anumit tip de mutație genetică, la sedentari, preponderent la oamenii obezi. Constă într-o rezistență dezvoltată la nivelul organismului la insulina produsă, astfel efectele sale diminuându-se considerabil. În fazele incipiente, pancreasul produce insulină în exces cu scopul de a compensa ineficiența hormonului. Totodată, medicii diabetologi prescriu pastile cu rol în îmbunătățirea acțiunii asupra celulelor țintă din ficat, mușchi și din țesutul adipos. Totuși, în timp randamentul pancreasului scade, survine hiperglicemia, iar atunci este nevoie de administrarea insulinei. În anumite cazuri, diabetul de tip II poate fi menținut sub control prin adoptarea unui stil de viață sănătos și mișcare fizică regulată.

Insulina și adrenalina au roluri foarte importante asupra metabolismului.

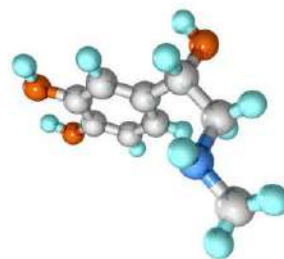
În metabolismul glucidic, insulina are rol hipoglicemiant prin coordonarea pătrunderii glucozei în celulă, folosirea ei în procesele metabolice drept combustibil, cât și policondensarea resturilor în exces sub formă de glicogen și depozitarea moleculelor la nivelul ficatului și al mușchilor. În schimb, când organismul se află în situații limită, adrenalina acționează drept mobilizant al resurselor disponibile de energie prin hidrolizarea glicogenului până la stadiul de glucoză ce este utilizată cu precădere la nivelul mușchilor, al ficatului, cât și al creierului, la nivel cerebral fiind singura sursă de energie acceptată.

În cazul metabolismului lipidic, pe lângă creșterea transportului glucozei în celulele adipoase, insulina face rezerve din lipidele consumate în exces și depozitează grăsimile de rezervă. În antiteză, adrenalina activează mecanisme de descompunere a trigliceridelor din organism cu scopul de a furniza energia necesară adaptării acestuia la condițiile nefavorabile.

În privința proteinelor, insulina stimulează captarea aminoacizilor în fibrele musculare, crescând permeabilitatea sarcolemei, astfel sintetizează proteine, ajută la dezvoltarea masei musculare și scade descompunerea proteinelor la nivelul sediului metabolismului, ficatul. Adrenalina utilizează proteinele drept sursă de energie pentru a activa organismul doar în cazuri foarte rare, atunci când resursele de glucoză și lipidele au fost epuizate.

Adrenalina este secretată de zona medulară (centrală) a glandelor suprarenale. Acționează drept mediator chimic, transmițând impulsurile nervoase către diferite organe. Este secretată în cantități mari în situații percepute de organism ca fiind excepționale (stres acut).

Efectul adrenalinei este unul specific, aceasta fiind descărcată direct în sânge, în anumite circumstanțe pe care creierul uman le percepe ca situații limită, oferind corpului uman capacități care să-l facă apt să răspundă la aceste provocări. Astfel, printre efectele asupra organismului se numără: creșterea ritmului cardiac și vascularizarea mușchiului cardiac, de aici senzația inimii care bate cu putere în piept, totodată crește ritmul respirațiilor și capacitatea pulmonară, oferă organismului energia necesară pentru adaptare, produce o marire a pupilei și crește acuitatea vizuală.

Adrenalina este o substanță cu rol vital în medicină, având o gamă largă de indicații pentru utilizare. Iată câteva dintre cele mai importante situații în care se recomandă administrarea de

adrenalină: șoc anafilactic, edem, insuficiență cardiacă acută, reacții alergice severe ori resuscitări și în controlul hemoragiilor în chirurgie.

Dependența de adrenalină poate fi explicată prin procesele biochimice care au loc în creier. Există asemănări între reacțiile pe care le produc drogurile (inclusiv alcoolul) și adrenalina. Conexiunea se reduce la dopamină, o substanță chimică de recompensare a plăcerii. Sunt căutate senzațiile provocate de adrenalină pentru că în cazul lor creierul produce dopamină. Sentimentul de plăcere și satisfacție determină nevoia de a căuta repetarea experiențelor, fapt care, în final, instalează dependența de adrenalină. Cu toate acestea, administrarea de adrenalină poate duce și la palpitații, tremor, anxietate, cefalee.

Între contraindicațiile administrării de adrenalină se numără: alergia sau hipersensibilitatea la adrenalină, aritmii cardiace severe și hipertensiune arterială necontrolată.

Pentru prevenirea afecțiunilor cauzate de administrarea adrenalinei trebuie îndeplinite criteriile: depistarea bolilor cardiovasculare, astfel un diagnosticat cu o boală cardiacă nu poate face tratamente cu adrenalină. De asemenea, cei cu afecțiuni pulmonare, cei înaintați în vârstă, cât și femeile gravide.

Bibliografie:

[-https://www.reginamaria.ro/articole-medicale/insulina-si-rolul-ei-vital-pentru-organism-Insulina](https://www.reginamaria.ro/articole-medicale/insulina-si-rolul-ei-vital-pentru-organism-Insulina)

[-https://www.reginamaria.ro/utile/dictionar-de-afectiuni/adrenalina-](https://www.reginamaria.ro/utile/dictionar-de-afectiuni/adrenalina-)

[-https://ro.wikipedia.org/wiki/Insulin%C4%83-Insulina](https://ro.wikipedia.org/wiki/Insulin%C4%83-Insulina)

[-https://ro.wikipedia.org/wiki/Adrenalin%C4%83-Adrenalina](https://ro.wikipedia.org/wiki/Adrenalin%C4%83-Adrenalina)

FOLOSIREA JOCULUI DIDACTIC PENTRU DEZVOLTAREA COMPETENȚELOR DE CITIT SI SCRIS

-STUDIU DE SPECIALITATE –

P.I.P. GAVRILĂ ALEXANDRINA-LILIANA
Liceul Tehnologic „Tănase Constantin” Izvoarele, Jud. Olt

A învăța copiii să citească și să scrie este un proces complex și de lungă durată. A citi înseamnă a descifra mesaje, transpunând structuri grafice în structuri sonore și mintale, purtătoare de sensuri. Scrierea înseamnă încifrarea unui mesaj, adică reprezentarea gândurilor, ideilor prin semne grafice. Însușirea citit-scrisului până la nivel de deprinderi se realizează prin exersarea riguroasă și sistematică a componentelor ce stau la baza constituirii lor.

În activitatea de fiecare zi a copilului *jocul* ocupă locul preferat. Așa cum adultul se simte împlinit prin munca sa, copilul se simte mare prin succesele sale ludice.

Cunoscând locul pe care îl ocupă *jocul* în viața copilului, este ușor de înțeles eficiența folosirii lui în procesul instructiv-educativ. În școală, motivația intrinsecă pentru învățatură nu apare la comandă, iar angajarea obținută prin constrângere poate avea efecte secundare îngrijorătoare.

Elementele de joc, încorporate în lecție, garantează captarea atenției elevilor pe tot parcursul activității didactice și înlătură plictiseala, considerată „*păcatul de moarte al predării*” (Herbart).

Jocul este și un mijloc eficient de educație: disciplinează fără constrângere pe jucător atât sub aspectul desfășurării acțiunilor obiective, cât și sub raportul comportamentului social.

Jocul: Ordonarea enunțurilor

Acest joc constituie un bun prilej de formare a capacității de ordonare a momentelor acțiunii dintr-un text narativ.

Se vor scrie pe tablă sau pe fișe de muncă independentă, într-o succesiune incorectă/aleatorie, enunțurile care redau întâmplările dintr-un text. Enunțurile pot fi scrise și în dublu/triplu exemplar pe jetoane ce vor fi distribuite elevilor. La solicitarea învățătorului elevii trebuie să așeze pe panou enunțurile în așa fel încât *să se respecte ordinea în care se petrec întâmplările*.

Exemplu: *Traian a venit la el cu un avion mic. Toma este acasă. Ei ies cu sania. Tatăl lui Toma vine cu o sanie.*

Ordonarea corectă a propozițiilor : *Toma este acasă. Traian a venit la el cu un avion mic. Tatăl lui Toma vine cu o sanie. Ei ies cu sania.*

Jocul didactic “Uite, vine poștașul” (clasa I)

Jocul are ca scop să familiarizeze elevii cu componența grafică și sonoră a cuvintelor.

Sarcina didactică: recunoașterea unor imagini și compunerea de cuvinte cu ajutorul alfabetului magnetic.

Material didactic: o planșă tipărită existentă în școală sau ilustrații reprezentând animale, fructe, legume, unelte, table magnetice, alfabet magnetic.

Desfășurare: după ce toți elevii au pregătit tablele magnetice pentru așezarea literelor, conducătorul de joc, poștașul, prezintă o imagine și cere elevilor să o recunoască, fără însă a o denumi, după care se trece la culegerea literelor și compunerea cuvintelor.

Pentru a stimula spiritul de observație al elevilor, se recomandă ca verificarea modului în care s-a realizat sarcina să fie făcută prin notații de către unul sau doi elevi din fiecare rând de bănci, asistați de învățător, apoi unul sau doi elevi vor citi cuvântul pe care l-au compus.

“Poștașul” prezintă o altă imagine și se procedează în continuare în același mod. Vor fi evidențiați toți elevii care nu au avut nicio greșeală.

Jocul didactic “Joc în romb”

Scopul: activizarea vocabularului, dezvoltarea atenției, familiarizarea elevilor cu componența grafică și sonoră a cuvintelor.

Sarcina didactică: cere elevilor să găsească și să așeze într-o anumită ordine cuvinte formate din anumite silabe inițiale sau finale.

Desfășurare: Jocul poate fi jucat de mai mulți elevi. Primul dintre jucători scrie în colțul de sus al unui romb, un cuvânt format din două silabe. Jucătorul următor scrie un cuvânt nou format tot din două silabe, folosind în cuvântul nou prima sau a doua silabă din cuvântul scris de primul jucător.

Când folosește prima silabă, cuvântul cel nou se formează în stânga; când folosește a doua silabă cuvântul cel nou se formează în dreapta. Tehnica acestui joc este următoarea: prima silabă a cuvântului scris la început, devine silaba ultimă a noului cuvânt format în stânga și așa mai departe până la completarea jumătății de sus a rombului.

De la jumătatea rombului în sus, jucătorii folosesc la formarea de noi cuvinte, ultima silabă a cuvântului din stânga și prima silabă a cuvântului din dreapta, urmând astfel până la sfârșitul jocului, care trebuie să se încheie printr-un cuvânt cu sens format din ultima silabă a cuvântului din stânga și prima silabă a cuvântului din dreapta. E de dorit ca, pe cât este cu putință, cuvintele să se repete cât mai puțin sau să nu se repete deloc.

Cine face primul romb, acela a câștigat.

Jocul poate fi jucat și pe tablă. Fiecare elev trece și completează silaba următoare.

Jocul didactic: “Cuvântul interzis”

Scopul: activizarea vocabularului, dezvoltarea atenției voluntare și a imaginației.

Sarcina didactică: formularea unor întrebări care cer în răspuns cuvântul interzis.

Jocul se poate desfășura în colectiv sau pe perechi.

Se cere elevilor ca la întrebările învățătorului să răspundă în așa fel, încât un anumit cuvânt stabilit anterior să nu fie folosit, ci să se găsească în alte formulări, care să constituie totuși răspunsul la întrebarea pusă. Aceasta trebuie construită în așa fel încât să ceară în răspuns folosirea cuvântului interzis.

Pentru fiecare răspuns se acordă un minut, timp de gândire.

La sfârșitul jocului vor fi evidențiați toți elevii care au formulat răspunsurile corecte și au dat dovadă de mai multă fantezie.

Exemplu: cuvântul interzis este *primăvara*.

- Când se topește zăpada?
- În anotimpul în care înfloresc ghioceii.
- Când înfloresc ghioceii?
- Când se topesc zăpezile.
- Când vin păsările călătoare?
- Când încep să înflorească pomii.

În timpul jocului, cuvântul interzis se poate schimba.

Jocul didactic “Cum s-ar zice ?” (clasa a III-a)

Scopul: îmbogățirea expresivității vorbirii și activizarea vocabularului prin reproducerea orală sau scrisă a unor expresii.

Sarcina didactică: completarea unor expresii uzuale, cu cuvinte cu sens figurativ.

Pentru buna desfășurare a jocului, conducătorul va pregăti din timp și își va nota diferite expresii uzuale în care, pentru a reliefa mai pregnant semnificația și pentru o mai bogată expresivitate a limbajului, sunt folosite ca termeni de comparație, cuvinte cu sens figurativ.

Exemplu: Era..... ca racul. (roșu)

Se făcuse..... ca varul. (alb), etc.

Se dă copiilor câte o foaie de hârtie.

Se scriu exemplele pe tablă fără cuvintele din paranteze și se acoperă. Se explică elevilor sarcina didactică și se completează una din propoziții pentru exemplificare. Se acordă câte două minute pentru fiecare răspuns. După ce fiecare elev și-a iscălit foaia pe care o are în față se descoperă exemplele și jocul poate începe.

Elevii vor copia exemplele de pe tablă și vor completa liber cu cuvinte potrivite. După expirarea timpului, se adună lucrările, se citesc de către învățător și se apreciază în colectiv.

Răspunsul corect se notează cu un punct, iar cel greșit cu zero puncte.

Vor fi evidențiați elevii cu maximum de puncte.

Jocul didactic: “Cei mai isteți” (clasa a IV-a)

Scopul: consolidarea cunoștințelor despre genul și numărul substantivelor, utilizând corect formele substantivelor în comunicare.

Sarcina didactică: găsirea unor substantive de un anumit gen sau număr, indicat de conducătorul jocului.

Material utilizat: o minge

Jocul se desfășoară pe grupe de 8-10 elevi ce vor fi chemați pe rând în spațiul din fața clasei. Grupa va forma un cerc în jurul învățătorului. Acesta va arunca mingea spre un anumit elev care după ce a prins-o, are la dispoziție 5 secunde pentru a da un exemplu de substantiv comun al cărui gen sau număr îl va anunța învățătorul.

Jocul începe. Pentru ca răspunsurile să fie bune, copiii trebuie să prindă mingea, să dea un exemplu corect, să se încadreze în timp și să arunce mingea înapoi. Orice neatenție atrage după sine eliminarea din joc. Se începe cu substantive de gen feminin. Dacă răspunsul respectă regulile stabilite, copilul rămâne în joc, în caz contrar trece în bancă și jocul continuă până rămân 2-3 elevi. Se anunță încetarea jocului, iar elevii rămași în joc trec într-o parte. Se procedează identic și cu celelalte grupe, iar în final se va forma o grupă din toți aceia care au fost selecționați. Se procedează la fel și cu ei, până rămân 2-3 elevi. După primul joc se schimbă genul substantivelor spuse de copii.

INSTRUIREA DIDACTICĂ ASISTATĂ DE CALCULATOR ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR - STUDIU DE SPECIALITATE-

P.I.P. GAVRILĂ ALEXANDRINA-LILIANA
Liceul Tehnologic „Tănase Constantin” Izvoarele, Jud. Olt

Inovația în educație și învățământ este o necesitate stringentă și o premisă a afirmării societății educative. Factorii obiectivi care cer inovație în învățământ sunt: sporirea gradului de uzură a cunoștințelor, creșterea volumului de informații, accelerarea ritmului de producere a schimbărilor, și nu în ultimul rând, progresul tehnico-științific. Deoarece societatea este în continuă schimbare și dezvoltare calitativă, se cer și în sistemul educativ schimbări care să formeze personalități capabile de adaptare la ceea ce este nou, și chiar de creare a noului.

Utilizarea calculatorului în procesul de învățământ, nu numai că presupune un alt mod de abordare, dar restructurează chiar predarea obișnuită. În era tehnologiilor digitale, elevii au o tot mai marcată tendință- dar și posibilitatea- de a fi cu un pas înaintea adulților. Acest pas trebuie anticipat de către educator și transformat într-un avantaj al învățării creative.

"Cariera" de elev este marcată de un obiectiv major – dezvoltarea capacităților de relaționare cu conținuturile parcurse în vederea constituirii premiselor unui context de învățare care să încurajeze succesul școlar. Acest lucru se explică prin aceea că utilizarea, evaluarea și ameliorarea unor strategii proprii de rezolvare de probleme, elaborarea unor modele de acțiune și de luare a unor decizii adecvate într-o lume dinamică, formarea și utilizarea unor deprinderi de judecată critică, folosirea unor tehnici de argumentare variate în contexte sociale diferite se pot realiza integrând noile tehnologii în procesul de învățământ .

În ceea ce privește curriculum-ul pentru învățământul primar, acesta este structurat în funcție de un model comunicativ-funcțional care presupune dezvoltarea integrată a capacităților de receptare. Acest gen de abordare permite intervenții didactice în direcția trezirii și cultivării intereselor cognitive și ale formării abilităților de gândire la copii.

Urmând acest model structurat, am încercat prin această lucrare să proiectez un demers didactic de integrare a softului educațional în activitățile curente de învățare ale claselor ciclului primar, cercetând dacă acesta are vreun rol în dinamizarea procesului instructiv educativ . Prin conținuturile prezentate, softurile educaționale contribuie la stimularea imaginației și dezvoltarea creativității, valorificând înclinațiile native ale elevilor, acoperă nevoia copilului de *poveste* (povestea pe care o ascultă, pe care o trăiește, pe care o citește și apoi o recrează). Am plecat de la considerentul că sarcina școlii este de a valorifica, dezvoltând, ceea ce este dat copilului de la natură. Dorința de competiție și curiozitatea nativă a copiilor sunt doar câteva dintre tendințele satisfăcute de softurile educaționale.

Acest demers care își propune "*împrietenirea*" elevului cu calculatorul, în general, și softul educațional, în special, își are punctul de plecare într-o "*întâlnire*" a copilului cu poveștile și culmea lor – și pe acest fond, intervenția pedagogică a învățătorului urmărește deprinderea unor strategii, reguli, subtilități ale gândirii raționale (logică), ale punerii întrebărilor (gândire interogativă), ale exprimării și susținerii punctelor de vedere (gândire argumentativă), ale dezbaterii, evaluării și corectării ideilor (gândirea critică). Scopul urmărit este de a pune la dispoziția elevului instrumente care să-l ajute să redescopere lumea, preluată dintr-o altă realitate, cea virtuală . Punctul final, intenția urmărită, este aceea de familiarizare cu cele mai noi tehnologii și utilizarea acestora în viața cotidiană.

Metodele folosite de învățător în cadrul lecțiilor trebuie să ceară din partea elevului efort propriu și gândire rațională, deoarece nu se poate învăța nimic fără a înțelege. În fiecare oră învățătorul trebuie să acorde elevului timp și posibilitate de a lucra independent, liber, creativ și variat. Opțiunea pentru utilizarea softului educațional în procesul instructiv –educativ din ciclul primar se justifică prin aceea că am considerat că acesta ne oferă un orizont divers, dinamic și deschis pentru a ilustra multiplele posibilități de abordare a unor conținuturi de parcurs în școală. În abordarea practică a demersului pe care îl propun am încercat să transform clasa de elevi într-o "*comunitate de utilizatori*", activitatea susținută de elevi fiind orientată de reguli ce impun o anumită

disciplină, dar care, marcată fiind de accente ludice, îi determină pe elevi să le accepte cu ușurință, să se implice necondiționat (chiar și cei timizi), să participe activ formulând păreri personale, idei, sugestii, încurajări, felicitări în cazul succesului.

Școala este considerată, în acest moment, un spațiu de libertate, de creativitate, de motivare intrinsecă pentru elevi și învățători, un loc în care elevii își exersează spiritul activ, critic și creativ.

În desfășurarea procesului instructiv-educativ actual se cere folosirea metodelor ce contribuie la dezvoltarea spiritului activ: reflecția personală, învățarea prin cooperare, prin problematizare, prin descoperire, învățarea prin intermediul modelelor, a experimentelor, a jocurilor didactice, a altor substitute a realității (în această categorie intrând și softul educațional); dezvoltarea spiritului critic prin utilizarea tehnicii „ciorchinelui”, a predării reciproce; dezvoltarea spiritului creativ prin folosirea tehnicii brainstorming, brainwriting.

În literatura de specialitate au fost formulate opinii potrivit cărora, dacă va avea loc o revoluție viitoare a învățământului mondial, aceasta ar fi în direcția promovării unei educații prin utilizarea celor mai noi cuceriri ale tehnologiei și tehnicii în procesul de învățământ.

Softul educațional prezintă numeroase avantaje: -sprijină realizarea unui învățământ activ, modern -familiarizează elevii cu raționamente prin analogie; - asigură o învățare temeinică și efectivă; -ușurează abstractizarea;-stimulează creativitatea

Cercetarea practic-aplicativă pe care am întreprins-o s-a înscris în perimetrul activității instructiv-educative practice, și am urmărit ca prin rezultatele ei să confirme ipoteza de la care am pornit în procesul cercetării, să contribuie la îmbunătățirea procesului instructiv educativ și chiar să aducă modificări metodologice în cadrul activităților didactice. Trăim într-o perioadă de numeroase schimbări în învățământ, de aceea, trebuie să alternăm metodele tradiționale cu cele moderne, punând accentul pe latura practică a procesului instructiv-educativ, deoarece elevul învață prin muncă și prin efort propriu. Pregătirea școlară a elevului de astăzi nu se poate limita doar la înmagazinarea cunoștințelor.

Conținuturile nu se mai învață doar pentru a ști, ci mai ales pentru a putea fi utilizate și aplicate în viața de zi cu zi. Prioritatea utilizării softurilor nu trebuie înțeleasă prin folosirea cantitativă a lor în cadrul unei lecții, ci prin conștientizarea integrală a modului de utilizare a lor. În cadrul cercetării efectuate am constatat că softul educațional folosit constant în cadrul orelor aduce un real aport în eficientizarea procesului instructiv educativ.

Cu ajutorul softului educațional elevii au învățat să gândească și să caute ei singuri modul de aplicabilitate a conținuturilor parcurse. Cu timpul, elevii au dobândit încredere în capacitățile proprii, reușind să opereze chiar cu conținuturi considerate dificile. Elevii abia așteptau să se întoarcă din pauze pentru a începe orele în care utilizam softul educațional, implicându-se activ în desfășurarea acestora, interesul lor față de activitatea școlară crescând simțitor.

Prin lucrarea de față am încercat să prezint o modalitate facilă de integrare și utilizare a softului educațional în procesul instructiv educativ, care să fie înțeleasă de gândirea concretă a elevilor din ciclul primar, și care să facă legătura dintre abstract și concret. Nu trebuie să uităm nici o clipă că învățământul nu este făcut pentru a pune elevul în încurcătură, a-l întrista sau a-l obosi prin repetarea la infinit a unor conținuturi plictisitoare, ci pentru noutate, pentru inovație și pentru a crea o stare de spirit numită bucurie: bucuria de a învăța.

Dacă nu pot decât să sper că abordarea din această lucrare poate reprezenta o treaptă spre progres, am convingerea că sugestiile didactice sunt tot atâtea clipe de reflecție asupra utilității integrării softului educațional în activitatea curentă la clasa de elevi și stimularea creativității lor.

METODE ȘI TEHNICI SPECIFICE DE INTERVENȚIE REMEDIALĂ LA ELEVII CU CES

P.I.P. GAVRILĂ ALEXANDRINA-LILIANA
Liceul Tehnologic „Tănase Constantin” Izvoarele, Jud. Olt

Educația reprezintă, pentru orice societate, vectorul dezvoltării durabile și a unei societăți sănătoase. Educația remedială este parte a educației copilului care are ca obiectiv stimularea finalizării învățământului obligatoriu și îmbunătățirea ratei succesului școlar pentru copiii din grupurile dezavantajate.

Organizarea unui program de remediere are un impact semnificativ în viața școlii, având ca obiectiv schimbarea atitudinii față de fiecare elev care poate avea la un moment dat dificultăți de învățare. În orele de educație remedială, copiii sunt sprijiniți în efectuarea asistată a temelor, în activități de recuperare școlară și ameliorare a dificultăților în învățare, precum și în activități de educație plastic sau jocuri distractive, cu scop educativ indirect. Școala se implică în formarea cadrelor competente de a desfășura activități de educație remedială prin intermediul căreia se urmărește prevenirea abandonului școlar, a violenței domestice și conflictelor.

Pentru ca activitățile de educație remedială să fie eficace se urmăresc mai multe aspecte: diversitatea, accesibilitatea și estetica materialului didactic prezentat; cadrul ambiental personalizat cu lucrările elevilor sau schimbarea locației de lucru; aplicarea unor strategii de învățare prin cooperare ca metode de promovare a armoniei sociale; percepția și feed-back-ul părinților pe parcursul desfășurării activităților de remediere; implicarea mediatorului școlar în buna desfășurare a activității de educație remedială.

Prin activitățile de remediere se schimbă modul de gândire și de percepție al formatorilor/cadrelor didactice care se implică în astfel de programe, legate de actul educațional din interiorul și exteriorul școlii.

Resursele umane care trebuie sprijinite sunt: elevul, colegii săi, mediatorul școlar și familia, în situațiile în care aceasta este lângă copil.

Sunt importante întâlnirile cu părinții care trebuie să înțeleagă că rolul lor este să fie educatorii copilului lor, că uneori și ei au de învățat de la copilul lor, dar și că școala le este mereu aproape și sprijin în formarea și educarea copilului lor.

Organizarea unui program de remediere are un impact semnificativ în viața școlară, având ca obiectiv schimbarea atitudinii față de fiecare copil care poate avea la un moment dat dificultăți de învățare.

Este necesar ca elevii să fie sprijiniți în efectuarea asistată a temelor, în activități de recuperare școlară și ameliorare a dificultăților în învățare, precum și în activități de educație plastică sau jocuri distractive, cu scop educativ indirect.

Educația remedială este necesară să fie aplicată atât la nivel de grup, cât și la nivel individual. Intervenția individualizată presupune:

- identificarea punctelor slabe și a celor forte;
- stabilirea priorităților de învățare;
- alegerea celor mai adecvate metode și strategii;
- înregistrarea progreselor elevului;
- evaluarea intervenției.

Scopul educației remediale: stimularea finalizării învățământului obligatoriu (prevenirea abandonului școlar) și îmbunătățirea ratei succesului școlar pentru copiii din grupurile dezavantajate. Prin astfel de activități se urmărește o schimbare de atitudine a cadrelor didactice, a părinților, a elevilor și a reprezentanților instituțiilor publice locale și județene, față de comunitățile și grupurile dezavantajate.

- Din cauza frecvenței scăzute la cursuri și a celorlalte dificultăți, elevii întâmpină greutăți în atingerea obiectivelor - cadru la diverse discipline.

- Copiii au imaginație săracă și o memorie mecanică, devin pasivi și așteaptă să fie solicitați, au exprimarea greoaie și uneori se integrează greu în colectiv.
- Din cauza condițiilor vitrege de acasă sunt irascibili, nu se pot concentra pe o durată mai lungă de timp, înclinând spre fuga de la ore sau găsirea altor preocupări.
- Motivația pentru învățare este foarte redusă.
- Imaginea de sine este slabă; copiii sunt nesiguri, și chiar și atunci când au performanțe acceptabile într-un domeniu, nu sunt conștienți și convinși de reușita lor; au dificultăți în a fi cinstiți și corecți cu ceilalți și de cele mai multe ori sunt agresivi când relaționează cu alții.

Au o experiență personală săracă datorită mediului din care provin.

Educația remedială trebuie să țină seama de nevoile educative ale fiecărui copil, anume: învățarea citirii și a scrierii, calculul matematic, formarea unei imagini de sine pozitive, organizarea activității, implicarea eficientă în toate activitățile în care sunt implicați toți ceilalți copii, structură, organizare și sprijin personalizat.

Metodele și strategiile aplicate trebuie să țină seama de vârsta lor, de plăcerea să de a comunica și de a se mișca, de aceea ele trebuie să fie bazate pe joc, mișcare, interacțiune cu ceilalți colegi și discuții care par libere, dar care să fie corect îndrumate de învățător pentru a-și atinge obiectivul în acea activitate.

Pentru a se obține rezultate cât mai bune sunt necesare anumite schimbări și strategii de predare în funcție de stilul individual de învățare al elevului și folosirea materialului didactic adecvat:

- Planșe cu imagini pentru a se dezvolta limbajul. Imaginile trebuie să fie punct de plecare pentru discuții frontale, care să dezvolte atenția și creativitatea.
- Material distributiv (mici cartonase cu imagini reprezentând animale, plante, lucruri cunoscute din mediul elevilor) pentru fiecare copil, pentru a se încuraja munca individuală.
- Calculatorul îi ajută pe elevi să vadă ceea ce nu pot vedea în mediul lor obișnuit de viață (prezentări Power Point), jocurile pot fi folosite pentru fixarea cunoștințelor, pentru reactualizarea lor, pentru predare.
- Folosirea situațiilor de joc în învățare, jocurile de rol, dramatizarea, folosirea povestirilor stimulează funcțiile intelectuale, modelează procesele afectiv-motivaționale. Prin joc elevul transfigurează obiectele și fenomenele, relațiile, își asuma roluri.
- Funcția de comunicare a limbajului este cultivată în mod deosebit.
- Prin intermediul jocului elevul se simte responsabil de rezolvarea problemei impuse de joc. Elevul își asumă roluri luate, fie din viața cotidiană, fie din povești.
- Interdisciplinaritatea: descoperirea unei maniere originale de a aborda un subiect comun pentru a crea conexiuni posibile și necesare în vederea atingerii scopului propus, îmbinarea metodelor folosite la celelalte materii: desen, decupare, colorare, taiere, muzica, recitare, povestire, mișcare ritmată.
- Lucrul în grup oferă o gamă largă de interrelații care sprijină învățarea și evidențiază rolul social al acesteia. Există mai multe modalități de a forma grupuri mici de lucru: în funcție de marcasele pe care le conțin materialele de lucru (cartonase cu diferite simboluri: culori, flori, forme geometrice), în funcție de categorii de concepte și în funcție de cerința dată.
- Folosirea metodelor interactive: brainstorming, jurnalul cu dubla intrare, ciorchinele, cubul, eseul de cinci minute (se poate cere elevilor să alcătuiască un text de 4-5 propoziții prin care să-și convingă prietenul să citească un anumit text).
- Rezolvarea creativă a conflictelor din clasă;
- Colaborarea cu familia, strategii pentru creșterea stimei de sine și a încrederii în propria eficiență sunt: profesorul furnizează elevilor un feed-back pozitiv asupra reușitelor lor și-i obișnuiesc să facă atribuiri interne ale succeselor.

În ce privește strategiile abordate pentru construirea unei relații cât mai apropiate cu elevii, dar și eficiente în același timp, trebuie să ținem cont de următorii parametri:

- Prioritate pentru sporirea capacității de socializare;
- Crearea motivației și menținerea fluxului motivațional prin cerințe didactice adaptate cu evaluare și autoevaluare obiectivă și imediată;
- Mesaj personalizat și atitudine empatică pentru o comunicare reală;
- Flexibilitate în designul activităților de învățare;
- Învățarea centrată pe elev (acceptarea unor dorințe și propuneri, încurajarea inițiativei personale, descoperirea și dezvoltarea unor aptitudini)
- Pentru a dezvolta motivația învățării și a evita rutina și oboseala s-au conceput activități care se pliază pe tipurile de inteligență predominantă
- Pe parcursul fiecărei activități s-a insistat pe încurajarea permanentă a progresului, acordarea de recompense simbolice, responsabilizarea tuturor elevilor.

Cum se mărește eficiența activităților de remediere?

- Diversitatea, accesibilitatea și estetica materialului didactic prezentat;
- Cadrul ambiental personalizat cu lucrările elevilor sau schimbarea locației de lucru;
- Aplicarea unor strategii de învățare prin cooperare ca metode de promovare a armoniei sociale;
- Percepția și feed-back-ul părinților pe parcursul desfășurării activităților de remediere;
- Implicarea mediatorului școlar în buna desfășurare a activității de educație remedială;

Prin activitățile de remediere se schimbă modul de gândire și de percepție al cadrelor didactice care s-au implicat în program, legat de actul educațional din interiorul și exteriorul școlii. Alături de profesorii implicați efectiv au venit și alți colegi din școală, ajungându-se astfel la schimbarea de mentalitate.

Resursele umane pe care trebuie să ne sprijinim sunt: elevul, colegii săi, mediatorul școlar și familia, în cazurile fericite în care aceasta este lângă copil.

În urma repetatelor întâlniri cu părinții elevilor implicați în activitatea de remediere, aceștia au înțeles că rolul lor este să fie educatorii copilului lor, au învățat unde și când se termina rolul de educator al părinților, să știe ca uneori și ei au de învățat de la copilul lor, dar și că școala le este mereu aproape și sprijin în formarea și educarea copilului lor.

Copiii care participă la astfel de programe de educație remedială pot fi învățați să-și aprecieze succesele ca rezultat al efortului propriu sau al propriilor capacități și să evite să pună succesele lor pe seama norocului, a întâmplării ori facilității situației.

Ei trebuie să fie învățați să atribuie eșecul unor cauze externe și stabile (dificultatea sarcinii) sau a unor cauze interne și instabile (efort insuficient).

Copiii trebuie să fie învățați să gândească pozitiv atunci când se află în fața unei activități dificile ("Este greu, dar sunt capabil să reușesc!") și să nu se judece prea sever și să nu se culpabilizeze atunci când greșesc.

Bibliografie:

- Cristea S., Managementul organizației școlare, EDP, București, 1996
- Cherchez, N., Mateescu, E., Elemente de management școlar, Editura Spiru Haret, Iași, 2005
- Joița Elena, Management educațional. Profesorul manager: roluri și metodologie, Iași, Ed. Polirom, 2000
- Paralescu Sebastian, Ișfan Ion, Gîrdu Constantin Cristinel, Elena Ion (coordonatori), Ghid pentru educație remedială, Editura Măiastra, Târgu Jiu, 2012
- Sălăvăstru, Dorina, 2004, Psihologia educației, Editura Polirom, Iași, 2004.
- Verdier Pierre: "Noul ghid de bunăstare, a copilului," Le Centurion, Paris, 2000.

Învățarea creativă – de la clasic la digital

Prof. Gavrilă Ana-Cătălina

Liceul Teoretic „Vasile Alecsandri” Săbăoani

Aparținem unei epoci a revoluțiilor științifice, a inteligenței artificiale și a microprocesoarelor, când munca fizică și intelectuală sunt tot mai mult transferate sistemelor informatice flexibile și inteligibile, iar omul desfășoară o intensă activitate de învățare și creație. Învățarea încă se mai bazează pe memorare mecanică și însușirea de cantități mari de cunoștințe. În viitorul apropiat, însă, cel care va învăța se va orienta mai mult spre o învățare creativă, eficientă, productivă. Accentul se va pune mai ales pe învățarea de metode și tehnici de învățare și muncă intelectuală, de identificare, de regăsire și utilizare a informațiilor, de analiză, sinteză și prelucrare a acestora, în sfârșit, pe învățarea de metode și tehnici de creativitate, de dezvoltare a informației și de creare de noi semnificații. Epoca digitală o înlocuiește treptat pe cea clasică, punând creativitatea în valoare.

Conștientizarea conceptului de creativitate succedând înțelegerii sale clare și punerea lui în valoare cu toate consecințele instructiv – formative sunt deosebit de importante pentru orice formator din învățământul modern și democratic de astăzi, în care „regulile de piață” ale eficacității și concurenței cer un participant deplin responsabil. În acest context, formatorul creativ trebuie să acționeze în termeni de *obiective, de trebuințe*. Căci ceea ce lipsește învățământului, într-o etapă sau alta de prefaceri, nu este existența unui ideal, ca formulare abstractă – în cazul nostru educatorul creativității, ci claritatea obiectelor ce decurg de aici, obiective concrete, definite în termeni comportamentali.

Formarea formatorilor ca educatori ai creativității răspunde imperativului prezent de a preda și învăța într-o și pentru o societate pluralistă. Predarea ca un proces creativ presupune ca profesorul să medieze între elev și lumea care îl înconjoară. În această calitate, profesorul trebuie să-i învețe pe elevi să aibă inițiative, să întreprindă mereu ceva, să răspundă provocărilor epocii: cum să gândească în mod critic, cum să-și folosească creativitatea, cum să rezolve probleme în și pentru noile contexte și mai ales pentru cel al interculturalului, pentru dialogul permanent între culturi care să promoveze „mine de aur” ale creativității.

Și cum altfel poți intra în mediul elevului dacă nu prin joc? Cum îl poți stimula dacă nu apropiindu-te de el, învățând și descoperind împreună plăcerea de a ști, sau chiar jucându-te cu el? Necesitatea unei abordări umaniste a procesului didactic devine tot mai evidentă. Una din strategiile care îndeplinesc cerințele abordării umaniste este aceea a

divertismentului, permițând celui care predă să-și realizeze simultan sarcinile didactice (predarea limbii) și educative (formarea profilului dorit) într-o atmosferă lejeră și atractivă.

Pedagogii atrag atenția asupra numeroaselor virtuți formative ale jocurilor și activităților distractive; ele dezvoltă, într-o mare măsură, spiritul de observație, exactitatea, stimulează imaginația și voința contribuind prin aceasta la dezvoltarea generală a elevului; influențează, de asemenea, formarea principiilor. În cursul activităților de divertisment, efortul intelectual al elevului este sprijinit de angajarea emoțională și volitivă – dorința de se evidenția sau de a câștiga.

„Învățarea creativă se definește prin faptul că subiectul ei (elevul, studentul) nu folosește procedee, scheme (algoritmi) de rezolvare deja cunoscute, ci descoperă el însuși modalități de rezolvare mai interesante, elegante și mai eficiente. Cu alte cuvinte, cel ce învață creativ se eliberează de stilul habitual, obișnuit să abordeze problemele și situațiile în mod original, prin prisma propriei gândiri și experiențe de cunoaștere”¹

În epoca revoluțiilor științifice, a inteligenței artificiale și microprocesoarelor, când munca fizică și intelectuală sunt tot mai mult transferate sistemelor informative flexibile și inteligibile, omul desfășoară o intensă activitate de învățare și creație. „Accentul se va pune nu atât pe însușirea de cunoștințe, cât mai ales pe învățarea de metode și tehnici de învățare și muncă intelectuală, de identificare, de regăsire și utilizare a informațiilor, de analiză sinteză și prelucrare a acestora, în sfârșit, de învățare de metode și tehnici de creativitate, de dezvoltare a informației și de crearea de noi semnificații”²

E necesară înlăturarea învățământului clasic rigid, bazat pe memorare mecanică, pasivă, rudimentară cu un învățământ modern, creativ și inteligent, bazat pe participare și colaborare, în care cadrul didactic și elevul (studentul) cooperează pentru însușirea și aplicarea creativă a cunoștințelor în practică, pentru dezvoltarea metodelor de gândire și acțiune.

Autoînvățarea, educația creativ cognitivă înlocuiește educația tradițională.

Dacă modelul de învățare clasic s-a bazat pe acumularea de cunoștințe și cultivarea punctualității și supunerii față de munca mecanică repetitivă, epoca contemporană impune *modelul învățării prospective, creative*, bazat pe flexibilitate, schimbare, anticipare și noutate.

Învățarea adaptivă sau de menținere e înlocuită cu învățarea participativă, anticipativă și creativă. În acest context dezvoltarea capacității de informare, inovare a cunoștințelor și autoînvățare devine vitală. Elevii și studenții trebuie îndrumați să evite practicarea așa-zisei

¹ Vrabie Dumitru, Știr Corina, *Psihologia educației*, p.149

² Postelnicu Constantin, *Fundamente ale didacticii școlare*, p.106

învățări reactive, de menținere, prin „criză” sau prin șoc, în asalt și în criză de timp sub presiunea examenelor, lucrărilor de control, tezelor sau orelor de ascultare. Trebuie să învățăm *anticipativ*, atât sub aspectul organizării și perspectivei motivaționale (zi de zi și nu doar pentru examene, ci pentru a face față situațiilor viitoare complexe pe care le vom întâlni în viață) cât și sub aspectul mecanismelor învățării (nu memorăm pe dinafară cunoștințele, ci vom încerca să exploatăm, să descoperim, să investigăm, să anticipăm și să reconstruim conținutul lor semantic și acțional). Acesta presupune trecerea de la „învățarea prin șoc”, sub presiunea tensională a examenelor, a notării care este învățarea *prin forța împrejurărilor*, la învățarea anticipativă.

Cea mai eficientă cale este *însușirea cunoștințelor prin coinvestigație* prin reconstruire și reinvenție a traseelor de activitate care au condus la descoperiri și formulări de principii, legi și categorii științifice.

A învăța creativ înseamnă a încerca producerea de noi cunoștințe din cele învățate prin combinarea și recombinarea, amplificarea, restructurarea, diminuarea și extrapolarea lor, generând astfel noul din ceea ce era deja cunoscut.

Pentru a învăța creativ este necesar ca orice cunoștință, înainte de a fi asimilată *să fie înțeleasă în profunzime*, gândită din mai multe perspective pentru a-i descoperi alte valențe, trăsături, caracteristici, posibilități.

Cea mai importantă calitate a gândirii creative este *flexibilitatea gândirii*. De aceea e necesar imaginația a noi posibilități, formularea de noi ipoteze, intuirea de noi relații, restructurarea, recombinarea, reorganizarea sau transformarea datelor problemei.

Un alt procedeu menit să ajute la învățarea creativă este *dezvoltarea fluidității creative* a gândirii, sau capacitatea de a emite într-o unitate de timp cu privire la un lucru (concept, temă) cât mai multe idei noi și originale, de a identifica sau stabili cât mai multe relații, asociații sau conexiuni sau de a-l supune imaginar cât mai multor transformări, modificări.

Urmează apoi *investigarea, problematizarea și experimentarea mintală*. În acest sens e necesar un asalt de întrebări cât mai variat care vor stimula gândirea.

Prin *dezvoltarea sensibilității față de probleme* dar și prin *dezvoltarea abilității evaluativ – prospectivă* învățarea va deveni creativă.

Învățarea creativă presupune și un stil de *învățare activ – participativ* dar și un stil *anticipativ*.

Învățarea trebuie să se facă tot timpul, organizat treptat și nu doar pentru un examen, iar cunoștințele trebuie aplicate tot timpul în practică. Adevărata normă a învățării este

aplicarea în practică a cunoștințelor. Învățarea trebuie bazată pe logică, pe înțelegere, pe anticiparea cauzelor și a efectelor, pe investigare, exploatare, pe comparare și analiză.

Forțând necunoscutul, gândirea noastră constată surprinzător, că acesta nu se lasă explorat, investigat și descoperit folosind aceleași metode de cunoaștere care anterior ne-au ajutat la rezolvarea de probleme și efectuarea de descoperiri; creativitatea presupunând a merge pe alte căi, folosind alte metode, fiind antischemă. Gândirea „învăță” că dincolo de real și vizibil se află o logică a fantasticului, imaginarului, imprevizibilului, dincolo de sensul posibil și firesc se află o logică a imposibilului și absurdului – surse nelimitate de creativitate și progres. În felul acesta vom învăța să ne schimbăm modul de gândire și cunoaștere, punctele de vedere, strategiile de abordare rezolutivă și interpretare fenomenologică, stilurile cognitive. De la o gândire simplă, bivalentă, bazată pe o logică binară și un determinism restrictiv (de tip cauză - efect) se evoluează spre o gândire complexă, bazată pe logică polivalentă și plurifuncțională, spre o gândire sistematică și creativă, operațională în condiții de incertitudine și probabilitate.

„Astăzi în școli se pune problema predării și *învățării creative*, școlii viitorului revenindu-i misiunea de a nu mai „utila” creierul cu informații și cunoștințe ci cu potențialități (cognitive, afective, voliționale și valorice) creative.”³

Bibliografie

1. Vrabie Dumitru, Știr Corina, Psihologia educației, Ed. Sinteze, Galați, 2003;
2. Postelnicu Const., Fundamente ale didacticii școlare, Craiova, 2000;
3. Moldoveanu Maria, Mentalitatea creativă, Ed. Coresi, București, 2001;

³ Ibidem, p.156

ABANDONUL SCOLAR, DE LA PREVENTIE, LA INTERVENTIE

Prof. Raluca Ioana Gavrila

Abandonul școlar este ultima faza a insuccesului școlar, acestui termen nefiindu-i necesară o definiție complexă. Insuccesul școlar se definește prin rămânerea în urmă la învățătură a unor elevi. Aceștia nu reușesc să obțină un randament școlar la nivelul cerințelor programelor. Din această cauză, ei nu vor reuși să se adapteze la mediul socio-profesional, la nivelul cerințelor acestuia.

Absenteismul școlar este un fenomen social îngrijorător de frecvent în ultimii ani, în special în mediile urbane și rurale defavorizate socio-economic. Statisticile internaționale arată că numărul elevilor care lipsesc zile întregi de la școală este în creștere în aproape toate țările. Mai îngrijorător este faptul că absenteismul este doar un prim semnal, o manifestare care conduce ulterior la un alt fenomen mai grav, prin implicațiile pe care acesta le are asupra devenirii individului. Absenteismul este primul factor asociat în mod direct cu abandonul școlar. În ciuda politicilor și strategiilor naționale din educație, a investițiilor angajate pe această componentă nevralgică, prin proiecte cu finanțare europeană, aceste două fenomene continuă să se propage și să-și manifeste efectele "nocive" la nivelul comunităților școlare. Pentru mai buna înțelegere a absenteismului și a abandonului școlar, în cadrul proiectului ACCED, cu sprijinul comunităților vizate de proiect: Babadag, Beidaud, Ciucurova, Hamcearca, Ivoarele, Măcin, Mihai Bravu, Nalbant, Topolog, au fost realizate analize privind modul de manifestare, cauzele, măsurile de prevenție și combatere, precum și resursele umane ce pot fi implicate în gestionarea acestor două fenomene.

În funcție de numărul nominalizărilor făcute de comunitățile școlare privind cauzele absenteismului școlar, s-a realizat o ierarhizare a acestora (de la cea mai frecventă cauză întâlnită până la cea cu incidența cea mai mică), după cum urmează: 1. familii cu nivel de studii foarte scăzut (chiar analfabeți); părinți care nu acordă importanță educației, manifestând un dezinteres față de școală; lipsa unei perspective în ceea ce privește educația copilului; 2. nivelul socio-economic foarte scăzut al familiei; familii numeroase (cu mulți copii) ce întâmpină dificultăți materiale; lipsuri severe în familie: hrană, îmbrăcăminte și încălțăminte pentru toții copiii familiei, pentru ca aceștia să poată frecventa școala zilnic; 3. părinți plecați la muncă în străinătate; copii lăsați în gija bunicilor sau a altor rude, care nu pot gestiona și monitoriza participarea copiilor la activitățile școlare; 4. folosirea copiilor la muncă pentru a asigura traiul familiei sau pentru supravegherea și creșterea fraților mai mici; 5. familii dezorganizate: părinți divorțați sau care consumă frecvent alcool; 6. influențe negative ale anturajului/grupului de prieteni; 7. eșecul școlar și/sau factori de natură educațională: insubordonare față de normele și regulile școlare, repetenție, motivații și interese slabe în raport cu școala, greșelile dascălilor (de atitudine și relaționare, competența profesională, autoritate morală); 8. dizabilități /boli de care suferă copiii. Măsuri și intervenții realizate în comunitățile din proiect Comunitățile școlare analizate din perspectiva absenteismului și abandonului școlar propun o serie de demersuri/acțiuni pe care le-au aplicat și

au dat roade sau consideră că ar putea fi utile în lupta împotriva acestor două fenomene din educație: - activități de identificare a copiilor aflați în abandon sau risc de abandon școlar, urmate de măsuri de implicare a familiei în reabilitarea școlară și socială a elevului; - informarea imediată a părinților cu privire instalarea fenomenului de absenteism școlar; - discuții purtate, atât cu părinții, cât și cu copiii acestora de către psihologul/consilierul școlar; - înștiințări privind absențele înregistrate transmise către părinți, la fiecare sfârșit de semestru școlar; - organizarea semestrială a lectoratelor cu părinții cu implicarea mediatorului școlar, a psihologului școlii, a preotului, a polițiștilor, a reprezentanților autorităților locale; - activități pentru îmbunătățirea modului de relaționare și a comunicării părinți – copii (ex: cu privire la consecințele în plan emoțional ale violenței asupra copiilor); - activități cu părinții, la nivelul școlii, sau în cadrul orelor de dirigenție (ex: cu tema „De ce chiulesc de la școală?”); - activități de sprijinirea copiilor pentru a face față dificultăților școlare; - menținerea în clasă a unei atmosfere care să asigure satisfacerea trebuinței de siguranță afectivă pentru toți elevii; metode de predare – învățare atractive; - promovarea cooperării în clasă, astfel încât și elevii cu performanțe școlare modeste să experimenteze succesul și evitarea constituirii unor elite, concomitent cu etichetarea, marginalizarea, celor care nu aparțin elitei; - comunicarea eficientă (să folosească ascultarea activă) să evite etichetarea elevilor, să critice constructiv, să se focalizeze pe recompensarea elevilor și nu pe sancționarea lor; - notarea riguroasă a absențelor la fiecare oră de curs.

Măsuri și intervenții realizate în comunitățile din proiect Comunitățile școlare analizate din perspectiva absenteismului și abandonului școlar propun o serie de demersuri, precum: activități de identificare a copiilor aflați în abandon sau risc de abandon școlar, urmate de măsuri de implicare a familiei în reabilitarea școlară și socială a elevului, informarea imediată a părinților cu privire instalarea fenomenului de absenteism școlar, discuții purtate, atât cu părinții, cât și cu copiii acestora de către psihologul/consilierul școlar, înștiințări privind absențele înregistrate transmise către părinți, la fiecare sfârșit de semestru școlar, organizarea semestrială a lectoratelor cu părinții cu implicarea mediatorului școlar, a psihologului școlii, a preotului, a polițiștilor, a reprezentanților autorităților locale, activități pentru îmbunătățirea modului de relaționare și a comunicării părinți – copii (ex: cu privire la consecințele în plan emoțional ale violenței asupra copiilor), activități cu părinții, la nivelul școlii, sau în cadrul orelor de dirigenție (ex: cu tema „De ce chiulesc de la școală?”), activități de sprijinirea copiilor pentru a face față dificultăților școlare, menținerea în clasă a unei atmosfere care să asigure satisfacerea trebuinței de siguranță afectivă pentru toți elevii, metode de predare – învățare atractive, promovarea cooperării în clasă, astfel încât și elevii cu performanțe școlare modeste să experimenteze succesul și evitarea constituirii unor elite, concomitent cu etichetarea, marginalizarea, celor care nu aparțin elitei, comunicarea eficientă (să folosească ascultarea activă) să evite etichetarea elevilor, să critice constructiv, să se focalizeze pe recompensarea elevilor și nu pe sancționarea lor.

Bibliografie

1. Wikipedia
2. <https://acced.isjtlucea.ro/wp-content/uploads/2019/02/Absenteism-si-abandon-scolar-in-comunitatile-din-proiect-1.pdf>

Educația Modernă: Integrarea Metodelor Clasice și Digitale

Prof. Gelatu Manuela Cristina

Colegiul Național George Coșbuc Motru

Într-o lume aflată într-o continuă transformare tehnologică, educația modernă se găsește la o răscruce importantă: cum să echilibreze metodele clasice de predare cu noile instrumente digitale. Acest articol explorează provocările și oportunitățile pe care le oferă integrarea acestor două abordări aparent contrastante, dar complementare, în procesul educațional.

Metodele clasice de educație, bazate pe predarea față în față, manuale tipărite și tablă, au fost pilonii învățământului pentru secole. Aceste metode pun accent pe interacțiunea directă dintre profesor și elev, facilitând un mediu de învățare în care se pot dezvolta relații interpersonale puternice. Profesorii pot adapta conținutul și stilul de predare în funcție de nevoile și ritmul de învățare al fiecărui elev. De asemenea, metodele clasice încurajează gândirea critică și dezbaterile, fiind esențiale pentru formarea unei baze solide de cunoștințe. Unul dintre cele mai mari avantaje ale metodelor clasice este interacțiunea directă dintre profesori și elevi. Aceasta permite profesorilor să observe reacțiile elevilor în timp real, să răspundă imediat la întrebări și să ajusteze predarea în funcție de nevoile individuale ale fiecărui elev. Această interacțiune personală este crucială pentru construirea relațiilor de încredere și pentru crearea unui mediu de învățare suportiv și motivant. Prin interacțiunile față în față, elevii își dezvoltă competențele interpersonale, cum ar fi comunicarea, colaborarea și empatia. Activitățile de grup, discuțiile în clasă și proiectele comune încurajează lucrul în echipă și dezvoltarea abilităților sociale, care sunt esențiale pentru succesul în viață și în carieră. Metodele clasice pun un accent deosebit pe gândirea critică și analitică. Prin analizarea textelor, dezbaterile în clasă și rezolvarea problemelor, elevii sunt încurajați să își dezvolte abilități de raționament și să înțeleagă concepte complexe. Aceste competențe sunt esențiale pentru a face față provocărilor din diverse domenii.

Cu avansul tehnologic, metodele digitale de educație au devenit tot mai răspândite. Tabletele, computerele, platformele de e-learning și aplicațiile educaționale sunt acum parte integrantă a procesului de învățare. Aceste instrumente oferă acces la o cantitate enormă de informații și resurse educaționale, facilitând învățarea autonomă și personalizată. Elevii pot accesa lecții interactive, videoclipuri explicative și teste online, care le permit să aprofundeze subiectele într-un mod mai dinamic și captivant. Integrarea metodelor clasice și digitale nu înseamnă înlocuirea unei abordări cu alta, ci combinarea avantajelor fiecăreia pentru a crea un sistem educațional mai eficient și adaptabil. Această integrare poate lua diverse forme, de la utilizarea tehnologiei în clasă până la implementarea de programe de învățare hibridă.

În multe școli, tabletele și laptopurile au înlocuit caietele și manualele tradiționale. Profesorii folosesc acum proiectoare și table interactive pentru a face lecțiile mai atractive. Aplicațiile educaționale permit elevilor să exerseze și să își verifice cunoștințele în timp real. Aceste instrumente digitale pot completa metodele tradiționale, oferind exemple interactive și

resurse suplimentare pentru consolidarea învățării. Tehnologia oferă elevilor acces instantaneu la o multitudine de informații și resurse educaționale online. Enciclopedii digitale, articole academice, videoclipuri educative și platforme de e-learning sunt doar câteva exemple de resurse care pot fi utilizate pentru a îmbunătăți procesul de învățare. Acest acces la informații diverse și actualizate contribuie la o înțelegere mai profundă și mai largă a subiectelor studiate. Instrumentele tehnologice permit personalizarea procesului de învățare pentru a se adapta nevoilor și ritmului fiecărui elev. Aplicațiile și platformele de învățare adaptivă pot ajusta nivelul de dificultate al exercițiilor și pot oferi feedback în timp real, ajutând elevii să progreseze în mod individualizat. Astfel, elevii pot învăța în ritmul lor propriu și pot primi suport specific acolo unde au nevoie.

Platformele de e-learning, cum ar fi Moodle, Coursera și Khan Academy, oferă cursuri online care pot fi accesate oricând și de oriunde. Aceste platforme sunt deosebit de utile pentru învățarea continuă și pentru elevii care doresc să își extindă cunoștințele dincolo de curriculumul școlar. Profesorii pot utiliza aceste platforme pentru a oferi materiale suplimentare și pentru a crea teste online care să evalueze progresul elevilor. Platformele de e-learning au transformat radical modul în care cunoștințele sunt accesate și distribuite, oferind o gamă largă de beneficii atât pentru elevi, cât și pentru educatori. Aceste platforme reprezintă instrumente esențiale în peisajul educațional contemporan, facilitând un proces de învățare flexibil, accesibil și personalizat. În continuare, vom explora ce presupun platformele de e-learning și care sunt avantajele lor principale.

Platformele de e-learning oferă acces la cursuri și materiale educaționale 24/7, permițând elevilor să învețe în propriul ritm și conform propriului program. Acest aspect este deosebit de util pentru persoanele care au alte angajamente, cum ar fi muncă sau familie. E-learningul permite personalizarea experienței de învățare prin adaptarea conținutului și a ritmului de studiu la nevoile și preferințele individuale ale elevilor. Algoritmii de învățare adaptivă pot ajusta automat dificultatea materialelor în funcție de performanțele anterioare ale elevului. Platformele de e-learning reduc costurile asociate cu educația tradițională, cum ar fi transportul, cazarea și materialele tipărite. Multe platforme oferă cursuri gratuite sau la prețuri accesibile, făcând educația de calitate mai accesibilă pentru un public larg.

Educația modernă, aflată la granița dintre metodele clasice și cele digitale, oferă oportunități unice pentru a îmbunătăți procesul de învățare. Integrarea acestor metode trebuie să fie realizată cu atenție, ținând cont de beneficiile și provocările pe care le aduce fiecare abordare. Cu o strategie bine pusă la punct, educația poate deveni mai accesibilă, personalizată și adaptată nevoilor secolului XXI. Așadar, echilibrul între tradiție și inovație digitală este cheia pentru formarea unei generații pregătite pentru viitor.

Bibliografie

Bates, A. W. (2019). *Teaching in a Digital Age: Guidelines for Designing Teaching and Learning*. 2nd Edition. Tony Bates Associates Ltd

Clark, R. E., & Mayer, R. E. (2016). *E-learning and the Science of Instruction: Proven Guidelines for Consumers and Designers of Multimedia Learning*. Wiley.

Laurillard, D. (2012). *Teaching as a Design Science: Building Pedagogical Patterns for Learning and Technology*. Routledge.

Selwyn, N. (2016). *Education and Technology: Key Issues and Debates*. 2nd Edition. Bloomsbury Publishing

EDUCAȚIA, O PROVOCARE PERMANENTĂ

Prof. Cosmina Mihaela Georgescu-Liceul Tehnologic „Dacia” Pitești

În literatura de specialitate sunt enumerate câteva criterii pe baza cărora sunt clasificate testele: obiectivitatea, utilitatea, specificitatea, aplicabilitatea. Pentru simplitate, vom prezenta o serie de tipuri de teste sub formă de perechi formate din elemente opuse.

Teste de cunoștințe - Teste de capacități

Testele de cunoștințe măsoară un anumit conținut deja parcurs, vizând cunoștințe, priceperi, deprinderi și abilități referitoare la acel conținut. Testele de capacități au în vedere aptitudinile generale și specifice ale elevului, indiferent dacă anumite conținuturi au fost parcurse sau nu. Cu alte cuvinte, aceste teste nu sunt axate pe un conținut anume. Din acest motiv, aceleași teste de capacități pot fi folosite în studii comparative internaționale, chiar dacă în țările participante curriculum-ul este diferit (de exemplu TIMSS, PISA, PIRLS).

Teste criteriale — Teste normative

Testele criteriale presupun aprecierea rezultatelor elevului raport cu anumite criterii de performanță anterior stabilite, în timp ce în cazul testelor normative, rezultatele elevului sunt evaluate în raport cu cele ale unui grup de referință (norma grupului).

Teste formative — Teste sumative

Scopul testelor formative este de a urmări periodic progresul școlar și, în consecință, de a oferi feedback-ul necesar profesorului. Un caz special îl reprezintă testele diagnostice care sunt mult mai indicate pentru depistarea lacunelor, a dificultăților de învățare ale elevului și a modalităților de remediere a acestora. Testele sumative sunt administrate la sfârșitul unei perioade lungi de instruire— semestru, an școlar, ciclul de învățământ și au ca principal scop notarea elevului.

Teste punctuale — Teste integrative

Testele punctuale conțin itemi care se referă la un aspect izolat al conținutului supus cunoașterii, în timp ce testele integrative sunt formate dintr-un număr mai mic de itemi, dar care — fiecare în parte — măsoară mai multe cunoștințe, priceperi și capacități.

Teste obiective — Teste subiective

Diferența dintre cele două tipuri de teste constă în gradul de fidelitate a notării.

Teste inițiale — Teste finale

În primul caz, nivelul performanțelor este evaluat înaintea unui program de instruire, în timp ce, în al doilea caz, acest nivel este măsurat la încheierea programului de instruire. Testele inițiale se administrează în mod informal la începuturile de cicluri (clasele I-a, a IV-a, a IX-a) cu scopul de a constata nivelul „de plecare” al elevilor. Un caz special de teste inițiale sunt testele de plasament, proiectate cu scopul selectării elevilor pentru un program special de instruire (pentru o limbă străină, o disciplină artistică ș.a.).

Să remarcăm totuși faptul că tipurile de teste prezentate mai sus nu sunt total disjuncte. Ele prezintă, așa cum aminteam, elemente contrare, dar au și elemente comune.

O altă observație este aceea că un test poate face parte din mai mult decât o categorie. De exemplu, un test de cunoștințe poate fi în același timp normativ, punctual și obiectiv.

O altă modalitate de clasificare a testelor se realizează în funcție de cine le proiectează. Din acest punct de vedere testele se împart în două categorii:

- testele elaborate de profesori;
- testele elaborate de instituții specializate (de exemplu teste standardizate).

Testele elaborate de profesori se pot prezenta sub o varietate de forme: de la simple extemporale, la teze și chiar la teste de plasament sau de selecție (pentru olimpiadele școlare). Principala lor fragilitate constă în calitățile tehnice scăzute, în special a unei fidelități necorespunzătoare. Nimeni nu are pretenția ca un profesor — care are și alte numeroase sarcini didactice — să elaboreze frecvent teste de bună calitate, ci să înțeleagă și să respecte cerințele minimale de proiectare ale acestora. În plus, fiecare profesor ar trebui ca la anumite intervale de timp să încerce:

- să elaboreze itemii testelor respectând regulile specifice;
- să assembleze acești itemi în teste pe baza unei matrice de specificații;
- să construiască o schemă de corectare care să permită o notare obiectivă a testelor.

Acest exercițiu este cu atât mai important și util, cu cât majoritatea profesorilor participă ca evaluatori în examenele naționale.

Mulți autori consideră că testele standardizate evaluează, în special, procesele intelectuale inferioare și numai ocazional pe cele de nivel superior. Un studiu realizat de Romberg în SUA (J. Stenmark, 1991) pe cele mai cunoscute șase teste standardizate de matematică a arătat că, la nivelul clasei a VIII-a, doar 1% dintre itemi erau de tip rezolvare de probleme, în timp ce 77% se refereau la simple calcule.

Testele standardizate sunt alcătuite din itemi obiectivi și, mai rar, semiobiectivi, ce sunt selectați dintr-o bancă de itemi în care sunt grupați în funcție de disciplină, obiective, nivel de dificultate ș.a.

În vederea elaborării testelor standardizate este nevoie să fie creați un număr mare de itemi paraleli, care să măsoare același obiectiv, fapt ce impune participarea mai multor specialiști. Acestora li se furnizează informații clare privind caracteristicile itemilor ce trebuie elaborați în vederea asigurării comparabilității itemilor de același tip. Mai mult, administrarea testelor standardizate este foarte riguroasă, aceasta desfășurându-se în aceleași condiții (standard) pentru toți candidații.

Unul dintre cele mai cunoscute teste standardizate este GRE (Graduate Record Examination) care este utilizat în SUA pentru admiterea studenților în programe de studiu avansate (master sau doctorat). GRE este, de fapt, o baterie de teste ce evaluează concepte și capacități care au fost achiziționate și formate de-a lungul unei perioade mai mari de timp. Testul nu este centrat pe o singură disciplină ceea ce îl deosebește fundamental de testele de cunoștințe și, în consecință, constituie criteriul obligatoriu de admitere într-un program de studiu, indiferent de specializare. GRE este format din trei secțiuni distincte: o parte „verbală”, o parte „cantitativă” și una „analitică”. Secțiunea verbală — elaborată de specialiști în științe umaniste — verifică abilitățile de limba engleză (gramatică, vocabular, înțelegerea și interpretarea conținuturilor unor texte etc.), secțiunea cantitativă — realizată de experți în matematică — testează capacitățile matematice (la aritmetică, algebră, geometrie, trigonometrie și statistică), iar secțiunea analitică — proiectată de specialiști în lingvistică și filozofie — conține itemi ce evaluează gândirea logică a studenților, capacitatea de analiză și sinteză, creativitatea ș.a.m.d.

Am subliniat faptul că mulți autori cred că testele standardizate evaluează într-o măsură mai mică nivelurile cognitive superioare. GRE, ca și celelalte teste de aptitudini, face excepție.

Testele standardizate se clasifică în teste de cunoștințe (criteriale și normative) și teste de aptitudini (normative). Vom descrie în continuare aceste tipuri de teste.

Principala diferență dintre testele criteriale și cele normative constă în modul în care sunt interpretate rezultatele candidaților. Primele comunică performanța absolută a unui candidat (în raport cu obiectivele stabilite), în timp ce testele normative comunică performanța relativă a fiecărui candidat, adică performanța sa în raport cu ceilalți candidați. În tabelul următor sunt prezentate și celelalte deosebiri:

Teste criteriale	Teste normative
Sunt utilizate pentru certificare.	Sunt utilizate pentru selecție.
Evaluează un număr mai mic de obiective și conținuturi, dar în profunzime mai mare.	Evaluează un număr mai mic de obiective și conținuturi, asigurând o bună acoperire a curriculum-ului.
Sunt utilizate în scop diagnostic.	Toți itemii sunt de dificultate medie, în vederea unei bune discriminări a rezultatelor candidaților.

Fig. 1 O comparație între testele criteriale și testele normative

Testele de aptitudini au ca principal scop prognoza rezultatelor viitoare ale elevilor. Aceste teste nu evaluează un anumit conținut curricular, ci diferite aptitudini pe care elevul le posedă la un moment dat și care pot favoriza, în viitor, performanțele sale școlare. Teste de aptitudini sunt, în general, identificate cu testele de inteligență. Confuzia provine din două motive:

- mulți cred că inteligența este ceva moștenit (înnăscut);
- există numeroase controverse privind înțelesul noțiunii de inteligență și a elementelor ce pot fi incluse în acest concept.

În concluzie, testele standardizate sunt distincte față de testele elaborate de profesori.

Printre aceste deosebiri enumerăm (N. Gronlund, 1981, p. 306):

- Itemii testelor au calități tehnice superioare. Aceștia au fost proiectați pe baza matricelor de specificații, pretestați și selectați pe baza analizei de item.
- Indicațiile privind administrarea și corectarea testelor sunt atât de precise, încât procedurile sunt aceleași (standard) pentru diferiți utilizatori.
- Norme — bazate pe grupuri reprezentative de elevi — sunt furnizate pentru a ajuta în interpretarea scorurilor. Normele sunt prezentate pe vârste, la nivel național sau regional.
- Forme echivalente de teste sunt elaborate.

Un manual al testului și alte materiale ajutătoare sunt elaborate pentru a servi drept ghid în administrarea și corectarea testului, pentru evaluarea calității sale, pentru interpretarea și utilizarea rezultatelor.

Un alt tip important de teste sunt testele de progres școlar. Acestea evaluează stadiul la care elevul a ajuns în realizarea obiectivelor instruirii, deci au un scop diagnostic. Prezentăm în continuare câteva teste de progres școlar pentru domenii specifice:

Teste orientate spre conținut

Testele sunt destinate să măsoare conținutul unei, anumite discipline: matematică, științe, limbi străine, științe sociale ș.a.

Teste de înțelegere a mesajului scris

Testele evaluează, de obicei, vocabularul, înțelegerea unui text și viteza de citire. De exemplu:

- identificarea înțelesului unor cuvinte;
- identificarea înțelesului cuvintelor utilizate într-un anumit context;
- identificarea detaliilor care se găsesc într-un text;
- identificarea ideilor conținute într-un text;

Teste diagnostice

Testele furnizează detalii privind dificultățile de învățare ale elevilor. Principalele lor caracteristici sunt:

- testează numai acele obiective importante de diagnoză;
- conțin un număr mare de itemi, care măsoară același obiectiv;
- dificultatea testului este scăzută, pentru a face o bună discriminare între elevii cu dificultăți de învățare;

Cele mai multe teste diagnostice sunt elaborate pentru matematică și citire.

BIBLIOGRAFIE:

1. Neacșu I., Stoica A.-*Ghid general de evaluare și examinare*, Editura Aramis, București, 1996
2. Radu I.T., *Evaluarea în procesul didactic*, EDP, București, 1978
3. Păun E., Potolea D., *Pedagogie*, Editura Polirom, Iași, 2002

Educația la granița dintre clasic și digital

Prof. GERENDI TIMEA – RAMONA

LICEUL VOCAȚIONAL REFORMAT TÂRGU MUREȘ

Introducere

Educația este un domeniu în continuă evoluție, iar tranziția de la metodele clasice de predare la cele digitale reprezintă una dintre cele mai semnificative schimbări din ultimele decenii. Această tranziție nu implică doar integrarea tehnologiei în procesele de predare și învățare, ci și o schimbare fundamentală în modul în care profesorii și elevii interacționează cu materialul educațional și între ei.

Metodele clasice de predare

Metodele clasice de predare sunt centrate pe profesor și includ predarea în sala de clasă, utilizarea manualelor și desfășurarea de activități tradiționale, cum ar fi scrisul de mână și cititul din cărți fizice. Aceste metode se bazează pe interacțiunea directă dintre profesor și elevi, promovând o învățare structurată și disciplinată.

Avantaje

1. **Interacțiune personală:** elevii beneficiază de interacțiunea directă cu profesorul, care poate oferi feedback imediat și personalizat.
2. **Structură și disciplină:** metodele tradiționale asigură un cadru bine definit pentru învățare, ceea ce poate ajuta la menținerea ordinii și disciplinei în sala de clasă.

Dezavantaje

1. **Lipsa de flexibilitate:** metodele clasice pot fi rigide și nu permit adaptarea rapidă la nevoile individuale ale elevilor.
2. **Acces limitat la resurse:** manualele și materialele educaționale fizice pot fi costisitoare și dificil de actualizat.

Educația Digitală

Educația digitală implică utilizarea tehnologiei pentru a facilita procesul de învățare. Aceasta include folosirea platformelor online, a materialelor digitale, a aplicațiilor educaționale și a resurselor multimedia. Educația digitală permite accesul la o gamă largă de resurse și metode inovatoare de predare și învățare.

Avantaje

1. **Accesibilitate:** elevii pot accesa materialele educaționale de oriunde și oricând, facilitând învățarea independentă și continuă.
2. **Personalizare:** tehnologia permite personalizarea învățării, adaptând materialele și metodele la nevoile specifice ale fiecărui elev.
3. **Interactivitate:** resursele digitale pot include elemente interactive, cum ar fi simulări, jocuri educaționale și exerciții practice, care pot crește angajamentul și motivația elevilor.

Dezavantaje

1. **Dependența de tehnologie:** în cazul unor defecțiuni tehnice sau a lipsei de acces la internet, procesul de învățare poate fi întrerupt.
2. **Lipsa interacțiunii personale:** în comparație cu metodele tradiționale, educația digitală poate reduce interacțiunea directă dintre profesori și elevi.

Integrarea metodelor clasice și digitale

Integrarea metodelor clasice și digitale în educație poate oferi o abordare echilibrată care să beneficieze de avantajele ambelor. Aceasta implică utilizarea tehnologiei pentru a completa și îmbunătăți metodele tradiționale de predare, fără a le înlocui complet.

Exemple de integrare

1. **Blended learning:** combinația dintre predarea în sala de clasă și învățarea online. Elevii pot participa la lecții tradiționale și, în același timp, pot accesa materiale suplimentare online pentru a-și consolida cunoștințele.
2. **Flip classroom:** elevii studiază materialele teoretice acasă, utilizând resurse digitale, iar timpul din clasă este folosit pentru activități practice și discuții interactive.
3. **Utilizarea resurselor multimedia:** integrarea videourilor, animațiilor și aplicațiilor educaționale în lecțiile tradiționale pentru a îmbunătăți înțelegerea conceptelor complexe.

Principalele caracteristici ale metodelor clasice

1. **Predarea directă:** profesorul este principalul furnizor de informații și ghid în procesul de învățare. Lecțiile sunt structurate și planificate în avans, iar profesorul conduce elevii prin materialul educațional pas cu pas.
2. **Utilizarea manualelor:** manualele sunt principalele resurse educaționale. Acestea conțin informațiile necesare pentru fiecare subiect și sunt utilizate ca ghiduri atât de profesori, cât și de elevi.
3. **Scrisul de mână și cititul:** scrisul de mână și cititul din cărți fizice sunt componente esențiale ale metodelor clasice. Aceste activități ajută la dezvoltarea abilităților motorii fine și a concentrării.
4. **Evaluări standardizate:** testele și examenele scrise sunt principalele metode de evaluare a cunoștințelor și abilităților elevilor. Aceste evaluări sunt adesea standardizate pentru a măsura performanța în mod uniform.
5. **Interacțiune față în față:** interacțiunea directă dintre profesor și elevi este esențială. Aceasta permite feedback imediat și personalizat, precum și dezvoltarea relațiilor interpersonale.

Avantaje ale metodelor clasice

1. **Interacțiune personală:** elevii beneficiază de interacțiunea directă cu profesorul, care poate oferi feedback imediat și personalizat. Acest tip de interacțiune poate încuraja dezvoltarea abilităților sociale și emoționale ale elevilor.
2. **Structură și disciplină:** metodele tradiționale asigură un cadru bine definit pentru învățare, ceea ce poate ajuta la menținerea ordinii și disciplinei în sala de clasă. Aceasta poate crea un mediu predictibil și stabil pentru elevi.
3. **Dezvoltarea abilităților fundamentale:** scrisul de mână, cititul din cărți fizice și notarea informațiilor pe hârtie sunt abilități fundamentale care pot fi mai bine dezvoltate prin metodele clasice de predare.

4. **Concentrarea și atenția:** lipsa distragerilor tehnologice în mediul clasic de învățare poate ajuta elevii să se concentreze mai bine asupra materialului de studiu.
5. **Accesibilitatea pentru toți elevii:** metodele clasice nu necesită acces la tehnologie avansată, ceea ce le face accesibile tuturor elevilor, indiferent de condițiile economice sau de accesul la internet.

Dezavantaje ale metodelor clasice

1. **Lipsa de flexibilitate:** metodele clasice pot fi rigide și nu permit adaptarea rapidă la nevoile individuale ale elevilor. Elevii cu stiluri de învățare diferite sau cu nevoi speciale pot găsi aceste metode mai puțin eficiente.
2. **Acces limitat la resurse:** manualele și materialele educaționale fizice pot fi costisitoare și dificil de actualizat. De asemenea, accesul la resurse poate fi limitat în funcție de disponibilitatea materialelor.
3. **Focus pe memorare:** adesea, metodele clasice pun un accent mai mare pe memorarea informațiilor decât pe dezvoltarea abilităților de gândire critică și rezolvare a problemelor.
4. **Învățare pasivă:** elevii pot deveni pasivi în procesul de învățare, ascultând și notând informațiile prezentate de profesor, fără a avea ocazia să participe activ la discuții sau să își dezvolte abilitățile de gândire independentă.
5. **Lipsa adaptării la tehnologie:** într-o lume din ce în ce mai digitalizată, metodele clasice pot părea depășite și pot lipsi elevii de competențele digitale esențiale pentru viitor.

Principalele caracteristici ale educației digitale

1. **Accesibilitate:** materialele educaționale digitale sunt accesibile de oriunde și oricând, facilitând învățarea independentă și continuă. Acest aspect este esențial pentru educația la distanță și pentru elevii care locuiesc în zone izolate.
2. **Personalizare:** tehnologia permite personalizarea experienței de învățare, adaptând materialele și metodele la nevoile individuale ale fiecărui elev. Platformele educaționale pot utiliza algoritmi pentru a oferi trasee de învățare personalizate, optimizate pentru ritmul și stilul fiecărui student.
3. **Interactivitate:** resursele educaționale digitale pot include elemente interactive, cum ar fi simulări, jocuri educaționale și exerciții practice. Acestea nu doar că fac învățarea mai atractivă, dar și facilitează înțelegerea conceptelor complexe prin vizualizări și experiențe practice.
4. **Actualizare rapidă a materialelor:** informațiile și materialele educaționale digitale pot fi actualizate rapid pentru a reflecta cele mai recente cercetări și evoluții din domeniul respectiv, asigurând astfel relevanța și acuratețea informațiilor.
5. **Colaborare online:** platformele educaționale online permit colaborarea între elevi și profesori, indiferent de locație. Aceste platforme facilitează proiectele de grup, discuțiile și schimbul de idei într-un mediu virtual.

Avantaje ale Educației Digitale

1. **Flexibilitate:** educația digitală oferă o flexibilitate considerabilă în ceea ce privește timpul și locul de învățare. Elevii pot studia în propriul ritm și pot accesa materialele de învățare atunci când este cel mai convenabil pentru ei.

2. **Costuri reduse:** utilizarea resurselor digitale poate reduce costurile asociate cu materialele educaționale tradiționale, cum ar fi manualele tipărite. De asemenea, platformele online pot oferi acces la o gamă largă de resurse educaționale gratuite sau la costuri reduse.
3. **Învățare continuă:** tehnologia permite elevilor să continue să învețe dincolo de sala de clasă tradițională. Platformele de e-learning, aplicațiile mobile și resursele online facilitează învățarea pe tot parcursul vieții.
4. **Dezvoltarea competențelor digitale:** educația digitală ajută la dezvoltarea competențelor digitale esențiale pentru succesul în cariera profesională și în viața cotidiană într-o lume din ce în ce mai tehnologizată.
5. **Diversitatea resurselor:** platformele digitale oferă acces la o varietate vastă de resurse educaționale, inclusiv videoclipuri, articole, cărți electronice, cursuri online și forumuri de discuții. Acest lucru îmbogățește experiența de învățare și oferă multiple perspective asupra subiectelor studiate.

Dezavantaje ale Educației Digitale

1. **Dependența de tehnologie:** în cazul unor defecțiuni tehnice sau a lipsei de acces la internet, procesul de învățare poate fi întrerupt. Acest lucru poate crea inegalități între elevii care au acces la tehnologie și cei care nu au.
2. **Lipsa interacțiunii personale:** în comparație cu metodele tradiționale, educația digitală poate reduce interacțiunea directă dintre profesori și elevi. Aceasta poate afecta dezvoltarea abilităților sociale și emoționale ale elevilor.
3. **Suprasolicitarea tehnologică:** utilizarea intensă a tehnologiei poate duce la suprasolicitarea ochilor și la alte probleme de sănătate asociate utilizării îndelungate a dispozitivelor digitale. De asemenea, expunerea prelungită la ecrane poate afecta concentrarea și calitatea somnului.
4. **Calitatea informațiilor:** nu toate resursele educaționale disponibile online sunt de calitate sau precise. Este necesar ca elevii și profesorii să fie capabili să evalueze critic sursele de informație și să selecteze materiale de încredere.
5. **Lipsa suportului emoțional:** într-un mediu de învățare digitală, elevii pot simți lipsa suportului emoțional și motivațional oferit de interacțiunea față în față cu profesorii și colegii.

Concluzie

Atât educația clasică, cât și educația digitală au puncte forte și slăbiciuni distincte. Educația clasică oferă un cadru stabil, interacțiune directă și structură disciplinată, fiind esențială pentru dezvoltarea abilităților fundamentale și pentru suportul emoțional. Pe de altă parte, educația digitală aduce flexibilitate, accesibilitate și personalizare, facilitând învățarea continuă și adaptarea rapidă la nevoile individuale ale elevilor.

Pentru a crea un sistem educațional eficient și adaptat secolului XXI, este esențial să combinăm avantajele ambelor metode. Un model hibrid, care integrează resursele și tehnologiile digitale în cadrul structurilor tradiționale de predare, poate oferi o experiență educațională completă și echilibrată. Aceasta va asigura nu doar acumularea de cunoștințe, ci și dezvoltarea abilităților critice necesare pentru succesul într-o lume în continuă schimbare.

Bibliografie

1. Anderson, T. (2008). *The Theory and Practice of Online Learning*. AU Press.
2. Bates, A. W. (2020). *Teaching in a Digital Age: Guidelines for Designing Teaching and Learning*. Tony Bates Associates Ltd.
3. Bonk, C. J., & Graham, C. R. (2006). *The Handbook of Blended Learning: Global Perspectives, Local Designs*. Pfeiffer.
4. Garrison, D. R., & Vaughan, N. D. (2008). *Blended Learning in Higher Education: Framework, Principles, and Guidelines*. John Wiley & Sons.
5. Gage, N. L. (2009). *A Conception of Teaching*. Springer Science & Business Media.
6. Siemens, G. (2005). *Connectivism: A Learning Theory for the Digital Age*. International Journal of Instructional Technology and Distance Learning, 2(1).
7. Means, B., Toyama, Y., Murphy, R., Bakia, M., & Jones, K. (2010). *Evaluation of Evidence-Based Practices in Online Learning: A Meta-Analysis and Review of Online Learning Studies*. U.S. Department of Education.

KINETOTERAPIA ȘI IMPORTANȚA ACESTEIA ÎN ABORDAREA MULTIDISCIPLINARĂ A COPILULUI DIAGNOSTICAT CU TSA

GHEBOSU TATIANA, PROFESOR-EDUCATOR,

CENTRUL ȘCOLAR PENTRU EDUCAȚIE INCLUZIVĂ, ROMAN

Pentru prima dată, autismul sau TSA a fost diagnosticat și descris în 1943 de către medicul Leo Kanner din Statele Unite. În studiile sale, el a reliefat trei caracteristici de bază prezente la copiii cu autism și anume: (1) în locul relaționării cu semenii, aceștia preferă relaționarea cu obiecte de natură diferită; (2) dezvoltă obsesii legate de rutinele (obiceiurile) zilnice și tot ce este nou îi frustrează; (3) stabilesc o barieră între ei și lumea ce-i înconjoară și preferă să-și petreacă timpul singuri.

În 1996, autismul este recunoscut ca dizabilitate de către Parlamentul European, iar persoanelor cu autism li se garantează dreptul la educație specializată și asistență medicală, precum și la o viață independentă.

Etiologia autismului prezintă o multitudine de factori, fiind destul de controversată în anumite situații. Specialiștii în domeniu admit faptul că nu există o singură cauză responsabilă de apariția autismului și mai degrabă 3 lanțuri cauzale: cauze genetice, cauze neurobiologice și cauze comportamentale.

În diagnosticarea autismului avem următoarele criterii de bază:

- Deteriorări permanente înregistrate la nivelul interacțiunii și comunicării sociale care se caracterizează prin deteriorare în interacțiunea socio-emoțională; deteriorare în comportamentul comunicativ nonverbal folosit în interacțiunea socială; deteriorare în stabilirea, menținerea și înțelegerea relațiilor interpersonale.
- Comportament neobișnuit, posibilitatea antrenării în activități restrânse, prezența stereotipiilor și comportamentelor repetitive, care se caracterizează prin vorbire alterată, mișcări motorii și utilizare inadecvată de obiecte în mod stereotip (repetitiv); atașament patologic la rutină, comportamente și vorbire nepotrivită, ritualică sau rezistență excesivă la nou, la schimbare; interese restrânse, fixate, care sunt anormale, fie ca intensitate, fie ca focalizare; hipo sau hiperactivitate la stimuli senzoriali sau interes neobișnuit pentru caracterul neobișnuit al mediului.

Copilul diagnosticat cu TSA prezintă următoarele caracteristici:

1. Lipsa limbajului, iar în cazul achiziționării acestuia, apare incapacitatea adaptării limbajului la contextele sau cerințele situaționale, lipsa contactului vizual, nu înțelege indicații sau mesaje simple, nu decodifică ironia, umorul verbal, metaforele, în interacțiunea socială lipsește limbajul corpului, gesturile, mimica, etc.
2. Comportament rigid, manifestări non-funcționale, comportamente repetitive obsesive, transformate în ritualuri. Din aria patologică a stereotipiilor comportamentale fac parte și unele comportamente motorii precum: fluturarea degetelor și a mâinilor, balansări laterale și înainte/înapoi, mersul pe antepicior, sărituri repetate, etc.
3. Prezența unui Eu deteriorat, care nu interferează cu realitatea, duce la manifestarea comportamentelor de repulsie față de lumea înconjurătoare, ceea ce îl face să abandoneze orice modalitate de a comunica cu lumea înconjurătoare.

Deci, autismul este o afecțiune a creierului care se manifestă printr-o serie de disfuncții la nivelul interacțiunii sociale, a limbajului și comunicării precum și la nivelul comportamentului. Majoritatea persoanelor diagnosticate cu Tulburare din Spectrul Autist (TSA) au nevoie de îngrijire specializată pe parcursul întregii vieți. De aceea, pentru o integrare socială eficientă, se recomandă ca aceste persoane să beneficieze de recuperare terapeutică și educațională pentru sfera afectată (limbaj și comunicare, capacități cognitive, formarea și dezvoltarea autonomiei personale, dezvoltarea motricității, etc.), activitate în care să fie implicați și părinții sau aparținătorii.

Majoritatea copiilor cu autism prezintă întârzieri în dezvoltarea motricității, fie că este vorba de motricitatea fină sau grosieră. Astfel, se impune și o intervenție kinetoterapeutică cât mai de timpuriu, deoarece dezvoltarea motricității este foarte importantă pentru dezvoltarea fizică, pentru explorarea mediului precum și pentru activități specifice scrisului.

La copiii cu TSA, în jurul vârstei de 4-6 luni, pot fi observate tulburările din sfera motricității precum: dificultăți de rostogolire din decubit dorsal în decubit ventral, dificultăți în menținerea controlului postural în poziție șezândă, asimetrie posturală, tonus muscular scăzut, lipsit de energie, la care se adaugă stereotipiile motorii.

În general, educând copilul sub aspect motric și psihomotric prin utilizarea exercițiilor fizice, învățându-l să-și cunoască/recunoască propriul corp, să meargă, să realizeze mișcări voluntare și conștiente, de fapt îl facem stăpân pe propriul corp, îi îmbunătățim echilibrul fizic și cel mental și bineînțeles să dezvolte relații armonioase cu cei din jur.

Copiii diagnosticați cu TSA prezintă deficit în coordonarea motorie, dificultăți în organizarea acțiunilor motorice, deseori prezintă hipotonie, control deficitar al vitezei și forței. De aceea, este importantă intervenția kinetoterapeutică. Cel mai adesea, copiii cu TSA prezintă limitări ale motricității fine și grosiere, ceea ce le afectează participarea la diverse activități, influențându-le dezvoltarea cognitivă și emoțională precum și sfera psihomotricității. De aceea, în contextul abordării multidisciplinare, este recomandată și benefică intervenția kinetoterapeutică.

Intervenția kinetoterapeutică, care face parte de fapt din intervenția multidisciplinară (medical, logopedică, psihologică, comportamentală, etc.), este extrem de importantă în procesul terapeutic al copilului autist și trebuie să înceapă de timpuriu. Aceasta debutează cu evaluarea kinetică a copilului și este centrată pe corectarea și reeducarea funcțională precum și pe recuperarea motrică a copilului cu TSA. Exercițiul fizic ocupă un loc important în activitățile motrice ale copilului autist deoarece influențează hotărâtor progresul motricității generale și a proceselor de dezvoltare fizică.

Kinetoterapeutul va aborda patologia sub toate aspectele ei: (a) factorii de risc, factorii declanșatori și factorii agravanți; (b) mecanismele fiziopatologice care stau la baza semnelor bolii; (c) tabloul clinic; (d) modalitățile de evoluție (complicații, sechele, căile de vindecare sau ameliorare); (e) principiile terapeutice; (f) modalitățile de acțiune ale kinetoterapiei asupra bolii (indicații, contraindicații, incidente posibile).

Un program de kinetoterapie, pentru a-și dovedi eficiența, trebuie să fie bine structurat în ceea ce privește exercițiile fizice, trebuie să îmbunătățească capacitatea de percepție a propriului corp, să se bazeze pe o relaționare pozitivă cu copilul și să îmbunătățească interacțiunea acestuia cu cei din jur.

Obiectivele programului de kinetoterapie vizează sfera psihomotrică a autistului și pot fi astfel structurate: (a) dezvoltarea motricității generale (a aptitudinilor motorice și a deprinderilor motrice); (b) educarea echilibrului static și dinamic; (c) educarea ritmului și a coordonării mișcărilor; (d) dezvoltarea dominanței laterale; (e) dezvoltarea capacității de percepție, orientare și organizare spațio-temporală; (f) formarea percepției corecte a schemei corporale.

Agresivitatea și autoagresivitatea, autostimularea, comportamentul hiperkinetic și stereotipiile pot fi diminuate prin exerciții fizice intense. Reducerea acestor elemente ajută copiii să se integreze mai ușor în mediul social.

Pentru fiecare copil cu autism, kinetoterapeutul va alcătui un program terapeutic personalizat pentru ca intervenția să fie eficientă. Astfel, la copiii mici, kinetoterapia se va axa pe dezvoltarea abilităților motrice de bază (postura șezândă, patrupezie, precum și rostogolire sau târâre). Tehnicile pentru

dezvoltarea forței musculare precum și pentru îmbunătățirea coordonării vor fi prezentate părinților care vor continua acasă actul kinetoterapeutic.

La copiii de vârstă școlară se va urmări dezvoltarea unor abilități mai complexe precum săriturile, lovirea unei mingi cu piciorul, aruncarea și prinderea, ceea ce îl va ajuta să interacționeze și să socializeze cu copiii de aceeași vârstă.

Pentru copilul cu autism, pe lângă urmărirea îmbunătățirii coordonării, vor fi stabilite și alte obiective kinetoterapeutice precum cel de corectare a unei posturi deficitare care presupune creșterea gradului de conștientizare a propriului corp și corectarea eventualelor deformări de la nivelul coloanei vertebrale. Un beneficiu deosebit al kinetoterapiei pentru copilul cu autism reprezintă reducerea stereotipiilor și auto-stimulărilor.

Astfel, programul de kinetoterapie ajută copilul cu autism: (a) să relaționeze mai bine cu oamenii; (b) să-și cunoască propriul corp prin activitățile motrice susținute în cadrul programului kinetic; (c) să se integreze eficient în mediul înconjurător.

Motricitatea joacă un rol foarte important în ameliorarea manifestărilor specifice copiilor cu TSA precum și îmbunătățirea autonomiei personale care determină creșterea calității vieții. Motricitatea reprezintă mecanismul fiziologic integrat și acceptat de organismul uman fără dificultăți, ce reușește să declanșeze o cascadă de manifestări psihosomatice cu efect favorabil asupra individului.

Studiile realizate în domeniul dezvoltării neoromotorii concluzionează că, pentru realizarea unor mișcări voluntare, este absolut necesară o exersare și educare continuă a motricității care se realizează prin respectarea unei anumite scheme senzorio-motorii. Diagnosticarea corectă și precoce precum și implicarea copilului în activități fizice ce vizează dezvoltarea tuturor elementelor psihomotricității este importantă pentru succesul terapeutic.

BIBLIOGRAFIE:

1. Roșan Adrian, *Psihopedagogie specială*, modele de evaluare și intervenție, Editura Polirom, Iași 2015
2. Seach Diana, *Jocul interactiv pentru copii cu autism*, Editura Fides, Iași, 2011
3. Predescu Liviu, *Autismul nu este marginea prăpastiei*, Editura Paralela 45, Pitești, 2015
4. Kinetoterapie disponibil la <https://www.autism-aita.ro/kinetoterapie>
5. Autismul - ce este, cum se manifestă, tratament kinetic disponibil la <http://docshare03.docshare.tips/files/25949/259493396.pdf>
6. Ghidul celor 100 de zile, disponibil la <https://www.autismspeaks.org/sites/default/files/100-day-kit-romanian.pdf>
7. Criteriile de diagnosticare a autismului, disponibil <https://www.helpautism.ro/autism/criteriile-de-diagnosticare-a-autismului>

Modernitate și eficiență în educația contemporană

Prof. Gheju Simona Cristina

Școala Gimnazială Anișoara Odeanu, Lugoj

Educația contemporană se află într-un proces continuu de transformare, adaptându-se la noile tehnologii și la cerințele societății moderne. Modernitatea și eficiența în educație sunt interconectate și se manifestă prin diverse abordări și instrumente care contribuie la îmbunătățirea procesului de învățare și predare.

Iată câteva aspecte importante:

- Tehnologia în educație

- a. Platforme de învățare online: Moodle, Google Classroom, și altele oferă acces la resurse educaționale de oriunde și oricând, facilitând învățarea flexibilă.

- b. Instrumente interactive: Tablete, table interactive și aplicații educaționale care fac procesul de învățare mai atractiv și interactiv.

- c. Realitate virtuală (VR) și realitate augmentată (AR): Aceste tehnologii permit elevilor să exploreze subiecte complexe într-un mod vizual și interactiv, cum ar fi explorarea corpului uman sau a istoriei antice.

- Personalizarea învățării

- a. Învățare adaptivă: Utilizarea algoritmilor de inteligență artificială pentru a adapta materialele educaționale la nevoile și ritmul fiecărui elev.

- b. Planuri de învățare individualizate: Crearea de planuri educaționale personalizate care să răspundă nevoilor, intereselor și aptitudinilor fiecărui elev.

- Metode pedagogice moderne

- a. Învățare bazată pe proiecte: Elevii lucrează la proiecte complexe care necesită soluționarea de probleme reale, dezvoltând astfel abilități de colaborare, gândire critică și creativitate.

- b. Învățare prin descoperire: Elevii sunt încurajați să exploreze și să descopere informațiile pe cont propriu, ceea ce stimulează curiozitatea și autonomia.

- Evaluare și feedback

a.Evaluare formativă: Feedback-ul continuu și evaluarea pe parcursul procesului de învățare ajută la identificarea și remediarea problemelor în timp real.

b.Portofolii digitale: Elevii își pot documenta progresul și realizările într-un mod vizual și organizat, ceea ce facilitează autoevaluarea și feedback-ul constructiv.

- Dezvoltarea competențelor pentru secolul XXI

a.Competențe digitale: Integrarea educației digitale în curriculum pentru a pregăti elevii pentru o lume din ce în ce mai tehnologizată.

b.Abilități de viață: Focus pe dezvoltarea abilităților sociale și emoționale, gândirea critică, rezolvarea problemelor și munca în echipă.

- Colaborare și comunicare

a.Comunități de învățare: Crearea de rețele și comunități online unde elevii și profesorii pot colabora, împărtăși idei și resurse.

b.Parteneriate educaționale: Colaborări cu instituții externe, organizații non-guvernamentale și companii pentru a aduce perspective noi și resurse suplimentare în educație.

- Sustenabilitate și incluziune

a.Educație pentru dezvoltare durabilă: Integrarea conceptelor de sustenabilitate în curriculum pentru a educa elevii despre importanța protejării mediului.

b.Accesibilitate: Asigurarea că toate resursele educaționale sunt accesibile pentru elevii cu nevoi speciale, promovând o educație incluzivă.

În concluzie, modernitatea și eficiența în educația contemporană presupun utilizarea tehnologiilor avansate, adoptarea unor metode pedagogice inovatoare, personalizarea învățării și dezvoltarea competențelor esențiale pentru secolul XXI. Implementarea acestor aspecte poate îmbunătăți semnificativ calitatea educației și poate pregăti elevii pentru provocările unei lumi în continuă schimbare.

Arta de a simți și de a auzi în timpul cântatului la pian

Mulți dintre voi, copiii instrumentiști, cântați ,așa cum aș spune eu, „note înșirate”. Atunci când creșteți și înțelegeți ce voi spune eu, veți realiza că e un adevăr. Acum mă voi explica; „a auzi,, înseamnă că, atunci când ataci o clapă,ești atent la sunetul pe care tu îl produci, el poate fi aspru, cald, plin,slab ca intensitate,etc.Cerința este ca tu să fii conștient de sunetul acela, care trebuie să fie al tău, mai precis, pe care tu trebuie să ți-l dorești. Atunci când cânti ceva ,nu ai voie să lași degetele singure să conducă melodia; creierul tău comandă fiecare sunet, fiecare frază ,mai apoi,nu trebuie să producă nici un sunet fără ca tu să fi dorit acel sunet; deci Tu tebuie să-l vrei!!! Tu conduci cu mintea toate sunetele și nu numai atât, dacă nu simți vârful degetelor, pe care doamna profesoară ți-l arată, vei cânta fie pe deasupra, fie vei da din braț, adică nu vei lăsa degetle să fie conduse numai de mintea ta. Idealul este ca mintea și vârful degetelor să fie într-o strânsă conexiune în gândirea unui sunet și, mai apoi, a unei fraze muzicale. Această conexiune este condiționată de relaxarea întregului aparat pianistic, adică nici spatele, nici umărul, nici brațul, nici palma nu trebuie să fie încordate , ci liniștite. Atenție! Orice încordare se aude!!!

Prof .Gheorghe Laura, Liceul de Arte „Ionel Perlea,,Slobozia

Muzica pe alte meleaguri

Experiența pe care am trăit-o în Turcia a fost de vis . Odată cu proiectul Comenius , am avut ocazia să cânt pe o scenă unde turcii își demonstrează talentul muzical la concerte sau concursuri . Împreună cu colegii de echipă , am demonstrat abilitatea și munca de care dau dovadă românii .

Am lăsat emoțiile deoparte , am depus efort împreună cu profesorii îndrumători și am reușit să obținem un repertoriu care a încântat nu numai gazdele , ci și celelalte țări partenere .

Am cunoscut , de asemenea , niște oameni deosebiți , care ne-au făcut să ne simțim ca acasă și care ne-au "vrăjit" cu vocile melodioase ale solistelor și orchestra ale cărei piese ne-au dus într-o stare de visare . Surpriza pe care le-am pregătit-o, a fost un colaj muzical format dintr-o piesă originală lor , îmbinată cu a noastră , "Mărioara de la Gorj" . Cea pe care ne-au pregătit-o ei, a fost fragmentul din piesa românească "Stejarul" , compusă de George Enescu , în care au combinat stilul nostru muzical cu al lor , dar cu ritmuri și tonalități diferite . Am fost încântați și ne-am felicitat reciproc , după care a urmat o mică petrecere , organizată de gazde , cu muzică tradițională lor .

Cel mai greu moment a fost următoarea zi , când ne-am luat "Rămas bun" în lacrimi , dar cu promisiunea că și ei ne vor vizita în vacanțe și ne-am gândit deja să le pregătim un moment muzical special .

Elev Dascalu Ilinca, prof Gheorghe Laura

Liceul De Arte „Ionel Perlea,, Slobozia

EDUCAȚIA PREȘCOLARĂ ÎNTRE TRADIȚIONAL ȘI DIGITAL

Prof. GHEORGHE MIHAELA MĂDĂLINA
Școala Gimnazială Necșești

Educația preșcolară se află într- o etapă de trecere, în care tradiționalul și digitalul se întalnesc tot mai mult în procesul de învățare al copiilor. Ambele concepte au avantajele și dezavantajele lor, iar fiecare are rolul său în dezvoltarea copiilor.

Tradiționala educație preșcolară se bazează pe interacțiunea directă între copii și educatori, folosind materiale didactice tradiționale, precum cărți, jocuri și activități practice. Această metodă de învățare promovează socializarea, comunicarea, colaborarea .

Educația tradițională are atât avantaje, cât și dezavantaje. Unele avantaje includ:

- Structură clară: Educația tradițională oferă o structură clară și un program bine definit, ceea ce poate ajuta elevii să învețe și să se dezvolte în mod organizat.
- Focus pe discipline academice precum: matematică, științe și literatură, oferind preșcolarilor cunoștințele și abilitățile necesare pentru a reuși în viață.
- Dezvoltarea abilităților de muncă în echipă: în cadrul sistemului tradițional de învățământ, copiii sunt încurajați să lucreze în echipă și să-și dezvolte abilitățile de comunicare și de colaborare.

Pe de altă parte, există și dezavantaje ale educației tradiționale:

- Focusul excesiv pe memorare: Educația tradițională se concentrează adesea pe memorarea informațiilor și pe testarea cunoștințelor teoretice, lăsând puțin loc pentru dezvoltarea abilităților practice și creative ale elevilor.
- Lipsa personalizării: În sistemul tradițional de învățământ, preșcolarii sunt tratați ca o masă uniformă și li se oferă aceleași informații și resurse, fără a lua în considerare nevoile și interesele individuale ale fiecăruia.

Educația digitală aduce în clasă noi tehnologii și resurse online, care pot îmbogăți și diversifica procesul de învățare. Copiii pot folosi tablete sau calculatorul pentru a accesa aplicații educative, jocuri interactive și materiale multimedia, care să îi ajute să își dezvolte creativitatea, gândirea critică și abilitățile digitale.

Avantajele educației digitale la preșcolari includ:

- Dezvoltarea abilităților tehnologice- copiii pot învăța cum să folosească diferite dispozitive și să navigheze pe internet.
- Stimularea creativității- aplicațiile și jocurile digitale pot să îi ajute pe copii să- și exprime creativitatea și să- și dezvolte imaginația.

- Îmbunătățirea abilităților cognitive- aplicațiile educative pot ajuta la dezvoltarea abilităților cognitive, cum ar fi gândirea logică și capacitatea de rezolvare a problemelor.
- Personalizarea învățării- educația digitală permite adaptarea conținutului în funcție de nivelul și ritmul de învățare al fiecărui copil.
- Acces la resurse educaționale diversificate- prin intermediul platformelor online, copiii pot avea acces la o varietate de informații și materiale educaționale.

Dezavantajele educației digitale la preșcolari pot include:

- Supraexpunerea la ecrane- utilizarea excesivă a dispozitivelor digitale poate avea efecte negative asupra ochilor și sănătății generale a copiilor.
- Risc de dependență- copiii pot deveni dependenți de dispozitivele digitale și pot avea dificultăți în a se desprinde de acestea.
- Lipsa interacțiunii sociale- utilizarea excesivă a tehnologiei poate duce la reducerea interacțiunii sociale directe și la afectarea abilităților de comunicare în viața reală.
- Calitatea conținutului- nu toate aplicațiile și jocurile digitale destinate copiilor sunt educaționale sau de înaltă calitate, ceea ce poate afecta eficacitatea învățării.
- Riscuri de securitate- navigarea pe internet și folosirea aplicațiilor digitale pot prezenta riscuri de securitate și de expunere la conținut inadecvat pentru copii.

Educația digitală la preșcolari poate aduce numeroase beneficii, dar este important ca părinții și educatori să monitorizeze și să gestioneze cu atenție utilizarea dispozitivelor digitale pentru a evita eventualele efecte negative și riscuri asociate. Combinația dintre tradițional și digital în educația preșcolară poate fi benefică pentru copii, oferindu-le o gamă largă de experiențe de învățare și stimulându-le diverse abilități.

Un exemplu de combinație între tradițional și digital în educația preșcolară ar putea fi integrarea jocurilor și activităților interactive în procesul de învățare. Un educator ar putea folosi atât cărți de povești tradiționale cât și aplicații interactive pentru copii pentru a dezvolta abilități de citire și alfabetizare. Copiii ar putea asculta o poveste tradițională în timp ce urmăresc ilustrațiile pe o tabletă sau un laptop, iar apoi ar putea să completeze activități interactive legate de povești pentru a-și testa înțelegerea și memorarea informațiilor. De asemenea, ar putea folosi jocuri educative digitale pentru a ajuta copiii să-și dezvolte abilități matematice sau de rezolvare de probleme, îmbinând astfel aspecte tradiționale ale învățării preșcolare, cum ar fi jocul de rol sau activitățile practice, cu tehnologia digitală pentru a stimula interesul și implicarea copiilor în procesul de învățare.

În concluzie, atât educația preșcolară tradițională, cât și cea digitală au rolul lor în dezvoltarea armonioasă a copiilor. Important este ca educatorii să găsească un echilibru între cele două metode pentru a oferi copiilor o experiență educativă completă și diversificată.

Bibliografie:

*** Teșu, Ioan, *Educația de la tradițional la digital*, Editura Sophia, 2023;

*** Gerea, Georgiana, *Tehnici de învățare. Un ghid complet în domeniul învățării eficiente*, Editura Curtea Veche, 2021

*** Stan, Liliana, *Educația timpurie- probleme și soluții*, Editura Polirom, 2016;

Educația la granița dintre clasic și digital în România: Impactul digitalizării și prevenirea abandonului școlar

Gherheș Mihaela-Cristina

Școala Gimnazială „Lucian Blaga” Baia Mare

Introducere

În ultimii ani, sistemul educațional din România a traversat o perioadă de transformări semnificative, încercând să integreze noile tehnologii în procesul de învățare. Această tranziție de la metodele tradiționale de predare la cele digitale a fost accelerată de pandemia COVID-19, care a impus învățământul la distanță ca normă. În acest context, este esențial să analizăm impactul acestor schimbări asupra elevilor, profesorilor și a întregului sistem educațional.

1. Sistemul tradițional de învățământ

În România, educația tradițională a fost caracterizată de un curriculum rigid, o metodologie axată pe transmiterea de cunoștințe de la profesor la elev și o evaluare bazată pe examene scrise și orale. Clasele fizice, manualele și interacțiunea directă dintre elevi și profesori au fost pilonii centrali ai acestui sistem. Avantajele metodei clasice includ dezvoltarea abilităților sociale ale elevilor, posibilitatea de a primi feedback imediat și accesul la activități extrașcolare.

2. Digitalizarea educației

Digitalizarea educației implică utilizarea tehnologiei în procesul de predare și învățare. Aceasta include folosirea calculatoarelor, tabletelor, platformelor online și a resurselor digitale. În România, adoptarea acestor tehnologii a fost inițial lentă din cauza lipsei de infrastructură adecvată și a pregătirii insuficiente a cadrelor didactice. Cu toate acestea, pandemia a forțat o adaptare rapidă la noile condiții, ceea ce a dus la implementarea pe scară largă a soluțiilor digitale.

Educația clasică versus educația digitală

Educația clasică

Educația tradițională din România se caracterizează prin:

- Predare față în față: Elevii participă la ore în sălile de clasă, interacționând direct cu profesorii și colegii.
- Utilizarea manualelor și materialelor fizice: Predomină utilizarea cărților, caietelor și altor resurse tipărite.
- Evaluări tradiționale: Examinările scrise și orale, tezele și testele sunt metodele principale de evaluare a cunoștințelor.

Educația digitală

Digitalizarea educației implică utilizarea tehnologiei în procesul de predare și învățare, inclusiv:

- Platforme de e-learning: Utilizarea platformelor online pentru accesarea cursurilor, resurselor educaționale și evaluărilor.
- Dispozitive electronice: Elevii și profesorii folosesc calculatoare, tablete și alte dispozitive pentru activități educaționale.
- Resurse digitale: Manualele și materialele de studiu sunt disponibile în format digital, facilitând accesul și actualizarea informațiilor.

Impactul digitalizării asupra educației

Beneficii

1. Acces la resurse diverse: Platformele online oferă acces la o gamă largă de resurse educaționale, de la manuale digitale la cursuri interactive și videoclipuri educative.
2. Personalizarea învățării: Tehnologia permite adaptarea materialelor de învățare la nevoile individuale ale elevilor, facilitând o învățare mai eficientă.
3. Dezvoltarea competențelor digitale: Elevii dobândesc competențe esențiale pentru viitor, pregătindu-i pentru o piață a muncii din ce în ce mai digitalizată.
4. Flexibilitate: Învățarea online permite elevilor să studieze de oriunde și oricând, oferind flexibilitate în programul de studiu.

Provocări

1. Acces inegal la tehnologie: Mulți elevi din mediul rural sau din familii cu venituri reduse nu au acces la dispozitive electronice și internet de calitate.
2. Pregătirea insuficientă a profesorilor: Mulți profesori nu sunt instruiți adecvat pentru a folosi tehnologia în predare, ceea ce poate reduce eficiența lecțiilor online.
3. Lipsa interacțiunii fizice: Educația digitală poate limita dezvoltarea abilităților sociale și emoționale ale elevilor.
4. Dependența de tehnologie: Există riscul ca elevii să devină prea dependenți de tehnologie și să își piardă abilitățile de învățare tradițională.

Prevenirea abandonului școlar prin digitalizare

Acces facilitat la educație

Digitalizarea poate facilita accesul la educație pentru elevii din zonele defavorizate sau izolate geografic. Platformele de e-learning permit elevilor să participe la cursuri indiferent de locația lor, reducând barierele geografice care contribuie adesea la abandonul școlar.

Personalizarea învățării

Tehnologia permite personalizarea materialelor de studiu în funcție de nevoile fiecărui elev. Acest aspect este crucial pentru elevii care se confruntă cu dificultăți de învățare sau care au nevoie

de un ritm mai lent. Prin adaptarea conținutului și metodei de predare, elevii pot menține un interes crescut pentru studiu și pot evita frustrarea care poate duce la abandon.

Monitorizarea progresului

Platformele digitale permit monitorizarea constantă a progresului fiecărui elev. Profesorii pot identifica rapid elevii care întâmpină dificultăți și pot interveni prompt cu măsuri de sprijin. Acest tip de intervenție timpurie este esențială pentru prevenirea abandonului școlar.

Sprijin pentru profesori

Digitalizarea oferă și profesori acces la resurse și instrumente care îi ajută să își îmbunătățească metodele de predare. Prin formare continuă și suport tehnologic, profesorii pot deveni mai eficienți și pot oferi un sprijin mai adecvat elevilor aflați în dificultate.

Implicarea părinților

Platformele educaționale digitale permit o mai bună comunicare între școală și părinți. Părinții pot fi informați în timp real despre progresul și dificultățile copiilor lor, ceea ce le permite să se implice activ în educația acestora și să ofere sprijinul necesar.

Exemple de bune practici

Școala online „Educație pentru Toți”

Un exemplu de bună practică este proiectul „Educație pentru Toți”, inițiat în colaborare cu Ministerul Educației și diverse organizații non-guvernamentale. Proiectul oferă cursuri online gratuite, manuale digitale și sesiuni de pregătire pentru profesori în utilizarea platformelor de e-learning. Prin acest proiect, mii de elevi din mediul rural au avut acces la educație de calitate în perioada pandemiei.

Programul „Tablete pentru elevi”

În cadrul programului „Tablete pentru elevi”, guvernul a distribuit dispozitive electronice și a asigurat conexiune la internet pentru elevii din zonele defavorizate. Acest program a avut un impact semnificativ în reducerea inegalităților de acces la educație și a contribuit la menținerea elevilor în sistemul școlar.

Proiectul „Profesori Digitali”

Proiectul „Profesori Digitali” oferă cursuri de formare continuă pentru cadrele didactice, axate pe utilizarea tehnologiei în predare. Profesorii participă la workshop-uri și sesiuni de mentorat, învățând să folosească platformele online, să creeze conținut digital interactiv și să implementeze metode inovative de predare. Acest proiect a îmbunătățit considerabil calitatea predării în mediul digital și a redus rata abandonului școlar prin creșterea implicării elevilor.

Graficul evoluției digitalizării în educație

Vom analiza evoluția procentului de școli digitalizate în România în următorii ani, pe baza unor date ipotetice:

Graficul arată o creștere constantă a digitalizării educației în România, cu un salt semnificativ în timpul pandemiei și o continuare a tendinței ascendente pe termen lung.

Concluzii

Digitalizarea educației în România reprezintă o oportunitate majoră pentru a reduce rata abandonului școlar și pentru a asigura accesul egal la educație de calitate. Prin investiții în infrastructură, formarea continuă a profesorilor și acces egal la tehnologie, România poate transforma provocările actuale în oportunități pentru viitor. Digitalizarea nu doar că îmbunătățește procesul de învățare, dar oferă și instrumentele necesare pentru a sprijini elevii vulnerabili și pentru a preveni abandonul școlar.

Bibliografie

1. Andronescu, E. (2019). *Educația digitală în România: Provocări și soluții*. București: Editura Didactică și Pedagogică.
2. Ionescu, M. (2020). *Pandemia și transformarea digitală a educației*. Iași: Polirom.
3. Popescu, A. (2021). *Impactul tehnologiei asupra procesului de învățare*. Cluj-Napoca: Editura Presa Universitară Clujeană.
4. Radu, C. (2022). *Învățământul hibrid: Metode și practici*. București: Editura Universitară.
5. Prensky, M. (2010). *Teaching Digital Natives: Partnering for Real Learning*. Thousand Oaks, CA: Corwin.
6. Selwyn, N. (2011). *Education and Technology: Key Issues and

Utilizarea tehnologiei digitale în procesul instructiv-educativ

**Prof. înv. primar Gheșescu Nadia Geanina
Colegiul Național Pedagogic „Regina Maria” Deva**

Tehnologia digitală a devenit o componentă esențială în procesul instructiv-educativ, contribuind semnificativ la modernizarea și eficientizarea sistemelor educaționale. Integrarea dispozitivelor și aplicațiilor digitale în sălile de clasă a schimbat modul în care informația este prezentată și asimilată, permițând o abordare mai interactivă și personalizată a învățării. În acest context, este important să examinăm avantajele, provocările și implicațiile utilizării tehnologiei digitale în educație.

Unul dintre principalele avantaje ale utilizării tehnologiei digitale în educație este accesul extins la resurse educaționale. Aceasta oferă acces la o gamă largă de resurse educaționale, de la cărți și articole științifice, la materiale multimedia și simulări interactive. Elevii și profesorii pot accesa manuale, articole, videoclipuri educative și alte materiale de învățare online, fără a fi limitați de resursele disponibile în bibliotecile fizice. Acest lucru permite elevilor și studenților să exploreze subiectele de studiu într-un mod mai profund și să își dezvolte abilitățile de cercetare și gândire critică. Platformele educaționale digitale permit personalizarea procesului de învățare în funcție de nevoile și ritmul fiecărui elev. Instrumentele de evaluare continuă și feedback-ul instant ajută la identificarea lacunelor în cunoștințe și la adaptarea materialelor de studiu pentru a răspunde mai bine nevoilor individuale.

Utilizarea tehnologiei în sălile de clasă face procesul de învățare mai interactiv și mai atractiv. Aplicațiile educaționale, jocurile didactice și simulările virtuale stimulează interesul și motivația elevilor, facilitând înțelegerea conceptelor complexe prin metode vizuale și practice. Dispozitivele mobile precum tabletele și laptopurile au devenit instrumente esențiale în educație. Acestea permit accesul la resurse online, utilizarea aplicațiilor educaționale și participarea la lecții interactive.

Tehnologia digitală facilitează colaborarea între elevi și profesori, atât la nivel local, cât și global. Platformele de comunicare online și instrumentele de colaborare, cum ar fi Google Classroom, Microsoft Teams sau Zoom, permit realizarea proiectelor de grup și schimbul de idei în timp real, promovând învățarea colaborativă. Elevii pot lucra împreună la proiecte, chiar și atunci când nu se află în aceeași locație, dezvoltând astfel competențe de colaborare esențiale pentru viitor.

Tehnologiile de realitate augmentată (AR) și realitate virtuală (VR) oferă noi modalități de a învăța prin experiențe interactive și imersive. AR poate fi folosită pentru a adăuga informații suplimentare la obiectele din lumea reală, în timp ce VR poate crea medii virtuale complete pentru simulări educaționale. De exemplu, Google Expeditions permite elevilor să exploreze locații istorice și științifice într-un mod interactiv.

Una dintre principalele provocări este accesul inegal la dispozitive și conexiuni la internet. Diferențele socio-economice pot crea discrepanțe în oportunitățile de învățare, dezavantajând elevii din medii defavorizate. În multe regiuni, există o disparitate semnificativă în ceea ce privește accesul la tehnologie, ceea ce poate crea inegalități în educație. Este esențial ca guvernele și instituțiile educaționale să investească în infrastructură și să asigure accesul echitabil la resurse digitale pentru toți elevii.

Utilizarea excesivă a tehnologiei poate duce la dependență și poate afecta negativ sănătatea fizică și mentală a elevilor. Este important să se găsească un echilibru între activitățile digitale și cele tradiționale pentru a evita efectele adverse. Utilizarea tehnologiei digitale poate duce la distragerea atenției elevilor și la dificultăți în gestionarea timpului. Este important ca profesorii să stabilească reguli clare și să monitorizeze utilizarea dispozitivelor pentru a asigura că tehnologia este folosită în mod productiv. De asemenea, dezvoltarea competențelor de auto-reglare la elevi este crucială pentru a-i ajuta să utilizeze tehnologia într-un mod eficient și responsabil.

Integrarea eficientă a tehnologiei digitale în procesul instructiv-educativ necesită formarea și pregătirea continuă a cadrelor didactice. Mulți profesori nu au competențele necesare pentru a utiliza tehnologia în mod eficient, ceea ce poate limita beneficiile acesteia. Pentru a utiliza eficient tehnologia digitală în procesul educativ, profesorii trebuie să fie instruiți corespunzător. Unii profesori se confruntă cu provocări în adaptarea la noile tehnologii și necesită formare continuă pentru a se familiariza cu instrumentele digitale și pentru a dezvolta competențele necesare. Programele de formare profesională și suportul tehnic sunt esențiale pentru a sprijini profesorii în acest demers. Aceste platforme oferă acces la cursuri online, teste, forumuri de discuții și alte resurse educaționale.

Utilizarea tehnologiei digitale implică colectarea și stocarea unor volume mari de date despre elevi. Protejarea acestor date și asigurarea confidențialității sunt esențiale pentru a preveni abuzurile și încălcările de securitate.

Integrarea tehnologiei digitale impune o reconfigurare a curriculumului și a metodelor de predare pentru a valorifica la maximum potențialul noilor instrumente. Acest lucru poate include dezvoltarea de noi programe de studiu și adoptarea unor metode de evaluare mai flexibile și adaptative.

Într-o lume tot mai digitalizată, competențele digitale devin esențiale. Utilizarea tehnologiei în educație contribuie la dezvoltarea acestor competențe, pregătind elevii pentru piața muncii și pentru viața într-o societate digitală.

Tehnologia digitală facilitează accesul la educație pentru toate vârstele, promovând conceptul de învățare pe tot parcursul vieții. Platformele online, cursurile de formare continuă și resursele de autoînvățare permit oricui să își actualizeze cunoștințele și abilitățile în mod continuu.

Utilizarea tehnologiei digitale în procesul instructiv-educativ aduce numeroase avantaje, dar și provocări. Integrarea eficientă a acestor instrumente necesită o abordare strategică, care să ia în considerare atât beneficiile, cât și riscurile implicate. Prin adoptarea unor politici educaționale adecvate și prin asigurarea unei pregătiri corespunzătoare pentru cadrele didactice și elevi, tehnologia digitală poate contribui semnificativ la îmbunătățirea calității educației și la formarea unor generații pregătite pentru provocările viitorului. Tehnologia digitală are un impact profund asupra procesului instructiv-educativ, oferind numeroase avantaje și oportunități de îmbunătățire a învățării. De la accesul la resurse variate și personalizarea învățării, până la facilitarea colaborării și comunicării, tehnologia digitală poate transforma modul în care elevii învață și interacționează cu profesorii și colegii lor. Cu toate acestea, este esențial să se abordeze provocările asociate, cum ar fi accesul inegal la tehnologie, formarea profesorilor și gestionarea timpului și al distragerilor, pentru a asigura o utilizare eficientă și echitabilă a tehnologiei digitale în educație.

Bibliografie:

1. Constantin Cucos, Ion-Ovidiu Pânișoară, Olimpiu Istrate, Ciprian Ceobanu, „Educația digitală”, Editura Polirom, Iași, 2022;
2. Oprea Crenguța-Lăcrămioara, „Pedagogie. Alternative metodologice interactive”, Editura Universității din București, 2003;
3. Hagiu, Felicia, „Resurse și instrumente digitale pentru educație” – online.

Utilizarea mijloacelor audio-vizuale în orele de limba engleză

Prof. Ghiga Mihaela-Adina
Școala Gimnazială „Al. I. Cuza” Roman

Odată cu evoluția tehnologiei, și procesul de învățământ își îmbogățește mijloacele de comunicare specifice, activitățile de predare-învățare devenind astfel mai atractive și mai eficiente.

În pedagogie se folosesc conceptele de materiale didactice și de mijloace de învățământ. Materialele didactice reprezintă obiectele, produsele, documentele și instrumentele naturale și de substituție folosite în actul de predare-învățare. Mijloacele de învățământ reprezintă ansamblul de aparate, sisteme tehnice, iconice, audio-vizuale, ideatice, informatice, virtuale etc. care mediază transmiterea conținuturilor în scopuri instructiv-educative.

Materialele didactice alcătuiesc ceea ce se numește bază didactică tehnico-materială. Conceptul de mijloace de învățământ cuprinde, pe lângă materiale didactice intuitive, elemente acționare, experimental-aplicative, precum și instrumentul logico-matematic, informatic și de media.

Cu alte cuvinte, mijloacele de învățământ reprezintă ansamblul de obiecte, dispozitive, aparate care contribuie la desfășurarea eficientă a activității didactice. Ele sunt resurse materiale ale procesului de învățământ, selecționate din realitate, modificate sau confecționate în vederea atingerii unor obiective pedagogice.

Progresul tehnicii a impulsionat diversificarea și perfecționarea acestor resurse. În literatura de specialitate sunt semnalate cinci generații de mijloace de învățământ care reprezintă tot atâtea etape în inovarea instrucției.

Din prima generație fac parte tabla, manuscrisele, obiectele de muzeu etc.; ele nu pot fi utilizate decât direct, prin acțiunea comună profesor-elev.

Celei de-a doua generații îi aparțin mijloacele purtătoare de informații gata elaborate: manuale, alte texte tipărite. În acest caz, acțiunea adultului asupra elevului este imediată prin intermediul unui cod-scrisul.

A treia generație de mijloace de învățământ este generată de introducerea mașinilor în procesul de comunicare interumană și este reprezentată de *mijloacele audio-vizuale* (dispozitive, film, înregistrări sonore, emisiuni TV etc.).

A patra generație de mijloace de învățământ se bazează pe dialogul direct între elev și mașină, cum ar fi cel desfășurat în laboratoarele lingvistice sau în învățământul programat.

A cincea generație, complementară precedentei și dezvoltând interacțiunea elev-mașină, aparține calculatoarelor electronice. Calculatorul este cel mai complex mijloc de învățământ.

Clasificarea mijloacelor de învățământ are drept criteriu funcția pedagogică îndeplinită cu prioritate de acestea. Se desprind astfel următoarele categorii:

A. *Mijloace informativ-demonstrative*, care facilitează dobândirea informațiilor, formarea reprezentărilor și noțiunilor:

1. mijloace intuitive, care cuprind:
 - obiectele naturale sau originale (ierbare, insectare),

- obiecte confecționate în scopuri didactice care reproduc sau reconstituie obiecte sau fenomene reale evidențiind trăsăturile caracteristice ale acestora (machete, mulaje, corpuri geometrice etc.);

- substituenți imagistici: planșe, hărți, scheme, diapozitive, folii pentru retroproiector, filme, înregistrări audio sau video etc;

2. mijloace logico-raționale: simboluri și complexe de simboluri (formule matematice, note muzicale, textul scris). În acest context, manualul este un mijloc de învățământ.

B. *Mijloace de exersare și formare*, necesare formării priceperilor și deprinderilor sau cultivării capacităților creatoare. Din această categorie fac parte: truse, aparate, instalații de laborator, aparate sportive, instrumente muzicale.

C. *Mijloace de raționalizare a timpului școlar*, din care fac parte șabloane, ștampile, mașini de multiplicat.

D. *Mijloace de evaluare a performanțelor școlare*, care cuprind seturi de teste, mașini sau instalații complexe pentru verificări etc. La clasele pregătitoare, în lipsa evaluării cu note, folosesc ștampile diverse cu emoticoane care sunt adecvate vârstei și nivelului de înțelegere al copiilor.

Mijloacele de învățământ dispun de un însemnat potențial pedagogic. Dimensiunile acestui potențial pedagogic pot fi conturate prin evidențierea funcțiilor pe care aceste mijloace le pot îndeplini în activitatea instructiv-educativă. Dintre acestea enumerăm:

- Funcția cognitiv-formativă. Mijloacele de învățământ oferă date, informații asupra realității studiate și ajută în același timp la facilitarea actului de cunoaștere.
- Funcția de legare a procesului de învățământ cu realitatea socio-profesională. Prin intermediul mijloacelor de învățământ se leagă procesul instructiv-educativ cu viața.
- Funcția de educație estetică și moral-civică. Mijloacele de învățământ, în special cele audio-vizuale (filme didactice) creează trăiri complexe de natură cognitivă, estetică, profesională, afectivă și comportamentală.
- Funcția de dezvoltare multidimensională și integrală a personalității.

Folosirea mijloacelor de învățământ capătă valoare și eficiență prin spiritul de creație și prin măiestria profesorului, care le dă viață. Ele nu vor putea înlocui cadrul didactic și nici nu-i vor putea diminua rolul conducător în procesul de învățământ.

Cadrul didactic trebuie să facă o selecție judicioasă a acestora pentru o anumită temă/lecție, având în vedere următoarele criterii: obiectivele urmărite, specificul conținuturilor, particularitățile elevilor, condițiile locale de dotare, competențele sale ca dascăl.

Pentru integrarea mijloacelor de învățământ în strategii didactice adecvate, se parcurg trei etape:

a) *pregătirea elevilor* în vederea receptării mesajului didactico-vizual, ceea ce presupune: stimularea atenției, a curiozității; reactualizarea unor cunoștințe anterior învățate; orientarea elevilor în vederea receptării optime a mesajului audio-vizual (elevii află ce au de urmărit, cum să consemneze informațiile în timp ce ascultă sau privesc etc)

b) *utilizarea efectivă a mijlocului de învățământ*, urmărindu-se activarea elevilor pe parcursul utilizării;

c) *valorificarea informațiilor* dobândite în urma utilizării mijlocului de învățământ, prin activități ulterioare (conversație, efectuarea unei teme, a unui portofoliu etc)

Demersul educativ în ceea ce privește studiul limbilor străine se bazează pe metode comunicative. Acest demers pune accentul, înainte de toate, pe utilizarea documentelor autentice, pentru a-l ajuta pe elev să comunice cât mai „natural” posibil în limba țintă (în cazul de față, în limba engleză).

O activitate cu multe valențe pedagogice care impune un variat și bogat material didactic este activitatea de educare a limbajului. În activitățile de povestire, imaginile și planșele se dovedesc a fi un bun captator al atenției. Este important ca planșele prezentate să

fie relevante pentru subiectul propus, să fie vii colorate, să fie suficient dimensionate pentru a fi văzute de elevi, să fie îngrijite și curate.

În activitățile frontale, imaginile prezentate cu ajutorul videoproiectorului sunt foarte eficiente în introducerea unor noțiuni de vocabular, mai ales la clasele primare. Elevii de vârstă mică, dar nu numai ei, învață mai ușor noțiuni noi dacă acestea beneficiază de suport vizual. Pentru a economisi hârtia și pentru a capta mai ușor atenția copiilor, putem realiza scurte prezentări Power Point în care să îmbinăm imaginea cu textul/ cuvântul. În cazul elevilor mai mari, astfel de prezentări pot fi utilizate în predarea și fixarea noțiunilor de gramatică.

La orele de curs utilizăm pe cât posibil, metode de învățare de cele mai multe ori însoțite de înregistrări audio-video moderne, originale, iar învățarea propriu-zisă se realizează în mediul cel mai potrivit: lumea reală, situații socio-culturale concrete, viața cotidiană. În mod intuitiv, elevul se adaptează limbajului actual, își diversifică astfel cunoștințele de lexic, se obișnuiește cu registrele de limbă.

De mare importanță, în clasă și în afara ei, este lectura: beletristică, reviste, ziare, articole din publicațiile care apar online, în limba engleză sau în librării.

Întrucât la nivel primar accentul cade pe receptarea și producerea de mesaje orale, profesorul are nevoie de cât mai multe exemple de limbaj autentic. De mare folos este, astfel, casetofonul sau CD player-ul sau computerul/laptop-ul care pot furniza cu ajutorul casetelor, Cd-urilor, respectiv DVD urilor, modele de conversație, povestiri sau cântece în limba engleză.

În prezent, majoritatea manualelor cuprind exerciții de listening care se regăsesc pe manualul digital sau pe CD, ceea ce nu poate să fie decât benefic pentru elevi și de mare ajutor pentru profesor. De asemenea folosesc în activitatea de predare-învățare metode activ participative (PPT, brainstorming, metoda cubului, jocuri didactice) și platforme educaționale, ca de exemplu mentimeter.com, wordwall, padlet, liveworksheets.com. În perioada pandemiei au fost de un real folos, iar acum reprezintă o alternativă complementară la activitățile tradiționale, dar și atractivă pentru elevi, în procesul de învățământ.

La clasele pregătitoare în special, folosesc laptop-ul și conexiunea la internet pentru a oferi elevilor înregistrări audio-video de pe diverse site-uri. Astfel, copiii au acces la receptarea mesajelor orale autentice într-o formă atractivă și adecvată nivelului lor de dezvoltare și de înțelegere. Desenele animate, cântecele pot fi o alternativă utilă la metodele și resursele clasice.

Folosirea mijloacelor audio-video trebuie făcută cu moderație, gradat, pentru a nu plictisi elevii care au probleme de înțelegere a limbii, dar și pentru a nu transforma ora de curs într-o sală de cinema.

Având la dispoziție întreaga gamă de mijloace moderne dar și tradiționale, le putem face să „lucreze” cu noi în favoarea elevului. Profesorii de limba engleză au marele avantaj de a preda o disciplină îndrăgită de copii, iar materialele didactice de care ne putem folosi sunt foarte variate. Dintre acestea, mijloacele audio-vizuale sunt cele mai întrebuințate datorită faptului că sunt adecvate tipurilor de competențe lingvistice pe care trebuie să le dobândească elevii în studiul limbilor moderne.

Bibliografie:

1. Cerghit Ioan, Vlăsceanu Lazăr (coord), Curs de pedagogie, Tipografia Universității București, 1988.
2. Ionescu Miron, Radu Ion, didactica Modern[, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1995.

Avantajele și dezavantajele utilizării tehnologiei în educație

Prof.Înv.Preșc. GHIMPU PETRONELA CERASELA

Școala Gimnazială „G.Călinescu”

Grădinița cu P.N. Nr.11 Onești/Bacău

Analizând utilizarea tehnologiei în procesul educațional putem observa că are aspecte pozitive dar și negative, că există atât beneficii cât și aspecte negative. Atenția celor care fac educație trebuie să fie îndreptată către modul în care se poate păstra echilibrul, astfel încât elevii să se poată bucura de avantaje fără a fi afectați de aspectele negative ale utilizării tehnologiei în educație.

Beneficiile utilizării tehnologiei în educație

- **Acces la informație vastă și actualizată:** Tehnologia digitală oferă acces la o cantitate mare de informație disponibilă online. Elevii pot căuta și studia diverse subiecte în profunzime, fără a se limita la resursele tradiționale (cărți, manuale etc.). De asemenea, informația poate fi actualizată în timp real, astfel că elevii au acces la cele mai noi descoperiri și cercetări.
- **Interactivitate și implicare:** Utilizarea tehnologiei în educație permite crearea unui mediu interactiv și captivant pentru elevi. Jocurile educaționale, instrumentele multimedia și aplicațiile interactive îi motivează pe elevi să participe activ la procesul de învățare. Astfel, ei pot experimenta și aplica cunoștințele dobândite într-un mod practic și antrenant.
- **Personalizare și adaptabilitate:** Tehnologia permite personalizarea procesului de învățare în funcție de ritmul și stilul de învățare al fiecărui elev. Prin utilizarea platformelor de învățare online sau a aplicațiilor interactive, profesorii pot crea modele adaptate pentru fiecare elev în parte, asigurând astfel o mai bună înțelegere și asimilare a cunoștințelor.

Aspectele negative ale utilizării tehnologiei în educație

- **Dependență și distrageri:** Utilizarea excesivă a tehnologiei poate duce la dependență și la pierderea concentrării în timpul lecțiilor. Telefoanele mobile, rețelele de

socializare și alte distrageri electronice pot afecta calitatea învățării și pot inhiba atenția și concentrarea elevilor în clasă.

- **Accesibilitate limitată:** Deși tehnologia digitală a avansat rapid în ultimele decenii, nu toți elevii și școlile au acces la aceste resurse. Unele comunități sau școli pot întâmpina dificultăți în a furniza aceste facilități tehnologice, ceea ce poate crea inegalități în procesul de învățare.
- **Probleme de securitate și confidențialitate:** Utilizarea tehnologiei în educație implică transmiterea și stocarea unor cantități mari de date. Aceste informații pot fi expuse la riscuri de securitate și pot fi vulnerabile la accesul neautorizat. Este important să fim conștienți de aspectele de securitate și confidențialitate și să luăm măsuri adecvate pentru protejarea datelor elevilor.

Exemple de utilizare a tehnologiei în educație

- Utilizarea LMS (Learning Management Systems) pentru administrarea cursurilor, comunicare și evaluare online.
- Utilizarea tabletelor sau a altor dispozitive mobile pentru accesul la resurse și aplicații educaționale.
- Utilizarea simulărilor virtuale pentru experimente și demonstrații practice.
- Utilizarea platformelor de e-learning pentru studiul la distanță și colaborarea între elevi și profesori.
- Utilizarea interactive a proiectoarelor interactive și a tablelor albe interactive în cadrul lecțiilor.

În concluzie, utilizarea tehnologiei în educație aduce o serie de beneficii importante, dar trebuie avute în vedere și aspectele negative pentru a găsi un echilibru. Este esențial să fim atenți la modul în care utilizăm tehnologia în procesul de învățare și să asigurăm un mediu adecvat pentru dezvoltarea optimă a elevilor.

Formarea unei abordări echilibrate între educația tradițională și cea digitală

Pentru a forma o abordare echilibrată între educația tradițională și cea digitală, trebuie să ne ghidăm după următoarele principii:

1. **Recunoașterea valorii fiecărei metode de învățare:** atât educația tradițională, cât și cea digitală au beneficiile și avantajele lor. Este important să recunoaștem că ambele metode pot contribui la dezvoltarea noastră educațională și să le integram în mod corespunzător în procesul de învățare.
2. **Flexibilitatea în abordare:** Fiecare student are propriul său stil de învățare. Unele metode tradiționale pot fi mai eficiente pentru unii elevi, în timp ce alții pot fi mai receptivi la metodele digitale. Prin urmare, este esențial să fim flexibili și să adaptăm metodele noastre de instruire în funcție de nevoile și preferințele individuale ale elevilor.

3. Integrarea tehnologiei în mod corespunzător: Utilizarea tehnologiei în educație poate fi benefică, însă trebuie să o integrăm în mod echilibrat în procesul de învățare. În loc să înlocuim complet metodele tradiționale, putem utiliza tehnologia pentru a le îmbunătăți și a ne extinde posibilitățile de învățare.

Procesul de formare a unei abordări echilibrate

1. Evaluarea nevoilor și preferințelor elevilor: Începeți prin a identifica stilurile de învățare și preferințele elevilor dumneavoastră. Aceasta poate fi realizată prin observare, sondaje sau discuții individuale cu elevii. Înțelegerea nevoilor și preferințelor lor vă va ajuta să adaptați metodele de instruire în mod corespunzător.
2. Planificarea lecțiilor echilibrate: După ce ați evaluat nevoile și preferințele elevilor, planificați lecțiile astfel încât să aveți o combinație echilibrată între metodele tradiționale și cele digitale. De exemplu, puteți alterna între utilizarea manualului și utilizarea unei platforme digitale pentru a oferi studenților diversitate în procesul de învățare.
3. Valorificarea avantajelor fiecărei metode: În timpul lecțiilor, evidențiați avantajele fiecărei metode de învățare. De exemplu, puteți discuta despre cum metoda tradițională poate promova interacțiunea și colaborarea în grup, în timp ce metodele digitale pot oferi acces rapid la resurse și informații actualizate.
4. Integrarea activităților colaborative: Pentru a dezvolta o abordare echilibrată, încurajați activitățile colaborative între elevi. Acestea pot fi realizate atât în mediul tradițional, prin lucrul în grup sau în perechi, cât și în mediul digital, prin utilizarea platformelor de colaborare online.

Exemple de abordare echilibrată

1. Utilizarea unui manual tradițional în timpul lecțiilor, dar și furnizarea de materiale suplimentare prin intermediul unei platforme digitale.
2. Realizarea activităților practice în clasă, urmate de utilizarea unor aplicații mobile sau jocuri educaționale pentru consolidarea cunoștințelor.
3. Participarea la dezbateri și discuții în clasă, apoi continuarea discuției și colaborarea online prin intermediul unui forum de discuții.

Educația digitală îi pregătește pe elevi să se adapteze la schimbările continue din lumea tehnologică și să își găsească succesul în societatea modernă. Este important ca elevii să dobândească competențe și abilități digitale solide pentru a se dezvolta și a-și atinge potențialul maxim într-o lume digitalizată în continuă evoluție. În același timp, dacă se utilizează în exces digitalizarea duce la alienare socială și facea individul să nu mai facă efortul de a raționa, mulțumindu-se cu informațiile oferite de-a gata.

Provocările educației în era digitală

Folosirea tehnologiilor moderne în școală face parte din evoluția naturală a învățării și sugerează o soluție firească la provocările moderne adresate învățării și a nevoilor elevilor. Integrarea acestora în procesul tradițional de predare-învățare-evaluare este o oportunitate de a integra inovațiile tehnologice cu interacțiunea și implicarea oferite de modul tradițional de cunoaștere. Nu este un proces ușor, dar dificultățile pot fi depășite având în vedere potențialul acestui tip de cunoaștere.

Elevii din ziua de astăzi sunt diferiți de generația părinților și a bunicii lor. Majoritatea acestora, mai ales în mediul urban, au deja ca rutină folosirea internetului și a email-ului, a sms-urilor sau a rețelelor de socializare de tip Yahoo sau Facebook. Acest mod de comunicare se face simțit și în modul lor de a învăța. Chiar dacă profesorul folosește sau nu la clasă tehnologia informației și a comunicării (TIC), elevii menționați vor folosi cu siguranță acasă mijloacele moderne de informare ca sprijin pentru teme.

Comunicarea scurta sau abreviata de tip chat sau sms se face simțită deja se la nivelul standardelor gramaticale și al ortografiei și este clar că folosirea TIC acasa deja crează inegalități între elevi. Că vrem sau nu, când se schimbă contextul de viață, se schimbă și felul în care elevul învață.

Profesorul trebuie să se simtă liber să răspundă critic, dar în același timp creativ noilor tehnologii și sub nici o formă nu poate să ignore acest aspect dacă vrea să comunice cu elevii.

De ce este important tipul de învățare care are care include TIC ?

Adevărata importanță a tipului de predare-învățare-evaluare care combină metodele pedagogice tradiționale cu TIC ține de potențial. Acest tip de învățare este o oportunitate în a crea experiențe care pot furniza tipul de predare-învățare potrivit într-un anumit moment, loc și pentru un anumit elev nu numai la școală, ci și acasă. Acest tip de învățare ar putea deveni global, ar putea transcede granițele formale ale țărilor și ar putea aduce împreună grupuri de elevi din culturi și meridiane diferite. În acest context, generalizarea folosirii TIC în școală ar putea deveni una dintre realizările importante ale secolului nostru.

În psihologia cognitivă tradițională, cunoașterea e văzută ca un fel procesare, adică pare simplu să spui că aceasta va atinge cote cu atât mai înalte cu cât mintea elevului va fi programată cu ajutorul cât mai multor strategii meta-cognitive. Într-un mod cu totul diferit, în tradiția socio-culturală de tip vigotskian, cunoașterea este înțeleasă în termeni de învățare a folosirii instrumentelor culturale. Ca o consecință a faptului că acestea sunt totdeauna specifice unor anumite contexte social-istorice este dificil de trasat modele de învățare care să fie general valabile, excepție fiind câteva instrumente culturale care care traversează cel mult câteva contexte diferite.

În era digitală în care trăim, paradigma cunoașterii trebuie să fie una a dialogului, educația trebuie să meargă dincolo de instrumentele culturale specifice, dar fără a fi redusă la abstracția oferită de psihologia cognitivă.

Dezvoltarea educației în direcția dialogului nu poate fi decât rezultatul unui mod de predare-învățare-evaluare la un nivel de conceptualizare mai ridicat decât în trecut. Pentru că dialogul presupune deschidere, lărgirea orizontului și adâncime, acest mod de învățare este atât o direcție individuală pentru elev, cât și una socială pentru școală ca întreg.

Dezvoltarea în direcția unei gândiri creative libere poate fi promovată prin îndepărtare unor factori de constrângere și încurajarea schimbului de perspective între elevi.

În tradiția socio-culturală, TIC este definită ca mijloc de mediere pentru cunoaștere, iar din perspectiva dialogică, e văzută ca mijloc de deschidere, adâncire și lărgire a spațiilor de dialog. Nu trebuie să uităm că învățarea nu presupune doar acumulare de cunoștințe, ci creștere, îmbogățire, evoluție.

Până la urmă, nu e nimic nou soare, deci nici tehnologiile moderne nu sunt ceva ieșit din comun. Papirus și hârtie, cretă și carte tipărită, retroproiectoare, jucării și emisiuni educative, toate au fost văzute ca inovații la început. PC-ul, Internetul, cd-ul și mai noile tehnologii complementare mobile sau wireless nu sunt decât cele mai noi dovezi ale creativității umane pe care le putem vedea în jurul nostru. Ca și celelate inovații menționate, acestea pot fi asimilate în practica pedagogică fără să afecteze fundamentele învățării.

Câteva reguli pentru integrarea cu succes a TIC în activitatea didactică

1. Fii sigur că deții controlul asupra materialului, atât din punct de vedere al conținutului, cât și al formei, chiar dacă te sprijină un specialist în TIC.

2. Fă-ți un plan pe hârtie, separat de materialul aflat pe suport digital.

3. Scopul și forma prezentării să-ți fie foarte clare

4. Nu fii sedus de stilul atractiv tehnologiei moderne, fie ea video sau audio, și nu face din aceasta un scop în sine. Concentrează-te asupra mesajului/a ideii principale și a limbajului adecvate vârstei/gradului de înțelegere al elevului.

5. Un bun prezentator nu are nevoie de o prezentare complicată tehnic. E mai important să fie atractivă prin idee, mod de structurare și grad de interactivitate. De exemplu, o prezentare trebui să-l facă pe elev să gândească, nu trebuie să fie doar o înșiruire rapidă și amețitoare de slide-uri.

6. Mai presus de orice, concentrarea trebuie să fie asupra elevului și a nevoilor lui de învățare. Cel mai mare pericol în orice proiect de predare-învățare care include și TIC e să fie centrat mai mult pe tehnologie/creativitate, nu pe elevul-receptor și pe nevoile lui de învățare.

7. În școală, succesul tipului de predare bazat pe TIC se măsoară prin satisfacerea nevoii de învățare.

Care sunt dificultățile implementării TIC în procesul educativ?

Teoretic, n-ar trebui să fie dificultăți. În realitate, ele pot apărea. Pentru un test simplu, întrebați-vă colegii ce cred despre integrarea TIC în procesul de învățare.

Veți primi răspunsuri de genul:

”N-am auzit despre așa ceva!”, ”Am auzit ceva, dar nu știu prea clar ce este.”, ”Asta e chestia aia nouă adăugată?”, ”Cu ce e diferit de ceea ce știam deja, ce e nou în asta?”, ”Păi n-avem cum să facem asta, costă mult și fonduri nu prea sunt.”

Unii profesori consideră că anumite deprinderi mentale asociate tehnologiilor moderne n-ar ajuta în procesul de învățare, în special atunci când elevii preiau fără discernământ informații de pe internet sau își însușesc mentalitatea de tip ”cut and paste” în detrimentul stiloului și al hârtiei.

Ceea ce nu o să auzim prea des este o definiție clară sau măcar mai mult interes legat de potențialul acestui tip de învățare. Pentru înțelegerea și implementarea TIC în procesul clasic de învățare e nevoie de entuziasm, energie și dedicare pentru a transforma teoria în soluții reale bazate pe nevoile individuale ale elevilor.

Alte dificultăți decurg din lipsa informației cu conotații practice imediate referitoare la TIC sau a unui ghid care să-i informeze pe profesori cum pot ajunge la ea.

De aceea, este nevoie stringentă de:

1. instrumente pedagogice pentru formarea inițială și continuă a cadrelor didactice care să implice utilizarea TIC.
2. crearea și promovarea unei noi metodologii pentru disciplinele școlare, bazată pe utilizarea TIC.

Combinarea TIC cu metodele tradiționale pedagogice reprezintă o schimbare de paradigmă cu implicații asupra cunoașterii în societate în general și asupra învățării în special, de aceea disciplina pedagogică trebuie modificată în conformitate cu noul context în care trăim.

Folosirea TIC în școală face parte din evoluția naturală a învățării și sugerează o soluție elegantă la provocările moderne adresate învățării și a nevoilor elevilor. Integrearea TIC în procesul tradițional de predare-învățare-evaluare este o oportunitate de a integra ultimele descoperiri tehnologice cu interacțiunea și implicarea oferite de modul tradițional de cunoaștere.

Înțelepciunea tradiției poate și trebuie să fie combinată cu soluțiile tehnologice moderne.

Referințe bibliografice

1. Făt, Silvia & Adrian Labăr. Eficiența utilizării noilor tehnologii în educație. EduTIC 2009;
2. Istrate, Olimpius – Efecte și rezultate ale utilizării TIC în educație în Lucrările Conferinței Naționale de Învățământ Virtual , Ediția a VIII-a, 29 octombrie – 31 octombrie 2010, Tehnologii Moderne în Educație și Cercetare, Editura Universității din București, 2010;
3. Mușata-Dacia Bocoș, Intruirea interactivă, Editura POLIROM, 2013, București.

ELEMENTE DE EDUCATIE TRADITIONALA IN EDUCATIA MODERNA

Prof. Oana Ghinea
Liceul "Stefan Procopiu
Vaslui

Tehnologia isi face simtita prezenta in toate aspectele vietii noastre, inclusiv in domeniul educatiei.

In ultimii ani, tehnologia a avansat si a fost introdusa in aproape toate domeniile de activitate rezultand o asimilare mai rapida si mai eficienta a informatiei.

In ceea ce priveste educatia, tehnologia este integrata in procesul de predare-invatare prin folosirea tabletelor, calculatoarelor, a softwar-urilor educationale. Folosirea metodelor moderne de predare-invatare nu inseamna insa a renunta la metodele traditionale cu atat mai mult cu cat acestea stau la baza dezvoltarii metodelor moderne.

Desi bazata pe tehnologie, educatia moderna contine numeroase elemente traditionale care sunt insa adaptate si actualizate cu ajutorul mijloacelor moderne.

Metoda moderna *Invatarea Bazata Pe Proiect - PBL* este o metoda de instruire cu ajutorul careia elevii dobandesc cunostiinte muncind o anumita perioada de timp pentru a cerceta si a raspunde la o intrebare sau o provocare. Aceasta metoda isi are radacinile in traditionala metoda numita "*Observarea*" in cadrul careia elevii, conform unui plan stabilit, urmaresc sistematic un anumit fenomen si isi noteaza datele esentiale prelucrandu-le cu scopul insusirii semnificative ale acestora. Prin adaugarea elementelor de gandire critica si context din lumea reala aceasta metoda devine una moderna, elevii intelegand mai bine ca invatarea are intotdeauna un scop.

Lucrand in echipa, elevii invata sa-si organizeze timpul si prioritatile, astfel incat proiectul sa fie realizat si prezentat la termenul stabilit.

Plecand de la dezvoltarea spiritului de observatie caracteristic metodei traditionale, invatarea pe baza de proiecte incurajeaza creativitatea dezvoltand, in acelasi timp, gandirea critica. Elevii sunt implicati activ in procesul de descoperire si construire a cunostintelor, dobandesc abilitati de colaborare si comunicare ceea ce ii ajuta in pregatirea lor pentru experiente si cariere din lumea reala.

Folosind tehnologia moderna, evaluarile finale pot fi sub forma unor prezentari (power point), produse sau performante care demonstreaza actul de cercetare si stapanirea obiectivelor de invatare.

Metodele traditionale si-au dovedit eficienta de-a lungul timpului iar lipsa instrumentelor digitale nu a constituit un impediment in desfasurarea actului educative.

Aparitia lor a facilitat doar procesul de invatare aducand o serie de beneficii precum accesul la resurse variate, personalizarea invatarii si dezvoltarea abilitatilor digitale. Faptul ca elevii pot accesa oricand si de oriunde materialele de invatare nu face decat sa sporeasca autonomia invatarii.

Profesorii pot combina metodele traditionale cu cele moderne, integrand cu masura tehnologia in educatie dar mentinand, in acelasi timp, valorile si beneficiile educatiei clasice.

RELAȚIA DINTRE EDUCAȚIE, PROFESOR ȘI ELEV

GHIONOIU CRISTINA VALERIA

PROFESOR LIMBA ENGLEZA

COLEGIUL NATIONAL ALEXANDR IOAN CUZA MUNICIPIUL PLOIESTI

Educația în zilele noastre încearcă să se îndeparteze de acele premise intelectualiste, aride, reci și distante, de acel învățământ centrat pe transmiterea de cunoștințe de către profesor și reproducerea cât mai fidelă a programelor și manualelor; Înainte accentul era pus pe memoria reproductivă.

Învățământul tinde să devină mai flexibil, dinamic și atractiv, deschis către problemele elevului și ale profesorului. O școală ideală este aceea în care elevii sunt învățați să coopereze, în care sunt susținuți și sfătuiți de educatori; Educatorul trebuie să fie sensibil la problemele elevilor săi, la formarea și exprimarea propriei lui identități. Elevul trebuie învățat să se autorealizeze, să colaboreze și să și controleze viața. Elevul trebuie să fie învățat să aibă încredere în el, să aibă o imagine despre sine, să fie sfătuit cum să găsească soluții la problemele cu care se confruntă, să și asume responsabilitățile.

Trebuie înțeles ca tonalitatea afectiv-motivațională a relației educative este tot atât de importantă ca și aspectul ei cognitiv. Latura afectiv-motivațională a elevului și a profesorului trebuie avută în vedere.

În relația educativă profesor-elev ambii poli au aceeași importanță.

Educatorul este un om care se frământă pentru elevii săi și care se pune în slujba lor cu tot potențialul lui. Educatorul își pregătește elevii pentru prezent și pentru viitor. Pregătind tinerii pentru prezent, profesorii pregătesc viitorul.

Pornind de la psihologia umanistă și de la ideile lui Arthur W. Combs consider că este esențial ca educatorul să înțeleagă și să privească orice situație de învățare – dezvoltare din unghiul elevului; Scopul educației este acela de a-l ajuta pe elev să-și dezvolte o imagine pozitivă despre sine.

Profesorii care se încred în forțele lor își vor asuma acțiuni și probleme, iar cei care nu se încred în ele vor ezita, vor evita responsabilitățile. Profesorii care se simt plăcuți de elevi se vor comporta diferit în raport cu cei care se simt respinși de elevi. Este probabil ca profesorii care cred ca profesia lor este o profesie demnă și cinstită să se poarte cu demnitate și cinste. Dimpotrivă, profesorii care au îndoieli în legătura cu importanța și valoarea profesiei lor se pot comporta agresiv și îndoielnic în raport cu elevii lor, cu colegii lor sau cu alte persoane din afara sistemului educativ-formativ.

Profesorul este o persoană care manifestă tendința de a se recunoaște în oamenii comunicativi, sociabili și nu în cei retrași. El se vede pe sine ca pe o persoană care are tot ce îi trebuie pentru a-și înfrunța și rezolva problemele, și nu ca o persoană care nu este capabilă să facă față propriilor sale probleme. Profesorul are încredere în sine. El se vede ca pe un om de care poți să depinzi, în care poți să ai încredere, care poate depăși orice fel de situație. Profesorul se vede ca pe o persoană atractivă și dorită și, în general capabilă de a da un răspuns corespunzător solicitărilor.

Profesorul îi ajută pe alții într-un mod elegant, relaxant, facilitator, și nu manipulându-i inhibându-i controlându-i. Un profesor bun este sensibil la lumile în care trăiesc elevii și colegii lui și le acceptă sentimentele, atitudinile, cerințele și modurile de a înțelege ca pe niște date importante pentru relațiile umane. Profesorul are tendința să atribuie oamenilor valori și calități, să îi califice drept persoane demne și integre nu îi consideră neimportanți și nu îi tratează cu indiferență.

Th Gordon considera că educația nu poate avea loc în afara iubirii, iar iubirea presupune a-i accepta pe tineri așa cum sunt: a fi acceptat înseamnă a fi iubit. Th Gordon concepe o metoda de interacțiune care urmărește aprofundarea relației profesor-elev, creșterea intensității ei. Metoda este cunoscută sub numele de Pregătirea Eficientă a Profesorului și utilizează câteva principii de comunicare eficientă. Ea oferă un model pentru realizarea unei comunicări deschise și oneste în clasă, precum și pentru rezolvarea conflictelor profesor-elev într-o direcție reciproc benefică și democratică.

Programul de pregătire a lui Gordon pune accent pe libertate și responsabilitate, pe ideea renunțării la putere în favoarea negocierii reglementărilor, acordurilor în care nimeni nu pierde. Nu există învingători și învinși. Nu este afectată nici poziția adultului, nici încălcată demnitatea copilului îi subminată încrederea în capacitățile proprii.

Gordon recomandă profesorilor să fie deschiși și preocupați de problemele elevilor, să fie atenți cu ei, menținându-le și încurajându-le, totodată, individualitatea. El solicită reducerea la minimum a controlului exterior asupra elevilor și înlocuirea lui cu întâlnirea reciprocă a trebuințelor acestora.

Pare să fi devenit o axiomă a pedagogiei tradiționale cerința ca educatorul, pentru a-și asigura succesul actului formativ, să-și cunoască sistematic și cât mai profund elevul. Dar pentru a surprinde mai profund realitatea, este necesar și util să recunoaștem faptul că, pe lângă o cunoaștere sistematică a elevului de către educator, raportul educativ implică și alte aspecte: în primul rând cunoașterea educatorului de către elev, actul real de autocunoaștere al educatorului și actul de cunoaștere al elevului însuși. Deci, actul educativ presupune și implică cunoaștere reciprocă și cunoaștere de sine, atât de o parte, cât și de cealaltă a relației.

Într-o relație educativă nu este importantă doar presiunea formativă venită dinspre educator spre elev, ci și gradul de compatibilitate dintre trebuințele educatorului și cele ale elevului.

Bibliografie

Arthur W. Combs, New Assumptions for educational reform

Tehnologia digitală- provocare pentru elevi și profesori

Prof. Ghirold Alina
Școala Gimnazială I.G.Duca, Petroșani

Pandemia a forțat școlile din România să pună un accent mai mare pe tehnologie și pe educația digitală. Odată startul dat, profesorii cu imaginație și abilități în lucrul cu calculatorul au început să se transforme în creatori digitali, iar beneficiile pentru elevi nu au întârziat să apară. Orele au devenit mai interesante, iar materia este mult mai ușor asimilată. Dacă la început, ideea de bază a fost aceea de a dota școlile cu echipamente digitale, acum tehnologia digitală a devenit un real sprijin pentru profesorii și copiii din întreaga țară dar în același timp și o mare provocare. Chiar și înafara contextului pandemiei, educația digitală a devenit, pe an ce trecea, o nevoie tot mai mare atât pentru profesori cât și pentru elevi. Pandemia a acutizat însă această nevoie și a adus-o până la nivelul de vital pentru orice societate și pentru cele mai multe sisteme educaționale din lume. În România, spre exemplu, școlile s-au închis de pe o zi pe alta, astfel că tot învățământul a fost nevoit să se mute în sistem online.

Tehnologia și educația digitală presupune, pe deoparte, un set de cunoștințe pe care un individ trebuie să le aibă cu privire la utilizarea unui sistem digital, adică să fie capabil să folosească funcționalitățile minime ale acestuia. Pe de altă parte, educația digitală se referă deseori și la niște metode digitale care să înlocuiască metodele clasice pe care învățământul le-a folosit dintotdeauna.

Părinți, profesori sau elevi pot accesa acum, gratuit, resurse educaționale online, teste pentru examenele naționale, ateliere digitale și programe de formare, având avantaje și dezavantaje.

Atât elevii cât și elevii folosesc foarte des resurse digitale în timpul orelor, iar materialele de pe diferite site-uri care le-au fost de ajutor încă din timpul pandemiei care apreciază aceste platforme, în primul rând, pentru că promovează resurse digitale educaționale de calitate, lecții, teste, aplicații și tutoriale. De asemenea, s-au bucurat de organizarea unor sesiuni de formare gratuite cu profesorii și se bucură de platforme educaționale care încurajează creatorii de conținut digital prin concursuri cu premii substanțiale. Consider că integrarea tehnologiei în cadrul orelor de curs reprezintă viitorul educației. Elevii devin mai atenți, mai motivați, interacționează foarte bine și au performanțe mai bune atunci când îmbinăm resursele clasice cu cele digitale. Lecțiile și testele propuse de platformele educaționale digitale, sunt apreciate de către elevi pentru că sunt interactive și integrează cele mai îndrăgite aplicații la ora actuală, precum Kahoot, Quizziz sau Geogebra.

Platformele educaționale au avut și au ca scop de a sprijini educația digitală în școlile din România. În primii ani, prin diferite proiecte anumite platforme au desfășurat programe de educație digitală, precum Digitaliada care a ajutat la furnizarea de echipamente digitale în școli, iar apoi s-a concentrat pe crearea de resurse educaționale online, ateliere digitale și de formare pentru profesori, precum și pe organizarea de evenimente educaționale. Cu timpul, Digitaliada a crescut semnificativ, acoperind mai multe școli din întreaga țară. Astăzi, Digitaliada reprezintă o platformă cuprinzătoare de

resurse și competiții pentru educația digitală, care ajută elevii să dezvolte abilități esențiale într-o eră a tehnologiei.

Profesorii spun adesea cât de mult apreciază resursele educaționale și instrumentele de predare oferite de platformele folosite, considerând că acestea îi ajută să-și susțină mai bine elevii în procesul de învățare. După ce folosesc la ore lecțiile create în online de alți colegi de-ai lor, profesorii sunt provocați să realizeze și ei conținut digital. Astfel că, anual se pot organiza concursuri, iar lecțiile premiate sunt încărcate automat pe platformă. Avantajul acestor tutoriale este că ele sunt gândite și create de profesori, pentru profesori și elevi. Acest conținut urmează programa școală, este util și ușor de folosit.

Elevii sunt și ei foarte fericiți și interesul nostru este să rămânem mereu conectați cu nevoile lor. Orele sunt astfel mai interesante și în plus, dacă nu au înțeles ceva la școală, cu ajutorul părinților pot accesa platforma acasă și pot căuta acolo explicații sau lecțiile online ale altor profesori. Și pentru elevi se pot organiza diferite concursuri pe diferite platforme, anual în care putem să îi provocăm să realizeze animații în Scratch, un program de coding care le este predat la orele de TIC. Astfel, ei își dezvoltă creativitatea, spiritul competitiv și, desigur, abilitățile digitale.

Platformele digitale se dedică creării unei schimbări sistemice în educație, cu misiunea de a oferi resurse profesorilor pentru încorporarea fără probleme a instrumentelor digitale în metodele de predare. Atât elevii cât și profesorii au acces la conținut educațional de înaltă calitate, îmbogățit de experiențe de învățare imersivă, asigurându-se că atât profesorii, cât și elevii au resursele de care au nevoie pentru a prospera în era digitală.

Cel mai mult au avut de suferit zonele rurale în care, odată cu trecerea în sistemul online, educația s-a oprit. Din cauza lipsei de hardware și infrastructură pentru internet, aceste zone nu au putut susține ceea ce înseamnă educație online. Aceasta este rădăcina multor alte dezavantaje care apar în discuție când vine vorba de școala în sistem digital. Feedback-ul din partea elevilor și către elevi este de asemenea mai greu de primit în mediul online, dar există totuși metode aplicabile și pentru a primi și a da feedback cursanților. Școala online a adus celor mai mulți profesori bătăi de cap cum nici o altă provocare din cariera lor didactică. Cu precădere în țara noastră, care a trecut instant la școala exclusiv online odată cu declanșarea pandemiei, fără să se asigure că elevii și profesorii sunt pregătiți pentru așa ceva. Empiric vorbind, experiența online s-a dovedit și se dovedește în continuare a fi una neeficientă și nedorită de majoritatea cadrelor didactice. Desigur că din partea elevilor și studenților există multe păreri bune cu privire la școala online, dar trebuie să ținem cont că acestea sunt păreri subiective. Sunt foarte des întâlniți elevii cărora le convine o școală în care se pot sustrage de la orice responsabilitate, și laptopul/tableta le oferă acest favor din plin.

Totuși educația digitală ca set de cunoștințe și abilități pe care un individ le are când vine vorba de sisteme digitale este, fără discuție, viitorul. Indivizii care vor avea o educație digitală vastă vor fi cei care vor fi ținta locurilor de muncă din viitor. Cred că este esențial să găsim un echilibru între utilizarea tehnologiei și metodele tradiționale de predare în școală. Deși digitalizarea aduce numeroase avantaje, este important să nu pierdem din vedere importanța interacțiunii umane și a dezvoltării abilităților sociale. Profesorii ar trebui să folosească tehnologia ca un instrument complementar, care să sprijine și să îmbogățească procesul de învățare, fără a înlocui

complet interacțiunea umană. În plus, este crucial să ne asigurăm că toți elevii au acces egal la tehnologie și să fim conștienți de potențialele riscuri și provocări asociate cu digitalizarea în educație.

Sursa: <https://edu.freepedia.ro/digitalizarea-demersului-didactic-avantaje-si-dezavantaje>
Digitalizarea aduce o serie de beneficii semnificative în domeniul educației, dar este important să abordăm această tranziție cu atenție și să ne asigurăm că găsim un echilibru între utilizarea tehnologiei și metodele tradiționale de predare. Prin adoptarea unei abordări echilibrate, putem exploata pe deplin avantajele digitalizării, în timp ce gestionăm în mod eficient și riscurile asociate.

Sursa: <https://edu.freepedia.ro/digitalizarea-demersului-didactic-avantaje-si-dezavantaje>

Bibliografie:

<https://education.ec.europa.eu/ro/focus-topics/digital-education/action-plan>

https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/SR-2023-11/SR-2023-11_RO.pdf

<https://didacto.ro/educatia-digitala-avantaje-si-dezavantaje/>

<https://edu.freepedia.ro/digitalizarea-demersului-didactic-avantaje-si-dezavantaje>

O Europă pregătită pentru era digital. Comisia Europeană (europa.eu).

https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/europe-fit-digital-age_ro

Tîrziman Elena, Societatea digital, București, Editura Prouniversitaria, 2023

ROLUL ȘI LOCUL JOCURILOR DE MIȘCARE ÎN LECȚIA DE EDUCAȚIE FIZICĂ

**Prof.GHIȚĂ GHEORGHITA,
Școala Gimnazială nr. 3 Palanca,
jud Giurgiu**

Motto;” Jocul este o acțiune sau o activitate efectuată de bună voie, înăuntrul unor anumite limite stabilite de timp și spațiu și după reguli acceptate de bună voie, dar absolut obligatorii, având scopul în sine însăși și fiind însoțită de un anumit sentiment de încordare și de bucurie și de ideea că, este altfel decât în viața obișnuită.” Jan Huizin

Importanța deosebită a jocului în dezvoltarea copilului este demonstrată de eficiența sa, fiind calea prin care copilul se orientează în lumea înconjurătoare, își formează unele noțiuni, priceperi și deprinderi intelectuale, morale, și fizice necesare dezvoltării armonioase.

Jocul constituie o formă specifică activității copiilor fiind demonstrat că a apărut pe o anumită treaptă de dezvoltare a societății omenesti, ca rezultat al muncii.

Elementele comune tuturor jocurilor sunt:

- subiectul jocului;
- scopul jocului;
- regulile sau regulamentul jocului;
- continutul motric al jocului.

Pentru valorificarea superioară a valențelor multiple sub raport instructiv educativ pentru a asigura manifestarea deplină a influențelor benefice asupra elevilor, jocurile de mișcare trebuie organizate corespunzător unor criterii riguroase.

- Selectarea jocului în concordanță cu:
- obiectivele urmărite;
- efectivul și componența acestuia pe sexe;
- locul de desfășurare(în aer liber, în sală);
- particularitățile morfofuncționale și psihofizice ale participanților;
- durata și materialele necesare.

Pregătirea spațiului și a materialelor pentru joc:

- alegerea, amenajarea și asigurarea terenului de joc;
- îndeplinirea standardelor cu privire la materialele folosite: dimensiuni, marcaje;

Formarea echipelor și repartizarea sarcinilor de joc după următoarele criterii:

- numărul participanților;
- sexul participanților;
- înălțimea și greutatea;
- nivelul de pregătire al componenților;
- alegerea sau numirea căpitanilor de echipă.

Explicarea și demonstrarea jocului:

- explicarea regulilor se face scurt, clar în limbaj accesibil vârstei elevilor;
- o aplicație de probă pentru a clarifica etapele jocului și regulamentul.

Arbitrajul jocului vizează respectarea regulilor privind:

- începerea și terminarea jocului;
- desfășurarea jocului;
- modul de stabilire al rezultatelor;
- sanțiuni și recompense;
- durata jocului și dozarea efortului;

Desfășurarea jocului constituie etapa cea mai importantă a predării și învățării lui. În timpul lui sunt urmărite următoarele obiective:

- suprăgegherea respectării regulilor de joc;
- stimularea elevilor inactivi, stângaci, neîndemânatici;
- temperarea elevilor impulsivi;
- dozarea efortului în joc;
- terminarea organizată a jocului;
- anunțarea rezultatelor și analiza jocului.

Recomandări metodice

Jocul crează o stare de emulație, dublată de un consum energetic mare, din acest considerent se impun unele reguli de care trebuie să se țină cont:

- la vârsta școlară mică 9-10 ani jocurile de mișcare conțin acțiuni și reguli simple. Complexitatea acestora ca și nivelul de solicitare crește, astfel încât de la clasa a -V-a se pot practica jocuri pregătitoare pentru jocurile sportive.
- regulamentul de joc să creeze probleme pe copiii să le poată rezolva prin efort de imaginație, creativitate, dar și fizic;
- elevii să învețe jocurile pentru a le practica și independent sau în alte situații;
- limitele spațiului de joc și diferitele repere vor fi vizibile, evidente prin diferite marcaje sau obiecte;
- echipele vor fie egale ca număr și de preferință alcătuite pe sexe;
- în joc vor fi angrenați toți copiii din clasă;
- în calitate de conducător al jocului, profesorul va asigura respectarea regulamentului de joc, a sportivității, stabilirea corectă a rezultatelor explicând totodată cauza deciziilor sale.

Profesorul va conduce de așa manieră jocul încât să asigure o atmosferă de emulație și de manifestare a bucuriei în reușitele elevilor.

Profesorul va încuraja și stimula echipele care nu câștigă vizând sancțiunile care presupun eliminarea din joc.

Se vor lua, în mod obligatoriu, toate măsurile pentru a preveni accidentele.

Jocurile de mișcare bine organizate și cu un conținut corect au influențe educative și formative benefice asupra dezvoltării fizice și emoționale a copiilor dacă sunt selecționate și dirijate astfel încât să satisfacă varietatea intereselor și nevoilor de creștere și dezvoltare a acestora.

Jocurile de mișcare nu sunt în exclusivitate numai pentru elevii mici. Cu ajutorul lor se pot realiza într-un mod plăcut și eficient multe sarcini ale pregătirii fizice a elevilor mai mari, chiar și celor din ultimii ani de liceu. Jocurile se folosesc în toate ciclurile de învățământ alegerea și metoda predării lor fiind dependente de sarcinile și de particularitățile de vârstă, sex, grad de dezvoltare fizică și intelectuală, condiții materiale, de mediu și locul de desfășurare.

În funcție de obiectivul urmărit, jocul de mișcare poate fi folosit cu succes în aproape toate momentele lecției. Locul și rolul jocurilor de mișcare sunt bine precizate și cunoscute de profesor și pot fi folosite astfel:

- 1.În prima verigă a lecției-Organizarea colectivului de elevi-se recomandă, atunci când este cazul, folosirea unor jocuri pentru captarea atenției.
- 2.În veriga a doua din lecție –Pregătirea organismului pentru efort- este bine să se folosească jocuri de mișcare cunoscute, atractive și cu posibilitatea de a angrena frontal în exersare pe toți elevii, de aceea nu se recomandă folosirea unor jocuri sub forma de ștafetă, trasee applicative sau parcursuri applicative.
- 3.În verigile tematice se pot folosi eficient jocurile de mișcare pentru realizarea următoarelor obiective de referință:

- dezvoltarea/educarea calităților motrice;
 - consolidarea sau perfecționarea deprinderilor și priceperilor motrice de bază și utilitar aplicative(mai ales la clasele mai mici);
- 4.În penultima verigă-Revenirea organismului după efort- se recomandă folosirea unor jocuri cu caracter liniștitor, adresat în special funcției respiratorii.

Pentru ca jocurile să îndeplinească obiectivul instructiv-educativ este necesar să avem în vedere corecta lor alegere, organizare și desfășurare.

Prin respectarea acestor cerințe se asigură accesibilitatea și atractivitatea jocului.

Este cunoscut faptul că un joc neadaptat la posibilitățile elevilor sau lipsit de elemente noi nu trezește interesul și deci, nu poate avea efectele dorite.

Dacă jocul se organizează în aer liber și temperatura este scăzută iar umiditatea mare, se impune participarea integrală a colectivului și evident mișcarea lui continuă. În asemenea condiții nu este recomandabil ca jocul să dureze mult.

Materialele de joc trebuie să îndeplinească următoarele condiții :

- să fie corespunzătoare vârstei din punct de vedere al dimensiunilor și al greutateii;
- să fie eficiente ca număr;
- să fie în stare de folosință;

Pregătirea locului de joc presupune atât respectarea condițiilor igienice, cât și amenajarea acestuia corespunzător cerințelor jocului ce urmează să se desfășoare. La jocurile cu târâre și transport de greutate în colectiv este necesar să se formeze echipe separate cu elevi înalți și cu cei scunzi. La jocurile de lupte în doi sau transportul partenerului se face repartizarea perechilor în funcție de talia și greutatea jucătorilor.

Respectarea cerințelor și a indicațiilor metodice menționate asigură o bună organizare a colectivului și a condițiilor de participare optimă a elevilor.

Jocurile solicită efort fizic și emoțional care se poate realiza prin:

- mărirea sau micșorarea suprafeței de joc în funcție de numărul participanților, de vârsta și sexul acestora;
- mărirea duratei jocului;
- accelerarea ritmului de joc;
- mărirea numărului de repetări;
- mărirea numărului de obstacole;
- simplificarea sau complicarea regulilor de joc;
- schimbarea formației de lucru;

În desfășurarea jocului se impune atenție la dozarea efortului, aprecierea și dirijarea comportării elevilor, stabilirea rezultatului, prevenirea accidentelor.

Disciplina se menține în joc prin exigența profesorului de a respecta regulile de către toți elevii și prin atitudinea conștientă a acestora. După un joc cinstit reușită provoacă mulțumire, crește încrederea în forțele proprii, mărește interesul.

Comunicarea rezultatului și mai ales motivarea lui constituie un element foarte important pentru participant.

Jocul a fost permanent un mijloc educativ pentru copiii de toate vârstele el având menirea de a-i conștientiza pe participant de faptul că se află într-o situație de învățare în care primează aspectul cognitiv și ca activitatea trebuie să se desfășoare cu toată seriozitatea.

Jocul poate îndeplini diverse funcții în procesul pedagogic: mijloc și metoda eficientă de instruire și educare, procedeu sau forma de organizare a activității.

Oricum ar fi privit, jocul îmbină plăcutul cu utilul și facilitează acțiunea de formare a personalității umane datorită caracterului sau atractiv.

Punându-i pe elevi să rezolve independent și în grup situații diferite, jocul îi determină pe aceștia să facă acțiuni motrice de intensități diferite.

Participând conștient la joc elevul compară ceea ce știe cu ceea ce i se cere în conformitate cu cerințele de execuție și regulile impuse, găsind modalități de rezolvare a sarcinilor. În cadrul jocului se dezvoltă creativitatea, elevul fiind solicitat să caute și să găsească soluția cea mai potrivită care asigură succesul.

Jocurile de mișcare pregătesc pe elevi pentru viața cotidiană, formând priceperi, deprinderi și calități motrice necesare în activitatea lor zilnică. Sunt asigurate dezvoltarea fizică și capacitatea de efort, precizia și rapiditatea în reacții și execuții, spontaneitatea.

În cadrul jocului, între participanți se stabilesc raporturi de colaborare, cooperare, ajutor reciproc, se formează deprinderi organizatorice și se dezvoltă capacitatea de autoorganizare. Jocul de mișcare întărește atitudinile morale și învață pe elevi să suporte cu demnitate înfrângerea și în același timp să prețuiască victoria. Astfel, ei devin mai hotărâți, mai curajoși și mai perseverenți.

În joc elevul își controlează manifestările adoptând un comportament voluntar, caracterizat prin prezenta controlului realizării obiectivului propus. Jocul creează condiții care permit descoperirea unor autentice aptitudini de organizator și tot odata favorizează dezvoltarea autocontrului, al perseverenței și fermității, copiii obișnuindu-se astfel să conducă și să fie conduși.

Prin desfășurarea efortului în comun se dezvoltă spiritul de colaborare și acțiune în comun, de renunțare la interesele proprii în favoarea celor colective. Paralel cu descoperirea unor lucruri noi jocul favorizează aplicarea cunoștințelor însușite anterior oferind totodată afirmarea particularităților de personalitate pe care le și dezvoltă.

Întrecerea și competiția amplifică încordarea psihică, capacitatea de concentrare a atenției.

Comportarea în joc este diferită. De exemplu unii participanți respecta regulile, sunt disciplinați, le încadrează în cerințe alții nu. Unii sunt dinamici și impulsivi alții reținuți și timizi. Tuturora trebuie să li se acorde o atenție egală pentru dezvoltarea trăsăturilor pozitive și preîntâmpinarea sau anihilarea celor negative.

De aceea, funcția educativă a jocurilor de mișcare este considerată cea mai importantă, educatorului revenindu-i sarcina de a orienta și conduce jocul nu numai pentru clarificarea scopurilor urmărite dar și pentru sporirea efortului conștient în direcția obținerii efectelor educative.

BIBLIOGRAFIE:

1. Crăciun, M., Exercițiul fizic, izvor de sănătate, București, Editura Sport Turism, 1984
2. Macovei, S.; Buțu, O., Metodica predării gimnasticii ritmice în școală, Editura Bren, București, 2007

EXERCITIUL FIZIC PRIN DANS ȘI ROLUL EDUCAȚIEI ESTETICE ÎN FORMAREA PERSONALITĂȚII ELEVILOR

Prof GHIȚĂ GHEORGHITA

Școala Gimnazială nr.3 Palanca

Jud . GIURGIU

Prin educație se urmărește formarea unei personalități în concordanță cu cerințele obiective ale societății, dar și ale individului. Ca orice fenomen social, educația are în mod implicit și un caracter istoric.. Ea a apărut o dată cu societatea , evoluează și se schimbă în funcție de transformările ce se produc în cadrul societății.

În educarea estitico-motrică, dansul este o artă complexă, ce se găsește la granița îmbinării altor trei forme separate de artă: muzica, artele plastice și teatrul. Practicarea sistematică și organizată a dansului are o influență deosebită asupra dezvoltării armonioase, fizice și psihice, în mod special a educației estetice.

Educația estetică reprezintă o componentă indispensabilă a formării personalității prin intermediul căreia se urmărește dezvoltarea capacității de a recepta, interpreta și crea frumosul. Arta, susține D. Salade, „ răspunde unor nevoi reale pe care le simte orice persoană , de a-și lămurii unele idei, de a-și motiva unele comportamente, de a-și fundamenta unele atitudini, sugerând , explicând, valorificând sau problematizând. Prin caracterul ei stimulatv, tonic, optimist etc., arta împinge la iubirea adevărului, a binelui, a științei și a vieții. Datorită forței de înrâurire, arta a fost folosită din timpuri străvechi ca mijloc educativ. ” Încă de la Homer, de la grecii antici, preocupați de realizarea acelu kalokagathon(îmbinarea frumosului cu binele), trecând prin Renaștere preocupată de realizarea unei dezvoltări multilaterale, ajungând la neumanismul secolului al XVII-lea, care subliniază rolul artei în procesul educației, și până în epoca modernă, oamenii au fost mereu preocupați, în diferite moduri, de a realiza educația estetică. Mutațiile intervenite în industrializarea accentuate, informatizarea au influențat fără îndoială și esteticul, care a pătruns în toate domeniile vieții și activității umane. Astăzi este unanim acceptată ideea potrivit căreia existența umană în toate determinările ei ar trebui să se conducă și după legile frumosului, ale armoniei, într-un cuvânt după legile esteticului.

Dansul este o activitate motrică, extrem de complexă, ce implică intelectul, emoțiile prin participarea efectivă a trupului și afectivă prin particularitățile personalității umane având un rol important în dezvoltarea simțului estetic.

Există discipline sportive cu un pronunțat caracter artistic ce vizează în principal, educarea expresivității corporale folosind mijloace artistice de comunicare prin expresie (gimnastică ritmică și sportive, sport aerobic, patinaj artistic, înot artistic etc).

Tehnica corporală , folosită în redarea esteticii corporale specific fiecărei discipline este extrem de variată și complexă, împrumutând din mijloacele de bază ale baletului clasic, dans modern, clasic, tematic, reprezentativ, de caracter.

Dansul, ca formă de educație folosită în programa școlară, se situează la un nivel inițial, de pornire, fără să fie pus accentul pe tehnica corporală, ci strict de comunicare, de exprimare a emoțiilor și sensurilor ce-l definesc, de construire a expresivității motrice proprii, prin participarea în procesul de creație artistică.

Dansul reprezintă sau ar trebui să întruchipeze nevoia, dorința, voința, trăirea, atitudinea, emoția individuală a unei personae sau a grupului de care aparține, în scopul provocării unei impresii asupra celor din exterior. Cu alte cuvinte, comunicarea dintre dansator și spectator (elev și profesor sau ceilalți colegi ai elevilor) trebuie să genereze legătura, raportul expresie-impresie.

Deci, această activitate presupune participarea profesorului (coregrafului), a elevului în calitate de subiect și al spectatorului, ce poate fi reprezentat prin profesor, ceilalți elevi, studenți sau a spectatorilor externi, părinți, prieteni.

Pe baza unei teme alese, este pusă în practică sub forma unei creații coregrafice, o înlănțuire de elemente exprimate fizic, dar și însoțite emoțional de ideea propusă și, bineînțeles, acompaniată de muzică.

„Din punct de vedere estetic, muzica provoacă executanților emoții plăcute, îmbogățindu-le totodată cultura generală și asigurându-le dezvoltarea expresivității în mișcare ” (V. Mociani, 1985). Muzica se constituie în mijloc de dezvoltare a creativității, imaginației.

„Concordanța muzicii cu mișcarea se manifestă sub două aspecte: unul din punct de vedere al caracterului muzicii și al doilea din punct de vedere al mijloacelor de expresivitate ale muzicii” (V. Mociani, 1985).

Competiția între participanți va crește elanul și dorința subiecților de afirmare, autodepășire sau de câștigare a întrecerii.

Spectacolul poate avea și un caracter demonstrativ.

Toate aceste forme de manifestare și prezentare ale produselor finite (dansuri, creații artistice, spectacole, serbări) vor urmări aceleași obiective:

- formarea unei ținute corecte;
- îmbunătățirea supleții și dezvoltarea mobilității articulare;
- educarea schemei corporale (plasamentul corpului în spațiu, conștientizarea și posibilitatea autocorectării pozițiilor segmentelor corpului în diferite planuri, direcții, în spațiu, lateralitatea);
- educarea simțului echilibrului (static și dinamic) ;
- orientarea spațio-temporală;
- educarea simțului ritmului;

- stimularea expresivității corporale prin formarea capacității de a reda un gest, o mișcare însoțită de emoția, trăirea, atitudinea, sentimentele, starea adecvată impusă;
- stimularea creativității și imaginației prin participarea activă la realizarea compoziției coregrafice;
- educarea ritmicității și muzicalității motrice,
- dezvoltarea capacității de autoapreciere a prestației motrice;
- încurajarea comunicării cu ceilalți- socializare- urmărindu-se astfel integrarea fiecărui individ în colectiv.

În școală, dansul va avea un rol deosebit prin dezvoltarea capacității de comunicare corporală, cu accent deosebit pe creșterea posibilităților creative, nedându-se importanță tehnicității. Subiecții vor fi sfătuiți să reproducă cât mai exact din punct de vedere tehnic mișcarea propusă și executată de profesor, bineînțeles și încurajați să dea și o interpretare proprie, să exprime ceea ce simt, ce-și imaginează, ceea ce îi inspiră sau le sugerează acompaniamentul muzical.

Combi-națiile coregrafice arătate de profesor vor antrena memoria motrică și coordonarea, vor viza capacitatea de concentrare, disponibilitatea, aprecierea reperelor și o dorință lăuntrică de autoperfecționare, de cunoaștere de sine, de conștientizare a corpului în mișcare prin intermediul imaginii modelului, dar și a propriilor imagini mentale.

În planul creației artistice , școala are sarcina de a asigura învățarea tehnicilor care să conducă la realizarea unor obiecte estetice , după ce, în prealabil, au fost depistate talentele și aptitudinile elevilor.

Educația estetică are o infinitate de efecte pozitive asupra personalității elevilor. Cele mai semnificative dintre acestea vizează calitatea procesului de socializare a copiilor, maturizarea condiției socio-morale (curaj capacitate de comunicare interumană ș.a.), formarea și rafinarea intelectului ca structură rațională și evaluativ-critică în plan mental, organizarea plăcută și eficientă a timpului liber prin recrearea unui univers propriu în sfera imaginativului, a afectivului, motivaționalului, motricului și volitivului, afirmarea și trăirea sentimentului identității culturale strâns legat de stimularea capacității copiilor de a iubi patrimoniul artistic al națiunii, stimularea inițiativelor în practicarea artelor etc. Într-o formulare sintetică educația estetică este aceea care-l reînvață pe copil „să trăiască armonia interioară și echilibrul între forțele imaginației și cele ale acțiunii , între vis și realitate, între aspirațiile eu-lui și acceptarea realității, între îndatoririle față de sine și cele față de semenii. A trăi în frumusețe presupune interes pentru măsură și armonie, deci, o moralitate superioară; o pregătire morală superioară duce la bucurie- efect și semn al armoniei interioare și echilibrului- iar pe planul acțiunii la dinamism fecund”. Stimulând într-un mod propriu expresivitatea și originalitatea, educația estetică se înscrie pe linia unei pedagogii a creativității. Ea impune să dezvoltăm la elevi aspirația lucrului bine și frumos făcut, exigența și bunul gust față de orice produs industrial, simțul echilibrului și simplitatea comportării frumoase, civilizate. Educația estetică școlară are drept esență formarea personalității elevilor prin intermediul frumosului din artă, societate și natură.

Pedagogia artistică urmărește două aspecte în procesul formării viitoarei personalități a elevului : educația pentru artă, care înseamnă educarea sensibilității artistice la copilul interesat de a descoperi, cunoaște, crea și de a instrui prin valorile artei și educația prin artă, cu valențe educative mult mai largi, care vizează dezvoltarea integrală a personalității.

Dezvoltarea aptitudinilor, intereselor și înclinațiilor elevilor reprezintă un obiectiv important al școlii. În ceea ce privește aptitudinile artistice, educația estetică urmărește atât depistarea acestora de la vârsta cea mai fragedă, cât și asigurarea condițiilor și mijloacelor necesare pentru dezvoltarea lor. Indiferent despre ce fel de aptitudini este vorba – muzicale, literare, coregrafice, plastice etc.- toți copiii, cu mici excepții, sunt capabili să asculte muzică, să recite, să deseneze, sau să danseze. Nu toți desfășoară aceste activități în același grad, între ei existând deosebiri calitative evidente. Cunoașterea acestor deosebiri este indispensabilă pentru desfășurarea educației estetice în cadrul școlii. Aptitudinile artistice, ca de altfel orice aptitudine, se dezvoltă prin exersare. De aceea sarcina școlii constă în inițierea elevilor de timpuriu cu tehnicile diferitelor arte, antrenarea lor la exercițiile de creație, studierea manifestărilor fiecărui elev și stimularea inițiativelor artistice, iar în cazul unor semne promițătoare îndrumarea elevilor spre școlile speciale de artă. La vârsta adolescenței, când elevii devin conștienți de aptitudinile lor și de rolul exercițiilor în dezvoltarea capacităților lor, ei vor fi îndrumați și stimulați treptat spre un proces de autoeducație în domeniul artistic preferat. Antrenarea elevilor în exerciții sistematice, specifice domeniului artistic pentru care ei dovedesc aptitudini și conducerea lor cu tact reprezintă o dovadă a măiestriei pedagogice.

Educația estetică ocupă, așadar, un loc important în formarea personalității copilului și adolescentului și acest proces depinde de ceea ce i se oferă copilului, mai ales în perioadele sensibile ale dezvoltării, începând cu vârsta preșcolară, urmărind o evoluție continuă a cărei finalitate este apreciată în termeni de maturizare psihoafectivă și intelectuală, care semnifică, în același timp, o adaptare suplă și posibilități sporite de autodeterminare.

BIBLIOGRAFIE:

1. Crăciun, M., *Exercițiul fizic, izvor de sănătate*, București, Editura Sport Turism, 1984
2. Macovei, S.; Buțu, O., *Metodica predării gimnasticii ritmice în școală*, Editura Bren, București, 2007
3. Stoenescu, G., *Tinerețe, sănătate, frumusețe*, Editura Sport-Turism, București, 1990
4. Vișan , A., *Dansul pentru educația corporală*, Editura Cartea Universitară, București, 2005
5. Neacșu, I., *Educația estetică*, în *Curs de Pedagogie*, T.U.B., 1988

ÎNTRE CLASIC ȘI MODERN METODE ȘI INSTRUMENTE DE EVALUARE ÎN CICLUL PRIMAR

Prof.înv. primar Gîtlan Nadia Claudia
Scoala Gimnazială „Stefan Bârsănescu”, Iași

În condițiile învățământului românesc de astăzi, se impune o altă manieră de abordare a evaluării rezultatelor școlare, un model de proiectare / realizare a procesului integrat de predare – învățare – evaluare mai eficient, centrat, cu adevărat, pe elev. Activitățile de evaluare trebuie proiectate din perspectiva nevoilor de formare ale celui educat. Este necesar ca evaluarea să fie centrată pe aspectele ei formative, astfel încât să cultive și să susțină interesul elevilor pentru studiu, să-i îndrume în activitatea de învățare.

Învățătorul trebuie să stăpânească toate metodele și instrumentele de evaluare, și să le aplice în funcție de particularitățile clasei de elevi. Utilizarea eficientă a strategiilor, metodelor și instrumentelor de evaluare va pune în valoare aspectul creativității, al gândirii critice, al manifestării individuale, proprii fiecărui elev, rezultatul final vizat fiind formarea, la nivelul individului, a culturii generale, formarea de abilități, atitudini, competențe, priceperi și deprinderi necesare integrării sociale a acestuia.

Opțiunea pentru una sau alta dintre metodele de evaluare cunoscute (metodele tradiționale și metodele complementare) constituie rezultanta mai multor factori: scopul și obiectivele evaluării, tipul acesteia, specificul conținuturilor supuse aprecierii, particularitățile populației școlare vizate, achizițiile cadrelor didactice privind exersarea / practicarea / experimentarea diverselor modalități de procedare.

Procesul de evaluare necesită demersuri și atitudini metodologice concretizate în: parcurgerea unor etape definite, înregistrarea exactă și conservarea datelor, utilizarea de instrumente diverse (fișe, rapoarte, documente rubricate etc.), asigurarea validității, a relevanței, a fidelității demersului evaluativ.

În efortul de determinare a calității rezultatelor școlare și a progresului școlar, cadrele didactice au la dispoziție un arsenal de metode și instrumente de evaluare.

Metoda de evaluare este o cale prin intermediul căreia cadrul didactic „oferă elevilor posibilitatea de a demonstra nivelul de stăpânire a cunoștințelor, de formare a diferitelor capacități testate prin utilizarea unei diversități de instrumente adecvate scopului urmărit."

Instrumentul de evaluare reprezintă un element constitutiv al metodei, prin intermediul căruia elevul ia la cunoștință sarcina de evaluare. El este cel „care pune în valoare atât obiectivele de evaluare, cât și demersul inițiat pentru a atinge scopul propus"

Alegerea celor mai adecvate metode și instrumente de evaluare reprezintă o decizie importantă în vederea realizării unui demers evaluativ pertinent și util. Pedagogul belgian Gilbert De Landsheere aprecia că: „O evaluare corectă a învățământului nu va putea fi posibilă niciodată cu ajutorul unui instrument unic și universal. Trebuie să ne orientăm ferm spre o abordare multidimensională (...)". (Stanciu, M., 2003, p.284)

Clasificarea cea mai des utilizată este aceea care distinge următoarele metode și instrumente de evaluare (Stanciu, M., 2003, p.283-284):

A. Metode și instrumente tradiționale

1. Probele orale:

- a) conversația de verificare (prin întrebări și răspunsuri);
- b) cu suport vizual;
- c) redarea (repovestirea);

- d) descrierea și reconstituirea;
- e) descrierea / explicarea / instructajul;
- f) completarea unor dialoguri incomplete;

2. Probele scrise:

- a) extemporalul (lucrarea scrisă neanunțată);
- b) activitatea de muncă independentă în clasă;
- c) lucrarea de control (anunțată);
- d) tema pentru acasă;
- e) testul

3. Probele practice

- a) confecționarea unor obiecte;
- b) executarea unor experiențe sau lucrări experimentale;
- c) întocmirea unor desene, schițe, grafice;
- d) interpretarea unui anumit rol;
- e) trecerea unor probe sportive etc.

B. Metode și instrumente complementare

1. observarea sistematică a activității și comportamentului elevilor;
2. investigația;
3. proiectul;
4. portofoliul;
5. autoevaluarea

A. Metode și instrumente de evaluare tradiționale

A.1. Probele orale

Evaluarea orală se realizează mai ales prin întrebări - răspunsuri și prin îndeplinirea unor sarcini de lucru, oral sau în scris (de obicei la tablă), sub directa supraveghere a profesorului. Este folosită cu precădere ca verificare curentă și parțială, pe parcursul programului de instruire, ca și în cadrul examenelor. Examinarea orală constă, în toate cazurile, în probe la care răspunsurile sunt date oral. Cerința educatorului poate fi orală, scrisă sau practică.

Caracteristici ale evaluării orale:

- în funcție de numărul persoanelor cărora le sunt adresate întrebările:

- **frontală** (când interogațiile se adresează întregului grup de elevi);
- **individuală** (când se vizează un elev anume);
- **pentru un grup** (când sunt antrenați doar elevii dintr-un grup).

- în funcție de modul de integrare în unitățile temporale ale procesului didactic:

- **evaluare orală curentă** (desfășurată în fiecare lecție / oră);
- **evaluare periodică** (după un număr variabil de lecții / ore);
- **evaluare finală** (la terminarea lecțiilor/orelor destinate parcurgerii unui capitol).

Moduri de realizare

Examinarea orală se realizează în multiple forme, utilizându-se tehnici variate. Dintre instrumentele principale de evaluare orală pot fi menționate:

a) **Conversația de verificare** (întrebări/răspunsuri); este puternic structurată, întrucât intenția de verificare este evidentă; inițiativa aparține aproape exclusiv profesorului evaluator, care ține sub control situația; presupune, în final, comunicarea aprecierii.

b) **Evaluarea orală cu suport vizual**, care presupune, în fapt, o discuție având ca suport imagini, scheme, grafice, chiar fenomene prezentate în condiții naturale pe care elevul este solicitat să le descrie, să le explice, să le comenteze.

Este folosită frecvent în învățământul preșcolar și în învățământul primar, fiind în consonanță cu particularitățile gândirii la aceste vârste (stadiul operațiilor concrete), după cum își demonstrează utilitatea în verificarea capacității de comunicare într-o limbă străină, ca și în alte situații cum sunt: descrierea unor experiențe sau a unei lucrări practice urmărite.

c) **Redarea (repovestirea)** unui conținut, a unui ansamblu de informații, evenimente, fapte, situații etc. prezentate oral, în scris sau înregistrate fonice. Prin această tehnică se verifică atât capacitatea de înțelegere și reținere a ceea ce este prezentat, cât și de a reda în structuri verbale proprii, deci prin transformare, făcând apel la diferite mijloace de expresie științifică (scheme, grafice ș.a.).

Exemplu:

Povestește dialogul dintre litere, din lectura „Cearta literelor”, folosind verbe la persoana a III-a.

d) **Citirea unor dialoguri incomplete și completarea acestora** astfel încât să dobândească sensul adecvat. Constă în prezentarea unui dialog în care lipsesc replicile unuia dintre interlocutori, solicitându-se ca, după un răgaz de reflecție, pentru a înțelege conținutul și sensul dialogului, candidatul să exprime replicile absente. Tehnica introduce o notă de varietate, făcând mai agreabil actul evaluativ. De aceea, este utilizată mai frecvent în activitatea cu elevi de vârste mici (învățământul primar, gimnazial), precum și în evaluarea pregătirii la limbi străine.

e) **Descrierea și reconstituirea** constă în descrierea verbală a unei structuri realizate din piese sau module de diferite forme și culori (cuburi, piese Lego) de către un elev și reconstituirea, de către un al doilea elev, a structurii descrise, fără a vedea originalul. I se poate permite celui care reconstituie să pună întrebări și se va constata o îmbunătățire a rezultatelor.

f) **Descrierea și explicarea** are drept obiectiv principal descrierea unui obiect sau a unei proceduri. Celui evaluat i se prezintă o listă de 5-7 teme, din care acesta își va alege una, se va pregăti câteva minute, după care va răspunde.

Se impune respectarea unor **cerințe** pentru a înlătura unele din limitele chestionării orale:

- întrebările să fie centrate pe obiectivele operaționale vizând conținutul esențial;
- să fie precis determinate, obligându-l pe elev să reproducă exact ideile profesorului;
- întrebarea să fie adresată întregii clase, apoi să fie numit un elev să răspundă și să nu fie întrerupt decât dacă nu este în subiect sau face greșeli grave;
- întrebările să fie corect formulate și la obiect, să aibă o înlănțuire logică, să vizeze cunoștințele esențiale, nivelul de înțelegere și capacitatea elevului de a opera cu ele pe plan mintal și practic – aplicativ;
- întrebările să solicite gândirea independentă, inteligența și creativitatea elevului.

A.2. Probele scrise

Ca și examinările orale, probele scrise sunt mijloace de evaluare utilizate la toate nivelurile de școlaritate și la marea majoritate a disciplinelor de învățământ.

Probele scrise îndeplinesc funcții de diagnostic, de feed-back (pentru elev și cadru didactic), corectivă și de autoevaluare (în relația elevului cu sine) (I. T. Radu, 1981, p. 210).

Rolul principal al acestor probe este de a face posibilă, periodic, o evaluare obiectivă și operativă pe baza unui quantum de cunoștințe relevant și cu scopul de a regla și perfecționa procesul instructiv-educativ.

Probele scrise au un dublu rol: de evaluare a randamentului elevilor la diversele discipline de studiu și de dezvoltare a capacității de exprimare în scris a elevilor.

Metoda apelează la anumite suporturi scrise, concretizate în **extemporale** (lucrări scrise neanunțate), **lucrări de control** (anunțate), **fișe de muncă independentă** în diferite etape ale lecției, **teme pentru acasă, teste de cunoștințe** (docimologice).

a) **Extemporalul (lucrarea scrisă neanunțată)** este instrumentul de evaluare scrisă cel mai des folosit pentru a verifica dacă elevii învață cu regularitate. El durează 5-10 minute și se va concentra asupra unor sarcini de tip obiectiv din lecția anterioară. Rezolvarea imediată a sarcinilor din lucrare va permite corectarea rapidă a greșelilor și va fi o modalitate de autoevaluare (li se poate cere elevilor să-și noteze lucrarea).

b) **Lucrarea de control** (anunțată) se aplică elevilor după parcurgerea unei unități de învățare sau după un număr de lecții predate anterior. Ea poate urma unor lecții de recapitulare și sistematizare și, în acest caz, are mari valențe formative. Ea îndeplinește, în general, o funcție diagnostică. Itemii de evaluare trebuie să fie variați pentru a permite evidențierea capacităților superioare ale elevilor. Este de dorit ca lucrarea de control să fie corectată imediat, apoi să fie rezolvată cu întreaga clasă și să se motiveze notele acordate elevilor.

c) **Activitatea de muncă independentă în clasă** se desfășoară sub supravegherea cadrului didactic. Se realizează fie la începutul lecției (pentru a permite cadrului didactic să verifice temele pentru acasă din punct de vedere cantitativ), fie în timpul verificării lecției anterioare, fie pentru a fixa cunoștințele predate. Ele se pot rezolva individual sau pe grupe de elevi. Sarcinile trebuie analizate frontal după ce elevii le-au rezolvat, notarea se poate face prin autoevaluare, prin evaluare în perechi (colegii de bancă își corectează reciproc modul de rezolvare). Un avantaj important îl constituie supravegherea cadrului didactic, care poate realiza un feed-back imediat. Aceste momente de muncă independentă, bine organizate, pot constitui prilejuri de a forma elevilor deprinderi de muncă intelectuală (M. Stanciu, 2003, p. 290).

d) **Tema pentru acasă** este o formă de activitate independentă, asemănătoare cu cea efectuată în clasă, dar are în vedere obiective de mai mare amploare și se desfășoară în condițiile de acasă ale elevului.

Pregătirea temei începe chiar în clasă, unde cadrele didactice trebuie să le dea indicații elevilor în legătură cu modul de rezolvare a sarcinilor. Se pot da teme pentru acasă în funcție de particularitățile elevilor, de înclinațiile lor pentru disciplina respectivă. Se poate acorda o notă pentru modul de efectuare a temelor.

e) **Testul** este o probă complexă cu ajutorul căreia se verifică și se evaluează nivelul asimilării cunoștințelor și al capacităților de a opera cu ele, prin raportarea răspunsurilor la o scară etalon, elaborată în prealabil (I. Nicola, 1994, p. 335). El este o probă standardizată, care asigură o obiectivitate mai mare în procesul de evaluare.

Principalele **calități** ale unui test sunt: validitatea; fidelitatea; reprezentativitatea; obiectivitatea; aplicabilitatea.

Demersul metodic al unui test are în vedere (M. Stanciu, 2003, p. 301-302):

- Proiectarea testului.
- Aplicarea testului.
- Evaluarea răspunsurilor.
- Analiza rezultatelor testului.
- Valorificarea rezultatelor testului.

Un instrument de evaluare scrisă conține un număr de itemi (sarcini).

Itemul reprezintă cea mai mică componentă identificabilă a unui instrument de evaluare și care cuprinde o sarcină de rezolvat în concordanță cu un obiectiv operațional (M. Stanciu, 2003, p. 295).

Itemii apar mai ales în testele scrise.

Între obiectivele de evaluare și itemi există o legătură foarte strânsă. De aceea, trebuie formulat obiectivul pe care îl testează itemul, înainte de construirea itemului.

Teoria și practica evaluării evidențiază mai multe criterii pe baza cărora pot fi clasificați itemii. Unul dintre criteriile cel mai des utilizate este acela al gradului de obiectivitate oferit în corectare. În funcție de acest criteriu, itemii pot fi clasificați în trei mari categorii:

- itemi obiectivi;
- itemi semiobiectivi;
- itemi subiectivi.
- **Itemii obiectivi** (cu răspuns închis) testează un număr mare de elemente de conținut într-un interval relativ scurt, asigurând un grad de obiectivitate ridicat în măsurarea rezultatelor școlare.

Din categoria **itemilor obiectivi** fac parte:

1. itemii cu alegere duală
2. itemii de tip pereche
3. itemii cu alegere multiplă.

1. Itemii cu alegere duală pun elevul în situația de a selecta răspunsul corect din doar două variante posibile: adevărat / fals, da / nu, corect / incorect, acord / dezacord, varianta 1 / varianta 2 etc.

Itemii de tip da / nu, adevărat / fals sunt cel mai frecvent folosiți.

Un *dezavantaj* al acestui tip de item este acela că nu implică cunoașterea de către elev a alternativei adevărate. Eliminarea acestui dezavantaj se poate face prin solicitarea elevului de a modifica varianta falsă sau prin argumentarea variantei alese.

Exemple:

1. a) *Notați cu A (adevărat) și cu F (fals) în căsuța din dreptul fiecărui enunț:*

În propoziția „Emil are o carte nouă.” cuvântul *nouă* este numeral.

În propoziția „Nouă ne este foame.” cuvântul *nouă* este pronume.

Substantivul „bunătate” denumește o însușire.

Toate părțile de vorbire învățate pot fi grupate după număr.

b) *Modificați enunțurile false astfel încât acestea să devină propoziții adevărate.*

Argumentați alegerea voastră.

2. *Tăiați cu o linie răspunsul incorect dintre cele două variante – DA / NU.*

Putem clasifica substantivele după felul și după numărul lor. DA / NU

Știind că adjectivele arată însușiri ale substantivelor, le putem clasifica și pe ele după felul și după numărul lor. DA / NU

Pronumele și verbele au în comun categoriile gramaticale ale persoanei și numărului.

DA / NU

În propoziția „Elevul are pe bancă mai multe caiete.” toate substantivele sunt la numărul singular. DA / NU

Forma corectă a verbului „a lua” la persoana a III-a, numărul plural este „iau”. DA / NU

2. Itemii de tip pereche pun elevul în situația de a determina corespondența corectă între cuvinte, propoziții, fraze, valori numerice, semnificații, litere, simboluri, informații etc. Elementele între care trebuie stabilită corespondența sunt distribuite în două coloane:

În cazul acestui item, un grad superior de dificultate se poate obține solicitând elevului să identifice în lista de variante răspunsul incorect, situație în care distractorii sunt variante de răspuns corecte.

Exemplu:

1. *Identifică și taie răspunsul greșit:*

Adjectivul este partea de vorbire care arată / exprimă însușiri ale obiectelor (substantivelor):
forma; mărimea; culoarea; gustul; mirosul; acțiuni; însușiri sufletești.

2. *Subliniază numai grupele de adjective cu înțeles asemănător:*

- a) agresiv, bățaios, provocator;
- b) captivantă, interesantă, atrăgătoare;
- c) ascultătoare, supusă, îngrijită;
- d) ciudat, straniu, neobișnuit.

• **Itemii semiobiectivi** sunt acea categorie de itemi care solicită elevului construirea parțială sau totală a unui răspuns la sarcina definită în enunțul itemului.

Utilizarea acestui tip de itemi poate încuraja elevul în aprofundarea noțiunilor învățate, creșterea vitezei de operare cu acestea, a clarității, conciziei și acurateței exprimării.

Itemii semiobiectivi au un grad mai mic de obiectivitate, dar elevul este pus în situația de a-și construi răspunsul și nu de a-l alege.

Din categoria itemilor subiectivi fac parte (M. Stanciu, 2003, p. 298):

- 1. itemii cu răspuns scurt
- 2. itemii de completare
- 3. întrebările structurate

1. Itemii cu răspuns scurt exprimă cerința ca elevii să formuleze răspunsul sub forma unei propoziții, fraze, uneori doar cuvânt, număr, simbol. Ei sunt folosiți pentru: cunoașterea terminologiei, a unor fapte specifice, pentru aplicarea unor cunoștințe.

2. Itemii de completare sunt asemănători cu cei cu răspuns scurt, dar se diferențiază de aceștia prin faptul că elevul trebuie să completeze o afirmație incompletă. În acest caz, se recomandă ca numărul și spațiile punctate să sugereze elemente corespunzătoare privind răspunsurile care se așteaptă de la elevi și spațiile libere să nu fie dispuse la începutul afirmațiilor.

3. Întrebările structurate sunt alcătuite din mai multe subîntrebări de tip obiectiv, semiobiectiv sau minieseu legate între ele printr-un element comun (tema). Ele umplu practic golul între instrumentele cu răspuns deschis și cele cu răspuns închis. Prezentarea unei întrebări structurate include: un element stimul (texte, date, diagrame, grafice etc.); subîntrebările; anumite date suplimentare; alte subîntrebări. Întrebările trebuie să aibă un grad de dificultate crescător, fiecare subîntrebare fiind independentă de celelalte.

• **Itemii subiectivi** (cu răspuns deschis) sunt relativ ușor de construit, principala problemă constituind-o modul de elaborare a schemei de notare a acestora, cu atât mai mult cu cât această categorie de itemi vizează demonstrarea de către elevi în răspuns a originalității și creativității lor, a capacității de personalizare a cunoștințelor.

Ei sunt în mod special recomandați pentru realizarea evaluării în domenii trans-, inter- și multidisciplinare, date fiind particularitățile acestora, precum și natura competențelor generale și specifice pe care și le propun să le formeze la elevi.

Din această categorie de itemi fac parte:

- 1. itemii de tip rezolvare de probleme
- 2. itemii de tip eseu.

1. Rezolvarea de probleme sau de situații problematice, individuală sau în grup, constituie o modalitate prin care profesorul poate crea situații de învățare ce dezvoltă creativitatea, gândirea divergentă, imaginația, capacitatea de transfer, de generalizare sau / și de concretizare a informațiilor și procedurilor.

Exemple:

1. *Transformă următoarele substantive în adjective: zăpadă, gheață, cinste, înțelepciune, lene. Demonstrați că sunt adjective alcătuind enunțuri cu acestea.*

2. *Se dă enunțul:*

„Noapte lucie pe o lume ca din povești: copaci de zahăr, câmp de cristal, iaz de oglindă.”

(Emil Gârleanu – *Fricosul*)

Explică grupurile de cuvinte: copaci de zahăr, câmp de cristal, iaz de oglindă, înlocuindu-le cu construcții care au același înțeles.

3. *Demonstrează, cu ajutorul enunțurilor, persoana și numărul verbului „scriu”.*

Identifică asemănări și deosebiri pentru verbul „scriu” (referindu-te la persoană și număr).

Alcătuiește propoziții pentru a demonstra deosebirile găsite.

2. Itemul de tip eseu pune elevul în situația de a construi un răspuns liber în conformitate cu un set dat de cerințe; cu cât cerințele sunt mai precis formulate și mai explicit ilustrate în schema de notare, cu atât crește fidelitatea evaluării și notării (gradul de obiectivitate în raport cu mai mulți evaluatori și / sau cu mai multe evaluări succesive).

Tipurile de eseuri se delimitează după două criterii:

1. *după dimensiunile răspunsului așteptat:*

- eseu cu răspuns restrâns (minieseul) – în care, printre cerințele enunțului, este precizată și dimensiunea maximă admisă a răspunsului așteptat: număr maxim de cuvinte, număr maxim de paragrafe, număr maxim de rânduri;

Exemplu:

*Scrie un text, de zece – douăsprezece rânduri, cu titlul **Pe stadion**. Folosește cât mai multe numerale.*

- eseu cu răspuns extins – la care singura limită ce operează este aceea a timpului de lucru maxim admis.

2. *după tipul răspunsului așteptat:*

- eseu structurat sau semistrukturat – în care, prin cerințe explicite, indicii sau sugestii, răspunsul elevului este organizat, structurat, orientat, ordonat;

- eseu liber – în care originalitatea și creativitatea elevului se pot manifesta maximal.

Exemple:

Eseu structurat:

Describe anotimpul toamna, folosind planșele și mapa realizate la proiectul “Toamna în imagini”. Precizează:

- caracteristicile anotimpului (temperatură, precipitații, lungimea zilelor și a nopților, viața plantelor și a animalelor);
- activitățile oamenilor.

Eseu liber:

Prezintă, într-o scrisoare imaginară, adresată unui prieten din altă țară, frumusețile Bucovinei (naturale și turistice), folosind toate părțile de vorbire învățate.

A.3. Probele practice

Probele practice constau „în confecționarea unor obiecte sau aparate, executarea unor experiențe sau lucrări experimentale, a lucrărilor în atelier sau pe lotul școlar, efectuarea unor observații microscopice, întocmirea unor desene, schițe, grafice etc.” (Nicola, I., 1994, p.337)

Exemplu:

Realizează schema verbului sub formă de ciorchine.

Completează diagrama Venn pentru compararea a două părți de vorbire: pronumele și verbul.

B. Metode și instrumente complementare

Gronlund (1981) a realizat un inventar al obiectivelor pentru care instrumentele tradiționale de evaluare sunt mai puțin (uneori) deloc eficiente. În acest sens, se recomandă utilizarea unor metode alternative (mai corect, complementare) de evaluare.

Metodele și instrumentele complementare sunt:

1. observarea sistematică a activității și comportamentului elevilor;
2. investigația;
3. portofoliul;
4. proiectul;
5. autoevaluarea

B.1. Observarea sistematică a activității și comportamentului elevilor

Observarea sistematică a comportamentului elevului în timpul activităților didactice este o tehnică de evaluare care furnizează o serie de informații utile, greu de obținut pe alte căi.

Prin observare sistematică, educatorul urmărește diferite comportamente; comportamente ce privesc cunoștințele și capacitățile: vorbire, ascultare, realizarea unor experimente, desene, dans, gimnastică, abilități muzicale; comportamente referitoare la atitudinea față de desfășurarea unei activități: eficiența planificării, utilizarea timpului, utilizarea echipamentelor și a altor surse, demonstrarea unor caracteristici, ca: perseverența, încrederea în sine, inițiativa, creativitatea; comportamente referitoare la atitudinile sociale: preocupare pentru bunăstarea celorlalți, respectul față de lege, respectul față de bunurile celorlalți, sensibilitate la problemele sociale; comportamente privind atitudinile științifice: deschidere la nou, sensibilitate la relații tip cauză – efect, curiozitate; interese pentru diferite activități educaționale, estetice, științifice, vocaționale, de timp liber; exprimarea unor sentimente de apreciere și satisfacție pentru de natură, artă, literatură; relația cu colegii, reacția la laudă și critici, reacția față de autoritatea profesorului, emotivitatea, adaptarea socială. (Stoica, A., p.126)

Pentru a înregistra aceste informații, profesorul are la dispoziție trei modalități:

- fișa de evaluare (calitativă);
- scara de clasificare;
- lista de control / verificare.

Fișa de evaluare- unde sunt înregistrate date factuale despre evenimentele mai importante în legătură cu elevii care întâmpină dificultăți. Observarea trebuie limitată doar la câteva comportamente.

Scara de clasificare

Comportamentele elevilor sunt clasificate după un număr de categorii (scara lui Likert):

În ce măsură elevul a participat la discuții ?

În ce măsură comentariile sale au fost în legătură cu tema ?

niciodată rar ocazional frecvent întotdeauna

Scările de clasificare pot fi numerice, grafice și descriptive. Planchard a propus diferite scări pentru scris, desen, pentru redactare, cotare. Landsheere a elaborat (1986) o scară distributivă (a performanțelor într-un grup) și nondistributivă (care are în vedere relația funcțională între probabilitatea unui răspuns corect și o trăsătură latentă a elevului). (Stanciu, M., 2003, p.303)

Lista de control / verificare

Se aseamănă cu scara de clasificare, dar ea înregistrează dacă o caracteristică sau o acțiune este prezentă sau absentă (Gronlund).

B.2. Investigația

Investigația reprezintă o activitate pe care elevul o desfășoară într-o oră în vederea rezolvării unei situații complicate, pe baza unor instrucțiuni precise. Ea începe, se desfășoară și se termină în clasă. Se poate desfășura individual sau în grup.

Obiective urmărite:

- înțelegerea și clarificarea sarcinilor;
- găsirea unor procedee pentru culegerea și organizarea informațiilor;
- formularea și testarea ipotezelor de lucru;
- modificarea planului de lucru;
- capacitatea de a aplica în mod creativ cunoștințele și de a explora situații noi;
- participarea și cooperarea în cadrul grupului;
- capacitatea de redactare și prezentare a raportului privind rezultatele investigației.

Notarea se va face holistic, dar separat pentru următoarele domenii:

- Strategia de rezolvare;
- Aplicarea cunoștințelor, principiilor, regulilor etc;
- Acuratețea înregistrării și prelucrării datelor;
- Claritatea argumentării și forma prezentării.

Cadrul didactic poate urmări produsul, procesul sau/și atitudinea elevului.

B.3. Portofoliul

Portofoliul este un instrument complex de evaluare care presupune o selecție sistematică, făcută, de regulă, de către elevi (dar și de către cadrele didactice) a unor produse relevante ale activității elevilor (individual sau în grup). Portofoliul include și rezultatele relevante obținute prin celelalte metode și tehnici de evaluare. Aceste rezultate privesc probele orale, scrise și practice, observarea sistemică a comportamentelor școlare, proiectul, autoevaluarea, precum și sarcini specifice fiecărei discipline.

Notarea se va face într-o manieră holistică pe baza unor criterii clare, care vor fi comunicate elevilor înainte să înceapă proiectarea portofoliului.

Exemple:

Fișe de lucru pentru părțile de vorbire învățate, poezii, texte narative folosite pentru identificarea părților de vorbire învățate; desene realizate de ei sau ilustrații care pot fi folosite pentru identificarea unor părți de vorbire.

B.4. Proiectul

Proiectul este o activitate mult mai complexă decât investigația. Începe în clasă și continuă în afara școlii (individual sau în grup) câteva zile sau săptămâni. Se încheie tot în clasă prin prezentarea unui raport sau a produselor realizate. Permite o abordare interdisciplinară.

La început titlul poate fi sugerat de învățător, apoi de către elevi.

Sugerăm câteva titluri: *Jurnalul meu, Toamna în imagini, Eu și mediul înconjurător, Revista clasei.*

Se pot acorda două calificative (unul la elaborare și altul la prezentare).

Exemplu:

Proiect – Toamna în imagini

Formați echipe de câte 4 – 5 elevi.

Ce vom realiza?

1. Veți realiza trei planșe intitulate:
 - Zilele toamnei. Propoziția
 - Bogăția toamnei. Cuvântul
 - Asemănător – Opus
2. O mapă cu informații despre anotimpul toamna.

De ce vom realiza proiectul?

Vom folosi materialele realizate în desfășurarea lecțiilor de limba română, științe ale naturii, educație plastică, educație muzicală, educație tehnologică.

Cum vom lucra?

Stabiliți responsabilitățile fiecărui membru al echipei:

- adunați ziare, reviste, alte publicații în care este ilustrat anotimpul toamna;
- selectați din lecturile citite fragmente despre acest anotimp;
- pregătiți materialele de lucru: carton, foarfecă, lipici, creioane colorate, acuarele, hârtie glasată.

Cum vom aprecia activitatea?

Fiecare grupă va prezenta în fața clasei planșele și mapa cu informații.

Folosiți planșele la limba română, științe ale naturii, educație plastică, educație muzicală, educație tehnologică.

B.5. Autoevaluarea

Autoevaluarea ajută elevii să-și dezvolte capacitățile de autocunoaștere, să-și valorizeze atât cunoștințe, cât și atitudini și comportamente. Elevii au nevoie să se autocunoască. Aceasta le va da încredere în sine și îi va motiva pentru îmbunătățirea performanțelor școlare. Elevul ajunge să își evalueze propriile capacități învățând mai întâi să-și aprecieze rezultatele în activitatea de învățare. Din acest motiv, abilitatea de autoevaluare este foarte importantă pentru formarea la elevi a unor imagini realiste asupra posibilităților și limitelor lor. Cadrul didactic va ajuta elevii să-și dezvolte capacitățile autoevaluative, să-și compare nivelul la care au ajuns în raport cu obiectivele și standardele educaționale și să-și impună un program propriu de învățare.

Autoevaluarea este evaluarea efectuată de către elev a ceea ce el a realizat și/sau a comportamentului său. *Coevaluarea* se realizează de către mai mulți elevi.

Caracterul formativ rezultă din faptul că ea îi oferă elevului un ghid metodologic despre învățare și un instrument de motivare și responsabilizare.

De asemenea, pot fi utilizate și scările de clasificare și grilele de autoevaluare.

Informația obținută este comparată cu cea a învățătorului, se pune în portofoliul elevului și se prezintă, periodic, părinților.

NOILE TIPURI DE VIOLENȚĂ ÎN ȘCOALĂ

Glatchevici Alexandrina
profesor psihopedagogie specială
Școala Gimnazială Specială Nr. 14 Tulcea

Ființa umană pentru a supraviețui, pentru a se perpetua, afirma sau dezvolta a fost nevoită să-și formeze diferite mecanisme prin care să răspundă provocărilor societății din vremea respectivă.

De aceea individul a trebuit să "agreseze", într-o oarecare măsură mediul înconjurător și acest lucru a fost permis în anumite situații. Condiția acceptată de societate a fost ca acest tip de răspuns să nu fie distrugător, vătămător sau în funcție de nivelul de intensitate sau modul de manifestare să nu devină parte a unei conduite deviate.

Indiferent de vremurile în care am trăit și de generațiile din care am făcut parte (generația X,Y,Z sau cea actuală Alpha) dispozițiile, energia declanșatoare sau motivația comportamentului pentru satisfacerea nevoilor a existat și va exista întotdeauna în interiorul individului.

Extrem de relevant este modul și direcția în care permitem eliberarea acestei tensiuni fiziologice, care necesită control și raport cu normele, valorile sociale.

În urmă cu mai bine de un deceniu a fost publicată o cercetare din domeniul educației care prezenta și analiza mediul școlar asemenea unei scene care oferă avantajul unui mediu propice dezvoltării afective și morale a elevilor. Acest articol mai susține că școlile și indirect sălile de clasă, devin spații de interacțiune și de învățare în care participanții își construiesc propria dezvoltare prin activitățile educaționale propuse și rețelele de relații interpersonale create.

În societatea românească modelele predominante de valori și reguli au tendința de a se repeta în mediul școlar, astfel putem întâlni forme ale abuzului, de excludere socială, răutate, competiție sau decepția provocată de unele relații stabilite la nivelul clasei.

În prezent problema agresiunii și violentei a depășit spațiul școlar generalizând manifestările impulsive și în alte contexte care până nu demult păreau sigure. Formele de agresiune asociate cu noile tehnologii precum internet-ul și telefoanele mobile apar săptămânal în mass - media.

O prima ipoteză ar fi aceea că atunci când abuzul, dominația -supunerea sau violența devin prezente în interacțiunile dintre tineri, este posibil ca acestea să sfârșească prin a fi exportate în alte relații sau medii frecventate de elevii implicați. Dacă se verifică această primă supoziție, se poate explica parțial, de ce există acte de violență în cazurile de întâlnire (dating violence) sau violență prezentă în relațiile de flirt. De aceea modelele și manifestările afectiv-morale bazate pe tiparul supunere - dominație – violență prezente la elevi cu certitudine vor produce acte de agresiune în cadrul viitoarelor cupluri de tineri.

O a doua explicație, complementară cu prima, se bazează pe apariția noilor contexte, a spațiilor relaționale ale elevilor și dezvoltarea importantă și disponibilitatea noilor tehnologii pentru populația largă.

Putem acorda o valoare pozitivă faptului ca elevii beneficiază și se familiarizează din timp cu noile tehnologii care vor fi parte indispensabilă a vieții lor. Dar marea majoritate a

tinerei generații apelează în diferite contexte nefavorabile la mijloacele informatice ducând la apariția noilor forme de violență bazate pe folosirea sau abuzul acestora.

Astfel au apărut noi forme de agresiune și violență, acordând o importanță specială acelor care au un impact mai mare în media datorită semnificației lor sociale: problemele cauzate de cyberbullying, happy slapping și cazul de dating violence.

a) Cyberbullying

Acest fenomen a fost studiat în țările dezvoltate încă de la începutul anilor 2000. În rândul populațiilor școlare s-a observat un comportament de agresiune socială, rău intenționat, frecvent, din partea unui individ sau grup față de o persoană care nu se poate apăra cu ușurință.

Agresiunea constă în publicarea sau trimiterea, în mediul online al unui material, sms, poze, fișier video prin intermediul telefonului mobil cu scopul de a face rău, a dăuna, a denigra, a înșela, a imita sau a intimida persoana vizată.

Atacurile online au doar efecte negative și pot dăuna respectului, încrederii în sine și în ceilalți și la probleme în mediul școlar. Întotdeauna conduc la dificultăți de adaptare psihosocială și în a stabili relații interpersonale.

Amploarea fenomenului a determinat-o pe Nancy Willard, în 2005 (director - Centrul pentru utilizare sigură și responsabilă a internetului, USA) să propună o taxonomie centrată pe tipul de acțiune și astfel se pot distinge șapte tipuri de cyberbullying. Asociat acestui fenomen este și *cyberthreats* în care materialul online are scopul de a destabiliza ținta, de a o amenința cauzând dorința de vătămare a altor persoane sau a propriei persoane, inclusiv suicidul.

Potrivit cercetărilor nu există diferențe majore de gen, atunci când au fost implicați în calitate de victimă, dar incidența în rândul agresorilor este mai mare la băieți.

b) Happy slapping

Acest fenomen a apărut pentru prima dată într-un supliment educațional în SUA, în anul 2005 și merită studiat independent de celelalte tipuri de agresiune online. Deși este asociat fenomenului de cyberbullying are alte caracteristici și o importanță deosebită.

Acesta este descris ca un atac de grup, neprevăzut asupra victimei în timp ce totul este filmat de către prietenul agresorului cu scopul de a distribui materialul video sau de a o viziona în mod repetat.

În ciuda gravității faptelor și efectelor devastatoare asupra victimei, agresorul oferă o conotație jucăușă comportamentului său în încercarea de se justificare. Pornind de la filmarea unor tachinări, palme sau abuzuri fizice, fenomenul a luat o amploare până la unele situații în care victima a murit.

Fenomenul, datorită caracterului său imprevizibil, neașteptat face victima să se simtă permanent "vânată", încolțită și pentru totdeauna agresată. Evenimentul fiind filmat poate fi revăzut sau redistribuit și va rămâne mult timp producând suferință o lungă perioadă.

c) Dating violence

Elemente prezente în relațiile interpersonale precare stabilite în contextul școlar, la cuplurile tinere continuă uneori în cadrul flirturilor sau întâlnirilor, dând naștere problemei cunoscute drept *dating violence*.

Acest fenomen poate apărea în orice moment din cadrul relației (la prima întâlnire, pe parcursul acesteia sau chiar după terminarea ei) și poate fi realizat de o singură persoană sau de un grup împotriva unei singure victime.

El se poate exprima prin manifestări violente izolate (agresiune sexuală) sau prin abuz fizic, psihic, sexual sau emoțional repetat, bazat pe tiparul supunere-control.

Studiile în acest domeniu demonstrează că fetele sunt mai des supuse acestui fenomen, în special prin abuz emoțional și sexual cu implicații nedorite (abuz de substanțe interzise, probleme nutriționale, schimbări emoționale etc.).

În concluzie s-a stabilit că odată cu creșterea intereselor personale stereotipurile tradiționale privind masculinitatea și feminitatea continuă să descrească drastic astfel diferențele dintre sexe privind agresivitatea s-au voalat.

Adaptarea la formele non-fizice de agresiune (agresiune verbală, pasivă) și implicarea în unele situații în care agresiunea pare să fie solicitată este întâlnită la ambele sexe.

Una dintre cauzele care determină apariția manifestărilor de noi forme de violență în mediul școlar ar fi teoria învățării sociale conform căreia agresivitatea se imită și se învață.

Copii violenți, abuzați, maltratați provin adeseori din familii în care, ca mijloc de disciplinare a conduitei s-a folosit pedeapsa fizică, inducând o stimă de sine scăzută, izolare și în final respingerea de către grupul de apartenență.

Indiferent de tipul de agresiune trăită și consecințele pe care le pot avea, familia și persoanele apropiate joacă un rol crucial în recuperarea părților implicate.

De asemenea școlile pot ajuta la facilitarea sensibilizării și educației părinților, a comunității. Informațiile pot fi furnizate către părinți prin buletine informative și ateliere pentru aceștia sau pot fi furnizate profesioniștilor din domeniul sănătății mintale din comunitate, organizațiilor de tineret, publicului larg și mass-media.

Cauzalitatea complexă a noilor forme de violență nu se pot sintetiza, comprima doar în câteva rânduri, deoarece factorul cel mai important care influențează și determină apariția agresivității, în acest moment este o inegalitate socială, culturală, profesională și economică.

Bibliografie:

Gittins, Ch., 2006, *Reducerea violenței în școală- un ghid al schimbării*, Consiliul European.

Murphy, T., 2007, *Agresivitatea pasivă. Cum o recunoști și controlezi la tine și la ceilalți*, Editura Trei, București.

Olweus, D., 1993, *Bullying in school: what we know, can do?*, Oxford, Blackwell.

Ortega, R.; Joaquín A. M.; Thomas J., 2007, *Luptând împotriva agresiunii și violenței în școală. Rolul mass-mediei, al autorităților locale și al internetului*, Londra.

Relațiile dintre profesor și elev

Prof. ing. Cornelia-Ionela Gomboș

Liceul Tehnologic „Țara Moșilor”-Albac

Relațiile profesor-elev se materializează într-un set de acțiuni și strategii prin care profesorii se adresează elevilor într-o manieră prietenoasă, democratică, marcată de respect reciproc, cu atenție pentru diferențele individuale ale elevilor, cu scopul de a contribui la dezvoltarea optimă a elevului, la acumularea de cunoștințe și la atingerea de performanțe în învățare.

Ideea centrală a menținerii unor relații pozitive între profesor și elev este aceea că duce în final la îmbunătățirea gradului de implicare a elevului în activitățile de învățare. Această implicare este definită prin calitatea conectării elevului cu școala, cu persoanele care activează în cadrul școlar, cu activitățile, obiectivele și valorile școlii. Conceptul de implicare cuprinde trei mari componente: comportamentală (participarea la activități curriculare și extracurriculare), emoțională (emoții pozitive și negative cu privire la școală, profesori, colegi, disciplinele școlare) și cognitivă (dorința și voința de a investi în înțelegerea și rezolvarea de probleme dificile, înțelegerea ideilor complexe, însușirea anumitor abilități).

Studiile sunt unanime în confirmarea faptului că natura relațiilor dintre profesori și elevi, alături de calitatea practicilor pedagogice, constituie factorii esențiali de impact în ceea ce privește implicarea elevilor în activitățile școlare. Adesea, profesorii contribuie semnificativ la schimbările pozitive ale performanțelor elevilor, mai mult decât orice alți factori școlari. Dincolo de sporirea rezultatelor școlare, relațiile pozitive dintre profesori și elevi se asociază cu îmbunătățirea abilităților sociale ale elevilor.

În mod specific, calitatea acestor relații s-a dovedit a fi în strânsă legătură cu funcționarea socială a elevilor, cu lipsa problemelor comportamentale, cu implicarea în activitățile de învățare și, ceva mai slab, cu performanțele academice. Așadar, impactul acestui tip de intervenție, deși relevant asupra performanței școlare, este în principal asupra dezvoltării sociale și a comportamentelor pozitive.

Studiile arată că apropierea de elevi ghidează de asemenea profesorul în dirijarea și gestionarea emoțiilor și cognițiilor manifestate de elevi în clasă, atât a celor pozitive, care încurajează învățarea, cât și a celor negative. În acest sens, nu doar că relaționarea optimă profesor-elev aduce beneficii pentru elevi, ci absența relaționării optime, respectiv starea de conflict, are efecte negative și poate frâna implicarea elevului cu materia acelui profesor sau în general.

Un alt aspect important al relațiilor dintre profesor și elev se adresează efectelor pe care aceste relații le au asupra profesorilor. Experiențele relaționale ale profesorilor cu elevii lor constituie sursa zilnică de emoție pozitivă a profesorilor, cu efecte asupra stării de bine a acestora. Și profesorii învață din aceste experiențe, îmbunătățindu-și astfel metodele de predare, conturându-și starea de bine și generând astfel o mai bună implicare. Relațiile pozitive profesor-elev constituie surse de emoții pozitive și satisfacție care mențin profesorii în cariera didactică. Studiile arată că profesorii care reușesc să construiască legături apropiate cu elevii lor, care se simt valorizați și apreciați de elevi și care simt că eforturile lor au efecte pozitive asupra elevilor, se simt mai fericiți și mai mulțumiți de profesia aleasă.

Relațiile pozitive profesor-elev au efecte benefice mai degrabă asupra elevilor cu risc crescut de eșec școlar. Printre aceștia se numără cei care fac parte din grupuri etnice minoritare, cu statut socio-economic scăzut sau cei cu dificultăți de învățare. Multe din rezultatele studiilor

din această zonă sunt însă eterogene și neconcludente; deși concluzia aceasta este fundamentată teoretic, ea nu este susținută încă de dovezi empirice masive.

Implementarea în școli a relațiilor pozitive profesor-elev trebuie să facă parte mai degrabă din politica școlii. În școlile orientate spre psihologia pozitivă, cele care acordă credit principiilor de creștere a profesorilor și elevilor deopotrivă, implementarea se face rapid, profesorii și managementul instituțional fiind mai deschiși în această direcție. Acolo unde există mai degrabă un interes secundar în concentrarea pe relația profesor-elev, implementarea va fi mai anevoioasă, ținând cont de faptul că vorbim de schimbări de mentalități pe de o parte și strategii instituționale, pe de altă parte.

Relațiile pozitive dintre profesor și elev nu conduc în mod direct la obținerea de rezultate școlare mai ridicate, cel puțin nu atât de direct pe cât duc la o implicare mai puternică a elevilor în activități curriculare și extracurriculare, sporind sentimentul elevilor de apartenență la școala lor și la grupul din care fac parte. Profesorul poate deveni liant în relațiile interpersonale care se construiesc în cadrul clasei de elevi, poate participa activ la interacțiunile din clasă și poate astfel să stimuleze cooperarea și colaborarea în învățare.

Majoritatea studiilor privind relațiile dintre profesori și elevi se bazează pe un cadru teoretic provenit din teoria extinsă a atașamentului, considerând profesorul ca fiind similar cu un părinte, în relația școlară. Ideea centrală este aceea că relațiile pozitive dintre copii și părinți/profesori determină sentimente de siguranță la copii, securitatea emoțională fiind considerată premisa esențială pentru explorarea mediului de către copil. Astfel, o atitudine caldă și protectivă, de susținere a elevului, îl va ajuta pe acesta să gestioneze cu succes cerințele școlii și îi va stimula comportamentele de învățare. Aspectele pe care le are în vedere această abordare sunt: *apropierea* – nivelul de căldură și de apropiere, *conflictul* – interacțiunile discordante și coercitive, *dependența* – comportamentele dependente ale copilului.

O altă abordare a relațiilor profesor-elev pornește de la teoria autodeterminării. În această accepțiune, pentru ca elevii să fie motivați trebuie să fie îndeplinite trei nevoi psihologice de bază: nevoia de relaționare, nevoia de competență și nevoia de autonomie. Profesorii pot să sprijine aceste nevoi prin manifestarea implicării active (arătându-se interesați de elev și de particularitățile lui), prin oferirea unei structuri clare (stabilirea unor reguli logice, consecvența) și prin încurajarea autonomiei (oferirea de oportunități pentru a lua decizii și pentru a face alegeri). Dacă aceste nevoi de bază ale elevilor sunt împlinite, atunci angajarea lor în sarcinile școlare și în activitățile de învățare vor spori, ei vor avea performanțe mai înalte și vor obține note mai bune.

Puterea legăturilor dintre relațiile pozitive profesor-elev și rezultatele elevilor este însă dependentă de anumite caracteristici ale profesorilor și elevilor, cum ar fi pentru elevi vârsta, genul, etnia, statutul socio-economic, dificultățile de învățare, iar pentru profesori genul, etnia, experiența de predare. Unele din aceste caracteristici sunt frecvent studiate în acest context; câteva concluzii ale acestor studii urmează mai jos.

Vârsta elevilor. Studiile arată că elevii mai mici sunt mai ușor influențați de relațiile cu adulții decât elevii mai mari și că elevii devin în general mai orientați către colegi și mai puțin legați (sau dependenți) de profesori în ciclul gimnazial și liceal. Astfel, se așteaptă ca pentru elevii mai mici relațiile pozitive cu profesorii lor să aibă efecte mai puternice asupra implicării școlare. Efectul este însă vizibil și la elevii mai mari, chiar dacă nu cu aceeași intensitate: există însă destule studii care arată că elevii mai mari manifestă și ei o implicare mai puternică în activitățile de învățare ca urmare a relațiilor de calitate cu profesorii lor.

Genul elevilor. Fetele sunt mai influențate de calitatea relațiilor cu profesorii decât băieții, ceea ce este ușor de explicat din perspectiva teoriilor rolurilor de gen: relațiile pozitive sunt caracterizate de apropiere și afiliere. În același timp, fetele pot fi mai ușor afectate de conflicte deoarece comportamentele conflictuale precum agresivitatea și dominanța sunt în

general mai greu acceptate de fete decât de băieți. Din perspectiva efectului asupra performanței școlare, rezultatele sunt opuse: băieții vor fi mai influențați de relațiile pozitive cu profesorii lor deoarece băieții prezintă un risc mai ridicat de eșec școlar decât fetele.

Bibliografie:

Al-Yagon, M., & Mikulincer, M. (2004). Socioemotional and academic adjustment among children with learning disorders: The mediational role of attachment-based factors. *The Journal of Special Education*, 38, 111-123.

Cornelius-White, J. (2007). Learner-centered teacher-student relationships are effective: A meta-analysis. *Review of Educational Research*, 77, 113-143.

Ewing, A. R., & Taylor, A. R. (2009). The role of child gender and ethnicity in teacher-child relationship quality and children's behavioral adjustment in preschool. *Early Childhood Research Quarterly*, 24, 92-105.

Furrer, C., & Skinner, E. (2003). Sense of relatedness as a factor in children's academic engagement and performance. *Journal of Educational Psychology*, 95, 148-162.

Hamre, B. K., & Pianta, R. C. (2001). Early teacher-child relationships and the trajectory of children's school outcomes through eighth grade. *Child Development*, 72, 625-638.

Hargreaves, A. (2000). Mixed emotions: teachers' perceptions of their interactions with students. *Teacher Education*, 16, 811-826.

Ladd, G. W., Birch, S. H., & Buhs, E. S. (1999). Children's social and scholastic lives in kindergarten: Related spheres of influence? *Child Development*, 70, 1373-1400.

O'Connor, K. E. (2008). "You choose to care": teachers, emotions and professional identity. *Teacher Education*, 24, 117-126.

Skinner, E. A., & Belmont, M. J. (1993). Motivation in the classroom: Reciprocal effects of teacher behavior and student engagement across the school year. *Educational Psychology*, 85, 571-581.

Skinner, E. A., Kindermann, T. A., & Furrer, C. J. (2009). A motivational perspective on engagement and disaffection: Conceptualization and assessment of children's behavioral and emotional participation in academic activities in the classroom. *Educational and Psychological Measurement*, 69, 493-525.

Spilt, J. L., Koomen, H. M. Y., Thijs, J. T. (2011). Teacher wellbeing: the importance of teacher-student relationships. *Educational Psychology Review*, 23, 457-477.

Valiente, C., Lemery-Chalfant, K., Swanson, J., & Reiser, M. (2008). Prediction of children's academic competence from their effortful control, relationships, and classroom participation. *Journal of Educational Psychology*, 100, 67-77.

Educația digitală în România

Profesor invatamant prescolar GONTEANU ANCUTA

Educația digitală în România este un domeniu în dezvoltare rapidă, accelerat de nevoile impuse de pandemie și de evoluția tehnologică globală. Acest proces implică integrarea tehnologiei în procesul educațional, de la utilizarea dispozitivelor digitale la adoptarea platformelor online pentru predare și învățare.

1. Pandemia de COVID-19:

- Pandemia a accelerat adoptarea educației digitale, forțând școlile să treacă la predarea online aproape peste noapte.
- Platformele de învățare online, cum ar fi Google Classroom și Zoom, au devenit esențiale pentru continuarea educației.

2. Inițiative Guvernamentale:

- Guvernul și Ministerul Educației au lansat diverse programe și strategii pentru a sprijini digitalizarea educației, cum ar fi programul „Școala de Acasă”.
- S-au făcut investiții în echipamente IT pentru școli și elevi, în special pentru cei din medii dezavantajate.

3. Proiecte Europene:

- Proiectele finanțate de Uniunea Europeană au contribuit la îmbunătățirea infrastructurii digitale în școli.
- Programul Erasmus+ și alte inițiative similare au promovat schimbul de bune practici și inovarea în educația digitală.

Avantaje ale Educației Digitale

1. Acces la Resurse Educaționale:

- Elevii și profesorii au acces la o gamă largă de resurse digitale, inclusiv manuale, cursuri online, și platforme educaționale.
- Materialele digitale sunt adesea actualizate și interactive, îmbunătățind astfel experiența de învățare.

2. Flexibilitate:

- Educația digitală permite învățarea de la distanță, oferind elevilor posibilitatea de a studia de oriunde și oricând.
- Aceasta este benefică în special pentru elevii din zonele rurale sau izolate, care pot avea acces limitat la instituții educaționale de calitate.

3. Dezvoltarea Competențelor Digitale:

- Elevii își dezvoltă competențele tehnologice necesare pentru piața muncii moderne.
- Utilizarea tehnologiei în educație stimulează creativitatea, gândirea critică și abilitățile de rezolvare a problemelor.

Dezavantaje ale Educației Digitale

1. Inegalitate în Accesul la Tehnologie:

- Nu toți elevii au acces la dispozitive digitale și la internet de calitate, creând astfel disparități în educație.
- Zonele rurale și comunitățile dezavantajate sunt cele mai afectate de această problemă.

2. Lipsa Interacțiunii Sociale:

- Educația online reduce interacțiunile față în față dintre elevi și profesori, afectând dezvoltarea abilităților sociale și emoționale.
- Sentimentul de izolare și lipsa motivației pot fi accentuate în mediul online.

3. Pregătirea Cadrelor Didactice:

- Mulți profesori nu au fost suficient pregătiți pentru tranziția rapidă la predarea online.
- Există necesitatea unor programe de formare continuă pentru a ajuta profesorii să integreze eficient tehnologia în procesul de predare.

4. Probleme Tehnice:

- Sistemele online pot întâmpina diverse probleme tehnice, de la erori de software la căderi de server.
- Securitatea și confidențialitatea datelor sunt de asemenea preocupări majore în educația digitală.

Perspective de Viitor

Pentru a maximiza beneficiile educației digitale și a reduce dezavantajele, România trebuie să continue să investească în infrastructura tehnologică, formarea cadrelor didactice și accesul echitabil la resurse digitale. De asemenea, trebuie să promoveze politici care sprijină inovarea și

adaptarea rapidă la schimbările tehnologice, asigurându-se că toți elevii au șanse egale la o educație de calitate.

Concluzie:

Educația digitală în România aduce multiple avantaje, cum ar fi accesul la resurse variate, flexibilitatea și dezvoltarea competențelor digitale. Cu toate acestea, este necesară abordarea provocărilor, precum inegalitatea în accesul la tehnologie, lipsa interacțiunii fizice, problemele tehnice și de securitate, și pregătirea inadecvată a cadrelor didactice, pentru a asigura o implementare eficientă și echitabilă a educației digitale.

EVALUAREA ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREȘCOLAR

Prof. Gora Nicoleta-Luminița
Șc. Gimn. Nicolae Iorga” Bacău

Evaluarea este activitatea prin care se realizează colectarea, organizarea și interpretarea datelor obținute prin aplicarea unor instrumente de măsurare în scopul emiterii judecății de valoare pe care se bazează o anumită decizie educațională.

Evaluarea este o componentă importantă a procesului de învățare, alături de determinarea obiectivelor, organizarea conținuturilor, de obiectivele definite, de alegerea unei strategii didactice.

Evaluarea este o cale de perfecționare, un mijloc de fixare și intervenție asupra conținuturilor și obiectivelor educaționale.

Evaluarea este un proces didactic complex, integrat structural și funcțional în activitatea instructiv-educativă.

Scopul evaluării:

- ✓ Evaluarea are scopul de a eficientiza funcționarea sistemului educațional și de a facilita reglarea și autoreglarea procesului de învățământ.
- ✓ Evaluarea joacă un rol reglator în procesul de învățământ, fiind și punct de plecare și punct de sosire. Ea este punct de pornire întrucât activitatea este adaptată nevoilor de educație și posibilităților reale de a le satisface. Totodată, ea este și punctul final într-o succesiune de evenimente care cuprinde următorii pași: stabilirea scopurilor și a obiectivelor pedagogice; proiectarea și executarea programului de realizare a scopurilor; măsurarea rezultatelor aplicării programului.
- ✓ Evaluarea reglează, ameliorează, perfecționează.

Rolul evaluării:

- ✚ Rolul evaluării îl constituie cunoașterea efectelor acțiunii desfășurate, pentru ca pe baza informațiilor obținute, activitatea să poată fi ameliorată și perfecționată în timp.
- ✚ Evaluarea este o acțiune complexă, un ansamblu de operații care precizează:
 1. Obiectivele și conținuturile ce trebuie a fi evaluate.
 2. Scopul și perspectiva evaluării.
 3. Momentul evaluării.
 4. Modalitatea de evaluare.
 5. Modul de prelucrare a datelor și de valorificare a informațiilor.
 6. Criteriile pe baza cărora se evaluează.

Caracteristicile evaluării:

- ❖ Evaluarea este un act de cunoaștere specifică a unor fenomene sau rezultate pentru a ameliora starea lor.
- ❖ Colectează date necesare pentru a adopta decizii în scopul îmbunătățirii rezultatelor și a activității considerate.
- ❖ Presupune demersuri de prelucrare cantitativă și calitativă a informațiilor obținute.
- ❖ Raportează rezultatele la diverse criterii pentru aprecierea situațiilor evaluate.
- ❖ Produce un efect anticipativ privind evoluția sistemului și a rezultatelor acestuia.

Operațiile evaluării:

1. **MĂSURAREA** – utilizarea unor procedee prin care se stabilește o relație funcțională între un ansamblu de simboluri și un ansamblu de obiecte și fenomene conform unor caracteristici pe care acestea le posedă în diferite grade.
2. **APRECIEREA** – emiteria unor judecăți de valoare asupra fenomenului evaluat pe baza datelor obținute prin măsurare, prin raportarea la un termen de referință.

3. *DECIZIA* – formularea concluziilor desprinse în urma interpretării datelor obținute în urma măsurării și introducerea măsurilor pentru îmbunătățirea activității în etapa următoare a procesului instructiv-educativ.

Funcțiile evaluării:

1. Diagnostică
2. Prognostică
3. De clasificare și selecție
4. De certificare
5. Motivațională
6. De consiliere.

Forme de evaluare:

1. Evaluarea inițială
2. Evaluarea continuă (formativă)
3. Evaluarea finală (sumativă).

Metode tradiționale de evaluare:

- ✓ Examinarea orală
- ✓ Probele scrise
- ✓ Probele practice
- ✓ Testul docimologic.

Metode alternative de evaluare:

- Observația sistematică a activității și a comportamentului
- Investigația
- Proiectul
- Portofoliul
- Autoevaluarea.

Bibliografie:

1. Cojocariu, V., M., 2002, *Teoria și metodică instruirii*, Ed. Didactică și Pedagogică, București.
2. Cojocariu, V., M., 2007, *Fundamentele pedagogiei. Teoria și metodologia curriculumului. Texte și pretexte*, Editura V&I Integral, București.
3. Cojocariu, V., M., (coord.), 2006, *Secrete metodice în didactica preșcolară*, Editura CCD, Bacău.
4. Cojocariu, V., M., (coord), 2008, *Didactică preșcolară – Inovație și calitate*”, Editura C.C.D., Bacău.
5. Cucuș, C., 2008, *Teoria și metodologia evaluării*, Editura Polirom, Iași.
6. Dumitriu, C., 2009, *Teoria și practica evaluării*, Editura Polirom, Iași.
7. Dumitriu Gh., Dumitriu C., 2003, *Psihopedagogie*, E.D.P., București.
8. Glava, A., 2002, *Introducere în pedagogia preșcolară*, Editura Dacia, Cluj Napoca.
9. M.E.N., 2019, *Curriculum pentru educația timpurie (a copiilor de la naștere la vârsta de 6 ani)*, București.
10. Molan, V., 2017, *Didactica Domeniului Limbă și Comunicare din învățământul preșcolar*”, Editura Miniped, București.
11. Pâslaru, G., C., (coord), 2003, *Didactica învățământului preșcolar*, Editura Bacovia, Bacău.
12. Sacară, L., Dumitriu, I., C., 2007, *Psihopedagogie – sinteze pentru examenele de definitivare și gradul didactic II*, Editura Alma Mater, Bacău.
13. Stoica, A., 2007, *Evaluarea educațională. Inovații și perspective*, Editura Humanitas Educațional, București.
14. Tomșa, Gh., Oprescu, N., 2007, *Bazele teortice ale psihopedagogiei preșcolare*, Editura V&I Integral, București.

Nouă ne pasă!...Pentru Mâine.

Școli Prietenoase cu Natura Ediția VIII: 2023-2024

Profesor Goron Ana-Mirela

Natura are potențialul de a ajuta la atenuarea multor probleme de sănătate, cu legături demonstrabile între expunerea la natură, sănătate și bunăstare.

Conectarea copiilor cu natura are o serie de beneficii, spre exemplu: ajută la rezolvarea problemelor, îmbunătățește abilitățile cognitive și performanța academică, crește activitatea fizică, îmbunătățește relațiile sociale, autodisciplina, nutriția și reduce stresul.

Educația pentru mediu are scopul de a îmbunătăți calitatea vieții prin cunoștințele, dar mai ales prin motivațiile pe care le oferă pentru a acorda mediului atenția și îngrijirea necesară. Din acest motiv am considerat necesară derularea acestui proiect în vederea dezvoltării în rândul elevilor a spiritului ecologic și a abilităților de protecție a mediului. Cu siguranță școlii îi revine sarcina de a forma elevilor o atitudine conștientă și responsabilă față de mediu, motiv pentru care, prin implicarea în realizarea activităților cuprinse în proiect avem în vedere dezvoltarea în rândul elevilor a spiritului de inițiativă, comunicarea și parteneriatul pentru rezolvarea de probleme, schimb de bune practici în vederea formării unei educații ecologice demne de un cetățean european.

De asemenea ne dorim implicarea elevilor, profesorilor și a comunității locale în acțiuni ecologice, dezvoltarea conștiinței și a conduitei ecologice la elevi bazată pe respectul față de natură și protecția mediului, transformarea comportamentelor cotidiene ale elevilor în stiluri de viață ecologice, economice, sănătoase și durabile.

Cele două proiecte pe care le avem în derulare au activități care se completează reciproc, iar altele sunt complementare.

Grupa 1 de activități: *Hrănirea păsărilor în sezonul rece*

Instalare hrănitore pentru păsări și alimentarea acestora cu semințe.

Grupa 2 de activități: *Prevenirea coliziunii păsărilor cu geamuri*

Elevele din clasa a IX T au desenat și decupat diferite imagini pe care le-au lipit pe geamuri pentru a evita coliziunea păsărilor cu geamurile

Plantare specii de plante anuale/perene, arbori sau arbuști pentru biodiversitate

Activități realizate de către elevi din clasele a XII-a A și a IX-a T.

Grupa 3 de activități: Participarea la programul internațional Spring Alive

O activitate la alegere – vom derula una sau mai multe dintre următoarele activități:

- ✓ Pasărea anului 2024 - Gâsca cu gât roșu Concurs de desene

Grupa 4 de activități: Realizare și amplasare cuib artificial

Activitate realizată de elevii din clasele a X-a D și a XI-a B

Construirea și utilizare ladă pentru obținerea compostului

Activități realizate de elevi din clasa a XII-a A

Curățenia de primăvară realizată în parcul școlii de către elevii clasei a X-a A

Grupa 4 de activități: Participare la Olimpiada speciilor

Concursul online este organizat pe pagina www.quizz.sor.ro, fiind inclus din acest an școlar în CAEN, are ca scop identificare specii de păsări, insecte, reptile și amfibieni, mamifere și plante frecvent întâlnite în diferite localități di România.

Rezultate obținute la etapa județeană:

- Cîmpan cls. a X-a E-loc I -calificat la etapa regională
- Știr David a IX-a E -loc I -calificat la etapa regională
- Oprea Adina Maria cls. a X-a A -loc III
- Silaș Daniel cls. a X-a A -loc III
- Reti Mark cls. a X-a E-loc III

Proiectul mai are în derulare activități al căror termen de realizare sunt lunile aprilie, mai și iunie, la finalul cărora vom realiza un Jurnal de proiect pe care il vom include în următorul număr al revistei. Mulțumiri tuturor profesorilor, elevilor și personalului auxiliar implicat în derularea proiectului.

Competențe dezvoltate la final de an

- ✚ Satisfacția de a ieși în natură, de a observa speciile de păsări și de a învăța din experiență
- ✚ Gândirea critică și soluționarea de probleme
- ✚ Dezvoltarea spiritului de echipă
- ✚ Interes și responsabilitate crescută față de natură
- ✚ Dezvoltarea spiritului ecologic de voluntariat puternic, încât elevii să protejeze mediul din proprie inițiativă.

Certificări pentru școli

- ❖ Plăcuță - primul an de Școală Prietenoasă cu Natura
- ❖ Panou - pentru 5 ani de Școală Prietenoasă cu Natura

EDUCAȚIA ÎNTR-O LUME A INTELIGENȚEI ARTIFICIALE- PROVOCĂRI ȘI OPORTUNITĂȚI

Prof. Grama Adriana

Școala Gimnazială „George Coșbuc” Tîrgu Mureș

Inteligența artificială (IA) se referă la simularea proceselor de inteligență umană de către sisteme informatice, prin: învățare, raționament și autocorecție. Adică achiziționează informații și reguli pentru utilizarea informațiilor, utilizează regulile pentru a ajunge la concluzii aproximative sau definitive și pe baza celor asimilate, se autocorectează.

În esență, Inteligența Artificială își propune să creeze sisteme capabile să îndeplinească sarcini care ar necesita inteligență umană, cum ar fi: recunoașterea vorbirii, luarea deciziilor, traducerea limbajelor, recunoașterea vizuală.

Astăzi, IA este unul dintre cele mai esențiale și relevante subiecte datorită impactului său masiv asupra multor sectoare ale societății.

Acest boom al evoluției tehnologice s-a extins și dezvoltat atât de mult încât a devenit parte integrantă a vieților noastre, fiind întâlnită în foarte multe domenii, cum ar fi: în **sănătate**, oferind pacienților accesul la informații medicale și realizarea de imagistică medicală și planuri personalizate de tratament; în **finanțe**, la identificarea tranzacțiilor frauduloase sau posibilitatea de a oferi servicii personalizate în domeniul consultanței financiare și gestionării investițiilor; în **transporturi**, pentru vehicule autonome care pot naviga și lua decizii de trafic automate sau care să optimizeze rutele în vederea reducerii costurilor și a timpului de livrare; dar și în domenii precum industria de retail, agricultură, industria de divertisment, securitate cibernetică, mediu etc.

Importantă pentru educatori și educabili este pătrunderea Inteligenței Artificiale în **educație**, oferind oportunități și provocări diverse. Un mare plus este posibilitatea învățării personalizate, prin care materialele didactice pot fi adaptate la nevoile elevilor sau în segmentul evaluării automate prin care pot fi corectate eficient și în timp mai redus, testele și temele.

Evoluția inteligenței artificiale (IA) în educație este strâns legată de dezvoltarea tehnologică și de schimbările în metodologiile de predare.

Cu avansarea continuă a tehnologiilor de IA, viitorul educației promite o adaptare și mai mare la nevoile individuale ale elevilor și o eficientizare a proceselor de predare și învățare.

În prezent, tot mai mult își fac simțită prezența combinația între învățarea tradițională și cea bazată pe inteligență artificială, asistenți virtuali, prin utilizarea pe scară largă a chatbot-urilor

și integrarea realității augmentate și realității virtuale prin care experiențele de învățare devin imersive și interactive.

Iată câteva exemple de platforme care utilizând inteligența artificială, oferă experiențe de învățare adaptate utilizatorului.

Khan Academy, folosește IA pentru a personaliza experiența de învățare. Elevii exersează în ritmul lor, mai întâi completând golurile în înțelegerea lor și apoi accelerându-și învățarea.. Platforma oferă lecții adaptate nivelului de cunoștințe al fiecărui elev, asigurându-se că aceștia primesc exact materialul de care au nevoie pentru a progresa. Creată de experți, biblioteca Khan Academy de practici și lecții de încredere acoperă domenii precum matematica, științele etc. Este o platformă cu acces gratuit pentru cursanți și profesori. Cu Khan Academy, profesorii pot identifica lacunele în înțelegerea elevilor lor, pot adapta instruirea și pot satisface nevoile fiecărui student.

ALEKS (Assessment and Learning in Knowledge Spaces) este o platformă de învățare adaptivă care utilizează inteligența artificială pentru a evalua cunoștințele elevilor și pentru a oferi planuri de învățare personalizate, ajutând educatorii și părinții să înțeleagă nivelul de cunoștințe al fiecărui elev și să ofere elevilor cunoștințe și progrese îmbunătățite propriul ritm.

Nearpod oferă lecții interactive și evaluări formative în timp real, permițând profesorilor să personalizeze experiența de învățare pe baza feedback-ului instantaneu. Nearpod pune la dispoziție conținut din diverse domenii, inclusiv știință, și permite integrarea materialelor multimedia.

Unul alt mare beneficiu ale IA este oportunitatea de a oferi utilizatorilor feedback instantaneu asupra performanței lor, ajutându-i să-și înțeleagă greșelile și să-și îmbunătățească rapid cunoștințele. De exemplu, *Smart Sparrow* și *DreamBox* generează rapoarte personalizate pentru fiecare elev, pe baza analizei detaliate a performanțelor lor. *Coursera* și *EdX* folosesc IA pentru a oferi feedback adaptat cursanților în funcție de performanțele lor. Dacă un elev întâmpină dificultăți în parcurgerea și aprofundarea unor noțiuni, platforma poate oferi resurse suplimentare și exerciții specifice pentru a îmbunătăți acea arie.

Cu toate acestea, IA trebuie să completeze mai degrabă decât să înlocuiască complet interacțiunea umană, deoarece profesorii aduc context și este bine înțeles că mașinile nu pot replica pe deplin. O altă oportunitate extrem de utilă pentru inteligența artificială este crearea de materiale de învățare precum tutoriale video, simulări sau demonstrații multimedia. Aceste

resurse pot explica concepte dificile, într-o varietate de moduri, în scopul satisfacerii diferitelor nevoi de învățare ale elevilor.

Inteligența artificială (IA) aduce, de asemenea, multe provocări în educație, în special în domeniul precum științele exacte. IA poate genera automat conținut educațional, dar riscă să genereze material care este fie prea complex, fie prea simplu. În știință, conceptele pot fi foarte detaliate și tehnice, iar asigurarea calității și acurateții informațiilor este crucială.

Un aspect negativ care nu poate fi ignorat este „fenomenul copy-paste”, în care elevii au tendința de a plagia sarcinile și proiectele. Este provocator și solicitant și poate duce la o evaluare incorectă și la frustrare. Există câteva semne și metode care pot ajuta profesorii să identifice generarea automată a temelor, proiectelor sau diferitelor sarcini de lucru: vocabular de o calitate mai ridicată decât nivelul real al elevilor sau nivelul neobișnuit de avansat al noțiunilor prezentate, despre care acești nu pot da detalii sau nu înțeleg noțiunile, afișarea neuniformă a cunoștințelor sau răspunsuri generice sau nepersonalizate, lipsa exemplelor concrete, studentul nu a putut oferi detalii despre stadiul lucrării, lipsa surselor sau citările generale ale acestora.

O altă provocare în integrarea inteligenței artificiale în predarea disciplinelor școlare este aceea că profesorii trebuie să fie instruiți să folosească aceste tehnologii și să le integreze eficient în curriculum. De exemplu, simulările și vizualizările 3D generate de inteligența artificială pot îmbunătăți înțelegerea conceptelor complexe, dar necesită înțelegere tehnică din partea educatorilor.

În plus, tehnologia avansată este adesea costisitoare și nu este disponibilă tuturor școlilor sau elevilor. Acest lucru poate crea diferențe între elevi din medii diferite. Soluțiile IA trebuie dezvoltate într-un mod care să le facă accesibile și ușor de utilizat pentru toți, pentru a nu exacerba inegalitățile existente.

Utilizarea inteligenței artificiale implică adesea colectarea și analiza datelor personale ale elevilor. Este vital să ne asigurăm că aceste date sunt utilizate în mod etic și protejate împotriva utilizării abuzive. În plus, transparența cu privire la modul în care sunt utilizate datele și în ce scopuri este esențială pentru a câștiga încrederea elevilor, părinților și educatorilor.

Beneficiile utilizării inteligenței artificiale pentru a crea conținut educațional sunt multiple. Profesorii economisesc timp prețios care poate fi investit în alte aspecte ale educației, iar elevii beneficiază de materiale personalizate și interactive care îi ajută să înțeleagă și să absoarbă mai bine conceptele.

În același timp, utilizarea AI poate ajuta la îmbunătățirea accesului la educație prin furnizarea de resurse de învățare într-un mod scalabil și eficient.

Webografie :

<https://www.khanacademy.org/>

<https://www.aleks.com/?s=5770746367775224>

<https://nearpod.com/streamline>

ChatGPT, personal communication, 29 mai 2024

EDUCAȚIA PERMANENTĂ – UN PRINCIPIU DE ORGANIZARE A EDUCAȚIEI

Natura ne aseamănă. Educația ne deosebește.
(Confucius)

**Prof. Grama Mirela, Liceul Teoretic „Mihai Eminescu”,
Bârlad, Jud. Vaslui**

Complexitatea fenomenelor din societatea modernă solicită un bagaj de cunoștințe și capacități din ce în ce mai bogat. Caracterizată prin dinamism, prin înnoire continuă, societatea contemporană nu poate fi cunoscută decât prin interpretări personale, variabile și în mare măsură subiective, simbolice. Ceea ce înțelegem acum prin cunoaștere, spunea P Drucker, este „informație efectivă în acțiune, informație orientată spre rezultate”.

Trecerea de la cunoașterea ca un ansamblu de cunoștințe, informații, date, la cunoaștere ca un ansamblu de competențe („a ști să faci/ să acționezi”) determină o mutare de accent în educație: de la expunerea „ex-cathedra” la învățarea prin experiență/ prin practică, de la transmiterea și memorarea de informații (informare), la formarea de abilități, capacități, competențe. Apare astfel nevoia formării unor indivizi capabili, în primul rând, să analizeze situațiile concrete, noi, și să răspundă adecvat utilizând capacități de gândire logică, de rezolvare de probleme, de gândire critică, de gândire divergentă etc. Trebuie formate deprinderi de învățare continuă, capacități de adaptare la noile situații.

În schimbarea tendințelor în educație de la „a avea” la „a fi”, educația și referentul ei în personalitatea umană – educabilitatea - și-au schimbat sensul, educația nu mai este o posesiune (a elitelor), iar datul ereditar nu mai reprezintă în sine condiția esențială a formării ci mai degrabă accentul s-a deplasat pe capacitatea sistemului, a ingineriei formării, a specialistului de a lucra cu orice potențial uman, de a da competențele necesare adaptării ființei umane la o lume în schimbare.

Astăzi, mai mult ca oricând educația este mai democratică, urmărind să dea participanților nu numai egalitatea șanselor includerii într-o formă sau alta de învățământ ci mai mult, cum arăta B. Suchodolski , egalitatea reală, aceea „a rezultatelor” sau cel puțin spre aceasta se tinde. Cum orice concepție asupra învățământului este specifică epocii ei, în societatea contemporană, una „a educației”, subiectul uman va putea să își găsească ieșirea din cercul producție - consum, printr-o instruire care îi oferă posibilitatea de a deveni prin sine, prin competențele și valorile formate, care va ține cont de valorizările sale și îl va face capabil să se autoformeze pe tot parcursul existenței sale. Educația are acum mai multă putere în a conferi individului libertatea de „a fi”.

Întâlnit în engleză cel mai des sub forma „lifelong learning” (LLL) sau în franceză ca „éducation des adultes”, termenul „educație permanentă” are multiple definiții și forme de prezentare. În mod cert, toate se referă la învățământul de „după educația inițială”, la formarea pe tot parcursul vieții, dar după școala de bază. Am putea vorbi astfel și de un „învățământ postșcolar” care să înglobeze „educația permanentă”. De regulă, conceptul se referă la instruirea adulților intrați deja în viața

profesională, cărora le oferă noi cunoștințe profesionale, schimbarea profesiei, ameliorarea cunoștințelor și a performanțelor la serviciu, formarea în noi meserii etc.

Conform definiției „Eurostat”, indicatorul statistic „educația permanentă” (LLL) reprezintă o fracție, în care la numărător se înscrie numărul persoanelor în vârstă de 25 – 64 ani care au fost cuprinse într-un program de educație sau pregătire profesională în ultimele patru săptămâni precedente sondajului, iar la numitor numărul total al populației din categoria respectivă de vârstă, din care se exclude numărul celor intervievați, dar care nu au dat nici un răspuns. Metodologia este precis descrisă de „European Union Labour Force Survey” (EU LFS). Așadar, indicatorul are la bază o variabilă care ar putea fi denumită „participarea în programe de educație și formare profesională în ultimele patru săptămâni”. Mai departe, statisticile pot aborda indicatori mai detaliați, pe categorii de educație, de exemplu „participarea la cursuri periodice”.

Activitățile autodidactice sunt excluse din aceste statistici. Tocmai aceste activități, însă, pot deveni substanțiale în formarea continuă. Înainte de toate, individul trebuie să fie motivat să învețe. Permanența educației exprimă existența acesteia la nivel diacronic, filogenetic, dând caracteristica ființei umane de a fi educabilă, de a deveni prin educație. Pe de altă parte, conceptul de educație permanentă exprimă totalitatea acesteia la nivel ontogenetic, definind devenirea subiectului uman în toate etapele de vârstă, deci pe tot parcursul existenței sale.

Definițiile educației permanente în literatura de specialitate sunt multiple, în demersul conceptualizării urmărindu-se evidențierea holismului abordării acesteia, vizându-se astfel educația în totalitatea ei, atât ca formare inițială cât și ca formarea adulților, incluzând toate formele educației - formală, informală, nonformală, atât pe verticală – în toate etapele de vârstă cât și pe orizontală, urmărindu-se aici toate dimensiunile ei – fizică, intelectuală, morală, estetică, tehnologică, cât și totalitatea factorilor implicați – școala, familia, mass-media, comunitatea, societatea în general, factori a căror importanță a crescut (mass-media, de exemplu) odată cu diversificarea și înmulțirea posibilităților de informare.

Iată câteva definiții: „factor complex de influență formativă asupra construcției personalității umane care se manifestă în direcții și în contexte variate (formal, informal, nonformal)” (R. Niculescu), „O dimensiune a vieții. E o anumită atitudine de inserție în real și nu pur și simplu o pregătire pentru existența activă și responsabilă (I. Jinga), „educația devine o categorie a lui „a fi”, pe toate planurile sale, nu a lui „a avea” (B. Suchodolski), „Integrare a actelor educaționale într-un veritabil continuum în spațiu și timp, prin jocul unui ansamblu de mijloace (instituționale, materiale, umane) care fac posibilă această integrare”, „educația produsă atât pe verticală cât și pe orizontală, integrează întregii dezvoltări în sistemul educațional (I. Jinga), „Un mijloc de dezvoltare a nevoilor și interesului pentru valorile culturale, pentru că ea corespunde orientării preferințelor și înclinațiilor umane și pentru că ea face viața noastră mai colorată și mai valoroasă” (I. Jinga, B. Suchodolski) – se adresează ansamblului ființei în devenire, - deci „reprezintă unitatea dintre procesele educative și viață” (I. Jinga)

Cum am arătat, educația permanentă este atât un principiu pedagogic – organizator al întregii educației, cât și „catalizatorul”, factorul esențial al devenirii umane la nivel ontogenetic, căreia i se integrează prin toate formele de educație și în toate dimensiunile ei, atât verticală cât și orizontală.

Unele dintre ideile esențiale pe care s-a bazat (și se mai bazează încă) multă vreme organizarea și funcționarea sistemelor școlare sunt în prezent supuse unei analize critice, adevărul lor fiind, total sau parțial, contestat. Evoluțiile societății contemporane pun sub semnul îndoielii unele dintre afirmațiile al căror conținut a fost, uneori, considerat axiomatic: „copilăria este vârsta ideală pentru educație”, „să-l învățăm pe copil tot ceea ce trebuie să știe la vârsta

adultă”, „primordialitatea școlii în raport cu alte mijloace educaționale”. În mare măsură, aceste trei principii sunt astăzi reconsiderate, ele pierzând din importanța lor de altădată. Și aceasta sub presiunea schimbărilor sociale care impun o nouă viziune în domeniul educațional, dominată de paradigma educației permanente, care constituie, fără nicio îndoială, una dintre achizițiile fundamentale ale ultimelor decenii.

Conceptul de „educație permanentă” are o pregnantă valoare euristică, el determinând ample și profunde reconsiderări și regândiri atât în sfera conceptuală (teoretică), cât și în cea acțională (practică) a educației contemporane. El a permis o mai corectă înțelegere și definire a scopurilor și obiectivelor educației, reconsiderarea și organizarea pe alte baze a conținuturilor învățământului, introducerea unor noi modalități și forme de instruire și educare, asigurarea coerenței și unității sistemului educațional.

Pentru a înțelege mai bine valoarea acestui concept se impune o sumară precizare a sensului său. Aceasta cu atât mai mult cu cât, deși este un concept foarte vehiculat, intrând chiar în limbajul cotidian, el este asimilat și utilizat cu sensuri și în contexte, de multe ori, inadecvate sub raport științific. Desigur, acest lucru se datorează, pe de o parte, noutății sale, iar, pe de altă parte, unei foarte largi arii de folosință. Fără a enumera toate utilizările sale inadecvate, vom evidenția pe cele mai des întâlnite.

Confuzia cea mai frecventă este considerarea educației permanente ca o nouă formă sau un nou tip de educație, alături de cele tradiționale (intelectuală, morală, estetică etc.). Această confuzie este alimentată și de cunoscutul fenomen de diversificare a câmpului educației, prin adăugarea unor noi componente, cum sunt educația pentru pace și cooperare internațională, educația ecologică, educația nutrițională, educația pentru dezvoltare și participare etc. În acest context întâlnim, adesea, (eronat, desigur,) enumerată și educația permanentă.

Termenul "permanentă" prezent în sintagma "educație permanentă" produce și el confuzii, una dintre ele fiind considerarea sensului său într-o perspectivă istorică, în acest caz educația permanentă fiind cvasiidentificată cu permanența educației. Ori, în acest din urmă caz, este vorba de faptul că educația reprezintă un proces social-uman prezent în viața societăților, încă de la formele primitive, incipiente de organizare socială, fiind permanent implicat în schimbările sociale.

În fine, trebuie să semnalăm și anumite interpretări reduționiste, care, deși se apropie de sensul corect, cuprind doar anumite aspecte, parțiale. Este cazul considerării educației permanente ca educație continuă, ce se realizează pe tot parcursul vieții individului. În acest caz avem o definiție doar din perspectiva axei temporale, care, deși corectă, este unilaterală.

Conceptul de „educație permanentă” are o pregnantă valoare euristică, el determinând ample și profunde reconsiderări și regândiri atât în sfera conceptuală (teoretică), cât și în cea acțională (practică) a educației contemporane. El a permis o mai corectă înțelegere și definire a scopurilor și obiectivelor educației, reconsiderarea și organizarea pe alte baze a conținuturilor învățământului, introducerea unor noi modalități și forme de instruire și educare, asigurarea coerenței și unității sistemului educațional.

Așa cum remarca J. Thomas, unul dintre cunoscuții teoreticieni ai domeniului, conceptul de „educație permanentă” înglobează toate aspectele și dimensiunile actului educativ, iar întregul care rezultă este mai mult decât suma părților. Educația permanentă nu este nici un sistem, nici un domeniu educativ, ea este principiul pe care se bazează organizarea globală a sistemului educațional.

Principiul educației permanente inspiră astăzi majoritatea reformelor educative din lume. Cu toate acestea, nu există încă vreun sistem global de educație conceput în întregime în

perspectiva educației permanente, ci doar încercări și experiențe. În acest sens se poate spune ca reflecția teoretică depășește realitatea practică.

Dificultățile punerii în practică a ideii educației permanente provin mai ales din profunzimea și radicalitatea transformărilor pe care le impune. Educația permanentă este un adevărat proiect educativ, care are un caracter prospectiv și vehiculează un sistem de valori. Ea implică, în ultimă instanță, un proiect de societate.

Educația implică două dimensiuni fundamentale ce trebuie avute în vedere în definirea și înțelegerea sa: dimensiunea (axa) spațială (deși termenul nu este probabil cel mai adecvat) sau orizontală și dimensiunea (axa) temporală. Dimensiunea spațială desemnează extensia educației în toate sferele existenței și vieții socio-umane. Această perspectivă interpretativă a condus la înlăturarea mentalității păgubitoare că educația se realizează doar prin instituțiile școlare. Evoluțiile sociale contemporane au pus în evidență existența a numeroase alte surse de educație de tip extra- și nonșcolar, configurând alături de educația formală (de tip școlar) alte două mari spații educaționale - educația nonformală (realizată prin numeroase instituții sociale cu relevanță educațională, cum sunt instituțiile cultural-științifice, mass-media, unitățile economice etc.) și educația informală (ce acoperă gama largă a numeroaselor influențe spontane, nesistematice, tranzitorii, ce se realizează în spațiul contactelor sociale de tot felul, în care este implicat individul în diferite momente ale existenței sale extrainstituționale).

Sensul major al dimensiunii sau axei temporale are în vedere extensia educației pe toata durata vieții individuale. Noile achiziții din domeniul psihologiei vârstelor și învățării au dovedit, fără dubiu, capacitatea indivizilor de a învăța și de a fi educați la orice vârstă, desigur în forme și cu intensități modelate de particularitățile psihosociale la diferite vârste.

Conceptul de educație permanentă ne atrage atenția, de asemenea, asupra faptului că influențele educaționale trebuie să vizeze integralitatea persoanei umane. Se vorbește, de aceea, de „educație permanentă integrată”, termenul „integrată” desemnând, pe de o parte, integrarea tuturor instanțelor și formelor de educație la diferite nivele (educație preșcolară, educație școlară, educația adulților) și, pe de altă parte, integrarea într-un sistem unitar a tuturor formelor sociale de educație (formală, nonformală și informală).

Educația permanentă înseamnă deci un proces integrator al tuturor influențelor educaționale, într-un sistem coerent și convergent, exercitate asupra individului - în modalități variate și specifice - pe toată durata vieții sale. Educația permanentă trebuie deci înțeleasă, mai degrabă, ca un principiu de organizare a educației. Ea are, în ultimă instanță, un caracter paradigmatic pentru organizarea educației contemporane.

BIBLIOGRAFIE

- Antonesei, Liviu, 1996, “Paideia. Fundamentele culturale ale educatiei”, Iasi, Editura Polirom,
- Barzea, C, 1995, “Arta si stiinta educatiei”, Bucuresti, Editura Didactica si Pedagogica,
- Chis, Vasile, 2002, “Provocarile pedagogiei contemporane”, Cluj-Napoca, Editura Presa
Universitara Clujeana,
- Cucos, Constantin, 1996, “Pedagogie”, Iasi, Editura Polirom,
- Ionescu, M, 2003, “Instructie si educatie”, Cluj-Napoca, Editura Garamond
- Jinga, Ioan, 2005, “Educatia si viata cotidiana”, Bucuresti, Editura Didactica si Pedagogica
- Paun, Emil, 1999, “Scoala – abordare sociopedagogica”, Iasi, Editura Polirom,
- Paun, Emil, Potolea, Dan (coord.), 2002, “Pedagogie. Fundamentari teoretice si demersuri
aplicative”, Iasi, editura Polirom,
- Suchodolski, Bogdan, 1969, “Pedagogia si marile curente filozofice. Pedagogia existentei si
pedagogia esentei”, Bucuresti, Editura Didactica si Pedagogica

PRO ȘI CONTRA ȘCOLII ONLINE

Prof. Înv. Preșcolar Grecu Monica Maria
Grădinița nr. 178, București

În ultima perioadă au apărut foarte multe publicații care au arătat faptul că sistemul educațional din România nu este tocmai pregătit pentru o predare online. Nu putem totuși nega, existența unor voci în favoarea unui astfel de sistem modern cu predare pe cale virtuală. Ceea ce putem afirma cu certitudine este faptul că, în ultima perioadă, în contextul pandemiei globale, învățământul online pare singura posibilitate viabilă și responsabilă, iar România trebuie să-și mărească investițiile într-o educație digitalizată. În învățământul privat lucrurile stau ceva mai bine, căci acolo există resurse financiare mobilizate mai bine. Însă, în învățământul public există numeroase probleme cu care se confruntă elevii, părinții și profesorii.

Printre avantajele sistemului de învățământ online se numără:

- nu se mai consumă timp și bani pentru drumul spre școală, copiii nu mai fac efort fizic îndelungat și riscant (mai ales în cazul unor copii din mediul rural, din comunități mici, unde se merge la mare distanță la școală, adesea pe jos), nu se mai face naveta nici măcar în interiorul localităților (trafic mai redus în orașele aglomerate precum București);
- se evită condițiile de secol XIX din unele școli (wc afară, săli de clasă neîncălzite);
- se evită bullyingul, o problemă tot mai intensă în școli și licee;
- copiii se obișnuiesc mai bine cu tehnologia, descoperă programe utile, totul este mai interactiv (anterior, copiii de vârste mai mici erau obișnuiți mai degrabă cu jocurile pe smartphone și pe tabletă, mai puțin cu programele, browsingul și chiar utilizarea laptopului sau a computerului desktop);
- se pune mai puțin accent pe teorie și mai mult pe practică;
- dacă se folosesc resurse adecvate, totul se poate face mai simplu, completând de exemplu în programe care permit chiar evaluarea instant;
- copiii sunt mai odihniți, pot avea acces la resursele educaționale după un program mai flexibil;
- se evită aglomerația din școli, învățarea în schimburi – o problemă în unele școli urbane în special;
- teoretic, copiii din mediul rural pot avea acces la învățători și profesori mai buni, care altfel nu erau dispuși să facă naveta; de asemenea, au acces în general la resurse mai complexe în mediul online;
- dacă se realizează programe și alte resurse digitale interactive, avizate de sistemul educațional, acestea pot uniformiza modul de predare;
- părinții au acces complet la modul în care acționează copilul, la modul de predare și la teme, pot fi la curent cu adevărat cu situația școlară a copilului (acest lucru ar fi și mai puternic dacă s-ar utiliza sisteme de catalog online);
- copiii nu mai pot lipsi de la ore dacă sunt supravegheați acasă de un adult (însă dacă acest lucru nu se întâmplă, pot lipsi dând vina tocmai pe tehnologie – „mi s-a întrerupt conexiunea”);
- copiii nu mai pot inventa scuze de tip „mi-au uitat tema acasă”, căci lucrând de acasă au toate caietele, cărțile și materialele auxiliare alături de ei;

- se pot utiliza simplu variantele de manuale digitale, nu mai este nevoie de manualele în format fizic (adesea aflate într-o stare avansată de degradare, fiind utilizate de mai multe generații de copii);
- Pe lângă avantaje apar și dezavantaje evidente ale învățământului online în România:
 - lipsa accesului la tehnologie pune mari probleme (deficit de dispozitive, dar și conexiuni suficient de bune, mai ales în contextul aglomerării rețelelor);
 - lipsa posibilității notării adecvate, lipsa posibilității testării eficiente – acasă există acces la toate resursele, online și offline, pentru copiat, nu ca la examene unde sisteme de copiere erau adesea descoperite și unde se căutau dispozitive mai elaborate gen căști de copiat și alte asemenea;
 - mulți profesori au abilități limitate în utilizarea platformelor online de tip Zoom, Meet, Skype iar „școlarizarea” acestora se face de obicei pe cont propriu, un proces lent și care depinde de fiecare;
 - lipsa spațiilor potrivite pentru învățat online în unele locuințe mici, mai ales unde sunt mai mulți copii în familie și în special în mediul rural, în familii foarte sărace;
 - lipsa concentrării la lecții online, în condițiile în care copiii nu sunt supravegheați permanent de profesor, iar la lecțiile live pot opri camera sau / și microfonul de pe dispozitivul pe care îl folosesc;
 - mai multă presiune pe elev, care trebuie să depună de fapt mai mult efort decât era obișnuit la școală, unde primea totul pasiv: copilul este obligat adesea să studieze și să descopere singur, ceea ce pentru mulți elevi este extrem de dificil;
 - presiune pe părinți în special în cazul claselor 1-8, care trebuie să-și ajute copiii și la partea de tehnologie, și la partea efectivă de realizat teme;
 - se interacționează mai greu între copil și profesor, mai ales dacă elevul are dificultăți în a înțelege ceva;
 - copiii interacționează mai puțin între ei, distanțarea socială afectează relațiile lor sociale și aptitudinile de socializare; copiii comunica mai greu și sunt și mai dependenți de tehnologie și de mediul online, o problemă majoră a vremurilor actuale.

Bibliografie:

- Neacșu, I. (2015). *Metode și tehnici de învățare eficientă*. Editura Polirom.
- Ceobanu, C. (2016). *Învățarea în mediul virtual*. Editura Polirom.
- Ceobanu, C., Cucuș, C., Istrate, O., Pânișoară, I.O. (2020). *Educația digitală*. Editura Polirom.
- <https://www.elearning.ro/centrarea-pe-competentele-cheie-in-educatie>
- <https://www.red.educared.ro>

Mijloacele moderne de învățământ, suport pentru o educație de succes

Prof. Înv. Preșc. Grecu Monica Maria
Grădinița nr. 178, București

Valoarea mijloacelor de învățământ de orice tip în lecție constă în aceea că influențează în mod substanțial procesul de cunoaștere, fiind un suport material al procesului gândirii lărgind considerabil posibilitățile de investigație atunci când sunt utilizate într-o secvență didactică coerentă. Folosirea în practica școlară a mijloacelor de învățământ moderne a demonstrat că funcțiile pedagogice pe care potențial le pot exercita nu se transformă automat în realitate.

În practica școlară curentă s-au înregistrat și cazuri în care axarea pe utilizarea mijloacelor de învățământ numeroase nu a dus și la un spor echivalent al eficienței procesului de învățământ. Spațiul tehnologic educațional este foarte larg iar alegerea aplicațiilor și instrumentelor educaționale se impune a fi una bine evaluată. Mijloacele de învățământ sunt un subsistem al procesului de învățământ cu funcționalitate precisă, al căror potențial pedagogic este valorificat în funcție de metodele și procedeele de instruire, pentru realizarea eficientă a sarcinilor proiectate la nivelul activității de predare-învățare-evaluare.

Informatizarea societății a determinat pătrunderea calculatorului și tablei interactive în instituțiile de învățământ. Calculatorul și tabla interactivă pot fi folosite în școală pentru activități de: predare –învățare-evaluare, activități extrașcolare- proiecte, cercetare.

În ceea ce privește procesul de învățământ, calculatorul și tabla interactivă constituie mijloacele de învățământ utile și complexe. Ele sunt utilizate în predarea disciplinelor școlare, determinând o nouă formă de concepere și realizare a învățării oferind avantaje, precum:

- posibilitatea furnizării unor informații de calitate, pe baza unor programe elaborate de echipe multidisciplinare,
- posibilitatea de a dirija învățarea unui număr mare de elevi acordându-le asistență pedagogică de calitate,
- interactivitatea produselor software educaționale conduce la o bună înțelegere a fenomenelor, proceselor, experimentelor simulate cu ajutorul computerului,
- posibilitatea individualizării învățării prin respectarea ritmului de lucru și a nivelului de pregătire al fiecărui elev,
- dezvoltarea de abilități în utilizarea echipamentelor bazate pe tehnologii moderne, prezente în viața cotidiană.

Cu ajutorul calculatorului și tablei interactivă pot fi prezentate: informații, aplicații, exerciții, probleme, jocuri didactice, simularea unor procese, fenomene, itemi de evaluare, autoevaluare. Ele permit nenumărate tipuri de aplicații în instruire, în beneficiul direct sau indirect al celor ce învață.

Evaluarea cu ajutorul testelor pe calculator poate fi și o prețioasă resursă de economisire a timpului. Ea îmbină o multitudine de funcții menite să faciliteze procesul de predare-învățare, oferind profesorului posibilitatea de a controla în permanență calitatea procesului instructiv educativ desfășurat prin: demonstrații interactive, testarea elevilor după fiecare temă, evaluarea cunoștințelor elevilor prin votarea simultană, identificarea răspunsurilor corecte printr-o metodă interactivă, evaluarea nivelului de predare, evidența rezultatelor prin intermediul rapoartele statistice generate de platforme.

Eficiența instruirii asistată de calculator depinde de: calitatea programelor, competențele didactico-metodologice ale cadrului didactic care proiectează activitățile de predare-învățare-evaluare.

Mijloacele de învățământ se dovedesc a fi utile în măsura în care sunt integrate corect în contextul lecțiilor și li se imprimă o finalitate pedagogică clară.

Bibliografie

- Bernat, Simona, 2003, Tehnica învățării eficiente, Presa Universitară clujeană, Cluj-Napoca
- Cerghit, I, 2006, Metode de învățământ, , editura Polirom, Iași
- predaviitor.ro, conținutul cursului 5.2. Învățarea experiențială la clasă

Studiu de caz privind cauzele abandonului școlar în societatea actuală

Grigore Amalia

Centrul Școlar de Educație Incluzivă „Sfântul Nicolae” Câmpulung, Argeș

A. ISTORICUL CAZULUI

Date de identificare: B. are 14 ani, provine dintr-o familie dezorganizată, în prezent locuiește împreună cu mama sa, tatăl sau a decedat în urmă cu un an. Provine din mediul urban.

Acuze principale: refuz școlar de aproximativ 5 luni.

Istoricul tulburării prezente: B. urmează cursuri liceale. Până în urmă cu un an și jumătate (perioada de debut a bolii tatălui) era o eleva silitoare căreia îi plăcea să învețe și să meargă la școală. De asemenea îi plăcea să citească foarte mult. Declinul său școlar s-a accentuat după decesul tatălui, refuzând să mai frecventeze școala. A început să aibă conflicte repetate cu mama sa, aflată pentru prima oară în situația de a conduce familia și cu profesorii de la clasă. Toate aceste conflicte repetate precum și lipsa motivării au condus la repetarea anului școlar și integrarea într-un anturaj dubios. În ciuda insistențelor mamei, a profesorilor, a foștilor colegi, situația s-a agravat, absenteismului școlar adăugându-i-se fuga repetată de acasă. În ultimele trei luni nu a frecventat deloc școala.

Istoric psihiatric: fobie școlară asociată cu izolare socială, iritabilitate, ideeație depresivă

Istoric personal și social: B. este singurul copil la părinți. Relația pe care a avut-o cu tatăl a fost foarte bună, acesta susținând-o mereu în momentele dificile. A fost pentru B. singura persoană pe care a admirat-o și respectat-o necondiționat, fiind de asemenea și un model de reușită profesională (profesor). Pierderea sistemelor morale de referință prin decesul tatălui au avut un impact puternic asupra B. Relația pe care o are cu mama este deficitară, fata este conștientă de eforturile și de suferința mamei dar nu suportă sfaturile „depășite”, ale acesteia și amestecul în viața sa. B. o vede pe mama sa ca fiind „slabă și fără tărie”, ceea ce înseamnă că mama nu este un sistem moral de referință pentru fată. Astfel a intrat într-un grup dubios care știe să se distreze și care în sfârșit o înțeleg pentru că sunt persoane mature capabile să poarte o discuție normală și astfel s-a realizat transferul sistemelor morale de referință.

B. FORMULAREA CAZULUI

Factori precipitanți: Decesul tatălui care era un sistem de referință pentru B. și de asemenea un punct de sprijin în momentele critice a precipitat și menținut starea depresivă, care a fost un factor declanșator pentru fobia școlară

Ipoteza de lucru: B. a dezvoltat fobie școlară în urma depresiei pe care a avut-o în urma decesului tatălui său, care era un sistem de referință pentru fată. Pierzând sistemul de referință s-a precipitat ideeația depresivă care a avut ca consecință majoră refuzul școlar ca fază incipientă a fobiei școlare. Hiperactivitatea sistemului nervos vegetativ, lipsa de asertivitate, și de abilități sociale în relațiile interpersonale ar fi putut amplifica simptomatologia depresivă care devine factor declanșator pentru fobia școlară manifestându-se în fază incipientă ca refuz școlar și comportament antisocial.

C. PLANUL DE CONSILIERE UTILIZAT

Listarea problemelor: fobie școlară, ideeație depresivă, stimă de sine scăzută și asertivitate scăzută, abilități sociale deficitare.

Scopuri terapeutice: Reducerea gândirii negative cu impact asupra ideeației depresive, stimularea asertivității și formarea abilității de rezolvare de probleme practice, îmbunătățirea abilităților sociale cu impact asupra trăsăturilor de personalitate dependentă.

Planificarea terapiei: Planul de terapie vizează, în primă fază, diminuarea depresiei ca motiv inițial al refuzului școlar. De asemenea mi-am planificat să lucrăm asupra întăririi stimei de sine, diminuarea irascibilității și îmbunătățirea abilităților sociale și de rezolvare de probleme. Astfel, pentru diminuarea ideeației depresive se folosesc: tehnici de restructurare cognitivă pentru modificare gândurilor automate și a credințelor centrale, tehnici cognitive și comportamentale, tehnici de relaxare pentru reducerea activării fiziologice, iar pentru creșterea stimei de sine și îmbunătățirea abilităților sociale s-a utilizat training-ul pentru asertivitate.

Evoluția terapiei

i. Relația terapeutică :

S-a creat o alianță activă între terapeut și pacient. Ca terapeut am furnizat explicații asupra dobândirii răspunsurilor și a comportamentelor inadapate, menținerea acestora, precum și asupra tehnicilor terapeutice într-un limbaj coerent, comprehensibil. De asemenea explicațiile au permis evidențierea de relații cauzale (depresie-fobie școlară), fapt ce a avut consecință asupra nivelului general al anxietății, deoarece fuseseră trăite ca invadatoare și inexplicabile. Astfel s-a stimulat sentimentul controlului la pacientă ceea ce a determinat o bună colaborare și încrederea în terapeut. S-a ajuns la o relație de parteneriat.

ii. Procedura de intervenție :

iii. Tehnicile terapeutice s-au aplicat după cum urmează:

- Pentru modificarea gândurilor automate, a interpretărilor catastrofale și mai târziu a credințelor centrale, pacienta a fost învățată tehnici de restructurare cognitivă și tehnici comportamentale. Aceste tehnici au ajutat-o pe pacientă să-și înțeleagă gândurile și asumptiile dezadaptive și astfel să reducă ideeația depresivă.
- Tehnicile cognitive s-au utilizat în scopul refocalizării atenției pacientei spre alte activități cognitive în vederea întreruperii monologului interior de tip depresiv iar tehnicile comportamentale au ca scop maximizarea angajării pacienților în activități cu efecte pozitive asupra stării afective.
- Tehnica de relaxare a avut efect asupra anxietății generale, deoarece reduce activarea fiziologică.
- Training-ul pentru asertivitate și pentru îmbunătățirea relațiilor sociale au fost introduse pentru a-i îmbunătăți relațiile interpersonale.
- La sfârșitul acestor terapii s-a aplicat terapia de desensibilizare sistematică pentru înlăturarea stimulii fobogen.

iv. Obstacole în terapie : Atitudinea interiorizată a Soniei a fost un impediment în desfășurarea terapiei însă minor care a fost înlăturat prin tehnici comportamentale de defocalizare.

v. Rezultate așteptate :

- Îmbunătățirea asertivității precum și abilităților sociale
- Îmbunătățirea relației cu mama sa.
- Reluarea școlii.

CUNOAȘTEREA COLECTIVULUI DE CADRE DIDACTICE

prof. înv. primar GRIGORE CAMELIA

ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 11 "ȘTEFAN OCTAVIAN IOSIF" BRAȘOV

Cunoașterea colectivului de cadre didactice presupune mai mult decât cunoașterea personalității membrilor lui, mai ales în cazul în care în școală vin cadre didactice debutante aproape în fiecare an. Identificarea unor trăsături personale ne oferă posibilitatea să înțelegem mai bine caracteristicile colectivului din care face parte ca un tot unitar. Testul sociometric, menit să furnizeze informația primară, cere membrilor unui grup să indice colegii cu care ar dori să se asocieze în vederea unei acțiuni concrete sau în cadrul unei situații viitoare. Este vorba deci de a pune subiecții în condiții naturale de alegere. Studiul sociometric are o triplă importanță:

- în primul rând cunoașterea de către cadru didactic / psiholog a afinităților exprimate de membrii grupului și implicit a relațiilor din cadrul colectivului;
- în al doilea rând o cunoaștere mai bună de către elevi a propriilor lor poziții în grup; și
- în al treilea rând, dar nu cel din urmă, îmbunătățirea relațiilor și a climatului psihosocial a grupului școlar.

Matricea sociometrică este un tabel cu două intrări, pe orizontală și pe verticală. În ordine alfabetică sunt trecute inițialele elevilor clasei și în dreptul fiecăruia cu un semn convențional, alegerile exprimate sau primite. Indicii ce pot fi calculați pe baza matricei sociometrice sunt:

- Statutul sociometric $N/M-1$ (N = numărul de alegeri primite, M = numărul de subiecți). Cei cu statut sociometric ridicat sunt lideri. Cei cu statut sociometric scăzut sunt izolați.

Datele sunt utilizate pentru: acordarea unei atenții crescute elevilor respinși sau izolați, cercetarea cauzelor izolării sau respingerii. Datele din matrice, pentru a putea fi interpretate, sunt transpuse în sociograme. Sociogramele oferă informații despre: tipurile de relații dintre membrii grupului, nivelul de dezvoltare a grupului, coeziunea grupului.

Sociogramele sunt:

- a. individuale: indică totalitatea relațiilor unui individ cu restul.
- b. colective : cu redarea relațiilor unui individ la nivelul întregului grup.

Avantajele aplicării tehnicilor sociometrice:

a. La nivelul unui individ: ajută la ajustarea lui socială la nivelul interrelațiilor din grup. Se pot obține informații referitoare la membrii izolați ai colectivului, cei care nu reușesc să se adapteze, cei care sunt cei mai agreați sau personajele mai puțin agreate.

b. La nivelul relațiilor interpersonale: ne ajută să cunoaștem evoluția relațiilor, distribuția, evoluția tipurilor de diade și analiza matricială a acestora. Oferă posibilitatea

unei intervenții asupra grupului pentru îmbunătățirea funcționării acestuia, ameliorarea coeziunii de grup, dar și în reconstituirea unor echipe omogene.

c. La nivelul structurii de grup: clarifică problemele coeziunii de grup. Calcularea indicelui în diferite etape ne va dezvălui în ce direcție evoluează grupul: crește coeziunea, stagnează sau se află în regres. Fenomenele care pot produce astfel de modificări sunt numeroase, ca atare, este nu numai recomandabil să se procedeze periodic la aplicarea testului sociometric și implicit la compararea rezultatelor și depistarea factorilor care au produs modificările.

Limite: Fotografiază structura, poziția indivizilor în grup așa cum se prezintă ea la un moment dat, dar nu ne dezvăluie cauzele, natura, evoluția ulterioară a relațiilor din grup. Este importantă corelarea datelor obținute prin testarea sociometrică cu cele obținute prin alte metode.

Prezentul chestionar sociometric a fost aplicat ca exemplu în cadrul comisiei metodice a învățătorilor de la clasele pregătitoare pentru a servi ca model cadrelor didactice debutante.

Chestionar sociometric

1. Numește trei din colegele tale cu care îți place să lucrezi în cadrul comisiei metodice de la clasele pregătitoare:

- a)..... (+3)
- b)..... (+2)
- c)..... (+1)

2. Numește trei din colegele tale cu care nu îți place să lucrezi în cadrul comisiei metodice de la clasele pregătitoare:

- a)..... (- 3)
- b)..... (- 2)
- c)..... (- 1)

3. Scrie trei dintre colegele tale de la clasele pregătitoare pe care te poți baza în activitatea metodică:

- a)..... (+3)
- b)..... (+2)
- c)..... (+1)

4. Scrie trei dintre colegele tale de la clasele pregătitoare pe care nu te poți baza în activitatea metodică:

- a)..... (- 3)
- b)..... (- 2)
- c)..... (- 1)

Precizări:

- Răspundeți, vă rog, cu sinceritate;
- Răspunsurile vor rămâne confidențiale;
- Chestionarele vor fi semnate doar cu inițialele dumneavoastră.

Pe baza răspunsurilor se completează matricea sociometrică. Se înregistrează atracțiile (+) și respingerile (-) la nivelul grupului în tabel.

Se calculează indicii de status preferențial (ISP) folosind formula:

$$ISP = A - R / N - 1 \text{ (unde } A = \text{nr. Atracții, } R = \text{nr. respingeri, } N = \text{nr. total participanți)}$$

S-a aplicat chestionarul la nivelul comisiei metodice a claselor pregătitoare (7 persoane din care 1 = responsabilul comisiei metodice) și directorului, în total = 8 persoane.

S-au înregistrat următoarele valori, așa cum reiese din matricea sociometrică:

MATRICE SOCIOMETRICĂ

Numele cadrului didactic	C.D.	D.I.	F.L.	G.C.	I.F.	N.M.	P.O.	V.S.
C.D.		-1		+3	-3	-2	+2	+1
D.I.	-1		+1	+2	-2	-3	+3	
F.L.	-1	-3		+1	-2	+2		+3
G.C.	-1		-2		-3	+1	+3	+2
I.F.	-3		-2	+3		+1	+2	-1
N.M.		-1	-3	+3	-2		+1	+2
P.O.		+1	-2	+3	-3	-1		+2
V.S.	-3	-2	-1	+3		+1	+2	
Alegeri	0	1	1	18	0	5	13	10
Respingeri	9	7	10	0	15	6	0	1
ISP	$\frac{-9}{7}$ -1,29	$\frac{-6}{7}$ -0,86	$\frac{-9}{7}$ -1,29	$\frac{18}{7}$ 2,57	$\frac{-15}{7}$ -2,14	$\frac{-1}{7}$ -0,14	$\frac{13}{7}$ 1,86	$\frac{10}{7}$ 1,43

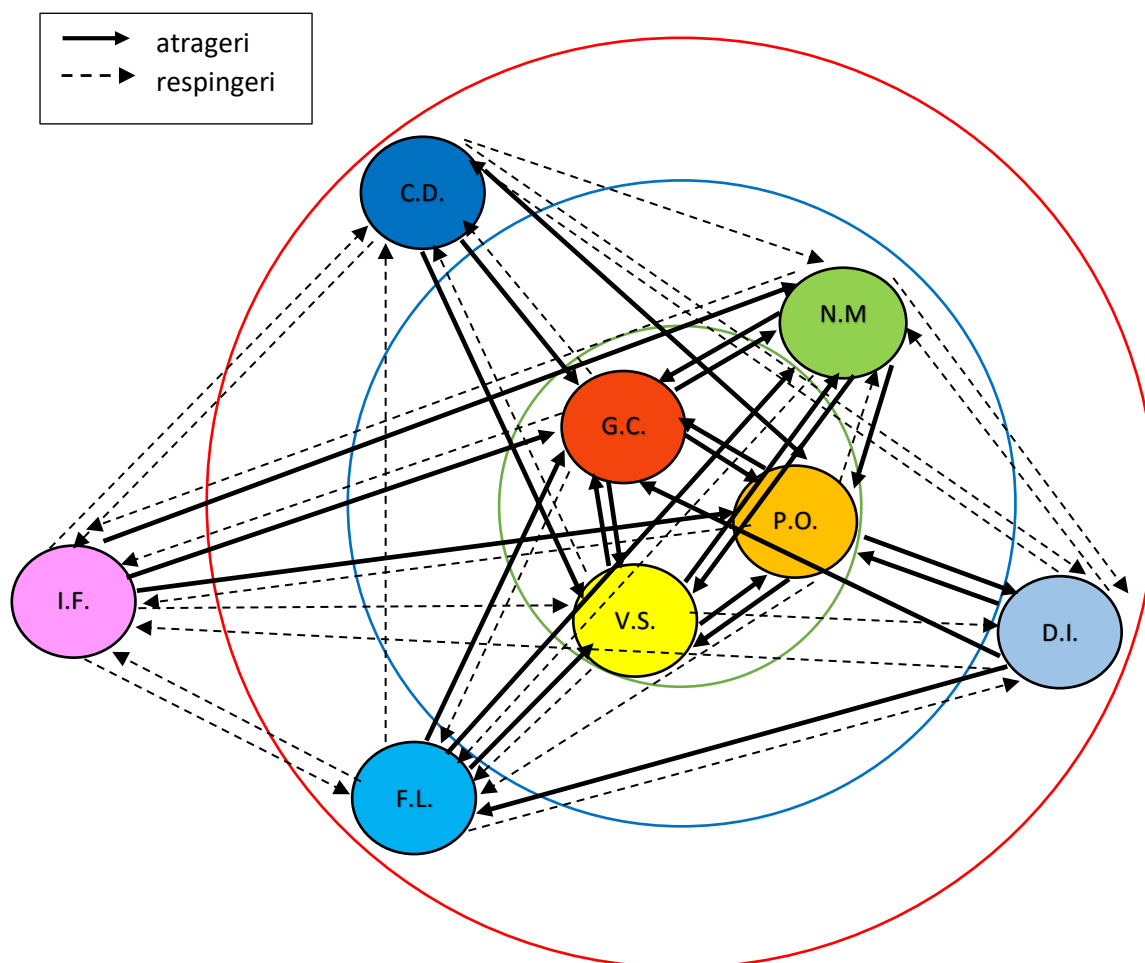
Pe **orizontală** sunt trecute atracțiile, respingerile sau indiferențele **acordate** de fiecare cadru didactic colegelor.

Pe **verticală** sunt trecute atracțiile, respingerile sau indiferențele **primite** de fiecare cadru didactic de la colege.

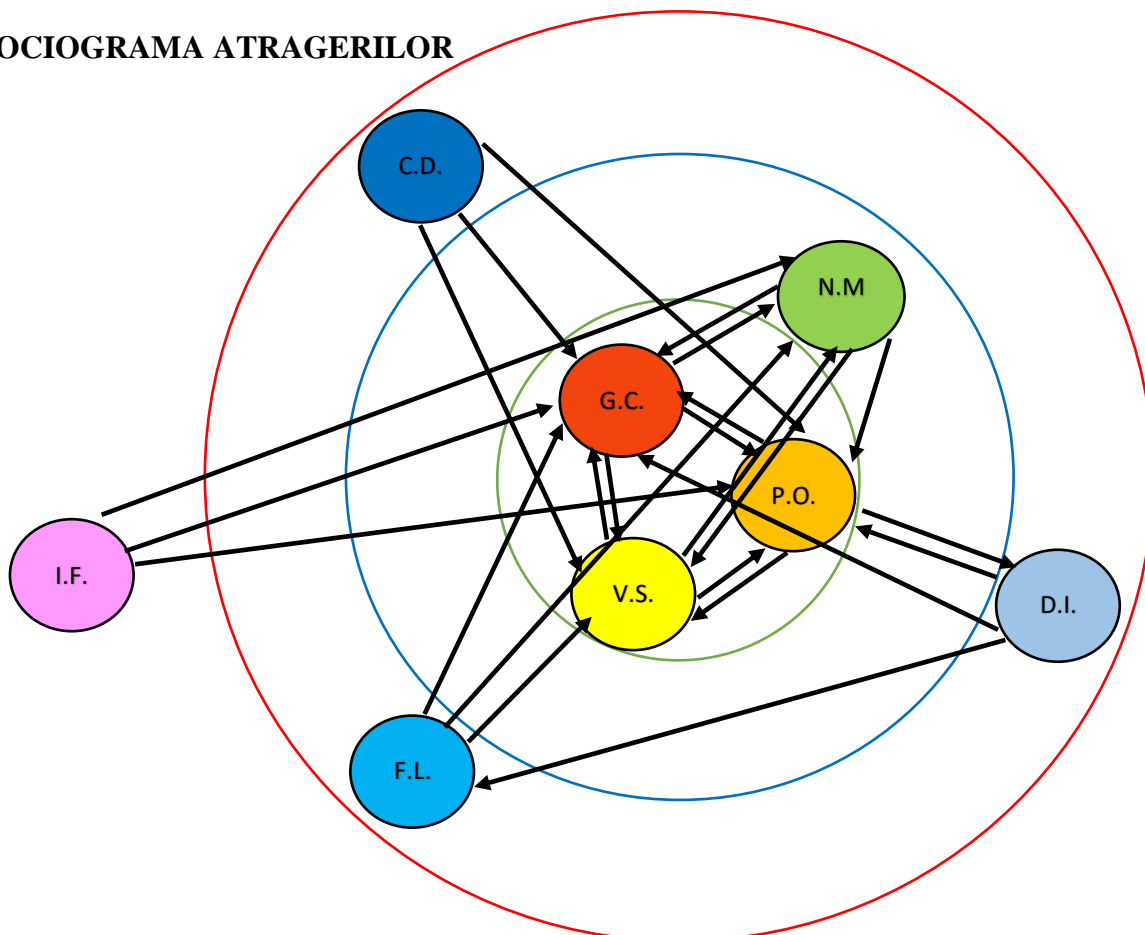
**TABEL CUPRINZÂND
INDICII DE STATUT PREFERENȚIAL**

Alegeri -respingeri	Nr. subiecti cu aceleași preferințe	ISP	Valoare psihosociala de tip preferențial
18	1	2,57	Populari Acceptați
13	1	1,86	
10	1	1,43	
0	0	0	Indiferenți
-1	1	-0,14	Marginalizați
-6	1	-0,86	
-9	2	-1,29	
-15	1	-2,14	

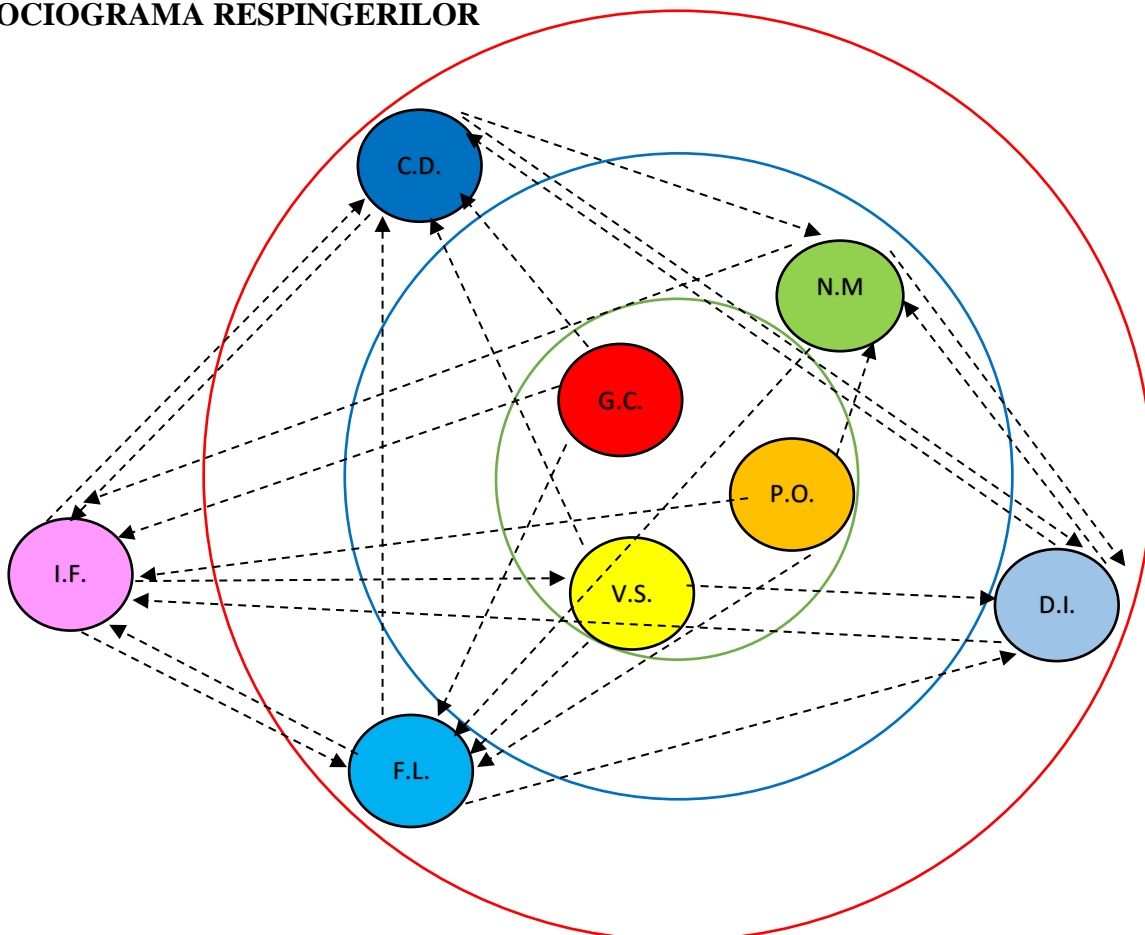
SOCIOGRAMA COLECTIVĂ

SOCIOGRAMA ATRAGERILOR

SOCIOGRAMA RESPINGERILOR

BIBLIOGRAFIE:

1. Cucuș, C., „Pedagogie”, Editura Polirom, Iași, 2006.
2. Mureșan, A., „Cunoașterea și conducerea grupurilor sociale”, Editura Accent, București, 2005;
3. Nicola, I., „Introducere în psihologie și teoria curriculumului”, Editura Corint, București, 2003.

Lectura și gândirea critică folosite în procesul literar

prof. înv. primar **GRIGORE CAMELIA**

ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 11 "ȘTEFAN OCTAVIAN IOSIF" BRAȘOV

Gândirea critică este un proces complex care începe cu asimilarea de cunoștințe, cu dobândirea unor operații și procedee mintale de procesare a informațiilor, continuă cu formarea unor credințe și convingeri care fundamentează adoptarea unor decizii și se finalizează prin manifestarea unor comportamente adaptative adecvate și eficiente.

Nu toate cunoștințele sunt utile și valoroase. Cunoștințele au valoare când sunt înțelese și, prin aceasta, se dovedesc a fi utile în rezolvarea problemelor de viață putând fi aplicate în practică în mod creativ, constructiv, critic.

Pentru a face față cu succes solicitărilor cotidiene, oamenii trebuie să știe multe lucruri, să obțină multe informații. Dar, explozia informațională și posibilitatea omului de a avea acces neîngrădit la informațiile din lumea întreagă creează adesea derută și provoacă anxietate. Într-o lume în schimbare accelerată, într-o societate democratică și deschisă, în care informația se perimează rapid, oamenii trebuie să învețe să discearnă între ce este important sau nu, între ceea ce are valoare și utilitate practică și ceea ce nu posedă astfel de calități, să respingă argumentat informațiile false, irelevante, inutile și să le rețină pe cele adevărate, relevante, utile. Asta înseamnă că ei trebuie să gândească critic, creativ, constructiv, eficient.

Gândirea critică este o condiție și o modalitate de realizare a învățării eficiente cu rol esențial în dezvoltarea personalității individului.

A gândi critic înseamnă:

1. *a deține cunoștințe valoroase și utile și a avea convingeri și credințe întemeiate pe acestea;*
2. *ați forma opinii independente și a accepta ca ele să fie supuse evaluării;*
3. *a supune propriile idei și ideile altora unui scepticism constructiv, cu scop de fundamentare;*
4. *a construi argumente suficiente care să confere consistență propriilor opinii;*
5. *a manifesta flexibilitate, toleranță și respect față de ideile altora, a le accepta sau a le respinge pe bază de argumente;*
6. *a participa activ la elaborarea unor soluții, a colabora și coopera constructiv pentru rezolvarea oricăror probleme de viață;*
7. *a învăța cum să gândești eficient, evaluând și testând mai multe soluții posibile;*

Gândirea critică nu se dobândește spontan, de la sine, ci se învață prin practicarea ei și conștientizarea acestei practici. A gândi critic este o capacitate care trebuie încurajată și dezvoltată într-un mediu de învățare adecvat. Gândirea este un proces complex care se dobândește prin învățare, asemenea cititului și scrisului.

Învățarea gândirii critice se realizează eficient când sunt respectate anumite condiții. Dintre acestea esențiale sunt:

1. *Crearea unor situații de învățare, a unor ocazii pentru ca elevii să-și exerseze procesul gândirii critice și alocarea timpului necesar pentru aceasta.*

Promovarea gândirii critice necesită timp. Elevii trebuie puși în situația de a gândi critic, de a produce idei și opinii proprii, de a le comunica și celorlalți și de a avea un feedback constructiv. Comunicarea propriilor idei, ajută la clarificarea acestora.

2. *Încurajarea elevilor să gândească independent, „cu propriul cap”, să speculeze și să reflecteze.*

Trebuie să le permitem tuturor elevilor să-și exprime gândurile, fără nici un fel de îngrădire. Când constată că acest mod de comportare este acceptat, elevii se angajează mai activ în analiza și evaluarea critică a ideilor. Permisiunea de a gândi critic, speculativ, nu înseamnă acceptarea unui mod superficial de a aborda lucrurile. Trebuie creat un cadru, un context stimulat, în care se gândește în mod autentic.

3. *Acceptarea diversității de opinii și idei.*

Libertatea de a specula, generează diversitatea de păreri. Se renunță, astfel, la mentalitatea „unicului răspuns corect” pe care elevii îl așteaptă de la cadru didactic. Un climat de învățare în care elevii au sentimentul că se așteaptă de la ei, de la fiecare în parte, opinii și idei în legătură cu o problemă, favorizează și stimulează manifestare gândirii critice. Chiar și atunci când, într-o situație-problemă dată, există un singur răspuns corect, totuși elevii constată că ajungerea la acesta se poate face pe căi diferite, având ocazia de a-și exercita gândirea.

4. *Implicarea activă a elevilor în realizarea învățării, prin confruntarea de idei, prin colaborare și cooperare pentru a găsi soluții adecvate.*

Implicarea elevilor în rezolvarea unor probleme le stimulează gândirea și-i ajută să gândească eficient, critic. Acolo unde și atunci când elevii rămân pasivi, neangajându-se în rezolvarea problemelor, se constată că gândirea critică lipsește din comportamentul lor.

5. *Convingerea elevilor că nu riscă să fie ridiculizați pentru opiniile exprimate.*

Ridiculizarea ideilor cuiva, sau, și mai grav, a persoanei acestuia, subminează gândirea critică. Dacă nu sunt ridiculizați pentru ideile lor, elevii vor avea curajul să le exprime liber, neîngrădit. Uneori, ideile „trăsnete” conduc la găsirea unor soluții corespunzătoare, ingenioase și utile practic.

6. *Încrederea în capacitatea fiecărui elev de a gândi în mod critic.*

Gândirea critică nu este o capacitate doar a elevilor mai mari, și cu un anumit nivel de dezvoltare intelectuală, ci ea poate fi practică la orice vârstă, de către fiecare elev.

Dacă există respect pentru opiniile fiecărui elev, toți vor avea grijă să exprime idei valoroase, responsabile. Ei vor lua în serios procesul învățării în care se manifestă respectul convenit pentru gândirea fiecăruia.

7. *Aprecieri pozitive a gândirii critice, manifestată în orice situație*

Este esențial să-i încredințăm pe elevi că opiniile lor sunt valoroase. Astfel, vom încuraja manifestarea gândirii critice. Fără a avea încredere în valoarea ideilor lor, valoarea recunoscută și de ceilalți, elevii vor refuza să se implice activ în soluționarea problemelor, să contribuie critic și constructiv la rezolvarea acestora. Abordarea comprehensivă a predării literaturii în special, dar și a altor obiecte de învățământ presupune însușirea unor metode și tehnici care să asigure implicarea activă a elevilor în înțelegerea unui text prin trecerea de la simpla lectură a lui la citirea reflexivă a acestuia.

Lectura este un mijloc esențial prin intermediul căruia oamenii iau contact cu informațiile de care au nevoie. Dar a ști (a învăța) să citești nu este suficient, *elevii trebuie să învețe să citească în mod reflexiv.* Lecturarea unui text trebuie urmată de comentarea acestuia într-o manieră sistematică și bine orchestrată. Astfel se dezvoltă gândirea critică, iar învățarea devine mai eficientă.

Citirea unui text însoțită sau urmată de reacțiile cititorului reprezintă modalitatea principală de analiză și reflecție critică.

Învățarea presupune multă lectură independentă. Dacă aceasta nu se realizează în manieră reflexivă nu va avea impactul scontat asupra eficienței învățării și formării personalității elevului.

A învăța înseamnă, în esență, a gândi și a face. Dacă e adevărat acest lucru, atunci lecțiile trebuie să fie reflexive și active.

Pentru a face față solicitărilor din viața cotidiană, pentru a progresa în carieră și a avea sentimentul autorealizării personale, oamenii trebuie să se informeze, să culeagă și să prelucreze informații. Multe din acestea le dobândesc prin lectura unor cărți, manuale, reviste, jurnale etc. Dar, știu ei să citească cu adevărat?

A citi eficient presupune nu doar lecturarea unui text și încercarea de a reține conținutul acestuia pentru a-l putea reproduce la nevoie. *Lectura eficientă presupune înțelegerea textului, atât a faptelor prezentate și a detaliilor acestora, cât, mai ales, a mesajului transmis.* Nu este suficient să citim ceva și apoi să încercăm să reproducem (cât mai fidel cu putință) ceea ce am citit. *Citirea autentică presupune interpretarea textului, găsirea unei legături între mesajul autorului (care uneori este implicit) și propriile idei ale cititorului.* Cititul „printre rânduri” este un mod de atribuire a unor sensuri personale conținutului de idei al textului lecturat.

În căutarea de noi modalități de desfășurare a orelor pentru creșterea receptivității elevilor față de **lectura** am folosit „**procesul**” ca modalitate de abordare a operelor literare, epice în special .

Procesul literar este o dezbatere, de pe poziții extreme: acuzare-apărare, a unor aspecte problematice dintr-o operă literară, folosind elemente de procedură și de limbaj specifice universului administrativ-juridic .

Procedura juridică se „ajustează” după necesități și posibilități, putându-se reduce la câteva momente esențiale :

- punerea în temă a publicului de către un „procuror” sau chiar de președintele completului de judecată, a cărui intrare sau ieșire este anunțată de un aprod și salută de public prin ridicarea în picioare ;
- audierea „martorilor” acuzării și ai apărării ;
- pauza pentru „deliberare” care, pentru activizarea întregii asistențe, poate fi folosită pentru efectuarea unui sondaj de opinie ;
- comunicarea „sentinței” precedată de prezentarea rezultatelor sondajului de opinie (dacă s-a efectuat) .

În cazul realizării procesului ca o suită de alocuțiuni sunt necesare parcurgerea câtorva etape pregătitoare :

- stabilirea „capetelor de acuzare” (în cazul judecării unui personaj) sau a personajelor care pot fi implicate în proces .
- distribuirea sarcinilor legate de desfășurarea procesului: câte un acuzator și un apărător pentru fiecare cap de acuzare sau pentru fiecare personaj implicat în anchetă .
- întocmirea dosarului care, în final, va cuprinde : o prezentare sumară a cazului pus în dezbatere, depozițiile acuzatorilor și apărătorilor și o concluzie verdict asupra cazului dezbătut ;
- pentru agrementarea procesului, mai pot fi folosite ca piese de dosar : imprimări cu citate elocvente din text, interpretate de actori cunoscuți, sau imagini grafice (desene, ilustrații) care surprind personajul – inculpat în „flagrant delict” ;
- o repetiție de asamblare a părților și de orientare „în teren” adică stabilirea succesiunii vorbitorilor și a locului de unde își vor rosti alocuțiunea .

Procesul literar se poate realiza chiar în cadrul lecțiilor obișnuite de limbă și comunicare, pe baza unor indicații sumare primite de elevi în prealabil sau în orele de lectură. În acest caz, punerea în temă și enunțarea concluziei verdict vor reveni învățătorului, iar dezbateră proprie zisă va fi susținută de elevi în mod spontan, printr-un dialog cu caracter

polemic. Când posibilitățile clasei nu permit realizarea unei dezbateri spontane ea fi înlocuită printr-un sondaj de opinie, elevii fiind solicitați să-și precizeze, în scris poziția față de personajul incriminat; susținându-și-o prin referiri la textul operei literare .

Orice text literar epic sau dramatic poate fi tratat sub forma procesului, cu condiția ca el să conțină un fapt sau un personaj problematic, care să poată genera o discuție în contradictoriu bazată strict pe realitățile oferite de opera literară .

Munca de redactare a depozițiilor și a celorlalte documente constituie un interesant și util exercițiu de compunere care îi ajută pe elevi să se familiarizeze cu unul dintre stilurile funcționale ale limbii române contemporane: stilul administrativ-juridic .

În pregătirea și desfășurarea acestor ore se pot parcurge următoarele etape :

1) Pregătirea procesului.

După fixarea temei, împreună cu elevii, nominalizat completul de judecată și părțile aflate în proces (judecătorul, procurorul, grefierul, inculpatul, apărarea și martorii) .

Se recomandă bibliografia de studiat cu diverse alte izvoare de pregătire, se delimitează conținutul intervențiilor în proces și ordinea acestora .

2) Desfășurarea procesului .

a) Grefierul anunță dosarul pentru procesul ce urmează să aibă loc și face apelul părților aflate în proces .

b) Judecătorul dă citire actului de acuzare .

c) Judecătorul dă apoi cuvântul acuzatului .

d) Se audiază martorul .

e) După terminarea cercetării judecătorești, judecătorul dă cuvântul părților pentru dezbaterile de fond.

f) Acuzarea .

g) Apărarea .

h) Inculpatul .

i) Completul de judecată se retrage pentru deliberare, după care revine și anunță hotărârea .

3) Dezbaterile cu întreaga clasă asupra procesului .

După citirea sentinței este necesară o scurtă discuție asupra procesului cât și asupra sentinței date cu întreg colectivul clasei care a asistat la proces; se trag învățămintele .

4) Concluzia .

Cadrul didactic sub îndrumarea căruia s-a desfășurat procesul va face aprecieri realiste, stimulatoare și încurajatoare referitoare la modul cum completul de judecată și părțile aflate în „proces” s-au pregătit, cum și-au îndeplinit rolurile și asupra sentinței date și dezbaterilor purtate .

Pregătirea și desfășurarea unei ore sub formă de proces antrenează mulți elevi care își pregătesc singuri „scenariul”, solicită elevii să gândească și să ia măsuri, decizii, pregătindu-i astfel pentru viață . Este simulată creativitatea elevilor, obișnuindu-i cu modularitatea informațiilor (care în funcție de necesitățile procedurii, sunt organizate și reorganizate în combinații diferite) este cultivată curiozitatea caracteristică vârstei .

Munca de pregătire influențează în bine relația dascăl–elev generând o atmosferă de colaborare care permite o mai bună cunoaștere și o mai justă apreciere a elevului de către învățător.

Accentul nu cade în primul rând pe conținutul învățării, ci pe modalitatea în care elevii învață pentru a rezolva probleme. Elevii învață să gândească mai bine dacă li se oferă posibilitatea să-și exerseze gândirea, dacă li se creează ocazii numeroase pentru a cerceta, a experimenta, a investiga împreună, conștientizând procesul gândirii efectuate.

BOUL ȘI VIȚELUL

de GRIGORE ALEXANDRESCU

Un bou ca toți boii, puțin la simțire,
În zilele noastre de soartă-ajutat,
Și decât toți frații mai cu osebite,
Dobândi-n cireadă un post însemnat.

—Un bou în post mare? — Drept, cam ciudat
vine,

Dar asta se-ntâmplă în oricare loc:
Decât multă minte, știu că e mai bine
Să ai totdeauna un dram de noroc.

Așa d-a vieții veselă schimbare,
Cum și de mândrie boul stăpânit,
Se credea că este decât toți mai mare,
Că cu dânsul nimeni nu e potrivit.

Vițelul atuncea, plin de bucurie,
Auzind că unchiul s-a făcut boier,
Că are clăi sumă și livezi o mie:
„Mă duc — zise-ndată — nițel fân să-i cer.“

Făr-a pierde vreme, vițelul pornește,
Ajunge la unchiu, cearcă a intra;
Dar pe loc o slugă vine și-l oprește:
„Acum doarme — zice — nu-l poci supăra.“

— „Acum doarme? ce fel? pentru-ntâia dată
După-prânz să doarmă! Obiceiul lui

Era să nu șază ziua niciodată;
Ast somn nu prea-mi place, și o să i-o spui.“

— „Ba să-ți cauți treaba, că mănânci trântea;
S-a schimbat boierul, nu e cum îl știi;
Trebuie-nainte-i să mergi cu sfială,
Primit în casă dacă vrei să fii.“

La o mojiție atâta de mare,
Vițelul răspunde că va aștepta;
Dar unchiu se scoală, pleacă la plimbare,
Pe lângă el trece, făr-a se uita.

Cu mâhnire toate băiatul le vede,
Însă socotește că unchiu-a orbit;
Căci făr-ndoială nu putea a crede
Că buna lui rudă să-l fi ocolit.

A doua zi iarăși, prea de dimineață,
Să-găsească vreme, la dânsul veni:
O slugă, ce-afară îl vedea că-ngheață,
Ca să-i facă bine, de el pomeni.

„Boierule — zise — așteaptă afară
Ruda dumitale, al doamnei vaci fiu.“
— „Cine? a mea rudă? Mergi de-l dă pe scară.
N-am astfel de rude, și nici voi să-l știu.“

1. Înțelegerea conținutului textului

- Căutarea în dicționar a explicației cuvintelor: *boier, fân, claie, mojiție, cireadă*;
- Identificarea formei corecte a cuvintelor: *osebite, cearcă, să șază*;
- Precizarea sensului pe care îl au în text cuvintele:

Însă **socotește** că unchiu-a orbit... (.....)

Că are clăi **sumă**... (.....)

.... de el **pomeni**... (.....)

- Alegerea variantei corecte:

Boul ajunge într-un post important ajutat de

- a) prieteni
- b) nepot
- c) soartă

Vițelul merge la unchiul său, boul, ca să:

- a) îl viziteze
- b) Îi ceară o slujbă
- c) Îi ceară fân

Când vrea să intre la unchiul lui, nepotul este oprit de:

- a) un paznic
- b) o slugă
- c) unchiul său

2. Formularea mesajului textului

Alegerea mesajului:

- a) Când ajung în posturi importante, unii oameni mănâncă mai mult.
- b) Când ajung în posturi importante, unii oameni dorm mai mult.
- c) Când ajung în posturi importante, unii oameni nu-și mai cunosc rudele sărace.

Formularea mesajului sub formă de proverb:

”.....”

3. Exprimarea părerii

- Trăsăturile bouului așa cum reies din prima strofă:

.....

- Trăsăturile bouului așa cum reies din versurile:

”Decât multă minte, știu că e mai bine
Să ai totdeauna un dram de noroc”

.....

” Cum și de mândrie bouul stăpânit”

.....

” Se credea că este decât toți mai mare,
Că cu dânsul nimeni nu e potrivit.”

.....

” Că are clăi sumă și livezi o mie”

.....

- Când pleacă la plimbare, bouul trece pe lângă nepotul său ”făr-a se uita”. Ce părere ai despre gestul său?

.....

.....

- Cum interpretezi răspunsul dat de bou slugii care încearcă să-l ajute pe vițel? Ține cont de însușirile bouului ”puțin la simțire” și de întrebarea formulată de autor ”Un bou în post mare?”

.....

.....

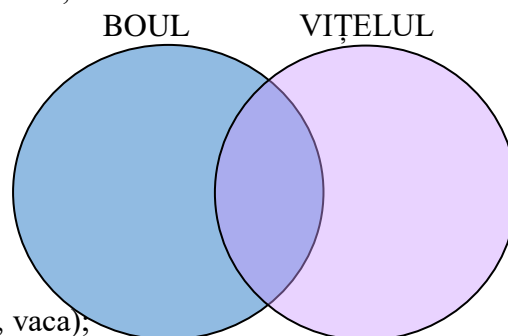
4. Procesul literar

Împărțirea elevilor de partea și împotriva bouului/vițelului;

Digrama Venn

Calități/ Defecte/

Gesturi/ Mimică

- Stabilirea ”capetelor de acuzare”
- Avocatul acuzării prezintă argumentele;
- Avocatul apărării prezintă argumentele;
- Se audiază martorii (sluga, vechii colegi din cireadă, vaca);
- Se audiază ”inculpatul”;
- Completul de judecată deliberează și anunță hotărârea (pedeapsa);
- După citirea ”sentinței” se trag învățămintele.

5. Concluzii

- Procesul literar cultivă interesul elevilor pentru lectură, sporind considerabil aportul motivațional prin șansa pe care le-o oferă de a deveni „judecătorii” personajelor cărții recomandate spre citire.
- Este și un antidot al lecturii superficiale antrenându-i pe elevi la o lectură mai atentă .
- Cunoștințele dobândite în acest fel sunt mai temeinice și mai durabile, personajele devenind ființe apropiate de care elevii se leagă prin simpatie sau antipatie, admirație sau dispreț.

BIBLIOGRAFIE

1. Bernat, S., (2003), Tehnica învățării eficiente, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca
2. Ciocanu, I., (2002), Dincolo de literă – incursiuni în procesul literar contemporan, Indiana University
3. Edward E, Smith B. L. Fredrickson S., Nolen-Hoeksema Geoffrey R. Loftus,(2009), Introducere în Psihologie-Atkinson&Hilgard, Editura Tehnica, Bucuresti
4. Houde O., (2007), Psihologia copilului, Editura Cartier,Bucuresti
5. Piaget,J., Inhelder B.,(2011), Psihologia copilului, Editura Cartier,Bucuresti
6. Piaget, J. ,(2012), Judecata morala la copil, Editura Cartier, Bucuresti
7. Preece, A., (2004), Gândirea critică în sala de clasă, Școala reflexivă, vol. 1, nr. 2
8. Temple, C., (2004), Gândirea critică și literația critică, Școala reflexivă, vol. 1, nr. 343
9. Zlate M., (1999) , Psihologia mecanismelor cognitive, Editura Polirom

Evaluare digitalizată prin utilizarea platformei Kahoot

Prof. Grigore Gina-Mihaela
Liceul Tehnologic Meserii și Servicii Buzău

Introducerea tehnologiei în educație este, fără dar și poate, cea mai eficientă modalitate de a oferi elevilor accesul la o educație de înaltă calitate. Sunt de părere că utilizarea noilor tehnologii în procesul de predare-învățare-evaluare simplifică accesul la resurse educaționale, elevul este mult mai implicat în învățare deoarece folosește un instrument familiar, de asemenea îmbunătățește experiența de învățare a elevilor, implicit retenția cunoștințelor și dezvoltarea abilităților noi.

Învățământul trebuie să-și actualizeze finalitățile, să se adapteze, să-și diversifice resursele pentru a sprijini noua generație, astfel încât să răspundă provocărilor din contextul actual și atragă elevii cu metode eficiente și ușor de utilizat.

Noile mijloace de comunicare nu puteau să fie excluse deoarece educația se bazează pe comunicare, iar aceasta presupune și angajament formativ. Se întâmplă ca tehnologia (caculatorul, telefonul, tableta) să intre în spațiul școlar, cu ușurință, alături acestea sunt formate încă de la bun început pentru a fi utilizate în procesul instructiv-educativ, venind în completarea celorlalte mijloace moderne de învățământ precum: tabla interactivă, platformele educative virtuale, aplicații pe telefoanele mobile, etc. Tehnologiile actuale de comunicare și informare formează un nou sistem de referință în procesul de evaluare, mai ales cel creat de către lumea virtuală.

Voi începe cu câteva informații despre aplicațiile multimedia care atrag elevii cu ajutorul imaginilor și sunetului.

Unul dintre cele mai importante motive ale utilizării aplicației multimedia „Kahoot” este legat de faptul că aceasta poate fi folosită nu numai în laboratorul de informatică care de regulă este ocupat, ci și în orice clasă.

Această aplicație ajută elevii să-și dezvolte independența în procesul de învățare, ajutând la diferențierea învățării.

Platforma KAHOOT face parte dintre platformele multimedia preferate pe care le folosesc în activitatea mea didactică: în evaluarea sumativă dar și în cea formativă, pentru recapitularea cunoștințelor, în fixarea acestora și mai puțin în etapa de predare.

Lansată încă din anul 2013, platforma Kahoot este de mare ajutor profesorului pentru a crea teste interactive și elevului pentru a se autoevalua. În prezent este folosită de peste 50 de milioane de utilizatori din întreaga lume.

Este o aplicație preferată de către elevi, dar și de profesori deoarece este ușor de folosit. Elevii accesează aplicația de pe dispozitivul mobil, iar profesorul de pe laptop, calculator, tablă smart, intrând pe site-ul kahoot.it, fără a fi nevoie să se descarce aplicația. Exemple sunt create sub formă situații de învățare din diferite domenii precum: psihologie, matematică, limbă și literatură română, științe socio-umane (cultură civică, educație financiară, educație antreprenorială, logică, etc.), biologie, limbi străine (engleză, franceză, germană), chimie, fizică, geografie, etc.

Includerea platformei Kahoot în procesul de evaluare la disciplina „Educație antreprenorială” demonstrează faptul că utilizarea platformei Kahoot în procesul de învățare-evaluare, conduce la:

- creșterea interesului elevilor și implicarea activă a acestora în propria lor formare-evaluare, asigurându-se astfel o creștere a performanțelor școlare și totodată a progresului școlar;
- creșterea interesului elevilor față de procesul de învățare-evaluare măsurabil prin numărul de platforme și aplicații folosite în procesul de predare-învățare-evaluare;
- creșterea numărului elevilor care dovedesc competențe digitale utile în procesul de învățare-evaluare folosind noile tehnologii;
- îmbunătățirea rezultatelor școlare inițiale prin introducerea noilor tehnologii în procesul de predare-învățare-evaluare.

Avantajele folosirii aplicației Kahoot pentru elevi:

- îmbunătățirea abilităților din domeniul digital;
- îmbunătățirea controlului și totodată a autocontrolului;
- dezvoltarea încrederii de sine.

Așadar, atracția cadrelor didactice către utilizarea noilor tehnologii în procesul de - evaluare contribuie cu succes la dezvoltarea incontestabilă a viitorului absolvent.

Bibliografie:

1. Cucoș, C., (1999). *Psihopedagogie pentru examenele de definitivare și grade didactice*, Iași, Editura Polirom
2. Ionescu Miron, Radu Ioan, *Didactica modernă*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 2005;
3. Vlăsceanu Lazăr, *Decizie și inovație în învățământ*, Editura Didactică și Pedagogică, București 2004;

Educația la granița dintre clasic și digital la ora de istorie

Prof. Grindei Rodica

Școala Gimnazială Nr.1 Stăuceni

Educația la granița dintre clasic și digital reprezintă un subiect de actualitate și relevanță în predarea istoriei, oferind numeroase oportunități pentru îmbunătățirea învățării. Integrarea tehnologiilor digitale în procesul educațional aduce beneficii semnificative, dar și provocări pe care trebuie să le gestionăm cu atenție. Iată câteva aspecte esențiale de luat în considerare:

Beneficiile Integrării Tehnologiilor Digitale în Ora de Istorie

1. **Acces la Resurse Diverse și Actualizate:** Utilizarea resurselor online permite accesul la o gamă largă de materiale, inclusiv documente istorice digitalizate, videoclipuri, articole academice și surse primare. Aceste resurse pot oferi perspective variate asupra evenimentelor istorice și pot îmbogăți înțelegerea elevilor.
2. **Instrumente Interactive de Învățare:** Aplicațiile și platformele educaționale, precum Google Classroom, Kahoot!, sau Edmodo, permit crearea de activități interactive și colaborative. De exemplu, elevii pot participa la quiz-uri, jocuri educative sau discuții în timp real, ceea ce poate crește implicarea și interesul lor pentru istorie.
3. **Simulări și Realitate Virtuală:** Tehnologiile de realitate virtuală (VR) și realitate augmentată (AR) permit recrearea unor evenimente istorice sau vizitarea unor situri istorice într-un mod imersiv. Elevii pot "călători" în timp și spațiu pentru a explora și înțelege mai bine contextul istoric.
4. **Accesibilitate și Flexibilitate:** Platformele online facilitează accesul la educație pentru elevii din medii diverse, inclusiv cei cu dizabilități sau care locuiesc în zone izolate. Materialele digitale pot fi adaptate pentru a răspunde nevoilor individuale ale elevilor.

Provocările și Limitele Tehnologiilor Digitale

1. **Disparități în Accesul la Tehnologie:** Nu toți elevii au acces la dispozitive digitale sau internet de înaltă calitate. Aceasta poate crea inegalități în oportunitățile de învățare și poate accentua decalajele educaționale.
2. **Suprainformare și Evaluarea Sursei:** Abundența de informații disponibile online poate fi copleșitoare pentru elevi. Este crucial să îi învățăm să evalueze critic sursele și să diferențieze informațiile credibile de cele necredibile.
3. **Distrageri și Managementul Timpului:** Dispozitivele digitale pot fi o sursă de distragere. Elevii trebuie să dezvolte abilități de gestionare a timpului și de concentrare pentru a beneficia maxim de resursele digitale.

Strategii pentru o Educație Echilibrată

1. **Îmbinarea Metodelor Clasice cu Cele Digitale:** O abordare hibridă care combină metodele tradiționale (lectură, discuții în clasă, scriere de eseuri) cu cele digitale (vizionarea de documentare online, utilizarea aplicațiilor educaționale) poate oferi un echilibru optim.
2. **Formarea și Sprijinirea Profesorilor:** Profesorii trebuie să fie pregătiți și susținuți în utilizarea tehnologiilor digitale. Cursurile de formare continuă și resursele de suport tehnic sunt esențiale pentru a asigura o implementare eficientă.
3. **Promovarea Alfabetizării Digitale:** Elevii trebuie educați în privința competențelor digitale esențiale, cum ar fi căutarea eficientă a informațiilor, evaluarea critică a surselor și utilizarea responsabilă a internetului.
4. **Evaluarea și Adaptarea Continuă:** Este important să evaluăm constant impactul tehnologiilor digitale asupra învățării și să adaptăm metodele și resursele în funcție de feedback-ul elevilor și rezultatele obținute.

În concluzie, educația la granița dintre clasic și digital la ora de istorie poate oferi o experiență de învățare mai bogată și mai diversificată. Prin abordări echilibrate și bine gândite, putem valorifica beneficiile tehnologiilor digitale, reducând în același timp riscurile și provocările asociate acestora.

Bibliografie:

Ioan Tesu, *Educația- de la traditional la digital*, Editura Sophia, 2023

Roxana Apostolache, *Competența pedagogică digitală*, Editura Polirom, 2022

Educația la granița dintre clasic și digital

Prof.inv.primar: Grosu Valentina
Școala Gimnaziala Vizantea Razaseasca

Instrumentele și tehnologia de învățare le permit elevilor să dezvolte abilități eficiente de învățare autodirijată. Ei sunt capabili să identifice ceea ce au nevoie pentru a învăța, să găsească și să utilizeze resurse online, să aplice informațiile despre problema în cauză și chiar să evalueze feedback-ul rezultat.

Acest lucru le crește eficiența și productivitatea.

Pe lângă implicarea elevilor, instrumentele digitale de învățare și tehnologia dezvoltă abilitățile de gândire critică, care stau la baza dezvoltării raționamentului analitic, învață cum să ia decizii, nu doar memorarea temporară a manualului, cum să colaboreze și să lucreze cu succes în grupuri. Acest lucru se face de obicei prin gamification. Gamificarea este o caracteristică excelentă a învățării interactive, deoarece îi învață pe copii care se joacă în grup, să depindă și să aibă încredere unii în alții pentru a câștiga un joc sau a-și atinge obiectivele. De asemenea, promovează cooperarea și munca în echipă care sunt abilități foarte importante, în fiecare aspect al vieții.

Deoarece învățarea digitală este mult mai interactivă și memorabilă decât manualele voluminoase sau prelegerile unilaterale, acestea oferă un context mai bun, un sentiment mai mare de perspectivă și activități mai captivante decât metodele tradiționale de educație. Acest lucru permite elevilor să se conecteze mai bine cu materialul de învățare. În plus, ele oferă adesea o modalitate mai interesantă și mai antrenantă de a digera informațiile. Acest lucru se reflectă în ratele lor de reținere și în rezultatele la testări. De asemenea, atunci când elevii își pot urmări propriul progres, acesta poate îmbunătăți motivația și responsabilitatea.

Toate acestea, și nu numai, contribuie la dezvoltarea:

- competențelor digitale,
- competenței de a învăța să înveți,
- competențelor sociale și civice
- dar și cele de sensibilizare și expresie culturală.

Instrumentele și tehnologia de învățare digitală oferă copiilor plăcere, precum și numeroase beneficii în ceea ce privește dezvoltarea bunăstării copilului. Toată lumea beneficiază de digitalizarea învățării.

În procesul instructiv-educativ profesorii pot combina metodele de lucru pentru predarea unor noi conținuturi, captând astfel atenția elevilor și interesul pentru noile cunoștințe urmează a fi predate.

În încercarea de a îmbunătăți calitatea și relevanța procesului educațional, multe școli au îmbrățișat tehnologia ca un instrument cheie. În contextul societății actuale, în care tehnologia evoluează rapid, educația primară joacă un rol esențial în pregătirea elevilor pentru viitor. Pentru realizarea cu succes a acestui obiectiv, școlile au investit în echipamente și cursuri de formare a profesorilor, pentru îmbunătățirea competențelor în utilizarea tehnologiei și pentru integrarea instrumentelor digitale în lecție.

Elevii au fost implicați în proiecte practice care să le dezvolte abilitățile digitale.

Platformele digitale oferă profesorilor, elevilor și părinților, informații, instrumente și resurse pentru a spori managementul educațional prin două moduri de învățare: sincron și asincron.

Observând numărul mare al avantajelor, se poate spune că utilizarea platformelor digitale este o oportunitate. Se poate vorbi despre o învățare combinată care îmbină oportunitățile de învățare față în față, cu oportunitățile de învățare online.

Bibliografie

1. <http://www.panworldeducation.com/2017/03/23/benefits-of-digital-learning-over-traditional-education-methods/>
2. <https://www.ise.ro/wp-content/uploads/2021/02/Ghidpracticderesurseeducationalesidigitalepentruinstruireonline.pdf>
3. COJOCARU, VENERA MIHAELA. Educația pentru schimbare și creativitate. București: Ed. Didactică și Pedagogică, 2003, 312 p.
2. OPREA, CRENGUȚA- 4. LĂCRIMIOARA. Strategii didactice interactive, București: Ed. Didactică și Pedagogică, 2006, 49 p.
3. <https://blog.scoala365.com/2018/11/22/beneficiile-educației-digitale-vs-metodele-educației-traditionale>

Educația la granița dintre clasic și digital

Prof.inv.primar: Grosu Valentina
Școala Gimnaziala Vizantea Razaseasca

În epoca digitală în care trăim, tehnologia a devenit omniprezentă în toate aspectele vieții noastre, inclusiv în domeniul educației. De-a lungul anilor, s-a desfășurat o tranziție în etape, de la educația tradițională la cea modernă, bazată pe tehnologie.

Educația clasică, tradițională a reprezentat, de-a lungul timpului, coloana vertebrală a sistemelor educaționale. Acest model implică predarea în clasă, manuale școlare tipărite, testele scrise și interacțiunea directă între profesori și elevi.

Metodele tradiționale au fost, și încă sunt, apreciate pentru structura și disciplina pe care le oferă. Aceste metode tradiționale și-au dovedit eficiența de-a lungul timpului, elevii dobândind un vast bagaj de cunoștințe și o cultură generală din diverse domenii. Lipsa instrumentelor digitale nu a constituit un minus în desfășurarea activităților.

Unul dintre aspectele pozitive ale educației digitale este faptul că oferă oportunități de învățare flexibile. Elevii pot avea acces la materialele de învățare oricând și oriunde, ceea ce sporește autonomia învățării. De asemenea, tehnologia permite adaptarea curriculumului la stilurile individuale de învățare ale elevilor, creând astfel un mediu educațional personalizat. Chiar dacă educația digitală nu poate înlocui pe deplin metodele clasice de învățare, aceasta vine în sprijinul tinerilor dornici să exploreze și să asimileze informații noi prin diverse metode și cursuri practice, cu exerciții aplicate.

Dezvoltarea unor abilități digitale vine la pachet cu numeroase beneficii pentru copii și tineri, însă învățământul și predarea online pot avea dezavantajele lor. Pe perioada pandemiei, atât copiii, cât și părinții și profesorii s-au confruntat cu anumite impedimente, atât din punct de vedere logistic, cât și la nivel de comunicare și relații interumane.

Noile tehnologii de informare și comunicare oferă o altă abordare a procesului instructiv-educativ: aceea a învățării „creată” de către lumea virtuală. Această nouă modalitate de a învăța e la fel de importantă ca și cea clasică. Ele nu trebuie să se excludă, ci să interfereze una cu alta, învățarea clasică fiind „dublă și sprijinită” de variante virtuale.

Aceste suporturi, materiale digitale care reprezintă noi mijloace de învățare, „forțează” într-un anumit grad metodologia didactică să se recalibreze și să devină mai activizantă și dinamică. Acest lucru nu înseamnă nici pe departe că trebuie să minimalizăm sau, dimpotrivă să amplificăm una sau alta dintre variante, ci de a le spori valențele formative ambelor, în

beneficiul elevilor, prin utilizări corelate, și atent îmbinate. Ceea ce e nou și inedit nu trebuie sub nicio formă să excludă ceea ce e clasic și vechi, ci să-l redimensioneze și să-i redea o nouă abordare. Așa încât, secvențe de predare în care s-a folosit expunerea sau conversația se pot întrepătrunde într-un mod eficient cu activarea unor tehnologii creative, a unor instrumente, resurse și aplicații cu suport digital care presupun instruirea cu ajutorul calculatorului.

Educația digitală la poate aduce numeroase beneficii, dar este important ca părinții și educatori să monitorizeze și să gestioneze cu atenție utilizarea dispozitivelor digitale pentru a evita eventualele efecte negative și riscuri asociate. Combinația dintre clasic și digital în educația copiilor poate fi benefică pentru copii, oferindu-le o gamă largă de experiențe de învățare și stimulându-le diverse abilități.

Un exemplu de combinație între tradițional și digital în educație ar putea fi integrarea jocurilor și activităților interactive în procesul de învățare. Un educator ar putea folosi atât cărți de povești tradiționale cât și aplicații interactive pentru copii pentru a dezvolta abilități de citire și alfabetizare. Copiii ar putea asculta o poveste tradițională în timp ce urmăresc ilustrațiile pe o tabletă sau un laptop, iar apoi ar putea să completeze activități interactive legate de poveste pentru a-și testa înțelegerea și memorarea informațiilor.

De asemenea, ar putea folosi jocuri educative digitale pentru a ajuta copiii să-și dezvolte abilități matematice sau de rezolvare de probleme, îmbinând astfel aspecte tradiționale ale învățării, cum ar fi jocul de rol sau activitățile practice, cu tehnologia digitală pentru a stimula interesul și implicarea copiilor în procesul de învățare.

În concluzie, atât educația tradițională, cât și cea digitală au rolul lor în dezvoltarea armonioasă a copiilor. Important este ca educatorii să găsească un echilibru între cele două metode pentru a oferi copiilor o experiență educativă completă și diversificată.

Bibliografie:

1. Teșu, Ioan, Educația de la tradițional la digital, Editura Sophia, 2023;
2. Gere, Georgiana, Tehnici de învățare. Un ghid complet în domeniul învățării eficiente, Editura Curtea Veche, 2021
3. Stan, Liliana, Educația timpurie- probleme și soluții, Editura Polirom, 2016;

DASCĂLUL CREATIV ȘI ELEVUL CREATIV ÎN CICLUL PRIMAR

P.I.P. GROZĂVESCU OANA MARIȚA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ Nr.3 OȚELU ROȘU,CARAȘ-SEVERIN

Pentru înfaptuirea cerințelor creativității la lecție, este necesară instaurarea unui climat favorabil “caracterizat printr-o tonalitate afectivă-pozitivă, de exigență și de înțelegere, de responsabilitate”, afirmă Ana Stoica în lucrarea “Creativitatea elevilor”. Tot autoarea continuă, arătând că :”Învățătorii și profesorii creativi determină avântul creativității de la profesor la elev, fenomen urmat de automodelarea copilului în funcție de atitudinile și convingerile devenite ale lui”.

Este necesar ca învățătorul să-i pună pe elevi în situația de a învăța să dobândească cunoștințe în mod independent, să caute soluții noi, originale, să aplice creator cunoștințele.

Învățătorul creativ oferă învățarea într-o atmosferă neautoritară, încurajează procesul gândirii creative. El știe cum să folosească întrebările. Conduita creatoare este provocată de întrebarea operațională potrivită pentru că ea duce la explorare și dezvoltă curiozitatea. Un învățător creativ încurajează elevii să exprime teorii ce par ridicole, să combine materialele și noțiunile în modele noi, originale.

Cadrul didactic trebuie să fie un mediator între elev și lumea înconjurătoare, faptul acesta presupunând:

- Structurarea și restructurarea unui cadru pentru a face posibilă o experiență utilă celor care învață;
- Indicarea experiențelor pe care le pot avea; folosirea posibilității de a experimenta;
- Participarea alături de individ în scopul ameliorării liniilor orientative pentru selectarea unui prilej favorabil experienței;
- Ajutor în folosirea timpului, spațiului, echipamentului;
- Ajutor pentru a extrage din experiența:informații, deprinderi, valori;
- Ajutor pentru interpretarea și evaluarea experiențelor.

În activitatea școlară se face transferul setului de valori propice creativității de la profesor la elev.Colaborarea are tendința de a stimula efortul fiecăruia.

“Dintre modalitățile de manifestare a elevului creativ în activitatea școlara, sunt de remarcat:

- Nu e sociabil în raport cu egalii săi, uneori e sfidător față de profesori;
- Nu e prea conștiincios; învață în salturi;

- Este imprudent; se avântă în răspunsuri înainte de formularea lor în minte;
- E curios, activ; are un nivel superior de aspirații;
- Are încredere în forțele proprii;
- Își asumă riscurile legate de îndeplinirea unor proiecte dificile și curajoase;
- Este perseverent în cautarea de soluții și realizarea proiectului propus;
- Are simțul valorii și atitudine valorizatoare
- Este receptiv la tot ce este nou;
- Cultivă consecvent originalitatea, pentru care are un respect deosebit.

Copilul care are posibilitatea să fie spontan și independent, va putea, în viitor, să fie creativ. De aceea învățământul trebuie să capete un caracter participativ, de aceea învățătorul trebuie să dirijeze, ca un adevărat dispecer- dialogul euristic sau exploatarea ipotezelor.”

Identificarea elevilor creativi

Ana Stoica, în lucrarea “Creativitatea elevilor”, propune o listă ce poate fi utilizată în identificarea elevilor creativi:

- curios, investigator cu întrebări profunde;
- original, în gândire și acțiune, oferă soluții neobisnuite;
- independent în gândire și conduită, individualizată, plin de sine;
- imaginativ, fantezist, povestitor de istorii;
- nonconformist;
- vede corelațiile;
- plin de idei, cu fluentă verbală și conversațională;
- experimentator care încearcă idei noi, produse noi;
- flexibil în idei și gândire;
- persistent, perseverent;
- construiește, reconstruiește;
- preferă complexitatea, se ocupă de mai multe idei în același timp;
- preocupat.

Pentru depistarea elevilor creativi din clasă, am aplicat chestionare elevilor, părinților și profesorilor. Ele și-au dovedit utilitatea. Este necesar să cunoaștem elevii creativi și domeniul în care pot excela în lucrarea “*Invenție, descoperire, creativitate*”, A.D. Moore consemnează: “*Ne deosebim prin capacitățile și talentele individuale, mai puternice sau mai slabe. Stradania de a cultiva talente acolo unde ele nu există le-a stricat multora viața. O primă condiție pentru a fi fericiți în viață constă în a descoperi domeniul pentru care suntem mai bine înzestrați și a folosi talentul astfel identificat pentru scopuri creative*”.

BIBLIOGRAFIE

- Mihaela Roco. Creativitate și inteligență emoțională. Iasi: Polirom, 2004
- Educație pentru schimbare și creativitate, Venera – Mihaela Cojocariu, Ed. Didactică si Pedagogică, București,
- Psihopedagogie, Ed. Polirom
- A.D. Moore, “Invenție,descoperire, creativitate” Ed. Didactică si Pedagogică, București,

Educație fără limite în școala românească

prof.Gruî Lenuța Nicoleta

Școala Gimnazială Dumbrăvița, jud. Timiș

Educația fără limite reprezintă o viziune modernă și idealistă asupra procesului de învățare, care promovează dezvoltarea continuă a individului într-un mod holistic, independent de constrângerile tradiționale ale sistemului educațional. În contextul școlii românești, această abordare presupune o reevaluare profundă a valorilor, metodelor și obiectivelor educaționale.

Contextul actual al educației în România

Sistemul de educație românesc se confruntă cu numeroase provocări: infrastructură deficitară, curriculum încărcat și învechit, lipsa personalului calificat, și diferențe majore între școlile din mediul urban și cel rural. Aceste probleme au fost accentuate de pandemia de COVID-19, care a scos la iveală inegalitățile și deficiențele existente în sistem. În acest context, ideea de „educație fără limite” devine nu doar un deziderat, ci o necesitate pentru a asigura succesul viitor al elevilor.

Caracteristicile educației fără limite

- **Flexibilitate și personalizare:** Educația ar trebui să fie adaptată nevoilor individuale ale fiecărui elev. Acest lucru poate fi realizat printr-un curriculum modular, care să permită elevilor să aleagă materiile care le stârnesc interesul și care corespund aptitudinilor lor.
- **Tehnologie și inovație:** Integrarea tehnologiei în procesul de învățare este esențială. Platformele online, aplicațiile educaționale și instrumentele digitale pot facilita accesul la resurse diverse și actualizate, oferind elevilor posibilitatea de a învăța în propriul ritm.
- **Dezvoltarea competențelor esențiale:** Pe lângă cunoștințele teoretice, școala ar trebui să se concentreze pe dezvoltarea competențelor esențiale, cum ar fi gândirea critică, creativitatea, abilitățile de comunicare și colaborare. Acestea sunt abilități indispensabile în secolul XXI.
- **Promovarea învățării pe tot parcursul vieții:** Educația nu se oprește odată cu absolvirea unei școli sau universități. Elevii trebuie încurajați să își continue educația pe tot parcursul vieții, prin participarea la cursuri, seminarii, și alte forme de învățare continuă.
- **Incluziune și echitate:** Un sistem educațional fără limite trebuie să fie incluziv și echitabil, asigurând accesul egal la educație pentru toți copiii, indiferent de mediul de proveniență, dizabilități sau alte circumstanțe.

Implementarea educației fără limite în școala românească

Pentru a implementa această viziune în școala românească, sunt necesare mai multe schimbări:

- Reformarea curriculumului: Curriculumul național trebuie să fie revizuit pentru a deveni mai flexibil și mai adaptabil la nevoile și interesele elevilor. Acest lucru implică, de asemenea, reducerea încărcării informaționale și introducerea unor materii opționale.
- Formarea continuă a profesorilor: Profesorii trebuie să beneficieze de programe de formare continuă care să le permită să își dezvolte competențele pedagogice și digitale. Astfel, vor putea să aplice metode de predare moderne și interactive.
- Investiții în infrastructură și tehnologie: Este esențial să se investească în modernizarea școlilor și în dotarea acestora cu echipamente tehnologice adecvate. Aceste investiții vor facilita accesul egal la resurse și vor crea un mediu propice învățării.
- Parteneriate și colaborări: Colaborarea între școli, universități, companii și alte instituții poate oferi elevilor oportunități de învățare practică și de conectare cu piața muncii.

Concluzie

Educația fără limite în școala românească este un ideal care, deși ambițios, poate fi realizat printr-un efort comun al autorităților, cadrelor didactice, părinților și elevilor. Este o investiție în viitorul societății noastre, asigurând că fiecare copil are șansa de a-și atinge potențialul maxim și de a contribui în mod semnificativ la dezvoltarea comunității și a țării. Schimbările necesare pentru atingerea acestui ideal sunt provocatoare, dar esențiale pentru a construi un sistem educațional adaptat nevoilor și provocărilor secolului XXI.

Bibliografie:

"Educația pentru secolul XXI: Schimbări și perspective" - coord. Elena-Luminița Dima

"Managementul clasei de elevi" - Constantin Cucuș

"Educația la granița dintre clasic și digital"

prof.Gruî Lenuța Nicoleta

Școala Gimnazială Dumbrăvița, jud. Timiș

În era digitală contemporană, educația se confruntă cu provocări și oportunități fără precedent. Transformarea rapidă a tehnologiei a modificat radical modul în care informația este transmisă și asimilată, creând o tensiune între metodele clasice de predare și noile abordări digitale. Învățarea hibridă, care combină elementele educației tradiționale cu cele digitale, se conturează ca o soluție promițătoare pentru viitorul educațional. Educația clasică, fundamentată pe interacțiunea directă dintre profesor și elev în sala de clasă, rămâne esențială pentru dezvoltarea abilităților sociale și de comunicare. Interacțiunea față în față permite nu doar transmiterea de cunoștințe, ci și dezvoltarea empatiei, a colaborării și a unei înțelegeri mai profunde a contextului uman. Cu toate acestea, limitările acestui model devin evidente în era informației, unde resursele disponibile și ritmul uniform al predării pot inhiba potențialul maxim al fiecărui elev. Pe de altă parte, tehnologia digitală a deschis porți nelimitate către cunoaștere.

Platformele de e-learning, cursurile online și resursele multimedia permit accesul la informație din orice colț al lumii, în orice moment. Aceste instrumente oferă un ritm de studiu personalizat, adaptabil nevoilor individuale ale elevilor, și promovează auto-învățarea. Totuși, lipsa unei structuri fixe și a interacțiunii umane poate constitui o provocare majoră, în special pentru cei care nu posedă abilități puternice de auto-disciplină. Învățarea hibridă, un model educațional care îmbină cele mai bune aspecte ale predării tradiționale și digitale, se dovedește a fi o soluție viabilă. Acest model oferă flexibilitate, permițând elevilor să acceseze materialele didactice oricând și de oriunde, ceea ce facilitează un proces de învățare continuu. De asemenea, tehnologia integrată în acest model permite personalizarea învățării, adaptându-se nevoilor și ritmului fiecărui elev. În același timp, păstrează interacțiunea umană esențială prin sesiuni față în față, asigurând un echilibru sănătos între conexiunea umană și accesul la resurse digitale.

Implementarea învățării hibride nu este lipsită de provocări. Accesul inegal la tehnologie și internet poate accentua discrepanțele între elevi, creând bariere în calea educației echitabile. În plus, profesorii trebuie să fie pregătiți adecvat și să dețină competențe digitale pentru a utiliza eficient noile tehnologii în predare. Gestionarea timpului devine, de asemenea, crucială; elevii trebuie să dezvolte abilități solide de auto-disciplină și organizare pentru a naviga eficient între învățarea online și cea tradițională. În concluzie, educația la granița dintre clasic și digital reprezintă viitorul învățării. Modelul hibrid oferă o soluție echilibrată și flexibilă, capabilă să îmbunătățească semnificativ experiența educațională. Adoptarea acestui model poate pregăti elevii pentru o lume din ce în ce mai digitalizată, unde competențele tehnologice și abilitățile sociale se împletesc pentru a crea indivizi adaptabili și bine pregătiți pentru provocările viitorului.

Bibliografie:

1. **"Teaching in a Digital Age"** - A.W. Bates
2. **Edutopia.org**-un site web dedicat practicilor inovative în educație, cu numeroase articole și resurse despre utilizarea tehnologiei în clasă.

Educația la granița dintre clasic și digital

Gugeanu Laura Daniela
„GRADINITA CU P.P. DUMBRAVA MINUNATA RESITA”

În era tehnologiei, educația se află la o intersecție crucială între metodele tradiționale și cele digitale. Schimbările rapide din tehnologie au transformat profund modul în care informația este transmisă, accesată și asimilată. Acest referat explorează avantajele și provocările atât ale educației clasice, cât și ale celei digitale, precum și modul în care cele două abordări pot coexista și se pot îmbunătăți reciproc.

Educația clasică

Educația tradițională sau clasică se bazează pe metode de predare față în față, cu accent pe interacțiunea directă dintre profesori și elevi. Aceasta are o serie de avantaje incontestabile:

1. Interacțiunea umană directă: Profesorii pot observa și răspunde în timp real nevoilor individuale ale elevilor, ajustând metodele de predare pentru a se potrivi diferitelor stiluri de învățare.

2. Structura și disciplina: Mediul fizic al unei școli oferă un cadru structurat care încurajează disciplina și respectarea unui program fix.

3. Dezvoltarea abilităților sociale: Elevii învață să interacționeze unii cu alții, dezvoltând abilități sociale esențiale pentru viața de adult.

Cu toate acestea, educația clasică are și limitări semnificative, inclusiv accesul limitat la resurse, dependența de locația geografică și dificultatea de a personaliza experiențele de învățare la scară largă.

Educația digitală

Educația digitală folosește tehnologiile moderne pentru a facilita învățarea, oferind o gamă largă de instrumente și resurse. Printre beneficiile majore se numără:

1. Accesibilitate: Resursele educaționale digitale sunt disponibile oricând și oriunde, permițând accesul la educație pentru un număr mai mare de persoane, inclusiv cei din zone izolate.

2. Personalizare: Platformele de învățare online pot oferi experiențe de învățare personalizate, adaptând materialele și ritmul de învățare la nevoile fiecărui student.

3. Interactivitate: Utilizarea multimedia (videoclipuri, animații, simulări) poate îmbunătăți înțelegerea conceptelor complexe și poate face învățarea mai atractivă.

Pe de altă parte, educația digitală vine cu provocări proprii, cum ar fi lipsa interacțiunii umane directe, riscul de distragere a atenției și necesitatea de competențe digitale atât pentru elevi, cât și pentru profesori.

Integrarea educației clasice cu cea digitală

Integrarea tehnologiilor digitale în educația tradițională poate duce la o îmbunătățire semnificativă a procesului educațional. Acest model hibrid combină avantajele ambelor abordări:

1. Blended learning: Acest model combină învățarea online cu sesiuni de predare față în față. Elevii pot beneficia de flexibilitatea oferită de resursele digitale, dar și de suportul direct al profesorilor.

2. Instrumente digitale în clasă: Utilizarea tabletelor, laptopurilor și tablourilor interactive poate îmbogăți experiența de învățare, făcând lecțiile mai interactive și mai captivante.

3. Resurse suplimentare: Platformele educaționale online oferă acces la o multitudine de materiale suplimentare, de la articole și cărți electronice la cursuri video și forumuri de discuții.

Provocări și soluții

Integrarea cu succes a educației digitale în sistemul tradițional presupune abordarea mai multor provocări:

1. Infrastructura tehnologică: Este esențial să existe infrastructura necesară pentru a suporta utilizarea tehnologiei în educație. Acest lucru include acces la internet de mare viteză și dispozitive adecvate.

2. Formarea cadrelor didactice: Profesorii trebuie să fie instruiți în utilizarea tehnologiilor educaționale pentru a putea integra eficient aceste instrumente în metodele lor de predare.

3. Probleme de securitate și confidențialitate: Utilizarea platformelor digitale ridică probleme legate de securitatea datelor și confidențialitatea informațiilor personale ale elevilor.

Concluzie

Educația se află într-o perioadă de transformare profundă, în care granițele dintre metodele tradiționale și cele digitale devin tot mai difuze. Combinarea avantajelor ambelor abordări poate duce la crearea unui sistem educațional mai accesibil, flexibil și adaptabil la nevoile fiecărui elev. Pentru a realiza acest lucru, este necesar un efort concertat din partea autorităților educaționale, profesorilor, părinților și elevilor.

Bibliografie:

1. Oblinger, D. G., & Oblinger, J. L. (2005). Educating the Net Generation. EDUCAUSE. p. 23-25.

2. Anderson, T. (Ed.). (2008). The Theory and Practice of Online Learning. Athabasca University Press. p. 15-18.

3. Selwyn, N. (2011). Education and Technology: Key Issues and Debates. Continuum International Publishing Group. p. 42-45.

4. Mayer, R. E. (2009). Multimedia Learning (2nd ed.). Cambridge University Press. p. 67-70.

5. Garrison, D. R., & Vaughan, N. D. (2008). Blended Learning in Higher Education: Framework, Principles, and Guidelines. Jossey-Bass. p. 34-36.

METODE ȘI TEHNICI INOVATIVE DE EVALUARE A REZULTATELOR ȘCOLARE

Prof. Gugu Raluca

Grădinița „ Peștișorul de aur, Sector 3, București

În contextul curriculumului centrat pe competențe, evaluarea gradului de dobândire a acestora dobândește o importanță crescută. Pe de altă parte, accentul pe elev, respectiv pe activitatea de învățare, evidențiază deplasarea accentului de la evaluarea produselor învățării la evaluarea proceselor cognitive în timpul activității de învățare. Sub acest raport, reformele curriculare deschid posibilitatea orientării spre demersuri personalizate în evaluare care valorizează progresul individual (evaluarea criterială) în detrimentul raportării la norma de grup (evaluarea normativă). În acest sens, se fac eforturi pentru a dezvolta instrumente de evaluare care pot măsura deprinderile, abilitățile și componenta atitudinală a competențelor și se pune în discuție legătura dintre evaluare și competența de învățare pe parcursul întregii vieți. Pe de altă parte, în contextul principiilor de realizare a școlii incluzive și a asigurării accesului egal la educație, o atenție deosebită trebuie acordată elaborării adaptate a unor criterii de evaluare care pot măsura realizările elevilor în medii specifice de învățare.

Tehnicile de aplicare inovativă se regăsesc în Planul de Intervenție Personalizat (PIP) pentru copiii cu tulburări de învățare sau în Planul Educațional Personalizat (PEP), în care să fie precizate tehnicile de evaluare adaptată la particularitățile de vârstă și individuale prin care sunt valorificate achizițiile celor educați din activități în medii specifice de învățare. Aceste medii specifice de învățare pot fi: medii noi de învățare: platforme e-Learning, bloguri, aplicații social-media (facebook, twitter); alte activități în mediul on-line (aplicația prezi); medii din zone și din grupuri vulnerabile: zone izolate geografic, minorități rome, cu dizabilități sau cu CES, școlarizați la domiciliu sau în spital, sunt instituționalizați; se află în stare de detenție; sunt remigrați; provin din familii cu un nivel scăzut de educație a părinților; sunt în alte situații demonstrabile de risc educațional. Programele de pregătire a cadrelor didactice, inclusiv în aria evaluării școlare, au înregistrat creșteri binemeritate și din ce în ce mai structurate calitativ. Programul propus acoperă nevoile de cunoaștere a aspectelor valorificate de Teoria și metodologia evaluării din educația funcțională, din fundamentele curentului behaviorist, din abordările cognitive contemporane. Responsabilitatea actului evaluativ, flexibilitatea și

(auto)reflecția sunt valorile și atitudinile fundamentale pe care le urmărim pe parcursul acestui program, tocmai pentru ca profesorii școlii de azi să depășească rutina didactică și să înțeleagă adecvat nevoile de învățare ale generațiilor de elevi, mereu în schimbare. Programul aduce informații cheie din literatura de specialitate, dublate de analize teoretice menite să construiască o concepție reflexivă, care să orienteze apoi demersurile evaluative practice – conform principiilor pedagogie pozitive. Tipologia competențelor de evaluare ale cadrelor didactice este un subiect prea puțin dezbătut în comparație cu semnificația sa. În fond, orice program de formare a cadrelor didactice centrat pe competențe nu poate evita adoptarea de decizii în acest sens. Concepția despre profesionalizarea evaluării și tipurile de competență este esențială. M. Fullan, unul dintre cei mai reputați specialiști în domeniul schimbărilor educaționale, examinând unele reforme curriculare din SUA și Canada observă că acestea nu au fost sustenabile, unele au și eșuat deoarece implementarea lor s-a făcut în afara unor viziuni și abordări critice „s-a sărit direct la practic“, le-a lipsit „o imagine globală care să le susțină, un cadru holistic. Unele inovații nu au reușit pentru că aplicarea lor s-a bazat pe o înțelegere superficială sau greșită”. (M. Fullan, 2009, pg.115, apud D. Potolea și colab., 2011, p. 19). Accentăm rolul aplicațiilor practice, dar ținem să subliniem și importanță cunoașterii și a operării cu conceptele teoretice, întrucât subestimarea teoriei evaluării „cultura evaluării” conduce la practici evaluative inadecvate și, de aici, erori de notare, de valorificare a rezultatelor, de monitorizare și de optimizare permanentă a procesului didactic. Evoluțiile și dezvoltările actuale din cercetarea, teoria și practicile exemplare ale evaluării impun de asemenea reexaminarea tipurilor și conținuturilor specifice competențelor de evaluare ale educatorilor. funcțiile evaluării: diagnostică, prognostică, de selecție, de certificare, informativă, decizională; - tipurile sau strategiile de evaluare: inițială, formativă, sumativă; criterială și normativă; - metodele și formele de evaluare (clasice și alternative etc.). Nu există niciun dubiu că în toate aceste arii ale evaluării cadrele didactice au nevoie de o anumită expertiză. În SUA, Comisia de Standarde pentru Competențele Evaluative ale Cadrelor Didactice a identificat un număr de șapte competențe/standarde (Apud Hanna Dettner – 2004):

- Cadrul didactic trebuie să fie abilitat în alegerea adecvată a metodelor de evaluare.
- Cadrul didactic trebuie să fie abilitat în elaborarea metodelor, probelor de evaluare.
- Cadrul didactic trebuie să fie abilitat în administrarea și interpretarea rezultatelor evaluării obținute prin instrumentele dezvoltării de profil sau utilizând teste elaborate extern.

- Cadrul didactic trebuie să fie abilitat în utilizarea rezultatelor evaluării valorificându-le în adoptarea de decizii privind elevii, dezvoltarea curriculumu-lui, planificarea instruirii și dezvoltarea instituțională a școlii.
- Cadrul didactic trebuie să fie abilitat în dezvoltarea și aplicarea procedeeleor de notare a elevilor.
- Cadrul didactic trebuie să fie abilitat în comunicarea rezultatelor evaluării având în vedere diferite categorii de audiență: elevi, părinți, administrație, comunitate.
- Cadrul didactic trebuie să recunoască și să evite implicațiile non etice, ilegale, efectele distorsionate ale unor proceduri de evaluare. Observăm că în afara ultimei competențe, care indică mai mult obligativitatea respectării unui cod deontologic, etic în evaluare, toate celelalte gravitează în jurul construcției, selecției, utilizării și evaluării rezultatelor școlare utilizând instrumente adecvate și adaptate la particularitățile celor educați – obiectul de interes major al acestui modul. În acest context, competențele specifice cadrului didactic evaluator sunt ”vizibile” prin acțiuni, precum: - să descifreze multiplele semnificații pentru un feedback primit/ un mesaj educațional; - să îmbunătățească procesul de predare – învățare, cu ajutorul evaluării; - să explice utilitatea activității de evaluare; - să compare ceea ce observă (feedback-ul primit) cu ceea ce așteaptă de la elev (obiectivele propuse/competențele dobândite); - să comunice elevilor, prin intermediul unor instrumente, rezultatul acestei comparații. Aplicație: Având în vedere experiența dumneavoastră ca evaluatori, ce alte acțiuni ați adăuga? Interdependența dintre predare-învățare-evaluare conferă fiecărei activități un anumit specific, care nu poate fi redus la caracteristicile/funcțiile pe care le-ar putea îndeplini oricare din ele, dacă ar fi tratată în mod distinct. Activitatea de evaluare influențează, mai mult sau mai puțin, fiecare componentă structurală a procesului de învățământ. De asemenea, evaluarea resimte, asemenea unor senzori, orice modificare survenită în desfășurarea proceselor de predare-învățare cu care interacționează, ca și în oricare element structural al procesului de învățământ: finalitățile, agenții (profesorul și elevii), conținut, metode, mijloace, forme de organizare, relații psihosociale, timpul și criteriile de programare și planificare. Din înțelegerea rolului reglator al proceselor evaluative în activitatea didactică, a funcțiilor acestora în activitatea didactică, a relațiilor de interacțiune și interdeterminare cu predarea și învățarea se degajă mai multe concluzii: a) Orice modificare substanțială în planul predării sau învățării are efecte în plan evaluativ și invers. Mai multe reguli se degajă din această relație, reguli care și-au găsit aplicarea în practica școlară: - ce se predă (ce s-a predat și cum, cât s-a predat, gradul de accesibilitate) și se învață urmează să fie verificat;

- se verifică ceea ce a fost predat;

- se învață ceea ce este evaluat.

b) Între cele trei procese-activități nu există granițe rigide; orice act de predare sau de învățare face necesară și posibilă evaluarea lui. Interacțiunile și interdeterminările dintre predare-evaluare și învățare-evaluare sunt multiple, multe forme realizându-se nu numai în modalități conștiente, ci și prin fluxuri spontane care antrenează mecanisme nuanțate. Interinfluențele dintre predare-evaluare și învățare-evaluare sunt de cele mai multe ori benefice, dar pot induce uneori și efecte negative, de blocaje în procesul de comunicare;

c) Activitățile evaluative sunt capabile să realizeze cunoașterea și aprecierea schimbărilor produse la elevi în toate planurile personalității lor (cognitiv, volitiv, afectiv-atitudinal, creativ s.a.), stabilind o relație între ceea ce a fost predat și învățat, de o parte, și rezultatele obținute, de cealaltă parte. Cu mențiunea că evaluarea se raportează nu numai la predare-învățare, ci și la activitățile de conducere și management pe care le îndeplinește educatorul la nivelul clasei, rolul principal al evaluării rămâne acela de a stimula învățarea și de a asigura o eficiență sporită predării. Verificarea și aprecierea rezultatelor școlare reprezintă doar premisa unui act evaluativ care, în mod necesar, trebuie să continue și asupra întregului proces didactic.

Evaluarea rezultatelor școlare nu este singurul proces prin care se realizează evaluarea în învățământ. Aceste situații devin complete dacă, pe temeiul datelor obținute, acțiunile evaluative se extind asupra procesului, asupra activității care a dus la rezultatele constatate. Acest fapt reflectă ideea de individualizare a instruirii pe care autoarea îl acordă aici, în sensul unei adaptări a activității pedagogice întemeiată pe activitatea personală a educabilului. În evaluarea performanțelor școlare, profesorul urmărește și dezvoltarea capacității autoevaluative. Prin evaluări sistematice, elevii sunt dirijați în a descoperi ei înșiși, procedurile instructionale potrivite, materialele de care au nevoie pentru remedierea lacunelor constatate. În același timp, profesorul urmărește și diagnoza dificultăților pe care le întâmpină elevii. Analiza dificultăților are o importanță și mai mare, prin efectele ameliorative pe care le poate avea în perspectivă; ea presupune nu numai unde se plasează acestea, ci și de ce s-au produs. Diagnosticarea completă a dificultăților întâmpinate de elevi și a cauzelor lor probabile devine posibilă prin realizarea evaluărilor formative în acest scop. Practicarea evaluării formative permite și identificarea elevilor cu dificultăți în achiziționarea cunoștințelor. Valorizarea rezultatelor elevilor conduce la:

› restaurarea încrederii în sine pentru anumiți elevi;

› identificarea unor dificultăți/obstacole pe care le întâmpină elevii;

acestea n-ar putea fi sesizate decât după încheierea anului școlar;

› ameliorarea comportamentelor elevilor (interesul pentru studiu).

De asemenea, pentru a ameliora activitatea de predare-învățare, este necesară identificarea nu numai a ceea ce este „bun”, ci și a „punctelor critice”, a „aspectelor dificile”, a blocajelor și a acțiunilor puțin productive apărute în actul de instruire. Prin intermediul unei evaluări sistematice, integrate organic în procesul de predare-învățare, asemenea fenomene pot fi sesizate și corectate/înlăturate la timp. În concluzie, deși evaluarea rezultatelor școlare reprezintă un tip specific de activitate, ea nu este una izolată de acțiunile de instruire și de învățare, ci se întrepătrunde cu acestea, se condiționează reciproc.

Rezumând, evaluarea sumativă este caracterizată ca fiind proces de control și selecție, de certificare și selecție. Evaluarea sumativă se deosebește de evaluarea formativă prin câteva caracteristici importante, deși nu absolute, în funcție de situația concretă de testare. Caracteristicile distinctive țin, în principal, de: intenție (așteptările utilizatorilor), porțiunea de curs acoperită (timpul). Volumul conținutului verificat este factorul care diferențiază cel mai evident evaluarea sumativă de evaluarea formativă.

Construirea testelor pentru evaluarea sumativă parcurge, în general, următorii pași:

- Redactarea unei matrice de specificație pentru aria de conținuturi și nivelul de învățare vizat: (recunoaștere, aplicare, analiză, sinteză, etc); - Precizarea obiectivelor corespunzătoare fiecărui conținut; - Stabilirea numărului de itemi pentru fiecare conținut; - Construirea itemilor testului, în concordanță cu celulele matricei (conținuturi, obiective); - Alegerea tipurilor de itemi în concordanță în funcție de natura conținuturilor ce vor fi verificate; 11 - Formularea cerințelor fără ambiguități, în concordanță cu obiectivele proprii fiecărui element de conținut. În urma stabilirii tabelului de specificație, numărul de itemi este egal sau mai mare în raport de conținuturile propuse pentru evaluare. Astfel, niciun conținut esențial nu rămâne în afara demersului evaluator. Fiecare conținut este verificat la nivelul prefigurat de obiectiv. Liniile matricei de specificații includ tipuri de rezultate (realizări) ale elevilor, precum: noțiuni, atitudini, deprinderil vizate, iar coloanele se referă la clasele comportamentale care vor fi măsurate performanțele elevilor în raport cu natura rezultate. Cea mai utilizată taxonomie pentru domeniul cognitiv este cea a lui B. S. Bloom, însă există suficiente alternative prezentate detaliat, inclusiv cu exemple în lucrări traduse în limba română (vezi lucrările lui V. și G. De

Landsheere, 1979, Definierea obiectivelor educației, București, E.D.P. și Ausubel, D., Robinson, Fl., 1981, Învățarea în școală. O introducere în psihologia pedagogică, București, E.D.P.). Unii autori recomandă utilizarea combinată a taxonomiilor, pentru a pune în evidență o gamă largă de capacități, abilități ale elevului prin aceeași probă de evaluare (Stoica, 2001; Schreerens, Gals și Thomas, 2003). La încheierea programului, format din mai multe unități de învățare, se efectuează evaluarea finală sau de bilanț: semestru, an școlar. Evaluările parțiale au caracter de sondaj (exerciții orale, pe parcursul instruirii), atât asupra numărului de elevi, cât și asupra conținutului. Evaluarea de bilanț este sinteza evaluărilor parțiale și se concretizează într-o medie generală (media evaluărilor parțiale) sau într-o decizie (promovat, repetent). Evaluarea cumulativă realizează câteva sarcini importante: informează despre măsura în care un elev a realizat obiectivele la sfârșitul unui program; conduce la ierarhizarea elevilor; operează selecția acestora. Prin clasificare și selecție, evaluarea cumulativă poate induce două tipuri de efecte: pozitive - ca factor de emulație, factor motivațional; și efecte negative: individualism, egoism, incapacitatea de a răspunde adecvat solicitărilor. Limitele sau criticile asupra evaluării sumative se îndreaptă spre următoarele aspecte: este o evaluare sintetică; are o slabă funcție diagnostică, slujește foarte slab combaterii eșecului școlar; introduce ameliorări la intervale mari de timp; consum mare din timpul de învățare (aproximativ 40%); caracterul trunchiat al informației cu Evaluări parțiale, punctuale Evaluare de bilanț Reprezentarea evaluării sumative (de bilanț) privire la evoluția elevilor.

La sfârșitul unui ciclu de învățământ, evaluarea cumulativă îndeplinește o funcție socială importantă: oferă informații cu privire la măsura în care absolvenții posedă acele capacități/competențe necesare activității socio-profesionale spre care se îndreaptă.

Evaluarea normativă și evaluarea criterială

Criteriile de apreciere a rezultatelor școlare sunt diferențiate în funcție de termenul de referință/raportare adoptat. I.T.Radu (2000, p.260) evidențiază existența a două grupe de criterii: raportarea la individ (prin care se poate evidenția progresul/regresul) și raportarea la grup, cu două variante: a) raportarea la o normă fixă și b) raportarea la un grup concret. Ca urmare, modurile de apreciere a rezultatelor școlare au semnificații diferite, în funcție de:

- a) raportarea la normă – presupune distincția clară dintre normă și standard;
- b) raportarea criterială – criterii generate de circumstanțe: „norma de grup”, „evaluarea de progres” (potențialul de învățare al subiectului);

c) evaluarea de progres, circumstanțe privind abaterea de la aprecierea obiectivă;

Ad) rolul obiectivelor pedagogice în evaluarea rezultatelor școlare – relevă posibilitatea concordanței lor cu obiectivele programei școlare (evaluare normativă) sau cu nivelul mediu al grupului concret, ceea ce înseamnă evaluare criterială. Aprecierea, ca proces component al actului evaluativ, constă în emiterea unei judecăți de valoare (exprimată în note, calificative, propoziții, culori, litere etc.), pe baza unor criterii dinainte stabilite. Oricare ar fi strategia adoptată, aprecierea fenomenelor supuse evaluării, îndeosebi a rezultatelor școlare, se face din perspectiva a cel puțin două perspective: norma (performanța medie a grupului, standarde) și criteriul (comportamentul prescris de obiectiv). Notarea prin raportare la obiective (denumită și evaluare criterială) constă în compararea performanței elevului cu un obiectiv dezirabil, formulat în termeni de comportament observabil, educatorul instituind criteriul de performanță minimă admisă. Ele se regăsesc în formularea obiectivelor operaționale și sunt, de obicei, anunțate prin formula: „În urma activității (oră de curs, activitate personală de învățare), elevii vor fi în măsură să ...”. Cadrul de referință este ansamblul obiectivelor și activităților de învățare: a) dacă obiectivele sunt diferențiate pe niveluri de performanță (descriptori de performanță: foarte bine, bine, suficient), rezultatele școlare ale elevilor pot fi comparate, numai dacă raportarea se face la același obiectiv (același nivel al obiectivelor). 13 b) dacă elevul este apreciat în raport cu el însuși, nu cu ceilalți elevi, notarea criterială are în vedere și un criteriu de progres al nivelului de pregătire al elevului, față de nivelurile achizițiilor sale anterioare. c) Ca modalitatea individualizată de notare, evaluarea criterială stă la baza conceperii programelor de instruire diferențiate. De asemenea, notarea individualizată susține teoria inteligențelor multiple (H.Gardner, 1983). Cunoașterea „profilului de inteligență” al fiecărui copil permite educatorului să opteze pentru modalitățile de evaluare adecvată. Totodată s-a profilat și tendința către o apreciere întemeiată pe criterii de performanță individualizată (criterion referenced measurement), care vizează raportarea la performanța subiectului, fără a face referință la grupul căruia îi aparține. Testele de cunoștințe, ca teste standardizate, pot fi teste criteriale și teste normative. ”Principala diferență dintre testele criteriale și cele normative stă în modul în care sunt interpretate rezultatele candidaților” (A.Stoica, 2003, p.102). În acest sens, sunt sugestive exemplele următoare: 1. Evaluare normativă: rezultatul este comparat cu rezultatele obținute de ceilalți membrii ai grupei: „Ana a sărit 1,10 m. Este prima din clasă.”; 2. Evaluare criterială: „Petre a sărit 1,20 m. Criteriul de reușită a fost fixat, pentru el, în acest an, la 1,25m. Obiectivul nu a fost atins” (Ph.Raynal, A.Rieunier, *Pédagogie: dictionnaire des concepts clés – apprentissage, formation et psychologie cognitive*, ESF, Paris, 1997, p. 137). Dacă se postulează

că învățarea școlară trebuie să aducă cu sine schimbări la elevi, măsurarea trebuie atunci să permită formularea unei judecăți de valoare asupra calității acestor schimbări, nu în scopul de a sancționa, ci mai degrabă de a le ameliora. În concluzie, pentru aprecierea rezultatelor școlare am reținut două modalități de referință: raportare la obiective (evaluare criterială), raportare la norma/media grupului (evaluare normativă, pe bază de standarde). Dacă evaluarea criterială indică nivelurile la care a elevul ajunge să realizeze obiectivele, în diferite momente, evaluarea normativă indică scoruri statistice (arată poziția relativă a elevului în raport de media grupului de apartenență) și/sau standardizate (validate pe eșantioane mari, la nivel național, internațional).

Necesitatea cunoașterii modurilor de integrare a acțiunilor evaluative în procesul de învățământ decurge din însăși funcția fundamentală a acestora: cunoașterea rezultatelor și a activității care le-a produs, în vederea reglării/ameliorării sale în etapele următoare. Strategiile 14 evaluării reprezintă modele, tipuri, forme și tehnici de evaluare structurate și ierarhizate potrivit scopurilor și obiectivelor evaluării. Precizarea strategiei de evaluare este cerută și de actualele documente de proiectare curriculară, pentru că a stabili o strategie de evaluare în învățământ înseamnă a fixa momentul evaluării, forma de realizare (scris, oral, lucrări practice, referate, portofoliu s.a.), dar și prefigurarea unor modalități de valorificare a informațiilor obținute. formă, cu ce metode și mijloace, cum valorifici informațiile obținute etc.”

În funcție de modul de abordare asupra rezultatelor activității didactice, se pot distinge mai multe strategii de evaluare: - strategii centrate pe caracteristicile cadrului didactic - strategii centrate pe metodologia de lucru aplicată - strategii centrate pe rezultatele obținute și punerea lor în legătură cu demersul didactic întreprins.

În funcție de situația educațională concretă:

- strategii ce valorifică circumstanțele obișnuite din activitatea de predare-învățare, inclusiv observarea curentă a activității elevilor (evaluare curentă, permanentă; se întrepătrunde cu predarea); - strategii specifice, organizate special pentru o situație de evaluare anunțată, de bilanț, precum este aplicarea unei probe (evaluare sumativă, cumulativă).

- după funcția dominantă îndeplinită: - evaluare diagnostică, efectuată în toate situațiile în care aprecierea randamentului școlar urmărește identificarea structurilor bine învățate, localizarea dificultăților, dar și o diagnoză etiologică (identificarea cauzelor, a factorilor-frână, generatori de dificultăți în învățare și predare);

- evaluare predictivă, care urmărește formularea unor predicții cât mai exacte posibil privind modul în care subiecții evaluați vor răspunde programului viitor de instruire.

După dimensiunea secvenței de activitate ale cărei rezultate sunt evaluate: - evaluare de bilanț, efectuată la sfârșitul unui program de instruire mai îndelungat;

- evaluare dinamică (curentă), realizată în diferite momente ale instruirii, cu scopul de a stimula învățarea dar și de a evidenția rezultatele parțiale și, pe baza lor, tendința de evoluție (progresivă sau regresivă);

- evaluare formatoare, („evaluation formatrice”), prin care demersul evaluativ vizează deopotrivă cu rezultatul și demersul intelectual, procesele cognitive, afectiv-atitudinale și volitive ale elevilor, ca elemente care dirijează, stimulează și susțin permanent dorința de îmbunătățire a activității; astfel, evaluarea are în vedere și capacitățile și procesele psihice dezvoltate prin achiziționarea rezultatelor evaluate.

În funcție de autorul acțiunii evaluative: - heteroevaluare: evaluare realizată de un evaluator-educatorul, modalitate care poate fi realizată intern sau extern, de către alte cadre didactice/instituții decât cele care au realizat procesul de predare-învățare;

- autoevaluare (evaluare reflexivă): subiectul evaluat își evaluează propriul progres; - coevaluare: realizată prin confruntări/comparații interindividuale (pe perechi, pe grupe) sau cu participarea cadrului didactic.

Concepând procesul de evaluare și ca o investigație sistematică și interpretativă a mai multor tipuri de rezultate culese la momente diferite și din rațiuni/scopuri diferite, analiza tehnicilor de evaluare se poate face pe baza unei serii de dihotomii operaționale: · Evaluare formativă / sumativă. Această distincție, introdusă în 1967 de către M.Scriven, subliniază două roluri fundamentale ale evaluării: optimizarea pe parcurs a unui proces prin evaluarea formativă (sau continuă); instituirea unei realități (rezultat, proces, produs) prin raportare la obiectivele declarate sau la starea inițială a procesului.

Evaluarea formală se regăsește în opțiunea pentru teste standardizate de cunoștințe (asociate sau nu cu teste psihologice), iar evaluarea informală în testele proiectate de către profesor ca instrumente de evaluare alternativă/complementară. Alegerea tipurilor de teste este determinată de: statutul disciplinei în mediul școlar, obiectivele vizate, tradiția evaluativă a sistemului, opțiunea educatorului etc.

Evaluare normativă / criterială, în funcție de sistemul de valori la care se raportează performanța elevilor: performanța de grup sau baremul formulat de profesor în clasă. Raportarea la performanța grupului sau la norma standard, precum testele standardizate, tezele cu subiect unic, desemnează realizarea evaluării normative. Judecarea performanței în termeni de referințe specificate, pe baza obiectivelor-criterii ale probelor inițiate de către profesor constituie evaluarea criterială.

Evaluarea procesului / produsului. Dacă în evaluarea de proces se emit judecăți de valoare asupra unei realități complexe și dinamice, în cazul evaluării de produs judecata de valoare are o țintă concretă: un răspuns scurt sau elaborat, o probă sportivă, realizarea unei lucrări practice, interpretarea unui cântec etc).

Evaluarea internă / externă, în funcție de localizarea și implicarea în procesul instructiv a persoanei care evaluează: evaluarea internă este făcută de aceeași persoană care a realizat procesul, evaluarea externă este realizată de altă persoană decât realizatorul instruirii. 16 Activitatea de evaluare este continuă și completă (I.T.Radu, 1981) prin îmbinarea optimă a tuturor strategiilor de evaluare și prin utilizarea adecvată a tehnicilor specifice fiecăreia. În contextul procesului didactic, deosebirile dintre cele trei strategii sunt mai mult de natură tehnică. Strategiile de evaluare păstrează esența actului evaluativ, iar utilizarea lor în strânsă corelație și interdependență conferă unitate și continuitate proceselor de predare-învățare-evaluare, oferind informații pentru ameliorarea lor permanentă.

Bibliografie:

- MENCS(2016), Proiect Metodologie pentru asigurarea suportului necesar elevilor cu tulburări de învățare
- Cucuș.C(2008), Teoria și metodologia evaluării, Iași, Editura Polirom.

PARTICULARITĂȚILE PSIHO-FIZICE ALE COPILULUI PREȘCOLAR

Prof. Gugu Raluca

Grădinița „Peștișorul de aur, sector 3, București

Grija pentru ocrotirea și educarea copilului, modelarea personalității, formarea capacității lui de adaptare pentru a se integra ușor în mediul social, cu condiția respectării particularităților individuale, ca și a drepturilor sale este ideea fundamentală de la care pornește orice alternativă pedagogică.

Perioada preșcolară este considerată perioada celei mai intensive receptivități, mobilități și posibilități psihice, constituie o perioadă de progrese remarcabile în toate planurile. Activitatea pe care o desfășoară copilul, și în primul rând activitatea îndrumată, determină transformări calitative în dezvoltarea individuală. Necesitățile curente ale activității instructiv-educative impun cerința de a cunoaște cât mai bine personalitatea pe care o prelucrăm-copilul-pentru a găsi mijloacele și strategiile optime pentru modelarea ființei umane în conformitate cu obiectivele propuse. Aceasta nu se poate realiza decât pe baza cunoașterii echipamentului bio-psihic al copilului, prin stimularea potențelor sale interne și prin dirijarea dezvoltării acestuia în ritmuri proprii.

Cunoașterea și educarea copilului se împletesc strâns în procesul activităților concrete desfășurate în grădiniță “constituind un proces unitar: educatoarea cunoaște copilul educându-l, și-l educă mai bine cunoscându-l” (Ursula Schiopu)

Fiecare copil are propriul său ritm de dezvoltare care interferează cu condițiile existenței sale în care ereditatea, mediul, educația se constituie ca mecanisme de influențare ce își pun pecetea asupra devenirii umane.

Preșcolăritatea, stadiul care se întinde între 3 și 6/7 ani, se distinge printr-o creștere semnificativă a capacităților fizice și psihice ale copilului, făcând posibilă o echilibrare cu ambianță, în cadrul căreia “principiul realității” cum îl numește Freud, își face tot mai mult loc și dă siguranță și reușită în adaptare. Toate acestea sunt trăite cu bucurie și seninătate de către copil, ceea ce face ca să se atribuie acestui stadiu denumirea de “vârsta de aur a copilăriei”.

În perioada preșcolară dezvoltarea fizică este spectaculoasă. Creșterea fizică, mai ales a taliei și a greutateii, exprimă calitatea regimului de viață. La începutul stadiului, creșterea în talie este ceva mai lentă și apoi se accelerează astfel că la sfârșit se ating în medie 116 cm.; greutatea va fi în final de 22 kg. Între băieți și fete sunt ușoare diferențe de cca 1 cm, la înălțime și 1-0,5 kg la greutate. Se

modifică și relația trunchi-cap, fiind la 6 ani la o șesime, dar capul rămâne încă mare față de corp, iar membrele mai scurte și mai plinuțe.

Procesele de osificare continuă la nivelul oaselor lungi în zona claviculelor, la nivelul toracelui (deși acesta este încă plat și scurt). Curburile coloanei deși nu sunt formate rămân încă instabile și pot fi ușor deformat. Se petrec osificări și la nivelul oaselor carpiene. Începe schimbarea dentiției provizorii cu cea definitivă.

Tesutul muscular devine mai dens, cu o forță de contracție mai mare la nivelul mușchilor lungi, dar cu ceva mai puține disponibilități la nivelul mâinilor, ceea ce explică abilitatea pentru mers, fugă, cățărare, dar rămân unele dificultăți în executarea mișcărilor fine ale mâinilor. Toate țesuturile cresc repede, dar maturizarea lor este mai încetă. Sunt modificări și în funcționalitatea glandelor de secreție internă. Rămân unele fragilități în zona rino-faringiană ceea ce favorizează răceala ca și contractarea bolilor copilăriei.

De mare interes sunt transformările de la nivelul sistemului nervos. Corpul neuronal crește, la fel și prelungirile nervoase, făcând ca greutatea totală a creierului să fie la sfârșitul stadiului de 1200 gr. Diferențierea neuronilor continuă. Zona limbajului se dezvoltă foarte mult și se leagă funcțional de toate celelalte arii senzoriale și motrice. Toate formele inhibiției condiționate se manifestă și asigură creșterea posibilităților de stăpânire și coordonare motrică.

Este larg acceptată ideea că, ființa umană este la naștere o individualitate, un candidat la umanitate și ea va câștiga această calitate grație educației și socializării.

Vârsta preșcolară este perioada celei mai intense receptivități, mobilități, sensibilități psihice, perioada progreselor remarcabile în toate planurile. Acum se formează toate conduitele adaptive de bază, se constituie structurile intelectuale, creative, reacțiile afectiv-motivaționale. Grădinița este instituția în care copilul învață progresiv să desfășoare o activitate ordonată, încadrată într-un regim de muncă, într-o disciplină a vieții. Aceasta conduce la achiziții și progrese în sfera cognitivă, afectivă, psihomotorie, a socializării copilului.

Vârsta preșcolarului este considerată perioada imaginației, fanteziei, visării și a jocului. Prin joc se îmbogățește sfera vieții psihice a copilului, curiozitatea, se conturează interesele, se extinde câmpul și natura relațiilor interpersonale, se deschide planul imaginației prin imitarea lucidă a unor roluri socio-profesionale.

Jocul este activitatea prioritară, și ca o activitate dominantă, constituie izvorul

unei experiențe complementare celei de adaptare, experiențe ce au rol formativ deosebit de mare și multilateral. Activitățile de joc dezvoltă atât câmpul psihologic cât și angajarea inteligenței în diverse și numeroase situații.

Psihicul copilului este centrat pe achiziții de experiență din orice trăire, deoarece dezvoltarea cenzurii conștiinței și inteligenței este încă restrânsă la această vârstă. Dezvoltarea psihică este un proces complex și de durată care se desfășoară în cadrul unității dintre organisme și mediu, în condițiile concrete ale mediului în care trăiește și acționează copilul. În dezvoltarea sa psihică, acțiunea educativă, influențele și cerințele mediului acționează prin intermediul dispozițiilor înnăscute, ale experienței anterioare a copilului, al intereselor și al aptitudinilor sale, al stadiului de dezvoltare în care se găsește. Preșcolăritatea reprezintă etapa de viață în care se ivesc multe din structurile de profunzime ale personalității, prin integrarea sa în colectivul grădiniței, unde se stabilește o categorie specifică de relații cu colegii de grupă.

Educația poate întregi experiența socială a copilului generată de confruntarea cu cei care au aceleași dorințe, nevoi, aceleași capacități fizice și psihice. În grădiniță copilul găsește o lume pe măsura lui, este înconjurat de cei de o seamă cu el, se simte întotdeauna liber. Faptul că acum are posibilitatea să se compare cu alții și treptat să-și dea mai bine seama de ceea ce poate și totodată să aibă curajul de a se angaja în competiții, reprezintă o latură a maturizării sale sociale. Tot aici copilul desfășoară activități care îi stimulează intens dezvoltarea unor aptitudini și a unei abordări mai senine și profunde a relațiilor sale cu lumea înconjurătoare pentru a se adapta la cerințele de învățare, de joc, de creație.

Motorul dezvoltării psihice îl constituie adâncirea contradicțiilor dintre solicitările externe și posibilitățile copilului, între dorințele, aspirațiile, interesele copilului și posibilitățile lui de a și le satisface. Toate aceste contradicții sunt puncte de plecare cât și factori acceleratori ai dezvoltării explozive a comportamentului copiilor, a diferențierii și individualizării acestora, a socializării treptate, dar sigure a acestora.

În cazul preșcolarului jocul este activitatea prioritară, care începe să se coreleze cu sarcini de ordin instructiv-educativ. Ca urmare are loc “complicarea și adâncirea proceselor de cunoaștere, schimbarea atitudinii față de mediul înconjurător, perfecționarea formelor de activitate ale copilului. Acesta descoperă existența unei realități externe care nu depinde de el și de care trebuie să țină cont dacă vrea să-și atingă scopurile propuse, o lume care presupune respectarea unor reguli, conformarea la ceea ce este necesar să fie făcut.

Copilul descoperă realitatea în relațiile cu obiectele și cu persoanele, în activitățile sale concrete. Obiectele îl “constrâng” pe copil să le mânuiască într-un anumit fel,

adulții “îi impun” un anumit fel de a se comporta, îl obligă să respecte diverse reguli.

Perioada preșcolară mică (3 - 4 ani) – atitudinea copilului față de realitate este încă circumspectă, procesele cognitive sunt impregnate de acțiune. Preșcolarul mic este curios, atras de obiectele din jur, investighează chiar, percepe ceea ce-i “sare în ochi “, gândirea este subordonată acțiunii cu obiectele. În plan afectiv este insensibil, trece cu rapiditate de la o stare la alta, trăiește foarte intens emoțiile.

Preșcolarul mijlociu (4 – 5 ani) – se adaptează cu mai mare ușurință mediului grădiniței. Cercul cunoștințelor de lume se îmbogățește simțitor, realitatea externă începe să-l preocupe din ce în ce mai mult. Maxima receptivitate a preșcolarului de 4 - 5 ani față de lume îi dezvoltă percepția care devine un proces orientat cu sarcini și modalități proprii de realizare. Reacțiile emotive sunt mai controlate și mai în acord cu cerințele educatoarei și ale colegilor. Caracteristic pentru această perioadă este și ritmul accelerat al socializării copilului, se largesc interesele, încep să se închege primele atitudini, se instalează mai evident unele trăsături caracteriale care constituie nucleul viitoarei personalități.

Preșcolarul mare (5 – 6 – 7 ani) se adaptează relativ rapid nu numai la mediul grădiniței, ci și în contact cu orice tip de situație nouă, capacitatea suferă modificări importante, percepția transformată în observație se exersează devenind pricepere, limbajul capătă o structură mult mai încheată, apar primele forme ale gândirii logice orientate spre sistematizarea și observarea faptelor particulare, atenția voluntară își prelungește durata.

Referitor la tipul de relații, în această perioadă au loc nuanțări ale relațiilor interfamiliale și în special extrafamiliale. Diversificarea inter-relațiilor copilului duce la dezvoltarea conduitelor, la constituirea identității proprii între 4-6 ani se trece la descoperirea eului corporal, a identității de sine, iar prin imboldul impulsului creator se trece la extensia eului și imaginea eului. Pe baza spiritului de competiție începe să încolțească simțul proprietății astfel că eul copilului se extinde încorporând și partea din mediul fizic și social ce poate fi explorată și înțeleasă. Imaginea eului începe să prindă contur, mai ales prin asimilarea judecăților făcute de cei din jur (ce copil cuminte...) iar sub impactul grupului de copii urmează o intensificare a oglinirii propriei persoane și câștigarea unui plus de raționalitate. De aceea educatoarea se folosește de însușirile pozitive ale

personalității copiilor pentru a îndrepta anumite deficiențe în conduita și activitatea lor, căci progresul obținut într-o anumită direcție se răsfrânge și asupra altor laturi ale activității și comportării copilului; fapt ce duce la rezultate pozitive în activitatea cu copiii.

Lărgirea cadrului relațional constituie una din premisele dezvoltării psihice a copilului în toate planurile. Copilul simte nevoia de mișcare și găsește o adevărată plăcere în a întreprinde tot felul de acțiuni: imită ceea ce fac adulții, își exprimă stările emoționale prin mimică și pantomimică. Nevoia de acțiune finalizată prin executarea diferitelor mișcări stă la baza dezvoltării psihice a copiilor.

În cursul acțiunii cu obiectele se formează percepția copilului, se conturează și se verifică, copilul acționând cu obiectele își extinde și îmbogățește cunoașterea. Motricitatea, acțiunea cu obiectele nu contribuie numai la îmbogățirea și diversificarea planului cognitiv al copilului ci și la închegarea personalității sale. Pe măsura elaborării și consolidării diferitelor tipuri de conduite motorii independente (conduite vestimentare, igienice, alimentare) copilul își creează un puternic suport de autonomie reală, își conștientizează mai clar responsabilitățile în raport cu propria persoană.

Dezvoltarea proceselor intelectuale

Intelectul copilului ca formațiune psihică complexă cuprinde procese și activități psihice variate: gândire, limbaj, memorie, imaginație, atenție-care oferă posibilitatea desprinderii de stimulul concret ce acționează asupra organelor de simț, depășind astfel experiența senzorială. Deși insuficient format intelectul înregistrează în perioada preșcolară, în special la grupa mare, o serie de restructurări importante.

Gândirea preșcolarului este preconceptuală, are un caracter intuitiv, rămânând legată de imagine și de demersurile individuale ale copilului, treptat preceptele câștigă în generalitate, în precizie, conducând la constituirea claselor logice. Gândirea operează cu o serie de constructe, care nu sunt nici noțiuni individualizate, dar nici noțiuni generale. Este o gândire egocentrică și magică. Confuzia dintre “eu” și “lume” antrenează după sine animismul gândirii, care constă în atribuirea lucrurilor, a propriilor calități și însușiri ale copilului. Pentru preșcolar, aproape totul este însuflețit, înzestrat cu capacități asemenea oamenilor.

Cu ajutorul cuvântului, simbol al obiectelor și fenomenelor, copilul reușește să-

și reprezintă realitatea și sub îndrumarea educatoarei progresează de la gândirea preconceptuală și intuitivă, reușind să iasă din egocentrismul vârstei și începe să se măsoare cu alții. În această perioadă preșcolarul conștientizează faptul că gândirea altuia este diferită de a sa, admite existența a două puncte diferite. Compararea acestor puncte diferite de abordare a realității îl face pe copil să renunțe treptat la propria sa subiectivitate.

Copilul realizează obiectiv realitatea, începe să construiască case, blocuri, așa cum sunt cele reale, în jocurile lui ține seama de parteneri, este capabil să joace în rolul altuia, în jocuri își exprimă liber gândurile, reproduce aspectele din viața socială și multe din tainele activităților adulților.

Odată cu socializarea conduitei sale ca și cu descoperirea perspectivei altora asupra realității, gândirea preșcolarului face progrese însemnate-rămânând totuși o gândire sincretică bazată pe relaționarea mai mult sau mai puțin la întâmplare a însușirilor obiectelor și nu atât după logica lor. Inconsistența reprezentărilor și incapacitatea de a folosi raționamente explică această caracteristică a gândirii.

Pe baza cuvântului posibilitățile de sistematizare și de integrare a gândirii preșcolarului cresc, totuși gândirea acestuia rămâne tributară ireversibilității perceptive. La fel se poate observa absența noțiunilor de conservare, greutate, volum.

Gândirea copiilor de 3-4 ani este prin excelență concretă. Copiii gândesc în procesul percepției și acțiunii cu obiectele, copiii nu reușesc să desprindă în procesul analizei toate însușirile obiectelor, analiza acestora fiind imperfectă. Același lucru se observă și în analiza mentală. Copiii sesizează și rețin numai acele părți care îi impresionează în mod deosebit. Datorită analizei sumare, imperfecte, imaginile preșcolarilor mici sunt imperfecte, fragmentate și sărace în conținut.

La grupa de 4-5 ani preșcolarii analizează și disting însușirile principale ale obiectelor observate, precum și părțile componente ale acestora cu însușirile lor specifice.

La grupa de 5-7 ani, posibilitățile de analiză sunt și mai mari, din care cauză și imaginile lor au un conținut mai bogat.

Sinteza la grupa de 3 - 4 ani este și ea imperfectă și se efectuează în activitatea practică cu obiectele.

Trecerea de la sinteza concretă la sinteza pe plan mintal începe să se remarce în

jurul vârstei de 5 ani, realizându-se sub influența factorilor care acționează asupra copilului și cu participarea tot mai mare a experienței individuale acumulate.

Se observă că la început copiii trebuie să fie dirijați din afară pentru realizarea operațiilor gândirii. La această vârstă indicațiile și explicațiile verbale ale adulților sunt înțelese de copii numai dacă ele găsesc sprijin, în experiența lor nemijlocită.

Cu timpul, procesul de analiză și sinteză se interiorizează devenind o acțiune mintală, o operație, o deprindere intelectuală care se desfășoară mai mult sau mai puțin independent.

În ceea ce privește comparația, copiii de 3 - 4 ani stabilesc greu asemănările și deosebirile dintre obiecte și fenomene.

Deosebirile sunt cele care rețin mai mult atenția preșcolarilor. Copiii de 4 - 5 ani fac progrese în domeniul comparației, încep să înțeleagă comparația explicită, și la cererea adultului poate să o efectueze și să o exprime verbal .

Preșcolarii de 5 - 6 ani reușesc să efectueze comparații mai amănunțite pe bază de operații analitico-sintetice. Odată cu vârsta se constată și scăderea tendinței copiilor de a stabili de preferință deosebirile.

La vârsta de 3 - 4 ani generalizarea și abstractizarea sunt slab dezvoltate. Copiii generalizează pe baza însușirilor neesențiale, a unor asemănări exterioare, nu operează cu abstractizări, în sensul că nu pot detașa mintal și gândi o însușire izolată a unui obiect independent de celelalte însușiri ale obiectului sau de obiectul însuși.

Preșcolarii din grupa mijlocie și mare încep să descopere ceea ce este general și comun la o anumită clasă de lucruri, ființe, fenomene, și să efectueze generalizări pe această bază.

Trecerea de la formele elementare și nesigure generalizării la generalizarea obiectelor după însușirile lor esențiale se realizează treptat, în strânsă unitate cu activitatea analitică-sintetică și de comparare a obiectelor observate.

Copiii de 5 - 6 ani reușesc să generalizeze în scurte propoziții cunoștințele dobândite, realizând răspunsuri orientate în direcția întrebărilor (ex. De ce este noapte? E noapte pentru că e întuneric și sunt stele).

La copiii de 6 - 7 ani cunoștințele încep să capete un grad mai mare de generalizare (ex. Prin ce se aseamănă animalele domestice? Stau pe lângă casa omului). Prin extinderea și corectarea continuă a experienței perceptive, separând

esențialul de neesențial, se face trecerea de la reprezentări generale la noțiuni care reflectă însușirile generale și esențiale ale obiectelor și fenomenelor, precum și legăturile lor esențiale".

Procesul de formare a noțiunilor de vârstă preșcolară parcurge, fără a se încheia, o lungă cale de dezvoltare.

După S.T.Cazacu "Noțiunile de gen de care dispun preșcolarii au un caracter instabil, atât sub raportul sferei cât și al conținutului, implică note concrete, deseori accidentale și variabile de la caz la caz".

Ca și S.T.Cazacu și P.Pufan subliniază, pe baza cercetărilor, că preșcolarii din grupa mică și mijlocie, în majoritatea lor, clasifică obiectele după însușiri concrete neesențiale. La vârsta preșcolară mare, noțiunile generale își mai mențin, pentru câțva timp caracterul instabil.

Noțiunile existente la preșcolari rămân mult timp pe plan secundar, actualizându-se la unii mai greu, la alții mai ușor (Ce sunt acestea? 1. Sunt fructe; 2. Mere, pere, nuci).

În general, noțiunile copiilor despre obiecte și fenomene sunt empirice, caracterizându-se deseori prin delimitarea neprecisă a însușirilor esențiale de cele neesențiale.

Formarea reprezentărilor și noțiunilor la preșcolari se realizează în procesul de cunoaștere a obiectelor și fenomenelor, prin dezvoltarea și sublinierea însușirilor lor generale și comune.

La această vârstă a preșcolarității, gândirea copiilor se ridică treptat la un nivel mai înalt. Totuși ea este predominant intuitivă, actul gândirii fiind declanșat de prezența obiectelor. Apare acum și interesul pentru cunoașterea fenomenelor, precum și a cauzelor acestora.

Perioada de 3 - 6/7 ani se caracterizează printr-o deosebită curiozitate care se manifestă prin multitudinea întrebărilor pe care le adresează adulților. Unele dintre acestea sunt fără sens, iar la altele, răspunsul corect n-ar putea fi înțeles de copii.

Limbajul este strâns legat de evoluția gândirii. Copilul apelează la realitate, dar prin limbaj se adaptează la ea, își amintește situații trecute, stabilește raporturi, face deducții.

Extinderea și complicarea raportului dintre copil și realitatea înconjurătoare,

sporirea independenței copilului, caracterul organizat al activității sale în grădiniță se răsfrânge direct asupra limbajului, acesta îmbogățindu-se sub aspect cantitativ și calitativ. Pe parcursul frecventării grădiniței copilul asimilează de la 1000 de cuvinte la 3 ani, la 3500 de cuvinte la 6/7 ani. Totodată în cadrul activităților de învățare dirijată și în cadrul jocurilor și activităților alese se dezvoltă coerența limbajului, caracterul său încheșat, structurat. Alături de limbajul situativ copilul folosește și limbajul contextual, iar la vârsta de 5 ani se observă o tendință de diminuare a caracterului situativ al limbajului; la această vârstă făcându-și apariția limbajul monologat cu forma sa limbajul interior.

Apariția limbajului interior are o mare importanță în dezvoltarea intelectuală a copilului-reprezentând mecanismul fundamental al gândirii. Aflându-se în situații problematice copilul vorbește cu sine, își ordonează acțiunile, găsește soluții. În perioada preșcolară se dezvoltă mult latura fonetică a limbajului deși pronunția nu este perfectă din cauza unor particularități ale aparatului fonator, al analizatorului verbo-motor și auditiv. Astfel, în vorbirea curentă copiii fac omisiuni, substituiri, inversiuni de sunete (în special consoane). Numărul acestor erori scade la sfârșitul grupei mari. Copiii își însușesc totodată fondul lexical, dar și semnificația cuvintelor. Exuberanța motorie și senzorială a perioadei preșcolare se asociază cu îmbogățirea și flexibilitatea limbajului, cu dezvoltarea gândirii care câștigă coerență, claritate, comunicativitate.

O problemă importantă privind limbajul o reprezintă însușirea structurii gramaticale a limbii materne. O altă particularitate a limbajului preșcolarului constă în apariția unor defecte de vorbire care reprezintă o abatere de la dezvoltarea normală a limbajului. Cele mai frecvente defecte de vorbire întâlnite la această vârstă sunt dislalia și bâlbâiala.

Materialul necesar dezvoltării normale a gândirii și limbajului este furnizat de realitatea înconjurătoare, de poveștile ascultate, dar și de propria memorie a copiilor căci în relațiile cu lumea și cu alți copii își formează treptat capacitatea de a reține, păstra și reactualiza experiența de viață acumulată.

Memoria preșcolarilor se caracterizează prin mai multe particularități. Copiii la această vârstă memorează cu ușurință și cu rapiditate diferite imagini, povestiri, cântece, poezii. Rapiditatea memorării se explică prin plasticitatea sistemului nervos care permite formarea cu ușurință a legăturilor temporale. Aceste legături

sunt însă instabile datorită activității nervoase superioare care prezintă acum o labilitate relativ mare, care se manifestă în durata redusă a păstrării. Astfel, pe cât de repede a memorat, pe atât de repede copilul uită.

O altă particularitate a memoriei este caracterul relativ nediferențiat și difuz al asociațiilor care se explică prin insuficiența dezvoltare a inhibiției condiționate, în special acelei de diferențiere, ceea ce duce la memorarea și reproducerea nesistematică a faptelor, a datelor. De aceea, în procesul recunoașterii și reproducerii, preșcolarii confundă adesea obiecte asemănătoare, personaje ale diferitelor basme etc.

O altă particularitate a memoriei constă în caracterul ei incoerent, nesistematic. Amintirile copilului sunt fragmentate, întrerupte, ele conțin imaginile unor obiecte disparate, ale unor fapte izolate, fără o înlănțuire firească, logică. Întipărirea și reproducerea acestora se face în mod spontan.

Preșcolarii memorează mai ușor, păstrează mai trainic și reproduc mai fidel faptele întipărite prin trăiri emotive pozitive sau negative (ex. refuză să vină la grădiniță dacă a fost aspru pedepsit, vine cu bucurie dacă a fost apreciat, lăudat). Caracterul intuitiv, plastic, concret al memoriei, constituie o altă particularitate. Preșcolarii pot evoca cu ușurință imaginea obiectelor, jucăriilor frumoase, viu colorate, atractive. Ei rețin cu ușurință personaje, acțiuni ilustrate în tablouri sugestive.

Memorarea și reproducerea voluntară se manifestă mai ales în raport cu informațiile care au semnificație pentru copil; și care sunt legate de satisfacerea unor trebuințe specifice. Performanțele de memorare și de exersare a memoriei cresc dacă se efectuează în condiții de joc. Copilul memorează repede, dar uită tot atât de repede. Volumul prea mare de cunoștințe nu face decât să ducă la o uitare rapidă. Același lucru se întâmplă dacă copilul memorează mecanic, fără să înțeleagă esența materialului. Deci, randamentul memoriei va crește dacă volumul de cunoștințe nu este prea mare, dacă se face o memorare logică, dacă materialul trezește copiilor emoții și sentimente, dacă se realizează încercări de reproducere a materialului de memorat.

Imaginația ocupă un loc important în creația copilului. Procesele studiate oferă conștiinței omului informații despre realitate, angajând mecanismele reflectării directe (senzații, percepții, reprezentări) și ale reflectării mijlocite și generalizate

(gândire, limbaj, memorie). Pe această bază copilul își construiește imaginea lumii, în multitudinea și varietatea aspectelor ei concrete și abstracte, particulare și generale. Procesul de realizare a acestei imagini nu se reduce numai la atât, pentru că omul posedă capacitatea de a-și reprezenta realitatea așa cum este în prezent, cum a fost în trecut și chiar, își poate închipui, cum va deveni aceasta în viitor. În acest proces de transformare și prefigurare, sub aspect psihologic, un rol deosebit îi revine imaginației.

Vârsta preșcolară este considerată perioada imaginației, fanteziei, visării. Acum se observă la copil procese imaginative, care par a fi neobișnuit de active, de originale și de bogate. Asta explică într-un fel, părerea că imaginația copilului ar fi mult mai bogată decât cea a adultului .

În realitate însă, datorită cunoștințelor sale reduse, a gândirii sale logice slab dezvoltată, copilul

formulează continuu ipoteze care îl fac să ajungă la asocieri imaginative noi, originale care-l surprind pe adult.

La vârsta de 3 - 4 ani imaginația este implicată în procesul activității concrete și se leagă de componentele acesteia. Ea este subordonată actului perceptiv. Imaginația este involuntară, fluctuantă, neintenționată, dependentă de acțiunile externe cu obiectul, elementele de creație în joc, desen, modelaj, povestiri, sunt slab dezvoltate.

Copiii nu-și propun intenționat o temă. Tema subiectului apare întâmplător în jocurile, în desenele lor. Subiectul plăsmuirilor imaginative odată apărut, n-are stabilitate, ci se schimbă de la un moment la altul.

La vârsta de 4 - 5 ani, imaginația copilului dobândește un conținut mai bogat, mai variat, dar se manifestă mai mult în joc. Procesul de reproducere și creație se sprijină tot mai mult pe gândire, ceea ce duce la o prelucrare relativ selectivă a impresiilor și a reprezentărilor. Imaginația continuă însă să rămână dependentă de activitatea concretă desfășurată de copil, începând însă, să conțină unele elemente de intenționalitate și stabilitate. Subiectul plăsmuirilor imaginative concretizat în diferite activități, devine mai bogat, mai variat.

La 5 - 6 ani, copiii încep să deseneze, să modeleze din proprie inițiativă, își caută singuri mijloacele de realizare a intențiilor lor creatoare. Subiectele și le aleg relativ ușor, conținutul jocurilor este mai complex și nu se reduce la acțiuni

externe cu obiectele, ci reflectă parțial diferite aspecte ale activității umane. În cadrul desenelor, imaginile create de copii devin mai clare, dobândesc o structură mai încheată.

La vârsta preșcolară mare, imaginația reproductivă și creatoare este calitativ superioară față de vârstele anterioare, lucru care se reflectă limpede în joc, desen, modelaj și povestiri. Acum, la această vârstă, se accentuează caracterul conștient, imaginativ și planificat al plâsmuirilor imaginative. Imaginația începe să se dezvolte ca un proces relativ autohton, putându-se detașa de condițiile acțiunii imediate.

Față de celelalte vârste, preșcolarii mari imaginează modul și felul de execuție a unei teme, fac un plan mintal și apoi trec la acțiune. Reprezentările imaginației, oricât de neobișnuite ar fi, se întemeiază pe experiența acumulată. Din această cauză, în munca desfășurată în grădiniță în vederea dezvoltării imaginației copiilor, este necesar să le îmbogățim și să le reînnoim mereu cunoștințele care vor servi apoi ca sprijin în jocurile și activitățile lor creatoare.

În acest sens, în funcție de activitățile planificate și mai ales, în funcție de interesele, de preferințele copiilor pentru anumite aspecte de viață, este bine să se programeze vizite, observări, discuții, lecturi, povestiri. Toate acestea nu sunt încă de ajuns dacă lipsește atenția copilului.

Atenția este capacitatea de orientare, focalizare și concentrare asupra obiectelor, ființelor și fenomenelor în vederea reflectării lor adecvate. În această perioadă sub influența gândirii și a limbajului începe procesul organizării atenției voluntare:

- crește stabilitatea și concentrarea ei;
- atenția capătă un predominant caracter activ și selectiv;

La această vârstă predomină totuși atenția involuntară ceea ce facilitează distragerea preșcolarilor de la sarcinile pe care le au de îndeplinit. În acest sens, educatoarea trebuie să contribuie la trezirea atenției involuntare și menținerea atenției voluntare pe perioada desfășurării activității. Mijloacele care contribuie la dezvoltarea și educarea atenției preșcolarilor sunt:

- fixarea unor sarcini;
- precizarea obiectivelor;
- exprimarea clară, caldă, expresivă;
- îndrumarea copilului în ceea ce are de realizat.

Afectivitatea, deși fragilă, se organizează în formă complexă a sentimentelor, ca stări afective stabile, se conturează diverse sentimente intelectuale cum ar fi satisfacția apărută în urma rezolvării unei fișe. Afectivitatea – viața afectivă a preșcolarului suportă modificări atât de natură cantitativă (crește numărul stărilor și dispozițiilor afective) cât și calitativă (se îmbogățesc și se diversifică cele existente, apar forme noi), aceasta datorită noilor condiții de viață ale copiilor, noilor solicitări cu care el se confruntă.

Prin imitație copilul preia de la adult o serie de stări afective: teama față de unele animale, bucuria în timpul unei excursii și expresiile emoționale care le însoțesc.

Astfel, am organizat numeroase vizite și plimbări cu copiii pentru a trezi impresii puternice care să-i însoțească de-a lungul vieții. O altă sursă a dezvoltării afectivității o reprezintă pătrunderea lui în mediul instituționalizat al grădiniței unde intră în contact cu persoane străine.

Reacțiile afective ale copiilor sunt diferite de la copil la copil, astfel unii se adaptează rapid, alții mai greu.

Acum se produc interesante forme de transfer afectiv și de identitate afectivă spre educatoare. Se conturează unele sentimente morale, rușine, mulțumire, prietenie.

Afectivitatea, apariția memorizării și a atenției voluntare ca și controlul stărilor afective n-ar fi fost posibilă fără apariția și organizarea voinței ca formă complexă de reglaj psihic.

Preșcolarii mijlocii și mari reușesc să desfășoare și activități care le plac mai puțin sau chiar le displac, făcând astfel primii pași în educarea voinței, motivația devenind unul dintre factorii importanți în susținerea voinței.

Urmărind activitatea copiilor am putut constata că mijlocul eficient prin care se poate realiza educația voinței este jocul, deoarece prin joc copilul este pus în situația de a lucra independent și creator.

Voința la această vârstă este în curs de organizare, principalele momente ale actului voluntar sunt suficient stabilizate, acestea fiind: stabilirea scopurilor, deliberarea, luarea hotărârii, execuția.

Gândirea, memoria, atenția ca și controlul stărilor afective n-ar fi posibile fără organizarea voinței ca formă complexă de reglaj psihic. Ierarhizarea motivelor, stăpânirea de sine devin la preșcolari mari factori importanți ai susținerii voinței atât în joc cât și în activitățile diverse desfășurate în grădiniță. Când copilul

interpretează un rol, el depune un efort ca să semene tot mai mult cu rolul interpretat, ca urmare interesul este susținut de efort, de concentrare, intrând în joc voința.

Creația – jocul și învățarea oferă copilului numeroase prilejuri de a-și combina reprezentările de care dispune, de a construi realul din propriile sale imagini. Copilul are capacitatea de a crea, creațiile lui dovedind că viața lui interioară este destul de bogată.

Locul și rolul (principal) central în creația preșcolarului îl ocupă și îl are imaginația, copilul imaginează și creează multe lucruri tocmai pentru că nu cunoaște suficient relațiile dintre obiecte și fenomene. La preșcolar are loc o adevărată explozie a imaginației.

Imaginația își dezvoltă la această vârstă multe dintre funcțiile sale:

- de completare – care va da posibilitatea înțelegerii unei situații ambigue;
- de proiectare și anticipare – care va permite înțelegerea succesiunii evenimentelor, consecințelor.

Tot la această vârstă se dezvoltă și capacitatea copilului de a integra posibilul în real. Se formează astfel interesul de cunoaștere și se trezește curiozitatea de a ști mai mult.

Maturitatea posibilităților cognitiv-operaționale ale preșcolarului, intensificarea capacităților de adaptare, lărgirea planului relațional, interpersonal în activitatea de joc, învățare și muncă și creație din grădiniță, îl fac pe copil apt ca la vârsta de 6-7 ani să pășească într-o nouă etapă a dezvoltării sale-școlaritatea.

BIBLIOGRAFIE

- Badea , E.(1993), Caracterizarea dinamică a copilului și adolescentului de la 3 la 18 ani, cu aplicație la fișa școlară,EDP.R.A.,București

ROLUL ȘI IMPORTANȚA ACTIVITĂȚILOR DE CUNOAȘTERE A MEDIULUI

O componentă importantă a educației copiilor de vârstă preșcolară și un rol deosebit în dezvoltarea lor intelectuală o constituie cunoașterea mediului.

Procesul de familiarizare a copiilor cu tot ceea ce-i înconjoară implică însușirea unor serii de cunoștințe valoroase pentru dezvoltarea lor ulterioară, pentru formarea capacității de cunoaștere și de formare a interesului și a dorinței de a dobândi noi cunoștințe.

Preocuparea pentru educarea copiilor în acest sens, datează din cele mai îndepărtate timpuri.

În comuna primitivă, toți copiii erau educați pentru activitățile specifice: vânătoare, pescuit. Educația era făcută de adulți și avea ca obiective îngrijirea fizică și dobândirea experienței de viață. Nu existau instituții specifice, educația realizându-se în activitățile cotidiene, prin ritualuri de inițiere și prin joc. Prin dezvoltarea agriculturii și începutul diferențierii unor meserii, a apărut necesitatea formării unor deprinderii practice, copiii fiind pregătiți de adulți.

În epoca modernă apar școli elementare, un sistem de educație medie și superioară și pedagogi care promovează dezvoltarea armonioasă a personalității, a spiritului creator, activ, liberal prin activități și metode adecvate.

J.A. Comenius propune idei valoroase pentru educația preșcolară: preconizează dezvoltarea simțurilor, formarea reprezentărilor despre lume prin metoda intuitivă. A remarcat rolul educativ al jocurilor și al muncii în educarea copiilor, în pregătirea pentru viață.

J.J. Rousseau are o contribuție importantă la încheierea concepției referitoare la educația preșcolară, chiar dacă unele din ideile sale par și astăzi prea îndrăznețe sau utopice. Etapa preșcolară, în periodizarea sa, este cuprinsă între 2 și 12 ani. Caracteristica acestei etape este educarea simțurilor prin observarea naturii și acumularea experienței senzoriale.

K.D. Usinski afirmă că la baza educației preșcolare stă observarea lucrurilor

și fenomenelor înconjurătoare, logica naturii fiind cea mai accesibilă celor mici. Principiul intuiției e prefigurat ca mijloc de îmbogățire a cunoștințelor, de dezvoltare a organelor de simț.

Educația preșcolară nu se reduce la pregătirea intelectuală, ci reprezintă mai cu seamă educația simțurilor, a comportării civilizate, a stăpânirii de sine, a voinței, a creativității și autonomiei personale a atitudinii pozitive față de semenii și mediul ambiant.

Preșcolarul reprezintă o personalitate în devenire, un viitor adult și nicidecum un adult în miniatură.

Pe baza experienței cognitive și pe baza relațiilor cu mediul se dezvoltă limbajul. Îmbogățirea și complicarea formelor limbajului influențează în mod direct procesul de învățare care devine diferențiat și mai complex.

Mediul înconjurător constituie principala sursă de impresii în care vor sta la baza procesului de cunoaștere a realității. Astfel, cunoașterea mediului este o sarcină de bază a procesului instructiv-educativ în grădinița de copii. Ea contribuie la dezvoltarea intelectuală a copiilor. În contactul cu obiectele, cu fenomenele naturale și cu cele sociale se dezvoltă și se perfecționează sensibilitatea tuturor organelor de simț. Datorită acestui fapt, conținutul senzațiilor și al percepțiilor se adâncește și se îmbogățește.

Importanța cunoașterii mediului constă și în felul în care procesul de însușire a cunoștințelor activează gândirea. În cadrul activităților de cunoașterea mediului, copiii depun un efort intelectual susținut și sunt în situația de a analiza, de a sintetiza și de a compara sub îndrumarea educatoarei. Aceasta influențează direct, trecerea de la o gândire concretă la gândirea abstractă. Astfel, se pun bazele capacității de a cerceta, de a descoperi relațiile cauzale dintre obiecte.

Cunoașterea mediului presupune o activitate intelectuală intensă pentru însușirea noilor cunoștințe, oferind posibilitatea formării deprinderilor de muncă intelectuală, bază temeinică pentru integrarea copilului în activitatea școlară.

Prin activitățile de cunoașterea mediului se cultivă sentimentul de dragoste față de natură, de oraș, dragostea și respectul față de persoanele din jur și față de persoanele cu care comunică în grădiniță, sentimentele de prietenie față de oamenii de altă naționalitate. Cunoscând mediul ambiant, copilul se integrează în societatea în care

trăiește, se adaptează cu mai multă ușurință la cerințele și obligațiile de viitor școlar.

Influența mediului înconjurător și a vieții sociale asupra formării și dezvoltării personalității copiilor este deosebită.

Pentru copil, mediul prin condițiile materiale și cultura pe care le oferă, constituie un cadru necesar dezvoltării lui și în același timp, principala sursă de impresii, care vor sta la baza procesului de cunoaștere a realității.

Mediul social constituit din fenomene și relații de producție, limba, este un factor educativ, hotărâtor, care influențează permanent, în mod activ formarea personalității copiilor. Copiii de azi sunt martori oculari ai transformărilor din viața socială, economică și din mediul înconjurător. Toate aspectele noi le stârnesc curiozitatea, fapt ce se manifestă prin multiplele întrebări pe care le pun. Prin modalitățile folosite, educatoarea îl apropie pe copil de realitatea vie palpabilă și își creează posibilitatea ca în mod treptat să-și îmbogățească reprezentările despre natura și societate.

În acest sens activitățile de cunoașterea mediului înconjurător contribuie în mod deosebit la:

- educație intelectuală a copiilor
- cultivarea intereselor pentru cunoașterea lumii înconjurătoare.

Natura oferă aspecte din abundență și-n contact direct cu obiectele și fenomenele națiunii și societății se dezvoltă și se perfecționează la preșcolari sensibilitatea tuturor analizatorilor.

Prin procesul instructiv-educativ din grădiniță se dezvoltă activitatea senzorială care stă la baza percepției corecte a obiectelor, ființelor și fenomenelor din realitatea înconjurătoare.

Educația laturii senzoriale a cunoașterii, perfecționarea activității analizatorilor, constituie cerințe psihologice care determină claritatea percepției și reprezentărilor.

În procesul cunoașterii mediului înconjurător se dezvoltă la copil spiritul de observație care contribuie la:

- creșterea calității percepției
- dezvoltarea capacității copiilor de a sesiza însușirile caracteristice,

esențiale ale fenomenelor, o interdependență și cauzalității acestora

- capacitatea de observare conștientă și activă
- gândirea cauzală.

În cadrul activității de cunoașterea mediului înconjurător copiii depun un efort intelectual susținut fiind puși în situația:

- de a analiza
- de a extrage și reține ceea ce este caracteristic și esențial.
- de a clasifica în funcție de asemănările și deosebirile respective.

În măsura în care copilul este solicitat să participe activ în procesul cunoașterii, gândirea lui parcurge o dezvoltare intensă.

Sub îndrumarea educatoarei începe să se dezvolte la copil capacitatea de a cerceta, de a descoperi cauzele și legăturile dintre obiective, ființele și fenomenele absente și a da explicațiile necesare.

Sub influența activităților de cunoaștere a mediului înconjurător odată cu gândirea se dezvoltă vorbirea copiilor. În timp ce observă obiectele lumii reale ei își însușesc cuvintele care denumesc obiectele, ființele, fenomenele supuse observării, însușirile și acțiunile observate și se deprind să exprime clar și inteligibil cele percepute. Deci contactul direct cu lumea înconjurătoare constituie sursa cea mai importantă a îmbogățirii și activizării vocabularului, a formării unei exprimări corecte și coerente.

Familiarizarea copiilor cu realitatea favorizează și dezvoltarea unor emoții și sentimente intelectuale, morale și estetice care determină o analizare mai mare în activitatea de cunoaștere, creează condiții optime pentru însușirea de noi cunoștințe. Sentimentele intelectuale determinate de contactul cu realitatea imprimă activității un tonus ridicat, dezvoltă încrederea în posibilitățile proprii de a învăța, constituie suportul necesar însușirii de noi cunoștințe despre obiectele și fenomenele naturii și societății.

Cunoașterea mediului înconjurător de către copii generalizează puternice trăiri efective care marchează pentru viitor dimensiunile personalității lor

În reușita activității instructiv-educative, în grădinița de copii, un loc important îl ocupă educatoarea prin rolul pe care îl are de a îndruma activitatea de cercetare și de înțelegere, de fixare, de sistematizare a cunoștințelor despre natură. Ea este

prima care asigură însușirea cunoștințelor necesare (ce, cât, cum ?), care intervine cu soluții în desfășurarea procesului de instruire a copiilor. De aceea, trebuie să aibă o bună pregătire științifică, să contribuie la însușirea unor informații de bază specifice cunoașterii mediului, să le aplice în practică.

BIBLIOGRAFIE:

- Ciurchea, M., Ciolac-Russu, A., Ion, I. (1983), Metodica predării științelor biologice, EDP., București
- Mătășaru, M., Cojocaru, L. (2005), Secrete metodice în didactica preșcolară, Ed Casei Corpului Didactic, Bacău
- Taiban M (1979), Cunoștințe despre natură și om în grădinița de copii, EDP., București

Aspecte metodologice privind valorificarea planului simplu de idei în formarea competenței de receptare a textului literar la elevii clasei a III-a

prof. înv. primar Guraliuc Lucica
Școala Gimnazială „Nicola Iorga” Bacău

În ceea ce privește receptarea mesajului textului literar, I. Șerdean susține că elevii nivelului primar de învățământ sunt capabili să înțeleagă și să guste o creație de un nivel artistic elevat. Accesibilitatea unui text literar care li se propune nu este dată atât de nivelul lui artistic ridicat, ci de măsura în care problematica acestei creații se înscrie în sfera de interese ale elevilor, precum și de felul în care ei sunt conduși să-i înțeleagă sensurile. Astfel, accesibilitatea textului literar, potrivit cercetătorului, devine nu atât o chestiune de conținut, cât mai ales de metodă.

Cât privește valorificarea metodologică a textului literar vom menționa că acesta vizează utilizarea diverselor metode și tehnici de explorare a acestui tip de text și este o modalitate de facilitare a procesului de învățare a limbii, prin activizarea optimă a elevilor. Textul literar care se lecturează la nivelul primar de învățământ răspunde necesităților lingvistice, culturale, intelectuale și estetice; utilizarea lui ca bază pentru învățarea literaturii, limbii la nivelul primar de învățământ trezește curiozitatea, interesul elevilor și contribuie la dezvoltarea armonioasă a personalității lor.

Indiferent de specificul textului, trebuie să descopere conținutul de idei, sentimente și apoi modalitățile de exprimare a acestui conținut. Investigarea unui text solicită răspuns la două întrebări: Ce exprimă și ce înfățișează autorul în opera respectivă?

Este foarte important ca elevii din clasele primare să fie ajutați de învățător să simtă trăirile, emoțiile personajelor literare, apreciind faptele, vorbele lor în diferite situații.

În acest sens Ioan Șerdean susține că „copilul poate înțelege și gusta cu mai multă plăcere textul, dacă este condus să intuiască gradația interioară a acțiunii, desfășurarea mai mult sau mai puțin dinamică. Un text literar îl atrage și-l captează pe elev, cu cât acțiunea lui este mai concentrată, mai bine dozată și condusă către punctul culminant și deznodământ”.

„Receptarea textului literar diferă de la receptor la receptor”.

Referindu-se la receptarea textului literar unii autori susțin că „receptarea treptată a textului este contactul individual cu opera. Procesul începe cu antrenarea elevilor în lectura expresivă. Operația este necesară atât ca act al receptării propriu-zise, cât și ca exercițiu cu finalitate formativă, care contribuie la dezvoltarea deprinderii elevilor de a citi expresiv un text literar”.

În principiu, receptarea unui text literar trece prin trei faze:

- I. descifrarea textului, echivalentă cu înțelegerea elementară a textului, este o fază în care se clarifică sensul unor cuvinte/expresii/locuțiuni, a unor cuvinte-cheie, a unor

sintagme etc. Totodata, acum se clarifică sensurile relaționale ale textului, inclusiv cele care sunt răspunsuri la întrebări de genul: *unde? când? ce? cum? pentru ce?* (întrebările de mai sus privesc textele epice sau dramatice, în proză sau în versuri). Este, în același timp, momentul să se identifice modurile de expunere dominante, organizarea pe episoade/pe secvențe, momentele subiectului (dacă este cazul), situația inițială-transformarea-situația finală, modalitățile de caracterizare a personajelor, ipostazele naratorului etc. În situația textului liric, se vor identifica elementele de versificație.

- II. faza mimetică este cea a receptării emoționale, intuitive a textului, în care se face trecerea de la identificări de sensuri (grupuri nominale sau verbale, fragmente cu sonorități expresive etc.), la identificări de semnificații specifice (având ca bază expresivitatea în context sau capacitatea de sugestie a unor cuvinte/ construcții/ secvențe/ imagini și procedee artistice/ idei etc.).
- III. faza estetică este cea în care se realizează o privire sintetică asupra textului ca întreg. Acum se pătrunde în structurile de adâncime ale textului, acum este etapa când are loc o receptare paradigmatică (structurată) a textului (punerea în relație a ideilor textului cu mijloacele artistice, interpretarea semnificațiilor textului și exprimarea de opinii despre acestea, motivarea/ argumentarea unor idei sau a unor situații/ comportamente/ atitudini și reacții ale personajelor, descifrarea și interpretarea mesajului operei/ fragmentului etc.).

BIBLIOGRAFIE

1. Șchiopu C. Metodica predării literaturii române. Chișinău.
2. Șeptelici Al. Limba și literatura română în clasele I-IV. Ghid metodologic.- Chișinău.
3. Șerdean I. Didactica limbii și literaturii române în școala primară. București: Editura Teora.

Învățământul contemporan și calitatea educației

**Prof. înv. primar Gut Mirela
C. N. „O. Goga” Marghita, Bihor**

Un obiectiv major al dezvoltării echilibrate, armonioase a societății românești îl reprezintă fără îndoială, dezvoltarea continuă a învățământului, științei și culturii naționale, obiectiv grav neglijat în anii tranziției, cu consecințe negative cunoscute.

Învățând din experiența altora, apare evident că investiția în educație, în formarea noilor generații poate fi considerată una dintre cele mai rentabile pe termen mediu și lung, pentru dezvoltarea societății. Pentru adaptarea procesului didactic la posibilitățile elevilor este necesară identificarea capacității de învățare a elevului chiar de la începutul școlarității, declararea comportamentului intelectual în toată varietatea manifestărilor sale și aprecierea gradului de maturitate a elevului în fiecare dintre acestea.

Experiența mondială pune în evidență faptul că prin diferențierea învățământului trebuie să înțelegem ansamblul modalităților folosite pentru a asigura, atât prin măsuri organizatorice (diferențiere externă), cât și prin metode și mijloace didactice (diferențiere internă) adaptarea învățământului la particularitățile individuale ale elevilor. Față de întreg sistemul de învățământ, față de tot ansamblul material necesar, dascălul este cel care se dovedește perfectibil. Acesta este cel care ajută la formarea atitudinilor și ideilor, modelând astfel aspirațiile unei națiuni. Ceea ce se urmărește prin educație este tocmai un transfer al personalității educatorului asupra copilului. „Spre a crește oameni înainte de orice știință și de orice metodă trebuie să ai inimă” spunea Pestalozzi. Dragostea pentru copii reprezintă cerința esențială, condiția inductibilă în asigurarea eficienței, calității și progresului în întregul și complicatul demers instructiv-educativ, în realizarea optimului pedagogic.

Unul din obiectivele principale ale învățământului actual este creșterea calității educației. Astăzi, copilul este asaltat de informație printr-o multitudine de mijloace audio-vizuale.

Filmul sau caseta video îi aduce în fața ochilor atât cunoștințele utile cât și pe cele nocive.

Calculatorul se impune nu doar ca mijloc alternativ profesorului sau manualului, ci ca factor de intervenție directă în organizarea situațiilor de învățare, ca un factor generator al unei noi metodologii de lucru. Folosirea calculatorului în evaluare micșorează intervalul de timp dintre evaluare și notare prin afișarea notelor pe ecran după terminarea testului. Copilul devine tot mai des un receptor pasiv, iar comunicarea verbală se restrânge tot mai mult.

Scopul principal al școlii este acela de a forma elevi cu o cultură comunicațională care să faciliteze transferul de la comunicarea în spațiul școlar la comunicarea în societate.

Numeroase valori ale civilizației au fost create de personalități care au lucrat în echipă. Au fost realizări mari pentru membrii echipelor ce au manifestat încredere unii în alții, au acceptat că raționamentele celorlalți au putut fi mai bune decât ale lor.

Învățarea școlară se caracterizează prin aceea că are un caracter sistematic, organizat, este dirijată de către profesor și se realizează cu ajutorul unor metode și tehnici eficiente de învățare respectând principiile didactice și este supusă feed-back-ului pe baza verificării și evaluării permanente a rezultatelor obținute de elevi, fiind îmbunătățită prin corectarea greșelilor. De asemenea, profesorul se poate folosi de viața grupului școlar pentru a-i ajuta pe elevi să înțeleagă modul în care devine posibil să comunice eficient, rolul relațiilor interpersonale, manifestarea unor procese de grup, distribuția rolurilor la nivelul grupului, etc.

Din aceste motive, organizarea activităților de învățare, pe grupe, corespunde unor nevoi reale ale elevilor, în ce privește adaptabilitatea la cerințele sociale și profesionale.

În aceste condiții trebuie să ne punem întrebarea: cine trebuie să vină cu alternativa? Răspunsul ar putea fi NOI. Cea mai eficientă cale pentru a ne orienta în lumea mediatizată a realității contemporane este negreșit educația. În acest sens, dascălilor le revine rolul de a schimba din perspectiva educației modul de a percepe informația. Zilnic intrăm în legătură cu zeci de oameni care mai de care mai diferiți unul de celălalt, unul este fericit, altul conduce o afacere prosperă, unul divorțează, altul este în spital din cauza stresului provocat de job-ul pe care îl are, unul a devenit un "ratat", altul este la închisoare, vecinul și-a cumpărat o mașină nouă și are o familie fericită, colegul de la lucru s-a apucat de băut, și lista poate continua...

De ce unii sunt fericiți și alții nu? De ce unii prosperă în timp ce alții muncesc mult timp pe bani puțini? Răspunsul la întrebările de mai sus plus alte câteva sute de întrebări se afla în copilărie! DA, în copilărie! O bună, contribuie în proporție de peste 80% la viitorul copilului ajutându-l atât în viața de zi cu zi cât și în momentele „de cumpănă” în care trebuie să ia o decizie ce i-ar putea schimba radical viața.

Însă, o educație bună nu se referă doar la a duce copilul la grădiniță, a urma o școală bună, un liceu și a termina facultatea. Din păcate sau din fericire această regulă nu mai este valabilă în ziua de azi. Școala este absolut necesară, însă nu suficientă! Pe lângă școală trebuie să existe o altă școală unde profesorul este părintele, care îi oferă un alt tip de educație... educație emoțională, educație financiară, după o anumită vârstă educație sexuală, etc...

Cu cât începi mai devreme să îți educi copilul în adevăratul sens al cuvântului cu atât mai bine! Viața este din ce în ce mai „rapidă”, copilul trebuie să fie din ce în ce mai „antrenat” pentru a-i face față și pentru a atinge anumite performanțe, pe care doar puțini le vor simți gustul.

Activitatea cu părinții ca parteneri oferă acestora încrederea în forța lor de a educa eficient, iar din acest parteneriat copilul iese învingător. În procesul complex de formare și de educare al copiilor climatul familial are un rol propriu, bine diferențiat de cel al factorilor educativi. Pentru a fi prietenul copiilor noștri, pentru a afla și a înțelege frământările lor, specifice vârstei este necesară existența relației copil-familie-școală-comunitate.

În concordanță cu vremurile și tendințele actuale, trebuie îmbinate, tehnologia cu tradiția, mecanicul cu arta, superficialitatea cu sensibilitatea. Cheia succesului stă în măiestria noastră didactică direcționată spre exersarea continuă și independentă cu elevii, până la plăcerea acestora de a răspunde la chemarea cuvintelor și a le pune sub condei, adaptându-se la un context social în schimbare.

Prin structură, obiective și conținut, educația trebuie să răspundă neconținut exigențelor cerute de evoluția realității naționale și internaționale. Astfel, școala trebuie să rămână instituția fundamentală în care se vor pune bazele unei educații inițiale, sistematice. Realitatea contemporană demonstrează că rolul școlii nu numai că nu s-a diminuat, ci a devenit tot mai complex, tocmai datorită necesității împlinirii și corelării funcționale a acestora cu alte secvențe ale socialului, pasibile de a realiza, secvențial, sarcini și acțiuni ale instituției specializate care rămâne, în continuare, școala.

Realitatea contemporană demonstrează că rolul școlii nu numai că nu s-a diminuat, ci a devenit tot mai complex. În actualul context, pe coordonate europene, avem nevoie de o educație dinamică, formativă, centrată pe valorile autentice. În societatea actuală, caracterizată prin mobilitate economică, politică și culturală, noua ordine educațională nu se concepe fără avangarda mișcării pedagogice teoretice și a praxis-ului educațional.

Conform celor spuse de specialiști acțiunea constructivă trebuie să se bazeze pe următoarele patru teze:

- educația este azi în centrul preocupării tuturor popoarelor;
- învățământul trebuie să fie considerat în orice societate, ca un ansamblu omogen, care să reflecte nevoile societății și mijloacele de care dispune pentru satisfacerea lor;
- se dezvoltă o criză între cele două planuri: decalajul existent între aspirațiile indivizilor și nevoile societății, pe de o parte, și capacitățile sistemului de învățământ, pe de altă parte, și prăpastia existentă între țările în curs de dezvoltare și cele industrializate;
- în toate țările, apare, ca o urgență, cercetarea căilor și mijloacelor care vor permite inovarea învățământului.

S-a afirmat că școala nu mai face față cererii de educație, că au crescut alarmant costurile școlii și că aceasta nu mai este capabilă să formeze competențe profesionale pentru societate.

Marile probleme cu care se confruntă omenirea cer o rezolvare urgentă, prin folosirea celor mai eficiente mijloace și forme de educație.

Educația este unul dintre fenomenele care a apărut o dată cu societatea umană, suferind pe parcursul evoluției sale, modificări esențiale. De la acțiunea empirică de pregătire a tinerei generații pentru viața socială, educația a parcurs un drum lung devenind o adevărată știință cu statut propriu. Astăzi, educația este chemată să formeze personalități ușor adaptabile la nou, creative și responsabile.

Uniunea Europeană contribuie la dezvoltarea unei educații de calitate prin încurajarea cooperării între statele membre și, dacă este necesar, prin sprijinirea și completarea acțiunii lor. Ea respectă pe deplin responsabilitatea statelor membre în ceea ce privește conținutul învățământului și organizarea sistemului educațional, precum și diversitatea lor culturală și lingvistică.

Societatea contemporană, o societate informațională, a cunoașterii, prezintă caracteristici diferite în comparație cu cea din trecut, întrucât toate elementele și componentele acesteia se află în continuă schimbare. Se schimbă meseriile, se schimbă mentalitățile și modurile de gândire.

Deoarece această societate se află într-o permanentă mișcare, într-o permanentă schimbare, atât școala cât și sistemele de educație au sarcina de a ajuta indivizii să facă față schimbărilor sau chiar să provoace ei înșiși schimbări. Schimbările sociale sunt mult mai accelerate afectând viețile oamenilor și solicitând noi capacități intelectuale, afective, de relaționare pentru adaptarea la aceste transformări.

Trăim într-o epocă în care resursele umane (inteligența, creativitatea, adaptabilitatea) au trecut pe prim plan, devenind resurse cheie ale unei dezvoltări care integrează diferitele sale dimensiuni: pacea, economia, mediul înconjurător, justiția socială, democrația.

În contextul European al școlii românești, se impune o permanentă și susținută activitate de perfecționare, atât din punct de vedere metodologic cât și din punct de vedere științific.

Coordonatele europene ale învățământului modern presupun activități didactice ce se bazează pe munca în grupuri și își propun să îi învețe pe copii să își dezvolte un simț al identității și prețuirii de sine, să coopereze, să se respecte unii pe alții și să se integreze în comunitatea elevilor.

Modalitățile de lucru pe grupuri alternează atât datorită modului de dispunere a mobilierului, cât și a metodelor aplicate care cer organizarea elevilor în formațiuni de lucru de diferite mărimi.

În aceste condiții, educația școlară trebuie să se articuleze cu educația postșcolară, înscriindu-se în contextul învățării depline. Școala va avea ca sarcină să formeze indivizi capabili

de a se adapta, de a-și asuma responsabilități, de a se exprima și a se lupta pentru ameliorarea vieții.

Lumea în care trăim este una singură și nu trebuie să uităm că de noi depinde felul în care trăim. Societatea românească a reușit să conserve valorile tradiționale, cultural-spirituale.

Educația cu sens valoric uman și bine organizată este o condiție necesară, dar nu suficientă a democrației.

Bibliografie:

1. Teodorescu C., Popescu C.(coord.) – „Educația în context european”, *Studii de specialitate*, Editura Măiastra, Târgu Jiu, 2006.
2. Monteil, J.M – „Educație și formare”, Editura Polirom, Iași, 1998.
3. Peretti, A – „Educație în schimbare”, Editura Spiru Haret, Iași, 1996
4. Crașovan, F, Vucea – Macsinga, I – „Profesor pentru elev – elev pentru profesor”, Editura Mitron, Timișoara, 1999.

Educația permanentă egal educația online în situația actuală

**Prof. înv. primar Gut Mirela
C. N. „O. Goga” Marghita, jud. Bihor**

„Educația are dificila misiune de a transmite o cultură acumulată de secole, dar și o pregătire pentru un viitor în bună măsură imprezibil”

Jacques Delors

Educația este unul dintre fenomenele care a apărut o dată cu societatea umană, suferind modificări esențiale pe parcursul evoluției acesteia.

Complexitatea fenomenelor din societatea modernă solicită indivizi capabili, în primul rând să analizeze situațiile concrete, noi și să răspundă adecvat, utilizând capacități de gândire logică, de rezolvare de probleme, de gândire critică, de gândire divergentă etc.

Societatea noastră se afla într-o permanentă schimbare, iar același lucru se întâmplă și cu inovațiile tehnice și științifice. Calculatorul, educația online a influențat nu numai o parte a vieții noastre, ci se manifesta în toate domeniile acesteia. Forma comunicațiilor, ritmul de viață și muncă și chiar mediul înconjurător în care trăim au suferit, datorită acestei inovații, modificări esențiale.

Deci educația online eu aș putea să o introduc în educația permanentă și necesitatea acesteia pentru adulți.

Azi nu se vorbește în zadar despre așa-numita „societate informațională” și aceasta e socotită o comunitate al cărei bun esențial – informațiile – s-au dezvoltat în mod continuu. Aceia care, în cadrul societății informaționale, din diferite motive sunt ruși de informații, se confruntă deja cu mari probleme, fiind în mod clar, dezavantajați.

Un prim argument pro ar fi că educația permanentă și educația online nu este doar o modalitate de completare a instrucției școlare, remediind dificultățile educației actuale, ci reprezintă un ansamblu de mijloace, forme și metode capabile să contribuie la adaptarea indivizilor și a colectivităților la realitățile sociale, economice, tehnologice, spirituale, în continuă și rapidă schimbare. Scopul educației permanente este menținerea și ameliorarea calității vieții. Astfel, educația online devine un instrument de îmbunătățire a condiției umane.

În timp ce conceptul de **educație permanentă** este unul conturat în plan teoretic, descriind orientările politice privind abilitarea individului prin sistemul educațional, **educația adulților chiar și cea online** este un subdomeniu de acțiune educațională existând la nivel practic cu mult înaintea elaborării sale teoretice și desemnând o generalizare a unor experiențe date.

Educația adulților nu e numai un proces de asimilare, de interiorizare, de dezvoltare, ci și unul de restructurare, de generalizare, de schimbare în relațiile stabilite între adult și mediu” (Vințanu, N., 1998, p. 30).

Conceptul de educație a adulților este subordonat în prezent celui de educație permanentă și se referă la *”educația realizată în forme și modalități specifice cu toate categoriile sociale și profesionale de adulți, în scopul dezvoltării culturii lor profesionale și generale și al orientării autoinstruirii și autoeducației lor”* (Ionescu, M., 2003, p. 408).

Educația este unul dintre fenomenele care a apărut o dată cu societatea umană, suferind modificări esențiale pe parcursul evoluției acesteia. De la acțiunea empirică de pregătire a tinerei generații pentru viața socială, până la acțiunea fundamentată științific, educația a parcurs un drum lung devenind o știință cu statut propriu.

Epoca actuală a informatizării, a călătoriilor interplanetare, a interdependențelor culturale pune problema formării unor personalități ușor adaptabile la nou, creative și responsabile. Viteza cu care informația circulă în volum imens inhibă capacitatea receptorului de interpretare în timp util a acesteia. Complexitatea fenomenelor din societatea modernă solicită indivizi capabili, în primul rând să analizeze situațiile concrete, noi și să răspundă adecvat, utilizând capacități de gândire logică, de rezolvare de probleme, de gândire critică, de gândire divergentă etc. De aceea, educația are în vedere cei patru piloni ai cunoașterii: *a învăța să știi* (dobândirea instrumentelor cunoașterii), *a învăța să faci* (relaționarea cu mediul înconjurător), *a învăța să trăiești împreună cu alții* (cooperarea cu alte persoane, participarea la activitățile umane), *a învăța să fii* (rezultă din celelalte trei) (J. Delors, 2000, p. 69).

Un alt argument pro ar putea fi că a învăța să înveți și a te perfecționa continuu sunt condițiile educației permanente.

Ideea educației permanente nu este nouă, necesitatea permanenței educației în plan individual și istoric fiind intuită de mult timp, de clasicii pedagogiei tradiționale. Încă din secolul al XVII-lea, J. A. Comenius afirma că *"pentru fiecare om, viața sa este o școală, de la leagăn până la mormânt"*. Se poate afirma că nicio societate nu este complet imobilă, așa încât o anumită instruire continuă și la vârsta adultă.

Nu există până în prezent o definiție consacrată asupra educației permanente, operându-se cu caracteristici conceptuale. În „Bazele educației permanente”, lucrare apărută în urmă cu mai mulți ani, sub egida Institutului de Educație Permanentă de pe lângă UNESCO, se apreciază că *educația permanentă se constituie ca un ansamblu de mijloace puse la dispoziția oamenilor de orice vârstă, sex, situație socială și profesională, pentru ca ei să nu înceteze să se formeze de-a lungul vieții, cu scopul de a-și asigura deplina dezvoltare a facultăților și participarea eficientă la progresul societății*.

Pe fondul acestei aprecieri cvasigenerale, s-au conturat mai multe puncte de vedere, care se completează unul pe altul:

- Rene Maheu opinează că educația permanentă este *"o dimensiune a vieții. E o anumită atitudine de inserție în real și nu pur și simplu o pregătire pentru existența activă și responsabilă"* (1969, nr. 5).
- Jean Capelle concepe educația permanentă ca pe *un principiu organizator al întregii educații și care implică "un sistem complet, coerent și integrat, oferind mijloace proprii de a răspunde aspirațiilor de ordin educativ și cultural ale fiecărui individ, conforme cu facultățile sale"* (1970, p. 406).
- R. H. Dave spune că *"educația permanentă este un proces de perfecționare a dezvoltării personale, sociale și profesionale pe durata întregii vieți a indivizilor, în scopul îmbunătățirii calității vieții indivizilor, cât și a colectivității lor"* (1991, p. 47).

Cred că un prim argument contra, auzit cel mai des, este procurarea de computere sau de tablete care sunt destul de costisitoare pentru o mare parte din populație și educația online fiind un lux pentru aceștia.

Un alt argument contra, nu puțin semnificativ din punctul meu de vedere, este lipsa de socializare fizică.

Cred, deci, că este importantă și valoroasă folosirea tehnologiei informaționale, a educației online pentru că e foarte importantă educația permanentă având în vedere situația actuală din întreaga lume.

Educația permanentă nu este doar o modalitate de completare a instrucției școlare, remediind dificultățile educației actuale, ci reprezintă un ansamblu de mijloace, forme și metode capabile să contribuie la adaptarea indivizilor și a colectivităților la realitățile sociale, economice, tehnologice, spirituale, în continuă și rapidă schimbare. Scopul educației permanente este menținerea și ameliorarea calității vieții. Astfel, ***educația devine un instrument de îmbunătățire a condiției umane.***

Bibliografie:

1. Dave, R. H. (1991), *"Fundamentele educației permanente"*, București: Editura Didactică și Pedagogică
2. Delors, Jacques (2000), *"Comoara lăuntrică: Raportul către UNESCO al Comisiei Internaționale pentru Educație în secolul al XXI-lea"*, Iași: Editura Polirom
3. Ionescu, M. (2003), *"Instrucție și educație"*, Cluj-Napoca: Editura Garamond
4. *"Manual de pedagogie: manual destinat studenților de la Departamentul pentru pregătirea personalului didactic"* (2006), București: Editura ALL
5. *"Pedagogie: ghid pentru profesori"* (1986), Iași: Universitatea "Al. I. Cuza", Facultatea de Istorie-Filosofie.

Rolul noilor tehnologii în învățarea limbilor străine

prof. Elena Gutter
Colegiul Național „Mihai Eminescu” Botoșani

Integrarea instrumentelor TIC în învățământul preuniversitar impune o nouă abordare a demersului didactic care să asigure, în mod eficace, transferul competențelor specifice la nivelul fiecărui elev.

Întrebările care stau baza oricărui demers didactic eficient - Ce fac? Dar de ce fac? Cum fac? Cu ce resurse? Cât de mult s-a realizat? - sunt astăzi mai actuale ca oricând și cer noi răspunsuri în contextul învățământului digitalizat.

Dacă pentru primele patru întrebări, profesorii au identificat soluții prin adaptarea metodele, strategiile și mijloacele de predare la condițiile specifice pe care le presupune învățarea prin intermediul platformelor digitale, nu la fel s-a întâmplat atunci când au căutat noi metode de evaluare pentru a asigura o notare ritmică și relevantă pentru parcursul școlar al fiecărui elev.

Din perspectiva predării limbilor moderne, procesul de predare-învățare nu a avut decât de câștigat, deoarece noile tehnologii și resursele educaționale puse la dispoziție de diferite platforme digitale reprezintă o punte de legătură cu o realitate cultural, elevii având posibilitatea să intre în contact cu modul de exprimare, atât lingvistic, cât și gestual al unui nativ a cărui limbă o învață.

Astăzi, exploatarea documentelor autentice în cadrul orelor de predare a limbilor străine intervine în demersul pedagogic ca o metodă firească și la îndemâna oricărui cadru didactic datorită apariției noilor tehnologii care ne permit să accesăm informații și materiale audio-video prin intermediul Internetului și a mediului virtual care ne oferă o gamă variată de documente pe care le putem descărca și valorifica în funcție de obiectivele pe care le identificăm în demersul de proiectare a conținuturilor științifice prevăzute de programele școlare.

Metodele interactive ce fac apel la mijloace moderne cum sunt cele din domeniul digital prezintă multiple avantaje, dar cel mai important este acela că mențin curiozitatea elevilor de-a lungul procesului de învățare. Înserarea documentelor autentice, în special cele audio-video, pe parcursul activităților didactice îi va determina pe elevi să comunice într-o limbă străină, să depășească bariera studiului școlar prin capacitatea de a interacționa în mod real atât pe parcursul orelor de clasă, cât și în afara spațiului școlar, și să evite șocul cultural la întâlnirea cu alteritatea.

Deoarece documentele autentice video vizează patru piste pedagogice: pista verbală, pista contextuală extralingvistică, pista co-textuală paralingvistică și pista tehnică, exploatarea acestora conduce la dezvoltarea competențelor de comunicare orală și de utilizare a mijloacelor tehnice.

Odată cu noile tehnologii, profesorii au descoperit avantajele utilizării diferitelor platforme digitale nu numai pentru transmiterea noilor cunoștințe, ci și pentru a realiza o evaluare corectă a elevilor. Dacă înainte pentru evaluarea elevilor se foloseau foarte rar testele online, în prezent din ce în ce mai mulți profesori recurg la astfel de teste. Acestea au avantajul că măsoară cu exactitate nivelul cunoștințelor elevilor, notarea fiind obiectivă și imediată.

Platformele educaționale pot fi folosite atât pe parcursul lecțiilor, cât și pentru realizarea evaluărilor curente sau sumative. Depinde de imaginația cadrului didactic cum va integra testele create în procesul de predare-învățare-evaluare.

Prin integrarea rațională pe parcursul lecțiilor a materialelor pe care era digitală le pune la dispoziția profesorilor și a elevilor, demersul educațional devine mai dinamic, mai intuitiv, autentic și pragmatic, atunci când vorbim despre învățarea limbilor străine.

Bibliografie :

1. Lancien, Th., *Le document vidéo*, Clé International, collection Techniques de classes, Paris, 2001 ;
2. Făt, Silvia & Adrian Labăr, *Eficiența utilizării noilor tehnologii în educație*, EduTIC 2009, Raport de cercetare evaluativă. București: Centrul pentru Inovare în Educație, 2009.

ÎNVĂȚARE PENTRU FIECARE LA GRĂDINIȚĂ

PROF. GYORGY LOREDANA MARIANA
GRĂDINIȚA P.P.NR.1
SÂNNICOLAU MARE, TIMIȘ

Educația timpurie reprezintă baza pe care se construiește întregul parcurs educațional al unui copil. Conceptul de „Învățare pentru Fiecare” este crucial în acest context, deoarece subliniază importanța adaptării procesului educațional la nevoile individuale ale fiecărui copil, asigurându-se astfel că toți copiii au acces egal la oportunități de învățare și dezvoltare.

În grădiniță, „Învățarea pentru Fiecare” presupune crearea unui mediu educațional care să fie flexibil și adaptabil, pentru a răspunde diversității de nevoi și ritmuri de învățare ale copiilor. Educatorii trebuie să fie pregătiți să identifice și să răspundă la diferitele stiluri de învățare ale copiilor – vizual, auditiv, kinestezic – și să utilizeze metode variate de predare. Astfel, fiecare copil poate învăța în propriul ritm și în maniera care i se potrivește cel mai bine.

Un alt aspect esențial al „Învățării pentru Fiecare” este incluziunea. Grădinițele trebuie să fie locuri unde fiecare copil, indiferent de abilități, origine sau statut socio-economic, este acceptat și valorizat. Promovarea unui mediu incluziv înseamnă nu doar acceptarea diversității, ci și valorificarea acesteia. Copiii învață să aprecieze și să respecte diferențele dintre ei, ceea ce contribuie la dezvoltarea unor valori precum empatia, respectul și cooperarea.

Fiecare copil are nevoi unice de învățare, iar „Învățarea pentru Fiecare” înseamnă oferirea de suport individualizat pentru a asigura succesul fiecărui copil. Acest suport poate include intervenții educaționale personalizate, programe de recuperare pentru copiii care întâmpină dificultăți de învățare și activități de îmbogățire pentru cei cu abilități avansate. Evaluările periodice și monitorizarea progresului fiecărui copil sunt esențiale pentru a adapta în mod constant strategiile de predare și a asigura că toți copiii avansează.

Familia joacă un rol vital în educația timpurie. „Învățarea pentru Fiecare” înseamnă, de asemenea, crearea unui parteneriat solid între grădiniță și familie. Părinții trebuie să fie implicați activ în procesul educațional, să fie informați despre progresul copiilor lor și să colaboreze cu educatorii pentru a sprijini învățarea acasă. Comunicarea deschisă și constantă între părinți și educatori contribuie la crearea unui mediu coeziv și suportiv pentru copii.

„Învățarea pentru Fiecare” nu se referă doar la dezvoltarea academică, ci și la dezvoltarea emoțională, socială și fizică a copiilor. Activitățile din grădiniță trebuie să fie concepute astfel încât să sprijine toate aspectele dezvoltării copilului. Jocul liber, activitățile creative, exercițiile fizice și interacțiunile sociale sunt toate componente esențiale ale unui program educațional echilibrat, care contribuie la formarea unor copii sănătoși și fericiți.

Integrarea tehnologiei în educația timpurie poate oferi resurse valoroase pentru învățare. „Învățarea pentru Fiecare” presupune utilizarea tehnologiei în mod echilibrat și responsabil, ca instrument de sprijinire a învățării. Resursele digitale interactive pot stimula interesul copiilor și pot facilita învățarea prin jocuri educative, povestiri animate și activități interactive. Totuși, este important să se mențină un echilibru între activitățile digitale și cele practice, pentru a asigura o dezvoltare armonioasă.

„Învățarea pentru Fiecare” în grădiniță este un concept care promovează echitatea și accesul la educație de calitate pentru toți copiii. Prin adaptabilitate, incluziune, suport individualizat, implicarea familiei, promovarea dezvoltării holistice și utilizarea responsabilă a

tehnologiei, grădinițele pot crea un mediu educațional în care fiecare copil are șansa să își atingă potențialul maxim. Astfel, educația timpurie devine un fundament solid pentru succesul și bunăstarea viitoare a copiilor.

Profesorul în context european

Prof.înv.primar Halip Cristina- Elena

Liceul Tehnologic „Vasile Gherasim” Marginea, jud. Suceava

Educația este una dintre sarcinile cele mai ambițioase ale omenirii pentru dezvoltarea individului și a societății. Se dorește ca interesul pentru educație să devină un scop în sine și să fie apreciat atât de cetățeni, cât și de autoritățile de pretutindeni. Raportul către UNESCO al Comisiei Internaționale pentru Educație în secolul XXI (2000) arată că din acest punct de vedere se cere foarte mult din partea profesorilor, întrucât ei joacă un rol hotărâtor în pregătirea tinerilor, sarcina lor fiind aceea de a-i învăța să privească încrezători spre viitor și să-l clădească cu responsabilitate. Indispensabili pentru dezvoltarea atitudinilor față de procesul învățării, profesorilor li se cere totodată să contribuie la dezvoltarea societății, să stimuleze coeziunea socială, să formeze indivizi care înțeleg fenomenul globalizării și îl acceptă, cel puțin parțial. Niciodată nu a fost mai clar faptul că profesorul trebuie să fie un agent al schimbării care promovează înțelegerea, flexibilitatea și toleranța. Trecerea de la naționalism la universalism, de la prejudecăți la toleranță și pluralism, de la autocrație la democrație presupune o nevoie de schimbare care atribuie responsabilități enorme profesorilor pentru că ei participă la formarea caracterelor și a conștiinței noilor generații.

„Educația este împlinirea unei flăcări, nu umplerea unui vas.” – Socrate

Se observă că sursele de informație și modul lor de distribuire a evoluat spectaculos oriunde în lume. Mesajele mass-media au afectat în mod negativ capacitatea de concentrare a elevilor și relația din sala de clasă, iar profesorii și școlile și-au pierdut în bună parte poziția de lider în formarea copiilor. Datoria lor, în acest context, este de a face școala mai atractivă și de a oferi totodată instrucțiuni de folosire pentru mass-media și pentru nenumăratele dispozitive digitale. Li se cere profesorilor să reușească chiar și acolo unde părinții, autoritățile sau religia au greșit. Acum, când sărăcia, foamea, violența sau drogurile pătrund în sala de clasă odată cu elevii, li se cere profesorilor să găsească o cale de mijloc, un echilibru între clasic și modern, între programă, aspirații personale și tipuri de comportament. Cu cât handicapurile pe care trebuie să le depășească un copil pentru a veni la școală sunt mai mari (deficiențe fizice, sărăcie, mediu social ostil) cu atât mai mari vor fi obligațiile profesorilor.

Pentru desfășurarea procesului didactic, este esențială existența unei legături între cel care predă și cel care învață. Un copil se construiește, se formează ca personalitate, ca om, după imaginea aproapelui său. Educația ca act de formare a individului începe cu imitația și se încheie cu identificarea unuia sau a mai multor modele. Constantin Enăchescu subliniază faptul că înainte de a putea să fie „el însuși” copilul devine obiectul dorințelor, tendințelor, emoțiilor și aspirațiilor celor din jurul său: părinți, rude sau educatori. Prima etapă în educația oricărui copil constă în a fi ca ceilalți.

Școala este instituția fundamentală care are ca scop formarea și instruirea copilului, ea creează personalități, atitudini, conduite și mentalități. În sens larg, termenul desemnează instituția specializată în realizarea educației în mod organizat și sistematic, cu personal specializat, după un program fundamentat științific și care exercită acțiuni de evaluare în vederea facilitării reușitei școlare. Școala este elementul de bază al sistemului de învățământ și unul dintre cei mai importanți stâlpi ai educației individului.

În momentul în care ajunge la școală copilul este purtătorul experiențelor sale familiale, al frustrărilor și al refulării dramei sale personale interioare. Experiența familială se convertește în școală într-o nouă experiență, socială, interumană, producându-se un proces de demitizare care duce la reducerea tensiunilor angoasante acumulate în familie.

Educatorul/ profesorul este modelul, pozitiv sau negativ care se oferă elevului. Profesorul este făclia care se stinge luminând, este Ana și Manole în același timp, cel ce zidește și cel ce este zidit. Profesorul este exemplul sau contraexemplul care ghidează insesizabil, din umbră, alegerile viitoare ale copiilor noștri. Un profesor este un vânzător de speranță, un comerciant de vise, menit să deschidă porți și aripi pentru generațiile următoare. Un profesor adevărat, ne arată Augusto Cury, psihiatru, psihoterapeut, om de știință, educator, este acela care înțelege că „a educa nu înseamnă a repeta cuvinte, ci înseamnă a crea idei și a produce o stare de încântare”. Profesorii buni vorbesc cu glasul, profesorii fascinanți vorbesc cu ochii și trezesc în sufletul însetat de cunoaștere al copilului admirația și speranța. Profesorii adevărați vorbesc mai mult din inimă și mai puțin din cărți și din acest motiv sunt căutați de elevii lor.

Dacă rolul profesorului este de a dezvolta individul și nu „elevul-robot”, de a promova dezvoltarea intelectuală, expertiza și puterea personală servesc cel mai bine acestui scop combinate adecvat cu alte surse de putere. Un lider adevărat știe să motiveze intrinsec oamenii, să le păstreze interesul pentru ceea ce fac și pentru valorile pe care le promovează, recompensează asumarea responsabilității și inițiativa. Din acest punct de vedere, profesorul este un lider în fața elevilor săi, un lider ce promovează învățarea cu sens și pregătirea pentru viață și descurajează obediența nejustificată și pasivitatea, afirma Mihaela Vidican.

Se știe că fiecare om este un unicat, fiecare copil este un univers în devenire. Personalitatea acestuia este „un pattern cognitiv, emoțional, comportamental și biologic distinct” (Băban Adriana) care îi definește stilul personal și îi influențează interacțiunile cu mediul. Nivelurile de abordare a personalității sunt nivelul cognitiv (informațiile și cunoștințele dobândite), nivelul emoțional (trăirile subiective ce rezultă din acordul sau discrepanța dintre trebuințele sau expectanțele unei persoane și realitatea cu care se confruntă) și nivelul comportamental (caracteristici, trăsături). Cele trei niveluri corespund unor stări ale eului: eul de adult (cine?, când? Cum?, ce? – realism, logică, rațiune), eul de copil (doresc, îmi place, vreau – creativitatea și spontaneitatea) și eul de părinte (trebuie! – valori, reguli, norme, judecăți). Comunicarea pozitivă necesită o comunicare paralelă între aceste structuri. Armonia și actualizarea adecvată a acestora în diferite situații de comunicare sunt o condiție sine qua non pentru starea de bine a fiecăruia: copil sau adult, profesor sau elev.

Actul de educație poate fi considerat un dialog profesor – elev sau elev – profesor cu dublă semnificație, conștient și inconștient, act care are rolul de a depăși conflictele, de a dizolva complexe, de a forma o personalitate adaptativă și de a direcționa aspirațiile, punându-se accent pe încrederea în sine. De aceea, „autoritatea întruchipată de profesor rămâne întotdeauna una paradoxală, deoarece nu se bazează pe afirmarea puterii acestuia, ci pe recunoașterea benevolă a legitimității cunoștințelor deținute” (J. Delors). Atutul principal al profesorului îl constituie exemplul pe care îl dă în fiecare zi, curiozitatea pe care o trezește și o hrănește, spiritul deschis, tolerant sau amuzant, tăria de a-și asuma greșelile și slăbiciunile.

Speranța Farca, psihanalist, doctor în Științele Educației, arată că a fi profesor nu înseamnă a juca un rol, căci acesta este un statut care presupune unitatea de personalitate și de prezentare autentică. Profesorul trebuie să se prezinte copiilor așa cum este, cu bune și cu rele, cu științele și neștiințele sale – așa cum îi este dat omului să fie pe lumea aceasta. Copilul nu are nevoie și nici nu suportă o imagine perfectă, dar ireală în educație. Dacă profesorul își

cere sieși prea mult se va simți obosit și nesatisfăcut. La rândul său va fi tentat să ceară prea mult copiilor.

Autorii cărții „Profesorul eficient” (Thomas Gordon și Noel Burch) merg chiar mai departe cu această idee, aducând din nou în centrul atenției conceptul de profesor ideal sau profesor bun care, se pare, se bazează pe câteva mituri unanim acceptate despre profesori și despre predare:

1. Profesorii buni sunt calmi, nu se enervează și sunt mereu temperați. Nu-și pierd cumpătul, nu arată emoții puternice niciodată.
2. Profesorii buni nu sunt părtinitori și nu au prejudecăți (...).
3. Profesorii buni își ascund adevăratele sentimente față de elevi.
4. Profesorii buni au același grad de acceptare față de toți elevii. Ei nu au niciodată elevi preferați.
5. Profesorii buni creează un mediu de învățare, stimulant, liber și, în același timp, mereu liniștit și ordonat.
6. Profesorii buni, în primul rând sunt consecvenți. Nu manifestă schimbări bruște, nu sunt părtinitori, nu uită, nu fac greșeli.
7. Profesorii buni știu toate răspunsurile. Sunt mai inteligenți decât elevii.
8. Profesorii buni se sprijină unii pe ceilalți. Ei fac front comun față de elevi indiferent de sentimente personale, de valori sau de convingeri.

Un bun profesor este un om viu, care trăiește cu bucurie, care se lasă fascinat de lumea din jurul lui, care se bucură de relația lui cu oamenii, care învață și se joacă, este creativ și inventiv. Doar astfel el poate „ispiti” copilul pe calea avântării în necunoscutul domeniului a cărui ușă o deschide. Profesorul își dublează ispita cu capacitatea de a asigura care se naște din experiența lui profesională și de viață. Cu toate acestea, un profesor bun nu poate fi în permanență deasupra condiției umane fragile, nu poate demonstra permanent imparțialitate, consecvență, empatie, organizare. Există o eroare esențială aici: dacă ar fi astfel, ar trebui să-și renege umanitatea și, în consecință, nu ar mai putea educa. Un profesor nu poate să fie mereu un supererou, deși i se cere frecvent acest lucru. Este momentul ca atât profesorii, cât și părinții să își amintească mai des că profesorul e un om cu bune și rele, nu o entitate științifico-fantastică.

Rolurile profesorului în școală sunt dependente de personalitatea acestuia caracterizată de: cultura profesională, gândirea, atenția, memoria, empatia, spiritul de observație, aptitudinile organizatorice și tactul său pedagogic. I. Bontaș arată că acesta îndeplinește diverse roluri în activitatea sa:

- Expert al actului de învățare – predare;
- Agent motivator (declanșează și întreține interesul elevilor, curiozitatea și dorința lor de a învăța);
- Lider al grupului de elevi;
- Consilier (observator sensibil al comportamentelor elevului);
- Model prin acțiuni, comportament și personalitate;
- Profesionalist reflexiv (înțelege și reflectează asupra întâmplărilor inedite din clasă, studiază și analizează fenomenele cu care se confruntă)
- Manager (supraveghează activitatea din clasă, asigură consensul cu ceilalți profesori, cu părinții și cu alți factori implicați în educație).

Profesorii, elementele-cheie ale sistemelor educaționale, au avut întotdeauna un rol crucial în sprijinirea experiențelor de învățare ale elevilor și ale tinerilor. Tot ei sunt cei care vor influența evoluția Uniunii Europene în demersul său de a deveni cea mai performantă economie a lumii. Dascălii influențează societatea, contribuie la dezvoltarea potențialului uman și conturează viitorul omenirii. Principiile comune europene susțin faptul că profesia de dascăl solicită un înalt nivel de calificare, că trebuie plasată în centrul educației permanente, că este o profesie mobilă (și nobilă) care trebuie să se bazeze pe parteneriat.

În acest context, nu pot să nu închei cu afirmația unui președinte american care trebuie să fie un subiect de meditație pentru fiecare dintre noi, fie că este profesor, elev sau părinte: „*Cinicii și scepticii moderni... nu văd niciun rău în a plăti celor cărora le încredințază mintea copiilor lor o sumă mai mică decât cea dată celor cărora le încredințază întreținerea instalațiilor lor sanitare*” – John F. Kennedy.

Bibliografie

Băban, Adriana, Consiliere educațională, Imprimeria Ardealul, Cluj-Napoca, 2001.
Bontaș, Ioan, Pedagogie, Editura ALL, București, 1994.

Burch, Noel și Gordon, Thomas, Profesorul eficient. Programul Gordon pentru îmbunătățirea relației cu elevii, Editura Trei, București, 2011.

Ciot, Melania-Gabriela, Managementul educației, Editura Eikon, Cluj-Napoca, 2012.
Cury, August, Părinți străluciți, profesori fascinanți. Cum să formăm tineri fericiți și inteligenți, Editura For You, București, 2005.

Delors, J., Comoara lăuntrică, Editura Polirom, 2000.
Enăchescu, Constantin, Tratat de psihanaliză și psihoterapie, ediția a III-a, Editura Polirom, Iași, 2007.

Pânișoară, Ion – Ovidiu, Ghidul profesorului, Editura Polirom, 2017.
Senge, Peter, Școli care învață. A cincea disciplină aplicată în educație, Editura Trei, București, 2016.

Vidican, Mihaela, Profesorul – lider cu influență la clasă, pe www.pentrutineri.ro/resources, (24. 03. 2013).

Resursele digitale în educația timpurie

Prof. învă. preșcolar Har Larisa Dalina
Grădinița cu P.P. “Mica Sirenă”, Cluj-Napoca

Utilizarea tot mai accentuată a noilor tehnologii digitale, impusă mai ales în perioada de pandemie de Coronavirus, are reverberații inclusiv în plan educațional, mutând procesul didactic și în mediul online. Această mișcare socială fără precedent a adus multiple transformări procesului instructiv-educativ în planul formatului de livrare a conținutului, în planul spațiului de predare-învățare, al accesului la informație și, implicit, al abordărilor didactice. Așadar, luăm parte la avansarea serviciilor educaționale și la constituirea unor comunități virtuale de învățare, ceea ce suscită redimensionări didactice pentru ca educația să răspundă în consonanță cu cerințele curente de formare a tinerei generații.

Experiența educațională se poate schimba sau îmbunătăți semnificativ datorită numeroaselor instrumente TIC și conținutului digital bogat care este pus la dispoziția profesorului din secolul XXI. Era digitală impune o revizuire adecvată a abordărilor pedagogice pentru a sprijini nevoile de învățare ale preșcolarilor. Computerul și internetul sunt tehnologiile emblematice ale noii generații, acestea au abilitatea de a se adapta la orice activitate care implică utilizarea tehnologiei.

Sistemul actual de educație riscă să se confrunte cu irelevanță în condițiile în care nu încorporează și explorează tehnologiile în procesul educativ, cultivând valoarea formativă a acestora.

Tehnologiile sunt o parte integrantă a vieții copiilor și, prin urmare, ar trebui să fie integrate în sălile de clasă pentru copiii mici. Cu precizarea că tehnologiile și, în special jocul digital, nu sunt construite în același mod acasă și la școală, așa că trebuie să luăm în considerare decorul și actorii atunci când examinăm utilizarea tehnologiei în educația timpurie. Utilizarea acestora trebuie făcută cu multă precauție și cu un scop precis. Conform unor cercetări, preșcolarii pot dezvolta abilități de utilizare a tehnologiei în același mod în care învață să interacționeze cu cărțile.

În contextul în care tehnologia este utilizată corespunzător, aceasta poate aduce beneficii în procesul de predare-învățare, deoarece instruirea asistată pe calculator stimulează și mai mult interesul copiilor pentru nou – ecranul monitorului fascinează copiii de toate vârstele. Imaginile în

mișcare, noutățile cu care iau contact constituie fiecare în parte o nouă modalitate de asimilare a cunoștințelor, de formare a priceperilor și deprinderilor.

Procesul de instruire în educație în concordanță cu tehnologia nu este posibil fără utilizarea instrumentelor digitale:

- Instrumentele hardware – echipamentele digitale utilizate pentru asigurarea procesului de instruire. Acestea pot fi clasificate în: echipamente de prezentare, echipamente de stocare, echipamente specializate în prelucrarea informației digitale.
- Instrumente software – resurse digitale de diferite tipuri: resurse pasive (documente text, imagini, secvențe audio-video etc.); obiecte de învățare standardizate (obiecte interactive); aplicații de stimulare, care modelează fenomene și evenimente reale; aplicații de evaluare (produse software care permit crearea testelor; sisteme de management al învățării și sisteme de management al conținutului.
- Instrumente de comunicare – instrumente software și hardware care permit organizarea procesului de comunicare.

Instrumentele digitale sunt programe, aplicații și dispozitive electronice care sunt utilizate pentru a facilita procesul de învățare. Acestea sunt utilizate în mod obișnuit în contextul educației și pot include diverse tipuri de tehnologii, cum ar fi tabletele, laptopurile, smartphone-urile, software-ul educațional, aplicațiile și platformele de e-learning.

La nivel preșcolar, instrumentele digitale sunt utilizate în principal pentru a sprijini dezvoltarea copiilor în ceea ce privește abilitățile cognitive, limbajul și comunicarea, creativitatea și colaborarea. Acestea pot include aplicații și jocuri interactive care îi ajută pe copii să învețe sunetele/literele, numerele și formele, precum și să învețe să scrie și să citească. De asemenea, sunt folosite instrumente digitale pentru a dezvolta creativitatea copiilor prin utilizarea unor aplicații de desen sau editare foto/video, și pentru a stimula colaborarea prin jocuri și aplicații interactive care implică mai mulți copii. Este important ca utilizarea acestor instrumente să fie adaptată la nivelul de dezvoltare al copiilor și să fie monitorizată de un adult pentru a asigura un mediu sigur și adecvat pentru copii.

În alegerea instrumentelor digitale, profesorii trebuie să urmărească valențele pedagogice ale acestora (gradul de interacțiune, de comunicare și colaborare, dezvoltarea competențelor secolului al XXI-lea etc.).

Beneficiile utilizării tehnologiei se observă atunci când profesorul elimină utilizarea pasivă și selectează mijloacele tehnologice care permit colaborarea, comunicarea și creativitatea la nivelul preșcolarilor.

Tehnologia oferă instrumente și resurse pentru educație – adesea utile și eficiente, câteodată inedite, atractive și captivante. Este rolul pedagogiei și al profesorului să le selecteze și să le dea sens.

Bibliografie

***Curriculum pentru educație timpurie (a copiilor de la naștere până la vârsta de 6 ani), (2019), M.E.N., București.

Catalano, H., Albușescu, I., (2021). e-Didactica. Procesul de instruire în mediul online. București: Editura DPH

Motorul OTTO. Motorul DIESEL. Ciclul CARNOT

Prof. Herbil Marian

Colegiul Național "Dragoș Vodă", Sighetu Marmăției, Maramureș

➤ Motorul Otto

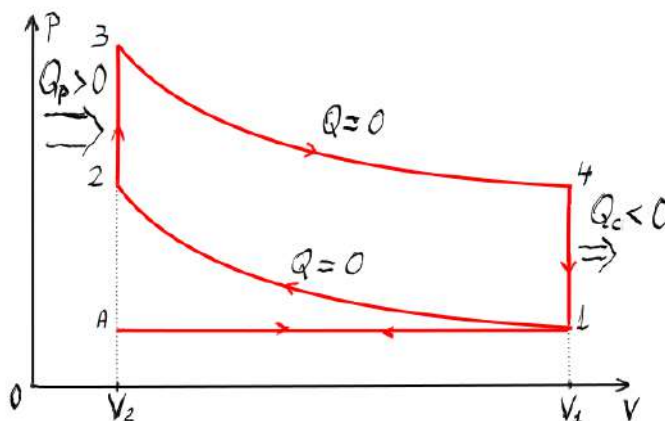
- este un motor în patru timpi
 - folosește drept combustibil un amestec format din aer și vapori de benzină
- Timpii motorului Otto sunt:

- **Timpul I:** Admisia (A - 1), transformarea **izobară**
- **Timpul II:** Compresia (1 - 2), transformarea **adiabată**
- **Timpul III:** Arderea (2 - 3) – (transformarea **izocoră**) și Detenta (3 - 4) – (transformarea **adiabată**)
- **Timpul IV** - Evacuarea (4 - 1 și 1 - A), transformarea **izocoră** urmată de o transformare **izobară**.

Motorul **primește** căldură la timpul III și tot la timpul III **efectuează** lucru mecanic.

La timpul IV motorul **cedează** căldură exteriorului.

Reprezentarea grafică a ciclului termodinamic al motorului Otto:

Notăm $\varepsilon = \frac{V_1}{V_2}$, unde ε – raport de compresie

Transformarea 1-2 – proces adiabatic: $Q_{12} = 0, T_1 V_1^{\gamma-1} = T_2 V_2^{\gamma-1}$

Transformarea 2-3 – proces izocor: $Q_{23} = \nu C_v (T_3 - T_2)$ cum $T_3 > T_2 \Rightarrow Q_{23} > 0 \Rightarrow$

Q_{23} - căldura primită

Transformarea 3-4 – proces adiabatic: $Q_{34} = 0, T_3 V_3^{\gamma-1} = T_4 V_4^{\gamma-1}$

Transformarea 4-1 – proces izocor: $Q_{41} = \nu C_v (T_1 - T_4)$ cum $T_1 < T_4 \Rightarrow Q_{41} < 0 \Rightarrow$

Q_{41} - căldura cedată , $|Q_{41}| = \nu C_v (T_4 - T_1)$

Randamentul unui motor termic se poate scrie sub forma: $\eta = 1 - \frac{|Q_{ced}|}{Q_{prim}}$

Randamentul motorului Otto va fi: $\eta = 1 - \frac{|Q_{41}|}{Q_{23}}$;

$$\Rightarrow \eta = 1 - \frac{\nu C_v (T_4 - T_1)}{\nu C_v (T_3 - T_2)} \Rightarrow \eta = 1 - \frac{T_4 - T_1}{T_3 - T_2}$$

Cum $V_3 = V_2$ și $V_4 = V_1$, iar $T_1 V_1^{\gamma-1} = T_2 V_2^{\gamma-1}$ și $T_4 V_1^{\gamma-1} = T_3 V_2^{\gamma-1} \Rightarrow$

$$(T_4 - T_1) V_1^{\gamma-1} = (T_3 - T_2) V_2^{\gamma-1} \Rightarrow (T_3 - T_2) = (T_4 - T_1) \frac{V_1^{\gamma-1}}{V_2^{\gamma-1}} = (T_4 - T_1) \varepsilon^{\gamma-1}$$

Notăm $\varepsilon = \frac{V_1}{V_2}$, unde ε – raport de compresie

$$(T_3 - T_2) = (T_4 - T_1) \varepsilon^{\gamma-1} \Rightarrow \eta = 1 - \frac{T_4 - T_1}{(T_4 - T_1) \varepsilon^{\gamma-1}}$$

$$\eta = 1 - \frac{1}{\varepsilon^{\gamma-1}} \text{ (randamentul motorului Otto în funcție de raportul de compresie)}$$

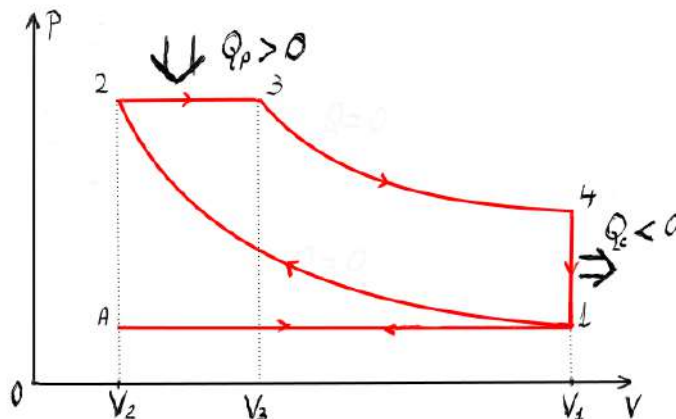
➤ Motorul Diesel

- un motor în patru timpi
- folosește drept combustibil picături fine de motorină injectate în aerul comprimat.

Timpii motorului Diesel sunt:

- **Timpul I:** Admisia (A - 1), transformarea **izobară**
- **Timpul II:** Compresia (1 - 2), transformarea **adiabată**
- **Timpul III:** Arderea (2 - 3) – (transformarea **izobară**) și Detenta (3 - 4) – (transformarea **adiabată**)
- **Timpul IV** - Evacuarea (4 - 1 și 1 - A), transformarea **izocoră** urmată de o transformare **izobară**

Motorul **primește** căldură la timpul III și tot la timpul III **efectuează** lucru mecanic. La timpul IV motorul **cedează** căldură exteriorului.

Transformarea 1-2 – proces adiabatic: $Q_{12} = 0, T_1 V_1^{\gamma-1} = T_2 V_2^{\gamma-1}$

Transformarea 2-3 – proces izobar: $Q_{23} = \nu C_p (T_3 - T_2)$ cum $T_3 > T_2 \Rightarrow Q_{23} > 0 \Rightarrow$

Q_{23} - căldura primită

Transformarea 3-4 – proces adiabatic: $Q_{34} = 0, T_3 V_3^{\gamma-1} = T_4 V_1^{\gamma-1}$

Transformarea 4-1 – proces izocor: $Q_{41} = \nu C_v (T_1 - T_4)$ cum $T_1 < T_4 \Rightarrow Q_{41} < 0 \Rightarrow$

Q_{41} - căldura cedată, $|Q_{41}| = \nu C_v (T_4 - T_1)$

Randamentul motorului Diesel: $\eta = 1 - \frac{|Q_{41}|}{Q_{23}}$

$$\Rightarrow \eta = 1 - \frac{\nu C_v (T_4 - T_1)}{\nu C_p (T_3 - T_2)}, \text{ cum } \gamma = \frac{C_p}{C_v} \Rightarrow \eta = 1 - \frac{T_4 - T_1}{\gamma (T_3 - T_2)}$$

În cazul motorului Diesel avem două rapoarte de compresie: $\epsilon = \frac{V_1}{V_2}$ și $\rho = \frac{V_3}{V_2}$

$$\text{Din } T_1 V_1^{\gamma-1} = T_2 V_2^{\gamma-1} \Rightarrow T_2 = T_1 \left(\frac{V_1}{V_2}\right)^{\gamma-1} = T_1 \epsilon^{\gamma-1};$$

$$\text{Din } \frac{V_2}{T_2} = \frac{V_3}{T_3} \Rightarrow T_3 = T_2 \frac{V_3}{V_2} = T_2 \rho = T_1 \rho \epsilon^{\gamma-1};$$

$$\text{Din } T_4 V_1^{\gamma-1} = T_3 V_3^{\gamma-1} \Rightarrow T_4 = T_3 \left(\frac{V_3}{V_1}\right)^{\gamma-1} = T_3 \left(\frac{\rho}{\epsilon}\right)^{\gamma-1} = T_1 \rho \epsilon^{\gamma-1} \frac{\rho^{\gamma-1}}{\epsilon^{\gamma-1}} = T_1 \rho^\gamma$$

$$\eta = 1 - \frac{T_4 - T_1}{\gamma(T_3 - T_2)} = \frac{T_1 \rho^\gamma - T_1}{\gamma(T_1 \rho \epsilon^{\gamma-1} - T_1 \epsilon^{\gamma-1})}$$

$$\eta = 1 - \frac{\rho^{\gamma-1}}{\gamma \epsilon^{\gamma-1} (\rho - 1)} \quad (\text{randamentul motorului Diesel în funcție de rapoartele de compresie})$$

► Ciclul Carnot

În 1824 - inginerul francez Săid Carnot a imaginat un motor termic ideal cu randamentul cel mai bun posibil.

$$\eta_{\text{Carnot}} > \eta_{\text{ciclu real}}$$

Ciclul Carnot este o transformare ciclică **reversibilă** ideală formată din două transformări **adiabaticice** și două **izoterme**.

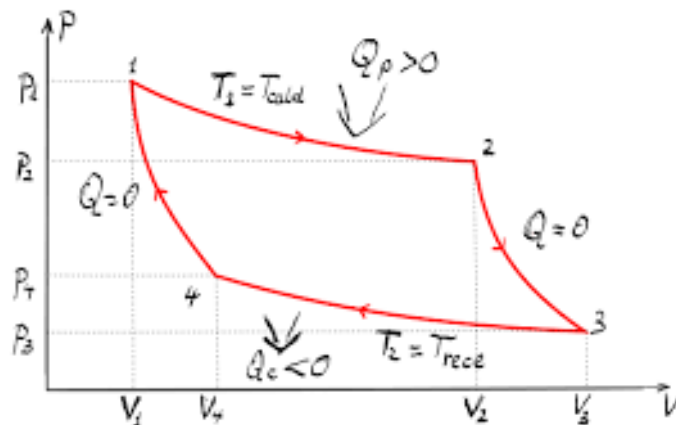
Randamentul unei mașini care funcționează după un ciclu Carnot nu depinde de natura gazului sau substanței care efectuează procesul ciclic.

Pornind de la $\eta = 1 - \frac{|Q_c|}{Q_p}$ se poate deduce pentru ciclul Carnot:

$$\eta = 1 - \frac{T_{\text{rece}}}{T_{\text{cald}}}$$

Unde: T_{rece} - temperatura sursei reci (temperatura minimă)

T_{cald} - temperatura sursei calde (temperatura maximă)

Transformarea 1-2 – proces izoterm: $Q_{12} = \nu RT_1 \ln \frac{V_2}{V_1}$, cum $V_2 > V_1 \Rightarrow Q_{12} = Q_{\text{primita}}$

Transformarea 2-3 – proces adiabatic: $Q_{23} = 0$; $T_1 V_2^{\gamma-1} = T_2 V_3^{\gamma-1}$

Transformarea 3-4 – proces izoterm: $Q_{34} = \nu RT_2 \ln \frac{V_4}{V_3}$, cum $V_3 > V_2$

$$\Rightarrow Q_{23} = Q_{\text{cedata}}; |Q_{\text{cedata}}| = \nu RT_2 \ln \frac{V_3}{V_4}$$

Transformarea 4-1 – proces adiabatic: $Q_{41} = 0$; $T_1 V_1^{\gamma-1} = T_2 V_4^{\gamma-1}$

Prin împărțirea relațiilor pentru cele două procese adiabatice: $\frac{T_1 V_2^{\gamma-1}}{T_1 V_1^{\gamma-1}} = \frac{T_2 V_3^{\gamma-1}}{T_2 V_4^{\gamma-1}} \Rightarrow \frac{V_2^{\gamma-1}}{V_1^{\gamma-1}} = \frac{V_3^{\gamma-1}}{V_4^{\gamma-1}}$

$$\Rightarrow \left(\frac{V_2}{V_1}\right)^{\gamma-1} = \left(\frac{V_3}{V_4}\right)^{\gamma-1} \Rightarrow \frac{V_2}{V_1} = \frac{V_3}{V_4}$$

$$\eta = 1 - \frac{|Q_c|}{Q_p} = 1 - \frac{\nu R T_2 \ln \frac{V_3}{V_4}}{\nu R T_1 \ln \frac{V_2}{V_1}} = 1 - \frac{\nu R T_2 \ln \frac{V_2}{V_1}}{\nu R T_1 \ln \frac{V_2}{V_1}} = 1 - \frac{T_2}{T_1}$$

T_2 - temperatura minimă sau temperatura sursei reci - T_R

T_1 - temperatura maximă sau temperatura sursei calde - T_C

$$\eta = 1 - \frac{T_{min}}{T_{max}} \text{ (randamentul ciclului Carnot în funcție de temperaturi)}$$

Bibliografie

1. S. Talpalaru, D. Haralamb, C. Corega, G. Negrea, C. Rus; Fizică – manual pentru clasa a X-a, Editura Polirom, 2008.
2. C. Mantea, M. Garabet; Fizică – manual pentru clasa a X-a, Editura ALL, 2005.
3. C. Gherbanovschi, N. Gherbanovschi; Fizică – manual pentru clasa a X-a, Editura Niculescu, 2005.
4. S. Strazzaboschi, M. Popescu, M. Sandu, V. Tomescu; Fizică – manual pentru clasa a X-a, Editura LVS Crepuscul, 2005.
5. <https://lectii-virtuale.ro/clasa/clasa-10/fizica>

EFICIENTIZAREA PREDĂRII PRIN UTILIZAREA METODELOR INTERACTIVE CU AJUTORUL CALCULATORULUI

**AUTOR: prof. HODIȘAN MIRELA CRISTIANA , LICEUL TEOLOGIC PENTICOSTAL
“ BETEL”, ORADEA**

INTRODUCEREA

Dezvoltarea explozivă a internetului și a tehnologiilor Web a creat premisele unor oportunități și unor noi provocări pentru relațiile dintre oameni. Tot mai mulți elevi își petrec timpul în fața calculatorului pentru a naviga pe internet, pentru a juca diverse jocuri și dedică mai puțin timp învățării. În acest context lecțiile interactive vin ca o alternativă la lecțiile tradiționale, considerate astăzi, de elevi, ca fiind depășite.

Materialele computerizate nu au menirea de a le înlocui pe cele clasice, ci de a fi instrumente eficiente la îndemâna profesorului, capabile să aducă un plus de valoare în explicarea acelor procese biologice, fenomene sau structuri dificil de observat prin metodele clasice. De exemplu, prin modelarea cu ajutorul calculatorului, procesele biologice foarte greu de observat în condiții reale, cum ar fi fenomenele microscopice, pot fi studiate în tot dinamismul lor.

Pătrunderea noilor tehnologii în sălile de clasă a schimbat radical relația care era fundamentată între profesori și elevi. Astfel, profesorii au trecut de la poziția de conducători atotștiutori la cea de ghizi în universul cunoașterii, iar materialele instructive au evoluat de la cărțile rigide la programele administrabile. Lecțiile interactive sunt concepute astfel încât să fie utilizate de către profesor în procesul predării la clasă, oferind elevilor posibilitatea să urmărească explicațiile profesorului și să interacționeze direct cu materialul de studiu.

Tehnicile moderne de învățare, pentru a fi eficiente, trebuie să aibă un anumit grad de interactivitate cu subiectul uman și să transmită informația pe mai multe canale (text, sunet și imagine) într-o manieră asociată. Forma nu trebuie să fie excesiv de variată, dar suficient de adaptată conținutului, pentru a transmite ideile cât mai firesc.

Prin lecțiilor interactive și folosind resurse de învățare moderne, dezvoltăm elevilor abilitatea de a analiza și rezolva o varietate de probleme în mod rapid și nu doar o aplicare pură a informațiilor memorate. În acest sistem, elevul este supus unor situații concrete, ale lumii reale și forțat să ia decizii. Lecțiile interactive completează explicațiile profesorilor cu elemente multimedia și experimente virtuale. Astfel, elevii înțeleg și rețin mult mai ușor temele dificile din manuale.

Există, însă, și cealaltă față a monedei. Cercetătorii ne avertizează că utilizarea calculatorului în exces, dăunează dezvoltării și funcționării creierului, deoarece activitatea corticală atunci când ne așezăm în fața ecranului este complet diferită de aceea întâlnită în mod normal în viața oamenilor. Cele mai grave consecințe sunt asupra cortexului prefrontal, unde se desfășoară procesele de conștiință, a proceselor mentale superioare, afectează în mod semnificativ capacitatea de

concentrare a atenției, slăbesc motivația, și favorizează comportamentele instinctive(Gheorghe. V, 2018, pg.11)

ASPECTE TEORETICE ȘI METODICO- ȘTIINȚIFICE PRIVIND DESFĂȘURAREA ACESTOR ACTIVITĂȚI

Profesorul are o anumită libertate să acționeze creativ, să inoveze și să adecveze procesul instruirii la realitate sau, dimpotrivă, să procedeze cu suficiență, transformând orientările oferite de sistem în stereotipii didactice.

Proces bilateral, se desfășoară între profesor și elev prin relații de comunicare, astfel că rezultatele comportamentului învățat devin repere de analiză ale performanței didactice.

Prin feed-back, rezultatele activității sunt raportate la cerințe și exigențe, la scopuri și obiective, ceea ce determină corecția, reorganizarea activității.

Ca activitate concretă, procesul instruirii se realizează prin acțiuni de:

- **proiectare**; înțeleasă ca teorie (concepte, modele, programe) și practică (etape, operații) a elaborării proiectului / programului procesului de instruire la toate nivelurile sale (Cristea 1996, p.197).

- **predare / instruire**; acțiunea cadrului didactic de transmitere a cunoștințelor la nivelul de comunicare unidirecțional, dar aflat în concordanță cu anumite cerințe metodologice care condiționează învățarea, în general, învățarea școlară în mod special”(Cristea, 1998).

- **învățare** activitatea de dobândire a experienței adaptative exprimată prin noi posibilități comportamentale care sunt achiziții relativ stabile ce sprijină dezvoltarea.

- **evaluare**. descrierea calitativă și cantitativă a comportamentului, precum și emiterea unei judecăți de valoare referitoare la dezirabilitatea acestor comportamente, respectiv la concordanța dintre comportamente și obiective.

METODOLOGIA STUDIULUI EFECTUAT

Scopul acestui studiu a fost acela de a verifica în ce măsură lecțiile interactive de biologie, prin utilizarea calculatorului, sunt bine primite de elevi și dacă îi ajută pe aceștia în a înțelege noțiunile abstracte sau fenomenele microscopice mai greu de vizualizat și de imaginat. În realizarea acestor lecții interactive de biologie, am utilizat pe lângă metodele participativ –active, folosite în actul predării clasice și metodele moderne, cum ar fi intruirea programată și calculatorul. Aceste lecții au o interfață prietenoasă, atractivă pentru elevi, dovadă fiind faptul că aceștia au cooperat încă de la prima lecție.

Studiul s-a întins pe aproape un jumătate de an și a fost efectuat pe două clase de elevii de clasa a IX-a. Prima, clasa a IX-a A fiind profilul matematică- informatică iar a doua clasa a IX-a B profil vocațional, fiecare în parte având un efectiv de 30 de elevi. Din cele două clase, clasa a IX-a B a fost martorul, iar clasa a IX- a A clasa experimentală, unde am folosit lecțiile interactive pe calculator, în cadrul lecțiilor de biologie.

Pentru ca studiul să fie cât mai elocvent am luat în considerare opt unități de învățare din cadrul programei de biologie. La finalul fiecărei lecții, elevii ambelor clase au completat, fiecare în parte, câte o fișă de evaluare, prin care erau verificate cunoștințele fixate la ora respectivă. Testele au fost create folosind o gamă variată de itemi: obiectivi , semiobiectivi și subiectivi. Aceste teste s-au axat mai mult pe *itemii obiectivi* deoarece testează un număr mare de elemente de conținut într-un interval relative scurt, asigurând un grad de obiectivitate ridicat în măsurarea rezultatelor școlare, dar și pe *itemii semiobiectivi* deoarece pot acoperi o gamă variată de capacități intelectuale care se doresc a fi testate, oferind în același timp posibilitatea de a utiliza și materiale auxiliare utile elevilor în rezolvarea sarcinilor propuse.

Notele obținute de elevi, în urma evaluării testelor, le- am introdus în tabele, iar pe baza tabelor am realizat histograme prin intermediul cărora am putut observa evoluția celor două clase în paralel.

INTERPRETAREA REZULTATELOR

Rezultatele obținute, în urma testării fiecărei unități tematice predate, le-am introdus în tabelele, iar pe baza fiecărui tabel am obținut histograma corespunzătoare. Cu ajutorul histogramelor am analizat comparativ progresul școlar al celor două clase de elevi: clasa a IX-a A(clasa experimentală) și clasa a IX-a B(clasa martor)

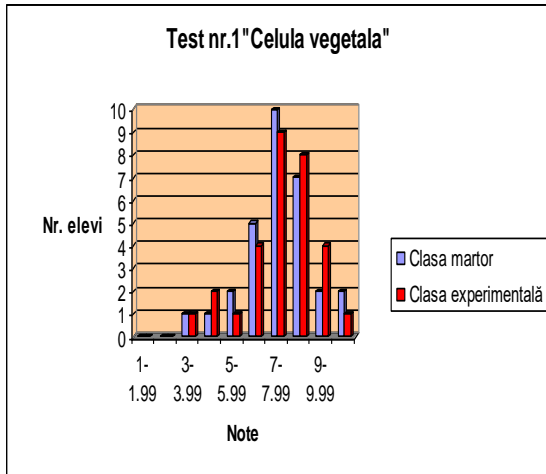

Fig.1. Histograma reprezentând valoarea comparativă a notelor de la cele două clase la testul nr.1

Media clasei martor - 7.03
 clasei experimentale - 7.01

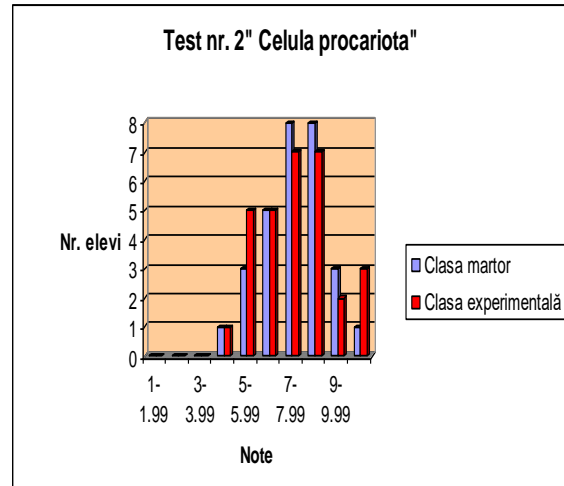

Fig.2 Histograma reprezentând valoarea comparativă a notelor de la cele două clase la testul nr.2

Media clasei martor - 6.86
 clasei experimentale - 7.01

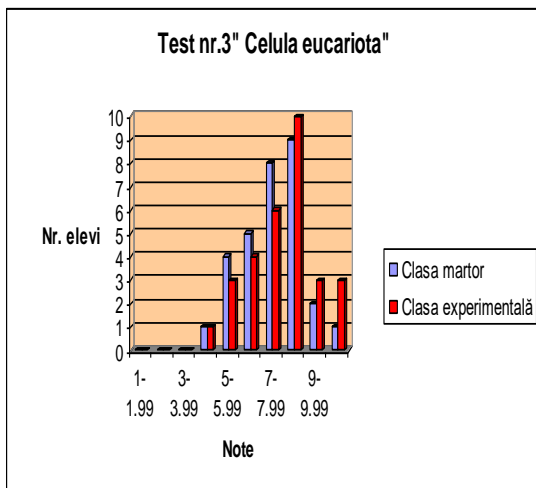

Fig.3 Histograma reprezentând valoarea comparativă a notelor de la cele două clase la testul nr.3

Media clasei martor - 7.03
 clasei experimentala - 7.01

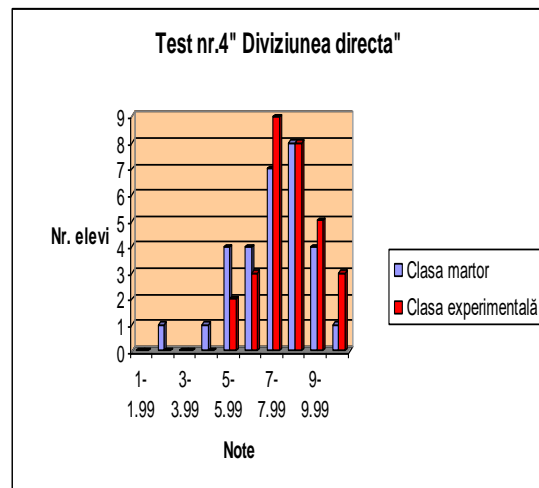

Fig.4.Histograma reprezentând valoarea comparativă a notelor de la cele două clase la testul nr.4

Media clasei martor - 7.03
 clasei experimentala - 7.01

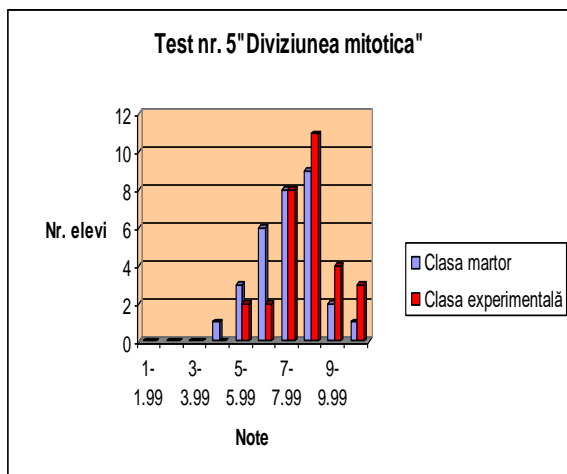

Fig.5. Histograma reprezentând valoarea comparativă a notelor de la cele două clase la testul nr.5

Media clasei martor - 7.03
 clasei experimentale - 7.73

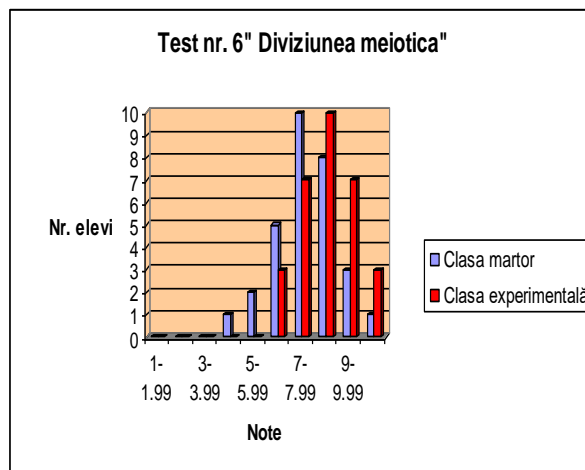

Fig.6. Histograma reprezentând valoarea comparativă a notelor de la cele două clase la testul nr.6

Media clasei martor - 7.16
 clasei experimentale - 8.00

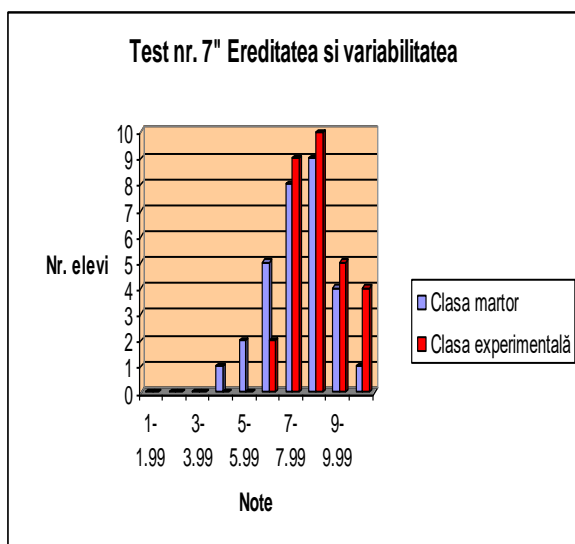

Fig.7. Histograma reprezentând valoarea comparativă a notelor de la cele două clase la testul nr.7

Media clasei martor - 7.26
 clasei experimentale - 8.20

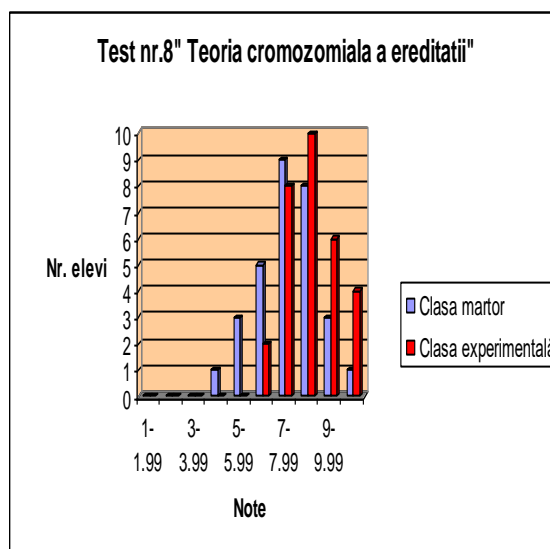

Fig.8. Histograma reprezentând valoarea comparativă a notelor de la cele două clase la testul nr.8

Media clasei martor - 7.10
 clasei experimentale - 8.26

Din graficul mediilor/clasă, se observă panta ascendentă urmată de clasa experimentală, expresie a progresului școlar evident. În același timp clasa martor a stagnat sau a avut o evoluție ușoară, în comparație cu clasa experimentală.

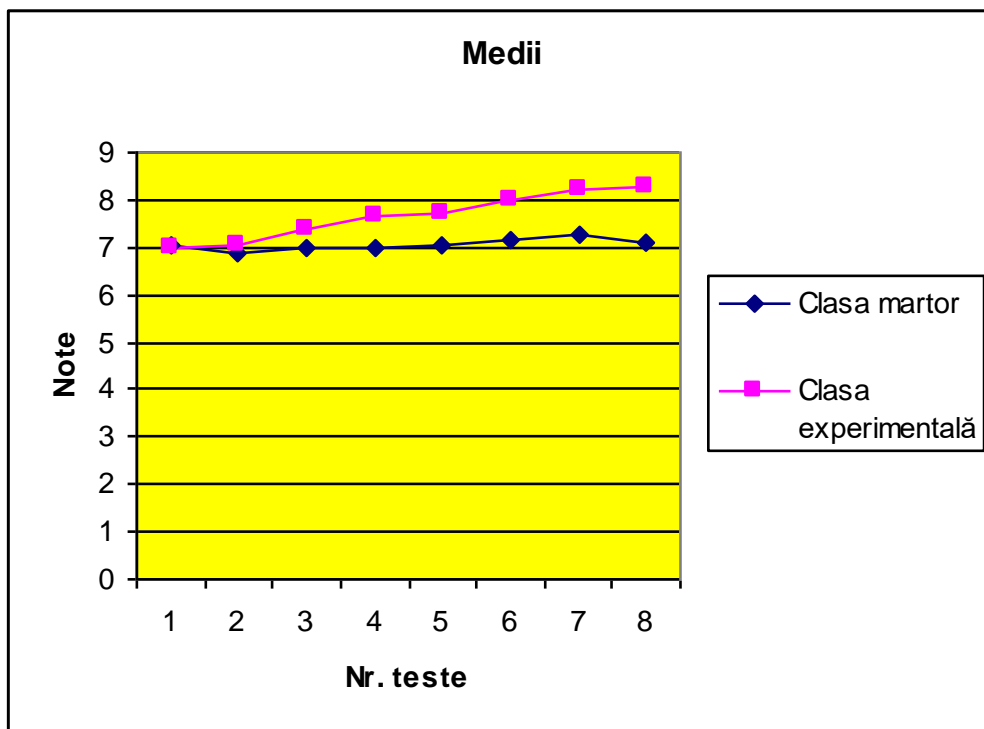

Fig.9. Grafic reprezentând mediile testelor/clasa pe parcursul întregii perioade de studiu

CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI

Scopul acestui studiu a fost acela de a verifica în ce măsură lecțiile interactive sunt bine primite de elevii și dacă îi ajută pe aceștia în a înțelege noțiunile abstracte sau fenomenele microscopice mai greu de vizualizat și de imaginat.

Metodele participative folosite au ajutat elevii să-și însușească mai bine noțiunile biologice, motiv pentru care între clasa mator și clasa experiment, la sfârșitul studiului se observă un decalaj de un punct la media notelor. Se poate observa de asemenea, că elevii care anterior studiului aveau note sub cinci au evoluat trecând de pragul notei șase.

Rezultatele îmbunătățite la clasa experimentală se datorează faptului că lecțiile interactive completează explicațiile profesorilor cu elemente multimedia și experimente virtuale. Astfel, elevii înțeleg și rețin mult mai ușor anumite fenomene microscopice sau noțiuni mai abstracte.

De asemenea, elevii învață cel mai bine când au la dispoziție o varietate de modalități de învățare care le permit să-și folosească toate simțurile și să-și exerseze propriul stil.

Lecțiile interactive sunt concepute astfel încât să fie utilizate de către profesor în procesul de predare la clasă, oferind elevilor posibilitatea să urmărească explicațiile profesorului și să interacționeze direct cu materialul de studiu.

În afara rezultatelor școlare îmbunătățite, cercetarea demonstrează și un interes în creștere al elevilor față de studiul cu ajutorul computerului (în medie 15% din timpul petrecut în fața calculatorului), alături de jocuri (54%) și navigarea pe Internet (22%).

Procesul instructiv-educativ trebuie să fie un echilibru între metodele clasice și moderne, excesul utilizării calculatorului fiind demonstrat că afectează creierul, lobul prefrontal- care îl deosebește pe om de animal.

BIBLIOGRAFIE

1. Barna, A., (coord.), (2002), *Suporturi pentru pregătirea examenului de definitivare în învățământ*, Editura Albastră, Cluj- Napoca de didactică aplicată
2. Burcă, S., (2002), *Exerciții și probleme de genetică*, Editura Universității din Oradea
3. Cristea, S., (1996); *Metodologia reformei educației*, Editura Hardiscom
4. Cucuș, C., (1998), *Pedagogie*, Editura Polirom, Iași

5. Ionescu, M., Radu, I., Salade, D. (coord.), (1997), *Dezbateri*, Editura Presa Universitară, Cluj- Napoca
6. Marcu, V., (coord), (2003), *Psihopedagogie pentru formarea profesorilor*, Editura Univesității din Oradea
7. Radu, I., (1995), *Procesul de învățământ*, Ed. Dacia, Cluj-Napoca
8. Radu, I., Ionescu, M., (1987), *Experiența didactică și creativitate*, Ed. Dacia, Cluj- Napoca
9. Stanciu, M., (1999), *Reforma conținuturilor învățământurilor*, Ed. Polirom, Iași
10. Văideanu, G., (1988), *Educația la frontiera dintre milenii*, Editura Politică, București
11. Gheorghe, V., (2018), *Efectele televiziunii asupra minții umane*, Ed. Institutul de Cercetări Psihologice și Bioetică, București

EDUCAȚIA INCLUZIVĂ – UN IDEAL APROPIAT

Prof. Hofnăr Rodica Magdalena

Colegiul Național Bogdan Petriceicu Hasdeu, Buzău

Cum ar fi ca dezvoltarea educațională să fie bazată pe implicarea unei întregi comunități școlare în crearea de modalități mai bune de a învăța, a munci și a trăi împreună? Idealul unei școli care se străduiește să dea viață viziunii proprii asupra educației, bazată pe principii egalitariene, incluzive, susținute de încrederea neșrămutată în capacitatea de învățare a tuturor elevilor nu mai pare să fie atât de îndepărtat.

Scopul principal al educației incluzive este acela de a oferi un mediu de învățare de o foarte bună calitate tuturor elevilor, prin adoptarea unui număr tot mai mare de practici care încurajează participarea deplină. Din păcate, *incluziunea* este totuși contestată în multe sisteme educaționale iar implementarea ei a fost dintotdeauna problematică. În cadrul conceptului de incluziune, *diversitatea* este înțeleasă într-un sens mai larg, cuprinzând capacități diferite, diferențele de gen precum și diferențele socio-culturale. Chiar dacă nu există consens cu privire la cea mai bună definiție a diversității, mulți sunt de accord că rasa, etnia, statutul socioeconomic și localizarea geografică sunt elementele esențiale ale diversității. Multe dintre aceste caracteristici sunt prestabilite, determinând astfel unicitatea fiecărui elev.

Incluziunea implică a aduce împreună și a valorifica toate aceste caracteristici diferite în scopul educării elevilor. Incluziunea pune în practică conceptul de diversitate, creând un mediu de cooperare, considerând că toate aceste caracteristici individuale sunt mai degrabă avantaje decât probleme astfel încât toți elevii să beneficieze de educație, implicați fiind în sistemul educațional și în propriul proces de învățare. Totuși, fiecare instituție ar trebui să își dezvolte propria definiție a diversității care să fie adaptată la natura, istoria și tradițiile sale, la misiunea sa, precum și la propria localizare geografică. Astfel, putem defini educația incluzivă ca fiind un drept și o oportunitate a tuturor elevilor de a fi parte dintr-o clasă de elevi obișnuită, oricare ar fi caracteristicile contribuind la unicitatea lor, și de a primi ajutorul necesar care să le faciliteze accesul atât la mediul de învățare cât și la informație.

Învățarea și predarea incluzive recunosc dreptul tuturor elevilor la o experiență de învățare care respectă diversitatea, încurajează participarea, îndepărtează barierele și anticipează și ia în considerare o varietate de nevoi de învățare specifice. În consecință, predarea incluzivă va respecta principiile justiției sociale și ale drepturilor omului, precum și valori ca echitatea și corectitudinea, adică va lua în considerare și va valorifica diferențele dintre elevi în cadrul curriculumului, predării și evaluării.

O pedagogie incluzivă caută să identifice și să îndepărteze barierele cele mai frecvent întâlnite de elevi. Astfel de bariere pot fi reprezentate de un anumit limbaj de excludere, microagresiuni cu referire la rasă, gen, religie, vârstă sau dizabilități, care pot descuraja frecventarea școlii sau participarea la ore a unor grupuri de elevi – țintă. Unele bariere sunt mai specifice, cum ar fi cele pe care le întâmpină elevii cu dizabilități în ceea ce privește accesibilitatea la resurse. Unii elevi pot să se confrunte cu forme grave de excludere datorate unor dezavantaje cumulate, precum elevii aparținând minorităților etnice proveniți din medii sociale și economice dezavantajate.

Predarea incluzivă începe cu conceperea lecțiilor într-o manieră incluzivă, astfel încât materialele, activitățile de învățare și evaluările să reflecte o diversitate de identități și perspective, ceea ce presupune existența unei gândiri incluzive care întrebă permanent „Cine este lăsat pe dinafară ca urmare a acestui demers?”. O conștientizare a propriilor prejudecăți urmată de intervenția asupra lor și contracararea lor, folosirea de strategii de predare care promovează sentimentul de apartenență și abordarea structurată sunt esențiale pentru crearea unor medii de învățare incluzive. O lecție foarte bine structurată, concentrată pe rezolvarea de probleme și pe deprinderi cognitive superioare va îmbunătăți performanțele tuturor elevilor și va reduce diferențele dintre elevi.

Cercetările arată că modul în care elevii învață este unic în aceeași măsură ca o amprentă digitală, de aceea este important ca lecțiile, discuțiile, materialele vizuale, video sau tipărite, laboratoarele sau orice alte resurse și activități să respecte principiile incluziunii. Diversitatea poate fi neurologică, socială sau pur și simplu umană. Prin urmare, este foarte important ca educația să se adreseze nu doar elevilor cu nevoi excepționale ci să creeze un mediu de învățare care să poată fi accesat, înțeles și utilizat de toți elevii, indiferent de abilitățile sau dizabilitățile lor, și care să producă motivația pentru învățare și pentru dezvoltarea capacității de învățare.

Există câteva modalități pentru realizarea acestui mediu printre care menționăm implicarea elevilor în conceperea lecțiilor astfel încât aceștia să poată înțelege scopul învățării și să realizeze prin proiectele elaborate că materiile predate sunt interconectate și nu izolate, ceea ce îi va pregăti să învețe să aplice cunoștințele dobândite și nu să le memoreze. Învățarea bazată pe curiozitatea naturală a copilului și pe interesele, talentele și experiențele proprii ale acestuia vor dezvolta motivația intrinsecă și îi va convinge că există soluții pentru limitări și probleme.

În concluzie, această dezvoltare a capacităților de învățare depinde de ceea ce fac atât profesorii cât și elevii separat și împreună. Este nevoie de imaginație și de empatie ca profesorii să înțeleagă cum să îndepărteze limitele și cum să dezvolte abilitățile de învățare individuale și colective. Aceasta presupune aprecierea în mod egal a tuturor elevilor, promovând interesele lor prin încurajarea învățării, participării și solidarității. Dar poate că aspectul cel mai important este încrederea că elevul va răspunde îndemnului de a învăța, că va fi curios să descopere lucruri noi, dublată de o atitudine deschisă, plină de curiozitate, inventivitate, generozitate și empatie și înțelegând că potentialul de învățare al fiecărui elev poate fi nelimitat.

1. Armstrong, D., Armstrong, A. C., & Spandagou, I. (2011). Inclusion: By Choice or by Chance? *International Journal of Inclusive Education*, 15(1), 29-39.
2. Hart, S., Hart, S., Dixon, A., Drummond, M.J. & McIntyre, D. (2006) *Learning Without Limits*. Buckingham: Open University Press.
3. O'Neill, Onora (2002) A Question of Trust. Reith Lecture 3. London: BBC.
4. Vandewalle, M. (2010) Come Rain or Shine: a whole school approach to Forest School, *FORUM*, 52(1), 43-47.

Predarea Educației Fizice înainte pe Pandemie

*prof. Homorodean Cristian
Liceul Tehnologic "Nicolaus Olahus" Orăștie, jud. Hunedoara*

Educația Fizică înainte de pandemia COVID-19, declanșată în țara noastră în primăvara anului 2020, era caracterizată de activități fizice tradiționale, desfășurate în cadrul școlilor și altor instituții educaționale. Iată câteva aspecte cheie:

Activități în cadrul școlilor:

- 1. Ore de Educație Fizică:** Elevii din toate ciclurile de învățământ (primar, gimnazial și liceal) participau la ore regulate de Educație Fizică, unde erau implicați în diverse activități sportive și exerciții fizice. Aceste ore includeau:
 - sporturi de echipă (fotbal, baschet, volei, handbal).
 - exerciții de gimnastică și atletism.
 - jocuri de mișcare și recreere.
 - lecții despre importanța sănătății și a unui stil de viață activ.
- 2. Competiții și evenimente sportive:** Școlile organizau diverse competiții interșcolare și evenimente sportive, cum ar fi:
 - campionate de fotbal, baschet, volei, etc.
 - crosuri și concursuri de alergare.
 - evenimente de Ziua Sportului și alte manifestări sportive anuale.
- 3. Tabere și excursii:** Activitățile extracurriculare includeau tabere sportive și excursii care promovau activitatea fizică și colaborarea între elevi.

Beneficiile Educației Fizice:

- 1. Dezvoltare fizică:** Educația fizică contribuia la dezvoltarea armonioasă a corpului, îmbunătățind forța musculară, coordonarea și flexibilitatea.

2. **Sănătate mentală:** Activitatea fizică avea un impact pozitiv asupra sănătății mentale, reducând stresul și anxietatea, și promovând o stare generală de bine.
3. **Abilități sociale:** Participarea la sporturi de echipă dezvoltă abilitățile de comunicare, cooperare și spirit de echipă.

Resurse și infrastructură:

1. **Săli de sport și terenuri:** Majoritatea unităților de învățământ erau dotate cu săli de sport, terenuri de fotbal, baschet și alte facilități pentru desfășurarea orelor de Educație Fizică.
2. **Echipamente:** Utilizarea echipamentelor sportive, cum ar fi mingi, coarde, conuri și altele, era esențială pentru diversificarea activităților și pentru asigurarea unui antrenament complet.

Curriculă și profesori:

1. **Curriculă bine stabilită:** Planul de învățământ includea obiective clare pentru educația fizică, adaptate fiecărei vârste și nivel de dezvoltare.
2. **Profesori specializați:** Orele de educație fizică erau predate de profesori specializați, cu pregătire în domeniul sportiv și pedagogic.

Educația Fizică a fost, în general, un pilon esențial al sistemului educațional, contribuind la dezvoltarea fizică și mentală a elevilor, promovând un stil de viață activ și sănătos, și încurajând colaborarea și competiția într-un cadru pozitiv.

În era digitală, Educația Fizică a suferit transformări semnificative datorită progreselor tehnologice continue și a digitalizării.

Sportivii, după Pandemia Covid-19

Unele studii de specialitate arată că multor tineri le-a fost afectată și sănătatea mentală. Unul din cinci sportivi a recunoscut că are dificultăți să se antreneze din această cauză. În schimb, înainte de restricțiile impuse de pandemie, doar 3,9 la sută dintre sportivi s-au simțit deprimați mai mult de jumătate din zilele săptămânii. De asemenea, înainte de Pandemie numai 4,7 la sută dintre sportivi au afirmat că se simt nervoși sau anxioși jumătate din zilele săptămânii. În timpul

pandemiei de Covid-19, acest procent crescuse până la 27,9 %. Sondajul a reunit răspunsurile a 131 de sportivi.

Impactul Coronavirusului s-a resimțit și asupra învățământului

Închiderea unităților de învățământ pe durata stării de urgență din Pandemie nu a afectat numai elevii, cadrele didactice, administrațiile instituțiilor și familiile, ci au avut și consecințe economice și sociale ce vor fi resimțite pe termen lung de către populație. Oricât de dificil ar părea, trebuie să se asigure persistența învățării și utilizarea de inovații puse la dispoziție de multitudinea de dezvoltatori de aplicații pentru ca procesul de educare a elevilor să nu fie oprit. Există evidențe, atât la nivel local cât și la nivel global, ale impactului Pandemiei asupra dezvoltărilor și evoluțiilor în toate domeniile, fapt pentru care continuitatea procesului de învățământ este esențială, astfel putând fi recuperate pierderile cauzate de apariția devastatorului virus.

Important este să avem pasiune și creativitate și să credem în faptul că orele de Educație Fizică sunt cele mai importante pentru menținerea stării de sănătate a elevilor noștri și pentru formarea deprinderilor igienico – sanitare.

Bibliografie:

<https://gds.ro/Actualitate/2020-10-20>

<https://edict.ro/impactul-pandemiei-asupra-educatiei/>

Barta, A. ; Dragomir, P. *Manual de educație fizică pentru școli normale. Editura Didactică și Pedagogică. București, 1994.*

JOCUL LIBER

Din experiența ca profesor pentru învățământ preșcolar am observat ca jocul liber are un rol esențial în dezvoltarea copiilor, având o contribuție la sănătatea și dezvoltarea lor fizică, cognitivă, socială și emoțională. În joc, copiii își folosesc creativitatea, dexteritatea, abilitățile fizice, abilitățile cognitive și inteligența emoțională, își creează o lume a lor, în care ei controlează tot, în care exersează roluri și își depășesc fricile. Prin joc, își dezvoltă competențele, învață să colaboreze, să se integreze într-un grup, să negocieze și să-și rezolve problemele sau să-și susțină punctul de vedere.

Numele meu este Hongu Aurora Elena, profesor pentru învățământ preșcolar la Grădinița cu Program Prelungit Nr 23 din Bacău, structură a Școlii Gimnaziale Miron Costin. Grupa la care îmi desfășor activitatea este grupa mijlocie, program normal cu un efectiv de 22 preșcolari.

O activitate de observare a jocului liber la grupa mea de preșcolari a avut loc în data de 22 februarie, dimineața în intervalul 8:00-8:40, înainte de începerea activităților.

Copiii au folosit piese de construcții, s-au grupat după prietenii, câte doi sau trei preșcolari. Fără a le da un subiect anume, copiii au început să construiască nave spațiale, rachete, avioane. Singuri au ales aceste subiecte a jocului lor. Mi-am dat seama că au fost influențați în alegerea făcută de tema săptămânii: “Călătorie în spațiu”. Fiind așezați cum au dorit, lângă prietenii lor, copiii au colaborat foarte bine, fără discuții în contradictoriu, incidente sau supărări. De menționat este că doar băieții au dorit să construiască. Fetele au preferat să se joace liber cu păpușile, în zona de bucătărie.

Atmosfera în sala de grupă a fost relaxantă, copiii au colaborat, au realizat lucrări după bunul plac pe care au dorit să le expună pentru a fi admirate pe parcursul întregii zile.

Am observat cum copiii și-au manifestat creativitatea, au pus întrebări colegilor despre lucrările realizate, și-au prezentat propriile lucrări oferind și câte o descriere a părților componente: “Aici e motorul.” “Pe aici iese fumul.” „Aceasta e cabina unde stau astronautii” etc.

Copiii s-au exprimat liber, au denumit lucrările, au manifestat cunoștințe despre subiectul ales, au aflat și lucruri noi , de la colegii lor, au colaborat, au lucrat în echipă , au fost mulțumiți de realizările lor. În felul acesta, trecerea către activitățile zilei s-a făcut într-o manieră relaxantă, la decizia copiilor, după ce aceștia s-au distrat împreună, au vorbit, au schimbat informații, s-au “conectat”. Jocul liber a încetat când am observat că s-au realizat lucrările dorite, copiii le-au expus și au început să strângă jucăriile.

CREATIVITATE ȘI EDUCAȚIE

Profesor Hosu Ala, Liceul Teoretic "V. Babeș", Cluj-Napoca

Societatea contemporană, comparativ cu cele anterioare, se caracterizează prin schimbări radicale care se petrec în conduită, la locul de muncă sau în familie, în educație, în știință și tehnologie, în religie și aproape orice aspect al vieții noastre. A trăi într-o astfel de lume presupune un înalt grad de adaptare care este legat în mare măsură de creativitate. Termenul de "creativitate" a fost introdus în psihologie de G.W. Allport pentru a desemna o formațiune de personalitate. În opinia lui creativitatea nu poate fi limitată doar la unele dintre categoriile de manifestare a personalității, respectiv atitudini, aptitudini sau trăsături temperamentale. Creativitatea este un concept oarecum "impecis". Michel și Bernardette Fustier arată în 1988 că în mintea omului obișnuit creativitatea este legată de expresii și creații artistice, de invenții tehnologice sau descoperiri științifice, de comunicare interumană, de educație, de comportamente personale și de mișcările sociale. Ea semnifică adaptare, imaginație, construcție, originalitate, evoluție, libertate interioară, talent literar, distanțare de lucruri deja existente. După P. Popescu-Neveanu "creativitatea" presupune o dispoziție generală a personalității spre nou, o anumită organizare a proceselor psihice în sistem de personalitate." Margaret A. Boden a inventariat definițiile creativității în 1992, consemnate în diferite dicționare, concluzionând că, în general, creativitatea constă în "realizarea de combinații noi, originale, de idei vechi."

Creativitatea reprezintă o dimensiune complexă a personalității, în care interacționează numeroși factori de natură psihică (intelectuali, afectivi, motivaționali, voliționali, aptitudinali și atitudinali), de natură biologică (sex, vârstă, stare de sănătate) și de natură socială (socio-culturali și educativ). Primele date despre factorii intelectuali ai creativității au fost furnizate de către psihologul J.P. Guilford în 1951, ulterior studiul fiind completat de date furnizate de alți cercetători, precum V. Lowenfeld și K. Beittel. Astfel factorii intelectuali ai creativității sunt: sensibilitatea față de ideile discutate, flexibilitatea gândirii, fluiența ideilor, a vorbirii și a expresivității, originalitatea gândirii, abilitatea de a redefini structura materialului cu care lucrează, abilitatea de a organiza și elabora, capacitatea analitică, de abstractizare. Factorii aptitudinali ai creativității enumeră memoria, percepția, stilul cognitiv și imaginația.

Importanța factorilor de personalitate în domeniul creativității este unanim recunoscută, specialiștii constatând că factorii intelectuali nu reușesc să explice diferențele existente între capacitățile creative ale indivizilor. În acest sens B.S. Bloom afirmă "factorii de personalitate și motivaționali sunt tot atât de importanți în determinarea performanței ca cei aptitudinali." Majoritatea cercetătorilor s-au raliat la acest punct de vedere, unii dintre ei au identificat trăsăturile generale ale persoanelor creative: încrederea în forțele proprii, tendința de dominare, tăria de caracter, independența, nonconformismul, preferința spre complexitate, curiozitatea, atitudinea pozitivă.

În continuare voi prezenta trei factori considerați esențiali în formarea creativității: stilul cognitiv, atitudinile creative și motivația.

Stilul cognitiv constă în modul caracteristic de funcționare al activităților perceptive și intelectuale ale indivizilor, el acționează ca strategie de lungă durată, ca stare premergătoare a individului care mijlocește valorificarea potentialului creativ. Acest stil cognitiv presupune originalitatea abordării, flexibilitatea gândirii și perspectiva divergentă. Se poate afirma că personalitatea și stilul cognitiv determină modul de abordare preferat de un individ, precum și progresul înregistrat de acesta în problemele pe care le impune viața.

Atitudinile creative predispun indivizii să reacționeze favorabil la nou, îi determină să adopte un comportament imaginativ și să realizeze noi combinații de idei. Printre acestea se numără: încrederea în forțele proprii, atitudinea antirutinieră, perseverența în căutarea de soluții, simțul valorii, receptivitatea față de nou, respectul față de originalitate. Cercetările în domeniu au dus la concluzia că nota distinctivă a indivizilor creativi o constituie atitudinile, care permit o valorificare optimă a aptitudinilor și cunoștințelor în sens creativ. Declanșarea și derularea oricărui act creativ necesită o energie motivațională suficientă pentru susținerea procesului creator. Motivația, care stă la baza creativității, se exprimă prin nevoia persoanei de noutate și de orientare spre nou.

Atunci când vorbim despre educarea creativității la elevi trebuie să pomenim două aspecte: dacă este educabilă creativitatea și care este calea optimă de stimulare a creativității. În ceea ce privește primul aspect, ultimile cercetări susțin că problema educabilității creativității nu trebuie abordată global, ci diferențiat, în funcție de natura factorilor. De exemplu, factorii intelectuali sunt mai ușor educabili, în timp ce cei de personalitate și motivaționali se lasă mai greu influențați. Pedagogul elvețian B. Schwartz afirma în 1976: “Creativitatea se învață, chiar dacă nu se învață ca fizica sau tâmplăria. Ar fi mai nimerit să spunem că se descătușează sau se dezvoltă.”

În legătură cu cel de-al doilea aspect, referitor la căile optime de educare a creativității la elevi, în literatura de specialitate se conturează 3 căi principale:

- Restructurarea fiecărei discipline în parte, din perspectiva stimulării creativității generale și specifice la elevi;
- Introducerea unor cursuri speciale de creativitate al căror conținut să vizeze formarea la elevi a unui set de deprinderi și abilități cognitive, pe care elevii să le poată aplica la diferite materii;
- Utilizarea unor metode de predare-învățare activ-participative care să încurajeze elevul spre abordări inovative ale conținuturilor propuse spre studiu.

Chiar programele școlare fac trimitere la abordarea creativă a conținuturilor propuse spre studiu, cât și formarea unor valori și atitudini prin prisma componentelor creativității. Un exemplu propus de mine vizează programa pentru limba și literatura română, clasa a XII-a, filiera teoretică.

COMPETENȚE SPECIFICE ȘI CONȚINUTURI ASOCIATE ACESTORA

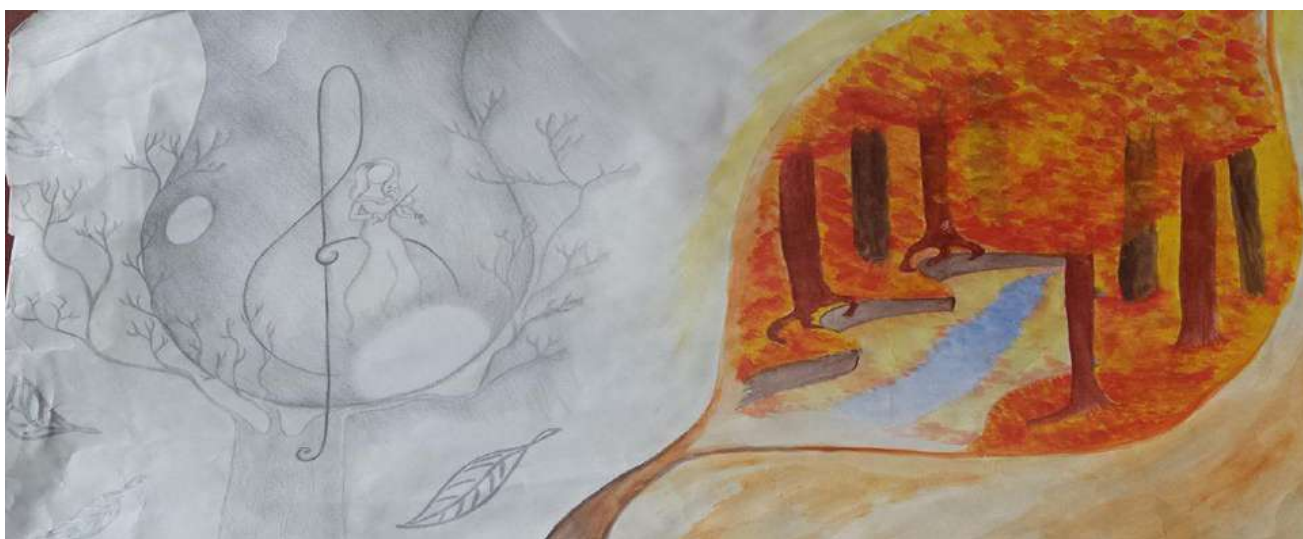
2.3. Compararea propriei interpretări a textelor studiate cu altele, realizate de colegi sau de critici și istorici literari.

Lectură critică (elevii evaluează ceea ce au citit), lectură creativă (elevii extrapolează, formulează interpretări personale, prin raportări la propria sensibilitate, experiență de viață și de lectură)

Bineînțeles că o importanță majoră o are o conduită creativă a dascălului. Acesta încurajează procesele gândirii creatoare, îi îndeamnă pe elevi să caute noi conexiuni între date, să facă asocieri diferite, să găsească soluții inedite. Multi profesori propun discipline opționale ce fac parte din CDS sau proiecte educaționale care au drept scop dezvoltarea creativității- *Micul jurnalist, În lumea poveștilor, Scriere imaginativă, Literatura și cinematografia, Tehnici de redactare, Dezvoltarea creativității prin teatru, cercuri de lectură sau cafenele literare.*

Din propria experiență pot să împărtășesc faptul că elevii sunt entuziasmați și surprinși că la școală se poate aborda literatură și “altfel”. În clasa a XII-a, atunci când predau simbolismul, le propun elevilor un proiect *Cromatică bacoviană*. La prima întâlnire îi provoc pe elevi să

propuna o definiție pentru conceptual de *culoare*, apoi le prezintă definiția științifică a conceptului pe care o oferă o altă disciplină -fizica. Elevii sunt împărțiți pe mai multe grupe și se documentează cu privire la simbolistica culorilor-negru, galben, roșu, violet, alb, roz, verde crud. Această etapă este solicitantă, deoarece presupune documentarea cu privire la simbolistica culorilor în cultura universală, apoi se trece la simbolurile legate de cultura română. Etapa următoare presupune ca elevii să selecteze 3-5 texte bacoviene în care apare culoarea indicată. Fiecare grupă a primit și o listă bibliografică pe care a consultat-o , ajungând să concluzioneze asupra semnificației culorii în textele selectate. După această etapă urmează compararea a doua texte semnate de doi poeți simbolști – *În grădină* de G. Bacovia și *În grădină* de D. Anghel. După stabilirea asemănarilor și deosebirilor, elevii sunt provocați să le surprindă printr-un alt sistem de semne, cel plastic.

Mai mult, una dintre eleve chiar a schițat o poezie, inspirându-se din universul liric bacovian.

Și e-atât de rece noaptea de toamnă !
 Norii negri acum cerul răstoarnă
 Și inimi zdrobite zboară pe-afara
 Și azi, ca vântul de-alaltăseară.

Parcă și cerul e de-altă culoare,
 Nu vrea să mai dea semne de ploaie.
 Doar o față zdrobită de-o ftizie mortală
 Are pe buze o melodie fatală.

Boală de Carla Nicoară

În urma realizării demersului didactic în maniera prezentată mai sus am demonstrat, o dată în plus, că implicarea directă a elevului în procesul de definire a unor concepte, de căutare a informațiilor noi, de provocare de a face asocieri diverse, de a sintetiza, compara și interpreta, nu doar am asigurat o însușire temeinică a unor noțiuni prevăzute de programa școlară, ci și o încredere în forțele proprii, a curajului de a-și susține ideile, de a le compara cu cele emise de alți colegi și de dezvoltat o afinitate pentru poezie, în special pentru cea semnată de G. Bacovia.

Bibliografie :

1. Sternberg, J. Robert, *Manual de creativitate*, Editura Polirom, Iași, 2005
2. *Creativitate în învățământ. Auxiliare curriculare, mijloace de învățământ*, Editura Terra, Focșani, 2004
3. Roco, Mihaela, *Creativitate și inteligență emoțională*, Editura Polirom, Iași, 2004
4. Bejat, Marian, *Talent, inteligență, creativitate...*, Editura Științifică, Cluj, 1971
5. www.edu.ro

KAHOOT-UL ÎN PREDAREA GEOGRAFIEI

Hrițcu Claudia
Colegiul Național Militar „Alexandru Ioan Cuza”, Constanța

I. Introducere

Într-o lume în care utilizarea device-urilor mobile a devenit indispensabilă, lume în care părinții și profesorii reclamă utilizarea acestora în mod intensiv de către cei mici, tot nouă, adulților, ne revine misiunea de a-i deprinde pe elevi să folosească eficient aceste mijloace. Resursele Web au devenit aproape indispensabile în predare, învățare și evaluare.

Modul de învățare tradițional a devenit greu de gestionat în comparație cu învățământul bazat pe resursele Web. Putem spune că acest tip de resurse reprezintă de fapt noile cărți ale epocii moderne la care și noi, adulții, trebuie să ne adaptăm.

Există numeroase aplicații a căror utilizare în mediul didactic permite apropierea elevilor de materiile pe care le predăm, asimilarea rapidă a conținuturilor predate într-o manieră plăcută și crearea de competențe reale, atât la nivelul disciplinei, cât și la nivel interdisciplinar.

O învățare eficientă presupune îmbinarea modului tradițional de predare cu metode moderne alese cu grijă în diferite momente ale lecției.

II. Kahoot-ul în predarea geografiei

Kahoot! este una dintre cele mai mari mărci de învățare din lume, lansată în august 2013 în Norvegia și utilizată de milioane de persoane, în fiecare zi, în peste 180 de țări.

Kahoot! facilitează crearea, descoperirea, redarea și partajarea jocurilor distractive de învățare în câteva minute - pentru orice subiect, la orice disciplină, în orice limbă, pe orice dispozitiv, pentru toate vârstele. Bazat pe știința design-ului comportamental, platforma gratuită de la Kahoot! se ocupă de inimă, de mână și de minte, creând o experiență pedagogică mai socială, semnificativă și mai puternică. Aceasta se numește „învățare conectată”. Cu Kahoot! putem să introducem subiecte noi, să testăm cunoștințele, să ne evaluăm, să ne conectăm cu alții din întreaga lume, să consultăm opiniile altor persoane, să adunăm informații, să facilităm discuția, să realizăm o dezvoltare profesională și nu în ultimul rând să ne distrăm puțin.

Este foarte important faptul că elevii percep utilizarea acestei aplicații ca pe un joc, ei nu simt că sunt evaluați, sunt relaxați și dornici de a interacționa și mai mult cu tehnologia digitală în mediul școlar, în educație și, de ce nu, în autoeducație. Starea creată de faptul că nu se simt evaluați, că totul este un joc îi determină pe elevi să participe fără inhibiții. Chiar și cei introvertiți participă cu interes, devenind parte activă a procesului didactic.

Kahoot este un joc digital folosit de profesori în special pentru a recapitula cunoștințele acumulate. Recapitulările obișnuite cu întrebări și răspunsuri pot deveni plictisitoare și atunci utilizarea acestei aplicații scoate elevul din zona de confort într-un mod atractiv și eficient.

Sunt patru tipuri de Kahoot-uri: Quiz, Survey, Discussion și Jumble, dar cel mai folosit este Quiz. Poate fi jucat în trei feluri:

- Introducem un PIN pe aplicația instalată pe telefon sau chiar pe kahoot.it și apoi jucăm cu alți copii care sunt în aceeași cameră. Acest tip de Kahoot e controlat de obicei de profesor, care afișează întrebările și răspunsurile. Este proiectat să fie susținut în fața clasei și jucat de întreaga clasă, în timp real. Elevii pot da răspunsurile de pe telefon, tabletă, laptop, calculator.

- The Curious K!rew este format din niște jucători digitali, cu care poți juca singur un Kahoot (această opțiune este disponibilă doar pe telefon) pentru a-ți testa viteza și corectitudinea răspunsurilor.

- Challenge: Kahoot poate deveni foarte simplu dintr-un joc de clasă o temă perfectă. Profesorul poate da Challenge de pe computer, iar elevii să accepte provocarea acasă de pe telefoane.

Aplicația Kahoot! este una dintre aplicațiile pe care le folosesc cu succes în activitatea cu elevii, în orice moment al activității: în etapa de predare, la recapitularea cunoștințelor, în fixarea cunoștințelor, ca evaluare formativă sau chiar ca evaluare sumativă.

Cum se procedează?

- Creați/Alegeți Kahoot;
- Lansați Kahoot! pe tabla interactivă sau folosiți un videoproiector;
- Cereți elevilor să se alătore folosind un nume/poreclă/nickname - tot ce au nevoie este să acceseze kahoot.it și să introducă PIN-ul care va apărea pe tabla interactivă;
- Se răspunde la întrebări. Fiecare întrebare are patru variante de răspuns, dintre care una singură este corectă;
- Pentru fiecare întrebare este alocat un anumit interval de timp, în funcție de dificultate;
- Câștigătorul este afișat/postat: cel care a răspuns corect și cel mai rapid;
- După terminarea timpului sau după ce au răspuns toți elevii va apărea situația/statistica cu răspunsurile tuturor elevilor;
- La sfârșitul jocului apare „podiumul” (pe dispozitivele lor se afișează locul ocupat în funcție de răspunsul corect și viteza răspunsului);
- Rezultatele elevilor sunt centralizate în ordinea descrescătoare a răspunsurilor corecte, rezultatele fiecărui elev în funcție de răspunsul corect și viteza răspunsului, rezultatele incorecte etc. Elevilor le place concurența și Kahoot!-ul le oferă această mulțumire/satisfacție de a se vedea trecuți în clasament.

Utilizarea unui nickname/unei porecle face și mai amuzantă participarea.

Exemple folosite la clasă: Regiuni industriale și Elemente bio-pedo-geografice în România, lecții pe care le-am evaluat cu succes utilizând această metodă modernă.

<https://create.kahoot.it/details/fba60518-53b6-4c62-8a1d-adfd89874249>

<https://create.kahoot.it/details/7dd9823f-5de1-4e0f-b9bf-70762fa7c898>

Pe scurt, prin această aplicație se pot crea și administra teste cu un număr mai mare sau mai mic de itemi. Avantajul folosirii ei constă în faptul că mobilizează și dinamizează clasa, prezentând chestionarul alcătuit ca pe un joc, în care rapiditatea răspunsului determină acumularea unui punctaj superior și, implicit, posibilitatea de a se situa pe un loc fruntaș - chiar dacă elevul are același număr de răspunsuri corecte ca și un alt elev participant la test.

În plus, profesorul și elevii pot vizualiza rezultatele „jocului” într-un fișier Excel în care pot fi consultate diferite aspecte legate de rezultat, în general sau pentru fiecare item în parte. Acest lucru face aplicația deosebit de utilă atât în evaluarea elevilor, cât și în inițierea unor măsuri de remediere, pornind de la feed-back-ul oferit.

III. Concluzii

Învățarea cu ajutorul acestei aplicații în cadrul unei lecții contribuie la îmbunătățirea eficienței procesului instructiv-educativ. În final, scopul nostru este să determinăm elevii să participe efectiv la secvențele actului didactic. Starea de pasivitate, de neatenție în timpul orei poate fi depășită dacă încercăm să provocăm elevii cu diferite metode.

Exemplele prezentate nu fac decât să întărească faptul că metodele activizante sunt preferate de către elevi. Totodată, prezentarea informației științifice sub această formă poate capta atenția elevilor, deci este un dublu câștig: pe de o parte pentru elevi, iar pe de altă parte pentru profesori.

Cele șase motive care recomandă aplicația Kahoot! sunt:

1. FLEXIBIL – în câteva minute puteți crea un joc de învățare pentru toate vârstele, pe orice subiect. Kahoot! Se poate juca oriunde, chiar și în sala de sport!

2. SIMPLU – Kahoot! funcționează pe orice dispozitiv cu conexiune la internet. Pentru jucători nu este nevoie de un cont sau de autentificare pentru a participa la un joc.

3. DIVERS – inițierea unei conversații sau consolidarea cunoștințelor, introducerea unor subiecte noi sau încurajarea muncii în echipă.

4. ANGAJANT – Kahoot! promovează învățarea socială, deblochează potențialul elevilor și accentuează impactul pedagogic.

5. **GLOBAL** – vă puteți conecta și juca în timp real cu alți jucători din peste 180 de țări.

6. **GRATUIT** – crearea de jocuri de învățare și jocul Kahoot! în sălile de clasă este gratuită.

În ceea ce mă privește, pot afirma că o asemenea provocare m-a determinat să îmi doresc să continui utilizarea acestei aplicații în timpul activităților educative.

Cu fiecare ocazie am descoperit o altă față a elevilor mei, mai dornică de cunoaștere, mai ambițioasă și focalizată pe reușită, mai hotărâtă, mai dornică de implicare și dezvoltare personală.

Scopul nostru este să provocăm fiecare elev să participe activ în orice moment al lecției, iar această aplicație reușește acest lucru.

Bibliografie:

Cerghit I. 2002, *Sisteme de instruire alternative și complementare – stiluri, structuri și strategii*, București: Aramis, pp 42-43;

Dulamă Maria Eliza, 2002, *Modele, strategii și tehnici didactice activizante cu aplicații în geografie*, Editura Clusium, Cluj-Napoca.

<https://create.kahoot.it/login>

Rolul temelor de casă

Intervenția educațională prin promovarea învățării în afara școlii prin teme pentru acasă este un tip de intervenție educațională care reflectă influența predării asupra progresului elevilor. Temele pentru acasă sunt definite ca sarcini atribuite elevilor de către cadrele didactice pentru a fi îndeplinite în afara școlii în scopul dezvoltării cunoștințelor dobândite în clasă prin exerciții suplimentare independente.

Ministerul Educației a organizat un studiu la nivel național privind rolul temelor pentru acasă, utilitatea, importanța și consistența acestora.

Conform studiului, temele pentru acasă sunt considerate utile și necesare pentru îmbunătățirea învățării de cei mai mulți dintre respondenți. Cu toate acestea, se constată o preponderență a temelor repetitive, monotone și dificile, care întăresc ceea ce s-a predat la clasă. Profesorii se concentrează pe explicarea sarcinilor și pe feedback-ul frontal, în timp ce elevii și părinții își doresc teme diferențiate, provocatoare, pe care să le rezolve creativ și eventual în echipă.

Demersul consultativ s-a desfășurat în perioada 7-20 noiembrie 2017, iar la consultare au participat un total de 70.952 de actori din învățământul preuniversitar:

- 27.383 părinți
- 32.786 de elevi
- 10.783 de profesori din toate județele țării.

Rolul temelor de casă este consolidarea cunoștințelor asimilate în clasă, de aprofundare a celor învățate în clasă. Încurajarea învățării în timpul liber, dezvoltarea abilităților de a căuta, a selecta și a organiza informații relevante și promovarea competențelor de lucru în echipă prin sarcini de grup par a fi însă aspecte mai puțin importante în realizarea temelor pentru acasă, în viziunea profesorilor.. Pentru unii copii acestea sunt o povară și implică și părinții. Efectul negativ al temelor de casă este cel de stress, neliniște, îngrijorare. Temele de casă ar trebui în fond să fie o recapitulare a cunoștințelor învățate în clasă, dar nu toți elevii le percep așa. Temele, însă, nu ar trebui să presupună pagini întregi de exerciții. Dacă au foarte multe teme de rezolvat acasă, copiii își pot pierde atât concentrarea, cât și interesul pentru materia respectivă. Cu toate că temele pentru acasă au rolul de a-l ajuta pe elev să consolideze lecțiile predate în clasă, acest lucru nu garantează succesul, pentru că unele dintre acestea pot părea dificile pentru unii copii. De cele mai multe ori, elevilor le este greu să le rezolve, pentru că fie nu înțeleg cerința problemei, fie nu au înțeles informațiile necesare și atunci nu știu cum să le aplice acasă.

Prin temele pentru acasă propuse, se va urmări:

- obținerea de rezultate imediate în învățare (consolidare/aprofundare/extindere; aplicarea achizițiilor școlare în contexte noi de învățare etc.);
- obținerea unor efecte pe termen lung în învățare (încurajarea învățării în timpul liber; construirea unei atitudini pozitive față de școală; motivația pentru a continua învățarea pe parcursul întregii vieți; dorința de a aplica achizițiile de învățare în viața cotidiană etc.);
- obținerea unor efecte în planul dezvoltării personale a elevilor (stimularea curiozității, a responsabilității, dezvoltarea abilității de a persevera în învățare; capacitatea de a-și organiza timpul; motivația, creșterea încrederii în sine etc.);
- consolidarea relației familie – școală (respectarea principiului egalității de șanse, creșterea încrederii familiei în școală etc.).

Temele pentru acasă trebuie evaluate. Evaluarea temelor se poate realiza:

- frontal;
- prin discutarea în clasă a părților la care elevii au întâmpinat dificultăți;
- printr-o testare a elevilor de aproximativ 10 minute numai din tema pentru acasă.
Timpul total alocat temei pentru acasă va fi de maximum 2 ore
 - La clasa pregătitoare nu se dau teme pentru acasă.
 - Timpul total alocat temei obligatorii pentru acasă la învățământul primar va fi de maximum 1 oră.
 - Pentru celelalte niveluri de învățământ timpul alocat efectuării temei obligatorii va fi de maximum 2 ore.
 - În special, în perioada de evaluare, cadrele didactice vor utiliza, pe cât posibil, aplicații și activități în clasă, asemănătoare temei pentru acasă.
 - În perioada vacanțelor, de regulă, nu se vor da teme pentru acasă elevilor din învățământul primar și gimnazial.

În stabilirea temelor pentru acasă se va evita apariția unor efecte negative, de tipul: pierderea interesului elevului față de învățare (din cauza cantității, dificultății sau monotoniei temelor etc.), oboseală fizică și emoțională, reducerea timpului liber destinat unor activități recreative (activități sportive, artistice, gospodărești, lectură etc.), adâncirea diferențelor dintre elevii performanți și cei aflați în dificultate etc.

Bibliografie

<https://www.edu.ro/concluziile-studiului-rezultat-in-urma-consultarii-publice-privind-rolul-temelor-pentru-acasa>

<https://www.parintiicerschimbare.ro/temele-pentru-acasa-consultare-nationala-privind-rolul-consistenta-si-eficienta-temelor-pentru-acasa/>

<https://brio.ro/adviser/temele-pentru-acasa/info/19>

<https://bigbenschool.ro/temele-pentru-acasa-intre-necesitate-si-placere/>

<https://www.parintiicerschimbare.ro/temele-pentru-acasa/>

O POSIBILĂ ABORDARE METODICĂ A TEXTULUI LIRIC

Prof. Alina-Adriana Iacobuț

A. Construiește o activitate de învățare pentru etapa de prelectură a textului de mai jos.

*Carte frumoasă, cinste cui te-a scris,
Încet gândită, gingaș cumpănită;
Ești ca o floare, anume înflorită
Mâinilor mele, care te-au deschis.*

*Ești ca vioara, singură, ce cântă
lubirea toată pe un fir de păr,
Și paginile tale, adevăr,
S-au tipărit cu litera cea sfântă.*

*Un om de sânge ia din pisc noroi
Și zămislește marea lui fantomă
De reverie, umbră și aromă,
Și o pogoară vie printre noi.*

*Dar jertfa lui zadarnică se pare,
Pe cât e ghiersul cărții de frumos.
Carte iubită, fără de folos,
Tu nu răspunzi la nicio întrebare.*

Tudor Arghezi, *Ex libris*

În răspunsul tău, te vei raporta la următoarele repere:

1. – precizarea clasei pentru care se construiește activitatea de învățare, prin justificarea alegerii acesteia, având în vedere textul dat; **4 puncte**
2. – formularea unui obiectiv al activității de învățare; **4 puncte**
3. – menționarea duratei secvenței de prelectură, în relație cu timpul total alocat pentru studiul textului; **4 puncte**
4. – prezentarea activității de învățare, evidențiind două componente ale proiectării didactice (metode folosite, resurse, tipuri de interacțiune a grupului de elevi etc.) **8 puncte**

Un posibil demers didactic:

1. Activitatea de învățare propusă pentru etapa de prelectură vizează **conținuturile clasei a XII-a**, întrucât îmi doresc să ating principalele **noțiuni care construiesc conceptul de *ars poetica***, ca un preambul la poeziile moderniste cu valoare de artă poetică ce urmează a fi studiate ulterior (e.g. Tudor Arghezi *Testament*, Lucian Blaga *Eu nu strivesc corola de minuni a lumii* etc.). Vor fi introduse noțiuni precum ”creator”, ”creație”, ”procesul creației/instrumentele prin care se realizează aceasta” ca trudă sau *katharsis*, dar și ideea de sacrificiu sau autosacrificiu al creatorului pentru creația sa văzută ca un ideal artistic sau estetic.
2. Obiectivul operațional pentru această activitate are în **vedere identificarea elementelor constitutive ale unei arte poetice** (creator, creație, procesul creației, perenitatea acesteia) prin raportare la condiția creatorului ca artifex, dar și la creație ca rezultat al unui efort creator.
3. Pentru studiul textului dat, **resursa totală de timp** alocată este de **100 de minute**. Pentru **etapa de prelectură aloc 15 minute**, având în vedere că activitatea de învățare aferentă implică 4 momente distincte: unul introductiv care lansează subiectul de discutat, 2 itemi creați pe baza acestuia și un moment de brainstorming cu finalitate conclusivă. Pentru etapa de lectură a textului aloc cea mai parte a resursei de timp (70 de minute), iar pentru etapa de postlectură, 15 minute.
4. Primul moment al activității didactice propuse de mine este **proiectarea unei imagini cu Mănăstirea Curtea de Argeș**. Am ales această imagine **pentru a induce ideea de creație** care implică sacrificiul total al creatorului. Balada *Monastirea Argeșului* este familiară elevilor, la fel și legenda acestui edificiu religios, așadar, consider că îmi pot atinge cu ușurință obiectivul propus. Elevii vor recunoaște imaginea și vor verbaliza acest lucru. (Acest moment poate fi realizat și cu ajutorul **aplicației Wordwall**, printr-o activitate de potrivire: imaginea dată (Mănăstirea Curtea de Argeș) cu mai multe variante de răspuns posibile, de tip text (alte mănăstiri, biserici). Se trimite linkul activității elevilor care vor selecta răspunsul corect. În acest caz, telefonul mobil devine resursă a activității didactice.

Pornind de la această imagine, se construiește **un item obiectiv cu alegere multiplă** (se pot utiliza tabla interactivă, dacă există ca resursă, videoproiectorul sau tabla clasică):

”Selectați dintre următoarele noțiuni cele care pot fi asociate imaginii proiectate:

- a. Mănăstire
- b. Jertfă
- c. Plâns
- d. Copii
- e. Familie
- f. Meșter
- g. Zid”.

Elevii, intuitiv, vor alege variantele a, b, c, f, g. Se discută apoi frontal alegerile acestora, oferind o motivație succintă pentru fiecare variantă selectată.

În urma acestor discuții pe baza alegerilor făcute, profesorul lansează/proiectează un alt **item, unul de de asociere**, prin care urmărește să **conecteze termenii** de la exercițiul anterior **cu termenii-cheie ai unei arte poetice**, apropiindu-se, astfel, de obiectivul propus:

”Lucrați în perechi, cu colegul de bancă. Asociați termenii selectați la exercițiul anterior cu următoarele noțiuni:

- **Creator** –
- **Creăție** –
- **Instrument/instrumente ale creației/actului creator** –

Asocierile așteptate sunt următoarele: creator (meșter), creație (mănăstire), intrumente ale creației (jertfă, plâns, zid). Profesorul numește 3 perechi să citească asocierile făcute. Se discută frontal aceste alegeri și se uniformizează răspunsurile.

La finalul activității, profesorul, pe baza discuțiilor anterioare, construiește următoarea paradigmă pe care o notează pe tablă. Evidențiază prin subliniere cuvintele-cheie care vor constitui punctul de plecare pentru etapa de lectură:

”**CREATORUL** pentru a-și zămisli **CREAȚIA SE JERTFEȘTE** pe sine și ce are mai scump”.

Elevii transcriu în caiete concluzia acestei activități.

Resursele didactice utilizate pentru această etapă sunt: videoproiectorul, foi colorate, tabla, caietele, telefonul mobil, conform descrierii activităților.

Educația digitalizată, cheia spre un învățământ de succes

Prof.IANOȘIGA Ionela-Solomia

Grădinița cu Program Prelungit "Palatul Fermecat" Reșița

Digitalizarea educației este o necesitate a zilelor noastre pentru a asigura un învățământ de succes. Chiar și înafara contextului pandemiei, educația digitală a devenit, pe an ce trecea, o nevoie tot mai mare atât pentru profesori cât și pentru elevi. Pandemia a acutizat însă această nevoie și a adus-o până la un nivel vital pentru orice societate și pentru orice sisteme educaționale din lume.

În ultimii ani a avut loc o schimbare majoră privind modul în care școlile noastre abordează tehnologia. Transformarea procesului educațional și evoluția către școala digitală necesită asigurarea accesului la instrumente digitale de studiu pentru elevi și personalul didactic, într-un mediu care să permită colaborarea și comunicarea eficientă între toate părțile implicate.

Educația digitală presupune, pe deoparte, un set de cunoștințe pe care un individ trebuie să le aibă cu privire la utilizarea unui sistem digital, adică să fie capabil să folosească funcționalitățile minime ale acestuia. Pe de altă parte, educație digitală se referă deseori și la niște metode digitale care să înlocuiască metodele clasice pe care învățământul le-a folosit dintotdeauna.

În clasa viitorului, profesorii și elevii folosesc intuitiv și în detaliu toate funcțiile și resursele echipamentelor și tehnologiei de top, pentru procese de predare-învățare-evaluare atractive și eficiente. Apariția unor dispozitive și servicii mobile mai ușor de folosit și mai accesibile, alături de dorința de a adapta educația la generația de copii 'digitali', cu așteptări complet noi în ceea ce privește procesul de învățământ, a dus la schimbarea semnificativă a felului în care se înțelege și se practică actul de învățare, la școală. În loc să folosească tehnologia doar ca pe un instrument adițional la mijloacele tradiționale de predare și învățare, multe școli folosesc tehnologia pentru a influența în mod pozitiv actul educațional. Mai mult, în loc să o folosească înainte sau după ore, multe cadre didactice folosesc tehnologia în timpul orelor pentru a stimula interacțiunea cu și dintre elevi și a obține rezultate mai bune. Lecțiile interactive îi determină pe educați să își dorească să participe activ la ore. Pentru a ține pasul cu o astfel de generație de copii și adolescenți, cadrele didactice trebuie să fie deschise la

schimbare. Elevii care folosesc tehnologia digitală pentru a învăța devin mai implicați în acest proces și sunt mai interesați să-și dezvolte baza de cunoștințe, poate fără să-și dea seama, pentru că învață într-un mod activ, angajat și implicat. Deoarece învățarea digitală este mult mai interactivă, mai ușor de reținut și asimilat decât manualele voluminoase, putem spune cu certitudine că digitalizarea reprezintă un context mai bun, care oferă o perspectivă mai largă și activități mult mai atractive decât metodele tradiționale de învățământ. Acest lucru îi ajută pe elevi să se conecteze mai bine cu materialele de studiu. Instrumentele și tehnologia digitală oferă bucurie copiilor, precum și numeroase beneficii în ceea ce privește dezvoltarea cognitivă a copilului. Astfel, orele de la clasă sunt mai eficiente, punându-se accent pe dezvoltarea materiei prin discuții și angajarea în activități care au la bază comunicarea și cooperarea între elevi. Ajutând copiii să gândească în afara cadrului tradițional și rigid de învățare, prin instrumente și metode digitale, le este stimulată creativitatea și le oferă sentimentul de încredere în propriile capacități.

Învățarea digitală nu numai că permite elevilor să acceseze tot mai multe informații, dar pot și să se asigure că informațiile sunt adaptate nevoilor lor specifice. Posibilitatea de a ajuta fiecare elev să învețe în cea mai eficientă manieră, este cel mai important beneficiu al învățării digitale.

Instrumentele și tehnologia digitală oferă profesorilor șansa de a împărtăși rapid informații cu alți profesori, în timp real. Prin îmbrățișarea dispozitivelor digitale și a învățării conectate, sălile de clasă din întreaga lume își sporesc abilitățile de învățare, experiența educațională și comunicare.

Educația digitală prezintă o serie de avantaje pentru care se recomandă realizarea ei în școli. Ca avantaje putem aminti:

- Stimularea capacității de învățare inovatoare, adaptabilă la condiții de schimbare socială rapidă;
- Creșterea randamentului însușirii coerente a cunoștințelor prin aprecierea imediată a răspunsurilor elevilor;
- Întărirea motivației elevilor în procesul de învățare;
- Conștientizarea faptului că noțiunile învățate își vor găsi ulterior utilitatea;
- Facilități de prelucrare rapidă a datelor, de efectuare a calculelor, de afișare a rezultatelor, de realizare de grafice, de tabele;
- Introducerea unui stil cognitiv, eficient, a unui stil de muncă independentă;
- Asigurarea unui feed-back permanent, profesorul având posibilitatea de a reproiecta activitatea în funcție de secvența anterioară;

- Stimularea gândirii logice și a imaginației;
- Metode pedagogice diverse;

În concluzie, nu putem neglija faptul că această generație de copii și adolescenți se identifică cu dispozitivele electronice în ere Internetului. Pentru copiii mai mici, este un joc atractiv, iar pentru cei mari, interesați și motivați, reprezintă sursa de informare, modul sigur de a rezolva orice problemă, de a învăța și de a fi evaluat. Dacă putem determina modul în care să ”trezim” interesul elevului pentru studiu, atunci, resursele web apar pline de beneficii, avantaje în fața învățământului traditional.

Bibliografie: 1. Făt, Silvia & Adrian Labăr. Eficiența utilizării noilor tehnologii în educație. EduTIC 2009;

2. Istrate, Olimpius – Efecte și rezultate ale utilizării TIC în educație în *Lucrările Conferinței Naționale de Învățământ Virtual*, Ediția a VIII-a, 29 octombrie – 31 octombrie 2010, *Tehnologii Moderne în Educație și Cercetare*, Editura Universității din București, 2010;

3. Mușata-Dacia Bocoș, *Intruirea interactivă*, Editura POLIROM, 2013, București.

EXEMPLE DE BUNE PRACTICI - EXCURSIILE

Prof. IFRIM PAULA, Grădinița cu Program Prelungit „Albă ca Zăpada” Fetești, Ialomița

„A fi educator nu înseamnă a exercita o meserie, înseamnă a îndeplini o misiune, a face un apostolat”. (G. Mialaret, 1976)

Este unanim recunoscut faptul că perioada de 3 – 7 ani din viața copilului lasă cele mai profunde urme asupra personalității în devenire deoarece aceasta este perioada receptivității, sensibilității, mobilității și a flexibilității psihice dintre cele mai pronunțate.

Activitățile extracurriculare contribuie la gândirea și completarea procesului de învățare, la dezvoltarea înclinațiilor și aptitudinilor preșcolarilor, la organizarea rațională și plăcută a timpului lor liber.

Excursia reprezintă o formă de activitate extracurriculară care face posibil contactul nemijlocit cu lumea vie, oferind prilejul copiilor de a efectua observații asupra obiectelor și fenomenelor așa cum se prezintă ele în stare naturală.

Criteriul care diferențiază activitățile turistice în tipuri distincte este forma lor de organizare. În funcție de aceasta se disting:

- ✓ plimbarea – deplasarea preșcolarilor pentru câteva ore în parcuri, grădini botanice sau zoologice, în păduri apropiate, pentru a vedea, descoperi sau cunoaște;
- ✓ vizita – o deplasare la o unitate industrială, la o fermă, la un muzeu, etc.;
- ✓ drumeția – o deplasare fără mijloace de transport, într-o localitate sau în afara acesteia, în scopul recreerii;
- ✓ excursia – o călătorie cu durata de o zi sau mai multe zile, în afara propriei localități, cu un mijloc de transport, având ca scop recreerea, vizitarea și informarea.

Planul unei excursii cuprinde trei etape: organizarea excursiei, desfășurarea excursiei și evaluarea. (3637/2016).

Cu ajutorul excursiei se pot transmite noi cunoștințe, se pot fixa și sistematiza cunoștințele dobândite la lecții, se realizează aplicații practice, se pot verifica diferite cunoștințe căpătate în grădiniță sau în alte excursii sau vizite.

Faptul că excursia poate fi folosită la aproape toate obiecte de învățământ, pe toate treptele de învățământ, în toate tipurile de grădinițe/școli și la toate specialitățile, este înțeles în sensul că ea este cerută de anumite necesități pedagogice.

Excursia și drumeția cultivă dorința de a călători, de a cunoaște, de a ști cât mai mult, de a câștiga prin propriile forțe cunoștințe noi, de a se supune unui program de lucru în care activitatea intelectuală este împletită cu munca fizică.

Cadrul didactic are în excursie numeroase posibilități de a traduce în viață sarcinile procesului instructiv-educativ. Datorită faptului că este poate mai apropiat de copilul preșcolar decât în grădiniță, reușește să-l cunoască mai bine în toate manifestările lui și, ca atare, să poată realiza mai fructuos sarcinile educației morale.

Excursia și drumeția mai contribuie într-o largă măsură și la educația estetică a preșcolarilor, constituie un prilej de stimulare a creației artistice, de cunoaștere a artei populare etc.

Excursiile organizate de grădiniță au multiple valențe de informare și educare a copiilor. Acestea, bine pregătite, sunt atractive la orice vârstă pentru că se desfășoară într-un cadru nou, stârnesc interes, produc bucurie, facilitează acumularea de cunoștințe, chiar dacă reclamă efort suplimentar.

Mediul de acțiune fiind deosebit, iar tehnicile de instruire altele, contribuie la dezvoltarea spiritului de observație, îmbunătățesc memoria vizuală și auditivă, formează gândirea operatorie a copilului cu calitățile ei de echilibrare, organizare și obiectivare.

Preșcolarii se deprind să folosească surse informaționale diverse, să întocmească colecții, să sistematizeze date, învață să învețe.

Acționând individual sau în cadrul grupului, copiilor li se dezvoltă spiritul practic, operațional, manualitatea, dând posibilitatea fiecăruia să se afirme conform naturii sale.

Cadrul didactic are, prin acest tip de activitate, posibilități deosebite să-și cunoască copiii, să-i dirijeze, să le influențeze dezvoltarea, să realizeze mai ușor și mai frumos obiectivul principal al învățământului preșcolar - pregătirea copilului pentru școală și viață.

Excursiile și drumețiile au un caracter relaxant, contribuind în mod categoric la sudarea colectivelor de preșcolari, chiar și cel al părinților. După trecerea anilor, copiii își amintesc cu plăcere de întâmplările, din timpul excursiilor.

De aceea, cred că organizarea unor astfel de activități trebuie continuată, constituind o latură de seamă a procesului instructiv - educativ.

„Să nu-i educăm pe copiii noștri pentru lumea de azi. Aceasta lume nu va mai exista când ei vor fi mari și nimic nu ne permite să știm cum va fi lumea lor. Atunci să-i învățăm să se adapteze.” (Maria Montessori –”Descoperirea copilului”)

„Cu ce mijloc de transport ți-ar plăcea să mergi în excursie?”, a fost o întrebare adresată preșcolarilor atunci când am avut ca temă mijloacele de transport într-un an școlar precedent. „Autocarul, trenul, avionul, racheta, vaporul etc.”, au fost răspunsurile lor. Spre

surprinderea noastră, la capitolul „excursii”, părinții au propus o plimbare cu trenul, la care își doresc să participe alături de copiii d-lor, într-un grup organizat la nivelul grădiniței, o excursie care să dureze mai mult de o zi. Zis și făcut! Astfel am realizat o excursie cu trenul la Cernavodă împreună cu preșcolarii grupei mari, însoțiți și de un membru al familiei. A fost o zi de neuitat!

Micul preșcolar trebuie învățat să fie receptiv la nou și să vibreze în fața frumuseților naturii, a lumii, în continuă schimbare, și să aprecieze valorile trecutului.

Excursiile organizate de grădiniță au multiple valențe de informare și educare a copiilor. Acestea, bine pregătite, sunt atractive la orice vârstă pentru că se desfășoară într-un cadru nou, stârnesc interes, produc bucurie, facilitează acumularea de cunoștințe, chiar dacă reclamă efort suplimentar.

Astfel, cu ajutorul excursiilor școlare se dezvoltă spiritul de prietenie, de colectiv, de disciplină, inițiativă, precum și deprinderi, proceduri gospodărești de la vârstă mică, toate acestea fiindu-le folositoare în viață.

Micul preșcolar trebuie învățat să fie receptiv la nou și să vibreze în fața frumuseților naturii, a lumii, în continuă schimbare, și să aprecieze valorile trecutului. Tot în timpul excursiilor, copiii primesc lecții practice în care învață cum să cheltuiască banii și ce trebuie făcut astfel încât aceștia să ajungă pentru toată perioada șederii lor în acel loc. Totodată, cei mici învață să-și ordoneze lucrurile, să facă curățenie în camera în care stau și să-și facă singuri patul.

Astfel spus, ieșirile de acest gen îi ajută pe copii să devină independenți și să aibă încredere în propriile forțe.

Consider că activitățile de acest tip aduc de fiecare dată bucuria în ochii copiilor și de cele mai multe ori, recunoștința în sufletul părinților.

Bibliografie:

- Curriculum pentru educație timpurie 2019
- Manualul 100 de idei de educație nonformală (<https://www.scout.ro/wp-content/uploads/2013/10/Manual-100-de-idei-de-educatie-non-formala.pdf>)

EDUCAȚIA FINANCIARĂ - IMPACTUL ASUPRA TINEREI GENERAȚII

Prof. înv. preșc. IFRIM PAULA – CRISTINA

Școala Gimnazială Moara Nică / GPN Moara Nică

De ce avem nevoie de educație financiară? Cu siguranță că răspunsul la această întrebare este că educația financiară este foarte importantă deoarece ne oferă cunoștințele și abilitățile de care avem nevoie pentru a gestiona banii în mod eficient. Fără aceasta, deciziile noastre financiare și lucrurile pe care le facem - sau nu le facem - nu au o bază solidă pentru succes. Și acest lucru poate avea consecințe nefericite:

Copiii sunt pionii principali pe tabla educației financiare. De aceea vom acorda întotdeauna o atenție deosebită modului de abordare și informațiilor transmise, astfel încât banii să reprezinte „un joc” unde regulile să fie bine înțelese pentru a câștiga.

Ce trebuie să învețe copiii prin intermediul educației financiare ?

- ❖ Ce sunt banii? (un scurt istoric despre apariția și evoluția banilor)
- ❖ De unde „vin” banii? (cum se câștiga banii, surse de venit)
- ❖ Care sunt diferențele dintre produse și servicii? (joc de rol, exemple și studii de caz)
- ❖ Prețul unui produs /serviciu (cum se stabilește prețul, de ce alegem un anumit produs/serviciu, joc de rol)
- ❖ Nevoi versus dorințe. (care sunt diferențele, exemplificare, studii de caz)
- ❖ Ce sunt cheltuielile? (stabilirea cheltuielilor lunare, ocazionale, studii de caz)
- ❖ Ce reprezintă economisirea? (stabilirea unui prag de economisire, la ce ne ajută, rolul pușculiței)
- ❖ Ce reprezintă investițiile (stabilirea unui prag de investiții, randamentul investiției, forme de investiții)
- ❖ Ce reprezintă un buget? (stabilirea bugetului lunar și ocazional, studii de caz bugetul familiei)

Este deosebit de important ca toate aceste informații să fie adaptate vârstei și să fie prezentate sub o manieră distractivă, bazată pe jocuri de rol și implicare activă a copiilor.

Părinții au un rol esențial în realizarea educației financiare. Copiii însoțesc adesea părinții la cumpărături și observă în familie ce rol are banul. De obicei, la școală copiii primesc și asimilează multe informații, dar rareori ceva strict legat de educație financiară. Majoritatea copiilor învață lucrurile legate de bani numai de la părinții lor. Acesta este motivul principal pentru care considerăm ca părinții sunt cei mai buni ”profesori de bani” pentru copiii lor.

Educația financiară face parte din procesul de dezvoltare personală a copilului, așadar este important ca acesta să înceapă să cunoască cât mai devreme valoarea banilor pentru a evita problemele serioase care se pot ivi în adolescență. Iată câteva metode prin care putem deschide orizontul celor mici, spre educația financiară.

1. RECOMPENSA

Una dintre cele mai răspândite metode de a învăța ce este banul și chiar metoda de a câștiga banii încă de mici este **recompensa**. Unii părinți își plătesc copiii pentru unele lucruri banale, precum ar fi aranjarea jucăriilor sau chiar curățenia în cameră. Aceste obiceiuri utile îi vor învăța pe copii să devină mai responsabili și îi va încuraja să muncească pentru a primi marea recompensă.

2. JOCUL MONOPOLY

O alta metodă utilă este **jocul Monopoly**, care l-a scurt timp după lansarea sa a devenit unul dintre cele mai populare și utile jocuri financiare pentru copii. Prin joc copiii vor înțelege valoarea banilor, cum aceștia se câștigă și chiar cum să îi înmulțească prin logică și gândire. Monopoly a apărut în anul 1934 în momentul de culme al Marii Depresiuni și de atunci a devenit unul dintre cele mai populare jocuri financiare din lume.

3. PUȘCULIȚA CU BANI

Aproape fiecare copil are câte o pușculiță unde își strânge banii. Prin această metodă copiii vor putea economisi banii și își vor putea cumpăra lucrurile pe care doar ei le doresc. Încurajați copiii să facă economii și nici într-un caz nu îi obligați. Explicați-le că odată ce aceștia vor strânge o sumă valoroasă își vor putea cumpăra fie un calculator, fie un joc, o bicicletă sau orice obiect la care acesta visează.

Educația financiară nu trebuie să fie învățată doar în școli sau la cursuri speciale, ci aceasta trebuie învățată începând cu perioada când copilul își dă interesul, încă de acasă. Părinții trebuie să fie primii ghizi ai lumii financiare, cei care îi vor învăța ce înseamnă banul și cum acesta este câștigat. Abordarea subiectului trebuie să fie simplă și trebuie să fie pe înțelesul celor mici. Limbajul trebuie adaptat conform nivelului intelectual al copilului, astfel încât acesta să înțeleagă în cuvinte simple, mesajul cheie al discuției. Cei mici sunt foarte receptivi atunci când li se spun povești, identificându-se mai ușor cu personajele acestora. Copiilor trebuie să li se explice și de posibilitățile financiare, pentru că odată cu nevoia de joc, răsfăț și atenție există și unele limite bugetare. Voi prezenta 3 jocuri ce pot fi desfășurate la grupă :

1. JOCUL PATRU COLȚURI

- **Obiectiv:** familiarizarea și învățarea noțiunilor aferente nevoilor și dorințelor
- **Competențe:** cunoașterea comportamentelor în funcție de nevoi și dorințe, identificarea unor aspecte financiare ce intervin în viață.
- **Rezultate anticipate:** recunoașterea unor termeni economici și financiari.

Descrierea jocului : Fiecărui participant i se repartizează o foaie și creioane și li se adresează cerința de a desena în 10 minute: în colțul din dreapta sus – un obiect cumpărat din plăcere în ultima lună; în colțul din dreapta jos – un hobby; în colțul din stânga sus – obiectul de care au avut nevoie și l-au folosit cel mai mult în ultima lună; în colțul din stânga jos – ceea ce obișnuiesc să facă sâmbătă seara (o activitate). Fișele se colectează și se amestecă, apoi sunt repartizate din nou. Fiecare participant caută autorul foii, iar dacă are nevoie pentru această identificare poate adresa maxim 3 întrebări legate de desenele din foaie (dar fără a arăta foaia). Când găsește autorul foii, scrie prenumele acestuia și al său pe foaie și o lipește într-un loc vizibil. La final se vor explica definițiile și diferențele pentru nevoi și dorințe.

2. JOCUL ”COPACUL VIETII”

- **Obiectiv:** familiarizarea și învățarea noțiunilor aferente nevoilor și dorințelor
- **Competențe:** cunoașterea comportamentelor în funcție de nevoi și dorințe, identificarea unor aspecte financiare ce intervin în viață.
- **Rezultate anticipate:** recunoașterea unor termeni economici și financiari.

Descrierea jocului : Fiecărui participant i se repartizează o foaie și creioane și li se adresează cerința de a desena în 10 minute un copac „al vieții” care va reprezenta: rădăcinile – familia din care provine fiecare; tulpina – viața actuală a fiecăruia; frunzele/coroana de frunze – viața adultă pe care și-o doresc; mugurii/ florile – speranțele de viitor. În dreptul fiecărui element vor trece care cred ei că sunt cheltuielile financiare aferente respectivei situații (de exemplu, ce cheltuieli crede fiecare că a avut familia sa pentru a avea un copil, ce cheltuieli crede fiecare că există pentru creșterea sa, ce cheltuieli vede fiecare că va avea în viața de adult, ce cheltuieli crede că va avea fiecare pentru îndeplinirea unor dorințe din viitor). Foile se vor afișa la final (lipite la loc vizibil) și se va purta o discuție referitoare la semnificația cheltuielilor legate de vârstă, a veniturilor, diferențe între nevoi și dorințe, importanța planificării financiare pe termen lung.

3. JOCUL ”ADEVĂRAT SAU FALS”

- **Obiectiv:** fixarea informațiilor dobândite în ziua anterioară sau de-a lungul mai multor zile
- **Competențe:** dobândirea capacității de sinteză și a celei de argumentare a unei decizii.
- **Rezultate anticipate:** identificarea corectă a noțiunilor învățate

Descrierea jocului: Se pregătesc enunțuri (în funcție de numărul de participanți, spre exemplu – pentru 30 participanți, 30 de enunțuri) reprezentând cele mai relevante informații asimilate (în legătură cu educația financiară) și se supun votului „adevărat/ fals”. Conținutul întrebărilor poate fi din orice domeniu. Se împart participanții în grupe de 5-6 persoane. Răspunsurile „adevărat/fals” vor fi prezentate de către liderii grupelor după o consultare rapidă cu co-echipierii lor. Răspunsurile vor fi fundamentate de către participanți astfel încât toți să înțeleagă de ce au răspuns corect/greșit. Pentru fiecare răspuns corect se atribuie câte 1 punct (sticker) echipei. Câștigă echipa cu cele mai multe puncte.

BIBLIOGRAFIE :

- Georgescu – Goloșoiu Ligia, 2013, Educație financiară – Banii pe înțelesul copiilor, Editura Explorator, Ploiești;
- Georgescu – Goloșoiu Ligia, Mohorea Corina, Olteanu Stela, 2013, Educație financiară – Ghidul învățătorului, Editura Explorator, Ploiești;
- Georgescu – Goloșoiu Ligia, 2013, Educație financiară pe înțelesul tuturor – Revista Nr. 1, Editura LVS Crepuscul, Ploiești;

EDUCAȚIE CLASICĂ – DIGITALĂ

Ilie Aida

Colegiul Național de Informatică, Piatra Neamț

Motto - Socrates: “Educatia este aprinderea unui flăcări, nu umplerea unui vas.”

Trăim într-o perioadă în care tehnologia a devenit prezentă în toate aspectele vieții, inclusiv în domeniul educației. Tranziția de la o educație clasică la una digitală s-a realizat într-un timp foarte scurt. Dar, putem utiliza tehnologia într-un mod eficient, astfel încât să se mențină și beneficiile educației clasice? Pentru că acestea există. O mare parte din persoanele întâlnite în ultima perioadă este de părere că învățământul digital, inteligența artificială ar putea înlocui cu mare succes metodele clasice, cu profesori la oră. Copiii ar putea învăța într-un ritm propriu, ar avea acces la mai multe informații, învățarea s-ar realiza personal. Dar, mulți dintre profesorii care predau la clasă folosesc aceleași metode ca cele observate pe diferite site-uri, însă, pentru că acele noțiuni sunt prezente pe calculator, în format PPT, cu tot felul de imagini adăugate pe fundal, fac ca elevii să pară mai interesați de acestea decât de ceea ce observă pe tablă scris cu creta sau cu marker. Este trist, din punctul meu de vedere, deoarece sunt profesori dedicați, care încearcă să combine diferite metode de predare, de explicare, experimente, însă nu primesc un feed-back pozitiv din partea elevilor deoarece toate aceste informații sunt primite într-un cadru închis, în clasă, în care trebuie să se respecte anumite reguli.

Educația tradițională a reprezentat, de-a lungul timpului, cea mai importantă parte a sistemelor educaționale. Modelul acesta implică predarea în clasă, cu manuale tipărite, cu teste scrise și, ceea ce este mai important, cu interacțiunea directă cu profesorul și cu ceilalți elevi. Multă lume, și nu doar cadre didactice, apreciază metodele tradiționale pentru structura și disciplina oferite. În învățământul primar, gimnazial și liceal se pun bazele unei culturi generale, elevii acumulând un bagaj de cunoștințe care poate fi, apoi, aplicat în mai multe domenii.

Ceea ce mie mi se pare important în educația clasică o reprezintă construirea de relații interpersonale între elevi, dar și între profesori și elevi. Elevul poate primi feed-back de la profesor imediat (la fel ca și în educația digitală), profesorul își poate adapta lecțiile, metodele de predare, metodele de evaluare, poate diversifica mijloacele de interacțiune cu elevii, poate particulariza în funcție de nevoile elevilor. Educația tradițională promovează abilități sociale, dezvoltă caractere prin interacțiuni directe, prin socializare.

Perioada de pandemie a făcut ca mulți dintre noi să stăm în fața ecranelor, să interacționăm doar prin intermediul acestora. Astfel, elevii au ”prins curaj” să exprime nemulțumiri, ceea ce nu se puteau exprima față în față. Nu mai aveau de ”cărat” manuale (prin care unii aproape nu se uitau..), nu mai scriau la tablă, nu mai erau ascultați în fața clasei, nu se mai deplasau la școală..

Pe măsură ce tehnologia a avansat și a fost implementată în multe domenii de activitate, evident și în învățământ, s-a produs o schimbare importantă în modul în care informația este

prezintă și asimilată. Educația modernă presupune folosirea mijloacelor moderne de învățământ, utilizarea dispozitivelor electronice, a platformelor on-line. Această schimbare realizată într-un timp foarte scurt a adus cu sine o serie de beneficii, precum accesul la o bogată și variată resursă, personalizarea învățării, dezvoltarea abilităților digitale. Trebuie remarcat faptul că profesorii au depus un mare efort pentru a se adapta, în timp scurt, la tot ceea ce presupune abilitate de a lucra cu calculatorul, nu doar pentru a scrie diferite documente, ci și pentru a crea resurse variate, de a realiza teste, de a prezenta materia de predat într-un mod facil, atractiv pentru elev.

Un aspect pozitiv al învățării moderne - digitale constă în faptul că oferă oportunități de învățare flexibile. Elevii pot avea acces la materialele de învățare oricând și oriunde, aceasta sporind autonomia învățării, tehnologia permițând adaptarea curriculumului la stilurile de învățare individuale ale elevilor, existând astfel un mediu educațional personalizat.

Da, educația modernă aduce cu sine multe avantaje, dar nu trebuie să uităm că trebuie să găsim un echilibru între aceasta și educația tradițională. Excesul de tehnologie este periculos – poate duce la izolare socială, la lipsa abilităților de comunicare față în față, la dependența de dispozitivele electronice. Utilizarea excesivă a dispozitivelor electronice determină o atitudine diferită față de colegi și față de profesori, dificultate în concentrare, în realizarea sarcinilor.

Găsirea echilibrului între educația clasică și cea modernă implică integrarea cu mare atenție a tehnologiei în procesul de învățare, fără a compromite aspectele umane ale procesului instructiv-educativ. Înainte de predarea propriu-zisă, profesorul poate utiliza materiale educative pentru captarea atenției, pentru stârnirea interesului.

Deci, ce este educația digitală? ”Educația digitală presupune: un set de cunoștințe pe care un individ trebuie să le aibă cu privire la utilizarea unui sistem digital, adică să fie capabil să folosească funcționalitățile minime ale acestuia și educația digitală se referă deseori și la niște metode digitale care să înlocuiască metodele clasice pe care învățământul le-a folosit dintotdeauna.”⁽²⁾

Studiul realizat de Parlamentul European arată că România se află pe ultimul loc în clasamentul statelor membre care ține evidența situației în educația digitale. Luxemburg și Finlanda au un procent de 81% pentru tineri cu vârste între 16 și 19 ani care au abilități digitale peste cele de bază, în timp ce în țara noastră acest procent este sub 33%. Acest procent dezamăgitor este, de fapt, un rezultat al lipsei internetului/calculatorului din viața multor elevi ai școlilor române. Se estimează că numai 29% dintre elevii și studenții din România folosesc un computer o dată pe săptămână. Acest procent ajunge la 85% în țările de frunte precum Luxemburg. Este bine? Rău?

Toate aceste cifre negative legate de țara noastră au îngreunat școala în mediul online la care a fost silit să se adapteze sistemul educațional român. Cel mai mult au avut de suferit zonele rurale în care, odată cu trecerea în sistemul online, educația s-a oprit. Din cauza lipsei de hardware și infrastructură pentru internet, aceste zone nu au putut susține ceea ce înseamnă educație online.

Este importantă dobândirea abilităților digitale, care se poate realiza: - în perioada studiilor (acest lucru se întâmplă de la nivelul studiilor primare acum, iar în trecut la nivelul studiilor

universitare); - la locul de muncă, prin programe de învățare organizate de angajator sau prin training de către angajații existenți; - în timpul liber, fie prin utilizarea platformelor și soluțiilor digitale fie prin înscrierea la cursuri de specializare, multe dintre ele gratuite și online.

Printre cele mai căutate 10 abilități digitale: știința datelor, analiza, social media, programare și alte câteva sunt introduse în industria tehnologiei.

Abordarea ideală ar consta în integrarea cu măsură a tehnologiei în educație, recunoscând valoarea atât a metodelor tradiționale, cât și a celor moderne. Prin găsirea echilibrului, putem înzestra viitoarea generație cu abilitățile necesare pentru a naviga cu succes în lumea în continuă schimbare.

Competența digitală este una dintre cele opt competențe cheie și se referă la utilizarea sigură a întregii game de tehnologii digitale pentru a afla informații, pentru comunicare și soluționarea problemelor de bază în toate aspectele vieții. Acest lucru poate părea simplu pentru mulți dintre noi, dar 40% din populația UE are un nivel insuficient de competență digitală, iar 22% care nu utilizează internetul.

”Există trei domenii principale în care profesorul ar trebui să depună eforturi pentru a îmbunătăți competența digitală: alfabetizarea datelor, competența mediatică și alfabetizarea sistemelor (Riddle et al., 2017). Alfabetizarea datelor se referă în primul rând la cunoștințele despre colectarea datelor folosind mijloace electronice – cum ar fi prin sondaje sau baze de date – și apoi analiza corectă folosind programe software statistice precum SPSS sau STATA; alfabetizarea media cuprinde recunoașterea momentelor în care conținutul online poate fi nesigur din cauza afirmațiilor false făcute fără dovezi, în același timp, construirea credibilității prin citarea surselor credibile; în cele din urmă, cunoașterea sistemelor implică înțelegerea modului în care rețelele interacționează între ele fie local – adică wi-fi – sau de la distanță – adică cloud computing – astfel încât să se poată profita de potențialele avantaje oferite de interconectivitate între diferite platforme, cum ar fi sincronizarea smartboard-urilor. cu laptopuri etc”⁽²⁾

Trebuie observat totuși că, la fel ca orice formă de învățare, cunoașterea utilizărilor tehnologiei necesită practică, încercare și eroare, experimentare și, apoi, repetare înainte de a putea fi atinsă stăpânirea. Astfel, chiar dacă cineva este familiarizat cu o anumită platformă, formarea continuă poate ajuta totuși la interiorizarea acestor procese. În plus, utilizatorii cu experiență trebuie să continue să își actualizeze setul de abilități, să țină pasul cu noile tendințe, cu modificările, standardele din industrie sau alte domenii în care sunt necesare aceste abilități.

În trecut nu era necesar pentru orice job să ai cunoștințe digitale, acum tehnologiile informaționale și de comunicare au impact asupra locurilor de muncă și a competențelor necesare pentru angajarea în anumite poziții. Studiile arată că tehnologiile digitale sunt utilizate în toate tipurile de locuri de muncă, de asemenea în sectoare economice care nu sunt în mod tradițional legate de digitalizare, de ex. agricultură, îngrijire medicală, pregătire profesională și construcții.

Dacă tinerii, elevii își dezvoltă abilitățile digitale, aceasta înseamnă că au mai multe oportunități pe piața muncii, deoarece cei care stăpânesc lumea digitală au mai multe avantaje. Însă aceștia trebuie să aibă o bază solidă de cunoștințe pe care doar prin participarea activă la ore

o pot dobândi; abilități solide în gândire analitică, rezolvarea problemelor, astfel încât să poată aborda provocările complexe ale lumii în care trăim, să reușească să-și transforme visele în realitate. În dezvoltarea societății cotidiene elevii, alături de profesori, trebuie să înțeleagă importanța tehnologiei, dar și să analizeze corect informațiile pe care le găsesc online.

Ca profesor cu vechime în învățământ pot spune că cele două tipuri de educații clasice și digitale, nu se exclud reciproc, ci se întrepătrund. Educația clasică – formează elevii cu abilități de socializare, de acumulare de informații într-un mediu sigur, educația digitală – îi apropie de piața muncii, de reușita lor personală și profesională.

În concluzie, competențele digitale reprezintă aptitudini esențiale pe care educatorul modern trebuie să le posede pentru a naviga cu succes în lumea din ce în ce mai digitalizată în care trăim, pentru a le preda elevilor în mod corespunzător, este esențială pentru a pregăti tinerii pentru lumea modernă, marcată de tehnologie și media digitală. Aceste competențe nu doar că le oferă instrumentele necesare pentru a se adapta și a excela la nivel personal și profesional, dar le permit să devină cetățeni informați, responsabili și influenți în societatea noastră interconectată.

Bibliografie

<https://edu.freepedia.ro/educatia-clasica-versus-educatia-moderna>

<https://educatia-digitala.ro/competente-digitale-pentru-cadre-didactice-experimentul-ariadna/>

ÎNVĂȚAREA PENTRU FIECARE

ILIE ELENA GABRIELA
ȘCOALA GIM. „GH.HARITON” SAHATENI

Introducere

Învățarea reprezintă un proces continuu și complex prin care indivizii își dezvoltă cunoștințele, abilitățile și atitudinile. Într-o lume în continuă schimbare, învățarea pentru fiecare devine esențială pentru dezvoltarea personală și profesională. Acest referat explorează conceptul de învățare pentru fiecare, evidențiind importanța adaptării proceselor educative la nevoile și capacitățile individuale ale elevilor și studenților.

Învățarea diferențiată

Învățarea diferențiată presupune adaptarea strategiilor de predare și a materialelor educaționale pentru a răspunde diversității elevilor dintr-o clasă. Fiecare elev are un stil de învățare unic, iar recunoașterea și respectarea acestor diferențe contribuie la creșterea eficienței procesului educativ.

1. Stiluri de învățare: Există diverse teorii privind stilurile de învățare, cum ar fi cele vizual, auditiv, kinestezic sau mixt. Identificarea stilului predominant al fiecărui elev poate ajuta profesorii să personalizeze metodele de predare.
2. Adaptarea materialelor: Utilizarea materialelor variate (videoclipuri, prezentări, activități practice) poate facilita învățarea pentru toți elevii, indiferent de stilul lor de învățare.
3. Evaluare diferențiată: Evaluarea trebuie să fie flexibilă și să permită elevilor să demonstreze cunoștințele dobândite în moduri diferite, fie prin teste scrise, proiecte, prezentări sau activități practice.

Tehnologii educaționale

Tehnologiile educaționale joacă un rol crucial în facilitarea învățării personalizate. Platformele online, aplicațiile educaționale și resursele digitale oferă oportunități nelimitate pentru elevi de a învăța în ritmul propriu.

1. Platforme de învățare online: Platforme precum Khan Academy, Coursera, și edX oferă cursuri adaptate nevoilor individuale ale elevilor, permițându-le să învețe în propriul ritm și să acceseze resurse suplimentare.
2. Aplicații educaționale: Există numeroase aplicații care ajută la dezvoltarea abilităților specifice, de la matematică și științe la limbaje străine și abilități de programare.
3. Realitate virtuală și augmentată: Aceste tehnologii emergente oferă experiențe de învățare immersive, care pot stimula interesul și înțelegerea subiectelor complexe.

Rolul profesorului în învățarea personalizată

Profesorii joacă un rol esențial în facilitarea învățării personalizate. Ei trebuie să fie capabili să identifice nevoile individuale ale elevilor și să adapteze metodele de predare în consecință.

1. Formare continuă: Profesorii trebuie să participe la cursuri de formare continuă pentru a-și dezvolta competențele necesare utilizării noilor tehnologii și metodologii educaționale.
2. Mentorat și consiliere: Pe lângă predare, profesorii trebuie să ofere suport emoțional și motivațional, ghidând elevii în procesul lor de învățare și dezvoltare personală.
3. Colaborare cu părinții: Implicarea părinților în procesul educațional este esențială pentru a asigura continuitatea învățării și pentru a crea un mediu de sprijin pentru elevi atât la școală, cât și acasă.

Concluzie

Învățarea pentru fiecare reprezintă o abordare holistică și adaptabilă a educației, care recunoaște și respectă diversitatea elevilor. Prin implementarea strategiilor de învățare diferențiată, utilizarea tehnologiilor educaționale și implicarea activă a profesorilor și părinților, putem crea un mediu educațional incluziv și eficient. Aceasta nu numai că îmbunătățește performanțele academice, dar contribuie și la dezvoltarea unor indivizi bine echilibrați, pregătiți pentru provocările vieții modern.

Bibliografie

1. Tomlinson, C. A. (2001). *How to Differentiate Instruction in Mixed-Ability Classrooms*. ASCD.
2. Gardner, H. (1983). *Frames of Mind: The Theory of Multiple Intelligences*. Basic Books.
3. Felder, R. M., & Silverman, L. K. (1988). *Learning and Teaching Styles in Engineering Education*. *Engineering Education*, 78(7), 674-681.

LUCRARE DE CONCEPȚIE PRIVIND ORGANIZAREA ȘI EXERCITAREA
CONTROLULUI FINANCIAR PREVENTIV PROPRIU ÎN CONDIȚIILE SPECIFICE
UNEI ȘCOLI GIMNAZIALE

ILIE MIHAELA CORINA
ADMINISTRATOR FINANCIAR II S
Școala Gimnazială Comuna Bodești, jud. Neamț

Controlul este un proces de măsurare a performanței, de inițiere și întreprindere a unor acțiuni care să asigure rezultatele dorite.

Formă a controlului intern, controlul financiar preventiv „se exercită asupra tuturor operațiunilor care afectează fondurile publice și/sau patrimoniul public“.

Trebuie cunoscut însă, că autorizarea bugetară este o condiție necesară pentru efectuarea cheltuielilor, dar nu și o condiție suficientă pentru că, așa cum precizează Legea privind finanțele publice: „ *Nici o cheltuială din fondurile publice nu poate fi angajată, ordonanțată și plătită dacă nu este aprobată potrivit legii și nu are prevederi bugetare* “.

Autorizarea bugetară nu este globală, ci este dată pe categorii de cheltuieli, așa cum sunt înscrise în buget „cheltuielile prevăzute în capitole și articole au destinația precisă și limitată“.

Regulamentul financiar al Consiliului European prevede, de asemenea, ca orice cheltuială să se efectueze prin imputarea unei linii a bugetului.

Controlul financiar preventiv nu ar avea finalitatea dorită dacă nu ar urmări aplicarea principiului bunei gestiuni financiare, al respectării normelor procedurale de inițiere a unei operațiuni. Pentru aceasta ordonatorilor de credite le-au fost stabilite responsabilități foarte clare, ei răspunzând de:

- angajarea, lichidarea și ordonanțarea cheltuielilor în limita creditelor bugetare repartizate și aprobate;
- realizarea veniturilor;
- angajarea și utilizarea creditelor bugetare pe baza bunei gestiuni financiare;
- integritatea bunurilor încredințate instituției pe care o conduc etc.

Totodată, entitățile publice, prin conducătorii acestora, au obligația de a organiza controlul financiar preventiv propriu și evidența angajamentelor în cadrul compartimentului contabil.

Controlul financiar preventiv este organizat și funcționează în mod unitar pe toate treptele și în toate compartimentele economiei naționale.

Caracteristici ale controlului financiar preventiv:

- a) Are caracter patrimonial – totalitatea operațiilor care generează sau sting drepturi sau obligații patrimoniale ale unității față de alte unități sau personae fizice.
- b) Este un control profilactic, de prevenire – precede efectuarea de operații economice și financiare și oprește de la efectuarea acelor operații nelegale, nereale și neeconomice. Controlul financiar preventiv preîntâmpină imobilizarea de fonduri, păgubirea avutului public și privat.
- c) Este un control propriu al unităților patrimoniale, întrucât exercitarea lui constituie un atribut al organelor financiare – contabile din interiorul acestora.
- d) Este un control documentar – operațiile economice și financiare supuse controlului financiar preventiv se verifică pe baza documentelor în care sunt consemnate.
- e) Are un caracter total – toate documentele în care sunt consemnate operațiuni din care se nasc sau prin care se sting drepturi și obligații patrimoniale.

Controlul financiar preventiv este organizat și se exercită în următoarele două forme principale:

a) *Controlul financiar preventiv propriu*, care se organizează de către conducătorii instituțiilor publice, care, în baza prevederilor legale în vigoare, stabilesc operațiile care se supun acestei activități, documentele justificative și circuitul acestora.

Exercitarea controlului financiar preventiv propriu se face de către contabilul-șef al instituției publice, prin vizarea documentelor supuse verificării.

b) *Controlul financiar preventiv delegat*, care se realizează de către Ministerul Finanțelor Publice la instituțiile publice în care se exercită funcția de ordonator principal de

credite pentru activități privind bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat și bugetele fondurilor speciale, precum și pentru operațiunile specifice derulate prin bugetul trezoreriei statului.

Controlul financiar preventiv se organizează, de regulă, în cadrul compartimentului de specialitate financiar – contabil.

Controlul financiar preventiv se exercită, prin viză, de către conducătorul compartimentului financiar – contabil sau de către o persoană împuternicită, în baza unei decizii dată de către conducătorul unității. Persoana desemnată poate extinde verificările ori de câte ori este necesar.

Viza de control financiar preventiv presupune semnătura persoanei desemnate și aplicarea sigiliului personal, care va cuprinde următoarele informații: denumirea entității publice, mențiunea ”vizat pentru control financiar preventiv”, numărul sigiliului (numărul de identificare a titularului acestuia), data acordării vizei (an, lună, zi).

Documentele prezentate la viza de control financiar preventiv se înscriu în *Registrul privind operațiunile prezentate la viza de control financiar preventiv* în care să se specific următoarele: denumirea și data emiterii documentului, conținutul operațiunilor înscrise în document, compartimentul emitent, data prezentării la viza CFP, valoarea operațiunilor pentru care s-a acordat/refuzat viza, data la care s-a restituit documentul și alte mențiuni.

Dacă în urma controlului se constată că cel puțin un element de fond cuprins în lista de verificare nu este îndeplinit, în esență, operațiunea nu întrunește condițiile de legalitate, regularitate și, după caz, de încadrare în limitele și destinația creditelor bugetare și/sau de angajament, persoanele desemnate cu exercitarea controlului financiar preventiv vor refuza motivat, în scris, neacordarea vizei, consemnând acest fapt în *Registrul privind operațiunile prezentate la viza de control financiar preventiv*.

La refuzul de viză se va anexa și un exemplar al listei de verificare, cu indicarea elementelor din această listă ale căror cerințe nu sunt îndeplinite.

Refuzul de viză, însoțit de actele justificative semnificative, va fi adus la cunoștință conducătorului entității publice, iar celelalte documente se vor restitui, sub semnătură, compartimentelor de specialitate care au inițiat operațiunea.

1. Principiile și funcțiile care stau la baza controlului financiar

1.1. Principiile controlului financiar

Realizarea nemijlocită în practică a activității de control financiar se bazează pe o serie de principii și funcții de maximă generalitate care, indiferent de modificările obiective pe care le suportă această activitate în condiții politice, economice, sociale existente la un moment dat, să permită utilizarea cu eficiență a resurselor publice și private.

• ***Principiul integrării controlului financiar în structura organizatorică și de conducere a economiei naționale***

• ***Principiul autonomiei, competenței și autorității controlului***

• ***Principiul controlului extern***

• ***Principiul specializării controlului***

• ***Principiul adaptabilității controlului la structurile organizatorice și funcționale ale unităților sau activităților controlate.***

• ***Principiul apropierii controlului de locurile unde se iau deciziile și unde se concretizează răspunderile pentru administrarea patrimoniului public sau privat.***

1.2. Funcțiile controlului financiar

Controlul financiar se concretizează sintetic prin funcțiile pe care le îndeplinește în cadrul activității de management general al unui patrimoniu public sau privat.

Ca atribut al conducerii, controlul financiar asigură îndeplinirea unor funcții specifice după cum urmează:

• ***Funcția de prevenire sau preventivă***

- *Funcția de reglare sau regulatorie*
- *Funcția de corectare sau corectivă*
- *Funcția de atestare-certificare*
- *Funcția de prevedere sau previzională*

1.3. Clasificarea formelor de control financiar

• *În funcție de momentul exercitării* lui, controlul financiar poate fi anterior, concomitent sau posterior.

• *În funcție de aria de cuprindere*, controlul financiar poate îmbrăca mai multe forme, cum sunt: controlul general și controlul parțial; controlul total și controlul prin sondaj; control combinat sau mixt.

• *În funcție de scopul urmărit*, controlul financiar poate fi: tematic, complex, repetat și sub forma de anchetă.

• *În funcție de modalitățile de exercitare*, controlul financiar poate fi factic și documentar.

• *Din punct de vedere al poziției organelor de control* față de întreprinderea, instituția sau organizația verificată. Din acest punct de vedere, controlul economic poate fi exercitat de organe din interiorul sau din afara unității supuse verificării.

Bibliografie:

Ionescu, Gh., Gheorghe, și colab., Management organizațional, Editura Tribuna Economică, 2001.

Legea nr. 500/2002 – privind finanțele publice, M.O. 597/13 aug. 2002, art. 23.

Sorin, Mihăescu, Controlul financiar bancar, Ed. Sedcom Libris, Iași, 2006

Ordinul nr. 923 din 11 iulie 2014 pentru aprobarea Normelor metodologice generale referitoare la exercitarea controlului financiar preventiv și a Codului specific de norme profesionale pentru persoanele care desfășoară activitatea de control preventiv propriu

Elena, Florișteanu – „Considerații privind controlul financiar preventiv exercitat în instituțiile publice”

Manualul de Control financiar preventiv, Ministerul Finanțelor Publice, Direcția generală de control financiar preventiv

EDUCAȚIA LA GRANIȚA DINTRE CLASIC ȘI DIGITAL

ADMINISTRATOR FINANCIAR II S

ILIE MIHAELA CORINA

ȘCOALA GIMNAZIALĂ COMUNA BODEȘTI

JUD. NEAMȚ

Ce înseamnă educația clasică? Ce înseamnă educația digitală?

Educația clasică, tradițională, a reprezentat, de-a lungul timpului coloana vertebrală a sistemelor educaționale. Aceasta implică predarea la clasă, manuale școlare tipărite, teste scrise și interacțiune între profesor și elev. Construirea relațiilor interpersonale puternice între profesor și elev, precum și între elevi reprezintă un important avantaj al educației clasice.

Educația digitală reprezintă modalitatea inovatoare prin care tehnologiile moderne și instrumentele digitale sunt integrate astfel încât să sprijine procesul de predare și învățare.

Tot mai mult se discută, în ultima perioadă, despre studierea online și cum o afectează aceasta pe cea tradițională, ambele având limitări dar și puncte forte.

Educația tradițională:

- Se pune accentual pe însușirea deprinderilor de bază;
- Evaluarea se face pe baza tipurilor de răspuns corect sau greșit;
- Forma principală de învățare este memorarea mecanică;
- Accentul se pune pe conținutul instruirii, iar profesorul este singurul care ia decizii cu privire la organizarea și desfășurarea activității la clasă;

Educația digitală:

- Educația clasică este completată prin dezvoltarea logicii și exerciții de antrenare a inteligenței emoționale;
- Lecțiile virtuale oferă elevilor o vedere realistă asupra materiei și activităților prin mijloace audio – video;
- Instrumentele digitale și tehnologia contribuie la dezvoltarea abilităților eficiente de învățare.

Chiar dacă educația digitală nu poate înlocui pe deplin metodele clasice de învățare, aceasta vine în sprijinul tinerilor dornici să exploreze și să asimileze informații noi prin diverse metode și cursuri practice, cu exerciții aplicate.

Importanța educației digitale a fost pusă sub semnul întrebării în România, în special până să înceapă pandemia Covid – 19, mai ales că mulți dintre elevi, în special cei din mediul rural, dar și profesori, nu aveau competențe digitale, nu beneficiau de aparatura necesară și nici de conexiune la internet. În această perioadă tradiționalul manual și clasică tablă s-a transformat într-un ecran colorat și numeroase fișiere, imagini și video-uri educative, astfel încât elevii să poată asimila mai ușor și mai rapid informațiile.

Totodată, dacă am lua în considerare exclusiv educația digitală, ar fi și multe dezavantaje:

- Lipsa de interacțiune fizică și izolarea socială;
- Abilitățile de comunicare pot fi afectate;
- Se acordă mai multă atenție teoriei, decât activităților practice;
- Anumite discipline nu pot fi predate exclusive online.

CONCLUZIE:

Metodele educaționale tradiționale nu trebuie înlocuite ci perfecționate. Vor exista în continuare cursurile tradiționale împreună cu instrumentele și tehnologia digitală, dar materialele de curs ar trebui să reprezinte un supliment al activităților. Astfel, orele sunt mai eficiente, punându-se accent pe dezvoltarea materiei prin discuții și angajarea în activități care au la bază comunicarea și cooperarea între studenți. Educația digitală nu ar supraviețui fără cea tradițională, deoarece un calculator, telefon, tabletă niciodată nu ar putea înlocui sfatul sau îndrumarea unui profesor. Nimic nu se compară cu mirosul unei cărți noi de pe raftul librăriei sau filele vechi și îngălbenite ale unei cărți vechi din care au învățat mai multe generații.

Bibliografie:

<https://edu.freepedia.ro/educatia-clasica-versus-educatia-moderna>

<https://irek.ase.md/xmlui/bitstream/handle>

<https://www.logiscool.com/ro/blog/2020-08/educatie-alfabetizare-digitala>

Personalitatea copiilor influențată de rețelele de socializare

Autor: Ion Bogdan Ștefan-Școala Gimnazială „Nicolae Lahovary”

Personalitatea se referă la modul caracteristic de a fi, de a gândi și de a acționa al unei persoane și cuprinde aspectele importante și relativ stabile ale comportamentului.

Conform multor studii de specialitate, personalitatea copiilor și adolescenților care utilizează internetul și rețelele de socializare în mod excesiv este puternic afectată. Adolescenții care utilizează în mod frecvent o rețea de socializare devin narcisiști, în timp ce alții manifestă diverse alte comportamente deviante, care pot ajunge la furie, obsesie și tendințe agresive.

Utilizarea zilnică a tehnologiei și a noilor canale media poate dăuna sănătății copiilor, aceștia fiind totodată predispuși unui impact negativ asupra stării psihice, prin stări de anxietate sau depresie.

Rețelele sociale distrag atenția micuților de la învățat, așa ca pot avea un efect negativ asupra notelor de la școală, mai ales în rândul elevilor care ajung să fie aproape dependenți de Facebook sau alte rețele, verificându-le cel puțin o dată la 15 minute.

Părinții sunt încurajați să creadă (de către cei care promovează industria IT) că este benefic să pună copilul de la o vârstă cât mai timpurie în fața calculatorului nerealizând că principalele activități pe care le pot desfășura aceștia afectează acuitatea vizuală și le distrag atenția de la activități specifice vârstei lor. Cei care nu le achiziționează computere le cumpără smartphone-uri sau tablete a căror utilitate este aceeași și îi condamnă pe copii la foarte mult timp pierdut, timp pe care îl pot petrece afara, în contact cu alți copii de vârste similare cu care să împărtășească experiențe, să alerge, să bată mingea să negocieze și să învețe să rezolve conflicte. Conform psihologilor, stările de anxietate și depresie sunt determinate de activitatea fizică și ludică insuficientă.

De asemenea, profesorii au atras atenția că generația digitală își petrece tot mai puțin timp în biblioteci, diminuându-se pasiunea pentru citit.

Facebook-ul, Twitter-ul, chat-urile sau forumurile web devin indispensabile tinerei generații, deși interlocutorii nu sunt întotdeauna cine pretind a fi, nu au poze care să le reflecte imaginea adevărată. Foarte multe persoane de pe Internet dau dovadă de nesinceritate sau de ipocrizie ori au interese ascunse.

Transpunerea comunicării virtuale în comunicare clasică, în situațiile din viața reală, poate fi, deseori, dezamăgitoare. Atunci când comunică virtual cu cineva, nu-l poți simți, nu-i poți vedea privirea, nu-i poți aprecia tonalitatea vocii, nu poți deține informații asupra comportamentului său. Abia atunci când are loc întâlnirea cu acest necunoscut îi poți examina atitudinile, îi poți urmări mesajele nonverbale și paraverbale, îi poți testa adevăratele sale intenții.

În ciuda acestor neajunsuri, comunicarea virtuală tinde să acapareze din ce în ce mai mult timpul tinerei generații, care astfel nu mai are resursele temporare – și poate nici disponibilitatea – de a comunica în viața reală, de a participa la întâlniri cu prieteni adevărați, de a empatiza în mod sincer cu aceștia.

Dincolo de aceste efecte negative, psihologii au ajuns la concluzia ca o rețea de socializare poate aduce și câteva beneficii în viața și dezvoltarea unui copil.

Tinerii învață să empatizeze cu amicii virtuali, devenind astfel mai atenți cu prietenii lor.

Interacțiunea virtuală îi poate face pe copiii introverți să își exprime mai ușor sentimentele în scris.

Copiii pot găsi în rețelele sociale surse de studiu și de informare în diverse domenii.

Specialiștii americani sunt totodată de parere ca părinții nu ar trebui să piardă timpul încercând să găsească programe prin care să monitorizeze activitatea copiilor pe Internet. O soluție mai bună ar fi să discute cu micuții de la vârste fragede despre lumea virtuală și pericolele acesteia, astfel încât copilul să capete încredere în părinte și să vină să îi spună din proprie inițiativă atunci când vede că ceva este în neregulă.

În concluzie, ceea ce știm cu siguranță este faptul că lumea virtuală este una dintre numeroasele surse formative în epoca postmodernă (având nu numai beneficii, ci și dezavantaje) și tot ceea ce presupune aceasta trebuie utilizat cu măsura și simț de răspundere pentru a evita consecințele pe

care le poate avea asupra personalității copiilor și tinerilor. Cu siguranță site-urile de socializare nu pot înlocui niciodată interacțiunea umană și ar trebui privite doar ca un mijloc ocazional de relaxare.

Surse bibliografice:

- 1) <https://asociatiagetica.ro/influenta-internetului-asupra-tinerilor/>
- 2) <https://www.ujmag.ro/economie/altele/psihologia-personalitatii/rasfoire/>
- 3) Elena Stănculescu-Psihologia Educației de la teorie la practică-Editura Universitară, București 2013

SCOALA LA SAT SI GRANITA DINTRE MODERN SI TRADITIONAL

Prof. Lb. Engleza Ion Cornelia

Liceul Tehnologic Sfantul Pantelimon, Bucuresti

Aceasta lucrare isi propune sa constientizeze cititorii de nevoia stingenta a elevilor din mediul rural, de a avea acces la aceeasi educatie ca cei din mediul urban, digitalizarea fiind unul dintre mijloacele actuale de studiu.

”Investiția în educație și reducerea abandonului școlar reprezintă cheia pentru construirea viitorului tinerilor noștri. Împreună cu autoritățile centrale, avem responsabilitatea comună să facem din educație o prioritate și să ne asigurăm că toți copiii au șansa de a-și atinge potențialul maxim.”

Diferențele sociale, amplexarea sărăciei și lipsa infrastructurii, determină diferențe majore în educație, între mediul rural și cel urban. Obiectivele de dezvoltare durabilă ale ONU la nivel global, includ și accesul la digitalizare, atât ca mijloc de educație, cât și ca furnizor de viitoare meserii și ocupații. O dată în plus, realitatea românească ne plasează pe ultimul loc în Uniunea Europeană prin prisma discrepantei accesului elevilor la computere. Dintre cei 1,7 milioane de elevi, în mediul urban unul din doisprezece are acces la un computer, față de unul din 20, în mediul rural. România pare astfel că beneficiază de două sisteme diferite de educație.

Când ne gândim la digitalizare, mediul rural nu este primul lucru care ne vine în minte. Cu toate acestea, decalajul între mediul rural și urban este foarte mare, iar reducerea acestui decalaj ar aduce beneficii enorme. România se află pe penultimul loc în privința digitalizării rurale din Uniunea Europeană. Însă multă lume ar putea să se întrebe ce este digitalizarea și cum ar putea ea să ajute satul românesc.

Chiar dacă peste 90% din școli au laborator IT, doar 50% dintre laboratoarele acestea sunt legate la Internet. În programele pilot, acolo unde s-a încercat digitalizarea anumitor zone, s-a întâlnit aceeași problema: accesul la Internet. Chiar dacă existau tablete sau telefoane mobile, de multe ori acestea erau limitate de planul de date sau de imposibilitatea de a plăti un astfel de plan.

Extinderea conexiunilor gratuite la Internet, precum și mărirea benzii de transfer ar aduce beneficii considerabile elevilor și copiilor din mediul rural.

Digitalizarea ar putea aduce în viața satului și servicii care nu sunt disponibile în mediul rural, precum dezvoltarea carierei, implicarea în inițiative civice, promovarea de oportunități de dezvoltare, etc.

Aproape toți elevii folosesc acum dispozitive digitale, dar numeroase școli încă raportează că nu au echipamente suficiente sau că au în continuare nevoie de formarea cadrelor didactice. De asemenea, nu există o abordare formală în ceea ce privește utilizarea TIC în clasă, ceea ce împiedică școlile să exploateze la maximum potențialul digitalizării. Educația digitală își propune să permită elevilor să prospere în viață, să devină cetățeni implicați și să se integreze mai bine pe piața muncii într-o lume tot mai mult digitalizată. În urma unor sondaje efectuate în rândul școlilor în 2013 și în 2018, s-a observat că anumite politici și măsuri de sprijin la nivelul școlilor – cum ar fi echipamente mai performante sau dezvoltarea profesională a cadrelor didactice – ar putea contribui la rezultate mai bune la învățatură, dar și că existau variații semnificative între școli în ceea ce privește utilizarea tehnologiei informației și accesul la internet rapid. Un studiu realizat în 2018 de Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE) a evidențiat că elevii din școlile care sunt bine dotate cu calculatoare și care sunt conectate la internet ar putea obține rezultate mai bune la învățatură.

INVATAMANTUL SIMULTAN

O alta problema cu care se confrunta elevii din mediul rural este invatamantul simultan.

”Învățământul simultan este o nenorocire, dar este o problemă cronică a învățământului românesc. Nu știi de situații în care, în vremuri de criză, să se facă reforme care să vină într-un cadru propice. Și, totuși, trebuie să se facă lucrul acesta. Învățământul simultan trebuie să dispară, o spun cu toată răspunderea”, a spus Sorin Cîmpeanu. Peste 20% din elevii din ciclul primar, din mediul rural, fac învățământ simultan, adică ore cu elevi din alte clase, mai mari sau mai mici, potrivit datelor Ministerului Educației / Peste 100.000 de elevi învață în regim simultan, în anul școlar 2023-2024, potrivit datelor Ministerului Educației, transmise la solicitarea Edupedu.ro. Concret, este vorba despre 102.153 de elevi de clasele primare și gimnaziale, care fac ore în clase în care sunt elevi și din alți ani de studiu. Învățământul simultan înseamnă că învățătorul sau profesorul predă într-o clasă în care sunt elevi de diferite vârste, din ani de studiu diferiți. Un [raport recent publicat de Institutul de Științe ale Educației](#) arată că învățământul simultan este una dintre cauzele de chiul la examenul de la finalul clasei a VIII-a. Concret, în anul școlar 2023-2024 există **7.264** de clase cu elevi ce învață simultan în școlile din România. Situația claselor cu învățământ simultan este astfel reprezentată:

6.688 clase în mediul rural;

577 clase în mediul urban;

În anul școlar 2023-2024, în mediul rural sunt în total 38.891 de clase primare și gimnaziale. Dintre acestea, 6.688 de clase în regim simultan, ceea ce înseamnă un procent de peste 17%.

În România, [111.755 de elevi de clasele primare și gimnaziale învățau în sistemul de învățământ simultan](#), în anul școlar 2021-2022, potrivit datelor Ministerului Educației, transmise la solicitarea Edupedu.ro.

Pe cicluri de studiu, 10% din elevii din clasele primare învață simultan (87.835 elevi din 870.341), iar 3,4% din elevii de gimnaziu (23.920 elevi din 702.754) sunt în aceeași situație.

La începutul anului 2021, ministrul de atunci al Educației, Sorin Cîmpeanu, a catalogat [învățământul în sistem simultan](#) drept ”o nenorocire” și a susținut că acesta trebuie să dispară.

”Învățământul simultan este o nenorocire, dar este o problemă cronică a învățământului românesc. Nu știu de situații în care, în vremuri de criză, să se facă reforme care să vină într-un cadru propice. Și, totuși, trebuie să se facă lucrul acesta. Învățământul simultan trebuie să dispară, o spun cu toată răspunderea”, a spus Sorin Cîmpeanu.

Tot Cîmpeanu, pe 5 august 2021, spunea că [pregătește finanțarea per formațiune de studiu, combinată în școlile cu puțini copii](#), cu cea actuală.

- „Voi susține – și sper să am succes în rândul colegilor din comitetul interministerial – o schimbare profundă a sistemului de finanțare a învățământului preuniversitar. Avem exclusiv finanțarea per elev, avem costul standard per elev cu cele două componente. Dacă ne gândim că în școlile din mediul rural, susținând echitatea, avem clase în care sunt 4, 5 și 6 elevi, acele clase vor beneficia de o finanțare, să spunem, de 4-5 ori mai mică decât o clasă cu 26 de elevi. Ceea ce, dacă suntem serioși, nu ne poate genera rezultatele pe care le așteptăm. Pentru că profesorii sunt aceiași, trebuie să predea același lucru, au aceleași salarii, or finanțarea e de 4-5 ori mai mică. Pe lângă finanțarea per elev, să introducem în aceste situații speciale finanțarea per formațiune de studiu. Sigur, aceasta va însemna un efort bugetar major,” potrivit lui Cîmpeanu.

Prin proiecte finanțate de UE, printr-o colaborare stransa între școli, primarii și alți parteneri educationali precum Asociația Comunelor din România, elevii din spațiul rural vor avea șanse egale la o educație modernă, de care se bucură toți ceilalți elevi. În fond, educația înseamnă șanse egale pentru toți copiii.

BIBLIOGRAFIE

https://www.usrplus.ro/40_de_angajamente_la_guvernare

<https://cismadie.usr.ro/digitalizarea-si-utilizarea-calculatoarelor-in-mediul-rural/>

<https://digitalromania.ro/articole/provocarile-digitalizarii-in-me>

DIFERIȚI, DAR TOTUȘI EGALI!

Profesor Ionescu Alina

Liceul Tehnologic Agromontan „Romeo Constantinescu” Vălenii de Munte/Prahova

„*Eu sunt copilul. Tu ții în mâinile tale destinul meu. Tu determini în cea mai mare măsură dacă voi reuși sau voi eșua în viață*”. Sunt cuvinte care ar trebui să ne urmărească toată viața. Da, eu cel matur, indiferent ce hram port și de unde vin, îmi asum o foarte mare responsabilitate față de o viață de om, în momentul în care am devenit părinte sau educator. Dacă unii sunt mai puțin conștienți de acest lucru, înseamnă că undeva, în trecutul lor, în copilăria lor au avut parte de aceeași inconștiență din partea adulților din jur.

Acesta este un lanț al slăbiciunilor pe care mulți dintre noi ar putea să-l rupă, doar dacă ar vrea, doar dacă ar fi mai atenți la cei din jurul lor, la sufletele nevinovate, “condamnate” la un alt mers al dezvoltării personalității lor, în toată plenitudinea sa. Da, este vorba de copiii cu cerințe educative speciale. Oare cu ce au greșit acești copii și în fața cui, de am ajuns să nici nu-i observăm, noi, cei din “alte sfere” ? Suntem, oare, destul de convinși sau de în cunoștință de cauză că aceste “cerințe educaționale speciale” pot reieși nu numai dintr-o deficiență biologică ci, mai ales din experiențele neplăcute, anterioare, ale copilului, din problemele sociale ale familiilor acestora? Răspunsul nu poate veni decât din modul de implicare al membrilor societății și comunității, pentru integrarea acestor copii în societate. Acesta ar putea fi examenul nostru civic, al faptului că ne pasă de cei cărora le-am dat viață și că nu ajunge atât... pentru a-i da societății ca oameni integri. Cu cât mai devreme vom conștientiza acest aspect, adică, cu cât mai de timpuriu, cu atât șansele pentru copiii aflați în situații de instituționalizare vor fi mai multe și mai mari, pentru că, încă, segregarea și marginalizarea nu sunt atât de prezente și infiltrate în viața lor. Influența “izolării” copiilor cu CES asupra dezvoltării personalității lor este negativă pentru că, știm foarte bine că dezvoltarea personalității copilului este într-o relație strânsă cu mediul, acesta determinând vectorul, direcția drumului dezvoltării acestuia.

Să nu uităm că și confortul psihologic oferit de mediu este determinant într-o evoluție sau alta a formării și dezvoltării personalității umane. Nu putem face abstracție de faptul că avem și copii instituționalizați. Este o realitate. Important este să dorim să ne schimbăm atitudinea vizavi de aceștia, să înțelegem ce rol important avem, noi, cei care suntem privilegiați să creștem și să educăm copii fără asemenea probleme, chiar și față de acești copii. Rolul nostru este de a participa efectiv la schimbarea mentalității societății, oferind informații și practici ancorate în realitate. Trebuie să găsim diverse modalități de integrare socială activă a acestor copii, pentru a diminua factorii care duc la o instabilitate emoțională, la un limbaj dezvoltat insuficient, la un comportament dificil și să determinăm un echilibru emoțional, încredere în cei apropiați pentru a putea relaționa mai ușor, să participăm la formarea deprinderilor necesare vieții în colectivitate. Nu numai școala are obligația și menirea de a influența în bine bunul mers al dezvoltării acestor copii. Câți dintre noi își dau seama că acești copii au –pe lângă problemele similare cu ale unui copil obișnuit –și problemele specifice situației care a determinat instituționalizarea lor?

Rezolvarea acestor probleme necesită o tratare individuală prin activități de corecție și de recuperare și prin includerea copilului în sistemul educațional obișnuit. Dacă prin discriminare socială înțelegem o atitudine repulsivă față de o persoană sau un grup de persoane bazată pe opinii ce nu iau în considerare abilitățile sau inabilitățile demonstrate ale acestora ci supoziții întemeiate pe analogii, atunci eliminarea atitudinilor și comportamentelor discriminatorii la adresa persoanelor cu dizabilități devine posibilă numai în condițiile respectării a două concepte fundamentale: asigurarea egalității de șanse, respectiv a calității vieții. Prin egalizare a șanselor se înțelege acel „*proces prin care diversele*

sisteme ale societății și mediului cum ar fi serviciile, activitățile, informațiile și documentarea, sunt puse la dispoziția tuturor, în particular a persoanelor cu handicap.” În consecință, „principiul drepturilor egale implică faptul că necesitățile fiecărui individ precum și ale tuturor indivizilor sunt de importanță egală, că aceste necesități trebuie să stea la baza planurilor făcute de societate, și că toate resursele trebuie folosite într-un asemenea mod încât fiecare individ să aibă șanse egale de participare”.

Regulile standard privind egalizarea șanselor pentru persoanele cu handicap, au fost adoptate de Adunarea Generală ONU. Ele cuprind principii de responsabilitate, acțiune și cooperare. Printre cele mai importante, enumerăm:

Regula 1. Creșterea gradului de conștientizare a societății în legătură cu drepturile, trebuințele, potențialul și contribuția persoanelor cu handicap.

Regula 2. Acordarea de îngrijire medicală adecvată.

Regula 3. Trebuie furnizate servicii de reabilitare, recuperare care să cuprindă o paletă largă de activități vizând formarea aptitudinilor de bază în vederea ameliorării sau compensării unei funcții afectate, dar și întărirea încrederii în propriile capacități și elaborarea unei imagini de sine pozitive.

Regula 4. Accesibilitatea este o condiție esențială a realizării procesului de egalizare a șanselor. Se referă atât la accesibilitatea fizică propriu-zisă, cât și la accesul neîngrădit la informare – comunicare.

Regula 5. Educația acestor persoane trebuie să se realizeze în contexte integrate. Formele de educație concepute pentru persoanele cu handicap trebuie să fie parte integrantă a sistemului național de învățământ atât în ceea ce privește structurile educaționale și serviciile conexe, cât și proiectarea și dezvoltarea curriculară. Educația desfășurată în școlile obișnuite se va face cu asigurarea persoanelor specializate în aceste servicii de sprijin corespunzătoare. Din nefericire, în multe dintre școlile din România aceste cadre specializate nu există, ba mai mult, nu se acordă nici un fel de sprijin educatoarelor care au în grupă copii cu handicap. Soluții ar exista prin micșorarea numărului de copii la grupă sau ridicarea salariului cadrului didactic în cauză, sau ajutorul măcar a două ore pe zi din partea unui cadru specializat care să se ocupe în mod special de copilul cu handicap. Aceste soluții rămân în așteptare, până când se va realiza faptul că această verigă neîndeplinită ori îndeplinită incorect, va duce la incapacitatea respectării celei de-a 6 –a regulă ce se referă la ocuparea forței de muncă. Nu trebuie pierdută din vedere nici forma de școlarizare a copiilor cu handicap în școlile speciale, spre exemplu pentru copiii cu deficiențe de auz, vedere etc.

Regula 6. Ocuparea forței de muncă trebuie să fie nediscriminatorii, ba chiar să sprijine activ integrarea profesională a persoanelor cu handicap. Printre alte reguli mai sunt cele ce țin de domeniul veniturilor și protecția socială, viața de familie, modalitățile de recreere, participarea la viața religioasă, dar și politicile economice, legislația națională, cooperarea internațională și multe altele care nu depind neapărat de sistemul de învățământ. Conceptul de calitate a vieții reflectă necesitatea asigurării unui nivel minim de condiții de trai și de dobândire a mijloacelor de subzistență astfel încât persoana cu handicap să poată duce o existență decentă și plină de sens, în concordanță cu aspirațiile sale și cu nivelul de dezvoltare socio – economică a societății din care face parte. În ce privește integrarea școlară a copiilor cu C.E.S., aceasta se referă la integrarea în structurile învățământului de masă a copiilor cu cerințe educative speciale pentru a oferi un climat favorabil dezvoltării armonioase și cât mai echilibrate a personalității acestora. Integrarea educațională nu presupune numai participarea copiilor

cu handicap ușor alături de cei normali , ci și organizarea unor grupe în cadrul structurilor învățământului special (

integrarea grupelor de copii cu handicap sever în școlile speciale). În prezent, modul și gradul în care procesul de integrare școlară ar trebui să aibă loc, constituie prilej de intense discuții și dezbateri care interesează nu numai categoria profesioniștilor, dar și cea a elevilor (normali și cu handicap) și a părinților acestora.

EDUCAȚIA CONTEMPORANĂ

Profesor Ionescu Alina Elena
Liceul Tehnologic Agromontan „Romeo Constantinescu” Vălenii de Munte/Prahova

Fundamentul cultural al educației asigură temeiul raportării noastre la alte țări, popoare, națiuni, grupuri etnice. Coexistența națiunilor, popoarelor, grupurilor etnice presupune coexistența, în mod obiectiv, a culturilor lor.

Identitatea națională, etnică, acceptată și trăită autentic, este reperul de acceptare, asimilare și respectare a culturii altor comunități. În condițiile social-istorice de mobilitate demografică, conviețuirea naționalităților este asigurată și garantată de un climat socio-politic favorabil și de mediul pluricultural. În aceste condiții, numai dialogul intercultural creează suportul optim pentru buna conviețuire. În contextul interferenței culturilor, dialogul intercultural creează deschideri de cunoaștere reciprocă a membrilor comunităților prin valorile proprii, de acceptare și respectare a diferențelor.

Comunicarea interetnică are ca mobil interesele sociale, economice, politice, culturale și are ca fundament dialogul cultural. Dialogul intercultural facilitează relațiile de colaborare, de înțelegere și de armonie socială sprijinându-se pe dualitatea identitate/alteritate, se motivează pe nevoia de identitate a individului și pe corelativul ei, nevoia de alteritate.

Din punct de vedere psihologic, nevoia de identitate (etică, culturală, lingvistică) este o condiție a echilibrului psihic uman, iar nevoia de alteritate, de raportare la celălalt, asigură posibilitatea dialogului intercultural. Identitatea și alteritatea sunt inseparabile și trebuie tratate ca atare, deoarece ele exprimă esența ființei umane ca ființă culturală.

Școala, valorificând principii ca toleranța, respectul reciproc, egalitatea, va putea pune în relief diferențele culturale și valorile spirituale ale elevilor, raportându-le la valorile generale ale comunității. Astfel, obiectivul unei educații interculturale ar putea constitui o tentativă de ieșire din culturo-centrism prin crearea unui spațiu intermediar între două coduri culturale.

Raportările interculturale antrenează noi poziționări față de realitățile culturale, determină extragerea de noi semnificații sau înzestrarea cu noi sensuri a aceluiași simboluri culturale din perspectiva unor referințe modificate. Intercultural înseamnă deci interdependență, reciprocitate, schimb, iar cele două dimensiuni, de cunoaștere (cognitivă) și a experienței (subiectivă, relațională) vin să accentueze conotația dinamică a interculturalității. Prima dimensiune vizează achiziționarea unor arii conceptuale ce ar permite o mai bună integrare în viața de zi cu zi, de a renunța la prejudecată și stereotip, de a dezvolta o formă de dialog ce ar permite comunicarea într-o lume diferită. Cealaltă dimensiune vizează modul de a trăi într-un anumit fel, acceptarea alterității, cooperarea și înțelegerea mutuală.

Stabilirea perspectivelor și obiectivelor educației interculturale moderne presupune și precizarea sensului termenului „educație”. Acesta își are etimologia în latinescul „educō, educare” – a alimenta, a îngriji, a crește cu referire la oameni, animale și plante. Se încearcă o deducere a semnificației sale și din alt termen latin „educō, educere” – a duce, a conduce, ambele fiind considerate corecte. Educația se referă astfel la un proces complex de transformare a omului dintr-o stare primitivă – starea de natură, la o stare evoluată – starea de cultură, definind astfel educația în context cultural și intercultural.

Educația interculturală este una dintre „noile educații” definite drept o formulă ce corespunde unei schimbări paradigmatică a actului educativ în favoarea unei învățări inovatoare. Valorile avansate de noile educații sunt specifice societății contemporane: pacea și cooperarea, toleranța, democrația, comunicarea și mass-media, schimbarea și dezvoltarea etc. Aceste valori îmbogățesc conținutul axiologic al educației făcându-l mult mai dinamic și orientează sensul educației de la modelul pluridisciplinar clasic la modelul interdisciplinar.

Noile educații obligă școala să cultive valori universale autentice prin realizarea a patru obiective: luarea în considerație a dimensiunii culturale a dezvoltării, afirmarea și îmbogățirea identităților culturale, lărgirea participării elevilor la viața culturală și promovarea cooperării culturale internaționale.

În consecință, programele de învățământ au fost racordate la diversitatea culturilor și a interacțiunilor culturale promovând astfel o nouă mentalitate care ilustrează faptul că dezvoltarea societății cuprinde două dimensiuni: cultură și educație.

Educația interculturală este un răspuns la pluralismul cultural care constituie o sinteză de elemente definitorii ale unui anumit spațiu pentru a constitui un mediu moderator în vederea construirii unei civilizații noi. Această dimensiune este cultivată de școală, care percepe cel mai bine faptul că toate culturile sunt egale prin demersul lor umanist, deci nu sunt diferite, ci complementare, de aceea școala va realiza un consens între valorile naționale și diferențele culturale ale umanității, formându-i astfel elevului un orizont cultural național-universal.

Scopul educației interculturale constă în cultivarea receptivității față de diferență, mărirea permisivității față de alteritate, formarea unei competențe interculturale. Părăsirea valorilor culturii de origine, a instrumentelor proprii de cunoaștere în explorarea culturii din alteritate nu este nici posibilă, nici recomandabilă deoarece individul nu va putea renunța niciodată la schemele culturale achiziționate pe parcursul vieții.

Competența interculturală este rezultatul complex al unui proces cognitiv care presupune realizarea a două obiective:

- lărgirea orizontului de percepție a ceea ce este străin;
- capacitatea de a-l accepta pe celălalt ca fiind diferit de sine.

Aderarea la alteritate comportă caracteristici contradictorii, care pot provoca reacții de adversitate, respingere sau de admirație, de acceptare. De exemplu, poți ușor să-i accepți pe străini din punctul de vedere al manifestării atitudinale culturale, dar să-i respingi ca popor. Raportarea la alteritate are un caracter secvențial, cauzat de identitatea personală care se organizează în jurul unui nucleu valoric relativ stabil, ce poate polariza valori adiționale.

În studiile de specialitate s-au sintetizat următoarele etape de formare a atitudinilor interculturale:

- Cunoașterea: informarea asupra culturii din alteritate, apropierea valorilor acesteia, cunoașterea empatică a celuilalt.
- Acceptarea: efortul pentru apropiere prin ascultarea celuilalt, în special pentru cunoașterea și înțelegerea codurilor lingvistice sau simbolice care nu coincid cu ale tale.
- Comunicarea nonverbală: detaliile contextului comunicativ (vestimentație, organizarea spațiului, poziția locutorilor, mișcări, mimică) sunt relevante pentru comprehensiunea interculturală.
- Contactul cu mediul: deplasările în contextul fizic, socio-cultural străin sunt importante în relația dintre culturi, deoarece fac din alteritate o parte a experienței personale.
- Raportarea la timpul celuilalt: descoperirea universului celuilalt este un demers temporal ce imprimă o altă dimensiune evenimentelor percepute.

Trecerea către o altă cultură angajează mai multe niveluri de realizare a educației interculturale:

- nivelul instituțional care constă în deschiderea școlii spre asociații culturale;
- nivelul grupal care constă în constituirea unor grupuri mixte de educatori: educatori-părinți, educatori-cercetători;
- nivelul relațional care constă în crearea unui raport dialectic între identitate și diferență în relația cu altul;
- nivelul psihologic care constă în reperarea propriilor reprezentări și efortul de a depăși prejudecățile.

În mare măsură, școala reprezintă spațiul universalizării ființei umane în care elevul vine să facă cunoștință cu valorile generale. Pentru a realiza perspectiva interculturală în cadrul instituțional este necesară aplicarea mai multor formule: propagarea unei pedagogii active, învățarea cooperativă ce antrenează toți copiii în scopul egalării șanselor educaționale.

Activitățile școlare se pot diversifica prin îmbinarea reușită a diferitelor forme de organizare cu mijloace didactice noi și chiar prin preluarea unor practice sau strategii specifice manifestărilor culturale la nivel local sau european: invitarea în școală a unor persoane competente în domeniu, din exterior (aceste contacte vor fi și mai benefice dacă sunt împărtășite diferite viziuni, iar persoanele respective fac parte din medii sociale și culturi diferite); utilizarea bibliotecilor, a unor centre de documentare audio-vizuale existente în instituție; utilizarea noilor tehnologii ale comunicării; participarea la evenimentele culturale și sărbătorile locale; studiul aportului reciproc al culturilor; organizarea unor întâlniri între persoane de culturi diferite; exprimarea unor păreri cu privire la evenimentele culturale locale și internaționale.

Profesorii implicați în educația interculturală trebuie să aibă în vedere următoarele obiective:

- să asigure o gestionare democratică a clasei, pentru a oferi fiecăruia posibilitatea de a se exprima, de a dezbate, de a ține cont de părerea celuilalt, de a-și asuma responsabilități;
- să acorde fiecărui elev șansa de a experimenta roluri diferite, de a percepe și a analiza relațiile din grup;
- să supravegheze calitatea interacțiunilor dintre elevi;
- să stăpânească fenomenele de violență: elevii care au tendințe autoritare trebuie tratați cu înțelegere și puși în situația de a colabora în diferite împrejurări cu cei către care își îndreaptă ura sau violența;
- să asigure deschiderea grupului spre exterior și să favorizeze o atitudine de empatie cu membrii altor grupuri;
- să extindă colaborarea dintre educatori și părinții elevilor.

Educația interculturală presupune, în primul rând o integrare care semnifică atât promovarea culturii clasei, școlii, comunității, cât și a experienței culturale a unui elev nou în experiența comună a clasei. Astfel, școala devine un spațiu al universalizării sociale. Când în cadrul instituțional intră un „altul” acesta este îndemnat să se conformeze standardelor deja existente, dar în același timp, el are și posibilitatea să-și promoveze propriile valori.

O posibilă și necesară definiție a educației interculturale ar trebui să includă următoarele idei:

- interculturalitatea în cadrul instituțiilor de învățământ lărgeste orizontul axiologic fiind un mijloc de difuzare culturală, de promovare a democrației și a toleranței;
- instituțiile de învățământ trebuie să cultive diferențele create, revalorizând însă noile expresii culturale în contextul comunității;
- reevaluarea criteriilor sociocentriste și renunțarea la acestea pentru a ajunge la o redimensionare culturală;
- practica interculturală și înțelegerea între elevi sunt în raport direct cu managementul proceselor educaționale, și cu calitatea relațiilor dintre profesor și elev; relațiile de înfrățire dintre școli din țări diferite, schimburile de elevi sau de cadre didactice constituie niște strategii suplimentare de realizare a obiectivelor educației interculturale;
- conținutul învățământului trebuie să fie în concordanță cu exigențele interculturalității;

- formarea cadrelor didactice trebuie să se facă și din perspectivă interculturală prin reconsiderarea strategiilor, metodologiilor, obiectivelor și practicilor de formare profesională inițială și continuă a acestora.

Privită din perspectiva integrării, școala reprezintă spațiul în care se desfășoară un schimb intercultural al valorilor, într-o manieră activă, caracterizată prin participare și implicare.

Pornind de la premisa că într-o societate există persoane și grupuri diferite, există motivații, experiențe de viață, idei și puncte de vedere diferite, educația interculturală presupune reducerea inegalităților de natură socială, etnică, religioasă sau de altă natură și posibilitatea manifestării elementelor specifice fiecărei culturi.

De la clasic la digital în procesul educațional

Prof. înv. primar Ionescu Carmen – Roxana

Școala Gimnazială “Rareș Vodă” Ploiești

Educația la granița dintre clasic și digital reprezintă o transformare semnificativă în modul de transmitere și asimilare a cunoștințelor. Această tranziție este influențată de avansurile tehnologice și schimbările culturale, care își pun amprenta pe toate aspectele vieții, inclusiv pe procesul educațional.

Educația clasică este ancorată în metodele tradiționale de predare și învățare. Acestea includ prelegeri, discuții față în față, studiul cărților și al textelor scrise, precum și evaluările prin teste și examene scrise. Conform lui Daniel Willingham, aceste metode au fost rafinate de-a lungul secolelor și se concentrează pe dezvoltarea abilităților fundamentale de citire, scriere și calcul, pe gândirea critică și pe analiza profundă .

Un avantaj major al educației clasice este stabilitatea și structura clară pe care o oferă. Metodele tradiționale sunt bine înțelese și acceptate de către toți participanții la procesul educațional, oferind un cadru stabil și predictibil. Aceasta este deosebit de important pentru elevii care beneficiază de o structură constantă pentru a excela.

Pe de altă parte, educația digitală aduce un val de inovație și flexibilitate. Aceasta utilizează tehnologii moderne precum computere, tablete, internet și diverse platforme online pentru a facilita învățarea. Conform lui Salman Khan, fondatorul Khan Academy, platformele de e-learning, cursurile online, resursele digitale și instrumentele de colaborare online permit o abordare mai interactivă și personalizată a educației .

Accesibilitatea este un alt avantaj esențial al educației digitale. Elevii și studenții pot accesa resurse educaționale din orice colț al lumii, eliminând barierele geografice. Aceasta deschide oportunități pentru cei care, din diverse motive, nu pot participa la educația tradițională. În plus, educația digitală promovează învățarea pe tot parcursul vieții, oferind oportunități de formare continuă și dezvoltare profesională.

Integrarea educației clasice cu cea digitală nu este lipsită de provocări. Una dintre cele mai mari provocări este asigurarea unui echilibru între metodele tradiționale și noile tehnologii. Profesorii și educatorii trebuie să fie pregătiți pentru a utiliza tehnologiile digitale în mod eficient, ceea ce necesită formare și adaptare continuă. De asemenea, infrastructura tehnologică trebuie să fie disponibilă și funcțională, ceea ce poate reprezenta o problemă în zonele defavorizate .

Asigurarea calității educației este un alt aspect critic. În timp ce tehnologia poate oferi resurse și instrumente valoroase, calitatea educației depinde în mare măsură de competențele și dedicația profesorilor. Este esențial ca profesorii să rămână la curent cu cele mai bune practici și să fie capabili să integreze eficient tehnologia în predare fără a compromite valorile educației clasice .

Viitorul educației se află la granița dintre clasic și digital, unde cele două abordări nu sunt neapărat în competiție, ci mai degrabă complementare. Sinergia dintre metodele tradiționale și cele moderne poate crea un mediu educațional mai dinamic și mai adaptabil, care răspunde nevoilor diverse ale elevilor din secolul XXI. Conform lui Andreas Schleicher, directorul pentru educație și competențe la OECD, integrarea tehnologiei în educația clasică poate îmbunătăți accesul la informație, poate facilita colaborarea și poate încuraja învățarea activă și participativă .

În concluzie, educația la granița dintre clasic și digital nu este doar o tranziție tehnologică, ci și o evoluție culturală și pedagogică. Aceasta necesită o abordare echilibrată, deschisă inovației, dar ancorată în valorile și principiile educației tradiționale. Numai astfel putem crea un sistem educațional capabil să pregătească elevii pentru provocările și oportunitățile viitorului.

Bibliografie

1. Willingham, D. T. (2010), *Why Don't Students Like School? A Cognitive Scientist Answers Questions About How the Mind Works and What It Means for the Classroom*, Jossey-Bass;
2. Khan, S. (2012), *The One World Schoolhouse: Education Reimagined*, Twelve;
3. Picciano, A. G., & Seaman, J. (2007). K–12 Online Learning: A Survey of U.S. School District Administrators, *Journal of Asynchronous Learning Networks*, 11(3);
4. Darling-Hammond, L. (2010), *The Flat World and Education: How America's Commitment to Equity Will Determine Our Future*, Teachers College Press;
5. Schleicher, A. (2018), *World Class: How to Build a 21st-Century School System*, OECD Publishing.

Utilizarea inteligenței artificiale pentru instruirea diferențiată a elevilor la fizică Ionescu Maria, Colegiul Economic „Nicolae Kretzulescu”, București

Inteligența artificială (IA) a devenit o parte integrantă a educației moderne, oferind instrumente inovative pentru personalizarea și optimizarea procesului de învățare. În domeniul fizicii, IA poate juca un rol esențial în adaptarea materialelor didactice și a strategiilor de predare pentru a satisface nevoile individuale ale fiecărui elev. Strategia instruirii diferențiate permite profesorilor să creeze experiențe de învățare personalizate care pot îmbunătăți înțelegerea și performanța elevilor în fizică.

Pentru realizarea instruirii diferențiate a elevilor cu ajutorul IA se pot utiliza următoarele modalități:

1. Platforme de învățare adaptivă care utilizează algoritmi de IA pentru a monitoriza progresul elevilor și a ajusta materialele și exercițiile în funcție de nevoile și ritmul fiecăruia. Astfel, o platformă de învățare a fizicii poate analiza performanța unui elev la teste și poate oferi lecții suplimentare sau exerciții mai complexe pe baza rezultatelor obținute. În acest mod elevii primesc suportul necesar pentru a înțelege conceptele dificile și pentru a progresa în ritmul lor propriu.

2. Tutorii virtuali, bazați pe tehnologia IA, care pot oferi asistență personalizată în timp real elevilor. Acești tutori pot răspunde la întrebări, explica concepte și oferi exemple suplimentare. De exemplu, un elev care întâmpină dificultăți în înțelegerea legii lui Newton ar putea utiliza un tutor virtual care să explice legea printr-o varietate de metode, inclusiv prin utilizarea animațiilor și simulărilor interactive.

3. Simulări și laboratoare virtuale care permit elevilor să exploreze fenomene fizice într-un mediu controlat și sigur. Aceste instrumente pot fi personalizate pentru a se potrivi cu nivelul de cunoștințe și interesele fiecărui elev. De exemplu, elevii pot experimenta cu parametrii diferiți într-un laborator virtual de mecanică pentru a înțelege mai bine legile mișcării. IA poate monitoriza performanța și poate oferi feedback imediat, ajutând elevii să corecteze greșelile și să înțeleagă mai bine conceptele.

4. Analiza cu IA a datelor de învățare colectate de la elevi care permite identificarea unor tipare de învățare și detectarea punctelor slabe și a punctelor forte ale fiecărui elev. De exemplu, dacă un elev are dificultăți constante cu problemele de dinamică, profesorul poate primi recomandări de la un sistem de IA pentru a ajusta metoda de predare sau pentru a oferi resurse suplimentare. Această abordare bazată pe date asigură faptul că intervențiile educaționale sunt bine direcționate și eficiente.

5. Evaluări personalizate create de IA care se adaptează nivelului de cunoștințe al elevului evaluării pot varia în dificultate și format în funcție de răspunsurile anterioare ale elevului. De exemplu, un test adaptiv de fizică poate începe cu întrebări de dificultate medie și poate crește sau scădea nivelul de dificultate pe baza răspunsurilor elevului, oferind astfel o evaluare precisă a cunoștințelor și abilităților acestuia.

Modelul de limbaj generativ dezvoltat de OpenAI, ChatGPT, poate fi utilizat pentru instruirea diferențiată a elevilor la fizică în următoarele moduri:

1. Explicarea conceptelor de bază din fizică

ChatGPT poate oferi explicații clare și concise ale legilor lui Newton, adaptate la nivelul de înțelegere al fiecărui elev. De exemplu, pentru un elev începător, ChatGPT poate folosi analogii simple și exemple cotidiene pentru a explica prima lege a lui Newton.

2. Rezolvarea problemelor de fizică

Elevii pot introduce probleme specifice de cinematică, iar ChatGPT poate ghida pașii necesari pentru a le rezolva. De exemplu, poate ajuta un elev să determine timpul necesar pentru ca un obiect să ajungă la sol atunci când este aruncat de la o anumită înălțime.

3. Generarea de întrebări și teste personalizate

ChatGPT poate crea teste personalizate pentru a evalua înțelegerea elevilor, de exemplu un test despre forțe și mișcări. Întrebările pot varia de la nivel de bază la nivel avansat, în funcție de performanțele anterioare ale elevului.

4. Exerciții de gândire critică

ChatGPT poate oferi scenarii complexe și provocatoare pentru a stimula gândirea critică. De exemplu, poate întreba elevii cum se transformă energia cinetică în energie potențială într-un sistem conservativ și să discute aplicații practice.

5. Simulări și explicații interactive

ChatGPT poate ghida elevii prin simulări online, explicând concepte. De exemplu, elevii pot înțelege mai bine cum funcționează un circuit electric printr-o sesiune de chat interactivă.

6. Răspunsuri la întrebări frecvente și clarificări

De exemplu, elevii pot pune întrebări despre fenomene optice, cum ar fi reflexia și refracția, iar ChatGPT poate oferi clarificări și explicații detaliate, adaptând răspunsurile în funcție de nivelul de dificultate necesar.

7. Ajutor cu experimente și laboratoare

ChatGPT poate ajuta elevii să planifice și să interpreteze experimente legate de legile fizicii. De exemplu, poate ghida un elev prin procesul de măsurare a eficienței unui motor termic și interpretarea rezultatelor.

8. Feedback personalizat pentru proiecte

Elevii care lucrează la proiecte pot primi feedback specific și sugestii de îmbunătățire. De exemplu, ChatGPT poate sugera resurse suplimentare și metode de abordare a subiectelor complexe despre relativitate sau mecanica cuantică.

9. Discursuri și eseuri

ChatGPT poate ajuta elevii să scrie eseuri sau să pregătească prezentări despre descoperirile majore în fizică și impactul lor asupra științei și tehnologiei. De exemplu, poate oferi structura și conținut pentru un eseu despre contribuțiile lui Albert Einstein.

10. Gamificarea învățării

ChatGPT poate crea jocuri educative sau quiz-uri interactive legate de teme precum găurile negre, stelele și galaxiile. Prin astfel de activități ludice, elevii pot învăța și verifica cunoștințele într-un mod distractiv și motivant.

ChatGPT poate juca un rol important în instruirea diferențiată a elevilor la fizică, oferind suport personalizat, feedback în timp real și resurse adaptate nevoilor fiecărui elev. Aceasta nu doar îmbunătățește înțelegerea conceptelor fizice, dar și face procesul de învățare mai atractiv și accesibil pentru toți elevii.

ChatGPT poate fi un instrument util și eficient pentru profesori pentru proiectarea activităților desfășurate cu elevii, diferențiate în funcție de tipul de inteligență dominantă a acestora.

În funcție de tipul de inteligență dominantă al elevilor, în acord cu teoria inteligențelor multiple a lui Gardner, pentru unitatea de învățare „Principiile mecanicii newtoniene”, cu structura furnizată de ChatGPT se pot proiecta următoarele activități de instruire diferențiată:

1. Inteligența verbală

Activitatea: dezbateri și redactare de eseuri

Mod de lucru: elevii vor participa la o dezbateri și vor redacta eseuri pe tema „Cum influențează legile lui Newton viața noastră de zi cu zi?”

Descrierea activității:

- profesorul prezintă un rezumat al celor trei legi ale lui Newton;
- elevii sunt împărțiți în două echipe. Una va argumenta importanța legilor lui Newton în viața cotidiană, iar cealaltă va discuta despre provocările și limitările acestora.

- elevii vor scrie un eseu de 1-2 pagini despre o lege specifică a lui Newton și aplicațiile sale practice.

Resurse utile:

- materiale de lectură despre legile lui Newton;
- acces la internet pentru cercetare;
- caiete și pixuri pentru redactare.

2. Inteligența logico-matematică

Activitate: probleme și experimente de laborator

Mod de lucru: elevii vor rezolva probleme matematice legate de legile lui Newton și vor efectua experimente de laborator pentru a observa principiile în acțiune.

Descrierea activității:

- elevii vor primi seturi de probleme care implică calcularea forței, masei și accelerației;

- elevii vor efectua un experiment simplu de laborator, cum ar fi măsurarea accelerației unui obiect pe un plan înclinat și verificarea a doua lege a lui Newton.

Resurse utile:

- fișe de lucru și culegeri cu probleme de fizică;
- echipamente de laborator (plan înclinat, greutate, cronometru);
- calculator sau software de simulare pentru verificarea calculelor.

3. Inteligența spațială

Activitate: crearea de modele și diagrame vizuale

Mod de lucru: elevii vor crea modele fizice și diagrame vizuale pentru a ilustra legile lui Newton.

Descrierea activității:

- elevii vor construi modele 3D care demonstrează legile lui Newton, cum ar fi un model de mașină de jucărie pentru a demonstra inerția;

- elevii vor desena diagrame care explică forțele și mișcările implicate în exemplele date, utilizând săgeți și alte simboluri vizuale.

Resurse utile:

- materiale de construcție (carton, plastilină, sârmă);
- hârtie milimetrică și markere pentru diagrame;
- software de grafică pentru diagrame digitale.

4. Inteligența corporală

Activitate: jocuri și activități fizice

Mod de lucru: elevii vor participa la jocuri și activități fizice care demonstrează principiile mecanicii newtoniene.

Descrierea activității:

- elevii vor participa la jocuri care implică echilibrul și inerția, cum ar fi o cursă cu ouă pe linguri;

- elevii vor trage și împinge obiecte de diferite mase și vor discuta despre forțele implicate.

Resurse utile:

- obiecte de diverse mase pentru tras și împins;
- linguri și ouă pentru jocurile de echilibru;
- spațiu deschis pentru activități fizice.

5. Inteligența muzicală

Activitate: compoziții muzicale și ritmuri

Mod de lucru: elevii vor crea compoziții muzicale sau ritmuri care să reprezinte diferitele legi ale lui Newton.

Descrierea activității:

- elevii vor compune cântece sau ritmuri care explică fiecare lege a lui Newton;
- elevii vor prezenta compozițiile colegilor și vor explica cum fiecare parte a melodiei reprezintă o lege specifică.

Resurse utile:

- instrumente muzicale;
- hârtie pentru notarea muzicală;
- microfon și boxe pentru prezentare.

6. Inteligența interpersonală

Activitate: proiecte de grup și prezentări

Mod de lucru: elevii vor lucra în grupuri pentru a crea prezentări despre aplicațiile practice ale legilor lui Newton.

Descrierea activității:

- elevii sunt împărțiți în grupuri de 3-4 persoane;
- fiecare grup va cerceta aplicațiile practice ale unei legi a lui Newton și va pregăti o prezentare;

- grupurile vor prezenta descoperirile lor colegilor și vor răspunde la întrebări.

Resurse utile:

- acces la internet pentru cercetare;
- materiale pentru prezentare (postere, diapozitive powerpoint);
- săli de clasă pentru prezentări.

7. Inteligența intrapersonală

Activitate: jurnal de reflecție și studii de caz

Mod de lucru: elevii vor ține un jurnal de reflecție și vor analiza studii de caz pentru a înțelege impactul personal al legilor lui Newton.

Descrierea activității:

- elevii vor scrie reflecții zilnice despre modul în care înțeleg legile lui Newton și cum acestea se aplică în viața lor;

- elevii vor citi și analiza studii de caz despre aplicarea legilor lui Newton în diverse domenii (de exemplu, sport, transport).

Resurse utile:

- caiet pentru jurnal;
- acces la studii de caz și articole relevante;
- timp dedicat pentru reflecție și scriere.

Prin adaptarea activităților educaționale la tipurile de inteligență dominantă ale elevilor, poate fi facilitată înțelegerea profundă și aplicarea practică a principiilor mecanicii newtoniene. Aceste activități nu doar că fac învățarea mai atractivă și relevantă, dar și ajută la dezvoltarea abilităților individuale ale fiecărui elev.

Utilizarea inteligenței artificiale pentru instruirea diferențiată a elevilor la fizică reprezintă o oportunitate semnificativă de a transforma educația. Prin personalizarea experienței de învățare și oferirea de suport adaptativ, IA poate ajuta elevii să își atingă potențialul maxim și să dezvolte o înțelegere profundă a conceptelor fizice. Implementarea acestor tehnologii în școli poate conduce la o educație mai eficientă, mai echitabilă și mai accesibilă pentru toți elevii.

Bibliografie:

1. Benjamin, A., *Differentiated instruction*, Eye on Education, Larchmont NY, 2003.

2. Gardner, H. & Hatch, T. (1989). Multiple intelligences go to school: Educational implications of the theory of multiple intelligences. *Educational Researcher*, **18**(8), 4-10.
3. Lamb, R., Choi, I., & Owens, T. (2023). Artificial Intelligence and Sensor Technologies the Future of Individualized and Differentiated Education. *International Journal of Psychology and Neuroscience*, **9**(1), 30-36. Doi: <https://doi.org/10.56769/ijpn09102>
4. Skrabut, S., *80 Ways to Use ChatGPT in the Classroom: Using AI to Enhance Teaching and Learning*, Published by Stan Skrabut, 2023.
5. Tomlison, C.A., *The differentiated Classroom: Responding to the Needs of All Learners*, ASCD, Alexandria, VA, 1999.
6. <https://blog.khanacademy.org/how-to-differentiate-instruction-with-ai-khanmigo-kt/>
7. <https://www.aiforeducation.io/using-ai-for-differentiated-instruction>
8. <https://openai.com/chatgpt/>

Prof. Ionescu Vasilica Violeta,
Școala Gimnazială, sat Urși,
comuna Stoilești, județul Vâlcea

Educația pentru mediu, prin proiecte educaționale

Educația pentru protecția mediului a devenit o nouă dimensiune a curriculumului, cu scopul de a iniția și de a promova o atitudine responsabilă față de mediu, de a-i face pe copii să conștientizeze pericolele unei degradări accentuate a mediului. Scopul esențial al educației ecologice pentru scolari este de a le forma bazele unei gândiri și atitudini centrate pe promovarea unui mediu natural propice vieții, de a le dezvolta spiritul de responsabilitate față de natură. Prin participarea factorilor implicați în educație (școală, familie), la realizarea acestor intenții, copilul înțelege mai bine efectele pe care le are un comportament necorespunzător asupra mediului. Realizarea activităților de către elevi, alături de cadre didactice, părinți, este o modalitate eficientă de a face în mod conștient o educație ecologică, prin care se pot rezolva multe dintre problemele mediului. Astfel, este necesar ca în școală să se deruleze proiecte educaționale, în vederea dezvoltării, în rândul elevilor, a spiritului antreprenorial, a respectului față de mediul înconjurător. În mod evident, școlii îi revine sarcina de a forma elevilor o atitudine conștientă și responsabilă față de mediu. Prin realizarea proiectelor educaționale, cadrele didactice pot să dezvolte spiritul de inițiativă, comunicarea între elevi, să faciliteze schimburi de bune practici, în vederea formării unei educații demne de cetățean european.

Proiectele educaționale pentru ocrotirea mediului urmăresc implicarea elevilor, cadrelor didactice, părinților, în acțiuni ecologice, de reciclare și de plantare. De asemenea, acestea au drept scop dezvoltarea conștiinței și a conduitei ecologice, în rândul elevilor, bazată pe respectul față de natură și protecția mediului, transformarea comportamentelor cotidiene ale elevilor în stiluri de viață ecologice, economice, sănătoase și durabile, prin întreținerea unui ambient curat, responsabilizarea pentru prevenirea poluării și gestionarea resurselor, fără a periclita echilibrul mediului și sănătatea comunității.

Participând la astfel de proiecte, elevii au posibilitatea să-și dezvolte o conștiință ecologică teoretică necesară transpunerii ei în practici ecologice, să-și asume responsabilitățile fixate, potrivit particularităților de vârstă, să aplice cunoștințele și deprinderile dobândite și dezvoltate în activități cu specific gospodăresc, să participe și să coopereze activ, alături de părinți, în acțiuni practice de îngrijire și protejare a mediului. Mai mult, elevii își formează deprinderi de plantare și de ocrotire a naturii, a colțului verde din clasă, a spațiilor verzi din curtea școlii și din jurul locuinței.

Pe de altă parte, ei au posibilitatea să cunoască modalitățile de protejare a mediului, să conștientizeze importanța unui aer curat pentru o viață sănătoasă, să-și exprime atitudinea pozitivă față de natură prin activități artistico-plastice, să acționeze prin colectarea selectivă și prin depozitarea controlată a materialelor refolosibile, prin înființarea unui punct de colectare a materialelor refolosibile. Toți partenerii implicați în proiectele educaționale vor lua atitudine, atunci când sesizează comportament neconform cu regulile de protecție a mediului cunoscute de ei, vor identifica impactul activității omului asupra mediului înconjurător, analizând situații concrete din natură.

În concluzie, educația pentru mediul înconjurător conectează elevii la lumea din jurul lor, determinându-i să înțeleagă aspecte despre mediile naturale și cele artificiale, despre acțiunile pe care le pot desfășura pentru a susține viața, pentru a reduce poluarea și efectele ei.

STILURI DE PARENTING

Studiu comparativ între educația de ieri și de azi

Profesor pentru învățământ primar, IORGA ANCA-MIRABELA
Școla Gimnazială Nr.3 - Piatra Neamț, jud. Neamț

Profesor pentru învățământ primar, RĂȚOI OANA-ELENA
Școla Gimnazială Nr.3 - Piatra Neamț, jud. Neamț

**În orice stil de educație totul se rezumă la IUBIRE...
A EDUCA înseamnă A IUBI și A DĂRUI.*

De când sunt lumea și pământul, cum spun bătrânii, părinții au încercat să le ofere copiilor un bun exemplu pentru a se descurca în viață, atunci când nu mai puteau fi împreună, unii lângă alții...

Educația în familie a existat în forme incipiente încă din cele mai vechi timpuri, înainte de era noastră. Înainte de a intra omenirea în Galaxia Guttenberg prin invenția magnifică denumită tipar și, implicit apariția scrierilor, cărților și tratatelor despre „educatio - arta de a forma bunele deprinderi”, așa cum ne spune Platon.

În același timp cu întemeierea primelor orașe-cetăți, Sparta și Atena, au început să se contureze două mari direcții în ceea ce privește modul copiilor de a crește:

- **stilul spartan**, militar, autoritar, cu promovarea educației dure, reci, fără implicare emoțională, prin care copilul, trecând prin greutăți și provocări, se călea și astfel pregătit pentru „lupta cu viața” devenea;

- **stilul atenian**, democratic, cu promovarea educației prin sfaturi, parabole, exemple și lecții care să-l determine pe copil să-și pună singur întrebări existențiale și să descopere astfel propriile adevăruri esențiale.

Inclusiv informațiile despre începuturile educației în imperiul roman, ne sunt mărturie a faptului că educația de bază se desfășura în cadrul familiei.

Abia la sfârșitul secolului al XVIII-lea și începutul secolului al XIX-lea, se poate vorbi despre o „externalizare” a educației, în momentul în care, la îndemnul clasei sociale superioare, a burgheziei, se pun și bazele școlii elementare și ale unei discipline care să se ocupe cu studiul teoriei pedagogice.

Pe cărăturile noastre strămoșești, cu sfințenie ne amintim de anul de grație 1864 - Noiembrie 25 și de Reformele lui Cuza în educație („**Legea instrucțiunii publice**”).

Cuvintele sale nu le uităm și-n zilele de azi le rememorăm: „*În fiecare sat, oricât de ndepărtat să fie câte-o școală de-nvățat!*”. Și cu recunoștință, tot lui îi mulțumim pentru trecerea la scrierea cu alfabet latin!

Grație domnitorului Unirii în apele educației „ne-am botezat” și prima universitate la Iași (1860) și București (1864) am înființat. Astfel ne-am civilizat, prin introducerea învățământului primar obligatoriu și finanțat de stat. Mai mult, ne-am făcut intrarea în rândul țărilor civilizate, care aveau de multe secole universitate (Universitatea din Bologna – 1088, Oxford – 1096, Sorbona – 1160, Cambridge – 1209).

La educația oferită-n familie revenind și termenul de *pedagogie* definind, acesta provine din *paideia* - creștere, hrănire, dezvoltare, formare, în limba greacă desemnând și persoana care la școală copilul însoțea, adică, spre învățătură, la propriu îl conducea (*pais-copil+agein-a conduce*).

Prin extindere, fiecare părinte se poate erija în rolul de „pedagog” pentru copilul său, căci îl conduce pe drumul către cunoaștere, îl „hrănește” spiritual, îi este alături pe tot parcursul demersului său educațional. Părintele este cel ce rămâne mereu lângă copil, indiferent de ciclurile școlare, de școlile urmate și de dascălii ce-i trec acestuia pragul în diferite etape ale dezvoltării sale.

De-a lungul vieții, fiecare părinte adună cunoaștere, experiențe personale sau moștenite, își fixează anumite convingeri legate de educație și își formează astfel propriul stil de a fi părinte.

Maniera de abordare în educație, totalitatea concepțiilor, atitudinilor, a gesturilor, a măsurilor aplicate, multitudinea comportamentelor afișate, a exemplelor susținute, pleiada de metode, procedee, strategii folosite, în procesul de educare-formare a propriului copil, coroborează și un mod, un „stil” de a educa, un „stil” de a fi părinte conturează.

***Stilul de parenting constituie un pattern general (o metodă, un șablon, un model tipizat) de un părinte adoptat, în creșterea copilului, aplicat.**

Acesta poate fi stabilit prin metoda „**CEI 2 A – AFECȚIUNE și AUTONOMIE**”, mai precis, prin analiza raportului între cantitatea de afecțiune pe care o oferim copilului și gradul de autonomie, de libertate și responsabilitate.

Am transpus raportul în două întrebări, pentru a ne fi de ajutor și stilul de parenting dominant să-l identificăm mai ușor:

*** Câtă AFECȚIUNE îi ofer copilului? * Câtă AUTONOMIE primește copilul?**

Diana Baumrind, psiholog clinician contemporan, de origine americană sugerează în cercetările sale faptul că stilul unui părinte poate fi identificat după **căldura și controlul** pe care acesta le oferă copilului.

„Unii părinți sunt calzi, relaxați, interesați de îngrijirea și educarea copilului; alții sunt reci, indiferenți sau tensionați. Unii exercită un control intens, alții sunt indulgenți. Unii se concentrează pe copil, implicându-se mai mult în viața acestuia, alții se concentrează pe propria persoană, fiind mai preocupati de propriile interese și activități.” (Atkinson, R.L., Bern, D., Smith, D., **Introducere în psihologie**).

Căldura părintească, afecțiunea, numită și acceptare sau receptivitate (Harwood R., Miller A.S. și Vasta R., **Psihologia copilului**) presupune „*centrarea pe copil, susținere, suport afectiv și încurajare, capacitatea de a fi apropiat de acesta, de a fi atent la nevoile sale și de a-i arăta acest lucru*”.

„Prezența mamei și a tatălui este o necesitate resimțită de copil, dar nu este suficientă în conturarea unei personalități sănătoase, deoarece copilul are nevoie de dragoste”.(Bonchiș E., **Copilul și copilăria-o abordare psihopedagogică**).

Controlul parental, numit și *exigență*, vizează comportamentele de disciplină impuse copilului. Există părinți care le impun anumite cerințe copiilor și își exercită controlul prin monitorizarea și disciplinarea permanentă prin reguli a activităților și comportamentelor, a conduitei lor, pentru ca aceștia să acționeze conform regulilor și principiile specifice vârstei, precum există și părinți care se situează la polul opus.

În funcție de cele două dimensiuni, **căldura părintească și controlul parental**, se disting patru stiluri de parenting: *parenting democratic, parenting autoritar, parenting permisiv, parenting neimplicat*.

1. Stilul DEMOCRATIC

Căldură și Control - nivel ridicat, în echilibru, stil parental caracterizat prin:

- centrarea educației pe copil, atât din punct de vedere al atenției, cât și al cerințelor exercitate față de el;
- accent pus pe validarea emoțională, sensibilitate, afecțiune permanentă față de copil;
- impunerea de standarde foarte înalte de comportament de către părinți, aceștia setând numeroase așteptări, în concordanța vârstei, dar și a abilităților;

- respectarea disciplinei prin stabilirea unor reguli clare și prin monitorizarea respectării acestora;
- solicitarea părerilor copilului, acesta fiind ascultat atunci când dorește să comunice cu părintele și lăsat să-și formuleze păreri proprii asupra anumitor situații.

Parentingul exigent sau democratic se bazează pe conceptul „*Fermitate cu Iubire*” și se caracterizează „*printr-un control ferm în contextul unei relații calde și favorabile.*”(Harwood R., Miller A.S. și Vasta R., *Psihologia copilului*).

2. Stilul AUTORITAR

Căldură-nivel scăzut și Control-nivel ridicat, stil parental caracterizat prin:

- standarde extrem de severe în privința educației și a comportamentului copiilor, pe fondul unor amenințări și pedepse exagerate;
- foarte multe reguli, care trebuie respectate cu strictețe, indiferent de necesitățile și dorințelor reale ale copiilor;
- neîncrederea în copii și în capacitatea de a se descurca singuri, de a lua decizii;
- neascultarea copiilor atunci când doresc să-și exprime punctul de vedere;
- inexistența sau slaba afecțiune față de copil, uneori chiar inducerea fricii.

Parentingul autoritar ne apare astfel ca „*un stil caracterizat printr-un control ferm, în contextul unei relații reci și exigente*”.

(Harwood R., Miller A.S. și Vasta R., *Psihologia copilului*)

În încercarea de a scăpa de acea severitate, și de controlul aspru, tinerii crescuți în acest stil devin deseori rebeli în gândire, fapte sau simțire.

3. Stilul parental PERMISSIV

Căldură-nivel ridicat și Control-nivel scăzut, stil parental caracterizat prin:

- centrarea pe copil, cu un grad ridicat de acceptare a acestuia, manifestat prin sensibilitate, afecțiune, toleranță;
- ascultarea și încurajarea copilului să-și exprime punctul de vedere;
 - evitarea confruntărilor directe cu problemele comportamentale reale ale copiilor;
- ignorarea comportamentelor inadecvate;
- neimpunerea de reguli sau obișnuințe;
- lipsa de fermitate și consecvență în aplicarea puținelor reguli, acolo unde există.

Părinții permisivi cedează deseori în fața insistențelor, mofturilor și comportamentului răsfățat al copilului. Așadar, acest stil permisiv prezintă „*nivelurile scăzute de control în contextul unei relații calde și favorabile*”(Harwood R., Miller A.S. și Vasta R., *Psihologia copilului*).

4. Stilul NEIMPLICAT

Căldură-nivel scăzut și Control-nivel scăzut, stil parental caracterizat prin:

- părinte neangajat sau neglijent, aproape absent în educația copilului;
- manifestarea unui nivel redus de încurajare și susținere a copilului, ajungându-se până la detașare și neimplicare emoțională;
- inexistența regulilor și a obligațiilor, copiii nefiind controlați, monitorizați;
- lipsa disciplinei, a atenției, a susținerii și sprijinului.

Aceste stiluri parentale, au concluzionat specialiștii din sfera psihopedagogiei în cercetările lor din ultimele decenii, sunt destul de subiective, căci variază în funcție de foarte mulți factori individuali, intrinseci (temperament, caracter, valori, grad de educație, experiență de viață, profesie) și de o serie de alți factori extrinseci (mediu, cultură, condiții sociale, structura familiei, grad de civilizație, etc.). În plus, nu sunt de sine stătătoare, nu se manifestă în stare pură, ci se întrepătrund, în dependență de alți factori subiectivi, ce țin de experiențele concrete prin care trece fiecare familie în parte.

Pe cale de consecință, un anumit părinte poate prezenta un stil de parenting predominant, care devine cardinal, căci este aplicat cu preponderență și alte 1-2 stiluri complementare, cu caracter nepermanent, aplicate doar în anumite etape ale creșterii copilului sau în circumstanțe diferite.

Un exemplu concret este acela în care părintele afirmă că în copilăria mică i-a permis totul copilului (stilul permisiv/ democratic), iar în adolescență, a devenit ușor mai autoritar (stilul autoritar).

Vestea bună este aceea că stilurile de parenting nu sunt imuabile, ele se pot schimba, se pot îmbunătăți și adapta din mers, odată cu creșterea în tandem și a copilului și a părintelui.

Părintele *trezit* și *conștient* devenit, în rolul său de mentor în destinul copilului, va găsi punctele-forte ale fiecărui stil parental din interiorul său, astfel încât, cu măiestrie și iubire să aleagă Binele din orice provocare întâlnită pe drumul spre autodevenire.

Bibliografie:

- *Atkinson, R.L., Bern, D., Smith, D., *Introducere în psihologie*, Editura Tehnică, 2002;
- *Bonchiș E., *Copilul și copilăria - o abordare psihopedagogică*, Editura Imprimeriei de Vest, 2001;
- *Harwood R., Miller A.S. și Vasta R., *Psihologia copilului*, Editura Polirom, 2010;
- *Iorga, A., *Părintele perfect există. Părintele perfect ești tu!*, Editura „Sf. Ierarh Nicolae”, 2023.

DESCOPERIREA ȘI SPRIJINIREA ELEVILOR SUPRADOTAȚI

**Profesor pentru învățământ primar, IORGA ANCA-MIRABELA
Școla Gimnazială Nr.3 - Piatra Neamț, jud. Neamț**

**Profesor pentru învățământ primar, RĂȚOI OANA-ELENA
Școla Gimnazială Nr.3 - Piatra Neamț, jud. Neamț**

Psihopedagogia elevilor supradotați reprezintă una din provocările curriculare în aria psihologiei speciale, denotând faptul că preocuparea specialiștilor în domeniu trebuie să cuprindă întreaga sferă a cerințelor educative speciale și anume, atât sfera elevilor cu dificultăți de învățare, cât și a elevilor supradotați.

Descoperirea și sprijinirea copiilor supradotați revine ca sarcină în etapa inițială, cadrului didactic în perioada claselor primare, deoarece învățătorul, petrecând timp alături de elevii săi, atât în cadrul formal al școlii, cât și în cadrul nonformal, în cadrul activităților extracurriculare, cunoaște abilitățile, capacitățile, dotarea deosebită sau talentul într-un anumit domeniu al acestor elevi. De aceea se impune cunoașterea întregului demers de sprijin al acestora și familiarizarea cu metodele de depistare și de lucru cu aceasta categorie a elevilor „merituoși”, pentru a nu le pierde sau risipi „darul”, ci a-l spori ca pe-o „comoară de mărgăritare”.

În etapa inițială, de depistare a elevilor supradotați este necesară cunoașterea termenilor cu care se operează:

***supradotare** : un grad superior mediei convenționale de dezvoltare a aptitudinilor generale sau/ și specifice, care necesită experiențe de învățare diferențiate prin volum și profunzime în raport cu experiențele obișnuite furnizate de școală;

***elevi capabili de performanță înaltă**: tinerii identificați ca având realizări și/sau aptitudini potențiale în oricare dintre următoarele domenii, izolate sau în combinație: capacitatea intelectuală generală, aptitudini academice specifice, gândire productivă și creativă, abilitate în leadership, talent pentru arte, aptitudini psihomotrice;

***precocitate**: dezvoltarea psihomotricității, afectivității și intelectului dincolo de nivelul mediu constatat la stadiul de vârstă considerat;

***talent**: ansamblul dispozițiilor funcționale, ereditare și al sistemelor operaționale dobândite ce mijlocesc performanțe deosebite și realizări originale în activitate; este caracterizat nu numai prin efectuarea cu succes a unei activități, ci și prin capacitatea de a crea opere originale;

***geniu**: cea mai înaltă formă de dezvoltare a aptitudinilor, dispunând de o extraordinară capacitate creatoare, capabilă a inventa produse deosebit de originale.

Depistarea copiilor și tinerilor supradotați și talentați se realizează prin identificarea și analiza aptitudinilor. Aptitudinile sunt „*sisteme operaționale stabilizate, superior dezvoltate și de mare eficiență.*” (Neveanu, 1987). Inteligența este considerată drept aptitudine generală cu rol adaptativ. Identificarea timpurie a copiilor supradotați și talentați reprezintă un element de bază al oricărui program de stimulare și dezvoltare a aptitudinilor speciale. Procesul de identificare presupune o procedură de tip screening (triere) .

Cei mai mulți elevi cu dotație superioară posedă una sau mai multe aptitudini care îi singularizează între colegii de aceeași vârstă; sunt însă și cazuri rare în care copilul este înzestrat multilateral. Strategiile de selecție a copiilor cu dotație superioară vizează, de regulă, punerea în evidență a performanțelor manifestate la anumite criterii „cheie”, cum ar fi operarea cu numere, calculul matematic, raționament, nivel de înțelegere, operare cu

abstracțiuni, memorie verbală, rezolvarea unor sarcini ce necesită un grad înalt de operare mintală. La cei talentați se evaluează nivelul creativității constatată în produsele activității lor .

J. S. Renzulli a propus o metodă de depistare a copiilor supradotați ce implică 6 etape:

1. selectarea a 50% dintre elevii remarcabili ai școlii;
2. completarea unei fișe de caracterizare pentru fiecare elev selectat, luând în considerare evaluările profesorilor care îl cunosc;
3. colectarea nominalizărilor din partea anturajului (colegi, părinți, prieteni, autonomizări);
4. colectarea nominalizărilor speciale (venite de la cadre didactice din alte școli, centre, psihologi, psihopedagogi etc.);
5. informarea părinților celor selectați cu privire la programul potrivit fiecăruia dintre elevi, menționându-se faptul că acceptarea în program nu înseamnă recunoașterea tacită a supradotării lor;
6. identificarea copiilor supradotați în urma derulării programului, prin evaluarea interacțiunii dintre profesor și elev și a evoluției acesteia în timp.

Testarea psihologică propriu-zisă presupune folosirea de probe standardizate de către un profesionist (psiholog). Acestea pot fi : teste de inteligență, teste de aptitudini, de personalitate, de creativitate, scale de dezvoltare, probe de vocabular, probe de afectivitate, inventar de interese vocaționale.

Depistarea elevilor supradotați se poate efectua în cele mai multe cazuri prin stabilirea coeficientului de inteligență, respectiv a nivelurilor superioare de inteligență. Trebuie observat faptul că, în măsurarea inteligenței, este luat în considerare îndeosebi palierul înțelegerii și operării cu concepte abstracte. În general, se consideră că vorbim despre:

- supradotare moderată - la cei cu IQ = 130-145;
- supradotare înaltă cu IQ = 145-160;
- supradotare excepțională cu IQ = 160-180;
- supradotare „profundă”- genialitate - cu IQ = mai mare de 180.

Trăsăturile specifice ale dezvoltării intelectuale și morale la supradotați sunt:

- precocitatea specifică dezvoltării intelectuale și morale;
- învață singuri să citească la vârste mici forma grafică a cuvintelor;
- nivelul de înțelegere și vocabularul copiilor de aceeași vârstă cronologică, îndeosebi în ceea ce privește capacitatea de a face conexiuni mintale rapide, intuiția, organizarea informațiilor, operarea cu concepte;
- se exprimă mult mai complex și mai nuanțat, atât din punct de vedere al structurii gramaticale, cât și conceptual;
- sunt capabili nu numai să comunice idei și informații ce depășesc media vârstei, dar și să exprime emoții și sentimente complexe;
- majoritatea celor supradotați memorează rapid, fără efort, uneori reținând detalii surprinzător de exacte, ceea ce denotă un spirit de observație acut, dirijat intuitiv către sesizarea esențialului, a cauzalității și a conexiunilor;
- sesizează esențialul cu ușurință, precum și relațiile și conexiunile importante;
- unii au o memorie excepțională a cifrelor, figurilor ori evenimentelor;
- sunt capabili să identifice rapid trăsăturile importante ale conceptelor noi ori ale situațiilor-problemă întâlnite întâia oară;
- au capacitatea de a înțelege și a opera cu concepte complexe și idei abstracte la un nivel mult superior vârstei;
- manifestă curiozitate, nevoie presantă de informații și experiențe noi, dorință de a investiga și experimenta pe cont propriu pornind de la observație și imitație;
- pun întrebări inteligente și recurg la logică pentru a valida răspunsurile primite;
- se constată un nivel înalt al gândirii critice, dirijată de interogația „de ce?”, dar cu evitarea răspunsurilor formale ori incoerente;
- apare debutul timpuriu al scrisului și desenului, dezvoltarea psihică și cea motorie fiind dovedite prin comportamente și atitudini coerente și consistente;
- au un simț al umorului rafinat.

Educația copiilor și tinerilor supradotați și talentați necesită, pe lângă instrumente precise de identificare timpurie și metode, procedee și strategii de instruire diferențiată, și de

profesori calificați în domeniu. Pe lângă o bună pregătire de specialitate, profesorul calificat pentru a preda elevilor cu dotație superioară trebuie să aibă și anumite calități personale, cum ar fi: •nivel de inteligență ridicat; •cultură generală solidă; •imaginație, creativitate didactică; •interes pentru situații didactice neprevăzute; •dorință de a afla și încerca lucruri noi; •flexibilitate în decizii, fără a depăși limitele unui comportament consistent; •simț organizatoric; •interes pentru istoriile personale ale elevilor săi; •disponibilitate pentru solicitările diverse ale elevilor; •atribuire internă a controlului (perfecționare profesională); •evaluare obiectivă a potențialului elevilor săi; •umor.

Bibliografie:

- *Buică-Belciu, C., *Note de curs - Psihopedagogia elevilor supradotați*, 2008;
- *Crețu, C. M., *Curriculum diferențiat și personalizat- Ghid metodologic pentru învățătorii, profesorii și părinții copiilor cu disponibilități aptitudinale înalte*, 1998;
- *Renzulli, J. S., *Ghid pentru dezvoltarea programelor pentru copiii supradotați*, 1977.

STUDIUL PRIVIND ADAPTAREA ELEVILOR LA CLASA PREGĂTITOARE

**Profesor pentru învățământ primar, IORGA ANCA-MIRABELA
Școla Gimnazială Nr.3 - Piatra Neamț, jud. Neamț**

**Profesor pentru învățământ primar, RĂȚOI OANA-ELENA
Școla Gimnazială Nr.3 - Piatra Neamț, jud. Neamț**

Învățământul românesc este structurat pe două niveluri, respectiv: învățământul *preuniversitar* și învățământul *universitar* sau de nivel superior.

Clasa pregătitoare face parte din învățământul primar, ce cuprinde 5 ani din segmentul de educație preuniversitară, anterior aceastaa fiind inclusă în segmentul preprimar. Începând cu anul 2012, conform Legii educației, au fost înscriși în fiecare an, în clasa pregătitoare copiii ce au avut împliniți 6 ani până la 31 august sau, în cazuri speciale, până la finalul anului respectiv.

În prezent, la interval de peste un deceniu de la introducerea acestei modificări în sistemul de educație, la a treia generație preluată de la nivelul clasei pregătitoare, am realizat un studiu asupra adaptabilității copiilor la statutul de școlar.

Am aplicat o analiză de tip SWOT, considerând-o a fi cât mai aproape de obiectivism în enumerarea punctelor tari, a punctelor slabe, a amenințărilor și a oportunităților descoperite în plan concret, prin munca la clasă.

1. PUNCTE FORTE :

- * inserția copiilor în mediul academic cu un an mai devreme oferă timpul necesar acomodării cu programul școlar, cu regulile de comportare în cadrul colectivului de elevi denumit „clasă”, cu respectarea regulamentului școlar;

- * acoperirea lacunelor cu care copiii pleacă din grădinițe, atât în plan academic, cât și în plan comportamental;

- * adaptarea elevilor la cerințele programei școlare specifice învățământului primar;

- * omogenizarea colectivului de elevi proveniți din mai multe unități preșcolare;

- * fixarea cunoștințelor de bază necesare trecerii la clasa I;

- * acomodarea elevilor din punct de vedere emoțional la statutul de școlar;

- * transferul de încredere mai ușor al elevului de clasă pregătitoare către învățătorul clasei.

2. PUNCTE SLABE:

- * colectiv eterogen;

- * copii care nu au frecventat îndeajuns grădinița;

- * lacune în pregătirea copiilor inserați în segmentul de învățământ primar;

- * deprinderi academice de bază lipsă la anumiți copii sau deprinderi greșite, ce necesită mai mult timp investit de către învățător, în scopul remedierii/ corectării;

- * deficiențe în limbaj și comunicare, mulți copii cu deficiențe de exprimare în limba română, ce necesită dincolo de ajutorul la clasă al învățătorului, intervenția specializată a profesorului logoped;

- * deprinderile logico-matematice cardinale neexersate în procesul educativ din grădinițe sau exersate insuficient.

3. OPORTUNITĂȚI:

- * un an de pregătire de bază pentru asimilarea corectă și facilă a conținuturilor de predare din clasa I;

- * învățarea prin joc și activități practice liber alese;

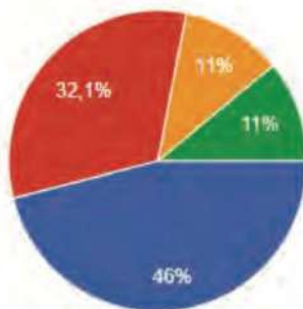
- * posibilitatea de a desfășura programul școlar intercalat cu activitățile ludice și cele de recreere;

- * inexistența calificativelor și a temelor;
- * modelarea comportamentului în context școlar și inserția în segmentul claselor primare lentă și în condiții de securitate emoțională pentru copii.

4. AMENINȚĂRI:

- * adaptarea greoaie la programul școlar început la ora 8:00, a unor copii cu vârsta mai mică de 6 ani, care au nevoia fiziologică de somn prelungit și dau semen de oboseală fizică pe parcursul primei ore de curs;
- * inexistența regulilor în mediul familial, fapt care îi împiedică pe unii copii să accepte și să respecte regulile și regulamentele școlare;
- * lipsa atenției unor elevi în timpul activităților din procesul instructiv-educativ-deficit de atenție;
- * imposibilitatea focusării pe sarcina concretă de lucru cu cartea/ caietul/ instrumentul de scris;
- * agitație fizică pentru copiii care sunt deprinși cu utilizarea excesivă a tehnologiei (laptop/ tabletă/ telefon) ;
- * stiluri de parenting nepotrivite și dorința exagerată a unor părinți de asimilare de către copii a cât mai multor noțiuni, peste nivelul celor elementare, cuprinse în programele școlare specifice clasei pregătitoare, la disciplinele Comunicare în limba română sau Matematică și explorarea mediului.

Concluziile studiului desfășurat pe 3 generații de clasă pregătitoare, în perioada 2013-2024, pe un eșantion de 90 de elevi, bazat pe Rapoartele de evaluare elaborate la finalul absolvirii claselor pregătitoare, sunt acestea:

- 46% dintre elevii absolvenți ai clasei pregătitoare au realizat toate competențele, la toate disciplinele;

- 32,1 % dintre elevii absolvenți ai clasei pregătitoare au realizat toate competențele, la toate disciplinele, excepție făcând maxim 3 competențe - *în curs de realizare*, la disciplina Comunicare în limba română și maxim 3 competențe - *în curs de realizare*, la disciplina Matematică și explorarea mediului;

- 11% dintre elevii absolvenți ai clasei pregătitoare nu au realizat toate competențele, la toate disciplinele, peste 3 competențe - *în curs de realizare*, la disciplina Comunicare în limba română și peste 3 competențe - *în curs de realizare*, la disciplina Matematică și explorarea mediului;

-11% dintre elevii absolvenți ai clasei pregătitoare au primit recomandări cu privire la aspectul comportamental, la respectarea regulilor colectivului de elevi, a Regulamentului școlar și a indicațiilor cadrelor didactice, pentru desfășurarea optimă a procesului instructiv-educativ, pe parcursul claselor primare.

Procentul de aproape 50% al elevilor care au realizat toate competențele prevăzute la toate disciplinele școlare din Planul-cadru, scoate în evidență importanța clasei pregătitoare ca punct de plecare în dezvoltarea școlarului atât din punct de vedere cognitiv, cât și din punct de vedere emoțional, comportamental și socio-adaptativ.

Musik im Deutschunterricht

Musik bedeutet für jeden etwas. Sie kann eine ganze Welt bauen. Genau wie das Bild für die Augen, drückt Musik so viel wie tausend Wörter aus.

„Der Mensch steht heute unter permanentem Musikeinfluss
,,(Flender/Rauhe 1989, 160) Die Musik ist in unseren Alltag perfekt integriert. Sowohl Jugendliche als auch Erwachsene überall hören täglich Musik, und der Musikkonsum nimmt immer zu. Befragungen der 80er Jahre ergaben, dass Menschen „gut drei Stunden Musik pro Tag über das Radio, Schallplatte und Kassette konsumieren“, (Rosing 1985, 293).

Ausserdem hört man Musik im Hintergrund fast überall: im Auto, im Zug, im Restaurant, im Kaufhaus, zu Hause. „Musik umgibt uns von morgens bis abends, sie beeinflusst uns, motiviert uns positiv oder negativ, schafft Hörerwartungen und bestimmte Formen des Hörverhaltens, prägt Aversionen und Präferenzen, Musikgeschmack und Musikverständnis“ (Rosing 1985, 269). Musik kann auch eingesetzt werden, um das menschliche Verhalten in verschiedenen Situationen zu beeinflussen.

Musik bedeutet alle Stille und Richtungen, egal ob wir über klassische Musik, Weihnachtslieder, Volkslieder oder moderne Rock- und Popmusik sprechen. Unser Musikgeschmack ist von dem sozialen Umfeld, in dem wir aufgewachsen sind, beeinflusst, bzw. Musik zu Hause, in der Schule, in der Freizeit, auf Reisen, usw. So entsteht eine ganze Reihe von Erlebnissen, Erfahrungen, Erinnerungen; Emotionen, die man mit der Musik beim Hören assoziiert. Und so bilden sich auch Hörgewohnheiten. Dabei spielen aber auch Medien eine ganz wichtige Rolle, denn sie vermitteln die Musikstücke, die modern sind und als Hörer kann man sich dem nicht entziehen. Natürlich reagieren wir sehr unterschiedlich darauf. Der Musikgeschmack der Jugendlichen ist von der Musik im Elternhaus geprägt. Wenn zu Hause sehr unterschiedliche Musik gehört wird, werden Jugendliche nicht nur die Modehits konsumieren, sondern auch Folklore oder klassische Stücke. So gelingt es der Musik immer, eine Atmosphäre zu bauen. Man versteht sie mit allen Sinnen. Das führt in Verbindung mit Bildern zu Tanz, Traum oder Ekstase. „Nur zuhören ist nicht mehr plausibel“, so Schoenebeck (1995, 22/23). Ob Rock, Pop, Techno, Rap oder andere Musikstile, das Erlebnis ihrer Musik bedeutet für Jugendliche Körpererfahrung. Das kann sich bei der Rezeption in „Fusswippen“, Stampfen, Spiel mit den Fingern, Klatschen, Springen, Mitsingen oder pantomimischen Bewegungen, äussern (Niermann 1987, 55).

Singen und Musizieren sind interkulturell wichtige Formen der menschlichen Kommunikation .Lieder sind feste Bestandteile der Kultur einer Gesellschaft in einer bestimmten historischen Situation .Schon die alten Römer memorierten griechische Verse singend .

Aber Musik im DaF Unterricht ? Auch zu Goethes Zeiten waren Lieder im Unterricht populär : Goethe zeichnet im Wilhelm Meister eine „Pädagogische Provinz „, wo Gesang „die erste Stufe der Bildung „ ist .Modell dafür stand eine renommierte reformpädagogische Schule seiner Zeit .

Eine Umfrage Anfang der 90er Jahre in Deutschland ergab ,dass die DaFler nicht so sangesfreudig sind ,ganz im Gegensatz zu ihren Lernern .Das hat sich aber in den letzten Jahren geändert .Eine Reihe von speziell für den DaF Unterricht konzipierten Materialien erleichtert die Verwendung von Liedern im Kurs.Es muss nicht unbedingt Rock ,Pop und andere Tanzmusik sein .Jede rhythmisch gute ,aber auch melodisch (den Schülern) ansprechende Musik kann benutzt werden .

Ein wichtiger Grund ,Lieder im Unterricht einzusetzen ,ist –neben dem Motivationsschub ,den ein gut gewähltes Lied bewirken kann –ihr landeskundlicher Wert .Lieder vermitteln implizit und explizit Informationen über das Leben im Zielsprachenland ,über die Art und Weise ,wie Menschen miteinander umgehen ,über Soziales und Sozialpolitisches .Kleine und grosse Ereignisse werden gestreift ,Ängste und Glücksgefühle zum Ausdruck gebracht ,also Landeskunde ,zum Lied komprimiert . Und :ein Lied ist ein authentischer Text . Authentische Sprache hören ,rezipieren und weiter produzieren sind wichtige Aspekte des Unterrichts .Ohne Hören gibt es kein Sprechen . Hören und Verstehen sind die Basis für das Sprechen .Lieder sind für Hörverstehen ein besonders gut geeignete Material ,und beim Hörverstehen handelt es sich um eine höchst wichtige Fertigkeit .Sie ist die Grundlage der mündlichen Kommunikation .Bleibt also an den Fremdsprachenunterricht nur die Forderung ,die Entwicklung dieser Fertigkeit so intensiv wie möglich zu fordern und mit Hilfe der Musik es so attraktiv wie möglich zu machen .

Musik hat für den Schüler und für den deutschen Unterricht eine ganz besondere Relevanz ;das Lernen mit Musik bedeutet ein lustvolleres ,spontaneres und damit auch angstfreies Herangehen an die Sprache .

Ein wichtiger sozialer Aspekt der mithilfe der Musik geübt werden kann ,ist Toleranz ; Toleranz gegenüber anderen Geschmacke ,Meinungen ,Gefühle ,Musikstilarten und gleichzeitig gegenseitige Toleranz ,unter den Schülern aber auch zwischen Schülern und Lehrern .

Lieder sollen den Schülern Spass machen und für sie interessante Themen vorherbringen damit sie ihr Vorwissen ,ihr Erfahrungsbereich berühren . So fühlen sie sich motiviert ,über das Thema zu reden und gleichzeitig zuzuhören was die anderen verstehen ,wie sie das Thema behandeln .Weil man Lieder über allerlei Themen finden kann ,bieten sie die Gelegenheit ,Personen ,Erlebnisse ,Erfahrungen in ihrem weiteren Lebensraum zu situieren und vermitteln landeskundliche Informationen ,wovon die Schüler sehr viel lernen können .Deutsche Musik –ein Lied ,einen Rocksong ,einen Rap – in den Unterricht zu bringen ,bedeutet an sich schon Vermittlung von Landeskunde . Die Schüler entdecken damit dass in deutscher Sprache genauso wie in ihrer Sprache gesungen wird ,dass in Deutschland die gleiche Art von Musik gehört wird ,dass die Deutschen auch Pop ,Rock ,Rap und sogar in deutscher Sprache machen .Es ergibt sich eine Ergänzung des Deutschlandbildes und damit landeskundliches Lernen . Die Möglichkeiten zum Ausdruck in der Fremdsprache ,zur Motivation ,zur Kreativität und eher kognitiven Auseinandersetzung mit dem Liedtext sind gross .

Auch ruhige Musikstile eignen sich als Hintergrund für Übungseinheiten im Sinne der Suggestopädie .

Zeitgenössische Musik ,stellt einen wichtigen Sozialisationsfaktor für Schüler dar .Sie weckt Emotionen , ist allgegenwärtig in den Medien ,weshalb sie in deren Generation eine hohen Stellenwert hat .Die Schüler besitzen bereits weitreichende Vorkenntnisse über englischsprachige Popmusik ,dadurch sind sie hoch motiviert über eigene Musik zu sprechen ,über deutsche Musik zu erfahren ,Stellung zu beziehen und Musikstil zu rechtfertigen .Folglich ist die Grundlage für echte Kommunikation gegeben .Unser Mechanismus des Erwerbs von Sprache ist auf Wiederholung angewiesen ,um ihr einen Sinn zu verleihen – Musik ist stark wiederholend aufgebaut .

Popsongs enthalten zumeist einfache ,leicht zugängliche Sprache ,berühren uns emotional und wirken dadurch motivierend .Sie haben häufig eine persönliche Relevanz und deshalb sind sie auf persönlich Erlebtes übertragbar ,was auch zu einer entspannten Atmosphäre führt . Eine entspannte Atmosphäre öffnet alle Sinne ,auch die Ohren .

Musik kann unterschiedliche Funktionen im Fremdsprachenlernprozess übernehmen .Sie reicht von der Begleitung und Optimierung des Lernprozesses allgemein über die Auslösung kreativer Sprachproduktion bis hin zur Vorbereitung und Initiierung eigen-und fremdkultureller Verstehensprozesse .Die Überschreitung von Fachgrenzen kann für die moderne Fremdsprachendidaktik und –methodik fruchtbar sein ,wenn das Angebot „jenseits der Grenze „auch genutzt wird .Musik enthält ein ganz besonderes interkulturelles Potential

.Sie kann eine besondere Rolle bei einer Erziehung spielen ,die nicht nur intellektuelle Fähigkeiten und moralische Haltungen einschliesst ,sondern auch Vorstellungskraft ,Gefühlswelt und Kreativität ausbildet .

Educația digitală și educația tradițională: o analiză comparativă

Prof.înv.primar: Irimiea Ioana-Elena

Școala Gimnazială “Rareș Vodă”, Ploiești

În era informațională în care trăim, sistemele educaționale se află într-o continuă transformare pentru a răspunde nevoilor în schimbare ale societății și pieței muncii. Două paradigme educaționale distincte se confruntă în prezent: educația tradițională, bazată pe interacțiunea față în față între profesori și elevi, și educația digitală, care utilizează tehnologia pentru a facilita procesul de învățare

Educația tradițională, cu rădăcini adânci în istoria civilizației umane, se bazează pe interacțiunea directă între profesor și elev într-un cadru fizic definit, de obicei o sală de clasă. Acest model pune accentul pe transmiterea cunoștințelor de la educator la educabil, folosind metode precum prelegerea, demonstrația și exercițiul. Avantajele acestei abordări includ dezvoltarea abilităților sociale și de comunicare, feedback-ul imediat și posibilitatea de a adapta în timp real conținutul și metodele la nevoile elevilor. Pe de altă parte, educația digitală reprezintă o paradigmă relativ nouă, care a câștigat teren odată cu avansul tehnologic din ultimele decenii. Aceasta implică utilizarea dispozitivelor electronice, a platformelor online și a conținutului digital pentru a facilita învățarea. Printre avantajele sale se numără flexibilitatea spațio-temporală, accesul la o gamă largă de resurse educaționale și posibilitatea de personalizare a experienței de învățare (Prensky, 2001).

Educația digitală oferă un avantaj semnificativ în ceea ce privește accesibilitatea și flexibilitatea. Studenții pot accesa materiale educaționale și cursuri online de oriunde și oricând, eliminând barierele geografice și temporale (Means et al., 2009). Acest lucru este deosebit de benefic pentru persoanele care lucrează sau au alte responsabilități care le limitează capacitatea de a participa la cursuri tradiționale. În contrast, educația tradițională necesită prezența fizică într-un anumit loc și la anumite ore, ceea ce poate fi o provocare pentru unii studenți. Cu toate acestea, această structură poate oferi un cadru mai disciplinat și poate ajuta la dezvoltarea abilităților de gestionare a timpului (Chickering & Gamson, 1987).

În ceea ce privește interacțiunea și dezvoltarea socială educația tradițională excelează în promovarea interacțiunii face-to-face și a dezvoltării abilităților sociale. Mediul clasei oferă oportunități pentru discuții spontane, dezbateri și proiecte de grup care sunt esențiale pentru dezvoltarea competențelor de comunicare și colaborare (Vygotsky, 1978). Educația digitală,

deși oferă instrumente de comunicare online precum forumuri și camere de chat, poate fi percepută ca fiind mai impersonală și poate limita dezvoltarea abilităților sociale în absența interacțiunii directe. Cu toate acestea, platformele de învățare online evoluează constant, încorporând tehnologii precum realitatea virtuală și augmentată pentru a îmbunătăți experiența de interacțiune (Dede, 2009).

Un avantaj semnificativ al educației digitale este capacitatea sa de a oferi experiențe de învățare personalizate. Platformele online pot utiliza algoritmi de inteligență artificială pentru a adapta conținutul și ritmul învățării la nevoile și preferințele individuale ale fiecărui student (Siemens, 2005). Acest lucru poate duce la o eficiență crescută a procesului de învățare și la rezultate mai bune. Educația tradițională, deși permite o anumită adaptare a predării la nevoile clasei, are limitări în ceea ce privește personalizarea la scară largă. Cu toate acestea, interacțiunea directă cu profesorul permite o ajustare mai nuanțată și imediată a abordării pedagogice (Bloom, 1984).

În contextul unei societăți din ce în ce mai digitalizate, educația online oferă oportunitatea de a dezvolta competențe digitale esențiale pentru viitorul loc de muncă. Studenții învață să navigheze pe platforme online, să utilizeze diverse instrumente digitale și să gestioneze informații în mediul virtual (Prensky, 2001). Educația tradițională poate integra tehnologia în procesul de învățare, dar nu oferă aceeași imersiune în mediul digital ca educația online. Cu toate acestea, abordarea tradițională poate fi mai eficientă în dezvoltarea abilităților practice și manuale care nu pot fi complet replicate în mediul virtual. În plus, metodele de evaluare și feedback diferă semnificativ între cele două modele. Educația digitală permite o evaluare continuă și automată, oferind feedback imediat prin intermediul testelor online și al sistemelor de învățare adaptivă (Gikandi et al., 2011). Acest lucru poate accelera procesul de învățare și poate oferi o imagine mai detaliată a progresului studentului. În educația tradițională, evaluarea tinde să fie mai formală și mai puțin frecventă, dar poate oferi o analiză mai nuanțată a performanței studentului, în special pentru sarcini complexe care necesită gândire critică și creativitate (Shepard, 2000).

Îmbinarea celor două abordări în ciclul primar creează un mediu de învățare dinamic și multifacetat. Prensky (2001) argumenta că elevii de astăzi sunt „nativi digitali”, crescuți într-o lume a tehnologiei, și că sistemul educațional trebuie să se adapteze pentru a răspunde nevoilor lor. Cu toate acestea, este crucial să menținem un echilibru, astfel încât copiii să beneficieze de avantajele ambelor lumi. Un exemplu elocvent de îmbinare reușită este utilizarea tablelor

interactive în sălile de clasă. Acestea permit profesorilor să combine metodele tradiționale de predare cu elemente interactive și multimedia, făcând lecțiile mai angajante și mai memorabile. Studiile au arătat că utilizarea tehnologiei interactive în clasă poate crește motivația și participarea elevilor (Beauchamp & Kennewell, 2010). În domeniul științelor, experiențele practice de laborator pot fi completate cu simulări digitale și realitate augmentată. De exemplu, după ce observă creșterea unei plante în clasă, elevii pot utiliza o aplicație de realitate augmentată pentru a explora anatomia internă a plantei, oferind o perspectivă imposibil de obținut doar prin observație directă.

Importanța menținerii echilibrului nu poate fi subestimată. American Academy of Pediatrics (2016) recomandă limitarea timpului de ecran pentru copii, subliniind necesitatea activităților fizice și a interacțiunii sociale directe. Prin urmare, utilizarea tehnologiei în ciclul primar trebuie să fie atent dozată și întotdeauna cu un scop educațional clar. Implementarea unei abordări echilibrate necesită o planificare atentă din partea educatorilor. Blended learning, sau învățarea mixtă, oferă un cadru util pentru integrarea tehnologiei în curriculum într-un mod semnificativ. Garrison și Kanuka (2004) argumentează că această abordare poate duce la o experiență educațională mai profundă și mai transformatoare.

În concluzie, îmbinarea educației digitale cu cea tradițională în ciclul primar oferă oportunitatea de a crea un mediu de învățare bogat și variat, care pregătește copiii pentru provocările și oportunitățile viitorului. Această abordare permite valorificarea punctelor forte ale ambelor paradigme educaționale, asigurând dezvoltarea holistică a copilului. Prin menținerea unui echilibru atent între tradiție și inovație, putem oferi elevilor din ciclul primar fundamentele solide necesare pentru succes academic și personal într-o lume în continuă schimbare.

Bibliografie:

American Academy of Pediatrics. (2016). Media and Young Minds. *Pediatrics*, 138(5).

Beauchamp, G., & Kennewell, S. (2010). Interactivity in the classroom and its impact on learning. *Computers & Education*, 54(3), 759-766.

Bloom, B. S. (1984). The 2 sigma problem: The search for methods of group instruction as effective as one-to-one tutoring. *Educational Researcher*, 13(6), 4-16.

- Dede, C. (2009). Immersive interfaces for engagement and learning. *Science*, 323(5910), 66-69.
- Garrison, D. R., & Kanuka, H. (2004). Blended learning: Uncovering its transformative potential in higher education. *The Internet and Higher Education*, 7(2), 95-105.
- Gikandi, J. W., Morrow, D., & Davis, N. E. (2011). Online formative assessment in higher education: A review of the literature. *Computers & Education*, 57(4), 2333-2351.
- Means, B., Toyama, Y., Murphy, R., Bakia, M., & Jones, K. (2009). Evaluation of evidence-based practices in online learning: A meta-analysis and review of online learning studies. US Department of Education.
- Prensky, M. (2001). Digital natives, digital immigrants. *On the Horizon*, 9(5), 1-6.
- Shepard, L. A. (2000). The role of assessment in a learning culture. *Educational Researcher*, 29(7), 4-14.
- Siemens, G. (2005). Connectivism: A learning theory for the digital age. *International Journal of Instructional Technology and Distance Learning*, 2(1), 3-10.
- Vygotsky, L. S. (1978). *Mind in society: The development of higher psychological processes*. Harvard University Press.

EXPERIMENTUL VIRTUAL O PUNTE ÎNTRE MODELUL TEORETIC ȘI EXPERIMENTUL REAL

Prof. Ispas Elena Simona
Școala Gimnazială Budești

Motto: Ascult și... uit, Văd... și țin minte, Fac și... înțeleg!

Experimentul, valorificabil în activitatea de instruire, reprezintă o metodă didactică/de învățământ în care predomină acțiunea de cercetare directă a realității în condiții specifice de laborator, cabinet, atelier școlar etc.

Obiectivele metodei, angajate la nivel general, vizează formarea -dezvoltarea spiritului de investigație experimentală al elevului, care presupune aplicarea cunoștințelor științifice în diferite contexte productive. Obiectivele specifice angajează un ansamblu de capacități complementare care vizează: formularea și verificarea ipotezelor științifice; elaborarea definițiilor operationale; aplicarea organizată a cunoștințelor științifice în contexte didactice de tip frontal, individual, de grup.

Fizica este știința care studiază mecanisme complexe de interacțiune, descrise de formule matematice și explică tot: de la formarea (ruperea) legăturilor interatomice până la apariția Universului. Lumea fizicii cuprinde o sferă enormă de cunoștințe care stă la baza tehnologiilor și civilizației moderne.

Fizica este o știință experimentală și nu una dogmatică: orice ipoteze, modele sau teorii se consideră ca valabile numai după testarea și confirmarea lor experimentală. De aceea, fizica ca materie școlară condiționează obținerea de rezultate bune prin folosirea experimentului ca principală modalitate de comunicare-asimilare a cunoștințelor, iar predarea - învățarea fizicii fără experiment are cam aceeași eficacitate ca și predarea - învățarea geografiei fără...hartă!

Realizarea experimentelor în predarea fizicii (chiar și de un profesionist!) este dificilă din mai multe cauze, principalele fiind:

- lipsa de timp la lecție,
- dotarea parțială, insuficientă a laboratorului de fizică cu utilajul și aparatele necesare,
- unele aparate și echipamente produse pentru laboratorul școlar, după calitatea lor, mai degrabă aparțin de clasa substitutelor decât de cea a aparatelor testate metrologic, ș.a.

Dar, chiar și în cazul unei bune dotări a laboratorului de fizică cu cele necesare, orice experiment, inevitabil, cere mult timp pentru:

- pregătirea din timp a experimentului,
- realizarea experimentului la lecție,
- analiza rezultatelor experimentale ș.a.

Experimentul de laborator, în general, urmărește realizarea intenționată a procesului sau fenomenului fizic studiat. Experimentul calitativ scoate în evidență doar aspectele principale în derularea unui fenomen sau a unei legi fizice, stabilește relațiile de tip cauză – efect.

Efectuarea experimentului în laborator , de multe ori, cere respectarea strictă a unor reguli și norme ale tehnicii de securitate. O parte din experimente nu pot fi demonstrate în clasă din cauza pericolului pentru sănătatea și viața celor prezenți sau că pentru demonstrarea lor se cer aparate, dispozitive foarte costisitoare. Acestea, chiar fiind în dotare, sânt utilizate cel mult de 1-2ori (!) pe parcursul unui an de învățământ numai la predarea temelor respective, restul timpului aflându-se în rolul de... exponate pe rafturile laboratorului de fizică. Din motive lesne de înțeles, destinatarul principal - elevul cointerestat - nu mai are acces la aparatele și dispozitivele din laboratorul de fizică...

Evoluția civilizației vine cu noi și noi tehnologii și mijloace de producere care asigură progresul continuu al omenirii. Învățământul, ca una dintre sferile importante și determinante în viața societății, nu poate ocoli progresul tehnico-științific. Astfel, acum, la început de mileniu III, sistemul de învățământ are la dispoziție cel mai puternic instrument de instruire și educație din istoria sa. Este vorba de calculator, care, folosind tehnologiile informaționale și ale comunicării, produce o revoluție în învățământul modern, aflat în impas din cauza exploziei informaționale, a volumului enorm de cunoștințe, acumulat pe parcurs de umanitate. Calculatorului îi revine un rol deosebit în modelarea, reproducerea și studierea fenomenelor, proceselor naturale, proceselor tehnologice prin realizarea experimentelor virtuale.

Un experiment virtual, ca și un experiment de laborator, are același scop de studiere a fenomenului respectiv în condiții, evident, la fel artificiale, acestea fiind create și realizate la un alt nivel calitativ, mai modern și pe un fundament științific riguros. Ca și experimentul de laborator, orice experiment virtual, realizat pe calculator, are la bază aceleași modele fizice , aceleași modele matematice (teoretice),...De aceea, orice experiment virtual are, la fel ca și cel de laborator, rolul de izvor al cunoștințelor și scop al cunoașterii. Orice model fizic și orice teorie , propuse și utilizate în fizica - știință la fel pot fi testate și confirmate (sau infirmate) prin experimentul virtual respectiv realizat pe calculator.

În predarea-învățarea fizicii experimentul virtual vine să diminueze sau să înlăture o parte din neajunsurile care apar la realizarea experimentului de laborator. Mai mult ca atât, experimentul virtual completează componenta experimentală a cursului de fizică. Un experiment virtual de calitate, bine gândit și realizat pe baza modelului științific al fenomenului considerat, constituie o reelaborare originală a conceptului științific și este foarte aproape de experimentul de laborator.

Experimentele și lucrările de laborator virtuale (software) au multe **avantaje** față de cele tradiționale.

Utilizarea experimentelor virtuale în predarea fizicii permite studierea fenomenului într-un fel idealizat prin înlăturarea (omiterea) factorilor secundari care, în experimentul real sau cel de laborator, de multe ori camuflează și denaturează manifestarea și esența fenomenului fizic ca atare.

De multe ori, dispozitivele virtuale pot fi „proiectate” atât în variante echivalente cu cele din laborator cât și în variante nemaiîntâlnite în laboratorul real. De exemplu, studiul mișcării rectilinii uniform accelerate se face pe un plan înclinat virtual cu lungimi de până la 100 m, dimensiuni inexistente în laboratorul de fizică, dar întâlnite și utilizate în practică. Sau, una și

aceeași tematică poate fi studiată pe calculator atât în condițiile terestre cât și în condițiile de pe oricare planetă a Sistemului Solar, care, pentru om, la fel prezintă un domeniu de cercetare și cunoaștere, ș.a.m.d.

Fenomenele fizice modelate pe calculator au un caracter intuitiv și practic mult mai pronunțat decât cele reproduse în laborator. Procesele fizice modelate pe calculator sânt mult mai clare și dinamice, intervențiile și consecințele lor au loc în timp real. La schimbarea controlată a valorilor mărimilor fizice sau a parametrilor tehnici ai dispozitivului, schimbările respective se produc pe ecran, în fața elevului/studentului. În acest caz elevul/studentul dobândește singur cunoștințe, găsește și înțelege mai bine, mai profund și într-un timp mult mai scurt legitățile fizice principale ale fenomenului sau procesului fizic studiat. Predarea-învățarea fizicii pe calculator are un mare avantaj – timpul de însușire a informației se reduce cu 30-40% față de învățarea tradițională, iar programul odată parcurs este asimilat în întregime. Această metodă modernă de predare-învățare cu ajutorul calculatorului realizează individualizarea și diferențierea învățământului.

Modelarea pe calculator, experimentul virtual se aplică cu succes în cele mai diferite domenii științifice : în fizică, tehnică, biologie, medicină,... Fizica ca disciplină este avantajată în utilizarea calculatorului la predarea - învățarea materiei de studiu. Durata demonstrării unui experiment virtual este doar de câteva minute, efectuarea unei lucrări de laborator ține de la 5 până la 20 minute, deci, se câștigă timpul prețios la lecția de fizică, se mărește volumul de informație comunicat într-o unitate de timp, învățământul este centrat pe elev, care dobândește de unul singur propriile cunoștințe, ș.a.m.d.

Experimentele și lucrările de laborator virtuale la fizică, pe de o parte, îi ajută pe elevi/studenti în procesul de studiere și cunoaștere complexă și aprofundată a fizicii, iar, pe de altă parte, le servește un bun exemplu de aplicații practice ale modelării științifice și simulării pe calculator pentru alte domenii din viitoarea lor activitate profesională. Tocmai la efectuarea experimentelor virtuale se realizează de minune o conexiune interdisciplinară dintre fizică, matematică, metrologie, informatică, etc.,lucru greu de realizat la alte discipline.

Bibliografie

Florin Ovidiu Călțun, Capitole de didactica fizicii, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, Iași – 2006

Palicica Maria, Gavrilă Codruță, Ion Laurenția, Pedagogie, Editura Mirton, Timișoara, 2007, 480

Laborator virtual, www.prointelect.com

Studiu de caz: generalul Traian Moșoiu – ”salvatorul Ardealului”

Prof. gr.did.I, Ramona Iștoc-Zembrea
Liceul Teologic Baptist ”Emanuel” Oradea

”Regele cu oastea tare/ Ne-a dat România Mare;/ Și Moșoiu cu-ai lui voinici/ Ne-a scăpat de bolșevici.” (Cântece din războiu, Doinele generalului Moșoiu, culese și întocmite de Z. Sandu și Volbură Poiană, Editura ”Foaia Poporului”, Sibiu, 1920)

Traian Moșoiu s-a născut la 2 iulie 1868, la Tohanul Nou, în apropierea Branului, în familia lui Moise și a Anei Moșoiu, strămoșii săi fiind țărani înstăriți. Membrii familiei Moșoiu s-au implicat în lupta de emancipare națională a românilor din acele părți ale țării, evidențiindu-se în special în timpul revoluției de la 1848-1849. Traian Moșoiu a mai avut doi frați și două surori, toți devenind personalități importante ale vieții politice și sociale românești.

După studiile elementare făcute în satul natal, Traian Moșoiu a urmat cursurile liceului brașovean care astăzi poartă numele lui Andrei Șaguna. În liceu, Traian a învățat limba germană, maghiară și franceză, încheind cu calificativul ”Foarte Bine”, ceea ce i-a încurajat pe părinți să-l dea la școli înalte. Astfel, Traian Moșoiu a făcut studii militare la Budapesta și apoi la Viena, absolvind cunoscuta ”Wiener Neustadt”. După terminarea studiilor, a devenit sublocotenent în garnizoana Sibiu, fiind apoi numit ofițer al armatei Austro-Ungare în Regimentul 85 Infanterie din Maramureș. Curajos apărător al drepturilor românilor din zonă, Moșoiu a intrat în conflicte cu colegii lui, fiind astfel condamnat la închisoare. A fost eliberat prin cautiune plătită de tatăl său. A demisionat din armata Austro-Ungară în 1891, tatăl său ajutându-l să treacă clandestin granița în România, unde a cerut să fie înrolat în armata română.

În 1893, Traian Moșoiu a devenit sublocotenent la Regimentul 9 Infanterie din Râmnicul Sărat, anul următor fiind avansat ca și locotenent. În 1897 s-a căsătorit la Buzău cu Maria Furtunescu, având doi copii, pe Tiberiu și Mariana.

Consemnările lăsate de superiorii săi în foaia personală reprezintă o oglindă a abilităților militare și trăsăturilor de caracter, ale lui Traian Moșoiu, care era considerat ”un ofițer distins”, care se achita conștiincios de ”orice serviciu dat”, fiind totodată ”un bun camarad” și ”blând cu inferiorii”, având o ținută corectă și cunoștințe militare complete. Astfel, nu este de mirare că tânărul ofițer a ajuns căpitan în anul 1900, iar 9 ani mai târziu a fost avansat la gradul de maior și a primit mai multe distincții, precum medalia ”Coroana României”, în grad de cavaler.

Ca și comandant militar, Traian Moșoiu s-a distins prin ingeniozitate, simț practic, însuși Principele Ferdinand apreciind că ”el este apt de a comanda un batalion în mod mulțumitor și posedă alte însușiri pentru gradul superior”. Aceste calități deosebite și le-a demonstrat în campania militară din anul 1913 din Bulgaria, unde a condus foarte bine Batalionul III, în 1916 fiind avansat la gradul de colonel, astfel că în primul Război Mondial, Traian Moșoiu a devenit comandantul Grupului de armate Olt-Lotru, care a atacat Austro-Ungaria în dimineața zilei de 15 august 1916. Anul următor a devenit general, primind comanda Diviziei a 12-a Infanterie, din Corpul II al Armatei a II-a, remarcându-se în eroicele bătălii din zona Mărășeștiului din anul 1917 și mai apoi în impunerea controlului militar și asigurarea stabilității în Transilvania, la sfârșitul anului 1918, în fruntea Diviziei a 7-a, primind onoranta funcție de Guvernator Militar al Transilvaniei.

Cu ocazia celei de-a doua intrări în Transilvania, Moșoiu a lansat o proclamație impresionantă tuturor românilor ardeleni, încheind astfel: ”ștergând amintirea timpurilor de durere și umilință, vă întindem mâna de frate spre a întări legătura, care de acum nu trebuie să se mai desfacă și nu se va mai desface.”

Totodată, Moșoiu s-a afirmat în bătăliile de impunere a frontierei vestice a Transilvaniei din primăvara anului 1919, în calitate de comandant al Grupului de Armată Nord, eliberând Oradea în 20 aprilie 1919, unde a fost primit ca un erou național. Mai apoi, și-a demonstrat calitățile de bun strateg militar în luptele de la Tisa și operațiunile din Ungaria, devenind ”Guvernator militar al teritoriilor ungare” și ”Comandantul Grupului de Manevră”, reușind să elibereze Ungaria de sub regimul bolșevic al lui Bella Kun. Astfel, tricolorul românesc a ajuns să fluture deasupra Parlamentului Maghiar.

În calitate de comandant al Garnizoanei Budapesta, a impus civism, moderație și altruism soldaților români, care au început retragerea în toamna anului 1919, când Traian Moșoiu a devenit comandantul Corpului Vânătorilor de Munte, pentru ca la sfârșitul anului să părăsească armata, dedicându-se politicii, ca reprezentant al Partidului Național Liberal.

A încetat din viață la Bran, în 15 august 1932, dar a rămas unul dintre marii eroi ai Transilvaniei, ai armatei române.

Știați că...

- 1) Tiberiu, fiul lui Traian Moșoiu, a fost profesor universitar, primar al Oradiei și Guvernator al Băncii Naționale a României?
- 2) Traian Moșoiu a fost de trei ori ministru, parlamentar, senator de drept și președinte al P.N.L. Bihor între 1922-1932?
- 3) În calitate de ministru al Comunicațiilor, Moșoiu a urgentat construirea căii ferate Arad-Oradea?
- 4) Traian Moșoiu a scris lucrări de teorie militară, precum și un memorial de război, publicat în timpul regimului comunist?

Bibliografie:

1. Calcan, Gheorghe, *Generalul Traian Moșoiu în epocă și în posteritate*, Editura Universității Petrol-Gaze din Ploiești, 2006
2. Generalul Moșoiu, Traian, *Memorial de război (august-octombrie 1916)*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1987 (ediție, studiu introductiv și note de Al. Dragomirescu și Marius Pop)
3. Istoria orașului Oradea

Părinți și Profesori: Împreună pentru o educație de calitate

Prof. Iuja Amalia

Școala Gimnaziala Rares Vodă

În ultimele decenii, educația a trecut printr-o transformare semnificativă, migrând de la metodele tradiționale către abordări moderne, susținute de tehnologia digitală. Această tranziție marchează o perioadă fascinantă și provocatoare, în care educația clasică și cea digitală coexistă și se completează reciproc.

Copilăria este adesea considerată cea mai pură și nealterată perioadă a vieții, când sufletul este asemenea unui diamant în stare pură. În această etapă, copiii sunt caracterizați de inocență, curiozitate și capacitatea de a se bucura de lucrurile simple. Sufletul unui copil, asemenea unui diamant, reflectă o strălucire și o claritate unice, însă, la fel ca un diamant, necesită grijă și atenție pentru a-și păstra frumusețea naturală. Curiozitatea naturală a copiilor este motorul care îi împinge să exploreze lumea din jurul lor. Întrebările lor nesfârșite și dorința de a învăța lucruri noi sunt semne ale unui suflet în continuă expansiune. Asemenea unui diamant care captează și reflectă lumina, mințile lor absorb cunoștințele și experiențele, dezvoltându-se și strălucind din ce în ce mai puternic. La fel ca un diamant care necesită o prelucrare atentă pentru a-și atinge potențialul maxim, sufletul unui copil are nevoie de protecție și ghidare pentru a se dezvolta armonios. Părinții sunt, fără îndoială, cei dintâi și mai de preț educatori ai copiilor lor. Influența lor este profundă și de durată, formând baza pe care copiii își construiesc întreaga viață. Prin iubire, răbdare, exemplu personal și sprijin constant, părinții ghidează și modelează viitorul generațiilor următoare, jucând un rol esențial în dezvoltarea unei societăți sănătoase și prospere. Este important ca părinții să recunoască valoarea și responsabilitatea acestui rol și să își dedice timpul și resursele necesare pentru a asigura cea mai bună educație posibilă pentru copiii lor. Alături de părinți stau întotdeauna educatorii și comunitatea. Aceste trei componente joacă un rol crucial în acest proces de creștere și educare permanentă. Este esențial să oferim copiilor un mediu sigur, plin de iubire și înțelegere, în care să poată crește și să-și dezvolte abilitățile și talentele.

În peisajul educațional actual, profesorii se găsesc la intersecția dintre metodele tradiționale de predare și inovațiile aduse de tehnologia digitală. Această tranziție creează un mediu dinamic și complex, în care profesorii trebuie să îmbine eficient cele două abordări pentru a maximiza beneficiile învățării.

Educația clasică, centrată pe predarea în clasă, manuale și interacțiunea directă între profesori și elevi, a fost fundamentul învățării timp de secole. Acest tip de educație pune accentul pe: interacțiunea personală~ relația directă între elevi și profesori ce favorizează dezvoltarea

abilităților de comunicare, gândire critică și colaborare; structură și disciplină~educația clasică oferă un cadru organizat și disciplinat, esențial pentru formarea caracterului și a autodisciplinei; cunostințe profunde~ metodele tradiționale permit o explorare aprofundată a subiectelor, asigurând o înțelegere solidă a conceptelor fundamentale.

Dar într-o eră în care tehnologia digitală domină fiecare aspect al vieții noastre, copiii de astăzi cresc înconjurați de ecrane, gadgeturi și internet. Acești "nativi digitali" sunt, practic, născuți pentru a butona și naviga prin lumea digitală. Însă această realitate aduce atât oportunități, cât și provocări pentru dezvoltarea lor. Utilizarea timpurie a tehnologiei poate ajuta copiii să dezvolte abilități esențiale pentru viitor, cum ar fi competențele digitale, programarea și gândirea logică. Familiaritatea cu tehnologia poate pregăti copiii pentru cariere în domenii tehnologice și științifice, care sunt din ce în ce mai relevante pe piața muncii. Astfel, copiii au acces la o cantitate imensă de informații și resurse educaționale, platformele online, bibliotecile digitale și aplicațiile educaționale le permit să învețe într-un mod interactiv și atractiv, video-uri educative, jocurile de învățare și aplicațiile pot transforma procesul de învățare într-o activitate distractivă și captivantă. Pe de altă parte, educația digitală aduce o serie de inovații care completează și extind metodele clasice: tehnologia digitală permite accesul la resurse educaționale oricând și oriunde, facilitând învățarea la propriul ritm al fiecărui elev ; platformele online, simulările și materialele multimedia fac învățarea mai interactivă și mai atractivă ; inteligența artificială pot oferi recomandări personalizate, adaptând conținutul și metodele de predare la nevoile individuale ale elevilor.

Deși fiecare abordare are propriile avantaje, tranziția de la educația clasică la cea digitală nu este lipsită de provocări: nu toți elevii au acces egal la tehnologie și internet, ceea ce poate crea inegalități în accesul la educație ; profesorii trebuie să fie pregătiți să utilizeze noile tehnologii în mod eficient, ceea ce necesită programe de formare și adaptare continuă ; in ciuda avantajelor digitale, interacțiunea umană rămâne crucială pentru dezvoltarea socială și emoțională a elevilor.

Totuși, educația la granița între clasic și digital oferă oportunități unice de a combina cele mai bune aspecte ale ambelor lumi: combinația de lecții față în față și online poate oferi o experiență educațională completă și adaptabilă ;tehnologia poate facilita colaborarea între elevi din diferite locații, îmbogățind perspectivele și experiențele de învățareprin diferite proiecte ; platformele digitale permit evaluarea continuă și oferirea de feedback în timp real, îmbunătățind procesul de învățare .

Copilăria în era digitală vine cu provocări și oportunități unice. "Nativii digitali" au potențialul de a deveni inovatori și lideri în lumea tehnologică, dar este esențial să li se ofere ghidare și sprijin adecvat pentru a naviga în siguranță și responsabil în acest mediu complex. Prin crearea unui echilibru sănătos între activitățile digitale și cele tradiționale, putem asigura o dezvoltare armonioasă și completă pentru copiii din generația digitală. Integrarea tehnologiei digitale în sistemul educațional tradițional poate transforma modul în care învățăm și predăm, creând un mediu de învățare mai accesibil, interactiv și adaptat nevoilor fiecărui elev. Este esențial să găsim echilibrul potrivit între aceste două abordări, asigurându-ne că beneficiem de avantajele ambelor pentru a oferi o educație de calitate în secolul XXI.

Bibliografie:

1. Pr. prof. dr. Ioan C. Teșu, Educația de la tradițional la digital, București, Ed. Sophia, 2023
2. Pr. prof. dr. Ioan C. Teșu, Creștinul, în lumea digitală, Iași, Ed. Sfântul Mina, 2020.

EDUCAȚIE FĂRĂ LIMITE

Prof. Inv. Preșc. Ivan Cristina Daniela

Grădinița cu Program Prelungit Nr. 13 - Focșani

Într-o lume în continuă schimbare, educația rămâne un pilon fundamental al dezvoltării personale și colective. Conceptul de „Educație fără limite” evocă o viziune a unui sistem educațional care transcende barierele tradiționale, oferindu-le tuturor oportunități egale de a învăța și de a se dezvolta.

O educație fără limite presupune, în primul rând, accesibilitate universală. Într-o lume ideală, fiecare copil, indiferent de mediul social, economic sau geografic din care provine, ar trebui să aibă acces la o educație de calitate. Aceasta înseamnă eliminarea barierelor financiare și logistice, oferind resurse și infrastructură adecvată pentru toți. De exemplu, inițiativele de educație online și distribuirea gratuită a materialelor didactice pot contribui la democratizarea educației.

Educația fără limite implică și o abordare inovatoare și flexibilă a învățării. Tradiționala sală de clasă nu mai este suficientă în era digitală. Metodele de predare trebuie să evolueze, integrând tehnologiile moderne și adaptându-se nevoilor individuale ale elevilor. Platformele de e-learning, realitatea virtuală și augmentată, precum și utilizarea inteligenței artificiale pentru personalizarea învățării sunt doar câteva exemple de inovații care pot transforma educația.

Un sistem educațional fără limite nu se concentrează doar pe acumularea de cunoștințe, ci și pe dezvoltarea holistică a individului. Abilitățile emoționale, sociale și etice sunt la fel de importante ca cele academice. Prin integrarea unor programe de educație emoțională și socială, elevii pot învăța să-și gestioneze emoțiile, să comunice eficient și să colaboreze în echipă, pregătindu-se astfel pentru viața reală.

Respectarea diversității și promovarea incluziunii sunt esențiale într-o educație fără limite. Fiecare elev are dreptul să se simtă valorizat și respectat, indiferent de diferențele sale. Acest lucru implică adaptarea curriculumului pentru a reflecta diversitatea culturală și socială, precum și implementarea unor politici anti-discriminare în școli. Educatorii joacă un rol crucial în acest sens, fiind necesar să fie formați pentru a aborda diversitatea și pentru a crea un mediu de învățare inclusiv.

Educația nu ar trebui să se oprească la absolvirea unei instituții. Conceptul de „învățare pe tot parcursul vieții” este central într-o educație fără limite. Într-o economie globalizată și digitalizată, competențele necesare se schimbă rapid. Prin urmare, este esențial ca adulții să

aiă acces la oportunități de formare și dezvoltare continuă. Aceasta poate include cursuri de perfecționare, programe de reorientare profesională și acces la resurse educaționale online.

Comunitatea joacă un rol vital în sprijinirea unui sistem educațional fără limite. Parteneriatele între școli, părinți, organizații non-guvernamentale și sectorul privat pot crea un ecosistem de sprijin pentru educație. Voluntariatul, mentoratul și sprijinul financiar din partea comunității pot contribui semnificativ la îmbunătățirea calității educației și la asigurarea accesului egal pentru toți.

Desigur, implementarea unei educații fără limite nu este lipsită de provocări. Infrastructura inegală, resursele financiare limitate și rezistența la schimbare sunt obstacole majore. Cu toate acestea, prin angajament și colaborare la nivel local, național și internațional, aceste provocări pot fi depășite. O educație fără limite necesită voință politică, investiții strategice și o abordare centrată pe elev, pentru a transforma visul într-o realitate tangibilă.

Este esențial să ne străduim să construim un sistem educațional care să ofere fiecărui individ oportunitatea de a-și atinge potențialul maxim, contribuind astfel la o societate mai echitabilă și mai prosperă.

Bibliografie

- Weller, M. (2014). *Bătălia pentru deschidere: Cum a câștigat deschiderea și de ce nu pare o victorie*. Editura Universitară.
- Bergmann, J., & Sams, A. (2012). *Clasa inversată: Cum inversăm rolurile în sala de clasă pentru a maximiza învățarea*. Editura Didactică și Pedagogică.
- Graham, C. R. (2006). *Sisteme de învățare mixtă: Definiție, tendințe actuale și direcții viitoare*. În C. J. Bonk & C. R. Graham (Eds.), *Manualul de învățare mixtă: Perspective globale, designuri locale* (pp. 3-21). Editura Polirom.

COMUNICAREA EDUCATIONALĂ

Ivănescu Eliana
Liceul Tehnologic Petrarhe Poenaru Bălcești

Comunicare reprezintă instiintare, stare, veste, raport, relație, legătură. Cam acestea ar fi sinonimele care ne sunt oferite de către dicționarul explicativ pentru comunicare. Deși pare simplu înțelesul comunicării este mult mai complex și plin de substrat. Comunicarea are o multitudine de înțelesuri, o multitudine de scopuri și cam tot atâtea metode de exprimare și manifestare. Nu există o definiție concretă a comunicării însă se poate spune cel puțin că, comunicarea înseamnă transmiterea intenționată a datelor, a informației.

Ce se înțelege prin comunicare:

- o provocare constantă pentru psihologia socială;
- o activitate;
- satisfacerea nevoilor personale;
- legătura între oameni, etc.

Mecanismul comunicării educaționale

Un loc central în activitatea de predare-învățare îl deține comunicarea educațională deoarece rolul profesorului nu este numai acela de a deține cunoștințe de specialitate și cunoștințe psihopedagogice, ci și de a transmite aceste cunoștințe, într-un limbaj specific, elevilor cărora se adresează. Având la bază limbajul, ca și proces psihic superior, comunicarea educațională își propune transferul de informații de la profesor la elev, dar și asigurarea feedback-ului de la elev la profesor.

În situațiile școlare de instruire, **sursele comunicării** pot fi:

- mesajul didactic și educațional al profesorului,
- manualul școlar,
- reviste,
- cărți,
- atlase,
- hărți,
- materiale didactice,
- filme și diafilme didactice,
- video-text, • videodisc,
- lecții televizate sau radio-difuzate etc.

Esențiale pentru actul comunicării sunt:

1. relația dintre indivizi sau dintre grupuri,
2. schimbul, transmiterea și receptarea de semnificații,
3. modificarea voită sau nu a comportamentului celor angajați.

Profesorul este un actor. El joacă un rol. Modul de transmitere a informațiilor, mesajul în sine, prezența sa, entuziasmul, implicarea, convingerea sa, pasiunea, siguranța, ținuta, postura, sunt elemente care asigură reușita procesului didactic. Toate aceste elemente alcatuiesc comunicarea didactică.

Elementele comunicării didactice sunt:

- emiterea mesajului didactic de către profesor sau de o altă sursă de informație, de la o anumită distanță;
- canalul prin care se transmite mesajul;

- receptarea mesajului de către elevi;
- stocarea și prelucrarea lui în scopul luării deciziilor (formularea răspunsurilor de către elev, a corectărilor sau a completărilor de către profesor).

Analizată din perspectivă psihopedagogică, comunicarea didactică prin dialog euristic apare ca un model interactiv, profesorul elevul fiind în același timp emițător și receptor, creându-se între ei o relație de schimb de idei, de corectări și completări.

Particularitati ale comunicării didactice:

Comunicarea didactică are mai multe caracteristici, care o deosebesc de alte forme ale comunicării interumane:

- se desfășoară între doi sau mai mulți agenți: profesor și elevi, având ca scop comun instruirea acestora, folosind comunicarea verbală, scrisă, non-verbală, paraverbală și vizuală, dar mai ales forma combinată;
- mesajul didactic este conceput, selecționat, organizat și structurat logic de către profesor, pe baza unor obiective didactice precise, prevăzute în programele școlare;
- stilul didactic al comunicării este determinat de concepția didactică a profesorului și de structura lui psihică;
- mesajul didactic (repertoriul) are o dimensiune explicativ- demonstrativă și este transmis elevilor folosind strategii didactice adecvate dezvoltării intelectuale a acestora și nivelului de cunoștințe pentru a fi înțeles de elevi;
- comunicarea se reglează și autoreglează cu ajutorul unor retroacțiuni (feed-back și feed-forward), înlocuind blocajele care pot apărea pe parcurs.

În cadrul interacțiunii profesor-elev, *comunicarea psihopedagogică* îndeplinește mai multe funcții:

- funcția informativă, de transmitere a mesajului didactic și educativ;
- funcția formativă, de stimulare a gândirii și a imaginației la elevi;
- funcția educativă, de transmitere a influențelor educaționale, de coeziune și afirmare a grupurilor școlare;
- funcția de evaluare și reglare a procesului de predare - învățare;
- funcția de rezolvare a problemelor educaționale și a conflictelor școlare.

Regulile comunicării didactice eficiente sunt:

- să ascuți, adică să ții cont de părerea și interesele celorlalți;
- să observi adică să te intereseze ceea ce se întâmplă în cadrul situației de comunicare și să înțelegi starea receptorilor;
- să analizezi și să cunoști situația receptorilor;
- să te exprimi adică să-ți expui punctele de vedere și sentimentele vis-a-vis de obiectul comunicării;
- să controlezi adică să urmărești calitatea și eficiența comunicării.

Competența comunicatională pentru profesor presupune achiziția de cunoștințe și abilități din mai multe domenii:

- cunoașterea influenței contextului comunicational asupra conținutului și formei comunicării, precum și adaptarea comportamentului de comunicare la acesta;
- cunoașterea regulilor comunicatională și a impactului comunicării paraverbale și nonverbale în cadrul comunicării didactice;
- cunoașterea psihologiei umane și școlare, abilitate de relaționare cu elevii;
- cunoașterea culturii interlocutorilor, deoarece limbajul nonverbal diferă de la o cultură la alta, iar ceea ce este considerat eficient în comunicare pentru o cultură poate fi ineficient pentru o altă.

Pentru a fi *eficace*, comunicării didactice i se cer anumite caracteristici:

1. **Ale profesorului:**
 - claritatea mesajelor
 - precizia acestora
 - utilizarea unui limbaj adecvat și accesibil elevilor
 - utilizarea unui limbaj adecvat (corect din p.d.v stiintific)
 - structurarea logică a mesajelor transmise;
 - prezentarea interesantă a conținutului instruirii;
 - asigurarea unui climat adecvat comunicării
2. **Ale elevilor:**
 - să aibă capacitate de concentrare (pentru a putea recepta și înțelege mesajul profesorului);
 - să posede cunoștințele anterioare necesare învățării ce urmează;
 - să fie motivați pentru a învăța (în general și la un anumit obiect
 - studiu, în particular);
 - să cunoască limbajele utilizate (de profesor sau de calculator, cazul instruirii asistate de acesta)

În comunicarea didactică profesorul trebuie să-și facă pe elevi să simtă că are o vocație în această direcție, că este un partener de încredere, care dorește un dialog autentic. Competența de comunicare se va manifesta și prin capacitatea de ascultare a elevilor. Cei mai apreciați profesori sunt cei care permit libertatea de exprimare a elevilor, care nu-i fac nici să se simtă judecați, nici manipulați, nici sfatuiți, ci cei care le oferă sentimentul de siguranță și libertatea comunicării.

Competența de comunicare a profesorului. Caracteristici, feed-back-ul oferit de comunicare în contextul situațiilor didactice

EMITATOR (profesorul):

- emite mesajul didactic prin canalul de transmitere; • receptează răspunsul (feed-back I); • analizează metodele (feed-back II).

RECEPTOR (elevul):

- receptează mesajul prin canalul de transmitere;
- stochează informația;
- prelucrează informația;
- emite răspunsuri (feed-back I);
- receptează mesajul ameliorat (feed-back II).

Comunicarea didactică prin dialog apare ca un model interactiv, profesorul și elevul fiind în același timp emitor și receptor, creându-se între ei relație de schimb de idei și cercetări.

Comunicarea didactică implică fenomenul de retroacțiune.

În comunicarea didactică există două feluri de retroacțiuni: feed-back-ul și feed-forward-ul. **Feed-back-ul** este modalitatea prin care finalitatea devine cauzalitate. Modalitatea prin care anticiparea finalității redevine cauzalitate este o retroacțiune de tip feedforward. Feed-back-ul intră în funcție după atingerea finalității. În postura de profesor, atent la evoluția fiecărui elev, te poți ocupa special de un copil după ce a luat o notă nesatisfăcătoare (feed-back) sau preventiv, anticipând o evoluție spre o notă nesatisfăcătoare (feed-forward).

In teoria psihopedagogica, feed-forward este abia semnalat, iar feed-back-ul este temeinic analizat.

Feed-back-ul poate fi privit ca fiind comunicarea despre comunicare si invatare. Actul didactica impune existenta a doua feed-back-uri, diferite prin sens si functie. Un prim feed-back aduce informatii de la receptor la emitator-numit, prin conventie fb I, si care regleaza activitatea de transmitere a informatiilor.

Feed-back-ul indeplineste functiile de control, de reglare si autoreglare a informatiilor transmise, prin eliminarea la timp a unor eventuale perturbari si distorsiuni. Eficienta comunicarii depinde atat de pregatirea si aptitudinile de a comunica ale profesorului, cat si de capacitatatile intelectuale ale elevului. Comunicarea se autoregleaza cu ajutorul unor retroactiuni (feed-back si feed-forward), inlaturand blocajele care pot aparea pe parcurs.

Inaintea oricarei comunicari didactice, profesorul va efectua mai multe operatii: stabilirea obiectivelor si a continutului esential al comunicarii, a unor explicatii, exemple, fapte, date cu valoare motivationala, a intrebarilor-problema, a intrebarilor retorice, sau care determina reflectii (Ce se intampla daca? Din ce cauza? Ar putea fi si altfel? La ce credeti ca va folosesc aceste informatii?). De asemenea profesorul va preciza si strategia comunicarii (inductiva, explicativ-demonstrativa, euristica, deductiva, prin analogie sau combinata), precum si mijloacele audio-vizuale, a caror folosire sporeste receptia.

BIBLIOGRAFIE

- Panișoară, Ioan-Ovidiu., (2006) *Comunicarea eficientă*, Iasi: Editura Polirom
- Prutianu, Ștefan, (2005) *Antrenamentul abilităților de comunicare*, Iasi: Editura Polirom
- Rusu Mina-Maria, (2009) *Competența de comunicare-perspective de abordare*, in Revista Limba Română nr.11-12, anul XIX

METODE INOVATIVE DE PREDARE- ÎNVĂȚARE- EVALUARE

Ivănescu Eliana Mihaela

Liceul Tehnologic Petrache Poenaru Bălcești , Vâlcea

Motto: „Să nu-i educăm pe copii pentru lumea de azi. Această lume nu va mai exista când ei vor fi mari. Și nimic nu ne permite să știm cum va fi lumea lor. Atunci să-i învățăm să se adapteze.” (Maria Montessor)

Procesul de învățământ este un sistem complex, rezultat al interdependenței dintre predare, învățare și evaluare, cu o finalitate bine conturată – aceea de transpunere în practică a idealului educațional, dezvoltarea integral-vocațională a personalității. Calea principală prin care se realizează acest aspect este perfecționarea tehnologiei, respectiv a formelor, metodelor și mijloacelor prin care se ajunge la rezultatul scontat.

Tehnologia didactică include într-un tot unitar toate componentele procesului de învățământ, insistând asupra interdependenței dintre conținut și toate celelalte aspecte, cum ar fi: organizarea, relațiile profesor-elevi, metodele, procedeele folosite etc. Un loc important în cadrul tehnologiei didactice îl ocupă strategiile didactice. Prin strategie didactică înțelegem un ansamblu de metode și procedee prin care se realizează conlucrarea dintre profesori și elevi în vederea predării, învățării, dar și evaluării unui volum de informații, a formării unor priceperi și deprinderi, a dezvoltării personalității umane.

Pentru definirea metodei ținem seama de faptul că termenul provine din cuvântul grec „methodos”, care înseamnă „cale”. Metoda de învățământ este un demers tipic, folosit în procesul de învățământ atât de către profesor cât și de către educat în scopul educării acestuia din urmă, demers care are ca principale determinări, pe de o parte orientarea spre sporirea cunoașterii și perfecționarea capacităților de cunoaștere, și pe de altă parte, relativa reglementare cu privire la etapele de parcurs, mijloacele strict necesare, limitele de eficiență.

Învățământul modern pune un accent deosebit pe metodele interactive. Acestea presupun ca instruirea să se facă activ, elevii devenind astfel coparticipanți la propria lor instruire și educație. Prin folosirea metodelor interactive în demersul didactic sunt satisfăcute următoarele cerințe psihopedagogice ale activizării:

- pregătirea psihologică pentru învățare;
- prevenirea și reducerea influențelor negative ale diferitelor surse perturbatorii;
- asigurarea repertoriilor congruente;
- asigurarea unui limbaj comun între educator și educat;
- utilizarea unor modalități eficiente de activizare.

Prin folosirea metodelor interactive este stimulată învățarea și dezvoltarea personală, favorizând schimbul de idei, de experiențe și cunoștințe, asigură o participare activă, promovează interacțiunea, conducând la o învățare activă cu rezultate evidente, contribuie la îmbunătățirea calității procesului instructiv-educativ, are un caracter activ-participativ, o reală valoare activ-formativă asupra personalității elevilor.

Pentru utilizarea eficientă a acestor metode, în practica didactică, este necesară cunoașterea teoretică, o minimă experiență în utilizarea acestora și integrarea corespunzătoare în proiectul didactic, în interrelație cu metodele tradiționale. Acest mod de predare transformă elevul într-un actor, participant activ în procesul învățării, pregătit să-și însușească cunoștințele prin efort propriu, o angajare optimă a gândirii, mobilizându-l în raport cu sarcinile de învățare date, se identifică cu situația de învățare în care este antrenat, fiind parte activă a propriei transformări și formări, generată de cunoaștere.

Practica didactică bazată pe metode interactive presupune:

- interacțiuni verbale și socio-afective nemijlocite între elevi, grație cărora se dezvoltă competențe intelectuale și sociale transferabile în diferite contexte formale sau informale;
- atitudine deschisă, activă, bazată pe inițiativă personală;
- o învățare în colaborare cu ceilalți colegi;
- angajarea intensă a elevilor în realizarea sarcinilor (chiar dacă în cazul unora dintre ei nu se produce la primele experiențe de acest gen);
- responsabilitatea colectivă și individuală;
- valorizarea schimburilor intelectuale și verbale, mizând pe o logică a învățării care ține cont de opiniile elevilor.

Demersurile didactice de acest tip conduc spre un progres cognitiv centrat pe descoperirea celuilalt, a unei participări active și interactive, la reflecție comună în cadrul comunicării educaționale din care face parte.

Specific metodelor interactive este faptul că ele promovează interacțiunea dintre mințile participanților, dintre personalitățile lor, ducând la o învățare mai activă și cu rezultate evidente.

Metodele interactive:

- creează deprinderi;
- facilitează învățarea în ritm propriu;
- stimulează cooperarea, nu competiția;
- sunt atractive;
- pot fi abordate din punct de vedere al diferitelor stiluri de învățare.

Ofer spre exemplificare una dintre cele mai cunoscute metode interactive – Metoda proiectului.

Metoda proiectului este o metodă de predare-învățare activ-participativă care promovează dezvoltarea capacităților dinamice, dezvoltarea aptitudinilor elevilor, dar și o metodă de evaluare. Proiectul este o activitate personalizată, elevii putând decide nu numai asupra conținutului, dar și asupra formei de prezentare.

Caracteristici:

- se desfășoară pe o perioadă de timp de câteva zile sau câteva săptămâni;
- începe în clasă prin precizarea temei, definirea și înțelegerea sarcinilor de lucru;
- continuă în clasă și acasă și se încheie în clasă prin prezentarea unui raport despre rezultatul obținut și expunerea produsului realizat;
- poate lua forma unei sarcini de lucru individuale sau de grup;
- trebuie organizat riguros în etape, ca orice muncă de cercetare;
- facilitează transferul de cunoștințe prin conexiuni interdisciplinare.

Avantajele folosirii proiectului ca metodă interactivă de predare – învățare – evaluare:

- Valorizează experiența cotidiană, informațiile și interesele elevilor;
- Oferă posibilitatea fiecărui elev de a se manifesta în domeniile în care capacitățile sale sunt cele mai evidente;
- Oferă oportunități pentru realizarea unei cooperări educaționale între principalii actori ai educației: elev + elev, elev – învățător, învățători – elev – părinte;
- Stimulează acumularea de cunoștințe, dezvoltă capacitățile și abilitățile de comunicare, colaborare și ajutor, determinând învățarea activă.

Trebuie, însă, să avem mare grijă, când, cum și ce metodă aplicăm, deoarece demersurile didactice pe care le inițiem trebuie să fie în concordanță cu particularitățile de vârstă și posibilitățile cognitive și practice ale copiilor. Nu orice metodă poate fi aplicată în cadrul oricărei categorii de activitate sau la orice nivel de vârstă. În alegerea metodelor pe care le vom aplica, trebuie să ținem cont de tema tratată, de tipul ei (de predare, învățare, evaluare) și de nivelul de dezvoltare intelectuală al copiilor. De aceea, este necesar un studiu profund al acestor metode, o analiză amănunțită, creativitate, responsabilitate didactică și capacitate de adaptare și aplicare.

Bibliografie:

Boncu Ștefan – „Psihosociologie școlară”, Editura Polirom, București, 2013;

Nicola Ioan – „Tratat de pedagogie școlară”, Editura Aramis, București, 2003;

Mîndru Elena – „Strategii didactice interactive”, Editura Didactica Publishing House, București, 2005;

Școala Gimnazială “Octavian Voicu”, Bacău

Prof. Pt. Înv. Preșcolar Ivența Aurora Adina

Importanța activităților extrașcolare în dezvoltarea personalității preșcolarului

Dezvoltarea personalității copilului este un proces complex și multifactorial, influențat de numeroși factori, printre care se numără și activitățile extrascolare, care reprezintă o componentă esențială în formarea și evoluția personalității copilului, oferind oportunități semnificative pentru învățare, creștere și descoperire a intereselor și abilităților individuale.

În primul rând, activitățile extrașcolare oferă copiilor oportunitatea de a-și dezvolta și diversifica abilitățile și talentele. Fie că este vorba de sport, artă, muzică, teatru sau alte domenii, aceste activități îi încurajează pe copii să exploreze și să-și descopere pasiunile și aptitudinile unice. Prin intermediul acestor experiențe, copiii pot identifica ceea ce îi pasionează și își pot dezvolta încrederea în sine în contexte diferite, ceea ce poate contribui la construirea unei identități și a unei imagini de sine pozitive.

În al doilea rând, activitățile extrașcolare promovează dezvoltarea abilităților sociale și a relațiilor interpersonale. Participând la diverse activități în afara școlii, copiii au oportunitatea de a interacționa cu alți copii și adulți, de a lucra în echipă și de a-și dezvolta abilitățile de comunicare și cooperare. Aceste interacțiuni contribuie la învățarea abilităților sociale esențiale, cum ar fi empatia, toleranța și capacitatea de a lucra într-un mediu divers, pregătindu-i pe copii pentru succesul în relațiile interpersonale pe tot parcursul vieții.

De asemenea, activitățile extrașcolare oferă copiilor oportunitatea de a-și dezvolta disciplina și responsabilitatea. Participarea regulată la astfel de activități necesită angajament și perseverență, iar copiii învață să-și gestioneze timpul și să-și prioritizeze activitățile pentru a se desfășura cu succes în domeniile în care sunt implicați. Aceste abilități sunt extrem de valoroase în viața de zi cu zi și pot contribui la succesul ulterior al copiilor.

În plus, activitățile extrașcolare oferă copiilor o modalitate să-și exprime creativitatea și să-și exploreze imaginația. Indiferent dacă este vorba de desen, dans, teatru sau alte forme de artă, participarea la astfel de activități îi încurajează pe copii să-și exprime gândurile, emoțiile și ideile într-un mod creativ și constructiv. Acest lucru nu numai că îi ajută să-și dezvolte abilitățile artistice, ci contribuie și la dezvoltarea unei gândiri critice și a unei perspective unice asupra lumii înconjurătoare.

Tipuri de activități extrașcolare desfășurate la grădiniță, grupate pe domenii de dezvoltare pot fi:

1. Dezvoltare fizică:

- Jocuri și exerciții fizice în aer liber, cum ar fi săriturile de coardă, jocul cu mingea sau alergările.

- Leagăn, tobogan și alte echipamente de joacă pentru dezvoltarea abilităților motorii.
- Ședințe de înot sau gimnastică pentru copii.

2. Dezvoltare intelectuală:

- Sesiuni de povestit povești și lectură de cărți.
- Activități de recunoaștere a formelor, culorilor și literelor.
- Experimente simple de știință și observarea naturii (de exemplu, plimbări în natură pentru a observa plantele și animalele).
- Puzzle-uri și jocuri logice adaptate vârstei.

3. Dezvoltare artistică:

- Desen și pictură cu degetele sau cu pensule.
- Modelare cu plastilină sau lut.
- Jocuri de rol și teatru de păpuși.
- Activități de creație folosind materiale reciclabile.

4. Dezvoltare socială și emoțională:

- Jocuri cooperative pentru învățarea lucrului în echipă.
- Sesiuni de jocuri de rol care implică interacțiunea cu colegii (de exemplu, jocul de-a magazinul sau de-a medicul).
- Discuții și activități care promovează empatia și înțelegerea emoțiilor (de exemplu, povestiri despre sentimente sau activități de recunoaștere a expresiilor faciale).
- Moment de cântece și jocuri muzicale în grup.

5. Dezvoltare fizică și abilități de coordonare:

- Activități de dans și mișcare la ritm de muzică.
- Cursuri de inițiere în diverse sporturi (de exemplu, fotbal, baschet, atletism).
- Jocuri de echilibru și coordonare (de exemplu, mers pe o linie trasă pe podea sau pe un traseu simplu de echilibru).
- Activități de construcție și asamblare cu blocuri sau cuburi.

Aceste activități extrascolare la grădiniță sunt concepute pentru a sprijini dezvoltarea holistică a copiilor, oferindu-le oportunități variate de explorare și învățare într-un mediu sigur și stimulat, având multiple valențe educative, dintre acestea enumerăm:

1. Dezvoltarea abilităților sociale: Participarea la activități extrascolare le oferă copiilor șansa de a interacționa cu alți copii de vârste similare într-un mediu mai puțin formal. În cadrul acestor activități, ei învață să împărtășească, să coopereze, să își exprime opiniile și să lucreze împreună în echipă. Aceste experiențe îi ajută să dezvolte abilități sociale esențiale și să înțeleagă importanța colaborării și a relațiilor interpersonale pozitive.

2. Promovarea autonomiei și a responsabilității: Participarea la activități extrascolare îi ajută pe copii să își dezvolte independența și responsabilitatea pentru propriile acțiuni. Ei învață să își organizeze timpul, să își gestioneze resursele și să își asume angajamentele în cadrul activităților preferate. Această experiență îi pregătește pentru situațiile viitoare în care vor trebui să își asume responsabilități mai mari.

3. Stimularea creativității și imaginației: Multe activități extrascolare la grădiniță implică explorarea creativității și a imaginației. Fie că este vorba de pictură, sculptură, dans, teatru sau alte forme de artă și expresie creativă, copiii au oportunitatea să își dezvolte abilitățile artistice și să își exprime liber gândurile și emoțiile. Această explorare creativă îi încurajează să gândească în mod original și să exploreze noi modalități de a se exprima.

4. Învățarea prin experiență: Activitățile extrascolare oferă copiilor oportunități de a învăța prin experiență și de a-și aplica cunoștințele în contexte practice. De exemplu, participarea la activități sportive îi ajută să își dezvolte abilitățile motorii și să înțeleagă importanța sănătății și a activității fizice regulate. De asemenea, participarea la activități artistice îi încurajează să exploreze și să descopere lumea din jurul lor într-un mod creativ și interactiv.

5. Consolidarea încrederii în sine: Participarea la activități extrascolare le oferă copiilor oportunitatea de a-și demonstra abilitățile și talentele într-un mediu sigur și susținător. Prin obținerea de succese și depășirea provocărilor, ei își întăresc încrederea în sine și își dezvoltă o atitudine pozitivă față de ei înșiși și față de propriile capacități.

Activitățile extrascolare la grădiniță au o gamă variată de valențe educative, contribuind la dezvoltarea holistică a copiilor și la pregătirea lor pentru succesul în viață și oferind nu doar oportunități de învățare și creștere, dar și creează amintiri prețioase și promovează bucuria și entuziasmul pentru învățare.

În concluzie, activitățile extrascolare reprezintă un aspect vital în dezvoltarea personalității copilului, oferind oportunități semnificative pentru învățare, creștere și descoperire a intereselor și abilităților individuale. Prin participarea la astfel de activități, copiii își pot dezvolta talentele, abilitățile sociale și creativitatea, pregătindu-se pentru succesul în viață și contribuind la formarea unei personalități echilibrate și încrezătoare în sine.

Bibliografie :

- Gordon W.Allport -, „Structura și dezvoltarea personalității” , Revista „Învățământul primar nr. 3-4”, 1999, Editura Discipol”

- <https://www.scoalaargeseana.ro/didactica-magna/1371-stimularea-personalitatii-elevilor-prin-activitatile-extracurriculare>, accesat 04.04.2024, ora 8
- <https://edict.ro/rolul-activitatilor-extracurriculare-in-dezvoltarea-personalitatii-elevilor/>, accesat 04.04.2024, ora 8,40
- https://www.didactic.ro/materiale-didactice/77713_dezvoltarea-personalitatii-copilului-prin-activitati-extracurriculare , accesat 04.04.2024, ora 9

LITERATURA LA INTERFERENȚA DINTRE DISCIPLINĂ ȘCOLARĂ ȘI ARTĂ

Prof. IZSAK CRISTINA – ȘTEFANIA

LICEUL TEHNOLOGIC „MIHAI VITEAZU” VULCAN – HUNEDOARA

„De învățat înveți multe și de la toți, dar profesor nu e decât cel care te învață să înveți.”

(Constantin Noica)

Misiunea noastră, a dascălilor, este cea de a învăța și educa în general tinerele generații. Inițial pare simplu, fiind un proces educațional care se desfășoară pe baza unor norme și metodologii bine stabilite de către unele foruri superioare de conducere și decizie, care s-au orientat după necesitățile politice - administrative ale fiecărei țări. Fiecare educator, învățător, profesor, înainte de a îmbrățișa această meserie nobilă, trece la rândul lui printr-un proces educativ. Prin cunoștințele acumulate, dar mai ales prin harul fiecăruia, aceștia reușesc nu numai să transmită informații și să fie îndrumători în diferite domenii, ci să și formeze personalități cu valori culturale și creative. Doar competența, dăruirea și dragostea pentru această meserie pot face ca noi, cadrele didactice, să putem îndruma fiecare elev pe propria sa cale. Pentru a ne atinge acest scop, apelăm la toate condițiile, strategiile, metodele și mijloacele învățământului actual.

Una dintre cerințele învățământului modern este aceea de a-l pune pe elev în situația de a deprinde un caracter activ al studiului, astfel încât să-i dezvolte capacitățile cognitive și creatoare, determinând dezvoltarea gândirii critice și a personalității. De aceea, școlii îi revine misiunea de a-i forma pe elevi cu deprinderi temeinice de autoinstruire, de autoperfecționare prin intermediul tuturor mijloacelor.

Disciplinele din școli sunt abordări specifice fiecărui profesor. La disciplina Limba și literatura română, înclinația noastră, a profesorilor trebuie neapărat să releve acea latură prin care descoperim într-o operă literară părțile valoroase, ce produc plăcere și atracție în rândul elevilor. Această disciplină are unul dintre cele mai importante roluri în procesul de predare-învățare, prin ea se fac primii pași în cunoașterea omenirii atât din punct de vedere științific, dar mai ales cultural-artistic, fiind liantul dintre pragmatism și sublim în procesul de prelucrare al emoției umane.

Studierea operelor literare este o parte fundamentală, dar insuficientă. Trezirea interesului și a gustului pentru lectură și cunoașterea operelor literare, implică profesorul și școala cu o responsabilitate incontestabilă.

Lectura literară pune la dispoziția copilului cunoștințe despre mediul înconjurător, despre viața oamenilor și a animalelor, despre trecutul istoric al poporului, despre muncă și profesii, educație cultural-artistică și moral-religioasă. Plăcerea pentru lectură și cunoașterea operelor literare, implică profesorul, pentru care literatura și teoria literaturii nu este doar o copertă frumos colorată, nu se reduce doar la pedagogie sau tehnică, ci este o știință care îl determină la o responsabilitate permanentă.

Ce este lectura? Ce este literatura? Sunt întrebările la care fiecare profesor de limbă și literatură, își propune să răspundă prin practicile pedagogice, metodele de predare -învățare - evaluare. Într-un moment în care tehnologia a cuprins interesul elevilor și în care noi, dascălii trebuie să fim mereu atenți la nevoile și cerințele elevilor

Literatura nu are o definiție stabilită cu exactitate, fiind arta care surprinde esența vieții reale sau imaginea trecută prin filtrul creativ al autorului, care mai apoi o transpune în opere scrise.

De la Poetica lui Aristotel și până astăzi se urmărește decodificarea textului literar, de aceea trebuie făcută o străbateră a scriiturilor. Deoarece fiecare scriitor are propria viziune despre viață în epoci diferite cu ideologiile și filozofiile sale, creațiile acestora sunt influențate în mod evident, fiind concretizate în operele lor. Reunind scriitorii care împărtășesc principii estetice comune, același stil literar, teme, motive, subiecte, personaje, formule expresive, deci un crez estetic comun, iau naștere curente literare. Un curent literar se remarcă prin viziunea comună a unei anumite perioade istorice, rezultată din tendințele unei epoci.

Deoarece trăim în secolul vitezei, în care valorile se schimbă într-un ritm alert și tinerii nu mai au timpul necesar, sau nu mai sunt atrași de lectura în sine, preferând tehnologia modernă cu avantajele ei audio-video, rolul nostru, al profesorilor este de a atrage, a educa și de a le forma dorința de cunoaștere și de sensibilitate față de valorile estetice, literare și nu în ultimul rând artistice. În acest sens, putem găsi o cale prin care să îi determinăm pe elevi să fie mai atrași de lectură și tot ce înseamnă literatură. Pentru că nu există rețete pedagogice, nici strategii universale valabile care să ateste eficiența pedagogică, prin raportarea la societatea actuală cu oportunitățile și cerințele ei, impactul resurselor audio-vizuale pot forma cu succes deprinderea studierii literaturii.

„IONA”

Marin Sorescu

Profesor, Jercan Andina-Elena

Colegiul „Ferdinand I” Măneciu, Prahova

Titlul trilogiei dramatice – „Setea muntelui de sare” – anunță metaforic și hiperbolic setea de Absolut, setea de Sacru a omului superior. Cele trei drame filosofice care o compun sunt parabole pe tema destinului uman, a singurătății omului în Univers, inclusiv, în propriul său microcosm (sau microcosmos!). Fiecare poem dramatic își are izvorul într-unul dintre miturile fundamentale: „*Iona*” pornește de la mitul biblic al fiului lui Amitai, Iona, care nu se supune voinței Lui Dumnezeu de a fi el trimisul în Ninive, pentru a întoarce păcătoșii pe calea cea dreaptă; „Paracliserul” – de la mitul meșterului Manole, iar „Matca” – de la mitul potopului.

Toate trei, prin geneza mitică, prin întâmplări surpriză din derularea subiectului, prin alternanța dintre simplitate și profunzime, prin limbajul parodic, reamintesc tehnici folosite de trilogiile antice, de teatrul absurdului și de farsele populare.

Iona poate fi perceput ca simbolul individului însingurat într-o lume care îi este ostilă și străină și care îi răpește identitatea, îl înstrăinează chiar de sine. Este chiar simbolul omului modern, care pierde sentimentul sacralului și devine prizonierul morții eterne.

Această poemă dramatică impune prin eroul său titular, care este și singurul în întreaga piesă de teatru. Înclinat spre profundă meditație, își păstrează, totuși, jovialitatea și simplitatea. Dedublarea personajului în Iona și Iona, deci reducerea dialogului și monologului la solilog, simbolizează chiar această interiorizare: Iona vorbește cu Iona, cu sinele; Iona îi încredințează gândurile, proiectele, atitudinea sa față de regimul politic dezumanizant, lui Iona. În pantecele monstrului marin, în burți succesive de monștri, Iona își strigă singurătatea și lipsa de libertate și, astfel, el a condamnat comunismul feroce în plin comunism și Marin Sorescu mărturisește, asumându-și riscurile: „Îmi vine pe limbă să spun că Iona sunt eu... este omul în condiția lui umană, în fața vieții și a morții.”

Iona cel biblic fuge de răspunderea primită și se urcă pe o corabie cu destinația Tarsis. Dumnezeu îl pedepsește stârnind o furtună, Iona se trezește-n valuri și apoi în burta unui chit, pentru trei zile și trei nopți. După acest răstimp de grea pedeapsă, tot din poruncă divină, Iona se trezește pe plaja ninivitenilor, pentru că

balena îl aruncase în afară printr-un puternic jet de apă. Insuflat de Dumnezeu, Iona vorbește convingător și-i aduce pe păcătoși pe calea cea bună.

Din acest mit al Bibliei, Marin Sorescu ia motivul claustrării în pânțele ihtiozaurului și-l transformă în metafora simbol a încarcerării noastre în întunericul unui regim politic, a claustrării noastre în imperiul mistuitor al grijilor tot mai mari și mai mari.

Poema dramatică este alcătuită din patru tablouri: I și IV dau impresia că Iona este „în afară”, iar II și III concretizează tragedia eroului de a se zbate în pânțele fetid și întunecat, sub „veșnica mistuire” a acestuia.

Primul tablou ni-l înfățișează pe Iona ca pescar ghinionist. În fața mării nesfârșite, în fiecare dimineață își propune și are speranța că va vâna și va duce acasă, în năvodul său, peștele cel mare, în uimirea tuturor. Acesta-i visul, dar realitatea e tristă: se întoarce acasă „numai cu fâțe”. Limbajul pare simplu și comic, dar tocmai în asemenea sintagme, dramaturgul pune semnificații neașteptate.

Ca să aibă în plasă măcar peștișori rari, își poartă cu el acvariul. Pe țărm, sub soare, privește în acvariul care devine pentru el simbolul oceanului, simbolul lumii. Micșorând exagerat proporțiile, folosește cu mult efect litota (acea hiperbolă care micșorează dimensiunile). Simbolic, peștișorii, care aleargă după hrană, sunt oamenii; neștiutori, când văd nadele, aleargă după cea mai mare și strălucitoare, colorată.

La fel, noi, oamenii, alegem partenerul cel mai lăudat, mai atrăgător și apoi ne trezim în brațe cu... realitatea! Nadele – mai ales cele frumos colorate – sugerează capcanele vieții fascinante, pericolele tentațiilor existenței umane.

Într-o zi însorită, i se arată pescarului, între mari valuri albastre, peștele râvnit, peștele cel mare. Se consideră fericit, dar, cum soarta e de sticlă; când strălucește, atunci se sparge, peștele uriaș înghite pescarul, care zadarnic mai strigă după ajutor.

Eroul încearcă să nu-și piardă optimismul, jovialitatea, vorbește întruna, logosul fiind expresia supraviețuirii.

Uriașul pântec mistuitor îl răstoarnă pe Iona printre peștișori, prin nisip și crengi înghițite, pe care mai mult le simte, căci în interiorul întunecat, nu-și vede nici propriile mâini. Încearcă să glumească spunând: „începe să fie târziu în mine... Uite s-a făcut întuneric în mâna dreaptă și-n salcâmul din fața casei”.

Iona este într-un monolog dialogat, pentru că vorbește cu sine, în multe accente filosofice. Își impune să se considere liber; „fac ce vreau, vorbesc. Să vedem dacă pot și să tac. Să-mi țin gura. Nu mi-e frică...”

Nu zadarnic și-a făcut curaj; „veșnica mistuire” îi aduce la mână un cuțit, pe care îl și consideră semn al libertății. Glumește la adresa gazdei – a tinerei balene; a fost imprudentă să prindă un pescar, să lase să-i scape pe gât un cuțit; „ar trebui să se pună un grătar la intrarea în orice suflet...”

De la marele chit, referirile au trecut la oameni. Iona devine visător; ar construi „o bancă de lemn în mijlocul mării” – comparabilă, în teatrul absurdului, dar și al celor mai bizare simboluri suprarealiste, cu „un lăcaș de stat cu capul în mâini în mijlocul sufletului.”

Optimist, Iona manevrează, cu tenacitate, cuțitul, mai cugetă, mai glumește și reia fierăstruitul. Simte, deodată, cum încetează „veșnica mistuire” și chitul înțepenește cu uriașa-i gură larg deschisă.

Iona se crede eliberat, dar constată, îndată, că se află în interiorul altui ihtiozaur, mai mare, care îl înghițișe pe celălalt. Aici întrezărește o moară de vânt imobilă, dându-i sentimentul grav al zădărniceii, al donquijotismului.

În întuneric și nămol fetid, mai distinge doi pescari care nu-l aud și nu-i răspund. Ca niște spectri, ei mută de pe un umăr pe altul câte o bârnă. Se reface mitul lui Sisif; cei doi nu-și cunosc decât povara dată de destin. Și-au pierdut identitatea și, treptat, își vor pierde integritatea fizică, viața.

Între tragic și comic, Iona le spune că umezeala din pânțelele chitului e nesănătoasă. Lansează întrebarea; „de ce ne mai mănâncă, dacă n-are condiții?”

Își păstrează jovialitatea până când ritmul „veșnicei mistuiri” îi smulge din mână cuțitul. Căutând în jur, descoperă că unghiile de la picioare i-au ieșit prin încălțăminte, mai ales, a degetului mare îi putea servi de fierăstrău. Perseverează pentru a spinteca al doilea ihtiozaur cu puternica unghie. În clipele de odihnă citește scrisori și își pune în gând să-i scrie și el mamei, pentru că „în viața lumii există o clipă când toți oamenii o cheamă pe mama pentru alinarea suferinței lor; „Mamă, tu nu te speria și naște-mă mereu!”

Peștișorii care fug de mistuire îi dau imaginea a sute și mii de ochi care-l privesc. „Vin spre mine cu gurile... scoase din teacă. Mă mănâncă!” Îi scrie mamei pe o bucată de piele smulsă din palma lui. Crede că i-o pune într-o sticlă de naufragiat, dar, de fapt, o pune într-o vezică de pește. Când aceasta îi vine înapoi în mână, crede că i-au scris și lui alții; „Scriu nenorociții, scriu...” Este tot mai secătuit de puteri și speranțe, dar luptă cu sine.

Ultimul tablou e cel mai dramatic. Iona, cu chipul alungit de barba ascuțită de ascet, în haine sfâșiate, este în gura celei de-a doua balene pe care a reușit s-o răpună. Îl strigă pe celălalt Iona să-și spună fiecare fericirea de a respira alt aer; „de-al nostru, mai dens...”

Nu vede marea, dar vede nisip, „ca nasturi ai valurilor.”

Crede că soarele e sub un nor gros și întunecat. Pentru că abia îl zărește micșorat, rotund, fără raze, îi cere celuilalt Iona să-l ajute „să-i dea sare, ca să țină mai mult!”

Se simte singur și lansează un strigăt știut; „Hei, oameni buni!” Apar cei doi pescari cu bârnele trecând de pe un umăr pe celălalt. Acum îi crede gemeni, ca atâția peștișori care-i trecuseră pe dinainte.

Simțim aluzia permanentă; drama umană e viața apăsătoare, într-un regim apăsător, sufocant, dezumanizant; fără libertatea de a trăi cum vrei, fără libertatea de a crede, de a gândi...

Ca și Iona, aspirăm spre o existență superioară și nehărțuită de sisteme existențiale strâmbe.

Iona începe să confunde trecutul cu viitorul. Spune că-și „prezice” „trecutul”. Amintirile sunt departe, încetoșate. Abia-și întrevide părinții; femeia care frângea pâinea pe masă, bărbatul bun care se întorcea istovit, școala, jocul... Nu poate să definească viața; „frumoasă și minunată și nenorocită și caraghioasă, formată din ani, pe care am trăit-o eu?”

Devine lucid; „Eu sunt Iona”... „am greșit drumul, totul e invers... plec din nou...”

Privind norul care întunecă soarele, descoperă o burtă a altui pește și mai mare, care îi înghițise pe cei doi, gazdele pescarului pescuit. Exclamă tragic; „Doamne, câți pești unul într-altul!”... sute de burți de pești tot mai mari, stivuite ca scândurile!... și drumul înapoi este tot prin burțile de pește...

Eroului nu-i rămâne decât să-și spintece propriul pântec, pentru a-și descarcera Sufletul.

Semnificația este filosofică; evadarea din propriul destin, din propria captivitate – trupul nostru de lut – din propria carceră.

Replica finală, totuși, sugerează încrederea pe care i-o dă regăsirea sinelui, pentru că „e greu să fii singur... Răzvim noi cumva la lumină!”

Iona, deci Marin Sorescu, aspiră, în numele spectatorilor, sau cititorilor, la libertate, la puterea de a-ți controla destinul, la solidaritate umană.

Caracteristicile istoriei orale

Julan Cosmin-Mircea
Liceul Tehnologic „Francisc Neuman” Arad

Aplecarea tot mai asiduă a istoricilor de meserie asupra trecutului recent, asupra a ceea ce se cheamă tot mai des istoria timpului prezent, în care o bună parte din sursele tradiționale, cele arhivistice nu sunt accesibile istoricului, impune obligatoriu apelul la o categorie de surse care sunt încă la îndemâna istoricului. Anume, sursele orale, sursele obținute prin chestionarea martorilor, a celor care au trăit sau chiar au participat la evenimentele istorice ce se cuvin a fi restituite.

Din nefericire, numele de istorie orală, cade destul de stângaci și impropriu. Este dificil de acceptat și ca istorie și ca orală. Fără îndoială că poveștile de vieți pot să ofere date interesante pentru reconstituirea memoriei unor grupuri care au lăsat puține urme scrise. Dar aceasta nu va fi deloc o altă istorie, care să conțină mai mult adevăr decât istoria clasică reconstituită de specialiști după reguli și metode clar stabilite.

Chiar în ce privește biografia, ea nu este experiența trăită, transmisă direct, ci o cronică și pe cale de consecință, o construcție, dacă vrem o ficțiune în sens strict. Ca atare și ea trebuie supusă aceleiași operațiuni critice ca celelalte documente pe care le utilizează în mod curent istoricul. Iar ca discurs, prim excelență polisemic ea trebuie supusă ca orice alt text unor lecturi multiple.

Istoria orală apoi, nu ne oferă trăitul. Ea oferă o mărturie asupra unui grup la un moment dat. Arhivele orale ne pot oferi multe lucruri, dar ele nu sunt foarte fidele experiențelor trecute, ci doar la ceea ce-și amintesc despre acest trecut. Ele fac să apară nu neapărat o imposibilă istorie imediată opusă celei făcută de istorici, ci un nou obiect al cercetării. Ea permite să urmărim amestecurile, întâlnirile, rupturile între memoria individuală, memoria comună și memoria istorică, anume de a vedea din mers memoria la lucru. Ea ne invită să reperăm această acțiune a memoriei și să-i măsurăm efectele în sursele cale mai tradiționale pe care le exploatează istoricul.

Mijloacele moderne de comunicație, multiplică contactele verbale și reduc comunicarea prin scrisori. Ca atare istoria orală încearcă să țină locul acestui fapt. Pe un alt plan, societățile contemporane încep să aibă nostalgia originilor. Noile teritorii ale istoricului oferă și ele multiple rațiuni de a apela la sursele orale. Este dificil de înțeles istoria vieții cotidiene fără anchete de teren.

Mai ales că activitățile banale din cotidian n-au lăsat prea multe urme scrise. Apoi, istoria care s-a dorit tot mai antropologică a început să se inspire din metodele etnologilor care observă participând și care se informează realizând anchete orale.

Prin intermediul istoriei orale au fost abordate cu predilecție aspectele cele mai banale ale vieții cotidiene, de la comportamentele familiale la gesturile meșterului artizan sau ale bucătăresei, trecând prin ritualuri, sărbători și rețele de sociabilitate. Dar chiar și în istoria cea mai clasică care este istoria politică interviul cu cutare personaj aduce o contribuție deosebită, care suplinește lacunele documentare sau oferă o altă perspectivă asupra unor aspecte disputate. Ancheta orală permite reconstituirea unui climat, limpezirea unei decizii și poate prezenta ceea ce nu se vede de obicei în prim planul scenei.

Ea evidențiază o altă dimensiune, ca locul imaginarului în acțiunea oamenilor, rețelele paralele de putere, formele de rezistență, etc. Cu toate acestea istoria orală nu ne dispensează

de metodele validate ale criticii istorice. Ea presupune confruntarea cu documentele de arhivă scrise sau cu mărturiile altor participanți la același eveniment.

Bibliografie:

1. Adăscăliței, Felicia, Bercea, Marilena, Dumitrescu, Doru, Lazăr, Liviu, Manea, Mihai, Popescu, Mirela, Elemente de didactică a istoriei, Editura Nomina, București, 2010.
2. Căpiță Laura, Căpiță, Carol, Tendințe în didactica istoriei, Editura Paralela 45, Pitești, 2005.
3. Căpiță Carol, Căpiță, Laura, Utilizarea surselor istorice primare în predarea istoriei, Editura Universității din București, București, 2011.
4. Dulamă, Maria Eliza, Fundamente despre competențe. Teorie și aplicații, Editura Presa universitară clujeană, Cluj-Napoca, 2010.
5. Gruber, Gabriela, Abordări și competențe didactice specifice istoriei, în Mara Elena Lucia (coordonator), „Tendințe actuale în didactica specialității”, Editura Universității „Lucian Blaga” din Sibiu, Sibiu, 2013.
6. Manea, Mihai, Palade, Eugen, Sasu, Nicoleta, Istorie. Predarea istoriei și educația pentru cetățenie democratică: demersuri didactice inovative, Editura Educația 2000+, București, 2006.
7. Stradling, Robert, Să înțelegem istoria secolului XX, Editura Sigma, București, 2002.

**Metode inovative în educația pentru societate
în grădinița de copii**

**Prof. înv. preșc Juncu Daniela
Școala Gimnazială "Mihail Sadoveanu"
– G.P.P. Nr. 29, Bacău**

Educația pentru societate și-a găsit un loc binemeritat în programa instructiv - educativă, deoarece preșcolarul trăiește în grădiniță primele lui experiențe sociale și primele lui experiențe de viață colectivă în afara familiei. Grădinița are deci în vedere cultivarea unui tip comportamental și moral care să dezvăluie preșcolarilor căile de comportare ca indivizi liberi, toleranți, cu respect față de ceilalți. Educatoarea ca manager și lider al grupului social îndeplinește următoarele roluri: pedagog care nu impune informațiile științifice, ci construiește dispozitive de învățare, practicând o pedagogie diferențiată; proiectant, gestionar al conținuturilor, activităților și experiențelor de formare; mediator al învățării copilului într-un cadru euristic; partener într-o relație educațională interactivă; scenograf, pregătind decorul desfășurării învățării eficiente; actor al demersurilor instructiv-educative; strateg - gânditor pentru a ajuta elevul în construirea cunoașterii prin restructurări continue; co - evaluator, alături de copil, al procesului și produsului învățării.

Relația stabilită corect între: obiective – competențe – conținut – metodă, dă sistemului de instruire greutatea demersului realizat cu maximum de eficiență, cu susținerea acțiunii printr-un efort minim, dar cu motivația egală cu recompensa pusă cheazășie la evaluare.

Permanenta preocupare în a găsi cele mai propice strategii de realizare a obiectivelor educației pentru societate se reflectă și în reforma învățământului ce se axează pe latura formativă, accentuând valențele complexe ale studiului interdisciplinar, care să conducă la o educație în care copilul să nu fie un simplu obiect, ci un partener la construirea propriei personalități, la cultivarea conștientă a atitudinilor de viață.

La vârsta preșcolară copilul este încă dependent de părinți, de educatoare, fapt ce pune pe primul plan formarea deprinderilor morale. Trăsăturile morale se consolidează la copil numai dacă există consecvență în atitudinile noastre față de el și dacă munca educativă are continuitate.

Educația pentru societate se face permanent, pe tot parcursul programului zilnic din grădiniță, prin alegerea unor teme cu conținut variat (activități frontale), prin exerciții-joc specifice (activități **alese** și complementare), în cadrul activităților opționale și

ocazional, în timpul desfășurării activităților extracurriculare (plimbări, excursii, vizite), povestiri, basme, audiții muzicale sau adăugii de texte literare cu mesaj moralizator, precum și în diferite situații adaptate programului zilnic desfășurat în grădinițele de copii.

O componentă importantă a educației pentru societate se referă la formarea comportamentelor ecologice la preșcolari. Educația ecologică se poate realiza în grădiniță, în conformitate cu particularitățile de vârstă, prin activități în care metoda predominantă este cea clasică de observare a unor secvențe (părți) ale mediului înconjurător, a efectelor vizibile pe care intervenția omului o are, benefică sau distructivă uneori, însă cu succes pot fi folosite și metode moderne ca: breinstoringul, metoda cadranelor, metoda corchinelui, metoda cubului.

Toate aceste activități urmăresc: educarea copiilor în sensul păstrării sănătății mediului natural în care trăiesc, educarea capacității de a proteja și respecta natura și planeta Pământ, conștientizarea necesității de a economisi toate resursele naturale (apa, lemnul, energia electrică), antrenarea copiilor în activitățile menite să contribuie la îngrijirea unor arbori, a spațiului verde și nu în ultimul rând. formarea unui comportament civic, și a deprinderilor de protejare a naturii.

Componentă a educației pentru societate, în spiritul normelor de comportare corectă în mediul social de această dată este educația rutieră. Ea reprezintă unul din elementele esențiale ale civilizației moderne. Acasta le îmbogățește cunoștințele privind normele de conduită preventivă și stabilește reguli de comportament civic. Modalitățile de realizare, a educației rutiere, în grădinițele de copii se pliază pe metode ca : povestirea, jocul didactic, jocul de rol, problematizarea, breinstoringul și chiar metoda cubului și metoda știu - vreau să știu - am învățat, la grupa mare.

Pentru a realiza o bună educație rutieră în grădiniță, educatoarea nu trebuie să ignore sursele informaționale; ea trebuie să fie bine pregătită, să transmită totul în mod clar și accesibil pentru mintea copilului, astfel încât aceștia să perceapă consecințele, uneori incomparabil de grave, care se pot întâmpla într-o clipă de neatenție, a unui joc organizat în spațiu nepermis, a unei reguli de circulație neanvâțată la timp.

Educația pentru sănătate reprezintă încă o verigă a educației pentru societate. Modul de abordare a acestui capitol pleacă de la ideea că e bine pentru copii să înțeleagă de mici că sănătatea nu înseamnă absența bolii, ci un mod de viață echilibrat, un mod de comportare și de respectare a unor norme de igienă personală și colectivă.

Deprinderile elementare de igienă trebuie imprimate din fragedă vârstă pentru a putea pătrunde cât mai adânc în modul de viață cotidian, iar cele mai potrivite metode sunt bazate pe conversație, explicație, povestire și care pot deveni procedee ajutătoare pentru breinstoring sau problematizare.

Vârsta preșcolară marchează o etapă de acumulare a unor impresii și reprezentări despre mediul înconjurător. Copilul este impresionat de tot ceea ce îl înconjoară, de orice e nou în grădiniță sau în localitatea natală.

El reacționează cu multă promptitudine la evenimente la care participă concret: sosirea unei persoane străine în grădiniță, o serbare, o șezătoare, o vizită la muzeu, o excursie. Toate aceste impresii se imprimă în sufletul copilului, le comentează în familie și în grădiniță, iar într-o formă sau alta, le transpune în propria sa activitate: joc sau creații plastice.

Educația moral-civică și moral-patriotică sunt părți integrate ale educației pentru societate. Dezvoltarea conștiinței patriotice și civice se realizează treptat, pornind de la unele reprezentări despre mediul înconjurător, pe baza sentimentelor și a diferitelor impresii provocate de contactul nemijlocit al copilului cu realitatea. O importanță deosebită în adâncirea acestor reprezentări și sentimente o are activitatea nemijlocită a copilului, fiind antrenat să comunice, să relaționeze, să manifeste interes, să ia atitudine, să-și exprime păreri pro sau contra și ajută copiii să trăiască cu mai multă intensitate atmosfera acestor evenimente, chiar dacă n-au reușit să înțeleagă toți, în totalitate, sensul lor.

Tot la vârsta preșcolară, copilul manifestă interes față de simbolurile patriei. Astfel, copiilor li se predau unele noțiuni legate de simbolurile țării: steagul tricolor și stema țării. O metodă în cunoașterea drapelului național este observarea acestuia, fapt ce conferă copiilor ocazia de a înțelege cu ajutorul explicației, semnificația fiecărei culori: roșu reprezintă sângele vărsat de eroii care au luptat pentru apărarea țării, galben reprezintă frumusețile și bogățiile țării, iar albastru reprezintă cerul senin.

De asemenea, o altă modalitate de realizare a educației morale în grădinița de copii poate fi organizarea unor activități bazate pe dramatizări, mici scenete, de teatru de marionete (mânuire de păpuși), unde copiii creează oral texte dialogate în care critică fie lipsa de respect, indisciplina, minciuna și lașitatea, fie lipsa de igienă personală, a grijii față de viețuitoare, lucruri sau natură.

Educația religioasă este componentă a educației pentru societate și influențează latura afectivă a copilului în mod pozitiv și îmbunătățește relațiile din societate. Cu

toate acestea, departe de a realiza omogenizarea și uniformizarea conștiinței, ea contribuie la afirmarea unei individualități și la formarea unui caracter. Un loc aparte îl ocupă aici trăirile afective și sensibilitatea. Metodele folosite în astfel de activități sunt: jocul didactic, expunerea, povestirea, iar puntea de legătură este asigurată de conversație.

Educația pentru societate mai are o latură importantă și anume educația practică cu elemente de activitate casnică. Prin acest tip de activitate se urmărește formarea și consolidarea unor abilități practice, îmbogățirea cunoștințelor despre materiale și caracteristicile lor, precum și despre utilizarea de tehnici de lucru necesare prelucrării acestora în scopul realizării unor produse simple. Preșcolarii sunt instruiți să execute lucrări practice din materiale diferite, combinându-le între ele (mobilier din deșeuri de lemn, colaje, jucării, machete, etc.). Metodele folosite în acest tip de activitate sunt: observarea modelului (arătat de educatoare); conversația, demonstrația și explicația strâns legată de modul de executare a lucrărilor.

Elementele de activitate casnică sunt importante, deoarece prin ele copiii se îndelednicesc cu treburile gospodărești, trăind emoții pozitive ca urmare a îndeplinirii unor sarcini primite și de dobândirea unor responsabilități pe care învață să le asume.

Educația pentru societate este un proces complex, ce trebuie condus nu numai cu știință, ci și cu artă și înaltă măiestrie pedagogică, astfel încât copiii să-și însușească principiile moral-civice pozitive ale societății în care trăiesc și să le promoveze consecvent adăugând pas cu pas la experiența instituțională pe cea dobândită prin proprie voință dintr-o motivație intrinsecă.

BIBLIOGRAFIE:

1. Dumitriu, Constanța, 2014, *Psihologia educației*. Editura Alma Mater, Bacău;
2. Harris, Rachel; Law Nolte, Dorothy, 2004, *Cum se formează copiii noștri*, Editura Humanitas, București;
3. Mătășaru, Maria, (coordonator) și colaboratorii, 2003, *Proiectarea didactică în învățământul preșcolar*, Editura Activ, Bacău;
4. Prelici, Viorel, 1997, *A educa înseamnă a iubi*, Editura Didactică și Pedagogică, București;
5. WALLON, H., 1975, *Evoluția psihologică a copilului*, Editura Didactică și Pedagogică, București;
6. *** „Curriculum Pentru Educația Timpurie - 2019”,

7. Ionescu, Mihaela, (coordonator)&echipă de experți UNICEF UNITE FOR CHILDREN, 2010, Repere fundamentale în învățarea și dezvoltarea timpurie a copilului de la naștere la 7 ani, Editura VANEMONDE, București.

Instruirea diferențiată

Prof. Jurcuț Alexandra-Ioana
Liceul Tehnologic „Livia Maria Gego” Dobrești, jud. Bihor

Venim pe lume cu un genofond unic care ne diferențiază net de alte specii: suntem cu toții bipezi, posedăm limbaj articulat, avem două membre superioare cu deget opozabil etc. Suntem așadar egali? Nu. În cadrul speciei Homo Sapiens există o varietate halucinantă: nici un individ uman nu este identic cu altul, nu a existat niciodată pe Terra un individ uman identic cu dumneata sau cu mine și probabilitatea ca vreunul dintre noi să fie vreodată „repetat” este aproape imposibilă. Fiecare dintre noi este un unicat, un accident cromozomial non-iterabil.

Așadar, să luăm în considerație această variabilitate și în planul educației. Toți elevii care s-au născut normal dispun de toate capacitățile psihice necesare învățării și supraviețuirii: ele fac parte din genofond. Dar în genotipul individual ele variază considerabil: nu toți elevii își folosesc aceste capacități într-un mod unic; dimpotrivă, fiecare se exprimă în activitatea de învățare foarte diferit. De aceea instruirea și educarea trebuie să se desfășoare cel puțin în mod diferențiat. Individualizarea învățării (tratarea diferențiată) exprimă necesitatea de a valorifica cât mai bine posibilitățile și eforturile individuale, atât în ceea ce privește persoanele înzestrate, cât și pe cele mai puțin înzestrate.

În acest context, sunt folosite strategii de individualizare a învățării ca:

- **sarcini instructive** (teme, lucrări, etc.) **individualizate** în funcție de aptitudinile, înclinațiile, opțiunile, nivelul de dezvoltare intelectuală, coeficientul fiecărei persoane;
- **fișe de lucru individualizate**, de genul:
 - * **de recuperare**, pentru elevii rămași în urmă la învățătură;
 - * **de dezvoltare**, pentru elevii buni și foarte buni;
 - * **de exerciții**, pentru formarea priceperilor și deprinderilor;
 - * **de autoinstruire**, pentru însușirea tehnicilor de învățare individuală și independentă.
- **fișe de evaluare**, pentru constatarea nivelului de pregătire și asigurare a feedbackului;
- **pregătirea individuală sub forma de meditații, consultații, discuții și autoinstruire.**

Tratarea diferențiată a elevilor încă din ciclul primar este văzută de cei mai mulți învățători în mod unilateral, ca fiind tratarea într-un anumit mod, prin mijloace, mai ales a unei anumite categorii de elevi, a celor predispuși eșecului școlar.

Accentul care se pune acum pe procesul educațional, pe dinamica acțiunii didactice, ne obligă să ne schimbăm punctele de vedere privitoare la tratarea diferențiată. Tratarea diferențiată rămâne o necesitate de necontestat susținută de cauze cunoscute, generale și situaționale, care în principiu, se leagă de particularitățile individuale ale elevilor, de care nu putem să nu ținem seama, dar și de mediul socio-familial din care provin elevii. Fiecare copil este unic în felul lui, este o minune irepetabilă și ar fi păcat ca prin acțiunea noastră să uniformizăm aceste individualități.

Profesorul este managerul clasei pe care o conduce. El formează elevii în cadrul unui proces educațional în care își are locul bine determinat, dar nu preponderent. El va trebui să își formeze, în timp competențele manageriale și să dezvolte la clasă anumite **tipuri de relații**, care să favorizeze cunoașterea elevilor și tratarea lor diferențiată. Prezentarea separată a acestor relații (așa cum o vom face în continuare) este didactică, în realitate ele acționând sincron și integrat:

1. Relații de comunicare cu elevii, care presupun folosirea diferitelor canale și limbaje ce conduc la cunoașterea acestora. Aceste relații având la bază punerea copilului în situații de comunicare, antrenându-l într-o acțiune comunicativă, și își vor dovedi eficiența dacă vor depista cauzele pentru care elevii se manifestă diferit. Prin urmare, nu ne vom grăbi să *taxăm elevii*, până când, pe baza unor astfel de relații, care cer mult tact, nu-i vom determina *să se dezvăluie* pentru ai cunoaște și a interveni modelator;

2. Relații de educație, prin care profesorul solicită elevul în mod activ pentru propria dezvoltare, cultivându-i încrederea în sine, prevenind descurajarea timpului. Depinde de profesor în ce mod stimulează spontaneitatea, inițiativa, creativitatea, acțiunea elevului sau înlătură timiditatea și temerile lor, dezvoltând o motivație convenabilă formării acestora;

3. Relații de responsabilitate, în contextul cărora profesorul răspunde pentru deciziile sale, dacă-l trece pe elev dintr-o grupă în alta în funcție de evoluția lui, dacă amână notarea contrar prevederii din regulament privitoare la notarea în mod ritmic, până când va considera că elevul poate fi notat. Dezvoltarea responsabilității la elev este o altă latură a acelorași relații, care favorizează transpunerea în practică a tratării diferențiate, elevii primind sarcini, responsabilități în funcție de ce poate fiecare, de ceea ce face bine fiecare.

4. Relații de putere, înțelegând prin aceasta *puterea* de a influența comportamentul unui grup (clasa), al unui individ (elev), pentru ca acesta să realizeze ceva. De câte ori nu simțim

ceerbicia unor elevi care se opun unor cerințe. Profesorul are nevoie de mult tact pentru a influența, pentru a-i motiva pentru activitate, dându-le satisfacția că ei sunt solicitanții unei acțiuni.

Este normal să pornim întotdeauna de la *punctele forte* ale elevilor și ale noastre, ca profesori, cum ar fi: **ce știe elevul, ce poate să facă, ce înclinații are, de ce abilități didactice dispune**. Trebuie să avem în vedere *slăbiciunile* elevilor pe care vrem să le îndreptăm: ce nu știe, ce n-a înțeles, ce nu reușește să facă, ce prag nu poate să depășească, ce nu pot eu, profesorul să fac-necesitatea unei bune cunoașteri a elevilor și a autocunoașterii.

Un alt reper în proiectare îl reprezintă *oportunitățile* pe care ni le oferă *mediul* (sprijinul părinților, mijloace de învățământ ce pot ajuta); de asemenea ar fi grav dacă n-am ține seama de pericolele și amenințările ce pot apărea, pentru a le preîntâmpina (reacția colegilor, a părinților, stresul copilului etc.). Nu se poate vorbi de activizarea elevilor fără a se avea în vedere individualizarea procesului de predare-învățare și evaluare. De fapt, este vorba de o activizare diferențiată pe fondul unei individualizări corect practicate.

Individualizarea și tratarea diferențiată a elevilor constituie două dintre strategiile principale de ameliorare a randamentului școlar și de înlăturare a insucceselor.

Natura, structura și scopul modurilor de organizare a activităților diferențiate cunosc traiecte variate după realitățile educaționale cărora le sunt destinate. Astfel putem identifica următoarele tipuri de acțiune:

- Terapeutice**—destinate elevilor aflați în limitele situației normale, dar cu unele lacune în cunoaștere, datorate fie unor ritmuri mai lente, fie unor situații de adaptare mai greoaie la sarcinile didactice, precum și datorită unor momente critice în dezvoltarea psihofizică (tulburări psihoafective, instrumentale, etc.);
- Recuperatorii**, destinate elevilor aflați în situații de deficiență ușoară (dizarmonii ale proceselor psihice—gândire, atenție, memorie, limbaj sau noncognitive, cum ar fi cele de natură motivațională, volitivă, relațională);
- de suplimentare a programului de instruire** destinat elevilor care dispun de capacități și abilități sau de structuri motivaționale și preferențiale conturate și orientate favorabil spre o anumită disciplină;
- de orientare sau reorientare, verificare și control**, destinate celor care solicită sau li se impun asemenea programe.

Strategia individualizării și diferențierii conduce la o gamă foarte variată de forme de lucru și modalități de organizare a activității de învățare. Se impune ca profesorul să gândească asupra modalităților de îmbinare acelor trei forme de activitate-frontală, în grup și individuală, iar în cadrul fiecăreia dintre acestea asupra unor sarcini unitare, gradate însă prin conținut și mod de realizare. În raport de capacitățile fiecărui elev, de cerințele programei școlare se pot formula solicitări implicând niveluri de efort diferite: recunoaștere, reproducere, integrare, transfer, creativitate. Important este ca în toate formele de activitate pe care le desfășoară elevii (la tablă, pe caiete, în grup, pe fișe individuale), profesorul să urmărească aplicarea întregului sistem diferențiat al variabilelor acestor activități: obiective, conținuturi, moduri de realizare a sarcinilor, forme de evaluare etc. Sunt situații când se dau elevilor sarcini diferențiate prin gradul de dificultate al conținutului-exerciții simple de calcul, altei grupe de nivel i se dau exerciții mai complexe, precum și exerciții care angajează creativitatea gândirii. Sunt situații când la tablă, pe caiete sau pe fișe se dau exerciții presupunând toate gradele de dificultate, lăsând însă elevilor libertatea de a rezolva numai pe acelea pe care le pot rezolva. Similară este situația în ceea ce privește rezolvarea unor probleme la matematică unde se pot formula sarcini multiple: de a rezolva, apoi de a rezolva prin alt procedeu, de a o pune sub forma unui exercițiu, de a compune o problemă asemănătoare etc., și din care fiecare elev parcurge atât cât poate, în ritmul său propriu sau depășindu-l progresiv.

Tratarea diferențiată a elevilor trebuie stimulată și susținută de către profesor prin repartizarea unor sarcini diferențiate și ca teme pentru acasă, prin controlul și evaluarea sistematică a rezultatelor. Din experiența didactică s-a constatat că înafară de caracterul diferențiat, pentru a avea eficiență, temele pentru acasă trebuie să îndeplinească condiții, cum ar fi:

- să conțină lucruri folositoare pentru elevi-prin care să se consolideze cunoștințele predate, dar și atractive, interesante;
- subiectele propuse spre rezolvare, ca temă, să fi avut deja un echivalent lucrat în clasă (niciodată tema pentru acasă nu trebuie să conțină cerințe mai dificile decât exemplele rezolvate în clasă sau sarcini despre care elevii n-au auzit în clasă);
- nu cantitatea temelor este importantă ci calitatea lor; cu cât elevii au mai mult de scris pentru acasă, cu atât randamentul lor scade, la fel și interesul pentru învățatură;
- trebuie obligatoriu să fie corectate cât mai curând posibil după efectuarea lor;

- dacă tema a ridicat probleme la nivel de clasă, în sensul că mai mulți elevi au greșit-o, se reia în clasă, rezolvând și explicând modul de rezolvare al tuturor cerințelor.

Ținând cont de toate aceste considerente **temele** pentru acasă pot fi:

- de perfecționare**-pentru elevii foarte buni;
- de consolidare**-pentru elevii buni;
- de recuperare**-pentru elevii care întâmpină dificultăți în asimilarea cunoștințelor;
- facultative**-pentru elevii de excepție, care pot rezolva sarcini mult deasupra manualului.

Pe măsură ce li se pun față dificultăți noi, fiind orientați și ajutați să le depășească, elevii dobândesc încredere în puterile lor, trăiesc bucuria succesului și începe să-i intereseze activitatea.

Problema diferențierii învățământului creează un spațiu întins pentru creativitatea cadrului didactic, acesta având la îndemână o paletă largă de strategii corespunzătoare stilului de învățare și nevoilor fiecărui copil. Astel putem exemplifica unele dintre ele:

- a) cerințe comune pentru toți elevii;
- b) cerințe diferențiate;
 - sarcini identice, timp diferit;
 - sarcini diferite, dar în același timp;
 - sarcini diferite, timp diferit;
 - sarcini diferite după posibilitatea copilului;
 - fișe identice cu sarcini progresive;
- c) activități individuale cu teme diferite.

Argumentele utilizării acestor strategii sunt următoarele:

- impun utilizarea unui material didactic variat, elevii fiind familiarizați cu tehnici de muncă independentă;
- stimulează originalitatea și creativitatea elevilor;
- valorifică experiența anterioară;
- sunt adaptate la stilurile proprii de învățare;
- respectă ritmul individual al copilului;
- stimulează spiritul de echipă;
- asigură corelarea intereselor copiilor cu obiectivele curriculare;
- fiecărui copil i se acordă încredere în forțele proprii;

- profesorul permite copiilor să participe la evaluarea propriei lor munci;
- copilul este evaluat și comparat cu el însuși.

Abordând stilul învățării individualizate, clasa devine un mediu dinamic și mereu în schimbare, în care dascălii pot dovedi că apreciază pe fiecare dintre copii și pe toți copiii. Gândind fiecare lecție prin secvența ei, dând fiecărui elev sarcini pe măsura posibilităților lui, dar și sporite treptat, spre a-l determina la un efort sporit, vom reuși să-i sprijinim pe toți elevii în procesele complexe de învățare.

Tratarea diferențiată a elevilor în procesul instruirii trebuie să constituie un obiectiv central al preocupărilor noastre actuale. Indiferent care sunt modalitățile, procedeele sau mijloacele de instruire diferențiată, pentru a-i asigura o eficiență maximă, va trebui ca lecția, veriga de bază a procesului de predare-învățare să fie concepută în așa fel încât comunicarea profesor-elev să se facă pe cât mai multe canale de transmisie, astfel ca, fiecare elev să-și aleagă limbajul corespunzător capacității sale, care prin decodificare, să-i asigure un progres școlar real.

Bibliografie

1. F. Orțan și colectiv, *Pedagogie și elemente de psihologie*, Editura Risoprint, Cluj-Napoca, 2014
2. C. Cucos, *Pedagogie*, Editura Polirom, Iași, 2006
3. C. Crețu, *Curriculum individualizat și diferențiat*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1998;
4. I.T. Radu, *Învățământul diferențiat. Concepții și strategii*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1978;
5. L. Ardelean, N. Secelean, *Didactica Matematicii I*, Editura Universității „Lucian Blaga”, Sibiu, 2007
6. L. Ardelean, N. Secelean, *Didactica Matematicii II*, Editura Universității „Lucian Blaga”, Sibiu, 2007

Modalități de dezvoltare la elevi a competențelor de comunicare eficientă

**Profesor Juverdeanu Marinela
Liceul cu Program Sportiv Iași**

O bună comunicare este rezultatul unei bune autocunoașteri. Când te cunoști suficient de bine, gândurile îți sunt mai bine structurate, cuvintele sunt mai bine alese pentru a da forma gândurilor, într-un mod mai ușor de înțeles de interlocutor. Felul în care comunicăm, ne reflectă trăirile și vorbește despre noi în întregime. Oamenii care exprimă în mod autentic ceea ce simt, ceea ce îi reprezintă, exprimă prin cuvinte mesaje încărcate emoțional, cu o energie motivațională aparte, sunt capabili să inspire și să trezească trăiri intense în interlocutori. Comunicarea eficientă este cea care se bazează pe ascultarea atentă, empatică, necritică, eliberată de propriile judecăți și opinii, care surprinde nevoile celuilalt, așteptările lui de la tine, ca partener de dialog, cerând feedback permanent, în urma căruia își ajustează mesajul pentru a transmite corect informațiile.

Competența de comunicare este considerată de mulți autori ca o capacitate globală care cuprinde capacități comunicative ale indivizilor dobândite de-a lungul vieții. Școala are o singură finalitate - pregătirea elevului pentru activitatea ulterioară, dezvoltarea competențelor acestuia. Astfel, elevul studiind de-a lungul anilor, trebuie să ajungă o persoană capabilă de a se orienta în viață prin comunicarea eficientă în diferite situații, aptă să-și exprime atitudinea față de valorile etice și estetice, pregătită să-și achiziționeze în mod independent cunoștințele și competențele solicitate – o personalitate cu un ansamblu de cunoștințe, atitudini și competențe de comunicare formate pe parcursul școlarității.

Cele mai bune oportunități de dezvoltare a abilităților de comunicare s-au dovedit a fi oferite de însuși exercițiul comunicativ. Teoretizările savante nu pot decât să explice unele chestiuni privind corectitudinea și precizia exprimării, dar nu pot rezolva blocajele și obstacolele reale pe care le simțim cu toții atunci când ne aflăm într-o confruntare directă cu un interlocutor. Pentru astfel de motive apreciem că în practica educațională este necesar ca elevilor să li se ofere ocaziile de a comunica constructiv. Aceasta presupune că, pentru antrenarea elevilor în procesul comunicativ nu trebuie să li se pretindă să vorbească mult, ci să fie găsite modalități de intensificare a interacțiunilor elev-elev în planul schimbului informațional și interpersonal. Comunicarea se manifestă astfel, nu doar ca o acumulare de cunoștințe, ci și ca oportunitate de coparticipare activă și veritabilă la orice demers didactic a cărui structură astfel va spori dobândirea competențelor de comunicare.

Dezvoltarea competențelor de comunicare eficientă la elevi presupune formarea următoarelor deprinderi de:

- ascultare activă;
- dialogare;
- însușire și folosire a formulelor de politețe;
- dezvoltare a capacității empaticice;
- dezvoltare a comunicării asertive.
- respectare a normelor de comunicare orală și scrisă;
- cunoaștere a limbajului non-verbal și paraverbal.

Este evident faptul că descurajarea și frustrarea afectează puternic relațiile interumane în ziua de azi. Mulți renunță să mai comunice, iar cauza principală a acestui sentiment este frica inconștientă de a împărtăși trăirile sufletești cu ceilalți. Problemele de comunicare în marea majoritate a relațiilor interpersonale își au originea în obiceiurile învățate în copilărie, în primii ani de școală. De exemplu, competențele de comunicare ale adolescenților se formează

în special prin activitatea didactică și extradidactică, de predare-învățare a cunoștințelor, de formare a priceperilor și deprinderilor, de comunicare interumană și relaționare în cadrul grupului școlar. De aceea se pune accentul pe necesitatea învățării interactive și a conlucrării între elevi în procesul instructiv-educativ, rolul profesorului fiind cel de observator, îndrumător, cunoscător, capabil să dirijeze pentru a îmbunătăți statutele deficitare, de a stimula și a dezvolta competențele de comunicare ale adolescenților. Este importantă influența stilului de comunicare al profesorului în relația sa cu elevii și al competențelor de comunicare ale acestuia în formarea competențelor comunicative ale elevilor. Preponderentă este comunicarea verbală, comunicarea nonverbală și paraverbală trebuie să însoțească și să sprijine mesajul verbal, fiind totodată model de comunicare. Este necesară formarea/dezvoltarea competențelor de comunicare ale adolescenților pentru obținerea performanțelor în procesul de comunicare, de relaționare, de încadrare în societate și a dezvoltării inteligenței emoționale prin facilitarea găsirii mijloacelor de exprimare și etichetare corectă a emoțiilor.

Exemple de activități extrașcolare care dezvoltă componentele comunicării:

- activități de voluntariat: dezvoltă spiritul civic și altruismul;
- activități de ecologizare și reciclare: formarea deprinderilor de observare, de sesizare a aspectelor ecologice, de poluare a mediului și cultivare a unei educații ecologice;
- participarea la concursuri școlare: elevul învață să-și stăpânească emoțiile;
- excursiile educative: contribuie la dezvoltarea simțului de orientare geografică, cultivarea sentimentului de mândrie patriotică prin declanșarea de emoții, aprecieri asupra frumuseților fizice, economice, religioase ale regiunii și impletirea lor cu elemente de istorie;
- jocurile didactice: contribuie la formarea și dezvoltarea flexibilității și fluidității vorbirii, contribuie la stimularea capacităților creatoare, influențează favorabil dezvoltarea capacității analitico-sintetice a scoarței cerebrale, fără de care nu este posibilă "Învățarea școlară".

Psihologul P.Oberon afirmă ca ori de câte ori un copil pus în fața unei probleme, restructurează datele problemei sau imaginează procedeele ce conduc la o soluție, el înfăptuiește o inovație. De exemplu în jocul "Povestiți ceva despre: o întâmplare haioasă etc." se urmărește spontaneitatea construcțiilor verbale, a fanteziei, a reprezentărilor despre lucrurile puse în discuție. Se creează o atmosferă plăcută, o atmosferă care favorizează comunicarea, consultarea care încurajează pe cei cu o gândire mai lentă și dă aripi celor dotați.

Inventivitatea profesorului asigură măsura pregătirii psihologice a copiilor pentru o învățare creativă, pentru o reală dezvoltare a spontaneității și creativității actului învățării și formării aptitudinilor necesare creației. Educația cere nu numai pricepere ci și afectivitate din partea educatorului, ar trebui să-i răspundem elevului într-o manieră de acceptare și stimulare a copilului cu disponibilitate pentru cooperare și comunicare. Se impune să încurajăm copilul verbal și prin gesturi, ascultându-l activ ori să ascultăm mesajul acestuia în tăcere, incitându-l să-și destăinuie propriile trăiri. Este necesar, ca noi cei de la catedră, să reflectăm mai mult asupra forței modelatoare a limbajului. Cuvântul poate fi unealtă prețioasă sau mijloc periculos, deoarece poate influența pozitiv sau negativ interlocutorul. Se știe deja, că limbajul celui de la catedră, gesturile sau mimica acestuia sunt copiate de elevi, de aceea trebuie să acordăm o atenție deosebită comunicării.

Bibliografie:

- Chelcea, Septimiu, *Personalitate și societate în tranziție, studii de psihologie socială*, Editura Știința & Tehnica, București, 1994
Cosmovici, A., *Psihologie școlară*, Editura Polirom, Iași 1998

Dezvoltarea competenței orale la preșcolari

Prof.înv.preșcolar Kozilek Renate Aura

Grădinița cu Program Prelungit nr. 5 Lugoj

Studiile specializate privind dezvoltarea competenței orale la preșcolari subliniază importanța unei abordări integrate care combină diferite strategii de învățare și activități practice. câteva aspecte esențiale și metode identificate în cercetările recente:

1. Rolul interacțiunii verbale

Comunicarea cu adulții: Interacțiunea frecventă și de calitate cu adulții, în special părinții și educatorii, stimulează dezvoltarea limbajului. Discuțiile, cititul de povești și activitățile comune sunt fundamentale.

Interacțiunea cu colegii: Jocurile de grup și activitățile colaborative permit copiilor să exerseze și să îmbunătățească abilitățile de comunicare.

Dezvoltarea vocabularului

Îmbogățirea vocabularului: Prin interacțiuni verbale frecvente cu adulții și colegii, copiii sunt expuși constant la cuvinte noi și structuri gramaticale variate.

Contextualizarea cuvintelor: Adulții pot introduce cuvinte noi în contexte specifice, ceea ce ajută copiii să înțeleagă și să rețină mai ușor sensul acestora.

Îmbunătățirea abilităților de ascultare și înțelegere

Ascultarea activă: Interacțiunile verbale le oferă copiilor oportunitatea de a exersa ascultarea activă, esențială pentru înțelegerea și procesarea informațiilor.

Întrebări și răspunsuri: Adulții pot încuraja copiii să pună întrebări și să răspundă la întrebări, ceea ce le dezvoltă abilitățile de înțelegere auditivă și de exprimare.

Dezvoltarea abilităților sociale

Comunicare interpersonală: Interacțiunile verbale îi învață pe copii să-și exprime gândurile și sentimentele, să asculte punctele de vedere ale altora și să participe la conversații.

Reguli de conversație: Prin dialoguri regulate, copiii învață reguli sociale importante, cum ar fi să aștepte rândul pentru a vorbi, să nu întrerupă și să folosească un ton de voce potrivit.

Stimularea gândirii critice și creative

Rezolvarea problemelor: Prin discuții și întrebări, copiii sunt stimulați să gândească critic și să găsească soluții la problemele prezentate.

Imaginație și creativitate: Poveștile și jocurile de rol implică adesea scenarii imaginative, care dezvoltă creativitatea verbală a copiilor.

Sprijin emoțional și legături afective

Relații puternice: Interacțiunile verbale cu adulții de încredere (părinți, educatori) oferă copiilor sprijin emoțional și construiesc legături afective puternice.

Exprimarea emoțiilor: Copiii învață să-și recunoască și să-și exprime emoțiile verbal, ceea ce contribuie la dezvoltarea lor emoțională.

Strategii pentru stimularea interacțiunii verbale

Părinții au un rol important în stimularea interacțiunii verbale, astfel recomandarea ar fi să încurajeze cititul împreună cu copiii și să poarte conversații pe marginea poveștilor, să încurajeze conversațiile despre activitățile copiilor și experiențele lor zilnice, să se joace împreună cu ei jocuri care implică rime, ghicitori, povești create împreună.

La grădiniță educatoarei îi revine sarcina de a organiza activități în grup care să necesite cooperare și comunicare, jocuri de rol pentru a permite copiilor să exerseze diferite scenarii de comunicare.

Interacțiunea verbală este esențială pentru dezvoltarea competenței orale la preșcolari. Aceasta nu doar că îmbogățește vocabularul și abilitățile de comunicare ale copiilor, dar îi ajută și să dezvolte abilități sociale, cognitive și emoționale importante. Părinții și educatorii joacă un rol esențial în facilitarea acestor interacțiuni prin activități structurate și conversații zilnice.

2. Cititul și povestitul

Lectura cu voce tare: Este o metodă eficientă de a expune copiii la vocabular nou și structuri gramaticale complexe. Copiii învață prin imitație și repetare.

Întrebări și discuții despre povești: Încurajarea copiilor să răspundă la întrebări despre poveștile citite le dezvoltă gândirea critică și abilitatea de a exprima idei.

Cititul și povestitul joacă un rol esențial în dezvoltarea competenței orale la preșcolari. Aceste activități contribuie la îmbogățirea vocabularului, dezvoltarea abilităților de înțelegere și ascultare, stimularea imaginației și gândirii critice, și întărirea legăturilor afective dintre copii și adulți. Iată cum aceste activități influențează dezvoltarea preșcolarilor:

Îmbogățirea vocabularului

Expunerea la cuvinte noi: Cititul de povești introduce copiii la un vocabular variat și complex pe care nu l-ar întâlni în conversațiile zilnice.

Repetarea cuvintelor: Repetarea frecventă a anumitor cuvinte și expresii în povești ajută la fixarea acestora în memoria copiilor.

Dezvoltarea abilităților de ascultare și înțelegere

Ascultarea activă: Povestirea implică ascultare activă, deoarece copiii trebuie să fie atenți pentru a urmări firul narativ și a înțelege detaliile poveștii.

Comprehensiune auditivă: În timpul cititului și povestitului, copiii învață să decodeze și să înțeleagă mesajele transmise verbal.

Stimularea imaginației și gândirii critice

Lumea ficțională: Poveștile creează lumi ficționale care stimulează imaginația copiilor și îi încurajează să-și formeze propriile imagini mentale.

Întrebări și răspunsuri: Discuțiile despre povești îi ajută pe copii să gândească critic, să analizeze acțiunile personajelor și să anticipeze ce se va întâmpla în continuare.

Îmbunătățirea abilităților de exprimare orală

Relatarea poveștilor: Copiii pot fi încurajați să povestească ei înșiși, ceea ce le dezvoltă abilitatea de a structura un discurs și de a-și exprima ideile coerent.

Descrierea detaliilor: În timpul povestirii, copiii pot fi rugați să descrie personajele și evenimentele, ceea ce le dezvoltă capacitatea de a folosi cuvinte descriptive și fraze complexe.

Crearea legăturilor afective

Timp de calitate: Cititul împreună oferă oportunitatea de a petrece timp de calitate cu copiii, întărind legăturile afective.

Confort și siguranță: Rutina cititului oferă copiilor un sentiment de confort și siguranță, creând un mediu propice pentru învățare.

Strategii pentru citit și povestit eficient

Părinții pot ține cont de următoarele repere:

Stabilirea unei rutine de citit zilnic, chiar și pentru câteva minute, poate avea un impact semnificativ asupra dezvoltării copilului.

Alegerea unei varietăți de cărți care să includă povești, poezii și cărți informative pentru a expune copiii la diferite stiluri de limbaj.

Încurajarea copiilor să participe activ la citit prin întrebări și discuții despre povești.

La grădiniță au un rol important următoarele activități:

Lecturi interactive: Utilizarea tehnicilor de lectură interactivă, cum ar fi punerea de întrebări deschise și încurajarea copiilor să anticipeze ce se va întâmpla în povești.

Integrarea poveștilor în activitățile zilnice și utilizarea acestora ca punct de plecare pentru diverse activități educative.

Ateliere de povestit: Organizarea de ateliere în care copiii să creeze și să relateze propriile lor povești.

Concluzie

Cititul și povestitul sunt activități esențiale pentru dezvoltarea competenței orale la preșcolari. Acestea nu doar îmbogățesc vocabularul și abilitățile de comunicare ale copiilor, dar și stimulează imaginația, gândirea critică și creează legături afective puternice. Părinții și educatorii joacă un rol crucial în facilitarea acestor activități și în crearea unui mediu în care copiii să se simtă încurajați să-și dezvolte abilitățile de exprimare orală.

3. Jocuri și activități interactive

Jocuri de rol: Acestea permit copiilor să exerseze dialoguri și să exploreze diverse situații sociale, îmbunătățindu-și competențele de exprimare.

Jocuri de cuvinte și rime: Activitățile care implică jocuri de cuvinte, rime și cântece ajută la dezvoltarea conștiinței fonologice.

4. Suport vizual și multimedia

Utilizarea materialelor vizuale: Imagistică, flashcard-uri și alte materiale vizuale sprijină înțelegerea și memorarea cuvintelor noi.

Tehnologia educațională: Aplicațiile interactive și resursele multimedia pot oferi un mediu captivant pentru dezvoltarea limbajului.

5. Evaluarea și intervenția timpurie

Monitorizarea progresului: Evaluările regulate ajută la identificarea eventualelor întârzieri sau dificultăți în dezvoltarea limbajului.

Intervenția timpurie: Programele personalizate de intervenție pot corecta problemele de dezvoltare a limbajului înainte ca acestea să devină mai grave.

6. Implicarea familiei

Informarea părinților despre importanța interacțiunii verbale și a activităților de citit poate avea un impact pozitiv semnificativ.

Activități comune acasă: Crearea unui mediu bogat în limbaj prin activități zilnice care implică discuții și lectură.

Concluzie

Dezvoltarea competenței orale la preșcolari este un proces complex și multidimensional, care necesită o abordare integrată. Prin intermediul interacțiunii verbale, jocurilor, activităților educative și implicării familiei, copiii pot dezvolta abilități solide de comunicare, esențiale pentru succesul lor ulterior în educație și viață.

Interacțiunea verbală joacă un rol crucial în dezvoltarea competenței orale la preșcolari. Prin intermediul acesteia, copiii își dezvoltă vocabularul, înțelegerea limbii și abilitățile de comunicare socială. Iată o detaliere a rolului interacțiunii verbale:

Bibliografie:

Dumitrana , M. (1999), *Educarea limbajului în învățământul preșcolar*, Editura Compania

Revista Învățământului Preșcolar, nr. 3-4, 2008, C.N.I. „Coresi” S.A., p. 103)

Ministerul Educației, Cercetării și Tinretului, *Ghid de bune practici pentru educație timpurie* (2008)

Breben, S., Gongea, E., Ruiu, G., & Fulga, M. (2002). *Metode interactive de grup*. Editura Arveș.

STIMULAREA INTERESULUI PENTRU LECTURĂ LA ȘCOLARII MICI

PROFESOR ÎNVĂȚĂMÂNT PRIMAR LĂCĂTUȘ CRISTINA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ IONEL TEODOREANU
BUCUREȘTI

Lectura are un rol foarte important în viața copiilor cu impact profund pentru anii următori. Miron Costin, marele nostru cronicar definește metaforic actul intelectual al lecturii. Cartea reprezintă cel mai complet depozit al inteligenței omenești dobândit de-a lungul existenței noastre, un prieten de necontestat, care nu ar trebui înlocuită de calculator, radio sau televizor- adevărate surse informaționale și culturalizatoare de altfel. Oameni de cultură, precum Mircea Eliade își aminteste impactul pe care l-au avut asupra lui lecturile la vârsta copilăriei.

În primii ani de școală, învățătorul este cel care declanșează dragostea pentru lectură cu acordul și implicarea părinților. Lectura- activitate intelectuală dezvoltă personalitatea copilului din punct de vedere cognitiv, educativ, formativ. În vederea dezvoltării gustului pentru lectură exista diverse modalități, cum ar fi: expunerea prin povestire, conversația sau dezbateră literară, convorbirea sau dialogul, munca cu cartea, recenzia unei cărți, lecții de popularitate a unor cărți, organizarea expozițiilor de carte, șezători literare, medalion literar, concursuri, lectura pe parcursul vacanței, întâlniri cu scriitorii, biblioteca familiei și altele.

Cuvintele marelui nostru cronicar Miron Costin definesc metaforic actul intelectual al lecturii astfel: „...că nu iaste alta și mai frumoasă și mai de folos în toată viața omului zăbavă decât cetitul cărților”. Nici o definiție propriu-zisă nu poate fi atât de exactă și cuprinzătoare încât să înglobeze în granițele ei această complexă misiune de fiecare zi: cartea și lectura ei.

Cartea reprezintă cel mai complet depozit al inteligenței omenești, înmagazinând în filele ei cunoștințe, sensibilitate, fapte pe care le păstrează intacte un timp nedefinit.

Lectura elevilor din învățământul primar se desfășoară sub îndrumarea învățătorului. În această activitate se angajează, uneori din proprie inițiativă, familiile elevilor, care pot avea un rol determinant în constituirea bibliotecii personale și în alegerea unui tip de carte pentru citit. Rolul important deținut de lectură- ca activitate intelectuală- este determinat de contribuția sa la dezvoltarea personalității copilului din mai multe puncte de vedere:

a) Sub aspect cognitiv: îmbogățește orizontul de cultură al elevilor, mișcându- i pe verticale temporale și orizontale spațiale distincte, prezentându- le evenimente din existența universului, a comunităților umane și a indivizilor.

b) Sub aspect educativ: le oferă exemple de conduită morală superioară, le prezintă cazuri de comportamente care-i îndeamnă la reflexii, pentru a distinge binele de rău și a urma binele.

c) Sub aspect formativ: le dezvoltă gândirea, imaginația, capacitatea de comunicare.

Scopul principal al activităților de lectură este dezvoltarea gustului pentru citit, căruia i se adaugă și alte deziderate: stimularea interesului pentru cunoașterea realității, sporirea volumului de informații, îmbogățirea vieții sufletești, cultivarea unor trăsături morale pozitive.

Cititul este o abilitate foarte importantă pe care trebuie să o poată stăpâni copiii noștri. De departe, cea mai eficientă metodă de a-i încuraja pe copii să iubească și să aprecieze cărțile și cititul este să le citim de mici. Cu cât începem mai devreme, cu atât șansele de succes sunt mai mari. Copiii cărora li se citește de mici vor învăța să fie ei înșiși buni cititori. Cu cât li se citește mai mult, cu atât sunt mai

interesați să învețe să citească. Ideal este ca fiecare copil să ajungă să deschidă o carte de placere, singur, fără să-i ceară cineva din familie sau de la școală.

Mulți copii nu vor să citească pentru că preferă să vadă filmul realizat după carte, părându-li-se mai atractiv să meargă la cinema decât să stea acasă citind. Pentru a-i convinge să aleagă lectura, putem apela la una din următoarele metode:

- Explicarea faptului că **majoritatea filmelor de succes sunt ecranizări ale unor cărți minunate**, iar un film de aproximativ o oră nu poate surprinde tot ceea ce este prezentat în carte, cartea fiind deci mult mai interesantă.
- Dacă nu se lasă astfel convins, **putem citi împreună o carte, apoi putem viziona împreună filmul**, încercând astfel să le demonstrăm că, de multe ori, cartea este mai interesantă decât filmul, iar acțiunea prezentată în carte este mult mai palpitantă.
- **Transformarea rezolvării temelor pentru acasă într-un joc inteligent și plăcut** prin aplicarea de către părinți a unor metode de lucru prezentate în materiale educative de genul "Cum să înveți să înveți?".
- **Citirea sau povestirea zilnică a unei povești**, ținând cont și de dorința copilului de a reasculta o poveste foarte îndrăgită. Repovestirea realizată de copil conduce la îmbunătățirea capacității de concentrare și de redare a informațiilor (stând un număr mare de ore în fața calculatorului, copilul întâmpină numeroase probleme în redarea unei întâmplări reale sau din lecturile sale).
- **Lectura" în oraș"**. Orice plimbare poate fi un motiv pentru lectură, dar un alt fel de lectură – cea a semnelor de circulație, a comportamentului, a culorilor, a reacțiilor celorlalți. Orice călătorie este, de asemenea, un prilej pentru a povesti istoricul locurilor, pentru a depăna amintiri și a împărtăși impresii.
- **Lectura, desenul, muzica**. Între momentele lecturii, copilul trebuie încurajat să deseneze și să asculte muzică. Tinerii trebuie încurajați să citească și să vizioneze producțiile cinematografice, teatrale și muzicale ale căror piese li se adresează. În timpul acesta, părintele poate observa talentul copilului său, fiind atent la direcțiile pe care copilul le poate urma. Ținând cont de faptul că dezvoltarea cognitivă și emoțională a copiilor este diferită, părinții trebuie să fie atenți la dezvoltarea armonioasă, evitând comparațiile cu alți copii și observațiile care îi pot inhiba.

Formarea și cultivarea gustului pentru lectură reprezintă unul dintre obiectivele fundamentale ale orelor de limba și literatura română. Prin lectură, elevul este condus să își formeze capacitatea de a surprinde, de a descoperi conținuturi și forme ale realității, exprimate într-o multitudine de modalități de expresie, de a le asocia unele cu altele, ceea ce le permite să își extindă astfel aria cunoașterii.

În vederea dezvoltării gustului pentru lectură amintesc câteva modalități de realizare a acestui lucru:

- Expunerea prin povestire
- Conversația sau dezbateră literară
- Convorbirea sau dialogul
- Munca cu cartea
- Recenzia unor cărți
- Lecții de popularizare a cărții
- Organizarea expozițiilor de carte
- Șezători literare
- Medalion literar consacrat aniversării unui scriitor
- Concursuri
- Lectura pe parcursul vacanței
- Întâlniri cu scriitori
- Biblioteca familiei

Lectura contribuie într-o măsură însemnată la îmbogățirea cunoștințelor, la formarea unui vocabular activ, bogat și colorat, la dezvoltarea gustului estetic. Varietatea de texte literare reprezintă un suport material ce poate asigura dezvoltarea vocabularului și a limbajului literar, a creativității, precum și dezvoltarea capacității intelectuale, imaginative și motivaționale. Lecturile literare, prin accesibilitatea lor, îi apropie de realitate, le oferă o diversitate de informații și experiențe umane, modele morale, emoții și sentimente.

Bibliografie

- 1.Șincan, E., Alexandru, Gh., 1993, Lecturile literare pentru ciclul primar - Îndrumator metodic pentru învățători, părinți și elevi, Editura „Gheorghe Alexandru”, Craiova
2. Dinu M., 1997, “Comunicarea”, Editura Științifică, București
- 3.Crăciun, Corneliu, ”Metodica predării limbii române în învățământul primar”, Editura Emia, Deva, 2002

EDUCAȚIA DIGITALĂ- IMPORTANȚA TEHNOLOGIEI PENTRU ELEVI

PROFESOR/MAISTRU ING. LALA CEZAR

CONTABIL ȘEF EC. LALA LĂCRĂMIOARA

COLEGIUL „ VASILE LOVINESCU" FĂLTICENI

Digitalizarea învățământului a devenit o necesitate, iar nevoia copiilor de a beneficia de toate condițiile pentru a avea acces la educația online s-a transformat într-o prioritate. Dincolo de aparatura necesară, conexiunea la internet și niște profesori dornici să îi îndrume, copiii au nevoie și de cunoștințe digitale. Competențele digitale, parte din cele 8 competențe fundamentale pentru învățarea de-a lungul vieții, se referă la alfabetizarea digitală, comunicare, creare de conținut digital, siguranța și modul în care soluționăm problemele.

Dacă ar fi să definim cât mai simplu ce este educația digitală, am spune că reprezintă o modalitate inovatoare prin care tehnologiile moderne și instrumentele digitale sunt integrate astfel încât să sprijine procesul de predare și învățare. Practic, tradiționalul manual și clasică tablă neagră s-au transformat într-un ecran colorat și numeroase fișiere, imagini și video-uri educative, astfel încât copiii și tinerii să poată asimila mai ușor și rapid informațiile. Chiar dacă educația digitală nu poate înlocui pe deplin metodele clasice de învățare, aceasta vine în sprijinul tinerilor dornici să exploreze și să asimileze informații noi prin diverse metode și cursuri practice, cu exerciții aplicate.

Deși România este considerată un Silicon Valley al Europei, fiind recunoscută pentru forța de muncă din domeniul IT dar și pentru viteza impresionantă a internetului, în mod paradoxal, gradul de alfabetizare digitală a copiilor și tinerilor continuă să fie scăzut comparativ cu celelalte state membre UE, inclusiv în 2022, conform Indicelui economiei și societății digitale.

Principalele motive pentru care educația digitală din România este sub media celorlalte țări europene sunt:

- Lipsa de echipamente performante din școli;
- Lipsa unui curriculum dedicat educației digitale încă de la grădiniță;
- Lipsa de profesori sau specialiști în domeniul digital în școli;
- Platforme educaționale insuficiente;
- Lipsa conexiunii la internet în anumite zone.

De aceea în foarte multe colegii și licee din țară, sau accesat granturi europene de achiziționare a echipamentelor digitale performante, iar în colegiul nostru prin proiectul european „Rose" și mai nou cele 2 laboratoare „Smart Lab " sau achiziționat o serie de calculatoare, laptopuri, table interactive, camere web, kit-uri robotice, echipamente 3 D, software-uri etc. foarte performante.

În România modelul de educație valabil până în 1989 era cel de masă cu un puternic accent pe educația tehnică. După căderea regimului comunist, deși educația tehnică a pierdut din prestigiu, paradigma a rămas în linii majore aceeași. Lipsei de viziune i s-a adăugat inițiativa privată, care a determinat cât mai mulți profesori să fie autori de manuale, culegeri școlare etc. Acestea au ajuns uneori să fie recomandate elevilor din rațiuni comerciale și nu din necesități educaționale. Fiecare ministru al educației a venit cu mici schimbări ale modului de derulare a examenelor, fapt care a bulversat și mai mult continuitatea de care un astfel de sistem are nevoie. Pentru a obține rezultate bune la examenul de Bacalaureat, s-a ajuns la o metodă de fraudare aproape generalizată, fapt care a fost evidențiat în urma introducerii camerelor de supraveghere video la

examenelor de BAC. Deocamdată, sistemul de învățământ românesc este slab finanțat și este victima unei lipse acute de viziune. Introducerea instrumentelor moderne de lucru (manuale digitale) nu va rezolva sub nici o formă problemele sistemului educațional autohton. Pentru aceasta este nevoie de o viziune pe termen lung (în concordanță cu lumea contemporană), de un pact al partidelor politice și, nu în ultimul rând, de resursele financiare necesare.

Rolul profesorului în a determina procentul de lecții predate cu tehnici moderne și cel a lecțiilor clasice, constă atât în resursele tehnologice moderne, cât și a specificului obiectului predat. În cazul orelor de conducere auto pe care le predau, introduc atât metodele moderne (site DRPCIV, simulator auto, lecții online youtube, etc.), cât și învățarea din manualele clasice în vederea obținerii permisului de conducere auto.

Generația de azi este mult mai activă, mai curioasă și mai dornică de informații rapide și la subiect, iar școala tradițională nu mai este suficientă. Iar aici intervine tehnologia și avantajele sale extraordinare inclusiv în domeniul educației.

Este mai avansată din punct de vedere tehnologic, de aceea are un farmec aparte. Educația online este ideală pentru a-ți face copiii să prospere în domeniul lor de interes și să se pregătească pentru job-urile pe care le vor avea când termină școala, fiind mereu actualizată cu ultimele progrese în știință, tehnologie, medicină, artă, cultură, călătorii, transport și alte domenii.

Educația digitală merge dincolo metodele de predare clasice, care nu mai țin pasul cu nevoile elevilor de azi. Este mai flexibilă și se potrivește cerințelor specifice pe care le au copiii. De ce? Deoarece copiii vor să știe întotdeauna mai mult, întotdeauna ceva nou, care să le stimuleze și mai mult creativitatea și gândirea critică.

Copiii de azi vor să știe cum să facă lucrurile practice, iar nu totul este explicabil prin manualele actuale.

Desigur că, în afară de cursurile online, putem căuta să îmbunătățim cunoștințele prin Google, Wikipedia și YouTube – care conțin cele mai recente informații despre știință, oameni, progrese tehnologice și descoperiri. Cele mai multe site-uri online reputeate sunt actualizate periodic și oferă noi perspective. Lucru pe care manualele clasice nu îl pot face atât de activ.

Învățarea tradițională combinată cu cea digitală devine din ce în ce mai populară.

Astfel, nu se face trecerea bruscă de la tradițional, la digital, ambele aduc plus valoare dacă sunt combinate, iar schimbarea și trecerea numai la educația digitală este mai ușor de asimilat, în special de către profesori, care au fost educați și “antrenați” foarte mulți ani în maniera clasică, tradițională, iar trecerea bruscă la mediul digital poate da naștere la frustrare, dar mai ales la rezistență la schimbare.

Abordarea mixtă de educație online și convențională oferă, să spunem, interacțiunea umană se face puțin o dată pe săptămână, iar temele și proiectele sunt de obicei online.

De asemenea, dacă lucrezi la un proiect ce implică mai multe persoane, toți participanții pot lucra de acasă, în ritmul lor, pe același document, fiecare persoană având acces la modificările făcute de ceilalți, iar profesorii putând oferi feedback în timp real. Astfel, se câștigă foarte mult timp, iar alte costuri sunt reduse, chiar eliminate.

Acum, că opțiuni există, depinde numai de elevi și profesori să decidă ce variantă aleg.

De asemenea, procesul de digitalizare a educației este de durată. Singura certitudine fiind aceea că doar într-acolo ne îndreptăm, către tehnologie în toate domeniile, acesta fiind parcursul firesc al evoluției, singura certitudine a vieții rămânând desigur, SCHIMBAREA.

De aceea, este bine să îmbrățișăm tehnologia în educație, să folosim tot mai mult avantajele pe care le oferă și să ne schimbăm ușor, ușor perspectiva și ieșirea din zona de confort, care nu duce decât la stagnare, nicidecum la evoluție.

Bibliografie

- logiscool.com
- edu.freepedia.ro
- www.scoala365.com
- <https://www.linkedin.com/>

EDUCAȚIA DIGITALĂ- IMPORTANȚA TEHNOLOGIEI PENTRU ELEVI

PROFESOR/MAISTRU ING. LALA CEZAR

CONTABIL ȘEF EC. LALA LĂCRĂMIOARA

COLEGIUL „ VASILE LOVINESCU" FĂLTICENI

Digitalizarea învățământului a devenit o necesitate, iar nevoia copiilor de a beneficia de toate condițiile pentru a avea acces la educația online s-a transformat într-o prioritate. Dincolo de aparatura necesară, conexiunea la internet și niște profesori dornici să îi îndrume, copiii au nevoie și de cunoștințe digitale. Competențele digitale, parte din cele 8 competențe fundamentale pentru învățarea de-a lungul vieții, se referă la alfabetizarea digitală, comunicare, creare de conținut digital, siguranța și modul în care soluționăm problemele.

Dacă ar fi să definim cât mai simplu ce este educația digitală, am spune că reprezintă o modalitate inovatoare prin care tehnologiile moderne și instrumentele digitale sunt integrate astfel încât să sprijine procesul de predare și învățare. Practic, tradiționalul manual și clasică tablă neagră s-au transformat într-un ecran colorat și numeroase fișiere, imagini și video-uri educative, astfel încât copiii și tinerii să poată asimila mai ușor și rapid informațiile. Chiar dacă educația digitală nu poate înlocui pe deplin metodele clasice de învățare, aceasta vine în sprijinul tinerilor dornici să exploreze și să asimileze informații noi prin diverse metode și cursuri practice, cu exerciții aplicate.

Deși România este considerată un Silicon Valley al Europei, fiind recunoscută pentru forța de muncă din domeniul IT dar și pentru viteza impresionantă a internetului, în mod paradoxal, gradul de alfabetizare digitală a copiilor și tinerilor continuă să fie scăzut comparativ cu celelalte state membre UE, inclusiv în 2022, conform Indicelui economiei și societății digitale.

Principalele motive pentru care educația digitală din România este sub media celorlalte țări europene sunt:

- Lipsa de echipamente performante din școli;
- Lipsa unui curriculum dedicat educației digitale încă de la grădiniță;
- Lipsa de profesori sau specialiști în domeniul digital în școli;
- Platforme educaționale insuficiente;
- Lipsa conexiunii la internet în anumite zone.

De aceea în foarte multe colegii și licee din țară, sau accesat granturi europene de achiziționare a echipamentelor digitale performante, iar în colegiul nostru prin proiectul european „Rose” și mai nou cele 2 laboratoare „Smart Lab ” sau achiziționat o serie de calculatoare, laptopuri, table interactive, camere web, kit-uri robotice, echipamente 3 D, software-uri etc. foarte performante.

În România modelul de educație valabil până în 1989 era cel de masă cu un puternic accent pe educația tehnică. După căderea regimului comunist, deși educația tehnică a pierdut din prestigiu, paradigma a rămas în linii majore aceeași. Lipsei de viziune i s-a adăugat inițiativa privată, care a determinat cât mai mulți profesori să fie autori de manuale, culegeri școlare etc. Acestea au ajuns uneori să fie recomandate elevilor din rațiuni comerciale și nu din necesități educaționale. Fiecare ministru al educației a venit cu mici schimbări ale modului de derulare a examenelor, fapt care a bulversat și mai mult continuitatea de care un astfel de sistem are nevoie. Pentru a obține rezultate bune la examenul de Bacalaureat, s-a ajuns la o metodă de fraudare aproape generalizată, fapt care a fost evidențiat în urma introducerii camerelor de supraveghere video la

examenelor de BAC. Deocamdată, sistemul de învățământ românesc este slab finanțat și este victima unei lipse acute de viziune. Introducerea instrumentelor moderne de lucru (manuale digitale) nu va rezolva sub nici o formă problemele sistemului educațional autohton. Pentru aceasta este nevoie de o viziune pe termen lung (în concordanță cu lumea contemporană), de un pact al partidelor politice și, nu în ultimul rând, de resursele financiare necesare.

Rolul profesorului în a determina procentul de lecții predate cu tehnici moderne și cel a lecțiilor clasice, constă atât în resursele tehnologice moderne, cât și a specificului obiectului predat. În cazul orelor de conducere auto pe care le predau, introduc atât metodele moderne (site DRPCIV, simulator auto, lecții online youtube,etc.), cât și învățarea din manualele clasice în vederea obținerii permisului de conducere auto.

Generația de azi este mult mai activă, mai curioasă și mai dornică de informații rapide și la subiect, iar școala tradițională nu mai este suficientă. Iar aici intervine tehnologia și avantajele sale extraordinare inclusiv în domeniul educației.

Este mai avansată din punct de vedere tehnologic, de aceea are un farmec aparte. Educația online este ideală pentru a-ți face copiii să prospere în domeniul lor de interes și să se pregătească pentru job-urile pe care le vor avea când termină școala, fiind mereu actualizată cu ultimele progrese în știință, tehnologie, medicină, artă, cultură, călătorii, transport și alte domenii.

Educația digitală merge dincolo metodele de predare clasice, care nu mai țin pasul cu nevoile elevilor de azi. Este mai flexibilă și se potrivește cerințelor specifice pe care le au copiii. De ce? Deoarece copiii vor să știe întotdeauna mai mult, întotdeauna ceva nou, care să le stimuleze și mai mult creativitatea și gândirea critică.

Copiii de azi vor să știe cum să facă lucrurile practice, iar nu totul este explicabil prin manualele actuale.

Desigur că, în afară de cursurile online, putem căuta să îmbunătățim cunoștințele prin Google, Wikipedia și YouTube – care conțin cele mai recente informații despre știință, oameni, progrese tehnologice și descoperiri. Cele mai multe site-uri online reputeate sunt actualizate periodic și oferă noi perspective. Lucru pe care manualele clasice nu îl pot face atât de activ.

Învățarea tradițională combinată cu cea digitală devine din ce în ce mai populară.

Astfel, nu se face trecerea bruscă de la tradițional, la digital, ambele aduc plus valoare dacă sunt combinate, iar schimbarea și trecerea numai la educația digitală este mai ușor de asimilat, în special de către profesori, care au fost educați și “antrenați” foarte mulți ani în maniera clasică, tradițională, iar trecerea bruscă la mediul digital poate da naștere la frustrare, dar mai ales la rezistență la schimbare.

Abordarea mixtă de educație online și convențională oferă, să spunem, interacțiunea umană se face puțin o dată pe săptămână, iar temele și proiectele sunt de obicei online.

De asemenea, dacă lucrezi la un proiect ce implică mai multe persoane, toți participanții pot lucra de acasă, în ritmul lor, pe același document, fiecare persoană având acces la modificările făcute de ceilalți, iar profesorii putând oferi feedback în timp real. Astfel, se câștigă foarte mult timp, iar alte costuri sunt reduse, chiar eliminate.

Acum, că opțiuni există, depinde numai de elevi și profesori să decidă ce variantă aleg.

De asemenea, procesul de digitalizare a educației este de durată. Singura certitudine fiind aceea că doar într-acolo ne îndreptăm, către tehnologie în toate domeniile, acesta fiind parcursul firesc al evoluției, singura certitudine a vieții rămânând desigur, SCHIMBAREA.

De aceea, este bine să îmbrățișăm tehnologia în educație, să folosim tot mai mult avantajele pe care le oferă și să ne schimbăm ușor, ușor perspectiva și ieșirea din zona de confort, care nu duce decât la stagnare, nicidecum la evoluție.

Bibliografie

- logiscool.com
- edu.freepedia.ro
- www.scoala365.com
- <https://www.linkedin.com/>

STUDIU PRIVIND FOLOSIREA STRATEGIILOR MODERNE ÎN INSTRUIREA DIFERENȚIATĂ

Prof. Lalu Jany, Colegiul Național "Mircea cel Bătrân" Rm. Vâlcea

REZUMAT

Școala trebuie să țină pasul cu strategiile moderne de învățare și cu tehnologia, să înțeleagă și să anticipeze impactul asupra modului de învățare. Utilizarea lor a dat naștere mai multor proiecte orientate înspre elevi, inițiate de elevi, conduse de elevi. Învățarea care pune accentul pe participarea elevilor reprezintă un tip de instruire care îi dă elevului un rol activ în procesul de învățare.

CUVINTE CHEIE

Strategii moderne, accentul pe elev, rol activ

INTRODUCERE - STRATEGII DIDACTICE MODERNE

Strategiile moderne presupun activism, curiozitate intrinsecă, dorința de a observa, a explica, a explora, a descoperi. Sunt considerate activ-participative pentru că mobilizează energiile elevului, care îl ajută să își concentreze atenția, să-i stârnească curiozitatea. Strategiile moderne de predare-învățare-evaluare pun accent pe cunoașterea operațională, pe învățarea prin acțiune, aduc elevii în contact nemijlocit cu situațiile de viață reală. Ele se centrează exclusiv pe elev și sunt decisive în formarea personalității acestuia. Privind elevul ca subiect al învățării, strategiile moderne consideră că efectele instructive și cele formative ale învățământului sunt proporționale cu nivelul de angajare și participare ale acestuia în activitatea de învățare; că în situația de învățare el se implică făcând apel la aptitudinile intelectuale, care au la bază diferite capacități de învățare; că fiecare dintre aceste capacități poate fi analizată din punct de vedere al proceselor mintale pe care le implică. A dezvolta anumite capacități presupune a provoca anumite tipuri de procese intelectuale. Acestea constituie resurse diferite ale fiecărui elev pentru a se implica în mod personal în actul învățării. Există astfel cazuri în care unii elevi apelează mai mult la memorie, la operații de memorare și de înțelegere; alții la gândire (capacitatea de a pune și de a rezolva probleme). În cazul în care apelează mai mult la gândire, se dezvoltă fie operațiile de gândire convergentă care presupun căutarea și găsirea unui răspuns simplu și corect; fie operațiile de gândire divergentă prin care se ajunge la emiterea unor răspunsuri posibile, la o situație cu final deschis; ori la o gândire evaluatoare ce duce la anumite judecăți în baza unor criterii implicite sau explicite; deci, unii fac apel la aptitudinile creatoare ce ar presupune capacitatea de a elabora idei; iar alții la gândirea critică care are la bază capacitatea de analiză, de interpretare și de explorare.

CERCETAREA PEDAGOGICĂ

Etapele cercetării

Întrucât cercetarea este percepută ca un demers sistematic, am parcurs în desfășurarea sa următoarele etape:

Delimitarea problemei

Privind metodologia, diferențierea presupune o nuanțare a modalităților de lucru cu

elevii, care să aibă ca efect asigurarea progresului la învățatură pentru toți elevii, stimularea activității intelectuale individuale și a creativității, accelerarea și aprofundarea instruirii pentru elevii supradotați dar și sprijinirea elevilor care întâmpină dificultăți.

Precizarea obiectivelor cercetării

Obiectivele cercetării pedagogice identificate în prezentul studiu sunt acelea de a demonstra că elevii gândesc, învață și creează în moduri diferite. Dacă elevul este expus unei game variate de oportunități de învățare, automat și-o vom alege pe cea care îi convine mai mult pentru o învățare eficientă; performanțele în învățare vor fi astfel în mod evident amplificate.

Formularea ipotezelor

Am pornit de la presupunerea că în modul de organizare și de transmitere a informațiilor este necesar să se țină seama de stilurile de învățare ale elevilor și de preferințele lor cerebrale, lucru care va duce la o implicare în grade diferite atât a profesorului cât și a elevului, la o intensă interacțiune elev - elev, elev - profesor și elev - el însuși, determinând o participare activă, cointereseată a elevului la demersul didactic.

Organizarea cercetării

stabilirea perioadei de cercetare - anul școlar 2023-2024;

stabilirea eșantionului de subiecți cuprinși în cercetare - 20 elevi din clasa a IX-a A; eșantionul martor – 25 elevi din clasa a IX-a B.

Metodologia de cercetare

În scopul strângerii datelor de pornire, am utilizat un set de instrumente constând în anchete pe bază de chestionar, interviul de tip focus-grup, metoda observației, portofoliul educațional. De asemenea, am elaborat și aplicat testul inițial pentru evaluarea cunoștințelor unității de învățare “Relieful terestru”, unitate care precede pe cea abordată în studiul de față.

Prelucrarea și interpretarea datelor

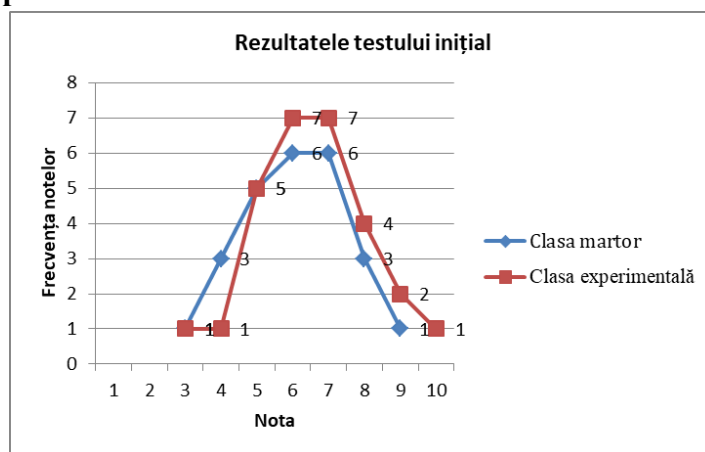

Diagrama 1. Rezultatele testului inițial

Analiza diagramei arată faptul că s-a pornit de la condiții inițiale comparabile pentru ambele clase, lucru demonstrat de notele obținute.

Diagrama 2 prezintă rezultatele obținute de elevii claselor martor și experimentale la testul final. În cazul testului final se constată o îmbunătățire semnificativă a rezultatelor obținute de elevii clasei supuse experimentului comparativ cu rezultatele clasei martor.

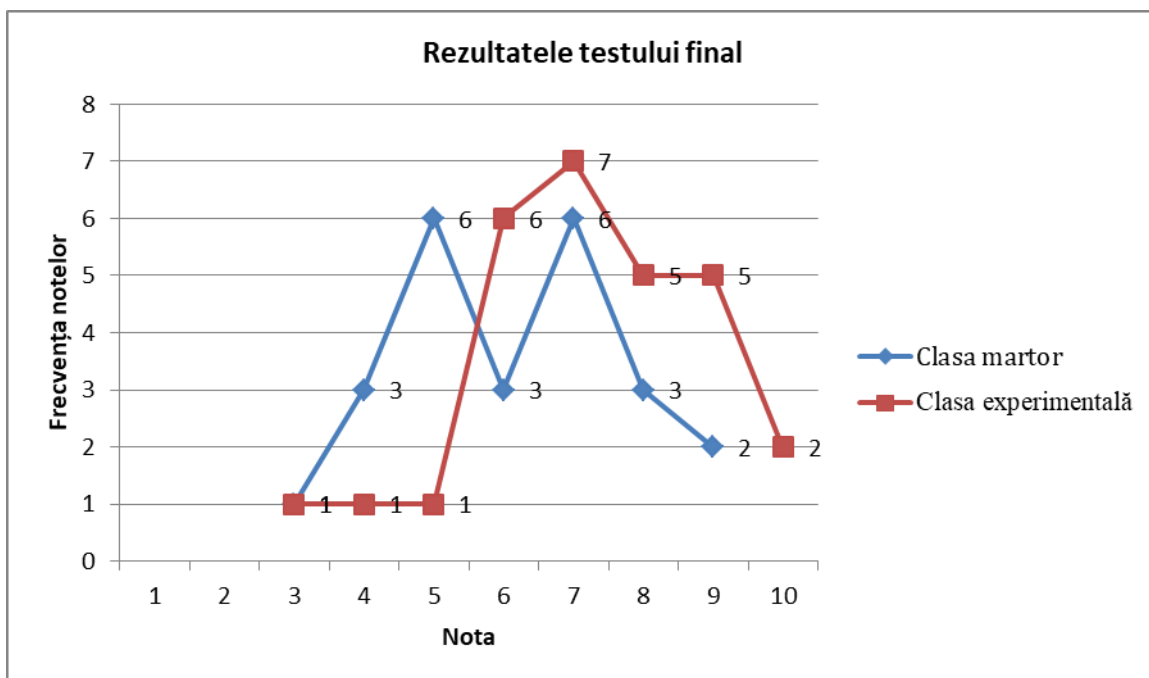

Diagrama 2. Rezultatele testului final

Comparând diagramele 1 și 2 se constată o ameliorare substanțială a rezultatelor clasei experimentale față de situația inițială: o creștere de 9% la nivelul rezultatelor considerate bune (note 7 și 8) și de 41% la nivelul rezultatelor foarte bune (note 9 și 10), scăderea cu 45% a rezultatelor satisfăcătoare (note de 5 și 6), însă și păstrarea rezultatelor nesatisfăcătoare (note sub 5).

CONCLUZII

Prin intermediul strategiilor moderne profesorul trebuie să fie capabil să creeze situații în care elevii să fie obligați să utilizeze o gamă vastă de procese și operații mintale, astfel încât aceștia să aibă posibilitatea de a folosi materialul predat pentru rezolvarea sarcinilor date. Este vorba despre operații cum ar fi: observarea, identificarea, comparația, opunerea, clasificarea, categorizarea, organizarea, calcularea, analiza și sinteza, verificarea, explicarea cauzelor, sesizarea esențialului, corectarea, stabilirea de relații funcționale, abstractizarea și generalizarea, evaluarea, interpretarea, judecata critică, anticiparea, conturarea de imagini, formarea propriei opinii, extragerea de informații, comunicarea etc. Învățarea activă angajează capacitățile productiv-creative, operațiile de gândire și imaginație, apelează la structurile mintale și la cele cognitive de care elevul dispune și de care se folosește în producerea noii învățări. Din acest punct de vedere, strategiile moderne se conduc după ideea constructivismului operatoriu al învățării: „Implicarea într-un efort constructiv de gândire, de cunoaștere ori pragmatic este de natură de a scoate elevul din încorsetarea în care este ținut eventual de un învățământ axat pe o rețea de expresii verbale fixe, de genul enunțurilor, definițiilor, procedeele invariabile, regulilor rigide etc. și de a-i rezerva un rol activ în interacțiunea cu materialul de studiat (conținutul-stimul)”. Subiectul se implică activ și se angajează deplin în actul învățării, cu toate resursele posibile. În măsura în care metodele pe care ne bazăm reușesc să mobilizeze efortul psihic și

fizic ce provine din interiorul celui care învață, interesele și dorințele de cunoaștere, inițiativă, motivația intrinsecă (reușita și depășirea dificultăților), atunci într-adevăr ele au dreptul să-și revendice apartenența la ceea ce fac, de obicei, purtând numele de metode activ-participative. Activ este elevul care gândește, care depune un efort de reflecție personală, interioară și abstractă, căruia i se oferă posibilitatea de a afla și singur cunoștințele înțelegându-le, stocându-le și aplicându-le în mod personal, care cercetează și redescoperă adevărurile și nu acela care reproduce mecanic materialul predat de cadrul didactic. În lucrul cu metodele moderne, profesorul joacă un rol esențial. Acesta trebuie să-și pună în joc toate cunoștințele sale și întreaga lui pricepere, nu pentru a transmite pur și simplu cunoștințe care urmează a fi însușite mecanic, ci pentru a insufla elevilor săi dorința de a le dobândi, prin ei înșiși, printr-un studiu cât mai activ și mai intens. Rolul profesorului este de a organiza învățarea, de a susține efortul elevilor și de a nu lua asupra lui, integral sau parțial, această strădanie. Se subînțelege că metodele activ-participative sunt mai dificil de aplicat în practică și din acest motiv necesită o muncă mai atentă și diferențiată. Astfel promovarea lor necesită o schimbare de atitudine din partea profesorului, și prin ea, o transformare a conduitei, la proprii săi elevi. Așadar, metodele activ-participative prin caracterul lor diferențiat și formativ, ajută la dezvoltarea potențialului intelectual al elevului, la intensificarea proceselor mintale, la ridicarea calității învățării. Sunt metode care țin seamă de elev așa cum este el, cu resursele lui intelectuale, fizice dar și afectiv-motivaționale, cu capacitățile și procesele mintale care îi aparțin. Sunt metode care țin seama de faptul că elevul se dezvoltă și se formează în timp ce învață, dar și asimilează.

Bibliografie

1. Cucuș, C. *Pedagogie*, Editura Polirom, Iași, 2014
2. Mândruț O., Dan Steluța, *Didactica Geografiei, o abordare actuală*, Editura Corint, București, 2014

STUDIU PRIVIND CAZURILE DE VIOLENȚA ÎN ȘCOLI

Prof. Lalu Mihaela Victoria, Liceul Tehnologic "Ferdinand I", Rm. Vâlcea

Rezumat

Violența școlară continuă să existe și să lase efecte tragice asupra tinerilor din România. Aceasta capătă noi forme și se adaptează noului context mai repede decât o face legislația. Însă pentru a putea combate și preveni violența școlară, este necesară o înțelegere a cauzelor și manifestărilor ei, însoțită de conștientizarea și acțiunea publicului larg/societății civile.

Cuvinte cheie: violență, mediul școlar, cauze, măsuri

1. Introducere

Evaluarea dimensiunilor fenomenului de violență a arătat că școala este în prezent scena unor frecvente situații de violență, formele de manifestare a violenței fiind variate. Cele mai importante cauze ale violenței în școală includ, pe lângă factorii familiali, socio-economici sau individuali și o serie de cauze școlare.

2. Cercetarea pedagogică

I. Ce este violența în școli și cum se manifestă în România?

Violența școlară, sub toate formele ei, limitează dreptul fundamental la educație a zeci de mii de copii români. Aproximativ 1 din 3 elevi din lume a fost victima bullyingului (formă a violenței școlare), având consecințe devastatoare asupra procesului educațional, ratei de abandon școlar, sănătății fizice și psihice ale acestora. Numărul ridicat de cazuri de violență școlară pare a fi o consecință directă a mediului în care copiii și adolescenții învață. Lipsa unui spațiu sigur, a unor măsuri elementare de protecție a victimelor, a acțiunii cadrelor didactice și a celorlalți elevi nu fac altceva decât să permită fenomenului de violență școlară să ia amploare.

a) Tipuri de violență

În categoria violenței școlare se încadrează orice formă de violență asupra copiilor și tinerilor care se petrece pe domeniul școlii sau în timpul unei activități conexe. Acesta este experimentată de elevi din partea altor colegi/elevi, a cadrelor didactice sau a personalului auxiliar.

Aceasta poate să ia forme multiple:

- Violența fizică: agresiunea fizică cu intenția de a răni cealaltă persoană (prezentă la cel puțin 1 din 10 elevi de liceu și 1 din 7 elevi de gimnaziu*);
- Violența psihologică: abuzul/violența verbală și emoțională, precum insulte, amenințări, porecle, intimidare, umilire (este cea mai prevalentă formă de violență, observată de aprox. 40%

dintre respondenți*) + violența socială, înțeleasă prin izolarea și controlarea acțiunilor victimei (32% dintre liceeni respondenți afirmă că au fost martorii a cel puțin un caz de violență socială*);

- Bullyingul: comportament agresiv repetat asupra victimei, aflată în aceeași situație ca și agresorul (un alt elev este agresorul → bullying, un profesor/ cineva superior ca și statut este agresorul → abuz), îmbinând violența fizică cu violență verbală, socială, sexuală;
- Cyberbullyingul: se referă la hărțuirea/intimidarea care are loc în mediul online (ex.: trimiterea de mesaje ofensive, însușirea identității unui alt elev pe platformele de socializare, postarea de imagini jenante și răspândirea de zvonuri pe social media etc.).

*Datele extrase provin din raportul Bullying-ul în Școală, realizat de World Vision România.

b) Factorii de risc care determină violența

Situația socio-economică, rasa și etnia, mediul de proveniență, genul, orientarea sexuală, temperamentul, aspectul fizic, etc. reprezintă factori de risc atunci când vine vorba despre alegerea victimei. În informațiile culese la nivel mondial de către UNICEF în ceea ce privește prezența fenomenului de bullying (Violența în rândul copiilor 2011-2018, eng.), se poate observa o corelație evidentă între nivelul de trai al unei țări (dezvoltarea economică, investiția în educație) și incidența violenței școlare. Diferențe se observă și între mediul rural și urban, unde 62% dintre școli au raportat cel puțin un caz de violență pe an, respectiv 47% (raportul Un mediu de învățare nonviolent pentru toți copiii – Institutul de Științe ale Educației, 2018).

De asemenea, identificarea cu o anumită comunitate marginalizată (Roma, LGBTQIA+, persoanele cu dizabilități) atrage cu sine o probabilitate foarte ridicată de a fi victimă a violenței școlare cel puțin o dată, explicată de nivelul de discriminare a acestor comunități întâlnit în societate.

Pe de altă parte, există riscuri și pentru apariția violenței și a manifestării acesteia de către agresor: experiențe anterioare care să implice violența, consumarea de substanțe interzise, anturajul și mediul, proveniența dintr-o familie disfuncțională și/sau o comunitate săracă.

În multe cazuri, agresorul percepe victima ca pe o amenințare la propria persoană, încredere în sine, mândrie sau statut, fără a conștientiza acest lucru. E posibil ca victima să prezinte o caracteristică diferită care atrage atenția agresorului. Dorința de popularitate și deținere a controlului, în concordanță cu credința că puterea într-un grup social poate fi obținută doar prin umilirea celorlalți, contribuie la apariția violenței școlare. În ciuda faptului că agresorii apar ca

persoane care dețin controlul și puterea, în majoritatea cazurilor aceștia aduc cu sine o experiență trecută legată de violență, adoptând și imitând comportamentele celor din jur. (Psihologia Bullying-ului, eng.)

II. Valorificând rezultatele Raportul privind implementarea Statutului Elevului la Nivel Național, 2021, realizat de către Consiliul Național al Elevilor (CNE) aflăm că:

- 19,9% dintre elevii respondenți au observat cazuri de discriminare rasială, etnică sau pe baza statutului social fiind accentuat actul de bullying, deși școala ar trebui să reprezinte un mediu propice dezvoltării psiho-emoționale a elevilor;
- dintre elevii respondenți care au observat situații de discriminare, 4,3% au spus că au sesizat comportamente discriminatorii din partea personalului auxiliar, 47,6% din partea profesorilor, iar 48,1% din partea altor elevi. Faptul că această consultare organică a elevilor relevă faptul că profesorii sunt autorii unor acte de bullying asupra elevilor într-o măsură aproape egală cu alți elevi este mai mult decât îngrijorător, mai ales în contextul în care cadrele didactice ar trebui să fie primele persoane care sesizează și acționează împotriva cazurilor de violență școlară.

În consecință, prin același raport, reprezentanții elevilor vin cu următoarele recomandări pentru ameliorarea bullyingului:

- aplicarea unor sancțiuni pentru profesorii care prestează comportamente discriminatorii la nivelul școlii, conform codului de etică al personalului didactic;
- susținerea, în cadrul orelor de dirigenție, a unor sesiuni de informare privind efectele negative generate de perpetuarea fenomenului;
- sancționarea, în mod gradual, așa cum prevede Statutul elevului, a elevilor ce adoptă comportamente discriminatorii și/sau agresive, astfel încât, subiectul în cauză să fie tratat cu toleranță zero;
- eficientizarea comisiei de prevenire și combatere a violenței în mediul școlar.

III. Cum combatem violența în școli?

Pentru a combate violența în școli este necesar un efort susținut din partea tuturor persoanelor implicate: elevi, cadre didactice, părinți, societate civilă. De asemenea, având în vedere caracterul sensibil al problematicii, de multe ori victimele violenței nu mărturisesc faptul că sunt agresate, astfel, este nevoie ca fiecare dintre noi, mai ales profesorii și părinții, să dețină niște abilități elementare de identificare a tiparelor specifice violenței școlare, pentru a putea oferi

ajutor victimelor, dar și agresorilor, înainte ca efectele violenței să fie ireversibile.

a) Identificarea cazurilor de violență

Potrivit Ghidului practic pentru directori și cadre didactice pentru prevenirea și combaterea violenței în școală realizat de Institutul de Științe ale Educației și Institutul Național de Criminologie, în parteneriat cu Ministerul Educației și Cercetării și cu sprijin din partea Reprezentanței UNICEF în România, există anumite comportamente prin care putem depista cazurile de violență școlară, dar și mai multe acțiuni facile care pot fi puse în practică pentru eradicarea acestora.

Există anumite aspecte și comportamente ale elevului care pot semnaliza prezența unui caz de violență școlară:

- se întoarce de la școală cu haine, cărți sau alte bunuri rupte, stricate sau chiar fără acestea;
- prezintă răni inexplicabile, precum contuzii, vânătăi, tăieturi sau zgârieturi;
- nu aduce niciodată prieteni acasă, după orele de școală, petrecându-și singur timpul liber;
- ezitanță în ceea ce privește mersul la școală;
- alege un drum mai lung sau neobișnuit pentru a se duce și a veni de la școală;
- este anxios, abătut, nefericit, depresiv, înlăcrimat când se întoarce de la școală;
- trece brusc de la o stare la alta, prezintă iritabilitate, având adeseori ieșiri necontrolate;
- nu doarme bine;
- și-a pierdut interesul pentru activitatea școlară și, ca urmare, se observa o diminuare a performanțelor școlare;
- i se întâmplă să vorbească despre sinucidere sau are chiar tentative în acest sens.

b) Eliminarea cazurilor de violență

Principiile care trebuie să stea la baza acțiunilor de prevenire/ameliorare și de asistare a victimelor violenței școlare sunt următoarele:

- intervenție din timp: prevenirea acestor fenomene trebuie să înceapă odată cu educația timpurie;
- construirea unui climat empatic: asistarea elevilor în a-și dezvolta empatia ca abilitate în promovarea respectului pentru ceilalți și a diversității; deschiderea spre nou, comunicarea constantă, acceptarea și aprecierea diferențelor sunt valori care trebuie promovate într-o sală de clasă;
- dezvoltarea abilității empatice sau încurajarea elevilor de a se pune în locul altei persoane

are rezultate promițătoare în reducerea agresiunilor;

- învățarea prin cooperare și lucru în echipă: aceste tehnici ajută copiii să lucreze împreună și să valorifice aptitudinile fiecăruia.

Activități cu părinții:

- programe pentru părinți care să aibă la bază componentele de informare și formare: cursuri cu părinții pe diverse teme axate pe psihologia copilului și modalități de identificare a elementelor specifice violenței școlare, prezentarea unor cazuri de agresiune și oferirea unor posibile modalități de rezolvare a situațiilor tipice de violență școlară și de asistare a victimei.

Activități pentru profesori:

- programe de formare pentru profesori în legătură cu rezolvarea și medierea conflictelor;
- o comunicare mai bună și constantă cu elevii, prin consultarea periodică a acestora pe tema sănătății lor mintale și prin derularea mai multor activități nonformale cu aceștia, astfel încât relația elev-profesor să fie îmbunătățită, iar elevii să recunoască profesorul drept o persoană la care pot apela pentru orice problemă;
- crearea unui grup de elevi la nivelul clasei pentru a acorda ajutor și a oferi asistență victimelor;
- învățarea prin cooperare care să includă toți elevii în grupurile sociale;
- desfășurarea de activități care să sprijine integrarea și adaptarea tuturor elevilor.

Modalități de eficientizare a comunicării profesorului cu elevii:

- atitudine pozitivă în comunicarea activă: pentru ca o interacțiune a profesorului cu clasa de elevi să fie eficientă, actorii implicați trebuie să prezinte o atitudine pozitivă față de situația generală de comunicare; tratarea echitabilă a tuturor elevilor; oferirea unor posibilități de comunicare deschise; încurajarea discuției și a exprimării libere;
- empatie: prin implicarea profesorului în ceea ce privește mediul și problematicile clasei; câștigarea încrederii elevilor; comunicarea individuală cu elevii; atenția la starea emoțională a acestora;
- atenție din partea profesorilor la felul în care sunt percepuți de către elevii lor și crearea unui climat și a unor relații pozitive cu clasa de elevi: feed-back-ul pe care îl primesc cadrele didactice din partea elevilor poate ajuta la îmbunătățirea practicilor instructive.

Elevul violent – între sancțiuni și sprijin

Înainte de a gândi mijloace de coerciție pentru elevii care înfăptuiesc actele de violență este

nevoie să înțelegem de ce fac acele lucruri, astfel, inclusiv elevii agresori ar trebui să beneficieze de consiliere și sprijin, din partea consilierului școlar sau a unui psiholog asigurat în mod gratuit, astfel încât problema să nu fie rezolvată doar temporar și doar la suprafață, cum s-ar întâmpla prin aplicarea unor simple sancțiuni, ci acel elev să înțeleagă cu adevărat de ce este greșit comportamentul lui, ce efect are asupra victimei, și, nu în ultimul rând să-și vindece rănilile care l-au determinat să recurgă la aceste gesturi. Doar în acest mod putem avea convingerea că acțiunile nocive ale agresorului nu se vor mai repeta și că acesta nu își va proiecta o cantitate și mai mare de violență asupra victimei, cum se întâmplă, uneori, în urma aplicării unei simple sancțiuni.

3. Concluzii

Toți copiii, care sunt supuși oricărui tip de violență, inclusiv celei școlare, pot beneficia de asistență și intervenție imediată prin numărul de telefon al copilului 119, care este apelabil în mod gratuit din orice rețea de telefonie fixă sau mobilă, 24 de ore din 24. Apelul va fi gestionat de către consilierii direcțiilor de asistență socială și protecția copilului care vor alerta Poliția și alte organe specializate în cazurile grave, unde este nevoie de o astfel de măsură.

Pe lângă tot acest ajutor specializat, fiecare dintre noi are îndatorirea de a contribui la dezvoltarea unei culturi care încurajează inhibarea unor astfel de comportamente violente, o cultură a acceptării tuturor indivizilor indiferent de caracteristicile intrinseci ale acestora, prin formarea propriei mentalități în acest sens, apoi convingerea celorlalți să urmeze același exemplu.

Bibliografie

Ghidul practic pentru directori și cadre didactice pentru prevenirea și combaterea violenței în școală, 2022

Raportul privind implementarea Statutului Elevului la Nivel Național, 2021

Educația digitală. Provocări și oportunități

Profesor învățământ primar: Lătărețu Violeta Cecilia

Școala Gimnazială Nr. 112, București

Situația creată la nivel mondial de pandemie a produs foarte multe schimbări în educație. Profesorii, elevii și părinții au trebuit să treacă prin multe provocări și să se adapteze noilor tehnologii. Prin urmare, în acel moment, metoda tradițională a fost înlocuită cu cea digitală în situația de criză și anume, cu platformele online.

Educația digitală presupune, pe deoparte, un set de cunoștințe pe care un individ trebuie să le aibă cu privire la utilizarea unui sistem digital, adică să fie capabil să folosească funcționalitățile minime ale acestuia. Pe de altă parte, educația digitală se referă și la metode digitale care să înlocuiască metodele clasice pe care învățământul le-a folosit dintotdeauna.

Resursele online permit revoluționarea sistemului educațional, nu numai pentru că sunt convenabile și accesibile, ci pentru că permit ca întregul proces de predare și învățare să devină mai interesant și adaptat elevului digital, realizezându-se o personalizare a învățării.

Ca profesor pentru primar, consider utilizarea metodelor digitale ca o completare a educației tradiționale. În urma experienței dobândite din învățarea online, am integrat platformele digitale în demersul didactic și am constatat mărirea gradului de implicare al elevilor în cadrul orelor. Elevii învață cu plăcere și dobândesc mai ușor cunoștințele atunci când utilizez filmulețe explicative foarte utile, probleme rezolvate în pași, exerciții cu grade diferite de dificultate și posibilitatea de testare pe noțiuni.

Astfel învățarea online oferă numeroase avantaje, dar și o serie de dezavantaje, cum ar fi:

Avantaje:

- Oferă o alternativă la clasele tradiționale.
- Permite o anumită flexibilitate și îl determină pe elev să fie responsabil, să învețe automotivația și autodisciplina.
- Există nenumărate resurse care fac învățarea mai distractivă și mai eficientă. De la aplicații și manuale electronice până la platformele educaționale și instrumente care pot transforma sala de clasă.
- Se obține un feedback imediat. Învățare este mai activă, implicarea tuturor elevilor, inclusiv a celor timizi care în mod normal nu ar ridica mâna în clasă.
- Automatizarea unor sarcini obositoare cum ar fi urmărirea prezenței și performanței elevilor.
- Elevii au acces instantaneu la informații noi, care le pot suplimenta experiența de învățare.

- Colaborarea elevilor. Elevii, conectați în rețea online, pot împărtăși informații, pot lucra împreună la proiecte de grup și pot interacționa cu cadrul didactic.

Dezavantaje:

- Este impersonală, spre deosebire de educația în clasă în care există o interacțiune față în față reală între elev și profesor.
- Calitatea informațiilor și sursele pe care elevii le găsesc poate să nu fie de calitate.
- Problema gradului de securitate a programelor de învățare online.
- Elevii nu au acces egal la resursele tehnologice.
- Autenticitatea muncii. Oricine poate realiza un proiect și nu elevul propriu-zis.
- Evaluările au tendința de a fi bazate doar pe cunoștințe și nu neapărat pe partea practică.
- Instrumente digitale au adăugat noi cerințe în viața profesorilor și au crescut dramatic gama de conținut și abilități pe care aceștia trebuie să le cunoască, astfel a crescut și volumul lor de muncă.

Elevii au astăzi sunt nativi digitali, au crescut odată cu tehnologia care, este una dintre abilitățile de bază ale secolului XXI. Cu toate acestea, trecerea a fost relativ rapidă, de la paginile cărților la paginile web online și la alte resurse digitale. Cele mai multe resurse pot fi utilizate și pot ajuta elevii să învețe și să progreseze, însă este important să se ajungă la un echilibru între inovație și convenționalitate. Avantajele sunt mai mari decât dezavantajele, dar cheia tehnologiei în clasă va fi întotdeauna relația profesor-elev, pentru că acolo are loc educația.

Astfel utilizarea tehnologiei în educație poate deschide uși către noi experiențe, noi descoperiri și noi moduri de învățare și colaborare, însă nicio tehnologie din clasă nu poate înlocui profesorii talentați și inspirați.

Educația digitală ca set de cunoștințe și abilități pe care un individ le are când vine vorba de sisteme digitale este, fără discuție, viitorul.

Bibliografie:

1. COJOCARU, VENERA MIHAELA. Educația pentru schimbare și creativitate. București: Ed. Didactică și Pedagogică, 2003, 312 p.
2. OPREA, CRENGUȚA- LĂCRIMIOARA. Strategii didactice interactive, București: Ed. Didactică și Pedagogică, 2006, 49 p.
3. <https://blog.scoala365.com/2018/11/22/beneficiile-educației-digitale-vs-metodele-educației-tradiționale/>.

EDUCAȚIA LA GRANIȚA DINTRE CLASIC ȘI DIGITAL

Prof. Lazăr Anicuța
Școala Gimnazială Drăcșenei
Jud. Teleorman

Educația digitală presupune un set de cunoștințe pe care un individ trebuie să le aibă cu privire la utilizarea unui sistem digital, adică să fie capabil să folosească funcționalitățile minime ale acestuia.

De ceva timp suntem în era digitală, suntem înconjurați de tot felul de device-uri care mai de care inteligente și informația digitală este punctul lor comun. Acum, oriunde ne uităm vedem oameni captivați de dispozitivele lor de înaltă tehnologie: în timp ce se află la volan, când sunt la plimbare, la cumpărături, la o întâlnire cu prietenii, la restaurant, atunci când așteaptă la cabinetul doctorului, peste tot. Deși sunt conectați din punct de vedere electronic, oamenii sunt neatenți și deconectați de realitatea, și din păcate schimbarea nu a venit tocmai în bine. Atât părinții cât și elevii și profesorii sunt bombardati zilnic cu probleme politice, economice. Și rezultatul ... totul se răsfraie asupra elevilor uitand că ei sunt generația următoare, ei sunt cei care trebuie să ducă mai departe ceea ce au luat de la părinții lor.

Tinerii de azi trăiesc în era tehnologiei, fie că ne place, fie că nu, asta este realitatea. Nu își mai fac permis la bibliotecă, citesc e-book-uri, nu mai caută informații în manual, dau un search pe net și așa mai departe. Elevii români sunt premiați la nivel internațional pentru aplicații realizate pentru iPhone. Se vorbește tot mai mult despre viitorul educației, despre introducerea tehnologiei în școli, despre manuale digitale.

Conceptul de „digital learning” câștigă teren în întreaga lume. Dezvoltarea tehnologiei și apariția telefoanelor mobile, tabletelor și laptopurilor schimbă percepția asupra educației. Cu alte cuvinte, marile centre de dezvoltare în domeniul educației încearcă să aducă învățământul la un alt nivel, folosindu-se, practic, de dependența tinerei generații față de noile tehnologii.

În epoca digitală în care trăim tehnologia a devenit omniprezentă în toate aspectele vieții noastre, inclusiv în domeniul educației. De-a lungul anilor, s-a desfășurat o tranziție în etape, de la educația tradițională la cea modernă, bazată pe tehnologie. Cu toate acestea,

întrebarea esențială rămâne: Cum putem utiliza tehnologia în mod eficient, menținând totuși valorile și beneficiile educației clasice?

Educația tradițională a reprezentat, de-a lungul timpului, coloana vertebrală a sistemelor educaționale. Acest model implică predarea în clasă, manuale școlare tipărite, testele scrise și interacțiunea directă între profesori și elevi. Metodele tradiționale au fost, și încă sunt, apreciate pentru structura și disciplina pe care le oferă. Aceste metode tradiționale și-au dovedit eficiența de-a lungul timpului, elevii dobândind un vast bagaj de cunoștințe și o cultură generală din diverse domenii. Lipsa instrumentelor digitale nu a constituit un minus în desfășurarea activităților educative.

Un avantaj important al educației clasice constă în construirea relațiilor interpersonale puternice între profesori și elevi, precum și între elevi. Profesorii au oportunitatea de a oferi feedback imediat și de a adapta lecțiile la nevoile individuale ale elevilor. De asemenea, educația tradițională promovează abilitățile sociale și dezvoltarea caracterului prin interacțiuni directe, prin socializare.

Pe măsură ce tehnologia a avansat și a fost implementată în multe domenii de activitate, s-a produs o schimbare semnificativă în modul în care informația este prezentată și asimilată. Educația modernă se bazează pe utilizarea dispozitivelor electronice, a platformelor online și a aplicațiilor educaționale pentru a facilita procesul de învățare. Această schimbare aduce cu sine o serie de beneficii, precum accesul la resurse bogate și variate, personalizarea învățării și dezvoltarea abilităților digitale. Unul dintre aspectele pozitive ale educației moderne este faptul că oferă oportunități de învățare flexibile. Elevii pot avea acces la materialele de învățare oricând și oriunde, ceea ce sporește autonomia învățării. De asemenea, tehnologia permite adaptarea curriculumului la stilurile individuale de învățare ale elevilor, creând astfel un mediu educațional personalizat.

Deși educația modernă aduce cu sine numeroase avantaje, este esențial să găsim un echilibru între aceasta și educația tradițională. Un exces de tehnologie poate duce la izolare socială, lipsa abilităților de comunicare față în față și dependența excesivă de dispozitivele electronice. Am observat că, în cadrul orelor în care se impune utilizarea tehnologiei, elevii se detașează total de mediul în care își desfășoară activitatea, fiind hipnotizați de ecranele pe care sunt proiectate materialele educative. Găsirea echilibrului între educația clasică și cea modernă, bazată pe utilizarea tehnologiei, implică integrarea cu atenție a tehnologiei în

procesul de învățare, fără a compromite aspectele umane ale procesului instructiv-educativ. Profesorii pot combina metodele tradiționale cu instrumentele digitale, oferind astfel o experiență educațională holistică. Spre exemplu, înainte de predarea efectivă a unor conținuturi noi, profesorul poate prezenta un material educativ de pe o platformă ca Wordwall, Eduboom, EduMagic, Youtube, etc. Va reuși cu siguranță să capteze atenția elevilor, să le stârnească interesul pentru noile cunoștințe ce urmează a fi predate.

Așadar, abordarea ideală ar consta în integrarea cu măsură a tehnologiei în educație, recunoscând valoarea atât a metodelor tradiționale, cât și a celor moderne. Prin găsirea echilibrului, putem înzestra viitoarea generație cu abilitățile necesare pentru a naviga cu succes în lumea în continuă schimbare.

Bibliografie:

[Educația Clasică versus Educația Modernă - Freepedia Edu](#)

<https://contramundum.ro/2019/09/11/diferenta-dintre-educatia-moderna-si-cea-clasica/>

<https://www.scoalaclasica.com>

Educația la granița dintre clasic și digital

Oricât ar fi de calificat actul didactic, el nu își poate atinge eficiența într-un cadru ostil. Consider că cerința primordială pentru o educație de calitate este de a crea un ambient plăcut, deschis, cald, o relație de colaborare între elev-profesor-părinte .

În urma perioadei pandemice am remarcat mărirea distanței sociale între copii. Astfel că ei nu mai știu să se joace fizic, să solicite ajutorul unii altora la lecții, să colaboreze, aspecte care au dus la crearea unor decalaje. Există acum, în clase, copii foarte buni și copii cu dificultăți de învățare. Zona de mediu s-a redus, a alunecat înspre nivel scăzut, în principal din cauza situațiilor sociale familiale precare. Părinții nu au avut posibilitatea de a oferi condiții adecvate pentru școala online, un telefon nu poate fi suficient și astfel, decalajele s-au creat atât intelectual, cât și social.

În acest sens, crearea unui spațiu cu dotări speciale în școală, pornind de la minibiblioteca, la jocuri educative, tabla interactivă și, nu în ultimul rând , recompensarea elevilor ce dovedesc îmbunătățirea rezultatelor școlare cu tabere, excursii și alte premii, toate acestea au devenit primordiale.

Menționez că, în acest scop, la nivelul unității se pot desfășura numeroase activități extracurriculare unde elevii au posibilitatea să aprofundeze curriculumul predat la clasă, să aplice conținuturile predate în viața reală și să își dezvolte competențele de bază.

Metodele didactice moderne nu trebuie să fie mijloace de prezentare atractivă a unor conținuturi, ci mijloace de dezvoltare a unor competențe care se vor dovedi utile în diferite situații de viață. Metodele sunt alese de profesor pentru a se potrivi cu nevoile și interesele copiilor, cu specificul vârstei și al clasei, cu specificul lecției; feedback-ul oferit în timpul lucrului la clasă și gradul de atingere a obiectivelor îl ajută pe profesor să le amelioreze pe parcurs. Metodele centrate pe elev îl învață să gândească și să se exprime, să se cunoască, să devină independent și autodidact. Integrarea tehnologiilor în diverse secvențe ale fiecărei lecții sporesc atractivitatea lecției și motivația copiilor, dezvoltându-le în același timp competențele digitale. Metodele interactive și lucrul în echipă încurajează spiritul de inițiativă, abilitățile de colaborare și empatie, exprimarea creativă și originală.

Instrumentele de evaluare folosite la clasă, fie ele clasice sau moderne, standard sau digitale, trebuie alternate pentru a permite tuturor elevilor să se afirme, să nu acumuleze stres sau complexe de inferioritate, să evolueze și să-și dezvolte capacitatea de autoevaluare; copiii au evoluții diferite, în funcție de aptitudini, interese, capacitatea de memorare și puterea de discernământ, mediul social din care provin. Exercițiile și temele clasice, testele tradiționale și redactările pot fi descurajante pentru un elev cu dezvoltare cognitivă și socio-emoțională mai lentă. De asemenea, lucrul în echipă și dialogurile simulate, jocul de rol pot pune probleme celor timizi sau cu dificultăți de vorbire/ exprimare. Pe de altă parte, și folosirea noilor tehnologii la teme și evaluare este dificilă pentru copiii care nu au un calculator acasă și nu posedă competențe digitale suficiente. Realizarea unor produse originale (desen, afiș...)

și crearea unui portofoliu sunt accesibile tuturor elevilor, fiecare atingând un anumit nivel de performanță al competențelor vizate, fără a se simți nimeni exclus sau incapabil. Instrumentele de evaluare au dublă funcție, de diagnostic (a problemelor) și de prognoză (a adaptării și ameliorării permanente a demersului didactic în funcție de nevoile elevului).

Autor,

LAZĂR-PETRESCU GEORGETA, profesor de
limba engleză,

Colegiul Național Pedagogic

“D. P. Perpessicius”, Brăila

Cusături populare reinterpretate de copii

Ia românească este o moștenire care celebrează arta cusutului de mână și o ridică la rang de artă. Țesutul și cusutul au făcut parte din îndeletnicirile de bază ale femeii române care cosea de la piese de îmbrăcăminte, precum ia tradițională, până la diverse decorațiuni textile pentru locuință. Așa s-a născut portul tradițional românesc sau costumul popular românesc care a însemnat pentru foarte mult timp îmbrăcămintea de zi cu zi, dar și pentru sărbătoare a românilor.

Portul tradițional românesc reprezintă o adevărată comoară a culturii noastre populare, fiind prețuit și admirat pentru diversitate, bogăția modelelor și varietatea cromatică, măiestria și dăruirea cu care este creat. Dincolo de valoarea estetică incontestabilă, portul popular, prin motivele cu care este decorat, ne vorbește despre nivelul de cultură, modul de viață, credințele și ideile despre lume ale creatorilor populari. Elementele ornamentale au în spate simboluri străvechi sau reprezentări ale universului rural care, odată deslușite, ne pot oferi o perspectivă mai amplă asupra culturii populare românești.

Din cele mai vechi timpuri oamenii au dorit să comunice unii cu ceilalți. Mai întâi au făcut-o prin viu grai, apoi dorind ca experiențele lor să fie cunoscute și ținute minte de cât mai mulți semeni – prin desene și, în cele din urmă, prin scris. Până să ajungă la alfabetele (sau caracterele din alte limbi) pe care le cunoaștem cu toții în ziua de azi mesajul se transmitea prin desene care au fost simplificate până la forma actuală. Desenele simplificate nu s-au transformat numai în litere/caractere, ci și în simboluri magice de protecție. Pentru a-și proteja casa oamenii o împodobeau cu diferite de desene prin care se asigurau că locuința va fi ocolită de dezastre, secetă și foamete. Pentru a se proteja pe ei înșiși au început să-și picteze sau să-și coasă pe haine diferite desene/simboluri menite să-i ferească de rău. În tradiția românească se păstrează încă multe obiecte vechi case în muzee, vase, porturi populare, etc., decorate cu diverse desene. Aceste desene, pe lângă funcția decorativă, aveau și o puternică funcție magică, de protecție.

Din păcate multor desene li s-a pierdut simbolistica în negura timpului¹, altele reușim să le mai descifrăm încă, să le interpretăm: coloana semnifică veșnicia, legătura dintre cer și pământ, steaua ne călăuzește și ne aduce noroc, „măinile în șold” acesta este un simbol

¹ Vezi <https://www.meridianultimisoara.ro/2021/02/20/simbolul-in-arta-populara/>

specific feminin ce semnifică puterea feminină, seducția și autoritatea maternă, spicul sau pomul vieții au legătură cu agricultura semnificând natura, pâinea, viața, pacea, belșugul, vârtelnița semnifică regenerarea, schimbarea, evoluția, anotimpurile și în general este motorul care ține lumea în mișcare, pieptenele separă binele de rău și protejează împotriva relelor nevăzute, unghiul semnifică viața îndestulată, sensul spre mai bine sau sensul vieții, cârligul ciobanului este un simbol de transformare, nimic nu se pierde, totul se schimbă, poate chiar ajunge de unde a plecat, cercul semnifică regenerarea, mișcarea fără început și fără sfârșit, colții lupului sunt un simbol de protecție ce apară purtătorul de lup și de fiare sălbatice, „sfăditele” este unul dintre cele mai întâlnite simboluri având semnificația echilibrului, a faptului că lucrurile aflate în contradicție se atrag și nu pot exista unul fără celălalt, bobocul este un simbol al tinereții, prospețimii, frumuseții și poftei de viață, coarnele berbecului, acesta este un simbol puternic masculin, semnificând forța masculină, puterea și energia, etc.²

Nu exista loc în România unde pe costumul popular sa nu fie regăsit motivul floral. Stilul este diferit, în funcție de zona de proveniență a straielor. De la localitate la localitate, sunt alte motive florale³. În fiecare zonă a țării este vorba despre alt stil. Foarte des întâlnite pe iile românești sunt motivele inspirate de natură. Frunzele verzi sau florile colorate sunt simbol al prosperității și al prospețimii și erau purtate cu drag atât de fetele din sat, cât și de femeile mature. Trifoiul cu patru foi este un model rar, ce simbolizează și atrage norocul în viață, iar trandafirul, laleaua, floarea de crin sau de cireș se numără printre motivele florale preferate de cusătorese.

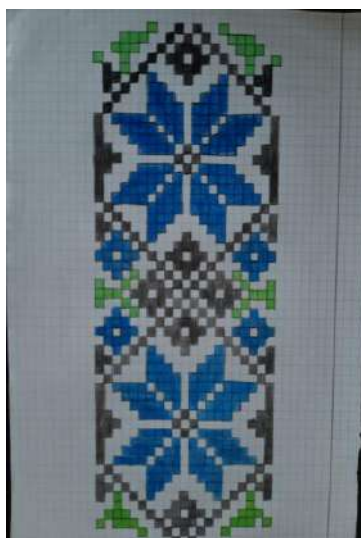
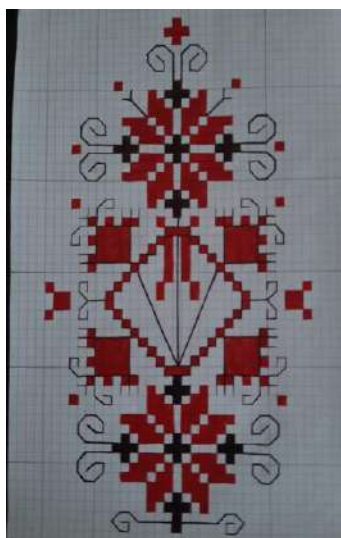
Studiind în procesul educațional împreună cu elevii simbolistica motivelor populare de pe straiile tradiționale românești, am observat de-a lungul anilor că elevii preferă motivele florale celor din regnul animal tocmai datorită desacralizării în ochii lor a acestor motive, pierderii simbolisticii și a scopurilor magice, de protecție. Pentru adolescenții contemporani nouă, elementele decorative rămân pur vizuale, au doar un rol estetic, decorativ. Tocmai de aceea mi-am propus ca în fiecare an cu fiecare clasă de liceu⁴, să studiem în profunzime simbolistica semnelor grafice prezente în portul popular românesc, pentru a le înțelege mai bine, pornind de la o amplă cercetare teoretică, apoi desenarea/reproducerea fidelă a modelelor preferate și la final reinterpretarea acestor modele pe un suport cu totul diferit de tesătura textilă pentru a da o notă de contemporaneitate acestor modele ancestrale.

² Pentru mai multe simboluri vezi <https://romeopopescu.wordpress.com/2021/02/18/simboluri-vechi-din-arta-populara/>

³ Vezi <https://www.florariatras.ro/florile-si-costumul-popular-romanesc/>

⁴ Liceul Teoretic nr 1 Bratca, jud. Bihor

Astfel, în urma acestui proiect au rezultat desene minunate la care elevii au lucrat cu drag, mulți dintre ei folosind propriile veșminte pe care le au acasă și care reprezintă diversitatea zonei noastre în care conviețuiesc comunități de români, maghiari, slovaci și romi⁵ iar acest lucru este transmis într-un fond cultural comun în care tiparele se contopesc.

⁵ Zona Șuncuiș, Bălnaca, Bratca, Beznea, Borod, Cornișel, Șerani, jud. Bihor

La propunerea mea, elevii au încercat să reinterpreteze aceste frumoase modele florale de pe costumele populare tradiționale din diferite zone, decorând niște linguri de lemn în scop pur estetic, decorativ. Acestea pot fi grupate cate 5-6 pe un suport tot de lemn, un stativ, și agățate pe un perete în scopul înfrumusețării ambientului personal al fiecăruia. Au rezultat aceste minunate obiecte decorative care poartă cu mândrie semnele noastre străvechi reinterpretate de generația viitoare

Lazău Alina Maria, prof. Ed. plastică

Bibliografie

- Florea Bobu Florescu, „**Portul popular din Muscel**”, colecția „Caiete de artă populară”, Editura de Stat pentru Literatură și Artă, București, 1957

- Tancred Bănățeanu, Gheorghe Focșa, Emilia Ionescu „Arta populară în Republica Populară Română: port, țesături, cusături”, Editura de Stat pentru literatură și artă, București, 1957 Tancred Bănățeanu, Gheorghe Focșa și Emilia Ionescu

- Paul Petrescu, Georgeta Stoica, „Arta populară românească”, Ed. Meridiane, București, 1981

- <https://blog.cusutsibrodad.ro/ia-romaneasca-arta-cusutului-modele-de-cusaturi-ie-si-simboluri-ancestrale/>
- <https://motiveromanesti.ro/referitor/broderie/>
- <https://romeopopescu.wordpress.com/2021/02/18/simboluri-vechi-din-arta-populara/>
- <https://www.ienationala.ro/blog/index.php/2021/03/03/motive-traditionale-romanesti-care-sunt-principalele-simboluri-si-care-este-semnificatia-lor/>
- <https://www.meridianultimisoara.ro/2021/02/20/simbolul-in-arta-populara/>
- <https://www.florariatris.ro/florile-si-costumul-popular-romanesec/>

Cultura organizațională

Prof. Liliana LEMNARU

Școala Gimnazială Prisăcani, județul Iași

“Cultura organizațională a unei școli este formată din valorile, atitudinile, credințele, normele, tradițiile și obiceiurile formate de-a lungul timpului într-o unitate școlară și care se transmit din generație în generație celor care fac parte din instituția școlară”.

Educația, cultura și pregătirea pentru viață constituie valori fundamentale ale oricărei societăți, iar una dintre modalitățile esențiale de realizare este școala, spațiul descoperirii de sine și al desăvârșirii sub atenta îndrumare a cadrelor didactice, de la vârsta preșcolară până la adolescență. Cunoașterea, studiul, curiozitatea intelectuală reprezintă, pentru orice generație de elevi, tot atâtea modalități de acces în realitatea profundă și complexă a lumii contemporane, fără a uita de valorile perene ale culturii, științei și tehnicii dintotdeauna. De aceea, profesorul trebuie să ofere modele de viață, de studiu, de competență pentru discipolii săi, devenind el însuși model.

Cultura organizațională este o resursă importantă, pentru că ea poate acționa ca un instrument strategic al schimbărilor într-o organizație sau poate acționa împotriva schimbărilor, altfel spus cultura unei organizații poate capaliza sau poate bloca schimbarea, pentru că este la interfața dintre indivizi și schimbare.

În organizațiile școlare dirijarea întregii activități spre atingerea scopului general depinde, în foarte mare măsură, de o cultură organizațională ce permite crearea unui anumit climat afectiv și de atitudinile adoptate de cei implicați, astfel încât, mai mult decât în orice alt tip de organizație socială, asemenea aspecte condiționează realizarea însăși a finalităților propuse.

Cultura organizațională a unei unități școlare poate fi analizată din perspectiva a două planuri distincte:

- ✚ cultura normativă (aspectul formal);
- ✚ cultura expresivă (aspectul informal).

Cultura normativă se referă la ansamblul de reguli, norme, poziții, ierarhii, cu caracter formal, așa cum sunt ele înscrise în documentele care reglementează activitatea tipului respectiv de unitate școlară.

Cultura expresivă se exprimă prin ansamblul trăirilor, sentimentelor, aspirațiilor persoanelor care compun colectivul unității școlare respective, etosul organizațional al acestora, respectiv simbolistica organizației (rituri, ritualuri, ceremonii specifice).

Așadar, cultura organizațională a școlii poate fi definită ca fiind „ansamblul valorilor, credințelor, aspirațiilor, așteptărilor și comportamentelor conturate în decursul timpului în fiecare organizație, care predomină în cadrul său și îi condiționează direct și indirect funcționalitatea și performanțele”.

Cultura organizațională reprezintă un “mod de viață” pentru membrii organizației, care consideră adeseori influența sa ca fiind înțeleasă de la sine. Cultura unei organizații devine evidentă, în mod frecvent, numai atunci când este comparată cu cea din alte organizații sau atunci când este supusă schimbării.

Cultura organizațională poate fi asemuită unui aisberg format dintr-o parte „vizibilă” (cu componente secundare, derivate) și o parte ascunsă (cu elemente primare). Analiza unei culturi organizaționale se poate face numai pe baza elementelor evidente, de suprafață din care, în funcție de criterii, este reconstituită partea invizibilă. Partea vizibilă cuprinde simboluri și sloganuri, ritualuri și ceremonii, „mituri” și „eroi”, modele comportamentale, vestimentare, atitudini fizice. Partea invizibilă cuprinde componentele propriu-zise ale culturii organizațiilor școlare. Determinarea elementelor acestei părți ține de interpretarea și corelarea elementelor vizibile constatabile. Dar aici pot exista mai multe teorii alternative ce țin de flerul și experiența celui ce face astfel de analize cât și de originea contextuală a componentelor analizate și de caracterul lor eterogen și chiar contradictoriu.

Specificul culturii școlii ca organizație socială poate fi analizat prin referire la următoarele niveluri și totodată aspecte de conținut ale acesteia:

- ✚ elementele structurale de bază;
- ✚ valorile specifice pentru cultura instituției;
- ✚ normele definitorii pentru cultura instituției.

Climatul favorabil se exprimă prin capacitatea de a supraviețui și de a se adapta într-un mediu ostil, dar mai ales prin capacitatea de a se dezvolta și de a funcționa cu succes. Există mai mulți indicatori ai “sănătății” organizaționale. În primul rând trebuie stabilite cu claritate și în mod realist scopul/scopurile ce sunt vizate și realizat consensul membrilor stabili ai școlii pentru realizarea lor. Atunci când în interiorul școlii există opinii divergente cu privire la finalitățile importante de atins, scade eficiența activității, discuțiile despre ce trebuie făcut durează uneori mai mult decât activitatea efectivă, care devine o activitate de rutină, uneori haotică în lipsa unui țel precis, sporesc tensiunile și sentimentele de nemulțumire. Crearea unor condiții optime de lucru în școală, combinată cu un sistem propriu de stimulare a rezultatelor bune este foarte importantă pentru stabilirea unui climat organizațional ce să încurajeze performanța. Dintre ancorele pozitive pe care se poate construi un climat organizațional favorabil performanței menționăm: moralul ridicat al cadrelor didactice, sentimentul de satisfacție și plăcere de a lucra în organizația din care face parte, crearea unor condiții optime de lucru în școală, cât conceperea unui sistem de stimulare a cadrelor didactice cu rezultate

bune. Cadrele didactice ar trebui să dispună de libertate și autonomie în organizarea propriei activități. Cu cât sunt mai angajați și mai dedicați, școala tinde să se transforme într-o organizație care învață.

Printr-un management participativ se poate stimula comunicarea între cadrele didactice, între cadrele didactice și elevi, între personalul didactic, nedidactic și conducere, astfel încât fiecare membru al colectivității să fie un participant activ și responsabil la viața școlii.

Din perspectiva nevoii de a apropia sistemul nostru educațional de celelalte sisteme europene, școala dorește să construiască o cultură organizațională care să includă principiile și valorile educației pentru viitor, a educației permanente, a educației pentru autogestire, parteneriatul educațional, calității și excelenței în condiții de schimbare.

În cazul școlii românești există o tendință puternică de evitare a incertitudinii care are o foarte mare influență asupra modului în care sunt primite și implementate măsurile de reformă. Introdusă brusc, fără o pregătire prealabilă, orice măsură ce va urmări creșterea gradului de libertate va evolua în direcții opuse. Introducerea schimbărilor, mai ales cele care vizează compatibilitatea sistemului nostru școlar cu sistemele europene trebuie făcută treptat și însoțită de măsuri de sprijin: informare, consiliere, formare, monitorizare.

Sistemul educativ este prin natura sa conservator. Forțele care se opun de obicei schimbării și care de multe ori sunt mai puternice decât forțele favorabile schimbării sunt:

- ✚ barierele culturale (atitudini depășite, lipsă de informații, lipsă de competențe);
- ✚ barierele sociale (interesele unei categorii sociale, conformismul cu anumite norme sau stereotipuri);
- ✚ bariere organizaționale (centralism, birocrație);
- ✚ bariere psihologice (mentalități depășite, sentimentul de frustrare și insecuritate socială).

Cultura organizațională este cea care leagă organizația, dar în același timp este factorul de rezistență cel mai important în orice demers de schimbare.

Pentru a face față provocărilor, organizația școlară trebuie să dea naștere la noi idei, să construiască noi relații, prin valorificarea constructivă a conflictului, ca inițiator al schimbării. Forța conflictului ca modalitate de schimbare a culturii organizaționale a școlii este pusă în evidență de capacitatea lui de mobilizare, de revitalizare a unor norme existente sau de introducere a unor norme, valori care să permită adaptarea la schimbările permanente din societate.

Bibliografie:

1. Popescu, A., M., (2014), Managementul conflictului în organizația școlară, Editura SITECH, Craiova
2. Program de formare continuă: Management educațional - perspective inovative, Info Educația Iași,
3. Rădulescu, E., Tîrcă, A., Școala și comunitatea, Centrul Educația 2000+, Editura Humanitas, 2002
4. Tîrcă A, Rădulescu, E., O școală prietenoasă”, Editura Humanitas, Centrul Educația 2000+ , 2004

Educația între clasic și digital: O punte între tradiție și inovație

Renata Leonte – Colegiul Național Liviu Rebreanu Bistrița

Educația a parcurs un drum transformator de la rădăcinile sale clasice până în era digitală. Modelul clasic de educație, profund înrădăcinat în metodele tradiționale și interacțiunile față în față, a fost mult timp piatra de temelie a diseminării cunoștințelor. Cu toate acestea, apariția tehnologiilor digitale a revoluționat modul în care educația este livrată, accesată și percepută. Acest articol explorează contrastele și sinergiile dintre educația clasică și cea digitală, evidențiind punctele forte și limitările fiecăreia, și examinând cum o abordare hibridă poate oferi ce este mai bun din ambele aspecte.

Educația clasică: o tradiție respectată

Educația clasică, deseori denumită educație tradițională, pune accent pe un curriculum structurat livrat prin predare directă într-un cadru organizat, de obicei în sala de clasă. Acest model este caracterizat de mai multe trăsături cheie:

1. **Abordare centrată pe profesor:** Profesorul este principala sursă de cunoștințe și autoritate. Dinamica clasei se învârtă în jurul expertizei și îndrumării profesorului.
2. **Curriculum structurat:** Disciplinele sunt predate într-un mod sistematic și secvențial, cu accent pe disciplinele de bază precum matematica, literatura, istoria și științele.
3. **Învățare interactivă:** Interacțiunile față în față favorizează feedbackul imediat, discuțiile și experiențele de învățare colaborativă.
4. **Disciplină și rutină:** Un program riguros ajută la dezvoltarea disciplinei, gestionării timpului și a unei etici puternice a muncii în rândul elevilor.
5. **Educație culturală și morală:** Educația clasică include adesea lecții despre etică, cetățenie și patrimoniu cultural, având ca scop o dezvoltare completă și complexă a indivizilor.

În ciuda punctelor sale forte, educația clasică nu este lipsită de limitări. Structura rigidă poate inhiba creativitatea și gândirea critică, iar abordarea uniformă poate ignora nevoile și stilurile individuale de învățare.

Educația digitală: ascensiunea inovației

Educația digitală, care include e-learning-ul, cursurile online și tehnologiile educaționale, reprezintă o schimbare de paradigmă în modul în care educația este conceptualizată și livrată. Caracteristicile principale ale educației digitale includ:

1. **Abordare centrată pe elev:** Elevii au un control mai mare asupra procesului lor de învățare, având posibilitatea de a alege ce, când și cum să învețe.
2. **Flexibilitate și accesibilitate:** Platformele digitale permit învățarea de oriunde și oricând, desființând barierele geografice și temporale.

3. **Conținut interactiv și multimedia:** Conținutul multimedia bogat, inclusiv videoclipuri, simulări și module interactive, poate îmbunătăți înțelegerea și implicarea.
4. **Învățare personalizată:** Tehnologiile de învățare adaptivă pot ajusta conținutul educațional la nevoile, ritmul și preferințele individuale ale elevilor.
5. **Colaborare și conectivitate:** Forumurile online, rețelele sociale și instrumentele de colaborare facilitează interacțiunile și schimbul de cunoștințe la nivel global.

Cu toate acestea, educația digitală se confruntă și cu provocări precum asigurarea alfabetizării digitale, abordarea diviziunii digitale, menținerea integrității academice și gestionarea timpului petrecut în fața ecranului și a impacturilor sale asupra sănătății.

Construirea punții: o abordare hibridă

Având în vedere punctele forte și slăbiciunile educației clasice și digitale, o abordare hibridă poate oferi o experiență educațională echilibrată și eficientă. Iată cum poate fi realizată combinarea celor mai bune aspecte din ambele lumi:

1. **Modele de învățare blended:** Integrarea instrumentelor digitale într-un cadru tradițional de clasă poate îmbunătăți experiențele de învățare. De exemplu, clasele inversate permit elevilor să studieze partea teoretică online și să folosească timpul din clasă pentru discuții interactive și aplicații practice.
2. **Predare personalizată:** Utilizarea datelor de pe platformele digitale poate ajuta profesorii să identifice nevoile individuale ale elevilor și să își adapteze metodele de predare în consecință, asigurându-se că fiecare elev primește atenție personalizată.
3. **Învățare bazată pe proiecte:** Combinarea accentului educației clasice pe gândirea critică și rezolvarea problemelor cu resurse digitale poate conduce la experiențe de învățare bazate pe proiecte mai atractive și semnificative.
4. **Dezvoltare profesională continuă pentru profesori:** Instruirea profesorilor pentru a integra eficient instrumentele digitale în pedagogia lor poate construi puntea între educația clasică și cea digitală, îmbunătățind metodele de predare și rezultatele elevilor.
5. **Dezvoltarea alfabetizării digitale:** Integrarea alfabetizării digitale în curriculumul clasic asigură faptul că elevii sunt bine echipați pentru a naviga responsabil și eficient în lumea digitală.

Evoluția de la educația clasică la cea digitală reprezintă o schimbare semnificativă în peisajul educațional. Deși fiecare abordare are punctele sale forte și limitările sale unice, un model hibrid care combină elementele tradiționale și digitale poate oferi o experiență de învățare mai cuprinzătoare, flexibilă și personalizată. Prin îmbrățișarea celor mai bune aspecte din ambele lumi, educatorii pot pregăti elevii pentru complexitățile lumii moderne, păstrând în același timp valorile atemporale ale educației clasice. Viitorul educației stă în această integrare, promovând un sistem adaptiv, incluziv și orientat spre dezvoltarea holistică.

Bibliografie

Guttek, G. L. (2013). *A History of the Western Educational Experience*. Waveland Press.

Palfrey, J., & Gasser, U. (2008). *Born Digital: Understanding the First Generation of Digital Natives*. Basic Books.

Bonk, C. J., & Graham, C. R. (Eds.). (2006). *The Handbook of Blended Learning: Global Perspectives, Local Designs*. John Wiley & Sons.

Rosen, L. D. (2010). *Rewired: Understanding the iGeneration and the Way They Learn*. Palgrave Macmillan.

Garrison, D. R., & Vaughan, N. D. (2008). *Blended Learning in Higher Education: Framework, Principles, and Guidelines*. Jossey-Bass.

EDUCAȚIA PREȘCOLARĂ ÎNTRE TRADIȚIONAL ȘI DIGITAL

Prof.învăț.preșcolar Libu Gabriela

Liceul Tehnologic Cogealac - Grădinița cu P N

Cogealac,

Județul Constanța

Educația preșcolară se află într- o etapă de tranziție, în care tradiționalul și digitalul se împletesc tot mai mult în procesul de învățare al copiilor. Ambele abordări au beneficiile și dezavantajele lor, iar fiecare are rolul său în dezvoltarea copiilor. Tradiționala educație preșcolară se bazează pe interacțiunea directă între copii și educatori, folosind materiale didactice tradiționale, precum cărți, jocuri și activități practice. Această metodă de învățare promovează socializarea, comunicarea, colaborarea și dezvoltarea abilităților motorii fine. Educația tradițională are atât beneficii, cât și dezavantaje. Unele beneficii includ:

- Structură clară: Educația tradițională oferă o structură clară și un program bine definit, ceea ce poate ajuta elevii să învețe și să se dezvolte în mod organizat.
- Focus pe discipline academice precum: matematică, științe și literatură, oferind preșcolariilor cunoștințele și abilitățile necesare pentru a reuși în viață.
- Dezvoltarea abilităților de muncă în echipă: în cadrul sistemului tradițional de învățământ, copiii sunt încurajați să lucreze în echipă și să- și dezvolte abilitățile de comunicare și de colaborare. Pe de altă parte, există și dezavantaje ale educației tradiționale:
- Focusul excesiv pe memorare: Educația tradițională se concentrează adesea pe memorarea informațiilor și pe testarea cunoștințelor teoretice, lăsând puțin loc pentru dezvoltarea abilităților practice și creative ale elevilor.
- Lipsa personalizării: În sistemul tradițional de învățământ, preșcolarii sunt tratați ca o masă uniformă și li se oferă aceleași informații și resurse, fără a lua în considerare nevoile și interesele individuale ale fiecăruia.
- Lipsa adaptabilității: Educația tradițională este adesea rigidă și inflexibilă, ceea ce poate împiedica adaptarea curriculumului școlar la schimbările din societate.

Educația digitală aduce în clasă noi tehnologii și resurse online, care pot îmbogăți și diversifica procesul de învățare. Copiii pot folosi tablete sau calculatorul pentru a accesa aplicații educative, jocuri interactive și materiale multimedia, care să îi ajute să își dezvolte creativitatea, gândirea critică și abilitățile digitale. Beneficiile educației digitale la preșcolari includ:

- Dezvoltarea abilităților tehnologice- copiii pot învăța cum să folosească diferite dispozitive și să navigheze pe internet.
- Stimularea creativității- aplicațiile și jocurile digitale pot să îi ajute pe copii să- și exprime creativitatea și să- și dezvolte imaginația.
- Îmbunătățirea abilităților cognitive- aplicațiile educative pot ajuta la dezvoltarea abilităților cognitive, cum ar fi gândirea logică și capacitatea de rezolvare a problemelor.
- Personalizarea învățării- educația digitală permite adaptarea conținutului în funcție de nivelul și ritmul de învățare al fiecărui copil.

- Acces la resurse educaționale diversificate- prin intermediul platformelor online, copiii pot avea acces la o varietate de informații și materiale educaționale. Dezavantajele educației digitale la preșcolari pot include:
- Supraexpunerea la ecrane- utilizarea excesivă a dispozitivelor digitale poate avea efecte negative asupra ochilor și sănătății generale a copiilor.
- Risc de dependență- copiii pot deveni dependenți de dispozitivele digitale și pot avea dificultăți în a se desprinde de acestea.
 - Lipsa interacțiunii sociale- utilizarea excesivă a tehnologiei poate duce la reducerea interacțiunii sociale directe și la afectarea abilităților de comunicare în viața reală.
 - Calitatea conținutului- nu toate aplicațiile și jocurile digitale destinate copiilor sunt educaționale sau de înaltă calitate, ceea ce poate afecta eficacitatea învățării.
 - Riscuri de securitate- navigarea pe internet și folosirea aplicațiilor digitale pot prezenta riscuri de securitate și de expunere la conținut inadecvat pentru copii.

Educația digitală la preșcolari poate aduce numeroase beneficii, dar este important ca părinții și educatori să monitorizeze și să gestioneze cu atenție utilizarea dispozitivelor digitale pentru a evita eventualele efecte negative și riscuri asociate. Combinația dintre tradițional și digital în educația preșcolară poate fi benefică pentru copii, oferindu-le o gamă largă de experiențe de învățare și stimulându-le diverse abilități. Un exemplu de combinație între tradițional și digital în educația preșcolară ar putea fi integrarea jocurilor și activităților interactive în procesul de învățare. Un educator ar putea folosi atât cărți de povești tradiționale cât și aplicații interactive pentru copii pentru a dezvolta abilități de citire și alfabetizare. Copiii ar putea asculta o poveste tradițională în timp ce urmăresc ilustrațiile pe o tabletă sau un laptop, iar apoi ar putea să completeze activități interactive legate de povești pentru a-și testa înțelegerea și memorarea informațiilor. De asemenea, ar putea folosi jocuri educative digitale pentru a ajuta copiii să-și dezvolte abilități matematice sau de rezolvare de probleme, îmbinând astfel aspecte tradiționale ale învățării preșcolare, cum ar fi jocul de rol sau activitățile practice, cu tehnologia digitală pentru a stimula interesul și implicarea copiilor în procesul de învățare.

În concluzie, atât educația preșcolară tradițională, cât și cea digitală au rolul lor în dezvoltarea armonioasă a copiilor. Important este ca educatorii să găsească un echilibru între cele două metode pentru a oferi copiilor o experiență educativă completă și diversificată.

Bibliografie:

- *** Teșu, Ioan, Educația de la tradițional la digital, Editura Sophia, 2023;
- *** Gereș, Georgiana, Tehnici de învățare. Un ghid complet în domeniul învățării eficiente, Editura Curtea Veche, 2021
- *** Stan, Liliana, Educația timpurie- probleme și soluții, Editura Polirom, 2016;

Le cinéma en classe de FLE

Prof. Lolea Ioana-Alina

Colegiul Economic “Francesco Saverio Nitti”, Timisoara

Le cinéma en classe de FLE représente un incontournable afin de donner du goût aux élèves de travailler leurs compétences et de se détendre.

A l'aide du cinéma, les leçons deviennent plus intéressantes et les élèves sont amenés à s'approprier plus facilement des contenus langagiers (grammaticaux et lexicaux) et de développer aussi leurs compétences (compréhension orale et écrite, expression orale et écrite).

Pour un laps de temps de deux heures environ, l'écran remplace le professeur. C'est une occasion parfait pour s'interroger, se poser des questions sur le message du film, etc. Ensuite, le professeur prendra le flambeau et pendant une ou deux séances, il profitera du visionnage pour proposer aux élèves des activités variées.

Il faut préciser que le cinéma reste une thématique mais également une ressource précieuse que le professeur peut utiliser dans différents types de leçons: enseignement, apprentissage, évaluation, révision. Les méthodes qu'il pourrait proposer restent tout aussi variées: frontales, individuelles, par binôme ou même en groupe et pour tous les niveaux (A1, A2, B1, B2).

Ainsi, les scénarios didactiques suivent des schémas très divers et s'avèrent d'un réel aide pour une démarche pédagogique complexe.

Dans ce sens, on peut envisager une multitude d'activités pour des leçons d'évaluation, par exemple suivant le schéma suivant: deux séances seront dédiées au visionnage du film et une séance à l'évaluation.

Pour les niveaux A2-B1, on proposera aux élèves de visionner le film “Le gendarme à New York” et ensuite, par groupe de 4, on leur demandera de répondre aux questions suivantes:

FICHE 1

1. Le gendarme Cruchot est interprété par:
 - a) Michel Galabru
 - b) Louis de Funès
 - c) Daniel Auteuil
2. Précisez le genre du film:
3. Qui voyage clandestinement?
 - a) le frère de l'adjutant
 - b) le fils de Berlicot
 - c) la fille de Cruchot
4. La leçon d'anglais commence par la phrase:

- a) "My flowers are beautiful."
 - b) "My tailor is rich."
 - c) "Your flowers are not beautiful."
5. Une fois arrivée à New York, Nicole:
- a) cherche un hôtel
 - b) participe à un concert
 - c) est retenue par la police
6. Vrai ou Faux?
Un des gendarmes tombe malade.
7. Vrai ou Faux?
Pendant le congrès, il n'y a pas de problème technique.
8. Vrai ou Faux?
Les gendarmes sont invités à la télévision.

FICHE 2

1. Le gendarme Cruchot est interprété par:
- a) Louis de Funès
 - b) Daniel Auteuil
 - c) Michel Galabru
2. Précisez le genre du film:
3. Qui voyage clandestinement?
- a) le fils de Berlicot
 - b) la fille de Cruchot
 - c) le frère de l'adjutant
4. La leçon d'anglais commence par la phrase:
- a) "My tailor is rich."
 - b) "Your flowers are not beautiful."
 - c) "My flowers are beautiful."
5. Une fois arrivée à New York, Nicole:
- a) participe à un concert
 - b) cherche un hôtel
 - c) est retenue par la police
6. Combien coûte la séance de psychanalyse?
- a) 50 dollars
 - b) 100 dollars
 - c) 150 dollars
7. Vrai ou Faux?
Pour la recette de cuisine, Cruchot va chercher de la viande.
8. Vrai ou Faux?
Les Français jouent au baseball contre les Américains.

Réponses correctes: Fiche 1: 1.b, 2.comédie, 3.c, 4.b, 5.c, 6.VRAI, 7.FAUX, 8.VRAI

Fiche 2: 1.a, 2.comédie, 3.b, 4.a, 5.c, 6.b, 7. VRAI, 8.VRAI

Chaque équipe désignera un rapporteur et à la fin, le professeur fournira les réponses correctes en invitant les élèves à les corriger eux-mêmes. Le professeur précisera aussi le nombre de points attribués pour chaque question/10p. (1pX8, 2p. d'office)

Un site Internet avec une gamme variée d'activités pour travailler des contenus linguistiques mais aussi des compétences comme la Compréhension orale, la Compréhension écrite est :

<https://carmenvera.es/cine/cinema.htm>

En complément de ces activités et en fonction du niveau choisi, le professeur peut rajouter des activités pour développer l'Expression orale et l'Expression écrite.

Un exemple dans ce sens pour le niveau B1-B2: Quelle est votre opinion sur les voyages à l'étranger des jeunes? Développez vos idées. (Expression orale) Même consigne (15-20 lignes) 5pour travailler l'Expression écrite.

Pour sensibiliser les apprenants au cinéma français, on leur adressera des questions brèves comme: Aimes-tu regarder des films? Chez toi ou au cinéma? Quels sont tes acteurs préférés? Quelles sont tes actrices préférées? Connais-tu des réalisateurs français célèbres?

Le professeur introduira alors le réalisateur de son choix et tracera quelques lignes de sa biographie. Ensuite, il demandera aux apprenants de faire de recherches sur Internet pour en trouver plus de détails.

A la fin de la séance, il leur proposera le quiz suivant:

1. Où est né Marcel Pagnol?
 - a) à Aix-en-Provence
 - b) à Aubagne
 - c) à Marseille
2. Son père est:
 - a) instituteur
 - b) dessinateur
 - c) professeur
3. Sa mère est:
 - a) institutrice
 - b) couturière
 - c) vendeuse
4. Il écrit:
 - a) des pièces de théâtre
 - b) des poésies
 - c) des romans
5. Vrai ou Faux:
Il est élu à l'Académie française.
6. Vrai ou Faux:
Il travaille dans le cinéma.
7. Ses romans "La gloire de mon père" et "Le château de ma mère" sont adaptés au cinéma.
8. Il ne travaille pas avec de grands acteurs comme Fernandel et Raimu.

9. Quels thèmes de prédilection sont au centre de ses romans?
- a) le sens de l'honneur
 - b) l'amour familial
 - c) le sens du devoir

Réponses correctes: 1.b, 2.a, 3.b, 4.a,c, 5. Vrai, 6. Vrai, 7. Vrai, 8. Faux, 9.a,b

On pourrait proposer aux élèves de réaliser un padlet collaboratif (www.padlet.com) dont le sujet c'est:

Grands réalisateurs français

Une autre activité possible sur la plate-forme e-twinning.com pourrait être:

Présentez une personnalité remarquable de votre pays dans le domaine de l'art.
Présentez l'une de ses oeuvres qui vous a le plus touché. (15 lignes)

Le cinéma reste une ressource inépuisable en classe de FLE. Ce trésor montrera aux apprenants la dimension universelle de la pensée humaine.

Sitographie:

- 1. "Le gendarme à New York" en ligne
- 2. www.lepointdufle.com
- 3. <https://carmenvera.es/hotpot/exos/index.htm>
- 4. www.padlet.com
- 5. www.e-twinning.com

Tradițional și modern în procesul de predare-învățare în învățământul preșcolar

*Prof. Înv. Preșcolar Luca Elena
Școala Gimnazială "Ioan Luca", Farcașa, Neamț*

Într-o învățare centrată pe elev, rolul profesorului este de instructor, ghid, îndrumătorul care te companiază, mentor, sfătuitor, consultant, transmițător de cunoștințe, formator, supraveghetor, coordonator, cercetător critic, model, colaborator – o persoană care facilitează procesul învățării pentru elevi, încercând să descopere ce anume este interesat să învețe elevul, și determinând apoi cea mai bună modalitate de a-i pune la dispoziție elevului acele informații prin furnizarea de sisteme de cunoștințe sau materiale, care să-i dea acestuia posibilitatea să se achite mai eficient de o sarcină. Acest lucru se realizează prin ascultare, punere de întrebări, furnizare de idei, sugerarea de alternative și identificare de posibile resurse.

Organizarea clasei

Tradițional:

Asistăm la o lecție obișnuită. Elevii sunt în bănci, unii în spatele celorlalți, câte unul sau câte doi, ca pe vremea străbunicilor. Toți au privirile ațintite înainte (acolo sunt catedra și profesorul). Asta li se cere: privirea în față.

Unde găsesc ei răspunsurile la confruntările personale? La profesor, în spatele colegului, departe de zidurile școlii?...

Modern:

- Elevii sunt pretutindeni în clasă.
- Ei se grupează / sunt grupați potrivit opțiunilor de studiu și resurselor asigurate de profesor.
- Elevii privesc unii la alții, față în față. Ei comunică. Toți au șansa dialogului eficient.
- În parteneriat cu profesorul ei vor găsi răspunsurile...

Rolul elevului

Tradițional:

- Urmărește prelegerea, expunerea, explicația profesorului.
- Încearcă să rețină și să reproducă ideile auzite.
- Acceptă în mod pasiv ideile transmise.
- Lucrează izolat.

Modern:

- Realizează un schimb de idei cu ceilalți.
- Cooperează în rezolvarea sarcinilor de lucru.
- Exprimă puncte de vedere proprii.
- Argumentează, pune și își pune întrebări cu scopul de a înțelege.

Rolul profesorului

Tradițional:

- Expune, ține prelegeri
- Impune puncte de vedere.
- Se consideră și se manifestă “ca un părinte”.

Modern:

- Facilitează și moderează învățarea
- Ajută elevii să înțeleagă și să explice punctele de vedere.
- Este partener în învățare.

Modul de realizare a învățării

Tradițional:

- Învățarea are loc predominant prin memorare și reproducere de cunoștințe.
- Învățarea conduce la competiție între elevi, cu scopul de ierarhizare.

Modern:

- Învățarea are loc predominant prin formare de competențe și deprinderi practice.
- Învățarea se realizează prin cooperare.

Evaluarea

Tradițional:

- Vizează măsurarea și aprecierea cunoștințelor (ce știe elevul).
- Pune accent pe aspectul cantitativ (cât de multă informație deține elevul).
- Vizează clasificarea elevilor.

Modern:

- Vizează măsurarea și aprecierea competențelor (ce știe să facă elevul cu ceea ce știe).
- Vizează progresul în învățare la fiecare elev.
- Pune accent pe elementele de ordin calitativ (valori, atitudini).

Concluzii

Ancorarea școlii românești în secolul XXI presupune în mod obligatoriu utilizarea unor astfel de metode moderne. Nu este cazul să absolutizăm utilizarea acestor metode în detrimentul celor clasice. Un adevărat profesionist în predare (indiferent de disciplină) va trebui să știe să adapteze demersul didactic. Sunt lecții care în mod cert produc performanțe școlare superioare numai cu ajutorul metodelor moderne, dar sunt și lecții în care prezența acestora nu este obligatorie.

Interesul elevilor pentru lecții crește ori de câte ori sunt folosite astfel de metode în predare. Prestanța profesorului care le folosește este și ea, în mod sigur, mai ridicată.

Prietenul meu, calculatorul

**LUCAȘCIUC ALINA-DANIELA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ BREAZA**

Evoluția societății în ultimele decenii este marcată fundamental de transformarea ei dintr-o societate industrială într-una predominant informatică și-a pus amprenta pe toate subsistemele sale, impunând, prin noul suport tehnologic - un accelerat ritm al progresului și, mai ales, necesitatea unei mai clare orientări a strategiilor, a direcțiilor de acțiune și a adecvării mijloacelor de comunicare.

Într-o societate în care utilizarea tehnologiilor informatice și comunicaționale reprezintă caracteristica fundamentală a societății, impactul asupra educației clasice presupune intervenții în politicile educaționale, atât la nivelul stabilirii finalităților, cât și la cel al strategiilor, asigurării resurselor, formării specialiștilor etc.

Pornind de la faptul că nu există domeniu de activitate unde să nu se prelucreze și să nu se transmită informații atât în cadrul domeniului respectiv, cât și spre exteriorul lui, trebuie să ne preocupăm de dobândirea de către elevi a cunoștințelor și deprinderilor în utilizarea Tehnologiei Informației și a Comunicațiilor..

În toate sferele de activitate, noile tehnologii influențează maniera de a comunica și de a interacționa. În învățământ, principalele probleme pe care le ridică utilizarea noilor tehnologii o reprezintă înțelegerea corectă a specificității acestor resurse educaționale:

➤ Bogăția și varietatea conținutului informațional, precum și varietatea suportului (imagini, sunete, texte), reprezintă potențialul deosebit care îi permite profesorului realizarea unor demersuri interactive (lecții, exerciții, prezentări) cu o putere informațională și motivațională cu totul deosebită față de învățarea tradițională;

➤ Apariția Internetului a accelerat trecerea spre utilizarea noilor tehnologii și a favorizat deschiderea spre noi forme de realizare a interacțiunii dintre profesor-elev- disciplina de învățământ;

➤ Practica de utilizare a Tehnologiei Informației și a Comunicațiilor, în general, și a Internetului, în special, au condus la dezvoltarea unei culturi a informației (sau a info-culturii), constând din cunoașterea evantaiului de posibilități oferite de computer.

Opționalul urmărește formarea și dezvoltarea cunoștințelor și abilităților de a utiliza calculatorul, precum și aplicarea acestor cunoștințe pentru facilitarea învățării la celelalte

materii, dezvoltarea orizontului de cunoaștere și capacității de explorare a lumii înconjurătoare, cu diversele ei domenii.

Acestea sunt câteva argumente care conduc la alegerea acestui opțional .

Denumirea opționalului: Prietenul meu, calculatorul

Tipul: Opțional- Curriculum la decizia școlii

Clasa: a II-a (anul II de studiu)

OBIECTIVE CADRU

- I. Formarea și dezvoltarea capacității de utilizare a calculatorului și a componentelor sale
- II. Formarea și dezvoltarea capacității de căutare, selectare și utilizare a informației
- III. Formarea și dezvoltarea capacității de comunicare , transmitere si procesare a informațiilor
- IV. Formarea și dezvoltarea capacității de integrare în societate

A. OBIECTIVE DE REFERINȚĂ ȘI EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE

1. Formarea și dezvoltarea capacității de utilizare a calculatorului și a componentelor sale

OBIECTIVE DE REFERINȚĂ	ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE
<p><i>La sfârșitul clasei a II-a, elevul va fi capabil:</i></p> <p>Să cunoască și să respecte normele de securitate în utilizarea calculatorului</p> <p>1.2. Să localizeze și să utilizeze tastele alfanumerice și tastele săgeți</p> <p>1.3. Să utilizeze mouse-ul pentru accesarea pictogramelor și butoanelor(virtuale)</p> <p>1.4. Sa deschida si sa închida corect calculatorul</p> <p>1.5. Sa lanseze programe ,aplicatii ,si sa cunoasca modalitatile de închidere</p>	<p><i>Pe parcursul clasei a II-a se recomandă următoarele activități:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - cunoașterea și manevrarea corectă, în maximă siguranță, a componentelor conectate direct la curent electric - exerciții de utilizare a tastelor importante: Enter, Esc, Space , dar și săgeți, și taste alfanumerice - exerciții de tastare a literelor, cifrelor, caracterelor, semnelor de punctuație, scrierea unor mici texte - exerciții de utilizare a mouse-ului pentru accesarea pictogramelor - exerciții de deschidere și închidere a aplicațiilor Paint ,Notepad și WordPad - exerciții de utilizare a tehnicilor de folosire a mouse-ului: selectare, click stâng drept dublu, ,comenzi rapide.

2. Formarea și dezvoltarea capacității de căutare, selectare și utilizare a informației

OBIECTIVE DE REFERINȚĂ	ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE
<p>2.1. Să stie sa deschidă si sa închidă un program sau un fișier</p>	<ul style="list-style-type: none"> - exerciții de deschidere închidere a programelor Paint,Notepad,Calculator, sau a unui fișier

2.2. Să identifice principalele elemente ale unei ferestre	- exerciții de identificare a elementelor unei ferestre
2.3. Să cunoască elementele ferestrelor de lucru din Paint și Word, Calculator, Windows Explorer Să identifice și să utilizeze principalele instrumente din bara de instrumente a programelor Paint și Notepad Să salveze sesiunea de lucru într-un fișier	- exerciții de deschidere și închidere, și de personalizare a unei ferestre - exerciții de recunoaștere a pictogramelor, și a elementelor unei ferestre - să cunoască și utilizeze instrumentele din bara cu instrumente pentru a desena sau scrie litere, numere, cuvinte, propoziții
2.6. Să utilizeze și să proceseze informația sub diferite forme: desen, text, aritmetica-numere, multimedia	- exerciții de salvare a sesiunii de lucru într-un fișier Word, Paint, Notepad - să creeze fișiere Word care contin text, propoziții, dar și desene ilustrative, imagini
2.7. Sa stie sa caute jocuri si programe simple in computer	- exercitii aritmetice cu aplicatia „Calculator” sau softuri didactice
2.8. Sa stie sa caute jocuri si programe simple pe Internet	- cautarea unor jocuri si programe simple in computer si pe Internet

3. Formarea și dezvoltarea capacității de comunicare ,transmitere și procesare a informațiilor

OBIECTIVE DE REFERINȚĂ	ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE
3.1. Să se exprime corect , inteligibil și să utilizeze corect termenii de specialitate	- să utilizeze corect termenii de specifici informaticii în exprimare și în formularea întrebărilor
3.2.Să utilizeze procesorul de text Word pentru scrierea textelor, respectând regulile de ortografie și punctuație studiate la gramatica limbii române,	- Să scrie cu litere majuscule și minuscule, de diferite dimensiuni culori și fonturi
3.3. Să creeze desene, felicitari, utilizând Paint, sau Word cu imaginii, și modelarea cât mai estetica a documentelor	- Sa identifice și să corecteze greselile de tastare dintr-un text; să completeze cuvinte cu literele lipsă - să efectueze operații aritmetice (adunare scădere, înmulțire, împărțire) utilizând soft educativ
3.4. Sa aiba notiuni despre posibilitatea de comunicare la distanta utilizând calculatorul, prin e-mail	- Sa creeze felicitari, de 1 martie, 8 martie, de Anul nou, etc. cât mai estetice, pentru parintii lor, și pentru prieteni - Sa deschida Yahoo Mail, sau Yahoo Messenger , ajutați și supravegheați de profesor

4. Formarea și dezvoltarea capacității de integrare în societate

OBIECTIVE DE REFERINȚĂ	ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE
4.1.Să manifeste un comportament cooperant și prietenos în relațiile cu colegii	- să se manifeste prietenos, cu toleranță și cooperare în activitățile de echipă - să execute instrucțiunile date numai după ce au fost bine înțelese; să întrebe dacă nu sunt siguri sau nu știu ceva
4.2. Să manifeste responsabilitate în utilizarea calculatorului și protejarea	- să anunțe modificările accidentale intervenite și să întrebe cum le rezolva

datelor stocate pe computer	- să nu acceseze decât dosarele, fișierele, programele indicate de profesor
-----------------------------	---

B. CONȚINUTURILE ÎNVĂȚĂRII:

I. Calculatorul și echipamentele lui: unitatea centrală, monitor, tastatură, mouse; Pornirea și oprirea calculatorului

II. Tastatura: tastele escape, spacebar, backspace, delete, shift, enter, tastele alfanumerice, săgeți

III. Mouse: utilizarea butonului stâng în poziționarea cursorului sau accesarea pictogramelor; click, dublu-click

IV. Deschiderea și închiderea programelor Paint, Games, Calculator, Notepad, MediaPlayer, Realplayer deschiderea unui fișier

V. Aplicația Paint: crearea unor desene folosind bara de instrumente a aplicației

VI. Principalele elemente ale ferestrei de lucru în Notepad și Wordpad: bara de titlu, bara cu instrumente, spațiul util de lucru, barele de defilare, bara meniului START, butonul de închidere a ferestrei și butoanele din bara cu instrumente a acestor programe, scrierea textelor simple

Salvarea sesiunii de lucru.

C. MODALITĂȚI DE EVALUARE:

- Deschiderea și închiderea programelor
- Utilizare software educațional pentru recunoașterea și utilizarea literelor și numerelor, scrierea textelor simple
- Crearea unor desene și scrierea unor texte utilizând programele

D. STANDARDE CURRICULARE DE PERFORMANȚĂ

OBIECTIVE CADRU	STANDARDE
I. Formarea și dezvoltarea capacității de utilizare a calculatorului și a componentelor sale	S1. Utilizarea calculatorului și a componentelor lui prin respectarea normelor de funcționare și securitate S2. Utilizarea pictogramelor, StartMenu, meniurilor, barei QuickLaunch și a butoanelor și instrumentelor din programele Word, Calculator, Notepad, MediaPlayer, Paint, Windows Explorer, Internet Explorer, Messenger S3. Utilizarea corectă a mouse-ului și tastaturii
II. Formarea și dezvoltarea capacității de căutare, selectare și utilizare a informației	S4. Utilizarea corectă a termenilor specifici informaticii S5. Redactarea unor text simple. Transpunerea informației sub diverse forme: text, desen, imagine, multimedia S7. Crearea și salvarea de fișiere și directoare
III. Formarea și dezvoltarea capacității de comunicare, transmitere și procesare a informațiilor	S8. Căutarea informației folosind: Search, Windows Explorer S9. Copierea informațiilor: copy-paste S10. Îmbunătățirea, modificarea documentelor prin: inserare, ștergere, adăugare și prin accesarea altor fișierelor S11. Accesarea dischetelor, CD-urilor, DVD-urilor pentru căutarea și selectarea de informații utile

	S12.Cautarea informatiilor necesare si la alte disciplinele studiate in scoala pentru realizarea unor lucrari.
<i>IV. Formarea și dezvoltarea capacității de integrare în societate</i>	S13. Respectarea regulilor de lucru în echipă – învățare prin cooperare

BIBLIOGRAFIE:

1. Plan cadru pentru învățământul preuniversitar
2. Curriculum școlar – www.edu.ro
3. Dorothy Burke & Jane Calabria - Windows 6 în 1, Editura Teora
4. PC pentru toti, Editura Teora
5. Tehnologia informației și comunicațiilor în procesul didactic – învățământul primar, Editura Aramis
6. Tehnologia informației și comunicației - ghid pentru cadrele didactice, seria “Calitate în formare”
7. IBM Documentation

Contribuția jocurilor didactice în educarea și stimularea cognitivă a elevilor cu cerințe educaționale speciale

1. Relația joc – învățare

“A ne întreba de ce se joacă copilul, înseamnă a ne întreba de ce este copil, nu ne putem imagina copilărie fără râsetele și jocurile sale.” (Eduard Claparede)

Jocul didactic constituie un mijloc și un procedeu deosebit de valoros de acumulare de noi cunoștințe, de dezvoltare a vocabularului elevilor, precum și de corectare a tulburărilor de vorbire a acestora. Îmbinarea armonioasă a elementului instructiv și a exercițiului, pe de o parte, cu procedeele de joc, care-i oferă caracterul distractiv, pe de altă parte, determină trăsătura fundamentală a acestui fel de activitate.

Spre deosebire de celelalte jocuri, el este creat de educator și în consecință, este orientat și subordonat îndeplinirii sarcinilor instructiv-educative programate. El intră în fondul mijloacelor pedagogice, este însușit treptat de către copii și apoi preluat și prelucrat în activitățile inițiate de ei, influențând sistematic conținutul acestora.

Jocul didactic contribuie sistematic la lărgirea, precizarea, fixarea, aprofundarea și sistematizarea cunoștințelor însușite prin posibilitatea pe care o dă de a fi reluat într-un cadru, într-un context sau o formă nouă. Astfel, școlarii au ocazia de a opera cu diferite cunoștințe, de a le aplica în situații de viață provocate în mod special prin acțiunea jocului. Ceea ce este mai important în legătură cu valoarea jocului didactic este influența pe care acesta o exercită în stimularea și dezvoltarea tuturor proceselor psihice. Orientarea dominant formativă a jocului se manifestă în faptul că procesul de asimilare a cunoștințelor este subordonat exersării și perfecționării senzațiilor, percepțiilor, memoriei, imaginației, atenției și mai ales a gândirii. Însăși structura jocului didactic, prin problema didactică pe care o cuprinde, solicită de la copii cheltuirea unui efort intelectual pentru a stabili relații, pentru a efectua unele clasificări, pentru a face deducții, comparații, generalizări sau abstractizări. Dacă ținem seama că aceste operații intelectuale se realizează inițial pe planul obiectual și că, în majoritatea cazurilor, se verbalizează, putem afirma că fiecare joc didactic încorporează o bogată gamă de stimuli ai vieții psihice.

Față de alte activități de dezvoltarea vorbirii cu conținut asemănător, jocul didactic se diferențiază prin atmosfera lui specifică, printr-o participare afectivă intensă a copiilor datorită caracterului său ludic. În acest scop, este necesar să se realizeze concordanța între procesul de învățare și activitatea de joc, deoarece, copiii participă cu mare plăcere la joc, fiind atrași de aspectul distractiv și prezintă mai puțin interes pentru aspectul instructiv, pentru a învăța ceva. Sarcina, ca și regulile didactice, le realizează, dar mai puțin participă la asimilarea cunoștințelor. O parte dintre copii respectă regulile și sarcinile didactice, deși acestea sunt uneori complexe și impuse de educator. Ei acordă o mare atenție rolului pe care îl au de interpretat, mai ales celui de adult, și încearcă să-l realizeze, prin activitățile lor.

Jocul didactic constituie una dintre cele mai plăcute forme de muncă cu elevii din școlile speciale, întrucât asigură o participare atractivă, deconectantă. Prin transpunerea acestora în roluri de adulți, se poate ancora în orice temă a vieții, lărgind orizontul de cunoaștere a copiilor, experiența de viață se îmbogățește, vocabularul se îmbogățește prin folosirea limbii ca mijloc de comunicare în orice împrejurare socială. Aceste jocuri oferă copiilor posibilitatea să-și formeze anumite noțiuni, să-și însușească treptat formele structurii gramaticale, contribuie din plin la ridicarea nivelului calitativ al comunicării verbale.

Cu ajutorul jocurilor didactice copiii pot fi inițiați mai ușor în tehnica analizei și sintezei fonetice. Astfel, efectuarea analizei și sintezei fonetice presupune găsirea unor metode și procedee adecvate vârstei prin care copilul este determinat să opereze conștient cu materialul verbal achiziționat. Desigur, metoda de bază rămâne tot exercițiul, dar nu un exercițiu plictisitor, ci un joc – exercițiu plin de surprize, care să le ofere copiilor satisfacția participării active și a afirmării priceperii lor.

2. Rolul și locul jocului în sistemul mijloacelor educative

Jocul ca activitate didactică specifică, îndeplinește multiple funcții : de distracție, de creativitate în conformitate cu vârsta, în final de modelare și formare a personalității copiilor. Încorporate în activitățile didactice, elementele de joc imprimă un caracter mai viu și mai atrăgător, aduc varietate și o stare de bună dispoziție, de veselie, de destindere, prevenind apariția oboselii.

În procesele de interacțiune din cadrul jocului, au loc procese de învățare, importante pentru dezvoltarea socială, cognitivă și psihomotorie. Jocul pleacă de la ideea că are un scop, dar este deschis modificărilor, finalul său nefiind previzibil. Nivelul jocului exprimă nivelul

dezvoltării psihice a copilului, dar jocul este și un stimulator principal al dezvoltării psihice, confirmând și prin aceasta locul lui fundamental în viața elevului deficient mintal și nu numai.

Urmărind integrarea omului în societate, educația se preocupă în aceeași măsură de formarea personalității,

Dezvoltarea psihică este rezultatul interacțiunii dintre factorii interni și externi, de aceea se consideră că în cadrul acestor factori, educația deține rolul conducător datorită specificului acțiunii sale ce se manifestă nu numai direct, ci și indirect, prin intermediul celorlalți factori.

Educația își creează ea însăși premisele eficiente prin elaborarea unor condiții interne favorabile.

Educația nu numai că oferă ceea ce urmează să se asimileze, dar se preocupă în plus, de modul «cum să se asimileze», de conștientizarea necesității de a învinge anumite obstacole.

Școala contribuie la stimularea și consolidarea tuturor aspectelor pe care le implică cele trei dimensiuni: intelectuală, afectivă și relațională.

Activitatea care declanșează și stimulează dezvoltarea întregii personalități este procesul de învățământ. Organizarea și metodică acetuia urmează să țină seama de caracteristicile acestor dimensiuni.

Jocul are un caracter universal, fiind o manifestare la care este evidentă o luptă a contrariilor, un efort de depășire, având rol de propulsare în procesul obiectiv al dezvoltării; jocul este o realitate permanentă, cu mare mobilitate pe scara vârstelor. Evoluția sa în raport cu dezvoltarea școlarității cu alte activități umane, cu unele mecanisme ale vieții sociale, îi determină, în diverse momente, loc și rol diferite, dar cert este faptul că el nu lipsește, indiferent de vârsta omului.

Rolul și importanța jocului didactic constă în faptul că el facilitează procesul de asimilare, fixare și consolidarea cunoștințelor, iar datorită caracterului său formativ influențează dezvoltarea personalității copilului.

Bibliografie

1. Frâncu, A. 1972, „*Jocuri didactice și exerciții distractive*” E.D.P. București
- 2.. Gherghuț, A., 2006 „*Psihopedagogia persoanelor cu cerințe speciale*”, Ed.Polirom, Iași
- 3.. Mitrofan,I.,Ene A., 2010,„*Ne jucăm învățând...învățăm jucându-ne!*” Colecția Caiete Experiențiale, Ed.SPER, București

Plan de acțiune pentru elevi dixelici în cadrul orei de *Limba și literatura română*

Prof. Macovei Monica, Școala Gimnazială Cleja, Bacău, România

Dixelia¹ este dificultatea de a stăpâni în mod precis și fluent limbajul scris-citit, dificultate ce afectează aproximativ 10% din populație. Acest lucru se întâmplă indiferent de limba maternă, iar dificultățile întâmpinate de dixelici persistă pe tot parcursul vieții.

Dislexia nu este o boală, deci nici nu se poate vindeca. Un copil dislexic va rămâne dislexic și în viața de adult. Greutățile legate de citit-scris sau calcul (*discalculia*) vor persista într-o anumită măsură, dar depinde de fiecare persoană dislexică în ce măsură reușește să facă față acesteia.

Modalități de recunoaștere:

- inversarea numerelor (de la telefon, de la o ecuație, inversarea semnelor autobuzelor);
- inversarea literelor într-un cuvânt;
- confundarea datelor;
- confuzii între dreapta și stânga;
- dificultăți de organizare, inclusiv organizarea timpului;
- rătăcirea lucrurilor personale, confundarea datelor, ratarea întâlnirilor/programărilor;
- dificultăți de orientare (cu hărți sau în orașe străine).

Modalități de a răspunde nevoilor de sprijin ale unui elevul cu dislexie:

- crearea unui mediu de învățare;
- evaluare alternativă, la nivel de sistem;
- colaborarea eficientă școală-părinte-elev;
- apelul la activități diverse, transversale;
- propunerea de elemente noi de învățare;
- crearea unor materialele, fișe personalizate, RED-uri;
- ore de Consiliere și dezvoltare personală, dedicate acestei teme, precum și identificarea unor modalități de lucru cu elevi cu CES;
- conturarea unui demers didactic convergent, care să vizeze lucrul diferențiat: corelarea exercițiilor logopedice— jocuri lexicale;

¹ <https://ro.wikipedia.org/wiki/Dislexie>.

- formarea unor competențe-cheie, în detrimentul verificării conținuturilor;
- strategii de predare-învățare diverse și adaptate elevilor: *jocul de rol, Predarea reciprocă, activități practice, machete* etc;
- valorizarea/ responsabilizarea potențialului fiecărui elev;
- ajutor specializat: profesor de sprijin, logoped.

Variantă concretă de lucru

Schiță de proiect pentru *Limba și literatura română*

Propunător:

Titlul activității: *Popa Tanda, de Iona Slavici*

Clasa: a VII-a

Unitatea de învățare: II (*Aproape de ceilalți*)

Durata: 50 minute

Competențe:

- **Competențe-cheie:**

- ✓ *competența de comunicare în limba maternă;*
- ✓ *competența de a învăța să înveți, prin aprecierea calităților personale în vederea autocunoașterii și alegerii carierei;*
- ✓ *spiritul de inițiativă și antreprenoriatul;*
- ✓ *competențele sociale și civice, prin manifestarea disponibilității pentru participare civică și pentru valorizarea diversității.*

- **Competențe generale²:**

1. Participarea la interacțiuni verbale în diverse situații de comunicare prin receptarea și producerea textului oral.
2. Receptarea textului scris de diverse tipuri.
3. Redactarea textului scris de diverse tipuri.
4. Utilizarea corectă, adecvată și eficientă a limbii în procesul comunicării orale și scrise.

² <https://www.portalinvatamant.ro/articole/noutati-7/programa-scolara-pentru-limba-si-literatura-romana-clasele-v-viii-8218.html>.

- **Competența specifică vizată** (C. S. 2. 3): Adecvarea atitudinii și a practicilor de lectură în funcție de scopul lecturii.
- **Competențe operaționale:**
 - ✓ să numească trăsăturile dominante ale personajului principal din text;
 - ✓ să identifice stările diverse prin care trece personajul principal al textului;
 - ✓ să extragă din text secvențe relevante care să ilustreze evoluția personajului;
 - ✓ să caracterizeze personajul principal la textului, într-un număr de rânduri dat.

Conținuturi: definirea conceptului de personaj, tipuri de personaje, modalități de caracterizare ale personajului, caracterizarea personajului, formarea de atitudini (atitudinea pozitivă).

Pregătirea activității:

- implică achiziționarea de *post-it-uri*, de *foi de flipchart*;
- presupune desenarea, pe o *foaie de flipchart*, de către profesor a unei anagrame: **PERSONAJ**.

Desfășurarea activității:

- **captarea atenției (7 min.):** Profesorul propune un exercițiu prin care fiecare elev să prezinte cuvinte defnitorii pentru anagrama:

P
E
R
S
O
N
A
J

- **experimentare, explorare (20 min.):** Elevii sunt invitați să vizioneze un videoclip: <https://afostodata.ro/popa-tanda-lsr/>.
- **comunicare, observare (15 min.):** Au loc discuții pe tema celor notate, a diferențelor de percepție asupra termenului *personaj*, precum și a valențelor morale pe care acesta le transmite.
- fiecare elev este încurajat să numească o *trăsătură defnitorie pentru personaj*: părintele Trandafir.
- **reflecție și evaluare (8 min.):** Elevii răspund la întrebării ce vizează înțelegerea textului. Profesorul îndeamnă *elevii să lipească post-it-uri* cu idei extrase din videoclip, să le asocieze anagramei date și termenilor-cheie ce definesc personajul textului.

N. B. : *La acesată activitate, elevul dixelexic își va exprima punctul de vedere prin un emoticon, un cuvânt notat pe un post-it, prin colaborarea cu grupul, fiind integrat în activitatea clasei.*

Aprofundare și dezvoltare: Solicită elevilor realizarea unui afiș care să evidențieze atitudinile/emoțiile față de școală/învățatură. Alcătuirea unei galerii expoziționale cu titlul: *Școala viitorului.*

Aspecte critice: *Observarea atentă și sistematică a reacțiilor copiilor, precum și inventarierea, consemnarea anumitor aspecte de tip disconfort.*

Evaluare: Portofoliu

- Alcătuirea unei *caligrame* cu tema: *Școala viitorului.*
- Manufacturarea unei *machete*, ce va surprinde tema dezbătută: *Școala viitorului.*
- *Fișă de progres:* <https://sites.google.com/site/evaluarecolara/fise-de-evaluare-a-progresului-scolar-1>;
- *intraevaluarea/metaevaluarea:* <https://www.youtube.com/watch?v=hTH6vN2aSK8>.

Concluzie.....

A lucra cu un elev dixelexic este o adevărată provocare ce presupune diversificare, efort susținut și adaptare. Pentru ca într-adevăr acest demers să fie eficient ar trebui să ținem cont de toți factorii implicați în actul educațional: părinți-școală-copil și să încercăm să îi plasăm într-o relație de cooperare, acțiune și dinamică.

Bibliografie:

1. Foster, Jack, *O idee genială: ghid practic de creativitate. Cum să faci să ai idei bune*, traducere Nina Iordache, Editura HUMANITAS, București, 2006;
2. Gherghuț, Alois, Frumos Luciana, *Educația incluzivă. Ghid metodologic*, Editura POLIROM, Iași, 2019;
3. Moldovan, Ramona, *Autocunoaștere și dezvoltare personală: învățământ gimnazial. Ghid pentru consiliere și orientare*, Editura Sinapsis, Cluj-Napoca, 2007;
4. Sâmișăian, Florentina, *O didactică a limbii și literaturii române. Provocări actuale pentru profesor și elev*, Editura Art, București, 2014.

Educație pentru viitor

Prof. Macsim Daniela Cristina

Liceul Teoretic „Mircea Eliade”, Galați

Educația viitoare presupune implementarea unor strategii didactice adecvate care să includă tehnologii moderne cu caracter inovativ. În funcție de nevoi și de contextul socio-economic actual și viitor elevii trebuie formați în sensul dobândirii de competențe care să-i pregătească pentru profesii noi care să le permită accesul pe piața muncii. Și noi, cadrele didactice trebuie să ne autoperfecționăm și să fim conectați la necesitățile viitoare. De asemenea trebuie să ne concentrăm mai mult pe identificarea unor modalități de transmitere a informațiilor elevilor, să ne adaptăm permanent la tipologia acestora. Predarea și învățarea vizibilă are loc atunci când un cadru didactic percepe învățarea prin “ochii elevilor”.

În realizarea actului educational trebuie să implicăm elevii dar și beneficiarii secundari și terțiari în vederea îndeplinirii scopurilor comune.

Școala actuală este o școală a comunității, în care elevii evoluează, se descoperă și dobândesc abilități care să-i pregătească pentru parcursul viitor. Spațiile de învățământ trebuie să fie optime, confortabile, atractive, astfel încât să poată stimula implicarea și creativitatea elevilor. Este important să avem așteptări de la educabili și să-i sprijinim constant în vederea dobândirii profilului de absolvent.

Responsabilizarea și dezvoltarea caracterului trebuie corelată cu dezvoltarea competențelor dobândite de elevi. Trebuie să ne implicăm în a stimula leadershipul și a crește stima de sine în rândul elevilor. Managementul personal este abilitatea de a reglementa cu succes propriile emoții, gânduri și comportamente. Relațiile dintre cadrele didactice și colectivele de elevi trebuie să se bazeze pe încredere, simpatie și afectivitate.

Fiecare elev este unic, are propriile nevoi și gânduri dar identificarea, înțelegerea, acceptarea și conștientizarea sunt benefice construirii unei comunicări deschise și stimulării curiozității. Școlile viitorului sunt cele care se transformă și se adaptează contextelor. Schimbarea modului de gândire are ca punct de plecare cunoașterea de sine. Relația educație-tehnologie este una dinamică și complexă. Procesul instructiv-educativ poate fi îmbunătățit prin intermediul resurselor educaționale digitale. Lecțiile multimedia interactive reprezintă o serie de avantaje, pornind de la accesibilitatea informațiilor până la autoevaluare.

Școala viitorului este plină de provocări dar și de soluții. Elevii și cadrele didactice trebuie să se simtă în siguranță în mediul școlar. Școala trebuie să fie locul în care este stimulată producerea de idei și inovații. Cadrele didactice au un rol cheie în coeziunea socială și responsabilitatea civică de a implementa acțiuni de sprijin a elevilor aflați în dificultate.

Predarea și învățarea presupun competențe și cunoștințe. Profesorul actual nu se bazează doar pe didactică, ci are rol de ghid al instruirii. Obținerea de rezultate durabile presupune dobândirea de noțiuni aprofundate. Profesorii se concentrează la clasă pe implicarea elevilor în procesul de predare, pe dezvoltarea gândirii critice, pe raționamente care accentuează problematizarea și se concentrează pe împărtășirea experiențelor învățării concentrându-se pe obținerea unui feedback adecvat. Elevul trebuie motivat să învețe și să-și capete încrederea în propria capacitate de învățare. Pentru a dobândi o eficacitate ridicată elevii trebuie să identifice mereu soluții de rezolvare a problemelor prezentate. Autodeterminarea și automotivarea sunt elemente cheie în obținerea succesului școlar. Unii elevi au nevoie să li se explice obiectivele educaționale și criteriile de reușită. Prezentarea obiectivelor, pornirea proiectării de la ce știu elevii, obținerea unor finalități sunt punctele de plecare.

O lecție bine proiectată va oferi stimuli adecvați care încurajează angajamentele elevilor, îi determină să-și impună obiectivele centrate pe dezvoltarea competențelor.

Dotarea sălilor de clasă cu echipamente IT și mobilier adecvat permit desfășurarea unor activități de învățare moderne care vor permite elevilor deschiderea către o mentalitate universală. Lecțiile interactive pot facilita procesul educațional deoarece conținutul acestora este atractiv pentru elevi și permite o abordare interdisciplinară. Activitățile extrașcolare suplimentează formarea unor atitudini și preocupări inovative, unde elevii pot beneficia de schimburi de experiență și de bune practici.

Educația continuă de-a lungul ciclurilor de învățământ reprezintă calea spre cunoaștere.

O educație eficientă și de calitate aduce după sine progresul general al societății.

BIBLIOGRAFIE:

- Goleman, D., Boyatzis R., 2018, Inteligența emoțională în leadership, Editura Curtea Veche, București,
- Hattie J., 2014, Învățarea vizibilă, Editura Trei București,
- Senger P., 2016, Școli care învață a cincea disciplină aplicată în educație. Editura Trei, București.

Noi metode de proiectare și organizare a lecțiilor de biologie la nivel liceal pentru creșterea randamentului școlar

Autor: prof.biologie Mada Andreea Paula

Unitatea de învățământ: Liceul Teoretic „Aurel Lazăr,, Oradea

Studiul realizat este lucrarea de gradul I personală în care am demonstrat că la orele de biologie la nivel liceal și nu numai , randamentul școlar a fost crescut în perioada pandemiei datorită unor aplicații utilizate în cadrul orelor de biologie. Astfel prin utilizarea la orele de biologie a aplicațiilor : liveworksheets, learningapps, wordwall, jamboard, kahoot, livresq, etc și platformelor utilizate în cadrul lecțiilor randamentul școlar nu a scăzut ci dimpotrivă învățarea în sistem online deși a fost o provocare atât pentru elevi cât și pentru cadrele didactice a fost uin adevărat succes.

În ultimii ani pandemia cu Covid-19 a afectat direct învățământul, astfel activitatea de predare s-a desfășurat pentru o lungă perioadă exclusiv on-line, fiind înlocuite întâlnirile față în față dintre profesori și elevi cu întâlniri prin intermediul mediului virtual. Această trecere în mediul online a reprezentat o provocare atât pentru elevi care într-o oarecare măsură erau mai familiarizați cu tehnologia decât cadrele didactice cât și pentru profesori care au fost nevoiți să găsească diferite metode de predare, metode prin care să le capteze atenția elevilor și nu în ultimul rând prin care educația să aibă cel puțin același randament școlar ca și în mediul fizic. Astfel cadrele didactice au încercat să folosească anumite aplicații în predare – evaluare astfel încât să îi motiveze pe elevi.

Începutul nu a fost ușor nici pentru elevi dar nici pentru cadrele didactice pentru că era ceva nou, a fost o provocare pentru toți, în special pentru profesori deoarece au trebuit să schimbe modul de transmitere a cunoștințelor și modul de evaluare a elevilor. Astfel prin intermediul mediului virtual profesorii au integrat noile tehnologii digitale în predare, pentru ca predarea să fie cât mai eficientă și cât mai atractivă, aceștia urmând cursuri special pentru predarea on-line.

După terminarea pandemiei o perioadă de timp s-a continuat predarea în regim asincron astfel și în momentul actual chiar dacă s-a revenit la predarea la clasă s-au utilizat și se utilizează încă în continuare de o mare parte de cadre didactice activități și metode care implică tehnologia.

Alegerea temei lucrării de grad a fost o obligație a implicării personale în demonstrarea faptului că predarea în timpul pandemiei prin aplicarea celor mai eficiente metode utilizând diverse aplicații online la orele de biologie la nivel liceal au dus la creșterea randamentului școlar. Lucrând ca profesor de biologie din anul 2014, obținând gradul didactic II în anul 2021, intenția mea a fost să realizez o comparație între predarea la clasă și predarea în mediul on-line și să demonstrez că deși nu a fost ușor există randament școlar și prin predarea în mediul on-line dar acest randament se realizează cu ajutorul unor aplicații virtuale. Am realizat acest studiu în special la clasele a XI-a A profil Matematică –Informatică și de asemenea a XI-a B profil Științe ale naturii dar și la celelalte clase de elevi de la Liceul Teoretic „Aurel Lazăr,, , liceu unde sunt încadrată ca profesor titular pe catedra de biologie.

S-au testat elevii din două clase paralele, prin chestionare aplicate fizic acestor elevi și s-a aplicat în final un chestionar prin aplicația google forms unui eșantion de 100 de elevi din diverse clase de liceu în urma căruia s-au realizat concluziile pentru acest studiu efectuat.

Am analizat și comparat metode moderne și metode tradiționale utilizate în cadrelor orelor de biologie și am studiat diverse aplicații și platforme utilizate în cadrul orelor desfășurate în sistem online.

Astfel am făcut un studiu pe un număr mare de elevi din școală prin intermediul unor chestionare aplicate atât fizic la clasă cât și în mediu online, studiu din care s-a observat că elevilor le-a plăcut predarea în mediu online la orele de biologie, deoarece în cadrul orelor de biologie în sistemul de predare online s-au utilizat foarte multe aplicații în diverse platforme, aplicații prin care s-a obținut un randament școlar mare.

De asemenea din studiile efectuate s-a observat că elevii preferă utilizarea în cadrul orelor de biologie a metodelor moderne, dar și a aplicațiilor în diverse platforme sau a fișelor de lucru interactive create în aplicații chiar dacă s-a revenit fizic la clasă și orele nu se mai desfășoară în sistem online.

Educația fără limite -o șansă pentru fiecare

Prof. Măldăianu Lidia

Școala Gimnazială Măgura, jud. Teleorman

Sistemul de învățământ are datoria și responsabilitatea de a pregăti generația actuală pentru a fi capabilă să răspundă schimbărilor mileniului III ,pe plan intern și internațional ,la nivel economic, social ,politic și cultural ,iar *școala* de a asigura șanse egale tuturor elevilor ,facilitând posibilitățile maxime de dezvoltare ale fiecăruia, în funcție de aptitudinile și interesele lor.

Pentru ca elevii să-și formeze capacitatea de a progresa și de a utiliza informații trebuie să le oferim la orele de curs un cadru de gândire și învățare sistematic, care să permită înțelegerea și aplicarea consecventă a proceselor intelectuale și monitorizarea propriilor procese de gândire .

Orice individ învață eficient și cu drag într-un mediu de instruire consecvent ,coerent ,decât în unul în care așteptările nu sunt clare sau instruirea e lipsită de coerență și atractivitate.

Educația fără limite se bazează pe *eficiența activităților* didactice și depinde de competențele noastre profesionale în valorizarea informației, iar **școala** –ca instituție și **profesorii** –ca *deschizători de drumuri* ,trebuie să dovedească comportamente inteligente ,*adică de a fi cu un pas înaintea celorlalți*, promovând noul ,îmbinând cu măiestrie metodele clasice cu cele moderne ,digitale. Orice educație tinde spre un ideal și se concretizează în activități cu obiective precise .

Cu o bună pregătire profesională și metodică, tact și optimism pedagogic ,ca profesori ,dăm o *șansă educației* și contribuim la *formarea tinerei generații* care implică dezvoltarea gândirii globale, unitare ,integratoare ,sistematice, creatoare ,de acceptare.

Împreună, trebuie să realizăm o educație de calitate, bazată pe: **egalitate, diversitate, incluziune și toleranță.**

Societatea informațională reprezintă o nouă etapă a civilizației umane, un nou mod de viață calitativ superior, care implică folosirea intensivă a informației în toate sferele activității și existenței umane având un impact economic și social major. Permite accesul larg la informație al membrilor săi, un nou mod de lucru și de cunoaștere, amplifică posibilitatea globalizării economice și a creșterii coeziunii sociale. Odată cu dezvoltarea tehnologiei informației și comunicațiilor, a internetului în speță, modul clasic de a învăța suferă transformări rapide și profunde.

Astăzi, atât în învățământul universitar cât și în cel preuniversitar, este recunoscut rolul Internetului și (în particular, al) Web-ului în predare, învățare și evaluare. În multe cazuri, Web-ul a devenit un instrument de lucru indispensabil pentru toți actorii educaționali (profesori, elevi, studenți, părinți ,parteneri educaționali) , atât în sala de clasă propriu-zisă, dar și în clasele virtuale -baza școlii on-line.,facilitând procesul de învățare.

Web-ul asigură elevilor și cadrelor didactice acces la informațiile științifice actuale incluse în baze de date, muzee, biblioteci online, etc.

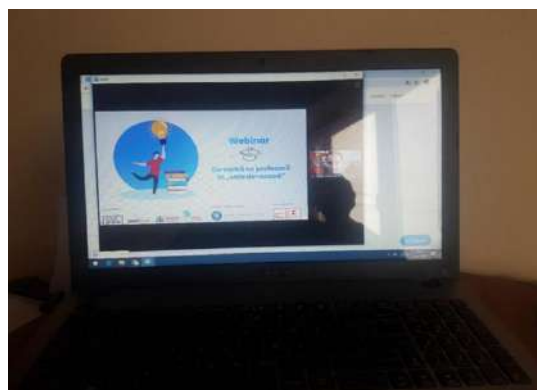
Tot mai multe voci exprimă faptul că ne îndreptăm spre o revoluție în educație; rolul actual al profesorului (învățătorului), acela de intermediar al cunoașterii, își pierde mult din pregnanță.

Elevii experimentează în direct explorări științifice și interacționează cu cercetători din teren, care pot să le ofere explicații și să îi ghideze în propriile lor căutări.

Învățătorii/profesorii și elevii pot comunica idei și pot schimba resurse prin e-mail, chat și video-conferințe. Cadrele didactice pot organiza excursii virtuale în centrele de cercetare, muzee de științe sau de artă, locuri pe care, în lipsa Internetului, elevii nu le-ar putea cunoaște. Web-ul constituie totodată locul în care elevii își pot publica lucrările lor online pentru ca alți elevi sau profesori să le citească și să le răspundă.

Cu ajutorul resurselor on-line se poate învăța de acasă fără a mai fi nevoie de deplasarea către o instituție de învățământ și fără a depinde de un anumit program. Cu ajutorul unei conexiuni la Internet se pot căuta mai multe cursuri dintr-un anumit domeniu având astfel acces la mai multe opinii (spre deosebire de modalitatea clasică de predare în care aveam prezentată doar opinia profesorului de curs).

Am constatat că ,resursele web contribuie decisiv la schimbarea tipului de predare, dintr-un un model static, în care elevul este un simplu “receptor” pentru ceea ce predă profesorul, într-unul dinamic, în care procesul de predare-învățare se ghidează după elev iar acesta este atras să caute pe cont propriu noi surse de cunoaștere ,utilizând biblioteca on-line.

Sub îndrumarea profesorilor elevii sunt atrași de noțiunile transmise în timpul orei de curs, de filmele geografice, de testele interactive, jocurile geografice, de îmbinarea metodelor moderne cu cele tradiționale..Instrumente de lucru utilizate : teste interactive, fișe de lucru ,desene tematice, jocuri interactive, studii de caz, excursii virtuale, etc.

Personal, am constatat că utilizarea tehnologiilor informației și comunicațiilor în orele de curs contribuie într-o foarte mare măsură la îmbunătățirea rezultatelor elevilor.

În contextul actual, pentru continuarea și realizarea unor activități didactice de calitate este bine să îmbinăm învățământul tradițional cu cel modern, digital prin utilizarea resurselor educaționale diversificate la care avem acces, contribuind la educarea și formarea tinerei generații.

Recomand tuturor profesorilor să realizeze activități atractive, excursii, aplicații practice ,concursuri, proiecte educaționale unde să le oferim copiilor posibilitatea să vorbească, să se asculte unii pe alții, să caute ei însuși soluții și alternative, acceptând comunicarea ca sursă de întreținere a relației pozitive cu sine și cu ceilalți ,aducând astfel *un plus de eficiență și calitate demersului didactic* și să ne amintim întotdeauna că :

„Fiecare copil pe care-l instruiem este un om pe care-l câștigăm” –V. Hugo

Bibliografie:

1. *Cristea, S.* Educația pentru toleranță. În: Didactica Pro... 2004, nr. 4 (26), pp. 68-70.
2. *Goleman, D.* Inteligența emoțională. București: Ed. Curtea Veche, 2001.
3. *Vrășmaș, T.,* Școala și educația pentru toți, Ed. Miniped , București, 2004.

ESTE ABANDONUL ȘCOLAR O PROVOCARE?

ADRIANA MALOȘ, Școala Gimnazială Nr. 1 sat Draxeni, comuna Rebricea, Vaslui

Abandonul școlar reprezintă încetarea frecventării școlii, adică părăsirea sistemului educativ, înaintea obținerii unei calificări sau pregătiri profesionale. Elevii care abandonează școala sunt cei care au întâmpinat anumite dificultăți pe parcursul anilor școlari și nu au reușit să le depășească. Acestea pot fi de comportament, înregistrarea unui număr mare de absențe, intrarea în anumite anturaje, factori de natură socială sau economică, climatul familial, accesul redus la resurse educaționale, lipsa consilierii profesionale și personale.

Ar trebui să ne întrebăm: *Care sunt motivele care-l fac pe copil să vină la școală, să asculte de profesori și să învețe?*

Aceste motive se împart în două mari grupe:

- motivația *extrinsecă*, atunci când elevul nu are un interes direct pentru ceea ce învață, este conștiincios, ambițios, obișnuit să se supună la norme și obligații, dorind să facă pe plac familiei, să corespundă așteptărilor cadrelor didactice, dar însoțit de teama consecințelor neascultării;
- motivația *intrinsecă*, atunci când elevul are interes direct, învață, dobândește cunoștințe și este curios, își canalizează eforturile pe anumite discipline care îl interesează în cariera viitoare.

În momentul când motivația nu mai există, încep să apară primele semne ale eșecului școlar, eșec care duce la abandon școlar de cele mai multe ori și care ar putea fi stopat dacă am deține resursele necesare. Pentru prevenirea acestuia ar trebui să existe un parteneriat real școală – familie, deoarece mulți dintre factori se află în familie, și nu în cadrul contextului școlar, copilul petrecând mult mai mult timp în familie. În vederea unei bune funcționări a acestei relații, este necesar ca familia să acorde o importanță deosebită școlii, să manifeste interes pentru studiile copiilor lor, să se arate preocupați de formarea profesională a copiilor, de perspectivele lor sociale. Nu mai puțin importantă este asigurarea în familie a unui cadru cultural adecvat, deoarece s-a constatat că precaritatea culturală a familiei poate provoca un retard al dezvoltării intelectuale generale a copilului.

De asemenea, școala poate avea diverse strategii de înlăturare a eșecului școlar, prin tratarea diferențiată și individualizată a elevilor, atragerea acestora în diverse activități școlare și extrașcolare, aplicarea unor recompense pentru stimularea frecvenței și a progresului școlar, prin consilierea profesională și personală

Un alt factor al eșecului școlar este suprasolicitarea capacității psiho-nervoase a elevului. Fenomenul este periculos, deoarece generează , mai devreme sau mai târziu, stări subiective penibile, specifice oboselii cronice. Pentru astfel de situații sunt necesare măsuri de protecție afectivă generală a elevului și de igienă a muncii intelectuale. Elevul trebuie ajutat să-și organizeze timpul zilnic de lucru, să alterneze activitățile.

În ultima perioadă au fost demarate diverse programe de reducere a abandonului școlar, dar acesta este un proces destul de dificil și de durată. Aceste acțiuni trebuie să se desfășoare atât asupra familiei cât și a comunității. Prin implementarea acestora se urmărește limitarea factorilor de risc prin acțiuni concrete, dar abandonul nu poate fi eliminat în totalitate. Trebuie mereu identificați factorii care produc acest fenomen și adaptate măsuri deoarece copiii sunt diferiți, iar cauzele pot fi multiple. Soluția găsită pentru un caz nu e valabilă pentru celelalte, în general, fiecare caz având nevoie de o altă intervenție.

Școala are un rol important, dar nu trebuie să susțină singură acest demers. Triunghiul școală – familie – comunitate trebuie să beneficieze de toate pârghiile și să ajungă la un numitor comun, să acționeze împreună, să colaboreze și să găsească soluții optime.

Un pilon important într-o unitate școlară îl constituie existența unui psiholog școlar. Acesta prin activitățile sale poate identifica anumite cazuri asupra cărora se poate acționa din timp, astfel reducând numărul celor care ar abandona școala.

Abandonul școlar rămâne o problemă a învățământului românesc care implică intervenții și găsirea unor soluții imediate de prevenire și reducere a acestuia.

“Educația este cea mai puternică armă pe care voi o puteți folosi pentru a schimba lumea.” (Nelson Mandela)

Bibliografie:

Tatu, Cornelia, Suport de curs: Consiliere școlară (2009)

Cosmovici, Andrei și Iacob, Lumina: Psihologie Școlară (1999)

Studiu asupra Proiectului Educațional

„Change Architects” în utilizarea tehnologiei

Prof Manolache Elena Rada

Scoala Gimnazială Nr 25 Timișoara

Proiectul educațional „Change Architects” de nivelul 2 a fost desfășurat pe parcursul unui an școlar cu elevii clasei a III-a, aceștia având vârste cuprinse între 9 și 10 ani.

Scopul principal al proiectului a fost dezvoltarea abilităților de scriere creativă, tehnoredactare și utilizare a tehnologiei, culminând cu crearea și publicarea unei cărți de povești inspirate din viața de zi cu zi. Elevii au fost sprijiniți de doi mentori și de profesorul de la clasă pe tot parcursul proiectului.

Activitatea centrală a proiectului a fost crearea unei cărți de povești inspirate din viața de zi cu zi. Elevii au fost implicați în toate etapele procesului de creație, de la scrierea poveștilor și tehnoredactarea acestora, până la ilustrarea și publicarea cărții. Lansarea cărții a reprezentat un moment de celebrare a eforturilor elevilor, având loc în prezența părinților, bunicilor și a comunității școlare.

Obiectivele Proiectului

1. **Dezvoltarea Abilităților de Scriere Creativă:** Îmbunătățirea competențelor de redactare și narare.
2. **Tehnoredactarea și Utilizarea Tehnologiei:** Formarea abilităților de tehnoredactare și familiarizarea cu programele de editare text.
3. **Ilustrarea și Publicarea:** Introducerea în procesul de ilustrare a textelor și înțelegerea etapelor de publicare a unei cărți.
4. **Implicarea Comunității:** Crearea unei legături strânse între elevi, părinți, bunici și restul comunității școlare.

Metodologia Proiectului

Proiectul a fost structurat în mai multe etape, fiecare contribuind la realizarea obiectivelor propuse:

1. Planificarea și Pregătirea
 - **Recrutarea Mentorilor:** Doi mentori au fost implicați în proiect pentru a oferi îndrumare și suport elevilor. Aceștia au avut rolul de a facilita sesiunile de scriere și tehnoredactare, unul dintre ei fiind o scriitoare pentru copii, ce a îndrumat copiii în construcția unui personaj, respectând etapele firului narativ, iar celalalt fiind atribuit de responsabilii asociației ALL GROW .

- Identificarea și Generarea Ideilor: Elevii au participat la sesiuni interactive de brainstorming pentru a genera idei de povești inspirate din experiențele lor zilnice.

- Exerciții de scriere creativă: Activități precum scrierea liberă și jocuri de rol au fost utilizate pentru a stimula creativitatea și pentru a ajuta elevii să își structureze ideile.
2. Scrierea Poveștilor
 - Redactarea inițială: Fiecare elev a scris o poveste originală. Procesul a fost ghidat de profesor, care a oferit îndrumări privind structura narativă și dezvoltarea personajelor.
 - Revizuirea și feedback-ul: Elevii au lucrat în grupuri mici pentru a-și citi și revizui reciproc poveștile. Feedback-ul constructiv a fost esențial pentru îmbunătățirea textelor.
 3. Tehnoredactarea
 - Instruirea în utilizarea tehnologiei: Elevii au învățat să folosească programe de editare text (Microsoft Word) pentru a-și tehnoredacta poveștile. Sesiunile de instruire au acoperit aspecte precum formatarea textului, utilizarea stilurilor și inserarea imaginilor.
 - Procesul de tehnoredactare: Elevii și-au tehnoredactat poveștile, aplicând cunoștințele dobândite pentru a crea documente profesionale. Fiecare elev a scris o poveste originală. Procesul de scriere a fost ghidat pentru a asigura o structură narativă coerentă și dezvoltarea personajelor.
 4. Corectarea și Ilustrarea
 - Corectarea textelor: Profesorul a revizuit și corectat fiecare poveste, asigurându-se că sunt respectate normele gramaticale și stilistice. Elevii au efectuat modificările necesare pe baza feedback-ului primit.

- Ilustrarea poveștilor: Elevii au colaborat pentru a crea ilustrații care să însoțească poveștile. S-au utilizat diverse tehnici artistice, de la desenul manual la ilustrația digitală.
5. Publicarea Cărții
- Pregătirea pentru publicare: Materialele au fost compilate și verificate pentru coerență și calitate. Unul dintre mentori a adăugat și un scurt ghid de scriere creativă. Cartea finală a fost trimisă la o editură pentru tipărire.
6. Lansarea Cărții
- Organizarea Evenimentului: Lansarea cărții a avut loc în cadrul școlii, într-un cadru festiv. Evenimentul a fost organizat cu ajutorul părinților și al comunității școlare. Lansarea cărții „Viața de zi cu zi în lectură” a fost un eveniment deosebit, organizat în cadrul școlii. Sala de festivități a fost decorată cu postere și desene realizate de elevi, creând o atmosferă primitoare și entuziastă.
 - Participanți: La eveniment au participat elevii, părinții, bunicii, cadrele didactice și ceilalți elevi ai școlii. A fost o ocazie de a sărbători munca și realizările elevilor.
 - Prezentările elevilor: Fiecare elev a avut ocazia să prezinte povestea sa, descriind sursa de inspirație, procesul de scriere și dificultățile întâmpinate. Elevii au vorbit despre provocările creativității, disciplinei necesare pentru tehnoredactare și satisfacția de a vedea produsul finalizat.
 - Discuții despre utilizarea tehnologiei: Elevii au demonstrat cum au folosit tehnologia în procesul de creare a cărții, explicând avantajele și provocările întâmpinate. Au fost evidențiate aspecte precum utilizarea software-ului de editare text, inserarea imaginilor și colaborarea online. Fiecare elev implicat a primit câte un exemplar gratuit.

Evaluarea Proiectului a fost realizată pe baza următoarelor criterii:

1. Dezvoltarea Abilităților de Scriere
 - Calitatea Poveștilor: Evaluarea calității și originalității poveștilor create de elevi.
 - Structura Narativă: Capacitatea elevilor de a crea povești coerente și captivante.
2. Tehnoredactarea
 - Competențe Tehnice: Evaluarea abilităților elevilor de a folosi programele de editare text pentru a tehnoredacta poveștile.
 - Aspectul Documentelor: Calitatea formatării și a prezentării finale a documentelor.
3. Ilustrarea și Creativitatea
 - Calitatea Ilustrațiilor: Evaluarea creativității și a abilităților artistice ale elevilor în crearea ilustrațiilor.
 - Integrarea Text-Imagine: Modul în care ilustrațiile au completat și îmbogățit poveștile.
4. Implicarea Comunității
 - Participarea la Eveniment: Gradul de implicare al părinților, bunicilor și al comunității școlare în lansarea cărții.
 - Feedback-ul Comunității: Reacțiile și feedback-ul din partea participanților la eveniment.

Impactul Proiectului

1. Dezvoltarea Personală și Socială a Elevilor
 - Îmbunătățirea Abilităților de Comunicare: Elevii și-au dezvoltat abilitățile de comunicare prin prezentarea poveștilor și interacțiunea cu colegii, mentorii și comunitatea.
 - Creșterea Încrederii în Sine: Participarea la un proiect complex și realizarea unui produs final tangibil au contribuit la creșterea încrederii în sine a elevilor.
2. Formarea Abilităților Academice și Tehnice
 - Scrierea și Tehnoredactarea: Elevii au dobândit competențe esențiale în scriere și tehnoredactare, abilități care le vor fi utile pe parcursul întregii vieți academice și profesionale.
 - Utilizarea Tehnologiei: Proiectul a oferit elevilor oportunitatea de a se familiariza cu tehnologia și de a învăța să folosească instrumente digitale în mod eficient.
3. Implicarea și Coeziunea Comunității
 - Crearea unei Legături Strânse: Proiectul a consolidat legăturile dintre elevi, părinți, profesori și restul comunității școlare, promovând colaborarea și sprijinul reciproc.
 - Satisfacția Comunității: Evenimentul de lansare a cărții a fost apreciat de toți participanții, generând un sentiment de mândrie și realizare în rândul comunității.

Concluzii

Proiectul „Change Architects” de nivelul 2 a fost un succes remarcabil, oferind elevilor o experiență educațională complexă și valoroasă. Elevii au învățat să îmbine creativitatea cu tehnologia, să colaboreze eficient și să își prezinte ideile într-un mod structurat și captivant. Implicarea mentorilor și a comunității a fost esențială pentru realizarea obiectivelor proiectului și pentru crearea unui mediu de învățare stimulat și suportiv

Acest proiect fost o oportunitate deosebită pentru elevi de a experimenta întregul proces de creare și publicare a unei cărți. Elevii și-au dezvoltat abilități esențiale, au învățat să colaboreze și să folosească tehnologia într-un mod creativ și productiv. Lansarea de carte a fost un eveniment deosebit, marcând o realizare importantă pentru elevi și comunitatea școlară. Acest proiect a demonstrat puterea educației de a transforma și de a inspira, oferind elevilor un sentiment de mândrie și împlinire. Lansarea cărții „Viața de zi cu zi în lectură” a fost un moment de sărbătoare a eforturilor și talentului elevilor, demonstrând puterea educației de a transforma și inspira.

EVALUAREA CADRELOR DIDACTICE ÎN INVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

Prof. Manolache Elena-Rada
Școala Gimnazială Nr 25,
Timișoara

În urma desfășurării demersului de cercetare, au fost colectate o serie de date care vor fi utilizate mai departe pentru demonstrarea ipotezelor.

Ipoteza 1.

Pentru a-și mări punctajul acordat la evaluare, cadrele didactice participă periodic la cursuri de formare continuă.

În urma reprezentărilor grafice a întrebărilor 7, 8 și 9 privind enumerarea, utilitatea și disponibilitatea participării la cursuri de dezvoltare profesională, metodică și științifică a cadrelor didactice se poate observa o legătură puternic pozitivă între acestea și speranța unui punctaj mai mare la evaluarea cadrului didactic cu diverse ocazii. Dar goana după simboluri (diplome, premii, simpozioane) care să ateste calitatea și competența profesorilor, conduce la pierderea completă a drumului adevărat, cel de valorificare a potențialului uman, de cale de urmat și de dezvoltare a individului și organizației.

Cei mai mulți sunt dispuși să investească timp prin participarea la cursuri de formare continuă, să se adapteze schimbărilor, dar să nu schimbe locul de muncă. Cele mai eficiente programe de dezvoltare profesională s-au dovedit a fi cele care stimulează și susțin inițiativele locale și individuale, sunt bazate pe cunoștințe ample despre complexitatea predării, oferă provocări intelectuale, demonstrează respect față de cadrele didactice ca profesioniști, acordă timp suficient și sprijin continuu profesorilor cu scopul de a-i determina să-și formeze noi competențe și să le integreze în experiența acumulată anterior.

De la prima vedere se poate vedea voința cadrelor didactice de a participa la cursuri de perfecționare pe care le consideră utile pentru dezvoltarea profesională, fapt ce poate conduce la o creștere a eficienței activității, la o mărire a punctajului în cadrul evaluărilor anuale. În acest context putem spune că perfecționarea cadrelor didactice este un mod de apreciere a rezultatelor activității lor. Toate aceste observații pot conduce la concluzia că există o anumită corespondență între participarea cadrelor didactice la cursuri de formare continuă și perspectiva măririi punctajului acordat la evaluare.

Putem concluziona, urmărind tot acest demers ilustrativ, că **ipoteza de lucru este validă.**

Ipoteza 2.

Între modul în care dascălii își evaluează propria activitate și calificativul anual obținut, nu există o strânsă interdependență.

În urma desfășurării demersului de cercetare, au fost colectate o serie de date care vor fi utilizate mai departe pentru demonstrarea ipotezei 2.

Analizând diagramele întocmite la întrebările 13, 14 și 15 se observă că evaluarea calității actului de învățământ e o problemă foarte complicată și subiectivismul e foarte mare în această evaluare, iar valorificarea rezultatelor evaluării este încă foarte slabă. Urmărind și prelucrând rezultatele obținute în urma analizei de documente școlare și interpretarea datelor chestionarului privind evaluarea și autoevaluarea cadrelor didactice se observă subiectivismul cu care este abordată această problemă, fie de către cei care se autoevaluează, fie de către evaluatorii din școli. Formalitatea evaluării este demonstrată și de rezultatele obținute în majoritatea școlilor, în care toate cadrele didactice obțin punctajul **FOARTE BINE**.

Fișa de evaluare, corelată cu fișa individuală a postului, se notează prin punctaj de la 1 la 100, iar procedura de evaluare se declanșează prin autoevaluare, consemnată în fișa individuală a postului. Este discutabilă și transformarea punctajelor în calificative ținând cont de faptul că între 85 și 100 de puncte calificativul este „Foarte bine”. Prin această modalitate de evaluare directorii de școli încearcă să nu “supere” angajații prin calificativele acordate. Acest fapt demonstrează fragilitatea culturii organizaționale din instituțiile de învățământ. Modalitatea de realizare a evaluării este una pur formală, am făcut această afirmație în urma constatărilor făcute din analiza statistică a chestionarului și ca o concluzie a discuțiilor avute cu colegii, cadre didactice. Fișa de evaluare nu este o noutate, procedura este diferită. Partea cu salarizarea este interesantă, dar pentru o evaluare corectă trebuie și o monitorizare serioasă și reală a activității noastre. Cred că până a nu depinde și salarizarea de punctajul obținut, evaluarea la sfârșit de an școlar a fost o formalitate (în cele mai multe școli).

Fișa de evaluare este aproape identică cu cele pe care le tot completăm de câțiva ani. Noutatea este a evaluatorilor (elevi, părinți, colegi). Este extrem de important să existe instrumente eficiente de măsurat, care să depindă cât mai puțin de subiectivismul unei persoane. Păreră generală este că fără ordine și reguli nu se poate face nimic. Un aspect important, ca la orice proces de implementare a unor sisteme noi, îl constituie măsurarea și analiza permanentă a progresului realizat și a dificultăților de care se lovește acest demers de evaluare.

În figura 13 se evidențiază că nici un subiect nu a avut calificativul „**Bine**” sau „**Satisfăcător**” în cadrul evaluării anuale, dar din figura 15 se observă că unele cadre didactice intervievate și-au apreciat activitatea în cadrul autoevaluării cu calificativul „**Bine**”. Se observă că diferențele între cele două evaluări nu sunt foarte mari, iar cum procentul este de doar 12,2%, această neconcordanță nu este relevantă și prin urmare **ipoteza 2 nu se validează**.

Voi prezenta mai jos rezultatele obținute în urma analizei răspunsurilor oferite de către cadrele didactice la itemii chestionarului care investighează aspectele legate de percepția personalului didactic în privința noului sistem de evaluare a dascălilor.

Întrebarea Q1.Vă rugăm să alegeți din lista de mai jos 3 caracteristici, ce definesc un cadru didactic eficient, numerotându-le în ordinea importanței pentru dumneavoastră.

La această întrebare, li s-a propus subiecților să aleagă trei caracteristici ce definesc un cadru didactic eficient (Figura 1). Procentajele aprecierilor oferite de aceștia sunt următoarele:20,7% dintre subiecți sunt de părere că un cadru didactic eficient accesibilizează conținuturile învățării, 15,3% consideră că sprijinul progresului fiecărui elev definește un cadru

didactic eficient iar 12,6% dintre respondenți sunt de părere că întotdeauna, dascălul eficient, își proiectează lecția cu grijă și este foarte bine pregătit în specialitate.

Ca alți factori importanți în eficiența unui cadru didactic au mai fost evidențiați: elevii săi obțin rezultate bune la examene/concursuri școlare (9%), este comunicativ (8,1%), este flexibil (8,1%), toți elevii săi promovează (7,2%), este dornic de formare continuă (6,3%). De remarcat că un cadru didactic eficient din perspectiva subiecților este cel ce accesibilizează conținuturile învățării și sprijină progresul fiecărui elev.

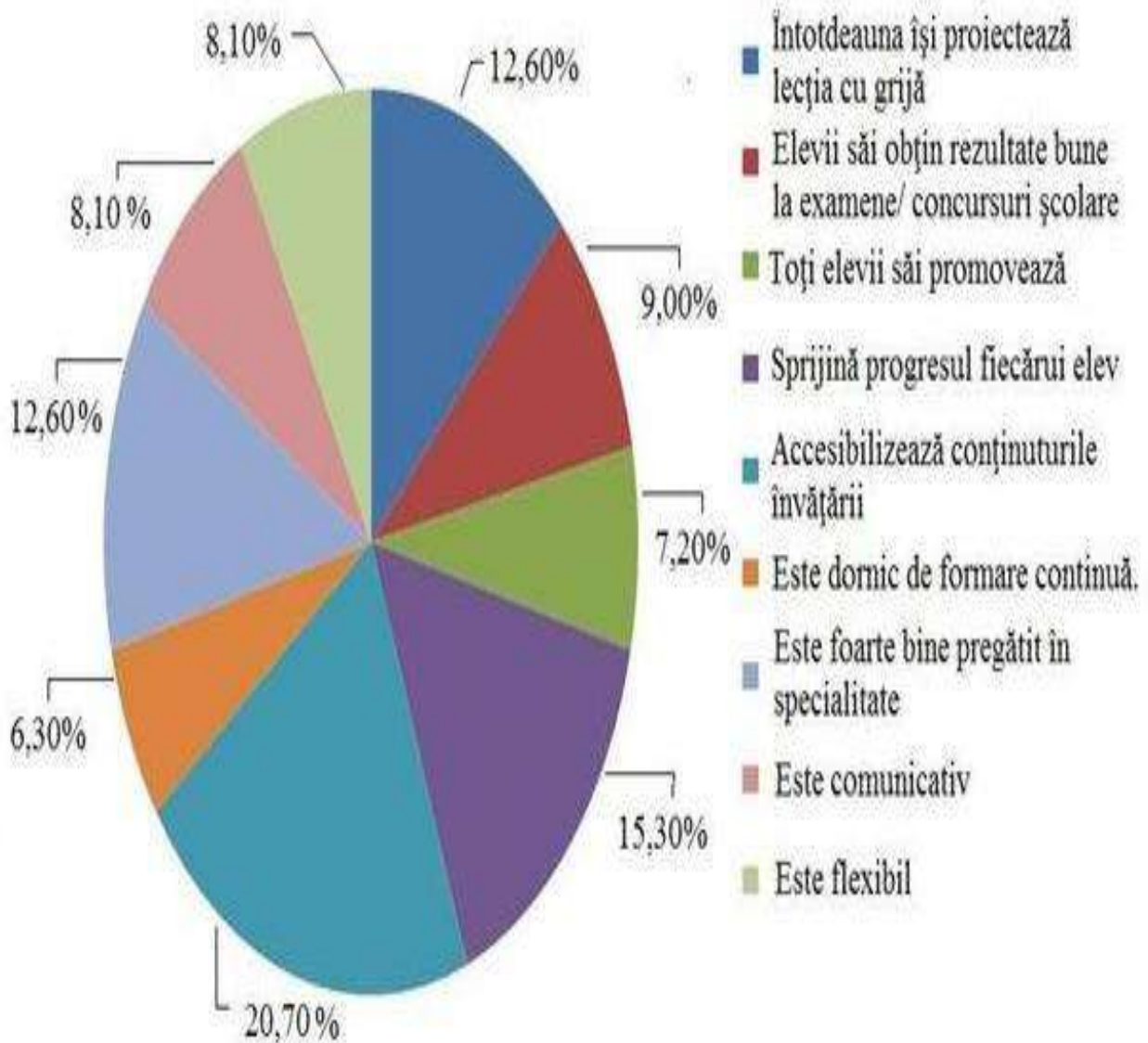

Figura numărul 1. Caracteristici ce definesc un cadru didactic eficient

Întrebarea Q2. Cum vă apreciați activitatea dumneavoastră atât în școală, cât și în afara acesteia, în ultimii 5 ani?

În cadrul acestei întrebări, din totalul de subiecți investigați, 20,3% își apreciază activitatea școlară și extracurriculară ca excelentă, 58,1% foarte bună și 21,6% bună (Figura 2). Tendința generală a subiecților este de a-și aprecia activitatea ca fiind foarte bună spre excelentă. Este absurd să credem că profesorul se va autoevalua altfel decât la superlativ, subiectivismul fiind categoric, mai ales că este vorba de propria persoană și de respectiva autoevaluare depinde, până la urmă, nivelul salariului pe care îl va primi. De altfel, date în acest sens arată extrem de explicit că doar 21,6% dintre autoevaluări au fost sub calificativele maxime.

Trebuie să ținem cont că este o întrebare ce vizează opiniile, o problemă sensibilă (autoevaluarea) și că nu există nici un procent dintre răspunsurile subiecților ce-și apreciază activitatea ca fiind satisfăcătoare și nesatisfăcătoare. Limita întrebării este aceea că nu precizează pe ce se bazează această afirmație.

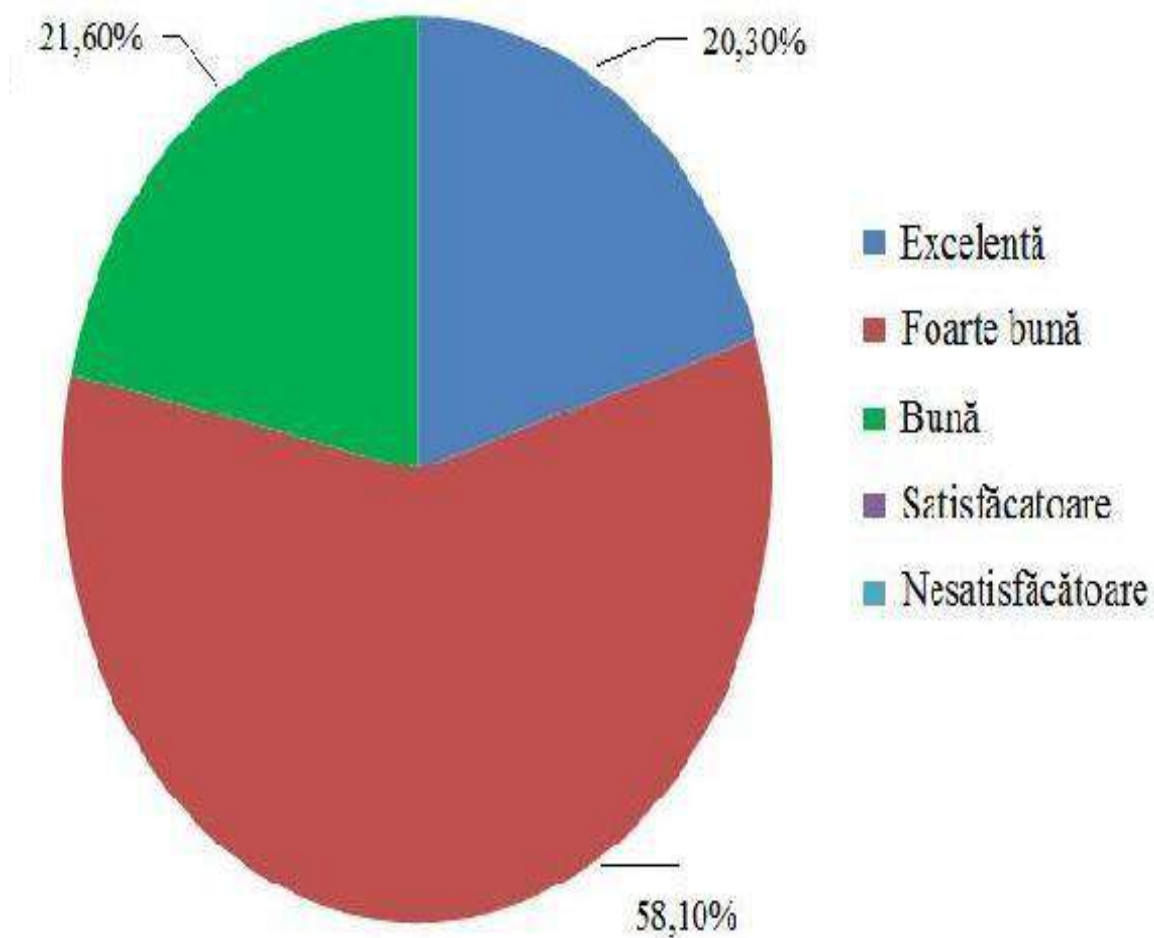

Figura numărul 2. Aprecierea activității în școală și în afara ei.

Întrebarea Q3. Ce anume v-ar stimula să fiți mai eficient și mai mulțumit la locul de muncă?

În legătură cu factorii care influențează eficiența activității lor, 37,4% dintre persoanele intervievate, sunt de părere că cel mai important factor îl reprezintă un salariu bun și beneficii materiale suplimentare, ceea ce arată o mare nemulțumire legată de salarizare (Figura 3), beneficiile materiale i-ar stimula, făcându-i mai eficienți în munca desfășurată. Un procent de 27,2% dintre subiecți sunt de părere că activitatea eficientă este strâns legată de recunoaștere și apreciere pentru treaba bine făcută, iar 20,4% dintre respondenți consideră că există o strânsă legătură între buna desfășurare a activității și baza materială adecvată.

Alți factori importanți în desfășurarea eficientă a activității au mai fost evidențiați: șansa de a promova și de a face carieră (8,8%), altele (6,1%). Aceste alte variante oferite au fost: cooperare, schimbul de experiență cu o țară străină, echilibrul balanței obligațiilor dascălului-drepturile lui, o reformă a învățământului după modelul altor state, un post sigur. În condiții de criză economică acută și de o salarizare subfinanțată de ani de zile observ că respondenții au depășit aceste neajunsuri și s-ar simți stimulați și de o recunoaștere și apreciere pentru munca depusă și bine făcută și nu neapărat doar de majorări salariale.

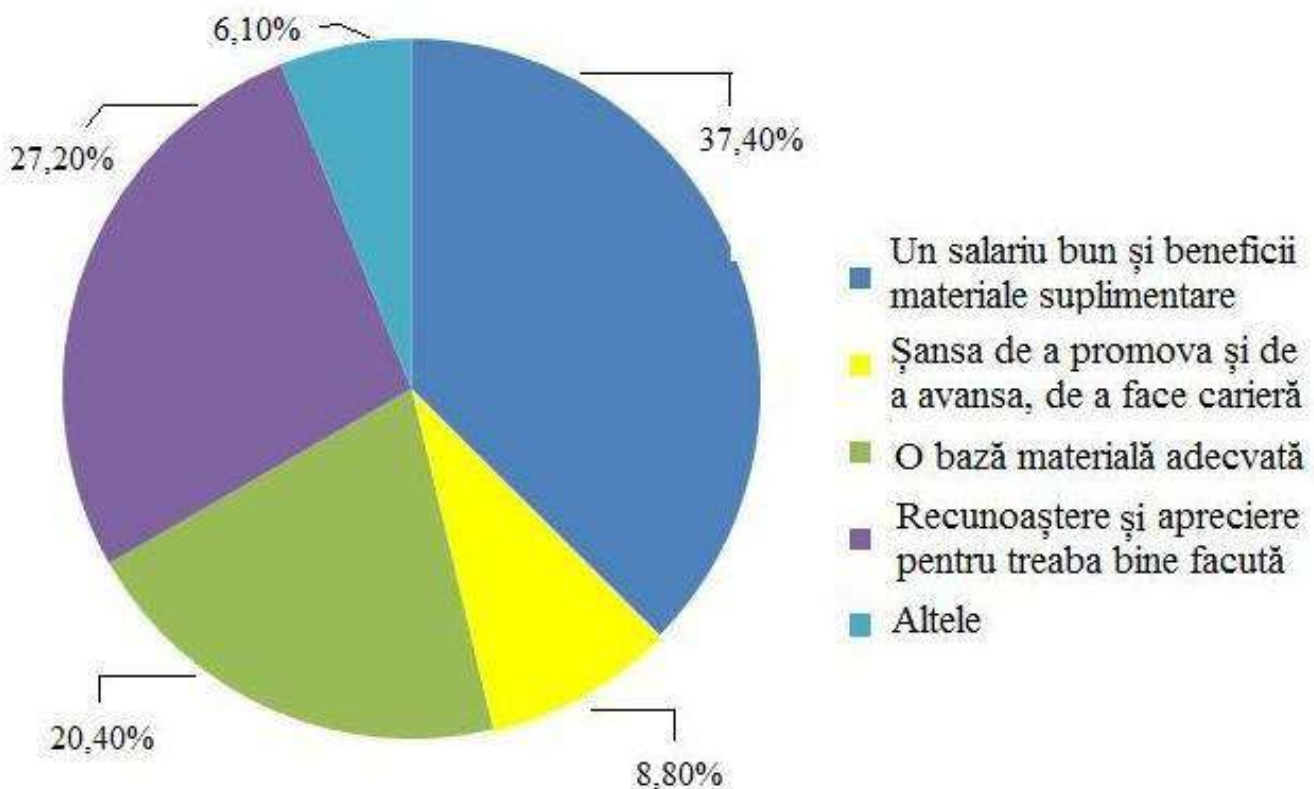

Figura numărul 3. Eficiența și mulțumirea la locul de muncă.

Întrebarea Q4. Ce așteptări aveți de la postul/locul de muncă/instituția angajatoare la care lucrați în prezent?

Având posibilitatea să-și exprime așteptările de la instituția angajatoare 27,9% dintre respondenți doresc resurse materiale necesare desfășurării activității didactice în bune condiții, ceea ce denotă că școlile din România nu au o bază materială solidă, 18% din cei chestionați doresc să le crească salariul în raport cu dezvoltarea profesională (Figura 4). Se pare că din cei intervievați pe cei mai mulți îi preocupă problema materială și numai 17,5% doresc să rămână în memoria elevilor ca un profesor/învățător bun, 13,7% să aibă recunoașterea meritelor, 10,9% să nu li se desființeze postul, 9,8% doresc să primească sprijin atunci când solicit.

Alte așteptări (2,2%) de la instituția angajatoare sunt : respectul cuvenit unui dascăl, dascălii să nu mai fie prestatori de servicii iar elevii să aibă dorința firească de cunoaștere. Mai important decât criteriul salariului ni se pare **calitatea resurselor**. Se poate cere mult unui profesor, dar nu în condițiile în care scrie cu creta lecția pe o tablă zugrăvită pe zid, plină de găuri și crăpături, iar foile și le scrie la indigou sau le tipărește pe imprimanta proprie, cu toner luat din bugetul familiei proprii.

Asemănător cu întrebarea anterioară subiecții au răspuns în procent de 31,2% că recunoașterea meritelor și rămânerea în memoria elevilor ca un dascăl bun, ar fi una din așteptările de la locul de muncă.

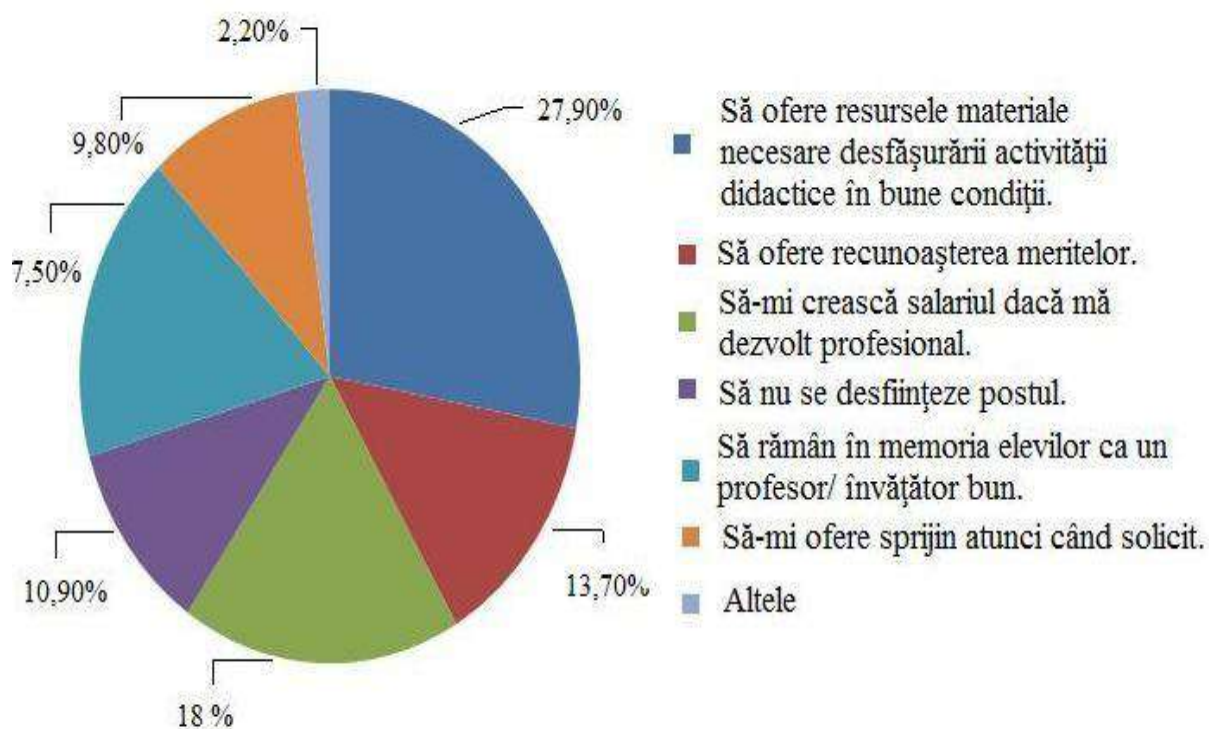

Figura numărul 4. Așteptări de la locul de muncă.

Întrebarea Q5. De ce anume credeți că depinde buna desfășurare a activității dumneavoastră?

Persoanele intervievate sunt de părere că cel mai important criteriu pentru buna desfășurare a activității îl reprezintă pregătirea profesională 38,3% (Figura 5). Un procent de 25,8% dintre subiecți sunt de părere că eficiența activității este determinată de modul în care este organizată munca (regulamente, responsabilități, cerințe ale managerilor, etc.), iar 25% consideră că eficiența activității este strâns legată de starea psihologică a educabililor.

Alte criterii ce determină o bună desfășurare a activității mai sunt: colaborarea cu celelalte departamente (5,8%), starea psihologică a cadrului didactic ce se confruntă cu multe lipsuri și nenumărate responsabilități, nivelul de educație al aparținătorilor (5%).

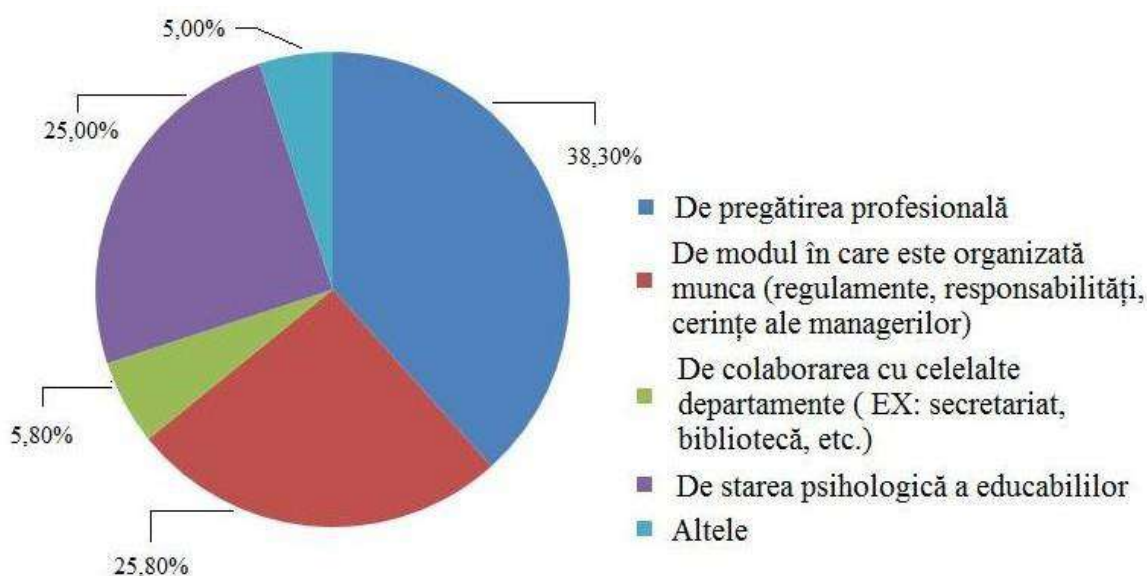

Figura numărul 5. Criterii de care depinde buna desfășurare a activității

Întrebarea Q6. Ce sunteți dispuși să faceți pentru a vă dezvolta profesional, metodic și științific?

La această întrebare respondenții au avut de completat un tabel care prevedea probleme specifice dezvoltării profesionale, metodice și științifice. După cum se poate observa cei mai mulți dintre cei chestionați au răspuns **pozitiv**: că sunt dispuși să investească timp pentru a se autoperfecționa (71,6%), vor să participe la cursuri de formare (66,2%), vor să se adapteze schimbărilor (71,6%), iar 23% consideră că sunt dezvoltați profesional (Figura 6).

Negativ au răspuns 51,4% dintre subiecți la schimbarea locului de muncă, iar 32,4% nu-și pot formula o părere despre acest aspect al schimbării locului de muncă și 56,8% s-au abținut să răspundă dacă se consideră dezvoltați profesional.

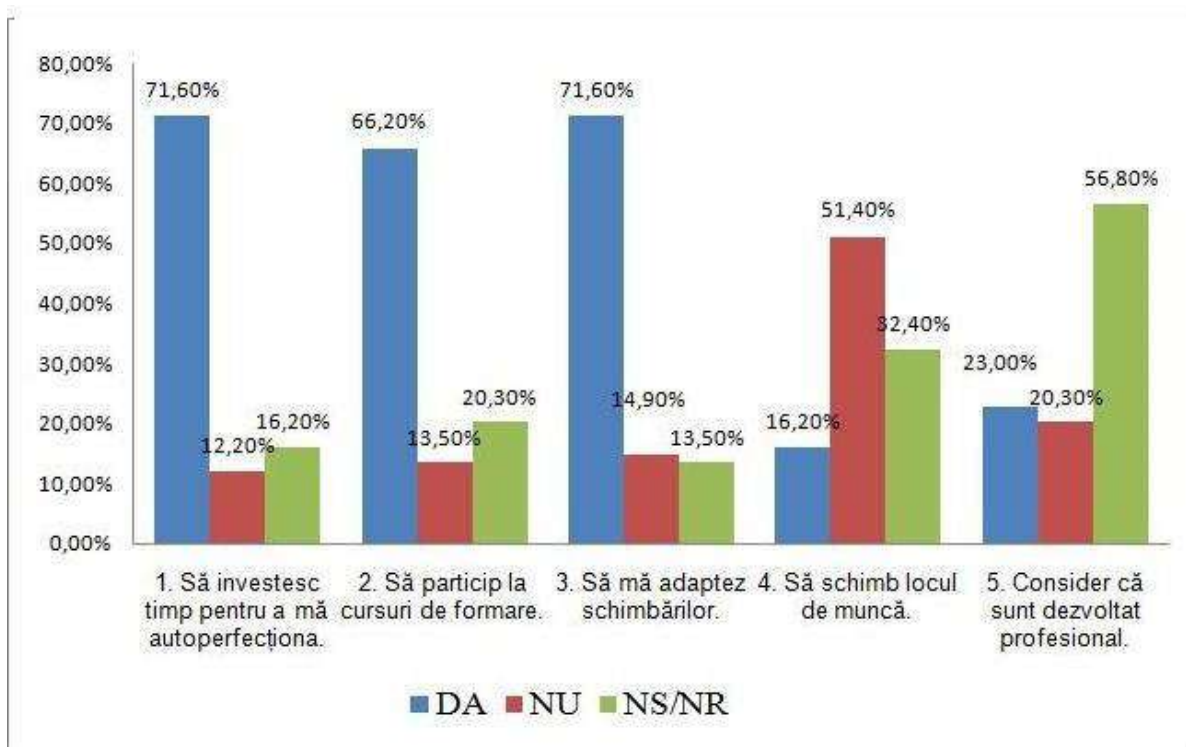

Figura numărul 6. Disponibilitatea pentru dezvoltarea profesională, metodică și științifică.

Întrebarea Q7. **Considerați utilă participarea dumneavoastră la cursuri de formare continuă?**

În cadrul acestei întrebări 66,2% consideră, în mare și foarte mare măsură, utilă participarea la cursuri de formare continuă (Figura 7).

Un procent de 21,6% respondenți cred că participarea la cursuri de formare continuă are o importanță medie iar 9,5% consideră utilă participarea la cursuri de formare continuă în mică măsură, pe când 2,7% deloc.

În cadrul acestei întrebări 66,2% consideră, în mare și foarte mare măsură, utilă participarea la cursuri de formare continuă (Figura 7).

Un procent de 21,6% respondenți cred că participarea la cursuri de formare continuă are o importanță medie iar 9,5% consideră utilă participarea la cursuri de formare continuă în mică măsură, pe când 2,7% deloc.

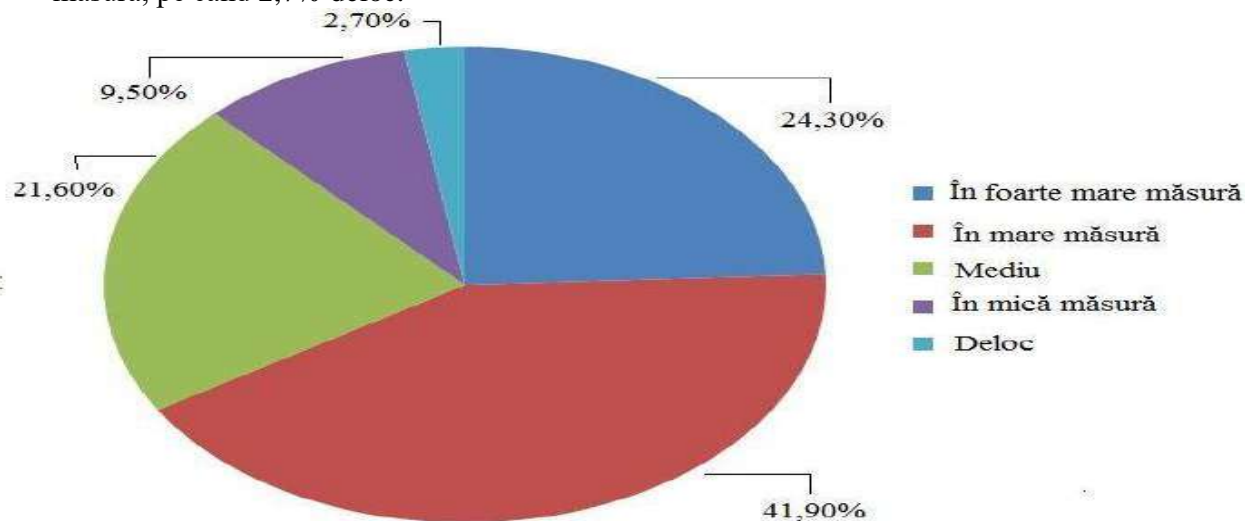

Figura numărul 7. Utilitatea participării la cursuri de formare continuă

Întrebarea Q8. Enumerați 2 cursuri de formare continuă sau 2 activități la care ați participat în ultimii 2 ani.

În cadrul acestei cerințe 62,16% au răspuns, iar 37,84% din cei chestionați au refuzat să răspundă (Figura 8), întrebarea fiind una cu răspuns deschis.

Din cei care au răspuns 7,5% au continuat cu studii superioare de master în domeniu, 7,5% au participat la cursuri de alternative educaționale, 13,75% dintre respondenți au ca formare continuă cursuri de „Proiectul pentru Învățământul Rural” (P.I.R.), 5% dintre cadrele didactice intervievate au răspuns că au gradele didactice ca formare continuă, 13,75% au diverse cursuri de formare continuă, 6,25% au participat la cursuri de Tehnologia Informației și Comunicării (T.I.C.), 5% dintre cadrele didactice chestionate au fost interesate de diverse simpozioane naționale și internaționale, la workshop-uri au participat 10% dintre respondenți, același procent este înregistrat la cursul de consiliere și orientare, iar 21,25% au ca formare continuă în ultimii doiani cursuri AEL.

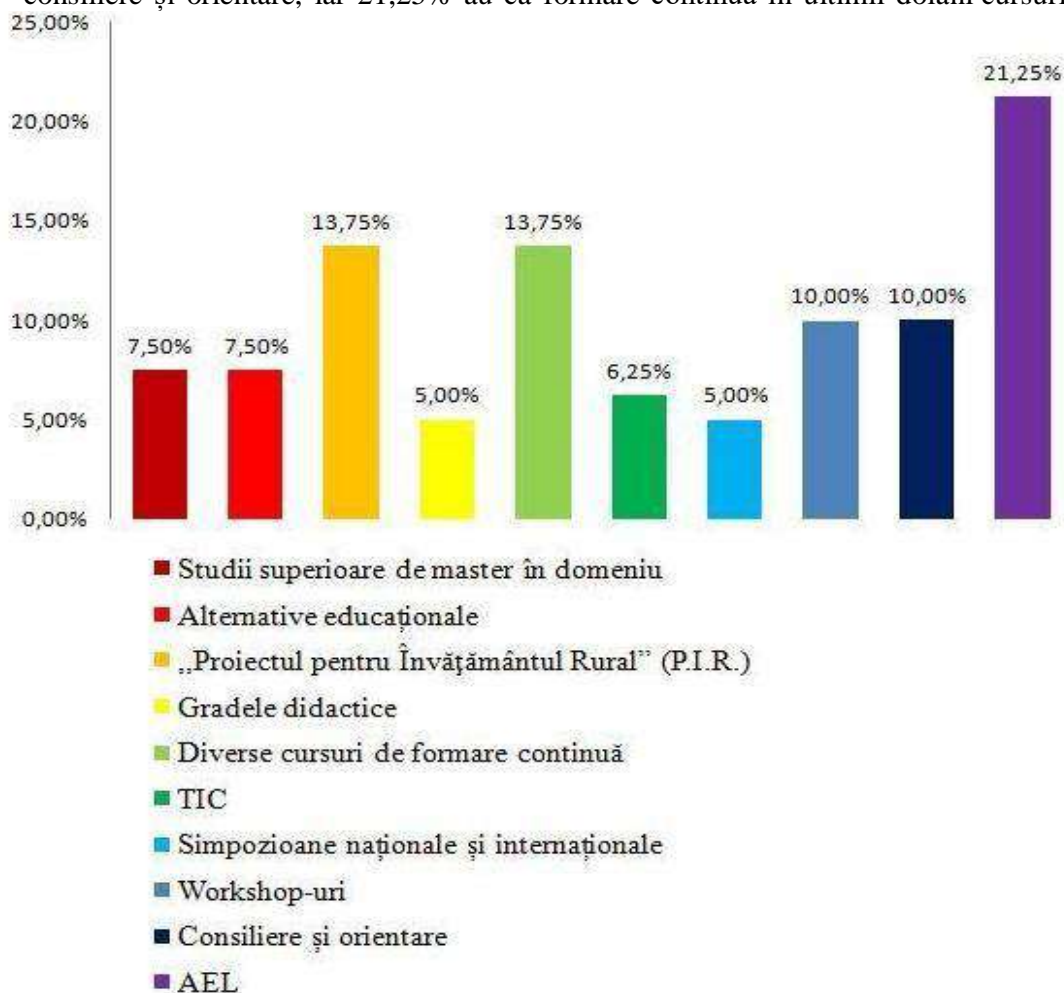

Figura numărul 8. Enumerarea participării la două cursuri de formare continuă.

Întrebarea Q13. Care a fost ultimul calificativ obținut de dumneavoastră în anul școlar anterior?

Remarcăm faptul că 95,5% dintre respondenți au obținut calificativul „foarte bine”, iar 4,1% nu știu calificativul obținut (Figura 13). Nici un subiect nu a avut calificativul „bine” sau „satisfăcător”.

Analizând aceste răspunsuri se remarcă faptul că evaluarea cadrelor didactice se face anual, dar puțini sunt dascălii ce primesc calificative de „bine” (din 74 de subiecți investigaținici unul nu a avut calificativul „bine”) și nici unul „satisfăcător” și „nesatisfăcător”.

Ca o concluzie la cele de mai sus evaluarea calității actului de învățământ e o problemă foarte complicată

și subiectivismul e foarte mare în această evaluare.

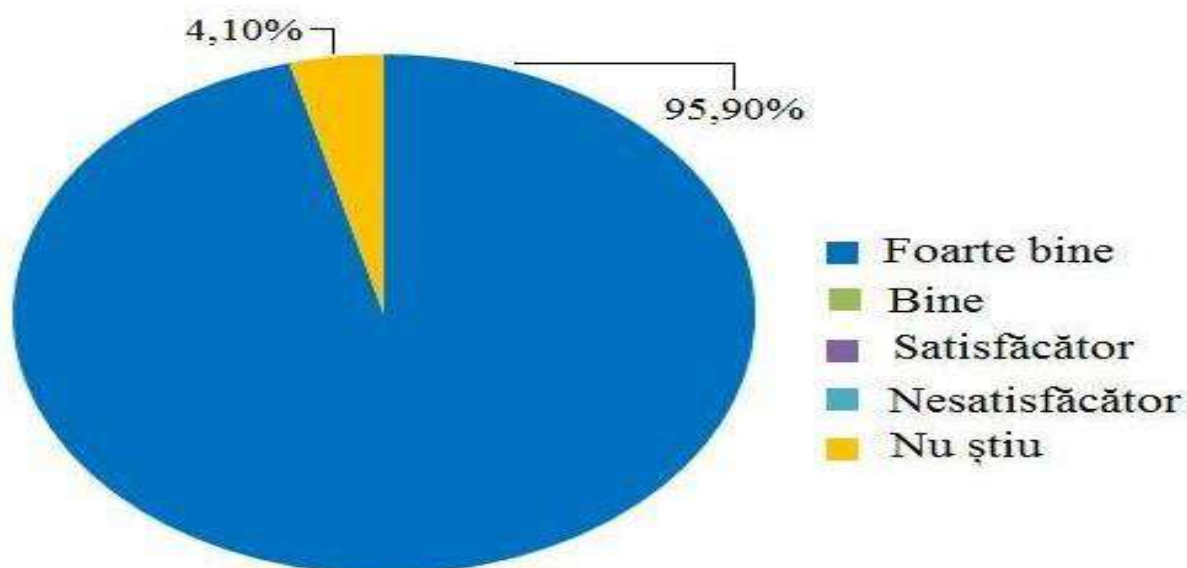

Figura numărul 13. Ultimul calificativ obținut în anul școlar anterior.

Întrebarea Q15. În cadrul autoevaluării realizate anterior care este punctajul pe care vi l-ați acordat?

În această întrebare li s-a cerut subiecților să răspundă care a fost punctajul acordat în cadrul autoevaluării anterioare. Astfel 87,8% dintre aceștia susțin că și-au acordat punctaje cuprinse între 81-100, punctaj pentru foarte bine, 12,2% și-au acordat punctaj cuprins între 71- 80, pentru bine (Figura 15).

Rezultatele înregistrate la această întrebare arată că subiecții se consideră eficienți deoarece nici unul dintre subiecți nu și-a apreciat munca ca având rezultate slabe sau foarte slabe. Surprinzător este faptul că nici unul dintre subiecții ce se autoapreciau cu punctaj pentru bine nu au fost evaluați cu acest calificativ, fapt reieșit din întrebarea precedentă (Figura 13). Autoevaluarea indică doar nivelul propriei percepții.

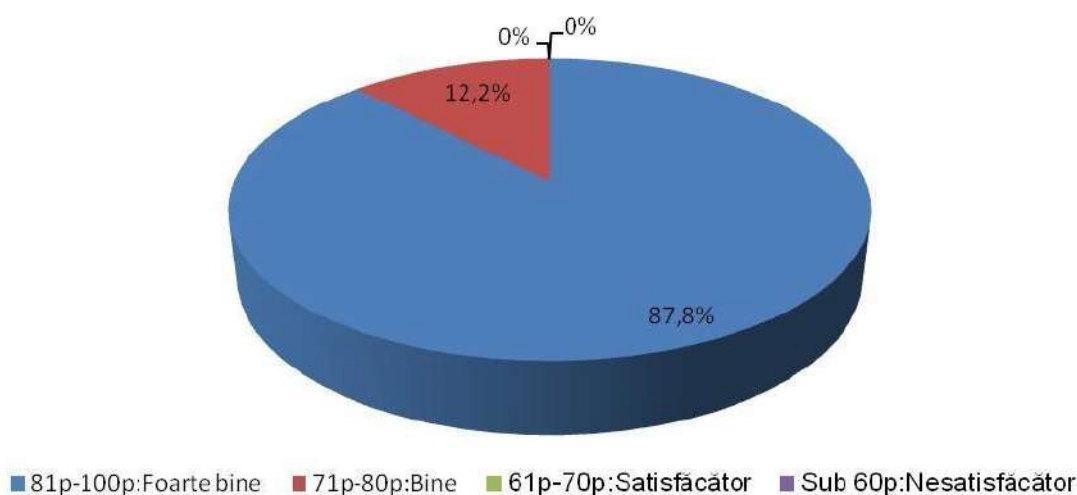

Figura numărul 15. Punctajul acordat în cadrul autoevaluării.

Întrebarea Q16. Ce părere aveți despre actualul sistem de evaluare a cadrelor didactice?

În legătură cu actualul sistem de evaluare a cadrelor didactice 51,4% dintre persoanele intervievate sunt de părere că este bun spre foarte bun, deloc bun au răspuns 29,7% dintresubiecți, iar 18,9% nu au dorit să răspundă fie că nu au știut, fie că sau abținut să dea un răspuns (Figura 16).

Subiecții au fost rugați să argumenteze răspunsul ales. Dintre cei care au răspuns că au o părere bună și nu foarte bună au motivat alegerea că este destul de riguros acest sistem, dar există loc și de mai bine, că s-ar putea folosi metode mai adecvate cu rezultate mai realiste, nu avem posibilitatea să realizăm toate punctele din fișa de evaluare și prea se pune accent pe editări și activități metodice și mai puțin pe munca la clasă.

Subiecții ce au ales răspunsul „deloc bun” au argumentat răspunsul ales prin faptul că actualul sistem de evaluare este invers proporțional cu calitatea învățământului, mulți nu sunt de acord să fim evaluați de către elevi și părinți deoarece beneficiarii nu știu cum trebuie noi să lucrăm, alții au considerat că prea multe se cer unui dascăl, unele formulări sunt prea academice, cum ar fi criteriile de performanță ce au corelație parțială cu activitatea dascălului, se ține prea puțin cont de activitatea de predare – învățare. Surprinzător a fost faptul că nici un respondent cu o părere foarte bună sau destul de bună nu și-a argumentat răspunsul.

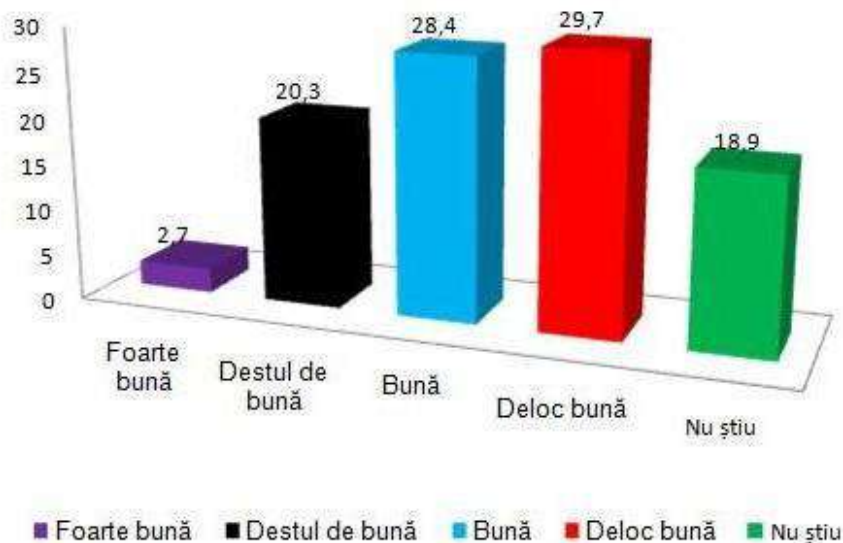

Figura numărul 16. Păreră în privința actualului sistem de evaluare.

Întrebarea Q17. Rezultatele evaluării vor avea consecințe la nivelul salarizării și al relațiilor de muncă, care vor fi reglementate prin act administrativ separat, **în opinia dumneavoastră, cât de probabilă va fi această acțiune corectivă ca urmare a evaluării anuale?**

La această întrebare ce viza consecințele, la nivelul salarizării și al relațiilor de muncă, avute la rezultatele evaluării, răspunsurile celor anchetați sunt: 35,1% dintre subiecți consideră că va fi o acțiune corectivă destul de probabilă, pe când 46% dintre cei chestionați sau dovedit neîncredători în aceste acțiuni corective (Figura 17). Un procent de 14,9% au refuzat să răspundă.

Legea precizează clar că finanțarea școlii și a învățământului în general se face de la Bugetul de Stat, fondurile ajungând în bugetele consiliilor locale prin intermediul consiliilor județene. Astfel, în continuare sunt menținute artificial verigile intermediare de alocare a fondurilor, care au îngreunat întotdeauna alocarea acestor fonduri și mai ales au generat alocări neobiective către diferite consilii locale.

Alocarea de fonduri doar datorită normării și salarizării stabilite prin lege, pe baza costurilor standard/elev, va genera în continuare conflicte datorită existenței și perpetuării discriminării între școli, pentru că în România se știe că există comunități bogate versus sărace.

Sistemul proiecțiilor bugetare și alocarea fondurilor, nu ține cont de gradul de finanțare a fiecărei unități de învățământ, de fapt de nevoile ei reale de finanțare. Bugetele întocmite la nivelul școlilor sunt reduse mai întâi drastic și mai apoi sunt aprobate de consiliile locale, acestea fiind și cele care hotărăsc de cele mai multe ori destinația fondurilor bugetare și extrabugetare.

În urma evaluării cadrelor didactice din vară acțiunile corective nu vor putea fi puse în practică, deoarece bugetul este aprobat de la începutul anului școlar când **nu** se știau rezultatele evaluării, iar mișcarea personalului didactic aduce noi schimbări neprevăzute în buget (de exemplu în locul unui învățător poate veni un profesor pentru învățământul primar și preșcolar,

sau unul cu gradul didactic I, fiecare este altfel plătit) prin urmare nu vor fi resurse financiare pentru a plăti diferențe salariale. Vorbind despre drepturi și evaluare, remarcăm un lucru: **dascălii nu beneficiază de unele drepturi conferite prin lege, dar se bucură de evaluări din ce mai complexe.**

Aceste rezultate ale analizei statistice indică existența unei situații tensionate între cadrele didactice și Ministerul Educației și Cercetării, neîncrederea în noile modificări legislative primează. În privința majorărilor salariale, acestea trebuie corelate și cu alți factori printre care cel mai important este inflația, cât și nivelul extrem de scăzut al salarizării din domeniul educației, mai ales în cea preuniversitară.

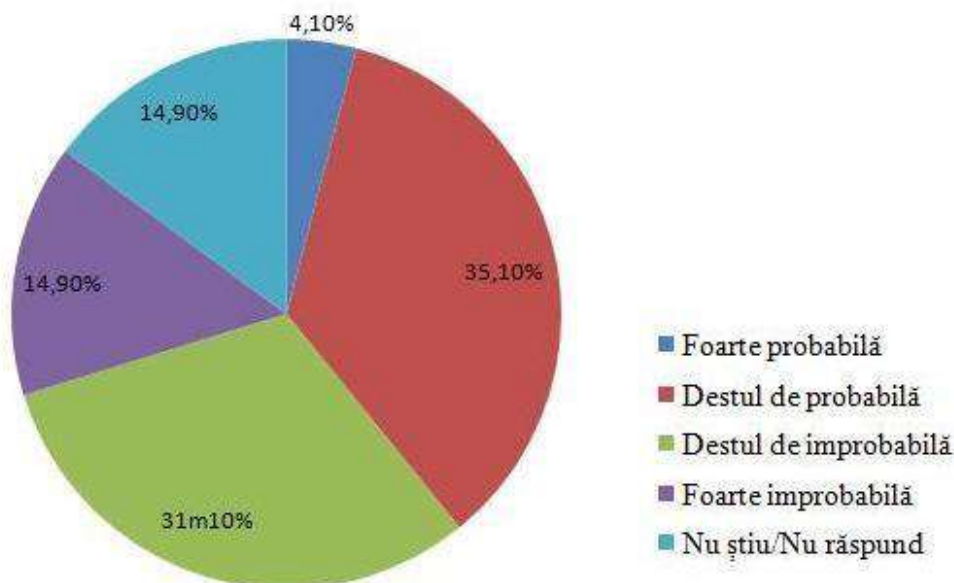

Figura numărul 17.

Opinia privind acțiunea corectivă la nivelul salarizării ca urmare a evaluării

Întrebarea Q27. Vă rugăm să precizați 3 aspecte/sugestii de îmbunătățit actualul sistem de evaluare a cadrelor didactice.

La această întrebare cu răspuns liber au răspuns 28,37% dintre subiecți și au refuzat să răspundă 71,63%.

Dintre cei care au oferit soluții pentru a îmbunătăți actualul sistem de evaluare a personalului didactic, 37,77% sugerează că ar trebui înființate comisii de specialitate (cu mai mulți asistenți) din alte școli care să asiste la ore, 17,80% consideră că fișele de evaluare șablonizează cadrele didactice, 15,55% au răspuns că era mai bună vechea fișă dar nu-și motivează afirmația, 11,11% susțin că noua fișă conține multe lucruri inutile, un procent de 6,66% susțin că ar trebui mai bine punctuate accesibilizarea cunoștințelor și punerea în practică a noțiunilor teoretice, iar 11,11% au sugerat alte aspecte cum ar fi: munca suplimentară depusă de cadrul didactic la serviciu să fie punctată, evaluarea și asistențele părinților la ore în cadrul parteneriatelor etc.

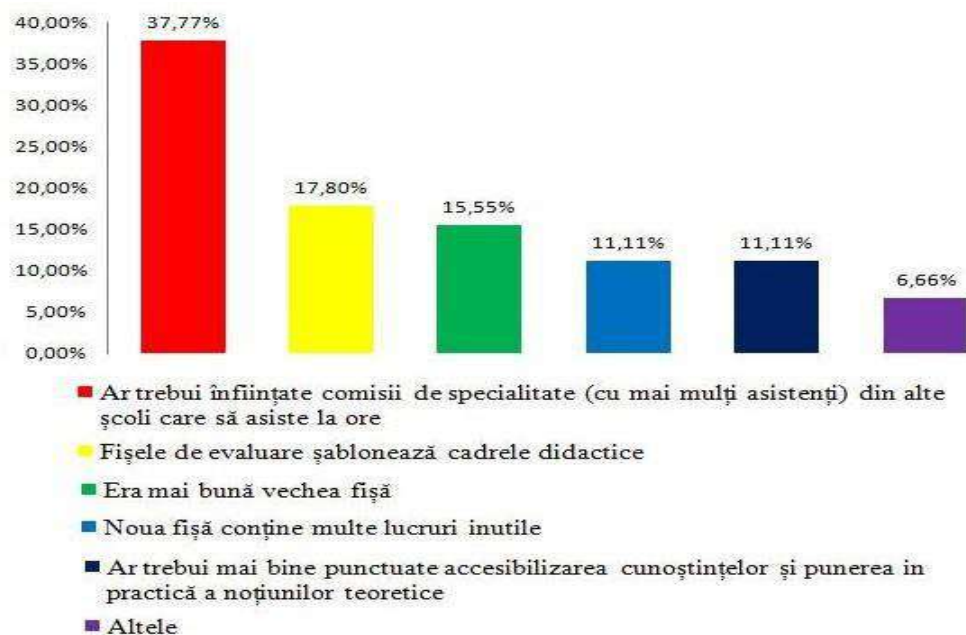

Figura numărul 27. Sugestii privind îmbunătățirea actualului sistem de evaluare a cadrelor didactice.

CONCLUZII

Înainte de a trage concluziile finale, trebuie să reamintim un lucru pe care l-am spus încă din primele pagini. Niciunul dintre aspectele negative identificate nu bucură pe nimeni. Așa cum am mai spus, fiecare dintre punctele slabe identificate în cadrul sistemului de evaluare a cadrelor didactice din învățământul preuniversitar s-ar cuveni a fi analizate și s-ar impune găsirea de soluții pentru a ameliora situația în favoarea noastră a cadrelor didactice. Demersurile de evaluare a personalului didactic ar trebui să constituie un exemplu de corectitudine și obiectivitate în practica evaluativă.

În cea ce privește **prima ipoteză**, putem desprinde câteva concluzii.

Cele mai eficiente programe de dezvoltare profesională s-au dovedit a fi cele care stimulează și susțin inițiativele locale și individuale (P.I.R., AEL, alternative educaționale, TIC) sunt bazate pe cunoștințe ample despre complexitatea predării, oferă provocări intelectuale, demonstrează respect față de cadrele didactice ca profesioniști, acordă timp suficient și sprijin continuu profesorilor cu scopul de a-i determina să-și formeze noi competențe și să le integreze în experiența acumulată anterior.

În acest context putem spune că perfecționarea cadrelor didactice este un mod de apreciere a rezultatelor activității lor, dar marea problemă o reprezintă costurile ridicate pentru participarea la aceste cursuri de formare continuă.

Referitor la cea de **a doua ipoteză**, am urmărit dacă între autoevaluare și evaluare există interdependență și am constatat că evaluarea trebuie abordată fără prejudecăți de ambele părți bazată pe o încredere reciprocă între evaluator și evaluat.

Sistemul de învățământ nu-și va redobândi credibilitatea atâta timp cât evaluările vor fi formale și nu reale. Evaluarea personalului didactic lasă de dorit la toate capitole: scopul urmărit, modalitățile de realizare, feedback. Suntem de părere că ar mai trebui schimbate acele unități de competență după care se acordă aceste calificative, un profesor care își face datoria extrem de conștiincios poate să constate că abia reușește să întrunească 80 de puncte. De exemplu: lucrări de specialitate publicate, alcătuire de programe și manuale aprobate MEN, conducerea practicii pedagogice, desfășurare de activități didactice recunoscute la nivel de ISJ, MEN, fac împreună 12 puncte. Concursuri școlare, olimpiade, întreceri, alte 6 puncte, expoziții, cenacluri, reviste, simpozioane, sesiuni de comunicări, manifestări cultural-artistice, sportive și de recreere, 4 puncte. Rămâne relativ simplu de realizat punctajul de $100 - 22 = 78$ (puncte).

În evaluarea educațională a ultimilor ani se pot observa o serie de tendințe care ar trebui avute în vedere în procesul adaptării noastre cu sistemele educaționale avansate. Aceste tendințe vizează mutarea accentului de la măsurarea produselor la constatarea efectelor de dezvoltare la nivelul evaluat (elev, profesor, etc.).

În cea ce privește cea de **a treia ipoteză**, profesorii nu se regăsesc în Comisia de evaluare a calității educației, cei care constituie această comisie urmăresc să controleze activitatea cadrelor didactice dar fără colaborarea acestora, fără informarea lor prealabilă. Chestiunea este dacă acest control se produce în sensul bun al obținerii de rezultate pozitive în muncă sau în sensul rău al satisfacerii interesului personal, al curiozității evaluatorului.

Foarte importante mi se par aspectele praxiologice ale acestei teme: prin ce instrumente vor fi monitorizate, măsurate, evaluate cadrele didactice pe viitor, ce stimulente vor fi propuse pentru atragerea spre cariera didactică. Identificarea unor modalități concrete de motivare, stimulare și evaluare a dascălilor pot crea cadrul adecvat învățământului românesc, protejat de

efecte perturbatoare în acțiunile evaluative. În prezent a devenit evident că sistemul de învățământ la nivel european se confruntă poate mai mult ca niciodată cu o situație delicată. Aceasta este rezultatul evoluțiilor și transformărilor care marchează societatea modernă a zilelor noastre.

Probleme și limite ale cercetării

Chestionarul de cercetare a fost elaborat în vederea atingerii scopului și obiectivelor cercetării și a urmărit verificarea ipotezelor de lucru stabilite. Efectele preconizate ale cercetării noastre aveau în vedere creșterea obiectivității și pertinentei actului evaluativ aplicat cadrelor didactice. Cercetarea s-a derulat pe parcursul mai multor luni și a constat în utilizarea discuțiilor libere, analiză de documente, aplicarea de chestionare. Una dintre limitele cercetării se referă la volumul eșantionului alcătuit din 74 de subiecți. Deși satisface obiectivul studiului de față, acesta nu este suficient și pentru a obține un rezultat care să poată fi generalizat și la nivelul populației de cadre didactice din toată țara. De asemenea, o problemă poate fi reprezentată și de aria restrânsă avută în vedere, cercetarea implicând doar cadre didactice din județul Timiș.

Recomandări

Din majoritatea sugestiilor oferite de către colegii cadre didactice reiese într-o măsură evidentă necesitatea de restructurare a modului de evaluare a personalului didactic și mai ales nevoia de adaptare la particularitățile generațiilor actuale de profesori.

În cea ce-i privește pe dascăli, aceștia propun identificarea unor modalități de evaluare mai pragmatice, dezvoltarea unui dialog mai profund între instanțele decizionale și partenerii educaționali implicați în aceste activități de evaluare a cadrelor didactice. Lipsa (sau slaba prezență) unei surse energetice de susținere a oricărei activități de evaluare implică rezultate scăzute, insuccese, o imagine de sine dificitară, neîncredere în forțele proprii. Rezultatele acestei cercetări pot fi punct de plecare pentru cercetări mai ample care să genereze programe, proiecte educaționale care ar diminua doza prea mare de subiectivism existentă în prezent în actul de evaluare. Se impune cu necesitate o depășire a activităților formale realizate doar pentru că sunt cerute de legislația existentă.

Ponderea criteriilor de evaluare trebuie să fie stabilită, realist, în funcție de importanța celor trei componente (activitatea cu elevii sau procesul de predare-învățare, activitatea de cercetare sau procesul de creație, colaborarea cu comunitățile locale) și să ducă la îndeplinirea obiectivelor instituției.

Trebuie să fim conștienți că beneficiarii nu sunt interesați neapărat de diplomele, documentele și gradele personale ale profesorilor. Acestea pot fi utile, eventual, la mapa profesională a acestora, beneficiarii fiind interesați de progresul școlar, de competențele obținute la sfârșitul fiecărui an școlar.

BIBLIOGRAFIE:

- Abernot, Y. (1998). *Les methodes d'evolution scolaire*. Nouvelle edition, DUNOD.
- Bălăsoiu, C., Blendea, P., Mântăluță, O. și Pop, V. (2010). *Evaluarea internă a personalului didactic în vederea optimizării expertizei profesionale. Management și calitate în educație*, în *Revista de pedagogie*, nr. 1/2010, pag.2-4, București, Institutul de Științe ale Educației.
- [Bîrzea, C.\(coord.\) \(1997\). *Strategia reformei învățământului din România \(1997 – 2000\)*. București, Institutul de Științe ale Educației.](#)
- Brown, J., Hinze, E., Scott, R., Pellegrino, James W. (2008). *Technology and Formative Assessment în 21st Century*. SAGE Publications.
- Buchberger, F., Campos, B.P., Kallos, D., Stephenson, J. (eds.) (2001). *Green Paper on Teacher Education in Europe (Cartea verde a educației și formării profesorilor, în Europa)*. Umeå: Umeå Universitet, 2000, accesat la http://www.see-educoop.net/portal/id_library.htm în data de 23 aprilie 2010.
- Chiș, V. (2001). *Activitatea profesorului între curriculum și evaluare*, Cluj-Napoca, Ed. Presa Universitară Clujeană.
- Clipa, O. (2004). *Evaluarea în universitate*, în *Revista de științe ale educației* nr.1(10)/2004, anul VI, Timișoara, Editura Universitatea de Vest.
- Cocoș, C. (2006). *Pedagogie*. Iași, Seria Științele Educației, Editura Polirom
- Cole, G.A. (2000). *Managementul personalului*, București, CODECS.
- Cojocaru, D. (coord), (2004). *Repere socio-pedagogice ale schimbării în sistemul educațional*. Iași, Editura Lumen.
- Danielson, C.; McGreal, T. L. (2000). *Teacher Evaluation (Evaluarea cadrelor didactice)*, Asociația pentru Supervizare și Dezvoltare Curriculară, Alexandria, VA, S.U.A., Serviciul de Evaluare Educațională, Princeton, NJ, S.U.A
- Delorne, Ch. (1988). *L'evaluation en question*. Paris, PUF.
- Dușe, C., S. (2008). *Evaluarea și calitatea procesului instructiv-educativ*, în *Revista Educația azi*, anul I, nr.1/2008, pag.227-228, București, Editura Universitatea.
- *** *Educational Leadership (Leadership Educațional)* (2010), *revista Asociației pentru Supervizare și Dezvoltare Curriculară*, Alexandria, VA, S.U.A, vol. 58, nr. 5, *Evaluarea cadrelor didactice*. Accesat la adresa <http://www.proeducation.md/art.php3?f=%2Ffiles%2FEvaluare%2FEvaluarea%20cadrelor%20didactice%2FEvaluarea%20cadrelor%20didactice%20si%20dezvoltarea%20profesionala.htm&ad=vllearliddci00000.stf&display=4&page=0> .

Educația la granița dintre clasic și digital

Profesor învățământ preșcolar, Mardale Andreina Daniela

Grădinița Sfântul Dumitru, București

Educația prin joc devine astăzi o alternativă în grădinițe, școli, dar și acasă prin care cel mic deprinde aptitudini și calități benefice pentru toată viața. Jocul ajunge să fie foarte important încă din primii ani de viață a celui mic. El construiește relația dintre părinte și copil și totodată este cheia învățării și a dezvoltării celui mic. Cercetătorii și educatorii din întreaga lume au descoperit că educația prin joc este cea mai bună metodă prin care copilul poate dobândi abilități precum cercetarea, exprimarea, experimentarea și lucrul în echipă, dar și calități precum creativitate și curiozitate. De asemenea, experiența și cunoștințele pe care cel mic le dobândește jucându-se se reflectă asupra dezvoltării intelectuale și emoționale. În epoca digitală în care trăim, tehnologia a devenit omniprezentă în toate aspectele vieții noastre, inclusiv în domeniul educației. De-a lungul anilor, s-a desfășurat o tranziție în etape, de la educația tradițională la cea modernă, bazată pe tehnologie. Cu toate acestea, întrebarea esențială rămâne: Cum putem utiliza tehnologia în mod eficient, menținând totuși valorile și beneficiile educației clasice?

Educația tradițională a reprezentat, de-a lungul timpului, coloana vertebrală a sistemelor educaționale. Acest model implică predarea în clasă, manuale școlare tipărite, testele scrise și interacțiunea directă între profesori și elevi. Metodele tradiționale au fost, și încă sunt, apreciate pentru structura și disciplina pe care le oferă. Aceste metode tradiționale și-au dovedit eficiența de-a lungul timpului, elevii dobândind un vast bagaj de cunoștințe și o cultură generală din diverse domenii. Lipsa instrumentelor digitale nu a constituit un minus în desfășurarea activităților educative.

Tehnologia informațională este o nouă etapă în evoluția societății, un nou stil de viață, care presupune folosirea intensă a informațiilor în toate domeniile existenței și activității umane, iar grădinița are un rol important, deoarece aceasta reprezintă „punctul de pornire” pentru societatea de mâine. Datorită dezvoltării tehnologiei informației și comunicațiilor, grădinița trebuie să se reinventeze pentru a oferi copiilor tot ceea ce au nevoie pentru a se dezvolta, deoarece motivarea reprezintă un punct cheie al învățării eficiente, iar motivarea se obține prin feedback, răspunsuri, gândire și implicare activă pentru ca obiectivele să fie îndeplinite.

Introducerea tehnologiilor digitale și Internetului în actul educațional nu este utilă doar pentru faptul că mediul digital este un mediu prietenos cu copiii și care stârnește curiozitatea acestora. Principiul pe care se bazează folosirea în scopuri educative este că permite atât copiilor cât și cadrelor didactice, accesul la informații de actualitate ce se află în baze de date, muzee, biblioteci online. În acest mod se poate experimenta și interacționa direct cu specialiștii domeniului respectiv, se pot prezenta idei, se pot realiza schimburi de resurse prin e-mail, chat și video conferințe. Cadrele didactice pot realiza excursii virtuale în centre de cercetare, în muzee de știință sau artă, în acele spații în care, fără internet nu ar avea acces.

Învățarea cu ajutorul jocurilor digitale se axează pe simulare, pe descoperire, joc de rol, cu scopul de a evita diferențele dintre teorie și practică. Prin intermediul jocului digital, copiii experimentează și să investighează o problemă simulată într-un mod practic și pragmatic. Avantajul utilizării jocurilor de simulare într-o situație educațională este că oferă ocazia copiilor de a depăși problemele și situațiile autentice într-un mediu sigur. În rezolvarea problemei prin intermediul jocului digital, care uneori presupune și greșeli, devierea, urmărirea unui drum eronat, jucătorii învață prin experiența de a-și corecta greșelile, de a reîncerca și readapta metode, procedee, judecăți. Jocuri de simulare urmărește atât pe motivația cât mai ales pe implicarea și pe dezvoltarea abilităților copiilor – factorii importanți ai învățării.

Folosirea tehnologiilor moderne, a calculatorului în educația preșcolară facilitează transmiterea și însușirea unor cunoștințe într-un mod captivant pentru copii. Astfel, procesul educațional devine mult mai eficient. Copiii învață prin joc, sunt puși în situația de a identifica soluții și de a lua hotărâri prin joc pentru rezolvarea problemelor.

Calculatorul reprezintă un mijloc de instruire care captează atenția copilului în timpul activității de învățare. În ziua de astăzi, calculatorul este utilizat direct sau indirect, acesta fiind un partener de lucru al omului, și de “joacă” al copilului.

Pentru copiii din grădiniță, transpunerea obiectivelor didactice printr-un joc educativ desfășurat pe calculator îi determină pe aceștia să accepte în mod inconștient sarcinile propuse pentru că acestea pot fi realizate mai ușor. În acest mod parcurgând povestea propusă și participând la jocul propus, copilul își însușește cunoștințe fără a se părea grea activitatea de învățare. Prin combinarea celor trei elemente: joc, tehnologia modernă și obiective se realizează finalitatea propusă în actul educațional. Mediul atractiv, cu personaje drăguțe care îi transmit anumite sarcini, îl transpun în spațiul virtual, iar copilul nu resimte presiunea rezultatului. Rezultatele sale sunt percepute ca o finalitate a propriilor acțiuni. Scenariul didactic este foarte important: obiectivele educaționale sunt transpuse în joc pentru a fi atractive. Comparativ cu metodele clasice de învățare, în care obiectivele sunt precizate concret, sarcinile cuprinse într-un joc educațional sunt atractive și antrenante.

Jocurile educative pot aborda diferite subiecte care au rolul de a forma anumite priceperi, deprinderi, comportamente. Fiecare obiectiv stabilit necesită o abordare creativă și diferită. Jocurile educaționale presupun în special obiective educaționale, apoi interactivitate, atractivitate și mișcare. Prin ele se dezvoltă atenția și imaginația utilizatorului. Softul educațional realizat pentru copii este educativ, distractiv și interactiv. Softurile educaționale se clasifică după funcția pedagogică pe care o pot îndeplini în cadrul unui proces de instruire: exersare, prezentare interactivă de noi cunoștințe, prezentarea unor modele ale unor fenomene reale (simulare), verificarea cunoștințelor, dezvoltarea unor capacități sau aptitudini printr-o activitate de joc.

Softurile PitiClic, Logico sau Pro-Edu ajută preșcolarii să învețe ceasul, rolul igienei, noțiuni despre animale. În cadrul acestora copiii pot descoperi mai multe variante de joc. Preșcolarii își pot dezvolta cunoștințele, rezolvând sarcinile primite. În cadrul altor jocuri interactive, copilul este recompensat cu o diplomă pe care își poate nota numele sau cu

lucrarea pe care a avut de realizat o jucărie, un mijloc de transport, o colorează și are posibilitatea de a le printa.

În concluzie, se poate afirma că jocurile digitale educative reprezintă un mijloc atractiv de realizare a obiectivelor propuse în cadrul activităților din grădiniță. Cadrul didactic trebuie să stăpânească foarte bine tehnologia digitală, să ofere copiilor posibilitatea de a explora și desfașura diferite tipuri de joc, adaptate nivelului vârstei și care să fie în concordanță cu tema abordată. În acest mod, învățarea devine plăcere, iar copiii se vor implica activ în cadrul fiecărei activități.

Bibliografie

- Cristea, I.M., Jocul didactic – teorie și aplicații, Sillabus, Academia,2015
- MECT. Curriculum pentru învățământul preșcolar. MECT, 2008.
- Neacșu, I. Metode și tehnici de învățare eficientă. Editura Militara, București, 1990.
- Ordean, Grațian. Primii pași în lumea calculatoarelor. Editura Sigma Plus, Deva, 2001.
- Oprea, C. L. Strategii didactice interactive. Editura Didactică și Pedagogică, București, 2007
- Planchard, E., Introducere în pedagogie, Editura Didactica și Pedagogica,1976
- Poenaru, Vasile-., „Calculatorul, prietenul nostrum”, Ed.Coresi, București, 2005 3. S.M.
- Cioflica, B. Iliescu, „Prietenul meu, calculatorul”, (Ghid de utilizare pentru preșcolari), Ed. Tehno-Art, Petroșani, 2003.
- TEHNE- Centrul pentru Inovare în Educație. Impactul formativ al utilizării AEL în educație. București, 2004.

Tema referatului : “Dascălul – liantul în lume...”

„Ca să poți povesti sau cânta copiilor, trebuie să-i iubești, să cauți să pricepi firea și lumea aparte în care trăiesc, să știi să cobori până la nivelul personalității lor. Trebuie să iei parte împreună cu dâșii la toate manifestările sufletești; într-un cuvânt, rămânând om mare, să fii cât se poate de copil.” (George Coșbuc)

Într-o societate efervescentă în care viitorul pare din ce în ce mai surprinzător și mai grăbit, ne confruntăm cu ceea ce spunea Mircea Cărtărescu. *„Ne-am pierdut moralitatea. Ne-am pierdut manierele și educația.*

Am uitat să ne mai mai îmbrăcăm frumos, să ne mai purtăm elegant. Am pierdut - nu burghezia materială, ci burghezia spiritului, noblețea spirituală. Suntem departe, foarte departe de ce am fost cândva.

Dar am credința fermă că ceva se va schimba într-o zi, că vom ajunge la o societate cu respect pentru valoare, prin care să construim altă Românie, la nivel spiritual.”

Societatea actuală, societate a competiției și a competenței, are nevoie de oameni care să se remarce prin ceea ce știu și ce pot face cinstit și demn față de semenii. Există astfel de oameni...însă puțini mai sunt...și cred că știți de cine este vorba...dascălul.

Care e misiunea dascălului? „Profesorii sunt ca niște poduri, pe care elevii sunt invitați să le treacă; iar după ce i-au ajutat să le petreacă, se dau cu bucurie la o parte, încurajându-i să își creeze propriile lor poduri.” (Supa de pui pentru suflet).

Dascălul este cel care conștientizează toate transformările din viața socială, adaptându-se în permanență la nou. Rene Hubert considera că principala calitate a profesorului este vocația pedagogică, exprimată prin „a te simții chemat, ales pentru această sarcină și apt pentru a o îndeplini. Trei elemente îi sunt caracteristice: *iubirea pedagogică, credința în valorile sociale și culturale, conștiința responsabilității față de copil.* A fi profesor înseamnă un risc asumat. Adevăratul dascăl este cel care îi învață pe copii să se aprecieze și să valorizeze pe alții. El îi învață să își cunoască limitele și să trăiască cu ele, dar și să își apere și susțină punctele de vedere. Marele pedagog Comenius aureolează rolul pedagogului, precizând că „nu există o altă misiune mai nobilă sub soare decât cea de educator.” Prin urmare, dascălul trebuie să fie un model pentru elevii săi și nu numai, să corespundă unor standarde deontologice.

Dascălul model presupune să fie un om integru, cu o bună pregătire de specialitate, capabil să emane în jur căldură sufletească, să iubească profund și sincer copiii. El trebuie să aibă darul de a răspândi lumină în mintea celor care-l înconjoară, călăuzit fiind pe drumul succesului de măiestrie pedagogică și de vocație. Stăpânirea de

sine, cinstea, modestia, exigența față de propria persoană, năzuința spre perfecționare, fermitatea, consecvența, creativitatea, spiritul de anticipare, intuiția, răbdarea, toleranța, frânturile de suflet, munca din belșug, ambiția, perseverența, entuziasmul, sunt calități care-l transformă pe dascăl în ideal pentru elevii săi. El a descoperit izvorul cunoașterii și aceasta este sursa puterii sale, a învățat că munca este secretul tinereții și întreaga sa viață învață pe alții prin joc, a aflat că munca cinstită este drumul succesului curat și caută mereu metode și procedee de lucru potrivite care să alunge bezna necunoașterii.

Vocația de dascăl este nobilă. Sufletul este liantul celorlalte componente care netezesc drumul spre împlinire profesională. A fi dascăl este o adevărată știință și artă.

Să fim recunoscători deosebiților învățători și tuturor profesorilor care ne-au luminat mintea, șlefuit caracterul și călăuzit pașii în această viață. Iar în școlile în care ne-am desfășurat activitatea și cea din prezent, am avut prilejul de a cunoaște dascăli model care mi-au influențat pozitiv viața.

Îndemn...

- Zâmbește! Zâmbind vei comunica mai ușor cu semenii tăi!
- În orice împrejurare poartă-te cu cei din jur fermecător, respectuos. Elevii tăi vor observa cu siguranță!
- Ferște-te de stereotipii verbale, gestuale sau de conținut. Încearcă să fii *altfel* la fiecare întâlnire cu elevii tăi.
- Folosește fără reținere jocul! Este acceptat la orice vârstă.
- Încălzește întodeauna mintea elevilor tăi! Apropie-i astfel de învățare.
- Încearcă să faci din fiecare lecție o situație de viață! Jucând cât mai multe roluri, elevul va face primii pași spre inserția socială.
- Învață-i pe elevii tăi să vorbească, dar să și asculte pe alții vorbind!
- Fii exigent, dar drept! Elevii tăi te vor aprecia curând.
- Colaborează cu elevii dar învață-i să decidă singuri pentru ei înșiși.
- Obișnuiește-ți elevii să continue învățarea dincolo de ușa clasei! Este mai greu, dar, sigur mai eficient.
- Străduiește-te să fii eficient: să lucrezi sistematic, să fii punctual, consecvent, organizat, optimist.
- Zâmbește din suflet! Astfel vei realiza comunicarea adevărată cu semenii tăi!

Aparent neînsemnați, lipsiți de acea putere atât de mult râvnită în zilele noastre, continuă să trăiască folosind armele ce le sunt la îndemână: mintea și sufletul.

Mângăierea lor în zilele umbrite de norii ignoranței și aroganței sunt acele mânuțecalde care le oferă câte o floare și zâmbetul sincer și curat care apare pe chipul micuților în fiecare dimineață.

Dascălul a fost și a rămas totdeauna un moderator al tuturor situațiilor critice, de fiecare dată prețuind omenia și onestitatea.

Viața să fie izvor inepuizabil de lumină și bucurie!!!

**ÎNTOCMIT,
Prof.MARGIN Adriana-Mariana**

ȘCOALA GIMNAZIALĂ "SIMION BĂRNUȚIU" BOCȘA

JUD.SĂLAJ

Tema referatului:

“Motivatia pentru cariera didactica”

Omul de vocație este omul care face din plăcere tot ceea ce face, este omul care-și face datoria, este omul care-și asumă responsabilitatea efectelor acțiunilor sale. Din punct de vedere deontologic, vocația profesională înseamnă reunirea într-un tot unitar a dorinței și „putinței” familiei, a aspirațiilor profesionale ale fiecăruia și ale recomandărilor psihopedagogice ale dascălilor.

Un astfel de cadru didactic, care întrunește toate aceste elemente, este omul care-și îndeplinește cu plăcere toate îndatoririle profesionale, este omul de școală, este omul conștient că ține în mâinile sale destinul unor ființe umane; evident că prin aceasta este responsabil față de destinul întregii societăți. Dacă prin răspunderea sa, dascălul îndeplinește toate obligațiile (evident și interdicțiile) impuse prin activități sociale, legi, decrete, hotărâri, răspundere pentru care el este recompensat social conform locului și importanței activității pe care o desfășoară, prin responsabilitatea sa el își face datoria.

Așadar, răspunderea este impusă dascălului, dar responsabilitatea reprezintă o opțiune personală, prin care cel în cauză își asumă o serie de acțiuni noi, obligatorii, dar pe baza cărora el înțelege și știe că sporește întreaga eficiență a activității sale. Dascălul care-și asumă responsabilitatea, este cel care-și face datoria. Răspunderea implică obligație și interdicție, datoria implică responsabilitatea. Omul care-și face datoria este omul de vocație, este omul care nu are nevoie de cineva urmarească, el este cel care face totul din plăcere și din necesitate, este cel care, fără a fi recompensat suplimentar obține rezultate mai bune, și obține performanțe în tot ceea ce face. A-ți face datoria reprezintă astăzi țelul suprem al fiecărui dascăl în contextul sporirii caracterului formativ al întregului proces instructiv-educativ.

Calitatea de educator, tactul, măiestria și talentul de educator se însușesc și se dezvoltă sub forma profesiei de educator, de profesor așa cum se însușește și calitatea de specialist.

În literatura de specialitate, cultura profesională poate fi definită drept un ansamblu specific de valori, credințe conducătoare, reprezentări, înțelesuri, cai de gândire împărtășite de membrii unui grup profesional, ca urmare a unei educații comune, care determină modurile în care aceștia se vor comporta în exercitarea profesiei respective și care sunt transmise noilor membrii drept corecte.

Caracterizată drept o clasă de activități specifice, profesiunea este menită să reflecte :

- Cunostinte teoretice inalt specializate, de un nivel elevat si o metodologie caracteristica de instrumentalizare in practica ; din aceasta perspectiva, solicitandu-se initiativa si creativitate ;
- Formare specializata, de nivel universitar, cu dominanta stiintifica, dar si cu o componenta practica insemnata ;
- Un statut social bine definit- recunostere sociala in domeniul respectiv ;
- Un sistem propriu de valori, transmis prin formarea specializata si respectarea codului deontologic specific ;
- Integrarea practicii in profesie cu cercetarea si formarea ;
- Insertia sociala prin intermediul asociatiilor si organizatiilor profesionale- garantarea status-ului social;
- Solidaritate de grup profesional- formarea comuna, aderenta la teorii, doctrine si metodologii comune.

Un bun profesionist transforma o "profesie" intr-un apostolat. De aceea este important ca in alegerea profesiei sa tinem cont de compatibilitatea intre aptitudinile personale si cerintele profesiei. Profesia de educator implica raportarea si confruntarea continua cu altii, de aceea anumite calitati aptitudinale sunt indispensabile celor care isi aleg si presteaza aceasta profesie. Aptitudinile pedagogice, solicitate profesorului in actiune, se manifesta in activitatea de educatie si pot fi evidentiata pe baza performantelor realizate.

A fi profesor inseamna un risc asumat. Sa-i inveti pe altii cum sa invete este o opera care implica rabdare, incertitudine, multe ore de studiu, emotie, descurajare, suras... Mai mult ca atat, rezultatul muncii unui profesor , nu se poate masura cantitativ si calitativ, imediat. El stimuleaza si intretine curiozitatea copiilor pentru lucruri noi, le modeleaza comportamentele sociale,, le intareste increderea in fortele proprii, ii ajuta sa-si desavarseasca identitatea.

Din aceste motive, profesorul trebuie sa aibe calitati si competente necesare centrarii, cu precadere, pe asteptarile, trebuintele si interesele elevilor.

Iata de ce, Rene Hubert considera ca principala calitate a profesorului este vocatia pedagogica, exprimata prin ,, a te simti chemat, ales pentru aceasta sarcina si apt pentru a o indeplini » Trei elemente ii sunt caracteristice vocatiei pedagogice : iubirea pedagogica, credinta in valorile sociale si culturale, constiinta responsabilitatii fata de copil.

Satisfactiile morale pe care le oferă calitatea de profesor sînt atît de mari, încît compensează eforturile și dificultățile intimpinate. Nimic nu este prea greu, cînd trăiești bucuria lecțiilor reușite și a succesului elevilor tăi la examene și concursuri (care este și succesul tău de profesor), cînd poți câștiga stima, dragostea și recunoștința lor. Satisfacția de a contribui la formarea unor buni specialiști și buni cetățeni, la ale căror succese te simți și tu părtaş, nu poate fi egalată. Este de adăugat că profesia de profesor te menține mereu tînăr sufletește, in mijlocul tinereții clocotitoare care te inconjură, intr-o continuă efervescentă intelectuală și îți dă, sentimentul intens al creației. Pentru că educația nu este numai o meserie, ci și o artă, o artă care, la fel cu aceea a actorului, cu care a fost adesea comparată, cere — pe lîngă pregătirea profesională — o mare capacitate de dăruire, pasiune și entuziasm.

În cariera didactică, pentru obținerea performanței (reușitei), este necesară acordarea unei atenții sporite următorilor factori:

- a) Profesorul care prin personalitatea sa, prin aptitudinea pedagogică și prin formularea și realizarea obiectivelor educaționale este factorul principal al performanței școlare;
- b) Elevul care prin întreaga sa personalitate, prin toate componentele vieții biopsihice este prin sine însuși factor al performanței;
- c) Societatea prin standardele impuse, prin cerințe, prin oferte și prin condițiile create învățământului devine un factor al performanței școlare;
- d) Intre elev și profesor se situează ca factor al performanței mediul școlar.
- e) Intre profesor și societate intervine mediul social asimilat pedagogic, adică ceea ce crede societatea despre locul și rolul școlii în comunitate;
- f) Intre societate și elev se situează mediul individual asimilat pedagogic, adică ceea ce crede, elevul despre el însuși și despre posibilitățile lui;

Analizând pas cu pas toți acești factori, orice dascăl trebuie să fie conștient că autentică și eficientă carieră didactică trebuie construită în funcție de acești factori, dar în funcție mai ales de propria lui dorință de a fi util, de a înțelege că el oferă societății servicii pentru educație, servicii ce trebuie să fie de cea mai înaltă calitate. Prin această prismă, profesorul trebuie pas cu pas să-și îndrepte și să-și concentreze întreaga activitate spre propria-i formare și perfecționare. El trebuie să înțeleagă faptul că o carieră didactică este probabil una din puținele profesii care nu încetează odată cu schimbarea hainelor de lucru. El este profesor în fiecare moment și în fiecare conjunctură a vieții sale. El reprezintă lumea civilizată a adultului în mintea și sufletul copilului și al tânărului.

Locul, rolul și activitatea profesorului alcătuiesc un microunivers instituțional de educație, care, pentru a avea rezultate eficiente, implică în mod obiectiv și necesar și o funcție managerială. Profesorul, în general, este implicat și în actul conducerii unității de învățământ prin unele funcții pe care ca și cadru didactic le deține.

ÎNTOCMIT,

Prof.MARGIN Adriana-Mariana

ȘCOALA GIMNAZIALĂ "SIMION BĂRNUȚIU" BOCȘA

JUD.SĂLAJ

AVANTAJELE PROIECTĂRII DEMERSULUI DIDACTIC PE BAZA UNITĂȚILOR DE ÎNVĂȚARE

Prof. Marian Magdalena
Școala Gimnazială Nr. 127
Sector 5, București

Proiectarea demersului didactic are la bază programa școlară actuală și dezvoltarea competențelor care contribuie la profilul de formare al absolventului.

Programa școlară, ca parte componentă a curriculumului național, reprezintă un document școlar de tip reglator fiind un instrument de lucru al profesorului. Proiectarea demersului didactic, care pregătește desfășurarea activității didactice din clasă, presupune parcurgerea de către profesor a următorilor pași:

- lectura programei școlare;
- identificarea unităților de învățare, care stau la baza realizării planificării calendaristice;
- elaborarea planificării calendaristice
- proiectarea unităților de învățare.

Unitatea de învățare reprezintă o anumită parte a programei, care determină formarea la elevi a unui comportament specific (generat de competențele specifice), are o anumită coerență tematică interioară, se desfășoară în mod continuu o perioadă de timp și se finalizează prin evaluare.

Proiectarea unei unități de învățare parcurge mai multe etape, care corespund abordării procesului didactic într-o succesiune logică. Aceste etape sunt prezentate schematic mai jos:

- Ø În ce scop voi face? Identificarea competențelor
- Ø Ce voi face? Selectarea conținuturilor
- Ø Cu ce voi face? Analiza resurselor
- Ø Cum voi face? Determinarea activităților de învățare
- Ø Cât s-a realizat? Stabilirea instrumentelor

Avantajele proiectării demersului didactic pe baza unităților de învățare vizează libertatea profesorului de a grupa conținuturile în funcție de o tematică formând elevilor comportamente specifice tematicii alese și facilitează deschiderea disciplinei geografie spre alte discipline. Conexiunile inter- și transdisciplinare ajută elevul să își formeze o viziune integrată, de ansamblu asupra cunoașterii.

O *unitate de învățare* este o structură didactică: deschisă și flexibilă, unitară din punct de vedere tematic, care se desfășoară pe o perioadă determinată de timp, determină formarea

la elevi a unui comportament specific, generat prin integrarea unor competențe specifice și se finalizează prin evaluare.

AFRICA

Conținuturi (detalii)	C.S.	Activități de învățare	Resurse	Evaluare
Poziția geografică – simetrie latitudinală	1.1.	· definirea/explicarea realității geografice utilizând limbajul specific (1.1.)	Harta fizică a Africii Atlasul geografic	Evaluare orală: exerciții de citire a diferitelor elemente demografice pe suporturi grafice și cartografice
	2.1.	· transpunerea elementelor de pe reprezentări cartografice pe hărți	Manualul	
	2.2.	· mute/de contur (2.1.)		
	4.1.	· poziționarea corectă pe un suport cartografic a unor elemente sau areale utilizând semne convenționale (2.2.)	<i>Resurse de timp:</i> <i>o oră (S12)</i>	
		· prelucrarea și interpretarea datelor primare (4.1.)		
Relieful Africii – caracteristici generale. Riftul african	1.2.	· construirea unor texte pe baza informațiilor oferite de hărți, grafice, imagini și alte surse (1.2.)	Harta geografică Atlasul geografic	Evaluare orală: exerciții de localizare pe hartă a unităților majore de relief
	2.2.	· realizarea unor reprezentări/desene schematice	Manualul	
	3.1.	· simple utilizând semnele convenționale (2.2.)		
	4.2.	· folosirea tehnicilor TIC/GIS în ierarhizarea unor elemente geografice (3.1.)	Videoproiector	
		· descrierea/caracterizarea unor elemente, fenomene, procese geografice după un algoritm însușit (4.2.)	<i>Resurse de timp:</i> <i>o oră (S13)</i>	
Hidrografia, clima și biogeografia – caracteristici generale	1.1.	· exprimarea/argumentarea unei opinii privind problematica specifică spațiilor geografice studiate (1.1.)	Imagini animate internet	Evaluare orală: exerciții de observare
	2.1.		Harta geografică	
	2.2.			/descriere a caracteristicilor elementelor climatice și
	3.1.	· identificarea consecințelor geografice rezultate din poziționarea spațială a elementelor	Calculator Videoproiector	

		<p>(2.1.)</p> <ul style="list-style-type: none"> citirea și înțelegerea unor reprezentări convenționale specifice (altitudini, adâncimi, limite, areale, tipuri climatice, zone de vegetație, resurse naturale, activități economice, căi de comunicație etc.) <p>(2.2.)</p> <ul style="list-style-type: none"> prezentarea unei teme cu problematică geografică, utilizând și cunoștințe dobândite la alte discipline/științe și respectiv informații din diferite baze de date TIC/GIS (3.1.) 	<p><i>Resurse de timp:</i> o oră (S14)</p>	biogeografice
Specificul demografic	<p>2.3.</p> <p>3.3.</p> <p>4.1.</p> <p>4.3.</p>	<ul style="list-style-type: none"> identificarea relațiilor cauzale dintre elementele și fenomenele geografice pe baza suporturilor grafice și cartografice <p>(2.3.)</p> <ul style="list-style-type: none"> analizarea/explicarea/prezentarea unor elemente de diversitate și identitate geografică pe baza informațiilor dobândite la alte discipline sau din experiențe anterioare (3.3.) formularea unei opinii personale privind evoluția ulterioară a elementelor investigate (4.1.) observarea liberă sau dirijată a componentelor mediului geografic (4.3.) 	<p>Imagini internet</p> <p>Harta geografică</p> <p>Calculator</p> <p>Videoproiector</p> <p><i>Resurse de timp:</i> o oră (S15)</p>	<p>Evaluare orală: exerciții</p> <p>localizare pe suportul cartografic; exerciții de citire și interpretare a unor grafice cuprinzând elemente demografice</p>
Harta politică și marile orașe	<p>1.2.</p> <p>2.1.</p> <p>2.2.</p> <p>3.2.</p>	<ul style="list-style-type: none"> elaborarea unui text pe baza studierii realității geografice, utilizând termeni și denumiri geografice date (1.2.) <ul style="list-style-type: none"> folosirea hărților și graficelor în activități cotidiene (2.1.) poziționarea corectă pe un suport cartografic a unor elemente sau areale utilizând semne convenționale (2.2.) 	<p>Test scris</p> <p><i>Resurse de timp:</i> o oră (S16)</p>	<p>Probă scrisă (fișe de evaluare pe baza unui suport cartografic – harta mută)</p>

		· ilustrarea grafică și cartografică a unui text utilizând resurse informatice (3.2.)		
Studiu de caz • Problemele Africii în lumea contemporană, Sahara, Caracterizarea geografică a unor state (la alegere)	3.2. 3.4. 4.3. 4.4.	· realizarea unui text/referat/lucrare independentă pe baza datelor accesate pe internet (3.2.) · selectarea și gruparea, pe diferite criterii/tematici, a unor elemente ale patrimoniului mondial (3.4.) · descrierea efectelor transformărilor la nivel local, regional sau global (4.3.) · realizarea unei lucrări independente/studiu de caz/proiect pe baza unui algoritm și a unei bibliografii indicate	Harta geografică Manualul Calculator Videoproiector <i>Resurse de timp: o oră (S17)</i>	Evaluare prin portofoliu

Educația copiilor cu și fără limite

Marica Denisa

Liceul Tehnologic "Goga Ionescu", Titu, Dâmbovița

Ne place să ne imaginăm educația ca un proces de creștere a unui pom fructifer. Scopul educației este, în această metaforă, rodul. Acesta face ca viața copacului și a grădinarului să se împlinească. Deși „pământul rodește de la sine” (Marcu 4:28), asta nu înseamnă că pomul nu are nevoie de intervenție exterioară. De fapt, chiar are. Destul de repede, micul copăcel ne va arăta dacă tulpina se îndreaptă în sus sau este îndoită. În grădina din spatele casei, avem un gutui care a pornit strâmb. Câțiva ani la rând a trebuit să-i punem o proptea puternică împotriva înclinației lui. Astăzi nu mai este nevoie de proptea. Gutuiul și-a luat direcția care trebuie și se dezvoltă frumos, pe verticală. Aplicată la un copil, această imagine ne duce cu gândul la importanța de a-i trasa un drum drept și clar unui suflet care este la începutul vieții. Direcția limitează tendințele naturale, dar durerea îndreptării este suportată mai ușor la o vârstă fragedă. În pomicultură, grădinarul va avea grijă să retușeze crengile cu regularitate pentru că aceasta va stimula creșterea și rodul. Când fructele sunt deja formate, nu mai poți tăia fără să le pierzi. Dacă totuși pomul arată semne de boală, ceea ce e afectat trebuie tratat, iar asta presupune uneori durerea tăierii.

Preocupările părinților pentru cele mai bune metode de creștere a copiilor au crescut în pondere în ultima perioadă, pe măsură ce devin tot mai implicați în viața celor mici. Durata concediului de creștere a copilului a crescut semnificativ față de cea din perioada comunistă, ba mai mult, legea permite și taticilor să beneficieze de concediu. Rolurile părinților sunt astăzi intersanjabile, în multe dintre familii atât mama, cât și tatăl fiind capabili în egală măsură să îngrijească de cei mici și să aibă un job solicitant. Manifestările de afecțiune și îngrijirea vin astăzi din partea ambilor părinți.

Dacă citești acest articol, cu siguranță faci parte din categoria părinților responsabili, care și-au propus să ofere copiilor toate condițiile necesare unui trai liniștit și sigur, o creștere și o educație orientate către dezvoltarea independenței copilului și a capacității lui de a reuși în viață. Ca în multe alte situații, de la deziderat la obținerea rezultatului este cale lungă și presărată cu obstacole, mai ales în ceea ce privește găsirea unui echilibru optim între permisivitate și încurajarea manifestărilor de autonomie, pe de o parte, și de impunerea limitelor, pe de altă parte. Desigur că, în ambele cazuri, este vorba despre dragoste și cele mai bune intenții, dar nu întotdeauna abordarea este corectă.

Contrar așteptărilor, studiile arată că permisivitatea exagerată a părinților nu dezvoltă copii independenți, ci copii fără repere clare, copii care nu își cunosc clar capacitățile și nu știu unde pot ajunge cu ele, persoane neîncrezătoare în forțele proprii, cu disfuncționalități de interacțiune socială, incapabile să pună ele însele limite celorlalți.

Sa ne imaginam că, într-un hypermarket, copilul vede un tort cu personajul preferat de animație și te roagă să i-l cumperi. Îi explici că nu este nici momentul, că ați venit pentru altceva, că nu e sănătos, că nu sărbătoriți nimic, dar cel mic insistă, începe să țipe, lumea se uită și tu te simți din ce în ce mai incomodă în pielea ta. Pentru a opri un tantrum în desfășurare, cumperi tortul, te bucuri de liniște, de bucuria copilului și de dispariția disconfortului psihic. Copilul înțelege astfel că printr-un tantrum te poate influența să îi îndeplinești dorința, că poate obține orice și că este perfect normal să primească ce își dorește, indiferent de argumentele tale.

Este un exemplu clar în care comportamentul părintelui eșuează să ofere o educație sănătoasă copilului. Oricât de tentată ai fi să pui capăt unei crize de nervi a copilului în public, gândește-te că oamenii care văd scena pot fi deranjați pentru câteva minute de zgomot și tu poți fi judecată de câțiva necunoscuți care vor judeca în mintea lor peste câteva minute o altă persoană. Însă tu vei încuraja un comportament cu care te vei confrunța de acum înainte de multe alte situații și, dacă modelul continuă, la o altă scară, toată viața, lipsa limitelor dăunând viitorului adult în multe privințe. Ca adult, un copil crescut fără limite ar putea avea probleme de tot felul, în stabilirea limitelor față de alte persoane, limite de spațiu personal, limite sexuale, limite intelectuale, emoționale sau financiare.

Regulile vizează norme de conduită socială, felul în care este recomandat să reacționeze în anumite situații de viață, Controlul emoțiilor, respectul față de ceilalți, conștientizarea și asumarea responsabilităților, consecințele propriilor fapte. dezvoltă repere clare asupra a ceea ce se așteaptă de la ei, învață să distingă binele de rău, comportamentul social acceptat, de comportamentul deviant. De asemenea, cei mici învață să își propună obiective bine definite și să depună eforturi pentru a le atinge.

Cercetările au arătat că limitele structurează în mod sănătos personalitatea copiilor, aceștia dobândind eficient și sigur abilități de viață, deprinderi care îi ajută să se descurce, să se protejeze, să îi respecte pe ceilalți, să se integreze bine în societate, de la grădiniță și până la integrarea pe piața muncii, asigurându-le totodată o sănătate emoțională care îi va ajuta să gestioneze relațiile semnificative cu ceilalți.

Oricât de greu ți s-ar părea la un moment dar să impui o regulă sau să o respecti cu consecvență indiferent de situație, trebuie să știi că lipsei limitelor are consecințe dezastruoase pentru dezvoltarea copiilor, care se pot manifesta la nivel emoțional, social sau comportamental.

Consecințe emoționale - Din punct de vedere emoțional, copiii cărora nu li se impun reguli și limite nu vor avea mai târziu capacitatea de a respecta anumite condiționări sociale, ceea ce îi va face labili emoțional și chiar incapabili de a se adapta într-un grup. Lipsa limitelor generează nesiguranță, neîncredere în forțele proprii și confuzii legate de așteptările celorlalți legate de propria persoană. Adulții de mai târziu dezvoltă fie comportamente negative, lipsă de empatie sau pot fi ușor manipulați.

Consecințe sociale - Capacitatea de adaptare într-un cadru social ține foarte mult de înțelegerea contextului, de conștientizarea unor reguli și a comportamentului așteptat, al rolului social pe care îl are de îndeplinit persoana. Un copil crescut fără limite în educația sa nu va putea să se integreze, să îndeplinească sarcinile obișnuite, să se impună și să se afirme din punct de vedere social.

Consecințe comportamentale - De la incapacitatea de a-și stăpâni emoțiile, la neîncrederea în propria persoană și până la comportamente deviante sau neconforme cu grupul, nu este greu să recunoști o persoană inadaptată. Multe dintre adulții cu un comportament deviant sunt copii cărora nu li s-au fixat limite în copilărie.

Bune practici în recuperarea elevului cu CES

Profesor învățământul primar MARIN DANIELA SIMONA

Școala Gimnazială Florești,

Localitatea Florești, județul Mehedinți

Din categoria copiilor cu C.E.S (cerințe educative speciale) fac parte atât copiii cu deficiențe propriu zise, cât și copiii fără deficiențe, dar care prezintă manifestări stabile de inadaptare la exigențele școlii. Din această categorie fac parte:

- copiii cu deficiențe senzoriale și fizice (tulburări vizuale, tulburări de auz, dizabilități mintale, paralizia cerebrală);
- copiii cu deficiențe mintale, comportamentale (tulburări de conduită, hiperactivitate cu deficit de atenție-ADHD, tulburări de opoziție și rezistență);
- copiii cu tulburări afective, emoționale (anxietatea, depresia, mutism selectiv, atacul de panică, tulburări de stres posttraumatic, tulburări de alimentație: anorexia nervoasă, bulimia nervoasă, supra-alimentarea);
- copiii cu handicap asociat;
- copiii cu dificultăți de cunoaștere și învățare (dificultăți de învățare, sindromul Down, dislexia, discalculia, dispraxia);
- copiii cu deficiențe de comunicare și interacțiune (tulburări din spectrul autistic, sindromul Asperger, întâzieri în dezvoltarea limbajului).

Copiii cu C.E.S. pot prin joc să-și exprime propriile capacități. Astfel copilul capătă prin joc informații despre lumea în care trăiește, intră în contact cu oamenii și cu obiectele din mediul înconjurător și învață să se orienteze în spațiu și timp. Datorită faptului că se desfășoară mai ales în grup, jocul asigură socializarea. Jocurile sociale sunt necesare pentru persoanele cu handicap, întrucât le oferă șansa de a juca cu alți copii, orice joc având nevoie de minim două persoane pentru a se desfășura. Jocurile trebuie însă să fie adaptate în funcție de deficiența copilului.

Copiii cu tulburări de comportament trebuie să fie permanent sub observație, iar la cei cu ADHD jocurile trebuie să fie cât mai variate.

Școala și grădinița sunt de asemenea un mediu important de socializare.

Formele de integrare a copiilor cu C.E.S. pot fi următoarele: clase diferențiate, integrate în structurile școlii obișnuite, grupuri de câte doi-trei copii deficienți incluși în clasele obișnuite, integrarea individuală a acestor copii în aceleași clase obișnuite.

Integrarea școlară exprimă atitudinea favorabilă a elevului față de școala pe care o urmează; condiția psihică în care acțiunile instructive-educative devin accesibile copilului; consolidarea unei motivații puternice care susține efortul copilului în munca de învățare; situație în care copilul sau tânărul poate fi considerat un colaborator la acțiunile desfășurate pentru educația sa; corespondența totală între solicitările formulate de școală și posibilitățile copilului de a le rezolva; existența unor randamente la învățatură și în plan comportamental considerate normale prin raportarea la posibilitățile copilului sau la cerințele școlare.

În școală și grădiniță, copilul cu tulburări de comportament aparține de obicei grupului de elevi slabi sau indisciplinați, el încălcând deseori regulamentul școlar. Din asemenea motive, copilul cu tulburări de comportament se simte respins de către mediul școlar (educatori, colegi). Ca urmare, acest tip de școlar intră în relații cu alte persoane marginalizate, intră în grupuri subculturale și trăiește în cadrul acestora tot ceea ce nu-i oferă societatea.

Datorită comportamentului lor discordant în raport cu normele și valorile comunității sociale, persoanele cu tulburări de comportament sunt, de regulă, respinse de către societate. Aceste persoane sunt puse în situația de a renunța la ajutorul societății cu instituțiile sale, trăind în familii problemă, care nu se preocupă de bunăstarea copilului.

Elevii cu C.E.S. au nevoie de un curriculum planificat diferențiat, de programe de terapie lingvistică, de tratament logopedic specializat, de programe specifice de predare-învățare și evaluare specializate, adaptate abilităților lor de citire, scriere, calcul, de programe terapeutice pentru tulburări motorii. De asemenea vor beneficia de consiliere școlară și vocațională personală și a familiei.

Stilul de predare trebuie să fie cât mai apropiat de stilul de învățare pentru ca un volum mai mare de informații să fie acumulat în aceeași perioadă de timp. Acest lucru este posibil dacă este cunoscut stilul de învățare al copilului, dacă este făcută o evaluare eficientă care ne permite să știm cum învață copilul, dar și ce și cum este necesar să fie învățat.

Elevii cu tulburări vizuale, tulburări de auz, cu dizabilități fizice, necesită programe și modalități de predare adaptate cerințelor lor educative, programe de terapie, rampe de acces pentru deplasare, asistență medicală specializată, asistență psihoterapeutică.

Elevii ce prezintă tulburări emoționale trebuie să fie din timp identificați astfel încât

consultarea psihologului, a medicului neuropsihiatru și terapia să fie făcute cât mai precoce, cu implicarea tuturor factorilor educaționali (familie, cadre didactice). Consilierul școlar este și el de un real ajutor, el oferind consilierea elevului și a familiei.

Din experiența personală putem afirma că profesorul poate folosi în procesul de predare-învățare, evaluare diverse strategii și intervenții utile:

- Crearea unui climat afectiv-pozitiv;
- Stimularea încrederii în sine și a motivației pentru învățare;
- Încurajarea sprijinului și cooperării din partea colegilor, formarea unei atitudini pozitive a colegilor;
- Încurajarea independenței, creșterea autonomiei personale;
- Încurajarea eforturilor;
- Sprijin, încurajare și apreciere pozitivă în realizarea sarcinilor școlare, fără a crea dependență;
- Folosirea frecventă a sistemului de recompense, laude, încurajări, întărirea pozitivă, astfel încât să fie încurajat și evidențiat cel mai mic progres;
- Crearea unui climat afectiv, confortabil;
- Centrarea învățării pe activitatea practică;
- Sarcini împărțite în etape mai mici, realizabile;
- Folosirea învățării afective;
- Adaptarea metodelor și mijloacelor de învățare, evaluare, etc.

Abordarea incluzivă susține că școlile au responsabilitatea de a-i ajuta pe elevi să depășească barierele din calea învățării și că cei mai buni profesori sunt aceia care au abilitățile necesare pentru a-i ajuta pe elevi să reușească acest lucru. Pentru aceasta școala trebuie să dispună de strategii funcționale pentru a aborda măsuri practice care să faciliteze îndepărtarea barierelor cu care se confruntă elevii în calea participării lor la educație. Putem stabili de asemenea relații de colaborare cu autoritățile locale, părinții și reprezentanții comunității.

Învățarea online începe să câștige din ce în ce mai mult teren în fața învățării clasice și în România. Desigur că învățarea clasică are beneficiile sale, însă într-o lume a tehnologiei, de ce nu am profita de toate modalitățile prin care gadgeturile ne pot face viața mai ușoară? De ce nu am introduce inovația și în sistemul educațional, mai ales că trebuie să pregătim educabilii pentru cerințele de perspectivă ale societății? Iar societatea evoluează și tehnologia este o parte integrantă a sa.

Lumea în care trăim este într-o continuă mișcare, viteza cu care circulă informația și cu care evoluează tehnologia fiind mai mare ca oricând. Realizarea învățării în mediul virtual nu mai este o noutate pentru foarte mulți dintre noi, internetul fiind principala sursă de informare pentru cea mai mare parte a populației pământului. În acest context utilizarea calculatorului în sala de clasă este privită ca o necesitate, și, mai mult decât atât, ca o etapă firească a progresului.

Învățarea asistată de calculator reprezintă o cale de instruire eficientă. Experiențele cognitive și de exprimare care îi introduc pe copii în lumea oferită de programele multimedia trebuie să fie în concordanță cu mediul educațional din care provin ei. Prin aceste activități, oferim copiilor șanse egale la educație, indiferent de mediul în care cresc și se dezvoltă. Strategiile de predare-învățare folosite pot sprijini și stimula procesele învățării active. Imaginile viu colorate, însoțite de texte sugestive, fond sonor, permit dezvoltarea limbajului și a vocabularului celor mici. Bagajul de cunoștințe generale crește, pornind de la noțiuni simple, cum ar fi culorile și ajungând până la cunoașterea de poezii, cântece, precum și a unor proverbe și zicători. Noțiunile elementare, cum ar fi animale domestice și sălbatice, anotimpuri, etc., încep să aibă înțeles de la vârste fragede, dându-le astfel posibilitatea să le învețe mult mai ușor.

Bibliografie

1. Bocoș Mușata-Dacia, (2013). *Instruirea interactivă* , Editura Polirom, Iași,
2. Glava Adina, Glava C., (2002). *Introducere în pedagogia preșcolară* , Editura Dacia, Cluj-Napoca,
3. Cucos, C., (1996) *Pedagogie*, Editura Polirom, Iasi,.
4. Manolescu M, (2004) Curriculum pentru învățământul primar și preșcolar. Teorie și practică, Editura Credis.
5. www.academia.edu/17266605/strategiieducaționale_centre_pe_elev.

Integrarea tehnologiei în procesul de lectură, provocarea profesorilor din secolul al XXI-lea

Profesor, Elena Daniela Martin

Școala Gimnazială Alexandru Odobescu, localitatea Chiajna, județul Ilfov

„Cum să-l iau pe copilul meu din fața calculatorului și să-l fac să citească?” întrebă părinții. „Cine este Slavici și de ce trebuie să-l studiezi?” se revoltă elevii. Acestea întrebări îi preocupă în mod direct pe profesori, îndeosebi pe cei de limba și literatura română.

Să-l faci pe elevul secolului al XXI-lea să citească este o adevărată provocare, iar profesorul trebuie să-și dovedească talentul pedagogic, pentru a depăși numeroasele obstacole și a-și atinge obiectivul.

Cum poate cartea să concureze cu tehnologia digitală? Cum poate cartea să înlocuiască telefonul, tableta, consolele de jocuri sau computerele? Cum poate cartea să concureze cu jocurile video, platformele de streaming și rețelele sociale? Este evident că răspunsul la aceste întrebări se îndreaptă către necesitatea unei conviețuiri între lectură și tehnologie, prin integrarea lecturii în tehnologie.

Pentru a câștiga interesul elevului secolului al XXI-lea ca cititor, profesorul trebuie să accepte că elevul poate fi un cititor digital. Plecând de aici, profesorul trebuie să stabilească o serie de strategii, pentru a promova și cultiva lectura, folosindu-se de tehnologie.

În primul rând, profesorul are la dispoziție numeroase platforme de audiobooks, cărți electronice sau aplicații de lectură, pe care elevii le pot accesa pe dispozitivele electronice. Fiecare elev poate avea un e-reader sau poate avea acces la aplicații de lectură, putând instantaneu să acceseze numeroase cărți. În comparație cu cartea tipărită pe hârtie, E-books-urile prezintă o serie de avantaje, deoarece elevii sunt în posesia a sute de cărți stocate într-un singur dispozitiv și de asemenea, pot căuta cuvinte necunoscute în dicționare integrate. Cele mai populare platforme care oferă acces la o colecție vastă de cărți sunt Kindle, Apple Books sau Google Play Books.

În al doilea rând, există aplicații de lectură care pot transforma dispozitivul mobil într-o bibliotecă personală. Wattpad, Goodreads sau Bluefire Reader permit atât lectura cărților, cât și conectarea cu alți cititori, pentru a discuta despre experiențele lor de lectură. Altele, precum Kindle, Kobo sau Nook, sunt concepute pentru a face din experiența de lecturii o activitate cât mai apropiată de cea a cărților fizice, cu ecrane care imită hârtia. Avantajul acestor e-readers este că au o autonomie a bateriei foarte mare, care permite citirea timp de săptămâni, fără a fi nevoie de reîncărcare.

Totodată, profesorul are posibilitatea să creeze grupuri și să organizeze cluburi de lectură, valorificând prezența virtuală a elevilor pe rețelele sociale (Facebook, Whatsapp etc.). În mediul online, mai atractiv și mai familiar, elevii pot discuta despre cărțile citite, pot face dezbateri despre anumite idei, opinii etc.. Anumiți invitați, autori, critici literari sau alți specialiști în literatură pentru sesiuni live de Q&A (întrebări și răspunsuri) pe platformele de social media, sunt de asemenea, o formă de a-i apropia pe elevi de lectură.

Foarte populare printre elevi sunt proiectele multimedia legate de cărți, iar profesorul îi poate încuraja să creeze trailere video pentru cărțile citite. Aceștia pot crea scurte videoclipuri care prezintă elementele cheie ale unei cărți, similar trailerelor de filme (de exemplu, proiectul internațional Boovie). Activitatea implică și scrierea de scenarii, oferindu-le astfel olevilor oportunitatea de a-și exprima viziunea personală, subiectivă asupra textului citit.

Încurajarea elevilor să scrie recenzii pe bloguri sau să creeze vloguri despre cărțile citite îi poate face să se simtă mai implicați și să perceapă lectura ca pe o activitate motivantă și plăcută.

În concluzie, biblioteca școlii cu volume tipărite, așezate alfabetic, pe rafturi, trebuie să se îmbogățească, prin crearea unei biblioteci digitale, care să cuprindă e-readere și abonamente la platforme de audiobooks, iar profesorii trebuie să integreze lecturile electronice în activitățile lor de învățare. Lectura, în orice formă trebuie să fie în mod constant o prioritate pentru orice profesor.

Bibliografie:

1. Cristoreanu C., Galu A. Ghid metodic de integrare a aplicațiilor digitale în scenariul didactic. Cluj-Napoca, Ed. Casa Corpului Didactic, 2015.

Manager sau Lider:

Dilema unui Director de Școală

scurt studiu de specialitate -

3 U R U O D U W Ç Q H X P L Q L D

6 F R D I O P D Q D J Ä D R O U H D Q X F H D Y D

Introducere

5 R O X X O G I L U H G F W R D H V M R P S O I H F S O D L M F K R P S H W D H Q D H H F K L M D O H
F D O G V O L G E W U L P X Q P D Q D V J I R I Q F H Q S W D U G H F L J Q L M W L F D U W G H W X U V H O R U
L S H D W L Q R E U H H E D S H V H H I O P F U Q U O L G E M S P L W L Y H D J G U H K P K L S D
S H Q D D U W L R E J L H S W M L Y U H X I Q S H Q D F U X I E X O W M D U Q L J D \$ R P L M O L Y
\$ F H D G V W W H Q M W H H Q v P D H G H X G X F D X L R Q G P S D E W X I D O B I Y L O R U
S U R I H V F U R L P O X R Q U H W W H P L Q L I \$ F B I W W M H L F S P O O R G H O B E D H F V R U X O X L
F R D Q W I U F D Q D J B I L O L G H Y U L G H I Q P S I R Q U M F K Q O M E U W H O R L X
U R O X U L

Managerul în Educație

Definiția și Rolul Managerului

8 Q P D Q D W O H G X F D R I E F X S E D V S H E V P I O C H L V I O B D M D O V I R F O G X F H U L L
X Q H L R S E L H D L V O F D X I G M L R Q J H U M U D O X L X P H D O S R O D Q L I L F D U H D
L P S O H P H S R V O D W H S E U R O F R I O C X U L L J X R I D O I H R D J P X M J O E P H I Q W U L O H
P R Q L W R S H L J D R U H I D E D Q G H H P D G E B J V X U L M V S R S Y M O E M L O R L H Q D
R S H U D I L S R O O D M L X X X I Q R I H I G G M Q Y V L U J R U U D Q L J D W

Competențele unui Manager

& R P S H W X I Q R E Q B L J Q I F U O X G

" Planificare și Organizare: & D S D F I G M D D W B R E L L O H L F V D I G H D S O D Q L I L F D
U H V X Q M F I S H D O D W D X V L Q J H

" Luarea Deciziilor: (Y D O X I D Q I R I D P G L L V S O R Q U D E H O F H U O P D E X Q H
V R O S H I Q S W U R X E O D I E P I O C H L V W U D W L Y H

" Comunicare: \$ E L O G W R E X Q H F D F U L S H C O M W U X D Q L V Q P I R W I P O D I L L H
F R Q I F L W S U H U V R E B O I X O S U H L Q L

" Monitorizare și Evaluare: 6 X S U D Y H S J H K U I U R H U S D R I H I V H L O L H O Y R L L O R U
H Y D O X I B I J X H O W L D R V S C O R P U P Q W X D U G H O P R E X Q W L U H

Liderul în Educație

Definiția și Rolul Liderului

8 QO L G H I G X F D I R I Q F H Q S W L Q V S J L U P D R U W H D Y H F U K H S H E H J Y R O W D U H D
X Q M L J L S K W H U O X I O S H F X O W X Q D F U X I O D F R I O S R U J H W I L Y H U X L Q W
U H V S R S H I Q E V L U E X Q W H D V P R G H Q U F H U H I G R I O E S H W O S U R X P R Y D U H D
L Q R Y D S I H Q V S U X L M G L H Q J Y R I H S D M R U H L V D S R U R D I E M R U L O R U

Calitățile unui Lider

& D O L W Q X I O G H E B O X G

- " Viziune: & D S D F I G M D G W J H Y D R L O R V P D X Q R Y E P L R Q E W Q V S L U D W
S H Q Y M L U X V R R O X I L
- " Empatie: I Q H O H U H V S X O O V X Y O R I S O H I R F X S O H Y O E R U
S U R I H V E S U U O Q U L O R U
- " Motivare: \$ E L O L G M E L Q M S I P U R D V H F O V S D V L S C H U I R U M P O D D O W H
L V v V P E X Q W F R I O V D F E L O W W L O H
- " Inovație: 3 U R P R Y F D U H H D V I L V L R A O X I L I Q L R O Y R D S W H R O D W U H X
V P E X Q V S U I R U F H H D V X O F X L L R Q D O

Dilema Directorului de Școală

Necesitatea Echilibrului

8 Q G L U H G F H W R D V O U H V E X R E I L D Q W K R P S H W F D Q Q E I O H I F U K M E D E L O W H L O H
O L S H O D D V X J X U F D F H V X Q Q F L O X V L X Q W E V O C H H D V U L P H H Q X S L P O D V O W
G X I O H J H F K X C E L L E U F F D V A R M O R H O P D Q D S I R I D F W M P H G U X J L G
E L U R F U O W M L E X Q R D H M O R H O O L S R O Q W H O V S E I S W B I D M O L F H
D G P L Q L V W O L W L L

Exemple de Practică

Cazul 1: Gestionarea Crizelor

I Q W R U L W X G I U L E S U H R S P Q G M D X C I Q F L G M I Q J X U X C Q L U H G F H W R U
F R D V O U H V E X G R S R V O I R O Q D S I H Q D D V X J F X U D W L Q X I L W X D V I O D D
D F H O D P A S U H V E M L E H G R H I H U L S Q U H M R Q L R I O V I O J X F U R K O X G Q L W R O M H L D
V H D V X R E W I X W L F O F H H S H D O E N L O X I R U H

Cazul 2: Implementarea Reformelor Educaționale

& k Q V G H Q W U R H G R I O E M F D I G R O D I E W U R H V E X O E H G L O V S L U k Q G
P R W L S K R G H W R P E L L M F H J H P E L V I L O R I Y M E J H W R G S I O H I G D U H
7 R W R G V U M V E K L P H Q D S I O D Q L I R E U D Q G J U K I O V X Q M F I O S H D W U X
L P S O H P H Q W F L D U H D M R U P H O R U

Concluzie

' L O H V P O V I U P H D Q D V I D O L G I M Q H D R Q V S I D Q W G X U H G F H W R D O
6 X F F H Q X N O V V G I H I O J L G I H S L G E H L O G V E B F K H D E E I G B X H R O X U L
D G D S W F O R G X W H I O V X O R X L S C R F U D I Q I F R I O Q W O X P H G X F D V E R Q Q W L Q X

VFKLP X CULH HFWRWUQWMLDHWKQ/XD G P L Q L F W W X D W L B U U
LQVSLUD LRQDO

Bibliografie

Fullan, M. (2001). /HDGLQ&XOHR&KDQ6DQJ D Q F L V F R
- R V V H \ % D V V
Kotter, J. P. (1996). /HDG&QDQ%RVWRQY%D X V L Q H H W L H Z
3 U H V V
Leithwood, K., & Riehl, C. (2003). : K D W H . Q R \$ E R & X F F H & F K R O
/HDGHU BKKDSG/HDESKULDDVGMXGNQFVHVPSOHL Y H U V L W \
Northouse, P. G. (2018). /HDGHU VKHLPSUQGU D F W L (G H L W L R Q
7 K R X V 2 D Q G D J H K E O L F D W L R Q V
Senge, P. M. (2006). 7 K J L I W L K / F L S T O L S U E M Q 3 U D F R W W K H I
/H D U Q I J D Q L J D I M Z R Q ' N R X E O H G D \
Yukl, G. (2013). /HDGHU Q K I D S L J D W L (B Q W L S R S G I D G G O H
5 L Y B H D U (G R Q D W L R Q

Școala și familia – promotori ai educației copilului

Prof. Dr. Martiniuc Elena Luminița

Școala Gimnazială „ Ion Creangă” Suceava

Introducere

Educația copilului este un proces complex care implică multiple fațete și factori influențatori. Dintre aceștia, școala și familia joacă roluri esențiale, fiind principalii promotori ai dezvoltării intelectuale, emoționale și sociale a copiilor. Sinergia dintre aceste două instituții fundamentale poate crea un mediu de învățare optim, care să sprijine creșterea și succesul copilului pe termen lung. Acest articol explorează importanța colaborării dintre școală și familie în educația copilului și propune strategii pentru îmbunătățirea acestei cooperări.

Rolul familiei în educația copilului

Familia este primul context în care copilul își dezvoltă valorile, comportamentele și abilitățile sociale. Aceasta are un impact profund asupra dezvoltării cognitive și emoționale a copilului, influențându-i performanțele academice și atitudinea față de învățare. Principalele modalități prin care familia contribuie la educația copilului includ:

1. **Stabilirea unui mediu de sprijin:** Un mediu familial stabil și afectuos oferă copilului sentimentul de securitate necesar pentru a explora și a învăța. Sprijinul emoțional și încurajările constante contribuie la creșterea stimei de sine și a motivației pentru învățare.
2. **Învățarea prin exemplu:** Părinții și ceilalți membri ai familiei sunt modele comportamentale pentru copii. Atitudinile și comportamentele pozitive ale părinților față de educație și muncă sunt adesea reflectate în atitudinile și comportamentele copiilor.
3. **Implicarea în activități educaționale:** Participarea părinților în activitățile școlare și educaționale, cum ar fi întâlnirile cu profesorii, evenimentele școlare și activitățile extracurriculare, arată copilului importanța pe care familia o acordă educației.

Rolul școlii în educația copilului

Școala este instituția formală responsabilă de instruirea academică și socializarea copiilor. Prin curriculum, pedagogie și interacțiuni sociale, școala influențează dezvoltarea intelectuală și socială a copilului. Principalele modalități prin care școala contribuie la educația copilului includ:

1. **Furnizarea cunoștințelor academice:** Școala oferă structura necesară pentru dobândirea cunoștințelor și competențelor esențiale în diverse domenii, pregătind copiii pentru provocările viitoare.

2. **Dezvoltarea abilităților sociale:** Prin interacțiunile cu colegii și profesorii, copiii învață să colaboreze, să comunice eficient și să rezolve conflicte, dezvoltându-și astfel abilitățile sociale.

3. **Promovarea valorilor și eticii:** Școala joacă un rol important în inculcarea valorilor etice și morale, cum ar fi respectul, responsabilitatea și integritatea, contribuind la formarea caracterului copiilor.

Sinergia dintre școală și familie

Colaborarea dintre școală și familie este esențială pentru asigurarea unui mediu educațional coeziv și suportiv. Această sinergie poate fi realizată prin:

1. **Comunicare eficientă:** O comunicare clară și regulată între părinți și profesori este fundamentală pentru monitorizarea progresului copilului și identificarea timpurie a problemelor. Utilizarea diverselor canale de comunicare, cum ar fi întâlnirile față în față, e-mailurile și platformele digitale, poate facilita acest proces.

2. **Implicare activă:** Părinții ar trebui să fie implicați activ în educația copiilor lor, participând la activitățile școlare și extracurriculare și colaborând cu profesorii pentru a sprijini învățarea acasă.

3. **Parteneriat în decizii:** Școlile ar trebui să includă părinții în procesul de luare a deciziilor, mai ales în ceea ce privește politicile educaționale și programele de suport pentru elevi. Acest parteneriat contribuie la crearea unei viziuni comune și la adoptarea unor strategii eficiente pentru educația copiilor.

Strategii pentru îmbunătățirea colaborării

Pentru a optimiza colaborarea dintre școală și familie, se pot implementa următoarele strategii:

1. **Program de orientare pentru părinți:** Organizarea unor sesiuni de orientare pentru părinți, unde aceștia pot învăța despre curriculum, metodologiile de predare și așteptările academice. Aceste sesiuni pot oferi, de asemenea, oportunități pentru părinți să își exprime preocupările și să obțină răspunsuri la întrebări.

2. **Activități de team-building:** Organizarea de activități de team-building pentru părinți și profesori, care să promoveze înțelegerea și colaborarea reciprocă. Aceste activități pot include workshopuri, excursii și evenimente sociale.

3. **Utilizarea tehnologiei:** Implementarea unor platforme digitale de comunicare și colaborare, care să permită părinților să fie la curent cu progresul academic al copiilor și să comunice eficient cu profesorii.

4. **Evaluări periodice:** Realizarea de evaluări periodice ale colaborării dintre școală și familie, pentru a identifica punctele forte și zonele ce necesită îmbunătățiri. Feedback-ul constant poate ajuta la ajustarea strategiilor și la crearea unui mediu educațional mai eficient.

Concluzie

Școala și familia sunt pilonii fundamentali ai educației copilului. Sinergia dintre aceste două instituții este esențială pentru crearea unui mediu educațional armonios și eficient. Prin colaborare, comunicare și implicare activă, părinții și profesorii pot asigura dezvoltarea optimă a copiilor, pregătindu-i pentru provocările viitoare. Implementarea unor strategii

eficiente de cooperare poate îmbunătăți semnificativ calitatea educației și poate contribui la succesul academic și personal al copiilor.

Bibliografie

1. Bronfenbrenner, U. (1979). **The Ecology of Human Development: Experiments by Nature and Design**. Harvard University Press.
2. Epstein, J. L. (2011). **School, Family, and Community Partnerships: Preparing Educators and Improving Schools**. Westview Press.
3. Henderson, A. T., & Mapp, K. L. (2002). **A New Wave of Evidence: The Impact of School, Family, and Community Connections on Student Achievement**. Southwest Educational Development Laboratory.
4. Hoover-Dempsey, K. V., & Sandler, H. M. (1997). **Why Do Parents Become Involved in Their Children's Education?** *Review of Educational Research*, 67(1), 3-42.
5. Jeynes, W. H. (2005). **Parental Involvement and Student Achievement: A Meta-Analysis**. Harvard Family Research Project.
6. Smit, F., Sluiter, R., & Driessen, G. (2001). **Parents and Schools as Partners in a Multicultural, Multilingual Context**. *Educational Review*, 53(3), 269-276.
7. Swap, S. M. (1993). **Developing Home-School Partnerships: From Concepts to Practice**. Teachers College Press.

Școala – furnizor de calitate

- studiu de specialitate -

Prof. Dr. Martiniuc Elena Luminița

Școala Gimnazială „Ion Creangă” Suceava

Introducere

Calitatea educației oferite de o școală joacă un rol esențial în formarea și dezvoltarea intelectuală, socială și emoțională a elevilor. Într-o societate modernă, cerințele față de instituțiile de învățământ sunt în continuă creștere, iar școlile trebuie să se adapteze pentru a răspunde acestor provocări. Acest articol explorează conceptul de calitate în educație, factorii care contribuie la furnizarea unei educații de înaltă calitate și strategiile pe care școlile le pot implementa pentru a se asigura că elevii primesc cea mai bună educație posibilă.

Definirea calității în educație

Calitatea în educație este un concept complex și multidimensional care poate fi definit din multiple perspective:

1. **Performanța academică:** Un indicator evident al calității este performanța academică a elevilor. Notele obținute la examenele naționale și internaționale, rata de promovare și rezultatele la concursuri școlare sunt măsuri cuantificabile ale succesului academic.
2. **Dezvoltarea holistică:** Educația de calitate nu se limitează doar la performanțele academice, ci include și dezvoltarea emoțională, socială și fizică a elevilor. O școală de calitate promovează valori etice și morale, încurajează creativitatea și gândirea critică și sprijină dezvoltarea abilităților de viață.
3. **Satisfacția elevilor și părinților:** Percepția pozitivă a elevilor și părinților despre experiența școlară este un alt indicator important al calității. Acest aspect se referă la sentimentul de apartenență, siguranță și satisfacție în mediul școlar.
4. **Calitatea predării:** Profesionalismul și competența cadrelor didactice sunt esențiale pentru furnizarea unei educații de calitate. Metodele de predare inovative și adaptate nevoilor individuale ale elevilor sunt cruciale.

Factori care contribuie la furnizarea unei educații de calitate

1. **Profesionalismul cadrelor didactice:** Profesorii bine pregătiți și dedicați sunt fundamentul unei educații de calitate. Aceștia trebuie să aibă acces la formare continuă, resurse didactice adecvate și să fie motivați să își îmbunătățească constant practicile pedagogice.
2. **Curriculum relevant și adaptat:** Un curriculum bine structurat, care răspunde nevoilor și intereselor elevilor, este esențial. Acesta trebuie să fie flexibil și să includă atât cunoștințe teoretice, cât și abilități practice.

3. **Mediul școlar:** Un mediu școlar sigur, inclusiv și stimulant contribuie semnificativ la calitatea educației. Elevii trebuie să se simtă respectați și sprijiniți, iar infrastructura școlii trebuie să fie adecvată.

4. **Implicarea părinților și comunității:** Colaborarea dintre școală, părinți și comunitate este crucială. Părinții implicați și comunitatea suportivă pot sprijini dezvoltarea elevilor și pot contribui la crearea unui mediu educațional pozitiv.

5. **Resurse educaționale și tehnologice:** Accesul la resurse educaționale moderne și tehnologii de ultimă generație poate îmbunătăți semnificativ procesul de învățare. Laboratoarele bine echipate, bibliotecile și tehnologiile digitale sunt instrumente valoroase în educație.

Strategii pentru asigurarea calității în educație

1. **Formare continuă pentru profesori:** Organizarea de programe de formare continuă pentru cadrele didactice este esențială pentru actualizarea cunoștințelor și îmbunătățirea competențelor pedagogice. Aceste programe pot include workshopuri, cursuri online și conferințe tematice.

2. **Evaluare periodică și feedback:** Implementarea unui sistem de evaluare periodică a performanțelor școlare și colectarea feedback-ului de la elevi, părinți și profesori sunt esențiale pentru identificarea punctelor forte și a zonelor ce necesită îmbunătățiri. Acest feedback poate fi utilizat pentru a ajusta strategiile și a implementa măsuri corective.

3. **Inovație în predare:** Încurajarea inovării în predare și utilizarea metodelor pedagogice moderne, cum ar fi învățarea bazată pe proiecte, învățarea colaborativă și utilizarea tehnologiilor educaționale, pot spori calitatea învățării.

4. **Support individualizat pentru elevi:** Fiecare elev are nevoi și ritmuri de învățare diferite. Asigurarea unui suport individualizat prin programe de mentorat, consiliere și activități de recuperare poate contribui la succesul academic și personal al fiecărui elev.

5. **Implicarea comunității:** Dezvoltarea de parteneriate cu organizațiile locale, ONG-uri și sectorul privat poate aduce resurse suplimentare și oportunități educaționale pentru elevi. Implicarea comunității în viața școlii poate îmbunătăți, de asemenea, relevanța educației și poate sprijini inițiativele școlare.

Impactul calității educației asupra dezvoltării elevilor

Calitatea educației are un impact profund și de durată asupra dezvoltării elevilor. O educație de înaltă calitate nu doar că pregătește elevii pentru succesul academic și profesional, dar contribuie și la formarea unor cetățeni responsabili și implicați social. Printre beneficiile unei educații de calitate se numără:

1. **Dezvoltarea abilităților de gândire critică:** Elevii învață să analizeze, să evalueze și să sintetizeze informații, dezvoltându-și capacitatea de a rezolva probleme complexe și de a lua decizii informate.

2. **Formarea caracterului:** Valori precum respectul, integritatea și responsabilitatea sunt cultivate printr-o educație de calitate, contribuind la formarea unor indivizi cu un puternic simț etic și moral.

3. **Creșterea încrederii în sine:** Elevii care beneficiază de o educație de calitate își dezvoltă încrederea în propriile capacități și sunt motivați să își atingă potențialul maxim.

4. **Pregătirea pentru viața profesională:** O educație de calitate echipează elevii cu cunoștințele și abilitățile necesare pentru a reuși în diverse domenii profesionale, adaptându-se rapid la cerințele pieței muncii.

5. **Participarea activă în societate:** Educația de calitate încurajează implicarea civică și socială, pregătind elevii să contribuie activ la dezvoltarea comunității și a societății în ansamblu.

Concluzie

Școala, ca furnizor de calitate, are o responsabilitate majoră în formarea și dezvoltarea elevilor. Prin profesionalismul cadrelor didactice, un curriculum relevant și adaptat, un mediu școlar stimulant, implicarea părinților și comunității, și accesul la resurse educaționale moderne, școlile pot asigura o educație de înaltă calitate. Implementarea strategiilor de asigurare a calității și adaptarea constantă la nevoile elevilor și cerințele societății sunt esențiale pentru succesul acestui demers. O educație de calitate nu doar că pregătește elevii pentru provocările viitoare, dar contribuie și la formarea unor cetățeni responsabili și implicați social.

Bibliografie

1. Darling-Hammond, L. (2010). **The Flat World and Education: How America's Commitment to Equity Will Determine Our Future.** Teachers College Press.
2. Fullan, M. (2011). **Change Leader: Learning to Do What Matters Most.** Jossey-Bass.
3. Hattie, J. (2009). **Visible Learning: A Synthesis of Over 800 Meta-Analyses Relating to Achievement.** Routledge.
4. Leithwood, K., & Seashore Louis, K. (2011). **Linking Leadership to Student Learning.** Jossey-Bass.
5. Marzano, R. J. (2003). **What Works in Schools: Translating Research into Action.** ASCD.
6. OECD. (2016). **PISA 2015 Results (Volume I): Excellence and Equity in Education.** OECD Publishing.
7. Robinson, K. (2015). **Creative Schools: The Grassroots Revolution That's Transforming Education.** Viking.

Peisajul dinamic al educației a cunoscut o schimbare profundă de la paradigmele pedagogice tradiționale la cele moderne. Discuția rezultatelor abordează dezbateră fascinantă dintre sistemele educaționale tradiționale și moderne, examinându-le prin prisma unei abordări bazate pe valori.

De-a lungul anilor, a avut loc o tranziție treptată de la educația tradițională la cea modernă, bazată pe tehnologie. Totuși, rămâne o întrebare: Cum putem folosi tehnologia eficient, păstrând în același timp valorile și avantajele educației clasice?

Metodele tradiționale sunt apreciate pentru structura și disciplina pe care le oferă, demonstrându-și eficiența de-a lungul timpului prin dezvoltarea unui bagaj vast de cunoștințe și cultură generală. Lipsa instrumentelor digitale nu a afectat calitatea activităților educative. Un avantaj major al educației clasice este dezvoltarea relațiilor interpersonale puternice între profesori și elevi, precum și între elevi. Profesorii pot oferi feedback imediat și adapta lecțiile la nevoile individuale ale elevilor. De asemenea, educația tradițională promovează abilitățile sociale și dezvoltarea caracterului prin interacțiuni directe și socializare.

Pe măsură ce tehnologia a avansat și a fost integrată în diverse domenii, a avut loc o schimbare semnificativă în modul de prezentare și asimilare a informației. Educația modernă utilizează dispozitive electronice, platforme online și aplicații educaționale pentru a facilita învățarea. Această schimbare aduce beneficii precum accesul la resurse diverse, personalizarea învățării și dezvoltarea abilităților digitale. Tehnologia continuă să-și extindă aplicabilitatea în toate domeniile societății. Integrarea tehnologiei în educație oferă elevilor acces continuu la o educație de calitate.

Ce presupune învățarea tradițională?

Stilul tradițional de învățare implică sesiuni în persoană cu profesorul. Învățarea tradițională favorizează mai multă interacțiune între un elev și un profesor. Scopul învățării tradiționale este de a transforma valorile, morala și abilitățile sociale necesare pentru a supraviețui.

Metodele tradiționale au următoarele trăsături:

- pun accentul pe însușirea conținutului, vizând, în principal, latura informativă a educației;
- sunt centrate pe activitatea de predare a profesorului, elevul fiind văzut ca un obiect al instruirii, asadar comunicarea este unidirecțională; • sunt predominant comunicative;
- sunt orientate, în principal, spre produsul final, evaluarea fiind de fapt o reproducere a cunostintelor;
- au un caracter formal și stimulează competiția;
- stimulează motivația extrinsecă pentru învățare;
- relația profesor-elev este autocratică, disciplina școlară fiind impusă.

Ce presupune învățarea modernă?

Învățarea modernă este cea mai nouă și mai la modă versiune a educației în instituțiile și școlile de învățământ. Învățarea modernă are ca scop îmbunătățirea abilităților de viață, a gândirii critice, a abilităților analitice, a educației valorilor și a abilităților de luare a deciziilor pentru studenți. Învățarea modernă folosește tehnologia de ultimă oră, cum ar fi aplicațiile mobile, forumuri video și audio precum Podcast-uri, YouTube, E-books, etc., pentru a educa studenții și, de asemenea, pentru a face procesul de învățare atractiv și captivant. Metodologiile de învățare modernă joacă un rol predominant în educația și dezvoltarea cunoștințelor copiilor.

Metodele moderne au următoarele trăsături:

- acordă prioritate dezvoltării personalității elevilor, vizând latura formativă a educației;
- sunt centrate pe activitatea de învățare a elevului, acesta devenind subiect al procesului educațional;
- sunt centrate pe acțiune, pe învățarea prin descoperire;

- sunt orientate spre proces;
- sunt flexibile, încurajează învățarea prin cooperare și capacitatea de autoevaluare la elevi, evaluarea fiind una formativa;
- stimulează motivația intrinsecă;
- relația profesor-elev este democratică, bazată pe respect și colaborare, iar disciplina derivă din modul de organizare a lecției.

Peisajul educațional contemporan este marcat de o tranziție semnificativă de la metodele tradiționale la cele moderne, tehnologizate. Această schimbare a generat o dezbatere profundă asupra eficienței și valorii fiecărui tip de educație. Este evident că atât educația tradițională, cât și cea modernă au meritele lor distincte și contribuie în mod unic la dezvoltarea elevilor. Educația tradițională se bazează pe interacțiunea directă între profesori și elevi, promovând dezvoltarea abilităților sociale și a relațiilor interpersonale. Pe de altă parte, educația modernă se caracterizează prin utilizarea extensivă a tehnologiei, facilitând accesul la resurse educaționale diverse și actualizate. Metodele moderne de învățare promovează dezvoltarea abilităților critice și analitice, precum și a competențelor digitale, esențiale în societatea contemporană. Totuși, integrarea exclusivă a tehnologiei în educație poate avea și dezavantaje, cum ar fi reducerea interacțiunilor sociale directe și riscul de izolare. Astfel, este crucial să combinăm avantajele ambelor metode pentru a asigura o educație echilibrată și holistică. Implementarea unui model hibrid, care să îmbine structura și disciplina educației tradiționale cu flexibilitatea și accesibilitatea educației moderne, poate oferi cel mai bun mediu de învățare pentru elevi.

Bibliografie:

Boncu Ștefan – „Psihosociologie școlară”, Editura Polirom, București, 2013;

- Cojocariu, V., , 2006, Secrete metodice în didactica preșcolară, vol. 2, Editura C.C.D., Bacău.
<https://www.extramarks.com/blogs/traditional-education-vs-modern-education/>

EDUCAȚIA ȘI NOILE TEHNOLOGII DIGITALE

Prof.dr. MATEI GEORGETA
Director, GRĂDINIȚA nr.268
București

Abstract

Between current technologies and education there is therefore a connection, of mutual inter-determination: the evolution in the technological field is a consequence of the advancement in the education sciences, but education also benefits in a specific way from the valences and advantages of new technologies. From this perspective, education has subordinated itself to any technical advance, this direction being one of the ways to access success in terms of training. The new means of information and communication could not be ignored in the current school system, because there is an interdependence between them: education is based on communication, and communication also means formative commitment.

What is new and original must in no way exclude what is classic and old, but to resize it and give it a new approach.

Lumea exterioară își modifică parametrii într-o viteză amețitoare, datorită dezvoltării informaționale și tehnologice, iar sistemul de educație trebuie să țină pasul cu această evoluție și transformare. În același timp, el trebuie să păstreze și să dea posibilitatea elevilor să învețe prin cunoașterea directă, prin observarea lumii exterioare, să elaboreze context de acțiune și inter-relaționare normale (prin exersarea manevrabilității, prin operarea directă cu obiectelor, prin stimularea unor deprinderi psihomotorii etc.). Într-o lume din ce în ce mai tehnologizată, educația pentru și prin cunoașterea vieții reale poate să capete noi sensuri!

Între tehnologiile actuale și educație există așadar o conexiune, de inter-determinare reciprocă: evoluția din domeniul tehnologic este o consecință a avansării din științele educației, dar și educația beneficiază într-un mod specific de valențele și avantajele noilor tehnologii. Din această perspectivă, educația și-a subordonat orice avans tehnic, această direcție fiind una dintre căile de a accede spre succes în planul formării. Noile mijloace de informare și comunicare nu puteau să fie ignorate în sistemul școlar actual, pentru că între ele există o interdependență: educația se bazează pe comunicare, iar comunicarea înseamnă și angajament formativ.

Noile tehnologii de informare și comunicare oferă o altă abordare a procesului instructiv-educativ: aceea a învățării „creată” de către lumea virtuală. Această nouă modalitate de a învăța e la fel de importantă ca și cea clasică. Ele nu trebuie să se excludă, ci să interfereze una cu alta, învățarea clasică fiind „dublată și sprijinită” de variante virtuale. De exemplu, tablourile dintr-o expoziție pot fi admirate la fața locului, dar pot fi și explorate din multiple perspective, on-line, prin intermediul internetului. Ambele modalități produc reprezentări diverse sau de experiențe cu conotație formativă care se completează dar se și stimulează reciproc.

Astfel, interdependența dintre tehnologiile actuale și educație devine tot mai evidentă, necesară și dinamică. Pe de o parte, se observă un avans din ce în ce mai mare al tehnologiei, al aplicațiilor instrumentate virtual, ceea ce obligă la formarea de noi abilități, conduite, atitudini,

din partea celor care le utilizează. Pe de altă parte, asistăm și la un proces de „absorbție” și o folosire tot mai frecventă în procesul educațional a suporturilor, a resurselor și instrumentelor digitale, care evoluează într-un ritm alert. Astfel încât, relația dintre cele două domenii devine plurivalentă, complexă și inevitabilă. De multe ori se întâmplă ca unele inovații tehnice, folosite în diverse domenii să pătrundă și în mediul educațional, într-un mod „natural”, (calculatorul, tableta, telefonul), altele acestea sunt create și destinate de la început pentru a fi utilizate în școală și în procesul de învățare (tabla interactivă, platformele educative virtuale, aplicații și jocuri colaborative etc.).

Valențele educative ale noilor resurse tehnologice sunt multiple: pe de o parte, acestea facilitează și vin în sprijinul educației, dacă sunt atent și eficient integrate în lecții; pe de altă parte, ele predispun și obligă la reformarea sistemului de învățământ, în plan curricular și al strategiilor de predare-învățare-evaluare, precum și la formarea de noi competențe, prin pregătirea continuă a cadrelor didactice. Așadar, integrarea și utilizarea în educație a noilor resurse și instrumente digitale conduce la o redimensionare a metodologiilor didactice tradiționale, prin re-contextualizări, modernizări, inovații și la nivel strategic.

Aceste suporturi, materiale digitale care reprezintă noi mijloace de învățare, „forțează” într-un anumit grad metodologia didactică să se recalibreze și să devină mai activizantă și dinamică. Acest lucru nu înseamnă nici pe departe că trebuie să minimalizăm sau, dimpotrivă să amplificăm una sau alta dintre variante, ci de a le spori valențele formative ambelor, în beneficiul elevilor, prin utilizări corelate, și atent îmbinate. Ceea ce e nou și inedit nu trebuie sub nicio formă să excludă ceea ce e clasic și vechi, ci să-l redimensioneze și să-i redea o nouă abordare. Așa încât, secvențe de predare în care s-a folosit expunerea sau conversația se pot întrepătrunde într-un mod eficient cu activarea unor tehnologii creative, a unor instrumente, resurse și aplicații cu suport digital care presupun instruirea cu ajutorul calculatorului.

Cum să combini Digitalul cu Educația Tradițională pentru Rezultate mai Bune? Este educația digitală viitorul?

Multe articole din ziare și site-uri educaționale sugerează că educația digitală câștigă tot mai mult teren iar, într-o anumită manieră, școala tradițională începe să piardă teren.

Generația de azi este mult mai activă, mai curioasă și mai dornică de informații rapide și la subiect, iar școala tradițională nu mai este suficientă. Iar aici intervine tehnologia și avantajele sale extraordinare inclusiv în domeniul educației.

Educația digitală merge dincolo metodele de predare clasice, care nu mai țin pasul cu nevoile elevilor de azi. Este mai flexibilă și se potrivește cerințelor specifice pe care le au copiii. De ce? Deoarece copiii vor să știe întotdeauna mai mult, întotdeauna ceva nou, care să le stimuleze și mai mult creativitatea și gândirea critică. Copiii de azi vor să știe cum să facă lucrurile practice, iar nu totul este explicabil prin manualele actuale.

Desigur că, în afară de cursurile online, putem căuta să îmbunătățim cunoștințele prin Google, Wikipedia și YouTube – care conțin cele mai recente informații despre știință, oameni, progrese tehnologice și descoperiri. Cele mai multe site-uri online repute sunt actualizate periodic și oferă noi perspective. Lucru pe care manualele clasice nu îl pot face atât de activ.

Este educația digitală bună pentru copiii noștri? Cum ne dăm seama?

Iată câțiva factori care trebuie luați în considerare:

1. FLEXIBILITATEA

Educația digitală este foarte flexibilă. De exemplu, aceasta se poate livra sub forma unei serii de videoclipuri și materiale PDF descărcabile.

Digital = înveți în ritmul tău. Nu este nevoie să alergi de la un curs la altul, la after-school etc. pentru a învăța și aprofunda subiecte diferite.

Dacă trebuie să stai acasă pentru că ești bolnav, nu pierzi lecția de la școală, îți faci temele online, iar acest lucru înseamnă că nu e nevoie să recuperezi ceea ce au făcut colegii la clasă. Practic, participi la lecții îmbrăcat în pijamale.

Dar dacă vrei să devii mai organizat, atunci e nevoie să înveți după un program bine stabilit și să renunți la o mare parte din timpul liber. În acest caz, studiul la școală este cel mai potrivit.

2. COSTURILE

Educația tradițională are, de cele mai multe ori costuri suplimentare, incluzând taxele pentru cămin sau chirie, hrană și manuale.

În cazul educației digitale, cursurile se fac online, iar cei care crează aceste cursuri folosesc echipamente profesionale de software, la care ai acces fără costuri sau cu costuri foarte reduse. Cursurile online vin și sub forma de video, având o calitate a imaginii și sunetului la fel de bune ca și cele reale. Aceste lecții video sunt accesibile oricând și de oriunde.

Totuși, educația tradițională, deși costisitoare în foarte multe cazuri, are și avantajele ei, cum ar fi accesul la bibliotecile vaste și contactul direct (în persoană) cu profesorii și colegii.

3. INTERACȚIUNEA SOCIALĂ

Dacă doriți ca elevii să-și construiască relații, să întâlnească oameni, să se bucure de viața de elev, să participe la excursii și programe culturale – puteți alege școala convențională.

Educația online este în mare parte despre învățarea bazată pe video și despre mentoratul online – în care lipsesc contactul personal și interacțiunile față în față.

Educație digitală, pentru cine?

Dacă ești mai mult decât un toțilar, îți plac gadget-urile și ești la curent cu tendințele în tehnologie – învățarea digitală este varianta potrivită pentru tine. Dacă vrei să ai un avantaj față de ceilalți elevi și să îți îmbunătățești abilitățile pentru a avea o carieră de succes în viitor, atunci educația digitală este cea mai viabilă opțiune.

Dacă vrei să înveți într-o manieră mai lentă, conservatoare, uneori fără fundament solid pentru lumea reală de dincolo de școală și să ai un parcurs lent al dezvoltării tale, atunci educația tradițională este pentru tine.

Educația online este în mare parte despre învățarea bazată pe video și despre mentoratul online – în care lipsesc contactul personal și interacțiunile față în față.

Educația combinată – tradițional și digital – cea mai potrivită abordare?

Învățarea tradițională combinată cu cea digitală devine din ce în ce mai populară. Astfel, nu se face trecerea bruscă de la tradițional, la digital, ambele aduc plus valoare dacă sunt combinate, iar schimbarea și trecerea numai la educația digitală este mai ușor de asimilat, în special de către profesori, care au fost educați și “antrenați” foarte mulți ani în maniera clasică, tradițională. Iar trecerea bruscă la mediul digital poate da naștere la frustrare, dar mai ales la rezistență la schimbare.

Abordarea mixtă de educație online și convențională oferă, să spunem, interacțiunea umană se face puțin o dată pe săptămână, iar temele și proiectele sunt de obicei online.

De asemenea, dacă lucrezi la un proiect ce implică mai multe persoane, toți participanții pot lucra de acasă, în ritmul lor, pe același document, fiecare persoană având acces la modificările făcute de ceilalți, iar profesorii putând oferi feedback în timp real. Astfel, se câștigă foarte mult timp, iar alte costuri sunt reduse, chiar eliminate.

Acum, că opțiuni există, depinde numai de elevi și profesori să decidă ce variantă aleg. De asemenea, procesul de digitalizare a educației este de durată. Singura certitudine fiind aceea că doar într-acolo ne îndreptăm, către tehnologie în toate domeniile, acesta fiind parcursul firesc al evoluției, singura certitudine a vieții rămânând desigur, **SCHIMBAREA**.

Folosirea tehnologiilor moderne în școală face parte din evoluția naturală a învățării și sugerează o soluție firească la provocările moderne adresate învățării și a nevoilor elevilor. Integrearea acestora în procesul tradițional de predare-învățare-evaluare este o oportunitate de a integra inovațiile tehnologice cu interacțiunea și implicarea oferite de modul tradițional de cunoaștere. Nu este un proces ușor, dar dificultățile pot fi depășite având în vedere potențialul acestui tip de cunoaștere.

De aceea, este bine să îmbrățișăm tehnologia în educație, să folosim tot mai mult avantajele pe care le oferă și să ne schimbăm ușor, ușor perspectiva și ieșirea din zona de confort, care nu duce decât la stagnare, nicidecum la evoluție.

BIBLIOGRAFIE:

1. Barbu, S. (2022). *Provocările educației în era digitală*. Revista cadrelor didactice nr.87/2022. Didactic.ro. Cancelaria Națională
2. Benito, Y., (1993), *Copiii supradotați. Educație, dezvoltare emoțională și adaptare socială*. Iași: Editura Polirom.
3. Coroi, M.I. (2022). *Educația digitală o necesitate*. Revista cadrelor didactice nr.87/2022. Didactic.ro. Cancelaria Națională
4. Crețu, C., (1997), *Psihopedagogia succesului*. Iași: Editura Polirom.
5. Făt, S. & Labăr, A. (2009). *Eficiența utilizării noilor tehnologii în educație*. EduTIC;
6. Istrate, O. (2010). *Efecte și rezultate ale utilizării TIC în educație în Lucrările Conferinței Naționale de Învățământ Virtual*, Ediția a VIII-a, 29 octombrie – 31 octombrie 2010, *Tehnologii Moderne în Educație și Cercetare*, Editura Universității din București;
7. Jigău, M., (1994). *Copiii supradotați*. Editura Știință și Tehnică: București.
8. Mușata Bocoș, M-D. (2013). *Intruirea interactivă*. București: Editura POLIROM

IMPACTUL FOLOSIRII TEHNOLOGIILOR DIGITALE ÎN ACTIVITATEA DIDACTICĂ DUPĂ ÎNVĂȚĂMÂNTUL EXCLUSIV ONLINE

(STUDIU DE CAZ)

Profesor: MELNICIUC IOANA-MĂDĂLINA

Școala Gimnazială “ Nicolae Iorga ” Buhalnița, Iași

CONTEXT

Principalul motiv care a dus la necesitatea realizării acestui studiu e reprezentat de schimbările apărute în educație în perioada post-pandemică în ceea ce privește utilizarea tehnologiilor digitale în activitatea noastră didactică.

OBIECTIV FUNDAMENTAL (SCOP): evaluarea gradului de integrare a tehnologiei digitale în activitatea didactică în momentul actual în care ne aflăm.

OBIECTIVE

- identificarea opiniei cadrelor didactice cu privire la utilizarea mijloacelor digitale în activitatea la clasă;
- determinarea influenței pe care o are tehnologiile digitale în procesul instructiv-educativ din punct de vedere socio-cognitiv;
- sublinierea modificărilor apărute ca urmare a utilizării mijloacelor digitale în perioada online (resurse, dificultăți, etc.)

LOT DE SUBIECTI: 106 cadre didactice din învățământul preuniversitar

METODA UTILIZATĂ: metoda anchetei care utilizează ca și instrument – chestionarul. Chestionarul aplicat este adaptat după varianta pe care au folosit-o două cadre didactice universitare, Silvia Făt și Adrian-Vicențiu Labăr, în anul 2009. Am ales acest instrument tocmai pentru a realiza o comparație cu rezultate obținute de către aceștia în 2009.

IPOTEZE

- rezistența la schimbare a cadrelor didactice cu privire la integrarea tehnologiilor digitale în activitatea didactică;
- procesul educativ este influențat de folosirea tehnologiilor digitale din punct de vedere socio-cognitiv;
- utilizarea mijloacelor digitale în perioada online a întâmpinat numeroase piedici.

REZULTATE

Eșantionul cercetării a fost format dintr-un număr de 106 cadre didactice din învățământul preuniversitar: învățământ preșcolar, primar și gimnazial. În ceea ce privește caracteristicile celor care au acceptat să răspundă, specificăm următoarele: cadrele didactice chestionate fac parte din următoarele categorii de vârstă: 13,2% din categoria 21-29 ani; 20,8% din categoria 30-39 ani, 34,9% din categoria 40-49 ani și 31,1% din categoria peste 50 de ani. Apartenența zonală rurală predomină, aproximativ 60% din cei care au răspuns fapt care arată că accesul la noile tehnologii este mai facil și în mediul rural față de anul 2009 sau de perioada de dinaintea pandemiei, ținând cont de faptul că aplicarea instrumentului de cercetare și culegerea datelor au fost făcute online. Peste jumătate dintre respondenți sunt cadre didactice cu gradul I (54,7%), 9,4% cadre didactice cu gradul al II-lea, 18,9% cadre didactice cu definitivat, iar 17% debutanți. Vechimea medie în învățământ este de aproximativ 17 ani. Populația feminină este de 83%, iar cea masculină în proporție de 17%.

Vârsta dominantă a elevilor acestor profesori este cuprinsă între 10-14 ani (pentru 65,1% din cadrele didactice chestionate), urmată de vârsta 6-10 ani (pentru 17,9% din acestea).

În ceea ce privește aspectele legate de infrastructura în școli am obținut următoarele rezultate: în procent de 16% profesorii afirmă că există computere disponibile pentru elevi în timp ce 23,6% din cadrele didactice declară că școala asigură numărul necesar de computere pentru activitatea lor; 71,7% folosesc calculatoarele ca parte a activităților la clasă din care 32,1% cel puțin o oră pe zi; dintre cei care nu prea folosesc calculatorul ca parte a activității didactice, identifică ca puncte slab lipsa fondurilor disponibile pentru achiziția acestora (24,5%), lipsa conexiunii la internet în școală (17%), lipsa accesului la tehnologie hardware (17%). Peste 92,9% dintre cadrele didactice consideră că este necesar ca pentru fiecare elev să se asigure un laptop/o tabletă ca instrument de învățare. Din păcate, folosirea individuală de către elevi a propriului calculator este încă departe de a se realiza, doar 9,2% având propriul laptop, însă 63,2% dintre cadrele didactice au răspuns că au laptopuri sau tablete pentru mai mulți elevi dintr-o clasă obișnuită și nu dintr-un laborator de informatică cum a reieșit din studiul anterior.

În ceea ce privește disciplinele școlare avantajate de utilizarea TIC similar studiului din 2009, în opinia cadrelor didactice care beneficiază de aceste avantaje sunt Științele (fizica, chimia, biologia), apoi limbile străine urmate de geografie.

Analizând rezultatele obținute cu privire la impactul pe care îl are utilizarea calculatoarelor și a diferitelor platforme educaționale în activitățile de predare, se observă că acestea facilitează activitatea, permit cadrelor didactice să-și adapteze lecțiile pentru fiecare elev în mod individual chiar și pentru elevii cu cerințe speciale sau dificultăți de învățare, însă

la fel ca în studiul precedent, o parte din cadrele didactice consider că tehnologia nu a avut niciun impact asupra activității de predare.

În ceea ce privește responsabilitatea pentru furnizarea pentru școli a unei baze informatice adecvate guvernului i se atribuie primul loc și, în fapt, i se pretinde mai mult: 82,1%. Un procent de 11,3% consideră că este responsabilitatea școlii să asigure resursele necesare. O pondere similară a fost obținută și în studiul realizat în anul 2009.

Ceea ce putem concluziona cu privire la utilizarea eficientă a calculatoarelor este că peste jumătate din cadrele didactice chestionate se consideră competente în lucrul cu calculatorul și dețin mai multe cunoștințe legate de utilizarea tehnologiilor decât elevii; ceea ce înseamnă că toate acestea au parcurs diferite programe de formare a competențelor digitale, o provocare a perioadei pandemice. Niciun cadru didactic nu a semnalat faptul că nu se descurcă cu utilizarea calculatoarelor.

Dintre modificările comportamentale ale elevilor cu privire la procesul de învățare, se remarcă că aceștia manifestă un interes mai mare pentru învățare, creșterea frecvenței la ore, o concentrare mai bună dar și o atitudine pozitivă la clasă.

În concluzie, deși școlile sunt mai dotate în prezent cu calculatoare, laptopuri și table interactive, prin comparație cu perioada de dinaintea pandemiei, întotdeauna există loc de mai bine.

CONCLUZII

Ca urmare a studiului realizat, atât în ceea ce privește aspectele teoretice ale temei date cât și aspectele practice (demersul investigativ), am ajuns la următoarele concluzii:

- utilizarea tehnologiilor digitale în cadrul lecțiilor este imperios necesară pentru a stimula interesul și pentru a capta atenția elevilor generației actuale;
- există în prezent numeroase resurse educaționale deschise la care cadrele didactice pot apela pentru a pregăti lecțiile;
- este recomandat ca pentru formarea și dezvoltarea competențelor digitale, cadrele didactice să participe la programe de formare profesională în această direcție;
- utilizarea mijloacelor TIC face ca activitatea noastră didactică să fie mult mai atractivă pentru elevi, aceștia devenind mult mai interesați de procesul de învățare ținând cont de contextul actual în care majoritatea elevilor utilizează tehnologia;
- se observă că în ultimul timp ponderea celor care utilizează mijloace TIC, atât în rândul cadrelor didactice cât în rândul elevilor în special din mediul rural a crescut semnificativ;

- în perioada pandemică școlile au investit mai mult în resurse digitale necesare desfășurării online a activităților;
- majoritatea cadrelor didactice chestionate consideră că majoritatea elevilor ar trebui să dispună de mijloace TIC dar și de conexiune la Internet;
- folosirea tehnologiilor digitale reprezintă o alternativă educațională la care putem apela în anumite situații ori de câte ori este nevoie;
- comparativ cu studiul efectuat în 2009, se observă că atât școlile cât și reprezentanții acestora și-au schimbat foarte mult percepția cu privire la rolul vital pe care îl joacă în contextul actual folosirea TIC;
- chiar dacă se observă o schimbare în bine și un trend ascendent este nevoie de mult mai mult, chiar și în ceea ce privește conservatorismul și mentalitatea unor cadre didactice în vârstă care nu sunt deschise la nou și consideră utilizarea TIC ca fiind o povară;
- dacă dorim un învățământ într-adevăr centrat pe elev, și noi cadrele didactice trebuie să ne adaptăm și să ne formăm continuu.

REFERINȚE BIBLIOGRAFICE

- Ceobanu, C., Cucos, C., Istrate, O., Pânișoară, I.O. (2020). *Educația digitală*. Iași: Polirom.
- Dima, M.M. (2021). *Studiu privind impactul formei de învățământ în mediul online al studenților UMF Craiova*. Centrul de Consiliere și Orientare Profesională. Disponibil online la adresa <https://www.umfcv.ro/files/s/t/Studiu-privind-impactul-formei-de-invatamant-in-online-al-studentilor-UMF%20CCOP%202021.pdf>
- Făt, S., Labăr, A.V.. (2009). *Eficiența utilizării noilor tehnologii în educație*. EduTIC, Raport de cercetare evaluativă. Disponibil online la adresa https://www.elearning.ro/resurse/EduTIC2009_Raport.pdf
- Mărgărit, C.E., *Școala online - provocare pentru profesori și elevi*. Disponibil online la adresa: https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/228-232_20.pdf

CADRU DIDACTIC, CATALIZATOR AL DORINȚEI DE CUNOAȘTERE

Prof. MERCE SANDA

Școala Gimnazială „Miron Pompiliu,- Ștei

MOTO: „A educa înseamnă a-i face pe copii să-și însușescă prin experiență un sistem de valori care să le dea posibilitatea să se integreze în mod inteligent și moral într-o lume în rapidă prefacere.”

Robert Dottrens

Sunt ce sunt astăzi și datorită dascălilor pe care i-am avut” –

aceasta este sintagma care ar trebui să ne treacă prin minte atunci când ne gândim la profesorii care ne-au ajutat să înțelegem din tainele vieții și să deprindem cunostințe care ne vor ajuta probabil pe tot parcursul vieții.

În școală profesorul este conducătorul activității didactice ce se desfășoară în vederea realizării obiectivelor prevăzute în documentele școlare. El este cel care imprimă un sens și o finalitate educativă tuturor premiselor și condițiilor, obiective și subiective, participante. “Meseria de profesor este o mare și frumoasă profesiune, care nu seamănă cu nici o alta, o meserie care nu se termină odata ce ai pășit dincolo de porțile școlii. O meserie aspră și plăcută, umilă și mândră, exigentă și liberă, o meserie în care mediocritatea nu este permisă, unde pregătirea de excepție este abia satisfăcătoare, o meserie care epuizează și înviează, care te dispersează și exaltă, o meserie în care a ști nu înseamnă nimic fără emoție, în care dragostea e sterilă fără forța spirituală, o meserie când apăsătoare, când implacabilă, ingrată și plină de farmec”. “A fi educator nu înseamnă a exercita o meserie, înseamnă a îndeplini o misiune, a face un apostolat”. Privit de pe pozițiile orientării traditionaliste, rolul profesorului este de a păstra cunostințele și a le transmite generațiilor tinere. Cu alte cuvinte, profesorul apare ca un mijlocitor menit a străbate spațiul spiritual dintre generații, pe același drum bătătorit, condamnat a rămâne, în acest fel, împreună cu cei pe care îi educă, într-o legătură continuă, culturală și de cunoaștere.

Orientarea prospectivă a educației este consecința firească a ritmului accelerat de evoluție și transformare a istoriei. A-l educa pe om pentru a face față cerințelor viitorului, pentru a putea înfrunța și răspunde unor situații imprevizibile, amplifică funcția educației ce vizează integrarea activă în viața socială a individului. Rolul de profesor presupune argumentarea într-o mulțime de grupuri de referință care pun profesorului cerințe diferențiate: el reprezintă autoritatea publică, ca reprezentant al statului, transmitător de cunoștințe și educator, evaluator al elevilor, partenerul părinților în sarcina educativă, membru în colectivul școlii, coleg. Profesiunea de educator este, fără îndoială, încărcată de tensiune. Pentru a putea răspunde atât cerințelor și articula oferta sa comportamentală unor solicitări diverse, el trebuie să aibă conștiința misiunii sale, are obligația de a observa și evalua, disponibilitatea de a primi sugestii, aptitudinea de a organiza și regiza procesul de instruire.

Dascălului, indiferent de etapa de dezvoltare a „subiectului”, intervenției lui formative, îi revine dificila și nobila sarcină de a gestiona, în conformitate cu exigențele prezentului și viitorului, atât predispozițiile cognitive ale celui care învață (cunoștințe,

deprinderi și abilități), cât și predispozițiile lui afective (interesele, atitudinile) la care trebuie să adapteze modul de structurare a cunoștințelor oferite, mecanismele de întărire care asigură continuitatea elevului (interesele lui), feed-back-ul și formele de evaluare a performanțelor elevului.

La intrarea în școala generală, elevii nu știu nici să citească, nici să scrie, nici să socotească. Prin munca metodică și perseverentă a învățătorului și a profesorilor ei ajung ca la absolvirea școlii generale să aibă un larg orizont de cunoștințe despre natură și societate, ceea ce-i ajută să înțeleagă mai adânc obiectele și fenomenele cu care vin în contact, să interpreteze mai corect evenimentele la care participă, să-și dea mai bine seama de rostul lor în viață. Scopul este formarea unui cetățean veritabil pentru o societate deschisă, să fie cooperant, capabil de a conduce, să fie tolerant față de oameni, să dea dovadă de inițiativă individuale și să găsească soluții care să se adapteze la realități aflate în plină schimbare. O democrație nu este numai o formă de organizare politică, ci mai curând o formă de interacțiune socială, un efort din partea fiecărui membru al societății pentru promovarea bunului comun să se ajute reciproc, să manifeste responsabilitate pentru menținerea dreptății și libertății.

Tot atât de puternică este și influența pe care o exercită cadrul didactic asupra dezvoltării memoriei, imaginației, gândirii, spiritului de observație al elevilor. Procesele psihice se dezvoltă prin exercitarea lor, prin activități corespunzătoare. Profesorul ajută pe fiecare elev să facă progrese, îl stimulează, îl îndrumă și îl corectează, încât capacitățile lui psihice să treacă treptat de la stadii inferioare la stadii superioare.

Profesorul este figura centrală a reformei educaționale contemporane. El trebuie să renunțe la rolul său tradițional și să se transforme, în condițiile în care școala se restructurează în echipe de elevi și profesori, într-un planificator al activităților de grup, într-un facilitator al interacțiunii elevilor. Aflându-se în fața unor ființe umane adulte sau în devenire, dascălul trebuie să dea dovadă de multă sensibilitate, atașament și respect față de ele transformându-se în cele din urmă într-un coparticipant la propriile lor confruntări. Dascălul trebuie să dea dovadă de respect și încredere față de posibilitățile latente pe care le posedă oricare copil, dorința sinceră ca aceste posibilități să se dezvolte, încrederea deplină în viitorul său.

Fiecare om are un talent, doar că unii au norocul să-l descopere, iar alții nu. Asta ar trebui să facă școala, în special profesorul, indiferent de timp și loc, să fie lumânarea care să ardă veșnic, pentru a arăta fiecărui copil calea de urmat în viață, iar sfătuitorul său să fie dascălul. Dar pentru ca sfaturile dascălului să fie cu folos, elevul trebuie să-l respecte, dar acest respect să fie reciproc.

Consider că profesorul facilitator are un rol deosebit de important în educarea și formarea elevilor, este important să acorde șanse egale tuturor și să le exemplificăm, să le explicăm pentru a favoriza și a facilita procesul de învățare. Copiii se conduc mai mult de exemple decât de reguli. Prescripțiile ori de ce fel ar fi, ajută puțin; arătând însă cum fac alții, copiii îi vor urma de la sine, imitând. Rolul profesorului nu trebuie să se reducă la a transmite informații, cunoștințe, iar cel al elevului la a asculta și a asimila informații. Profesorul trebuie să fie mai mult un organizator al situațiilor de învățare și un element de conexiune între elev și societate, care mediază și facilitează accesul la informație.

. Pentru a putea răspunde atâtor cerințe și articula oferta sa comportamentală unor solicitări diverse, el trebuie să aibă conștiința misiunii sale, are obligația de a observa și evalua, disponibilitatea de a primi sugestii, aptitudinea de a organiza și regiza procesul de instruire

El este cel care trebuie să învețe să-și alieze computerul în acțiunea educativă, să facă din acesta un puternic catalizator al interacțiunii dintre elevi. De el depinde prefacerea travaliului în clasă într-o activitate agreabilă, desfășurată într-un mediu afectiv, cald și securizant. După cum de el depinde introducerea perspectivei interdisciplinare și răspândirea practicii predării în echipă .Numai un profesor care a reflectat asupra rolului său și care deține cunoștințe psihopedagogice poate deveni protagonistul acestei reforme.

Personalitatea cadrului didactic (educatoare, învățător, profesor), din orice perspectivă ar fi abordată, rămâne una dintre cele mai distincte din punct de vedere al caracteristicilor specifice, datorită rolului atât de însemnat pe care îl are în viața copilului. Raportul de interdependență dintre personalitate și activitatea didactică, educație în general, devine fundamental în scopul optimizării acestor activități și a evidențierii impactului personalității cadrelor didactice asupra elevilor în procesul de învățământ. Personalitatea reprezintă o rezultantă dinamică a tuturor însușirilor psihice ale individului și presupune organizarea interioară, sintetică, unitară și, totodată individualizată a însușirilor psihofiziologice, a structurilor cognitive și aptitudinale. Deasemenea, personalitatea cuprinde totalitatea predispozițiilor înnăscute și însușirile dobândite de individ în cursul vieții.

Eficiența actului educațional este o rezultantă a interacțiunii tuturor factorilor și condițiilor care concură la desfășurarea sa. Personalitatea dascălului reprezintă acel filtru care imprimă direcții și finalități nuanțate întregului demers educativ el este un adevărat catalizator al dorinței de cunoaștere.

Bibliografie:

- Dorina Sălăvăstru, *Psihologia educației*, Editura Politom, 2004
Ghe. Tomșa, *Psihopedagogie preșcolară și școlară*, Revista de pedagogie, București, 2005
Ioan Nicula, *Tratat de pedagogie școlară*, Editura Didactică și Pedagogică București, 1998

CARACTERISTICI ALE GÂNDIRII ȘI LIMBAJULUI ÎN PERIOADA PREȘCOLARĂ – EDUCAȚIA PREȘCOLARĂ FĂRĂ LIMITE

Mercurean Ioana Otilia, Grădinița cu Program Prelungit „Mihai Eminescu”, Târgu Jiu

Perioada preșcolară sau vârsta de aur a copilăriei este vârsta unor achiziții fundamentale a căror calitate va influența în mare măsură nivelul de adaptare și de integrare a copilului în fazele următoare ale evoluției și dezvoltării lui. Vârsta preșcolară este o perioadă a descoperirii, copilul învață că există o lume interesantă și dorește să se implice în cunoașterea ei.

Perioada preșcolară este caracterizată de progrese înregistrate atât pe linia evoluției gândirii cât și a limbajului, acestea fiind strâns legate între ele.

Gândirea preșcolarului este preconceptuală sau cvasiconceptuală ceea ce înseamnă că ea operează cu o serie de constructe care nu sunt nici noțiuni individualizate, dar nici noțiuni generale.

Pentru preșcolarul mic aproape totul este însușit. Soarele, luna, norii, frunzele, ceasul sunt ființe vii, dotate cu inteligență. Din egocentrismul gândirii, derivă o altă particularitate a sa și anume artificialismul, credința că toate lucrurile sunt fabricate de om.

Copilul este frapat de puterea adultului, pe care îl vede ca un fel de magician ce jonglează cu focul și electricitatea, cu lumina și întunericul. De aceea este firesc ca preșcolarul să se abandoneze puterii adultului, să-i recunoască forța, să-l considere ca aflându-se la originea universului, dar și a vieții în general.

O asemenea particularitate a gândirii evidențiază însă slăbiciunea psihismului său. Pentru a progresa, gândirea trebuie să iasă din egocentrismul în care s-a închis și să se măsoare cu cea a altuia. Preșcolarul va conștientiza faptul că gândirea altuia este diferită de a sa, ceea ce îl va face să admită că perspectiva sa particulară nu este singura posibilă. Începe să distingă existența a două puncte de vedere diferite. Compararea acestor perspective diferite de abordare a realității îl face să renunțe treptat la propria sa subiectivitate.

Preșcolarul va trece la analiza mai obiectivă a realității, în jocurile sale va ține seama de partener și va fi capabil chiar de a juca rolul altuia. Aceasta permite trecerea de la egocentrismul inițial la reciprocitate. O dată cu socializarea conduitei sale, gândirea preșcolarului face progrese însemnate, dar rămâne totuși o gândire sincretică, bazată pe relaționarea mai mult sau mai puțin la întâmplare a însușirilor obiectelor și nu atât după logica lor.

Inconsistența reprezentărilor și incapacitatea de a folosi raționamente explică această caracteristică a gândirii. Faptul că gândirea preșcolarului este încă intuitivă, concretă este demonstrat și de orientarea practică a gândirii sale.

Definitiv pentru gândirea preșcolarului este însă o altă caracteristică și anume organizarea structurilor operative ale gândirii, apariția noțiunilor empirice care deși sunt „însule” în gândirea copilului, necoordonate și neorganizate în sisteme-coerente, are mare importanță pentru cunoașterea realității. Alături de noțiunile empirice încep să se contureze primele operații ale gândirii. Piaget este convins că la vârsta preșcolară putem vorbi de existența unei perioade preoperatorii a dezvoltării gândirii. Dovada existenței ei este absența noțiunilor de conservare, greutate, volum. În ciuda faptului că pe baza cuvântului posibilitățile de sistematizare și integrare ale gândirii preșcolarului cresc, ea rămâne totuși tributară ireversibilității perceptive. Copilului îi este greu să treacă peste aspectele de formă, culoare și să surprindă o serie de relații (permanența, invarianța).

Cu toate progresele ce se înregistrează la nivelul gândirii preșcolarului, ea nu poate depăși anumite limite, aceasta se realizează cu timpul. Astfel, gândirea preșcolarului este predominant preconceptuală, fapt care îi limitează posibilitatea de a vehicula noțiuni generale bine conturate și cu o semnificație diversă.

Strâns legate de evoluția gândirii este și evoluția limbajului. De altfel, limbajul impune gândirii existenței sale culturale contribuind în felul acesta la restructurarea ei. Copilul apelează

la realitate, dar prin limbaj se depărtează de ea, își amintește situațiile trecute, stabilește raporturi, face deducții valide.

Extinderea și complicarea raporturilor dintre copil și realitatea înconjurătoare, sporirea independenței copilului, caracterul ceva mai organizat al activității sale, se răsfrâng direct asupra limbajului său. Acesta se îmbogățește sub raport cantitativ. Când copilul se referă la experiența sa nemijlocită, caracterul situativ al limbajului este foarte prezent, în schimb atunci când el reproduce povestirile auzite de la adult, acest caracter se diminuează. Ca o tendință generală se manifestă totuși diminuarea caracterului situativ al limbajului o dată cu trecerea spre preșcolăritatea mare.

Specific pentru preșcolar este, însă, nu doar predominarea uneia sau alteia dintre cele două forme de limbaj, ci și apariția treptată din limbajul monologat a unei noi forme și anume a limbajului interior – proces ce are loc între 3 ani și jumătate și 5 ani și jumătate. Apariția limbajului interior sporește enorm de mult posibilitățile copilului de a-și planifica mintal activitatea, de a și-o regla permanent. Vorbind cu sine, mai ales atunci când se află în situații dificile, problematice, copilul își poate ordona acțiunile, își poate stabili punctele modale ale activității, găsește soluții.

Prin toate acestea limbajul interior are o mare importanță în dezvoltarea intelectuală a copilului, el reprezentând, de fapt, mecanismul fundamental al gândirii.

În preșcolăritate se dezvoltă mult latura fonetică a limbajului, deși datorită unor particularități ale aparatului fonator, ale analizatorului verbo-motor și analizatorului auditiv, pronunția nu este încă perfectă. Sunt posibile omisiuni, substituiri, inversiuni de sunete. Copiii își însușesc fondul lexical, dar și semnificația cuvintelor. Problema cea mai importantă a preșcolărității o va reprezenta însușirea structurii gramaticale a limbajului.

Caracteristică pentru preșcolăritate este și formarea independentă a cuvintelor, inventarea lor, ce are la bază creșterea capacității de generalizare a unor relații gramaticale deja consolidate.

BIBLIOGRAFIE:

1. Pantelimon, G., Zlate, M., Verza, E., 1993, Psihologia copilului, Editura Didactică și Pedagogică
2. Tomșa, Ghe., 2005, Psihopedagogie preșcolară și școlară, Editura Coresi, București
3. Șchiopul, U., Verza, E., 1995, Psihologia vârstelor. Ciclurile vieții, Editura Didactică și Pedagogică, București
4. Vrajmaș, E., 1999, Educația copilului preșcolar, Editura Pro Humanitate, București

BIBLIOGRAFIE

5. Pantelimon, G., Zlate, M., Verza, E., 1993, *Psihologia copilului*, Editura Didactică și Pedagogică
6. Tomșa, Ghe., 2005, *Psihopedagogie preșcolară și școlară*, Editura Coresi, București
7. Șchiopul, U., Verza, E., 1995, *Psihologia vârstelor. Ciclurile vieții*, Editura Didactică și Pedagogică, București
8. Vrajmaș, E., 1999, *Educația copilului preșcolar*, Editura Pro Humanitate, București

Motivarea elevilor nepăsători (studiu de specialitate)

**Prof. Merișor Adela – Petruța
Școala Gimnazială Nr.1 Urdari
Județul Gorj**

Profesorii sunt direct responsabili pentru ceea ce se întâmplă în școală și în sala de clasă. Unele metode propuse s-ar putea să funcționeze, altele vor avea nevoie de ajustări, în funcție de particularitățile școlii, în funcție de clasele la care predăm sau de nevoile specifice ale elevilor.

Cadrele didactice își propun întotdeauna să crească motivația pentru învățare a elevilor și să minimizeze problemele de comportament din sala de clasă. În teorie, în fiecare școală și în fiecare clasă putem avea elevi care își doresc succesul, dar care nu sunt dispuși să muncească pentru a-l obține. În această epocă a abundenței și a sentimentului de îndreptățire, vina îi poate face pe părinți să le ofere lucruri materiale copiilor, fără însă a avea și responsabilități asociate acestora. Este simplu să avem astfel de așteptări într-o cultură care valorizează atât de mult ceea ce avem, nu ceea ce suntem.

Un studiu a reliefat faptul că este nevoie, în medie, de nouă cereri repetate din partea unui copil pentru a-și convinge părinții să-i cumpere un produs văzut la televizor (Seith, 2017). Chiar și părinții cu venituri modeste au declarat că resimt presiunea de a cumpăra cele mai noi modele de pantofi sport sau telefoane pentru copiii lor. Când „repede și ușor” înlocuiește „muncește și primește”, iar părinții prioritizează satisfacția imediată a copilului în locul rezistenței persistenței și efortului depus, școala poate reprezenta o trezire bruscă la realitate pentru copil, din moment ce succesul în școală - și în viață – presupune pregătire, muncă și perseverență.

Nu de puține ori, elevii nu își îndeplinesc sarcinile școlare pentru că se simt marginalizați și consideră că lipsa de productivitate îi va ajuta să fie acceptați de grup. De exemplu, un elev care se mută într-o școală nouă, dar care încă regretă despărțirea de mediul familiar anterior, va fi mai predispus să interacționeze cu acei elevi care au la rândul lor dificultăți de adaptare. Alți elevi pot avea dificultăți de învățare și renunță la a mai face un efort, pentru a-și masca astfel neputința. Multora dintre elevii care afișează o atitudine nepăsătoare le este, de fapt, teamă să le pese, fiind convinși că nu pot avea succes.

Pentru unii elevi, a fi considerați ca lipsiți de motivație sau chiar răi pare să fie totuși mai bine decât a fi văzuți drept incapabili. Pentru alții, refuzul de a se implica în activitățile școlare poate fi o modalitate de a-și exercita puterea și capacitatea de control. Deși acești elevi pot fi competenți și capabili, nevoile lor de independență și de asumare a controlului asupra oricărei situații în care se află îi determină să aplice această strategie defetistă.

Strategiile didactice și interpersonale care funcționează în creșterea motivației trebuie așadar, să răspundă tuturor acestor nevoi – de a crea legături sociale, de a-și demonstra nivelul de competență și control și de a se distra. Profesorul trebuie să stârnească interesul sau să

reînsuflețească ceea ce venea cândva natural, dar care a fost cumva întrerupt. Ca să îi *faci* pe elevi să fie motivați și să îi *menții* astfel, trebuie să poată obține suficientă plăcere din efortul de învățare sau să înțeleagă că învățătura pe care le-o oferi va reuși, probabil, să le îmbunătățească viețile în viitor.

Responsabilitatea profesorilor este de a asigura că îi învățăm și îi educăm pe *toți* elevii, mai ales pe aceia căroră, aparent, nu le pasă. Cadrul didactic trebuie să găsească metode și tehnici care să le ofere speranță elevilor nemotivați, să le dea un scop și să retrezească în ei bucuria pentru învățătura care era cândva parte a firii lor.

Principii care încurajează succesul școlar

Pentru a reuși să-i motivăm cu succes pe elevii care ne provoacă, ar trebui să înțelegem și să interiorizăm următoarele principii:

- Toți elevii sunt capabili să învețe atunci când au instrumentele academice și personale necesare pentru a avea succes.
- Elevii sunt motivați intrinsec să învețe, dar devin lipsiți de motivație atunci când eşuează constant.
- Învățarea presupune asumarea unor riscuri, iar sălile de clasă trebuie să fie spații sigure din punct de vedere fizic și psihologic.
- Toți elevii au nevoie de apartenență la grup, de a deveni competenți și de a fi capabili să controleze ceea ce li se întâmplă. Motivația de a învăța este adeseori influențată de satisfacerea acestor nevoi.
- Creșterea stimei de sine nu ar trebui să reprezinte obiectivul principal al învățării, ci mai degrabă un rezultat al îndeplinirii unor sarcini dificile și al dobândirii de noi competențe.
- Motivația pentru învățare în școală este mai mare atunci când elevii sunt tratați cu respect și demnitate de către adulții care îi înconjoară.

Aceste principii derivă din cinci procese – cheie pe care profesorul le poate folosi ca puncte de plecare în crearea și aplicarea propriilor sale strategii de motivare a elevilor:

- Aprecierea efortului depus
- Generarea încrederii și a speranței
- Valorizarea implicării și a influenței
- Construirea unei relații
- Stimularea entuziasmului pentru învățare

Am remarcat faptul că unii dintre elevi nu depun suficient efort. Se pare că în fiecare clasă sunt câțiva elevi care deranjează orele, care sunt indiferenți sau care refuză să lucreze. Măsurile tradiționale, precum telefoanele adresate părinților sau notele mici, pot avea efect atunci când vorbim despre elevii care sunt în general motivați de succes, dar nu funcționează pentru acei elevi care deja sunt nemotivați. Dimpotrivă, astfel de metode generează adesea o ruptură și mai adâncă între profesor și elev, primul simțindu-se neputincios în fața situației, al doilea devenind și mai dezinteresat. Așadar, pentru a depăși astfel de situații, avem nevoie de o schimbare a mentalității și a metodelor.

Consider că susținerea și încurajarea efortului este un element foarte important în creșterea motivației și a încrederii elevilor în propriile forțe. Este esențial să evidențiem importanța efortului depus de elevi, mai ales atunci când avem de-a face cu tineri care încearcă să-și mascheze lipsa de cunoștințe și competențe academice prin renunțare sau manifestări neadecvate în sala de clasă.

Efortul trebuie să fie un principiu de bază în sala de clasă. E important să-i învățăm pe elevi să nu abandoneze demersurile pe care le întreprind, și tocmai de aceea e bine să stabilim de la început faptul că nu vom tolera și nici nu vom accepta ca ei să renunțe.

Trebuie să fie limpede pentru toată lumea că există diferențe între oameni, așadar și între elevi, și că nu toți învață în același ritm, timp sau mod. Putem, de asemenea, să dăm teme diferite sau teste diferite, pentru că nu toți elevii au același ritm de învățare. Putem oferi materiale care să fie pe măsura competențelor fiecărui elev – nici prea dificile, nici prea simple.

Strategii utilizate pentru a susține efortul elevilor:

- Folosirea unui limbaj care să încurajeze efortul;
- Aprecierea răspunsurilor parțial corecte;
- Permitearea elevilor să revizuiască, să refacă sau chiar să o ia de la capăt;
- Aprecierea efortului și performanței când notăm elevii;
- Încurajarea pașilor mărunți în fiecare zi;
- Raportarea mai mult la efort și mai puțin la comportament;
- Transformarea eforturilor în responsabilități asumate.

Când elevii depășesc o anumită etapă și progresul lor este vizibil, trebuie încurajați și apreciați. Efortul este greu de măsurat, dar este ușor de remarcat. Elevii care depun efort constant dau greș în foarte puține rânduri. Chiar dacă modificarea programei școlare este uneori necesară, introducerea unei ore în care elevii să aibă posibilitatea de a refăce testele sau de a revizui teme ar putea să aducă beneficii. Nu doar că vor avea timp să revadă anumite noțiuni, dar vor realiza și că efortul suplimentar îi ajută să învețe mai bine și, în consecință, să ia note mai mari.

Bibliografie:

Aleen N. Mendler, „Motivarea elevilor nepăsători”, Ed. Art Klett, 2023

Educația și provocările lumii contemporane

**Prof. Merișor Adela Petruța
Școala Gimnazială Nr.1 Urdari
Județul Gorj**

Prin structură, obiective și conținut, educația trebuie să răspundă neconținut exigențelor cerute de evoluția realității naționale și internaționale. Semnificațiile și eficiența actului educativ sunt date de disponibilitățile educației de adaptare și autoreglare față de sfidările tot mai numeroase ale spațiului social.

Soluția rezolvării problemelor actuale trebuie să vină nu numai din partea educației instituționalizate. Astăzi, obiectivele educației și procesele educative sunt atât de complexe, încât numai o concentrare a eforturilor întreprinse de mai multe instituții ar putea crea acțiuni ale căror rezultate să fie mulțumitoare. Contextul cultural - și, prin extensie, și cel social – trebuie astfel dimensionat încât el însuși să inducă influențe educative diverse, vizibile. Realitatea contemporană demonstrează că rolul școlii nu numai că s-a diminuat, ci a devenit tot mai complex, tocmai datorită necesității împlinirii și corelării funcționale a acestora cu alte segmente ale socialului, pasibile de a realiza secvențial, sarcini și acțiuni ale instituției specializate care rămâne, în continuare, școala.

Educația intelectuală constituie un pivot important în jurul căruia se vor profila și celelalte laturi sau conținuturi ale cunoașterii și practicii umane. Având ca finalitate formarea ființei raționale prin introducerea ordinii în lume și în acțiunile umane, educația intelectuală constituie fundamentul și axul central al acțiunilor personalității. Educația intelectuală are ca specificitate formarea și maximizarea capacităților cognitive, dobândirea instrumentelor intelectuale, achiziționarea tehnicilor culturale celor mai importante, asimilarea unor cunoștințe descriptive și procedurale care să-i asigure o cât mai accentuată autonomie cognitivă candidatului la formare.

Ca mediu social, familia reprezintă locul în care copilul este îngrijit, educat. Educația în familie o precedă pe cea instituțională. Copilul, în primii ani de viață depinde de părinți, iar aceștia nu trebuie să fie preocupați doar de latura fizică a îngrijirii lui, ci și să aibă în vedere educația psiho-socială, corelând posibilitățile fizice cu cele psihice. Educația în familie pune bazele dezvoltării psihice a copilului, iar educația sa la nivel psihic trebuie să urmărească pas cu pas evoluția fizică, urmărindu-se concomitent educația intelectuală, morală în scopul formării caracterului. Cel mai important rol în evoluția psihică a copilului îl au exemplele pozitive din familie, deoarece la această vârstă, rolul exemplului este foarte important.

Este adevărat că marile schimbări existențiale se produc pe baza unei viziuni inovatoare. Progresul se face nu prin respectarea tradițiilor, ci prin contestarea căii bătbătorite. Istoria progresează prin partea proastă a lucrurilor, spune Hegel. Întotdeauna oamenii incomozi fac revoluții (cognitive, sociale). Vom înțelege de aici că ambele tipuri de învățare sunt benefice, cu condiția conducerii variabile a celor care deprind traiectul învățării ce este în concordanță cu sarcinile, conținuturile și finalitățile educației. Se pare că în multe situații prezente, educația inovatoare este mai productivă decât cea de mentinere.

O posibilă evoluție a educației va avea loc prin centrarea acesteia și pe baza exploatarea capacității de cunoaștere holistică (rațiune, sentiment, violență) a creierului uman. Educația tradițională se opune, mai mult sau mai puțin, tendinței holistice - integrative a creierului (Wurtz, 1992). Educația contemporană nu exploatează suficient emisfera cerebrală dreaptă. Emisfera stângă a secvențialității logice – este capabilă să structureze cunoștințe noi, dar nu ne poate furniza informații noi, nu este deci creatoare de idei noi. Orice descoperire epocală, noutățile, în general, au deprins întotdeauna de intuițiile emisferei drepte, de capacitatea creierului de a funcționa holistic. Educația transpersonală are meritul de a încuraja educatul să devină autonom, să problematizeze, să se abată de la autoritatea „programei analitice”, să pună întrebări prohibite, să sondeze profunzimi, să caute sensuri, etc.

Principiile noii paradigme propuse de Bruno Wurtz sunt:

- ▶ Accentul cade pe învățarea învățării permanente, pe totalitatea conexiunii sensurilor, pe receptivitatea față de conceptele noi, pe modul de acces la informații, cunoștințele nefiind niciodată definitive.

- ▶ A învăța este o evoluție, o cale fără sosire. A învăța este un proces.

- ▶ Principiul egalitarist, antiierarhic, antiautoritar. Toleranță față de imparțiali și față de cei ce gândesc astfel. Elevii și dascălii se privesc reciproc ca oameni, nu ca roluri.

- ▶ Structură relativ flexibilă. Predomină opinia că există multe căi și mijloace în predarea unei teme date.

- ▶ Flexibilitatea și integrarea vârstelor. Elevul nu e legat în mod automat prin vârstă de anumite teme. Ritmurile înaintării în materie pot fi diferite.

- ▶ Prioritatea sinelui, a valorii proprii a individului, care generează performanțe.

- ▶ Instituțiile și ideile care se abat de la convingerile comune sunt promovate, ca parte a procesului creativ.

- ▶ Preocuparea față de performanțele individului raportate la potențialul propriu. Predomină interesul pentru punerea la încercare a limitelor exterioare și pentru depășirea limitelor percepute, identificate.

- ▶ Propunerile colectivității găsesc sprijin. Există chiar un anumit control obștesc.

- ▶ Educația este privită ca evoluție de-a lungul întregii vieți. Ea are o legătură doar tangențială cu școala. Se învață mereu pentru viitor, progresul derulându-se cu o viteză mult mai mare decât cea a succesiunii generațiilor. Reciclarea anticipează progresul.

- ▶ Utilizarea strict instrumentală a unor mijloace tehnice adecvate. Dascălul uman, relațiile dascăl – elev sunt de neînlocuit.

- ▶ Dascălul învață și el de la elevi. Reciprocitatea învățării.

Contextul social și cel global comportă numeroase modificări, structurale și funcționale. În condițiile libertății de expresie, ale democratizării vieții sociale, ale liberei circulații, ale dispariției unor linii nete de demarcație, educației îi revin sarcini inedite și dificile. Educația interculturală, în contextul migrației și al coexistenței în același spațiu a unor expresii culturale diferite, pare să fie de mare actualitate. Cu toate că societățile devin multiculturale, sistemele educative rămân rigide, adaptate la situațiile monoculturale. Conținuturile și strategiile didactice au în continuare un caracter etnocentrist și predispon mai degrabă la „ghetoizare” decât la deschidere și comunicare intergrupală. Modalități de relaționare cu diferite culturi „vecine” sau „mari” sunt, în special, de factură exotică, artificială, caricaturală. Educația pentru și într-o Europă

unită trebuie să cultive valori precum toleranța, respectul reciproc, credința în egalitate sau complementaritate culturală, universalizând eventualele diferențe spirituale sau valori locale, în vederea unei bune comunicări sau conviețuirii.

Pentru viitor, obiectivele educației trebuie să fie infuzate de conotații culturale, *Deceniul mondial al dezvoltării culturale* (1988 – 1997), decretat de UNESCO și ONU (conform rezoluției 41/ 187, aprobată de Adunarea Generală a Națiunilor Unite în 1986) obligă la orientarea școlii spre cultivarea valorilor universale autentice. Programul sus – menționat se articulează în jurul a patru obiective majore:

- luarea în considerație a dimensiunii culturale a dezvoltării;
- afirmarea și îmbogățirea identităților culturale;
- lărgirea participării tuturor la viața culturală;
- promovarea cooperării culturale internaționale.

Programele de dezvoltare trebuie să fie elaborate ținând cont de diversitatea culturilor și a interacțiunilor culturale care există între populațiile din interiorul unei țări sau între diferite regiuni ale lumii. Aceasta presupune nașterea unei noi mentalități la scară planetară, mai atentă la aspectele calitative și umane ale dezvoltării și la formarea unui curent de opinie conform căruia progresul trece prin educație și cultură.

Problematika lumii contemporane, caracterizată prin universalitate, globalizate, complexitate și caracter prioritar, demonstrează tot mai pregnant că soluțiile cele mai eficiente nu pot fi găsite prin demersurile și angajării secvențiale, parcelate, ci e nevoie de o viziune holistică în studierea și decantarea celor mai eficiente mijloace de rezolvare a marilor probleme cu care se confruntă omenirea (degradarea mediului, explozia demografică, proliferarea conflictelor dintre națiuni etc.). Viața contemporană se caracterizează prin următoarele mutații: amplificarea și imprevizibilitatea schimbărilor de natură economică și sociopolitică, intensificarea schimbărilor din sfera profesiunilor, amplificarea interdependențelor dintre macrosistemul social și componentelor sale, sporirea caracterului democratic al organizării și gestionării socialului (cel puțin în statele europene).

Bibliografie:

Constantin Cucuș, *Pedagogie*, Ediția a II-a revăzută și adăugită, Editura Polirom, 2006

Educația între tradițional și digital

Prof. inv. preșcolar: Michai Anamaria

Grădinița cu Program Prelungit "Prichindelul Istet", Turda

Educația este un domeniu dinamic, adaptându-se în permanență la schimbările societății, dar și la schimbările tehnologice. În ultimele decenii, dezvoltarea rapidă a tehnologiei digitale a adus schimbări semnificative atât în modul de predare, cât și în modul de învățare, oferind oportunități și provocări noi. Așadar, învățământul românesc se află într-o perioadă de tranziție, o etapă în care tradiționalul și digitalul se împletesc tot mai mult în procesul de predare-învățare.

Educația tradițională a reprezentat, de-a lungul timpului, coloana vertebrală a sistemelor educaționale. Educația clasică se caracterizează prin predarea în clasă, manuale școlare tipărite, testele scrise și interacțiunea directă între profesori și elevi. Metodele tradiționale au fost, și încă sunt, apreciate pentru structura și disciplina pe care le oferă. S-a dovedit, de-a lungul timpului, că educația tradițională are un rol esențial pentru formarea intelectuală și morală a elevilor.

Un avantaj important al educației tradiționale îl reprezintă predarea față în față, care contribuie la construirea unor relații interpersonale între elevi și profesori, precum și între elevi, facilitând astfel o comunicare eficientă și un feedback imediat. De asemenea, educația tradițională contribuie la dezvoltarea abilităților sociale prin interacțiune directă. În cadrul sistemului tradițional de învățământ, copiii sunt încurajați să lucreze în echipă, să-și dezvolte abilități de comunicare și colaborare. Un alt avantaj al educației clasice este acela că oferă un cadru structurat și previzibil, care poate fi benefic pentru dezvoltarea abilităților de organizare și gestionare a timpului. Elevii învață să respecte un program și să își asume responsabilități.

Manualele, notițele scrise de mână și alte materiale tipărite sunt instrumente tradiționale care ajută la consolidarea cunoștințelor. Acestea implică activități fizice, precum scrierea și sublinierea, care pot îmbunătăți reținerea informațiilor.

Educația tradițională, pe de altă parte, are și aspecte care nu vin neapărat în sprijinul copiilor. Educația clasică este de cele mai multe ori inflexibilă, împiedicând adaptarea curriculumului școlar la schimbările din societate. De asemenea, educația tradițională lasă puțin loc pentru dezvoltarea creativității copiilor și a abilităților practice, concentrându-se adesea pe memorarea informațiilor și pe testarea cunoștințelor teoretice. Copiilor li se oferă aceleași informații și resurse, fără a lua în considerare capacitățile, nevoile și interesele individuale.

Tehnologia digitală a deschis noi oportunități în educație, oferind noi modalități de predare și învățare. Avantajele acestei abordări includ următoarele aspecte:

- Internetul oferă acces la o cantitate vastă de resurse educaționale, de la articole și cărți digitale la cursuri online și tutoriale video. Aceasta permite elevilor să exploreze subiecte de interes și să aprofundeze cunoștințele într-un mod independent.
- Platformele de învățare online permit elevilor să învețe în propriul ritm și să acceseze materialele de oriunde și oricând. Aceasta este deosebit de utilă pentru elevii cu nevoi speciale sau pentru cei care au un program încărcat.
- Aplicațiile educaționale și software-ul interactiv fac învățarea mai atractivă și mai eficientă. Utilizarea simulărilor, jocurilor educative și testelor adaptive poate îmbunătăți înțelegerea conceptelor și poate stimula motivația elevilor.

- Dezvoltarea abilităților tehnologice, copiii învățând să utilizeze diferite dispozitive și să navigheze pe internet.

Granița dintre educația tradițională și cea digitală nu trebuie să fie una rigidă. Cele două abordări pot fi integrate pentru a crea un sistem educațional eficient care să combine punctele forte ale celor două tipuri de educație. Această îmbinare se poate realiza prin combinarea predării față în față cu învățarea online, copiii putând beneficia de interacțiunea directă cu profesorii în clasă, în timp ce își completează cunoștințele prin resurse digitale.

Introducerea tabletelor, laptopurilor și a tablourilor interactive în sălile de clasă poate îmbunătăți experiența de învățare. Utilizarea acestor instrumente poate facilita accesul la informații actualizate și poate sprijini metodele interactive de predare.

Într-o lume din ce în ce mai digitalizată, este esențial ca elevii să dobândească abilități tehnologice care să îi pregătească pentru viitor. Cursurile de informatică și utilizarea tehnologiei în diverse discipline pot contribui la dezvoltarea acestor competențe.

Integrarea tehnologiei digitale în educație nu este lipsită de provocări. Printre acestea se numără următoarele aspecte:

- Nu toți elevii au acces la tehnologie sau internet de calitate. Soluția poate include programe guvernamentale și inițiative private care să asigure echipamente și conectivitate pentru toți elevii.
- Profesorii trebuie să fie pregătiți să utilizeze noile tehnologii în mod eficient. Acest lucru poate fi realizat prin programe de formare continuă și cursuri specializate.
- Utilizarea internetului în educație ridică probleme legate de securitatea datelor și protecția elevilor. Implementarea de politici stricte de securitate și utilizarea unor platforme sigure sunt esențiale.

În concluzie, educația la granița dintre clasic și digital oferă o oportunitate importantă pentru îmbunătățirea procesului educațional prin integrarea celor mai bune elemente ale ambelor abordări. Integrarea tehnologiei digitale poate contribui la o învățare mai flexibilă, accesibilă și interactivă, dar este esențial să se țină cont de provocările existente. Prin adoptarea unei strategii echilibrate, care să combine tradiția cu inovația, putem pregăti elevii pentru provocările viitorului, asigurându-ne totodată că toți au acces la o educație de calitate.

Bibliografie:

- Teșu, Ioan, *Educația de la tradițional la digital*, Editura Sophia, 2023.
- Gereș, Georgiana, *Tehnici de învățare. Un ghid complet în domeniul învățării eficiente*, Editura Curtea Veche, 2021.
- Stan, Liliana, *Educația timpurie - probleme și soluții*, Editura Polirom, 2016.

-Educația clasică-

De Iulia Alida Micu

Un avantaj important al educației clasice constă în construirea relațiilor interpersonale puternice între profesori și elevi, precum și între elevi. Profesorii au oportunitatea de a oferi feedback imediat și de a adapta lecțiile la nevoile individuale ale elevilor. De asemenea, educația tradițională promovează abilitățile sociale și dezvoltarea caracterului prin interacțiuni directe, prin socializare.

Lumea în care trăim a cam uitat piciorul pe pedala de accelerație, iar tehnologia evoluează într-un ritm tot mai alert. Educația clasică se concentrează în mare parte pe abilități cognitive, cum ar fi cititul, scrisul și rezolvarea problemelor, dar nu se concentrează suficient pe soft skills sau pe abilitățile digitale. În sistemele educaționale clasice, importanța experienței hands-on pare să fie neglijată. Teoria este esențială, dar nu este completă fără practică.

Educația clasică a reprezentat, de-a lungul timpului, coloana vertebrală a sistemelor educaționale.

În concluzie, abordarea ideală ar consta în integrarea cu măsură a tehnologiei în educație, recunoscând valoarea atât a metodelor tradiționale, cât și a celor moderne. Prin găsirea echilibrului, putem înzestra viitoarea generație cu abilitățile necesare pentru a naviga cu succes în lumea în continuă schimbare.

Clasic și modern în educație – Metode și tehnici interactive de grup

Prof. Mignea Simona Loredana,
Școala Gimnazială C-tin Savoiu, Targu Jiu

Una din provocările deja lansate în societatea contemporană este necesitatea regândirii școlii, a educației formale, alături de cea nonformală și informală, în variatele lor forme de articulare. Ca subsistem al macrosistemului de educație, sistemul școlar, prin oferta sa educativă, contribuie la structurarea traiectelor de (auto)formare și (auto)dezvoltare a personalității individului, pregătindu-l pentru a fi un beneficiar pretențios al educației permanente.

În abundența informațională cu care societatea actuală se confruntă, sistemul educațional are dificilul rol de a forma personalități care să știe să discearnă informația prețioasă de cea excedentară, de a extrage esențialul din general. Astfel, în educație a apărut termenul de „educație modernă”. Termenul de *modern* este folosit în educație, de obicei pentru a releva situația avansată a prezentului în relație cu trecutul care a fost depășit prin dezvoltare. Pentru unii, *modernitatea* este opusă practicilor tradiționale și se caracterizează prin schimbare, inovație și dinamism. Școala și oamenii ei se află acum la granița dintre modernism și postmodernism. În societățile moderne, cunoașterea e echivalentă cu știința și e importantă în sine. Oamenii caută căile optime pentru a dobândi „cunoaștere”, „știință” din cât mai multe domenii, considerând că astfel vor fi recunoscuți drept persoane educate. Într-o societate postmodernistă, cunoașterea trebuie să fie funcțională, utilă; înveți nu doar pentru „a ști” și a stoca o serie de informații din diferite domenii, pentru a demonstra cât de „educat ești”, ci, înveți pentru „a face”, pentru „a folosi” ceea ce ști, pentru „a aplica” ceea ce ai acumulat, în folosul tău și al celorlalți. A ști ce să faci cu ceea ce ai învățat este dezideratul major al educației postmoderniste.

Pedagogia postmodernistă are în vedere niște *educatori* care să fie aceia care ușurează cunoașterea și participă la construirea cunoașterii. *Cunoașterea* se realizează pentru că este utilă. Relațiile educator-educat sunt deschise, bazate pe sprijin reciproc, pe dialog constructiv și pe cooperare. Această viziune promovează colaborări stânse ale școlii cu comunitatea educativă presupunând reîntoarcerea elevilor către lume, promovând

investigațiile, interogațiile, discuțiile. Se renunță la control, punându-se accent pe proces. Profesorul este animator, moderator.

Activismul elevului implicat de strategiile folosite de către cadrul didactic în desfășurarea activității de predare-învățare se constituie ca un imperativ al orientării postmoderniste în educație. Școala postmodernistă trebuie să știe cum să motiveze pe elev să învețe și cum să faciliteze procesul învățării, organizând și dezvoltând strategii de lucru interactive, punând accentul pe utilitatea cunoștințelor și pe necesitatea însușirii lor pentru a se descurca în viață. Agenții educaționali trebuie să fie interesați de ceea ce-și doresc elevii să învețe și de ceea ce pot să facă cu aceste cunoștințe. Rolul profesorului este nu de a îndopa elevii cu diverse cunoștințe, ci de a le arăta ce au de făcut cu acestea.

Școala postmodernistă promovează *învățarea prin cooperare* ca formă superioară de interacțiune psihosocială, bazată pe sprijin reciproc, pe toleranță, pe efort susținut din partea tuturor, îndreptat către același scop. *Motivația* este rezultatul acțiunii conjugate a tuturor membrilor ce urmăresc un destin comun. Atenția este îndreptată asupra procesului de elaborare împreună, prin colaborare, a demersurilor de realizare a sarcinii. Este împărtășită părerea că toți pot oferi alternative valoroase de soluționare a problemei, dacă le sunt oferite premisele necesare și sunt ajutați. *Evaluarea* urmărește acordarea ajutorului imediat, având o funcție mai mult corectivă, ameliorativă, decât de sancționare, ducând la reducerea stresului. Ea se realizează prin raportarea la progresul individului, și are în vedere atât participarea fiecărui membru la procesul elaborării în comun cât și rezultatele echipei.

Analizând poziția cadrului didactic în fața problemelor instruirii și ale învățării, profesorul Ioan Neacșu afirmă că „educatorii sunt solicitați astăzi, în mod continuu, să promoveze învățarea eficientă. Și nu orice învățare eficientă, ci una participativă, activă și creativă.” Activitățile propuse elevilor în scopul sporirii gradului de implicare activă și creativă în școală, trebuie să asigure: stimularea gândirii productive, a gândirii critice, a gândirii divergente și laterale libertatea de exprimare a cunoștințelor, a gândurilor, a faptelor. În acest sens apar ca adecvate activitățile care cer spontaneitate și contribuie la dezvoltarea independenței în gândire și acțiune. Utilizarea talentelor și a capacităților specifice fiecărui individ în parte, incitarea interesului către nou, necunoscut și oferirea satisfacției găsirii soluției după depunerea unui efort de căutare, dezvoltarea capacității de organizare de materiale, de idei prin întocmirea de portofolii asupra activității proprii, sunt coordonate majore ale învățării prin cooperare.

Lecția de predare-învățare devine astfel “o aventură a cunoașterii” în care copilul participă activ, după puterile proprii, întâlnind probleme și situații dificile, examinându-le și descoperind soluții plauzibile. Rolul profesorului constă mai mult în cel de stimulare și dirijare, iar motivația activității reiese din *participarea entuziastă a cadrului didactic*. Elevul e implicat atât în procesul de predare, de învățare și de evaluare, iar disciplina devine autodisciplină a muncii și interesului, asigurată de satisfacția cooperării. *Conduita creativă a cadrului didactic* este unul din factorii care asigură dezvoltarea potențialului creativ al elevilor. Predarea, ca proces creativ, presupune ca profesorul să medieze între elev și lumea cel înconjoară. El trebuie nu numai să organizeze spațiul și activitatea, ci și să participe alături de elevi la elaborarea cunoștințelor; să servească drept model în legăturile interpersonale și să încurajeze interacțiunile cooperante dintre elevi

Metodele de învățământ reprezintă căile folosite în școală de către profesor în a-i sprijini pe elevi să descopere viața, natura, lumea, lucrurile, știința. “Calitatea pedagogică a metodei didactice presupune transformarea acesteia dintr-o *cale de cunoaștere* propusă de profesor într-o *cale de învățare* realizată efectiv de preșcolar, elev, student, în cadrul instruirii formale și nonformale, cu deschideri spre educația permanentă.” (Sorin Cristea). Dezideratele de modernizare și de perfecționare a metodologiei didactice se înscriu pe direcțiile sporirii *caracterului activ al metodelor de învățământ*, în aplicarea unor metode cu un pronunțat *caracter formativ*, în valorificarea noilor *tehnologii instructivale* (e-learning), în contaminarea și suprapunerea *problematizării* asupra fiecărei metode și tehnici de învățare, reușind astfel să se aducă o însemnată contribuție la dezvoltarea întregului potențial al elevului.

Metodologia diversificată, îmbinarea dintre activitățile de cooperare, de învățare în grup, cu activitățile de muncă independentă reprezintă o cerință primordială în educația postmodernistă. Specific *metodelor interactive de grup* este faptul că ele promovează interacțiunea dintre mințile participanților, dintre personalitățile lor, ducând la o învățare mai activă și cu rezultate evidente.

Aceste metode interactive de grup se pot clasifica după funcția lor didactică, în ***metode de predare-învățare interactivă*** - metoda predării/învățării reciproce (Reciprocal teaching – Palinscar); metoda Jigsaw (Mozaicul); citirea cuprinzătoare; cascada (Cascade); metoda învățării pe grupe mici – STAD (Student Teams Achievement Division); metoda turnirurilor între echipe – TGT (Teams/Games/Tournaments); metoda schimbării perechii (Share-Pair Circles); metoda piramidei; învățarea dramatizată.

Metodele de fixare și sistematizare a cunoștințelor și de verificare cuprind harta cognitivă sau harta conceptuală (Cognitive map, Conceptual map), matricele, lanțurile cognitive, fishbone maps (scheletul de pește), diagrama cauzelor și a efectului, pâna de păianjăn (Spider map – Webs), tehnica florii de nufăr (Lotus Blossom Technique), metoda R.A.I. , cartonașele luminoase. Cele mai cunoscute și mai folosite metode sunt cele de **rezolvare de probleme prin stimularea creativității** – brainstorming; starbursting (Explozia stelară); metoda Pălăriilor gânditoare (Thinking hats – Edward de Bono); caruselul; multi-voting; masa rotundă; interviul de grup; studiul de caz; incidentul critic; Phillips 6/6; tehnica 6/3/5; controversa creativă; fishbowl (tehnica acvariului); tehnica focus grup; patru colțuri (Four corners); metoda Frisco; sinectica; buzz-groups; metoda Delphi.

Prin **metoda predării/învățării reciproce** elevii sunt puși în situația de a fi ei înșiși profesori și de a explica colegilor rezolvarea unei probleme. Astfel copiii sunt împărțiți pe grupe de câte patru, în care fiecare are un rol bine definit: unul este rezumator – cel care face un scurt rezumat al textului citit, unul este întrebătorul grupului – cel care pune întrebări clarificatoare (unde se petrece acțiunea, de ce personajul a reacționat așa, ce sentimente îl stăpâneau pe..., ce înseamnă...), altul este clarificatorul – el trebuie să aibă o viziune de ansamblu și să încerce să răspundă întrebărilor grupului, iar cel de-al patrulea copil este prezicătorul – cel care își va imagina, în colaborare însă cu ceilalți care va fi cursul evenimentelor. Metoda este foarte potrivită pentru studierea textelor literare sau științifice. Elevii aceleiași grupe vor colabora în înțelegerea textului și rezolvarea sarcinilor de lucru, urmând ca frontal să se concluzioneze soluțiile. Grupele pot avea texte diferite pe aceeași temă, sau pot avea fragmente ale aceluiași text. Ei pot lucra pe fișe diferite, urmând ca în completarea lor să existe o strânsă colaborare, sau pot lucra pe o singură fișă, pe care fiecare să aibă o sarcină precisă. (Anexa 1)

Avantajele acestei metode de lucru sunt indiscutabile: stimulează și motivează, ajută elevii în învățarea metodelor și tehnicilor de lucru cu textul, tehnici de muncă intelectuală pe care le poate folosi apoi și în mod independent, dezvoltă capacitatea de exprimare, atenția, gândirea cu operațiile ei și capacitatea de ascultare activă, stimulează capacitatea de concentrare asupra textului de citit și priceperea de a de a selecționa esențialul.

Jigsaw (în engleză *jigsaw puzzle* înseamnă mozaic) sau **“metoda grupurilor interdependente”** este o strategie bazată pe învățarea în echipă (team-learning). Fiecare elev are o sarcină de studiu în care trebuie să devină *expert*. El are în același timp și responsabilitatea transmiterii informațiilor asimilate, celorlalți colegi. Metoda presupune o

pregătire temeinică a materialului dat spre studiu elevilor. Educatorul propune o temă de studiu pe care o împarte în patru sub-teme. Pentru fiecare temă în parte educatorul trebuie să dea un titlu, sau pentru fiecare să pună o întrebare. Fiecare membru al grupei va primi ca obiect de studiu materiale necesare fiecărei sub-teme, pentru care va alcătui și o schemă. La sfârșit elevii își comunică ce au învățat despre sub-tema respectivă. Aranjarea în clasă a grupurilor trebuie însă să fie cât mai aerisită, astfel încât grupurile să nu se deranjeze între ele. Obiectul de studiu poate constitui și o temă pentru acasă, urmând ca în momentul constituirii mozaicului fiecare “expert” să-și aducă propria contribuție. (Anexa 2)

Este foarte important să educă imaginația copiilor pentru că a fi un om imaginative înseamnă să te poți adapta în situații diverse. O metodă didactică de educare a imaginației copilului este **“metoda pălărilor gânditoare”**. Aceasta este o tehnică interactivă, de stimulare a creativității participanților care se bazează pe interpretarea de roluri în funcție de pălăria aleasă. Sunt 6 *pălării gânditoare*, fiecare având câte o culoare: alb, roșu, galben, verde, albastru și negru. Membrii grupului își aleg pălăriile și vor interpreta astfel rolul precis, așa cum consideră mai bine. Rolurile se pot inversa, participanții sunt liberi să spună ce gândesc, dar să fie în accord cu rolul pe care îl joacă. Culoarea pălăriei este cea care definește rolul: pălăria albă este neutră, participanții sunt învățați să gândească obiectiv, pălăria roșie dă frâu liber sentimentelor, oferă o perspectivă emoțională asupra evenimentelor. Pălăria neagră este perspective gândirii negativiste, pesimiste, pălăria galbenă este simbolul gândirii pozitive și constructive, al optimismului. Cel ce stă sub pălăria verde trebuie să fie creativ. Gândirea laterală este specifică acestui tip de pălărie. Cere un efort de creație. Pălăria albastră este dirijorul orchestrei și cere ajutorul celorlalte pălării. Gânditorul pălăriei albastre definește problema și conduce întrebările, reconcentrează informațiile pe parcursul activității și formulează ideile principale și concluziile la sfârșit. Monitorizează jocul și are în vedere respectarea regulilor. Acest nou tip de metodă de predare – învățare este un joc în sine. Copiii se impart în șase grupe – pentru șase pălării. Ei pot juca și câte șase într-o singură grupă. Împățirea elevilor depinde de materialul studiat. Pentru succesul acestei metode este important însă ca materialul didactic să fie bogat, iar cele șase pălării să fie frumos colorate, să-i atragă pe elevi.

Un exemplu de întrebări / comportamente posibile în acest joc este:

<i>Pălăria albă</i>	<i>Pălăria roșie</i>	<i>Pălăria galbenă</i>	<i>Pălăria neagră</i>	<i>Pălăria albastră</i>	<i>Pălăria verde</i>
➤ Ce informații	➤ Punându-mi	➤ Pe ce se	➤ Care sunt	➤ Putem să	➤ Șansa

avem? ➤ Ce informații lipsesc? ➤ Ce informații am vrea să avem? ➤ Cum putem obține informațiile?	pălăria roșie, uite ➤ cum privesc eu lucrurile... ➤ Sentimentul meu e că... ➤ Nu-mi place felul cum s-a procedat.	bazează aceste idei? ➤ Care sunt avantajele? ➤ Pe ce drum o luăm? ➤ Dacă începem așa... sigur vom ajunge la rezultatul bun!	erorile? ➤ Ce ne împiedică? ➤ La ce riscuri ne expunem? ➤ Ne permite regulamentul?	rezumăm? ➤ Care e următorul pas? ➤ Care sunt ideile principale? ➤ Să nu pierdem timpul și să ne concentrăm asupra... nu credeți?	succesului este dacă... ➤ Cum poate fi altfel atacată problema? ➤ Putem face asta și în alt mod? ➤ Găsim și o altă explicație?
---	--	--	---	---	---

Marele avantaj al acestei metode este acela că dezvoltă competențele inteligenței lingvistice, inteligenței logice și inteligenței interpersonale.

Starbursting (eng. "star" = stea; eng. "burst" = a exploda), este o metodă nouă de dezvoltare a creativității, similară brainstormingului. Scopul metodei este de a obține cât mai multe întrebări și astfel cât mai multe conexiuni între concepte. Este o modalitate de stimulare a creativității individuale și de grup. Organizată în grup, starbursting facilitează participarea întregului colectiv, stimulează crearea de întrebări la întrebări, așa cum brainstormingul dezvoltă construcția de idei pe idei. Modul de procedură este simplu. Se scrie problema a cărei soluție trebuie "descoperită" pe o foaie, apoi se înșiră cât mai multe întrebări care au legătură cu ea. Un bun punct de plecare îl constituie cele de tipul ce?, când?, cum?, de ce? – unele întrebări ducând la altele din ce în ce mai complexe care necesită o concentrare tot mai mare. (Anexa 3)

Brainstorming-ul sau „evaluarea amânată” ori „furtuna de creiere” este o metodă interactivă de dezvoltare de idei noi ce rezultă din discuțiile purtate între mai mulți participanți, în cadrul căreia fiecare vine cu o mulțime de sugestii. Rezultatul acestor discuții se soldează cu alegerea celei mai bune soluții de rezolvare a situației dezbătute. Calea de obținere a acestor soluții este aceea a stimulării creativității în cadrul grupului, într-o atmosferă lipsită de critică, neînhibitoare, rezultat al amânării momentului evaluării. Specific acestei metode este și faptul că ea cuprinde două momente: unul de producere a ideilor și apoi momentul evaluării acestora (faza aprecierilor critice). La clasele mici posibilele teme pentru o asemenea dezbateri de grup sunt legate de crearea de reguli și obținerea de soluții cu aplicabilitate largă, valabile întregii clase: întocmirea regulamentului de ordine interioară al clasei, al școlii, obținerea de calificative mai bune la anumite discipline, aranjarea sălii de clasă.

Metoda piramidei sau **metoda bulgărelui de zăpadă** are la bază împletirea activității individuale cu cea desfășurată în mod cooperativ, în cadrul grupurilor. Ea constă în încorporarea activității fiecărui membru al colectivului într-un demers colectiv mai amplu, menit să ducă la soluționarea unei sarcini sau a unei probleme date. Această metodă are mai multe faze: faza introductivă – învățătorul enunță problema, faza lucrului individual – fiecare elev lucrează individual timp de 5 minute la soluționarea problemei, faza lucrului în perechi – elevii se consultă cu colegul de bancă, sunt notate toate soluțiile apărute, faza reuniunii în grupuri mai mari – elevii de consultă asupra soluțiilor în grupuri alcătuite dintr-un număr egal de perechi, faza raportării soluțiilor în colectiv și faza decizională. Ca și celelalte metode care se bazează pe lucrul în perechi și în colectiv, metoda piramidei are *avantajele* stimulării învățării prin cooperare, al sporirii încrederii în forțele proprii prin testarea ideilor emise individual, mai întâi în grupuri mici și apoi în colectiv. *Dezavantajele* înregistrate sunt de ordin evaluativ, deoarece se poate stabili mai greu care și cât de însemnată a fost contribuția fiecărui participant.

Aceste sunt numai câteva dintre metodele interactive de lucru în echipă. Fiecare dintre ele înregistrează avantaje și dezavantaje, important fiind însă momentul ales pentru desfășurarea lor. Pedagogul este acela care are puterea decizională și capacitatea de a alege ceea ce știe că se poate desfășura în propriul colectiv de elevi. Important este însă ca dascălul să fie acela care mereu va căuta soluții la problemele instructiv – educative ce apar. În teoria și practica didactică contemporană, problematica instruirii interactive cunoaște abordări științifice noi, complexe, interdisciplinare, susținute de argumente ce susțin participarea activă și reflexivă a elevilor în procesele învățării și evaluării. Ea “reprezintă un tip superior de instruire, care se bazează pe activizarea subiecților instruirii, pe implicarea și participarea lor activă și deplină în procesul propriei formări, precum și pe instaurarea de interacțiuni, schimburi intelectuale și verbale, schimburi de idei, confruntare de opinii, argumente etc. între aceștia.” (Mușata Bocoș, 2002, p. 8)

Anexa 1

METODA PREDĂRII / ÎNVĂȚĂRII RECIPROCE

Clasa a II-a

Subiectul: “Crăiasa Zăpezii” – H. C. Andersen

Textul va fi împărțit pe fragmente și fiecare grupă va primi câte un fragment de studiat pe care îl vor citi individual. În cadrul grupei elevii lucrează pe o singură fișă, sau pot primi fișe individuale. La sfârșit elevii își comunică unii altora concluziile.

Grupe:

Elevul	Sarcini
Rezumator	<p>Scrie în câteva propoziții ceea ce ai citit. Formulează propoziții referitoare numai la ceea ce ti s-a părut important.</p> <p><i>*eventual elevul poate completa doar cu informații niște propoziții date.</i></p>
Întrebătorul	<p>Pune 5 întrebări colegilor din grupa ta. Notează apoi pe fișa ta și răspunsurile lor</p> <p><i>*pentru primele trei întrebări se poate da răspunsul, elevul fiind nevoit să găsească doar întrebarea. După aceea i se poate cere alte... întrebări pentru colegii lui de grupă.</i></p>
Clarificatorul	<p>Întocmește o listă de cuvinte și expresii necunoscute. Folosește-te de cunoștințele tale, sau ale celor din grupa ta pentru a le clarifica. Sensul lor vă va ajuta să înțelegeți mai bine textul.</p> <p><i>*elevul poate avea o listă a termenilor, iar sarcina lui să fie aceea de a găsi sinonimele din text. O altă variantă poate fi un exercițiu în care el să înlocuiască cuvinte sau expresii subliniate cu unele din text. În ajutorul lui se poate de asemenea da și un dicționar de sinonime.</i></p>
Prezicătorul	<p>După ce ai citit textul, închipuie-ți ce se poate întâmpla mai departe.</p> <p><i>*în sprijinul elevului se pot întocmi câteva propoziții pe care el să le continue cu altele.</i></p>

Anexa 2

METODA GRUPURILOR INTERDEPENDENTE (JIGSAW)

Clasa a IV-a

Subiectul: Munții din țara noastră

Tipul lecției: consolidare

FIȘĂ SUPPORT – se afișează în clasă la orele pregătitoare

Tema	Sub-teme	Elevi experți
Munții din țara	Carpații Occidentali	1. _____

noastră		2. _____ 3. _____ 4.
	Carpații Meridionali	1. _____ 2. _____ 3. _____ 4.
	Carpații Orientali	1. _____ 2. _____ 3. _____ 4.
	Munții Dobrogei	1. _____ 2. _____ 3. _____ 4.

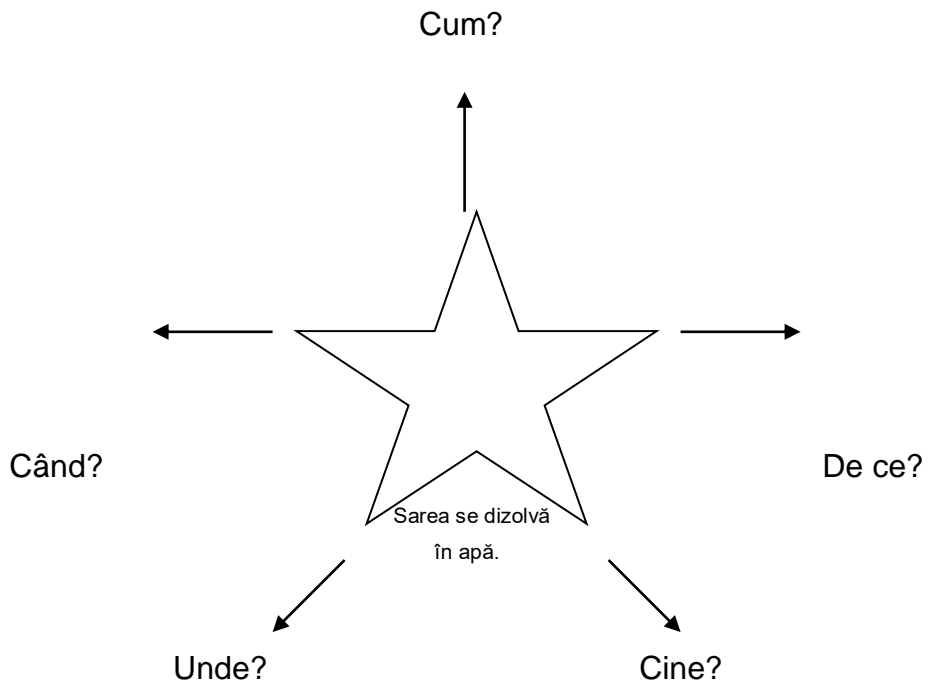
Elevii vor avea de studiat acasă materiale referitoare la aceste teme. Tema lor va fi să caute și ei alte materiale legate de subiectul în care vor trebui să devină experți. În primele 20 de minute ale orei ei se vor întruni în grupuri de experți pe sub-teme, așa cum sunt pe lista afișată. Fiecare va completa o fișă, consultându-se cu ceilalți. Fișa va cuprinde cerințe specifice materialelor studiate. După completarea fișei, elevii se vor regrupa: toți cei cu numărul 1 vor forma o grupă, toți cei cu numărul 2 vor forma a doua grupă etc. În cadrul acestei grupe ei își vor prezenta materialele și concluziile la care au ajuns.

Anexa 3

STARBURSTING (EXPLOZIA STELARĂ)

CLASA a III-a

Subiectul: Proprietăți ale materialelor

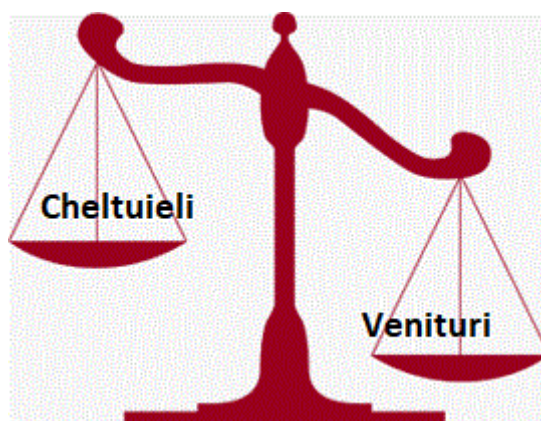
Educația financiară – un drept la învățare pentru fiecare

Economist Mihai Aurelia
Consilier, Inspectoratul Școlar Județean Ilfov

În societate se simte tot mai mult nevoia educării copiilor și tinerilor în domeniul financiar. Școala ar trebui să fie prima care să acorde acest drept și această oportunitate în punerea bazelor unei gândiri eficiente în cheltuirea banilor și în gestionarea veniturilor.

În continuare prezint cea mai simplă și accesibilă formă de planificare financiară pentru un individ sau o familie, adică un **Buget de venituri și cheltuieli**.

Este un exemplu elocvent pentru trecerea de la **învățarea clasică la cea digitală**, în condițiile în care există o mulțime de site-uri (mai ales ale unităților bancare) care sprijină întocmirea și gestionarea unui astfel de instrument financiar.

Veți spune că un **buget** este un termen de specialitate și că se utilizează doar în domeniul economic: firme, instituții, asociații etc. Dar, dacă ne gândim că o persoană sau o familie își planifică lunar cheltuielile în funcție de veniturile pe care le obține pare cunoscut, nu? Acesta este un buget personal sau familial.

Aplicabilitatea bugetului în estimarea veniturilor și a cheltuielilor devine o practică tot mai des întâlnită în familii, fiind un principiu de planificare și previzionare privind resursele financiare, astfel încât situațiile neprevăzute să poată fi evitate.

Astfel, bugetul unei familii estimează veniturile și cheltuielile însumate ale tuturor membrilor.

Cheltuielile reprezintă exprimarea valorică a consumurilor. Ele referă la:

- Cheltuieli pentru hrană;
- Cheltuieli pentru îmbrăcăminte;
- Cheltuieli pentru educație;
- Cheltuieli cu comunicațiile (abonamente telefonie, internet etc.);
- Cheltuieli de transport (public sau vehicul personal);
- Cheltuieli de îngrijire personală (sănătate și cosmetice);
- Cheltuieli culturale sau pentru divertisment;
- Cheltuieli cu utilitățile și întreținerea locuinței: energie electrică, energie termică, apă, reparații curente, abonamente TV, abonament internet locuință, impozit, asigurarea obligatorie a locuinței, chirie etc.;
- Cheltuieli de producție (în gospodăriile rurale): întreținerea grădinii de legume, a livezii, autorizații;
- Cheltuieli cu asigurările facultative: auto, de persoane, de bunuri, pentru animale etc.;

- Rambursarea de rate scadente la credite existente, unde este cazul.

Veniturile, în sens larg, reprezintă beneficiile realizate într-o perioadă de timp, exprimate valoric. În ceea ce privește veniturile ca surse de acoperire a cheltuielilor, ele reprezintă sume de bani sau echivalente valorice încasate în perioada analizată. Ele provin din:

- Salarii;
- Pensii;
- Drepturi de autor;
- Activități independente;
- Activități agricole, silvicultură și piscicultură;
- Alocații de stat, burse;
- Ajutoare financiare;
- Închirieri;
- Dobânzi pentru depozitele bancare și altele.

VENITURI	Valoare estimată	CHELTUIELI	Valoare estimată
-		-	
-		-	
-		-	
-		-	
TOTAL VENITURI		TOTAL CHELTUIELI	
DIFERENȚE: + (excedent) / - (deficit)			

Tipul bugetului este dat de rezultatul comparației dintre veniturile și cheltuielile perioadei:

- ✓ Buget echilibrat, veniturile și cheltuielile sunt egale;
- ✓ Buget excedentar, veniturile perioadei sunt mai mari decât cheltuielile;
- ✓ Buget deficitar, veniturile perioadei sunt mai mici decât cheltuielile.

Obiectivul oricărei familii este acela de a avea un buget cel puțin echilibrat, dacă nu chiar excedentar, care să permită economisirea și investițiile.

Pentru aceasta, se poate acționa pe două căi:

- a. maximizarea veniturilor;
- b. minimizarea cheltuielilor.

Vă propun acest exercițiu, al întocmirii bugetului familiei (sau personal) pentru o lună și veți descoperi că veți obține o eficiență maximă a utilizării resurselor financiare!

Educația la granița dintre clasic și digital

*Mihai Nina, profesor
Liceul Tehnologic "Barbu A. Știrbey", Buftea*

Cadrele didactice au devenit din ce în ce mai preocupate de nivelul de implicare al elevilor la ore. Profesorii caută tot mai multe metode interactive de predare pentru ca experiența copiilor la școală să fie una de impact asupra viitorului lor.

Principala problemă cu care s-a confruntat sistemul de învățământ românesc a fost lipsa de structură și lipsa infrastructurii minime (laptop, tabletă, telefon, conexiune la internet), dar și lipsa cunoștințelor tehnice ale cadrelor didactice și a părinților.

Învățarea are loc continuu, într-o varietate de contexte și moduri susținute de tehnologii care permit oricărui elev să acceseze cu ușurință informații interne și externe și să interacționeze în rețele cu experți și colegi. Mixarea metodelor face ca învățarea să fie mai eficientă.

Progresele în tehnologia digitală au permis elevilor să aleagă ce, cum și când să învețe. Se străduiesc pentru o învățare personalizată, care să se potrivească preferințelor și nevoilor lor individuale. O cultură a învățării independente se dezvoltă puternic atunci când oamenii se îndreaptă să continue să învețe.

Cu certitudine, toți au fost luați prin surprindere de pandemie, în special cadrele didactice, deoarece au trebuit ca în decurs de câteva luni să se adapteze noului sistem de predare, care în mod normal, ar trebui să ia cel puțin un an. Pentru a-i susține și ajuta, multe entități au elaborat cursuri prin care au instruit cadrele didactice cum să folosească tehnologia pentru a-și structura informația care trebuie predată și pentru a face cursurile cât mai atractive și interactive pentru copii.

Instruirea ar trebui să sprijine în mod direct activitățile pe care angajații le desfășoară în lumea reală și la locul de muncă, mai degrabă decât să se concentreze pe predarea cunoștințelor și a teoriei. Oamenii ar trebui să poată accesa această învățare specială în propriul context, atunci când au nevoie de ea.

De asemenea, copilul poate fi informat în legătură cu faptul că există astfel de jocuri didactice, care sunt foarte captivante, chiar și pentru un om matur.

E cert faptul că predarea în mediul online este diferită, dar nu cu un grad înalt de dificultate; informațiile predate rămân la fel, doar că vor trebui selectate metode interactive de predare, deoarece la distanță este mai greu să-i ții focusați pe copii pe o perioadă mai lungă, astfel și interactivitatea va fi la același nivel.

Astfel, putem structura **patru metode interactive** de predare online:

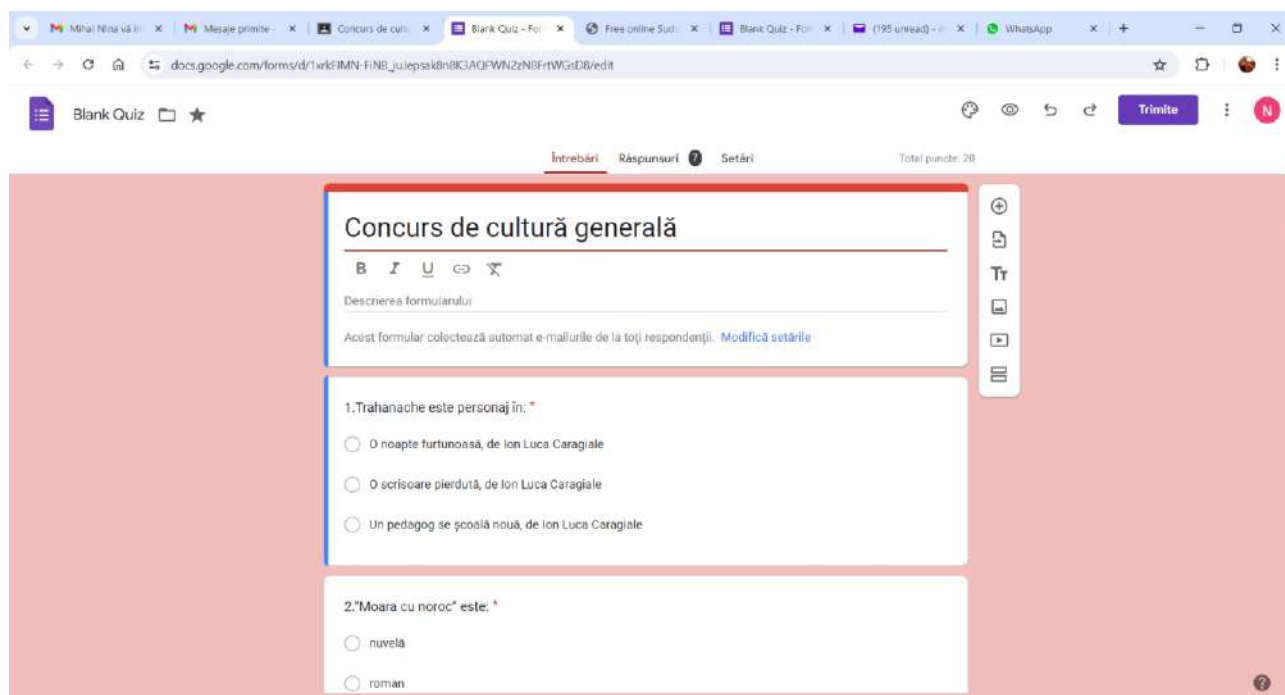
Informații structurate

E necesară prezența mai multor activități de predare-învățare cu elevii, să nu fie doar teorie. Teoria ar trebui să ocupe doar 20 de minute din cadrul unei ore de curs. Pentru structurarea informațiilor care urmează să fie predate, se recomandă prezentările PowerPoint, Canva, Genially etc. Slide-urile vor cuprinde doar cele mai importante informații, astfel, urmând să dezvolte împreună subiectul cursului.

De asemenea, prezentările trebuie să fie atractive, nu obositoare pentru ochi, astfel, se alege o temă și culori care ies în evidență. Mai mult, se recomandă imagini și scurte video-uri, pentru a nu pierde atenția copiilor.

Chestionare și quiz-uri

Aceste metode oferă un plus în demersul cadrelor didactice, deoarece față de evaluarea tradițională de la fiecare sfârșit lecție, în care se întrebă elevii despre ce au discutat azi la ora, respectivele metode oferă posibilitatea de a intra mai în detaliu în cunoștințele asimilate pe parcursul orei, precum și posibilitatea de a-și autoevalua tehnica de predare, deoarece dacă majoritatea elevilor au însușit corect informațiile predate, atunci e clar că activitatea are eficiență.

The image shows a screenshot of a Google Forms quiz titled "Concurs de cultură generală". The form is displayed in a browser window with several tabs open. The quiz interface includes a title bar, a description of the form, and two multiple-choice questions. The first question asks "1. Trahanache este personaj în:" with three options: "O noapte furtunoasă, de Ion Luca Caragiale", "O scrisoare pierdută, de Ion Luca Caragiale", and "Un pedagog se școală nouă, de Ion Luca Caragiale". The second question asks "2. 'Moara cu noroc' este:" with two options: "nuvelă" and "roman". The form also features a "Trimite" button and a "Total puncte: 20" indicator.

Concurs de cultură generală – activitate Săptămâna Școala altfel

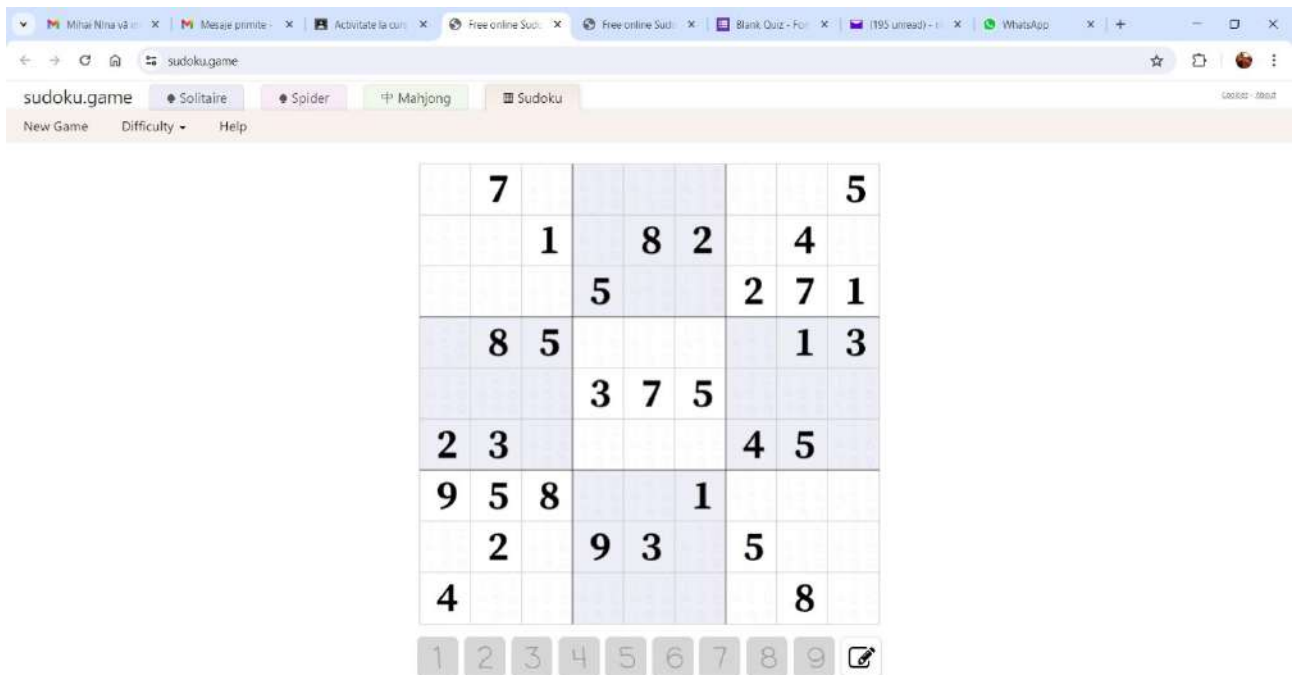
Proiectul

Cu această metodă se evaluează progresele pe care le-au făcut în timp elevii. Această metodă pune elevii în situația de a analiza și cerceta informații pe care le-au descoperit singuri. Cu ajutorul accesului la internet și la volumul mare de informații, aceștia vor învăța să-și structureze informația și să o integreze în așa fel încât să fie pe înțelesul tuturor.

Jocurile didactice

Jocul este o metodă interactivă eficientă în procesul de predare-învățare-evaluare, iar în învățământul la distanță este mai accesibil, ușor de organizat și eficient, există jocuri deja special

concepute pentru multe subiecte care sunt predate la școală. Astfel, cadrul didactic trebuie doar să îl identifice sau chiar să îl creeze. Există multe platforme care oferă această opțiune și tutoriale despre cum ar trebui să fie folosită platforma, cunoscute ca Resurse Educaționale Deschise - RED.

Matematică distractivă

De asemenea, aceste metode permit cadrelor didactice să își dea seama care copii nu au înțeles subiectul și au nevoie de o atenție sporită sau care copii nu au fost atenți la oră și ar trebui să fie implicați mai mult.

Într-o epocă în care fiecare secundă înseamnă un progres informatic și informațional, profesorul trebuie să fie deschis și disponibil să evolueze și să țină pasul cu acestea.

Bibliografie:

<https://gutenberg.ro/4-metode-interactive-de-predare-online/>

IMPACTUL NOILOR TEHNOLOGII ASUPRA SOCIETĂȚII ROMÂNEȘTI

Mihai Sînziana
Școala Gimnazială Sarasău

Tema lucrării de față, ”*Impactul noilor tehnologii asupra societății românești*”, este un fenomen de actualitate, întrucât schimbările, consecințele, produse de era tehnologiei se află într-o permanentă desfășurare. Tehnologia evoluează constant, noi, oamenii, societatea evoluăm odată cu ea, ne adaptăm evoluției rapide conștient sau nu.

Schimbările majore din ultimii ani, creșterea subită a comunicațiilor mobile și a numărului de utilizatori pe Internet, aportul adus de sectorul TIC (tehnologiile informației și comunicațiilor) la creșterea economică și la crearea de locuri de muncă, reorganizarea companiilor, pentru a beneficia mai eficient de noile tehnologii, dezvoltarea rapidă a comerțului electronic, toate acestea susțin trecerea de la era industrială la cea post - industrială.

Noile tehnologii digitale fac accesul, stocarea și transmiterea informației din ce în ce mai accesibile. Având la dispoziție informația digitală, aceasta poate fi transformată în noi valori economice, și sociale, creând oportunitati extraordinare pentru dezvoltarea a noi produse și servicii. Informația devine resursa-cheie pentru economia digitală.

Context general

În a doua jumătate a secolului al XX-lea, tehnologia pătrunde atât în procesul de producție, cât și, în casele și viețile oamenilor asupra cărora își pune amprenta în mod radical.

Comunicațiile, un domeniu care a beneficiat de performanțele cercetării și care a schimbat, la modul categoric, viața cotidiană.

Invenția care a produs cea mai mare schimbare asupra vieții cotidiene la sfârșitul secolului al XX-lea este computerul. Disponibil pentru prima dată în magazinele din Statele Unite ale Americii la începuturile anilor 1980, acesta a devenit PC- personal computer.

Apariția telegrafului, a telefonului, a radioului și a calculatoarelor au făcut posibilă crearea unui mediu cu multiple facilități integrate de comunicare, fără precedent: Internetul.

Astăzi, Internetul reprezintă un canal de transmitere a datelor la nivel mondial, un mecanism de răspândire a informațiilor și un mediu de interacțiune între oameni și calculatoarele lor, independent de poziția geografică.

Momentul incipient în istoria Internetului îl constituie anul 1958, când acesta a apărut din nevoia armatei Statelor Unite de a comunica în cazul unui război, iar impulsul (pretextul) a fost nevoia SUA de a riposta provocării URSS care s-a grăbit să lanseze primul satelit artificial al Pământului în 1957. Armata avea nevoie de o rețea flexibilă pentru cazul în care legătura ar fi fost întreruptă într-un punct, informația să poată fi redirecționată către destinația inițială. În

primii 10 ani, precursorul Internetului a fost folosit doar în mediile academice, universitare și militare (6).

Din 1980, Internetul depășește granițele creuzetului unde s-a născut, moment în care corporațiile au început să se implice în dezvoltarea și utilizarea unui nou mod de comunicare și acces la informații. Din 1990, oamenii obișnuiți (publicul larg) au început să folosească Internetul pentru orice se baza pe un suport de comunicare - de la mesaje personale la tranzacții comerciale, de la scopuri informaționale până la cumpărături (6).

Din 2000, aproape toată lumea, vorbind în termeni geografici, tehnologici, socio-economici etc., are acces la Internet.

Comunicarea rareori are loc față în față, ci, mai degrabă, pe Messenger, Skype sau webcam, uneori chiar și între persoane care sunt în aceeași clădire sau chiar în aceeași cameră.

Obezitatea a atins cote alarmante, având acces la orice în cel mai scurt timp, fără niciun efort din partea noastră.

Copii de nici zece ani au ajuns să devină extrem de agitați și nervoși dacă sunt duși la picnic sau la bunici "la țară" și nu au Internet sau semnal la telefonul mobil.

Datorită implementării fulger a invențiilor și inovațiilor, creșterii productivității muncii și prețurilor accesibile, oricine are astăzi acces la un telefon, aparat radio, un televizor, frigider, aspirator, computer, își poate achiziționa o instalație de aer condiționat, etc.

Internet... o lume pe care mulți o iubesc, alții o urăsc, dar cei mai mulți recunosc că sunt dependenți de ea. Astăzi, lumea navighează pe Internet cu toate pânzele sus! Și nu de foarte mult timp! Oricum, sub 25 de ani!(6)

Societatea informatică reprezintă o nouă etapă a civilizației umane, un nou mod de viață calitativ superior care implică folosirea intensivă a informației în toate sferele activității și existenței umane, cu un impact economic și social major. Societatea informatică permite accesul larg la informație membrilor săi, un nou mod de lucru și de cunoaștere, amplifică posibilitatea globalizării economice și a creșterii coeziunii sociale.(4)

Sprijinul tehnologic al noii societăți se constituie prin convergența a trei sectoare: tehnologia informației, tehnologia comunicațiilor, producția de conținut digital.(4)

Progresul tehnologic a permis apariția unor noi servicii și aplicații multimedia, care combina sunetul, imaginea și textul și utilizează toate mijloacele de comunicație (telefon, fax, televiziune și calculatoare). Dezvoltarea acestor noi mijloace de comunicație și de tehnologia informației reprezintă un factor important de creștere a competitivității agenților economici, deschizând noi perspective pentru o mai bună organizare a muncii și crearea de noi locuri de muncă (4).

Astfel apar noi oportunități pentru modernizarea serviciilor publice, a asistenței medicale, a managementului mediului și noi căi de comunicare între instituțiile administrației publice și cetățeni.

Accesul larg la educație și cultură - pentru toate categoriile sociale, indiferent de vârstă sau de localizarea geografică - poate fi, de asemenea, realizat cu ajutorul noilor tehnologii.

Aceste evoluții au la bază, în mare măsură, atât progresele tehnologice cât și aplicarea unor politici noi, privind privatizarea și promovarea competiției pe piața TIC, noilor reglementări tehnice și juridice în domeniu, noilor strategii naționale și regionale de dezvoltare a societății informatice.

Toate țările dezvoltate și-au elaborat și implementat politici guvernamentale susținute privind cercetarea, dezvoltarea și adoptarea noilor tehnologii, consolidarea infrastructurilor informaționale naționale, formarea și atragerea de specialiști în domeniul TIC (inclusiv din alte țări), educarea populației adulte, cooperarea cu sectorul privat și încurajarea investițiilor în această nouă ramură economică, promovarea de proiecte guvernamentale menite să demonstreze utilitatea serviciilor specifice societății informatice.

Evoluția societății

În orice domeniu de activitate, obținerea unor informații relevante și actuale influențează pozitiv deciziile adoptate de către organizații, informația fiind considerată a patra resursă, mai importantă chiar decât cele clasice (munca, natura, capitalul). Informațiile, ca resurse, „fiind generate prin procese de cunoaștere și inovare, sunt potențial nelimitate, se dezvoltă în mod progresiv și cumulativ, au o rată de creștere extrem de rapidă; ele se multiplică prin diseminare”(1).

Expansiunea Internetului este o consecință directă a impactului utilizării sale asupra societății, numărul utilizatorilor fiind în continuă creștere. Internet-ul a devenit, prin serviciul World Wide Web, principalul mediu de informare și comunicare, fiind considerat un mare succes atât tehnologic cât mai ales social. Astfel, evoluția civilizației umane a cunoscut o nouă etapă, calitativ superioară, în care informația deține un loc primordial, cunoscută sub numele de societatea informațională sau societatea bazată pe informație (1).

Societatea informațională presupune „folosirea intensivă a tehnologiilor informatice și de comunicații în toate sferele activității și existenței umane, cu impact economic și social semnificativ”.

Considerat vector esențial al societății informaționale, dar și factor determinant al globalizării, Internetul devine o resursă internațională și o piață internațională în același timp. Caracterul ireversibil al trecerii la societatea informațională este dat de intensitatea factorilor determinanți (fig. 1), factori a căror putere se intensifică și mai mult pe măsura instaurării noii societăți, precum și de faptul că este un proces ce a avut loc la nivel mondial (1).

Fig. 1 Factorii dezvoltării societății informaționale

Dezvoltarea societății informaționale s-a concretizat, la nivel mondial prin (1):

- dezvoltarea infrastructurilor de comunicații;
- implementarea unor instrumente software adecvate;
- dezvoltarea componentelor hardware;
- crearea de conținut digital;
- dezvoltarea abilităților individuale în utilizarea și valorificarea informației.

Fenomenele de continuă creștere a puterii de prelucrare și de diminuare sistematică a dimensiunii și prețurilor calculatoarelor conduc la generalizarea utilizării noilor tehnologii informaționale, facilitând astfel accesul la informație pentru toți membrii societății.

În acest context, s-au creat premisele trecerii de la societatea informațională la *societatea cunoașterii*, sau *societatea informațională bazată pe cunoaștere*, în care omul știe să valorifice informațiile, transformându-le în bunuri intangibile, care îi vor spori potențialul de acțiune.

Cunoașterea este „informație *cu înțeles și/sau informație care acționează*” și a devenit resursa principală a economiilor avansate, fiind supusă proceselor de management.

În prezent, cunoașterea tehnologică, altfel spus cunoașterea modalităților de a produce bunuri și servicii, constituie tipul de resursă care deține două atribute esențiale: este inepuizabilă și se perfecționează continuu. Rapiditatea cu care societatea informațională se transformă într-o societate a cunoașterii este fundamentată de recunoașterea valorii bunurilor intangibile în contextul noii economii – *economia digitală*.

În evoluția către societatea bazată pe cunoaștere, un factor decisiv îl reprezintă pregătirea profesională, care presupune în prealabil o bună educație. În condițiile accentuării muncii în echipă, calitățile profesionale trebuie dublate abilități personale precum: echilibru, toleranță, simțul răspunderii, capacitate de comunicare etc. Beneficiul esențial al unei societăți educate rezidă în capacitatea sa de alegere a drumului către progres și bunăstare (1).

În concluzie, putem afirma că, impactul noilor tehnologii asupra societății românești este unul puternic, schimbând radical viața cotidiană a individului.

Așadar, datorită aplicării rapide a invențiilor și inovațiilor, creșterii productivității muncii și prețurilor accesibile, aproape oricine are astăzi acces la un telefon, aparat radio, un televizor, frigider, aspirator, computer, își poate achiziționa o instalație de aer condiționat.

Internetul se “implică” din plin și esențial în dezvoltarea societății moderne, societatea informațională, a cunoașterii. Actualmente, îl regăsim în cele mai multe din domeniile vieții economico-sociale și stă la baza unor evoluții tehnologice nevisate cu doar câțiva ani în urmă.

Lansarea rețelei ”www” (World Wide Web) în 1991, permite comunicarea între utilizatorii de Internet din toată lumea.

BIBLIOGRAFIE

1. Ion Gh. Rosca , *Informatica instruirii*, Editura Economica, București 2002
2. Vlăduțescu Ștefan , *Informația de la teorie către știință. Propedeutică la o știință a informației*. București, Editura Didactică și Pedagogică, 2002
3. Armenia Androniceanu , *Management public. Studii de caz din instituții și autorități ale administrației publice*, Editura Universitară, București, 2008
4. B. Ghilic, M. Stoica- *eActivitățile în Societatea informațională*, Ed. Economică, 2002
5. www.admpubl.snsa.ro
6. www.gherficristinel.wordpress.com
7. <http://discutii.mfinante.ro>

Sesiunea de Comunicări Științifice „INVĂȚARE PENTRU FIECARE”

Tema „Educația la granița dintre clasic și digital,,

Sectiunea 3-Articole, studii

Paradigma educației actuale

Prof. Mihai Steluța

Scoala Gimnazială „Dimitrie Cantemir,, Fetești

Într-o lume în care tehnologia a devenit prezentă în toate aspectele vieții noastre, inclusiv în educație a apărut inevitabil paradigma:educație clasică sau digitală? Până la momentul Pandemiei de Covid-19, s-a desfășurat o tranziție echilibrată, de la educația tradițională la cea modernă, bazată pe tehnologie. Însă în ultima vreme, educația clasică prin toate instrumentele sale, pare să fi intrat în dizgrația generațiilor tinere. În era actuală, digitalizarea a devenit un aspect fundamental al societății noastre, transformând modul în care funcționează diverse domenii, inclusiv educația. Școala nu face excepție, fiind profund influențată de această evoluție tehnologică. În acest context, se impune evidențierea avantajelor și dezavantajelor educației clasice dar și a digitalizării în contextul școlar, și importanța găsirii unui echilibru între utilizarea tehnologiei și metodele tradiționale de predare-evaluare.

Educația tradițională a reprezentat, de-a lungul timpului, coloana vertebrală a sistemelor educaționale. Este cea care a pus bazele descoperirii, cunoașterii și înțelegerii lumii în care trăim. A susținut omul să se cunoască pe sine, pe ceilalți, natura și legile sale, principii morale, operații matematice, noțiuni de logică teoretică dar și aplicată etc. Mari oameni de știință sau filosofi precum Platon, Pitagora, Einstein, Maslow ori Kant ne-au sprijinit doar prin studiu și metode tradiționale eficiente, lăsându-ne un vast bagaj de cunoștințe și o cultură generală bogată în diverse domenii. Lipsa instrumentelor digitale nu a constituit un minus în progresul cunoașterii.

Este de asemenea binecunoscut faptul că școala clasică sprijină ființa umană încă din copilărie, prin: cultivarea însușirilor fizice, respectiv funcționarea corpului, reguli de igienă, protejarea sănătății; aș adăuga aici, rolul educației de a disciplina instinctele, de a modela comportamentele în societate etc.

În al doilea rând, cultivă trăsăturile intelectuale, respectiv procese cognitive, inteligență judecâți de valoare, raționamente, principii, valori, cultură etc. La acestea se adaugă antrenarea intelectului la un nivel cât mai înalt, astfel încât, pe de o parte, să capete abilitățile necesare pentru a-și putea câștiga ușor existența, iar pe de altă parte, să înțeleagă corect lumea în care trăiește, ca să nu ia decizii greșite; în prezent, această parte a educației se face preponderent în școală.

În sfârșit, se adaugă cultivarea moralității, respectiv alegerile individuale între bine și rău în funcție de familie, biserică, mediul și valoarea însușirilor anterior menționate.

Pe măsură ce tehnologia a avansat și a fost implementată în multe domenii de activitate, s-a produs o schimbare semnificativă în modul în care informația este prezentată și asimilată.

Astfel s-a născut noțiunea de educație modernă bazată pe utilizarea dispozitivelor electronice, a platformelor online și a aplicațiilor educaționale pentru facilitarea procesului de învățare.

Temul de modern este folosit în educație, de obicei pentru a releva situația avansată a prezentului în relație cu trecutul care a fost depășit prin dezvoltare.

Pentru unii, modernitatea este opusă educației și practicilor tradiționale și se caracterizează prin schimbare, inovație și dinamism. Școala și oamenii ei se află acum la granița dintre clasic și digital.

Tehnic vorbind despre educația digitală, aceasta reprezintă o modalitate inovatoare prin care tehnologiile moderne și instrumentele digitale sunt integrate astfel încât să sprijine procesul de predare și învățare. Chiar dacă educația digitală nu poate înlocui pe deplin metodele clasice de învățare, aceasta vine în sprijinul elevilor dornici să exploreze și să asimileze informații noi prin diverse metode și cursuri practice, cu exerciții aplicate.

Nu putem neglija faptul că generația de azi, se identifică cu era Internetului și a tehnologiei digitalizate. Copiii văd internetul și toată paleta de activități ca pe cel mai frumos și atractiv joc, iar pentru cei mari, principala sursă de informare și rezolvare a sarcinilor de învățare.

Printre cele mai importante avantaje ale educației digitale, menționez:

- elevii pot avea acces la materialele de învățare oricând și oriunde, ceea ce sporește autonomia învățării. De asemenea, tehnologia permite adaptarea curriculumului la stilurile individuale de învățare ale elevilor, creând astfel un mediu educațional personalizat;
- oferă oportunități de învățare flexibile;
- determină valențe formative, este modernă, are o plajă largă de aplicabilitate;

- permite accesul la resurse educaționale de oriunde și în orice moment, eliminând barierele geografice și temporale;
- platformele digitale pot fi adaptate pentru a se potrivi nevoilor și ritmurilor individuale de învățare ale elevilor, oferind experiențe personalizate;
- poate duce la o eficiență sporită în procesul de predare-învățare, reducând timpul necesar pentru anumite activități și oferind instrumente de evaluare mai precise;
- tehnologia oferă posibilități de interacțiune și angajament mai mari în procesul de învățare, prin utilizarea multimedia și a altor platforme de colaborare online.

Pe de altă parte există și limite/dezavantaje ale educației digitale:

- excesul poate duce la izolare socială și implicit afectează abilitățile de integrare socială și de comunicare ale elevilor;
- utilizarea necontrolată a tehnologiei în educație poate duce la dependență excesivă de dispozitivele electronice și în afara școlii;
- nu toți elevii au acces la tehnologie sau internet, ceea ce poate crea inegalități în ceea ce privește accesul la resursele educaționale digitale;
- utilizarea tehnologiei în educație poate ridica probleme legate de securitatea datelor și confidențialitatea informațiilor personale ale elevilor.
- prea multă tehnologie în sălile de clasă poate duce la distrageri și poate afecta capacitatea elevilor de a se concentra asupra materiei.

În aceste condiții, este important să găsim un echilibru între tehnologia modernă și metodele tradiționale de predare-evaluare în școală. Deși digitalizarea aduce numeroase avantaje, este important să nu pierdem din vedere importanța interacțiunii umane și a dezvoltării abilităților sociale. Profesorii ar trebui să folosească tehnologia ca un instrument complementar, care să sprijine și să îmbogățească procesul de învățare, fără a compromite aspectele umane ale procesului instructiv-educativ.

În concluzie, abordarea ideală ar consta în integrarea cu măsură a tehnologiei în educație, recunoscând valoarea atât a metodelor tradiționale, cât și a celor moderne. Prin găsirea echilibrului, putem înzestra viitoarea generație cu abilitățile necesare pentru a naviga cu succes în lumea în continuă schimbare.

Bibliografie:

<https://edict.ro/avantajele-si-dezavantajele-educatiei-online/>

<https://www.logiscool.com/ro/blog/2020-08/educatie-alfabetizare-digitala>

<https://edu.freepedia.ro/digitalizarea-demersului-didactic-avantaje-si-dezavantaje>

<https://www.syntopic.ro/tema/educatia-clasica/>

<https://www.scoalaclasica.com/ce-este-%C8%99coala-clasic%C4%83>

<https://didacto.ro/educatia-digitala-avantaje-si-dezavantaje/>

<https://edu.freepedia.ro/educatia-clasica-versus-educatia-moderna>

TIPURI DE BATERII UTILIZATE LA MAȘINILE HIBRIDE

Autor Prof. Mihail Sorin

Liceul Tehnologic “Dimitrie Leonida” Constanța

Este interesant să observăm cum tehnologia vehiculelor electrice continuă să evolueze și să devină din ce în ce mai populare. Clasificarea vehiculelor electrice în categoriile HEV, PHEV și BEV oferă o mai bună înțelegere a diversității opțiunilor disponibile pe piață. Acest fapt subliniază încă o dată importanța adaptării infrastructurii și practicilor de încărcare pentru a sprijini creșterea vehiculelor electrice. Sistemele start-stop opresc și repornesc automat motorul pentru a reduce timpul de inactivitate al acestuia, reducând astfel consumul de carburant și emisiile.

În prezent, majoritatea mașinilor noi au funcționalitatea start-stop, de aceea au fost create baterii cu tehnologia AGM pentru vehiculele avansate cu sistem start-stop și frânare regenerativă, și tehnologia EFB pentru vehiculele cu sistem start-stop convențional.

AGM (Absorbed Glass Matt – Fibra Sticlă Absorbanta) sunt un tip de baterii cu electrolit absorbant de sticlă mată. Acestea au capacitatea de a reține mai bine acidul sulfuric decât bateriile cu plumb-acid tradiționale, ceea ce le face mai sigure și mai durabile. Bateriile AGM sunt utilizate în mod obișnuit în aplicații cum ar fi sistemele de alarmă, echipamente medicale, vehicule off-road și vehiculele electrice. Acestea oferă o performanță mai bună în condiții extreme de temperatură și sunt mai rezistente la vibrații și perturbări mecanice. Aceste baterii se potrivesc cerințelor tehnologiei start-stop și altor dispozitive de consum energetic din mașină.

Tehnologia avansată plumb-acid cu separator din fibră de sticlă AGM

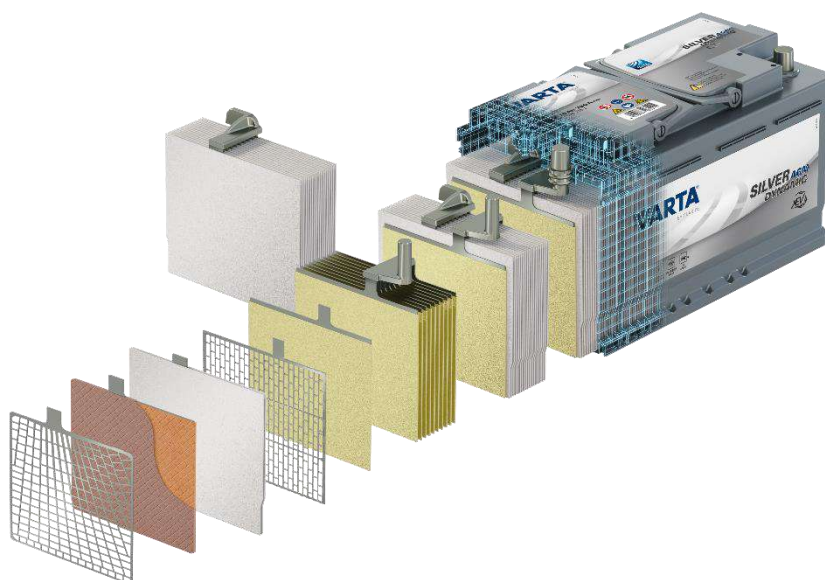

Figura 1. Tehnologia avansată AGM pentru mașini cu sistem start-stop.(sursa Varta)

Bateriile EFB sunt o versiune îmbunătățită a tehnologiei standard de inundare umedă. Acest tip de baterii nu trebuie confundate cu bateriile standard inundate sau AGM.

Enhanced Flooded Battery (EFB) cu fiabilitate și performanțe superioare în comparație cu cele ale bateriilor plumb-acid standard pentru aplicațiile vehiculelor auto și comerciale.

Bateriile EFB sunt o versiune îmbunătățită a tehnologiei standard de inundare umedă. Avantajele principale ale tehnologiei EFB sunt o acceptare îmbunătățită a încărcării și o durabilitate ciclică mai mare atunci când funcționează într-o stare de încărcare redusă (tipic pentru aplicațiile Stop Start). Ca o aproximare, bateriile EFB vor oferi 85.000 de porniri ale motorului, comparativ cu 30.000 de porniri de la un produs standard inundat.

Bateriile EFB au fost introduse ca o opțiune de nivel inferior față de bateriile AGM în ceea ce privește performanța și durabilitatea. Tehnologia EFB se bazează pe îmbunătățirile aduse tehnologiei inundate existente prin adăugarea de aditivi de carbon în procesul de fabricare a plăcilor. Bateriile AGM beneficiază de includerea unor caracteristici de design unice care nu se găsesc în bateriile inundate cu apă umedă. Acestea includ separatoare de covoraș de sticlă, tehnologia de recombinare a capacului și presiuni mai mari ale ambalajului pentru a facilita o durată de viață ciclică îmbunătățită. Bateriile AGM sunt mai potrivite pentru a satisface cerințele vehiculelor cu specificații superioare care includ una sau mai multe dintre următoarele tehnologii: Start Stop, Frânare Regenerativă.

Caracteristici importante despre aceste baterii:

- Suport îmbunătățit pentru sistemele start-stop: Bateriile start-stop sunt proiectate pentru a oferi o putere de pornire rapidă și eficientă pentru a susține funcționarea sistemului start-stop.
- Longevitate: Bateriile AGM și EFB sunt durabile și au o viață utilă mai lungă decât bateriile tradiționale, datorită designului lor specializat.
- Performanță îmbunătățită: Bateriile AGM pentru auto cu start-stop oferă o putere de pornire optimă și o stabilitate a tensiunii pe tot parcursul ciclurilor de încărcare și descărcare.
- Reducerea emisiilor nocive: Consumul redus de carburant al mașinilor cu tehnologie start-stop contribuie la reducerea emisiilor de dioxid de carbon și la protejarea mediului înconjurător.

În concluzie, bateriile sunt esențiale pentru mașinile moderne și oferă o serie de beneficii importante, printre care economie de combustibil, fiabilitate, adaptabilitate și suport îmbunătățit pentru sistemele start-stop.

Tehnologia bateriilor este esențială pentru vehiculele electrice, oferind soluții inovatoare și de încredere pentru vehiculele electrice. Bateriile AGM asigură o durată de viață lungă, fiabilitate și performanțe excelente, ceea ce le face potrivite pentru toate tipurile de vehicule electrice.

Prin investiția în tehnologie și inovație, bateriile AGM contribuie la accelerarea tranziției către mobilitatea electrică, oferind soluții durabile și eficiente pentru deplasările viitorului.

Factori care influențează durata de viață a unei baterii de mașină hibrid:

1. Durata de viață a unei baterii hibride poate varia în funcție de tipul bateriei, utilizare, condiții de conducere și îngrijire. În general, se estimează că o baterie hibridă poate dura între 8 și 10 ani sau între 100.000 și 150.000 de mile.
2. Un factor important care influențează durata de viață a unei baterii hibride este temperatura de mediu în care mașina este utilizată. Temperaturile extreme pot deteriora bateria și reduce performanța acesteia. De exemplu, temperaturile extreme de frig pot scădea eficiența bateriei, în timp ce temperaturile extreme de căldură pot reduce durata de viață a acesteia.
3. Îngrijirea și întreținerea corespunzătoare a bateriei hibride pot prelungi durata de viață a acesteia. De asemenea, descărcările complete și încărcările excesive, deoarece acestea pot afecta bateria.
4. În cazul în care bateria hibridă trebuie înlocuită, este recomandat să o înlocuiești cu o baterie de înaltă calitate, recomandată de producătorul mașinii. O baterie de calitate inferioară poate afecta performanța și eficiența mașinii.
5. Asigură-te că te informezi despre garanția bateriei hibride și despre costurile implicate în înlocuirea acesteia. Unele producători oferă garanție extinsă pentru bateria hibridă, ceea ce poate fi util în cazul în care apare o defecțiune prematură a acesteia.

În concluzie, bateriile de 12V joacă un rol esențial în funcționarea vehiculelor electrice și hibride și este important să acorzi atenție îngrijirii și întreținerii acestora pentru a prelungi durata de viață și a asigura o performanță optimă a mașinii.

Bateriile NiMH (Nickel-Metal Hydride) și bateriile Li-Ion (Lithium-Ion) sunt cele mai comune tipuri de baterii utilizate în mașinile hibride. Fiecare tip are caracteristici specifice și avantaje și dezavantaje distincte.

De asemenea, temperatura ambientală are un impact semnificativ asupra duratei de viață a bateriilor de mașini hibride. Temperaturile extreme, fie ele foarte ridicate sau foarte scăzute, pot deteriora bateriile și pot reduce eficiența lor. De aceea, păstrarea mașinii hibride în condiții optime de temperatură poate contribui la prelungirea duratei de viață a bateriilor.

Alți factori care pot influența durata de viață a bateriilor de mașini hibride includ calitatea bateriei și a componentelor sale, modul de încărcare și descărcare, precum și expunerea la vibrații și șocuri. De asemenea, frecvența de utilizare a mașinii și istoricul de întreținere și reparații pot influența durata de viață a bateriilor.

În general, respectarea indicațiilor producătorului în ceea ce privește întreținerea bateriilor, efectuarea reviziilor periodice și evitarea factorilor care pot deteriora bateriile pot contribui la prelungirea duratei de viață a acestora. De asemenea, reciclarea sau eliminarea corectă a bateriilor în momentul în care acestea își ating sfârșitul de viață poate ajuta la reducerea impactului asupra mediului înconjurător.

Întreținerea bateriei.

De asemenea, este recomandat evitarea expunerii bateriei la temperaturi extreme, fie ele foarte ridicate sau foarte scăzute. Încercarea de a păstra bateria la o temperatură moderată poate contribui la prelungirea duratei sale de viață.

Întreținerea regulată a bateriei este esențială pentru menținerea sănătății acesteia. De asemenea, monitorizează starea generală a bateriei și efectuează inspecții periodice pentru a preveni eventualele probleme.

Un alt aspect important este utilizarea corectă a caracteristicilor de regenerare a bateriei. Folosirea acestei funcție în mod eficient pentru a reduce dependența de încărcare externă și a prelungi durata de viață a bateriei.

În final, trebuie respectate recomandările producătorului pentru întreținerea și utilizarea bateriei. Aceste recomandări includ adesea practici specifice de încărcare și descărcare a bateriei, precum și instrucțiuni pentru menținerea acesteia într-o stare optimă.

Pașii menționați mai sus pot contribui semnificativ la prelungirea duratei de viață a bateriei pentru mașinile hibride. Prin respectarea acestor recomandări și practicarea unui stil de conducere adecvat, poți să te bucuri de performanța optimă a vehiculului tău hibrid pentru o perioadă mai îndelungată.

Cum să prelungi durata de viață a bateriilor pentru mașinile hibride:

De asemenea, este important că o baterie hibridă să poate fi recondiționată în anumite situații, ceea ce poate fi o opțiune mai economică decât achiziționarea unei baterii noi. Procesul de recondiționare presupune înlocuirea celulelor uzate din interiorul bateriei cu unele noi, astfel încât aceasta să-și recapete performanța inițială.

În concluzie, pentru a prelungi durata de viață a bateriei unei mașini hibride, sunt importante practicile corecte de utilizare, acordarea întreținerii acesteia și investirea în înlocuirea sau recondiționarea bateriei atunci când este necesar. O baterie bine întreținută poate aduce beneficii substanțiale atât pentru performanța mașinii.

BIBLIOGRAFIE

- <https://www.varta-automotive.ro>;
- <https://www.powerframe.com/en-gb>;
- <https://www.bateriiauto.net>;
- <https://www.rotronicsbms.com>

Despre aplicația Canva

Mihăilă Simona-Elena - prof. înv. primar,
Liceul Teoretic „Ioan Pascu” - Codlea

Aplicația CANVA este una dintre aplicațiile pe care le putem utiliza cu succes în activitatea cu elevii, la majoritatea disciplinelor, fiind o platformă unde putem proiecta diferite design-uri.

Canva ne permite să transmitem viziunea sau mesajul nostru printr-un design. De asemenea, este o platformă socială unde design-urile noastre pot deveni publice pentru oricine. Este accesată de către aceștia de pe dispozitivul mobil sau intrând pe site-ul *canva.com*, în acest caz putând fi folosit și calculatorul sau laptopul.

Cine poate crea cu Canva?

Oricine poate crea un design cu CANVA, inclusiv non-designerii.

Viziunea Canva este de a oferi un instrument intuitiv, care permite oamenilor de a crea modele frumoase și profesionale, de a elimina teama pentru platforme scumpe și complicate cum ar fi Photoshop sau InDesign.

Canva poate fi utilizată în social media, marketing, afaceri, antreprenoriat și comunități educative.

Cum putem proiecta cu Canva?

Canva permite oricui să comunice eficient cu mai multe tipuri de design.

Canva poate fi folosit pentru crearea de prezentări pentru diferite proiecte, crearea de grafică de blog și postări mass-media.

Canva oferă instrumentele de care avem nevoie pentru a crea grafice uimitoare, care transmit mesajul nostru.

Accesare:

Pentru crearea unui cont se accesează pagina www.canva.com. Se introduce: Nume, Tell us what you do, se optează pentru utilizarea Teacher. Dacă se dorește ca elevii să creeze anumite design-uri își vor crea contul pentru utilizarea „Student”. Apoi, *Sign up with email!* unde se vor înregistra datele personale.

Pentru crearea unui design se alege comanda *Crează un design* și apoi se selectează ce design se dorește a fi creat.

Dacă se dorește realizarea unui poster se accesează secțiunea „Poster”. Se alege unul dintre template-urile marcate cu „*GRATUIT*”.

După ce se alege design-ul, se poate modifica textul dând dublu click pe textul existent și tastând noul text dorit.

Se pot încărca alte poze, decât cele existente în template-uri accesând secțiunea „*Încărcări*” și apoi „*Încarcă imagine*”

Imaginea încărcată va apare sub butonul *Încarcă imagine*, de unde poate fi trasă spre posterul în lucru. După ce design-ul este finalizat aveți posibilitatea să îl distribuiți sau să îl imprimați.

Aplicația Canva prezintă numeroase avantaje, atât pentru profesori, cât și pentru elevi:

a) pentru profesori :

- ✓ îmbunătățirea calității actului de predare-învățare-evaluare;
- ✓ ridicarea standardelor la nivelul competențelor digitale;
- ✓ dezvoltarea creativității în proiectare.

b) pentru elevi:

- ✓ îmbunătățirea abilităților digitale;
- ✓ dezvoltarea auto – controlului;
- ✓ înțelegerea reciprocă;
- ✓ dezvoltarea încrederii de sine.

Bibliografie :

***[https://www.canva.com/learn/wp-content/uploads/2014/08/CDS_Workshop1 - Lecture-Notes2.p df](https://www.canva.com/learn/wp-content/uploads/2014/08/CDS_Workshop1 - Lecture-Notes2.pdf) ***<https://canva.com/>

EDUCAȚIA ÎN LUMEA CONTEMPORANĂ

Prof. Alina Mihăilescu
C.N.I. "MATEI BASARAB" Râmnicu Vâlcea

Omul modern poate munci și trăi în comunitatea umană pentru a se putea bucura de tezaurul cunoașterii și este obligat să învețe neconținut, deoarece însăși cunoașterea umană se dezvoltă continuu. Atitudinea față de educație diferă de la individ la individ, în funcție de numeroși factori care țin atât de personalitatea fiecăruia cât și de mediul familiar și social în care trăiește. Familia și școala continuă să dețină un loc important în educația oamenilor, deși acest lucru se realizează tot mai mult la concurență cu massmedia și Internetul.

Noile Tehnologii de Informare și Comunicare în care Internetul devine un punct de referință sunt prezente în toate domeniile de activitate ale omului contemporan: petrecerea timpului liber, cercetarea științifică etc. Generalizarea schimburilor electronice de informații și documente, caracterul universal al acestei noi comunicări globale, planetare, rapiditatea cu care se dezvoltă este un moment cheie în istoria umanității.

Această societate a informației poartă amprenta progresului. Ea deschide perspective noi în materie de educație și formare oferind un acces ușor la informare, documentare și cunoaștere: învățământul la distanță, bibliotecile și universități virtuale.

Societatea informației se deschide cu o nouă perspectivă în materie de formare. Se creează o veritabilă exigență de a învăța mereu și de a căpăta cunoștințe de-a lungul vieții. În același timp face posibilă auto-formarea, facilitează accesul la diferite resurse documentare și educative. Mijloacele cele mai des folosite sunt bibliotecile care au un rol mult mai activ decât odinioară în difuzarea cunoștințelor, ele devenind centre de resurse educaționale și pedagogice. În special bibliotecile virtuale au o importanță deosebită ele putând fi accesate ușor de mii de oameni.

În ceea ce privește asocierea dintre educație și Internet aceasta a fost deosebit de reușită mai ales pentru că astăzi domeniul educației se confruntă cu multe schimbări. Aceste au la bază factori diferiți cum ar fi tehnologiile informației și comunicării. Analistii consideră că dezvoltarea lor marchează intrarea în „era digitală” și recunoașterea informației și cunoștințelor ca surse fundamentale ale dezvoltării sociale și economice. Ele contribuie la extinderea globalizării.

Educația este considerată un obiectiv strategic ea fiind cea care îi ajută pe oameni să învețe lucruri noi de-a lungul vieții și să dezvolte abilitățile necesare societății în care trăiesc. Menirea ei este aceea de „a înălța pe culmi mai nobile de viață omul, comunitatea etnică și umanitatea, prin cultivarea valorilor spiritului”.

Educația a apărut o dată cu societatea umană, suferind pe parcursul evoluției sale, transformări majore. Începând cu pregătirea tinerei generații pentru viața socială educația a parcurs un drum lung devenind o adevărată știință cu statut propriu. Secolul nostru este unul al informaticii, al călătoriilor în spațiu, al noilor descoperiri în toate domeniile de activitate și prin urmare confruntă oamenii cu tot felul de provocări cărora trebuie să le facă față.

Realitatea contemporană demonstrează că educația are un rol important și complex. Este foarte clar că azi avem nevoie de o educație dinamică care pune bază pe valorile autentice. Specialiștii sunt de acord că educația trebuie să fie permanent în centrul preocupării

tuturor popoarelor. Tot ei susțin faptul că învățământul trebuie să țină pasul cu societatea și să ofere soluții pentru eventualele probleme care ar apărea.

Omenirea se confruntă azi cu diverse situații care necesită reacții prompte și rapide și acestea se pot forma și dezvolta numai prin intermediul educației. De aceea, societate modernă consideră că abandonarea valorilor tradiționale ale educației și lipsa unui sistem de educație bazat pe promovarea valorilor în toate domeniile vieții sociale constituie o problemă majoră.

Viitorul educației constituie o prioritate a comunității mondiale; națiunile au nu numai dreptul, dar și datoria de a se sprijini reciproc pentru ca prin educație, cultură și știință, să promoveze pacea, progresul și prosperitatea.

Se afirmă pe bună dreptate, că unul dintre elementele definitorii ale societății contemporane este schimbarea. Societatea contemporană a moștenit multe din problemele sociale, economice și politice ale trecutului și care sunt încă nerezolvate. Dintre aceste probleme menționăm: terorismul internațional, rasismul, creșterea numărului săracilor, etc. Națiunile lumii caută azi soluții la acestea și speră în rezolvarea lor.

Conceptul de educație; definiție, origine și trăsături

Pentru a putea discuta despre domeniul educației trebuie mai întâi să explicăm ce este și care sunt principalele ei trăsături.

Din punct de vedere etimologic termenul *educație* provine din termenii latinești *educō* – educare (a alimenta, a hrăni, a îngriji, a crește), ca și *educō* - educere (a duce, a conduce, a scoate din..., a ridica, a inertia).

Una din aceste definiții ar fi aceea că educația este un fenomen social care a însoțit istoria omenirii de la începuturile ei și va continua să existe de-a lungul existenței acesteia. Ea păstrează și transmite mai departe cunoaștere teoretică și practică precum și valorile culturii și civilizației de la o generație la alta.

De-a lungul timpului mulți istorici au încercat să definească conceptul de educație. Iată câteva dintre acestea:

- Educația are drept scop să dea sufletului și corpului întreaga frumusețe și perfecțiune de care sunt susceptibile (Platon).
- A educa înseamnă a cultiva curățenia sufletească și buna - cuviința a copiilor și tinerilor, a-1 crește pe copil moral și în evlavie (Ioan Hrisostom).
- Educația urmărește realizările întregii perfecțiuni de care natura omului este capabilă (Kant).
- Educația este dezvoltarea naturală, progresivă și sistematică a tuturor facultăților (Pestalozzi).
- Educația este o operație prin care un spirit formează alt spirit, și o inimă formează o altă inimă (J. Simon).
- Educația este acțiunea generațiilor adulte asupra celor tinere, cu scopul de a le forma acestora din urma anumite stări fizice, intelectuale și mentale necesare vieții sociale (E. Durkheim)

Putem enumera câteva ipostaze ale educației:

- educația ca proces - acțiune de transformare în sens pozitiv și pe termen lung a ființei umane;
- educația ca acțiune de conducere - dirijarea evoluției individului spre stadiul de persoană responsabilă;
- educația ca acțiune socială - activitate care are rol de formare a individului pentru a se putea integra în societate.

- educația ca ansamblu de influențe - acțiuni deliberate sau neintenționate care contribuie la formarea omului.

Principalele roluri ale educației sunt: socializarea individului mai precis integrarea acestuia în viața socială și economică și individualizarea acestuia care scoate în evidență trăsăturile particulare ale individului.

Prin urmare, educația este parte a societății și vizează pregătirea omului pentru exercitarea diferitelor roluri sociale și evidențiază calitățile generale și specifice ale ființei umane; Educația reprezintă cadrul social în care acționează omul și care trebuie să răspundă anumitor cerințe sociale culturale, economice, profesionale, morale.

Laturile educației:

Așa cum am mai arătat educația este o componentă de bază a societății contemporane. Este natural ca ea să influențeze diverse domenii ale societății noastre. Printre acestea putem enumera:

Domeniul economic

În țările dezvoltate educația are un rol economic deosebit. Economia actuală are nevoie de forța de muncă bine pregătită. Sectoarele aflate într-o continuă dezvoltare - arta și design-ul, comunicațiile și tehnologiile informaționale, profesiunile din domeniul cultural și al divertismentului - au toate nevoie de forța de muncă educată.

Domeniul social

Factorul esențial al evoluției individului pe scara socială îl reprezintă educația. Ignoranța nu conduce decât la o muncă grea, incomodă, plictisitoare și, deseori, la a nu munci deloc. Ameliorarea vine o dată cu educația și doar cu ea; fără educație nu există nimic și singurul recurs plauzibil este la crimă și violență.

Prevenirea abandonului școlar

**Autori: Prof. Mihalache Gabriela, Școala Gimnazială Călmățui, Comuna Călmățui, Jud. Teleorman
Prof. Înv. Primar Dobrică Iustinica Teodora, Școala Gimnazială Călmățui, Comuna Călmățui, Jud. Teleorman**

Abandonul școlar reprezintă o problemă gravă cu care se confruntă societatea contemporană, școala a ajuns să fie abandonată încă din clasele primare deoarece nu este percepută ca valoare în sine astfel elevii nu mai consideră școala un viitor.

Sărăcia comunității rurale limitează posibilitățile părinților de a oferi copiilor resursele necesare educației. Lipsa interesului pentru școală se explică prin presiuni de ordin economic, prin dezamăgirile personale ale părinților, prin lipsa de cultură și dezinteresul pentru educație al acestora. Elevii au fost încurajați și de atitudinea părinților pentru care cartea nu mai reprezintă o prioritate, nici garanția asigurării unui loc de muncă. Mai mult, emigrarea forței de muncă îi afectează tot mai tare pe elevi, care fie că-și urmează părinții, fie sunt lăsați în grija unor rude sau cunoștințe apropiate care se ocupă superficial de situația școlară a copiilor.

Climatul familial conflictual și imoral, excesiv de permisiv, divergența metodelor educative și lipsa de autoritate a părinților, atitudinea rece, indiferentă sau, dimpotrivă, tiranică a acestora sunt alte câteva aspecte care conduc spre abandonul școlar.

Factori de natură socială și economică, confuzia sau absența unor norme sau valori sunt alte cauze care conduc la dezorientarea elevilor, îndepărtarea lor de mediul educațional și, în final, abandon școlar.

Factorii de natură educatională: insubordonare față de normele și regulile școlare, chiul, absenteism, repetenție, motivații și interese slabe în raport cu școala, greșelile dascălilor (de atitudine și relaționare, competența profesională, autoritate morală) au și ei un rol important în apariția fenomenului de abandon școlar.

Anturajul de proastă calitate debusolează elevii cu un psihic labil datorat unor carențe din copilărie; dorința de a scăpa de sub tutela educațională sau familială reprezintă cauze pentru care elevul abandonează școala.

La nivelul școlii, situațiile de abandon pot fi determinate de integrarea insuficientă în colectivul clasei de elevi sau de relațiile formate în rândul colegilor. La nivelul școlii sunt foarte puține acțiuni care să prevină abandonul școlar. Cadrele didactice au un rol important în prevenirea abandonului școlar timpuriu, deoarece sunt în permanent contact cu elevii, pot identifica și diagnostica problemele acestora și pot atrage atenția autorităților sau organizațiilor competente pentru a interveni la nevoie

Pentru o mai bună intervenție se propune realizarea unui program care să urmărească dezvoltarea competențelor cadrelor didactice de lucru în echipă și de folosire a planificării strategice în vederea identificării factorilor care ar favoriza apariția unor astfel de situații de risc la nivelul școlii, pentru rezolvarea unor situații de criză cu efect de abandon școlar.

Pentru a putea reduce numărul abandonurilor școlare ar fi bine să încercăm să identificăm și să studiem câteva cauze:

- identificarea elevilor aflați în abandon sau risc de abandon școlar în vederea menținerii acestora în sistemul de învățământ;
- implicarea sistemului familial în reabilitarea școlară și socială a elevului;
- creșterea gradului de implicare a comunității locale în soluționarea situațiilor de abandon școlar sau a situațiilor ce prezintă risc de abandon școlar.

În cadrul învățământului primar învățătoarea are, de asemenea, un rol decisiv în formarea conceptului despre școală rolul acesteia este nu numai de a-i informa cu privire la școală, ci și de a-i face să conștientizeze importanța pe care o deține școala în viața unui individ.

Un alt element în combaterea abandonului școlar este participarea tuturor copiilor la programul educativ, fiecare după forța și posibilitățile sale. Copiii sunt diferiți, capacitățile lor sunt diferite, gradul lor de adaptare și percepere este diferit, dar în grupul de la școală fiecare poate avea un loc, un statut, un rol și o valoare, fapt ce îi determină să îndrăgească mediul școlar. Evaluarea pe care o poate face învățătoarea se referă la competențele și capacitățile educaționale ale fiecărui copil. Trebuie plecat de la premisa că fiecare copil are valoare și este unic și că fiecare copil poate învăța, indiferent de nevoile lui sociale. Pentru o mai bună prevenire a abandonului școlar trebuie cunoscute aptitudinile și nevoile fiecărui copil integrat în sistemul de educație fie el de religie sau etnie diferită față de restul copiilor.

Educația pentru toți este o nevoie a epocii noastre. Depinde de fiecare cadru didactic în parte, de responsabilitatea și implicarea tuturor ca ea să devină o realitate din care fiecare să învețe și să se dezvolte și să nu uităm că educația depinde foarte mult de familie. Abandonul școlar reprezintă un motiv de îngrijorare și pentru aceasta școala trebuie să aibă o relație foarte strânsă cu membrii familiei.

SCHIMBĂRILE CLIMATICE ȘI DEZASTRELE ECOLOGICE

Prof. GAVRA ADRIAN VICTOR

COLEGIUL ECONOMIC „NICOLAE TITULESCU” BAIA MARE

Schimbările climatice și dezastrelor ecologice reprezintă una dintre cele mai mari provocări ale secolului XXI. Schimbările climatice reprezintă modificările pe termen lung ale modelelor climatice de pe Pământ, inclusiv creșterea temperaturilor globale, modificările modelelor de precipitații și creșterea nivelului mării. Aceste modificări au un impact semnificativ asupra mediului și asupra vieții noastre, prin creșterea frecvenței și intensității fenomenelor meteorologice extreme, a secetelor și a inundațiilor, prin pierderea biodiversității și prin scăderea resurselor de apă dulce. Aceste fenomene afectează toate aspectele vieții pe Pământ, de la sănătatea umană și siguranța alimentară la ecosisteme și biodiversitate. Creșterea temperaturilor globale, topirea ghețarilor, creșterea nivelului mării, intensificarea fenomenelor meteorologice extreme și degradarea mediului sunt doar câteva dintre manifestările acestor schimbări. Acest articol explorează cauzele, efectele și soluțiile potențiale pentru a aborda aceste provocări critice.

Cauzele schimbărilor climatice

1. Emisiile de gaze cu efect de seră reprezintă principala creștere a concentrației de gaze cu efect de seră (GES) în atmosferă. Aceste gaze, cum ar fi dioxidul de carbon (CO₂), metanul (CH₄) și oxidul de azot (N₂O), rețin căldura în atmosferă și contribuie la încălzirea globală. Principalele surse de emisii de GES includ: arderea combustibililor fosili, utilizarea petrolului, cărbunelui și gazului natural pentru energie și transport generează cantități mari de CO₂.
2. Defrișările: Tăierea pădurilor reduce capacitatea Pământului de a absorbi CO₂, amplificând efectul de seră.
3. Agricultură: Practicile agricole contribuie la emisiile de metan și oxid de azot, în special prin gestionarea gunoiului de grajd și cultivarea orezului.
4. Alte activități umane: pe lângă emisiile de GES, alte activități umane contribuie la schimbările climatice, un loc aparte îl deține și:
 - Urbanizarea: extinderea orașelor crește consumul de energie și emisiile de poluanți.
 - Industria prin procesele industriale eliberează substanțe chimice și aerosoli care afectează climatul.
 - Transportul care o dată cu creșterea numărului de vehicule și a traficului aerian contribuie semnificativ la emisiile globale de GES.

Efectele schimbărilor climatice reprezintă modificări pe termen lung ale condițiilor meteorologice și ale temperaturilor medii pe glob, iar în România, aceste schimbări încep să aibă un impact semnificativ asupra mediului, economiei și vieții oamenilor. Dintre efectele cele mai vizibile se pot enumera:

Creșterea temperaturilor medii

În ultimele decenii, unul dintre cele mai evidente efecte ale schimbărilor climatice este creșterea temperaturilor globale și temperatura medie în România a crescut, cu verile devenind mult mai călduroase și ierni mai blânde. Acest fenomen are multiple consecințe:

- Topirea ghețarilor și a calotei polare contribuie la creșterea nivelului mării, amenințând comunitățile costiere.
- Valurile de căldură prin frecvența și intensitatea lor afectează sănătatea publică și agricultura.

Schimbări în precipitații

Schimbările climatice pot duce la o creștere a precipitațiilor în anumite regiuni și la o scădere în altele. Aceasta poate provoca inundații, secetă și probleme legate de gestionarea resurselor de apă.

Fenomene meteorologice extreme

Schimbările climatice pot provoca o creștere a frecvenței și intensității fenomenelor meteorologice extreme, cum ar fi furtuni, uraganele, cicloanele și tornadele devin mai puternice și mai distructive, canicule, inundații și secetă. Aceste fenomene pot avea consecințe negative asupra agriculturii, infrastructurii și sănătății populației.

Efecte asupra agriculturii

Schimbările climatice pot afecta productivitatea agricolă, în special în cazul culturilor sensibile la temperatură și precipitații, precum grâul, porumbul și cartofii. Agricultorii pot fi nevoiți să adopte noi tehnici și să cultive specii de plante mai rezistente la variații climatice.

Impact asupra biodiversității și ecosistemelor:

Schimbările climatice pot afecta ecosistemele și biodiversitatea în România, provocând deplasarea unor specii, dispariția lor deoarece nu se pot adapta rapid la noile condiții climatice și modificarea habitatelor naturale, multe specii își schimbă aria de distribuție în căutarea condițiilor climatice optime, ceea ce poate perturba echilibrul ecologic. Acest lucru poate avea consecințe negative asupra echilibrului ecologic și a resurselor naturale.

Efecte asupra sănătății

Creșterea temperaturilor și fenomenele meteorologice extreme pot avea efecte negative asupra sănătății populației, cum ar fi boli legate de căldură, probleme respiratorii și alergii, precum și o creștere a bolilor transmise de vectori (țânțari, căpușe etc.).

Dezastre ecologice asociate schimbărilor climatice

Incendiile de vegetație a căror cauze sunt valurile de căldură, seceta și schimbările în modelele de precipitații creează condiții propice pentru incendii, iar impactul este un adevărat „hazard”: incendiile distrug habitatul, eliberează cantități mari de CO₂ și afectează calitatea aerului.

Inundațiile sunt un alt dezastru ecologic exacerbă de schimbările climatice care duce la creșterea nivelului mării și precipitațiile extreme contribuie la frecvența și severitatea inundațiilor, iar impactul inundațiilor este unul major, se distruge infrastructura unui teritoriu, provoacă pierderi de vieți omenești și contaminează resursele de apă.

Secetele devin tot mai frecvente și severe din cauza schimbărilor climatice, apar modificări în modelele de precipitații iar creșterea temperaturilor contribuie la secete prelungite ce afectează resursele de apă, producția agricolă și securitatea alimentară.

Soluții și măsuri pentru combaterea schimbărilor climatice

Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră este esențială pentru a atenua schimbările climatice:

- Tranziția la energie curată: promovarea energiei regenerabile, cum ar fi solară, eoliană și hidroelectrică, pentru a înlocui combustibilii fosili.
- Eficiența energetică prin implementarea măsurilor de eficiență energetică în clădiri, transport și industrie pentru a reduce consumul de energie.
- Politici și reglementări prin adoptarea de politici și reglementări stricte pentru reducerea emisiilor, inclusiv taxe pe carbon și scheme de comercializare a emisiilor.

Conservarea și Restaurarea Ecosistemelor

Protejarea și restaurarea ecosistemelor naturale joacă un rol crucial în combaterea schimbărilor climatice prin:

- Conservarea și reîmpădurirea sunt esențiale pentru absorbția CO₂ și protecția biodiversității.
- Restaurarea zonelor umede ajută la gestionarea inundațiilor și la stocarea carbonului.
- Protejarea recifelor de corali contribuie la menținerea biodiversității marine și la protecția coastelor împotriva eroziunii.
- Construcția de infrastructură rezistentă la dezastre, cum ar fi diguri, sisteme de drenaj și clădiri rezistente la furtuni.
- Dezvoltarea de strategii de gestionare a resurselor de apă pentru a face față secetelor și inundațiilor.
- Implementarea de practici agricole durabile și dezvoltarea de culturi rezistente la secetă pentru a asigura securitatea alimentară.
- Educația și conștientizarea publicului sunt esențiale pentru a mobiliza acțiuni împotriva schimbărilor climatice:
 - Lansarea de campanii pentru a educa publicul despre schimbările climatice și impactul acestora.
 - Promovarea implicării comunităților locale în acțiuni de adaptare și atenuare.
 - Educația Ecologică prin integrarea în curriculumul școlar pentru a sensibiliza noile generații cu privire la importanța protecției mediului.

Schimbările climatice și dezastrele ecologice reprezintă o provocare globală care necesită acțiuni urgente și concertate din partea tuturor sectoarelor societății. Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, conservarea și restaurarea ecosistemelor, adaptarea la noile condiții climatice și educarea publicului sunt esențiale pentru a aborda aceste probleme complexe. Doar printr-un efort colectiv și sustenabil putem spera să protejăm planeta pentru generațiile viitoare.

BIBLIOGRAFIE:

1. Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC). (2021). Climate Change 2021: The Physical Science Basis.
2. National Aeronautics and Space Administration (NASA). (2022). Global Climate Change: Vital Signs of the Planet.
3. World Health Organization (WHO). (2021). Climate Change and Health.
4. United Nations Environment Programme (UNEP). (2020). Emissions Gap Report 2020.
5. World Bank. (2021). Climate Change Action Plan 2021-2025.
6. National Oceanic and Atmospheric Administration (NOAA). (2021). State of the Climate: Global Climate Report for Annual 2021.

Integrarea copiilor minorităților etnice în școlile din România

Milea Ilie-Radu, profesor de Religie Ortodoxă
la Școala Gimnazială Scorțoasa, județ Buzău.

Integrarea copiilor din minoritățile etnice în școlile din România reprezintă un aspect esențial al unui sistem educațional echitabil și inclusiv. Aceasta implică asigurarea accesului egal la educație de calitate și crearea unui mediu școlar în care diversitatea culturală și lingvistică este recunoscută și valorizată. În România, provocările și oportunitățile legate de integrarea acestor copii sunt multiple și necesită o abordare sistemică și coordonată.

România este o țară diversă din punct de vedere etnic, găzduind numeroase minorități, printre care se numără maghiarii, romii, germanii, turcii, tătarii și alții. Fiecare dintre aceste grupuri contribuie la bogăția culturală a țării, dar se confruntă și cu provocări specifice în ceea ce privește integrarea educațională și socială.

Copiii din minoritățile etnice pot întâmpina diverse obstacole în accesul la educație de calitate, incluzând bariere lingvistice, discriminare și lipsa de resurse educaționale adecvate. Aceste provocări pot duce la rate mai mari de abandon școlar și performanțe educaționale mai scăzute comparativ cu copiii majoritari.

Constituția României garantează drepturi egale tuturor cetățenilor, inclusiv accesul la educație fără discriminare. Articolul 32 subliniază dreptul la învățământ și obligativitatea acestuia în învățământul general.

Strategia Națională pentru Incluziune Socială și Reducerea Sărăciei include măsuri specifice pentru îmbunătățirea accesului la educație pentru copiii din minoritățile etnice. De asemenea, există programe și proiecte finanțate de Uniunea Europeană care vizează integrarea educațională și socială a acestor copii.

Copiii din minoritățile etnice pot întâmpina dificultăți în învățarea și utilizarea limbii române, ceea ce poate afecta performanțele lor școlare și integrarea socială. Lipsa profesorilor pregătiți pentru predarea limbii române ca limbă secundară este o provocare majoră.

Discriminarea și stereotipurile negative pot influența negativ experiențele educaționale ale copiilor din minoritățile etnice. Aceste atitudini pot proveni atât de la colegi, cât și de la profesori sau personalul școlar, ceea ce poate duce la excluziune socială și la o stimă de sine scăzută.

Implementarea programelor de predare intensivă a limbii române pentru copiii din minoritățile etnice poate ajuta la depășirea barierelor lingvistice. Aceste programe ar trebui să fie susținute de materiale didactice adecvate și de formarea profesorilor.

Implicarea activă a comunității și a familiilor în procesul educațional poate contribui la crearea unui mediu școlar incluziv. Programele de colaborare între școli și comunități pot include activități extracurriculare, evenimente culturale și proiecte comune.

Implementarea și monitorizarea politicilor anti-discriminare în școli sunt esențiale pentru asigurarea unui mediu educațional echitabil și incluziv. Aceste politici trebuie să fie clare, aplicate riguros și susținute de campanii de conștientizare.

Integrarea copiilor din minoritățile etnice în școlile din România este esențială pentru asigurarea unui sistem educațional echitabil și pentru dezvoltarea unei societăți incluzive. Prin implementarea unor politici și strategii adecvate, prin formarea continuă a cadrelor didactice și prin implicarea activă a comunității, putem crea un mediu educațional în care toți copiii să aibă oportunitatea de a se dezvolta și de a contribui la societate.

Bibliografie:

1. Constituția României. Disponibil la: <https://www.constitutiaronaniei.ro/>
2. UNICEF România. *Incluziunea socială a copiilor romi în educație*. Disponibil la: <https://www.unicef.ro/incluziunea-sociala-a-copiilor-romi-in-educatie>
3. European Commission. (2013). *Roma Integration Strategies*. Disponibil la: https://ec.europa.eu/info/strategy/justice-and-fundamental-rights/discrimination/roma-integration_en
4. European Agency for Special Needs and Inclusive Education. (2018). *Inclusive Education in Action: Project Framework and Rationale*. Brussels: EASNIE.
5. Bădescu, G., & Angi, D. (2010). *Education and Integration of Minorities: Public Policies and Social Practices in Romania*. Cluj-Napoca: Editura Eikon.

Educația incluzivă în România

Milea Mădălina, profesor pentru învățământul primar
la Școala Gimnazială Sat Cândești, județul Buzău

Educația incluzivă reprezintă un aspect crucial al sistemului educațional modern, vizând integrarea tuturor elevilor, indiferent de abilitățile sau dizabilitățile lor, într-un mediu de învățare comun. În România, acest concept a câștigat teren în ultimele decenii, datorită schimbărilor legislative și inițiativelor educaționale menite să promoveze echitatea și accesul universal la educație.

Legislația românească în domeniul educației incluzive a evoluat pentru a se alinia cu standardele europene și internaționale. Principalul document de referință este Legea Educației Naționale nr. 1/2011, care promovează principiile educației incluzive.

Legea Educației Naționale nr. 1/2011

Această lege subliniază dreptul fiecărui copil la educație și promovează integrarea copiilor cu cerințe educaționale speciale (CES) în școlile de masă. Articolul 51 din lege specifică măsuri pentru asigurarea accesului la educație pentru toți elevii, inclusiv cei cu CES.

Convenția ONU privind Drepturile Persoanelor cu Dizabilități

România a ratificat Convenția ONU privind Drepturile Persoanelor cu Dizabilități în 2010, angajându-se să respecte și să promoveze drepturile persoanelor cu dizabilități, inclusiv dreptul la educație incluzivă.

Pentru a promova educația incluzivă, au fost implementate diverse strategii și practici în sistemul educațional românesc.

Centrele Școlare pentru Educație Incluzivă (CSEI)

CSEI-urile oferă suport specializat pentru elevii cu CES și colaborează cu școlile de masă pentru a facilita integrarea acestora. Ele oferă servicii de evaluare, consiliere și suport educațional.

Profesorii de sprijin și asistenții educaționali joacă un rol crucial în integrarea elevilor cu CES în clasele obișnuite. Ei oferă suport personalizat și ajută la adaptarea curriculumului pentru a răspunde nevoilor specifice ale elevilor.

Ministerul Educației organizează programe de formare continuă pentru cadrele didactice, axate pe strategii și metode de predare incluzive. Aceste programe au ca scop dezvoltarea competențelor profesorilor pentru a gestiona diversitatea în clasă.

Atitudinile negative și lipsa de informare a profesorilor, părinților și elevilor pot constitui bariere semnificative. Stereotipurile și prejudecățile trebuie combătute prin campanii de conștientizare și educație continuă.

Dezvoltarea profesională continuă a profesorilor este crucială pentru asigurarea calității educației incluzive. Programele de formare ar trebui să fie actualizate constant pentru a reflecta cele mai bune practici și cercetări în domeniu.

Implicarea activă a comunității în promovarea educației incluzive poate contribui la crearea unui mediu de susținere pentru toți elevii. Acest lucru include colaborarea cu părinții, ONG-urile și alte instituții relevante.

Educația incluzivă în România a făcut progrese semnificative în ultimele decenii, datorită eforturilor concertate ale guvernului, școlilor, ONG-urilor și comunității. Cu toate acestea, provocările persistă și necesită atenție continuă și resurse adecvate. Prin investiții în infrastructură, formarea continuă a cadrelor didactice și implicarea comunității, România poate crea un sistem educațional incluziv, care să răspundă nevoilor tuturor elevilor.

Bibliografie:

1. Legea Educației Naționale nr. 1/2011. Disponibil la: https://www.edu.ro/sites/default/files/_fi%C8%99iere/Legi/Legea%20nr.%201_2011_actualizata%20%282017%29.pdf
2. Convenția ONU privind Drepturile Persoanelor cu Dizabilități. Disponibil la: <https://www.un.org/disabilities/documents/convention/convoptprot-e.pdf>
3. Ministerul Educației Naționale. *Strategia Națională pentru Incluziune Socială și Reducerea Sărăciei 2015-2020*. Disponibil la: <https://www.edu.ro/strategii>
4. Booth, T., & Ainscow, M. (2002). *Index for Inclusion: Developing Learning and Participation in Schools*. Bristol: Centre for Studies on Inclusive Education (CSIE).
5. Mittler, P. (2000). *Working Towards Inclusive Education: Social Contexts*. London: David Fulton Publishers.
6. Farrell, M. (2004). *Special Educational Needs: A Resource for Practitioners*. London: Paul Chapman Publishing.
7. UNESCO. (1994). *The Salamanca Statement and Framework for Action on Special Needs Education*. Paris: UNESCO.

Integrarea copiilor cu Cerințe Educaționale Speciale (CES) în școlile de masă

Milea Mădălina, profesor pentru învățământul primar
la Școala Gimnazială Sat Cândești, județ Buzău

Integrarea copiilor cu cerințe educaționale speciale (CES) în școlile de masă reprezintă un aspect esențial al educației incluzive. Această abordare urmărește asigurarea accesului egal la educație pentru toți copiii, indiferent de nevoile lor individuale.

Educația incluzivă se bazează pe principiul că toți copiii, indiferent de abilitățile sau dizabilitățile lor, au dreptul de a învăța împreună într-un mediu comun. Acest concept promovează valorile diversității, egalității și dreptății sociale.

Integrarea copiilor cu CES în școlile de masă aduce beneficii semnificative atât pentru elevii cu CES, cât și pentru colegii lor și pentru comunitatea școlară în ansamblu.

Beneficii pentru elevii cu CES

- Dezvoltarea socială: elevii cu CES au oportunitatea de a interacționa cu colegii lor, dezvoltând abilități sociale și relații de prietenie.
- Acces la curriculum: integrarea permite accesul la un curriculum general, ajustat pentru a răspunde nevoilor individuale.
- Stimularea dezvoltării cognitive: interacțiunea cu colegii și participarea la activități comune stimulează dezvoltarea cognitivă și academică.
- Empatie și toleranță: elevii învață să fie empatici și să respecte diversitatea, dezvoltând valori de toleranță și acceptare.
- Dezvoltarea abilităților sociale: interacțiunea cu colegii cu CES contribuie la dezvoltarea abilităților de colaborare și comunicare.

Atitudinile negative și lipsa de informare pot constitui bariere semnificative în calea integrării efective. Profesorii, părinții și elevii trebuie să fie educați cu privire la beneficiile educației incluzive și importanța acceptării diversității.

Lipsa resurselor adecvate și a infrastructurii necesare poate limita eficiența integrării. Școlile trebuie să dispună de materiale didactice adaptate, personal de sprijin și infrastructură accesibilă.

Formarea continuă a profesorilor este esențială pentru a dezvolta competențele necesare în gestionarea unei clase diverse. Profesorii trebuie să fie echipați cu strategii didactice diferențiate și abilități de gestionare a comportamentului.

Curriculumul trebuie să fie flexibil și adaptat pentru a răspunde nevoilor individuale ale elevilor cu CES. Acest lucru poate include utilizarea materialelor alternative, metode didactice variate și ajustarea obiectivelor de învățare.

Asigurarea unui suport personalizat prin intermediul asistenților educaționali, terapeuților și consilierilor poate facilita integrarea eficientă a elevilor cu CES.

Școlile trebuie să promoveze un mediu incluziv prin politici și practici care susțin diversitatea și includerea. Acest lucru poate include organizarea de activități de sensibilizare, formarea continuă a personalului și dezvoltarea unei culturi școlare pozitive.

Integrarea copiilor cu CES în școlile de masă este un pas important către o educație echitabilă și incluzivă. Beneficiile acestei integrări sunt semnificative atât pentru elevii cu CES, cât și pentru întreaga comunitate școlară. Cu toate acestea, provocările nu trebuie subestimate, iar succesul integrării depinde de eforturile concertate ale profesorilor, părinților și întregii comunități școlare. Prin aplicarea unor strategii eficiente și prin promovarea unei atitudini pozitive față de diversitate, putem crea un mediu educațional în care toți copiii să se dezvolte armonios.

Bibliografie:

1. Booth, T., & Ainscow, M. (2002). *Index for Inclusion: Developing Learning and Participation in Schools*. Bristol: Centre for Studies on Inclusive Education (CSIE).
2. Mittler, P. (2000). *Working Towards Inclusive Education: Social Contexts*. London: David Fulton Publishers.
3. Farrell, M. (2004). *Special Educational Needs: A Resource for Practitioners*. London: Paul Chapman Publishing.
4. UNESCO. (1994). *The Salamanca Statement and Framework for Action on Special Needs Education*. Paris: UNESCO.
5. Stainback, W., & Stainback, S. (1996). *Inclusion: A Guide for Educators*. Baltimore: Paul H. Brookes Publishing Co.
6. National Research Council. (2001). *Educating Children with Autism*. Washington, DC: The National Academies Press.

EDUCAȚIE FĂRĂ LIMITE LA GRĂDINIȚĂ

PROF. MILICICI ANIȘOARA

GRĂDINIȚA P.P.NR.1

SÂNNICOLAU MARE, TIMIȘ

Educația timpurie joacă un rol fundamental în formarea și dezvoltarea copiilor. În acest context, conceptul de „Educație fără limite” este esențial pentru a crea un mediu stimulant și incluziv în grădinițe. Acest concept se referă la o abordare educațională care promovează libertatea de explorare, învățare continuă și dezvoltare holistică a fiecărui copil, fără restricții rigide sau bariere.

Unul dintre pilonii esențiali ai „Educației fără limite” este stimularea curiozității naturale a copiilor. La vârsta preșcolară, copiii sunt extrem de curioși și dornici să descopere lumea din jurul lor. Prin încurajarea întrebărilor și oferirea de oportunități variate de explorare, educatoarele pot să hrănească această dorință de cunoaștere. Activitățile practice, jocurile de rol, experimentele simple și excursiile educative sunt câteva exemple de modalități prin care copiii pot învăța într-un mod plăcut și captivant.

Fiecare copil este unic și are propriul ritm de dezvoltare. „Educația fără limite” recunoaște acest aspect și promovează adaptarea procesului educațional la nevoile și interesele individuale ale fiecărui copil. În grădinițe, acest lucru poate fi realizat prin implementarea unor metode flexibile de predare și prin oferirea de suport personalizat. De asemenea, un mediu educațional inclusiv, care acceptă și valorizează diversitatea, contribuie la crearea unui sentiment de apartenență și la dezvoltarea armonioasă a copiilor.

Creativitatea și imaginația sunt esențiale pentru dezvoltarea cognitivă și emoțională a copiilor. „Educația fără limite” încurajează exprimarea liberă a ideilor și explorarea diferitelor forme de artă, precum desenul, muzica, dansul și teatrul. Prin intermediul acestor activități, copiii își pot dezvolta abilități de rezolvare a problemelor, pot învăța să gândească critic și să comunice eficient. De asemenea, creativitatea contribuie la dezvoltarea încrederii în sine și a abilităților sociale.

Într-o lume în continuă schimbare, integrarea tehnologiei în educație este esențială. „Educația fără limite” presupune utilizarea tehnologiei ca instrument de învățare și explorare. Prin intermediul resurselor digitale, copiii pot avea acces la o gamă largă de informații și pot participa la activități interactive care le stimulează gândirea critică și abilitățile digitale. Cu toate acestea, este important ca utilizarea tehnologiei să fie echilibrată și să nu înlocuiască experiențele practice și interacțiunile directe.

Un aspect crucial al „Educației fără limite” este colaborarea strânsă dintre grădiniță și familie. Părinții și educatorii trebuie să lucreze împreună pentru a asigura un mediu de învățare coeziv și suportiv. Comunicarea constantă, implicarea părinților în activitățile educative și sprijinul oferit acasă sunt elemente cheie care contribuie la succesul educațional al copiilor.

„Educația fără limite” în grădiniță este un concept care pune accent pe dezvoltarea integrală a copiilor, oferindu-le libertatea de a explora și de a învăța într-un mod personalizat și creativ. Prin promovarea curiozității, incluziunii, creativității, utilizării tehnologiei și a parteneriatului cu familia, grădinițele pot crea un mediu educațional care să răspundă nevoilor fiecărui copil și să le ofere un start solid în viață. Astfel, copiii vor fi pregătiți să înfrunte provocările viitoare și să devină cetățeni activi și responsabili în societate.

Aspecte ale administrației românești în Transnistria și Odessa în timpul celui de-Al Doilea Război Mondial (1941-1944)

Cu puțin timp înainte de începerea campaniei împotriva URSS, în 13 iunie 1941, pentru a devia pretențiile lui Ion Antonescu referitoare la Transilvania de Nord, ocupată de trupele ungare, Adolf Hitler îl informează pe acesta că după terminarea victorioasă a războiului, România va primi compensații în Est care din punctul de vedere al Germaniei nu aveau să aibă limită teritorială. În felul acesta Hitler dorea să schimbe caracterul războiului purtat de România, dintr-unul de recuperare a teritoriului pierdut într-unul expansionist, legând astfel destinul acesteia de Germania până la sfârșitul războiului. Răspunsul conducătorului român se limita la dorința de restabilire a statu-quo-ului anterior. Cu toate acestea după eliberarea Basarabiei, Bucovinei de Nord și a Ținutului Herța (22 iunie-26 iulie 1941), armata română din rațiuni de ordin strategic va continua operațiunile dincolo de Nistru alături de armata germană. Acest lucru va marca începutul unei puternice opoziții în țara față de decizia de trecere a Nistrului și față de regimul mareșalului Antonescu.

În 27 iulie 1941 într-o scrisoare către Antonescu, Hitler îi cere acestuia ca armata română să preia controlul teritoriului dintre Nistru și Bug. Răspunsul vine în aceeași zi, când conducătorul statului român acceptă să preia administrarea acestui teritoriu dar evită să își ia obligații extinse față de acesta, ce ar fi însemnat practic o anexare. Rațiunile pentru acest lucru au fost mai multe: reacția Marii Britanii și a SUA cu care nu eram în război încă, atitudinea Ungariei care era favorabilă cedării de teritorii cât mai în est pentru România pentru a fi cât mai greu de reconsiderat granița în Transilvania, starea deplorabilă a teritoriului cât și faptul că România ar fi trebuit să gestioneze o provincie în care românii erau o minoritate. Totuși într-o declarație oficială, adresată guvernelor SUA și Germaniei, din 4 septembrie 1941, guvernul român încerca să justifice ocuparea teritoriului dintre Prut și Nistru ca fiind făcută din rațiuni militare și pentru o perioadă limitată de timp dar și ca o garanție pentru pierderile provocate de URSS prin anexările din anul 1940.

Astfel în 19 august 1941, Ion Antonescu emite decretul prin care teritoriul dintre Nistru și Bug trece sub administrare românească sub numele de Transnistria. Acesta avea să fie împărțit în 13 județe și în 65 de raioane (cu tot cu Odessa). În fruntea județelor era un prefect în timp ce în fruntea raioanelor un pretor. Capitala a fost stabilită inițial la Tiraspol. În funcția de guvernator al acestei provincii a fost numit profesorul Gheorghe Alexianu. Suprafața teritoriului era de 39.733 km iar populația era de aproximativ 2.316.266 locuitori. Dintre aceștia cei mai mulți erau ucrainieni, aproape 1.000.000 în timp ce populația românească era de 290.000 de oameni. Aceste cifre sunt pentru perioada premergătoare războiului. În 30 august 1941 la Tighina este semnat un acord cu Germania în privința dreptului autorităților române de a exploata economic Transnistria.

După ocuparea Odesei în octombrie 1941, aceasta împreună cu teritoriul din jur este incorporată Transnistriei și preia rolul de capitală a guvernământului. În 17 octombrie Gherman Pântea este numit primar general al Odesei. Acesta era basarabean și în perioada interbelică ocupase funcția de primar al Chișinăului, ulterior devenind în timpul războiului consilier juridic al generalului Nicolae Ciupercă, comandantul Armatei a 4-a. Acesta, în 20 octombrie 1941, lansează un apel în publicația de limbă rusă „*Odeskaia Gazeta*” (Gazeta Odesei), în care îi asigură pe locuitori de bunele sale intenții și de dorința de refacere a orașului, afectat masiv de asediul prelungit al trupelor române. Adresarea sa în limba rusă provoacă entuziasm în oraș.

Dar în data de 22 octombrie 1941, s-a produs un eveniment, cu consecințe numeroase și anume aruncarea în aer a Comandamentului Militar român și german din Odessa. Clădirea în care se instalase comandamentul aparținuse NKVD (sediul pentru Odessa). Numărul morților a fost de 103, dintre care 86 militari români în frunte cu generalul Ion Glogojanu, comandantul militar al orașului. Clădirea a fost minată de către sovietici, dar acest lucru a fost adus la cunoștința SSI (serviciul special de informații) român. În urma informațiilor, geniiști români și germani cercetează clădirea dar nu reușesc să găsească nimic. Unitatea SSI din oraș propune luarea rapidă de măsuri pentru anihilarea grupărilor de partizani sovietici adăpostiți în canalizarea orașului și de a recurge la represalii armate împotriva evreilor din oraș pentru așa zisa susținere a partizanilor, ca răspuns la

aceasta. Trebuie spus că dreptul la represalii era recunoscut în legile epocii referitoare la acțiunile de răspuns în vederea pedepsirii actelor de terorism. În zilele următoare regimentele prezente în oraș iau măsuri de a executa prin spânzurare 450 de locuitori în mare parte evrei, și de izgoni din oraș un număr mult mai mare. Practic lucrurile scăpaseră de sub control, dorința de răzbunare fie și asupra unor cetățeni despre care nu se aveau informații că ar fi sprijinit grupările de partizani era mare. Pe acest fond venise un ordin oficial de la cabinetul militar al mareșalului de a se executa câte 200 de comuniști pentru fiecare ofițer mort și câte 100 pentru fiecare soldat. Ordinul ar fi trebuit să fie dus la îndeplinire de generalul Nicolae Macici. Astfel aproximativ 20.000 de oameni, în principal evrei, ar fi trebuit executați. Dar generalul Macici alege să-i execute pe acei evrei, bătrâni și bolnavi, izgoniți din oraș și care nu s-au mai putut întoarce.

Astfel numărul celor executați este de aproximativ 3.000. Ulterior acestui eveniment, Gherman Pântea ia decizia de a rechema în oraș pe evreii izgoniți, care supraviețuiseră. La explozia comandamentului și la represaliile ulterioare sa ajuns prin nesocotirea informațiilor primite și prin canalizarea nejustificată a furiei asupra evreilor din oraș. La insistențele lui Gherman Pântea are loc o anchetă care scoate la iveală cele menționate mai sus, raportul fiind prezentat mareșalului Antonescu. Între Transnistria și Basarabia exista o graniță cu tot cu controale vamale. Ca monedă de circulație funcționa marca germană de ocupație. În agricultură s-a optat pentru păstrarea colhozurilor și a sovhozurilor, în schimb fiind modificat raportul dintre stat și populație, în sensul creșterii retribuției în alimente a țăranilor. În vederea dezvoltării agriculturii au fost importate din Elveția în 1942, 1.100 de tractoare destinate cu prioritate județelor Odessa și Ovideopol. Administrația era asigurată de 60.000 de funcționari, dintre care 52.000 erau localnici. Un gest ce merită consemnat este decizia Guvernământului Transnistriei de a trimite ca ajutor în teritoriile franceze ocupate de germani, a 67 vagoane cu alimente cu asentimentul guvernului de la București. Dintre acestea un vagon a luat calea Facultății de Drept din Bordeaux la cererea lui Gheorghe Alexianu, moment evocat în 1975 la sărbătorirea centenarului facultății. Cât privește învățământul, au fost deschise școli cu predare în limbile română, germană, rusă, ucraineană și bulgară. La sugestia guvernului, Biserica Ortodoxă Română trimite în această provincie o misiune ortodoxă. Aceasta avea ca obiectiv refacerea vieții spirituale a locuitorilor, care fusese puternic afectată sub sovietici. Până la retragerea din martie 1944, au fost editate două ziare în limbile română și rusă și au fost reparate și date în folosință 445 de lăcașuri de cult.

În capitala Transnistriei comerțul și industria au luat un avânt deosebit, astfel încât în anul 1943 existau la Odessa 10.000 de întreprinderi comerciale și industriale, care plăteau nu numai chiria, apa și lumina, dar se autoimpuneau singure la plata unor sume așa de importante, încât bugetul primăriei Odessa, din anul 1943/1944 era de 170 milioane mărci, adică 10,2 miliarde lei. În martie 1944, se încheie guvernarea românească, autoritățile germane preluând controlul dat fiind evoluția frontului. Guvernul hotărâse că Transnistria să fie soluția românească la problema evreiască. Autoritățile doreau inițial ca acest teritoriu să fie doar de tranzit pentru evrei, aceștia urmând a fi expulzați spre est. Condițiile de trai din lagărele constituite în teritoriul dintre Nistru și Bug au fost grele și au dus la numeroase decese. Atitudinea oficialităților și a locuitorilor față de evrei a fost diferită și data de multe ori de experiențele anterioare, ca de exemplu comportarea jignitoare a unei părți a evreilor față de armată română în timpul retragerii acestora din Basarabia în vara anului 1940. Totuși cei vinovați au fost greu de prins și astfel o întreagă etnie a avut de suferit. Însă au fost și acțiuni cu caracter oficial de protecție a evreilor. Menționez în încheiere, cazul primarului Odessei, Gherman Pântea, care împreună cu generalul Nicolae Macici dar și singur, a reușit să salveze de la deportare și moarte aproximativ 60.000 de evrei.

Bibliografie

1. Florin Șandru, *Zodia Basarabiei și Bucovinei de Nord sub Mareșalul Ion Antonescu(1941-1942)*, Vol.1, București, Editura Semne, 2008, p.170-172
2. Larry L. Watts, *Aliați incompatibili-România, Finlanda, Ungaria și al Treilea Reich*, București, Editura RAO, 2014, p.193
3. Ion Constantin, *Gherman Pântea-între mit și realitate*, București, Editura Biblioteca Bucureștilor, 2010, p.98-117
4. Pavel Moraru, *România și bătălia informațiilor între Prut și Bug(1941-1944)*, București, Editura Militară, 2011, p.158-160

foto: <http://kolector.ro/2011/08/10/stampile-ale-oficiilor-postale-romanesti-in-transnistria/>

Timbre romanesti in Transnistria. foto: <http://kolector.ro/2011/08/10/stampile-ale-oficiilor-postale-romanesti-in-transnistria/>

Profesor Militaru Alexandru-Lucian

Nr. telefon: 0763766740

The Fine Line in Education

Teacher: Militaru Nicoleta Marilena

Arts High School *Ionel Perlea*

Slobozia, Ialomita

In the contemporary era, education is in a continuous transformation, profoundly influenced by the technological advance and the increasing presence of the digital environment in our lives. The encounter between the classical educational tradition and the innovations brought by technology opens new horizons, but also brings significant challenges in front of the educational system.

Traditionally, classical education is characterized by classroom teaching, printed textbooks, written assessments, and a direct interaction between students and teachers. This model has been the foundation of the educational system for centuries, encouraging rigor, discipline and face-to-face communication. However, with the advent of the Internet and digital technologies, this educational landscape has begun to change rapidly.

Digitalization has brought a lot of benefits to education. Access to information is now limitless, students can explore complex topics beyond what traditional school textbooks offer, and teachers have extensive resources to support their teaching methods. Online platforms and educational applications allow personalization of learning, adapting to the rhythm and style of each student. Moreover, digital education has opened doors for distance learning and hybrid education, which have become essential in the context of the COVID-19 pandemic.

However, the transition to digital education is not without challenges. One of the biggest concerns is accessibility. Not all students have access to technology or stable internet connection, which can create inequalities within the educational system. In addition, there are fears about the excessive dependence on technology and its impact on students' social skills, as well as their concentration and attention.

In this new educational era, it is crucial to strike a balance between the classical educational tradition and the limitless potential of digital technology. Responsible integration of technology in learning can bring multiple benefits, significantly improving access to education and providing new methods of teaching and assessment. However, it is essential to be aware of the challenges and to actively work to reduce gaps in access to technology and to educate students in a way that encourages both digital skills, as well as traditional skills.

All in all, education at the border between classical and digital is an opportunity and a challenge at the same time. By adopting a balanced and adaptive approach, we can harness the benefits of digital technology for the benefit of education while preserving the essence and fundamental values of traditional education. This requires collaboration between educators, parents and policy makers in education to ensure that every student has access to quality education, in an appropriate and stimulating environment for its integral development.

PRESA ȘI ÎNVĂȚĂMÂNTUL CRAIOVEAN (1918-1928)

Prof. IRINA MILOTINESCU
Colegiul Național "Elena Cuza" Craiova

Actul de la 1 Decembrie 1918 de la Alba-Iulia, când toate „pietrele prețioase” s-au reunit la coroana României, nu a rămas fără ecou în sufletul dascălilor doljeni și al elevilor acestora. Seria manifestărilor cultural-artistice dedicate acestui eveniment crucial în istoria națională, cuprinde o paletă largă de serbări și manifestări artistice, la care au participat elevii școlilor craiovene alături de dascălii lor. O astfel de manifestare este cea organizată de „Școala Normală de Fete *Madona Dudu*” din Craiova, cuvintele de mulțumire adresate școlii din partea Teatrului Național din Craiova fiind emoționante. Ziarul „Tribuna” în articolul *Sărbătoarea Națională* relatează o manifestare asemănătoare dedicată sărbătoririi actului de la 1 Decembrie 1918: „Primul 1 Decembrie sărbătorit a fost cinstit la Craiova cu un festival pentru aniversarea unui an de la alipirea Transilvaniei de patria mamă, care a avut loc la Teatrul Național. Domnul profesor Alexandru Georgescu a ținut o conferință vorbind de frumoasele vremuri pe care le trăim, <<noi ce am fost urșiți să vedem împlinit visul strămoșilor noștri: unirea și libertatea>>. Apoi corul Liceului „Carol I” a interpretat diferite cântece patriotice.”¹

Construirea de localuri de învățământ a fost o altă preocupare a oficialităților dar și a dascălilor doljeni, semnalele apărute în presa vremii subliniind această problemă. În primul deceniu după 1918 se poate observa un avânt deosebit în ceea ce privește construirea de școli, un aport important avându-l și ministrul C. Angelescu.

Articolul semnat de I. Dobrian în ziarul craiovean „Foaia pentru popor” -*Se clădesc școli*- este elocvent: „De câțva timp ați văzut aproape zilnic prin gazete, înșirându-se pe județe, școlile clădite din banii sătenilor. Cărmuirea să poarte însă grija, ca să aibă școlile învățători, iar învățătorii să fie pregătiți cum trebuie. Când știm, că buna stare a unui neam, ca și tăria lui, izvorăsc în primul rând din lățirea și adâncirea învățăturii, datori suntem să lucrăm fără preget în direcția aceasta!”². Ziarele craiovene vor surprinde prin informații diverse dar și prin reacții ale învățătorilor și profesorilor apărute în presă, aspecte referitoare la analfabetism în județul Dolj. În articolul *Politica națională*, ziarul craiovean „Farul” considera că pentru micșorarea numărului de analfabeți, trebuiau luate la sate următoarele măsuri: „Facerea localurilor de școli

¹ „Tribuna”, An I, Nr.10 din 11 decembrie 1919, pag.1

² „Vatra”, An II, Nr.45 din 1 septembrie 1922, pag.2

în fiecare cătun. Comitetele Școlare și statul să le ajute. Să se înmulțească numărul învățătorilor. Ca să-și facă datoria de adevărați apostoli să se împroprietărească cu 8-10 hectare ca să înființeze mici ferme model, ca gospodării ale lor. Salariul să fie proporțional cu numărul de copii ce au fiecare spre a li se asigura existența zilnică. Elevii să învețe la școală de la 15 noiembrie la 15 martie toată ziua iarna, iar vara și toamna câte o jumătate de zi între orele 7³⁰ și 12³⁰. Obligativitatea să se execute cu forța.”³

Eliminarea pe cât posibil a analfabetismului este abordată de învățători în articole din presa craioveană și sub aspectul îmbunătățirii statutului socio-profesional al dascălului. Învățătorul Mihai Ungureanu din Drănic - Dolj în articolul sugestiv *Învățătorul*- publicat în „Gazeta Școalei” semnala următoarele: „Învățătorul are o mare îndatorire socială: el trebuie să fie îndreptarul sătenilor în mijlocul cărora trăiește. Prin puterea, prin vorba, prin fapta lui, să fie model tuturor [...]. Dar guvernanții, oricare ar fi ei, să aibă grijă de noi, ca să putem fi adevărați apostoli învățători, iar nu cerșetori.”⁴ În aceeași direcție se înscrie articolul *Analfabeții*- semnat de institutorul Ioan D. Corâciu: „Decedatul rege Carol I a spus odată: <<În ziua aceea, voi fi cu deplin mulțumit, când fiecare român, va ști să scrie și să citească, fiindcă numai atunci traiul său moral și material va fi asigurat>>. Este știut că din pricina vitregiei vremurilor avem încă 60% români neștiutori de carte în Vechiul Regat.”⁵

Pentru eliminarea efectelor analfabetismului în România Mare era nevoie de o mai mare implicare a dascălului în viața școlii, cât și de o activitate mai susținută în slujba învățământului. *Mai multă activitate* - articolul semnat de Ioan Dongorozi în „Gazeta Școalei” sublinia următoarele: „Dascălii noștri pot fi împărțiți în două categorii: unii care-s mulțumiți cu puținul asimilat pe vremuri; alții care simt nevoia să-și completeze neîncetat cunoștințele, atât cele generale, cât și cele de pură specialitate. În categoria a doua cei mai mulți sunt împiedicați ca să-și înmulțească cunoștințele pe de o parte de povara orelor, pe de altă parte, de scumpetea publicațiunilor. Numărul mare de ore istovește, sleind de timpuriu vloga dascălului conștiincios, iar calitatea muncii lui ajunge inferioară [...]. Ministerul ar trebui să oblige pe învățătorii fiecărei școli ca din două în două săptămâni să aibă conferințe pedagogice. E vremea să se dea dovadă de mai multă strădanie.”⁶

³ ”Farul”, An II, Nr.2 din 27 februarie 1921, pag.35

⁴ ”Gazeta Școalei”, An IV, Nr.5 din 1 mai 1922, pag.22

⁵ *Ibidem*, Nr.6, din 1 iunie 1922, pag. 19-21.

⁶ *Ibidem*, Nr.1 din 1 ianuarie 1922, pag. 5-10

Un moment solemn în viața școlii îl reprezenta depunerea jurământului învățătorilor. Ziarul „Știrea” din 25 ianuarie 1922 menționează acest moment deosebit: „Duminică 22 ianuarie a.c. orele 11 un număr de 60 de învățători au depus jurământul legal, în sala de recepție a prefecturii, în prezența autorităților administrative și școlare locale”. O problemă spinoasă și mereu în actualitatea învățământului doljean o reprezintă salarizarea dascălilor. Tematica referitoare la salarizarea cadrelor didactice este diversă: întârzieri în plata salariilor, retribuțiile mici acordate cadrelor didactice în raport cu celelalte categorii sociale, restanțe în plata salariilor, necorelarea lor cu prețurile de pe piață.

În articolul *Salariul nostru*, Smarand Brădișteanu scria: „Grija zilei de mâine preocupând pe fiecare, contribuie tot mai mult la subțierea sporului de muncă și energie ce trebuie folosite școlii și învățământului în genere. Aceasta este plata – nu răsplata – serviciului pe care îl îndeplinim în patria noastră căreia îi menim ridicarea culturală și morală? În loc să fim preocupați de diferitele probleme ale învățământului, de chestiuni culturale și sociale care așteaptă dezlegare în cel mai scurt timp, suntem absorbiți cu trup și suflet de biata noastră simbrie. Se pare apoi că profesiei noastre nu i se mai dă considerația firească la care are dreptul, socotindu-se, de pildă, inferioară magistraturei or carierei militare [...]”.⁷

În aceeași direcție se înscrie și articolul *Cu privire la salarii* - semnat Nechita Popescu, învățător din comuna Bârca, județul Dolj. Autorul menționează că singurul mijloc de trai al dascălilor „se știe că este salariul. Cu cel de azi însă, nu se poate trăi. Dovada aceasta o putem face raportând acest salariu la prețurile epocale ale mărfurilor absolut necesare. Și iată cum în anul 1916 un învățător primea în mână 108 lei pe lună. Cu ce poate cumpăra cu acești bani și iată cât costă azi aceleași lucruri, se poate ușor constata”.⁸ În continuarea articolului, autorul publica un tabel pe care îl prezentăm integral, referitor la prețurile bunurilor de consum prezentate comparativ în anii 1916 și 1923.⁹

O problemă importantă a urbei, reflectată și de presă a fost cea a înființării unei Universități la Craiova. Atât catedrele didactice din Craiova, cât și studenții doljeni aflați la studii la București, Cluj sau Iași vor reclama necesitatea înființării unei Universități, în condițiile în care în Bucovina exista Universitatea de la Cernăuți iar în Basarabia cea din Chișinău, teritorii

⁷ *Ibidem*, An V, Nr.6-7, iunie-iulie 1923, pag.6

⁸ *Ibidem*, Nr.8-9, octombrie 1923, pag.18-19

⁹ *Ibidem*, pag.20

unite cu România în 1918. În principal, se solicita înființarea unei Universități care să aibă la bază studiul agronomic și comercial.

În articolul semnat de Ion Dongorozi *Universitate olteană?*- publicat în ziarul „Actualitatea” se scriau următoarele: „Pentru considerente de ordin economic și cultural, pentru numărul de absolvenți de școli secundare ce-l dă anual Oltenia, provincia aceasta ar merita firește să aibă și o școală superioară, de pildă o Academie agricolă sau comercială. Toate județele Olteniei au investit și sunt pe cale să investească însemnate capitaluri pentru amenajarea căminelor studențești”.¹⁰ Serbări și șezători culturale au mai avut loc și la alte licee din Craiova, ziarul „Actualitatea” semnalând în acest sens: „Vineri 15 aprilie 1927 a avut loc Serbarea Liceului „Frații Buzești” începând prin numeroasele jocuri naționale. Cu ocazia acestei serbări s-a jucat comedia lui Molière, *Doctorul fără voie*. Jocul diletanților a fost cât se poate de reușit lăsându-ne impresia că pe scenă sunt actori de meserie și nu inimoși elevi”.¹¹

O problemă rămasă nesoluționată și care apare frecvent relatată în presa craioveană în primul deceniu interbelic este aceea a analfabetismului. Opiniile referitoare la modul cum poate fi acesta contracarat au fost diverse: construirea de școli cu predilecție în mediul rural, școlarizarea corespunzătoare a corpului didactic pentru a nu se abate spre alte activități cu caracter pur economic - care i-ar răpi pe dascăli din rândurile școlii- conștientizarea părinților despre efectele negative ale acestui fenomen, ridicarea morală și materială a lumii satelor, modificări chiar în organizarea anului școlar. Desele referiri la acest aspect denotă că analfabetismul a rămas o problemă permanentă a învățământului interbelic, care nu va fi eradicată decât parțial și chiar mascat după 1945.

BIBLIOGRAFIE

I. Arhive:

Direcția Județeană Dolj a Arhivelor Naționale

- Fondurile:
- Liceul „Frații Buzești”
 - Liceul „Elena Cuza”
 - Liceul Pedagogic Craiova
 - Școala Normală „Madona Dudu”

¹⁰ „Actualitatea”, An I, Nr.16 din 16 decembrie 1926, pag.1

¹¹ *Ibidem*, An. I, Nr. 32, din 24 aprilie 1927, pag.3

II. Presa:

„Actualitatea” (1923-1927)
„Almanahul școlii primare și al familiei” (1935-1936)
„Arhivele Olteniei” (1930-1939)
„Buletinul Școalei Doljene” (1934-1935)
„Curierul Olteniei” (1929-1937)
„Depeșa” (1935-1937)
„Fapte bune” (1934-1935)
„Farul” (1921)
„Foaia pentru popor” (1921)
„Gazeta Școalei” (1919-1939)
„Izbânda” (1929-1933)
„Jurnalul” (1934-1937)
„Oltenia economică” (1929-1933)
„Oltenia politică” (1935)
„Presa Olteniei” (1935-1938)
„Scrisul Românesc” (1937)
„Școala secundară” (1930-1931)
„Torța olteană” (1938)
„Tribuna” (1919-1920)
„Tribuna liberă” (1934)
„Vatra” (1929)

ȘTEFAN VELOVAN ȘI ÎNVĂȚĂMÂNTUL PEDAGOGIC DIN JUDEȚUL DOLJ

Prof. DAN MILOTINESCU,
Colegiul Național Pedagogic ”Ștefan Velovan” Craiova

Ștefan Velovan s-a născut la 22 septembrie 1852 în localitatea Rusca Montană de Valea Bistrei, jud. Caraș-Severin, într-o familie de preoți originară din clisura Dunării. Copilăria și-a petrecut-o în satul natal, unde a urmat și școala primară, trece apoi la gimnaziul din Timișoara. Cu sprijinul episcopului Ion Popasu primește o bursă anuală de 200 florini din fondurile Fundației E. Gojdu și se înscrie la Facultatea de Filozofie de la Universitatea din Viena, unde a studiat între anii 1872-1875 științele naturale (matematica și fizica). După terminarea studiilor, în 1876, episcopul Popasu, cunoscând talentul și devotamentul lui Ștefan Velovan, îl trimite la Seminarul pedagogic universitar din Gotha (Germania), timp de un an pentru specializare în pedagogie. Aici a fost numit și institutor la școala de aplicație, distingându-se prin lecțiile sale practice. În 1877 se reîntoarce de la studii și este numit profesor la Institutul pedagogic diecesan din Caransebeș, la catedra de pedagogie.¹ Nu după mult timp a fost numit și diriginte (director) al cursului pedagogic, funcție pe care a îndeplinit-o cu abnegație până în anul 1893 și în care calitate a izbutit să se impună în fața colegilor prin soliditatea și vastitatea cunoștințelor sale. Era un profesor erudit și un adevărat enciclopedist, un gânditor original, care și-a captivat elevii prin modul său rațional de predare. A organizat primul curs de pedagogie la Institutul pedagogic din Caransebeș, el aparținând primei generații de pedagogi români, care au încetățenit la noi studiul pedagogiei în școlile normale. A fost un profesor iubit și prețuit de elevii săi, în fața cărora se bucura de o *”mare autoritate, datorită culturii sale filozofice, cunoștințelor sale de pedagogie și științe naturale, cât și datorită tactului său pedagogic și faptului că preda admirabil.”*²

În 1893, fiind chemat de Tache Ionescu - ministrul de atunci al Instrucțiunii Publice, se înduplecă și trece în vechea Românie, unde a condus Școala Normală din București timp de doi ani și Școala Normală din Cîmpulung-Muscel timp de un an. Episcopul Popasu s-a despărțit greu de el și îi scrie lui Maiorescu: „Iubite nepoate, lasă-mi pe Velovan cel puțin cât

¹ Daniel Puiu Mărgineanu, *In memoriam Ștefan Velovan (1852-1932)*, Editura Sfântul Ierarh Nicolae, Brăila, 2014, pag.121

² Lubovia Bușe, Ion Popa, Elena Murarețu, *Monografia Liceului pedagogic din Craiova, 1870-1970*, Craiova, 1970, p.111

sunt în viață, căci altcum trebuie să închid școala". El a lăsat în urma sa un gol care n-a mai fost înlocuit de nimeni dintre urmașii săi.

În 1896 este transferat la Școala Normală din Craiova, pe care a condus-o timp de 30 de ani, până la pensionare, în 1926. Și aici a fost întotdeauna la datorie, fiind model viu pentru elevii școlii și un pățimaș al datoriei desăvârșit împlinite. La Craiova a lucrat mai mult în cadrul școlii, luând parte regulat la conferințele învățătorilor, cu care ocazie lămurea diferite chestiuni metodice și a fost membru în comitetul Ligii culturale. Sub influența personalității sale, Școala Normală din Craiova a devenit centrul unui curent pedagogic, cunoscut sub denumirea de „Velovanismul”. El aducea ceva nou în concepția despre școală, despre funcția de învățător și profesor, despre activitatea instructiv-educativă. Ca și în prima etapă, activitatea lui a îmbrățișat trei laturi: activitatea sa la catedră, activitatea socială și activitatea publicistică. Ca profesor, comportarea lui era exemplară, atât la școală, cât și în afara ei. Era la fel de bun și de exigent față de elevi. Pentru respectul profund ce i-l purtau, aceștia se sileau să-i urmeze exemplul. Acordând o atenție mare pregătirii metodice, practice a învățătorilor, el făurise din școala de aplicație un adevărat laborator pedagogic. Aici se elaborase vestitul „plan de lecție velovanist”, cu sprijinul institutorilor de la Școala de aplicație, Marin Florescu și Ilie Jianu, cu care a redactat între anii 1909-1920 revista „Chestiuni metodice”. Această revistă a constituit un adevărat îndrumător al învățătorului în munca didactică din școală, prezentându-se lecții model pentru toate obiectele, iar profesorul - în fiecare număr - lămurea câte o problemă metodică.

Velovan era demult o personalitate cunoscută, dar abia în 1911, după 18 ani de ședere în țară, i se acordă cetățenie română.³ Și-a propus să formeze învățători buni, pe care să-i trimită „în popor să propovăduiască cultura și iubirea de patrie”⁴. De aceea, învățătorii l-au iubit și prețuit, l-au admirat și i-au urmat exemplul. Un fost elev, evocând figura dascălului său, arată că: „A fost un părinte bun și drept, un pedagog desăvârșit ... ” A fost pentru colegi un model de îndeplinire a îndatoririlor profesionale, fiind un spirit de ordine și legalitate, căruia nu-i plăcea să iasă în frunte.”⁵

În ceea ce privește activitatea sa cetățenească, în 1919 a fost propus de învățători și ales deputat în primul Parlament al României (1919), după Unirea cea Mare, pe baza unui program în care își reafirma ideile democratice și progresiste ce-l animau. Dar a renunțat curînd la această

³ Lubovia Bușe, Ion Popa, Elena Murarețu, *op.cit.*, pag.278

⁴ *Ibidem*, pag.115

⁵ *Ibidem*, pag.279

funcție, care-i răpea din timpul destinat școlii. A trăit mai mult în cercul restrâns al colegilor și prietenilor, bucurându-se de îngrijirea și afecțiunea soției sale, care era o femeie superioară. A rămas un pedagog-cetățean, cu o concepție politică larg democratică. Ne-a lăsat moștenire operele sale psiho-pedagogice și metodice în care se manifestă ca om de carte și știință, creator al unei mișcări pedagogice proprii – velovanismul.

Înființată în 1870, Școala Normală de Băieți va avea în primul deceniu după 1918 ca mentor spiritual, dar totodată și ilustru pedagog, pe neuitatul Ștefan Velovan, pedagogul de la Rusca. Appreciat în mod deosebit de Take Ionescu și de dr. C. Angelescu, Velovan și-a legat ultimii ani de Liceul Pedagogic din Craiova, liceu care în urma propunerii prefectului de Dolj - Constantin Milcoveanu către Ministrul Instrucțiunii, Ioan Petrovici, va purta din 1927 numele marelui pedagog și totodată apostol al dascălilor olteni. *Efectul Velovan* asupra elevilor, dar și al colegilor, a fost deosebit, pedagogul impunându-se ca un adevărat deschizător de drumuri al învățământului oltean. De aceea, amintirile și elogiile la adresa sa n-au conținut de-a lungul întregii perioade interbelice, presa craioveană acordând spații largi personalității lui Ștefan Velovan. Un astfel de elogiu este și cel semnat de pictorul Teodorescu-Romanași și intitulat „Apostolul învățătorilor olteni” din 1922: „Întâmplător m-am găsit anul acesta în mijlocul câtorva învățători doljeni și gorjeni, cari, aflând că predau la Școala Normală din Craiova, fiecare se grăbea a se interesa de foștii lor profesori. De fiecare îi lega câte o amintire, pentru fiecare aveau câte o vorbă bună, dar pentru toți lumina ca un luceafăr d-l profesor Ștefan Velovan. În fiecare lecție, ne picura în suflet, din sufletul lui frumos și mare, sfaturi și cunoștințe noi, de care aveam atâta nevoie în viață. Lecțiile de psihologie și pedagogie ne urmăresc și ne luminează și acum și nicicând nu vom putea uita pe acest apostol sufletesc al nostru, de care suntem mândri și care se cheamă Ștefan Velovan. Terminam școala cu păreri de rău – viața cu grijile, cu nevoile și cu marile ei greutăți ne cuprindea, dar întotdeauna ne aduceam aminte de cuvintele lui :<<Mergeți tot înainte pe drumul cel mai drept. Și nu vă abateți din calea adevărului și a binelui niciodată. Nu vă descurajați în momentele de grele încercări, uniți-vă și întăriți-vă la nevoi. Să fiți buni, să fiți cuminiți și întotdeauna cu mult tact. Faceți din școală o biserică din care să pornească adevărata lumină a neamului. Va fi singura mea mulțumire, văzând că prin faptele voastre ați contribuit la scăderea analfabetismului care ne apasă atât de rău>>. De toți profesorii ne despărțeam cu păreri de rău – aveam cu toții o strângere de inimă în ultima zi de școală când ne despărțeam de el. Era în glasul lui atâta căldură și atâta duioșie, vibrau atât de

frumos sfaturile cumiți pe care ni le dădea, că înțelegeam părerea de rău ce o avea că se desparte de copiii lui cărora le dăduse în acești ani de școală, tot ce sufletul lui avea mai frumos. Era cu adevărat părintele nostru sufletesc, îl iubeam, îl veneram și ne despărțeam de el cu lacrimi în ochi... Adânc impresionat de aceste sincere manifestațiuni ale sentimentelor lor de dragoste și recunoștință pentru profesorul lor, m-am gândit cu cât drag ar privi ei un portret sau o fotografie a domnului profesor, și pornind de la aceleași sentimente, le-am promis că voi ruga pe domnul Velovan a-mi permite să-i reproduc o fotografie (mai recentă) pe care apoi să le-o trimit aceluia care vor a-l avea. Domnul Velovan a avut gentilețea a aproba, și cu această ocazie rog pe toți foștii elevi ai domniei sale a mă încunoștința. Gândind că fac o faptă bună, sunt la dispoziția tuturor cu toată dragostea.”⁶

Personalitatea marelui pedagog Ștefan Velovan a continuat să răzbată în activitatea școlii și după stingerea sa din viață în 1932. În articolul intitulat *Pentru memoria lui Ștefan Velovan*, Al. Bălănescu scria: „Un comitet format din profesorii școlii normale a luat inițiativa ridicării unui bust fostului profesor de pedagogie Ștefan Velovan. Bustul este gata și immortalizează figura blândului și eruditului profesor de pedagogie care a făurit ani de-a rândul sufletul învățătorimii oltene [...]. Bustul se va dezveli în toamna aceasta și la această sărbătorire va lua parte activă cercul cultural *Ștefan Velovan* din localitate.”⁷

Ziarul „Jurnalul” din luna mai 1938 anunța dezvelirea bustului lui Ștefan Velovan pe data de 8 mai la Școala Normală ce poartă numele marelui pedagog.⁸

Evenimentul dezvelirii bustului a prilejuit o mare manifestare culturală la care au luat parte personalități locale cât și Vasile Toni- subsecretar de stat la Ministerul Educației Naționale, ocazie cu care acesta spunea:

„Cu prilejul dezvelirii bustului lui Ștefan Velovan, am constatat cu adâncă satisfacție că Școala Normală din Craiova, veche de 70 de ani, merge înainte pe drumul mării sale tradiții. Doresc din tot sufletul să rămână mereu ce a fost și ce este: un institut de educație completă și adevărată a celor care vor să formeze și să călăuzească mâine sufletul poporului.”⁹

Ilie Popescu-Teiușan s-a dovedit un demn continuator al operei realizată de Ștefan Velovan la liceul ce-i poartă numele. În articolul intitulat *Un misionar al învățământului normal*

⁶ Nicolae Andrei, Gheorghe Părnăuță, *Istoria învățământului din Oltenia*, vol.I, 1977, Editura Scrisul Românesc, Craiova, 1981, pag.179

⁷ „*Presa Olteniei*”, An VII, nr.724 din 28 septembrie 1937, pag.2

⁸ „*Jurnalul*” din 6 mai 1938, pag.2

⁹ „*Presa Olteniei*”, An IX, nr.891 din 16 mai 1938, pag.1

– *Ilie Popescu-Teiușan*, Al. I. Bălănescu scria: ”[...] Teoretician și metodist, seriile de învățători pe care le dă Școala Normală din Craiova ies bine și solid îndrumate în misiunea ce o au de a ridica cultural satele și de a lumina mintea și reface moral sufletul țăranimii noastre. Domnul Ilie Popescu-Teiușan reprezintă în fruntea școlii normale munca, energia inepuizabilă de a lumina și îndruma, corectitudinea, puterea unui organizator și conducător care nu poate lăsa nimic de dorit. Prin numirea sa la conducerea școlii, învățământul normal și primar nu au decât de câștigat: învățătorii ieșiți de sub mână acestui director și profesorii de pedagogie vor fi adevărați apostoli [...]”.¹⁰

Personalitatea marelui pedagog bănățean, devenit director al Școlii Normale de Băieți din Craiova, s-a impus în peisajul învățământului interbelic doljean și chiar național. În memoria marelui pedagog și filosof român, Colegiul Național Pedagogic din Craiova îi poartă numele, patron spiritual fiind și pentru Școala Gimnazială din Rusca Montană (județul Caraș-Severin), alături de o stradă din municipiul Craiova care se numește – Ștefan Velovan.

BIBLIOGRAFIE

I. Arhive

Direcția Județeană Dolj a Arhivelor Naționale
Anuarul Școlii Normale de Învățători ”Ștefan Velovan”, 1870-1932
Arhiva Liceului Pedagogic Craiova

II. Presa

”Actualitatea” (1927)
”Curierul Olteniei” (1935)
”Gazeta Școalei” (1921-1932)
”Jurnalul” (1938)
”Presa Olteniei” (1938)
”Știrea” (1922)

III. Lucrări generale și speciale

1. Lucian Amon, Vasile Voinescu, Dan Milotinescu, *Aniversar 125 – Școala Normală Ștefan Velovan Craiova*, Editura Aius, Craiova, 1995

¹⁰ *Ibidem*, nr. 876 din 19 aprilie 1938, pag. 1

2. Nicolae Andrei, Gheorghe Părnua, *Istoria învățământului din Oltenia*, vol .I (1977), Editura Scrisul Românesc, Craiova, 1981
3. Liubovia Bușe, Ion Popa, Elena Murarețu, *Monografia Liceului Pedagogic Craiova 1870-1970*, Craiova, 1970
4. Gheorghe Dumitrescu, *Ștefan Velovan*, în ”Din istoria pedagogiei românești”, vol.IV, Culegere de studii, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1969
5. Vasile Florea, *Monografia Școlii Gimnaziale Ștefan Velovan Rusca Montană și pagini de istorie locală*, Editura Studis, Iași, 2019
6. Daniel Puiu Mărgineanu, *In memoriam Ștefan Velovan (1852-1938)*, Editura Sfântul Ierarh Nicolae, Brăila, 2014
7. Dan Milotinescu, *Învățământul din Dolj oglindit în presa interbelică*, Editura SITECH, Craiova, 2008
8. Ioan Scurtu, Gheorghe Buzatu, *Istoria românilor în secolul XX (1918-1948)*, Editura Paideia, București, 1999
9. Ioan Scurtu, *Istoria civilizației românești. Perioada interbelică (1918-1940)*, Editura Enciclopedică, București, 2012

Educație clasică sau digitală?

**Prof. înv. primar Mîncilă Maria
Școala Gimnazială "Al. Moruzi" Pechea**

Despre digitalizare se vorbește tot mai des în toate domeniile. În învățământ a luat amploare acest fenomen în ultimii 3-4 ani. Educația digitală câștigă din ce în ce mai mult teren față de educația clasică. S-au dezvoltat o multitudine de platforme și aplicații digitale care au ca destinație specifică sistemul educațional, având ca scop facilitarea învățării.

Trecerea instant la școala exclusiv online, în anul 2020, a reprezentat o adevărată provocare atât pentru cadrele didactice, cât și pentru elevi și părinți. Din cauză că niciunii dintre ei nu erau pregătiți pentru așa ceva, această experiență s-a dovedit a fi una nedorită și neeficientă.

Pentru a realiza o educație digitală, trebuie ca cei implicați să dețină o serie de cunoștințe cu privire la utilizarea unui sistem digital, să aibă capacitatea de a folosi minimele funcționalități ale acestuia. Dar educația digitală se referă și la acele metode digitale care pot înlocui metodele clasice utilizate în învățământ de-a lungul timpului.

Este educația digitală educația viitorului? Studiile și analizele efectuate relevă că, în viitor, cei lipsiți de abilități digitale vor avea dificultăți de adaptare, traiul le va fi afectat. Cei care vor deține o educație digitală vastă vor fi cei care vor accede mai ușor la un loc de muncă.

Trecerea de la educația clasică la cea modernă, bazată pe tehnologie, s-a realizat etapizat. Fiecare dintre tipurile de educație amintite prezintă avantaje și dezavantaje. Cel mai important lucru este să se găsească un echilibru între ele.

Educația clasică are ca avantaj important construirea de relații interpersonale puternice între cadre didactice și elevi și între elevi. Feedback-ul este oferit imediat și lecțiile pot fi adaptate la nevoile individuale ale elevilor. Acest tip de educație promovează dezvoltarea caracterului prin socializare, prin interacțiuni directe.

Faptul că educația modernă oferă oportunități de învățare flexibile, reprezintă un aspect pozitiv al acesteia. Având acces la materialele de învățare oricând și oriunde, rezultă o creștere a autonomiei învățării. Prin intermediul tehnologiei se poate crea și un mediu educațional personalizat, prin adaptarea curriculumului la stilurile individuale de învățare ale elevilor.

Tehnologia utilizată în exces poate avea ca urmări izolarea socială, pierderea/lipsa abilităților de comunicare față în față și dependența excesivă de dispozitivele electronice. Unii elevi pot deveni hipnotizați de ecrane, pot adopta atitudini specifice copiilor care suferă de autism. De aceea, tehnologia trebuie integrată cu atenție în procesul de învățare. Nu trebuie compromise aspectele umane din cadrul procesului instructiv-educativ.

Noul nu trebuie să excludă clasicul, ci trebuie să-i redea o nouă abordare. Expunerea și conversația se pot îmbina eficient cu tehnologiile creative, cu instrumentele, resursele și aplicațiile cu suport digital ce presupun instruirea cu ajutorul dispozitivelor electronice.

Prin combinarea metodelor tradiționale cu instrumentele digitale, cadrele didactice vor oferi o experiență educațională holistică. Este de dorit evitarea minimalizării sau, dimpotrivă a amplificării unora sau altora dintre variante. Trebuie sporite valențele formative ale ambelor, prin utilizarea lor corelată și atent îmbinată, contribuind astfel la beneficiul elevilor.

VIOLENȚA ÎN ȘCOALĂ

Autor: prof. Miron Ionica, Școala Gimnazială Specială "Constantin Pufan" Galați

Violența umană este o temă a prezentului în multe țări, violența socială, ca și cea interpersonală conștientizarea acestui fenomen și a pleda pentru mijloace nonviolente de interacțiune și de reglare a vieții sociale.

Situația generală îngrijorează, pentru că violența a devenit o temă cu care se confruntă toate societățile, necesitând o luare de poziție la nivelul întregului corp social și dezvoltarea unor strategii de investigație, prevenire și control.

Familia este mult discutată, cercetătorii din științele sociale acceptând ideea schimbării structurii și valorilor ei, ca și a degradării climatului de securitate și refugiu cu care este familia asociată în mod tradițional. Modernitatea și condiția urbana au generat noi forme de violență și au provocat schimbări la nivelul valorilor și aspirațiilor indivizilor. Conflictele datorate sărăciei, dar și lipsei de educație și de informație generează contexte de viață privată în care violența este un comportament tolerat, chiar acceptat, el fiind învățat de copii și reprodus ca modalitate esențială, frecventă și "firească" de comportament interpersonal.

Violența este una dintre marile probleme ale lumii contemporane. Presa, scrisă sau audiovizuală, informează în permanență cu privire la manifestări diverse ale acestui fenomen, de la formele cele mai agresive, precum războaie ori crime terifiante, bătăi, violuri, furturi, distrugerii de bunuri, și până la cele mai puțin șocante (dar nu mai puțin vinovate), cum ar fi violențele verbale. În acest context, apariția diferitelor forme de violență în mediul școlar pare aproape o fatalitate și devine, adesea, un lucru obișnuit, cu care semenii coexistă fără măcar a se mai sesiza asupra pericolului. Chiar dacă reprezintă o problemă delicată, luarea în stăpânire a fenomenului violenței nu se poate face decât dacă îi sunt cunoscute cauzele, originile, formele de manifestare și posibilitățile de prevenire. Problema violenței în școală poate și trebuie să devină o temă de reflecție pentru toți cei implicați în actul educațional. Cu atât mai mult cu cât școala dispune, credem, de importante resurse pentru a concepe programe de prevenire a violenței și pentru a rupe cercul vicios al violenței în mediul școlar.

Definirea violenței s-a dovedit a fi o încercare extrem de dificilă. Acest fapt se explică prin complexitatea fenomenului, dar și prin marea diversitate a formelor sale de manifestare. Nu în ultimul rând, dificultatea a apărut și din cauza asocierii și, uneori, chiar a confundării violenței cu agresivitatea. Specialiștii domeniului au făcut însă o serie de delimitări între cele două concepte, care se cuvin menționate.

Termenul de agresivitate vine din latinescul *adgradior*, care înseamnă "a merge către...", și a evoluat apoi în *agredire*, ce semnifică "a merge către ... cu un spirit belicos, cu tendința de a ataca". În sens etimologic, noțiunea de agresivitate trimite la o potențialitate individuală, la

capacitatea de a înfrunta un obstacol, de a se confrunta cu altul și a nu da înapoi în caz de dificultate.

Ca multe alte comportamente sociale complexe, agresivitatea este dobândită prin învățarea socială. Procesul de socializare înseamnă și achiziția de răspunsuri agresive, fie prin învățare directă – acordarea de recompense sau pedepse unor comportamente - , fie mai ales prin observarea conduitelor și a consecințelor lor la alții. Experimentele psihologului american Albert Bandura și ale colaboratorilor săi (1963) au demonstrat rolul adultului ca model în însușirea comportamentului agresiv la copii. După ce au văzut cum un adult agrează o păpușă sau se joacă liniștit cu ea, copiii au fost puși în situația de a avea ei înșiși de-a face cu o serie de jucării, printre care și păpușa respectivă. Cei ce au asistat la un comportament agresiv din partea adultului s-au comportat și ei agresiv. Mai mult, s-a observat că agresivitatea a crescut atunci când: modelul a fost recompensat; modelul a fost de același sex cu respectivul copil; modelul a avut înainte legături intense cu copilul (prieten de familie, învățător etc.). Astfel încât, chiar dacă nu sunt educați expres în a fi agresivi – în multe culturi acest lucru se întâmplă -, copiii învață din experiența proprie prin reîntărire sau imită persoanele semnificative și/sau autoritare.

Psihologii sociali insistă că agresivitatea dobândită social nu înseamnă doar tendința de a răspunde ostil la interacțiunile neplăcute. Mediul familial, grupul de similaritate din cartier sau din școală, mass-media constituie cadre psihosociale de achiziționare a unor scenarii de agresivitate , care sunt susținute de structuri de cunoaștere și evaluare (percepții, atitudini, credințe normative) ce trimit la comportamente agresive. Ființele umane învață de mici cum să perceapă, să interpreteze, să judece și să răspundă la stimuli ce vin din mediul fizic și social. Încet-încet se cristalizează scenarii mental-comportamentale, care, învățate și folosite frecvent, pot căpăta în timp caracter automatizat, ca deprinderi (habitusuri). Studiile longitudinale arată că asemenea structuri cognitiv-comportamentale de agresivitate încep să se întărească în jurul vârstei de 8-9 ani și se consolidează continuu până la maturitate.

Dintr-o altă perspectivă, partizanii caracterului dobândit al agresivității susțin că aceasta survine în funcție de context și este un răspuns al individului la condițiile de mediu. În acest sens, cea mai cunoscută teorie este cea formulată de cercetătorul american de la universitatea Yale, John Dollard, și de colaboratorii săi, care explică natura comportamentelor agresive prin ipoteza frustrare-agresiune. Pentru ei, agresivitatea este întotdeauna o consecință a frustrării și orice frustrare antrenează o formă de agresivitate. Intensitatea răspunsului agresiv este proporțională cu cea a frustrării. Dacă răspunsul direct nu este posibil, reacția poate îmbrăca trei forme: inhibiția, redirecționarea (deplasarea) către o altă țintă, catharsisul. Chiar dacă teoria lui Dollard a fost supusă unor critici serioase insistându-se pe faptul că exagerează legătura frustrare-agresivitate, frustrarea rămâne una dintre cele mai importante surse ale agresivității.

Noțiunea de violență este discutată în relație cu cea de agresivitate. Rădăcina latină a termenului violență este vis , care înseamnă “forță” și care trimite la ideea de putere, de dominație, de utilizare a superiorității fizice, deci a forței, asupra altuia.

Există numeroase definiții ale violenței. Eric Debarbieux (1996: 45-46), specialist în problematica violenței în mediul școlar, oferă o definiție prin care se surprinde ansamblul

fenomenului violenței: “Violența este dezorganizarea brutală sau continuă a unui sistem personal, colectiv sau social și care se traduce printr-o pierdere a integrității, ce poate fi fizică, psihică sau materială. Această dezorganizare poate să se opereze prin agresiune, prin utilizarea forței, conștient sau inconștient, însă poate exista și violența doar din punctul de vedere al victimei, fără ca agresorul să aibă intenția de a face rău”.

Bibliografie:

Banciu, D., Radulescu, S.M., Voicu, M., Introducere in sociologia deviantei, Bucuresti, Editura Stiintifica si Enciclopedica, 1985.

Chelcea, S., Ilut, P. (coord.), Enciclopedie de psihosociologie, Bucuresti, Editura Economica, 2003.

Ilut, P., Valori atitudini si comportamente sociale – Teme actuale de psihosociologie, Iasi, editura Polirom, 2004, p.107-122.

Liiceanu, A., Violenta umana: o neliniste a societatii contemporane, in Ferreol, G., Neculau, A. (coord.), Violenta – Aspecte psihosociale, Iasi, editura Polirom, 2003, p.47-57.

Mitrofan, N., Agresivitatea, in Neculau, A.(coord.), Psihologie sociala, Iasi, Editura Polirom, 1996, p. 427-437.

Salavastru, D., Violenta in mediul scolar, in Ferreol, G., Neculau, A. (coord.), Violenta – Aspecte psihosociale, Iasi, editura Polirom, 2003, p.119-137.

COPII SĂNĂTOȘI, COPII FERICIȚI!

Prof. înv. preșcolar MIRON Ionica
Școala Gimnazială Specială "Constantin Pufan", jud. Galați

Când un copil este sănătos, lumea noastră e plină de culoare, bucurie și speranță.. O spun atât în calitate de educator cât și în calitate de părinte.

Un copil sănătos este un copil fericit.

Educația pentru sănătate la preșcolari , reprezintă o verigă a educației pentru societate. De la vârste fragede trebuie imprimare deprinderi elementare de igienă pentru a pătrunde mai adânc în modul de viață cotidiană.

Un reper important pentru educația copilului îl reprezintă grădinița prin activitățile desfășurate. Una din activitățile desfășurate în grădiniță este activitatea practic-gospodărească întâlnită cadrul domeniului Om și Societate și a fost întotdeauna o încântare pentru cei mici.

Prezint mai jos demersul didactic al acestei activități :

PROIECT DIDACTIC

Grupa : mare

Domeniul experiențial: Om și societate (DOS) Categoria de activitate: Activitate practic-gospodărească Subiectul activității: „Salata de fructe”

Mijloc de realizare: activitate practic-gospodărească Tipul activității: Formare de priceperi și deprinderi **OBIECTIVE DE REFERINȚĂ:**

să cunoască și să utilizeze unelte simple de lucru pentru realizarea unei activități practice;

să fie capabil să realizeze lucrări practice, valorificând deprinderile de lucru însușite;

- să-si dezvolte comportamente și atitudini igienice corecte;

să-si dezvolte deprinderi practice gospodărești;

OBIECTIVE OPERAȚIONALE:

O1-să identifice materialele necesare realizării temei, observându-le; O2- să execute corect exercițiile de încălzire a mușchilor mici ai mâinii;

O3-să exerseze deprinderi practic-gospodărești, utilizând obiectele și materialele puse la dispoziție;

METODE ȘI PROCEDEE: conversația, observația, explicația, demonstrația, activitatea practică, exercițiul

RESURSE MATERIALE:

pentru educatoarele: material pentru demonstrarea modului de preparare, prezentare powerpoint

pentru preșcolari: cuțit, linguriță, tocător, bol, caserolă, șervețele, fața de masă, coș cu fructe (măr, banană, kiwi, portocală, compot de ananas, frișcă).

FORME DE ORGANIZARE: - frontal

- individual.

BIBLIOGRAFIE:

□ MECT, „Curriculum pentru învățământul preșcolar”, Editura Didactica Publishing House, București, 2009

Revista “ *Practic în bucătărie* ”, numărul 5/2013

Catrinoiu Doina, Manual de nutriție, Editura Universitară "Carol Davila", București, 2006

Obiective operaționale	Activități de învățare	Conținuturi esențiale	Strategii didactice		Evaluare
			Metode și procedee	Mijloace de învățământ	
<p>O1-să identifice materialele necesare realizării temei, observându-le;</p> <p>O2- să execute corect exercițiile de încălzire a mușchilor mici ai mâinii;</p> <p>O3-să exerseze deprinderi practic-gospodărești,</p>	<p>-exerciții de intonare</p> <p>-exercitii de receptare a mesajului</p> <p>-exerciții de observare spontană</p> <p>-exerciții de însușire a procedului de lucru</p> <p>-exerciții de încălzire a mușchilor mici ai mâinilor</p>	<p>Introducerea în activitate Captarea atenției se va face cu o prezentare power point prin care copiii sunt invitați în castelul vitaminelor. Se poartă discuții cu copiii despre materialul prezentat.</p> <p>Se realizează prin cântecul „Fructele”</p> <p>Anunțarea temei și a obiectivelor „Astăzi este o zi deosebită pentru că vom cerceta lumea minunată a bucătarilor, folosindu-ne de ceea ce știm despre fructe. Astăzi vom fi bucătari pricepuți și vom prepara „Salată de fructe” și pentru asta trebuie să ne transformăm în bucătari. Fiecare copil primește câte o bonetă de bucătar.</p> <p>Intuirea materialului „Ce avem pregătit pe măsuțe?” („...fructe, cuțite, tăvi, castron, frișcă, farfurii.”)</p> <p>Explicarea și demonstrarea procedului de lucru „Fiecare copil trebuie să taie fructele pe tavă, în bucăți mici, apoi punem toate bucățile de fructe în castron și deasupra adăugăm frișcă.”</p> <p>Exerciții pentru încălzirea mușchilor mici ai mâinilor „Ne spălăm pe mâini, scuturăm mâinile de apă, frământăm aluatul”</p>	<p>Prezentare power point</p> <p>-exercițiul</p> <p>-explicația</p> <p>-observația</p> <p>-exercițiul</p>	<p>-bonete de bucătari</p> <p>-fructe exotice, cuțite, tăvi, castron, frișcă</p> <p>-fructe exotice, cuțite, tăvi, castron, frișcă</p>	<p>-intonarea corectă a cântecului</p> <p>-însușirea mesajului transmis</p> <p>-denumirea corectă a materialelor de lucru</p> <p>-însușirea procedului de lucru pe baza demonstrației</p> <p>-executarea corectă a exercițiilor de încălzire a mușchilor mici ai mâinilor</p>

<p>utilizând obiectele și materialele puse la dispoziție;</p>	<p>-exerciții de deprinderi practice-gospodărești</p> <p>-exerciții de analizare a unei lucrări</p>	<p>Realizarea activității de către copii Copiii împreună cu educatoarea taie fructele în bucăți mici. Când toate fructele au trecut prin această etapă, se pun în castron și deasupra se adaugă frișcă.</p> <p>Evaluarea activității Se face de către educatoare, apreciind munca fiecărui copil. Împreună cu copiii strângem toate instrumentele de lucru pentru a face ordine pe masă. Toți copiii vor primi stimulente pentru rezultatele muncii lor.</p> <p>Încheierea activității - Se fac aprecieri și observații și se premiază copiii cu ecusonul „Master chef”.</p>	<p>-explicația -demonstrația</p> <p>-explicația -demonstrația -exercițiul</p> <p>-exercițiul -conversația</p> <p>-explicația -conversația</p>	<p>-fructe exotice, cuțite,tăvi, castron, frișcă</p> <p>-salata de fructe</p>	<p>-exersarea deprinderilor practice-gospodărești</p> <p>-analiza corectă a lucrărilor</p> <p>-receptarea mesajului oral</p>
---	---	--	---	---	--

EDUCAȚIA LA GRANIȚA DINTRE CLASIC ȘI DIGITAL

*Prof. Înv. primar Miron Silvica
Școala Gimnazială Râșca*

Într-o societate dinamică, caracterizată printr-un ritm accelerat al schimbărilor, a plasării omului în contextul exploziilor informaționale educația are din ce în ce mai multe sarcini cărora trebuie să le facă față. Mircea Malița afirma că: „, revoluția informaticii extinsă la alte planuri constituie un prag al intrării modernității într-o nouă fază...ce poate deveni emblematică în sec. XXI.

Cei mai mulți dintre specialiști consideră că nu este foarte important dacă nivelul instruirii crește dacă utilizăm învățământul digital în instruire, ci cum pot fi utilizate mai eficient calitățile acestuia. Cercetarea educațională are sarcina de a identifica și anticipa ipoteze viabile verificate experimental cu scopul pregătirii celor mai potrivite soluții pentru viitorul educației.

Societatea în care trăim se află într-o permanentă schimbare iar aceasta se răsfrânge asupra fiecărui individ în parte. Dacă în urmă cu 50 de ani educația primită pe durata școlarizării era suficientă pe tot restul vieții, astăzi individul trebuie să fie pregătit pentru educația continuă, societatea însăși trebuie privită ca o societate a schimbărilor continue , cel mai important rol revenindu-i școlii. Abordarea eronată a educației poate duce la consecințe greu de anticipat chiar și pe termen scurt. Instituțiile de învățământ trebuie să identifice metodele și mijloacele care să stimuleze autoinstruirea, fără a renunța la metodele învățământului tradițional în special la vârstele mici. Implementarea unui învățământ digital în detrimentul celui clasic l-ar izola pe elev de restul societății ceea ce ar duce treptat la o lipsă acută de relații interpersonale.

În vremurile noastre părerile sunt împărțite.Nu este o părere general împărtășită despre ceea ce elevii ar trebui să învețe, atât în relație cu aspectele morale cât și cu succesul. Nu se poate încă ști dacă educația ar trebui să fie preocupată de dezvoltarea intelectului sau a caracterului. Unii cercetători afirmă faptul că educația trebuie să fie în primul rând vocațională, morală sau culturală. În schimb, contextul actual ne obligă să redefinim noțiunea de școală modernă, corelând procesul de predare –învățare- evaluare cu o societate în continuă schimbare.Totuși , rolul școlii și al profesorului trebuie să rămână același bazat pe formarea intelectuală, emoțională și morală a elevului adică pregătirea pentru viață.

O școală în zilele noastre trebuie să abordeze politici educaționale care să aibă în vedere un echilibru între tradițional și modern. Școala modernă înseamnă predare- învățare- evaluare indiferent dacă aceasta se desfășoară fizic sau în fața unui dispozitiv electronic. Știm cu toții că am fost nevoiți pe perioada pandemiei să abordăm un învățământ digitalizat dar formarea clasică se luptă să adopte mijloace noi de a menține interesul elevilor. Cursurile clasice sunt mai potrivite pentru elevii mici . Participarea frecventă la cursuri îi ajută să interacționeze cu alte persoane de vârsta lor, să fie mai disciplinați, să aibă un program adecvat, să-și îmbunătățească aptitudinea fizică și mentală. Profesorii pot mai ușor să-și cunoască elevii , să interacționeze cu ei, să-i evalueze mai bine, ghidându-i în alegerea carierei.

Dacă până acum alfabetizarea digitală era văzută ca o opțiune, în prezent aceasta a devenit o componentă esențială pentru învățământ. Nu știm dacă acest lucru va fi benefic sau nu, cert este faptul că nu putem opri evoluția tehnologiei și vrând- nevrând educația este atrasă în ea. Unde se va ajunge? Asta vor afla generațiile viitoare!

EDUCATIA SI RESURSELE DIGITALE

Mirze Mihaela Laura-Colegiul Național Roman Vodă-Roman-Neamț

Desfășurarea procesului de învățământ și rezultatele obținute în cadrul acestuia depind în mare măsură și de metodele utilizate. Marii pedagogi au evidențiat faptul că folosindu-se metode diferite se obțin diferențe esențiale în pregătirea elevilor, că însușirea unor noi cunoștințe se poate realiza mai ușor sau mai greu, în funcție de metodele utilizate.

Informatizarea societății a determinat pătrunderea calculatorului și tablei interactive în școală noastră. În contextual actual al unei pandemii care a cuprins întreaga lume, context în care actul didactic este perturbat și metodele clasice nu mai pot fi folosite utilizarea resurselor digitale, a platformelor educationale a devenit o necesitate.

În ceea ce privește procesul de învățământ, platformele educaționale constituie mijloacele de învățământ cele mai noi și complexe. Ele sunt utilizate în predarea disciplinelor școlare, determinând o nouă formă de concepere și realizare a învățării.

În acest context, platformele educaționale, instruirea bazată pe calculator devine o resursă valoroasă, care oferă avantaje, precum:

- posibilitatea furnizării unor informații de calitate, pe baza unor programe elaborate de echipe multidisciplinare,
- posibilitatea de a dirija învățarea unui număr mare de elevi acordându-le o asistență pedagogică de calitate,
- interactivitatea produselor software educaționale conduce la o bună înțelegere a fenomenelor, proceselor, experimentelor simulate cu ajutorul computerului,
- posibilitatea individualizării învățării prin respectarea ritmului de lucru și al nivelului de pregătire al fiecărui elev,
- dezvoltarea de abilități în utilizarea echipamentelor bazate pe tehnologii moderne, prezente în viața cotidiană.

Cu ajutorul calculatorului și tablei interactive pot fi prezentate: informații, aplicații, exerciții, probleme, jocuri didactice, simularea unor procese, fenomene, itemi de evaluare, autoevaluare. Ele permit nenumărate tipuri de aplicații în instruire, în beneficiul direct sau indirect al celor ce învață.

Evaluarea cu ajutorul testelor pe calculator și a platformelor educaționale poate fi și o prețioasă resursă de economisire a timpului. Ea îmbină o multitudine de funcții menite să faciliteze procesul de predare-învățare, oferind profesorului posibilitatea de a controla în permanență indicii calitativi și cei cantitativi prin: demonstrații interactive, testarea elevilor după fiecare temă, evaluare cunoștințelor elevilor prin votarea simultană, identificarea răspunsurilor corecte printr-o metodă interactivă, evaluarea nivelului de predare, evidența rezultatelor prin intermediul celor mai reprezentative rapoarte statistice.

Eficiența instruirii asistată de calculator depinde de: calitatea programelor, competențele didactico-metodologice ale cadrului didactic care proiectează activitățile de predare-învățare-evaluare.

Valoarea mijloacelor de învățământ de orice tip în lecție constă în aceea că influențează în mod substanțial procesul de cunoaștere, fiind un suport material al procesului gândirii și sporesc considerabil posibilitățile de investigație atunci când sunt utilizate într-o secvență didactică coerentă.

Mijloacele de învățământ se dovedesc a fi utile în măsura în care sunt integrate corect în contextul lecțiilor și le este imprimată o finalitate pedagogică clară.

Instrumente software – resurse digitale de diferite tipuri:

Resurse pasive – documente text, imagini, secvențe sonore sau video, dicționare digitale, care pot fi accesate în bază legală,

Instrumente de comunicare – instrumentele software și hardware folosite pentru organizarea procesului de comunicare, atât sincron, cât și asincron.

Dintre instrumentele universale pentru comunicare sincronă individuală sau în grup, cele mai cunoscute sunt: Skype, Google talk, Yahoo messenger, Zoom, Classroom sisteme specializate pentru videodifuzare și videoconferințe etc. Numărul și varietatea lor crește continuu. Din instrumentele pentru comunicarea asincronă cele mai des utilizate sunt: email, forumuri, bloguri, grupuri de discuții, RSS, repozitorii pentru imagini, texte și video (Slideshare, Google albums, YouTube etc). Specificul instrumentelor comunicaționale software este posibilitatea de a transmite informația în timp real și a o stoca practic fără restricții de volum. Instrumente hardware în aspect comunicațional sunt serverele de date, internet, canalele de comunicații și dispozitivele de rețea, care asigură transmiterea fizică a informației

În internet există un șir de site-uri care permit crearea diverselor materiale didactice electronice, cum ar fi prezi.com, learningapps.org, kahoot.com, etc., doar că, ele sunt puțin cunoscute pe teritoriul țării noastre și din aceste considerente, în majoritatea cazurilor profesorii recurg la instrumentele standard din calculator. Introducerea resurselor educaționale digitale în procesul educațional permite evidențierea unui șir de avantaje printre care pot fi evidențiate:

1. Permit crearea unui tablou clar despre fenomenul studiat, deoarece avem posibilitatea simulării, modelării unui proces care nu îl putem prezenta în realitate;

2. Permit modificarea ușoară a conținutului;

3. Posibilitatea distribuirii în rețea;

4. Orele devin mai interactive;

5. Sporesc interesul elevilor față de tema studiată.

Pe lângă faptul că utilizarea resurselor educaționale digitale are un șir de avantaje se pot evidenția și câteva limite ce apar la implementarea acestora, cum ar fi:

1. totii copii trebuie sa aiba acces si mijloace necesare

2. Elaborarea resurselor educaționale digitale este un proces ce necesită timp și cunoștințe în domeniul TIC;

3. Accesul liber la resursele educaționale digitale este limitat.

Utilizarea resurselor educaționale digitale permite profesorilor să dezvolte competențele digitale și de învățare a elevilor, să-i pregătească pentru aplicarea acestora în diverse situații din viața cotidiană ceea ce conduce la sporirea calității și eficacității procesului educațional. Acestea permit individualizarea procesului de instruire, adică putem avea nu doar o singură variantă de prezentare a

materialului didactic a aceleași teme, diversificarea acestora poate fi realizată atât prin utilizarea diferitor conținuturi cât și prin aprofundarea, detalierea, alternarea informației prezentate. De asemenea, ne permite alegerea anumitor metodici și tehnici de prezentare a conținuturilor noi. În cazul utilizării resurselor educaționale digitale la realizarea temelor pentru acasă la fel se pot evidenția un șir de avantaje:

1. Sporirea interesului elevilor față de disciplina de studiu din cauza unei noi forme de prezentare a conținutului;
2. Posibilitatea realizării unei autoevaluări față de cerințele propuse de către profesor;
3. Se pot utiliza diverse resurse pentru pregătirea temelor;
4. Dezvoltarea competențelor de învățare și autoevaluare.

Utilizarea resurselor educaționale digitale în instituțiile de învățământ devine o condiție esențială de realizare a procesului instructiv – educative în condițiile actuale.. Aplicarea acestora în procesul educațional permite accesul la educație a tuturor copiilor.

Concluzii

În cazul utilizării resurselor educaționale digitale se modifică rolul profesorului și elevului, profesorul devine un coordonator dar nu o sursă directă de informare. Elevul devine participant activ în procesul educațional și implementând competențele digitale, soluționează sarcinile propuse la oră- Profesorul este manager și regizor, care este disponibil să propună elevilor mijloace de învățare nu doar să transmită informația; Elevul devine subiect, iar competențele lui devin obiectivele de bază a profesorului.

Utilizarea resurselor educaționale digitale influențează atât activitatea profesorului, dezvoltarea lui personală și profesională, implementează utilizarea metodelor netradiționale de predare – învățare – evaluare, modifică dependența între profesor – elev, bazată pe cooperare și elaborare a noilor metode și tehnici de învățare la baza cărora se activează lucrul individual al elevilor

Utilizarea resurselor educaționale digitale în procesul educațional ne oferă multe posibilități și perspective pentru autodezvoltare, cercetare și realizarea unui proces educațional centrat pe elev. Acestea vor asigura crearea unui mediu de învățare în vederea creșterii accesului la educație de calitate și formării unor competențe cheie și profesionale, care să faciliteze integrarea pe piața muncii.

Bibliografie

1. Ghid practic pentru resurse digitale- <https://www.ise.ro/wp-content/uploads/2021/02/Ghidpracticderesurseeducationalesidigitalepentruinstruireonline.pdf>
2. Resurse educaționale deschise și instrumente digitale- <https://iteach.ro/resurse>
3. Utilizarea resurselor digitale in procesul instructiv educativ - <https://digital.educred.ro/resurse-educationale>
4. Platform digitale- <https://digital.educred.ro/>

DIVERSIFICAREA TEHNICILOR ARTISTICO- PLASTICE ÎN VEDEREA DEZVOLTĂRII DEPRINDERILOR DE EXPRIMARE PLASTICĂ

Prof. Moise Sorina

ȘCOALA GIMNAZIALĂ „SILVANIA” ȘIMLEU SILVANIEI

Copilul, beneficiarul artei, omul de mâine, capătă limbajul pe care-l utilizează înțelegerea artei, iar animatorul și mentorul acestei achiziții este fiecare dascăl. El are menirea de a înzestra copiii cu noțiuni și cunoștințe fundamentale ale științei, de a face înțelese mesajele artistice, de a cultiva gustul, simțul estetic. Învățând, cunoscând formele de comunicare și de expresie plastică, elevul devine capabil să descifreze mesajul operei de artă, să se exprime cu ajutorul mijloacelor specifice acestui mod de creație, devenind creator plastic, iar prin stimularea capacității evaluative, prin exerciții abile, devine critic responsabil al zilei de mâine, capabil să aprecieze valorile artistice, să distingă între arta autentică și kitsch. Toți copiii doresc să deseneze. De aceea ei trebuie sprijiniți. Adultul trebuie să aprecieze desenul copilului, să-l admire, să-l încurajeze, să-i creeze condiții de lucru pentru activitățile plastice. Procedeele folosite în activitățile de educație artistico-plastică sunt diverse de la tehnici clasice până la digitale : fluidizare, fuzionare, justapunere, transparență, modulară, modelare, iar modalitățile de exprimare trebuie să țină seama de interdependența plastică a elementelor de limbaj plastic, semnificația culorilor în conținutul exprimării, de ritmul, echilibrul și armonia lucrărilor exprimate plastic.

Tehnicile și procedeele se folosesc gradat, eșalonat pe teme ținând cont de particularitățile de vârstă și individuale. Fiecare tehnică de pictură presupune materiale diferite și altfel de modalități și mijloace de realizare. Iată câteva exemple:

Dactilopictura

Este o tehnică simplă dar foarte importantă, folosită de la grupa mică cu rol în dezvoltarea abilității degetelor mâinii. În momentul când degetul atinge foaia, se apasă ușor fără a-l mișca apoi se ridică repede și operațiunea se repetă. În felul acesta desenul va ieși curat, fără pete sau urme.

Desenarea cu lumânarea

În această tehnică predomină spontaneitatea, sinceritatea, umorul, curiozitatea, motivația largă asociată plăcerii sau capacității de descoperire. În acest scop se pot folosi lumânări albe, a căror urmă poate fi văzută atunci când hârtia este așezată la lumină, sau lumânări colorate care dau ușurință, pentru că urmele lor se văd colorate pe hârtie. După terminarea desenului, se pictează toată suprafața hârtiei cu acuarelă în culori tari și nu în culori opace.

Tehnica picturii cu hârtie mototolită

Se folosește o coală de scris pentru confecționarea unei ștampile (prin mototolire). Se înmoaie în culoare și se tamponează suprafața colii de hârtie, obținându-se subiectul ales.

Tehnica ștampilei din frunze

Se aplică culoare pe frunza uscată și se prezează pe coala de hârtie.

Tehnica picturii cu buretele

Se taie buretele în bucăți mici, ușor de manevrat. Există mai multe moduri în care copiii pot să le utilizeze:

- se înmoaie buretele în cutia cu culoare, apoi se trece cu el, în trăsături largi, peste hârtie;
- se pictează o latură a buretelui cu pensula, apoi se utilizează această latură pictată ca o ștampilă;
- se udă hârtia și se întinde pe masă; utilizând un bețișor sau o pensulă, se picură pe hârtie mici pete de culoare; acestea se absorb cu bucăți de burete de diferite forme; va rezulta o structură interesantă.

Tehnica plierii hârtiei

Se realizează astfel: peste petele de culoare puse cu pensule groase pe jumătate din suprafața hârtiei se pliază hârtia pe jumătate și se netezește cu mâna pentru a presa culorile aflate între foi. Astfel, se obțin două forme spontane identice, aflate față în față. .

Tehnica desenului decorativ cu ajutorul pieptenului

Se pregătește pe o placuță de faianța, tempera sau guașă nedizolvată, adică concentrată. Cu ajutorul unei periute de dinți se ung dinții pieptenului care se trag pe suprafața de decorat, realizând astfel dungi (orizontale, verticale, oblice, linii paralele, etc.), după inspirația fiecăruia și după felul cum este mânuit pieptenele.

Tehnica mixtă în creioane colorate și carioca

Datorită culorilor vii, intense, cariocile sunt preferate de toți copiii; ei preferă să umple mai ales spațiile: frunze, fluturi, flori.

Tehnica ștampilelor și a copierii prin suprapunere

Această tehnică constă în copierea prin suprapunerea unui suport uscat peste o compoziție, deja realizată, pe un alt suport, cât aceasta este încă umedă. Copierea se poate face de pe o hârtie, pe hârtie sau de pe sticlă, pe hârtie. Pe o coală de hârtie-suport sau o bucată de sticlă dreptunghiulară se realizează o compoziție, folosind culoarea suficient de densă. Imediat, când aceasta este încă umedă, se suprapune peste ea o foaie curată și se presează bine, pentru ca toată suprafața să se lipească pe suportul de pe care copiem. Ridicând suprafața aplicată, desenul rămâne imprimat.

Tehnica modelajului

Conform programei de abilități plastice în grădiniță se utilizează și tehnica modelajului. Dar, deși tehnica modelajului se bazează pe mai multe procedee, am constatat că în grădiniță este folosit doar procedeul de modelare în plastilină.

Pornind de la această idee, ar putea fi practicate în grădiniță și alte procedee ale acestei tehnici.

Imprimeria

Această tehnică este simplă și la îndemâna tuturor elevilor și constă în așezarea deasupra foii a unei bucăți de tul, tifon, etamină, țesături cu ochiuri mai mici sau mai mari, înmuiate în tuș negru sau colorat și diluat cu apă, dar bine stoarse. Deasupra lor se așterne o altă hârtie și se apasă pe toată suprafața (de preferință cu un rulu de cauciuc). După ce se înlătură foaia și țesătura, se observă că pe foaia suport a rămas imprimeria țesăturii folosite. Apar deci, fonduri vibrante de puncte, linii, pete de diferite culori, acestea constituind suporturi pe care se pot desena, cu pensula sau cu alte instrumente, compoziții pe anumite teme: configurații de animale, flori, totul depinzând de imaginația copilului.

Tehnica decolorării

Aceleași subiecte, dar cu efecte plastice diferite, se pot reda și prin tehnica decolorării cu pic sau clor. Se colorează mai întâi planșa suport cu cerneală (de culoare diferită), iar după uscare, cu ajutorul unui instrument ascuțit (vârful unui bețișor, pensulă, scobitoare), înmuiat în soluție de pic sau clor, se desenează forma dorită. Prin reacția soluției de pic pe hârtia colorată cu cerneală, urmele desenului devin albe și creează o mare surpriză elevilor. Cu cât cerneala cu care s-a colorat suportul este de diferite culori, cu atât bucuria realizării lucrării este mai mare.

Tehnica pictării cu cartonul

Se trage o linie de vopsea în partea de jos a colii, direct din tub. Se poate folosi, pentru tema "Castel fantastic", culoarea albastră, turcoaz și alb. Se taie bucăți, de diverse lățimi, din carton gros. Se pune una dintre ele în partea de jos a liniei de vopsea și se trage în sus. Cu celelalte bucăți de carton se fac alte turnuri, de înălțimi și lățimi diferite. Se lasă să se usuce.

Se pune apoi pe un suport culoare neagră și se înmoaie în ea altă bucată de carton, trăgând-o peste vopseaua uscată, realizându-se, astfel, umbrele turnurilor. Se pot face poduri între turnuri. După ce s-a uscat, se desenează, cu pensula subțire sau carioca, copaci, ferestre, foișoare.

Tehnica picturii pe sticlă

Pictura pe sticlă, veche tradiție populară românească, este o formă strălucită de exprimare plastică.

„Tehnica picturii pe sticlă se caracterizează prin culori vii, armonioase, prin forme simplificate, prin plasarea liberă a acestora pe suprafața desenului, prin aspectul decorativ și prin lipsa perspectivei convergente (...). Această tehnică pune în valoare nu numai creația copiilor, dar și creația populară care a dus faima artei noastre populare și peste hotarele patriei”. Totodată, dăm elevilor posibilitatea să reprezinte cu ajutorul desenului obiecte, nu numai cum le pot ei vedea, ci așa cum știu ei că sunt,

uneori obiectele p r nd a fi privite succesiv din mai multe direcții sau suprim nd elementele fără semnificație. Materiale folosite: sticla drept suport, acuarelă, guaş , ulei, tempera, iar ca instrumente: pensula  i peni a.  n pictura pe sticlă distingem mai multe faze în executarea lucrării. Prima fază constă în fixarea liniară a subiectului, desenul formând osatura picturii. Pentru conturare se foloseşte un alt desen realizat în prealabil pe o foaie de hârtie  i care se a ează sub sticlă sau se recurge la conturarea liberă direct pe suportul de sticlă. Faza a doua constă în realizarea detaliilor, a desenelor interioare, a petelor cromatice mai mici sub formă de accente. Faza a treia cuprinde operații de colorare a suprafețelor mari  i a fondului (se umplu toate suprafe ele delimitate de desen în culori corespunzătoare). Culoarea se aplică în strat uniform sau transparent, în straturi v lurate, în degradeuri sau modulată. Pentru a spori aderen a culorilor folosite de elevi (acuarelă, guaş , tempera) se amestecă culoarea cu soluție de aracet sau se recurge la frecarea suportului de sticlă, înainte de aplicarea culorii, cu usturoi sau cu ceapă. Trecerea de la o fază la alta se face după ce desenul din faza anterioară s-a uscat bine, din această cauză, realizarea unei lucrări poate dura două sau trei ore. După terminarea lucrării  i uscarea ei, se aplică, pe aceeaşi parte pe care s-a aplicat culoarea, o foaie de hârtie sau carton, pentru protejarea stratului de culoare.

Tehnica desenului pe calculator

Odată cu dezvoltarea PC-ului  i a accesibilităţii lui, tot mai mul i copii, chiar de la vârste foarte mici, pot folosi diferite programe de grafică, desen, prelucrarea imaginii etc. Practic, mai ales în mediu urban, este foarte pu in probabil să existe copil care să nu poată accesa un PC. Folosind programul "Paint" copiii pot realiza, relativ uşor, lucrări de grafică în diferite culori.

Alte tehnici

Desenul în creion – primul instrument pe care copilul îl m nuieşte la venirea în grădiniță; desenul devine mijloc de comunicare a gândurilor si trairilor afective ale copilului.

Desenul cu creioane colorate – culorile preferate sunt culori calde, tari: roşul, verdele, albastrul  i galbenul. Dacă  i place o culoare, o foloseşte tot desenul.

Desenul în ceracolor – tehnica cere nişte deprinderi deja formate. Este utilizată la 5-6 ani, c nd copilul a dobândit mai multă precizie în mişcarea mâinii.

Desenul cu carioca – tehnica realizează trecerea de la desenul în creion la cel în culori de apă. Copiii sunt impresiona i de urmele puternice  i coloritul viu al acestor instrumente. Conştientizează că urmele lăsate nu se pot şterge.

Activitatea de învăţare prin exerciții-joc, prin descoperire  i experimentare a noului, este mult mai atractivă  i eficientă decât simpla însuşire de noțiuni și respectarea unor reguli de folosire a lor. Aceleaşi teme  i obiective vor putea fi realizate cu mai multă plăcere  i eficiență de către elevi sub semnul noutăţii, al jocului.

Bibliografie:

Cerghit Ioan- Metode de  nv ţam nt, editura Didactică  i pedagogică Bucureşti 1980

Constantin Paul- Culoare, artă, ambient, editura Meridiane Bucureşti 1979

Mureşan Pavel- Culoarea în viața noastră, editura Ceres Bucureşti 1988

Şuşal  Ion- Culoarea cea de toate zilele, editura Albatros Bucureşti 1982

EDUCAȚIA LA GRANIȚA DINTRE CLASIC ȘI DIGITAL

prof. Miskolczi Mariana
Școala Gimnazială „Nichita Stănescu”
Baia Mare, Maramureș, România

În contextul globalizării și al avansului tehnologic rapid, educația se află într-o continuă transformare. Acest studiu explorează tranziția de la metodele clasice de predare la cele digitale, evidențiind avantajele și provocările fiecărei abordări. Prin intermediul mai multor studii de caz și exemple integrate, se evidențiază impactul noilor tehnologii asupra procesului educațional și se discută modurile în care acestea pot fi implementate eficient.

Educația se află într-un moment de răscruce, în care metodele tradiționale se intersectează cu tehnologiile moderne. Această tranziție aduce numeroase oportunități, dar și provocări. În acest context, studierea impactului digitalizării asupra educației este esențială pentru a înțelege cum putem îmbunătăți procesele de predare și învățare.

Acest studiu explorează modul în care educația poate beneficia de pe urma integrării tehnologiilor digitale, fără a pierde valorile și eficiența metodelor clasice.

Contextul istoric al educației clasice

Educația tradițională s-a bazat întotdeauna pe interacțiunea directă între profesori și elevi, pe utilizarea manualelor și a materialelor didactice fizice. Aceste metode au fost eficiente timp de secole și au contribuit la formarea unor generații întregi de oameni bine educați.

Contextul educațional actual

Pe măsură ce tehnologia avansează, educația nu poate rămâne statică. Profesorii și instituțiile de învățământ se confruntă cu provocarea de a integra noile tehnologii într-un mod care să îmbunătățească procesul de învățare și să răspundă nevoilor generațiilor actuale de elevi.

Metode tradiționale de predare

Metodele tradiționale, precum lecțiile frontale, discuțiile în clasă și evaluările scrise, au demonstrat eficiență de-a lungul timpului. Acestea permit o interacțiune directă între profesori și elevi, facilitând un mediu de învățare structurat și disciplinat.

Ascensiunea educației digitale

Odată cu dezvoltarea tehnologiilor informaționale și de comunicare, educația digitală a devenit din ce în ce mai prevalentă. Platformele online, resursele digitale și instrumentele interactive au început să fie integrate în curriculum-ul școlar, oferind elevilor acces la o gamă largă de informații și metode de învățare.

Beneficiile educației digitale

Accesibilitate: Elevii pot accesa materialele educaționale de oriunde și oricând, facilitând învățarea continuă.

Personalizare: Tehnologiile digitale permit personalizarea experienței de învățare în funcție de nevoile și ritmul fiecărui elev.

Interactivitate: Instrumentele digitale fac procesul de învățare mai interactiv și mai atractiv pentru elevi.

Educația digitală oferă acces la o gamă largă de resurse educaționale, facilitând un învățământ personalizat și interactiv. Tehnologii precum platformele de e-learning, aplicațiile educaționale și realitatea virtuală pot transforma modul în care informația este prezentată și asimilată de elevi.

Provocările integrării tehnologiei în educație

Dependența de tehnologie: Există riscul ca elevii să devină prea dependenți de tehnologie, pierzându-și abilitatea de a învăța fără ajutorul acesteia.

Infrastructura: Nu toate școlile au acces la infrastructura necesară pentru implementarea educației digitale.

Calitatea conținutului: Nu toate resursele digitale sunt de calitate și pot duce la informații eronate sau incomplete.

Integrarea metodelor clasice și digitale

O abordare hibridă, care combină metodele tradiționale cu cele digitale, poate oferi cele mai bune rezultate. De exemplu, lecțiile frontale pot fi completate de module online, iar evaluările scrise pot fi însoțite de teste digitale interactive. Aceasta combinație poate asigura un mediu de învățare mai diversificat și adaptabil.

Studii de caz și exemple de bună practică

Ca exemple de bună practică, aș aminti Colegiul Național "Ion Creangă" din București care a implementat un program de învățare mixtă, utilizând platforme online pentru teme și proiecte, în timp ce orele de la clasă au rămas axate pe discuții și clarificări.

Universitatea din Cluj-Napoca a integrat cursuri online în programul său de studii, permițând studenților să acceseze materialele didactice în orice moment, facilitând astfel învățarea autodidactă.

Context: Universitatea "Alexandru Ioan Cuza", Iași

Metodă: Utilizarea platformei Moodle pentru cursuri și seminarii.

Rezultate: Creșterea accesibilității și flexibilității pentru studenți.

Exemplu Integrat: Un sondaj efectuat printre studenți a arătat că 85% dintre aceștia consideră platformele online esențiale pentru succesul lor academic, datorită accesului rapid la resurse și posibilității de a comunica eficient cu profesorii.

Context: Școala Primară "Ion Creangă", București

Metodă: Introducerea tablelor interactive în sălile de clasă.

Rezultate: Îmbunătățirea implicării elevilor și creșterea performanțelor academice.

Exemplu Integrat: Pe parcursul unui an școlar, s-a observat o creștere a notelor medii cu 15% la matematică și 10% la limba română, datorită utilizării materialelor interactive.

Discuții și Implicații

Tranziția de la clasic la digital în educație nu este lipsită de provocări. Una dintre principalele dificultăți este asigurarea accesului echitabil la tehnologie pentru toți elevii și studenții. De asemenea, este importantă formarea continuă a cadrelor didactice pentru a utiliza eficient noile tehnologii.

Studiile de caz prezentate demonstrează că, atunci când sunt implementate corect, tehnologiile digitale pot îmbunătăți semnificativ calitatea educației.

Metodologie

Acest studiu utilizează o abordare mixtă, combinând analiza literaturii de specialitate cu studii de caz și interviuri semi-structurate cu profesori și studenți. Datele au fost colectate din diverse surse pentru a oferi o perspectivă holistică asupra subiectului.

Concluzii

Integrarea metodelor tradiționale și digitale în educație reprezintă o necesitate în contextul actual. Profesorii și instituțiile de învățământ trebuie să adopte o atitudine flexibilă și deschisă către inovație, menținând totodată valorile educației clasice.

Bibliografie

- Albulescu, I. (2016). *Pedagogie pentru școala modernă*. Editura Polirom.
- Cerghit, I. (2006). *Metode de învățământ*. Editura Didactică și Pedagogică.
- Drăghicescu, L. (2019). *E-learning în școala românească*. Editura Aramis.
- Holotescu, C. (2013). *Tehnologii Web 2.0 și educația*. Editura Universității "Vasile Goldiș".
- Istrate, O. (2017). *Educația digitală: provocări și oportunități*. Editura Tritonic.
- Popescu, F. (2018). *Transformarea digitală în educație*. Editura Trei.
- Radu, I. (2015). *Învățarea asistată de computer*. Editura Humanitas.
- Stanciu, D. (2020). *Educația hibridă: metode și tehnici*. Editura Corint.

Educația la granița dintre clasic și digital

prof. Miskolczi Mariana
Școala Gimnazială „Nichita Stănescu”
Baia Mare, Maramureș, România

Introducere

Educația modernă se află într-un proces continuu de transformare, traversând o perioadă în care metodele tradiționale se întâlnesc și se combină cu noile tehnologii digitale. Această tranziție aduce atât beneficii, cât și provocări semnificative. În cadrul acestui articol, vom explora avantajele și dezavantajele educației clasice și digitale, analizând cum pot acestea să coexiste și să se completeze reciproc pentru a oferi o educație de calitate.

Educația clasică

Educația clasică se bazează pe metode tradiționale de predare și învățare, care includ prelegeri, discuții în clasă, și utilizarea materialelor fizice, cum ar fi cărțile și caietele. Această formă de educație are rădăcini adânci în istorie și continuă să fie un pilon al sistemului educațional contemporan. Având bazele în tradiția umanistă, pune accentul pe formarea holistică a individului, dezvoltarea gândirii critice și cultivarea valorilor culturale și morale.

Avantaje ale educației clasice:

Interacțiunea față în față: Oferă oportunități valoroase pentru dezvoltarea abilităților sociale și comunicative prin contact direct cu profesorii și colegii.

Structura bine definită: Curriculumul tradițional este adesea clar structurat, oferind un cadru coerent și organizat pentru învățare.

Concentrare și disciplină: Mediul de învățare clasic poate contribui la dezvoltarea autodiscipliniei și a concentrării, fiind mai puțin predispus la distrageri tehnologice.

Materiale tangibile: Cărțile și notițele fizice pot fi mai accesibile și mai ușor de utilizat pentru unii elevi.

Dezavantaje ale educației clasice:

Acces limitat la informație: Elevii pot avea acces limitat la informații actualizate și diverse resurse educaționale.

Metode de predare pasive: Preponderența prelegerilor poate reduce implicarea activă a elevilor și poate limita oportunitățile pentru învățare experiențială.

Flexibilitate redusă: Educația clasică poate fi mai rigidă și mai puțin adaptabilă la nevoile individuale ale elevilor, precum și la schimbările rapide din societate.

Educația digitală

Educația digitală utilizează tehnologia pentru a îmbunătăți și facilita procesul de învățare. Aceasta include utilizarea platformelor online, resurselor digitale, și a instrumentelor interactive pentru a oferi o experiență educațională modernă și accesibilă.

Avantaje ale educației digitale:

Acces vast la informații: Elevii pot accesa o gamă largă de resurse educaționale actualizate și diverse.

Flexibilitate și adaptabilitate: Învățarea digitală poate avea loc oriunde și oricând, adaptându-se nevoilor și programului individual al fiecărui elev.

Interactivitate crescută: Tehnologiile educaționale moderne oferă instrumente interactive, precum simulări și jocuri educative, care pot crește implicarea și motivația elevilor.

Dezavantaje ale educației digitale:

Dependența de tehnologie: Problemele tehnice pot întrerupe procesul de învățare și pot crea bariere pentru cei fără acces adecvat la tehnologie.

Lipsa interacțiunii umane directe: Poate afecta dezvoltarea abilităților sociale și emoționale ale elevilor, limitând contactul direct cu profesorii și colegii.

Distrageri: Accesul facil la internet și alte tehnologii poate duce la distrageri și la scăderea concentrării.

Pentru a maximiza beneficiile ambelor abordări, este esențială o integrare echilibrată a metodelor clasice și digitale în educație. Aceasta poate include utilizarea resurselor digitale pentru completarea lecțiilor tradiționale, utilizarea platformelor online pentru teme și proiecte, și formarea profesorilor pentru a utiliza eficient noile tehnologii.

Strategii de integrare:

Blended Learning (Învățare combinată): Combinația de lecții tradiționale și activități online. Utilizarea platformelor de învățare online: Moodle, Google Classroom, etc.

Formarea continuă a profesorilor: Programe de dezvoltare profesională pentru utilizarea tehnologiilor educaționale.

Educația la granița dintre clasic și digital oferă oportunități semnificative pentru îmbunătățirea procesului educațional. Integrarea echilibrată a metodelor tradiționale cu noile tehnologii digitale poate crea un mediu de învățare mai flexibil, interactiv și accesibil. Este esențial ca sistemele educaționale să găsească modalități de a combina avantajele ambelor abordări, minimizând în același timp dezavantajele, pentru a asigura o educație de calitate, adaptată cerințelor societății moderne.

Bibliografie

Ionescu, M. (2018). *Pedagogie. Știința educației*. București: Editura Didactică și Pedagogică.

Dumitru, I. Al. (2020). *Metode moderne de predare și învățare*. Cluj-Napoca: Editura Casa Cărții de Știință.

Popescu, C. (2019). *Tehnologii digitale în educație*. Iași: Editura Polirom.

Radu, E. (2021). *Educația în era digitală*. Timișoara: Editura Universității de Vest.

Stănescu, V. (2017). *Tradiție și inovație în educație*. București: Editura Universitară.

Rezolvarea problemelor cu aplicabilitate în viața reală cu ajutorul vectorilor

„Școala românească a fost preponderent axată pe transmiterea de cunoștințe de la profesor către elev. La nivel general, această abordare s-a dovedit deficitară, deoarece domeniul educațional nu a ținut pasul niciodată cu nivelul de dezvoltare socio-economică. Ca atare, de foarte multe ori s-a spus că lucrurile pe care le învață elevul la școală nu îi sunt necesare în viața de zi cu zi. Cu toate acestea, afirmația respectivă nu ar trebui înțeleasă ca și cum ar fi transmisă ideea că elevii nu trebuie să învețe și lucruri care, deși în aparență nu au nimic de-a face cu lumea reală, sunt vitale pentru o bună formare intelectuală a elevului. Însă situația de până acum nu mai poate să reprezinte un vector de dezvoltare a comunității și se impune o schimbare. Această schimbare implică trecerea de la viziunea clasică, a educației ca proces de transfer de cunoștințe, la o viziune modernă, în care accentul cade asupra capacității elevilor de a folosi cunoștințele în situații reale, de a învăța prin experimente și proiecte. Iar asta vizează mai degrabă formarea competențelor decât simplul cumul de cunoștințe pe care elevul trebuie să le dobândească.”

De aceea trebuie să dezvoltăm la elevi capacitatea de a transpune problemele din viața de zi cu zi în relații matematice.

Vectorii sunt adesea folosiți pentru a reprezenta obiectele care se află în mișcare. Lungimea vectorului reprezintă mărimea mișcării (distanța sau viteza), iar direcția vectorului reprezintă direcția de mișcare a obiectului.

1. Un excursionist merge spre o direcție de 80° , pe o distanță de 5 km și apoi își schimbă direcția (30°) ca în figură și mai merge încă 5 km. Câți kilometri a parcurs din momentul inițial excursionistul și în ce direcție?

Rezolvare:

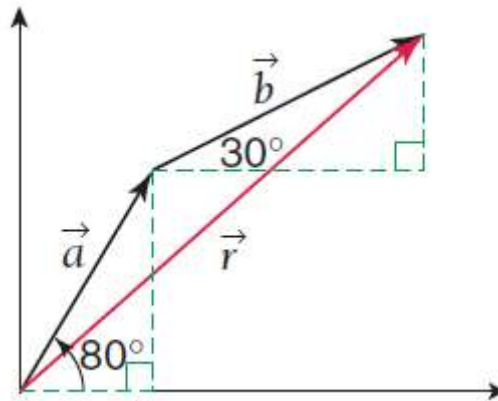

Figura 1

Vectorii \vec{a} și \vec{b} reprezintă prima parte a traseului și respectiv a doua parte a traseului.

Fie $\vec{a}(x_a, y_a)$ și $\vec{b}(x_b, y_b)$

$$\cos 80^\circ = \frac{x_a}{5}, \quad \sin 80^\circ = \frac{y_a}{5} \text{ și } |\vec{a}| = |\vec{b}| = 5$$

$$x_a = 5 \cos 80$$

$$y_a = 5 \sin 80 \Rightarrow \vec{a}(5 \cos 80, 5 \sin 80)$$

$$\Rightarrow \vec{b}(5 \cos 30, 5 \sin 30)$$

Vectorul sumă (rezultanta):

$$\vec{r} = \vec{a} + \vec{b} = (5 \cos 80 + 5 \sin 30, 5 \sin 80 + 5 \cos 30) = (5,20, 7,42)$$

$$|\vec{a}| = \sqrt{5,20^2 + 7,42^2} = 9,06 \text{ km}$$

Direcția față de punctul de pornire o aflăm din triunghiul cu catetele de 7,42 și 5,20 și ipotenuza fiind vectorul sumă.

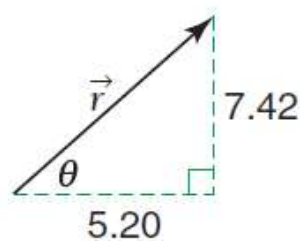

Figura 2

$$\text{tg } \theta = \frac{7,42}{5,20} \Rightarrow \theta = \text{arctg } \frac{7,42}{5,20} \Rightarrow \theta = 55^\circ$$

2. Un avion zboară cu o viteză de 200 km/h la un unghi de 150°. Vântul bate în direcție opusă cu o viteză de 50 km/h la un unghi de 40°. Cu ajutorul vectorilor află viteza rezultantă cu care se deplasează avionul și direcția acestuia.

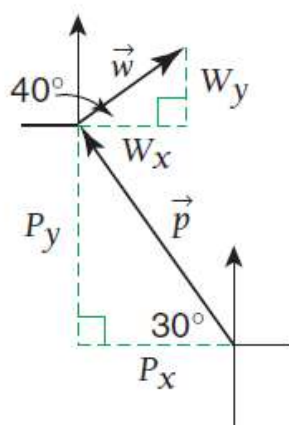

Figura 3

Rezolvare:

Lungimea vectorilor $\vec{p}(xp, yp)$ și $\vec{w}(xw, yw)$ reprezintă viteza avionului, respectiv viteza vântului

$$|\vec{p}| = 200 \text{ km/h} \text{ și } |\vec{w}| = 50 \frac{\text{km}}{\text{h}} \Rightarrow$$

$$\vec{p}(-200 \cos 30^\circ, 200 \sin 30^\circ)$$

$$\vec{w}(50 \cos 40^\circ, 50 \sin 40^\circ)$$

$$\vec{r} = \vec{p} + \vec{w} = (-200 \cos 30 + 50 \cos 40, 200 \sin 30 + 50 \sin 40) =$$

$$= (-134, 91; 132, 14)$$

$$|\vec{r}| = \sqrt{(-134, 91)^2 + 132, 14^2} = 188, 8 \text{ km/h viteza de deplasare a avionului}$$

$$\text{tg } \theta = \frac{132, 14}{134, 91} \Rightarrow \theta = \text{arctg } \frac{132, 14}{134, 91} \Rightarrow \theta = 44, 4^\circ$$

Deci avionul se deplasează cu o viteză de 188, 8 km/h și cu o înclinație de 135,6°.

3. Un iaht navighează pe o direcție invers sensului trigonometric de 20° pe o distanță de 54 mile marine și apoi pe o direcție de 50° în sens trigonometric, pe o distanță de 80 de mile marine. Cât de departe și în ce direcție este iahtul de punctul său de plecare?
4. Aventurierul Ion și-a propus să traverseze deșertul Gobi. La început a mers pe o distanță de 35 km cu direcția de 250° față de orizontală, când a realizat că mergea în direcția greșită, așa că a schimbat direcția de mers la 180° sens trigonometric și a mai mers 20 km. Cât de departe și în ce direcție față de punctul de pornire se află Ion?

5. Un canotist vâslește spre nord peste un râu care trece de la est la vest. Dacă canotistul vâslește cu 3 km/h și râul curge cu 5 km/h, aflați viteza și direcția rezultată a canoii?
6. Un avion zboară cu o viteză la sol de 180 km/h pe o direcție de 40° în sens trigonometric. Vântul bate pe o direcție de 250° cu o viteză de 50 km/h. Găsiți viteza și direcția rezultată a avionului?
7. Un stol de pescăruși zboară pe o direcție de 45° invers sensului trigonometric cu o viteză la sol de 8 km/h. Vântul bate pe o direcție de 20° în sensul acelor de ceasornic cu o viteză de 5 km/h. Găsiți viteza și direcția rezultată de zbor a pescărușilor?
8. Un avion zboară fără vânt pe o direcție de 30° în sens invers trigonometric timp de 150 km/h și apoi pe o direcție de 200° în sensul trigonometric timp de 200 km/h. La ce distanță și ce direcție are avionul față de punctul de pornire?
9. Un iaht navighează cu o viteză de 10 noduri în apa nemișcată pe o direcție de 120° sens trigonometric. Curentul oceanic are o viteză de 3 noduri marine pe o direcție de 50° în sens trigonometric. Care este viteza de deplasare și direcția iahtului?
10. Un avion zboară pe o direcție de 240° în sens trigonometric cu o viteză la sol de 200 km/h. Vântul bate cu 25 km/h pe o direcție de 170° în sens trigonometric. Găsiți viteza de deplasare și direcția cu planul.
11. Cu ajutorul aplicației GoogleMaps găsiți coordonatele colegiilor militare de la Alba Iulia, Craiova și Breaza și stabiliți care ar fi cea mai strategică poziție pentru a construi o bază militară de pregătire care să deservească aceste trei unități militare.

Rezolvare:

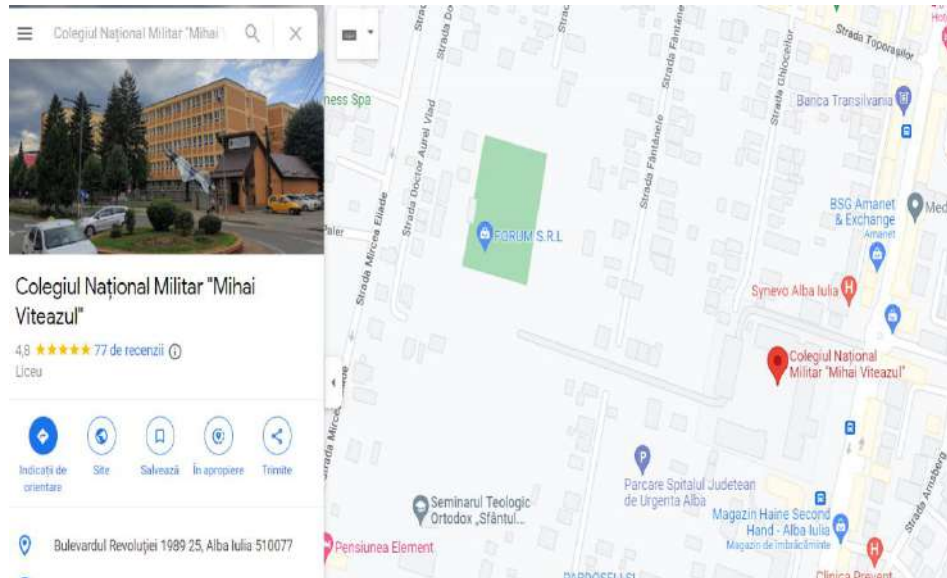

Figura 4

Se deschide aplicația Google Maps

Se introduc cele trei colegii pentru a se putea extrage coordonatele geografice ale locațiilor

Colegiul Militar „Mihai Viteazul” Alba Iulia = $A(46, 0730; 23, 5551)$

Colegiul Militar „Tudor Vladimirescu” Craiova = $B(44, 3206; 23, 8099)$

Colegiul Militar „Dimitrie Cantemir” Breaza = $C(45, 1836; 25, 6637)$

Locul dorit pentru crearea bazei militare ca să se afle la aceeași distanță de cele trei colegii militare este centrul cercului circumscris triunghiului cu vârfurile în aceste colegii.

Acest lucru se poate afla foarte ușor cu GeoGebra = $O(45, 3; 24, 5)$ coordonate ce corespund Comunei Berislăvești, jud. Vâlcea

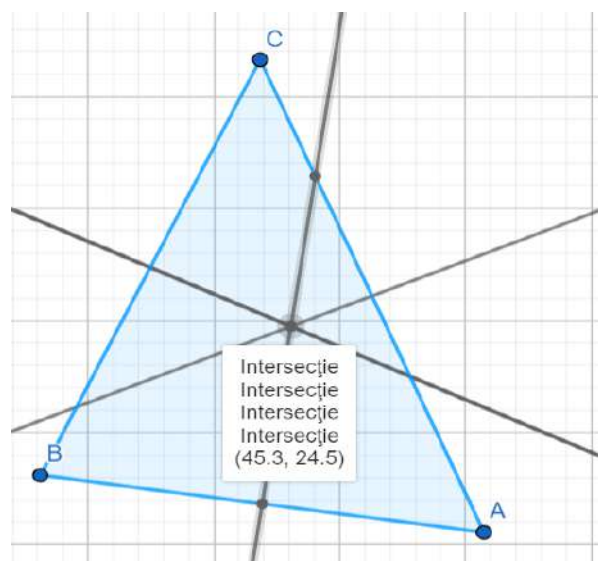

Figura 5

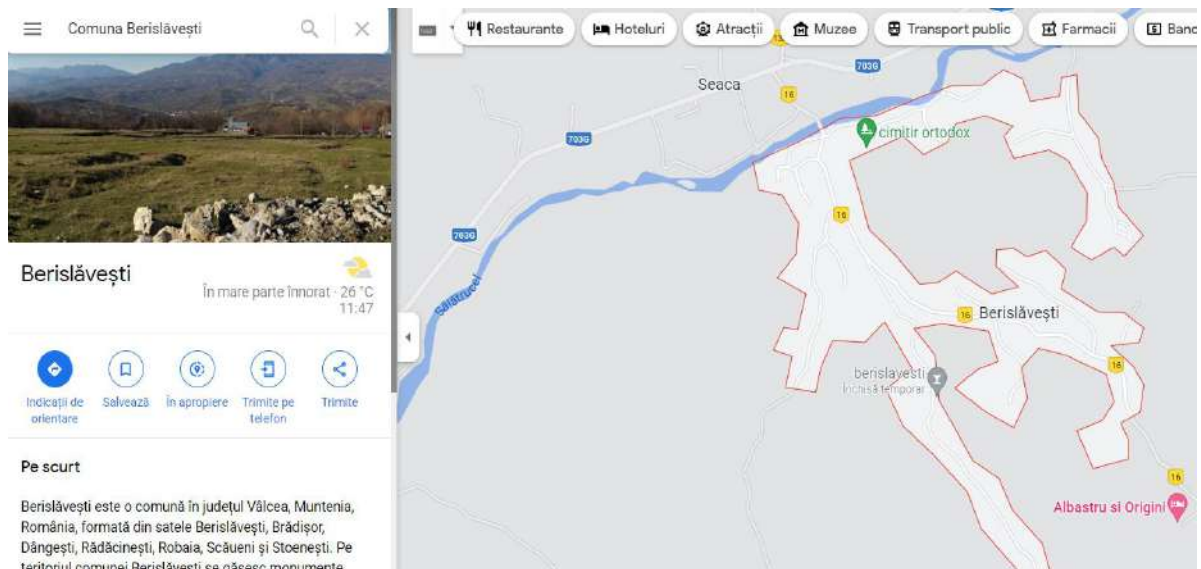

Figura 6

12. Un fermier din Dobrogea are o suprafață arabilă de forma unui triunghi cu vârfurile de coordonate (fiecare elev își alege alte coordonate). El vrea să cultive pe acest teren floarea soarelui, porumb și fasole pe suprafețe egale. Cum ar trebui să împartă terenul fermierul. Justificați.

Bibliografie:

1. Marius Burtea, Georgeta Burtea, *Culegere de Matematică*, Editura Campion, 2018;
2. Pamela Vallmar, Michael Haese, *Mathematics for the international student 6*, Haese and Harris publication
3. Mihaela Brut, *Instrumente pentru e-learning. Ghidul informatic al profesorului modern*, Editura Polirom, Iași, 2006;
4. Dulamă, M. E. Didactică axată pe competențe, Editura Presa Universitară Clujeană, 2010;
5. <https://erasmus.scoalanicolaetitulescu.ro/images/diseminare/ghid.pdf>
6. <https://www.geogebra.org/>;
7. <https://www.pro-matematica.ro>

Prof Mitrenca Tanța

Colegiul Național Militar Alexandru Ioan Cuza

Viitorul este dezvoltarea durabilă

Prof. Mitroi Cristina Mirela

Liceul Teoretic "Ioniță Asan" Caracal

La început de secol și mileniu, civilizația industrială ajunsă la nivelul globalizării, având puterile uriașe conferite de știință și tehnologie, se confruntă totuși cu probleme foarte serioase. Adaptate situației dar păstrându-și integral caracterul dramatic, cuvintele lui Hamlet se potrivesc momentului în forma „a fi sau a nu mai fi”. Salvarea mai poate fi încă posibilă numai pe calea dezvoltării durabile. Aceasta este unanim considerată ca singura “iesire de siguranță” pentru a evita o prabusire apropiată întrerupând procesele de autodistrugere și a se sustrage destinului trist pe care l-au avut toate civilizațiile precedente, după lungi perioade de un uimitor progres. Desigur omenirea este amenințată de multe pericole (pandemii, meteoriți, cutremure, vulcani, accidente nucleare etc.) dar cele care decurg din degradarea mediului și epuizarea resurselor sunt cele mai importante, fiind extinse asupra întregii planete și practic ireversibile. Conceptul dezvoltării durabile renunță la lupta cu natura în schimbul prieteniei cu aceasta, cautând să frâneze orice proces susceptibil de a aduce prejudicii generațiilor viitoare și să repare tot ce se mai poate. Este o manifestare de solidaritate peste limitele unei vieți, dovadă a maturității civilizației noastre în era globalizării și căutărilor extraterestre. Sunt necesare schimbări profunde în sferile activităților industriale, economice, educative, culturale, administrative, politicii, științei și tehnologiei revenindu-le un rol hotărâtor.

Pe acest drum, înainte de toate, este nevoie de un alt mod de a gândi și de alte atitudini, în spiritul “thinking globally, acting locally”. Totul trebuie făcut rapid, din mers. Au de învățat copiii dar și cei maturi, pentru a nu fi expuși să devină, de la o zi la alta, incompatibili cu exigentele locului unde muncesc sau, ceea ce este mai grav, suferinzi de “sindromul managerului depășit”, care blochează și îmbolnăvește un întreg sector, ducându-l la esec. Sub presiunea situației existente, se construiește o bază corectă de gândire și se adoptă repere sintetice de orientare, având rol catalizator în activitatea inginerescă. Importanța lor este excepțională în construcții deoarece acestea sunt utilizate cel mai îndelung. De regulă, nu mai este timp să apară cuvinte noi și se adoptă frecvent expresii în care termenii vechi primesc uneori semnificații suplimentare, încă neincluse în dicționare. Caracteristic este că în engleză a fost introdusă sintagma “sustainable development”, iar în franceză “développement durable” preluată în română prin “dezvoltare durabilă” (existând și variantele viabilă sau sustenabilă, care ar fi fost mai aproape de sensul dorit). Alți termeni sau expresii mai puțin cunoscuți sunt: masivitate (greutate) virtuală, dematerializare, materiale ecologice, energie înglobată, energie primară, secundară și finală, exergie, anergie, materiale energofage, imobile cu consum redus de energie, case pasive, audit energetic etc.

Termenul de dezvoltare durabilă este deja dominant în dezbaterile privind protecția mediului. După Conferința Națiunilor Unite despre Mediu și Dezvoltare (UNCED) din 1992 de la Rio de Janeiro ea a capatat o definiție unică (acceptată la nivel mondial), ca fiind aceea dezvoltare care "se confruntă cu nevoile prezentului fără a compromite posibilitatea generațiilor viitoare de a-și satisface nevoile proprii".

Problema-cheie a dezvoltării durabile este opoziția între nevoile în creștere ale populației și limitele impuse de resursele planetei precum și degradarea continuă a mediului. Chiar la Conferința de la Rio, mulți dintre participanți au recunoscut nevoia de dezvoltare economică la țările aflate în curs de dezvoltare, în schimb, la țările dezvoltate, această nevoie a fost contestată. Dezvoltarea economică are cele mai multe dintre trasaturile de fond care pot intra în contradicție cu dezideratele dezvoltării durabile (utilizare la maximum a resurselor, cu posibilitatea distrugerii lor, riscuri de mediu). Pe de altă parte, este imposibil să gândim dezvoltarea durabilă fără a accepta ideea de consum, în vederea satisfacerii nevoilor esențiale ale oamenilor și fără a se coborî standardele de viață. Acest lucru înseamnă de fapt un consum raportat la potențialul ecologic al mediului. Termenul cel mai controversat de "creștere durabilă și neinflaționistă" reflectă conflictul intern dintre angajamentul față de protecția mediului pe de o parte și dezvoltarea economică pe de altă parte. Există opinii avizate care susțin că producția și consumul de bunuri ar deveni durabile în momentul în care s-ar realiza o reducere de cel puțin 10 ori a consumului de materii prime. Economia care ar îndeplini aceste condiții a fost denumită "dematerializată". Până la acest stadiu există și alte stadii intermediare care reflectă gradele de "decuplare" ale economiilor naționale de la consumul de materii prime.

În comunitatea europeană, aplicarea principiilor dezvoltării durabile s-a făcut după Conferința Ecologică a Națiunilor Unite (Stockholm), în anul 1972. Mai exact, în 1973 s-a luat decizia aplicării primului Program de Acțiune de Mediu. Conform acestui program dezvoltarea economică, prosperitatea și protecția mediului erau considerate interdependente. Cele mai importante obiective de acțiune în acest sens au fost stabilite ca fiind următoarele:

- prevenirea și reducerea pagubelor ecologice;
- conservarea unui echilibru ecologic;
- folosirea rațională a resurselor naturale.

Pentru prima dată se sublinia necesitatea unei evaluări amănunțite a impactului pe care îl au alte politici asupra mediului, urmărindu-se în principal evitarea oricărei activități daunătoare acestuia. Au urmat apoi încă trei programe (1977, 1982, 1987) în care s-a pus pe primul plan popularizarea principiilor dezvoltării durabile. Cu alte cuvinte s-a trecut de la o fază calitativă la una propagandistică, tocmai pentru a se schimba viziunea generală asupra dezvoltării durabile, mai ales că, pentru prima oară în politica europeană, mediul era considerat o componentă a procesului de producție iar Programul de Acțiune de Mediu era orientat pe sectoare, analizându-se astfel mai eficient impactul diferitelor sectoare economice asupra mediului.

O schimbare strategică semnificativă a fost reprezentată de al cincilea Program de Acțiune de Mediu (1992-1999) care aducea mai multe elemente performante și inovative. Acest al cincilea program a dus la o reacție negativă a țărilor membre UE care se vedeau limitate în procesul de creștere a producției, a comerțului și consumului. Unele state s-au împotrivit deschis noii orientări de integrare europeană. Prin urmare se poate vorbi de un eșec al celui de-al cincilea Program de Acțiune de Mediu, lucru ce a determinat apariția, în 2001, a celui de-al șaselea Program de Acțiune de Mediu (2001-2010). Conform acestui program strategia de dezvoltare durabilă a UE se concentrează pe patru domenii: schimbări climatice, transporturi, sănătate publică și resurse naturale. El a fost elaborat plecând de la premisa că un mediu sănătos este esențial pentru prosperitatea și calitatea vieții și se bazează pe dorința cetățenilor uniunii de a trăi într-un mediu mai sănătos (se observă deja schimbarea sensului de acțiune față de

celelate cinci programe, coborandu-se adresabilitatea programului pana la nivelul cetateanului). Programul a fost dur criticat si contestat de o serie de organizatii neguvernamentale "radicale" de protectie a mediului.

Referitor la Romania, acest al saselea program are o implicatie importanta asupra procesului ei de integrare europeana, fiindca a fost gandit in contextul unei Europe largite si bazat pe implicarea largita a publicului (inclusiv din tarile candidate), sub deviza "Mediu 2010: Viitorul nostru, alegerea noastra".

La Rio de Janeiro, in 1992, peste 170 de state si un numar impresionant de organizatii neguvernamentale au sustinut un plan de actiune pentru dezvoltarea globala a secolului 21. Astfel, concret, dezvoltarea durabila urmeaza a se implementa conform unui "ghid", unui program denumit "Agenda 21". In Romania implementarea Agendei 21 Locale se realizeaza cu sprijinul PNUD, care asigura sursele de finantare din partea Guvernelor Marii Britanii si Canadei. Prin implementarea Agendei 21 Locale se urmareste integrarea problemelor de protectie a mediului in procesul de luare a deciziei in sectoarele social si economic, formandu-se astfel un parteneriat strategic. De asemenea, se urmareste si implicarea publicului in monitorizarea si raportarea procesului de implementare. Astfel, procesul aplicarii Agendei 21

Locale incurajeaza participarea intregii comunitati (mediul de afaceri, organizatii guvernamentale si neguvernamentale si chiar participarea individuala a cetatenilor) intrucat dezvoltarea durabila se refera la o planificare pe termen lung care recunoaste interdependenta dintre factorii sociali, economici si de mediu care afecteaza sanatatea si calitatea vietii.

Abordarea dezvoltarii durabile prin politicile publice nu este nici pe departe un lucru facil. Este un proces continuu care necesita ajustari permanente, interactiuni multiple si o interrelatiune eficienta cu multe alte domenii. Prin urmare, putem concluziona ca in Romania politicile de dezvoltare durabila sunt strans legate de cativa factori de fond absolut obligatorii pentru ca ele sa se transforme cu adevarat in politici publice de larga aplicare. Acesti factori sunt: educatia, informatia, viziunea si vointa politica si cresterea economica. Desigur, fiecare dintre acesti factori poate deveni in sine un subiect important de studiu. Prin intermediul materialelor de pe site se incearca niste pasi initiali in privinta primilor doi factori.

In anii '70 a fost marcat inceputul unor dezbateri de anvergura asupra unor probleme de o gravitate fara precedent carora lumea contemporana trebuia sa le faca fata: limitarea resurselor, suprapopularea, criza ecologica, accentuarea inegalitatilor, criza socioculturala etc. Conceptul de calitate a vietii are in centrul sau omul privit nu numai ca fiinta sociala, ci ca scop, ca obiectiv ultim al oricarei actiuni sociale. Studiul calitatii vietii a aratat in numeroase randuri ca nu exista o corelatie directa intre cresterea economica si cresterea nivelului de viata, aceasta si fiindca dezvoltarea si cresterea nu conduc automat la o reflectare corespunzatoare si in plan social-uman. Exemplul cel mai la indemana este chiar situatia Romaniei. Oricine poate observa ca procentul cresterii PIB nu se reflecta in nivelul de trai al cetatenilor. De altfel, exprimarea progresului numai prin PIB este recunoscuta in prezent ca deficitara, incluzand atat lucruri benefice cat si lucruri deloc benefice (de exemplu costurile pentru deteriorarea mediului sunt in general evitate pentru a nu duce la scaderea PIB). Se impune adoptarea - asa cum o fac deja un numar din ce in ce mai mare de economisti si unele organizatii internationale - unui set de indicatori care sa exprime cresterea calitatii vietii si care sa inlocuiasca PIB-ul ca unic indicator al dezvoltarii.

Din perspectiva dezvoltării durabile (și nu numai) satisfacerea nevoilor esențiale ale populației înseamnă în principal: asigurarea unei producții mai mari de alimente obținute prin mijloace "curate" din punct de vedere chimic/ecologic, acoperirea nevoii de locuințe (care să corespundă din punct de vedere al iluminării naturale, pierderilor cât mai mici de căldură, deci consumului redus de energie), a nevoii de aprovizionare cu apă, a asigurării condițiilor optime de sănătate și igienă.

Din perspectiva implicațiilor asupra populației luând ca exemplu populația tânără, dezvoltarea durabilă înseamnă satisfacerea nevoilor esențiale (în contextul durabil arătat mai sus), creșterea capacității tinerilor de a suporta mai ușor condițiile de achitare a creditelor pentru locuințe în special datorită economiilor pe care le pot face ulterior prin consumurile casnice reduse; sănătate și durată de viață mai mare; reducerea elementelor de stres cotidian care afectează un esanșon tot mai mare din populația activă; creșterea demografică datorită condițiilor mai bune de a întemeia o familie; dezvoltarea durabilă poate induce și anumite stări de insatisfacție provenite în special din aplicări incorecte ale programelor de guvernare, legislației naționale și europene, sau din presiunile impuse de nevoia unor schimbări de mentalitate și atitudine din partea populației (eforturi de limitare a consumurilor, atitudine socială proactivă față de mediu etc.). Per ansamblu, însă, avantajele pe termen lung ale măsurilor de dezvoltare durabilă apar ca evidente pentru toate imperatiile prezentate.

Ca o concluzie finală, au fost sintetizate (într-un studiu întocmit de mai multe organizații) câteva principii și direcții strategice care pot fi considerate ca posibil suport pentru politicile durabile:

- dorința oamenilor de a-și îmbunătăți permanent nivelul de trai este legitimă, și ea conduce la progres;
- progresul este mai degrabă sinonim cu largirea opțiunilor decât cu limitarea lor, de aceea viața trebuie respectată sub toate formele sub care apare (biodiversitate, diversitate culturală, etc.);
- sistemele naturale (dar și cele sociale și economice) trebuie lăuate să beneficieze în cea mai mare măsură cu putință de condiții de auto-sustinere/auto-întreținere;
- internalizarea externalităților (costurilor de mediu) negative și pozitive, respectiv a costurilor și beneficiilor marginale externe, prin mecanisme și instrumente de piață concurențială (economice), ca și prin intervenția reglatoare a statului (ansamblu de politici pe termen scurt, mediu și lung, standarde, reglementări juridice, penalități, taxe, impozite ș.a.);
- măsurile preventive sunt de preferat măsurilor corective;
- menținerea stocului de resurse regenerabile care nu trebuie să scadă în timp; restaurarea și creșterea acestuia, în condițiile îmbunătățirii nivelului de trai al populației; consumul de resurse neregenerabile trebuie astfel esalonat în timp încât să poată fi înlocuit (compensat) de alte resurse;
- corecțiile sunt aplicate de oameni, dar ele trebuie să fie utile întregului sistem natural (regurilor animal, vegetal și mineral), deoarece omul a intervenit deja în procese care fără această intervenție s-ar fi derulat altfel;
- susținerea economiei sau substituirii de resurse prin aplicarea rezultatelor științei și cercetării -dezvoltării tehnologice;

- in afara mediului natural, trebuie protejat si mediul antropic (creat de om), atat cel fizic, cat si cel cultural (in sens larg, cu includerea relatiilor sociale, economice, etc.);
- abordarea mediului natural si a celui antropic trebuie facuta in maniere similare;
- cooperarea intersectoriala si existenta unei societati participative sunt imperativele oricarei politici de dezvoltare durabila;
- educatia pentru mediu a populatiei tinere (dar si a celei adulte) este cheia atingerii scopurilor durabile;
- solutiile propuse de diferitele politici publice se vor raporta la nivel actual al cunostintelor, dar vor tine cont ca acestea sunt pe de o parte incomplete, si pe de o alta parte in continua si rapida evolutie

Dezvoltarea durabila a fost definita drept "aceea dezvoltare care "se confrunta cu nevoile prezentului fara a compromite posibilitatea generatiilor viitoare de a-si satisface nevoile proprii".

Bibliografie:

1. Angelescu A., Ponoran I., Ciobotaru V.-Mediul ambiant și dezvoltarea durabilă, București, Editura ASE 2003;

2. Axinte S., Teodosiu C., Cojocaru I., Balasanian I., -Ecologie și protecția mediului, Editura Ecozone, Iași 2001;

Rolul educatorilor în era educației digitale

Prof. Miulescu Tatiana
Grădinița nr. 271, București

Pe măsură ce tehnologia devine omniprezentă în viața de zi cu zi, și grădinițele vor suferi transformări semnificative. Era digitală va aduce schimbări majore în modul în care se desfășoară educația la acest nivel, având un impact asupra metodologiilor de predare, resurselor educaționale și interacțiunii dintre educatori, copii și părinți.

Într-o eră în continuă schimbare, în care tehnologia devine din ce în ce mai integrată în viața de zi cu zi, rolul educatorilor în educația digitală este esențial. Aceștia nu sunt doar transmisători de cunoștințe, ci și ghizi, mentori și facilitatori ai procesului de învățare. Educația digitală la grădiniță necesită o abordare atentă și bine gestionată, pentru a asigura că beneficiile tehnologiei sunt maximizate, iar potențialele riscuri sunt minimizate.

Facilitarea integrării tehnologiei în învățare. Educatorii sunt responsabili de alegerea aplicațiilor și platformelor digitale care sunt sigure și adecvate vârstei copiilor. Aceste resurse trebuie să fie educative, interactive și să sprijine obiectivele curriculare. Utilizarea tehnologiei pentru a crea medii de învățare interactive și atractive. De exemplu, utilizarea tablelor interactive, a realității augmentate și a realității virtuale pentru a oferi experiențe de învățare captivante.

Dezvoltarea profesională continuă. Educatorii trebuie să fie bine instruiți în utilizarea tehnologiei în clasă. Programele de dezvoltare profesională trebuie să includă cursuri și ateliere despre cele mai recente tehnologii educaționale și metode de predare digitale. Educația digitală evoluează rapid, iar educatorii trebuie să fie la curent cu noile tendințe și inovații. Participarea la conferințe, seminarii și comunități de practică online poate ajuta la menținerea actualizării cunoștințelor.

Ghidarea și supravegherea elevilor. Educatorii trebuie să monitorizeze modul în care copiii folosesc tehnologia, asigurându-se că aceasta este folosită într-un mod sigur și benefic. Supravegherea include verificarea timpului petrecut în fața ecranului și a conținutului accesat. Învățarea despre siguranța online trebuie să înceapă de la o vârstă fragedă. Educatorii trebuie

să le explice copiilor importanța protejării informațiilor personale și să îi învețe cum să evite riscurile online.

Promovarea abilităților critice și de gândire. Utilizarea tehnologiei pentru a stimula gândirea critică și abilitățile de rezolvare a problemelor. De exemplu, jocurile și aplicațiile educative pot fi folosite pentru a crea scenarii de rezolvare a problemelor care necesită gândire critică. Tehnologia poate fi folosită pentru a învăța prin jocuri educative care dezvoltă creativitatea și curiozitatea copiilor. Aceste jocuri trebuie să fie interactive și să încurajeze explorarea și descoperirea.

Colaborarea cu părinții și comunitatea. Educatorii trebuie să colaboreze cu părinții pentru a se asigura că utilizarea tehnologiei este consistentă și benefică atât la grădiniță, cât și acasă. Comunicarea regulată cu părinții despre progresul și utilizarea tehnologiei de către copii este esențială. Colaborarea cu organizații comunitare și alte instituții educaționale poate oferi resurse suplimentare și suport pentru implementarea tehnologiei în educație. Parteneriatele pot include accesul la infrastructură tehnologică, traininguri și resurse educaționale.

Echilibrul între activitățile digitale și non-digitale. Este esențial ca educatorii să echilibreze utilizarea tehnologiei cu activități fizice și sociale. Activitățile non-digitale, cum ar fi jocurile în aer liber, artele și meșteșugurile, sunt cruciale pentru dezvoltarea completă a copiilor. Tehnologia nu trebuie să înlocuiască interacțiunea umană. Educatorii trebuie să promoveze activități care încurajează colaborarea și comunicarea directă între copii.

Rolul educatorilor în viitorul educației digitale la grădiniță este complex și vital. Aceștia trebuie să fie bine pregătiți, adaptabili și proactivi în integrarea tehnologiei într-un mod care să sprijine dezvoltarea holistică a copiilor. Cu o abordare echilibrată și informată, educatorii pot transforma tehnologia într-un instrument puternic pentru învățare, pregătind copiii pentru provocările și oportunitățile viitorului digital.

Bibliografie

- Cucos, C. (2014). *Pedagogie. Editia a III-a revazuta si adaugita*. Editura Polirom.
- Cucos, C., Pânișoară, I.-O., Istrate, P., & Ceobanu, I. (2022). *Educatia digitala. Editia a II-a revazuta si adaugita*. Editura Polirom.
- Graber, D. (2020). *Copiii în era digitală*. Editura Niculescu.

Digitalizarea educației

Prof.inv.prescolar Mocanu Viorica Eliza
Scoala Gimnaziala Nr.1 Negoiesti

Digitalizarea educației este o necesitate a zilelor noastre pentru a asigura un învățământ de succes. Chiar și în afara contextului pandemiei, educația digitală a devenit, pe an ce trecea, o nevoie tot mai mare atât pentru profesori cât și pentru elevi. Pandemia a acutizat însă această nevoie și a adus-o până la un nivel vital pentru orice societate și pentru orice sisteme educaționale din lume.

În ultimii ani a avut loc o schimbare majoră privind modul în care școlile noastre abordează tehnologia. Transformarea procesului educațional și evoluția către școala digitală necesită asigurarea accesului la instrumente digitale de studiu pentru elevi și personalul didactic, într-un mediu care să permită colaborarea și comunicarea eficientă între toate părțile implicate.

Educația digitală presupune, pe deoparte, un set de cunoștințe pe care un individ trebuie să le aibă cu privire la utilizarea unui sistem digital, adică să fie capabil să folosească funcționalitățile minime ale acestuia. Pe de altă parte, educație digitală se referă deseori și la niște metode digitale care să înlocuiască metodele clasice pe care învățământul le-a folosit dintotdeauna.

În clasa viitorului, profesorii și elevii folosesc intuitiv și în detaliu toate funcțiile și resursele echipamentelor și tehnologiei de top, pentru procese de predare-învățare-evaluare atractive și eficiente. Apariția unor dispozitive și servicii mobile mai ușor de folosit și mai accesibile, alături de dorința de a adapta educația la generația de copii ‘‘digitali’’, cu așteptări complet noi în ceea ce privește procesul de învățământ, a dus la schimbarea semnificativă a felului în care se înțelege și se practică actul de învățare, la școală. În loc să folosească tehnologia doar ca pe un instrument adițional la mijloacele tradiționale de predare și învățare, multe școli folosesc tehnologia pentru a influența în mod pozitiv actul educațional. Mai mult, în loc să o folosească înainte sau după ore, multe cadre didactice folosesc tehnologia în timpul orelor pentru a stimula interacțiunea cu și dintre elevi și a obține rezultate mai bune.

Lecțiile interactive îi determină pe educați să își dorească să participe activ la ore. Pentru a ține pasul cu o astfel de generație de copii și adolescenți, cadrele didactice trebuie să fie deschise la schimbare. Elevii care folosesc tehnologia digitală pentru a învăța devin mai implicați în acest proces și sunt mai interesați să-și dezvolte baza de cunoștințe, poate fără să-și dea da seama, pentru că învață într-un mod activ, angajat și implicat. Deoarece învățarea digitală este mult mai interactivă, mai ușor de reținut și asimilat decât manualele voluminoase, putem spune cu certitudine că digitalizarea reprezintă un context mai bun, care oferă o perspectivă mai largă și activități mult mai atractive decât metodele tradiționale de învățământ. Acest lucru îi ajută pe elevi să se conecteze mai bine cu materialele de studiu. Instrumentele și tehnologia digitală oferă bucurie copiilor, precum și numeroase beneficii în ceea ce privește dezvoltarea cognitivă a copilului. Astfel, orele de la clasă sunt mai eficiente, punându-se accent pe dezvoltarea materiei prin discuții și angajarea în activități care au la bază comunicarea și cooperarea între elevi. Ajutând copiii să gândească în afara cadrului tradițional și rigid de învățare, prin instrumente și metode digitale, le este stimulată creativitatea și le oferă sentimentul de încredere în propriile capacități.

Învățarea digitală nu numai că permite elevilor să acceseze tot mai multe informații, dar pot și să se asigure că informațiile sunt adaptate nevoilor lor specifice. Posibilitatea de a ajuta fiecare elev să învețe în cea mai eficientă manieră, este cel mai important beneficiu al învățării digitale.

Instrumentele și tehnologia digitală oferă profesorilor șansa de a împărtăși rapid informații cu alți profesori, în timp real. Prin îmbrățișarea dispozitivelor digitale și a învățării conectate, sălile de clasă din întreaga lume își sporesc abilitățile de învățare, experiența educațională și comunicare.

Educația digital prezintă o serie de avantaje pentru care se recomandă realizarea ei în școli. Ca avantaje putem aminti:

- Stimularea capacității de învățare inovatoare, adaptabilă la condiții de schimbare socială rapidă;
- Creșterea randamentului însușirii coerente a cunoștințelor prin aprecierea imediată a răspunsurilor elevilor;
- Întărirea motivației elevilor în procesul de învățare;
- Conștientizarea faptului că noțiunile învățate își vor găsi ulterior utilitatea;
- Facilități de prelucrare rapidă a datelor, de efectuare a calculelor, de afișare a rezultatelor, de realizare de grafice, de tabele;
- Introducerea unui stil cognitiv, eficient, a unui stil de muncă independentă;

- Asigurarea unui feed-back permanent, profesorul având posibilitatea de a reproiecta activitatea în funcție de secvența anterioară;
- Stimularea gândirii logice și a imaginației;
- Metode pedagogice diverse;

În concluzie, nu putem neglija faptul că această generație de copii și adolescenți se identifică cu dispozitivele electronice în ere Internetului. Pentru copiii mai mici, este un joc atractiv, iar pentru cei mari, interesați și motivați, reprezintă sursa de informare, modul sigur de a rezolva orice problemă, de a învăța și de a fi evaluat. Dacă putem determina modul în care să ”trezim” interesul elevului pentru studiu, atunci, resursele web apar pline de beneficii, avantaje în fața învățământului tradițional.

UTILIZAREA INSTRUMENTELOR DIGITALE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREȘCOLAR

Prof învățământ preșcolar MOISE CORINA

G.P.P.NR.47 MUN. PLOIEȘTI

Este educația tradițională îndeajuns?

Rar întâlnim pe cineva care ține copiii departe de școală și se îndreaptă doar spre educația online. Cine face asta, este considerat acum nebun și va primi o mulțime de sfaturi gratuite și contra-argumente. În acest moment, majoritatea oamenilor cred că școlile tradiționale sunt cele mai bune. Dar oare este de ajuns? Copiii mai învață cu același drag și interes ca acum 10 ani, de exemplu?

Generația de azi este mult mai activă, mai curioasă și mai dornică de informații rapide și la subiect, iar școala tradițională nu mai este suficientă. Iar aici intervine tehnologia și avantajele sale extraordinare inclusiv în domeniul educației.

Educația Online are farmecul său!

Este mai avansată din punct de vedere tehnologic, de aceea are un farmec aparte. Educația online este ideală pentru a-ți face copiii să prospere în domeniul lor de interes și să se pregătească pentru job-urile pe care le vor avea când termină școala, fiind mereu actualizată cu ultimele progrese în știință, tehnologie, medicină, artă, cultură, călătorii, transport și alte domenii.

Educația digitală merge dincolo de metodele de predare clasice, care nu mai țin pasul cu nevoile elevilor de azi. Este mai flexibilă și se potrivește cerințelor specifice pe care le au copiii. De ce? Deoarece copiii vor să știe întotdeauna mai mult, întotdeauna ceva nou, care să le stimuleze și mai mult creativitatea și gândirea critică.

Cunoașterea platformelor și instrumentelor digitale este esențială pentru educație, mediul profesional, participarea activă în comunitate și societate. În cazul învățământului preuniversitar și nu numai, este important să înțelegem competența digitală, în egală măsură să o cultivăm și aprofundăm.

Competențele cheie sunt indispensabile, mai ales în contextul actual, deoarece ele reprezintă un pachet cu întrebări multiple, transferabil de cunoștințe, abilități și atitudini de care au nevoie toți indivizii pentru împlinirea și dezvoltarea personală, incluziune socială, acomodare socială și culturală. Acestea trebuie să se fi dezvoltat la sfârșitul educației obligatorii și trebuie să acționeze ca fundament pentru învățare, ca parte a educației pe tot parcursul vieții.

Această prezentare este un prim pas pentru mine, dar și pentru colegi, educatoare /profesori pentru învățământ preșcolar spre utilizarea tehnologiei în învățământul preșcolar sau pentru derularea activităților on-line cu grupa de copii. În marea majoritate a timpului, utilizarea

e-tehnologiilor salvează timp și energie, captându-se ușor atenția preșcolarilor și căpătând interes pronunțat din partea părinților. Pentru alegerea instrumentelor digitale, profesorii trebuie să urmărească valențele pedagogice ale acestora, ținând cont de gradul de interacțiune, de comunicare și colaborare, de dezvoltarea competențelor. Prin complexitatea instrumentelor digitale puse la dispoziție, oferă multiple beneficii pentru preșcolari, printre care, un mediu de învățare mult mai confortabil, dar care necesită suportul adulților (al părinților, în cazul învățării de acasă). Un aspect motivant pentru cadrele didactice îl reprezintă schimbul de bune practici și asistență din partea colegilor, împărtășirea experiențelor și a abilităților acumulate.

În următoarele rânduri, vă prezint câteva dintre aplicațiile și instrumentele digitale care se pot utiliza în facilitarea învățării on-line și în susținerea grădiniței de acasă sau pentru folosirea lor la grupa de copii, pe care eu le-am creat și le folosesc.

Jocurile, testele, puzzle-urile, fișele interactive sunt aplicații plăcute de către copii și de cadrele didactice deoarece își păstrează simțul ludic și sunt cele mai utilizate la vârstele timpurii.

Platforma Jigsawplanet (www.jigsawplanet.com) este o aplicație care permite încărcarea unui fișier de tip text sau fotografie și decuparea sub forme de piese de puzzle în funcție de complexitatea dorită(de la 3 la câteva sute de bucați). Este o aplicație gratuită și nu este obligatorie crearea de cont de utilizator.

Liveworksheets (www.liveworksheets.com)vă permite să transformați foile de lucru tradiționale tipărite (doc, pdf, jpg) în exerciții interactive online cu autocorecție, pe care le numim „foi de lucru interactive”. Foile de lucru interactive profită din plin de noile tehnologii aplicate educației: acestea pot include sunete, videoclipuri, exerciții de drag and drop, alăturare cu săgeți, alegere multiplă,etc., și chiar exerciții de vorbire, pe care preșcolarii trebuie să le facă cu ajutorul microfonului. Puteți să vă păstrați foile de lucru private, există o limită de 30 de foi de lucru private sau crea cărți digitale. Multe dintre foile de lucru pot fi descărcate și în format pdf (dacă autorul a permis această opțiune). Puteți descărca 10 foi de lucru pe zi, iar pentru cei care lucrează pe Google Classroom se pot atribui direct la grupa formată.

Este important să ne folosim dăruirea ca profesori, iubirea noastră necondiționată pentru copii, capacitatea noastră de asimilare și cunoaștere, de adaptare în diferite situații, pentru a crea lucruri noi, interesante, captivante, chiar dacă sunt din sfera e-tehnologiilor

Bibliografie și exemple

wordwall.net

DOS- Educație pentru societate,,AȘA DA, AȘA NU!,,(personaje din povești)

wordwall.net/ro/resource/2648211

NUMERAȚIA ÎN LIMITELE 1-5

wordwall.net/ro/resource/2581631

Care sunt anotimpurile anului?

wordwall.net/ro/resource/2581344

www.liveworksheets.com/
SCUFIȚA ROȘIE-piramida
www.liveworksheets.com/xe1019407te
FLORILE PRIMĂVERII
www.liveworksheets.com/ml1003839bc
FRUCTELE DULCI ALE TOAMNEI
www.liveworksheets.com/hm1003393jp
SUNETUL ȘI LITERA G
www.liveworksheets.com/xb1002526le
POVEȘTEA IEPURĂȘULUI DE PAȘTE-Jurnal grafic
www.liveworksheets.com/rz1555835xh
blabberize.com/
OMIDA MÂNCĂCIOASĂ-Poveste
blabberize.com/view/id/1998580
OMUL DE ZĂPADĂ-Poezie
blabberize.com/view/id/1955215
www.jigsawplanet.com/
OMIDA MÂNCĂCIOASĂ, PUZZLE
www.jigsawplanet.com/?rc=play&pid=14c6323fb617
SCUFIȚA ROȘIE, PUZZLE
www.jigsawplanet.com/?rc=play&pid=2b66ff1435af
ZÂNA TOAMNA, POVEȘTE
www.liveworksheets.com/ml1003839bc
FRUCTELE DULCI ALE TOAMNEI

STUDIUL PRIVIND EFICIENȚA UTILIZĂRII JOCURILOR DINAMICE PENTRU DEZVOLTAREA ARMONIOASĂ A COPIILOR DE VÂRSTĂ ȘCOLARĂ

Prof. Moise Emanuel Petrică
Școala Gimnazială „Spiru Haret” Bacău

Am realizat un studiu din dorința de a demonstra că practicarea unor exerciții dinamice la orele de educație fizică și sport, pe care apoi copiii să le poată introduce în programul lor de joacă afară cu prietenii, în curtea școlii în recreațiile firești, dintre ore, în parc sau în spațiile de joacă „dintre blocuri” pot fi un ajutor în dezvoltarea lor armonioasă. Mai mult, cred că prin marea varietate de jocuri folosite la școală, putem stimula creativitatea copiilor și a părinților pentru a inventa noi jocuri, cu reguli clare, fiecare joc având menirea să fie și un liant între prieteni, crescând astfel implicarea socială a copiilor, ducând la dezvoltarea unor relații de bună calitate cu partenerii de joacă și contribuind astfel, fără să fie un factor impus, la dezvoltarea armonioasă a copiilor. Aceasta cu atât mai mult cu cât, la vârsta micii școlarități, copiii sunt tentați să adopte cu mai mare ușurință jocurile cu reguli stricte, învățate la școală. Regula, în această perioadă de creștere și formă devine un element central, un fel de certitudine care îl ajută în adaptarea în colectiv sau în adaptarea la noi situații.

Am fost motivat în alegerea acestei teme și de anumite observații pe care le-am făcut pe parcursul anilor de profesorat. Exercițiile dinamice practicate frecvent la ore sunt un stimulent excelent pentru copii și un „antrenament” pentru practicarea diverselor jocuri sportive. În acest sens, pot să spun că elevii care au participat cu mai multă implicare la orele de educație fizică și sport au reușit să se încadreze mai ușor în cerințele echipelor de fotbal, handbal mixt sau volei în care activează (la nivelul școlii sau al diverselor cluburi din municipiul Bacău).

O altă motivație, absolut personală, o reprezintă faptul că am considerat întotdeauna, dar mai ales după ce am început studiile la Facultatea de Științe ale Mișcării, Sportului și Sănătății, că jocul este un lucru foarte serios în viața unui om iar jocurile de mișcare pot reprezenta o sursă de dezvoltare armonioasă a copiilor dar și pentru întreținerea stării de sănătate a adulților. Implicarea adulților în jocul copiilor, a copiilor în joaca adulților, poate reprezenta o formă interesantă de implicare și colaborare între persoane, poate fi un factor care să impulsioneze socializarea de bună calitate. Un adult care nu și-a pierdut pofta de joacă este un model pentru copii, îi ajută să se dezvolte mai bine și contribuie la sănătatea fizică și psihică a tuturor.

1. Aspecte privind educația fizică și sportul ca disciplină școlară

Educația fizică este o activitate al cărei scop este să valorifice ansamblul formelor de practicare a exercițiilor fizice în scopul măririi potențialului biologic al omului în concordanță cu cerințele sociale. Este o activitate fiziologică prin natura exercițiilor sale, pedagogică prin metodă, biologică prin efectele sale și socială prin organizare și activitate.

În sens pedagogic extins, educația fizică urmărește dezvoltarea armonioasă a organismului, întărirea, menținerea sau redobândirea stării de sănătate, călirea organismului, formarea și perfecționarea priceperilor și deprinderilor motrice, cultivarea calităților psiho-fizice necesare desfășurării oricărei activități, muncii, exercitării profesiunilor, activității sportive – forța, îndemânarea, viteza, precizia, suplețea și coordonarea.

Sportul vizează, mai mult decât educația fizică, stimularea competiției sportive desfășurate după reguli stricte. În terminologia de specialitate sportul este definit ca „activitatea specifică de întrecere în care se valorifică intensiv formele de practicare a exercițiilor fizice în vederea obținerii cde către individ sau colectiv a perfecționării posibilităților morfofuncționale și psihice concretizate într-un record, o depășire a performanței proprii sau a partenerului”.

Este important de menționat că orele de educație fizică și sport au pătruns în școală încă de la începuturile sistemelor educaționale. Ele sunt importante tocmai în sensul în care prin activitățile specifice sunt vizate toate componentele menționate anterior.

2. Rolul și importanța educației fizice și a sportului

Orele de educație fizică contribuie la formarea copiilor atât în ceea ce privește componenta dezvoltării fizice, unde orele de educație fizică au un rol vizibil, cât și în cadrul componentetelor dezvoltării psihologice prin educarea voinței, a spiritului de competiție dar și de fair-play. Ca disciplină școlară, educația fizică și sportul își are propriile programe școlare, concepute diferențiat pe cicluri școlare și clase, vizând, la fel ca și celelalte discipline școlare din curriculum național, formarea de valori, atitudini și competențe.

Obiectivele generale urmărite prin această disciplină școlară:

- menținerea unei stări optime de sănătate a celor care practică exercițiul fizic în mod conștient și sistematic;
- favorizarea proceselor de creștere și optimizare a dezvoltării corporale / fizice a subiecților (educaților);
- dezvoltarea/educarea calităților motrice de bază și a celor specifice sporturilor
- formarea corectă a unui sistem larg de deprinderi și priceperi motrice, precum și valorificarea lor în planul sportiv-performanțial;
- formarea și perfecționarea capacității și *obișnuinței* de a practica sistematic, corect și conștient exercițiile fizice, mai ales în timpul liber;
- contribuția eficientă la dezvoltarea unor trăsături și calități intelectuale, estetice, morale, civice etc.

Aceste obiective, cu grad mare de generalitate, nu pot fi atinse decât dacă mesajele legate de terminologia specifică educației fizice sau de aspectele bio-fizice sau de igienă pe care le implică practicarea exercițiilor fizice sunt clar / corect recepționate și mai mult decât atât, sunt constant și corect aplicate, dacă analiza și interpretarea datelor cu privire la capacitatea de efort sunt corect efectuate așa încât să ducă la rezultate pozitive, dacă utilizăm aparatură de măsură

corect etalonate care să ducă la înregistrarea unor rezultate reale care apoi pot fi utilizate de practicanții exercițiilor fizice în scopul unei corecte autoevaluări și pentru a stabili noi parametri de evoluție așa încât rezultatele viitoare să fie din ce în ce mai bune. Pentru elevi este extrem de important ca toate cunoștințele dobândite să fie dublate de exerciții de consolidare și mai ales, să devină, în cazul exercițiilor fizice, dacă se poate, o rutină care să conducă în timp, la formarea obișnuinței de a practica exerciții fizice. Este de notat că o stare de sănătate bună a individului și a societății în ansamblul său nu se poate obține în lipsa unei condiții fizice bune dublate de o stare de bine din punct de vedere mental / spiritual și de o capacitate intelectuală manifestată optim în analizarea oricărei situații problemă și în luarea celei mai corecte decizii la momentul respectiv.

În învățământul primar lecțiile de educație fizică urmăresc:

- dezvoltarea fizică armonioasă;
- urmărirea unor efecte de ordin sanogenetic asupra organismului prin practicarea exercițiilor fizice;
- dezvoltarea calității motrice;
- construirea unui sistem elementar de priceperi și deprinderi motrice de bază și aplicativ-utilitare;
- formarea unor trăsături morale, volitive, cognitive, afective;
- căpătarea obișnuinței de practicare independentă a exercițiilor fizice.

Interesul pe care îl manifestă copiii la vârste școlare mici pentru practicarea exercițiilor fizice, deși este determinat mai ales de cauze de ordin fiziologic și psihologic, are o influență deosebită pentru perioada următoare de dezvoltare fizică și psihologică.

Situațiile de instruire vor facilita elevilor înțelegerea specificului educației fizice și sportului, prin oferirea unor experiențe de învățare variate: de practicant, de arbitru / organizator al activităților motrice, de spectator.

Abordarea conținuturilor se va realiza într-o manieră integrativă astfel încât situațiile de instruire să permită achiziționarea cunoștințelor, formarea deprinderilor / priceperilor / capacităților și atitudinilor corespunzătoare competențelor specifice. Programa școlară are un caracter concentric, în sensul valorificării competențelor specifice formate în anul/anii anteriori de studiu (a unora dintre conținuturile necesare formării/ consolidării deprinderilor) și pentru a favoriza fenomenul de transfer în învățare.

Putem face deci afirmația că orele de educație fizică și sport reprezintă o importantă componentă a curriculumului obligatoriu din România, componentă care influențează, pe termen lung, atât viața educabililor (elevilor) cât și a societății umane în general. Fără ore de educație fizică, cultura și viața copilului ar fi mai săracă, sănătatea lui ar fi în pericol iar dezvoltarea sa armonioasă ar depinde numai de factorii genetici și de implicarea părinților, ori se știe că în societatea actuală părinții își fac, de foarte multe ori, extrem de rar timp pentru a petrece într-un mod activ timpul cu copiii lor, tracasăți fiind de ritmul trepidant în care se scurge viața, de stresul indus de continua luptă pentru un nivel mai bun de trai pentru membrii familiei, de „grija zilei de mâine” în condițiile unei constante crize economice care se manifestă la noi în țară.

3. Tipuri de lecții de educație fizică

Lecțiile de educație fizică sunt considerate ca fiind forme de bază în practicarea exercițiului fizic. Din punct de vedere pedagogic, lecția de educație fizică este unitatea organizatorică principală a procesului didactic, prin intermediul căreia se îndeplinesc obiectivele / competențele stabilite prin programele școlare, particularizate pentru fiecare ciclu școlar și an de studiu.

Acest statut, de formă de bază este dat de mai multe aspecte, între care menționez:

-educația fizică este prezentă în planurile de învățământ ca arie curriculară de sine stătătoare, cu un număr de ore constant;

-cuprinde elevii de ambele sexe realizând categorii de conținuturi similare;

-este predată de profesori specializați care aplică programe școlare unitare;

-conținuturile pot fi adaptate dotărilor materiale, particularităților geografice și opțiunilor elevilor / părinților (în cazul disciplinelor cu statut opțional);

-satisface nevoia de mișcare a elevilor.

Lecțiile de educației fizică pot fi clasificate după mai multe criterii, cum ar fi:

a. După componenta tematică abordată:

a.1. lecții cu teme din deprinderile și/sau priceperile motrice;

a.2. lecții de „pregătire fizică generală” (cu teme din calitățile motrice)

a.3. lecții mixte – care abordează teme atât din deprinderile /priceperile motrice cât și din calitățile motrice

b. după felul deprinderilor și priceperilor motrice abordate tematic:

b.1. lecții monosport

b.2. lecții bisport

b.3. lecții polisport – aceste tipuri de lecții sunt frecvente acolo unde există așa-numitele „complexe de educație fizică și sport” care permit desfășurarea activităților multisport atât în interior cât și în aer liber. Din păcate, astfel de complexe nu fac parte din dotările obișnuite în țara noastră.

c. după etapele învățării deprinderilor și priceperilor motrice:

c.1. lecții de însușire / inițiere primară (de învățare)

c.2. lecții de consolidare

c.3. lecții de perfecționare;

c.4. lecții de verificare;

c.5. lecții mixte / combinate (prin combinarea a cel puțin două din cele patru tipuri de lecție menționate anterior)

d. după plasamentul în structura anului școlar:

d.1. lecții de organizare / introductive

d.2. lecții curente, săptămânale;

d.3. lecții de bilanț

e. după locul și condițiile de desfășurare:

e.1. lecții în aer liber, în condiții atmosferice și climaterice normale;

- e.2. lecții în aer liber pe timp friguros;
- e.3. lecții în interior, în condiții normale (sală de educație fizică și sport, anexe și materiale corespunzătoare)
- e.4. lecții în interior, în spații improvizate (săli de clasă, coridoare)
- f. după numărul de teme abordate:
 - f.1. lecții cu o temă;
 - f.2. lecții cu două teme;
 - f.3. lecții cu mai multe teme.

Pentru procesul didactic toate criteriile de clasificare sunt importante pentru că ele prezintă de fapt tipuri de lecții care se pot desfășura, la anumite momente, în unitățile școlare din România. Putem avea, de exemplu, o oră de organizare pe care să o putem susține în aer liber sau în sala de sport.

Dintre criteriile de clasificare prezentate este interesant de detaliat tipurile de lecții în funcție de etapele învățării motrice:

-lecțiile de învățare sunt lecții care se axează pe o singură deprindere motrică nouă. În astfel de lecții nu se programează două deprinderi diferite noi tocmai pentru că trebuie acordat timp suficient formării unei deprinderi motrice corecte;

-lecțiile de consolidare (fixare) sunt activități care se desfășoară după 1-3 lecții de învățare. În plus, astfel de lecții se desfășoară pe parcursul a mai multe ore (2-3);

-lecțiile de perfecționare sunt lecții care urmăresc creșterea gradului de automatizare a deprinderilor motrice dar și extinderea formelor de manifestare a priceperilor motrice;

-lecțiile de verificare sunt lecții care se desfășoară fie la începutul anului școlar (ca lecții de testare inițială – importante pentru realizarea grupelor de lucru omogene) sau la finalul unor cicluri de lecții și la sfârșitul semestrelor;

-lecțiile mixte care combină diversele tipuri de lecții.

4. Ce înseamnă dezvoltare fizică armonioasă

Un obiectiv al educației fizice ca disciplină școlară este contribuția la dezvoltarea armonioasă a organismului uman. Când se discută despre armonia corpului uman, se discută de fapt despre existența unor raporturi echilibrate între înălțime și greutate, de exemplu dar și despre raportul între frecvența cardiacă (bătăile inimii într-un minut) și cea respiratorie (numărul de respirații realizate într-un minut).

Se poate face afirmația că o dezvoltare armonioasă este dată de indicii morfo-funcționali, proporționali și apropiați de ai unui organism sănătos.

Calitatea indicilor morfo-funcționali este dată cumulativ, de factorii ereditari, de mediul natural și de mediul social. Mediul social are cea mai mare influență asupra dezvoltării fizice a organismului uman. Evoluția omului în mediul social îi influențează atât comportamentul de consum cât și comportamentul „sportiv”, dacă preferați o astfel de exprimare. Consumăm ce ne oferă piața, ca produse sau ca servicii, dar suntem influențați în alegerile noastre de cei din jur, de standardele aduse în prim-plan de societatea în care trăim: formele „rubensiene” au fost „la modă”

pentru a confirma apartenența la o clasă socială cu un nivel de trai crescut, iar în epoca actuală, prin media mai ales, se induce moda corpurilor mai degrabă ascetice dar proporționale decât a celor „bine făcute”. Ca să ajungi la standardele actuale, ajungi să fii un practicant asiduu de exerciții fizice deci din nou apare ca evidentă importanța educației fizice școlare care trebuie să creeze anumite rutine legate de practicarea exercițiilor fizice.

Exercițiul fizic reprezintă o acțiune motrică, voluntară, deliberat concepută și repetată sistematic în cadrul proceselor educative organizate, în scopul realizării unor obiective instructiv-educative concrete, în legătură cu formarea și perfecționarea priceperilor, deprinderilor și calităților motrice, cu educarea multilaterală a personalității.

Acest tip de acțiune este voluntară. Ea implică atitudinea activ-conștientă a persoanei, un efort personal, voința de a depăși dificultățile care pot să apară, dorința de a efectua actul motric. Toate mișcările din structura exercițiilor sunt selecționate astfel încât ele să urmărească efecte precise.

Exercițiul fizic trebuie să se bazeze pe recomandarea profesorului și să fie efectuat, până la instalarea unui automatism corect, sub supravegherea acestuia pentru ca influențele exercițiului asupra dezvoltării organismului să fie unele favorabile.

Exercițiile fizice sunt construite pe baza unor principii și reguli care asigură orientarea precisă a influențelor în direcția dezvoltării directe și proporționate a organismului.

Structura motrică, volumul, intensitatea și complexitatea eforturilor pe care trebuie să le depunem în realizarea corectă a exercițiului, pentru a conduce la atingerea obiectivelor instructiv-educative planificate, trebuie stabilite și dozate cât mai exact. Exercițiile fizice, în general, fiind acțiuni pe care alegem să le facem, duc și la mobilizarea atenției, gândirii și imaginației, influențând și diverse alte procese psihice (memoria, emoțiile, sentimentele).

Obiectivele care au în vedere dezvoltarea fizică armonioasă sunt:

- armonie între indicii morfologici și cei funcționali;
- proporționalitate între indicii somatici;
- proporționalitate între indicii funcționali.

Pentru ca aceste obiective să poată fi atinse este necesar ca prin educația fizică să se acționeze asupra organismului mai degrabă preventiv, profilactic sau chiar terapeutic.

Se poate aprecia că performanța sportivă este stimulată, dacă nu chiar condiționată, de o dezvoltare fizică armonioasă, ceea ce conduce la ideea că pentru a fi posibilă practicarea cu succes a unui sport, oricare ar fi el, sau doar pentru a avea o stare de sănătate bună, o viață activă, o primă condiție o reprezintă stimularea creșterii armonioase a corpului, obișnuirea lui cu activități motrice potrivite fiecărui stadiu de dezvoltare sau de creștere, formarea unor rutine care să includă exercițiul sportiv. Aceste rutine se formează mai ușor la vârste școlare mici deoarece la astfel de vârste, psihologii, medicii, antrenorii sportivi apreciază că organismul copilului este ca „un burete” care absoarbe tot ce îi este necesar și util. Profesorului de educație fizică îi revine sarcina de a determina ca aceste obișnuințe să se instaleze. Pentru aceasta însă este esențială și colaborarea cu familia, deoarece obiceiul practicării exercițiului fizic nu poate apărea dacă membrii adulți ai familiei nu respectă și ei o astfel de rutină sau dacă nu susțin pe deplin o astfel de activitate fizică.

5. Factori care influențează dezvoltarea fizică armonioasă

Dezvoltarea fizică armonioasă este influențată bineînțeles de mai mulți factori, fiecare cu importanța și ponderea sa. Din punctul de vedere al profesionistului în sport, exercițiile fizice au o influență deosebită asupra dezvoltării armonioase a copilului. Dar exercițiile fizice care nu sunt dublate și de obiceiuri alimentare sănătoase pot fi considerate doar o modalitate de a consuma o parte din energia pe care copilul o deține. Uneori însă, chiar și în condițiile practicării constante a exercițiilor fizice și a unei griji deosebite pentru alimentația copilului, dezvoltarea lui poate fi influențată, nu neapărat pozitiv, de factorii psiho-genetici după cum există cazuri, mult mai puține, este adevărat, în care deși alimentația este structurată din alimente despre care specialiștii în nutriție vor spune că nu aduce decât neajunsuri corpului, deși exercițiile fizice sunt practicate sporadic și doar așa trebuie, eventual doar la ora de educație fizică din programul școlarului, aspectul armonios să se datoreze tocmai acelor factori genetici care sunt moșteniți și care compensează, la un moment dat, toate excesele pe care le fac copiii, la „îndemnul și sub atenta supraveghere” a membrilor adulți ai familiei.

Este sarcina școlii, a profesorului de educație fizică în mod particular, să contribuie la formarea unor obiceiuri sănătoase, chiar și în aceste condiții, sau mai ales în aceste condiții, explicându-le celor mici că dacă își obișnuiesc organismul în copilărie cu anumite atitudini și comportamente, la maturitate, când vor dori să schimbe ceva, le va fi mult mai greu iar genele care i-au ajutat în copilărie să se dezvolte armonios, indiferent de atitudinea lor față de sport și față de mâncare se vor fi „erodat”, nu vor mai putea ajuta în aceeași măsură ca în copilărie.

Exercițiul fizic reprezintă elementul principal care stă la baza dezvoltării armonioase. El este important pentru creșterea și dezvoltarea corpului, pentru prevenirea și corectarea deficiențelor, pentru tratarea unor afecțiuni ale corpului.

Exercițiul fizic reprezintă acțiunea motrică conștientă, sistematic repetată care, desfășurată sub coordonarea unui profesor, conduce la o influență pozitivă asupra organismului uman.

Exercițiile fizice solicită un efort de voință și determină mobilizarea atenției, a gândirii și a imaginației, influențând memoria, emoțiile, sentimentele. Evaluarea exercițiilor se face cel mai des prin beneficiile pe care le oferă organismului copilului sau adultului practicant și vizează corespondența între volumul, intensitatea și complexitatea exercițiului efectuat.

Mișcările din structura unui exercițiu sunt alese astfel încât ele să urmărească efecte precise. Mai mult decât atât, putem spune că prin structura lui, exercițiul direcționează influența asupra organismului.

Scopurile urmărite de diversele exerciții de dezvoltare armonioasă a corpului sunt:

- angrenarea funcțională a organismului uman;
- tonifierea sistemului muscular și dezvoltarea mobilității articulare;
- cunoașterea capacității de mișcare adiferitelor segmente ale corpului ;
- dezvoltarea forței, vitezei, rezistenței și îndemnării, adică a calităților motrice;
- formarea unei ținute corecte (deci și prevenirea sau corectarea unor deficiențe fizice);

- formarea bazei generale a mișcărilor;
- formarea capacității de folosire în mod independent a unor astfel de exerciții în activitatea personală, zilnică.

Kinetoterapeuții, profesorii de educație fizică, specialiștii „în mișcare”, au sarcina precisă de a „prescrie” acele exerciții care oferă maximum de beneficii, care pot fi realizate cu partener, în grup sau individual, cu obiecte portative (bastoane, mingi medicinale, mingi de cauciuc, cercuri, eșarfe, corzi, gantere), la anumite aparate sau folosind diverse aparate..

Unui copil sănătos de vârstă școlară mică, profesorul îi va recomanda alte exerciții decât celui aflat la vârsta pubertară sau decât celui aflat la aceeași vârstă dar având anumite probleme de sănătate care trebuie „reparate”. În timpul școlarității, profesorul de educație fizică, împreună cu medicul școlar, are posibilitatea să depisteze atitudinile vicioase (atitudini cifotice, scoliotice, asimetrii de bazin sau deficiențe respiratorii) și astfel să intervină pentru corectarea lor, știut fiind faptul că o deficiență netratată la timp devine deformare care se tratează mult mai greu iar rezultatele sunt doar parțiale. Putem spune că, de fapt, profesorul de educație fizică contribuie la:

- depistarea atitudinilor deficiente;
- prevenirea apariției atitudinilor deficiente și îmbolnăvirilor;
- călirea generală a organismului.

Exercițiile pe care profesorul le recomandă sunt structurate de așa natură încât să facă posibilă realizarea lor în condiții optime. Aceasta presupune să se acorde atenție și exercițiilor de „încălzire” și celor de respirație astfel încât ceea ce înseamnă de fapt ”dezvoltarea capacităților motrice” adică primul stadiu al pregătirii fizice, să nu fie tratat cu superficialitate din dorința de a răspunde mai rapid doleanțelor copiilor de a trece la practicarea unor elemente de joc sportiv.

În acest context, al dezvoltării capacităților motrice, succesiunea firească a tipurilor de exerciții, pentru asigurarea succesului cuprinde exerciții pentru mobilitate articulară, elasticitate musculo-ligamentară, viteză de reacție și de deplasare, exerciții de rezistență, exerciții de îndemânare și exerciții de forță.

O astfel de succesiune asigură și încălzirea / pregătirea corpului pentru efort, și dozarea efortului în sine pentru a asigura un ritm cardiac corect, ca și evitarea unor accidentări care pot fi cauzate de insuficienta pregătire a organismului.

Orice tip de exercițiu ar fi folosit în scopul dezvoltării armonioase a corpului trebuie să fie accesibil, adecvat nivelului de pregătire, vârstei și sexului persoanei care trebuie să îl execute, să fie simetric (pentru stânga și dreapta), să alterneze grupele musculare și tipul solicitării, să aibă continuitate iar profesorul, în faza învățării, să dea dovadă de exigență față de corectitudinea executării exercițiilor deoarece pentru a obține beneficii, este necesar ca fiecare mișcare să fie corect executată, altfel ea putând produce mai degrabă neajunsuri pentru starea de sănătate și scopul urmărit.

Eficiența maximă a exercițiilor de dezvoltare armonioasă este asigurată prin respectarea bazelor generale ale mișcărilor pe tot parcursul execuției, baze care sunt:

- direcția precisă
- amplitudinea maximă

- ritmul și tempoul corespunzător
- gradul de încordare necesar unei execuții corecte
- ținuta corespunzătoare a segmentelor corpului.

Un alt factor deosebit de important în dezvoltarea fizică armonioasă îl reprezintă **regimul igienico-dietetic** și folosirea corectă a factorilor naturali: apă, aer, soare, mișcare, modelare moral-spirituală.

Când aducem în discuție regimul igienico-dietetic în raport cu dezvoltarea fizică armonioasă trebuie să avem în vedere câteva aspecte legate strict de ceea ce mâncăm cât și de momentul când mâncăm. Este un fapt bine cunoscut că mesele regulate, la ore fixe sunt benefice pentru digestia corectă. De asemenea, este recomandată evitarea oricărui efort fizic sau intelectual imediat după masă deoarece ar putea să apară blocarea sau îngreunarea digestiei. La fel de nociv este și dormitul imediat după masă. Pentru a asigura regularitatea meselor este indicat, mai ales în cazul copiilor, dar nu numai al lor, să folosim „pauza de masă” pentru consumarea unui pachetel cu mâncare (pe cât posibil să se evite mâncarea intens procesată industrial) aleasă ca să aducă și aportul energetic necesar și nici să nu producă o stare de moleșeală organismului, moment în care are loc o scădere a randamentului intelectual și/sau fizic. Plasarea orei de educație fizică imediat după pauza mare, pauză destinată consumării pachetelului cu mâncare, poate să împiedice obținerea unui randament optim pentru activitățile specifice orei. Pe de altă parte, constrângerile plasării orelor de educație fizică în intervalul orar rezervat desfășurării orelor în școală, trebuie să conducă la colaborarea familiei cu școala și educarea copilului ca în pauza dinaintea orei de educație fizică să nu consume alimente pentru a nu pierde efectul benefic atât al mâncării cât și al efortului fizic pe care îl presupune desfășurarea unei astfel de ore la parametri optimi.

Referitor la regimul igienico-dietetic al copilului, elev de școală, este indicat să ținem cont de tipul de activități pe care le desfășurăm, de locul unde se desfășoară și de ce fel de activități preced sau urmează acestora.

Pentru a asigura o alimentație sănătoasă, trebuie să se asigure un echilibru permanent între necesitățile fiziologice ale organismului și cantitățile de alimente (factori nutritivi) consumate. Ținând cont de conținutul caloric al alimentelor, ca și de necesarul pentru organism, specialiștii recomandă fracționarea consumului de alimente în trei mese principale și două gustări, aportul caloric al fiecărei mese fiind diferit.

Astfel, pentru micul dejun se recomandă un aport caloric de aproximativ 30% din necesarul zilnic, fiind o masă extrem de importantă, atât pentru copii cât și pentru adulți. Pentru copii, un mic dejun sănătos ar trebui să conțină alimente bogate în calciu (lapte, iaurt, unt, brânzeturi), cereale integrale, proteine (ouă și preparate din carne), legume și fructe. Pentru a respecta aceste cerințe, ținând cont de anumite recomandări care vin de la nutriționiști, micul dejun ar trebui să dureze undeva spre o oră, lucru care adesea este ignorat de părinți și copii pentru că programul școlar este, pentru copii, de obicei între ora 8 și ora 12 sau 13, dacă nu cumva se prelungește cu program „școală după școală” și atunci, acasă, micul dejun este „pe repede înainte” ceea ce duce la un aport energetic deficitar.

Cele două gustări ar trebui să aducă aproximativ 10% din cantitatea calorică zilnică. Ele sunt formate adesea din fructe sau din produse de patiserie.

Dejunul ar trebui să fie constituit din cel puțin două feluri de mâncare (supe sau ciorbe și un fel principal care să conțină legume și carne), eventual un desert din fructe sau tarte și să ofere organismului 40% din cantitatea calorică zilnică.

Pentru cină, ultima masă a zilei, un aport de caloric de 20% poate fi asigurat din preparate ușor de digerat (pește, orez, legume). Această masă se recomandă a fi luată cu cel puțin 2 ore înainte de somn, pentru a permite organismului începerea digestiei.

Este important de știut că obiceiurile alimentare ale adultului se formează în copilărie, pe baza modelului familial. Școala are rolul de a interveni, prin cadrele didactice, dacă observă obiceiuri alimentare nesănătoase, deoarece aceste obiceiuri se pot perpetua și vor dura toată viața. Este totdeauna mai greu să se modifice astfel de obiceiuri alimentare greșite la vârste mai mari.

De obicei, în colectivitate, copilul descoperă modul de alimentare al celorlalți copii, se obișnuiesc cu un program ordonat de alimentație (mai ales în instituțiile școlare cu program prelungit, la care orele de masă sunt fixe, meniul structurat astfel încât să asigure tot ceea ce are nevoie copilul din punct de vedere alimentar), sunt puși în fața unor feluri de mâncare care poate le sunt nefamiliare dar, mai de voie, mai de nevoie, ajung să își diversifice preferințele și modul de alimentare.

Proteinele se pot lua din carne, lapte, ouă, fasole, mazăre, cereale, nucifere și au un rol important în regenerarea țesuturilor organismului (mușchi, sânge, păr, organe interne), în formarea anticorpilor și în înlocuirea celulelor uzate.

Lipidele (grăsimile) au rolul de a proteja și susține organele interne (inimă, ficat, rinichi) și de a furniza energia necesară organismului. Ele se iau din unt, smântână, uleiuri vegetale, slănină, carne, cașcaval etc.

Glucidele (sau zaharurile) reprezintă principala sursă de energie pentru organism. Rolul lor este extrem de important în arderea grăsimilor, participă la formarea proteinelor, contribuie la reglarea temperaturii corpului și reprezintă sursa de energie a sistemului nervos. Alimente bogate în glucide sunt pâinea, fructele, sfecla de zahăr, produsele de cofetărie, cartofi, unele legume uscate sau proaspete, ciocolata etc.

De asemenea, organismul nostru are nevoie de vitamine pentru a se menține sănătos. Ele nu pot fi produse de organism astfel că trebuie obținute din alimente. Substanțele minerale sunt și ele elemente nutritive care sunt necesare pentru funcționarea corespunzătoare a organismului, fiind furnizate, și ele, de diversele produse alimentare pe care le consumăm.

Dacă furnizăm organismului mai multă energie decât are el nevoie, trebuie să știm că surplusul este depozitat de organism sub forma stratului adipos (grăsime). De aceea, în stabilirea aportului caloric zilnic trebuie să ținem cont de mai mulți factori între care vârsta și efortul depus (fizic sau intelectual) sunt cele mai importante.

Necesarul zilnic de calorii al unui copil este cuprins între 2000 și 2500 kcal, fiind alcătuit, în general, din 12-15% proteine, 35-40% lipide și 40-50% glucide.

Pentru a se ajunge la aceste calorii, trebuie să știm că prin arderea substanțelor nutritive în organism obținem cantități diferite de energie, conform următorului tabel:

Substanța nutritivă	Cantitatea (g)	Energia obținută (kcal)	Furnizori
Proteine	1	4,1	Carne, lapte, ouă, salată, cereale, legume, leguminoase
Lipide	1	9,3	Carne, lapte, ouă, unt, ulei, nuci
Glucide	1	4,1	Miere, fructe, lapte, legume, boabe de cereale, ciocolata

Alimentația echilibrată trebuie să conțină toate categoriile de substanțe nutritive, în rapoarte optime. Excesul sau deficitul de substanțe nutritive duce la dereglări ale organismului și la îmbolnăviri.

De aceea este important să se acorde o atenție deosebită și acestui factor de influențare a dezvoltării armonioase. Orice aliment, oricât de benefic ar fi pentru organismul uman, atunci când este consumat în exces devine nociv deci este necesar ca și în alimentație să „se păstreze măsura”. După cum un aliment, care nu aduce beneficii organismului dar este „tentant”, dacă este consumat doar ocazional, nu produce daune pentru sănătate.

Igiena alimentației este de asemenea extrem de importantă. Aceasta se referă atât la igiena spațiilor și a echipamentelor în care se prepară sau se consumă alimentele cât și la igiena personală a celor implicați în prepararea mâncărurilor cât și a celui care se hrănește. Este important ca un aliment cu calitate nutritivă să nu fie contaminat, de exemplu, cu mizeria de pe mâini.

O altă categorie de factori care influențează dezvoltarea fizică armonioasă o reprezintă **factorii psiho-genetici**. Genetica, ca știință, afirmă că toate transformările morfologice și funcționale rezultă ca interacțiune între factorii ereditari și factorii de mediu. De aceea, unele însușiri ale persoanelor pot fi modificate foarte greu și în limite nesemnificative, fiind caracteristici ereditare stabile (dimensiunile longitudinale ale corpului: talie, bust, lungimea membrelor și unele calități motrice precum viteza și îndemânarea) în vreme ce asupra caracteristicilor labile se poate interveni cu mai mult succes (greutate corporală, perimetru toracic, perimetru abdominal, forță, rezistență).

Ereditatea este o însușire biologică pe baza căreia se conservă și se transmit caracterele unei specii de la ascendenți la descendenți prin mecanisme genetice, anatomice și fiziologice. Informația genetică se găsește înregistrată biochimic în moleculele acizilor nucleici (A.D.N. și A.R.N.). Cei 46 de cromozomi ai speciei umane sunt alcătuiți din sute de mii de gene. Genele sunt segmente de A.D.N. și A.R.N. , grupate în lanțuri duble de nucleotide și conțin programul genetic în copie dublă al viitorului organism. Prin ereditate ființa nou născută moștenește o serie de însușiri

fizice comune pentru întreaga specie umană, o anumită organizare corporală, diverse aparate și sisteme anatomice, o serie de reflexe necondiționate, o serie de însușiri individuale (greutatea masei corporale, conformația feței, culoarea ochilor, a părului..etc.), anumite particularități de construcție a sistemului nervos și ale analizatorilor, anumite predispoziții care intră în structura aptitudinilor.

Dacă cu moștenirea genetică „nu ne putem pune”, deoarece ea este determinată de structura ADN-ului, de prezența anumitor cromozomi și a anumitor gene transmise de la părinți, în schimb, factorii psihologici pot influența major dezvoltarea armonioasă. Un copil, ca și un adult, cu stimă de sine crescută va fi extrem de atent la ceea ce înseamnă armonie în viața sa. Oamenii, încă de la cele mai mici vârste sunt sensibili la mesajele pe care le transmit și la mesajele pe care le primesc. Unele mesaje sunt verbale, altele nonverbale. Dar toate determină din partea oamenilor anumite atitudini față de tot ceea ce înseamnă dezvoltare și evoluție în viață.

Oamenii, în concepția profesorului Ploșoreanu, pot fi considerați ca fiind un complex în care se regăsesc, într-o strânsă interdependență, odihna, alimentația, munca, educația, natura și încrederea. Fiecare dintre acești factori este extrem de important în ceea ce înseamnă dobândirea stimei de sine ca și creșterea acesteia.

De aceea, mai ales la vârste școlare mici este important ca cei din jurul copiilor, familie, profesori, adulți cu care ei interacționează în diferite contexte să le ofere un exemplu potrivit. Își face loc, pe scară largă, concepția conform căreia „copiii învață ceea ce trăiesc”, deci ei trebuie încurajați în permanență să găsească soluțiile care li se potrivesc, să aibă o atitudine pozitivă în tot ceea ce fac.

6. Jocurile dinamice din perspectiva profesorului de educație fizică

Jocul dinamic reprezintă pentru profesorul de educație fizică principalul mod prin care aduce în atenția copilului elemente tehnice care, corect executate duc la obținerea de rezultate pozitive pentru corp, pentru minte și pentru societate în general

Jocul dinamic este jocul bazat pe mișcare, o activitate distractivă, caracterizată prin mișcare continuă. Este o variantă a activității de joc iar baza o reprezintă diversele acțiuni motrice active care sunt motivate de un subiectși care sunt parțial îngrădite de reguli. De fiecare dată jocurile urmăresc învingerea, în condiții schimbătoare ale mediului de joc a diferitelor obstacole sau dificultăți care apar în calea atingerii scopului pe care jocul îl propune. Putem spune, fără niciun dubiu, că jocurile dinamice ajută la educarea copiilor atât din punct de vedere fizic cât și din punct de vedere spiritual prin folosirea calităților motrice cu care copiii sunt înzestrați dar și prin stimularea inițiativei personale, creatoare.

Ca o condiție esențială de utilizare a jocurilor în procesul didactic, indiferent de disciplina școlară la care se utilizează, și cu atât mai mult la orele de educație fizică, trebuie să ținem cont de câteva aspecte:

-trebuie să satisfacem necesitatea de joc independent a copilului deși activitatea trebuie să fie coordonată de un profesor. Acesta este cel care poate să stabilească ce joc anume se joacă sau

care sunt regulile care trebuie respectate pentru că orice copil este atras de jocurile de mișcare dar pentru a-și atinge scopul acestea trebuie să se desfășoare în anumite condiții;

-copiii au nevoie să știe că trebuie să își păstreze calmul în timpul jocului, nervii fiind adesea contraproductivi în economia oricărui joc;

-dacă din greșeală adversarul își împiedică / calcă adversarul direct, acesta nu trebuie „să sară la bătaie” ci să înțeleagă faptul că pe parcursul unui joc pot să apară și astfel de momente mai puțin plăcute;

-copiii trebuie să conștientizeze că doar în timpul jocului au „adversari”. Odată ce jocul se încheie, ei redevin prieteni sau măcar colegi deci adversitatea din terenul de joacă nu este indicat să fie luată și în afara terenului;

-adversarii trebuie să fie aleși de același „calibru” dacă este posibil iar jocul trebuie să fie cinstit, corect, prietenesc, cu respectarea regulilor.

Jocurile dinamice, folosite în cadrul orelor de educație fizică urmăresc realizarea într-o formă atractivă / distractivă a unor acțiuni motrice care în timp să pregătească participarea copiilor la anumite jocuri sportive. Prin joc copilul învață totdeauna mai ușor. Putem spune chiar că jocul de mișcare reprezintă punctul de start al procesului de socializare al unui copil. Având reguli de respectat, el facilitează depășirea egocentrismului inițial al copilului și îl obișnuiește cu activitățile de grup prin respectarea normelor comune de conduită. Dacă la început, jocurile de mișcare sunt propuse de familie, pe parcursul școlarității jocurile se complică, au reguli mai stricte de respectat, durate pe care copilul nu le controlează în totalitate dar reprezintă un mijloc ideal de educație. Prin jocurile de mișcare este satisfăcută nevoia copilului de a face mișcare dar și nevoia de acțiune. Mai mult, prin joc, copilul își va satisface propriile dorințe (la început) dar mai ales își va forma, dezvolta și restructura viața psihică. Jocurile cu obiecte vor duce la dezvoltarea percepțiilor de formă, mărime, culoare, greutate ca și la dezvoltarea capacității de observare. De asemenea prin joc se dezvoltă răbdarea, perseverența, stăpânirea de sine și se modelează o serie de trăsături de personalitate precum respectul față de ceilalți, cinstea, curajul, corectitudinea și responsabilitatea.

Pentru profesorul de educație fizică care lucrează în cadrul orelor cu copii având vârsta cuprinsă, în general între 6 și 18 ani, este important să aleagă jocurile dinamice care respectă cel mai bine particularitățile de vârstă, sex și preocupări ale acestora. Dacă pentru copii de vârstă școlară mică jocul va fi axat pe formarea și dezvoltarea unor calități motrice, la adolescenți deja accentul se va muta pe rezistență, de exemplu.

Indiferent însă de situație jocul trebuie să îmbine plăcutul cu utilul și facilitează acțiunile de formare a personalității umane. Obligându-i pe elevi să rezolve independent sau în grup situații variate jocul îi determină să facă anumite acțiuni motrice de intensități diferite. Adesea, prin participarea conștientă la joc, elevul este pus în situația de a compara ceea ce știe cu ceea ce i se cere, conform cerințelor de execuție și a regulilor impuse de joc și să găsească soluții pentru rezolvarea sarcinilor ceea ce duce în mod inevitabil la stimularea creativității (copilul trebuie să caute și să găsească soluția potrivită pentru a obține succesul).

Mai mult decât atât, jocurile de mișcare practicate constant contribuie la pregătirea lor pentru viața cotidiană, formând priceperi, deprinderi și calități motrice necesare activității zilnice.

Astfel, se asigură dezvoltarea fizică și capacitatea de efort, precizia și rapiditatea în reacții și execuții, spontaneitatea.

Jocul are multiple valențe educative. Astfel, în timpul jocului, elevii sunt puși în situația de a colabora cu colegii de echipă, de a accepta faptul că nu poți să învingi totdeauna, că nu poți fi mereu „căpitanul”. În vreme ce unii dintre participanții la joc au un comportament corect, respectând regulile și fiind disciplinați, aproape de fiecare dată în grup vor exista și copii mai egoiști, mai individualiști. Unii au un comportament dinamic și impulsiv, alții sunt reținuți și timizi. Indiferent în care din grupe se încadrează copilul, sarcina cadrului didactic este de a asigura condiții optime pentru dezvoltarea trăsăturilor pozitive și pentru diminuarea până la anihilare (dacă se poate) a atitudinilor negative. Profesorul trebuie să orienteze jocul și să-l conducă de așa manieră încât nu doar să clarifice scopurile urmărite cât mai ales să determine din partea copiilor eforturi conștiente în scopul obținerii efectelor educative scontate.

În timpul jocurilor de la școală, copilul capătă „experiența de a face față obstacolelor care pot apărea în viață” (PF Lesgaft, pedagog care la începutul secolului XX documenta prin lucrările sale importanța jocurilor dinamice ca principal mijloc pedagogic de educație fizică)

Jocurile de mișcare, pot fi folosite la toate grupele de vârstă. Aplicate în aproape toate momentele lecției, în toate ciclurile de învățământ, jocurile trebuie alese cu grijă. De exemplu, în momentele de început ale lecției se recomandă jocuri cunoscute, atractive, cu posibilitate de abordare frontală (nu jocuri de tip ștafetă, traseu aplicativ sau parcurs aplicativ), iar în partea de încheiere a lecției jocurile alese trebuie să fie mai degrabă liniștitoare, adresate mai mult funcției respiratorii. Locul jocurilor care dezvoltă și educă calitățile motrice, care consolidează și perfecționează deprinderile și priceperile motrice de bază este în partea de bază a lecției.

Aparent o glumă, jocurile dinamice sunt momente extrem de serioase în economia unei lecții de educație fizică. Pentru ca ele să își atingă scopurile, este necesară fie corect alese, bine organizate și să se desfășoare în condiții optime. Jocurile trebuie să fie accesibile și atractive. Altfel, un joc neadaptat la condițiile concrete ale orei și care nu vine și cu elemente noi nu are cum să trezească interesul copiilor și deci nu își va avea efectul prognozat.

Materialele de joc de asemenea au o importanță deosebită. Ele trebuie să fie în stare bună, să fie suficiente ca număr și să fie adaptate ca dimensiune și greutate cu elevii care urmează a le folosi.

Sunt jocuri care presupun formarea unor echipe. Ele de asemenea trebuie să fie corespunzător structurate, pe grupe de înălțime ale participanților, de exemplu.

O altă condiție pentru succesul jocurilor în cadrul orelor de educație fizică o reprezintă corecta lor administrare pentru că ele solicită efort fizic și emoțional. Pentru dozarea și gradarea efortului depus, se poate apela la mărirea (sau micșorarea) suprafeței de joc (în funcție de numărul jucătorilor, vârsta și sexul lor), mărirea duratei jocului, accelerarea ritmului de joc, mărirea numărului de obstacole sau de repetări, simplificarea sau complicarea regulilor de joc, schimbarea formației de lucru. Practic, în funcție de condițiile efective, punctuale, în care se desfășoară o anumită oră, se pot modifica condițiile jocului.

Este important însă ca pe tot parcursul jocului să se mențină disciplina în joc prin manifestarea exigenței profesorului privind respectarea regulilor și a regulamentelor și prin atitudinea conștientă a jucătorilor.

Pentru elevii de vârstă școlară mică (6-10ani), când copiii sunt deficițari la capitoul forță, la rezistență și atenție, se recomandă folosirea unor jocuri dinamice care sunt structurate astfel încât să conțină alergări scurte, sărituri, prinderi și aruncări / transmițeri de obiecte, aruncări la țintă. Scopul acestor jocuri este dezvoltarea coordonării mișcărilor în mers și alergare, dezvoltarea deprinderii de a prinde și arunca mingi mici și mijlocii sau alte obiecte. Odată cu trecerea în clasa a III-a trebuie să se acorde o atenție mai mare și jocurilor care dezvoltă forța și rezistența, în condițiile în care atenția devine mai stabilă, memoria mai bună.

Este foarte important că modificarea rapidă a situațiilor care apar permanent duce la dezvoltarea spiritului de observație, la perceperea rapidă a noilor situații și, involuntar, la manifestarea creativității în rezolvarea diverselor situații problemă care apar în timpul jocului. Ținând cont că jocul dinamic folosit în timpul orei are o doză de întrecere (competiție) el duce la mobilizarea forțelor copiilor atât în raport cu ei înșiși cât și în raport cu adversarii. Putem spune că jocurile dinamice dezvoltă hotărârea curajul, dârzenia și perseverența, copilul devenind conștient că victoria poate fi obținută numai printr-o muncă susținută.

În descrierea jocurilor dinamice este recomandat să fie prezentate și anumite recomandări metodologice privind utilizarea lor, ca și eficiența lor educativă.

Orice joc dinamic se bazează pe câteva deprinderi motrice care trebuie valorificate la maximum în cadrul orelor de educație fizică.

Principala deprindere motrică o reprezintă **mersul**. Poate fi punctul de plecare pentru cele mai simple jocuri de mișcare:

A.Mersul cu diferite poziții și mișcări ale brațelor

- a.mers cu brațele sus,
- b.cu brațele în lateral,
- c.cu palmele la ceafă,
- d.cu mâinile pe umeri

B. Mers în formație de șir câte 1, câte 2, în linie și cu schimbarea direcției de mers

Orice profesor de educație fizică știe că mersul este o deprindere motrică importantă pentru asigurarea unei ținute corecte și pentru desfășurarea celor mai multe dintre activitățile motrice. De aceea sarcina profesorului de educație fizică, încă de la primele ore cu copiii este de a-i învăța să meargă corect:

- se execută cu braț și picior opus;
- contactul labei piciorului cu solul trebuie să se facă pe pingea, apoi rulează întreaga talpă;
- în timpul mersului trunchiul trebuie să fie în ușoară extensie iar bărbia ușor ridicată, privirea înainte (la 7-8 metri în față)
- brațele se mișcă alternativ, înainte și înapoi, ușor îndoite din coate.

Tot așa, trebuie să corecteze greșelile pe care le fac copiii, fie din neștiință, fie din cauza unor deprinderi incorecte:

- mersul legănat (corpul oscilează lateral)
- mersul cu genunchii îndoiți
- mersul cu privirea în jos
- mers cu braț și picior de aceeași parte.

C. Alergarea

Și aici este necesar ca profesorul să intervină, indiferent că este vorba de alergare la semnal sau în cadrul unei ștafete (cu jaloane și bastoane, de exemplu), să determine învățarea alergării corecte:

- contactul tălpii cu solul trebuie să se facă pe pingea
- trunchiul trebuie să fie ușor aplecat în față
- capul ridicat, privirea spre înainte
- brațele lucrează activ, cu coatele apropiate de corp,
- odată cu alergarea se învață și coordonarea respirației

D. Săriturile

Un joc dinamic bazat pe sărituri în lungime de pe loc poate fi un joc în care contează cine ajunge mai departe (ca echipă), fiecare membru al grupului sărind de unde a ajuns colegul care a sărit anterior.

În această situație, trebuie să se acorde mare atenție atât învățării cât mai corecte a elementelor tehnice ale unei sărituri, respectiv elanul, desprinderea, zborul și aterizarea cât și structurarea echilibrată a echipelor (este un lucru în general valabil că înălțimea copiilor poate fi un criteriu de lungime a unei sărituri – cel puțin la începutul învățării săriturilor).

Și în cazul săriturilor pot să apară greșeli pe care profesorul trebuie să încerce să le corecteze de la început: dezechilibrarea corpului în timpul săriturii, aterizarea dură pe toată talpa, fără amortizare prin îndoirea genunchilor.

Jocurile prezentate până acum fac parte din ceea ce se numește pregătirea generală de bază a unui copil. Jocurile dinamice prezentate în continuare sunt jocuri care se folosesc predominant la clasele învățământului primar, cele mai multe cu mingea, având multiple efecte educative.

7. Studiul realizat

Am realizat studiul pe parcursul unui an școlar, pe un eșantion format din 60 de elevi de clasa a III, ceea ce face ca studiul meu să fie mai coerent aplicat pe acest segment de vârstă, întrucât influențele sunt mai evidente, dacă ținem cont că specialiștii apreciază că fetele cresc într-un ritm mai alert între 6 și 9 ani, apoi ritmul de creștere este mai încetinit în vreme ce băieții se dezvoltă mai mult între 6 și 11 ani.

Cei 60 de copii au fost împărțiți în două grupe disticte. Cei care au o dezvoltare armonioasă deja și un apetit deosebit pentru jocurile sportive au reprezentat grupa martor, la care practic activitățile în cadrul orelor de educație fizică s-au desfășurat în mod obișnuit iar ceilalți 30, mai sedentari de felul lor, mai puțin implicați în cadrul orelor, unii chiar cu surplus de greutate semnificativ pentru vârsta lor, au fost grupați în grupul experimental. Asupra acestora se poate

spune că s-a intervenit constant, prin practicarea exercițiilor dinamice oră de oră dar și prin implicarea familiilor lor în conștientizarea importanței exercițiilor fizice practicate în mod regulat, coroborat cu o alimentație echilibrată, care să asigure copiilor aportul necesar de vitamin și nutrienți, fără excese, și chiar fără a elimina complet anumite alimente de tip fast-food care erau preferatele copiilor (și uneori a adulților din familie) pentru a nu induce o stare de frustrare prin care copiii să refuze activitățile sportive și trecerea la o alimentație mai echilibrată.

În vederea concretizării studiului, pentru a avea un punct de plecare clar, am trecut la realizarea unor măsurări biometrice asupra celor două grupe înainte de aplicarea constantă a jocurilor dinamice.

Ca măsurări biometrice am realizat doar o serie dintre acestea, care coincid practic și cu probele de control incluse în evaluarea standardizată a elevilor la disciplina educație fizică. Am înregistrat rezultatele obținute de elevi la următorii indicatori biometrici:

- săritura în lungime de pe loc
- ridicări de trunchi (abdomene)
- alergare de viteză (25m)

Săritura în lungime și alergarea de viteză sunt două măsurători care pun în evidență pe lângă efortul depus de elev în scopul perfecționării sale și dotarea nativă a lui pe când ridicările de trunchi măsoară în mai mare măsură implicarea și dorința copilului de a evolua într-o anumite direcție, legată strict de dezvoltarea corporală.

Pentru o mai bună corelare a efectului folosirii exercițiilor și jocurilor dinamice asupra dezvoltării fizice armonioase a copiilor, am înregistrat și comparat și rezultatele obținute de elevi și la alte probe: extensii ale trunchiului, ridicări ale picioarelor (din culcat dorsal), sărituri la coardă, aruncarea la țintă verticală.

Descrierea probelor de evaluare:

Alegarea de viteză pe distanța de 25 m cu start din picioare:

- se execută în linie dreaptă pe teren plat;
- se trasează liniile de plecare și sosire;
- cronometrul se pornește la mișcarea piciorului din spate;
- se înregistrează timpul realizat în secunde și fracțiuni de secundă.

Extensii ale trunchiului din culcat facial:

- executantul adoptă poziția culcat facial cu palmele la ceafă, fixat la glezne de un partener;
- extensia trunchiului cu ridicarea capului peste înălțimea băncii de gimnastică, revenire în poziția inițială;

- se înregistrează numărul de repetări.

Extensii ale trunchiului din poziția așezat cu sprijin pe mâini oblic înapoi:

- ridicarea bazinului în extensie și revenire la poziția inițială;
- se înregistrează numărul de repetări.

Ridicări de trunchi din culcat dorsal:

- executantul adoptă poziția culcat dorsal cu palmele la ceafă, genunchii îndoiți și tălpile fixate pe sol de către un partener;

- ridicarea trunchiului până la atingerea genunchilor cu coatele și revenire în poziția inițială;
- se înregistrează numărul de repetări.

Ridicări ale picioarelor din culcat dorsal:

- se adoptă poziția culcat dorsal cu palmele la ceafă;
- se execută îndoirea genunchilor la piept, întinderea picioarelor pe verticală, revenire cu genunchii la piept și întinderea picioarelor pe sol;
- se înregistrează numărul de repetări.

Săritura în lungime de pe loc:

- din poziția stând înapoi a unei linii, tălpile depărtate la nivelul umerilor, avântate prin îndoirea și extensia picioarelor simultan cu balansarea brațelor;
- impulsie energetică, săritură în lungime și aterizare pe ambele picioare;
- se măsoară lungimea săriturii de la linie până la călcâie.

Sărituri la coardă:

- stând cu coarda situată jos - înapoi;
- învârtirea corzii dinapoi spre înainte pe deasupra capului;
- se efectuează sărituri cu desprindere de pe ambele picioare pe loc, alternative de pe un picior pe celălalt pe loc sau cu deplasare, succesive pe un picior și apoi pe celălalt, pe loc;
- se înregistrează numărul de execuții sau distanța parcursă la săritura cu deplasare.

Aruncare cu două mâini de jos la țintă orizontală:

- din poziția stând depărtat, aruncare lansată, cu două mâini de jos a unui obiect ușor la țintă delimitată pe sol, la distanță de 3 - 4 m, lățimea țintei având 0,5 m;
- se înregistrează numărul de încercări reușite.

Aruncare la țintă verticală:

- aruncare azvârlită cu o mână pe deasupra umărului, cu o minge de oină sau tenis, la o țintă verticală cu lățimea de 0,5 m situată la distanța de 5 - 6 m și lățimea de 2 m;
- se înregistrează numărul de încercări reușite.

Aceste probe de evaluare sunt folosite pentru a evidenția progresul sau, din contră, regresul înregistrat de elevi în realizarea la parametrii optimi a cerințelor la această disciplină școlară.

Exercițiul fizic regulat, executat conform cerințelor, dublat de alimentația corectă a copilului, de practicarea cu consecvență a jocurilor dinamice pentru stimularea dezvoltării musculaturii și creșterii vitezei de reacție, rezistenței și îndemnării duce la dezvoltarea armonioasă a corpului.

Pentru cele 2 grupe de elevi am înregistrat valorile obținute iar pe parcursul anului, periodic, am aplicat din nou aceleași probe pentru a putea măsura evoluția elevilor care fac parte din cele 2 grupe de elevi,

8. Concluzii

Studiul pe care l-am desfășurat pe parcursul anului școlar și care a vizat influența exercițiilor fizice și mai ales a jocurilor dinamice asupra dezvoltării fizice armonioase a elevilor mi-a confirmat faptul că elevii claselor primare sunt dispuși să învețe mult mai multe lucruri, mișcări, tehnici, atunci când învățarea are loc sub formă de joc.

Atunci când forma de prezentare a nevoii de alimentație corectă și rațională este una atractivă pentru copii, legată nu atât de interdicții cât de permisiuni, când la aceste prezentări cooptezi și părinții, atunci obiceiurile alimentare încep să se schimbe aproape pe neobservate, fără să fie elemente care să „împovăreze” mentalul copilului.

Joaca în curtea școlii, în pauzele dintre ore sau chiar perioade mai lungi (de la cel puțin 20 de minute în mod obișnuit și chiar și până la o oră în zilele de vineri, de exemplu) în cazul copiilor care urmează cursurile „Școală după școală” (dintre cele două clase, doar clasa a III-a C stă la program după-amiaza) a contribuit de asemenea la menținerea unei condiții fizice superioare (a crescut rezistența copiilor față de începutul anului școlar), sau, în câteva cazuri, la obținerea unei condiții fizice mai bune - cazul copiilor care datorită jocurilor dinamice și supravegherii mai atente a alimentației au trecut de la statutul de „grași” ai clasei la statutul de normoponderali.

Consider că datele culese confirmă faptul că folosirea pe scară largă a exercițiilor și jocurilor dinamice în cadrul orelor de educație fizică contribuie la o dezvoltare armonioasă a corpului. Această ipoteză este confirmată nu atât de modificarea unor date antropometrice cât mai ales de biometria corpului, de creșterea agilității, îndemnării și forței copilului aflat încă în plin proces de creștere.

Copiii, indiferent de vârstă, sunt atrași de ideea de joc. Prin joc, ei sunt dispuși să învețe mult mai ușor lucruri noi. La fel ca și la alte discipline școlare, educația fizică face apel adesea la cunoștințe anterioare ale copiilor, la conexiuni pe care aceștia le pot face între cunoștințe și informații obținute în contexte extrem de variate.

Ei vin la școală cu un set de deprinderi și aptitudini care trebuie valorificate și perfecționate astfel încât ceea ce se adaugă în timpul școlarității să contribuie pe deplin la dezvoltarea completă și complexă a copilului, adolescentului și adultului viitor. Mai mult de atât, copilul care își formează niște deprinderi de calitate la vârsta școlară mică are mai multe șanse ca atunci când devine adult să aibă mai puține probleme de sănătate, să aibă o condiție fizică bună și să fie capabil să facă alegerile cele mai bune pentru o stare de sănătate favorabilă.

Jocurile dinamice pe care le învață la școală în primii ani de școlaritate au o influență deosebită asupra tânărului și asupra adultului în devenire. Părinții care au avut o atitudine deschisă în copilărie față de ideea de joc și față de efortul fizic vor fi capabili să asigure și pentru proprii lor copii o atitudine similară. Vor participa și se vor implica în jocurile copiilor, vor putea pune accent pe latura formativă a jocurilor, vor acționa în deplină cunoștință de cauză.

Pentru un profesor de educație fizică și sport este extrem de important să stăpânească nu doar componenta legată strict de practicarea exercițiului fizic pe care să o transmită elevilor săi. Este important de știut că fiecare profesor, inclusiv cel de educație fizică, trebuie să fie și un bun psiholog. El trebuie să pătrundă în mintea elevului său și, împreună cu alte cadre didactice, „să opereze” acele transformări care să ducă la o gândire autonomă și mai ales să conducă la modificări conștiente ale unor atitudini și comportamente care contribuie la dezvoltarea fizică și mentală a copilului, la creșterea stimei de sine și la adoptarea constantă a unei atitudini pozitive față de propria persoană și față de cei din jur.

Consider că activitatea desfășurată pe parcursul documentării, experimentării și redactării lucrării este o activitate care mă poate ajuta în activitatea viitoare, deoarece m-a ajutat să descopăr noi valențe ale jocului, să observ cum anumite atitudini ale copiilor și ale familiilor lor se pot modifica atunci când setul de valori pe care se bazează activitatea profesorului este constant, când regulile odată stabilite și comunicate, nu sunt încălcate de niciunii dintre „actorii” participanți la „spectacol”. În plus, exemplul personal în respectarea regulilor de conduită în timpul orelor, respectarea constantă și vizibilă a „codului alimentar” poate fi de asemenea, un mod de a influența atitudinea copilului în sensul respectării regulilor și formării atitudinilor corecte față de tot ceea ce contribuie la dezvoltarea omului ca participant la viața unei „cetăți”.

Bibliografie:

1. Alexe, Nicu (red) – Terminologia educației fizice și sportului, București, Ed. Stadion, 1974
2. Balint Gheorghe, Jocurile dinamice - o alternativă pentru optimizarea lecției de educație fizică cu teme din fotbal în învățământul gimnazial, Ed. PIM, Iași, 2009
3. Cârstea, Gheorghe – Teoria și metodică educației fizice și sportului, București, Editura Anda, 2000
4. Cojocariu, Venera Mihaela – Teoria și metodologia instruirii, Editura didactică și pedagogică, R.A., București, 2008
5. <http://www.academia.edu/>
6. <http://www.academia.edu/17779646>
7. <https://cyd.ro/jocuri-dinamice>
8. <https://www.didactic.ro/materiale-didactice/jocuri-dinamice-de-miscare>
<https://www.scribd.com/doc/22292685/CULEGERE-JOCURI-DINAMICE>
9. Săvescu, Iulian – Educație fizică și sportivă școlară – culegere de exerciții fizice – Metodologie, ed. AiusPrintEd, Craiova, 2007
10. Scarlat Eugeniu, Scarlat Mihai Bogdan – Tratat de educație fizică, Editura Didactică și pedagogică, București, 2011

PSEUDODEFICIENTA MINTALA

2.1. Definirea pseudodebilitatii mintale

Termenul de pseudodeficienta mintala se refera la acele categorii de copii cu intarziere sau incetinire in dezvoltarea psihica, cu blocaje emotionale, cu carente educative, care sunt determinate in general de factori de origine externa si al caror randament scolar si rezultate la unele teste psihologice sunt similare cu cele ale deficientului mintal.

Deosebirea majora dintre pseudodeficientii mintali si deficientii mintali consta in faptul ca pseudodeficientii mintali pot insa recupera deficitul intelectual daca interventia este prompta, sistematica si de durata, pe cand la deficientii mintali deficitul intelectual se considera a fi ireversibil.

Pentru denumirea acestei categorii de pseudodeficienta mintala unii autori propun termenul de "arieratie pedagogica", in care includ tulburarile generate de factori extrinseci, in care includ influentele de mediu si deficientele secundare de origine externa sau sociala. Dupa acesti autori copiii pseudodeficienti mintali prezinta particularitati putin compatibile cu instruirea si educarea lor in cadrul scolilor pentru copii normali (M. Prudhommeau; R. Serpell).

Alti autori propun termenul de "inadaptati", intrucat considera ca la originea deficientelor care apar se afla inadaptarea.

Referindu-se la pseudodeficientii mintali, S.M. Sarasan, Th. Gladwin, considera ca acestia sunt "needucati", deci copii la care, spre deosebire de deficientii mintali autentici, nu s-au putut pune in evidenta modificari organice, si care provin din medii subculturale. incercand o sinteza a modului de abordare a pseudodeficientei mintale putem constata ca autorii au avut in vedere fie un factor, fie actiunea sumata a mai multor factori care pot determina diversitatea manifestarii deficitului intelectual, ceea ce sugereaza ideea eterogenitatii categoriei de pseudodeficienta mintala.

2.2. Caracteristicile pseudodeficientei mintale

Cercetarile efectuate asupra pseudodeficientei mintale au urmarit evidentierea mecanismului prin care, copiii care au suferit adversitatile mediului sau cei cu inteligenta de limita, devin handicapati scolari.

De asemenea s-a urmarit evidentierea anumitor caracteristici ale pseudodeficientei mintale, care sa permita intelegerea cauzelor care duc la conturarea diferitelor forme de manifestare ale pseudodeficientei mintale, precum si la diferentierea acesteia de deficienta mintala usoara. in aceasta directie, randamentul scolar slab, a fost acela care a atras atentia in primul rand.

In acest sens se considera ca inferioritatea intelectuala a pseudodeficientului mintal apare chiar de la intrarea sa in gradinita, intrucat el prezinta deficiente de limbaj, deficiente perceptiv, spirit de observatie redus, dificultati de gandire si interese reduse. Mentinerea

acestor deficiente ii determina pe pseudodeficientii mintali sa prezinte un start slab, care le creeaza dificultati in competitia scolara.

Inabilitatile acestor copii se amplifica pe masura ce sarcinile scolare devin mai complexe si fac apel la procese intelectuale de nivel superior. Aceasta face ca handicapul sa progreseze, iar potentialul intelectual sa se blocheze, ceea ce duce la cresterea experientei descurajatoare si la accentuarea intarzierii in dezvoltare o data cu inaintarea in scolarizare.

Performantele scolare ale acestor copii sunt influentate si de factori cognitivi, motivationali si emotionali, specifici mediului, in general nefavorabil, in care traiesc. Pentru prevenirea si corijarea acestei situatii este necesara investigarea trecutului acestor copii, a experientei lor generale si a mediului lor de viata.

Un alt aspect, care a atras atentia cercetatorilor, a fost acela al rigiditatii si al privarii. in acest sens, unii autori (K. Lewin, J. Kounin) au emis ideea conform careia copilul pseudodeficient mintal este mai putin diferentiat in structura sa cognitiva, este mai rigid si prezinta o capacitate mai redusa de intelegere decat copilul normal.

Datorita acestor aspecte, pseudodeficientii mintali irosesc mai mult timp pentru rezolvarea sarcinilor noi, intrucat persista in rezolvarea lor pe tipul de rezolvare utilizat in sarcinile anterioare.

Ed. Zigler considera ca la pseudodeficientii mintali rigiditatea este cauzata de privatiunea sociala accentuata, deci nu este o rigiditate cognitiva innascuta, ci este o consecinta a diminuarii contactului cu adultul si in special a aprobarii din partea acestuia.

Un alt autor, W. Goldfarb emite ideea dupa care copilul privat de mama poate prezenta un tip de personalitate deviat, caracterizat prin apatie marcata, retardare in limbaj, performanta perceptiva diminuata, imaturitate in reactie, incapacitate de concentrare, nevoia excesiva de afectiune, manifestari de hiperactivitate, randament scolar slab.

Aceste manifestari pot fi considerate ca fiind o consecinta a influentei negative a conditiilor socio-economice si culturale, intrucat familiile cu status socioeconomic si cultural scazut furnizeaza o cantitate redusa de stimulari, de obiecte de joc, si mai ales de modele pozitive de imitat. Mai mult chiar, am putea spune ca in aceste conditii copilul intalneste un obstacol important in dezvoltarea sa, intrucat intrebarile pe care le adreseaza rareori primesc raspunsuri adecvate. De asemenea, in astfel de medii, oportunitatile educative sunt inferioare si insotite de o lipsa de stimulare pentru achizitii intelectuale, intrucat accentul se pune pe concret, aspect ce limiteaza capacitatea intelectuala a copilului. Precum putem asista si la o lipsa de informare a copilului cu privire la continutul aspectelor implicate in activitatea scolara si de invatare.

Desigur, efectele unui asemenea mediu devin mai severe, si devin mai durabile cu cat ele actioneaza o perioada mai mare de timp.

In concluzie, termenul de rigiditate luat in sine, nu spune nimic despre factorii care au generat-o, sau despre constelatia psihica a subiectului. in acest context numai corelarea rigiditatii copilului cu marimea experientei privatoare poate sa elucideze specificul structurii cognitive a copilului pseudodeficient mintal.

Un alt aspect care a atras atentia a fost acela al motivatiei si atitudinii. in acest sens se apreciaza ca diferentele de performanta obtinute de copiii pseudodeficienti mintali, comparativ cu cei normali, sunt influentate de sistemul motivational.

Daca am lua in discutie structura motivationala a pseudodebilului mintal, cuprins intr-o

anumita institutie, vom observa ca aceasta este influentata atat de factorii care au actionat in perioada preinstitutionalizarii, cat si de cei care au intervenit in timpul institutionalizarii.

De asemenea, se cunoaste faptul ca motivatia majora a intregii activitati a copilului este dorinta de a se identifica cu adultul. Deci, intr-un mediu cu nivel cultural scazut, aspiratiile familiei nu au menirea de a incuraja si stimula aspiratiile copilului privind activitatea intelectuala.

In aceste conditii, chiar si in cazul in care copilul aspira la mai mult, datorita contactului cu mijloacele de cultura oferite de societate si cu variate nivele de aspiratii, totusi performantele obtinute se situeaza sub nivelul aspiratiilor, intrucat tendintele sale pozitive nu sunt tonificate de catre parinti, ceea ce face ca ambitia si elanul pentru activitatile viitoare sa diminueze continuu.

Un alt aspect luat in discutie este acela al invatarii si educabilitatii.

in acest sens se evidentiaza faptul ca la copiii pseudodeficienti mintali, mediul nu le ofera stimulari suficiente, nu le pune la indemana materialul si tehnicile necesare achizitiilor intelectuale, nu-i orienteaza spre activitati variate si bogate in continut.

Acesti copii n-au fost invatati sa receptioneze si sa asculte ce li se spune de alta persoana, sau sa observe obiectele sau fenomenele care le sunt prezentate.

De asemenea, putem constata ca acesti copii n-au fost incurajati sa gandeasca; sa interactioneze cu adultul prin intrebarile adresate acestuia si prin raspunsurile date la intrebarile adultului; n-au fost obisnuiti cu tehnica discutiei, pentru ca adultii n-au sustinut conversatie cu ei, nu le-au raspuns la intrebari, nu le-au permis sa-si apere punctul de vedere; n-au fost obisnuiti cu lectura sau cu utilizarea lecturii si cu trecerea de la observatie la concluzii.

in modelul oferit acestor copii de catre familiile lor accentul cade pe scopul imediat si nu pe cel pe termen lung, asa cum se intimpla cu rezultatele invatarii in scoala.

Deci, capacitatea de receptionare a stimulilor, experienta si capacitatea intelectuala a copiilor pseudodeficienti mintali este limitata, ajungandu-se la dificultati de gandire si la un stil fizic al invatarii.

De aceea pentru copilul pseudodeficient mintal problema invatarii si a modificabilitatii sale devine esentiala in procesul de recuperare a acestuia.

O alta trasatura caracteristica pseudodeficientei mintale a fost lentoarea.

in acest sens se discuta mult despre stilul mental lent al copilului carentat.

Uneori copiii pot apare ca fiind lenti dat fiind ca au un potential de baza original, inteligenta lui este mai profunda decat a unui copil aparent vioi, dar mai putin dotat intelectual. in acest sens trebuie sa atragem atentia ca in scoala de multe ori se pune prea mare atentie pe repeziciune si in acest caz multe forte pot fi ascunse in lentoare, si deci copilul carentat trebuie sa fie evaluat cu grija.

De asemenea, se poate spune ca un copil poate fi lent pentru ca este extrem de meticulos sau prevazator; sau un copil poate fi lent pentru ca refuza sa generalizeze usor; pentru ca invata pe o anumita directie; sau pentru ca nu adopta usor anumite cadre de referinta.

Un elev orientat spre concret are dificultati in intelegerea unor concepte, in operatiile cu numerele, in exprimarea verbala, gandeste cu efort si urmareste cu greu un fir conductor. Aceste tipuri de copii pot fi considerati ca lenti si nicidecum ca deficienti mintali.

Copilul lent are nevoie pentru a progresa, nu numai de utilizarea unor metode pedagogice

adecvate ci și de un climat afectiv adecvat. El are nevoie să i se traseze drumul, să i se indice dificultățile și să fie stimulat pentru a achiziționa în ritmul său.

Un alt aspect specific luat în discuție cu privire la pseudodeficienta mintală a fost acela al caracteristicilor limbajului acestora.

În acest sens, se menționează că în limbajul copilului pseudodeficient mintal se observă o proporție scăzută de propoziții structurate matur, de construcții superior elaborate, utilizarea unor forme sintactice sarace, folosirea limitată a adjectivelor, utilizarea repetată a conjuncțiilor, sau utilizarea unui anumit timp al verbului. Aceste aspecte nu sunt doar o reflectare a posibilităților mnezice, ci ele pun în evidență forma verbală a unor scheme deficitare ale gândirii.

De asemenea, se apreciază că pseudodeficienții mintali înțeleg mai mult pe plan verbal decât pot să utilizeze și că ei folosesc în general un număr de cuvinte cu precizie satisfăcătoare, dar care nu sunt întotdeauna reprezentative pentru cultura școlară. Aceste aspecte nu sunt determinate de un deficit intelectual ci sunt o consecință a săraciei de stimuli în care sunt crescuți copiii dezavantajați și a absenței discuțiilor care caracterizează comunicarea în mediile nefavorabile socio-culturale.

În general se consideră că diferența dintre limbajul copilului normal și cel al copilului carent constă în diferența dintre limbajul formal și public; între limbajul dintr-o carte scrisă și cel de fiecare zi (informal).

Deci problema care se pune este aceea a formei deficitului verbal. În acest sens se pare că deficitul major apare la pseudodeficientul mintal la nivelul mijloacelor verbale. De aceea, este indicat a cunoaște abilitățile verbale de care dispune copilul pseudodeficient mintal pentru a răspunde mai mult nevoilor acestuia și pentru a se obține mai mult de la el, întrucât deficiențele de limbaj a acestora nu sunt ireversibile.

Luată în discuție au fost și unele trăsături pozitive ale pseudodeficienților mintali. În acest sens, unii autori care au căutat să evidențieze potențialul copiilor dezavantajați menționează că acești copii sunt "orientați fizic", adică le plac mai mult acțiunile cu conținut concret decât cele cu sens abstract; au deprinderi neverbale care pot fi utilizate în învățare; au un stil mintal diferit de cel al copilului normal, dar cu posibilități superioare în anumite compartimente. Aceste trăsături pozitive pot reprezenta punctul de plecare în acțiunea psihoterapeutică de recuperare.

2.3. Formele de manifestare ale pseudodeficienței mintale

Datorită diversității factorilor și a combinațiilor în care aceștia pot acționa în determinarea pseudodeficienței mintale, această categorie cuprinde: a) Debilitățile achiziționate, a căror origine se află în sfera afectivității ca urmare a unor situații conflictuale a căror intervenție precoce determină la un moment dat modificări comportamentale. La aceste modificări, cerințele școlii se adaugă ca o sursă de suprasolicitare, determinând apariția inhibiției și a negativismului. În acest context rezultatele școlare sunt slabe, asemănătoare cu cele ale deficientului mintal ușor, deși avem de a face cu potențialități normale.

Tot în această categorie a debilităților achiziționate sunt incluse și întârzierile în dezvoltare determinate de carente afective care pot fi carente reale, determinate de lipsa îngrijirilor materne sau carente relative determinate de exigențele nefirești ale familiei, sau de neglijarea copilului, aspecte care tulbură procesul de dezvoltare normală a

copilului.

In acest sens unii autori (B.Mc Candlless, W. Golfarb. R.A. Spitz si altii) sustin ca, copilul institutionalizat precoce, privat de contactul cu adultul, prezinta un tip de personalitate deviant, iar functiile raman neexercitate, luand aspectul unei deficiente mintale. La acesti copii tulburarile cuprind si sfera comportamentului social. b) In categoria pseudodeficientei mintale intra acei copii care provin din medii subculturale sau din medii cu nivel socioeconomic scazut. Acesti copii prezinta dificultati de vorbire, dificultati de abstractizare, un vocabular sarac si imprecis. Aceste aspecte sunt o consecinta a conditiilor nefavorabile de mediu care nu ofera posibilitatile normale de dezvoltare, ceea ce determina si o motivatie slab dezvoltata pentru scoala. c) In categoria pseudodeficientei mintale putem intalni copiii cu astenie functionala generala castigata, la care nu poate fi pusa in evidenta o atingere organica a sistemului nervos central sau a glandelor endocrine. Deci, cuprinde copii la care scaderea capacitatii functionale intelectuale se datoreste unor imbolnaviri repetate din primii ani de viata din cauza lipsei de ingrijire.

La acesti copii se manifesta o scadere permanenta a capacitatii functionale intelectuale, care apare mai ales in conditiile unui efort intelectual prelungit. in schimb in conditii obisnuite, normale, acesti copii pot obtine rezultate bune, aspect ce nu apare la deficientul mintal autentic. d) In categoria pseudodeficientei mintale pot fi cuprinse cazurile marginale, limitrofe deficientei mintale, care prin performantele lor nu dovedesc o deficiente mintala certa, prezentand doar un grad usor de intarziere in dezvoltare, o diminuare generala a performantelor in special in sfera limbajului si a comportamentului adaptativ. e) In categoria pseudodeficientei mintale putem regasi copiii cu deficiente senzoriale si fizice care antreneaza rezultatele scolare slabe, sau rezultate de nivel inferior la testele de inteligenta. f) In categoria pseudodeficientei mintale sunt cuprinsi copiii instabili psihomotori la care atentia nu poate fi concentrata pe o perioada mai mare de timp, aspect ce determina obtinerea unor performante scolare diferite de la un moment la altul sau a unor rezultate dispersate la examinarea cu testele de inteligenta sau de dezvoltare. g) In categoria pseudodeficientei mintale pot fi inclusi si unii copii epileptici, la care capacitatea de lucru este diminuata in perioadele dinaintea si de dupa crizele epileptice. h) In aceasta categorie a pseudodeficientei mintale poate fi regasit si copilul lent al carui ritm incetinit de gandire si de achizitie constituie un handicap in competitia scolara.

In concluzie, am putea spune ca pseudodeficienta mintala apare in acele cazuri la care actiunea unor factori nefavorabili dezvoltarii normale intervine precoce si dureaza o perioada indelungata de timp. Actiunea influentelor multiple negative determina o structurare intelectuala, afectiva si un comportament adaptativ in discordanta cu cerintele scolare si sociale.

BIBLIOGRAFIE SELECTIVA

- 1.Arcan,Ciumageanu-Copilul deficient mintal,Ed.Facla,Timisoara
- 2.Drutu,I-Psihopedagogia deficientilor mintali,UBB,Cluj-Napoca

3.Paunescu,C-Deficienta mintala si organizarea personalitatii,Bucuresti

4.Rosca,M-Psihologia deficientilor mintali,E.D.P,Bucuresti

Prof.inv.primar,

Moisiuc Mariana Anca

CORECTAREA MERSULUI LA COPII PRIN ABORDAREA PSIHOMOTRICĂ - METODA PARTITURII MIȘCĂRII ADAPTATĂ

A PSYCHOMOTRIC APPROACH FOR THE CORRECTION OF CHILDREN'S GAIT – THE ADAPTED MOVEMENT SCORE METHOD

Camelia Moldovan¹, Ion Dănuț Moldovan²

Abstract:

Walking is a complex process which requires full control throughout its entire duration, from walking inception up to locomotion ending, imposing continuous adjustments regarding speed, step length and width, direction and posture in response to internal and external stimuli. The general objective of this paper was highlighting the effectiveness of using the “Movement score” psychometric approach to improve the quality of walking in children with feet deficiencies. Human walking is a standard, repeatable and rhythmic locomotore act, having biomechanical patterns that are common for all healthy subjects. The human brain plays a very important role in the act of walking with cultural, cognitive and psychological factors that can affect how we walk. Psychomotric education is the starting point for the learning process of children. The movement score, also called “The Hungarian movement method” provides an efficient and plan-based tool that enables educators to playfully develop the physical, cognitive, affective and behavioural functions by adapting to the physical and psychological characteristics of early childhood. In order to create a gait motor engram which is as correct and precise as possible, the “Movement score” method can be use to obtain the conditions for the correct walking parameters. The introduction of an adapted “Movement score” method in the usual physiotherapy program can improve the kinesthetic image of walking.

Key words: *motor engram, score papers, walking re-education*

Rezumat:

Mersul este un act complex care necesită control pe tot parcursul desfășurării lui de la inițierea mersului până la finalul loomoției, cu ajustări continue ale vitezei, lungimii și lățimii pasului, a direcției și posturii în mers ca răspuns la stimulii interni și externi. Obiectivul general al acestei lucrări a fost evidențierea eficacității utilizării metodei psihomotrice „Partitura mișcării”, pentru îmbunătățirea calitativă a mersului la copiii cu deficiențe ale piciorului. Mersul uman este un act locomotor standard, repetabil, ritmic, cu modele biomecanice raportate ca fiind comune la toți subiecții sănătoși. Creierul uman are un rol foarte important în timpul mersului, cu factori psihologici, cognitivi și culturali care pot afecta modul de a merge. Educația psihomotorie este „punctul de plecare” al procesului de învățare a copiilor. Partitura mișcării numită și „Metoda de mișcare ungară” oferă un instrument planificat și eficient pentru educatori să dezvolte în mod ludic funcțiile fizice, cognitive, afective și comportamentale ale copilului prin adaptarea la caracteristicile fizice și psihologice ale copilăriei timpurii. Pentru crearea unor engrame motorii cât mai corecte ale mersului se poate adapta

¹ Profesor kinetoterapeut, Centrul Școlar de Educație Incluzivă Nr. 3 Reghin

² Profesor de educație fizică și sport la Școala Gimnazială „Florea Bogdan”, Reghin

metoda „Partitura mișcării” pentru obținerea condițiilor pentru parametrii unui mers corect. Introducerea metodei „Partitura mișcării” în programul kinetic cu adaptările adecvate, poate îmbunătăți imaginea kinesteziică a mersului.

Cuvinte cheie: *engramă motorie, foi de partitură, reeducarea mersului*

Introducere

Școala și profesorul au avut întotdeauna, mai ales în primii ani, un rol important, influențând direct dezvoltarea copilului. În ceea ce privește activitatea fizică, profesioniștii pot folosi jocuri recreative care stimulează diverse aspecte ale copilului, din punct de vedere motric, social, afectiv și cognitiv [1].

Prin joacă, un copil devine implicat și simte nevoia de a împărtăși cu fiecare. Joaca copilului va avea ocazia să dezvolte abilități esențiale pentru performanțele sale viitoare, cum ar fi atenția, afecțiunea, obiceiul de a rămâne concentrat și alte abilități psihomotorii perceptiv.

"O lecție cu caracteristici jucăușe nu trebuie neapărat să includă jocuri sau jucării. Ceea ce aduce jocul în clasă este mai mult o atitudine "ludică" a educatorului și a copiilor." [2] Munca de educație psihomotorie cu copiii trebuie să ofere o pregătire esențială de bază în dezvoltarea lor motrică, emoțională și psihologică, oferind oportunități pentru jocuri. Prin aceste activități copilul își dezvoltă abilitățile perceptiv ca mijloc de ajustare a comportamentului psihomotor [3].

Scopul lucrării a fost perfecționarea procesului de reeducare a mersului la copii cu deficiențe ale piciorului prin introducerea în programele kinetice a metodei „Partitura mișcării”, a cărei aplicație poate ajuta la formarea patternului corect de mers.

Obiectivul general al acestei lucrări a fost evidențierea eficacității utilizării metodei psihomotorie „Partitura mișcării”, pentru îmbunătățirea calitativă a mersului la copiii cu deficiențe ale piciorului.

Mersul

Mersul este un act locomotor standard, repetabil, ritmic, cu modele biomecanice raportate ca fiind comune la toți subiecții sănătoși [4]. Inițierea mersului este legată de semnalele provenite din prelucrarea volitivă a cortexului cerebral sau prelucrarea emoțională în sistemul limbic, dar după aceea, starea constantă de mers are loc ca o mișcare controlată automat [5]. În ciuda faptului că mersul este realizat printr-un mecanism automat ce stă la baza similitudinii ridicate a modelelor de mers pe plan mondial, există câteva caracteristici psiho-socioculturale care pot influența parametrii de mers [6]. Creierul uman are un rol foarte important în timpul mersului, cu factori psihologici, cognitivi și culturali care pot afecta modul de a merge.

Educația psihomotorie este „punctul de plecare” al procesului de învățare a copiilor. Stăpânirea corpului este prima condiție pentru stăpânirea comportamentului. Prin urmare, relația dintre psihic și motor este necesară pentru individ pentru a se adapta cu succes în mediul apropiat.

Partitura mișcării

O metodă de dezvoltare a psihomotricității dezvoltată recent este așa numita metodă „Partitura mișcării”. Această metodă e centrată pe activitate fizică dar se poate realiza și în absența unei săli de sport și oferă, de asemenea, o oportunitate de a face mișcare ca o experiență definitorie a vieții de zi cu zi. Metoda a fost dezvoltată de Gábor Magyar, din Szeged, Ungaria, psiholog, profesor de educație specială și echipa sa [7]. Partitura mișcării numită și „Metoda de mișcare ungară” oferă un instrument planificat și eficient pentru educatori să dezvolte în mod ludic funcțiile fizice, cognitive, afective și comportamentale ale copilului prin adaptarea la caracteristicile fizice și psihologice ale copilăriei timpurii.

Metoda folosește covorașe sau plăcuțe așezate una după cealaltă ce au diferite forme, numere și culori, fiecare având propriul scop (Fig. 1).

Denumirea „artistică” a acestei metode este dată de plăcuțele pe care sunt desenate amprente plantare sau diferite animăluțe și forme, plăcuțe care pot fi așezate într-o varietate de moduri în funcție de obiectivele urmărite, la fel cum foile de partitură muzicale sunt așezate astfel încât să compună o melodie. Această metodă apelează la creativitate evidențiindu-se măiestria pedagogică.

Culorile, formele din foile de partitură și combinarea acestora în diferite variațiuni contribuie la formarea imaginii mentale a mișcării. Mișcările complexe sunt descompuse în mișcări simple, elementare.

Fig. 1. Modele de „foi de partitură”

Pentru crearea unor engrame motorii cât mai corecte ale mersului se poate adapta metoda „Partitura mișcării” pentru obținerea condițiilor pentru parametrii unui mers corect.

Caracteristicile spațiale și temporale ale mișcărilor sunt reprezentate prin simboluri apropiate fanteziei copiilor: veverițe, iepurași, vulturi, urme de tălpi, etc. Aceste simboluri sunt structurate algoritmic ca o partitură astfel încât copilul să realizeze sarcina trasată.

Foile de partitură dirijează mișcarea. Totul este foarte explicit prin simbolistică:

- rulajul tălpii pe sol în timpul mersului, distanța dintre pași, orientarea tălpii, direcția de mișcare toate sunt ghidate de forma amprentelor plantare de pe foile de partitură
- lateralitatea se dezvoltă prin asocierea părții drepte cu culoarea albastră și a părții stângi cu culoarea roșie
- florile reprezintă rotirea pe un picior și direcția de rotire
- imaginile cu animale de pe foile partitură simbolizând poziția brațelor, arată poziția spațială a membrilor superioare (vulturul cu aripile întinse reprezintă poziția cu membrele superioare lateral, veverița - poziția cu membrele superioare în față, iepurașul - poziția cu membrele superioare sus etc)
- punctele de pe foile de partitură reprezintă numărul de mișcări care trebuie executate, durata cât trebuie menținută o postură sau reglementează succesiunea mișcărilor.

Accesoriiile în partitura mișcării sunt:

- săculețe cu domino care au același simbol ca și partiturile
- oglindă care asigură corectarea și autocorectarea mișcărilor efectuate
- cercuri, bastoane
- instrumente muzicale
- mingi

S-au observat multe beneficii prin aplicarea metodei Partitura mișcării, cum ar fi:

- dezvoltă motricitatea generală, îndeosebi mișcările de bază (mersul, săritura, alergatul, rotirea)
- dezvoltă deprinderile fizice înnăscute (forță, viteză, îndemânare)
- dezvoltă sensibilitatea tactilă și mișcările kinestezice
- dezvoltă psihomotricitatea
- dezvoltă structurile perceptiv motrice de culoare și formă, precum și combinarea lor în diferite variațiuni contribuind la formarea imaginii mentale a mișcărilor
- asigură sentimentul succesului, ceea ce servește la asigurarea bazei motivaționale optime
- formarea și dezvoltarea unor deprinderi, priceperi, cunoștințe
- reglarea afectivă, cognitivă, comportamentală a activității.

Pentru reeducarea mersului foile de partitură pot fi poziționate astfel încât să se facă o corecție sau hipercorecție în funcție de tipul de deficiență de la nivelul piciorului. De asemenea se pot pune la distanțe variabile în funcție de lungimea pasului. Alte mijloace pentru a atinge obiectivele propuse:

- pentru a efectua mersul corect respectând fazele mersului respectiv – pentru atacul cu talonul, partea de călcâi a conturului tălpii este evidențiată printr-o nuanță mai închisă sau diferită față de restul tălpii
- pentru a evita târșirea piciorului în timpul mersului se pot folosi diverse obstacole
- pentru a respecta potrivirea piciorului drept (stâng) cu amprenta respectivă se folosesc eșarfe cu care sunt legate picioarele care sunt de aceeași culoare cu amprenta piciorului
- lungimea traseului poate fi ajustată în funcție de numărul de foi de partitură folosite.

Concluzii

Mersul este un act complex care necesită control pe tot parcursul desfășurării lui de la inițierea mersului până la finalul locomoției, cu ajustări continue ale vitezei, lungimii și lățimii pasului, a direcției și posturii în mers ca răspuns la stimulii interni și externi. Conștiința individului asupra propriei pașiri și implicit a mersului au fost descrise în literatura de specialitate sub termenii de „conștiință motrică” [8] sau monitorizare conștientă a acțiunilor motoare. Ținând cont de relația

dintre picior și SNC care conduce la răspunsul postural și de faptul că patternul anormal de mers poate fi influențat și corectat, se poate introduce în programul kinetic metoda „Partitura mișcării” care oferă posibilitatea dezvoltării unui mers cât mai corect prin posibilitatea ajustării unor parametri ce țin de amprenta plantară.

Un aspect al mersului care poate fi ușor îmbunătățit prin Partitura mișcării este atacul cu talonul deoarece pentru a forma acest reflex de așezare corectă a piciorului pe sol în faza de atac a mersului se poate evidenția zona călcâiului de pe forma plantară a „foii de partitură”, iar prin mai multe repetări se formează o engramă corectă a acestei mișcări.

În concluzie, introducerea metodei ”Partitura mișcării” în programul kinetic cu adaptările adecvate, poate îmbunătăți imaginea kinestezică a mersului.

Activitățile ludice trebuie abordate ca practici care promovează învățarea și dezvoltă diverse aspecte ale ființei umane, din punct de vedere motric, psihologic, social și afectiv. Jocul trebuie promovat prin activitățile psihomotorii, într-un mod plăcut și motivant. În special în timpul lecțiilor de educație fizică și kinetoterapie, profesorul trebuie să acorde prioritate activităților care dezvoltă corpul și mintea, adică omul în general. Jocul este un canal direct către copil, folosit pentru a-și exprima dorințele și emoțiile, fiind un instrument foarte valoros atât în lecția de educație fizică, cât și în ședințele de kinetoterapie.

Referințe bibliografice:

- [1] Silva D.A., The importance of psychomotricity in children education. Work of conclusion of course (graduation in physical education). *College of education and health sciences*. Centro Universitário de Brasília. Brasília, 2013. 23 p.
- [2] <https://www.cdof.com.br/recrea22.htm>, accesat în 15.09.2020
- [3] Rossi A. Considerations about the psychomotricity in children's Education. *Valley Voices Magazine: academic publications, UFVJM*, no 1, year 1, 18 p., may 2012
- [4] Iosa M., et al. The golden ratio of gait harmony: repetitive proportions of repetitive gait phases. *BioMed Research International*. 2013: 918642.
- [5] Takakusaki K. Neurophysiology of Gait: From the Spinal Cord to the Frontal Lobe. *Movement Disorders*. 2013: 1483-1491.
- [6] Ebersbach G. et al. Sociocultural differences in gait. *Movement Disorders*. 2000: 1145-1147.
- [7] <http://www.mozgaskotta.hu/bemutatkozias.html>, accesat în 10.09.2020
- [8] Nielsen, T. Acts. Analysis and synthesis of human acting, concerning the subject and from the standpoint of the subject. Copenhagen: *Dansk Psykologisk Forlag*. 1978.

CLASIC ȘI DIGITAL ÎN REABILITAREA AUDITIV-VERBALĂ A COPIILOR CU DIZABILITATE AUDITIVĂ

prof. psihopedagog PÉTERFFY CSILLA

Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă Nr.1-Târgu Mureș

prof. psihopedagog MOLDOVÁN ERZSÉBET

Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă Nr.1-Târgu Mureș

În ultimele decenii, reabilitarea auditiv-verbală a copiilor cu dizabilitate auditivă a cunoscut o transformare semnificativă datorită integrării tehnologiilor digitale. Totuși, metodele clasice rămân indispensabile, iar combinația acestor abordări oferă rezultate promițătoare în dezvoltarea abilităților de comunicare ale copiilor cu dizabilitate de auz.

METODE CLASICE DE REABILITAREA AUDITIV-VERBALĂ

Metodele tradiționale de reabilitare auditiv-verbală se bazează pe intervenții personalizate, care implică:

- **Antrenamente auditive:** Exerciții sistematice pentru îmbunătățirea percepției sonore, precum diferențierea sunetelor și înțelegerea vorbirii în condiții naturale.
- **Stimulare lingvistică:** Activități care vizează atât dezvoltarea limbajului verbal și a vocabularului cât și a structurilor gramaticale.
- **Labioclectură:** Tehnică folosită pentru a înțelege vorbirea prin observarea mișcărilor buzelor, limbii și altor componente ale feței unei persoane, fără a auzi sunetele.

Aceste metode tradiționale au demonstrat eficacitate de-a lungul timpului, contribuind la îmbunătățirea considerabilă a abilităților de comunicare ale copiilor cu dizabilitate auditivă.

INTEGRAREA TEHNOLOGIEI DIGITALE

Tehnologia digitală a început să joace un rol important în reabilitarea auditiv-verbală, aducând cu sine numeroase avantaje:

1. **Aparate auditive și implanturi cochleare:** Progresul tehnologic a condus la aparate auditive și implanturi cochleare mai eficiente, care îmbunătățesc considerabil percepția sunetelor.

2. **Tehnologii asistive – aplicații mobile și Software-re educaționale:**

Există numeroase aplicații și programe software special concepute pentru a sprijini reabilitarea auditiv-verbală, oferind exerciții interactive și feedback în timp real:

- **Google Live Transcribe** – Este o aplicație foarte folosită care transformă vocea în text, facilitând conversațiile cotidiene. Se poate descărca gratuit, dar este doar pentru Android.
- **Petralex** – Este o aplicație gratuită care nu doar identifică vocea și o transformă în text, amplifică sunetul și poate face chiar un test de audiogramă în câteva minute.
- **Braci PRO** – Este o aplicație care poate transforma sunetele din mediu și care se bazează pe vizualizare, flesh-alert și vibrații.
- **RogerVoice** – este una dintre cele mai utile aplicații mobile pentru persoanele cu dizabilități auditive. Deoarece facilitează transmiterea informației prin convertirea discursului celuilalt în mesaje text.
- Aplicația pentru aparate auditive **ReSound Smart 3D** (compatibilitate iPhone & Android) – permite controlul aparatelor auditive direct de pe dispozitivul mobil.
- **VibePlayer - Feel the Music Physically in Vibrations** – Acest program are două componente: The VibePlayer app-care permite ascultarea unei melodii pe baza vibrațiilor și VibeMaker app-care permite crearea de vibrații pentru melodii.
- Softul educațional **TARA** – este un program educațional pentru învățare și evaluare destinat în special copiilor hipoacuzici și surzi precum și copiilor cu dizabilități mintale. Softul permite dezvoltarea conținutului prin adăugarea de noi cuvinte, sunete, imagini, filme.
- Softul educațional **LOGOPEDIX** – este un software interactiv ce permite copiilor să participe activ în procesul de corectare a tulburărilor de limbaj, are o interfață prietenoasă și este foarte ușor de utilizat.
- Softul este specializat în corectarea tulburărilor de limbaj: întârzieri în dezvoltarea limbajului, dislalie, dislexie.

- Softul educațional **EVALOGOS** – este un software de evaluare psihopedagogică a elevilor cu CES, cuprinde trei secțiuni care sunt destinate evaluării limbajului, psihomotricității și evaluării psihologice a copiilor.
 - Platforma **TIMLOGO** - este cea mai mare platformă digitală de terapie logopedică din România, cu un grad ridicat de interactivitate și antrenare a limbajului, adaptată la specificul lingvistic al limbii române. În momentul acesta, Timlogo este singura platformă care poate fi folosită atât în cabinetul logopedic – cu ajutorul terapeuților, cât și acasă – de către elevi. Pe www.timlogo.ro sunt prezente 35 de module logopedice digitale, fiecare dintre ele fiind focalizat pe câte un sunet problematic în limba română. Este o platformă prietenoasă, intuitivă și oferă utilizatorilor posibilitatea de-a învăța prin joc sau prin alte activități interactive. Îmbină cu succes metodele și pașii terapiei logopedice clasice, cu stilul dinamic și interactiv al softurilor educaționale, completând intervenția logopedului, permițându-i acestuia să diversifice activitățile din cabinet sau chiar să reia anumite exerciții, sub o altă formă.
 - Platforma de e-learning **MyKOOLIO** - singurul auxiliar de tip platformă educațională online. MyKoolio se bazează pe o tehnică de predare modernă, mult mai interactivă, iar materialele prezentate pe site sunt adaptate programei școlare în vigoare. Platforma cuprinde 630 de lecții interactive și 7500 de exerciții de matematică și limba română destinate elevilor din clasele I – VIII. Toate lecțiile din ciclul primar sunt structurate audio-video, lucru care va antrena mintea copiilor, astfel încât să rețină informațiile mai rapid și să le înțeleagă ușor.
3. **Platforme de Telemedicină:** Telemedicina permite terapeuților să ofere sesiuni de terapie la distanță, facilitând accesul la servicii de calitate pentru copiii din zonele rurale sau pentru cei care nu pot participa fizic la ședințe.

AVANTAJELE ABORDĂRII HIBRIDE

Combinarea dintre metodele clasice și tehnologiile digitale oferă o abordare hibridă care maximizează beneficiile ambelor lumi:

1. **Personalizare și adaptabilitate:** Tehnologiile digitale permit personalizarea exercițiilor în funcție de nevoile specifice ale fiecărui copil, în timp ce metodele clasice asigură o bază solidă de interacțiune umană și suport emoțional.
2. **Accesibilitate și flexibilitate:** Instrumentele digitale fac reabilitarea mai accesibilă și flexibilă, permițând copiilor să lucreze la propriul ritm și să acceseze resursele necesare oriunde s-ar afla.
3. **Monitorizare și feedback imediat:** Tehnologia permite monitorizarea progresului în timp real și oferirea de feedback instantaneu, ceea ce ajută la ajustarea imediată a strategiilor terapeutice.

Cea mai eficientă abordare în reabilitarea auditiv-verbală este combinarea metodologiilor clasice cu cele digitale. Această sinergie oferă numeroase avantaje:

1. **Personalizare și flexibilitate:** Tehnologiile digitale permit crearea unor programe de terapie personalizate, care pot fi ajustate în funcție de progresul copilului. Metodele clasice asigură un suport emoțional și o abordare holistică, esențiale pentru dezvoltarea armonioasă.
2. **Accesibilitate și conectivitate:** Platformele online și aplicațiile mobile fac terapia accesibilă copiilor din zone izolate sau celor care nu pot participa fizic la ședințele de terapie. De asemenea, facilitează conectarea cu specialiști din întreaga lume.
3. **Motivație și angajament:** Integrarea jocurilor și a elementelor interactive sporește interesul și angajamentul copiilor în procesul de învățare. Metodele clasice, prin interacțiunea directă cu terapeuții, oferă suport și încurajare continuă

PROVOCĂRI ȘI CONSIDERAȚII

Deși integrarea tehnologiei în reabilitarea auditiv-verbală aduce numeroase avantaje, există și provocări care trebuie abordate:

1. **Costuri și accesibilitate:** Tehnologia avansată poate fi costisitoare, iar accesul la aceste resurse poate fi limitat pentru familiile cu venituri reduse.
2. **Formare și adaptare:** Terapeuții trebuie să fie bine pregătiți pentru a utiliza eficient noile tehnologii, ceea ce necesită investiții în formare și dezvoltare profesională.
3. **Echilibrul între digital și clasic:** Este esențial să se mențină un echilibru adecvat între metodele clasice și cele digitale pentru a evita dependența excesivă de tehnologie și pentru a păstra elementele valoroase ale interacțiunii umane.

În final putem să sintetizăm faptul că, educația la granița dintre clasic și digital în reabilitarea auditiv-verbală a copiilor cu dizabilitate auditivă reprezintă o abordare inovatoare și eficientă. Această combinație oferă un cadru optim pentru dezvoltarea abilităților de comunicare, adaptându-se nevoilor individuale și contextului fiecărui copil. Această sinergie promite un viitor în care copiii cu dizabilitate de auz vor avea acces la oportunități egale de învățare și dezvoltare.

Bibliografie:

1. **Bălan, O., & Mihăilă, T. (2015).** *Reabilitarea auditiv-verbală a copiilor cu deficiențe de auz.* Editura Universitară.
2. **Catrina, D. (2012).** *Metode moderne în reabilitarea auditivă.* Editura Medicală.
3. **Flexer, C. (2011).** *Listening and Speaking in the Digital World.* The Volta Review, 111(3), 361-381.
4. **Horváth, Á. (2016).** *Korszerű hallásrehabilitációs módszerek gyermekek számára.* Semmelweis Kiadó.
5. **Peterson, A., & McCleary, E. A. (2013).** *Assistive Technology in the Classroom: Enhancing the School Experiences of Students with Disabilities.* Pearson.
6. **Stanciu, L., & Marinescu, M. (2016).** *Tehnologii asistive în educația copiilor cu dizabilități auditive.* Editura Didactică și Pedagogică.
7. **Szabó, M., & Tóth, A. (2017).** *Segítő technológiák a hallássérült gyermekek oktatásában.* Móra Kiadó.

Școala incluzivă - o necesitate în educația actuală

**Prof. Moldovan Ovidiu-Nicolae,
Colegiul Tehnic „Transilvania,, Deva**

Motto: „Toți trăim sub același cer dar nu toți avem același orizont.” - Konrad Adenauer

Poate fiecare profesor a încercat să răspundă la un moment dat la întrebări de genul: De ce nu toți elevii mei progresează în același fel?

Cum pot să-i ajut pe toți să înțeleagă? Cum pot să-i ajut pe cei care învață mai greu? Un prim pas în oferirea răspunsurilor la aceste întrebări stă în faptul că profesorul ar trebui să accepte, în primul rând, diversitatea dintr-o clasă; faptul că fiecare elev are propriile sale capacități intelectuale, diferite de cele ale altor colegi, că fiecare are stilul său propriu de a învăța și fiecare are nevoile sale în privința asimilării de informații.

Așadar, unul dintre cele mai importante aspecte a le învățământului actual este nevoia sa de adaptare la necesitățile copiilor, oricare ar fi acele necesități și oricare ar fi copiii – fie că sunt copiii cu CES, fie că pur și simplu sunt copii cu un ritm mult mai încet de învățare. O astfel de metodă de adaptare o constituie școala incluzivă, o școală ce se axează pe includerea acelor copiii sau chiar grupuri ce au fost anterior marginalizate și care implică în procesul de învățare și de luare a deciziilor părinții, îngrijitorii și consilierii specializați.

S-a dovedit că metodele utilizate în cadrul claselor incluzive pot îmbunătăți semnificativ performanța tuturor elevilor. În comparație cu educația în centre sau școli speciale, care are riscul de a-i menține pe copii și adolescenți în afara societății, școala incluzivă constituie un teren de pregătire ideal pentru viitoarea lor integrare în societate. În loc să-i izolăm și să spunem că sunt „dificili”, „turbulenți” sau chiar „handicapați”, am putea să admitem faptul că acești copii ar putea progresa mai mult într-o clasă obișnuită, dacă noi, profesorii, am accepta că educația este pentru toți. Cel mai important lucru de luat în considerare este că predarea în cadrul diversității implică predarea pentru fiecare individ în parte. Ținând cont de interesele fiecărui elev, de experiențele și țelurile sale facem, de fapt, un pas important în educația elevilor și integrarea lor în societate, după terminarea studiilor.

Mai mult, putem spune că diferențele dintre indivizi sunt mult mai pregnante decât cele dintre grupuri. Din acest punct de vedere, poate una dintre cele mai mari provocări căreia trebuie să-i facă față un profesor este adaptarea stilului de predare astfel încât să corespundă necesităților fiecărui elev în parte. O nouă dimensiune care începe să se contureze în peisajul învățământului românesc este aceea de democratizare și egalizare a șanselor fiecărui copil în parte. În acest scop a fost înființată și școala incluzivă – un răspuns la redimensionarea educației. Scopul acestei școli este de a crea pentru toți copiii un cadru prielnic învățării, pornind de la premiza că diferențele dintre oameni sunt normale și ele trebuie acceptate. Un rol important în cadrul școlii incluzive îl are pedagogia și învățarea centrată pe elev. Acest lucru implică automat adaptarea curriculumului și metodelor de predare la capacitatea și nevoia fiecărui elev în parte. Predarea la elevii cu nevoi speciale solicită aceleași strategii și practici ca și predarea la orice alt tip de clasă. Cu alte cuvinte, o bună metodă de predare în general va fi o bună metodă de predare și pentru elevii cu nevoi speciale. Toți elevii au dreptul să aștepte de la învățământ cele mai bune și eficiente metode, iar elevii cu CES nu fac diferență.

Școala incluzivă reprezintă o provocare pentru școlile obișnuite, însă ea nu trebuie privită ca o amenințare pentru performanța acestor școli. Multe dintre aceste instituții găsesc ca fiind dificil să integreze elevii cu nevoi speciale în cadrul claselor obișnuite. Însă această teamă poate fi depășită prin educație, resurse didactice adecvate, sprijin și nu în ultimul rând credința că incluziunea este un drept moral și social ce nu poate fi negat nimănui. Există anumite etape ce trebuie urmate în cadrul școlarizării copiilor cu CES, printre care, în primă fază, este acceptarea ideii că există astfel de copii, recunoașterea dreptului lor la educație, integrarea lor treptată în cadrul școlilor obișnuite.

Astfel pe măsură ce acești copii vor crește, vor deveni adulți și vor avea probabil proprii copii, incluziunea va fi deja un fapt acceptat și o măsură firească în cadrul educației. Copiii educați în cadrul școlii incluzive vor fi mai bine pregătiți să interacționeze cu diverși indivizi precum și cu diverse situații din lumea reală. În cadrul școlii incluzive profesorii trebuie să colaboreze cu diferiți specialiști în domeniul educației, cum ar fi psihologi, consilieri, terapeuți și alți specialiști pentru că doar împreună vor reuși să obțină cele mai bune rezultate. Profesorul consultant pentru CES este probabil cel care va lucra cel mai mult cu fiecare profesor în parte, el fiind și cel care va participa în cea mai mare măsură la orele de curs. Școala incluzivă presupune îmbunătățirea sistemului educațional pentru toți elevii. Implică schimbări în curriculum, în modul de predare al profesorilor, în modul de învățare al elevilor, precum și schimbări în modul cum interacționează copiii cu CES cu colegii lor și viceversa. Ideea este ca școlile, centre de învățare și educație, să se schimbe astfel încât să devină comunități educaționale în care nevoile tuturor elevilor și profesorilor să fie îndeplinite. Școlile incluzive nu mai asigură o educație obișnuită sau o educație specială, ci asigură o educație incluzivă, iar ca rezultat elevii vor putea învăța împreună.

Cu alte cuvinte, acest tip de școală este deschisă tuturor elevilor, astfel încât toți elevii să participe și să învețe. Pentru ca acest lucru să se întâmple, profesorii și școlile, în general, au nevoie de o schimbare, pentru a întâmpina cu mai mult succes diversitatea nevoilor elevilor. Educația incluzivă este un proces de facilitare a procesului de învățare pentru toți elevii, chiar și pentru cei ce au fost anterior excluși.

Printre avantajele școlii incluzive se numără faptul că elevii cu CES sunt tratați ca parte integrantă a societății, au ca model restul colegilor care nu au probleme, atât copiii cu CES cât și colegii lor își dezvoltă abilitățile comunicative, devin mai creativi, acceptă diversitatea, etc. Profesorii adoptă metode diverse de predare-învățare, de care beneficiază toți elevii, nu numai cei cu CES. Socializarea între elevii și dezvoltarea prieteniiilor între colegi este destul de importantă în dezvoltarea procesului de învățare, datorită schimbului de informații permanent. În ceea ce privește cadrele didactice din cadrul școlii incluzive, ele trebuie încurajate să adopte practici moderne în cadrul orelor de curs, să se perfecționeze în permanență în ceea ce privește copiii cu CES.

Un alt rol important pe care cadrele didactice îl au este acela de a-i face pe copiii fără probleme să-și accepte și să-și ajute colegii cu CES, fără a-i ridiculiza, sau exclude. Trebuie precizat, de asemenea, că alături de cadrele didactice și colegii de clasă, un rol important în asigurarea succesului copiilor cu CES este atribuit familiei și părinților acestor copii. A fost demonstrat, de altfel, că în acele cazuri în care părinții și familia, în general s-au implicat activ în procesul de învățare, copiii cu CES au avut rezultate mult mai eficiente.

Prin această implicare activă a familiei se crează, de fapt, o comunitate incluzivă ce-i va ajuta pe copiii cu CES să se integreze mai repede și cu mai mult succes în societate, după terminarea studiilor. Așadar, necesitatea de redimensionare a învățământului pentru a stabili standarde educaționale și pentru a determina școlile să devină responsabile de rezultatele elevilor, necesită un mare efort și dedicație, atât colectiv cât și individual. Pentru aceasta trebuie să credem că fiecare copil în parte poate învăța și reuși, că diversitatea ne este utilă tuturor și că elevii expuși diferitelor riscuri le pot depăși printr-o atenție și implicare din parte cadrelor didactice și a comunității, în general. Pe măsură ce va interveni această redimensionare a învățământului, incluziunea nu va mai fi privită ca o acțiune izolată, distinctivă, ci va deveni o acțiune naturală, simultană. Concluzionând, putem spune că incluziunea nu-i implică numai pe copiii cu CES; ea este de fapt o realitate și recunoașterea faptului că fiecare copil este unic. Școala incluzivă ne demonstrează, așadar, că suntem unul, dar nu unul și același.

Bibliografie:

1. Ungureanu, D., 2000, Educația integrată și școala incluzivă, Editura de Vest, Timișoara.
2. Vrășmaș, T., 2001, Învățământul integrat și/sau inclusiv, Ed. Aramis, București.

Profesorul de religie și profesiunea sa

**Prof. Moldovan Ovidiu-Nicolae,
Colegiul Tehnic „Transilvania“ Deva**

Factorul cel mai important al educației religioase, *profesorul de religie* trebuie să înțeleagă misiunea sa nobilă și anume că „a fost chemat de Dumnezeu printr-o chemare lăuntrică și a fost trimis să învețe pe alții cuvântul lui Dumnezeu” (Iordăchescu, 2000, p.23). „Drept aceea, mergând, învățați toate neamurile, botezându-le în numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh, învățându-le să păzească toate câte v-am poruncit vouă, și iată Eu cu voi sunt în toate zilele, până la sfârșitul veacului” (Mt.28,19-20).

Trebuie să știe că în această slujire, nu este singur; Dumnezeu i-a promis că-l însoțește și-l ajută în toate zilele, așa cum a promis și Sfinților Apostoli” (Iordăchescu, 2000, p.23).

Personalitatea profesorului de religie trebuie să fie deosebită deoarece acesta va influența decisiv educația elevilor săi.

Se poate afirma că această profesiune are menirea de a dăru *lumină din lumina lui Hristos* și că un profesor de religie este, pe drept cuvânt luminătorul sufletesc al copiilor deoarece întreaga sa pregătire acumulată pe parcursul anilor de studiu și a activității la catedră trebuie pusă în slujba sporirii eficienței procesului de învățământ și la formarea spirituală a elevilor.

Prin tot ceea ce face, profesorul de religie trebuie să fie un model, un exemplu pentru cei din comunitatea din care face parte: cadre didactice, preoți, elevi, părinți.

Menirea lui nobilă este de a asista spiritual pe tineri și de a se implica în viața socială, dând dovadă de iubire de Dumnezeu și de semenii.

S. Mehedinți spunea: „A fi a preot - înseamnă a fi nobil din naștere, adică un real talent etic. Iar a te ridica pe treptele mai înalte ale ierarhiei bisericești, înseamnă să faci parte din aristocrația sufletească a întregii generații cu care ai venit pe pământ” (Mehedinți, 1935, p.45).

Idei pedagogice întâlnim și în operele teologilor creștini. Astfel Sfântul Vasile cel Mare subliniază că „în educație se va recurge îndeosebi la Sfintele Scripturi, povestindu-le copiilor fapte exemplare săvârșite de Hristos și cultivându-le virtutea, prin intermediul sentinței creștine” (Albulescu, 2009, p.99).

Ca atitudine pedagogică Fericitul Augustin recomandă „bunăvoință față de copii” (Albulescu, 2009, p.106) „jocul este foarte mult prețuit deoarece se dovedește mai folositor în educație, decât discuțiile savante” (Albulescu, 2009, p.106).

În lucrarea „De catechizandis rudibus”, Fericitul Augustin le pretinde profesorilor pentru reușita activităților educative ”să știe cum să trezească interesul elevilor, deoarece în acest fel se obține mai bine înțelegerea și adevărata afecțiune la ceea ce se comunică” (Albulescu, 2009, p.106).

„Voioșia, bucuria, care trebuie să caracterizeze relația profesorului cu elevii săi constituie expresia unui fel de instinct al educației, ce constituie o trăsătură de bază a firii omenești. Tendința spre educație este ceva original asemenea unui instinct” (Albulescu, 2009, p.106).

Entuziasmul pedagogic trebuie să-l caracterizeze pe adevăratul educator căci datorită lui, el va reuși să facă activitatea elevilor interesantă și să creeze împreună cu aceștia o autentică comunicare sufletească. El îl vede pe educator ca „pe un autentic filosof al educației, o întruchipare a înțelepciunii și a echilibrului, un exemplu demn de urmat de către elevii săi” (Albulescu, 2009, p.106).

În lucrarea „De magistro” Toma de Aquino spune: „învățătorul stimulează așadar intelectul elevului spre cunoașterea lucrurilor pe care le prezintă așa cum o cauză motrice esențială determină trecerea de la potențialitate la act” (Albulescu, 2009, p.111).

C. Cucuș este de părere „că acesta va poseda temeinice cunoștințe psihologice și pedagogice, va fi apropiat și iubitor de copii și tineri” (Cucuș, 1999, p.154). „De altfel, printre ceilalți profesori, va fi un model exemplar de conduită profesională și didactică” (Cucuș, 1999, p.154).

Un bun profesor trebuie să aibă calități precum: „profesionalitate și cultură de specialitate, experiență în domeniu, capacitate de individualizare a cunoștințelor, spirit coordonator, spirit planificator și amplificator” (Cucoș, 1999, p.154).

Ca și în cazul altor profesori, cultura psihopedagogică joacă un rol de primă importanță pentru transmiterea de cunoștințe, formarea de atitudini și convingeri superioare.

„Un apostol al lui Iisus este un învățător prin excelență” (Cucoș, 1999, p.154).

„Educatorul este un om care trebuie să citească într-un suflet frumosul poem pe care Dumnezeu l-a scris; să-l citească, să-l deceleze, și să-l facă să apară scris în literele vieții, precum savantul citește opera divină în steaua ce lucește pe firmament. Educatorul este dintr-o dată mag și profet”. *François Ponsard* (Cucoș, 1999, p.154).

În *Educația religioasă* a lui C. Cucuș, capitolul III, se referă la *Modele și motive educaționale în creștinism* unde se specifică următoarele: „căutarea și promovarea modelelor formative au fost și sunt preocupări explicite ale tuturor paradigmatelor educaționale sau ale unor proiecte socio-culturale. Încercarea de a găsi modelul potrivit la un moment dat, pentru colectivitate sau individ rămâne o temă de reflexie nu numai pentru educatorii implicați direct într-un program instituțional de formare, dar și pentru alte compartimente ale comunității, ce nu se pot sustrage unor obiective educaționale (familie, biserică, mass-media). Modelul educativ este un corpus exemplar de norme, fie „doar stipulate, fie doar întrupate, fie emise și încarnate în același timp [...]. Modelul poate fi atât o construcție ideatică, abstractă cuprinzând imperative și valori dar se poate identifica și în modul de a fi sau a deveni propriu unei personalități. Ambele ipostaze ale modelului formativ își au importanța lor” (C. Cucuș, 1999, p.73).

„Se știe că pedagogia operează cu categorii teleologice, cu finalități, cu modele, cu scopuri educaționale. Validitatea acestora depinde de corelativitatea cu valorile fundamentale, dar și cu posibilitățile umane de a le încorpora. Se știe că dacă idealul educativ ar fi prea „înalt” sau, dimpotrivă, susceptibil de a fi atins integral, atunci el ar înceta să mai funcționeze ca atare. Drumul spre ideal se va face prin dimensiunea sa realizabilă, anunțându-se, astfel, posibilitatea împlinirii lui parțiale.

Idealul vine să sublinieze caracterul supranatural al educației și face ca imaginarul să-și găsească o expresie palpabilă. În acest orizont, posibilul are o funcție constructivă și dobândește o dimensiune ontologică. În noua lume imaginată, totul este posibil să se întâmple, să se ivească, să se transforme. Educatorul e o potență în măsură să dobândească orice formă. E nevoie de un simplu semn. Contează însă ca semnul și primul pas spre înfăptuirea lui să fie cele bune.

În căutarea modelului veritabil aducem în atenție paradigma formativă specifică religiei creștine, care ne poate oferi prin însăși emergența sa, dar și prin reverberațiile acesteia în timp și spațiu, *un veritabil model paideic al devenirii noastre autentice*” (C. Cucuș, 1999, p.75)

Exemplaritatea modelului creștin derivă din dimensiunea transcendentă unui mod virtual de existență și de aici, din pregnanța, consistența și autoritatea lui pentru ființa limitată. Comparativ cu alte idealuri educaționale vehiculate în istorie, modelul formativ hristic rezonază atât cu pornirile metafizice ale omului de ascensiune infinită către zările perfecțiunii exemplare, cât și cu dorința firească de autoîmplinire în limitele înguste, determinate, ale unui mundan imperfect, dar perfectibil. Idealul creștin vizează raportarea omului la Dumnezeu, apropierea ființei limitate de Ființa Infinită. Apropierea nu poate merge până la identificare. Omul nu are acces la condiția lui Dumnezeu. El însă trebuie să țintească a ajunge în împărăția perfecțiunii știind că aceasta este o condiție amânată.

„Partea trancendentă a idealului creștin nu este de aceeași factură ca și aceea a unui ideal oarecare de sorginte laică. Această dimensiune nu mai este erodabilă în timp și spațiu și nu mai suportă doza de relativism pe care idealul lumesc, profan îl presupune. Exemplaritatea devenirii creștine o aflăm atât în Sfânta Scriptură cât și în Sfânta Tradiție” (C. Cucuș, 1999, pp.75-76).

Răspunsul autorului la întrebarea „în ce constă specificul modelului Hristic?” este „Iisus Hristos este norma fundamentală, paradigma existențială de la care se va inspira adevăratul creștin în acțiunile sale. În măsura în care noi ne livrăm Lui, și Dumnezeu coboară la noi. „Fiți dar următorii ai lui Dumnezeu, ca niște fii iubiți” (Efes. 5,1) - ne cheamă Sfântul Apostol Pavel. Și

acest travaliu se cere a fi făcut pe cont propriu și în mod liber „până vom ajunge toți la unitatea credinței și a cunoașterii Fiului lui Dumnezeu, la starea bărbatului desăvârșit, la măsura vârstei deplinătății lui Hristos” (Efes. 4,13). Iisus Hristos este modelul formator prin excelență. Tradiția ne îndeamnă să-L imităm pe El să-I urmăm exemplul și să nu fim egali Lui. Hristos este un model care transcede omul; acesta din urmă pretinde și caută să îl egalizeze fără însă a atinge statutul său” (C. Cucuș, 2000, p.76).

În opinia profesorului universitar Sebastian Șebu, „profesorul de religie trebuie să corespundă unor anumite cerințe pentru buna reușită a educației religioase”. (Șebu, 2000, p.24).

Calitățile spirituale ale unui bun profesor de religie în opinia domniei sale ar fi: vocația, dragostea, smerenia, răbdarea, blândețea, profesionalismul, sinceritatea, bunătatea, evlavia, umorul și optimismul.

Vocația este o simțire lăuntrică, dăruită omului de Dumnezeu. Educatorul cu vocație este cel care manifestă încredere și iubire față de Dumnezeu în primul rând și apoi față de elevi. El este preocupat de dezvoltarea personalității acestora și are conștiința importanței misiunii lui și a faptului că este trimisul lui Dumnezeu în fața elevilor, pentru a le preda învățătura revelată de Fiul Său înomenit;

Dragostea îl face pe profesorul de religie să prețuiască pe elevii săi și să-i iubească așa cum Mântuitorul a iubit copiii. Virtutea cea mai înaltă care trebuie să împodobească sufletul profesorului de religie este iubirea copiilor și înțelegerea copilăriei, deoarece „a educa înseamnă a iubi”. Iubirea îl face pe acesta să asculte orice dorință bună a copiilor, să înțeleagă scăderile lor pentru a le înlătura. Iubirea față de elevi nu se manifestă numi la școală, la biserică sau pe stradă, și în „cămara de rugăciune” a profesorului;

Smerenia îl face pe profesor să-și recunoască limitele și-l ferește să cadă în extremele subestimării sau supraestimării puterilor proprii. Profesorul de religie trebuie să fie un om al smereniei, raportându-se mereu la idealul suprem, Mântuitorul Iisus Hristos;

Răbdarea. A face educație înseamnă a avea răbdare. Rezultatele muncii unui profesor nu se văd imediat decât într-o foarte mică măsură. Educația trebuie făcută cu răbdare și temeinic; rezultatele reale sunt cele care se constată în timp;

Blândețea îl ajută pe profesor să câștige încrederea elevilor, fără de care nu este posibilă educația;

Profesionalismul. Profesorul de religie are nevoie să posede aptitudinea și posibilitatea de a transmite elevilor bunuri spirituale și să influențeze educativ asupra sufletelor lor. Educatorul profesionist trebuie să aibă următoarele calități: să fie un bun psiholog, să aibă tact pedagogic care se dezvoltă prin educație și autoeducație, să cunoască Sfânta Scriptură, Sfânta Tradiție și cultura profană, să stăpânească metodele de educație și modalitatea de utilizare a acestora, să-și formeze o cultură generală care să-l ajute în interdisciplinaritate și în utilizarea mijloacelor de învățământ și să aibă capacitatea de autoevaluare a activității sale;

Sinceritatea. Prin sinceritate, profesorul de religie cucerește încrederea elevilor. El trebuie să-și păstreze ”curăția inimii” pentru a putea proteja sufletul curat al elevilor;

Bunătatea este iubirea manifestată prin atitudinea profesorului față de elevi și exclude răzburarea, nervozitatea, mânia, sentimentele josnice;

Evlavia este expresia credinței mărturisită de către profesor prin viața sa. Astfel, profesorul face dovada că activitatea sa spirituală, duhovnicească, având o putere educativă foarte mare, pentru că din evlavia profesorului se dezvoltă și evlavia elevilor;

Umorul. Simțul umorului este un mod de existență care trădează un perfect echilibru sufletesc și se bazează pe o temeinică cunoaștere de sine și pe cunoașterea nimicniciilor vieții. Condițiile umorului adevărat sunt: căldura interioară și o avansată cultivare a sufletului. Prin umor, profesorul își păstrează superioritatea asupra tragicului existenței și are un scut de apărare împotriva celor care caută micșorarea bucuriei educative. Având umor, profesorul câștigă elevii și le trezește dragostea de muncă și viață, atâta timp cât umorul său nu îi afectează autoritatea. Dar nu orice umor este benefic, ci numai râsul „optimist, încurajator, generos, o veselie binevoitoare care să lase să se întrevadă o reciprocitate favorabilă”.

Optimismul unui profesor insuflă cuvinte cu „putere multă”, atât de necesare elevilor care încă nu au convingeri religioase puternice.

Optimismul îl ajută pe profesor să scoată în evidență calitățile elevilor, partea bună a lucrurilor și faptul că, uneori, planurile noastre nu coincid cu planurile lui Dumnezeu pentru fiecare dintre noi.

În realizarea eficientă a învățării, profesorul de religie recurge la condiții externe. În cadrul acestora metodele didactice ocupă un loc deosebit. Acestea sunt modalități prin care elevii îndrumați de profesori sau în mod independent, își însușesc cunoștințele, își formează priceperi și deprinderi, atitudini, aptitudini și concepția despre lume și viață.

Nu voi zăbovi acum asupra clasificării metodelor sau însușirii lor ci aș dori să mă refer la cea mai importantă metodă de cunoaștere a realității religioase, *Sfânta Liturghie*, pe care profesorul o poate folosi prin participarea cu elevii la biserică.

„Sfânta Liturghie este cea mai înaltă formă de viață religioasă și de cunoaștere a realității religioase. Ea este o *școală* a educației și a desăvârșirii creștine, în care elevii își pot forma un mod de viață creștin pentru a ajunge la asemănarea cu Dumnezeu.

Sfânta Liturghie dezvoltă elevului sentimentul iubirii față de Dumnezeu și față de aproapele și îi mijlocește multe cunoștințe, fiind o carte cu imagini vii despre cele mai înalte adevăruri creștine; elevul află dogmatica ortodoxă expusă în imnuri, cântări și rugăciuni.

Valoarea educativă deosebită a Sfintei Liturghii este subliniată și de prezența reală a Domnului Iisus Hristos, în Sfânta Euharistie. Elevii își desăvârșesc imaginea pe care o au despre Mântuitorul prin faptul că la Sfânta Liturghie li se descoperă faptele, suferințele Sale, și mai ales, biruința Sa asupra morții, prin care a împăcat întreaga lume cu Dumnezeu.

Sfânta Liturghie îl pregătește pe elev pentru viața în comunitate, în colectivitate, trezindu-i simțul solidarității umane, prin faptul că toți credincioșii se roagă unii pentru alții, pentru cei prezenți, pentru cei din călătorie, pentru cei bolnavi, dar și pentru cei adormiți (Șebu, 2000, p.138).”

„Prin Sfânta Liturghie se transmit elevilor cunoștințe religioase, li se cultivă și li se dezvoltă memoria, atenția, inteligența, voința și voința afectivă. Se dezvoltă însă și sentimente superioare care susțin suveranitatea religioasă morală a voinței și a gândirii, dintre care cel mai înalt, este iubirea.

Atmosfera și lucrarea tainică a Sfintei Liturghii pot influența în mod deosebit predispoziția religioasă a elevilor și să o dezvolte în asemenea măsură încât ei să fie capabili de profunde trăiri religioase.” (Șebu, 2000, p.139)

Și „cântarea în comun îi ajută pe elevi să-și însușească graiul liturgic, să-și dezvolte simțirea pe care o naște rugăciunea în comun. Imnurile bisericesti constituie un prilej de meditație mai profundă la învățăturile și poruncile Mântuitorului.” (Șebu, 2000, p.139)

Participarea cu clasa la Sfânta Liturghie în zilele de sărbătoare este un eveniment dorit de mulți elevi. Astfel ei se familiarizează mai ușor cu mediul bisericesc în compania colegilor de clasă și a profesorului. În plus, sunt interesați direct să observe și să constate veridicitatea celor învățate despre Sfânta Liturghie în decursul anilor de școală.

După slujbă elevii își comunică experiențe, impresii, cer explicații.

Datoria profesorului de religie este să-i determine pe acei elevi care nu sunt pregătiți pentru a participa la Sfânta Liturghie, să se pregătească, să îi sensibilizeze, astfel încât, până la urmă să dorească să se pregătească, să se spovedească și să se împărtășească.

Rolul profesorului de religie este de fapt acela de a fi atent la însușirea de către elevi a unor practici, a unor reguli de viață creștină.

„Numai atunci când sufletul profesorului este închinat Mântuitorului Iisus Hristos acel suflet poate să ducă și alte suflete la înălțimea lui Hristos.

Realizările educative izvorâte din convingere sunt deosebite. Cine are convingerea religioasă are și entuziasm pedagogic, are sentimente, liniște, înțelegere, răbdare, îngăduință față de elevii săi. Activitatea profesorului de religie înseamnă apostolat, înseamnă iubire creștină pentru și mai binele elvilor, pentru mântuirea lor creștinească” (Iordăchescu, 2000, p.96).

Avem datoria de a ne înarma cu răbdare și să perseverăm în vederea modelării sufletelor elevilor deoarece răspunderea noastră în fața lui Dumnezeu este mare, mai mare poate decât a altor

dascăli. De noi depinde în mare măsură dacă reușim să apropiem elevii de Dumnezeu sau să-i îndepărtăm uneori prin atitudinea noastră.

Prin participarea cu clasa la Sfânta Liturghie unde elevii sau și împărtășit se poate observa aprofundarea unor cunoștințe dar și creșterea randamentului școlar. Au dobândit capacitatea de a fi atenți, de a se concentra mai bine nu numai la slujbă dar și la celelalte ore. Au devenit mai toleranți, mai înțelegători unii cu alții sau aplanat unele conflicte mai vechi care existau între ei.

Îmbinarea muncii colective cu cea individuală sau de grup întărește încrederea elevilor în posibilitățile lor intelectuale de însușire a cunoștințelor despre rolul Sfintelor Taine și a Sfintei Liturghii și formează premisele capacității lor de autoevaluare a activității proprii de învățare .

Toate acestea conduc la o îmbunătățire a activității profesorului de religie și implicit la îmbunătățirea activității din învățământ.

Dacă pentru evaluare, măsurare și interpretare se recurge la instrumentele științei iar domeniul în care se lucrează sunt chiar sufletele elevilor, se poate spune că singurul evaluator rămâne Dumnezeu, Singurul care intră în adâncul sufletului fiecăruia și știe exact cât de mult progresează în relația cu El.

Profesorul de religie este un model pentru elevii săi. Mai mult sau mai puțin evident elevii, care la vârsta lor sunt în căutarea unui model de viață, evaluează comportamentul și atitudinea profesorului de religie. Puterea exemplului este mare deoarece exemplul acționează direct asupra vieții elevului. Nimic nu poate fi mai dăunător pentru sufletul elevilor decât un profesor de religie care nu face ceea ce îi îndeamnă pe elevi să facă. Educatorul creștin trebuie să urmeze modelul Mântuitorului care a venit să răspundă cu viața Sa, la marea întrebare ce frământă omul: Mântuirea.

Nu toți suntem născuți pentru a fi profesori. Dar dacă, la un moment dat, e nevoie de noi și în această calitate este bine să dăm dovadă de mai multă bunăvoință, îngăduință, silință, la urma urmelor, această atitudine poate fi un exercițiu minimal dar necesar de smerenie.

Chemarea noastră este de a ne informa cât mai bine în legătură cu subtilitățile acestei profesii pentru că astfel lipsa, în unele cazuri, a harului pedagogic să poată fi suplinită parțial prin metodă.

În concluzie, educația religioasă nu este o simplă meserie pe care o poate îndeplini oricine, ci constituie o însușire care este cucerită și însușită cu efort și credință exemplară.

Bibliografie

1. Albușescu, Ion, 2009, *Doctrină pedagogică, ediția a II-a*, Editura didactică și pedagogică, R. A., București.
2. Cucoș, Constantin, 1999, *Educația religioasă-repere teoretice și metodice, seria „Științele educației. Structuri, conținuturi, tehnici”*, Editura Polirom, Iași.
3. Iordăchescu, Nicolae; Alexandru, Gheorghe; Vâlcu, Alina; Ionescu, Gheorghe, Ovidiu; Drăgușin, Ion; Gheorghe, Iuliana, 2000, *Metodica predării religiei în învățământul preuniversitar*, Editura „Gheorghe Alexandru”, Craiova.
4. Mehedinți, Simion, 1935, *Apropierea de Iisus în biserica noastră prin alegerea educatorilor*, Soccec, București.
5. Șebu, Sebastian; Opreș, Dorin; Opreș, Monica, 2000, *Metodica predării religiei*, Editura Reîntregirea, Alba Iulia.

Provocări și soluții în educația digitală

Prof.înv. primar Moldovan Valentina
Școala Gimnazială „Silvania”, Șimleu Silvaniei, Sălaj

„Sistemele de educație sunt cruciale pentru viitorul națiunilor noastre.”

John F. Kennedy

Adaptarea sistemului de educație și formare la evoluția tehnologică reprezintă un proces complex, necesar pentru pregătirea și perfecționarea resurselor umane și element esențial al dezvoltării, modernizării și inovării societății. Utilizarea noilor tehnologii digitale este calea directă pentru a face școala mai atractivă pentru elevi, mai adaptată nevoilor și stilului lor de viață, mai eficientă în a dezvolta competențe, generând educație pe tot parcursul vieții.

Educația este esențială pentru dezvoltarea personală și profesională, precum și pentru progresul societății. Cu toate acestea, sistemele educaționale din întreaga lume se confruntă cu numeroase provocări care pot afecta calitatea învățării și accesul la educație. Acest studiu explorează principalele provocări din domeniul educației și propune soluții viabile pentru a le aborda.

Una dintre cele mai mari provocări este inegalitatea accesului la educație, care afectează în special grupurile vulnerabile, cum ar fi copiii din mediul rural, familii cu venituri mici, minorități etnice și persoane cu dizabilități. Această inegalitate duce la disparități semnificative în performanțele academice și oportunitățile de viață ale elevilor.

Diferențele în calitatea educației între școli și regiuni reprezintă o problemă majoră. Acestea sunt influențate de factori precum resursele disponibile, formarea și competențele cadrelor didactice și infrastructura școlară. Calitatea slabă a educației poate duce la rezultate academice sub standard, afectând capacitatea elevilor de a-și continua studiile sau de a intra pe piața muncii.

Profesorii joacă un rol crucial în procesul educațional, însă mulți dintre ei nu beneficiază de formare continuă adecvată și de sprijin profesional. Lipsa de motivație și resurse poate afecta negativ performanțele lor.

Deși tehnologia are potențialul de a transforma educația, implementarea acesteia este adesea inegală și inadecvată. Mulți elevi și profesori nu au acces la resurse tehnologice sau nu sunt pregătiți să le folosească eficient. Lipsa accesului la tehnologie și competențele digitale limitate pot amplifica inegalitățile existente și pot împiedica inovarea în educație.

Curricula educațională nu este întotdeauna adaptată nevoilor și intereselor elevilor sau cerințelor pieței muncii. Adesea, curricula este prea teoretică și nu suficient de practică și relevantă. Promovarea accesului egal la educație prin implementarea de politici și programe de

sprijin pentru grupurile vulnerabile, inclusiv burse, transport gratuit și mese școlare. Dezvoltarea infrastructurii școlare în zonele rurale și defavorizate.

Îmbunătățirea calității educației prin investiții în infrastructura școlară și resurse educaționale moderne.

Dezvoltarea profesională a cadrelor didactice prin organizarea de cursuri de formare continuă și workshop-uri pentru profesori.

Integrarea eficientă a tehnologiei în educație prin investiții în infrastructura digitală a școlilor și accesul la internet de mare viteză. Activități de formare a cadrelor didactice și elevilor în utilizarea eficientă a tehnologiei în educație.

Educația se confruntă cu numeroase provocări, dar prin implementarea unor soluții adecvate și inovative, aceste probleme pot fi depășite. Accesul egal la educație, îmbunătățirea calității și relevanței curriculumului, formarea și sprijinirea cadrelor didactice, precum și integrarea eficientă a tehnologiei sunt aspecte esențiale pentru a asigura un sistem educațional robust și echitabil. Prin colaborare și investiții susținute, putem construi o educație care să răspundă nevoilor fiecărui elev și să contribuie la dezvoltarea unei societăți prospere și incluzive.

Bibliografie:

1. Barrett, H. (2010). Balancing the Two Faces of ePortfolios. *Educação, Formação & Tecnologias*, 3(1), 6-14;
2. Beetham, H., & Sharpe, R. (Eds.). (2019). *Rethinking Pedagogy for a Digital Age: Principles and Practices of Design*. Routledge;
3. Black, P., & Wiliam, D. (1998). Inside the black box: Raising standards through classroom assessment. *Phi delta kappan*, 80(2), 139-148;
4. Conole, G., & Dyke, M. (2004). What are the affordances of information and communication technologies. *ALT-J*, 12(2), 113-124;
5. Garrison, D. R., & Vaughan, N. D. (2008). *Blended learning in higher education*:
<https://education.ec.europa.eu/ro/focus-topics/digital-education/action-plan>
<https://edict.ro/>

Educația la granița dintre clasic și digital

Prof.înv. primar Moldovan Valentina
Școala Gimnazială „Silvania”, Șimleu Silvaniei, Sălaj

„Dacă îți faci planuri pentru un an, plantează orez. Dacă îți faci planuri pentru zece ani, plantează un copac. Dacă îți faci planuri pentru o sută de ani, educă oamenii.”

Confucius

Educația reprezintă fundamentul dezvoltării societății, iar modul în care aceasta este implementată a evoluat considerabil de-a lungul timpului. Tranziția de la metodele tradiționale la cele digitale a creat un context complex și dinamic, în care avantajele și provocările fiecărei abordări trebuie atent analizate. Acest articol explorează granița dintre educația clasică și cea digitală, evidențiind atât beneficiile cât și limitările fiecărei metode.

Educația clasică: Stabilitate și structură. Educația clasică, caracterizată prin predarea față în față, manuale tipărite și o structură bine definită a lecțiilor, a fost mult timp standardul în învățământ. Aceasta oferă numeroase avantaje:

Interacțiunea umană: Contactul direct între profesori și elevi facilitează nu doar transmiterea cunoștințelor, ci și dezvoltarea abilităților sociale și emoționale. Profesorii pot observa reacțiile elevilor și pot adapta imediat metodologia de predare pentru a se potrivi nevoilor acestora.

Structura organizată: Programa școlară bine definită și orarul fix oferă un cadru stabil și predictibil, esențial pentru dezvoltarea unor obiceiuri de studiu și a disciplinei.

Materiale didactice concrete: Manualele și resursele tipărite sunt ușor accesibile și nu necesită tehnologie avansată pentru a fi utilizate, asigurând astfel egalitatea de acces pentru toți elevii, indiferent de condițiile socio-economice.

Educația digitală: Flexibilitate și accesibilitate

Pe de altă parte, educația digitală a adus inovații semnificative, transformând modul în care cunoștințele sunt transmise și asimilate. Principalele avantaje includ:

Acces la informații și resurse variate: Platformele online și bibliotecile digitale oferă acces la o gamă largă de resurse educaționale, de la articole științifice și până la cursuri interactive, disponibile pentru orice elev, oriunde s-ar afla.

Flexibilitate în învățare: Elevii pot învăța în ritmul lor propriu, având posibilitatea de a accesa lecțiile și materialele de studiu în orice moment. Acest lucru este deosebit de benefic pentru cei care au nevoie de mai mult timp pentru a înțelege anumite concepte sau care au un program încărcat.

Instrumente interactive și colaborative: Tehnologia digitală facilitează colaborarea între elevi și profesori prin utilizarea platformelor de conferințe video, forumurilor de discuții și a altor instrumente interactive, care promovează învățarea activă și cooperativă.

Provocările tranziției de la clasic la digital

Deși tranziția către educația digitală aduce numeroase beneficii, aceasta nu este lipsită de provocări:

Inegalități în accesul la tehnologie: Nu toți elevii au acces la dispozitive digitale și la internet de înaltă viteză, ceea ce poate crea discrepanțe semnificative în oportunitățile de învățare.

Necesitatea de formare a cadrelor didactice: Profesorii trebuie să fie bine pregătiți pentru a utiliza eficient noile tehnologii și pentru a integra instrumentele digitale în procesul educațional. Acest lucru necesită investiții semnificative în formare și dezvoltare profesională.

Probleme legate de motivație și autodisciplină: Învățarea online poate necesita un nivel mai mare de autodisciplină și motivație personală, aspecte care pot fi deficitare la unii elevi. Lipsa supravegherii directe poate duce la o implicare redusă și performanțe scăzute.

Pentru a valorifica la maximum avantajele ambelor abordări, o soluție optimă ar fi integrarea elementelor de educație clasică și digitală într-un sistem hibrid:

Blended learning: Acest model combină predarea față în față cu învățarea online, permițând astfel elevilor să beneficieze de avantajele ambelor metode. De exemplu, lecțiile pot fi prezentate online, iar activitățile practice și discuțiile să aibă loc în clasă.

Utilizarea platformelor digitale ca supliment: Instrumentele digitale pot fi utilizate pentru a completa și îmbogăți curriculumul tradițional, oferind resurse suplimentare și activități interactive care să stimuleze învățarea.

Dezvoltarea competențelor digitale: Integrarea tehnologiei în educație poate contribui la dezvoltarea competențelor digitale ale elevilor, esențiale în societatea contemporană și viitorul profesional al acestora.

Educația la granița dintre clasic și digital reprezintă o oportunitate unică de a îmbina tradiția cu inovația. Prin adoptarea unui model hibrid care să valorifice punctele forte ale ambelor abordări, putem crea un sistem educațional mai adaptabil, mai accesibil și mai eficient. În acest fel, putem asigura dezvoltarea integrală a elevilor și pregătirea lor pentru provocările viitorului.

Educația, la granița dintre clasic și digital

Prof. învățământ preșcolar- Morariu Daniela- Georgeta

G.P.P. „Trenulețul Veseliei” Bistrița

Folosirea tehnologiilor moderne în școală face parte din evoluția naturală a învățării și sugerează o soluție firească la provocările moderne adresate învățării și a nevoilor elevilor. Integritatea acestora în procesul tradițional de predare-învățare-evaluare este o oportunitate de a ușura munca și de a depăși modul tradițional de cunoaștere. Nu este un proces ușor, dar dificultățile pot fi depășite având în vedere potențialul acestui tip de cunoaștere. Elevii din ziua de astăzi sunt diferiți de generația părinților și a bunicilor lor. Majoritatea acestora, mai ales în mediul urban, au deja ca rutină folosirea internetului și a email-ului, a sms-urilor sau a rețelelor de socializare de tip Yahoo sau Facebook. Acest mod de comunicare se face simțit și în modul lor de a învăța.

Chiar dacă profesorul folosește sau nu la clasă tehnologia informației și a comunicării (TIC), elevii vor folosi acasă mijloacele moderne de informare ca sprijin pentru teme.

Comunicarea scurtă sau abreviată de tip chat sau se face simțită deja de la nivelul standardelor gramaticale și al ortografiei și este clar că folosirea TIC acasă deja creează inegalități între elevi. Că vrem sau nu, când se schimbă contextul de viață, se schimbă și felul în care elevul învață.

Profesorul trebuie să se simtă liber să răspundă critic, dar în același timp creativ, noilor tehnologii și sub nicio formă nu poate să ignore acest aspect dacă vrea să comunice cu elevii.

De ce este important tipul de învățare care include TIC ?

Adevărata importanță a tipului de predare-învățare-evaluare care combină metodele pedagogice tradiționale cu TIC ține de potențial. Acest tip de învățare este o oportunitate în a crea experiențe care pot furniza tipul de predare-învățare potrivit într-un anumit moment, loc și pentru un anumit elev, nu numai la școală, ci și acasă. Acest tip de învățare ar putea deveni global, ar putea transcede granițele formale ale țărilor și ar putea aduce împreună grupuri de elevi din culturi și meridiane diferite. În acest context, generalizarea folosirii TIC în școală ar putea deveni una dintre realizările importante ale secolului nostru.

În psihologia cognitivă tradițională, cunoașterea e văzută ca un fel procesare, adică pare simplu să spui că aceasta va atinge cote cu atât mai înalte cu cât mintea elevului va fi programată cu ajutorul cât mai multor strategii meta-cognitive. Într-un mod cu totul diferit, în

tradiția socio-culturală de tip vigotskian, cunoașterea este înțeleasă în termeni de învățare a folosirii instrumentelor culturale. Ca o consecință a faptului că acestea sunt totdeauna specifice unor anumite contexte social-istorice este dificil de trasat modele de învățare care să fie general valabile, excepție fiind câteva instrumente culturale care traversează cel mult câteva contexte diferite.

În era digitală în care trăim, paradigma cunoașterii trebuie să fie una a dialogului, educația trebuie să meargă dincolo de instrumentele culturale specifice, dar fără a fi redusă la abstracția oferită de psihologia cognitivă.

Dezvoltarea educației în direcția dialogului nu poate fi decât rezultatul unui mod de predare-învățare -evaluare la un nivel de conceptualizare mai ridicat decât în trecut. Pentru că dialogul presupune deschidere, inovațiile pedagogice în învățământul primar, lărgirea orientului și adâncime, acest mod de învățare este atât o direcție individuală pentru elev, cât și una socială pentru școală ca întreg.

Dezvoltarea în direcția unei gândiri creative libere poate fi promovată prin îndepărtare unor factori de constrângere și încurajarea schimbului de perspective între elevi.

Până la urmă, nu e nimic nou sub soare, deci nici tehnologiile moderne nu sunt ceva ieșit din toate au fost văzute ca inovații la început. PC-ul, Internetul, cd-ul și mai noile tehnologii complementare mobile sau wireless nu sunt decât cele mai noi dovezi ale creativității umane pe care le putem vedea în jurul nostru. Ca și celelate inovații menționate, acestea pot fi asimilate în practica pedagogică fără să afecteze fundamentele învățării.

Câteva reguli pentru integrarea cu succes a TIC în activitatea didactică

1. Fii sigur că deții controlul asupra materialului, atât din punct de vedere al conținutului, cât și al formei, chiar dacă te sprijină un specialist în TIC.
2. Fă-ți un plan pe hârtie, separat de materialul aflat pe suport digital.
3. Scopul și forma prezentării să-ți fie foarte clare
4. Nu fi sedus de stilul atractiv al tehnologiei moderne, fie ea video sau audio, și nu face din aceasta un scop în sine. Concentrează-te asupra mesajului/ideii principale și limbajului adecvat vârstei/gradului de înțelegere al elevului.
5. Un bun prezentator nu are nevoie de o prezentare complicată tehnic. E mai important să fie atractivă prin idee, mod de structurare și grad de interactivitate. De exemplu, o prezentare trebui să-l facă pe elev să gândească, nu trebuie să fie doar o înșiruire rapidă și amănunțite de slide-uri.
6. Mai presus de orice, concentrarea trebuie să fie asupra elevului și a nevoilor lui de învățare. Cel mai mare pericol în orice proiect de predare-învățare care include și TIC e să fie centrat mai mult pe tehnologie/creativitate, nu pe elevul-receptor și pe nevoile lui de învățare.
7. În școală, succesul tipului de predare bazat pe TIC se măsoară prin satisfacerea nevoii de învățare.

Combinarea TIC cu metodele tradiționale pedagogice reprezintă o schimbare de paradigmă cu implicații asupra cunoașterii în societate în general și asupra învățării în special, de aceea disciplina pedagogică trebuie modificată în conformitate cu noul context în care trăim.

Folosirea TIC în școală face parte din evoluția naturală a învățării și sugerează o soluție elegantă la

provocările moderne adresate învățării și a nevoilor elevilor. Integrarea TIC în procesul tradițional de predare-învățare-evaluare este o oportunitate de a integra ultimele descoperiri tehnologice cu interacțiunea și implicarea oferite de modul tradițional de cunoaștere.

Înțelepciunea tradiției poate și trebuie să fie combinată cu soluțiile tehnologice moderne.

Bibliografie

1. Beetham, Helen & Sharpe, Rhona. Rethinking Pedagogy for a Digital Age – Designing and delivering elearning , Routledge, 2007

2. Făt, Silvia & Adrian Labăr. Eficiența utilizării noilor tehnologii în educație. EduTIC 2009. Raport de

cercetare evaluativă. București: Centrul pentru Inovare în Educație, 2009. (Online:

www.elearning.ro/resurse/EduTIC2009_Raport.pdf)

Inovații pedagogice în învățământul primar

215

3. Istrate, Olimpiu – Efecte și rezultate ale utilizării TIC în educație în Lucrările Conferinței Naționale de

Învățământ Virtual , Ediția a VIII-a, 29 octombrie – 31 octombrie 2010, Tehnologii Moderne în Educație

și Cercetare, Editura Universității din București, 2010

4. Thorne, Kaye. Blended Learning – How to Integrate Online and Traditional Learning, 2003, Kogan Page

Limited

PROBLEME ȘI SOLUȚII ÎN MANGEMENTUL EDUCAȚIONAL DIN ROMÂNIA

PROBLEMS AND SOLUTIONS IN EDUCATIONAL MANAGEMENT IN ROMÂNIA

Moraru Liliana. Școala Gimnazială Scorțoasa

Moraru Liliana Secondary school Scorțoasa

moraru_liliana@yahoo.com

Abstract

Managementul educațional este un domeniu de studiu și de activitate care vizează modul de funcționare și conducere a organizațiilor educaționale.

Scopul primordial al instituției de învățământ este să promoveze un demers educațional eficient . Domeniul prioritar al vieții sociale, învățământul, de catre depinde omul, pregătit pentru studii, nu trebuie să aibă eșecuri, de aceea conducerea și eficiența învățământului necesită o fundamentare științifică bazată pe știința managementului educațional.

Abstract

Educational management is a field of study and activity aimed at the functioning and management of educational organizations.

The primary purpose of the educational institution is to promote an effective educational approach. The priority area of social life, education depends on the man prepared for studies and must not fail, therefore the leadership and efficiency of education requires a scientific foundation based on the science of educational management.

Cuvinte cheie

Educație, manager, management educațional, sistem educațional, responsabilitate

Keywords

Education, manager, educational management, education system, responsibility

Managementul educațional reprezintă arta și știința de a pregăti resursele umane, de a forma personalități potrivit unor finalități solicitate și acceptate de individ.

Managementul este în același timp și un ansamblu de discipline teoretice, principii, metode specifice (știința) metode și tehnici care privesc conducerea, gestiunea, administrarea și organizarea instituțiilor (tehnica) cât și arta de ai face pe oameni să lucreze productiv și eficient, de a comunica, de a asculta.

Managementul școlar apare ca un sistem de acțiuni exercitate în mod conștient, organizat sistematic în vederea transformării personalităților elevilor, potrivit finalității care și-au propus-o. Pe lângă aceasta managerul îndrumă, organizează și conduce toate aspectele de ordin organizatoric la nivelul școlii. Astfel, managementul școlar vizează calitatea învățământului, eficiența sa și progresul școlii.

Este esențial ca managementul să fie orientat spre atingerea obiectivelor educaționale, dar acestea trebuie să fie agreeate de școala și de comunitate. Dacă managerii se limitează la implementarea inițiativelor externe, riscă să alunece pe partea managerismului. Tendința internațională spre management descentralizat a condus, în paralel, la un apel către manageri personal și către alte părți interesate de a dezvolta o viziune distinctă pentru școlile lor, cu obiective specifice, clar articulate, Beare, Coldwell și Millikan (1989:99) susțin că „liderii remarcabili au o viziune pentru școala lor, o imagine mentală a unui viitor dezirabil care este împărtășită tuturor membrilor comunității școlare”. Acolo unde organizațiile educaționale au o astfel de viziune, managerii eficienți pot să creeze legături între funcții și obiective pentru a asigura relevanța activității manageriale.

Conducătorul unei instituții are în primul rând autoritate – definită ca dreptul managerului de a lua decizii și de a cere subordonaților aducerea lor la îndeplinire. Autoritatea se poate delega – se poate ceda subordonaților total sau parțial, temporal sau definitiv.

Atribute ale conducerii: autoritate, putere, raspundere și responsabilitate. Pentru a deveni efectivă, autoritatea trebuie acceptată ca atare – angajații trebuie să recunoască dreptul conducătorului de a lua decizii și de a le aplica.

Există trei tipuri esențiale de autoritate:

- directă – de decizie asupra tuturor activităților esențiale specifice în misiunea organizației. Definesc nivelurile ierarhice și relațiile dintre ele, formează structura organizațională.
- auxiliară – se referă la sprijinul tehnic, consilierea, cercetarea și dezvoltarea servind astfel misiune organizației (școlii).
- funcțională – de obicei autoritatea funcționară se exercită în afara ierarhiilor și structurilor organizaționale convenționale.

Puterea reprezintă posibilitatea concretă a managerului de a influența și de a controla comportamentul subordonaților. Puterea, în sine, nu este „bună” sau „rea”. Fiecare dintre noi intrăm în relații de putere cu ceilalți: în funcție de context, suntem influențați de alții sau, la rândul nostru, îi influențăm pe ceilalți. De exemplu ca manageri, îi determinăm pe colegii noștri de organizație să realizeze anumite acțiuni în virtutea autorității pe care o deținem și a controlului deținut asupra recompenselor și sancțiunilor. Pe de altă parte, în situații de formare, suntem dispuși să recunoaștem expertiza deținută de formatori, să ne modificăm, în consecință comportamentul. Nocive, însă, sunt așa numitele „jocuri de putere”- adică folosirea diferitelor forme de constrângere în exercitarea relațiilor de putere.

Responsabilitatea reprezintă sentimentul intern al datoriei față de organizație, care induce autoimpunerea îndeplinirii sarcinilor primite sau asumate. Nu poate exista conducere fără responsabilitate: conducătorul trebuie să se simtă responsabil față de organizație.

Răspunderea reprezintă ceea ce managerul datorează organizației și totodată recunoașterea dreptului superiorului ierarhic de a controla și de a solicita și primi rapoarte privind activitatea depusă. Nu poate exista autoritate fără răspundere. Managerul este răspunzător în fața organizației, în fața salariaților, în fața superiorilor pe linie ierarhică, în fața comunității de deciziile luate și de realizarea misiunii, scopurilor și obiectivelor organizaționale.

Consider ca un director bun se remarca mai cu seama prin ceea ce face pentru oamenii din scoala lui.

Directorul trebuie sa fie respectat, in primul rand pentru ideile lui bune. Este de asteptat, ca sa fie un om cu autoritate nediscutata, ascultat si respectat de toti, profesori, parinti si scolari, nu numai ca reprezentant al autoritatii scolare superioare, dar si pentru capacitatea, tactul, dorul sau de bine, el trebuie sa dispuna de libertate maxima in administrarea deplina si reala a scolii.

Disciplina de care da dovada directorul e un exemplu pentru ceilalti profesori.

In ultimul timp, foarte multe lucrari de specialitate utilizeaza termenul de „lider” pentru desemnarea conducatorului unei organizatii care nu numai stie ce si cum sa faca, dar este capabil sa-i determine si pe ceilalti cum sa faca. Pentru lider important sunt oamenii.

Consider ca accentual strategic ar trebui sa se mute de la impersonalele operatiuni cu resurse materiale sau financiare la coordonarea resurselor umane, cu toate consecintele care rezulta din personalizarea relatiei dintre manageri si subordonati.

B.P. Smith defineste „ leadership”-ul drept „ acea parte a activitatii unui manager prin care acesta influenteaza comportamentul indivizilor si grupurilor in vederea obtinerii rezultatelor dorite”.

Consider ca functiile esentiale ale unui lider in raport cu grupul condus, sunt:

1. Directia – conducerea si coordonarea eforturilor membrilor grupului\ echipei, eliminarea incertitudinilor cu privire la ceea ce trebuie facut.
2. Motivatia – determinarea grupului/echipei sa vrea sa avanseze in directia stabilita; satisfacerea nevoilor indivizilor si ale grupului / echipei; dezvoltarea propriilor competente inter – personale in vederea castigarii si consolidarii increderii celorlalti si pentru convingerea lor sa-l urmeze.
3. Reprezentarea – reprezentarea grupului/echipei si a scopurilor sale in interiorul si exteriorul organizatiei, reprezentarea celor din afara grupului/echipei in cadrul acestuia; mentinerea echilibrului intre nevoile interne si cele externe ale grupului si pastrarea unitatii scopurilor grupului cu cele organizationale.

- Schimba ceea ce exista in ceea ce este necesar;
- Promoveaza schimbarea;
- Actioneaza transformational;
- Introduce reguli noi, incurajeaza creativitatea si elimina constrangerile care determina comportamentele conservatoare;
- Intreaba de regula „ce”, „de ce” si „cine”?

Ce se asteapta de la un „director”?

- Viziune – capacitatea de a vedea viitorul
- Asumarea de riscuri

- Impartasirea informatiei
- Implicarea – liderul munceste cot la cot cu ceilalti membrii ai echipei
- Energie - care sa transmita celorlalti membrii ai echipei
- Asteptari inalte „liderii ne fac sa tinem sus”
- Recunoasterea – pentru rezultate, succese, sperante dar si pentru temeri sau necazuri individuale
- Miscare permanenta – individuala dar si organizational, combaterea orcaror forme de initiere.

Funcțiile managementului educațional, ca și a celui general se concretizează în activitățile de planificare, organizare, coordonare, antrenare, control și evaluare.

Aceste funcții sunt îndeplinite având în vedere particularitățile nivelului de învățământ (preșcolar, liceal), nivelului ierarhic (inspectorat, minister), tipul de instituție.

Managementul educațional atât la nivelul instituției școlare cât și la nivelul clasei de elevi desfășoară o activitate de clarificare, de argumentare și convingere, de motivare, formulează aprecieri, stabilește moduri de acțiuni.

O funcție ce se realizează specific în managementul educațional este cea de planificare și organizare a sistemului de învățământ. Această funcție implică valorificarea tuturor resurselor pedagogice:

- umane (cadre didactice, elevi, personal administrativ, părinți);
- materiale (spațiu, timp, baza didactica-materială).
- financiare (buget, contribuțiile comunitatii educative);
- informaționale (planuri, programe de învățământ, materiale curriculare, îndrumări metodice);

O a doua funcție specifică a managementului educațional este aceea de orientare metodologică a procesului de învățământ trebuie să țină seama de caracterul planificat analitic, activ, simultan, deschis, în sistem de conexiune inversă.

Funcția de reglare și autoreglare a sistemului de învățământ și a procesului de învățământ implică activități de perfecționare a cadrelor didactice:

- au caracter periodic (cursuri de specialitate);
- au caracter permanent (studiu individual, activități educative deschise, dezbateri tematice).

Datorită schimbărilor rapide și permanente în sistemul de învățământ este necesara utilizarea optimă a personalului existent în instituția se învățământ, formarea și dezvoltarea coerenă a lui, precum și stabilirea unor relații de colaborare și promovare a experiențelor didactice dobândite.

Practicarea unui management științific, bazat pe informarea corectă și complexă, obiective stabilite pe termen lung și recompensare pa baza evaluării continue a unor indicatori de performanță.

Necesitatea dezvoltării profesionale trebuie să țină cont atât de nevoile școlii cât și nevoia în specialitate a fiecărui cadru didactic.

Creșterea implicării factorilor de decizie de la nivel local sau regional în activitățile unității de învățământ și adaptarea curriculumului la nevoile comunității.

Dezvoltarea competențelor profesionale ale elevilor prin strategiile de practică efectuate în cadrul agenților economici a cărui domeniu de activitate corespunde intereselor școlii precum și identificarea resurselor financiare.

Bibliografie :

Iosifescu S- coordonator,, Management educațional pentru instituțiile de învățământ, ISE-MEC-București 2001

Moldovan Scholz Maria, Managementul resurselor umane – București, Editura Economică 2000.

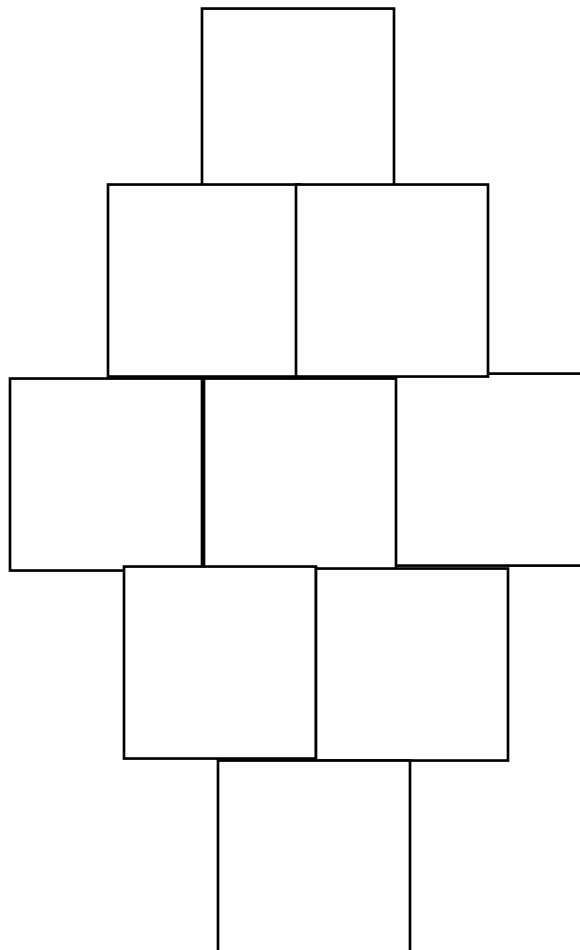
Stan, N. (2010) Introducere în managementul educațional.

Tony, B. (2015) Leadership și management educațional. Teorii și practici actuale. Editura Polirom: București

Haustiere

Füllt ihr das **magisches Quadrat** aus! Das magisches Quadrat ergänzt man von unten nach oben.

- Ich bin ein(e) ...
- Schreibe 2 Lieblingstiere.
- Schreibe wie sprechen 3 Tiere.
- (2) Schreibe 2 Verben.
- (1) Was magst du?

IMPORTANȚA EDUCAȚIEI STEAM ÎN GRĂDINIȚĂ

Prof. Motoc Monica

Grădinița cu program prelungit nr. 4 Moreni, Dâmbovița

Educația STEAM în grădiniță este esențială din mai multe motive. În primul rând, copiii de vârstă preșcolară sunt în mod natural curioși și dornici să exploreze lumea din jurul lor. Introducerea conceptelor STEAM într-un mod ludic și accesibil face învățarea o experiență plăcută și captivantă. În plus, educația STEAM contribuie la dezvoltarea unor serii de competențe esențiale, cum ar fi:

- **Gândirea Critică și Rezolvarea Problemelor:** Prin activități practice și experimentale, copiii învață să analizeze situații, să formuleze ipoteze și să găsească soluții creative.
- **Creativitatea:** Integrarea artelor în cadrul STEAM stimulează imaginația și exprimarea creativă, permițând copiilor să abordeze problemele din perspective noi și originale.
- **Colaborarea:** Multe activități STEAM sunt concepute pentru a fi realizate în echipă, promovând astfel abilități de comunicare și colaborare.
- **Alfabetizarea Digitală:** Într-o lume din ce în ce mai tehnologizată, familiarizarea timpurie cu tehnologia și instrumentele digitale este crucială.

Implementarea educației STEAM în grădiniță necesită o abordare integrată și flexibilă, adaptată nevoilor și intereselor copiilor. Iată câteva exemple de activități și strategii:

- **Știința (Science)** - Activitățile științifice pot include experimente simple, cum ar fi observația creșterii plantelor, studierea ciclului apei sau explorarea proprietăților materialelor. Aceste activități îi ajută pe copii să înțeleagă fenomenele naturale și să dezvolte abilități de observație și înregistrare a datelor.
- **Tehnologia (Technology)** - Introducerea tehnologiei poate începe cu utilizarea unor aplicații educaționale interactive, jucării robotizate sau instrumente digitale simple. Aceste activități nu doar că dezvoltă abilități tehnice, dar și promovează logica și secvențialitatea.
- **Ingineria (Engineering)** - Construirea de structuri folosind blocuri, LEGO sau materiale reciclate ajută copiii să înțeleagă principiile ingineriei și fizicii. Proiectele de inginerie dezvoltă abilități motorii fine, coordonarea mână-ochi și gândirea spațială.
- **Artele (Arts)** - Activitățile artistice, cum ar fi desenul, pictura, muzica și teatrul, sunt esențiale pentru dezvoltarea creativității și a abilităților emoționale. Integrarea artelor în cadrul activităților STEAM îi ajută pe copii să exprime idei complexe într-un mod tangibil și estetic.
- **Matematica (Mathematics)** - Jocurile matematice, puzzle-urile și activitățile care implică numărarea, măsurarea și modelarea geometrică sunt excelente pentru dezvoltarea gândirii logice și a abilităților numerice. Aceste activități pot fi integrate în contexte cotidiene, făcând matematica relevantă și accesibilă.

Implementarea educației STEAM în grădiniță poate întâmpina diverse provocări, cum ar fi resursele limitate, pregătirea insuficientă a personalului sau reticența față de schimbare. Cu toate acestea, există soluții pentru a depăși aceste obstacole:

- **Formare Continuă:** Investiția în formarea continuă a educatoarelor pentru a le familiariza cu metodele și instrumentele STEAM este esențială.

- **Colaborare cu Comunitatea:** Implicarea părinților și a comunității poate aduce resurse suplimentare și susținere pentru activitățile STEAM.
- **Proiecte Interdisciplinare:** Dezvoltarea unor proiecte care integrează mai multe domenii STEAM ajută la utilizarea eficientă a resurselor și la crearea unor experiențe de învățare coezive și relevante.

Implementarea educației STEAM în grădiniță necesită creativitate și inovație. Iată câteva exemple de bune practici care pot ghida educatorii în aplicarea eficientă a acestei abordări:

1. Proiectul ”Grădina Științifică”

Descriere: Copiii sunt implicați în crearea și întreținerea unei mici grădini în curtea grădiniței.

Obiective:

- Să învețe despre ciclul de viață al plantelor.
- Să înțeleagă importanța resurselor naturale.
- Să dezvolte abilități de observare și documentare.

Activități:

- Plantarea de semințe și monitorizarea creșterii plantelor.
- Utilizarea instrumentelor de măsurare pentru a urmări înălțimea plantelor.
- Desenarea și etichetarea părților plantelor.

Rezultate:

- Copiii dezvoltă cunoștințe despre științele naturii și ecologie.
- Își îmbunătățesc abilitățile motorii fine și capacitatea de a lucra în echipă.

2. Ateliere de Robotică

Descriere: Introducerea de jucării robotizate și kituri de construcție robotică adaptate pentru vârsta preșcolară.

Obiective:

- Să dezvolte gândirea logică și abilitățile de rezolvare a problemelor.
- Să încurajeze creativitatea și inovația.
- Să familiarizeze copiii cu conceptele de bază ale programării și ingineriei.

Activități:

- Construirea de roboți simpli din blocuri de construcție.
- Programarea mișcărilor roboților folosind instrucțiuni vizuale.
- Organizarea de competiții amicale de robotică.

Rezultate:

- Creșterea interesului pentru tehnologie și inginerie.
- Dezvoltarea abilităților de colaborare și comunicare.

3. Laboratorul de Artă și Știință

Descriere: Un spațiu dedicat unde copiii pot explora și combina concepte artistice și științifice.

Obiective:

- Să promoveze învățarea inter-disciplinară.
- Să stimuleze creativitatea și expresia artistică.
- Să dezvolte abilități de gândire critică.

Activități:

- Crearea de picturi folosind materiale naturale (frunze, flori).

- Realizarea de experimente cu vopsele și lichide colorate pentru a învăța despre densitate și amestecuri.
- Construirea de structuri artistice utilizând materiale reciclate.

Rezultate:

- Înțelegerea conexiunilor dintre artă și știință.
- Îmbunătățirea abilităților de gândire critică și creativă.

4. Explorarea Matematicii prin Joc

Descriere: Integrarea matematicii în activități ludice și cotidiene.

Obiective:

- Să facă matematica accesibilă și plăcută pentru copii.
- Să dezvolte abilități numerice și logice.
- Să promoveze înțelegerea matematicii aplicate.

Activități:

- Jocuri de numărare folosind jucării sau obiecte din clasă.
- Puzzle-uri și jocuri care implică forme geometrice.
- Organizarea de mici "piețe" unde copiii pot "cumpăra" și "vinde" jucării, învățând astfel despre numere și tranzacții.

Rezultate:

- Îmbunătățirea abilităților numerice și de calcul.
- Creșterea încrederii în sine în utilizarea matematicii.

5. Proiecte Interdisciplinare

Descriere: Proiecte care integrează toate componentele STEAM într-o temă comună.

Obiective:

- Să ofere o experiență de învățare holistică.
- Să dezvolte abilități de gândire sistemică și integrare a cunoștințelor din diferite domenii.
- Să încurajeze colaborarea și comunicarea.

Activități:

- Proiectul "Orașul Copiilor": Construirea unui oraș miniatural care implică concepte de inginerie (construirea clădirilor), artă (decorarea orașului), tehnologie (utilizarea de jucării electronice), știință (studierea mediului) și matematică (planificarea orașului pe o hartă).

Rezultate:

- înțelegere aprofundată a interconexiunilor dintre diferitele domenii STEAM.
- Dezvoltarea unei game largi de abilități, de la creativitate la rezolvare de probleme.

Aceste exemple de bune practici demonstrează cum educația STEAM poate fi adaptată și implementată în grădiniță pentru a oferi copiilor o experiență educațională complexă și captivantă. Prin intermediul acestor activități, copiii nu doar că învață concepte academice esențiale, dar și dezvoltă abilități sociale, emoționale și cognitive care le vor fi de folos pe tot parcursul vieții.

Educația STEAM în grădiniță reprezintă o investiție valoroasă în viitorul copiilor, pregătindu-i pentru o lume în continuă schimbare. Prin integrarea activităților practice și creative, copiii dobândesc abilități esențiale pentru succesul academic și personal. Implementarea eficientă a educației STEAM necesită o abordare flexibilă, resurse adecvate și o colaborare strânsă între educatori, părinți și comunitate. În acest mod, putem asigura o bază solidă pentru dezvoltarea continuă și adaptarea la provocările viitoare.

Bibliografie

Colburn, A. (2000). "An Inquiry Primer." *Science Scope*, 23(6), 42-44.

DeJarnette, N. K. (2012). "America's Children: Providing Early Exposure to STEM (Science, Technology, Engineering and Math) Initiatives." *Education*, 133(1), 77-84.

Edwards, C. P., & Gandini, L. (2001). "The Reggio Emilia Approach to Early Childhood Education." In **J. Roopnarine & J. Johnson (Eds.)**, *Approaches to Early Childhood Education* (3rd ed., pp. 179-198). Merrill/Prentice Hall.

Guyotte, K. W., Sochacka, N. W., Costantino, T. E., Walther, J., & Kellam, N. N. (2014). "STEAM as Social Practice: Cultivating Creativity in Transdisciplinary Spaces." *Art Education*, 67(6), 12-19.

Moomaw, S. (2013). *Teaching STEM in the Early Years: Activities for Integrating Science, Technology, Engineering, and Mathematics*. Redleaf Press.

National Association for the Education of Young Children (NAEYC). (2012). "Technology and Interactive Media as Tools in Early Childhood Programs Serving Children from Birth through Age 8."

Trundle, K. C., & Smith, M. M. (2017). *Research in Early Childhood Science Education*. Springer.

Watson, A. D., & Watson, G. H. (2013). "Transitioning STEM to STEAM: Reformation of Engineering Education." *Journal for Quality & Participation*, 36(3), 1-5.

EDUCAȚIA LA GRANIȚA DINTRE CLASIC ȘI DIGITAL

Prof. înv. primar, MOTOLOGA MAGDALENA

Șc. Gim. VOIEVOD NEAGOE BASARAB

Educația clasică a reprezentat, de-a lungul timpului, nucleul sistemelor educaționale. Acest model implică predarea în clasă, resurse fizice cum ar fi manualele școlare, materiale didactice, tabla, testele scrise și interacțiunea directă între profesori și elevi. Metodele clasice au fost, și încă sunt, apreciate pentru structura clară și un program bine definit. Educația tradițională dăinuie de secole, motiv pentru care, aceasta constituie o mai mare credibilitate și siguranță pentru părinți, în ceea ce privește parcursul educațional al copiilor lor, o oportunitate în ceea ce privește ambiția și motivația școlară. Colegii de clasă se încurajează între ei și dezvoltă un sentiment de apartenență față de grupul clasei. Aceste metode tradiționale și-au dovedit eficiența de-a lungul timpului, elevii dobândind un vast bagaj de cunoștințe și o cultură generală din diverse domenii. Lipsa instrumentelor digitale nu a constituit un minus în desfășurarea activităților educative. Învățarea tradițională permite profesorilor să cunoască elevii și să evalueze mai bine punctele forte și punctele slabe, să acționeze ca mentori și să ghideze elevii în alegerea carierei.

Un avantaj important al educației clasice constă în construirea relațiilor interpersonale puternice între profesori și elevi, precum și între elevi. Profesorii au oportunitatea de a da feedback imediat și de a adapta lecțiile la nevoile individuale ale elevilor. De asemenea, educația tradițională promovează abilitățile sociale și dezvoltarea caracterului prin interacțiuni directe, prin socializare.

Educația digitală presupune, pe deoparte, un set de cunoștințe pe care un individ trebuie să le aibă cu privire la utilizarea unui sistem digital, adică să fie capabil să folosească funcționalitățile minime ale acestuia. Pe de altă parte, educație digitală se referă deseori și la niște metode digitale care să înlocuiască metodele clasice pe care învățământul le-a folosit dintotdeauna. Instrumentele și tehnologia digitală oferă bucurie copiilor, precum și numeroase beneficii în ceea ce privește dezvoltarea cognitivă a copilului.

Telefoanele mobile și tabletele au devenit instrumente comune în sălile de clasă, permițând accesul la resurse educaționale: aplicații educative, jocuri interactive și facilitând comunicarea între elevi și profesori. Tehnologia permite accesul la resurse educaționale de

oriunde, în orice moment. Platformele digitale pot fi adaptate pentru a se potrivi nevoilor individuale de învățare ale elevilor, oferind experiențe personalizate. Acest tip de educație reprezintă o modalitate inovatoare prin care instrumentele digitale sunt integrate astfel încât să sprijine procesul de predare și învățare. Chiar dacă educația digitală nu poate înlocui pe deplin metodele clasice de învățare, aceasta vine în sprijinul tinerilor dornici să exploreze și să asimileze informații noi prin diverse metode. Dacă înainte de 2020, educația digitală era o opțiune, în prezent aceasta a devenit o componentă esențială pentru învățământ.

Rolul școlii și al profesorului rămâne același: formarea intelectuală, emoțională și morală a elevilor, pregătirea lor pentru viață.

BIBLIOGRAFIE:

1. **Educația digitală, Ciprian Ceobanu, C-tin Cucos, Olimpius Istrate, Ion-Ovidiu Pânișoară, Ed. Polirom, 2020.**
2. **<https://edu.freepedia.ro/educatia-clasica-versus-educatia-moderna>**
3. **<https://upself.ro/educa%C8%9Bia-online-vs-educa%C8%9Bia-tradi%C8%9Bional%C4%83/>**

Metode Inovative în Educația Fizică și Sport

**Prof.MUNTEAN GABRIELA VALERICA –Liceul cu Program Sportiv Avram Iancu
Zalău**

Desigur! Metodele inovative în educația fizică și sport sunt esențiale pentru a stimula interesul și implicarea elevilor în activități fizice. Iată câteva dintre aceste metode și o selecție bibliografică utilă pentru studiu:

1. Tehnologii Digitale și Aplicații Mobile

- Utilizarea aplicațiilor mobile și a dispozitivelor portabile pentru monitorizarea performanței și progresului.
- Realitatea augmentată și virtuală pentru antrenamente interactive.

În trecut, un antrenament necesita documente întregi de analiză și efort extins pentru a aduna toate datele grafice și a vedea dacă efortul depus a fost unul corect și unde se poate îmbunătăți.

Acum, tehnologia a preluat această sarcină și acesta este normalul nostru.

Cu dispozitive mai mici, mai rezistente, care aduc cu ele senzori și informații în timp real, tehnologia a deschis calea pentru noi oportunități, în orice sport.

De fapt, ce este tehnologia în sport?

- ecran tactil pentru utilizarea hărților cât mai ușor
- Pulse OX care îți măsoară aclimatizarea la altitudine și îți monitorizează somnul
- pulsul măsurat la încheietura mâinii, indiferent de efort sau stres
- monitorizarea respirației în timpul unui efort sau în timpul somnului
- monitorizare avansată a somnului, un real ajutor dacă ai un job stresant
- monitorizarea energiei Body Battery sau nivelul de hidratare
- VO2 max, pentru a îmbunătăți efortul de fiecare dată
- antrenamente personale încărcate pe ceasul tău
- ai propriul consultant de recuperare, ascultă-l pentru a-ți da timp să te recuperezi, să te odihnești
- Livetrack – familia îți poate urmări locația atunci când ești la un antrenament de bicicletă, pentru mai multă siguranță
- dinamica schi XC – nivelul curent de solicitare din cadrul antrenamentelor de schi fond
- hărți SkiView pentru peste 2000 de stațiuni de schi din întreaga lume
- sisteme complete de GPS

- acclimatizare în timp real
- navigare pas cu pas
- ClimbPro – date despre cățărări, urcările curente, gradient, distanța atunci când te antrenezi sau concurezi pe teren montan.
- hărți – contururi de teren, vârfuri, altitudini, lacuri, parcuri, indiferent dacă ești în oraș sau pe munte, indiferent de vreme, te poți baza pe datele primite pe ceasul tău smart
- hartă pentru ciclism, ce te aduce înapoi la punctul de plecare, o funcție importantă atunci când faci o tură și te poți rătăci foarte ușor
- aplicații pentru muzică pe ceas
- plăți fără contact, direct de pe ceasul tău smart

Toate funcțiile tech pot fi informații care se pierd în mintea ta, dacă nu ești interesat direct de ele. Dar ele îți pot salva viața, uneori. Sau o pot îmbunătăți, de cele mai multe ori.

2. Metoda Flipped Classroom

FLIPPED CLASSROOM este un demers invers, prin care copiii se familiarizează cu un conținut nou acasă, îl exersează și pun în practică la școală. Rolurile se inversează, mediul de învățare se schimbă, elevul devine elementul central al procesului instructiv – educativ, fiind propriul ghid în interacțiunea cu materialul nou.

- Elevii învață teorie acasă prin materiale video și alte resurse digitale, iar timpul de clasă este folosit pentru activități practice și aplicații directe.

3. Jocuri Serioase și Gamificare

- Integrarea elementelor de joc pentru a face exercițiile mai atractive și pentru a motiva elevii.
- Competiții online și platforme educaționale de fitness.

4. Învățarea prin Proiecte

- Proiecte care implică planificarea și organizarea unui eveniment sportiv, promovând colaborarea și abilitățile organizaționale.

5. Interdisciplinaritate

- Integrarea educației fizice cu alte materii, cum ar fi biologia (anatomie și fiziologie) sau matematica (statistici și analiza performanțelor), la nivel școlar iar la un nivel mai înalt pe practicarea a sportului prin antrenament sportiv, astfel:

a) Domeniul pregătirii fizice și creșterii capacității de efort, realizează conexiuni multi și interdisciplinare în mod special cu:

- fiziologia, din care s-a desprins deja ca subdisciplină fiziologia efortului fizic;
- biochimia, care pune la dispoziția științei sportului diverse informații privind sursele energetice, echilibrul acido-bazic după efort, tabloul ionogramelor etc;
- farmacologia care realizează azi o medicație de efort și refacere într-o gamă largă de produse (vitamine, polivitamine, extracte de plante, proteine, amino-acizi etc);
- informatica prin tehnica de calcul, care pune la dispoziția antrenorului sau a echipei tehnice, posibilitatea de a raționaliza programele de antrenament, elaborându-le pe calculator, cu o marjă mai mare de exactitate.

b) Domeniul pregătirii tehnice realizează conexiuni multi și interdisciplinare cu:

- biomecanica, devenită prin amploarea implicării ei în domeniul sportului, o subdisciplină importantă a acestuia, prin care se încearcă toate demersurile pentru mărirea randamentului de practicarea a acțiunii motrice ;
- multimedia, prin aparatura de înregistrare, redare și analiză a mișcării asistată de calculator;
- matematica, prin calcule statistico-matematice și de corelații, pentru găsirea modelului optim de pregătire și concurs.

c) Domeniul pregătirii tactice realizează conexiuni cu:

- pregătirea teoretică și psihologică complexă. Implicația psihologiei în activitatea sportivă a devenit așa de mare, încât a generat desprinderea subdisciplinei de psihologie a sportului ca un domeniu bine delimitat și centrat pe demersurile psihologiei, pentru creșterea capacității de performanță;
- aparatura multimedia pentru analiza obiectivă a competițiilor sportive.

d) Domeniul recuperării și refacerii după antrenamente sau competiții implică conexiuni cu:

- cunoștințe și tehnici din medicină (traumatologie sportivă, kinetoterapie etc), farmacologie (medicație de efort și refacere), psihologie și psihiatrie.

6. Personalizarea Antrenamentelor

- Adaptarea activităților fizice la nevoile și interesele fiecărui elev, ținând cont de nivelul lor de pregătire fizică și preferințe.

7. Educația Experiențială

- Activități în aer liber și sporturi de aventură care promovează învățarea prin experiență directă.

Aceste metode pot oferi o bază solidă pentru eficientizarea educației fizice și sportului.

Bibliografie

1. "The Physical Educator's Guide to Technology in Education" de Steve Kotakis
2. "Flipped Learning in Physical Education" de Cap'n Pete Charrette
6. "Effective Teaching Strategies in Physical Education" de Deborah Tannehill, Hans van der Mars, și Ann MacPhail
7. "Physical Education for Lifelong Fitness: The Physical Best Teacher's Guide" de National Association for Sport and Physical Education (NASPE)

Factorii succesului la români

Prof. Daniel MUNTEANU

Liceul Tehnologic "Sf. Mucenic Sava" Berca

Când vorbim despre factorii succesului ar trebui să ne gândim întâi la motivație și satisfacție.

Motivația este totalitatea sau ansamblul motivelor sau mobilurilor (*conștiente sau nu*) unei persoane, care determină o persoană respectiv să îndeplinească o anumită acțiune sau să tindă spre anumite scopuri¹.

Motivația este o stare internă dinamizatoare, energizatoare și direcționată în același timp. Ea reprezintă ansamblul stărilor de necesitate care se cer satisfăcute și care îl împing, îl instigă și îl determină pe individ să și le satisfacă².

Motivația este un factor al acțiunilor și comportamentului uman, dar mai sunt și alți factori de natură:

- biologică;
- socială;
- culturală.

Motivația depinde, în mare măsură, de experiența individului, de calitatea imaginii de sine, de evaluările cognitive ale diverselor situații, de orientarea valorică, precum și de credințele referitoare la cauzele succesului personal și nivelul de aspirații.³

Satisfacția muncii este o emoție plăcută, pozitivă, rezultată din evaluarea muncii depuse. Ea depinde atât de caracteristicile individului cât și de caracteristicile postului de muncă (*activități propriu-zise, ambianța fizică și relațională, stilul de conducere, sistemul de salarizare și recompense, etc.*).

Factorii succesului la români pot fi influențați de către alți factori cum ar fi:

1. Sociali;
2. Economici;
3. Educaționali;
4. Psihologici.

¹ BALAN, Bogdan, BONCU Stefan, COSMOVICI, Andrei, COZMA, Teodor, CRETU, Carmen, CUCOS, Constantin, IACOB, Luminita, MOISE, Constantin, MOMANU, Mariana, NECULAU, Adrian, RUDICA, Tiberiu – *“PSIHOPEDAGOGIE pentru examenele de definitivare și grade didactice – Curs elaborate în tehnologia învățământului la distanță”* – Editura POLIROM, Iasi, 1998, pag. 62;

² OMER, Ioana – *“Psihologia muncii – Editia a IV-a”* – Universitatea Spiru Haret, Editura Fundației ROMANIA DE MAINE, București, 2009, pag. 66;

³ CRISTEA, Sorin, NEGRET-DOBRIDOR, Ion, NOVEANU, Eugen, STANCULESCU, Elena, OPREA, Crenguta, GEORGESCU, Elisaveta, RAFAILA, Elena, PANISOARA, Ion-Ovidiu, FAT, Silvia, ISTRATE, Olimpiu – *“CURRICULUM PEDAGOGIC – pentru formarea personalului didactic. Editia a II-a. Volumul I.”* – Editura Didactica și Pedagogica, R.A., București, 2008, pag. 335;

Fiecare persoană trebuie să aibe niște **valori pentru a se evidenția**:

- Respect (*demnitate*);
- Sinceritate;
- Autocontrol;
- Să fie perseverent.

Din punctul meu de vedere pentru a **reuși în societatea românească** ar trebui ca fiecare individ să aibe:

1. O meserie;
2. Să aibe cunoștințe PC (*Personal Computer*);
3. Permis de conducere (*minim categoria B*);
4. Să cunoască o limbă străină;
5. Hobby (*pasiune*).

Având o meserie ai un punct de plecare în viață! Poți lucra, în primele 6 luni, în domeniul calificat, pe salariul oferit, încercând să oferi cât mai multe astfel încât după 6 luni să poți negocia o mărire de salariu, o avansare, etc.

Prin cunoștințe PC înțelegem noțiuni de bază de operare la un calculator, lucrul cu Word-ul, Excel-ul, PowerPoint, utilizarea INTERNET-ului, e-mail-ul, etc.

Permisul de conducere nu mai este un moft, este un necesar.

Cunoașterea unei limbi străine te ajută să poți relaționa chiar și internațional.

Având o pasiune, acolo unde te angajezi poți descoperi persoane care au aceeași pasiune ca și tine și se pot crea conexiuni, asigurând succesul în domeniu.

Pe lângă cele cinci puncte, enumerate mai sus, am putea să mai adăugăm încă două:

1. A arăta bine;
2. Zâmbetul.

A arăta bine înseamnă a te îmbrăca, acolo unde mergi, cu ceea ce trebuie: sport – trening, serviciu – costum, etc.

Prin zâmbet se înțelege să zâmbești, indiferent de situație, eșec, refuz, etc.

Cărțile care te pot modela în primă etapă sunt:

1. "*Codul bunelor maniere*";
2. "*Legile lui Murphy*";
3. "*Arta războiului*" de Sun Tsu;
4. "*Cartea celor cinci cercuri – Gorin no Sho*" – Miyamoto Musashi;
5. "*Codul Bushido – Codul Samuraiilor*" – Nitobe Inazo;
6. "*Biblia*".

"*Codul bunelor maniere*" te învață cum să te comporți în societate, "*Legile lui Murphy*" te ajută să treci peste greutăți, să râzi de necaz, "*Arta războiului*" te face să-ți faci strategii de lucru, de atac, "*Cartea celor cinci cercuri – Gorin no Sho*" te învață cum să lucrezi, "*Codul Bushido – Codul Samuraiilor*" te face să-ți valorifici principiile iar "*Biblia*" te ajută să ai credință, să speri, să te rogi!

Nicio zi fără o pagină citită! Prin a citi îți ajuți neuronii "*să gândească, să lucreze*"!

Educația unui individ se face în mai multe etape:

- I. 0-2(3) ani;
- II. 3-6 (7 ani);
- III. 6 (7) -18 (19) ani.

Apoi urmează **autoeducația**. Până la vârsta de 22-23 ani o persoană poate fi educată iar apoi, după această vârstă, adultul trebuie să se transforme, să accepte sfaturi, sugestii.

Prin educație putem înțelege:

1. Educația din familie (*teoretic 7 ani de acasă*);
2. Educația școlară (*teoretic perioada claselor I-XII*);
3. Educația prin Sport.

Ideal pentru formarea caracterului unui copil o reprezintă **practicarea unui sport**:

1. 4-11 ani – Karate;
2. 12-15 ani – Sport de echipă;
3. Peste 16 ani – Dans.

Karate-ul este mai mult decât o artă marțială și atât, este un sport deosebit de complex ce vizează potențialul fizic dar și psihic sau emoțional, reglează conduite și formează caractere, disciplinează.

Sportul de echipă ajută copilul să colaboreze, să împartă sarcinile.

Dansul este un mijloc artistic de exprimare a unui mesaj printr-o succesiune de mișcări ritmice, variate și expresive ale corpului, executate în ritmul muzicii, având caracter de artă sau de divertisment. Dansul ajută să socializezi, să te integrezi într-un colectiv.

Pentru dezvoltarea fizică armonioasă este bun înotul! Înotul este indicat tuturor categoriilor de vârstă.

Pentru foarte multe persoane profesorul de sport poate reprezenta, pentru copii, al III-lea părinte iar pentru unii adulți un confident!

Totul ”...începe prin muncă și perseverență și se termină prin modestie și respect!” (*Gichin Funakoshi*).

Ceea ce nu ne iese azi ne iese data viitoare!

Bibliografie:

1. BĂLAN, Bogdan, BONCU Stefan, COSMOVICI, Andrei, COZMA, Teodor, CRETU, Carmen, CUCOS, Constantin, IACOB, Luminita, MOISE, Constantin, MOMANU, Mariana, NECULAU, Adrian, RUDICA, Tiberiu – “*PSIHOPEDAGOGIE pentru examenele de definitivare si grade didactice – Curs elaborate in tehnologia invatamantului la distanta*” – Editura POLIROM, Iasi, 1998, pag. 62;
2. OMER, Ioana – “*Psihologia muncii – Editia a IV-a*” – Universitatea Spiru Haret, Editura Fundatiei ROMANIA DE MAINE, Bucuresti, 2009, pag. 66;
3. CRISTEA, Sorin, NEGRET-DOBRIDOR, Ion, NOVEANU, Eugen, STANCULESCU, Elena, OPREA, Crenguta, GEORGESCU, Elisaveta, RAFAILA, Elena, PANISOARA, Ion-Ovidiu, FAT, Silvia, ISTRATE, Olimpiu – “*CURRICULUM PEDAGOGIC – pentru formarea personalului didactic. Editia a II-a. Volumul I.*” – Editura Didactica si Pedagogica, R.A., Bucuresti, 2008, pag. 335.

Activități didactice de studiere și cunoaștere a orizontului local

*Profesor, Munteanu Laura Roxana
Colegiul Național "Cuza Vodă" Huși*

Încă din clasele primare, elevii sunt deprinși cu noțiunea de orizont, pe care îl descriu ca fiind suprafața de cer și de pământ pe care o captează cu privirea până la linia orizontului, suprafață în care observă numeroase obiecte.

Unii autori definesc orizontul local ca fiind „*vecinătăți ale unei localități în care se pot face excursii geografice de maxim o zi*” [1], sau „*spațiu situat în jurul localității natale pe o rază de 40-50 km, incluzând toate caracteristicile terenului*” [2]. C. Giurcăneanu și colaboratorii săi (1983) precizau că orizontul local înseamnă „*un spațiu determinat ca întindere care înconjoară localitatea de reședință*”.

Orizontul local este acel spațiu care se întinde cât cuprinde vizibilitatea omului, depinzând și de relief, care, în zona montană, este limitat de culmile ce încadrează depresiunea. Orizontul local înseamnă zona în care se află localitatea noastră, incluzând toate caracteristicile reliefului și peisajului cultural. Altfel zis, orizontul local înseamnă natura și mediul antropic care ne înconjoară și ne angrenează în mersul ei.

Activitatea de predare-învățare a geografiei în ciclul gimnazial poate și trebuie să fie completat și exemplificat cu aplicații practice efectuate în orizontului local, având loc și consolidarea și formarea la elevi a priceperilor și deprinderilor necesare învățării geografiei.

Geografia este una din științele care propune o arie largă de cunoștințe despre natură și societatea umană, este ilustrarea cumulării unor cunoștințe și competențe despre realitatea existentă, este știința care ne oferă răspunsul la întrebarea „de ce?” în legătură cu o serie de procese și fenomene care au loc în apropiere sau în zone îndepărtate.

Explicarea obiectelor, fenomenelor și proceselor geografice aflate în starea lor naturală, în mediul înconjurător apropiat, unde elevul are contact direct cu realitatea, este succedată de activități de investigare în orizontul apropiat precum:

- * reprezentări cartografice și întocmirea de hărți tematice,
- * studiul reliefului, tipurilor de roci, minerale, formelor de eroziune,
- * studiul rețelei hidrografice din localitate,
- * observarea și descrierea elementelor climatice,
- * observații asupra faunei și vegetației; protecția mediului înconjurător,
- * studiul populației locale.

Prin investigarea orizontului local se dorește:

1) Dobândirea și înțelegerea unor concepte din domenii ca geografia, istoria, biologia, științele naturii, fizica, chimia.

2) Învățarea și exersarea unor metode simple de cercetare a realității înconjurătoare (observare, înțelegere, analiză, comparare, sintetizare). Prin aceasta se pot determina diferite competențe specifice (de exemplu, prezentarea principalelor caracteristici ale reliefului, ale cadrului biogeografic, ale climei; identificarea trăsăturilor definitorii ale localității de reședință; analiza relațiilor între componentele naturale și cele umane).

3) Elevii să folosească metode și proceduri de investigare a realității.

4) Elevii să elaboreze activități de cercetare independentă în orizontul apropiat.

5) Elevii să-și însușească corect relațiile dintre elementele observate, înțelegând caracterul lor structurat.

Prin studierea orizontului local, fie că se desfășoară în lecțiile desfășurate în sala de clasă, fie prin intermediul activităților extrașcolare, se poate determina dezvoltarea abilității de analiză și investigare a unor elemente geografice. Prin observare directă, prin adunarea de materiale și interpretarea acestora, elevii pot efectua lucrări de tipul referatelor, proiectelor, portofoliilor, afișelor. Realizarea unor astfel de materiale duce la dezvoltarea la elevi a dorinței de studiere și de analiză, acordându-le avantajul de a emite conform cunoștințelor și competențelor acumulate ipoteze și concluzii privitoare la caracteristicile unor elemente, fenomene și procese investigate. Ca un exemplu, vizitele la firme din comună, la muzee, instituții publice, îngăduie elevilor să statornicească unele concluzii referitoare la activitățile socio-economice din localitate. Asemănător, pot fi studiate și alte elemente rurale: evoluția în timp și dezvoltarea socio-culturală, studiul peisajului cultural, analiza problemelor de mediu etc.

6) Elevii să conceapă analize ale componentelor orizontului local prin prisma interdisciplinară. Privitor la învățarea elementelor antropice, copiii pot descrie pe baza observației directe, pot folosi cunoștințe și competențe obținute la istorie (privitoare la evoluția așezărilor umane), la biologie (în investigarea mediului înconjurător) sau la chimie (în analiza, aerului, apei, solurilor). Elevii devin capabili să cerceteze, să descrie și să prezinte obiective turistice, obiective culturale, să descrie specii ale biosferei caracteristice orizontului local, să înțeleagă relaționarea dintre mediul natural și cel antropic din perspectivă interdisciplinară, să prezinte evoluția spațiului orizontului local.

7) Elevii să utilizeze cunoștințele și competențele formate anterior în scopul efectuării de activități și lucrări practice. Elevii desfășoară în teren activități practice diverse pentru a studia orizontul local: observare directă, culegerea de material pentru analiza ulterioară, fotografii și filme, adunare de informații pentru referate și portofolii. Prin îmbinarea teoriei cu practica se ajunge în a asigura învățarea componentelor naturale și antropice din orizontul local la nivel superior.

Studierea în școală a orizontului local are mare importanță deoarece elevii:

● primesc informații despre mediul local în care trăiesc într-o altă formă decât știu ei deja;

- recunosc prin observare directă dirijată componentele și relațiile între acestea;
- înțeleg problemele cu care se confruntă mediul local și caută soluții de remediere;
- își dezvoltă și valorifică abilitatea de investigare sub îndrumarea profesorului;
- își educă deprinderea de a investiga, aduna, prelucra, sintetiza datele și informațiile despre anumite procese, fenomene, elemente observabile în localitate și împrejurimi;
- obțin dorința de cunoaștere și informații.

Prin aplicațiile practice se au în vedere cunoașterea obiectelor, fenomenelor și faptelor geografice, cantitățile și calitățile acestora, identificarea lor pe hărți, deslușirea legăturilor între aceste componente.

Deoarece geografia cuprinde în arealul ei de cercetare obiecte și fenomene care se află pe un spațiu mai extins, lucrările practice trebuie efectuate în mare parte în orizontul local, iar în școală rămâne realizarea aplicațiilor practice pe hartă, organizarea colecțiilor de materiale prelevate, confecționarea de modele, organizarea de expoziții tematice.

Înainte de cercetările din teren se efectuează cercetarea pregătitoare în "birou" (cabinetul de geografie, sala de clasă, domiciliul profesorului sau elevului, biblioteca, instituțiile publice).

În activitatea de birou se fac studii precum: studiul bibliografiei pentru efectuarea cercetării dorite, studiul hărților comunei și zonei înconjurătoare, acumularea de informații necesare cercetării diferitelor componente și fenomene (informațiile pot fi date climatice,

pedologice, hidrologice, demografice, sociale, economice), întocmirea unor chestionare, modele de interviu sau discuții, care urmează a fi folosite în obținerea de date noi cu privire la aspecte demografice, economice și sociale.

Important este ca profesorul să aleagă lucrări practice adecvate cunoștințelor și competențelor elevilor și adaptate materialului ce se predă.

Studii geografice ale orizontului local se pot realiza și în cadrul activităților didactice extrașcolare cum sunt: excursia, drumeția și vizita. Acestea reprezintă un mijloc didactic important pentru că dă elevilor posibilitatea de a observa, cerceta și cunoaște în mod direct diverse aspecte geografice din natură, precum și să colecționeze material didactic util pentru lecțiile viitoare. În funcție de sarcina didactică, activitățile didactice extrașcolare cu caracter geografic pot fi organizate:

- înaintea parcurgerii unei lecții sau unități de învățare, având scopul pregătirii elevilor pentru formarea competențelor și cunoștințelor ce vor urma a fi dobândite,
- în vederea comunicării de cunoștințe și formării de competențe,
- după încheierea unei lecții sau unități de învățare în scopul fixării cunoștințelor și competențelor specifice obținute.

În lecțiile desfășurate în ”natură” sau în spațiul școlii, pun accentul pe cunoașterea componentelor vizibile ale orizontului apropiat. Am organizat, spre exemplu, lecții de recunoaștere în teren a structurii petrografice, elevii având posibilitatea să observe orizonturile de gresie și cele argilo-marnoase. Tot cu această ocazie, observând stratele sedimentare și înclinarea versantului studiat, elevii și-au dat seama de modul de formare și declanșare a alunecărilor de teren.

A fost reliefat faptul că procesele gravitaționale de felul alunecărilor de teren se petrec datorită unor factori diverși precum: pante cu grad mare de înclinare, compoziția rocilor de tip sedimentar, prezența stratelor acvifere ce apar la suprafață pe versant, defrișări ale unor suprafețe mari de pădure, precipitații abundente.

Având în vedere cele observate, dar și faptul că mulți dintre elevi au părinții agricultori, s-au înțeles lesne măsurile de prevenire și combatere a proceselor de versant cum ar fi: plantarea de arbori pe pante, arături făcute de-a curmezișul pantei, evitarea pășunatului în exces.

Observând și analizând relieful orizontului apropiat, s-au evidențiat componentele muntelui:

- *vârful*: - cea mai înaltă parte a culmii muntelui,
 - este de formă rotunjită, dar pot fi și forme conice, ascuțite, piramidale;
- *interfluviul*: - partea superioară a unei forme majore de relief,
 - este alungit, îngust, prezintă denivelări mari și înclinări la munte;
- *versantul*: - partea înclinată a unui munte;
- *valea*: - formă de relief minoră, îngustă și alungită, formată și parcursă de un râu;
- *culmea*: - partea înclinată a muntelui, de la poale la vârf;
- *poale*: - baza muntelui,
 - partea aproape netedă din fața muntelui;
- *pas*: - partea îngustă și mai coborâtă aflată între munți; trecătoare.

Se realizează observații pe teren, utilizându-se harta localității în sala de clasă, dar și asupra hidrografiei orizontului apropiat, evidențiindu-se ca aspecte: bazinul hidrografic, râurile, văile râurilor, lacurile, apele subterane.

Elevii au fost informați că bazinul hidrografic înseamnă teritoriul de unde provin apele unui râu. Aceștia și-au dat seama că relieful bazinului hidrografic al râului nu a fost întotdeauna la fel ca în prezent, evoluția sa fiind determinată de factori diverși precum:

- precipitații - care prin scurgerea lor gravitațională determină eroziunea solului și scoarței terestre;
- vântul - produce și acesta eroziune a terenului prin deplasarea unor cantități de material pietros și sol;
- viețuitoarele - care prin crearea de galerii, poteci, canale, ș.a., modifică structura solului;
- omul - transformă peisajul natural prin lucrări agricole, amenajări funciare, construcții, ș.a.;
- aspectul terenului - înclinarea pantei, altitudinea, forma, expoziția,
- poziția geografică a terenului pe care se suprapune bazinul hidrografic;
- tipul de roci existente;
- gradul de acoperire cu vegetație a suprafeței de teren;
- deplasările sau alunecările de teren.

În orizontul local, elementele hidrografiei sunt mai lesne de studiat pentru elevi, investigarea acestor elemente putându-se face pentru:

- râuri - determinându-se originea, lungimea și lățimea albiei, debitul, direcția de scurgere, viteza de scurgere;
- lacuri - stabilindu-se modul de formare, așezarea geografică, altitudinea la care se află, suprafața, adâncimea, fluctuațiile de nivel;
- ape subterane - putându-se afla, calitatea, cantitatea, gradul de mineralizare.

Temele legate de vegetație, faună și soluri sunt ușor de enunțat din partea profesorului și ușor de asimilat de elevi, întrucât se pot realiza printr-o observație și analiză a mediului înconjurător din localitate. Studiul vegetației se face pe baza răspândirii covorului vegetal (gradul de acoperire, specii ale vegetației ierboase, modul de utilizare a acestora) și a componenței esențelor de arbori și arbuști. Elevii știu ce specii au mare răspândire în zona Depresiunii Huși, care este etajarea vegetației arborescente, precum și folioasele aduse localnicilor, dar și să evedențieze exploatarea iresponsabilă a pădurii.

Speciile faunistice sunt cunoscute de asemenea de către elevi, făcându-se și legătura răspândirii acestora cu etajele de vegetație, condițiile climatice, forma de relief. Cercetarea solului s-a făcut prin identificarea tipurilor de sol după caracteristicile fiecăruia: grosime, textură, culoare, profil.

Pentru a fi studiată vremea și clima orizontului local, elevilor li se explică inițial termenii de *vreme* și *climă*.

Vremea este dată de caracteristicile atmosferei la un moment dat într-o zonă restrânsă teritorial; vremea este schimbătoare. Vremea se studiază simplu, prin constatare directă asupra aspectelor referitoare la temperatura aerului, mișcările aerului, gradul de acoperire cu nori a boltei cerești, alte fenomene meteo. Vremea se mai studiază pe baza observațiilor meteorologice și interpretarea datelor. Cu indicațiile profesorului, elevii efectuează:

- observații asupra strălucirii Soarelui: durată, intensitate;
- observare a norilor: gradul de acoperire a cerului cu nori, culoarea acestora, altitudine la care se află;
- observarea formelor de precipitații atmosferice;

- stabilirea direcției, intensității și duratei vântului - cu ajutorul unei panglici legate de un stâlp.

Observarea și analizarea fenomenelor meteorologice se face pe o perioadă mai lungă de timp, elevii fiind instruiți să utilizeze aparate și instrumente simple. Observațiile sunt efectuate zilnic (dimineața, la amiază și seara), datele fiind trecute într-un caiet special.

Aspectele de natură socio-economică se regăsesc în geografia orizontului local, de interes fiind elemente precum: vechimea de locuire a teritoriului comunei, numărul locuitorilor, densitatea populației, evoluția numărului de locuitori în decursul timpului, mobilitatea populației, demografie, structura populației, viața culturală și socială, tradițiile și obiceiurile locale. Pentru studierea elementelor de factură socio-economică putem apela la datele statistice puse la dispoziție de Primărie, precum și la investigații efectuate prin chestionare și interviuri.

Pentru învățarea geografiei, cunoașterea orizontului apropiat și local determină abordarea unor aspecte prin punerea într-o postură nouă a comunității locale în care este situată școala; de asemenea, sunt evidențiate elemente specifice pe care geografia ca disciplină școlară le abordează în cercetarea amănunțită a orizontului local, din perspectiva raportului dintre comunitate și teritoriu.

Femeile în Africa

Cultura, evoluția și istoria femeilor care s-au născut, trăiesc și provin din continentul african reflectă evoluția și istoria continentului african însuși.

De-a lungul timpului, s-au realizat numeroase studii privind istoria femeilor din popoarele africane. Mare parte din aceste studii se referă mai ales la rolurile și statutul femeilor în anumite societăți și regiuni, precum Egipt, Etiopia, Maroc, Nigeria, Lesotho^[6] și Africa Subsahariană. De curând, cercetătorii au început să se axeze pe evoluția statutului femeilor în întreaga istorie a Africii, folosind surse mai puțin obișnuite, cum ar fi cântece din Malawi, tehnici de cusut din Sokoto și lingvistică istorică.

Statutul femeilor în Africa diferă în funcție de regiune și de națiune. De exemplu, Rwanda este singura țară din lume în care femeile dețin mai mult de jumătate din locurile în parlament - 51,9% încă din iulie 2019 în timp ce în Maroc există o singură femeie în funcție politică. *African Charter on Human and People's Rights* a fost creat pentru a susține egalitatea de gen, prin încurajarea statelor membre de a renunța la discriminare și violență împotriva femeilor. În afară de Maroc și Burundi, toate statele africane au adoptat această rezoluție. Totuși, în ciuda acestor demersuri, femeile încă se confruntă cu probleme legate de discriminarea sexuală, cum ar fi niveluri disproporționate de sărăcie și educație, sănătate și nutriție precare, lipsa puterii de decizie politică, limitarea dreptului la muncă, violență sexuală, mutilarea genitală la femei și căsătoria minorilor.

Istoria femeilor africane

Istoria femeilor în Africa este un domeniu relativ recent, apărut de îndată ce istoria Africii a devenit un subiect academic recunoscut și universal acceptat. Istorici precum Jan Vansina sau Walter Rodney au obligat mediul academic occidental să accepte existența societăților și statelor africane pre-coloniale în contextul mișcărilor de independență din Africa din anii 1960, deși s-au axat în principal pe istoria bărbaților. Ester Boserup, economișă daneză, și-a publicat cartea *Women's Role in Economic Development* în 1970.^[12] Cartea ei a prezentat rolul fundamental al femeilor în economia Africii, precum și perturbarea acestei ordini de către colonialism. Până în anii 1980, cercetătorii adunaseră deja date despre istoria femeilor pe continent, de exemplu: studiul lui George Brooks din 1976 despre femeile negustor din Senegalul pre-colonial, studiul lui Margaret Jean Hays din 1976 despre modul în care schimbările economice din Kenya colonială le-au afectat pe femeile din Luo, studiul lui Kristin Mann din 1985 despre căsătorie în Nigeria. De-a lungul timpului, istoricii au dezbătut rolul și statutul femeii în societatea precolonială versus societatea colonială, au cercetat reacția femeilor la diferite forme de opresiune și discriminarea bazată pe gen în ceea ce privește sarcinile domestice, au evidențiat contribuția femeilor în luptele naționale pentru independență,^[13] ba chiar au argumentat faptul că, în anumite contexte precoloniale, nici măcar nu poate fi vorba de categoria „femeie”.^[14] În cercetările lor, au descoperit că femeile au fost active timp de secole în toate regiunile africane, din punct de vedere istoric, economic și social.

Mediul casnic

Din 1940 până la declarația de independență a statului Maroc de sub tutela Franței în 1956, femeile marocane au trăit în unități familiale, așa-numite „gospodării închise” sau harem. Tradiția haremului s-a încheiat treptat odată cu obținerea independenței de către Maroc.^[15]

În Senegal, în mod tradițional, femeile erau responsabile de treburile domestice, precum gătitul, curățenia și îngrijirea copiilor. Tot ele efectuau majoritatea muncilor agricole, inclusiv plivitul și recoltarea pentru culturile de bază, cum ar fi orezul. În ultimele decenii, schimbările economice și urbanizarea au dus la migrarea multor tineri în orașe precum Dakar. Femeile din mediul rural s-au implicat din ce în ce mai mult în gestionarea resurselor forestiere din sat și în exploatarea morilor de mei și orez.

Mediul casnic

Din 1940 până la declarația de independență a statului Maroc de sub tutela Franței în 1956, femeile marocane au trăit în unități familiale, așa-numite „gospodării închise” sau harem. Tradiția haremului s-a încheiat treptat odată cu obținerea independenței de către Maroc.^[19]

În Senegal, în mod tradițional, femeile erau responsabile de treburile domestice, precum gătitul, curățenia și îngrijirea copiilor. Tot ele efectuau majoritatea muncilor agricole, inclusiv plivitul și recoltarea pentru culturile de bază, cum ar fi orezul. În ultimele decenii, schimbările economice și urbanizarea au dus la migrarea multor tineri în orașe precum Dakar. Femeile din mediul rural s-au implicat din ce în ce mai mult în gestionarea resurselor forestiere din sat și în exploatarea morilor de mei și orez.

În societate

Discriminarea de gen s-a intensificat pe continentul african în timpul perioadei coloniale. În perioada precolonială, femeile dețineau funcții de conducere în domeniul lor, iar în unele triburi, pentru perpetuarea dinastiei, exista tradiția de a acorda titlurile destinate exclusiv bărbaților doar descendenților regali pe linie maternă (de ex. Imperiul Așanti, Balobedu, Ijawland, regatele Wolof). Colonialismul a erodat aceste tradiții și puteri ale femeilor și a consolidat ceea ce era deja o societate patriarhală. Femeile au opus o rezistență dărză, în special în cazul revoltei femeilor Abeokuta în Nigeria. După obținerea independenței, statele suverane au impus normele de gen și structurile de clasă moștenite de la predecesorii colonialiști. Nici prima, nici a doua generație administrativă africană nu au reușit să restaureze puterea de drept a femeilor. Toate acestea au

determinat o și mai mare opoziție, iar relativ recent s-au înregistrat ameliorări semnificative ale acestei situații.

Printre femeile cu titluri în istoria Africii se numără: Fatim Beye, Ndoye Demba și Ndate Yalla Mbodj din Senegal; Moremi, Idia, Amina, Orompoto, Nana Asma'u și Efunroye Tinubu din Nigeria; Yaa Asantewaa din Ghana; Yennenga din Burkina Faso; Hangbe din Benin; Regina din Saba, Zawditu și Embet Illen din Etiopia și Eritreea; Nandi din Africa de Sud și Hatsepsut din Egipt. Multe dintre femeile africane contemporane cu titluri sunt membre în African Queens and Women Cultural Leaders Network, o organizație pe bază de voluntariat.

În literatură

Scriitori africani de seamă au scris în operele lor despre problemele cu care se confruntă femeile din Africa, printre aceștia fiind: Nawal El Saadawi (în cărți precum *Woman at Point Zero* și *The Hidden Face of Eve*), Flora Nwapa (*Efuru*), Ama Ata Aidoo (*Anowa*, *Changes: A Love Story*) și Buchi Emecheta (*The Bride Price*, *The Slave Girl*, *The Joys of Motherhood*)

Educație

Africa Subsahariană

Deși țările din Africa Subsahariană au depus eforturi considerabile pentru a asigura egalitatea accesului la educație pentru fete și băieți, 23% dintre fete nu beneficiază de educația de bază.^[17] Factori precum apartenența socială sau educația mamei influențează semnificativ accesul fetelor la educație.^[7] Deoarece este dificil să meargă la școală, de multe ori, singura formă de educație pe care o primesc fetele este cea de la mama lor.^[18] În Coasta de Fildeș, fetele al căror tată este absolvent de facultate au de 35 de ori mai multe șanse de a-și continua studiile.^[7] Având în vedere faptul că în Africa Subsahariană 40% dintre fete se căsătoresc înainte de a împlini 18 ani, de foarte mult ori, acestea sunt obligate să renunțe la școală pentru a-și întemeia o familie.^[19] Căsătoria timpurie confirmă tradiția culturală potrivit căreia educația fetelor este o risipă, deoarece părinții nu vor primi niciun beneficiu economic după ce fiica lor se va căsători și va pleca într-o altă familie. Astfel se ajunge la fenomenul cunoscut sub numele de favorizarea fiului, când familiile preferă să își trimită copiii băieți la studii în locul fiicelor, din cauza viitoarelor beneficii economice pe care le vor aduce băieții familiei. În plus, fetele care reușesc să meargă la școală, frecventează, de regulă, unități școlare de calitate inferioară. Aceste instituții sunt caracterizate de slaba calitate și diversitate redusă a cursurilor, precum și de cadre didactice insuficient pregătite.^[7] O altă problemă a sistemului de învățământ este segregarea materiilor școlare în funcție de gen. Fetele urmează de regulă cursuri de biologie și noțiuni domestice, în timp ce băieții învață matematică, chimie, inginerie și pregătire vocațională.^{[20][21]} Potrivit datelor oferite de Institutul de Statistică UNESCO, 58,8% dintre femei erau analfabete în 2018. Ratele de alfabetizare variază semnificativ în Africa Subsahariană, de la Chad cu o rată de 14% de alfabetizare a femeilor, la o rată de 96% în Seychelles.^[22]

Africa de Sud Potrivit analizei realizate de Rowena Martineau asupra disparităților educaționale dintre bărbați și femei în Africa de Sud, femeile au fost trecute cu vederea din punct de vedere istoric în sistemul de învățământ. Educația fetelor este mai puțin importantă decât a fraților lor, teama de agresiune sexuală este larg răspândită, presiunile sociale de a se căsători și de a întemeia o familie, toți acești factori împiedică accesul femeilor la educație. În plus, femeile aleg să studieze exclusiv pentru profesiile de asistentă medicală și învățătoare, ceea ce le reduce și mai mult posibilitatea unui loc de muncă mai bine plătit în STEM și contribuie, de asemenea, la inegalitatea de gen.

Sierra Leone Încă de la fondarea țării în 1787, femeile din Sierra Leone au avut o influență majoră în dezvoltarea politică și economică a națiunii. Ele au jucat un rol important și în sistemul de învățământ, au înființat școli și licee, iar unele dintre aceste femei au fost celebrate prin ridicarea unei statui, precum Hannah Benka-Coker^[23] sau Lati Hyde-Forster, prima femeie care a absolvit Colegiul Fourah Bay și deținătoare a unui doctorat în drept civil de la Universitatea din Sierra Leone.^[24]

facilita accesul la educație și dreptul de vot. Organizația a susținut, de asemenea, adoptarea de legi anti-discriminare și pro-alfabetizare.^[25]

Africa de Nord

În cele șapte țări care formează Africa

Nordică (Algeria, Egipt, Libia, Maroc, Sudan, Tunisia și Sahara Occidentală), sistemul de învățământ și concepțiile privind educația femeilor au un statut unic, din cauza stării economice și credinței islamice.^[26] Normele de gen sunt extrem de strict definite pentru a proteja onoarea și modestia femeilor, ceea ce a devenit un obstacol greu de înlăturat pentru accesul femeilor la educație, întrucât ele trebuie să stea acasă și să aibă grijă de familie.^[27] Aceste concepții de gen împiedică accesul fetelor și femeilor la educație. Drept urmare, în țări din Africa Nordică, precum Egipt și Maroc, rata de alfabetizare este mult mai mică decât în alte țări cu probleme similare de gen.^[28] La fel ca în Africa Subsahariană, femeile profesează doar în învățământ, medicină și asistență socială. Stereotipurile de gen sunt predominante și datorită faptului că doar 20% dintre femei sunt angajate pe piața muncii. Astfel se naște un ciclu negativ, în care se presupune că femeile trebuie să stea acasă și să nu aibă acces la educație, ceea ce le împiedică să aibă studii și slujbe bine plătite.^[27]

Maroc Rata de alfabetizare a femeilor din Maroc este de 65%, ceea ce este încă semnificativ mai mică decât rata de alfabetizare de 73% a femeilor din Africa Nordică.^[28] Femeile marocane trăiesc după un set strict de reguli și norme de gen. Studiul lui Agnaou din 2004 a constatat că, pentru 40% dintre femeile analfabete, cel mai mare obstacol în calea alfabetizării l-au constituit părinții lor. Într-o astfel de societate, în care alfabetizarea și educația sunt considerate lucruri specific masculine, nu există o politică puternică pentru educarea femeilor. Au existat diverse campanii de alfabetizare derulate de guvern, cum ar fi crearea Direcției de alfabetizare a adulților în 1997 și Carta națională pentru educație și formare.^[29] Aceste campanii de alfabetizare nu au înregistrat rezultate deosebite în reducerea analfabetismului din cauza finanțării limitate, lipsei de resurse umane și inerției culturale.

Politică

Africa de Nord

Algeria Algeria este considerată o națiune relativ liberală, iar statutul femeii reflectă acest lucru. Spre deosebire de alte țări din regiune, egalitatea pentru femei este consacrată în legile algeriene și în constituție.^[30] Ele au drept de vot și pot candida la funcții politice.^[31]

Libia De la independență, liderii libieni s-au angajat să îmbunătățească condiția femeilor, însă în limita valorilor arabe și islamice.^[32] Revoluția din 1969 a cerut împuternicirea femeilor și înlăturarea statutului inferior.^[33]

Niger În Niger, multe dintre legile adoptate de guvern pentru a proteja drepturile femeilor nigeriene se bazează pe credințele musulmane.^[34]

Republica Arabă Democrată Saharawi Femeile din Republica Arabă Democrată Saharawi sunt femei care s-au născut, care locuiesc sau sunt din Republica Arabă Democrată Saharawi (SADR) în regiunea Sahara Occidentală. În societatea saharawi, femeile dețin responsabilități în egală măsură cu bărbații la fiecare nivel al comunității și organizării sociale. Articolul 41 din Constituția Republicii Arabe Democratice Saharawi declară că statul va urmări „promovarea femeilor și participarea [lor] politică, socială și culturală la construirea societății și la dezvoltarea țării”.

Africa de Vest

Benin Problema drepturilor femeilor în Benin s-a îmbunătățit considerabil de la restabilirea democrației și ratificarea Constituției și de la adoptarea Codului personal și al familiei în 2004, prin care au fost lăsate în urmă diferite tradiții de a trata femeile în mod inegal. Totuși, inegalitatea și discriminarea persistă. Poligamia și căsătoria forțată sunt ilegale, dar încă mai apar.^[35]

Nigeria Libertatea și dreptul femeilor din Africa de a participa la conducere și la procesele electorale diferă în funcție de țară și chiar de grupuri etnice din cadrul aceleiași națiuni. De exemplu,

În Nigeria, femeile din Nigeria de Sud au drept de vot încă din 1950 și candidează pentru funcții politice la alegerile nigeriene din 1959, în timp ce femeile din Nigeria de Nord nu au putut vota sau candida până în 1976.^{[36][37]}

Africa Centrală

Republica Democrată Congo Femeile din Republica Democratică Congo nu au atins o poziție de deplină egalitate cu bărbații, lupta lor continuă până în prezent. Deși regimul Mobutu a stabilit rolul important al femeii în societate și deși femeile se bucură de unele drepturi legale (de exemplu, dreptul de a deține proprietate și dreptul de a participa în sectoarele economice și politice), constrângerile cutumiare și juridice încă le limitează grav oportunitățile.

Rwanda Claire Wallace, Christian Haerpfer și Pamela Abbott scriu că, în ciuda faptului că Rwanda are cea mai mare reprezentare a femeilor în parlament din lume, există trei probleme majore de gen în societatea ruandeză: volumul de muncă al femeilor, accesul la educație și violența de gen. Ei au ajuns la concluzia că atitudinile față de femei în instituțiile politice din Rwanda nu au fost acceptate în restul societății ruandeze și că pentru bărbați, dar nu și pentru femei, există diferențe de generație în ceea ce privește atitudinile bazate pe gen.^[38]

Africa de Est

Seychelles Femeile din Seychelles se bucură de aceleași drepturi legale, politice, economice și sociale ca bărbații. Societatea este în esență matriarhală. Mamele tind să domine în gospodărie, controlează majoritatea cheltuielilor curente și au grijă de bunăstarea copiilor. Mamele necăsătorite sunt des întâlnite, iar legea îi obligă pe tați să-și întrețină copiii.^[39] Bărbații sunt importanți pentru capacitatea lor de câștig, dar rolul lor domestic este relativ periferic. Femeile în vârstă pot conta, de obicei, pe sprijin financiar din partea membrilor familiei din casă sau de la copiii lor adulți.

Sudanul de Sud

Un grup de femei din Limuru, în Kenia Centrală,

2010.

Femeile din Sudanul de Sud au fost active în mișcările de eliberare națională, au asigurat hrana și adăpostul soldaților, au avut grijă de copii și de răniți în timpul luptelor politice pentru independența națională. Un exemplu în acest sens este batalionul femeilor sau Katiba Banat.^[40]

Sudan Sudan este o națiune în curs de dezvoltare care se confruntă cu multe provocări în ceea ce privește inegalitatea de gen. Freedom House a acordat Sudanului cel mai jos rang posibil printre regimurile represive în 2012.^[41] Sudanul de Sud a primit un rating puțin mai mare, dar a fost, de asemenea, evaluat negativ. În raportul din 2013, Sudan se află pe locul 171 din 186 de țări în ceea ce privește indicele dezvoltării umane.^[42] Sudan este, de asemenea, una dintre puținele țări care nu au semnat Convenția privind eliminarea tuturor formelor de discriminare împotriva femeilor.^[43] În ciuda acestor lipsuri, au existat schimbări pozitive în ceea ce privește egalitatea de gen în Sudan. Începând cu 2012, femeile reprezintă 24,1% din Adunarea Națională a Sudanului.^[44]

Uganda Rolurile femeilor în Uganda sunt subordonate celor ale bărbaților, în ciuda responsabilităților economice și sociale substanțiale ale femeilor în numeroasele societăți tradiționale din Uganda. Femeile sunt învățate să accepte dorințele taților, ale fraților, ale soților și uneori și ale altor bărbați și să-și demonstreze subordonarea față de bărbați în majoritatea

domeniilor vieții publice. Chiar și în anii 1980, femeilor din zonele rurale din Buganda li se cerea să îngenuncheze atunci când vorbeau cu un bărbat. În același timp, însă, femeile și-au asumat responsabilitățile principale pentru îngrijirea copiilor și agricultura de subsistență, iar în secolul al XX-lea, ele au adus contribuții financiare substanțiale din recoltele lor.

Femei celebre

Ellen Johnson Sirleaf din Liberia este prima femeie președinte din Africa (2006-2018). În 2011 a primit Premiul Nobel pentru pace.^[45] De la alegerea lui Sirleaf în funcție, alte trei femei au deținut această funcție în țările lor, respectiv: Joyce Banda în Malawi, Ameenah Gurib în Mauritius și Sahle-Work Zewde în Etiopia. Alte femei cu funcții politice sunt: Sylvie Kinigi din Burundi, Luisa Diogo din Mozambic, Agathe Uwilingiyimana din Rwanda, Maria das Neves din Sao Tome și Principe, Aminata Toure din Senegal și Saara Kuugongelwa din Namibia.^[46] Fiecare dintre ele a deținut funcția de prim-ministru al țării sale.

În afară de domeniul politic, femeile africane s-au remarcat în domenii precum arta, literatura și activismul. Printre acestea se numără: scriitoarea și textiera imnului național din Sao Tome și Principe, Alda do Espirito Santo; cântăreața sud-africană și activistă pentru apartheid Miriam Makeba;^[47] scriitoarea nigeriană Chimamanda Ngozi Adichie; antreprenoarea etiopiană Bethlehem Alemu; arhitecta nigeriană Mariam Kamara; arhitecta și scriitoarea nigeriană Tosin Oshinowo.^[48]

Violența de gen

Femeie din Guineea-Bissau eliberată, 1974

Protocolul Maputo din 2003 al Uniunii Africane a abordat violența bazată pe gen împotriva femeilor, definită drept „toate acele acte comise împotriva femeilor care le cauzează sau le-ar putea cauza prejudicii fizice, sexuale, psihologice și economice, inclusiv amenințarea de a întreprinde astfel de acte; sau impunerea de restricții arbitrare sau privarea de libertăți fundamentale în viața privată sau publică în timp de pace și în situații de conflict armat sau de război”.^{[49][50]}

Incriminarea legală a agresiunilor sexuale

În Benin, aplicarea legii împotriva violului, pentru care pedeapsa poate ajunge până la cinci ani de închisoare, este împiedicată de corupție, munca ineficientă a poliției și teama de stigmatizare socială. Incompetența poliției are drept rezultat reducerea majorității infracțiunilor sexuale la statutul de delikte minore. Violența domestică este larg răspândită, cu pedepse de până la trei ani de închisoare, dar femeile sunt reticente în a raporta astfel de cazuri, iar autoritățile tind să nu intervină în ceea ce sunt considerate în general probleme private.

Mutilarea genitală a femeilor

În unele culturi africane, mutilarea genitală la femei este văzută ca o trecere tradițională de la copilă la femeie și o modalitate de a purifica corpul unei femei.^[51] Există patru niveluri de circumcizie feminină: tipul 1 implică îndepărtarea completă a clitorisului, tipul 2 depășește tipul 1 și îndepărtează și labiile mici, tipul 3 coase vaginul după o procedură de tip 2 și tipul 4 reprezintă orice mutilare a țesut vaginal. Procedura este foarte dureroasă și adesea practică fără echipament medical adecvat și fără igienă, care conduc la un risc ridicat de infecție și durere cronică.^[52] Mutilarea genitală la femei este practică în Senegal, Mauritania, Mali, Nigeria, Niger, Ciad, Egipt, Camerun, Sudan, Etiopia, Somalia, Kenya, Uganda, Republica Centrafricană, Ghana, Togo, Benin, Burkina Faso, Sierra Leone, printre altele.^[53]

Femicid

Femicidul este definit la modul general ca „uciderea intenționată a femeilor”,^[54] care include crime de onoare, crime de răscumpărare, crime motivate de ură față de orientarea sexuală și pruncucidere feminină. Potrivit unui studiu din 2013,^[55] Africa de Sud are a patra cea mai mare rată de omucidere feminină, de 12,9 la 100.000 de femei ucise anual de parteneri intimi în Africa de Sud. Cu o rată de 7,5 la 100.000 de femei, femeile din Africa de Sud au de patru ori mai multe șanse de a fi ucise cu o armă decât o femeie din Statele Unite.^[56]

Realizatori: Veleşcu Marilena Loredana – profesor învățământ primar

Muntiu Amalia Elena – educatoare

EDUCAȚIE LA GRANIȚA DINTRE CLASIC ȘI DIGITAL

Educația la granița dintre clasic și digital reprezintă o etapă de tranziție semnificativă în procesul de învățare și predare, influențată de avansul tehnologic și de necesitatea adaptării la noile realități. Această schimbare implică integrarea tehnologiilor moderne în metodele tradiționale de educație, creând un mediu de învățare mai dinamic și accesibil.

Această formă de educație reprezintă o oportunitate de a îmbunătăți și de a transforma procesul educațional, oferind o experiență de învățare mai adaptată și relevantă pentru elevii din secolul XXI. Provocarea constă în găsirea unui echilibru care să valorifice avantajele ambelor abordări, minimizând în același timp dezavantajele și asigurând accesul echitabil la resursele educaționale pentru toți elevii.

O abordare hibridă, care combină metodele clasice cu cele digitale, poate oferi o soluție echilibrată, îmbinând beneficiile ambelor metode. De exemplu, utilizarea tehnologiei pentru a suplimenta predarea în clasă tradițională, poate îmbunătăți accesul la resurse și flexibilitatea învățării, menținând în același timp avantajele interacțiunii directe cu profesorii și colegii.

Educația în era digitală a evoluat rapid, influențând profund modalitățile de predare și învățare. Integrarea tehnologiei în educație a adus schimbări semnificative, atât în ceea ce privește accesibilitatea, cât și calitatea experienței educaționale.

Avantajele educației digitate sunt reprezentate de **accesibilitate și flexibilitate**, tehnologia permițând accesul la resurse educaționale de oriunde și oricând, facilitând învățarea continuă și adaptarea la programele individuale, **personalizarea învățării**, platformele digitale putând oferi conținut personalizat în funcție de nevoile și ritmul fiecărui elev, îmbunătățind eficiența procesului educațional, **interactivitate crescută**, utilizarea aplicațiilor educaționale, a realității virtuale și augmentate, și a altor instrumente digitale făcând învățarea mai atractivă și interactivă și **colaborarea și comunicarea**, tehnologiile de colaborare, cum ar fi forumurile, platformele de management al cursurilor și conferințele video, facilitând interacțiunea dintre elevi și profesori, chiar și la distanță.

Există și unele provocări legate de educația digitală, cum ar fi faptul că nu toți elevii au acces egal la tehnologie și internet, ceea ce poate crea inechități în procesul educațional. Totodată, excesul de utilizare a tehnologiei poate duce la o dependență excesivă și la o reducere a interacțiunilor față în față și nu toate resursele disponibile online sunt de calitate, iar profesorii trebuie să fie capabili să selecteze și să utilizeze materialele adecvate.

În același timp, educația clasică are rolul de a **pune în valoare interacțiunea umană**, interacțiunea directă cu profesorii și colegii, care rămâne esențială pentru dezvoltarea abilităților sociale și emoționale.

Educația tradițională, prin **metodele tradiționale**, lecțiile frontale, discuțiile și dezbaterile în clasă, oferă o structură clară și un cadru pentru dezvoltarea gândirii critice, iar anumite discipline și activități practice necesită prezența fizică și implicarea directă, cum ar fi laboratoarele științifice sau activitățile artistice.

Combinarea între metodele tradiționale și cele digitale, cunoscută și sub numele de blended learning, poate oferi un echilibru ideal între interactivitate și structură, iar pentru integrarea armonioasă a celor două abordări este foarte important formarea profesorilor, educația acestora în utilizarea tehnologiilor modern. Acesta este unul dintre cei mai importanți pași pentru o implementare eficientă și benefică a instrumentelor digitale, precum și adaptarea curriculumului, fiind necesară o revizuire constantă a acestuia pentru a include competențe digitale și pentru a reflecta schimbările rapide din societate și tehnologie.

Educația digitală continuă să evolueze, integrând noi tehnologii precum inteligența artificială, realitatea virtuală și augmentată, și blockchain pentru certificarea diplomelor. Pe măsură ce aceste tehnologii devin mai accesibile și mai răspândite, ele vor continua să transforme peisajul educațional, oferind noi oportunități și provocări.

Educația în era digitală reprezintă o oportunitate extraordinară de a democratiza accesul la cunoștințe și de a personaliza experiența de învățare. Totuși, pentru a valorifica pe deplin aceste avantaje, este esențial să abordăm provocările asociate și să asigurăm accesul egal la tehnologie pentru toți elevii.

Avantaje și dezavantaje în procesul de digitalizare a educației

Prof. Murariu Roxana

Digitalizarea în educație reprezintă integrarea tehnologiilor digitale în procesele de predare, învățare și administrare educațională. Acest fenomen aduce multiple beneficii și provocări, fiind un subiect de interes major în contextul transformărilor rapide din societatea contemporană.

Dintre avantajele digitalizării în educație enumerăm:

1. Accesibilitatea: Digitalizarea oferă acces la resurse educaționale diverse pentru elevi și studenți din diverse locații geografice.
2. Personalizarea: permite adaptarea materialelor didactice în funcție de nevoile individuale ale elevilor, prin utilizarea platformelor de e-learning.
3. Interactivitatea: datorită instrumentelor digitale procesul de învățare devine mai interactiv și mai captivant prin simulări, jocuri educative și alte resurse multimedia.
4. Flexibilitatea: asigură flexibilitate în programul de învățare, permițând accesul la cursuri online și materiale educaționale în orice moment.
5. Colaborarea: forumurile, grupurile de discuții și aplicațiile colaborative încurajează munca în echipă și schimbul de idei între elevi și profesori.

Dezavantajele digitalizării în educație:

1. Disparități digitale: accesul inegal la tehnologie poate accentua diferențele dintre elevi din diverse medii socio-economice.
2. Securitatea datelor: protejarea informațiilor personale și a datelor educaționale devine o provocare majoră.
3. Calitatea conținutului: asigurarea calității materialelor educaționale disponibile online este esențială pentru a preveni dezinformarea.
4. Formarea cadrelor didactice: profesorii trebuie să fie instruiți pentru a utiliza eficient tehnologiile digitale în procesul de predare.
5. Dependența de tehnologie: Există riscul ca elevii să devină prea dependenți de tehnologie, ceea ce poate afecta abilitățile tradiționale de învățare și de gândire critică.

Exemple de tehnologie în educație:

- Platforme de e-learning: Moodle, Coursera,
- Instrumente de colaborare: Google Classroom, Microsoft Teams
- Resurse educaționale digitale: Enciclopedii online, biblioteci digitale
- Dispozitive: tablete, laptopuri, table interactive

Digitalizarea în educație este un proces continuu care necesită investiții, planificare și o abordare echilibrată pentru a maximiza beneficiile și a minimiza provocările.

Metodologia didactică între tradiție și inovație-prof. MUREȘAN DELIA MARIA-Școala Gimnazială Certeze, jud. Satu Mare

Premisele utilizării metodelor în cadrul sistemelor de instruire actuale trebuie raportate la didactica modernă care subliniază legătura dintre cele trei componente ale procesului de învățământ: predare – învățare – evaluare.

Instruirea înseamnă modul de selectare, aranjare, echilibrare, conectare și transpunere în practică a următoarelor patru categorii de componente:

- obiectivele instruirii;
- conținuturile;
- strategiile și metodele;
- evaluarea.¹

Eficiența metodei didactice este relevantă în măsura în care are calități transformatoare, fiind înțeleasă drept modalitatea folosită de profesor pentru a-i determina pe elevi să găsească ei înșiși calea proprie de urmat în vederea construirii propriei cunoașteri. Astfel elevul devine conștient nu numai de conținutul unui domeniu ci trăiește și emoția de a-l studia, motivându-și alegerile, realizând o învățare temeinică.

Atunci când alege o metodă didactică, profesorul are în vedere realizarea unor finalități bine precizate, specificate și concretizate sub formă de **obiective**. Metodele expositive (de exemplu: *povestirea, descrierea, explicația, prelegerea* etc.) au avantajul prezentării conținuturilor unui număr mare de auditori, într-un timp relativ scurt, cu accent pe elementele esențiale. Rolul profesorului în acest caz se rezumă la cel de *emițător/transmițător* al mesajului educațional. Esențială este însă modalitatea în care reușește să capteze și să mențină interesul și atenția concentrată a elevilor pe parcursul expunerii. O condiție a eficienței metodelor de tip expositiv o constituie adaptarea limbajului la particularitățile auditoriului, folosind un repertoriu comun.

În cazul folosirii unei metodologii interactive, rolurile cadrului didactic se diversifică, se îmbogățesc, astfel că el devine animator, consilier, moderator, participant alături de elevii săi la soluționarea problemelor, chiar membru în echipele de lucru. Crește gradul de activism și de implicare a elevului la activitate, de la simplu receptor la participant activ. Interactivitatea presupune și o atitudine pozitivă față de relațiile umane, față de importanța muncii în echipă și o deschidere față de cooperare, o atitudine de susținere a ideilor apărute prin colaborarea cu ceilalți. Specifică metodelor didactice interactive este și multirelaționalitatea între profesor și elevi, între elev și colegii săi, pe de o parte, dintre elevi și conținut pe de altă parte. Metodele expositive nu solicită schimburi între agenții educaționali, fiind *unidireționale*, mesajul circulând doar dinspre profesorul – emițător către elevul – receptor.

Metodologia interactivă țintește, pe lângă realizarea obiectivelor de ordin cognitiv (*stimularea proceselor cognitive superioare, dezvoltarea capacității de a lega cunoștințele între ele și de a crea rețele conceptuale, dezvoltarea inteligențelor multiple* etc.) și îndeplinirea obiectivelor de ordin socio-afectiv (*dezvoltarea capacităților de comunicare, de dialogare interpersonală și intrapersonală, stimularea încrederii în sine, stimularea capacităților de reflectare asupra propriilor demersuri de învățare – metacogniția și asupra relațiilor interumane* etc.)

Există o relație strânsă între organizarea și structurarea conținutului informațional, nivelul de abstractizare și generalizare a cunoștințelor, dozarea și prelucrarea metodologică a acestora în

¹ Sorin Cristea, 2005, *Teorii ale învățării. Modele de instruire*, București, Editura Didactică și Pedagogică, p. 43.

manualele școlare și luarea unor decizii metodologice din partea profesorului. Maniera tradițională, lineară, bazată cu precădere pe prezentarea, descrierea, exemplificarea conținuturilor impune cu precădere în procesul de transmitere – asimilare a cunoștințelor folosirea metodelor tradiționale și de multe ori pasive (metode de expunere orală și continuă a cunoștințelor, demonstrația, exemplificarea etc.). Dacă decizia cadrului didactic vizează prezentarea informațiilor într-o manieră activ-problematizantă, impunând participarea directă a elevilor în redescoperirea cunoștințelor, atunci și metodologia utilizată implică metodele active și interactive (**problematizarea, descoperirea, colaborarea, studiul de caz, învățarea reciprocă, etc.**)²

Comunicarea expozitivă a cunoștințelor are avantajul că scurtează drumul de acces la valorile culturii, la cunoașterea științifică care este mai greu accesibilă prin alte metode. Învățământul modern pune accent pe poziția elevului ca subiect activ al propriei formări, pe descoperire și cercetare, pe creație, pe refacerea parcursului științific în laborator al cercetătorului, însă de multe ori, acestea necesită un timp mai îndelungat care nu se suprapune cu timpul școlar disponibil. Valențele informative ale metodelor expozitive le conferă acestora o poziție viabilă în ansamblul metodelor didactice, deoarece, într-un timp relativ scurt, un singur profesor poate transmite unei colectivități o cantitate mare de date. Acest lucru apare ca o necesitate mai ales în condițiile exploziei informaționale, a accelerării ritmului de dezvoltare culturală și a aparițiilor de noi descoperiri, fapt ce se reflectă în volumul sporit de cunoștințe cuprins în programele și manualele școlare. Un alt avantaj al metodelor expozitive îl constituie faptul că există și adevăruri care nu pot fi supuse unei verificări directe din partea elevilor.

Pe de altă parte, comunicarea de tip expozitiv, prin faptul că oferă o cale mai scurtă de învățare, poate avea dezavantajul formalismului, al superficialității sau al lipsei operaționalității, elevul acumulând un bogat bagaj de cunoștințe ce nu-și găsesc corespondentul în practică sau pe care nu știe cum să le folosească. Ține de măiestria cadrului didactic felul în care va reuși să confere metodelor expozitive valențe formative, motivând elevii să recepționeze activ mesajele, prin prelucrare personală și redare originală. Nu metoda în sine este criticată, ci modul în care este aplicată și maniera în care este solicitat elevul să răspundă cerințelor și sarcinilor de învățare. În situațiile în care cadrul didactic alege să transmită elevilor săi cunoștințe „**de-a gata elaborate**” și combină acest fapt cu un stil autoritar prin care impune reproducerea acestora în aceeași manieră în care ele au fost predate, intervine dogmatismul și rigiditatea specifice unui învățământ bazat pe memorizare și reproducere, lipsit de aspectele formativ-educative ce au în vedere stimularea **gândirii** și a **operațiilor** ei (*analiza, sinteza, abstractizarea, generalizarea, concretizarea*), a **imaginației**, a **creativității**.³

În același timp, metodele interactive accentuează latura formativ-educativă de dezvoltare a personalității atât prin oferirea de ocazii de a descoperi și a valida în practică cunoștințele teoretice cât și prin oportunitățile sociale de dezvoltarea a trăsăturilor de caracter, de voință și persverență.

Bibliografie:

Sorin Cristea, 2005, *Teorii ale învățării. Modele de instruire*, București, Editura Didactică și Pedagogică .

Ioan Cerghit, 2002, *Sisteme de instruire alternative și complementare. Structuri, stiluri și strategii*, București, Editura Aramis.

² Ioan Cerghit, 2002, *Sisteme de instruire alternative și complementare. Structuri, stiluri și strategii*, București, Editura Aramis, p. 135.

³ Ioan Cerghit, 2002, *Sisteme de instruire alternative și complementare. Structuri, stiluri și strategii*, București, Editura Aramis, p. 158.

Despre educație - între tradițional și digital

Muscalu Daniela Manuela

Școala Gimnazială „Traian Coșovei,, - com. Somova, jud. Tulcea

În epoca digitală în care trăim, tehnologia a devenit omniprezentă în toate aspectele vieții noastre, inclusiv în domeniul educației. De-a lungul anilor, s-a desfășurat o tranziție în etape, de la educația tradițională la cea modernă, bazată pe tehnologie. Cu toate acestea, întrebarea esențială rămâne: Cum putem utiliza tehnologia în mod eficient, menținând totuși valorile și beneficiile educației clasice? Educația tradițională a reprezentat, de-a lungul timpului, coloana vertebrală a sistemelor educaționale. Acest model implică predarea în clasă, manuale școlare tipărite, testele scrise și interacțiunea directă între profesori și elevi. Metodele tradiționale au fost, și încă sunt, apreciate pentru structura și disciplina pe care le oferă. Aceste metode tradiționale și-au dovedit eficiența de-a lungul timpului, elevii dobândind un vast bagaj de cunoștințe și o cultură generală din diverse domenii. Lipsa instrumentelor digitale nu a constituit un minus în desfășurarea activităților educative. Pe măsură ce tehnologia a avansat și a fost implementată în multe domenii de activitate, s-a produs o schimbare semnificativă în modul în care informația este prezentată și asimilată. Educația modernă se bazează pe utilizarea dispozitivelor electronice, a platformelor online și a aplicațiilor educaționale pentru a facilita procesul de învățare. Această schimbare aduce cu sine o serie de beneficii, precum accesul la resurse bogate și variate, personalizarea învățării și dezvoltarea abilităților digitale.

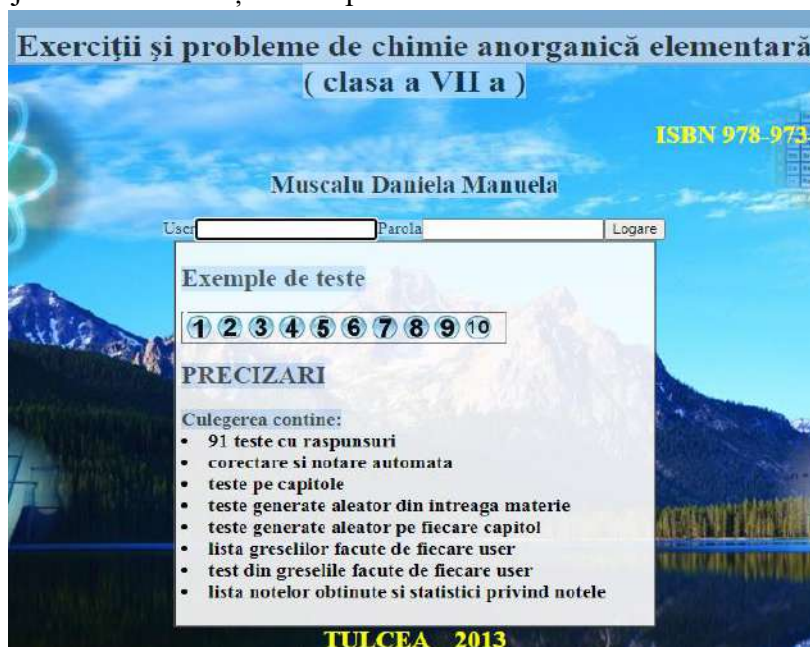
Termenul „digital” este asociat adesea cu flexibilitate, conectivitate și viitor, iar educația digitală le include pe toate acestea. Scopul principal al alfabetizării digitale timpurii este să-i încurajeze pe copii să îmbrățișeze schimbarea și inovația mult mai ușor dar și să-i învețe cum să creeze propriile produse virtuale. În plus, cu ajutorul unei baze solide în materie de cunoștințe în domeniul digital, copiii și tinerii nu doar că ar putea face față cu brio situațiilor similare cu cele întâmpinate în contextul pandemic, ci și la capitolul meserii ale viitorului.

Deși educația modernă aduce cu sine numeroase avantaje, este esențial să găsim un echilibru între aceasta și educația tradițională. Un exces de tehnologie poate duce la izolare socială, lipsa abilităților de comunicare față în față și dependența excesivă de dispozitivele electronice. Am observat că, în cadrul orelor în care se impune utilizarea tehnologiei, elevii se detașează total de mediul în care își desfășoară activitatea, fiind hipnotizați de ecranele pe care sunt proiectate materialele educative. Adoptă o atitudine similară copiilor total dezinteresați: privesc fix în ecran, nu răspund solicitărilor profesorului. Sunt prezenți fizic, dar interacțiunea cu cadrul didactic devine din ce în ce mai dificilă, deoarece elevul pare a fi cu mintea în altă parte. Se uită, dar nu vede, ascultă, dar nu aud. Găsirea echilibrului între educația clasică și cea modernă, bazată pe utilizarea tehnologiei, implică integrarea cu atenție a tehnologiei în procesul de învățare, fără a compromite aspectele umane ale procesului instructiv-educativ. Profesorii pot combina metodele tradiționale cu instrumentele digitale, oferind astfel o experiență educațională holistică. Spre exemplu, înainte de predarea efectivă a unor conținuturi noi, profesorul poate prezenta un material educativ de pe o platforma ca Wordwall, Eduboom, EduMagic, Youtube, etc. Va reuși cu siguranță să capteze atenția elevilor, să le stârnească interesul pentru noile cunoștințe ce urmează a fi predate.

Noile tehnologii de informare și comunicare oferă o altă abordare a procesului instructiv-educativ: aceea a învățării „creată” de către lumea virtuală. Această nouă modalitate de a învăța e la fel de importantă ca și cea clasică. Ele nu trebuie să se excludă, ci să interfereze una cu alta, învățarea clasică fiind „dublă și sprijinită” de variante virtuale. De exemplu, tablourile dintr-o expoziție pot fi admirate la fața locului, dar pot fi și explorate din multiple perspective, on-line, prin intermediul internetului. Ambele modalități produc reprezentări diverse sau de experiențe cu conotație formativă care se completează dar se și stimulează reciproc. Astfel, interdependența dintre tehnologiile actuale și educație devine tot mai evidentă, necesară și dinamică. Pe de o parte, se observă un avans din ce în ce mai mare al tehnologiei, al aplicațiilor instrumentate virtual, ceea ce obligă la formarea de noi abilități, conduite, atitudini, din partea celor care le utilizează. Pe de altă parte, asistăm și la un proces de „absorbție” și o folosire tot mai frecventă în procesul educațional a suporturilor, a resurselor și instrumentelor digitale, care evoluează într-un ritm alert. Astfel încât, relația dintre cele două domenii devine complexă și inevitabilă. De multe ori se întâmplă ca unele inovații tehnice, folosite în diverse domenii să pătrundă și în mediul educațional, într-un mod „natural”, (calculatorul, tableta, telefonul), altele acestea sunt create și destinate de la început pentru a fi utilizate în școală și în procesul de învățare (tabla interactivă, platformele educative virtuale, aplicații și jocuri colaborative etc.). Acesta este unul din motivele pentru care am conceput o culegere de chimie online, în încercarea de a veni în ajutor elevilor care doresc (încă) să lucreze suplimentar. Am fost tentată de următoarele avantaje:

- evaluarea rapidă a unui număr mare de elevi (în funcție de numărul de computere- se poate face evaluarea imediat, chiar pentru întregul colectiv de elevi)
- cadrul didactic obține feed-back imediat (poate vizualiza itemii greșiți pentru a reveni asupra cunoștințelor respective)
- evaluarea este obiectivă, realizată de computer
- este accesibilă oricui are internet
- elevul are acces la o bibliotecă virtuală.

Elevul se loghează cu ajutorul unui user și a unei parole.

Cuprinsul culegerii

Exerciții și probleme de chimie anorganică elementară
(clasa a VII a)

ISBN 978-973-0-43620-3

Muscalu Daniela Manuela

TESTE DE SINTEZA	TESTE PE UNITATI DE INVATARE	DATE PERSONALE
<p>1 2 3 4 5 6 7 8 9 10</p> <p>11 12 13 14 15 16 17 18 19 20</p> <p>21 22 23 24 25 26 27 28 29 30</p> <p>31 32 33 34 35 36 37 38 39 40</p> <p>41 42 43 44 45 46 47 48 49 50</p> <p>51 52 53 54 55 56 57 58 59 60</p> <p>61 62 63 64 65 66 67 68 69 70</p> <p>71 72 73 74 75 76 77 78 79 80</p> <p>81 82 83 84 85 86 87 88 89 90</p> <p>91</p> <p>Test aleator</p>	<p>Corp, substanta, proprietati</p> <p>1 2 3 4 5 S</p> <p>Amestecuri de substante</p> <p>1 2 3 4 5 6 7 8 9 10</p> <p>11 12 13 14 15 16 S</p> <p>Atomul si sistemul periodic al elementelor</p> <p>1 2 3 4 5 6 7 8 9 10</p> <p>11 12 13 14 15 16 17 18 19 20</p> <p>21 22 23 S</p> <p>Valenta, Ioni, Molecule</p> <p>1 2 3 4 5 6 S</p> <p>Formule chimice</p> <p>1 2 3 4 5 6 7 8 9 10</p> <p>11 S</p> <p>Calcul pe baza formulelor chimice</p> <p>1 2 3 4 5 6 7 8 9 10</p> <p>11 12 13 14 15 16 17 18 S</p> <p>Reactii chimice</p> <p>1 2 3 4 5 6 7 8 9 10</p> <p>S</p>	<p>Vizualizare note</p> <p>Statistici note</p> <p>Test din greseli</p> <p>Mesaje</p> <p>Schimbare parola</p>

TULCEA 2013

Model de test - Unitatea de învățare: Atomul și Sistemul periodic al elementelor

TESTE CHIMIE

Atomul si sistemul periodic al elementelor - Test 3/23

- 1) Daca 1 mol de B are 11 g , 55 g de B reprezinta :
a. 4 moli ; b. 5 moli ; c. 2 moli
- 2) Daca 1 mol de K are 39 g , 390 g de K reprezinta :
a. 10 moli ; b. 5 moli ; c. 4 moli
- 3) Coloana verticala care cuprinde elemente cu proprietati fizice si chimice asemanatoare se numeste :
a. perioada ; b. grupa
- 4) Daca 1mol de Ir are 192 g , 4 moli de Ir vor avea :
a. 786 g ; b. 687 g ; c. 768 g
- 5) O substanta compusa este alcatuita din atomi :
a. identici ; b. diferiti
- 6) O substanta simpla este alcatuita din atomi :
a. identici ; b. diferiti
- 7) Sirul de elemente cuprins intre 2 gaze rare succesive se numeste :
a. perioada ; b. grupa
- 8) Sunt izolatoare termice si electrice :
a. metalele ; b. nemetalele
- 9) Daca 1 mol de Be are 9 g , 36 g de Be reprezinta :
a. 6 moli ; b. 2 moli ; c. 4 moli

TEST

Elevul notează în casetă varianta de răspuns considerată corectă.

TESTE DE CHIMIE
Atomul si sistemul periodic al elementelor - Test 3

- 1) Daca 1 mol de B are 11 g , 55 g de B reprezinta :
a. 4 moli ; b. 5 moli ; c. 2 moli.
- 2) Daca 1 mol de K are 39 g , 390 g de K reprezinta :
a. 10 moli ; b. 5 moli ; c. 4 moli.
- 3) Coloana verticala care cuprinde elemente cu proprietati fizice si chimice asemanatoare se numeste :
a. perioada ; b. grupa.
- 4) Daca 1mol de Ir are 192 g , 4 moli de Ir vor avea :
a. 786 g ; b. 687 g ; c. 768 g.
- 5) O substanta compusa este alcatuita din atomi :
a. identici ; b. diferiti.
- 6) O substanta simpla este alcatuita din atomi :
a. identici ; b. diferiti.
- 7) Sirul de elemente cuprins intre 2 gaze rare succesive se numeste :
a. perioada ; b. grupa.
- 8) Sunt izolatoare termice si electrice: :
a. metalele ; b. nemetalele.
- 9) Daca 1 mol de Be are 9 g , 36 g de Be reprezinta :
a. 6 moli ; b. 2 moli ; c. 4 moli.

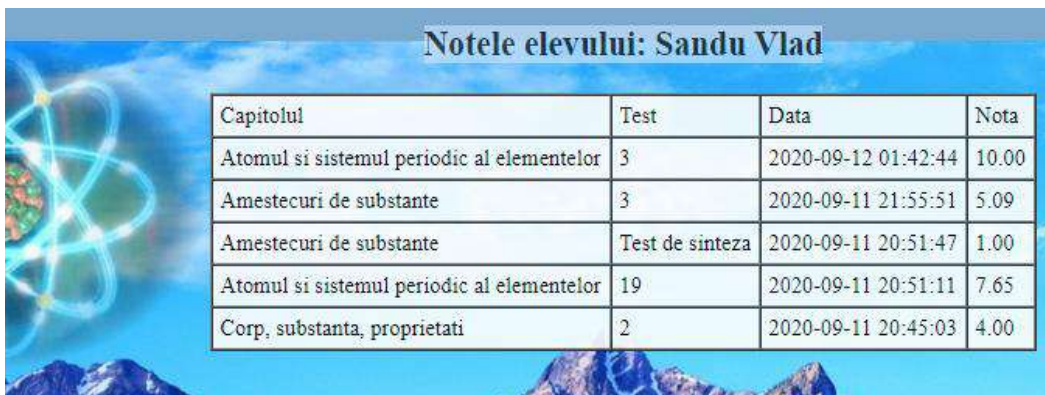
Test corectat automat

TESTE DE CHIMIE
Atomul si sistemul periodic al elementelor - Test 3-

Nr	Enunt	Raspusul tau	Raspusul corect
1)	Daca 1 mol de B are 11 g , 55 g de B reprezinta : a. 4 moli ; b. 5 moli ; c. 2 moli.	b	b
2)	Daca 1 mol de K are 39 g , 390 g de K reprezinta : a. 10 moli ; b. 5 moli ; c. 4 moli.	a	a
3)	Coloana verticala care cuprinde elemente cu proprietati fizice si chimice asemanatoare se numeste : a. perioada ; b. grupa.	b	b
4)	Daca 1mol de Ir are 192 g , 4 moli de Ir vor avea : a. 786 g ; b. 687 g ; c. 768 g.	c	c
5)	O substanta compusa este alcatuita din atomi : a. identici ; b. diferiti.	b	b
6)	O substanta simpla este alcatuita din atomi : a. identici ; b. diferiti.	a	a
7)	Sirul de elemente cuprins intre 2 gaze rare succesive se numeste : a. perioada ; b. grupa.	a	a
8)	Sunt izolatoare termice si electrice: : a. metalele ; b. nemetalele.	b	b
9)	Daca 1 mol de Be are 9 g , 36 g de Be reprezinta : a. 6 moli ; b. 2 moli ; c. 4 moli.	c	c

Nota: 10

Cadrul didactic are acces la o statistică a notelor fiecărui elev, putând observa în timp real progresul / regresul fiecărui copil.

Capitolul	Test	Data	Nota
Atomul si sistemul periodic al elementelor	3	2020-09-12 01:42:44	10.00
Amestecuri de substante	3	2020-09-11 21:55:51	5.09
Amestecuri de substante	Test de sinteza	2020-09-11 20:51:47	1.00
Atomul si sistemul periodic al elementelor	19	2020-09-11 20:51:11	7.65
Corp, substanta, proprietati	2	2020-09-11 20:45:03	4.00

Așadar, integrarea și utilizarea în educație a noilor resurse și instrumente digitale conduce la o redimensionare a metodologiilor didactice tradiționale, prin re-contextualizări, modernizări, inovații și la nivel strategic. Aceste suporturi, materiale digitale care reprezintă noi mijloace de învățare, „forțează” într-un anumit grad metodologia didactică să se recalibreze și să devină mai activizantă și dinamică. Acest lucru nu înseamnă nici pe departe că trebuie să minimalizăm sau, dimpotrivă să amplificăm una sau alta dintre variante, ci de a le spori valențele formative ambelor, în beneficiul elevilor, prin utilizări corelate, și atent îmbinate. Ceea ce e nou și inedit nu trebuie sub nicio formă să excludă ceea ce e clasic și vechi, ci să-l redimensioneze și să-i redea o nouă abordare. Așa încât, secvențe de predare în care s-a folosit expunerea sau conversația se pot întrepătrunde într-un mod eficient cu activarea unor tehnologii creative, a unor instrumente, resurse și aplicații cu suport digital care presupun instruirea cu ajutorul calculatorului. În concluzie, abordarea ideală ar consta în integrarea cu măsură a tehnologiei în educație, recunoscând valoarea atât a metodelor tradiționale, cât și a celor moderne. Prin găsirea echilibrului, putem înzestra viitoarea generație cu abilitățile necesare pentru a naviga cu succes în lumea în continuă schimbare.

BIBLIOGRAFIE:

1. Preda Ramona - Educația Clasică versus Educația Modernă
2. Dorinel Ispas - Educația și noile tehnologii digitale
3. <https://didacto.ro> – Educație online
4. <https://www.logiscool.com> - Educație digitală: ce înseamnă, avantaje și dezavantaje

Educația la granița dintre clasic și digital. Caracteristici, avantaje și dezavantaje

Muthi Anamaria

Școala Gimnazială „Mihai Eminescu”, Năsăud

În epoca digitală în care trăim, tehnologia a devenit omniprezentă în toate aspectele vieții noastre, inclusiv în domeniul educației. De-a lungul anilor, s-a desfășurat o tranziție în etape, de la educația tradițională la cea modernă, bazată pe tehnologie.

Educația tradițională a reprezentat, de-a lungul timpului, coloana vertebrală a sistemelor educaționale. Metodele tradiționale au fost, și încă sunt, apreciate pentru structura și disciplina pe care le oferă. Aceste metode tradiționale și-au dovedit eficiența de-a lungul timpului, elevii dobândind un vast bagaj de cunoștințe și o cultură generală din diverse domenii.

Un avantaj important al educației clasice constă în construirea relațiilor interpersonale puternice între profesori și elevi, precum și între elevi. Profesorii au oportunitatea de a oferi feedback imediat și de a adapta lecțiile la nevoile individuale ale elevilor. De asemenea, educația tradițională promovează abilitățile sociale și dezvoltarea caracterului prin interacțiuni directe, prin socializare.

Pe măsură ce tehnologia a avansat și a fost implementată în multe domenii de activitate, s-a produs o schimbare semnificativă în modul în care informația este prezentată și asimilată. Educația modernă se bazează pe utilizarea dispozitivelor electronice, a platformelor online și a aplicațiilor educaționale pentru a facilita procesul de învățare.

Unul dintre aspectele pozitive ale educației moderne este faptul că oferă oportunități de învățare flexibile. Elevii pot avea acces la materialele de învățare oricând și oriunde, ceea ce sporește autonomia învățării. De asemenea, tehnologia permite adaptarea curriculumului la stilurile individuale de învățare ale elevilor, creând astfel un mediu educațional personalizat. În zilele noastre, tehnologia interactivă este din ce în ce mai integrată în activitățile zilnice ale copiilor (Markopoulos, Read, MacFarlane & Höysniemi, 2008). Copiii folosesc produse interactive, precum jocuri, jucării sau aplicații educaționale, atât în timpul liber, cât și în mediul școlar. Toate aceste produse tehnologice au în comun faptul că sunt concepute special pentru a facilita interacțiunea, a încuraja activitățile sociale și a spori creativitatea (Dix, Finlay, Abowd & Beale, 2004). În timp ce jocurile și jucăriile se concentrează în special pe divertisment, produsele educaționale se concentrează în principal pe îmbunătățirea cunoștințelor și competențelor copiilor (Dix et al. 2004). După cum a raportat Comisia Europeană, în ultimii ani s-a înregistrat o creștere enormă a utilizării acestor produse interactive în scopuri

educaționale. Școlile se confruntă cu o tendință în creștere de utilizare a tehnologiilor interactive în sălile de clasă. În 2013, raportul „Survey of schools: ICT in education” a fost publicat pentru a dezvălui numărul de utilizare a tehnologiei în școli din 27 de țări ale Uniunii Europene. S-a raportat că 50% dintre copiii între 12 și 17 ani folosesc laptopuri, tablete și telefoane mobile în sălile de clasă cel puțin în fiecare săptămână.

Deși educația modernă aduce cu sine numeroase avantaje, este esențial să găsim un echilibru între aceasta și educația tradițională. Un exces de tehnologie poate duce la izolare socială, lipsa abilităților de comunicare față în față și dependența excesivă de dispozitivele electronice.

Găsirea echilibrului între educația clasică și cea modernă, bazată pe utilizarea tehnologiei, implică integrarea cu atenție a tehnologiei în procesul de învățare, fără a compromite aspectele umane ale procesului instructiv-educativ. Profesorii pot combina metodele tradiționale cu instrumentele digitale, oferind astfel o experiență educațională holistică. Spre exemplu, înainte de predarea efectivă a unor conținuturi noi, profesorul poate prezenta un material educativ de pe o platforma ca Wordwall, Eduboom, EduMagic, Youtube, etc. Va reuși cu siguranță să capteze atenția elevilor, să le stârnească interesul pentru noile cunoștințe ce urmează a fi predate. Se poate, deasemenea utiliza calculatorul în activitățile de învățare prin investigație, având o putere semnificativă în a sprijini procesul de orientare și adresare a întrebărilor prin captarea atenției, interesului și curiozității celor implicați. Totodată, se creează o relație între o acțiune educativă îndrumată de profesor și oferirea unor impulsuri care să stimuleze gândirea cursanților. În ultimii 30 de ani, calculatoarele au fost utilizate pentru a crea contexte specifice de aplicare a activităților de învățare cu ajutorul investigației, principalul avantaj fiind adaptarea sarcinilor de cercetare propuse cursanților într-o manieră ușor de gestionat pentru aceștia, mai ales pentru cei care nu au experiență de învățare prin realizarea de anchete specifice (van Joolingen, 1999).

Viziunea tradițională – atât a profesorilor, cât și a educaților – asupra procesului de integrare a tehnologiei în activitățile educaționale formale și nonformale a fost modificată semnificativ de dezvoltarea extrem de rapidă a utilizării internetului în procesul de dobândire de noi priceperi, capacități și cunoștințe (Hovardas *et al.*, 2018). Progresele tehnologice înregistrate au făcut posibilă realizarea unor materiale cu un vast conținut educațional care pot fi transmise pe internet, iar în paralel cu aceste achiziții, designul instrucțional a adus îmbunătățiri semnificative în planificările curriculare ale diverselor domenii și discipline. Această coordonare de acțiuni este cu siguranță o premisă consistentă pentru producerea de

materiale didactice care au conținut instructiv-educativ pe suport electronic de către profesori și/sau specialiști ai domeniului educațional (Gillani, 2010).

Cu toate acestea, provocarea esențială care apare în acest context este construirea unor site-uri și platforme online care să aibă substanță nu doar din punct de vedere tehnic, ci și din punct de vedere curricular. Nu toate materialele cu conținut educațional promovate pe internet au și o structurare în acord cu cerințele și imperativele designului instrucțional, unele dintre ele nerespectând exigențele realizării unui model de predare-învățare cu ajutorul calculatorului (Linn *et al.*, 2004; Gillani, 2010; Zheng, 2017

Așadar, mediile de învățare propuse prin intermediul calculatorului pot oferi cursanților sprijin și îndrumări valoroase în timpul traiectoriilor de cercetare specifice învățării cu ajutorul investigației (Hovardas *et al.*, 2018; Zheng, 2017).

În concluzie, abordarea ideală ar consta în integrarea cu măsură a tehnologiei în educație, recunoscând valoarea atât a metodelor tradiționale, cât și a celor moderne. Prin găsirea echilibrului, putem înzestra viitoarea generație cu abilitățile necesare pentru a naviga cu succes în lumea în continuă schimbare.

Bibliografie:

Ciprian Ceobanu, Constantin Cucuș, Olimpiu Istrate, Ion-Ovidiu Pănișoara, *Educație digitală*, Polirom, 2022

Dix, A., Finlay, J., Abowd, G., & Beale, R. (2004). *Human Computer Interaction* (3rd ed.) London, England: Pearson Education Limited

Markopoulos, P., & Bekker, M. (2003). *Interaction design and children. Interacting with computers*, Nederlands Jeugdinstituut

Webografie:

<https://edu.freepedia.ro/educatia-clasica-versus-educatia-moderna>

BAZELE PSIHOLOGICE ALE FORMĂRII GÂNDIRII ȘTIINȚIFICE

**Prof. înv. primar Mutu Nicoleta
Școala Gimnazială I. A. Bassarabescu, Ploiești**

Practica școlii românești și experiența mondială oferă dovezi incontestabile că perfecționarea procesului de învățământ este dependentă de concepția pe care o au cadrele didactice despre funcția metodelor de învățământ și modul în care acestea se folosesc de ele în activitatea cu elevii.

Metodele de învățământ sunt modalități diferite de activizare, care să stimuleze participarea elevilor pe tot parcursul lecției. Ele sunt tehnici active de lectură, de autocontrol de întreținere a conversației euristice, de dezbatere colectivă, de problematizare și investigare, de transformări.

În vederea realizării caracterului optim al procesului de învățământ este necesar să se utilizeze un ansamblu de metode de predare-învățare care să pună elevii într-o situație de învățare dirijată în scopul descoperirii adevărurilor științifice și raportarea acestora la necesitățile practice ale vieții.

Particularitățile de vârstă ale elevilor trebuie să stea permanent în atenția învățătorului. Cadrul didactic care cunoaște particularitățile fizice și psihice ale elevilor la o anumită vârstă, va alege mijloacele educative cele mai potrivite pentru dezvoltarea lor. Dacă el știe prin ce se caracterizează memoria, imaginația, gândirea, sentimentele, voința elevilor la o anumită vârstă, va ține seama de aceste particularități în organizarea procesului de învățământ.

De exemplu, la începutul micii școlarități când gândirea copiilor este concretă, cadrul didactic va folosi mai mult material intuitiv în predarea cunoștințelor noi. Dacă voința copiilor este determinată spre acțiune de motive exterioare, va folosi aceste motive. Cunoașterea elevilor este un mijloc pentru învățător de a îndruma corect și științific activitatea acestora, de a face educație pe măsura individualității lor. Formarea unei conștiințe și a gândirii ecologice despre mediul înconjurător constituie țelul important pentru supraviețuirea speciei umane. Omul este dependent de natură și nu poate trăi în afara ei.

A învăța nu înseamnă a memora. Învățarea se manifestă prin judecare, raționare, explicare, invenție, abstractizare. Învățarea solicită gândirea. Prin gândire sunt reflectate obiectele și fenomenele în mod mijlocit și generalizat. Gândirea este un produs al cunoașterii și acțiunii ce se formează la ființa umană în condițiile activității și vieții sociale.

Spre deosebire de procesul cunoașterii simple (prin senzații, percepții, reprezentări), gândirea prelucrează însușiri și relații, aspecte ale realității, obiective care nu cad direct sub incidența organelor de simț.

Pentru prelucrarea acestor informații gândirea utilizează un sistem de simboluri printre care cel mai important este limbajul și un sistem de operații specifice: analiză și sinteză, comparația, generalizarea, abstractizarea, concretizarea. Perceperea prin simțuri a naturii,

reprezintă prima treaptă a cunoașterii științifice a caracterului material al lumii. În desfășurarea procesului instructiv-educativ avem sarcina să adăugăm la activitatea organelor de simț și activitatea gândirii.

Gândirea copilului de vârstă școlară mică, e rigidă. El știe că “soarele răsare chiar dinspre parc și apune după blocuri”, dar mai târziu știind că pământul se rotește află că soarele nu-și schimbă locul. Pe parcurs, am observat că elevii își explică unele fenomene: încep să asocieze ploaia cu vântul, vântul cu căderea frunzelor, tunetul cu ploaia.

Astfel, trebuie deprinși elevii să examineze lucrurile, obiectele, fenomenele naturii, nu izolat unul de celălalt, ci într-o legătură reciprocă și să caute cauzele materiale ale fenomenelor pe care le observă, punând mereu întrebări: “Cum se poate explica aceasta?”, “De ce depinde acest lucru?”. Pe măsură ce stimulăm activitatea intelectuală a elevilor, îi ajutăm să pătrundă mai mult în înțelegerea relațiilor dintre fenomene, a cauzalității unor evenimente.

Pentru asigurarea unei gândiri științifice trebuie să-i oferim elevului cunoștințe reale, să-l introducem în activitatea de cercetare și descoperire a faptelor, fenomenelor și a cauzelor lor. Astfel, am pus accent pe observațiile personale ale elevului, pe care le-am condus printr-un sistem de întrebări logice. În felul acesta am creat o atmosferă de lucru propice, i-am îndrumat pe elevi, care au observat, cercetat, au făcut constatări și au tras concluzii științifice. Așa au fost unele experimente: topirea, dizolvarea, evaporarea, înghețarea apei, încolțirea și creșterea plantei. Observațiile directe efectuate de elevi, fie în condiții naturale, fie în condițiile unei experiențe, duc la descoperirea adevărilor științifice. Atenția copiilor trebuie îndepărtată de la lucrurile neesențiale și îndreptată asupra schimbărilor pe care le suferă corpurile neînsuflețite din natură.

Arătând toate aceste schimbări ale corpurilor cu viață și fără viață, trebuie să le dirijăm atenția și asupra faptelor care vor permite mai târziu să facă deducții asupra dezvoltării naturii, asupra caracterului etern, indestructibil al mediului.

Folosirea metodelor active la lecție, conduse cu grijă prin întrebări euristice stimulează gândirea creatoare a elevilor și-i orientează spre formarea independentă a răspunsului.

La elevii mici noțiunile despre fenomenele din natură au la bază reprezentări concrete. De exemplu, urmărind încolțirea semințelor se realizează corelația cauzală dintre factorii externi și cei interni care condiționează procesul de încolțire (aer, apă, lumină, căldură, substanțe nutritive, influențe ale mediului asupra plantelor).

Pentru a înțelege că procesele de creștere și dezvoltare a plantelor nu sunt similare, am organizat observații îndelungate pe plantele pe care elevii le-au îngrijit. Elevii au observat că plantele trec prin mai multe faze – creștere, înflorire, fructificare și au înțeles că ciclul de dezvoltare a plantei începe cu sămânța și se termină cu sămânța.

Am scos în evidență și influența factorilor climatici și a muncilor agricole, a îngrijămintelor naturale sau chimice asupra creșterii și dezvoltării plantelor. Astfel copiii s-au convins că obținerea unor recolte bogate este determinată de factori naturali, de condiții pe care oamenii cunoscându-le, le pot crea.

Aceste observații cu privire la dezvoltarea plantei de la însămânțare până la recoltare, observațiile făcute asupra semințelor puse la încolțit le întregesc convingerea că natura este în necontenită schimbare și transformare. În cadrul orelor de cunoașterea mediului, elevii au efectuat experiențe prin care au dobândit cunoștințe noi și implicit au descoperit răspunsurile la unele probleme.

Pornind de la analiza unor caractere concrete, comune, individuale, elevul poate trece pe baza raționamentului inductiv la generalizări necunoscute de el, ridicându-se astfel de la planul concret senzorial la planul rațional al gândirii.

Asigurând un contact direct cu realitatea, cu conținutul științific al obiectelor și fenomenelor, am conceput activități de analizare-învățare, în care i-am determinat pe elevi să gândească, să interpreteze științific fenomenele studiate, să folosească în activități utile, practice-aplicative datele experimentale.

Astfel, elevii sunt înarmați cu o gândire materialist activă, dinamică, cu sentimente profunde, cu o concepție științifică complexă despre realitatea înconjurătoare.

A instrui un copil, nu înseamnă numai a-i transmite o mare parte din cunoștințele umane, ci mai ales a-i asigura mijloacele de a învăța singur și de a înțelege atunci când va rămâne numai cu propriile forțe. Aceasta presupune folosirea la un nivel ridicat a metodelor active, care stimulează inteligența, gândirea creatoare, imaginația constructivă, care îl formează ca individ, ca cetățean, producător, inovator și creator al bunurilor materiale de care are nevoie în viața de zi cu zi.

BIBLIOGRAFIE:

1. Cerghit, Ioan, *Metode de învățământ*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2005
2. Golu, Mihai, *Bazele psihologiei generale*, Editura Universitară, București, 2004
3. Ionescu, Miron; Radu, Ioan, *Didactica modernă*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 2007

ROLUL ȘCOLII ÎN EDUCAȚIE

Prof. înv. primar Nae Ionelia Simona
Școala Gimnazială Țânțăreni, Județul Gorj

Școala este instituția în care se realizează educația organizată a tinerei generații. Ea este factorul decisiv pentru formarea unui om capabil să contribuie la dezvoltarea societății, să fie pregătit pentru o viață nouă. Procesul de învățământ este cel care conferă școlii rolul decisiv în formarea omului. Misiunea școlii este aceea de a contribui la realizarea idealului educativ impus de cerințele vieții sociale. Procesul de educație din cadrul școlii este îndrumat și condus de persoane pregătite în mod special pentru a asigura reușita școlară.

Părinții trebuie să conștientizeze influența pe care o exercită prezența lor în viața copilului, să fie convinși că educația dată copilului, pentru societatea actuală este diferită de cele precedente, că societatea actuală va fi diferită, iar copilul trebuie pregătit corespunzător.

Educația este cea care desăvârșește ființa umană, educația pe care copilul o primește în familie, în școală și de la comunitate.

Aspirațiile, rezultatele și sprijinul social și familial constituie trei aspecte ale unei interacțiuni dinamice între copilul individual și cercul său imediat.

Implicarea părinților joacă un rol semnificativ în cadrul intervenției școlare.

A acțiunile care implică părinții produc o schimbare în ambientul familiei și cresc aspirațiile, atât ale părinților pentru copiii lor, cât și ale copiilor înșiși.

Mediul familial este primul mediu educativ pe care îl cunoaște copilul și a cărui influență îi marchează esențial dezvoltarea ca individ. Legătura copilului cu familia este extrem de puternică și de neînlocuit.

Familia exercită o influență deosebit de puternică asupra copiilor. Rolul familiei este foarte important în dezvoltarea copilului din punct de vedere fizic, intelectual, moral estetic, ș.a.. Copilul obține rezultatele școlare în funcție de modul în care părinții se implică în procesul de învățare. Părinții trebuie să asigure copilului cele necesare studiului, trebuie să supravegheze și când este necesar să-și ajute copilul la învățătură. Acest ajutor trebuie însă limitat la o îndrumare sau sprijin. Deci, atitudinea părinților trebuie să fie una de mijloc: să nu-l ajute prea mult pe copil, dar nici să ajungă să nu se intereseze deloc de rezultatele acestuia.

Tot în familie se formează cele mai importante deprinderi de comportament: respectul, politețea, cinstea, sinceritatea, decența în vorbire și atitudini, ordinea, grija față de unele lucruri încredințate. Toate acestea reprezintă de fapt ilustrarea cunoscutei expresii „a avea cei șapte ani de-acasă”. A fi părinte este ceva înăscut, acest sentiment aflându-se în noi în stare latentă. Se întâmplă totuși ca ceea ce consideră părinții a fi o măsură corectă pentru copilul lor într-o anumită situație, să nu fie tocmai ceea ce are nevoie copilul în acel moment. De aici apar conflictele, dintre membrii familiei, renunțarea la intervenții din partea părinților care sunt depășiți de situație.

De aceea între familie și școală trebuie să existe o permanentă colaborare care se poate realiza prin vizite la domiciliu, ședințe și întâlniri cu părinții.

Un parteneriat familie-școală este o relație profitabilă pentru toți cei care participă. Parteneriatul va fi eficient dacă fiecare parte va reține că același subiect este copilul nostru și școlarul nostru.

Cadrele didactice află cum este fiecare copil, în ce mod ajunge mai repede la succes, ce îl interesează și-l pasionează doar după discuții cu părinții, iar aceștia vor înțelege în ce momente să-l susțină pe școlar, în ce fel să-l motiveze și să-l ajute.

Rolul școlii nu este numai de a înzestra elevii cu un bagaj de cunoștințe cât mai mare, ci și de a stimula calitatea de om.

Până la cuprinderea într-o unitate de învățământ, rolul principal în educație îl are familia. Odată cu înscrierea într-o unitate de învățământ ponderea se schimbă, rolul mai mare îl are școala, dar nici sarcina educativă a familiei nu este de neglijat. Între acțiunile educative ale celor doi factori există mai degrabă un raport de complementaritate, acțiunea fiecăruia venind să o completeze pe a celuilalt.

Mediul școlar îi oferă copilului un mediu socializator de tip organizațional:

- introduce în relațiile copilului cu adultul o anumită distanță socială;
- oferă copilului un cadru social, bazat pe anumite reguli de conviețuire cu ceilalți;
- creează copilului posibilitatea de a colabora cu cei de vârsta lui;
- îl familiarizează pe copil cu grupul clasei în cadrul căruia învață să devină partener, să joace unele roluri sociale;
- îl obișnuiește pe copil cu programul orar, cu programul, cu schimbarea mediului de existență;
- stimulează dezvoltarea autonomiei personale și a independenței.

Se constată că unele familii manifestă totală încredere în rolul pe care școala îl are asupra dezvoltării copilului, pe când altele sunt dezinteresate.

Atât părinții cât și cadrele didactice beneficiază de avantajele unei astfel de colaborări.

Colaborarea cu familia trebuie să se concretizeze într-un program comun de activități ale școlii cu aceasta (lectorate cu părinții, consultații, vizite, serbări școlare).

Părinții trebuie să vadă în cadru didactic un colaborator în care să aibă încredere, care îi poate ajuta. Așadar e o sarcină a școlii să identifice situațiile problemă din familiile copiilor, să dirijeze pe cât este posibil strategiile educative în favoarea elevului și să conștientizeze că relația de colaborare școală-familie este determinantă în educarea copiilor. Educația în familie devine astfel un proces de pregătire, prin întâmpinarea și rezolvarea problemelor de viață.

În concluzie, cei doi factori educativi, familia și școala, trebuie să aibă același scop – formarea personalității copilului.

BIBLIOGRAFIE :

1. Cerghit, I.; Radu, I.T.; Popescu, E.; Vlăsceanu, L., „Didactica”, manual pentru clasa a X-a, școli normale, E.D.P., R.A., 1997;
2. Kant, Im., Tratat de pedagogie. Iași, Editura Agora, 1992.
3. Nica, I, Țopa, L., Colaborarea școlii cu familia elevilor de clasa I, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1974;
4. Nicola, I., „Pedagogie”, E.D.P., R.A., București, 1992;
5. *** - „Tribuna învățământului”, 2000.
6. Revista Învățământului preșcolar, 3-4/ 2005.

Digital sau/și tradițional?

Rolul părinților, al adulților și al profesorilor este decisiv în utilizarea „dispozitivelor inteligente”: acestea dau exemplu și trebuie să funcționeze ca un control.

Aceste afirmații sunt confirmate și de cercetările privind utilizarea dispozitivelor TIC de către elevii de grădiniță. Rezultatele confirmă că există un stil de educație digitală, care poate fi surprins în modelele de comportament ale părinților legate de utilizarea instrumentelor TIC: cum și pentru ce folosesc dispozitivele, ce rol joacă dispozitivele inteligente în stilul lor de viață, chiar și în munca lor, cât de mult permit să se reverse în viața familiei lor și în creșterea copiilor lor.

Cheia educației digitale a copiilor se află în mâinile părinților și, în consecință, poate fi necesară cooperarea profesorilor cu părinții, munca iluminatoare și formarea atitudinii. Conform rezultatelor cercetătorilor, nu există o diferență mare în ceea ce privește accesul la echipamente, toate familiile participante la studiu dispun de anumite echipamente. Majoritatea familiilor pot fi numite „bogate în tehnologie”, adică dețin mai multe tipuri de dispozitive TIC. O treime dintre preșcolarii examinați au propriul „dispozitiv inteligent”. Potrivit studiului, cel mai comun dispozitiv digital la toate grupele de vârstă este telefonul mobil, „smartphone” cu ecran tactil.

Pot sau ar trebui să fie integrate aceste dispozitive în agenda grădiniței? Decizia este în mâna părinților și a profesorului. Comunicarea este obligatorie, decizia trebuie luată în cooperare cu părinții, respectând obiceiurile și competențele familiei. Informarea părinților cu privire la utilizarea dispozitivelor și la funcția lor pedagogică poate ajuta la eliminarea preocupărilor, dar decizia finală se poate baza doar pe consens.

Aplicarea pedagogică a dispozitivelor inteligente determină și plasarea lor pe ordinea de zi. Poate exista un anumit loc și un moment pentru aplicarea lor, întotdeauna bazat pe motive profesionale și niciodată egoist, ca o simplă distracție sau divertisment. În acest fel, nu își are locul în activitățile de grădiniță, poate fi inclus doar ca IT aplicat, ca instrument care susține, extinde, sau ajută comunicarea în procesul de învățare.

Părinții folosesc adesea dispozitivele inteligente ca motivație, pedeapsă sau „dădăci digitale”. Poate fi periculos pentru că poate întări atașamentul față de activitate.

Cercetarea deja citată asupra dispozitivelor TIC dezvăluie că preșcolarii le folosesc de obicei pentru a citi povești, a viziona filme și a asculta muzică, iar jocurile video sunt mai puțin frecvente în rândul lor. Aceste instrumente pot fi folosite bine la grădiniță ascultarea muzicii, în

activitățile bazate pe crearea de imagini interioare, dar în ascultarea poveștilor, doar cele care lasă un rol suficient imaginației copilului, inspiră funcționarea „cinematului interior”, astfel încât funcțiile psihologice și elaborative ale operelor literare să poată fi îndeplinite.

Includerea lumii digitale în educație este întotdeauna doar un mijloc, niciodată un scop sau un scop în sine; managementul și supravegherea profesorului de grădiniță în ceea ce privește durata, frecvența și, nu în ultimul rând, conținutul utilizării aparatelor.

Nagy Júlia Anita
Profesor învățământ preșcolar

ÎNVĂȚAREA BAZATĂ PE PROIECTE

Profesor învățământ primar, Năsulea Claudia

Școala Gimnazială Nr.112, București, Sector 3

ABSTRACT

The theme of this article presents the project as an alternative teaching-learning-assessment method.

The main purpose of the article is to present the benefits of applying this method to achieve an educational ideal and the formation of the man of tomorrow.

In writing the article, I used the analysis method by documenting, analyzing and structuring the information I obtained from the mentioned bibliographic references.

Following the realization of this article, the conclusion is that students need to be located at the center of the instructional-educational process, which leads them to the development of skills and abilities for the future.

Keywords

method, project, roles, advantages, learning by doing

ÎNVĂȚAREA BAZATĂ PE PROIECTE

Profesor învățământ primar, **Năsulea Claudia**

Școala Gimnazială Nr.112, București, Sector 3

Motto

” Specializarea noastră ca specie este specializarea în învățare (...), iar educația, invenție a omului, îl face pe cel ce învață, să depășească simpla învățare.”¹

Învățarea școlară se definește ca o activitate cu valoare psihologică și pedagogică, condusă și evaluată în mod direct sau indirect de educator, care constă în însușirea, transformarea, acomodarea, ameliorarea, reconstrucția, fixarea și reproducerea conștientă progresivă, voluntară și relativ independentă a cunoștințelor, priceperilor, deprinderilor și atitudinilor.²

Ca orice activitate umană, educația are o finalitate.

Una dintre finalitățile învățământului primar , precizată în Legea învățământului, Nr.85/1998, se referă la:„ înzestrarea copilului cu acele cunoștințe, capacități și atitudini care să stimuleze raportarea afectivă și creativă la mediul social și natural și să permită continuarea educației.”³

Pentru atingerea acestui ideal se impune și utilizarea unor metode complexe de predare – învățare – evaluare. Printre acestea putem număra și **proiectul**. Ideea învățării bazate pe proiect a fost lansată de William H. Kilpatrick, prin lucrarea *The Project Method* (1918).

Metoda proiectului este fundamentată pe principiul învățării prin acțiune practică, cu finalitate reală (*learning by doing*). Astfel, elevii primesc o temă, pe care o realizează în forme variate de studiu, de investigație și de activitate practică, fie individual sau în echipă, devenind o acțiune de cercetare, dar și o acțiune practică. Acesta oferă elevilor posibilitatea de a-și pune în valoare anumite capacități. ⁴

-
1. Jerome S. BRUNER , *Pentru o teorie a instruirii*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1970
 2. Ioan NEACȘU, *Metode și tehnici de învățare eficientă. Fundamente și practici de succes*, Editura Polirom, București, 2015
 3. Ministerul Educației, *Legea învățământului preuniversitar*, Nr.85/1998, p.17
 4. William Heard KILPATRICK, *The Project Method*, UK, 1918

Etapele derulării unui proiect

a) Etapa de pregătire

- stabilirea temei și a obiectivelor;
- unde se vor desfășura activitățile;
- resursele;
- organizarea grupelor;
- graficul activităților;
- cum se va realiza evaluarea.

b) Etapa de realizare

- desfășurarea activităților.

c) Etapa de evaluare

- se evaluează produsele finale, prin raportarea la criteriile stabilite.

Pe parcursul acestor etape, rolul profesorului nu este numai de a dirija învățarea, ci devine mult mai complex. Vom enumera, mai jos, câteva din sarcinile acestuia:

- pregătește procesul de învățare;
- răspunde la întrebările elevilor;
- încurajează elevii să formuleze întrebări;
- îndrumă copiii să-și autoevalueze munca;
- acordă atenție cooperării, organizării sarcinilor și metodologiilor de lucru în echipă, fiind într-o comunicare permanentă cu elevii.⁵

Ca orice metodă de învățare- predare – evaluare, și metoda proiectului prezintă o serie de avantaje și dezavantaje.

Avantajele metodei

- este o metodă alternativă de evaluare ce pune elevii în situația de a acționa și rezolva sarcini de lucru;
- oferă șansa de a analiza în ce măsură folosește elevul cunoștințele, instrumentele, materialele disponibile;
- dezvoltă abilitățile de cooperare și comunicare;
- creșterea responsabilității elevului;
- elevii învață unii de la alții.

Dezavantajele metodei

- rezolvarea sarcinilor necesită resurse mari de timp și resurse materiale;
- facilitează erorile de învățare;
- unii membri nu-și realizează sarcinile, care sunt preluate de ceilalți, pentru a finaliza proiectul;
- profesorul nu evaluează, în întregime, rezultatele.⁶

6. Sergiu IAȚIMIRSCHI, „Proiectul - o metodă alternativă de învățare/ evaluare”, în *Univers Pedagogic*, Nr.1657/ 2018 - https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/97-102.pdf

5. Mihaela IONESCU, *Managementul clasei. Un pas mai departe. Învățarea bazată pe proiect*, Editura Humanitas, București, 2003

Însă, trăgând o linie și raportându-ne la societatea și evoluția lumii de astăzi, prin această metodă, copiii evadează din rutina clasică a unei lecții și descoperă bucuria noilor oportunități, devenind parte din învățare. Elevii își dezvoltă, astfel, competențe pentru lumea reală: lucrul în echipă, luarea deciziilor, inițiativa, rezolvarea problemelor, comunicarea eficientă.

Bibliografie

1. BRUNER, S. Jerome , *Pentru o teorie a instruirii*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1970
2. IAȚIMIRSCHI, Sergiu, „Proiectul - o metodă alternativă de învățare/ evaluare”, în *Univers Pedagogic*, Nr.1657/ 2018 - https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/97-102.pdf
3. IONESCU, Mihaela, *Managementul clasei. Un pas mai departe. Învățarea bazată pe proiect*, Editura Humanitas, București, 2003
4. KILPATRICK, William Heard, *The Project Method*, UK, 1918 Ministerul Educației, *Legea învățământului preuniversitar*, Nr.85/1998, p.17
5. NEACȘU, Ioan, *Metode și tehnici de învățare eficientă. Fundamente și practici de succes*, Editura Polirom, București, 2015

EDUCAȚIA ÎNTRE MODERN ȘI TRADIȚIONAL ÎN GRĂDINIȚĂ

prof. inv. preșcolar NEACȘU MARIA CRISTINA
Grădinița cu P.P. Nr. 12, Sighetu Marmăției

Educația tradițională a reprezentat, de-a lungul timpului, coloana vertebrală a sistemelor educaționale. Metodele tradiționale au fost, și încă sunt, apreciate pentru structura și disciplina pe care le oferă. Aceste metode tradiționale și-au dovedit eficiența de-a lungul timpului, elevii dobândind un vast bagaj de cunoștințe și o cultură generală din diverse domenii. Lipsa instrumentelor digitale nu a constituit un minus în desfășurarea activităților educative.

Un avantaj important al educației clasice constă în construirea relațiilor interpersonale puternice între profesori și elevi, precum și între elevi. Educatorii au oportunitatea de a oferi feedback imediat și de a adapta activitățile la nevoile individuale ale preșcolarilor. De asemenea, educația tradițională promovează abilitățile sociale și dezvoltarea caracterului prin interacțiuni directe, prin socializare.

De-a lungul anilor, s-a desfășurat o tranziție în etape, de la educația tradițională la cea modernă, bazată pe tehnologie. Cu toate acestea, întrebarea esențială rămâne: Cum putem utiliza tehnologia în mod eficient, menținând totuși valorile și beneficiile educației clasice?

În epoca digitală în care trăim, tehnologia a devenit omniprezentă în toate aspectele vieții noastre, inclusiv în domeniul educației. Metodele învățământului tradițional nu mai pot face față avalanșei de cunoștințe iar în sprijinul educației este necesar să intervină noile tehnologii ale societății informaționale.

Tehnologia informațională este o nouă etapă în evoluția societății, un nou stil de viață, care presupune folosirea intensă a informațiilor în toate domeniile existenței și activității umane, iar grădinița are un rol important, deoarece aceasta reprezintă „punctul de pornire” pentru societatea de mâine. Datorită dezvoltării tehnologiei informației și comunicațiilor, grădinița trebuie să se reinventeze pentru a oferi copiilor tot ceea ce au nevoie pentru a se dezvolta, deoarece motivarea reprezintă un punct cheie al învățării eficiente, iar motivarea se obține prin feedback, răspunsuri, gândire și implicare activă pentru ca obiectivele să fie îndeplinite.

Introducerea tehnologiilor digitale și internetului în actul educațional nu este utilă doar pentru faptul că mediul digital este un mediu prietenos cu copiii și care stârnește curiozitatea acestora. Învățarea cu ajutorul jocurilor digitale se axează pe simulare, pe descoperire, joc de rol, cu scopul de a evita diferențele dintre teorie și practică. Prin intermediul jocului digital, copiii experimentează și să investighează o problemă simulată într-un mod practic și pragmatic. Avantajul utilizării jocurilor de simulare într-o situație educațională este că oferă ocazia copiilor de a depăși problemele și situațiile autentice într-un mediu sigur.

Utilizarea calculatorului în procesul de predare – învățare – evaluare reprezintă o metodă modernă de activitate didactică, interactivă și dirijată. Instruirea cu ajutorul instrumentelor digitale reprezintă o metodă didactică / de învățământ, care valorifică principiile de modelare și de analiză cibernetică a activității de instruire în contextul noilor tehnologii informaționale și comunicaționale. Mediul digital extinde evident sfera, fiind folosit pentru a achiziționa informații și pentru a exprima idei în diverse moduri – verbal, vizual, auditiv sau îmbinarea tuturor acestora. De o foarte mare importanță pentru copiii preșcolari sunt primele noțiuni pe care aceștia și le însușesc și, mai ales, calitatea acestora.

Calculatorul reprezintă un mijloc de instruire care captează atenția copilului în timpul activității de învățare. În ziua de astăzi, calculatorul este utilizat direct sau indirect, acesta fiind un partener de lucru al omului, și de “jocă” al copilului. Folosirea tehnologiilor moderne, a calculatorului în educația preșcolarilor facilitează transmiterea și însușirea unor cunoștințe într-un mod captivant pentru copii. Astfel, procesul educațional devine mult mai eficient. Copiii învață prin joc, sunt puși în situația de a identifica soluții și de a lua hotărâri prin joc pentru rezolvarea problemelor.

Pentru copiii din grădiniță, transpunerea obiectivelor didactice printr-un joc educativ desfășurat pe calculator îi determină pe aceștia accepte în mod inconștient sarcinile propuse pentru că acestea pot fi realizate mai ușor. În acest mod parcurgând povestea propusă și participând la jocul propus, copilul își însușește cunoștințe fără a i se părea grea activitatea de învățare. Prin combinarea celor trei elemente: joc, tehnologia modernă și obiective se realizează finalitatea propusă în actul educațional.

Jocul este principala formă de organizare a procesului educativ din învățământul preșcolar, iar utilizarea calculatorului nu este pentru copii decât un alt mod de a învăța jucându-se. Jocurile educative pot aborda diferite subiecte care au rolul de a forma anumite priceperi, deprinderi, comportamente. Fiecare obiectiv stabilit necesită o abordare creativă și diferită. Jocurile educaționale presupun în special obiective educaționale, apoi interactivitate, atractivitate și mișcare. Prin ele se dezvoltă atenția și imaginația utilizatorului. Reprezintă o valoare cognitivă incontestabilă și mijloc de joacă foarte atractiv. Softul educațional realizat pentru copii este educativ, distractiv și interactiv. Softurile educaționale se clasifică după funcția pedagogică pe care o pot îndeplini în cadrul unui proces de instruire: exersare, prezentare interactivă de noi cunoștințe, prezentarea unor modele ale unor fenomene reale (simulare), verificarea cunoștințelor, dezvoltarea unor capacități sau aptitudini printr-o activitate de joc.

Softurile PitiClic, Logico sau Pro-Edu ajută preșcolarii să învețe ceasul, rolul igienei, noțiuni despre animale. În cadrul acestora copiii pot descoperi mai multe variante de joc. Preșcolarii își pot dezvolta cunoștințele, rezolvând sarcinile primite. În cadrul altor jocuri interactive, copilul este recompensat cu o diplomă pe care își poate nota numele sau cu lucrarea pe care a avut de realizat o jucărie, un mijloc de transport, o colorează și are posibilitatea de a le printa.

În concluzie, se poate afirma că jocurile digitale educative reprezintă un mijloc atractiv de realizare a obiectivelor propuse în cadrul activităților din grădiniță. Cadrul didactic trebuie să stăpânească foarte bine tehnologia digitală, să ofere copiilor posibilitatea de a explora și desfășura diferite tipuri de joc, adaptate nivelului vârstei și care să fie în concordanță cu tema abordată. În acest mod, învățarea devine plăcere, iar copiii se vor implica activ în cadrul fiecărei activități.

Deși educația modernă aduce cu sine numeroase avantaje, este esențial să găsim un echilibru între aceasta și educația tradițională. Un exces de tehnologie poate duce la izolare socială, lipsa abilităților de comunicare față în față și dependența excesivă de dispozitivele electronice. Se observă că, în cadrul activităților în care se impune utilizarea tehnologiei, copiii se detașează total de mediul în care își desfășoară activitatea, fiind hipnotizați de ecranele pe care sunt proiectate materialele educative.

Găsirea echilibrului între educația clasică și cea modernă, bazată pe utilizarea tehnologiei, implică integrarea cu atenție a tehnologiei în procesul de învățare, fără a compromite aspectele umane ale procesului instructiv-educativ. Educatorii pot combina metodele tradiționale cu instrumentele digitale, oferind astfel o experiență educațională holistică. Spre exemplu, înainte de predarea efectivă a unor conținuturi noi, educatoarea poate prezenta un material educativ de pe o platforma ca Wordwall, Eduboom, EduMagic, Youtube, etc. Va reuși cu siguranță să capteze atenția copiilor, să le stârnească interesul pentru noile cunoștințe ce urmează a fi predate.

În concluzie, abordarea ideală ar consta în integrarea cu măsură a tehnologiei în educație, recunoscând valoarea atât a metodelor tradiționale, cât și a celor moderne. Prin găsirea echilibrului, putem înzestra viitoarea generație cu abilitățile necesare pentru a naviga cu succes în lumea în continuă schimbare.

Bibliografie

- Curriculum pentru educație timpurie, 2019, MEN,
- Cristea, I.M., Jocul didactic – teorie și aplicații, Sillabus, Academia, 2015
- Lespezeanu Monica, Tradițional și modern în învățământul preșcolar, Editura Omfal Esențial, 2007;
- S.M. Cioflica, B. Iliescu, „Prietenul meu, calculatorul”, (Ghid de utilizare pentru preșcolari), Ed. Tehno-Art, Petroșani, 2003.

Educația la granița dintre clasic și digital

În ultimii ani, fenomenul digitalizării a luat amploare la nivel mondial, în cadrul tuturor domeniilor de activitate, fiind un efect al globalizării tot mai răspândite. Nu este deloc surprinzător faptul că până și domeniul educațional a intrat în sfera digitalului, sub o varietate de forme.

Dintre acestea, se pot aminti calculatoarele, laptopurile, telefoanele, tabletele sau aparatura de imprimare și copiere, utilizate atât în mediul școlar, cât și la domiciliul fiecărui elev, având în vedere faptul că în ziua de astăzi, informația este la un click distanță, datorită tehnologiei informaționale tot mai avansate pe scară largă. Pentru ca orele de la diferite discipline de învățământ să fie mai atractive și interactive pentru elevi, profesorii apelează la mijloace audio-vizuale, iar în acest caz, prezentările pe videoproiector sunt la ordinea zilei, informațiile fiind structurate și organizate mult mai bine. Adesea, sunt însoțite de grafice, scheme colaje, desene, imagini sau clipuri pentru o înțelegere mai rapidă a conceptelor-cheie. Simulatoarele electronice au început să fie din ce în ce mai prezente atunci când se dorește evidențierea și modelarea unor aspecte complexe, din realitatea științifică sau socio-economică.

Pentru fixarea cunoștințelor sau în cazul recapitulării și sistematizării acestora, s-a pus accent pe utilizarea aplicațiilor digitale, Kahoot sau Socrative, fiind exemple relevante în acest sens. De altfel, rețelele sociale sau media, precum Facebook, Instagram, Youtube au căpătat la rândul lor, valențe educaționale, reprezentând surse de informare importante, mai ales, în ultimul deceniu, într-o multitudine de domenii (istoric, cultural, turistic, politic, sportiv). Inclusiv Tik Tok-ul poate fi folosit pentru prezentarea succintă a unor noțiuni de bază sau oferirea de exemple în anumite situații de învățare.

Aplicarea digitalizării a fost impusă și de calamități naturale, precum ninsori abundente însoțite de viscol, furtuni, cutremure, alunecări de teren sau alte dezastre de diferite proporții. Totodată, crizele sanitare determinate de anumite epidemii sau chiar pandemii au evidențiat necesitatea implementării educației digitale în detrimentul celei clasice. Un exemplu binecunoscut în acest sens, a fost pandemia de coronavirus ce a afectat din temelii întregul glob în urmă cu patru ani, sub toate aspectele vieții sociale, inclusiv sfera educației. Aceasta a trecut în mediul online prin intermediul mai multor aplicații preferate în funcție de necesități, printre care Zoom, Skype, Google Meet, Google Classroom sau chiar Whatsapp. Televiziunea școlară a început, de asemenea, să fie utilizată, mai ales în vederea pregătirii examenelor naționale, ca de exemplu, emisiunile din cadrul TeleȘcoala. Însă, cu precădere, în ultima perioadă, se constată un trend, digitalul fiind mult mai eficient și accesibil pentru noile generații de elevi și studenți.

Procesul educațional a căpătat noi valențe și s-a dezvoltat tot mai mult instruirea programată. Aceasta reprezintă o tehnică de învățare prin care elevii parcurg în ritm propriu și prin efort independent un conținut de instruire cu ajutorul unui program de un anumit tip care le dă posibilitatea autoverificării după fiecare pas de rezolvare și le oferă în permanență condiții de reușită prin modul său de elaborare. Această tehnică presupune fragmentarea informațiilor de la fiecare disciplină de învățământ în unități elementare, respectiv într-o serie de secvențe simple, înlănțuite logic și ușor accesibile. După fiecare secvență parcursă, elevii vor avea de rezolvat o aplicație (exercițiu, problemă, eseu, întrebări structurate sau alte categorii de itemi), în care trebuie să opereze cu informațiile dobândite în urma parcurgerii secvenței de instruire. Ulterior, răspunsul furnizat este verificat imediat și de fiecare dată cu răspunsul de control, asigurându-se un feedback

rapid și permițând o autoreglare a învățării. În cazul în care elevul nu răspunde corect, programul îi oferă o informare suplimentară, fiind reluat procesul. Nu se trece la secvența următoare până când răspunsul furnizat nu este corect. Fiecare elev lucrează independent, în ritmul său, potrivit particularităților și stilului său de învățare, bazându-se pe aptitudinile și experiența sa. În acest fel, retenția și transferul se produc mult mai ușor și pentru o perioadă mai mare de timp, susținând eficiența și durabilitatea învățării.

Instruirea programată este de trei tipuri. Primul se referă la programarea liniară, în care parcurgerea secvențelor se realizează printr-o singură înlănțuire. A fost studiată și aprofundată de F. Skinner și are următoarele etape: informarea elevului, expunerea sarcinii de învățare, alocarea de timp și spațiu pentru rezolvare, oferirea răspunsului corect. Al doilea tip este cunoscut sub denumirea de programare ramificată, în viziunea lui A. Crowder. Primele trei etape sunt aceleași ca în cazul programării liniare, apoi urmează întărirea pozitivă sau negativă, confirmarea răspunsului și o nouă informare. Prin combinarea celor 2 tipuri, se formează cel de-al treilea tip de programare, respectiv programarea combinată.

În funcție de particularitățile elevilor și de nivelul lor de pregătire, se pot evidenția modificări ale tipurilor de programare pentru îmbunătățirea acestora, având în vedere adaptarea lor la nevoile reale de instruire. Se distinge programarea liniară prin parcurgerea tuturor secvențelor în ordine sau programarea liniară în care anumite secvențe pot fi sărite de elevii cu performanțe ridicate, ceea ce implică adăugarea de noi conținuturi. În ceea ce privește programarea ramificată, programul poate conține secvențe de criteriu sau subprograme adiționale pentru a se adapta în cazul constatării unor deficiențe în pregătire.

De asemenea, instruirea programată necesită existența unui hardware și a unui software pentru implementarea aplicațiilor. În funcție de scopul pentru care a fost creat, softul poate fi soft de exersare, soft de tutorial, soft tematic, soft investigativ, joc didactic, soft simulativ, soft de rezolvare de probleme sau soft de testare/evaluare.

Avântul considerabil luat de instruirea programată din ultima perioadă are drept consecințe principale: formarea și dezvoltarea competențelor digitale, respectiv a deprinderilor practice utile, simularea unor procese și fenomene complexe, realizarea unor modelări, interpretări sau justificări pentru niște concepte abstracte sau greu observabile în realitate. În egală măsură, se pot efectua experimente care în practică ar fi greu de evidențiat din cauza insuficienței materialului didactic. Acestea se pot repeta ori de câte ori este necesar, de un număr suficient de ori, fie în aceleași condiții, fie cu anumite modificări ce se impun, atât pentru acuratețea actului didactic, cât și pentru o mai bună înțelegere a aspectelor modelate.

Instruirea programată prezintă o serie de avantaje pentru formarea traseului educațional al elevilor. Astfel, creează un stil activ de muncă, conduce la creșterea autonomiei acționale, elevul fiind implicat direct și responsabilizat pentru propria formare și informare. În acest scop, motivația pentru învățare, entuziasmul de a afla lucruri noi și nivelul de încredere după fiecare răspuns corect vor fi într-o continuă creștere de la o secvență de instruire la alta. Se pune accent pe autoînvățare, autoverificare și autocontrol, rigorile evaluării nemaifiind atât de stricte și rigide ca în cazul evaluării clasice, realizându-se o conexiune inversă la cel mai înalt nivel. Nu în ultimul rând, această tehnică îndeplinește funcția de școlarizare substitutivă, în cazul în care condițiile sociale sau naturale nu permit prezența fizică a elevilor în instituțiile specializate sau aceștia se confruntă cu anumite probleme medicale care nu fac posibilă intrarea în colectivitate.

Cu toate că beneficiile specificate anterior pe parcursul articolului sunt deosebit de importante, contribuind în mod semnificativ la dezvoltarea durabilă și inovarea în educație, nici limitele acestor tehnici nu sunt deloc de neglijat. Printre acestea, se pot evidenția: o fragmentare excesivă a conținuturilor, o individualizare prea mare a învățării, accentul fiind pus mai mult pe formare decât pe educație. În cazul în care activitățile propuse sunt mai puțin antrenante sau prea puțin interactive, elevii pot obosi repede, conducând la un nivel motivațional redus pentru realizarea sarcinilor de lucru. Se pot crea decalaje prea mari între ritmurile de învățare ale elevilor, având în vedere faptul că fiecare lucrează în mod independent, potrivit stilului său, iar unii elevi pot rămâne în urmă cu parcurgerea și aprofundarea conținuturilor.

Sunt necesare echipe de specialiști bine pregătite și programe riguroase, foarte bine construite pentru aplicarea testelor, ceea ce conduce la costuri de implementare ridicate. În plus, nu toți elevii au acces la internet, dacă se face referire la zonele rurale în care infrastructura telecomunicațiilor nu este suficient de bine dezvoltată. De asemenea, trebuie luate în considerare capacitățile funcționale reduse ale unor mijloace tehnice de instruire; de aceea, acestea trebuie verificate și selectate cu o exigență sporită. Gândirea sintetică pierde tot mai mult teren în favoarea gândirii analitice. Acest lucru îi determină pe elevi să preia informația ca atare, fără să o mai proceseze prin filtrul gândirii și fără a mai face diferența dintre esențial și neesențial.

Astăzi, la nivel mondial, se constată faptul că educația se află la granița dintre clasic și digital. Consider că pentru o pregătire temeinică și durabilă, echilibrul dintre cele două forme trebuie menținut. Atât educația clasică, cât și educația digitală, prezintă atât avantaje, cât și dezavantaje. Este adevărat că educația digitală permite o mai bună adaptare la colective eterogene de elevi, formarea și dezvoltarea competențelor practice utile, o mai bună autoreglare a învățării și creșterea autonomiei acționale, elevul fiind implicat direct în propria instruire, potrivit nevoilor sale reale. Pe de altă parte, însă, colaborarea dintre grupuri, relațiile sociale și interacțiunile afective nemijlocite dintre elevi lipsesc cu desăvârșire.

După cum bine se știe, omul este o ființă socială și nu se poate dezvolta în mod corespunzător decât în relație cu alți oameni. În egală măsură, elevii învață unii de la alții, își stabilesc priorități și responsabilități în funcție de sarcinile de lucru propuse, își asumă un rol în cadrul grupului, dezvoltând atât competențe cognitive (comunicare orală, ascultare activă, sinteză și analiză), cât și competențe afective și atitudinale (toleranță, empatie, cooperare, competiție, motivația de a reuși, respect față de părerile celorlalți). Lucrul în echipă este esențial pentru o mai bună înțelegere și aprofundare a noțiunilor de bază de la fiecare lecție, indiferent de disciplina de învățământ în cauză.

În concluzie, se recomandă alternarea învățământului clasic cu cel digital, ținând de contextele de învățare diverse, de particularitățile și experiențele elevilor, de nevoile de instruire constatate de-a lungul timpului, ambele forme fiind la fel de importante pentru îndeplinirea obiectivelor și finalităților educaționale.

Învățare Adaptativă: Conectarea Metodelor Clasice cu Noile Tehnologii Educaționale în Predarea Limbii Engleze în România

Autor: Sorana NECULA

Colegiul Național George Coșbuc, Cluj-Napoca

În contextul globalizării și al digitalizării accelerate, educația a suferit transformări semnificative, adaptându-se pentru a răspunde cerințelor unui nou secol. Predarea limbii engleze în România nu face excepție, traversând un proces de adaptare în care metodele clasice sunt integrate cu noile tehnologii educaționale pentru a îmbunătăți experiența de învățare a elevilor. În acest articol, vom explora conceptul de învățare adaptativă, examinând modul în care metodele tradiționale de predare a limbii engleze pot fi îmbunătățite și extinse prin utilizarea tehnologiilor moderne.

Învățarea adaptativă se referă la utilizarea tehnologiilor și algoritmilor pentru a personaliza procesul educațional în funcție de nevoile și ritmul fiecărui elev. Spre deosebire de modelul educațional tradițional, unde toți elevii urmează același curriculum în același ritm, învățarea adaptativă ajustează conținutul și metodele de predare pentru a se potrivi capacităților și stilurilor de învățare individuale. Sistemele de învățare adaptativă folosesc evaluări frecvente pentru a monitoriza progresul elevilor și a ajusta materialele didactice în consecință. Elevii primesc feedback imediat asupra performanței lor, ceea ce permite corectarea rapidă a greșelilor și consolidarea cunoștințelor. Algoritmii adaptați determină ce conținut și metode sunt cele mai eficiente pentru fiecare elev, bazându-se pe date colectate în timpul interacțiunii lor cu materialele educaționale. Platformele de învățare adaptativă oferă materiale interactive care încurajează participarea activă a elevilor și mențin interesul acestora.

Una dintre cele mai vechi metode de predare a limbilor străine, metoda gramatică-traducere, se concentrează pe traducerea textelor și învățarea regulilor gramaticale. Aceasta metodă pune accent pe dezvoltarea abilităților de citire și scriere, dar poate fi considerată rigidă și mai puțin eficientă în dezvoltarea abilităților de comunicare orală. Metoda directă promovează învățarea limbii engleze prin expunerea directă la limba vorbită și utilizarea exclusivă a limbii țintă în clasă. Elevii sunt încurajați să gândească și să vorbească în limba engleză, accentul fiind pus pe comunicarea orală și pronunție corectă. Metoda audiolinguală se bazează pe repetarea și memorarea structurii lingvistice prin intermediul exercițiilor orale și a dialogurilor. Accentul este pus pe corectitudinea gramaticală și pronunție, folosind tehnici de învățare prin ascultare și repetare.

Platformele de învățare online, cum ar fi Duolingo, Rosetta Stone și Coursera, oferă cursuri interactive de limba engleză care se adaptează la nivelul și ritmul de învățare al fiecărui utilizator. Aceste platforme folosesc evaluări continue și feedback imediat pentru a personaliza experiența de învățare. Tehnologiile de realitate virtuală (VR) și realitate augmentată (AR) permit crearea unor medii de învățare imersive, unde elevii pot practica limba engleză în contexte variate și realiste. De exemplu, aplicații precum Mondly VR oferă scenarii de conversație în care elevii pot interacționa cu vorbitori virtuali nativi. Inteligența artificială (IA) și chatbots sunt utilizate pentru a crea tutori virtuali care pot răspunde la întrebările elevilor și le pot oferi feedback personalizat. Platforme precum Grammarly utilizează IA pentru a corecta și a oferi sugestii asupra textelor scrise în limba engleză.

Metodele clasice de predare pot beneficia semnificativ de integrarea evaluării continue și a feedback-ului imediat, caracteristici centrale ale învățării adaptative. De exemplu, o lecție tradițională de gramatică poate fi îmbunătățită prin utilizarea unei platforme online care să evalueze în mod constant progresul elevilor și să ofere exerciții suplimentare personalizate pentru consolidarea cunoștințelor. Utilizarea tehnologiilor VR și AR poate transforma lecțiile clasice de limba engleză în experiențe de învățare imersive. Profesorii pot crea scenarii virtuale în care elevii să practice conversațiile în limba engleză, simulând interacțiuni reale și dezvoltându-și abilitățile de comunicare într-un mod natural și motivant.

Unul dintre principalele avantaje ale utilizării realității virtuale și augmentate în predarea limbii engleze este posibilitatea de a crea contexte de învățare autentice. Elevii pot fi transportați virtual în diverse medii, cum ar fi un magazin, un aeroport sau o sală de conferințe, unde pot exersa vocabularul și structurile gramaticale într-un mod relevant și practic. Aceasta nu doar că îmbunătățește competențele lingvistice, dar și crește motivația și angajamentul elevilor, oferindu-le oportunități de a aplica ceea ce au învățat în situații de viață reală. Un alt beneficiu major al mediilor imersive este capacitatea de a oferi feedback imediat și personalizat. De exemplu, într-un scenariu de realitate virtuală, un elev care învață limba engleză poate primi indicații și corecții în timp real de la un avatar controlat de un algoritm de inteligență artificială. Acest feedback poate fi adaptat pentru a se concentra pe punctele slabe ale elevului, ajutându-l să își îmbunătățească abilitățile într-un mod eficient și personalizat.

Integrarea chatbots și a inteligenței artificiale în predarea limbii engleze poate oferi elevilor suport constant și personalizat, chiar și în afara orelor de curs. Chatbots pot răspunde la întrebările elevilor și pot oferi exerciții suplimentare, în timp ce algoritmi de IA pot analiza performanța elevilor și pot oferi sugestii pentru îmbunătățire. Acest tip de suport este deosebit de valoros în contextul învățării unei limbi străine, unde practica constantă și feedback-ul continuu sunt esențiale pentru progres. De exemplu, un chatbot educațional poate simula o conversație în limba engleză, oferindu-i elevului oportunitatea de a exersa abilitățile de comunicare într-un mod interactiv și antrenant. Pe măsură ce elevul răspunde, chatbot-ul poate corecta greșelile, sugera alternative mai potrivite și oferi explicații detaliate. Acest tip de interacțiune nu doar că îmbunătățește competențele lingvistice, dar și crește încrederea elevului în capacitatea sa de a comunica în limba engleză.

Implementarea chatbots și a IA în predarea limbii engleze nu se limitează doar la suportul conversațional. Aceste tehnologii pot fi utilizate și pentru a personaliza materialele de învățare. De exemplu, un algoritm de IA poate analiza răspunsurile și progresul unui elev pentru a identifica lacunele de cunoștințe și pentru a recomanda resurse specifice care să ajute la depășirea acestor lacune. Aceasta poate include articole, videoclipuri, exerciții interactive și alte materiale educaționale adaptate nivelului și nevoilor individuale ale elevului.

Gamificarea implică utilizarea elementelor de joc în procesul de învățare pentru a crește motivația și implicarea elevilor. Platformele moderne de învățare a limbii engleze folosesc gamificarea pentru a transforma exercițiile de învățare într-o experiență captivantă și distractivă. Aceasta poate fi integrată și în metodele clasice de predare prin utilizarea aplicațiilor și platformelor care recompensează progresul și realizările elevilor.

În România, au fost implementate mai multe proiecte pilot și inițiative locale care încearcă să integreze metodele clasice de predare a limbii engleze cu noile tehnologii educaționale. De exemplu, în unele școli, profesorii au început să folosească platforme online pentru a oferi lecții suplimentare și pentru a monitoriza progresul elevilor în timp real. Mai multe școli și

universități din România au încheiat parteneriate cu instituții internaționale pentru a accesa resurse educaționale moderne și pentru a implementa tehnologii de învățare adaptativă. Aceste parteneriate au dus la dezvoltarea unor programe de studiu inovatoare care combină metodele clasice de predare cu tehnologiile de vârf.

Studiile au arătat că integrarea tehnologiilor moderne în predarea limbii engleze poate avea un impact pozitiv semnificativ asupra performanței elevilor. Elevii care au acces la platforme de învățare adaptativă și la tehnologii interactive tind să aibă rezultate mai bune la testele de limba engleză și să dezvolte o atitudine mai pozitivă față de învățare. Pe măsură ce tehnologia continuă să evolueze, viitorul învățării adaptative în România este promițător. Investițiile în infrastructură tehnologică și formarea cadrelor didactice vor juca un rol crucial în succesul acestei tranziții. În plus, colaborările internaționale și schimburile de bune practici pot accelera adoptarea și implementarea metodelor de învățare adaptativă în întreaga țară. Învățarea adaptativă reprezintă o oportunitate unică de a revoluționa predarea limbii engleze în România, combinând metodele clasice de predare cu noile tehnologii educaționale. Prin integrarea evaluării continue, crearea de medii imersive, utilizarea IA și a chatbots, și gamificarea procesului de învățare, elevii pot beneficia de o experiență educațională personalizată și eficientă. Cu toate acestea, succesul acestei tranziții depinde de asigurarea accesului egal la tehnologie, pregătirea adecvată a profesorilor și integrarea coerentă a noilor metode în curriculumul existent. Viitorul învățării adaptative în România este promițător și poate transforma radical modul în care elevii învață limba engleză, pregătindu-i mai bine pentru provocările unui viitor globalizat și digitalizat.

Crearea de medii imersive pentru predarea limbii engleze poate aduce numeroase beneficii în ceea ce privește implicarea și motivația elevilor. Utilizarea tehnologiilor de realitate virtuală și augmentată poate transforma o lecție clasică într-o experiență captivantă și interactivă, unde elevii pot explora și interacționa cu mediul înconjurător într-un mod care imită viața reală. Acest tip de învățare este deosebit de eficient pentru dezvoltarea abilităților de comunicare, deoarece oferă elevilor oportunități autentice de a practica și aplica cunoștințele lingvistice într-un context realist. Un alt avantaj al mediilor imersive este posibilitatea de a simula diverse scenarii de viață reală care sunt dificil de recreat în cadrul tradițional al unei săli de clasă. De exemplu, elevii pot participa la interviuri de angajare simulate, pot prezenta proiecte într-o sală de conferințe virtuală sau pot călători printr-un muzeu internațional, toate acestea în timp ce practică limba engleză. Aceste experiențe nu doar că îmbunătățesc competențele lingvistice, dar și dezvoltă încrederea și abilitățile sociale ale elevilor.

Utilizarea realității augmentate poate adăuga un alt strat de interactivitate și angajament la procesul de învățare. De exemplu, manualele tradiționale pot fi completate cu aplicații de realitate augmentată care permit elevilor să exploreze concepte lingvistice prin intermediul unor modele 3D, animații și simulări interactive. Aceasta poate face învățarea mai vizuală și mai tangibilă, ajutând elevii să înțeleagă și să rețină mai bine informațiile.

Un alt aspect important al integrării tehnologiilor de realitate virtuală și augmentată în educație este capacitatea de a personaliza experiențele de învățare în funcție de nevoile și preferințele individuale ale elevilor. Pe lângă tehnologiile de realitate virtuală și augmentată, utilizarea chatbots și a inteligenței artificiale poate aduce un suport personalizat și continuu pentru elevii care învață limba engleză. Un chatbot educațional poate fi programat să răspundă la întrebările elevilor, să ofere explicații detaliate și să sugereze resurse suplimentare. De exemplu, un elev care are o întrebare despre utilizarea unui timp verbal specific poate primi o explicație clară și exemple relevante de la un chatbot, ceea ce îi permite să înțeleagă mai bine conceptul și să îl

aplice corect în practică. Chatbots pot fi, de asemenea, utilizați pentru a oferi exerciții interactive care ajută la consolidarea cunoștințelor. De exemplu, un chatbot poate prezenta un set de întrebări de gramatică sau vocabular și poate oferi feedback imediat asupra răspunsurilor elevului. Acest tip de interacțiune nu doar că îmbunătățește învățarea, dar și face procesul mai antrenant și mai motivant pentru elevi.

Un alt avantaj al utilizării IA și a chatbots în educație este capacitatea de a analiza datele de învățare pentru a personaliza experiențele educaționale. Algoritmii de IA pot colecta și analiza date despre performanța elevilor pentru a identifica tiparele de învățare și pentru a determina unde întâmpină dificultăți. Aceasta permite crearea unor planuri de învățare personalizate care se concentrează pe nevoile specifice ale fiecărui elev. De exemplu, dacă un algoritm identifică că un elev are dificultăți în înțelegerea unui anumit concept gramatical, poate recomanda exerciții suplimentare și resurse care să ajute la clarificarea și consolidarea aceluși concept. Utilizarea IA și a chatbots nu se limitează doar la suportul în afara orelor de curs. Aceste tehnologii pot fi integrate și în timpul lecțiilor pentru a îmbunătăți interacțiunea și angajamentul elevilor. De exemplu, un chatbot poate fi utilizat pentru a ghida discuțiile în clasă, pentru a oferi explicații suplimentare și pentru a încuraja elevii să participe activ la lecție. Aceasta poate ajuta la crearea unui mediu de învățare mai dinamic și mai interactiv, unde elevii se simt implicați și motivați să învețe.

În concluzie, integrarea tehnologiilor moderne în predarea limbii engleze în România oferă numeroase oportunități pentru a îmbunătăți experiența de învățare a elevilor. Crearea de medii imersive prin utilizarea realității virtuale și augmentate, precum și utilizarea chatbots și a inteligenței artificiale pentru suport personalizat, pot transforma modul în care elevii învață și practică limba engleză. Aceste tehnologii nu doar că îmbunătățesc competențele lingvistice, dar și cresc motivația și angajamentul elevilor, oferindu-le oportunități autentice de a aplica cunoștințele într-un context relevant și practic. Succesul acestei tranziții depinde de asigurarea accesului egal la tehnologie, pregătirea adecvată a profesorilor și integrarea coerentă a noilor metode în curriculumul existent. Viitorul învățării adaptative în România este promițător și poate transforma radical modul în care elevii învață limba engleză, pregătindu-i mai bine pentru provocările unui viitor globalizat și digitalizat.

BIBLIOGRAFIE:

Johnson, L., Adams Becker, S., Estrada, V., & Freeman, A. (2014). *NMC Horizon Report: 2014 K-12 Edition*. Austin, Texas: The New Media Consortium.

Heffernan, N. T., & Heffernan, C. L. (2014). *The ASSISTments Ecosystem: Building a Platform that Brings Scientists and Teachers Together for Minimally Invasive Research on Human Learning and Teaching*. *International Journal of Artificial Intelligence in Education*, 24(4), 470-497

Puentedura, R. R. (2013). *SAMR: A Contextualized Introduction*.

Kukulka-Hulme, A. (2009). *Will Mobile Learning Change Language Learning?*. *ReCALL*, 21(2), 157-165

Sharples, M., de Roock, R., Ferguson, R., Gaved, M., Herodotou, C., Koh, E., ... & Wong, L. H. (2016). *Innovating Pedagogy 2016: Open University Innovation Report 5*. The Open University.

Reinders, H., & White, C. (2011). *Learner Autonomy and New Learning Environments*. *Language Learning & Technology*, 15(3), 1-3.

Schunk, D. H. (2012). *Learning Theories: An Educational Perspective* (6th ed.). Pearson.

Warschauer, M. (2010). *New Tools for Teaching Writing*. *Language Learning & Technology*, 14(1), 3-12.

Stockwell, G. (2007). *A Review of Technology Choice for Teaching Language Skills and Areas in the CALL Literature*. *ReCALL*, 19(2), 105-120.

Vogel-Walcutt, J. J., Fiorella, L., Carper, T., & Schatz, S. (2012). *The Definition, Assessment, and Mitigation of State of Disorientation in Digital Learning Environments*. *International Journal of Distance Education Technologies*, 10(1), 1-10.

EDUCAȚIA MORAL-CIVICĂ ȘI METODELE MODERNE DE DEZVOLTARE A COMPETENȚELOR PRACTICE LA ELEVII DIN CLASELE PRIMARE

Prof.înv.primar Nedelcu Florica Cristina
Școala Gimnazială Puiesti
Jud. Buzău

Educația la granița dintre clasic și digital: Formarea moral civică a elevilor din clasele primare

În era digitală, educația se află într-un punct de cotitură, unde metodele tradiționale întâlnesc tehnologia modernă, creând un mediu de învățare hibrid. Această tranziție influențează toate aspectele educației, inclusiv formarea moral-civică a elevilor din clasele primare. Într-o lume aflată într-o continuă schimbare și dezvoltare tehnologică, educația moral-civică și dezvoltarea competențelor practice devin esențiale pentru formarea tinerilor ca cetățeni responsabili și competenți. În acest context, integrarea metodelor moderne de predare poate transforma procesul educațional, făcându-l mai relevant și atractiv pentru elevii din clasele primare.

Educația moral-civică are ca obiectiv principal formarea caracterului și a comportamentelor etice ale elevilor. Aceasta include dezvoltarea valorilor precum respectul, empatia, responsabilitatea și implicarea civică. Tradițional, aceste valori sunt transmise prin lecții, discuții în clasă și exemple oferite de profesori și părinți. Însă, în era digitală, există multiple resurse și platforme care pot îmbunătăți și diversifica aceste metode.

Educația moral-civică în școlile primare s-a concentrat tradițional pe valori fundamentale precum respectul, responsabilitatea, altruismul și implicarea comunitară. Aceste valori sunt transmise prin povești, lecții de viață, discuții în clasă și exemple din viața reală. Învățătorii joacă un rol crucial, modelând comportamente și oferind îndrumare directă.

Metodele clasice de educație moral-civică pot întâmpina dificultăți în a captiva atenția elevilor într-o lume în care tehnologia este omniprezentă. Copiii din zilele noastre sunt din ce în ce mai conectați la dispozitive digitale, iar metodele tradiționale pot părea învechite sau neinteresante. În acest context, există riscul ca mesajele moral-civice să nu aibă același impact.

Tehnologia oferă oportunități imense pentru revitalizarea educației moral-civice. Prin intermediul platformelor digitale, elevii pot participa la simulări interactive, jocuri educaționale și proiecte colaborative care promovează valori etice și civice. De exemplu, aplicațiile educaționale pot include scenarii de rezolvare a conflictelor sau activități care încurajează munca în echipă și empatia.

Aplicații precum ClassDojo permit elevilor să primească feedback în timp real pentru comportamente pozitive și să participe la activități de dezvoltare personală. Aceste platforme pot fi integrate în curriculum pentru a întări lecțiile de moral-civică.

Implicarea elevilor în proiecte online care vizează probleme comunitare poate ajuta la dezvoltarea simțului civic. De exemplu, elevii pot colabora la proiecte de mediu, colectând date și propunând soluții, toate acestea fiind coordonate prin platforme digitale.

Combinarea dintre metodele clasice și cele digitale poate crea o abordare holistică în educația moral-civică. Lecțiile tradiționale pot stabili fundamentele valorilor etice, în timp ce tehnologia poate oferi mijloace atractive și relevante pentru aprofundarea acestor valori. Este esențial ca educatorii să găsească un echilibru între aceste două abordări, utilizând tehnologia nu ca un substitut, ci ca un instrument complementar.

Rolul părinților și al comunității

În această ecuație complexă, părinții și comunitatea au un rol vital. Colaborarea între școală și familie este esențială pentru consolidarea mesajelor moral-civice. Părinții pot încuraja comportamente pozitive acasă și pot monitoriza utilizarea tehnologiei pentru a asigura un mediu digital sigur și educativ.

În integrarea metodelor moderne de dezvoltare a competențelor practice, rolul profesorilor și al părinților este crucial. Profesorii trebuie să fie deschiși la adoptarea noilor tehnologii și metode de predare, să fie creativi și să creeze un mediu de învățare stimulant și incluziv. Părinții, la rândul lor, trebuie să sprijine și să încurajeze implicarea copiilor în activități practice și să colaboreze cu școala pentru a asigura un parcurs educațional coerent și armonios.

Educația moral-civică și metodele moderne de dezvoltare a competențelor practice la elevii din clasele primare

1. **Învățarea prin proiecte (Project-Based Learning - PBL):** Această metodă încurajează elevii să exploreze și să rezolve probleme reale prin proiecte complexe și colaborative. Prin PBL, elevii nu doar că își dezvoltă competențele practice, dar și învață să lucreze în echipă, să comunice eficient și să își asume responsabilitatea pentru propria învățare. Un proiect de ecologie, de exemplu, poate implica cercetare, prezentări și acțiuni concrete de protecție a mediului. John Larmer și John R. Mergendoller, lideri ai Buck Institute for Education, susțin că PBL este o metodă eficientă pentru dezvoltarea competențelor practice. Elevii angajați în proiecte complexe învață să rezolve probleme reale, să colaboreze și să comunice eficient. Un studiu realizat de Thomas (2000) arată că elevii care participă la PBL își dezvoltă abilități superioare de gândire critică și de rezolvare a problemelor în comparație cu cei care urmează metode tradiționale de învățare.

2. **Utilizarea tehnologiei:** Platformele educaționale și aplicațiile digitale oferă numeroase oportunități pentru dezvoltarea competențelor practice. Aplicațiile de programare pentru copii, cum ar fi Scratch, încurajează gândirea logică și creativitatea. De asemenea, simulările virtuale și jocurile educaționale pot oferi experiențe practice într-un mediu controlat și sigur. Integrând tehnologia în educație, profesorii pot oferi elevilor experiențe de învățare interactive și captivante. James Paul Gee, un renumit cercetător în domeniul educației digitale, subliniază în lucrarea sa "What Video Games Have to Teach Us About Learning and Literacy" (2003) că jocurile educaționale pot dezvolta competențe de gândire strategică și de soluționare a problemelor. De asemenea, un studiu realizat de Murphy et al. (2014) arată că utilizarea tehnologiei în clasă poate îmbunătăți performanțele academice și angajamentul elevilor.

3. **Ateliere și activități extracurriculare:** Participarea la ateliere de artă, știință sau meșteșuguri poate ajuta elevii să își dezvolte abilități practice și să descopere noi interese și talente. Aceste activități oferă oportunități de învățare experiențială, care completează curriculumul tradițional. Cercetările arată că participarea la ateliere și activități extracurriculare poate avea un impact pozitiv asupra dezvoltării competențelor practice. Un studiu realizat de Fredericks și Eccles (2006) evidențiază că elevii implicați în activități extracurriculare au performanțe academice mai bune, abilități sociale mai dezvoltate și o mai mare satisfacție școlară.

4. **Educația civică prin implicare comunitară:** Elevii pot învăța despre responsabilitatea civică prin participarea la activități de voluntariat și proiecte comunitare. Aceste experiențe practice le oferă ocazia să aplice valorile învățate în clasă în situații reale, dezvoltându-și în același timp competențele sociale și civice. Studiile arată că implicarea elevilor în proiecte comunitare poate îmbunătăți simțul responsabilității civice și poate dezvolta abilități de leadership. Un raport al Center for Information and Research on Civic Learning and Engagement (CIRCLE) (2013) arată că

participarea la activități de voluntariat în școală este asociată cu un angajament civic mai mare în viața adultă.

Specialiștii în educație subliniază importanța unei abordări integrate, care să combine metodele tradiționale cu cele moderne. Dr. Tony Wagner, co-director al Harvard Graduate School of Education's Change Leadership Group, susține că educația trebuie să se adapteze la cerințele secolului 21, punând accent pe competențe precum colaborarea, gândirea critică și creativitatea. De asemenea, Sir Ken Robinson, expert în educație și inovație, subliniază importanța personalizării învățării și a dezvoltării abilităților practice prin metode active și experiențiale.

Studiile arată că educația moral-civică are un impact semnificativ asupra dezvoltării socio-emoționale și comportamentale a elevilor. De exemplu, cercetările realizate de Berkowitz și Bier (2005) demonstrează că programele de educație moral-civică bine structurate pot reduce comportamentele problematice și pot îmbunătăți climatul școlar. Aceste programe promovează valori precum respectul, responsabilitatea și implicarea comunitară, care sunt esențiale pentru formarea unor cetățeni responsabili.

Concluzie

Educația modernă îmbină metodele tradiționale cu cele digitale pentru a răspunde nevoilor complexe ale elevilor din clasele primare. Integrarea educației moral-civice și a competențelor practice necesită un echilibru între valorile fundamentale și inovațiile tehnologice. Programele bine structurate de educație moral-civică au demonstrat că pot reduce comportamentele problematice și îmbunătăți climatul școlar, promovând formarea unor cetățeni responsabili și empatici. În același timp, metodele moderne, precum Învățarea prin proiecte (PBL), utilizarea tehnologiei, atelierele extracurriculare și implicarea comunitară, sunt esențiale pentru dezvoltarea competențelor practice și a abilităților de gândire critică.

Provocările actuale, precum accesul inegal la tehnologie, formarea continuă a profesorilor, dezvoltarea competențelor socio-emoționale și siguranța online, necesită soluții inovatoare. Alături de o colaborare strânsă între școală, familie și comunitate, pot crea un mediu de învățare mai echitabil și eficient.

Sinergia dintre abordările tradiționale și cele moderne creează un cadru educațional holistic, în care elevii se dezvoltă armonios, pregătiți pentru provocările viitorului. Astfel, educația la granița dintre clasic și digital devine o oportunitate de a forma cetățeni responsabili, empatici și competenți, gata să contribuie activ la societate.

Bibliografie

1. Berkowitz, M. W., & Bier, M. C. (2005). What works in character education: A research-driven guide for educators. *Character Education Partnership*.
2. Fredericks, J. A., & Eccles, J. S. (2006). Is extracurricular participation associated with beneficial outcomes? Concurrent and longitudinal relations. *Developmental Psychology*, 42(4), 698-713.
3. Gee, J. P. (2003). What video games have to teach us about learning and literacy. *Computers in Entertainment (CIE)*, 1(1), 20-20.
4. Larmer, J., & Mergendoller, J. R. (2010). Seven essentials for project-based learning. *Educational Leadership*, 68(1), 34-37.
5. Murphy, R., Gallagher, L., Krumm, A., Mislavy, J., & Hafter, A. (2014). Research on the Use of Khan Academy in Schools. *SRI International*.
6. Robinson, K. (2011). Out of our minds: Learning to be creative. *Capstone*.

7. Thomas, J. W. (2000). A review of research on project-based learning. *The Autodesk Foundation*.
8. Wagner, T. (2012). Creating innovators: The making of young people who will change the world. *Simon and Schuster*.
9. Center for Information and Research on Civic Learning and Engagement (CIRCLE). (2013). Civic learning through action: The impact of youth civic engagement programs on student outcomes. *CIRCLE Working Paper #78*.
10. ClassDojo. (n.d.). About ClassDojo. Retrieved from <https://www.classdojo.com/about/>

ÎNVĂȚARE PENTRU FIECARE

Prof. Negru Camelia, Școala Gimnazială Nr. 4 - Sibiu

Accesul la educație este crucial în contextul actual, provocările mileniului III vizează atât reușita individuală, cât și progresul colectiv. Mai mult, scopul educației este de a forma cetățeni informați, capabili să contribuie activ și pozitiv la dezvoltarea comunităților din care fac parte. În acest sens, dezvoltarea personală și profesională este primul criteriu necesar asigurării unui fundament solid pentru perpetuarea unui stil de viață oportun vieții democratice.

În învățământul preuniversitar din România, învățarea pentru fiecare presupune nu doar asigurarea accesului la educație în mod echitabil, fără discriminări tuturor educabililor, ci și crearea unui mediu educațional incluziv, menit să ofere oportunități de învățare tuturor.

Educația incluzivă vizează dezvoltarea durabilă a unei societăți conștiente de necesitatea promovării coeziunii sociale și a eliminării inegalităților sau a inechităților, astfel fiecare educabil având șansa de a-și realiza propriul potențial.

Cu cât un individ este mai educat, cu atât va fi mai deschis spre recunoașterea drepturilor la educație ale tuturor copiilor, astfel promovând toleranța, corectitudinea și performanța. Cu cât un individ este mai puțin educat, cu atât mai mult va încerca să suprimă libertățile fundamentale ale celorlalți și să promoveze inegalitatea educațională, instabilitatea, conflictele și abandonul școlar.

Accesul la educație presupune nu doar existența unui stil de viață calitativ, suportabil costurilor educației, ci și dorința de învăța pentru depășirea condiției sociale menite să asigure un viitor de calitate.

O posibilă barieră în calea educației pentru toți ar putea fi așezarea geografică și accesabilitatea, astfel existând diferențe între mediul urban și cel rural. În școlile din România, infrastructura educațională este mai puțin eficientă în unele zone rurale, elevii trebuind a parcurge distanțe mari până la școală sau a învăța la clase simultane, uneori cu profesori necalificați.

Pentru existența unui învățământ de calitate, este necesară finanțarea adecvată a educației, cu îndreptarea atenției spre prioritizarea implementării unor programe educaționale specifice zonelor geografice și a potențialului elevilor. În acest sens, un real suport pentru profesori și elevi ar fi accesul gratuit la platforme de e-learning de calitate, create de specialiști

în educație. De asemenea, societățile non-guvernamentale ar putea fi încurajate să promoveze educația incluzivă, egalitatea de șanse, performanța și un mediu școlar atractiv.

Reformele educaționale ar putea avea în vedere atât crearea unui curriculum flexibil, cât și finanțarea echitabilă a școlilor, în mediul urban existând dezavantajul cursurilor în schimburi (dimineața și după-amiaza), lipsa laboratoarelor, a cabinetelor sau a sălilor de sport complet echipate. Mai mult, în școlile din mediul urban, elevii sunt predispuși la stres, întrucât lipsește timpul liber, văzut ca o componentă a celor trei 8: „8 ore de muncă, 8 ore de odihnă (de somn) și 8 ore de timp liber” (F. Voiculescu, 2004, pag. 278).

La nivel macrostructural, pentru eliminarea diferențelor dintre elevii din diverse medii socio-economice ar fi oportună abordarea holistică și personalizată în educație în același timp, astfel creându-se șanse egale la educație pentru toți elevii, atât din mediul urban, cât și din cel rural, aceștia având șansa de a-și îmbunătăți performanța ori de a-și atinge potențialul.

La nivel microstructural, în clasă, pentru eliminarea diferențelor între educabili, profesorul nu trebuie să-și focalizeze atenția doar spre motivația intrinsecă, ci și spre motivația extrinsecă a elevilor, deoarece „promovând, de pildă, drept scop creșterea la maximum a motivației intrinseci, el trebuie să recunoască și rolul impulsurilor de autoafirmare și afiliativ, ca și necesitatea unei judicioase utilizări a sistemului de recompense și pedepse” (M. E. Druță, 2004, p.78).

Cercetările recente din educație se focalizează tot mai mult pe arta predării, astfel existența rezultatelor dezirabile revine dascălului care ar trebui să aibă sprijinul întregii comunități, deoarece este singurul care este constrâns să forțeze prezentul pentru un viitor mai bun, așa cum remarcă un cunoscut specialist în educație: „Așteptările pe care le ai de la elevii tăi trebuie să fie întotdeauna cât se poate de ridicate. Asta e cheia” (Ph. Beadle, 2020, pag. 147).

Bibliografie:

- Beadle, Phil – *Cum să predai. Strategii didactice*, Didactica Publishing House, București, 2020
- Druță, Maria-Elena – *Cunoașterea elevului*, Editura Aramis, București, 2004
- Voiculescu, Florea – *Analiza resurse-nevoi și management strategic în învățământ*, Editura Aramis, București, 2004

PROFESORUL DIGITALIZAT

Prof. NEGRUȚ GINA

COLEGIUL NAȚIONAL DE AGRICULTURĂ ȘI ECONOMIE TECUCI

În ultimii ani a avut loc o schimbare majoră privind modul în care școlile abordează tehnologia. Apariția unor dispozitive și servicii mobile mai ușor de folosit și mai accesibile, alături de dorința de a adapta educația la generația de copii „digitali”, cu așteptări complet noi în ceea ce privește procesul de învățământ, a dus la schimbarea semnificativă a felului în care se înțelege și se practică actul de învățare, la școală. În loc să folosească tehnologia doar ca pe un instrument adițional la mijloacele tradiționale de predare și învățare, multe școli folosesc tehnologia pentru a influența în mod pozitiv actul educațional. Mai mult, în loc să o folosească înainte sau după ore, multe cadre didactice folosesc tehnologia digitală în timpul orelor pentru a stimula interacțiunea cu și dintre elevi și a obține rezultate mai bune.

În perioada stării de urgență, de suspendare a cursurilor „educația digitală” a devenit realmente principala formă de menținere a legăturii cu elevul. Reconfigurarea procesului de predare-învățare-evaluare a depins foarte mult măiestria profesorului, de competențele sale digitale. S-a trecut de la clasa tradițională la clasa virtuală. Cadrul didactic s-a străduit să depășească bariera distanțării sociale prin sensibilizarea media, folosind diverse platforme și aplicații: Zoom, Meet Classroom, Edus, Adservio, WhatsApp, Messenger etc. Astfel, s-a realizat legătura profesor-elev, pentru a consolida și aprofunda noțiunile teoretice, pentru a parcurge materia, pentru pregătirea elevilor în vederea susținerii examenelor și pentru a-i face pe învățăcei să conștientizeze că, indiferent sub ce formă se desfășoară actul educațional, școala este esențială ca ei să-și urmeze visul de a deveni cineva. Proiectarea didactică a fost regândită și reorganizată, astfel încât fiecare elev să aibă acces la resursele educaționale deschise.

Activitățile de învățare au fost organizate sub formă de: lecții online, fișe de lucru, teme pentru acasă, chestionare, jocuri didactice, resurse audio sau video etc. puse la dispoziție în format digital sau pe un suport fizic. Utilizând o anumită platformă elevii au avut acces rapid la resursele puse la dispoziție de profesori, iar aceștia din urmă au avut la dispoziție mecanisme online de feedback individual sau de grup cu privire la activitatea, performanțele și lucrările elevilor. În plus, utilizatorii au putut crea diverse opțiuni personalizate, pentru a derula proiecte școlare sau extrașcolare, în interiorul platformei, fără niciun cost suplimentar. Testele și biblioteca online, o colecție în continuă creștere de materiale educaționale pentru profesori și elevi, sunt, de asemenea, extrem de utilizate.

Este imperios să înțelegem că sintagma „profesor digitalizat” este una de actualitate. Parteneriatul cu zona robotică a devenit parte din existența noastră, iar elementele care definesc și redefinesc comunicarea în procesul instructiv-educativ se raportează la un profil în care omul și tehnologia vor colabora.

Cea mai mare provocare, la nivel național, a fost aceea că nu toți elevii și profesorii, au avut echipamentele tehnice necesare pentru a participa la activitățile didactice desfășurate în mediul on-line. Foarte mulți dintre actanți și-au desfășurat aceste activități, partajat cu alți membri ai familiei. Pentru egalizarea șanselor și găsirea unor soluții s-au făcut demersuri către Unitățile Administrativ- Teritoriale, sponsori locali, inspectoratele școlare, Ministerul Educației și Cercetării.

În concluzie, transformarea procesului educațional și evoluția către școala digitală presupun asigurarea accesului la soluții administrative pentru conducere și profesori, transparența pentru părinți și instrumente digitale de studiu pentru elevi și personalul didactic, într-un mediu care să permită colaborarea și comunicarea eficientă între toate părțile implicate.

Referințe bibliografice

Cerghit, Ioan, 2002, Sisteme de instruire alternative și complementare. Structuri, stiluri și strategii, Editura Aramis, București.

Drăgănescu, Mihai, 2003, Societatea informațională și a cunoașterii. Vectorii societății cunoașterii; www.racai.ro/INFOSOC-Project/Draganescu_st_a01_new.pdf;

Ionescu, M. (coord.), 2011, Instrucție și educație. Paradigme educaționale moderne, Editura Eikon, Cluj-Napoca.

Educația în era digitală între tradițional și modern, Neștian Viorica-Roxana, Școala Gimnazială Nr.10, Bacău

Regândirea educației în era digitală ar trebui să devină o chestiune centrală pentru factorii de decizie politică de astăzi din două motive. În primul rând, numai educația poate forma o forță de muncă calificată care este pregătită pentru viitoarele locuri de muncă și pentru o piață a muncii în schimbare. Regândirea educației în era digitală constituie, prin urmare, o condiție prealabilă pentru competitivitatea globală viitoare a Europei. Educația în era digitală include, dar nu se limitează la educația digitală, cuprinzând transmiterea de competențe tehnice, "non-tehnice" și cetățenești și se referă atât la formale, cât și la non-formale educația pe tot parcursul vieții cetățenilor europeni. În prezent, educatorii și formatorii din Europa utilizează frecvent instrumente digitale. Cu toate acestea, aplicațiile digitale sunt adesea insuficient adaptate în moduri semnificative din punct de vedere pedagogic. În plus, marea majoritate dintre profesori nu participă sau participă doar sporadic la dezvoltarea profesională axată pe educație digitală.

În plus, profesorilor le lipsește adesea formarea și un cadru de sprijin (inclusiv curriculumul școlar) pentru a-și concentra predarea mai puternic pe competențele non-tehnice și cetățenești necesare urgent în era digitală. În același timp, noile tehnologii de predare ar putea oferi oportunități pentru personalizarea contextelor de învățare, îmbunătățind astfel motivația și retenția elevilor. Odată cu introducerea tehnologiilor de predare corespunzătoare, precum algoritmi, discriminarea și protecția datelor, vor trebui discutate și soluțiile pentru acestea și vor trebui puse în aplicare.

Un obiectiv important al educației în era digitală este de a încorpora tehnologiile disponibile pentru învățarea și predarea în viața școlară de zi cu zi. În ciuda utilizării regulate în timpul liber privat, mulți profesori se feresc să folosească resurse digitale de învățare în clasă.

Pentru a rezolva această problemă, educatorii trebuie să aibă acces mai ușor la învățarea de sprijin și complementar și la materiale și metode de lucru diverse. De asemenea, conținutul selectat în mod corespunzător, sub formă de wiki-uri, videoclipuri de învățare, jocurile de învățare, sarcinile și testele sunt benefice pentru ca elevii să învețe independent, să completeze cunoștințele lacunare și pentru a urmări interesele individuale.

Care sunt diferențele între educația tradițională și cea digitală:

Flexibilitatea: Educația tradițională este fixată la un anumit program și locație, în timp ce educația digitală permite o mai mare flexibilitate în ceea ce privește timpul și locul.

Mediul de învățare: Educația tradițională are loc în sălile de clasă fizice, în timp ce educația digitală are loc online.

Procesul de evaluare: Educația tradițională se bazează adesea pe examene în persoană, în timp ce educația digitală poate utiliza chestionare și sarcini online.

Costul învățării: Educația tradițională poate fi mai scumpă din cauza costurilor de călătorie și cazare, în timp ce educația digitală poate fi mai accesibilă.

Interacțiunile sociale și interpersonale: Educația tradițională oferă interacțiuni față în față, în timp ce educația digitală se bazează pe comunicarea virtuală.

Există totuși o multitudine de beneficii ale utilizării ambelor tipuri de educație:

Educația digitală:

Accesibilitatea: Educația digitală oferă flexibilitate, permițând studenților să învețe de oriunde cu o conexiune la internet.

Interactivitatea: Instrumentele interactive, conținutul multimedia și simulările sporesc implicarea.

Învățarea adaptivă: Sunt posibile experiențe de învățare personalizate bazate pe progresul individual.

Educația tradițională:

Construirea comunității: Școala în persoană promovează un sentiment de comunitate și interacțiune socială.

Învățarea tactilă: Experiențele practice și comunicarea față în față contribuie la abilitățile practice.

Învățarea holistică: Educația tradițională pune accentul pe învățarea experiențială dincolo de mediul academic.

În cele din urmă, eficacitatea depinde de diverși factori, inclusiv proiectarea cursului, implicarea studenților și sprijinul instructorului.

Ambele abordări au meritele lor, iar o abordare echilibrată care valorifică punctele forte ale ambelor poate duce la rezultate educaționale mai bune.

Bibliografie:

‘Education in a digital world’-Global perspectives on technology and education, Neil Selwyn

‘Learning in a digital world’-Perspective on Interactive Technologies for Formal and Informal Education, Paloma Diaz/ Andri Ioannou/ Kaushal Kumar Bhagat/ J. Michael Spector

"Magia semințelor"

Profesor coordonator: Neț Anda-Delia

Centrul Școlar de Educație Incluzivă Nr.1 Oradea

Structura: Neuropsihiatrie infantilă - Secție (N.P.I.)

„Sunt doar unul. Sunt totuși cineva. Nu pot face totul de unul singur, dar pot face ceva. Și chiar dacă nu pot face totul, nu voi refuza să fac ceea ce-mi stă în putință.” (E.E.Hale)

Arta cu semințe sau colajul cu semințe este o tehnică de redare a creației în care sunt folosite diferite categorii de semințe în funcție de vârsta și particularitățile psihomotrice ale copiilor. Arta cu semințe dezvoltă o serie de abilități legate de cunoașterea semințelor, clasificarea lor textura, miros, gustul, manevrarea lor împreună pentru realizarea unei lucrări creatoare.

Prin aceste activități elevii și-au pus în valoare imaginația, creativitatea și abilitățile artistice lucrând în echipă sub îndrumarea cadrului didactic.

Obiectivele principale ale activității au fost:

- ✓ Identificarea materialelor utilizate;
- ✓ Dezvoltarea și stimularea imaginației și creativității elevilor;
- ✓ Îmbunătățirea abilităților de motricitate fină;
- ✓ Dezvoltarea cooperării și a lucrului în echipă.
- ✓ Formarea și exersarea abilităților psihomotrice generale
- ✓ Însușirea unor tehnici de lucru cu diverse materiale și instrumente de lucru
- ✓ Realizarea și aprecierea unor produse simple și utile

Activitățile s-au desfășurat în sala de activități, elevii colaborând la realizarea lucrărilor în funcție de particularitățile individuale ale fiecăruia după forțele și posibilitățile sale. Elevii sunt diferiți, capacitățile lor sunt diferite, fiecare poate avea un loc, un rol și o valoare.

Lucrările realizate la finalul activității a stârnit satisfacție din partea elevilor, fiind o dovadă de bună practică în dezvoltarea abilităților de creație.

Bibliografie:

1. Gherguț A. „Psihopedagogia persoanelor cu cerințe speciale. Strategii diferențiate și incluzive în educație„Editura Polirom,Iași ,2001
2. Vrajmaș T. „Învățământul integrat și/sau incluziv pentru copiii cu cerințe educative speciale„București Editura Aramis,2001

Dimensiuni ale culturii organizaționale și forme de manifestare în organizațiile școlare

Prof. dr. NICA ELENA LOREDANA

C.N.I. *Matei Basarab* din Rm. Vâlcea, jud. Vâlcea

Analizând școala prin prisma raportului instituție – organizație, putem afirma că ea întrunește ambele aspecte, ceea ce este și firesc dacă considerăm că orice organizație înglobează o structură instituțională. Astfel, școala este o instituție deoarece are un statut legal, director, elevi și un corp profesoral, dar și o organizație atât timp cât dispune de oameni (rețeaua relațiilor dintre indivizii care aparțin acestei colectivități), tehnologie (mijloace, sistem de comunicare, curriculum care vizează realizarea finalităților educației la nivelul școlii) și cultură organizațională. Ca organizație școala nu face excepție de la regulă: fiind un subsistem al sistemului social global, școala (sistemul educațional) se încadrează atât în categoria organizațiilor puternic subordonate transformărilor din mediu, depinzând de acesta, dar și în categoria organizațiilor care transformă mediul, a celor proactive, creatoare de cultură și schimbare. Și în cazul școlii, asumarea în timp a diferitelor orientări manageriale a amprentat puternic funcționarea acesteia și ne referim în acest sens la modul în care au fost implicate resursele umane în susținerea obiectivelor organizației. Dincolo de orice alte considerații putem împărtăși ideea, sprijinită de E. Păun, că școala și educația reprezintă "unul dintre instrumentele importante prin care societățile stimulează, dirijează și controlează procesele dezvoltării iar calitatea școlii și calitatea dezvoltării sociale sunt aspecte solidare, puternic corelate". În acest sens, E. Durkheim vorbește despre școală ca despre "societatea școlară", având o organizare asemănătoare cu societatea însăși. Același autor consideră că: „școala face parte dintre organizațiile sociale cele mai complexe”, al cărei specific nu poate fi înțeles în absența analizei unor variabile funcționale, dintre care cele mai semnificative sunt, în opinia sa, cultura, climatul și managementul. Conceperea școlii ca organizație care poate și trebuie să se dezvolte în contextul exigențelor timpului, schimbărilor din mediul intern și din cel extern este o condiție extrem de importantă pentru înțelegerea și susținerea dialecticii învățământului. Organizația are o cultură organizațională, poate să-și dezvolte performanțele, nefiind stingherită de instrucțiuni, prescripții, norme proprii mai mult instituției. În acest context, școala are menirea să fie nu doar instituție specializată în educație, de transmitere a unei anumite culturi, ci și un loc de edificare culturală. Cultura organizațională trebuie înțeleasă la două niveluri: a) partea mitică (de istorie), care include mituri, povestiri, eroi, simboluri, sloganuri și ceremonii; b) „drumul pe care ne aflăm (prezentul)”, care este indicat de strategii, structură, sisteme, conducere, reguli, norme, îndeletniciri etc. managerul trebuie să învețe să conducă și aceste valori (împărtășite). Trecutul organizației influențează hotărâtor cultura organizațională. Valorile create și transmise în timp se întăresc prin acumularea de experiență și rezistă la schimbare. Acesta este motivul pentru care trecutul a influențat semnificativ cultura organizațională a Colegiului de Științe „Grigore Antipa” din Brașov. Personalități cunoscute din domeniul sănătății, pe plan local, au marcat existența actualei unități de învățământ, contribuind la formarea unei culturi organizaționale puternice. Nu

Întâmplător, azi, se continuă tradiția învățământului sanitar mediu prin școlarizarea absolvenților de liceu la nivelul învățământului postliceal. Nu au fost uitate nici ceremoniile. Mediul simbolic care însoțește elevii pe parcursul perioadei în care sunt membrii ai școlii noastre generează un sentiment de apartenență care nu dispare o dată cu plecarea lor din organizație. Colegiul nostru a trebuit să facă față unei provocări: să-și conserve identitatea și unitatea în contextul în care există un grup de membrii ai organizației care în mod ciclic pleacă din ea. Această circulație a membrilor - elevilor, care pleacă și vin în fiecare an (elevii din primul an de studiu vin în organizație, cei din ultimul an pleacă) putea genera instabilitate și putea afecta unitatea și colaborarea. Unitatea noastră de învățământ a făcut față provocării de a conserva identitatea, valorile care o definesc printr-un sistem elaborat de ceremonii și ritualuri. Și aici mă refer la ritualurile de trecere (șefului de promoție i se acordă o monografie a liceului), ritualurile de întărire (elevii cu rezultate bune la olimpiadele și concursurile școlare fazele județene și naționale sunt evidențiați și premiați de către director într-o festivitate specială) și la ritualurile de înnoire (concursurile organizate în fiecare an în cadrul școlii: concurs de desene, campionat de fotbal și baschet). Instituțiile educaționale au un important impact asupra valorilor și normelor umane. Școlile de toate nivelurile, bibliotecile și biserica reprezintă principalele instrumente instituționale într-o societate pentru crearea și pentru transmiterea ideologiilor și valorilor. Ele reprezintă cele mai importante organizații culturale. La rândul lor, toate aceste structuri operează, acționează sub impactul anumitor valori, altfel spus fiecare dintre ele posedă o anumită cultură organizațională. Cunoașterea culturii unei organizații este determinantă pentru funcționarea acesteia, factorul cultural are un impact puternic asupra funcțiilor managementului și asupra acțiunilor managerului. Cu cât o cultură este mai puternică, cu atât angajații acceptă mai ușor valorile organizației și au încredere în aceste valori. Identificarea și evaluarea culturii organizaționale a unei unități de învățământ este esențială pentru ridicarea calității serviciilor educaționale oferite, mai ales în prezent, când aceste structuri traversează o profundă criză, datorată în special lipsei resurselor financiare. Conceptul de cultură la organizațiile școlare se referă la ideile, credințele, tradițiile și valorile care își găsesc expresie în elemente cum ar fi stilul managerial dominant, în felul în care sunt motivați membrii de toate categoriile, în imaginea publică etc. Organizațiile diferă chiar de la prima vedere în ceea ce privește atmosfera, felul în care se lucrează, nivelul energiei, orizontul individual – toate acestea fiind influențate de istorie și tradiții, de situația actuală, de tehnologie etc. În cazul organizațiilor școlare, cultură reprezintă o variabilă mai importantă decât în cazul organizațiilor productive. Importanța se leagă de misiunea educațională a școlii în general: atmosfera, climatul, valorile adoptate conștient sau inconștient influențează calitatea procesului de învățare. Cunoașterea culturii organizaționale este necesară și utilă, întrucât constituie, probabil, unicul și cel mai folositor element anticipativ, pe termen lung, al unei organizații. Poate fi dificil pentru cineva atât din interior cât și din afară să pătrundă în cultura organizației, aceasta fiind deseori considerată drept un univers de convingeri, valori și concepții oferite odată pentru totdeauna și care este rareori declarat ori supus chestionării, mai ales de cei care au o experiență limitată în privința altor organizații sau culturi. Cu toate acestea, o asemenea înțelegere a comportării colective este esențială, în situațiile în care este nevoie ca organizația să se adapteze unor condiții schimbătoare, incluzând aspirațiile și așteptările membrilor ei. „ Atunci când un grup de oameni trăiesc și muncesc împreună pentru o perioadă mai

lungă de timp, ei împărtășesc o serie de valori și opinii despre viața organizației, despre ceea ce este bine și adecvat pentru progresul și succesul organizației.” Cultura organizațională reprezintă cadrul genetic al unei organizații, regulamentul ei nescris, dar obligatoriu.

Bibliografie:

1. Păun E., *Școala abordare sociopedagogică*, Iași: Polirom, 1999
2. Durkheim E., *Educație și sociologie*, București: EDP, 1974
3. Brătianu C., *Managementul schimbării în educație*, București, 2004.
- 4 Brătianu C., *Managementul schimbării în educație*, București, 2004

ELEMENTE DE IDENTITATE TERITORIALĂ ÎN ȚARA OAȘULUI

Nicolae NICHITUȚ

Professor of history and geography at the Gherta Mica Secondary School, Scolii St., Nr. 6,
447140, Satu Mare, Romania, e-mail: nicunichitut@yahoo.com

Paula Ancuța NICHITUȚ

Profesor de filosofie la Liceul Teoretic Negrești-Oaș, str. Victoriei, nr. 101, cod postal
445200, Satu Mare, Romania, e-mail: andrauanca@yahoo.com

Rezumat

Prezentul studiu, ce vizează o entitate istorico-geografică de tip „țară”, își propune reliefaarea unor elemente de identitate teritorială, locală care stau la baza definirii Țării Oașului. În acest scop au fost analizate, prin prisma literaturii de specialitate, o componentă importantă a unui eveniment din viața comunității, respectiv nunta, cu accent pe o „gateala miresei”, din perspectiva identității locale. Din punct de vedere metodologic au fost vizate principalele elemente definitorii ale unei nunți și anume: steagul, gateala miresei și dantul colacilor. Analiza acestui eveniment festiv, scoate în evidență faptul că nunta și gateala miresei se constituie într-un puternic element identitar pentru Oaș.

Cuvinte cheie: identitate teritorială, „țară”, nunta, gateala miresei,

INTRODUCERE

Țara Oașului este situată în extremitatea nord-vestică a României, în Județul Satu Mare, fiind închisă din toate părțile de lanțul vulcanic al munților Gutâi și Oaș. Considerată cea mai mică „țară” din Ardeal, ea este situată la circa 35 km de Satu Mare și la circa 40 km de orașul Baia Mare, având ca centru polarizator orașul Negrești Oaș. Din punct de vedere administrativ este alcătuită din „33 sate grupate în 11 comune și un singur oraș de care aparține satul Tur” (Ilieș, 2006). Grație localizării în afara marilor axe de circulație, la adăpostul lanțului vulcanic mai sus amintit, în acest areal oamenii au generat și dezvoltat o civilizație aparte, cu multe note de mare originalitate. Între acestea se remarcă muzica, portul și dansurile populare (Herman &

Wendt; Herman & Gherman, 2016). În cadrul portului o atenție deosebită este acordată unui moment crucial de tranziție în viața omului, respectiv nunții.

Tara Oasului, (grație tradițiilor, obiceiurilor, portului, genezei, geografiei fizice și economice, specificului local etc.), a fost obiectul de studiu, pentru numeroși cercetători (Banateanu, 1955, Andron, 1971, 2001, Focsa, 1975, 1999, Halmi, 1998, Haiduc, 2004, Suci, 1989; Velcea, 1964, Savu, 1970, 1981, Surd și Nicoara, 1989, Ilies et al., 1998; Herman & Vârnav, 2014).

Există unele diferențe între satele din Oaș, dar per total unitatea stilului lor este evidentă, fiind construite în jurul ideilor oamenilor și ale satului. ” Conștiința apartenenței la acest spațiu numit „Țara Oașului”, nu este de azi de ieri, ea s-a făurit în timp, în depresiunea omonimă, la adăpostul Munților Oaș și Igniș” (Herman, 2012).

În societatea globalizată de azi, spre deosebire de alte teritorii, elementele identitare sunt foarte pregnante în Tara Oasului. Identitatea teritorială, locală, atât de des prezentă în literatura de specialitate străină și românească (Herman & Benchis, 2016, Downey, 2017, Black and Veloutsou, 2017, Banini, 2021, Filimon, 2012; Ilovan, 2020) găsește un teren propice de manifestare în Tara Oasului. Identitatea locală este prezentă la oseni în toate componentele sale: opinii despre loc, identitatea individuale ale locului, practici sociale, etc. (Banini, 2021).

În studiul de față ne propunem să analizăm din perspectiva identității locale, o practică socială comună, respectiv nunta, văzută ca parte integrantă de construcție a identității teritoriale. Din toate ceremoniile tradiționale complexe, legate de viața omului, nunta reprezintă fenomenul etnografic cel mai interesant prin amploarea, diversitatea, complexitatea și semnificația manifestărilor sale economico-sociale, morale, artistice și folclorice.

Nunta în general, și în special în Oaș, reprezintă un marker teritorial important. Dincolo de aspectul festiv, de trecere la o nouă etapă a vieții, pentru oseni nunta este poate modul prin care își etalează cel mai bine caracterul identitar. Este un moment de „nelcosie”, cu această ocazie sunt etalate potențialul financiar, locul ocupat de familiile mirilor și viitorul loc al tinerei familii în cadrul comunității.

Căsătoria este fundamentul noii familii, asigură bazele materiale, biologice, sociale și morale ale continuității vieții, este mobilizată efectiv o largă participare obștească. Orice nouă familie constituie încă o celulă socială în care este promovată forța creatoare și bucuria vieții, centrul în care se contopesc eforturile și rezultatele obținute în muncă, modalitățile în care se desfășoară în mod natural și concret responsabilitatea morală față de generațiile următoare.

În cadrul acestui eveniment festiv, un rol important revine miresei și acțiunilor ce se desfășoară în jurul acesteia. Prin intermediul literaturii de specialitate, consultată, au fost identificate acele componente specifice, identitare, întâlnite în Oaș și care sunt legate de ceea ce poartă numele de “gateala miresei”: steagul, gateala miresei (cununa și portul), dantul colacilor.

Nunta, ca treaptă a împlinirii din punct de vedere existențial al individului, reprezintă un ciclu de încheiat, de inițiere din viața unui om, care îi oferă posibilitatea să intre în lume cu drepturi și îndatoriri egale cu a celorlalți care au trecut acest prag. Tocmai de aceea oșenii zic că tinerii sau tinerele care se căsătoresc „se lumesc, se leagă de lume”, adică alcătuiesc de acum lumea așa cum trebuie să fie în esența ei pentru a exista în veșnicie, după reguli și norme decente. Dacă nașterea și moartea sunt fenomene care nu țin cont de voința omului, căsătoria, „lumirea” este la dispoziția lui, este implicarea acestuia în actul de creare și existența lumii și prin aceasta el devine asociat Creatorului. Așadar holtei până la adânci bătrânețe în Oaș nu se găsesc, după cum nici căsătorie fără nuntă nu există (Suciu, 1989).

Metodologia cercetării

Realizarea studiului de față a fost rezultatul observațiilor directe ale autorilor, cu privire la principalele momente ale unei nunții din Țara Oașului, prin participarea efectivă la numeroase evenimente de acest tip. Acest lucru a fost facilitat de originea și apartenența autorilor la comunitatea locală a oșenilor. Observația directă a fost completată cu cea indirectă care a presupus analiza literaturii de specialitate cu privire la arealul studiat și evenimente similare înregistrate în alte părți ale țării. Cercetarea s-a concentrat pe câteva elemente cheie definitorii pentru nunta din Țara Oașului și anume: steagul, gateala miresei și dantul colacilor.

REZULTATE SI DISCUTII

Steagul

În primul rând trebuie să spunem despre *stegar* ca este unul dintre personajele principale ale nunții. Toată desfășurarea ei în plan teoretic și practic este condusă de acesta. Are cele mai multe implicări în ritual, este omul de legătură între mire și mireasă, mesager special al mirelui, centrul al nunții până după consacrarea religioasă când importanța lui va începe să scadă rapid ca în final să triumfe doar mirii. Stegarul, la nunțile din Oaș, se alege dintre feciorii satului, cu preponderență verișorii primari sau prietenii intimi ai mirelui. Dacă unul dintre părinții feciorului care ar trebui să fie stegar este decedat, atunci nu este chemat de stegar „se zice că atunci moare mai devreme unul dintre miri” și în cazul acesta se numește ca stegar o rudenie de-a miresei. Trebuie să fie o persoană care să se bucure de întreaga încredere și afecțiune a mirelui. Grija lui imediată este să confecționeze steagul nunții și pentru aceasta procedează la procurarea materialului de care are nevoie. Chiar dacă, în cele mai multe comunități din Oaș, în prezent, steagul se lucrează la casa mirelui, dar și în prezenta miresei, se mai păstrează obiceiul ca realizarea lui să se facă la casa miresei în paralel cu impletitul acesteia. Aceasta situație mai este prezentă în localitatea Coca, sat component al comunei Calinești-Oaș.

Realizarea steagului se face într-o atmosfera de veselie, alături de ceterasi, mancare, bautura, danturi si tapurituri. Steagul este constituit dintr-o „bota” (paltău) din lemn de alun, lungă de aproape 1,50 m la vârful căreia se pune „struțul” (bucet) făcut din ramuri de busuioc, flori, bărbânoc, apoi alte buchete mai mici fixate pe steag cu sfori de cânepă și bumbac. Pe „chișchineu” sunt puse apoi zgărzi cu „zurgălauă”. Pe o sârmă fetele cos „chișchineuțe” brodate, îndoite în patru, buchetele de rozmarin combinate cu flori de grădină, tătaișe, cărujele, chinteuțe. Pe steag se mai pun suluri de hârtie creponată și „perți” în culori diferite legate în jurul bățului în zig-zag.

Steagul însoțește aproape toate ritualurile performate în cadrul ceremonialului nupțial, iar stegarul conduce întreg acest ceremonial. Că steagul e un însemn al cetelor de feciori ne-o dovedește prezența acestuia în ceremonialul înmormântării tânărului necasatorit.

Analiza succintă a steagului de nuntă din Oaș relevă câteva aspecte interesante, diferite față de alte zone din Transilvania. Se remarcă în primul rând că elementele de podoabă ale steagului aparțin portului femeiesc și în mod special podoabei capului: năfrâmi, „chișchineauă” și „chișchineuță”, prime, zgărzi și flori, bărbânoc.

Steagul, în prezent, este mai mult un element de decor a cărui semnificație magică s-a pierdut. De cele mai multe ori acesta e așezat la poartă, „la „colțul” saivanului” sau în cort lângă masa mirilor, sau e „jucat” pe drum spre cununie. Tot de data recentă, dat fiind faptul că operațiunea de realizare este lungă, a apărut practica închirierii acestuia de la o nunta la alta.

Gateala miresei

Cununa

În gâteala capului la mireasă se contopesc două categorii de elemente distincte, părul împletit după o tehnică arhaică, într-o structură cu totul particulară și originală, neîntâlnită în nici o altă parte a țării cu această înfățișare și seria elementelor de împodobire: cununa, zgărzi, *barșoane*, salbe de bani, șiruri de mărgele, flori artificiale și flori naturale, ca rozmarinul și *struții* din flori de mușcate și busuioc, etc. Toate aceste elemente de podoabă constituie împreună un ansamblu decorativ complicat, cusut cu cea mai mare grijă peste întreaga împletitură a părului, care, până la urmă, nu se mai vede de sub acest decor variat și bogat. Cea mai îndemânatică meșteriță, consacră cel puțin cinci - șase ore de lucru concentrat numai pentru împletirea părului și tot atâta vreme pentru aranjarea elementelor de podoabă amintită. Aici trebuie subliniat faptul că acest obicei cu totul arhaic, care necesită cunoștințe tehnice specifice, pe care foarte puține persoane le dețin are origini legendare, nici nu se transmit de la o generație la alta decât în mod excepțional și în cadrul aceleiași familii. Detaliile tehnice la împletirea părului, pot fi sintetizate după cum urmează: părul lung și bogat, uns cu grăsime de porc în trecut și cu ulei de păr în prezent, este pieptănat cu grijă în jurul capului secționat în patru părți

egale și apoi grupat în trei secvențe distincte. Două sferturi, la părțile laterale, destinate ‘aripilor’ sau ‘fundurilor’ de către urechi, și o a treia secvență din celelalte sferturi, destinate cozii late de la spate.

Figure 1. Împletitul miresei

Cu o *undrea* se alege cărarea dreaptă, centrală, din frunte către creștetul capului. Pornind de la cărarea din frunte mai întâi spre stânga, apoi spre dreapta, părul uns este răsucit în câte două grupe de doisprezece șuvițe lungi ‘cârcei mici’, din care sunt împlețiți doi ‘cârcei mari’. Ambele grupuri sunt legate la capete cu ațe colorate. Urmează cele două plase, de la urechi spre față, împletite din numeroase șuvițe răsucite mai întâi, luând la împletire șuvițe din părțile laterale ale grupului respectiv, cu alternanța succesivă, un cârcel mic de la dreapta și următorul de la stânga și avansând către firele centrale. Lucrând cu ambele mâini, împletitura avansează pe rând la ambele părți laterale ale capului.

Coadă cea mai lată de la spate, este împletită după aceeași tehnică dintr-un număr și mai mare de șuvițe răsucite - grupate în două jumătăți distincte, lucrând întâi partea dreaptă și apoi jumătatea din stânga, de la ceafă în jos pe spate.

După terminarea fazei inițiale împletirii părților, urmează cea de-a doua lucrare, fixarea podoabelor, tot în timp de cinci-șase ore.

În unele cazuri această a doua fază este realizată de o altă persoană care înlocuiește împletitoarea părului.

Figure 2. Cununa

Cununa în formă tronconică, din țesătură de lână sau catifea de 15-20 cm înălțime este așezată pe creștetul capului și fixată prin cusături cu ață, prinsă de plasa părului în patru puncte distincte, la frunte, la ceafă și în cele două părți laterale. *Fodrele* sau *zgărzile* și *barșoanele*, cu două forme distincte - unele dreptunghiulare și lungi până la 35-40 cm, altele cu una din margini colțurată, sunt rânduite în alternanțe de forme și decor, separate prin șiruri de mărgel mai mari, toate cusute cu atenție peste părul capului și peste cunună. Între ele sunt intercalate salbe de bani, *bumbuști* și *sbârcele* din flori artificiale și struții din flori naturale. În decorul migălos, cu motive geometrice, florale și simbolice, realizate cu variații de la o fodră la alta, predomină culoarea roșu. Șirurile de mărgel mai mari au și unele culori variabile de alb, galben, verde, roșu și albastru.

Fixarea acestor elemente de podoabă nu este lipsită de preocupări estetice, care urmăresc alternanțe de forme și armonii cromatice. Așa, de pildă, la baza cununii sunt așezate jur - împrejur patru șiruri paralele, suprapuse, de mărgel mai mari, cele două centrale colorate în roșu și celelalte două laterale în culoarea verde.

În timpul lucrului, la împletit și împodobit, mireasa este înconjurată de tineret, de la copii mici până la fetele și feciorii dintre rudeniile sau vecinii care participă la nuntă și care asistă cu mult interes la acest spectacol, înfrumusețat și prin cântecul *ceterașului* și îndeosebi prin strigăturile celor prezenți.

Portul miresei

Figure 3. Portul miresei

Aceeași persoană a ajutat-o pe tânăra mireasă să-și îmbrace și să-și potrivească îmbrăcăminte nouă, compusă după tradiția portului popular oșenesc specific pentru un asemenea eveniment, din trei piese de bază: cămașă, *pindileu* și *zadie*, anume pregătite pentru nuntă, toate trei croite dintr-o pânză de bumbac alb, de cea mai bună calitate, țesută în *tiară*, cu decor în forme geometrice și bobite mărunte, delicate, reliefate și unele și altele, în alb, cu finețe și eleganță remarcabilă, în pânză realizată după tehnica mai nouă și mai complicată, în doisprezece ițe.

În față, costumul a fost întregit printr-o zădie plisată, legată în jurul taliei sub brâu pindileului, broderiile au fost structurate și cusute în spațiile decorative obișnuite pentru toate cele trei piese fundamentale distincte, la cămașa cu *platcă* dreptunghiulară care a acoperit pânza mărunț plisată în jurul gâtului, cu partea de sus a pieptului și a spatelui, cu extinderea laturilor scurte ale dreptunghiului din broderii foarte frumoase pe ambii umeri. De la umeri, broderiile coboară în lungul mânecilor cu “râuri”, până la bentițele care strâng pânza de câte un lat și jumătate, din care fuseseră croite mânecile, în numeroase pliseuri mărunte, strânse peste încheietura mâinilor, din broderiile policrome, de 12-15 cm, “fodorii” încheiați la margini, prin colțișori lucrați cu *iglița*.

Cămașa femeiască, încă la începutul secolului nostru era, în frecvente cazuri, realizată dintr-o singură piesă, la care *stani* și poalele, fusta sau pindileul, erau croite din același val de pânză de sus până jos. După disocierea în două piese distincte, separate, *stani* de la cămașa au primit o prelungire de pânză, mai frecvent din cânepă de un sfert de metru, ca o nadă prinsă la îmbrăcare sub “gulerul” pindileului.

Jos, la poale, pindileul este împodobit cu o broderie policromă realizată din arniciuri în diferite culori, cu motive de flori și păsări sau forme geometrice, continuate la marginea cea mai de jos cu “*cipcă*” în colțișori mai mari, împlețiți cu *iglița*, cu două baiere împletite din bumbac răsucit în diferite culori. Dar zădia aceasta, lucrată ca și celelalte piese, a cedat treptat locul ca și *chischineul*, obligatoriu din ziua căsătoriei, unor piese similare ca forme și dimensiuni, dar produse din materiale industriale mai fine.

Dantul colacilor

Conform obiceiului nașa trebuia să facă un colac rotund împletit pe care-l rupea deasupra capului miresei când mergeau la cununie. La rândul lor tinerii mergeau la o săptămână după nuntă cu colac la nași, colacii devenind componente de conveniență socială, daruri ce se schimbau în mod festiv în ceremonialul nunții. La intrare în cort sau casa de nunți mireasa trebuie să joace colacul într-un cerc format din fetele nemăritate în timp ce soacrele aruncă cu grâu și apă, după care mireasa rupe colacul și-l împarte nuntașilor. Se faceau mai mulți colaci, pentru mire, mireasă, stegar și cumetrii. Colacul de nuntă are dimensiuni mult mai mari decât ale unui colac obișnuit, este făcut din făină albă, cu mai multe împletituri, uns cu gălbenuș de ou și copt în cuptor. Are mai multe semnificații simbolice: Soarele, Luna, fertilitatea feminină, belșugul.

Colacul miresei este rotund, împletit în 3, cu spartura la mijloc și cu panglici. La biserică, acest colac se pune pe capul mirilor, ca semn al uniunii lor pe veci.

Figura 4. Colacul miresei

Deși puterea de conservare a tradiției le-a ocrotit de la o dispariție totală, contribuția mereu înnoitoare a generațiilor care s-au succedat a dus la simplificarea lor și adăugarea pe parcurs a unor semnificații de altă natură, corespunzătoare transformării continue a mentalității populare.

Deși colacii nu se mai prepară în casă, formele vechilor produse se mai păstrează încă, ele fiind comandate la unități de panificație. În timp, pâinea a fost înlocuită cu prăjituri și s-a introdus tortul de nuntă prezent astăzi, dar care nu se mai rupe, ci se taie.

CONCLUZII

Tara Oasului, una din multele teritorii de tip tara din Romania, se remarca prin caracterul arhaic, ancestral din toate punctele de vedere. Spatiu vechi de locuire, inchis atat geografic cat si din punct de vedere uman, component etnica, confesionala fiind una romaneasca, se impune prin modul de viata transmis din generatie in generatie in toate componentele sociale, economice si spirituale.

Elementele identitare sunt date de pozitia geografica, la extremitatea nordica a Romaniei, tipicul osanului, om muncitor, strangator, ambitios, dornic de “avere”, dublat de o puternica apartenenta la spatial locuit si mandria de a fi osan.

Poate unul dintre cele mai puternice si simbolice elemente de identitate il reprezinta momentul casatoriei, nunta. Dincolo de semnificatia sociala, intervine cea spirituala, de a “intra in randul lumii”, respectiv gasirea unui rost in viata. Acest moment are o conotatie aparte,

pentru fecior este examenul de maturitate, pentru fata reprezinta contributia substantiala la prosperitatea viitoarei familii.

Chiar daca teoretic, practic, economic si social, mirele - baiatul este in acceptiunea oasenilor persoana importanta, cele mai importante si relevante "manifestari de forta" au loc in jurul miresei. Pregatirile pentru nunta se desfasoara cu precadere in jurul miresei, poate nicaieri in Romania, mireasa nu coaguleaza, prin intermediul gateii miresei, atatea energii, traditii, persoane dispuse sa ajute precum in Oas.

Adevarat festin tehnico-cultural, prin prisma nevoilor cerute de cununa, port, danturi, tapuriture cu valente semnificative, gateala miresei reprezinta o componenta principala a identitatii osenesti, mai mult in cununa miresei se concentreaza intreaga esenta a artei si mestesugului osanului. Chiar daca, evolutia societatii, schimbarea unor atitudini, am putea spune poate si un anumit grad de comoditate instaurat in comportamentul osanului, nu au reusit, pentru moment, sa schimbe locul si rolul acestei ceremonii traditionale in cadrul nuntilor din Tara Oasului.

BIBLIOGRAFIE

- Andron, G., I. (1977). *Fotografii din Țara Oaşului*, Editura Dacia, Cluj Napoca.
- Andron, G., I., (2001). *Racşa locuri şi oameni*, Editura Gutinul, Baia Mare.
- Banateanu, T. (1955). *Portul popular din tara Oasului*, Editura de Stat pentru literatura si arta, Bucuresti.
- Banini, T. (2021). Towards a Methodology for Constructing Local Territorial Identities. *in Banini, Tiziana and Ilovan, Oana-Ramona (eds) Territorial Identities in Action*, 13-39.
- Black, I., & Veloutsou, C. (2017). Working consumers: Co-creation of brand identity, consumer identity and brand community identity. *Journal of business research*, 70, 416-429.
- Downey, H., Threlkeld, G., & Warburton, J. (2017). What is the role of place identity in older farming couples' retirement considerations?. *Journal of Rural Studies*, 50, 1-11.
- Filimon, L. (2012). *Țara Beiuşului: studiu de geografie regională*. Presa Universitară Clujeană.
- Focşa, Gh. (1999). *Spectacolul nunţii în Țara Oaşului*, Editura Muzeului Sătmărean, Satu Mare.
- Focşa, Gh. (1975). *Tara Oasului- studiu etnografic- cultura materiala*, Editura Muzeului Sătmărean, Satu Mare.
- Haiduc, Gh. (2004). *Folclor şi Etnografie din Țara Oaşului*, Editura Lamura, Negreşti Oaş.
- Halmi, I. N. (1998). *Folclor Oşenesc*, Editura Lamura, Satu Mare.
- Herman, G. V. (2012). The Role and Importance of Historical Monuments in the Diversification of Tourism Offer in Oas Land (Romania)/Rolul si importanta monumentelor istorice în diversificarea ofertei turistice din Tara Oasului. *Forum geografic* 11(2), 229-234.
- Herman, G. V., & Benchiş, L. B. (2017). Fairs, forms of expression of the local identity. Case study: Beiuş fair, Bihor County, Romania. *Analele Universităţii din Oradea, Seria Geografie*, 27(1),

108-113.

- Herman, G. V., & Vârnav, R. (2014). Design Elements for Promoting Tourist Attractions Case Study: Țara Oasului Museum (Satu Mare County). *GeoJournal of Tourism & Geosites*, 14(2), 168-177.
- Herman, G. V., & Wendt, J. (2011). Development and Promotion of Tourism, an Extra Chance in Maintaining and Asserting the Identity and Specificity of Oaş Land. *GeoJournal of Tourism and Geosites*, 1(7), 87-95.
- Herman, G.V., & Gherman, V. (2016). Identification, quantification and analysis of the ethnographic potential of folk songs specific to Bihor, Romania. *Analele Universității din Oradea, Seria Geografie*, 26(2), 261-267.
- Ilieș, M. (2006). Țara Oaşului, Editura Universitară Clujeană, Cluj Napoca, Cluj Napoca.
- Ilovan, R.I. (2020). Discursul oficial despre identitatea teritorială a României în prezent, Presa Universitara Clujeana, Cluj Napoca.
- SAVU, A. (1981). ara Oasului-tipurile genetice de relief si utilitatea lor economica.(Le bassin d'Oas-les types génétiques de relief et leur valeur économique). *Studia universitatis Babes-Bolyai. Geologia. Geographia Cluj*, 26(1), 48-58.
- Savu, Al., (1970). *La genèse de la Dépression d`Oas (Carpates Orientales)*, in Revue roumanine de géologie, géographie, Bucuresti.
- Suciu, O. (1989). *Drumuri prin Oaş*, Editura Dacia, Cluj Napoca.
- Surd., V., Nicoara, L., (1989). *le potentiel de polarisation des centres de communes du departament Satu Mare*, Studia UBB, Geologia-Geographia, 34(3).
- Velcea, I., (1964). *Tara Oasului –Studiu de geografie fizica si economica*, Editura Academiei RPR, Bucuresti.

EDUCAȚIA: ÎNTRE TRADIȚIE ȘI INOVAȚIE DIGITALĂ

Prof. Nicodei Cezarina, Colegiul Tehnic „Ion Mincu” Focșani, jud. Vrancea

În era contemporană, educația se află într-un punct crucial de tranziție între metodele tradiționale și noile tehnologii digitale. Această tranziție aduce cu sine provocări și oportunități, schimbând fundamental modul în care elevii învață și cum sunt pregătiți pentru viitorul lor într-o lume tot mai digitalizată. Este esențial să explorăm cum educația poate integra cu succes tehnologia, îmbogățind și completând metodele clasice de învățământ.

Impactul tehnologiei în educație

Tehnologia a revoluționat accesul la informație și modul în care aceasta este livrată și înțeleasă de către elevi. Dispozitivele digitale, platformele de învățare online și aplicațiile educaționale au făcut posibilă personalizarea procesului de învățare și adaptarea metodelor de predare la nevoile individuale ale elevilor. Astfel, educația devine mai interactivă și mai accesibilă, permițând elevilor să exploreze subiecte complexe într-un mod adaptat ritmului lor de învățare.

Exemple de subiecte complexe abordate interactiv cu ajutorul tehnologiei:

1. Explorarea spațiului cosmic

Utilizarea simulatoarelor de realitate virtuală (VR) și a aplicațiilor educaționale interactive permite elevilor să exploreze spațiul cosmic, să înțeleagă mișcările planetelor, să studieze constelațiile și să învețe despre misiunile spațiale.

Instrumente tehnologice:

- Simulatoare VR (Space Engine)
- Planetarii digitale
- Aplicații educaționale (Star Walk, Solar Walk)

2. Simulări economice și de afaceri

Elevii pot învăța despre piețele financiare, managementul afacerilor și economia globală prin intermediul simulărilor economice. Acestea oferă oportunitatea de a lua decizii economice și de a vedea consecințele în timp real.

Instrumente tehnologice:

- Simulatoare economice (SimCity, MarketPlace Simulations)
- Platforme de trading virtual (Investopedia Stock Simulator)
- Aplicații de management al afacerilor

3. Studiul climei și schimbărilor climatice

Elevii pot analiza date climatice reale, pot modela impactul schimbărilor climatice și pot înțelege procesele care influențează clima globală. Aplicațiile interactive permit simularea scenariilor climatice viitoare.

Instrumente tehnologice:

- Simulatoare de climă (NASA's Climate Change Simulation)
- Hărți interactive și date climatice (Google Earth, Climate Explorer)
- Aplicații educaționale despre schimbările climatice

4. Inginerie genetică și biotehnologie

Cu ajutorul tehnologiei, elevii pot explora structura ADN-ului, pot simula procesele de inginerie genetică și pot înțelege aplicațiile biotehnologiei în medicină, agricultură și alte domenii.

Instrumente tehnologice:

- Simulatoare de biologie moleculară (DNA Interactive)
- Software de modelare genetică (CRISPR Simulations)
- Aplicații educaționale în biotehnologie

5. Simulări de fizică și chimie

Elevii pot efectua experimente virtuale de fizică și chimie, explorând concepte complexe precum electromagnetismul, reacțiile chimice sau dinamica fluidelor, fără riscurile asociate laboratoarelor fizice.

Instrumente tehnologice:

- Laboratoare virtuale (PhET Interactive Simulations)
- Simulatoare de reacții chimice (ChemCollective)
- Software de modelare fizică (Algodoo, Interactive Physics)

6. Istorie și arheologie interactivă

Tehnologia permite recrearea unor situri istorice și arheologice în VR, permițând elevilor să exploreze civilizațiile antice, să înțeleagă contextul istoric și să participe la simulări arheologice interactive.

Instrumente tehnologice:

- Reconstrucții VR ale siturilor istorice (Ancient Rome VR, Egypt VR)
- Aplicații de explorare arheologică (Google Arts & Culture)
- Simulatoare istorice (Civilization VI)

7. Medicină și simulări medicale

Elevii care studiază medicina pot folosi simulatoare medicale pentru a practica proceduri chirurgicale, a diagnostica boli și a învăța anatomie prin experiențe interactive.

Instrumente tehnologice:

- Simulatoare chirurgicale (Touch Surgery)

- Platforme de simulare medicală (Body Interact)
- Aplicații de învățare a anatomiei (3D4Medical's Complete Anatomy)

În plus, tehnologia promovează colaborarea globală și conectivitatea între elevi și educatori din întreaga lume. Platformele online oferă oportunități de învățare colaborativă și de schimb de idei care depășesc granițele fizice ale claselor tradiționale. Această interconectivitate nu doar îmbogățește experiența educațională, dar și pregătește elevii pentru o lume globalizată în care colaborarea și competențele digitale sunt tot mai valorizate.

Provocările unei educații digitale

Cu toate acestea, tranziția către o educație digitală nu este lipsită de provocări. Unele dintre acestea includ accesibilitatea tehnologică inegală, riscurile de securitate cibernetică și dependența excesivă de tehnologie în detrimentul abilităților de bază sau a interacțiunii sociale față în față. De asemenea, există o preocupare cu privire la calitatea conținutului digital și la capacitatea educatorilor de a se adapta rapid la schimbările tehnologice.

Bibliografie

1. Iucu, R. (2020), *Educația în era digitală: provocări și oportunități*, Editura Didactică și Pedagogică;
2. Roșu, I. (2018), *Impactul tehnologiei în educație: tendințe actuale și perspective viitoare*, Editura Universitară;
3. Popescu, A. (2022), *Integrarea tehnologiei în procesul educațional din România*, Editura Polirom.

Accentele demersului didactic în cadrul orelor de istorie

Profesor învățământ primar Nicolae Ioana
Școala Gimnazială Nr. 1
Bragadiru, Ilfov

Punerea în aplicare a programei reprezintă etapa în care un document curricular general se adecvează la diversitatea contextelor educaționale, o etapă care implică deopotrivă aspecte tehnice, dar și o provocare a creativității și inovației didactice.

Noile cerințe ale demersului educațional impun restructurarea lecției de istorie în direcția folosirii mai frecvente a metodelor interactive de predare- învățare. Ele schimbă rolul profesorului în clasă, acesta devenind moderator al unei dezbateri de idei și probleme, susținător al motivației și interesului elevilor pentru istorie, ghid al elevilor în procesul de dobândire de noi competențe, deprinderi și cunoștințe.

Odată cu deplasarea accentului de pe activitatea profesorului pe cea a elevului, noile metode îi determină pe elevi să înțeleagă mai bine logica fenomenelor și faptelor istorice, stimulează formarea de opinii personale argumentate, încurajează munca individuală, însă în funcție de situații și spiritul de echipă, contribuie la formarea de deprinderi și atitudini durabile.

În cadrul orelor de istorie am folosit cu succes brainstorming-ul, în formularea a cât mai multor idei, chiar și fanteziste, ca răspuns la o problemă de rezolvat prin participarea membrilor grupului, respectiv clasa de elevi. Stimularea creativității în grup, implică participarea activă a tuturor elevilor, permițând exprimarea personalității și eliberarea de prejudecăți, exersarea analizei și a capacității de a lua decizii. Toate acestea imprimă dinamism lecției. Am încurajat exprimarea cât mai multor idei, preluarea ideilor celorlați și îmbunătățirea acestora.

Pentru a verifica dacă elevii și-au însușit corect și complet cunoștințele esențiale pentru subiectul predat. aplic frecvent metoda ciorchinului.

SINELG este o metodă care permite eficientizarea lecturii și gândirii, reprezentând o modalitate de decodificare a textului, permițându-i celui care învață să asculte, să citească și să înțeleagă în mod activ și pragmatic un anumit conținut. Am folosit-o ca bază de plecare pentru lectura unui text istoric sau a analiza documentelor scrise. Prin intermediul acestei metode am facilitat munca în echipă, valorificând cunoștințele anterioare ale elevilor, asigurând învățarea conștientă.

Etapele aplicării metodei sunt:

- a. În timpul lecturii / ascultării, elevii marchează în text sau notează pe hârtie : – cunoștințele confirmate de text ✓, – cunoștințele infirmate sau contrazise de text –, – cunoștințele noi, neîntâlnite până atunci +, – cunoștințele incerte, confuze care merită să fie cercetate ?.
- b. După lectură se trec într-un tabel : ✓ – + ?
- c. Informațiile obținute individual se discută în perechi sau grupuri, apoi se comunică de către perechi profesorului care le centralizează într-un tabel similar pe tablă. Cunoștințele incerte rămân ca temă de cercetare pentru lecțiile următoare.

Anumite conținuturi, de exemplu *Comunitatea locală și națională* sau *Monumente și locuri incluse în patrimoniul UNESCO* le-am abordat integrat în orele de educație civică, geografie, limba română.

În urma vizitei la Muzeul de istorie am pierdut din vedere anumite competențe (Formarea imaginii pozitive despre sine și despre ceilalți) și nu am prezentat impresiile după vizita la muzeu . În ceea ce privește conținuturile (Popoare de ieri și de astăzi , uneori, nu am avut în vedere criteriul accesibilității, al respectării particularităților de vârstă al elevilor, și din dorința de a aduce cât mai multe informații am observat că elevii s-au pierdut în detalii și demersul propus de mine a fost inefficient. În astfel de cazuri informațiile primite, deși multe, vor fi puține și deseori inautentice.

Au fost situații în care, din dorința de a transmite în mod sistematic și economic conținuturile, am avut tendința de a uniformiza demersul didactic prin utilizarea excesivă a activității frontale în detrimentul colaborării și cooperării dintre elevi, a stimulării lor reciproce.

Prin demersul pe care-l urmăresc mă axez pe selectarea unor conținuturi și strategii didactice în conformitate cu profilul clasei de elevi la care predau, ținând cont de potențialul și de interesele acestora. Activitatea de predare, învățare și evaluare, tehnicile și instrumentele aferente demersului didactic le elaborez în funcție de competențele care se cer asimilate de elevi.

Bibliografie:

Curs „ Curriculum relevant, educație deschisă pentru toți”

Măsuri și strategii de acțiune Pentru copiii cu dificultăți de învățare

Prof. înv. primar Nicolau Mariana
Colegiul Național “Roman-Vodă” Roman, Neamț

Foarte frecvent întâlnim la școală copii care au probleme de învățare: oscilații, dificultăți sau chiar tulburări ale învățării. Experiența fiecăruia dintre noi a înregistrat astfel de cazuri.

În literatura de specialitate se menționează faptul că, de multe ori, dificultățile de învățare sunt considerate doar probleme de ordin intelectual, iar copiii cu dificultăți de învățare sunt considerați având dizabilități intelectuale. Se evidențiază însă că nu totdeauna este așa. Unii dintre acești copii au rezultate excepționale în viață și sunt foarte bine dotați intelectual (Thomas Edison avea rezultate atât de slabe la învățătură, încât era considerat deficient mintal; Woodrow Wilson, președinte al SUA, a învățat literele alfabetului abia la 8 ani și a citi abia la 11 ani; Albert Einstein nu a vorbit până la vârsta de 3 ani și a învățat foarte greu scrisul și cititul; Lucian Blaga a început să vorbească la 5 ani). Nu trebuie omis nici faptul că în lume există peste 5 milioane de copii caracterizați de hiperactivitate și deficit de atenție. Jumătate din acești copii are probleme cu învățarea la școală. Se estimează că unul din 4 copii care au dificultăți de învățare prezintă și hiperactivitate și deficit de atenție.

Dacă analizăm dificultățile de învățare din perspectivă noncategorială (perspectivă vehiculată în prezent), pornim de la ideea că orice individ poate întâmpina dificultăți de învățare la un moment dat, într-un domeniu sau altul al dezvoltării. Acest lucru nu trebuie să ne ducă la a-l eticheta sau a-l marginaliza, și nici nu trebuie să introducă elevii în categorii. Abordând domeniul dificultăților de învățare ca domeniu noncategorial, se realizează recunoașterea, evaluarea și intervenția specifică asupra problemelor de învățare ca probleme comune tuturor copiilor, inclusiv prin recunoașterea că și deficiențele, dizabilitățile și/sau incapacitățile sunt moduri de învățare specifice. Perspectiva curriculară pune accentul pe individ, pe unicitatea fiecăruia, pe experiența de viață și sprijinul în învățare prin metode adecvate și inter-relații stimulative.

Dacă ar fi să comentăm legat de experiența românească, am putea spune că deja pătrunderea cu dificultate a termenului de „dizabilități” la noi este un progres față de termenul de „deficiență” și cel de „handicap”, care sunt încă folosite în școli. Este nevoie să ne reamintim că școala este făcută pentru copil și nu copilul pentru școală. De aceea, etichetarea și minimalizarea posibilităților copilului prin diagnosticul dat și prin limitarea șanselor lui de a se integra la fel cu ceilalți este potrivnică multor copii cu dizabilități de învățare.

„Copil deficient”, „copil handicapat” sunt apelări care etichetează și încalcă dreptul copilului la a participa de pe poziții egale la educație și viață socială. Înainte de a avea alte caracteristici de dezvoltare, **copilul este ... copil** și trebuie tratat ca atare. Eticheta umilește și creează o imagine de sine șovăielnică și slabă. **A acorda unui copil șanse egale la educație pornește de la a-l considera o potențialitate și nu deja un rebut.**

Un copil/elev are dificultăți de învățare (D.Î) dacă:

- există o diferență semnificativă între capacitățile sale și performanța școlară atinsă;
- progresul realizat de el în procesul de învățare este minim sau zero, pe o perioadă mai mare de timp;
- are o dizabilitate/incapacitate care-l împiedică să utilizeze facilitățile educaționale care sunt puse la dispoziția copiilor de aceeași vârstă cu el;
- lucrează în plan școlar la un nivel inferior copiilor de aceeași vârstă;
- are dificultăți persistente în învățarea citit-scrisului și a calculului matematic;
- are dificultăți emoționale și de comportament care împiedică frecvent și la un nivel considerabil procesul de învățare a copilului sau chiar a întregii clase;
- are deficiențe senzoriale și psihice care necesită un echipament sau servicii specializate suplimentare;

- are dificultăți continue de comunicare și interacțiune care-l împiedică în dezvoltarea unor relații sociale echilibrate și formează obstacole în procesul învățării
- Din perspectivă etiologică, se identifică două categorii mari de dificultăți de învățare:

a. Dificultăți de învățare propriu-zise:

- determinate de deficiențe și incapacități greu vizibile (ascunse);
- sunt aferente doar individului, țin de deficiențele și incapacitățile lui generate de factori genetici, de boli, traumatisme, accidente etc

b. Dificultăți de învățare induse:

- sunt induse de mediul copilului sau chiar de el însuși;
- pot apărea pe parcursul și în finalul demersului de învățare;
- se datorează:
 - timpului insuficient de învățare;
 - lacunelor anterioare din învățare
 - absenței unor tehnici și procedee de învățare eficientă;
 - lipsei unui regim organizat de muncă;
 - slabei calități a predării în clasă;
 - suprasolicitării școlare;
 - absenteismului, bolilor, indispozițiilor etc

Care sunt implicațiile pentru procesul de învățare?

- Dificultatea de a asculta și/sau a-și aminti instrucțiunile
- Dificultatea de a realiza ce anume li se cere și ce strategii să aplice
- Dificultatea de a se ocupa de aspectele relevante ale unei sarcini
- Memorie slabă în ceea ce privește cunoștințele și abilitățile recent dobândite
- Lipsă de organizare – cărți, creioane, rigle etc
- Concentrare limitată
- Lipsă de încredere în abordarea unor noi sarcini
- Nevoia de asigurări frecvente
- Încetineală în a finaliza sarcinile

Profesorii trebuie să acorde o atenție mai mare acestor aspecte, în contextul în care apar. Este posibil ca zăpăceala și dificultatea de a urma instrucțiunile să fi apărut ca rezultat al unor dificultăți anterioare sau al experienței eșecului. În cazul în care elevii au avut experiența unor eșecuri repetate în procesul de învățare, aceasta poate cu siguranță afecta percepția pe care o au despre capacitatea lor de a învăța.

În fiecare clasă există posibilitatea să întâlnim elevi cu dificultăți de învățare. Activitatea didactică obișnuită, de rutină, nu este suficientă când un elev are dificultăți de învățare. Se simte nevoia unui sprijin care e firesc să vină, în primul rând, de la profesorul clasei. Pentru acești elevi, primele măsuri sunt:

- Adecvarea strategiilor și metodelor didactice folosite cu toată clasa
- Adaptarea curriculară

Căi de urmat de către profesori:

- Profesorul să dorească să se perfecționeze și să se schimbe pe sine. E bine să cunoaștem și să respectăm principiile școlii incluzive, școala care valorizează fiecare elev și se bazează pe comunitățile locale

- Lucrul în echipa de profesori, cu alți specialiști implicați (logoped, consilier școlar, cadru didactic de sprijin și medic)

- Acceptarea alternativelor educative: să alegem mereu ce este mai bine pentru elev și pentru dezvoltarea lui

- Acceptarea ideii că noi, ca profesori, trebuie să ne dezvoltăm practicile de predare-învățare

- Gândirea pozitivă și valorizantă la adresa fiecărui copil.

Legat de dificultățile de învățare pe care le pot avea copiii, profesorul are nevoie să știe că:

- Fiecare elev este unic și valoros, ca orice persoană care învață
- Fiecare elev învață în stilul său

● Elevii cu dificultăți de învățare, înainte de a avea o problemă la învățătură, sunt elevi care trebuie să învețe

● Elevii cu dificultăți de învățare au nevoie de sprijin la învățătură de la profesorul clasei, dar de multe ori și de alți profesioniști (consilieri școlari, cadre didactice de sprijin, logopezi).

Ideal este ca elevii cu dificultăți de învățare să învețe în clasă, sub supravegherea unui profesor sensibil la cerințele lor, care îi ajută și le îndrumă modul de învățare.

În clasa de elevi, profesorul stabilește un climat de încredere, permițând regulat elevilor ocazia de a se întâlni în grup, pentru a discuta probleme de ordin școlar și de ordin general, ce sunt legate de organizarea și funcționarea clasei.

În cea mai mare parte a timpului, profesorul vorbește cu elevii, nu către ei, îi ascultă atent și zămbitor, când aceștia îi povestesc mici întâmplări din viața clasei.

În general, profesorii trebuie:

● Să cunoască dificultățile de învățare ale elevilor, modul în care se manifestă acestea și domeniile în care se manifestă;

● Să se asigure că elevii stăpânesc bine aptitudinile necesare nivelului în care sunt încadrați;

● Să verifice dacă materialele pentru fiecare lecție sunt cele adecvate;

● Să procure material corespunzător, dacă este cazul;

● Să-și rezerve timp pentru evaluarea eficienței activităților de învățare și cunoaștere

Pentru elevii cărora le este greu să urmărească lecțiile, profesorii pot folosi materiale audio-vizuale (filme, albume, diapozitive, desene) sau obiecte, ce vin în completarea prezentării orale a materiei. Pentru elevii ce nu au o memorie prea bună, ideile esențiale trebuie scrise pe tablă sau pe o foaie de lucru. În timp ce ceilalți elevi își continuă activitatea, profesorul poate acorda câteva minute, la sfârșitul expunerii, pentru a lămuri sau a face un rezumat pentru elevii cu dificultăți de învățare. Se poate recurge și al alte metode de învățare individualizată. De exemplu, dacă un elev nu poate scrie la fel de repede ca și ceilalți sau are dificultăți cu ortografia, unul dintre colegi îl poate ajuta sau profesorul poate înregistra expunerea, permițând acestui elev să lucreze în ritmul propriu.

Pentru a cunoaște, planifica și evalua permanent progresele la clasă, este firesc ca profesorul să noteze anumite informații referitoare la elevul cu dificultăți de învățare. În literatura de specialitate, acest plan se numește Plan educațional și este individualizat, chiar personalizat. Dacă este vorba de un plan special organizat pentru intervenția în dificultățile de învățare, planul se va numi Planul de Intervenție Personalizat sau Individualizat și este elaborat de cadrul didactic de sprijin, împreună cu alți profesioniști și cu ajutorul profesorului care petrece cel mai mult timp școlar cu elevul.

În activitatea didactică curentă, profesorul trebuie să găsească locul elevului în cadrul fiecărui act de predare-învățare și evaluare. Cu alte cuvinte, să gândească și să planifice mereu ce și cum va face pentru a implica și activa acest elev în clasă. Profesorul va avea doar un Plan educațional, semestrial, în care își propune obiective personalizate pentru elevul cu dificultăți de învățare. Apoi, îl va urmări pe parcurs și va consemna ceea ce crede că este util și necesar.

Planul educațional trebuie să fie clar și simplu, nu o nouă foaie (corvoadă) de completat. Acesta este un instrument pentru planificarea, evidența și revizuirea ofertei educaționale speciale. De asemenea, constituie un instrument prin care se va ține evidența progreselor înregistrate de elevi, la nivel individual, în conformitate cu obiectivele convenite. Și care va fi util profesorilor în planificarea măsurilor luate pentru a răspunde cerințelor educaționale speciale. El trebuie să fie un document de lucru și trebuie discutat și aprobat în cadrul unei scurte discuții între profesor, părinți și elev.

Profesorul eficient își sprijină elevii prin: stabilirea clară a scopului activităților didactice, acceptarea și valorizarea diversității și opțiunilor diferite, reflectarea asupra activităților desfășurate și evaluarea permanentă a intervențiilor sale și cele ale elevilor, utilizarea flexibilă a tuturor resurselor posibile, folosirea cooperării în clasă și în afara ei.

Copiii au nevoie de profesori să îi învețe și să le sprijine dezvoltarea, la fel cum au nevoie de căldura și sprijinul familiei lor. În acest proces complex, felul în care îi considerăm, îi apelăm și le construim imaginea de sine este crucial. Profesorii învață și din experiența altor profesori și trebuie să rețină că pot sprijin învățarea elevilor cu dificultăți de învățare, pentru că școala este construită pentru elev și nu elevul pentru școală.

ÎN LOC DE CONCLUZII:

- Încercați să stabiliți o relație bună de la început și să aveți o atitudine pozitivă în a-i ajuta să obțină performanțe maxime.
- Asigurați-vă că știți care sunt stilurile preferate de învățare ale elevilor dvs. (ale tuturor, nu numai ale celor cu dificultăți de învățare);
- Planificați-vă lecțiile ,astfel încât să includă o gamă variată de strategii de învățare active orientate spre elev.
- Aplicați strategii de predare diferențiată sau “predare individualizată” care urmăresc obținerea performanței maxim posibilă, cum ar fi învățarea pas cu pas și evolutivă, învățarea între colegi, lucrul în grup, echipe de învățare, etc.
- Elaborati planuri speciale pentru asigurarea succesului școlar și folosiți recompensele (laudele) pentru a recunoaște chiar și cei mai mici pași făcuți pe calea învățării.
- Implicați elevii în stabilirea propriilor obiective de învățare și în monitorizarea succesului în atingerea acestor obiective.

Bibliografie:

- 🌐 „Psihopedagogia copilului cu dificultăți de învățare” (curs PIR), autor: Ecaterina Vrăsmaș

Rolul profesorului în era digitalizării

Prof. Nistor Mihaela

Lic. Teoretic

„Al. Vlahuță, București

Aflându-ne într-o perioadă extrem de controversată din istoria educației, toată lumea își pune constant aceeași întrebare: Oare cum va arăta educația și ce schimbări majore vor apărea o dată cu modificarea modului de a vedea lumea prin prezența constantă a digitalizării în viața noastră?

Contextul este extrem de evident: nu a rămas aproape niciun domeniu în care digitalizarea să nu fi pătruns radical oferind soluții pentru diferite probleme sau realizând scurtături absolut necesare pentru a salva timp sau efort din partea oamenilor. Perioada pandemiei prin care omenirea a trecut recent a determinat impunerea definitivă a unora dintre aceste produse ale digitalizării ca fiind în mod cert utile și chiar indispensabile. Singurul domeniu în care lucrurile nu par deloc clar este, fără îndoială, educația. Fără a nega importanța digitalizării în deschiderea unor posibilități aproape nelimitate de a ne informa, rămâne totuși aceeași dilemă legată de actul concret al învățării: cum te poți asigura că elevii au și învățat ceva din ceea ce mai mult au privit și care este modul în care ei și-au format cu adevărat deprinderi. Mai are oare vreun rol profesorul, ca prezență fizică în fața elevilor, într-o lume în care diverse platforme tind să-i ia locul? În plus, concurând cu ceilalți „educatori”, de social-media, precum youtuberii sau vloggerii, va mai putea profesorul să se impună ca un reper al educației, redobândindu-și respectul societății fără de care educația nu va fi posibilă? Acestea sunt doar câteva întrebări care, dincolo de tonul ușor patetic, implicat în momentele cruciale ale unei schimbări inevitabile, trebuie puse nu doar în șoaptă, ci urmărind constant un răspuns, în ideea că, mai ales în educație, timpul costă și ne costă extrem de mult.

Articolul de față nu își propune numai identificarea unor soluții, ci reprezintă mai degrabă un prim pas în găsirea acestora: clarificarea cauzelor care generează o problemă ce trebuie soluționată. Cu cât gradul de conștientizare, nu numai în domeniul educației, ci mai ales în societate va fi mai mare, cu atât se vor găsi, treptat, și soluții din ce în ce mai eficiente.

O primă constatare de la care am pornit este bazată pe observație. La o analiză atentă, am observat că, deși majoritatea profesorilor au făcut eforturi nemiștănite de a învăța ei înșiși, într-un timp foarte scurt și, în general, într-o manieră autodidactă, numeroase noțiuni din domeniul digital, reîntoarcerea la catedră nu a însemnat decât într-o proporție foarte mică aplicarea constantă a cunoștințelor dobândite.

Care este cauza acestui fenomen? Fără îndoială că nu rezistența în fața schimbării, așa cum gurile rele de pe rețelele de socializare ar putea spune și o spun din dorința de a critica în mod constant ceva sau pe cineva. Argumentul este extrem de simplu: să nu uităm că profesorul vine cu o experiență didactică, dar și cu un har bazat pe empatie și pe dorința de a forma, de a crește în spiritul frumosului generații întregi. La întoarcerea în clase, profesorul a putut constata

un lucru evident: sute de copii stăteau împreună, dar nu mai comunicau. Telefonul luase locul jocului, al glumelor din pauză și al socializării de orice fel. Informația se desfășura haotic în fața ochilor, fără nicio putere de sinteză, iar toți acești tineri în formare, la început de drum am putea spune, stăteau amorțiți în fața unui ecran. Minunat mod de a face liniște, dar și de a „amputa”, distrugând cea mai frumoasă formă de învățare, aceea prin propria rostire. Abia atunci când tot ceea ce ai văzut/citit sau lucrat este dus în minte și reprezintă ceva pentru tine, abia atunci când le poți așeza în enunțuri proprii ele devin cu adevărat o parte din tine și a educației tale. În lipsa profesorilor care să le coordoneze îndeaproape învățarea, elevii nu mai știau să învețe, crezând că informația ușor accesibilă de pe device-uri reprezintă totul și că oricând, la distanță de numai un clic, aceasta se poate accesa și...transcrie rapid. În foarte scurt timp, elevii ajunseseră să creadă că a învăța înseamnă a transcrie dintr-o parte în alta și că o întrebare are o soluție simplă, lipsită de nuanțe, bazată doar pe impuls, răspuns.

În acest context, a dispărut și motivația și respectul pentru ierarhie, deoarece, în fața calculatorului, toată lumea pare a fi egală: toți avem în față aceeași informație, iar nimeni nu știe mai mult decât altul. Minunată formă de democrație care a dus la răsturnarea rapidă a unor ierarhii atât la nivel personal, cât și la nivel general: „Sunt deștept pentru că am dat un răspuns rapid, chiar dacă acesta nu-mi aparține,ci este „furat”, din alte surse și reprezintă atât gândirea, cât și munca altei persoane... Astfel, s-a creat un proces de autoamăgire și o situație de dezordine. Elevul nu își mai cunoaște adevărata valoare și nu îl mai interesează atâta timp cât în ochii celorlalți a fost „validat”, ca fiind bun, inteligent, rapid, isteț sau chiar...genial...

La rândul lor, profesorii au intrat în acest „joc”, al încurajărilor nemeritate, deși știau foarte bine ceea ce se întâmplă, de fapt. Când profesorii și elevii s-au reîntors în clase, s-a putut vedea foarte clar rezultatul: se suferea acut de autoamăgire. Atunci când erau întrebați în legătură cu lecția predată, elevii se blocau, așteptând să vină rapid un răspuns pe care altădată îl aveau rapid prin intermediul calculatorului. Situațiile concrete din clasă variau de la ridicol la dramatic. Cred că atunci poate că ceva din onestitatea și felul nobil de a fi al profesorului s-a răzvrătit împotriva unui spectacol impresionant. La toate acestea s-a adăugat, fără îndoială, lipsa motivației de a învăța pe care profesorul a simțit-o din partea elevului. Era evident faptul că, sufocat de atâta informație haotică, elevul nu mai dorea, practic, să mai învețe nimic și la școală. Foarte probabil că și discuțiile de acasă legate de importanța școlii ca mediu de socializare („Ce bine era să mergă la școală.Nu stătea singur...socializa și el cu ceilalți colegi...”) l-au făcut să creadă că venise doar să socializeze. Dintr-o dată totul a devenit „prea mult”, sau „prea de tot”, pentru profesor și acesta a hotărât că internetul era vinovat pentru toată această degradare.

În plus, pentru profesorii care aveau responsabilitatea ca la materia lor elevii să susțină și un examen, tot procesul a devenit extrem de apăsător. Munca a fost infernală: s-au reluat lecții întregi, s-au sintetizat informații, s-a lucrat intens pentru refacerea unor aptitudini necesare unui astfel de demers. Nu te poți pregăti pentru un examen scris jucându-te pe o platformă. Totuși, latura frumoasă a acestui experiment a fost, fără îndoială, respectul pe care profesorul și l-a recâștigat din partea părinților care au înțeles ce efort titanico stă în spatele muncii unui dascăl. Intuiesc că o statistică din partea Ministerului Învățământului ar putea susține faptul că reclamațiile împotriva profesorilor(care altădată erau la ordinea zilei în special în orașele mari) au scăzut simțitor. Cred că părinții au înțeles că s-a pierdut mult, în aceeași măsură în care s-a și câștigat.

Revenind la rolul profesorului într-un învățământ aflat încă la granița dintre clasic și digitalizare, aș spune că acesta este vital: un profesor normează și echilibrează informația, o

adaptează la nivelul de înțelegere al elevului și se asigură că aceasta a fost înțeleasă așa cum trebuie. El simte carențele unei metode pe care o poate adapta la nivelul fiecărui copil sau al fiecărei clase. În plus, un profesor poate empatiza, înțelegând nevoile concrete ale unui elev sau curba efortului acestuia în actul învățării. Bazându-mă pe observația directă, am constatat faptul că profesorul a reușit să îmbine suficient de bine resursa informatică atât de dragă elevului, cu cea clasică. Astfel, orele care permit lărgirea orizontului prin conectarea informației din toată lumea se desfășoară cu ajutorul digitalului, iar orele care implica formarea unor deprinderi necesare desfășurării unui examen se desfășoară în special în manieră clasică, mai ales în anii terminali.

Profesorul are acum o nouă resursă în actul educației, cea digitală. Totuși, ceea ce creează un mare disconfort și, de cele mai multe ori, o reticență din partea acestuia în a o folosi este lipsa organizării. Responsabil de această organizare nu trebuie însă să fie făcut profesorul. Acesta a demonstrat recent că se poate reinventa și că se poate adapta în orice condiții. Ceea ce este necesar este o viziune legată de o formare unitară și de o resursă unitară. Profesorul se formează încă așa cum crede și deseori își caută sau își creează singur resursele digitale, ceea ce presupune un efort uriaș și ceea ce îi creează un grad mare de frustrare. Desori, acesta se simte „concurat”, de un alt profesor care are mai mult timp la dispoziție sau care este conectat mult mai puternic cu informația sau pur și simplu stăpânește mai bine domeniul digital. Lucrurile nu ar trebui să stea așa, iar munca dascălului ar trebui să fie ușurată de biblioteci digitale, de cursuri și de resurse digitale adaptate programei și fiecărui nivel de studiu, proiectate și realizate la nivel național și accesibile fiecărui profesor. În lipsa unei viziuni unitare, gradul de disconfort va spori, iar profesorul însuși nu va mai fi motivat sau, dimpotrivă, va face un efort mult prea mare pentru a se autoperfecționa fără să i se confirme utilitatea acestui demers.

În concluzie, deși ne aflăm în era digitală în mod evident, profesorul se regăsește încă șovăitor în a opta ferm pentru clasic sau modern, deoarece, pe de o parte, nu și-a găsit încă motivația bazată pe rațiune și pe onestitate. În plus, lipsa organizării coerente la nivel național a acestui demers îi accentuează această incertitudine, fiind supus constant unui efort de a se reinventa într-un învățământ public, care ar trebui să ofere șanse egale nu numai elevilor, ci și profesorilor.

Educația la granița dintre clasic și digital

Niță Gabriela Carmen

Liceul Teoretic George Moroianu, Săcele

Educația este fundamentul dezvoltării personale și profesionale, iar modul în care aceasta este livrată evoluează constant. În ultimul secol, a avut loc o tranziție majoră de la metodele tradiționale de învățare către cele digitale. Această lucrare explorează cum educația se situează la granița dintre clasic și digital, analizând avantajele și dezavantajele fiecărui sistem, provocările întâmpinate și modul în care se poate crea un echilibru optim între cele două.

Educația tradițională a fost mult timp axată pe învățarea în clasă, cu un profesor care predă unui grup de elevi. Metodele clasice includ prelegeri, manuale, discuții și examene scrise. Această abordare a fost eficientă pentru multe generații, oferind un cadru structură și un contact direct între elevi și profesori. În contrast, educația digitală a apărut ca răspuns la avansul tehnologic și la nevoia de flexibilitate. Aceasta include utilizarea calculatoarelor, internetului și a dispozitivelor mobile pentru a facilita învățarea. Platformele online, cursurile și aplicațiile educaționale sunt doar câteva exemple ale noilor metode de predare.

Avantajele educației clasice :

1. Educația clasică permite o interacțiune directă între profesori și elevi, facilitând feedback-ul imediat și personalizat.
2. Metodele tradiționale oferă un cadru clar și structurat, care poate fi esențial pentru dezvoltarea unor obiceiuri de studiu sănătoase.
3. Interacțiunea față în față în mediul școlar contribuie la dezvoltarea abilităților sociale și de comunicare ale elevilor.

Dezavantajele educației clasice:

1. Sistemele educaționale tradiționale pot fi rigide și lente în adaptarea la noile cerințe și tehnologii.
2. Elevii din zonele rurale sau din medii defavorizate pot avea acces limitat la resursele educaționale de calitate.

3. Programul fix și metoda uniformă de predare nu se potrivesc întotdeauna nevoilor individuale ale elevilor.

Avantajele educației digitale:

1. Educația digitală permite accesul la resurse educaționale din orice loc și în orice moment, făcând învățarea mai accesibilă pentru toți.

2. Platformele digitale pot oferi cursuri și resurse adaptate la nevoile individuale ale elevilor, permițând un ritm de învățare personalizat.

3. Internetul oferă o gamă largă de resurse educaționale, de la tutoriale video la articole academice și cursuri interactive.

Dezavantajele educației digitale:

1. Învățarea online poate duce la izolare socială, deoarece interacțiunile față în față sunt reduse.

2. Elevii pot deveni prea dependenți de tehnologie, ceea ce poate afecta abilitățile lor de gândire critică și de rezolvare a problemelor.

3. Accesul la tehnologie poate fi problematic în anumite regiuni, iar problemele tehnice pot perturba procesul de învățare.

Pentru a crea un sistem educațional optim, este esențial să se găsească un echilibru între metodele clasice și cele digitale. Integrarea acestor două abordări poate oferi beneficii semnificative, precum flexibilitatea digitală combinată cu structura și interacțiunea directă a educației tradiționale. Câteva dintre metodele prin care se poate face acest lucru sunt Blended Learning, Flipped Classroom, Utilizarea tehnologiei în clasă, etc .

Privind spre viitor, este clar că educația va continua să evolueze, iar granița dintre clasic și digital va deveni din ce în ce mai neclară. Tehnologiile emergente, cum ar fi inteligența artificială, realitatea augmentată și virtuală, vor juca un rol din ce în ce mai important în educație.

Educația la granița dintre clasic și digital oferă oportunități unice de a îmbunătăți procesul de învățare și de a-l face mai accesibil și eficient. Prin integrarea metodologiilor tradiționale cu tehnologiile moderne, putem crea un sistem educațional care să răspundă nevoilor diverse ale elevilor și să le ofere instrumentele necesare pentru a reuși în secolul XXI.

În cele din urmă, scopul este acela de a crea un mediu de învățare care să combine cele mai bune aspecte ale educației clasice și digitale, oferind elevilor o experiență de învățare holistică, relevantă și inspirațională. Astfel, vom putea pregăti generațiile viitoare pentru a face față provocărilor și oportunităților unui viitor dinamic și în continuă schimbare.

Bibliografie

1. Bates, A. W. (2019), *Teaching in a Digital Age: Guidelines for Designing Teaching and Learning*
2. Bonk, C. J., & Graham, C. R. (Eds.). (2006), *The Handbook of Blended Learning: Global Perspectives, Local Designs*.
3. Christensen, C. M., Horn, M. B., & Johnson, C. W. (2011), *Disrupting Class: How Disruptive Innovation Will Change the Way the World Learns*.

”Stimularea dimensiunii comportamentale, cognitive și emoționale prin jocul didactic. Repere ale educației incluzive.”

Prof. Niță Georgiana
Școala Gimnazială Prisăcani, jud. Iași

I. ROLUL JOCULUI DIDACTIC ÎN DEZVOLTAREA COPILULUI

Una dintre cele mai importante forme de manifestare a copilului este jocul. În mod obișnuit o asemenea activitate este izvorâtă din nevoia de acțiune, de mișcare a copilului - o modalitate de a-și consuma energia- sau de a se distra, un mod plăcut, de a utiliza timpul liber, și nu numai.

Încorporat în activitatea didactică, elementul de joc imprimă acesteia un caracter mai viu și mai atrăgător, aduce varietate și o stare de bună dispoziție funcțională, de veselie și bucurie, de destindere, ceea ce previne apariția monotoniei și a plictiselii, a oboselii.

Jocul ocupă, evident, locul preferat în activitatea de fiecare zi a copilului. Jucându-se, el își satisface nevoia de activitate, de a acționa cu obiecte reale sau imaginare, de a se transpune în diferite roluri și situații care îl apropie de realitatea înconjurătoare. Folosirea jocului didactic în procesul de învățământ face ca elevul să învețe cu plăcere, să devină interesat de activitatea care se desfășoară; face ca cei timizi să devină mai volubili, mai activi, mai curajoși, să capete mai multă încredere în capacitatea lor, mai multă siguranță și tenacitate în răspunsuri.

O dată cu împlinirea vârstei de 6 ani, în viața copilului începe procesul de integrare în viața școlară, ca o necesitate obiectivă determinată de cerințele instruirii și dezvoltării sale multilaterale. De la această vârstă, o bună parte din timp este rezervată școlii, activității de învățare, care devine o preocupare majoră. În programul zilnic al elevului intervin schimbări impuse de ponderea pe care o are acum școala, schimbări care nu diminuează însă dorința lui de joc, jocul rămânând o problemă majoră în perioada copilăriei.

Știm că jocul didactic reprezintă o metodă de învățământ în care predomină acțiunea didactică simulată. Această acțiune valorifică la nivelul instrucției finalitățile adaptive de tip recreativ proprii activității umane, în general, în anumite momente ale evoluției sale ontogenice, în mod special. Psihologia jocului evidențiază importanța activării acestei metode mai ales în învățământul preșcolar și primar.

Jocul este activitatea fundamentală a copilului. Jucându-se copilul realizează ceva, de aceea, în formarea culturii spirituale a copiilor, **un rol important trebuie să-l aibă atitudinea față de muncă.**

Cultivându-le copiilor hărnicia, pornim de la ideea că aceasta este deprinderea de a lucra cu plăcere, de a nu privi munca precum o povară impusă. Nicolae Iorga spunea: „*e harnic nu oricine lucrează, ci acel care lucrează cu plăcere, care nu poate fără lucru.*”

Una dintre cele mai importante forme de manifestare a copilului este jocul. Pentru copil, aproape orice activitate este joc. Tocmai prin joc el ghicește și anticipează conduitele superioare. „La copil - scrie Claparède - jocul este munca, este binele, este datoria, este idealul vieții. Jocul este singura atmosferă în care ființa sa psihologică poate să respire și, în consecință poate să acționeze. Copilul este o ființă care se joacă și nimic altceva.”

Jocul reprezintă o activitate fizică sau mentală fără finalitate practică și căreia i te dedici din pură plăcere. Specific vârstelor copilăriei, el are importanță hotărâtoare pentru dezvoltarea psihică a copilului. Psihologia și pedagogia secolului trecut au recunoscut faptul că jocul nu este doar apanajul vârstelor mici, ci și modul prin care adulții își manifestă liber „copilul din ei”.

Este independent, nu are nevoie de sprijinul adultului, se poate întrece cu colegii sau cu prietenii care-i sunt egali. El nu mai este la discuția autorității adultului, ci are câmp de manifestare deplină a intelectului, a vorbirii, a imaginației, a voinței, a activității. În joc, adultul are doar rolul de sursă de inspirație pentru copil. Jocul este un minunat mijloc de cunoaștere și autocunoaștere, de exersare a unor capacități cognitive, de socializare primară, de antrenare a capacităților cognitive și de exteriorizare a emoțiilor și sentimentelor. Deși este și un mijloc de relaxare și distracție, jocul are importante funcții instructiv-educative, el contribuie prin conținutul său obiectual sau logic la dezvoltarea intelectului. Orice joc include elemente afective: bucurie, surpriză, satisfacție sau insatisfacție. Un rol deosebit are jocul în dezvoltarea creativității, a inventivității. Pe lângă elementele consacrate (versuri, numărătoare, cântec) jocul determină imaginare de situații, transpunerea în pielea personajelor, găsirea de situații noi, originale, de a câștiga sau de a ieși din impas.

Când copilul se joacă cu alți copii, el învață să respecte reguli și algoritmi, ce constituie temeiul conformării, la normele de comportare socială și morală. Învață să împartă jucăriile cu alții, să colaboreze cu coechipieri, își dezvoltă altruismul, spiritul de echipă, comunicarea cu ceilalți, prin urmare devine mai sociabil, mai tolerant față de cei din jur, mai

atent la dorințele și sugestiile celorlalți. H. Wallon considera jocul ca "o activitate de preînvățare. Jocul constituie în esență, principala modalitate de formare și dezvoltare a capacităților psihice ale copilului. Acționând asupra obiectelor și ființelor din jur (sau asupra substitutelor lor!) copilul cunoaște treptat această lume, își satisface nevoia de mișcare și înțelegere, dobândește încredere în forțele proprii, se definește pe sine ca personalitate."

Adultul se afirmă prin intermediul activităților pe care le desfășoară, dar copilul nu are altă posibilitate de afirmare decât cea a jocului. Mai târziu el se poate afirma și prin activitatea școlară. Copiii care sunt lipsiți de posibilitatea de a se juca cu alți copii de vârstă asemănătoare fie din cauză că nu sunt obișnuiți, fie din cauză că nu au cu cine, rămân nedezvoltați din punct de vedere al personalității. Jocul oferă copiilor o sumă de impresii care contribuie la îmbogățirea cunoștințelor despre lume și viață, totodată mărește capacitatea de înțelegere a unor situații complexe, creează capacități de reținere stimulând memoria, capacități de concentrare, de supunere la anumite reguli, capacități de a lua decizii rapide, de a rezolva situații –problemă, într-un cuvânt, dezvoltă creativitatea. Jocul satisface în cel mai înalt grad nevoia de mișcare și de acțiune a copilului, el deschide în fața copilului nu doar universul activității ci și universul extrem de variat al relațiilor interumane oferind prilejul de a pătrunde în intimitatea acestora și dezvoltând dorința copilului de a se comporta ca adulții; el dă posibilitatea preșcolarului de a-i apropia realitatea înconjurătoare, de a-și însuși funcția socială a obiectelor, de a se familiariza cu semnificația socio-umană a activității adulților, de a cunoaște și a stăpâni lumea ambiantă; în sfârșit, jocul formează, dezvoltă, restructurează întreaga viață psihică a copilului.

Adultul, folosind jocul în scopuri educative a creat jocul didactic. Prin intermediul jocului didactic se realizează o mare parte din sarcinile – instructiv educative ale activităților preșcolare și școlare. Elementele de joc pe care le conțin jocurile didactice dau posibilitatea copilului să asimileze ceea ce e nou fără a-și da seama de efort, dar mai ales să învețe jucându-se. În acest caz se îmbină elementul distractiv cu cel instructiv. Încorporate în activitatea didactică, elementele de joc imprimă acestuia un caracter mai viu și mai atrăgător, aduc varietate și o stare bună de dispoziție, de veselie și de bucurie, de divertisment și de destindere, ceea ce previne apariția monotoniei și a plictisului, a oboselei. Unanim recunoscut pentru contribuția deosebită pe care o aduce în instruirea și educarea preșcolarilor, jocul este inclus în sistemul metodelor de învățământ, cu rezultate deosebit de importante.

II. JOCURILE DE STIMULARE COGNITIVĂ

1. Jocurile educaționale digitale

În fiecare zi, copii și tineri din întreaga lume se angajează în activități de manipulare a informațiilor, pe care le reprezintă jocurile digitale. De aceea, sistemul educațional nu trebuie să rămână centrat pe transmiterea către tânăra generație a viziunii elitist-tradiționale a culturii și a societății, ci să se centreze pe jocurile educaționale digitale. În România, avem dezvoltatori ca Siveco, Intuitex sau Reea, însă, subfinanțarea învățământului și costurile ridicate fac anevoios accesul la o educație modernă, atractivă, motivantă.

Există și soluții gătuite, oferite tot de mediul online: aplicații prin care oricine își poate crea propriul joc digital. Unele jocuri sunt gratuite sau însoțite de o licență Creative Commons, intrând în categoria resurselor educaționale deschise.

În general, jocurile educaționale digitale contribuie la dezvoltarea abilităților motorii (dexteritate, coordonare mână-ochi), sociale (cooperare, comunicare, mediere a conflictelor), atenție și memorie (prin intermediul recompenselor, exersarea răbdării), creșterea respectului de sine (în cazul reușitelor), creativității (prin prezentarea de lumi atipice), dezvoltării competențelor digitale, formării unui stil independent de muncă.

2. Jocurile senzoriale

Vârsta școlarității mici continuă tendința ascendentă în dezvoltarea fizică și psihică a copilului și asistăm la trecerea acestuia printr-un eveniment aparte: intrarea la școală, care îi marchează semnificativ evoluția. Volumul, calitatea și diversitatea conținuturilor se schimbă și, o dată cu ele, se modifică și comportamentul de învățare al școlarului mic. Crește stabilitatea atenției și gradul de concentrare, percepțiile vizual-auditive sunt modelate conform specificului școlar, auzul fonematic este consistent implicat în actul de învățare și apar noi categorii de reprezentări.

Jocul senzorial este ușor de folosit de la vârste foarte mici, permite copiilor cu anumite dizabilități să exploreze și să cunoască lumea care îi înconjoară, le oferă celor care participă la el oportunitatea de a înțelege în mod concret cuvinte și concepte, contribuind la întărirea înțelegerii sensurilor cuvintelor.

Timpul petrecut în activități senzoriale facilitează dezvoltarea spiritului exploratoriu, încurajându-l pe copil să se dezvolte cognitiv, social, emoțional, fizic etc.

3. Jocurile – exercițiu

În învățământul primar și preșcolar, jocurile-exercițiu sunt un tip de joc frecvent utilizat, tocmai datorită valențelor multiple ale acestora, atât în planul achizițiilor fizice, cât și sub aspectul celor de factură intelectuală. Jocurile-exercițiu au avantajul și reputația de a fi printre mijloacele educative cele mai adaptabile vârstei și ritmului individual de dezvoltare.

4. Jocurile logico – matematice

Psihopedagogia învățării matematice a demonstrat drumul pe care trebuie să-l urmeze matematica, acela de acțiune în plan extern cu obiectele, bazat pe o acțiune logică și apoi formarea unor reprezentări și utilizarea simbolurilor.

Jocurile logico-matematice se desfășoară cu materiale speciale ale trusei Dienes, material astfel conceput încât conduce copiii către o înțelegere intuitivă, având pentru început un caracter imitativ, plecând de la premisa că jocurile logico-matematice ajută la descoperirea matematicii dirijate și nu spontane, independente.

5. Jocurile de limbaj

Modalitățile prin care poate fi exersat și îmbogățit vocabularul copiilor sunt cântece și poezii. Unele poezii sunt cunoscute și sub denumirea de frământări de limbă, tot aici avem și jocurile cu degetele, jocurile de memorie, jocurile de ascultare sau jocurile-ghicitori.

III. JOCURILE DE STIMULARE A ABILITĂȚILOR SOCIOEMOȚIONALE

1. Jocurile de cooperare

Într-un joc de cooperare grupul de participanți are de rezolvat o problemă, o sarcină sau o temă. Aceasta se face prin implicarea activă a jucătorilor, prin comunicarea dintre aceștia și participarea tuturor. Rezolvarea sarcinilor impune jucătorilor să colaboreze astfel încât fiecare copil să devină la un moment dat un component important al echipei. Activitatea concretă de implicare în diverse jocuri de acest tip formează în timp spiritul de echipă. Jocurile cooperative încurajează munca în echipă, gândirea creativă, rezolvarea problemelor și îi ajută pe jucători să înțeleagă că toată lumea poate câștiga. Regulile de bază sunt: toți joacă, nimeni nu este rănit, toată lumea se distrează, toată lumea câștigă.

2. Jocul liber

Unul dintre marii psihologi, susținători ai jocului, Frobel susține că jocul este forma de manifestare exterioară a trăirilor interioare ale copiilor. Unde altundeva decât în jocul liber, își manifestă copilul mai evident trăirile interioare? Conform studiilor, în ultima jumătate de

secol, anxietatea, depresia, sentimentul de neputință și narcisismul au crescut în rândul copiilor, al adolescenților și al tinerilor.

Odată cu înaintarea în vârstă, jocul se diversifică, apar noi variante și tipuri, dirijate mai mult sau mai puțin de către adulți. Din păcate, însă, jocul liber se diminuează ca timp și ca importanță pe măsură ce copilul urmează o formă instituționalizată de educație.

3. Jocurile de masă

Jocurile de masă sunt, după cum sugerează și numele, jocuri de aranjare, careuri, cuburi etc. cu care copiii se joacă de obicei pe masă.

Ele pot fi folosite de un singur copil, de un copil care lucrează împreună cu cadrul didactic sau de grupuri mici de copii.

Jocurile de masă pot fi încadrate și în tipul jocurilor de societate, ele fiind o formă de joc situat la frontiera dintre practica ludică și practica socializării, adică practicarea unei activități ludice în cadrul unei activități de grup, guvernat de reguli, într-un spațiu determinat, materializat cel mai adesea printr-o masă și diverse piese (pioni, cartonașe etc.).

4. Jocurile de imitație

Imitația este un fenomen psihosocial prin care copilul reproduce un model original prin comportament verbal, motric sau social.

5. Jocurile muzicale

Jocul muzical se prezintă sub forma unui ansamblu armonios de elemente muzicale, ritmice, de mișcare și ludic, împletite într-o formă coerentă, accesibilă și plăcută de învățare, constituind calea care face lesne trecerea de la vorbire la muzică.

Aplicarea jocului muzical-didactic în cadrul activității de educație muzicală în învățământul preșcolar are o funcție esențială în structurarea eului afectiv, motivațional, cognitiv și social, deoarece este manifestarea primară a atitudinii creative a copiilor față de ceea ce îi înconjoară, întrucât stimulează imaginația, gândirea și creează buna dispoziție.

Jocul muzical – didactic unește toate aspectele activității muzicale: audiția muzicală, cântul, dansul, interpretarea la instrumentele muzicale jucării.

IV. REPERE ALE EDUCAȚIEI INCLUZIVE

„... În livadă ne place să avem copaci care rodesc mai devreme sau mai târziu, [...] toate aceste roade sînt bune, nici unul nu este de aruncat. De ce să nu acceptăm în școli minți mai agere sau mai încete? De ce nu le-am ajuta? Pierdem timp, dar cîștigăm satisfacție și respect...” (**Comenius**)

Apariția și fundamentarea teoriilor și practicilor referitoare la integrarea și incluziunea școlară a tuturor categoriilor de elevi din comunitate și conturarea ideii de școală pentru diversitate au permis o nouă abordare a activităților de învățare în școală, fapt determinat și de necesitatea asigurării șanselor egale de acces la educație pentru toți membrii unei comunități și satisfacerea cerințelor de instruire și educație în funcție de potențialul intelectual și aptitudinal al fiecărui copil inclus în programul educațional al unei școli.

Segregarea în educație a fost favorizată de-a lungul timpului de cel puțin două modele de abordare a asistenței și educației copiilor cu cerințe speciale/dizabilități dintr-o comunitate: modelul deficienței și modelul medical. Ulterior au apărut modelul social și modelul ecosistemic, ca reacții firești la modelele amintite anterior.

Dacă acceptăm ideea că, după absolvirea școlii, toți copiii (inclusiv cei cu dizabilități și/sau cerințe speciale) trebuie să beneficieze de șansa de a participa activ la viața socială, atunci trebuie să le acordăm necondiționat această șansă încă din școală; deci integrarea socială este pregătită și condiționată de integrarea școlară. Pe de altă parte, dificultățile apărute în procesul integrării școlare și sociale nu sunt generate atât de natura cerințelor speciale ale elevilor integrați, cât mai ales de modul nostru de a percepe acest proces, așadar, în esență, fiind o chestiune de atitudine.

Conceptul de *incluziune* a început să fie utilizat consecvent la sfârșitul anilor '90 , ca alternativă la conceptul de integrare, considerat prea limitat în raport cu marile provocări determinate de accesul în școala de masă al copiilor cu cerințe speciale. S-a constatat că dincolo de copiii cu dizabilități, care au constituit o prioritate în integrare, au fost identificate și alte categorii de copii cu cerințe speciale în plan educațional: copii cu dificultăți de învățare, tulburări emoționale, comportamentale, copii proveniți din medii socio-economice, culturale și etnice defavorizate, copii proveniți din instituții de asistență și ocrotire.

Școala incluzivă este denumirea instituției școlare din învățământul public de masă unde au acces toți copiii unei comunități, indiferent de mediul de proveniență, în care sunt integrați într-o formă sau alta și copii cu cerințe speciale în educație, unde programul

activităților didactice are la bază un curriculum specific (individualizat și adaptat) și unde participarea personalului didactic la activitățile educative din clasă se bazează pe un parteneriat activ între profesori, profesori de sprijin/suport, specialiști în educație specială și părinți. Astfel spus, școlile incluzive sunt școlile deschise, prietenoase în care sunt urmărite flexibilizarea curriculumului, calitatea predării-învățării, evaluarea permanentă și formativă, precum și parteneriatul educațional.

Cu alte cuvinte, școala este chemată să se adapteze cerințelor copiilor și nu copiii sunt obligați să se adapteze unui anumit model sau mediu școlar, în care unii se regăsesc, iar alții se simt marginalizați sau chiar excluși! Fiecare elev este unic și are valoarea sa, indiferent de problemele pe care le prezintă în procesul de învățare școlară. Învățarea este și ea unică pentru fiecare elev în parte, în funcție de stilul, ritmul, nivelul său de învățare și dezvoltare, caracteristicile și particularitățile sale, aptitudinile, așteptările, experiența sa anterioară.

Practica internațională privind educația incluzivă demonstrează că în implementarea incluziunii educaționale în instituția de învățământ se interpătrund trei dimensiuni importante: politicile, practicile și cultura.

Dimensiunea A – Crearea culturilor incluzive (secțiuni: consolidarea comunității, stabilirea valorilor incluzive)

Această dimensiune creează o comunitate autentică, atrăgătoare, stimulantă, bazată pe relații de colaborare, în care fiecare persoană este prețuită ca fiind capabilă de performanțe valoroase. Ea dezvoltă valori incluzive împărtășite atât de personalul didactic, cât și de elevi și părinți/tutori. Principiile și valorile culturale școlare incluzive ghidează deciziile cu privire la politicile și practicile de zi cu zi la clasă, astfel încât dezvoltarea școlară devine un proces continuu. Această dimensiune se referă atât la imaginea reală a unei școli, cât și la imaginea transmisă despre aceasta.

Dimensiunea B – Producerea politicilor incluzive (secțiuni: dezvoltarea școlii pentru toți, organizarea suportului pentru diversitate)

Această dimensiune oferă siguranța că incluziunea este tratată în toate documentele de politică educațională ale școlii. Politicile încurajează participarea tuturor elevilor și a personalului instituției în viața școlii și minimalizează presiunile de excludere. Toate politicile presupun strategii clare, bine structurate pentru schimbare. Politica incluziunii se sprijină pe activitățile care dezvoltă capacitatea personalului școlii de a respecta diversitatea elevilor.

Dimensiunea C – Desfășurarea practicilor incluzive (secțiuni: dirijarea învățării, mobilizarea resurselor)

Această dimensiune dezvoltă practicile școlare care reflectă culturile incluzive și politicile instituției. Practici înseamnă lecții/activități educaționale și modul în care ele se desfășoară – în cadrul și în afara clasei – astfel încât să motiveze includerea tuturor elevilor și să respecte diversitatea acestora. Participarea tuturor elevilor se face prin încurajarea lor de a se implica activ în toate activitățile educative prin valorizarea cunoștințelor și a experiențelor acumulate/căpătate în afara școlii. Personalul identifică resurse materiale și umane implicând elevi, părinți și resurse ale comunității care pot fi mobilizate pentru a susține învățarea și participarea.

V. CONCLUZII

Achizițiile specifice preșcolarității și școlarității în plan cognitiv, comportamental, și emoțional se dezvoltă și se consolidează printr-un set de inputuri care sunt descifrate de psihicul copilului doar atunci când sunt livrate într-un context ludic.

Prin joc, copiii cu CES pot ajunge la descoperiri de adevăruri, își pot antrena capacitatea lor de a acționa creativ, pentru că strategiile jocului sunt în fond strategii euristice, în care se manifestă istețimea, spontaneitatea, inventivitatea, răbdarea, îndrăzneala.

Integrarea jocurilor în activitatea didactică conferă lecției un caracter viu și atrăgător, iar elevii se simt mai confortabil, mai bine dispuși și se antrenează reciproc în realizarea sarcinilor de lucru, conlucrând sau concurând, cu mare exigență în respectarea regulilor și a timpilor de joc. Prin joc este stimulat interesul pentru cunoaștere, dorința fiecăruia de a contribui la reușita echipei (Ex: în cazul jocurilor în perechi sau echipă) amplificându-se spiritul concurențial.

BIBLIOGRAFIE

1. Alois, Gherguț, *Psihopedagogia persoanelor cu cerințe educative speciale*, Editura Polirom, Iași, 2001
2. Alois, Gherguț, Luciana, Frumos, *Educația incluzivă. Ghid metodologic*, Editura Polirom, Iași, 2019
3. Catalano, Horațiu, Albușescu, Ion, *Didactica jocurilor*, Editura Didactică și Pedagogică S.A, București, 2019
4. Solovei, Rodica, *Educație Incluzivă. Ghid metodologic pentru instituțiile de învățământ primar și secundar general*, Editura Consiliul Științifico-Didactic al Institutului de Științe ale Educației, Chișinău, 2013
5. <http://novadidacticbn.blogspot.com/2021/03/jocul-didactic-in-stimularea-proceselor.html>

Unități de măsură

-Explicare și istoria lor-

Istorie

Încă din mileniul IV î. Hr., în Egipt au apărut primele unități de măsură.

Până în secolul al XVII-lea, nu a existat un sistem de măsurare cu adevărat. Oamenii foloseau ca unități de măsură morfologia umană: degetul, palma, cotul sau piciorul. Ele erau folosite în diverse necesități.

Eforturi pentru o unitate de măsură standard

În secolul al XVII-lea în 1790, la propunerea politicianului francez Charles-Maurice de Talleyrand-Périgord, Adunarea Constituantă Franceză a stabilit crearea unui sistem de unități de măsură uniform, în care unitatea de bază era metrul lui Burattini, care avea ca punct de referință lungimea unui pendul. Însă au existat obiecții, iar în 1793 metrului i-a fost atribuită o altă definiție: a 10 000 000-a parte a unui sfert de meridian terestru. Cu ajutorul acestuia erau definite unitățile de volum și de masă, mai apoi ajungându-se și la denumirea de kilogram. Numeroase alte fapte au fost întreprinse, iar la 10 decembrie 1799, Franța a adoptat sistemul metric, care a rămas în funcțiune până în 1812 și reluat apoi după două decenii. Sistemul a fost adoptat apoi în câteva provincii italiene, în Țările de Jos, dar și în Spania.

1832 Fizicianul Gauss a început să aplice sistemul metric în studiile sale din domeniul fizicii, utilizând: milimetrul, gramul și secunda.

1860

Asociația Britanică pentru Progresul Științei, cu sprijinul oamenilor de știință Maxwell și Thomson, pune la punct un sistem de unități care să folosească atât unități de bază, cât și derivate, pornind de la lungime, masă și timp.

1874

A fost lansat sistemul menționat anterior, Sistemul CGS — abrevierea vine de la centimetru, gram și secundă; sistemul lansat folosea și prefixe precum micro- și mega-

1875

Reprezentanții a 17 state s-au adunat la Paris pentru a semna *Convenția Metrului*, care viza utilizarea sistemului metric; a fost creat și Biroul Internațional de Măsuri și Greutăți (BIPM).

1881

Are loc prima conferință internațională a electricienilor, desfășurată de Asociația Britanică pentru Progresul Științei — au fost definite atunci unitățile ohm, volt și amper.

1921 Se decide ca scopul Convenției Metrului să fie extins, incluzând toate domeniile sistemului metric (nu doar lungime și greutate).

1948 Un punct important în istoria unităților de măsură este definirea unei candelă — intensitatea luminii într-o direcție dată, percepută de ochiul uman.

1954 A fost stabilită unitatea pentru temperatura termodinamică - kelvinul.

1960 A fost redefinită unitatea de măsură pentru curentul electric, amperul; tot în acest an a fost adoptată oficial și denumirea *Sistemul Internațional de Unități (SI)*.

1971 O adiție importantă la SI are loc: este introdus molul - unitatea de măsură pentru cantitatea de substanță.

Explicare

Unitatea de măsură pentru lungime este metrul.

Submultiplii și multiplii

Submultiplii

Decimetru

Centimetru

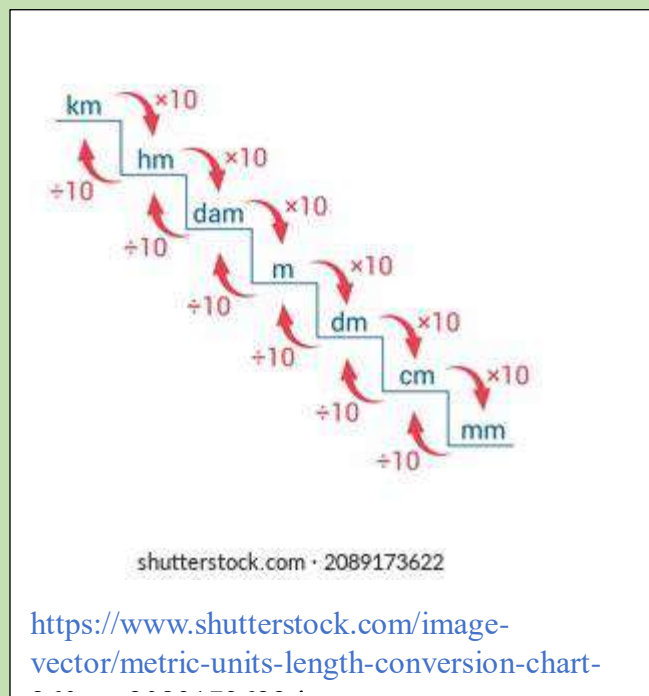
Milimetru

Multiplii

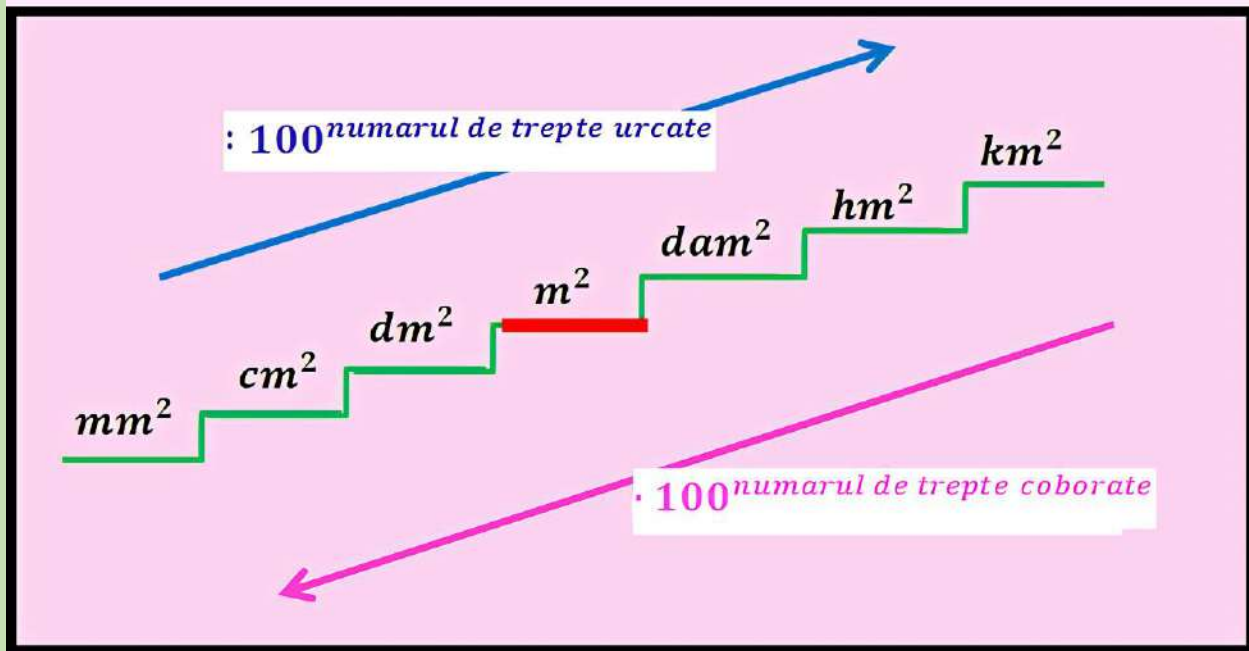
Kilometrul

Hectometrul

Decimetrul

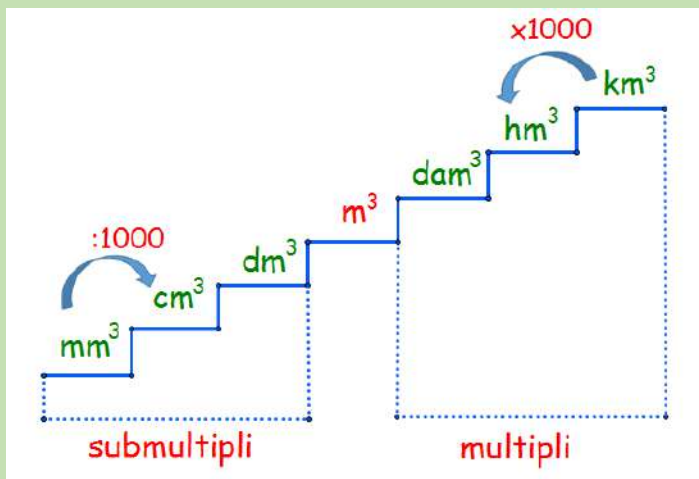

Submultiplii și multiplii metrului pătrat

<https://th.bing.com/th/id/R.c3ed3e85a7395ad58f2c5280eb2fc73f?rik=iOwJrZ02dIsT%2bA&riu=http%3a%2f%2fmathmoreeasy.ro%2fwp-content%2fuploads%2f2017%2f05%2fScara-unitati-de-masura-arie-1.png&ehk=LFCtB%2fzbjZeh%2bIu6Og6Kly6GaQK4CrXN3Rroa3bm1Zk%3d&risl=&pid=ImgRaw&r=0&sres=1&sresct=1>

Submultiplii și multiplii metrului pătrat

https://www.matera.ro/wp-content/uploads/2020/04/scara_unitatilor_masura_volum.png

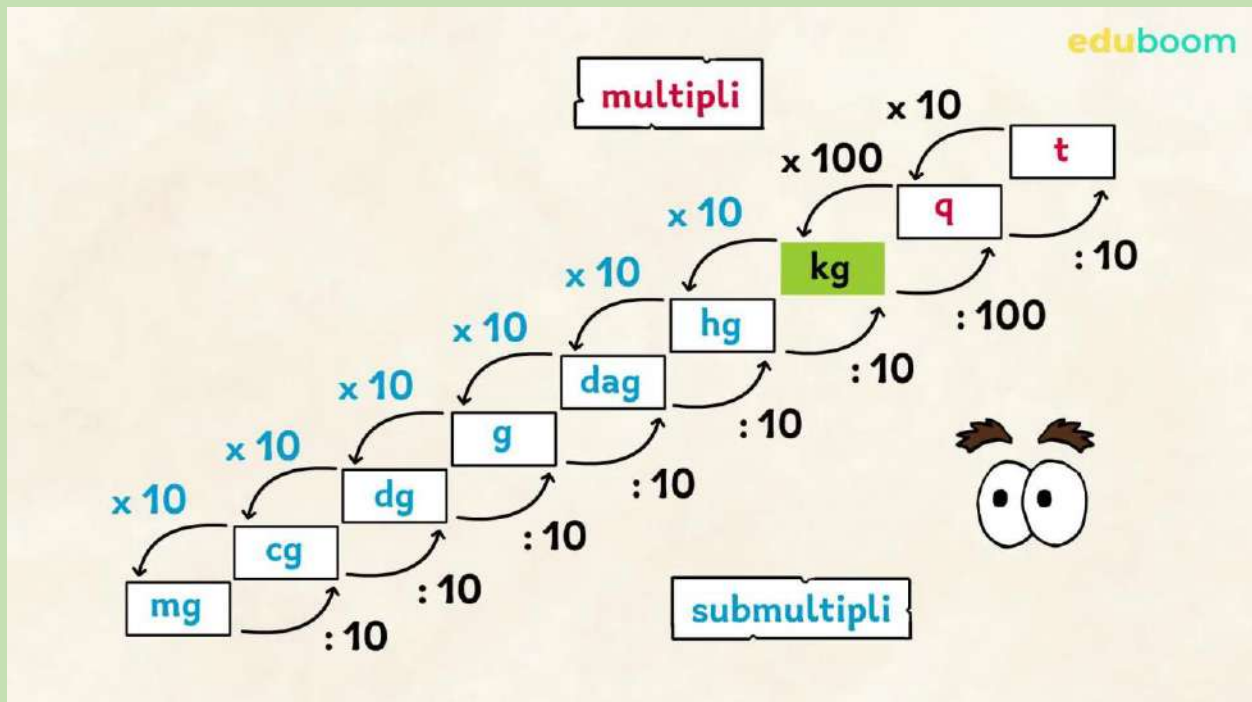
Unitatea de măsură pentru capacitate este litrul

REȚINE!

- # Denumirile unităților de măsură;
- # Prescurtările lor;
- # Ordinea pe scara unităților;
- # Regula "de 10 ori mai mare / mai mică";
- # MARE → MICĂ - înmulțire;
- # MICĂ → MARE - împărțire;

			1 l		1 dal		1 hl		1 kl	
			LITRU		decalitru		hectolitru		kilolitru	
			10 dl		10 l		10 dal		10 hl	
			100 cl		100 dl		100 l		100 dal	
			1 000 ml		1 000 cl		1 000 dl		1 000 dl	
			10 000 ml		10 000 cl		10 000 dl		10 000 dl	
			100 000 ml		100 000 cl		100 000 dl		1 000 000 cl	
			1 000 000 ml		1 000 000 cl		1 000 000 dl		1 000 000 ml	
SUBMULTIPLII			UNITATEA PRINCIPALĂ		MULTIPLII					

<https://i.ytimg.com/vi/aR7Ukr4-zTQ/hqdefault.jpg>

COMPETENȚELE DIGITALE, PRETEXT DE APROPIERE ÎNTRE PROFESOR ȘI ELEV

Secțiunea 3

Prof. înv. Primar Nițu Lavinia – Gabriela

Școala Gimnazială „Aurel Vlaicu” Fetești

Tinerii născuți după anii 1990 constituie primele generații care au crescut înconjurați de produsele tehnologiei digitale. Computerul, Internetul, telefoanul mobil, MP3 player-ul, camera foto digitală, tableta, gadget-ul iPhone, jocurile pe online sunt pentru aceste generații obiecte firești și indispensabile ale vieții cotidiene. Evoluția exponențială a informaticii și avalanșa rezultatelor ei tehnologice a „inundat” toate domeniile societății și a generat schimbări importante atât în sfera atitudinilor, deprinderilor, obișnuințelor tinerilor cât și în cea cognitivă și metacognitivă. Terenul cel mai fertil de manifestare a consecințelor revoluției informatice a fost procesul de formare al tinerilor.

Realitatea din școală a început să dovedească faptul că, pentru motivarea efortului susținut solicitat de procesul cunoașterii, tinerii acestor generații au nevoie permanent să găsească răspuns la întrebările: De ce trebuie să învăț despre...? De ce îmi sunt necesare aceste informații ?, Când și unde le voi folosi ? Mai mult, tinerii preferă să obțină informațiile cu ajutorul Internetului, și nu, din cărți, ei preferă să învețe apelând la softuri, platforme online și nu să studieze în biblioteci. A devenit din ce în ce mai evident, că multe dintre metodele tradiționale abordate în procesul de predare – învățare nu motivează îndeajuns elevii pentru a dobândi cunoștințe și competențe prin propriile lor eforturi și cercetări.

Profesorul și pedagogul american Marc Prensky căutând răspunsuri la aceste schimbări, a publicat în anul 2001 concluziile într-un studiu. Articolul argumentează manipularea gândirii și modificările profunde la nivel cognitiv induse tinerilor de „invazia” dominantă a instrumentelor tehnologiei digitale, în toate sferele vieții socio-economice-culturale și cu care, ei sunt în contact permanent. Marc Prensky definește două concepte: generația “digital natives” și generația „digital immigrants” și caracterizează argumentat diferența dintre procesele gândirii lor. Prensky subliniază ideea că generațiile erei digitale gândesc și prelucrează informațiile într-un mod diferit de cel al generațiilor precedente. „Generația digital natives gândește diferit, nu mai prost, ci doar altfel: interactiv, ludic, depășind granițele cunoscute, adică într-o manieră interdisciplinară, mai

puțin sistematică în sensul tradițional al cuvântului, nerespectând în mod necesar ierarhiile consacrate dar procedând mai mereu cu creativitate.” [1]

Pragmatismul social, una dintre consecințele generate de dominația complexă a noilor revoluții, a fost adoptat fără rezeve de generațiile tinere. Elevii nu mai doresc să învețe „pur și simplu”, ei doresc să știe de ce învață, în ce scop? Cer să li se ofere motivația învățării, care să fie în deplin acord cu ceea ce îi pasionează, iar informația trebuie să le fie sintetizată și să eficientizeze procesul. Așadar, ca profesor, trebuie să fii provocator, chiar fermecător, cu un pas înaintea lor, măcar aparent. Asta, fiindcă, pentru ei abilitatea de a acumula și capacitatea de a-și însuși cunoștințe noi foarte repede, sunt cu mult mai importante decât competența de a opera cu conținuturi deja dobândite. Mă tem că asta conduce către o imperioasă necesitate a educatorilor de a se adapta din mers, rapid, fulgerător. Impactul dezvoltării tehnologiilor ne izbește cu viteza navei Star Wars, dar elevii noștri nu cunosc filmul, el este legendar, dar pentru ei ”overrated”. Și nu avem altă cale, decât să apăsăm butonul „Update”!

Există evident o multitudine de alte cauze ale actualului context educațional. Identificate și analizate acestea au condus la reorientări privind educația și formarea, așa încât școala să ofere răspunsuri flexibile și eficiente nevoilor tinerilor. Efectele dezvoltării TIC au generat noi experimente didactice motivate de necesitatea adaptării mecanismelor de control ale procesului de instruire. O provocare și o necesitate reală a educației a fost și este găsirea unui „limbaj comun”, a unor noi metode didactice, pedagogice de captare a atenției, de motivare pentru studiu, de menținere a contactului și colaborării creative cu acești ”digital natives”. În ultimul deceniu, IT a oferit numeroase soluții la căutările educației, susținând și încurajând constant experimentele didactice. Realizarea a numeroase softuri, platforme e-learning și spații virtuale destinate educației au vizat direct instruirea și formarea tinerelor generații. Oportunitățile sunt imense, iar terenul destul de fertil.

Dar, așteptările tinerilor sunt mari: Vor să devină influenceri, se uită cu jind la viețile creatorilor de conținut, care expuse pe rețelele de socializare îi fac să-și dorească să urmeze o astfel de carieră, visând să facă bani rapid și ușor. Totuși, munca din spate este colosală. Ines Stana, unul dintre cei mai cunoscuți influenceri, a început să facă videoclipuri pe internet încă de când era copil, dar abia acum câțiva ani a reușit să câștige și bani din asta. După ani întregi de muncă, a reușit să ajungă la un număr de peste 100.000 de urmăritori pe pagina de Instagram. „Nu vreau să exagerez că, ce muncă grea, că noi nu dormim, că noi nu avem timp de nimic. Într-

adevăr nu prea dormim și nu prea avem timp de nimic. Dar mi se pare că avem chiar ocazia și norocul să facem un lucru care ne place și să nu simțim că este neapărat o muncă.”, a spus Ines. Din păcate, tinerii noștri, sunt mai mult consumatori, decât creatori de conținut.

Deși, potențialul creator tinde să fie înăbușit de acest consumerism excesiv, orientarea principală este, tocmai aceea de a dezvolta latura creativă, în domeniul IT. TikTokk, Canva, Snap sunt doar câteva aplicații cunoscute, însă există o multitudine de alte exemple de software de editare automată a conținutului video alimentat de algoritmi sau cu care se pot crea spoturi publicitare, editări foto. Îi putem învăța, pe elevi, încă din clasele mici, să creeze conținut, de exemplu : articole, reviste, ziare, chiar mici bloguri, buletine informative, de ce nu, chiar podcasturi, videoclipuri, postări pe social media și multe altele. Prezentate sub forma metodei proiectului, s-au dovedit destul de atractive. S-a creat un mediu destins, în care elevii au dovedit skilluri și competențe noi, iar stima de sine a crescut considerabil, proporțional cu spiritual de echipă, lejeritatea în luarea deciziilor și a inițiativei.

Am ferma convingere, că astfel, ne vom apropia mai mult de tinerii noștri elevi, vor avea mai multă deschidere și nu vom mai fi outsiderii din viața lor, ne vor putea vedea ca parteneri în călătoria lor spre învățare, și da, ne vom putea numi „buni educatori”. „A fi un bun educator presupune a fi, în primul rând, un profesor orientat spre viitor”. [2]

Motto-ul lucrării esențializează misiunea profesorului modern și anume, de a educa elevii pentru viitorul lor, pentru societatea de mâine. În consecință, el trebuie să proiecteze și să gestioneze instruirea vizând permanent esența ei - *Cultivarea potențialului creativ al tinerilor*, pregătindu-i astfel pentru o societate în care cunoașterea și „integrarea tehnologiei contribuie la asigurarea succesului lor” .[3]

Referințe:

[1] M. Prensky – Digital Natives, Digital Immigrants, 2001- marcprensky.com

[2] J.W. Botkin, M. Malița – Orizontul fără limită al învățării Lichidarea decalajului uman, Ed.Politică, București, 1981

[3] www.intel.com/cd/corporate/education

Importanța activităților educative de tip outdoor

Prof. Denisia-Roxana Oancea

Liceul Tehnologic „Panait Istrati” Brăila

Educația outdoor, așa cum este definită, presupune o formă de educație desfășurată în aer liber, întâlnită mai ales în sistemele de educație din alte țări europene și nu numai, are ca prioritate învățarea prin interacțiunea directă cu natura, cu mediul înconjurător apropiat.

Numeroase domenii, cum ar fi educația pentru natură și om, educația ecologică, educația științelor exacte și diferite activități de tipul celor de dezvoltare personală precum și formarea abilităților de viață, abilităților practice, drumeții și aventură, plimbări, activități de relaxare, etc. le regăsim în ceea ce numim educație outdoor.

Este timpul să conștientizăm beneficiile și facilitățile acestui tip de educație, să părăsim rigiditatea modelului tradițional pentru a ne aventura, cu puțină creativitate și imaginație, în natura ce încă ne înconjoară, să înlăturăm factorii limitativi, să ieșim din rutină, indiferență, comoditate și uneori din necunoaștere și să oferim elevilor o alternativă interesantă și mai atractivă.

Activitățile de tip outdoor oferă o multitudine de beneficii și facilități, cum ar fi:

- un cadru natural mai plăcut, mai relaxant în care elevii să se manifeste mai liber, autentic, unde au posibilitatea de a prezenta un comportament firesc, necenzurat de formalismul și rigiditatea instituțiilor școlare;
- un mediu care stimulează curiozitatea naturală a copiilor, care incită la investigare, cercetare și să aibă ca efect cunoașterea, învățarea practică;
- copiii au posibilitatea de a interacționa cu elementele mediului înconjurător fără vreo mijlocire, fără substitute, fără simulare artificială prin contactul direct cu natura;
- dezvoltarea personală a participanților la activități, putând să-și evalueze forțele proprii, putând să-și învingă temerile, să-și depășească convingerile personale și dificultățile de învățare, putând să-și înlătore barierele sociale;
- mișcarea implicată de activitățile de tip outdoor duce la o dezvoltare fizică dezirabilă care reprezintă de asemenea un beneficiu major, duce la o sănătate fizică și mentală mai mult decât evidentă, la o funcționare corespunzătoare a organelor interne și a organismului în ansamblu;
- o altă rezultată a acestui tip de educație este dezvoltarea socio-emotională armonioasă deoarece prin relațiile interpersonale stabilite între participanți se dezvoltă spiritul de echipă, de

fair-play, crește gradul de implicare și participare activă, intensificându-se relațiile sociale și diversificându-se formele comunicării, sub toate formele acesteia;

- exersarea aptitudinilor mai puțin vizibile, cunoscute care nu pot fi observate în sălile de curs;
- în ceea ce privește proiectarea activității, conceperea acesteia sau prezentarea diferitelor soluții identificate în rezolvarea problemelor ridicate, prin educația outdoor îi/le este permis atât organizatorului, cât și participanților un nivel ridicat de creativitate, ingeniozitate;
- pentru o mai bună cunoaștere a copiilor, pentru cunoașterea acestora în diferite ipostaze și situații de învățare este extrem de utilă latura interactivă a activităților în aer liber.

În esența sa, educația outdoor, poate fi un proces complex care presupune deopotrivă bună organizare, implementare și evaluare, care necesită timp, creativitate, seriozitate și deschidere spre inovație din partea cadrelor didactice.

Factori limitativi:

- lipsa unei legislații clare și a unor norme metodologice coerente de aplicare care să reglementeze acest tip de educație și care să-i stabilească locul în curriculum-ul școlar;
- existența multor cadre didactice reticente la schimbare, la nou;
- unele cadre didactice nu sunt dispuse să își asume riscurile aferente activităților organizate în aer liber, din teamă, comoditate sau presiuni sociale din partea părinților, colegilor sau a direcțiunii;
- o ofertă de formare limitată în ceea ce privește activitățile de tip outdoor pentru cadrele didactice;
- lipsa parteneriatelor sociale/educaționale cu organisme și instituții din comunitatea locală sau formalismul prea mare a celor existente, ca să sprijine organizarea și desfășurarea activităților în mediul natural, care încă face parte din habitatul uman.

Activitățile outdoor implică utilizarea cadrului natural ca spațiu de învățare și formare a unor deprinderi pentru a lucra tematic, acest spațiu este de preferat să fie folosit într-un mod interdisciplinar.

Activitățile outdoor pot fi organizate sub formă de activități sportive, jocuri diverse, excursii, drumeții, etc.

Știm că, pe lângă beneficiile asupra sănătății, sportul va îmbunătăți și comportamentul, învățându-l pe copil ce înseamnă competiția și spiritul de echipă, îl va face ambițios și mai disciplinat, mișcarea, sportul ajutându-ne să ne recăștigăm demnitatea, tonusul, integrându-ne mai bine în societate. Astfel, elevul va câștiga încredere în forțele proprii, se va orienta mai ușor

în spațiu și va învăța să se descurce singur. Educația fizică se pliază cel mai bine cu acest concept de educație outdoor.

Toate activitățile contribuie la dezvoltarea fizică și psihică a elevului într-un mod armonios, elevii cu probleme de obezitate vor fi încurajați să ducă un stil de viață sănătos, anumite probleme de sănătate pot fi prevenite printr-o viață activă ce poate fi modelată în timpul orelor de educație fizică.

NĂSCUT PENTRU A DESCOPERI: EXPLORAREA NEVOII UMANE DE CUNOAȘTERE

Profesor Oancea Ferestean Monica Valentina

Școala:Liceul Teoretic Sebiș

Localitatea:Sebiș

Județul:Arad

De la începutul civilizației, omul s-a dovedit a fi o ființă curioasă, animată de o sete lăcomă de cunoaștere. Această caracteristică distinctivă, de a căuta constant să înțeleagă și să descopere lumea din jurul său, nu este doar o trăsătură dobândită, ci pare să fie înrădăcinată în esența noastră genetică și evolutivă. „Născut pentru a descoperi” nu este doar o frază metaforică, ci un adevăr profund care definește condiția umană și care explică multe dintre realizările și evoluțiile noastre tehnologice și culturale. Explorarea nevoii umane de cunoaștere este un proces continuu. Fiecare zi, fiecare lună, fiecare an, ne aduce noi informații și noi perspective. Ne aduce o lume mai mare, mai complexă și mai fascinantă. Acest proces nu se termină cu un moment sau un anumit nivel de informație, ci este un viitor permanent. De la primii oameni care au folosit unelte primitive până la explorările spațiale moderne, istoria omenirii este o cronică a descoperirilor continue. Această tendință de a explora și de a învăța este adânc înrădăcinată în psihicul uman. Încă din copilărie, observăm că bebelușii explorează mediul înconjurător cu o curiozitate nesfârșită. Ei ating, gustă și examinează fiecare obiect nou întâlnit, manifestând astfel primele forme ale dorinței de a cunoaște.

Curiozitatea umană a fost studiată extensiv de psihologi și neuroștiințifici. Ea este văzută ca un mecanism evolutiv care a ajutat specia noastră să supraviețuiască și să prospere. De exemplu, înțelegerea modului în care funcționează anumite plante și animale a permis strămoșilor noștri să identifice sursele de hrană sigure și să evite pericolele. Mai mult decât atât, curiozitatea a condus la dezvoltarea limbajului și a culturii, facilitând transmiterea de cunoștințe de la o generație la alta. În era modernă, această nevoie de cunoaștere se manifestă în moduri complexe și variate. Știința și tehnologia au devenit instrumentele principale prin care explorăm necunoscutul. De la descoperirile fundamentale din fizică și biologie până la inovațiile tehnologice care ne modelează viața de zi cu zi, setea noastră de cunoaștere ne împinge constant către noi frontiere. Explorările spațiale, de exemplu, sunt un testament al dorinței noastre de a înțelege universul și locul nostru în el. Programele spațiale, cum ar fi NASA sau ESA, reflectă dorința de a explora și de a învăța despre cosmos, chiar și în fața provocărilor tehnice și financiare imense. Pe lângă știință și tehnologie, artele și umanistica joacă și ele un rol crucial în explorarea nevoii noastre de cunoaștere. Literatura, arta, muzica și filozofia ne oferă perspective diverse asupra existenței umane și ne ajută să înțelegem mai bine complexitatea experienței umane. Prin intermediul artei, ne explorăm emoțiile, gândurile și societatea în moduri care completează abordarea științifică.

Educația, în toate formele sale, este poate cea mai directă expresie a nevoii noastre de a descoperi. Instituțiile de învățământ, de la școlile primare până la universități, sunt fundamentate pe ideea că fiecare individ are un potențial enorm de a învăța și de a contribui la cunoașterea colectivă. Învățarea continuă și educația pe tot parcursul vieții sunt

esențiale pentru dezvoltarea personală și profesională, reflectând faptul că setea de cunoaștere nu se stinge niciodată.

În concluzie, nevoia umană de cunoaștere este o forță fundamentală care ne definește ca specie. Fiecare descoperire, fie că este vorba de o realizare științifică majoră sau de o înțelegere personală profundă, contribuie la expansiunea cunoașterii umane. Suntem, fără îndoială, născuți pentru a descoperi, iar această caracteristică ne propulsează înainte, ajutându-ne să navigăm prin misterele și provocările existenței noastre.

Educație fără limite

Prof. Oargă Daniela
Grădinița P.P. Nr.1
Sânnicolau Mare, Timiș

"Educație fără limite" este un concept relativ nou în domeniul educației și al parentalității, care promovează ideea de a oferi copiilor un mediu de învățare liber și flexibil, fără constrângerile tradiționale ale sistemelor educaționale convenționale. Acest tip de educație încurajează dezvoltarea personală, creativitatea, explorarea individuală și respectul pentru ritmul unic de învățare al fiecărui copil. Iată câteva caracteristici și principii ale educației fără limite:

- Educația fără limite se concentrează pe adaptarea procesului de învățare la interesele și nevoile fiecărui copil. Aceasta presupune că elevii au un cuvânt de spus în ceea ce privește ce și cum învață, fiind încurajați să își urmeze pasiunile și curiozitățile naturale.
- Spre deosebire de structurile rigide ale sistemelor tradiționale, educația fără limite promovează un mediu flexibil, unde curriculumul și metodele de predare pot fi ajustate în funcție de evoluția și schimbările în interesele și abilitățile copiilor.
- Acest concept pune accent pe învățarea prin experiențe practice, activități extracurriculare, proiecte de grup, excursii educative și utilizarea resurselor comunității. Educația nu se limitează la sălile de clasă, ci se extinde în mediul inconjurător.
- Educația fără limite utilizează pe larg tehnologia pentru a facilita accesul la informații și resurse educaționale. Platformele online, cursurile virtuale și aplicațiile educaționale sunt instrumente esențiale în acest tip de educație.
- Încurajează copiii să gândească critic, să pună întrebări și să găsească soluții creative la problemele cu care se confruntă. Aceasta dezvoltă abilități esențiale pentru viața de adult, cum ar fi autonomia, inițiativa și capacitatea de a lua decizii informate.
- Educația fără limite recunoaște și respectă diversitatea în stilurile de învățare și ritmul de dezvoltare al copiilor. Fiecare copil este văzut ca un individ unic, iar educația este adaptată pentru a răspunde nevoilor specifice ale fiecăruia.
- Părinții și membrii comunității joacă un rol important în educația fără limite. Aceștia sunt parteneri activi în procesul educațional, oferind sprijin, resurse și oportunități de învățare din viața reală.
- În loc de teste standardizate și note, progresul copiilor este evaluat prin observații, portofolii de lucru și autoevaluare. Aceasta permite o apreciere mai holistică a dezvoltării și învățării copilului.
- Educația fără limite încurajează ideea că învățarea nu se oprește niciodată. Copiii sunt învățați să fie curioși și deschiși la învățare pe tot parcursul vieții, pregătindu-i astfel pentru o adaptabilitate crescută într-o lume în continuă schimbare.

Prin eliminarea limitelor rigide și oferind un mediu de învățare adaptabil și centrat pe copil, "Educația fără limite" își propune să creeze indivizi autonomi, inovativi și capabili să facă față provocărilor unei societăți dinamice. Educația fără limite (Limitless Education) este o abordare în educație care se axează pe conceptul de a elimina orice limită și a permite copiilor să exploreze,

să descopere și să învețe fără a fi restrânși de scheme și structuri predefinite. Acesta este un mod nou de a privi educația, care se concentrează pe libertatea și creativitatea individuală a elevilor.

Caracteristicile Educației Fără Limite:

1. Flexibilitate: Educația fără limite permite elevilor să aibă opțiuni multiple și să aleagă cum vor aplica cunoștințele și abilitățile lor.
2. Creativitate: Acest mod de educație încurajează creativitatea și inventivitatea, permitând elevilor să gândească și să acționeze independent.
3. Autonomie: Elevii au libertatea să aleagă propriile lor căi și să decidă cum vor învăța și dezvolta abilitățile lor.
4. Interdisciplinaritate: Educația fără limite combina diferite discipline și subiecte pentru a oferi o viziune holistică asupra lumii.
5. Inovație: Acest mod de educație încurajează inovația și dezvoltarea de noi idei și abilități.

Beneficiile Educației Fără Limite:

1. Creșterea a autonomiei: Elevii devin mai autonomi și capabili să lucreze independent.
2. Învățământul se face mai eficient: Elevii sunt stimulați să exploreze și să descopere, ceea ce ajută la creșterea gradului lor de învățământ.
3. Creșterea a creativității: Elevii devin mai creativi, ceea ce ajută la dezvoltarea unor abilități practice.
4. Dezvoltarea unor abilități practice: Elevii își vor dezvolta abilități practice, cum ar fi comunicarea, colaborarea și gestionarea timpului.

Educația Fără Limite este un mod nou și inovator de a privi educația, care se axează pe libertatea și creativitatea individuală a elevilor, oferindu-le oportunitatea de a crește autonom, învățat și practic.

DEZVOLTAREA ȘI OPTIMIZAREA COMPETENȚELOR SOCIO-EMOȚIONALE LA PREȘCOLARI

Prof. Obreja Doruța Mihaela
Grădinița cu Program Prelungit "1-2-3" Suceava

„...TOATĂ ÎNVĂȚAREA ARE O BAZĂ EMOȚIONALĂ” (Platon)

Prin sec. al XVI-lea, unul dintre cei mai mari scriitori și un subtil cercetător al comportamentului uman și-a pus întrebări privind dezvoltarea și exprimarea emoțiilor umane. Unul dintre primii filosofi care a încercat să reprezinte omul ca ființă rațională a dat peste fenomenul emoției, în care „rațiunea tinde să-și ia zborul pe fereastră.” (Shakespeare).

Goleman crede că emoțiile se referă la sentimentele și la gândurile pe care acestea le antrenează, la stările psihologice și biologice și la măsura în care suntem înclinați să acționăm.

Emoțiile sunt impulsuri ce te determină să acționezi, planuri imediate de abordare a vieții, planuri pe care le avem înnăscute. Cuvântul „emoție” își are originea în verbul latinesc „motere” care înseamnă „a mișca” plus prefixul „e”, adică „a te da la o parte”, sugerând că tendința de a acționa este implicită în orice emoție. Emoțiile duc la fapte.

În repertoriul emoțional, fiecare emoție joacă un rol unic. Emoțiile pregătesc corpul pentru o reacție diferită. Emoțiile noastre au o minte proprie, una care susține puncte de vedere independent de mintea noastră rațională. „Este nevoie de voință pentru ca emoția să fie controlată de rațiune.” (Th. Lickona).

Acestea rezultă din procesele cerebrale și sunt necesare adaptării și ordonării comportamentului uman. Sunt reacții complexe descrise prin intermediul a trei componente majore: o stare specifică, o schimbare fiziologică și impulsul de a acționa.

Emoțiile sunt importante pentru că ele asigură supraviețuirea (sunt un sistem intern de ghidare, ne atenționează atunci când lipsește impulsul natural), luarea deciziilor (sentimentele și emoțiile noastre constituie o sursă de informații valoroasă, ne ajută să luăm hotărâri), stabilirea limitelor (în privința persoanelor al căror comportament ne deranjează; asigurând sănătatea fizică și psihică), comunicarea (verbal și nonverbal putem să stabilim relații cu ceilalți și putem să fim mai receptivi la problemele emoționale ale celorlalți), unitatea (sentimentele de empatie, compasiune, cooperare, iertare (de exemplu) au potențialul de a ne uni).

În concluzie, emoțiile ne armonizează cu mediul și cu noi înșine (M. Roco).

S-a sugerat că mai întâi „denumim” emoțiile noastre în funcție de cum le vedem la alte persoane. Dar cât de preciși suntem în a observa emoțiile altora? Desigur, acestea sunt experiențe emoționale care au expresii faciale universal identificabile...dar ca oameni, nu întotdeauna arătăm exact expresia facială pe care ceilalți ar aștepta-o de la noi. Recunoașterea emoțiilor la alți indivizi este mijlocită de asemenea de pattern-ul vocii, în special de înălțimea, sincronizarea și accentuația sunetelor. De exemplu, creșterea înălțimii sunetului indică teamă sau alarmă; acesta pare să fie un semnal, în timp ce celelalte pot avea o bază culturală. Dovezile obținute de la indivizii afectați arată iar că emisfera cerebrală dreaptă are o implicație mai mare decât emisfera stângă. Datele neurologice sugerează că există o adevărată fereastră de oportunități pentru formarea obiceiurilor emoționale a copiilor.

În gimnaziu, copiii trebuie să fie capabili să analizeze factorii stresanți pentru ei sau ce anume îi motivează să atingă cele mai bune performanțe. Emoțiile pot fi otrăvitoare când pun în pericol sănătatea noastră fizică, dar echilibrul emoțional ne ajută să ne apărăm sănătatea și binele personal. Moștenirea genetică îl înzestrează pe fiecare dintre noi cu o serie

de emoții care determină temperamentul.

Abilitățile în domeniul educației sociale și emoționale includ ascultarea și purtarea de discuții într-o manieră care să rezolve conflictele, în loc să le escaladeze, și negocierea în vederea găsirii unor soluții câștigătoare de ambele părți. Flerul fundamental de a trăi numit I. E. înseamnă a fi capabili să ne stăpânim un impuls emoțional, să ghicim sentimentele cele mai ascunse ale celuilalt, să tratăm cu cel mai mare tact o relație sau, cum spunea Aristotel, să deții capacitatea rară: „să te înfurii pe cine trebuie, cât trebuie, când trebuie, pentru ceea ce trebuie și cum trebuie.”

Educația socială și emoțională duc la îmbunătățirea capacității de învățare a copilului și, concomitent, previne probleme precum violența.

Competențele emoționale se pot dobândi și îmbunătăți pornind de la vârsta copilăriei, cu condiția de a face efortul să îi învățăm pe copii. Lecțiile emoționale pe care le învățăm în copilărie, acasă și la școală, modelează circuitele emoționale, făcându-ne mai ușor adaptabili sau inadaptabili la fundamentele I.E. Aceasta înseamnă că adolescența și copilăria sunt ferestre de oportunitate pentru a forma obiceiuri emoționale esențiale care ne vor domina întreaga existență.

Problemele copiilor pe care încercăm să-i educăm și care duc la scăderea nivelurilor de competență emoțională pot fi: izolarea sau problemele sociale (preferința de a fi singuri, lipsa de energie, sentimentele de nefericire, dependență exagerată...), anxietatea și depresia (existența unor temeri și îngrijorări, nevoia de a fi perfecți, sentimentul că nu suntem iubiți, agitația, tristețea...), probleme de atenție și gândire (incapacitatea de a fi atenți sau calmi, visarea, incapacitatea de a-și lua gândul de la anumite lucruri...), delincvența sau agresivitatea (mințitul, trișatul, certurile, răutățile, dorința de a li se acorda atenție, distrugerea, încăpățânarea, vorbitul prea mult...).

Pentru a evita naufragiul celor care au eșuat în stăpânirea domeniului emoțiilor, școala trebuie să-i învețe pe copii ce înseamnă capacitățile emoționale și sociale de care au nevoie pentru a rămâne pe calea cea bună în viață. Nu trebuie să lăsăm la întâmplare educația emoțională a copiilor noștri pentru a nu se ajunge la rezultate dezastruoase. Școala trebuie să ofere copiilor date esențiale referitoare la I. E. (flerul fundamental de a trăi). Aceștia trebuie să cunoască și să studieze aceste calități umane incalculabile cum ar fi: conștiința de sine, autocontrolul și empatia, precum și arta de a asculta, de a rezolva conflicte și de a coopera. Trebuie să adecvăm emoțiile și exprimarea lor- să dăm inteligență emoțiilor noastre.

În vreme ce I.E. determină potențialul nostru de a deprinde fundamentele stăpânirii de sine, competența noastră emoțională arată cât de mult din acest potențial am acumulat sub forme ce se pot traduce în abilități aplicabile practice. Pentru a deveni experți într-o anumită competență emoțională, precum lucrul în echipă, este nevoie să dezvoltăm în substrat o abilitate din fundamentele I.E. (flerul fundamental de a trăi), anume conștiința socială și administrarea relațiilor. Dacă competențele emoționale reprezintă abilități dobândite, atunci putem avea potențialul de a dobândi măiestrie în aceste competențe.

Universul psihic este marcat de emoție. Așa că, învățarea autodirijată se derulează pe un fond emoțional. Un context emoțional optim (conceput pentru a stimula), favorizează procesul de învățare. Învățarea autodirijată se fundamentează pe încrederea în sine (variabilă cu pregnant accent emoțional), pentru optimism (Goleman considera optimismul ca aptitudine esențială pentru I.E. – atitudinea: „Nu voi fi în stare să fac acest lucru!”, duce la scăderea abilităților.). Învățarea autodirijată se fundamentează și pe curiozitate (interes față de lume). Plăcerea de a învăța și trăirea satisfacției asociate sunt esențiale. Competența de autoinstruire include factori cognitivi și emoționali. Învățarea autodirijată produce rezultate dacă individul conștientizează și evaluează emoțiile (dorința și voința de a învăța singur și nu obligația de a se instrui).

Pentru a avea șanse de succes în educația copiilor trebuie să urmăm o regulă simplă: dacă învățarea este asociată unei emoții percepute pozitiv, se va facilita succesul, la fel cum o percepție negativă a emoțiilor atașate învățării implică eșecul și slabe rezultate. Această regulă se poate traduce mai ales prin necesitatea stabilirii unui climat propice, plăcut și motivat pentru învățare, participativ, deschis, creativ, democratic, flexibil. În locul predării unui șir de date despre un anumit subiect, putem să implicăm crearea de imagini, de povestioare, care să implice afectiv elevii în activitate și să transforme informația în fapte de viață, în cunoștințe care se regăsesc în experiența lor. Activitățile practice în clasă nu reprezintă o soluție pentru implicarea copiilor în ceea ce învață, atâta timp cât aceste activități nu sunt corelate cu emoțiile și imaginația copiilor, atâta timp cât nu fascinează.

Copiii care își pot controla sentimentele/emoțiile și au răbdare suficientă (testul „acadelelor”- W. Mische) se dovedesc a fi capabili nu numai din punct de vedere emoțional, ci și mai competenți la școală și-n viața de toate zilele. Dacă copiii sunt educați să-și stăpânească mânia- prin controlarea sentimentelor, prin conștientizarea senzațiilor fizice, vor învăța și să se controleze. Dezvoltarea emoțională a elevilor este decisivă pentru succesul lor în viață și nu doar pentru rezultate școlare. În concluzie, dacă îi ajutăm pe copii să își îmbunătățească conștiința de sine și încrederea în sine, să își controleze emoțiile și impulsurile supărătoare și să-și dezvolte empatia, răsplata lor nu va consta doar într-un comportament îmbunătățit, ci și în performanțe academice măsurabile. Dacă I.E. (flerul fundamental de a trăi) ar fii la fel de răspândit ca și I.Q.-ul și la fel de înrădăcinată în societate ca măsură a calității umane, atunci familiile noastre, școlile, slujbele și comunitățile în care trăim vor fi toate mai umane și mai stimulatoare.

Copilăria cuprinde prima și cea mai importantă „decolare” în marile zboruri ale unei vieți omenești. În perioada copilăriei, influențele educative sunt hotărâtoare.

Exprimarea adecvată a emoțiilor este foarte importantă în cadrul interacțiunilor sociale deoarece contribuie la menținerea lor, în timp ce exprimarea neadecvată de către copii a emoțiilor negative (furie, frică, tristețe) prin agresivitate fizică sau verbală determină apariția unui comportament de izolare a acestora. Dacă acei copiii care manifestă frecvent emoții pozitive au mai mulți prieteni și sunt mai îndrăgiți de ceilalți, copiii care se comportă agresiv au dificultăți în a recunoaște emoțiile exprimate de ceilalți într-o situație specifică. Vârstele mici constituie baza dezvoltării personalității, preocuparea educației de a intervenii cât mai devreme în formarea și dezvoltarea copilului.

Astfel, în funcție de nevoile de dezvoltare specifice genului, educația se realizează de către părinți și educatori încă de la începutul formării identității de gen, în jurul vârstei de 2-3 ani, când copilul realizează că sunt două categorii - băieți și fete, iar ei aparțin uneia dintre ele. Problematika diferențelor de gen apare din ce în ce mai frecvent când abordăm dezvoltarea adecvată a copiilor, ea având un rol decisiv în modul în care se formează abilitățile emoționale ale acestora. Dezvoltarea identității de gen este puternic influențată de rolurile de gen existente într-o societate. Copiii învață de foarte mici ce înseamnă să fii băiat sau fată în societatea noastră, ei fiind expuși la mulți factori care le influențează atitudinile și comportamentele cu privire la rolurile de gen. Acestea sunt învățate pentru prima oară în mediul de acasă și apoi întărite și menținute de grupul de prieteni, de mediul grădiniței, de emisiunile TV. Într-o societate plină de roluri copiii încearcă să le adopte pentru a se adapta la viața socială, deși ele nu sunt neapărat cele mai potrivite, de cele mai multe ori luând forma unor convingeri nesănătoase de gen, denumite și stereotipuri. Stereotipul masculin încurajază un nivel ridicat de activare, jocuri fizice, dominare, iar stereotipul feminin se referă la preocupare față de ceilalți și pasivitate. Astfel, uneori fetele și băieții ajung să își dezvolte doar acele abilități emoționale care sunt conforme cu normele de gen acceptate de către un grup. Acest lucru este în detrimentul copiilor, ei fiind privați de oportunități în dezvoltarea socio-emoțională. Cercetările arată că stereotipurile de gen favorizează indirect

dezvoltarea anumitor probleme psihologice în mod diferit la fete și băieți: băieții manifestă mai frecvent probleme de externalizare (probleme de comportament), iar fetele probleme de internalizare(anxietate și depresie).

Modul în care adulții reacționează la exprimarea emoțională a copiilor lor determină exprimarea sau inhibarea emoțiilor viitoare ale acestora. Experimentarea unor situații emoționale diferite și discuțiile cu părinții ajută copiii la înțelegerea situațiilor emoționale și în reacționarea adecvată în astfel de situații. Modalitatea în care se discută problemele legate de emoții poate transmite sprijinul și acceptarea lor și poate contribui la conștientizarea de către copii a diferențelor emoționale pe care le experimentează. Copiii crescuți de părinți ce promovează discuții despre experiențele relaționate cu emoții este mai probabil că își vor comunica propriile emoții și vor manifesta o mai bună înțelegere a emoțiilor celorlalți.

Vârsta preșcolară constituie o perioadă destul de lungă în care se produc însemnate schimbări în viața afectivă a copilului. Emoțiile și sentimentele preșcolarului însoțesc toate manifestările lui, fie că este vorba de jocuri, de cântece, de activități educative, fie de îndeplinirea sarcinilor primite de la adulți. Ele ocupă un loc important în viața copilului și exercită o puternică influență asupra conduitei lui.

Și ce loc mai potrivit decât grădinița putem găsi pentru cultivarea educației socio-emoționale? Aici, departe de forfota și apăsarea cotidianului, copilul intră într-un mediu cald, protector și stimulat, un mediu pe care îl putem asemui unei cărți cu povești în care literatura, muzica, artele plastice, natura, mișcarea, socialul sunt într-un permanent dialog între ele și, implicit cu copilul.

Abilitatea copiilor de a-și identifica și monitoriza propriile emoții sporește nivelul de autoconștientizare a emoțiilor și de monitorizare și control a propriei vieți. Conform lui Saphiro abilitatea copilului de a-și recunoaște și exprima propriile emoții prin cuvinte constituie o parte esențială a îndeplinirii propriilor nevoi. Apoi identificarea și exprimarea emoțiilor sunt importante în realizarea comunicării și în controlul emoțional, ceea ce contribuie la dezvoltarea și desăvârșirea relațiilor sociale ale copiilor.

Emoțiile pot fi pozitive și negative.

Cele pozitive apar atunci când ceea ce o persoană își dorește corespunde cu ceea ce i se întâmplă(bucurie, mulțumire) iar cele negative atunci când există o contradicție între ceea ce i se întâmplă sau ceea ce obține o persoană și așteptările ei(tristețe, nemulțumire, dezamăgire, îngrijorare, furie, etc.). Emoțiile unei persoane apar ca urmare a modului în care interpretează un anumit eveniment.

Odată cu creșterea, datorită maturizării pe de o parte, și socializării pe de altă parte, din al treilea an de viață, copii încep să prezinte semne de rușine, jenă, mândrie și vinovăție. La această vârstă, majoritatea copiilor pot identifica emoțiile individuale și situațiile în care au apărut, iar la 4 ani pot asocia în mod corect termenii emoțiilor de bază (fericire, furie, supărare, mirare/surpriză) cu expresiile faciale corespunzătoare. Acei copii care la trei ani interpretează corect propriile emoții, vor continua să fie buni și la vârsta de 6 ani, spre deosebire de acei copii care nu prezintă o conștientizare timpurie a emoțiilor. Pe măsură ce copilul dobândește controlul asupra comportamentului, emoțiile sunt exprimate prin modalități tot mai subtile, acesta învățând să reacționeze în conduite aprobate social.

Așadar, competența emoțională pe care o dobândesc copiii desemnează abilitatea acestora de a-și gestiona propriile emoții, precum și de a recunoaște și de a se adapta la emoțiile celorlalți. Pentru a favoriza o bună adaptare socială și menținerea unei bune sănătăți mentale, copii trebuie să învețe să recunoască ce simt pentru a putea vorbi despre emoția pe care o au(acest lucru fiind posibil în măsura în care copilul a început să aibă un anumit grad de conștientizare), trebuie să învețe cum să facă o disociere între sentimentele interne și exprimarea externă și nu în ultimul rând să învețe să identifice emoția unei persoane din expresia ei exterioară pentru a putea în felul acesta să răspundă corespunzător.

Dezvoltarea emoțională în ansamblul ei trebuie raportată în perioada preșcolară la procesul identificării. În jurul vârstei de 3 ani, identificarea se manifestă prin creșterea stărilor afective difuze în care copilul plânge cu lacrimi și râde cu hohote, în exploziile lui de afecțiune, de abandon sau de mânie, după care se simte vinovat. În toate aceste împrejurări exprimarea spontană este treptat influențată de conduitele admise și respinse din viața de toate zilele. Între 4 și 5 ani, identificarea este mai avansată. Perioada preșcolară se caracterizează prin dezvoltarea vieții interioare în care are loc evenimentul complex ca rezonanța a evenimentelor reale. La vârsta de 6 ani termenii utilizați pentru descrierea emoțiilor cresc în diversitate și cantitate. Copiii devin capabili să poarte discuții cu alții despre emoțiile lor interne sau pot să asculte ce spun alții despre emoțiile lor.

Frecvența cu care copii au fost implicați în limbajul emoțional are influență pe termen lung, favorizând dezvoltarea unor abilități mai bune legate de înțelegerea emoțiilor. Atragerea atenției copiilor la aspectele particulare ale comportamentului uman face posibilă dezvoltarea unei sensibilități față de diversele expresii emoționale, cunoștințele despre cauzele și consecințele comportamentului emoțional fiind mult mai bogate.

Abilitățile emoționale înseamnă:

- a înțelege (a identifica cauza emoțiilor, a numii consecințele emoțiilor)
- a exprima (a identifica propriile emoții, emoțiile altora, a recunoaște și a le transmite mai departe verbal și nonverbal, a diferenția starea emoțională de exprimarea ei externă, a empatiza)
- a regla emoțiile (a folosi strategii de reglare a emoțiilor).

Dezvoltarea abilităților emoționale ale copiilor preșcolari este importantă pentru că ajută la formarea și menținerea relațiilor cu ceilalți; pentru că ajută copiii să se adapteze la grădiniță; pentru că previne apariția problemelor emoționale și de comportament.

Ca educatori, în faza în care copiii învață despre emoții și încă nu le știu denumirea este indicat să folosim reflectarea sentimentelor, adică în loc să întrebăm copilul „cum se simte?”, întrebare la care un răspuns firesc ar fi „nu știu!”, să încercăm să identificăm emoția copilului și apoi să o transmitem acestuia sub formă de întrebare sau afirmație. Dacă un copil spune „nu pot să-mi leg șiretul!”, putem răspunde reflectiv astfel: „Pare să-ți fie greu!” sau „Îți este greu?” un răspuns de genul „Nu vorbi așa! De-abia ai început!” este un răspuns închis care blochează comunicarea și-l face pe copil să se simtă neînțeleș.

Pentru a-i ajuta pe copii să-și identifice propriile emoții, le putem adresa întrebări de genul: „Cum te simți?” , „Cum te face acest lucru să te simți?”, „Cum te simți atunci când...?”. Putem să comentăm împreună cu copiii emoțiile exprimate de ei în cadrul conversațiilor avute sau a unor activități precizând ceea ce gândim despre ceea ce simt și despre modul de exprimare a ceea ce simt, utilizând mesajele la persoana întâi pentru exprimarea propriilor emoții, păreri, speranțe. În literatura pentru copii există nenumărate texte literare care trezesc puternice emoții copiilor „Cățelușul șchiop”, „Puiul”, „Gândacelul”, „Fata babei și fata moșneagului” . Se cade să comentăm stările emoționale ale copiilor în urma lecturării acestor opere, să îi întrebăm ce simt, ce sentimente nutresc pentru comportamentul personajelor.

Modul în care educatoarele reacționează la exprimarea emoțională a copiilor lor determină exprimarea sau inhibarea emoțiilor viitoare ale acestora.

Expresivitatea emoțională a educatoarelor devine un model pentru copii preșcolari, în ceea ce privește exprimarea emoțională.

Exemplu: Dacă educatoarea exprimă în mod frecvent emoții negative, copiii vor exprima și ei aceste emoții, datorită expunerii repetate la acestea.

Modul în care adulții discută problemele legate de emoții poate transmite sprijinul și acceptarea lor și poate contribui la conștientizarea de către copil a diferitelor stări emoționale pe care le experimentează.

Exemplu: Cadrele didactice care sunt adeptele ideii că emoțiile, în special cele negative, nu trebuie discutate deschis pot induce copiilor ideea că emoțiile nu trebuie exprimate, ceea ce afectează capacitatea de reglare emoțională a acestora.

Preșcolarii pot înțelege emoțiile exprimate de copiii de aceeași vârstă cu ei în timpul unui contact social, ceea ce îi ajută în rezolvarea conflictelor. Apoi, preșcolarii sunt capabili de implicare empatică în emoțiile celorlalți și își pot reda propriile emoții în diferite situații sociale pentru a minimaliza efectele nesănătoase ale emoțiilor negative și pentru a împărtăși emoțiile pozitive cu ceilalți.

Exprimarea adecvată a emoțiilor este foarte importantă în cadrul interacțiunilor sociale, deoarece contribuie la menținerea lor.

Exprimarea neadecvată de către copii a emoțiilor negative, prin agresivitate fizică sau verbală determină un comportament de izolare a acestora.

Abilitatea copiilor de a-și identifica și monitoriza propriile emoții sporește nivelul de autoconștientizare a emoțiilor și de monitorizare și control a propriilor vieți.

Uneori, cuvintele ce denumesc emoții pun probleme copiilor, deoarece ele se referă în parte la stări emoționale interne, neobservabile.

Cadrele didactice trebuie să încurajeze în permanență copiii să utilizeze cuvinte și expresii ce denumesc stări emoționale. Când un copil trăiește o emoție puternică trebuie întrebat cum se simte (Cum te simți când colegul te jignește?, Ești bucuroasă când te joci cu păpușile?). Copiii vor învăța astfel că este normal să experimenteze diverse emoții și să vorbească despre ele.

În copilăria timpurie, poate exista o corespondență 1 la 1 între trăirea emoțională și exprimarea emoțională, în sensul că majoritatea copiilor exprimă exact ceea ce simt. Pe de altă parte, în această perioadă pot apărea diferențe individuale datorate temperamentului.

Pe măsură ce copiii cresc, experimentarea lor emoțională este din ce în ce mai tare afectată de valorile culturale, stereotipurile de gen și ca urmare, cele două specii devin mai disparate. Deseori separarea dintre trăirea și experimentarea emoțională se datorează folosirii conștiente a strategiilor de reglare emoțională prin care se monitorizează și controlează calitatea și intensitatea emoțiilor exprimate în special a celor pe care le comunicăm celorlalți.

În acest sens, îi putem ajuta pe copii să atașeze etichete verbale emoțiilor, să înțeleagă emoțiile altora și modul în care fiecare emoție afectează gândirea celorlalți. Înțelegerea emoțiilor celorlalți este importantă deoarece copiii se bazează pe ea pentru a-și ghida comportamentul lor în acțiunile sociale și a discuta despre emoțiile celorlalți. Abilitatea de a înțelege și descrie emoțiile celorlalți este necesară pentru manifestarea empatiei.

Empatia este asociată frecvent cu două răspunsuri: simpatie și stres personal.

Simpatie a fost denumită ca un răspuns emoțional moderat rezultând din înțelegerea trăirii emoționale a celorlalți. Când empatia este exprimată la un nivel moderat, ea conduce la simpatie, în timp ce o empatie intensă determină apariția stresului personal.

Boston definește stresul personal ca o reacție aversivă la stresul altei persoane și care se manifestă sub forma disconfortului sau a anxietății. Copiii diferă în ceea ce privește răspunsul fiziologic la situațiile care necesită empatie, iar acest răspuns depinde din cel puțin două motive de abilitățile de reglare, de emoționalitatea (temperamentul) și adaptarea acestora.

Empatia contribuie la reducerea sau inhibarea comportamentelor antisociale îndreptate împotriva celorlalți.

Empatia este legată de expresivitatea emoțională a copiilor, de exprimarea furiei, de frecvența cu care ei neagă emoțiile negative (frică, tristețe, supărare) și de congruența dintre emoțiile exprimate facial și cele exprimate verbal.

Înțelegerea factorilor cauzali în situațiile emoționale se îmbunătățește în timpul preșcolarității. Copiii încep să utilizeze informațiile contextuale în experiențele de zi cu zi pentru a înțelege emoțiile de bază – frică, furie, tristețe, fericire – și de ce anume apar ele.

Înțelegerea causalității emoțiilor poate fi educată la copii prin discuții despre situațiile în care o persoană are o anumită reacție emoțională. Înțelegerea consecințelor unei emoții se referă la capacitatea unui copil de a-și imagina ce se va întâmpla după exprimarea unei emoții. Identificarea consecințelor exprimării emoțiilor este extrem de utilă în situații speciale.

Discuțiile cu copiii despre emoțiile celorlalte persoane în anumite situații sau a personajelor din povești, punând accent pe consecințele comportamentale ale acestora în plan social (Cum credeți că s-a simțit Andrei când cineva i-a dărâmat castelul?; Dar când a venit Vlad să îl ajute?).

Pentru a întări comportamentele respective ale copiilor este important să-i recompensăm verbal când le observăm, astfel copiii vor învăța carui tip de mesaje emoționale prezente în mediu să fie atenți.

Reglarea emoțională este procesul de inițiere, menținere, adaptare și modificare a apariției intensității sau duratei stărilor emoționale interne, a proceselor fiziologice legate de emoții și a comportamentelor care însoțesc emoțiile, în scopul atingerii propriilor teluri.

Un aspect important al redării emoționale este controlul voluntar definit ca „abilitatea de a inhiba un răspuns dominant pentru a da un răspuns subdominant...”

Nivelurile scăzute de control al atenției sunt legate de timiditate și probleme de internalizare – supărare, anxietate, depresie, frică.

Pe lângă reglarea și control voluntar, variațiile în intensitatea și valoarea emoționalității sunt asociate cu calitatea funcționării sociale și a adaptării. Dacă copiii experimentează emoții negative puternice și nu își pot regla/adapta emoțiile sau modul de exprimare a lor, aceștia se vor comporta într-un mod neadecvat prin exteriorizarea emoțiilor negative. Mai mult, copiii care sunt capricioși sau au înclinații spre emoții negative, precum furia, sunt mai puțin legați de cei cu aceleași trăiri, decât copiii care nu au această caracteristică.

Emoționalitatea pozitivă este asociată cu tendința de a simpatiza cu ceilalți în timp ce emoționalitatea negativă este relaționată negativ cu simpatia.

Multe din problemele de comportament se datorează emoționalității negative și lipsei de reglare emoțională. Ca urmare, putem afirma că reglarea emoțională este asociată cu o competență socială sporită, operaționalizată: comportament adecvat din punct de vedere social, popularitate, comportament prosocial și puține probleme de comportament sau comportament agresiv.

Strategiile emoționale au ca scop nu atât rezolvarea problemei care declanșează emoția negativă, cât mai ales ameliorarea acestei trăiri emoționale negative. În cazul în care problema nu poate fi rezolvată, fie pentru că nu există soluții aplicabile, fie pentru că persoana implicată nu are resursele sau instrumentele necesare, sunt eficiente strategiile emoționale. O strategie emoțională prin care se modifică emoția negativă și nu problema care a contribuit la declanșarea ei se referă la implicarea copiilor în activități recreative sau activități preferate.

Fiecare copil este diferit și nu poate fi comparat „decât cu sine însuși”. Și totuși, câteva lucruri esențiale îi fac să fie asemenea: toți au nevoie de dragoste, de securitate, de îngrijire și de exercițiu. Toți simt nevoia de recunoaștere și acceptare. Toți caută un sprijin în

adult și chiar au nevoie de un anumit control din partea acestuia pe măsură ce își dezvoltă încrederea în sine și dobândesc propria experiență.

„Nici o profesiune nu cere posesorului ei atâta competență, dăruire și umanism ca cea de educator, pentru că în nici una nu se lucrează cu un material mai prețios, mai complicat și mai sensibil decât omul în devenire... Ancorat în prezent, întrezărind viitorul și sondând dimensiunile posibile ale personalității, educatorul instruește, educă, îndeamnă, dirijează, cultivă și organizează, corectează, perfecționează și evaluează neîncetat procesul formării și desfășurării calităților necesare omului de mâine.”

Antrenamentul emoțiilor poate fi învățat de oricine. Ai nevoie doar de dorința de a îmbogăți emoțiile copilului tău și de foarte mult exercițiu. Este, în mod special eficace, în timpul evenimentului emoțional când intensitatea emoțiilor este mare. Pe măsură ce devii familiar cu emoțiile copilului, vei putea să le tratezi înainte de a se dezvolta în probleme mai mari.

BIBLIOGRAFIE:

- Goleman, D., 2005, „Inteligența emoțională”, Ed. Curtea Veche, București ;
- „Despre dezvoltarea abilităților emoționale și sociale ale copiilor, fete și băieți cu vârsta până în 7 ani”, Ghid pentru cadrele didactice din Învățământul preșcolar, UNICEF, 2007 ;
- Hayward, S., 1999, „Biopsihologie”, Ed. Tehnică, București ;
- Roco, M., 2004, „Creativitate și inteligență emoțională”, Ed. Polirom. București ;
- Breben, Silvia, 2012, “Strategia celor 6 palete emoționale” , Ed. Reprograpt, Craiova;
- „Totul se întâmplă înainte de 6 ani” - Psihologia copilului / Ghid pentru părinți
- Revista „Învățământ preșcolar”, nr.1-2 din 2008.

STUDIU DE SPECIALITATE PRIVIND “COPILUL ESTE LUMINA DACĂ PĂRINTELE DIN SPATE ESTE SOARELE!”

Prof. învă. preșcolar: OGLICE ATENA

Grădinița cu PP."Floare Albastră "-Craiova,Dolj

„Copilăria e o fereastră deschisă pentru lumină și aer proaspăt. Ce bine ar fi dacă nu s-ar termina copilăria așa de repede! Gherasim Cucoșel Putneanul Din fericire există pe lume COPILĂRIA!

Este vârsta marilor superlative pe care le merită viața, vârsta celei mai pure sincerități, a celei mai depline libertăți, vârsta viselor fără graniță, vârsta care trăiește prin flori și se exprimă prin exclamații, vârsta în care toți suntem frumoși. Și, dacă există copilărie, trebuie să existe dragoste. Copilăria are un impact puternic asupra fiecăruia dintre noi. Trăirile din copilărie, relația dintre părinți și copii, comunicarea și felul în care ne-au fost impuse anumite acțiuni (intelectuale, ludice sau de preluare a anumitor sarcini), dorința de apreciere venită din partea copilului, reacția părinților la nevoia de iubire a copilului, toate acestea ne marchează copilăria și își spun cuvântul și în viața adultului de mai târziu. Învățământul primar recunoaște, respectă și sprijină rolul părintelui ca prim profesor și expert asupra copilului său. Ca și în Programul pentru învățământul preșcolar, programul pentru școala primară consideră părinții ca parteneri în educația copiilor. Are încredere în responsabilitatea și cooperarea părintelui și a școlii pentru a asigura succesul fiecărui copil în toate domeniile de dezvoltare. Învățătoarea trebuie să comunice dorința școlii de a coopera cu părinții. Cercetările au arătat că efectele unei asemenea cooperări sunt pozitive asupra dezvoltării personale și intelectuale. Dacă acești copii simt implicarea părinților în viața școlii, importanța încrederii în sine crește. Toți copiii beneficiază de pe urma unei relații pozitive și prietenești între casă și școală.

Conexiunile le devin mai clare. Copiii primesc mesajul că adulții importanți din lumea lor au grijă de ei. Atunci când un program tratează părinții ca parteneri activi a învățătorului, atunci motivația lor crește. Copiii trebuie să simtă un angajament față de starea lor corespunzătoare, atât

din partea părinților cât și a școlii. Cum pot fi parteneri părinții și școala? O relație eficientă școală-părinte poate fi realizată în principal pe două căi: comunicare bilaterală clară și consistentă; variate mijloace de implicare. Relația părinte-școală se bazează pe încredere, comunicarea eficientă asigurând încredere reciprocă. La începutul parteneriatului real cu părinții, învățătoarea trebuie să se gândească ce poate învăța de la părinți despre copiii lor. În clasele primare se consideră părinții drept cei mai importanți consultanți în înțelegerea mai bună a fiecărui copil. Pentru ca o comunicare în ambele sensuri între părinți și învățătoare să aibă succes, învățătoarele trebuie să folosească metode eficiente de ascultare. Ascultarea atentă a părinților trimite mesaje de valoare pentru stabilirea unei relații deschise, susținută de ambele părți. A ști să ascuți înseamnă a fi capabil să creezi premisele colaborării. O alternativă educațională, în învățământul primar urmărește comunicarea regulată între școală și părinți, prin conferințele cu părinții, ca importantă din multe motive. În acest sens, canalele deschise de comunicare se stabilesc, în clasa pregătitoare, cu o săptămână înainte de începerea anului școlar, scopul întâlnirii cu părinții este cunoașterea reciprocă. La acea dată, noi, învățătoarele întâlnim copilul și părinții, facem cunoștință cu așteptările părintelui privind anul școlar, stabilim o relație prietenoasă și deschisă care va continua tot anul și solicităm câteva informații de la părinți cuprinse într-un chestionar: ”Ce-ar dori copilul să câștige în acest an școlar?; Ce activități ale copilului v-ar plăcea să le cunoașteți?

Există anumite experiențe sau evenimente din viața copilului dumneavoastră pe care ar trebui să le cunoaștem? Care este cel mai mare motiv de mândrie privind copilul dvs.? Care sunt jocurile și activitățile lui preferate? Ce face copilul dvs. când este trist? Care este cea mai bună metodă de alinare? Ce altceva vreți să știm despre copilul dumneavoastră? Cum v-ar plăcea să fiți implicat în viața școlii și a clasei în acest an?” Conferințele cu părinții organizate pe parcursul anului școlar pot avea ca teme de discuție: „Cunoașterea copilului prin autoritatea părintească”; “Relația părinți- elevi în perioada actuală. Dificultăți și remedii în comunicarea dintre copii și părinți “; “Să nu ne lăsăm influențați în educație de dispozițiile noastre de moment”; „ A spune NU și a interzice!”, întâlniri organizate regulat în scopul prezentării imaginii evolutive a fiecărui copil în toate domeniile de dezvoltare. Pentru întreținerea comunicării regulate cu părinții despre activitățile școlare se folosesc:

- scrisori săptămânale sau lunare prin care am furnizat informații despre activitățile în care au fost implicați copiii;
- întâlniri cu grupuri de părinți , un mod de informare educațională preventivă și de sprijin acordat părinților (părinți în situații precare), părinți care întâmpină greutăți în educarea copilului din diverse motive: lipsa timpului fizic de a se ocupa de copii, nivel de instruire redus, situație materială precară, șomaj, datorii, probleme sociale;
- întâlniri la amiază când părinții vin să audă informații despre activități care au succes la copii și pot fi repetate acasă, să participe la evaluarea activităților pe centre.
- activități demonstrative, prin care am urmărit ca elevii să-și dezvolte capacitățile de cunoaștere și prețuire a părinților, a muncii și dragostei lor, de a se cunoaște reciproc (anexa 1-proiect didactic).
- participări ale părinților în activitatea la clasă – implicarea părinților în activitatea la clasă ne-a ajutat să cunoaștem mai bine fiecare copil, am observat direct felul în care părinții își motivează copiii, în care îi ajută să rezolve probleme, să se apropie de o sarcină de lucru sau felul în care familia își împărtășește preocupările și interesele.
- festivaluri și sărbători- adună împreună părinți, copii, învățătoare, profesori.Sărbătoarea celor 100 de zile de școală este un moment cu o însemnătate deosebită în alternativa Step.Pe parcursul celor 100 de zile de școală fiecare elev din clasa I, cu sprijinul părinților, a adunat în colecții inedite diferite obiecte, o sută (100 de nasturi,100 de obiecte.....) pe care le-a expus în fața colegilor. Într-o școală prietenoasă, părinții acționează ca voluntari . Părinții voluntari pot avea sarcini , cum ar fi: coordonatori ai unor evenimente speciale; reparații și îmbunătățiri;munca în bibliotecă, participanți la proiecte speciale artistice și științifice care necesită ajutor suplimentar din partea adulților , organizatori ai zilelor de naștere și a altor sărbători, colectori de fonduriacești părinți își oferă talentele și cunoștințele pentru a colecta fonduri în sprijinul financiar al școlii, cum ar fi program de gospodărire (pictură pe sticlă) într-un proiect special. Acest fel de activități întăresc relațiile comunitare de încredere și bunăvoință reciprocă.

Fiecare activitate este importantă pentru că arată posibilitatea că fiecare se poate implica în transformarea școlii într-o comunitate adevărată. În concluzie, toți părinții trebuie încurajați să

profite de numeroasele oportunități pe care le au pentru a deveni parte din viața școlii și de a extinde sensul de comunitate în familiile lor. Noi, învățătoarele trebuie să găsim mijloace de a comunica și evidenția experiențele evolutive ale copiilor la școală, trebuie să pregătim un flux constant de informații de calitate îndreptate spre părinți, astfel încât să-i determinăm să-și reexamineze atitudinile față de rolul de părinte și opiniile despre experiențele prin care trec copiii și să abordeze mult mai preocupați întreaga experiență școlară. „Unele lucruri probabil se schimbă, dar noi începem și sfârșim cu familia.” “Adevărata siguranță se găsește mai degrabă în solidaritatea socială decât în efortul individual izolat.” Dostoievski

Bibliografie:

- 1.Kate Burke Walsh, Predarea orientată după necesitățile copilului, Iași;Cermi, 1999;
- 2.Elvira Crețu, Psihopedagogia școlară pentru învățământul primar, ed. Aramis, București, 1999;
- 3.Dodolean I., Dodolean D., Meseria de părinte, ed. Aramis, București, 2002;
- 4.Bunescu, Gheorghe.,...Educația părinților .Strategii în programe, E.D.P, Bucuresti,1997;
5. Sălăjean D.; Ținică S.; Pintilie D., Ora educativă, ed. Eurodidact, Cluj-Napoca, 2004

STUDIU DE SPECIALITATE PRIVIND EDUCAȚIA INCLUZIVĂ ÎN GRĂDINIȚĂ (provocări și soluții)

Prof. învă. preșcolar: OGLICE ATENA

Grădinița cu PP."Floare Albastră "-Craiova,Dolj

Educația trebuie să vizeze nevoile de învățare ale tuturor copiilor în spiritul respectului persoanei, toleranței, simpatiei, sociabilității, generozității și întraajutorării. Comoara noastră cea mai de preț o reprezintă copiii, motiv pentru care, ne revine datoria și responsabilitatea de a-i crește și educa: „A crește copii e un lucru riscant, căci reușita depinde de multă trudă și grijă, iar nereușita întrece orice durere” după cum afirma Democrit, de aceea, dascălul trebuie să manifeste toleranță în interacțiunea cu copiii. În ceea ce privește termenul intercultural acesta este utilizat, de obicei, atunci când vorbim de educație, iar multicultural, atunci când este vorba despre o societate diversificată din punct de vedere cultural. Educația interculturală a devenit o temă de actualitate în școala și în societatea românească, aceasta promovând atitudini tolerante, deschise, de acceptare și înțelegere firească a raportului ”eu-celălalt” și a noțiunii de străin, recunoașterea și respectarea diferențelor culturale prin valorificarea pozitivă a relațiilor de egalitate între oameni. Educația interculturală presupune un demers în spiritul înțelegerii și acceptării diferențelor de limbă, port, tradiții, religie, motiv pentru care Constantin Cucoș afirmă că aceasta este „o opțiune ideologică în societățile democratice și vizează pregătirea viitorilor cetățeni în așa fel încât ei să facă cea mai bună alegere și să se orienteze în contextul multiplicării sistemelor de valori”.

Educația incluzivă se definește prin următoarele particularități:

- susține și confirmă că **toți copiii pot învăța** și au nevoie de o formă de sprijin pentru învățare; urmărește **să identifice și să minimizeze barierele învățării**;
- este **mai cuprinzătoare** decât educația formală obișnuită cuprinzând: educația pentru familie, pentru comunitate, alte oportunități de educație în afara școlii presupune **schimbare de atitudini, comportamente, curriculum**, care să satisfacă diversitatea copiilor, inclusiv a celor

cu c.e.s; este un *proces dinamic*, care se dezvoltă continuu în funcție de cultură și context; este *parte a strategiei* de dezvoltare a unei societăți incluzive.

Educația incluzivă devine tipul de educație responsabil de asigurarea dreptului la educație al tuturor copiilor, fără nici o discriminare și, mai ales, de asigurarea unei educații de calitate.

În învățământul preșcolar, realizarea educației incluzive presupune:

☺ **existența și aplicarea principiilor incluziunii:** principiul drepturilor egale, principiul nondiscriminării, principiul egalizării șanselor în educație, principiul centrării pe copil, principiul intervenției timpurii, principiul educației de bază pentru toți copiii, principiul asigurării serviciilor de sprijin, principiul cooperării și parteneriatului.

☺ **punerea în aplicare a unei pedagogii incluzive**, o pedagogie a diversității, care conține în esența ei atributele de a fi: pedocentristă, progresistă, personalizată, optimistă, socială, o pedagogie a iubirii.

☺ **elaborarea unui curriculum “incluziv”**, care să se definescă prin flexibilitate și diversitate: curriculum-ul adaptat la nevoile copilului; diversitatea situațiilor de învățare și a materialelor suportive; metodologie didactică diversificată, interactivă, adecvată stilurilor și tipurilor de învățare diferite ale elevilor; diversitate în evaluare: forme, metode, instrumente.

☺ **crearea și funcționarea unui sistem de servicii de sprijin** la toate nivelurile învățământului: asistență psiho-pedagogică (psiholog, logoped), asistență socială, medicală, sprijin în învățare .

O grădiniță incluzivă exprimă extinderea scopului grădiniței obișnuite, în mare măsură, transformarea acesteia pentru a putea răspunde unei diversități mai mari de copii, în speță copiilor marginalizați, defavorizați și/sau excluși de la educație.

Studii numeroase au demonstrat că mediul de viață din copilărie influențează puternic și de durată componentele personalității individului.

În cadrul mediului, comunicarea copilului cu educatoarea este extrem de importantă; comunicarea verbală și cea nonverbală.

Contează foarte mult aprecierile educatoarei, apelativele, modul pozitiv sau negativ în care ea reacționează la acțiunile copilului.

Un alt element important este participarea tuturor copiilor la programul educativ. Fiecare după forțele și posibilitățile sale. Copiii sunt diferiți, capacitățile lor sunt diferite, dar în grupul de la

grădiniță fiecare poate avea un loc, un rol și o valoare. Toate aceste strategii incluzive de educație implică metode și tehnici ce pun accentul pe relațiile dintre copii și relația educatorului cu copiii în actul învățării. Totodată, au rolul de a-i învăța pe copii să se ajute reciproc și să colaboreze în activitățile comune, pregătindu-i astfel pentru diversitatea relațiilor umane din activitățile viitoare.

Construirea activităților integrate pe baza de cunoștințe anterioare ale preșcolarilor (prin utilizarea metodelor tradiționale și a celor interactive: conversația, observația jocul didactic, brainstormingul, învățarea prin cooperare etc.)sunt:

☺folosirea experiențelor zilnice ale copiilor;

☺aplicarea practică a rezultatelor învățării (metode și procedee de expresie: desenul, colajul, povestirea, poezia, observația, etc.);

☺folosirea povestirilor și a tranzițiilor și rutinelor pentru trezirea interesului;

☺folosirea drumețiilor și excursiilor ca sursă de noi experiențe;

folosirea situațiilor de joc în învățare (jocurile de rol, jocuri dramatice-relaționale dramatizarea);

☺folosirea problematizării pe anumite secvențe didactice;

raportarea învățării la alte materii;

☺colaborarea cu familia și comunitatea ca tehnici de sprijinire a învățării, predării și evaluării;

Toate aceste strategii incluzive de educație implică metode și tehnici ce pun accentul pe relațiile dintre copii și relația educatorului cu copiii în actul învățării. Totodată, au rolul de a-i învăța pe copii să se ajute reciproc și să colaboreze în activitățile comune, pregătindu-i astfel pentru diversitatea relațiilor umane din activitățile viitoare.

Acceptarea unui copil cu diferite probleme într-un colectiv nou de preșcolari, în vederea includerii sale în cadrul acestuia, este importantă și pentru ceilalți preșcolari, pentru că le stimulează spiritul de cooperare și de concurență. Astfel, copiii se cunosc mai bine, procesul de socializare capătă o serie de valențe noi prin înlăturarea unor bariere de relaționare determinate de anumite prejudecăți.

Toți copiii au aceeași valoare și același statut. Excluderea copiilor din circuitul normal al educației din cauză/având la bază un handicap/o dizabilitate sau o dificultate de învățare este o practică discriminatorie și devalorizantă.

Copiii nu trebuie devalorizați și nici să suporte vreo discriminare, să fie excluși sau respinși pentru că au o dizabilitate sau au dificultăți de învățare.

Într-o grupă diferențiată, educatorul trebuie să ofere multe activități diferențiate, realizarea unor activități integrate pentru a răspunde nevoilor inteligențelor multiple.

Folosiți instruirea diferențiată în grupele incluzive. Deși includerea unor copii cu dizabilități în grupa obișnuită nu este o idee nouă, folosirea instruirii diferențiate ca bază pentru educația incluzivă este neapărat necesară.

Educația incluzivă se referă la ridicarea tuturor barierelor în învățare și la asigurarea participării tuturor celor vulnerabili la excludere și marginalizare (UNESCO, 2000).

Bibliografie:

- *Crețu, V., (1999), Educația pentru drepturile copilului, FICE *România*, Editura Semn, București
- *Nuț, S., (2003) Problematika educației și a curriculum-ului, Editura Eurostampa, Timișoara,
- *(Vrășmaș, E. 1998) Strategii interactive în grădiniță

Studiu de caz privind necesitatea realizării convergenței

colaborării grădiniță-familie

Prof. învă. preșcolar: OGLICE ATENA

Grădinița cu PP."Floare Albastră "-Craiova,Dolj

Necesitatea colaborării strânse între grădiniță și familie este dictată de rolul deosebit de mare pe care îl joacă aceasta din urmă în educarea copilului (Jișa, 2001). Prin influența ei zilnică familia contribuie la realizarea sarcinilor dezvoltării copiilor, pe care grădinița le realizează în mod sistematic. Fără sprijinul activ al părinților, grădinița nu poate realiza obiectivele educaționale stabilite, oricât de competenți ar fi educatorii. Familia este pentru copil un mediu foarte necesar dezvoltării sale, fizice și psihice. Ea îndeplinește roluri formative specifice și de neînlocuit. Dar familiile nu sunt egale din punctul de vedere al prestațiilor educative. În același timp oricât de bogată ar fi viața de familie și oricât de optime ar fi relațiile din cadrul ei, ea singură nu poate asigura toate nevoile de dezvoltare a copiilor. De aceea, intrarea în grădiniță a copilului va întregi gama acțiunilor și relațiilor necesare dezvoltării sale. De acum încolo evoluția lui depinde de modul în care vor acționa împreună grădinița și familia. Dar copiii care vin din medii familiale așa de diferite se comportă diferit și trebuie tratați diferențiat. Sub influența familiei pot apărea cel puțin următoarele situații:

- copiii au comportamente pozitive, corespunzătoare numai pentru unele situații;
- unii pot manifesta conduite neadecvate negative;
- la alții pot să lipsească unele atitudini și comportamente pentru că familia nu are ocazii să le formeze.

Educatorele vor lucra altfel cu copiii care se manifestă diferențiat, au nevoi deosebite de dezvoltare, cer intervenții educaționale chiar individualizate. În cazul celor ce provin din familii care au avut influențe pozitive dominante și comportamentele lor sunt pozitive și eficiente, grădinița urmărește consolidarea lor și extinderea în noi situații. Dacă unii copii au deja formate

atitudini de respect pentru alții, educatoarea nu trebuie să piardă ocazia valorizării copilului și astfel, să-l facă să se simtă mândru că le stăpânește, și, cu siguranță acesta le va repeta și le va îmbogăți. De asemenea, față de achizițiile din familie ale copilului, grădinița trebuie să urmărească dezvoltarea altora noi, pentru care are mai bune condiții. Abia în acest mediu se pot forma conduite de colaborare, coacțiune, cooperare, pentru că aici copilul trăiește relaționarea cu egalii și are astfel posibilitatea să-și construiască o imagine de sine adecvată care să fie bază pentru inițiativă, implicare, acțiune în grup, etc. Prin urmare, grădinița complementarizează și lărgeste educația în familie, dar și o depășește prin nivelul activităților instructive-educative și competența educatoarelor.

Un alt mod de acțiune al grădiniței este cel de stopare a comportamentelor care nu se potrivesc cu situațiile din afara familiei. Nu se mai admite copilului tendința de acaparare a adultului numai pentru sine și nici cerința de a i se acorda numai lui atenție. Este de știut faptul că fără voia sa familia poate genera răsfăț. Venit la grădiniță, respectivul copil așteaptă permanent atenție, ajutor, recompense, admirație, etc. La fel, cei supradotați nu întreprind nimic din proprie inițiativă și cer să fie îmbrăcați, încălțați, etc. Dacă nu se întâmplă ceea ce vor, devin mofuroși, neliniștiți, nervoși, și uneori agresivi. În cazul copiilor care provin din familii cu mari curențe educative și manifestă comportamente negative, grădinița trebuie să acționeze în vederea contracarării cu hotărâre a acestora. Ei imită cu promptitudine comportamentele celor din familie și le manifestă la grădiniță. Sunt agresivi, vorbesc urât, mint, își însușesc ce nu este al lor, etc. Cu ei se lucrează greu. Este necesară o anumită toleranță la început și apoi multă răbdare și perseverență.

Educatoarele atașate profesiei se simt responsabile pentru educarea și a acestor copii și manifestând o dragoste necondiționată, asemănătoare cu a părinților, reușesc să descopere ce este pozitiv în personalitatea acestor copii și să restructureze atitudinile și comportamentele lor. Anca Munteanu precizează că "...grădinița nu diminuează deloc importanța educației în familie" (Munteanu 1998, p.178), ci ea întregeste și amplifică prestația părinților, dar, în același timp, ea exercită influențe hotărâtoare pentru dezvoltarea pozitivă a copiilor și pentru pregătirea lor pentru școală și viață.

Responsabilitatea dezvoltării copilului în primele etape revine în primul rând familiei sale. Chiar și atunci când grădinița oferă programe foarte bune și eficiente, ea nu poate contracara

experiența negativă acumulată de unii copii în familiile lor. Mai mult, ceea ce învață copilul de la educatoare poate să nu reprezinte importanță dacă părinții nu întăresc și nu valorifică suficient programul. În consecință, pentru ca activitatea derulată în cadrul unui program de educație preșcolară să-și dovedească eficiența este necesar ca aceasta să se facă mai întâi cunoscută părinților și ulterior să existe o colaborare strânsă între aceștia și educatoare.

Bibliografie:

1. Cerghit Ioan, 2006- Metode de învățământ, Editura Polirom, Iasi
2. Iosifescu, Șerban, coordonator, 2004- Managementul educațional pentru instituțiile de învățământ, M.E.C.
3. Jinga, Ion, 1993- Conducerea învățământului, Editura Didactică și Pedagogică, București

Educația digitală

Prof. Ogrin Maria

Liceul Teoretic „General Dragalina” Oravița

În zilele noastre, majoritatea tinerilor sunt de părere că Internetul este o adevărată minune pentru era în care trăim. Acest mediu a revoluționat o generație și a dus comunicarea la un alt nivel. Dacă până acum câteva decenii păstram legătura cu oamenii de la distanță prin scrisori, iată că în secolul XXI avem oportunitatea de a primi vești și informații în timp real. Cu apăsarea unui buton, utilizatorii se pot conecta la site-uri din întreaga lume-24 de ore pe zi, 7 zile pe săptămână. Nu există o limită a informației disponibile. Mereu se poate găsi o legătură care să fie apăsată și un alt site de vizitat. Utilizatorii pot interacționa pentru a stimula schimburi sociale și intelectuale, atât ca participanți, cât și ca observatori.

Comunicarea în mediul on-line este foarte accesibilă tuturor păturilor sociale. În prezent, dacă nu deții un telefon mobil performant sau nu ai diferite conturi pe diferitele site-uri de socializare, riști să fii privit cu ochi iscoditori, ba chiar să nu fi acceptat în acea societate. Oamenii judecă persoanele care nu au acces la Internet, sau nu-și doresc să utilizeze aceste mijloace, și îi privesc ca pe niște inadaptați, fără să realizeze că nu la ei este adevărata problemă.

Cei mai mulți tineri sunt de părere că acest mod de comunicare este indispensabil și mizează pe el în detrimentul orality și discuțiilor față în față. De aceea mulți dintre ei suferă de inadaptare socială, ba chiar de anumite depresii și frustrări venite la pachet cu handicapul de a purta o discuție în mediul social. Mă întreb adesea, oare această evoluție tehnologică vine să ajute sau să distrugă omenirea? La o privire mai atentă, când tehnologia va atinge apogeul prosperității, omenirea va atinge apogeul inculturii.

Inhibițiile simțite în viața reală sunt înlăturate deoarece tinerii nu se cunosc între ei. Ei pot fi oricine vor să fie. Dacă ei sunt nefericiți în viața reală, ei pot crea o viață virtuală ideală. Dar cei mai mulți utilizatori de Internet au mărturisit că pierd noțiunea timpului atunci când navighează pe Internet. Evident, Internetul este o unealtă puternică. Poate fi folosit în multe moduri utile, însă pe de altă parte Internetul poate deveni „un substituent pentru ce n-ai putut găsi în viața reală” (Young, 1998)

Deși această metodă de comunicare este accesibilă din toate punctele de vedere, riscurile care vin odată la pachet cu ea sunt mari. Din nefericire, tinerii nu conștientizează pericolul la care se expun și nu știu să folosească în norme optime aceste mijloace. Utilizatorii acestor mijloace ar trebui să conștientizeze gravitatea faptului că dau informații importante privind datele personale, adresa și numărul de telefon. Dar cel mai grav, s-a constatat că 1 din 5 tineri a primit o solicitare sexuală, și 1 din 4 a fost expus în mod nedorit la material sexual pe Internet.

Părinții tind să considere că folosirea Internetului reprezintă o modalitate pozitivă pentru tineri de a-și petrece timpul – și poate fi așa, dacă este folosit judicios. Totuși, mulți părinți nu cunosc cum funcționează un computer și/sau nu alocă timp pentru supravegherea folosirii Internetului de către copiii lor. Spre deosebire de alte forme de distracție ale copiilor (ex. jocuri video, TV, muzică), care deseori sunt supravegheate de părinți, Internetul nu este. Așadar, părinții trebuie să-și exercite dreptul și responsabilitatea de a supraveghea folosirea Internetului ce către copiii lor.

Deficiențele de atenție și concentrare, slăbirea capacităților mentale, a puterii de judecată și a motivației sunt probleme care se află de câteva zeci de ani în atenția cercetătorilor din lumea occidentală. În ultima vreme aceste afecțiuni au început să fie observate și la mulți dintre copiii și tinerii din țara noastră, sindromul anunțându-se a avea o largă răspândire în următorii ani.

Prin urmare, este falsă credința că utilizarea calculatorului dezvoltă gândirea și-l face pe copil mai inteligent. Această convingere se întemeiază mai mult pe un curent de opinie întreținut de cei care câștigă miliarde de dolari din vânzarea jocurilor, a programelor de calculator sau a tehnicii de calcul în general, curent generat în contextul entuziasmului generat de apariția și dezvoltarea explozivă a tehnicii de calcul din ultimii ani. Desigur că un rol important joacă și stresul la care sunt supuși părinții în societatea de astăzi, când nu mai au timpul necesar de a-și educa copiii. Este mult mai ușor să cumperi un calculator și să-l lași pe copil să-și petreacă timpul în fața acestuia, mai cu seamă când există și prezumția că astfel va deveni mai deștept și mai competitiv în societate. Câți dintre părinți știu însă că este greu de găsit un alt mijloc care să afecteze tot atât de puternic dezvoltarea creierului copilului precum o face internetul, și ne gândim îndeosebi la jocurile video. Atâta timp cât copiii sunt captivați hipnotic în fața ecranului, iar instinctul de conservare este complet anulat pe perioada vizionării, internetul tinde să devină agresorul ideal. Deși strică mintea, îi inhibă dezvoltarea, împiedică gândirea liberă, reflexivitatea, slăbește creativitatea și distruge rețele neuronale, stresează și obosește până la epuizare, internetul este iubit de copii și adulți. Copiii sunt mai puțin vinovați, Ei nu știu încă să se apere, încă nu sunt conștienți de ce li se întâmplă, nu au perspectiva a ceea ce înseamnă o infirmitate mentală, o viață marcată de suferința neîmplinirii. Rămâne ca noi, părinții și profesorii lor, pe măsura dragostei ce le-o purtăm și a conștientizării acestor probleme, să încercăm să-i păzim de tentația evaziunii în spațiul realității virtuale, iar aceasta până nu este prea târziu.

Bibliografie:

American Psychiatric Association, *Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders*, 4th edition Washinton, 1994.

Baudriard, Jean, *Strategii fatale*, Polirom, 1998.

Greenfield, David, *Dependența virtuală*, New Harbinger, Oakland, California, 1999.

Virgiliu Gheorghe, *Efectele micului ecran asupra minții copilului*, București, Prodromos, 2007.

Young, Kimberly, *Caught in the Net*, John Willey&Sons, New York, 1998.

Educația clasică versus educația digitală

**OLAR ALINA-DANA
LICEUL TEHNOLOGIC „VALERIU BRANIȘTE” LUGOJ
ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 4 LUGOJ
ȘCOALA GIMNAZIALĂ „EFTIMIE MURGU” LUGOJ**

Natura și educația sunt asemănătoare. Educația îl transformă pe om, dându-i o a doua natură. Totodată educația ne ajută să devenim oameni virtuoși. Omul are nevoie de noi cunoștințe. Acolo unde educația a fost nesocotită de stat, acesta a primit o mare lovitură, funestă. Este evident că legea trebuie să legifereze educația, iar educația să fie publică. Cei educați se deosebesc de cei needucați tot atât de mult ca și viii de cei morți. Omul are însă nevoie de-a lungul vieții lui și de o educație specială. Problema este: care dintre cele două tipuri de educație - cea clasică și cea digital - este specială, ideală, performantă. Cert e că nu-i mai frumos decât omul dotat și cu educație, dar și cu cultură. O altă posibilitate nu există. În timpul pandemiei totul s-a transformat, iar educația clasică a fost abandonată.

În contextul pandemiei planetare cu COVID 19, am respectat recomandările Ministerului Educației și Cercetării și a Ministerului Sănătății, realizând lecții online timp de trei luni, cu elevii de la școlile la care am predat în acel an școlar cu probleme. Inițial am stabilit un program online. Am luat legătura cu elevii, prin rețeaua de internet, pe aplicația stabilită, transmițându-le, în mod sistematic, informații educaționale necesare. Lecțiile online s-au desfășurat săptămânal, uneori în condiții mai puțin prielnice, neputându-se lua legătura cu toți elevii din motive obiective (lipsa tabletelor, calculatoarelor, căderea rețelei etc.). Elevii au colaborat cu profesorii în limita posibilităților. Cei care au avut probleme s-au grupat cu colegii lor, astfel încât am reușit să comunicăm în condiții optime.

Consider că învățarea online, la distanță, are aspecte și pozitive, dar și negative.

Pozitiv ar fi că atât profesorii cât și elevii au fost protejați de virusul ucigaș, iar materia a putut fi parcursă în condiții speciale, specifice comunicării online. Elevii au putut parcurge temele utilizând tehnica ce le este familiară, iar cadrele didactice au putut experimenta o nouă modalitate de predare.

Negativ ar fi că atât profesorilor cât și elevilor le-a lipsit socializarea și explicațiile directe. În contactul direct din sala de curs, profesorul își dă seama, privind în ochii elevilor săi dacă aceștia au înțeles lecția sau nu, punându-li-se întrebări dacă totul este clar, unii elevi răspund, alții nu.

În conjunctura medicală de pandemie, școala online poate fi o soluție, dar nu permanentă și decisivă. Cu toate dificultățile, școala online a fost, este și va fi o provocare, atât pentru profesori, cât și pentru elevi. S-a demonstrat că se poate comunica și-n alte condiții, moderne, un timp mai îndelungat, cu toate piedicile ivite pe parcurs. Sunt mulțumită că elevii au înțeles în cele din urmă marea provocare privind învățarea la distanță.

Au fost și câteva satisfacții, elevii reușind să respecte programul impus, rezolvând totodată și sarcinile de lucru trasate de profesori (teme, fișe de lucru, teste etc.). Adevărul este că e mai comod atât pentru profesori cât și pentru elevi să stea acasă și să apese tastele tabletei.

Învățarea aceasta va fi o mare problemă pe viitor. Părerea mea este că învățarea față în față este mai eficientă.

Am impresia că azi alergăm după „fata morgana”. Sunt mulți dascăli, care asemenea unor alergători de cursă lungă, au renunțat la educația clasică, care a devenit după ei o cauză pierdută. Nu mai este de dorit. Să fim, fiecare, cu mintea și cu sufletul deschise spre noi orizonturi, și va fi mai bine în această lume haotică. Dar nu trebuie nici să abandonăm tradițiile.

Înțelegem oare cu toții ceea ce se întâmplă în educație? Și da și nu. Actul educațional e de mai bună calitate în ceea ce privește educația digitală spre deosebire de cea clasică, tradițională? E indubitabil că timpul nu stă pe loc. Trebuie să faci niște alegeri în viață: în ce mediu trăiești, cum gândești etc. Fiecare dobândește în viață ceea ce merită, culege ceea ce seamănă. Adesea, nu vedem pădurea din cauza copacilor. Ne oprim asupra efectelor educației, nu ținem cont de cauze. Tăiem o parte, neglijăm întregul sistem educațional. Folosim adesea, sintagma „educația din bătrâni” cu regulile ei. Haideți la esență! Adeseori ești taxat ciudat, anacronic, dacă nu intri în aceeași horă cu cei care promovează noul, tehnologicul, digitalul. Ei le știu pe toate, dau verdicte (fără digitalizare nu se poate!). Ești la mâna lor. O, sancta simplicitas! Pașii mici, zi de zi, ne ajută să răzbatem spre esența educației digitale și să ne schimbăm prin înnoirea gândurilor, după cum ni se cere, spre a fi oameni educați. O fi bine, o fi rău? Există păreri diferite, două tabere opuse: clasicul și digitalizarea. Gata. Să punem piciorul în prag! Să urmărim emisiuni educative, să educăm tinerele generații.

Important este ceea ce facem pentru educația noastră, cât suntem de consecvenți și corecți cu noi înșine. E simplu, dar și complicat să discerni între vechi și nou. Trebuie îmbinat tradiționalul cu modernul. Că altfel nu se poate. Depinde de noi ce alegem. Să abordăm acest subiect cu realism, să nu ne amăgim că doar clasicul, respectiv doar digitalul este ideal. Un fapt

de viață ne ajută să înțelegem mai mult decât o pledoarie doctă. Dacă unii pot să le imbine, de ce să nu încercăm și noi. Viața noastră e trepidantă, stresantă, programele tehnologice ne ușurează munca, însă totul se face în grabă din păcate. Să nu mutilăm sufletele oamenilor doar pentru că așa cred unii că e mai bine pentru ei. Lasați pe fiecare să decidă cum și ce e mai bine pentru sine. Alegerea contează. Atitudinea e totul. Și să ne mai amintim de ceva important cândva și să cugetăm: „În dulcele stil clasic”/ în dulcele stil tehnologic. Inteligența artificială acționează doar cu implicare umană.

„Planul de acțiune pentru educația digitală 2018-2020” lansat de Uniunea Europeană urmărește „să sprijine utilizarea tehnologiei în educație și dezvoltarea competențelor digitale”. În acest plan, digitalizarea „oferă multe oportunități noi, dar generează și o serie de provocări sociale semnificative. Tehnologiile digitale pot spori flexibilitatea și creativitatea, pot contribui la îmbunătățirea eficienței și a rezultatelor învățării. Cu toate acestea, fenomene precum dezinformarea reprezintă un pericol pentru societățile democratice și deschise, marginalizând și mai mult grupurile vulnerabile”.

Concluzia este că trebuie să ne adaptăm cu toții, să ne mișcăm mai repede, în conformitate cu situația dificilă în care ne aflăm.

Bibliografie:

1. Planul de acțiune pentru educația digitală 2018-2020. Disponibil: <https://www.google.com/search?q=educa%C8%9Bia=digital%C4%83&oq=educa%C8%9Bia+digital%C4%83&aqs=crome..69i57j69i59j015j69i61.36228j0j7&sourceid=chrome&ie=UTF-8>.

Educația la granița dintre clasic și digital

**Prof. înv. primar Olaru Raluca Georgiana
Școala Gimnazială „Prof.Paul Bănică” Târgoviște**

Educația este un domeniu care se află într-o continuă transformare și adaptare la noile tehnologii și la schimbările sociale din jurul nostru. În prezent, asistăm la o tranziție evidentă în ceea ce privește modalitățile de predare și învățare, de la metodele tradiționale la cele digitale. Această schimbare aduce cu sine numeroase provocări, dar și beneficii, iar discuția despre educația la granița dintre clasic și digital devine din ce în ce mai relevantă în contextul actual.

Un exemplu practic al acestui echilibru între clasic și digital poate fi observat în modul în care cadrele didactice utilizează platformele online pentru a-și susține orele. De exemplu, în loc să folosească doar manualele tipărite, cadrele didactice pot oferi elevilor acces la materiale suplimentare, precum lecții video, prezentări interactive sau exerciții online adaptate nevoilor individuale ale fiecărui elev. Acest tip de abordare combină avantajele educației tradiționale, precum interacțiunea directă dintre profesor și elev, cu beneficiile tehnologiei, care oferă acces la o gamă mai largă de resurse educaționale.

În plus, educația la granița dintre clasic și digital poate include și utilizarea unor instrumente moderne de colaborare și comunicare în cadrul orelor de curs. De exemplu, elevii pot lucra împreună la proiecte pe platforme online, pot discuta și împărtăși idei prin intermediul rețelelor sociale sau pot colabora la rezolvarea unor probleme prin intermediul unor aplicații specializate. Aceste activități nu numai că dezvoltă abilități de lucru în echipă și de comunicare, ci le oferă și elevilor oportunitatea de a învăța cum să folosească tehnologia în mod responsabil și eficient.

Pe lângă utilizarea tehnologiei în procesul de învățare, educația la granița dintre clasic și digital poate include și predarea unor abilități moderne, precum programare, design grafic sau managementul informațiilor. Aceste competențe sunt tot mai valorizate în societatea actuală, iar incorporarea lor în curriculumul școlar poate pregăti elevii pentru provocările și oportunitățile unei lumi digitale în continuă schimbare.

În concluzie, educația la granița dintre clasic și digital reprezintă o necesitate în contextul actual al societății. Prin integrarea tehnologiei în procesul de învățare, fără a neglija valorile și principiile educației tradiționale, școlile pot oferi elevilor o experiență educațională echilibrată și relevantă pentru lumea în care trăiesc. Este important ca profesorii și elevii să colaboreze în

implementarea acestui tip de educație, astfel încât să valorifice beneficiile tehnologiei în sprijinul învățării și să promoveze dezvoltarea unei gândiri critice și creative în rândul elevilor.

Metode Clasice și Digitale folosite în Educația Fizică

Prof. Olteanu Angelica Otilia, Școala Gimnazială Nr.189

Educația fizică a evoluat semnificativ în ultimii ani, adoptând atât metode tradiționale, cât și tehnologii moderne pentru a îmbunătăți experiența de învățare și performanța elevilor. În acest articol, voi explora în detaliu aceste metode, evidențiind avantajele și importanța fiecărei abordări în formarea fizică și mentală a elevilor. Aceste surse oferă o bază solidă de cunoștințe pentru a înțelege atât metodele clasice, cât și cele moderne utilizate în educația fizică, subliniind importanța integrării acestora pentru a optimiza rezultatele și experiențele elevilor

Metode clasice în Educația Fizică:

1. Lecțiile Tradiționale și antrenamentele structurate

Lecțiile tradiționale de educație fizică și antrenamentele structurate reprezintă fundamentul formării fizice. Acestea includ:

- **Exerciții de încălzire:** Pregătirea fizică prin exerciții de încălzire previne accidentările și îmbunătățește performanța.
- **Activități sportive:** Participarea la diverse sporturi (fotbal, baschet, volei) dezvoltă abilități motorii, coordonare și spirit de echipă.
- **Exerciții de forță și flexibilitate:** Îmbunătățirea forței musculare și a flexibilității prin exerciții specifice contribuie la o condiție fizică optimă.

2. Demonstrațiile practice

Demonstrațiile efectuate de profesori sau antrenori sunt esențiale pentru a arăta tehnici corecte și pentru a corecta greșelile elevilor. Acestea oferă un exemplu vizual clar și facilitează învățarea prin observare și imitație.

3. Feedback-ul direct

Feedback-ul oferit în timpul lecțiilor este crucial pentru îmbunătățirea performanței. Profesorii și antrenorii corectează imediat greșelile și oferă sfaturi pentru optimizarea tehnicilor și mișcărilor.

4. Evaluările fizice periodice

Testele și evaluările fizice periodice sunt folosite pentru a măsura progresul elevilor. Acestea includ teste de duranță, forță, flexibilitate și coordonare, oferind o imagine clară a nivelului de fitness și a zonelor care necesită îmbunătățiri.

Metode digitale în Educația Fizică

1. Aplicații și platforme de fitness

Tehnologia a revoluționat educația fizică prin introducerea aplicațiilor și platformelor de fitness. Acestea oferă:

- **Programe de antrenament personalizate:** Elevii pot urma planuri de antrenament adaptate nevoilor lor individuale.
- **Monitorizarea progresului:** Aplicațiile permit urmărirea detaliată a performanței și progresului în timp real.

2. Dispozitive de monitorizare a activității

Ceasurile inteligente, brățările de fitness și alte dispozitive de monitorizare sunt folosite pentru a înregistra parametrii fizici, cum ar fi ritmul cardiac, numărul de pași, calorii arse și durata exercițiilor. Aceste date sunt analizate pentru a ajusta antrenamentele și pentru a asigura o dezvoltare fizică optimă.

3. Realitatea virtuală (VR) și realitatea augmentată (AR)

Tehnologiile VR și AR creează medii interactive și captivante pentru antrenamente și jocuri. Acestea oferă o modalitate inovatoare de a practica tehnici sportive, de a îmbunătăți coordonarea și de a motiva elevii.

4. Analiza video

Filmarea și analiza video sunt folosite pentru a evalua tehnica și performanța sportivilor. Prin revizuirea înregistrărilor, antrenorii și elevii pot identifica greșelile și pot implementa corecțiile necesare.

Integrarea metodelor clasice și digitale

Integrarea metodelor clasice și digitale în educația fizică aduce multiple beneficii:

- Personalizare: programele de antrenament pot fi adaptate nevoilor individuale ale fiecărui elev, folosind date colectate prin dispozitive digitale.
- Motivație crescută: tehnologiile moderne, cum ar fi VR și AR, fac antrenamentele mai atractive și mai captivante, crescând motivația elevilor.
- Monitorizare continuă: dispozitivele de monitorizare permit urmărirea continuă a progresului și ajustarea antrenamentelor în timp real.
- Feedback precis: analiza video și feedback-ul digital oferă informații detaliate și precise pentru îmbunătățirea tehnicii și performanței.

În concluzie, putem spune că educația fizică și sportul beneficiază enorm de pe urma combinației dintre metodele clasice și cele digitale. În timp ce metodele tradiționale rămân esențiale pentru formarea unei baze solide de cunoștințe și abilități, tehnologiile digitale aduc un plus de eficiență și personalizare. Împreună, aceste metode contribuie la o educație fizică mai completă, mai interactivă și mai adaptată nevoilor individuale ale fiecărui elev. Astfel, viitorul educației fizice va continua să îmbine tradiția cu inovația, asigurând o dezvoltare holistică a elevilor și sportivilor.

Bibliografie

1. Badea, L. (2018). *Metode Clasice de Antrenament Sportiv*. Editura Sportul Românesc, p. 123-145.
2. Ciobanu, I. (2019). *Tehnologia și Performanța în Sport*. Editura Tehnică, p. 200-225.
3. Dumitrescu, G. (2020). *Educația Fizică în Școala Modernă*. Editura Didactică și Pedagogică, p. 88-102.
4. Filip, R. (2018). *Monitorizarea Activității Fizice prin Tehnologii Digitale*. Editura Politehnica, p. 145-160.
5. Popescu, D. (2020). *Impactul Tehnologiei asupra Educației Fizice*. Editura Universității din Cluj, p. 170-190.

JOCURILE DIGITALE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREȘCOLAR

Prof. învățământ preșcolar ONOIU IONELA

G.P.P.NR.47 MUN.PLOIEȘTI

Datorită dezvoltării tehnologiei informației și comunicațiilor, grădinița trebuie să se reinventeze pentru a oferi copiilor tot ceea ce au nevoie pentru a se dezvolta, deoarece motivarea reprezintă un punct cheie al învățării eficiente, iar motivarea se obține prin feedback, răspunsuri, gândire și implicare activă pentru ca obiectivele să fie îndeplinite.

Introducerea tehnologiilor digitale în actul educațional nu este utilă doar pentru faptul că mediul digital este un mediu prietenos cu copiii și care stârnește curiozitatea acestora. Principiul pe care se bazează folosirea în scopuri educative este că permite atât copiilor cât și cadrelor didactice, accesul la informații de actualitate ce se află în baze de date, muzee, biblioteci online. În acest mod se poate experimenta și interacționa direct cu specialiștii domeniului respectiv, se pot prezenta idei, se pot realiza schimburi de resurse prin e-mail, chat și video conferințe. Cadrele didactice pot realiza excursii virtuale în centre de cercetare, în muzee de știință sau artă, în acele spații în care, fără internet nu ar avea acces.

Învățarea cu ajutorul jocurilor digitale se axează pe simulare, pe descoperire, joc de rol, cu scopul de a evita diferențele dintre teorie și practică. Prin intermediul jocului digital, copiii experimentează și să investighează o problemă simulată într-un mod practic și pragmatic. Avantajul utilizării jocurilor de simulare într-o situație educațională este că oferă ocazia copiilor de a depăși problemele și situațiile autentice într-un mediu sigur. În rezolvarea problemei prin intermediul jocului digital, care uneori presupune și greșeli, devierea, urmărirea unui drum eronat, jucătorii învață prin experiența de a-și corecta greșelile, de a reîncerca și readapta metode, procedee, judecăți. Jocuri de simulare urmărește atât pe motivația cât mai ales pe implicarea și pe dezvoltarea abilităților copiilor – factorii importanți ai învățării.

Folosirea tehnologiilor moderne, a calculatorului în educația preșcolară facilitează transmiterea și însușirea unor cunoștințe într-un mod captivant pentru copii. Astfel, procesul educațional devine mult mai eficient. Copiii învață prin joc, sunt puși în situația de a identifica soluții și de a lua hotărâri prin joc pentru rezolvarea problemelor.

Calculatorul reprezintă un mijloc de instruire care captează atenția copilului în timpul activității de învățare. În ziua de astăzi, calculatorul este utilizat direct sau indirect, acesta fiind un partener de lucru al omului, și de “joacă” al copilului.

Mulți dintre copii dețin cunoștințe minime referitoare la folosirea calculatorului având acasă calculator pe care îl utilizează în desfășurarea unei game variate de jocuri. Nu toate jocurile sunt adaptate specificului vârstei și sunt educative. În combinație cu celelalte mijloace didactice se poate folosi calculatorul, acesta reprezentând un instrument didactic ce poate fi utilizat în scopul dezvoltării tuturor activităților desfășurate în sala de grupă. Calculatorul a ajuns parte din spațiul socio-cultural al copilului, dezvoltându-i limbajul și comunicarea non-verbală și oferindu-i situații de a găsi soluții. Imaginația și creativitatea, la copiii preșcolari, îmbracă noi forme, fiind

într-o perioadă continuă de dezvoltare. Formarea competențelor prezentate în curriculum se realizează nu doar prin folosirea unor metode clasice de predare-învățare-evaluare, ci este necesară învățarea diferențiată individuală, pe nivele de vârstă, și cu sprijinul softurilor educaționale, acest lucru conducând la realizarea unei educații de calitate.

Activitățile realizate cu ajutorul calculatorului prezintă o nouă strategie de lucru a educatoarei cu copiii, având numeroase valențe informative și formative, reprezentând o nouă modalitate de instruire. În aceste condiții, este justificată introducerea învățământului asistat de calculator încă de la vârste fragede, când copilul poate asimila foarte ușor lucrul cu aceste instrumente indispensabile viitorului sau imaginile prezentate pe calculator au o altă calitate, un alt impact asupra copilului față de plansele folosite curent în activitățile instructive- educative.

Față de metodele și uneltele clasice de predare, conținutul în format digital aduce un plus de netăgăduit.

Pentru copiii din grădiniță, transpunerea obiectivelor didactice printr-un joc educativ desfășurat pe calculator îi determină pe aceștia acceptate în mod inconștient sarcinile propuse pentru că acestea pot fi realizate mai ușor. În acest mod parcurgând povestea propusă și participând la jocul propus, copilul își însușește cunoștințe fără a i se părea grea activitatea de învățare. Prin combinarea celor trei elemente: joc, tehnologia modernă și obiective se realizează finalitatea propusă în actul educațional. Mediul atractiv, cu personaje drăguțe care îi transmit anumite sarcini, îl transpun în spațiul virtual, iar copilul nu resimte presiunea rezultatului. Rezultatele sale sunt percepute ca o finalitate a propriilor acțiuni. Scenariul didactic este foarte important: obiectivele educaționale sunt transpuse în joc pentru a fi atractive. Comparativ cu metodele clasice de învățare, în care obiectivele sunt precizate concret, sarcinile cuprinse într-un joc educațional sunt atractive și antrenante.

Jocurile educative pot aborda diferite subiecte care au rolul de a forma anumite priceperi, deprinderi, comportamente. Fiecare obiectiv stabilit necesită o abordare creativă și diferită.

Jocurile educaționale presupun în special obiective educaționale, apoi interactivitate, atractivitate și mișcare. Prin ele se dezvoltă atenția și imaginația utilizatorului. Reprezintă o valoare cognitivă incontestabilă și mijloc de joacă foarte atractiv. Softul educațional realizat pentru copii este educativ, distractiv și interactiv. Softurile educaționale se clasifică după funcția pedagogică pe care o pot îndeplini în cadrul unui proces de instruire: exersare, prezentare interactivă de noi cunoștințe, prezentarea unor modele ale unor fenomene reale (simulare), verificarea cunoștințelor, dezvoltarea unor capacități sau aptitudini printr-o activitate de joc.

Softurile PitiClic, Logico sau Pro-Edu ajută preșcolarii să învețe ceasul, rolul igienei, noțiuni despre animale. În cadrul acestora copiii pot descoperi mai multe variante de joc. Preșcolarii își pot dezvolta cunoștințele, rezolvând sarcinile primite. În cadrul altor jocuri interactive, copilul este recompensat cu o diplomă pe care își poate nota numele sau cu lucrarea pe care a avut de realizat o jucărie, un mijloc de transport, o colorează și are posibilitatea de a le printa.

În concluzie, se poate afirma că jocurile digitale educative reprezintă un mijloc atractiv de realizare a obiectivelor propuse în cadrul activităților din grădiniță. Cadrul didactic trebuie să

stăpânească foarte bine tehnologia digitală, să ofere copiilor posibilitatea de a explora și desfășura diferite tipuri de joc, adaptate nivelului vârstei și care să fie în concordanță cu tema abordată. În acest mod, învățarea devine plăcere, iar copiii se vor implica activ în cadrul fiecărei activități.

Bibliografie

- Cristea, I.M., Jocul didactic – teorie și aplicații, Sillabus, Academia,2015
- MECT. Curriculum pentru învățământul preșcolar. MECT, 2008.
- Neacșu, I. Metode și tehnici de învățare eficientă. Editura Militara, București, 1990.
- Ordean, Grațian. Primii pași în lumea calculatoarelor. Editura Sigma Plus, Deva, 2001.
- Oprea, C. L. Strategii didactice interactive. Editura Didactică și Pedagogică, București, 2007
- Cioflica, B. Iliescu, „Prietenul meu, calculatorul”, (Ghid de utilizare pentru preșcolari), Ed. Tehno-Art, Petroșani, 2003.
- TEHNE- Centrul pentru Inovare în Educație. Impactul formativ al utilizării AEL în educație. București, 2004.

Importanța realității virtuale în educație-studiu

Prof. Opincariu-Mihinda Mihaela
Colegiul Național „Horea, Cloșca și Crișan” Alba Iulia

În era tehnologiei digitale, educația este într-o continuă transformare, cu tot mai multe instrumente și resurse disponibile pentru a îmbunătăți procesul de învățare. Printre acestea, realitatea virtuală (RV) a devenit tot mai populară în mediul educațional. Este important ca oamenii să învețe din propriile experiențe, iar realitatea virtuală reprezintă modalitatea prin care acestea pot fi atinse atât în sala de clasă cât și acasă. Într-o lume în care este greu să canalizezi atenția elevilor, realitatea virtuală îi ajută să se implice în procesul de învățare. Studiile realizate pe eșantioane de profesori relevă dorința tot mai mare a cadrelor didactice de a utiliza această modalitate revoluționară de învățare pe viitor. Principala problemă pentru o utilizare mai largă o reprezintă fondurile pentru achiziționarea acestor dispozitive necesare unei întregi clase de elevi.

Printre beneficiile realității virtuale se pot număra:

1. Imersiunea în conținut educațional

RV oferă elevilor oportunitatea de a experimenta subiectele de învățare într-un mediu tridimensional și interactiv. De exemplu, în timp ce studiază istoria antichității, elevii pot fi teleportați în vechiul Egipt sau în Roma antică, explorând situri arheologice și chiar interacționând cu personaje istorice virtuale. Această imersiune în conținutul educațional face ca învățarea să fie mai captivantă și mai concretă, facilitând înțelegerea și reținerea informațiilor.

2. Experiențe de învățare personalizate

RV poate oferi experiențe de învățare personalizate, adaptate stilului și ritmului de învățare al fiecărui elev. Prin intermediul aplicațiilor RV, profesorii pot crea scenarii educaționale variate și pot adapta nivelul dificultății în funcție de nevoile individuale ale elevilor. Astfel, fiecare elev poate învăța într-un mod care îi este mai potrivit, maximizându-și potențialul de învățare.

3. Simulări realiste și experiențiale

RV permite crearea de simulări realiste și experiențiale pentru a ajuta elevii să înțeleagă concepte complexe sau să dezvolte abilități practice. De exemplu, în domeniul științelor, elevii pot experimenta

fenomenele naturale, precum procesele biologice sau fizice, într-un mod interactiv și sigur. În plus, în domeniul medicinei, RV poate fi utilizată pentru a simula proceduri chirurgicale sau pentru a dezvolta abilități de diagnosticare.

4. Acces la resurse educaționale globale

Prin intermediul realității virtuale, elevii pot avea acces la resurse educaționale globale, indiferent de locația lor geografică. Ei pot vizita muzee, laboratoare de știință sau locuri istorice importante din întreaga lume fără a părăsi sala de clasă. Această accesibilitate la resurse educaționale extinde orizonturile de învățare ale elevilor și îi expune la diverse culturi și perspective.

5. Motivare și angajament crescute

Utilizarea realității virtuale în procesul de învățare poate crește nivelul de motivare și angajament al elevilor. Experiențele interactive și captivante oferite de RV stimulează curiozitatea și creativitatea elevilor, transformând învățarea într-o experiență plăcută și memorabilă. Elevii sunt mai predispuși să-și asume riscuri în procesul de învățare și să-și dezvolte abilitățile critice și analitice.

În concluzie, realitatea virtuală are un potențial imens de a transforma educația și de a îmbunătăți experiența de învățare pentru elevi. De la crearea unor medii de învățare captivante și personalizate până la oferirea de experiențe de învățare practice și globale, RV deschide noi posibilități pentru educația secolului XXI. Cu toate acestea, este important ca utilizarea realității virtuale în educație să fie integrată în mod corespunzător în programele de învățare și să fie susținută de resurse și formare adecvate pentru profesori. Prin exploatarea potențialului realității virtuale, educația poate deveni mai accesibilă, mai captivantă și mai eficientă, contribuind astfel la formarea unei generații de elevi pregătiți să facă față provocărilor și oportunităților lumii moderne.

Bibliografie

1. Preluat de pe <https://vrsolutions.tech/2019/02/04/cum-influenteaza-vr-ul-educatia/>, accesat în 24.06.2024
2. Preluat de pe <https://www.vrstudio.ro/viitorul-educatiei-este-realitatea-virtuala/> , accesat în 24.06.2024

DEZVOLTAREA COMPETENȚELOR DE LECTURĂ PRIN ACTIVITĂȚI SPECIFICE DISCIPLINEI LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

Motto:

„Cetim ca să trecem examene (deci lectura studiu), ca să omorâm timpul (deci lectura de loisir) sau cetim din profesiune (deci lectura informativă). Lectura ar putea fi un mijloc de alimentare spirituală continuă, nu numai un instrument de informație sau de contemplație”.
(Mircea Eliade)

Lectura reprezintă activitatea intelectuală de bază a elevului. Între activitățile, procesele și necesitățile de învățare școlară autentică, lectura ocupă locul central ca activitate intelectuală, dar și spirituală, de formare-dezvoltare a personalității. De aceea, competența de lectură a fost considerată dintotdeauna o condiție a reușitei elevului în școală, apoi – un mijloc de acces la cunoașterea generală și specializată. De aici importanța actului lecturii școlare în paradigma generală a învățării și necesitatea formării-dezvoltării competenței de lectură pe parcursul întregii sale vieți.

În școală, elevul citește pentru a îndeplini aproape toate funcțiile actului de lectură: pentru a se informa, pentru a învăța, pentru a cunoaște, pentru a înțelege, a descifra, a face ceva sau a zice despre ceva în legătură cu textul citit, a cerceta, a găsi un răspuns la o întrebare sau o soluție de rezolvare a unei probleme, pentru a-și imagina, a aprecia, a produce sensuri globale sau parțiale în baza textului citit. În acest sens, activitatea de lectură școlară poate fi caracterizată ca un tip general de învățare, ce se realizează în cadrul tuturor disciplinelor de învățământ, dar într-un mod specific fiecărui obiect, de aceea competența de lectură ar trebui considerată una transversală, transdisciplinară.

Plecând de la caracterul general al activității de lectură școlară, specialiștii în teoria literaturii și didactica lecturii disting mai multe tipuri de lectură:

- a) lectură de informare, de documentare și de cercetare, în cazul istoriei, geografiei, biologiei etc.;
- b) lectură literară, care poate fi: de înțelegere, explicativă, interpretativă și, mai nou, lectură metodică, realizată în cadrul disciplinelor limba și literatura română, limbile materne, limbile străine;
- c) lectura de descifrare a simbolurilor, a formulelor, graficelor sau a schemelor, în cazul fizicii, matematicii, chimiei, informaticii;
- d) lectura notelor muzicale pe un portativ sau de descifrare a unei imagini, în cazul artelor plastice;
- e) lectura de destindere / de plăcere sau recreativă etc.

Așadar, în instanța școlară, lectura apare ca o activitate intelectuală de bază a elevului, desfășurată în cadrul tuturor disciplinelor școlare, dar formarea competenței de lectură devine prioritară în cadrul disciplinelor cuprinse în aria curriculară „Limbă și comunicare” – limba și literatura română, limbi străine, limbi materne, literatura universală, înscriindu-se într-un proces educațional flexibil și dinamic, implicând activități de înțelegere și de receptare, decodare și interpretare, transformare și producere de noi sensuri și valori. Finalitățile de bază ale acestui

proces de lectură îl formează atât spectrul larg de *competențe specifice* (de înțelegere și de receptare, de decodare și interpretare, de comunicare orală și scrisă etc.), precum și *trăsăturile caracteriale, comportamentele* elevului – valori obținute exclusiv prin educația literar-artistică, susține Vl. Pâslaru [5, p. 24].

Asfel, se ia în discuție *pluralitatea* actului de lectură, sugerându-se să se realizeze mai multe tipuri de lectură pe același text, pentru o mai bună înțelegere a mesajului și a conținutului acestuia.

Conceptul de competență școlară, luat ca finalitate a instruirii și a formării elevului, urmărește mai multe obiective.

La nivel european, conceptul de *competență* a fost definit drept „o combinație particulară de cunoștințe, abilități și atitudini adecvate contextului de care are nevoie fiecare individ pentru împlinirea și dezvoltarea personală și profesională, pentru cetățenia activă, pentru incluziunea socială și pentru angajare pe piața muncii” (*Memorandum privind învățarea permanentă*, 2001), iar în 2006 a fost elaborat un Cadru de referințe pentru competențele-cheie, prin care sunt stabilite 8 domenii de competențe-cheie de format în perioada școlarității: comunicarea în limba maternă, comunicarea într-o limbă străină, competențe de bază în matematică, științe și tehnologie, competența digitală, a învăța să înveți, competențe interpersonale și civice, competențe antreprenoriale și competențe culturale / interculturale.

Asfel, conform programei actuale de limba și literatura română pentru gimnaziu, *idealul educațional al școlii românești constă în dezvoltarea armonioasă a individualității umane, în formarea personalității autonome și în asumarea unui sistem de valori care sunt necesare pentru împlinirea și dezvoltarea personală*, iar disciplina limba și literatura română *vizează construirea profilului absolventului de gimnaziu, având ca obiectiv atingerea unui nivel intermediar de deținere a competențelor – cheie*.

Tot în programa școlară actuală sunt menționate și competențele-cheie formate la disciplina limba și literatura română. Acestea sunt: *comunicarea în limba maternă și sensibilizarea și exprimarea culturală*, care se desfășoară în funcție de particularitățile de vârstă ale elevilor și profilului absolventului de gimnaziu.

Competența de *comunicare în limba maternă* se axează pe:

- *Căutarea, colectarea, procesarea de informații și receptarea de opinii, idei, sentimente într-o varietate de mesaje ascultate / texte citite;*
- *Exprimarea unor informații, opinii, idei, sentimente, în mesaje orale sau scrise, prin adaptarea la situația de comunicare;*
- *Participarea la interacțiuni verbale în diverse contexte școlare și extrașcolare, în cadrul unui dialog proactiv.*

Competența de *sensibilizare și exprimare culturală* sprijină elevul în procesul complex de a înțelege rolul identității culturale și lingvistice pentru dezvoltarea armonioasă, adecvată contextului social, fiind susținută prin activități specifice de tipul:

- *Aprecierea unor elemente definitorii ale contextului cultural și ale patrimoniului național și universal;*
- *Realizarea unor lucrări creative folosind diverse medii, inclusiv digitale, în contexte școlare și extrașcolare;*
- *Participarea la proiecte și evenimente culturale organizate în contexte formale și nonformale.*

Limba și literatură română este o disciplină complexă care cuprinde trei componente: lingvistică, interrelațională și estetică și culturală. Aceasta din urmă vizează studiul literaturii

române care trebuie să respecte particularitățile de vârstă și interesele de lectură ale elevilor și propune o abordare pragmatică, vizând dezvoltarea și stimularea creativității, a libertății de receptare și a plăcerii lecturii, cu scopul de a înțelege valorile universale și importanța raportării la acestea.

Astfel, competențele de lectură ar trebui să aibă un rol decisiv pentru fiecare dintre noi, deoarece este o competență-cheie necesară omului pe tot parcursul vieții. De aici derivă și celelalte competențe specifice:

- de lectură fluentă, expresivă a diverselor tipuri de texte;
- de receptare adecvată a mesajului global al textului citit;
- de înțelegere detaliată a universului ideatic descris în text;
- de analiză și de interpretare a unei tipologii variate de texte;
- de rezumare a textului citit (în cazul textului narativ);
- de percepere a construcției interioare a textului;
- de formulare a unor opinii în legătură cu textul citit etc.

În gimnaziu, programele actuale pun accent pe dezvoltarea strategiilor de lectură și pe cunoașterea trăsăturilor unor tipuri de texte (nonliterare – știri, articole, reclame etc. – și literare – basm, nuvelă, schiță, pastel, baladă, comedie), urmărind formarea unui cititor care să înțeleagă ceea ce citește. Perspectiva comunicativă a programei presupune înțelegerea lecturii ca proces de comunicare, în care cititorul activează cunoștințele și experiențele ce-l ajută să construiască o interpretare a textelor pe care le citește.

Programele menționează clar finalitățile lecturii în gimnaziu. În esență, acestea propun formarea unui cititor care, prin lectură, să înțeleagă mai bine lumea în care trăiește și pe sine însuși. De aceea, selecția textelor nu este totul. Cred că modul în care profesorul abordează acele texte este esențială. Doar profesorul care face eforturi, care e la curent cu aparițiile recente și care dovedește creativitate și viziune didactică poate să le dezvolte elevilor gustul pentru lectură, competențele de lectură și să-i facă să devină cititori pe tot parcursul vieții.

Multe cercetări privind lectura spun că, de fapt, copiii și tinerii de azi citesc la fel de mult, poate chiar mai mult decât cei din generațiile anterioare, dar citesc altfel, și „texte“ mai diverse (între care și mesaje de pe rețele de socializare). De aceea, e bine ca profesorul să știe ce interese de lectură au elevii, ce medii folosesc pentru a citi, spre a putea face legături între ceea ce citesc pentru școală și ceea ce citesc și cum citesc în timpul liber.

Cred că lectura rămîne, încă, una dintre căile importante de formare și dezvoltare personală. Iar rolul profesorului este acela de a o menține vie, ba chiar de a o face atractivă. “Lectura este, încă, o modalitate esențială prin care chiar și copiii de azi pot înțelege lumea și se pot înțelege mai bine pe ei înșiși. Profesorii nu pot ignora acest rol fundamental al lecturii. Cred că mulți dintre ei pot selecta texte relevante pentru elevii lor și pot propune abordări care să provoace inteligența, imaginația, sensibilitatea și creativitatea elevilor. Depinde doar de profesor cum reușește să facă acest lucru. Dacă profesorul nu încearcă, elevul îl va ignora. Câtă vreme există o asociație a profesorilor de română (ANPRO), cercuri și cluburi de lectură, edituri care scot cărți pentru copii, profesorul nu e tocmai singur în acest efort.” (Florentina Sâmișăian)

La vârsta școlară, lectura are un rol hotărâtor în îmbogățirea și dezvoltarea cunoștințelor elevilor, în formarea gustului pentru citit, în cultivarea și îmbogățirea limbajului prin formarea și dezvoltarea unui vocabular adecvat.

Una dintre cerințele învățământului modern este aceea a formării la elevi a deprinderilor de studiu individual și de muncă independentă, a capacității de a gândi creator, de a soluționa individual sau prin conlucrare multitudinea de probleme cu care se confruntă în anii de școală.

Trezirea interesului și a gustului pentru lectură implică pentru școală o responsabilitate incontestabilă. Lectura literară pune la dispoziția copilului cunoștințe despre mediul înconjurător, despre viața oamenilor și a animalelor, despre trecutul istoric al poporului, despre muncă și profesioni, educație cultural-artistică și moral-religioasă.

Criza lecturii în rândul elevilor, scăderea apetitului pentru carte în favoarea TIC și dificultățile în abordarea liricului m-au determinat să caut noi modalități prin care să readuc elevul în bibliotecă și în contact direct cu textul, paradoxal prin materiale/aplicații din zona media.

Lectura necesită nu numai îndrumare, ci și control. Sondajul în lectura particulară trebuie să constituie o cerință obligatorie, manifestată în cadrul verificării cunoștințelor elevilor. Controlul lecturii elevilor trebuie să fie o activitate permanentă a învățătoarei/ profesorului de limba și literatura română, spre a preveni comoditatea, efectuarea unei lecturi facile, superficialitatea, neglijarea cărților. Pentru evaluarea lecturii, în funcție de scopul urmărit, se vor putea parcurge următoarele modalități:

Verificarea caietelor de lectură suplimentară sau a fișelor de lectură: se face periodic, iar corectarea acestora oferă indicii despre ce citește elevul, ce reține din ceea ce citește, cum înregistrează informațiile, cum selectează date și personaje semnificative. Corectarea acestor caiete/fișe este urmată de analiza concluziilor în fața întregii clase, cu prezentarea aspectelor pozitive și negative.

Convorbirile cu clasa și individuale despre lecturile elevilor: sunt foarte utile, deoarece oferă informații cât mai multe și cât mai precise asupra materialului citit, elevii beneficiind și de întrebările ajutătoare ale cadrului didactic.

Importanța lecturii este evidentă și mereu actuală. Lectura este un instrument care dezvoltă posibilitatea de comunicare între oameni, făcându-se ecoul capacităților de gândire și limbaj. Lectura elevilor este un act intelectual esențial, care trebuie îndrumat și supravegheat de școală și de familie.

„Cartea este un ospăț al gândurilor la care oricine este poftit.” Dacă vom ști să trezim interesul elevilor noștri pentru citit, dacă îi vom îndruma, verifica și stimula în acest scop, vom crește generații care vor simți o „sete” permanentă pentru citit, pentru cunoaștere, pentru lărgirea orizontului lor cultural, ceea ce se va răsfrânge pozitiv asupra vieții și activității lor, căci, așa cum spunea Miron Costin: „Nu e alta mai frumoasă și mai de folos în toată viața omului zăbavă decât cetitul cărților”.

PROF. OPREA ADRIANA – ANCUȚA, ȘCOALA GIMNAZIALĂ “ELENA DOAMNA”, PLOIEȘTI

Bibliografie selectivă

1. P. Cornea, *Introducere în teoria lecturii*, Editura Minerva, București, 1988.
2. O. Costea, *Didactica lecturii. O abordare funcțională*, Editura Institutului European, Iași, 2006.
3. M. Hadârcă, *Metode și tehnici de evaluare autentică a competenței de lectură*, în „Limba Română”, nr. 3, 2014, p. 20-30.
4. A. Pamfil, *Limba și literatura română în gimnaziu. Structuri didactice deschise*, ediția a II-a, Editura Paralela 45, Pitești, 2000.

ELEMENTE DE DEONTOLOGIE
A EVALUĂRII
ÎN CONTEXTUL CREȘTERII CALITĂȚII ACTULUI EDUCAȚIONAL

Ce înseamnă evaluarea? Probabil a devenit o întrebare banală pentru mulți dintre noi, cadrele didactice, și poate și pentru unii elevi pentru care termenul continuă să se deprecieze, să nu mai însemne nimic. O simplă notă, poate, care pe mulți elevi îi lasă astăzi fără nicio reacție care să le stârnească câtuși de puțin interesul pentru învățatură.

Lăsând deoparte constatările care ne intrigă pe noi, profesorii, am observat că evaluarea este privită sub mai multe accepțiuni.

Nu trebuie să uităm nicio clipă de faptul că limba română este disciplina – mamă a școlii noastre care contribuie la formarea intelectuală, la educația morală și culturală a elevilor.

Dacă limba română nu este însușită temeinic, întregul proces de pregătire nu are o bază pe care să se dezvolte. Așadar, cunoașterea limbii române favorizează asimilarea cunoștințelor tuturor disciplinelor, iar profesorii de limba română au o mare responsabilitate față de elevi de a realiza prin lecție o interdisciplinaritate permanentă, formându-le astfel acestora caracterul, personalitatea, simțul estetic. Limba română contribuie la dezvoltarea gândirii și la modelarea sentimentelor, asigurând suportul evoluției intelectuale a elevului și posibilitatea integrării în viața socială. Rolul educatorului este, deci, de a-l ajuta pe elev să-și descopere vocația, cea dominantă a personalității care se manifestă prin convergența puterilor omului spre anume manifestări în direcția cărora el simte că se realizează pe sine.

A fi dascăl este o profesie nobilă, dar dificilă prin multitudinea de aspecte pe care le implică actul educațional în contextul social actual. Rolul de profesor implică cerințe diferențiate, el este transmitător de cunoștințe și educator, evaluator, dar și evaluat. Profesorul trebuie să aibă conștiința misiunii sale, având obligația de a organiza și reorganiza procesul de instruire. Elevii trebuie să fie exploratori activi, iar profesorul - ghidul care îi conduce pe traseul instruirii. Pentru a fi un bun ghid, profesorul trebuie să-și cunoască bine elevii, să știe modul în care aceștia învață, capacitățile lor și, mai ales, interesele. Din păcate, încă mai sunt profesori care lucrează în stilul învățământului tradițional, fără să țină cont de interesele elevilor sau de deprinderile și performanțele lor educaționale. De exemplu, activitatea diferențiată permite ca deosebirile dintre elevi să fie cunoscute și acceptate, acest aspect constituind baza de pornire în demersul instructiv-educativ. O activitate frontală poate fi astfel înlocuită, în funcție și de conținuturile lecției, cu o activitate pe grupe, pe echipe, simulând jocul, mai ales la cei mici, și favorizând învățarea.

Ca organizator al învățării, profesorul de limba română trebuie să fie preocupat atât de aplicarea principiilor didactice, a teoriei instruirii în transmiterea conținutului învățământului, cât și de implicațiile psihologice ale actului transmiterii, deoarece nu este doar un emițător de informații, ci și un antrenor care, stimulând gândirea elevilor, creează premise pentru ca aceștia

să ajungă la o mai bună înțelegere a problemelor. Aceasta implică, în primul rând, o bună cunoaștere a colectivului de elevi, pentru a putea alege metodele adecvate, pentru a putea trezi interesul elevilor și a stimula performanțele, pentru a crea o atmosferă prielnică studiului. Asupra profesorului planează aproape constant o tensiune generată de schimbările care apar permanent în sfera admiterii într-o treaptă superioară de învățământ, indiferent că aceasta se numește *Capacitate, Admitere, Testare națională, Teză cu subiect unic* sau *Evaluare Națională*. Adevăratul profesor se bucură alături de elevii săi de reușite sau suferă din cauza eșecului odată cu aceștia. El nu poate fi un spectator, ci un participant implicat direct în actul educativ, astfel încât rezultatele elevilor sunt și rezultatele profesorului, din care poate trage concluzii și din care poate optimiza procesul instructiv – educativ. Intervenția sa la momentul oportun poate preveni eșecul sau poate îmbunătăți situația școlară, facilitând astfel succesul elevilor.

În procesul de predare – învățare - evaluare, comunicarea ocupă un rol important, indiferent de modul ei de manifestare, orală sau scrisă, verbală sau nonverbală, oficială sau familiară. Comunicarea didactică trebuie să se transforme într-un dialog continuu între educator și educat, între profesor și elev. Acesta din urmă trebuie să fie un participant activ în procesul propriei educații, devenind un utilizator al cunoștințelor acumulate, și nu un depozitar de informații. O serie întreagă de metode didactice bine aplicate pot induce elevului cunoștințele de care va avea atâta nevoie mai târziu. Elevul trebuie învățat să gândească, trebuie îndrumat la ce îi sunt folositoare astfel de cunoștințe, trebuie învățat să învețe și cum să învețe, prin metode atractive pentru o lume aflată în continuă schimbare, fără ca acesta să simtă povara „cunoștințelor ce trebuie achiziționate”. Deși uneori scopul informativ al comunicării este doar de a transmite informații minimale, totuși ea trebuie să se transforme într-un schimb de opinii, în exprimarea punctelor de vedere privind noțiunile predate, textele studiate. Problematizarea, brainstormingul sunt doar două dintre metodele ce ar trebui utilizate la clasă de către profesori. Creând situații problemă sau adresând întrebări cu multe variante de răspuns, profesorul provoacă elevul la meditație, la alegerea și susținerea punctului de vedere. În raport cu situația creată, elevul poate avea diferite reacții, manifestate sub diverse forme: emoție estetică, trezită de lectura unui text literar, abilități de exprimare corectă, în conformitate cu normele limbii literare, competența de a comunica etc., stimulându-le astfel creativitatea, subiectivitatea, originalitatea, mai ales într-o lecție de literatură.

În contextul educațional actual, problema evaluării devine partea cea mai importantă, acumulând factori cu o mare putere de decizie în procesul instructiv – educativ. Atât profesorul cât și elevul sunt implicați în această ecuație, fiind interesați în realizarea unei evaluări obiective, bazată pe criterii unitare, cunoscute și aplicate în practica școlară curentă.

În procesul de învățământ, activitățile de predare – învățare – evaluare sunt în strânsă interdependență. Evaluarea implică noțiunea de feed-back și cuprinde trei etape importante: *măsurarea* rezultatelor școlare (prin probe scrise, orale, practice, proiecte, portofolii etc.), *aprecierea* acestor rezultate pe baza unor criterii unitare (bareme de corectare și de notare, descriptorii de performanță etc.) și *formularea concluziilor* desprinse în urma interpretării rezultatelor obținute în vederea adoptării deciziei educaționale adecvate. Pentru optimizarea rezultatelor de la examene, evaluarea curentă are un rol major, în sensul că sunt implicate diverse strategii, tehnici, instrumente de către profesori care sunt pregătiți pentru a aplica diferite instrumente și metode de evaluare cu care aceștia îi familiarizează pe elevi pentru evaluarea sumativă de tip simulare și apoi examen.

Un rol important în procesul evaluării îl are și autoevaluarea elevului care are nevoie să se autocunoască. Acest fapt are multiple implicații în plan motivațional și atitudinal. Ca și

profesorul care conduce activitatea didactică, elevul are nevoie de puncte de referință care să-i definească rolul, ajutându-l să-și conștientizeze progresele și achizițiile făcute, să-și elaboreze stilul propriu pentru a se putea situa personal în raport cu exigențele de învățare.

În ceea ce privește valoarea deontologică a evaluării, aceasta se află în strânsă legătură cu valorile deontologice ale profesiei de educator care trebuie să respecte principiile specifice acestei activități. Un bun educator trebuie să aplice, din punct de vedere etic, normele și obligațiile specifice activității profesionale, tot ce ține de datorie, de disciplina predată, de caracterul și de normele obligației morale în general.

Evaluatorul trebuie să fie obiectiv în notare și să țină cont de instrumentul și de tehnicile de evaluare și nu subiectiv, punând accent pe interese sociale, sau corectând sub influența lucrărilor bune sau mai puțin bune (efectul de halo sau de proximitate sau de similaritate). Astfel, un bun evaluator trebuie să îndeplinească o serie de criterii ce stau la baza selecției lui profesionale: *profesionalismul* de care trebuie să dea dovadă permanent și dimensiunea *aitudinii* pe care o adoptă în procesul evaluativ, din care rezidă o serie de calități ce trebuie respectate de către profesorul – evaluator: o bună pregătire de specialitate, capacitatea de a măsura corect performanțele elevilor, capacitate discriminativă, abilități organizatorice și de lucru în echipă, capacitatea de a analiza cu precauție și cu responsabilitate informațiile primite și de a-și elabora strategii proprii de colectare a datelor pentru procesul de predare – învățare – evaluare în care este implicat, abilități de a face recomandări pentru optimizarea procesului de evaluare, asumarea elementelor de deontologie profesională asociate procesului evaluativ, asumarea efectelor directe și indirecte în cazul în care identifică o eroare sau o inadvertență de la principiile morale.

Din experiența profesională pe care am acumulat-o până acum la catedră, am constatat greșeli frecvent întâlnite în lucrările elevilor, lucrări cu caracter formativ sau sumativ de tip examen.

Astfel, unii elevi fac confuzii privind mijloacele interne de îmbogățire a vocabularului, iar alții nu recunosc părțile de vorbire sau de propoziție și nu se descurcă la analiza morfosintactică și sintactică și morfologică. Din lucrările scrise și din evaluările naționale unde se pune accent pe exprimarea scrisă și pe aspectele de ortografie și de punctuație sau pe elemente estetice, am observat că elevii nu folosesc corespunzător semnele de ortografie și de punctuație și nici nu știu să motiveze rolul lor.

La exercițiile de vocabular, elevii au demonstrat că nu știu să stabilească relații de sinonimie, antonimie, omonimie, fiind deficitari la acest aspect din cauză că ei nu mai citesc lectură suplimentară, motiv pentru care le este greu să realizeze o compunere de tip rezumat sau caracterizare de personaj.

Necitind lectură suplimentară, aceștia au un vocabular sărac, lapidar, formulează idei ilogice, uneori labirintice și neglijează structura unei compuneri.

Pentru optimizarea unei astfel de situații, cred cu deosebită convingere că îmbinarea permanentă a laturii teoretice cu cea aplicativă va da, pe viitor, roade.

Ceea ce stârnește atenția elevilor în acest moment este utilizarea tehnologiei sau metodele moderne de diverse tipuri. Așadar, să îmbinăm utilul cu plăcutul, pentru ca elevul să nu se simtă „închis” într-o permanentă stare de rutină a învățământului tradițional și să-l deprindem cu noi abilități de lucru prin mijloace moderne, determinându-l astfel să învețe.

**PROF. OPREA ADRIANA – ANCUȚA,
ȘCOALA GIMNAZIALĂ “ELENA DOAMNA”, PLOIEȘTI**

BIBLIOGRAFIE

1. *Ghid de evaluare la limba și literatura română* – Editura Aramis, București, 2001;
2. *Programele școlare pe discipline*, în vigoare.
3. Radu, I. T., (1981), *Teorie și practică în evaluarea eficienței învățământului*, București, E.D.P
4. Goia, Vistian – *Didactica limbii și literaturii române pentru gimnaziu și liceu*, Editura Dacia Educațional, Cluj – Napoca, 2002
5. Parfene, Constantin – *Metodica studierii limbii și literaturii române în școală; Ghid teoretico – aplicativ*, Editura Polirom, Iași, 1999
6. Ilie, Emanuela – *Didactica literaturii române*, Editura Polirom, Iași, 2008
7. Stoica, Marin – *Pedagogie și psihologie*, Editura Gheorghe Alexandru, Craiova, 2002.

EXPERIENȚE DIDACTICE ÎN CONTEXT EUROPEAN

OPREA IOANA ALEXANDRA

Școala Gimnazială „H. M. Berthelot” Ploiești

Dragostea pentru copii și pregătirea didactică sunt principalele condiții pe care trebuie să le îndeplinească orice cadru didactic, din orice colț al lumii ar preda. De asemenea, un profesor bun ar trebui să stăpânească foarte bine materia și să își trateze elevii în mod egal, dacă dorește să aibă parte de respectul lor și să fie ascultat. Cadrul didactic modern trebuie să fie curajos, să învețe el însuși pe măsură ce avansează, să se adapteze la o lume nouă. Un profesor modern trebuie să fie flexibil și adaptabil în era digitală modernă. Profesorii moderni măreți știu cum să facă față provocărilor în orice moment. Abilitățile profesorului modern înseamnă ca profesorul să fie și elev în aceeași măsură în care înseamnă ca profesorul să fie un ghid.

Școala românească a înregistrat progrese semnificative în ultimii ani sub toate aspectele. Libertatea de a realiza schimburi de experiență cu instituții de învățământ din Europa a reprezentat un real avantaj atât pentru elevi, cât și pentru cadrele didactice. Tehnologia, de asemenea, ne furnizează căi largi pentru dezvoltarea personală și relaționare în rețea, care nu pot fi ignorate. Un profesor care este întotdeauna dornic să învețe nu se va opri din creștere și din reușită niciodată. Este mai ușor ca oricând să te conectezi cu culturile și credințele lumii. În contextul unei societăți care se schimbă, dreptul la educație este unul din drepturile fundamentale ale omului și temelia unei societăți drepte, angajată pe calea progresului și prosperității. În ultima perioadă cadrele didactice s-au implicat tot mai mult în promovarea strategiilor privind asigurarea educației de calitate în școala românească la nivelul standardelor europene. Conferințele și simpozioanele internaționale promovează exemple de bune practici din țările partenere, foarte utile în dezvoltarea cadrelor didactice. Corectitudinea, disciplina și bunul simț sunt cuvintele cheie care se regăsesc tot mai des în caracterizarea unui cadru didactic al școlilor românești, valori pe care aceștia le promovează în rândul elevilor. Se încearcă în ultimii ani îmbogățirea programei școlare cu elemente cheie stabilite la nivelul Uniunii Europene și practici ale școlilor internaționale. Acest lucru vine în sprijinul elevilor care aleg să își continue studiile în străinătate.

Alinierea școlii românești la standardele europene este un drum lung cu multe piedici, mai ales cele de ordin financiar. Dotarea școlilor cu echipamente moderne de învățare prinde tot mai mult teren și în țara noastră. Sistemul de învățământ asigură rezolvarea uneia dintre cele mai dificile și mai importante probleme socio-umane - educația și pregătirea tinerei generații, a forței de muncă, a specialiștilor. De aceea, în mod firesc, filosoful german Immanuel Kant spunea ca "Educația este cea mai mare și mai grea problemă ce i s-a dat omului spre rezolvare".

În România, învățământul reprezintă o prioritate națională. În procesul integrării europene și al globalizării, sistemul de învățământ românesc este deschis relațiilor cu organismele internaționale de educație și relațiilor cu sistemele de învățământ din alte țări, fapt ce poate fi observat prin participarea țării noastre la realizarea unor programe educaționale internaționale. Toți cetățenii patriei au drepturi și șanse egale la învățătură, fără nicio discriminare de natură socială sau materială, de sex, rasă, etnie, religie, politică etc, garantându-se dezvoltarea și afirmarea personalității, dobândirea unei culturi și calificări profesionale, a unei educații diferențiate, în conformitate cu rezultatele în pregătire și aptitudinile fiecăruia. Statul, prin Ministerul Educației și Cercetării, asigură organizarea și funcționarea instituțiilor școlare de toate gradele, profilele și formele, sub toate laturile lor - organizatorice, de conținut, didactice și de evaluare. În România, potrivit prevederilor Constituției și ale Legii învățământului, învățământul de toate gradele se desfășoară în limba română, ca limbă oficială de stat, obligatorie pentru toți cetățenii români, indiferent de naționalitate. În consens cu aceste prevederi, planurile de învățământ cuprind un număr necesar de ore care să asigure însușirea temeinică a limbii române. Având la bază standarde internaționale privind drepturile persoanelor ce aparțin minorităților naționale, în România, potrivit legii, se asigură studiile și instruirea și în limbile minorităților naționale. Componentă principală a sistemului de învățământ, cadrul didactic face parte activ din reforma permanentă a învățământului. „Sarcina unui profesor este să stimuleze oameni aparent obișnuiți să facă un efort neobișnuit. Marea problemă nu constă în a identifica învingători, ci a îi transforma pe oamenii obișnuiți în învingători”, spunea K. Patricia Cross.

Pentru integrarea europeană a învățământului românesc, educația necesită schimbări calitative în conceperea și desfășurarea ei, astfel încât să se asigure întrepătrunderea instrucției școlare cu instrucția postșcolară ,aceasta a doua fiind strâns legată de ceea ce se definește ca educația adulților, într-un proces educațional, continuu, unitar, de educația permanentă.

Proiectele europene urmăresc desfășurarea unor activități care permit o mai bună informare a copiilor despre membrii U.E., determinând diferite unități de învățământ să lucreze împreună, ca parteneri, iar pe copii îi ajută să colaboreze unii cu alții, dându-le posibilitatea să-și exprime părerile și speranțele pentru viitor. Activitatea în cadrul acestor proiecte are o valoare pedagogică deosebită, deoarece contribuie la dezvoltarea comunicării, a încrederii, a înțelegerii, a solidarității și a toleranței reciproce, facilitând accesul liber la educație și la exprimare a copiilor și tinerilor prin intermediul activităților multiculturale și educative în spiritul respectului față de diversitate.

Gândite ca o acțiune de implicare a copiilor în problemele UE, proiectele ne oferă resurse informative, platforme de contacte internaționale, sugestii pentru activități ce se pot desfășura sub egida lor.

Deși rezultatele nu sunt vizibile imediat, important este ca demersul nostru să aibă continuitate pe tot parcursul școlarității, astfel încât, peste ani, copiii noștri să poată fi cetățeni

adevărați, capabili să înțeleagă schimbările și să ia decizii înțelepte, adaptându-și comportamentul în beneficiul colectiv și public.

BIBLIOGRAFIE:

Manolescu Marin, Evaluarea școlară, București, Meteor Press, 2004

Educația la granița dintre clasic și digital

Oprea Ana,

Seminarul Teologic Ortodox „Sf. Cuv. Dionisie Exiguul”/GPN Nr.51 Constanța

Dacă ar fi să definim cât mai simplu ce este educația digitală, am spune că reprezintă o modalitate inovatoare prin care tehnologiile moderne și instrumentele digitale sunt integrate astfel încât să sprijine procesul de predare și învățare. Practic, tradiționalul manual și clasică tablă neagră s-au transformat într-un ecran colorat și numeroase fișiere, imagini și video-uri educative, astfel încât copiii și tinerii să poată asimila mai ușor și rapid informațiile.

Chiar dacă educația digitală nu poate înlocui pe deplin metodele clasice de învățare, aceasta vine în sprijinul tinerilor dornici să exploreze și să asimileze informații noi prin diverse metode și cursuri practice, cu exerciții aplicate.

Deși în ultimii ani tehnologia și implicit educația digitală au luat amploare la nivel global, România se află printre țările cu cel mai mic procent de tineri alfabetizați digital din Europa. Conform datelor publicate de EUROSTAT, în anul 2019 România se afla pe ultimul loc în Uniunea Europeană în ceea ce privește procentul de tineri între 16 și 24 de ani care au competențe digitale de bază (doar 56%), în timp ce Croația, de exemplu, înregistra un procent de 97% din aceeași grupă de vârstă. Sunt competențe care asigură inclusiv accesul la școli, universități sau cursuri de formare și, mai ales într-un context în care totul s-a mutat în digital, ne putem da seama în ce măsură au fost și sunt afectați tinerii.

Principalele motive pentru care educația digitală din România este sub media celorlalte țări europene sunt:

- Lipsa de echipamente performante din școli
- Lipsa unui curriculum dedicat educației digitale încă de la grădiniță;
- Lipsa de profesori sau specialiști în domeniul digital în școli;
- Platforme educaționale insuficiente;
- Lipsa conexiunii la internet în anumite zone.

Termenul „digital” este asociat adesea cu flexibilitate, conectivitate și viitor, iar educația digitală le include pe toate acestea. Scopul principal al alfabetizării digitale timpurii este să-i încurajeze pe cei mici să îmbrățișeze schimbarea și inovația mult mai ușor dar și să-i învețe cum să creeze propriile produse virtuale. În plus, cu ajutorul unei baze solide în materie de cunoștințe în domeniul digital, copiii și tinerii nu doar că ar putea face față cu brio situațiilor similare cu cele întâmpinate în contextul pandemic, ci și la capitolul joburi și meserii ale viitorului.

Învățământul tradițional se bazează pe resurse fizice, cum ar fi manualele, creta sau tabla albă și alte mijloace de predare care se găsesc în mod obișnuit în sălile de clasă. Aceste resurse susțin procesul de învățare și facilitează activitățile practice.

Învățământul tradițional urmează, de obicei, un program fix, elevii participând la cursuri la ore și zile specifice pe parcursul săptămânii. Această structură ajută la stabilirea rutinei și a disciplinei în viața elevilor.

Educația tradițională este extrem de importantă în formarea abilităților sociale. Prin aceasta avem parte de primele interacțiuni, învățăm cum să ne comportăm în diverse situații și ajută la formarea propriei imagini și personalități. De asemenea, acest aspect facilitează relații sociale între elevi, din care se pot forma prietenii de lungă durată, care ajută la combaterea sentimentului de izolare sau singurătate.

Școala tradițională oferă cu siguranță o mai mare oportunitate în ceea ce privește ambiția și motivația școlară. În cadrul educației tradiționale există colegii de clasă care creează concurență. De asemenea, colegii de clasă se încurajează între ei și dezvoltă un sentiment de apartenență față de grupul clasei, care devine un motiv în plus să rămânem angrenați în studiu. Educația tradițională oferă în general cursuri care se desfășoară doar într-un anumit interval orar, care uneori nu este accesibil pentru toată lumea. Acest lucru poate fi un mare dezavantaj pentru persoanele care își doresc să studieze și să se ocupe și de alte activități extracurriculare în același timp.

De multe ori, profesorii care predau în cadrul instituțiilor de educație tradițională nu își bazează metodologia de predare pe stilul fiecărui elev și nu țin cont de preferințele și nivelul acestora. Fiecare elev are un stil aparte de a învăța și un nivel anume în ceea ce privește cunoștințele la o anumită disciplină, fapt care nu este mereu luat în considerare și poate duce la stres, anxietate sau lipsa încrederii de sine a elevilor.

În cadrul învățământului tradițional există situații în care se fac diverse discriminări sau favorizări ale unor elevi, în funcție de preferințele profesorilor în cauză. Acest lucru poate crea certuri și neînțelegeri care pot perturba capacitățile de învățare ale elevilor și îi pot distra de la scopul lor principal, adică educația.

De multe ori, educația tradițională poate să necesite niște costuri mult mai ridicate decât educația online, fiind nevoie de materiale de învățare precum rechizitele și cărțile, uniforma, costuri de transport și în unele cazuri de chirie și utilități. Acest lucru poate fi un mare dezavantaj pentru persoanele cu venituri mai mici.

Deși educația online a cunoscut o creștere considerabilă, formarea tradițională se luptă și încearcă să adopte mijloace mai noi de a menține interesul cursanților. Unele persoane consideră formarea online a fi cea mai potrivită, în timp ce altele preferă metoda tradițională.

În concluzie, fiecare abordare de învățare are avantaje și dezavantaje, dar fiecare contribuie în felul său la dezvoltarea personală și profesională a unei persoane. Așadar, în ceea ce privește învățământul online vs. cel tradițional, nu există un răspuns corect sau greșit cu privire la care dintre ele este mai bună, iar în cazul în care îți dorești să beneficiezi de ambele, poți găsi întotdeauna programe hibride disponibile.

Bibliografie:

1. COJOCARU, VENERA MIHAELA. Educația pentru schimbare și creativitate. București: Ed. Didactică și Pedagogică, 2003, 312 p.

2. OPREA, CRENGUȚA- LĂCRIMIOARA. Strategii didactice interactive, București: Ed. Didactică și Pedagogică, 2006, 49 p.

3.<https://blog.scoala365.com/2018/11/22/beneficiile-educatiei-digitale-vs-metodele-educatiei-traditionale/>.

Educația digitalizată, cheia spre un învățământ de succes

Oprea Andreea

Școala Gimnazială nr.2, Timișoara

Digitalizarea educației este o necesitate a zilelor noastre pentru a asigura un învățământ de succes. Educația digitală a devenit o nevoie tot mai mare atât pentru profesori cât și pentru elevi.

A avut loc o schimbare majoră privind modul în care școlile noastre abordează tehnologia. Transformarea procesului educațional și evoluția către școala digitală necesită asigurarea accesului la instrumente digitale de studiu pentru elevi și personalul didactic, într-un mediu care să permită colaborarea și comunicarea eficientă între toate părțile implicate.

Educația digitală presupune un set de cunoștințe pe care un individ trebuie să le aibă cu privire la utilizarea unui sistem digital, să fie capabil să folosească funcționalitățile minime ale acestuia. Educație digitală se referă deseori și la niște metode digitale care să înlocuiască metodele clasice pe care învățământul le-a folosit dintotdeauna.

Apariția unor dispozitive și servicii mobile mai ușor de folosit și mai accesibile, a dus la schimbarea semnificativă a felului în care se înțelege și se practică actul de învățare, la școală. În loc să folosească tehnologia doar ca pe un instrument adițional la mijloacele tradiționale de predare și învățare, multe școli folosesc tehnologia pentru a influența în mod pozitiv actul educațional. Multe cadre didactice folosesc tehnologia în timpul orelor pentru a stimula interacțiunea cu și dintre elevi și a obține rezultate mai bune. Lecțiile interactive îi determină pe elevi să își dorească să participe activ la ore. Elevii care folosesc tehnologia digitală pentru a învăța devin mai implicați în acest proces și sunt mai interesați să-și dezvolte baza de cunoștințe, pentru că învață într-un mod activ, angajat și implicat. Deoarece învățarea digitală este mult mai interactivă, mai ușor de reținut și asimilat decât manualele voluminoase, putem spune cu certitudine că digitalizarea reprezintă un context mai bun, care oferă o perspectivă mai largă și activități mult mai atractive decât metodele tradiționale de învățământ. Acest lucru îi ajută pe elevi să se conecteze mai bine cu materialele de studiu. Instrumentele și tehnologia digitală oferă bucurie copiilor, precum și numeroase beneficii în ceea ce privește dezvoltarea cognitivă a copilului. Astfel, orele de la clasă sunt mai eficiente, punându-se accent pe dezvoltarea materiei prin discuții și angajarea în activități care au la bază comunicarea și cooperarea între elevi.

Ajutând copiii să gândească în afara cadrului tradițional și rigid de învățare, prin instrumente și metode digitale, le este stimulată creativitatea și le oferă sentimentul de încredere în propriile capacități.

Învățarea digitală permite elevilor să acceseze tot mai multe informații, dar pot și să se asigure că informațiile sunt adaptate nevoilor lor specifice. Posibilitatea de a ajuta fiecare elev să învețe în cea mai eficientă manieră, este cel mai important beneficiu al învățării digitale.

Educația digital prezintă o serie de avantaje pentru care se recomandă realizarea ei în școli. Ca avantaje putem aminti: stimularea capacității de învățare inovatoare, adaptabilă la condiții de schimbare socială rapidă; creșterea randamentului însușirii coerente a cunoștințelor prin aprecierea imediată a răspunsurilor elevilor; întărirea motivației elevilor în procesul de învățare; facilități de prelucrare rapidă a datelor, de efectuare a calculelor, de afișare a rezultatelor, de realizare de grafice, de tabele; asigurarea unui feed-back permanent, profesorul având posibilitatea de a reproiecta activitatea în funcție de secvența anterioară; stimularea gândirii logice și a imaginației.

În concluzie, această generație de copii și adolescenți se identifică cu dispozitivele electronice în ere Internetului. Pentru copiii mai mici, este un joc atractiv, iar pentru cei mari, interesați și motivați, reprezintă sursa de informare, modul sigur de a rezolva orice problemă, de a învăța și de a fi evaluat.

Bibliografie: <http://www.digital-extra.eu>

METODE ȘI PRINCIPII DE DETECTARE A COPIILOR TALENTAȚI

PROF. CAMELIA NICOLETA OPREA,
LICEUL TEHNOLOGIC "DACIA", PITESTI

Toată lumea este talentată în felul său, toată lumea are un potențial creativ semnificativ. Dar abilitatea de a crea nu este un talent, ci abilitatea pe care toată lumea o poate dezvolta în sine. Abilitatea de creativitate, deschiderea către creație este un semn de gifting. Formele de manifestare pot fi diferite: cadouri explicite, ascunse.

Criteriul distinctiv al copilăriei copilului, dacă are susceptibilitate ridicată la învățături și manifestări creative, este pronunțat : nevoia dominantă a procesului de activitate mentală și plăcerea muncii mentale.

Cu o opțiune de dezvoltare favorabilă, nevoia cognitivă trece trei nivele:

- Nevoie de noi impresii;
- Dezvoltarea curiozității, exprimată cu interes pentru anumite clase, studiul unui subiect specific;
- Activitate cognitivă care vizează desfășurarea unei cercetări științifice, definirea profesională a subiectului.

Copiii talentati:

- Au mai multa susceptibilitate la predare, comparativ cu alții, au cele mai inteligente abilități, posibilități creative și manifestări inovative;
- Au o nevoie cognitivă dominantă activă, nesaturată;
- Simt bucuria de a sonda terenul cunoașterii, de muncă mintală.

Condiționat, pot fi distinse următoarele categorii de copii talentați:

- Copiii cu abilități intelectuale neobișnuit de mari.
- Copiii cu semne de dăruire psihică specială într-o anumită zonă de știință și abilități academice specifice.
- Copiii cu abilități creative (artistice).
- Copiii cu abilități ridicate de conducere (lider).
- Studenții care nu ating un succes cuantificabil neapărat în predare, dar posedând o activitate cognitivă strălucitoare, originalitate de gândire și depozit mental.

Supradotarea se poate manifesta diferit:

Atunci când capacitatea nu este evidentă (manifestată), nu este "deloc la vedere". De obicei, în acest caz, se înțelege o dotare mare. Specialiștii susțin că numărul acestor copii este de aproximativ 1-3% din total;

Dacă se ia în considerare criteriul de vârstă, putem vorbi de o supradotare timpurie (*wunderkinda*. - copii cu dezvoltare mentală extraordinar de timpurie sau cu realizări deosebit de luminoase și extraordinare în orice activitate); sau de "gifting" târziu;

Principiile de detectare a copiilor talentați:

- natura integrată a evaluării diferitelor aspecte ale comportamentului și activității copilului, care va permite utilizarea diferitelor surse de informații și va acoperi cât mai mult posibil spectrul abilităților sale;
- durata de identificare (extinsă în timp monitorizarea comportamentului unui copil dat în situații diferite);
- analiza comportamentului său în acele domenii de activitate care își maximizează sugestiile și interesele (inclusiv un copil în clase de jocuri speciale organizate, implicând-o în diferite forme de activitate relevantă, etc.);
- utilizarea metodelor de instruire, în care puteți organiza anumite influențe în curs de dezvoltare, pentru a elimina "obstacolele" psihologice tipice pentru acest copil etc.
- evaluarea semnelor de ruptură a copilului nu este numai în raport cu nivelul actual al dezvoltării sale mentale, ci și luând în considerare cea mai apropiată zonă de dezvoltare (în special, pe baza organizării unui anumit mediu educațional cu construirea unei traiectorii individuale a formării);
- sprijinul preferențial pentru metodele valide de psihodiagnostic, care se ocupă de evaluarea comportamentului real al copilului într-o situație reală, cum ar fi: analiza activităților, observarea, conversația, experimentul natural.

Trebuie subliniat faptul că metodele de psihodiagnostic valabile disponibile de identificare a cadourilor sunt foarte complexe, necesită calificări ridicate ale profesorului și gradul de învățare a acestora.

La identificarea copiilor talentați, este mai recomandabil să utilizați o abordare integrată. În acest caz, poate fi implicată o gamă largă de diverse spectru. *metode:*

- diferite opțiuni pentru monitorizarea copiilor (în condiții educaționale, în activități etc.);
- traininguri psihodiagnostice speciale;
- evaluarea experților a comportamentului copiilor de către profesori educaționali, părinți;
- desfășurarea unor clase de "proces" pe programe speciale, precum și includerea copiilor în clase speciale și obiective orientate;
- evaluarea experților a produselor specifice ale activităților creative ale copiilor;
- organizarea diferitelor olimpiade intelectuale și subiecte, conferințe, competiții sportive;
- efectuați cercetarea psihodiagnostică utilizând diferite tehnici psihometrice, în funcție de problema analizării unui anumit caz de gifting.

Identificarea copiilor talentați ar trebui să înceapă deja în școala primară bazată pe observație, studierea caracteristicilor psihologice, a vorbirii, a memoriei, a gândirii logice. Lucrul cu copii talentați și capabili, căutarea, identificarea și dezvoltarea ar trebui să fie unul dintre cele mai importante aspecte ale activităților școlii.

EDUCAȚIA LA GRANIȚA DINTRE CLASIC ȘI DIGITAL

OPREA MARA ANDREEA

COLEGIUL NAȚIONAL PEDAGOGIC “GHEORGHE ASACHI” PIATRA NEAMȚ

”Educația este ceea ce supraviețuiește după ce tot ce a fost învățat a fost uitat. ”

Burrhus Frederic Skinner

Educația clasică oferă elevului instrumentele necesare pentru a cunoaște lumea.

Una din primele probleme pe care și le-au pus filozofii a fost cunoașterea lumii. Toți marii filozofi, de la pre-socratici la Michel Foucault și Ludwig Wittgenstein, trecând prin Platon, Aristotel, Sf. Augustin, Sf. Toma din Aquino, Descartes, Locke, Hume, Kant, Hegel, Husserl, Heidegger, s-au ocupat cu *epistemologia - teoria cunoașterii*.

Iată, pe scurt, epistemologia pedagogilor români clasici (din Compendiu de pedagogie, Ion Popescu, Sibiu 1868):

1. *Cunoașterea lumii de către copil se face în primul rând prin cele cinci simțuri (văz, auz, miros, gust, pipăit).*
2. *Impresiile transmise prin simțuri dau naștere la idei.*
3. *Ideile comune mai multor lucruri se numesc noțiuni sau cunoștințe (fagul, stejarul, nucul și mărul au în comun faptul că sunt arbori; arborele este o noțiune).*
4. *Reprezentarea în minte a noțiunilor se numește cugetare sau gândire.*
5. *Determinarea conținutului (cuprinsului) noțiunilor se numește judecată.*
6. *Exprimarea în cuvinte a unei judecăți se numește propoziție.*
7. *În cugetare pot fi cuprinse mai multe judecăți combinate una cu alta (ex: Trandafirul este o floare. Toate florile se ofilesc. Deci și trandafirul se ofilește.) Judecățile din care se deduce cea din urmă se numesc premise, iar judecata dedusă din premise se numește concluzie.*
8. *Logica este știința ce cuprinde regulile despre dreapta cugetare.*
9. *Cugetarea și judecata laolaltă formează inteligența. Inteligența este facultatea care-l deosebește pe om de animale.*
10. *Inteligența în devoltarea ei cea mai înaltă se numește rațiune.*

După ce am definit toate aceste concepte, putem spune că *educația clasică pune bazele dezvoltării rațiunii copilului.*

Școala clasică se bazează pe citit. Cititul, această activitate “tradițională” atât de detestată de promotorii *școlii active, experimentale, negative*, care ar prefera să educe elevii în orice alt fel – prin lucru manual (crafts), prin jocuri pe calculator, prin filme, prin joc, prin lucru în echipe.

Această activitate atât de învechită, încât până și disciplina – învechită – “Limba și literatura română” a fost înlocuită cu activitatea – modernă – “Comunicare”. Și în manualele de “Comunicare” sunt incluse exerciții de comunicare non-verbală. O schimbare care ne arată clar că elevul – omul în formare – trebuie învățat doar să comunice, indiferent în ce fel – prin gesturi, mimică, imagini, interjecții – nu neapărat prin cuvânt.

Educația clasică are drept scop cultivarea însușirilor fizice, morale și intelectuale ale elevilor pentru a-i ajuta să devină oameni de caracter.

Mediul academic modern pledează pentru o educație exclusiv în scopul obținerii unui loc de muncă, ignorând obiectivele care depășesc câștigul salarial. Nimeni nu susține că sărăcia ar fi de dorit. Cu toate acestea, toată lumea știe că puterea de cumpărare nu este suficientă pentru a avea o viață împlinită. Bunăstarea înseamnă o viață plină – cu activități utile și satisfăcătoare și momente marcante din viață însoțite de un nivel mai ridicat de înțelegere și creativitate.

Educația clasică urmărește scopuri mai înalte, opunându-se viziunii moderne. Atunci când există țeluri mai mărețe, obiectivele mărunte sunt și ele îndeplinite.

Un exemplu elocvent este *nivelul de alfabetizare*. Atunci când educația asigură înțelegerea unui material dificil, de aici decurge și capacitatea de a înțelege un manual de instrucțiuni. Pe când a-i învăța pe elevi să citească un astfel de manual nu le conferă capacitatea de a înțelege lucrări mai artistice, mai dificile și mai utile.

Educația clasică atinge obiective mai înalte care generează și rezultate practice. Nu ar trebui să ne fie teamă să urmărim țeluri mai ambițioase pe motiv că nu le-am mai atinge pe cele neînsemnate. Paradigmele moderne urmăresc scopuri utilitariste, respingând scopurile superioare. După cum demonstrează scăderea performanțelor academice, acest lucru a subminat, însă, în mod ironic, obiectivele pragmatice.

Educația clasică îmbrățișează ceea ce grecii numeau „telos”, sau un scop suprem. Pledând pentru telosul clasic, W.E.B Du Bois a scris în *The Souls of Black Folk*: „Adevărata instituție de învățământ superior va avea întotdeauna un singur obiectiv – nu acela de a-ți câștiga traiul, ci de a cunoaște scopul și finalitatea acelei vieți pe care o susține un salariu”.

Drept răspuns la *declinul educației moderne* și la *ascensiunea inteligenței artificiale*, susținătorii educației clasice trebuie să reamintească telos-ul acesteia și să precizeze beneficiile sale, care asigură o viață bună ființelor umane.

Iată patru astfel de *beneficii ale educației clasice*:

1. Timp liber

În cartea *Leisure: The Basis of Culture*, Josef Pieper scria: „Cuvântul grecesc pentru timp liber ... stă la originea latinescului *Scola*, a germanului *Schule*, a englezescului *School*. Atât instituțiile, cât și procesul de învățare înseamnă „timp liber.”.

Pentru Pieper, timpul liber nu este echivalent cu „timp în care nu faci nimic”. Ci o stare de *odihnă*, de *contemplare a realității* și de *conviețuire armonioasă cu sine însuși, cu ceilalți și cu lumea*. Acesta este un țel ambițios al procesului de educare – al „școlii”.

Inteligența artificială face munca grea, generează conținut, oferă timp în plus pentru a bifa elemente de pe listele de lucruri de făcut și furnizează divertisment. Dar nu e capabilă să asigure omului acea stare înaltă numită timp liber.

2. Libertate intelectuală

În loc să depindă de dogmele în vogă, oamenii educați în manieră clasică se cunosc pe ei înșiși, își explorează propria minte și lumea cu care intră în contact și aplică cu discernământ ceea ce au înțeles.

„Educația liberală are drept scop libertatea minții. Nu veți avea nevoie de cursuri impuse din exterior, nici de note, nici de diplome, nici de un semn de aprobare din partea șefului dumneavoastră”, scria pedagogul clasic Scott Buchanan.

În timp ce IA sintetizează algoritmic materiale pe baza unor cantități uriașe de date și opinii care sunt puternic influențate de ideile cele mai răspândite, dar nu neapărat cele mai valoroase, educația clasică promovează libertatea de gândire autentic umană, capabilă de o intuiție și o inovație fără limite.

3. Învățarea pe tot parcursul vieții

Spre deosebire de metodologiile moderne, abordările clasice nu impun învățarea. Ele consideră că învățarea izvorăște din interiorul fiecărei persoane.

Plutarh a scris în *Despre ascultare* că „*mintea nu are nevoie să fie umplută... ci, mai degrabă, are nevoie doar de stimulare pentru a da naștere unui impuls de a gândi independent și o educația clasică caută să genereze impulsuri pe tot parcursul vieții, urmărind un scop transcendent, stăpânirea materiei și o înțelepciune cultivată*”.

IA nu reușește să genereze astfel de impulsuri. Ea regurgitează informații, subminând cercetarea, raționamentul și analiza independentă. În schimb, educația clasică caută să cultive aceste abilități importante – și utile pe scară largă.

4. Dezvoltare proprie

Educația clasică face viața mai plăcută. Martin Luther spunea că există o „*plăcere pură pe care omul o obține din educație. ... Poate citi tot felul de lucruri, poate dialoga și se poate asocia cu oameni educați, poate călători și face afaceri în țări străine*”.

Este plăcut să citești și să scrii corect, să înțelegi cum trebuie și să ai succes în chestiuni profesionale. De asemenea, este mai satisfăcător să te distrezi prin intermediul creativității imaginative decât să consumi pasiv programe de divertisment. Aceste capacități, cultivate de educația clasică, îmbogățesc viața – oferind plăcere, sens și edificare. IA, care face „*pentru noi*” și „*în locul nostru*”, subminează dezvoltarea organică a acestor abilități omenești.

Inteligența artificială creează poezie acceptabilă, dar nu ar trebui să ne mulțumim cu atât.

Studiile arată că IA nu numai că ne poate priva de beneficiile creativității și capacităților noastre, ci ne-ar putea, de asemenea, limita pe măsură ce devenim mai puțin atenți și mai puțin creativi.

Ar trebui să evităm să folosim inteligența artificială pentru a face lucrurile pe care este bine să le facem noi înșine.

Scopurile educației clasice înglobează aspecte ale unei vieți împlinite: *timpul liber, libertatea, învățarea pe tot parcursul vieții și experiențele valoroase*, toate acestea contribuie la o viață bună. Mediul academic modern a renunțat la aceste obiective. Intrarea în scenă a inteligenței artificiale sofisticate sugerează cu tărie că instituțiile de învățământ ar trebui să își reorienteze direcția.

ChatGPT a dat naștere la articole precum „Dispariția eseului“. A stârnit îngrijorări unei instituții educaționale care se confruntă cu un declin al performanțelor academice, cu costurile asociate învățământului superior și cu scăderea categoriei demografice de vârstă universitară.

Cei mai entuziaști inovatori susțin că ChatGPT elimină ineficiențele retroactive din procesul de învățare. În trecut, profesorii transmiteau informații pe care elevii trebuiau să le rezume și să le repete. Se presupune că ChatGPT permite o abordare mai sofisticată care produce „transformatori de cunoștințe, mai degrabă decât distribuitori de cunoștințe“. Aceasta face acest lucru ajutându-i pe elevi să sară peste etapele inițiale mai dificile ale temelor, în care aceștia tind să se blocheze încercând să condenseze fapte și să-și organizeze gândirea.

Profesorii trebuie să continue să descurajeze utilizarea programelor de inteligență artificială pentru a produce teme (în totalitate sau parțial). În acest scop, programele de detectare a AI, precum Turnitin, sunt benefice, la fel ca și examenele scrise de mână, iar examenele orale sunt deosebit de potrivite pentru evaluarea cunoștințelor elevilor în afara temelor dactilografiate.

Combinăția atrăgătoare de viciu și tehnologie pe care o oferă instrumentele de inteligență artificială este atractivă în mediul academic și în diverse industrii. Însă disciplina și dorința de a gândi cu propria gândire sunt cele care conduc la excelență.

BIBLIOGRAFIE

1. Ion Popescu, *Compendiu de pedagogie pentru părinți, educatori, învățători și toți bărbaiții de școală*, Sibiu 1868, reeditat în 1892
2. W. E. B. Dubois, *The Souls of Black Folk: The Unabridged Classic*, Ed. Clydesdale, 2019
3. Josef Pieper, *Leisure: The Basis of Culture: Including the Philosophical Act*, Ed. Ignatius Press, 2009
4. <https://openai.com/chatgpt/>

INTELIGENȚELE MULTIPLE ȘI INSTRUIREA DIFERENȚIATĂ ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR

PROF.ÎNV.PRIMAR: OPRESCU MARINELA

ȘCOALA GIMNAZIALĂ OHABA LUNGĂ

În fiecare copil pot fi formate și dezvoltate capacitățile/competențele necesare îndeplinirii sarcinilor școlare. Totul depinde de organizarea și desfășurarea corespunzătoare a activității lor.

Atât cantitatea și calitatea cunoștințelor, cât și dezvoltarea intelectuală generală depind de motivația elevului pentru învățatură, de însușiri morale și voliționale, a căror cunoaștere este obligatorie pentru desfășurarea unei activități eficiente cu elevii.

Cunoașterea fiecărui elev, a inteligenței sale generale, a nivelului de pregătire și a evoluției lui în diferite etape ale școlarizării necesită observarea sistematică a activităților, aplicarea testelor de evaluare, discuții cu părinții și discuții individuale cu elevii, având ca sistem de referință cerințele programei școlare.

Autorul *Teoriei Inteligențelor Multiple*, Howard Gardner, pornește în diferențierea instruirii de la observația conform căreia unii copii, considerați inteligenți, nu au rezultate bune la școală. De multe ori, se ajunge la concluzia că *unii elevi sunt deștepți, iar alții, nu*. În general, se apreciază că *este deștept cel care are rezultate bune sau un punctaj mai mare la testele de inteligență*. Despre aceștia se crede că sunt „*născuți inteligenți*”. În funcție de acest criteriu ne așteptăm la următoarele situații:

- dacă un copil e inteligent – rezultate bune și foarte bune;
- dacă are inteligență medie – rezultatele pot fi satisfăcătoare;
- dacă are inteligența scăzută – rezultate slabe.....

Suntem tentați să-i considerăm inteligenți pe cei care au rezultate bune la matematică sau română, iar pe ceilalți să-i considerăm talentați. Gardner a fost preocupat de această diferență. Să fii creativ, să contribui la dezvoltarea societății înseamnă mai mult decât să fii bun la matematică. Dacă vom susține că personalități ca Picasso, Einstein, Spielberg, Mozart, Freud, Darwin, etc., sunt talente, aprecierea va fi corectă, pentru că ele sunt astfel considerate la fel de importante, dar dacă vom aprecia că doar una sau două sunt inteligente, iar pe celelalte le vom numi talente, atunci s-ar putea ajunge la concluzia că ele nu sunt egale ca importanță. S-a ajuns la concluzia că au apelat la diferite combinații de inteligență pentru rezolvarea problemelor specifice.

Este un argument în favoarea acceptării premisei conform căreia elevii nu învață în același mod, au stiluri și atitudini diferite. Așadar, pentru a le facilita succesul în viață trebuie să le vedem unicitatea prin valori personale, prin profilul de inteligențe, prin gradul de maturizare emoțională.

Studiind modul în care oamenii din întreaga lume rezolvă diversele probleme, Gardner a identificat nouă tipuri de inteligențe (*lingvistică, logico/matematică, muzicală/ritmică, spațială/vizuală, naturalistă, kinestezică a corpului, interpersonală, intrapersonală*).

Gardner consideră individul ca o „colecție de inteligențe”. Practic, el poate să nu fie în mod deosebit în niciuna din inteligențe și totuși să se potrivească foarte bine unui anumit statut social și profesional datorită unei combinații anumite de inteligențe.

Teoria inteligențelor multiple, oferă un număr mare de instrumente didactice a căror utilizare asigură centrarea demersului didactic pe elev.

Instruirea diferențiată nu renunță la un program unic de instruire, la obiective și conținuturi comune, dar creează situații de învățare favorabile fiecărui elev. Altfel spus, *călătoria elevului poate avea rute diferite însă destinația rămâne aceeași*.

Spre exemplificare am folosit *TIM*, pentru diferențierea instruirii la clasa a II-a, comunicare în limba română, subiectul - „Primăvara”, de Vasile Alecsandri, într-o secvență a dirijării învățării:

- Se împart elevii în trei grupe ținând cont de inteligența predominantă:

GRUPA I – lingvistică (este inteligența cea mai des folosită în comunicare. Sensibilitate pentru înțelesul și ordinea cuvintelor, sonoritatea, ritmurile limbii)

- *Sarcina de lucru* – să alcătuiască enunțuri cu expresiile frumoase din versurile poeziei;
- să aleagă acele sentimente pe care le transmite poetul (bucurie, tristețe, îngrijorare, admirație față de frumusețile naturii, încântare);

GRUPA II – vizual/spațială (a gândi în imagini și a percepe cu acuratețe lumea vizuală).

Sarcina de lucru - să redea prin desen anotimpul Primăvara, în care să se regăsească elemente din poezie.

GRUPA III – logico/matematică (a înțelege relațiile dintre acțiuni, idei. Implică abilități de gândire deductivă și inductivă, precum și capacități critice și creative de rezolvare a problemelor).

Sarcina de lucru – să rezolve un REBUS, unde pe verticală, dacă este completat corect se va descoperi cuvântul *PRIMĂVARA*, - titlul poeziei.

Gândind fiecare lecție prin secvențele ei, dând fiecărui elev sarcini pe măsura posibilităților lui, dar și sporite treptat, spre a-l determina la un efort sporit, vom reuși să-i sprijinim pe toți elevii în procesele complexe de învățare.

BIBLIOGRAFIE

1. ****Instruirea diferențiată* – Aplicații ale teoriei inteligențelor multiple – Ghid pentru formatori și cadre didactice, București, 2001

2. ****Să ne cunoaștem elevii* - Modul pentru dezvoltarea profesională a personalului didactic, Ed. Educația 2000+, București, 2005
3. ****Învățământul primar* Nr. 3/1996, Ed. Discipol
4. ****Diversitatea în învățare. Teoria inteligențelor multiple*, CCD Deva, 2004

Utilizarea T.I.C. pentru stimularea învățării la gimnaziu și școala profesională din învățământul special

Prof. psihopedagog Luminița-Sorina Orban

C.Ș.E.I. “SPERANȚA” Zalău

1. Introducere

Ministerul Educației își propune ca beneficiarii sistemului de învățământ, în general, și elevii din ciclul preuniversitar, în special, să aibă la dispoziție conținuturi curriculare digitalizate și acces nelimitat la cele mai bune resurse de învățare, prin instrumente moderne, accesibile în orice moment și în mod gratuit oricărui elev sau profesor.

"În acord cu directivele Comisiei Europene și cu linia strategică din Agenda Digitală a României privind utilizarea TIC în cadrul procesului de învățare (resurse educaționale deschise/RED și Web 2.0), inspectoratele școlare județene, la solicitarea Ministerului Educației Naționale, vor dezvolta pe site-urile proprii un spațiu de organizare a resurselor educaționale deschise, elaborate de cadrele didactice din județ. În acest sens, MEN recomandă o structură de conținut unitară, organizată pe niveluri de învățământ/clase și arii curriculare/discipline de studiu. În funcție de complexitatea și varietatea resurselor, acestea pot fi structurate și pe alte tipologii.", informează Ministerul Educației printr-un comunicat de presă.

Resursele educaționale deschise sunt mijloace de învățare adaptate la nevoile specifice ale procesului instructiv-educativ, disponibile gratuit. Din această categorie fac parte diverse materiale de învățare, suporturi de curs, proiecte, experimente și demonstrații, dar și programe școlare, ghiduri pentru profesori sau alte materiale educaționale (articole, module, prezentări ce acoperă atât sfera curriculară, cât și cea extracurriculară etc.).

Resursele Web au devenit aproape indispensabile în predare, învățare și evaluare. Noile tehnologii, oferă o gamă variată de aplicații, metodele convenționale de predare având din ce în ce mai mult o alternativă viabilă.

Dezvoltarea tehnologiei informației și comunicațiilor a condus la nuanțarea modului clasic de a învăța. Astfel putem observa că ne îndreptăm spre o revoluție în educație. Modul de învățare tradițional a devenit greu de gestionat în comparație cu învățământul bazat pe resursele Web. Putem spune ca acest tip de resurse reprezintă de fapt noile cărți ale epocii moderne.

Web site-ul este un instrument nou, foarte eficient, care facilitează procesul de predare/ învățare și nu numai. Web-ul asigură elevilor un pachet variat de informații științifice fiind incluse în baze de date, biblioteci online, etc. Atât profesorii cât și elevii pot schimba idei, opinii, prin intermediul e-mailului, chat-ului sau site-uri de socializare. Aceștia pot organiza excursii virtuale

în muzee de artă sau știință, în centrele de cercetare, locuri mai greu accesibile elevilor. De asemenea, elevii pot publica proiecte, lucrări online acestea fiind vizualizate și evaluate fie de cadrele didactice, fie de colegi.

Lecțiile on-line pot prezenta același conținut și pot fi dezbătute la fel ca și lecțiile „convenționale”. Avantajul este însă faptul că aceste lecții pot fi accesate oricând și oriunde. Elevii pot accelera procesul de învățare sau îl pot încetini.

De asemenea acest tip de învățare permite atât elevilor cât și profesorilor să interacționeze într-o comunitate on-line fără a fi prezenți în același loc sau timp.

Elevii au posibilitatea de a prezenta mai multe informații procesate cu atenție fără a mai fi implicați emoțional. Spre exemplu, într-o discuție on-line, elevii introvertiți tind să fie mai activi din mai multe motive. În mediul virtual, inhibiția cauzată de aspectul fizic este diminuată. Astfel, elevii au mai mult timp pentru dezvoltarea cognitivă, pentru adaptarea, corectarea și prezentarea ideilor. Ei nu trebuie să concureze cu extravertiții din punct de vedere emoțional, care tind să domine sala de clasă într-un timp relativ scurt.

Acest tip de învățământ permite profesorului personalizarea cursurilor, introducerea de link-uri externe, slide-uri PowerPoint, documente de tip audio și video în clasa sa virtuală. Astfel elevul devine un „căutător de cunoaștere, mai degrabă decât un depozit” (Freire, 1970).

CBT (Computer Based Training) sau educația cu ajutorul calculatorului este mult mai eficientă decât modalitatea clasică de predare, elevii având acces la mai multe cursuri dintr-un anumit domeniu.

Fără îndoială accesul factorilor implicați în activitatea educațională la resursele web cresc calitatea procesului de învățământ. Internetul este aproape indispensabil atât pentru elevi cât și pentru profesori. Acesta îmbunătățește procesul de predare-învățare, ajută la transmiterea informațiilor de către profesori și la asimilarea acestora de către elevi. Cele mai populare aplicații utilizate în acest domeniu sunt cele de desen sau prezentare, organizare, calcul tabelar, navigare pe web, aplicații de pregătire pe computer, e-mail, site-uri de socializare.

Internetul reprezintă o rețea unitară de computere și alte dispozitive cu adrese computerizate, toate conectate între ele și operând coordonat printr-un ansamblu standardizat de protocoale de transfer de date.

Uneori se confundă noțiunea de internet cu cea de WWW (World Wide Web), dar WWW este numai una dintre aplicațiile internetului, e-mail-ul fiind alta. WWW este un sistem de documente hipertext interconectate, ce pot fi accesate prin Internet.

Britanicul Tim Berners-Lee este cel care a inventat World Wide Web, ca o aplicație majoră a Internetului care exista deja. El a elaborat în 1989 o primă propunere în acest sens, iar la 25 decembrie 1990, împreună cu Robert Cailliau (un informatician belgian care lucra la CERN – Organizația Europeană pentru Cercetare Nucleară), a realizat prima comunicare prin intermediul HTTP, un protocol pentru transferul documentelor hipertext.

Primul website din lume a fost construit la CERN, pe teritoriul francez al acestui complex de laboratoare situat la granița dintre Franța și Elveția, și a fost online începând cu 6 august 1991. Odată cu apariția WWW, lumea virtuală s-a deschis și a devenit parte din existența noastră. Mediul virtual a devenit indispensabil, oameni din întreaga lume folosind intensiv imensele resurse și posibilități ale acestuia – comerț, banking online, lectură, socializare, cursuri universitare, muzică, jocuri, filme, comunicarea la distanță.

2. Portaluri de resurse web destinate stimulării învățării pentru elevii de gimnaziu și profesională

În societatea contemporană orice organizație (economică, socială, militară, științifică, educațională, etc.) are misiuni și obiective conform statutului și domeniului în care activează. Structura organizatorică și tipul activităților reclamă structurarea informațiilor și managementul proceselor. Acest model este oferit de un sistem cibernetic ce se află la baza conceperii, construirii și utilizării unui sistem de calcul (computer system, calculatorul). Cibernetica și informatica, oferă modele și instrumente pentru structurarea, organizarea și prelucrarea informațiilor. Mai mult, prin metodele, tehnicile și instrumentele oferite de inteligența artificială, s-a trecut la un nivel superior, prin analiza și procesarea cunoștințelor la nivel de expert. Astfel, în această perioadă se vorbește tot mai des de trecerea la o nouă societate: societatea bazată pe cunoaștere.

Domeniul IT&C (Tehnologiile Informației și Comunicațiilor) oferă atât produse software (sisteme informatice), cât și dispozitive (calculatoare, echipamente, conexiuni etc.) pentru managementul eficient al oricărei organizații, indiferent de tipul activităților. Mai mult, pentru specificul unor activități, au apărut tehnologii noi ce au produs adevărate revoluții privind conceptele tradiționale. De exemplu, în domeniul educației și al instruirii asistate de calculator, tehnologiile de tip *e-Learning* s-au răspândit extrem de rapid la toate tipurile de activități.

Dezvoltarea de portaluri, care să gestioneze siteul unei organizații necesită o înțelegere clară a impactului și rolului acestuia în viața societății. În funcție de tipul activităților acelei organizații, trebuie să se realizeze structurarea, organizarea și prelucrarea informațiilor. De asemenea, toate acestea trebuie să aibă în vedere categoriile de beneficiari ai informațiilor. De exemplu, pentru instituțiile de învățământ de gimnaziu și profesională, beneficiarii sunt:

- Cadrele didactice;
- Elevii actuali din instituția de învățământ;
- Viitorii elevi;
- Comunitatea didactică;
- Publicul larg.

Evident că pentru aceste categorii de beneficiari există o altă structurare, organizare și prelucrare a informațiilor. Soluțiile pentru dezvoltarea de portaluri trebuie să se bazeze pe produse software personalizate și care conectează oamenii la informație, încurajând comunicarea, colaborarea, crearea de comunități, eficiența și transparența.

Un portal este o soluție informatică (sistem informatic) personalizată implementată pe un server (mașină, calculator) și care oferă o infrastructură (platformă web) de CMS (Content Management System) cu o varietate de servicii web.

Cele mai utilizate servicii web, sunt:

- **E-mailul** - face conexiunea între două sau mai multe persoane care au o adresă de e-mail. Deasemenea prin intermediul acestui instrument se poate trimite același mesaj (mail) către mai multe persoane, în același timp, fără a mai fi necesară duplicarea acestuia. Grupurile sunt un alt motiv pentru folosirea e-mailului. Acestea oferă posibilitatea susținerii unei discuții cu un grup de persoane prin e-mail, cu condiția ca toți aceștia să aibă o adresă de e-mail, prin care să poată fi contactați.
- **Forumuri de discuții** - oferă posibilitatea de interacționare, discuții și schimb de experiență cu ceilalți utilizatori fără a fi necesar ca aceștia să fie conectați sau să se afle în același timp și în același loc.

- **Video conferințe** – pentru comunicarea prin intermediul camerei web la distanță.
- **Wiki-uri**. Sunt reprezentate prin colecții de pagini Web proiectate pentru a permite accesul liber pentru a adăuga sau schimba conținutul, utilizând un limbaj de marcare simplificat.
- **Bloguri și microbloguri**. Un blog este un site Web, menținut în mod obișnuit de către o singură persoană, companii sau alte instituții, cum ar fi cele educaționale, conținând intrări și comentarii. Intrările sunt descrieri ale unor evenimente, incluzând text și alte materiale, așa cum sunt imaginile și secvențele video.
- **Rețele sociale** (social networks). Este un software pentru crearea online a unor rețele sociale pentru comunități care au activități comune pe Web sau sunt interesați în exploatarea intereselor și activitățile altora.
- **Fluxuri de știri**. Poate fi un canal de știri sau feed care furnizează utilizatorilor conținut Web actualizat.
- **Servicii pentru partajarea conținutului grafic** (photo sharing). Este un serviciu pentru găzduirea imaginilor, numit de asemenea serviciu de partajare de imagini. Acesta permite utilizatorilor să încarce imagini pe un site Web.
- **Servicii pentru partajarea conținutului audio/video** (video sharing). Este un serviciu Web de găzduire video și permite indivizilor să încarce videoclipuri pe un site Web. Serviciul poate stoca videoclipul pe serverul său și îl va afișa într-un format care să permită și altor vizitatori să îl vizioneze.

Instrumentele prezentate anterior, au un rol foarte important pentru cadrele didactice, acestea având posibilitatea să: coordoneze o conferință, un proiect sau un colocviu, să realizeze prezentări, să gestioneze documentele unei clase/ grup, să creeze un spațiu de dezbateri și discuții pentru membrii unei clase/ grup.

Dezvoltarea unui portal înseamnă elaborarea de soluții personalizate, dinamice, flexibile și scalabile, corespunzătoare tipului și complexității portalului conceput pentru o anumită organizație:

- design atragător și cu respectarea principiilor de utilizare eficientă adaptate oricărui dispozitiv (desktop, laptop, tabletă, smartphone) utilizat;
- organizarea și structurarea informațiilor cu meniuri funcționale orientate către utilizatori;
- interfețe de administrare ce permit prin intermediul managementului (CMS) atât o actualizare cât și o întreținere ușoară;
- conturi de utilizatori pentru a avea acces la servicii personalizate și la activități de actualizare a informațiilor;
- interacțiune simplă și directă într-un mediu de colaborare interactivă web-based;
- parametrizarea căutărilor în paginile publice oferite de soluția portalului; căutare simplă sau avansată; fluxuri de știri RSS (Really Simple Syndication);
- funcționalități generale integrate: directoare, liste și cataloage de item-uri, galerii de imagini, aplicații multimedia, etc.; rapoarte statistice și integrare cu Google Analytics;
- prelucrarea oricărui tip de format pentru informații (text, imagine, fișiere audio-video, alte fișiere); metode moderne de colaborare și de partajare a informației - partajare documente, mesagerie;

- existența de module ce permit o dezvoltare ulterioară diferită de concepția informațională inițială;
- soluție de securitate sigură a informațiilor și posibilitatea respingerii vulnerabilităților de protecție.

3. Portaluri naționale educaționale

- Portalul Educațional <http://portal.edu.ro>. Cea mai mare comunitate educațională din România, fiind principala sursă de informație, colaborare și comunicare din învățământul românesc. Portalul include o gamă largă de site-uri individuale, forum educațional, <http://forum.edu.ro>, resurse educaționale, conținut educațional digital interactiv, informații despre proiecte în domeniul educației, instrumente de comunicare și colaborare în masă și multe altele;
- Site-uri dedicate examenelor naționale <http://admitere.edu.ro>, <http://titularizare.edu.ro>, <http://bacalaureat.edu.ro>;
- Portal de găzduire de site-uri web pentru școli și licee <http://scoli.edu.ro> și <http://licee.edu.ro>;
- Site-uri dedicate programelor sociale pentru elevi <http://euro200.edu.ro> și <http://banideliceu.edu.ro>;
- Site dedicat proiectului pentru Educație Rurală <http://mentoratrural.pmu.ro>. Portalul sprijină obiectivele programului, urmărind îmbunătățirea accesului la o educație de calitate pentru elevii din mediul rural, exprimată prin rezultate școlare mai bune, precum și printr-un procent mai mare de promovabilitate, absolvire și înscriere în cicluri superioare de învățământ.
- Portalul eComunitate www.ecomunitate.ro. Portalul reprezintă o colecție complexă de site-uri web, care oferă o gamă largă de informații și servicii online. Accesând funcțiile acestui portal, utilizatorii beneficiază de acces larg la informație structurată, au la dispoziție motoare proprii de căutare avansată și au posibilitatea de a interacționa, prin intermediul acestei soluții, cu alte comunități, cu reprezentanții autorităților;
- Portal dedicat proiectului "*Profesorul - creator de soft educațional*", <http://profesorulcreator.siveco.ro>.

4. Bibliotecă virtuală destinată stimulării învățării pentru elevii de gimnaziu și profesională

O bibliotecă virtuală este o colecție bogată și atractivă cu, conținut educațional care cuprinde o multitudine de obiecte individuale de învățare, pentru zeci de materii școlare.

O bibliotecă virtuală aduce cea mai nouă abordare în pedagogie, stimulând creativitatea și facilitând învățarea prin descoperire, nu prin memorarea mecanică a informațiilor. Întregul proces educațional se desfășoară într-un mediu virtual, securizat, controlat de tehnologii eficiente, intuitive și atractive pentru elevi.

O bibliotecă virtuală este dezvoltată pe baza unor abordări constructiviste și centrate pe elev. Fiecare lecție interactivă ajută elevii să caute, să cerceteze, să descopere soluții și să-și formeze propriul bagaj de cunoștințe. Astfel, transformă obligația elevilor de a învăța în motivație.

Cuprinde simulări, experimente, clipuri, animații și alte resurse multimedia, menite să stimuleze curiozitatea naturală a elevilor, aplicabilitatea, transdisciplinaritatea, lucrul individual și în echipă și învățarea bazată pe proiect.

Conținutul digital al bibliotecii virtuale trebuie să fie conform cu normele pedagogice în vigoare, să respecte ultimele standarde internaționale și reprezintă un sprijin pentru profesori, ajutându-i să transforme ora de clasă într-o experiență plăcută pentru elevi și eficientă din punct de vedere didactic.

Softul educațional le permite elevilor să repete lecțiile digitale ori de câte ori este necesar pentru a înțelege un anumit subiect. Iar pentru că interfața aplicației este prietenoasă și ușor de folosit, orice elev cu cunoștințe minime de utilizare a calculatorului poate utiliza o bibliotecă virtuală, urmărind instrucțiunile de pe ecran.

Folosind lecțiile asistate de calculator, profesorii dispun de toate elementele necesare pentru o dublă abordare, ce păstrează un echilibru atent între procesele de cunoaștere - învățarea - și produsele cunoașterii - informațiile.

Tipuri de conținut educațional asigurate de o bibliotecă virtuală:

- Software tematic;
- Software de investigare;
- Software de simulare;
- Software de testare/evaluare;
- Software de învățare interactivă;
- Jocuri educative.

Beneficii pentru elevi:

- Optimizarea procesului de învățare;
- Posibilitatea de a repeta experimentele și de a forma concluzii proprii;
- Posibilitatea de a descoperi și explora experimente complexe într-un mediu virtual, sigur;
- Înțelegerea facilă a fenomenelor și proceselor complexe;
- Mai mult timp pentru a studia în profunzime un anumit subiect;
- Mai mult timp individual de practică;

Beneficii pentru profesori:

- Mai puțin timp pentru a configura experimentele și simulările practice;
- Posibilitatea de a demonstra fenomene complexe din viața reală, pe care elevii le pot repeta digital;
- Mai mult timp pentru explicații suplimentare asupra unui anumit subiect;
- Experimentele periculoase se desfășoară în mediu virtual, sigur, fără riscuri;
- Lecțiile devin interactive, elevii participă activ la oră;
- Profesorii au mai mult timp pentru a petrece cu fiecare elev, urmând modelul de abordare de predare centrată pe elev;
- Economii de resurse, conținutul digital putând fi reutilizat oricând.

Beneficii pentru școală:

- Laboratoarele virtuale sunt mult mai ușor de instalat și administrat decât laboratoarele tradiționale;

- Lecțiile virtuale sunt ușor de implementat pentru grupuri de dimensiuni diferite și niveluri de studiu diferite;
- Asigură un mediu de lucru sigur pentru fiecare cursant;
- Costurile de achiziție a materialelor de laborator se reduc, prin utilizarea lecțiilor interactive ce pot fi reutilizate oricând.

BIBLIOGRAFIE

- 1. forum.edu.ro**
- 2. consilr.info.uaic.ro/uploads_It4el/resources/pdffromInternet_evolutie_perspective.pdf**
- 3. www.trafic.ro/top/calculatoareinternet/pag158.html**
- 4. www.edu.ro/om3677.htm**
- 5. <http://www.siveco.ro/ro/solutii-business-to-public/elearning/portaluri-educationale>**

DEZVOLTAREA COPIILOR PRIN ACTIVITATE FIZICĂ

Profesor OSZTALOS IOAN

Clubul Sportiv Școlar Brașovia, Brașov

Indiferent dacă intri pe un teren și practici un sport (baschet, fotbal, tenis, etc.), dacă mergi la o sală de fitness sau faci o simplă plimbare în natură, această activitate fizică activează endorfinele. Acestea sunt substanțele chimice din creier responsabile cu starea ta de bine. Ele sunt cele care te fac să te simți mai relaxat și mai fericit. Sporturile practicate în echipă sunt, în special, cele care te plasează într-un cadru care te motivează să te autodepășești.

În această perioadă, crește și interesul adolescenților pentru cum sunt percepuți de ceilalți, iar stima de sine poate suferi. Disciplina necesară unui stil de viață activ, dar și un nivel de fitness bun îi poate face să se simtă mai independenți și mai încrezători în propriile forțe.

Nu în ultimul rând, este important de știut că adolescenții au nevoie de cel puțin **60 de minute de activitate fizică moderată, zilnic**, pentru a avea un nivel general bun de fitness. Asta nu înseamnă că adolescenții trebuie să înceapă un program riguros la sala de fitness ci, mai degrabă, să găsească o activitate care să le facă plăcere.

Fie că este vorba de explorarea orașului pe o bicicletă, de dans, gimnastică, înot, jogging, sau de sporturi de echipă precum baschetul, voleiul sau fotbalul, adolescenții vor răspunde pozitiv la orice activitate pentru care simt că au aptitudini naturale, și care îi ajută să se dezvolte atât fizic cât și emoțional. Prin urmare, părinții ar trebui să încurajeze adolescenții să limiteze timpul petrecut în fața ecranelor, și să exploreze diferite moduri de a face mișcare, atât individual cât și împreună cu familia sau prietenii.

Bineînțeles, în zilele noastre poate fi dificil să ții copiii și adolescenții departe de telefon și de jocurile video. De aceea, este recomandată găsirea unui sport de echipă care să îi dea adolescentului oportunitatea să și socializeze. O altă abordare este găsirea unui compromis – spre exemplu, adolescentul poate urmări serialul preferat în timp ce pedalează, acasă, pe o **bicicleta fitness**. În principiu, este important ca activitatea aleasă să fie distractivă, deoarece îi va stimula pe adolescenți să o practice mai frecvent.

Importanța sportului la copii

Practicarea unui sport este foarte importantă pentru dezvoltarea și creșterea copilului, îmbunătățindu-i sănătatea atât sub aspectul fizic, cât și psihic. Sportul consolidează scheletul, fortifică inima și plămâni, ajută copilul să-și coordoneze mișcările corpului, previne riscul obezității.

Mai prietenoși, mai sociabili

Sportul este, de asemenea, un minunat instrument de socializare și de dezvoltare a valorilor educative: disciplină, răbdare, concentrare și nu în ultimul rând, sportul poate influența în bine caracterul copilului: cei timizi vor câștiga încredere în ei și vor învăța să se exteriorizeze practicând un sport de echipă, în timp ce copiii nervoși vor învăța concentrarea și autocontrolul în sporturile mai precise. Astfel sportul dezvoltă disciplina, caractere frumoase și spiritul de competiție. Din acest punct de vedere, deprinderea de a face mișcare în mod organizat și susținut trebuie să fie o componentă importantă a acestui proces de formare. Sporturile organizate pot ajuta copiii să crească nu doar din punct de vedere fizic. De la fotbal până la mersul pe role, de la înot până la mersul pe jos, mișcarea le oferă copiilor șansa de a se dezvolta armonios. Practicat în echipă sau în cadru organizat, sportul îi ajută pe copii să fie mai sociabili, să lucreze ușor împreună cu ceilalți și să înțeleagă ce înseamnă fair-play. În plus de beneficiile sale sociale, sportul oferă și o metodă grozavă pentru copii de a se distra cât și de învăța anumite reguli.

Beneficii pentru sănătate

O activitate fizică constantă (de două-trei ori pe săptămână), începută de la vârsta de trei-patru ani are un rol preventiv foarte important, întărește imunitatea, previne îmbolnăvirile și obezitatea, ajută la dezvoltarea corectă a musculaturii, întărește sistemul osos, ajută la o postură corectă și, nu în ultimul rând, echilibrează sistemul endocrin al copilului. Pe lângă aceste efecte asupra organismului, are un rol la fel de important în dezvoltarea mentală și psihică sănătoasă. Copiii care practică un sport în mod constant sunt mult mai sociabili, comunicativi și disciplinați, așadar încurajați-i pe copii să îndrăgească sportul!

Rolul sportului în viața copiilor

În viața unui copil, sportul oferă beneficii multiple, nu doar la nivelul dezvoltării fizice armonioase, ci și la nivel disciplinar, de socializare și de sănătate. S-a dovedit de-a lungul timpului că educația sportivă contribuie total la evoluția minții, a corpului și a spiritului, îmbunătățind și întărind sistemul imunitar.

Este imperativ să limităm timpul petrecut de copil în fața televizorului sau a telefonului, înlocuind aceste activități sedentare cu exerciții fizice zilnice. Prin exemple, trebuie să-i încurajăm pe cei mici să participe la activități sportive cel puțin o oră pe zi, prin exerciții mai puțin convenționale, diversificându-le modalitățile de a-și consuma energia. Aici amintim de exercițiile de sărituri, antrenamentele de dexteritate sau cele în care își folosesc greutatea corporală.

Beneficiile sportului în viața unui copil

Sporturile organizate ajută copiii să crească atât fizic, cât și spiritual. Fie că este vorba de fotbal sau atletism, înot sau pedalat, mișcarea le oferă celor mici șansa de a crește echilibrat. Activitățile în echipă îi stimulează să devină mai sociabili, fiindu-le mai ușor să lucreze cu ceilalți și să înțeleagă ce înseamnă un joc corect. În afara acestor beneficii, sportul reprezintă și o metodă excelentă de distracție. Un program bine definit, cu activități fizice practicate constant încă de la vârsta de 3 ani, are un rol preventiv foarte important. Îmbunătățește imunitatea, previne îmbolnăvirea și obezitatea, ajută la dezvoltarea corectă a mușchilor, întărește sistemul osos, ajută la corectarea posturii și nu în ultimul rând, echilibrează sistemul endocrin al copilului.

Pe lângă aceste efecte asupra organismului, joacă un rol la fel de important în dezvoltarea psihică sănătoasă. Sportul practicat de la o vârstă fragedă contribuie la dezvoltarea creativității, îmbunătățește coordonarea și relația copilului cu ceilalți copii și adulți. Disciplina va semnala negreșit progrese rapide, obișnuința unui program stabil intrând subtil în conduita zilnică a celor mici.

Bibliografie:

1. Craig Ramsey, Dezvoltarea masei musculare, Editura Litera – București 2013
2. Maria Victoria del Barrio, Psihologia copilului, Editura Litera – București 2022
3. Scott Tudge, Fii în formă fără să mergi la sală, Editura Litera – București 2011

„ Educația digitală – o investiție de viitor ”

- studiu de specialitate -

Palade Eulalia Lavinia , prof. învăț. preșc.

Grădinița cu p.p.nr.3 , Drobeta Turnu Severin,Mehedinți

Fiecare an școlar vine cu noi provocări,ele putând aduce plus valoare dacă sunt privite cu deschidere și creativitate. Învățarea la distanță a fost o astfel de provocare. Mutarea actului educațional în on-line ne-a prins pe mulți nepregătiți, fără abilități digitale sau resurse necesare acestor schimbări. Copiii și cadrele didactice s-au confruntat cu necesitatea unei adaptări rapide, realizată prin studiu individual sau, după caz, urmând cursuri de perfecționare costisitoare.

Dacă pentru nivelul primar, gimnazial și liceal, lucrurile au fost oarecum mai clare și mai simplu de pus în aplicare , în învățământul preșcolar aspectul educației on-line a fost diferit,ținând cont de particularitățile de vârstă .Indiferent de forma desfășurării activităților, sincron sau asincron, actul educațional a depins de disponibilitatea, suportul și implicarea părinților .

S-a acordat atenție sporită selectării și transmiterii informațiilor pentru părinți pe două dimensiuni: conștientizarea rolului important pe care îl au în menținerea implicării directe, active și interesate a copilului în demersul dezvoltării holistice prin acțiuni în zona proximei dezvoltări, cât și posibilitatea afectării acestui proces de dezvoltare a copilului prin ignorarea satisfacerii nevoilor psihologice de bază la această vârstă. Odată clarificate aceste aspecte, părinții au implicat efectiv copiii în activitățile sincron, iar în activitățile asincron i-au sprijinit ajutându-i să-și pregătească resursele materiale din natură, să-și organizeze spațiul de joacă în corelație cu temele de proiect săptămânale, să vină în contact cu cerințele activităților postate .

Părinții au sprijinit, în mod real, demersurile cadrului didactic de menținere a motivației și interesului copilului față de activitate, de obținere a feedback-ului, de exersare a autoevaluării și analizei produselor activităților desfășurate acasă.

Deși platformele online oferă oportunități de socializare variate, s-a demonstrat că ele nu pot suplini efectele socializării directe, tradiționale de tip față în față. Lipsa interacțiunii directe cu colegii și educatoarea a afectat starea de bine a copiilor de vârste mici, generând stres și acutizarea problemelor psihice și fizice, mai ales pentru cei care deja manifestau vulnerabilități, formarea competențelor sociale depinzând fundamental de interacțiunea directă, îndeosebi în cazul preșcolarilor.

Odată cu ameliorarea situației pandemice și revenirea în sala de grupă, am constatat că o mare parte a preșcolarilor din grupă au necesitat activități remediale ,pentru a dezvolta comportamentele insuficient asimilate de copii în perioada de desfășurare a cursurilor online.

Pornind de la completarea Fișei de apreciere a progresului,am realizat o evaluare temeinică,definind comportamentele ce trebuiau abordate prioritar, realizând un demers diferențiat .(de exemplu, pentru copiii care au fost susținuți insuficient de adulții care i-au acompaniat, copiii care au reușit să parcurgă sarcinile de învățare propuse cu achiziții corespunzătoare), și totodată individualizat.

Completarea și analiza fișelor de observare au evidențiat itemii comportamentali în dezvoltare sau comportamentele unde copiii au nevoie de susținere și activități remediale.

Astfel am întocmit planul remedial cu activități de învățare pentru a dezvolta comportamentele care nu au fost achiziționate.

Chiar dacă învățământul on-line nu a putut suplini învățământul clasic, a avut un rol important evidențiind cât de importantă este educația digitală într-o societate dominată de

tehnologie .Integrarea noilor tehnologii în educație au scopul de a influența pozitiv rezultatele procesului instructiv-educativ și de a îmbogăți performanțele sistemului educațional.

Valorificarea tehnologiilor comportă atât avantaje, cât și dezavantaje. Găsirea echilibrului între educația clasică și cea modernă, bazată pe utilizarea tehnologiei, implică integrarea cu atenție a tehnologiei în procesul de învățare, fără a compromite aspectele umane ale procesului instructiv-educativ. Profesorii pot combina metodele tradiționale cu instrumentele digitale, oferind astfel o experiență educațională holistică.

Tehnologia este un instrument ce face parte din viața fiecăruia. Valoarea sa depinzând de cel care o utilizează.

Provocarea determinată de pandemie a generat o nouă perspectivă asupra învățării. Astfel, constatăm că, de fapt, pandemia a creat oportunități pentru schimbare și dezvoltare. Învățarea în societatea de astăzi presupune o nouă perspectivă asupra conținuturilor învățării, datorită oportunităților puse la dispoziție de noile tehnologii de informare și comunicare, digitalizarea fiind o modalitate de adaptare și condiția succesului viitoarei generații.

Digitalizarea este un proces normal, care face parte tot mai mult din viața noastră reală .A devenit o necesitate, iar nevoia copiilor de a beneficia de toate condițiile s-a transformat într-o prioritate. Termenul „digital” este asociat adesea cu flexibilitate, conectivitate și viitor, iar educația digitală le include pe toate acestea.

Clasic și digital în educație

Profesor Pălăduță Elena-Paula

Școala Gimnazială *Principesa Margareta*, București

În prezent, societatea și toate instituțiile sale sunt schimbate de dezvoltarea fără precedent a tehnologiei. Aceasta a evoluat rapid, iar copiii, adolescenții, părinții și profesorii au integrat digitalul în toate practicile vieții lor.

Educația digitală presupune anumite cunoștințe pe care omul trebuie să le aibă atunci când utilizează un sistem digital. De asemenea, sunt necesare și metode digitale care să poată fi combinate cu cele clasice pe care educația tradițională le-a folosit dintotdeauna.

Totuși, educația digitală este la fel de importantă ca și cea clasică. Cele două tipuri de educație trebuie să nu se excludă una pe cealaltă, ci să interfereze, deoarece educația clasică poate fi dublată de cea digitală. Interdependența lor devine din ce în ce mai evidentă și mai necesară. De cele mai multe ori, se întâmplă ca unele inovații tehnice să pătrundă în mediul educațional în mod involuntar, precum telefonul, calculatorul sau tableta. Alteori, acestea sunt destinate de la început utilizării în școală, precum tablele smart.

Noile resurse tehnologice facilitează educația dacă sunt integrate în lecții în mod eficient. De asemenea, ele favorizează formarea de noi competențe prin pregătirea continuă a cadrelor didactice. Astfel, utilizarea suporturilor digitale duce la o redimensionare a educației, aceasta devenind mai dinamică.

Educația modernă oferă oportunități de învățare multiple și flexibile. Elevii pot avea acces la materiale oriunde și oricând, acest fapt ducând la autonomia învățării. De asemenea, tehnologia permite adaptarea curriculumului la stilurile individuale de învățare și astfel se creează un mediu personalizat de educație. Însă este esențial să existe un echilibru între educația digitală și cea clasică, deoarece digitalizarea în exces duce la izolare socială, dispariția abilităților de comunicare, dependența de dispozitivele electronice. Astfel, trebuie să existe un echilibru între educația clasică și cea digitală, prin combinarea metodelor tradiționale cu cele digitale. De exemplu, înainte de predarea unor conținuturi noi, cadrul didactic le poate prezenta elevilor un material de pe diferite platforme, pentru captarea atenției.

Astfel, cea mai potrivită abordare este educația combinată, clasică și digitală. Ambele tipuri de educație aduc un plus de valoare prin avantajele pe care le oferă fiecare.

Folosirea resurselor digitale în școală face parte din evoluția învățării și reprezintă o soluție elegantă la provocările modernizării educației.

Bibliografie:

www.didacto.ro

www.revistaprofesorului.ro

www.edufreepedia.ro

Negocierea în afaceri, știință sau artă?

Prof. Panțiru Teodora
Liceul Economic „Al.I.Cuza”, Piatra Neamț

*“Sudoarea frunții înaintea perfecțiunii au pus-o zeii
Cei veșnici: pân-la ea te duce o cale lungă și abruptă,
La început anevoioasă, dar după ce-ai răzbit pe culme,
Devine mai apoi ușoară, oricât de aspră a fost cândva.” ”
Hesiod, Munci și zile*

Negocierea este o artă, nu pentru puterea de convingere sau pentru a obține maximul, ci pentru a simți că ești corect față de dorințele și așteptările tale. Persoanele timide pot simți că nu au vorbit suficient în propriul interes și au cedat la prima ofertă, iar persoanele extrovertite pot face o ambiție din a câștiga orice schimb de replici. Două persoane, care nu urmăresc interesul negocierii, pe termen lung, vor denatura obiectul dezbaterii într-o direcție care nu-l va ajuta pe

Scopul negocierii mai mult decât poți duce, angajamentele financiare știi să comunici asertiv, atunci când ești nevoit să

niciunul.

este să nu iei asupra ta ci să realizezi pe care ți le dorești, să să fii calm și adaptabil proprii soluții creative.

Negocierea poate părea doar o tehnică de persuasiune, o provocare de moment, în care doar o parte câștigă. Observăm că întreaga viață adulții negociază în familie, prieteni sau la locul de muncă, iar scopul unei negocieri este să găsească un teren comun, în care toată lumea să fie mulțumită. Important însă, nu este concursul de moment, ci viitorul agreat în negocierea respectivă. Fiecare parte are nevoie de aceasta abilitate pentru a putea să-și comunice asertiv dorințele și așteptările.

Să prezentăm câteva tehnici de negociere:

➤ **Cunoaște-ți adversarul**

În acest moment, foarte digitalizat al lumii, este important, să te pregătești în ceea ce privește adversarul tău. Povestile din filme, în care un personaj se pregătește pentru un anumit tip de personalitate, dar întâlnește un cu totul alt om, nu mai sunt ușor de înțeles și

nici nu mai capătă importanță în scenarii. Atunci când știi la ce să te aștepti, esti deja 50% pregătit pentru ceea ce urmează.

Să-ți cunoști adversarul înseamnă să-l înțelegi în loc să-l judeci, să fii curios să descoperi în loc să ai prejudecați, să-ii înțelegi motivațiile și valorile, pasiunile și lucrurile care contează pentru acesta.

➤ *Devin-o expert în limbajul nonverbal*

În arta comunicării, cuvintele contează cel mai puțin, ele sunt depășite, ca importanta de către ton și gesturi. Acest lucru se poate vedea ușor atunci când ești într-o țară a cărei limbă nu o cunoști deloc, dar îți dai seama de atitudinea localnicilor din modul în care ei îți vorbesc. Atunci când urmărești o scenă dintr-un film într-o limbă necunoscută tragi o concluzie, cât de cât corectă, după limbajul nonverbal și vocal al personajelor.

Limbajul nonverbal, transmite o mulțime de determină confort sau disconfort. cum să nu pari prea cum să fii deschis, dar limbajul corpului în

precum tonul folosit, mesaje subliminale și-i interlocutorului un Pentru a-ți da seama de închis sau agresiv, de ferm, studiază-ți oglindă sau cere ajutor

cuiva apropiat, care poate da un feedback discursului tău. Este bine să-ți folosești zâmbetul într-un mod firesc, pentru a arăta deschidere și bune intenții.

➤ *Ia lecții de vorbire în public*

Emoțiile dinaintea unui meeting, legate de vorbitul în public, se pot stăpâni, suficient de bine, dacă cunoști foarte bine mesajul pe care îl transmiți, astfel încât să fii pasionat de conținutul pe care îl transmiți. Acest lucru menține atenția concentrată pe ceea ce este important și nu pe propriile insecurități sau pe anxietatea de public.

➤ *Nu lua nimic personal*

Cele mai bune momente, sau întâlniri sunt acelea în care simți că nu ai nimic de pierdut și te simți sigur pe tine. Într-adevăr, aceste lucruri se întâmplă de obicei spontan, atunci când nu te aștepti și sunt mai greu de stăpânit atunci când întâlnirea are o miză importantă pentru tine. Dar, tocmai cu cât miza este mai importantă, cu atât ai nevoie să-ți stăpânești reacțiile impulsive și stimulii personali. Dacă esti cât mai rational, vei putea gândi limpede, reacționa

rapid și chiar adapta la noi situații pentru care nu te-ai pregătit și în care i-ai putea face noi propuneri adversarului.

➤ **Nu fii agresiv**

O negociere în care ți-ai pierdut cumpătul este cel mai probabil pierdută. Scopul unei negocieri este să aducă două interese diferite mai aproape, iar ambele persoane să plece satisfăcute din întâlnirea respectivă. Dacă-ți ieși din fire și devii nepoliticos, agresiv sau malițios, atunci cealaltă persoană se va simți constrânsă și va dori să iasă complet din negocierea respectivă.

➤ ***Stabilește-ți dinainte concesiile pe care esti pregătit să le faci***

În mod practic, îți stabilești un prag. Dacă negociezi un salariu, stabilești cu tine însuși, suma sub care nu vei dori să cobori. Dacă negociezi responsabilități, atunci îți spui care e limita peste care ai fi copleșit și nu ai putea face față. Acestea, nu trebuie comunicate de la început, ci sunt informațiile tale personale, la care te raportezi atunci când discuția ajunge într-

o zonă dificilă. Este important, să nu accepți într-o negociere, lucruri cu care eventual nu vei fi confortabil. Negocierea are un scop de viitor, nu este o întrecere în prezent.

➤ ***Ascultă și apoi pune întrebări***

Oamenii adoră să vorbească despre ei înșiși. Atunci când le pui întrebări, aceștia devin mai confortabili și mai apropiați, iar tu câștigi mai multă informație și înțelegere asupra celui cu care negociezi. Întrebările îi vor arăta celuilalt că ești realmente interesat de răspunsurile sale și că ai o abordare proactivă.

➤ ***Fii creativ în găsirea soluțiilor***

Calmul stabilit prin respectarea celor spuse până acum, împreună cu limitele impuse de acasă, sunt exact lucrurile care te vor ajuta, pentru a putea veni cu o soluție spontană la problemele pe care trebuie să le rezolvi, în negocierea respectivă.

SFATURI DE NEGOCIERE IN CAZUL MANAGERULUI

Un manager poate negocia un nou proiect, poate să-și roage angajații, să ia noi responsabilități deși nu dispune de un buget suplimentar, sau își poate căuta un partener de afaceri.

Este bine să aibă putere de convingere a celorlalți, însă să nu facă abuz de putere.

Pentru toate acestea, el are nevoie de o artă oratorică, un mod frazat, coerent și structurat de a-și putea prezenta partea și argumentele, fără a încerca să manipuleze interlocutorul, ci doar de a câștiga respect față de cei cu care negociază.

➤ *Capacitatea de a media conflicte*

Din cauza diferențelor de statut, într-o negociere se pot naște conflicte, iar reacția unui manager este foarte relevantă. Diplomazia, calmul și fermitatea sunt foarte apreciate în rândul liderilor, deoarece arată modul în care aceștia vor putea deține controlul într-o situație de criză, iar angajații vor avea mai multă încredere în el.

➤ *Credibilitatea ca lider in interiorul companiei*

Credibilitatea de mai sus se castiga si in timp, atunci cand managerul promite lucruri juste, se tine de cuvant, propune doar lucruri pe care chiar le poate oferi si ii asigura angajatului siguranta si respect. Ideal este ca valorile insuflate de manager sa ramana, prin atitudini si actiuni, chiar si cand acesta este in vacanta, de exemplu.

SFATURI DE NEGOCIERE ÎN CAZUL SALARIATULUI

Negocierea în business este de cele mai multe ori despre salariu, dar nu numai. Ea te susține în avansul în carieră, în a avea un număr rezonabil de responsabilități și de a lucra în departamentele pe care le dorești.

➤ *Află ce beneficii sunt disponibile și nivelul de salarii în domeniu*

Pe lângă baremul inferior și superior, e important să știi care sunt și sumele salariilor din domeniul în care activezi, pentru a ști cum să convingi dacă vei cere mai mult, sau să nu ceri mai puțin decât ai merita. În plus, salariul poate fi completat și de diverse beneficii pe care le poți cere. În funcție de interesele tale, cardul cultural, poate fi o metodă de completare financiară care va lucra atât în avantajul tau, cât și a angajatorului tău.

➤ *Păstrează un ton pozitiv*

Se consideră că poate fi frustrant să nu negociezi dintr-o poziție de putere, nu deveni defensiv, pentru a strica relațiile cu interlocutorul tău. O atitudine calmă și deschisă, pozitivă și bine intenționată va fi mereu apreciată de angajatorii tăi, care te vor respecta pentru puterea de reacție și intențiile aliniate cu cele ale organizației.

➤ *Nu fi agresiv*

Nu uita că negociatorul nu este dușmanul tău. Este un partener cu care încerci să creezi un proces care să funcționeze pe amândoi. Ținând cont și de sfaturile legate de manageri e bine să încerci, să înțelegi și perspectiva negociatorului tău, pentru a avea o atitudine calmă și a propune soluții care sunt în avantajul amândurora.

➤ *Greșeli de evitat*

Oricât te pregătești pentru o negociere, poți cădea în capcanele unor stimuli personali. În momentul în care suntem inconfortabili, creierul nostru tinde să asocieze momentul cu alte tipare similare din copilărie, iar apoi putem reacționa defensiv sau în alte moduri pe care le-am văzut în familie, dar care nu sunt în concordanță cu cine suntem și ce ne-am propus.

Negocierea dispare atunci când se face un abuz de putere, deoarece nu mai conține două părți care pleacă de pe poziții similare. Negocierea poate fi făcută și între doi soți pentru împărțirea responsabilităților, între doi colegi care decid să lucreze până târziu sau la vânzarea unei case. În niciuna dintre situații abuzul de putere nu poate duce la un rezultat just sau sănătos.

➤ *Confuzia dintre a stabili un obiectiv și a avea un interes*

Negocierea este o investiție de viitor, nu o ambiție de moment. Lucrurile pe care le prezinți sau promiți trebuie să fie valabile oricând ulterior și nu doar o modalitate de moment prin care încerci să-l convingi pe celalalt prin farmec, sau luându-l prin surprindere.

➤ *O comunicare defectuoasă*

Dacă interesul urmărit pierde din vedere miza per ansamblu a discuției, atunci argumentele se pot abate de la realitatea relevantă și să meargă într-o direcție confuză, care să înrăutățească relația dintre cele două părți.

Negocierea dispare atunci când se face un abuz de putere, deoarece nu mai conține două părți care pleacă de pe poziții similare. Negocierea poate fi făcută și între doi soți pentru împărțirea responsabilităților, între doi colegi care decid să lucreze până târziu sau la vânzarea unei case. În niciuna dintre situații abuzul de putere nu poate duce la un rezultat just sau sănătos.

Bibliografie:

1. DANIELA MORARIU, MANAGEMENTUL AFACERILOR- TEHNICI DE NEGOCIERE, TIMIȘOARA, 2004

2. https://www.academia.edu/16157752/arta_negocierii

3. <https://feriteglas.net/deseneaza-mi-un-logo-sau-hai-sa-construim-un-brand/01/2021>

4. https://www.google.com/search?q=negociere&rlz=1C1CHBF_enRO807RO808&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ved=2ahUKEwja54mLmOH8AhVno4sKHSG2AS4Q_AUoAXoECAEQAw&cshid=1674597171312231&biw=1360&bih=580&dpr=1

Resursele digitale, calea către performanță

Prof.Pârâiac Nicoleta Daniela

Școala Gimnazială Vultur, Vrancea

Vocabularul influențează cursivitatea, înțelegerea și rezultatele elevilor. În plus, un vocabular bogat este important pentru a te exprima, a asculta, a citi și a scrie eficient.

Vocabularul este o componentă de bază a unui cadru eficient de alfabetizare având un rol important în majoritatea standardelor academice. Competența unui elev în înțelegerea lecturii este determinată de nivelul vocabularului său. Prin urmare, este extrem de importantă însușirea cuvintelor specifice de care cursanții au nevoie pentru a înțelege mesajul textelor cu care interacționează, pentru a învăța informațiile din acele contexte și pentru a avea rezultatele scontate. Însușirea vocabularului este deosebit de importantă pentru cei care învață limba engleză pentru capacitatea lor de a citi și înțelege texte. Selecția cuvintelor ce urmează a fi predate cursanților poate fi grupată în trei niveluri.

Cuvinte de nivel 1

Nivelul 1 apare de obicei în limba vorbită. Acestea sunt cuvinte pe care le cunosc de obicei cursanții de limba engleză. Datorită utilizării lor frecvente în diverse contexte și cu comunicarea nonverbală, cuvintele de nivel 1 au rareori nevoie de instrucțiuni explicite.

a) Unele cuvinte de nivelul 1 nu pot fi demonstrate și nu au mai multe semnificații, dar elevii vor trebui să le cunoască. O simplă explicație a sensului cuvântului în timpul lecturii povestirii va fi suficientă.

b) Unele cuvinte de nivel 1 sunt înrudite. Înrudirile din această categorie constau din cuvinte care sunt cuvinte de înaltă frecvență în română și engleză. Este posibil să nu necesite instruire substanțială, deoarece elevii pot cunoaște semnificația cuvântului în limba română. Profesorul poate doar să spună cuvântul în limba engleză și să îi pună pe elevi să furnizeze cuvântul în limba română.

c) De asemenea, este important să evidențiați asemănările false și să oferiți traducerea corectă. Există, de asemenea, unele asocieri false care au mai multe semnificații într-o limbă, iar unul sau unele dintre aceste semnificații nu coincid cu sensul celeilalte limbi.

Cuvinte de nivel 2

Cuvintele de nivel 2 sunt cuvinte de înaltă frecvență utilizate în textele de nivel de clasă. Ele pot fi lucrate într-o varietate de moduri, astfel încât cursanții să construiască reprezentări bogate ale acestora și să le conecteze cu alte cuvinte și concepte.

a) Unele cuvinte de Nivelul 2 nu vor necesita discuții elaborate, deoarece pot fi predate cu ușurință prin demonstrație. Acestea includ cuvinte cu semnificații multiple, cum ar fi “trunchi”, care poate fi predat prin gesturi pentru a arăta că este parte a unui elefant, parte a unui copac, parte a corpului nostru și spatele unei mașini.

b) În plus, multe cuvinte de nivelul 2 sunt înrudite. În acest nivel, sunt cuvinte de înaltă frecvență în română și cuvinte de joasă frecvență în engleză. Aceasta înseamnă că vorbitorii de limbă română care învață limba engleză vor avea un avans cu aceste cuvinte (cum ar fi coincidență/coincidence, admira/admire și apostrof/apostroph) deoarece vor cunoaște atât conceptul, cât și o aproximare a etichetei în limba engleză.

c) Cuvintele de Nivelul 2 asupra cărora ar trebui să se concentreze pentru pre-predare, inclusiv cuvintele care nu pot fi demonstrate și care nu sunt înrudite.

Cuvinte de nivel 3

Aceste cuvinte nu sunt folosite frecvent. Se găsesc mai ales în cărțile de conținut din clasele superioare sau în domenii sau domenii cu conținut specific. Aceste cuvinte sunt rar întâlnite în primele clase, dar dacă apar, este necesară traducerea sau o scurtă explicație în limba engleză sau în limba maternă a cursanților de limba engleză.

a) Folosiți o combinație de abordări atunci când predați cuvintele de nivel 3. Încercați întotdeauna să găsiți o imagine care să fie legată de cuvântul țintă, deoarece cei care învață limba engleză înțeleg mai bine ideile atunci când sunt asociate cu imagini.

b) Încercați să evidențiați caracteristicile. Când subliniem caracteristicile, cursanții de limba engleză încep să formeze o definiție folosind caracteristicile

c) A treia abordare este de a oferi un non-exemplu, un cuvânt care nu se potrivește cu definiția cuvântului țintă. Această strategie este utilizată cel mai bine atunci când cursanții de limba engleză au învățat deja caracteristicile cuvântului țintă. Când este oferit un non-exemplu, se poate face o comparație între cuvântul țintă și non-exemplu.

d) Abordarea care produce cea mai durabilă înțelegere a unui cuvânt de vocabular este: furnizarea de contexte multiple. Furnizați mai multe situații în care este folosit cuvântul din vocabularul de nivel 3.

Cum îi învățăm pe elevi să dobândească cuvinte?

În sălile de clasă de astăzi din secolul 21, instrumentele digitale trebuie să coexiste alături de instrumente mai tradiționale. Instrumente online, oferă o gamă mai largă de informații despre cuvinte și semnificațiile cuvintelor. Unele instrumente le permit profesorilor să personalizeze cu ușurință cuvintele, astfel încât elevii să poată exersa, revizui și juca jocuri cu cuvinte specifice conținutului.

Conform diferitelor cercetări, instruirea eficientă a vocabularului ar trebui să includă următoarele trei elemente:

1. Informații despre definiție și context despre un cuvânt

Predarea vocabularului tradițional i-a învățat pe elevi să caute semnificațiile cuvintelor și să le memoreze. Utilizarea dicționarului îi învață pe elevi despre mai multe semnificații ale cuvintelor, precum și despre importanța alegerii definiției potrivite pentru a se potrivi cu un anumit context. Dar această abordare de predare oferă doar o învățare superficială și pe termen scurt a cuvintelor. Elevii care doar memorează semnificațiile cuvintelor au adesea dificultăți în aplicarea informațiilor în contexte și fac adesea greșeli cu privire la semnificații.

Pentru a avea o bună cunoaștere a unui cuvânt, elevii trebuie să-l vadă în context și să învețe cum se leagă semnificația acestuia cu cuvintele din jurul lui. Analiza contextuală presupune deducerea sensului unui cuvânt necunoscut prin explorarea textului căruia îi aparține. O metodă care include definiții, precum și context poate genera o cunoaștere complexă a semnificațiilor cuvintelor. Când elevii primesc mai multe propoziții care folosesc un cuvânt în diferite situații, ei încep să vadă cum se schimbă și se schimbă sensul unui cuvânt în funcție de context.

[Vocabulary Ninja](#) este un site fantastic plin de resurse utile, bănci de cuvinte și jocuri. Îmi plac în special cele 100 de cuvinte suprautilizate și documentul lor de alternative și aplicația **Vocab Lab** pentru iPad-uri.

[Word Hippo](#) este un instrument fantastic de vocabular care permite utilizatorului să exploreze sinonime, antonime, semnificații, cuvinte care rime, cuvântul în context și pronunții audio.

[Vocabulary.co.li](#) este unul dintre site-urile mele preferate de vocabular. Oferă sute de jocuri și activități uimitoare pentru construirea și predarea vocabularului.

Elevii trebuie să vadă cuvintele în diverse contexte pentru a le învăța în detaliu.

„Dacă îi putem face pe studenți interesați să se joace cu cuvintele și limbajul, atunci ne aflăm cel puțin la jumătatea obiectivului de a crea genul de studenți conștienți de cuvinte, care vor face din cuvinte un interes pentru viață.”

2. Expuneri multiple la un cuvânt în contexte diferite

„Repetarea este mama tuturor învățăturilor”, spune un vechi proverb. Unul dintre principiile cele mai importante ale învățării eficiente a vocabularului este de a oferi mai multe expuneri la sensul unui cuvânt.

Elevii trebuie să vadă același cuvânt de mai multe ori pentru a-l plasa în memoria lor pe termen lung. Semnificațiile cuvintelor se acumulează treptat, de aceea instruirea

vocabularului trebuie să ofere elevului oportunitățile de a întâlni cuvinte în mod repetat în mai multe contexte diferite. Un cuvânt care este întâlnit o dată are aproximativ 10% șanse de a fi învățat din context. Când elevii văd un cuvânt în mod repetat, ei adună din ce în ce mai multe informații despre el până când își dobândesc o idee despre ce înseamnă. Dale și O'Rourke au rezumat cele patru etape ale cunoașterii cuvintelor după cum urmează:

1. *Nu am mai văzut-o până acum.*
2. *Am auzit de el, dar nu știu ce înseamnă.*
3. *Îl recunosc în context — are ceva de-a face cu . . .*
4. *O știu.*

Cu cât elevii trebuie să folosească un cuvânt mai mult, cu atât este mai probabil ca ei să-l definească, să înțeleagă și să-l rețină mai târziu, astfel, folosirea mai multor exemple de cuvânt în contexte diferite întărește cunoașterea cuvântului.

Pobble.com este, de asemenea, incredibil de util pentru a-i încuraja pe copii să se gândească la alegerea vocabularului, deoarece este o bibliotecă de lucrări scrise ale copiilor. Puteți căuta lucrări scrise după subiect și grup de ani, astfel încât limba să fie adecvată atât pentru vârstă, cât și pentru conținut.

Snappy Words este un dicționar și teaur online care îi ajută pe copii să găsească semnificațiile cuvintelor, precum și conexiunile cu cuvintele asociate.

3. Poți face asta!-Încurajați elevii să participe activ la învățarea vocabularului

Elevii își amintesc mai bine cuvintele atunci când conectează noi semnificații cu cunoștințele pe care le au deja. Acest tip de procesare activă are loc atunci când elevii lucrează cu cuvinte:

1. produc antonime și sinonime
2. rescrie definițiile
3. identifica exemple și non-exemple ale cuvântului
4. folosesc mai mult de un cuvânt nou într-o propoziție
5. creează propoziții care să conțină noul cuvânt
6. creează scenarii sau povești în care este folosit cuvântul
7. creează întrebări amuzante folosind cuvântul

Free Rice este un joc distractiv de potrivire a cuvintelor în care elevii pot potrivi cuvintele din vocabular cu definiția corectă. Pentru fiecare răspuns corect pe care îl alegeți, 10 boabe de orez sunt crescute pentru a ajuta la eliminarea foametei în lume prin Programul Alimentar Mondial.

[LearningChocolate](#) este o platformă de vocabular online care oferă o practică excelentă pentru studenții de toate vârstele. Elevii au de completat o varietate de exerciții de potrivire și pot chiar să asculte și să scrie fiecare cuvânt. Există și un mic exercițiu de dictare! Minunat pentru auto-studiu!

[EnglishMediaLab](#) oferă zeci de liste și activități din care să alegeți. Există jocuri de memorie cu sau fără audio, lecții video, chestionare interactive și jocuri online care sunt grozave pentru începători în special.

Fiecare dintre activitățile de mai sus consolidează informațiile definiționale sau contextuale despre cuvânt și oferă elevilor posibilitatea de a deține cuvântul pentru ei înșiși. Discuțiile în grup despre semnificațiile cuvintelor ajută, de asemenea, elevii să învețe vocabular nou, fiind nevoiți să participe activ la propria învățare.

[WordSift](#), [WordVis](#), [Quizlet](#), [Padlet](#), [Knowji](#), [Vocabulary Spelling City](#), [ThingLink](#) sunt, de asemenea, resurse digitale care sprijină învățarea cuvintelor, revizuirea și jocul cu instrumente lingvistice și oferă o gamă largă de avantaje: auzi pronunții; citește cuvinte într-o varietate de exemple autentice; vizionați fotografii și imagini legate de cuvinte, consolidați învățarea cuvintelor prin jocuri interactive; joacă-te cu și manipulează limbajul; descoperă cuvinte care rimează; și colaborează cu colegii de clasă pentru a crea pereți de cuvinte virtuale.

BIBLIOGRAFIE

- Alexander, H. G. Meaning in Language. Glenview: Scott, Foreman & Comp., 1969;
- Graves, M.F. 2000. A vocabulary program to complement and bolster a middle-grade comprehension program. In B.M. Taylor, M.F. Graves, and P. Van Den Broek (eds.), Reading for meaning: Fostering comprehension in the middle grades. New York: Teachers College Press.
- <http://www.ldonline.org/article/14343/>
- <http://www.empoweringells.com/a18-tier-3-words/>
- <https://busyteacher.org/14471-esl-vocabulary-review-8-killer-online-resources.html>
- <https://www.teachthought.com/literacy/21-digital-tools-build-vocabulary/>

Prof. înv. primar Parasca Lăcrimioara Măriuca
Școala Gimnazială Nr. 3 Vicovu de Sus

Sistemul educațional românesc a adus, în ultimii zece ani, o creștere importantă a interesului pentru utilizarea noilor tehnologii, de folosire a instruirii asistate de calculator în procesul de predare – învățare – evaluare, ceea ce a condus la o schimbare a procesului didactic, ușurând tranziția de la învățarea centrată pe profesor la învățarea centrată pe elev.

Acum sunt utilizate din ce în ce mai des la clasă softurile educaționale adaptate diferitor stiluri de învățare, prezentările PowerPoint folosite ca material didactic, etc.

Cu ajutorul acestor noi mijloace de învățământ va crește accesul la resursele de predare – învățare – evaluare, determinând astfel, schimbarea rolului profesorului și al elevului, activitatea instructiv-educativă desfășurându-se într-un mediu de instruire în rețea.

Interesul pe care elevul de azi îl manifestă spre învățarea cu ajutorul calculatorului va crește motivația acestuia pentru rezolvarea sarcinilor didactice cu ajutorul noilor tehnologii.

Pentru a forma competențele descrise prin programa școlară la Limba și literatura română din învățământul primar nu este suficient doar utilizarea unor strategii clasice de predare-învățare-evaluare. Cu ajutorul softului educațional, instruirea diferențiată, individuală, pe clase, poate fi o alternativă de succes.

Softul educațional este un program informatic, creat special pentru abordarea unor situații didactice valorificând astfel instruirea asistată de calculator, asigurând astfel un mai bun control al activității de învățare.

Clasificarea softurilor educaționale se poate face în funcție de rolul pe care îl au în activitate didactică:

- softuri de exersare – sunt ca un supliment al lecției tradiționale, cu ajutorul lor fiind posibilă exersarea individuală în vederea însușirii unor metode, informații sau formarea unei deprinderi;
- softurile interactive folosite la predarea de noi cunoștințe – creând un „dialog” între elev și calculator, parcursul elevului fiind controlat de calculator, fiind pus într-un mediu de unde își poate extrage toate informațiile necesare pentru îndeplinirea sarcinii propuse;
- softurile simultive permit prezentarea unui fenomen sau fenomen real în mod controlată, cu ajutorul unui model cu comportament asemănător;
 - softuri pentru verificarea cunoștințelor;
 - jocuri educative care pun elevul în fața unor situații problemă simulând un fenomen real și oferind copilului diferite moduri de a atinge scopul propus.
 - softuri utilitare – editoarele de text, programe de calcul tabelar, programe de realizarea a prezentărilor electronice.

Softurile educaționale sunt importante în eficientizarea procesului de predare-învățare-evaluare a cunoștințelor.

Utilizând softurile educaționale în cadrul activităților didactice se vor dezvolta: gândirea logică, spiritul de observație, memoria vizuală, atenția voluntară, operațiile intelectuale prematematice, deprinderile de lucru cu calculatorul, abilitățile de utilizare a informațiilor primite prin intermediul softurilor educaționale.

Softurile educaționale se pot folosi în cadrul tuturor tipurilor de activități. Unele softuri educaționale pot fi utilizate în cadrul mai multor discipline, deoarece sunt concepute interdisciplinar.

Pe piața actuală există deja o multitudine de softuri educaționale, realizate de departamente de cercetare din cadrul MEC, a unor facultăți (ex. Universitatea Babeș Bolyai) sau de unele firme specializate (ex. Erc Pres Educational), ce pot fi folosite în cadrul orelor de Limba și literatura română în învățământul primar.

Dintre acestea menționez doar câteva : „Literale”, „Rexio și ortografia”, colecția de CD-uri cu metoda proiectelor Piti-Clic, „Abecedarul animat”, „Edu Abecedar”, „Alfabetul prin integrale cu desene”, Acestea sunt soft-uri atractive cu elemente de animație și sunet.

Cu ajutorul „ABCdarului distractiv” (Edu Abecedar) elevul este plimbat împreună cu 8 personaje simpatice în diverse povești care îl amuză și îi solicită ajutorul. Cele 49 de jocuri educative sunt

concepute progresiv, elevul reamintindu-și semnele grafice, participând la deslușirea mesajelor scrise, iar mai apoi la redactarea de cuvinte și texte, toate integrate în captivantele întâmplări și povestioare.

Imagini din ABCdarul distractiv

Alt soft educational care poate fi folosit cu succes în activitățile de predare-învățare-evaluare la Limba și literatura română în învățământul primar este „Abecedarul prin integrame cu desene”. Acest instrument sub forma de joc, prin cele 53 de grile de cuvinte încruciate (integrame), îl ajută pe copil să dobândească ușor tehnica citit/scrișului.

Definițiile integramei sunt înlocuite de grafică viu colorată și amuzantă. Copilul "citește" cuvântul ajutându-se de un desen. El se va amuza recunoscând imaginea sugestivă și îl va scrie în careul ce reprezintă aceasta.

Jocul e simplu: elevul va complete careul, astfel încât să obțină pe orizontală sau pe verticală definițiile corespunzătoare imaginilor alăturate. Completarea integramei se face automat folosind litere mari.

Verificarea careului completat se face apăsând butonul "Verifică". Acest soft educațional este recomandat, în special, elevilor de la clasele pregătitoare și I.

Imagini din „Abecedarul prin integrame cu desene”.

- Avantajele pe care le prezintă softurile educaționale sunt următoarele:
- în general softurile educaționale sunt concepute pentru a învăța;
 - cu ajutorul lor se pot utiliza un mare volum de date;
 - se pot adapta în funcție de particularitățile de dezvoltare ale elevului;
 - asigură interacțiunea elev – computer;
 - facilitează o instruire individualizată;
 - ajută la parcurgerea unor secvențe de instruire complexe prin pași mici, adaptați nevoilor individuale de progres în învățare;
 - se poate realiza unui feedback rapid și eficient;

Pentru a obține rezultate în învățare depinde de calitatea implementării soft-urilor educaționale la nivel de învățământ primar, impunându-se informarea cadrelor didactice în ceea ce privește dezvoltarea tehnologiei și integrarea acesteia în procesul de predare-învățare-evaluare.

**ȘCOALA GIMNAZIALĂ „EXPLORATOR TEODOR GHEORGHE NEGOIȚĂ” SASCUT
COMUNA SASCUT, JUDEȚUL BACĂU**

TEL/FAX: 0234/280433

E-mail: scoalteodornegoita@gmail.com

www.scoalasascut.ro

Nr. _____ din _____

**INSPECTORATUL
ȘCOLAR
JUDEȚEAN
BACĂU**

MINISTERUL EDUCAȚIEI

PLAN INTERVENȚIE ÎN URMA SIMULĂRII NAȚIONALE MATEMATICĂ

Disciplina: Matematică

Grup țintă: Clasa a VIII-a C

Propunător: Prof. Paris Elena-Gabriela

Analiza S.W.O.T. realizată în urma SIMULĂRII NAȚIONALE , monitorizării rezultatelor învățării-evaluării la disciplină și a observării sistematice a elevilor din clasa a VIII C - 21 elevi

<p>Puncte tari</p> <ul style="list-style-type: none"> -proiectarea, organizarea și derularea unui demers didactic flexibil, centrat pe elev, pe particularitățile și nevoile acestuia; -tratarea diferențiată a elevilor în procesul didactic; -proiectarea riguroasă a unor itemi diverși, care vizează competențele specifice în proporție de 85%; -evaluarea obiectivă , pe baza unor bareme corect construite ; -stimularea verbală, prin notare și chiar materială (oferirea de fișe/culegeri) nu doar a elevilor care realizează la standarde înalte competențele din programele școlare,ci și a celor care înregistrează progres în parcursul individual de învățare ; 	<p>Puncte slabe</p> <ul style="list-style-type: none"> -problemele sociale și mediul familial, precum și contextul social general,determină lipsa de motivație a unora dintre formabili; -lipsa de preocupare sau de timp a unora dintre elevi are drept consecință o insuficientă dezvoltare a abilităților de receptare și înțelegere a mesajului didactic și o capacitate redusă de exprimare/comunicare. <p>- perioada petrecută în mediul online.</p>
<p>Oportunități</p> <ul style="list-style-type: none"> -climat adecvat ; -colaborarea cu familiile /tutorii elevilor; -colaborarea cu, consilierul școlar; -absenteismul relativ redus; -o bună cunoaștere, de către profesor, a fiecărui elev, realizată prin obervarea sistematică a comportamentului, discuții cu aceștia, cu părinții . 	<p>Amenințări</p> <ul style="list-style-type: none"> -lipsa interesul pentru studiul matematicii; -situația financiară modestă a familiei determină elevii să lucreze pentru a se întreține, iar școala nu mai are un loc important în viața unora dintre ei;

Măsuri

- menținerea tratării diferențiate în proiectarea și realizarea demersului didactic;
- menținerea obiectivității în evaluare prin aplicarea de teste standardizate, proiectate în conformitate cu programele în vigoare și noile structuri ale probei de evaluare la disciplina matematică;
- consilierea sistematică a elevilor cu decalaje de instruire/învățare;
- stimularea și încurajarea permanentă a progresului individual al elevilor cu decalaje de instruire/învățare;
- încurajarea, monitorizarea și evaluarea lucrului individual, utilizat în remedierii decalajelor în instruire/învățare.

STRUCTURA VARIANTEI DE EXAMEN

SUBIECTUL I (maximum 30 de puncte)						SUBIECTUL al II-lea (maximum 30 de puncte)						SUBIECTUL al III-lea (maximum 30 de puncte)					
1.	2.	3.	4.	5.	6.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	1.	2.	3.	4.	5.	6.
Itemii obiectivi, de tip alegere multiplă, cu 4 variante de răspuns, o singură variantă corectă. Punctajul este de tip „totul sau nimic” (0 sau 5 puncte pentru fiecare item).												Itemii semiobiectivi (probleme cu câte două cerințe asociate), la fiecare dintre aceste cerințe (subpuncte) se acordă punctaj intermediar.					

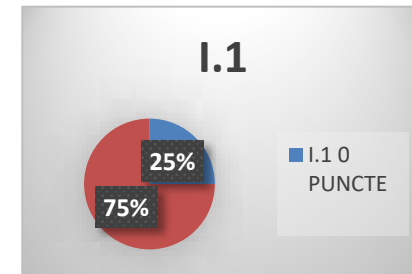
PLAN DE INTERVENȚIE PE ITEMI

CLASA A VIII-A C

SUBIECTUL I – 30 de puncte

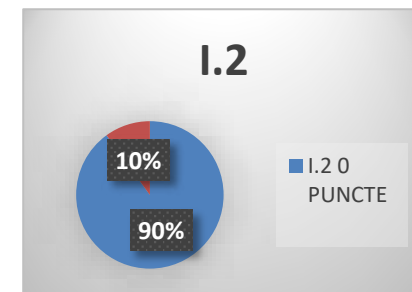
Itemul 1

- **Punctaj:** 5 puncte
- **Competența specifică vizată:** *Efectuarea de calcule cu numere naturale folosind operațiile aritmetice și proprietățile acestora*
Alegerea variantelor greșite de răspuns indică necunoașterea/neaplicarea corectă a ordinii efectuării operațiilor cu numere naturale.
- **Activități de învățare remedială:**
 - Efectuarea operațiilor aritmetice cu numere naturale;
 - Calcularea unor expresii numerice care conțin paranteze (rotunde, pătrate și acolade), cu respectarea ordinii efectuării operațiilor.

Itemul 2

- **Punctaj:** 5 puncte
- **Competența specifică vizată:** *Prelucrarea cantitativă a unor date utilizând rapoarte și proporții pentru organizarea de date*
Alegerea variantelor greșite de răspuns indică necunoașterea/neaplicarea corectă a proprietății fundamentale a proporțiilor și/sau efectuarea greșită a calculelor.
- **Activități de învățare remedială:**
 - calcularea unei valori necunoscute dintr-o proporție;
 - rezolvarea de probleme în care intervin rapoarte, procente sau proporții.

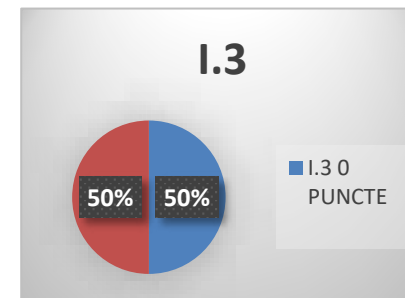
Itemul 3

- **Punctaj:** 5 puncte
- **Competența specifică vizată:** *Identificarea unor noțiuni specifice mulțimilor și relației dedivizibilitate în \mathbb{N}*

Alegerea variantelor greșite de răspuns indică necunoașterea/neaplicarea corectă a noțiunilor specifice mulțimilor și operațiilor cu mulțimi (reuniune, intersecție, diferență).

- **Activități de învățare remedială:**

- recunoașterea și exemplificarea de elemente care aparțin/nu aparțin unei mulțimi date prindia diagraame sau prin enumerarea elementelor;
- reprezentarea unor mulțimi prin diagraame și/sau prin enumerarea elementelor;
- efectuarea de operații cu mulțimi (reuniunea, intersecția, diferența) punând accentul pe exemple practice.

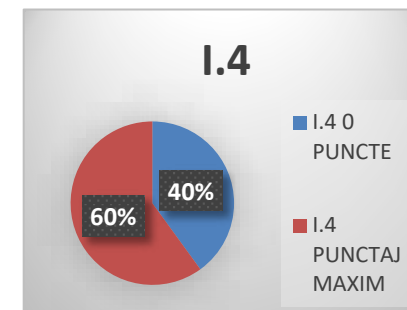
Itemul 4

- **Punctaj:** 5 puncte
- **Competența specifică vizată:** *Utilizarea unor procedee matematice pentru operații cu intervale și rezolvarea inecuațiilor în \mathbb{R}*

Alegerea variantelor greșite de răspuns indică necunoașterea/neaplicarea corectă a noțiunilor specifice rezolvării de inecuații în mulțimea numerelor reale.

- **Activități de învățare remedială:**

- verificarea faptului că un număr este soluția unei inecuații;
- verificarea apartenenței unui obiect la o mulțime pe baza unei/unor proprietăți a/ale elementelor acesteia;
- reprezentarea unui interval sub forme echivalente (notație, reprezentarea pe axa numerelor);
- transformarea unei inecuații într-o inecuație echivalentă folosind proprietățile relației de ordine;
- rezolvarea unor inecuații de forma $ax + b < 0$, $(>, \leq, \geq)$, unde $a \in \mathbb{R}^*$, $b \in \mathbb{R}$.

Itemul 5

- **Punctaj:** 5 puncte

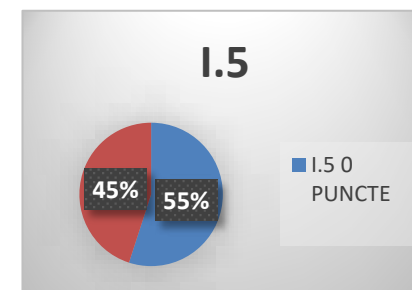
- **Competența specifică vizată:**

Utilizarea unor algoritmi și a proprietăților operațiilor în efectuarea unor calcule cu numere reale

Alegerea variantelor greșite de răspuns indică necunoașterea/neaplicarea corectă a noțiunilor specifice operațiilor cu numere reale.

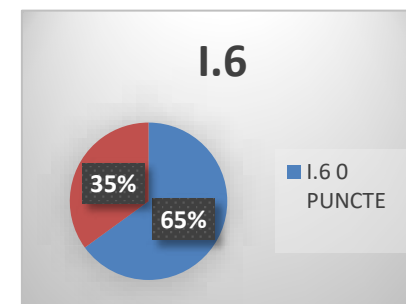
- **Activități de învățare remedială:**

- scrierea unui număr real în diverse forme;
- determinarea opusului, a modulului și a inversului unui număr real;
- compararea numerelor reale utilizând modulul, aproximări, încadrarea unui număr real între doi întregi consecutivi, scoaterea factorilor de sub radical, introducerea factorilor subradical;
- utilizarea de raționalizări sau introducerea/scoaterea factorilor de sub radical pentru a compara/ordona numere iraționale;
- calcularea modulului unor sume/diferențe de numere iraționale.

Itemul 6

- **Punctaj:** 5 puncte
- **Competența specifică vizată:** *Identificarea unor informații din tabele, grafice și diagrame*
Alegerea variantelor greșite de răspuns indică necunoașterea/neaplicarea corectă a noțiunilor specifice domeniului elemente de organizare a datelor.
- **Activități de învățare remedială:**
 - extragerea unei informații dintr-un tabel, grafic sau diagramă;
 - identificarea modului adecvat de reprezentare a unor date;
 - identificarea unor exemple de corespondențe matematice în contexte variate;
 - prelucrarea statistică a unor date reprezentate în tabel.

SUBIECTUL al II-lea – 30 de puncte

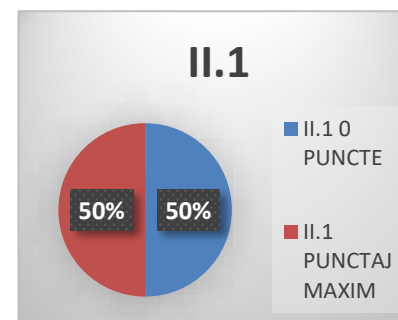
Itemul 1

- **Punctaj:** 5 puncte
- **Competența specifică vizată:** *Identificarea noțiunilor geometrice elementare și a unităților de măsură în diferite contexte*

Alegerea variantelor greșite de răspuns indică necunoașterea/neaplicarea corectă a noțiunilor legate de elemente de geometrie (distanța dintre două puncte; lungimea unui segment; segmente congruente; mijlocul unui segment; simetricul unui punct față de un punct).

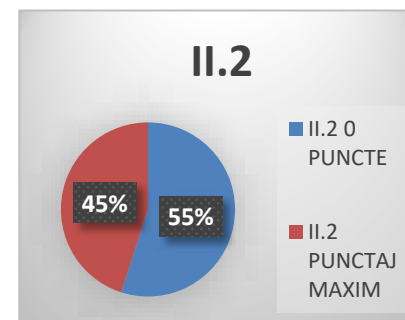
- **Activități de învățare remedială:**

- observarea unor figuri geometrice pe modele fizice/desene;
- descrierea și identificarea unor elemente ale figurilor geometrice;
- identificarea unor segmente congruente în configurații cu axe de simetrie;
- alegerea unității de măsură pentru estimarea lungimilor/distanțelor, ariilor și volumelor în diferite situații practice.

Itemul 2

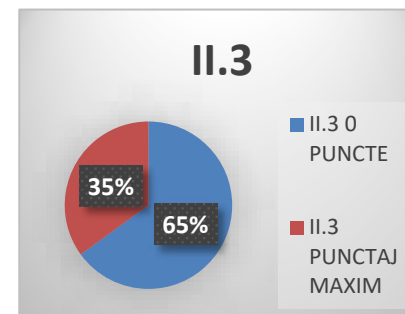
- **Punctaj:** 5 puncte
- **Competența specifică vizată:** *Utilizarea unor proprietăți referitoare la distanțe, drepte, unghiuri, cerc pentru realizarea unor construcții geometrice*
Alegerea variantelor greșite de răspuns indică necunoașterea/neaplicarea corectă a noțiunilor specifice unghiului (bisectoarea unui unghi, calculul cu măsuri de unghiuri, utilizarea raportorului).

- **Activități de învățare remedială:**
 - utilizarea instrumentelor geometrice (raportor) pentru realizarea unor figuri geometrice;
 - construcția bisectoarei unui unghi folosind raportorul și rigla, respectiv compasul și rigla;
 - determinarea unor măsuri de unghiuri/arce de cerc utilizând informații cuprinse în reprezentările geometrice.

Itemul 3

- **Punctaj:** 5 puncte
- **Competența specifică vizată:** *Calcularea unor lungimi de segmente, măsuri de unghiuri în contextul geometriei triunghiului*
Alegerea variantelor greșite de răspuns indică necunoașterea/neaplicarea corectă a proprietăților liniilor importante în triunghi și/sau a dreptelor paralele.
- **Activități de învățare remedială:**
 - descrierea unor caracteristici ale configurațiilor geometrice date referitoare la triunghi (prin observare, prin utilizarea instrumentelor geometrice);
 - efectuarea de calcule numerice pentru formularea de răspunsuri privind liniile importante în triunghi; efectuarea de măsurători cu raportorul și rigla pentru formularea de răspunsuri privind unghiurile unui triunghi;
 - construcția dreptelor paralele, a dreptelor perpendiculare, a mediatoarei unui segment folosind instrumentele geometrice;
 - determinarea unor lungimi de segmente utilizând informații cuprinse în reprezentările geometrice.

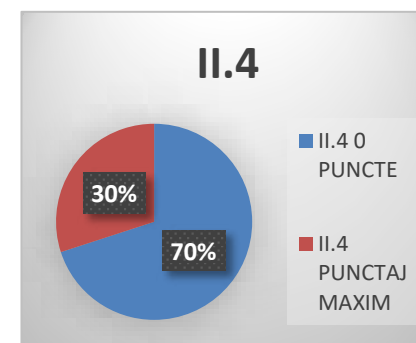
Itemul 4

- **Punctaj:** 5 puncte
- **Competențe specifice vizate:** *Exprimarea în limbaj geometric simbolic și figurativ a caracteristicilor triunghiurilor și ale liniilor importante în triunghi; Utilizarea proprietăților patrulaterelor în rezolvarea unor probleme*

Alegerea variantelor greșite de răspuns indică necunoașterea/neaplicarea corectă a noțiunilor specifice triunghiului dreptunghic și/sau a noțiunilor specifice patrulaterelor.

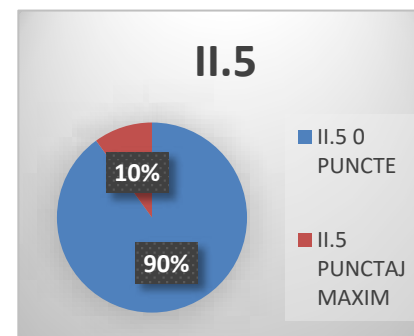
- **Activități de învățare remedială:**

- transcrierea în limbaj simbolic a caracteristicilor triunghiurilor conținute în figuri geometrice date;
- transcrierea, din figuri geometrice date, în limbaj simbolic a caracteristicilor liniilor importante în triunghi;
- evidențierea unor relații și proprietăți: relații între laturi și unghiuri ale unui triunghi etc.;
- demonstrarea proprietăților paralelogramelor particulare utilizând metode variate;
- justificarea unor proprietăți ale patrulaterelor;
- calculul ariei patrulaterelor folosind metode variate.

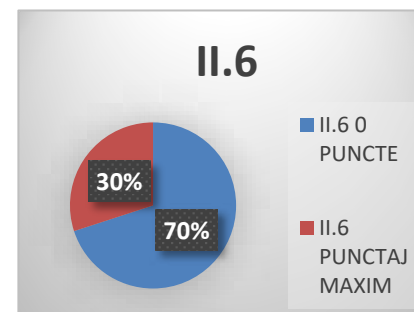
Itemul 5

- **Punctaj:** 5 puncte
- **Competența specifică vizată:** *Utilizarea proprietăților cercului în rezolvarea de probleme* Alegerea variantelor greșite de răspuns indică necunoașterea/neaplicarea corectă a noțiunilor specifice cercului.
- **Activități de învățare remedială:**
 - utilizarea unor proprietăți ale arcelor, coardelor și/sau a diametrului perpendicular pe o coardă în rezolvarea unor probleme;
 - rezolvarea unor probleme practice de determinare a unor lungimi sau distanțe folosind raza cercului (de exemplu, calcularea numărului de rotații complete ale roții unui automobil folosind distanța parcursă);
 - rezolvarea unor probleme folosind proprietățile tangentelor duse dintr-un punct exterior la un cerc.

Itemul 6

- **Punctaj:** 5 puncte
- **Competența specifică vizată:** *Folosirea unor proprietăți de paralelism și perpendicularitate pentru analizarea pozițiilor relative ale dreptelor și planelor* Alegerea variantelor greșite de răspuns indică necunoașterea/neaplicarea corectă a noțiunilor specifice elementelor de geometrie în spațiu, respectiv Paralelism: drepte paralele, unghiul a două drepte.
- **Activități de învățare remedială:**
 - utilizarea măsurilor unghiurilor și a distanțelor pentru stabilirea pozițiilor relative întredrepte și/sau plane;
 - determinarea paralelismului în spațiu, între drepte și/sau plane cu ajutorul proprietăților relațiilor de paralelism și de perpendicularitate în configurații simple;
 - determinarea unghiului a două drepte cu ajutorul proprietăților relațiilor de paralelism și de perpendicularitate în configurații simple.

SUBIECTUL al III-lea – 30 de puncte

Itemul 1 (Punctaj: 5 puncte)

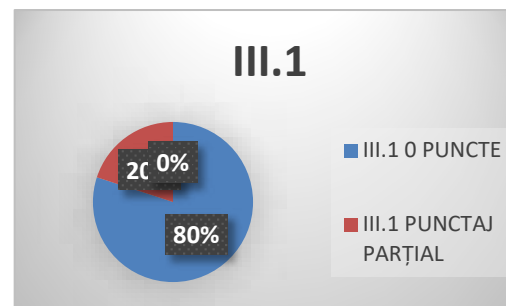
- **Competențe specifice vizate:**

Utilizarea regulilor de calcul pentru efectuarea operațiilor cu numere naturale și pentru divizibilitate; Exprimarea în limbaj matematic a unor situații concrete care se pot descrie utilizând mulțimile și divizibilitatea în \mathbb{N}

Obținerea punctajului zero sau a punctajului parțial indică necunoașterea/neaplicarea corectă a noțiunilor legate de divizibilitate în probleme din context cotidian.

- **Activități de învățare remedială:**

- utilizarea algoritmului împărțirii, cu restul egal sau diferit de zero, în cazul în care deîmpărțitul și împărțitorul au una sau mai multe cifre;
- utilizarea terminologiei specifice divizibilității; determinarea c.m.m.d.c./c.m.m.m.c. prin descompunerea numerelor naturale în produs de puteri de numere prime;
- redactarea rezolvării unor probleme referitoare la relația de divizibilitate în \mathbb{N} ;
- analizarea și compararea unor metode diferite de rezolvare a unei probleme de divizibilitate.

Itemul 2 (Punctaj: 5 puncte)

- **Competențe specifice vizate:**

Aplicarea unor reguli de calcul cu numere reale exprimate prin litere;

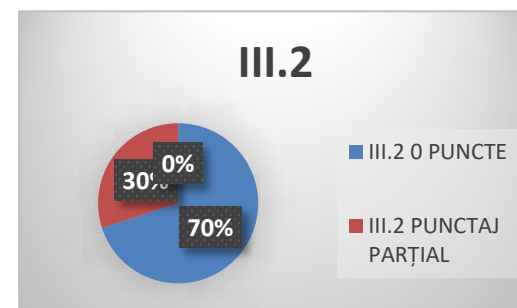
Analizarea unor situații date în contextul mulțimilor și al divizibilității în \mathbb{N}

Obținerea punctajului zero sau a punctajului parțial indică

necunoașterea/neaplicarea corectă a noțiunilor specifice calculului algebric.

- **Activități de învățare remedială:**

- efectuarea de calcule cu numere reale reprezentate prin litere (adunarea, scăderea, înmulțirea, împărțirea, ridicarea la putere cu exponent număr întreg);
- aplicarea directă a regulilor și a formulelor de calcul prescurtat în expresii algebrice;
- calcularea valorii numerice a unei expresii algebrice prin atribuirea de valori numerice variabilelor;
- amplificarea și simplificarea unui raport de numere reale reprezentate prin litere;
- efectuarea unor calcule care presupun utilizarea formulelor de calcul prescurtat;
- efectuarea unor calcule care urmăresc respectarea semnificației parantezelor și a ordinii efectuării operațiilor cu numere reale reprezentate prin litere;
- analizarea și compararea unor metode diferite de rezolvare a unei probleme de divizibilitate.

Itemul 3

- **Punctaj: 5 puncte**

- **Competențe specifice vizate:**

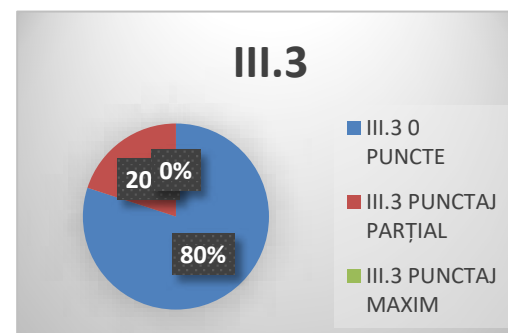
- *Utilizarea proprietăților operațiilor pentru compararea și efectuarea calculelor cunumere raționale*

- *Aplicarea unor metode specifice de rezolvare a problemelor în care intervin rapoarte, proporții și mărimi direct/invers proporționale*

Obținerea punctajului zero sau a punctajului parțial indică necunoașterea/neaplicarea corectă a regulilor de calcul cu numere naturale și raționale, a noțiunilor specifice proporționalității directe și inverse.

- **Activități de învățare remedială:**

- scrierea și citirea numerelor naturale în sistemul de numerație zecimal;
- scrierea unui număr natural dat sub formă de putere cu baza sau exponentul indicat;
- utilizarea de proprietăți ale operațiilor cu numere raționale pentru optimizarea calculelor numerice;
- utilizarea regulilor de calcul cu puteri (calcule numerice);
- determinarea unui termen necunoscut dintr-o proporție;
- rezolvarea de probleme în care intervin rapoarte, procente sau proporții;
- stabilirea proporționalității (directe sau inverse) între două mărimi și rezolvarea de probleme în care intervin mărimi direct sau invers proporționale, în contexte practic-aplicative sau interdisciplinare;
- exprimarea relației de proporționalitate directă sau inversă între mărimi sub forma unei proporții sau a unei inegalități de produse.

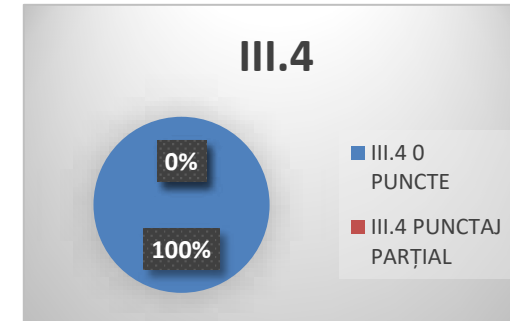
Itemul 4

- **Punctaj:** 5 puncte
- **Competențe specifice vizate:**

- Utilizarea criteriilor de congruență și a proprietăților unor triunghiuri particulare pentru determinarea caracteristicilor unei configurații geometrice
- Modelarea unor situații date prin reprezentări geometrice cu patrulatere
- Obținerea punctajului zero sau a punctajului parțial indică necunoașterea/neaplicarea corectă a noțiunilor specifice triunghiului, a liniilor importante în triunghi și/sau a noțiunilor specifice paralelogramului.

- **Activități de învățare remedială:**

- stabilirea congruenței unor triunghiuri identificând criteriul de congruență potrivit;
- utilizarea relației de congruență a triunghiurilor pentru stabilirea congruenței unor segmente sau unghiuri;
- utilizarea proprietăților triunghiurilor isoscele/echilaterale/dreptunghice pentru determinarea unor lungimi de segmente, distanțe, măsuri de unghiuri, proprietăți ale punctelor de pe mediatoare, bisectoare;
- rezolvarea unor probleme utilizând proprietățile paralelogramelor particulare și ale trapezului;
- analizarea unor metode alternative de rezolvare a problemelor de geometrie utilizând proprietăți ale patrulaterelor particulare;
- observarea diferenței dintre condițiile necesare și cele suficiente pentru ca un paralelogram să fie un paralelogram particular.

Itemul 5 (Punctaj: 5 puncte)

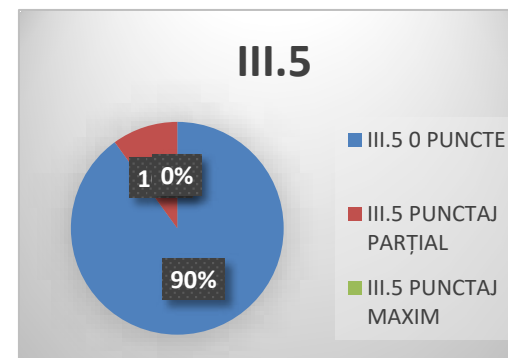
- **Competența specifică vizată:**

- *Utilizarea asemănării triunghiurilor în configurații geometrice date pentru determinarea de lungimi, măsuri și arii*

Obținerea punctajului zero sau a punctajului parțial indică necunoașterea/neaplicarea corectă a noțiunilor specifice asemănării triunghiurilor.

- **Activități de învățare remedială:**

- determinarea lungimilor unor segmente sau a măsurilor unor unghiuri, utilizând asemănarea triunghiurilor sau proprietățile șirului de rapoarte egale;
- calcularea lungimilor unor segmente în triunghi utilizând teorema fundamentală a asemănării; determinarea lungimilor unor segmente prin utilizarea teoremei paralelelor echidistante, a teoremei lui Thales sau a proporțiilor derivate; calcularea lungimilor segmentelor determinate de diagonalele unui trapez pe linia mijlocie;
- calcularea perimetrelor și ariilor a două triunghiuri asemenea, prin utilizarea raportului de asemănare.

Itemul 6 (Punctaj: 5 puncte)

- **Competența specifică vizată:**

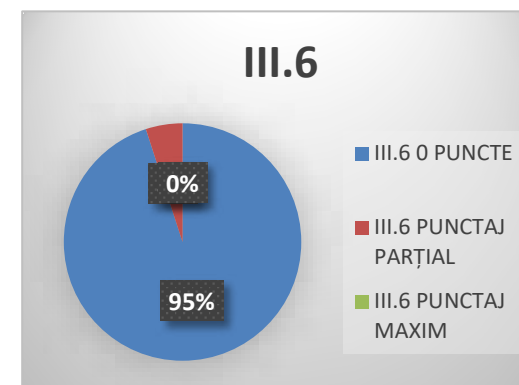
- *Identificarea unor figuri plane sau a unor elemente caracteristice acestora în configurații spațiale date*

- *Descrierea în limbaj matematic a elementelor unei configurații geometrice*

Obținerea punctajului zero sau a punctajului parțial indică necunoașterea/neaplicarea corectă a noțiunilor specifice elementelor de geometrie în spațiu, respectiv Paralelism: drepte paralele, plane paralele.

- **Activități de învățare remedială:**

- identificarea, construcția, notarea și citirea unor drepte concurente/paralele/necoplanare în configurații spațiale, cu exemplificare și în realitatea înconjurătoare;
- identificarea, în configurații spațiale simple și în realitate, a pozițiilor relative ale unei drepte față de un plan; identificarea pozițiilor relative a două plane în configurații spațiale simple și în realitatea înconjurătoare;
- construirea unor configurații geometrice cu drepte și plane aflate în relații de paralelism sau perpendicularitate
- verificarea validității unor afirmații legate de pozițiile relative ale dreptelor și/sau ale planelor prin exemple și contraexemple; identificarea și utilizarea axiomelor, teoremelor directe/reciproce pentru rezolvarea de probleme în configurații spațiale simple;
- evidențierea unor aspecte particulare sau a unor aspecte ce pot fi generalizate, referitoare la configurații spațiale.

Forme de manifestare a tulburărilor de conduită la adolescenți

Prof. Pascal Daniela Mariana

Școala Gimnazială "Singidava" Cugir, Alba

Comportamentul uman desemnează ansamblul de acțiuni materiale sau simbolice prin intermediul cărora un organism aflat între o situație tinde să își realizeze propriile posibilități și să reducă la un nivel minim tensiunile care amenință unitatea acestuia.

(C.Enăchescu,2005,p.236). Potrivit acestei definiții, individul uman este permanent supus stimulilor /solicitărilor de tot felul, prin intermediul reacțiilor comportamentale el adaptându-se variatelor situații și diminuându-le impactul negative.

Tulburările de comportament prezintă forme variate de manifestare, fiecare etapă de dezvoltare având o simptomatologie specifică. Principalele manifestări întâlnite la copii țin de retardul intelectual, afectiv, tulburările caracteriale, răutatea, conduitele opoziționale. La adolescenți putem întâlni o stare de dezechilibru constituțional ce poate semnala un debut al disociației schizofrenice (instabilitate a dispoziției afective, tendința de izolare). Tulburările de comportament la adulți se pot manifesta prin reacții maniacale sau depressive, stări delirante, ostilitate, neîncredere, gelozie, toxicomanie. La persoanele de vârstă a treia tulburările de comportament apar pe fondul slăbirii generale a proceselor intelectuale, dificultăților de adaptare etc. Sunt însă și tulburări de comportament comune tuturor perioadelor de dezvoltare: reacții de repliere, de izolare și detașare, anxietate excesivă și nemotivată de circumstanțe, fugă, aderare la grupuri delictuale, agresivitate, ostilitate, spirit de răzbunare, crize de mânie, dezinhibiție sexuală,delicvență în grup cu pronunțat caracter antisocial. Fiecare vârstă este dominată de un anumit grupaj de reacții. Până la urmă toate tulburările de comportament au drept consecință o adaptare deficitară a individului la mediu.

Formele de manifestare a tulburărilor de conduită la adolescenți sunt dintre cele mai diverse. Sindromul deficitului de atenție cu hiperactivitate reprezintă o tulburare din ce în ce mai frecventă, caracterizată prin multiple simptome, încadrabile în trei mari categorii:*hiperactivitate* (agitație permanentă, mișcare continuă în spațiul clasei, incapacitatea de a finaliza o activitate începută, pierderea sau deteriorarea obiectelor personale); *impulsivitatea* (slaba capacitate de ajustare a reacțiilor în acord cu cerințele situației, agresivitate, autocontrol comportamental scăzut); respectiv *deficitul de atenție* (dificultăți de concentrare asupra unei sarcini, de a finaliza

o anumită activitate începută). În 50% din cazuri ADHD debutează în primele 36 de luni ale vieții dar simptomele sindromului scad în intensitate pe măsura avansării spre vârsta adultă. Terapia ADHD se face pe trei paliere intervenție medicală (destul de controversată și fără efecte de durată și vizează medicamente care să reducă hiperkinetismul și starea de neliniște); intervenția psihoterapeutică (care se focalizează pe dezvoltarea abilităților de autocontrol); precum și consilierea psihopedagogică (recomandată atât pentru copii cât și pentru părinții și educatorii acestora pentru găsirea unor posibile soluții în comportamentele lor indezirabile datorită situațiilor vieții cotidiene). Dacă în copilărie ADHD reprezintă principala tulburare comportamentală, în adolescență problemele de comportament cu indicații psihopatologice sunt de altă natură . *Comportament impulsiv, fuga și vagabondajul* sunt forme de răzvrătire în fața autorității părinților, respectiv ca o expresie a dorinței tinerilor de a-și câștiga independența în raport cu adulții. *Tulburările de conduită* sunt caracteristice copiilor care au tendința de a fi agresivi, cruzi sau răutăcioși cu cei din jur aparent fără un motiv. *Anxietatea* este definită drept o stare de neliniște de teamă de tensiune față de un obiect determinat extrem de neplăcută din punct de vedere psihologic. *Atașamentul reactiv și îndepărtat* este caracteristic introverților, timiziilor, care stabilesc cu dificultate relații interpersonale și care se simt marginalizați sau chiar exclus din grupurile în care trăiesc. *Tulburările de somn* sunt rare dar și mai grave pentru efectele lor de scurtă sau lungă durată disconfort fizic și psihic oboseală prelungită, anxietate tensiune. Adolescenții care se consideră aparținând subculturii *EMO* apreciază principala regulă după care trebuie să se ghideze o reprezintă exprimarea sinceră a emoțiilor.

Depresia la adolescenți este dificil de diagnosticat cu acuratețe deoarece perioadele menționate se caracterizează printr- un grad sporit de imaturitate și instabilitate emoțională.

Sinuciderea este un comportament patologic de autosuprimare voluntară a vieții fără ca individul să fie în vreun fel constrâns de cei din jur, el pregătindu-și minuțios circumstanțele în vederea atingerii scopului propus.

Este de dorit soluționarea problemelor pe care adolescenții le întâmpină.

Aflați la o vârstă critică ei trec de la copilărie la adolescență, fiind supuși unor transformări fizice și psihice marcate uneori de o criză emoțională: *criza copilului care dorește să ajungă cât mai repede adult precum și accelerarea maturizării precoce a copiilor zilelor noastre și influența tehnologiei care a schimbat modul în care elevii învață, vorbindu-se de sindromul gândirii accelerate (impulsivitatea, curiozitatea, dorința de a epata, ...)* Adolescenții își percep propriile

probleme ca fiind esențiale pentru propria devenire. Dornici de iubire, de înțelegere, dar și de distracție elevii trebuie îndrumați cu grijă să-și găsească modelul de urmat. Astfel educația religioasă poate reprezenta pentru ei o serioasă provocare, o ancoră în găsirea răspunsurilor la diverse întrebări, fiind o perioadă a căutărilor.

Educația religioasă, ca factor de apropiere față de adevăratele valori și tradiții religioase și culturale poate să le ofere tinerilor elevi “*suport și sprijin în formarea unor virtuți precum: blândețea, iubirea, iertarea, valorizarea semenilor...*” *Adolescența poate fi privită ca o provocare, pe care e necesar să ne-o asumăm*, atât ca și părinți dar mai ales ca și cadre didactice.

Referințe bibliografice:

1. Blândul V. (2012) – *Psihopedagogia comportamentului deviant*, Editura Aramis, București;
2. Blândul V. (2015) - *Bazele educației non-formale*, Editura Mega, Cluj-Napoca.

Etică și Integritate în sistemul educațional pre-universitar

Prof. Pascal Daniela Mariana

Școala Gimnazială "Singidava" Cugir, Alba

De ce avem nevoie de etică și integritate în mediul educațional?

Provocările de natură etică pe care le întâlnim în școală

- *Discreditarea importanței unor materii?*
- *Nerespectarea orarului?*
- *Lipsa de conformitate cu regulile școlii?*
- *Limbajul neadecvat?*
- *Nerespectarea programului de muncă?*
- *Lipsa aplicării unor sancțiuni?*
- *Lipsa de respect?*

Etică, religie și legalitate

- În religie și în legi putem să identificăm o serie de aspecte care țin de etică, dar putem să reducem etica la religie sau la legalitate?
- În etică putem să discutăm despre o serie de aspecte legale, cum ar fi, de exemplu, drepturile de autor.
- Mai mult, uneori anumite aspecte sunt discutate de către eticieni chiar înainte ca acestea să fie reglementate prin legi sau proceduri (vezi cazul Regulamentului Datelor cu Caracter Personal).

Instrumente instituționale pentru promovarea eticii și integrității școlare

Cadrul legal privind etica în școli: *Legea Educației Naționale nr. 1/2011*

Art. 98. - (1) Consiliul profesoral al unității de învățământ este format din totalitatea cadrelor didactice din unitatea școlară cu personalitate juridică, este prezidat de către director și se întrunește lunar sau ori de câte ori este nevoie, la propunerea directorului sau la solicitarea a minimum o treime dintre membrii personalului didactic.

(2) Atribuțiile consiliului profesoral sunt următoarele: a) gestionează și asigură calitatea actului didactic;

b) stabilește Codul de etică profesională și monitorizează aplicarea acestuia;

Prezentul Cod etic și conduită profesională a fost întocmit în baza următoarelor reglementări legislative:

- *Legea nr.53/2003, cu modificările și completările ulterioare- Codul Muncii*
- *Legea Educației Naționale nr.1/2011, cu modificările și completările ulterioare*
- *Ordinul MENCs nr. 5079/2016 privind aprobarea Regulamentului-cadru de organizare și funcționare a unităților de învățământ preuniversitar, publicat in M.Of. nr. 720/19.09.2016, modificat si completat cu Ordinul MENCs nr.3027/2018*
- *Ordinul MEN nr.4831/2018 privind aprobarea codului-cadru de etică al personalului*

didactic din învățământul preuniversitar.

Comisia de etică (atribuții)

- Monitorizează respectarea standardelor de etică
- Traininguri pe tema eticii cercetării
- Oferă consultanță
- Sprijină introducerea de cursuri de etică

Interacțiunea profesorilor cu elevii:

Un profesor exigent și serios este în mod necesar și apreciat de către elevi?

Încercați să răspundeți la următoarea *provocare*:

Elevii apreciază că doriți să le oferiți un exemplu foarte bun și că încercați să îi convingeți să își asume o serie de valori morale, dar vă aduc o serie de contraargumente din societate. În politică nu câștigă întotdeauna cei onești și capabili. Pentru a obține funcții bine plătite trebuie să cunoști persoanele potrivite și așa mai departe.

Interacțiunea elevilor cu personalul administrativ al școlii:

Elevii reproșează că personalul administrativ nu îi ajută să își rezolve anumite probleme.

Încercați să vă puneți în locul elevilor care nu înțeleg ce au de făcut, ulterior faceți același lucru și încercați să vă puneți în locul personalului administrativ. Dumneavoastră, în calitate de profesori, cum vedeți această tensiune dintre elevi și personal administrativ?

Există o tensiune și între profesori și personalul administrativ?

Ar trebui ca un cod de etică să vizeze și aceste interacțiuni?

Relațiile dintre profesori și părinți

Ați primit telefoane de la părinți după ora 8 sau 10 seara?

Cum sunteți abordați/tratați de către părinți?

Ați întâlnit mentalitatea de tip „client – vânzător” în interacțiunile cu părinții?

Credeți că un cod de etică ar trebui să îi vizeze și pe părinți?

În ce măsură fac ei parte din comunitatea unei școli?

Interacțiunile dintre profesori

- Ce fel de probleme putem să identificăm în acest caz?
- Ar trebui aplicate sancțiuni? Dacă da, de ce tip?
- Credeți că probleme de acest tip ar trebui discutate în cadrul unui consiliu de față cu reprezentanții elevilor?
- Tensiunile dintre profesori îi pot viza și pe elevi?

Așteptări vs. realitate .Gestionarea efortului și a timpului

Activitățile care vizează etica și integritatea în școli

- Cursuri
- Training-uri
- Realizarea unei infrastructuri de etică și integritate în școli
- Implementarea unor proceduri pentru sancționarea abaterilor etc.

Toate aceste lucruri ar trebui să le faceți dumneavoastră în plus. Cât timp aveți la dispoziție?

Aveți resursele și cunoștințele necesare pentru a face toate aceste lucruri? Ce soluții avem?

BIBLIOGRAFIE

Ordinul nr. 5144/2013 privind aprobarea Strategiei anticorupție în educație

Etica Si Integritate Academica - autor Toni Gibea (Centrul de Cercetare în Etică Aplicată București)

Ora de comunicare în gimnaziu – un laborator de joc și joacă prof. Mihaela-Loredana Pașcan, Școala Gimnazială „Ion Creangă” Suceava

Motto: „Nu este de ajuns să-ți asumi rolul persoanei care aruncă mingea, trebuie să-l porți în tine și pe cel al prințătorului.”

Gabriel Liiceanu

Argument

Formarea profesională, în sensul de devenire profesională, nu se produce spontan, ci reprezintă un proces complex. Cel mai adesea, la începutul carierei, ne dedicăm profesiei cu o *incompetență metodică inconștientă*, întrucât avem încredere în forțele noastre și nu suntem conștienți de obstacole, ceea ce ne conferă o stare de optimism. Treptat, acumulând experiență, ne dăm seama că avem limite și ne confruntăm cu o *incompetență conștientă dublată de pesimism*. E punctul cel mai de jos al „curbei schimbării”. Oricine trăiește această etapă se simte încolțit, deprimat și singur, are mintea golită de idei, își simte trupul lipsit de voință și putere, iar sufletul și-l vede pus drept miză la un joc de zaruri. În aceste momente, dacă nu găsim sau nu li se oferă sprijin și încurajare, unii iau decizii radicale: plafonarea sau abandonarea profesiei. O dată depășită această stare de deprimare, se poate trece print-o etapă de realism dublat de speranță care să ne ajute să progresăm. Sprijinul moral sau profesional îl așteptăm fie de la un cerc pedagogic, fie de la un curs de formare, fie din discuțiile cu un mentor sau cu un coleg. Putem ajunge la faza de *competență conștientă dublată de optimism*, abordând problemele profesionale cu naturalețe.

Ar fi de reținut că acest ciclu nu este specific numai începutului de carieră, el se repetă cu o oarecare frecvență pe tot parcursul carierei și devine evidentă necesitatea unei „centuri de siguranță”. Aceasta ar putea fi participarea activă la toate cercurile pedagogice, întrucât activitățile desfășurate în cadrul acestor reuniuni formative nu constau nici în transmiterea unor cunoștințe pur teoretice, nici în oferirea unor șabloane de urmat, nici în înmânarea unor chei universale care deschid toate porțile, ci oferă profesorului „o oglindă”, o posibilitate de reflecție și căutare proprie a unor tehnici și metode de predare și management al clasei. Ar trebui să încurajeze definirea unui stil propriu, dezvoltat conștient, creativ, să formeze acel *profesor reflexiv*.

Am realizat această introducere ilustrativă destul de amplă pentru a evidenția rolul cercului pedagogic în activitatea didactică. Credem că atât profesorii debutanți cât și cei cu experiență au următoarele așteptări:

- consiliere concretă și permanentă;
- empatie – o atitudine de încurajare;
- discutarea aspectelor pozitive/negative fără o etichetare a celui/celei care susține lecții/referate;
- împărtășirea unor experiențe (exemple de bune practici) ce țin de subtilitățile meseriei;
- propunerea unor sugestii pentru eficientizarea rezultatelor.

În privința atelierelor desfășurate credem că acestea se doresc antrenante și stimulative, interactive, să fie racordate la nevoile de moment, să pornească de la nevoile reale, să fie interesante, aplicabile, novatoare și cu o bibliografie la zi; în fine, să urmărescă socializarea participanților și să aibă neapărat o perioadă de reflecție.

Ce se dorește de la responsabilii cercului pedagogic? Să fie buni comunicativi, cu putere de convingere, flexibili, dar și exigenți.

Având în vedere aceste deziderate am realizat materialul următor, pentru a veni în sprijinul celor care nu mai au idei, dar au nevoi reale.

Pledoarie pentru jocul didactic

Orice relație se bazează pe seducție. Ne întrebăm, în mod firesc, dacă și disciplina noastră, atât de generoasă, de altfel, are nevoie de gesturi de seducție, de infuzie, de culoare, de joc? Oare introducând componenta ludică în actul învățării „vom crește” împreună cu elevii noștri?

Credem că e de condamnat folosirea exagerată a componentei artificiale, adică a meta-lingajului specific oricărei discipline. E adevărat că limbajul natural nu are rigoare și precizie și de aceea i se adaugă această proteză artificială – meta-lingajul specific teoriei. Profesorul ar trebui să aibă bucuria expunerii teoriei și să antreneze elevii în această stare de bucurie care poate fi creată mai ales prin joc.

Astfel jocul devine prilej pentru înțelegerea textului literar, a noțiunilor de teorie literară, a noțiunilor gramaticale, dar mai ales pentru activizarea orelor de comunicare, relația dintre profesor și elev devenind degajată. Pe de o parte elevul este mult mai deschis, mai dornic de comunicare și mai eficient în a comunica, jucându-se, iar, pe de altă parte, profesorul cu vocație are acea bucurie de copil cunoscător.

Nu intenționăm să facem o pledoarie pentru proliferarea –nejustificată și îngrijorătoare – a *blazoanelor, pălăriilor gânditoare, horoscoapelor, florilor de lotus, etc.* în cadrul orelor de limbă, literatură și comunicare. Nu trebuie să uităm că aceste tehnici provin, în marea lor majoritate, din didactica claselor I-VI și au fost create pentru subdomeniile bine specificate: *numai pentru comunicarea orală și scrisă*. Trecerea lor dintr-o arie în alta este riscantă. Sub masca unei zburdălnicii neangajate sunt plasate activități altfel greu de justificat și de realizat din punctul de vedere al complexității, complexitate care la liceu ar trebui să devină asumată și explicită. Unele dintre aceste tehnici pot fi, uneori, nepotrivite conținuturilor și nu pot fi aplicate foarte frecvent. Însă, în gimnaziu, în cadrul orelor de comunicare orală, credem că utilizarea jocului didactic ar reprezenta întotdeauna o reușită, având nenumărate avantaje pe care le vom enumera punctual:

- schimbarea relației profesor-elev (o infuzie de prietenie);
- mobilizarea și implicarea elevilor în învățare, prin valorificarea a ceea ce ei știu;
- formarea unor abilități comunicative pe termen lung;
- deplasarea accentului dinspre memorare spre gândire;
- formarea de atitudini pozitive față de munca intelectuală și față de colegi.

Noua programă școlară revizuită își propune echilibrarea celor două forme ale comunicării: exprimarea scrisă și exprimarea orală din perspectiva pregătirii elevilor pentru integrarea socială, oferind sugestii, recomandări pentru organizarea activităților de învățare. (vezi anexa).

Exercițiile propuse de manuale, mai ales în cadrul modulului Comunicare, favorizează discursul oral, familiarizându-i pe elevi cu cele trei registre în care se poate clasa un enunț: registrul curent, registrul elevat și registrul familiar. Alături de formele lingvistice, elevii sunt puși în situația de a conștientiza și funcționalitatea elementelor nonverbale (gesturi, mimică) esențiale în comunicarea orală, deoarece „completează mesajul, ducând la o înțelegere eficientă a acestuia de către partenerii de comunicare” (Manual de limba română, clasa a VII-a, Ed. Humanitas). Activitățile de învățare în vederea atingerii obiectivelor de referință din programă sunt diverse. Manualele propun câteva, dar acestea pot fi completate.

Jocul se dovedește o inepuizabilă modalitate de realizare a feed-back-ului, stimulând înțelegerea, creativitatea și implicarea afectivă a elevilor în activitățile de predare-învățare și chiar evaluare. *Vom enumera câteva jocuri ce pot fi folosite cu succes în orele de comunicare orală ce vizează dialogul formal și informal, adaptarea vorbirii la situații specifice sau neprăvăzute de dialog. Majoritatea jocurilor de comunicare solicită creativitatea elevilor.*

1. Sarea conversației (joc preluat dintr-un manual francez de tehnică literară)

Imaginați-vă un prânz la care participă persoane de vârste diferite: părinții, doi copii ai lor, un prieten al copiilor și doi invitați oficiali – primarul orașului cu soția. Fiecare dintre cei șapte „meseni” primește indicații referitoare la replica pe care o va rosti, la ton și gestică: trebuie să obțină sarea aflată sau nu undeva pe masă. Modul de solicitare va diferi în funcție de persoana căreia i se va solicita.

Elevii care nu participă la jocul de rol sunt observatorii care trebuie să urmărească nuanțele limbajului (aluziv, ceremonios, corect, familiar, puțin obraznic, moțic, orgolios și dominator, etc.), comunicarea nonverbală care dublează replicile (poziția corpului, gesturile, mimica, distanța corporală), paralimbajul (tonul, intonația, accentul, modularea vocii) și bunele maniere ale „mesenilor”.

2. Europa dialogică

Elevii primesc rolul de „călători europeni”: unii se află, în mod fortuit, în compartimentul unui tren și exersează formulele de salut și de inițiere a conversației cu o persoană străină; alții pot fi „autostopiști” – li se va sugera să apeleze la gesturi cât mai convingătoare pentru a-i convinge pe șoferi să oprească. O altă postură poate fi aceea de ghid: unul oficial care să prezinte o mănăstire, de exemplu, unui grup de turiști în vârstă și unul neoficial, care trebuie să prezinte aceeași mănăstire unor prieteni.

3. Ancheta

Imaginați-vă și pregătiți o anchetă în care un coleg este acuzat că ar fi copiat. Rolurile pot fi următoarele: detectiv, procuror, judecător, avocat, juriu, martor. Elevii care nu sunt implicați joacă rolul de observatori, notând aspectele pozitive și negative constatate. Acestea se discută la sfârșitul activității.

4. Pro/contra

- *Realizați o listă cu cinci activități pe care (nu) le faceți cu plăcere în afara orelor de curs. Aduceți câte un argument pentru fiecare.*

- *„Eu aș vrea să fiu ...”*

Elevii sunt așezați în cerc și sunt invitați să tragă un bilețel din cutia pregătită anterior de profesor.

Sarcina de lucru: Expuneți trei motive pentru a sprijini dorința de a fi acel obiect numit pe bilețel și trei motive care vă fac să nu doriți acest lucru.

Elevii au timp de gândire 5 minute. Notează pe caiete argumentele și contra-argumentele.

După expirarea timpului, fiecare, pe rând, expune motivele sale. Se observă dacă au reușit să construiască un text argumentativ simplu.

- *„E adevărat”*

Elevii sunt împărțiți în 4 grupe și primesc următoarea sarcină de lucru:

A. Elaborați o povestire de câteva enunțuri referitoare la viața voastră de elevi care să susțină următoarele idei-titlu:

1. *Sunt lucruri pe care le putem face la școală, dar nu sunt de folos.*

2. *Sunt lucruri care ne-ar fi de folos la școală, dar nu le putem face.*

3. *Sunt lucruri pe care le-am putea face la școală, dar nu este nevoie.*

4. *Sunt lucruri pe care trebuie să le facem, dar care nu au rost.*

B. Sintetizați povestirea voastră într-un slogan pentru o campanie publicitară pro-școală, contra-absenteismului.

Elevii lucrează pe flip-chart timp de 10 minute. Când expiră timpul acordat, se afișează flip-chart-urile pe tablă. Prin raportor, fiecare grupă își prezintă povestirea.

Se poate organiza și o grupă de observatori care să evalueze activitatea pe baza unei fișe de observație. De exemplu:

1. Elementele verbale

Criterii	Calificativ		
Introducerea (formularea ipotezei)			
Formularea argumentelor (pro și contra)			
Folosirea conectorilor pentru argumentare			
Folosirea exemplificărilor			
Folosirea detaliilor			
Folosirea comparațiilor			
Concluzia			

Calificativ: F.B. / B. / S.

2.Elementele nonverbale

Criterii	Calificativ		
Privirea			
Gesturile			
Mimica			
Tonul, ritmul vorbirii			
Modul de folosire a notițelor			

Calificativ: F.B. / B. / S.

5. Înțeleptul lumii

Te afli în fața Înțeleptului lumii. Ai voie să-i adresezi o singură întrebare despre.....(tema pusă în discuție). Elevii notează întrebarea pe un bilețel. Bilețelele sunt amestecate de profesor și date elevilor care preiau rolul Înțeleptului lumii și răspund la întrebarea pusă de un coleg.

6. Jocul interlocutorilor – pentru adaptarea comunicării la receptor

Elevilor li se distribuie roluri precum: elevul de clasa a VI-a, un coleg de bancă, mama, profesorul, un copil de 4 ani. Li se cere să converseze pe o temă dată. Elevii înțeleg cât de importante sunt elementele paraverbale într-o comunicare.

Evaluarea de către profesor a competențelor de comunicare orală este foarte dificilă. Nu poate fi redusă la un anumit moment sau la anumite momente, pentru că ea trebuie privită în progresie și într-o varietate de situații, astfel încât să le dăm elevilor șanse reale de a ajunge la acele performanțe pe care le dorim. Foarte adesea ceea ce se întâmplă cu comunicarea orală depinde de tema pe care o propunem, de contextul învățării, de dinamica de grup. Deci sunt foarte multe variabile care intră în joc și pe care nu putem să le ignorăm. În orice caz nu trebuie să transformăm evaluarea într-un factor de stres.

Concluzie

Așadar se poate vorbi în învățământul românesc și despre aspectul ludic al actului didactic. Școala nu trebuie să fie un spațiu „scoțos”, ci unul în care elevii să învețe cu bucurie despre ceea ce vor avea nevoie în viață. Rigiditatea nu poate conduce la formarea deprinderilor. Dacă se joacă și comunică, elevii se simt mai bucuroși și mai dornici să vină la școală. Nici tema pentru acasă nu va mai fi o corvoadă.

Reținerea de a comunica, tăcerea unor elevi când sunt solicitați, rezultatele mai bune pe care unii le obțin în evaluarea scrisă decât în cea orală sunt probleme cu care ne confruntăm, bariere pe care încercăm să le eliminăm, oferindu-le elevilor posibilitatea de a fi ei înșiși, de a se manifesta liber și de a-și exprima opiniile, sentimentele, aspirațiile.

N.B. „Dialogul este o stare privilegiată a minții umane.”

Gabriel Liiceanu

Bibliografie:

- Pamfil, Alina, *Limba și literatura română în gimnaziu. Structuri didactice deschise*

Editura Paralela 45, 2003

- „Perspective”, Revistă de didactica limbii și literaturii române, Editura Paralela 45, Cluj- Napoca, nr. 1, 2 /2001, 2/2002, 2, 6 /2003, 2/2005, 1/2007
- André de Peretti, Jean – André Legrand, Jean Boniface, *Tehnici de comunicare*, Polirom, Iași, 2001
- Huizinga, J., *Homo ludens*, Ed. Humanitas, București, 1998
- Petean, Ana și Mircea, *Ocolul lumii în 50 de jocuri creative*, Editura Dacia, Cluj, 1996
- Comloșan, D., Brochin, M. , *Dicționar de comunicare (lingvistică și literară)*, II, Ed. Excelsior Art, 2003

Rolul mentorului de dezvoltare profesională la nivelul școlii -studiu-

***Prof. Pașcan Mihaela-Loredana,
Școala Gimnazială “Ion Creangă” Suceava***

Elemente de competență psiho-pedagogică și criterii de realizare

Idealul educațional al secolului al XXI-lea este un individ adaptabil, flexibil, cu dorința și abilitatea de a continua să învețe și după terminarea studiilor, pe tot parcursul vieții, tolerant față de opinii diferite. Pentru a pregăti un astfel de om e nevoie ca cel care îl formează -profesorul însuși, ca un adevărat **mentor** - să facă dovada unor calități și abilități speciale, ca de exemplu:

- să aibă cunoștințe solide în domeniul pe care îl predă;
- să stăpânească tehnici interactive de predare;
- să facă dovada abordării unor strategii eficiente de management al clasei;
- să cunoască și să utilizeze adecvat tehnologia modernă a informației;
- să-i formeze elevului deprinderi de muncă intelectuală și să-l ajute să se descopere pe sine, să-și pună în evidență calitățile și să își corecteze defectele;
- să creeze și să mențină o atmosferă de lucru prin utilizarea unor metode de predare care întrețin și susțin interesul elevilor pentru studiu;
- să evalueze progresul școlar al elevilor printr-o paletă variată de instrumente.

Pentru îndeplinirea tuturor acestor deziderate, profesorul trebuie să aibă cunoștințe psiho-pedagogice temeinice și anumite aptitudini: capacitate de analiză și sinteză, flexibilitate și creativitate, adaptabilitate, discernământ. Vom enumera punctual câteva criterii de realizare a parametrilor psiho-pedagogici, conform standardului ocupațional:

1. Estimarea posibilităților de învățare ale elevilor prin:

- observarea lor atentă în diverse situații pentru a identifica stilul de învățare al fiecăruia;
- proiectarea unor lecții cât mai eficiente.

2. valorificarea evaluării posibilităților de învățare ale elevilor prin:

- conceperea unor lecții care să valorifice toate stilurile de învățare existente într-un grup de elevi (vizual, auditiv, kinestezic sau practic);
- selectarea celor mai eficiente strategii didactice pentru a facilita învățarea;
- reglarea procesului instructiv-educativ prin analiza posibilităților elevilor și a ritmului lor de asimilare.

Formarea profesională, în sensul de devenire profesională, nu se produce spontan, ci reprezintă un proces complex. Cel mai adesea, la începutul carierei, ne dedicăm profesiei cu o *incompetență metodică inconștientă*, întrucât avem încredere în forțele noastre și nu suntem conștienți de obstacole, ceea ce ne conferă o stare de optimism. Treptat, acumulând experiență, ne dăm seama că avem limite și ne confruntăm cu o *incompetență conștientă dublată de pesimism*. E punctul cel mai de jos al „curbei schimbării”. Oricine trăiește această etapă se simte încolțit, deprimat și singur, are mintea golită de idei, își simte trupul lipsit de voință și putere, iar sufletul și-l vede pus drept miză la un joc de zaruri. În aceste momente, dacă nu găsim sau nu li se oferă sprijin și încurajare, unii, fie că-și pun incompetența pe seama discriminării, fie iau decizii radicale: plafonarea sau abandonarea profesiei. O dată depășită această stare de deprimare, se poate trece printr-o etapă de realism dublat de speranță care să ne ajute să progresăm. **Sprijinul moral sau profesional** îl așteptăm fie din consultarea unor surse bibliografice la zi, fie de la un cerc pedagogic, fie de la un curs de formare, **fiе din discuțiile cu un mentor** sau cu un coleg. Putem ajunge la faza de *competență conștientă dublată de optimism*, abordând problemele profesionale cu naturalețe.

Ar fi de reținut că acest ciclu nu este specific numai începutului de carieră, el se repetă cu o oarecare frecvență pe tot parcursul carierei și devine evidentă necesitatea unei „centuri de siguranță”.

Mentorul de dezvoltare profesională poate fi un sprijin pentru cei care nu mai au idei, dar au nevoi reale. Acesta nu ar trebui să urmărească nici transmiterea unor cunoștințe pur teoretice, nici oferirea unor șabloane de urmat, nici înmânarea unor chei universale care deschid toate porțile, ci să ofere profesorului „o oglindă”, o posibilitate de reflecție și de căutare proprie a unor tehnici și metode de predare și management al clasei. Ar trebui să încurajeze definirea unui stil propriu, dezvoltat conștient, creativ, să formeze acel *profesor reflexiv*.

Rolul mentorului în contextul social actual – principal factor responsabil cu educația publică sau călăuzitor al elevului pe traseul său existențial?

Într-o pedagogie alternativă se stipulează, pe bună dreptate, că „dincolo de frumoasa inițiativă a cultivării spontaneității elevilor, se poate observa pierderea sensului și scopului legitim al culturii didactice: acela de a oferi repere valorice” (*Pedagogie alternativă*, pag. 71). E minunat că elevul de azi își poate alege singur, în deplină libertate, valorile la care să adere, dar, ca să poată face asta, are nevoie de două lucruri: să i se ofere modele și repere axiologice în școală și de către școală – în conformitate cu idealul educațional și să fie pregătit, să știe *cum* să aleagă, nu neapărat *ce* să aleagă. Tânărul are nevoie de modele, de repere, pe care școala e chemată să i le ofere, pentru ca el să poată alege, nu să i se impună. În acest context, intervine rolul mentorului: să-i ajute pe tinerii de azi, care sunt derutați, lipsiți de repere axiologice, să se regăsească, să aleagă și să se întemeieze, astfel, ca ființă morală; să-l învețe „să știe”, „să facă” și, mai ales, „să fie”. Succesul educațional se legitimează pe întemeierea interioară a fiecărui individ, pe construcția solidă a reperelor morale la care a decis să adere, astfel, integrarea social-profesională vine de la sine. *Mentorul are menirea de a-l face pe tânăr să înțeleagă cine este, de ce este și ce rost are pe lume; să-l facă să conștientizeze ce trebuie să facă, să-l învețe să-și pună întrebări pentru a găsi răspunsurile.*

Mentorul este un maestru spiritual care poate transmite discipolului său „spirit”, în așa fel încât acesta să poată înalța lumea, prin ceea ce mentorul reușește să zidească în ființa sa. Mentorul trebuie să-și însoțească permanent discipolul, fiindu-i, pe rând, confident, consilier, prieten, susținător, să intervină în momentele de cumpănă, oferind cheile pentru a găsi soluțiile potrivite. Mentorul își ajută discipolul să-și clădească ființa interioară, să se întemeieze interior. Mentorul își pune mereu discipolul sub semnul interogativului, îl învață să problematizeze, să interogheze corect despre sine și despre lume; mentorul este acela care știe și are răbdare să asculte, care știe când trebuie să tacă și când să-i vorbească discipolului său; îi urmărește permanent creșterea și devenirea și decide când a venit momentul să se retragă. Scopul mentorului este doar acela de a-i facilita discipolului „întâlnirea cu sine”; discipolul are nevoie de mentorul său doar până ajunge la sine – după aceea, dobândind înțelepciune și înțelegere, își poate urma singur drumul.

Acesta este modelul arhetipal al mentorului; aceasta este o situație ideală. Căci azi, educația publică prestată de școală, se adâncește într-o criză ce devine din ce în ce mai acută și care se traduce în comportamente sociale deviate și din ce în ce mai greu de gestionat. Azi, profesorul – ca angajat, ca salariat al unui sistem de învățământ, se limitează de cele mai multe ori să-și facă doar meseria de slujbaș al statului, pentru care este plătit. El predă materia, parcurge programa, corectează conform baremelor, și mai departe nu vede nimic. Își încheie rolul în momentul în care iese din clasă. Nu mai vede dincolo de elev – omul. Se limitează doar la a-i oferi elevului formarea de competențe într-un domeniu; în loc să-l asculte și să-l înțeleagă, îi dă directive, în loc să-i încurajeze întrebările și căutările, îi pretinde răspunsuri corecte, conform standardelor. Elevul îi acceptă autoritatea fără convingere, doar din interes și din nevoie, căci e dependent de profesorul care îl notează și îi asigură reușita la un examen sau la obținerea unei diplome. Dacă discipolul are nevoie de mentorul său ca să ajungă la sine, elevul nu are nevoie de profesorul său decât ca să ajungă în societate. Din păcate, actualmente, profesorii nu mai au discipoli, ci doar elevi, căci relația dintre ei se limitează doar la o dimensiune instituțională, profesională și nu mai e capabilă să atingă dimensiunea umană. Treptat, dacă

lucrurile nu se schimbă, școala se va dezumaniza, va deveni doar o instituție prestatoare de servicii către populație, care va livra, eficient sau nu, tineri cu diplomă și uneori cu anumite competențe standardizat măsurate.

E nevoie de o corectare a paradigmei educaționale contemporane, astfel încât reperele axiologice să fie oferite, propuse de școală și prin școală. *O posibilă soluție ar fi revenirea la modelul arhetipal al mentorului, căruia să i se găsească un loc în educația publică din școală – și nu doar cu numele.*

Bibliografie selectivă:

Popenici, Ș. , *Pedagogia alternativă. Imaginarul educațional*, Editura Polirom, Iași, 2001

CONTENT AND LANGUAGE INTEGRATED LEARNING

Învățarea conținutului prin intermediul unei limbi străine

Aspecte introductive

Prof. Camelia Păștean

Colegiul Național Silvania – Zalău

CLIL (Content and Language Integrated Learning) (Marsh, 1994) este o metodă modernă ce propune o abordare a învățării conținutului prin intermediul unei limbi străine, astfel predându-se în același timp și disciplina (geografie, istorie, biologie etc.) și limba străină (e de fapt o eficientizare a învățării). Metoda pune accent pe învățarea limbii prin utilizarea conținutului unei discipline din aria umanistă sau științe (Coyle et al., 2010). Este considerată ca având mare succes în accentuarea învățării limbilor străine și a altor discipline și este de un real ajutor pentru elevi în dezvoltarea unei atitudini pozitive față de capacitatea lor de a învăța o limbă străină.

Comisia Europeană consideră această abordare foarte importantă deoarece: *poate asigura elevilor oportunități de a folosi competențele dobândite într-o limbă străină și nu doar să învețe limba pentru o utilizare ulterioară. De asemenea, asigură o expunere la limba străină fără a necesita ore în plus în curriculum*.

Obiectivele CLIL sunt variate, însă printre cele mai relevante sunt (Coyle et al., 2010) :

- Să îmbunătățească sistemul educațional;
- Să stabilească condițiile necesare pentru ca elevii să atingă nivelul cerut în învățarea disciplinelor CLIL;
- Să îmbunătățească nivelul de cunoaștere atât al limbii materne cât și al limbii străine;
- Să dezvolte înțelegerea interculturală;
- Să dezvolte competențe sociale și de gândire critică.

Cei care susțin CLIL accentuează că metoda pregătește tinerii pentru o lume globalizată, crește motivația tinerilor pentru învățarea limbilor străine, promovează dobândirea unui vocabular mai variat, crește încrederea în utilizarea limbii străine și ajută la dezvoltarea competențelor interculturale.

Metodologia CLIL este flexibilă și ajustabilă nevoilor elevilor, nivelului competențelor în limba străină și nivelului performanței academice.

Metoda se bazează pe 4 aspecte:

- Conținut (Content);
- Comunicare (Communication) – utilizarea limbii pentru a exprima conținut, gânduri, idei;
- Cultură (Culture) – întodeauna prezentă în fundal;
- Cunoaștere (Cognition) – activarea competențelor cognitive.

Dogmele lingvistice care oferă o abordare mai largă a utilizării limbii în metoda CLIL sunt:

- *Limba în care se învață* – asigură vocabularul asociat subiectului; limba este utilizată într-un mod interactiv pentru a dezvolta competențele de comunicare;
- *Nivelul competențelor lingvistice necesar pentru învățare* – vocabularul necesar pentru a înțelege și a învăța într-un mediu în care se utilizează limba străină; elevii trebuie să poată lucra în perechi, în echipă, să pună întrebări, să argumenteze, să memoreze etc.;
- *Învățarea unui conținut nou necesită un vocabular adecvat* (subiectului), extins în procesul de învățare, iar mai târziu, exersat și dezvoltat.

Metodologia CLIL realizează legături între:

- Limbă și conținut
- Elev și noua disciplină
- Profesorul de limbi străine și profesorul de altă disciplină/noua disciplină.

Abordarea CLIL este centrată pe elev, bazată pe sarcini de îndeplinit și interactivă.

De fapt, Comisia Europeană consideră metodologia CLIL ca fiind inovativă și eficientă și susține faptul că aceasta poate contribui la îmbunătățirea calității educației în toate statele membre.

Din moment ce CLIL este despre a preda conținut prin intermediul unei limbi străine, poate fi privită ca o modalitate de a utiliza aprofundat limba străină în strânsă legătură cu un anumit conținut. În același timp, CLIL nu este doar un instrument important care facilitează atingerea scopurilor cetățenilor de a cunoaște mai mult decât limba maternă, ci și o cale de a percepe mai profund diversitatea lingvistică și culturală ce caracterizează țările Uniunii Europene.

Bibliografie:

Letizia Cinganotto, Fausto Benedetti and Maria Guida (2019), Guidelines on CLIL methodology, Università Telematica degli Studi.

Coyle D., Hood P., Marsh D. (2010). CLIL: Content and Language Integrated Learning, Cambridge, Cambridge University Press

Ball P., Kelly, K., & Clegg J. (2015). Putting CLIL into Practice. Oxford: Oxford University Press.

Sheila Corwin (2023). Introduction to CLIL: How to get 2 for 1, Europass Teacher Academy

Surse web: Wikipedia

L'ordinateur abolit l'écriture ?

- Arguments pour et contre -

Prof. Pătru Laura

Șc. Gimn. "Vintilă Brătianu", Ștefănești, Argeș

«La presse est un élément jadis ignoré, une force autrefois inconnue, introduite maintenant dans le monde; c'est la parole à l'état de foudre; c'est l'électricité sociale. Pouvez-vous faire qu'elle n'existe pas? Plus vous prétendez la comprimer, plus l'explosion sera violente. Il faut donc vous résoudre à vivre avec elle, comme vous vivez avec la machine à vapeur....Il faut apprendre à vous en servir, en la dépouillant de son danger, soit qu'elle s'affaiblisse peu à peu par un usage commun et domestique, soit que vous assimiliez graduellement vos moeurs et vos lois aux principes qui régiront désormais l'humanité». (Chateaubriand- « Mémoires d'outre-tombe », Livre XXXII, chapitre 8 - défense en faveur de la presse vilipendée).

Aujourd'hui, presque tout le monde écrit à l'ordinateur. On peut discuter des avantages et des inconvénients de ce nouvel instrument d'écriture, car il est certain qu'il a une influence sur la manière d'écrire. Mais ce n'est pas cette question qui nous intéresse car dans son rôle de machine à écrire perfectionnée, l'ordinateur n'est jamais qu'un instrument pour écrire comme jadis sur papier et l'ordinateur sert seulement d'intermédiaire pour s'effacer, une fois sa tâche accomplie, le texte étant finalement imprimé sur papier.

La situation change lorsque l'écrit élaboré sur ordinateur n'est plus destiné à cette impression sur papier, mais à une lecture directe sur ordinateur, et c'est alors qu'il y a véritablement une écriture sur ordinateur. C'est le cas par exemple quand des textes sont destinés à être publiés sur Internet et à y être lus. Mais ici encore, l'ordinateur et Internet sont souvent de simples instruments servant en réalité à l'écriture sur papier. De nombreux textes mis à disposition sur Internet ne sont pas tant destinés à être lus sur l'écran qu'à être imprimés individuellement par ceux qui désireront les lire. Tel est le cas évidemment des nombreux textes disponibles dans des formats où la mise en page répond aux exigences de l'impression et non d'une lecture à l'écran. Internet sert alors de nouvel instrument dans l'écriture sur

papier, non plus pour l'écriture proprement dite, mais pour l'archivage et la diffusion de sortes de manuscrits prêts à être imprimés au besoin. Car, même si le lecteur peut, s'il le veut, lire ces textes sur son écran, celui-ci ne lui sert alors que d'un substitut imparfait pour le papier, qui en est la vraie destination et la référence. Dans l'état actuel de la technique, il est certainement plus agréable de lire la version imprimée d'un texte plutôt que sa version numérique à l'écran, supérieure à la seconde. Nous accordons généralement une plus grande valeur à l'imprimé qu'à l'écrit sur ordinateur. Nous avons le sentiment vif très répandu que les écrits les plus profonds se trouvent dans les livres, tandis que ne reste sur ordinateur, et notamment sur Internet, que ce qui est relativement superficiel, si l'on tient compte du fait que les nombreuses grandes œuvres qui s'y trouvent numérisées attendent d'être réimprimées d'abord sur papier pour être lues. Tout le monde accorde en effet qu'Internet peut être une source importante d'informations, et ceux qui l'ont parcouru reconnaissent sa valeur sur ce plan, quoiqu'on se fie souvent moins aux informations trouvées là qu'à celles d'une encyclopédie, par exemple, les autorités ne s'étant pas encore fermement établies sur Internet comme dans le monde de l'imprimé. Bien au contraire, les outils informatiques y rendent la quantité d'informations accessible bien plus grande, et la recherche plus rapide et efficace.

En revanche, lorsqu'il s'agit de la pensée, de la réflexion, de l'expression littéraire, le sentiment de l'opposition entre la profondeur du livre et la superficialité des médias électroniques et d'Internet paraît dominer.

Pour une part, ce sentiment vient de l'attachement à une déjà longue tradition du livre. C'est ainsi qu'on voit aujourd'hui un affairément inquiet autour du phénomène de la lecture, avec de nombreuses enquêtes sur les habitudes de lecture des gens, dans lesquelles on veut voir des indices sûrs de leur degré de culture, comme s'il allait de soi que la lecture était une activité bonne en soi, surtout lorsqu'il s'agit de livres, de quelque nature qu'ils soient.

Mais ces affirmations qui confirment l'idée que la profondeur est dans les livres, et la superficialité vient de l'ordinateur ou de l'Internet, sont-elles arbitraires? Évidemment, car nous savons que le livre se prête aussi à une lecture superficielle, et qu'on peut donc non seulement en parcourir la surface, mais s'y limiter aussi, même si ce n'est pas la façon la plus appropriée de lire. Il y a donc une surface de l'imprimé, comme il y en a une autre des écrits sur ordinateur, et on peut glisser sur ces deux surfaces, quoique apparemment de manière différente. A notre avis l'ordinateur n'abolira jamais l'écriture, nous aurons toujours la

possibilité de choisir entre les deux façons d'envisager le monde, de les combiner selon nos besoins momentanés. Nous allons finir notre plaidoyer de manière concentrique en faisant appel à la citation tirée de Chateaubriand. L'écriture et l'ordinateur sont indispensables, toutes les deux à la fois car ces notions ne s'excluent pas l'une l'autre mais se complètent et vont dans la même direction- le développement de l'humanité. Les nouveaux médias apparus depuis 1968, la vidéo, Internet, etc., n'ont fait qu'accentuer la «transparence simultanée» du monde, du savoir et de la mémoire humaine, désormais livrés dans l'intimité de notre salon, désormais devenus universellement disponibles, palpables, consommables, par le simple truchement d'un écran de télévision ou d'ordinateur qu'on allume. Et si parfois vous considérez ce développement des médias envahissant vous avez une solution : débranchez-vous! Sortez votre existence du grand circuit électrique. Videz votre appartement ou votre maison de vos appareils à transistors. Solution draconienne mais applicable. Écrire et lire dans la solitude de son salon, ou faire entrer chez soi le grand carrousel d'images et de sons, qui tournoie sans fin c'est merveilleux si on sait s'en servir. L'enjeu est alors de vouloir vivre avec ses cinq sens, son intelligence et sa mémoire tout entiers et comme affirmait jadis Chateaubriand, il faudra se résoudre à vivre avec les médias; jadis, c'était le télégraphe et la presse; aujourd'hui, c'est l'Internet.

Educația STEM-o abordare integrată a științei, tehnologiei, ingineriei, artei și matematicii

Prof. Pătru Maria

Școala Gimnazială Mihai Eminescu, Craiova și Școala Româno-Britanică

România prin Comisia națională de cercetare, dezvoltare și inovare și-a propus ca până în 2027, să devină competitivă la nivel regional și global, prin inovare de cercetare-dezvoltare, generând bunăstare pentru cetățeni.

Comisia națională de cercetare, dezvoltare și inovare prin viziunea sa a stabilit un set de principii de acțiune, care se sprijină pe trei piloni principali:

- *Pilonul 1.* Afirmare la nivel regional, afirmare la nivel global.
- *Pilonul 2.* Excelență prin internaționalizare.
- *Pilonul 3.* „Leadership” regional la frontiera științei și în tehnologie: străpungeri în domenii strategice.

Unul din obiectivele generale Comisiei naționale de cercetare, dezvoltare și inovare este: ” Creșterea rolului științei în societate prin educația STEM.”

Acesta susține că: “ Știința și tehnologia devin relevante pentru societate atunci când efectele lor se resimt în viața cotidiană a cetățeanului. În acest scop, cercetarea și inovarea răspund nevoilor concrete . ”

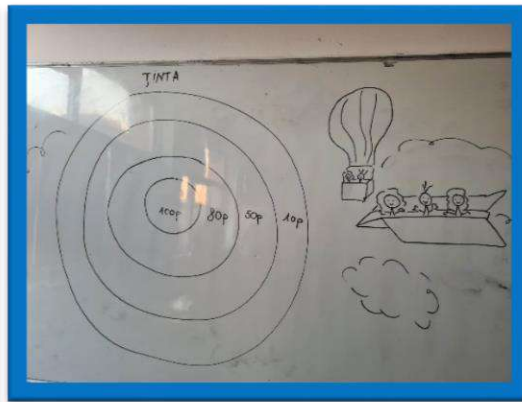
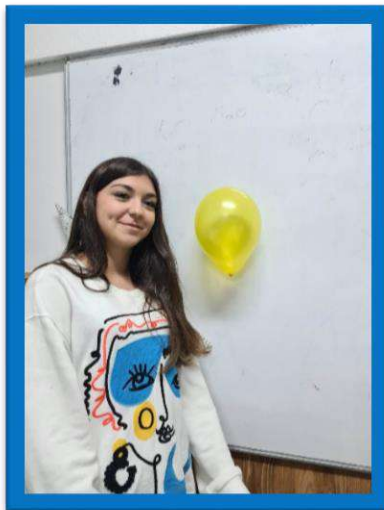
Plecând de la acest obiectiv general am inițiat un sondaj prin care am dorit să aflăm cum văd elevii ora de Fizică, una din concluziile evidente a fost dorința lor de a desfășura mai multe activități practice, experimentale. Ca răspuns, am conceput un proiect educativ dedicat în exclusivitate disciplinei Fizică și potențialului practic al acesteia: “Practic - pentru fiecare zi!”

Pentru desfășurarea activităților proiectate am inițiat, cu acordul ISJ Dolj, un parteneriat județean(intitulat: *Experimente simple realizate de elevii din învățământul gimnazial și liceal*) în care s-au implicat profesorii de fizică dar și directorii din școlile partenere, oferind sprijin organizatoric și financiar.

Obiectivele proiectului sunt:

- creșterea actului educațional prin organizarea și stimularea de activități opționale din sfera creativității, invenției, științei,
- promovarea științei prin educarea spiritului creativ în școală, iar creativitatea trebuie încurajată și cultivată prin respectul de sine, ea nu este doar un har dăruit de Dumnezeu unui Eminescu, Enescu, Leonardo da Vinci, Edison sau Einstein, ci este însăși exprimarea de sine a ființei umane, manifestându-se în orice domeniu,
- încurajarea voluntariatului atât în rândul profesorilor, cât și în rândul copiilor/tinerilor;
- consolidarea colaborării între partenerii implicați
- creșterea interacțiunii dintre părinți și școală.

Unii elevii au participat pentru prima dată la o astfel de manifestare științifică și a reprezentat o modalitate de evadare din rutina cotidiană, o șansă pentru ei să reconsidere anumite aspecte ale vieții, o ocazie propice de a empatiza și de a se cunoaște reciproc mai bine. Mărturie stau fotografiile.

Cea mai recentă activitate la care au participat elevii a fost Festivalului de chimie "It's all about chemistry" Ediția a 5-a a avut loc pe platforma ICECHIM.

În concluzie, se pot face multe pentru educarea spiritului creativ în școală și deci creativitatea trebuie încurajată și cultivată prin respectul de sine, ea nu este doar un har dăruit de Dumnezeu unui Eminescu, Enescu, Leonardo da Vinci sau Edison, ci este însăși exprimarea de sine a ființei umane, în orice domeniu se manifesta.

„Să nu-i educăm pe copiii noștri pentru lumea de azi. Această lume nu va mai exista când ei vor fi mari și nimic nu ne permite să știm cum va fi lumea lor. Atunci să-i învățăm să se adapteze.”
(Maria Montessori –“Descoperirea copilului”)

BIBLIOGRAFIE:

- ☆ Rusu, Liviu - Eseu despre creația artistică - București, Ed. Științifică și enciclopedică, 1989, p. 120
- ☆ ***Programa școlară, Fizică, clasele a VI a, a VII a, a VIII a Anexa nr. 2 la ordinul ministrului educației, cercetării și inovării nr. 5097/09.09.2009, București, 2009
- ☆ Stoenescu, George și Florian, Gabriel, *Didactica fizicii*, Editura Sitech, Craiova, 2009
- ☆ Stoenescu, George, Constantinescu, Radu, *Metodica predării fizicii*, Sitech, Craiova, 1999
- ☆ Enrico Maraffino-II Manuale degli esperimenti, 2010, Lapis Edizioni
- ☆ Il grande libro degli esperimenti, DeAgostini, 2012

- ☆ 150 de mari experimente științifice, Editura Aquila, 2008
- ☆ Marea carte despre experimente, DeAgostini, 2006
- ☆ 365 de experimente științifice simple, Editura Aquila, 2007
- ☆ 365 de super experimente științifice , Editura Aquila, 2007
- ☆ Roco, Mihaela - Creativitatea individuală și de grup - București, Ed. Academiei. 1979, p. 180
- ☆ J. R. Davits, S. Ball, Psihologia procesului educațional, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1991
- ☆ I. Cerghit, Metode de învățământ, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1980
- ☆ University of California Berkeley, “Field Guide to Design Experiments In Education”, 1997,
- ☆ <http://www.soe.berkeley.edu/sandhtdocs/guide.html>

- ☆ <http://ro.da-vinci-learning.com/experiment>
- ☆ www.descopera.ro/500-experimente
- ☆ <http://www.activitaticopii.ro/experimente.html>

Studiul

Inerția, proprietatea generală a corpurilor

Prof. Pătru Maria

Școala Gimnazială Mihai Eminescu, Craiova și Școala Româno-Britanică

Cine a descoperit inerția?

Inerția este una din cele mai importante legi ale fizicii, care a fost descoperita de fizicianul englez Isaac Newton în secolul al XVII-lea. Newton a fost unul din cei mai mari oameni de știință din istorie, iar descoperirile sale au revoluționat lumea fizicii.

Înainte de Newton, oamenii considerau că toate corpurile se mișcă doar dacă sunt trase sau împinse de alte corpuri. Newton a demonstrat că există o forță care acționează asupra tuturor corpurilor în mișcare și anume inerția. Inerția împiedică corpurile să își schimbe starea de mișcare. Un corp în mișcare va continua să se miște în linie dreaptă și cu o viteză constantă, iar un corp în repaus va rămâne în repaus, până când o altă forță va acționa asupra lui. Acest principiu este cunoscut sub numele de Principiul inerției și este una din cele trei legi ale mișcării descoperite de Newton. Această descoperire a fost rezultatul observațiilor și experimentelor sale cu corpuri în mișcare și a calculelor și a relațiilor matematice pe care le-a propus. Această descoperire a avut un impact major asupra lumii științei și a dus la dezvoltarea altor concept importante, precum forța, accelerația, forța gravitațională. Această lege a fost și este aplicată în multe domenii, inclusive tehnologie, inginerie și astronomie.

În concluzie, Newton a fost cel care a descoperit inerția și a demonstrat că toate corpurile în mișcare sunt afectate de ea. Cu pasiunea și determinarea lui, acest fizician genial a adus o schimbare semnificativă în înțelegerea noastră a fizicii și a deschis drumul către mai multe descoperiri și inovații.

În acest sens am vrut să văd cum pot înțelege copiii acest fenomen și am început ora proiectand pe tabla digitală următoarele situații:

” În excursiile făcute cu autocarul împreună cu clasa, nu aveți voie să stați în picioare pe culoarul dintre scaune. Care ar putea fi consecințele dacă nu respectați această regulă? ”

” Într-un autobuz aflat în mișcare, sunt multe persoane în picioare. La un moment dat, șoferul este obligat să frâneze brusc. Ce se întâmplă cu oamenii din autobuz? ”

” De ce este obligatorie purtarea centurii de siguranță în autovehicule? ”

Copii au emis tot felul de explicații din care rezultat că acționează "ceva invizibil" asupra corpurilor. Pentru a înțelege mai bine acest principiu au realizat următoarele experimente și astfel au constatat că acolo intervin forțele și inerția.

Experimentul 1 Newton's Dance of the Beads

The Chain Fountain

A most mesmerizing dance

What is Inertia
and how to
demonstrate it

Materiale necesare:

- ★ sirag de margele
- ★ pahar Berzelius/
pahar plastic

Mod de lucru:

1. Aseaza siragul de margele in pahar.
2. Trage de margele.

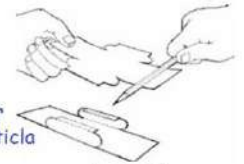
Experimentul 3

Cum funcționează un Inertia Walker?

Și cum îți poți construi propriul Inertia Walker?

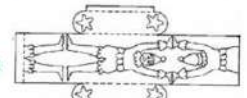
Materiale necesare:

- ★ lipici sau banda adeziva
- ★ foarfeca
- ★ culori
- ★ sablonul cu Inertia Walker
- ★ 1 sau 2 bile de metal sau sticla
- ★ tibometru sau o scandura

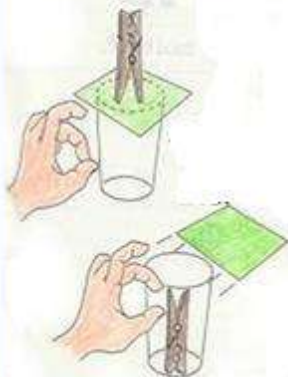
Mod de lucru:

1. Decupeaza sablonul Inertia Walker.
2. Coloreaza sablonul cu culorile tale preferate.
3. Asambleaza cutiuta.
4. Introdu in cutiuta o bila sau 2.
5. Lipeste si capacul cutiei.
6. Fixeaza tibometrul la un unghi de 30.
7. Lanseaza dispozitivul construit pe panta.

Experimentul 2 Inertia Learning Activity

Using Inertia to Perform Science Magic

Materiale necesare:

- ★ pahar
- ★ coala de hartie
- ★ carlig de rufe

Mod de lucru:

1. Aseaza hartia peste pahar.
2. Pune in echilibru carligul de rufe, peste pahar.
3. Trage de hartie.
4. Realizeaza pasii 1 si 2 si da un bobarnac la hartie.

Pentru fixarea noțiunilor noi introduce copii au avut de realizat un proiect de weekend numit Inertia Hat.

Proiect de weekend

Inertia Hat

Materiale necesare:

- umeraș din sârmă
- 2 mingi de tenis

Construiește-ți propria pălărie de savant, astfel :

- Ia un umeraș desârmă și îndreapta cârligul .
- Îndoiaie umerașul în forma literei „M”.
- Fixează fiecare minge de tenis la capătul de jos al dispozitivului construit „M”.
- Ambele mingi de tenis trebuie să aibă aceeași dimensiune și să fie fixate sub punctul central al dispozitivului de sârmă „M”.

Explică ce se întâmplă dacă pălăria este fixată pe cap.

BIBLIOGRAFIE

De Agostini, Marea carte despre experimente, Editura Litera, 2006

Christianson Gale E.,Newton, Editura: Humanitas, 2008

James Gleick, Isaac Newton, Editura:Publica, 2011

https://ro.wikipedia.org/wiki/Isaac_Newton

EDUCAȚIA LA GRANIȚA DINTRE CLASIC ȘI DIGITAL

Profesor pentru învățământul primar PĂUN MARIANA
Școala Gimnazială „Laurențiu Fulga”, Sat Fulga de Sus, Județul Prahova

Educația traversează în prezent o transformare profundă, oscilând între metodele tradiționale, bazate pe predarea față în față și materialele fizice, și cele moderne, centrate pe tehnologie și resurse digitale. Această perioadă de tranziție, în care elementele clasice și digitale coabitează, deschide noi oportunități și provocări pentru elevi, profesori și instituțiile de învățământ.

Evoluția educației: de la tablă la tabletă

Educația clasică, cu accent pe manuale, note de curs și prelegeri directe, a dominat sistemul de învățământ timp de secole. Aceasta valorizează interacțiunea directă dintre profesori și elevi, oferind un mediu structurat și familiar. Tablă neagră, creta, manuale groase și caiete pline de notițe reprezintă imaginea tradițională a unei clase.

Pe de altă parte, educația digitală a câștigat rapid teren, mai ales odată cu avansul tehnologic și cerințele generate de pandemie. Tabletele, laptopurile, platformele de e-learning și resursele online au devenit parte integrantă a procesului educațional. Instrumentele digitale permit accesul la informații actualizate, învățarea personalizată și colaborarea globală, oferind elevilor competențe digitale esențiale în era modernă.

Avantajele educației digitale

1. **Accesibilitatea resurselor:** Elevii pot accesa o multitudine de materiale educaționale online, de la cărți digitale la cursuri video, ceea ce facilitează învățarea și explorarea intereselor personale.
2. **Flexibilitate în învățare:** Platformele de e-learning permit elevilor să învețe în ritmul propriu, oferindu-le posibilitatea de a revedea lecții, a relua exerciții și a se concentra pe ariile care necesită mai multă atenție.
3. **Colaborare și interacțiune:** Tehnologia facilitează colaborarea dintre elevi, chiar și la distanță, prin proiecte comune, forumuri de discuție și grupuri de studiu online.
4. **Evaluare eficientă:** Testele și evaluările online oferă feedback imediat, permițând elevilor să își corecteze greșelile și să înțeleagă mai bine materialul studiat.

Provocările educației digitale

1. **Acces inegal la tehnologie:** Nu toți elevii au acces la dispozitive digitale și internet de calitate, ceea ce poate crea discrepanțe în oportunitățile educaționale.
2. **Dificultatea de menținere a motivației:** Lipsa unei structuri fizice și a interacțiunii directe poate duce la scăderea motivației și implicării elevilor în procesul de învățare.
3. **Probleme de securitate și confidențialitate:** Utilizarea platformelor online ridică întrebări legate de protecția datelor personale și securitatea cibernetică.
4. **Dependenta de ecrane:** Utilizarea prelungită a dispozitivelor digitale poate afecta sănătatea fizică și mentală a elevilor, provocând probleme legate de vedere, postura și somn.

Integrarea metodelor clasice și digitale

Pentru a obține beneficiile ambelor abordări, educația viitorului ar trebui să fie o combinație echilibrată între metodele clasice și cele digitale. Acest model hibrid valorizează interacțiunea umană și beneficiile pedagogice ale educației tradiționale, în timp ce încorporează flexibilitatea și inovația oferite de tehnologia digitală.

1. **Blended learning:** Acest model combină predarea clasică cu elemente digitale, permițând elevilor să participe la lecții în clasă și să utilizeze resurse online pentru aprofundare și studiu individual.
2. **Utilizarea instrumentelor digitale ca suport:** Tabletele și laptopurile pot fi folosite pentru activități interactive, teste și proiecte, completând materialele tradiționale.
3. **Formarea și pregătirea cadrelor didactice:** Profesorii trebuie să fie pregătiți să integreze tehnologia în mod eficient în predare, menținând totodată valorile și metodele educației clasice.
4. **Personalizarea învățării:** Tehnologia permite adaptarea materialelor didactice la nevoile și ritmul fiecărui elev, oferind o experiență educațională mai personalizată.

Educația la granița dintre clasic și digital reprezintă un pas esențial către un sistem de învățământ mai adaptabil și relevant. Integrarea armonioasă a metodelor tradiționale cu tehnologiile moderne poate transforma experiența de învățare, oferind elevilor competențele necesare pentru a reuși într-o lume în continuă schimbare. Pe măsură ce tehnologia continuă să evolueze, este crucial să menținem echilibrul între beneficiile educației clasice și oportunitățile oferite de inovațiile digitale.

Bibliografie

1. **Coman, C., & Țîrcă, M. (2021).** „Educația digitală în contextul pandemiei COVID-19.” *Revista de Pedagogie*, 69(1), 45-59.
2. **Van der Spoel, I., Noroozi, O., Schuurink, E., & van Ginkel, S. (2020).** „Teachers’ Online Teaching Expectations and Experiences During the COVID-19 Pandemic in The Netherlands.” *European Journal of Teacher Education*, 43(4), 623-639.
3. **Willis, J. E., & Mehlinger, H. D. (2022).** „Information Technology and Teacher Education.” *Journal of Digital Learning in Teacher Education*, 38(1), 1-10.

Inteligența Artificială în educație

Prof. Pavel Corina-Patricia

Liceul Tehnologic "Tudor Vladimirescu"

Vremurile s-au schimbat! Dezvoltarea tehnologiei se realizează într-un ritm alert. Acest lucru a pus amprenta asupra tuturor, dar în special asupra copiilor de toate vârstele. Copiii au capacitatea de a se adapta cel mai ușor, iar adulții trebuie să le urmeze exemplul. Trăim în era vitezei și a tehnologiei, elevii sunt interesați de telefoane și tot ce înseamnă Tehnologia Informației și Comunicării. Metodele tradiționale folosite în școli nu mai sunt atractive pentru elevi. Din acest motiv trebuie să ne adaptăm la noile vremuri și să integrăm elemente TIC în lecțiile noastre. Deși metodele tradiționale au numeroase valente educative, acestea nu mai captează elevii, ceea ce înseamnă că valențele lor nu sunt valorificate așa cum ar trebui. În timp ce metodele tradiționale devin plictisitoare pentru elevi, aplicațiile digitale devin din ce în ce mai apreciate. Kahoot, VBoard, wardwall, Eduboom, etc., sunt doar câteva exemple de resurse digitale care pot fi folosite în cadrul lecțiilor. Acestea nu doar că au un caracter atractiv, dar sunt și interactive și implică întreaga clasă de elevi.

Un aspect important în viețile noastre îl reprezintă Inteligența Artificială. IA este din ce în ce mai prezentă în toate domeniile, inclusiv în educație. Oricât ne-am împotrivi, aceasta face parte din prezent și viitor și nu poate fi exclusă. Însă IA poate fi folosită cu succes și de către cadrele didactice în favoarea procesului instructiv-educativ din școli. Recent s-au realizat diferite studii cu privire la prezența AI în educație. În continuare supun atenției câteva aspecte cu privire la Experimentul Adriadna:

”În domeniul științelor educației, într-un experiment din decembrie 2022, câteva programe de inteligență artificială au fost utilizate pentru a compune texte științifice: [Experimentul Ariadna. Rolul inteligenței artificiale în științele educației.](#)

(1) O aplicație de IA pentru chat a fost folosită pentru o conversație ghidată, cu scopul de a estima capacitatea IA de a produce conținut științific inovator.

(2) Un număr de 27 de texte pe teme din științele educației au fost generate, folosind cele mai avansate instrumente de IA disponibile gratuit. Aceleași solicitări vor fi folosite la intervale regulate de timp pentru a genera din nou conținutul. O comparație a rezultatelor va fi făcută în următoarele faze ale experimentului Ariadna.

(3) Unele dintre articolele generate au fost comparate cu texte științifice elaborate de cercetători, pe aceeași temă, în aceeași perioadă.,,

Avantajele IA sunt că este accesibilă, oricine poate accesa internetul, economisești timp, informațiile sunt generoase și din toate domeniile, etc. Dezavantajele sunt: fraudă intelectuală, plagiat, lipsa unicității în unele cazuri. Cazurile în care elevii și studenții realizează referate, eseuri, proiecte practice și articole științifice cu ajutorul IA sunt frecvente, iar acestea sunt foarte greu detectabile iar instituțiile de învățământ au început să ia măsuri serioase în acest sens.

Exemple de instrumente pentru cercetare și documentare:

- căutare în cărți, utilizând solicitări în limbaj natural: [Talk to Books](#) (Google)
- cercetare în literatura de specialitate, alerte personalizate etc.: [ResearchRabbit](#) (Human Intelligence Technologies Inc.)
- evaluarea lucrărilor științifice – analiza temelor abordate prin comparație cu alte lucrări relevante: **scite** (Scite Inc.)
- găsirea de lucrări relevante pe o temă sau pornind de la o ipoteză de cercetare: **Elicit** (Ough Inc.)
- analiză de documente pdf și sintetizare; răspuns la întrebări pe baza materialului/ cărții: **ChatPDF** (Mathis Lichtenberger und Moritz Lage GbR)
- elaborarea unui articol științific/ de cercetare: [Smodin](#) (Smodin LLC) – cu plată. Instrument: Smodin Author (AI Writer). Exemplu în română: [Pedagogie digitală...](#)

Bibliografie:

1. educația-digitală.ro/instrumente-cu-inteligență-artificială-pentru-educație/

Educația pleacă de la noi!

Prof. Lucia Pavelescu – Col. Tehnic „Mircea Cristea,, Brașov

“Educația este cea mai puternică armă pe care o poți folosi pentru a schimba lumea.”

Nelson Mandela

Educația este cheia atât a învățării, cât și a unui viitor sustenabil.

Educația pentru Dezvoltare Durabilă determină o reorientare a educației spre motivarea oamenilor pentru a se responsabiliza în problemele cu care se confruntă întreaga planetă. Este susținută acumularea de cunoștințe pentru înțelegerea complexității lumii, dezvoltarea înțelegerii interdisciplinare, a gândirii critice, dar și a capacității de acțiune pentru a răspunde acestor provocări prin intermediul soluțiilor durabile.

Educația este esențială pentru dezvoltarea sustenabilă, este decisivă pentru găsirea de soluții pentru un viitor mai bun și mai sustenabil. Din păcate, fondul nostru actual de cunoștințe, deprinderi și experiențe în domenii variate, nu oferă soluții pentru toate problemele globale contemporane, sociale și economice. Noua generație va trebui să învețe pe cont propriu despre ce presupune sustenabilitatea.

Educația nu contribuie doar la dezvoltarea sustenabilă și la transformarea societății, deoarece există, într-adevăr, și reversul acesteia. Sustenabilitatea îmbunătățește educația și are chiar potențialul de a o transforma. Având în vedere lupta țărilor și a comunităților cu provocările lumii moderne, însoțite de evenimentele imediate ce ne pot afecta viața (schimbări de climă, conflicte, crize economice), toate acestea ne fac să reflectăm asupra importanței și scopului educației.

La nivel global, mai mult de 800 milioane de oameni trăiesc cu mai puțin de \$1,25 pe zi; mulți nu au acces la mâncare normală, apă de băut curată și canalizare. Creșterea economică rapidă în așa țări ca China și India a ajutat milioane de oameni să iasă din sărăcie, însă progresul nu este stabil încă.

Obiectivul ONU pentru 2030 presupune:

- *eradicarea sărăciei extreme pe toată suprafața globului;*
- *reducerea la jumătate a numărului de persoane de toate vârstele care trăiesc în sărăcie sub toate accepțiunile ei;*
- *întărirea rezilienței celor săraci și celor în situații vulnerabile și reducerea expunerii lor și vulnerabilitatea la evenimente extreme de climat și alte șocuri și dezastre sociale și economice;*
- *asigurarea unei mobilizări semnificative de resurse din diverse surse, inclusiv cooperare sporită pentru dezvoltare, cu scopul de a asigura mijloace adecvate și previzibile pentru dezvoltarea statelor, în special cele mai puțin dezvoltate, pentru a implementa programe și politici cu scopul de a pune capăt sărăciei în toate formele ei;*

- asigurarea accesului egal la toate nivelele de educație și formare vocațională pentru toate persoanele aflate în situații vulnerabile;
- să sporească utilizarea tehnologiei de asistare, în special IT, pentru promovarea și abilitarea femeilor;
- îmbunătățirea calității apei prin eliminarea poluării, eliminarea descărcării deșeurilor și a substanțelor chimice periculoase, reducerea la jumătate a proporției de apă menajeră netratată și sporirea substanțială a reciclării și re folosirii apei;
- folosirea eficientă a apei în toate sectoarele și asigurarea extragerilor sustenabile și rezervelor de apă proaspătă pentru a adresa raritatea apei și a reduce substanțial numărul de oameni ce suferă din această cauză;

Viața omului depinde de pământ tot atât de mult ca și de ocean, pentru a avea un trai durabil. Viața plantelor oferă 80% din alimentația omului, iar noi ne bazăm pe agricultură drept resursă economică importantă și un mijloc de dezvoltare. Pădurile ocupă 30% din suprafața Pământului, oferind habitate vitale pentru milioane de specii și surse importante de aer și apă curată, precum și sunt cruciale pentru combaterea schimbărilor climatice.

Nu există țară în lume care nu se confruntă cu efectele drastice ale schimbărilor climatice. Emisiile de gaze cu efect de seră continuă să crească și sunt la acest moment cu 50% mai mari față de nivelul anului 1990. Mai mult, încălzirea globală cauzează modificări de lungă durată a sistemului nostru climatic, care amenință cu consecințe ireversibile, dacă nu acționăm acum.

Pierderile medii anuale cauzate de cutremurele de pământ, tsunami, cicloane tropicale și inundații ar trebui să ne preocupe și să luăm măsuri drastice pentru a scădea riscurile dezastrilor.

Realizarea creșterii economice și a dezvoltării durabile necesită reducerea urgentă a amprentei ecologice prin schimbarea modalității de producție și consum a bunurilor și resurselor. Agricultură este cel mai mare utilizator de apă în toată lumea, iar irigarea consumă aproape 70% din apa dulce bună pentru consumul uman.

Managementul eficient al resurselor naturale comune și felul în care eliminăm deșeurile toxice și poluanții sunt ținte importante pe care să le atingem. Încurajarea industriilor, companiilor și consumatorilor să recicleze și să reducă deșeurile este la fel de importantă ca și susținerea țărilor în curs de dezvoltare să treacă la modele mai durabile de consum până în anul 2030.

O mare parte a populației lumii consumă foarte puțin pentru a putea acoperi chiar și necesitățile lor de bază. Scăderea în jumătate a deșeurilor globale provenite din produse alimentare la nivel de consumator și vânzător este importantă pentru crearea unor lanțuri de producție și furnizare mai eficiente. Aceasta poate îmbunătăți siguranța alimentară și va duce la o economie mai eficientă din punct de vedere al utilizării resurselor.

Realizarea tranziției către o economie mai circulară ne va impune să consolidăm legătura dintre reducerea deșeurilor și eficiența utilizării resurselor, să învățăm să apreciem deșeurile ca resursă și să aplicăm lecțiile pe care ni le dă natura, unde nimic nu se risipește. Mai presus de toate, va însemna să ne îndepărtăm de abordarea actuală în care extragem din sol materiile prime limitate, le utilizăm o singură dată pentru a fabrica un produs și apoi le aruncăm îngropându-le înapoi în subteran.

Trecerea fundamentală va presupune să ne îndepărtăm de economiile de tipul „procurare, producție, consum și eliminare” și să ne îndreptăm către un model bazat pe „refolosire, reparare, recondiționare și reciclare”.

Economie circulară

ȘTIATI CĂ?

... în ciuda dificultăților economice, majoritatea (52%) cetățenilor UE sunt de părere că ajutoarele pentru dezvoltare ar trebui majorate pentru a atinge nivelurile promise de 0,7% din VNB-ul Uniunii, iar 15 % consideră chiar că ar trebui să depășească aceste niveluri? Consultați în cadrul unui sondaj Eurobarometru recent, majoritatea cetățenilor UE consideră că eradicarea sărăciei din țările în curs de dezvoltare contribuie la o lume mai pașnică și mai echitabilă (74%), dar este în același timp în interesul UE (78%). Europeanii înțeleg interdependența tot mai mare din lumea în care trăim, atât între țări, cât și între politici.

... protejarea a 1,9 milioane km² de pădure și continuarea conservării a 1,1 milioane km² de zone protejate;

Surse bibliografice:

- Education for Sustainable Development Toolkit - UNESCO, 2006
- Programul de dezvoltare al Națiunilor Unite
- Revista Mediul pentru Europeni
- Politici UE pentru Consum și Producție Durabile

COLABORAREA FAMILIE-ȘCOALĂ... CHEIA CĂTRE SUCCES

Prof.înv.primar: Paveloni Daniela Rocsana
Liceul Teoretic,, Traian Vuia”
Făget, Timiș

„Educația este cea mai puternică armă pe care voi o puteți folosi pentru a schimba lumea”
Nelson Mandela

Un parteneriat familie-școală este relația cea mai profitabilă pentru toți cei care participă la acest demers. Acest parteneriat va fi eficient dacă fiecare parte va reține că subiectul este același: *copilul nostru = școlarul nostru*. Menirea școlii nu este doar de a transmite un bagaj de cunoștințe ci și de a stimula calitățile viitorului OM.

Școala este instituția în care se realizează educația organizată a tinerei generații. Ea este factorul decisiv pentru formarea unui om apt să contribuie la dezvoltarea societății, să ia parte activă la viață, să fie pregătit pentru muncă. Procesul de învățământ este cel care conferă școlii rolul decisiv în formarea omului. Misiunea școlii este aceea de a contribui la realizarea idealului educativ impus de cerințele vieții sociale. Procesul de educație din cadrul școlii este îndrumat și condus de persoane pregătite în mod special pentru asigurarea reușitei școlare. Implicarea părinților joacă un rol semnificativ în cadrul intervenției școlare. Acțiunile care implică părinții produc o schimbare în ambientul familiei și cresc aspirațiile, atât ale părinților pentru copiii lor, cât și ale copiilor.

Mediul familial este primul mediu educativ și socializator pe care îl cunoaște copilul și a cărui influență îi marchează esențial dezvoltarea ca individ. Legătura copilului cu familia este extrem de puternică și de

neînlocuit. Familia exercită o influență deosebit de adâncă asupra copiilor. O mare parte despre cunoștințele despre natură, societate, deprinderile igienice, obișnuințele de comportament, elevul le datorează educației primite în familie. Rolul familiei este foarte important în dezvoltarea copilului din punct de vedere fizic, intelectual, moral estetic, ș.a.. Ca prim factor educativ, familia oferă copilului aproximativ 90% din cunoștințele uzuale (despre plante, animale, ocupațiile oamenilor, obiectelor casnice), familia este cea care ar trebuie să dezvolte spiritul de observație, memoria și gândirea copiilor. Copilul obține rezultatele școlare în funcție de modul în care părinții se implică în procesul de învățare. Părinții trebuie să asigure copilului cele necesare studiului, trebuie să-și ajute copilul la învățătură. Acest ajutor trebuie însă limitat la o îndrumare sau sprijin, nefiind indicat să se efectueze tema copilului. Cu timpul părinții se vor limita la controlarea temei de acasă și a carnetului de note. Deci, atitudinea părinților trebuie să fie una de mijloc: să nu-l ajute prea mult pe copil, dar nici să ajungă să nu se intereseze deloc de rezultatele acestuia.

Tot în familie se formează cele mai importante deprinderi de comportament: respectul, politețea, cinstea, sinceritatea, decența în vorbire și atitudini, ordinea, cumpătarea, grija față de unele lucruri încredințate. Toate acestea reprezintă de fapt ilustrarea cunoscutei expresii „a avea cei șapte ani de-acasă”. Un elev fără „cei șapte ani de-acasă” va crea mereu probleme chiar și ca viitor adult. Din cele 24 de ore ale unei zile, elevul este la școală 5 – 6 ore, de restul timpului fiind responsabilă familia elevului. Uneori părinții uită că trebuie să facă front comun cu profesorii, deoarece și unii și alții nu doresc decât dezvoltarea armonioasă a elevului, educarea și îmbogățirea cunoștințelor acestuia. Una dintre cele mai importante preocupări ale familiei și un punct comun pe care îl are aceasta cu școala este orientarea școlară și profesională. Cei mai mulți părinți sunt bine intenționați în alegerea unei școli sau unei profesii pentru fiul sau fiica lor. Dar, de multe ori, buna intenție și buna credință sunt tocmai sursele greșelilor lor deoarece acestea nu țin loc de competență și de pricepere. Greșelile părinților decurg uneori și din prea marea dragoste pe care o poartă copiilor.

De aceea între familie și școală trebuie să existe o permanentă colaborare.

Cadrele didactice află cum este fiecare copil, în ce mod ajunge mai repede la succes, ce îl interesează și-l pasionează, iar părinții vor cunoaște în ce momente să-l susțină pe școlar, în ce fel să-l motiveze și să-l ajute.

Un studiu realizat în ceea ce privește necesitatea colaborării școală–familie enumeră patru motive pentru care școala și familia se străduiesc să stabilească legături între ele:

- a. părinții sunt juridic responsabili de educația copiilor lor;
- b. învățământul nu este decât o parte din educația copilului; o bună parte a educației se petrece în afara școlii;
- c. cercetările pun în evidență influența atitudinii parentale asupra rezultatelor școlare ale elevilor, în special asupra motivațiilor învățării, precum și faptul că unele comportamente ale părinților pot fi favorizate datorită dialogului cu școala;
- d. grupurile sociale implicate în instituția școlară (în special părinții și profesorii) au dreptul să influențeze gestiunea școlară.

Numeroase cercetări la nivel de învățământ primar și chiar secundar au pus în evidență aspectul determinant al calității interacțiunii dintre familie și școală asupra educației copiilor.

Atât părinții cât și cadrele didactice beneficiază de avantajele unei astfel de colaborări. Binefacerile sunt numeroase, începând cu o mai bună cunoaștere reciprocă și depășirea stereotipurilor, și continuând cu identificarea unor interese comune în beneficiul copiilor. În sfârșit, colaborarea este benefică și pentru școală, părinții aducând deseori resurse suplimentare ce pot susține rolul educativ al școlii dar oferă și un cadru pentru o continuă reevaluare.

Educația, sub toate formele ei, e chemată să găsească soluții prin care copilul să se adapteze rapid și eficient la societatea în care trăiește. Oricât s-ar strădui, școala nu poate înlocui restul instituțiilor care au misiunea de formare a cetățenilor conștienți, cu o conduită civilizată.

Așadar e o sarcină a școlii să identifice situațiile problemă din familiile copiilor, să dirijeze pe cât este posibil strategiile educative în favoarea elevului și să conștientizeze că relația de colaborare școala-familie este determinantă în educarea copiilor. Educația în familie devine astfel un proces de pregătire pentru viață, prin întâmpinarea și rezolvarea problemelor de viață.

Colaborarea familie-școală trebuie să se concretizeze într-un program comun de activități (lectorate, ședințe, consultații, vizite, serbări, ateliere diverse...). Părinții trebuie să vadă în cadrele didactice un colaborator, un partener în trasarea drumului și personalității propriului copil.

În concluzie, trebuie spus că cei doi factori educativi, familia și școala, trebuie să aibă același scop – formarea personalității umane integrale și armonioase.

BIBLIOGRAFIE :

1. Cerghit, I.; Radu, I.T.; Popescu, E.; Vlăsceanu, L., „Didactica”, manual pentru clasa a X-a, școli normale, E.D.P., R.A., 1997;
2. Kant, Im., Tratat de pedagogie. Iași, Editura Agora, 1992.
3. Nica, I, Țopa, L., Colaborarea școlii cu familia elevilor de clasa I, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1974;
4. Nicola, I., „Pedagogie”, E.D.P., R.A., București, 1992;
5. *** - „Tribuna învățământului”, 2000.
6. Revista Învățământului preșcolar, 3-4/ 2005.

RELEVANȚA CREATIVITĂȚII ȘI A METODELOR INTERACTIVE ÎN DEMERSUL EDUCATIV

prof. Penciu Simona-Mihaela
Colegiul Economic „Transilvania”, Târgu Mureș

În perioada 11-16 martie 2024, am avut ocazia de a participa la cursul de formare profesională Erasmus+ learning agreement – „Advanced Methods and Practices for Foreign Language Teachers”, desfășurat în orașul Budapesta, din Ungaria (Mobility ID: 33626-MOB-0002, Proiect code: 2023-1-RO01-KA121-SCH-000133626).

Participarea la acest curs de formare profesională a fost o experiență care mi-a întrecut așteptările. Dincolo de profesionalismul activităților incluse în cursul de perfecționare, Budapesta m-a impresionat prin magia sa. Oraș-capitală, așezat de o parte și de alta a fluviului Dunărea, impresionează prin contrastul vechi-modern, regăsit în clădirile cu amestec arhitectural, dar și prin frumusețea podurilor construite peste Dunăre, pentru a lega cele două părți/maluri ale orașului: Buda și Pesta.

Din punctul de vedere al formării profesionale, cursul mi-a oferit ocazia:

- de a-mi îmbunătăți competențele de comunicare într-o limbă de circulație internațională, pentru consolidarea dimensiunii europene a învățării și a înțelegerii altor culturi;
- de a comunica cu vorbitori nativi în cadrul unor activități formale și non-formale, fapt ce a contribuit la dezvoltarea competențelor lingvistice, inclusiv ale elevilor, pentru limbile străine;
- de a observa exemple de bune practici din țara gazdă și, mai apoi, de a implementa aceste exemple la noi în vederea creării unui mediu școlar mai atractiv și mai prietenos.

Numele instituției în care s-au desfășurat activitățile incluse în cursul de formare este Institutul Converzum, o școală de limbi străine certificată și recomandată de asociația profesională a școlilor de limbi străine.

Institutul de formare pentru adulți are 31 de ani de experiență și peste 23.000 de cursanți mulțumiți, examenele de limbă susținute de cei formați aici fiind recunoscute la nivel mondial.

Foarte practic structurat, cu săli moderne, bibliotecă, bucătărie, băi, bar pentru servitul ceaiului sau a cafelei în pauzele dintre activități, clădirea impresionează prin dotările pe care le are.

Obiectivele generale ale cursului de formare pe durata celor șase zile de curs au fost:

1. Actualizarea, dezvoltarea și perfecționarea competențelor lingvistice ale profesorilor
2. Predarea și integrarea metodelor și a strategiilor de învățare centrate pe elev

În fiecare zi, activitățile cursului s-au desfășurat între orele 9.00-13.00.

Obiectivele primei zile au fost:

1. Prezentarea locației și a capitalei Ungariei prin introducerea unui chestionar, urmat de acordarea premiilor (simbolice) pentru fiecare răspuns corect.
2. Prezentarea participanților prin folosirea unei fișe cu desene/cuvinte/simboluri reprezentative (Name tent card). Fiecare participant și-a prezentat colegul pe baza fișei,

utilizându-se următoarele expresii: „*I suppose that...*”, „*I presume that...*”, „*You must be...*”;

3. Descriere/prezentare amuzantă – „Ugly Duckling”.

Example: „My duck is very special duck because...”

Folosindu-ne de piese lego, am construit o rață.

Obiectivul acestei activități a fost folosirea vocabularului pentru a descrie culori, părți ale corpului, abilități ale obiectului (*It can swim/climb* etc.); activitatea a fost menită să dezvolte imaginația, originalitatea și toleranța.

4. „The Gallery Walk”, activitate de alegere a unei fișe ale cărei înscrisuri rezonează cu convingerile participanților. Obiectivul acestei activități a fost dezvoltarea abilităților de comunicare (în special, pentru elevii timizi).

A doua zi, cursul a debutat cu enumerarea activităților pe care un profesor le utilizează în cadrul orelor de curs. Apoi, ni s-a prezentat un video, cu titlul „*Teaching Methods for Inspiring the Students of the Future*” / Joe Ryhl, TDXLafayette

În urma vizionării acestui video, am extras următoarele activități prolifiche în cadrul orelor:

- short videos to share content/ video lectures/ interactive video tutorials instead of teacher’s lecturing
- Observing
- Experiment
- Playing/team work/ research tasks/ projects
- Mosaic activities/matching pictures
- Games
- Laboratory activities

Contribuția jocului – *Gamification* - la creșterea eficienței orelor a fost al doilea subiect abordat
Exemple de jocuri:

1. Role-playing in real life situations
2. Clap / stop the music in order to assume the other’s role
3. Change the first line with the second line
4. KAHOOT(on-line games in English and French)
5. Personal Patches / Jump on the right answer
6. Challenge cards

Obiectivele celei de a treia zi au fost:

A. “The Usage of the six “C”s to Provide a Student-Centered Classroom”

1. Carrying
2. Choice
3. Collaboration
4. Communication
5. Creativity
6. Critical Thinking

B. *Communicative Language Teaching* (CLT) – activități care au drept scop folosirea comunicării orale în situații din viața cotidiană. În sprijinul acestui obiectiv, am construit împreună cu toți participanții la curs un ghid pentru CLT.

Examples:

- Ask real questions;
- Personalize your answer;
- Build presentations of your own;
- Be spontaneous;
- Value learner-initiated talk;
- Share your own story
- Remove the classroom walls!
- Encourage students to ask questions

În ziua a patra s-au urmărit obiective ca:

A. Usage of Drilling Tasks in a Creative Way

Example: *Have you ever eaten frog legs? / Would you ever jump on a parachute?*

B. Usage of Concept Check Questions (CCQs)

Example: *Would I have to worry if a Tyrex approached me? No, because he isn't a carnivorous creature.*

Obiectivele penultimei zile de curs au fost:

- ✓ predarea pronunției prin ritmuri de limbaj inovatoare și alte opțiuni relevante
- ✓ oferirea de feedback elevilor
- ✓ primirea feedback-ului
- ✓ urmărirea dezvoltării profesionale și observarea colegilor

Jocuri organizate:

- *Talking circle*
- *Gratefulness worksheet*
- *What's in the bag*
- *Holidays photos*
- *Time cards*
- *Alibi game*
- *Dictoglass* (TBL -topic of base learning) – exerciții de reconstruire a textului: este o activitate complexă, iar elevii trebuie să cunoască mult pentru a putea aplica în reconstruirea textului; pot corecta diferite structuri gramaticale; pot structura și restructura
- *Running dictation* (CLT – communicative language teaching)
- *Francophonie* (exemple de activități care pot fi desfășurate)
- *Cards with different problems*

S-au purtat discuții legate de modul în care evaluarea corectă a unei activități poate îmbunătăți procesul educațional și evoluția elevilor, pornind de la un material video vizionat: „Austin's Butterfly: Models, Critique and Descriptive Feedback”;

Realizarea feedback-ului: foile completate în prima zi de curs, cu preocupările fiecăruia, au fost redistribuite pentru a fi completate din perspectiva evaluării activității celorlalți; în final, fiecare cursant avea notată câte o observație/apreciere din partea celorlalți colegi, referitoare la modul în care a participat la activitățile din cadrul cursului; ulterior, fișele au fost date proprietarilor, pentru a fi citite în mod discret

În ultima zi de curs, obiectivele au fost:

- ✓ evaluarea cursului: prezentarea competențelor dobândite, feedback și discuție
- ✓ acordarea Certificatului de participare la curs
- ✓ excursie și activități culturale externe

Pe parcursul săptămânii, s-au organizat două excursii: una de vizitare a orașului Budapesta, concentrându-se pe Cartierul Castelului, iar cealaltă a avut ca scop vizitarea orașului Szentendre.

A. Plimbare în Budapesta

Turul de vizitare a orașului Budapesta, în special a malului Pesta, mi-a oferit ocazia să aflu că este unul dintre cele mai mari și mai interesante orașe din Europa Centrală și de Est, cel mai mare oraș al Ungariei, fiind situat în inima țării. A fost unul dintre centrele culturii umaniste renaștentiste în secolul al XV-lea. Centrul Budapestei este clasificat ca sit al Patrimoniului Mondial UNESCO, fiind centrul comercial, financiar și educațional al Ungariei.

Din punct de vedere geografic, orașul Budapesta este situat în partea centrală, de nord a țării, fiind împărțit de Dunăre în Pesta și Buda. Partea Buda este mai deluroasă și mai verde. Partea Pesta este o zonă plată și are, de asemenea, multe atracții, de exemplu, Parlamentul, Piața Eroilor, Opera și multe clădiri frumoase pe strada Andrásy, Sinagoga, Promenada Dunării cu Vigadó, Insula Margareta.

Printre cele mai populare atracții ale sale se numără, fără îndoială, băile sale termale, acum renumite în întreaga lume, fiind numit Mecca Reumatica datorită efectelor benefice ale apelor sale termale. Orașul este o combinație între un stil artistic contemporan și o istorie fascinantă. Este un oraș intrigant, minunat și plin de comori ascunse.

Clădirea Parlamentului

Podul cu lanțuri

Castelul Buda

Funicular

Panorama orașului Budapesta de la Castelul Buda

Biserica Mathias

BASTIONUL PESCARILOR

Fântâna Mathias

SINAGOGA

PIAȚA EROILOR

B. Vizitarea orașului Szentendre (un oraș mic minunat)

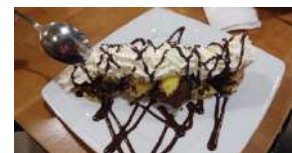
Szentendre sau Sfântul Andrei este un centru al artiștilor din Ungaria și nu numai. Aici locuiesc aproximativ 200 de artiști (pictori, muzicieni, sculptori, poeți, meșteri în ceramică etc.). Amprenta sârbească se regăsește prin numeroasele biserici ortodoxe, mai exact patru la număr: Biserica Blagovestenska, Pojarevacica, Preobrajenska și biserica principală.

Orașul Szentendre găzduiește și un mare muzeu etnografic în aer liber cu nu mai puțin de 340 de clădiri din 10 zone cultural-istorice ale Ungariei. Se găsește la aproximativ 2-3 km de centrul orașului.

Mâncăruri cu specific tradițional

- Supa de pescar (Halászlé)
- Gulash (Gulyás)
- Boia de pui (Csirke paprikás)
- Lángos: mâncarea stradală maghiară
- Somloy: tort cu pandișpan (Somlói galuska)
- Kürtöskalács: tort de horn

Analiza SWOT

Puncte tari (Strengths):

- cursul a acoperit o gamă largă de metode și practici didactice relevante pentru predarea modernă a limbilor străine;

- formatorul este expert din domeniul predării limbilor străine, oferind participanților acces la cele mai recente cunoștințe și tendințe;
- participanții din diferite țări europene și-au putut împărtăși reciproc experiențele și bune practici, îmbogățindu-ne experiența de învățare;
- utilizarea de prelegeri, prezentări, workshop-uri, discuții de grup și vizite de observare a asigurat o învățare activă și angajantă;
- cursul a oferit oportunitatea de a crea o legătura frumoasă cu profesori din alte țări, facilitând schimbul de experiență și colaborarea pe termen lung.

Puncte slabe (Weaknesses):

- dacă limba cursului nu este limba maternă a participantului, acesta ar putea întâmpina dificultăți în a înțelege toate informațiile prezentate;
- durata cursului poate fi limitată pentru a acoperi toate subiectele în detaliu;
- un amestec de participanți cu niveluri diferite de experiență didactică poate necesita ajustări din partea formatorului pentru a răspunde nevoilor tuturor

Oportunități (Opportunities):

- cursul poate facilita colaborări internaționale între profesori pentru proiecte educaționale;
- participanții pot disemina cunoștințele dobândite colegilor din cadrul școlii lor, îmbunătățind practicile didactice la nivelul întregii instituții;
- cursul poate fi un punct de plecare pentru o dezvoltare profesională continuă prin conectarea cu formatorul și colegii din rețeaua Erasmus;
- cursul poate încuraja participanții să exploreze noi tehnologii pentru predarea limbilor străine și să le integreze în predarea lor;
- participanții pot dezvolta și publica materiale didactice bazate pe cele mai bune practici învățate la curs.

Amenințări (Threats):

- schimbările în politicile educaționale sau curriculumul național ar putea necesita ca participanții să își adapteze metodele învățate la curs;
- succesul implementării noilor metode învățate depinde de motivația fiecărui participant de a le aplica în predare;
- lipsa resurselor financiare sau umane din cadrul școlii poate împiedica implementarea noilor metode didactice.

Cursul Erasmus „Advanced Methods and Practices for Foreign Language Teachers” prezintă foarte multe puncte tari și oportunități valoroase pentru dezvoltarea profesională a profesorilor de limbi străine.

Impactul participării

Participarea la acest curs mi-a permis:

- să învăț metode noi și eficiente de predare a limbilor străine;
- să schimb idei cu colegi din alte țări europene;
- să mă simt mai încrezătoare și mai competentă în rolul meu de profesor care predă limbă și comunicare.

Aplicarea noilor cunoștințe

În urma participării la curs, intenționez să:

- integrez noile metode didactice învățate în activitatea mea didactică;

- impart colegilor din cadrul școlii mele cele mai valoroase informații obținute la curs;
- diseminez diversele metode învățate în cadrul unor simpozioane naționale și internaționale de specialitate.

Concluzie

Participarea la cursul de formare profesională Erasmus „Advanced Methods and Practices for Foreign Language Teachers” a fost o experiență valoroasă din punct de vedere profesional. Am dobândit noi cunoștințe și abilități pe care le voi putea folosi pentru a îmbunătăți predarea mea și pentru a sprijini elevii în procesul de învățare. Recomand cu drag acest curs colegilor mei profesori.

Autor: Perhinschi Amalia-Lăcrămioara-prof. limba și literatura română, Școala Gimnazială Zvoriștea. Studiu de specialitate

Filozofia și sociologia culturii. Personalități și orientări. Mircea Eliade (1907-1986)

Scriitor, filozof al culturii și istoric al religiilor, savant cu o operă prodigioasă, autor care s-a bucurat de recunoaștere universală, Mircea Eliade este una din cele mai proeminente figuri ale culturii române din secolul al XX. Personalitate polivalentă, spirit enciclopedic și universal, Eliade se integrează în linia creatorilor titanici din cultura română, de tipul lui D. Cantemir, B.P. Hașdeu, N.Iorga.

Încă din studenție, M.Eliade își impune un regim intens de muncă și o disciplină intelectuală de o severitate deosebită, așa cum mărturisește chiar el, în *Amintiri*, I: „Continuam să dorm, patru, cel mult cinci ore pe noapte, și m-aș fi mulțumit ca să rămân aici dacă n-aș fi citit undeva că Alexandru von Humbold nu avea nevoie decât de două ceasuri de somn.” Într-un climat de criză spirituală și morală, când intelectualitatea românească era în căutarea unui nou ideal cultural, el s-a afirmat convingător prin soliditatea pregătirii teoretice, prin dorința de autoperfecționare și prin disponibilitatea pentru experiențe spirituale diverse (filozofie, religie, istorie, studiul limbilor, orientalistă, literatură, eseu etc.), fiind perceput ca lider spiritual al „noii generații”.

„*Conflictul generațiilor*” și „*Itinerariul spiritual*”-1927. Într-un ciclu de 12 articole publicate în 1927, în ziarul „*Cuvântul*”, sub titlul „ ”, Eliade formulează într-un mod tranșant și expresiv, principale teme, concepte și atitudini ce vor defini orientarea spirituală a noii generații. Astfel, Eliade trasează liniile unui program spiritual, având drept coordonate: critica scientismului pozitivist și obiectivist, revalorizarea experienței subiective, primatul spiritualului față de politic și economic, aspirația spre sinteză, creația ca mod autentic de formare umană, redescoperirea experienței religioase și a spiritualității ortodoxe.

În anii 1927-1928 călătorește în Europa, iar în Italia îl întâlnește pe Giovanni Papini care v-a avea o influență puternică asupra tânărului Eliade. În 1928 își susține teza de licență în filozofie- „*Contribuții la filozofia Renașterii*”- în care reabilitează gândirea magică și doctrinele spiritualiste, în contrapondere cu viziunea raționalistă ce domina interpretările curente ale mișcării renașteriste. Această lucrare anunță deja direcția în care Eliade își va plasa cercetările din anii maturității.

India- o experiență decisivă (1928-1931). Mircea Eliade a avut șansa unei experiențe spirituale care îl va marca toată viața: un stagiul de pregătire în India (între 1928-1931), unde a studiat filozofia, doctrinele și practicile religioase indiene, despre care va scrie apoi numeroase studii de referință. Studiază cu învățatul Dasgupta limba sanscrită și filozofiile indiene, apoi petrece șase luni în mănăstirile din Himalaya, inițiindu-se în practicile Yoga, având ca mentor (guru) pe Swami Schivenanda. Această experiență din India formează și materia epică a romanului *Maitreyi*, dar este relatată și în scrierile sale autobiografice. Cunoașterea sistemelor de gândire asiatice și interesul pentru formele simbolice ale culturilor arhaice îl vor îndrepta treptat pe Eliade spre filozofia religiei și spre cercetarea comparativă a fenomenului religios.

Operele de tinerețe. Publicistica (1932-1943). Paralel cu afirmarea sa ca prozator și autor de literatură fantastică, Eliade se impune în mediul cultural românesc ca un eseist de forță, abordând în publicistica vremii teme fundamentale, care privesc destinul culturii române în plan universal și reconsiderarea tradiției naționale (cultura populară, folclor, mituri, simboluri etnice studii despre B.P.Hașdeu, N. Iorga, M. Eminescu). De asemenea, a scris foarte mult în publicistica vremii în intervalul 1932-1940, când pleacă la Londra ca atașat cultural. Articolele, eseurile și studiile de orientalistă din această perioadă vor forma materia următoarelor lucrări: *Oceanografie*, *India*,

Alchimie asiatică, Șantier, Comentarii la legenda Meșterului Manole, etc. După 1935 începe să publice în revista „Vremea” un ciclu de eseuri pe care dorea să le grupeze sub titlul *România în eternitate*, eseuri care nu au mai apărut într-un volum separat.

Operele de maturitate și perioada de afirmare universală. După 1940 lucrează în diplomatie, ca atașat cultural la ambasada română din Londra, iar din 1941 până în 1944 se află la Lisabona, în calitate de consilier cultural. După 1945, Eliade se stabilește în Franța, unde va fi recunoscut ca unul dintre cei mai avizați specialiști în orientalistă și în cercetarea comparată a religiilor. Lucrările publicate în franceză și în engleză prezintă o teorie fenomenologică asupra religiei și a gândirii mitice: *Tratat de istorie a religiilor (1949)*, *Mitul eternei reînțarceri (1949)*, *Sacru și profan (1957)*, *Mituri, vise și mistere (1957)*, *De la Zalmoxis la Genghis Han (1970)*, *Istoria credințelor și a ideilor religioase* (în trei volume, publicate între anii 1976-1983).

Mircea Eliade pornește de la ideea complexității fenomenului religios, ca o dimensiune constitutivă a condiției umane, prin care se exprimă nevoia permanentă a omului de a-și raporta viața, experiența și actele sale la o realitate transcendentă. În cuvântul înainte scris la *Istoria credințelor și a ideilor religioase*, Eliade reia ideea exprimată în alte lucrări după care religia este o structură permanentă a condiției umane, nu o fază tranzitorie în evoluția omului.

Potrivit lui Eliade, valorile culturale de pretutindeni sunt cristalizări simbolice ale unei atitudini specifice în fața lumii. El caută *limbajele secrete ale culturilor*, matricea lor simbolică, arhetipurile care se metamorfozează în cursul evoluției istorice, putându-le regăsi în diverse ipostaze, mai mult sau mai puțin alterate sau degradate. În fondul spiritual al unei culturi se află un număr de scheme arhetipale ce transfigurează experiențe umane primordiale. Acestea sunt arhetipurile, care sunt apoi exprimate prin mituri și simboluri. Arhetipurile codifică situații existențiale originare și se referă, într-un fel sau altul, la acte creatoare fundamentale. Riturile sunt ceremonii colective, ritualuri consacrate și instituționalizate, un ansamblu de practici și acte prin care arhetipurile, ca situații paradigmatică pentru condiția umană, sunt imitate, sau repetate, reluate și retrăite. Miturile sunt forme universale prin care omul încearcă să-și exprime situația sa existențială în lume, descrie și explică în forme simbolice originea lucrurilor, a lumii și a omului, fiind modele exemplare pentru acte umane ce repetă gesturile primordiale. Una dintre cele mai originale lucrări ale lui Eliade este *Mitul eternei reînțarceri*, în care și-a construit viziunea sa filozofică asupra istoriei pe baza unei ontologii dualiste, în care sacrul se opune profanului, și arhaicul se opune modernului.

Bibliografie

Grigore Georgiu, *Istoria culturii române moderne*, București-2007

Autor: Perhinschi Amalia-Lăcrămioara- prof. limba și literatura română, Școala Gimnazială Bosanci. Studiu de specialitate

Tendențe actuale în limba română

- **Greșeli de pronunțare în limba română.**
- **Selectați din DOOM2 situații în care cuvintele prezintă variante accentuale și cuvinte pentru care accentuarea s-a schimbat față de Doom1.**

„ Greșelile de limbă sau, dimpotrivă, absența acestora din exprimare reprezintă o carte de vizită pentru orice vorbitor, iar limba este cartea de vizită a unei culturi și a unui popor. Se vorbește tot mai mult în ultima vreme, despre deteriorarea calității limbii române, iar reacțiile intelectualilor sunt numeroase și destul de impetuoase. Eugen Simion vorbește despre *urâtirea* limbii: „Nu trebuie să fii lingvist ca să-ți dai seama că limba română s-a urâtit sau, mai bine zis, este *urâtită*, simplificată, traumatizată de unii vorbitori fără carte și fără bun-simț” (Cuvânt-înainte la DOOM2 :X)

Preocupările pentru cultivarea limbii au o tradiție bogată în lingvistica românească. Un moment semnificativ în acest domeniu îl constituie lucrarea din 1943 a lui Iorgu Iordan, *Limba română actuală. O gramatică a „greșelilor”*. Direcția de cercetare deschisă de Iorgu Iordan a fost continuată de contribuțiile notabile ale unor lingviști precum Alexandru Graur, Mioara Avram, Valeria Guțu Romalo, Theodor Hristea, G.Gruță. La aceștia se adaugă, bineînțeles, mulți alți lingviști implicați în elaborarea unor lucrări normative sau ale căror reflecții pe marginea diverselor fapte de limbă au fost consemnate în cărți și articole.

În spatele regulilor de exprimare corectă stau numeroase cercetări privind raportul dintre normă și uz și raportul dintre limba actuală și fazele anterioare, adică ceea ce constituie *dinamica limbii*. Abaterile, ierarhizabile după gradul lor de gravitate, fac parte inevitabil din această dinamică inerentă a limbii și primesc explicații de natură diferită, în funcție de tipul în care se încadrează (influența pronunțării asupra grafiei sau a grafiei asupra pronunțării, influența altei limbi, analogia etc.). Explicațiile au rostul de a face cunoscute cauzele greșelilor, pentru ca ele să nu se mai producă și trebuie să ținem cont de cerințele limbii literare, formulate de specialiști în lucrările normative cu caracter oficial.

Regulile ortoepice (de pronunțare corectă) au la bază diverse criterii: vechimea cuvintelor în limbă, statutul de cuvinte împrumutate, tradiția, contextul fonetic. Pentru o pronunțare corectă, trebuie să aplicăm, de la caz la caz, aceste criterii, iar când avem ezitări, să consultăm DOOM2 (dicționarul care ne dă indicații de pronunțare în situații speciale), dar și alte lucrări normative. Astfel, DOOM2, în funcție de uzul literar actual, recomandă următoarele norme ortoepice:

- **acolo unde DOOM1 admisesse și o altă formă de accentuare, în variație liberă, este stabilită o singură formă de accentuare a cuvintelor, precum: adică, aripă, calcar, caracter, cobalt, despot, infim, neutru, simpozion, vermuț... (sunt considerate incorecte accentuări de tipul adică, aripă...);**
- **forme considerate incorecte de DOOM1 devin corecte: avarie, bitum, bormașină, ferigă, rabîn, regizor, revizor...;**
- **admite variante duble de accentuare, prin acceptarea formelor considerate incorecte în DOOM1 : acatist/acatist, antic/antic, candîd/candîd, firav/firav, gingaș/gingaș, halteră/halteră, jilav/jilav, penurie/penurie, pojghiță/pojghiță, precaut/precaut, trafic/trafic...;**
- **menține din DOOM1 variantele literare libere de accentuare a cuvintelor: anost/anost, dihor/dihor, facsimil/facsimil, intim/intim, măgăriță/măgăriță, mijloc/mijloc, profesor/profesor...;**

- accentuarea corectă a următoarelor cuvinte se face astfel: aduserăm, bateți (nu bateți), butelie, călugăriță, doctoriță, duminică, dușman, fenomen, ianuarie, lozincă, miros, matur, prevedere, prevedeți, regizor, sever, suntem, sunteți, unic...sau a numelor de familie Rotariu, Vasiliu...;
- în poezie se admite și folosirea altor variante accentuate decât cele recomandate de normele actuale: caracter, doctoriță, dușman, matur, etc.

La cuvintele scrise cu cratimă se notează în DOOM2 atât accentul compusului (chiar dacă este plasat pe un component monosilabic), cât și accentul fiecărui component polisilabic: amor-propriu, argint-viu, bine-credincios, bună-cuviință, reua-voiința etc.; la un număr mai mare de cuvinte compuse prin sudare, la care se fac frecvent greșeli de accentuare, se notează și accentul secundar: aerotermă, autodidact, autofinanțare, pseudonim, pseudoprefix etc.

În scrierea și pronunțarea vocalelor/a semivocalelor după consoanele ș și j se ține seama de structura morfologică a cuvântului astfel:

- în rădăcina cuvântului, după consoanele ș și j se scriu și se pronunță numai **a, e, i** (așază, deșartă, înșală, mușama, șade, șapcă, șase...; jale, jar, tânjală...; așez, deșert, înșel, jelesc...; mașină, șir...);
 - pe timpul flexiunii și a derivării cuvântului, după consoanele ș și j, datorită desinențelor, articolelor și sufixelor, poate apărea scrierea cu **a, e, i**, dar și cu **ea, ă, â**:
1. substantivele și adjectivele feminine se scriu și se pronunță:
 - cu **ă** (n. –a.: frunțașă, tovarșă, plajă, tijă);
 - cu **a** (n. –a.: frunțașa, tovarșăsa, plaja, tija);
 - cu **e** (n. –a.: niște frunțașe, tovarșăse, plaje, tije; g. –d.: unei frunțașe, tovarșăse, plaje, tije/ unor frunțașe, tovarșăse, plaje, tije);
 2. verbele de conjugarea I cu tema terminată în ș sau j, se scriu și se pronunță:

- cu **a** (inf.: a înfățișa, a angaja...; imperf.: înfățișam, angajam...; viitor: voi angaja, se va înfățișa...; cond.: ar angaja, s-ar înfățișa...; part.: înfățișat, angajat...);
- cu **ă** (ind. Prez., I, pl.: ne angajăm, înfățișăm...; perf.s.,III, sg.: el înfățișă, ea se angajă...);
- cu **ează** (ind.prez., III, sg./pl.: el/ei se angajează, ea/ele înfățișează...);
- cu **e/eze** (conj. Prez. III, sg./pl.: el/ei să se angajeze, ea/ele să se îngrășeze...);

După consoană se scrie și se pronunță **oa** (coală, oarbă, oase, oaste...).

Se scrie și se pronunță **ș** în toate cuvintele împrumutate din germană sau asimilate acestora (*ștrand, șmirghel, șpan, șpiț, ștab, ștchetă, șbler...*), dar **s** în cuvintele împrumutate din alte limbi (*scenă, spray, stat, stofă, strangula, spicher, sprint, staff, stand, sticks...*).

Înainte de consoanele sonore **b, d, g, j, v** se va scrie și se va pronunța cu **z** (*zbor, zdup, brazdă, zgomot, izgoni, zvânta, azvârli...*), făcând excepție derivatele cu prefixul **trans-** (*transborda, transdanubian, transversal...*) și unele împrumuturi relativ recente (*aisberg, disident, disertație, glasvant, jurisdicție, premisă, sesiune...*).

Conform DOOM2, consoanele duble identice, se pronunță amândouă în cuvinte compuse: *ohmmetru, Sânnicolaul Mare...* sau în cuvintele derivate cu prefixe(când cuvântul începe cu aceeași consoană cu care se termină prefixul): *înnopta, înnoda, înnebuni, interregional, transsiberian, postraumatic...*;

Printre greșelile frecvente, în ceea ce privește pronunția, sunt:

- pronunțarea lui e în cuvinte neologice și în cuvinte din fondul vechi al limbii;
- pronunțarea lui x (care se realizează fie ca grupul de sunete **ks**, fie ca **gz**);
- înlocuirea lui ă cu e după consoanele ș sau j;
- pronunțarea unor cuvinte preluate din alte limbi;
- locul accentului.

Regulile ortoepice diferențiază variantele corecte de pronunțare de variantele concurente incorecte, apărute din neglijarea unor aspecte care țin de etimologia cuvintelor sau de contextul fonetic. Astfel, norma ortoepică condamnă rostirea (**ie**) a lui e de la începutul unor

cuvinte neologice sau de la începutul unor silabe care fac parte din asemenea cuvinte. Prin urmare, rostiri precum **(ieuro)**, **(iepokă)**, **(iedukație)**, **(ieuropean)**; **(ideie)**, **(aleie)**, **(poiezie)** sunt total nerecomandate.

Însă, rostirea cu diftongul **(ie)** este corectă numai în câteva cuvinte din fondul vechi, prin tradiție. Astfel, se rostesc cu **(ie)** la inițială formele pronumelui personal: *eu (ie)*, *el (iel)*, *ei (iei)*, *ele (iele)* și formele verbului *a fi*: *ești (iești)*, *este (ieste)*, *e (ie)*, *eram (ieram)*, *erai (ierai)*, *era (iera)*, *eram (ieram)*, *erați (ierați)*, *erau (ierau)*. Greșeala care apare în pronunțarea cu **e** în loc de **ie** a acestor forme se explică prin influența grafiei (se pronunță cum se scrie) sau prin hipercorectitudine.

Nici în forma pronumelui personal *ea* sau în cea a demonstrativelor *aceea*, *aceeași*, *e* de la început de cuvânt sau de silabă nu se pronunță corect **(e)**, ci **(i) semivocală**: *ea (ia)*, *aceea (aceia)*, *aceeași (aceiași)*.

Exemplu: „*El (el) a fost împușcat în cap.*” (Național TV, 1.09.2009)

Litera **x** nu se pronunță întotdeauna cu **cs (ks)**. În funcție de contextul fonetic, adică de vecinătatea altor sunete, aceasta corespunde fie grupului de sunete **(ks)**, fie grupului **(gz)**. Uneori însă, deși contextul fonetic e similar, litera **x** se pronunță diferit de la un cuvânt la altul, norma (prevăzută de DOOM2) stabilind pronunțarea corectă a fiecărui cuvânt.

Ca regulă generală, **x** se pronunță **(ks)** atunci când este prima sau ultima literă a cuvântului sau când este urmat de o consoană: *xilofon (ksilofon)*, *xenofob (ksenofob)*, *xerox (kseroks)*, *pix (piks)*, *excursie (ekskursie)*, *export (eksport)*.

În schimb, dacă **x** se află între două vocale, acesta se poate reda fie prin grupul de sunete sonore **(gz)**, fie prin grupul de sunete surde sonore **(ks)**. Astfel spus, în contextul vocalic, grupul de sunete care corespunde literei **x** se poate sonoriza sau nu.

În exemplele care urmează, **x** a fost pronunțat incorect **(ks)** în loc de **(gz)**:

„*Spune exact (eksakt) ceea ce ați spus dumneavoastră.*” (OTV, 27.03.2011)

„*Ar trebui să existe (eksiste).*” (Radio România Cultural, 2.04.2009)

„*examenul (eksamenul) medico-legal*” (OTV, 27.03.2011)

„*spre exemplu (eksemplu)...*” (Antena 1, 30.03.2011)

„*memoria exilului (eksilului) românesc...*” (TVR Cultural, 9.11.2007)

Pronunțarea corectă este așadar: **(egziste)**, **(examenul)**, **(egzemplu)**, **(egzilului)**.

Totuși, destul de frecvent, x între vocale se pronunță **(ks)**, cum o dovedesc și exemplele: *aproximativ (aproksimativ)*, *axă (aksă)*, *bauxită (bauksită)*, *fixare (fiksare)*, *lexic (leksic)*, *maxim (maksim)*, *reflexiv (refleksiv)*.

Modul de pronunțare a lui x ca grupuri de sunete **(ks)** sau **(gz)** poate avea și alte explicații decât influența contextului fonetic. Pronunțarea ca în limbile din care provin cuvintele conținând litera x, faptul că unele împrumuturi au intrat în română pe cale scrisă sau tradiția pot justifica redarea lui x într-un fel sau altul. De exemplu, x se pronunță **(ks)** în unele cuvinte, deși etimoanele lor franceze se pronunță cu **(gz)**: ca în *execrabil (eksekrabil)*, *exegeză (ekssegeză)*, *exigență (eksigență)*.

Pronunțarea literei x ridică și alte probleme, cu consecințe uneori în plan grafic, cum ar fi:

- pronunțarea **(ks)** a lui x generează confuzia acestuia cu grupul de litere pronunțat la fel cs. Cuvintele *îmbâcsială*, *rucsac*, *sconcs*, *a ticsi* se scriu cu cs și nu cu x. Pe de altă parte, trebuie distinse în pronunțare și în scriere cuvintele care încep cu ex **(ks)**, de tipul *excava*, *excrescență*, de cuvintele pronunțate și scrise cu es: *escadriță*, *a esclada*, *a escamota*;
- pronunțarea literei x ca **(s)** este neliterară în cuvinte precum *expansiv*, *explicație*, *a exploata*, corect fiind **(ekspansiv)**, **(eksplicație)**, **(eksploata)**;
- în cazul unor nume proprii străine sau al altor cuvinte străine, x corespunde unui singur sunet, cum este **(s)**, fr. *Bruxelles (brusel)*, chin. *Xiamen (siamăn)*, sau nu se pronunță fr. *Bordeaux (bordo)*.

„A ridicat-o din *cenușe*”. (Acasă TV, 17.10.2007) : pronunțarea cu -e la finală, în loc de -ă, în cuvinte cum sunt *cenușe*, *mătușe*, *ușe*, *grije*, *loje*, *vraje*, este neliterară. O asemenea pronunțare este o particularitate muntenească și este cauzată de influența consoanelor ș sau î (care sunt rostite în zona prepalatală/anterioară cavității bucale) asupra lui ă (care este înlocuit cu -e, pentru că această vocală are același loc de articulare; Graur 1987: 26-27).

Forme precum *broșe*, *plaje*, *tije* sunt greșite cu această pronunțare (uneori apar și scrise așa) la singular; dar, folosite la plural, sunt, evident, corecte.

Conform normei, în cazul unor verbe ca *a așeza*, *a deșerta*, *a înșela*, cu radicalul -ș- în interiorul radicalului, -e- care îi urmează nu alternează cu -ea-, ci cu -a-. Astfel, sunt corecte formele de persoana a 3- a sg. și pl. Pronunțate și scrise *așază*, *deșartă*, *înșală* (nu *așează*, *deșeartă*, *înșeală*).

În schimb, alternanța *e/ea* se realizează în structura sufixului verbal -ez – atunci când este atașat unui radical terminat în -ș- sau -j-: (eu) *detașez /înfățișez/angajez/aranjez* – (el/ei) *detașează/înfățișează/angajează/aranjează* (ca și la celelalte verbe cu infinitivul în -a, fără -ș/j (eu cercetez/el,ei cercetează).

Și în cazul altor cuvinte, după -ș de la finala radicalului apare -ea-, dacă acest grup de sunete (care formează diftong) face parte dintr-un sufix lexical: -eală (*greșeală*: *a greși*+ *eală*), -ean (*argeșean*: *Argeș*+ *ean*), -eață (*roșeață*: *roșu* + *eață*), -esc/ească (*ostășească* : *ostaș* + *ească*, *vitejească* : *viteaz* + *ească*). Formele cu -a-, în loc de -ea-, precum cele care apar în exemplele următoare, se explică prin hipercorectitudine:

- „Ce ne facem dacă din **greșală** am cumpărat un automobil furat?” (forum.4tuning.ro, 5.04.2005);
- „Un **gorjan** a cerut să fie eutanasiat.” (www.curentul.ro, 23.03. 2011).

Pronunțarea unor cuvinte străine, ridică adesea probleme, deoarece ele fie nu sunt adaptate, fie sunt numai parțial adaptate la sistemul limbii române, iar pentru a le pronunța corect, trebuie să se țină seama de normele ortoepice din limba din care au fost preluate. De exemplu, pronunțarea neologismului **spray** cunoaște și variante de pronunțare (spraj̄ /șpraj̄) ce sunt incorecte. Acest neologism, care reproduce și grafia din limba de origine, trebuie pronunțat ca în engleză : (sprej̄).

Greșelile de pronunțare se găsesc atât la unele neologisme pătrunse în limbă mai de demult, cât și – mai ales- la împrumuturile recente. Nerespectarea regulilor ortoepice din limba de origine explică și alte pronunțări greșite ale unor împrumuturi recente, precum cele înregistrate în emisiuni de televiziune de Laurenția Dascălul Jinga (2006 : 121-122) : „bodyguarzii (bodiguarzi) angajați”, în loc de (bodigarzi/badigarzi); „aromă de curry” (k uri/k ori), în loc de (kari); „stafful (ștaful), în loc de (staful). La acestea, se pot adăuga, desigur, multe alte exemple de pronunțări greșite ale unor cuvinte împrumutate, unul dintre ele fiind pronunțarea (*pas-te-u-ri-zat*) a cuvântului **pasteurizat**, împrumutat din limba franceză (pasteuriser) - , ca în sintagma „lapte praf pasteurizat” (Radio România Actualități, 25.04.2012), despre care puțini știu că trebuie pronunțat (pas-to-ri-zat).

Pentru a pronunța corect cuvintele împrumutate, este necesar, evident, să știm limba de origine sau să folosim DOOM2, care indică, în cazul neologismelor, pronunțări speciale.

Greșeli de pronunțare apar adesea și în cazul numelor proprii străine: „De pe **Champ-Elysees** (șampelize)

 – Național TV, 27.11.2007. Denumirea bulevardului parizian **Champ-Elysees** (șazelize), se pronunță, ca în franceză, cu a nazal și fără g: (șă).

- Engl. **Manchester** (mencestăr), **Shelley** (șe-li);
- Fr. **Jules Michelet** (jul mile), **Strasbourg** (strasbur);
- Germ. **Haendel/ Handel** (hendăl), **Koln** (koln);
- It. **Brescia** (breșșa), **Cosenza** (kozența);

În unele nume de origine străină, care au finala *-i*, aceasta trebuie pronunțată ca vocală, nu ca *i* „soptit”, se exemplu, în numele **Darvari** (dar-va-ri) nu (dar-var), **Gori** (gori) nu (gor), **Lahovari** (la-ho va-ri) nu (la-ho-var), etc.

Pentru unele nume proprii străine, se dau indicații de pronunțare în DOOM2 și în DIN, dar, pentru a afla cum se pronunță și alte nume de acest tip, este recomandat să se consulte dicționare speciale, ca *Dicționar de pronunțare. Nume proprii străine* (Florența Sădesanu, 1973; 2000) și *Dicționar ortografic, ortoepic, morfologic și explicativ de nume proprii românești și străine* (Ion Toma, Ana-Maria Botnaru, 2007).

Una dintre tendințele actuale ale auzului marchează preferința vorbitorilor pentru un efort minim de pronunțare (**principiul minimului efort**). Astfel DOOM2 renunță la formele lungi, normându-le pe cele scurte (*dăinuie, desfată, evaporă, ignoră, secretă, zurie...*) sau adăugând pe lângă formele vechi și vechi și variante scurte (*biciuie/biciuiește, cheltuie/cheltuiește, inventă/inventează, șchioapătă/șchiopătează...*).

În ceea ce privește **accentul**, în general norma ortoepică acceptă o singură variantă accentuală, pentru care există și o explicație, însă, de multe ori apar în uz și variante greșite, așa cum vom arăta în exemplele de mai jos.

– „Vopsitoria era plină de **butelii**.” (Antena 1, 11.09.2008) : accentuarea corectă a substantivului din titlu este **butelii**, explicabilă prin etimonul francez *bouteille*.

Greșelile sub aspectul accentuării sunt și pronunțările din următoarele înregistrări: „**un simbol al unității naționale**” (OTV, 29.05.2011), „**are un alibi**” (Național TV, 10 .12.2007). Cuvintele din aceste exemple trebuie să fie accentuate ca în limba franceză, de unde au fost împrumutate: *simbol*, *alibi*. Accentuarea neconformă cu norma ilustrează tendința vorbitorilor de a le adapta la tiparul de accentuare paroxitonă (pe penultima silabă0, moștenit din latină, cel mai frecvent în limba română.

Unele neologisme, intrate de mai multă vreme în limbă, au două variante de pronunțare, ambele considerate corecte. De exemplu, alături de **antîc, profesor, trafic** (variante care reproduc pronunțarea etimonului francez), DOOM2 acceptă și variantele **antîc, profesor, trafic**, cu accentul adaptat conform tiparului limbii române.

Greșeli sau ezitări de accentuare apar și la cuvintele împrumutate din engleză. Un asemenea caz îl

prezintă anglicismul adaptat grafic *seif* (engl. *Safe*), care nu trebuie pronunțat în două silabe cu accent pe *î* (se-if), ca în exemplul: „*Niciun seif nu este prea greu de furat.*” (Antena 1, 16.09.2008), ci ca în engleză, într-o singură silabă (*seif*).

Pentru a accentua corect neologismele, trebuie să se țină cont de mai mulți factori: pronunțarea din limba de origine, vechimea împrumuturilor, tradiția, modul cum au intrat cuvintele în română (pe cale scrisă sau orală), iar greșelile de accentuare se pot evita simplu, prin consultarea DOOM2, care ține seama de factorii menționați.

Greșeli de accentuare se întâlnesc nu numai în cazul neologismelor, ci și în cel al cuvintelor din fondul vechi, ca în exemplele:

- „*Toți îți răspund cu furie*” (B1 TV 30.11.2007) → forma corectă fiind *furie*;
- „*Studiul cu pricina*” (Radio 21, 11. 12.2007) → forma corectă fiind *pricina*;
- „*parterul unui bloc*” (TVR 2, 2.08. 2016) → forma corectă fiind *parterul*.

O altă greșeală care privește locul accentului, diferă ca tip de cele menționate mai sus, apare în cursul flexiunii unor substantive împrumutate, iar în cazul acesta, accentul trebuie să fie stabil în flexiune. Prin urmare, accentuări precum cele din exemplele următoare nu sunt recomandate:

- „*Din fericire, în taxi nu era nimeni în momentul accidentului* (Antena 1, 2.06.2011), în loc de *taxi* (ca în *taxiul*);
- „*Mă gândesc doar la derbiul cu Steaua*” (Realitatea TV, 15.11.2007), în loc de *derbiul*.

Numai la câteva substantive (împrumutate sau moștenite), locul accentului se schimbă în flexiune: *radio*, dar *radioul*, *radiouri*; *zero*, dar *zeroul*, *zerouri*; *noră*, dar *nurori*; *soră*, dar *surori*.

– „*La telefon este domnul O. Morariu.*” (Realitatea TV, 30.10 2007).

Numele de familie formate cu sufixul vechi *-ariu/- eriu* se accentuează la fel ca substantivele comune corespunzătoare din care provin (inițial fiind porecle) și care sunt formate cu sufixul de agent accentuat *-ar/-er* (*morar*, *olar*, *pescar*, *pivnicer*).

- „Din nou probleme pentru familia Botnariu.”(Național TV, 11.08.2016), în loc de *Botnariu*;
- „Daniel Funeriu” (Antena 3, 12.08.2016), în loc de *Funeriu*.

Exemple de pronunțare și accentuare a cuvintelor sunt nenumărate, mai ales în mass-media și ele sunt monitorizate de *Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan- Al. Rosetti”*.

Pronunțare/citirea greșită a unor secvențe, în paralel cu redactarea neglijentă, s-au înregistrat și situații de citire/pronunțare neatentă a unor texte:

- „Melania Vâlcu a declarat că...” (Antena 3, 2.VI) – corect: Vergu;
- „prima afișare a rezultatelor va avea loc duminică, 4 iunie” (Prima TV, 27.VI) – corect: 4 iulie;
- „Institutul de Lingvistică Iorgu Iordan Rosetti” (N24 PLUS, 8.VI) – corect: Institutul de Lingvistică Iorgu Iordan – Alexandru Rosetti;
- „dacă guvernul nu va ar tăia acum veniturile” (TVR 2, 1.VI) – corect: va tăia/ar tăia.

Lipsa preiotării: ca și în perioadele de monitorizare anterioare, s-a înregistrat absența preiotării în cazul formelor verbului a fi și ale pronumelui personal care încep cu „e”:

- „situația este [este] asta, iar drumul este [este] ăsta” (OTV, 16.VI) – corect: [ieste];
 - „pentru că locuința omului era [era] răvășită” (Pro TV, 16.VI) – corect: [iera];
 - „Ei [ei] ne demonstrează” (Radio România Actualități, 13.VI) – corect: [ei];
 - „eu [eu] spun chestia asta de săptămâni” (OTV, 16.VI) – corect: [eu].
- Deși verbul a ieși conține și grafic „i”-ul inițial, acesta a fost rostit greșit fără „i”: „au [eșit] din matcă” (N24 PLUS, 2.VI) – corect: [ieșit].

. Rostirea greșită a literei „x”: această greșeală continuă să fie foarte frecventă:

- [„ecsamenul”] (Europa FM, 29.VI, 7.12) – corect: [examenul];
- „[reecsaminarea]” (TVR 1, 2.VI) – corect: [reegzaminarea];
- „[ecsact]” (TVR 1, 4.VI) – corect: [egzact];
- „[ecsistă]”, „vor [ecsista]” (TVR 1, 15.VI, 16.VI) – corect: [egzistă];
- vor [egzista]; „nu vor mai [ecsista]” (TVR 2, 1.VI) – corect: [egzista];
- [ecsemplu] (B1 TV, 10.VI) – corect: [egzemplu];

- [ecsecutivului], [ecsecutiv], [ecsecutivul], [ecsecutivă] (N24 PLUS, 2.VI; 3.VI; 9.VI) – corect: [egzecutivului], [egzecutiv], [egzecutivul], [egzecutivă];
- „[ecsemplu]” (Pro TV, 5.VI) – corect: [egzemplu];
- „mai exact [ecsact]”, „mai există [ecsistă] și o problemă legată de caracterul omului” (OTV, 19.VI) – corect: [egzact], [egzistă].
Rostirea greșită a unor numerale: cardinale:
- „șaptisprezece” (Radio România Actualități, 13.VI; B1 TV, 29.VI; N24 PLUS 24.VI; Realitatea TV, 12.VI; Prima TV, 26.VI),
- „șapțișpe iunie” (OTV, 6.VI) – corect: șaptesprezece; „optsprezece ani” (Antena 3, 20.VI; Realitatea TV, 14.VI; Prima TV, 7.VI),
- „optișpe persoane” (OTV, 12.VI) – corect: optsprezece;
Rostirea greșită a unor numerale: ordinale:
- „al cincelea element” (TVR 2, 21.VI) – corect: al cincilea.

Rostirea greșită a altor cuvinte :

- „ștatele de plată” (Europa FM, 28.VI; B1 TV, 10.VI; Antena 1, 11.VI) – corect: statele;
- „cu ștatul de plată” (Antena 3, 9.VI); „ștandardele” (OTV, 8.VI) – corect: standardele;
- „România preia președenția” (Radio România Actualități, 12.VI, 17.00), (B1 TV, 3.VI),
- Accentuarea greșită a unor cuvinte :
- „prevederea” (TVR 1, 2.VI; B1 TV, 3.VI) – corect: prevederea;
- „furia” (Kanal D, 7.VI; Prima TV, 27.VI; OTV, 12.VI) – corect: furia;
- „muzicieni, scriitori, ilustratori” (TVR Cultural, 12.VI) – corect: ilustratori;
- „Principalele podgorii” (TVR Cultural, 25.VI) – corect: podgorii; „caracter” (TVR 1, 18.VI; N24 PLUS, 9.VI) – corect: caracter;
- „simbol” (TVR 2, 4.VI) – corect: simbol; „datorită diasporei române” (Realitatea TV, 18.VI) – corect: diasporei;
- „domină” (Antena 3, 17.VI) – corect: domină;
- „[Funeriu]” (TVR 2, 1.VI; B1 TV, 7.VI; N24 PLUS, 2.VI; Pro TV, 16.VI; Antena 3, 8.VI; Prima TV, 16.VI) – corect: Funeriu; „Cătălin Prisacariu” (B1 TV, 29.VI) – corect: Prisacariu; „Adrian Olariu, corespondentul nostru” (Realitatea TV, 18.VI) – corect: Olariu;
- „ca acțiunile British [petroleum]” (Antena 3, 11.VI) – corect: [petroleum].

Bibliografie

Agache, Liliana. 2018. *Dificultăți ale limbii române contemporane. Greșeli de*

scriere și vorbire. București: Pro Universitaria.

Borțun, Dumitru. 2015. *Mareea neagră: limba română sub asediu. Greșeli de exprimare în mass-media din România*. București: Editura Tritonic.

Dragomirescu, Adina, Alexandru Nicolae. 2011. *101 greșeli de lexic și de semantică. Cuvinte și sensuri în mișcare*. București: Editura Humanitas.

Graur, Al. 2012. *Capcanele limbii române*. București: Editura Humanitas. Graur, Al. 2012. *Dicționar al greșelilor de limbă*. București: Editura Humanitas.

Gruică, Gligor. 2011. *Moda lingvistică actuală. Norma, uzul și abuzul*, ediția a II-a. Pitești: Editura Paralela 45.

Guțu Romalo, Valeria. 2008. *Corectitudine și greșeală. Limba română de azi*, ediția a III-a, revăzută și adăugită. București: Editura Humanitas.

Nedelcu, Isabela. 2012. *101 greșeli gramaticale*. București: Editura Humanitas.

Vintilă-Rădulescu, Ioana. 2009. *Dicționar normativ al limbii române ortografic, ortoepic, morfologic și practic*. București: Corint.

Vintilă-Rădulescu, Ioana (coord.). 2010. *Dicționarul ortografic, ortoepic și morfologic al limbii române*

(DOOM2), ediția a II-a, revăzută și adăugită. București: Univers

Enciclopedic Gold.

Talent la limbi străine

Nóra Peter, Liceul Teoretic „Horváth János” Marghita

Însușirea unei limbi străine este un proces foarte complex și îndelungat, care necesită răbdare, timp, efort și antrenează întreaga ființă a elevului. La baza reușitei învățării unei limbi stau mai mulți factori, cum ar fi: motivația, inteligența, aptitudinile, personalitatea elevului și al profesorului, mediul ambiant, cultura din care face parte elevul, stilul de învățare, materiale didactice. Studiile arată că motivația, convingerile noastre despre însușirea unei limbi, și temerile noastre, precum și talentul nostru la limbi afectează cât de bine sau cât de repede învățăm o limbă străină.

Mulți oameni consideră că ei sunt incapabili să învețe o limbă străină pentru că nu au talent la limbi. Ce înseamnă să ai talent la limbi străine? Este ceva înnăscut sau îl dobândim pe parcurs? Există numeroase teorii și mulți oameni sunt convinși că este vorba de un talent înnăscut, permanent, și absența sa face imposibilă învățarea altor limbi. Lucrurile arată altfel. Nu putem spune că noi avem talent la limbi sau nu avem deloc, această competență prezice doar cu o anumită precizie că vom fi capabili în timpul disponibil să îndeplinim cu succes cerințele unui curs sau nu. Nu este o valoare absolută, ci un indicator pentru a prevedea ritmul și progresul învățării. Desigur, există diferențe în ceea ce privește talentul la limbi al oamenilor, dar acesta poate fi antrenat, mai ales dacă cunoaștem componentele lui. Prima componentă este abilitatea de a decoda mesajul, adică cunoașterea corespondenței literă și sunet. A doua componentă se referă la învățarea inductivă a regulilor unei limbi străine. Abilitatea de a recunoaște rolul cuvintelor într-o propoziție reprezintă o altă componentă a talentului la limbi străine. Ultima componentă se referă la memoria asociativă. Există și teste pentru măsurarea acestei abilități, acestui talent – MLAT – Modern Language Aptitude Test- rezultatul căruia reprezintă un indicator pentru viitor, ne arată unde avem deficiențe și cum să alegem stilul de învățare potrivit vârstei și personalității noastre.

Pe scurt, rolul conștientizării talentului la limbi pare să fie în declin în lumea de astăzi, în care accentul se pune pe comunicarea reală și nu neapărat pe utilizarea corectă și adecvată a limbii, însă mulți oameni își explică dificultățile de învățare a unei limbi străine prin absența acestuia. Dacă ai răbdare, ești motivat și perseverent, alegi mijloacele adecvate și depui efort vei fi capabil să înveți o altă limbă.

Bibliografie:

1. Carroll, J.B. (1981): Twenty-five years of language aptitude research. In: Diller, K.C. (Ed.): *Individual differences and universals in language learning aptitude*. Newbury House, Rowley, MA.
2. Csapó Benő (2001): A nyelvtanulást és nyelvtudást befolyásoló tényezők. *Iskolakultúra*, 11, 8, 25-35.

Rețele online de socializare pentru comunitățile profesionale

Prof. Petre Daniela

În întâmpinarea nevoilor de dezvoltare instituțională a sistemelor de educație și a școlilor, UNESCO a elaborat un set de documente intitulate *Standarde de competență în domeniul TIC pentru cadrele didactice* (SCCD-TIC, 2008), incluzând trei materiale complementare, adresate celor care elaborează politicile educaționale, evaluatorilor, formatorilor și profesorilor înșiși²⁰:

1. Cadru pentru politici educaționale
2. Recomandări pentru implementare
3. Module de standarde de competență.

Programele de formare a cadrelor didactice trebuie să coreleze competențele profesionale din ce în ce mai complexe cu utilizarea pe scară largă a tehnologiei în scopul de a-i sprijini pe elevii care creează cunoaștere și sunt implicați în planificarea și gestionarea propriilor obiective și activități de învățare. În acest context, profesorii modelează procesul de învățare pentru elevi și servesc în același timp drept model de învățare prin dezvoltarea lor profesională continuă, individual și prin colaborare.

În privința aspectelor inovatoare de dezvoltare profesională, două programe sunt semnificative, având o contribuție importantă la dezvoltarea teoretico-metodologică și practică a modalităților moderne de progres profesional al cadrelor didactice: **iTeach** și **eTwinning**. Ele contribuie la formarea competențelor cadrelor didactice de a construi situații de învățare semnificative, de a rezolva problemele care apar în activitatea profesională, de a accesa informația și de a o utiliza eficient, în contextul dezvoltării accelerate din ultimii ani a tehnologiilor și serviciilor bazate pe acestea.

Platforma iTeach <http://www.iteach.ro/>

Argumentul principal pentru dezvoltarea programului iTeach constă în faptul că într-o societate bazată pe cunoaștere competențele cadrelor didactice constituie o condiție fundamentală pentru formarea generațiilor de tineri care vor trăi și vor profesa într-o lume diferită – a schimbărilor rapide, tehnologizată, competitivă.

De aceea, programul iTeach: -

- propune dezvoltarea unui mediu online cu facilități avansate Web pentru dezvoltarea profesională a cadrelor didactice;
- vizează includerea pe platformă a unor tehnologii pentru *resource sharing* și *online reflection tools (advanced social and professional networking)*;

- vizează facilitarea dezvoltării de proiecte de cercetare prin colaborarea la distanță între membrii unei categorii profesionale importante;
- vizează dezvoltarea unei rețele socio-profesionale de cadre didactice, a unui mediu educațional favorabil schimbului de idei, de informații practice și de resurse;
- avansează și verifică ipoteze de cercetare-dezvoltare orientate către reducerea decalajului dintre avansul tehnico-științific rapid și capacitățile absolvenților din sistemul de învățământ.

În plus, participarea la activități pe platforma iTeach le permite cadrelor didactice să se familiarizeze natural cu noile tehnologii, prin utilizarea facilităților tehnologice pentru satisfacerea unor nevoi profesionale: informare, parcurgerea de cursuri online, schimb de resurse, publicarea de materiale, dezvoltarea de proiecte de lecție în colaborare etc.

Pe scurt, programul iTeach de dezvoltare profesională continuă pentru cadre didactice (www.iteach.ro) integrează: o comunitate profesională a cadrelor didactice din România, cursuri online, un spațiu pentru publicarea articolelor, știri, anunțuri și informații utile, resurse specifice pentru activitatea didactică.

Platforma eTwinning <http://www.etwinning.net> eTwinning reprezintă un exemplu semnificativ de comunitate virtuală de învățare pentru cadre didactice, fiind în egală măsură orientată spre promovarea noilor tehnologii, dezvoltarea competențelor de utilizare a tehnologiei, susținerea parteneriatelor școlare și dezvoltarea profesională a cadrelor didactice.

Programul eTwinning răspunde obiectivelor majore europene în domeniul promovării și valorificării TIC în educație, contribuind la formarea continuă a cadrelor didactice, prin ateliere de dezvoltare profesională, cursuri online, materiale didactice și exemple de utilizare pedagogică a TIC, facilitează și stimulează cooperarea dintre școli din întreaga Europă, schimbul de practici și de resurse educaționale.

Platforma [etwinning.net](http://www.etwinning.net) oferă:

- instrumente pedagogice care integrează noile tehnologii în procesul de învățare;
- apropierea de celelalte țări participante și mai buna cunoaștere a acestora;
- implicarea în activități curriculare comune, un cadru atractiv de învățare pentru elevi și pentru profesori;
- participarea profesorilor la o rețea europeană pentru dezvoltare profesională, prin colaborarea în proiecte internaționale și prin participarea la seminarii internaționale de formare/ schimburi de experiență;
- recunoașterea oficială și o mai mare vizibilitate a activității participanților la nivel național și european și acordarea de premii anuale și certificate naționale și europene de calitate pentru cele mai bune proiecte.

Implicații asupra activității didactice - Dezvoltarea profesională a cadrelor didactice este un proces continuu de învățare pe tot parcursul vieții, de formare, de dobândire sau de îmbunătățire a competențelor și o modalitate eficientă de a ajunge la o anumită maturitate și înțelepciune în profesia didactică.

Ațiunea eTwinning facilitează accesul profesorilor la un mediu virtual de colaborare și de schimb de experiență, la parteneriate cu alți profesori și la activități de formare profesională, alături de colegi din țările europene.

Pe lângă parteneriatele inițiate în spațiul comunității eTwinning, cadrele didactice au posibilitatea de a participa la ateliere internaționale de dezvoltare profesională, la grupuri online de învățare sau la alte evenimente de formare.

Atelierele de dezvoltare profesională eTwinning

Atelierele sunt organizate în țările participante la program, fiecare eveniment reunind aproximativ 100 de cadre didactice. Scopurile acestor ateliere sunt:

- familiarizarea cadrelor didactice cu portalul eTwinning;
- dezvoltarea competențelor de utilizare a noilor tehnologii pentru susținerea activității didactice și pentru parteneriate;
- stimularea și motivarea cadrelor didactice pentru a-și perfecționa activitatea;
- dezvoltarea creativității în raport cu utilizarea TIC și a inovațiilor didactice.

Formarea continuă prin colaborarea cu alte cadre didactice - Prin derularea de proiecte eTwinning, cadrele didactice au posibilitatea de a se familiariza cu sistemele de educație din celelalte țări membre ale Uniunii Europene, la care se adaugă Norvegia, Islanda, Croația, Turcia sau Macedonia.

De asemenea, fiecare proiect aduce noi provocări pentru profesori: crearea unui mediu atractiv de învățare, diversificarea situațiilor de învățare, combinarea mai multor teme în activități relevante, elaborarea de material didactic adecvat (prezentări Powerpoint, blog, pagini wiki, pagini web, alte aplicații).

Fiind vorba de proiecte în parteneriat cu colegi din alte țări, sunt necesare și alte tipuri de competențe sau de calități decât cele didactice: toleranță și comunicare interculturală, respect reciproc, flexibilitate, creativitate, capacitatea de a soluționa probleme etc. În acest context, este necesar ca profesorii:

- să fie pregătiți pentru colaborare;
- să fie dispuși să facă schimb de responsabilități cu alții;
- să își motiveze elevii pentru a lucra într-un mod diferit și nou;
- să stăpânească utilizarea TIC;
- să poată comunica într-o limbă străină;

- să aibă competențe de gestionare a unui proiect.

Prin urmare, este necesară o pregătire anterioară și o formare continuă a cadrelor didactice pentru această activitate. Unele probleme pe care le întâmpină pot fi depășite prin învățarea de la ceilalți profesori activi pe portalul eTwinning. Atât pentru elevi, cât și pentru cadre didactice, eTwinning reprezintă un mediu autentic de învățare și un vast domeniu unde pot experimenta și învăța prin intermediul comunicării, prin utilizarea TIC și prin managementul de proiect.

Valoarea adăugată a programului eTwinning în România - Profesorii si-au diversificat metodele de predare bazate pe TIC, acestea devenind mai eficiente și mai motivante. eTwinning oferă cadrelor didactice multiple oportunități de dezvoltare profesională – ateliere și conferințe europene, seminarii naționale de formare, grupuri online

Bibliografie

- [1] Cucuș, C. (2006). *Informatizarea în educație. Aspecte ale virtualizării formării*. Iași: Editura Polirom.
- [2] Curteanu, S. (2001). *PC Ghid de utilizare*. București: Editura Polirom..
- [3] Istrate, O. (2000). *Educația la distanță. Proiectarea materialelor*. Botoșani: Agata.
- [4] Neacșu, I. (1990). *Metode și tehnici de învățare eficientă*. București: Editura Militară.
- [5] Oprea, C. L. (2007). *Strategii didactice interactive*. București: Editura Didactică și Pedagogică.
- [6] Autorul, (1994). „Informatizarea învățământului”, *Revista de pedagogie, nr. 1-2*, Institutul de Științe ale Educației.
- [7] eTwinning în România. Online: <http://www.etwinning.ro/prezentare/index.html>
- [8] iTeach – platformă pentru dezvoltarea profesională continuă a cadrelor didactice. Online: www.iteach.ro
- [9] Ionescu, M., chiș, V, *Strategii de predare și învățare*, Editura științifică, București, 1997
- [10] Văideanu, C., *Educația la frontiera dinte milenii*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1988

COMUNICAREA ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREȘCOLAR

Prof Petre Daniela
G.P.P Căsuța Poveștilor Pitești

Comunicarea didactică privește direct relația educator-educat și de eficiența ei depinde scopul final al educației. În învățământul preșcolar educatoarea stabilește relații la grupă formal și informal Ținând cont de vârsta copiilor care este critică pentru formarea unui cetățean al societății,relațiile educatoarei trebuie să fie optim pozitive .Comunicarea se face în orice moment al zilei începând cu venirea la grădiniță,dezbrăcatul,îmbrăcatul,masași plecarea.Întreg procesul școlar înseamnă limbaj, comunicare, noțiuni.

Activități specific pentru dezvoltarea vorbirii și îmbogățirea limbajului: activitățile pe bază de ilustrații, jocurile didactice, convorbirile memorizante, povestirile create de copii. De asemenea sunt anumite jocuri didactice care contribuie la dezvoltarea vorbirii: „Ști să spui la fel ca mine?”, „Ce este și cum este?”, „Bate vântul”, „Povestește cum ți-ai petrecut vacanța”, „Ce a uitat pictorul să deseneze?”.

Convorbirile după imagini aduc o contribuție însemnată la fixarea și precizarea cunoștințelor copiilor, în activizarea vocabularului și în formarea unei exprimări orale corecte și coerente:”Cum avem grija de flori?” .Prin convorbiri se realizează verificarea cunoștințelor, sistematizarea lor, perfecționarea exprimării într-o formă gramaticală corectă .

Povestirea – Copilul poate dobândi informații din întâmplări veridice sau verosimile prezentate în povestiri, povești, basme sau balade.

La grupa mică se utilizează o *povestire simplă*, neîncărcată de comentarii, fără multe episoade. Treptat se trece la povestiri mai ample. Copilul trebuie să cunoască toate cuvintele și expresiile folosite în povestire sau să i se explice cuvintele necunoscute pe parcursul povestirii,altfel existând riscul de a memora cuvinte al căror sens nu îl cunoaște și de a le atribui semnificații eronate.

Prin povestire se realizează îmbogățirea vocabularului copiilor cu unele expresii literare, cu expresii din folclor.

Jocurile didactice pot fi folosite pentru deprinderea unei pronunții corecte, pentru îmbogățirea sau consolidarea vocabularului, pentru formarea vorbirii corecte și coerente.

Aceste metode se utilizează în grădiniță și ca activități de sine stătătoare cu un tipic de desfășurare adecvat fiecăreia .

În procesul instructiv-educativ din grădiniță vorbim mai puțin despre dialog, dar mai mult despre conversație, utilizată în cadrul convorbirii. În grădiniță, dialogul întrebărilor și răspunsurilor poate fi realizat sub formă de exercițiu ludic, prin intermediul unor personaje, prin intermediul unor simulări. Copiii sunt puși astfel în situația „jocurilor de rol”, ca mijloace de educare a limbajului spontan. Nu trebuie neglijată contribuția convorbirilor la formarea deprinderilor de comunicare socială, la dialog respectuos între parteneri, la schimbul reciproc de mesaje. Jocurile de rol sunt jocuri de simulare în care copiii devin actori ai vieții sociale, sunt jocuri ale replicilor după un scenariu propus, dar cu efecte lingvistice evidente din punct de vedere al dialogului între „micii actori”.

Un aspect particular al jocurilor de rol este dramatizarea. Ea are un caracter activizant, preluând o parte din efectele spectaculoase ale scenei. Se poate organiza pe replici exacte, textuale, pe baza unor replici creatoare sau pe stimularea spontaneității „actorilor”. Dispunem de

texte care se pretează la interpretări „artistice” : „Ursul păcălit de vulpe”, „Capra cu trei iezi”, „Ridichea uriașă”, precum și alte texte cu dialog asumat sau improvizabil.

De mic, copilul este atras de imagini, la grădiniță, copilul preșcolar întâlnește diferite tipuri de imagini prezentate sub formă de jetoane, tablouri, desene realizate de copii și adulți, albume, diafilme. Fondul de reprezentări format în urma activităților de observare și lecturi după imagini trebuie valorificat. După prezentarea materialului vizual în activitățile dirijate urmează o muncă de prelucrare, sistematizare, consolidare a cunoștințelor receptate. Prin dialog euristic, educatoarea cunoaște nivelul la care copiii au receptat conținutul imaginilor utilizate.

După o scurtă convorbire cu tema : »Cum este toamna ? » pe baza de imagini , preșcolarii sunt lăsați să povestească sau să facă comentarii libere în legătură cu cele văzute :aspecte caracteristice acestui anotimp, denumirea fructelor și a legumelor de toamna, munci specifice acestui anotimp. Pot fi încurajați să adreseze întrebări pentru a-și clarifica unele neînțelegeri, ceea ce conduce la întărirea operațiilor de analiză, sinteză, comparație și interpretare și la stimularea productivității gândirii. O întrebare adresată de către un copil nu este semnul necunoașterii, ci al interesului, al curiozității, fapt pentru care , mai mult timp adresează întrebarea care i-a reținut atenția. Uneori, datorită sărăciei vocabularului, copilul preșcolar nu se poate situa pe punctul de vedere al interlocutorului dacă acesta este adultul. În relațiile cu ceilalți copii, preșcolarul poate coopera, poate dialoga ca partener egal având drept consecință socializarea inteligenței și a limbajului, înțelegerea utilității schimbului de idei. Pentru a stimula conversația dintre copii trebuie să creăm condiții care să permită reuniunea liberă a copiilor în grupuri, să antrenăm copiii la activități care stimulează interesul pentru dialog.

Copilul comunică în permanență cu educatoarea și invers,îmbogățindu-și vocabularul, devenind mai rafinat în exprimare și în comunicare de aceea consider ca educatoarea trebuie sa lucreze interdisciplinar de fiecare dată pentru realizarea acestui obiectiv - comunicare.

Importante in realizarea sarcinilor și a obiectivelor învățământului preșcolar sunt calitățile și competențele educatoarei. Prin tot ce înțeprinde, prin personalitatea sa, educatoarea reperzintă un model pentru copil, un sprijin pentru familie, un factor de cultură în comunitate.

O bună educatoare trebuie să aibă o vorbire expresivă,gestică potrivită situației respective, capacitatea de demonstra logic și să folosească un vocabular accesibil copiilor,să aibă capacitatea de a antrena copiii într-un dialog ori de câte ori este nevoie.

Educatoarea trebuie să aibă o atitudine pozitivă față de întreaga grupă,să accepte greșelile, fără a-i ironiza pe copii,să fie creativă,să fie corectă, să-i felicite pe copii,să-i încurajeze și să-i recompenseze așa încât să realizeze o bună comunicare.

Comunicarea didactică are rol hotărâtor în derularea și eficientizarea actului educațional și constituie o premisă a reușitei actului pedagogice, dar și o finalitate a acestuia, deoarece, un obiectiv general al învățământului îl constituie formarea și dezvoltarea competenței comunicative a preșcolarilor.

IV.BIBLIOGRAFIE :

- Lect.dr. Maria Savu-Cristescu,Lect.dr. Merima Petrovici-*Comunicarea educationala*-suport de curs
- Revista pentru învățământul preșcolar 2006/2008-*Pedagogie preșcolară*
* * * -*Programa activitatilor instructiv-educative în gradinita de copii*",Bucuresti, 2005.
- Cerghit, I. , Radu, T. I., Popescu,E., Vlasceanu, I., - *Didactica*, 1998, E.D.P., Bucuresti

STIMULAREA CREATIVITĂȚII COPILULUI PREȘCOLAR

Prof Petre Daniela
G.P.P Căsuța Poveștilor Pitești

Preșcolăritatea este apreciată tot mai mult ca vârsta ce cuprinde cea mai importantă experiență educațională din viața unei persoane ; pe parcursul ei înregistrăm ritmurile cele mai pregnante în dezvoltarea individualității umane și unele din cele mai semnificative achiziții cu ecouri evidente pentru etapele ulterioare ale dezvoltării sale .

De aceea, nu putem face abstracție de una din dimensiunile esențiale pentru întreaga dezvoltare și afirmare a personalității – creativitatea .

Din această perspectivă, consider că profilul psihologic al vârstei preșcolărității cuprinde multiple premise favorizante pentru cultivarea și stimularea potențialului creativ. Avem în vedere dinamismul, impetuositatea și expresivitatea proprii acestei vârste, acel frează permanent sau acea vibrație și efervescență lăuntrică ce conferă copiilor note specifice de dinamism creativ, disponibilități de exteriorizare spontană și autoexpresie însufletită, asemănătoare oricărui spirit creator .

Stimularea creativității este un demers socio-educational complex ce cuprinde simultan fenomenele de activizare (incitare și susținere) antrenare, cultivare și dezvoltare prin actualizarea virtualităților creative, pentru accesarea lor de la posibil la real, prin afirmarea efectivă .

Este necesar să avem în vedere întregul sistem al factorilor favorizanți afirmării și dezvoltării creativității, cum ar fi :

- a. factori structurali, intrinseci ai creativității
- b. factori de climat general în dezvoltarea și afirmarea personalității copiilor ;
- c. factori de ambianța psihosocială și respectiv de climat psihoeducational –stimulativ pentru afirmarea și evoluția creatoare;

Receptivitatea și curiozitatea copilului, bogăția imaginației, tendința sa spontană către nou , pasiunea pentru fabulație dorința lui de a realiza ceva constructiv creativ pot fi “alimentate” și împlinite efectiv pot fi puse adecvat în valoare prin solicitări și antrenamente corespunzătoare care astfel pot oferi multiple elemente pozitive în stimularea și cultivarea potențialului creativ propriu vârstei preșcolare. În același sens, atmosfera sau climatul psihosocial în care își desfășoară activitatea copilul constituie aspectul hotărâtor. Rolul unui climat caracterizat prin deschidere și stil relaxat de creație, prin asigurarea libertății de afirmare și expresie independentă prin recunoașterea și aprecierea pozitivă ca și prin încurajarea și promovarea efortului creativ pot participa în mod decisiv la dezvoltarea creativității copiilor.

Atmosfera stimulativă pentru creativitate presupune și o activizare specifică a copiilor prin angajarea lor în efortul de prelucrare și reorganizare a datelor degenerarea a unor sisteme sau configurații noi prin asigurarea unui dinamism intelectual și afectiv opus oricăror tendințe spre inerție și platitudine

Dezvoltarea capacității de acțiune, îmbogățirea experienței senzoriale ca și evoluția întregului plan al cunoașterii pot oferi elemente care să concure la acea expansiune subiectivă specifică și la acea independență acțională pe care o presupune potențialul creativ al copiilor.Însăși îmbogățirea repertoriului de experiențe și evenimente cu care se confruntă copilul poate conferi noi premise pentru cultivarea unor elemente de creativitate sau a unor componente ale potențialului creativ .

Pentru a asigura autoexpresia creatoare a individualității copilului, importantă este și “ adaptarea constructivă la natura copilului “ prin asigurarea în fapt a posibilităților de “ desfășurare liberă a copilăriei lor, de a realiza în toată plenitudinea condițiile copilăriei, satisfacerea intereselor lor și exercitarea funcțiilor proprii vârstei lor .”

Ca strategie generală de acțiune în stimularea creativității în învățământul preșcolar, este utilă valorificarea în sistemul activităților instructiv-educative a condițiilor și principiilor învățării de tip creativ.

Învățarea creatoare presupune o serie de condiții privind stimularea creativității cum ar fi :

- Antrenarea capacității de elaborare verbal expresivă a unor povestiri libere sau cu început dat, după un șir de ilustrații, după o jucărie după un plan sau după o temă, punând la dispoziția copiilor planșe, machete, siluete, jucării.

- Interpretarea independența a unor imagini prin solicitarea de a le conferi cât mai multe titluri posibile

- Elaborarea independentă a unor istorioare ce se pot concepe plecând de la diverse modalități de ordonare logică posibilă a unui număr mare de imagini .

- Desene libere în care să se elaboreze nu numai o idee tematică ,dar si unele modele posibile pentru decorarea anumitor spații sau anumitor materiale. De exemplu am conceput o probă dându-le copiilor cartonașe cu zece pătrate care reprezentau “ batistuțe “sau șervețele, bășmăluțe pentru decorat, iar ei trebuiau să dea cât mai multe și diferite soluții (chipuri si forme abstracte obținute la întâmplare, găsirea asemănărilor cu lumea din jur stimulându- le dezvoltarea imaginației, fanteziei, creativității:“Hai la joacă afară”,” Buchetul primăverii”,”Mama mea”,”Jucăria preferată”-

- Desfășurarea diferitelor jocuri didactice sau a unor jocuri de rol care să antreneze gândirea creatoare.

Jocul si învățarea oferă copilului nenumărate prilejuri de a combina si recombina reprezentările pe care le dispune propriile sale imagini, ascultând, povești, basme, poezii, reconstruiește mental principalele momente de narațiuni, le inversează, le omite, le amplifică și inventează altele noi.

Prin tot ceea ce are specific-manifestarea liberă a opțiunilor, ideea libertății depline în acțiune, spiritual de independența generat și întreținut de ideea realei competente, realizarea imediată a scopului, caracterul fictive al acestuia și al acțiunii, precum si al mijloacelor implicate în acțiune, trăirile afective intense în tot timpul acțiunii etc.,-jocul permite copilului să întrețină legătura permanentă cu realitatea cotidiană, să-i înțeleagă exigențele și să acționeze în modul său propriu și creator, în lumea în care trăiește

Există multiple posibilități de formare a unei personalități creative. Consider că una dintre cele mai eficiente la vârsta preșcolară este dezvoltarea creativității prin activitățile practice

Pentru a fi cât mai stimulativ, interesante și a pune copiii în situația de a crea lucrări noi si originale în cadrul activităților manuale am utilizat materiale diferite(hârtie, deșeuri textile ,staniol),cerându-le să le modifice forma fără a ține seama de conturul inițial. Prin întrebări de genul “Poți să creezi diferite obiecte prin îndoirea și decuparea hârtiei?”, copii au creat:podoabe pentru bradul de Crăciun, flori, păsări, animale etc.

Stimularea potențialului creativ se poate face prin satisfacerea și dezvoltarea disponibilităților de care dispune copilul: imaginație liberă și debordantă, curiozitate, trebuință de autoexprimare, de independență,de investigare, de cunoaștere și de progres întâlnite la vârsta preșcolară.

BIBLIOGRAFIE:

1. AL. Roșca: Creativitatea,Colecție,Orizonturi, Editura Enciclopedica Română, București 1972
2. U. Schiopu: Psihologia Copilului, Educația Didactică si pedagogică 1967
- 3.C Cojocar: Creativitate si inovație, Editura Stiințifică și Enciclopedica, București 1975

EDUCAȚIA LA GRANIȚA DINTRE CLASIC ȘI DIGITAL

Prof. Petrea Corina

Liceul Tehnologic Silvic Câmpeni

Educația se află într-o perioadă de tranziție majoră, aflată la granița dintre metodele clasice și cele digitale. Această evoluție aduce atât provocări, cât și oportunități semnificative pentru elevi, profesori și instituțiile de învățământ.

Metodele clasice de educație se bazează pe predarea în clasă, cu un profesor care prezintă informațiile, iar elevii le notează și le studiază. Printre caracteristicile acestor metode se numără:

Interacțiunea față în față: Profesorii pot oferi feedback imediat și pot observa reacțiile elevilor.

Materiale fizice: Cărțile, caietele și alte resurse tipărite sunt principalele surse de informație.

Structura și disciplina: Elevii urmează un program fix, care asigură un anumit nivel de disciplină și organizare.

Evaluarea tradițională: Testele scrise și examenele sunt principalele metode de evaluare a cunoștințelor.

Educația digitală utilizează tehnologia pentru a îmbunătăți procesul de învățare, oferind o gamă largă de resurse și instrumente. Caracteristicile acestei metode includ:

Accesibilitate: Elevii pot accesa materialele de învățare de oriunde și oricând, ceea ce permite un ritm personalizat de studiu.

Interactivitate: Platformele online oferă exerciții interactive, simulări și jocuri educative care fac învățarea mai atractivă.

Resurse multimedia: Videoclipuri, infografice și animații ajută la înțelegerea conceptelor complexe.

Evaluare continuă: Testele online și feedback-ul automat permit o evaluare continuă și adaptivă a progresului elevilor.

Trecerea de la metodele clasice la cele digitale în educație este un proces complex, care implică transformări la niveluri multiple: infrastructură, pedagogie, curriculum, și cultura organizațională. Această tranziție nu se realizează peste noapte și necesită eforturi concertate din partea guvernelor, instituțiilor de învățământ, profesorilor, elevilor și părinților. Principalele aspecte ale acestei tranziții sunt:

1. Infrastructura tehnologică

Acces la dispozitive și internet

Probleme: Accesul inegal la tehnologie este una dintre cele mai mari provocări. Nu toți elevii au acasă computere sau conexiuni la internet stabile.

Soluții: Investiții guvernamentale și parteneriate public-private pentru a furniza dispozitive și acces la internet pentru toți elevii. Inițiative precum distribuirea de tablete sau laptopuri și extinderea rețelelor de internet în zonele rurale sunt esențiale.

Platforme de învățare online

Probleme: Necesitatea unei platforme de învățare eficiente, securizate și ușor de utilizat.

Soluții: Adoptarea unor platforme standardizate care permit accesul la materiale didactice, organizarea de cursuri și monitorizarea progresului elevilor. Exemple includ Google Classroom, Moodle, și Microsoft Teams.

2. Formarea și adaptarea profesorilor

Competențe digitale

Probleme: Mulți profesori nu au abilitățile necesare pentru a folosi eficient tehnologiile digitale în predare.

Soluții: Programe de formare continuă pentru profesori, axate pe competențe digitale și pedagogie online. Workshopuri, cursuri online și mentorat pot ajuta la dezvoltarea acestor competențe.

Metodologii de predare

Probleme: Tranziția necesită o schimbare în metodologiile de predare, de la predarea tradițională la metode mai interactive și centrate pe elev.

Soluții: Integrarea unor metode active de învățare, cum ar fi învățarea bazată pe proiecte, flipped classroom și utilizarea resurselor multimedia.

3. Curriculum și resurse educaționale

Digitalizarea materialelor didactice

Probleme: Conversia manualelor și a altor materiale de studiu în format digital.

Soluții: Dezvoltarea și adoptarea unor resurse educaționale deschise (RED) și parteneriate cu editori de manuale pentru a oferi versiuni digitale ale acestora.

Evaluarea Elevilor

Probleme: Metodele tradiționale de evaluare pot să nu fie adecvate pentru învățarea online.

Soluții: Implementarea evaluărilor formative și sumative digitale, utilizarea testelor online și a proiectelor pentru a evalua competențele și cunoștințele elevilor.

4. Cultura organizațională și suportul comunității

Adaptarea instituțiilor de învățământ

Probleme: Rezistența la schimbare și lipsa unei viziuni comune asupra integrării tehnologiei în educație.

Soluții: Leadership vizionar și dezvoltarea unei culturi organizaționale care să sprijine inovația și utilizarea tehnologiilor digitale.

Implicarea părinților și comunității

Probleme: Părinții și comunitatea pot avea dificultăți în a susține educația digitală.

Soluții: Informarea și implicarea părinților prin sesiuni de training și comunicare regulată privind beneficiile și metodele educației digitale. Comunitățile trebuie să sprijine școlile în aceste eforturi prin parteneriate și resurse.

Concluzie

Educația la granița dintre clasic și digital reprezintă o etapă esențială în evoluția sistemelor educaționale. Abordarea integrată, care combină beneficiile ambelor metode, poate conduce la o experiență de învățare mai completă și mai eficientă. Provocările tranziției trebuie abordate cu atenție, asigurând accesul egal la tehnologie și pregătirea adecvată a cadrelor didactice, pentru a valorifica pe deplin potențialul educației digitale.

Bibliografie:

Cucoș, C., Pedagogie, Editura Polirom, 2016,

Ceobanu, C, Cucuș, C., Istrate, O., Educația digitală, Editura Polirom, 2022

2. Demersul metodic (predarea-învățarea figurilor de stil)

Cum explicăm figurile de stil la clasele de gimnaziu? Ce este expresivitatea? Care ar fi demersul didactic potrivit pentru ca elevii să pătrundă cu ușurință în tainele descifrării textului literar/nonliterar, implicit și în înțelegerea rolului figurilor de stil? Acestea sunt întrebările la care voi încerca să răspund în continuare.

Elevul are, în primă ipostază, rolul de auditor (ascultător/cititor), iar acest lucru constă în dezvoltarea competenței „comunicative la nivel lingvistic, enciclopedic și pragmatic”. Abordând problema limbajului, T. Vianu evidențiază două intenții ale acestuia: reflexivă și tranzitivă. Expresia literară, conform opiniei cercetătorului român, „se organizează pe linia de demarcație a celor două intenții ale limbii. Opera literară reprezintă o grupare de fapte lingvistice reflexive prinse în pasta și purtate de valul expresiilor tranzitive ale limbii” . „Faptul că opera literară nu este o comunicare simplă, cotidiană, de tipul emițător-receptor, ci una-eveniment, că textul artistic capătă viață grație cititorului, care, prin actul lecturii, constituie sensul operei și în același timp își reconstituie orizontul vieții, impune școlii noi perspective privind receptarea literaturii de către elevi.”

În acest moment, faptul că se citește din ce în ce mai puțin este o realitate, faptul că suntem la un click distanță de informație îi face pe copii să renunțe la lectura scriptică. Astfel, profesorul trebuie să recurgă la metode și activități care să le capteze atenția, care să se plieze pe noile cerințe, noile tehnologii informaționale. Lectura, înțeleasă într-un sens foarte larg, înseamnă comprehensiunea oricărui sistem de semne prin care se poate comunica, însă pe lângă lectura scriptică (lectura textului tipărit), există și lectura vizuală (descifrarea unor caractere sau imagini, desen, pictură etc.), tactilă(alfabetul Braille) sau auditivă (identificarea sunetelor unei limbi, armonia muzicală).

Comprehensiunea este „un proces complex, de natură perceptivă, afectivă și cognitivă, în mod strâns legat de cel al receptării (care o pregătește) și al interpretării (care aprofundează înțelegerea textului).” Înainte de a le fi predate figurile de stil, elevii trebuie să aibă însușite noțiunile: cuvânt, cuvânt-cheie, temă, expresivitate, sens propriu / de bază al unui cuvânt, sens secundar, sens figurat, ideea de sentiment, ideea de emoție etc. Toate acestea îi ajută pe elevi să își fixeze o bază solidă de la care să se pornească, în scopul înțelegerii textului.

Orice demers didactic este folositor dacă face parte dintr-un sistem metodologic, definit ca un tot unitar de metode, procedee, activități, forme de organizare a acestora, contopite, prin care se poate garanta utilitatea procesului de instruire. Modul în care elevii sunt conduși spre

înțelegerea mesajului unui text literar depinde de conceptul tematic al textului, dar și de genul și specia literară. Textele din manualele școlare se încadrează într-un gen și într-o specie literară sau pot conține pasaje din genuri diferite: de exemplu, „o poezie lirică nu poate fi înțeleasă, dacă nu se pornește de la ceea ce are specific o asemenea creație: exprimare directă, de către autor, a gândurilor și sentimentelor sale. Pentru a înțelege o astfel de operă trebuie parcurs un drum invers, de la imaginile artistice spre gândurile și sentimentele care le-au generat. Indiferent de specificul textului elevii trebuie să descopere prima dată ideile, sentimentele și apoi modalitățile de exprimare a conținutului. Astfel, analiza unui text trebuie să răspundă la două întrebări: – ce exprimă, ce înfățișează autorul în opera respectivă și – cum și prin ce mijloace exprimă acest conținut.”

Abordarea unui text ar trebui să urmeze următorii pași:

1. Lectura textului: textul poate fi citit de către profesor (lectura-model) sau elevii îl pot citi în gând.
2. Descifrarea textului: pe o fișă, elevii pot primi exerciții de sinonimie, omonimie, antonimie, câmp lexical, familie lexicală, accent, despărțire în silabe, identificare de diftongi, triftongi sau vocale în hiat etc.
3. Identificarea cuvântului-cheie/cuvintelor-cheie
4. Identificarea temei textului
5. Structura(rea) textului:
6. Identificarea figurilor de stil: elevul este antrenat să aibă propria interpretare a textului. Se cere elevului să construiască enunțuri/ compoziții scurte cu una sau mai multe figuri de stil prezente în text. Imaginile artistice „trebuie precizate și exemplificate, așa încât elevul să le observe și să le indice cu exactitate. Este necesar să se lucreze la crearea unui anumit mod de exprimare/limbaj atunci când elevul interpretează figuri de stil și imagini artistice.”
7. Identificarea mesajului textului
8. Semnificația textului

Analiza stilistică presupune încheierea tuturor elementelor într-un ansamblu coerent, care are ca scop dezvăluirea particularităților stilului unui autor, expresivitatea textului, mesajul acestuia.

Etape: „1. Lectura atentă a textului

2. Înțelegerea textului

3. Studiul figurilor de stil/tropilor cuprinzând:

-etapa anatomică/descriptivă (identificarea, demontarea, investigarea principiilor de organizare etc.);

-interpretarea.”

Indiferent de vârsta elevului, acesta nu trebuie doar să sintetizeze, să inventarieze figurile de stil, ci trebuie să observe, să sesizeze subtilitățile, să înțeleagă sensurile. Spre deosebire de analiza literară, analiza stilistică poate fi parțială, , incluzând fenomene morfologice, sintactice, lexicale, fonetice expresive.

Predarea figurilor de stil se leagă inevitabil de expresivitate, care semnifică: ideea de afectiv (acel mod de exprimare servind la exprimarea mai nuanțată a oricărui conținut afectiv, emoțional) și ideea de percepție a/ asupra textului. Analiza stilistică îl face pe elev să înțeleagă faptul că la crearea expresivității contribuie doi factori: atitudinea (implicarea afectivă) și fantezia (imaginația, creativitatea).

Analiza stilistică facilitează studiul integrat. Analiza unui text poate îngloba și o lecție de gramatică, în care se studiază o categorie gramaticală:

- morfologie- persoană, număr;
- semantică – forme arhaice, regionale, neologisme, termeni științifici etc.;
- fonetică – distribuirea sunetelor: hiat, diftongi, triftongi, accent, intonație;
- sintaxă –topica, elipsa, tautologia etc.

Formarea noțiunilor de teorie literară , în ceea ce privește figurile de stil, se realizează în lecțiile de predare, iar fixarea lor, în lecții de consolidare, de aplicare în practică a cunoștințelor. Lecția de predare a noțiunilor de teorie este diferită de lecția de analiză stilistică prin scop și structură. Scopul unei lecții de analiză vizează aprofundarea elementelor componente, „pe când o lecție de predare a unei noțiuni de teorie literară are în vedere evidențierea trăsăturilor noțiunii respective, opera literară servind în acest caz drept exemplu pentru noțiunea studiată. Pentru a-și dovedi utilitatea, aceste noțiuni trebuie să devină instrumente de lucru pentru elevi, să le folosească în alte situații de învățare.”

Interpretarea stilistică dezvăluie gradul de conformare a expresiei la „conținutul ideatic și emoțional al mesajului, valorile expresive ale faptelor lingvistice situate la toate nivelurile, precum și funcția estetică (...).”

Grilă propusă pentru analiza stilistică :

- încadrarea fragmentului (textului) în opera scriitorului;
- argumentarea apartenenței textului la un curent literar, temă;
- evidențierea valorilor expresive și a contribuției particularităților de natură fonetică-fonologică, lexical-semantică,gramaticală, prozodică la constituirea și transmiterea unui mesaj:

- implicații stilistice la nivel lexical-semantic: figuri de stil de natură lexical-semantică; modificări semantice; elemente de jargon, argou; mijloace de îmbogățire a vocabularului, diminutive, augmentative; etimologii populare, jocuri de cuvinte; distribuția lexicului pe diverse câmpuri semantice, sinonimice, antonimice etc.;
- implicații stilistice la nivel morfologic: frecvența/ absența unor părți de vorbire în text; implicații stilistice ale categoriilor gramaticale și ale părților de vorbire, conversiunea, locuțiuni și expresii;
- implicații stilistice la nivel sintactic: elipsa, repetiția, simetria, topica, inversiunea, anacolutul; vorbirea directă și indirectă, cuvintele și construcțiile incidente; conective; implicații stilistice ale părților de propoziție și ale propozițiilor corespondente;
- implicații stilistice la nivel grafic: semne de punctuație, caractere tipografice, așezare în pagină etc.;
- implicații stilistice la nivel fonetic-fonologic: intonația, accentual, aliterația, asonanța, eufonia, rolul variantelor fonetice în stratificarea geografică și socială a limbajului etc.;
- implicații stilistice la nivel prozodic: ritmul, rima, măsura versurilor;
- imagini artistice; motive literare, simboluri; identificarea figurilor de stil pe niveluri lingvistice și evidențierea rolului acestora;
- evidențierea unor abateri de la normele stilistice;
- relații intertextuale;
- contribuția autorului la dezvoltarea literaturii și la cultivarea limbii literare.

Preocuparea de a da relief activ comunicării duce la folosirea unor procedee stilistice specifice limbajului expresiv, numite, după cum am observat deja, figuri de stil; ele sunt contexte noi, originale, prin asocieri neobișnuite de termeni comuni.

Metode care pot fi folosite în cadrul orelor de limba și literatura română, atunci când se predă o anumită figură de stil:

- a) metode activ-participative:
- brainstormingul oral și scris

Ex. La clasa a V-a, pe fișa de lucru va apărea următorul exercițiu:

Se dau cuvintele: soare, apă, nisip, vânt. Adăugați câte o însușire omenească.

- brainstormingul cu mapa de imagini, care „stimulează fenomenul de asociație a ideilor, valorifică și capacitățile intelectuale ale fiecărui elev, evitând blocajul de orice natură (cognitiv, emoțional). Procedura de aplicare a metodei respective este următoarea” :

- După lectura cognitivă a poeziei, de exemplu „Izvorul nopții” de Lucian Blaga, se prezintă o imagine, un desen, iar elevul, individual, scrie toate ideile ce-i apar ca urmare vizionării imaginii.

• jocul de rol

Ex. La clasa a V-a, elevii au de imaginat un dialog între necuvântătoare: uliul și găinile, bivolul și coțofana ;

b) jocuri:

- Jocul figurilor de stil (Jocul cu metafora/ epitetul, comparația etc.),

Elevii, grupați câte 4-5, vor răspunde unei cerințe de genul: Codrul doarme... Ce figură de stil identificăm?; Numiți figura de stil: Zbor spre cer, spre vise, spre amor...;

Fiecare elev va răspunde pe rând, grupul care nu știe întrebarea pierde un anumit punctaj, iar echipa care a răspuns va câștiga acel punctaj.

-Ideea migratoare:

„Cu ajutorul acestei tehnici elevii descifrează mai ușor limbajul conotativ al poeziei și pot folosi resursele limbii pentru a se exprima cât mai nuanțat, având ca element de comparare pentru modelul literar propriul text.”

Reguli:

sunt selectați, din textul literar sau nonliterar, 4-5 termeni, de regulă, cei de bază (ex.: lună, lac, argint, blid din poezia „Într-un lac” de T. Arghezi); se caută un predicat pentru ultimul cuvânt din acest șir de cuvinte (ex.: a ieșit o lună plină);

se deduce ideea din propoziția formată ;

„se alcătuiască propoziții noi,

cele cinci propoziții formate sunt prezentate fie într-o anumită ordine (conform opțiunilor motivate ale elevilor), fie la voia întâmplării („Așa-mi place mai mult”, „Consider că există o mai mare legătură între enunțuri” etc.);

se implică propria subiectivitate: elevul alcătuieste o ultimă propoziție (a șasea) în prelungirea ideii migratoare (de regulă, această propoziție, care poate fi dezvoltată ori nedezvoltată, are statutul unei concluzii);

se intitulează textul creat;

se analizează textele elevilor din punctul de vedere al mesajului și al modului lui de transmitere;

se compară textele elevilor cu opera literară respectivă din perspectiva mesajului (dacă exprimă sau nu același mesaj), a relațiilor dintre cei cinci termeni-cheie cu alte cuvinte, a

forței de sugestie pe care ei o dobândesc în urma acestor relații) se formulează concluziile pe marginea operei studiate.”

c) metode de scriere creativă:

-pictura verbală

Ex. La clasa a VII-a

„Interpretând poezia Lacul de M.Eminescu, prin intermediul picturii verbale, elevii își vor imagina că au în față trei pânze, acestea corespunzând celor trei tablouri ale operei:

a) imaginea lacului; b) idila imaginată; c) consemnarea unei realități triste (trezirea din vis).

Întrebările profesorului vor ține tocmai de noțiunile-cheie indicate mai sus. Iată câteva din ele:

„Ce alcătuiește prim-planul/ planul secund, fundalul pânzei întâi/ a doua/ a treia?”, „Numiți

detaaliile care compun imaginea lacului, a idilei, a suferindului din iubire”, „Ce culori domină

în fiecare din aceste planuri?”, „Raportați culorile respective la stările sufletești trăite de eul

liric”, ” . Desigur, întrebările pot continua. Important este ca toate să-i ajute pe elevi să

perceapă semnificații, să-i impresioneze, să simtă atmosfera poeziei, să înțeleagă specificul

compoziției, similitudinile și contrastul planurilor celor trei tablouri, efectul concordanțelor

cromatice, în special în primele două tablouri, rolul amănunțel în transmiterea unei stări de

spirit ori a mesajului în general.

-textul calchiat - prin această metodă didactică, elevii însușesc diferite tipuri de structuri lirice, procedee de compoziție, modalități de exprimare artistică.

Modul de aplicabilitate este cât se poate de simplu: elevilor li se recomandă, atunci când este

posibil, „schema construcției textuale (fie înainte de studierea operei, fie în procesul de

comentariu propriu-zis al ei ori la etapa de încheiere), pe care îl completează conform propriei

înțelegeri și sensibilități.”

Ex. La clasa a VIII-a, înainte de a începe studierea textului literar propriu-zis, ar putea ca

elevii să primească următoarea fișă:

Completați spațiile goale:

Frumoaso,

ți-s ochii-așaîncât seara

când stau culcat

îmi pare

că ochii tăi, adânci, sunt

din care tainic curge noaptea peste

șiși peste

acoperind pământul

c-o mare de-ntuneric.

Așa-s deochii tăi,

lumina mea.

d) exerciții: de reconstituire/restabilire a unor elemente ale textului, de comparare, de identificare;

e) metode și procedee de dezvoltare a gândirii critice: întrebarea-problemă cu variante de răspuns, experimentul imaginativ, dezbateră, conversația euristică, diagrama Venn;

f) metode algoritmice:

-algoritmizarea- include o succesiune de operații:

a) identificarea elementelor de structură (părți, tablouri, strofe) și a procedeelelor de compoziție;

b) relevarea sentimentului dominant (ex.: iubirea, patriotismul, durerea, melancolia, dorul), a stărilor lirice trăite (ex.: regret, fericire, teamă);

c) identificarea motivului / motivelor (ex.: motivul dorului, singurătății);

d) descoperirea elementelor (a figurilor de stil) care pun în relief expresivitatea, substanța artistică a operei și descifrarea sensurilor lor conotative și denotative;

e) definirea felului în care se individualizează, creionează imaginile artistice (au statutul de cuvinte-cheie ale operei, de leitmotiv, dacă sunt plasate la începutul / la sfârșitul versului pentru a atrage atenția etc.);

f) formularea temei operei (iubirea);

g) raportarea titlului operei la mesajul ei;

h) deslușirea viziunii autorului vizavi de problema abordată „(a.iubirea înseamnă suferință; b.iubirea este o energie acaparatoare etc.).”

-PRES - „Metoda ajută elevii să-și exprime opinia cu privire la problema abordată în operă, le dezvoltă capacitatea de argumentare. Procedura de aplicare prevede respectarea a 4 pași, aceștia fiind scriși din timp pe un poster:

P. – Exprimați-vă punctul de vedere;

R. – Faceți un raționament (judecată) referitor la punctul de vedere;

E. – Dați un exemplu pentru clarificarea punctului de vedere;

S. – Faceți un rezumat (sumar) al punctului vostru de vedere.”

În activitatea didactică, „importantă este comunicarea semnificației cunoștințelor, care se realizează pe două direcții: formarea noțiunilor (conceptualizarea) și formarea capacităților de folosire a acestora.”

Bibliografie:

1. Programa școlară pentru limba și literatura română pentru clasela V-VIII, 2017;
2. **Radu, T., Ion,** *Evaluarea în procesul didactic*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2007;
3. **Răciula, Lilia,** *Stilistica limbii române-suport de curs*, 2012;
4. **Sâmihaiian, Florentina; Dobra, Sofia; Halaszi, Monica; Davidoiu-Roman, Anca; Corcheș, Horia;** *Manual de limba și literatura română clasa aVI-a*, București, Ed. Art, 2018;
5. **Sporiș, Valerica,** *Note de curs și aplicații*, Sibiu, Editura Techno Media, 2010;
6. **Tudor Vianu,** *Dubla intenție a limbajului și problema stilului, în Arta prozatorilor români*, Ed. Albatros, București, 1977;
7. **Vianin, Pierre,** *Ajutorul strategic pentru elevii cu dificultăți școlare*, Editura ASCRED, Cluj-Napoca, 2011;

Titlul: Fișele de lucru - Aspecte teoretice și metodice

Autor: Petreciuc Mihaela

Școala: Gimnazială „I. C. Drăgușanu”, Drăguș, jud. Brașov

Actul educațional, în esență, semnifică realizarea educației și instruirii prin predare, învățare și evaluare. Unul dintre mijloacele educaționale foarte des utilizate în mediul școlar este fișa de lucru, toți profesorii apelând la ea în activitatea didactică.

Pentru început, să vedem ce înțelegem prin „fișă de lucru”: tehnic vorbind, aceasta este definită ca fiind o foaie de lucru, în sensul original al cuvântului, pe care se execută lucrări, exerciții, desene, în funcție de anumite cerințe, în funcție de disciplina de învățământ. Fișele de lucru vin sub mai multe forme, personalizate după necesitățile utilizatorului, cel mai frecvent fiind asociate cu sarcinile de lucru școlare, cu formularele de impozitare și contabilitate sau alte medii de afaceri.

Definiția oferită de dicționar este: „**FÎȘĂ**, *fișe*, s. f. **1**. Foaie (mică) de hârtie sau de carton folosită pentru a face însemnări în cursul unei documentări sau în vederea elaborării unei lucrări; conținutul unei fișe. Din fr. **fiche**.”¹

În mediul educațional, fișa de lucru este un instrument, un mijloc de învățare creat de către profesor, pe care elevul îl completează cu un instrument de scris. Pe fișă sunt înregistrate programele de lucru, timpul de lucru, instrucțiunile speciale etc. Acestea sunt destinate să ajute un elev să devină competent într-o anumită abilitate, să ajute la formarea competenței vizate.

Mijloacele didactice sunt considerate auxiliare prin care „se potențează valoarea informativă și formativă a procedeelelor folosite în procesul de predare – învățare, pentru a asigura buna funcționare a demersului instructiv-educativ.”² Acestea facilitează atingerea competențelor vizate, mențin motivația sporită a elevilor, asigură o retenție durabilă a cunoștințelor.

Mijloacele de învățământ folosite la lecțiile de *Limba și literatura română* pot fi împărțite în:

„**TRADIȚIONALE**:

- peisaje sugestive, ilustrații, fotografii;
- portrete ale scriitorilor;
- tablouri reprezentând personaje literare;
- manuscrise;
- ediții rare (speciale, ilustrate);
- reviste literare;
- fotografii de epocă;
- volume cu operele scriitorilor;
- diferite lucrări de referință etc.

MODERNE:

- fișe de lucru;
- diapozitive, diafilme;
- benzi magnetice, discuri;
- casete audio-video;
- filmul didactic, programele pe calculator etc.”³

¹ <https://dexonline.ro>, accesat 10.11.2020.

² **Constantin Parfene**, *Pedagogie*, Editura Polirom, Iași, 1999, p.83.

³ **Ibidem**, p.96.

Fișele de lucru sunt utilizate, într-o oarecare măsură, la majoritatea disciplinelor, deci au o utilizare pe scară largă, folosindu-se încă din învățământul preșcolar, până în mediul universitar.

Tehnica este definită drept „mod rațional” de organizare a unei practici pentru atingerea obiectivelor:

Ex.: „*tehnica termenilor cheie* sau *predicția* pentru anticiparea conținutului narativ, *tehnica ciorchinului* pentru descoperirea polisemiei unor termeni și pentru a organiza grafic «rețeaua personajului» etc.”⁴

Tehnica fișelor reprezintă organizarea permanentă a procesului educativ, începându-se de la analiza conținutului și a dificultăților pe care aceasta le prezintă. Fiecare fișă necesită răspunsuri corespunzătoare pentru fiecare cerință, ceea ce permite autocontrolul sau feedbackul imediat.

Fișele alcătuite de profesori sunt de diferite categorii:

- „fișe de cunoștințe care pot deveni fișe de autoinstruire;
- fișe de exerciții, destinate aplicării și consolidării noțiunilor prezentate în fișele de cunoștințe;

- fișe de recuperare, folosite în vederea corectării greșelilor;

- fișe de control utilizate în etapa revederii sau regrupării noțiunilor studiate;

- fișe de dezvoltare, pentru unii elevi, de perfecționare și îmbogățire a cunoștințelor;

- fișe pentru activități experimentale”⁵.

Din punctul meu de vedere, fișele de lucru s-ar putea clasifica astfel:

1. După momentul aplicării la clasă:

a) Fișe de lucru *inițiale* - care sunt completate de către elev înainte de a-i fi predate noțiunile, cunoștințele. Acestea conțin exerciții progresive și îl ajută pe elev să descopere singur noile noțiuni.

b) Fișe de lucru *de aprofundare* - care sunt completate de către elev după ce i-au fost predate noțiunile necesare. Acestea conțin exerciții similare și urmăresc dezvoltarea unei anumite abilități.

c) Fișe de lucru *recapitulative* - conțin exerciții recapitulative dintr-o anumită lecție, unitate de învățare, semestru sau an școlar.

d) Fișe de lucru *ameliorative* - conțin exerciții personalizate pentru a remedia anumite curențe, anumite aspecte pe care elevii nu au reușit să le însușească.

2. Din punctul de vedere al structurii și al numărului de participanți:

a) Fișă de lucru individuală - creată pentru a se rezolva de fiecare elev.

b) Fișă de lucru organizată pe perechi, grupe sau echipe - presupune lucrul pe perechi, în grup sau în echipă, în funcție de metoda aleasă de formator.

c) Fișă de lucru complexă - conține diferite tipuri de cerințe, unele cerințele presupunând pentru început lucrul pe grupe, apoi perechi, iar în cele din urmă, individual. Acest tip de fișă s-ar potrivi unei clase unde elevii nu sunt cooperanți.

Uneori, toate tipurile de fișă de lucru pot juca rolul temei pentru acasă, ca lucrare de activitate independentă, asemănătoare cu cea efectuată în sala de clasă, având însă obiective de mai mare complexitate și realizându-se în condiții diferite de loc, de timp și de surse de informare. Rezolvarea sarcinilor de pe fișă ca temă pentru acasă le permite elevilor să-și consolideze cunoștințele acumulate, să le pună în practică în diferite situații concrete, să-și formeze deprinderi de muncă intelectuală, pregătindu-se astfel pentru a-și gestiona singuri educația permanentă. Pregătirea temei începe chiar din sala de clasă, unde profesorul le explică elevilor modul de efectuare. Pentru ca temele să fie realizabile prin munca

⁴ Alexandrina Fodor, *op. cit.*, p. 46, <https://www.scribd.com>, accesat 1.03.2021.

⁵ *Ibidem*, p. 48.

individuală a elevilor, este necesar ca profesorul să furnizeze în cadrul lecției toate datele care condiționează rezolvarea temei și să se asigure că au fost înțelese. În acest cadru se poate realiza separarea temei pentru acasă, menită să asigure reușita la învățatură a tuturor elevilor, atât a celor cu dificultăți (care, primind teme adecvate, dobândesc încredere în forțele proprii), cât și al elevilor cu ritm rapid de lucru, stimulați sistematic la nivelul maxim al posibilităților.

Elevii vor avea pe fișa de lucru cerințe asemănătoare tipurilor de itemi utilizați la evaluare; de aceea se face o paralelă între cerințele apărute pe fișa de lucru și itemii utilizați în evaluarea scrisă. În funcție de nivelul clasei, de timpul acordat se pot alege următoarele tipuri de itemi:

Tipologia itemilor include *itemi obiectivi*, *semiobiectivi* și *subiectivi* (conform clasificării lui C. Cucos⁶):

Itemii obiectivi permit exersarea exactă a anumitor noțiuni și pot fi:

- ✓ *itemi cu alegere duală*, care solicită elevului să aleagă una dintre cele două posibilități de răspuns de tipul: adevărat-fals, corect-greșit, potrivit-nepotrivit;
- ✓ *itemi cu alegere multiplă*, care solicită alegerea unui răspuns dintr-o listă de alternative;
- ✓ *itemi de împerechere sau de asociere*, care presupun stabilirea unei corespondențe între două liste de afirmații sau concepte.

Itemii semiobiectivi nu sunt incluși în lucrările mai vechi de metodologie a cercetării, însă sunt menționați de autori români care au abordat testul docimologic ca instrument de evaluare școlară (Ion T. Radu). Itemii semiobiectivi pot fi:

- ✓ *itemi cu răspunsuri scurte*, care sunt formulați concis, i specificând clar natura răspunsului corect;
- ✓ *itemi de completare*, care presupun completarea unui cuvânt sau a unei sintagme într-un text lacunar;
- ✓ *itemi structurați*, care se constituie dintr-un set de întrebări care au în comun un element sau se referă la același fenomen sau concept.

Itemii subiectivi solicită răspunsuri deschise, care în funcție de volumul și amploarea răspunsului așteptat pot avea caracter restrictiv sau extins. Cele două tipuri de itemi subiectivi sunt:

- ✓ „*Itemii de tip rezolvare de probleme*;
- ✓ *Itemii de tip eseu (structurat sau nestructurat)*”⁷.

Trebuie să menționăm faptul că „Fiecare dintre tipurile de itemi amintiți are avantaje și limite specifice și trebuie să respecte criteriile de formulare, de care depinde calitatea globală a cerințelor”⁸. În elaborarea unei fișe de lucru, trebuie avută în vedere complementaritatea, competențele vizate și dificultatea gradată a tipurilor de exerciții/ cerințe.

Fișa de lucru este un instrument extrem de util, iar în mâna unui dascăl agil, facilitează actul instructiv-educativ. Spre deosebire de alte materiale didactice, fișa de lucru se mulează pe necesitățile elevului, pe necesitățile clasei și chiar pe necesitățile profesorului în procesul de a forma competențe.

⁶ Constantin Cucos, *Teoria și metodologia evaluării*, Editura Polirom, Iași, 2008, p. 217.

⁷ Ion T. Radu, *Evaluarea în procesul didactic*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2007, p.228.

⁸ *Ibidem*, p.215.

Bibliografie/webografie:

1. **Cucoș, Constantin**, *Teoria și metodologia evaluării*, Editura Polirom, Iași, 2008 ;
2. <http://www.scribd.ro> - accesat pe 1.03. 2021 pentru a descărca **Fodor, Alexandrina**, Note de curs- *Didactică generală*, 2015;
3. **Parfene, Constantin**, *Pedagogie*, Ed. Polirom, București, 1999;
4. **Radu, T., Ion**, *Evaluarea în procesul didactic*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2007;
5. www.dexonline.ro

Petrovai Maria

Școala Gimnazială „Mircea Vulcănescu” Bârsana

Educația, fundamentul progresului uman, a cunoscut o evoluție semnificativă de-a lungul timpului. De la metodele tradiționale bazate pe predarea frontală și utilizarea manualelor fizice, la abordările moderne care integrează tehnologia digitală, fiecare etapă a adus schimbări și provocări specifice. Tranziția de la educația clasică la cea digitală este un proces complex, dar necesar în contextul dezvoltării societății contemporane. Această transformare nu este doar tehnologică, ci și pedagogică, influențând nu numai modul în care învățăm, dar și ce învățăm și de ce învățăm.

Educația clasică

Educația clasică, cunoscută și ca educația tradițională, se bazează pe metodele convenționale de predare și învățare care au fost utilizate de secole. Predarea frontală, în care profesorul este principalul furnizor de informații, iar elevii sunt receptori pasivi, este una dintre caracteristicile principale ale acestei abordări. Manualele, resursele esențiale de învățare, conțin informațiile necesare parcurgerii curriculei. Evaluările, fie ele scrise sau orale, sunt principalele metode de evaluare a cunoștințelor.

Educația clasică prezintă numeroase avantaje. O structură clară a curriculum-ului oferă un cadru stabil de învățare, relația directă profesor-elev facilitează feedback-ul imediat, iar mediul fizic al clasei stimulează abilitățile sociale ale elevilor, învățându-i să colaboreze și să comunice eficient. Cu toate acestea, metodele tradiționale pot deveni monotone, reducând astfel interesul elevilor. Manualele fizice pot fi costisitoare și greu de actualizat, iar elevii pot deveni receptori pasivi, fără a-și dezvolta gândirea critică și creativitatea.

În plus, educația clasică favorizează o abordare liniară a învățării, unde materialul este parcurs într-o ordine prestabilită. Acest lucru poate limita flexibilitatea și capacitatea de a personaliza învățarea în funcție de nevoile individuale ale elevilor. De asemenea, accentul pe

memorare și reproducere poate diminua accentul pe înțelegerea profundă și aplicarea cunoștințelor în situații noi și diverse.

Educația digitală

Educația digitală reprezintă utilizarea tehnologiei pentru a îmbunătăți procesul de învățare, oferind resurse și instrumente moderne. Platformele de învățare online, cum ar fi Moodle, Google Classroom și Edmodo, oferă un mediu virtual de predare și învățare. Resursele digitale, cum ar fi manualele electronice, videoclipurile educaționale și simulările interactive, sunt accesibile elevilor din întreaga lume. Instrumentele de evaluare digitală, cum ar fi testele online și aplicațiile de feedback instantaneu, permit o evaluare mai flexibilă și rapidă a cunoștințelor.

Educația digitală aduce numeroase avantaje. Elevii au acces la o gamă largă de resurse educaționale, învățarea poate avea loc oriunde și oricând, iar tehnologia permite crearea de lecții interactive și captivante. Totuși, această tranziție nu este lipsită de provocări. Dependența de tehnologie poate fi o barieră în unele zone, iar lipsa abilităților tehnice necesare poate fi un obstacol atât pentru profesori, cât și pentru elevi. De asemenea, disparitățile socio-economice pot accentua inegalitățile educaționale, deoarece nu toți elevii au acces egal la tehnologie.

Un alt avantaj semnificativ al educației digitale este posibilitatea de a personaliza învățarea. Tehnologiile educaționale permit crearea de programe de învățare adaptative, care pot ajusta conținutul și ritmul în funcție de progresul și nevoile individuale ale elevilor. Acest lucru poate duce la o învățare mai eficientă și mai profundă, deoarece elevii pot lucra la propriul ritm și pot primi suport suplimentar atunci când au nevoie.

De asemenea, educația digitală facilitează colaborarea globală. Elevii pot comunica și colabora cu colegi din alte țări, participând la proiecte comune și schimburi culturale. Acest lucru nu doar că îmbogățește experiența educațională, dar și pregătește elevii pentru o lume din ce în ce mai interconectată.

Integrarea tehnologiei în educație: Exemple practice

Pentru a ilustra impactul tehnologiei în educația românească, am realizat un studiu de caz la Școala Gimnazială „Mircea Vulcănescu” Bârsana. Datele au fost colectate prin intermediul unui sondaj aplicat elevilor și profesorilor. Rezultatele arată că majoritatea respondenților consideră că tehnologia îmbunătățește procesul de învățare și crește interesul pentru studiu. Totuși, există încă provocări legate de accesul la tehnologie și dezvoltarea abilităților tehnice necesare.

Întrebare	Răspunsuri Pozitive (% aprox.)	Răspunsuri Negative (% aprox.)
Tehnologia îmbunătățește învățarea?	78	22
Utilizați frecvent resurse digitale?	64	36
Tehnologia crește interesul pentru studiu?	72	28

Integrarea tehnologiei în școli se realizează prin diverse metode, cum ar fi utilizarea tabletelor și a laptopurilor în locul manualelor tradiționale, utilizarea aplicațiilor educaționale pentru a îmbunătăți învățarea interactivă și implementarea platformelor de management al învățării pentru a facilita comunicarea și colaborarea între profesori și elevi.

Cazuri de succes

Unele școli din România au implementat cu succes tehnologii educaționale avansate. De exemplu, în cadrul unor programe pilot, anumite școli au introdus table inteligente și echipamente VR (realitate virtuală) pentru a îmbogăți lecțiile de științe și istorie. Aceste tehnologii permit elevilor să exploreze structura unei celule sau să viziteze virtual situri arheologice, oferind o experiență de învățare mai profundă și mai memorabilă.

De asemenea, inițiativele de învățare mixtă (blended learning) combină predarea tradițională cu elemente digitale. Elevii pot viziona lecții video acasă și pot folosi timpul din

clasă pentru activități practice și discuții, ceea ce îmbunătățește înțelegerea și aplicarea cunoștințelor.

Concluzie

Educația la granița dintre clasic și digital oferă oportunități semnificative pentru îmbunătățirea procesului educațional. În timp ce metodele tradiționale asigură o bază solidă, tehnologia poate aduce un plus de interactivitate și accesibilitate. Este esențial ca sistemul educațional să găsească un echilibru între aceste două abordări, pentru a maximiza beneficiile pentru elevi. Integrarea tehnologiei în educație trebuie să fie făcută cu atenție, asigurându-se că toți elevii au acces egal la resurse și oportunități. Numai astfel putem pregăti generațiile viitoare pentru provocările unei societăți în continuă schimbare.

Pe măsură ce tehnologia continuă să evolueze, și metodele educaționale trebuie să se adapteze pentru a rămâne relevante. Educația trebuie să îmbrățișeze inovația, dar să păstreze în același timp valorile fundamentale ale învățării. O abordare echilibrată, care combină cele mai bune practici ale educației tradiționale cu avantajele oferite de tehnologia digitală, poate crea un sistem educațional robust și adaptabil, capabil să răspundă nevoilor diversificate ale elevilor din secolul XXI.

Bibliografie

1. Andrei, M. (2020). *Tehnologia în educație*. Editura Didactică și Pedagogică.
2. Ionescu, L. (2019). *Metode moderne de predare*. Editura Universitară.

PAȘI SPRE O EDUCAȚIE FĂRĂ PREJUDECĂȚI

***Prof.inv.primar PIELE ELENA-ROXANA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ “GABRIEL MARINESCU” TIGVENI***

“O copilărie liberă, creativă și nestăvilită de prejudecățile comunității”

Prejudecata este o atitudine negativă pe care o bazăm mai ales pe opinii și stereotipuri, mai degrabă decât pe fapte, dovezi. Deși prejudecata este un substantiv și nu un verb, comportamentul este adesea influențat de părtinire. Odată ce trecerea de la „gând / sentiment” la „acțiune”, s-a produs discriminare.

Atunci când prezintă prejudecăți, oamenii tind să picteze pe toți dintr-un grup cu aceeași pensulă, adică toți cei care se încadrează într-o anumită categorie sunt considerați la fel.

Cum putem să-i învățăm pe copii să nu aibe prejudecăți

Lucrurile care ne diferențiază, precum vârsta, religia, aspectul fizic, abilitățile mintale, statutul social sau venitul sunt percepute de copii chiar de la vârsta de trei ani. Pe măsură ce copilul crește, poate experimenta prejudecăți față de aceste diferențe, atât în școală, cât și în afara ei, ajungând să fie un adult cu prejudecăți și stereotipuri

Primele diferențe pe care le percep copiii sunt cele legate de identitatea sexuală, apoi, preșcolarii fac diferențe legate de culoarea pielii, însă nu-i influențează foarte mult. În primii ani de școală, ei încep să-și formeze stereotipuri legate de rasă și etnie, iar mai târziu, stereotipuri culturale. Copii de azi, cu prejudecăți „nevinovate” sunt adulții de mâine, cu stereotipuri deja formate, care îi discriminează și îi tratează cu intoleranță pe cei din jur.

Copiii nu se nasc cu prejudecăți, ci cu dorința și abilitatea de a interacționa liber cu cei din jurul lor. Prejudecățile sunt preluate de la prieteni sau chiar de la părinți. Prin urmare, aceștia

din urmă sunt cei care, prin dialog și exemplul lor îi pot educa pe copiii într-un mediu lipsit de prejudecăți, discriminare sau intoleranță.

Consider că BULLYING-UL este cea mai agresivă cale prin care prejudecățile ajung să se manifeste, acțiunea principală de declansare a acestui tip de prejudecată în rândul copiilor prounește de la răspandirea unor zvonuri care au în prim plan elemente din sfera etniei, condiției sociale cât și culturale culturale.

Cu toții suntem judecați, într-un fel sau altul, după mediul din care venim, după aspectul, inteligența, acțiunile, emoțiile, caracterul sau convingerile personale... Critica în cazul acesta se declanșează foarte devreme și poate afecta puternic persoana căreia i se adresează. Fără protecție împotriva acestor critici, copilul poate dezvolta o serie de complexe ce îl poate bloca emoțional. Pentru a evita acest lucru, este necesar să-i învățăm cum să fie deschiși spre diversitate, spre opinii și manifestări diferite.

Management educațional modern și eficient

Pielmuș Adela Mihaela

Introducere

Managementul educațional modern implică integrarea tehnicilor, tehnologiilor și strategiilor contemporane pentru a spori eficiența instituțiilor de învățământ. Managementul educațional eficient asigură optimizarea resurselor, menținerea standardelor educaționale și satisfacerea nevoilor elevilor prin abordări inovatoare. Acest eseu explorează componentele managementului educațional modern, rolul tehnologiei, importanța leadershipului și impactul asupra rezultatelor educaționale.

Componentele Managementului Educațional Modern

Planificare strategică

Planificarea strategică este esențială în managementul educațional modern. Aceasta implică stabilirea unor obiective clare, dezvoltarea politicilor și conturarea procedurilor pentru a atinge obiectivele educaționale. Planificarea strategică eficientă ia în considerare nevoile elevilor, ale facultății și ale comunității, asigurând relevanța și competitivitatea instituției de învățământ. Planurile strategice sunt de obicei pe termen lung și se concentrează pe îmbunătățirea calității educației, satisfacției elevilor și creșterii instituționale.

Luarea deciziilor bazate pe date

Luarea deciziilor bazate pe date implică colectarea și analiza datelor pentru a informa deciziile de management. Instituțiile de învățământ utilizează date pentru a urmări performanța elevilor, pentru a identifica domeniile de îmbunătățire și a aloca resursele în mod eficient. Această abordare asigură că deciziile sunt bazate pe dovezi, conducând la rezultate mai bune. De exemplu, analiza datelor poate ajuta la identificarea tendințelor în comportamentul elevilor, performanța academică și utilizarea resurselor.

Asigurarea calității

Asigurarea calității asigură menținerea unor standarde înalte de către instituțiile de învățământ. Aceasta implică evaluări regulate, procese de acreditare și implementarea de măsuri menite să aducă îmbunătățiri. Cadrul de asigurare a calității ajută instituțiile să identifice punctele forte și slabe, să implementeze îmbunătățiri și să obțină acreditări de la organisme recunoscute. Acest

proces nu numai că îmbunătățește reputația instituției, dar asigură și că elevii primesc o educație de înaltă calitate.

Rolul Tehnologiei în Managementul Educațional

Sistemele de Management al Învățării (LMS)

Sistemele de Management al Învățării (LMS) sunt esențiale în managementul educațional modern. Platformele LMS facilitează învățarea online, livrarea de conținut și evaluarea elevilor. Acestea oferă un sistem centralizat pentru gestionarea conținutului educațional, urmărirea progresului elevilor și îmbunătățirea comunicării între elevi și profesori. Platformele LMS populare includ Moodle, Blackboard și Canvas, care oferă diverse instrumente pentru a susține învățarea sincronică și asincronică.

Software educațional și aplicații

Software-ul educațional și aplicațiile au transformat peisajul educațional. Aceste instrumente susțin învățarea personalizată, permițând elevilor să învețe în ritmul lor și în funcție de stilurile lor de învățare. Software-ul precum Khan Academy, Duolingo și Quizlet oferă experiențe educaționale interactive și captivante. În plus, software-ul administrativ ajută la gestionarea orarelor, notării, monitorizare și raportare absențe, îmbunătățește comunicarea la nivelul unităților și între diferitele instituții implicate în procesul educațional simplificând sarcinile administrative. Catalogele electronice facilitează transferul de informații esențiale referitoare la diferite aspecte legate de situația școlară. Aceste interfațe sunt ușor de utilizat, intuitive și accesibile. Costurile sunt rezonabile având în vedere volumul de lucru și resursele temporal și logistice implicate în mod tradițional în aceste aspect.

Inteligența Artificială (AI) și Învățarea Automată

Inteligența artificială și învățarea automată devin din ce în ce mai importante în managementul educațional. Aceste tehnologii pot analiza baze mari de date pentru a prezice performanța elevilor, a identifica elevii cu risc și a recomanda intervenții personalizate. Chatbot-urile alimentate de AI oferă suport instantaneu și informații elevilor, îmbunătățindu-le experiența de învățare. În plus, AI poate automatiza sarcinile administrative, reducând volumul de muncă al educatorilor și permițându-le să se concentreze mai mult pe predare.

Importanța Leadershipului în Managementul Educațional

Leadership Transformațional

Leadershipul transformațional este esențial în managementul educațional modern. Liderii transformatori inspiră și motivează personalul și elevii să își atingă întregul potențial. Ei favorizează un mediu de colaborare, inovație și îmbunătățire continuă. Prin stabilirea unei viziuni clare și conducerea prin puterea exemplului, liderii transformatori stimulează schimbări pozitive și îmbunătățesc rezultatele educaționale.

Leadership Distribuit

Leadershipul distribuit implică împărțirea responsabilităților de leadership între diferiți actori. Această abordare împuternicește profesorii, personalul și elevii să preia roluri de leadership, favorizând un sentiment de proprietate și responsabilitate. Leadershipul distribuit încurajează colaborarea, inovația și perspective diverse, conducând la procese decizionale mai eficiente și incluzive.

Dezvoltarea Profesională

Dezvoltarea profesională continuă este crucială pentru menținerea unui sistem de management educațional eficient. Oferirea de oportunități pentru personal de a-și îmbunătăți abilitățile și cunoștințele asigură un nivel crescut de competență și motivație. Programele de dezvoltare profesională pot include ateliere, conferințe, cursuri online și mentorat între colegi. Investind în dezvoltarea personalului, instituțiile de învățământ pot îmbunătăți calitatea predării și rezultatele elevilor.

Impactul asupra Rezultatelor Educaționale

Îmbunătățirea Performanței Elevilor

Managementul educațional modern și eficient are un impact direct asupra performanței elevilor. Planificarea strategică, luarea deciziilor bazate pe date și integrarea tehnologiei creează un mediu de învățare favorabil. Elevii beneficiază de experiențe de învățare personalizate, suport oportun și acces la resurse educaționale de înaltă calitate. Ca rezultat, aceștia sunt mai probabil să obțină performanțe și să dezvolte abilități esențiale pentru carierele lor viitoare.

Îmbunătățirea Reputației Instituționale

Instituțiile de învățământ care adoptă practici de management modern sunt mai probabil să obțină evaluări de acreditare mai ridicate și recunoaștere. Acest lucru le îmbunătățește reputația, atrăgând mai mulți elevi, personal și finanțare. O reputație puternică favorizează, de asemenea, parteneriatele cu alte instituții educaționale, afaceri și comunități, îmbogățind și mai mult experiența educațională.

Creșterea Eficienței și Optimizarea Resurselor

Practicile eficiente de management asigură utilizarea efectivă a resurselor, reducând risipa și îmbunătățind eficiența operațională. Aceasta include optimizarea volumului de muncă al personalului, simplificarea proceselor administrative și luarea de decizii informate privind alocarea resurselor. Managementul eficient al resurselor permite instituțiilor să investească mai mult în programe educaționale, infrastructură și servicii de suport pentru elevi.

Managementul educațional modern și eficient este esențial pentru succesul instituțiilor de învățământ în mediul dinamic de astăzi. Prin adoptarea planificării strategice, luării deciziilor bazate pe date și avansurilor tehnologice, liderii educaționali pot crea un mediu de învățare prosper. Leadershipul eficient și dezvoltarea profesională continuă îmbunătățesc și mai mult capacitatea instituției de a satisface nevoile elevilor și ale societății. În cele din urmă, managementul educațional modern duce la îmbunătățirea performanței elevilor, creșterea reputației instituționale și optimizarea utilizării resurselor.

Bibliografie

1. Avolio, B. J. & Yammarino, F. J. (2013), *Transformational and Charismatic Leadership: The Road Ahead*, Emerald Group Publishing.
2. Fullan, M. (2001), *Leading in a Culture of Change*, Jossey-Bass.
3. Marzano, R. J., Waters, T. & McNulty, B. A. (2005), *School Leadership That Works: From Research to Results*, ASCD.
4. Pappas, C. (2015), *Top Learning Management Systems. eLearning Industry*. Retrieved from <https://elearningindustry.com/top-learning-management-systems>
5. West, M., Jackson, D., Harris, A. & Hopkins, D. (2000), *Leadership for School Improvement*, Routledge.

Profesor: Pieptea Gabriela

Specificul disciplinei Interpretare instrumentală în cadrul Palatelor / Cluburilor copiilor și elevilor din învățământul extrașcolar

Disciplina de specialitate ***Interpretare instrumentală*** (*pian, instrumente cu corzi, instrumente de suflat, instrumente populare etc.*) ocupă un rol important printre disciplinele extrașcolare. Studiarea instrumentului muzical de către elevi este importantă pentru valorificarea potențialului muzical-artistic, dezvoltarea individuală a capacităților și formarea culturii muzicale a elevului.

Această disciplină ajută la dezvoltarea capacităților de asimilare a unui repertoriu muzical-interpretativ vast și a conținuturilor curriculare propuse, contribuie atât la dezvoltarea gustului estetic, cât și la capacitatea de apreciere valorică a creațiilor muzicale studiate și interpretate. Muzica este o parte din viața noastră, iar pentru copil are un rol foarte important. De aceea, trebuie să fim foarte atenți la genul de muzică cu care îi familiarizăm pe copii.

Disciplina ***Interpretare instrumentală*** se bazează pe legătura dintre limbajul caracteristic al muzicii și corelarea dintre diferitele stiluri și perioade în genuri muzicale diverse, apelându-se la lucrări din repertoriul național și universal. Conținutul disciplinei se bazează pe alegerea repertoriului muzical pentru interpretare solo și acompaniament.

Specificul disciplinei pian presupune organizarea studiului individual, oferirea consultațiilor individuale, proiectarea activităților extrașcolare a elevilor ce studiază instrumentul muzical în afara orelor de curs.

Conținutul disciplinei Pian este realizat în baza repertoriului ales conform cerințelor generale și specifice al studiului muzical-interpretativ iar repertoriul este ales în funcție de vârstă, an de studiu, personalitate, grad de dificultate/complexitate

Tetelea Margareta și Gupalov Elena¹ clasifică competențele și subcompetențele specifice disciplinei ***Interpretare instrumentală*** astfel:

¹<http://atelim.com/pian-curriculum-disciplinar-pentru-nvmntul-muzical-artistic.html> , accesat la data de 10.03.2018

COMPETENȚE:

- Demonstrarea deprinderilor de lucru de sine stătător asupra creației.
- Relevarea conținutului imagistic al lucrării și pătrunderea în particularitățile de formă a acesteia.
- Demonstrarea potențialului tehnic bazat pe abilitatea de interpretare a gamelor, exercițiilor și studiilor pentru însușirea calitativă a repertoriului de virtuositate.
- Cunoașterea particularităților de interpretare a formei de sonată (allegro de sonată) și capacitatea de percepere a construcțiilor muzicale ample.
- Interpretarea creațiilor de factură polifonică, bazate pe dezvoltarea auzului polifonic și a gândirii polifonice.
- Deținerea unei pedalizări corecte, coordonarea ei cu auzul, frazarea, caracterul și stilul lucrării.
- Abilitatea de intonare corectă și inteligentă a melodiei.
- Cunoașterea particularităților stilistice de interpretare a repertoriului clasic și autohton.
- Interpretarea în ansamblu, acompanierea creațiilor vocale și instrumentale, demonstrarea abilității de a crea imaginea artistică în ansamblu.
- Interpretarea *a prima vista*, ce demonstrează deprinderile de studiere independentă și creativă a creației muzicale.

SUBCOMPETENȚE:

Cunoștințe:

- cunoașterea părților componente ale formei muzicale: frază, propoziție, perioadă, parte, mișcare, compartimente;
- cunoașterea noțiunilor de gen, stil, curent muzical;
- cunoașterea noțiunilor de sintaxă muzicală, limbaj muzical;
- cunoașterea terminologiei de descriere a caracterului creației muzicale.

Capacități:

- interacțiunea emoțională și virtuositatea în interpretarea creației muzicale;
- dezvăluirea gândirii muzical-interpretative;
- perceperea emoțională și adecvată a creației interpretate;
- analiza mesajului muzical al lucrării interpretate.

Atitudini:

- demonstrarea gustului estetic propriu, bazat pe experiența artistic-spirituală;

- manifestarea interesului activ pentru cunoașterea muzicii prin descoperirea proprie;
- demonstrarea interesului pentru activitatea muzical-artistică;
- manifestarea motivației și a voinței în creația artistică.

Din păcate, până acum, nu s-a realizat o didactică propriu-zisă specifică educației muzicale extracurriculare; probabil aceasta este unul din motivele pentru care educația muzicală specializată din cadrul palatelor copiilor și cluburilor extrașcolare nu s-a făcut remarcată la fel de mult ca și celelalte discipline.

Este bine de știut faptul că, la orice nivel de performanță s-ar ajunge, educația muzicală are ca finalitate atât educarea, formarea și dezvoltarea aptitudinilor artistice pentru a face performanță în domeniul artistic, cât și formarea elevului pentru a asculta, a simți sau percepe un mesaj muzical, contribuind în acest fel la dezvoltarea armonioasă a personalității sale. Pentru a obține performanță în educația muzicală specializată, cadrul didactic trebuie să adopte strategii de lucru potrivite, este important modul în care interacționează cu elevii, dând dovadă de creativitate, fantezie și spirit de cooperare, cu atât mai mult cu cât lecția se desfășoară individual.

Uneori, metodele utilizate de către profesor nu scot la suprafață întregul potențial al elevului. Se pot pierde extraordinar de talentați, locul acestora fiind luat de elevi conștiințioși, dar nu scripitori.

„Metodica reprezintă ansamblul de instrumente didactice - metode, procedee, modalități, exerciții, tehnici de lucru, mijloace de învățare - prin care profesorul reușește să predea, iar elevul să asimileze, să prelucreze informația, cunoștințele, și să poată transfera în societate ceea ce a învățat, redând, de cele mai multe ori, în stil personal, propriu, creator și original. Conceptul de metodă se traduce prin *cale*, *drumul* care duce spre aflarea adevărului și provine din grecescul *metha* (către, spre) și *hodos* (drum, cale).”²

Procesul de învățare este un set de acțiuni strâns legate și dependente una față de cealaltă pentru atingerea obiectivelor generale.

Direcția fiecărei metode este evidențiată de câțiva factori:

a. Punctul de pornire - are în vedere obiectivele la care doresc să ajung, ceea ce vreau să realizez, dar și anticiparea rezultatelor finale. Orice profesor, atunci când alege o metodă/strategie, se întreabă (sau cel puțin ar trebui):

- care este punctul de plecare?
- ce trebuie să realizez?
- cum fac acest lucru?
- unde trebuie să ajung?

² Lucia Crînela Gorgăneanu-Meteșan, *Didactica educației muzicale specializate*, Ed. Muzicală, București, 2011, pg.19

- ce metodă aleg în funcție de personalitatea copilului, pentru a ajunge la rezultatele dorite?

b. Ținta propusă

- unde trebuie să se ajungă elevul ?

c. Tema acțiunii

- cum elaborez procesul de învățare?

- care sunt cele mai eficiente informații?

Un rol important pentru cadrul didactic în alegerea metodei de predare îl are cunoașterea funcțiilor metodelor, funcții care ajută la o mai bună organizare și sistematizare a cunoștințelor de predare-învățare. Cunoscând aceste funcții, specificul și particularitățile acestora, profesorului îi vine mai ușor să le selecteze și să le aplice, ținând seama atât de obiectivele de atins sau de competențele de realizat, cât și de corelarea acestora cu particularitățile și specificul fiecărui elev în parte, viitor muzician/ interpret.

Proiectarea, elaborarea și conducerea unui act didactic presupune mai multe etape:

- a. identificarea elementelor determinante în conceperea unei lecții
- b. respectarea operațiilor proiectării
- c. stabilirea nivelurilor proiectării
- d. evidențierea categoriilor, etapelor și atributelor lecției/ activității.

Repertoriul ales este evaluat în urma diferitelor forme de evaluare curente și finale: concursuri de interpretare instrumentală, audiii de clasă, spectacole.

Lecția este forma de bază a învățării în procesul de predare-învățare, acesta desfășurându-se în cadrul organizat al orelor.

Pentru a dezvolta și transforma un elev într-un profesionist, lecția trebuie să fie una de calitate, fiind alcătuită pe baza unor conținuturi și programe școlare adecvate. Iar profesorul, prin vocația și talentul său pedagogic, poate realiza acest lucru.

În Palatele și Cluburile copiilor se desfășoară activități instructiv-educative specifice, prin care se aprofundează și se completează cunoștințe, se dezvoltă aptitudini potrivit vocației și opțiunii copiilor, se organizează petrecerea timpului liber prin programe educative monitorizate de specialiști. Activitățile din Palatele și Cluburile copiilor se desfășoară atât pe durata anului școlar, cât și în vacanțele școlare. Toate activitățile sunt structurate pe grupe. Aceste grupe pot fi de inițiere, de avansați și de performanță, iar activitățile se desfășoară timp de cel puțin o oră săptămânal. În prezent, copiii care frecventează cercul de pian din cadrul Palatului Copiilor și Elevilor Ilfov, au vârste cuprinse între 5 și 14 ani. Ei vin atât din localitatea Buftea, cât și din localități învecinate și sunt de diferite etnii și categorii sociale. Fiecare grupă își desfășoară activitatea în baza unui proiect de activitate cu o structură bine definită. Aceasta include oferta educațională a activității, documente

curriculare aprobate la nivelul instituției, modalități de monitorizare a ofertei educaționale și a performanțelor educaționale și, nu în ultimul rând, un proiect de buget pe termen mediu și lung în vederea realizării unei activități didactice performante. S-a constatat că foarte solicitate sunt cercurile de muzică vocală și instrumentală, cercurile de teatru, cercurile de dans modern, clasic și popular, cercurile de artă plastică, de arte marțiale, de rugby, de crearea confecțiilor, și cercurile de protecția mediului. Programa acestor cercuri încearcă, pe cât posibil, să nu se suprapună cu programa școlară, evitându-se paralelismul. Dascălii trebuie să încurajeze copiii spre a se înscrie în aceste cercuri deoarece participarea la cât mai multe concursuri, spectacole, festivaluri, audiții, competiții și jocuri, îi ajută să se dezvolte atât fizic, cât și intelectual, acestea fiind și metodele prin care copii sunt evaluați. Atunci când copilul vede că în urma efortului depus obține rezultatele dorite, îi crește nivelul de entuziasm și în acest fel *este motivat* pentru depunerea unui efort din ce în ce mai mare pentru a învăța, iar atitudinea lui față de lecția de pian va fi una pozitivă. Profesorul trebuie să își cunoască elevii și să știe ce anume îi determină și îi motivează să învețe.

Copiii înscriși la cercul de muzică vocal-instrumentală participă anual la diferite concursuri/festivaluri județene, regionale, naționale și internaționale în diferite zone ale țării. Voi da exemplu câteva manifestări artistice de pe semestrul al II-lea al anului școlar 2017-2018:

- Concursul Regional Ciprian Porumbescu editia a IV-a – Crevedia (31.03.2018)
- Festivalul National pentru pian “Star de cinci stele” ed. a VI-a – București (14.04.2018)
- Concursul National de interpretare pentru pian “Cei mai mici pianisti” ed. a XII-a – București (12.05.2018)
 - Concursul National de interpretare pentru pian ”Iulia Hasdeu” – Câmpina (13.05.2018)
 - Concursul National de interpretare pentru pian “Art Brasov Estival” ed. a XIII-a – Brașov (08-09.06.2018)
 - Concursul National de muzica intrumentala “Marele premiu” ed. a XXIII-a – București (15.06.2018)

Fiind primii cu care intră în contact, părinții – de cele mai multe ori- sunt un model pentru copiii lor. Este foarte important rolul pe care părinții îl au în educația propriilor copiii, ei fiind modelați de mici chiar de către aceștia.

Cei ”șapte ani de acasă” sunt cei mai importanți ani, deoarece copilul învață în această perioadă toate criteriile și principiile după care se vor orienta în viață. Părinții au în primul rând datoria morală de a se implica în educația copiilor și au responsabilitatea de a le oferi o creștere și o dezvoltare armonioasă. Diferența dintre un copil care va ști să se descurce singur și unul care nu va fi capabil să facă acest lucru, este dată de educația primită în familie.

Este important ca părinții să fie prezenți în toate activitățile pe care copiii le desfășoară, iar pentru asta părintele trebuie să fie într-o legătură strânsă cu profesorul. Comunicarea între părinte și profesor trebuie să fie constantă, aceasta trebuie să se realizeze prin toate mijloacele disponibile și să vizeze atât aspectele negative, dar, mai ales, aspectele pozitive.

Relația pe care o am cu părinții elevilor mei este una eficientă și corectă, în care există modestie și diplomație. Părinții sunt implicați în toate aceste activități extrașcolare, sunt alături de copii la concursuri și vin în sprijinul meu ori de câte ori este necesar.

Relația părinte – elev – profesorește foarte importantă deoarece reprezintă baza pe care este construită evoluția copilului.

GRANIȚA DINTRE TRADIȚIONAL ȘI DIGITALIZARE DIN PUNCTUL DE VEDERE AL EDUCAȚIEI

Întocmit de Prof. Pinghireac Simina-Elena

Disciplina: Limba și literatura română

Școala Gimnazială Nr.1 Răchiți, loc. Răchiți, jud. Botoșani

„Dacă aș vrea să reduc toată psihopedagogia la un singur principiu, eu spun: ceea ce influențează mai mult învățarea sunt cunoștințele pe care le posedă la plecare. Asigurați-vă de ceea ce el știe și instruiți-l în consecință! (R. Ausubel , 1981)

Evaluarea reprezintă actul didactic complex, integrat procesului de învățământ, ce urmărește măsurarea cantității cunoștințelor dobândite, valoarea, performanțele și eficiența acestora la un moment dat, oferind soluții de perfecționare a actului didactic.

Etapele evaluării :

Structura procesului de evaluare, analizat în viziune sistemică cuprinde următoarele *trei etape: verificarea, măsurarea și notarea.*

1.Verificarea presupune colectarea de informații referitoare la nivelul performanțelor școlare ale evaluaiilor, respectiv la cunoștințele, abilitățile, capacitățile, competențele, comportamentele și atitudinile acestora, prin aplicarea unui ansamblu de strategii, metode, tehnici, procedee și instrumente.

2.Măsurarea reprezintă acțiunea de interpretare și aprecierea performanțelor evaluaiilor prin raportarea lor la indicatori de performanță, la sisteme de referință, la standarde de performanță, la sisteme de criterii de evaluare. În general, evaluarea se referă la acordarea unei semnificații cantitative caracteristicilor calitative, măsurarea, în calitate de componentă a evaluării se referă la acordarea unor semnificații.

3. Notarea sau decizia de ameliorare, presupune precizarea și mai exactă, rafinarea semnificației atribuite prin măsurare, grație emiterii unor judecăți de valoare asupra rezultatelor și adoptării deciziei. În actul evaluativ decizia este luată ca urmare a asocierii rezultatelor cu scări de notare și acordării de note sau calificative școlare. Notarea reprezintă acțiunea cadrului didactic de apreciere prin note școlare a progresului școlar realizat de elevi, respectiv cuantificarea nivelului lor de cunoștințe, abilități, capacități, atitudini, aptitudini, etc.

În mare parte, pentru **mediul on-line** se folosesc următoarele *instrumente de e-learning* și de comunicare: **Skype, Google Classroom, Zoom**, platformele: **Kinderpedia, G Suite, Microsoft Team, Moodle, etc.**

Cele mai des întâlnite forme de evaluare sunt: evaluarea **inițială, continuă și finală.**

În mare parte în literatura de specialitate *formele de evaluare* sunt structurate în:

a) metode tradiționale: probe orale, probe scrise, probe practice;

b) metode complementare (moderne): observarea sistematică a comportamentului, referatul/eseul, proiectul, portofoliul, autoevaluarea.

Probele orale sunt cele mai utilizate metode de evaluare. Acestea oferă o interacționare directă între profesor și copil. Sunt flexibile și pot alterna întrebările în funcție de calitatea răspunsurilor. Probele orale oferă copilului posibilitatea de a formula răspunsurile libere, fără a le structura; poate să-și justifice răspunsul. Pentru *probele orale* putem folosi fără nici o problemă comunicarea video-audio unu la unu, sau pur și simplu camerele web în grupurile de Skype sau Zoom, în care evaluatul să poată expune răspunsul la o întrebare sau o lecție învățată.

După părerea mea *probele scrise* ies din discuție pentru instrumentele on-line. Inclusiv partea de teze scrise nu mai este aplicabilă. *Probele practice* se mai aplică în mod eficient, dar doar dacă au aplicabilitate în mediul electronic, la disciplina respectivă.

Pentru *referate și proiecte* putem folosi instrumente de management al conținutului pentru încărcarea acestora și evaluarea ulterioară de către profesor. Sau putem folosi clasicul e-mail pentru transmiterea spre evaluare a acestora. Dacă vorbim despre proiecte aplicate (modele, schițe, etc.) elevul poate filma prezentarea acestora și o poate posta on-line de asemenea.

Instrumentele de evaluare on-line ne pun la dispoziție o gamă largă de posibilități de evaluare, uneori tehnica fiind mult mai pregătită decât credem noi. On-line-ul pune la dispoziția evaluatorilor un set de standarde și specificații dedicate instruirii asistate de calculator: **SCORM**.

Portofoliul este o metodă de evaluare care înmagazinează date despre progresul copilului, poate fi considerat ca o „carte de vizită” a elevului. Tipuri de portofolii:

- *portofoliu de prezentare sau introductiv* (cuprinde o selecție a celor mai importante lucrări);
- *portofoliu de progres sau de lucru* (conține toate elementele desfășurate pe parcursul activității);
- *portofoliul de evaluare* (cuprinde: obiective, strategii, instrumente de evaluare, tabele de rezultate, etc.)

Portofoliul poate cuprinde: o listă cu comportamente așteptate; observații asupra evoluției copilului; lucrări ale acestuia; poze cu sarcini/activități pe care acesta le-a dus la bun sfârșit pe parcursul anului școlar, rezultate ale activităților extracurriculare (diplome la diverse concursuri); În concluzie, portofoliul nu este numai o metodă alternativă de evaluare a copilului ci, poate fi reprezentativ pentru crearea unei imagini pozitive asupra unor grupuri de elevi .

Printre *metodele și procedeele interactive de fixare și evaluare* a cunoștințelor utilizate, se înscriu următoarele: **scaunul autorului, piramida, ghicitorile, tehnica fotolimbajului, ciorchinele, posterul, blazonul, Diagrama Venn, Examinarea povestirii, Jurnalul grafic, Harta conceptuală / cognitivă, Tehnica florii de nufăr, metoda colțurilor, tehnica analitico-sintetică, cubul, turnirul întrebărilor, cvintetul, jurnalul grupei** (Consider că ar trebui să lucreze elevii prin intermediul calculatorului/telefonului și apoi să-și prezinte jurnalul ca fiind o echipă bine întemeiată, totuși de la „distanță”, în mediul on-line) .

După Ausubel „evaluarea merită un loc important în învățământ, din care face parte integrantă. Ea are întotdeauna un raport direct sau indirect cu progresul, în extensie și în calitate, al învățării, ” astfel evaluarea este prioritară în cadrul procesului de învățământ din țara noastră, fiind considerată o sursă a soluțiilor de perfecționare a actului didactic.

Bibliografie:

1. Ausubel, P. D., Robinson, R. F.(1981) – „**Pedagogia secolului XX. Învățarea în școală**”, București, EDP.;
2. Chiriac, Maria-, „**Evaluarea- ghid al activității din grădiniță**”- studiu științific Comenius, J., A. (1970) – „ **Didactica Magna**”m București, EDP;
3. Cucuș, Constantin – „**Pedagogie**” ediția a II a revizuită și adăugită, - Iași, Polirom, 2006;
4. Cucuș, C., „**Teoria și metodologia predării**”, Editura Polirom, Iași, 2010, ISBN: 978-973-46-0936-9
5. Florea, N.M., „**Valorificarea evaluărilor privind rezultatele școlare pentru ameliorarea procesului didactic**”, Editura ArsAcademica, March 2010, ISBN: 978-606-8017-47-1, https://www.researchgate.net/publication/230608787_Valorificarea_evaluărilor_privind_rezultatele_scolare_pentru_ameliorarea_procesului_didactic/citations
6. Tănase, M., „**Evaluarea – componentă esențială a procesului instructiv-educativ**”, Brașov, 2011, ISBN 978-973-0-11834-6, <https://tanaseexpert.files.wordpress.com/2011/11/evaluarea-componenta-esentiala-a-procesului-instructiv-educativ1.pdf>

EDUCAȚIA ÎNTRE TRADIȚIONAL ȘI DIGITAL

Prof. Pîrvănescu Mirela, Școala Gimnazială „Leonida Marineanu”, Județ Olt

Educația se află într-o etapă de tranziție, în care tradiționalul și digitalul se împletesc tot mai mult în procesul de învățare al copiilor. Ambele abordări au beneficiile și dezavantajele lor, iar fiecare are rolul său în dezvoltarea copiilor. Tradiționala educație se bazează pe interacțiunea directă între copii și cadre didactice, folosind materiale didactice tradiționale, precum cărți, jocuri și activități practice. Această metodă de învățare promovează socializarea, comunicarea, colaborarea și dezvoltarea abilităților motorii fine.

Educația tradițională are atât beneficii, cât și dezavantaje. Unele beneficii includ:

- Structură clară: Educația tradițională oferă o structură clară și un program bine definit, ceea ce poate ajuta elevii să învețe și să se dezvolte în mod organizat.
- Focus pe discipline academice precum: matematică, științe și literatură, oferind elevilor cunoștințele și abilitățile necesare pentru a reuși în viață.
- Dezvoltarea abilităților de muncă în echipă: în cadrul sistemului tradițional de învățământ, copiii sunt încurajați să lucreze în echipă și să-și dezvolte abilitățile de comunicare și de colaborare.

Pe de altă parte, există și dezavantaje ale educației tradiționale:

- Focusul excesiv pe memorarea informațiilor și pe testarea cunoștințelor teoretice, lăsând puțin loc pentru dezvoltarea abilităților practice și creative ale elevilor.
- Lipsa personalizării, elevii fiind tratați ca o masă uniformă și li se oferă aceleași informații și resurse, fără a lua în considerare nevoile și interesele individuale ale fiecăruia.
- Lipsa adaptabilității: Educația tradițională este adesea rigidă și inflexibilă, ceea ce poate împiedica adaptarea curriculumului școlar la schimbările din societate.

Educația digitală aduce în clasă noi tehnologii și resurse online, care pot îmbogăți și diversifica procesul de învățare. Copiii pot folosi tablete sau calculatorul pentru a accesa aplicații

educative, jocuri interactive și materiale multimedia, care să îi ajute să își dezvolte creativitatea, gândirea critică și abilitățile digitale.

Beneficiile educației digitale includ:

- Dezvoltarea abilităților tehnologice- copiii pot învăța cum să folosească diferite dispozitive și să navigheze pe internet.
- Stimularea creativității- aplicațiile și jocurile digitale pot să îi ajute pe copii să- și exprime creativitatea și să-și dezvolte imaginația.
- Îmbunătățirea abilităților cognitive- aplicațiile educative pot ajuta la dezvoltarea abilităților cognitive, cum ar fi gândirea logică și capacitatea de rezolvare a problemelor.
- Personalizarea învățării- educația digitală permite adaptarea conținutului în funcție de nivelul și ritmul de învățare al fiecărui copil.
- Acces la resurse educaționale diversificate- prin intermediul platformelor online, copiii pot avea acces la o varietate de informații și materiale educaționale.

Dezavantajele educației digitale pot include:

- Supraexpunerea la ecrane- utilizarea excesivă având efecte negative asupra ochilor și sănătății generale a copiilor.
- Risc de dependență- copiii pot deveni pot avea dificultăți în a se desprinde de acestea.
- Lipsa interacțiunii sociale- utilizarea excesivă poate duce la reducerea interacțiunii sociale directe și la afectarea abilităților de comunicare în viața reală.
- Calitatea conținutului- nu toate aplicațiile și jocurile digitale destinate copiilor sunt educaționale sau de înaltă calitate, ceea ce poate afecta eficacitatea învățării.
- Riscuri de securitate- navigarea pe internet și folosirea aplicațiilor digitale pot prezenta riscuri de securitate și de expunere la conținut inadecvat pentru copii.

Educația digitală poate aduce numeroase beneficii, dar este important ca părinții și cadrele didactice să monitorizeze și să gestioneze cu atenție utilizarea dispozitivelor digitale pentru a

evita eventualele efecte negative și riscuri asociate. Combinația dintre tradițional și digital poate fi benefică pentru copii, oferindu-le o gamă largă de experiențe de învățare și stimulându-le diverse abilități. Un exemplu de combinație între tradițional și digital ar putea fi integrarea jocurilor și activităților interactive în procesul de învățare. Se pot folosi atât cărți de povești tradiționale, cât și aplicații interactive pentru copii pentru a dezvolta abilități de citire și alfabetizare. Copiii ar putea asculta o poveste tradițională în timp ce urmăresc ilustrațiile pe o tabletă sau un laptop, iar apoi ar putea să completeze activități interactive legate de poveste pentru a-și testa înțelegerea și memorarea informațiilor.

În concluzie, atât educația tradițională, cât și cea digitală au rolul lor în dezvoltarea armonioasă a copiilor. Important este ca să se găsească un echilibru între cele două metode pentru a oferi copiilor o experiență educativă completă și diversificată.

Bibliografie:

- Teșu, Ioan, Educația de la tradițional la digital, Editura Sophia, 2023;
- Gereă, Georgiana, Tehnici de învățare. Un ghid complet în domeniul învățării eficiente, Editura Curtea Veche, 2021
- www.didactic.ro

EDUCAȚIA ȘI PROBLEMELE LUMII CONTEMPORANE

Profesor învățământ preșcolar Pîtiu Georgeta

Grădinița Step By Step cu PP și PN Rază de Soare

„Omul nu poate deveni om decât prin educație”- spunea Kant, prin urmare omul nu se naște om: „, tot ceea ce constituie umanitate: limbajul și gândirea, sentimentele, arta, morala – nimic nu trece în organismul noului născut”- fără educație.

Menirea educației este aceea „, de a înălța pe culmi mai nobile de viață omul, comunitatea etnică și umanitatea, prin cultivarea valorilor spiritului”.

Educația este unul dintre fenomenele care a apărut o dată cu societatea umană, suferind pe parcursul evoluției sale, modificări esențiale. De la acțiunea empirică de pregătire a tinerei generații pentru viața socială educația a parcurs un drum lung devenind o adevărată știință cu statut propriu. Epoca actuală a informatizării, a călătoriilor interplanetare, a interdependențelor culturale, economice sau de altă natură, pune probleme cu care omenirea nu s-a confruntat niciodată în istoria sa. Obiectivată în cele trei ipostaze (formală, nonformală și informală), educația este chemată să formeze personalități ușor adaptabile la nou, creative și responsabile.

Realitatea contemporană demonstrează că rolul școlii nu numai că nu s-a diminuat, ci a devenit tot mai complex. Ideile libertății și descătușării, umanismului și creativității în educație ne îndeamnă să distrugem zidul de nepătruns al gândirii materialiste care ani în șir a creat stereotipii eronate. În actualul context, avem nevoie de o educație dinamică, formativă, centrată pe valorile autentice. În societatea actuală, caracterizată prin, mobilitate economică, politică și culturală, noua ordine educațională nu se concepe fără avangarda mișcării pedagogice teoretice și a praxis-ului educațional. Specialiștii sunt de acord cu patru teze pe care trebuie să se bazeze acțiunea constructivă:

- educația este azi în centrul preocupării tuturor popoarelor;
- învățământul trebuie să fie considerat în orice societate, ca un ansamblu omogen, care să reflecte nevoile societății și mijloacele de care dispune pentru satisfacerea lor;
- criza existentă se manifestă pe două planuri: decalajul existent între aspirațiile indivizilor și nevoile societății, pe de o parte, și capacitățile sistemului de învățământ, pe de alta parte, și prăpastia existentă între țările în curs de dezvoltare și cele industrializate.

Marile probleme cu care se confruntă omenirea cer o rezolvare urgentă, prin folosirea celor mai eficiente mijloace și forme de educație. Se consideră că abandonarea valorilor tradiționale ale educației, lipsa unui sistem axiologic de educație prin valori și pentru valori și criza de conștiință morală și spirituală a adus școala și educația în fața imperativelor lumii contemporane.

Pe ansamblu, problematica lumii contemporane prezintă:

- caracter universal, în sensul că nici o țară de pe glob și nici o regiune nu se poate plasa în afara acestei problematice;
- caracterul global, în sensul că ea afectează toate sectoarele vieții sociale, constituind o sursă de probleme deschise și, în unele cazuri, de dificultăți atât pentru sfera vieții materiale, cât și pentru cea a vieții spirituale;
- evoluție rapidă și greu previzibilă, în sensul că oamenii se văd puși în fața unor situații complexe pentru care nu sunt pregătiți, pentru abordarea cărora nu au metode sau soluții adecvate;
- caracterul pluridisciplinar, adică cu conexiuni puternice și numeroase în fața acestor demersuri epistemologice; oamenii, tentați să folosească demersuri unidisciplinare și nu pluridisciplinare, se văd dezorientați;
- caracter prioritar și presant, în sensul că presiunile exercitate asupra comunității mondiale și a fiecărei comunități naționale sunt puternice, de neeludat, cerând răspunsuri prompte, ingeniozitate și deseori eforturi financiare importante.

Viitorul educației constituie o prioritate a comunității mondiale; națiunile au nu numai dreptul, dar și datoria de a se sprijini reciproc pentru că prin educație, cultură și știință să ajungă la pace, progres și prosperitate și nu la haos, la dezumanizare, la disperarea provocată de un mediu în continuă degradare.

Se afirmă pe bună dreptate, că unul dintre elementele definiții ale societății contemporane este schimbarea.

În vederea facilitării adaptării la schimbare, ideal este ca educația să asimileze direcția, conținutul și ritmul dezvoltării sociale, să-și prefigureze conținutul în funcție de exigențele societății viitoare, să pregătească omul pentru a se adapta la schimbare, prevenindu-se sau limitându-se stresul schimbării.

Prin urmare, modul de dezvoltare a lumii contemporane este legat, în mare măsură, de modul în care educația poate să satisfacă cerințele acestei dezvoltări.

Răspunsurile educației se situează pe două mari planuri: unul al lărgirii ariei și conținuturilor educației și altul constituit din inovațiile în conceperea și efectuarea proceselor educative. În primul caz se impune o elaborare riguroasă a educațiilor, iar în al doilea caz se impune problema regândirii procesului de educație, în privința orientării, dimensionării, instrumentalizării elementelor de conținut, în vederea integrării tinerei generații în viața socială prin intermediul profesiei.

Conținuturile, finalitățile și obiectivele noilor educații propun un demers prin care educația încearcă să răspundă exigențelor lumii contemporane și să producă o schimbare a actului educativ în favoarea educației bazată pe învățare inovatoare și adaptabilă.

Modurile de a grupa sau prezenta noile tipuri de conținut variază, dar obiectivele lor sunt aceleași. Școala contemporană nu mai poate ocoli această problematică interdisciplinară care este a tuturor profesiunilor și a tuturor cetățenilor capabili să-și îndeplinească rolurile sociale, etice și politice care le revin.

În ciuda situației paradoxale în care se găsește, în pofida obstacolelor cu care se confruntă, educația este invitată să pregătească într-o manieră activă, mai constructivă și dinamică, generația viitoare.

BIBLIOGRAFIE:

Tomsa, Ghe., 2005, *Psihopedagogie preșcolară și școlară*, Ministerul Educației și Cercetării, București.

Cucoș, C., 1998, *Psihopedagogie*, Editura Polirom, Iași.

Joița, E., 2003, *Pedagogie și elemente de psihologie școlară*, Editura Arves, Craiova.

ÎNTRE CARTEA CLASICĂ ȘI CARTEA ELECTRONICĂ

Prof. Elena Plic, Școala Gimnazială nr. 81, sector 3, București

Într-o societate dominată, în ultimele decenii, de mijloace electronice care tind să devină din ce în ce mai sofisticate, lectura rămâne pe un loc secundar. Principalul motiv invocat este lipsa timpului liber, care există, totuși, atunci când e vorba de televizor, computer sau navigarea pe internet. Educația permanentă urmărește formarea și perfecționarea personalității omului pe parcursul întregii vieții, iar cărțile tipărite, deși rămân baza acesteia, nu mai constituie singurul instrument folosit. Totuși, lectura rămâne principala activitate educativă, care este cultivată de la începutul vieții elevului.

Istoria lecturii a înregistrat, din antichitate până în prezent, o evoluție spectaculoasă. Apariția computerului și, implicit, a lecturii electronice, sunt momente importante în evoluția lecturii. Cititorul contemporan beneficiază de un suport de lectură variat: cartea tipărită și cea în format electronic, aflate într-o competiție din care nu se știe cine va ieși învingător.

Cartea clasică, tipărită, oferă posibilitatea cititorului de a face adnotări, de a-și nota gânduri, reflecții de moment, explicații de orice fel, utile la reluarea lecturii sau pentru înțelegerea textului sau de a marca pasajele preferate, pentru a le găsi cu ușurință mai târziu.

La o primă vedere, cartea tipărită își păstrează sau ar trebui să își păstreze întâietatea. Totuși, lecturarea cărților în format electronic pare a fi mai potrivită pentru cititorul zilelor noastre. Aflat în permanentă mișcare, contra cronometru, cititorul contemporan găsește tot mai greu răgaz pentru frecventarea bibliotecilor sau a librăriilor. În schimb, îi sunt mai la îndemână bibliotecile sau chiar librăriile virtuale. Internetul devine astfel un consistent suport de lectură, dar și mijloc de distribuire a cărților.

O formă specială de textualitate electronică este hyper-textul sau textul compus prin accesarea rețelei de noduri sau ramificații între documentele web de nevigare pe internet. Un astfel de text, bifurcat, arborescent, oferă cititorului libertate nelimitată în derularea lecturii, acesta putând să aleagă traseul dorit printre documente, în funcție de link-urile care îi stârnesc interesul. Această libertate prezintă, însă, pe de o parte, riscul discontinuității sau pierderii coerenței textului, iar pe de altă parte, cel al frustrării cititorului pus în incapacitatea de a acoperi toate variantele de lectură.

Pentru elevii din zilele noastre, conceptul de învățare asistată de calculator este o componentă uzuală și necesară în procesul de predare-învățare. E-book este forma prescurtată pentru electronic book, carte electronică în limba română. Cartea electronică a fost concepută pentru a putea fi citită pe diverse suporturi electronice, de la computere sau laptopuri, până la tablete sau telefoane mobile. Cărțile electronice sunt disponibile aproape în orice domeniu, având, prin urmare, un public numeros. Ele au avantajul că sunt portabile, cititorul putând avea astfel cu el o întreagă bibliotecă. Cărțile electronice au avantajul de a fi disponibile pentru un număr infinit de cititori, poate fi citită ușor și poate avea o prezentare grafică net superioară tiparului clasic. Ele pot fi multiplicat mai ușor, pot fi stocate într-un spațiu infinit mai mic și sunt mai ușor de obținut. Foarte multe din aceste cărți pot fi descărcate în doar câteva minute de pe internet, folosindu-se diverse motoare de căutare, costurile fiind nule sau, de regulă, mult mai mici decât cele ale cărților pe suport de hârtie, care necesită cheltuieli de tipărire. Există, de asemenea, posibilitatea ca, plătind câteva cărți electronice, să se obțină acces electronic gratuit la multe alte cărți.

Cartea virtuală poate fi folosită în orele obișnuite sau în activitățile extrașcolare, având roluri de informare, dezvoltare a unor capacități și aptitudini, achiziționare de cunoștințe noi, exersare sau evaluare. Folosirea cărților virtuale permite învățarea prin descoperire dirijată și programată, procesul de învățare fiind unul centrat pe elevi. De asemenea, cărțile digitale contribuie la crearea unor situații

de învățare și permit ieșirea din rutină, iar introducerea manualelor electronice este un prim pas în generalizarea cărții electronice. Marele avantaj al cărților virtuale este că pot valorifica deplin sarcinile de lucru, ca modalități concrete de a atinge obiectivele de învățare prin descoperire, exersare, reflecție. Lecțiile dintr-un manual digital nu sunt simple pdf-uri transpuse pe ecran, ci sunt însoțite de secvențe audio, video, animații, simulări, activități în laboratoare reale sau virtuale, iar într-un e-portofoliu pot fi salvate toate temele și încercările elevilor. Astfel, lecțiile capătă sunet și culoare, simulările provoacă imaginația, iar temele devin adevărate provocări pentru elevi. Cu toate acestea, mai mulți specialiști în educație consideră că, în mediul școlar timpuriu, cărțile tradiționale, pe suportul clasic, de hârtie, sunt mai potrivite, pentru că oferă copilului un suport real, concret, care permite stimularea tuturor simțurilor și care nu se oprește doar la văz. Mirosul folii de hârtie, al cernelii, atingerea texturii cărții oferă o mai bună cunoaștere și o mai bună stimulare neuro-senzorială decât cartea virtuală, care solicită în primul rând vizualul.

Cărțile virtuale nu pot fi un substituent definitiv al cărții clasice și al lecturii. Trebuie găsit însă un echilibru între utilizarea acestora ținând cont și de faptul că un copil nu poate lua cu el o carte virtuală într-un mediu lipsit de tehnologie, cartea virtuală fiind, prin excelență, cartea epocii moderne. De multe ori, însă, informațiile aflate cu ajutorul internetului pot să nu fie reale sau exacte, iar uneori sunt atât de sintetizate încât devin inutilizabile pentru cei care doresc să afle o informație corectă. Dacă cei care au cunoștințe solide într-un anumit domeniu nu cad în capcana informațiilor oferite cu generozitate de resursele electronice, tinerii pot fi ușor atrași în astfel de capcane, care pot crea false valori.

Cărțile audio (*audiobooks*) au apărut din nevoia de timp a omului modern. Audiobook-ul îi oferă o alternativă comodă și rapidă de lectură, care se poate desfășura simultan cu alte activități: călătorii, sport etc. Pe de altă parte, acest tip de lectură se pliază perfect pe tiparul comunicațional din societatea contemporană, unde tendința este de a minimaliza comunicarea scrisă. Acest tip de carte devine eficient în procesul instructiv-educativ în măsura în care potențialul ei didactic este pus în valoare. În opțiunea pentru utilizarea audiobook-urilor trebuie să se aibă în vedere raportarea la obiectivele și conținuturile învățării, îmbinarea lor cu diverse metode și procedee didactice, precum și respectarea particularităților de vârstă ale elevilor. Cărțile audio își dovedesc eficacitatea mai ales la orele de limba română și de limbi străine, atât în învățământul primar, cât și în cel gimnazial, deoarece elevii au nevoie de un model de lectură. Audiind în clasă fragmente din operele studiate, elevii pot fi atrași să caute textul tipărit, integral. Pe de altă parte, lectura tradițională poate fi completată de cea audio, oferind o altă receptare a textului. Este indicat ca la clasele primare să se înceapă cu o lectură-model a textului, deoarece elevii au dificultăți de înțelegere a textului, dacă acesta nu este citit cu voce tare de profesor, învățător sau de un elev. Prin intermediul cărților audio, lectura-model se realizează de specialiști, uneori actori, alteleori autorii înșiși, fapt care poate oferi lecției un plus de atractivitate. Este important cine oferă acest model de lectură la vârstele mici, pentru că el va schița profilul cititorului de mâine. Modelul este treptat interiorizat, devine achiziție personală, facilitând trecerea la lectura individuală.

Posibilitatea cadrului didactic de a face o selecție între cărțile audio nu este deloc limitată, datorită ofertei generoase pe piața editorială. Există site-uri specializate de promovare a acestui produs în domeniul educațional, care permit download-uri. În acest sens, menționez *audio.ro*, *CarteaSonora.ro*, *audiobooks.ro*, iar pentru limba engleză sau alte limbi moderne: *audiobooksfree*, *librivox.org*, *loyalbooks.com*, *openculture.com* etc. Sloganurile unora din aceste site-uri sunt notabile pentru expresivitatea lor: *Locul unde cărțile prind viață...*, *Închide ochii și vezi! Ascultă-ți cărțile*.

Este binecunoscută afirmația profesorului canadian, specialist în comunicare, Marshal McLuhan, „mediul este mesajul”. Explorând implicațiile unor tehnologii, precum radioul și televiziunea, telefonul și telegraful, jocurile etc., toate modalitățile de comunicare cu impact asupra ordinii sociale, McLuhan ne provoacă să plonjăm în ceea ce el numește „procesul creativ de cunoaștere”. McLuhan prezintă o interpretare radicală a istoriei, având ca actor principal comunicarea

media. Aceasta, ca și forțele ce modelează omul și societatea, este de obicei ignorată. Ignorarea formelor media, tendința noastră de a nu le lua în seamă, este un eșec al „culturii cărții” sau al percepției care este obsedată de conținut, și trebuie să se reinventeze în noul mediu electronic. McLuhan ne invită să ne debarasăm de vechile obiceiuri de gândire și să adoptăm noi criterii pentru percepție și cunoaștere. Indiferent de modalitatea pe care tânăra generație alege să o folosească pentru a citi, de pe format clasic sau electronic, este esențial ca obiceiul lecturii să nu se piardă și să nu se rezume la forme prescurtate sau interpretări ale textelor.

Lectura a fost, este și va rămâne un procedeu actual, o tehnică de învățare care pune în mișcare numeroase mecanisme mentale, un instrument principal, care lărgeste posibilitatea de comunicare între oameni, contribuie la îmbogățirea limbajului, la nuanțarea și dezvoltarea și activizarea exprimării, la însușirea unor structuri comunicative. Lectura poate umple în mod plăcut timpul liber al copiilor, oferindu-le clipe de satisfacție și îndemnând la meditație. Odată format, gustul pentru lectură, fie că aceasta se face de pe un format electronic, fie pe suport de hârtie, se poate transforma într-o adevărată pasiune.

Bibliografie:

1. Cucuș, Constantin, *Informatizarea în educație*, Editura Polirom, Iași, 2006;
2. Manolescu, Ion, *Noțiuni pentru studiul textualității virtuale*, Editura Ars Docendi, București, 2002;
3. https://en.wikipedia.org/wiki/Electronic_literature;
4. <https://www.teachingenglish.org.uk>.

Educația digitală

Prof. PODUMNEACĂ DANIELA

LICEUL TEHNOLOGIC AGROMONTAN „ROMRO CONSTANTINESCU”

VĂLENII DE MUNTE, PRAHOVA

Trăim în era informației, cunoscută și ca era digitală, care este o perioadă din istoria omenirii caracterizată prin trecerea de la producția industrială la informație și computerizare, schimbând semnificativ modul în care oamenii interacționează între ei, dar și cu instituțiile publice și entitățile economice.

Dacă acum câțiva ani ni se părea învățământul la distanță o realitate îndepărtată, acesta a ajuns la stadiul în care progresul care s-a făcut într-un an pe această direcție, ar fi durat cel puțin 10 ani, dacă nu exista contextul actual.

Cu certitudine, faptul că toți au fost luați prin surprindere, în special cadrele didactice, deoarece au trebuit ca în decurs de câteva luni să se adapteze noului sistem de predare, care în mod normal, ar trebui să ia cel puțin un an. Pentru a-i susține și ajuta, multe entități au elaborat cursuri prin care au instruit cadrele didactice în cum să folosească tehnologia pentru a-și structura informația care trebuie predată și pentru a face cursurile cât mai atractive și interactive pentru copii.

Progresele în tehnologia digitală au permis elevilor să aleagă ce, cum și când să învețe. Se străduiesc pentru o învățare personalizată care să se potrivească preferințelor și nevoilor lor individuale. O cultură a învățării independente se dezvoltă puternic atunci când oamenii se îndreaptă să continue să învețe.

Instruirea ar trebui să sprijine în mod direct activitățile pe care angajații le desfășoară în lumea reală și la locul de muncă, mai degrabă decât să se concentreze pe predarea cunoștințelor și a teoriei. Oamenii ar trebui să poată accesa această învățare specială în propriul context, atunci când au nevoie de ea.

Învățarea are loc continuu, într-o varietate de contexte și moduri susținute de tehnologii care permit oricărui elev să acceseze cu ușurință informații interne și externe și să interacționeze în rețele cu experți și colegi. Mixarea metodelor face ca învățarea să fie mai eficientă.

E cert faptul că predarea în mediul online este diferită, dar nu cu un grad înalt de dificultate, informațiile pe care le vei preda rămân la fel, doar că vor trebui selectate metode interactive de predare, deoarece la distanță este mai greu să-i ții focusați pe copii pe o perioadă mai lungă, astfel și interactivitatea va fi la același nivel.

E necesară prezența mai multor activități de predare-învățare cu elevii, să nu fie doar teorie. Teoria ar trebui să ocupe doar 20 de minute din cadrul unei ore de curs. Pentru structurarea informațiilor care urmează să fie predate, recomandăm prezentările PowerPoint. Slide-urile vor cuprinde doar cele mai importante informații, astfel, urmând să se dezvolte împreună subiectul cursului.

De asemenea, prezentările PowerPoint trebuie să fie atractive, dar nu obositoare pentru ochi, astfel, alege o temă de culoare și culori care se pot citi. Mai mult, adaugă imagini și video-uri, dar îți recomandăm ca video-urile să fie scurte, deoarece vei pierde atenția copiilor, fiindcă acestea conțin prea multe informații sau prea multe detalii iar copilul se plictisește.

Mereu este nevoie de o verificare a informațiilor predate. Evaluarea sub formă de chestionare sau quiz-uri sunt metode bune și interactive de evaluare la fiecare sfârșit de oră. Pe internet există o mulțime de platforme care îți permit să evaluezi gradul de cunoștințe rămase în urma informațiilor predate.

Aceste metode oferă un plus foarte mare pentru cadrele didactice, deoarece față de evaluarea tradițională de la fiecare sfârșit de curs, în care se întreba elevii despre ce au discutat azi la oră, respectivele metode oferă posibilitate de a intra mai în detaliu în cunoștințele asimilate pe parcursul orei, precum și posibilitatea de a-și

autoevalua tehnica de predare, deoarece dacă mai majoritatea elevilor au însușit corect informațiile predate, atunci e clar că profesorul face aproximativ tot ce trebuie.

De asemenea, aceste metode permit cadrelor didactice să își dea seama care copii nu au înțeles subiectul și au nevoie de o atenție sporită sau care copii nu au fost atenți la oră și ar trebui de implicat mai mult. Dar, îți recomandăm ca aceste chestionare și quiz-uri să nu fie notate, pentru a nu intimida copilul și pentru a fi perceput ca o activitate educativă.

Proiectul este o metodă complexă de evaluare, de regulă are loc la sfârșitul unui modul. Cu această metodă se evaluează progresele pe care le-au făcut în timp elevii. Această metodă pune elevii în situația de a analiza și cerceta informații pe care le-au descoperit singuri. Cu ajutorul accesului la internet și la volumul mare de informații, aceștia vor învăța să-și structureze informația și să o integreze în așa fel într-un proiect încât să fie pe înțelesul tuturor.

De asemenea, pentru ca acest proiect să fie mai interesant de realizat, dar și de prezentat de către ei, încurajăm pe aceștia să utilizeze platforme sau alte aplicații online pentru a crea suport vizual pentru proiectul lor. Să integreze poze sau video-uri despre subiectul ales, astfel, realizarea proiectului devine mai captivantă.

Jocul este o altă metodă interactivă eficientă în procesul de predare-învățare-evaluare, iar în învățământul la distanță este mai accesibil, ușor de organizat și eficient, există jocuri deja special concepute pentru multe subiecte care sunt predate la școală. Astfel, tu, ca și cadru didactic, trebuie doar să îl identifice sau chiar să îl crezi. Există multe platforme care îți oferă această opțiune și tutoriale despre cum ar trebui să folosești platforma.

De asemenea, poți informa copilul în legătură cu faptul că există astfel de jocuri didactice, care sunt foarte captivante, chiar și pentru un om matur.

Avantajele respectivelor metode interactive de predare:

- pregătirea devine individuală, ținând seama de caracteristicile personalității, interesele și nevoile fiecărui elev;
- devine posibilă prezentarea concisă și succintă a oricărei cantități de informații educaționale;
- percepția vizuală se îmbunătățește de mai multe ori, procesul de însușire a materialului educațional este mult simplificat;
- activitatea cognitivă a elevilor este intensificată, aceștia primesc cunoștințe teoretice și abilități practice.

Indiferent de unde se desfășoară procesul de predare-învățare-evaluare, acesta trebuie să fie centrat pe nevoile elevilor, să răspundă diferitelor nevoi de învățare a elevilor, deoarece nu toți elevii învață în același ritm. Dacă materialele didactice vor fi structurate în așa fel încât să plaseze copilul pe primul loc, atunci acesta vor participa la activitățile școlii cu plăcere.

Principala problemă cu care s-a confruntat sistemul de învățământ românesc a fost lipsa de structură și lipsa infrastructurii minimale (laptop, tabletă, telefon, conexiune la internet), dar și lipsa cunoștințelor tehnice ale cadrelor didactice, dar și a părinților. Astfel, furnizorii de servicii educaționale s-au adaptat rapid la contextul actual, cercetând și analizând modele de predare-învățare-evaluare online au reușit să dezvolte cursuri pentru cadrele didactice și părinți în care îi instruiesc pe aceștia pe partea de folosire a tehnologiei în domeniul educației. Inițial, aceste cursuri ofereau informații minime și generale despre educația la distanță, dar la aproximativ un an de la trecerea la învățământul la distanță, aceste cursuri au devenit mai complexe și specifice, în funcție de nevoile identificate ale cadrelor didactice.

Tot astfel, se poate observa faptul că copiii, dar și majoritatea cadrelor didactice au acceptat această nouă realitate și se află într-un continuu proces de învățare și dobândire a competențelor digitale.

A fi profesor în societatea contemporană, numită și societatea cunoașterii, o societate în care pretențiile beneficiarilor, ale elevilor, cresc necontenit odată cu progresul tehnologic și cu fluxul imens de informații, pe care îl recepționează neîncetat, înseamnă a ține pasul cu tehnologia, a te informa și forma continuu, pentru ca educația pe care o furnizezi să nu fie una perimată și, implicit, inutilă. E imperativ ca profesorul să pregătească elevii pentru a fi la fel de flexibili precum a devenit societatea, capabili să se adapteze din mers modificărilor și progresului. Accentul învățării se transferă de la teorie la practică. Elevul învață nu numai pentru a ști, ci, mai ales, pentru a face, profesorul fiind acela care trebuie să le insuflă pragmatismul și abilitatea de a reuși profesional. Astfel, o abordare transdisciplinară, inovativă a învățării, tratarea diferențiată, centrată pe elev și abordarea integrată a cunoașterii devin deziderate ale actului instructiv- educativ.

Scopul final al instruirii este de a ajuta elevii să devină cât mai independenți posibil astfel încât să-și poată controla propria învățare. Tehnologia și instruirea în ceea ce privește deprinderile de auto-orientare pot ajuta la realizarea acestui obiectiv. Nu este însă cazul să absolutizăm utilizarea acestei metode în detrimentul celor clasice. Un adevărat profesionist în predare (indiferent de disciplină) va trebui să știe să adapteze demersul didactic. Sunt lecții care în mod cert produc performanțe școlare superioare numai cu ajutorul metodelor moderne, dar sunt și lecții în care prezența acestora nu este obligatorie.

BIBLIOGRAFIE

1. Oprea, Crenguța - Lăcrămioara – “ Strategii didactice interactive”, ed. a III-a, EDP, București, 2008
2. Cerghit., I. – Metode de învățământ. Ediția a IV-a revizuită și adăugită. Ed. Polirom. București, 2006.
3. Breben Silvia, Gongea Elena, Ruiu Georgeta, Fulga Mihaela, “ Metode și tehnici interactive de grup” , sursa [www. scribd.com](http://www.scribd.com)

Implicarea în proiectele e-Twinning, o experiență complexă și eficientă de învățare

Prof.înv.primar: POP RIBANA

Liceul Național de Informatică, Arad

Participarea la proiectele e-Twinning a cadrelor didactice și elevilor este azi o oportunitate și o practică tot mai des folosită pentru a da învățării noi valențe, semnificații și coordonate. Deschiderea, comunicarea eficientă între participanți, temele actuale/ de imediat interes propuse, metodele și tehnologiile moderne pe care le implică, precum și ideea intrinsecă de a „uni”, pentru un scop comun, general parteneri din diferite colțuri ale lumii, sunt tot atâtea motive pentru care aceste proiecte sunt agreate și atât de eficiente.

A oferi învățării șansa să iasă din tiparele clasice și să deschidă noi orizonturi, moderne, dar tot activ-participative, este un obiectiv pe care tot mai multe cadre didactice îl urmăresc, în ideea de a fi inovativi, implicați, competitivi.

Împreună cu elevii clasei am participat în ultimii doi ani la astfel de proiecte, pentru început doar din calitatea de partener, nu de fondator/co-fondator, dar experiența avută și feed-backul pozitiv venit din partea elevilor și al părinților acestora mă face să îmi doresc să mă mai implic și mai mult.

Este clar că în orice parteneriat seriozitatea și implicarea membrilor este importantă, uneori chiar decisivă pentru bunul mers și succesul acestuia, dar bogăția și complexitatea experienței, atât pentru profesori, cât și pentru elevi, te face să răspunzi pozitiv unui astfel de demers. E de dorit să facem un pic de „muncă”, de cercetare, urmărind și evaluând acei parteneri pe care îi considerăm dezirabili, pentru a ști cât de cât cu cine pornim la drum. Împărțirea judicioasă a sarcinilor, respectarea calendarului, a agendei comune, cât și o reală, deschisă comunicare, precum și participarea în comun la acele activități care o cer duc toate la un fericit parcurs pe timpul desfășurării proiectului și la satisfacția lucrului bine-făcut, ce dezvoltă și se poate oricând constitui în exemple de bună practică.

Implicarea în una-două proiecte e-Twinning într-un an școlar nu e covârșitoare, ci mai degrabă stimulativă și integrativă, atât pentru mari, cât și pentru mici, deoarece angajarea în astfel de proiecte poate completa și oferi aspecte noi, inedite, activității prevăzute conform curriculei tradiționale.

Am observat la elevii mei că doreau nu doar să se achite de sarcinile propuse în proiect, ci și să împărtășească experiențe personale, cotidiene, ce nu țineau neapărat de tema proiectului, cât de bucuria de a învăța împreună, unii de la alții.

În aceste proiecte se îmbină perfect tradiționalul cu folosirea diferitelor aplicații: Padlet, Canva, Wordwall, Story Jumper, Jigsaw planet, You Tube, Power Point, etc. atât de îndrăgite de elevi și ofertante totodată. Participarea la webinarii facilitează exersarea comunicării într-o limbă de circulație internațională, dar ocazională și dezvoltarea unor aptitudini și abilități digitale, sau calități precum expresivitatea, respectul, empatia, lider-shipul.

Platforma Twin-space oferă ocazia participanților de a da frâu liber creativității, pune la dispoziție surse de inspirație, idei de activități, posibilități de creștere profesională și personală.

Am participat la proiecte care s-au pliat pe interesele și particularităților elevilor mei, cât și pe temele/ direcțiile pe care am considerat eu că aș dori să insist, pentru o aprofundare, lărgire, diversificare a învățării. Titluri sugestive (în limba engleză) ca: *Mathematics Journey*, *Power of Games* ori *World of Tales*, vorbesc de la sine și au impact, așa cum au avut și proiectele e-Twinning în sine, adorate de copii și apreciate de părinți.

Am apreciat îndeosebi posibilitatea de a lucra interdisciplinar, de a jongla cu diferitele arii curriculare implicate , trecând prin joc, prin poveste, prin ,, călătorie,, de la un subiect, o materie/ disciplină, la altele.

Elevii au apreciat îndeosebi activitățile ce s-au finalizat prin produse creative: postere, logo-uri, video-uri de prezentare, filmulețe, carte colaborativă, dar și bucuria de a lucra în echipă la puzzle-uri, sau de a se implica cu fair-play în diferite jocuri/competiții. Îmbinând tradiționalul, cu noul/ digitalul, poți fi alături de parteneri din diferite școli/ țări care practică un joc din cultura proprie, iar efuziunea și emoția lor să ți se transmită instantaneu și să dorești să-l înveți și tu și să-l joci, nu doar pentru că e propus prin program, ci pentru că ai văzut, în timp real, că produce bucurie/ plăcere când e practicat.

Poveștile, de asemenea, ne unesc, ele pot fi comune, sau foarte cunoscute, sau povești specifice unei comunități, unei zone, țări. Tocmai împărtășirea lor, prezentarea lor într-o manieră personală, originală le face speciale, iubite, reținute. Îmbinarea comunicării verbale și non-verbale, prin teatru, teatru de păpuși, sau orice altă formă artistică duce la îmbunătățirea exprimării. Prin stimularea apetitului pentru povești, și prin astfel de proiecte e-Twinning, aducem copiii mai aproape de cărți, de cultură, de modele autentice, de povești de succes!

Proiectele e-Twinning ne interconectează, știm bine că acesta e un obiectiv principal al inițiatorilor, de a consolida și a dezvolta rețele școlare prin acea schemă de înfrățire între școli, și ne ajută să ne dezvoltăm, să muncim într-o echipă mai... extinsă, eterogenă, cu posibilități nesfârșite.

Învățarea prin proiecte e-Twinning e inedită, provocatoare uneori, dar stimulează creativitatea și motivația tuturor celor implicați. Experiența noastră a fost una pozitivă, formatoare, pe care voi dori să o împărtășesc și să o reiterez în viitor.

Educația la granița dintre clasic și digital

Pop Sofia Grațîela
Școala Gimnazială Nr.2 Talpoș, Bihor

Experiența didactică îmi permite să remarc faptul că noi, profesorii, de regulă, suntem reticenți la tot ce e nou: schimbări de concepte didactice, schimbări de curriculum, schimbări în felul de proiectare. Mă întreb dacă această reticență vine dintr-un conservatism foarte asumat sau dintr-o inerție molipsitoare. Și pentru că primul și cel mai dur critic al meu sunt eu însămi, încerc să-mi impun flexibilitate și abordare constructivă în contextele care ar putea genera reticență. Un astfel de exercițiu mi l-am impus și la primul „contact” cu instrumentele digitale. Dând glas întrebării „la ce mi-ar folosi?”, m-am lăsat totuși convinsă de argumentul că ar trebui să apropiem demersul didactic de elevi, să venim în zona lor, spre perceperea lor și să renunțăm la perceperea noastră că digitalizarea înseamnă mai mult joc de calculator, nu și învățare. De aceea, mi-am oprit scepticismul și am început, rând pe rând, să exersez un instrument sau altul. Pentru mine, era important ca utilizarea lor să fie justificată, să fie opțiunea cea mai bună pe care aș fi făcut-o într-o situație sau alta.

Chiar dacă educația digitală nu poate înlocui pe deplin metodele clasice de învățare, aceasta vine în sprijinul tinerilor dornici să exploreze și să asimileze informații noi prin diverse metode și cursuri practice, cu exerciții aplicate. Principalele avantaje ale educației digitale de la vârste cât mai mici sunt:

- Procesul de învățare devine mai eficient în timp;
- Accesul rapid și ușor pentru oricine (inclusiv pentru copiii cu dizabilități);
- Acces la numeroase materiale și unelte digitale interesante, pentru a face cursurile mai interactive și captivante;
- Profesorii pot personaliza procesul de învățare în funcție de nevoile individuale ale elevilor;
- Flexibilitatea de a reveni asupra lecțiilor, accesând înregistrările video;
- O perspectivă de ansamblu asupra progresului (studentii/elevii pot vedea o înregistrare online a muncii lor, notele obținute, dar și cerințele pe care trebuie să le îndeplinească pentru a termina cursul);
- Pregătirea și adaptarea pentru joburile viitorului și pentru cerințele de pe piața de muncă (aproximativ toate meseriile din viitor vor presupune cunoștințe digitale).

Însă, dacă ar fi să luăm în considerare predarea exclusiv în mediul online, iată care ar fi principalele dezavantaje:

- Lipsa de interacțiune fizică și repercusiunile sale (izolare socială);
- Abilitățile de comunicare față în față pot fi afectate;
- Tendința de a acorda mai multă atenție asupra teoriei, decât activităților practice;
- Anumite discipline sau domenii nu pot fi susținute exclusiv online.

Educația clasică spune exact pe dos: e nevoie de timp, de perseverență, de efort, de muncă, de repetiție. Plăcerea și utilitatea sunt finalitatea educației, nu scopul. Educația tradițională a reprezentat, de-a lungul timpului, coloana vertebrală a sistemelor educaționale. Acest model implică predarea în clasă, manuale școlare tipărite, testele scrise și interacțiunea directă între profesori și elevi. Metodele tradiționale au fost, și încă sunt, apreciate pentru structura și disciplina pe care le oferă. Aceste metode tradiționale și-au dovedit eficiența de-a lungul timpului, elevii dobândind un vast bagaj de cunoștințe și o cultură generală din diverse domenii. Lipsa instrumentelor digitale nu a constituit un minus în desfășurarea activităților educative. Un avantaj important al educației clasice constă în construirea relațiilor interpersonale puternice între profesori și elevi, precum și între elevi. Profesorii au oportunitatea de a oferi feedback imediat și de a adapta lecțiile la nevoile individuale ale elevilor. De asemenea, educația tradițională promovează abilitățile sociale și dezvoltarea caracterului prin interacțiuni directe, prin socializare.

În zilele noastre educația este la limita dintre clasic și digital. Lecțiile trebuie să fie o combinație între cele două, integrând cu măsură tehnologia în educație, recunoscând valoarea atât a metodelor tradiționale, cât și a celor moderne pentru a reuși să îi facem pe elevii noștri să descopere tainele științelor într-un mod plăcut de ei.

Rolul activităților extracurriculare în promovarea culturii populare

Prof. dr. Popa Andra Florina

Școala Gimnazială Tilișca, jud. Sibiu

În ultimii ani, devine tot mai evident faptul că educația extracurriculară, adică cea realizată dincolo de procesul de învățământ, își are rolul și locul bine stabilit în formarea personalității elevilor. În școala contemporană, o educație eficientă, depinde de gradul în care se pregătește copilul pentru participarea la dezvoltarea de sine. În acest context, învățământul are misiunea de a-i forma pe copii sub aspect fizic și socio-afectiv, pentru o integrare socială cât mai ușoară. Complexitatea procesului educațional impune îmbinarea activităților curriculare cu cele extracurriculare, iar în acest caz, parteneriatul educațional devine o necesitate. Astfel, activitățile extracurriculare sunt deosebit de importante deoarece, contribuie la gândirea și completarea procesului de învățare. De asemenea, prin intermediul acestora se pot dezvolta și explora anumite înclinații și aptitudini ale copiilor. Având un caracter atractiv, copiii participă într-o atmosferă relaxantă, cu însuflețire și dăruire, la astfel de activități, îmbinându-se utilul cu plăcutul.

Cunoașterea tradițiilor și obiceiurilor locale reprezintă o modalitate de dezvoltare a sentimentului apartenenței naționale, a stimei de sine și o cale de comunicare cu generațiile anterioare. În cadrul orelor de limba și literatură română, mi-am propus să promovez conceptual de tradiție, iar prin activități extracurriculare am reușit să pun în practică și să implic direct elevii în cadrul unui proiect educațional local care implică școala, biserica, comunitatea locală și bineînțeles părinții, intitulat *Tradiție și cultură de la o generație la alta*.

Din cele mai vechi timpuri, oamenii și-au transmis prin puterea exemplului și prin viu grai cunoștințele, astfel, păstrarea prin tradiție conferă o anumită legitimitate, o valoare confirmată de vechime și experiență. Acestea servesc ca punct de reper în trecerea timpului, marcând începutul și sfârșitul unor anumite perioade din existența umană. Tradițiile sunt un element esențial al culturii noastre. Ele ne ajută să formăm structura și fundația societății, ne reamintesc că suntem parte a unei istorii care ne definește trecutul, ne transformă în oamenii care suntem astăzi și în cei care vom deveni mâine. În general, locuitorii din zonele rurale păstrează mult mai bine tradițiile și obiceiurile datorită unei convingeri că așa a fost rânduiala lumii dintotdeauna, iar nerespectarea lor ar atrage nenorocirile asupra casei lor și asupra satului în general. De

asemenea, costumul popular, care are o eleganță deosebită, ce nu poate fi egalată de *hainele nemțești*, cum numesc vârstnicii hainele obișnuite, ar trebui purtat cu multă mândrie și respect pentru că certifică calitatea noastră de români.

Familiarizarea elevilor cu tradițiile și obiceiurilor locale oferă acestora posibilitatea de a-și manifesta interesul față de elemente permanente ale valorilor locale, promovate prin intermediul școlii. Cultura populară prin bogăția ei semantică și stilistică, facilitează înțelegerea literaturii culte și îi determină pe elevi să citească mai mult, pentru că un lucru practice, trăit de tine, te motivează în tot ceea ce faci. Localitatea Tilișca, parte integrantă a Mărginimii Sibiului, păstrează încă cu sfințenie multe datini și tradiții din moși strămoși. Acestea sunt legate în general de păstorit, principal activitate a oamenilor, dar și de sărbătorile creștinești, care în lumea satului sunt respectate cu sfințenie. Unul dintre cele vechi obiceiuri este șezătoarea, obicei sacru în viața satului, prin care prietenii și vecinii se întâlneau în fiecare seară la unul dintre participanți, lucrând, povestind și cântând cântece populare. Acest obicei era o modalitate de socializare străveche în lumea satului și o oportunitate pentru tinerii necăsătoriți de a-și cunoaște viitori parteneri de viață. În prezent doar femeile în vârstă mai practică acest obicei în Tilișca, unde încă acestea se strâng de la una la alta *cu lucru*, cum se spune în limbajul local, împletind în general ciorapi de lână și depănând povești, legende sau doinind cântece vechi:

Firicel de cânepă/ Vîno bade sâmbătă/ Că mă găsaști sîngură/ Sîngură închisă-n casă/ Cu coate albe pe masa/ Șezi bade pe lemne verzi/ Dacă n-ai venit să mă vezi/ Șezi bade pe lemne-n curte/ C-așa-I cu mîndruțe multe.

Prin brădui cu frunza verde/ Stîna badiului să vede/ Prin brădui cu frunza verde/ Sîna badiului să vede// Pi la munte, pe la stîni/ Bate vîntu pin vîrghini/ Bate și la stîna noastră/ C-o pus-o bădițu-n coastă// Din celar bacea ne-aduce/ Caț, jintiță, urdă dulce/ Pregătește-un bălmășel,/ Cu jintiță lângă iel!

În prima sâmbătă după lăsarea postului de Paști, în sâmbăta Sântoaderului, copiii și vârstnicii, împărțiți pe grupe de vârste, se prind veri, după prietenii și vecinătăți, adică vor lega o prietenie și se vor ajuta la nevoie. Obiceiul constă în întâlnirea copiilor și a vârstnicilor, în fiecare an la o

altă gazdă cu o căniță de grâu fiert, aromatizat cu esențe și nucă și cu un colăcel din făină de grâu. Ei rostesc o incantație prin care se solicită belșugul pentru noul an agrar:

- Te prinzi văr cu mine/ - Mă prind, mă prind văr cu tine și cu Dumnezeu și cu colăcelul meu/ Cu grâu și cu duminică/ Pentru rod cât mai bogat.

Tot de lăsatul secului de Paști, pe fiecare deal al satului se aprinde câte un foc, fiecare grup de feciori silindu-se să-l facă cât mai mare pentru a putea fi văzut cât mai bine ce către localnici. Băieții strigă de pe dealuri numele fetelor de măritat și al iubiților acestora. Acest obicei poartă numele de *hodaiț* și se caracterizează prin prezența acestor strigături satirice privind relațiile dintre tineri, fiind astfel evidențiate cele mai ascunse secrete ale acestora:

U iu-iu, ficiri și fete/ Mame, soacre și cumetre/ Au aprins hodaițele/ Să audă strigările/ C-au umblat și-au tot umblat/ Multe lucruri de-au aflat/ De fete și de ficiori/ Sara pe la șezători/ Vă poftim să le-ascultați / Ca și voi să le aflați// Niculae de la Vale/ Să-I fac un pod de aramă/ Pân la Măriuța în cămară/ Dacă i-o plăcea, i-o plăcea/ Dacă nu, iaca așa/ Să știți, oameni buni/ Că nu-I minciună/ Că la vară se cunună.

Tradițiile și obiceiurile de iarnă sunt numeroase la Tilișca, astfel că în Ajunul Crăciunului, copiii merg din casă în casă pentru a vesti Nașterea Domnului strigând: *Bună seara lui Crăciun!* Ei sunt recompensați cu mere, nuci și dulciuri. Colindatul efectiv al copiilor se face în prima zi a Crăciunului, când copiii merg din casă în casă și sunt recompensați cu bani. Ei vestesc astfel Nașterea Mântuitorului, iar tradiția spune ca aceste grupuri de colindători să nu fie mixte, ci grupuri de fete sau grupuri de băieți, iar vârsta până la care se colindă este de 10-12 ani. O colindă specific localității Tilișca, culeasă de la bunicul meu, este *Io-s ăl mai nicuț din școală*:

I-s ăl mai nicuț din școală,/ Cu cămeșea până-n poală/ Și cu păru rătezatu/ M-am silit și-am învățatu/ A scrie și a cetiu/ Dacă pe mini nu mi-ți crede/ Dați-ni iute un cărbune/ Să vă scriu mare ninune/ Să știți că-n astă zî mare/ Fasolea cinște nu are:/ Fă colacu și cârnațu/ Că acelea țân de sațu/ Faceți bine-și ni-I dațu,/ Nu mai așteptați rugațu,/ C-afară-I ger de iel mare/ Că ni-I cam frig la kicioare/ Ș-avem încă de umblatu/ Pe la căsî de colindatu.

Obiceiul Crailor este de asemenea unul deosebit și se păstrează an de an, toate aceste tradiții vechi de când lumea sugerând conexiunea dintre generații. Acest obicei este practicat exclusiv de băieți și an de an se formează două cete de crai, craii mici, adică cinci băieți din clasa a VII-a și craii mari, adică cinci băieți din clasa a VIII-a. Cei cinci interpretează un rol reprezentându-I pe cei trei magi, care pleacă în căutarea Pruncului nou născut călăuziți de stea, apoi împăratul Irod și cărturarul Ozie. Cele două cete de crai încep repetițiile imediat după sfântul Nicolae și se întâlnesc zilnic până ajung să interpreteze rolurile cât mai bine. Ei sunt supravegheați îndeaproape de preotul satului și de cantorul bisericii pentru că înainte de a pleca prin sat, ei interpretează rolul la biserică după sfânta Liturghie. În prima zi de Crăciun e rândul crailor mici să colinde atât la biserică, cât și prin sat, iar a doua zi de Crăciun, e rândul crailor mari. Prin purtarea costumului popular, craii păstrează un obicei foarte vechi, care vine să atenueze criza modernizării din satul românesc:

Văd că sunteți crai vestiți/ Pe nume cum vă numiți/ -Eu Melhior mă numesc, eu Melhior mă numesc/ Cu aur îl dăruiesc, cu aur îl dăruiesc!/ - Eu Valtezar mă numesc, eu Valtezar mă numesc/ Cu tămâie-l dăruiesc, cu tămâie-l dăruiesc!/ -Numele meu e Gașpar, numele meu e Gașpar!/ Smirnă îi aduc în dar, smirnă îi aduc în dar? –O, Doamne, Împărate Sfinte, primește a noastre cinste/ De la noi daruri lumești: aur, smirnă și tămâie/ Spre pomenire să fie!

Când spunem cuvântul tradiție ne gândim automat la un obicei străvechi, care se desfășoară în mod repetat și care presupune un anumit ceremonial, păstrat cu sfințenie în lumea satului și mai puțin întâlnit la oraș. Cu toate acestea, lumea de la sat s-a modernizat atât de mult în ultimii ani, încât cu greu mai păstrează ceea ce în trecut reprezenta o lege nescrisă, adică putem vorbi de o desacralizare a satului românesc. O vorbă românească spune că cine nu are vârstnici, să își cumpere, ceea ce arată încă o dată înțelepciunea populară, pentru că într-o societate aflată în permanentă modernizare, în care valorile perene și-au cam pierdut farmecul, trebuie să încercăm să păstrăm vii tradițiile și obiceiurile, iar această misiune o au în special părinții care trebuie să-și încurajeze copiii să participe la tot felul de ritualuri, să îmbrace cu mândrie costumul popular, care reprezintă chintesența noastră ca neam, la sărbători și nu numai. De asemenea, un rol deosebit în păstrarea tradițiilor îl au preoții și profesorii, care pot implica tinerii în activități cultural- artistice, care au tocmai acest rol de a aduce în prim plan elemente ale identității noastre

naționale, ale zestrei pe care cu atâta trudă și vărsare de sânge s-au chinuit înaintașii noștri să o păstreze.

O activitate desfășurată într-un mediu extrașcolar permite de asemenea și dezvoltarea unor aptitudini speciale și facilitarea integrării în mediul școlar. Trebuie să ținem cont că, indiferent ce metodă se adoptă în educația tradițională, indiferent dacă are o finalitate pozitivă și un obiectiv primar atins, ea nu va epuiza niciodată sfera influențelor formative exercitate asupra copilului. Din seria activităților extrașcolare amintim: serbările școlare, taberele, excursiile, piesele de teatru, atelierul creative, șezătoarele, spectacolele în aer liber, vizitele la muzee. Serbările școlare marchează evenimente importante din viața școlărilor. Aceste activități constau în dezvoltarea artistică a copiilor dar și într-o atmosferă de sărbătoare instalată cu acest prilej. Am realizat astfel de activități cu ocazia zilei de 1 Decembrie, a Crăciunului, și la sfârșit de an școlar, oferindu-le elevilor posibilitatea de a se exprima liber oral, în scris sau prin muzică Prin intermediul acestora, elevii pot fi stimulați și își pot îmbogăți imaginația creatoare și sfera cunoștințelor, prin vizionarea de piese de teatru, filme educative, participând la atelierul de creație, prin dramatizarea unor opere literare cu diferite ocazii sau prin implicarea în desfășurarea sezoanelor literare. Elevii trebuie să fie îndrumați să dobândească în primul rând o gândire independentă, toleranță față de ideile noi, capacitatea de a descoperi probleme noi și de a găsi modul de rezolvare a lor și posibilitatea de a critica constructiv. Ceea ce trebuie să ținem cont este că întotdeauna obiectivele instructiv – educative să primeze, dar în același timp să reușim să prezentăm în mod echilibrat și momentele recreative și de relaxare. Este foarte important să dăm o notă relaxantă tuturor jocurilor și activităților pentru a-I încuraja pe elevi să le practice în diferite circumstanțe.

Bibliografie:

Moise, Ilie, *Butea Junilor*, Sibiu, Editura Revistei Transilvania, 1977

Nicola, Ioan, R, *Folclor musical din Mărginimea Sibiului*, București, Editura Muzicală, 1987

Țîru C. Maria, *Pedagogia activităților extracurriculare – Suport de curs*, Cluj-Napoca, 2007

IA – inteligența artificială în educație

Profesor Popa Irina-Magdalena
Școala Gimnazială „Tristan Tzara”, Moinești

În condițiile în care tehnologia evoluează într-un ritm amețitor iar sistemul educațional este într-un plin proces de informatizare folosind metode și mijloace moderne de învățământ, inteligența artificială (AI) are deja un impact pozitiv în întreaga societate, inclusiv în sectorul educației.

Inteligența artificială poate fi folosită pentru a îmbunătăți sistemul nostru de învățământ oferind sprijin individualizat elevilor. Deși unul dintre scopurile educației este de a profita la maximum de toată tehnologia emergentă, există o serie de beneficii și oportunități, dar și unele riscuri. În aceste condiții trebuie stabilit un set de reguli pentru dezvoltarea inteligenței artificiale în educație în siguranță și pentru a cerceta modul în care inteligența artificială este benefică atât pentru profesori cât și pentru elevi.

Inteligența artificială este un subiect foarte discutat în ultima vreme și sunt șanse ca acesta să fie un subiect real pentru ceva timp înainte. Având în vedere că avem noi instrumente inteligente dezvoltate zilnic, este un semn că domeniul digitalizării evoluează rapid și trebuie să ținem pasul cu el. O întrebare legitimă este, cum va fi influențat domeniul educației de aceste schimbări?

Odată cu dezvoltarea instrumentelor și tehnologiilor care sunt capabile să facă sau să contribuie la sarcinile noastre de zi cu zi, oamenii se tem de capacitatea mașinilor de a dezvolta abilități asemănătoare omului. Odată cu apariția Inteligenței Artificiale și a ChatGPT, a avut loc o schimbare ireversibilă în viața noastră și există șansa ca nici măcar să nu fi observat-o la momentul respectiv.

Școlile din întreaga lume au opinii duale cu privire la instrumentul care poate înlocui munca grea și conștiința elevilor. În timp ce unii iubesc inițiativa și natura inovatoare a AI, alții s-au simțit amenințați de utilizarea acesteia.

O idee benefică referitoare la utilizarea inteligenței artificiale în educație este aceea de integrare a acesteia în sistemul de învățământ, privind aceasta nu ca pe o amenințare, ci ca pe o oportunitate de a revoluționa și a netezi experiența educațională a elevilor. Privind astfel putem identifica câteva beneficii ale utilizării inteligenței artificiale în educație, pentru profesori și elevi:

- **Automatizarea** – realizarea unor sarcini administrative sau repetitive eliberând astfel timp pentru activități sau activități mai interactive;
- **Gândirea critică** – gândirea critică și abilitățile analitice sunt lucruri pe care elevii care folosesc ChatGPT le-ar putea dezvolta în încercarea de a căuta informații, reușind să facă distincție între încorecte și cele corecte;
- **Programe personalizate** – programe de învățare particularizate în funcție de interesele și nevoile elevilor integrând platforme și metode de predare care să susțină acest mod de a preda. Cu ajutorul inteligenței artificiale, am putea adapta orice platformă sau instrument pentru a se concentra pe personalizarea fiecărei experiențe pe baza informațiilor personale și a progresului fiecărui elev.

Informațiile sunt tot mai ușor de accesat zi de zi. În loc să ne temem de implicațiile pe care ar putea să le aibă integrarea ChatGPT în educație, este mai benefic să învățăm elevii să facă distincție între informațiile adevărate și cele false. Cu toate acestea, nu trebuie ignorată nici amenințarea ca elevii să folosească AI pentru a îndeplini sarcinile școlare. Este foarte tentant să îți poți rezolva temele prin simpla apăsare a unui buton. Dar unul dintre principalele motive pentru care AI nu va putea niciodată să înlocuiască inteligența umană este incapacitatea ei de a gândi critic sau de a separa binele de rău. Da, ar putea avea acces la o mulțime de informații, dar nu au capacitatea umană de a înțelege aceste informații în detaliu sau de a descrie emoțiile cu acuratețe, pentru că nu sunt oameni.

Astfel, ar trebui să ținem cont de faptul că, deși AI se prezintă ca un bun nemaipomenit, nu ar trebui să profităm de ea pentru a ne demonstra abilitățile. Dacă ne bazăm pe inteligența artificială pentru a gândi pentru noi, încetăm să dezvoltăm abilități precum gândirea critică, gândirea creativă, capacitatea de a analiza temeinic și așa mai departe. Utilizarea unui instrument la fel de puternic ca acesta ar trebui să fie o oportunitate de a ne dezvolta sau de a ne distra cu el în timpul nostru, fără a-l folosi în scopuri neetice care pot reprezenta o amenințare pentru viitorul nostru profesional.

Vor apărea noi instrumente și digitalizarea va continua să aibă loc, așa că elevii trebuie să se adapteze la toate aceste schimbări și, în plus, să le folosească în avantajul lor.

AI poate fi integrată în educație într-o varietate de moduri, cum ar fi învățarea personalizată, sistemele inteligente de îndrumare și automatizarea notării. Instrumentele și platformele bazate pe inteligență artificială pot oferi elevilor programe de învățare personalizate în funcție de nevoile, interesele și stilurile lor individuale de învățare.

Inteligența artificială este relevantă pentru viitorul educației, deoarece are potențialul de a transforma modul în care predăm și învățăm. Cu ajutorul instrumentelor și platformelor bazate pe inteligență artificială, profesorii pot oferi elevilor experiențe de învățare personalizate, pot oferi feedback și asistență în timp real și pot elibera timp pentru activități mai creative și colaborative.

AI poate ajuta, de asemenea, la identificarea domeniilor în care elevii ar putea avea nevoie de sprijin sau intervenție suplimentară și poate ajuta educatorii să ia decizii bazate pe date pentru a îmbunătăți rezultatele elevilor. Pe măsură ce utilizarea IA în educație continuă să crească, aceasta are potențialul de a îmbunătăți calitatea educației și de a pregăti elevii pentru lumea complexă și în schimbare rapidă a viitorului.

Îmbinarea metodelor clasice cu cele digitale în procesul educațional

Prof. înv. primar Popa Maria – Liliana
Colegiul Național „I. M. Clain” Blaj, jud. Alba

Educația se află într-o continuă transformare, odată cu evoluția rapidă a tehnologiei. Integrarea metodelor digitale în procesul educațional devine tot mai importantă, oferind noi oportunități de învățare și adaptare la cerințele pieței muncii moderne. Cu toate acestea, metodele clasice de predare și învățare nu trebuie neglijate, deoarece ele au un rol esențial în formarea elevilor.

Beneficiile îmbinării metodelor clasice cu cele digitale:

- **Creșterea motivației elevilor:** Utilizarea metodelor digitale interactive poate face învățarea mai atractivă și mai captivantă pentru elevi, sporind motivația lor de a se implica activ în procesul educațional.
- **Diversificarea strategiilor de predare:** Profesorii pot utiliza o gamă mai largă de metode de predare, adaptându-se la stilurile de învățare individuale ale elevilor.
- **Îmbunătățirea accesului la informație:** Elevii au acces la o multitudine de resurse educaționale online, ceea ce le permite să aprofundeze cunoștințele dobândite în clasă.
- **Dezvoltarea abilităților digitale:** Elevii învață să utilizeze instrumentele digitale în mod eficient, o abilitate esențială pentru succesul în secolul XXI.
- **Promovarea colaborării și a comunicării:** Metodele digitale pot facilita colaborarea și comunicarea între elevi, atât în interiorul, cât și în afara clasei.
- **Personalizarea învățării:** Platformele educaționale online pot oferi elevilor experiențe de învățare personalizate, adaptate nevoilor și ritmului lor individual de învățare.

Oportunități oferite de metodele digitale:

- **Creșterea motivației elevilor:** Utilizarea strategiilor interactive și a resurselor digitale captivante poate face învățarea mai atractivă și mai plăcută, sporind implicarea elevilor în procesul educațional.
- **Diversificarea strategiilor de predare:** Profesorii au la dispoziție o gamă mai largă de metode de predare, permițând adaptarea la stilurile individuale de învățare ale elevilor.
- **Acces sporit la informație:** Elevii pot accesa o multitudine de resurse educaționale online, aprofundând cunoștințele dobândite în clasă și dezvoltând o curiozitate intelectuală sporită.
- **Dezvoltarea abilităților digitale:** Utilizarea instrumentelor digitale în mod eficient devine o abilitate esențială pentru succesul în secolul XXI, iar integrarea lor în educație pregătește elevii pentru provocările pieței muncii.
- **Promovarea colaborării și a comunicării:** Metodele digitale facilitează colaborarea și comunicarea între elevi, atât în interiorul, cât și în afara clasei, dezvoltând abilități sociale esențiale.

- **Personalizarea învățării:** Platformele educaționale online permit crearea unor experiențe de învățare personalizate, adaptate nevoilor și ritmului individual de învățare al fiecărui elev.

Beneficiile metodelor clasice de predare:

- **Dezvoltarea gândirii critice:** Metodele tradiționale, precum discuțiile în clasă și rezolvarea problemelor, stimulează gândirea critică, analiza și argumentarea logică, abilități esențiale pentru rezolvarea problemelor complexe.
- **Îmbunătățirea abilităților de comunicare:** Interacțiunea directă profesor-elev și elevi-elevi favorizează dezvoltarea abilităților de comunicare verbală și nonverbală, esențiale pentru succesul în diverse contexte sociale și profesionale.
- **Promovarea creativității:** Metodele clasice, cum ar fi pictura, desenul și muzica, stimulează creativitatea, imaginația și exprimarea liberă a elevilor.
- **Dezvoltarea abilităților interpersonale:** Interacțiunea directă în clasă contribuie la dezvoltarea abilităților interpersonale, precum empatia, respectul reciproc și colaborarea eficientă.
- **Aprecierea culturii și tradiției:** Metodele clasice pot facilita transmiterea valorilor culturale și a tradițiilor, asigurând o conexiune cu moștenirea culturală a societății.
- **Integrarea armonioasă a metodelor clasice și digitale:**

Cheia succesului constă în găsirea unui echilibru optim între metodele clasice și cele digitale, valorificând punctele forte ale fiecăreia. Profesorii trebuie să fie deschiși la noile tehnologii și să le utilizeze în mod creativ pentru a crea un mediu de învățare dinamic și adaptat la nevoile elevilor.

Exemple de integrare a metodelor clasice și digitale în procesul educațional:

1. Predarea expozitivă:

- **Clasic:** Profesorul utilizează tabla sau un proiector pentru a prezenta informații elevilor, oferind explicații detaliate și exemple concrete.
- **Digital:** Profesorul utilizează o prezentare PowerPoint interactivă, încorporând animații, videoclipuri și elemente multimedia pentru a capta atenția elevilor și a facilita înțelegerea conceptelor.
- **Integrare:** Profesorul combină ambele metode, utilizând tabla sau proiectorul pentru a prezenta elementele cheie ale lecției, completate de o prezentare PowerPoint interactivă pentru a ilustra conceptele complexe și a facilita o învățare mai dinamică.

2. Învățare prin colaborare:

- **Clasic:** Elevii lucrează în grupuri mici la proiecte de cercetare, dezbateri sau jocuri de rol, colaborând pentru a rezolva probleme și a-și împărtăși cunoștințele.
- **Digital:** Elevii utilizează platforme online de colaborare, cum ar fi Google Docs sau Prezi, pentru a lucra la proiecte comune, a facilita comunicarea și a partaja idei în timp real.
- **Integrare:** Profesorul organizează proiecte de grup care implică atât colaborare clasică, cât și utilizarea platformelor online. Elevii pot realiza cercetări online, pot crea prezentări digitale și pot discuta concluziile proiectelor pe platforme de colaborare.

3. Evaluare:

- **Clasic:** Profesorul utilizează teste scrise, eseuri și proiecte pentru a evalua cunoștințele și abilitățile elevilor, oferind feedback individualizat.
- **Digital:** Profesorii utilizează platforme de evaluare online pentru a crea teste interactive, chestionare și exerciții, oferind elevilor feedback instantaneu și analizând date detaliate despre performanța lor.
- **Integrare:** Profesorul combină ambele metode, utilizând teste clasice pentru a evalua cunoștințele fundamentale și platforme de evaluare online pentru a oferi elevilor feedback rapid și personalizat, permițând identificarea punctelor forte și a zonelor care necesită îmbunătățire.

4. Resurse educaționale:

- **Clasic:** Profesorii utilizează manuale, caiete de exerciții și materiale tipărite pentru a oferi elevilor informații și sarcini de lucru.
- **Digital:** Elevii au acces la o gamă largă de resurse educaționale online, inclusiv manuale digitale, articole, videoclipuri și simulări interactive.
- **Integrare:** Profesorii utilizează o combinație de resurse clasice și digitale, adaptând materialele educaționale la nevoile specifice ale elevilor și la stilul lor de învățare. Elevii pot utiliza manuale digitale pentru a aprofunda cunoștințele dobândite în clasă, pot viziona videoclipuri educaționale pentru a clarifica conceptele complexe și pot participa la simulări interactive pentru a aplica cunoștințele dobândite în contexte practice.

5. Activități de învățare:

- **Clasic:** Profesorii organizează lecții interactive, jocuri didactice și experimente practice pentru a implica elevii activ în procesul de învățare.
- **Digital:** Elevii pot participa la jocuri educaționale online, simulări și realitate virtuală pentru a experimenta concepte abstracte și a-și dezvolta abilități practice într-un mediu captivant.
- **Integrare:** Profesorii combină metodele clasice cu cele digitale, creând activități de învățare care integrează jocuri online, simulări și realitate virtuală în lecțiile tradiționale, oferind elevilor o experiență de învățare mai dinamică și mai interactivă.

Integrarea armonioasă a metodelor clasice și digitale în procesul educațional oferă o multitudine de beneficii elevilor, sporind motivația, diversificând strategiile de predare, facilitând accesul la informație, dezvoltând abilitățile digitale și personalizând învățarea. Prin combinarea eficientă a metodelor tradiționale cu cele moderne, profesorii pot crea un mediu de învățare dinamic și adaptat la nevoile elevilor din secolul XXI.

Bibliografie:

- Cerghit, I. , *Metode de învățământ*, Editura Polirom, 2006
- Cuceș, C., *Pedagogie*, Editura Polirom, 2006
- Ionescu, M., Radu, I. T., *Didactica modernă*, Editura Dacia, 2001
- Potolea, D., *Fundamentele pedagogiei*, Editura Universității din București, 2002

- Stanciu, M., *Strategii didactice interactive*, Editura Didactică și Pedagogică, 2004

THE BENEFITS OF WARM-UP EXERCISES IN THE EFL CLASSROOM

Profesor Popa Mirela Geta
Colegiul Economic „Virgil Madgearu” Galați

Maintaining the well-being of students is an important task for teachers because there is a clear link between students' well-being and their school performance.

Warm-up exercises generate a state of well-being because they help students feel happier, more confident and relaxed.

As Dougill (1987, p.9) points out, the teacher cannot simply start a lesson from nothing. He considers these introductory exercises to be a psychological equivalent to the physical warm-ups engaged in by sportsmen. Their aim is to create a climate of trust, awareness and group bonding in which creative collaboration can take place.

Maley and Duff also recommend the use of warm-up exercises because they can help us make a smooth transition from one activity to the next. “Their first purpose is to help all members of the group approach the later exercises in the same frame of mind – to calm the excited and to invigorate the lethargic. Their second purpose is to direct the students' thoughts and feelings towards the exercise to follow.” (Maley and Duff, 1982, p.2)

Warm-up exercises usually last no more than five minutes, so they don't take much time, but they are very efficient because without them the students would not be in the right state of mind to begin the lesson.

There is no rule about the most appropriate moment of introducing this kind of exercises. They could be introduced at the beginning of the lesson, the middle or towards the end of the lesson but they are usually used at the beginning of the lesson to motivate the students and to get them in the mood for more complex activities.

Dougill (1987) identifies three different types of warm-up exercises:

a. Introductory Warm-Up Exercises

These exercises aim to break down barriers which may exist when the students in the group don't know each other well and to create a bond between participants to create the foundation for a successful and fun lesson.

Dougill (1987, p.10) also offers a good example for this kind of activities:

Activity: *Handshakes*

Purpose: Introductions; ice-breaker

Method

1. The students stand up and move around the class in any direction they choose.
2. The teacher claps hands and the students stop and introduce themselves to the nearest person.
3. The teacher tells the students to move on after allowing 2-3 minutes.
4. The activity is repeated as often as seems desirable.
5. Afterwards the teacher sees how many names the students can remember.

b. Verbal and Vocal Warm-Up Exercises

Our aim as teachers is to develop students' ability to communicate, and communication is central to language learning. This type of warm-ups borrowed from drama workshops is “particularly useful for steering students' minds away from their native language towards the target language.” (Dougill, 1987, p. 10)

The next activity is an example offered by Maley and Duff. (2005, p.78)

Activity: *Voice arrow*

Procedure:

1. Divide students into two equal groups, standing at opposite ends of the room (the bigger the room, the better).
2. Tell students to visualise their voice as an arrow which makes a curve in the air before falling to its target.
3. Give a word, e.g. *No, Tomorrow, Friday*, and tell them to shoot their word high so that it hits someone at the other end of the room.

c. Trust and Sensitivity Exercises

Learners coming from a traditional learning system might feel discomfort when it comes to touching their classmate. The use of drama techniques to teach foreign languages requires a lot of physical contact to build trust and cooperation between participants. "Trust exercises help to foster such group togetherness. In the communicative language classroom such a relationship is equally important. Speaking in a foreign language can be almost as mortifying as acting in public. Moreover, just as actors have to work together, share ideas and accept criticism, so students need to be able to collaborate, take risks and correct each other. In a climate of mistrust and suspicion students do not want to express opinions or invest any of their inner feelings." (Dougill, 1987, pp.11-12)

Maley and Duff (1982, p.47) suggest the following activity designed to develop a strong sense of mutual confidence and cooperation:

Activity: *See-saw*

Purpose: to develop trust and co-operation

Procedure:

1. Students form pairs. One partner stands behind the other.
2. The student in the front falls backwards, preferably with eyes closed, and is caught by his or her partner and returned to the upright position.
3. After several falls, partners change places.

Motivation is an element which plays an essential role in any learning and in particular in the learning of languages. Warm-up exercises are excellent tools to motivate students because they involve affective factors essential for language learning such as relaxation, a feeling of confidence, security or pleasure. They help us transform the classroom into a space where enjoyment and learning come together.

Bibliography

1. Dougill, J., 1987. *Drama Activities for Language Learning*. London: Macmillan.
2. Maley, A. and Duff, A., 1982. *Drama Techniques in Language Learning: A Resource Book of Communication Activities for Language Teachers*. 2nd ed. Cambridge: Cambridge University Press.
3. Maley, A. and Duff, A., 2005. *Drama Techniques: A Resource Book of Communication Activities for Language Teachers*. 3rd ed. Cambridge: Cambridge University Press.

Proiect Educațional Internațional „EDUCAȚIE FĂRĂ LIMITE”
Sesiunea de Comunicări Științifice „ÎNVĂȚARE PENTRU FIECARE”
Tema: Educația la granița dintre clasic și digital
Secțiunea: Articole, studii

Ttlul articolului :Impactul Chimiei în Viața Elevilor de Gimnaziu în 2024

Numele și Prenumele cadrului didactic(autor): POPA NICOLETA

Specialitatea: Chimie-Fizică

Unitatea de învățământ: Școala Gimnazială „Gheorghe Corneliu” Domnești-Jud. Ilfov

Chimia, ca disciplină fundamentală a științelor naturii, are un impact semnificativ asupra vieții elevilor de gimnaziu în 2024. Într-o lume aflată în continuă schimbare și dezvoltare tehnologică, cunoașterea și înțelegerea conceptelor chimice sunt esențiale pentru formarea unor cetățeni informați și responsabili. În acest articol, vom explora modul în care chimia influențează educația, gândirea critică și viața de zi cu zi a elevilor de gimnaziu.

Educație și curriculum

În 2024, curriculumul de chimie pentru gimnaziu este conceput pentru a stimula curiozitatea și interesul elevilor față de științele naturale. Elevii sunt expuși la concepte fundamentale precum structura atomului, proprietățile substanțelor, reacțiile chimice și legăturile chimice. Aceste cunoștințe de bază sunt esențiale pentru înțelegerea altor discipline științifice și tehnologice, cum ar fi biologia, fizica și ingineria.

Integrarea tehnologiilor moderne, cum ar fi laboratoarele virtuale și simulările 3D, facilitează învățarea și face ca experiențele de laborator să fie accesibile chiar și în lipsa unui laborator fizic bine echipat. Astfel, elevii pot experimenta și înțelege fenomenele chimice într-un mod interactiv și captivant.

Gândirea critică și abilități analitice

Studiul chimiei dezvoltă gândirea critică și abilitățile analitice ale elevilor. Aceștia învață să formuleze ipoteze, să desfășoare experimente controlate, să colecteze și să analizeze date și să tragă concluzii bazate pe dovezi. Aceste competențe sunt valoroase nu doar în știință, ci și în viața de zi cu zi și în carierele viitoare.

Prin rezolvarea problemelor chimice, elevii își dezvoltă capacitatea de a gândi logic și de a aborda situațiile complexe într-un mod structurat. De asemenea, învățarea despre impactul substanțelor chimice asupra mediului și sănătății îi ajută pe elevi să ia decizii informate și responsabile.

Viața de Zi cu Zi

Chimia joacă un rol crucial în viața cotidiană, iar înțelegerea ei poate îmbunătăți calitatea vieții elevilor. În 2024, conștientizarea problemelor legate de mediu, sănătate și siguranță este mai importantă ca niciodată. Elevii învață despre substanțele chimice din alimente, cosmetice, produse de curățenie și medicamente, precum și despre impactul acestora asupra sănătății lor și a mediului.

Prin proiecte și activități practice, elevii sunt încurajați să exploreze soluții durabile și ecologice. De exemplu, pot învăța cum să creeze produse de curățenie ecologice sau să participe la proiecte de reciclare și conservare a resurselor. Aceste activități nu doar că îi educă, dar îi și motivează să contribuie activ la protejarea mediului.

Opinii ale elevilor

Am discutat cu câțiva elevi de gimnaziu pentru a înțelege mai bine cum percep ei chimia și impactul acesteia asupra vieții lor:

Andreea, clasa a VII-a: "Îmi place chimia pentru că ne ajută să înțelegem ce se întâmplă în jurul nostru. Experimentele din laborator sunt foarte interesante și mă fac să vreau să învăț mai mult."

Matei, clasa a VIII-a: "Chimia este destul de dificilă uneori, dar profesorii noștri folosesc simulări și aplicații care fac totul mai ușor de înțeles. Mi-a plăcut foarte mult când am învățat despre reacțiile chimice și cum acestea sunt folosite în industrie."

Ioana, clasa a VI-a: "Mi-a plăcut să particip la proiectul de reciclare. Am învățat cum să separăm corect materialele și cât de important este să reducem poluarea. Acum sunt mai atentă la ce produse folosesc acasă."

Alex, clasa a VII-a: "Chimia m-a ajutat să gândesc mai logic și să rezolv probleme. Îmi place că ne învață cum să ne punem întrebări și să căutăm răspunsuri prin experimente."

Concluzie

În 2024, impactul chimiei în viața elevilor de gimnaziu este profund și multifacetic. Prin educația chimică, elevii nu doar că își dezvoltă abilități esențiale pentru viitor, dar devin și cetățeni informați, capabili să ia decizii responsabile și să contribuie la societate într-un mod pozitiv. Chimia nu este doar o materie de studiu, ci o fereastră către înțelegerea lumii și a modului în care putem trăi în armonie cu ea. Opiniile elevilor reflectă diversitatea experiențelor și beneficiilor pe care studiul chimiei le aduce în viața lor de zi cu zi.

Studiu- Strategii de eficientizare a învățării la elevii cu CES

Prof.Orieta Popa

Se presupune că există o corelație semnificativă statistic între nivelul general de inteligență și factorii strategiilor motivaționale de învățare la elevii cu cerințe educaționale speciale integrați în școala de masă.

Ipoteza nulă care se impune a fi formulată în acest caz este următoarea: între nivelul general de inteligență și factorii strategiilor motivaționale de învățare nu există o corelație semnificativă statistic la elevii cu cerințe educaționale speciale integrați în școala de masă.

Pentru testarea veridicității ipotezei experimentale propuse, datele contabilizate au fost prelucrate statistic prin calcularea coeficientului de corelație r Bravis-Pearson.

Variabila „factorii strategiilor motivaționale de învățare” a fost analizată și detaliată în cadrul analizei statistice realizată pentru testarea celei de a doua ipoteze a prezentului studiu.

În această ordine de idei, vom detalia în cele ce urmează, analiza descriptivă a variabilei „nivel general de inteligență”.

Indicii de statistică descriptivă obținuți pentru această variabilă la subiecții cuprinși în cadrul acestei cercetări, sunt următorii: media scorurilor obținute este de 68,55, abaterea standard de 18,09, valoarea minimă înregistrată este 30, iar cea maximă este 90.

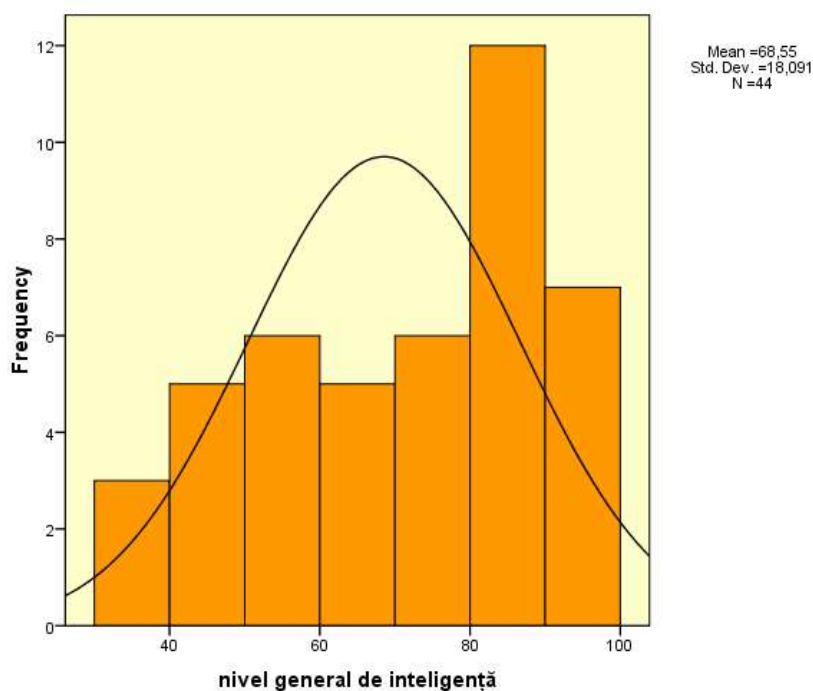

Figura nr.1- Distribuția eșantionului în funcție de variabila „nivel general de inteligență”

Am testat normalitatea distribuției datelor pentru această variabilă, prin calcularea coeficientului Shapiro-Wilk (potrivit în cazul eșantioanelor care au sub 50 de subiecți), iar asocierea dintre perechile de variabile corelate am reprezentat-o prin intermediul figurilor de tip „nor de punctel”.

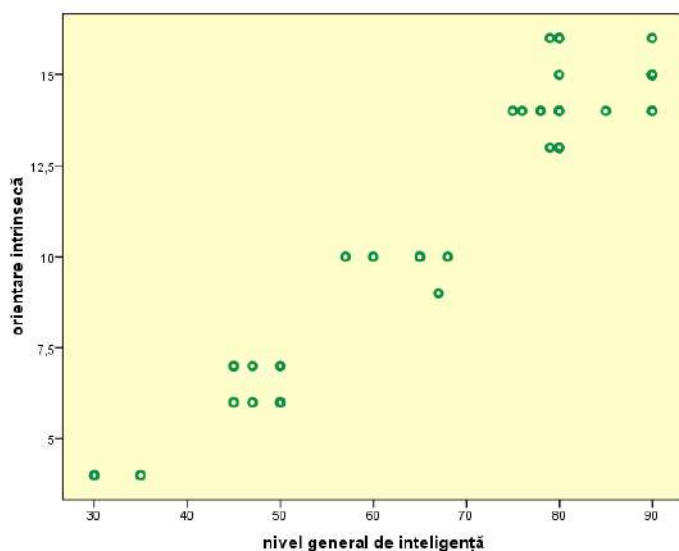

Figura nr. 2– Distribuția datelor („orientare intrinsecă” versus „nivel general de inteligență”)

Valoare coeficientului Shapiro-Wilk pentru testarea normalității distribuției datelor pentru variabila „nivel general de inteligență” este semnificativă statistic, pragul de probabilitate obținut depășind valoarea maximă admisă de 0,05. Acest rezultat indică faptul că datele înregistrate în acest caz nu sunt normal distribuite, indicii Skewness și Kurtosis discutați mai sus arătând o asimetrie negativă a distribuției datelor pentru variabila analizată.

Prezentăm, în cele ce urmează, graficele de asociere dintre factorii motivaționali ai strategiilor de învățare și variabila „nivel general de inteligență”.

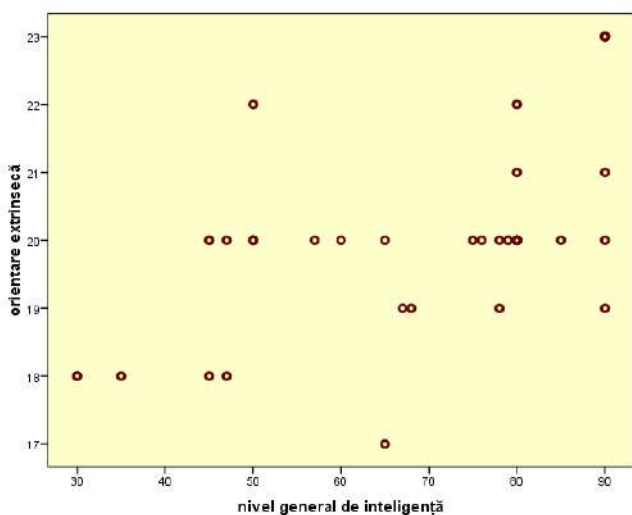

Figura nr. 3– Distribuția datelor („orientare extrinsecă” versus „nivel general de inteligență”)

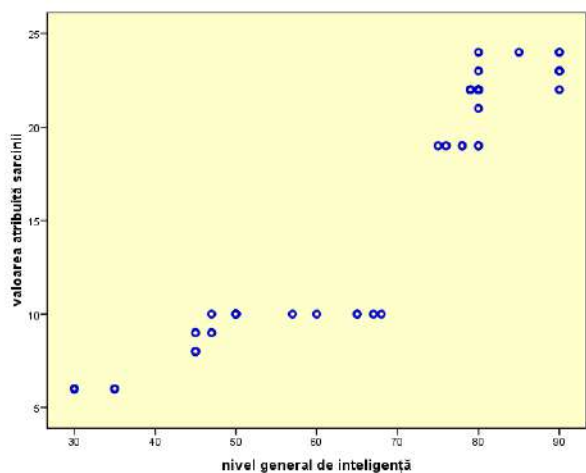

Figura nr. 4 – Distribuția datelor („valoarea atribuită sarcinii” versus „nivel general de inteligență”)

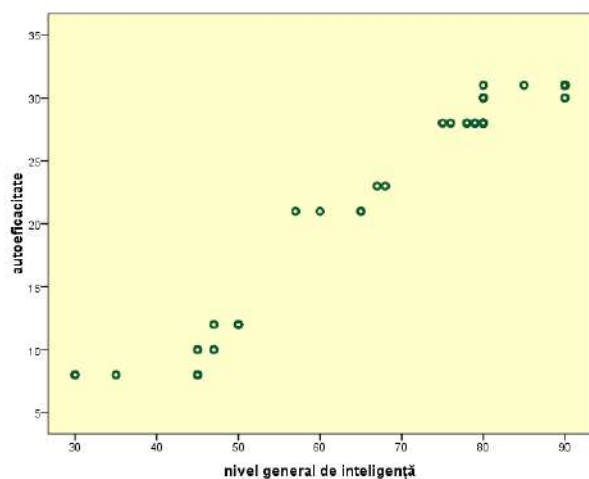

Figura nr. 5– Distribuția datelor („autoeficacitatea” versus „nivel general de inteligență”)

Figurile de tip scatter-plot indică o relație de asociere între factorii motivaționali măsurați și nivelul general de inteligență al subiecților, singura situație diferită fiind în cazul asocierii dintre variabila „anxietate la testare” și „nivelul general de inteligență”, unde norul de puncte este foarte dispersat, indicând lipsa relației dintre cele două variabile.

Astfel, în urma prelucrării statistice a datelor, am obținut următoarele valori pentru asocierea dintre perechile de variabile testate:

- orientare intrinsecă versus nivel general de inteligență: $r=0,957$, valoare semnificativă statistic ($\text{sig}=0,000$; $p<0,01$)
- orientare extrinsecă versus nivel general de inteligență: $r=0,540$, valoare semnificativă statistic ($\text{sig}=0,000$; $p<0,01$)
- valoarea atribuită sarcinii versus nivel general de inteligență: $r=0,938$, valoare semnificativă statistic ($\text{sig}=0,000$; $p<0,01$)
- autoeficacitatea versus nivel general de inteligență: $r=0,975$, valoare semnificativă statistic ($\text{sig}=0,000$; $p<0,01$)

Învățarea autoreglată

Prof.Orieta Popa

Învățarea autoreglată (self-regulated learning) este desemnată, la ora actuală, drept cea mai corectă și eficientă formă de învățare și definește, la modul general, capacitatea subiectului de „a învăța efectiv de unul singur (Winne, pag.173). Învățarea autoreglată exprimă nivelul maxim pe care îl poate atinge învățarea umană (după standardele cunoașterii curente), superioritatea fiindu-i conferită, în primul rând, de caracterul ei proactiv, intențional și reflexiv, de interacțiunea dinamică pe care o implică între capacitatea și voința de a învăța (skill and will to learn) (Baumert, 1999).

Învățarea autoreglată este strâns legată de modul în care oamenii își gestionează emoțiile, gândurile, comportamentele și aspectele ce țin de mediu în timpul unei experiențe de învățare. Mai mult, știm cât este important să ne putem controla mintea în ceea ce privește procesele de învățare. Cu cât învățăm aceste abilități mai devreme, cu atât vom avea șanse mai mare să avem experiențe educaționale de succes.

Există multiple abilități din sfera învățării autoreglate. Unele dintre ele țin de gestionarea eficientă a timpului, de capacitatea de a selecta cele mai bune strategii de rezolvare a problemelor sau de capacitatea individului de a-și controla activ stările emoționale, cum ar fi frustrarea.

Barry Zimmerman este unul dintre cei mai importanți cercetători în domeniul învățării autoreglate. El afirmă că autoreglarea nu este o abilitate de performanță mentală sau academică. Mai degrabă, este un proces de autoghidare prin care elevii își pot transforma abilitățile mentale în abilități academice.

Potrivit lui Zimmerman, învățarea autoreglată presupune nu numai obținerea unor cunoștințe detaliate despre „cum să înveți, ci și alte abilități, cum ar fi conștientizarea de sine, auto-motivația și capacitatea de a aplica achizițiile anterioare în situații noi de rezolvare a unor probleme.

De obicei, elevii au tendința de a se evalua prin compararea cu ceilalți și în conformitate cu feedback-ul primit din partea celor din jur. De asemenea, majoritatea elevilor tind să-și justifice eșecurile prin prisma unor variabile asupra cărora nu au control. Pe de altă parte, elevii cu experiență, care știu să-și gestioneze propria învățare, acceptă faptul că au eșuat atunci când se întâmplă acest lucru. În loc să-și caute scuze, aceștia tind să se concentreze asupra modului în care își pot repara greșelile și își pot îmbunătăți punctele slabe.

4

Privind dintr-un alt unghi, autoreglarea nu este ceva ce unii elevi au și alții nu. Potrivit lui Zimmerman, autoreglarea constă în aplicarea selectivă a proceselor pentru fiecare sarcină de învățare. Acestea trebuie selectate pe baza caracteristicilor personale. Acesta este motivul pentru care este mai bine să vorbim despre autoreglare în contextul învățării în general sau al unui tip de învățare, în special.

Învățarea autoreglată presupune stabilirea obiectivelor și apoi alegerea strategiilor potrivite pentru a le atinge. Odată alese, trebuie monitorizat progresul și restructurate tehnicile dacă se constată că acestea nu duc la îndeplinirea obiectivelor stabilite. De asemenea, timpul disponibil trebuie folosit cât mai eficient, metodele alese trebuie evaluate și adaptate la situațiile de învățare viitoare, cât mai corect.

Abilitățile de învățare autoreglată sunt instrumente esențiale pentru învățare. Cu toate acestea, educatorii / profesorii rareori le integrează în procesul instructiv-educativ. Acesta este motivul pentru care mulți dintre elevi ajung să aibă deficiențe în sfera independenței, a motivației, a perseverenței ș.a. Pentru ca educatorii / profesorii să transmită aceste abilități în mod eficient elevilor lor, este important ca aceștia să fie familiarizați cu cele mai importante mecanisme de autoreglare.

În acest context, prezentul studiu vine să facă o radiografie a literaturii de specialitate și a conceptelor teoretice din acest domeniu, focalizându-se, în final, spre implementarea unui program psihopedagogic de învățare autoreglată la elevii cu cerințe educaționale integrați în școala de masă.

Implicații privind eficientizarea învățării în literatura științifică

Motivație și învățare

Motivația este unul dintre cele mai importante prerechizite ale învățării școlare. Dorința unui elev de a depune un efort cognitiv în scopul achiziționării de noi cunoștințe este produsul mai multor factori cu acțiune conjugată; pornind de la personalitatea și abilitățile elevului implicate în sarcini specifice de învățare până la mobilizarea generală pentru învățare.

Motivația reprezintă un proces psihic important pentru că ea impulsionează și declanșează acțiunea, iar acțiunea prin intermediul conexiunii inverse influențează însăși baza motivațională și dinamica ei. Motivația este o sursă de activitate, de aceea este considerată „motorul personalității”. Acest proces psihic are rol deosebit de important în activitatea de învățare a elevului și, în consecință, în formarea personalității acestuia. Nu poate avea loc un proces educațional real dacă în prealabil nu s-ar identifica motivele învățării și n-ar fi determinată aria lor de acțiune, dacă educatorul n-ar ști să se folosească de forța acestor motive în practica instrucției. Cunoașterea motivelor ce-l impulsionează pe elev în desfășurarea actului învățării este importantă pentru învățător, deoarece acestea îi indică exact calea ce trebuie s-o urmeze în vederea finalizării cu succes a educației.

Motivația învățării se subsumează sensului general al conceptului de motivație și se referă la totalitatea factorilor care îl mobilizează pe elev la o activitate menită să conducă la asimilarea unor cunoștințe, la formarea unor priceperi și deprinderi. Motivația energizează, facilitează procesul de învățare prin intensificarea efortului și concentrarea atenției elevului, prin crearea unei stări de pregătire pentru activitatea de învățare. (Viau, R.)

Elevii motivați sunt mai perseverenți și învață mai eficient. Motivația este una dintre cauzele pentru care elevul învață sau nu învață. În același timp, motivația poate fi efectul activității de învățare. Cunoașterea rezultatelor activității de învățare (mai ales când acestea sunt pozitive) susține eforturile ulterioare ale elevului. Din satisfacția inițială de a fi învățat, elevul își va dezvolta motivația de a învăța mai mult. Așadar, relația cauzală dintre motivație și învățare este una reciprocă. Motivația energizează învățarea, iar învățarea încununată de succes intensifică motivația. (Viau, R.)

Astfel, motivele care îi determină pe elevi să învețe sunt de mai multe feluri: sociale, cognitive, de ordin afectiv, profesionale, ale autorealizării, succesul sau insuccesul școlar, aptitudinile speciale.

În categoria motivelor sociale intră cele care au scopuri sociale: „învăț din datorie față de clasă”, „învățând contribui la prestigiul clasei”, „vreau să fiu cât mai folositor oamenilor”. Și motivul reciprocității poate fi exprimat de elevi în diferite forme: „îmi place să învăț la școală pentru că sunt împreună cu alții”; „când ești cu colegii, înveți mai ușor pentru că este mai plăcut”; „uneori de la alții înveți mai repede decât singur”; „alții știu mai multe și poți învăța de la ei”.

În categoria motivelor cognitive intră dorința elevilor de a cunoaște sau, în sens general – curiozitatea, de-clarată ca factor dinamic de bază al activităților de învățare („învăț pentru că vreau să cunosc cât mai mult”; „învăț la toate pentru că învățarea îmi dă satisfacții”; „învățătura mă interesează, îmi place”), și, în același timp, atracția exprimată de elevi pentru

unul sau mai multe obiecte de învățământ („rezolvarea problemelor la matematică îmi dă o mare satisfacție”; „fizica mă interesează în mod deosebit”; „muzica mă înalță”).

Sfera motivelor de ordin afectiv înglobează motivele cu o predominantă bază emoțională, atât pozitivă, cât și negativă: dragostea și respectul față de părinți, sentimentul datoriei față de părinți, dorința de a crea mulțumire (bucurie) părinților, simpatia față de profesor, respectul față de profesor (pentru că „explică bine”, „este înțelegător”, „ne ajută mult”), teama de pedepsele aplicate de părinți, anxietatea determinată de atitudinea rigidă a unor profesori, sentimentul de regret sau de rușine față de profesori, părinți sau colegi. Toate aceste motive constituie trăiri afective ale elevilor izvorâte din relațiile cu diferiți factori implicați în procesul învățării lor școlare: profesori, colegi, părinți. Ele reflectă atitudinea elevilor față de acești factori, față de sarcinile și cerințele ce vin din partea acestora, în ceea ce privește învățarea lor de fiecare zi.

Motivele profesionale sunt aspirațiile elevilor spre un ideal profesional mai mult sau mai puțin clarificat, așa după cum reiese din însuși modul în care ei se exprimă: „învăț ca să devin ceva în viață”, „învăț pentru că școala te pregătește pentru profesiunea pe care ți-o alegi”, „învăț ca să devin un bun profesor”. Astfel de motive sunt trăite de elevi ca tendințe care îi determină să învețe pentru a-și asigura pregătirea necesară în vederea alegerii profesiei viitoare. Odată cu trecerea de la o clasă la alta, cu cât ei se apropie de situația de răscruce, cu atât clarificarea și intensitatea acestor motive crește.

Cu toate că motivele autorealizării vizează în general „aspirația către competență”, ele implică, în același timp, și celelalte două elemente componente ale „competenței – „dorința de autodepășire” și „dorința de identificare”. Astfel, elevii își motivează învățarea sub acest aspect în felul următor: „învăț ca să mă autodepășesc”; „numai autodepășindu-mă voi putea să mă realizez”; „învăț să devin un bun medic ca și tatăl meu”; „învăț pentru că vreau să ajung să fiu bine pregătit ca mulți oameni de seamă”; „învăț ca să am satisfacția realizării”; „învăț ca să pot fi mândru de rezultatele mele”; „învăț pentru că vreau să fiu fericit”. Această categorie de motive este direct legată de un anumit nivel al procesului de formare a conștiinței de sine la elevi. Ca urmare, conștientizarea lor presupune, cât de cât, cunoașterea și aprecierea corectă a propriilor lor capacități care să-i conducă la traducerea dorințelor în fapt. Desigur, posibilitățile elevilor în această direcție cresc odată cu vârsta și ca rezultat al influențelor educative ce se răsfrâng asupra lor.

Motivele incluse în categoria succesului-insuccesului școlar se grupează în jurul dorinței de succes sau de evitare a insuccesului. Din răspunsurile elevilor reiese că „rezultatul favorabil pe care ei doresc să-l obțină vizează trei direcții: situația școlară (note bune, premii, promovarea examenului de admitere etc.), prestigiul în grupul de clasă și aprecierea favorabilă a profesorilor, respectiv a părinților; ultimele două direcții depinzând în buna măsură de realizarea celei dintâi, strâns legată de dorința de autoafirmare a fiecăruia dintre elevi. Aceleași direcții se conturează și în ceea ce privește evitarea insuccesului. Ca urmare, în categoria „succesului-insuccesului școlar” am inclus motive enunțate de elevi cu forme foarte diferite, dar care exprimă totuși aceleași tendințe: „învăț ca să obțin note bune”; „învăț ca să nu am rezultate slabe (note proaste)”; „învăț ca să fiu printre primii”; „învăț ca să nu rămân corigent”; „învăț pentru că doresc să am succes la admiterea în liceu”; „vreau să-i depășesc pe alții”; „învăț ca să fiu exemplu pentru colegi”; „doresc să câștig prețuirea colegilor”; „n-aș vrea să dau prilej colegilor să mă disprețuiască”; „vreau să fac impresie

profesorilor”. Așadar, această categorie de motive cuprinde atât diferitele forme pe care le îmbracă dorința de a obține succes, respectiv de a evita un insucces, cât și cele care exprimă însuși sentimentul de succes sau de insucces (eșec) în ceea ce elevul se așteaptă să obțină prin el însuși sau de la alții.

Prof.Orieta Popa

Școala Gimnazială nr7“Sfânta Maria”Timișoara

Relația dintre integrare și incluziune -STUDIU

Prof.Orieta Popa

-integrarea elevilor cu cerințe speciale are în vedere acceptarea acestora în clasele obișnuite și se concentrează pe transferul copiilor din școli separate (așa – numitele școli speciale) în școlile obișnuite și în cadrul comunității; dacă nu se constată o creștere a interacțiunilor între elevii cu și fără dizabilități, sau cu diferențe în învățare, putem considera că nu este un proces de integrare școlară reală, ci numai o etapă în integrare: integrare fizică;

-educația incluzivă presupune un proces permanent de îmbunătățire a instituției școlare, având ca scop valorificarea optimă a resurselor existente, mai ales a resurselor umane, pentru a susține participarea la procesul de învățământ a tuturor elevilor din cadrul unei comunități (aceasta înseamnă că și o școală specială poate fi incluzivă, sau poate dezvolta practici incluzive în abordarea copiilor).

După Walker (1995), diferența dintre integrare și incluziune poate fi sintetizată astfel (apud. Gherguț, 2006, p.20):

integrarea	incluziunea
-este modalitatea de realizare / atingere a normalizării	-reprezintă esența unui sistem educațional comprehensiv, real; -este opusă excluderii; -reprezintă orientarea și concentrarea acțiunilor pe școală, ca instituție deschisă pentru toți.
Presupune: -focalizarea pe elev / tânăr; -examinarea elevului, de către specialiști;	Presupune: -focalizarea pe clasă; -examinarea elevului de către factorii
-diagnosticul rezultatelor; -programe pentru elevi; -plasarea unor programe adecvate.	implicați în desfășurarea procesului instructiv – educativ; -colaborare în rezolvarea problemelor; -strategii pentru profesori; -crearea unui mediu adaptativ și a condițiilor de sprijinire a elevilor în clasă.
Pune accentul pe: -nevoile „copiilor speciali”; -recuperarea subiecților; -beneficiile pentru elevul cu nevoi speciale; -expertiză specializată și suportul formal; -intervenția specială.	Pune accentul pe: -drepturile tuturor persoanelor; -schimbarea școlii; -beneficii pentru toți elevii; -suportul informal și expertiza cadrelor didactice specializate; -predare – instruire pentru toți.

Incluziunea în educație implică:

-valorizarea egală a tuturor elevilor și a întregului personal didactic;

-creșterea gradului de participare a elevilor la activitățile școlare, culturale și comunitare, precum și reducerea gradului de excludere a elevilor de la acestea;

-restructurarea culturilor, politicilor și practicilor din școli, astfel încât să răspundă diversității elevilor din comunitatea respectivă;

- reducerea barierelor privind învățarea și participarea tuturor elevilor, nu doar a celor cu dizabilități (cu cerințe educaționale speciale);
- perceperea diferențelor, dintre elevi, mai degrabă ca o sursă de sprijin a învățării, decât ca o problemă care trebuie depășită;
- recunoașterea dreptului fiecărui elev, la educație;
- îmbunătățirea școlilor, atât pentru personalul didactic, cât și pentru elevi;
- întărirea rolului pe care îl are școala în dezvoltarea comunității și a valorilor, cât și în creșterea performanțelor școlare;
- promovarea unor relații de ajutor între școli și comunități;
- recunoașterea faptului că incluziunea în educație este doar un aspect al incluziunii în societate.

Având în vedere aceste aspecte, putem spune că incluziunea înseamnă a personaliza activitățile, în funcție de nevoile fiecărui individ în parte, astfel încât oricine, indiferent de deficiența sau de dificultățile pe care le întâmpină în învățare, să poată fi tratat ca un membru al comunității din care face parte, iar diversele forme de sprijin de care are nevoie să fie furnizate în cadrul serviciilor sociale, educaționale, medicale sau al altor servicii puse la dispoziția tuturor membrilor societății. Altfel spus, incluziunea este un concept mai larg, care se referă la integrarea persoanei cu cerințe educaționale speciale, atât în sistemul educațional, cât și în cel comunitar, în ansamblul său; între conceptele de incluziune și integrare există o diferență de nuanță, primul subsumându-l pe cel de-al doilea.

Argumentele care justifică educația incluzivă pot fi sintetizate astfel:

- din perspectiva educațională – în școlile incluzive toți elevii învață împreună, fiind dezvoltate modalități de predare care să corespundă diferențelor individuale, pentru ca toți elevii să aibă de câștigat;
- din perspectiva socială – școlile incluzive pot schimba atitudinea față de diversitate, prin faptul că permit tuturor elevilor să învețe împreună, punând astfel bazele unei societăți deschise, democratice și nondiscriminatorii, care îi încurajează pe oameni să trăiască împreună și să se respecte reciproc;
- din perspectiva economică – înființarea și menținerea unor școli în care toți elevii să învețe împreună ar costa, probabil, mai puțin decât susținerea unui sistem complex de diverse tipuri de școli, specializate în educarea unor grupuri specifice de elevi.

Necunoașterea diferențelor existente între cele două concepte – integrare și incluziune, însoțită și de aplicarea incorectă a ideii de „școală pentru toții”, având la bază alte motive decât interesul copilului, pot duce la un proces de falsă integrare școlară (pseudointegrare școlară).

Pentru a clarifica unele aspecte esențiale cu privire la educația integrată, putem efectua următoarea sinteză (Gherguț, 2005):

Ce este integrarea?

Ce nu este integrarea?

<p>-a educa acei elevi cu cerințe speciale în școli obișnuite, alături de ceilalți elevi;</p> <p>-a asigura servicii de specialitate (recuperare, terapie educațională, consiliere școlară, asistență medicală și socială etc.) în școala respectivă;</p> <p>-a acorda sprijin personalului didactic și managerilor școlii în procesul de proiectare și aplicare a programelor de integrare;</p>	<p>-a cuprinde elevii cu cerințe educative speciale în programul școlilor obișnuite, fără pregătirea și suportul necesar;</p> <p>-a izola elevii cu cerințe speciale în școlile obișnuite, sau a plasa clasele speciale în extremitatea clădirii, ori în spații separate de clădirea principală a școlii;</p> <p>-a grupa elevii cu cerințe speciale, foarte</p>
<p>-a permite accesul efectiv al elevilor cu cerințe speciale la programul și la resursele școlii obișnuite (săli de clasă, cabinete, laboratoare, bibliotecă, terenuri de sport etc.);</p> <p>-a încuraja relațiile de prietenie și comunicarea între toți elevii pentru înțelegerea și acceptarea diferențelor dintre ei;</p> <p>-a ține cont de problemele și opiniile părinților, încurajându-i să se implice în viața școlii;</p> <p>-a asigura programe de sprijin individualizate pentru copiii cu cerințe speciale;</p> <p>-a accepta schimbări radicale în organizarea și dezvoltarea activităților instructiv – educative din școală.</p>	<p>diferite, în același program;</p> <p>-a ignora cerințele strict individuale ale elevului;</p> <p>-a expune elevul unor riscuri nejustificate;</p> <p>-a solicita personalului didactic și managerilor școlilor sarcini nerealizabile, în aplicarea programului de integrare și incluziune educațională;</p> <p>-a plasa elevii cu cerințe speciale în instituții școlare obișnuite, alături de copiii mai mici ca vârstă;</p> <p>-a structura un orar separat, pentru elevii cu cerințe speciale, aflați în școli obișnuite.</p>

Un argument în plus în favoarea educației incluzive și a integrării elevilor cu cerințe speciale în școlile obișnuite, este oferit de rezultatele experiențelor practice care confirmă faptul că absolvenții școlilor speciale manifestă o mai mare lipsă de încredere în forțele proprii, o diminuare a nivelului motivațional, dezorientare, absența intereselor și a expectanțelor pozitive în activitățile cotidiene, obișnuința de a fi ajutați în permanență, dificultatea de a identifica alternative, de a opta și de a lua decizii, toate acestea conducând la ideea unei pseudoalienări, în plan social, acțional și relațional (în raport cu posibilitățile reale), pe fondul unei resemnări, sau a unei răzvrătiri văzute ca o constantă a conduitei și a personalității acestora.

Digital și tradițional la ora de geografie

Profesor: Popescu Cristian

Școala Gimnazială Săceni, Teleorman

În prezent ne confruntăm cu un proces de dezvoltare și inovare a tehnologiei în tot mai multe domenii de activitate, fapt ce duce la eficientizarea activităților în care este folosită. Utilizarea tehnologiei este una dintre abilitățile de bază ale secolului XXI de care elevii au nevoie la școală.

„Educația digitală generează noi oportunități de învățare, pe măsură ce studenții se implică în medii digitale și pe măsură ce unitățile de învățământ își schimbă practicile educaționale prin utilizarea cursurilor hibride, instrucțiuni personalizate, noi modele de colaborare și o gamă largă de strategii de învățare inovatoare și antrenante.” afirmă David Goodrum, directorul departamentului Tehnologie Academică și Servicii Informaționale de la Universitatea Oregon (S.U.A.).

La orele de geografie utilizez manualele digitale precum și alte materialele de curs realizate de mine, acestea pot fi actualizate zilnic, îmbunătățite și adaptate în funcție de nivelul de înțelegere, în funcție de sugestiile elevilor și pot fi accesate oricând, înainte de ore, în timpul orelor și chiar după ore. De asemenea, aceste materiale create online pot genera un mediu de învățare colaborativ, bazat pe schimb de informații și interacțiuni între elevi și elev-profesor.

Voi exemplifica cum reușesc să fac predarea mai dinamică și interactivă, cu ajutorul instrumentelor digitale care le permite elevilor să răspundă la întrebări altfel decât prin clasică ridicare a mâinii și pot transforma evaluarea cunoștințelor într-o activitate distractivă.

STRATEGIA DIDACTICĂ:

Metode și procedee didactice: conversația euristică, lucrul cu harta, expunerea, explicația, exercițiul.

Forme de organizare a activității: activitate frontală, individuală, în perechi.

Metode și tehnici de evaluare: observarea curentă, conversația, aprecierea verbală, autoevaluarea.

Resurse materiale: laptop/calculator, harta politică a Europei, manualul digital.

Pentru verificarea cunoștințelor predate anterior voi utiliza instrumentul Mentimeter. Pentru captarea atenției elevii vor viziona un film pe <https://www.youtube.com/watch?> După care voi îmbina metode tradiționale, folosind o hartă murală. Voi împărți elevii în 4 grupe, înmânez elevilor o fișă de lucru. Astfel, elevii vor lucra în echipă, vor colabora, se vor exprima liber, vor face corelații între noțiunile învățate și cele noi. Pentru fixarea cunoștințelor și atingerea feedback-ului voi utiliza aplicația <https://wordwall.net/ro>. Deoarece scopul școlii nu este numai acela de a dobândi informații din diferite domenii, ci și acela de a le permite elevilor să gândească critic, să își exprime opiniile sau sentimentele într-un cadru sigur și să formeze relații, temă pentru acasă se va realiza tot în echipă și le voi recomanda să utilizeze ca instrument digital Padlet.

Materialele vizuale și video creează emoții puternice și cresc concentrarea elevilor în timpul urmării lor, dar învățarea este mult mai eficientă atunci când elevii sunt antrenați activ în crearea de astfel de materiale. Aceștia învață nu doar să-și utilizeze competențele digitale într-un mod organizat, ci și să structureze și să organizeze informația pe care urmează să o prezinte, să alcătuiască un plan al prezentării astfel încât să comunice informația în mod eficient.

Educația la granița dintre clasic și digital

Profesor Popescu Daniela

Școala Gimnazială Nr.1 Polovragi, Gorj

Educația tradițională versus educația modernă constituie o temă de reflecție pentru toate persoanele care au un rol în instruirea și educarea copiilor, care trebuie să cunoască tendințele și orientările noii educații și în același timp să depășească cadrul tradițional al conceperii activităților, să-l activeze pe copil, elev sau student în propria formare și educare.

Educația modernă prin diferitele sale posibilități materiale oferă intensificarea învățării pe toate planurile astfel că școala trebuie să fie prima instituție care trebuie să-și schimbe abordarea față de desfășurarea învățării și să utilizeze metode noi, interactive care să conducă la o învățare superioară și într-un ritm accelerat potrivit tendințelor societății actuale. Activitatea instructiv-educativă se desfășoară în baza unor finalități, este pusă în practică prin intermediul unui sistem de metode și procedee, apelează la o serie de mijloace tehnice de realizare, iar rezultatele sunt verificate și evaluate prin strategii specifice. Curriculum-ul școlar integrează toate aceste componente, dintre care o poziție centrală revine metodelor care fac posibilă atingerea finalităților educaționale.

În epoca digitală în care trăim, tehnologia a devenit omniprezentă în toate aspectele vieții noastre, inclusiv în domeniul educației. De-a lungul anilor, s-a desfășurat o tranziție în etape, de la educația tradițională la cea modernă, bazată pe tehnologie. Cu toate acestea, întrebarea esențială rămâne: Cum putem utiliza tehnologia în mod eficient, menținând totuși valorile și beneficiile educației clasice?

Educația tradițională a reprezentat, de-a lungul timpului, coloana vertebrală a sistemelor educaționale. Acest model implică predarea în clasă, manuale școlare tipărite, testele scrise și interacțiunea directă între profesori și elevi. Metodele tradiționale au fost, și încă sunt, apreciate pentru structura și disciplina pe care le oferă. Aceste metode tradiționale și-au dovedit eficiența de-a lungul timpului, elevii dobândind un vast bagaj de cunoștințe și o cultură generală din diverse domenii. Lipsa instrumentelor digitale nu a constituit un minus în desfășurarea activităților educative.

Un avantaj important al educației clasice constă în construirea relațiilor interpersonale puternice între profesori și elevi, precum și între elevi. Profesorii au oportunitatea de a oferi feedback imediat și de a adapta lecțiile la nevoile individuale ale elevilor. De asemenea, educația tradițională promovează abilitățile sociale și dezvoltarea caracterului prin interacțiuni directe, prin socializare.

Pe măsură ce tehnologia a avansat și a fost implementată în multe domenii de activitate, s-a produs o schimbare semnificativă în modul în care informația este prezentată și asimilată. Educația modernă se bazează pe utilizarea dispozitivelor electronice, a platformelor online și a aplicațiilor educaționale pentru a facilita procesul de învățare. Această schimbare aduce cu sine o serie de beneficii, precum accesul la resurse bogate și variate, personalizarea învățării și dezvoltarea abilităților digitale.

Unul dintre aspectele pozitive ale educației moderne este faptul că oferă oportunități de învățare flexibile. Elevii pot avea acces la materialele de învățare oricând și oriunde, ceea ce sporește autonomia învățării. De asemenea, tehnologia permite adaptarea curriculumului la stilurile individuale de învățare ale elevilor, creând astfel un mediu educațional personalizat.

Deși educația modernă aduce cu sine numeroase avantaje, este esențial să găsim un echilibru între aceasta și educația tradițională. Un exces de tehnologie poate duce la izolare socială, lipsa abilităților de comunicare față în față și dependența excesivă de dispozitivele electronice. Am observat că, în cadrul orelor în care se impune utilizarea tehnologiei, elevii se detașează total de mediul în care își desfășoară activitatea, fiind hipnotizați de ecranele pe care sunt proiectate materialele educative. Adoptă o atitudine similară copiilor ce suferă de autism: privesc fix în ecran, nu răspund solicitărilor profesorului.

Găsirea echilibrului între educația clasică și cea modernă, bazată pe utilizarea tehnologiei, implică integrarea cu atenție a tehnologiei în procesul de învățare, fără a compromite aspectele umane ale procesului instructiv-educativ. Profesorii pot combina metodele tradiționale cu instrumentele digitale, oferind astfel o experiență educațională holistică. Spre exemplu, înainte de predarea efectivă a unor conținuturi noi, profesorul poate prezenta un material educativ de pe o platforma ca Wordwall, Eduboom, EduMagic, Youtube, etc. Va reuși cu siguranță să capteze atenția elevilor, să le stârnească interesul pentru noile cunoștințe ce urmează a fi predate.

În concluzie, abordarea ideală ar consta în integrarea cu măsură a tehnologiei în educație, recunoscând valoarea atât a metodelor tradiționale, cât și a celor moderne. Prin găsirea echilibrului, putem înzestra viitoarea generație cu abilitățile necesare pentru a naviga cu succes în lumea în continuă schimbare.

BIBLIOGRAFIE

1. Dumitru, I., Dezvoltarea gândirii critice și învățarea eficientă, Editura de Vest, Timișoara, 2001

2. Guțu, V., Dezvoltarea și implementarea curriculumului în învățământul gimnazial: cadru conceptual, Grupul Editorial Litera, Chișinău, 1999

3. Ionescu, M., Radu I., Didactica modernă, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 2001 4. Marcu V. , Filimon L., Psihopedagogie pentru formarea profesorilor, Editura Universității din Oradea, 2003

Tema copilăriei în literatura română

Autor: prof. Popescu Daniela

Școala Gimnazială Nr.1 Polovragi

„Copilăria este inima tuturor vârstelor”, spunea Lucian Blaga, tărâm de basm la poarta căruia nu ar trebui niciodată să încetăm să batem. Copilăria este o temă ce dă naștere marilor capodopere din literatura română, dar și din cea universală. Literatura este scena pe care copilăria debutează și prinde mereu viață, sentimentele, gândurile, trăirile, emoțiile scriitorului ajung sub diverse forme la cititor pentru a-l sensibiliza, pentru a-l emoționa și pentru a-l introduce în universul creat de autor. Ea este o sursă inepuizabilă de experimentare a realității, prin care trăiești vremuri de mult trecute prin intermediul memoriei involuntare sau prin intermediul fotografiilor, care stau ca mărturie la tot ceea ce s-a petrecut de-a lungul vieții noastre și reprezintă o lume, în care imaginarul predomină absolut, o lume în care visele devin realitate.

Anii copilăriei, ca perioadă distinctă de viață cu particularitățile sale specifice, sunt considerați fundamentali. Jean Piaget credea că: „Orice adult care încearcă să-i înțeleagă pe copii este asemenea unui explorator care redescoperă el însuși, în alții, ceea ce societatea a descoperit înaintea sa, astăzi tema copilăriei a redevenit un subiect central pentru cercetările din domeniul educației în societățile moderne.”

Literatura română a adus, încă din secolul al XIX-lea, în atenția cititorului, lumea copilăriei, cu zbulciumul și cu bucuriile sale specifice.

Opera autobiografică a lui Ion Creangă, intrată în patrimoniul literaturii universale, „Amintiri din copilărie”, dar și basmele și poveștile sale, talmăcesc cu umor și spontaneitate universul senin al copilăriei. Unul dintre simbolurile acestui univers este Nică, cel care ne invită într-o lume fără vârstă, o lume a jocului, a inocenței, căci prin el, Ion Creangă, a impus în literatura română mitul copilăriei fericite, a *”copilăriei vesele și nevinovate”*, după care omul matur suspină la fiecare început de capitol: *”Stau câteodată și-mi aduc aminte ce vremi și ce oameni mai erau prin părțile noastre pe când începusem și eu, drăgăliță – Doamne, a mă ridica băiețaș la casa părinților mei ...”*. Opera „Amintiri din copilărie” este, așadar, ”povestea” vârstei inocente evocate nostalgic într-un neobosit monolog în care eroul ei apare, deopotrivă, ca personaj și ca narator. Făcând referire la această operă, Jean Boutiere observă: ”Creangă scrie cartea retrairii unei vârste cu sentimentul reîntoarcerii acasă dintr-un exil neînduplecat.”

Pentru Nică, atmosfera generală a universului copilăriei este aceea de mare sărbătoare populară, în care domnește veselia, iar între oameni s-a statornicit sentimentul egalității ca în

timpurile mitice. Este o vârstă de aur, în care humuleștenii își trăiesc existența ca și cum s-ar afla sub un clopot cosmic: harnici și aflați mereu pe drumuri, ocupându-se de industria țesutului și cu micul comerț. Țăranii din Humulești sunt înfățișați și în alte momente: ale duminicilor cu hore și plimbări, ale sărbătorilor de iarnă sau ale hramurilor bisericești, când *”se ținea praznicul câte o săptămână întreagă”*, ospățul căpătând astfel dimensiuni homerice. Imaginea copilăriei se oglindește mai ales în întâmplările la care Nică ia parte, în năzdrăvăniile pe care le săvârșește (furatul cireșelor, a pupezei din tei, tăvălirea cănepei mătușei Mărioara, scena de la scăldat), căci eroul lui Creangă era *”vesel ca vremea cea bună”* și *”copilăros ca vântul în turbarea sa”*. Nu rămâne nicio urmă de îndoială că *„Amintiri din copilărie”* este o carte de căpătâi pentru literatura română, o ofrandă adusă copilăriei, în care autorul ei povestește istoria unei vârste de aur în mediul țăranesc al Humuleștiului: *„Așa eram eu la vârsta copilăriei, la vârsta cea fericită și așa cred că au fost toți copiii de când lumea și pământul.”* .

Barbu Ștefănescu Delevrancea, un alt scriitor care a abordat tema copilăriei, prelucrează în povestirile sale, cum sunt cele din ciclul „Odinioară”, motive folclorice, pentru și despre copii („Neghiniță”, „Palatul de cleștar”, „Bunicul”, „Bunica”. Bunica devine personajul de basm în poala căreia nepotul adoarme vrăjit și nu înțelege nici la vârsta maturității ce vrajă degaja asupra lui paola fermecată a bunicii și sfârșitul fusului.

Și prima parte a secolului XX se poate mândri cu opere valoroase care oglesc copilăria, uneori fericită, alteori dramatică. „Copilăria unui netrebnic”, de Ion Călugăru, un soi de replică înnegurată la îndrăgitele „Amintiri din copilărie” ale lui Creangă, propune detalii prozaice ale copilăriei și adolescenței, marcate de o notă nostalgică. Romanul „Copilăria lui Adrian Zograffi” al lui Panait Istrati devine subiectul unei coproducții franco-române, „Codine”, în 1962, în regia lui Henri Colpi. Poeta Elena Farago a dedicat copiilor versuri emoționante, cum ar fi „Cățelușul șchiop”, „Gândăcelul”, „Cloșca”, „Motanul pedepsit” și altele.

Un loc aparte îl ocupă în operele lui Mihail Sadoveanu copilăria, descrisă în personaje speciale ca Lizuca, din „Dumbrava minunată”, sau în povestiri ca „Măria sa Puiul Pădurii” sau „Ani de ucenicie”. Lizuca adoarme în dumbrava din pădure și se visează în lumea basmelor, pornind într-o aventură a cunoașterii împreună cu prietenul ei nedespărțit, cățelul Patrocle. Poate vorbi cu florile și cu toate vietățile pădurii, o întâlnește pe domnița prichindeilor, care o poartă în lumea feerică a basmelor, sau îi povestește despre Strâmbă – Lemne, Sfarmă – Piatră și alți uriași din timpuri străvechi. Citind *„Dumbrava minunată”* avem impresia că am pătruns pe un tărâm magic presărat cu vise și tivit cu imaginație, căci Copilăria este, fără doar și poate, partea tangibilă din Paradis.

O tonalitate directă, simplă, empatică față de destinele narate ne propune Ioan Alexandru Brătescu-Voinești în „Puiul”, „Privighetoarea”, „Bietul Tric” sau „Niculăița Minciună”. O coloratură aparte au schițele și povestirile lui Emil Gârleanu, în volumul „Din lumea celor care nu cuvântă”. Otilia Cazimir, numită „poeta sufletelor simple”, ascultă și redă clipele vesele sau triste trăite de copii. „Balada unui greier mic” sau „Câți ca voi!”, de George Topârceanu, îi încântă cu tâlcul lor pe copii, în timp ce Ionel Teodoreanu a creionat, în „Ulița copilăriei” și „La Medeleni”, o adevărată frescă a copilăriei și adolescenței. Într-o atmosferă mustind de ingenuitate, un univers bine conturat, cu legi și dimensiuni proprii, în care se nasc și se edifică destine, eroii din „La Medeleni”, sunt urmăriți de la vârsta cea mai fragedă, când jocul rămâne principala preocupare, până în pragul adolescenței. Romantic incurabil, aflat mereu „în război” cu sora sa, Olguța, contemplativul Dănuț se visează, rând pe rând, Robinson Crusoe, trăindu-și singurătatea pe o insulă uitată, sultan fioros, care-și pedepsește sora pentru că a tăiat ața zmeului, cavaler viteaz, care-și salvează sora de la pericole închipuite. Când situațiile din viața reală contravin înțelegerii și aspirațiilor sale, el apelează la personajul preferat Ivan Turbincă, care înfundă în traista sa magică toți dușmanii vizibili și invizibili, reinstalând ordinea dorită. În timp ce Dănuț e înclinat spre reverie, plonjând într-o realitate imaginată, Olguța se distinge prin luciditate băiețească, fiind tenace, răzvrătită, deșteaptă și autoritară, un adevărat „drac îngeresc”. Ea vrea să reducă viața reală la o lume a ei, pe care s-o domine după propriile dorințe. De aceea, se angajează în discuții cu cei maturi de la egal la egal și îl șicanează permanent pe fratele ei pentru a-și impune personalitatea.

Estompând granița dintre real și fantastic, împletind visul cu realitatea în asemenea măsură, Medelenii reprezintă o oază a fericirii, pentru că aici, și la vârsta respectivă, pentru eroi totul e posibil și realizabil. Iluzia paradisului domestic va fi destrămată odată cu plecarea lui Dănuț, ca elev internist, la București, departe de „mediul moldovenesc”, dar și cu plecarea în neființă a bătrânului țaran-vizitiu, ocrotitorul medelenilor. Departe de casă, Dănuț suportă drama înstrăinării de paradisul familial, iar Olguța trăiește experiența dramatică a morții unui bunic divinizat. Zorii triști ai limitelor copilăriei prefigurează, frenetic, sfârșitul prematur al Olguței, dar și istoria de peste douăzeci de ani a Medelenilor.

Despre vârsta cea fericită a copilăriei amintește și marele nostru poet, Mihai Eminescu în versurile: „Fiind băiet, păduri cutreieram/ Și mă culcam ades lângă izvor,”
Se pare că fiecare din noi ne întoarcem la această perioadă lipsită de griji, petrecută într-un colț de Rai, căci la Eminescu natura este văzută ca un spațiu protector, menită să-ți încânte simțurile și să facă să-ți tresalte sufletul.

I.L. Caragiale, zugrăvește în stilul său inconfundabil, în „Vizită” și „D-l Goe...”, tipul copilului răsfățat, obraznic și egoist, dezvăluind astfel efectele negative ale educației prost primite de odraslele unor familii înstărite. Contrastul dintre aparență și esență, diferența dintre ceea ce sunt și ceea ce vor să pară personajele, constituie la acest prozator o sursă inepuizabilă a comicului, dublată de o doză de ironie resimțită pe tot parcursul lecturii.

Copilăria poate fi definită prin metafora jocului: ” O să vă iau cu mine, să vă arăt, cu degetul mare, pământul și o parte din soare; cu degetul mijlociu, toate orașele pe care le știu; cu arătătorul, copacul, cerul, izvorul; și așa mai departe, să vă arăt restul lumii cu degetele celelalte. Acesta este planul meu detaliat, pe care, bineînțeles, l-am și uitat. [...] să nu aud pe drum că: “Nene, mașina are pene”; că “Of, mi-a intrat un cartof în pantof” (*Pământul și o parte din soare, Marin Sorescu*).

Așadar, prin creațiile lor, scriitorii literaturii române ne-au dat posibilitatea să visăm și să găsim copilăria vie din noi, acea lume permanentă, durabilă și de neclintit.

BIBLIOGRAFIE:

A.Rogojinaru, *O introducere în Literatura pentru Copii*, Oscar Print, 2000, pagina 126

G. Călinescu, *Cronicile optimismului*, E.P.L.Buc. 1964, pagina 274

I.Creangă, *Amintiri din Copilărie*, Editura Minerva, București, 1971, pagina.38

M.Eminescu, *Poezii*, Ed.Lucman, București, 2000, pagina 63

I. Teodoreanu, *La Medeleni*, Editura Litera, București, 2010

I.L.Caragiale, *Momente și schițe*, E.D.P., București, 1987, pagina 147

M.Sorescu, *Unde fugim de-acasa?*, Ed.Tineretului, București, 1966, pagina.36

Rolul resurselor educaționale speciale în digitalizarea învățământului

Profesor Popescu Daniela

Școala Gimnazială Nr.1 Polovragi, Gorj

În era digitală în continuă evoluție, tehnologia a devenit o parte integrantă a vieții noastre cotidiene. Această transformare a vizat în mod semnificativ diverse domenii, inclusiv educația. În cadrul acestui proces de digitalizare, resursele educaționale speciale joacă un rol crucial în asigurarea accesului echitabil la educație pentru toți elevii, indiferent de nevoile lor speciale.

Rolul resurselor educaționale speciale este, fără îndoială, covârșitor, constând în:

- accesibilitate îmbunătățită
- personalizare a învățării
- suport suplimentar
- creșterea implicării părinților și a cadrelor didactice
- monitorizarea progresului și evaluarea

Resursele educaționale speciale digitalizate pot oferi accesibilitate sporită pentru elevii cu diverse nevoi speciale. De exemplu, materialele de învățare pot fi adaptate pentru a se potrivi nivelului de înțelegere și capacitatea de învățare a fiecărui elev.

Tehnologiile digitale permit, de asemenea, personalizarea învățării în funcție de nevoile individuale ale elevilor. Aceasta poate include utilizarea aplicațiilor și platformelor educaționale care oferă activități și resurse adaptate pentru diferite stiluri de învățare și abilități. Resursele educaționale speciale digitale pot oferi suport suplimentar pentru elevii cu nevoi speciale, oferind materiale complementare, exerciții interactive și alte instrumente care să îi ajute să își consolideze învățarea.

Relația cu familia este una strânsă, tehnologiile digitale facilitează comunicarea între părinți, cadre didactice și terapeuți, permițându-le să colaboreze mai eficient pentru a sprijini progresul educațional al elevilor cu nevoi speciale.

Aplicațiile și instrumentele digitale pot fi folosite pentru a monitoriza progresul elevilor și pentru a evalua eficacitatea intervențiilor și strategiilor de învățare, facilitând astfel ajustările și personalizarea continuă a planurilor de învățare.

Asupra educației speciale impactul digitalizării a avut ca scop:

- incluziune socială sporită
- dezvoltarea abilităților tehnologice
- reducerea barierele de comunicare

Utilizarea tehnologiei în educația specială poate contribui la creșterea incluziunii sociale a elevilor cu nevoi speciale, oferindu-le oportunități egale de acces la educație și la resurse educaționale.

Integrarea tehnologiei în procesul de învățare permite elevilor cu nevoi speciale să dobândească abilități tehnologice relevante pentru viitorul lor profesional și personal.

Tehnologiile de asistență și aplicațiile de comunicație pot ajuta elevii cu deficiențe de vorbire sau de auz să comunice mai eficient și să interacționeze în mod adecvat în mediul școlar și social.

Așadar, resursele educaționale speciale digitalizate reprezintă o componentă esențială a procesului de învățare pentru elevii cu nevoi speciale în era digitalizării. Aceste resurse nu numai că facilitează accesul la educație și sprijină procesul de învățare personalizată, dar și promovează incluziunea socială și dezvoltarea abilităților relevante pentru viața de zi cu zi și pentru viitorul profesional al elevilor. Prin continuarea integrării tehnologiei în educația specială și prin investiții adecvate în dezvoltarea și implementarea resurselor educaționale speciale digitale, putem asigura că fiecare elev are șansa de a-și atinge potențialul maxim în procesul de învățare.

Bibliografie

1. Mitchell, D. (2019). „Digital Technologies and Disability Studies: A Review” Springer UNESCO (2020).
2. „Guidelines for Inclusion: Ensuring Access to Education for All”. European Agency for Special Needs and Inclusive Education (2018).
3. „Digital Education for Students with Disabilities: Key Trends and Opportunities”. Smith, A. (2017).
4. „Inclusive Digital Education: Technology for Children with Diverse Needs”. Routledge.

Metode active de predare-învățare în educația economică

**Prof. Popescu Melania Maria,
Colegiul Economic „Virgil Madgearu” Tg-Jiu**

Educația economică este o dimensiune a educației integrale, care se caracterizează prin aspectul său cognitiv, praxiologic și axiologic, iar în relație cu alte discipline de studiu, contribuie la dezvoltarea elevului licean.

Prin prezentarea și descrierea oportunităților de dezvoltare a unor activități economice determinate de patrimoniul cultural, local, național, european și mondial, se parcurg primii pași spre dezvoltarea competențelor antreprenoriale.

Studierea pieței locale, identificarea afacerilor de succes și realizarea unui clasament al domeniilor economice dezvoltate la nivelul pieței locale cu exemple de firme pentru fiecare domeniu, vor contribui la identificarea oportunităților pentru activități personale, profesionale și de afaceri.

Metodele active sunt acțiunile pedagogice care permit elevului satisfacerea trebuințelor lui de activitate, de cercetare, de creativitate, de comparare și de înțelegere a cunoștințelor prin el însuși sau în colaborare cu alți elevi. Profesorul este animator, moderator, este cel care crează situațiile stimulatoare, care susține efortul elevilor. Relațiile educator-educat sunt deschise, bazate pe sprijin reciproc, pe respect, pe dialog constructiv, cooperare.

Vom prezenta utilizarea metodei „bulgărelui de zăpadă” pentru realizarea temei: „Identificarea oportunităților de dezvoltare a afacerilor pe piața locală”.

Metoda piramidei sau a „bulgărelui de zăpadă” are la bază îmbinarea activității individuale cu cea desfășurată în cadrul grupurilor, constând în integrarea activității fiecărui membru al colectivului într-un demers colectiv mai amplu, cu scopul rezolvării unei sarcini de lucru sau a unei probleme date.

Etape:

1. Faza introductivă: sunt prezentate datele problemei de către cadrul didactic: Realizarea unui clasament a domeniilor economice dezvoltate la nivelul pieței locale cu exemple de firme pentru fiecare domeniu (identificarea domeniilor economice dezvoltate pe piața locală și a firmelor reprezentative pentru fiecare domeniu economic)

2. Faza lucrului individual: într-un interval de cinci minute, fiecare elev încearcă să identifice domeniile economice importante la nivel local, utilizând informații de pe internet

3. Faza lucrului în perechi: elevii formează perechi și discută soluțiile identificate, își completează informațiile prin colaborare, încearcă să găsească răspunsuri la întrebările pe care și le-au formulat.

4. Faza reuniunii în grupe mai mari: perechile se reunesc și alcătuiesc două grupe mari, cu număr egal de participanți, se discută soluțiile de rezolvare a problemei : ierarhia domeniilor economice cu firme reprezentative, identificate la nivelul economiei gorjane.

5. Faza raportării soluțiilor în colectiv: se analizează, la nivelul întregii clase, soluțiile găsite și se comparate unele cu celelalte; se dau răspunsuri la întrebările nesoluționate, de data aceasta cu ajutorul cadrului didactic.

6. Faza decizională: se construiește ierarhia finală a domeniilor economice cu firmele reprezentative, identificate pe piața locală. Se formulează concluzii cu privire la demersurile elevilor.

Ca și celelalte metode care se bazează pe lucrul în perechi și în colectiv, metoda piramidei prezintă :

-**avantajele:** stimulării învățării prin cooperare, al sporirii încrederii în forțele proprii, prin testarea ideilor emise individual, mai întâi în grupuri mici și apoi în colectiv.

- **dezavantajele:** înregistrate sunt de ordin evaluativ, deoarece se poate stabili mai greu care și cât de însemnată a fost contribuția fiecărui participant.

Pentru atingerea rezultatelor învățării stabilite, profesorul are libertatea de a dezvolta anumite conținuturi, de a le eșalona în timp, de a utiliza activități variate de învățare, cu accentuare pe cele cu caracter aplicativ, centrate pe elev. Pentru aplicarea curriculum-ului, procesul de predare - învățare trebuie să fie focalizat pe obținerea rezultatelor învățării (cunoștințe, abilități, atitudini), necesare calificării „tehnician în activități economice” sau „tehnician în activități de comerț”.

Pentru eficientizarea procesului de predare-învățare, profesorul trebuie să-și proiecteze din timp activitatea didactică prin elaborarea de fișe de lucru, fișe de documentare, fișe de observație, pregătirea documentelor, materialelor și a echipamentelor tehnice de învățare.

Referințe bibliografice:

1. Dorin, V-B, Administrarea firmei, clasa a XI-a, Editura CD Press, Bucuresti, 2018.
2. <https://ro.scribd.com/doc/47740619/METODA-BULGĂRELUI-DE-ZĂPADĂ>
3. <https://pdfcoffee.com/metoda-piramidei-sau-metoda-bulgarelui-de-zapada-avantajele-dezavantajele-pdf-free.html>

„Riga Crypto și Iapona Enigel”

Ion Barbu

*

Introducere generală – Ion Barbu:

Ion Barbu recunoaște: „Pentru mine, poezia e o prelungire a geometriei, așa că, rămânând poet, n-am părăsit niciodată domeniul divin al geometriei.”

*

Cu intuiție matematică, a creat lume de esențe ideale, o lume pură, chiar și în baladele sale : „După melci” sau „Riga Crypto și Iapona Enigel”.

Limbajului îi dă funcția paradoxală „de a exprima, dar și de a ascunde sensul, în același timp.” Ermetică, de cele mai multe ori, poezia sa este intelectualizată, caută inefabilul cosmic, cultivă muzica sferelor – orfismul – ca și cunoașterea extatică.

„Riga Crypto și Iapona Enigel” este subintitulată de poet „baladă”, dar este realizată în viziune modernă, ca un amplu poem alegoric, de cunoaștere.

Pare un cântec bătrânesc, de nuntă.

Arhitectonica este deosebită : poveste în ramă, sau poveste în poveste – „nuntă în nuntă”.

Se încheie o frumoasă nuntă omenească, veselă, împlinită, după tot tipicul tradițional – împărătesc – „cu pungi, panglici, beteli cu funtă”.

Cel mai petrecăreț dintre nuntași nu se desparte de „cuscrul mare” nici în dimineața de după nuntă. El rămâne să asculte cântecul trist despre o dragoste neîmplinită.

Ca în baladele medievale, este invocat cel mai talentat și mai pasionat menestrel, pentru ca, în crama, lângă butoaiele cu vin vechi, să cânte, îngânat de lăută, povestea tristă despre nunta fantastică dintre regele ciupercilor – cu nume arhaic – „Riga Crypto” - și gingașa Iapona, Enigel. Fiecare aparținând altui regn și având aspirații diferite, chiar antagonice, iubirea se destramă, nunta nu poate avea loc.

Structura narativă implică interferența genurilor. Scenariul epic este dublat de caracterul dramatic și de lirismul unor voci, de dincolo de mască, cele două personaje fiind simboluri: riga Crypto – simbolul valorilor materiale, efemere, Enigel – simbolul valorilor spirituale, perene.

Ca în „Luceafărul” eminescian, întâlnirea se petrece în plan oniric, dar rolurile sunt inversate, personajul feminin fiind aici cel pozitiv; de aceea, poemul alegoric barbian este apreciat ca „Luceafăr întors”. Titlul baladei trimite cu gândul la marile povești romantice din literatura universală : „Romeo și Julieta” sau „Tristan și Isolda”.

La Ion Barbu, membrii cuplului sunt antagonici : Crypto e „sterp și nărăvaș”, pe când Enigel e „prea-cuminte”.

Prologul (incipitul) a conturat în puține imagini atmosfera de la „spartul nunții” trăite și dezvoltă dialogul dintre „nuntașul fruntaș” și generosul menestrel.

Petrecărețul îl roagă pe rapsod „să zică încetinel”... „un cântec larg” pe care l-a zis „cu foc... acum o vară”.

Repetarea sugerează un ritual al zicerii unei povești exemplare.

Menestrelul, poet și lăutar talentat, se lasă greu, știind că povestea tristă i se smulge din suflet. Trei epitete complexe îl caracterizează :

„Menestrel trist, mai aburit

Ca vinul vechi, ciocnit la nuntă,...

Mult îndărătnic menestrel,

Un cântec larg tot mai încearcă,

Zi-mi de lapona Enigel

Și Crypto, regele ciupearcă.”

Această nuntă povestită în cântec este o succesiune de mai multe tablouri pitorești și simbolice.

Primul este tabloul pădurii întunecate și umede, primitive, peste care împărățește Crypto, „inimă ascunsă”. Este rigă al făpturilor inferioare, din regnul vegetal, și nu este acceptat decât de soiurile otrăvitoare :

„Des cercetat de pădureți,
În pat de râu și-n humă unsă,
Împărățea peste bureți
Crai Crypto, inimă ascunsă...

Și răi ghioci și toporași
Din gropi ieșeau să-l ocărăscă,
Sterp îl făceau și nărăvaș,
Că nu voia să înflorească.”

Al doilea tablou este al locurilor natale ale personajului pozitiv, gingaș, feminin, orientat spre binefacere și lumină :

„In țări de gheață, urgisită,
Pe-același timp trăia cu el,
Lapona mică, liniștită,
Cu piei, pre nume – Enigel.

De la iernat, la pășunat,
În noul an să-și ducă renii,
Prin aer ud, tot mai la sud,
Ea poposi pe mușchiul crud
La Crypto, mirele poienii.”

În tabloul al treilea, asistăm la întâlnirea celor doi, prilejuind trei chemări ale rigăi și tot atâtea refuzuri ale laponei :

„Pe trei covoare de răcoare
Lin adormi, torcând verdeață,
Când lângă sân, un rigă spân,

Cu eunucul lui bătrân

Veni s-o-mbie cu dulceață :

- Enigel, Enigel,
Ți-am adus dulceață, iacă,
Uite fragi, ție dragi
Ia-i și toarnă-i în puiață

- Rigă spân, de la sân
Mulțumesc dumitale
Eu mă duc să culeg
Fragii fragezi mai la vale.”

Delicata Enigel refuză cu finețe, ajungând să insisite pe relevarea relației dintre simbolul solar și propria condiție. Ea este exponenta unui neam sortit să trăiască la polul înghețat, fără să uite soarele. Ca întregul său neam, Enigel caută lumina albă, este însetată de aceasta. Subliniază această sete a ei și a neamului său întreg de cunoaștere.

„...că dacă-n iarnă sunt făcută

Si ursul alb mi-e vărul drept,

Din umbra deasă, desfăcută,

Mă-nchin la soarele-nțelept.

La lămpi de gheața, sub zăpezi,

Tot polul meu un vis visează,

Greu taler scump, cu margini verzi,

De aur, visu-i cercetează.

Mă-nchin la soarele-nțelept,

Că sufletu-i fântână-n piept,

Și roata albă mi-e stăpână,
Ce zace-n sufletul fântână.”

Fără să se sfiască, Enigel reproșează lui Crypto și lumii sale fuga de soare, vegetarea în întuneric și răcoare :

„La soare, roata se mărește ;
La umbră, numai carnea crește
Și somn e carnea, se desumflă,
Dar vânt și umbră iar o umflă.”

Chiar în timpul dialogului celor doi eroi antagonici, întâmplările lămuresc că perspectiva justă este a personajului feminin.

Insistând în cerința lui, Crypto întârzie să se retragă în umbră și este surprins de razele fierbinți din creștetul cerului :

„Dar soarele, aprins inel,
Se oglindi adânc în el
De zece ori, fără sfială,
Se oglindi în pielea-i cheală.

Și sucul dulce înăcrește,
Ascunsa-i inimă plesnește...”

Riga nu mai poate ascunde adevărul că este un burete otrăvitor. Poetul nici nu-l mai numește decât „nebunul rigă Crypto”.

Incompatibil cu lumea luminii, simbolizând inteligența și setea de cunoaștere, putredul și otrăvitul rigă rămâne să se măsoare cu lumea lui veninoasă : mărăguna, laurul, măsălariga :

„De a rămas să rătăcească
Cu altă față mai crăiască :

Cu Laurul-Balaurul,
Să toarne-n lume aurul,
Să-l toace, gol la drum să iasă,
Cu măsălarita mireasă,
Să-i ție de împărăteasă.”

Încercarea ființei inferioare de a-și depăși limitele este pedepsită.

A încercat să se arate râvnitei Enigel în vis, dar nici astfel nu și-a putut ascunde identitatea.

Drumul spre sud al laponei are semnificația unui drum inițiativ. Popasul în ținutul lui Ciupearcă este o probă învinsă prin respingerea nunții pe o treaptă inferioară.

Itinerariul trece prin Cercul Venerei, deci al iubirii instinctuale, și Enigel respinge perspectiva degradantă de a cădea în ipostaza degenerată de ființă umană doar instinctivă: ea rămâne în cercul ei spiritual, al lui Mercur, mai pur, al intelectului, al cunoașterii, al cercetării.

Inițierea completă ar fi însemnat adevărata nuntă a trupului și a spiritului cu însuși focarul vieții: Soarele – simbolul cunoașterii absolute.

Frigul ținutului polar, perfecțiunea geometrică a apei cristalizate configurează treapta rațiunii pure, regalitatea rece a Ideii barbiene.

Impactul dintre rațiune (Enigel) și instinct (Crypto), configurat prin cele două simboluri – „fiară bătrână” - omul cunoscător – și „făptură mai firavă” - „pahar cu otravă” - ființa inferioară a instinctelor – se soldează cu victoria ideii.

Enigel, un Hyperior feminin, pământean, întruchipează gândul eliberat de căderea în instinct (numai somn și umbră”) prin aspirația spre lumină și cunoaștere: Soare – Absolutul.

Balada barbiană – “„Luceafăr” întors” – este drama incompatibilității, a superiorității spiritului înalt, care nu s-a prăbușit în instinctual, și a rămas biruitor, ținând spre ABSOLUT.

CHIMIA ÎN ERA DIGITALĂ

Prof. Mariana Preda

Colegiul Național „Nicolae Iorga”

Suntem într-o era a tehnologiilor unde formarea cunoștințelor devine involuntar un proces digitalizat. Nu mai sunt suficiente metodele aplicate până acum, ci este necesar să se creeze, alături de elevi, noi mijloace, noi modele de predare-învățare-evaluare care să permită ca procesul de formare a cunoștințelor să fie centrat pe elevi și în același timp ancorat în realitatea pe care ei o trăiesc.

Cercetătorii australieni Wills și Alexander, au constatat că pentru a introduce cu succes tehnologia în predare și în învățare trebuie acordată o atenție sporită managementului proceselor, strategiei, structurii și, mai ales, rolurilor și deprinderilor (Wills et Alexander, 2000). Tinerii din ziua de azi, elevi și studenți, „nativii digitali” cum au fost numiți cei născuți după 1990 de către Marc Prensky în articolul său publicat denumit Digital Natives, Digital Immigrants (Prensky, 2001), își pun întrebarea „De ce să învăț despre asta?”. Stilul lor de învățare nu mai este cel clasic, ci unul interactiv prin experimentare, prin joc, având o abordare spontană și naturală, luând informația din mediu ca pe un întreg, apoi descifrând componentele și construind înțelesul. Cu dorința de a explora, elevii apelează la resursele internetului, la aplicații mobile și software-uri pentru a învăța. Este prima dată în istorie când tinerii știu mai multe decât adulții despre ceva important pentru societate, așa cum este tehnologia. Profesorii caută metode prin care își pot face materia mai captivantă și prin care pot trezi interesul și curiozitatea elevilor pentru studiu.. În același timp, pasiunea elevilor pentru mediul on-line și gadget-urile smart, dorința părinților ca ei să învețe și preocuparea continuă pentru sănătatea lor emoțională, trebuie să fie îmbinate cu armonie. Resursele educaționale, platformele educaționale, jocurile, aplicațiile, experimentele virtuale în laboratorul virtual de chimie sunt din ce în ce mai folosite, pentru că elevii sunt din ce în ce mai pragmatici, mai înclinați spre partea practică și pe partea tehnică, obișnuiți zi de zi cu utilizarea calculatorului sau a unui smartphone.

Chimia este una dintre materiile de bază care se ocupă de studiul substanțelor necesare vieții. Rolul studierii chimiei în școală este de a stimula curiozitatea științifică, gândirea critică și creativă, înțelegerea fenomenelor întâlnite în viața de zi cu zi și aplicarea noțiunilor teoretice pentru îmbunătățirea modului de viață. Fiind o știință experimentală, are la bază formarea deprinderilor de lucru și dezvoltarea gândirii logice prin activități practice realizate în laborator. Implementarea tehnologiilor digitale în procesul educațional implică involuntar noțiunea de interactivitate: utilizatorul nefiind un simplu spectator, ci participant activ cu posibilitatea de a modifica după dorință și posibilități cursul aplicației utilizate în formarea propriilor cunoștințe.

Digitalizarea procesului de formare a competențelor nu modifică esența învățării, vine să modernizeze și să susțină educația.

Experimentul chimic este o componentă indispensabilă în predarea chimiei și reprezintă o metodă extrem de importantă în stabilirea unei legături temeinice dintre teorie și practică, transformând astfel cunoștințele obținute în convingeri și abilități cognitive.

Învățarea prin cercetare la lecțiile de chimie creează condiții favorabile pentru formarea competențelor specifice disciplinei, creșterea motivației cognitive, dezvoltarea creativității elevilor și inovarea procesului didactic. Dar, dacă nu avem oportunitatea de a cerceta și realiza experimente pe viu într-un laborator, atunci descoperim în mediul virtual oportunități de cercetare și experimentare digitalizate. Integrarea noilor tehnologii digitale în procesul de predare-învățare favorizează progresul noului context educațional, iar procesul educațional devine mai atractiv și mai eficient.

Ca recomandare din perspectiva integrării tehnologiilor în procesul de predare-învățare la disciplina chimie, și nu numai, este utilizarea platformelor de învățare on-line.

În mediul virtual descoperim o multitudine de platforme educaționale Web2 care sunt concepute pentru a dezvolta competențele elevilor. Importantă este selecția corectă a tehnologiilor pe care le utilizăm în cadrul orelor. Analizând oferta digitală s-au propus câteva platforme educaționale, laboratoare virtuale și softuri specifice disciplinei chimie. Cu toate că lumea instrumentelor web2 este mare, au fost selectate, spre exemplu, platformele precum: pHet, Mozaweb, eScoala care susțin învățarea asistată de calculator și stimulează motivarea pentru instruire a chimiei, permit profesorului să realizeze procesul didactic interactiv chiar dacă nu dispune în totalitate de ustensilele și reactivii necesari.

Insertia tehnologiilor informaționale în predarea-învățarea-evaluarea chimiei conduce la dezvoltarea capacităților de utilizare a resurselor tehnologiei informațiilor și comunicațiilor (TIC), la dezvoltarea deprinderilor legate de accesarea, interpretarea și prezentarea informațiilor, la înțelegerea implicațiilor TIC în societate.

Dintre activitățile experimentale cel mai preferat de către elevi este experimentul demonstrativ-distractiv, care permite îmbinarea cercetării cu satisfacerea curiozității și stabilirea adevărului științific. La fel de importante în stimularea acestor conflicte cognitive sunt și laboratoarele virtuale care permit elevilor să își dezvolte competențele de cercetare experimentală în mediul virtual, platformele acoperă practic toate domeniile chimiei și redau în totalitate efectele vizuale care copii ar putea să le descopere în realitate.

Dacă facem referință la softurile educaționale trebuie să specificăm că și ele au diferite utilități. Descoperim softul "ChemWriter" care poate fi accesat atât de pe PC cât și de pe telefonul mobil, fiind folosit pentru desenarea formulelor și structurilor chimice complexe. Softul "Chem1

Concept Builder” prevede interactivitate cu o interfață ușor de folosit pentru elevii de gimnaziu cât și de liceu. Softul include tutoriale aparte pentru fiecare din cele 5 secțiuni care le include, descoperim aici pe lângă simulări didactice și exerciții, teste care vin să fortifice cunoștințele elevilor în domeniul chimiei. CHEMIX School este un soft educațional pentru disciplina chimie ce conține: tabelul periodic, calculator, dicționar chimic.

Disciplina experimentală chimie are specificul său în plan metodologic și dispune de o serie de mecanisme de utilizare a tehnologiilor informaționale cu scopul soluționării obiectivelor specifice . Aici am putea exemplifica un șir de laboratoare virtuale online precum: GoLab , UniSchoolLabs , ChemCollective și altele care înlocuiesc la drept vorbind laboratoarele reale, dar trebuie să menționăm că depinde de conectarea la rețeaua internet. Desigur că am putea enumera și softurile ce includ laboratoarele virtuale care pot să fie accesate offline.

Amintim aici softul CrocodileChemistry și Yenka . Comparativ cu acele laboratoare virtuale ce activează doar online , oferă profesorului posibilitatea să lucreze detașat de rețeaua internet.

Kahoot și Quizziz sunt aplicații ce pot fi descărcate gratuit din orice magazin virtual. Având ca bază învățarea centrată pe elev, acestea pot aduce acel plus de vitalitate și energie pe care ni le dorim din partea elevilor, cu un minim de instrucțiuni din partea profesorului. Modul în care elevii reacționează în timpul utilizării aplicațiilor Kahoot și Quizziz la clasă, demonstrează faptul că aceștia sunt stimulați de tehnologie în procesul de învățare. Deoarece elevii oferă un feedback rapid, îi permite profesorului să adapteze sarcinile de învățare, în așa fel încât acestea să corespundă nivelului de pregătire și intereselor lor. Astfel, elevii se simt răsplățiți și determinați ca pe viitor să obțină un rezultat cât mai bun. Profesorul poate folosi spiritul competitiv al elevilor la maximum, prin aplicațiile Kahoot și Quizziz, aplicații care reușesc să valorizeze eforturile acestuia prin intermediul tehnologiei, în așa fel încât telefoanele mobile devin auxiliare didactice de mare valoare. Astfel, profesorul poate reuși o îmbinare armonioasă între cerințele educaționale și domeniile de interes ale elevilor. Utilizarea fișelor de lucru interactive în procesul de instruire reprezintă o adevărată alternativă educațională.

Motivarea învățării, formarea deprinderilor de investigare și de lucru interactiv în domeniul chimiei, valorificarea competențelor mass-media bazate pe abilitățile digitale, sunt foarte valoroase, deoarece dezvoltă relația de colaborare și cooperare profesor-elevi, elevi-elevi, elevi-părinți. Elevii trebuie să se simtă încrezători în ceea ce trebuie să facă, în modul în care pot stăpâni sarcinile care le sunt date și că profesorul îi va îndruma. Cu cât un elev este mai atras și implicat la oră, cu atât va acorda mai multă atenție lecției și va asimila mai bine noțiunile predate.

Lumea digitală tinde să perfecționeze domeniul educațional. Elevii de astăzi sunt profesioniști de mâne, iar profesorul este sculptorul care îi pregătește pentru viitor. Tehnologiile informaționale sunt un ”must have” în învățământ, nu mai putem preda doar cu creta și tabla, incluziunea tehnologiilor

aduce spre dezvoltarea competențelor cheie universale și pregătirea specialistului care știe să mănuiască cu ușurință atât eprubeta cât și calculatorul. Rolul decisiv în formarea specialistului secolului XXI le revine în egală măsură profesorului, programei școlare dar și tehnologiilor digitale.

BIBLIOGRAFIE:

- COROPCEANU E., NEDBALIUC R., NEDBALIUC B. Ghidul metodic al profesorului Biologie și chimie. Chișinău, UST, 2007.
- COROPCEANU E., RIJA A., ARSENE I., PUTINĂ M. Dezvoltarea abilităților de autoformare la chimie în baza unor tehnologii informaționale. *Studia universitatis moldaviae*. In: *Seria Științe ale educației*. 2014,
- POSTOLACHI I., BOCANCEA V., POSTOLACHI V. Integrarea tehnologiilor digitale la realizarea activităților practice interdisciplinare. In: *Abordări inter/transdisciplinare în predarea științelor reale, (concept STEAM). Implementarea inter/transdisciplinarității în procesul de predare-învățare a fizicii și științelor tehnice (concept STEAM). Integrarea STEAM în procesul de studiere a biologiei, chimiei și geografiei*. Vol.2, 29-30 octombrie 2021, Chișinău. Chișinău: Universitatea de Stat din Tiraspol, 2021,
- SUBOTIN I., POPA N., CHIOSA Z. Unele aspecte de efectuare a lucrărilor practice la Chimie. In: *Materialele Conferinței Republicane a Cadrelor Didactice Didactica științelor naturii*. Vol. 2, 27-28 februarie 2021, Chișinău. Chișinău, Republica Moldova: Tipografia Universității de Stat din Tiraspol, 2021,
- URECHE D., COROPCEANU E. Impactul experimentului demonstrativ-distractiv asupra dezvoltării competenței de cercetare a elevilor la chimie. In: *Acta et commentationes. Științe ale Educației*. 2019, nr. 1,
- <https://phet.colorado.edu/ro/>
- <https://www.mozaweb.com/ro/>
- <http://unischoolabs.eun.org/web/catalogue>
- <https://www.chemcollective.org/>
- <https://onlinelabs.in/chemistry>
- <https://www.e-scoala.ro/chimie/index.html>
- <http://www.chem1.com>
- <https://crocodile-chemistry.software.informer.com/6.0/>
- https://www.yenka.com/en/Free_teacher_home_licences/

EDUCAȚIA ÎNTRE TRADIȚIONAL ȘI DIGITAL

Prof. Mariana Preda

Colegiul Național „Nicolae Iorga”

„Menirea firească a școlii nu e să dea învățătură, ci să deștepte cultivând destoiniciile intelectuale în inima copilului, trebuința de a învăța toată viața.” (Ioan Slavici)

Societatea în care trăim se afla într-o continua dezvoltare în toate domeniile, astfel fiind necesară și evoluția oamenilor care trăiesc în ea. Permanent facem față unor numeroase provocări, fiind nevoiți să ne adaptăm condițiilor sociale, politice, morale și economice. La baza societății este situată, indiferent de aria la care ne raportăm, educația. Educația a însoțit istoria omenirii de-a lungul timpului, asigurând transmiterea cunoștințelor, a deprinderilor și descoperirilor din generație în generație. Aceasta reprezintă o condiție a evoluției. Deprinderile de studiu pe care și le formează elevii dezvoltă gândirea și imaginația lor, capacitatea de analiză și de sinteză. Ele pun bazele stilului muncii intelectuale. În prezent, elevii trebuie să treacă peste o mulțime de provocări, să fie pregătiți să rezolve problemele cu care se confruntă și să se adapteze noilor tehnologii.

Lumea exterioară își modifică parametrii într-o viteză amețitoare, datorită dezvoltării informaționale și tehnologice, iar sistemul de educație trebuie să țină pasul cu această evoluție și transformare.

Între tehnologiile actuale și educație există așadar o conexiune, de inter-determinare reciprocă: evoluția din domeniul tehnologic este o consecință a avansării din științele educației, dar și educația beneficiază într-un mod specific de valențele și avantajele noilor tehnologii. Din această perspectivă, educația și-a subordonat orice avans tehnic, această direcție fiind una dintre căile de a accede spre succes în planul formării. Noile mijloace de informare și comunicare nu puteau să fie ignorate în sistemul școlar actual, pentru că între ele există o interdependență: educația se bazează pe comunicare, iar comunicarea înseamnă și angajament formativ.

Noile tehnologii de informare și comunicare oferă o altă abordare a procesului instructiv-educativ: aceea a învățării „creată” de către lumea virtuală. Această nouă modalitate de a învăța e la fel de importantă ca și cea clasică. Ele nu trebuie să se excludă, ci să interfereze una cu alta, învățarea clasică fiind „dublată și sprijinită” de variante virtuale. Ambele modalități produc reprezentări diverse sau de experiențe cu conotație formativă care se completează dar se și stimulează reciproc.

În epoca digitală în care trăim, tehnologia a devenit omniprezentă în toate aspectele vieții noastre, inclusiv în domeniul educației. De-a lungul anilor, s-a desfășurat o tranziție în etape, de la educația tradițională la cea modernă, bazată pe tehnologie. Cu toate acestea, întrebarea esențială rămâne: Cum putem utiliza tehnologia în mod eficient, menținând totuși valorile și beneficiile educației clasice?

Educația tradițională a reprezentat, de-a lungul timpului, coloana vertebrală a sistemelor educaționale. Acest model implică predarea în clasă, manuale școlare tipărite, testele scrise și interacțiunea directă între profesori și elevi. Metodele tradiționale au fost, și încă sunt, apreciate pentru structura și disciplina pe care le oferă. Aceste metode tradiționale și-au dovedit eficiența de-a lungul timpului, elevii dobândind un vast bagaj de cunoștințe și o cultură generală din diverse domenii. Lipsa instrumentelor digitale nu a constituit un minus în desfășurarea activităților educative.

Un avantaj important al educației clasice constă în construirea relațiilor interpersonale puternice între profesori și elevi, precum și între elevi. Profesorii au oportunitatea de a oferi feedback imediat și de a adapta lecțiile la nevoile individuale ale elevilor. De asemenea, educația tradițională promovează abilitățile sociale și dezvoltarea caracterului prin interacțiuni directe, prin socializare.

Educația modernă se bazează pe utilizarea dispozitivelor electronice, a platformelor online și a aplicațiilor educaționale pentru a facilita procesul de învățare. Această schimbare aduce cu sine o serie de beneficii, precum accesul la resurse bogate și variate, personalizarea învățării și dezvoltarea abilităților digitale.

Deși educația modernă aduce cu sine numeroase avantaje, este esențial să găsim un echilibru între aceasta și educația tradițională. Un exces de tehnologie poate duce la izolare socială, lipsa abilităților de comunicare față în față și dependența excesivă de dispozitivele electronice. Găsirea echilibrului între educația clasică și cea modernă, bazată pe utilizarea tehnologiei, implică integrarea cu atenție a tehnologiei în procesul de învățare, fără a compromite aspectele umane ale procesului instructiv-educativ. Profesorii pot combina metodele tradiționale cu instrumentele digitale, oferind astfel o experiență educațională holistică.

Contextul pandemic nu a făcut decât să evidențieze cât de importantă este educația digitală într-o societate dominată de tehnologie. Chiar și în afara contextului pandemiei, educația digitală devine, pe an ce trece, o nevoie tot mai mare atât pentru profesori cât și pentru elevi.

Dacă ar fi să definim cât mai simplu ce este educația digitală, am spune că reprezintă o modalitate inovatoare prin care tehnologiile moderne și instrumentele digitale sunt integrate astfel încât să sprijine procesul de predare și învățare.

Avantaje ale educației digitale:

- Procesul de învățare devine mai eficient în timp;
- Accesul rapid și ușor pentru oricine (inclusiv pentru copiii cu dizabilități);
- Acces la numeroase materiale și unelte digitale interesante, pentru a face cursurile mai interactive și captivante;
- Profesorii pot personaliza procesul de învățare în funcție de nevoile individuale ale elevilor;

- Cultivarea unei mentalități ce permite adaptarea constantă la noile tehnologii și implicit la viitor;
 - Flexibilitatea de a reveni asupra lecțiilor, accesând înregistrările video;
 - perspectivă de ansamblu asupra progresului ;
 - Învățare în ritmul propriu-fiecare elev are un parcurs de învățare diferit și un stil de învățare diferit;
 - Pregătirea și adaptarea pentru joburile viitorului și pentru cerințele de pe piața de muncă.
- Dezavantaje ale educației digitale :
- Lipsa de interacțiune fizică și repercursiunile sale (izolare socială);
 - Abilitățile de comunicare față în față pot fi afectate;
 - Tendința de a acorda mai multă atenție asupra teoriei, decât activităților practice;
 - Anumite discipline sau domenii nu pot fi susținute exclusiv online.

Avantajele educației tradiționale:

- Prezență fizică la cursuri ;
- Un program fix ;
- Relaționare și dezvoltarea abilităților sociale ;
- Ambiție și motivație .

Dezavantajele educației tradiționale:

- Lipsa varietății de subiecte educaționale;
- Program strict;
- Metode de învățare nepersonalizate;
- Discriminarea și favorizarea anumitor elevi;
- Costuri ridicate.

În concluzie, fiecare abordare de învățare are avantaje și dezavantaje, dar fiecare contribuie în felul său la dezvoltarea personală și profesională a unei persoane. Abordarea ideală ar consta în integrarea cu măsură a tehnologiei în educație, recunoscând valoarea atât a metodelor tradiționale, cât și a celor moderne. Prin găsirea echilibrului, putem înzestra viitoarea generație cu abilitățile necesare pentru a naviga cu succes în lumea în continuă schimbare.

Bibliografie:

- <https://revistaprofesorului.ro/educatia-si-noile-tehnologii-digitale/>
- <https://blog.scoala365.com/2018/11/22/beneficiile-educatiei-digitale-vs-metodele-educatiei-traditionale/>
- <https://upself.ro/educa%C8%9Bia-online-vs-educa%C8%9Bia-tradi%C8%9Bional%C4%83/>

- COJOCARU, VENERA MIHAELA. Educația pentru schimbare și creativitate. București: Ed. Didactică și Pedagogică, 2003, 312 p.
- OPREA, CRENGUȚA- LĂCRIMIOARA. Strategii didactice interactive, București: Ed. Didactică și Pedagogică, 2006, 49 p.
- DUMITRU I. Dezvoltarea gândirii critice și învățarea eficientă, Timișoara: Ed. de Vest, 2001, 284 p .
- IONESCU M., RADU I., Didactica modernă, Cluj-Napoca: Ed. Dacia,2001,
- <https://edict.ro/studiu-comparativ-intre-metodele-traditionale-si-moderne-utilizate-in-procesul-de-predare-invatare/>. Coordonator științific: CAPAȚINA VALENTINA, dr., conf. univ., Academia de Studii Economice a Moldovei Republica Moldova, mun. Chișinău, str. Mitropolit Gavriil Bănulescu- Bodoni

EDUCAȚIA INCLUZIVĂ ÎN GRĂDINIȚĂ

Prof. Înv. preșc. Pricope Antoneta, Grădinița P.P. Nr. 14, Tecuci, jud. Galați

Educația de tip incluziv este o educație de calitate, accesibilă și care își îndeplinește menirea de a se adresa tuturor copiilor, fără discriminare. În întreaga lume, din ce în ce mai mulți copii care provin din medii defavorizate urmează grădinițele, școlile primare sau gimnaziale. În cele mai multe țări se stipulează prin lege că toți copiii trebuie să beneficieze de educație. Educația incluzivă are ca principiu fundamental un învățământ pentru toți, împreună cu toți, care constituie un deziderat și o realitate ce câștigă adepți și se concretizează în experiențe și bune practici de integrare/ incluziune. Fiecare copil este diferit și special și are propriile nevoi, fie că este sau nu un copil cu dizabilități. Toți copiii au dreptul la educație în funcție de nevoile lor.

Fiecare copil este unic și valoros în cadrul sistemului de educație. Fiecare copil poate învăța. Politicile școlare sunt cele care trebuie să încurajeze mai curând ideea de școală pentru copil, decât cea de copil pentru școală. Încurajează dezvoltarea și susținerea serviciilor de sprijin în școală, pentru a oferi oportunități de dezvoltare tuturor elevilor, dar și pentru a forma și sprijini profesorii. Susțin parteneriatul educațional dintre profesori, părinți, elevi, alături de toți profesioniștii care dau valoare adăugată actului educațional. Educația incluzivă înseamnă sprijin și educație pentru toți, grijă și atenție pentru fiecare.

În acest sens, integrarea educativă vizează reabilitarea și formarea persoanelor cu nevoi speciale, aflate în dificultate psihomotorie, de intelect, de limbaj, psiho-comportamentală, senzorială, printr-o serie de măsuri de natură juridică, politică, socială, pedagogică.

Grădinița are ca scop crearea unui program coerent și coordonat de incluziune a copiilor preșcolari cu diferite dizabilități, de alte etnii, proveniență socială etc. și pregătirea celorlalți copii în vederea acceptării acestora alături de ei, fără diferențe de manifestare comportamentală sau verbală. De asemenea, se impune și implementarea unor strategii coerente de dezvoltare a conștiinței și a comportamentelor copiilor în spiritul toleranței și nediscriminării, a acceptării de șanse egale pentru toți copiii.

Conștiința copiilor, de la cea mai fragedă vârstă, trebuie formată și dezvoltată, învățându-i pe aceștia că primirea copiilor „diferiți”, alături de toți ceilalți, trebuie făcută nu de dragul lor, în primul rând, și nu din milă pentru ei, ci pentru dreptul fiecărui individ de a participa la acțiuni comune pentru dezvoltarea lui ulterioară, pentru a contribui și el la dezvoltarea comunității în care trăiește. Argumentul acestui referat este tocmai ideea că incluziunea poate și este mai mult decât un discurs demagogic, declarativ; ea poate fi pusă în practică prin tehnici concrete de predare și adaptare curriculară individualizată, prin formarea și dezvoltarea conștiinței tuturor copiilor pentru acceptiunea diversitară de orice tip.

Grădinița care îi receptează în colectivitatea sa pe copiii defavorizați și își determină intern „direct și indirect”, atitudinea față de aceștia este alcătuită din: educatoare, părinți, copii, iar la nivel extern, societatea cu numeroase instituții și diverși factori media. O condiție esențială pentru reușita acestor acțiuni comune ale celor trei factori activi din grădiniță este existența unor relații de înțelegere, constructive care se realizează prin atitudini deschise, prin disponibilitate, printr-un „pozitivism” specific ce se cimentează cu voință și convingere.

Educatoarea trebuie să cunoască deficiențele copiilor pe care îi va primi în grupă în scopul înțelegerii acestora și pentru a-și putea modela activitățile, în funcție de necesitățile copiilor. Grupa în care va fi integrat copilul cu cerințe speciale va trebui să primească informații într-o manieră

corectă și pozitivă despre acesta. Este foarte importantă sensibilizarea copiilor și pregătirea lor pentru a primi în rândurile lor un coleg cu dizabilități.

Sensibilizarea se face prin stimulări: crearea și aplicarea unor jocuri care permit stimularea unor deficiențe (motorie, vizuală, auditivă), ceea ce determină copiii să înțeleagă mai bine situația celor ce au dizabilități: prin povestiri, texte literare, prin discuții, vizitarea/ vizita unor persoane cu deficiențe.

Primirea în grupă a copilului cu cerințe educative speciale, atitudinea față de el trebuie să păstreze o aparență de normalitate, copilul trebuind să fie tratat la fel cu ceilalți copii din grupă. Conduita și atitudinea educatoarei trebuie să demonstreze celorlalți copii că i se acordă preșcolarului cu dizabilități. De aceea trebuie să exprime aceleași așteptări și să stabilească limite similare în învățare ca și pentru ceilalți copii din grupă.

Ea trebuie să își asume rolul de moderator , să promoveze contactul direct între copiii din grupă și să direcționeze întrebările și comentariile acestora către copilul cu cerințe educative speciale. De asemenea, trebuie să-i încurajeze și să-i stimuleze ori de câte ori este nevoie pe aceștia, dându-le încrederea în forțele proprii, în propria reușită în acțiunile întreprinse, evidențiind unele abilități sau interese speciale lor în dezvoltarea și sprijinirea cărora trebuie implicate și familiile copiilor.

Copiii cu cerințe educative speciale integrați în programul grădiniței trebuie să dispună de o bună colaborare între educatoare, părinți, psihologi și profesorul logoped. Părinții sunt parteneri la educație pentru că dețin cele mai multe informații despre copiii lor. Relația de parteneriat între părinți și grădiniță presupune informarea părinților cu privire la programul grupelor, la conținuturile și metodele didactice, dar presupune și întâlniri cu aceștia, participări la expoziții, excursii, serbări, vizite, etc., în care sunt implicați proprii lor copii.

Această relație a grădiniței cu părinții copiilor cu cerințe educative speciale este necesară și benefică, ea furnizând, informațional, specificul dizabilității preșcolarului, precum și date despre contextul de dezvoltare a acestuia. Părinții informează grădinița și despre factorii de influență negativă care ar trebui evitați (fobii, neplăceri, stimuli negativi, atitudini care determină inhibarea / izolarea copiilor).

Angajarea și responsabilizarea familiei în educația copiilor este fundamentală pentru reușita participării la programul instructiv- educativ al grădiniței. La orice copil, în mod particular la copiii cu dizabilități, gradul de interes și de colaborare a părinților cu grădinița este, cel mai adesea, proporțional cu rezultatele obținute de aceștia. De aceea, putem afirma că familia este primul educator și are cel mai mare potențial de modelare.

Grădinița are rolul de a sprijini familiile să aibă încredere în resursele proprii, să facă față greutăților cu care acestea se confruntă. Educația părinților și consilierea acestora au un rol important în integrarea copiilor cu afecțiuni de natură psihică, emoțională ori de altă natură în grădiniță. Rezultatele muncii pentru promovarea incluziunii, atât directe cât și indirecte, față de partenerii educaționali, părinți, apar după intervale mari de timp și sunt efectul unui exercițiu asiduu, susținut.

Educatoarea, la rândul ei, trebuie să răspundă diversității și unicității fiecărui copil, să-și orienteze pozitiv atitudinea, limbajul și metodele pedagogice. Copilul preșcolar se află într-un proces de formare în care fiecare gest, fiecare cuvânt, fiecare privire din partea adulților care îl înconjoară poate să îi influențeze imaginea de sine. Este foarte importantă atitudinea educatoarei la acțiunile copilului, apelativele, aprecierea pozitivă sau negativă, pentru a-i da copilului încredere în forțele proprii. Pentru a evalua copilul, educatoarea trebuie să aibă în vedere competențele și capacitățile educaționale ale fiecărui copil și să identifice: cum este fiecare; ce știe fiecare; ce face fiecare; cum cooperează cu ceilalți.

Centrarea atenției educaționale pe grupurile vulnerabile este un indiciu al nivelului de civilizație atins de o anumită societate și aceasta impune căutarea unei noi formule de solidaritate umană, fapt ce are o semnificație aparte în societatea noastră. Grădinița este incluzivă printr-un curriculum flexibil și deschis ce permite adaptări succesive. Nu copilul urmează curriculumul, ci

acesta este un instrument menit să sprijine dezvoltarea lui, se adaptează nevoilor și particularităților acestuia.

Când spunem „grădiniță incluzivă”, nu trebuie să ne ducem cu gândul la copiii cu CES, ci la fiecare copil în parte, pentru că fiecare are un ritm propriu de dezvoltare și la un moment dat poate avea nevoie de anumite cerințe speciale în ceea ce privește educația.

Există, de asemenea, și anumite situații de risc, în care educatoarea trebuie să cunoască trăirile și comportamentele copilului, pentru a-l sprijini. Riscurile pot apărea din mediul socio-cultural din care acesta face parte, din relațiile de familie care îi determină existența zilnică, precum și modul de dezvoltare, din modelele formale educaționale ce pot exercita un stres deosebit asupra copilului care nu corespunde „normalității” cu care ne-am obișnuit.

O planificare nu poate porni așa, tradițional, ca altă dată, de la conținuturi, ci de la personalitățile copiilor, de la caracteristicile și particularitățile individuale. Pe de altă parte, grădinița, ca instituție, nu poate face față singură cerințelor multiple ale unui program eficient de educație. Este nevoie de un parteneriat între grădiniță- familie- comunitate, de o construcție comună în folosul copilului, fără prejudecăți, bazată pe respect reciproc, acceptare, toleranță, indiferent de situația economică, socială sau educațională a părinților.

Pentru abordarea unei educații incluzive în grădiniță, educatoarea trebuie să respecte următorii pași:

- să elaboreze un plan de dezvoltare a grădiniței în care să se precizeze concret parteneriatul cu familia și comunitatea;
- să fie pregătit întregul personal al grădiniței pentru a primi toți copiii, fără discriminări;
- să asigure un climat primitor și deschis prin organizarea mediului educațional cât mai eficient și stimulator;
- să aibă discuții, în prealabil, cu copiii pentru a se accepta unii pe alții, pentru a negocia, a colabora și a lucra împreună;
- să asigure un curriculum flexibil și deschis la care să aibă acces și părinții;
- să evalueze fiecare copil prin observație directă și indirectă pentru a asigura participarea lui adecvată la activitățile curriculare;
- să asigure accesul tuturor copiilor la programul grădiniței, dar și la modificările și adaptările acestuia;
- să asigure participarea tuturor familiilor la decizii și acțiuni în favoarea tuturor copiilor;
- să evalueze permanent și periodic progresele pe care le fac toți copiii, nu numai din punctul de vedere al achizițiilor intelectuale, dar și al relațiilor sociale, al cooperării și colaborării, al dezvoltării imaginii de sine și încrederii în forțele proprii;
- să elaboreze planuri individualizate, personalizate pentru copiii care au nevoie de sprijin în anumite componente ale dezvoltării și la anumite momente;
- să ajusteze permanent curriculumul pentru a-l adapta la nevoile educative ale copiilor;
- să realizeze un permanent schimb de idei, experiențe și soluții cu celelalte colege, din grădiniță sau din alte instituții, precum și cu familiile copiilor.

BIBLIOGRAFIE:

- Ecaterina Vărășmaș-, „Educația copilului preșcolar”, Editura ProHumanitas, București, 1999;
- Ecaterina Vărășmaș-, „Introducere în educația cerințelor speciale”, Editura Credis, București, 2004

DISCURSUL PUBLIC CA MODALITATE DE DEZVOLTARE A PERSONALITĂȚII ȘI APTITUDINILOR ELEVULUI

**Prundeanu Ciprian, Profesor Limba Engleză,
Colegiul Economic „Francesco Saverio Nitti” Timișoara**

În contextul actual al învățământului românesc, aflat într-o continuă criză de identitate și într-o căutare perpetuă a unor metode care să dea conținutului predat un caracter autentic și în același timp relevant, discursul public ca metodă instructiv-educativă vine ca o soluție viabilă, atât prin activitățile de dezbateri (ca utilizare a discursului public în cadrul unui efort de echipă) cât și propriu zis prin competițiile de discurs public individual. Articolul de față va analiza utilitatea acestui tip de activitate în dezvoltarea personalității elevului făcând referință la competițiile de dezbateri organizate de ARDOR România (Asociația Română de Dezbateri, Oratorie și Retorică) precum și a competițiilor de discurs public în limba engleză organizate de ESU România (Uniunea Vorbitorilor de Limba Engleză).

Care sunt avantajele propriu-zise ale discursului public? În contextul multitudinii de activități școlare și extrașcolare în care sunt implicați elevii, de ce ar trebui aceștia să participe la activități de tip discurs public în dauna unora de altă natură? Răspunsul stă în multitudinea de abilități dezvoltate în cadrul acestui tip de competiții/activități. De la dezvoltarea evidentă a aptitudinii de a vorbi în public la dezvoltarea cunoștințelor vizavi de un subiect anume, la munca în echipă și mărirea încrederii în sine, discursul public și dezbaterile sunt modalități extrem de complexe de formare individuală, în opinia autorului acestui articol fără egal în cadrul paletii educaționale.

În primul rând, trebuie luat în seamă faptul că una dintre cele mai mari frici ale oamenilor este frica de a vorbi în public, fobie adesea incapacitantă (deși, dintr-un anumit punct de vedere inexplicabilă) și că dezbaterile și discursul public sunt soluții care scad această frică până la un nivel minim. Dezbaterile, de genul celor organizate de către ARDOR România (mai ales acestea întrucât dezbaterile sunt luate și pusă în contextul unei competiții, sporind astfel pe de o parte atractivitatea demersului și, pe de alta, presiunea pozitivă exercitată asupra participanților), dar și cele organizate la nivel de clasă, pun elevii în situația de a vorbi în public pe o temă dată. Deja vorbim de un mare câștig – trecerea peste una dintre cele mai mari frici ale omenirii. Dar dezbaterile și discursul public nu se limitează doar la asta. Vorbitul în public, în lipsa unei exprimări coerente, nu este, așa cum vedem tot mai des la personajele din spațiul public românesc, tocmai o calitate. Dezbaterile adaugă, prin formatul lor, care implică prezența argumentelor, a contraargumentelor și a exemplurilor, o dimensiune de structură discursului public. Participanții nu flecăresc – expun idei, urmărind tiparul argument – exemplu. Pe de altă parte, competițiile de discurs public oferă participanților un anumit fler atât de necesar acestei activități. Dacă dezbaterile dezvoltă în primul rând componenta rațională, făcând apel la gândirea logică a auditoriului, competițiile de discurs public fac apel la cealaltă componentă – cea emoțională, conving încercând să obțină o reacție afectivă din partea spectatorilor. Iar aceste abilități sunt tot mai căutate pe piața muncii. Dacă pentru cei care își doresc o carieră în domeniul Dreptului sau al politicii avantajele sunt evidente, acestea nu sunt de ignorat în nicio

profesie. Orice manager nu ar avea decât de profitat din capacitatea de a susține un discurs convingător în fața subordonaților săi, așa cum și un simplu angajat ar avea în egală măsură posibilitatea de a-și exprima într-un mod coerent și argumentat punctul de vedere.

Competițiile de discurs public cultivă individualitatea. Concurrentul învață să se diferențieze, prin discursul realizat și prin modalitatea de a-l prezenta auditoriului, de ceilalți 20 – 30 de participanți. Concursurile școlare, în general, sunt cu două tășuri în ceea ce privește sporirea încrederii participanților – cei cu rezultate devin mai încrezători, în timp ce pentru alții se poate constata tocmai efectul opus, mulți devin demoralizați din cauza unui eșec la un concurs gen Olimpiadă. Acesta nu este cazul pentru concursurile de tip discurs public sau dezbateri. Sigur, necâștigarea unui astfel de concurs poate fi dezamăgitoare – dar adevărata activitate formatoare constă tocmai în participarea la ele, curajul dovedit în a sta în fața unui grup, uneori chiar numeros, de oameni și a-ți susține ideile nu dispare odată cu pierderea competiției, acea senzație extrem de puternică rămâne ca un câștig real al participării la aceste activități. Pe de altă parte, dezbaterile dezvoltă mai mult munca în echipă. Desigur, și la dezbateri există vorbitori care se remarcă prin calitățile lor oratorice, dar o dezbateri este câștigată de către echipa (de 2 sau 3 vorbitori, în funcție de format) care se pregătește cel mai bine împreună și care, în timpul meciului, reușește să funcționeze ca un tot unitar.

Prin tematica abordată, atât dezbaterile, cât și discursul public dezvoltă nivelul de cunoștințe al participanților. Ambele implică o temă impusă (la începutul competiției) și o pregătire substanțială pe tema dată. Competiția de discurs public desfășurată anul trecut în Județul Timiș a avut ca teme de discuție emigrația absolvenților români spre țările Uniunii Europene, conceptul de State Unite ale Europei, precum și Internetul – prieten sau dușman. De-a lungul timpului, competițiile de dezbateri desfășurate în România au abordat marile teme de dezbateri discutate la nivel mondial: moralitatea avortului, justificarea pedepsei capitale, justificarea portului de arme etc., dar și teme de actualitate în momentul desfășurării respectivei competiții. Iată temele discutate la ultima competiție națională a ARDOR România, desfășurată în septembrie 2013: *Acest Parlament crede că statul roman ar trebui să solicite public scuze Bisericii Ortodoxe Române pentru declarațiile homofobe și sexiste din ultimii 24 de ani, AP ar acorda Băncii Centrale Europene drept de veto asupra bugetelor naționale ale membrilor Uniunii Europene, AP ar decriminaliza divulgarea secretelor de stat care reprezintă informații de interes public, AP crede că UE ar trebui să ofere statutul de membru al uniunii - statelor nord-africane și din Orientul Mijlociu, în schimbul unei tranziții democratice de succes.* Acestea sunt cu toate teme foarte complexe care necesită o lectură aprofundată în domeniul discutat. Astfel, la finalul competiției, pe lângă experiența intensă a vorbirii în fața unui auditoriu, participanții rămân și cu informațiile achiziționate în pregătirea temei. Firește, întrucât am amintit în începutul articolului competițiile de discurs public organizate de ESU, dacă discursul public se desfășoară într-o limbă străină, concursul devine o modalitate excelentă pentru elev de a-și dezvolta abilitățile de comunicare în limba respectivă. Din nou, partea de pregătire este utilă, întrucât elevul dobândește vocabular și informații despre tema respectivă, iar apoi prezentarea vine ca o ocazie ideală de a exersa limba.

Ce pot face, în concluzie, profesorii de limba română sau de limbi străine pentru a încuraja participarea elevilor în astfel de activități? Un număr de lucruri, unele mai simple și altele mai complicate, în funcție și de posibilitățile de timp ale profesorului respectiv. Un prim pas ar fi încurajarea acestor activități la nivel de clasă. O dezbateri la clasă sau pregătirea de către elevi a

unui discurs pe o temă dată sunt și activități interesante, care pot sparge monotonia metodelor utilizate, dar și un bun început pentru ca elevii să fie inițiați în acest tip de activități. Apoi, un al doilea pas ar fi informarea elevilor despre posibilitatea participării la astfel de concursuri de discurs public. Elevii trebuie încurajați să participe, întrucât doar participând pot vedea cu adevărat avantajele unei activități de acest tip. Chiar cei teoretic mai slabi au de câștigat din participarea la astfel de competiții în compania unor elevi mai buni. În al treilea rând, un profesor implicat și cu timp la dispoziție ar putea încerca să înființeze un club de dezbateri în școală, cu scopul de a participa la competițiile ARDOR. Decizia rămâne desigur la latitudinea fiecărui profesor, dar avantajele enumerate mai sus demonstrează utilitatea didactică a discursului public și a dezbaterilor.

Bibliografie:

1. Cerbușca Pavel, Dușceac Marius, Gorencioi Valentin, *Dezbateri. Manual pentru elevi*, Chișinău, 2001.
2. John Chaffee, *Thinking Critically*, Houghton, Boston, 1998.

Relația familie-școală-societate și impactul său asupra performanței școlare a elevului de liceu

Autor: prof. Prundeanu Ciprian

Școala: Colegiul Economic „Francesco Saverio Nitti” Timișoara

În timpul celor aproape 15 ani de predare în 3 școli diferite, teoretice, dar și tehnologice, am avut privilegiul de a lucra cu peste 1000 de elevi, în cea mai mare parte elevi de liceu. În acest timp am ocupat funcția de diriginte de patru ori. În calitate de profesor, dar mai ales în cea de diriginte, am putut să observ cu atenție și interes această interacțiune tripartită școală-societate-familie și să formulez, în timp, un număr de concluzii și, chiar, posibile sugestii. O primă precizare care merită făcută este aceea că nu există judecăți atotcuprinzătoare. Există un număr de tendințe observabile, pe care le tratez în articolul de față, dar, asemenea tuturor situațiilor în care este vorba despre oameni, excepțiile își fac și ele locul.

O realitate de neignorat a zilelor noastre este cea a emigrării masive sau a plecării în interes de serviciu a unei categorii importante de oameni apti de muncă din România. Acești oameni pleacă uneori luând și copiii cu ei, dar acest lucru este adeseori greu realizabil, mai ales la început, când persoana respectivă încearcă să se stabilească într-o țară nouă, neavând o situație stabilă, o locuință etc. Mai dese par cazurile când copiii sunt lăsați în urmă în grija unei bunici sau în grija doar unuia dintre părinți. O statistică a organizației Salvați Copiii arată că, în decembrie 2017, peste 90000 de copii români se aflau în această situație. Lipsa unui părinte sau poate chiar a amândurora este, cu siguranță, un factor perturbator în relația elevului cu școala. Aceștia sunt, pe de o parte, lipsiți de o figură de autoritate și de afectivitate acasă și de un partener de dialog în relația cu școala. Este adevărat că mijloacele moderne de comunicare permit comunicarea facilă la distanțe mari, dar ea nu poate înlocui prezența acelei persoane în viața elevului. Elevii aflați în această situație suferă adesea la învățătură, nu țin pasul cu colegii lor, nu își fac temele, sunt apatici.

Un prim strat este cel al prezenței părinților, discutat mai sus. Pe de altă parte, însă, putem discuta și despre fundalul academic al familiei respective. Un mediu familial în care părinții nu au studii superioare, va constitui, adesea, un impediment pentru elevul respectiv în a trece la rândul său de un anumit nivel în educația sa. Pe de o parte, este vorba despre lipsa unei motivații și, apoi, despre lipsa unei susțineri în acest sens. Aici intervine și societatea – lipsa unor valori precum punctualitatea, respectul față de educație, educația văzută ca și valoare, pe fondul unui mediu familial în care reușita academică nu este văzută ca un lucru esențial, contribuie cu toate la crearea unor generații lipsite de interes față de propria educație și față de propriul progres academic și profesional. Ce poate școala să facă într-o atare situație? Rolul profesorului devine unul esențial ca propunător de model de reușită profesională și comportamentală. Este adevărat că respectul general al societății față de meseria de profesor a scăzut în ultimii ani, dar profesorul rămâne dator să încerce, prin personalitatea sa, să ofere elevilor genul de model de care aceștia nu au parte acasă/la televizor și să încerce să îi facă pe aceștia să urmeze mai degrabă acest model.

Deși rolul dirigintelui este văzut de mulți ca fiind vetust, ca aparținând unei perioade trecute în care coerciția etatică era una mult superioară celei din ziua de astăzi, fiind un rol mai degrabă de control, putem afirma că, poate, tocmai în contextul actual, rolul dirigintelui este unul esențial în medierea raporturilor elev-familie-școală-societate. În condițiile în care tot mai mulți elevi sunt lăsați în seama lor, dirigintele este cel care poate prelua din sarcinile rolului de părinte și aduce/readuce elevul pe calea interesului față de școală. Apoi, dirigințele poate

oferi un model comportamental/profesional de care elevul este lipsit acasă. Dirigintele poate oferi un filtru valoric prin care elevul să dobândească o înțelegere mai corectă a societății în care trăim. Dirigintele trebuie să fie cel care să preia rolul de mediator între aceste laturi: elev-familie-școală-societate, încercând, în măsura posibilităților, să facă toate părțile să înțeleagă că dialogul este esențial și că o colaborare între părți este doar în interesul elevului.

În concluzie, elevul din ziua de azi se confruntă cu un număr de dificultăți pe axa școală-societate. Dialogul școală-familie devine, în aceste condiții, un factor esențial pentru viitorul socio-profesional al elevului, iar rolul dirigintelui ca persoană din școală direct responsabilă de interesele elevului este, ca atare, cu atât mai mare.

Educația tradițională versus educația modernă

Profesor pentru învățământ primar ,**Garofița Puflea**
Școala Gimnazială „Mircea cel Bătrân ” ,Giurgiu

„Educația este cel mai frumos dar pe care-l poate dobândi omul .”

- Platon-

Societatea modernă , într-o continuă ,, accelerație și schimbare are nevoie să-și pună în valoare întreaga energie umană . Pentru a educa este necesar în primul rând să-l cunoști pe cel educat :

„ A cunoaște în mod precis ființele asupra cărora trebuie să se exercite acțiunea educatorului este prima condiție a succesului pedagogic . ”

(Planchard)

Educația tradițională a reprezentat, de-a lungul timpului, coloana vertebrală a sistemelor educaționale. Acest model implică predarea în clasă, manuale școlare tipărite, testele scrise și interacțiunea directă între profesori și elevi. Metodele tradiționale au fost, și încă sunt, apreciate pentru structura și disciplina pe care le oferă. Aceste metode tradiționale și-au dovedit eficiența de-a lungul timpului , elevii dobândind un vast bagaj de cunoștințe și o cultură generală din diverse domenii. Lipsa instrumentelor digitale nu a constituit un minus în desfășurarea activităților educative.

Un avantaj important al educației clasice constă în construirea relațiilor interpersonale puternice între profesori și elevi, precum și între elevi. Profesorii au oportunitatea de a oferi feedback imediat și de a adapta lecțiile la nevoile individuale ale elevilor. De asemenea, educația tradițională promovează abilitățile sociale și dezvoltarea caracterului prin interacțiuni directe, prin socializare.

Metodele clasice sunt: conversația, exercițiul, lucrul cu manualul, expunerea, demonstrația.

Metodele moderne sunt: problematizarea, modelarea, studiul de caz, instruirea programată, algoritimizarea, învățarea prin descoperire, metode de stimulare.

În metodele clasice, profesorul expune, comunică, iar elevul își îmbogățește activitatea prin studiu individual. De cele mai multe ori aceste metode practice au fost criticate pentru că nu îndeamnă elevul către practică, că nu dezvoltă gândirea elevilor, aici mă refer atât la expunere cât și la convorbire. Aceste metode duc spre pasivitatea elevilor, fiind centrate de activitatea de predare a profesorului, mai mult o comunicare unidirecțională, iar elevul fiind considerat cel instruit. În aceste situații evaluarea este de cele mai multe ori o expunere a cunoștințelor, cu o motivație extrinsecă, de multe ori disciplina este impusă.

Metodele noi fac din elevi parteneri la propria lor instruire:

- Metoda hexagonului;
- Metoda cubului;
- Metoda exploziei stelare;
- Metoda diagramei Venn;
- Metoda ciorchinelui;
- Metoda cauză efect;
- Metoda schimbă perechea;
- Metoda întrebării surpriză;
- Metoda Pălăriilor gânditoare;
- Metoda Lotus;
- Metoda Mozaic;
- Metoda 6/3/5;
- Metoda 50/30/20;
- Metoda Turul galeriei;
- Metoda Frisco;
- Metoda Mozaicului.

Aceste metode moderne încurajează inițiativa, gândirea, argumentarea, autoevaluarea și pune în centrul activităților în toate situațiile. Mai ales că în prezent se merge aproape la fiecare evaluare pe chestionare sau quiz-uri fiind considerate metode bune și în același timp interactive, evaluare diferențiată uneori în funcție de specificul clasei

Diferența dintre clasic și modern este remarcată și în notele dominante ale personalității profesorului în predare: înainte era vorba de un stil extremist (doar el era în centrul atenției, exagerând diferențele dintre elevi și strategiile specifice); acum, stilul are la bază inițiativă în acțiune, stimulare, obiectivare, organizare și flexibilitate.

Tipologia profesorului modern este configurată prin metode esențiale, un stil aparte de reușită. Dacă în trecut actul de predare era centrat pe profesor, minimizând rolul elevului, în prezent stilul de predare s-a îmbunătățit, fiind centrat pe elev, favorizând comunicarea interactivă (elev-grup, elev-elev, profesor-elev, grup-profesor). Astăzi, strategiile de predare urmăresc folosirea celor mai adecvate metode și procedee de predare, corelate mijloacelor de învățământ moderne, în baza alternării, îmbinării formelor de organizare existentei respective.

Pe măsură ce tehnologia a avansat și a fost implementată în multe domenii de activitate, s-a produs o schimbare semnificativă în modul în care informația este prezentată și asimilată. Educația modernă se bazează pe utilizarea dispozitivelor electronice, a platformelor online și a aplicațiilor educaționale pentru a facilita procesul de învățare. Această schimbare aduce cu sine o serie de beneficii, precum accesul la resurse bogate și variate, personalizarea învățării și dezvoltarea abilităților digitale.

Unul dintre aspectele pozitive ale educației moderne este faptul că oferă oportunități de învățare flexibile. Elevii pot avea acces la materialele de învățare oricând și oriunde, ceea ce sporește autonomia învățării. De asemenea, tehnologia permite adaptarea curriculumului la stilurile individuale de învățare ale elevilor, creând astfel un mediu educațional personalizat.

Deși educația modernă aduce cu sine numeroase avantaje, este esențial să găsim un echilibru între aceasta și educația tradițională. Un exces de tehnologie poate duce la izolare socială, lipsa abilităților de comunicare față în față și dependența excesivă de dispozitivele electronice. Am observat că, în cadrul orelor în care se impune utilizarea tehnologiei, elevii se detașează total de mediul în care își desfășoară activitatea, fiind hipnotizați de ecranele pe care sunt proiectate materialele educative.

Găsirea echilibrului între educația clasică și cea modernă, bazată pe utilizarea tehnologiei, implică integrarea cu atenție a tehnologiei în procesul de învățare, fără a compromite aspectele umane ale procesului instructiv-educativ. Profesorii pot combina metodele tradiționale cu instrumentele digitale, oferind astfel o experiență educațională holistică. Spre exemplu, înainte de predarea efectivă a unor conținuturi noi, profesorul poate prezenta un material educativ de pe o platforma ca Wordwall, Eduboom, EduMagic, Youtube, etc. Va reuși cu siguranță să capteze atenția elevilor, să le stârnească interesul pentru noile cunoștințe ce urmează a fi predate.

În concluzie, abordarea ideală ar consta în integrarea cu măsură a tehnologiei în educație, recunoscând valoarea atât a metodelor tradiționale, cât și a celor moderne. Prin găsirea echilibrului, putem înzestra viitoarea generație cu abilitățile necesare pentru a naviga cu succes în lumea în continuă schimbare.

Bibliografie

1. Bernat, Simona, 2003, Tehnica învățării eficiente, Presa Universitară clujeană, Cluj-Napoca
2. Cerghit, I, 2006, Metode de învățământ, , editura Polirom, Iași
3. Iacob Ionela-Gina (2018). Studiu comparativ între metodele tradiționale și moderne utilizate în procesul de predare-învățare, Revista EDICT. <https://edict.ro/studiu-comparativ-intre-metodele-traditionale-si-moderne-utilizate-in-procesul-de-predare-invatare/> Ionescu, M., Radu I., Didactica modernă, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 2001

ÉTUDE DES STRATÉGIES COMMUNIC'ACTIONNELLES, POUR DÉVELOPPER LES COMPÉTENCES DE COMMUNICATION

PROF. PURCARESCU OANA-ANGELA, COLEGIUL NATIONAL PEDAGOGIC “STEFAN
VELOVAN”

Les stratégies didactiques représentent la composante dynamique des situations d'apprentissage. Cette composante est caractérisée par une grande flexibilité. Ainsi, la démarche didactique peut être adaptée aux situations d'apprentissage et aux conditions d'enseignement existantes. Les stratégies didactiques gardent l'empreinte du style didactique et créatif de l'enseignant. On identifie deux types de stratégies: d'enseignement et d'apprentissage.

La stratégie d'enseignement constitue un ensemble organisé des méthodes (techniques) et de ressources employées par l'enseignant pour aider ses élèves à devenir des apprenants indépendants en développant leurs propres stratégies. Ces techniques deviennent des stratégies d'apprentissage lorsque les élèves en choisissent certaines de manière indépendante et les utilisent efficacement pour accomplir des tâches ou atteindre des objectifs. Les stratégies d'apprentissage sont „le moyen utilisé par l'utilisateur d'une langue pour mobiliser et équilibrer ses ressources et pour mettre en oeuvre des aptitudes et des opérations afin de répondre aux exigences de la communication en situation et d'exécuter la tâche avec succès et de la façon la plus complète et la plus économique possible – en fonction de son but précis” (CECRL, 16).

L'association de ces deux termes – stratégies d'enseignement/d'apprentissage - tente de faire exister deux logiques complémentaires, celle qui pense la question de la méthodologie et de la méthode d'enseignement, et celle qui envisage l'activité et la démarche de l'apprenant.

Mon recherche part de l'hypothèse qu'appliquer des stratégies d'enseignement adéquates a comme résultat le développement des compétences de communication (compréhension et expression), mais aussi la découverte et le développement des propres stratégies d'apprentissage dont nos élèves vont se servir après leur cursus scolaire.

Le *Cadre Européen Commun de Référence pour les Langues* accorde une importance particulière aux stratégies que l'apprenant doit mettre en oeuvre pour réaliser les tâches. Pour réaliser des tâches les apprenants doivent s'impliquer dans des activités langagières. Le *Cadre* propose de différentes stratégies pour que la communication soit réussie. Pour observer le progrès dans l'apprentissage de la langue de l'apprenant, il faut aussi observer sa capacité d'utiliser des stratégies.

Le choix de mon recherche, concernant le communic'actionnel et l'exploitation du document authentique virtuel, a été fait par la nécessité de trouver les meilleures stratégies d'acquisition de la compétence de la communication écrite, en classe de FLE.

L'objectif de mon travail est de clarifier et renseigner quelques pistes techniques, stratégiques ou plutôt des savoir-faire d'apprentissage en vision d'en rendre plus conscients les apprenants de leur capacité et pour les impliquer, activement, dans ce processus, en valorisant et en combinant de manière optimale les ressources matérielles et pédagogiques.

Le document authentique virtuel est très motivant dans la classe de FLE. Les élèves s'adaptent, rapidement, à différentes situations de communication qui développent leur imagination, leur curiosité et leur spontanéité. Cet excellent outil pédagogique développe les quatre compétences: la compréhension orale, la compréhension écrite, la production orale et la production écrite.

Le travail sur le document authentique virtuel suscite un grand intérêt chez la plupart des élèves. Il faut savoir saisir cette opportunité, sans en abuser. La diversité des documents authentiques que le cyberspace met à notre disposition aide l'enseignant à construire des activités qui peuvent être utilisées dans la classe de langue étrangère. Parmi ces activités, les documents virtuels peuvent devenir de beaux supports pédagogiques. Ce type de document authentique peut être exploité, tout en offrant l'accessibilité, la richesse, des multiples possibilités pour l'exploitation, adaptabilité aux différents niveaux de connaissances, en présentant un atout spécial, celui de rester à la disposition de l'apprenant qui peut étudier, exercer et améliorer ses compétences, en dehors de la classe de LE.

L'unité, *La solidarité fait bouger les choses*, est abordé de la perspective communic'actionnelle. L'apprenant reçoit une mission au début de l'unité et pendant le déroulement de l'unité il se prépare, en cherchant toutes les informations nécessaires dont il a besoin. Pour ce type de tâche complexe l'apprenant doit connaître l'objectif dès le début, pour pouvoir réaliser et comprendre toutes les activités.

Unité : La solidarité fait bouger les choses

Niveau: A2

Compétences visées: CE, PE

Outils: ordinateur, vidéoprojecteur

Mission:

Tu es journaliste et tu travailles pour le magazine francophone „Chronic'art”. Tu te prépares pour réaliser une brochure ayant le thème „La solidarité fait bouger les choses”.

Pour accomplir ta mission:

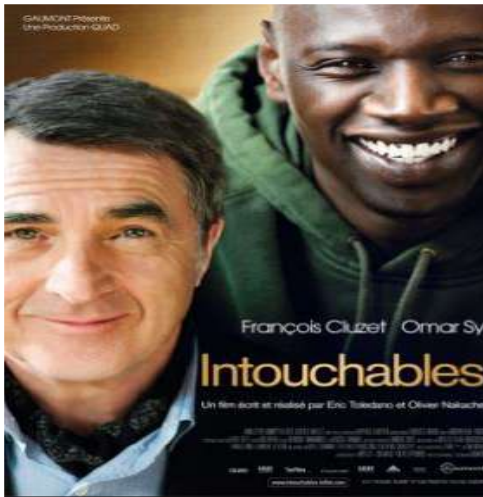
➤ *Tu vas étudier la bande annonce du film*

Tu rendras compte de ta mission(PE):

Tu vas écrire une lettre ouverte à Philippe Pozzo Di Borgo, le vrai héros du film Intouchables, en exprimant l'admiration pour l'amitié qu'il a liée avec son aide à domicile et pour sa soif de vivre.

Activité 1(travail autour de l'affiche)

Regarde l'affiche du film et réponds aux questions suivantes:

(<http://www.allocine.fr/film/fichefilm-182745/photos/>)

- *Quelle pourrait-être la musique qu'ils écoutent? Justifie ta réponse.*
- *Observe le titre, Intouchables. Que pourrait-il signifier? Qu'est-ce qu'il suggère?*

Activité 2 (découvrir la bande-annonce, sans le son)

Support: <https://www.youtube.com/watch?v=cXu2MhWYUuE>

- *Qui sont les deux personnages qui apparaissent dans la bande-annonce? Décris-les.*

(<http://www.kinomachtschule.at/data/intouchables.pdf>)

- *À ton avis, quel est le genre du film? Justifie ton choix, en donnant comme exemple des scènes de la bande-annonce.*
- *Quelle pourrait-être l'intrigue du film?*

Activité3 (découvrir la bande-annonce, avec le son)

- *Associe les thèmes abordés dans le film aux actions de la colonne de droite (choisis 2 actions pour chaque thème)*

Thèmes	Actions
Les riches et les pauvres	Exclure les gens
Le handicap	Respecter tous
L'amitié et la solidarité	Faire du trafic des stupéfiants
Les banlieues parisiennes	Gagner de l'argent
Avoir des problèmes sociaux	
Aider quelqu'un	
Discriminer quelqu'un	
Chômer	

- *Quelles sont les choses (lieux, gens, actions) que tu as découvertes dans la bande-annonce?*

➤ *Identifie toutes les informations pertinentes pour ta mission et inscris-les dans la liste ci-dessous:*

Activités Conduite

Activité 4 (étudier les personnages)

➤ *Choisis l'un des Intouchables et raconte, dans un petit fragment de journal intime, tes sentiments. Continue les phrases, en rédigeant le texte au passé.*

Mardi, le 5 juillet, 20 heures.

Aujourd'hui, un vieil ami est passé chez moi...

Activité 5 (consulter le reportage)

Support: <https://vimeo.com/33039945>

➤ *À ton avis, quels sont les points faibles et les points forts du film (thèmes abordés, personnages, sujet, musique, action)? Complète-les dans le tableau ci-dessous:*

Points forts Points faibles

Bibliographie et sitographie:

Cicurel F, « Lectures interactives en langue étrangère », Paris, Hachette, 1991.

UN CADRE EUROPÉEN COMMUN DE RÉFÉRENCE POUR LES LANGUES – APPRENDRE, ENSEIGNER, ÉVALUER- Unité des Politiques linguistiques, Strasbourg www.coe.int/lang-CECR,

Didier, Unité des Politiques linguistiques, Strasbourg www.coe.int/lang-CECR

<https://vimeo.com/33039945>

<http://www.allocine.fr/film/fichefilm-182745/photos/>

<http://www.kinomachtschule.at/data/intouchables.pdf>

Cercurile de elevi - un important mijloc de educație
Puskás Ágnes
Liceul Teoretic "Ady Endre" Oradea

Introducere

Degradarea mediului se produce chiar sub ochii noștri și se datorează tocmai intervenției omului asupra naturii. Pericolul este foarte mare și tocmai de aceea trebuie să sensibilizăm atât copiii, cât și adulții față de problemele mediului.

Formele și mijloacele de realizare a educației ecologice în școală sunt diferite. Acesta se poate realiza în cadrul unor discipline, precum: biologia, chimia, geografia cu următoarele scopuri: prezentarea valorilor mediului înconjurător, familiarizarea elevilor cu metode și mijloace pentru studierea mediului și naturii, formarea și dezvoltarea unor comportamente responsabile la nivel local și global.

Participarea la activitățile extracurriculare este voluntară, de aceea la aceste activități vor participa elevii care prezintă interes față de tema abordată în cadrul întâlnirilor. Activitățile extracurriculare nu sunt supra-reglementate și se poate pune accent pe proiectarea, organizarea și evaluarea colectivă a activității, realizarea activităților având caracter mai flexibil.

Activitatea cercului de elevi din liceul nostru

În cadrul cercului de biologie din liceul nostru am studiat ecosistemul acvatic "Pârâul Pețea", care are o fizionomie caracteristică, reprezentând un ecosistem termofil natural.

Pârâul Pețea izvorește din lacul Ochiul Mare, trece pe lângă Băile "1 Mai", Rontău, Sânmartin și apoi prin zona sud-estică a municipiului Oradea până la Calea Aradului, apoi se revarsă în râul Crișul Repede. Temperatura apei celor cca 10 izvoare termale este între 28-34C⁰. Cu secole în urmă apa pârâului a fost condusă în șanțul cetății îngreunând asediile și pe timp de iarnă.

În anul 2019 elevii au colectat lunar probe de apă în patru puncte de recoltare și din probele colectate am determinat calitatea apei. Punctele de recoltare au fost următoarele:

- din lacul Ochiul Mare (izvorul termal)
- în cartierul Nufărul – unde Pârâul Pețea intră în oraș
- lângă Universitatea Oradea – la mijlocul orașului
- pe calea Aradului – la ieșirea pârâului din oraș

Recoltarea probelor și efectuarea analizelor s-a realizat de către grupe de elevi compuse din 4-5 persoane. După efectuarea observațiilor și a analizelor au avut loc discuții între elevi și profesori și observațiile elevilor au fost trecute în procese verbale.

Calitatea apei a fost determinată prin observarea caracteristicilor organoleptice ale apei. Aceste caractere pot fi sesizate cu ajutorul organelor de simț și furnizează informații utile în vederea determinării calității apei, ca de exemplu: turbiditatea apei, culoarea apei și mirosul apei.

Analiza chimică a apei a fost realizat cu ajutorul setului de laborator mobil Aqualan Plus.

Calitatea apei

În general, nitriții lipsesc din apale naturale sau sunt prezenți în cantități foarte mici, sub 0,1 mg/l. Concentrații peste această valoare indică poluarea apei. Uneori nitriții pot proveni și din reducerea nitraților în prezența bacteriilor nitrificatoare, mai ales la temperaturi mai ridicate a apei. Nitriții pot reacționa cu proteinele, formând compuși mutageni și cancerigeni. De aceea în apa potabilă nu este admisă deloc prezența acestui ion.

În toate probele concentrația nitriților a fost între 0,02 – 1,0 mg/l, ceea ce indică poluarea apei. Cele mai ridicate valori au fost determinate din probele colectate din zona Calea Aradului.

În apele nepoluate, concentrația amoniacului variază între 0...0,1 mg/l. În toate probele colectate din porțiunea pârâului care străbate Oradea am determinat concentrații peste această valoare, maximul fiind 6,5 mg/l, ceea ce indică poluarea apei pe teritoriul municipiului.

În condiții normale apa din natură conține nitrați și fosfați, care rezultă în urma descompunerii resturilor vegetale și animale și sunt dizolvați de apa. Prezența nitraților și fosfaților în concentrații mici nu prezintă pericol, ci chiar sunt necesare pentru nutriția plantelor. Au devenit substanțe poluante în urma utilizării pe scară largă a îngrășămintelor chimice care conțin fosfați și nitrați.

Nitrații ajunși în exces în apă se pot transforma în nitriți în urma activității reducătoare a microorganismelor. Nitriții pot avea o acțiune nocivă asupra organismelor acvatice prin blocarea hemoglobinei prin formarea de metemoglobină, dar are și efecte indirecte prin scăderea rezistenței generale a organismului și favorizarea infecțiilor.

pH-ul apei la originea pârâului a fost ușor alcalin (7,7-7,8), datorită dizolvării CaCO₃ din rocile carbonatate. La celelalte trei puncte de recoltare am măsurat valori mai variate (între 6,5 – 8,3) datorită poluării mai accentuate a apei

Prezența poluanților poate determina creșterea durtății apei.

Apa colectată din lacul Ochiul Mare a fost destul de dură (17 – 19 d°), iar în cazul apei colectate din celelalte trei puncte de recoltare am măsurat valori de la 26 d° - până peste 30 d°, ceea ce înseamnă că în aceste puncte de colectare apa este foarte dură.

Grade de duritate germane (nk°, d°)	Duritatea apei
< 4	Foarte moale
4...8	Moale
8...12	Duritate medie
12...18	Destul de dură
18...30	Dură
>30	Foarte dură

Clasificarea apelor în funcție de duritatea lor (Manescu, Cucu, Diaconescu, 1994)

În zona studiată am observat diferite tipuri de poluanți:

- *Substanțe chimice*: detergenți (un număr mare de localnici se scaldă în apa termală și le spală rufe), ulei mineral, apă reziduală care se varsă în pârâul Pețea prin canale.

- *Deșeuri menajere*: pungii de plastic, flacoane PET, anvelope, cutii de carton, deșeuri metalice (butoi, subansamble de mașini etc.), materiale de construcții (cărămizi,var, mortar,moloz).

- *Substanțe organice*: materii fecale, cadavre de animale

Rolul educației ecologice

Educația ecologică are un efect pozitiv asupra întregului curriculum, influențând benefic performanțele școlare prin:

- îmbunătățirea rezultatelor obținute la diferite materii;
- dezvoltarea capacității elevilor de a-și transfera și adapta cunoștințele din contextele familiare în cele noi;
- capacitatea elevilor de a pune în practică cunoștințele teoretice dobândite;
- reducerea problemelor de disciplină în clasă;
- posibilitatea ridicării nivelului general al procesului de educație ca urmare a celor menționate mai sus.

Concluzii

Activitatea cercului științific pentru elevi a contribuit la realizarea:

1. Educației pentru protecția mediului. Elevii au descoperit valorile mediului înconjurător al și au observat starea mediului. Elevii au avut ocazia să le studieze fenomenele naturii și efectele activității umane asupra mediului.

2. Formarea stilului de muncă științifică. Activitatea în cadrul cercului științific a contribuit la însușirea unor metode de lucru: proiectarea activității, studierea bibliografiei adecvate, observarea, analiza, sinteza, formularea concluziilor

3. Insușirea tehnicilor de laborator. Elevii au însușit diferite metode de lucru și tehnici de laborator care nu sunt prevăzute în curriculum, de exemplu: recoltarea probelor pe teren, analiza probelor, determinarea concentrației de nitrați, nitriți, fosfați și amoniac, determinarea durtății apei și a pH-ului.

4. Formarea stilului de muncă intelectuală. Activitate în bibliotecă, căutarea și selectarea bibliografiei, conspectarea, utilizarea Internetului.

5. Insușirea unor tehnici auxiliare. Intocmirea unor schițe pe teren, studierea hărții, desenarea și fotografierea naturii, utilizarea calculatorului în cercetare.

6. Formularea științifică și prezentarea rezultatelor.

7. Formarea dezvoltării relațiilor interpersonale între membrii grupelor de elevi.

În consecință, cunoștințele acumulate în cadrul cercurilor de elevi implică mult mai mult decât simpla acumulare a informațiilor, ele trebuie să contribuie la înțelegerea informațiilor și dezvoltarea competenței de evaluare a acestora, urmată de dobândirea capacității de a acționa responsabil, conform intereselor pe termen lung ale comunității, respectând principiile dezvoltării durabile.

Bibliografie

1. Marinescu, M., Noile educații în societatea cunoașterii”, București, Editura Pro Universitaria, 2013

2. Ivănescu Maria, Ile Mărioara, Boghiu Samica și Vereș Mariana: Ghid metodic de educație ecologică- învățământ preșcolar, Ed. Casa Corpului Didactic Bihor, Oradea, 2005

3. Nedelcu, G. și Nedelcu, M.: Educația ecologică și voluntariatul în protecția mediului, Ed. Treira, Oradea, 2003

4. Costea Octavia, Educația nonformală și informală. Relații și perspective în școala românească, Editura Didactică și Pedagogică, 2009

5. Neamț, P. (2011), Eficiența activităților extracurriculare în formarea personalității școlarului mic, Arad: Editura Gutenberg Univers, 2011

Interdisciplinaritatea – factor de motivație pentru o învățare de calitate
Puskás Ágnes
Liceul Teoretic "Ady Endre" Oradea

Rolul școlii este de a-i ajuta pe toți tinerii să reușească în viață. Reușita în viață este condiționată de reușita școlară. Se impune atât revalorizarea dimensiunii subiective a actului educațional, cât și crearea unui spațiu educațional care să contribuie la restabilirea dialogului dintre individ și societate, subiectiv și obiectiv, rațional și afectiv. Se produc astfel mutații importante în sfera sistemului de valori și se aduce în prim plan individualitatea.

Legea învățământului stabilește ca ideal educațional al școlii românești dezvoltarea liberă, integrală și armonioasă a individualității umane, formarea personalității autonome și creative. Omul viitorului trebuie să posede și cunoștințe de matematică, algoritmi, scheme logico-matematice care să-l ajute să înțeleagă și să opereze cu noțiuni specifice. Raportul către UNESCO al Comisiei Internaționale pentru Educație în secolul XXI precizează că educația trebuie organizată în jurul a 4 tipuri fundamentale de învățare, care pe parcursul vieții constituie pilonii cunoașterii: *A învăța să înveți; A învăța să faci; A învăța să trăiești împreună cu alții; A învăța să fii;*

Modificările apărute în evoluția societății românești, și nu numai, se reflectă și în modul de organizare și derulare a învățământului, de la nivel macroeducațional, până la ora de curs.

În acest spirit, consider că prezența curriculum-ului la decizia școlii în planurile cadru de învățământ constituie o oportunitate. Astfel, se vine în întâmpinarea dorinței unor profesori, de a depăși conținuturile din trunchiul comun (fapt ce nu se poate realiza în una și două ore pe săptămână), fiind și o dovadă în plus a unui învățământ deschis, consonant cu democratizarea societății noastre. Prin sistemul opțiunilor multiple sunt create șanse de adecvare și definire a traseelor individuale de învățare ale elevilor. Pe lângă decizia de tip curricular a fiecărei școli (am putea spune - a fiecăruia dintre noi), are loc implicarea familiei în viața școlii, realizarea de noi programe fiind axată pe dobândirea de către elevi a unor cunoștințe funcționale și a unor competențe complexe și variate, nu doar intelectuale.

Curriculum elaborat de școală proiectează și construiește în zona trans- și interdisciplinară. Opționalul deschide noi perspective creativității la nivelul practicii școlare învățătorilor, profesorilor devenind astfel „un conceputor al curriculum-ului”, el orientându-și proiectarea pornind de la obiective clar definite pe care le va urmări pe toată durata desfășurării opționalului, sprijinindu-se pe vehicularea unor conținuturi accesibile elevului, conținuturi construite de către elev prin aplicarea unor strategii didactice centrate pe nevoile, interesele, deprinderile și abilitățile existente/așteptate.

Interdisciplinaritatea apare ca necesitate a depășirii limitelor creatoare de cunoaștere, care a pus granițe artificiale între diferite domenii ale ei. Argumentul care pledează pentru interdisciplinaritate constă în aceea că oferă o imagine integrată a lucrurilor care sunt analizate separat.

Prin interdisciplinaritate se creează:

- Acoperirea rupturilor dintre discipline. Autosuficiența și caracterul închis al disciplinelor au creat “pete albe” pe harta cunoașterii, formate între discipline, ori au condus la izolarea și la lipsa corelațiilor între conținuturile diverselor discipline

- Acțiunea simultană a câmpurilor disciplinare, atât la nivelul cercetării științifice, cât și la nivelul curriculumului

- Construirea, prin educație, a unor structuri mentale dinamice, flexibile capabile să sprijine deciziile cele mai potrivite

- Rezolvarea de probleme poate fi considerată cea mai importantă forță motrice a integrării, datorită relevanței sale practice. Problemele cu care ne confruntăm în viața

profesională, socială sau personală impun judecăți și decizii care nu sunt, de regulă, limitate în jaloanele disciplinare. Aceste probleme au un caracter integrat, iar rezolvarea lor impune corelații rapide și semnificative, sinergie și acțiune contextualizată

Având în vedere viteza mare de apariție a informației, de aplicare a acesteia în practică, indiferent de sursă, este necesar ca informațiile să dețină valoare metodologică, să se pună accent pe funcția lor formativă organizându-se astfel cunoștințele în jurul unor concepte de mare generalitate, dar cu putere sintetizatoare și integratoare.

Astfel, învățarea științelor fundamentale în cadrul ariei curriculare „Matematică și științe” se dorește a avea eficiență sporită în obținerea performanțelor școlare și a randamentului școlar în general.

Reforma învățământului românesc trebuie să realizeze corelarea diferitelor programe școlare dar și formarea unui nou mod de gândire didactic, în pas cu însușirea unui nou mod de gândire didactic, în pas cu evoluția de la științe autonome spre științe de graniță și interdisciplinare, în pas cu însușirea unui limbaj științific interdisciplinar.

Elevii vor fi educați în spirit euristic pentru a putea face ei singuri trimiteri interdisciplinare datorită conexiunilor puternice observate în planul realității și frontierelor relative sau arbitrare dintre științe.

O modalitate de a motiva elevii pentru a învăța este și aceea de a le prezenta conținutul disciplinei noastre în interdependență cu alte discipline. Elevii trebuie să simtă că nu învață numai de dragul de a învăța sau a unei note, ci că între noțiunile pe care le studiază sunt multiple și complexe interdependențe și că numai studiindu-le așa, în strânsă corelație pot înțelege în profunzime fenomenele studiate.

Bibliografie

1. Amihăilesei, Elena-Adina, Ghid de bune practici la interdisciplinaritate, Editura Cetatea Doamnei, Piatra-Neamț, 2015.
2. Amihăilesei, Elena-Adina, Interdisciplinaritatea modalitate de activare și eficientizare a învățării, Editura Cetatea Doamnei, Piatra-Neamț, 2015.
3. Gherghescu, Jenica; Gherghescu, Lucian Neculai; Stratulat, Adina; Pleșu, Constantin Corneliu, Interdisciplinaritatea-Teorie și practică, Editura Sfera, Bârlad, 2007.

ABSENTEISMUL ȘCOLAR – PROBLEMĂ PENTRU ELEVII, PROBLEME PENTRU PROFESORI

Prof. Racheru Tincuța – Colegiul Tehnic „Grigore Cobălcescu” Moinești

Individul desemnează generic forța biologică, entitatea indivizibilă și unică a ființei umane în ceea ce are ea specific, respectiv ființarea organismului, viața lui. Individualitatea exprimă caracteristicile psihologice și fiziologice unice, irepetabile ale individului concret, care dispune de mecanisme proprii de adaptare practică la mediu și prin care se deosebește de ceilalți.

Formularea ipotezei/ipotezelor

Presupunem că:

- Dacă elevii sunt priviți ca indivizi „candidați la umanitate” și integrați în diferite activități, atunci personalitatea acestora se va dezvolta în concordanță cu regulile de respectare a valorilor comportamentale ce duc la reducerea absenteismului;
- Dacă elevii unui grup (clasă, școală) sunt suficient de bine motivați de către profesori, atunci absenteismul devine un fenomen controlabil, fără să se ajungă la abandon școlar;
- Dacă profesorii dispun de inteligență emoțională și de empatie, atunci elevii percep în mod pozitiv dorința dascălilor de a combate absenteismul în școală.

Pe parcursul desfășurării unei cercetări psihopedagogice se confruntă două ipoteze: ipoteza specifică sau ipoteza cercetării și ipoteza nulă. Ipoteza specifică formulează propunerea că modificările ce se produc cât și diferențele la sfârșit s-ar datora factorului experimental (variabila x) controlat de cercetător. Ipoteza nulă admite că modificările și diferențele s-ar datora unor factori întâmplători, aleatori, necontrolați de către cercetător.

Obiectivele cercetării

- Identificarea stilurilor de învățare (vizual, auziv, tactil/kinestezic);
- Identificarea valorilor comportamentale (cognitive, motorii, verbale, socio-afective);
- Corelarea modelelor comportamentale descoperite cu tipul de activitate preferată de elevi.

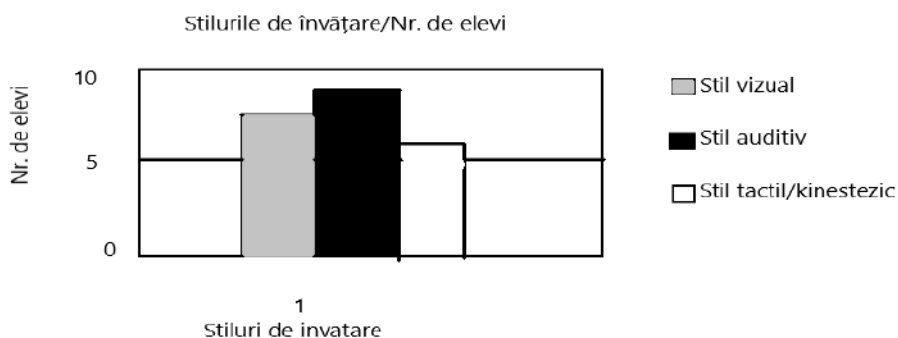
Metoda aleasă a fost cea prin autoadministrare. Subiecții cuprinși în această cercetare sunt elevii din clasele V-VIII, dintr-o școală gimnazială. Completarea chestionarelor s-a realizat prin adunarea elevilor în sălile de clasă din cadrul acelei unități școlare unde aceștia învață. Au fost rugați să completeze chestionarele cu multă sinceritate. Ca instrument de investigare s-au folosit trei tipuri de chestionare: primul, conținând 13 întrebări, al doilea, 5 întrebări iar al treilea, conținând întrebări cu stilurile de învățare pentru a putea recurge la strategiile de învățare atât pentru activitățile curriculare, cât și pentru cele extracurriculare. Pe lângă acestea, am mai folosit problematizări particulare prin întrebări cu răspuns deschis.

Interpretarea se vrea un semnal de alarmă pentru fenomenul de amploare care este absentismul, cât și o rezolvare, pe plan individual a câtorva probleme de adaptare, integrare și dezvoltare individuală a elevilor chestionați.

Măsurile de reducere a absentismului de la clasa a VIII-a

Nr. Crt.	Numele și prenumele elevilor	Stil de învățare		
		Vizual	Auditiv	Tactil/kinestezic
1	A.F.			X
2	A.T.D.	X		
3	B.C.	X		
4	B.V.L.		X	
5	C.T.			X
6	C.R.		X	
7	D.E.		X	
8	D.S.	X		
9	D.A.			X
10	E.D.	X		
11	F.E.		X	
12	F.P.		X	
13	G.T.	X		
14	G.I.D.			X
15	L.D.		X	
16	M.N.		X	
17	M.R.	X		
18	N.D.	X		
19	O.S.			X
20	P.A.E.	X		
21	R.I.		X	
22	S.E.		X	
23	Z.A.			X
Total Elevi	Numeric	8	9	6
	Procentual	34,78	39,13	26,09

Se observă că, în urma completării unui test specific, la 8 elevi le este util stilul de învățare vizual, la 9 elevi cel auditiv și la 6 cel tactil/kinestezic, conform histogramei din figura de mai jos:

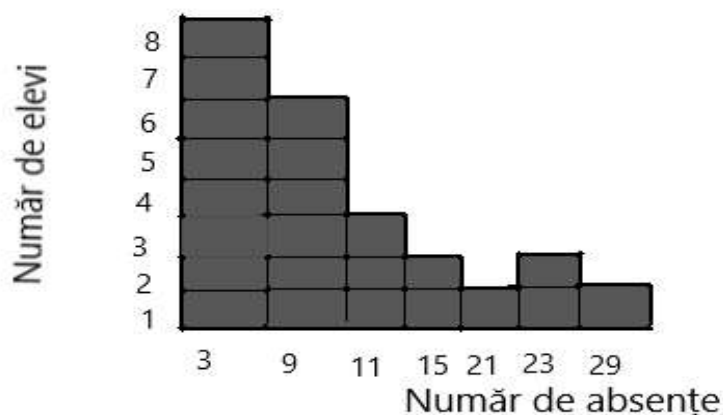
Poligonul de frecvență cu rezultatele evaluării inițiale și finale a absenteismului școlar la clasa a VIII-a

S-a procedat la scrierea absențelor elevilor de la clasa a VIII-a la sfârșitul semestrului I, în tabelul de mai jos:

Absenteismul la clasa a VIII-a la sfârșitul semestrului I

Nr. Elevi	8	6	3	2	1	2	1
Nr. absențe	3	9	11	15	21	23	29
Total absențe: 237							

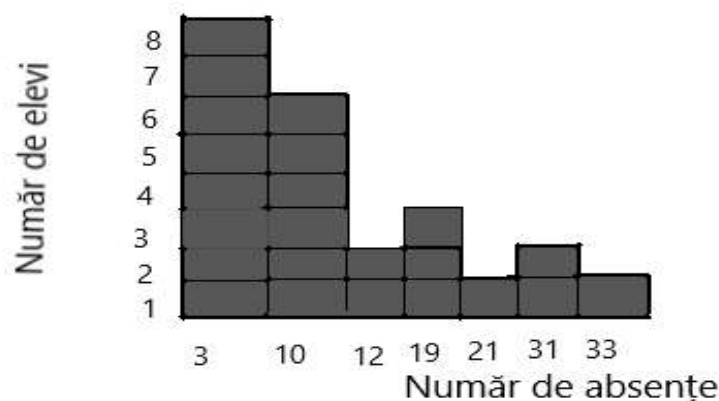
S-a reprezentat, grafic, numărul de absențe în raport cu numărul de elevi:

La sfârșitul semestrului I, s-au remarcat prin absentism 3 elevi (M.R. având stilul de învățare auditiv; M.R. cu stilul de învățare vizual iar Z.A. cu stilul de învățare tactil/kinestezic).

Nr. Elevi	8	6	2	3	1	2	1
Nr. absențe	3	10	12	19	21	31	33
Total absențe: 281 (44)							

Absenteismul, la clasa a VIII-a la sfârșitul semestrului II, a fost considerabil mai mic, astfel au fost realizate doar activitățile prezentate anterior și aplicate și la celelalte clase.

Analiza rezultatelor obținute

Analiza interpretărilor profesorilor și a elevilor arată că ambele părți nu sunt suficient de conștiente de repercusiunile unor acțiuni și că sunt într-o stare anomică dominantă.

Principalele cauze determinate se referă la profilul profesorului (nivelul de pregătire al acestuia și conduita profesională și socială), la relația duală profesor-elev, la fenomenul migrației care înregistrează un procent de 35% din totalul părinților copiilor. Integrarea copiilor în structurile sociale, pornind de la activitățile școlare la cele extrașcolare, determină oglindirea în sine a perspectivelor de reușită și la justificarea unei personalități puternice prin voință și succes. Din examinarea datelor s-a constatat că 76% dintre elevi preferă activitățile extrașcolare: 56% au dezvoltat comportamente verbale și 48% comportamente motorii. Comportamentul cognitiv a fost observat la 70% dintre elevi.

Se observă că rata absenteismului (conform anexelor 1, 2 și 3), la sfârșitul semestrului I, e dată de:

1. Interesul scăzut al unor elevi pentru școală 25,58% și faptul că se plictisesc la ore 20,93%;
2. Teamă de a li se scădea nota la purtare 24,41% și de a le fi chemați părinții la școală 20,91%;
3. Interes scăzut pentru ore 27,91% și alte motive 20,91%;
4. Lipsa lecțiilor mai atractive 37,22%, a temelor mai interesante 31,39% și a atitudinii mai elastice a profesorului 31,39%;
5. Neabsentarea de la ore 27,91% și absentarea la 1-3 ore/săptămână 23,21%;
6. Lipsa de încurajare a elevilor 30,24% și lipsa aprecierii elevilor 18,60%;
7. Lipsa unei atmosfere plăcute 26,75% și a aprecierii profesorilor 19,77%;
8. Lipsa de la ore de Limbă și literatură română 32,55% și Matematică 26,75%;
9. Materii dificile 31,39% și alte motive 20,94%;
10. Plecarea acasă 25,58% și în parc 22,09%;
11. Petrecerea timpului cu prietenii 32,56% și cu alte persoane 19,77%;
12. Părinții știu de la elevi că aceștia lipsesc 24,42% și de la diriginte 22,09%;
13. Lipsa activităților culturale 34,88%, a activităților sportive 34,88% și a concursurilor școlare 30,24%.

Cauzele principale ale absenteismului sunt, în mare măsură, cele care țin de aspectul social, dar și cultural: mărimea familiilor din care provin, violența în școli și familie, migrația populației, apartenența etnică, nivelul redus de instruire a părinților, mentalitatea familiilor, cauze educaționale etc. Inițial, prin analiza documentelor școlare, s-a putut sesiza cursul ascendent al absenteismului, pornind de la numărul de absențe semestriale înregistrat în cataloagele școlare. După organizarea diferitelor activități s-a ajuns la rezultatul bun de scădere a absențelor din cataloage.

S-a constatat că elevii clasei a VIII-a au realizat mai bine importanța actului instructiv-educativ, fiind primii care și-au redus numărul absențelor. În urma conștientizării situației, cei din clasa a VII-a nu au mai lipsit deloc pe timpul cercetării și nici după, cei din clasa a VI-a se situează în condiție de echilibru, în măsura în care absențele pot fi motivate cu ușurință datorită justificărilor controlate în permanență de profesorul-diriginte. Clasa a V-a, pe lângă elevii supuși chestionării, s-a întâlnit un caz aparte când un elev care a lipsit foarte mult a fost afectat de lipsa părinților, dar a fost încurajat și susținut de profesori și l-au determinat pe elevul respectiv să-și vadă încununat de succes eforturile de a veni la școală. Profesorii s-au comportat exemplar, manifestându-se empatic în orice situație ivită. Orele plăcute, fără notări exagerate, fără predări greoaie și stereotipii au ajutat elevii să vadă fața umană a dascălilor și să-i transforme în confidenți în lipsa unui psiholog al școlii.

Un succes aparte a fost acela că diriginții au participat cu toți elevii la activități curriculare și extracurriculare în funcție de stilurile de învățare și temperament-comportamentale ale elevilor de la toate clasele.

Concluzii

Educația este un proces dificil care îmbină, într-o etapă inefabilă, știința și intuiția, experiența și spontaneitatea, este un veritabil act de magie pentru care dascălul trebuie să găsească mereu alte și alte soluții, venite din competență, din studiu, dar și dintr-o inepuizabilă creativitate.

Schimbările de esență din învățământul românesc lansează multiple provocări în conceperea unor noi conținuturi, strategii, oferte curriculare în acord cu orizontul de așteptare a elevilor. În fața profesorilor se află mereu grupuri, colectivități sau disponibilități afective. Arta profesorului este aceea de a descoperi stilurile de învățare, de a stimula interesul copiilor pentru diferite domenii de studiu, de a identifica motivații, fără a uita că fiecare copil are o anumită individualitate, un univers interior specific ce se refuză înscrierilor și uniformizărilor.

Școala, prin specificul activităților, oferă posibilitatea aplicării, a adaptării unor trasee curriculare alternative. Diverse cercuri adună într-un corolar simbolic experiențe didactice, constatări și proiecții interesante pentru o zonă didactică inedită, uneori neexplorată, dar bogată în posibilități și provocări. Școala trebuie să ofere un cadru coerent și flexibil prin cooperare (diadele profesor-profesor, elev-elev, elev-profesor sau triada elev-profesor-părinte), opinia liber exprimată, capacitatea de a face corelări între- și transdisciplinare, gândire flexibilă, imaginație, dorința de afirmare și valorile asumate care să contribuie la identificarea și rezolvarea problemelor actuale ale elevilor. În urma cercetării efectuate, toate ipotezele au fost verificate și s-a constatat că ceea ce s-a propus s-a realizat. La clasa a

V-a, elevii au făcut în primul semestru 190 de absențe iar în urma activităților realizate de profesori și diriginți numărul absențelor de pe semestrul II au fost doar de 62. La fel s-a întâmplat la clasa a VI-a unde s-au înregistrat 223 de absențe la sfârșitul semestrului I iar la sfârșitul semestrului II, s-au înregistrat doar 52 de absențe. La clasa a VII-a, elevii au făcut în semestrul II doar 66 de absențe în comparație cu semestrul I care au făcut 106 de absențe. În clasa a VIII-a deși, elevii au făcut 237 absențe în semestrul I, în semestrul II au făcut doar 44 de absențe.

REFERINȚE BIBLIOGRAFICE

DUMITRIU, GH. și DUMITRIU, C. (2003), PSIHOPEDAGOGIE, BUCUREȘTI, ED. DIDACTICĂ ȘI PEDAGOGICĂ

DUMITRIU, GH. (1998), COMUNICARE ȘI ÎNVĂȚARE, BUCUREȘTI, ED. DIDACTICĂ ȘI PEDAGOGICĂ, RA

SECRIERU, M. (2004), DIDACTICE LIMBII ROMÂNE, BOTOȘANI, ED. OVI-ART

Educația Fără Limite: O Abordare Transformatoare

*Înv. Rachina Elena-Teodora
Școala Primară Lăunele de Jos,
Comuna Dănicei, Județul Vâlcea*

Educația reprezintă un pilon fundamental al dezvoltării individuale și sociale, având rolul de a pregăti tinerii pentru a face față provocărilor unei societăți în continuă schimbare. Conceptul de „educație fără limite” a apărut ca răspuns la nevoia de a depăși barierele tradiționale ale sistemului educațional, promovând o abordare holistică și incluzivă. Această paradigmă se bazează pe ideea că educația nu trebuie să fie constrânsă de limite geografice, economice, sociale sau tehnologice, ci ar trebui să fie accesibilă și adaptabilă tuturor indivizilor, indiferent de contextul lor specific.

Contextul și Necesitatea Educației Fără Limite

Într-o lume globalizată și interconectată, educația tradițională se confruntă cu provocări semnificative. Diferențele socio-economice, accesul inegal la resurse educaționale și ritmul rapid al inovației tehnologice au generat disparități în calitatea și accesibilitatea educației. Educația fără limite propune depășirea acestor obstacole prin adoptarea unor modele educaționale flexibile, centrate pe nevoile individuale ale elevilor și pe utilizarea tehnologiilor avansate.

Principiile Fundamentale ale Educației Fără Limit

Educația fără limite se bazează pe câteva principii fundamentale care o diferențiază de modelele tradiționale:

1. **Accesibilitate Universală**: Educația trebuie să fie accesibilă tuturor, indiferent de locație geografică, statut economic sau alte bariere sociale. Aceasta presupune dezvoltarea infrastructurii necesare pentru a asigura accesul la resurse educaționale de calitate în toate colțurile lumii.

2. **Flexibilitate și Personalizare**: Fiecare elev are un stil de învățare unic și nevoi educaționale specifice. Educația fără limite promovează personalizarea curriculumului și a metodologiilor de predare pentru a se adapta la diversele moduri de învățare ale elevilor.

3. **Utilizarea Tehnologiei**: Tehnologiile emergente, precum inteligența artificială, realitatea augmentată și platformele de e-learning, oferă oportunități imense pentru îmbunătățirea experienței educaționale. Integrarea acestor tehnologii în procesul de învățare permite accesul la resurse educaționale variate și interactive.

4. *Învățarea Pe Tot Parcursul Vieții*: Educația nu se limitează la perioada școlară, ci este un proces continuu de dezvoltare personală și profesională. Educația fără limite încurajează dobândirea constantă de cunoștințe și competențe noi pe tot parcursul vieții.

Impactul Educației Fără Limite

Implementarea educației fără limite are potențialul de a transforma fundamental peisajul educațional global. Printre beneficiile notabile se numără:

1. *Reducerea Inegalităților Educaționale*: Prin eliminarea barierelor tradiționale, educația fără limite contribuie la reducerea disparităților în accesul la educație de calitate, oferind șanse egale tuturor elevilor.

2. *Creșterea Ratei de Participare Școlară*: Modelele educaționale flexibile și accesibile pot atrage un număr mai mare de copii și tineri în sistemul educațional, reducând astfel rata abandonului școlar.

3. *Dezvoltarea Competențelor pentru Secolul XXI*: Educația fără limite pune accent pe competențele necesare într-o societate modernă, cum ar fi gândirea critică, rezolvarea problemelor, abilitățile digitale și colaborarea.

4. *Îmbunătățirea Calității Educației*: Prin utilizarea tehnologiilor avansate și a metodologiilor de predare inovatoare, educația fără limite poate îmbunătăți semnificativ calitatea procesului educațional și rezultatele învățării.

Provocări și Perspective

Deși educația fără limite oferă numeroase avantaje, implementarea sa nu este lipsită de provocări. Printre acestea se numără:

1. *Accesul Inegal la Tehnologie*: În ciuda progreselor tehnologice, există încă disparități semnificative în accesul la internet și la dispozitivele tehnologice, în special în regiunile rurale și în țările în curs de dezvoltare.

2. *Resursele Umane și Infrastructura*: Implementarea educației fără limite necesită investiții semnificative în formarea cadrelor didactice și în dezvoltarea infrastructurii educaționale adecvate.

3. *Adoptarea și Adaptarea la Noile Metode*: Rezistența la schimbare și dificultățile în adaptarea la noile tehnologii și metodologii pot reprezenta obstacole importante în adoptarea pe scară largă a educației fără limite.

Concluzie

Educația fără limite reprezintă o viziune ambițioasă și necesară pentru viitorul educației globale. Prin depășirea barierelor tradiționale și adoptarea unor modele

educaționale flexibile și incluzive, acest concept are potențialul de a transforma fundamental modul în care învățăm și predăm. Pentru a realiza această viziune, este esențială colaborarea între guverne, instituții educaționale, sectorul privat și comunitățile locale, asigurând astfel un acces echitabil la educație de calitate pentru toți.

Bibliografie:

1. *Gherguț, Alois.* Managementul general și strategic al clasei de elevi. Editura Polirom, 2007.
2. *Oprea, Crenguța Mihaela.* Educația Incluzivă: Provocări și Soluții. Editura Universitară, 2015.
3. *Radu, Ioan.* Tehnologia educației și instruirii. Editura Didactică și Pedagogică, 2000.
4. *Cerghit, Ioan.* Sisteme de instruire alternative și complementare. Structuri, stiluri și strategii. Editura Aramis, 2002.

Educația digitală în secolul XXI

Prof. Răducan Dan Florentin
Liceul Tehnologic „Decebal”
Drobeta Turnu Severin

Importanța educației digitale a fost pusă sub semnul întrebării în România, în special până să înceapă criza sanitară. Digitalizarea învățământului a devenit o necesitate, iar nevoia copiilor de a beneficia de toate condițiile pentru a avea acces la educația online s-a transformat într-o prioritate.

Dincolo de aparatura necesară, conexiunea la internet și niște profesori dornici să îi îndrume, copiii au nevoie și de cunoștințe digitale.

Competențele digitale, parte din cele opt competențe fundamentale pentru învățarea de-a lungul vieții, se referă la alfabetizarea digitală, comunicare, creare de conținut digital, siguranța și modul în care soluționăm problemele.

De aceea, consider că este importantă educația digitală, dar și cum poate influența dezvoltarea adulților de mâine, înconjurați de tehnologie la tot pasul. În plus, prin intermediul educației digitale, copiii au oportunitatea de a se transforma din simpli consumatori de conținut online, în creatorii propriilor produse digitale, de la jocuri, la videoclipuri interactive și nu numai.

Dacă ar fi să definim cât mai simplu ce este educația digitală, am spune că reprezintă o modalitate inovatoare prin care tehnologiile moderne și instrumentele digitale sunt integrate astfel încât să sprijine procesul de predare și învățare. Practic, tradiționalul manual și clasică tablă neagră s-au transformat într-un ecran colorat și numeroase fișiere, imagini și video-uri educative, astfel încât copiii și tinerii să poată asimila mai ușor și rapid informațiile.

Chiar dacă educația digitală nu poate înlocui pe deplin metodele clasice de învățare, aceasta vine în sprijinul tinerilor dornici să exploreze și să asimileze informații noi prin diverse metode și cursuri practice, cu exerciții aplicate.

Astfel, copiii își pot îmbunătăți și perfecționa abilitățile digitale, își pot exprima creativitatea, cultiva spiritul analitic și critic, dar și un set de abilități utile pentru un viitor job. Astfel, indiferent de contextul social, economic sau politic, educația digitală este mai mult decât o simplă alternativă pentru cei mai pasionați dintre copii, ci mai degrabă o necesitate.

Contextul pandemic nu a făcut decât să evidențieze cât de importantă este educația digitală într-o societate dominată de tehnologie. Dacă până să înceapă criza sanitară, alfabetizarea digitală în România și nu numai, era văzută mai degrabă ca o simplă opțiune, în prezent aceasta a devenit o componentă esențială pentru învățământ, dezvoltarea de noi abilități, dar și pentru joburile viitorului.

Conform UNICEF, efectele pandemiei asupra sistemului educațional au fost de amploare, afectând numeroase țări: *„Pandemia de COVID-19 a dus la închiderea școlilor în 20 de țări și la închiderea unităților preșcolare în 19 țări din Europa și Asia Centrală. Acest lucru a afectat un număr total de 49,8 milioane de copii, începând de la preșcolari până la liceeni, care au avut parte de un ultim semestru școlar foarte perturbat (în cazul în care acesta a existat totuși), care a culminat cu închiderea școlilor.”*

Raportul realizat de organizația Concordia prezintă problemele cu care s-au confruntat ONG-urile care activează în zona de educație, în special în zona rurală, cât și tipurile de intervenții pe care le-au desfășurat: au primit susținere 4000 de unități de învățământ, 117.489 elevi, 15.541 profesori și 71.894 beneficiari vulnerabili.

Deși în ultimii ani tehnologia și implicit educația digitală au luat amploare la nivel global, România se află printre țările cu cel mai mic procent de tineri alfabetizați digital din Europa.

Conform datelor publicate de EUROSTAT, în anul 2019 România se afla pe ultimul loc în Uniunea Europeană în ceea ce privește procentul de tineri între 16 și 24 de ani care au competențe digitale de bază (doar 56%), în timp ce Croația, de exemplu, înregistra un procent de 97% din aceeași grupă de vârstă. Sunt competențe care asigură inclusiv accesul la școli, universități sau cursuri de formare și, mai ales într-un context în care totul s-a mutat în digital, ne putem da seama în ce măsură au fost și sunt afectați tinerii.

Principalele motive pentru care educația digitală din România este sub media celorlalte țări europene sunt:

- lipsa de echipamente performante din școli;
- lipsa unui curriculum dedicat educației digitale încă de la grădiniță;
- lipsa de profesori sau specialiști în domeniul digital în școli;
- platforme educaționale insuficiente;
- lipsa conexiunii la internet în anumite zone.

România este considerată un Silicon Valley al Europei, fiind recunoscută pentru forța de muncă din domeniul IT, dar și pentru viteza impresionantă a internetului. Cu toate acestea, în mod paradoxal, gradul de alfabetizare digitală a copiilor și tinerilor continuă să fie scăzut comparativ cu celelalte state membre UE, inclusiv în 2022, conform Indicelui economiei și societății digitale.

Bibliografie:

1. Ciprian Ceobanu, Constantin Cucos, Olimpiu Istrate, Ion-Ovidiu Pânișoară, „Educația digitală”, Ediția a II-a revăzută și adăugită, Editura Polirom, Iași, 2022.
2. Horațiu Catalano, Ion Albulescu, „Educația timpurie digitală”, Editura DPH, București, 2022.
3. Roxana Apostolache, „Competența pedagogică digitală”, Editura Polirom, Iași, 2022.

TEORIA INTELIGENȚELOR MULTIPLE – APLICAȚII LA DISCIPLINA BIOLOGIE

Profesor Rafailă Camelia
Colegiul Național “Dimitrie Cantemir” Onești

Încă de la apariție, teoria inteligențelor multiple a scindat lumea științifică și publicul larg în mai multe tabere.

Formulată de către profesorul Howard Gardner în anul 1983, a reprezentat o extindere importantă a abordării conceptului de inteligență, înțeles cel mai adesea din perspectiva îngustă, monolitică a coeficientului de inteligență. Cercetările sale au demonstrat că fiecare ființă umană posedă un profil cognitiv unic și extrem de complex, alcătuit din cel puțin opt tipuri de inteligență, cu o localizare independentă la nivel cerebral, dar în viața de zi cu zi, într-o permanentă interdependență.

- **Inteligența verbală/lingvistică** reprezintă capacitatea de a folosi eficient cuvintele, fie în registrul oral, fie în registrul scris.
- **Inteligența logică/matematică** include capacitatea de a utiliza raționamente inductive și deductive, de a rezolva probleme, de a înțelege relațiile dintre concepte, idei și lucruri.
- **Inteligența vizuală/spațială** este inteligența “imaginilor și tablourilor”, cuprinde capacitatea de a percepe corect lumea înconjurătoare pe cale vizuală, precum și capacitatea de a recrea propriile experiențe vizuale.
- **Inteligența corporală/kinestezică** permite controlarea și să interpretarea mișcărilor corpului, manevrarea obiectelor, coordonarea/armonia dintre trup și spirit.
- **Inteligența muzicală/ritmică** se conturează prin gradul de sensibilitate pe care individul îl are la sunet și prin capacitatea de a răspunde emoțional la acest tip de stimuli.
- **Inteligența interpersonală** reprezintă abilitatea de a sesiza și de a evalua cu rapiditate stările, intențiile, motivațiile și sentimentele celorlalți.
- **Inteligența intrapersonală** presupune capacitatea de a avea o reprezentare de sine corectă (de a-ți cunoaște calitățile și punctele slabe), de a avea conștiința stărilor interioare, a propriilor intenții, motivații, de a-ți cunoaște temperamentul și dorințele, precum și capacitatea de autodisciplină, autoînțelegere și autoevaluare.
- **Inteligența naturalistă** este sesizabilă la copiii care învață cel mai bine prin contactul direct cu natura.

În cele ce urmează, voi prezenta câteva exemple de activități, ce se pot desfășura cu elevii, în spiritul teoriei inteligențelor multiple.

Floarea la angiosperme

- Inteligența verbală/ lingvistică
 - Recitarea/comentarea unor versuri despre flori;
 - Participarea la un joc cu ghicitori despre flori;
 - Citirea și explicarea unui text din manual;
 - Scrierea numelui cu nume de flori;
 - Realizarea și prezentarea unui eseu etc.
- Inteligența logică/matematică
 - Rezolvarea de probleme: Într-o grădină sunt 50 de ferigi, 10 lalele, 30 de plante cu flori unisexuate dioice (1♂:2♀). Calculați numărul plantelor cu stamine.
 - Descoperirea unor legături logice: Care este legătura dintre tipul de polenizare și cantitatea de polen? De ce porumbul este polenizat de vânt? De ce se formează semințele în fruct?
- Inteligența corporală/kinestezică

- Separarea și ordonarea elementelor unei flori;
- Recoltarea polenului și realizarea unor preparate microscopice;
- Mimarea zborului insectelor polenizatoare, “poziției ghiocelului”, mișcărilor lanului de grâu în adierea vântului etc.
- Inteligența vizuală/spațială
 - Realizarea unei machete utilizând hârtie, bețe de chibrit, plastilină;
 - Ilustrarea printr-un desen;
 - Realizarea și prezentarea unor fotografii.
- Inteligența muzicală/ritmică
 - Ascultarea bâzâitului insectelor, vântului;
 - Ascultarea/interpretarea unui cântec despre flori etc.
- Inteligența interpersonală
 - Lucrul în echipă pentru rezolvarea unor sarcini (ex. importanța florilor)
- Inteligența intrapersonală
 - Ești o floare de cireș - prezintă experiențele tale (ce-ți place, ce nu-ți place) de la stadiul de mugure până la stadiul de cireășă;
 - Scrie un cvintet despre floare.
- Inteligența naturalistă
 - Observarea diferitelor tipuri de flori și compararea lor, identificarea florile după miros (în parcul școlii sau în timpul unei excursii).

Sistemul circulator și circulația sângelui

- Inteligența verbală/ lingvistică
 - Realizarea și prezentarea unui eseu cu tema “Rolul hematiilor în transportul gazelor respiratorii”;
 - Explicarea/comentarea expresiilor: “a face vărsare de sânge”, “a-ți face sânge rău”, “are mâinile pătate de sânge”, “din inimă” etc.
- Inteligența logică/matematică
 - Rezolvarea de probleme: Calculați: volumul de sânge al unei persoane de 80 kg știind că sângele reprezintă 8% din masa corpului; numărul maxim de elemente figurate dintr-un mm³ de sânge al unei persoane sănătoase; volumul de sânge expulzat de inimă în 8 secunde.
 - Descoperirea unor legături logice: Care sunt factorii care influențează ritmul cardiac.
- Inteligența corporală/ kinestezică
 - Realizarea unei disecții/a unor frotiuri de sânge;
 - Mimarea mișcărilor ritmice ale inimii/ pulsului/ închiderii și deschiderii valvelor;
 - Măsurarea pulsului prin compresia unei artere pe un plan osos etc.
- Inteligența vizuală/spațială
 - Realizarea unei machete a inimii din plastilină, paie de plastic, polistiren;
 - Ilustrarea printr-un desen;
 - Realizarea hărții conceptuale.
- Inteligența muzicală/ritmică
 - Ascultarea/redarea zgomotelor inimii;
 - Ascultarea/interpretarea unui cântec despre inimă/de dragoste etc.
- Inteligența interpersonală
 - Lucrul în echipă pentru rezolvarea unor sarcini (ex. elementele figurate ale sângelui, anatomia inimii, circulația mică, circulația mare etc.
- Inteligența intrapersonală
 - Scrie un cvintet despre inimă;
 - Ce părere ai despre faptul că o cauză importantă a mortalității la nivel mondial o reprezintă bolile cardio-vasculare?

- Consideri că ai un stil de viață sănătos? Ce ai schimba?
- Ce alte semnificații are pentru tine inima? (iubire, dor, compasiune etc.)
- Inteligența naturalistă
 - Observarea alcătuirii inimii (material biologic-inimă de porc/vită)

Bibliografie:

<https://www.scribd.com/document/381316261/Teoria-Inteligentelor-Multiple-a-Lui-Gardner>

https://www.psih.uaic.ro/wp-content/uploads/activ/III_doctorat/teze/2017-09-28_Bordei/bordei_sanda_rezumat.pdf

Educația la Granița Dintre Clasic și Digital

Prof. Râpianu Raluca-Elena

Școala Gimnazială "Gabor Aron" Chichiș

În ultimii ani, educația a trecut printr-o transformare semnificativă, odată cu integrarea tehnologiei digitale în procesele de predare și învățare. Această tranziție a creat un spațiu hibrid în care metodele tradiționale de învățare coexistă și se completează cu noile tehnologii digitale. Această abordare combinată are potențialul de a îmbunătăți rezultatele educaționale, dar și de a prezenta noi provocări pentru cadrele didactice și elevi.

Evoluția Educației: De la Clasic la Digital

Educația Clasică: Tradițional, educația s-a bazat pe predarea față în față, utilizarea manualelor tipărite și metodele de evaluare convenționale, cum ar fi testele scrise și examenele orale. Aceasta promovează interacțiunea directă între profesori și elevi și facilitează dezvoltarea abilităților sociale și cognitive prin discuții și activități de grup.

Educația Digitală: În contrast, educația digitală utilizează tehnologiile moderne, cum ar fi computerele, tabletele și internetul, pentru a facilita accesul la informație și pentru a oferi noi modalități de predare și învățare. Aceasta include platforme de e-learning, aplicații educaționale și resurse digitale care permit învățarea personalizată și accesul la o gamă largă de materiale educaționale.

Beneficiile Educației Digitale

Accesibilitate și Flexibilitate: Tehnologia digitală permite accesul la resurse educaționale de oriunde și oricând. Elevii pot accesa materiale didactice, participă la cursuri online și își pot organiza timpul de învățare în funcție de propriul ritm.

Personalizarea Învățării: Platformele digitale permit adaptarea conținutului educațional în funcție de nevoile și ritmul fiecărui elev, ceea ce poate duce la o învățare mai eficientă și la rezultate mai bune.

Interactivitate și Angajament: Utilizarea tehnologiilor interactive, cum ar fi simulările, jocurile educative și realitatea augmentată, poate crește nivelul de angajament și motivație al elevilor.

Colaborare și Comunicare: Tehnologiile digitale facilitează colaborarea între elevi și profesori prin platforme de comunicare, forumuri de discuții și proiecte comune.

Provocările Integrării Tehnologiei Digitale

Accesul Inegal la Tehnologie: Nu toți elevii au acces la dispozitive digitale sau internet de calitate, ceea ce poate crea inechități în procesul de învățare.

Dezvoltarea Competențelor Digitale: Atât profesorii, cât și elevii trebuie să dezvolte competențe digitale adecvate pentru a utiliza eficient tehnologiile moderne. Aceasta necesită formare și adaptare continuă.

Supravegherea și Evaluarea: Evaluarea performanței elevilor în mediul digital poate fi dificilă și necesită noi metode de supraveghere și evaluare pentru a asigura integritatea și corectitudinea rezultatelor.

Impactul Social și Emoțional: Dependenta excesivă de tehnologie poate avea efecte negative asupra dezvoltării sociale și emoționale a elevilor, reducând interacțiunile față în față și crescând riscul de izolare.

Abordarea Hibridă: Îmbinarea Metodelor Clasice cu Tehnologiile Digitale

O abordare optimă în educație ar putea fi utilizarea unei strategii hibride, care combină beneficiile ambelor metode. Acest model poate implica:

Blended Learning: Combinația de lecții față în față și module online pentru a oferi o experiență educațională echilibrată și flexibilă.

Flipped Classroom: Elevii studiază materialul teoretic online înainte de curs, iar timpul petrecut în clasă este folosit pentru discuții, activități practice și aplicații ale cunoștințelor.

Proiecte Colaborative: Utilizarea platformelor digitale pentru a facilita colaborarea la proiecte comune, care pot include atât componenta de cercetare online, cât și prezentarea și discuțiile față în față.

Concluzie

Integrarea tehnologiei digitale în educație reprezintă o oportunitate majoră de a îmbunătăți procesul de învățare și de a adapta metodele de predare la nevoile și provocările secolului XXI. Cu toate acestea, este esențial să se abordeze provocările asociate și să se asigure că beneficiile sunt accesibile tuturor elevilor. Printr-o strategie echilibrată și bine planificată, educația la granița dintre clasic și digital poate deschide noi orizonturi pentru dezvoltarea intelectuală și personală a tinerelor generații.

BIBLIOGRAFIE:

1. **Albulescu, Ion**, Educația în era digitală. Editura Universității din București, 2018.
2. **Holotescu, Carmen**, eLearning în România: Realități, provocări și tendințe. Editura Universității de Vest, 2016.
3. **Mușata Bocoș**, Instruire interactiva: repere pentru reflecție și acțiune, Editura Presa Universitară Clujeană, 2002

Educația la granița dintre clasic și digital

Prof. Reti Maria Adela, Școala Gimnazială Iclod

Școala Gimnazială Cășeu

În societatea zilelor noastre un rol foarte important îi revine educației. Schimbările care intervin în societate și implicit în domeniul educației necesită însușirea aproape permanentă de noi competențe mai ales având în vedere faptul că tehnologia a devenit omniprezentă în toate aspectele vieții sociale. Intervine nevoia de a schimba ceea ce există în ceea ce e necesar, a introduce reguli noi, a încuraja creativitatea și a elimina constrângerile care determină comportamente conservatoare. În ultima perioadă se vorbește tot mai mult despre educația digitală și cum afectează aceasta educația clasică. Integrarea cu atenție și cu măsură a tehnologiei în procesul educativ și recunoașterea valorii atât a metodelor clasice cât și a celor moderne ar fi abordarea ideală pentru ca educația digitală să nu înlocuiască în totalitate educația clasică. De aceea cadrele didactice pot combina metodele tradiționale, a căror eficacitate a început să scadă odată cu apariția noilor tehnologii, cu cele digitale pentru a sprijini procesul de predare-învățare. Lumea este într-o continuă mișcare iar elevii sunt din ce în ce mai curioși și mai energici. Putem astfel afirma că elevii care folosesc învățarea digitală și implicit tehnologia pot deveni mai implicați în procesul educativ și chiar mai interesați în dezvoltarea cunoștințelor. Apare astfel nevoia acută de adaptare și regândire a educației în era digitală în care ne aflăm. Educația digitală aduce în sala de clasă noi tehnologii și resurse online care diversifică și îmbogățesc procesul educativ. Sunt utilizate tablete, calculatoare, laptopuri, table interactive pentru a accesa aplicații educative, jocuri interactive, materiale multimedia care ajută în dezvoltarea creativității, gândirii critice, abilităților digitale.

Trebuie avut în vedere însă faptul că nu se poate face o trecere bruscă de la educația clasică la educația digitală, deoarece atât educația clasică cât și cea digitală au o mai mare valoare dacă sunt combinate. Trecerea bruscă la o educație digitală poate aduce după sine chiar o rezistență la schimbare deoarece majoritatea cadrelor didactice au fost obișnuite cu educația clasică. De asemenea procesul de trecere spre o educație digitală nu se poate face de pe o zi pe alta ci necesită timp, este un proces de durată. Există o nevoie de actualizare a cunoștințelor și competențelor cadrelor

didactice pentru a putea utiliza în mod eficient noile tehnologii, pentru a ține pasul cu educația digitală. Ceea ce trebuie acceptat este că și în domeniul educației este nevoia de schimbare, de evoluție.

O definiție simplă a educației digitale ar fi că educația digitală reprezintă o noutate prin care tehnologiile moderne și instrumentele digitale sunt integrate în procesul educativ pentru a sprijini procesul de predare -învățare. Nu trebuie să ne sperie faptul că manualul și tradiționala tablă și creta încep să fie tot mai mult înlocuite cu un ecran al unei table interactive, cu fișiere, video-uri, imagini educative. Elevii societății actuale sunt mult mai atrași de aceste lucruri care îi pot ajuta să asimileze mai rapid și mai ușor informațiile. Educația se bazează din ce în ce mai mult pe utilizarea diapozitivelor electronice, a platformelor online, a aplicațiilor educaționale pentru facilitarea actului educativ. Acest lucru permite accesul la o gamă largă de resurse dezvoltând de asemenea și abilitățile digitale. De aceea astăzi aproape fiecare unitate de învățământ tinde să aibă o rețea proprie de calculatoare și să digitalizeze cât mai mult posibil informațiile.

Pentru a evolua și a ține pasul cu societatea zilelor noastre trebuie să acceptăm tehnologia în educație, să folosim tot mai mult avantajele pe care le oferă, să corelăm și să îmbinăm metodele digitale cu metodele clasice pe care învățământul le-a folosit de-a lungul timpului, fără a minimaliza importanța uneia sau alteia dar mai ales să regândim educația în favoarea elevilor. Nu este neapărată nevoie să înlocuim clasicul cu noul ci să îl redimensionăm și să-i dăm o nouă abordare.

Bibliografie

1. <https://clickmedical.ro/educatia-moderna-a-copiilor-echilibrul-intre-traditie-si-inovatie/>
2. <https://didacto.ro/educatia-digitala-avantaje-si-dezavantaje/>
3. <https://edu.freepedia.ro/educatia-clasica-versus-educatia-moderna>
4. https://ibn.idsi.md/sites/default/files/j_nr_file/Didactica%20Pro_2_3_120-121.pdf
5. <https://www.logiscool.com/ro/blog/2020-08/educatie-alfabetizare-digitala>

SAREA, OTRAVĂ SAU ALIMENT

Motto:

"Bună este sarea; dacă însă sarea își pierde puterea, cu ce o veți drege? Aveți sare întru voi și trăiți în pace unii cu alții."

(Marcu 9, 50)

Sarea este un aliment indispensabil vieții. Înțelepciunea populară explică în limbaj accesibil miracolul sării în bucătărie. Adevărul teoretic și practic al nevoii de sare este legat nemijlocit de capacitatea organică de a stimula gustul pentru consumul de alimente - sărat, dulce, acru, amar – reprezintă percepții și senzații pentru a încadra în grade de comparație deliciul bunătații poftei de mâncare.

Conținutul de sodiu din organism este reglat prin echilibrul alimentar și eliminarea renală controlată de creier prin axa renina – angiotensina - aldosteron. De ce această discuție despre importanța Na-ului în organism? Pentru că aportul alimentar este realizat prin consumul de sare, acest aliment banal cu acțiuni fiziopatologice importante asupra organismului. Necesarul zilnic de Na variază între 1-3g asigurat prin sare.

Ca să funcționeze normal, organismul uman are fără îndoiala nevoie, pe lângă alte elemente chimice, și de sodiu (Na). Acesta este prezent în sarea de bucătărie (clorura de sodiu) pe care noi o adăugăm alimentelor „ca să le dăm un gust mai bun”, dar ceea ce în mod curent omul pierde din vedere este că majoritatea alimentelor conțin la rândul lor o cantitate mai mare sau mai mică de sodiu, adică așa - numita „sare ascunsă”.

Un gram de sodiu este cuprins în 2,5 grame de sare de bucătărie. Nevoile maxime zilnice de sodiu ale unui adult activ sunt de 1-2 grame, adică de 2,5-5 grame de sare. Câtă sare consumăm însă zilnic, în condițiile tradițiilor și obiceiurilor noastre alimentare? Între 10 și 30 grame de sare de bucătărie, adică 4-12 grame de sodiu! De unde provine această cantitate ce pare exagerată? O treime este prezentă în pâine, a doua treime în alimentele aparent „nu prea sărate” sau „total nesărate” (lapte și derivatele lui, carne și mezeluri, chiar legume și zarzavaturi) și, nu în ultimul rând din sarea de bucătărie (inclusiv vegeta, delikat etc.) pe care o adăugăm în mâncare. Deprinderea proastă de a mânca prea sărat se transmite din generație în generație, începe deci încă din copilărie, seamănă cu o moștenire biologică. Din păcate, obiceiul de a mânca alimente suprasărate prezintă un risc major pentru sănătate, în primul rând prin creșterea presiunii sângelui prin artere, fenomen care în majoritatea cazurilor după 40 de ani își spune cuvântul prin instalarea hipertensiunii arteriale și a altor forme de boli de inimă.

Pe vremuri, sarea era atât de greu de procurat și valoarea ei era atât de mare, încât nimeni nu-și îngăduia să o risipească. De aici vorba populară „dacă se varsă sare, iese ceartă”.

La modul propriu, „un grăunte de sare” făcea diferența dintre o mâncare bună și una fără gust, iar la modul figurat, vorba „nesărată” este vorba nelalocul ei, lipsită de bun gust și de bun simț.

Oaspeții de mare cinste sunt întâmpinați - deloc întâmplător - „cu pâine și sare”.

Sarea constituie unul dintre cei mai eficienți și mai răspândiți conservanți alimentari. Trebuie reținut că, până la apariția frigiderelor, sarea, în mari cantități era aceea care se folosea pentru conservarea alimentelor.

Nu în ultimul rând, sarea este și un medicament extraordinar, poate unul dintre cele mai vechi remedii din lume, apreciat în medicina populară ca leac de căpătâi.

Vă aduceți aminte de basmul „Sarea în bucate“ (P. Ispirescu), în care împăratul vrea să afle cum este apreciat de fetele sale: „ca mierea“, îl lingusește cea mare; „ca zahărul“, îi ține isonul cea mijlocie; „ca sarea în bucate“, spune cea mică, nemulțumindu-l pe împărat, care o alungă din ținut. După ce ajunge nora împăratului megieș, fata cea mică își pofteste tatăl la masă, ospătându-l cu bucate pe care le-a „sărat“ cu... miere și zahăr. Tâlcul acestui basm, ca și perenitatea unor obiceiuri, zicale și proverbe sunt mărturii ale însemnătății pe care sarea a avut-o din cele mai vechi timpuri în viața oamenilor.

În tradițiile românești, sarea apare de obicei alături de pâine, ca semn al armoniei, prieteniei și ospitalității. Există credința că sarea este înzestrată cu puteri magice: pentru a-l feri de boli pe copil este bine să pui în apa de baie un pumn de sare. În „Istoria naturală“, vestitul naturalist roman Plinius cel Bătrân, care a trăit în primul secol după Hristos, considera sarea ca pe un leac „bun la toate“ - boli, dureri. Departate de a fi un remediu universal, substanța se folosește astăzi în tratamente sigure, verificate științific. Stările catarale ale mucoaselor bucale și nazale, ale bronhiilor și unele stări de astm se combat eficace cu aer sărat. Băile sărate se recomandă în boli ale aparatului locomotor, sistemului nervos periferic, afecțiunilor ginecologice cronice.

Cuvântul *sare*, este derivat din cuvântul indo-european *sal(d)* care definește un material crud, nerafinat, gri-murdar. Ulterior acest cuvânt s-a dezvoltat în *sal (salis)* în latina, *sal* în spaniola și portugheza, *sel* în franceza, *sale* în italiana, *sealt* în anglosaxona, *salt* în engleza, daneza, suedeza, *salz* în germana, *sol* în rusa, *hals (halos)* în greaca și *al* în armeană. Cuvântul *sare* se regăsește în denumirea multor localități sau râuri în întreaga Europă: Saltcoats (Scoția), Salzburg, Salzkotten, Hallein, Hall, Heilbronn (Germania, Austria, Elveția), Salins (Franța), Salinas (Spania).

În multe țări ale lumii, în vocabularul oricărui om exista un cuvânt foarte apreciat, derivat de la *sare* și care se cheamă *salariu* (latina – *salarium*), care la origine a însemnat o plată suplimentară dată soldaților romani pentru a cumpăra sare.

În vechime, sarea era extrem de prețuită. Nu degeaba se spune, în popor, despre un om deosebit, că este precum „sarea Pământului“. În Imperiul Roman, ostașii erau adesea plătiți în sare, de unde a rămas și cuvântul care exprimă renumerația pentru muncă, salariu (*salarium*).

În Roma Antică, *pâinea și sarea* erau considerate esențiale pentru a asigura traiul decent al locuitorilor orașului. În centrul și estul Europei se mai păstrează și astăzi obiceiul de a întâmpina oaspeții de seama cu pâine și sare. În Egiptul Antic, în Grecia și în Imperiul Roman sarea era adusă drept ofrandă zeilor. Religia creștină a acordat, la începutul ei, mai multă importanță sării comparativ cu zilele de azi. Iisus s-a adresat Apostolilor folosind cuvintele „**Voi sunteți sarea pământului**“ (Matei 5:13a).

Este dificil să se precizeze cu exactitate când au început oamenii să consume sare. Se poate presupune ca inițial se hrăneau cu carne și din dieta își asigurau între 2 și 5 g de sare pe zi. În medie un corp uman de 75 kg conține 0.5 kg de NaCl. În alimentația preistorică se presupune că erau incluse și unele plante, caz în care oameni aveau nevoie de sare ca aditiv alimentar, deoarece dintr-o dieta vegetariană nu-ți poți procura necesarul zilnic de sare. În baza acestor presupuneri se poate remarca faptul că mamiferele care se hrănesc cu carne nu au nevoie de sare în dieta pe când cele care se hrănesc cu plante necesită sarea.

Rezervele cele mai mari de sare sunt constituite de apele oceanelor și de depozitele de sare care își au originea în procesele de evaporare din diferitele perioade geologice. Rocile de sare sunt întâlnite mai rar la suprafața pământului, cu excepția celor din zonele aride. Probabil că prima sare utilizată de om o fost colectată din plantele sărate care se dezvoltă în apropierea lacurilor sărate sau a coastelor oceanice. Alte teorii presupun că prima sare utilizată a provenit din apa valurilor sparte de stâncile din apropierea coastelor oceanice. După uscare, sarea

rămânea pe piatra și era colectată pentru utilizare. In insula Malta pot fi observate și azi anumite structuri săpate in piatră, având o suprafață de câțiva metri pătrați, structuri in care se presupune că primii locuitori ai insulei captau in interior apa de mare pentru evaporare sub acțiunea căldurii solare și pentru a obține astfel „sarea solară”.

Istoria producției planificate a sării poate să fie trasată până in Epoca Bronzului. Exceptând munca umană, se poate constata ca producția de sare folosind radiația solară ca sursă de energie pentru evaporarea apei, este una din cele mai ieftine metode. In urma unui astfel de proces, sarea obținută nu are întotdeauna o puritate avansată și necesită rafinări ulterioare. Săpăturile arheologice au scos la iveala vase de lut smălțuite sau pahare de lut, poroase, nesmălțuite, datând din Epoca Bronzului și care se presupune ca erau utilizate pentru concentrarea sării prin fierbere. Astfel de pahare, denumite "*briquetage*" au fost identificate in Europa in special pe coasta atlantica in Franța, in Belgia, in Marea Britanie, pe coasta caucaziana a Marii Negre, in Germania și Austria precum si in America de Sud (precolumbiana). In Evul Mediu (secolele XIII – XV), in Europa, cele mai importante locuri pentru producția de sare solara au fost in nordul Marii Negre, Cipru, Creta, Cagliari, Ibiza, coasta de sud si sud – vest a Spaniei, coasta portugheza si coasta de vest a Franței. Deoarece energia provenită din radiațiile solare nu era disponibila decât o perioada scurtă de timp , in alte țări precum Japonia, nordul Franței si Marii Britanii s-au utilizat alte metode de obținere a sării. Nisipul plajelor era inundat din abundenta cu apa de mare si apoi uscat la soare pe timp de vară pentru concentrarea conținutului de sare. Ulterior sarea era extrasa cu apa de râu sau chiar apa de mare iar saramura astfel obținută era concentrată prin fierbere.

O alta sursă pentru producția de sare se regăsește in izvoarele de apa sărată (brine), sursa exploatată încă din Epoca Bronzului. De exemplu in secolul XX, in Mauritania, sarea era încă obținută din astfel de brine prin evaporarea apei sub acțiunea radiației luminoase. Apele izvoarelor sărate erau captate in gropi săpate in pământ, cu o adâncime de 0.3 m si o suprafața de circa 0.5 m². După evaporarea apei se obțineau bolovani de pământ cenușiu, cu gust sărat. O astfel de sare, nerafinată a fost transportată mulți ani cu caravanele de cămile pentru a fi vândută in piețele stabilite in aria de sud a Saharei.

In Evul Mediu, in Europa brinele erau folosite la inundarea nisipurilor care apoi erau spălate, iar saramura obținută concentrată prin fierbere. In această perioada cantitatea și calitatea sări erau considerabil influențate de dezvoltarea tehnologica. Sarea a fost obținuta si prin extracție din minele de sare. Principalele centre europene de extracție a sării in aceasta perioada s-au aflat in Spania, Marea Britanie, Franța, Germania, Polonia, Rusia. Producția, comerțul si transportul cu sare devenind o afacere profitabilă, a determinat autoritățile să impună restricții in exploatarea terenurilor bogate în zăcăminte de minerale, metale, cărbune. Din secolul XI in multe țari regaliste europene exploatarea unor astfel de terenuri se realiza numai cu acordul regelui care putea oferi dreptul de exploatare ca "*feuda*", îl putea vinde sau închiria. In astfel de condiții, factorii de producție a sării au ajuns in posesia unor persoane puternice (nobilimea, regele) sau a unor instituții (biserici, mănăstiri) care au instaurat monopoli si au dictat prețul la sare diminuând exploatarea acestui produs.

Au apărut astfel și taxele impuse de autorități pentru consumul si in special pentru comerțul cu sare. Astfel de taxe, au fost resimțite cel mai puternic in Franța medievala, cunoscute sub denumirea de "*la gabelle*". In afara răscoalelor provocate această taxa a dat naștere expresiei "*vive le Roy sans la gabelle*" rămasă celebra pana in secolul XVIII (aproape 500 ani). Războiul de 100 ani dintre Anglia si Franța a fost in mare parte finanțat din taxele impuse activităților comerciale cu sare.

Dintre aspectele negative legate de utilizarea sării se poate aminti distrugerea agriculturii cartagineze de către soldații romani care au aruncat sare peste toate terenurile agricole ale noii zone cucerite. In Evul Mediu a existat ca metoda de pedepsire distrugerea proprietăților vinovatului prin "tratarea" cu sare sau saramura.

În zilele de azi sarea are mult mai multe aplicații decât la începuturi. La origine a fost folosită ca aditiv alimentar sau condiment, dar datorită efectelor sale de conservant, ulterior a fost utilizată atât în alimentație cât și pentru a conserva hrana (carne, șunca, conserve de carne, salam, peste, oua, varza acra, murături, măsline, cereale însilozate, piele). Sarea s-a utilizat în producția de săpunuri, în tăbăcărie, în rafinarea metalelor nobile. Produsele secundare de la obținerea sării, respectiv sulfatul de calciu, sulfatul de magneziu (sarea amară), sulfatul de sodiu (sarea Glauber), clorura de magneziu, carbonatul de calciu au avut o importanță economică până în secolul XIX când încă se mai utilizau pentru fertilizarea terenurilor. În ultimul timp s-a dezvoltat industria clorosodica în care principala materie primă o constituie sarea, obținându-se hidroxid de sodiu, clor gaz, acid clorhidric, carbonat de sodiu.

Diapirismul sării a fost explicat prima oară de L. Mrazec (1867- 1944) fiind definit ca „*procesul prin care rocile plastice și cu densitatea mică sub acțiunea presiunii din scoarța Pământului , migrează din zonele profunde spre suprafață, boltind și stăpungând straturile acoperitoare*”.

Două tipuri de masive de sare din România au fost studiate și s-au întocmit secțiuni: cel de la Ocna Mureșului, cel de Praid, după lucrările lui I. Popescu Voitești și care demonstrează orientarea și străpungerea pe care a căpătat-o masivul de sare ca rezultat al forțelor și presiunilor tectonice, iar zăcămintul de la Slănic, demonstrează cutarea straturilor de sare după un unghi aproape vertical și sub formă de conuri cu vârful rotunjite.

Zăcămintele de la noi din țară sunt formate în exclusivitate din clorură de sodiu, cu variate grosimi și aspecte de culori cenușie – vânătă datorită unor fine impurități de pulbere argiloasă.

O sursă imensă de sare o constituie apa oceanelor și a mărilor în a căror apă se dizolvă multă sare. În unele țări, mai ales în regiunile calde oamenii extrag sarea din apa mării. Apa mării conține în medie de 35g de sare la litru. Această sare este adusă de către fluviile, ale căror ape deși dulci, conțin infime cantități de sare. Cantitatea de sare din apa mărilor variază : valori mai ridicate în regiunile calde, unde evaporarea apei este mai întinsă , ca în Marea Roșie 40g/l și mai scăzute ca în regiunile polare.

Obținerea sării din apele mărilor s-a făcut în așa zisele saline marine, în care apele sărate sunt dirijate prin canale în spații mari de evaporare naturală, unde sub acțiunea căldurii solare are loc cristalizarea și depunerea sării care se scoate manual sau mecanizat și apoi este transportată la locurile de utilizare.

A doua sursă de sare o constituie zăcămintele solide de sare , care sunt și ele foarte răspândite pe glob. Conform teoriei *pragurilor sau barielor* , cu milioane de ani în urmă când bazinele mărilor și oceanelor au început să-și restrângă suprafața și au început să apară noi uscături continentale, s-au format și unele golfuri și mări cu apă sărată care erau despărțite de restul apelor prin bariere de uscat.

Apa din golf avea o concentrație egală cu apa mării, cu care golful comunica la suprafață. În apa golfului trăiau aceleași vietăți, animale și plante, ca și în apa marină.

Lacuri sărate : în regiunile deșertice șuvoaiele și cursurile temporale de apă se varsă în lacurile situate pe fundul depresiunilor închise, fără ieșire spre mare, ex. Marele Lac Sărat din Statele Unite. Uneori apa dispare aproape complet lăsând locul unor întinderi deșertice sărate numite *sebka* în Sahara Moartă, situată în mijlocul deșertului. Ideea este cea mai sărată din lume. Un exemplu de lac sărat de la noi din țară este lacul Techirghiol, care deține săruri mai mari decât în apa Mării Negre. Este așa de sărată încât nici un pește nu poate trăi aici: 288g și 325g la litru de apă.

Consecințele consumului exagerat

Chiar dacă afectează sistemul cardiovascular, sarea nu poate fi scoasă din alimentație, cea ecologică are, pe lângă sodiu, și alte elemente minerale rare. Organizația Mondială a Sănătății recomandă evaluarea cu atenție sporită a conținutului de sare din alimente. Lupta

împotriva adaosului exagerat în produsele ambalate face ca unele firme să ajungă chiar pe băncile justiției.

Dar sarea este, totuși, un aliment necesar. Ea dă gust mâncării și aduce aportul de sodiu necesar organismului. Pentru consum se recomandă maximum 6 grame/zi, preferabil din categoria comercializată sub numele "sare de mare" sau "sare ecologică". Conform studiilor făcute de Institutul Parhon din București, românii consumă de trei ori mai multă sare decât ar fi normal. "Orice produs alimentar ambalat este foarte sărat! Din datele noastre rezultă că fiecare român consumă 15 grame de sare/zi. Aproape triplu necesarului de sare. Dar asta e doar media. În realitate, unii consumă mult mai mult decât atât".

Se duce o luptă asiduă, la nivel mondial, de reducere a conținutului de sare din alimentație, în primul rând pentru că excesul de sodiu afectează sistemul cardiovascular. Sarea crește tensiunea arterială, accentuează arteroscleroza, crește riscul de infarct miocardic și favorizează cardiopatia ischemică. Cu alte cuvinte, sarea accentuează aproape toate afecțiunile legate de inimă și vasele de sânge.

Producătorii din industria alimentară s-au arătat dispuși să diminueze cantitatea de sare din produsele fabricate, dar o vor face treptat, pentru că nu știu cum vor reacționa consumatorii.

Industria alimentară, dependentă de sare

Orice aliment are sodiu atât cât trebuie, dar n-are sare. Orice adaos de sare este un plus. Alimentele cu cea mai mare cantitate de sare sunt cele industrializate.

Sunt doar câteva produse la care nu se adaugă sare: laptele, unele dulciuri, anumite produse vegetale și conservele de legume în suc propriu.

Sarea se folosește în primul rând datorită proprietăților gustative, determinând gustul și aroma caracteristice unor produse.

De asemenea, este indispensabilă unor operații din procesele tehnologice, influențând favorabil desfășurarea lor. La acestea se adaugă și rolul stimulat în desfășurarea digestiei și a asimilației alimentelor.

Poate fi utilizată și pentru conservarea produselor alimentare, prin metoda sărării, sau asociind la aceasta metoda efectele conservante ale frigului, fierberii, afumării.

În cazul sărării, conservarea se realizează în primul rând datorită schimburilor osmotice ce se desfășoară între sare și produs. Sarea se dizolvă în sucul celular al produsului, iar presiunea osmotica rezultată acționează asupra microorganismelor care se deshidratează și devin inactive, evitându-se astfel deprecierea calitativă ale alimentelor.

Cantitățile de sare recomandate

- Adulți - 6 grame/zi
- Copii cu vârstă între 11 și 14 ani - 6 grame/zi
- Copii cu vârstă între 7 și 10 ani - 5 grame/zi
- Copii cu vârstă între 4 și 6 ani - 3 grame/zi
- Copii cu vârstă între 1 și 3 ani - 2 grame/zi
- Copii cu vârstă între 7 și 12 luni - 1 gram/zi
- Copii cu vârstă până în 6 luni - sub 1 gram/zi

Sarea ecologică, obținută prin "uscarea apei de mare" e cea mai bună sursă de iod, mai ales dacă a fost iodată suplimentar în procesul de producție. Și sarea obișnuită, care nu conține alte minerale rare, poate fi iodată și este o soluție acceptabilă pentru aportul de iod și sodiu.

Deși se știe că iodul are efect drastic asupra tiroidei, se pare că nu există nici un risc în privința echilibrului endocrinologic doar prin simplul consum de sare iodată.

Concluzii

Sarea este un mineral foarte răspândit în natură și a fost folosit din cele mai vechi timpuri, câștigând în ultima vreme un rol important în industrie. Gama largă de produse ce se pot obține din sodiu și clor (cele două elemente de bază ale sării) îi conferă un loc primordial și o putem alătura țițeiului, cărbunilor și gazelor naturale, ca auxiliar de preț al industriei chimice.

Țara noastră, cu zăcămintele importante de sare și cu experiență de mii de ani în exploatare, a ținut pasul continuu cu valorificarea zăcămintelor la cel mai înalt nivel al tehnicii și în domeniul valorificării s-a încadrat cu uzine de producție competitive.

Clorura de sodiu, NaCl este indispensabilă vieții oamenilor și animalelor. Participând la formarea unor sucuri digestive, NaCl este introdusă zilnic în organism sub formă de sare de bucătărie. Soluția cu clorura de sodiu cu concentrația de 0,9%, având aceeași concentrație cu plasma sangvină, se folosește în medicină ca ser fiziologic.

Proverb:

Un om deștept și cumpătat „este ca sarea în bucate“

BIBLIOGRAFIE

1. I. Barariu, A. Hobincu, C. Fîntînă, Ioana Vlad „, **Materii prime și materiale folosite în industria alimentară**”, Editura Didactică și Pedagogică, București 1995
2. Berar Ileana „, **Sarea între da și nu**”, Editura Lucman, București 2001
3. Biblia, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1991
4. Mihai Cîmpol „, **Europa, sarea Terrei**”, Editura Fundația Culturală Ideea Europeană, București 2003
5. Petre Ispirescu „, **Sarea în bucate**”, Editura Sigma, București 1998
6. <https://www.csid.ro/health/sanatate-health/sarea-iodata-e-buna-4780851/>

Învățarea ca act situat între tradițional și modern, între câștig și risipire

Rîșco Paula Elisabeta

Grădinița cu Program Prolungit nr.7 Sighetu Marmăției

„Educătorul trebuie să aibă mereu în vedere că datoria lui nu este atât să învețe pe tânăr tot ce se poate învăța, ci să îi deștepte iubirea și respectul față de știință și să-i arate căile adevărate din care poate câștiga cunoștințele și prin care se poate perfecționa, dacă are de gând aceasta.” (John Locke)

Omul este cea mai inteligentă ființă, posedând cel mai mare potențial de învățare manifestat de la naștere până la dispariția sa ca realitate psihofizică. Singurul lucru cu totul caracteristic care se poate spune despre ființele omenești este ca ele învață .."Învățul este atât de profund înrădăcinat în om, încât a devenit aproape involuntar, (..) iar educația, invenția omului, îl face pe cel ce învață să depășească simpla învățare ". (Bruner , 1970). Învățarea cuprinde achiziționarea și practicarea de noi metodologii, noi priceperi, noi atitudini și noi valori pentru a trăi într-o lume în continuă schimbare. Învățarea trebuie înțeleasă într-un sens larg, dincolo de noțiunile de educație și școală; învățarea înseamnă o atitudine fundamentală atât față de cunoaștere, cât și față de viața, care pune accent pe inițiativa omului.

Științele educației și psihologia au parcurs în ultimele decenii pași importanți în descifrarea mecanismelor cognitive, în decriptarea modului cum învață copilul, mai ales la vârsta preșcolară.

Deoarece cenzura conștiinței și a inteligenței sunt restrânse în perioada preșcolară, copilul învață mai ales din experiența trăită, din contactul direct cu obiectele și fenomenele, prin imitarea adultului și prin asumarea de roluri în jocurile sale, care imită situațiile sociale. Poveștile, basmele, cărțile ilustrate, dialogurile cu părinții, cu educatoarea și cu alți copii, mijloacele de comunicare la care are acces îi sporesc informațiile, dar acestea se integrează în experiență pe măsură ce sunt aplicate în practică.

Activitățile din grădiniță sunt un antrenament al capacității de învățare, în măsura în care sunt adaptate particularităților și capacităților de învățare specifice vârstei. Numai prin cunoașterea psihologiei copilului și a personalității fiecărui copil în parte, educătorul poate să-i organizeze experiența de învățare în așa manieră încât să-i faciliteze accesul în cunoaștere și

să-i amplifice capacitățile de asimilare de noi cunoștințe, de formare a unor deprinderi de muncă intelectuală esențiale în adaptarea la activitatea școlară.

În grădiniță toate activitățile care se desfășoară împreună cu copiii reprezintă experiențe de învățare pentru copil, pornind de la activitățile integrate (centrate pe anumite obiective și conținuturi), până la momentele de rutină sau tranziție, care consolidează anumite deprinderi, abilități ce contribuie la autonomia copilului, conviețuirea socială, sănătatea, igiena și protecția lui, dar și pot extinde cunoștințele și experiențele acumulate prin activitățile integrate.

Orientarea copilului către învățare- dezvoltare se face prin amenajarea spațiului din grupă, în mod stimulat și realizând, prin joc, activități variate.

Trei tipuri de activități sunt fundamentale în grădiniță: jocul, explorarea și experimentarea. Copiii acumulează prin aceste trei tipuri de activități experiențe cu semnificație pentru dezvoltarea lor și le satisface nevoile specifice vârstei. Ei încearcă să cucerească lumea din jur acționând pe cele trei căi.

Studiile efectuate la vârstele timpurii au arătat caracteristicile comune ale copiilor în ceea ce privește procesul de învățare prin joc. Pentru fiecare caracteristică a învățării la aceste vârste corespund o serie de cerințe ce trebuie îndeplinite pentru asigurarea condițiilor unei dezvoltări optimale. Rezultatul final al învățării depinde și de capacitatea solicitărilor, al stocului de unități de informații învățate, dar depinde mai ales de demersurile efectuate de adult pentru învățare, de felul organizatoric al situațiilor de învățare. Uneori învățarea este obositoare atât intelectual, dar și fizic dar introducând cu pricepere activitățile de joc, creăm o legătură, o continuitate cu perioada anterioară, îi dăm copilului satisfacție și îi captăm atenția, îl înviorăm.

Cu toții ne întrebăm ce anume am putea face pentru ca activitatea din grupă să fie mai atractivă și mai interesantă pentru copii, pentru ca aceștia să devină autorii propriei învățări și rezultatele să dureze în timp. Cum putem noi să facem ca învățarea să fie un câștig pentru copil și nu o risipire de timp și energie? Pentru ca actul învățării să fie un câștig trebuie respectate câteva reguli importante:

Învățarea este eficientă dacă

- sunt stabilite obiectivele didactice clare și adecvate;
- cadrul didactic cunoaște particularitățile de vârstă și individuale ale copiilor;
- se utilizează materialul didactic adecvat și de calitate;

- copilul trebuie să fie activ și nu ascultător sau un privitor pasiv;

Motivația prea puternică nu este favorabilă unei învățări eficiente (este necesar dezvoltării unui nivel optim de motivație);

Satisfacția de învățare și calitatea învățării depind de atmosfera grupului în care copilul învață;

Învățarea preșcolară este influențată fie pozitiv, fie negativ de personalitatea educatoarei, educatoarea alege calea, metoda și materialele potrivite nevoilor fiecărui copil pentru a face din învățare un act de câștig.

În concluzie, trebuie să fie asigurată o justă proporționare a jocului cu învățarea, a elementului distractiv cu efortul fizic și intelectual. Deși jocul este activitatea care domină la vârstele timpurii, totuși ea se îmbină cu anumite forme de muncă intelectuală specifică acestei vârste.

BIBLIOGRAFIE

- Ioan Neacsu, Pregătirea psihopedagogică, Editura Polirom Iași 2006 ;
- Anca Dragu , Sorin Cristea, Psihologie și pedagogie școlară ,Editura Ovidus University Press Constanta 2002
- Cojocariu, V.M., Măță,L. (2011).Pegagogia învățământului primar și preșcolar. Ghid pentru curs și seminar. Bacău, Ed. Alma Mater;
- Ghid de bune practici pentru educația timpurie a copiilor între 3-6/7 ani, 2008

ANALIZA DE IMPACT ASUPRA APLICĂRII BLENDED-LEARNING ÎN ÎNVĂȚARE SAU AL UTILIZĂRII TEHNOLOGIEI DIGITALE ÎN ACTIVITATEA LA CLASĂ ASUPRA REZULTATELOR ȘCOLARE ALE ELEVILOR

Educatoare: Persida Roșca,

**Școala Gimnazială „Liviu Rebreanu”-Grădinița cu program prelungit „Albinața”
Tîrgu Mureș**

Analiza de impact asupra aplicării formatului blended learning în învățare poate aborda mai multe aspecte relevante. Iată o analiză detaliată care examinează implicațiile și avantajele utilizării acestui format:

- **Accesibilitate îmbunătățită:** Formatul blended learning combină elementele de învățare online și învățarea tradițională față în față. Acest lucru permite accesul la educație într-un mod mai flexibil, eliminând barierele geografice și temporale. Elevii pot accesa materialele de învățare online și pot participa la cursuri în orice moment și de oriunde, ceea ce sporește accesibilitatea educației pentru un număr mai mare de persoane.
- **Personalizarea învățării:** Formatul blended learning oferă oportunitatea de a personaliza procesul de învățare în funcție de nevoile și ritmul fiecărui elev. Materialele online pot fi adaptate pentru a se potrivi nivelului de cunoștințe și stilului de învățare al fiecărui elev. În plus, feedback-ul instantaneu și evaluările online permit elevilor să-și monitorizeze progresul și să-și dezvolte abilitățile într-un mod individualizat.
- **Interacțiune și colaborare:** Deși blended learning implică învățarea online, formatul include, de asemenea, componente de interacțiune în mediul virtual și în sălile de clasă tradiționale. Prin intermediul platformelor de învățare online și a instrumentelor de comunicare, elevii pot colabora, pot discuta și pot împărtăși idei cu colegii și profesorii lor. Această interacțiune sporește angajamentul și implicarea elevilor în procesul de învățare, creând o comunitate virtuală dinamică.
- **Utilizarea tehnologiei și resurselor digitale:** Blended learning exploatează avantajele tehnologiei și a resurselor digitale disponibile. Elevii pot accesa conținut multimedia, resurse online și pot folosi instrumente interactive pentru a-și consolida înțelegerea și a aplica cunoștințele dobândite într-un mod practic. Utilizarea tehnologiei în învățare poate

stimula interesul și creativitatea elevilor, oferindu-le oportunitatea de a explora subiectele într-un mod inovator.

- Monitorizarea și evaluarea eficientă a progresului: Blended learning permite o monitorizare și evaluare mai eficientă a progresului elevilor. Prin intermediul platformelor online, profesorii pot urmări participarea elevilor, pot oferi feedback în timp real și pot evalua performanța individuală. Acest aspect permite intervenții prompte și adaptarea instruirii în funcție de nevoile și dificultățile identificate.
- Reducerea costurilor și a impactului ecologic: Implementarea formatului blended learning poate duce la o reducere a costurilor asociate cu educația tradițională. Eliminarea necesității de a avea săli de clasă fizice mari și a costurilor suplimentare pentru resurse și materiale fizice poate aduce economii semnificative instituțiilor de învățământ. În plus, reducerea deplasărilor fizice frecvente ale elevilor și profesorilor poate contribui la diminuarea impactului asupra mediului înconjurător prin reducerea emisiilor de carbon.
- Flexibilitatea programului de învățare: Blended learning oferă elevilor posibilitatea de a-și gestiona mai bine timpul și de a-și adapta programul de învățare la alte activități și responsabilități. Această flexibilitate este deosebit de benefică pentru elevii care nu se pot deplasa sau au alte angajamente, permițându-le să-și echilibreze mai bine viața personală, profesională și educațională.
- Dezvoltarea abilităților tehnologice: Prin utilizarea formatului blended learning, elevii au oportunitatea de a-și dezvolta abilități tehnologice esențiale pentru lumea modernă. Interacțiunea cu platformele de învățare online, instrumentele de comunicare și alte tehnologii relevante îi ajută să devină mai confortabili în utilizarea și înțelegerea tehnologiei, pregătindu-i pentru cerințele pieței muncii actuale.
- Actualizarea și diversificarea conținutului de învățare: Prin utilizarea formatului blended learning, profesorii au oportunitatea de a actualiza și diversifica conținutul de învățare. Ei pot integra resurse online variate, precum videoclipuri, simulări interactive sau materiale multimedia, care pot îmbogăți experiența de învățare a elevilor. Astfel, procesul de învățare devine mai dinamic, captivant și relevant pentru nevoile actuale ale elevilor.
- Adaptabilitatea la nevoile diferitelor stiluri de învățare: Blended learning poate fi adaptat pentru a se potrivi diferitelor stiluri de învățare ale elevilor. Prin furnizarea unor opțiuni multiple de prezentare a conținutului și prin utilizarea diverselor modalități de evaluare,

profesorii pot aborda mai bine nevoile individuale ale elevilor și pot crea un mediu de învățare mai inclusiv și personalizat.

Implementarea formatului blended learning în învățare poate avea un impact pozitiv semnificativ asupra procesului educațional. Cu toate acestea, este important de menționat că există și provocări asociate cu acest format, cum ar fi nevoia de pregătire aprofundată a profesorilor pentru a utiliza tehnologia și a facilita învățarea online, precum și nevoia de acces la tehnologie și internet stabil pentru toți elevii.

Blended learning reprezintă o metodă inovatoare de predare și învățare, care combină beneficiile învățării online și tradiționale. Prin exploatarea tehnologiei și a resurselor digitale, acest format oferă oportunități unice de personalizare a învățării, interacțiune și colaborare între elevi și profesori, precum și accesibilitate îmbunătățită la educație. Implementarea eficientă a blended learning poate duce la îmbunătățirea calității educației și la pregătirea elevilor pentru cerințele societății digitale în care trăim.

În concluzie, implementarea formatului blended learning în învățare aduce numeroase avantaje, cum ar fi accesibilitate îmbunătățită, personalizarea învățării, interacțiunea și colaborarea, utilizarea tehnologiei și resurselor digitale, monitorizarea și evaluarea eficientă a progresului, reducerea costurilor și a impactului ecologic, flexibilitatea programului de învățare, dezvoltarea abilităților tehnologice, actualizarea și diversificarea conținutului de învățare, adaptabilitatea la nevoile diferitelor stiluri de învățare.

Bibliografie

- Stoica, A.L., Beneficiile utilizării platformelor E-Learning în predare-învățare, Editura Școala Vremii, Arad, 2022
- <https://www.schooleducationgateway.eu/ro/pub/latest/news/blended-learning-for-inclusion.htm>
- <https://concordia-academia.ro/ro/jurnal/dezvoltarea-capacitatii-formatorilor-si-profesorilor-pentru-invatarea-in-sistem-mixt-blended-learning>

Educația digitală: cât de importantă este pentru copiii din era tehnologie

ROȘESCU-BOBOC IONELA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ BELEȚI-NEGREȘTI
STRUCTURA GPN BELEȚI

Importanța educației digitale a fost pusă sub semnul întrebării în România, în special până să înceapă criza sanitară, cunoscută sub denumirea de Pandemia Covid-19. Digitalizarea învățământului a devenit o necesitate, iar nevoia copiilor de a beneficia de toate condițiile pentru a avea acces la educația online s-a transformat într-o prioritate.

Dincolo de aparatura necesară, conexiunea la internet și niște profesori dornici să îi îndrume, copiii au nevoie și de cunoștințe digitale. Competențele digitale, parte din cele 8 competențe fundamentale pentru învățarea de-a lungul vieții, se referă la alfabetizarea digitală, comunicare, creare de conținut digital, siguranța și modul în care soluționăm problemele.

De aceea, în acest articol voi demonstra de ce este importantă educația digitală, dar și cum poate influența dezvoltarea adulților de mâine, înconjurați de tehnologie la tot pasul. În plus, în cadrul cursurilor de la Logiscool, copiii au oportunitatea de a se transforma din simpli consumatori de conținut online, în creatorii propriilor produse digitale, de la jocuri, la videoclipuri interactive și nu numai.

Ce înseamnă educație digitală?

Dacă ar fi să definim cât mai simplu ce este educația digitală, am spune că reprezintă o modalitate inovatoare prin care tehnologiile moderne și instrumentele digitale sunt integrate astfel încât să sprijine procesul de predare și învățare. Practic, tradiționalul manual și clasică tablă neagră s-au transformat într-un ecran colorat și numeroase fișiere, imagini și video-uri educative, astfel încât copiii și tinerii să poată asimila mai ușor și rapid informațiile.

Chiar dacă educația digitală nu poate înlocui pe deplin metodele clasice de învățare, aceasta vine în sprijinul tinerilor dornici să exploreze și să asimileze informații noi prin diverse metode și cursuri practice, cu exerciții aplicate.

La Logiscool s-a creat un sistem complex și eficient prin care copiii nu doar că își pot îmbunătăți și perfecționa abilitățile digitale, ci își pot exprima creativitatea, cultiva spiritul analitic și critic, dar și un set de abilități utile pentru un viitor job. Astfel, indiferent de contextul social, economic sau politic, educația digitală este mai mult decât o simplă alternativă pentru cei mai pasionați dintre copii, ci mai degrabă o necesitate.

Ce ne-a învățat pandemia despre importanța educației digitale?

Contextul pandemic nu a făcut decât să evidențieze cât de importantă este educația digitală într-o societate dominată de tehnologie. Dacă până să înceapă criza sanitară, alfabetizarea digitală în România și nu numai, era văzută mai degrabă ca o simplă opțiune, în prezent aceasta a devenit o

componentă esențială pentru învățământ, dezvoltarea de noi abilități, dar și pentru joburile viitorului.

Conform UNICEF, efectele pandemiei asupra sistemului educațional au fost de amploare, afectând numeroase țări și un număr în creștere de copii:

„Pandemia de COVID-19 a dus la închiderea școlilor în 20 de țări și la închiderea unităților preșcolare în 19 țări din Europa și Asia Centrală. Acest lucru a afectat un număr total de 49,8 milioane de copii, începând de la preșcolari până la liceeni, care au avut parte de un ultim semestru școlar foarte perturbat (în cazul în care acesta a existat totuși), care a culminat cu închiderea școlilor.”

Raportul realizat de organizația Concordia prezintă problemele cu care s-au confruntat ONG-urile care activează în zona de educație, în special în zona rurală, cât și tipurile de intervenții pe care le-au desfășurat: au primit susținere 4000 de unități de învățământ, 117.489 elevi, 15.541 profesori și 71.894 beneficiari vulnerabili.

Educația digitală în România

Deși în ultimii ani tehnologia și implicit educația digitală au luat amploare la nivel global, România se află printre țările cu cel mai mic procent de tineri alfabetizați digital din Europa. Conform datelor publicate de EUROSTAT, în anul 2019 România se afla pe ultimul loc în Uniunea Europeană în ceea ce privește procentul de tineri între 16 și 24 de ani care au competențe digitale de bază (doar 56%), în timp ce Croația, de exemplu, înregistra un procent de 97% din aceeași grupă de vârstă. Sunt competențe care asigură inclusiv accesul la școli, universități sau cursuri de formare și, mai ales într-un context în care totul s-a mutat în digital, ne putem da seama în ce măsură au fost și sunt afectați tinerii. Principalele motive pentru care educația digitală din România este sub media celorlalte țări europene sunt:

- Lipsa de echipamente performante din școli;
- Lipsa unui curriculum dedicat educației digitale încă de la grădiniță;
- Lipsa de profesori sau specialiști în domeniul digital în școli;
- Platforme educaționale insuficiente;
- Lipsa conexiunii la internet în anumite zone.

România este considerată un Silicon Valley al Europei, fiind recunoscută pentru forța de muncă din domeniul IT dar și pentru viteza impresionantă a internetului. Cu toate acestea, în mod paradoxal, gradul de alfabetizare digitală a copiilor și tinerilor continuă să fie scăzut comparativ cu celelalte state membre UE, inclusiv în 2022, conform Indicelui economiei și societății digitale.

Care sunt avantajele educației digitale și ce au de pierdut copiii fără abilități digitale?

Termenul „digital” este asociat adesea cu flexibilitate, conectivitate și viitor, iar educația digitală le include pe toate acestea. Scopul principal al alfabetizării digitale timpurii este să-i încurajeze pe cei mici să îmbrățișeze schimbarea și inovația mult mai ușor dar și să-i învețe cum să creeze propriile produse virtuale. În plus, cu ajutorul unei baze solide în materie de cunoștințe în domeniul digital, copiii și tinerii nu doar că ar putea face față cu brio situațiilor similare cu cele întâmpinate în contextul pandemic, ci și la capitolul joburi și meserii ale viitorului.

Principalele avantaje ale educației digitale de la vârste cât mai mici sunt:

- Procesul de învățare devine mai eficient în timp;
- Accesul rapid și ușor pentru oricine (inclusiv pentru copiii cu dizabilități);
- Acces la numeroase materiale și unelte digitale interesante, pentru a face cursurile mai interactive și captivante;
- Profesorii pot personaliza procesul de învățare în funcție de nevoile individuale ale elevilor;
- Cultivarea unei mentalități ce permite adaptarea constantă la noile tehnologii și implicit la viitor;
- Flexibilitatea de a reveni asupra lecțiilor, accesând înregistrările video;
- O perspectivă de ansamblu asupra progresului (studentii/elevii pot vedea o înregistrare online a muncii lor, notele obținute, dar și cerințele pe care trebuie să le îndeplinească pentru a termina cursul);
- Pregătirea și adaptarea pentru joburile viitorului și pentru cerințele de pe piața de muncă (aproximativ toate meseriile din viitor vor presupune cunoștințe digitale).

Există și dezavantaje ale educației digitale?

Dezvoltarea unor abilități digitale vine la pachet cu numeroase beneficii pentru copii și tineri, însă învățământul și predarea online pot avea dezavantajele lor. Pe perioada pandemiei, atât copiii, cât și părinții și profesorii s-au confruntat cu anumite impedimente, atât din punct de vedere logistic, cât și la nivel de comunicare și relații interumane. Însă, acum odată cu ameliorarea situației pandemice, la Logiscool competențele digitale sunt asimilate într-o manieră interactivă, atât prin intermediul cursurilor online, cât și în sala de clasă.

Însă, dacă ar fi să luăm în considerare predarea exclusiv în mediul online, iată care ar fi principalele dezavantaje:

- Lipsa de interacțiune fizică și repercursiunile sale (izolare socială);
- Abilitățile de comunicare față în față pot fi afectate;
- Tendința de a acorda mai multă atenție asupra teoriei, decât activităților practice;
- Anumite discipline sau domenii nu pot fi susținute exclusiv online.

Aceste competențe digitale pot fi însă dezvoltate încă din școală, prin cursuri de TIC, însoțite de cursuri de programare, care ajută la dezvoltarea creativității, a gândirii critice, a soluționării de probleme, a logicii și care asigură elevilor sau tinerilor un viitor profesional mai bun.

Educația la granița dintre tradițional și digital: provocări și oportunități

**Prof. înv. primar, Roșu Daniela
Școala Gimnazială „Mihail Sadoveanu”, Galați**

Într-o lume în continuă schimbare, educația se află la intersecția dintre metodele tradiționale și noile tehnologii digitale. Această tranziție aduce atât provocări, cât și oportunități pentru profesori, elevi și sistemul educațional în ansamblu.

Educația clasică se bazează pe principii și metode care au fost perfecționate de-a lungul secolelor. Sălile de clasă tradiționale, manualele tipărite și interacțiunea directă dintre profesor și elev au fost, și încă sunt, pilonii fundamentali ai procesului educațional. Aceste elemente au demonstrat o eficacitate dovedită în dezvoltarea abilităților cognitive și sociale ale elevilor.

Pe de altă parte, tehnologia digitală a deschis noi orizonturi în educație. Accesul la informații este acum la îndemâna oricui, datorită internetului și resurselor educaționale online. Platformele de e-learning, aplicațiile educaționale și dispozitivele digitale permit o învățare personalizată și flexibilă, adaptată nevoilor fiecărui elev.

Pentru a profita de beneficiile ambelor abordări, este esențială integrarea armonioasă a educației clasice cu tehnologiile digitale. Aceasta nu înseamnă înlocuirea completă a metodelor tradiționale, ci mai degrabă completarea lor cu instrumente digitale care să îmbunătățească procesul de învățare.

Manualele digitale: Înlocuirea sau completarea manualelor tradiționale cu versiuni digitale interactive poate facilita accesul la informații actualizate și diverse resurse multimedia care să îmbogățească experiența de învățare.

Platforme de e-learning: Aceste platforme oferă cursuri și materiale didactice accesibile online, permițând elevilor să învețe în propriul ritm și să-și aprofundeze cunoștințele în funcție de interesele personale.

Instrumente de colaborare online: Aplicațiile precum Google Classroom, Microsoft Teams sau Zoom au devenit esențiale pentru colaborarea și comunicarea între profesori și elevi, mai ales în perioadele de învățământ la distanță.

Pentru a exemplifica integrarea tehnologiei în educație, iată câteva aplicații populare care pot fi utilizate în clasă:

Google Classroom: Aceasta este o platformă gratuită oferită de Google care permite profesorilor să creeze și să distribuie teme, să evalueze lucrările elevilor și să comunice cu aceștia. Google Classroom facilitează organizarea și gestionarea cursurilor într-un mod eficient și accesibil.

Kahoot!: O aplicație interactivă care permite profesorilor să creeze quiz-uri și jocuri educaționale. Kahoot! este foarte populară datorită modului său distractiv de a învăța, implicând elevii în competiții amuzante care îi ajută să rețină informațiile mai bine.

Edmodo: O platformă de învățare socială care permite profesorilor să posteze anunțuri, să distribuie resurse și să creeze teste. Edmodo încurajează colaborarea între elevi și profesori, facilitând învățarea într-un mediu digital sigur.

Seesaw: O aplicație care permite elevilor să creeze portofolii digitale unde pot încărca teme, proiecte și alte activități. Seesaw le oferă profesorilor posibilitatea de a oferi feedback individualizat și de a monitoriza progresul fiecărui elev.

Flipgrid: O platformă video interactivă care permite elevilor să răspundă la întrebări sau teme prin înregistrări video. Flipgrid promovează exprimarea creativă și dezvoltarea abilităților de comunicare.

Integrarea tehnologiei în educație vine și cu provocări. Una dintre principalele provocări este accesul inegal la tehnologie, cunoscut sub denumirea de „diviziunea digitală”. Soluțiile pentru această problemă includ investiții în infrastructură, asigurarea de dispozitive pentru elevii defavorizați și formarea profesorilor pentru a utiliza eficient noile tehnologii.

Educația la granița dintre clasic și digital reprezintă o oportunitate de a îmbunătăți și moderniza procesul educațional. Prin combinarea metodelor tradiționale cu avantajele tehnologiei digitale, putem crea un sistem educațional mai flexibil, accesibil și adaptat nevoilor secolului XXI. Echilibrul dintre clasic și digital este cheia pentru o educație de succes, care să pregătească elevii pentru provocările viitorului.

Bibliografie:

1. **Holotescu, C.** (2012). *Educația digitală: tendințe și provocări*. Editura Universității de Vest.
2. **Tudor, S. L.** (2018). *E-learning: concepte, tehnologii, aplicații*. Editura Universitară.
3. **Bates, A. W. (Tony).** (2015). *Teaching in a Digital Age: Guidelines for Designing Teaching and Learning*. BCcampus.
4. **Miller, A.** (2020). *Google Classroom: The Complete Guide for Teachers*. Independently published.

Tehnologia – o provocare pentru sistemul de învățământ românesc

Informatician Rotărescu Costin
Școala Gimnazială Vadu Pașii, Buzău

Lumea contemporană reprezintă o permanentă și inedită provocare pentru educație. Existența fiecărui individ în parte, ca și a întregii societăți în ansamblul ei, capătă deci un ritm din ce în ce mai alert, devine tot mai marcată de necesitatea cunoașterii rapide, complete și corecte a realității înconjurătoare, pentru ca luarea deciziilor să fie făcută ferm, oportun și competent. Aceasta duce inevitabil, la creșterea volumului de informații ce trebuie analizat, la necesitatea stocării și prelucrării acesteia, deci la necesitatea utilizării calculatorului atât în viața de zi cu zi cât și în procesul instructiv-educativ.

Integrarea tehnologiilor informaționale și comunicaționale în procesul de predare-învățare-evaluare permite noii generații de a obține competențe digitale posibile de aplicat în procesul de cunoaștere a fiecărei discipline, având ca scop crearea condițiilor pentru o colaborare eficientă dintre profesor-elev asigurând o educație de calitate.

Societatea actuală este una digitalizată. Studiile realizate scot în evidență faptul că, dacă este utilizată într-un mod echilibrat și creativ, tehnologia prezintă reale beneficii care conduc către obținerea unor rezultate incontestabile în ceea ce privește evoluția copiilor, atât în plan cognitiv, dar și socio-emoțional, deoarece tehnologia face parte din viața generației actuale.

Tehnologiile informaționale nu trebuie să reprezinte o simplă adăugare în planul de învățământ, ele trebuie să fie integrate deplin „în serviciul educației” la toate nivelurile sistemului școlar. Actorii educaționali trebuie să fie formați pentru a face față schimbării, incertitudinii și inovării. Complexitatea crescută a școlilor și mediilor de învățare de astăzi sugerează nevoia realizării într-o nouă manieră a activităților educaționale.

Ceea ce trebuie să avem în vedere ca profesori este că utilizarea unui instrument educațional sau „utilizarea tehnologiei” NU este un scop, este doar un mijloc pentru atingerea obiectivelor.

Spațiul tehnologic educațional este nesfârșit. Alegerea aplicațiilor și instrumentelor educaționale potrivite în sala de clasă poate fi o adevărată provocare. Cu toate acestea, nu trebuie să fie chiar așa. S-ar putea să constatați că alegerea materialelor sau instrumentelor de lecție este mai ușoară după ce luați în considerare cu atenție ce doriți ca elevii să facă cu această tehnologie și de ce.

Există 5 criterii importante de care trebuie să ținem cont atunci când alegem din vasta ofertă anumite dispozitive sau aplicații în procesul educativ:

1. Relevanță

Materialul are o legătură puternică cu programa sau cu subiectele pentru care îl utilizați. Atunci când evaluați dacă instrumentul dvs. își îndeplinește obiectivele de învățare, puteți lua în considerare răspunsul la următoarele întrebări:

- Materialul este adecvat elevului și vârstei acestuia?
- Conținutul este factic și de încredere?
- Se aliniaza obiectivelor de învățare?

2. Navigare

Ușurința utilizării și rapiditatea învățării este ceea ce căutați când încercați un instrument nou. Puteți lua în considerare aceste întrebări în timp ce navigați prin instrument:

- Materialul folosește ecranul tactil în mod eficient pe parcursul utilizării sale?
- Este intuitiv de folosit?
- Există o funcție de ajutor sau un tutorial disponibil?

3. Personalizare

Flexibilitatea completă pentru a modifica conținutul și setările vă ajută să satisfaceți nevoile elevilor. În evaluarea unor astfel de materiale, luați în considerare aceste întrebări:

- Oferă niveluri de abilitate personalizate sau adaptative?
- Oferă flexibilitate pentru a personaliza conținutul și pentru a satisface nevoile elevilor?
- Permite utilizatorilor să personalizeze interfața cu utilizatorul?

4. Interacțiune

Elevii profund implicați devin mai activi și sunt mai motivați. Puteți lua în considerare aceste întrebări atunci când stabiliți dacă un material îndeplinește criteriile dumneavoastră de interacțiune:

- Este feedback-ul specific și are ca rezultat performanța îmbunătățită a elevilor?
- Materialul invită să fie folosit?
- Elevii sunt motivați să utilizeze instrumentul și să-l selecteze pentru a-l folosi deseori?

5. Accesibilitate

Multe materiale vă pot învăța să ajutați elevii cu nevoi speciale să dobândească abilități. În evaluarea unor astfel de materiale, luați în considerare următoarele:

- Materialul permite utilizatorilor să personalizeze interfața cu utilizatorul?
- Instrumentul oferă flexibilitate pentru a modifica setările pentru a satisface nevoile elevilor?
- Materialul funcționează cu funcții de accesibilitate pe dispozitivul mobil?

Desigur, alegerea unui instrument educațional depinde de ce fel de profesor sunteți și de modul în care doriți să interacționați elevii. Unii dintre noi am putea adăuga și alte considerente cheie:

- Infrastructura clasei sau hardware-ul (dispozitivele) /va trebui să utilizați o anumită aplicație sau software (la școală sau acasă)
- Colaborare: Elevii pot colabora / colabora la proiecte? (multe aplicații nu răspund acestui deziderat)

În ceea ce privește derularea cu succes a unei ore online implică 3 componente, în egală măsură de importante:

- Interacțiune în timp real. Mai exact o soluție de video conferință care să permită comunicare bidirecțională de video, voce și text. Important este să fie ușor de utilizat, să permită formarea de clase virtuale accesibile pe baza unor ID-uri și să fie accesibilă de pe orice tip de echipament.
- Colaborare. O platformă sau o suită de aplicații necesare pentru crearea, editarea și partajarea de documente între profesori și elev, plus adăugarea de observații, note etc.
- Resurse educaționale digitale care să susțină predarea. Domeniul este vast, atât ca tipuri de conținut – prezentări, lecții, fișe, imagini (utilizabile în timpul lecției sau ca teme pentru acasă), cât și ca furnizori. Există inclusiv proiecte publice pentru crearea de resurse educaționale, spre exemplu proiectul CRED.

Fiecare activitate pe care trebuie să o realizeze un cadru didactic cu elevii este o dovadă de măiestrie, tact și strategie, atât din punct de vedere pedagogic cât și tehnologic, iar fiecare disciplină poate avea o contribuție valoroasă la structurarea profilului de formare al elevului până la finalul clasei a VIII-a.

Prin responsabilitatea pe care orice profesor o are, de a găsi noi metode și mijloacele specifice care să stimuleze motivația elevilor pentru a învăța, să faciliteze o înțelegere mai profundă și să formeze o atitudine pozitivă față de școală și față de lecția predată, demonstrează schimbarea fundamentală produsă prin noile programe școlare la disciplina Informatică și TIC care vizează în mod explicit faptul că elevul este în centrul organizării procesului de predare-învățare.

Trebuie să recunoaștem că în noua abordare impusă de circumstanțele actuale, utilizarea tehnologiei, a multitudinilor de platforme educaționale și a instrumentelor Web a devenit obligatorie sau a început să ne facă plăcere să le utilizăm. Adăugând și explozia de informații din

diverse surse, apare confruntarea elevului cu o serie de dificultăți care derivă dintr-o cunoaștere limitată, iar perceperea realității se poate face într-un mod eronat.

Integrarea diverselor aplicații educaționale este benefică și duce la o creștere a performanțelor școlare, dar și la o colaborare mai rapidă, mai eficientă între profesor-elev.

Abundența ofertei face alegerea dificilă, însă drumurile deja cunoscute sunt cele mai avantajoase.

Contează foarte mult ca modul de utilizare să fie ușor de însușit, atât de profesori, cât și de elevi, astfel încât să devină o rutină.

Integrarea diverselor aplicații educaționale este benefică și duce la o creștere a performanțelor școlare, dar și la o colaborare mai rapidă, mai eficientă între profesor-elev.

Învățarea eficientă trebuie să fie activă, sau cum spune Jim Kwik, „*learning is not a spectator sport*”.

BIBLIOGRAFIE

- Dix, A., Finlay, J., Abowd, G., Beale, R. (1993), Human- Computer Interaction, Prentice Hall, NY.
- Hopkins. D., Perfecționarea școlii într-o oră a schimbării, Prut Internațional, 1998.
- Dertouzos, M., (2000), Ce va fi. Cum vom trăi în lumea nouă a informației, Editura Tehnică, București
- Romiță Iucu, Marin Manolescu (2004), Elemente de pedagogie, Editura Credis, București.

Hotarul dintre tradițional și modern. Clasic și digital la grădinița de copii

Prof. Dr. Rotter Mirela

Liceul Teoretic “Petőfi Sándor” Săcueni

G.P.N. Săcueni jud. Bihor

Atât educația clasică cât și cea digitală prezintă o serie de avantaje, iar combinarea lor într-un mod echilibrat poate oferi o multitudine de beneficii copiilor. Găsirea unui hotar adecvat între cele două forme de educație necesită resurse de timp, studiu individual atent pentru ca preșcolarii să profite exclusiv de avantajele ambelor metode instructiv-educative.

Grădinița este primul mediu străin care va deveni, în timp, o a doua casă pentru preșcolari, un mediu propice dezvoltării și integrării sociale. Această primă instituție de învățământ obligatorie are, așadar, o importanță deosebită în formarea viitorilor adulți.

Educația clasică are o serie de beneficii dovedite de-a lungul istoriei. Acesta promovează interacțiunea directă între copii și educatoare, având un rol important în dezvoltarea abilităților socio-emoționale. Totodată, ea oferă copiilor o rutină zilnică bine definită și predictibilă, esențială la vârsta preșcolară. Activitățile practice, de pildă lucrul manual, sunt esențiale pentru dezvoltarea motricității și a coordonării. Lectura își aduce aportul la dezvoltarea abilităților de concentrare și înțelegere. Aceste două tipuri de activități sunt foarte importante în educarea stăpânirii de sine, a răbdării și rezilienței.

Educația digitală prezintă alte avantaje, diferite de cele oferite de cea clasică, însă la fel de importante. Nu ne putem dezice de epoca digitală în care ne ducem traiul. Trebuie să înțelegem acest lucru și să educăm noile generații în așa fel încât să poată folosi digitalizarea disponibilă pentru a-și ușura viața, fără însă a se baza exclusiv pe aceasta. Utilizarea noilor tehnologii este importantă pentru independența individului. Ne garantează acces la o gamă largă de informații și resurse educaționale actualizate, inclusiv enciclopedii, tutoriale video și simulări interactive. Tehnologiile digitale permit personalizarea procesului de învățare în funcție de nevoile și ritmul fiecărui copil, pot oferi soluții inovatoare, însă e mereu nevoie de ființa umană pentru a le interpreta corect. Materialele educaționale digitale sunt, de obicei, mai atractive, iar interactivitatea lor este imbatabilă, captând atenția preșcolarilor și hrănindu-le interesul pentru învățare. Mai mult, permite flexibilitate în ceea ce privește locul și momentul învățării, fiind deosebit de utilă în contexte unde accesul la o școală fizică este limitat, așa cum s-a întâmplat în perioada pandemiei și se poate repeta oricând.

Găsirea hotarului potrivit, a echilibrului care este atât de necesar în toate domeniile vieții, presupune inovație, flexibilitate, atenție, cunoaștere, combinația perfectă a cunoștințelor și deprinderilor pentru a găsi soluții în orice situație, altfel spus tot ce ne dorim cu timpul și de la copiii de azi, respectiv generația adultă de mâine. Combinația de metode presupune integrarea elementelor digitale în cadrul unui program educațional clasic, putând îmbogăți experiența de învățare fără a înlocui complet metodele tradiționale, folosite cu succes încă din răsăritul educației. De exemplu, în cadrul lecțiilor tradiționale putem introduce videoclipuri educaționale sau aplicații interactive care se potrivesc exact pentru întregirea actului didactic, însă stabilirea unui echilibru

în utilizarea tehnologiei devine esențială. De pildă, limitarea timpului petrecut în fața ecranelor și încurajarea activităților fizice și a lecturii de cărți în format clasic. Tinerii utilizatori nu trebuie să cadă în capcana tehnologiei, deoarece la vârsta lor fragedă rolul primordial revine mișcării în aer liber, socializării, respectiv formării caracterului uman, componente esențiale ale procesului educațional. Atașarea la educatoare este foarte importantă ținând cont că la început ea nu este altceva decât o străină care însă, în timp, devine la fel de importantă precum un membru apropiat de familie. Din acest motiv, educatoarele trebuie să fie deosebit de bine instruite pentru a reuși să utilizeze tehnologiile digitale eficient și a reuși integrarea lor în mod corespunzător în curriculumul preșcolar. Aflându-ne în perioada de incipit a combinării educației digitale cu cea clasică, trebuie să existe o monitorizare continuă cu scopul folosirii sale adecvate.

Cum putem combina eficient clasicul cu modernul? Acasă sunt șanse mari ca preșcolarii să beneficieze frecvent de vizionarea desenelor animate, tocmai din acest motiv la grădiniță e bine să audieze, în principal, povești lecturate de educatoare. Se pot utiliza jocuri digitale pentru a consolida concepte predate prin metode tradiționale, de exemplu recunoașterea personajelor din povestea audiată sau recunoașterea literelor și a numerelor. S-ar putea aplica și teste digitale, ca alternativă digitală a clasicelor fișe de lucru.

În concluzie, găsirea graniței perfecte între educația clasică și cea digitală, adică a echilibrului de care avem cu toții nevoie în prezent, implică utilizarea atât a clasicului, cât și a digitalului, deoarece fiecare contribuie în mod favorabil și unic la dezvoltarea enciclopedică a copiilor. Printr-o abordare integrată, care respectă nevoile emoționale, sociale precum și cognitive ale preșcolarilor, educația combinată – clasică și digitală – va reuși, cu siguranță, să devină instrumentul potrivit în formarea viitoarelor generații.

CALCULATOARELE PERSONALE ȘI PROTEJAREA NATURII

Prof. RUSU MARIA CONSTANȚA

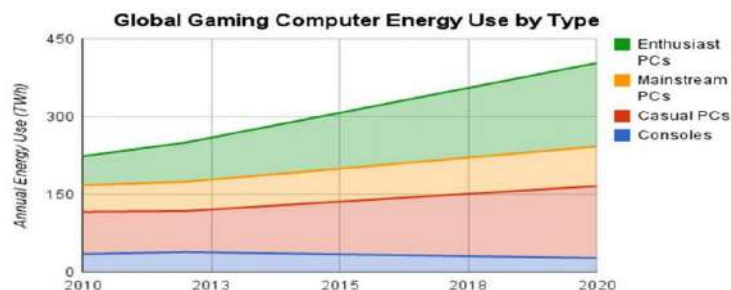
Liceul Tehnologic "Henri Coandă" Târgu-Jiu, Gorj

În prezent, calculatorul personal reprezintă realitatea de fiecare zi a oamenilor. Printre aplicațiile frecvent utilizate se află și jocurile pe calculator, de la cele mai simple la cele foarte complexe. Visul oricărui împătimit de jocuri pe calculator este să aibă un calculator specializat cu performanțe cât mai bune. Dar ce înseamnă asta ca și consum energetic?

Conform unor studii din 2012, se estima că, pe plan mondial, consumul de energie electrică s-a cifrat la peste 18.600 TWh, din care, toate calculatoarele personale din lume (PC-uri, laptopuri, console) au consumat în jur de 375 TWh. Ceea ce înseamnă doar 2% din consumul total de curent electric. În practică, însă, a fost necesară **funcționarea a circa 125 de termocentrale obișnuite de 500 MWh** – care, la o cantitate medie de circa 850 kg CO₂/MWh, înseamnă emisii de peste 50.000 de tone pe an de dioxid de carbon.

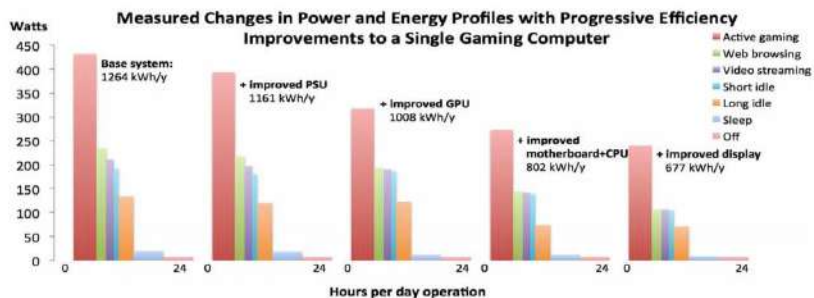
Mai mult decât atât, un PC dedicat jocurilor are performanțe mult mai mari decât un PC obișnuit, iar, când este folosit la capacitate maximă, ajunge să consume **de 10 ori mai mult decât o consolă obișnuită și de până la 6 ori mai mult decât un PC normal**. Practic, studiul realizat arată că, deși PC-urile pentru gaming reprezintă doar 2,5% din totalul calculatoarelor personale, consumul este de 20% din consumul total al acestora.

Studiul realizat evidențiază că PC-urile pentru jocuri ar fi consumat circa 75 TWh de energie electrică. În bani, înseamnă că au fost cheltuite **peste 10 miliarde de dolari** pentru producerea acestei cantități de curent, iar, în termeni de poluare, au fost emise **peste 10.000 de tone de CO₂ în atmosferă**. Rezultă în mod evident că jocurile pe calculator nu afectează doar sănătatea celui din fața ecranului, ci produc și poluare în procesul de producție a curentului electric consumat.

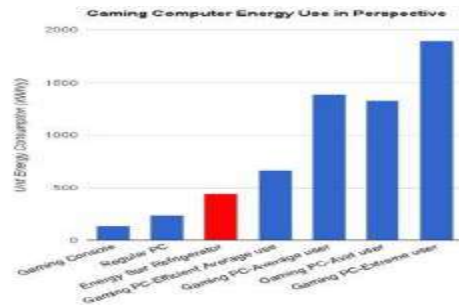

Dacă se ia în considerare trendul actual de dezvoltare a acestui sector, al achiziției și utilizării de PC-uri pentru gaming, ar însemna că în 2020, cei care se joacă pe calculator vor consuma **circa 120 TWh, care s-ar traduce într-un cost de 18 miliarde de dolari** pentru producerea acestei energii, la care se adaugă poluarea produsă în proces (dacă acest curent ar proveni doar din termocentrale).

Conform studiului, se poate obține o **economie de până la 75% a consumului de energie** pentru PC-urile dedicate gamingului. În urma unor teste, în care au fost realizate diverse configurații pentru un gaming PC, s-a reușit reducerea consumului de la circa 1.200 kWh/an la doar 600 kWh/an. Deci, se poate obține o reducere a consumului energetic de până la 50% doar printr-o configurare optimizată a calculatorului.

Mai mult, o economie de încă 25% a fost posibilă prin diversele setări ale sistemului de operare, precum și ale jocurilor testate. Foarte interesant este că această reducere semnificativă de consum a fost obținută **fără a afecta performanțele PC-ului**. Ceea ce înseamnă că industria IT ar trebui să acorde o atenție mai mare designului componentelor, care pot fi optimizate cu eforturi minime pentru a fi mai eficiente. Conform studiului, în prezent un calculator de jocuri ajunge să consume de 3 ori mai mult decât un frigider obișnuit.

De asemenea, au fost evidențiate diferențe notabile între performanțele de consum din realitate ale componentelor și cele înscrise pe eticheta obligatorie cu ratingul de consum – de exemplu, unele procesoare grafice au avut **în realitate un consum chiar și de 5 ori mai mare decât cel specificat**. Acest lucru trebuie rezolvat în primul rând în faza de omologare a componentelor, prin reacția companiilor implicate în acest domeniu, dar și a autorităților.

Nu trebuie să uităm că planeta are nevoie să fie protejată, la fel și oamenii, și să încercăm pe cât este posibil să diminuăm eliberarea de noxe în aerul pe care îl respirăm cu toții.

- Bibliografie:** 1. <https://www.acue.ro/ghidul-consumatorului/eficienta-energetica>
 2. <http://ecoprofit.ro>

Dezvoltarea gândirii critice prin învățarea matematicii și explorării mediului la clasa I

Prof.inv.primar Ionela Mirela Sabo

Scoala Gimnaziala Nr.1 Gherla/Cluj

În prezent societatea trece prin schimbări rapide și care, uneori, ne iau prin surprindere. Din acest motiv, elevii noștri au nevoie de capacitatea de a selecta informațiile și de a alege ce este și ce nu este esențial pentru interesele lor. Ei trebuie să aibă în vedere înțelegerea legăturii dintre informații și descoperirea sensului în așa manieră încât să le poată respinge pe cele nesemnificative. Dezvoltarea gândirii critice constituie un obiectiv de tip formativ foarte important urmărit de-a lungul evoluției copiilor. Acesta se realizează prin utilizarea unor strategii de învățare activ-participative. Chiar dacă strategiile menționate constituie un nivel superior în ierarhia strategiilor didactice, ele nu trebuie separate de cele tradiționale. Elevul își dezvoltă gândirea critică doar în momentul în care cadrul didactic asigură un demers didactic adecvat învățării active și interactive. Pentru aceasta, el trebuie să utilizeze metode, procedee și tehnici de învățare eficiente.

În didactica modernă a matematicii, un loc prioritar îl au parametrii metodologici ai acțiunii educaționale, în special complexul de metode, tehnici și procedee didactice. Cu toate că învățătorul corelează metodele folosite cu restul componentelor structurale, metodele au o anumită autonomie. Cu alte cuvinte, folosirea unei metode îi permite cadrului didactic să realizeze o varietate mai largă de obiective, să atingă mai multe unități de conținut. Din prisma acestui lucru, se poate afirma că metoda didactică este privită ca un instrument operațional al acțiunii care orientează comportamentul elevilor spre ceea ce trebuie făcut și cum trebuie făcut.

O situație de învățare are la bază una sau mai multe variante metodice. Opțiunea pentru o variantă sau alta este condiționată de nenumărați factori. Dar aceasta nu înseamnă că învățătorul recurge la o singură metodă pentru realizarea oricărui obiectiv. Fiecare deprindere se formează și se dezvoltă doar pe baza exercițiului cu variantele lui cele mai cunoscute, inclusiv antrenamentul mintal ca bază pentru formarea unei deprinderi psiho-motrice. Metodele de învățământ se pot adapta la condiții noi.

Având în vedere că învățământul actual se realizează prin utilizarea metodelor activ-participative, ar trebui să se diminueze ponderea activităților mai limitate și să se extindă folosirea metodelor moderne, active, deoarece acestea dezvoltă atât gândirea, capacitatea de investigație a elevilor, cât și participarea lor la însușirea cunoștințelor, la munca independentă, elevii capătând deprinderea de a pune în practică cele însușite.

Metodele active conduc la producerea efectivă a operațiilor de gândire, cele care, la rândul lor, devin potrivite și chiar recomandate în scopul dezvoltării unui constructivism operatoriu. Ceea ce este esențial se regăsește într-o pedagogie a efortului autentic și multilateral care provine din interiorul conștiinței și al gândirii proprii a elevului. Ea reprezintă metodologia participativă în adevăratul sens al cuvântului. Astfel, aceasta este în măsură să favorizeze, în același timp, atât formarea unor noi cunoștințe prin eforturi proprii, cât și apariția operațiilor mintale potrivite, pe care urmărim să le formăm. Este de preferat acest mod de lucru, decât ca noțiunile să fie pregătite de dinainte de învățator și primite de-a gata de către elevi. În această manieră se evită ca efortul de memorizare, de reproducere a exemplurilor și metodelor propuse să fie minim.

Elevul nu este îngrădit de metodele active să rămână într-o rețea de expresii fixe sau în niște reguli rigide, ci mai degrabă îl ajută să crească în interacțiunea lui cu obiectele învățării, angrenând o activitate optimă a structurilor operațional-mintale în relația cu atribuțiunile de învățare în care se află el.

Se consideră a fi *activ* elevul care gândește, care depune un efort personal, care face apel la căutare, cercetare și redescoperire a adevărilor și a unor noi cunoștințe. Cel care va rămâne la nivelul acțiunii concret-senzoriale, sau cel care va recurge doar la facultatea de receptare și apoi de reproducere a cunoștințelor nu poate fi socotit în niciun caz un elev *activ*. Luând în considerare faptul că și metodele clasice au importanța lor și avantajele lor, pentru activizarea elevilor trebuie îmbinate metodele clasice cu cele moderne. Metodele de învățământ au ca scop formarea elevilor, atât prin activitatea îndrumată de învățători, cât și prin cea organizată independent și diferențiat.

Metodele care ajută la formarea elevului, care stimulează dezvoltarea activității intelectuale (gândirea creatoare și originală, inteligența, imaginația constructivă) au o eficiență sporită în cadrul orelor de matematică. Metodele respective se fac remarcate prin caracterul lor activ-participativ, care solicită elevilor o activitate mai susținută în ceea ce privește inteligența lor. Utilitatea metodelor active în lecțiile de matematică au ca scop demonstrarea faptului că ele semnifică o cerință de bază, cu diverse valențe formative pentru cunoașterea și aprofundarea operațiilor gândirii, ducând astfel la o ascensiune a randamentului școlar.

Gândirea critică este un produs, un punct la care ajunge gândirea noastră în momentul în care gândim critic din obișnuință, ca modalitate firească de interacțiune cu ideile și informațiile deținute. Este un proces activ, care se produce uneori intenționat, alteori spontan și care îl face pe cel care învață să dețină controlul asupra informației, punând-o sub semnul întrebării, integrând-o sau respingând-o.

Cercetările recente din domeniul învățării și gândirii critice demonstrează că predarea deprinderilor în mod izolat, pe de o parte, și memorarea cunoștințelor pe de altă parte, diminuează gândirea critică. De exemplu, Brown arată că formarea de deprinderi separate de scopurile și sarcinile lumii reale le poate permite elevilor să obțină rezultate bune la un test, dar fără a-i face capabili să aplice acele deprinderi în alt test.

Definițiile complexe ale învățării și gândirii sunt sprijinite de noțiuni din domeniul psihologiei cognitive, filosofiei și educației multiculturale. Punctele comune sunt:

- învățarea eficientă, de durată, participare activă la procesul de învățare,
- folosirea unui repertoriu de strategii de gândire,
- aplicarea cunoștințelor nou învățate în rezolvarea unor sarcini autentice,
- învățarea să se bazeze pe cunoștințe și experiențe,
- învățătorul să aprecieze diversitatea de idei și experiențe.

Gândirea critică apare când nu există mentalitatea „unicului răspuns”.

De multe ori gândirea critică este înțeleasă ca „atac la persoană”. A gândi critic nu înseamnă neapărat a avea o poziție negativă, nerealistă, neeficientă, dimpotrivă, gândirea critică este un mod de abordare și rezolvare a problemelor bazate pe argumente convingătoare, logice, raționale. Ce presupune a susține cu argumente convingătoare, raționale, anumite opinii. Gândirea critică este un proces complex care începe cu asimilarea cunoștințelor, cu dobândirea de operații și procese mintale de procesare a informațiilor și continuă cu formarea de credințe și convingeri care fundamentează adoptarea unor decizii și se finalizează prin manifestarea unor comportamente adaptative adecvate și eficiente. A gândi critic înseamnă:

- a deține cunoștințe valoroase și utile și a avea convingeri și credințe întemeiate pe acestea;
- a-ți forma opinii independente și a accepta ca ele să fie supuse evaluării (criticii);
- a supune propriile idei și ideile altora unui scepticism constructiv;
- a construi argumente suficiente care să confere consistență propriilor opinii;
- a manifesta toleranță, flexibilitate și respect;

- a învăța cum să gândești eficient evaluând și testând mai multe soluții.

Dacă elevii dumneavoastră sunt: receptivi, curioși, gânditori independenți, bine informați, activi mintal, vorbitori buni, profunzi, conștienți de valoarea lor, creativi, pasionați pentru nou și soluții noi, înseamnă că au șanse să devină gânditori critici.

Gândirea critică este un proces activ, coordonat, complex, asemănător cititului și scrisului, vorbitului și ascultatului, care implică procese de gândire, care încep cu acumularea activă a informațiilor ce se termină cu luarea de decizii bine argumentate. De asemenea, gândirea critică este un produs, adică un punct la care ajunge gândirea noastră în care gândim critic, ca o modalitate firească de a interacționa cu ideile și informațiile.

Condiții pentru promovarea gândirii critice și a dezvoltării simțului critic.

Explorarea gândurilor, ideilor, convingerilor și experiențelor, formularea acestora în propriile cuvinte, comunicarea reflexivă cu ceilalți solicită timp suficient pentru a primi un feed-back constructiv din partea elevilor într-o atmosferă care încurajează comunicarea.

Elevii trebuie lăsați să speculeze, să creeze, să afirme diverse lucruri aberante la început, dar interesante prin perfecționare sau schimbarea perspectivei într-un context caracterizat de încurajare și productivitate.

Acordarea permisiunii de a face speculații va conduce la o diversitate de opinii și idei care trebuie acceptate, altfel am limita gândirea elevilor reintroducând mitul răspunsului unic.

Implicarea activă a elevilor în procesul de învățare trebuie promovată permanent deoarece este un element esențial al gândirii critice.

Gândirea se desfășoară cel mai bine într-o atmosferă lipsită de riscuri, în care ideile sunt respectate. De aceea învățătorul va trebui să demonstreze că și ideile „tâmpite” fac parte din procesul de gândire, iar ridiculizarea ideilor nu va fi tolerată, deoarece aceasta sufocă gândirea prin inducerea unui sentiment de risc personal.

Respectarea de către învățător a ideilor și convingerilor elevilor, îl determină pe elev să aibă mai mult respect pentru propria lor gândire și față de procesul de învățământ în care este implicat. Trebuie acordată încredere în capacitatea fiecărui elev de a gândi critic.

Este esențial să le comunicăm elevilor că opinia lor are valoare, nu numai reproducerea orală sau scrisă a ceea ce s-a predat, că gândirea lor critică este apreciată, iar opiniile lor contribuie la o mai bună înțelegere a concluziilor discutate. Pe măsură ce își dezvoltă capacitatea de a gândi critic elevilor le sporește capacitatea de exprimare orală, scrisă, coerentă și convingătoare a gândurilor, autonomia în gândire (respect pentru ideile lor și a altora), logică, găsirea și acceptarea alternativelor, formularea de judecăți și practicarea unei gândiri constructive.

În concluzie, a gândi critic înseamnă:

- a fi curios;
- a pune întrebări și a căuta sistematic răspunsuri;
- a stabili cauze și implicații;
- a cultiva un scepticism politic;
- a găsi alternative;
- a întreba „ce ar fi dacă?”;
- a ține seama de argumentele celorlalți, a le analiza logic;
- a realiza asocieri între ceea ce a fost învățat și propriile experiențe;
- a analiza cauzele și efectele, a imagina soluții.

Gândirea critică formează cetățeni veritabili pentru o societate deschisă, cetățeni cooperanți, capabili de a conduce, manifestă toleranță pentru persoanele care provin din orice mediu dar să dea dovadă de inițiativă individuale, ghidate de principii dar capabili să găsească soluții care să se adapteze realității în plină schimbare.

Bibliografie:

- 1.Uzum,Corina, Strategii pentru eficientizarea invatarii, Ed.Univ.Aurel Vlaicu, Arad , 2009
- 2.Iancic, Gabriela, Gandirea critica si rolul ei in invatarea conceptelor eometrice, Revista Preparandia, nr.7
- 3.Johnson,D.W.,Johnson , R.T.,Holubec,E.Y.,Cooperation in the classroom, Interaction Book Company, 1993

Repere asupra studiului individual la vioară și violă

Profesor violă: **Sorina Sabo**

Colegiul de Arte Baia Mare

În îndrumarea muncii independente a elevilor, profesorul trebuie să aibe în vedere desfășurarea în amănunt a acestei activități. El trebuie să prevadă și să stabilească momentele succesive ale desfășurării studiului, treptele de dificultate ce vor fi abordate de elevi, nelăsând munca elevilor să aibe un caracter haotic. Treptat se va forma un sistem propriu de lucru pentru fiecare elev, sistem alcătuit cu ajutorul profesorului care îl va sfătui permanent ce și cum trebuie să studieze la instrument, cât timp trebuie să aloce pentru studiul unei game, pentru arpegii, studii sau piese, pe care laturi ale tehnicii să pună accentul. În cadrul studiului individual, trebuie să existe o ordine succesivă: o gradare logică după problematică și realizarea unei mișcări obligatorii de la simplu la complex. Astfel încât, studiul la vioară/violă se va începe cu exerciții tehnice pentru încălzirea musculaturii mâinii stângi, game și arpegii-în diferite formule ritmice și diferite variante de arcuș, studii tehnice și la final, piese de diferite forme și stiluri muzicale. În ceea ce privește exercițiile tehnice, acestea sunt foarte variate: coloane Avachian, studiile lui O.Sevcik din "Tehnică arcușului" sau exercițiile tehnice ale lui J.Bloch, sunt doar câteva exemple în acest sens. Studiul gamelor și al arpeggiilor, au un rol foarte important în formarea și consolidarea deprinderilor tehnice, a măiestriei interpretative a muzicianului. Prin intermediul gamelor și arpeggiilor, obținem prima fixare a deprinderilor de poziție la instrument, se stabilește o intonație corectă, precum și mișcările combinate, mai complexe ale degetelor, a coordonării acestora cu mișcările mâinii drepte. De asemenea, în game și arpegii putem urmări și obține o egalitate a sonorității în toate registrele instrumentului, un sunet amplu, expresiv și o mare degajare ritmică, bine stăpânită prin studiu. Gamele și arpeggiile, ca elemente structurate, de bază, ale compozițiilor muzicale, au darul de a ajuta, în parcurgerea într-un timp mai scurt, a schemelor intonaționale ale studiilor și pieselor muzicale, câștigând timp în însușirea dificultăților de intonație a intervalelor mari.

Studiile și exercițiile caracteristice urmăresc, de obicei, formarea și dezvoltarea unor deprinderi tehnice de bază la elevi, fără de care nu se poate vorbi despre o trecere la activitatea de interpretare muzicală. Profesorul de instrument poate folosi aceste studii și exerciții tehnice ca un mijloc excelent pentru menținerea antrenamentului fizic și dezvoltarea aptitudinilor muzicale

ale elevului. Caracteristică pentru studiul individual, la studii și exerciții tehnice, nu trebuie să fie studiarea mecanică”da capo al fine”, ci cunoașterea scopului și problematica lui, caracterul constructiv și conținutul lui muzical. La început se recomandă executarea integrală a studiului, în tempo rar, fără interpretări, pentru a determina dificultatea tehnică, structura și forma. După familiarizarea preliminară cu studiul ales și fixarea unui plan de lucru, elevul trebuie să treacă la studiul detaliat al părților dificile, în tempo lent, respectându-se indicațiile autorului. Elucidarea părților dificile, care pun probleme tehnice noi în studiu, prin munca amănunțită asupra lor, va da posibilitatea elevului să stăpânească fără ezitare aceste pasaje, în momentul executării integrale a studiului. Aducerea studiului în tempo-ul normal se va face gradat, pe măsură ce elevul începe să stăpânească integral studiul din note. Profesorul și elevul vor trebui să privească realizarea studiului tehnic prin prisma aceluiași exigențe artistice ca și a pieselor. Acestea se referă atât la frazarea muzicală, nuanțe dinamice și agogice, expresivitatea sunetului cât și concepția interpretativă.

Elevii, în general, în ciuda sfaturilor generoase ale profesorului, nu realizează importanța studiului individual și maniera în care acesta trebuie realizat, dar mai ales faptul că acesta va avea repercusiuni în

devenirea lor ca viitori instrumentiști. Progresul elevilor depinde atât de abilitatea profesorului, cu care acesta îi ghidează și îi învață, dar și de faptul că ei trebuie să profite de toate sfaturile și învățăturile care le sunt transmise și să conștientizeze ceea ce studiază. Esențial este pentru un elev să-și cultive un obicei al observației de sine și mai presus de toate să-și canalizeze toate eforturile spre studiu.

Elevii începători au prostul obicei de a studia un pasaj într-un tempo rapid, intoxicându-se cu plăcerea propriei viteze de execuție. Acest lucru face imposibilă urmărirea și corectarea fiecărei note și ascultarea intonației pasajului pe care îl cântă. În acest mod, nu va putea distinge imperfecțiunile intonației, determinarea inegalităților ritmice pe care le presupune respectivul pasaj. Studiul necontrolat, fără autocritică și conștientizare, nu face decât să dezvolte și să perfecțeze propriile greșeli, irosindu-și timpul acordat studiului, fără a obține rezultate concrete.

Există, din păcate, profesori care sfătuiesc elevii să studieze 8-10 ore pe zi pentru a-și îmbunătăți tehnica instrumentală. Acest lucru este total greșit. Din cauza unui studiu neîntrerupt, fără pauze, elevii vor ajunge să nu își mai poată mișca degetele, iar în unele cazuri să dezvolte crampe musculare. Timpul acordat studiului individual, diferă în funcție de vârsta elevului și se complexitatea materialului abordat, astfel încât, unui elev începător îi va fi suficient, pentru început, o jumătate de oră de studiu pe zi; acest timp crescând odată cu vârsta biologică a elevului și odată cu problemele tehnice care apar pe parcurs.

Este un lucru aparent inexplicabil, faptul că unii virtuoși bine cunoscuți, sunt obligați să studieze constant la vioară/violă, pentru a se menține într-o formă bună, în timp ce alții, își pot permite luxul de a nu studia perioade îndelungate de timp. Spre exemplu, celebrul violonist și

compozitor Pablo Sarasate, spunea că el nu studiază deloc pe tot parcursul verii. La polul opus se află Joseph Joachim, care studia și în pauzele dintre concerte. Prin aceste exemple, am subliniat faptul că toți acești mari virtuoși sunt excepționali, fiecare având particularitățile sale, dar acest lucru nu trebuie să ne facă să-i imităm în totalitate, din contră, trebuie să privim reflexia geniului care se reversă din aceasta și să o adoptăm nevoilor noastre.

În concluzie, în timpul studiului la vioară/violă, acest lucru se aplică atât elevilor începători cât și elevilor avansați, pauzele nu trebuie trecute cu vederea. Marele violonist și pedagog Leopold Auer spunea că un studiu eficient trebuie să conțină 30-40 minute de studiu efectiv, cu o pauză de 10 minute, după care se poate relua studiul. Trebuie subliniat faptul că, dacă această metodă de lucru este folosită, un elev avansat va avea nevoie de 4-5 ore de studiu individual în fiecare zi.

PLAN DE INTERVENȚIE PERSONALIZAT

1. INFORMAȚII GENERALE

Numele și prenumele elevului: T. T.

Clasa: a V-a

Specialitatea : Violă

Profesor: **SABO SORINA**

Colegiul de Arte Baia Mare

Observații:

- probleme de concentrare
- probleme ritmice
- dificultăți în formularea răspunsurilor
- dificultăți în stabilirea conexiunilor între înălțimea notelor și duratele acestora
- motricitate scăzută

3. SCOPURILE PROGRAMULUI:

Prin acest program, am urmărit:

- dezvoltarea ritmică
- dezvoltarea abilităților de citire a notelor muzicale
- dezvoltarea memoriei
- dezvoltarea capacității de corelare a mâinilor
- antrenarea elevei în audii, recitaluri
- dezvoltarea atitudinilor pozitive față de studiul instrumentului, al muzicii

OBIECTIVE	Metode și mijloace de realizare	Perioada de intervenție	Criterii minimale de apreciere a progreselor	Metode și instrumente de evaluare
-să parcurgă cursiv notele dintr-un studiu scurt(fără să cânte la violă), pe fragmente, apoi în întregime, fără greșeli sau opriri	<ul style="list-style-type: none"> -Conversația -Explicația -Repetiția -Exercițiul -Demonstrația -Jocul didactic -Observația -Partituri -Caietul elevulu 	6.10.2022-28.02.2023	-citește cursiv notele -face conexiuni între notele de pe portativ	<ul style="list-style-type: none"> -Aprecieri stimulative -Îndrumarea dirijată -Valorizarea pozitivă permanentă -Observarea sistematică a concentrării asupra sarcinilor trasate -Evaluarea orală
-să citească ritmic, cu denumirea notelor și să tacteze ritmul unui exercițiu de 8,16 măsuri, pe fragmente, apoi în întregime			-citește cursiv ritmic -reușește să elimine greșelile	
-să cânte la violă un exercițiu tehnic(coloane Avachian), în valori de doimi, pătrimi și optimi, pentru corelarea articulației degetelor mâinii stângi cu diferite formule pentru arcuș.			-corelează articulația degetelor mâinii stângi cu trăsătura de arcuș în diferite formule rimice	
-să cânte un fragment de 4 măsuri dintr-o piesă ușoară, din punct de vedere ritmic și melodic,din note apoi din memorie.			-reușește să reproducă din memorie măsurile propuse,fără greșeli ritmice sau de intonație	
Evaluare sumativă		01.03-07.03.2023	- Îndeplinește cerințele minime din P.I.P.	-evaluare practică

SPORT SI SANATATE

Vedem ca tot mai multi oameni, isi rezerva loc, in programul zilnic, pentru a efectua miscare fizica, unii gimnastica aerobica, fitness, unii jogging, unii practica un sport (tenis de camp, fotbal, badminton, baschet), altii pur si simplu plimbare sau drumetie.

Miscarea fizica sau sportul ne da mai multa energie, suntem mai rezistentii la imbolnaviri si suntem permanent intr-o buna forma fizica si mai increzatori in fortele proprii. Tot mai multi oameni au realizat ca pot preveni instalarea unui numar mare de afectiuni induse sau favorizate de inactivitate si incep sa fie cat mai activi. Inca din antichitate se cunosc binefacerile practicarii exercitiilor fizice, dictonul "***Mens sana in corpore sano***" (Minte sanatoasa in corp sanatos) este folosit ca un principiu sau ca un ideal pentru omenire.

Generatiile trecute nu s-au confruntat cu probleme de sanatate, in numar asa de mare ca astazi, nu au avut o viata sedentara pentru ca erau obligati sa faca foarte multa miscare, pentru a si asigura cele necesare vietii. Prin munca se mentineau puternici si vigurosi. Vanatoarea si pescuitul fiind principalele activitati in trecut, ***alergarea*** dupa vanat, ***prinderea***, ***aruncarea*** uneltelor folosite la vanatoare, sunt principalele mijloace folosite si astazi in Educatia Fizica. Dar tot gandirea omeneasca a inventat masina, aparatura performanta care au usurat munca fizica si viata, dar au creat si numeroase probleme: in loc sa mergem conducem sau folosim autovehicolul, in loc sa urcam scarile folosim liftul, in loc sa ne plimbam navigam pe internet.

Fara exercitii fizice zilnice, corpul devine un depozit de tensiuni neeliberate, fara miscare am putea deveni pe zi ce trece tot mai slabi si incordati, supusi unor deficiente fizice sau obezi.

Efectuand exercitii fizice sistematic si regulat, invatam sa ne bucuram de miscare. Fiecare om are ritmul lui, care reda starea de confort si de placere, suntem diferiti in ceea ce priveste rezistenta fizica, forta, flexibilitatea si temperamental, dar trebuie sa ne dezvoltam propriul ritm si dozare, astfel incat sa ne creem o reteta a sanatatii fara costuri mari.

Prof. Sacaleanu Carmen

FORMELE PRACTICĂRII GIMNASTICII AEROBICE

Având în vedere numărul tot mai mare de participanți care actualmente fac gimnastică aerobică, este esențial ca fiecare să aibă informațiile cele mai corecte. Exercițiile sunt simple, dar dacă sunt efectuate incorect, pot să facă mai mult rău decât bine. Acesta este motivul pentru care este esențial să înțelegem și să cunoaștem formele de practicare ale gimnasticii aerobice. Acestea sunt:

- După modalitatea de lucru:
 1. Antrenament continuu (NON STOP TRAINING): este reprezentat de aerobicul care folosește exerciții cu un nivel scăzut și moderat al gradului de solicitare al organismului, lucrându-se fără pauză pe perioade variate de timp, în funcție de nivelul condiției fizice aerobe a subiecților.
 2. Antrenament cu intervale (INTERVAL TRAINING): respectă principiul de lucru cu aceeași dimensiune după cum urmează: exerciții aerobice cu intensitate ridicată sau maximală (3 - 4 minute) + pauză activă cu exerciții de tonifiere musculară sau stretching (1 - 2 minute).
 3. Antrenament cu intensități alternative (HI-LO AEROBICS): constă într-un program care combină exercițiile cu intensități diferite (3 - 4 exerciții cu impact redus +1 exercițiu cu impact ridicat).
- După gradul de solicitare (de impact asupra) a organismului
 1. Gimnastica aerobică cu impact scăzut (LOW IMPACT AEROBICS) - exerciții de marș, mișcări simple a brațelor și picioarelor.
 2. Gimnastica aerobică cu impact moderat (MODERATE IMPACT AEROBICS) - exerciții de joc de gleznă, ridicări pe vârfuri, ușoare salturi pe verticală însoțite de acțiuni ale trunchiului și membrelor cu o intensitate variabilă de la scăzut la ridicat.
 3. Gimnastica aerobică cu impact ridicat (HIGH IMPACT AEROBICS) – exerciții de marș cu pășire pe prag, cu alunecare, de alergare însoțite de mișcări ample și energice ale membrelor.
 4. Gimnastica aerobică cu impact maximal (MAXIMUM IMPACT AEROBICS) – exerciții de marș și exerciții executate cu îngreuieri, exerciții de sărituri.

- După utilizarea unor obiecte, aparate și dispozitive speciale:
 1. Aerobic la scaun (CHAIR AEROBICS) : se lucrează din poziții principale și derivate. Principalele exerciții utilizate sunt cele de prelucrare analitică a organismului (WARM – UP), de revenire după efort (COOL – DOWN), de tonifiere musculară (MUSCLE CONDITIONING) , de stretching.
 2. Aerobic cu pășire pe prag (STEP AEROBIC): constă în exerciții de pașire (MARCH), de sărituri (LONGE HOP , SPLIT,etc.) pe, și de pe prag.
 3. Aerobic cu îngreuieri (POWER WORK- OUT): exerciții de ameliorare a rezistenței musculare locale, folosind îngreuieri și executate sub forma unor programe de gimnastică aerobică.
 4. Aerobic cu alunecare (SLIDE AEROBICS) constă într-un set de exerciții efectuate sub forma unei deplasări cu alunecare în plan sagital, frontal sau oblic, care necesită o suprafață alinecoasă (un aparat de construcție specială) sau o încălțăminte adecvată.
- După starea de sănătate și disponibilitățile motrice ale subiectului:
 1. Exerciții aerobice de tip izometric (IZOMETRICS).
 2. Exerciții aerobice cu amplitudine redusă a traiectoriei mișcării (CALLANETICS).
 3. Exerciții aerobice efectuate în submersie parțială, cu sprijin pe fundul bazinului sau cu plutire (AQUAROBICS).
 4. Kinetoterapie folosind programe de gimnastică aerobică(AEROBIC TERAPEUTIC).
- După modelele operaționale utilizate:
 1. Caracteristicile aerobicii.
 2. Împrumutate din alte discipline motrice și adaptate specificului aerob, dansuri latino- americane (LATINO AEROBICS), dansuri tradiționale ale diverselor popoare (COUNTRY AEROBICS, ETNO AEROBICS,etc.).
 3. Arte marțiale (KUNG-FU AEROBICS), box (TAE-BO).
 4. Atletism (ATLETICS AEROBICS).
 5. Jocuri sportive.

Prof.Săcăleanu Carmen

Școala Gimnazială „Anastasiu Panu ” Huși

CAMILLE SAINT-SAËNS – SIMFONIA A III-A, OP. 78, în DO MINOR, „CU ORGĂ”, partea I

Prof. dr. Monica Sacaliș
Liceul de Arte „Aurel Popp”, Satu Mare

Simfonia a III-a, op. 78 de Camille Saint - Saëns a avut premiera în 1886 la Londra, unde compozitorul a dirijat Orchestra Societății Filarmonice Royal. Lucrarea este structurată în două mișcări, deși include trăsăturile uneia clasice, în patru părți:

I. *Adagio – Allegro moderato – Poco adagio – do min – Reb maj*

II. *Allegro moderato – Presto – Maestoso – Allegro – do min – Do maj*

Simfonia a fost dedicată memoriei lui Franz Liszt. Compozitorul reconfigurează structura orchestrei prin introducerea a două instrumente cu claviatură: orga și pianul. Alături de acestea, orchestrația lucrării cuprinde: trei flaute, flaut *piccolo*, două oboaie, un corn englez, două clarinete, două clarinete bas, două fagoturi, un contrafagot, patru corni, trei trompete, trei tromboane, o tubă, trei timpane, trianțlu, talgere, *Grosse Caisse* (toba mare) și corzi.

Prima mișcare începe cu o introducere în *Adagio*, urmată de un segment interpretat doar de corzi, acestea expunând tema principală a formei de sonată din mișcarea *Allegro moderato*. Secțiunea este pregnantă din punct de vedere ritmic și este considerată de unii teoreticieni ca fiind inspirată din cântecul „Dies Irae”¹, datorită corespondenței primelor patru note.

Cor Ang. All. moderato 72 = ♩
Bass
Timb.
Velocet C.B.
pizz.
p poco marcato

¹ Imn latin atribuit lui Thomas of Celano, cunoscut prin utilizarea acestuia în *Missa funerară* romano-catolică. Subiectul acestuia este Ziua judecății de apoi. Melodia a fost o sursă de inspirație pentru mulți compozitori, dintre care Berlioz în *Simfonia fantastică*, ori Liszt în *Totentanz*.

Subiectul al II-lea al formei de sonată este un grup tematic alcătuit din trei teme. Prima dintre acestea este expusă de cornul englez alături de fagot.

Cea de-a doua tema este expusă la unison, prin reuniune a instrumentelor din două grupuri diferite: flaut *piccolo*, vioara I, vioara a II-a și viole. În acest timp, corzile grave realizează arpegii ascendente și descendente, alăturile alături de lemnele grave (contrafagot, clarinet bas) și cornul englez susțin armonia prin acorduri prelungite iar lemnele realizează motive ritmice variate provenite din tema principală.

Tema a III-a este interpretată de flautul *piccolo* la unison cu cornul englez. În acompaniament se disting conducerea în octave la flautul II și clarinetul I, apoi melodia cromatică descendentă din note lungi la unison a clarinetului bas și contrafagotului, alături de motivul ritmic al temei principale realizat tot în unison la vioara a II-a și viole. Nuanța acestui segment începe în *piano*, crescând ușor spre *forte* și apoi un *decrescendo* spre nuanța inițială.

Mișcarea *Poco adagio* este surprinzătoare prin pedala introdusă de orgă pe dominantă noii tonalități, Re bemol major. În acompaniamentul acestui instrument mistic, corzile interpretează o temă deosebită la unison, în *pianissimo*.

În urma unui arpegiu coborât la corzile grave, apare o orchestrare diferită a melodiei ce s-a evidențiat în momentul precedent. Aici, melodia conducătoare este atribuită prin reuniune la unison a instrumentelor din grupuri diferite: clarinet, corni, tromboane. Ansamblul de coarde în *divisi* creează fondul sonor prin acorduri prelungite.

Contrabasurile își fac intrarea în *pizzicato*, având indicația „molta tranquilla”. Realizează apoi un dialog cu instrumentele de suflat din lemn, după care orga are o intervenție emoționantă. Înaintea de finalul primei mișcări se remarcă o frază cromatică descendentă interpretată în octave de flaute și cornul englez pe fondul unui acord prelung la orgă.

Finalul este pregătit de acordurile instrumentelor de suflat din alamă (tromboane, tubă), cu o pedala susținută de instrumentele de suflat din lemn (clarinet, clarinet bas și contrafagot), în timp ce corzile punctează arpegiul gamei asociate la unison. Intră apoi orga cu acorduri prelungi, relevându-se secțiunea divergentă. Se remarcă conducerea în octave la viorile și violoncelele I pe arpegiul gamei. Pe parcursul acestuia apare indicația *diminuendo* stingându-se totul pe acordul final cu indicația „morendo” susținut de grupul corzilor și de orgă. Un element de efect este intervenția contrabasului în *pizzicato*, în timp ce corzile rămase susțin prelung notele acordului.

Ca și instrument orchestral, orga este utilizată pentru abilitatea acesteia de a susține note pe o perioadă foarte lungă și de asemenea pentru multele combinații și culori orchestrale de contrast pe care aceasta le poate crea. Pianul se remarcă în cadrul orchestrei în diversele combinații instrumentale, dar și pentru contrast.

Bibliografie

Adler, Samuel, *The Study of Orchestration*, Editura W.W. Norton&Company, New York, Londra, 2002

Berger, Wilhelm Georg, *Muzica simfonică romantică (1830-1890)*, Volumul II, Editura Muzicală, București, 1967

Ștefănescu, Ioana, *O istorie a muzicii universale*, Volumul III, Editura Fundației Culturale Române, București, 1998

Educația la granița dintre clasic și digital

Educația la granița dintre clasic și digital

Educația este un domeniu care a suferit transformări majore de-a lungul timpului, adaptându-se constant la evoluțiile sociale și tehnologice. În prezent, ne aflăm într-un punct de cotitură, unde metodele tradiționale de învățare se îmbină cu noile tehnologii digitale, oferind oportunități și provocări fără precedent.

Educația clasică: Fundamentul tradiției

Educația clasică, bazată pe metode tradiționale de predare, și-a construit un fundament solid de-a lungul secolelor. Aceasta se concentrează pe predarea în sălile de clasă, interacțiunea directă dintre profesori și elevi, și utilizarea manualelor și materialelor tipărite. În această abordare, profesorul joacă rolul central, fiind principalul furnizor de informații și ghid al procesului de învățare.

Beneficiile educației clasice sunt numeroase. Interacțiunea față în față facilitează o comunicare mai eficientă și mai personalizată, permițând profesorilor să răspundă imediat nevoilor individuale ale elevilor. De asemenea, mediul de clasă favorizează dezvoltarea abilităților sociale, prin colaborarea și schimbul de idei între elevi.

Cu toate acestea, educația clasică nu este lipsită de limitări. Accesul la resurse poate fi inegal, iar metodele de predare tradiționale pot deveni învechite în fața progresului tehnologic rapid. De asemenea, adaptabilitatea la nevoile fiecărui elev poate fi redusă în clasele aglomerate.

Educația digitală: Revoluția tehnologică

Educația digitală a devenit din ce în ce mai relevantă în ultimii ani, accelerată și de pandemia de COVID-19. Aceasta implică utilizarea tehnologiilor moderne, cum ar fi calculatoarele, tabletele, internetul și diverse aplicații educaționale, pentru a facilita procesul de învățare. Tehnologia permite accesul la o cantitate vastă de informații și resurse educaționale, democratizând astfel educația și oferind oportunități egale tuturor.

Printre avantajele educației digitale se numără flexibilitatea, posibilitatea de a personaliza învățarea în funcție de nevoile fiecărui elev și accesul la resurse interactive și multimedia care pot face învățarea mai atractivă și mai eficientă. Platformele online permit elevilor să învețe în propriul ritm și să aibă acces la resurse educaționale din orice colț al lumii.

Totuși, educația digitală nu este lipsită de provocări. Una dintre principalele preocupări este accesul inegal la tehnologie, care poate accentua disparitățile existente. De asemenea, utilizarea excesivă a dispozitivelor electronice poate duce la probleme de sănătate, cum ar fi oboseala oculară sau sedentarismul. Nu în ultimul rând, dependența de tehnologie poate limita interacțiunile sociale directe și dezvoltarea abilităților emoționale și sociale ale elevilor.

Sinergia dintre clasic și digital

În ciuda diferențelor evidente, educația clasică și cea digitală nu trebuie să fie privite ca două entități opuse, ci mai degrabă ca două componente complementare ale unui sistem educațional modern. Integrarea tehnologiei în metodele tradiționale de predare poate duce la o educație mai holistică și mai adaptată nevoilor secolului XXI.

Un model hibrid, care combină avantajele ambelor abordări, poate oferi cele mai bune rezultate. De exemplu, tehnologia poate fi utilizată pentru a suplimenta lecțiile tradiționale prin materiale interactive, simulări și laboratoare virtuale. În același timp, menținerea unor elemente ale educației clasice, cum ar fi discuțiile față în față și activitățile de grup, poate asigura dezvoltarea abilităților sociale și emoționale ale elevilor.

Un alt aspect important este formarea continuă a profesorilor pentru a se adapta noilor tehnologii și pentru a integra eficient resursele digitale în procesul de predare. Acest lucru necesită investiții în programe de formare și dezvoltare profesională, dar și o schimbare de mentalitate, acceptând tehnologia ca pe un partener în educație, nu ca pe un rival.

Concluzie

Educația la granița dintre clasic și digital reprezintă un peisaj complex și în continuă evoluție. Prin combinarea punctelor forte ale ambelor abordări, putem crea un sistem educațional care să răspundă mai bine nevoilor elevilor și provocărilor viitorului. Este esențial să găsim echilibrul potrivit și să fim deschiși la inovație, asigurând în același timp accesul egal la educație de calitate pentru toți.

Astfel, vom putea construi o generație de tineri bine pregătiți, capabili să navigheze cu succes în lumea în schimbare rapidă în care trăim.

Bibliografie:

1. Anderson, J. & Rainie, L. (2020). "The Future of the Classroom: How Technology is Transforming Education." Pew Research Center.
2. OECD (2015). "Students, Computers and Learning: Making the Connection." PISA.

*Autori:****Văduva Cătălin****Prof. Educație socială**Școala Gimnazială „Take Ionescu”**Râmnicu Vâlcea, județul Vâlcea****Sacerdoțeanu Marina****Prof. Limba engleză**Școala Gimnazială „Take Ionescu”**Râmnicu Vâlcea, județul Vâlcea*

Partidul German din România interbelică

**Prof. înv. primar Sandor Liliana
Liceul Teoretic “Nicolae Bălcescu”, Cluj-Napoca**

Transformările politice survenite la finalul Primului Război Mondial și apariția României Mari, au adus în prim plan necesitatea găsirii unui model de guvernare care să satisfacă nevoile grupurilor etnice minoritare. Tânărul stat român trebuia să încerce să câștige loialitatea cetățenilor săi, mare parte dintre aceștia fiind până nu demult atașați, cel puțin la nivel administrativ, de vechea organizare din timpul Imperiului Austro-Ungar.

Politic, cei mai mulți dintre germani au aprobat actul de autodeterminare a teritoriilor care s-au unit cu România. Populația germană din noul stat român creat la 1918 număra în jur de 750.000 de membri, reprezentând 4,1% din populație. Pe provincii aceștia erau repartizați după cum urmează - în Transilvania 237.416, în Banat 275.369, în Satu Mare 31.067, în Basarabia 81.089, în Bucovina 75.533, în vechiul regat 32.366 și în Dobrogea 12.581 de persoane. Cadrul democratic al noului stat a permis germanilor să-și conserve interesele economice și să-și dezvolte limba și tradițiile culturale și religioase. Minoritatea germană din România a avut la dispoziție în România interbelică un important număr de publicații, circa 70 de ziare și reviste în limba germană, în 1922, numărul acestora crescând la 176 în 1934.

Având tradiție ca minoritate națională, comunitatea germană din Regatul României a dorit să-și exprime mai bine interesele prin organizarea din punct de vedere politic. Așadar, la 8 iunie 1919 la Sibiu, s-a decis formarea unei organizații unice a germanilor, iar pe 6 septembrie 1919, la Timișoara, reprezentanții tuturor germanilor din România au elaborat o platformă electorală comună, în vederea alegerilor. Această participare se baza pe respectarea principiilor hotărârilor de la Alba Iulia, a dreptului de a se organiza cultural, politic, național și economic, dreptul de a înființa și a conduce școli și instituții proprii, dreptul la administrare proprie în toate domeniile de activitate, dreptul de a-și folosi limba maternă în toate instituțiile, dreptul la vot liber, egal, secret, introducerea listelor electorale în funcție de numărul lor, circumscripții electorale în funcție de numărul populației germane, dreptul populației germane de a alege reprezentanții populației germane în Camera Deputaților și în Senat.

Procesul de înființare a Partidului German din România a început în 1919. Treptat, și-a extins organizațiile în Transilvania, Banat, Bucovina și Basarabia, Unul dintre elementele specifice culturii organizaționale germanilor din Regatul Român a fost organizarea lor în “Volkstraturi” / “Consilii naționale”. Astfel, există un “Volkstrath” pentru Transilvania, un “Volkstrath” pentru Banat, un “Volkstrath” pentru Sălaj și Satu Mare, un “Volkstrath” pentru Bucovina, un “Volkstrath” pentru Basarabia, altul pentru Vechiul Regat – Dobrogea. Organele sale de conducere erau alese de adunări generale sau de congrese. Partidul a fost expresia politică a Uniunii Germanilor din România, care supraveghea o gamă largă de activități (politice, culturale, religioase, economice). Uniunea Germanilor din România a luat ființă în septembrie 1921, cuprindea toate comunitățile din țară și constituia autoritatea centrală a germanilor din România. Rudolf Brandsch era președintele Consiliului Uniunii Germanilor din România și a deținut această funcție până în 1931. Uniunea Germanilor coordona nu numai activitatea celor 7 consilii regionale, dar și pe cea a Partidului Parlamentar German. În primii ani (1919-1922), funcția de președinte al partidului a deținut-o Rudolf Brandsch, dar după alegerile din 1922 a fost preluată de Hans Otto Roth. În ianuarie 1929, după noile alegeri organizate de Partidul Național Țărănesc, condus de Iuliu Maniu, fracțiunea parlamentară a germanilor și-a luat denumirea de Partidul German, președinte fiind reales Hans Otto Roth, care-l va conduce până în 1933. Acesta, împreună cu Rudolf Brandsch și cu alți politicieni aparținând generației formate înainte de război, a reușit să mențină în deceniul al treilea al secolului XX o relativă unitate a germanilor din România.

Programul adoptat în 1919 și care, în esență, a rămas același pentru întreg perioada interbelică, a solicitat aplicarea rezoluției adoptate la Alba Iulia la Adunarea Națională de la 1 decembrie 1918 privind minoritățile, respectarea drepturilor și libertăților garantate de legislația română și promovarea anumitor interese specifice (drepturi culturale; educație în limba maternă; dreptul de a înființa școli și alte instituții menținute prin contribuții speciale plătite de populația germană; dreptul de a se asocia în scopuri religioase, culturale, economice și alte scopuri). O motivație de bază a fost asigurarea recunoașterii Uniunii Germane din România de către guvernele succesive ca entitate distinctă din România, cu dreptul de a vorbi în numele tuturor etnicilor germani. Partidul German din România a luptat, de asemenea, pentru o reprezentare din ce în ce mai mare a minorității germane în Parlament.

Începând cu 1919 și până în 1937, minoritatea germană a fost reprezentată în Parlamentul de la București de către diverși reprezentanți aleși prin intermediul votului universal introdus în România începând cu 1918. În 1919 sașii au avut grijă să-și plaseze liste cu candidați în circumscripțiile electorale unde au și obținut majoritatea absolută. Codlea, Bistrița, Sibiu, Cisnădie, Sighișoara, Mediaș pentru Senat.

Din punct de vedere politic, Partidul German din România a adoptat o strategie de colaborare cu guvernele române, indiferent de orientarea lor politică, calculând că acestea ar putea îndeplini mai ușor cererile lor specifice în acest mod.. Ziarul oficial era *Siebenbürgisches Deutsches Tageblatt*, publicat din 1919 până în 1944. La alegerile organizate în noiembrie 1919, germanii din România au participat în baza platformei adoptate la Timișoara, obținând rezultate foarte bune și au reușit să trimită în Parlamentul României un număr de 25 de mandate. În Camera Deputaților, din partea sașilor, au fost aleși Michal Ambrosi, Wilhem Binder, Rudolf Bransch, Fritz Connert, Arthur Connert, Julius Orendi, Arthur Polony și Hans Otto Roth, iar în senat au intrat Lutz Korodi, Adolf Schuleruss, Johann Wolf și Friedrich Teutsch, episcop și senator de drept. La alegerile din mai 1920 sașii erau de părere că ar fi trebuit susținut Partidul Național Român care a adoptat "Hotărârile" de la Alba Iulia și menținerea Consiliului Dirigent . La sugestia lui Rudolf Bransch, unul dintre cei mai vocali reprezentanți ai sașilor, s-a decis participarea acestora pe liste proprii, acesta îndemnându-i să participe în număr mare la vot. Decizia de a candida pe liste proprii era una foarte importantă și se dorea a fi și o confirmare a legăturilor dintre liderii sași și comunitatea pe care o reprezentau.

Acțiunea de organizare politică a germanilor din România a fost consolidată prin întâlnirea de la Cernăuți din septembrie 1921. La alegerile din martie 1922 germanii au ales să se alieze în Partidul Național Liberal, obținând opt mandate de deputat și patru de senator. Funcția de președinte al fracțiunii germane a fost ocupată de către Hans Otto Roth. Alianța cu PNL-ul era doar conjuncturală, reprezentând o decizie pragmatică, însă miza principală o reprezenta în

În martie 1926 adoptarea unei noi legi electorale a schimbat semnificativ datele jocului politic în Regatul Român, textul acesteia fiind respinsă și criticată de către Rudolf Bransch și Hans Otto Roth alături de lideri ai altor minorități naționale.

Germanii au obținut în condițiile unei organizări și a unei mobilizări impecabile, la alegerile din mai 1926, 11 mandate de deputat și de senator. La următoarele alegeri, Partidul German a preferat să încheie o alianță cu Partidul Maghiar, dezamăgit fiind de faptul că nu beneficia de drepturile asumate de către Regatul Român prin intermediul Hotărârilor de la Alba Iulia de la 1 decembrie 1918, Rezultatele obținute nu au fost dintre cele mai satisfăcătoare, ele fiind cinci mandate de deputat și două de senator.

Speranțele într-o îndeplinire reală a obligațiilor asumate la Alba Iulia în 1918 de către autoritățile române au renăscut în 1928 odată cu marea victorie electorală a Partidului Național Țărănesc, condus de către lideri originari din Transilvania. În urma alegerilor, germanii au obținut 6 mandate de deputați și unul de senator (sașii și-au adjudecat 6 locuri în Camera Deputaților și unul în Senat), iar altele au fost repartizate șvabilor și germanilor basarabeni.

În iunie 1931 Partidul German a participat singur la alegeri, fiind dezamăgit de prestația politică și guvernamentală a lui Iuliu Maniu, față de care - scria Hans Otto Roth – așteptările germanilor și nu numai, fuseseră foarte mari. În mod constant, germanii din România au scontat în aplicarea și respectarea prevederilor de la Alba Iulia din decembrie 1918. Ei au preferat să participe la alegeri în cartel electoral cu partidul care organiza alegerile, cel care, exceptând alegerile din decembrie 1937, în mod invariabil le și câștigă.

Deputații și senatorii germani au folosit tribuna parlamentului deseori, au rostit critici la adresa guvernanților pentru încălcarea unor promisiuni, pentru neaplicarea prevederilor privind minoritățile din Hotărârile de la Alba Iulia și din Tratatul minorităților din 1919, pentru măsurile de românizare, pentru politica lor economică. Ei au votat legile dezbătute în parlament care vizau organizarea și modernizarea societății, dar au respins acele acte legislative care nu conțineau prevederile menite să le apere interesele economice și identitatea lor etnică, cum a fost cazul legii pentru reforma agrară din Transilvania (1921), al legii privind învățământul particular din 1925, al legii electorale din 1926, al legii învățământului secundar din 1928.

Germanii și-au punctat de fiecare dată nemulțumirile și așteptările în fața autorităților și decidenților politici, iar liderii români și le asumau ca atare angajându-se că în cazul victoriei electorale, să le pună în aplicare. Ei s-au găsit însă, în preajma instaurării regimului de autoritate

monarhică a lui Carol al II-lea (10 feb. 1938), în aproximativ aceeași situație în raport de Rezoluția de la Alba Iulia (dec. 1918). E demn de remarcat însă disciplina electorală deosebită a germanilor în timpul alegerilor, pregătirea profesional deosebită a liderilor lor precum și tactica lor inteligentă și eficientă, promovată în mod constant în timpul campaniilor electorale.

Minoritatea germană din România a reprezentat de-a lungul timpului un factor cert de dezvoltare culturală și economică. Atât sașii din Transilvania cât și șvabii din Banat și-au lăsat amprenta istorică în multe părți ale României contribuind la afirmarea unei societăți multiculturale.

Bibliografie:

I. Lucrări

1. Hrenciuc Daniel, *Germanii în Regatul României Întregite (1918-1945)*, Editura Argonaut, Cluj-Napoca, 2019
2. Sorina Paula Bolovan, Ion Bolovan, *Germanii din România. Perspective istorice și demografice*, Centrul de Studii Transilvane, Cluj-Napoca, 2000
3. Toader Nicoară, *Istoria și tradițiile minorităților din România*, 2005

II. Studii și articole

1. Panu Mihai Adrian, *Reprezentarea politică a minorităților germane în Banatul interbelic, în Partide politice și minorități naționale din România în secolul XX*, vol. V., Vasile Ciobanu, Sorin Radu (coord.), Editura Tehno Media, Sibiu, 2010
2. Vasile Ciobanu, *Germanii din România în anii 1918-1933*, în *Un veac frământat. Germanii din România după 1918*, Ottmar Trașcă, Remus Gabriel Anghel (coord.), Editura Institutului pentru Studierea Problemelor Minorităților Naționale, Cluj-Napoca, 2018

Între clasic și digital la disciplina *Educație Plastică*

Prof. Sandu Ana Maria

Școala gimnazială *Dimitrie Cantemir*, Rădăuți

Până la apariția tehnologiei, profesorul de desen era acel profesor care îndruma elevii în realizarea lucrărilor practice fie prin acțiuni proprii realizate pe tabla din clasă, cu creta, fie prin utilizarea unor albume de artă, fie prin folosirea unor documente fotocopyate din albume de artă. Munca de profesor de Educație plastică nu implică doar realizarea de desene la oră ci implică mult mai multe cunoștințe de predat și atitudini de asimilat (Ciprian, 2021). În practica pedagogică de până acum am întâlnit nenumărate momente în care elevii îmi spuneau că nu știu ce să picteze atunci când tema de lucru era ”din imaginație”. În zilele noastre însă, activitatea la clasă a fost mult ușurată datorită tehnologiilor digitale (Cărăușu, 2022). Majoritatea școlilor au săli dotate cel puțin cu un videoproiector la care profesorul poate să-și conecteze laptopul. Folosind această tehnologie, orele de Educație plastică au devenit mult mai productive și mult mai interesante pentru copii. Astfel, deși demonstrația de la tablă realizată de către profesor încă se folosește la unele lecții pentru demonstrarea unor deprinderi practice, folosirea calculatorului/laptopului împreună cu videoproiectorul facilitează stimularea creativității prin vizualizarea unor imagini, a unor videoclipuri, sau a unor aplicații folosite în lecțiile de predare-învățare –evaluare..

Profesorul poate folosi imagini de pe aplicații specifice cum este pinterest.ro de unde selectează imagini necesare predării tematicii propuse. În timpul orei, profesorul proiectează imaginile, prezintă și poartă discuții, pe baza acestora, după care elevii creează propria operă de artă având ca sursă de inspirație acele imagini prezentate.

O alta modalitate de folosire a noilor tehnologii sunt manualele digitale care au în componența lor diverse demonstrații video de realizare a unor lucrări plastice creative. Profesorul prezintă acele videoclipuri scurte și îndeamnă elevii la obținerea propriilor creații plastice. Unul din marile beneficii ale manualelor digitale este faptul ca elevii nu mai au nevoie să poarte cu ei în ghiozdan manualul, ci poate fi vizualizat și de pe un calculator/laptop cu conexiune la internet și la un videoproiector. Dotările cu tablă inteligentă ajută suplimentar prin realizarea de lecții mai atrăgătoare și interactive. Elevii sunt foarte deschiși și încântați de folosirea acestora, transmiterea de noi cunoștințe sau deprinderi fiind mult mai ușor de realizat. Avantajul noilor tehnologii îl reprezintă și folosirea acestor table atât în sălile de clasă cât și în mediul online când folosirea acestuia se impune.

Folosirea aplicațiilor asemănătoare google classroom ajută profesorul să își sistematizeze mult mai bine lecțiile de la clasă și să țină un ritm constant în predarea la ore, să comunice prin mediul online cu elevii, să le ofere modele de inspirație pentru munca individuală sau pentru terminarea temelor începute la clasă și să ofere feedback constructiv lucrărilor realizate (Florin, 2017). Dezavantajul unei astfel de aplicații este acela că profesorul depinde de școala unde predă dacă aceasta mai generează e-mailuri pentru elevi și dacă elevii au posibilitatea să se conecteze la conturile lor de email. De aceea, în medii defavorizate, unde tehnologia nu a pătruns atât de mult, elevii nu au posibilitatea de a lucra pe un laptop/tabletă fie din cauză că nu au tehnologia necesară, fie depind de tehnologia părinților: telefonul sau tableta/laptopul acestora (Taclit, 2020).

Evaluarea în era digitală se realizează mult mai simplu când vorbim de cunoștințele teoretice ale disciplinei. Se vor folosi diferite site-uri online cum sunt livresq, kahoot, sau wardwall ce pot fi folosite cu tabla interactivă ceea ce face ca lecția să fie mai distractivă și mai ușor de asimilat.

Folosirea noilor tehnologii a adus nenumărate beneficii profesorului de educație plastică datorită posibilității de a stimula și dezvolta creativitatea elevilor, de a face predarea teoriei sau a elementelor de istoria artei la orele de Educație plastică mai atractive, de a folosi imagini reprezentative și de a stimula vizual inteligența elevilor. Prin metodele abordate la clasă și prin tehnologiile digitale folosite munca profesorului a fost mult ușurată. Totuși, predarea clasică a materiei nu poate fi ignorată sau lăsată la o parte. Elevii sunt deosebit de încântați când profesorul le oferă o demonstrație de lucru, atunci când pune mâna pe pensulă și realizează o lucrare împreună cu ei. De aceea, îmbinarea dintre folosirea tehnologiilor digitale și utilizarea metodelor clasice este de bun augur în predarea disciplinei Educație plastică.

Bibliografie

- Cărăușu, M. I. (2022). *Nuanțe digitale în pictură*. Preluat de pe Educația plastică - metodologie și analiză : file:///C:/Users/user/Downloads/5178-Article%20Text-8750-1-10-20220405.pdf
- Ciprian, C. (2021, octombrie 25). *O meserie în care ai nevoie de răbdare. Ce face profesorul de educație plastică*. Preluat de pe Stiri pentru copii: <https://stiripentru copii.com/2021/10/25/o-meserie-in-care-ai-nevoie-de-rabdare-profesorul-de-educatie-plastica/>
- Florin, P. (2017, martie 15). *20 de motive pentru care să folosești aplicația Google Classroom*. Preluat de pe eduapps.ro: <https://www.eduapps.ro/blog/20-de-motive-pentru-care-sa-folosesti-aplicatia-google-classroom/>

Taclit, D.-N. (2020, 05 24). *Avantajele și dezavantajele educației online*. Preluat de pe EDICT-revista educației ISSN: 1582-909X: <https://edict.ro/avantajele-si-dezavantajele-educatiei-online/>

METODE INOVATIVE DE EVALUARE

Introducere

În contextul educațional actual, metodele tradiționale de evaluare, cum ar fi testele scrise și examenele, nu mai sunt suficiente pentru a reflecta în mod fidel competențele și abilitățile elevilor. Inovațiile tehnologice și pedagogice au dus la dezvoltarea unor metode noi și creative de evaluare, care oferă o imagine mai cuprinzătoare și autentică a progresului și performanțelor elevilor. Acest referat își propune să exploreze câteva dintre aceste metode inovative de evaluare și să evidențieze beneficiile acestora în procesul educațional.

Evaluarea formative

Evaluarea formativă este o metodă continuă de evaluare, care are ca scop îmbunătățirea procesului de învățare prin feedback constant și constructiv. Aceasta include activități precum:

- **Întrebările orale și discuțiile de grup:** Profesorii pot evalua în timp real înțelegerea elevilor și pot adapta predarea în funcție de răspunsurile și interacțiunile acestora.
- **Jurnale de învățare:** Elevii își notează gândurile, întrebările și reflecțiile pe parcursul învățării, ceea ce permite profesorilor să monitorizeze progresul individual și să ofere feedback personalizat.
- **Teste scurte și quiz-uri:** Acestea pot fi folosite pentru a verifica înțelegerea conceptelor cheie într-un mod neoficial și fără stresul asociat evaluărilor sumative.

Evaluarea prin proiecte

Evaluarea prin proiecte implică sarcini complexe și autentice, care necesită aplicarea cunoștințelor și abilităților într-un context practic. Exemple de astfel de metode includ:

- **Proiecte de grup:** Elevii colaborează pentru a rezolva probleme reale sau pentru a crea produse finale, cum ar fi prezentări, rapoarte sau modele. Aceasta dezvoltă abilități de lucru în echipă și de rezolvare a problemelor.
- **Portofolii:** Elevii colectează lucrări și artefacte care demonstrează progresul și realizările lor într-o anumită perioadă. Portofoliile permit o evaluare holistică și reflectivă a învățării.

Evaluarea digitală

Tehnologia a deschis noi posibilități pentru evaluare, oferind instrumente și platforme care facilitează un feedback rapid și precis. Metodele de evaluare digitală includ:

- **Teste online adaptive:** Aceste teste ajustează dificultatea întrebărilor în funcție de răspunsurile anterioare ale elevilor, oferind o evaluare personalizată și exactă a competențelor lor.
- **Platforme de învățare online:** Utilizarea platformelor precum Google Classroom sau Moodle permite profesorilor să creeze și să gestioneze evaluări, să colecteze și să analizeze date despre performanțele elevilor și să ofere feedback imediat.
- **Gamificarea:** Introducerea elementelor de joc în evaluare, cum ar fi badge-uri, puncte și niveluri, poate motiva elevii și poate transforma evaluarea într-o experiență plăcută și angajantă.

Evaluarea prin autoevaluare și evaluare între colegi

Aceste metode implică elevii în procesul de evaluare, dezvoltându-le capacitatea de a reflecta critic asupra propriilor lucrări și asupra lucrărilor colegilor lor. Exemple includ:

- **Autoevaluarea:** Elevii își analizează propriile performanțe folosind criteriile stabilite de profesor, ceea ce le dezvoltă abilitățile de auto-reflecție și auto-reglare.
- **Evaluarea între colegi:** Elevii își evaluează reciproc lucrările, oferind feedback constructiv. Aceasta încurajează colaborarea și dezvoltarea gândirii critice.

Concluzie

Metodele inovative de evaluare oferă numeroase avantaje în comparație cu metodele tradiționale, inclusiv o mai bună reflectare a competențelor reale ale elevilor, feedback continuu și personalizat, și o creștere a motivației și angajamentului în învățare. Adoptarea acestor metode în școli și universități poate contribui semnificativ la îmbunătățirea calității educației și la pregătirea elevilor pentru provocările viitorului.

Bibliografie

1. Black, P. & Wiliam, D. (1998). **Assessment and Classroom Learning**. Assessment in Education: Principles, Policy & Practice, 5(1), 7-74.
2. Nicol, D. J., & Macfarlane-Dick, D. (2006). **Formative assessment and self-regulated learning: A model and seven principles of good feedback practice**. Studies in Higher Education, 31(2), 199-218.
3. Reeves, T. C. (2000). **Alternative assessment approaches for online learning environments in higher education**. Journal of Educational Computing Research, 23(1), 101-111.
4. Wiggins, G. P. (1998). **Educative Assessment: Designing Assessments to Inform and Improve Student Performance**. Jossey-Bass.
5. Shepard, L. A. (2000). **The Role of Assessment in a Learning Culture**. Educational Researcher, 29(7), 4-14.
6. Boud, D., & Falchikov, N. (2006). **Aligning assessment with long-term learning**. Assessment & Evaluation in Higher Education, 31(4), 399-413.
7. European Commission. (2018). **Innovative Assessment Methods**. Disponibil la: https://ec.europa.eu/education/education-in-the-eu/digital-education-action-plan_en

METODE INOVATIVE DE EVALUARE

Prof. Sandu Daniela
Școala Gimnazială Nr.1 Draxeni

Introducere

În contextul educațional actual, metodele tradiționale de evaluare, cum ar fi testele scrise și examenele, nu mai sunt suficiente pentru a reflecta în mod fidel competențele și abilitățile elevilor. Inovațiile tehnologice și pedagogice au dus la dezvoltarea unor metode noi și creative de evaluare, care oferă o imagine mai cuprinzătoare și autentică a progresului și performanțelor elevilor. Acest referat își propune să exploreze câteva dintre aceste metode inovative de evaluare și să evidențieze beneficiile acestora în procesul educațional.

Evaluarea formative

Evaluarea formativă este o metodă continuă de evaluare, care are ca scop îmbunătățirea procesului de învățare prin feedback constant și constructiv. Aceasta include activități precum:

- **Întrebările orale și discuțiile de grup:** Profesorii pot evalua în timp real înțelegerea elevilor și pot adapta predarea în funcție de răspunsurile și interacțiunile acestora.
- **Jurnale de învățare:** Elevii își notează gândurile, întrebările și reflecțiile pe parcursul învățării, ceea ce permite profesorilor să monitorizeze progresul individual și să ofere feedback personalizat.
- **Teste scurte și quiz-uri:** Acestea pot fi folosite pentru a verifica înțelegerea conceptelor cheie într-un mod neoficial și fără stresul asociat evaluărilor sumative.

Evaluarea prin proiecte

Evaluarea prin proiecte implică sarcini complexe și autentice, care necesită aplicarea cunoștințelor și abilităților într-un context practic. Exemple de astfel de metode includ:

- **Proiecte de grup:** Elevii colaborează pentru a rezolva probleme reale sau pentru a crea produse finale, cum ar fi prezentări, rapoarte sau modele. Aceasta dezvoltă abilități de lucru în echipă și de rezolvare a problemelor.

- **Portofolii:** Elevii colectează lucrări și artefacte care demonstrează progresul și realizările lor într-o anumită perioadă. Portofoliile permit o evaluare holistică și reflectivă a învățării.

Evaluarea digitală

Tehnologia a deschis noi posibilități pentru evaluare, oferind instrumente și platforme care facilitează un feedback rapid și precis. Metodele de evaluare digitală includ:

- **Teste online adaptive:** Aceste teste ajustează dificultatea întrebărilor în funcție de răspunsurile anterioare ale elevilor, oferind o evaluare personalizată și exactă a competențelor lor.
- **Platforme de învățare online:** Utilizarea platformelor precum Google Classroom sau Moodle permite profesorilor să creeze și să gestioneze evaluări, să colecteze și să analizeze date despre performanțele elevilor și să ofere feedback imediat.
- **Gamificarea:** Introducerea elementelor de joc în evaluare, cum ar fi badge-uri, puncte și niveluri, poate motiva elevii și poate transforma evaluarea într-o experiență plăcută și angajantă.

Evaluarea prin autoevaluare și evaluare între colegi

Aceste metode implică elevii în procesul de evaluare, dezvoltându-le capacitatea de a reflecta critic asupra propriilor lucrări și asupra lucrărilor colegilor lor. Exemple includ:

- **Autoevaluarea:** Elevii își analizează propriile performanțe folosind criteriile stabilite de profesor, ceea ce le dezvoltă abilitățile de auto-reflecție și auto-reglare.
- **Evaluarea între colegi:** Elevii își evaluează reciproc lucrările, oferind feedback constructiv. Aceasta încurajează colaborarea și dezvoltarea gândirii critice.

Concluzie

Metodele inovative de evaluare oferă numeroase avantaje în comparație cu metodele tradiționale, inclusiv o mai bună reflectare a competențelor reale ale elevilor, feedback continuu și personalizat, și o creștere a motivației și angajamentului în învățare. Adoptarea acestor metode în școli și universități poate contribui semnificativ la îmbunătățirea calității educației și la pregătirea elevilor pentru provocările viitorului.

Bibliografie

1. Black, P. & Wiliam, D. (1998). **Assessment and Classroom Learning**. Assessment in Education: Principles, Policy & Practice, 5(1), 7-74.
2. Nicol, D. J., & Macfarlane-Dick, D. (2006). **Formative assessment and self-regulated learning: A model and seven principles of good feedback practice**. Studies in Higher Education, 31(2), 199-218.
3. Reeves, T. C. (2000). **Alternative assessment approaches for online learning environments in higher education**. Journal of Educational Computing Research, 23(1), 101-111.
4. Wiggins, G. P. (1998). **Educative Assessment: Designing Assessments to Inform and Improve Student Performance**. Jossey-Bass.
5. Shepard, L. A. (2000). **The Role of Assessment in a Learning Culture**. Educational Researcher, 29(7), 4-14.
6. Boud, D., & Falchikov, N. (2006). **Aligning assessment with long-term learning**. Assessment & Evaluation in Higher Education, 31(4), 399-413.
7. European Commission. (2018). **Innovative Assessment Methods**. Disponibil la: https://ec.europa.eu/education/education-in-the-eu/digital-education-action-plan_en

EDUCAȚIA ÎN CONTEXTUL SCHIMBĂRILOR GLOBALE: ADAPTARE ȘI INOVARE

Prof. Sandu Daniela
Școala Gimnazială Nr.1 Draxeni

Introducere

Schimbările globale din ultimele decenii au avut un impact semnificativ asupra tuturor domeniilor societății, inclusiv asupra educației. Globalizarea, avansurile tehnologice rapide, schimbările climatice și crizele sanitare, cum ar fi pandemia de COVID-19, au adus provocări și oportunități noi pentru sistemele educaționale din întreaga lume. În acest context, educația trebuie să se adapteze și să inoveze pentru a pregăti elevii pentru un viitor incert și în continuă schimbare. Acest referat își propune să exploreze modul în care educația poate răspunde acestor provocări prin adaptare și inovare.

Impactul schimbărilor globale asupra educației

Globalizarea

Globalizarea a dus la o interconectare sporită a economiilor și culturilor, ceea ce necesită o educație care să pregătească elevii pentru a trăi și a munci într-o societate globală. Aceasta implică:

- **Dezvoltarea competențelor interculturale:** Elevii trebuie să învețe să comunice și să colaboreze cu persoane din diverse culturi și medii.
- **Promovarea învățării limbilor străine:** Cunoașterea mai multor limbi străine devine esențială într-o lume globalizată.
- **Integrarea studiilor globale în curriculum:** Elevii trebuie să fie informați despre problemele globale și să înțeleagă interdependențele dintre țări.

Avansurile tehnologice

Tehnologia a transformat modul în care învățăm și predăm. În educație, aceasta a dus la:

- **Învățare online și la distanță:** Pandemia de COVID-19 a accelerat adoptarea platformelor de învățare online, permițând continuarea educației chiar și în condiții de izolare.

- **Instrumente digitale de învățare:** Aplicațiile educaționale, simulările virtuale și resursele multimedia au îmbunătățit experiența de învățare.
- **Personalizarea educației:** Tehnologia permite adaptarea materialelor didactice la nevoile și ritmul de învățare ale fiecărui elev.

Schimbările climatice

Schimbările climatice reprezintă o provocare majoră pentru societatea globală, iar educația joacă un rol crucial în formarea unei generații conștiente și responsabile. Aceasta implică:

- **Educația pentru dezvoltare durabilă:** Curriculum-ul trebuie să includă aspecte legate de mediu, sustenabilitate și responsabilitate ecologică.
- **Proiecte și activități ecologice:** Elevii pot fi implicați în activități practice, cum ar fi reciclarea, grădinăritul urban și conservarea energiei, pentru a înțelege importanța protejării mediului.

Crizele sanitare

Pandemia de COVID-19 a evidențiat vulnerabilitățile sistemelor educaționale și a accelerat necesitatea de adaptare. Răspunsul educațional la crize sanitare include:

- **Continuarea educației în situații de urgență:** Dezvoltarea unor planuri de continuitate a educației pentru a face față întreruperilor.
- **Promovarea igienei și sănătății:** Integrarea în curriculum a unor module despre sănătate și igienă pentru a preveni răspândirea bolilor.

Adaptarea și inovarea în educație

Curriculum flexibil și adaptabil

Curriculum-ul trebuie să fie flexibil și adaptabil pentru a răspunde rapid la schimbările globale. Acest lucru include:

- **Actualizarea regulată a conținutului:** Asigurarea că materialele de studiu reflectă cele mai recente descoperiri și probleme globale.

- **Curriculum interdisciplinar:** Integrarea diferitelor discipline pentru a oferi elevilor o perspectivă holistică asupra problemelor globale.

Formarea continuă a profesorilor

Profesorii trebuie să fie pregătiți să utilizeze noile tehnologii și să adapteze metodele de predare la nevoile elevilor. Acest lucru se poate realiza prin:

- **Programe de dezvoltare profesională:** Workshop-uri, cursuri online și seminarii care să ofere profesorilor competențele necesare pentru predarea în era digitală.
- **Colaborare și schimb de bune practici:** Crearea unor rețele de profesori pentru a împărtăși experiențe și soluții inovative.

Parteneriate și colaborări

Colaborarea între școli, universități, guverne și sectorul privat este esențială pentru a susține inovarea în educație. Aceasta include:

- **Parteneriate public-privat:** Colaborarea cu companii tehnologice pentru a dezvolta și implementa soluții educaționale inovative.
- **Proiecte de cercetare și dezvoltare:** Implicarea în proiecte care explorează noi metode și tehnologii pentru îmbunătățirea educației.

Concluzie

Educația în contextul schimbărilor globale necesită o adaptare constantă și inovare pentru a pregăti elevii pentru provocările viitorului. Prin actualizarea curriculum-ului, formarea continuă a profesorilor, utilizarea tehnologiei și promovarea colaborărilor, sistemele educaționale pot răspunde eficient la impactul globalizării, avansurilor tehnologice, schimbărilor climatice și crizelor sanitare. Astfel, educația va continua să joace un rol crucial în dezvoltarea unei societăți reziliente și durabile.

Bibliografie

1. Fullan, M. (2013). **The New Meaning of Educational Change**. Teachers College Press.

2. UNESCO. (2015). **Rethinking Education: Towards a Global Common Good?**. Disponibil la: <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000232555>
3. European Commission. (2020). **Digital Education Action Plan (2021-2027)**. Disponibil la: https://ec.europa.eu/education/education-in-the-eu/digital-education-action-plan_en
4. World Bank Group. (2019). **World Development Report 2019: The Changing Nature of Work**. World Bank Publications. Disponibil la: <https://www.worldbank.org/en/publication/wdr2019>
5. OECD. (2018). **The Future of Education and Skills: Education 2030**. Disponibil la: <https://www.oecd.org/education/2030-project/>
6. Bourn, D. (2015). **The Theory and Practice of Development Education: A Pedagogy for Global Social Justice**. Routledge.

Calea către succesul școlar: Ghid pentru prevenirea abandonului școlar"

Săndulescu Anamaria Ramona
Unitatea școlară: Școala Gimnazială, com. Pietrari
Județul Vâlcea

Introducere:

În lupta noastră comună pentru succesul școlar, este crucial să înțelegem și să abordăm problemele asociate cu abandonul școlar. Un ghid pentru prevenirea abandonului școlar ar trebui să ofere sfaturi și resurse care pot fi de ajutor în evitarea acestei situații și în promovarea succesului educațional.

Secțiunea 1: Cum să susții un mediu școlar pozitiv

a. Importanța unui mediu școlar prietenos și inclusiv.

Buna dispoziție și confortul emoțional: Un mediu școlar prietenos și inclusiv creează un cadru în care elevii se simt în siguranță și confortabil, ceea ce le permite să-și exprime mai bine gândurile și emoțiile și să-și concentreze atenția asupra învățării.

Învățare mai eficientă: Când elevii se simt acceptați și incluși, ei sunt mai deschiși să colaboreze, să-și împărtășească ideile și să participe activ la procesul de învățare. Acest lucru poate îmbunătăți calitatea discuțiilor în clasă și poate stimula gândirea critică și creativă.

Dezvoltarea socială și emoțională: Un mediu prietenos îi ajută pe elevi să dezvolte abilități sociale esențiale precum empatia, comunicarea și colaborarea. Învățând să interacționeze într-un mod pozitiv, ei dobândesc abilități importante pentru viața de zi cu zi și pentru relațiile interpersonale ulterioare.

Reducerea bullyingului și a discriminării: Un mediu inclusiv încurajează respectul reciproc și înțelegerea diversității. Elevii care se simt incluși sunt mai puțin predispuși să comită sau să devină victime ale bullyingului sau discriminării.

Creșterea încrederii în sine: Atunci când elevii se simt acceptați și apreciați pentru ceea ce sunt, ei dezvoltă o încredere mai mare în propriile abilități și se simt mai încurajați să-și urmeze pasiunile și să-și exploreze potențialul.

Crearea unei comunități educaționale sănătoase: Un mediu școlar prietenos și inclusiv nu se limitează doar la relațiile dintre elevi, ci include și relațiile cu cadrele didactice și personalul școlii. O comunicare deschisă și sprijinul reciproc între toți cei implicați contribuie la crearea unei comunități educaționale sănătoase.

b. Promovarea respectului reciproc și a relațiilor pozitive între elevi și cadrele didactice.

Comunicare deschisă și respectuoasă: Este important să se promoveze un dialog deschis și respectuos între elevi și cadrele didactice. Elevii ar trebui să se simtă confortabil să împărtășească gândurile, nelămuririle sau problemele lor cu profesorii și aceștia la rândul lor să fie receptivi și empatici.

Modelarea comportamentului pozitiv: Cadrele didactice pot fi exemple vii pentru elevi prin modul lor de a trata și de a comunica unul cu celălalt. Un comportament respectuos și pozitiv din partea profesorilor poate influența în mod semnificativ modul în care elevii se raportează între ei și cu cei din jurul lor.

Construirea relațiilor de încredere: Cadrele didactice ar trebui să creeze un mediu în care elevii să se simtă confortabil să împărtășească probleme personale sau academice, fără frică de critică sau judecată. Acest lucru ajută la construirea unei relații de încredere între elevi și profesori.

Promovarea colaborării: O abordare în care elevii și cadrele didactice lucrează împreună într-un mediu colaborativ poate consolida legăturile dintre ei. Proiectele de grup, discuțiile deschise și cooperarea în rezolvarea problemelor pot contribui la consolidarea unei relații pozitive și de respect reciproc.

Recunoașterea diversității și a contribuțiilor fiecărui elev: Profesorii ar trebui să fie conștienți și să aprecieze diversitatea de abilități, interese și experiențe ale elevilor. Aceasta nu numai că promovează respectul reciproc, dar și încurajează fiecare elev să-și aducă contribuția în cadrul comunității școlare.

Formarea continuă pentru cadrele didactice: O pregătire continuă și o dezvoltare profesională care să includă abilități de comunicare, gestionare a conflictelor și înțelegere a diversității pot ajuta cadrele didactice să creeze un mediu propice pentru relații pozitive cu elevii.

c. Participarea activă în activitățile școlare și comunitare.

Participarea activă în activitățile școlare și comunitare aduce numeroase beneficii elevilor și adaugă valoare experienței lor educaționale. Iată câteva motive pentru care este importantă această implicare:

Dezvoltarea abilităților sociale: Participarea la activități școlare și comunitare oferă elevilor oportunități de a interacționa și de a colabora cu alți elevi și cu membrii comunității. Această interacțiune le dezvoltă abilități sociale esențiale, precum comunicarea, munca în echipă și empatia.

Îmbunătățirea performanței academice: Implicarea în activități extrașcolare poate contribui la îmbunătățirea performanței academice. Studiile arată că elevii implicați în diverse activități au tendința de a avea note mai bune și de a-și gestiona mai bine timpul.

Creșterea încrederii în sine: Prin participarea activă în activități școlare și comunitare, elevii își pot descoperi abilități și talente ascunse. Reușitele și experiențele pozitive îi ajută să-și dezvolte încrederea în sine și să-și definească identitatea.

Explorarea intereselor și pasiunilor: Implicarea într-o varietate de activități oferă elevilor ocazia de a-și descoperi pasiunile și de a explora domenii noi. Acest lucru îi poate ghida în luarea deciziilor referitoare la viitorul lor academic sau profesional.

Construirea unui portofoliu impresionant: Participarea în activități extracurriculare poate adăuga adâncime și diversitate portofoliului elevului, ceea ce poate fi benefic pentru candidaturile la universitate sau pentru viitoarele oportunități de carieră.

Implicarea în comunitate: Activitățile comunitare îi învață pe elevi importanța implicării în societate și îi ajută să înțeleagă și să rezolve problemele locale sau globale.

Reducerea stresului: Participarea la activități extrașcolare poate oferi o pauză binevenită de la presiunea academică, contribuind la echilibrul și bunăstarea generală a elevilor.

Implicarea activă în activități școlare și comunitare nu doar completează educația academică, ci și oferă oportunități importante de dezvoltare personală și socială pentru elevi.

Secțiunea 2: Gestionarea stresului și a problemelor emoționale:

a. Tehnici și strategii pentru gestionarea stresului și a presiunii academice.

Tehnici și strategii care pot ajuta elevii să gestioneze mai bine aceste provocări:

Planificarea și organizarea: Stabilește un program regulat de studiu și utilizează un planificator pentru a-ți gestiona timpul eficient. Divizează sarcinile mari în etape mai mici și mai ușor de gestionat pentru a evita suprasolicitarea.

Învățarea abilităților de time management: Prioritizează sarcinile și învață să spui „nu” atunci când simți că te-ai angajat în prea multe activități. Învață să-ți stabilești limite și să acorzi atenție sarcinilor care au cea mai mare importanță.

Stabilirea unor obiective realiste: Setează-ți obiective realiste și atingibile. Încercarea de a realiza prea multe într-un timp scurt poate crea presiune suplimentară.

Învățarea tehnicilor de relaxare: Practică tehnici de relaxare precum respirația profundă, meditația, yoga sau exercițiile fizice. Acestea pot ajuta la reducerea nivelului de stres și la menținerea unei stări de calm.

Păstrarea unui echilibru între muncă și timpul liber: Asigură-te că îți faci timp pentru activități recreative și hobby-uri care îți aduc bucurie și relaxare. Este important să ai și momente de odihnă pentru a-ți reîncărca bateriile.

Adoptarea unui stil de viață sănătos: O alimentație echilibrată, somn adecvat și exerciții fizice regulate contribuie la reducerea stresului și la menținerea unei stări de sănătate optimale.

Căutarea de sprijin: Nu ezita să ceri ajutor când simți că presiunea devine copleșitoare. Poți vorbi cu profesorii, consilierii școlari sau chiar cu colegii sau părinții pentru a obține sfaturi și sprijin.

Gestionarea așteptărilor: Înțelege că eșecurile și greșelile sunt parte a procesului de învățare. Nu te presa prea mult și nu te autoimpune cu standarde nerealiste.

b. Importanța comunicării deschise cu profesorii și consilierii școlari în caz de dificultăți.

Comunicarea deschisă cu profesorii și consilierii școlari în caz de dificultăți este extrem de importantă pentru elevii din mai multe motive:

Identificarea și soluționarea problemelor: Comunicând despre dificultățile sau provocările cu care te confrunți, poți obține sfaturi și sprijin din partea profesorilor și a consilierilor școlari pentru a identifica soluții și strategii pentru depășirea acestor obstacole.

Acces la resurse și suport suplimentar: Profesorii și consilierii școlari pot oferi informații despre resurse suplimentare disponibile pentru a te ajuta să depășești dificultățile, fie că este vorba despre materiale suplimentare de învățare, îndrumare academică sau consiliere psihologică.

Îmbunătățirea performanțelor academice: Comunicarea deschisă poate ajuta la identificarea punctelor slabe și la concentrarea pe acele domenii în care ai nevoie de mai mult sprijin. Profesorii pot oferi sfaturi și feedback pentru a-ți îmbunătăți performanțele academice.

Suținerea emoțională: Uneori, dificultățile nu sunt doar legate de aspecte academice, ci și de probleme personale sau emoționale. Profesorii și consilierii școlari pot oferi sprijin emoțional și consiliere pentru a depăși astfel de probleme.

Prevenirea escaladării problemelor: Comunicarea timpurie a problemelor poate preveni escaladarea acestora și poate ajuta la găsirea unor soluții mai ușor de implementat în stadiile incipiente.

Creșterea încrederii și confortului: Când simți că poți vorbi deschis despre dificultățile tale, relația cu profesorii și consilierii școlari poate deveni mai apropiată și mai bazată pe încredere. Aceasta poate face mai ușor să ceri ajutor și să te simți susținut.

Comunicarea deschisă cu profesorii și consilierii școlari este esențială pentru a avea o experiență școlară mai bună și pentru a primi sprijinul necesar în rezolvarea dificultăților academice sau personale. Este un pas important în căutarea soluțiilor și în asigurarea că ai acces la resursele și suportul de care ai nevoie pentru a-ți atinge obiectivele academice și personale.

c. Sfaturi pentru îmbunătățirea bunăstării emoționale și sociale.

Practicarea auto-îngrijirii: Acordă-ți timp pentru a-ți îngriji mintea și corpul. Aceasta poate include meditația, exercițiile fizice regulate, o alimentație echilibrată și suficient somn. Acest set de activități poate îmbunătăți starea ta de spirit și energia generală.

Conectarea cu alți oameni: Relațiile sociale sănătoase sunt esențiale pentru bunăstarea emoțională. Încearcă să-ți menții legăturile cu prietenii, familia și comunitatea, să petreci timp în compania oamenilor care te fac să te simți bine și susținători.

Gestionarea stresului: Învățarea unor tehnici de gestionare a stresului, precum respirația profundă, yoga sau mindfulness, te poate ajuta să faci față mai bine presiunii și să reduci nivelul de stres din viața ta de zi cu zi.

Identificarea și exprimarea emoțiilor: Învăță să îți înțelegi și să îți exprimi emoțiile într-un mod sănătos. Pentru a face față stresului sau anxietății, este important să identifici ce simți și să găsești modalități să îți exprimi aceste sentimente, fie prin conversație, scriere sau alte activități creative.

Setarea unor limite sănătoase: Stabilește limite sănătoase pentru tine în ceea ce privește munca, relațiile și orice altceva care poate influența starea ta de bine. Ține cont de nevoile tale și fii dispus să spui "nu" atunci când este necesar.

Explorarea pasiunilor și hobby-urilor: Identifică și investește timp în activități care îți aduc bucurie și împlinire. Aceste pasiuni și hobby-uri pot fi o modalitate excelentă de a te relaxa și de a te reîncărca emoțional.

Căutarea de sprijin și consiliere: Nu ezita să ceri ajutor dacă simți că ai nevoie. Consilierii școlari sau profesioniștii în sănătate mentală pot oferi sfaturi și sprijin specializat pentru a-ți îmbunătăți starea emoțională și socială.

Aceste sfaturi pot fi adaptate și integrate în rutina ta zilnică pentru a îmbunătăți în mod constant starea ta de bine și echilibrul emoțional și social.

Secțiunea 3: Cum să sprijiniți un elev aflat în dificultate

a. **Recunoașterea semnelor care pot indica o posibilă problemă sau îngrijorare.**

Schimbări bruște de comportament: O schimbare bruscă în comportamentul elevului, cum ar fi izolarea, retragerea socială sau comportamentul agresiv, poate fi un semn că acesta se confruntă cu dificultăți emoționale sau sociale.

Scăderea performanțelor academice: O scădere bruscă sau persistentă a calității muncii școlare sau a performanțelor elevului poate indica o posibilă problemă sau o dificultate în înțelegerea materiei.

Schimbări fiziologice sau emoționale: Manifestarea unor simptome fizice neobișnuite, cum ar fi dureri de cap frecvente, probleme digestive sau stări de anxietate sau tristețe persistentă, ar putea indica o problemă subiacentă.

Absențe frecvente sau lipsa interesului pentru școală: Un elev care lipsește frecvent de la școală sau care nu mai manifestă interes pentru participarea la activități școlare sau extrașcolare poate avea dificultăți sau probleme.

Schimbări în relațiile sociale: Dificultăți în interacțiunile sociale, conflicte frecvente cu colegii sau schimbări dramatice în cercurile de prieteni ar putea indica probleme în relațiile sociale ale elevului.

Comportamente de risc: Implicarea în comportamente de risc sau neobișnuite, cum ar fi consumul de substanțe toxice, tendința la auto-vătămare sau exprimarea unor gânduri sau intenții de suicid, reprezintă semne alarmante și necesită intervenție imediată.

Expresia unor emoții puternice: Elevii care manifestă emoții puternice, cum ar fi furia, disperarea sau lipsa de speranță, ar putea avea nevoie de sprijin suplimentar.

În oricare dintre aceste situații, este important să abordezi cu sensibilitate și empatie elevul în cauză și să încerci să identifici sursele posibile ale dificultăților sale. În plus, implicarea profesorilor sau a consilierilor școlari poate fi esențială în oferirea sprijinului și îndrumării necesare.

b. Cum să oferiți sprijin și să încurajați elevul să caute ajutor suplimentar.

Atunci când vrei să oferi sprijin și să încurajezi un elev să caute ajutor suplimentar, este important să abordezi situația cu empatie și să creezi un mediu sigur și deschis. Iată câteva modalități eficiente de a face acest lucru:

Ascultă fără a judeca: Oferă-ți sprijinul și fii deschis pentru a asculta fără a judeca. Permite elevului să își exprime sentimentele și preocupările sale în mod liber și fără frică de judecată.

Arată empatie: Încurajează-i să împărtășească ceea ce simte și asigură-l că înțelegi că poate fi dificil să treacă prin acele momente. Arată-i că îți pasă și că ești acolo pentru el.

Fii un susținător: Arată-i că are sprijinul tău în căutarea de ajutor suplimentar. Fii un susținător și o sursă de încurajare, încurajându-l să caute resurse și ajutor profesionist atunci când este nevoie.

Oferă informații și opțiuni: Discută cu elevul despre posibilitatea de a vorbi cu un consilier școlar sau cu un profesionist în sănătate mentală. Oferă-i informații despre serviciile disponibile și prezintă-i opțiunile pe care le are pentru a primi sprijin.

Respectă confidențialitatea: Asigură-i elevului că informațiile sale vor fi tratate cu confidențialitate și că decizia de a căuta ajutor suplimentar este un pas curajos și important pentru bunăstarea sa.

Fii persistent, dar respectuos: Dacă observi că elevul ezită să caute ajutor, încearcă să îl încurajezi într-un mod persistent, dar respectuos. Explică-i importanța găsirii de soluții și sprijin și arată-i că este un pas important în direcția bună.

Implică profesorii sau consilierii școlari: Dacă este necesar, implică profesorii sau consilierii școlari pentru a oferi sprijin suplimentar. Aceștia pot fi resurse valoroase și pot oferi îndrumare și sprijin profesionist.

Încurajarea unui elev să caute ajutor suplimentar poate fi un proces delicat, dar crucial pentru bunăstarea sa. Este important să fii receptiv, să fii acolo pentru elev și să îl încurajezi în direcția căutării de soluții și sprijin pentru problemele sale.

c. Implicarea în procesul de învățare și motivarea continuă a elevilor.

Implicarea în procesul de învățare și menținerea motivației elevilor poate fi realizată printr-o varietate de strategii și abordări care să îi angajeze și să îi încurajeze să participe activ la învățare. Iată câteva modalități eficiente de a susține implicarea și motivația elevilor:

Relevanța și conexiunea cu viața reală: Adresează subiectele și materialele de învățare într-un mod care să arate elevilor cum se aplică în viața reală. Fac legături între ceea ce învață și experiențele lor personale sau cu problemele și aspectele din jurul lor.

Diversificarea metodelor de predare: Folosește o varietate de metode de predare pentru a atinge diferite stiluri de învățare și pentru a menține interesul elevilor. Utilizează prezentări interactive, discuții de grup, proiecte creative, jocuri didactice sau activități practice.

Implicarea activă a elevilor: Încurajează-i să fie parte activă în procesul de învățare. Atribuie-le sarcini sau proiecte care să îi încurajeze să gândească critic, să rezolve probleme și să colaboreze cu colegii.

Oferirea feedback-ului și recunoașterea progresului: Oferă feedback constructiv și specific elevilor pentru a le arăta ce au făcut bine și ce mai au de îmbunătățit. Recunoaște-le eforturile și progresul pentru a-i motiva să continue să se dezvolte.

Stabilirea obiectivelor și așteptărilor clare: Stabilește obiective clare și așteptări realiste pentru elevi. Ajută-i să își stabilească propriile obiective și să își urmărească progresul în atingerea lor.

Crearea unui mediu de învățare pozitiv: Asigură-te că mediul de învățare este unul pozitiv și susținător, în care elevii se simt confortabil să participe, să pună întrebări și să își exprime ideile.

Conexiunea cu interesele și pasiunile elevilor: Încurajează legătura între subiectele de învățare și interesele sau pasiunile individuale ale elevilor. Astfel, îi vei motiva să se implice mai activ și să își asume responsabilitatea pentru învățare.

În general, esențială este capacitatea de a adapta și de a personaliza abordarea pentru a se potrivi nevoilor și intereselor specifice ale fiecărui elev. O abordare variată și stimulativă va contribui la menținerea motivației și implicării lor în procesul de învățare.

Secțiunea 4: Rolul părinților în prevenirea abandonului școlar

a. Cum pot părinții să fie implicați activ în educația copiilor lor.

Implicarea părinților în educația copiilor este esențială pentru succesul și dezvoltarea lor pe termen lung. Iată câteva modalități în care părinții pot fi activ implicați în educația copiilor lor:

Comunicare constantă cu cadrele didactice: Menținerea unei comunicări deschise și constante cu profesorii sau cadrele didactice este crucială. Participarea la întâlniri, discuții individuale sau grupale și implicarea în procesul educațional pot oferi părinților o perspectivă mai clară asupra progresului și nevoilor educaționale ale copiilor lor.

Crearea unui mediu propice pentru învățare acasă: Susținerea educației copiilor nu se oprește la școală. Părinții pot crea un mediu de învățare acasă, oferind suport în rezolvarea temelor, citirea împreună, discuții despre subiectele învățate sau implicarea în proiecte și activități educative.

Încurajarea și recunoașterea eforturilor: Este important să încurajezi copiii și să îi recunoști pentru eforturile lor. Sprijinirea și motivarea lor pentru a încerca lucruri noi sau pentru a depune efort în ceea ce fac contribuie la creșterea încrederii și motivației lor.

Implicarea în activități extracurriculare: Participarea la activități extracurriculare și evenimente școlare poate fi un mod excelent pentru părinți de a-și implica și susține copiii în afara orelor de clasă.

Monitorizarea timpului și rutinei: Stabilirea și monitorizarea unui program echilibrat între timpul dedicat școlii, odihnă, activități extracurriculare și timp liber este importantă. Acest lucru poate ajuta la menținerea unui echilibru între educație și relaxare.

Promovarea cititului și a învățării non-formale: Încurajează copiii să citească și să învețe în afara curriculumului școlar. Vizitele la bibliotecă, discuțiile despre diverse subiecte sau explorarea de noi hobby-uri și interese pot fi parte a acestui proces.

Participarea la decizii educaționale: Implicarea părinților în deciziile educaționale, cum ar fi selectarea cursurilor opționale sau a materialelor educaționale, poate oferi o perspectivă valoroasă și poate ajuta la luarea deciziilor în beneficiul copiilor.

Implicarea părinților în educația copiilor este un parteneriat între școală și casă. Un sprijin constant și o implicare activă pot contribui semnificativ la succesul și dezvoltarea copiilor în diferite aspecte ale vieții lor.

b. **Comunicarea deschisă și stabilirea unei relații de încredere cu școala.**

Comunicarea deschisă și stabilirea unei relații de încredere cu școala sunt fundamentale pentru a asigura o colaborare eficientă între părinți și cadrele didactice în sprijinul copiilor. Iată câteva modalități de a construi această relație:

Participarea la întâlniri și evenimente școlare: Implicarea părinților în întâlniri, sesiuni de informare, conferințe părinte-profesor, evenimente școlare și proiecte speciale este esențială. Acest lucru demonstrează angajamentul și interesul pentru educația copiilor.

Comunicarea regulată: Părinții ar trebui să fie deschiși la comunicare cu cadrele didactice și să împărtășească informații relevante despre progresele sau dificultățile copiilor lor. De asemenea, să fie receptivi la informațiile și feedback-ul oferit de școală.

Respect și înțelegere reciprocă: Este important ca părinții și cadrele didactice să se respecte reciproc, să asculte și să înțeleagă perspectiva celuilalt. Fiecare parte are o contribuție valoroasă la succesul copiilor.

Păstrarea comunicării constructive: În timpul discuțiilor, mențineți o comunicare constructivă și pozitivă, concentrându-vă pe soluții și colaborare în beneficiul copiilor.

Întrebări și clarificări: Încurajează părinții să pună întrebări și să solicite clarificări atunci când este nevoie. Comunicarea clară și transparența sunt esențiale pentru a evita neînțelegerile și pentru a consolida încrederea reciprocă.

Împărtășirea responsabilităților și obiectivelor: Părinții și cadrele didactice ar trebui să împărtășească responsabilitatea și să stabilească obiective comune pentru a susține succesul academic și dezvoltarea copiilor.

Feedback și recunoaștere: Aprecierea eforturilor și reușitelor copiilor și oferirea feedback-ului pozitiv sunt aspecte importante în construirea unei relații de încredere între părinți și școală.

Construirea unei relații solide între părinți și școală necesită angajament și colaborare continuă pentru a crea un mediu de învățare susținător și eficient pentru copii. O comunicare deschisă și respectuoasă este cheia pentru a construi și menține această relație de încredere și colaborare.

c. **Cum să identificați și să abordați semnele de îngrijorare în comportamentul sau performanța academică a copilului.**

Identificarea și abordarea semnelor de îngrijorare în comportamentul sau performanța academică a copilului sunt importante pentru a oferi sprijinul necesar în cazul în care se confruntă cu dificultăți. Iată câteva pași pe care îi poți urma:

Observă schimbările în comportament: Fii atent la orice schimbare bruscă în comportamentul copilului tău. Aceasta poate include retragerea socială, iritabilitatea crescută sau schimbări în rutina zilnică.

Monitorizează performanțele academice: Urmărește atent evoluția academică a copilului tău. Dacă observi o scădere semnificativă în notele sale sau o lipsă de interes față de școală, ar putea fi un semn că întâmpină dificultăți.

Comunică deschis cu copilul tău: Încearcă să discuți cu copilul tău despre cum se simte și cum se descurcă la școală. Ascultă-l fără să judeci și oferă-i un spațiu sigur pentru a împărtăși grijile sau problemele sale.

Întreabă despre relațiile sociale: Problemele legate de relațiile cu colegii sau prietenii pot influența comportamentul sau performanța academică a copilului. Întreabă-l cum se simte în relația cu ceilalți și dacă există situații care îl deranjează.

Caută semne de stres sau anxietate: Copiii pot manifesta stres sau anxietate în diferite moduri. Observă semnele fizice sau emoționale precum dureri de cap sau de stomac frecvente, schimbări de dispoziție sau comportamente evazive.

Implică-te în educația lui: Participă activ în educația copilului tău. Urmărește temele și progresele sale, discută cu profesorii sau consilierii școlari pentru a obține feedback și pentru a înțelege mai bine situația lui academică.

Caută ajutor profesionist dacă este necesar: Dacă îți faci griji sau observi semne evidente de îngrijorare în comportamentul sau performanța copilului, ia în considerare să ceri ajutor profesionist. Un consilier sau terapeut poate oferi suport și îndrumare suplimentară.

Abordarea problemelor sau semnelor de îngrijorare în comportamentul sau performanța academică a copilului necesită atenție și înțelegere. Este important să fii deschis și disponibil pentru a-l sprijini și a găsi soluții împreună pentru a depăși dificultățile pe care le întâmpină.

Secțiunea 5: Resurse utile pentru sprijin suplimentar:

a. Lista de contacte a consilierilor școlari sau a altor profesioniști care pot oferi suport și consiliere.

b. Platforme online sau resurse educaționale pentru a îmbunătăți învățarea și a oferi sprijin academic suplimentar.

Există o serie de platforme online și resurse educaționale care pot fi folosite pentru a îmbunătăți învățarea și pentru a oferi sprijin academic suplimentar pentru copii. Iată câteva opțiuni:

Școala Online: Această platformă oferă cursuri video, lecții și resurse educaționale pentru elevi de la clasele I până la XII, acoperind diverse materii precum matematică, limba română,

științe și multe altele.

Didactic.ro: O platformă pentru profesori și elevi ce oferă resurse educaționale variate, inclusiv materiale didactice, planuri de lecție, teste și exerciții pentru multiple discipline.

EducatieAntreprenoriala.ro: Se concentrează pe educația antreprenorială, oferind cursuri, materiale și resurse educaționale pentru copii și tineri care doresc să învețe mai multe despre afaceri și antreprenoriat.

Lecturi Suplimentare: Biblioteca Județeană „Octavian Goga” Cluj oferă o platformă online cu lecturi suplimentare pentru elevi, inclusiv cărți digitale și materiale educaționale în diverse domenii.

Matematică și fizică pe înțelesul tuturor: O serie de tutoriale video pe YouTube, create de către un profesor, ce explică concepte de matematică și fizică într-un mod simplu și ușor de înțeles.

Resurse educaționale ale Ministerului Educației: Site-ul Ministerului Educației oferă resurse educaționale suplimentare, cum ar fi manuale școlare digitale, teste și evaluări, disponibile pentru mai multe discipline.

EduSoft: Această platformă furnizează aplicații interactive și materiale educaționale pentru învățarea și exersarea diverselor concepte, în special pentru matematică și științe.

Coursera și edX: Aceste platforme oferă cursuri online gratuite sau plătite, dezvoltate de universități și instituții de învățământ de top din întreaga lume, pe diverse domenii de studiu.

Duolingo: O aplicație gratuită pentru învățarea limbilor străine, care folosește jocuri și exerciții interactive pentru a dezvolta abilitățile lingvistice.

Quizlet: O platformă care permite crearea de notițe, flashcard-uri și teste personalizate pentru a ajuta la memorarea și înțelegerea materialelor de învățare.

Google Classroom: O unealtă gratuită ce permite profesorilor să creeze și să împărtășească materiale didactice, să atribuie sarcini elevilor și să urmărească progresul lor.

TED-Ed: O platformă ce oferă lecții video captivante și animate, potrivite pentru diverse subiecte și niveluri de vârstă.

Produse de învățare adaptativă: Unele aplicații sau platforme precum DreamBox pentru matematică sau Reading Eggs pentru lectură oferă conținut adaptat la nivelul de învățare și ritmul fiecărui copil.

Aceste resurse pot fi utile pentru a susține învățarea și pentru a oferi sprijin academic suplimentar în funcție de nevoile și interesele specifice ale copiilor. Este important să explorezi și să găsești platformele care se potrivesc cel mai bine cu modul de învățare și interesele individuale ale copilului tău.

c. Organizații și programe comunitare care pot oferi asistență în problemele legate de abandonul școlar.

În România, există mai multe organizații și programe comunitare care se concentrează pe prevenirea abandonului școlar și oferă asistență copiilor și familiilor care se confruntă cu această problemă. Iată câteva dintre ele:

Salvați Copiii România: Această organizație are programe de susținere a copiilor și familiilor vulnerabile, inclusiv proiecte de prevenire a abandonului școlar și de reintegrare școlară a copiilor care au părăsit școala.

Fundația Principesa Margareta a României: Fundația derulează programe de sprijin pentru copiii din medii defavorizate, inclusiv proiecte pentru a preveni abandonul școlar și pentru a îmbunătăți accesul la educație.

Asociația OvidiuRo: Această organizație se concentrează pe reducerea abandonului școlar și îmbunătățirea accesului la educație pentru copiii din medii sărace, oferind programe de stimulare a prezenței școlare și de sprijin pentru familii.

Centrul de Resurse pentru Integrarea Societății Civile (CRISC): Această organizație oferă sprijin educațional și consiliere pentru copiii și tinerii care se confruntă cu dificultăți în școală sau sunt în pericol de abandon școlar.

Proiectul România Educată: O inițiativă națională care se concentrează pe îmbunătățirea sistemului de educație din România și reduce riscul de abandon școlar prin implementarea unor programe și schimbări în sistemul educațional.

Aceste organizații și programe comunitare oferă sprijin și resurse pentru a preveni abandonul școlar și pentru a ajuta copiii și familiile care se confruntă cu această problemă să acceseze educația și să își continue parcursul școlar. Este posibil să existe și alte organizații locale sau regionale care să ofere asistență în această direcție, depinde de zona geografică și nevoile comunității.

Concluzie:

Educația este un proces continuu și susținut. Cu eforturi combinate și sprijin reciproc, putem depăși obstacolele și să creăm un mediu școlar în care fiecare elev să se simtă susținut și încurajat să-și atingă potențialul maxim.

Management inovativ în educație

prof. Sărbușcă-Moraru Alin-Dumitru

Definit ca *știința, arta și tehnica de a planifica, a conduce, a organiza și a controla elementele unui sistem, ale unui domeniu de activitate specific, în așa fel încât să genereze profit*, **managementul** și-a extins aplicabilitatea în foarte multe domenii, inclusiv în cel educațional. Profitul la care face referire definiția de mai sus ar putea fi, în cazul managementului din educație, pregătirea pentru viață, deci și pentru muncă, a viitorilor absolvenți ai unei anumite forme de educație. Astfel, **managementul educațional** este reprezentat de organizarea orientată înspre obținerea succesului, aceasta putând fi evaluată prin formarea de către școală a unor resurse umane, personalități, în conformitate cu *finalitățile solicitate de societate și acceptate de individ* (Nicolae Stan).

Se poate vorbi despre trei niveluri de reprezentare a managementului în educație. Primul, cel macrostructural, se regăsește la nivel de minister și inspectorat școlar. Cel de-al doilea, intermediar, e reprezentat de directorul unității de învățământ. Ultimul, dar nu cel din urmă, este cel microstructural, al clasei de elevi, reprezentat de fiecare cadru didactic.

În ceea ce privește rolurile pe care le are managementul, se pot enumera următoarele:

- ✚ rolul de conducere – presupune distribuirea de sarcini către subalterni, odată cu motivarea lor, astfel încât să se creeze premisele unei activități performante și eficiente, care își atinge obiectivele;
- ✚ rolul de coordonare – stabilește o planificare a activității ce ține cont de resursele implicate, indiferent de natura lor: **resurse umane** (cadre didactice, elevi, aparținători), **resurse materiale** (spații de desfășurare a activităților, timp – școlar/extrașcolar, bază materială – supusă continuu păstrării/îmbunătățirii/dezvoltării/tehnologizării), **resurse informaționale** (subsumate politicilor educaționale și legislației în vigoare, aflate în continuă transformare);
- ✚ rolul de comunicare – presupune transmiterea informației într-un mod eficient și deontologic;

- ✚ rolul de îndrumare – atribuie managerului calitatea de a orienta activitatea, astfel încât beneficiarul să identifice în managerul său un adevărat consilier sau formator, la care să poată apela oricând are nevoie;
- ✚ rolul de supervizare – este echivalentul evaluării, care se manifestă în forme diferite la toate cele trei niveluri menționate mai sus;
- ✚ rolul de decizie – nu exclude hotărârile individuale, dar stabilește că eficiența activității stă, mai degrabă, în luarea unor decizii de grup, ce responsabilizează și motivează membrii grupului;
- ✚ rolul de inovare - *Orice profesor este și un creator de modele, de proiecte educaționale, de profile, de metode si procedee, un inovator.* (Nicolae Stan)

Rolul de a inova atribuit managementului educațional are legătură cu multe dintre aspectele ce presupun transformări, modificări, actualizări, dar mai ales cu modul în care pot fi acceptate și asumate de către cei implicați atât în luarea deciziilor, cât și în aplicarea lor. Se pornește de la premisa că nicio schimbare nu intervine în aspecte ce funcționează eficient, de aceea inovarea intervine atunci când se propune atingerea unui nivel mai înalt în realizarea anumitor obiective. Peter Drucker spunea că *inovarea este o schimbare care creează o nouă dimensiune a performanței*, iar Lafley și Charan vorbesc despre inovare ca fiind creativă, dar nu haotică. Când vorbim despre inovare, trebuie să fim conștienți de faptul că sunt mobilizate resurse care puteau fi foarte bine utilizate în alte scopuri, însă organizarea lor în acest nou context se face cu intenția de a crea noi valori care, până la proba finală, nu sunt garantate. De asemenea, valoarea inovării evoluează în timp, ceea ce conduce către obligativitatea de a analiza foarte bine implementarea inovațiilor în managementul educațional. Din moment ce sunt clar stabilite obiectivele pe termen lung, de tipul incluziunii, durabilității, ocupării forței de muncă sau creșterii economice, nimeni nu-și poate permite să inoveze în spațiul educațional fără să-și asume răspunderea pentru orice acțiune sau decizie ce contravine acestor obiective esențiale.

Dacă ar fi să analizăm un portret al inovatorului, am putea porni de la cel creionat de Rogers, prezentat în lucrarea Tatianeii Șova:

Portretul universal al inovatorului după Rogers:

1. *Statusul social al inovatorilor este relativ ridicat – datorită pregătirii lor, prestigiului de care se bucură;*
2. *În general, inovatorii sunt tineri. Tinerii riscă mai puțin să fie condiționați de practicile tradiționale ale culturii stabilite;*
3. *Sursele informaționale impersonale și cosmopolite sunt importante pentru inovatori. Inovatorii caută idei noi nu în experiența altora din domeniul lor, ci în surse impersonale din alte domenii;*
4. *Inovatorii sunt „cosmopoliți”. Profesorii școlilor inovatoare își formează idei noi cu privire la educație în afara comunității lor, călătorind și participând la activități din afara sistemului de învățământ;*
5. *Inovatorii pot influența opinia publică;*
6. *Inovatorii pot să se considere (sau, să fie considerați de către egalii lor) devianți.*

Din aceeași lucrare am selectat câteva caracteristici ale inovatorilor, între care: empatia, gândirea integrativă, optimismul, experimentalismul și colaborarea interdisciplinară și unele cauze ale rezistenței la inovație, între care: obișnuința, prioritatea, percepția selectivă, dependența și lipsa de încredere în sine.

În loc de concluzii, enumăr **calitățile** pe care Tony Robbins le consideră esențiale pentru un bun manager și redau **testul de depistare și măsurare a potențialului de conducere** după Oliver L. Niehouse (Tatiana Șova):

1. *Liderul are o viziune mai mare decât el însuși și decât momentul actual.*
2. *El îi inspiră pe oameni prin viziune dublată de pasiunea cu care face orice.*
3. *Grija profundă față de oameni.*
4. *Liderul ascultă cu adevărat.*
5. *Este prezent pentru oamenii cu care lucrează, nu se gândește la alte probleme.*
6. *Crede cu tărie într-o cauză.*
7. *Simte nevoia de a contribui, de a avea o misiune și de a crește.*
8. *Are scopuri nobile și se dedică unor cauze mai mari decât el însuși.*

9. *Flexibilitatea și capacitatea de a se schimba și de a se adapta pentru a face față problemelor*
10. *Își crește standardele la un nivel mult mai mare decât al altor oameni.*
11. *Își respectă cuvântul dat.*
12. *Spune adevărul, iar adevărul are putere și pătrunde adânc în sufletele oamenilor.*
13. *Folosește adevărul în scopul de a servi.*
14. *Nu se concentrează pe proceduri, ci pe obiective și pe rezultate.*
15. *Are certitudine, iar acest lucru îi atrage pe ceilalți, deoarece oamenii au o mare nevoie de certitudine.*
16. *Liderul găsește metode de a îndeplini nevoile cele mai mari ale oamenilor, nu doar dorințele lor.*
17. *Vede ceea ce alții nu văd. Este profund și vede progresul acolo unde nimeni altcineva nu îl vede.*
18. *Are conștiința de sine și își dezvoltă un tipar de gândire și autoanaliză care îi permite să se vadă din exterior – dacă este puternic sau slab – astfel încât poate conduce mai eficient.*
19. *Învață constant, studiază, pătrunde în profunzimea lucrurilor, nu stă la suprafață și de aceea înțelege fenomenele mai bine decât ceilalți oameni.*
20. *Liderul conduce cu scopul de a servi, nu cu acela de a câștiga ceva în schimb – bani sau atenție, pentru că acestea vin în plan secundar, ca o consecință a muncii.*
21. *Trăiește după principiile pe care le promovează.*
22. *Este congruent (ceea ce gândește este la fel cu ceea ce spune și cu ceea ce face).*
23. *Pentru el eșecul nu este o opțiune.*
24. *Îmbrățișează eșecul, dar nu este niciodată un ratat pentru că învață din eșecuri.*
25. *Liderul își câștigă abilitatea de a conduce, nu o dobândește prin poziția profesională. Cel care este lider prin poziția lui, de obicei nu este adevăratul lider.*
26. *Liderii nu sunt manageri. Managerii îi determină pe subalterni să facă unele lucruri cât timp ei sunt prezenți. Liderii îi determină pe oameni să-și stabilească propriile standarde după care să trăiască chiar și atunci când liderul nu este prezent.*
27. *Liderul are o energie și o putere care vin de la cauzele în care crede. De aceea frica și slăbiciunea nu îl blochează, chiar dacă le simte și el.*
28. *Liderul are puterea să atragă și să conducă.*

29. Când este dedicat unei cauze în care crede, face ceea ce trebuie făcut, indiferent dacă altor oameni le place asta sau nu.
30. Liderul îi ajută pe oameni să crească, nu îi doboară.
31. Liderul inspiră. Este inițiator și deschizător de drumuri.

Mai jos sunt prezentate 11 afirmații cu care veți fi sau nu de acord.

1. Liderii autentici se nasc nu se formează.
2. Mă port bine cu subalternii atât timp cât fac ceea ce le spun.
3. Liderii eficienți se bazează atât pe capacitățile lor, cât și pe cele ale subordonaților.
4. Ca lider, când dau o sarcină subordonaților, explic și motivele care m-au determinat la aceasta.
5. Un lider eficient își atinge scopurile prin orice mijloace.
6. Ca lider, când sunt confruntat cu o problemă vitală, nu mă încred decât în mine însumi, chiar dacă aceasta înseamnă să muncesc mai mult.
7. O cerință a conducerii eficiente constă în necesitatea ca liderul să-și păstreze neschimbat stilul de muncă.
8. Dacă se justifică, aș propune un subordonat pentru o funcție chiar mai importantă decât a mea.
9. Participarea subordonaților la luarea deciziilor nu diminuează prestigiul liderului.
10. Dacă grupul pe care îl conduc nu și-a îndeplinit sarcina din cauza unuia dintre membri, raportează aceasta șefului ierarhic.
11. Mă consider de neînlocuit în postul pe care îl ocup.

Calcularea scorului:

Obțineți câte un punct dacă ați fost de acord cu enunțurile 1, 3, 4, 8, 9 și în dezacord cu enunțurile: 2, 5, 7, 10, 11.

Interpretarea rezultatelor:

Aveți un excelent potențial de conducere dacă ați obținut peste 8 puncte. Scorul de 6-8 poate semnifica un bun potențial de lider. Dacă ați acumulat mai puțin de 6 puncte, foarte probabil, va trebui să vă schimbați în mod drastic comportamentul și atitudinea pentru a deveni un lider adevărat.

Bibliografie:

1. Cristea, Sorin, *Pedagogie generală. Managementul educației*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1996
2. Gherguț, Alois, *Managementul general și strategic în educație*, Editura Polirom, Iași, 2007
3. Stan, Nicolae, *Introducere în managementul educațional*
(<https://www.scribd.com/doc/199242286/Introducere-in-Manag-EdUCATIONAL-2010-STANCIU#>)
4. Șova, Tatiana, Rusov, Veronica, Cotos, Ludmila, *Managementul inovațiilor în educație*, Bălți, 2019

Viața este un amestec dintre online și offline

Prof. Sărbușcă Moraru Alin Dumitru

Cât și cum petrec copiii în fața ecranului reprezintă un subiect foarte important de discutat în zilele noastre. În rândul părinților se poate observa chiar o competiție în a le oferi copiilor gadgeturi cât mai scumpe și cât mai performante, cu aplicații care mai de care mai avansate.

Lumea în care trăim este schimbată de tehnologia digitală, iar pe măsură ce tot mai mulți copii ai lumii devin conectați la mediul online, aceasta transformă și copilăria. Specialiștii vorbesc despre o dietă digitală, care se referă la menținerea unui echilibru între activitățile online și cele offline. Conform acestora, vizionarea unui ecran declanșează la nivel cerebral niște substanțe din gama opiaceelor, substanțe relaxante, care creează plăcere. Prin utilizarea device-urilor electronice, copiii învață să primească plăcere fără efort, iar ulterior vor face mai greu față interacțiunilor sociale, care necesită atenție și implicare.

Așadar, folosirea în exces a device-uri poate deveni o problemă gravă.

Recomandări privind timpul petrecut în fața ecranului în funcție de vârstă - referindu-ne la timpul petrecut în fața ecranului pentru activități recreative, nu pentru cele care țin de școală. Există o diferență între consumul de ecrane bazat doar pe relaxare de consumul de ecrane bazat pe o activitate intelectuală. Psihologii subliniază că timpul petrecut în fața unui ecran pentru învățare nu trebuie considerat timp de ecrane.

Copii până la 18 luni- Recomandările Academiei Americane de Pediatrie sunt: „fără timp petrecut în fața ecranului, în afară poate de videocall-uri cu rudele”;

Copii între 18-24 luni - până la 30 minute

Dat fiind că este o perioadă critică de dezvoltare pentru ei, trebuie încurajată cât mai mult acțiunea fizică, creativitatea și interacțiunea cu oamenii din jur. În cazul în care au parte de timp petrecut în fața ecranului, părinții ar trebui să urmărească împreună cu ei conținut educațional de calitate și adecvat vârstei lor, pentru a-i ajuta să înțeleagă ceea ce văd.

Preșcolari- 3-5 ani - până la 60 de minute pe zi

Încercați să planificați timpul petrecut la televizor și rezistați tentației de a folosi ecranele ca pe un mijloc de calmare sau de distragere a atenției!

La această vârstă, copiii pot avea o interacțiune conștientă cu personajele, așa că ajutați-i să înțeleagă ceea ce văd și să aplice acest lucru la lumea reală din jurul lor!

Multe jocuri și filme din online au și versiuni offline, sub forma de boardgames, așa că încercați să găsiți cărți sau jucării, care pot permite copilului să se joace cu personajele preferate în afara ecranului. Este un alt mod de a de a vă implica copiii în jocul creativ!

Scolarii (6-10 ani)

Până la 60-120 min pe zi

Impuneți limite clare în ceea ce privește timpul petrecut în fața ecranelor și în ceea ce privește tipurile de media folosite.

Asigurați-vă că ecranele nu devin un obicei care împiedică efectuarea temelor .

Deși dezvoltarea abilităților tehnologice este importantă, încercați să existe un echilibru între timpul online și timpul relaxat.

Pe măsură ce cresc, părinții le pot oferi treptat copiilor mai mult control și posibilitatea de a alege în ceea ce privește modul în care gestionează timpul lor.

Asigurați-vă că timpul la ecrane nu ia locul somnului, activității fizice și a altor lucruri esențiale pentru sănătate.

Vârsta gimnaziului (11-13 ani)

Până la 2 ore pe zi

La această vârstă, copiii pot înțelege conceptul de echilibru. Depinde de părinți să îi ajute să vadă cum se potrivește timpul petrecut în fața ecranului în programul lor.

Dacă observați că preadolescentul se implică foarte mult într-un anumit joc video timp de o săptămână sau două, încercați cu blândețe să îl ajutați să înțeleagă beneficiile moderației.

Ajutați-vă copiii să înțeleagă că recunoașterea excesului este o abilitate valoroasă pentru viață.

Dar modul în care petrec copiii timpul online este diferit, iar timpul nu ar trebui să fie singurul criteriu de luat în seamă. Noi ca părinți ar trebui să vedem care este impactul pe care îl are acest mediu asupra dezvoltării copilului.

Sunt multe lucruri pe care copiii nu le vor putea învăța niciodată în mediul online. Ce nu pot învăța ei online ?

- Cum să se comporte în familie;
- Cum să se descurce din punct de vedere social cu alți oameni atunci când sunt față în față;
- Cum să se bucure să fie afară în natură;
- Cum să facă lucruri cu mâinile și corpul lor, care nu au nicio legătură cu dispozitivele electronice.

Cât mai des, organizați ieșiri în natură în care să admirați peisajul, mergeți la camping unde nu există semnal de internet. Copiii noștri se adaptează foarte repede și sunt foarte flexibili. Își vor găsi jocuri noi și vor improviza jucării folosindu-și imaginația, curiozitatea și pofta de joacă.

Având în vedere omniprezența surselor media în viața copiilor, Academia Americană de Pediatrie (AAP) a emis noi recomandări și resurse pentru a ajuta familiile să păstreze o relație sănătoasă a copiilor cu televizorul și alte dispozitivele electronice. În sprijinul acestor recomandări, AAP a publicat și o platformă online interactivă (healthychildren.org/MediaUsePlan), unde se poate crea un plan personalizat de utilizare a mijloacelor media, pentru fiecare copil.

Impactul ecranelor digitale asupra sănătății oculare

Știați că ochii copiilor sunt mult mai sensibili decât ai adulților? Acesta este un fapt esențial când vine vorba despre expunerea la ecrane digitale. Specialiștii spun că lumina albastră emisă de dispozitivele digitale poate avea consecințe nedorite asupra ochilor copiilor. Aceasta poate contribui la apariția oboselii vizuale și, pe termen lung, chiar la afectarea retinei. Dar ce este de făcut? Copiii noștri trăiesc într-o lume inundată de tehnologie, iar ecranele par să fie peste tot.

Există măsuri pe care le putem lua pentru a proteja sănătatea copiilor și a le asigura o dezvoltare sănătoasă. *Împreună cu copilul*, putem stabili limite sănătoase și putem alege activități care reduc timpul petrecut în fața ecranelor. Haideți să vedem câteva dintre aceste strategii:

1. Stabilește limite clare! Este important să avem reguli stricte legate de ecrane digitale. De exemplu, putem limita timpul petrecut în fața ecranelor la maximum o oră pe zi pentru copiii peste doi ani, așa cum recomandă Academia Americană de Pediatrie.

2. Fii un exemplu! Copiii învață prin imitație, așa că dacă ne petrecem noi înșine mult timp în fața ecranelor, ei vor crede că este normal. Arată-le că există alte moduri de a petrece timpul liber, departe de ecrane.

3. Alegeți activități alternative! Încurajează activități care stimulează creativitatea și interacțiunea socială, cum ar fi jocurile de societate, sportul sau lectura.

Este esențial să avem o discuție deschisă cu copiii despre importanța sănătății noastre, despre dezvoltarea armonioasă din toate punctele de vedere, dincolo de multitudinea de gadgeturi care au inundat întreaga noastră existență.

Așadar, haideți să fim vigilenți și să protejăm sănătatea copilului nostru, atât în lumea reală, cât și în cea virtuală.

Bibliografie

<https://www.beautifulmind.ro/articole/cresterea-copiilor-in-era-digitala-sfaturi-pentru-parinti>

Importanța proiectului tematic în procesul de învățare
Prof. Savin Lucica
Școala Gimnazială „Aurelian Stanciu” Salcea

„ Să nu-i educăm pe copii pentru lumea de azi. Această lume nu va mai exista când ei vor fi mari. Și nimic nu ne permite să știm cum va fi lumea lor. Atunci să-i învățăm să se adapteze.”
(Maria Montessori)

Introducerea proiectelor în curriculum nu reprezintă o idee nouă sau revoluționară în domeniul educației. În cursul deceniului trecut, practicile au evoluat totuși spre o strategie de predare mai formalizată. Învățarea prin metoda proiectului și-a câștigat un loc mai sigur în practicile școlare pe măsură ce experții au început să documenteze ceea ce cadrele didactice au înțeles de mult timp: elevii devin mai implicați în procesul de învățare atunci când au posibilitatea de a analiza, de a cerceta probleme complexe, provocatoare, uneori neplăcute, care se aseamănă cu cele din viața reală.

Metoda proiectelor a fost inițiată de John Dewey, care, la sfârșitul sec. al XIX lea, a elaborat o programă fundamentală bazată pe necesitățile și posibilitățile copilului.

Ideea învățării bazate pe proiect a fost lansată de William H. Kilpatrick, prin lucrarea “The project method” (1918). Proiectul este o metodă interactivă de predare-învățare, care presupune o micro-cercetare sau o investigare sistematică a unui subiect care prezintă interes pentru elevi.

Metoda proiectului este fundamentată pe principiul învățării prin acțiune practică, cu finalitate reală (“learning by doing”), ceea ce îi conferă și motivația necesară. Opusă instrucției verbaliste și livrești, învățarea prin realizarea de proiecte reprezintă un mod mai cuprinzător de organizare a procesului de învățământ prin care pot fi satisfăcute cerințele unei educații pragmatice, în spiritul acțiunii și independenței în gândire.

„A învăța făcând” – devine din ce în ce mai mult unul dintre principiile de bază ale învățământului contemporan. Aristotel spunea că „ceea ce urmează să facem după ce am învățat, învățăm numai făcând”.

Metoda proiectelor este o strategie didactică bazată pe interese, necesitate și posibilități de dezvoltare. Ea presupune lucrul în echipă, interacțiunea directă, dar și brainstorming-ul, care devin mijloace de bază ale procesului educativ. Prin metoda proiectului se lasă elevului mai multă libertate de exprimare și acțiune și se oferă ocazii reale de a lua decizii și de a-și asuma responsabilități. Toate acestea duc, implicit, la crearea unei motivații puternice și la o implicare deopotrivă efectivă și afectivă a elevilor. Simplul fapt că sunt consultați în alegerea temelor și se ține cont de părerea lor îi face pe elevi să aibă mai multă încredere în forțele proprii.

O temă este o idee, dar și o posibilitate de a-i ajuta pe elevi să învețe prin acțiune practică, cu finalitate reală, în care ei îmbină acțiunile de culegere a informațiilor cu cele de participare la o altă, concretă, aplicativă pe o temă.

Elaborarea proiectelor tematice ne impune o largă varietate a surselor de informare, dar și un dialog cu elevii în care, ascultându-i, punându-le întrebări despre ceea ce știu sau ce ar dori să știe, descoperim ce îi interesează și putem să organizăm conținuturile într-un plan logic de învățare.

Importanță în derularea acestei metode a proiectelor este implicarea mai mare a părinților în activitatea propriilor copii („persoane-resursă”), ducând la o mai bună cunoaștere a activității din școală, dar și la cunoașterea mai profundă, mai realistă a copiilor lor, consolidându-se punțile afective și de comunicare între aceștia.

Învățătorul încetează să mai fie un transmițător de cunoștințe, devenind un facilitator, un sfătuitor (consilier) al învățării. Învățătorul provoacă, organizează și stimulează situațiile de

învățare. Elevii sunt conduși către autoînvățare și sunt motivați să planifice independent și colectiv, să implementeze și să evalueze procesul de învățare.

Proiectul este un demers didactic în grup, într-o interacțiune continuă, prin care se urmărește integrarea noilor informații în structuri cognitive proprii și transferarea lor în conținuturi noi, aplicabile în practic, o comunitate de învățare în care fiecare contribuie atât la propria învățare, cât și la procesul de învățare colectiv, o acțiune de cercetare și acțiune practică în același timp.

Ideea realizării unui proiect izvorăște din setea elevilor de a acumula tot mai multe informații referitoare la un anumit subiect sau de a realiza legături între cunoștințele asimilate prin intermediul diferitelor discipline de învățământ într-o anumită perioadă școlară.

Activitățile integrate care se desfășoară pe parcursul unui proiect tematic asigură o învățare activă, reflectând interesele și experiența elevilor și au finalități reale. Pentru ca scopul propus să aibă finalitate trebuie respectate anumite principii democratice: “Cooperare, co-participare/Co-influență, negociere/ Luarea deciziilor în comun/ Coresponsabilitate/ Libertate, inițiativă/ Respect și toleranță.”

Lucrul pe baza proiectelor tematice are un caracter interdisciplinar și permite abordarea subiectelor propuse din mai multe unghiuri, dezvoltând multilateral personalitatea copilului.

Această metodă modernă cuprinde trei faze (etape), după cum urmează:

- *faza I sau debutul proiectului* (preparatorie, de inițiere atât pentru învățător cât și pentru elevi) care constă în alegerea temei de investigat, stabilirea scopului, a competențelor specifice predării integrate specifice temei alese, analiza resurselor materiale, umane și de timp necesare derulării proiectului tematic, conceperea hărții proiectului tematic de către învățătoare în colaborare cu elevii, alcătuirea inventarului de probleme (ceea ce știu elevii deja și ceea ce nu știu și ar trebui să afle despre această temă) , amenajarea spațiului tematic, discuții cu persoanele implicate.

Sursa alegerii temei poate fi :

Elevii – când sunt familiarizați cu rutina derulării unui proiect;

Învățătoarea – în perioada inițială a familiarizării elevilor cu metoda proiectelor;

Învățătoarea și elevii;

Părinții și învățătoarea;

Părinții, învățătoarea și elevii.

- *faza a II-a sau conținutul proiectului*, care constă în activitățile practice ale elevilor (documentare, investigare), stabilirea de roluri și responsabilități, aranjarea spațiului tematic, strategiile didactice utilizate în derularea proiectului (resurse materiale, umane și de timp, metode tradiționale)- realizarea propriu-zisă a proiectului.

- faza a III-a sau evaluarea temei, care constă în evaluarea propriu-zisă a temei abordate pe o perioadă de timp bine delimitată. Evaluarea poate fi făcută sub diferite forme: convorbiri, dramatizări, portofolii cu lucrările elevilor, machete, lucrări colective, albume și CD-uri cu poze, probe orale, probe practice, probe scrise etc.

Indiferent de ce tip de învățare promovează un proiect elevii au de rezolvat probleme și situații diferite. Ei formulează judecăți de valoare în urma prelucrării datelor cunoscute ale problemei, combină ideile, își atribuie responsabilități, relaționează, își respectă limita capacităților individuale în cadrul grupului, fac analogii între diferite situații, activități desfășurate, participă cu interes la proiectarea secvențelor de lecție, fac transfer de cunoștințe de la un proiect la altul, de la o lecție la alta.

Această metodă nouă are o viziune mai amplă asupra dezvoltării armonioase a personalității copilului, pune un accent deosebit pe colaborarea dintre elevi – învățătoare și

părinți. Printr-un proiect tematic, părintele se transformă într-un adevărat partener de lucru al propriului copil, având posibilitatea de a participa activ cu acesta la lecțiile ce se desfășoară la clasă. Părintele nu mai este un simplu spectator la lecțiile demonstrative susținute de învățătoare, ci un “membru” al clasei din care face parte copilul lui.

Ce evaluează cadrul didactic în timpul derulării proiectului și la sfârșitul proiectului:

- Stilul de învățare al elevilor, cât și cum se implică;
- Performanțele individuale;
- Strategiile individuale și de grup în rezolvarea unor situații problemă;
- Respectarea regulilor și principiilor;
- Implicarea directă în realizarea condițiilor materiale necesare proiectului;
- Strategia de soluționare a cazurilor apărute;
- Capacitatea de a adresa întrebări;
- Corectitudinea, progresul răspunsurilor la întrebări;
- Impactul aplicațiilor practice asupra copiilor;
- Capacitatea de înțelegere a noilor concepte, idei, noțiuni.
- Modul de prezentare a produselor realizate;
- Experiența de viață a elevilor legată de subiect;
- Cauza dificultăților întâmpinate;
- Limitele și avantajele proiectului;
- Soluțiile originale găsite de elevi, care au condus la reușita proiectului.
- Capacitatea copiilor de a formula ipoteze, de a propune noi proiecte;
- Calitatea surselor de informare.

Fiecare proiect generează noi idei pentru proiectul următor, convinge elevii că misterul este unul nou, necunoscuta proiectului le creează situații concrete de investigare, dezbateri, prelucrare a informațiilor, valorizare a aptitudinilor.

Lucrul la proiect nu este o activitate individuală a cadrului didactic, ci un demers care antrenează o sumă de parteneri și colaboratori care contribuie realmente la atingerea țintelor propuse.

Putem afirma că metoda proiectelor tematice este una dintre cele mai eficiente metode atât pentru elevi, cât și cadrul didactic, chiar dacă implică un studiu individual susținut, o pregătire meticuloasă și serioasă în privința documentării, o multitudine de materiale didactice, o imensă muncă de căutare a modalităților celor mai potrivite în stabilirea inventarului de activități. Satisfacțiile sunt pe măsura efortului depus, căci ce poate fi mai mare prilej de mulțumire pentru învățător decât bucuria de a-și vedea încheiat colectivul clasei, de a-i înțelege mai bine pe elevi prin prisma relațiilor lor cu părinții, de a constata că activitatea clasei a devenit mai interesantă și mai stimulativă.

O clasă la care se aplică metoda proiectului este o clasă „diferită” din punct de vedere psihosocial față de celelalte. Cuvântul „diferită” nu înseamnă ceva mai bun sau mai rău în acest context ci înseamnă mai bine pregătit pentru viață, ceea ce pentru școala românească ar trebui să fie o finalitate importantă.

Bibliografie:

- V. Preda – Metoda proiectelor la vârstele timpurii, Editura Miniped, București, 2005
S. Breben, E. Gongea - Metode interactive de grup – ghid metodic - editura Arves, 2002
L. Ciolan - Învățarea integrată, Editura Polirom, Iași, 2008

I. Cerghit- Sisteme de instruire alternative și complementare. Structuri, stiluri, strategii, Editura Aramis, București, 2001.

V. Preda, M. Pletea, F. Grama, A. Cocoș, D. Oprea, M. Călin - Ghid pentru proiecte tematice, Ed. Humanitas Educațional, București, 2005

M. Ciobotaru, Șt. Antonovici, M. Popescu, D. Fenichiu - Aplicații ale metodei proiectelor, Ed. CD PRESS, București, 2008

A. Ana, S.M Cioflica - Proiecte tematice orientative, Ed. Tehno-Art, 2004

PARTENERIATUL ȘCOALĂ –FAMILIE. STUDIU

Săvulescu Manula
Colegiul Tehnic „General Gheorghe Magheru”

Una dintre cele mai importante condiții ale eficienței activității educative desfășurate cu elevii o constituie asigurarea colaborării între școală și familie. Școala și familia sunt două instituții care au nevoie una de alta.

În realizarea prezentei cercetări am plecat de la premisa că familia joacă rolul cel mai important în formarea copilului deoarece ea reprezintă cadrul fundamental în interiorul căruia sunt satisfăcute nevoile sale psihologice și sociale fiind astfel primul intermediar în relațiile cu societatea și, de asemenea, constituie matricea care îi imprimă primele și cele mai importante trăsături caracteriale și morale.

Cu scopul de a investiga în mod coerent și sistematic influența familiei asupra rezultatelor obținute de elevi, au fost propuse următoarele obiective:

- identificarea celor mai bune metode de colaborare între școală și familie
- analiza împreună cu familia a rezultatelor parțiale ale colaborării profesor-familie;

Ipoteza prezentei cercetări; dacă profesorul/dirigintele inițiază o intervenție personalizată pentru elevii cu rezultate școlare slabe în care atrage familia pentru sprijin/suport, rezultatele școlarele elevului se vor îmbunătăți.

Tipul cercetării: constatativă-proiect ameliorativă

Perioada de cercetare:-modulul I și II , anul școlar 2022-2023

Locul de desfășurare a cercetării: Colegiul Tehnic ”General Gheorghe Magheru” Târgu Jiu.

Metode folosite pentru realizarea cercetării:

- metoda observației - urmărirea sistematică a diferitelor aspecte ale activităților elevilor la orele de curs.
- studiul documentelor școlare - cercetarea cataloagelor, a lucrărilor de control, a notițelor și caietelor de teme pentru acasă.
- metoda evaluării statistice - folosită ca metodă de investigare și interpretare a datelor;
- metode de măsurare a rezultatelor cercetării, de centralizare și prelucrare a datelor în vederea interpretării acestora

Stabilirea eșantionului de elevi cuprinși în cercetare: elevii cu dificultăți de învățare din clasa a IX-a D

Clasa a IX-a D a formată din 21 de elevi, având vârste cuprinse între 14 și 15 ani va îndeplini funcția de eșantion experimental pentru aplicarea metodei observației. Din punct de vedere al provenienței socio-profesionale, marea majoritate provin din familii de muncitori, cu sau fără studii medii, șomeri. Doi elevi provin din familii dezorganizate, iar șapte elevi au părinții plecați în străinătate. Din cei 21 de elevi, nouă provin din mediul urban, iar restul din mediul rural, din comune îndepărtate ale județului Gorj, ei fie fac naveta cu trenul sau autobuzul, fie locuiesc în cămin sau în gazdă. Pentru o mai bună cunoaștere a colectivului de elevi s-a avut în vedere dimensiunea socială și dimensiunea psihologică. Elevii au dezvoltat încă de la începutul anului școlar un spirit de colegialitate și colaborare, ajutându-se la diferite discipline.

Pasul 1: Pentru obținerea informațiilor necesare identificării factorilor ce au condus la înregistrarea rezultatelor slabe la învățătură am folosit metoda observației și discuțiile cu părinții .Toate acestea au ajutat la realizarea unei imagini asupra situației elevilor și la luarea deciziei de necesitate a încheierii unui parteneriat, în formă nescrisă, între școală și familie.

Pasul 2: În continuare, se realizează un Plan de intervenție combinat ce cuprinde activitățile propuse părinților și sarcinile ce le revin acestora pentru a ajuta elevii să progreseze.

Pasul 3: În aplicarea acestui plan de intervenție, părinții au întâmpinat unele bariere și a necesitat o discuție în urma căreia s-au găsit soluții la refuzurile elevilor. Scopul discuțiilor purtate cu părinții a fost acela de a-i consilia în procesul motivării elevilor .

Pasul 4: Analizarea rezultatelor școlare, progresul, regresul sau stagnarea acestora. Rezultatele sunt comunicate părinților. Interpretarea rezultatelor se face pe baza notelor obținute de elevi.

Rezultatele cercetării: școala și familia au fost doi parteneri care au avut același scop - îmbunătățirea randamentului școlar al elevilor, iar rezultatele au fost parțial cele așteptate, adică s-a observat o îmbunătățire a situației școlare la acei elevi ai căror părinți s-au implicat în activ și au fost prezenți fizic alături de copiii lor. Părinții plecați în străinătate, deși au fost interesați de colaborarea cu școala, nu s-au putut implica activ, datorită distanței mari. Astfel, ipoteza de la care am plecat a fost validată parțial.

În urma studiului efectuat se poate observa că: toți copiii pot să învețe, este necesară găsirea unei motivații pentru fiecare copil să învețe, școala nu este singura responsabilă pentru rezultatele copilului, profesorii trebuie să fie sensibili la nevoile, interesele copiilor și să manifeste entuziasm în educarea copiilor, profesorul trebuie să-i ajute pe copii să-și sporească stima de sine. Este necesară o permanentă comunicare între școală și familie.

În concluzie, parteneriatul dintre școală și familie poate avea un rezultat pozitiv cu condiția implicării active a părinților și prezenței acestora lângă elevi.

Bibliografie:

1. Ezechil Liliana- „Comunicarea educațională în contextul școlar”, EDP, București, 2002.
2. Stăiculescu Camelia-„Școala și comunitatea locală”-parteneriat pentru educație-Ed.ASE, București, 2007.
3. Stăiculescu Camelia-„Managementul parteneriatului școală-familie”, Ed.ASE, București, 2007.
4. Cozma Teodor, Educația formală, nonformală, informală în Psihopedagogie, Editura Spiru Haret, Iași 1997.

Influența artei bizantine în secolele IV – VII d. Hr. la Dunărea de Jos

Prof. Sbîrcea Dan

Liceul cu Program Sportiv Arad

Condiții istorice

Pătrunderea artei și culturii bizantine pe teritoriul fostei Dacii apare ca un fenomen firesc de continuare a celei elenistice și romane, la fel ca în toată Peninsula Balcanică. În fond este vorba, încă din secolul al IV -lea, din vremea lui Constantin cel Mare de restabilirea autorității politice, militare și economice a Imperiului Roman asupra liniei Dunării, după înlăturarea temporară a stăpânirii romane, din pricina goșilor. Procesul esențial pentru dezvoltarea vieții artistice este intensificarea activității economice, administrative și militare în oășele din zona sudică a teritoriilor românești. Se refac vechile cetăți dunărene ori se construiesc altele noi, mai ales în Dobrogea și de-a lungul marelui fluviu.

Sub raport spiritual, factorul de bază care imprimă caracterul noii arte este creștinismul, a cărui pătrundere, încă din secolul al IV -lea, se constată atât în zona sudică a țării noastre, cât și în Transilvania.

Importanță pentru relațiile teritoriului fostei Dacii cu noul Imperiu este faptul că populația autohtonă daco - romană preia în mod firesc, uneori în forme ruralizate, noile forme ale culturii bizantine. Pătrunderea timpurie a noii concepții creștine și organizarea Bisericii locale, subordonată direct Constantinopolului încă din secolul al IV -lea, constituie un alt factor esențial pentru dezvoltarea artei proprii teritoriului de la nordul Dunării. Creștinarea poporului român nu este “un act de autoritate politică, legat de constituirea statului”, ca la maghiari și slavi, “ci rezultatul pătrunderii treptate a propovăduitorilor noii doctrine”, admisă de Constantin cel Mare ca religie de stat. Cu toate că unii cercetători au susținut pătrunderea creștinismului pe meleagurile noastre încă de pe vremea Sfântului Apostol Andrei, bogatele date arheologice atestă existența noii religii răspândite în masă, cu o organizare bisericească proprie, în secolul al IV -lea.

În secolele următoare se înmulțesc nu numai inscripțiile, cele mai multe funerare, dar mai ales obiectele mărunte creștine (crucile, opaițele) și îndeosebi locașurile de cult, fapt care

dovedește existența unor comunități numeroase și organizarea temeinică a noii biserici sub raport ierarhic și administrativ. Vechiul oraș Tomis (Constanța de azi), care avusese rol de metropolă în antichitate, își menține locul și în etapa bizantină, devenind reședință episcopală. Dată fiind subordonarea directă de Constantinopol, episcopi de aici reprezentau opinia oficială, luptând pentru unitatea bisericii. Este atestat la Tomis între anii 368-369, episcopul ortodox Bretanion, luptător contra arianismului și exilat pentru aceasta.

În afară de informațiile izvoarelor scrise, un număr relativ important de inscripții atestă incontestabil frecvența creștinilor în Scythia Minor. În același timp, inscripțiile și obiectele cu simboluri creștine dovedesc același fenomen în Transilvania. Trebuie remarcat faptul, că într-o primă etapă, stelele funerare păgâne sunt refolosite de creștini, primind doar semnul crucii, peștele, inițialele lui Iisus Hristos. Aparținând lumii băștinașilor, cu mijloacele financiare reduse, chiar pietrele sculptate din nou sunt de mici proporții și destul de simple ca aspect. Formulă clasică a artei paleocreștine redusă la câteva semne simbolice, constituie limbajul sculpturii funerare bizantine din această etapă pe teritoriul patriei noastre.

Construcțiile: cetăți și basilici

În această primă etapă, domeniul cel mai reprezentativ sub raport artistic este cel al arhitecturii și al sculpturii, legat de împodobirea monumentelor. Rolul noilor construcții este mai ales militar și religios. Preocuparea de bază a tuturor împăraților era aceea de a restabili frontiera dunăreană pentru asigurarea apărării dinspre nord-est a noului imperiu, amenințat de avari, bulgari, slavi. Datorită faptului că teritoriul fostei Dacii era important sub aspect economic și strategic, în vremea lui Constantin cel Mare este legat temeinic de imperiu prin construirea unui pod la Sucidava; aceasta devenind o impunătoare cetate, care sub aspect arhitectonic se integrează tuturor celorlalte cetăți dunărene și din Dobrogea. Construcția podului, ridicat de Theophilus se dorea o reluare mai modestă a celui ridicat de Traian. Constantin inaugurează noul pod dispunând baterea unei medalii comemorative de aur. Împăratul bizantin își mai leagă numele de noua cetate dunăreană Constantiniana Daphane, înălțată în zona gurii Argeșului și reface cetatea romană Drobeta cu procedeele constructive similare cu cele de la Sucidava.

Dacă pe teritoriul Daciei Traiane, exemplele monumentelor înălțate pe vremea lui Constantin cel Mare se limitează la cele menționate mai sus, în Scythia Minor vestigiile cetăților refăcute sau contruite din nou apar într-un număr impresionant. În prima epocă a legăturilor cu

Constantinopolul se remarcă în genere înflorirea vieții vechilor cetăți greco-romane, la care se mai adaugă și altele noi.

În Dobrogea, pe drumul ce leagă Tomisul de Dunăre, este zidită impresionanta cetate Tropaeum Traiani, care fusese dărâmată de goți în vremea lui Dioclețian. Veșnicind încheierea lucrărilor în anul 316 de către împărații Constantin cel Mare și Licinius, inscripția menționează că “după ce neamurile barbare fuseseră pretutindeni biruite, spre a întării paza graniței, cetatea Tropeenilor a fost zidită din temelii”. Tot în această etapă sunt refăcute total sau parțial alte cetăți dobrogene: Flaviana, Noviodunum, Capidava, Histria, etc.

În unele cazuri au fost refăcute monumente civile cum e cazul amfiteatrului din mijlocul orașului Ulpia Traiana. Dar monumentul civil reprezentativ s-a descoperit recent în inima orașului Tomis. Sistemul de construcție este asemănător cu cel cunoscut din cercetarea cetăților. Deosebirea constă doar în bogăția și grija cu care sunt lucrate interioarele și fațadele. Ca tehnică și compoziție decorativă se aseamnă cu mozaicurile paleocreștine cunoscute în alte părți ale imperiului, în orașele din întregul bazin mediteranean, având un accentuat caracter provincial.

Un alt paviment, care a acoperit un edificiu important al orașului Tomis, a fost dezvelit în apropierea pieței Ovidiu. Sub raportul tehnicii este de remarcat utilizarea cubulețelor de cărămidă pentru culoarea roșie, împreună cu cele tăiate din diferite pietre locale, de natură vulcanică, de culoare verde, galbenă și albă.

“Și voind să facă din luvii Istru o foarte puternică pavăză de apărare a acestor cetăți și a întregii Europe, a încins malul fluviului cu o centură deasă de fortățețe” (Procopius - De aedificiis)

Cea mai înfloritoare și strălucitoare perioadă a artei bizantine, în faza de început a imperiului, este aceea a domniei lui Iustinian (527-565). Acest împărat, ca și Constantin cel Mare, s-a străduit să asigure frontiera dunăreană a imperiului printr-un număr de cetăți. Iustinian a continuat opera începută de Traian, continuată apoi de Constantin și de urmașii săi. În zona dunăreană, acest împărat și-a legat pretutindeni numele de refacerea totală sau parțială a cetăților. Mobilul esențial al operei lui Iustinian pe teritoriul românesc era asigurarea liniei Dunării și apărarea populației locale de popoarele migratoare din nord-est. Lista tuturor cetăților impresionează prin numărul lor mare, interesează și sub raportul transformărilor petrecute în Dobrogea, unde drumurile se modificaseră considerabil, căpătând alte direcții, iar pe aceste noi căi, s-au înălțat și noile cetăți. Unele inscripții în limba greacă aflate în idul de incintă a orașului

Tomis, între care este și o invocație către Dumnezeu pentru ca să acorde ajutor orașului reînnoit, aparțin de asemenea vremii lui Iustinian. Cea mai evocatoare inscripție, “Iustinian cel iubitor de construcții” a fost săpată pe arhitrava unui monument din orașul Callatis, veșnicind astfel amintirea marelui împărat la Dunărea de Jos.

În limitele cetăților, monumentele cele mai importante, asupra cărora se îndreptau grija și interesul oficialităților și al artiștilor, erau *basilicile*. Acestea sunt numeroase în Dobrogea, dar nici una n-a supraviețuit dezastrului produs de migrația slavilor și a bulgarilor în secolele IV-VII. Azi cunoaștem doar fundații, frânturi de elemente sculptate ori pavimentele din aceste basilici. Una dintre cele mai importante basilici este cea descoperită la Constanța, ce a servit desigur drept catedrală, având lungimea de 48,10 metri și lățimea de 23,45 metri, sub formă dreptunghiulară cu trei nave, precedată de un nartex, la est având o absidă circulară. În afară de basilica principală, mai existau alte trei. Merită pomenită cripta a uneia dintre basilicile portului în care se păstrează un ansamblu de pictură. Pictura aceasta imită de fapt cu mijloace mai ieftine placajul luxos de marmură colorată folosită la monumentele bizantine din aceiași vreme de la Constantinopol, Ravena, Roma, etc.

Catedrala de la Constanța deține locul principal prin proporțiile și luxul interiorului, reprezentând tipul de construcție cel mai frecvent întâlnit pe pământul țării noastre, ca și în lumea balcanică. Prin numărul și arhitectura lor basilicile existente în a doua mare cetate dobrogeană, la Tropaeum Traiani, ocupă un loc deosebit de important în arhitectura bizantină de la Dunărea de Jos. Tropaeum Traiani e unica cetate romano-bizantină din cele dobrogene care sugerează atât de bine aspectul străzilor din Constantinopol. La Tropaeum Traiani au fost descoperite patru basilici paleocreștine similare cu cele de la Constantinopol ori cele din Grecia continentală sau bazinul egeean.

Sculptura

În ansablul basilicilor a căror imagine am încercat să o schițăm mai sus, sculptura în piatră și marmură a avut un rol principal, în timp ce statuara de tradiție clasică greco-romană, basorelieful funerar, ca și cel atât de caracteristic zonei dunărene, cavalerul trac sau danubian dispar total din lumea noastră. *Capitelele* abundă mai ales în Dobrogea, dar au fost găsite și la Turnu Severin. Acestea reprezintă domeniul cel mai bogat ilustrat al sculpturii; ni s-au păstrat un număr de peste o sută de exemplare de la diferite basilici, începând cu Turnul Severin până la Ibița și Callatis. Mai mult de jumătate dintre acestea sunt capitele corintice, făcând trecerea de la

cele romane spre cele bizantine. Găsite în centrele cele mai importante ale Dobrogei: Histria, Tomis, Callatis, Tropaeum Traiani, au semnificație mai largă evocând caracterul monumentelor din acele orașe. Un capitel de același timp a fost descoperit la Drobeta, iar în zidurile cetății Hârșova apar refolosite capitele din acea perioadă bizantină timpurie. Capitelele descoperite în această perioadă sunt: capitelele romane caracterizate prin decorul compus din patru sau șase frunze de acant, din secolul al IV-lea și prima jumătate a secolului următor; apoi capitelele corintice de tip bizantin, predominante, care se îmbogățesc acum cu un element nou - crucea - simbolul creștinismului, care marchează în genere toată decorația monumentelor de cult; din suita capitelor dobrogene nu lipsesc cele teodosiene, caracteristice mai ales sculpturii constantinopolitane din secolul al V-lea; iar în secolul al VI-lea apar capitelele ionice găsite la Callatis, Tomis, Histria, Ibida, Carsium; tot în secolul al VI-lea apar capitelele sub formă de coșuleț, care nu provin din arta bizantină.

Artele decorative

Încercând să caracterizăm în ansamblu artele decorative din această etapă, se desprinde constatarea că ele ne-au lăsat vestigii mai puțin semnificative decât arhitectura și sculptura. Este drept că s-au găsit cu prilejul cercetărilor arheologice numeroase obiecte de ceramică, bronz, os, fier etc, dar ele interesează mai ales cultura materială, fără a demonstra existența unei arte remarcabile și strălucitoare.

Viața cetăților dunărene, așa cum se oglindește pe baza operelor de artă decorativă, este destul de modestă, obiectele de aur și argint, cu încrustații de pietre prețioase, fildeş etc, care constituiau tezaurele particulare sau ale bisericilor, s-au găsit în mod cu totul excepțional. Ceea ce trebuie subliniat în legătură cu obiectele de podoabă (catarame, cercei, fibule etc). De origine bizantină este caracterul local și larga lor răspândire pe tot cuprinsul teritoriului carpatodunărean. Tipare de turnat astfel de podoabe au fost găsite în Câmpia Dunării, la Olteni, la București și în Moldova. Unele dintre aceste tipare reproduc chiar figuri și par să fi compus decorul mai evolat al unor obiecte mai mari ca bijuteriile (la Parincea - jud. Bacău; Costești - jud. Iași).

Dintre *podoabe*, cele mai caracteristice sunt *cerceii*, a căror formă și tehnică sunt evident de concepție bizantină, imitând în bronz aceleași forme lucrate în aur în vestitele ateliere de la Constantinopol sau Antiohia. În mod excepțional s-au găsit podoabe lucrate în aur.

Dacă podoabele sunt numeroase, dar în genere mai sărace, dovedind o producție de serie, *obiectele de cult legate de prezența basilicilor sunt foarte rare*. Trebuie amintite cele ce au aparținut catedralei din Tomis, remarcabile sub raport artistic, care dețin un loc însemnat în întreaga argintărie păstrată din secolele VI-VII, în arta bizantină.

Lucrarea care interesează cel mai mult este, însă, o anaforiță, cu inscripția donatorului - Paternus, episcop de Tomis - din argint cu motive marginale și inscripție aurită. În partea centrală poartă inițialele lui Iisus Hristos și în jur poartă o inscripție în limba latină tradusă astfel: “discul a fost făcut din nou în alte obiecte vechi, de Paternus, prea cinstitul nostru episcop, Amin.” Fusese un remarcabil taler de origine profană, produs într-un atelier constantinopolitan, refolosit ulterior ca obiect liturgic și integrat într-un ansamblu realizat cu un secol mai târziu. Interesant și valoros sub raport artistic, discul are și o semnificație istorică, dovedind continuitatea bisericii cu a cetății Tomisului până în secolul VII.

Dintre *obiectele de ceramică* trebuie evidențiată răspândirea largă a *opaițelor*, cele mai multe cu motive simbolice creștine. Ceea ce trebuie reținut în legătură cu prezența acestor mici obiecte de caracter artizanal, este larga lor răspândire dincolo de zona dunăreană, în Oltenia și în Transilvania. Prin larga lor circulație, ele au avut un rol deosebit de important la răspândirea pe o arie foarte întinsă a noului conținut iconografic al artei bizantine în formare. Un exemplu cu totul remarcabil, provenit de la Tomis, reproduce o compoziție iconografică rară ca temă, încadrată de o inscripție latină: “Pacem meam do vobis”. În centru este Iisus Hristos în picioare, purtând toga, cu brațele întinse, iar în jur cei doisprezece apostoli. Cuvintele latine ce încadrează scena amintesc de cele rostite de Iisus Hristos după Cina cea de Taină, păstrate în cele mai vechi forme ale liturghiei creștine; reprezintă un document iconografic unic, datat din secolele IV-V.

O altă cupă, care merită interes mai ales ca valoare documentară, păstrată doar fragmentar, a fost descoperită la Histria. Ea poartă în partea centrală portretul lui Constantin cel Mare cu cei doi fii ai săi.

Materialele selecționale din ansamblul bogatelor vestigii arheologice, mărturisind cu prisosință prezența activă a Bizanțului la Dunărea de Jos, întregesc un nou domeniu al artei bizantine provinciale evoluând pe temeiul vechi arte romane. Condițiile vitrege ale mileniului întâi, produse de migrația popoarelor din est, au împiedicat expansiunea politică a Imperiului Bizantin pe teritoriul fostei Dacii Traiane, care s-a limitat la linia Dunării. Sub raport cultural, însă, în mediul rural al popoarelor locale au pătruns obiecte de podoabă și ceramică, elemente

mărunte, dar importante, care vădesc continuitatea contactelor cu marea cultură mediteraneeană a Romei orientalizate, încă multe secole după dezastrul produs de goți.¹ Dintre toate dovezile păstrate, ceramica este cea mai grăitoare pentru procesul de continuitate a unor procedee tehnice și a unei concepții de tradiție romano-bizantină, care a fost ruralizată, dar nu a dispărut, ci s-a păstrat mereu aceeași, transmițându-se în cursul epocii feudale și până azi în olăria populară.

¹ Ibidem, p. 29

O NOUĂ PROVOCARE ÎN ACTUL EDUCAȚIONAL

Prof. Sburlea Cecilia, Liceul Tehnologic „Iorgu Vârnav Liteanu”Liteni

Principala cauză pentru care educația trece printr-o criză fără precedent ar putea fi produsul sistemului social, care a stimulat, într-un mod înspăimântător, fenomenele care construiesc gândurile. Minteă tinerilor de astăzi este diferită de cea a tinerilor din trecut. Fenomenele care generează gândurile sunt aceleași, dar calitatea și viteza gândirii s-au schimbat.

Sociologii caracterizează ultimul secol ca fiind un secol al hedonismului, a omului căzut sub robia simțurilor. Consecințele pervertirii simțurilor sunt obezitatea, bolile metabolice etc. Un caz particular îl reprezintă efectul imagisticii asupra dezvoltării intelectuale și psihice a copilului, a tânărului de mai târziu.

Privitul îndelung în orice tip de ecran excită și dezvoltă activitatea emisferul cerebral drept, răspunzător de activitatea și atitudinea pur emoțională – adică reacție fără gândire prea multă. În același timp emisferul cerebral stâng – cel răspunzător de gândirea critică – este inhibat; astfel analiza, comparația, sinteza, decizia devin procese psihice șterse, ineficiente, subliniază avizat Vasile Gheorghe în cartea sa *Efectele televiziunii asupra minții umane*. Pe măsură ce imaginea ocupă tot mai mult loc în viața tânărului, capacitatea de pricepere și folosire a informației sonore și scrise scade, iar rezultatele inconștiente ale acestui fapt sunt grave.

Gesturile și cuvintele profesorilor nu mai au impact emoțional, o dată ce pierd capacitatea de a influența lumea psihică a elevilor și, în consecință, nu sunt arhivate în mod privilegiat, astfel încât să producă mii de alte emoții care să stimuleze dezvoltarea inteligenței. Cea mai mare consecință a excesului de stimuli de la ecrane este contribuția la apariția sindromului gândirii accelerate, fenomen ce produce o diminuare a concentrării și o creștere a anxietății. Este exact ceea ce se întâmplă cu elevii noștri, principiul fiind același cu cel din cazul dependenței de droguri. Dependenții de droguri folosesc mereu alte doze încercând să diminueze anxietatea generată de dependență. Incapacitatea concentrării elevilor pe o durată minimă necesară rezolvării unei probleme, a ajuns să ocupe un loc central în agenda Asociației de supervizare și dezvoltare curriculară din America, problema fiind tratată cu foarte multă seriozitate.

Sindromul gândirii accelerate face ca teorii educaționale și psihologice ale trecutului să nu mai funcționeze – pentru că, în timp ce profesorii vorbesc, elevii sunt agitați, neliniștiți, nu se concentrează sau sunt furați de gânduri. Profesorii sunt prezenți în sala de clasă dar elevii sunt în alte lumi. Profesorul Augusto Curry identifică trei cauze ale acestui fenomen: excesul de stimuli vizuali, produși de ecranele care atacă teritoriul emoției, excesul de informație și excesul de culori.

O persoană tânără care suferă de acest sindrom, nu reușește să-și administreze gândurile în totalitate și să-și liniștească mintea. Amenințarea cea mai mare pentru calitatea vieții omului modern este excesul de gândire. Ca să fii un profesor bun, trebuie să cunoști sufletul copilului pentru a descoperi instrumentele pedagogice capabile să transforme sala de clasă într-o oază și nu într-o sursă de stress. Este o chestiune supraviețuire. Profesorul Augusto Curry în excelenta sa carte *Părinți străluciți, profesori fascinanți* propune câteva tehnici care implică schimbări în ambientul social- psihic al profesorilor și elevilor:

1) Muzica ambientală în sala de curs pentru calmarea neliniștii, îmbunătățirea concentrării, dezvoltarea plăcerii de a învăța, educarea emoției.

2) Așezarea în cerc având ca scop dezvoltarea siguranței, diminuarea conflictelor în sala de clasă, reducerea conversațiilor între elevi.

3) Expunerea prin dialog pentru promovarea dezbaterii de idei, stimularea educației participative, depășirea nesiguranței, învingerea timidității.

4) Umanizarea profesorului având ca scop dezvoltarea socializării, stimularea afectivității, stimularea înțelepciunii.

5) Educarea respectului de sine pentru rezolvarea conflictelor din clasă, promovarea cooperării, a solidarității.

Educația trebuie să aibă ca principal scop transformarea ființei umane în propriul ei lider, un lider al gândurilor și emoției sale. Școlile din toată lumea îi învață pe elevi să conducă firme și aparate, dar nu-i pregătesc pentru a-și controla gândurile și propriile emoții. Sunt nenumărați cei care au succes profesional, dar sunt sclavii propriilor gânduri. Viața lor emoțională este de multe ori o piedică. Ei înfruntă lumea, dar nu știu să-și înlăture din minte ceea ce este inutil. La ce le folosește tinerilor să învețe să rezolve probleme de matematică dacă nu știu să rezolve probleme de viață? Tinerii au nevoie de o educație deosebită pe toate palierele cunoașterii. Noi, profesorii, purtăm toată viața o frântură din ființa tinerilor pe care, tot mai greu, încercăm să-i educăm.

ÎNVĂȚAREA ONLINE VERSUS ÎNVĂȚAREA TRADIȚIONALĂ

Concurența dintre învățarea în mediul online și cea tradițională la clasă este una acerbă de ani de zile, alimentată de interesul în creștere și de participarea în număr tot mai mare a elevilor la educația online. Oamenii de știință anticipează că această tendință va continua, piața educației online este așteptată să evolueze la o rată de creștere anuală compusă (CAGR) de 8,56% între 2024 și 2029, atingând un volum uimitor de piață de 279,30 miliarde USD până în 2029¹.

Piața educației online se confruntă cu o creștere semnificativă generată de mai mulți factori cheie. În primul rând, tendințele macroeconomice, cum ar fi adoptarea tehnologiei la nivel global și conexiunea pe scară largă la internet, care au făcut educația online mult mai accesibilă. Pandemia a accelerat și mai mult accesibilitatea, ducând la perfecționarea și promovarea platformelor de educație online. De asemenea, ne confruntăm cu nevoia tot mai mare de învățare continuă și perfecționare în diverse domenii.

Dar educația online nu este dictată doar de macroeconomie. Clienții, cu precădere profesioniștii care se află deja pe piața muncii, apelează tot mai mult la educația online pentru comoditatea și disponibilitatea acesteia. Ei pot astfel dobândi noi abilități într-un ritm propriu și în timpul liber, nefiind restricționați de programele tradiționale de învățare. Chiar și studenții din universități, într-o proporție de 42%, afirmă că principalul lor factor de decizie atunci când au optat pentru educația online a fost comoditatea².

Compararea învățării online și a metodelor tradiționale este crucială pentru înțelegerea peisajului educațional în continuă schimbare. Voi analiza în cele ce urmează avantajele și dezavantajele ambelor abordări pentru a vă ajuta să luați o decizie informată cu privire la călătoria dumneavoastră educațională.

Educabilii contemporani se confruntă cu o decizie dificilă: să urmeze calea convențională a educației sau să îmbrățișeze flexibilitatea învățării online? Această analiză comparativă își propune să dezvăluie avantajele și dezavantajele cele mai importante ale învățării online și tradiționale, oferind o imagine clară pentru luarea unei decizii informate.

1. *Flexibilitate și accesibilitate*

Învățarea online oferă o flexibilitate de neegalat. Cu o simplă conexiune la internet, studenții pot accesa materialele de curs și cursurile oricând și oriunde și le pot revedea ori de câte ori au nevoie de clarificări sau timp suplimentar de studiu. Această accesibilitate elimină barierele geografice și deschide ușa unei game variate de cursanți care altfel ar putea avea acces limitat la oportunitățile tradiționale de învățare. În plus, platformele de învățare online oferă adesea o gamă mai largă de cursuri în comparație cu instituțiile tradiționale, care se adresează unor domenii mai specializate sau de nișă.

¹ <https://www.statista.com/outlook/emo/online-education/worldwide>

² <https://acrobat.adobe.com/id/urn:aaid:sc:EU:10be07b5-80d1-4fbf-9a1e-89165a99853e>

Aflată în antiteză, învățarea tradițională, la clasă prezintă o flexibilitate limitată. Aceasta urmează o abordare structurată, care solicită elevilor să participe fizic la cursuri în anumite locații și ore. Deși acest lucru poate stimula un sentiment de rutină și disciplină, poate fi o provocare pentru persoanele cu program de muncă, familie sau acele care se află deja pe piața muncii. În învățarea tradițională, accesul la materialele de învățare ar putea fi limitat, iar absența de la o oră îi determină pe studenți să rămână în urmă. În plus, acest format este mai puțin accesibil pentru cei care locuiesc departe de instituțiile de învățământ .

2. Interacțiunea și implicarea elevului

Sălile de clasă virtuale facilitează comunicarea asincron și permit elevilor să participe activ la forumuri de discuții, grupuri de lucru și proiecte de colaborare. Cu toate acestea, lipsa interacțiunii față în față în timp real face ca stabilirea relațiilor cu colegii să fie mai dificilă. În ceea ce privește implicarea, platformele de învățare online pot încorpora elemente multimedia captivante, cum ar fi videoclipuri, simulări și gamificare. Pe de altă parte, necesită un grad ridicat de autodisciplină și abilități de gestionare a timpului.

Învățarea tradițională excelează în asigurarea unei interacțiuni directe între studenți și profesori. Mediul fizic al clasei facilitează discuții dinamice, experiențe practice de învățare și feedback în timp real, stimulând un sentiment de comunitate și îmbunătățind abilitățile sociale ale educabililor. Cu toate acestea, cursurile pasive sau exercițiile repetitive pot demotiva studenții, iar clasele numeroase au ca rezultat neimplicarea tuturor elevilor.

3. Ritmul de învățare și autodisciplină

Învățarea online permite cursanților să-și stabilească propriul ritm și să studieze atunci când nu sunt distrași de alte treburi. Cu toate acestea, această flexibilitate poate fi o sabie cu două tăișuri. Este avantajos pentru cursanții auto-motivați, dar amânarea și gestionarea proastă a timpului îi pot determina pe cursanți să rămână în urmă.

Curriculum-ul și programul de clasă predetermină ritmul într-un cadru tradițional de învățare. Această abordare structurată poate ajuta elevii care preferă o cronologie fixă și au nevoie de motivație externă. Pe de altă parte, unii cursanți pot găsi ritmul prea lent, în timp ce alții ar putea avea dificultăți să țină pasul.

4. Learning materials and resources

Platformele de e-learning folosesc diverse resurse multimedia, cum ar fi chestionare interactive, videoclipuri și simulări, pentru a îmbunătăți experiența de învățare. Aceste materiale dinamice se adresează diferitelor stiluri de învățare, făcând procesul educațional mai captivant și mai interactiv. Studenții pot accesa diverse opțiuni educaționale, cum ar fi discipline specializate, care ar putea să nu fie disponibile în instituțiile lor locale.

Învățarea tradițională se bazează în mare măsură pe manuale fizice, cursuri la clasă și teme scrise. Deși aceste resurse pot fi valoroase, le lipsesc elementele interactive. Instituțiile de învățământ tradiționale au oferte limitate de cursuri, în special în domenii specializate sau emergente, ceea ce face dificilă urmărirea unor interese specifice.

5. *Mediu educational*

Învățarea online oferă un mediu flexibil și personalizabil în care studenții își pot alege spațiul de studiu și îl pot adapta în funcție de preferințele lor. Învățarea într-un mediu familiar și confortabil le sporește concentrarea și focalizarea. Cu toate acestea, acest mediu poate fi susceptibil la distrageri la domiciliu sau la serviciu.

Învățarea tradițională are loc în sălile de clasă cu setări fixe și opțiuni limitate de personalizare. Absența distragerilor prezente acasă sau la serviciu îi ajută pe elevi să se concentreze. În timp ce unii studenți se dezvoltă în acest mediu structurat, alții ar putea considera că este restrictiv și inconfortabil.

6. *Examinare și evaluare*

Platformele de învățare online oferă o mare varietate de metode de evaluare. Acestea includ chestionare, teme scrise, portofolii și examene susținute online. Acest format este util și pentru studenții cu anxietate de testare. În timp ce permite evaluarea automată și feedback-ul rapid, lasă, de asemenea, loc pentru înșelăciune.

Învățarea tradițională se bazează adesea în mare măsură pe teste standardizate și prezentări pentru a evalua cunoștințele elevilor. Aceste evaluări oferă o măsură relativ obiectivă a rezultatelor învățării. Cu toate acestea, clasele cu un număr mare de elevi limitează oportunitățile de feedback personalizat.

7. *Learning tools*

Platformele de învățare online oferă o mulțime de resurse digitale, reflectând natura distinctă a stilurilor de învățare ale elevilor. Cursanții online beneficiază de materiale multimedia care îmbunătățesc experiența de învățare. Pe de altă parte, abundența resurselor digitale poate fi copleșitoare pentru unii cursanți.

Sălile de clasă tradiționale oferă acces la resurse fizice, cum ar fi manuale, table albe, proiectoare și laboratoare. Aceste resurse pot oferi studenților o experiență de învățare tangibilă și permit o învățare practică. Resursele fizice sunt adesea limitate la sala de clasă sau bibliotecă, limitând accesul studenților în afara orelor stabilite. Disponibilitatea poate fi, de asemenea, restrânsă, în special pentru materialele cu cerere mare.

8. Tinand pasul cu vremurile

Pe măsură ce ambele metode educaționale continuă să evolueze, încorporarea instrumentelor tehnologice în sălile de clasă tradiționale și perfecționarea platformelor de învățare online evidențiază importanța găsirii proporțiilor potrivite pentru a optimiza experiența de învățare. Accentul pe medii eficiente de învățare a condus la apariția unei a treia opțiuni: învățarea mixtă, care combină punctele forte de la clasă și tutoratul online.

Până la urmă, alegerea între învățarea online, tradițională sau mixtă depinde de preferințele individuale, stilurile de învățare și circumstanțele specifice. Cu toate acestea, cu flexibilitatea și adaptabilitatea sa, educația online va deveni probabil din ce în ce mai răspândită în următorii ani și decenii, pe măsură ce se va adapta la peisajul educațional în evoluție.

Profesor pentru învățământul primar
ANA-SORANA SCUTELNICU
Școala Gimnazială “Axente Sever” din Aiud

INTEGRAREA RESURSELOR EDUCATIONALE DESCHISE ÎN ACTIVITĂȚILE DIDACTICE LA CLASA I

prof. înv. primar SEBESI-SUTO ȘTEFAN-MIHAI
ȘCOALA GIMNAZIALĂ „MIHAI VITEAZUL”
TÂRGU MUREȘ, jud. MUREȘ

Ultimii ani școlari au reprezentat pentru cadrele didactice din România o provocare la nivel național de mobilizare a unor resurse în activitățile de predare-învățare-evaluare ce depășesc limitele predării tradiționale prin integrarea unor modele digitale de asimilare a conținutului didactic. După cum susține C. Cucuș (2014), „suporturile culturale actuale, ca și mediul de transmitere a acestora nu aveau cum să nu fie influențate de inovările din domeniul tehnologiilor de informare și de comunicare. (...) Mai toată cultura clasică a fost transpusă, din punct de vedere al transmisibilității acesteia, și într-o versiune digitalizată.”

Dintre cele mai utilizate site-uri sau aplicații ce pot impune un profil digital se pot enumera:

- **ChatterPix**: aplicație ce permite animarea unor imagini pentru a transmite mesaje elevilor mai ales ca moment de captare a atenției;
- **LiveWorksheets**: instrument utilizat cu scopul de creare a unor resurse educaționale de tip fișă de lucru sau evaluare, cu feedback imediat prin reglarea posibilităților de răspuns din partea profesorului.

Exemplificare:

<https://www.liveworksheets.com/c?a=s&t=islgkmbzcv6&sr=n&l=ly&i=xscscot&r=pm&f=dzdczszc&ms=uz&cd=popabevfgky1laimkpkkjzhvngnkgpgkxg&mw=hs>

- **WordWall**: prezintă o gamă variată de posibilități de manipulare a conținuturilor didactice, fiind un instrument util și atractiv prin format.

Exemplificare:

<https://wordwall.net/resource/28178118>

<https://wordwall.net/resource/28082322>

- **Mentimeter**: propune un model de obținere de feedback imediat din partea elevilor prin accesarea unui cod creat de profesor.
- **Quizizz**: implică operarea unor chestionare sau quizuri online pregătite în prealabil de către profesor.

Dincolo de rațiuni ce țin de problematica deja trecută a pandemiei, ne vedem nevoiți să admitem o schimbare de optică ce adaugă o libertate cadrului didactic în încercarea de a reduce decalajele dintre avântul preluat de tehnologie ca termen cu sens colocvial și cel înțeles din punct de vedere didactic. „Tehnologiile informaționale induc prin ele însele noi deprinderi și capacități la

utilizatori, formând în mod direct noi apetituri, interese, motivații. Abilitățile individuale, altădată rezultate ale educației, se construiesc implicit, prin practicile zilnice, generalizate, apoi obișnuite. Căci „alfabetizarea” digitală începe de la cele mai fragede vârste, difuz, chiar din familie, și se învață...precum mersul sau vorbirea” (Cucos, C., 2014, pag. 81).

BIBLIOGRAFIE

Consiliul Uniunii Europene, (2018), *Recomandarea Consiliului privind competențele-cheie pentru învățarea pe tot parcursul vieții*, (2018/C189/01), Jurnalul Oficial al Uniunii Europene.

Cucos, C. (2014), *Pedagogie*, ediția a III-a revăzută și adăugită, Polirom.

Managementul riscurilor in proiectele Erasmus+

de prof. Serban Elena Alina

Colegiul National ‘Mihai Eminescu’+ Liceul Teoretic de Informatica ‘Alexandru Marghiloman’+ Scoala Gimnaziala ‘Nicu Constantinescu’, Buzau.

Managementul riscurilor este esențial pentru succesul unui proiect Erasmus+. Identificarea, evaluarea și gestionarea riscurilor pot ajuta la minimizarea impactului negativ și la asigurarea derulării fără probleme a proiectului. Iată câteva sfaturi și etape pentru un management eficient al riscurilor:

1. Identificarea riscurilor

Brainstorming și consultări: Implicați echipa de proiect și partenerii pentru a identifica potențialele riscuri. Includeți perspective diferite pentru a asigura o viziune cuprinzătoare.

Analiza proiectelor anterioare: Examinați riscurile întâlnite în proiectele anterioare pentru a învăța din experiențele trecute.

Identificarea riscurilor externe și interne: Luați în considerare riscurile externe (de exemplu, schimbări politice, economice sau climatice) și riscurile interne (de exemplu, probleme de resurse umane, financiare sau logistice).

2. Evaluarea riscurilor

Probabilitate și impact: Evaluați fiecare risc în funcție de probabilitatea de apariție și impactul potențial asupra proiectului. Utilizați o matrice de evaluare a riscurilor pentru a vizualiza și prioritiza riscurile.

Clasificarea riscurilor: Clasificați riscurile în funcție de gravitate (de exemplu, critice, majore, moderate, minore) pentru a stabili care necesită acțiuni imediate.

3. Planificarea răspunsului la riscuri

Strategii de gestionare a riscurilor: Dezvoltați strategii pentru a aborda riscurile identificate. Acestea pot include:

Evitarea riscurilor: Modificarea planului de proiect pentru a elimina riscurile.

Reducerea riscurilor: Implementarea de măsuri pentru a reduce probabilitatea sau impactul riscurilor.

Transferul riscurilor: Externalizarea anumitor activități sau obținerea asigurărilor pentru a transfera riscurile către terți.

Acceptarea riscurilor: În unele cazuri, riscurile minore pot fi acceptate, cu planuri de contingență pregătite pentru a le gestiona dacă apar.

4. Monitorizarea și controlul riscurilor

Supravegherea continuă: Monitorizați riscurile pe tot parcursul proiectului și actualizați planurile de management al riscurilor după cum este necesar.

Reevaluarea periodică: Evaluați periodic riscurile pentru a identifica noi riscuri sau schimbări în riscurile existente.

Raportarea riscurilor: Stabiliți un sistem de raportare pentru a asigura comunicarea eficientă a riscurilor și a acțiunilor de răspuns către toate părțile implicate.

5. Instrumente și metode de management al riscurilor

Matrice de evaluare a riscurilor: Un instrument vizual pentru a evalua și clasifica riscurile pe baza probabilității și impactului.

Plan de contingență: Un plan detaliat care descrie măsurile care vor fi luate în cazul în care riscurile se materializează.

Software de management al proiectelor: Utilizarea unui software dedicat pentru a urmări riscurile, acțiunile de răspuns și progresul proiectului.

6. Implicarea echipei și a partenerilor

Formare și conștientizare: Asigurați-vă că toți membrii echipei de proiect și partenerii sunt conștienți de riscuri și de planurile de management al riscurilor. Oferiți formare, dacă este necesar.

Responsabilități clare: Alocați responsabilități clare pentru gestionarea riscurilor și pentru implementarea acțiunilor de răspuns.

7. Documentare și lecții învățate

Documentați riscurile și răspunsurile: Păstrați o evidență detaliată a riscurilor identificate, a strategiilor de răspuns și a rezultatelor. Aceasta va fi utilă pentru evaluarea finală a proiectului și pentru proiectele viitoare.

Analiza post-proiect: După finalizarea proiectului, analizați modul în care riscurile au fost gestionate și documentați lecțiile învățate pentru a îmbunătăți managementul riscurilor în proiectele viitoare.

Aplicarea acestor sfaturi și bune practici va contribui la reducerea incertitudinii și la asigurarea unei derulări eficiente și de succes a proiectelor Erasmus+

Educația la granița dintre clasic și digital

Prof. Florina Șerban

Școala Postliceală Sanitară Slatina, jud. Olt

În ultimele decenii, educația a trecut printr-o transformare semnificativă, datorată în mare parte avansurilor tehnologice și digitalizării. Această tranziție marchează un punct critic în istoria învățământului, în care metodele tradiționale se îmbină cu cele moderne pentru a crea un peisaj educațional complex și diversificat. Întrebarea principală care se ridică este cum se pot combina eficient aceste două abordări pentru a maximiza beneficiile pentru elevi și studenți.

Metodele tradiționale de învățare

Educația clasică se bazează pe metode care au fost rafinate de-a lungul secolelor. Aceasta pune accent pe interacțiunea directă dintre profesor și elev, pe manualele tipărite, pe scrierea de mână și pe activitățile de grup desfășurate în sala de clasă. Aceste metode au demonstrat că sunt eficiente în dezvoltarea gândirii critice, a abilităților de rezolvare a problemelor și a competențelor sociale.

Un avantaj major al educației clasice este posibilitatea de a crea un mediu de învățare structurat și disciplinat, în care profesorii pot monitoriza îndeaproape progresul fiecărui elev. În plus, interacțiunea față în față permite dezvoltarea unor relații interpersonale puternice, care pot motiva elevii și le pot oferi un sentiment de apartenență.

Transformarea digitală în educație

Tehnologia digitală a adus cu sine o gamă largă de instrumente și resurse care au potențialul de a revoluționa procesul educațional. Platformele de e-learning, aplicațiile educaționale, realitatea virtuală și augmentată, precum și inteligența artificială, sunt doar câteva dintre inovațiile care schimbă modul în care învățăm.

Educația digitală permite personalizarea învățării într-un mod care era imposibil anterior. Elevii pot progresa în ritmul propriu, pot accesa resurse educaționale din orice colț al lumii și pot învăța în moduri care se potrivesc cel mai bine stilului lor de învățare. În plus, tehnologia poate facilita accesul la educație pentru persoanele care, din diverse motive, nu pot participa la cursurile tradiționale.

Sinergia dintre clasic și digital

Combinarea dintre metodele clasice și cele digitale poate crea un sistem educațional hibrid, care să profite de punctele forte ale ambelor abordări. De exemplu, o lecție poate

începe cu o prezentare tradițională susținută de profesor, urmată de activități interactive pe o platformă digitală care să consolideze cunoștințele predate.

Un alt exemplu de sinergie este utilizarea realității augmentate pentru a îmbogăți lecțiile de istorie sau de științe, oferind elevilor posibilitatea de a explora virtual situri arheologice sau structura moleculelor. Astfel, materialele didactice devin mai captivante și mai relevante pentru elevi.

Provocări și perspective

Cu toate acestea, integrarea educației digitale în sistemele tradiționale nu este lipsită de provocări. Probleme precum accesul inegal la tehnologie, lipsa de competențe digitale în rândul profesorilor și necesitatea de a dezvolta noi metode de evaluare a progresului elevilor sunt aspecte care trebuie abordate.

În viitor, este esențial ca sistemele educaționale să continue să evolueze, adaptându-se la noile realități tehnologice fără a pierde din vedere valorile fundamentale ale educației clasice. Investițiile în formarea profesorilor, dezvoltarea infrastructurii digitale și crearea unor politici educaționale flexibile și inovative vor fi cruciale pentru a asigura succesul acestei tranziții.

Educația la granița dintre clasic și digital reprezintă o oportunitate unică de a îmbunătăți și de a diversifica experiența de învățare pentru elevi și studenți. Prin îmbinarea celor mai bune aspecte ale ambelor abordări, putem crea un sistem educațional mai robust, mai accesibil și mai adaptat nevoilor secolului XXI.

Provocările sunt considerabile, dar beneficiile potențiale sunt imense, făcând din această tranziție un obiectiv demn de urmărit.

Surse bibliografice:

Miron, I., & Neacșu, I. (2013). *Educația digitală. Realități și perspective*. Editura Universitară.

Salajan, S. (2015). *Tehnologia în educație: De la teorie la practică*. Editura Polirom.

Locul și importanța limitelor în educația timpurie

Șerban Gina

Grădinița cu program Prolungit Nr. 1 Valu lui Traian

Stabilirea limitelor în educația preșcolară joacă un rol esențial în dezvoltarea lor sănătoasă și armonioasă. Limitele nu sunt menite să restricționeze creativitatea sau libertatea copiilor, ci să le ofere un cadru de siguranță și ordine în care să poată explora și învăța. Prin intermediul limitelor, copiii învață despre reguli, responsabilități și respectul pentru ceilalți, elemente fundamentale pentru dezvoltarea lor socială și emoțională. Limitele clare și consecvente ajută la crearea unui mediu previzibil și securizant, în care copiii se pot dezvolta optim și pot învăța să facă alegeri adecvate.

Educația este un proces fundamental în dezvoltarea copiilor, iar pentru preșcolari, aceasta reprezintă baza pe care se va construi întregul lor parcurs educațional și social. La această vârstă, copiii învață prin joc, interacțiune și experiențe directe, iar rolul educatorilor și al părinților este crucial în ghidarea și stimularea lor. Conceptul de „educație fără limite” se referă la crearea unui mediu de învățare care nu restricționează creativitatea, curiozitatea și dorința de explorare a copiilor.

Jocul este principalul mod prin care preșcolarii învață și își dezvoltă abilitățile sociale, cognitive și fizice. Prin joc, copiii își dezvoltă imaginația, învață să rezolve probleme și să colaboreze cu alți copii de vârste apropiate. Un mediu educațional care încurajează jocul liber și ghidat, fără constrângeri rigide, le permite copiilor să exploreze și să experimenteze în mod natural. De exemplu, jocurile de construcție cu cuburi dezvoltă abilitățile motorii fine și gândirea spațială, în timp ce jocurile de rol ajută la dezvoltarea abilităților sociale și emoționale. Cadrele didactice pot stimula învățarea oferind o varietate de materiale și provocări care să le permită copiilor să-și folosească imaginația și să-și dezvolte abilitățile în mod holistic.

Un mediu de învățare bogat și stimulativ este esențial pentru dezvoltarea preșcolară. Sălile de grupă trebuie să fie dotate cu diverse materiale educative, precum cărți, jucării, materiale de artă și echipamente sportive. Spațiile deschise și zonele de joc în aer liber sunt, de asemenea, importante pentru dezvoltarea fizică și pentru explorarea naturii. Este important ca educatoarele să creeze un mediu în care copiii să se simtă în siguranță și încurajați să-și exprime ideile și sentimentele. Prin amenajarea centrelor de interes (cum ar fi un centru de alfabetizare, un centru de știință, un centru de artă, un centru de nisip și apă, un centru pentru joc de rol), educatorii pot stimula interesele variate ale copiilor și pot încuraja învățarea interdisciplinară.

Cadrele didactice au un rol crucial în ghidarea copiilor și în crearea unui mediu de învățare fără limite. Acestea trebuie să fie flexibile și să adapteze metodele de predare la nevoile și interesele fiecărui copil. Prin observarea atentă și încurajarea explorării, educatoarele pot descoperi talentele și abilitățile unice ale copiilor. De asemenea, părinții joacă un rol esențial în susținerea educației copiilor lor. Implicarea părinților în activități și oferirea de experiențe educative acasă sunt vitale pentru dezvoltarea armonioasă a preșcolarălor. Colaborarea între educatori și părinți asigură o continuitate în învățare și sprijin pentru copii.

Educația fără limite pentru preșcolari înseamnă crearea unui mediu de învățare care stimulează curiozitatea, creativitatea și dorința de explorare. Prin joc, un mediu educațional adecvat și colaborarea dintre educatori și părinți, copiii pot dezvolta abilități esențiale pentru viitor. Investind în educația timpurie, punem bazele pentru o dezvoltare armonioasă și un parcurs educațional de succes.

Bibliografie

1. Goleman Daniel, (1995), „Inteligența emoțională”, București: Curtea Veche Publishing.
2. Laurence E. Shapiro, (2016), „Inteligența emoțională a copiilor”, Iași: Polirom;
3. Alvaro Bilbao, (2019), „Creierul copilului pe înțelesul părinților”, București: Didactica Publishing House.

Educația la limita dintre clasic și digital

Prof. preșcolar: Șerban Veronica Natalia

Grădinița cu P. P. Nr. 6 Târgu-Mureș

În era tehnologiei în care ne regăsim, aceasta a devenit prezentă în toate aspectele vieții noastre, inclusiv în domeniul educației. Pe parcursul anilor a avut loc o trecere etapizată, de la educația tradițională la cea modernă, bazată pe tehnologie. Educația tradițională a reprezentat, de-a lungul timpului, stâlpul de susținere al sistemelor educaționale. Acest lucru implică predarea la clasă, manuale școlare tipărite, teste scrise și interacțiunea directă dintre profesori și elevi. Metodele tradiționale au fost și încă sunt valoroase pentru structura și disciplina pe care le oferă. Aceste metode tradiționale și-au dovedit eficiența de-a lungul timpului, elevii dobândind un vast bagaj de cunoștințe din diverse domenii.

Un beneficiu major al educației clasice constă în faptul că aceasta contribuie la construirea relațiilor interpersonale solide între profesori și elevi, precum și între elevi. Profesorii au oportunitatea de a oferi feedback imediat și de a adapta lecțiile la nevoile individuale ale elevilor. De asemenea, educația tradițională promovează abilitățile sociale și dezvoltarea caracterului prin interacțiuni directe, prin socializare.

Pe măsură ce tehnologia a avansat și a fost implementată în multe domenii de activitate, s-a produs o schimbare semnificativă în modul în care informația este prezentată și asimilată. Educația modernă se bazează pe utilizarea dispozitivelor electronice, a platformelor online și a aplicațiilor educaționale pentru a facilita procesul de învățare. Această schimbare aduce cu sine o serie de beneficii, precum accesul la resurse bogate și variate, personalizarea învățării și dezvoltarea abilităților și competențelor digitale.

Importanța educației digitale a fost pusă sub semnul întrebării la noi în țară, în special până să înceapă criza sanitară, cunoscută sub denumirea de Pandemia Covid-19. Digitalizarea învățământului a devenit o necesitate, iar nevoia copiilor de a beneficia de toate condițiile pentru a avea acces la educația online s-a transformat într-o prioritate. Dincolo de aparatura necesară,

conexiunea la internet și niște profesori dornici să îi îndrume, copiii au nevoie și de cunoștințe digitale. Competențele digitale, parte din cele 8 competențe fundamentale pentru învățarea de-a lungul vieții, se referă la alfabetizarea digitală, comunicare, creare de conținut digital, siguranța și modul în care soluționăm problemele.

Contextul pandemic nu a făcut decât să evidențieze cât de importantă este educația digitală într-o societate dominată de tehnologie. Educația digitală reprezintă o modalitate inovatoare prin care tehnologiile moderne și instrumentele digitale sunt integrate astfel încât să sprijine procesul de predare și învățare. Practic, manualul tradițional și clasică tablă neagră s-au transformat într-un ecran colorat și numeroase imagini, fișiere și video-uri educative, astfel încât copiii să poată asimila mai ușor și mai rapid informațiile transmise. Unul dintre aspectele pozitive ale educației moderne este faptul că oferă oportunități de învățare flexibile. Elevii pot avea acces la materialele de învățare oricând și oriunde, ceea ce sporește autonomia învățării. De asemenea, tehnologia permite adaptarea curriculumului la stilurile individuale de învățare ale elevilor, creând astfel un mediu educațional personalizat.

Chiar dacă educația digitală nu poate înlocui pe deplin metodele clasice de învățare, aceasta vine în sprijinul tinerilor dornici să exploreze și să asimileze informații noi prin diverse metode și cursuri practice, cu exerciții aplicate.

Termenul „digital” poate fi asociat cu flexibilitate, conectivitate și viitor, iar educația digitală le include pe toate acestea. Scopul principal al alfabetizării digitale timpurii este să-i încurajeze pe cei mici să îmbrățișeze schimbarea și inovația mult mai ușor dar și să-i învețe cum să creeze propriile produse virtuale. În plus, cu ajutorul unei baze solide în materie de cunoștințe în domeniul digital, copiii și tinerii nu doar că ar putea face față cu brio situațiilor similare cu cele întâmpinate în contextul pandemic, ci și la capitoul joburi și meserii ale viitorului. Găsirea echilibrului între educația clasică și cea modernă, bazată pe utilizarea tehnologiei, implică integrarea cu atenție a tehnologiei în procesul de învățare, fără a compromite aspectele umane ale procesului instructiv-educativ. Profesorii pot combina metodele tradiționale cu instrumentele digitale, oferind astfel o experiență educațională holistică.

În concluzie, abordarea ideală ar consta în integrarea cu măsură a tehnologiei în educație, recunoscând valoarea atât a metodelor tradiționale, cât și a celor moderne. Astfel vom putea înzestra viitoarea generație cu abilitățile necesare pentru a călători cu succes prin lumea în continuă schimbare și mișcare.

Educația digitală trebuie privită ca o investiție de viitor deoarece cunoștințele digitale s-au transformat dintr-o simplă opțiune într-un lucru normal, important și indispensabil, iar inovația și dezvoltarea tehnologiilor nu se vor opri aici.

SOLUȚII ÎN EFICIENTIZAREA PREDĂRII DISCIPLINELOR TEHNICE

Prof. Serte Marilena Georgia

Aceast articol va explora soluții în predarea disciplinelor tehnice, precum și provocările și oportunitățile pentru îmbunătățirea procesului de predare. De asemenea, vor fi prezentate principiile și obiectivele generale ale eficientizării predării în acest domeniu, oferind o perspectivă clară asupra direcțiilor de dezvoltare necesare pentru a asigura succesul elevilor și al cadrelor didactice.

Principiile și obiectivele generale ale eficientizării predării disciplinelor tehnice vizează îmbunătățirea procesului de învățare pentru elevi prin adaptarea metodelor de predare la nevoile specifice ale disciplinelor tehnice. Acestea includ promovarea unui mediu de învățare interactiv, stimulat și practic, pentru a dezvolta competențe relevante pentru piața muncii. Obiectivele generale urmăresc promovarea gândirii critice, rezolvarea de probleme și colaborarea, precum și pregătirea elevilor pentru a deveni profesioniști competenți și adaptabili într-o lume tehnologică în continuă schimbare.

Metodele tradiționale de predare utilizate în disciplinele tehnice sunt prelegerile frontale, laboratoarele practice și studiul individual. Provocările asociate cu aceste metode includ lipsa interactivității în timpul prelegerilor, dificultatea de a asigura implicarea activă a tuturor elevilor în timpul laboratoarelor practice și riscul de izolare a elevilor în timpul studiului individual. De asemenea, vom explora modalități de depășire a acestor provocări, precum utilizarea activităților de grup, implicarea tehnologiilor educaționale și adaptarea conținutului pentru a spori interesul și angajamentul elevilor.

În acest context, utilizarea tehnologiilor educaționale devine o componentă esențială în predarea disciplinelor tehnice, oferind oportunități semnificative de îmbunătățire a procesului didactic. De exemplu, utilizarea platformelor de învățare online și a softurilor de simulare poate aduce o valoare adăugată în explicarea conceptelor tehnice complexe, facilitând astfel înțelegerea și aplicarea lor în practică. De asemenea, integrarea instrumentelor de colaborare online poate sprijini interacțiunea și schimbul de idei între elevi și cadrele didactice, contribuind la optimizarea procesului de învățare. Prin utilizarea tehnologiilor educaționale, se poate promova o abordare interactivă și personalizată în predarea disciplinelor tehnice, adaptându-se mai bine nevoilor specifice ale elevilor și stimulându-le creativitatea și gândirea critică.

Prin predarea disciplinelor de specialitate în școlile profesionale și liceele tehnice se urmărește ca elevii să-și însușească un sistem de cunoștințe, un mod de a acționa, de a gândi și de a se raporta la realitate, care să asigure premisele competenței și responsabilități profesionale, calificarea într-un domeniu de activități corespunzător fiecărui profil de pregătire în liceu .

Predarea disciplinelor tehnice, cum ar fi informatica, tehnologiile, diferă în conținut și stil față de predarea altor discipline. Metodica predării acestor discipline s-a conturat abia în ultimii ani. În predarea disciplinelor tehnice nu există șabloane sau rețete care să fie obligatorii, în schimb este nevoie de talent și de dorința de a descoperi chemarea, vocația pentru meseria de profesor.

Implementarea metodelor active de predare-învățare-evaluare în disciplinele tehnice are ca obiectiv principal implicarea activă a elevilor în procesul de învățare. Aceasta implică utilizarea diverselor tehnici și strategii precum studiul de caz, brainstorming-ul, problematizarea și proiectele practice. Prin aceste metode, elevii sunt încurajați să își aplice cunoștințele în rezolvarea problemelor concrete, să colaboreze și să își dezvolte gândirea critică. În același timp, evaluarea se concentrează pe performanța și pe obiectivele de învățare, oferind feedback constant pentru îmbunătățirea continuă a procesului. Implementarea acestor metode active aduce un plus de dinamism și relevanță în predarea disciplinelor tehnice, pregătind elevii pentru provocările practicii și contribuind la formarea lor ca profesioniști competenți.

Exemplul de folosire a metodei proiectului în alimentație publică poate consta în implicarea elevilor în proiecte reale legate de managementul unui restaurant sau servicii de catering. Aceștia pot participa la elaborarea unui plan de afaceri pentru un nou restaurant, incluzând aspecte precum bugetul, meniul, logistica și marketingul. De asemenea, pot fi implicați în organizarea și desfășurarea unui eveniment real, precum un festival culinar sau o cină de caritate, având oportunitatea de a aplica cunoștințele teoretice în practică. Astfel, elevii vor dobândi abilități practice relevante pentru industria alimentară și vor înțelege mai bine procesele implicate în gestionarea unei afaceri de acest gen.

Importanța pregătirii și instruirii practice cuprinse în curriculumul național este crucială în formarea elevilor în domeniul tehnic. Prin integrarea activităților practice în programa școlară, elevii au oportunitatea de a-și aplica cunoștințele teoretice în diverse contexte reale și de a-și dezvolta abilitățile practice necesare în viitoarea lor carieră. Această pregătire practică contribuie la consolidarea înțelegerii conceptelor tehnice și la formarea unei baze solide pentru aplicarea acestora în activitățile profesionale. De asemenea, integrarea unor astfel de activități în curriculumul național încurajează implicarea și interesul elevilor pentru învățare, sporind motivația acestora și îmbunătățind retentivitatea informațiilor asimilate.

Evaluarea performanței elevilor în disciplinele tehnice este crucială pentru a măsura nivelul de înțelegere și aplicare a cunoștințelor dobândite. Pentru a asigura o evaluare corectă și cuprinzătoare, este important să se folosească mai multe tipuri de instrumente de evaluare, precum teste practice, proiecte individuale sau de echipă și examene orale. Totodată, criteriile de evaluare ar trebui să fie clare și obiective, pentru a asigura consistența și echitatea evaluării. De asemenea, feedback-ul acordat elevilor este esențial pentru a le oferi informații concrete despre performanța lor și pentru a-i ghida în direcția îmbunătățirii continue a cunoștințelor și abilităților lor tehnice.

Colaborarea și schimbul de bune practici între cadre didactice în domeniul tehnic reprezintă un aspect crucial pentru eficientizarea predării disciplinelor tehnice. Prin intermediul colaborării, profesorii pot împărtăși experiențe și tehnici didactice inovatoare, având astfel posibilitatea de a îmbunătăți metodele de predare. Acest schimb de practici este esențial într-un domeniu în continuă evoluție, unde adaptabilitatea și inovația sunt elemente-cheie. De asemenea, colaborarea între cadrele didactice poate duce la dezvoltarea unor rețele de suport și la stimularea inițiativelor comune pentru îmbunătățirea calității predării disciplinelor tehnice.

Una dintre soluțiile importante pentru integrarea pe piața muncii a tinerilor absolvenți de învățământ tehnic constă în stabilirea colaborării strânse între școli, universități și mediul de afaceri. Prin intermediul parteneriatului cu companii din domeniul tehnic, se pot organiza stagii de practică sau programe de formare profesională care să ofere elevilor abilitățile și cunoștințele necesare pentru a obține un loc de muncă în cadrul acelei companii. De asemenea, specialiștii din industrie pot oferi informații valoroase legate de cerințele pieței muncii și pot sprijini școlile în actualizarea programelor de studiu pentru a se potrivi cu nevoile reale ale angajatorilor.

EDUCAȚIA FĂRĂ LIMITE: ECHILIBRUL ÎNTRE IMPLICARE PARENTALĂ ȘI AUTONOMIE ÎN DEZVOLTAREA COPIILOR!

*Șeulean Augustin-Valentin, Școala Gimnazială „Emil Drăgan” Ungheni, jud. Mureș
profesor de istorie, geografie și socio-umane*

Un părinte trebuie să găsească un echilibru perfect între implicarea emoțională și controlul, asigurând în același timp independența și securitatea (fizică și psihică) copilului. Din păcate, eforturile părinților în educația copiilor sunt adesea nerecunoscute de către școală, care nu răspunde pozitiv la aceste încercări. Pentru a atinge acest echilibru crucial în educația copilului, este esențial ca relația dintre școală și familie să fie mai strânsă și mai cooperantă.

Părinții care nu se implică suficient în dezvoltarea copilului pot duce la o stimă de sine scăzută la acesta. Pe de altă parte, un control excesiv, unde copilul nu este lăsat să se descurce singur și este supravegheat constant, poate avea efecte negative. O monitorizare continuă, fie ea mai relaxată sau foarte strictă, nu garantează întotdeauna rezultate pozitive. Echilibrul este dificil de menținut, iar părinții tind să oscileze între lipsa de implicare și controlul excesiv. Studiile indică faptul că depășirea acestor limite fragile în relația părinte-copil devine din ce în ce mai comună, subliniind importanța găsirii unui echilibru sănătos.

Un alt aspect important este că, de ceva timp, unii autori trag un semnal de alarmă: ne forțăm copiii să se maturizeze rapid, dar le limităm oportunitățile de a o face într-un mod natural. Deși îi forțăm să adopte comportamente specifice adulților, cum ar fi punctualitatea, studiul și munca, nu le oferim și privilegiile aferente, precum autonomia și capacitatea de a lua propriile decizii. Aceasta este o abordare denumită "pierdere-pierdere," unde copiii devin complet dependenți de părinți și profesori și nu dezvoltă capacitatea de a lua decizii independente, ceea ce poate duce la răzvrătire.

Studiile arată că unul din patru copii cu vârsta între 8 și 10 ani nu s-a jucat niciodată afară nesupravegheat. Ne aflăm într-o societate unde nesiguranța a devenit un cuvânt de ordine, iar îngrijorarea firească a părinților acționează ca un medicament care rezolvă problema inițială, dar poate provoca efecte adverse pe termen lung. În 1970, 94% dintre copiii de 10-11 ani mergeau neînsoțiți la școală, dar acest procent a scăzut la 47% în 1998 și probabil este și mai mic astăzi. Este vital ca copiii și tinerii să aibă oportunitatea de a se juca și a călători independent pentru a-și dezvolta capacitățile de management al riscului, luarea deciziilor și încrederea în sine.

Pentru a asigura acest echilibru între îngrijorare și oferirea unor situații în care copiii să învețe independența, un răspuns important vine din partea școlii. Școala poate oferi sfaturi părinților și poate fi un loc unde copiii cresc sănătos și experimentează riscuri controlate. Deși există exemple pozitive, acestea sunt mai degrabă excepția decât regula. Școala ar trebui să învețe nu doar carte, ci și viață, pentru toți cei implicați.

Una dintre metodele eficiente de pregătire a copiilor pentru viață este interviul „stresant”. Această metodă, folosită de obicei în recrutarea resurselor umane, implică o serie de întrebări directe și provocatoare care provoacă disconfort și atitudini defensive. Părintele sau profesorul interpretează rolul unei persoane agresive sau nemulțumite, pregătind copilul pentru interacțiuni dificile în viața reală. De asemenea, reflecția asupra unor scenarii prezentate poate fi utilă, ajutând copilul să găsească soluții în situații de presiune.

Prin această abordare, copilul este pregătit pentru viață, capabil să se bucure de situațiile plăcute și să găsească soluții pentru cele neplăcute, contribuind la dezvoltarea sa generală.

În concluzie, rolul părinților în educația copiilor este de o importanță crucială, însă necesită un echilibru atent între implicarea emoțională și control. Deși părinții fac eforturi considerabile pentru a sprijini dezvoltarea copiilor, aceste eforturi nu sunt întotdeauna recunoscute sau sprijinite de școală. Este esențială o relație strânsă între școală și familie pentru a crea un mediu propice dezvoltării echilibrate a copilului.

Excesul de control parental sau, dimpotrivă, lipsa de implicare pot avea efecte negative asupra dezvoltării copiilor, contribuind la scăderea stimei de sine sau la lipsa de autonomie. De asemenea, tendința de a forța copiii să adopte comportamente specifice adulților, fără a le oferi libertățile corespunzătoare, poate crea o situație de dependență și frustrare.

Școala joacă un rol vital în acest echilibru, putând oferi sfaturi și sprijin părinților, precum și un mediu controlat în care copiii să experimenteze riscuri și să învețe să gestioneze situații dificile. Metode precum interviul „stresant” pot pregăti copiii pentru viață, dezvoltându-le capacitatea de a face față provocărilor și de a lua decizii informate.

În final, colaborarea eficientă între părinți și școală, împreună cu aplicarea unor metode pedagogice inovative, poate asigura dezvoltarea armonioasă a copiilor, pregătindu-i pentru provocările vieții de adult și contribuind la formarea unor indivizi echilibrați și autonomi.

Bibliografie:

1. Bunescu, Gheorghe, *Educația părinților. Strategii și programe. Ghid pentru formarea formatorilor*, Editura Didactică și Pedagogică, 1997, București;
2. Cosnier, Jacques, *Introducere în psihologia emoțiilor și a sentimentelor. Afectele, emoțiile, sentimentele, pasiunile*, Editura: Polirom, 2000, București;
3. Golu, Mihai, *Fundamentele psihologiei*, Editura Fundației România de Mâine, 2000, București;
4. Sălăvăstru, Dorina, *Psihologia educației*, Editura Polirom, 2004, Iași.

Relațiile afective și statutul sociometric Studiu de specialitate

Profesor consilier școlar Natalia Ana Silaș
CENTRUL JUDEȚEAN DE RESURSE ȘI ASISTENȚĂ PSIHOPEDAGOGICĂ TIMIȘ

Relațiile afective-simpatetice formate între elev și colectiv constituie pentru cel din urmă un stimulant în activitatea sa școlară și un suport moral, care-l ajută să depășească mai ușor situațiile stresante prin care trece. În cazul în care această relație este deficitară, ea poate constitui un factor care să accentueze starea de stres a copilului.

Există situații în care elevul este respins de colectiv datorită unor defecte fizice (sau de altă natură) și, de obicei, aceste lucruri se petrec în clasele mici, imaginația afectivă la elevi din ciclul elementar fiind mai puțin dezvoltată; sentimentul de însingurare, pe care oricum îl cunoștea, se accentuează, iar el se izolează tot mai mult, în raport direct proporțional cu sentimentul de nedreptate pe care îl trăiește. Pentru că nu găsește la colegi căldura și bunăvoința de care are nevoie mai mult ca oricare dintre ei va veni la școală fără plăcere.

Statutul de elev “popular” sau “respins” nu se datorează exclusiv atitudinii preferențiale sau de respingere a colectivului, ci și poziției pe care elevul și-o cucerește el însuși prin gradul său de sociabilitate, eforturile și rezultatele școlare, trăsăturile puternice de personalitate etc. Indirect și cadrul didactic poate contribui la marginalizarea unor elevi prin atitudinea pe care o are față de aceștia, prin preferința de a lucra numai cu elevi buni, de a le acorda lor mai multă atenție etc. Cu un risc mai mare de a fi mai marginalizați sunt elevi nou-veniți (care nu se integrează), elevi cu deficiențe, cei agresivi, elevi timizi etc.

Acceptarea sau neacceptarea în grupul școlar, deci relațiile afective pozitive și negative, au fost legate de o serie de variabile precum: adaptare, performanțe academice, abilități sociale, comportament, caracteristici personale (atracție fizică, inteligență), factori socio-cognitivi etc.

Unele studii au folosit o clasificare dihotomică, împărțind subiecții în populari și nepopulari, altele au propus categorii mai diverse pe baza combinării scorurilor pozitive și negative. Astfel, scorurile indicând preferința socială permit distincția între “populari” (nominalizări pozitive ridicate și puține nominalizări negative) și cei cu un *statut mediu*, care obțin scoruri medii, atât la nominalizările pozitive, cât și la cele negative. Pe baza respingerilor se diferențează între copii “uitați” (neglected), adică cei care obțin scoruri scăzute pozitive și negative, și cei “respinși” (rejected), cu nominalizări pozitive puține, dar cu rezultate ridicate la dimensiunile negative. Unii autori au mai diferențiat între respinși-agresivi și respinși-nonagresivi.

Studiile făcute pe copii cu cerințe educative speciale incluși în școlile de masă au obținut, în general, rezultate asemănătoare, copiii cu cerințe educative speciale obțin nivele scăzute de acceptare socială și nivele ridicate de respingere comparativ cu colegii lor. Se consideră că aceste rezultate sunt influențate de deficiențele pe care acești copii le au în ceea ce privește abilitățile sociale.

De exemplu, copiii cu probleme de comportament, comparativ cu colegii lor fără cerințe educative speciale, sunt mai puțin incluși din punct de vedere social, cu 30% mai respinși (Monchy, Zandberg, Pijl, 2004). Aproape jumătate dintre copiii cu probleme de comportament (47%) sunt respinși, în timp ce în cazul celor fără cerințe educative speciale procentul este mai mic (19%); nici unul dintre copiii cu probleme de comportament nu a fost găsit ca aparținând grupului de populari, în acest grup fiind incluși dintre cei fără cerințe educative speciale 27%. Autorii explică aceste rezultate prin posibilitatea ca ceilalți colegi să dezvolte atitudini negative

care se transformă în profetii care se auto-îndeplinesc sau rezultatele pot să reflecte faptul că, pur și simplu, copiilor le este uneori dificil să meargă înainte alături de copii cu probleme de comportament.

Rezultate diferite sunt obținute de Frederickson și Furnham (2004), studiul lor indică un patern stereotip de alegere la copii cu dificultăți de învățare astfel

- copii normali populari obțin scoruri mari la comportament prosocial și scoruri mici la comportament agresiv, în timp ce copii respinși obțin scoruri ridicate la comportament agresiv și scăzute la prosocial;
- copii din grupul cu dificultăți de învățare, cei respinși obțin scoruri scăzute la comportamentul pozitiv (prosocial), dar nu și scoruri ridicate la comportament negativ (agresiv), în timp ce popularii se caracterizează prin scoruri mici la comportamente negative, dar nu și scoruri mari la comportamente pozitive.

Autorii încearcă să explice aceste rezultate prin apel la teoria schimbului social (Thibaunt, Kelley apud. Frederickson, Furnham, 2004). Dorința de afiliere cu alții este legată de o sumă de costuri și beneficii percepute ale interacțiunii și expectanța acestora. Copii normali percepuți ca fiind deasupra mediei în ceea ce privește beneficiile (ex. cooperarea) și sub medie la costuri (inițierea bătailor, solicitarea ajutorului) sunt cei populari, cei respinși sunt cei care prezintă un patern invers privind beneficiile și costurile interacțiunilor sociale. Prin contrast, copii se pare că au puncte de vedere stereotipice față de covârșnicii lor cu cerințe educative speciale, adică beneficii puține și costuri ridicate. Se pare că în cazul copiilor respinși aceștia eșuează în a transmite chiar și beneficiile minime, în timp ce popularii transmit un nivel nu foarte ridicat de beneficii, dar costurile interacțiunii cu aceștia sunt percepute ca fiind scăzute deoarece în general, ei inițiază conflictele, solicită ajutor și întrerup activitățile mai puțin decât este așteptat.

De asemenea un cost perceput este sensibil la tipul de activitate, de exemplu solicitarea ajutorului este un cost mic pentru activitatea de joc, însă un cost mare pentru o activitatea de muncă. În cazul copiilor cu dificultăți de învățare numărul popularilor în activitățile de joc era mai mare decât în cazul unei activități de muncă în clasă, deoarece de la început aceștia sunt considerați deficitari în ceea ce privește abilitățile lor intelectuale.

BIBLIOGRAFIE:

1. Crețu, C., *Curriculum diferențiat și personalizat*, Editura Polirom, Iași, 1999
2. Pânișoara, I. O., *Profesorul de succes. 59 de principii de pedagogie practică*, Editura Polirom, Iași, 2009
3. Păun, E., *Școala, abordare sociopedagogică*, Editura Polirom, Iași, 1999
4. <https://www.weareteachers.com/classroom-management-techniques/>
5. <https://www.schoolsafety.gov/bullying-and-cyberbullying>

Metode educative pentru reducerea agresivității elevilor cu CES

Simina Olga, logoped

Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă „Miron Ionescu”, Cluj-Napoca

Arta este o componentă importantă în terapia persoanelor cu tulburări de comportament prin efectele pe care le produce, putând fi utilizată cu succes de către profesori în cadrul activităților didactice cu elevii ce prezintă diverse tulburări. Pentru a realiza prevenția tulburărilor de acest gen și intervenția timpurie este bine ca profesorul să fie familiarizat cu principiile și tehnicile terapeutice de grup putând să le utilizeze în anumite activități desfășurate la nivelul clasei (ore de dirigenție sau educație civică etc.). Introducerea consilierii ca o activitate acceptabilă și respectabilă pentru personalul școlar reprezintă o extindere a responsabilității și metodelor de lucru dincolo de rolul tradițional al profesorului (educatorului) care era în legătură cu activitatea instructiv-educativă și adesea cu disciplina, consilierea fiind invocată în acele situații ale vieții școlare de zi cu zi în care apar sau amenință să apară diverse probleme și conflicte personale. De multe ori, elevul preferă să caute ajutor (suport) la profesorul său, lucru explicabil având în vedere proximitatea existentă între cei doi și în același timp încercând să evite stigmatul asociat faptului că ar fi clientul serviciilor profesionale de acordare a ajutorului (psihoterapeut, consilier).

Pentru a se putea realiza cu succes activitatea de consiliere în școală, necesită suport și înțelegere din partea personalului didactic și în general din partea tuturor celor care sunt implicați în sistemul educațional. În acest sens, implicarea părinților este foarte importantă pentru adaptarea școlară a copiilor lor, asumarea rolului de școlar echivalând cu o schimbare majoră nu numai în viața copilului ci și a părinților (o relație funcțională continuă între familia elevului și școală, întemeiată pe valorizare reciprocă, reprezintă un factor frenator al devianței școlare).

Această lucrare are în primul rand un scop practic ,acela de a ajuta părinții, profesorii și alte persoane implicate în procesul educative, oferindu-le alternative de intervenție

Art-terapia este o modalitate psihoterapeutică mediată prin producții vizual-plastice (picturale, grafice, de modelaj, sculptură, măști, colaje etc.) și prin alte moduri de expresie artistică (muzică, poezie, teatru, dans, expresii corporale).

Asociația Americană de Art Terapie definește această metodă de intervenție ca fiind un proces de creație ce implică auto-exprimarea artistică, ajutând la rezolvarea conflictelor și problemelor, la formarea deprinderilor de autonomie interpersonală, modificarea comportamentală, reducerea stresului, creșterea stimei de sine și a capacității de introspecție și autoconștientizare.

Art-terapia reprezintă o formă de de psihoterapie complexă și specifică ce utilizează mesaje nonverbale, transmise pe mai multe domenii: art-terapia vizual-plastică, meloterapia, terapia prin dans, terapia prin teatru, terapia prin poezie sau basme și povestiri. (Preda, 2006)

Tehnicile art-terapeutice care pot fi utilizate ca modalități de intervenție în tulburările de comportament la copiii cu dizabilități intelectuale sunt:

- desenul și pictura
- colajul
- modelajul

- confecționatul măștilor și marionetelor
- dansul și mișcarea creativă
- teatrul
- muzica
- metafora terapeutică, basmele și povestirile terapeutice

Intervenția pe baza procedeelor de art-terapie și a metaforelor terapeutice, prin dezvoltarea empatiei, oferirea unor modele non-agresive, a unor alternative de rezolvare a problemelor, încearcă să diminueze frecvența manifestărilor agresive la copiii cu tulburări de comportament.

Activitățile de art-terapie, poveștile, jocurile, exercițiile de dramatizare, prin caracterul lor indirect, influențează comportamentul copiilor și vor determina o creștere a capacității de identificare a emoțiilor, a sentimentelor, facilitând surmontarea dificultăților cu care se confruntă și adaptarea la situația problematică. Totodată, aceste intervenții creează impresii pozitive asupra acestora și, astfel, ei acceptă mai ușor mesajele ascunse ale metaforelor (Burns. 2005).

Intervenția terapeutică a urmărit includerea elevilor depistați cu tulburări de comportament (elevi ai CSEI „Miron Ionescu”, Cluj-Napoca) în cadrul unui program special de diminuare a reacțiilor agresive și, de asemenea, în activități de art-terapie specifice (desen, pictură de icoane pe sticlă, împletitul din fire și fibre naturale, modelaj, colaj, confecționare de mărgel, măști și costume, etc.).

S-a urmărit și înscrierea acestor elevi în diverse activități competiționale la nivel local, județean, regional, activități în domeniul artei decorative și meșteșugurilor tradiționale și expunerea produselor activităților cu ocazia unor expoziții cu vânzare în mai multe locații din oraș.

În urma derulării programului de intervenție de tip art-terapeutic, la toți subiecții care au urmat acest program, s-a observat o ameliorare a comportamentului de tip agresiv în relațiile cu colegii, o reducere a agresivității verbale și ostilității, dar și o mai bună implicare în realizarea sarcinilor școlare. De asemenea, s-a constatat o creștere ușoară a nivelului empatiei și o diversificare a modalităților de reacție la situațiile problematice. S-a remarcat o schimbare a atitudinii vădit agresive în cadrul ședințelor de intervenție, cooperare și răbdare în realizarea lucrărilor artistice propuse. Programul terapeutic pe baza metaforelor s-a desfășurat în cadrul orelor de consiliere și a ajutat elevii să-și recunoască mai ușor sentimentele; dacă învață cum să-și identifice semnele interioare înainte de a mobiliza agresivitatea atunci au șanse mai mari de a-și distrage gândurile de la aceasta sau pur și simplu de a ieși din această situație.

Considerăm că intervenția terapeutică a fost benefică pentru copii, însă este necesară continuarea acestui demers o perioadă mai îndelungată pentru ca mecanismele noi, non-agresive, să poată pătrunde în gândirea elevilor ca niște comportamente alternative la situațiile de conflict. Astfel, s-ar putea obține rezultate deosebite în diminuarea nivelului de agresivitate generală. Bineînțeles, este nevoie de colaborarea familiei în continuarea demersului didactico-terapeutic, ceea ce este foarte dificil de realizat la aceste cazuri de copii care trăiesc într-un mediu nefavorabil (familii dezorganizate, relații conflictuale, statut socio-economic scăzut). Datorită lipsei de supraveghere, a condițiilor de viață precare și a unor responsabilități care apasă deja pe umerii lor, copiii absentează foarte mult de la școală.

Bibliografie

- 1. Boldizar, I.(2004).** *Poetica poveștilor*, Budapesta, Editura Academică.
- 2. Burns, G.W.(2005).** *101 Healing Stories for Kids and Teens. Using Metaphors in Therapy*, New Jersey, John Wiley & Sons.
- 3. Preda, V.(2006).** *Terapii prin mediere artistică*, Cluj- Napoca, Editura Presa Universitară Clujeană.
- 4. Preda, V.(1988).** *Delincvența juvenilă. O abordare multidisciplinară*, Cluj-Napoca, Presa Universitară Clujeană

ROLUL PARTENERIATULUI ȘCOALĂ - FAMILIE ÎN DEZVOLTAREA PERSONALITĂȚII COPILULUI

*Simionescu Eugenia,
Școala Gimnazială I.G.Duca, București*

Studiile din ultimii ani dovedesc că atunci când un copil își vede părinții interesați de el și se implică în viața sa școlară, rezultatele lui sunt mai bune și beneficiile evidente. Îndatoririle reciproce în colaborarea părinților cu școala pentru a educa și forma copilul sunt:
Școala are responsabilitatea cea mai importantă în procesul instructiv-educativ.

Părintele este o persoană responsabilă pentru educarea și comportamentul copilului și pentru colaborarea cu școala spre beneficiul copilului.

Elevul este și el responsabil pentru propria educație.

Metode de colaborare a școlii cu familia:ședințele cu părinții, consultații individuale, excursii, drumeții, expoziții cu lucrările copiilor, sărbătorirea zilei de naștere, ateliere de lucru cu părinții, vizite la locul de muncă al părinților, ziua porților deschise, serbări școlare.

Ședințele cu părinții oferă acestora prilejul de a se cunoaște între ei, de a acționa ca o echipă, de a se cunoaște reciproc cu cadrele didactice, de a discuta aspecte ale programului școlar, de a afla despre progresele / regresele copiilor, schimbările intervenite în evoluția lor ca grup.

Sărbătorirea zilei de naștere a copiilor cu colegii de clasă îi învață pe aceștia comportamentul civilizată, unele convenții sociale și se creează legături afective cu membrii familiilor, deoarece invitații sărbătoritului pot fi părinți și alte rude.

Excursiile / drumețiile îi pot face pe părinți să contribuie la organizarea și sponsorizarea acestor acțiuni, asigură supravegherea copiilor, trăiesc emoții pozitive alături de copilul lor, le oferă modele de comportare.

Ziua ușilor deschise sunt acțiuni în cadrul cărora părinții asistă la prezentarea școlii și la alte activități desfășurate împreună cu propriul copil.

Atelierele de lucru cu părinții sunt activități în cadrul cărora aceștia sunt familiarizați cu standardele de eficiență a învățării, finalitățile educației, conținuturile, strategiile aplicate, programul de activitate al școlii.

Consultațiile individuale (convorbirile) oferă prilejul abordării individualizate a problemelor cu care se confruntă copilul sau părintele, se pot oferi sfaturi, părinții pot furniza informații mai intime pe care nu doresc să le facă publice, dar sunt relevante pentru educația și instrucția copilului.

Expozițiile cu lucrări ale copiilor sunt un prilej de a-i familiariza pe părinți cu date importante despre evoluția copiilor, atât pe plan artistic, cât și al bagajului de cunoștințe.

Serbările școlare sunt evenimente prin care părinții pot descoperi aptitudini speciale ale copiilor, nivelul dezvoltării acestora, pot să le evalueze performanțele, să se implice în organizarea acestor activități.

Vizitele la locul de muncă al părinților contribuie la cunoașterea specificului unor profesii și competențele necesare practicării acestora. Părintele poate fi ghidul acestor acțiuni.

Parteneriatul real între școală și familie nu este cel înscris pe o coală de hârtie, semnat de către director și de către părinte, ci este relația activă de implicare și de o parte și de cealaltă, este bucuria și tristețea, este reușita și eșecul, este zbaterea și rezultatul, din care elevul este beneficiarul.

Bibliografie:

<http://www.ctevl.ro/wp-content/uploads/2012/05/PARTENERIAT-%C8%98COAL%C4%82-FAMILIE.pdf>

https://www.academia.edu/8864216/Forme_%C5%9Fi_metode_de_colaborare_%C5%9Fcoal%C4%83_familie

<https://edict.ro/legatura-dintre-scoala-si-familie-un-pas-important-spre-succes>

Educația la Granița dintre Clasic și Digital

Prof. Simon Maria-Magdolna, Școala Gimnazială „Augustin Maior” Reghin, Mureș

În epoca digitală, educația se află într-o fază de transformare continuă, împletind metodele tradiționale cu noile tehnologii. "Învățare pentru Fiecare" capătă o relevanță deosebită în acest context, deoarece combinarea învățării clasice cu cea digitală promite să ofere soluții educaționale accesibile și eficiente pentru toți elevii, indiferent de mediul din care provin. În acest articol am explorat modul în care cele două paradigme se pot îmbina armonios pentru a oferi o educație incluzivă și personalizată.

Educația tradițională se bazează pe interacțiunea directă dintre profesor și elev, utilizarea manualelor și materialelor tipărite, și prezența fizică în sălile de clasă. Printre principalele avantaje ale acestei abordări se numără:

1. **Relația Profesor-Elev:** Contactul direct cu profesorii permite elevilor să primească feedback imediat și să beneficieze de o îndrumare personalizată.
2. **Structură și Disciplină:** Mediul de clasă oferă un cadru organizat, cu rutine și reguli clare, care contribuie la dezvoltarea autodisciplinii și a responsabilității.
3. **Interacțiune Socială:** Elevii învață să colaboreze și să comunice eficient cu colegii lor, dezvoltând abilități sociale esențiale pentru viața de adult.

Tehnologia digitală a revoluționat modul în care se desfășoară procesul educațional, introducând noi oportunități de învățare. Printre inovațiile majore se numără:

1. **Accesibilitate și Flexibilitate:** Platformele online permit accesul la informație oricând și oriunde, facilitând învățarea continuă și adaptabilitatea la programele individuale ale elevilor.
2. **Resurse Educaționale Diversificate:** Există o gamă largă de resurse digitale, de la cursuri online și tutoriale video, la simulări interactive și jocuri educaționale.
3. **Personalizarea Învățării:** Algoritmii inteligenți pot personaliza experiența educațională, adaptând materialele și metodele de predare la stilul și ritmul fiecărui elev.

Integrarea tehnologiei în educație aduce cu sine și o serie de provocări care trebuie abordate pentru a maximiza beneficiile acestui proces de tranziție. Câteva provocări ale educației digitale:

1. **Accesul Inegal la Tehnologie:** În multe regiuni, accesul la dispozitive și internet de înaltă calitate este limitat, creând discrepanțe în oportunitățile educaționale.
2. **Supravegherea și Disciplinarea Elevilor:** În mediul digital, profesorii se confruntă cu dificultăți în menținerea atenției și disciplinei elevilor.
3. **Securitatea și Confidențialitatea Datelor:** Protejarea informațiilor personale și educaționale ale elevilor este esențială în contextul utilizării platformelor online.

Pentru a crea un sistem educațional eficient, este esențial să se găsească un echilibru între metodele clasice și cele digitale. Acest lucru poate fi realizat prin:

1. **Formarea Profesorilor:** Educarea și pregătirea profesorilor pentru utilizarea eficientă a tehnologiilor digitale în predare.
2. **Curriculum Hibrid:** Dezvoltarea unui curriculum care îmbină elementele tradiționale cu resursele și metodele digitale, oferind o experiență de învățare diversificată.
3. **Infrastructura Tehnologică:** Investiții în infrastructura tehnologică necesară pentru a asigura accesul egal și de calitate la resursele digitale pentru toți elevii.

Pe măsură ce tehnologia continuă să evolueze, educația va trebui să se adapteze constant pentru a rămâne relevantă și eficientă. Viitorul educației va include probabil **Colaborarea Globală, Inteligența Artificială și Învățarea Automatizată.**

În concluzie ași spune că educația la granița dintre clasic și digital reprezintă o oportunitate unică de a redefini modul în care învățăm și predăm. Prin valorificarea avantajelor ambelor abordări și abordarea provocărilor cu inovație și flexibilitate, putem construi un sistem educațional adaptat nevoilor secolului XXI. Acest echilibru nu doar că va îmbunătăți calitatea educației, dar va pregăti și generațiile viitoare pentru a face față provocărilor unei lumi din ce în ce mai digitalizate.

Bibliografie:

1. Educația – de la traditional la digital, Ioan Tesu, Editura Sophia, 2023
2. Educația digitală - Constantin Cucos, Ion-Ovidiu Panisoara, Olimpius Istrate, Ciprian Ceobanu, Editura Poliron, 2022

Rolul activităților extracurriculare în dezvoltarea personalității elevilor din clasele primare

**Prof. înv. primar, Sîrghi Otilia
Școala Gimnazială Nr. 1 Lunca**

Activitățile extracurriculare și-au făcut prima oară apariția în colegiile americane în secolul al XIX-lea. Încă de atunci, erau foarte apreciate de către elevi, aceștia descoperind în ele un fel de „laborator” în care își dezvoltau abilitățile practice și profesionale. Primele activități extracurriculare au fost organizate sub forma unor societăți studențești literare (care au avut rădăcini în secolul trecut la Harvard și Yale), cluburi de dezbateri, iar de la mijlocul secolului, sub formă de frății. Studenții, de asemenea, au inițiat și organizat programele de sport din campusurile universitare americane. Societățile literare au fost în declin la începutul secolului al XX-lea, iar unii educatori au considerat că activitățile extracurriculare sunt cele care distrag atenția studenților de la responsabilitățile lor curriculare și ar fi indicat ca ele să fie mai puțin practicate.

Atletismul a fost unul dintre sporturile care a dominat activitățile extracurriculare și a devenit în scurtă vreme activitatea preferată în majoritatea colegiilor și liceelor americane (Bommer & Baldwin, 2002).

Astfel de activități care au dus la apariția de programe sportive interșcolare au fost parte integrantă a vieții din liceele americane din perioada Primului Război Mondial.

Astăzi, când vorbim despre „*activități extracurriculare*” ne referim la un tip de activități, comple-

mentare demersului didactic prevăzut de Planurile-cadru și Curriculumul Național.

Activitățile extracurriculare sunt definite de unii cercetători ca fiind „totalitatea activităților edu-cative planificate, organizate și desfășurate în instituțiile de învățământ sau în alte spații, în colaborare

cu diverse organizații, având scop educațional, dar mai puțin riguroase decât cele formale și desfășurate în afara incidenței programelor școlare, conduse de persoane calificate, cu scopul completării formării per-sonalității elevului asigurată de educația formală sau dezvoltării altor aspecte particulare ale personalității acestuia” (Țiru Carmen Maria, „Pedagogia activităților extracurriculare” – Suport de curs, p.1).

Educația extracurriculară este realizată dincolo de procesul de învățământ și își are rolul și locul bine stabilit în formarea personalității tinerilor. Activitățile extrașcolare constituie modalitatea neinstituționalizată de realizare a educației. Prin activitățile extracurriculare, educația urmărește identificarea și cultivarea corespondenței optime dintre aptitudini, talente, cultivarea unui stil de viață civilizat, precum și stimularea comportamentului creativ în diferite domenii.

Activitățile extracurriculare contribuie la gândirea și completarea procesului de învățare, la dezvoltarea înclinațiilor și aptitudinilor elevilor, la organizarea rațională și plăcută a timpului lor liber. Având un caracter atractiv, copiii participă într-o atmosferă relaxantă, cu însuflețire și dăruire, la astfel de activități.

Scopul activităților extracurriculare este dezvoltarea unor aptitudini speciale, antrenarea elevilor în proiecte cât mai variate și bogate în conținut, cultivarea interesului pentru activități socio-culturale, facilitarea integrării în mediul școlar, fructificarea talentelor personale și corelarea aptitudinilor cu atitudini caracteriale.

Activitățile extrașcolare se desfășoară într-un cadru informal, ce permite elevilor cu dificultăți de afirmare în mediul școlar să reducă nivelul anxietății și să-și maximizeze potențialul intelectual.

Activitățile extracurriculare au menirea de a valorifica timpul liber al elevilor într-un mod plăcut și util și de a-l transforma într-o sursă educațională. Este necesar ca în activitățile extracurriculare obiectivele instructiv-educative să primeze, dar trebuie să fie integrate în mod echilibrat și momente recreative.

Stimularea personalității elevilor prin activitățile extracurriculare

Activitățile extrașcolare, în general, au cel mai larg caracter interdisciplinar, oferă cele mai eficiente modalități de formare a caracterului copiilor încă din clasele primare, deoarece sunt factorii educativi cei mai apreciați și mai accesibili sufletelor acestora.

Activitățile complementare concretizate în excursii și drumeții, vizite, vizionări de filme sau spec-tacole imprimă copilului un anumit comportament, o ținută adecvată situației, declanșează anumite senti-mente. O mai mare contribuție în dezvoltarea personalității copilului o au activitățile extrașcolare care implică în mod direct copilul prin personalitatea sa și nu prin produsul realizat de acesta.

Se știe că încă de la cea mai fragedă vârstă, copiii acumulează o serie de cunoștințe dacă sunt puși în contact direct cu obiectele și fenomenele din natură.

Copiii au nevoie de acțiuni care să le lărgescă lumea lor spirituală, să le împlinească setea de cu-noaștere, să le ofere prilejuri de a se emoționa puternic, de a fi în stare să iscodească singuri pentru a-și forma convingeri durabile.

Participarea efectivă și totală în activitate angajează atât elevii timizi cât și pe cei slabi, îi temperează pe cei impulsivi, stimulează curentul de influențe reciproce, dezvoltă spiritul de cooperare, contribuie la formarea colectivului de elevi. Elevii se autodisciplinează, prin faptul că în asemenea activități se supun de bună voie regulilor, asumându-și responsabilitățile.

Cadrul didactic are, prin acest tip de activitate, posibilități deosebite să-și cunoască elevii, să-i dirijeze, să le influențeze dezvoltarea, să realizeze mai plăcut și mai temeinic obiectivul principal al școlii și al învățământului primar - pregătirea copilului pentru viață.

Realizarea acestor obiective depinde în primul rând de cadrul didactic, de talentul său, de dragostea sa pentru copii, de modul creator de abordare a temelor, prin punerea în valoare a posibilităților și resurselor de care dispune clasa de elevi.

Activități extracurriculare

Serbările școlare au un caracter stimulator atât pentru micii artiști, cât și pentru părinții lor. Punerea serbărilor în scenă aduc satisfacții atât „artiștilor“, cât și „spectatorilor“, elevi și părinți, contribuind la so-cializarea copiilor de la o vârstă fragedă.

Acest tip de activități extracurriculare marchează evenimentele importante din viața școlarului. Im-portanța acestor activități constă în cultivarea înclinațiilor artistice ale elevului, precum și în atmosfera festivă creată cu acest prilej.

Perioada de pregătire a serbării, dorința sinceră de succes, sudează colectivul, impulsionează în mod favorabil, cultivă capacitățile de comunicare și înclinațiile artistice ale elevilor, dezvoltă atenția, memoria, gustul pentru frumos.

Prin conținutul bogat și diversificat al programului pe care îl cuprinde, serbarea școlară valorifică varietatea intereselor și gusturilor școlarilor.

Ea evaluează talentul, munca și priceperea colectivului clasei și transformă în plăcere și satisfacție străduințele colectivului și ale fiecărui elev în parte. Este important ca fiecare copil să aibă un loc bine definit în cadrul programelor pentru a se simți parte integrată a colectivului și pentru a fi conștient că și participarea lui contribuie la reușita serbării școlare.

De asemenea, un rol educativ îl au activitățile realizate cu prilejul sărbătorilor naționale și internaționale.

Concursurile școlare sunt o metodă de a stârni interesul elevului pentru diferite arii curriculare, având în același timp o importanță majoră și în orientarea profesională a acestuia.

Concursurile școlare oferă elevilor posibilitatea de a demonstra practic ceea ce au învățat la școală și acasă.

Concursuri precum „Cangurul” , „Micul matematician”, pot oferi cea mai bună sursă de motivație, determinând elevii să studieze în profunzime și să obțină rezultate mai bune la școală.

Același efect îl pot avea concursurile organizate la nivelul clasei sau al școlii. Dacă sunt organizate într-o manieră plăcută, vor stimula spiritul de competitivitate, oferindu-i copilului prilejul de a se integra în diferite grupuri pentru a duce la bun sfârșit munca, precum și ocazia de a asimila mult mai ușor cunoștințele.

Excursiile și drumețiile ajută la dezvoltarea intelectuală și fizică a copiilor, la educarea lor cetățenească și patriotică. Excursia îl reconfortează pe copil, îi prilejuiește însușirea unei experiențe sociale importante, dar și îmbogățirea orizontului cultural-științific.

Excursia este o formă de activitate cu caracter atractiv și mobilizator. Este o modalitate deosebită de educație completă deoarece permite o abordare interdisciplinară a cunoștințelor.

Cunoștințele de limba și literatura română sunt valorificate prin recitarea unor poezii, povestirea unor întâmplări, citire, răsfoirea unor pliante, scrierea impresiilor, alegerea unor cărți sau reviste.

Cunoștințele de matematică sunt utilizate pentru calcularea distanțelor, duratei de desfășurare a unei activități, măsurarea sau aproximarea mărimilor.

Informațiile din cadrul orelor de istorie sunt folosite de către elevi pentru a citi inscripții, pentru a vizita muzee, expoziții, monumente și locuri istorice, iar cele din cadrul orelor de geografie sunt utilizate pentru a analiza localități, forme de relief, clima, flora și fauna.

Orele de educație civică au de asemenea un aport în cadrul excursiilor, ajutând elevii să lege noi prietenii, să studieze grupurile, să identifice trăsături morale, să aplice norme de politețe în societate.

În realizarea unei excursii școlare e nevoie de un plan de lucru cu abordare interdisciplinară, de pre-lucrarea normelor de deplasare în grup, a cerințelor igienico-sanitare, a regulilor de comportare civilizată.

Excursia este o activitate cu o formă de educație complexă, prin multitudinea de aspecte ale vieții (istorice, sociale, geografice, civice, culturale) pe care le înglobează.

O excursie în natură îi ajută pe elevi să înțeleagă legătura dintre cunoștințele dobândite la diferitele discipline de studiu și lumea din afara școlii, le oferă posibilitatea de a

se implica activ în propriul proces de educație, îi pune în contact cu comunitatea și le creează posibilitatea de a-și susține în mod public opiniile.

Elevii au posibilitatea de a se simți în ipostaza de mici cercetători ai realității, se simt responsabili-zați, înțeleg semnificația unor norme. Dezvoltându-și gustul pentru descoperirea adevărilor și legilor naturii din jurul lor, învață cum să iubească și să respecte natura în ansamblul ei.

Lucrările realizate pe baza materialelor culese, compunerile, desenele, portofoliile, oferă posibilitatea unei evaluări temeinice.

Vizitele programate la muzee, monumente și locuri istorice, case memoriale, unități economice constituie un mijloc de a prețui valorile culturale, folclorice, istorice și economice ale țării. Ele oferă elevilor prilejul de a observa obiectele și fenomenele în starea lor naturală, procesul de producție în desfășurarea sa, operele de artă originale, momentele legate de trecutul istoric local, de viața și activitatea unor personalități de seamă, relațiile dintre oameni și rezultatele concrete ale muncii lor. Toate acestea stimulează activitatea de învățare, întregesc și desăvârșesc ceea ce elevii acumulează în cadrul lecțiilor.

Vizitele parcurg aceleași etape ca și excursiile și se pot desfășura cu scopul studierii unei teme, în timpul activității sau în faza recapitulării și evaluării acesteia.

Pentru ca vizitele să-și atingă obiectivele, trebuie să fie bine organizate și să se desfășoare în condiții confortabile de deplasare; să fie din timp anunțate, pentru ca personalul locului vizat să nu fie luat prin surprindere și să fie cooperant; să se stabilească clar obiectivele vizitei (de informare, de documentare); să se discute învățămintele, impresiile; să se includă rezultatele cunoașterii în experiența personală a elevilor.

Vizionarea de filme, spectacole de teatru sau circ specifice vârstei lor, poate constitui o sursă de informații, dar în același timp și un punct de plecare în realizarea de către elevi a unor activități interesante. Copilul face astfel cunoștință cu lumea artei, învață să o descifreze și să o îndrăgească.

Aceste activități vor pune elevul în rol de spectator și vor reprezenta pentru el o sursă de impresii puternice: stimularea afectivității copilului și cultivarea dragostei pentru artă (cărți, teatru, muzică).

Alte activități pot fi alese de către copii, participând la ele în timpul liber. De obicei, acestea sunt alese ca pasiune personală sau chiar cu scopul de a aprofunda cunoștințele dintr-un anumit domeniu. Aceste activități realizează completarea unor aspecte educative și orientează copiii spre unele domenii de activitate: sport, muzică, poezie, pictură etc.

În **concluzie**, putem spune că activitatea extracurriculară este o componentă educațională valoroasă și eficientă căreia orice cadru didactic trebuie să îi acorde atenție, adoptând o atitudine creatoare atât în modul de realizare a activității, cât și în relațiile cu elevii, asigurând astfel o atmosferă relaxantă care să permită stimularea creativă a elevilor.

Gândirea creativă și învățarea din proprie inițiativă trebuie încurajate prin laudă. Trebuie promovat modul variat de abordare a problemelor de manipulare a obiectelor și a ideilor. Elevii trebuie să fie îndrumați să dobândească: o gândire independentă, nedeterminată de grup, toleranță față de ideile noi, capacitatea de a descoperi probleme noi și de a găsi modul de rezolvare a lor și posibilitatea de a critica constructiv. Înainte de toate, este însă important ca profesorul însăși să fie creativ, pentru că numai așa poate să aducă în atenția elevilor săi tipuri de activități extrașcolare care să le stârnească interesul, curiozitatea, imaginația și dorința de a participa necondiționat la desfășurarea acestora.

Bibliografie

- * Cernea, Maria - „Contribuția activităților extracurriculare la optimizarea procesului de învățământ, în „Învățământul primar“ nr. 1 / 2000, Editura Discipol, București;
- * Crăciunescu, Nedelea - „Forme de activități extracurriculare desfășurate cu elevii ciclului primar”, în „Învățământul primar“ nr. 2, 3 / 2000, Editura Discipol, București;
- * Decun, Livia - „Contribuția activităților extracurriculare la optimizarea procesului de învățământ”, în „Învățământul Primar” nr. 4, 1998;
- * Ionescu, M., Chiș, V. - „Mijloace de învățământ și integrarea acestora în activitățile de instruire și autoinstruire”, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2001;
- * Lespezeanu, M. - „Tradițional și modern în învățământul preșcolar”, Editura S.C. Omfal, București, 2007;
- * Vlăsceanu, Gheorghe, coord., Neculau, Adrian - „Școala la răscruce. Schimbare și continuitate în curriculumul învățământului obligatoriu. Studiu de impact”, Editura Polirom, 2002.

± Inteligența Artificială în domeniul educațional

prof. Șlincu Dana

Școala Gimnazială nr.1 - Dorohoi, jud. Botoșani

Primele computere și concepte de programare și simulare a gândirii umane au fost dezvoltate în anii 1940 și 1950, iar termenul de „intelență artificială” a fost introdus în anul 1956, la Conferința de Vară de la Dartmouth, de către John Mc Carthy – informatician American care a inventat limbajul de programare LISP.(limbaj de programare de nivel înalt, al doilea ca vechime, cel mai vechi fiind limbajul Fortran).

Intelența artificială se ocupă cu crearea de sisteme și programe care pot simula intelența umană: raționamentul, învățarea, recunoașterea de modele, rezolvarea de probleme, sisteme care preiau date, le procesează și iau decizii în funcție de acestea, independent fără intervenție umană. Domeniul intelenței artificiale (IA) a cunoscut în ultimii ani progrese considerabile determinând o adevărată revoluție în diversele aspecte ale vieții noastre, inclusiv în educație.

Utilizarea IA în educație contribuie la îmbunătățirea calității educației, fără însă a înlocui interacțiunea vitală umană profesor-elev, deschizând noi posibilități de personalizare și eficientizare a experiențelor de învățare pentru elevi, predarea- învățarea- evaluarea cu ajutorul intelenței artificiale înregistrând o tendință în creștere.

Utilizarea IA în activitățile educaționale prezintă o multitudine de avantaje:

- Cu ajutorul IA se pot concepe programe de studiu personalizate în funcție de nevoile și progresele fiecărui elev (curriculum personalizat).
- IA poate furniza și analiza modelele de învățare, punctele tari și punctele slabe ale elevilor pentru a crea experiențe de învățare personalizate care să ajute elevii să învețe în ritm propriu și într-un mod cum li se potrivește cel mai bine, asigurându-se astfel o mai bună înțelegere și reținere a cunoștințelor, elevii fiind personal ajutați să progreseze,
- IA crește atractivitatea, motivarea și participarea activă a elevilor la activitățile de învățare, prin conținuturi interactive, jocuri și platforme de învățare adaptate nivelului lor de dezvoltare.
- Cu ajutorul IA este posibilă eficientizarea activității profesorului prin automatizarea corectării temelor, gestionarea orarelor, evaluarea elevilor, permițând profesorului să se concentreze mai mult pe predare.
- Se asigură acces la educație de calitate tuturor elevilor prin cursuri online și platforme educaționale bazate pe IA.
- IA oferă servicii de traducere în timp real, eliminând astfel barierele lingvistice.
- IA poate analiza un număr foarte mare de date și poate să ofere profesorilor informații referitoare la performanța elevilor, facilitând astfel intervenția din timp la elevii care întâmpină probleme.
- Roboții de chat și tutorii virtuali cu intelență artificială răspund la întrebări și asigură asistență permanent (24 de ore din 24), ajutând elevii în afara orelor de curs, în timp real.

- Sistemele bazate pe IA pot oferi feedback imediat la teme și teste, elevii având posibilitatea să identifice greșelile și aspectele ce trebuie îmbunătățite. Feedbackul imediat permite elevilor să învețe din greșelile lor și să facă îmbunătățiri.
- Prin procesarea limbajului natural, IA poate oferi sprijin personalizat elevilor. Algoritmii de IA analizează, înțeleg răspunsurile elevilor într-un format natural, permit o comunicare eficientă cu elevii și o îndrumare personalizată.

Există însă și dezavantaje ale IA:

- Implementarea IA este costisitoare pentru școlile cu buget limitat, ceea ce ar exacerba disparitățile educaționale.
- Sistemele de IA colectează și analizează datele elevilor și se creează probleme de confidențialitatea și securitatea datelor
- Există riscul de a se perpetua discriminarea sau inegalitățile în educație deoarece algoritmii de IA pot reflecta prejudecățile prezente în datele pe care sunt antrenați.
- Erorile sau defecțiunile cu care se pot confrunta sistemele de IA, pot perturba activitățile de învățare.
- Utilizarea excesivă poate determina dependență excesivă de IA pentru rezolvarea problemelor sau luarea deciziilor, împiedicând astfel gândirea critică și abilitățile de rezolvare a problemelor elevilor.
- Din punct de vedere etic, utilizarea IA în educație ridică probleme în ceea ce privește supravegherea, proprietatea asupra datelor și rolul profesorilor. Algoritmii de IA sprijină și îmbunătățesc învățarea dar nu pot înlocui profesorii umani.

Așadar, potențialul IA de a revoluționa experiența de învățare a elevilor este de necontestat, utilizarea instrumentelor și algoritmilor de IA oferind o învățare personalizată, metode de predare moderne, îmbunătățite și feedback imediat. Asigurarea utilizării eficiente și responsabile a IA în educație se poate realiza numai prin înțelegerea limitărilor și a eventualelor dezavantaje ale IA, iar crearea unui mediu de învățare care să amplifice la maximum beneficiile constă în găsirea unui echilibru corect între îndrumarea umană și asistența IA.

Bibliografie:

Ovidiu Predescu, „Inteligența artificială azi”, Editura Universul Juridic, 2024.
 Stefan Popenici, Inteligența artificială și viitorul educației.”, Editura Routledge New York, 2023;
 Constantin Cucos, „Educația în fața inteligenței artificiale”, Mesagerul Sfântului Anton/ 2024;
 CSteachers, STEM Education, curs „Primii pași în IA pentru profesori curioși”, 2023
 Wikipedia (internet)

FORMAREA ABILITAȚILOR DE VIAȚĂ LA ELEVII CU CERINȚE EDUCAȚIONALE SPECIALE ÎN VEDEREA INTEGRĂRII LOR ÎN SOCIETATE

Prof. Șlincu Eugen

Școala Profesională Specială „Ion Pillat”- Dorohoi, jud. Botoșani

Societatea contemporană are obligația de a asigura cetățenilor ei dreptul la educație și integrare socială prin crearea și susținerea unui sistem educațional capabil să asigure tuturor condițiile necesare dezvoltării abilităților de viață adaptate în funcție de capacitățile intelectuale și cognitive ale fiecărei persoane .

Instituționalizarea copiilor cu dizabilități s-a dovedit a fi o modalitate acceptabilă pentru educația și pregătirea profesională a acestora dar uneori s-a recurs la orientarea lor spre învățământul de masă pentru o educație normală din punct de vedere emoțional.

Un elev cu cerințe educaționale speciale are nevoie de atenție specială, de programe școlare adaptate, de suport specializat, de activități de recuperare specifice.

Studiile de specialitate oferă un inventar al afecțiunilor pe baza cărora este stabilit diagnosticul persoanei cu dizabilități:

- ✓ Întârziere/ deficiență mintală/dificultăți severe de învățare
- ✓ Deficiențe/dizabilități mintale medii și ușoare/ dificultăți de învățare
- ✓ Deficiențe /dizabilități /tulburări de limbaj
- ✓ Deficiențe fizice/ motorii
- ✓ Deficiențe senzoriale (vizuale, auditive)
- ✓ Tulburări emoționale (afective) și de comportament
- ✓ Supradotare

Integrarea elevilor cu cerințe educaționale speciale presupune egalitatea de șanse în realizarea accesului la educație, participare socială prin integrea socio-profesională după absolvirea învățământului profesional special, cultivarea și încurajare relațiilor de prietenie, înțelegerea și acceptarea diferențelor de către profesori, elevi, părinți.

Membrilor colectivității educaționale li se vor dezvolta anumite valori actuale și de perspectivă (acceptarea tuturor diferențelor, respectul diversității, solidaritatea umană, lupta împotriva excluderii, marginalizării, inegalității sociale).

Educația specială presupune un proces permanent de îmbunătățire a politicii instituției școlare, valorificarea optimă a resurselor umane și materiale, adaptarea conținuturilor învățării la nivelul de percepție și asimilare al elevilor cu cerințe educaționale speciale, adaptarea metodelor și a stilului de predare, planificări adaptate etc.

În educarea elevilor cu cerințe educaționale speciale trebuie insistat mai mult pe „a putea să facă” decât pe „a ști să facă” pe dezvoltarea de deprinderi și capacități și mai puțin pe transmiterea de informații, activități de învățare bazate pe jocuri, imagini, softuri, implicarea în proiecte.

Elevii cu cerințe educaționale speciale au nevoie de motivare, de încredere, participare la activități după posibilitățile lor intelectuale, participare la activitățile extracurriculare și extrașcolare.

Nu există bucurie mai mare pentru un elev cu cerințe educaționale speciale decât bucuria reușitei după efortul depus.

Elevii cu cerințe educaționale speciale sunt destul de puternici pentru a păși în societate, pentru a porni cu curaj spre o formă de educație specifică nevoilor lor, pentru a fi pregătiți psihic pentru provocările lumii contemporane, în măsura în care societatea are nevoie de serviciile lor.

- Bibliografie

- 1) Boici G. 1998- Evaluarea copiilor cu CES în perspectiva integrării Ed Timpul, Reșița.
- 2) Verza E. Păun E. –Educația integrată a copiilor cu handicap, București, Asociația Renico, UNICEF.
- 3) Vrajmaș E. Educația copiilor cu cerințe educative speciale, București, Ed Credis, 2007.

STUDIU DE CERCETARE PRIVIND ALPICAREA METODELOR MODERNE ÎN EVALUAREA ACTIVITĂȚII DIDACTICE LA CICLUL PRIMAR

Daniela Solomon

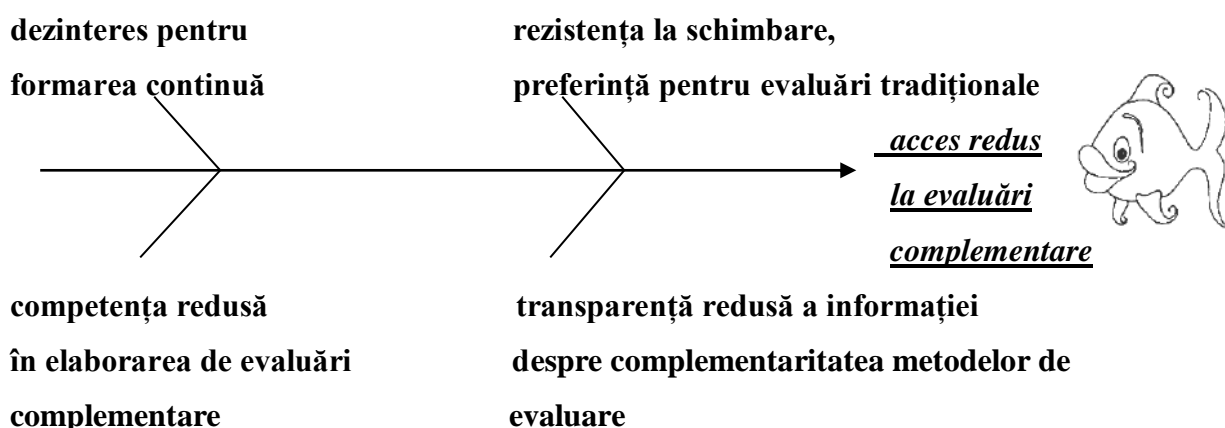
Școala Gimnazială Nr. 3

Exceleanța, reușita, dar și eșecul sunt realități construite de sistemul școlar - afirmă Ph. Perrenoud.

Am inițiat demersul experimental în urma unei ședințe de comisie metodică, ocazie cu care am elaborat << **Diagrama Ishikawa** >> (diagramă cauză-efect sau diagrama “os de pește” - analiza problemei). Discuția premergătoare s-a purtat în jurul ideii de evaluare complementară, alternativă.

Completarea diagramei a dus la identificarea principalelor cauze care contribuie la existența problemei identificate- inapetență pentru utilizarea unui spectru larg de metode de evaluare a rezultatelor elevilor.

Diagrama rezultată este:

Prin acest experiment am dorit să îmi formez o imagine cât mai realistă asupra posibilităților de integrare a evaluării prin metode complementare în procesul didactic și a efectelor acestora asupra performanțelor școlare.

În cadrul cercetării mi-am propus prin experimentul realizat să verific măsura în care utilizarea evaluării prin metode complementare, la clasa a II-a (disciplina limba și literatura română) dezvoltă capacitatea elevilor de a identifica propriile progrese și de a ameliora propriile performanțe.

Cercetarea aplicativ-ameliorativă, a plecat de la următoarea premisă: dacă în activitatea pe care o desfășor cu clasa de elevi voi aplica preponderent metode complementare de evaluare modernă, atunci va crește eficiența activității de învățare și se va îmbunătăți motivația învățării.

Așadar, s-a născut necesitatea investigării: în ce măsură la clasa pe care o conduc și la care aplic metode moderne de evaluare se obțin rezultate superioare față de clasa paralelă. Pentru fermitatea convingerii și pentru respectarea rigorii demersului științific, am recurs la monitorizarea

rezultatelor obținute în etapa experimentală. Am utilizat două probe de evaluare: la eșantionul experimental o probă de evaluare bazată pe metode alternative, iar la eșantionul de control o probă de tip clasic

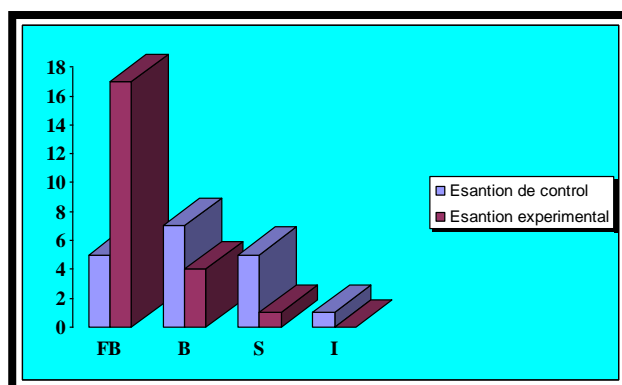
Detaliat, pe fiecare item, situația calificativelor eșantionului experimental este:

<i>Calificativul</i>	<i>Numărul de calificative</i>	<i>Procente</i>
FB	17	77,27 %
B	4	18,18 %
S	1	4,54 %
I	0	0 %

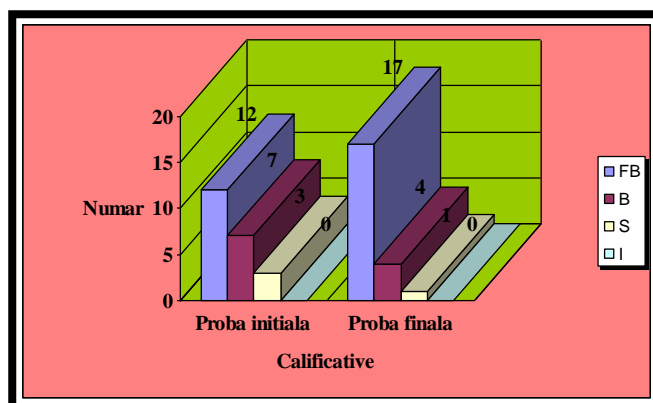
Am revenit asupra eșantionului de control cu o probă de evaluare clasică, pentru a pune în balanță și a compara cele două eșantioane: cel experimental, unde, de-a lungul etapei experimentale s-au folosit metode moderne, precum și cel de control, unde procesul instructiv a urmat cursul clasic. Astfel, rezultatele obținute la eșantionul de control sunt următoarele:

<i>Calificativul</i>	<i>Numărul de calificative</i>	<i>Procente</i>
FB	5	27,77 %
B	7	38,88 %
S	5	27,77 %
I	1	5,55 %

Am comparat, printr-o diagramă, rezultatele celor două eșantioane din etapa post-experimentală:

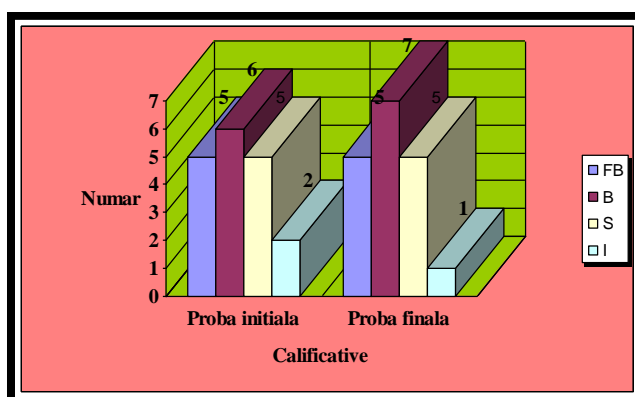

Am comparat rezultatele obținute de eșantionul experimental, la proba inițială, cu cele de la proba finală, după ce, în timpul anului școlar, am utilizat la această clasă metode alternative de predare- învățare- evaluare. Am constatat o redistribuire a calificativelor inferioare către trepte superioare: de la 3 S la 1 S, de la 7 B la 4 B, de la 12 FB la 17 FB. Așa se face că avem reprezentarea grafică:

Alăturând evaluările clasice inițiale și finale de la eșantionul de control, se observă, prin comparație, faptul că FB și S au același număr de elevi- câte 5, la B se constată o ne semnificativă creștere, de la 6 la 7, la I existând o descreștere, de la 2 la 1.

Deci, eșantionul de control, care pe parcursul anului școlar a cunoscut evaluarea în accepțiunea sa clasică, obține rezultate aproximativ liniare:

Urmărind reprezentările grafice, concluzionez că s-a demonstrat în urma cercetării că promovarea evaluării prin metode alternative conduce la cunoașterea sistematică a rezultatelor învățării;

Am admis în mod prealabil că există posibilitatea ca, în măsura în care învățătorul valorifică în predare-învățare- evaluare informațiile despre rezultatele anterioare ale elevilor, cu atât învățarea este mai eficientă; prezumția a devenit realitate în urma cercetării;

Am considerat că dacă învățătorul organizează, susține, stimulează demersurile de învățare- autocontrol- autoreglare, atunci randamentul școlar se ameliorează, gradul de participare a elevilor la activitate crește; ipoteza s-a adeverit, rezultatele eșantionului experimental stând mărturie.

În urma întreprinderii demersului de cercetare, conchid că elevii clasei experimentale au înregistrat o evoluție pe scara performanțelor școlare, ca urmare a aplicării evaluării moderne, ceea ce demonstrează că valorificarea în proces a informațiilor despre rezultatele obținute a contribuit la ameliorarea acestora după fiecare secvență didactică.

Indicatorii procentuali calculați pentru categoriile de calificative utilizate în apreciere au valori mai mari la clasa experimentală față de clasa de control.

Un mare procent de calificative se deplasează spre regiunea reprezentată de calificativul “FB”.

Se constată deplasarea rezultatelor dinspre cele slabe (S) spre cele bune (B) și foarte bune (FB).

Dificultățile de învățare constatate și inventariate după fiecare probă de evaluare prin metode alternative nu au putut fi înlăturate definitiv, dar consecințele lor în planul activității școlare au fost diminuate.

Aplicarea unor metode active și interactive au creat condiții pentru ameliorarea randamentului școlar la toate categoriile de elevi.

Demersul întreprins în cercetarea experimentală realizată s-a dorit a fi unul clarificator și argumentativ în sprijinul ideii că evaluarea prin metode alternative, promovată sistematic și cu relevanță pedagogică în activitatea didactică, are efecte favorabile asupra randamentului școlar al elevilor, oferind motivație emoțională pozitivă și ocazii pentru transferabilitatea competențelor.

Perspectiva experimentală asupra evaluării moderne mi-a întărit convingerea că aceste strategii de evaluare pot fi încorporate cu succes în activitatea didactică, fiind o bază informațională flexibilă.

Experiența demonstrează că nivelul rezultatelor școlare reflectă, în măsură însemnată, nivelul muncii profesorului, pregătirea, însușirile profesionale, măiestria pedagogică, trăsăturile de personalitate ale acestuia.

Rolul evaluării în creșterea performanțelor școlare depinde semnificativ de concepția educatorului în legătură cu obiectul, scopul și funcțiile evaluării, concepție care se va reflecta în alegerea și utilizarea metodelor și procedeele de evaluare, în integrarea strategiilor de evaluare în procesul didactic. Astfel, metodele și procedeele de evaluare oferă posibilitatea unei evaluări complexe, veridice și sensibile la diferențele individuale dintre elevi; îmbinarea lor oportună poate conduce la informații relevante referitoare la rezultatele și progresele pe care aceștia le înregistrează.

Deci, deplasarea accentului de la evaluarea care măsoară, notează, sancționează, clasifică, la evaluarea care măsoară, apreciază, reglează, motivează, are efecte puternice asupra învățării și asupra personalității elevilor. Printr-o astfel de perspectivă a evaluării, educatorul își manifestă mai pregnant rolul de actor în ameliorare școlară- „school improvement”.

Resurse bibliografice:

Ilica, Anton - „*O pedagogie modernă*”, Editura Universității Aurel Vlaicu Arad, 2008

Oprea, Crenguța - „*Strategii didactice interactive*”, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2006

Roman, Alina, **Balaș**, Evelina - „*Strategii de instruire și evaluare*”, Editura Universității Aurel Vlaicu Arad, 2010

Ulrich, Cătălina - „*Postmodernism și Educație – o perspectivă caleidoscopică*”, București: Editura Didactică Pedagogică, București, 2007

EDUCAȚIA MORALĂ ÎN SECOLUL IV

Secolul al IV-lea a fost, în cuvintele pr. Ioan G. Coman, „unul de întâlnire a două civilizații cu stări de suflet, obiceiuri diferite și cu conflictele care rezultă de aici.” Acest secol debutează cu o persecuție dintre cele mai grele, cea a lui Dioclețian (284-305). El se declara „Dominus et Deus” și dă patru edicte împotriva creștinilor. Va spori numărul conducătorilor statului la patru, prin adăugarea unui „imperator” și a unui „cezar”.¹

În anul 305 Dioclețian abdică și, după numeroase lupte pentru tron, Constantin cel Mare va ajunge conducător. În 313, el dă Edictul de la Milano, prin care Creștinismul devine religie liberă. În 325, tot în timpul lui Constantin cel Mare, este convocat Sinodul I ecumenic, prilej cu care se respinge erezia lui Arie, care spunea că Mântuitorul Hristos nu este Dumnezeu adevărat, ci o simplă creatură. În anul 330, este inaugurat Constantinopolul ca noua capitală a Imperiului Roman.

După moartea lui Constantin cel Mare (337), Imperiul este împărțit între fiii acestuia. În 361, împărat devine Iulian Apoastatul (361-363), care a încercat să reînvie tradiția păgână. După doi ani, Flavius Iovianus va revoca edictele anticreștine date de acesta. În 361 ofițerul Flavius Valentinianus e proclamat împărat la Niceea, numindu-l co-împărat pe fratele său Flavius Valens, căruia îi încredințează Orientul, Imperiul fiind reîmpărțit. Valens va trebui să facă față vizigoților, după ce hunii nimiceseră regatul ostrogoților. În 379 începe perioada de conducere a lui Teodosiu

¹ pr prof.dr Ioan Rămureanu Istoria Bisericească Universală,Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române,București 2004,p 66

cel Mare (379-395), a cărei preocupare principală este apărarea granițelor de barbari.

În 381, la Constantinopol are loc Sinodul II ecumenic în care arianismul este condamnat definitiv. Se condamnă și erezia lui Macedoniu în legătură cu dumnezeirea Duhului Sfânt. Tot acum se fixează simbolul de credință. În 391, Creștinismul devine religie de stat, iar în 395, Teodosiu cel Mare moare la Milano, imperiul urmând a fi divizat între fiii acestuia, Flavius Arcadius- în Răsărit și Honorius- în Apus, cu capitala la Ravena. Astfel, unitatea Imperiului va fi definitiv compromisă: începând de acum nu se mai poate vorbi de un singur Imperiu. ci de două, unul de Răsărit și unul de Apus.²

Sfântul Vasile cel Mare a trăit într-o perioadă când elementele creștine și viața păgână coexistau. Secolul al IV-lea a fost identificat de Gilbert Highet ca „proeminent, perioada vitală pentru sinteza filosofiei greco-romane și a gândirii creștine.”³

Dar, în istoria acestui secol, cele mai evidente forțe, pe care se sprijinea sinteza între Creștinism și cultura clasică, erau ale unei triade: împăratul romano-bizantin Constantin, Iulian Apostatul și Teodosiu⁴. Dacă până la Sfântul Vasile cel Mare, Creștinismul fusese supus unor persecuții graduale, acum el a început să preia multe din elementele păgâne ale perioadei vechi, fapt care se reflectă în literatura acestei perioade.

Creațiile literare timpurii aparținând lumii creștine arată un contact foarte slab cu Elenismul și sunt independente, aparând doar câteva influențe evreiești și

² pr prof dr. Ioan Rămureanu IDEm,p 66-146

³ Gilbert Highet-*The Clasical Tradition*,Oxford University 1957,pp560

⁴ Jaroslav Pelikan-*Christian Theology and Clasical Culture*,Yale Universitz,1993-studiu

orientale. Creațiile literare ale secolelor III-IV arată o apropiere semnificativă de Elensim, păstrându-și însă originalitatea. Nu numai că observăm influențe elenistice foarte însemnate, dar găsim declarațiile despre valoarea înaltă a clasicilor și constatăm un nivel înalt corespunzător al culturii. Vasile cel Mare se numără printre autorii principali ai acestei perioade.

Educația la granița dintre clasic și digital

prof. înv. primar Stan Adriana
Școala Gimnazială nr.46, București

Într-o eră în care tehnologia și implicit educația digitală au luat amploare la nivel global, întrebarea esențială rămâne: *Cum putem utiliza tehnologia în mod eficient, menținând totuși valorile și beneficiile educației clasice?*

Reprezentând de-a lungul timpului coloana vertebrală a sistemelor educaționale, *educația clasică* implică predarea în clasă, manuale școlare tipărite, teste scrise și interacțiunea directă între profesori și elevi, *un avantaj important al acesteia fiind construirea unor puternice relații interpersonale între profesori și elevi, precum și între elevi.*

Promovând abilitățile sociale și dezvoltarea caracterului prin interacțiuni directe, prin socializare, *metodele clasice* au fost, și încă sunt apreciate pentru structura și disciplina pe care le oferă, fără ca lipsa instrumentelor digitale să constituie un minus în desfășurarea activităților educative. Astfel, profesorii au oportunitatea de a oferi feedback imediat și de a adapta lecțiile la nevoile individuale ale elevilor.

Pentru a facilita procesul de învățare, *educația digitală* se bazează pe utilizarea dispozitivelor electronice, a platformelor online și a aplicațiilor educaționale. Această schimbare aduce cu sine o serie de beneficii, precum accesul la resurse bogate și variate, personalizarea învățării și dezvoltarea abilităților digitale.

Unul dintre aspectele pozitive ale educației digitale este faptul că oferă oportunități de învățare flexibile. Elevii pot avea acces la materialele de învățare oricând și oriunde, ceea ce sporește autonomia învățării. De asemenea, tehnologia permite adaptarea curriculumului la stilurile individuale de învățare ale elevilor, creând astfel un mediu educațional personalizat.

Educația digitală poate fi implementată în moduri variate și inovatoare prin care se poate demonstra cum tehnologia poate îmbunătăți accesul la educație, poate personaliza învățarea și poate crește implicarea elevilor. *Iată un exemplu:*

- ***Proiectul „Cartea cu povești” – Club de lectură online.***

Acest *club online* se concentrează pe încurajarea lecturii și scrierii și se adresează în mod special elevilor aflați în situații de vulnerabilitate, inclusiv celor cu cerințe educaționale speciale sau cu risc de abandon școlar. Participanții citesc și scriu povești împreună, iar acestea sunt publicate pe un blog școlar.

Ca modalitate de implementare se folosesc sesiunile de citire virtuală în cadrul cărora, prin videoconferință, profesorii și elevii citesc povești și discută despre ele.

Proiectul presupune crearea unui blog școlar unde elevii pot publica propriile povești și pot primi feedback pozitiv din partea colegilor și profesorilor.

Ca avantaje ale implementării Proiectului se evidențiază:

- *promovarea lecturii și a scrierii* - elevii dezvoltă abilitățile de lectură și scriere într-un mediu motivațional;
- *inclusiunea și empatia* - prin împărtășirea experiențelor lor în povești, elevii pot înțelege și aprecia mai bine perspectivele celorlalți;
- *învățarea colaborativă* - se promovează colaborarea între elevi și dezvoltarea abilităților de comunicare și colaborare.

Ca **beneficii ale educației digitale** se remarcă:

- *accesibilitatea*: Oferă acces la educație pentru persoane din zone izolate sau pentru cei cu dizabilități. Materialele pot fi accesate de oriunde și oricând, ceea ce facilitează învățarea continuă.
- *personalizarea*: Permite adaptarea conținutului și a ritmului de învățare la nevoile individuale ale fiecărui elev.
- *colaborarea și comunicarea*: Platformele digitale facilitează colaborarea între elevi și profesori, indiferent de distanță, prin forumuri, chat-uri și conferințe video.

Provocări ale educației digitale :

- *accesul inegal la tehnologie*: Nu toți elevii au acces la dispozitive moderne și internet de înaltă viteză, ceea ce poate crea disparități educaționale.
- *calitatea conținutului*: Nu toate resursele digitale sunt de înaltă calitate sau corecte din punct de vedere academic, ceea ce necesită o selecție riguroasă a materialelor.
- *dependența de competențele tehnice*: Elevii și profesorii trebuie să aibă competențe tehnice pentru a utiliza eficient platformele și instrumentele online, iar aceasta poate fi o barieră pentru unii.
- *securitatea datelor*: Protejarea datelor personale ale elevilor și menținerea securității online sunt preocupări majore în mediul digital și necesită gestionare atentă.
- *starea de bine a elevilor*: Utilizarea excesivă a tehnologiei poate duce la probleme de sănătate, cum ar fi oboseala oculară și probleme de postură, precum și la probleme legate de sănătatea mintală, cum ar fi stresul și anxietatea. Programele educaționale ar trebui să promoveze un echilibru sănătos între activitățile digitale și cele offline.
- *interacțiunea socială*: Pe măsură ce învățarea se mută online, există preocupări legate de reducerea interacțiunilor sociale și dezvoltarea abilităților de comunicare interpersonale. Este important să se găsească un echilibru care să mențină interacțiunea umană în procesul educațional.

Educația digitală reprezintă o evoluție esențială în peisajul educațional contemporan, oferind noi oportunități de învățare și dezvoltare personală.

Cu toate acestea, succesul acesteia depinde de *abordarea echilibrată a avantajelor și provocărilor* sale, precum și de angajamentul tuturor părților implicate în asigurarea unui acces echitabil și a unei utilizări eficiente a tehnologiei în educație.

Găsirea echilibrului între educația clasică și cea digitală implică integrarea cu atenție a tehnologiei în procesul de învățare, fără a compromite aspectele umane ale procesului instructiv-educativ. Profesorii pot combina metodele tradiționale cu instrumentele digitale, oferind astfel o experiență educațională holistică. Spre exemplu, înainte de predarea efectivă a unor conținuturi noi, profesorul poate prezenta un material educativ de pe o platforma ca Wordwall, Eduboom,

EduMagic, Youtube, etc. Va reuși cu siguranță să capteze atenția elevilor, să le stârnească interesul pentru noile cunoștințe ce urmează a fi predate.

În concluzie, abordarea ideală ar consta în integrarea cu măsură a tehnologiei în educație, recunoscând valoarea atât a metodelor tradiționale, cât și a celor moderne. Prin găsirea echilibrului, putem înzestra viitoarea generație cu abilitățile necesare pentru a naviga cu succes în lumea în continuă schimbare.

Educația la granița dintre clasic și digital necesită o abordare echilibrată, care să valorifice avantajele tehnologiei fără a neglija aspectele esențiale ale învățării clasice. Este crucial ca educația să fie flexibilă, adaptabilă și centrată pe nevoile elevilor, pregătindu-i pentru provocările și oportunitățile viitorului.

Bibliografie

<https://edu.freepedia.ro/educatia-clasica-versus-educatia-moderna>

<https://didacto.ro/educatia-digitala-avantaje-si-dezavantaje/>

Făt, Silvia & Adrian Labăr. *Eficiența utilizării noilor tehnologii în educație*. EduTIC 2009;

Dezvoltarea preșcolarilor prin activități artistice

Prof. înv.preșcolar **Stan Anica**

Tendința generală este de a se pune accent pe activitățile matematice, de cunoașterea mediului și educarea limbajului, mergând pe considerentul că acestea sunt cele mai importante. Însă, o dezvoltare armonioasă a copilului, este posibilă doar ținând cont de o valoare esențială: frumosul. *Educația estetică* reprezintă „*activitatea de formare-dezvoltare a personalității umane prin intermediul frumosului din artă, societate, natură, receptat, evaluat și cultivat la nivelul sensibilității, al raționalității și al creativității umane*”. Ea a fost și este o componentă permanentă a educației, a formării omului pentru viață. Trebuie cultivată în conștiința oamenilor, alături de adevăr și de bine.

Preșcolăritatea este perioada în care cel mai necesar este stimularea potențialului creativ al copilului, necunoscut sau neexprimat încă, prin cunoașterea și încurajarea aptitudinilor, prin mobilizarea resurselor existente și prin susținerea manifestării lor printr-o mobilizare intrinsecă. De la această vârstă trebuie cultivate unele valori, originalitatea, perseverența, interesele cognitive, dar și artistice. Vârsta preșcolară constituie o perioadă în care se produc însemnate schimbări în viața afectivă a copilului. Emoțiile și sentimentele preșcolarului însoțesc toate manifestările lui, iar activitățile artistice sunt un mod de exprimare și educare a acestora. La fel de importantă este dezvoltarea socio-emoțională a copiilor ca și abilitățile intelectuale.

Caracteristicile copilului la vârsta preșcolară

Perioada preșcolară constituie perioada celei mai intensive receptivități, modalități și posibilități psihice, o perioadă de progrese remarcabile în toate planurile (Tomșa, G., Oprescu, N., 2007, p.58). Aceasta vine cu o serie de schimbări în viața copilului, atât în planul dezvoltării somatice și psihice cât și în planul relațional. Învățăământul preșcolar oferă copilului posibilitatea de a-și extinde orizonturile, mediul fiind diferit de cel familial și cerințele diferite. „Deși jocul rămâne activitatea dominată a acestei etape, el începe să se coreleze cu sarcinile de ordin instructive-educativ” (Golu, P., Zlate, M., Verza, E., 1991, p.75).

Preșcolăritatea este perioada descoperirii realității fizice, a realității umane, și mai ales perioada autodescoperirii (Golu, P., Zlate, M., Verza, E., 1991, p.76). Această perioadă îl ajută pe copil să îi descopere atât pe cei din jur cât și pe sine însuși.

La vârsta preșcolară procesele senzorial-perceptive sunt legate de cele motorii și acționale care sunt modelate și perfecționate în conformitate cu noile schimbări. Pe primul plan se situează *sensibilitatea vizuală* și *auditivă*, ele fiind cele care captează informațiile. *Sensibilitatea tactilă* se subordonează văzului și auzului, fără să-și piardă însă semnificația.

La vârsta preșcolară mică (3-4 ani), gândirea copilului este elementară și simplistă, acesta considerând obiectele și fenomenele din jur ca fiind însuflețite. Abia pe la vârsta de 5 ani acesta încetează să mai considere jucăriile vii lărgindu-și treptat câmpul explorărilor perceptive. La această vârstă copilul devine mult mai curios, capacitatea lui de însușire a limbajului este mult mai bună, și se implică mult mai frecvent în joc și în activități.

Evoluția limbajului este strâns legată de evoluția gândirii. La copilul preșcolar se îmbogățește continuu atât sub raport cantitativ cât și calitativ.

Copilul preșcolar preia de la adulți o serie de cuvinte și modalități de exprimare, aceștia manifestând o deosebită plăcere să și le însușească și să le folosească în comunicare chiar dacă ceea ce spune nu are un înțeles pentru el. Modalitățile de exprimare au fost numite de către specialiști clișee verbale (Tomșa, G., Oprescu, N., 2007, p.68).

Formele memoriei se dezvoltă de timpuriu, astfel că la vârsta antrepreșcolară aceasta are un caracter spontan iar la vârsta preșcolară datorită gândirii și limbajului interior se dezvoltă o serie de alte forme: alături de memorarea mecanică apare și cea logică, alături de cea involuntară se dezvoltă și cea voluntară. „Trecerea de la unele forme inferioare și relativ neproductive de memorare la altele superioare, cu grad mare de productivitate este posibilă datorită îmbogățirii experienței copilului și perfecționării instrumentelor sale intelectuale. Sub influența educației apar primele manifestări ale memorării și reproducerii voluntare.

Mecanismele fundamentale ale atenției sunt: activarea, orientarea și selectarea. Activarea constând în asigurarea tonusului cerebral optim, orientarea presupune direcționarea activității

psihice, iar selectarea în alegerea și evidențierea aspectului important cu diminuarea simultană a celui secundar, neesențial pentru situația dată.

Atenția dobândește la vârsta preșcolară o serie de proprietăți importante, a căror cunoaștere este indispensabilă în munca de educare. Atenția involuntară este permanent susținută de curiozitatea copilului, este deosebit de activă atât în contactul direct al copilului cu lucrurile, obiectele, fenomenele care îl înconjoară, cât și față de alte surse care îi satisfac curiozitatea.

Afectivitatea apare ca un teren de întâlnire a incitațiilor de natură biologică cu reglementările sociale și intelectuale. În grădiniță stările afective ale copilului sunt condiționate de noi solicitări cu care acesta se confruntă. Una dintre cele mai evidente restructurări afective fiind contradicția dintre trebuința preșcolarului și interdicțiile manifestate de adult față de acesta. Satisfacerea trebuinței determină apariția unor stări afective pozitive, de bucurie și satisfacție, în timp ce contrazicerea sau blocarea ei, cu manifestarea unor stări emoționale de insatisfacție, nemulțumire.

Copilul preșcolar și nu numai resimte nevoia de mișcare, aceasta mișcare fiind o nevoie fundamentală. „Dezvoltarea motricității contribuie la creșterea posibilităților copilului de a lua contact direct cu lumea înconjurătoare și de a facilita exercitarea unor comportamente practice-acționale” (Tomșa, G., Oprescu, N., 2007, p.76).

Formele de activitate ale preșcolarului

Jocul

La vârsta preșcolarității, jocul este principala formă de activitate. Prin joc, copilul se manifestă, își exprimă cunoștințele, emoțiile, se exteriorizează întreaga sa viață psihică. În același timp, prin joc se formează și se dezvoltă capacitățile psihice ale copilului.

Jocul satisface în cel mai înalt grad nevoia de mișcare și de acțiune a copilului; el deschide în fața copilului nu doar universul activității, ci și universul extrem de variat al relațiilor interumane, oferind prilejul de a pătrunde în intimitatea acestora și dezvoltând dorința copilului de a se comporta ca adulții; el dă posibilitatea preșcolarului de a-și apropia realitatea

înconjurătoare, de a-și însuși funcția socială a obiectelor, de a se familiariza cu semnificația socioumană a activității adulților, de a cunoaște și stăpâni lumea ambientală; în sfârșit, jocul formează, dezvoltă și restructurează întreaga viață psihică a copilului (Golu, P., Zlate, M., Verza, E., 1991, p.93).

Varietatea de jocuri este dată de conținut și structură, iar principalele tipuri ar fi:

- **Jocuri de creație (simbolice)**
- **Jocuri didactice**
- **Jocuri de mișcare**

Învățarea

Această formă de activitate la vârsta preșcolară se bazează pe asimilarea și sedimentarea cunoștințelor, care conduc la elaborarea unor comportamente noi ce satisfac mai bine necesitățile adaptative ale copilului. Se întâlnesc două tipuri de învățare: *învățarea socială și învățarea didactică*.

- **Învățarea socială**

Învățarea socială se realizează ca urmare a contactelor interpersonale ale copiilor cu adulții sau cu cei de o seamă cu ei în contexte situaționale de viață. Aceasta oferă copiilor ocazia de a asimila o serie de experiențe socioumane, semnificații și valori sociale, stiluri comportamentale, roluri și comportamente interpersonale, modalități de acomodare, adaptare și armonizare interpersonală.

- **Învățarea didactică**

Învățarea didactică se realizează ca urmare a organizării, conducerii și dirijării ei sistematică de către personalul special pregătit în acest scop, desfășurată în cadrul instituționalizat al grădiniței de copii după programe obligatorii și riguroase.

Creația

Imaginația are un rol central în creația preșcolară. La preșcolar are loc o adevărată explozie a imaginației și își dezvoltă multe dintre funcțiile sale. Funcția de *completare* care va da

posibilitatea înțelegerii unor situații ambigui sau lacunare; apoi funcția de *proiectare și anticipare* care va permite înțelegerea succesiunii evenimentelor, consecințele lor.

În activitatea creatoare a copilului participă însă nu doar imaginația, ci și gândirea creatoare și importante elemente de creație, capacități de figurare (redare), deprinderi și priceperi. Aceste aspecte pot fi cel mai bine evidențiate în desenele copiilor. Gândirea, atenția, memoria, imaginația nu pot fi separate de variabilele non-intelectuale: curiozitatea, sensibilitatea ridicată pentru un anumit domeniu, atitudinea dinamică față de dificultăți. Activitatea creatoare presupune componente intelectuale, motivaționale, cognitive și temperamentale.

Statutul curricular al finalităților educaționale referitoare la exprimarea artistică a preșcolarilor

Activități plastice

”Limbajul formelor și al culorilor este un domeniu care trebuie explorat mereu.” G. Rouault

Exigențe curriculare în vederea realizării activităților plastice

Activitățile plastice cuprind desenul, pictura și modelajul în cadrul domeniului estetic și creativ. *Domeniul estetic și creativ* - acoperă abilitățile de a răspunde emoțional și intelectual la experiențe perceptive, sensibilitatea față de diferitele niveluri de manifestare a calității, aprecierea frumosului și a adecvării la scop sau utilizare. Experiențele și trăirile caracteristice presupun explorarea trăirilor afective, ca și a proceselor de a construi, compune sau inventa. Prin intermediul unor asemenea experiențe copiii acumulează cunoștințe și abilități, ca și o sporită receptivitate perceptivă, care le va permite să reacționeze de o manieră personală la ceea ce văd, aud, ating sau simt.

În planul de învățământ se prevede o activitate pe săptămână atât la nivelul I de vârstă cât și la nivelul II.

Prin aceste activități se urmărește:

- Formarea unor deprinderi de lucru pentru realizarea unor desene, picturi, modelaje;
- Realizarea unor corespondențe între diferitele elemente de limbaj plastic și forme, obiecte din mediul înconjurător (natură, artă și viața socială);
- Stimularea expresivității și a creativității prin desen, pictură, modelaj;

Repere metodice în vederea realizării activităților plastice

Desenul

Prima formă de exprimare grafică a copilului mic este mâzgălitura. Aceasta are un înțeles pentru el, deși adulții nu percep reprezentarea. Treptat, cu ajutor și perseverență, copiii învață să redea obiecte sau chiar imagini respectând realitatea. Desenul nu este doar o modalitate de autocunoaștere și de autodezvoltare, ci și un mijloc de comunicare și de intrare în relație cu alte persoane, prin utilizarea desenului în grup. Culoarele alese, tipul de instrument pentru desen, modul în care desenează, suprafața ocupată pentru a se exprima, toate acestea sunt detalii foarte importante pentru cunoașterea persoanei. Desenul îi ajută să comunice, să accepte și să colaboreze. Prin desen copilul își exprimă sentimentele, trăirile, nevoile, se exprimă pe sine, descoperindu-și astfel identitatea. Desenul rămâne întotdeauna un mod de a descrie povestea care nu poate fi spusă în cuvinte. Culoarele, hârtia, creta îl pot stimula pe copil să povestească diferite întâmplări, să scoată la iveală scene din viața sa, pe care nu le poate exprima altfel. Povestea desenată de copil relevă foarte clar trăirile și sentimentele copilului.

Materiale și instrumente de lucru folosite în cadrul activităților de desen: creion grafic, creioane colorate, creioane cerate, cretă, hârtie.

Metode didactice: conversația, explicația, exercițiul, algoritmul, demonstrația, turul galeriei.

Etapele activității de desen:

- captarea atenției;

- anunțarea temei și a obiectivelor;
- reactualizarea cunoștințelor despre subiectul activității, intuirea materialului de lucru și tehnicile de lucru;
- prezentarea modelului- modelul educatoarei sau model natural - dacă activitatea este cu model, deoarece tema de desen mai poate fi din memorie sau din imaginație;
- demonstrarea sau explicarea lucrării pe care o vor realiza copiii;
- încălzirea mâinilor prin diferite mișcări ale degetelor, palmelor și pumnilor însoțite de rimă sau cântec;
- obținerea performanței;
- asigurarea retenției;
- evaluarea lucrării.

Pictura

“Poți să ai talent, dacă nu lucrezi e degeaba. Mâna trebuie să-ți umble și poți să desenezi bine, să ai culoare cât de frumoasă, dacă nu pui simțire nu iese nimic...” (Ștefan Luchian).

Activitatea de pictură se desfășoară diferit de cea de desen, prin faptul că se utilizează instrumente diferite (pensula, acuarele, guașe, pasta de dinți, paie, dopuri de plută etc.), păstrându-se aceleași teme sau se pot alege și altele, în funcție de context și de vârsta copilului. Prima formă de exprimare prin pictură la copiii mici este dactilopictura sau pictura cu degetul. La această vârstă, copiii nu au bine dezvoltati mușchii mici ai mâinii și nu își pot coordona bine mișcările, fiindu-le foarte greu să picteze cu pensula. De aceea, învață să picteze mai întâi cu degetul, urmărind ca mai apoi să utilizeze pensula sau alte instrumente (vată, ștampile etc.). Amestecând mai multe culori, ei obțin o nuanță. Copilul trebuie învățat cum să combine și cum să îmbine. Copilul nu poate să învețe prin explicație, demonstrație, ci doar prin activitatea practică. Prin mimică ne vorbește despre agresivitate, prin culoare redă starea psihologică a unei ființe.

Materiale și instrumente de lucru folosite în cadrul activităților de pictură: pensula, culoarea (acuarele, tempera, pasteluri), paleta, suport de lucru (hârtie, carton, pânză, lemn, sticlă, piatră, etc.).

Metode didactice: conversația, explicația, exercițiul, algoritmul, demonstrația, turul galeriei.

Etapele activității de pictură:

- captarea atenției;
- anunțarea temei și a obiectivelor;
- reactualizarea cunoștințelor despre subiectul activității, intuirea materialului de lucru și tehnicile de lucru;
- prezentarea modelului- modelul educatoarei sau model natural - dacă activitatea este cu model, deoarece tema de pictură mai poate fi din memorie sau din imaginație;
- demonstrarea sau explicarea lucrării pe care o vor realiza copiii;
- încălzirea mâinilor prin diferite mișcări ale degetelor, palmelor și pumnilor însoțite de rimă sau cântec;
- obținerea performanței;
- asigurarea retenției;
- evaluarea lucrării.

Tehnici de expresie aplicativă:

- Amestecul pe paletă;
- Tehnica batik;
- Urma;
- Dactilopictura;
- Stropirea;

- Fuzionarea;
- Curgerea liberă;
- Suflarea liberă sau cu paiul;
- Tufuirea;
- Tehnica plierii hârtiei;
- Tehnica presării;
- Tehnica sforii;
- Tehnica ștampilei.

Modelajul

În cadrul activităților artistico-plastice, modelajul se prezintă ca o activitate prin care copilul percepe și transfigurează realitatea în mod tridimensional (sesizează volumul, proporțiile) realizând diferite produse, prin efort propriu. Activitatea de modelaj contribuie la dezvoltarea musculaturii fine a mâinii, la formarea și dezvoltarea deprinderilor creative și la dezvoltarea unei relații armonioase între gândire-îndemânare și afectivitate.

Materiale și instrumente de lucru folosite în cadrul activităților de modelaj: plastilina, aluat, lut/argilă, papier mache, eboșoarele, planșeta, forme.

Metode didactice: conversația, explicația, exercițiul, algoritmul, demonstrația.

Etapele activității de modelaj:

- captarea atenției;
- anunțarea temei și a obiectivelor;
- reactualizarea cunoștințelor despre subiectul activității, intuirea materialului de lucru și tehnicile de lucru;
- prezentarea modelului- modelul educatoarei sau model natural - dacă activitatea este cu model, deoarece tema de modelaj mai poate fi din memorie sau din imaginație;

- demonstrarea sau explicarea lucrării pe care o vor realiza copiii;
- încălzirea mâinilor prin diferite mișcări ale degetelor, palmelor și pumnilor însoțite de rimă sau cântec;
- obținerea performanței;
- asigurarea retenției;
- evaluarea lucrării.

Procedee de lucru:

- mișcarea translatorie;
- mișcarea circulară;
- aplatizarea;
- adâncirea;
- îmbinarea;
- presarea;
- strângerea;
- scobirea;
- netezirea.

Tehnici de lucru:

- Tehnica basoreliefului
- Tehnica formelor spațiale.

Educația muzicală

Educația muzicală joacă un rol de seamă în crearea premiselor necesare dezvoltării reprezentărilor, noțiunilor, emoțiilor, sentimentelor și convingerilor estetice ale copilului. Muzica impresionează de timpuriu pe copii. Ea le produce emoții plăcute și puternice, le însoțește jocurile și plimbările, face parte din distracția lor.

Exigențe curriculare în vederea realizării educației muzicale

Educația muzicală presupune cântul, jocul muzical, jocurile cu text și cânt și audițiile muzicale, făcând parte din domeniul estetic și creativ.

Prin activitățile de educație muzicală se urmărește:

- Formarea capacității de receptare a lumii sonore și a muzicii;
- Formarea capacităților de exprimare prin muzică;
- Cunoașterea marilor valori ale creației muzicale naționale și universale.

Repere metodice în vederea realizării activităților de educație muzicală

Educația muzicală în grădiniță se realizează în cadrul activităților pe domenii experiențiale, dar și în cadrul activităților liber alese sau de dezvoltare personală. Activitățile de muzică se clasifică în următoarele tipuri:

-activitatea de predare

-activitatea de fixare/consolidare

-activitatea de verificare

Se aplică și este eficient combinarea mijloacelor educației muzicale astfel:

- a. Predarea unui cântec - repetarea unui joc cu text și cânt predat anterior;
- b. Predarea unui cântec - repetarea unui joc muzical predat anterior;
- c. Audiție muzicală - repetarea unui joc cu text și cânt predat anterior;
- d. Audiție muzicală - repetarea unui joc muzical;

- e. Repetarea unui cântec – predarea unui joc cu text și cânt;
- f. Repetarea unui cântec – predarea unui joc musical;
- g. Consolidarea unui cântec – consolidarea unui joc cu text și cant;
- h. Consolidarea unui cântec – consolidarea unui joc muzical;
- i. Verificarea unor cântece – joc muzical.

Etapele unei activități de educație muzicală:

- Captarea atenției;
- Anunțarea obiectivelor;
- Exerciții de respirație și exerciții muzicale pregătitoare;
- Executarea cântecului model;
- Familiarizarea copiilor cu textul cântecului/ jocului muzical/ jocului cu text și cânt;
- Executarea cântecului/ jocului muzical/ jocului cu text și cânt împreună cu copiii;
- Obținerea performanței;
- Consolidarea unui alt cântec /joc musical/ joc cu text și cânt;
- Asigurarea retenției;
- Evaluare.

Materiale și instrumente de lucru: instrumente muzicale, mijloace audio și video, cărți de muzică.

Metode didactice: conversația, explicația, exercițiul, algoritmul, demonstrația.

Abilități practice

Activitățile de abilități practice este un bun prilej de aplicare în practică cunoștințele însușite la alte domenii de învățare, de consolidare și aprofundare a acestora. Abilitățile practice au o deosebită valoare educativă, contribuind la formarea trăsăturilor morale, la dezvoltarea spiritului de observație, a atenției, la dezvoltarea gândirii, imaginației, spiritului lor de inițiativă. Activitățile practice contribuie la dezvoltarea gustului pentru frumos, îi determină să aibă o atitudine creatoare prin faptul că vin copiii în contact cu bogăția de forme și culori a obiectelor pe care le manipulează.

Abilitățile practice sunt activități ce sunt cuprinse în domeniul om și societate. Domeniul om și societate -include omul, modul lui de viață, relațiile cu alți oameni, relațiile cu mediul social, ca și modalitățile în care acțiunile umane influențează evenimentele. Domeniul are o extindere și către contexte curriculare care privesc tehnologia, în sensul abordării capacităților umane de a controla evenimentele și de a ordona mediul. Tehnologia este cea care face ca productivitatea muncii să crească, astfel încât membrii comunității să-și poată procura produse mai multe, mai ieftine și de mai bună calitate. De aceea, se apreciază că preșcolarii pot fi puși în contact cu acest domeniu prin manipularea unor materiale și executarea unor lucrări care țin de domeniul abilităților practice, prin constatarea proprietăților materialelor, prin selecția unor materiale în funcție de caracteristicile lor, prin constatarea că materialele pot avea și calități estetice, cum ar fi textura, culoarea sau forma etc. Se consideră necesar ca introducerea unor concepte sau dezvoltarea unor abilități de ordin general să utilizeze ca puncte de plecare experiențele personale ale copiilor. Din acest punct de vedere, ei vor fi încurajați să se angajeze în explorarea activă, din punct de vedere uman și social, a zonei sau cartierului în care locuiesc.

Exigențe curriculare în vederea realizării abilităților practice

Abilitățile practice urmăresc:

- Formarea și consolidarea unor abilități practice specifice nivelului de dezvoltare motrică;
- Îmbogățirea cunoștințelor despre materiale și caracteristicile lor, precum și despre tehnici de lucru necesare prelucrării acestora în scopul realizării unor produse simple;
- Formarea deprinderilor practic-gospodărești și utilizarea vocabularului specific.

Repere metodice în vederea realizării activităților practice

Activitățile de abilități practice sunt plăcute de copii deoarece produc plăcere, destindere, bucurie. La nivelul I de vârstă se prevede alternarea abilităților practice cu activitățile de moral-civică, iar la nivelul II de vârstă o activitate săptămânal.

Materiale și instrumente de lucru folosite în cadrul activităților practice sunt foarte diversificate: hârtie, carton, materiale naturale, deseuri, material textile, lipici, foarfecă etc.

Metode didactice: conversația, explicația, exercițiul, algoritmul, demonstrația.

Etaple activității de abilități practice:

- captarea atenției;
- anunțarea temei și a obiectivelor;
- reactualizarea cunoștințelor despre subiectul activității, intuirea materialului de lucru și tehnicile de lucru;
- prezentarea modelului- modelul educatoarei sau model natural - dacă activitatea este cu model, deoarece tema mai poate fi din memorie sau din imaginație;
- demonstrarea sau explicarea lucrării pe care o vor realiza copiii;
- încălzirea mâinilor prin diferite mișcări ale degetelor, palmelor și pumnilor însoțite de rimă sau cântec;
- obținerea performanței;
- asigurarea retenției;
- evaluarea lucrării.

Deprinderi practice de lucru:

- mototolirea;
- ruperea hârtiei;
- lipirea;
- îndoirea;
- răsucirea;
- înșiruirea;
- șnuruirea;
- bobinarea;
- înnodarea;
- îmbinarea;
- tăierea;
- tratarea suprafețelor;
- festonarea;
- împletirea;
- țesutul;
- cusutul.

Euritmia

Euritmia este o artă care își propune exprimarea vorbirii și sunetelor prin intermediul mișcării. Fără a recurge la formele dansului expresiv, la pantomimă sau la baletul clasic, euritmia oferă, într-un mod de neconfundat, intenția mișcării fiecăror vocale, consoane, tonalitate sau interval, intenție care devine accesibilă prin legitățile artei cuvântului și sunetului. Euritmia este

o formă de mișcare frumoasă prin care se introduce artistic fiecare conținut, fie el noțional sau de formare a deprinderilor. Ea aduce în fața ochilor intervale, tonuri muzicale, sunete rostite printr-o curgătoare și expresivă gestică a brațelor, a palmelor și a corpului, într-o unitate dinamică.

În timpul activităților de euritmie, copiii mici interpretează prin mișcări sugestive mici întâmplări sau povestiri. Pe măsură ce cresc, ei dobândesc abilitatea de a-și controla gesturile brațelor, formele de deplasare cu pașii și reușesc să dea formă prin mișcarea brațelor și a picioarelor unor ritmuri, unor sunete care cer gesturi specifice. Piese muzicale sau poetice care sunt transpuse euritmice rezultă din translatarea tonurilor sau a sunetelor în gesturi precise, de conotație specifică. Nu se cer posturi, ca în balet, nu se cere un mimetism, ca la vârstele mici, ci se cere o înțelegere a mesajului, a sunetului corelat cu mesajul și cu gestul, a costumului și culorilor acestuia cu întreaga semnificație a gestului artistic. Există și un alt domeniu al euritmiei – cel terapeutic – latură de sine stătătoare folosită în tratarea diferitelor deficiențe.

Cuvântul euritmie vine din grecescul *euruthmiā*, unde avea semnificația de ritmic și armonios. Iar euritmia chiar așa este, fiind adesea caracterizată ca „vorbire devenită vizibilă”. Euritmia este o artă care îmbină arta vorbirii, muzica și teatrul. Euritmia este strâns legată de deprinderea scrisului, limbilor străine, muzicii, geometriei și altor materii înrudite. Practicând euritmia copiii învață dexteritatea mișcării, grația, postura, echilibrul și concentrarea. Își dezvoltă de asemenea un simț pentru sunet și spațiu și pentru armonie socială.

Chiar dacă fiecare componentă a euritmiei reprezintă o artă în sine, combinarea acestora lărgeste și îmbogățește și mai mult câmpul artistic al euritmiei. Încă din vremuri îndepărtate, limbajul era frecvent legat de gesturi și dans, iar mișcarea brațelor și mâinilor, analizată cu atenție, capătă un înțeles de sine stătător, chiar mai expresiv decât vorbirea propriu-zisă. Euritmia leagă fapte, experiențe și concepte, armonizând între ele gândirea, simțirea și voința.

Euritmia reprezintă un exercițiu fizic care ajută la dezvoltarea sanatoasă și armonioasă și care, în același timp, întărește voința și purifică sentimentele.

Exigențe curriculare în vederea realizării activităților de euritmie

Euritmia în activitățile zilnice la grădiniță apare în cadrul activităților liber alese, de dezvoltare personală sau în activitățile pe domenii experiențiale la domeniul limbă și comunicare

(dramatizare) sau la domeniul psiho-motric. Domeniul psiho-motric acoperă coordonarea și controlul mișcărilor corporale, mobilitatea generală și rezistența fizică, abilitățile motorii și de manipulare de finețe, ca și elemente de cunoaștere, legate mai ales de anatomia și fiziologia omului. Activitățile prin care preșcolarii pot fi puși în contact cu acest domeniu sunt activitățile care implică mișcare corporală, competiții între indivizi sau grupuri, având ca obiect abilități psihomotorii, ca și activitățile care pot avea drept rezultat o mai bună suplețe, forță, rezistență sau ținută.

Euritmia contribuie la atingerea următoarelor obiective:

- Formarea și dezvoltarea deprinderilor motrice de bază și utilitaraplicative;
- Stimularea calităților intelectuale, de voință și afective în vederea aplicării independente a deprinderilor însușite;
- Cunoașterea deprinderilor igienico-sanitare pentru menținerea stării de sănătate.

Exigențe metodice în vederea realizării activităților de euritmie

Euritmia la grădiniță nu apare ca activitate de sine stătătoare. Aceasta se realizează într-un anumit moment al zilei și încadrată la un anumit domeniu experiențial în funcție de obiectivele urmărite de educatoare.

Materiale și instrumente de lucru folosite în cadrul activităților euritmice pot fi: mijloace audio-video, cercuri, pompoane, eșarfe, sfoară, costumații etc.

Metode didactice: conversația, explicația, exercițiul, algoritmul, demonstrația, instructajul.

Etapele activității de educație fizică:

- captarea atenției;
- anunțarea temei și a obiectivelor;
- pregătirea organismului pentru efort;
- demonstrația și explicația exercițiului;

- exersarea exercițiului de către copii;
- executarea jocului;
- revenirea organismului după efort;
- aprecieri și recomandări.

Bibliografie

1. Albușescu, I. (2002), *Predarea și învățarea disciplinelor socio-umane*, Ed. Polirom Iași;
2. Bagnal, V. (2000), *Picturi în acuarelă*, Ed. Aquila 93, Oradea;
3. Bîrzea, C. (1998), *Arta și știința educației*, Ed. Didactică și Pedagogică, București;
4. Bojneac, M. (2007), *Educația plastică*, Editura Tehno-Art, Petroșani;
5. Bojneac, M. (2007), *Modelajul-începutul unei pasiuni*, Editura Tehno-Art, Petroșani;
6. Barta, A., Dragomir, P. (1995), *Deprinderi motrice la preșcolari*, Editura V&I Integral, București;
7. Bocoș, M. (2001), *Curriculumul școlar și aspectele sale esențiale*, în „*Didactica modernă*”, coord. M. Ionescu, I. Radu, ediția a II-a, revizuită, Ed. Dacia, Cluj-Napoca, pag. 96-106;
8. Bocoș, M. (2001), *Curriculumul școlar. Conținutul învățământului*, în „*Pedagogie. Suporturi pentru formarea profesorilor*”, Ionescu, M., Chiș, V. (coord), Ed. Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca;
9. Bocoș, M. (2003), *Cercetare pedagogică*, Ed. Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca;
10. Bocoș, M., Catalano, H. (coord), (2008), Volumul I, *Cercetări – acțiune*, Ed. Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca;
11. Chelcea, S., (1994), *Personalitate și societate în tranziție*, Ed. Științifică și Tehnică, București;
12. Chiș, V., (2002), *Activitatea profesorului între curriculum și evaluare*, PUC, Cluj-Napoca;
13. Ciolan, L., (2008), *Învățarea integrată – fundamente pentru un curriculum transdisciplinar*, Ed. Polirom, Iași;

14. Cucoș, C. (2008), *Teoria și metodologia evaluării*, Ed. Polirom, Iași;
15. Culea, L., Sesovici, A., Grama, F., Pletea, M., Ionescu, D., Anghel, N., (2008), *Activitatea integrată în grădiniță*, Editura Didactică Publishing House, București;
16. Culea, L., Sesovici, A., Grama, F., Pletea, M., Grama, F., Spânu, C., Dincă, G., (2009), *Aplicații ale noului curriculum*, Editura Didactică Publishing House, București;
17. Dolgoșev, M., Marinescu, E. (1963), *Educația muzicală în grădinița de copii*, Editura Didactică și Pedagogică, București;
18. Filimon, L., (1993), *Psihologia percepției*, Ed. Didactică și Pedagogică, București;
19. Glava, A., Glava, C., (2002), *Introducere în pedagogia preșcolară*, Ed. Dacia, Cluj-Napoca;
20. Glava, A., Glava, C., (2003), *Integrarea curriculară în grădiniță. Modele.* , Revista Învățământului Preșcolar nr. 3-4;
21. Glava, A., Pocol, M., Tătaru, L. (2009), *Educația timpurie*, Editura Paralela 45, Pitești;
22. Golu, P., Zlate, M., Verza, E. (1995), *Psihologia copilului*, Editura Didactică și Pedagogică, București;
23. Ionescu, M., (2000), *Demersuri creative în predare și învățare*, Ed. Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca;
24. Ionescu, M., Chiș, V., (2000), *Studii de pedagogie aplicată*, Ed. Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca;
25. Ionescu, M., Radu, I. (2001), *Didactica modernă*, Editura Dacia, Cluj-Napoca;
26. Lovinescu, A.V., Gurău, V., Datcu, A. (1974), *Metodica predării desenului și modelajului în grădinița de copii*, Editura Didactică și Pedagogică, București;
27. Ministerul Educației, Cercetării și Tineretului (2008), *Curriculum pentru învățământ preșcolar (3-6/7 ani)*;
28. Mihăilescu, B., (1980), *Limbajul culorilor și al formelor*, Ed. Științifică și Enciclopedică, București;
29. Pascadi, I., (1996), *Idealul și valoarea esteticii*, Ed. Didactică și Pedagogică, București;
30. Petru, I., (1995), *Educație și creație*, Ed. Didactică și Pedagogică, București;
31. Popa, V., (2000), *Activități de educație plastică în grădiniță*, Ed. V&I Integral, București;
32. Roco, M., (1979), *Creativitatea individuală și de grup*, Ed. Academiei, București;
33. Roseline, D., (1998), *Descoperiți-vă copilul prin desen*, Ed. Image;

34. Roșca, Al., (1972), *Creativitatea*, Ed. Enciclopedică Română, București;
35. Toma, G., Petre, D., Ristoiu, M., Anghel, M., (2009), *Suport pentru aplicarea noului curriculum pentru învățământul preșcolar*, Editura Delta Cart Educațional, Pitești.
36. Tomșa, G., Oprescu, N. (2007), *Bazele teoretice ale psihopedagogiei preșcolare*, Editura V&I Integral, București;

Metodele tradiționale și moderne utilizate în procesul de predare-învățare

Stanciu Constanța

Școala Gimnazială Nr.178, București

Activitatea instructiv-educativă se desfășoară în baza unor finalități, este pusă în practică prin intermediul unui sistem de metode și procedee, apelează la o serie de mijloace tehnice de realizare, iar rezultatele sunt verificate și evaluate prin strategii specifice. Curriculum-ul școlar integrează toate aceste componente, dintre care o poziție centrală revine metodelor care fac posibilă atingerea finalităților educaționale.

Etimologic, termenul metodă provine din grecescul „methodos”, care înseamnă „drum spre”. Metodele de învățământ pot fi definite ca „modalități de acțiune cu ajutorul cărora, elevii, în mod independent sau sub îndrumarea profesorului, își însușesc cunoștințe, își formează priceperi și deprinderi, aptitudini, atitudini, concepția despre lume și viață”. (M.Ionescu, V.Chiș, p.126)

Elevii prezintă particularități psihoindividuale, astfel încât se impune utilizarea unei game cât mai ample de metode de predare care să le valorifice potențialul. Semnificația metodelor depinde, în cea mai mare măsură, de utilizator și de contextul în care este folosită.

Metodele tradiționale, expositive ori frontale lasă impresia că nu ar mai fi în conformitate cu noile principii ale participării active și conștiente a elevului. Acestea pot însă dobândi o valoare deosebită în condițiile unui auditoriu numeros, având un nivel cultural care să-i asigure accesul la mesajul informațional transmis raportat la unitatea de timp.

Metodologia didactică actuală este orientată către implicarea activă și conștientă a elevilor în procesul propriei formări și stimularea creativității acestora. În acest context, prefacerile pe care le cunosc metodele de învățământ cunosc câteva direcții definitorii. Relația dinamică-deschisă constă în raporturile în schimbare ce se stabilesc între diferitele metode. Diversitatea metodelor este impusă de complexitatea procesului de învățare, fiecare metodă trebuie să fie aleasă în funcție de registrul căruia i se raportează. Amplificarea caracterului formativ al metodelor presupune punerea accentului pe relațiile sociale pe care le are elevul în procesul de culturalizare și formare a personalității. Reevaluarea permanentă a metodelor tradiționale vizează adaptarea lor în funcție de necesități și raportarea lor la evoluția științei.

Metodele didactice pot fi clasificate în:

1. Tradiționale: expunerea didactică, conversația didactică, demonstrația, lucrul cu manualul, exercițiul;

2. Moderne: algoritmizarea, modelarea, problematizarea, instruirea programată, studiul de caz, metode de simulare(jocurile, învățarea pe simulator), învățarea prin descoperire.

Principala metodă de educare a gândirii în învățământul tradițional o constituie expunerea profesorului, completată cu studiul individual al elevului. Această metodă a fost criticată, susținându-se că ea nu favorizează legătura cu practica. Lipsa de legătură cu realitatea vine de la atitudinea elevilor: ei asistă pasiv la expunere, pe care știu că trebuie să o repete. Cealaltă metodă tradițională, convorbirea cu întreaga clasă, antrenează mai mult participarea elevilor, dar elevii sunt ghidați, nu știu ce se urmărește. Așadar, forma clasică a învățământului dezvoltă puțin gândirea elevilor.

Ulterior, s-au preconizat diverse moduri de organizare a învățământului, denumite școli active, în care accentul cade pe studiul individual efectuat de elevi. Modul nou, activ, de organizare a învățământului se dovedește superior, dar solicită mult timp. Odată cu desconggestionarea programelor școlare în cadrul reformei învățământului, se va începe și activizarea predării în școala românească.

Metodele activ-participative pun accent pe învățarea prin cooperare, aflându-se în antiteză cu metodele tradiționale de învățare. Educația pentru participare îi ajută pe elevi să-și exprime opțiunile în domeniul educației, culturii, timpului liber, pot deveni coparticipanți la propria formare. Elevii nu sunt doar un receptor de informații, ci și un participant activ la educație. În procesul instructiv-educativ, încurajarea comportamentului participativ înseamnă pasul de la „a învăța” la a „învăța să fii și să devii”, adică pregătirea pentru a face față situațiilor, dobândind dorința de angajare și acțiune.

Principalul avantaj al metodelor activ-participative îl reprezintă implicarea elevilor în actul didactic și formarea capacității acestora de a emite opinii și aprecieri asupra fenomenelor studiate. În acest mod, elevilor le va fi dezvoltată o gândire circumscrisă abilităților cognitive de tip superior, gândirea critică. Aceasta reprezintă o gândire centrată pe testarea și evaluarea soluțiilor posibile într-o situație dată, urmată de alegerea rezolvării optime pe baza argumentelor.

A gândi critic înseamnă a deține cunoștințe valoroase și utile, a avea convingeri raționale, a propune opinii personale, a accepta că ideile proprii pot fi discutate și evaluate, a construi

argumente suficiente propriilor opinii, a participa activ și a colabora la găsirea soluțiilor. Principalele metode de dezvoltare a gândirii critice sunt: metoda Ciorchinelui; metoda Mozaic; metoda Cubul; metoda Turul Galeriei; metoda 6/3/5; metoda Lotus; metoda Pălăriile gânditoare; metoda Frisco; metoda Schimbă perechea; metoda Explozia stelară; diagrama Venn; metoda Cauză-efect.

Pentru ca învățarea prin cooperare să se bucure de un real succes, se impune respectarea unor reguli. Literatura de specialitate relevă faptul că, pentru ca elevii să fie dispuși să lucreze în echipă, se impune respectarea a două condiții: asigurarea unui climat pozitiv în clasă; formularea unor explicații complete și corecte asupra sarcinii de lucru, astfel încât aceasta să fie înțeleasă de toată lumea.

În vederea asigurării unui climat pozitiv în sala de clasă, este necesar ca elevii să aibă impresia că au succes în ceea ce fac. Factorii care asigură succesul într-o clasă sunt: formularea de expectanțe pozitive față de elevi; utilizarea unor strategii de management educațional eficient; stabilirea de obiective clare și comunicarea acestora elevilor; valorificarea la maxim a timpului destinat predării; evaluarea obiectivă.

Eficiența muncii în grup depinde de claritatea explicației pentru sarcinile de lucru. Profesorii trebuie să ofere explicații cât mai clare și să se asigure că ele au fost corect înțelese de către elevi. Literatura de specialitate oferă o imagine fidelă asupra **antitezei care se creează între metodele tradiționale și cele moderne** utilizate în predare. Metodele tradiționale au următoarele caracteristici:

- pun accentul pe însușirea conținutului, vizând, în principal, latura informativă a educației;
- sunt centrate pe activitatea de predare a profesorului, elevul fiind văzut ca un obiect al instruirii, așadar comunicarea este unidirecțională;
- sunt predominant comunicative,;
- sunt orientate, în principal, spre produsul final, evaluarea fiind de fapt o reproducere a cunoștințelor;
- au un caracter formal și stimulează competiția;
- stimulează motivația extrinsecă pentru învățare;
- relația profesor-elev este autocratică, disciplina școlară fiind impusă.

Aceste metode generează pasivitate în rândul elevilor. La polul opus, metodele moderne se caracterizează prin următoarele note:

- acordă prioritate dezvoltării personalității elevilor, vizând latura formativă a educației;
- sunt centrate pe activitatea de învățare a elevului, acesta devenind subiect al procesului educațional;
- sunt centrate pe acțiune, pe învățarea prin descoperire;
- sunt orientate spre proces;
- sunt flexibile, încurajează învățarea prin cooperare și capacitatea de autoevaluare la elevi, evaluarea fiind una formativă;
- stimulează motivația intrinsecă;
- relația profesor-elev este democratică, bazată pe respect și colaborare, iar disciplina derivă din modul de organizare a lecției.

Prin metodele moderne, se încurajează participarea elevilor, inițiativa și creativitatea.

Din toate cele menționate, rezultă faptul că profesorul trebuie să-și schimbe concepția și metodologia instruirii și educării, să coopereze cu elevii, să devină un model real de educație permanentă, să se implice în deciziile educaționale, să asigure un proces didactic de calitate.

Pregătirea managerială a profesorului, însușirea culturii manageriale, nu numai cea tradițională psihopedagogică și metodică, pot asigura înțelegerea și aplicarea relației autoritate-libertate, ca nou sens al educației, prin predare-învățare și rezolvarea altor situații din procesul educațional școlar.

Bibliografie:

1. Dumitru, I., Dezvoltarea gândirii critice și învățarea eficientă, Editura de Vest, Timișoara, 2001.
2. Guțu, V., Dezvoltarea și implementarea curriculumului în învățământul gimnazial: cadru conceptual, Grupul Editorial Litera, Chișinău, 1999.
3. Ionescu, M., Radu I., Didactica modernă, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 2001.
4. Marcu V., Filimon L., Psihopedagogie pentru formarea profesorilor, Editura Universității din Oradea, 2003.
5. Voicu-Popescu, Corina. Strategii didactice: definiții, delimitări conceptuale. În: EDICT-Revista educației, nr. 12/2017.

EDUCAȚIA LA GRANIȚA DINTRE CLASIC ȘI DIGITAL

Prof.învățăământ primar :Stanciu Elena-Marcela

Școala Gimnazială Nr. 150 București

În epoca modernă în care trăim, tehnologia și mediul online au început să fie prezente în toate aspectele vieții noastre, inclusiv în domeniul educației. De-a lungul anilor, s-a desfășurat o tranziție în etape, de la educația tradițională la cea modernă, bazată pe tehnologie.

Educația tradițională a reprezentat, de-a lungul timpului, coloana vertebrală a sistemelor educaționale. Acest model implicând predarea în clasă, manuale școlare tipărite, testele scrise și interacțiunea directă între profesori și elevi. Aceste metode tradiționale și-au dovedit eficiența de-a lungul timpului, elevii dobândind un vast bagaj de cunoștințe și o cultură generală din diverse domenii, ducând la construirea de relații interpersonale puternice între profesori și elevi, precum și între elevi. Profesorii având oportunitatea de a oferi feedback imediat și de a adapta lecțiile la nevoile individuale ale elevilor, dezvoltând caracterul prin interacțiuni directe, prin socializare.

Pe măsură ce tehnologia a avansat, educația modernă s-a bazat pe utilizarea dispozitivelor electronice, a platformelor online și a aplicațiilor educaționale pentru a facilita procesul de învățare. Această schimbare aducând cu sine o serie de beneficii, precum accesul la resurse bogate și variate, personalizarea învățării și dezvoltarea abilităților digitale.

În perioada de Pandemie, a Stării de Urgență, de suspendare a cursurilor „educația digitală” a devenit realmente principala formă de menținere a legăturii cu elevul. Reconfigurarea procesului de predare-învățare-evaluare a depins foarte mult de măiestria profesorului, de competențele sale digitale. S-a trecut de la clasa tradițională la clasa virtuală. Cadrul didactic s-a străduit să depășească bariera distanțării sociale prin folosirea unor platforme și aplicații:

Zoom, Meet Classroom, Adservio, Whats App, Messenger, etc. Astfel, s-a realizat legătura profesor-elev, pentru a consolida și aprofunda noțiunile teoretice, pentru a parcurge materia, pentru pregătirea elevilor în vederea desfășurării actului educațional.

Proiectarea didactică a fost regândită și reorganizată, astfel încât fiecare elev să aibă acces la resursele educaționale deschise.

Activitățile de învățare au fost organizate sub formă de: lecții online, fișe de lucru, teme pentru acasă, chestionare, jocuri didactice, resurse audio sau video, etc puse la dispoziție în format digital.

Deși educația modernă aduce cu sine numeroase avantaje, este esențial să găsim un echilibru între aceasta și educația tradițională. Un exces de tehnologie poate duce la izolare socială, lipsa abilităților de comunicare față în față și dependența excesivă de dispozitivele electronice. Am observat că, în cadrul orelor în care se impune utilizarea tehnologiei digitale, elevii se detașează total de mediul în care își desfășoară activitatea, fiind foarte atenți la ecranele pe care sunt proiectate materialele educative..

Astfel, educația modernă în era digitală, folosită eficient, oferă oportunități de învățare flexibile. Elevii pot avea acces la materialele de învățare oricând și oriunde, ceea ce sporește

autonomia învățării. De asemenea, tehnologia permite adaptarea curriculumului la stilurile individuale de învățare ale elevilor, creând astfel un mediu educațional personalizat.

Găsirea echilibrului între educația clasică și cea modernă, bazată pe utilizarea tehnologiei, implică integrarea cu atenție a tehnologiei în procesul de învățare, fără a compromite aspectele umane ale procesului instructiv-educativ. Profesorii pot combina metodele tradiționale cu instrumentele digitale, oferind astfel o experiență educațională holistică. Spre exemplu, înainte de predarea efectivă a unor conținuturi noi, profesorul poate prezenta un material educativ de pe o platforma ca Wordwall,, EduMagic, Youtube, etc. Va reuși cu siguranță să capteze atenția elevilor, să le stârnească interesul pentru noile cunoștințe ce urmează a fi predate la clasa .

Tehnologia este importantă și nu trebuie să lipsească, fiind prezentă în toate domeniile de activitate . Instrumentele digitale și tehnologia le dezvoltă elevilor abilități auto-didactice eficiente de învățare. Aceștia devin capabili să identifice ceea ce au nevoie pentru a învăța, găsească și utilizeze resursele online, și aplică informațiile inclusiv la școală, la teme și chiar la proiecte. Acest lucru le sporește eficiența și productivitatea. Pe lângă implicarea mai mare a elevilor, instrumentele și tehnologia digitală dezvoltă abilitățile de gândire critică, care stau la baza dezvoltării raționamentului analitic. Stim că elevii din clasele primare preferă să învețe prin joc, pentru că jocul în sine le oferă satisfacții, iar acest lucru îi ajută să-și dezvolte răbdarea și creativitatea, ingeniozitatea, care sunt abilități și caracteristici ale inteligenței emoționale.

Instrumentele și tehnologia digitală oferă bucurie copiilor, precum și numeroase beneficii în ceea ce privește dezvoltarea cognitivă a copilului, iar în primele clase școlare, ajută elevii să gândească în afara cadrului tradițional și rigid de învățare, prin instrumente și metode digitale. Le este stimulat interesul de a descoperi lucruri noi, de a crea și le oferă sentimentul de încredere în propriile capacități.

În concluzie, eu consider că o abordare ideală ar consta în integrarea cu măsură a tehnologiei digitale în educație, recunoscând valoarea atât a metodelor tradiționale, cât și a celor moderne. Prin găsirea echilibrului, putem înzestra viitoarea generație cu abilitățile necesare pentru a naviga cu succes în lumea în continuă schimbare.

BIBLIOGRAFIE:

- ♣ Ionescu, M., Radu I., Didactica modernă, Editura „Dacia”, Cluj-Napoca, 2001;
- ♣ Moise, C., 1996, Concepte didactice fundamentale, Editura „Ankarom”, Iași, 1996.
- ♣ Albulescu, I; Albulescu, Mirela, Predarea și învățarea disciplinelor socioumane, Editura „Polirom”, Iași, 2000;
- ♣ Bernat, Simona, Tehnica învățării eficiente, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2003;
- ♣ Cerghit, I, Metode de învățământ, Editura „Polirom”, Iași, 2006;
- ♣ Teșu, Ioan, Educația de la tradițional la digital, Editura Sophia, 2023
- ♣ Gereș, Georgiana, Tehnici de învățare. Un ghid complet în domeniul învățării eficiente, Editura Curtea Veche, 2021

Rolul jocului didactic în dezvoltarea conduitei verbale a școlarului mic

Prof. înv. primar, Stanciu Marioara

Școala Gimnazială Vadu Pașii, Buzău

„Jocul este o activitate de gândire, arată Popescu-Neveanu, întrucât este orientat spre rezolvarea de probleme spre găsirea căilor în vederea depășirii unor obstacole, acțiunea și cuvântul constituind principalele mijloace ale jocului” (1978, p. 186). Sorin Cristea (1998, p. 157) definește jocul didactic „acțiune ce valorifică la nivelul instrucției finalitățile adaptative de tip recreativ propriu activității umane”, iar A. Manolache (1979, p. 186) consideră jocul didactic „specie de joc care îmbină armonios elementul instructiv-educativ cu cel distractiv”.

La nivelul învățământului primar, unde se pun bazele deprinderilor de muncă intelectuală, jocul didactic oferă un cadru propice de realizare a unui învățământ activ, stimulând în același timp inițiativa și creativitatea elevilor.

Școlarizarea copiilor la 6 ani, ridică probleme din punct de vedere intelectual, afectiv și psihomotor în adaptarea la regimul muncii școlare. Acest lucru ne determină să folosim jocul didactic, pe parcursul lecțiilor, care să vină în sprijinul adaptării lor la procesul de învățare menținerii atenției pentru o perioadă mai mare de timp, accelerării ritmului de lucru, corectării defectelor de vorbire și prevenirii rămânerii în urmă la învățătură.

În dezvoltarea limbajului școlarului mic se produc transformări adânci. Până la intrarea în școală, limba este asimilată în practica nemijlocită a vorbirii. În școală însă, limba devine un obiect de învățământ organizat, sistematic. Alături de forma orală care se perfecționează continuu în procesul de învățământ, un rol important în dezvoltarea conștiință a limbajului atât ca mijloc de comunicare cât și ca instrument de gândire, de asimilare a cunoștințelor îi revine limbajului scris. În ceea ce privește limbajul oral, una din laturile lui importante este conduita de ascultare.

În cursul miciei școlarității, se formează capacitatea de citit-scris și aceasta impulsionează progresele limbajului. Copilul capătă cunoștințe despre structura morfo-semantică a cuvintelor. Dezvoltarea limbajului se face și în contextul altor activități școlare de muncă, desen, istorie, observare a naturii, cu prilejul cărora copilul face cunoștință cu o nouă terminologie care variază de la un domeniu la altul.

La limba română, jocurile ajută la corectarea deficiențelor de vorbire, pronunțarea corectă a sunetelor, silabelor, cuvintelor, dezvoltarea și îmbogățirea vocabularului, aplicarea corectă a semnelor gramaticale. Ca sarcini se urmărește dezvoltarea auzului fonematic, pronunțarea corectă a cuvintelor sub aspect morfologic, exprimarea logică, coerentă și înțelegerea aspectului semantic a tuturor cuvintelor. Stimulați fiind în găsirea mai multor soluții în combinarea cuvintelor pentru a realiza o comunicare, implicit se realizează și probleme ale acordului, alegând forme care se potrivesc situației date. Aceste tipuri de exerciții contribuie la formarea capacităților de exprimare a ideilor în propoziții, rezultat observat în verbalizarea independentă a celor percepute din tablourile, planșele folosite la lecturi, lecturi după imagini sau povestiri citite.

Iată câteva modele de jocuri didactice utile folosite de mine la clasă:

JOCUL „POEZIILE“

Scopul: exersarea deprinderilor de compunere/descompunere a cuvintelor;

Sarcina didactică: completează cu silabe potrivite cuvintele din fiecare vers;

Material didactic: jetoane cu silabe, fișe de lucru;

Desfășurarea jocului: Jocul se desfășoară pe grupe. Înainte de a începe lucrul, învățătorul trece pe la fiecare grup și repetă regulile jocului.

Când au terminat de lucru, unele grupuri vin în fața clasei și prezintă, explică colegilor rezultatele lor, iar altele rămân în bancă, mergând ceilalți la ei pentru a vedea și a-i asculta. Fiecare grup este aplaudat. Atât învățătorul, cât și elevii pot adresa întrebări grupului, pot face observații individuale și generale (de grup). Învățătorul are rolul de a sublinia lucrurile deosebite, de a explica, de a adăuga sarcini suplimentare pentru a introduce un element nou.

rul	ju	ră	gu	teț	fu	ța	prins	că	ra
-----	----	----	----	-----	----	----	-------	----	----

.....țeluș cu pă..... creț
 Fură ra..... din co.....
 Și seră că nură
 Dar l-amcuța-nră .

re	ne	ia	bi	di	nă	te
----	----	----	----	----	----	----

Vine ploa....., bine-mi pa..... !
 În gră....., am o floare,
 Ploaia o va creș..... mare.
 Vi..... ploaia,ne-mi pare!

JOCUL „FLORILE“

Scopul: dezvoltarea deprinderilor de analiză fonetică a cuvintelor;
Sarcina didactică: găsește vocalele și reconstituie cuvintele de mai jos;
Material didactic: fișe individuale;
 Vocalele ca niște petale, au căzut din numele florilor. Găsește-le!

Tr-nd-f-r	Cr-z-nt-m-
Z-mb-l-	M-rg-r-t-r
Cr-n	Gh-c-l

A, ă, e, i, o.

De un real folos sunt și jocurile de frământări de limbă:

„ Prin aer, vântul vujește și vântură frunzele veștede.“

„ Fluture, fluture, fluture pe buture,

Fluture pe floare, fluture sub soare.“

„ Capra neagră în piatră calcă, piatra în bucăți crapă; așa să crape capul caprei, cum a crăpat piatra în patru.“

JOCUL „ EU ÎNTREB, VOI RĂSPUNDEȚI“

Scopul: consolidarea deprinderii de receptare a mesajului scris (al întrebării) și de a formulare de răspunsuri corecte (propoziții simple și dezvoltate);

Sarcina didactică: formularea unor propoziții în care sunt folosite verbe la timpul prezent și trecut;

Elemente de joc: întrecerea pe grupe, aplauzele;

Material didactic: imagini variate;

Regulile jocului:

Fiecare grupă primește câteva jetoane cu imagini și cu întrebări. În colaborare, trebuie să analizeze imaginile cu atenție pentru a putea răspunde la întrebările adresate de un elev de altă grupă. Întrebările și răspunsurile vor fi scrise la tablă și pe caiete.

Se vor forma grupele. Fiecare grupă va primi câteva jetoane, pe care le va analiza cu atenție.

Organizarea jocului:

Unul dintre coechipieri va prezenta o imagine, iar celălalt va citi întrebarea. Celelalte grupe pot răspunde la întrebări.

Desfășurarea jocului:

Jocul se desfășoară atât pe baza materialului didactic, cât și în scris.

Exemple:

- Cine vine.....? (Mama vine acasă. Copilul vine la școală)
- Cine a plecat.....? (Tata a plecat cu mașina. Rândunica a plecat în țările calde.)
- Ce au răsărit.....? (Ghiociei au răsărit în grădină.)

JOCUL „ CUM SUNT PERSONAJELE?“

Scopul: consolidarea deprinderii de a găsi însușirile potrivite pentru personaje din povești cunoscute;

Sarcina didactică: stabilirea însușirilor specifice unor personaje de poveste;

Elemente de joc: întrecerea, aplauzele;

Material didactic: imagini cu diferite secvențe din poveștile cunoscute și jetoane cu însușiri;

Regulile jocului:

Elevii sunt rugați să recunoască povestea și autorul.

Desfășurarea jocului:

Jocul se desfășoară cu ajutorul poveștilor cunoscute : „Punguța cu doi bani“, „Ursul păcălit de vulpe“, „Fata babei și fata moșneagului“, etc.

Se prezintă o imagine, iar elevii sunt rugați să recunoască povestea și autorul.

De asemenea, se va solicita elevilor să precizeze personajele, să le scrie la tablă numele și să le caracterizeze , folosindu-se de jetoanele pe care sunt scrise însușirile fizice și morale. Răspunsurile vor fi motivate. Fiecare răspuns corect ca fi răsplătit cu aplauze.

Exemplu:

„Punguța cu doi bani“, de Ion Creangă

„Baba era rea la suflet, egoistă și zgârcită.“

Pentru a motiva aprecierile, elevii vor reda fragmentul potrivit din poveste.

JOCUL „ SPUNE MAI DEPARTE“

Scopul: consolidarea deprinderii de a citi și de a povesti fragmente din poveștile cunoscute;

Sarcina didactică: povestirea cursivă și în ordinea desfășurării acțiunii din poveștile cunoscute;

Elemente de joc: surpriza, aplauzele;

Material didactic: fișe cu imagini din povestea „Capra cu trei iezi“ – (sub fiecare imagine este scrisă câte o propoziție potrivită), CD cu povestea „Capra cu trei iezi“;

Regulile jocului:

Să așeze imaginile în ordinea desfășurării întâmplărilor din povestea „Capra cu trei iezi“, să citească propozițiile scrise sub fiecare imagine și să povestească acea secvență din poveste.

Desfășurarea jocului:

Se vor oferi elevilor imagini amestecate, ce conțin secvențe din poveste însoțite de propoziții potrivite, iar aceștia trebuie să le așeze în ordinea desfășurării acțiunii poveștii și să citească fiecare propoziție. Fiecare secvență va fi povestită de către elevul care a citit propoziția.

După fiecare secvență povestită corect, elevii vor fi recompensați cu aplauze.
Surpriza va fi vizionarea poveștii.

Exemplu de imagini:

1. Lupul cade în groapa cu foc.
2. Capra pleacă în pădure.
3. Iedul cel mare deschide ușa lupului.
4. Iedul cel mic povestește mamei ce s-a întâmplat.
5. Iedul cel mare și cel mijlociu sunt mâncați de lup.

JOCUL „GĂSEȘTE CUVÂNTUL“

Scopul: formarea deprinderii de a folosi cuvinte cu sens opus în contexte adecvate;

Sarcina didactică: găsirea cuvintelor cu sens opus și utilizarea lor în propoziții;

Elemente de joc: întrecerea, colaborarea, aplauzele;

Material didactic: cartoane cu diferite cuvinte;

Regula jocului:

Extragerea unui carton, citirea cuvântului și găsirea a cel puțin unui cuvânt cu sens opus.

Organizarea jocului:

Elevii vor fi împărțiți în grupe de câte 4 elevi, care vor colabora între ei;

Desfășurarea jocului:

Un elev va extrage un carton, și în colaborare cu colegii, va găsi cât mai multe cuvinte cu înțeles opus și le vor prezenta clasei. Învățătorul împreună cu clasa va aprecia răspunsurile. De asemenea, se va cere elevilor să formuleze propoziții dezvoltate, folosind cuvintele găsite. După fiecare propoziție corectă, fiecare grupă va primi o recompensă – o bulină roșie.

Exemplu de cartoane:

Prieten

Adevăr

Obraznic

Bucuros

Sănătos

Exemplu de propoziții:

Prieten-dușman: Câinele este prietenul omului.

Lupul este dușmanul oilor.

JOCUL „SĂ COMPLETĂM PROPOZIȚIA“

Scopul: formarea deprinderii de a completa propoziții cărora le lipsește subiectul sau predicatul, respectând acordul dintre subiect și predicat;

Sarcina didactică: completarea propozițiilor cu acele cuvinte necesare, pentru a da un înțeles propoziției;

Elemente de joc: întrecerea individuală, aplauzele, surpriza;

Regula jocului:

Elevul atins pe umăr trebuie să spună propoziția în întregime.

Organizarea jocului: individual;

Desfășurarea jocului:

Copiii vor urmări cu atenție cele spuse de învățător. Un elev indicat prin atingerea umărului de către învățător, trebuie să spună propoziția în întregime. În funcție de nivelul clasei, învățătorul va folosi la început propoziții izolate, cărora le lipsește un cuvânt pentru a avea sens. În partea a doua se va introduce o poveste întregă.

De exemplu:

..... merge la școală. (copilul)
..... coase haina. (croitorul)
..... stropește florile. (grădinarul)
..... plivesc straturile. (copiii)
Fetița la plimbare cu păpușa. (se duce)
Mărul dulce și gustos. (este)
Noi am văzut în pădure (ciuperca, fragi)
Școala noastră este (mare, frumoasă)
Câinele mănâncă (oase)

JOCUL „CINE CITEȘTE MAI CORECT“

Scopul: formarea deprinderii de a citi corect;

Sarcina didactică: să citească corect o propoziție, respectând semnul de punctuație de la sfârșit;

Elemente de joc: întrecerea între echipe, cooperarea, aplauzele;

Materialul didactic: alfabetar, stativ (stelaj), cretă color

Regulile jocului:

Fiecare echipă spune mai multe propoziții, iar cealaltă echipă alege propoziția cea mai frumoasă și schimbă punctul cu semnul întrebării, cerând echipei adverse să citească corect.

Se acordă câte un punct pentru fiecare propoziție citită corect. Câștigă echipa care are cel mai mare număr de puncte.

Organizarea jocului:

Se împarte clasa în două echipe; se alege conducătorul fiecărei echipe.

Desfășurarea jocului:

Fiecare echipă spune mai multe propoziții. Cealaltă echipă alege propoziția cea mai frumoasă și cere să fie scrisă la tablă sau pe stelaj. Se schimbă punctul cu semnul întrebării și se cere citirea ei corectă. Pentru fiecare propoziție citită corect se acordă un punct pe tablă (marcat cu cretă colorată pentru echipa respectivă). Se vor formula mai multe propoziții, în funcție de timpul acordat.

Citirea se face alternativ de elevii din cele două echipe.

Dacă un elev nu citește corect, este rugat să citească un elev din cealaltă echipă. Câștigă echipa care are cel mai mare număr de puncte și va fi răsplătită cu aplauze.

Concluzii

Conduita verbală și afirmarea personalității fac progrese prin dezvoltarea capacității de exprimare verbală:

- Crește volumul vocabularului activ;
- Se manifestă intens limbajul situațional;
- Se exersează structurile gramaticale corecte ale limbii.

Așadar, în perioada școlară mică, se dezvoltă toate formele de limbaj. Conduitele verbale încep din ce în ce mai mult să subordoneze toate celelalte comportamente, să le organizeze și să le dinamizeze.

Rolul profesorului este foarte important deoarece el, prin metodele didactice activ-participative folosite în cadrul activităților ce se desfășoară la clasă cât și în activitățile extracurriculare, poate elevilor să le înfrumusețeze și să le îmbogățească vocabularul la un nivel ridicat, nivel ce va fi o rampă de lansare pentru o viață frumoasă. Jocul didactic își dovedește eficiența în dezvoltarea conduitei verbale la școlarul mic prin facilitarea procesului de asimilare și consolidare a

cunoștințelor în condiții agreabile, relaxante, fără conștientizarea de către elevi a efortului intelectual depus.

Bibliografie

Cristea, S., Dicționar de termeni pedagogici, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1998;
Manolache, A., Dicționar de pedagogie, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1979;
Popescu-Neveau P., Dicționar de psihologie, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1978;
Simioncă E., Bogdan F., Gramatica prin joc, Editura Polirom, Iași, 1998;
Șchiopu, U., Probleme psihologice ale jocului și distracțiilor, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1970.

PREDAREA ASPECTELOR CULTURALE FRANCEZE ELEVILOR DIN CICLUL PRIMAR ȘI GIMNAZIAL: CLASIC SAU DIGITAL?

Profesor Stancu Georgiana Silvia, Școala Gimnazială Nr. 1 Florești, Giurgiu

Educația culturală este esențială în formarea elevilor, iar predarea limbii franceze poate deveni o experiență captivantă și plină de învățăminte prin îmbinarea metodelor tradiționale cu resursele digitale. Copiii de 6-14 ani sunt într-o perioadă de descoperire și explorare, iar abordările creative și interactive pot face procesul de învățare mai eficient și distractiv.

În contextul actual al învățământului românesc, predarea aspectelor culturale franceze elevilor din ciclul primar și gimnazial poate fi abordată fie în mod tradițional (clasic), fie prin utilizarea tehnologiilor digitale. Ambele metode au avantaje și provocări distincte, iar alegerea între ele depinde de obiectivele educaționale, accesibilitatea la resurse și nevoile specifice ale elevilor.

Predarea clasică se bazează pe utilizarea manualelor tipărite, lecțiilor în clasă și interacțiunii directe cu materialele culturale franceze. În acest context: elevii utilizează manuale tradiționale care includ texte literare, imagini și activități practice pentru a înțelege cultura franceză, profesorii se concentrează pe explicarea directă a textelor și operelor de artă, facilitând discuții în clasă și activități practice precum reprezentații teatrale sau vizite la muzee. În timp ce elevii sunt expuși la lecturi, exerciții scrise, proiecte de cercetare și prezentări orale, colaborând în grupuri mici în timpul activităților practice și participând la evenimente culturale organizate în școală sau în comunitate, pentru a dezvolta înțelegerea și competențele lor în limba și cultură franceză, profesorii încurajează dialogurile în clasă și simulările de situații cotidiene pentru a dezvolta abilitățile de comunicare orală în limba franceză, folosind teste scrise, prezentări orale și proiecte practice pentru a evalua cunoștințele și competențele elevilor în cultura franceză.

Una dintre cele mai vechi și eficiente metode de a introduce copiii în cultura franceză este prin povești și basme. Poveștile clasice precum „Cenușăreasa” (Cendrillon) și „Frumoasa și Bestia” (La Belle et la Bête) nu numai că dezvoltă imaginația copiilor, dar și le oferă o perspectivă asupra valorilor și tradițiilor franceze. Citirea și discutarea acestor povești în clasă poate ajuta la îmbogățirea vocabularului și la înțelegerea contextului cultural.

Cântecele joacă un rol important în învățarea limbii, mai ales la vârste fragede. Melodii simple și cunoscute, precum „Frère Jacques” și „Alouette”, pot fi învățate cu ușurință de copii, ajutându-i să-și dezvolte abilitățile lingvistice într-un mod plăcut. Cântecele nu doar că facilitează memorarea cuvintelor și expresiilor, dar și introduc copiii în ritmurile și sunetele limbii franceze.

Jocurile tradiționale sunt o altă metodă eficientă de a introduce copiii în cultura franceză. Jocuri precum „1, 2, 3, Soleil” (similar cu „Statuile muzicale”) sunt nu doar distractive, ci și educative. Prin aceste jocuri, copiii învață să colaboreze, să respecte reguli și să folosească limba franceză în contexte de zi cu zi.

Predarea digitală aduce învățarea culturii franceze în era tehnologiei digitale, folosind platforme online, aplicații mobile și resurse multimedia pentru a oferi o experiență educațională interactivă și accesibilă. În acest context, elevii au acces la resurse multimedia, videoclipuri educaționale, podcasturi, tururi virtuale ale muzeelor franceze și alte aplicații interactive care îmbogățesc învățarea lor, iar profesorii pot utiliza realitatea virtuală și augmentată pentru a crea experiențe educaționale profunde, cum ar fi explorarea virtuală a monumentelor istorice franceze sau participarea la simulări de evenimente

culturale. Elevii participă la exerciții interactive, jocuri educative și colaborări online cu alți elevi din Franța sau alte țări francofone pentru a înțelege mai bine diversitatea culturală, digitalizarea facilitând comunicarea prin intermediul platformelor online și a instrumentelor de colaborare, cum ar fi videoconferințele și forumurile de discuții, încurajând schimbul de idei și perspective între elevi din diferite medii culturale. Pentru evaluare și feedback, profesorul utilizează quiz-uri online, evaluări automate și feedback instant pentru a monitoriza progresul elevilor și pentru a le oferi suport suplimentar în timp real.

În România, școli și profesori adoptă deja tehnologii digitale în predarea culturii franceze. De exemplu:

- Utilizarea platformelor educaționale online pentru accesul la resurse educaționale variate și actualizate în timp real;
- Proiecte de colaborare internațională între școli unde elevii lucrează împreună la proiecte care explorează aspecte ale culturii franceze;
- Utilizarea aplicațiilor mobile pentru învățare mobilă, permițând elevilor să învețe în orice moment și de oriunde despre cultura franceză. Aplicații precum „Duolingo Kids” sunt special concepute pentru a combina învățarea limbii cu jocuri interactive. Aceste aplicații permit copiilor să învețe cuvinte noi, expresii și structuri gramaticale într-un mod distractiv și adaptat vârstei lor;
- Desene animate. Vizionarea desenelor animate în franceză este o metodă excelentă de a expune copiii la limba vorbită în contexte familiare și captivante;
- Jocuri online. Jocurile online educative ajută copiii să învețe limba franceză prin activități interactive și captivante. Aceste jocuri sunt proiectate să dezvolte abilitățile lingvistice ale copiilor prin explorare și descoperire, ceea ce le face ideale pentru învățarea unei limbi străine.

Predarea digitală a culturii franceze aduce multiple avantaje, cum ar fi accesibilitatea globală, interactivitatea crescută și diversitatea de resurse. Totuși, există și provocări, inclusiv necesitatea de a gestiona corect utilizarea tehnologiei în învățare și de a asigura accesul echitabil la resurse în toate medii educaționale.

Se poate îmbina tradiția cu digitalul, activitățile pot fi combinate.

- Citirea unei povești tradiționale urmată de vizionarea unei adaptări animate. De exemplu, după ce copiii au citit și discutat despre „Cenușăreasa”, pot viziona un desen animat bazat pe aceeași poveste și pot compara diferitele interpretări ale acesteia. Aceasta nu doar că întărește cunoștințele lingvistice, dar și dezvoltă abilitățile de gândire critică și analiza;
- Cântecul interactiv. După învățarea unui cântec tradițional în clasă, copiii pot folosi aplicații de karaoke pentru a cânta melodiile preferate în franceză. Aceasta le oferă o oportunitate de a-și exersa pronunția și intonația într-un mod ludic și distractiv;
- Proiecte creative. Proiectele care combină metodele tradiționale și digitale pot fi extrem de benefice. De exemplu, copiii pot crea postere despre sărbătorile franceze folosind materiale tradiționale și apoi pot utiliza aplicații pentru a realiza prezentări digitale. Aceste proiecte le permit să exploreze cultura franceză în profunzime și să-și dezvolte competențele digitale.

Predarea digitală a culturii franceze aduce multiple avantaje, cum ar fi accesibilitatea globală, interactivitatea crescută și diversitatea de resurse. Totuși, există și provocări, inclusiv necesitatea de a gestiona corect utilizarea tehnologiei în învățare și de a asigura accesul echitabil la resurse în toate medii educaționale.

Atât predarea clasică, cât și cea digitală a aspectelor culturale franceze elevilor din învățământul secundar inferior au roluri esențiale în educarea și dezvoltarea acestora. Alegerea între aceste două metode depinde de contextul specific al fiecărei școli și de nevoile individuale ale elevilor. Integrarea adecvată a tehnologiei în educația interculturală poate îmbunătăți semnificativ experiența de învățare a elevilor și îi pregătește pentru o societate globalizată și interconectată cultural.

BIBLIOGRAFIE

1. **Călina, Gabriela-Liliana.** Tehnologii digitale în educația limbilor străine. Editura Didactică și Pedagogică, București, 2017.
2. **Moldoveanu, Mirela.** Metode moderne în predarea limbilor străine. Editura Polirom, Iași, 2015.
3. **Popescu, Liliana.** Educația interculturală în învățământul românesc. Editura Universității din București, București, 2010.
4. **Zafiu, Rodica.** Didactica limbii franceze în ciclul gimnazial. Editura Didactică și Pedagogică, București, 2008.

În oglinda istoriei

prof. înv. primar Stancu Marilena

Școala Gimnazială nr. 39 - „Nicolae Tonitza”

Constanța

Mi-am îngăduit acest joc de cuvinte deoarece tematica unui proiect a fost despre transpunerea în imagine plastică a unui personaj din istorie.

Să recunoaștem, tema e dificilă având în vedere evantaiul de vârste al copiilor. Eu lucrez cu clasa I (7-8 ani). Care ar fi modul de abordare? Cum am putea organiza imaginea? Cum am putea s-o facem credibilă? Ideal ar fi ca între noi, învățătoarele, să facem un schimb de idei. De asemenea, am putea solicita o consultanță din partea catedrei de arte plastice.

Adevărul este că fiecare coordonator are un as în mânecă. Un concurs este o competiție, câștigată de cel inventiv, acela mai harnic, cel mai insistent în căutarea soluțiilor, mai încăpățânat de a reface - iar și iar - o idee până când, șlefuită, va ieși la lumină.

Așadar, va trebui să ne descurcăm singuri. Nu neg că am câteva idei pe care intenționez - cu ajutorul copiilor, să le pun în practică: o serioasă documentare, căutarea soluțiilor și, ca o consecință, o temeinică așezare a educației patriotice și deopotrivă, a celei artistice plastice.

Dar, mai întâi, să vedem care este țesătura pe care brodăm povestea? Ce chip prefer să adopt? Ce figură istorică nu se suprapune? Ce personaj mă impresionează?

Băieții vor prefera chipurile eroice, iar fetele vor fi atrase de poveștile romantice și vor căuta în pliurile istoriei întâmplări la care domnițele, prințesele au contribuit pozitiv la alcătuirea istoriei țării noastre. Vom face, deci, lecturi, vom răsfoi albume cu imagini, vom căuta poveștile și poeziile relevante, mergând până la miturile care să ne hrănească imaginația.

O spun cinstit: am o îndoială. Copiii sunt prea mici pentru o poveste atât de mare (ca să parafralez o înțelepciune care circulă frecvent). Vor fi atrași de dialog, de conținutul literar..., dar transpunerea în imagine plastică e mai dificilă.

Și mai e ceva: băieții au de unde alege. Figurile eroice se înșiră una după alta, din cele mai vechi timpuri. Chiar și în mitologia care abundă de povești fanteziste, figurile feminine sunt pe planul al doilea. Locul ei, al femeii, a fost mereu în poziție marginală, de susținătoare morală sau de sacrificiu. Amintiti-vă de Ana lui Manole sau de căsătoriile care consolidau alianțe, de mama lui Ștefan, cea care își trimite fiul să-și caute nemurirea prin moarte eroică... sau mama lui Mihai Viteazul care nu deplânge moartea fiului ei, nenorocul românilor care n-au fost dezrobiți, sau de Elena Doamna..., Doamna Clara, Chiajna, Despina, Ana Ipătescu sau Ecaterina Teodoroiu... (a se vedea/citi „trecute vieți de doamne și domnițe" de Constantin Gane). Și, ajungem, urcând treptele istoriei, în zona dinastiei, a României moderne: regina Elisabeta, Carmen Sylva, regina Maria, regina Ana... și ele în umbra soților, Carol I, Ferdinand, Mihai I. Rolul lor se limita în zona operelor de binefacere, avem deschise saloane literare, sprijineau poezia, arta plastică, evenimentele culturale; ele însele erau poete, scriau povești pentru copii, făceau traduceri, pictau. Ce trebuie să vadă fetele? Mai întâi, să le înțeleagă povestea vieții, rolul lor de sfătuitoare, de

sprijinire în momente de cumpănă. Da, ele, femeile, nu erau dorite în politică dar, subtil, puteau înclina balanța, prin eforturi de bun simț sau chiar prin intervenții energice în consiliile de coroană, ori în parlament. Edificator este chipul reginei Maria, cea care nu s-a mărginit la rolul propagandistic, simbolul încrederii în victoria finală (a se citi memoriile lui Constantin Argetoianu, un cinic, prea puțin dispus să-și admire contemporanii).

Dar băieții? Începând cu Decebal, lanțul figurilor legendare se întinde în lungul timpului, conturând istoria poporului român, până în zilele noastre: Mircea, simbolizând statul militar, Alexandru cel Bun, statul administrativ, Ioan Corvin, Vlad Țepeș, Mihai, Ștefan - cruciada românească, Matei Basarab, Dimitrie Cantemir, Brâncoveanu - epocile culturale, Tudor, Avram Iancu, Cuza, Kogălniceanu, Carol I, Ferdinand, Carol al II-lea, Mihai I...

Iată că avem de unde a ne inspira. Singura problemă este vârsta copiilor/elevilor și alegerea căii potrivite de a materializa ideea într-o imagine artistică - plastică adaptată posibilităților și nivelului de înțelegere și execuție.

Dar, cum vă spuneam, am câteva soluții... Și mă voi pune în acord cu elevii.

Ce va rezulta? Încă nu știu. Dar am încredere în micii mei artiști!

INVESTIGAȚIA ȘTIINȚIFICĂ, METODĂ INTERACTIVĂ LA ORELE DE FIZICĂ

**Prof. dr. Stănescu Ramona,
Colegiul Național de Informatică „Carmen Sylva” Petroșani**

Centrarea pe elev devine atât o condiție de calitate și eficiență a procesului de învățare, cât și o modalitate de rezolvare a unor dificultăți cu care ne confruntăm la ore: diminuarea motivației pentru învățatură, lipsa de atractivitate a unor conținuturi, scăderea gradului de implicare a elevilor în activitățile de învățare, scăderea performanțelor școlare. Pentru a rezolva aceste dificultăți, am introdus în activitatea didactică o strategie de învățare centrată pe elev, învățarea bazată pe investigație, care, utilizată într-un context interactiv, pleacă de la o întrebare sau o situație - problemă din lumea reală și în care elevul, ghidat de profesor, trebuie să cerceteze, să experimenteze, să analizeze, să exploreze, să creeze și să comunice pentru a găsi răspunsul la aceasta.

În activitățile de învățare realizate am constatat că metodele interactive de tip investigativ urmăresc optimizarea comunicării între elevi, o înțelegere mai temeinică a noțiunilor, facilitând coparticiparea elevilor la evaluarea propriilor rezultate. Aceste metode pot fi îmbinate cu măiestrie cu metode tradiționale precum: problematizarea, algoritmizarea, explicația, jocul didactic, rezolvarea de probleme.

Procesul învățării noțiunilor de fizică bazat pe investigația științifică este organizat în manieră ciclică, folosind ca model de învățare, modelul celor „5E”: Engage, Explore, Explain, Elaborate, Evaluate.

Etapa 1. Angajare (Evocare-Anticipare)

În această etapă se formulează întrebarea sau situația-problemă. Este o etapă provocatoare și dificilă, deoarece trebuie găsită o întrebare bună, incitantă, care să trezească curiozitatea și dorința de studiu a elevului, dar să fie și ancorată în realitate. Profesorul aplică diverse metode pentru a descoperi cunoștințele anterioare ale elevilor, nivelul de înțelegere, dar și pentru a-i încuraja să formuleze propriile întrebări.

De exemplu: „Un copil și un adult își dau drumul cu coarda elastică. Care dintre ei ajunge mai jos?”

Printre tehnicile și metodele recomandate în cadrul acestor lecții sunt: harta „Știu. Vreau să știu. Am învățat”, Eseul de 5 minute, Interviu în perechi, Brainstormingul, Ciorchinele.

Etapa 2. Explorare (Explorare-Experimentare)

În această etapă, întrebarea de investigat rămâne aceeași, elevilor li se oferă ocazii de a se implica direct în studiul fenomenelor și corpurilor, lucrează împreună în echipe, pe cont propriu, concep experiențe comune, proiectează, formulează propriile concluzii.

De exemplu, elevii vor înțelege noțiunea de greutate, vor stabili o legătură între greutate și masă, între forța deformatoare și alungirea corzii elastice, experimentând cu corpuri diferite. În acest sens, elevii evocă aspecte relevante ale experiențelor anterioare, iar prin investigație în grup măsoară masa și greutatea unor corpuri diferite, înregistrează în tabele valorile obținute și calculează raportul dintre greutate și masă, dar și observă deformarea corpurilor sub acțiunea unor forțe deformatoare diferite.

Metode, tehnici, procedee pentru această etapă sunt: Mozaicul, SINELG, Gândiți-Lucrați în perechi-Comunicați, Tabelul conceptelor, Metoda Philips 6-6.

Etapa 3. Explicare/clarificare (Reflecție-Explicare)

Elevii au ocazia de a comunica între ei ceea ce au aflat și de a înțelege semnificațiile noilor informații. Rolul profesorului este cel de ghid: el ajută elevii să ordoneze și să își clarifice conținutul, să își corecteze ideile greșite, să verbalizeze, să explice ceea ce au descoperit, să utilizeze într-o cât mai mare măsură un vocabular de specialitate.

Exemplu: elevii calculează raportul dintre forțele deformatoare și alungirile înregistrate în tabel. Prin aplicarea metodei „Gândeți - Lucrați în perechi - Comunicați”, elevii pot (cu ajutorul profesorului) să definească noțiunea de constantă de elasticitate, să reformuleze concluziile anterioare, să definească forța elastică.

Metode, tehnici, procedee pentru această etapă: Mozaicul, SINELG, Ciorchinele (revizuit), Tabelul conceptelor, Tabelul T, Gândeți– Lucrați în perechi– Comunicați, Unul stă, trei circulă, Turul galeriei, Linia valorii, Diagrama Venn, Cvintetul, Cubul, Eseul de 5 minute.

Etapa 4. Aplicare/Extindere/Elaborare (Aplicare–Transfer)

Elevii folosesc noile cunoștințe și continuă să exploreze implicațiile, consecințele acestora. Sarcinile didactice dominante ale acestei etape sunt: sistematizarea și consolidarea noilor cunoștințe, dezvoltarea atitudinilor, a percepției valorilor și evaluarea rezultatelor învățării.

Astfel, organizați pe grupe, elevii vor fi stimulați să rezolve probleme și să comunice rezultatele în maniere diverse: Turul galeriei; Harta „Știu. Vreau să știu. Am învățat; Eseul de 5 minute, Ciochine structurat.

Etapa 5. Evaluarea

În această etapă se determină nivelul învățării, al înțelegerii care a rezultat și permite profesorului să determine dacă elevul a reușit să înțeleagă, să însușească conceptele și faptele. Instrumentele care sprijină procesul de evaluare sunt: chestionare, interviuri, portofolii, proiecte, fișe de observare a elevului în timpul activității investigative, jurnale de reflecție. Elevii pot să-și demonstreze înțelegerea prin jurnale, desene, construcții. În urma acestei etape rezultă noi întrebări ce conduc la reluarea ciclului investigativ, fie ca o necesitate pentru a lămurii ce nu s-a înțeles, fie pentru aprofundarea temei.

Concluzii

O învățare autentică și de lungă durată presupune a trezi elevului curiozitatea și dorința de implicare, responsabilizarea acestuia cu privire la propriul proces de învățare, a permite elevului să parcurgă acele stări firești procesului de înțelegere și învățare: nedumerire, îndoială, presupunere, ipoteză, explicație, reflecție.

Folosind în activitățile de învățare aceste metode interactive, le dezvoltăm elevilor gândirea critică, îi determinăm să caute și să dezvolte soluții la diverse probleme, să realizeze conexiuni între informațiile noi și cunoștințele existente, evidențiind modul propriu de înțelegere, totul fiind bazat pe un climat antrenant, relaxat, de colaborare, încredere și respect între profesor-elev, elev-elev.

Fizica este o disciplină la care se utilizează cu precădere metode active, participative, care determină elevii să lucreze independent, după modelul predat la tablă de către profesor sau fără model. De aceea, consider că este oportun ca la orele de fizică, predarea, învățarea și evaluarea să se realizeze interactiv, creativ și în context interdisciplinar și transdisciplinar, angrenând cunoștințe din alte domenii, integrând conștient această știință minunată în viața de toate zilele.

Bibliografie:

1. Oprea, Crenguța, L., *Metode interactive de predare, învățare, evaluare*, Program de formare acreditat prin O.M.E.C.T.S. nr. 4306/01.06.2012;
2. Program de formare continuă, *Metode eficiente de învățare a fizicii*, 2013;
3. Program de formare continuă, *Metode eficiente de învățare a fizicii*, 2015.

Educația secolului XXI, între clasic și digital

Înv. State Alina Georgiana

Școala Gimnazială „Rareș Vodă”, Ploiești

Educația contemporană se află la o intersecție crucială, unde metodele tradiționale de predare și noile tehnologii digitale se întâlnesc și, adesea, se completează reciproc. Această tranziție reprezintă nu doar o schimbare în instrumentele folosite pentru educație, ci și o transformare profundă în modalitățile prin care cunoștințele sunt transmise și asimilate.

Metodele clasice de educație, bazate pe predare directă, cărți tipărite și interacțiunea față în față, au fost fundamentul sistemului educațional timp de secole. Acestea oferă structură și disciplină, permițând elevilor să dezvolte abilități esențiale precum cititul, scrisul și calculul matematic de bază. De asemenea, aceste metode promovează gândirea critică și analitică, dezvoltând capacitatea de a argumenta și de a rezolva probleme complexe (Saettler, 2004).

Profesorii joacă un rol central în acest tip de educație, acționând nu doar ca furnizori de informație, ci și ca mentori și modele pentru elevi. Relația directă dintre elevi și profesori facilitează un feedback imediat și personalizat, permițând ajustarea constantă a metodei de predare în funcție de nevoile individuale ale fiecărui elev (Hattie, 2009).

Pe de altă parte, tehnologia digitală aduce o serie de avantaje incontestabile care au transformat peisajul educațional. Platformele de e-learning, resursele educaționale deschise (OER) și instrumentele de colaborare online au făcut învățarea accesibilă pentru un public mult mai larg. Aceste tehnologii permit personalizarea educației, oferind fiecărui elev posibilitatea de a învăța în propriul ritm și conform propriilor stiluri de învățare (Anderson, 2008).

Resursele digitale, cum ar fi videoclipurile educaționale, simulările interactive și aplicațiile de realitate augmentată și virtuală, fac ca materialele didactice să fie mult mai captivante și interactive. Aceasta nu doar că sporește motivația elevilor, dar și îmbunătățește înțelegerea conceptelor complexe prin vizualizare și experimentare directă (Dede, 2008).

În plus, tehnologia digitală facilitează accesul la o gamă largă de informații și perspective globale, permițând elevilor să dezvolte o înțelegere mai profundă și mai nuanțată a subiectelor studiate. Acest lucru este esențial într-o lume din ce în ce mai globalizată, unde competențele interculturale și capacitatea de a naviga informații diverse sunt cruciale (Selwyn, 2011).

În ciuda avantajelor semnificative aduse de tehnologia digitală, există argumente puternice pentru menținerea unui echilibru între metodele clasice și cele digitale. Integrarea tehnologiei în educație nu ar trebui să înlocuiască complet metodele tradiționale, ci să le completeze.

Un model hibrid de educație, care combină cele mai bune aspecte ale ambelor abordări, pare a fi soluția optimă. De exemplu, utilizarea tehnologiei pentru a oferi resurse suplimentare și suport individualizat poate elibera timpul profesorilor pentru a se concentra pe interacțiunile față în față și pe dezvoltarea abilităților interpersonale și emoționale ale elevilor (Blended Learning, 2015).

Un alt aspect important este formarea continuă a profesorilor pentru a integra eficient tehnologia în predare. Profesorii trebuie să fie capabili să navigheze și să utilizeze noile instrumente digitale în mod critic și creativ, astfel încât să maximizeze beneficiile acestora pentru elevi (Mishra & Koehler, 2006).

Educația la granița dintre clasic și digital reprezintă o oportunitate unică de a îmbunătăți calitatea învățării și de a pregăti elevii pentru provocările viitorului. În timp ce tehnologia oferă noi modalități de a învăța și de a accesa informații, metodele tradiționale rămân esențiale pentru dezvoltarea abilităților fundamentale și a relațiilor interpersonale. O abordare echilibrată, care combină cele mai bune practici din ambele lumi, poate crea un mediu educațional mai eficient, mai incluziv și mai adaptabil la nevoile diverse ale elevilor.

Bibliografie

- Anderson, T. (2008). **The Theory and Practice of Online Learning**. AU Press.
- Blended Learning. (2015). **Blended: Using Disruptive Innovation to Improve Schools**. Wiley.
- Dede, C. (2008). **A Seismic Shift in Epistemology**. EDUCAUSE Review.
- Hattie, J. (2009). **Visible Learning: A Synthesis of Over 800 Meta-Analyses Relating to Achievement**. Routledge.
- Mishra, P., & Koehler, M. J. (2006). **Technological Pedagogical Content Knowledge: A Framework for Teacher Knowledge**. Teachers College Record.
- Saettler, P. (2004). **The Evolution of American Educational Technology**. IAP.
- Selwyn, N. (2011). **Education and Technology: Key Issues and Debates**. Continuum.

Platforme educaționale on-line – noi abordări în domeniul științelor educației

Ștefan Valentina, Școala Gimnazială comuna Săpoca, Buzău

Apariția unor noi abordări în domeniul științelor educației, evoluția rapidă a noilor tehnologii și contextul pandemic sunt factori importanți pentru creșterea pieței platformelor on-line dedicate educației și deschiderea ofertelor către mulți furnizori de educație.

De exemplu cunoscută platformă de învățare online Coursera a pus la dispoziție în această perioadă o variantă pentru universități Coursera for campus prin care a oferit gratuit pe un timp limitat accesul universităților la cursuri pentru ca acestea să poată continua educația on-line.

După Glava (2020), cele mai frecvent utilizate categorii de platforme on-line destinate învățării, denumite generic L.M.S. (Learning Management System) sunt:

- site-uri destinate învățării (L.D.S.);
- site-uri tradiționale de management ale învățării (L.M.S.);
- sisteme de management ale învățării de tip „open source”;
- sisteme de video și teleconferință;
- sisteme de comunicare și colaborare unificate;
- soluții moderne de management ale învățării.

Site-uri destinate învățării (Distance Learning Systems) sunt definite ca portal care concentrează ofertele mai multor furnizori, pe arii de studiu diverse, cu direcționare către săli de clasă on-line conduse de instructori, live sau înregistrate, cu materiale de curs, îmbinând experiența de învățare on-line interactivă cu structura și suportul dintre o clasă tradițională. Programul de învățare este flexibil, se adaptează timpului cursantului, este certificat prin diplomă și realizat sub standardele de calitate certificate.

În mod similar, Glava (2020), arată că:

Aceste site-uri (ex. Coursera) oferă un sistem integrat de management al cursurilor pe care le găzduiesc, asigurând mai degrabă interfața comercială cu utilizatorul și având responsabilități limitate în organizarea și desfășurarea propriu-zisă a cursurilor. (p. 192)

Ne vom referi în principal la sistemele de comunicare și colaborare unificate și la soluțiile moderne de management ale învățării:

► Sisteme de comunicare și colaborare unificate

Colaborarea eficientă și comunicarea în cadrul organizației sunt provocări care necesită soluții dintre cele mai simple și ușor de utilizat. Din această perspectivă, anumite platforme combină comunicarea devenind unelte de colaborare cu camere de chat pentru

echipe unde se pot partaja documente sau efectua apeluri video și audio, aplicații ale echipei. De exemplu, Microsoft a dezvoltat o platformă flexibilă și simplă care are și o interfață destinată tehnologiei mobile, iar pentru domeniul educației a dezvoltat un pachet special, Office 365 - Microsoft Teams. Google a dezvoltat GSuite for education, transformat apoi în Google Workspace for education.

► Soluții moderne de management învățării.

În această serie platformele moderne încearcă să ofere experiențe personale de învățare utilizatorului. Ele înglobează funcții precum:

- gamificarea, ceea ce face mediul de învățare bogat și interesant;
- stocare în cloud, ca soluție modernă de a stoca datele în siguranță;
- realitatea virtuală, foarte valoroasă pentru că personalizează învățarea conform comportamentului utilizatorului;
- aplicațiile mobile, cele mai utile instrumente deoarece sunt întotdeauna disponibile și alături de utilizator.

Exemplu: Docebo - un mediu de colaborare pentru colegi, mediu în care elevii pot discuta idei și împărtăși cunoștințe.

Se pare însă că piața platformelor de instruire și învățare se dezvoltă continuu existând mii de furnizori care construiesc instrumente de colaborare, de învățare mobilă, de dezvoltare a conținuturilor dar și instrumente de analiză.

Existând o asemenea mobilitate, era de așteptat ca sarcină de a implementa o platformă on-line în școală să nu fie una prea ușoară și să pună probleme serioase de la alegerea tipului potrivit, la administrare și mentenanță.

Din acest punct de vedere școlile trebuie să fie pregătite și să aleagă să implementeze o platformă conform cu nevoile identificate.

Botnariuc et al., (2020) cercetează practicile din școala românească on-line și arată că utilizarea platformelor „mai degrabă simple, gratuite, ușor de utilizat imediat este de înțeles în contextul analizelor și în contextul faptului că nu s-a investit suficient în platforme on-line adecvate nevoilor specifice ale instituțiilor de învățământ.” (p. 19)

Bibliografie:

1. Glava, C. (2020). Platforme de învățare online. Premise, categorii, caracteristici esențiale, În C. Ceobanu, C. Cucuș, O. Istrate & I.O. Pânișoară (Ed.), *Educația digitală* (p. 191-200). București: Editura Polirom

2. Ștefan, V. (2021). Integrarea platformelor educaționale on-line în școală – lucrare de disertație, (p 8-11)

Nume și prenume: Ștefănoaia Angelica
Funcția: Prof. Chimie-Fizică/ Director
Unitatea de învățământ: Școala Gimnazială „Nicolae Labiș” Mălini
Localitatea: Mălini
Județul: Suceava

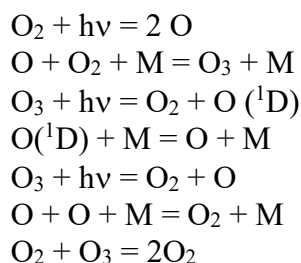
Formarea și distrugerea ozonului în stratosferă

Mecanismul Chapman

Un exemplu simplu care ilustrează fotochimia atmosferei este formarea și dispariția oxigenului impar, O și O₃ prin mecanismul Chapman.

Sydney Chapman a propus, în 1930, un model cinetic pentru producerea și distrugerea ozonului stratosferic. Modelul Chapman se află încă la baza celor mai multe modele extensive ale cineticilor ozonului folosite în mod curent de chimiștii atmosferei.

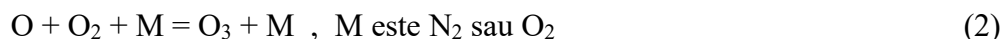
De fapt, Chapman a propus un set de reacții:

În mecanismul Chapman, prima reacție este fotodisocierea oxigenului molecular la lungimi de undă mai mici de 242 nm.

Atomii de oxigen rezultați din reacția (1) se combină rapid cu moleculele de oxigen, formând ozon:

Fotodisocierea generează atomii de oxigen:

Aceasta este sursa primară de oxigen în stratosferă. Rezultatele nete ale reacțiilor (2) și (3) sunt conversia energiei solare în căldură.

Balanța formării ozonului (ecuațiile 1-3) este dată de mai multe procese de distrugere a ozonului. Unul dintre aceste procese este reacția ozonului cu oxigen atomic cu formare de oxigen molecular.

La altitudini cuprinse între 30 și 50 Km, stratosfera poate fi considerată ca un sistem aflat la starea staționară. Utilizând aproximația stării staționare, putem face o estimare a concentrațiilor locale ale oxigenului atomic și ozonului. Viteza de formare a ozonului este dată de :

$$d[\text{O}]/dt = 2j_1[\text{O}_2] + j_3[\text{O}_3] - [\text{O}](k_2[\text{O}_2][\text{M}] + k_4[\text{O}_3]) \quad (5)$$

unde k_i este constanta de viteză și j_i este constanta de viteză de ordinul întâi pentru fotoliză, dat de

$$J_i (\text{sec}^{-1}) = \int (dI(\lambda, t)/d\lambda \cdot \sigma(\lambda) \phi(\lambda)) d\lambda$$

Fotoliza este o reacție de ordinul I. Frecvența fotolizei este dată de simbolul j (s⁻¹).

De fapt, frecvența fotolizei nu este constantă din cauză că depinde de cantitatea luminii solare. Valoarea aproximativă a lui j poate fi calculată din intensitatea spectrului solar, $I(\chi, t)$, din absorbția $\sigma(\chi)$, și din producerea de cuante, $\phi(\chi)$.

În practică, limitele integralei sunt de la cele mai mici lungimi de undă (χ) valabile la o anumită altitudine, la cele mai mari lungimi de undă ale procesului chimic.

Viteza de formare a ozonului poate fi scrisă ca:

$$d [O_3]/dt = k_2[O][O_2][M] - j_3[O_3] - k_4[O_3][O] \quad (6)$$

În aproximația stării staționare,

$$d [O]/dt = d [O_3]/dt = 0 \quad (7)$$

Rezolvând (5) pentru $[O]$ dă:

$$[O] = \frac{2j_1[O_2] + j_3[O_3]}{k_2 [O_2][M] + k_4 [O_3]} \quad (8)$$

Și rezolvând (6), pentru $[O_3]$ avem:

$$[O_3] = \frac{k_2 [O] [O_2][M]}{j_3 + k_4 [O]} \quad (9)$$

Substituind (8) în (9), și rezolvând pentru $[O_3]$

$$[O_3] = [O_2] (j_1/2j_3) \{ (1 + 4j_3/j_1 k_2/k_4 [M])^{1/2} - 1 \} \quad (10)$$

Mărimile pentru $[O_3]$ și $[O]$ pot fi calculate de la valorile constantelor de viteză și cele de fotoliză.

Unele valori pentru acești parametri la 30 Km sunt: $j_1 = 10^{-16} s^{-1}$, $j_3 = 10^{-3,5} s^{-1}$, $k_2 = 10^{-32,7} cm^6 molecule^{-2} s^{-1}$ și $k_4 = 10^{-14,9} cm^3 molecule^{-1} s^{-1}$. Pentru $[O_2]$ este $10^{17,5} molecule^{-3}$. Cu aceste estimări, avem:

$$k_2[M]/k_4 = 10^{-15,1}/10^{-14,9} \sim 1$$

și

$$j_3/j_1 \sim 10^{8,1}$$

ceea ce conduce la următoarea simplificare a ecuației (10):

$$[O_3] = [O_2] \cdot (j_1/j_3 k_2/k_4 [M])^{1/2} \quad (11)$$

Evaluând ecuația (11), avem $[O_3] = 10^{12,8} molecule/cm^3$, și substituind în ecuația (8), avem $[O] = 10^{7,4} atomi/cm^3$. Rearanjând ecuația (9) avem următoarea expresie pentru $[O_3]$:

$$[O_3] = \frac{k_2[O_2][M]/k_4}{(j_3/k_4[O] + 1)} \quad (12)$$

Și pentru că :

$$j_3/k_4[O] = (10^4) \gg 1$$

avem rezultatul :

$$[\text{O}_3]/[\text{O}] = k_2[\text{O}_2][\text{M}]/j_3 \quad (13)$$

Prima și a patra reacție sunt mult mai lente decât a doua și a treia. A doua și a treia nu aduc nici o schimbare în concentrația oxigenului impar, ele mențin constant raportul $[\text{O}]/[\text{O}_3] = j_3/k_2[\text{O}_2][\text{M}]$. Din cauză că O_2 și M sunt dependente de altitudine, raportul este, de asemenea, dependent de altitudine, cu O_3 dominând atomii O în stratosferă, în timp ce O domină O_3 în mezosferă. Din cauză că O și O_3 sunt formați fotochimic ar fi de așteptat să dispară noaptea. În stratosferă, din cauză că soarele apune, puținul O atomic rezidual este mai mult probabil să formeze O_3 decât să-l înlocuiască. În mezosferă, puținele molecule de ozon rezidual sunt înlocuite de oxigenul atomic, dar atunci când atomii rezistă până la înlocuirea lor, procesele sunt dependente de presiune, iar presiunea este prea scăzută pentru reacțiile ce au loc în numai 12 ore. La o altitudine de aproximativ 80 km, concentrațiile de O și O_3 sunt egale cu aproximativ 10^{11} cm^3 . Pentru că concentrațiile sunt egale, ne-am așteptat ca speciile să se anihileze una pe cealaltă.

Aceasta nu se întâmplă din două motive: unul fiind faptul că o parte din atomii de O formează O_3 mai rapid decât îl distrug, iar al doilea motiv este că, chiar neglijând formarea O_3 cu o viteză constantă de 10^{-15} și o concentrație de 10^{11} , timpul de înjumătățire (cinetica perfectă de ordin 2 din cauza concentrațiilor inițiale egale și a reacțiilor stoechiometrice) ar fi 10^4 secunde, următorul timp de înjumătățire ar fi 2×10^4 secunde și următorul 4×10^4 secunde. Din cauză că 7×10^4 secunde este mai mult decât perioada din timpul nopții, concentrațiile nu ar scădea în timpul nopții mai mult de un factor la opt, chiar dacă reformarea O_3 (procesul major) este neglijată.

Din cauză că, constantele de viteză pentru cele patru reacții din mecanism sunt cunoscute, este posibil să se calculeze concentrațiile O_3 la orice altitudine. Astfel, concentrațiile de ozon calculate, au fost găsite egale cu $8,2 \times 10^8 \text{ cm}^{-3}$ molecule la 30 km, iar concentrația de atomi O este $4,7 \times 10^8 \text{ cm}^{-3}$ la aceeași altitudine.

Concentrațiile de ozon prevăzute de acest mecanism sunt aproximativ cu un factor din doi mai mari decât valorile măsurate. Aceasta înseamnă că trebuie să existe niște mecanisme răspunzătoare pentru pierderea O_3 din atmosferă, care nu sunt datorate numai speciilor de atomi de oxigen. Există alte cicluri care implică speciile nitrogenate (NO_x), hidrogenate (HO_x), și clorurate (ClO_x) care servesc la transformarea catalitică a ozonului în O_2 , astfel reducând cantitățile de ozon prezente în atmosferă, mai mult decât cele prevăzute de mecanismul Chapman.

Bibliografie:

Sydney Chapman , A Theory of Upper-Atmospheric Ozone

Nume și prenume: Ștefănoaia Angelica
Funcția: Prof. Chimie-Fizică/ Director
Unitatea de învățământ: Școala Gimnazială „Nicolae Labiș” Mălini
Localitatea: Mălini
Județul: Suceava

Apa

Răspândire în natură. Apa este una dintre cele mai răspândite substanțe în natură, mai ales în stare lichidă – formă în care acoperă 361 milioane km² din suprafața globului terestru, reprezentând 71% din suprafața totală a planetei, alcătuind *apele de suprafață*.

Apa se găsește în natură nu numai liberă, ci și legată de diferiți compuși. Ea constituie componentul cu procentul cel mai mare din organismul plantelor și animalelor. Apa se găsește în proporție de 71-73% în corpul omenesc, până la 90% în unele animale marine și până la 98% în unele alge. În corpul omenesc, țesuturile și organele cele mai bogate în apă sunt:

	serul sanguin	creier	intestin	rinichi și pancreas	mușchi și ficat	plămâni	inimă	eritrocite
% apă	92	90	85	80	79	78	77	65

Lichidul intracelular conține 50% apă, iar lichidul extracelular 20% din masa corporală.

Se poate observa un circuit al apei în natură. Căldura soarelui cauzează evaporarea apelor de suprafață, iar vaporii formați se ridică în atmosferă. Dacă în atmosfera saturată cu vaporii de apă intervine o scădere de temperatură, o parte din vaporii se condensează și iau forma de nori, ceață, ploaie, zăpadă, grindină; în timpul nopților răcoroase din anotimpurile călduroase se depune rouă, iar când temperatura solului este sub 0°C, se depune brumă. Toate acestea formează *apele meteorice*.

Apele căzute pe pământ sau rezultate din topirea zăpezilor, în parte umplu din nou lacurile, râurile, fluviile, mările și oceanele, iar în parte străbat prin straturile de pământ la adâncimi diferite, formând *apele freatice*. Dacă în calea lor întâlnesc un strat impermeabil, cum ar fi un strat de argilă, ele se adună acolo și formează *apele subterane*.

Dacă apele subterane, circulând prin diferite straturi, se apropie din nou de suprafață și ies din pământ, se formează *izvoarele naturale*.

În natură apa nu este chimic pură. Apele naturale conțin cantități variate de diferite substanțe: gaze și săruri dizolvate, substanțe organice și bacterii. Când conțin dizolvate cantități mici de săruri se numesc *ape moi*, iar când conțin dizolvate cantități mari de săruri, mai ales de calciu și magneziu, se numesc *ape dure*.

Apa de ploaie este cea mai curată dintre toate apele naturale. Fiind însă în contact prelungit cu aerul, ea conține dizolvate componentele acestuia, precum și diferite impurități.

Apele subterane au compoziția cea mai variată dintre toate apele naturale, cantitatea și natura substanțelor dizolvate depind de natura straturilor de pământ străbătute și de timpul cât apele au fost în contact cu ele. Apele subterane care conțin dizolvate cantități mari de diferite substanțe solide sau gazoase, ajungând la suprafață formează izvoarele de *ape minerale*.

După natura substanțelor conținute, apele minerale pot fi: acide (când conțin mai mult dioxid de carbon), alcaline (când conțin carbonat acid de sodiu), sărate (când conțin clorură de sodiu), amare (când predomină conținutul de sulfatați de magneziu și de sodiu), sulfuroase (când conțin sulfuri alcaline), iodurate, arsenicale, feruginoase etc.

Apa din râuri are o compoziție variabilă, după compoziția afluenților. Astfel, afluenții bogăți în substanțe minerale dizolvate îi pot mări considerabil procentul de săruri.

Apa mărilor are un conținut de săruri de 10–25 g/l, iar a oceanelor un conținut de săruri de 32–38 g/l. Concentrația de săruri este cu mult mai mare în mările închise; de exemplu, în cazul Mării Moarte concentrația sărurilor este atât de mare, încât viața nu poate exista.

O deosebită importanță are apa pentru ființele vii; ea constituie factorul principal al mediului biologic.

Clasificare. Din punct de vedere al modului în care apa este reținută de compuși chimici, se poate clasifica în: apă de constituție, coordinație, anioni, rețea, zeolitică.

Apa de constituție este reținută și intră în constituția compușilor chimici sub formă de grupe hidroxilice. Îndepărtarea apei de constituție duce la distrugerea compusului respectiv. De exemplu: $\text{Na}_2[\text{Zn}(\text{OH})_4]$, $\text{Ni}(\text{OH})_2$, $\text{CuCO}_3 \cdot \text{Cu}(\text{OH})_2$.

Apa din acești compuși se elimină la temperatură ridicată.

Într-o combinație complexă, apa se poate găsi concomitent ca apă de coordinație și apă de cristalizare. De exemplu: $[\text{Cr}(\text{H}_2\text{O})_5\text{Cl}]\text{Cl}_2 \cdot \text{H}_2\text{O}$; $[\text{Co}(\text{H}_2\text{O})_4\text{Cl}_2] \cdot 2\text{H}_2\text{O}$ etc.

Apa de cristalizare se diferențiază față de apa de coordinație; ea nu se poate distinge în soluție, de apa de dizolvare; apa de coordinație migrează cu ionii respectivi la electrozi când prin soluție trece un curent electric, în timp ce apa de cristalizare rămâne amestecată cu dizolvantul.

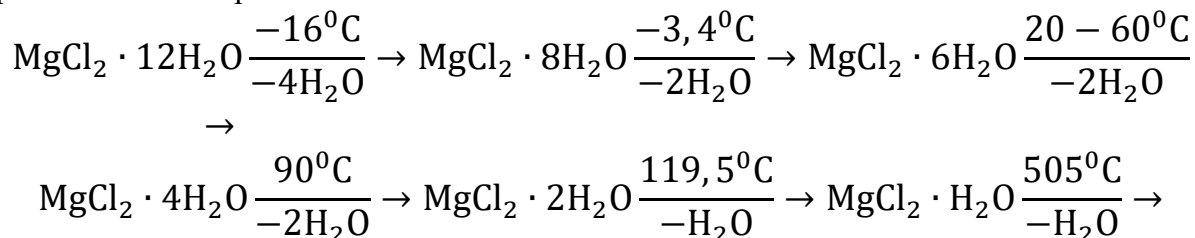
Apa de anioni este legată așa cum îi este denumirea, de anioni. Sulfatii de formulă $\text{MSO}_4 \cdot 7\text{H}_2\text{O}$ în care $\text{M} = \text{Mg}, \text{Zn}, \text{Cd}, \text{Co}, \text{Ni}, \text{Mn}$, trebuie formulați astfel: $[\text{M}(\text{H}_2\text{O})_6](\text{SO}_4(\text{H}_2\text{O}))$, din care rezultă că 6 molecule de apă sunt legate de cation, fiind apă de coordinație și o moleculă de apă este legată de anion, fiind apă anionică legată prin legături de hidrogen.

Apa de rețea este apa care ocupă anumite locuri în rețeaua cristalină însă care nu este legată chimic direct, nici de anioni, nici de cationi.

În alauni $\text{M}_2^{\text{III}}(\text{SO}_4)_3 \cdot \text{M}_2^{\text{I}}\text{SO}_4 \cdot 24\text{H}_2\text{O}$, unde ($\text{M}^{\text{III}} = \text{Al}, \text{Cr}, \text{Fe}, \text{V}, \text{Mn}, \text{Co}$ etc. $\text{M}^{\text{I}} = \text{Na}, \text{K}, \text{NH}_4^+, \text{Rb}, \text{Cs}$) șase molecule de apă sunt coordonate în jurul atomului central M^{III} , iar celelalte sunt libere, putând fi cedate mai ușor prin încălzire.

Heteropoliacizii, cum ar fi $\text{H}_3[\text{P}(\text{W}_3\text{O}_{10})_4] \cdot 29\text{H}_2\text{O}$, conține 12 molecule de apă care ocupă spațiile libere ale rețelei cristaline fără a fi legată de ioni; $[\text{Ni en}_3]\text{X}_2 \cdot 2\text{H}_2\text{O}$, $[\text{Cr}(\text{H}_2\text{O})_6]\text{Cl}_3 \cdot 3\text{H}_2\text{O}$ unde $\text{X} = \text{Cl}^-, \text{Br}^-, \text{I}^-$ și $\text{en} =$ etilendiamină, care conțin câte 2, respectiv 3 molecule de apă legată de cationi sau anioni și ocupând locurile libere ale rețelei. Moleculele de apă de rețea sunt legate între ele prin legături de hidrogen.

Apa zeolitică ocupă un spațiu oarecare, fără preferință, în rețeaua cristalină. Ea poate fi eliminată continuu, pe când celelalte tipuri de apă se elimină numai la anumită temperatură și presiune. De exemplu:

$\text{MgO} + 2\text{HCl}$.

Tendința unui anion de a se hidrata crește cu sarcina și volumul, pe când tendința unui cation de a se hidrata crește cu sarcina și crește cu cât scade volumul. Ionii cu sarcină mare, au tendința de a coordina un număr mare de molecule de apă.

Substanțele care absorb vaporii de apă din atmosferă se numesc *higroscopice*. $[\text{Mg}(\text{ClO}_4)_2, \text{CaCl}_2$ etc.]. Cantitatea de apă higroscopică reținută de o substanță nu depinde de cantitatea de substanță care o reține, ci de suprafața acesteia. De aceea, substanțele în pulbere, menținute la aer, se umezesc mai ușor decât cele în bucăți mari.

Apa higroscopică poate fi îndepărtată prin uscarea substanțelor la o temperatură de 105–110°C, în etuvă (în laborator) sau în cuptoare (în industrie).

Dacă aceste substanțe absorb apa transformându-se într-o soluție, se numesc delicvescente. Substanțele care pierd apa în mediul înconjurător se numesc efluorescente, de exemplu, $\text{Na}_2\text{SO}_4 \cdot 10\text{H}_2\text{O}$, $\text{Na}_2\text{CO}_3 \cdot 10\text{H}_2\text{O}$ etc.

Structura moleculei de apă. Deși formula moleculei de apă este simplă, asociațiile moleculare care formează gheața și apa lichidă sunt mult mai complicate. Apa sub formă de molecule neasociate există numai în stare de vapori. În molecula de apă, nucleele celor doi atomi de hidrogen formează cu centrul atomului de oxigen un unghi de $104^\circ 54'$.

Molecula apei are o structură angulară, din care s-a dedus hibridizarea de tip sp^3 a orbitalilor atomului de oxigen. Doi din acești orbitali sunt de legătură și formează cu câte un orbital de la cei doi atomi de hidrogen, doi orbitali moleculari localizați, adică două legături dicentrice (ceilalți doi orbitali hibridizați sunt de antilegătură). La atomul de oxigen mai rămân doi orbitali moleculari de nelegătură.

Pentru explicarea particularităților apei ca: densitatea maximă la 4°C, creșterea volumului la trecerea apei în stare solidă, valoarea ridicată a căldurilor latente de topire și de vaporizare etc. S-a admis că moleculele de apă sunt asociate prin legături de hidrogen.

Astfel, în gheață, fiecare moleculă de apă este înconjurată de alte patru molecule de apă întrucât fiecare atom de oxigen este legat covalent de doi atomi de hidrogen din moleculă, cât și prin legături de hidrogen cu alți doi atomi de hidrogen din două molecule diferite de apă. La rândul lui, hidrogenul este legat covalent cu atomul de oxigen din molecula de apă și, printr-o legătură de hidrogen, cu atomul de oxigen din altă moleculă de apă. Distanța H–O...H în gheață este de 0,276 nm, distanța H–O fiind de 0,1 nm.

Structura cristalină, foarte afânată, explică densitatea anormal de mică a gheței. Când apa trece în starea solidă, structura tetraedrică a gheței este distrusă parțial (circa 15% din legăturile de hidrogen sunt rupte); moleculele de apă apropiindu-se între ele, apa are densitatea mai mare decât gheața.

Prin ridicarea temperaturii, densitatea apei este afectată atât de ruperea legăturilor de hidrogen – ceea ce conduce la o contracție de volum – cât și de dilatarea termică. La 4°C aceste două efecte se compensează și apa are aici densitatea maximă.

La temperaturi peste 4°C dilatarea de volum predomină și deci densitatea continuă să scadă până în punctul de fierbere. Se pare că la 50°C se mențin încă jumătate din legăturile de hidrogen, câteva din ele rămânând chiar în apa care fierbe.

La trecerea apei din starea solidă în starea lichidă, în afară de căldura de topire propriu-zisă mai este deci un supliment pentru desfacerea legăturilor de hidrogen. Aceasta se reflectă în valoarea deosebit de mare a căldurii latente de topire a apei. Explicația este similară și pentru valoarea mare a căldurii latente de vaporizare.

Bibliografie:

1. P. Spacu, C. Gheorghiu, M. Stan, M. Brezeanu, *Tratat de chimie anorganică*, vol. III, Ed. Tehnică, București, 1979
2. Edith Beral, Mihai Zapan, *Tratat de chimie anorganică*, Ed. Tehnică, București, 1977

DEZVOLTAREA SOCIO-EMOTIONALĂ A COPIILOR PREȘCOLARI

Prof. Stoian Floare

Grădinița P.P. nr. 5 Lugoj

După mulți ani în care accentul învățământului românesc s-a pus pe dezvoltarea laturii intelectuale a personalității, ne-am dat seama că pentru a îndeplini idealul educațional este necesară abordarea holistică a personalității și dezvoltarea armonioasă a tuturor laturilor acesteia.

Învățământul preșcolar ca primă treaptă a sistemului de învățământ are un rol important în dezvoltarea structurilor personalității copilului, în pregătirea lui pentru școală și pentru viață.

Este cunoscut faptul că la această vârstă copilul trece prin schimbări majore, se face desprinderea din mediul cunoscut, sigur, limitat al familiei spre o lume mult mai mare, o lume a descoperirii de sine și a celor din jur. Copilului i se deschid în față posibilități nelimitate de cunoaștere, de descoperire, de explorare, dar și provocări la tot pasul.

În această perioadă copiii au o capacitate foarte mare de absorbție a cunoștințelor și de adaptare la nou iar noi avem datoria să le oferim posibilitatea să-și dezvolte armonios toate structurile personalității.

Desprinderea de mediul familial nu este ușoară pentru preșcolarii de grupă mică, mulți dintre copii suferă de sindromul de spitalizare, simțindu-se abandonați de părinți și percepend gradinița și implicit pe educatoare ca pe niște adversari ce stau în fața îndeplinirii nevoii lor de a fi alături de părinți în mediul lor cunoscut, cu jucăriile preferate. Și ceilalți copii sunt percepuți la început ca niște dușmani care le stau în cale, le iau jucăriile preferate, acaparează atenția adultului atunci când fiecare își dorește să i se acorde atenție exclusivă. Și pentru educatoare perioada de acomodare la grădiniță este o perioadă foarte solicitantă, o perioadă de încercare când de multe ori încercările ei de a se apropia de cei mici, de a-i consola și liniști sunt respinse. Felul în care educatoarea se comportă în această perioadă cu preșcolarii va determina pe mai departe relația cu aceștia. Dacă este blândă, calmă, răbdătoare și le oferă alinare le va câștiga încrederea. Relația dintre copii și educatoare evoluează în permanență de la dependență în grupa mică (copiii au nevoie de ajutor și atenție la tot pasul) la independență în grupa mare când copiii se joacă împreună, colaborează în realizarea sarcinilor, creează jocuri, respectă reguli, sunt din ce în ce mai autonomi și încrezători.

Felul în care copiii percep grădinița și pe educatoare depinde în mare măsură și de atitudinea părinților față de acestea. Dacă părinții privesc educatoarea cu suspiciune copilul va percepe neîncrederea părinților și o va folosi în avantajul lui, încercând să-i convingă să nu-l mai ducă la grădiniță. Dacă între părinți și educatoare/ grădiniță există o relație transparentă

bazată pe respect și încredere, părinții implicându-se activ în activități, participând la ședințe și activități de consiliere, copilul va percepe mult mai ușor grădinița ca pe un mediu sigur care are aprobarea părinților și se va adapta mult mai ușor.

Pentru ca demersul educativ să fie încununat cu succes este nevoie ca familia și grădinița să se pună de acord asupra demersului care trebuie urmat. Părinții trebuie să cunoască activitățile pe care le desfășoară copilul în grădiniță, să comunice cu educatoarea pentru a vedea unde excelează copilul și unde are nevoie de sprijin, ce reguli trebuie să respecte, ce abilități și deprinderi urmărim să dobândească copilul tocmai pentru a se crea o continuitate între acțiunile întreprinse acasă pentru educarea copilului și cele din grădiniță.

Atunci când copilul găsește asemănări între mediul familial și cel din grădiniță îi va fi mult mai ușor să se exprime, să se dezvolte, să își cunoască emoțiile și să învețe să le stăpânească.

Dezvoltarea socio-emoțională a copilului în perioada preșcolară se realizează într-un ritm accelerat în primul rând pentru că orizonturile celui mic se diversifică. Se află în prezența mai multor adulți- educatoare, personal de îngrijire, părinții celorlalți copii precum și în prezența multor copii de vârsta lor cu care sunt nevoiți să interacționeze zi de zi. Dacă la început de grupă mică relațiile cu copiii din jur sunt de cele mai multe ori ostile sau cel mult de acceptare, copiii acceptând în jurul lor un număr limitat de adulți și copii, pe parcursul celor trei ani de grădiniță relațiile se diversifică foarte mult, copilul își dă seama că jocul este mai bogat atunci când sunt implicați mai mulți jucători, că e mai frumos să ai prieteni alături de care să te bucuri de reușită și care să te consoleze atunci când nu reușești să îți îndeplinești ce ți-ai propus.

Relațiile dintre copii evoluează în permanență iar educatoarea trebuie să fie foarte atentă la felul în care acestea evoluează. Să le ofere copiilor suficientă libertate pentru a-și găsi rolul în grupul lor de joacă, să-i ajute să-și regleze anumite comportamente, să le ofere sprijin celor care sunt prea timizi sau neîncrezători pentru a intra în grupurile de joacă, să le tempereze uneori spiritul excesiv de competitiv, să îi învețe să fie răbdători, înțelegători, empatici. Deși sunt mici și nu înțeleg conceptul de discriminare, cei mai mulți dintre copii tind să îi respingă pe cei pe care îi consideră diferiți. Prin acțiunile pe care le întreprindem, jocuri, discuții, povești, va trebui să-i facem conștienți de faptul că fiecare copil este important și valoros, că deși arătăm diferit, ne plac lucruri diferite, toți împreună suntem mai buni, mai frumoși și mai fericiți.

Competențele emoționale reprezintă abilitatea individului de a se adapta atât la emoțiile proprii cât și la emoțiile celor din jur iar competențele sociale se referă la capacitatea copilului de a forma și menține relații sociale funcționale cu cei din jurul lui, copii și adulți.

Dezvoltarea insuficientă a acestor competențe poate duce la apariția unor probleme de sănătate mentală precum anxietatea, depresia, tulburări de comportament, delincvență juvenilă precum și probleme de adaptare școlară materializate prin inadaptare la cerințele școlare, incapacitatea menținerii unor relații sociale active cu colegii, absenteism și chiar abandon școlar.

Trăirea și exprimarea emoțiilor

- Conștientizarea trăirilor emoționale proprii

Un aspect foarte important aflat la baza abilităților de identificare și înțelegere a emoțiilor este conștientizarea acestora, însă de multe ori la vârsta preșcolară copiii nu conștientizează emoțiile, prezența acestora se face cunoscută prin acțiunile lor (plâng, lovesc atunci când sunt supărați sau furioși, sar în sus, se agită, țipă atunci când sunt bucuroși, încântați). Pentru a-i ajuta pe copii să-și conștientizeze emoțiile este necesară etichetarea lingvistică a acestora pentru ca cei mici să-și poată asocia trăirile cu emoția care le declanșează. Spre sfârșitul perioadei de preșcolaritate (5-6 ani), copiii sunt capabili să-și conștientizeze emoțiile principale putând astfel să le gestioneze adecvat.

- Transmiterea mesajelor cu încărcătură emoțională

În special în prima perioadă a preșcolarității copiii au reacții exagerate la anumite emoții, dacă cineva se joacă cu jucăria lor preferată pot avea accese de furie greu de stăpânit sau chiar porniri violente față de cel de către care se consideră nedreptățit însă pe măsură ce avansează în vârstă reacțiile lor se temperează, fiind în măsură să își exprime emoțiile în mod adecvat, să le verbalizeze. Ei încep să înțeleagă că există o legătură între felul în care își exprimă anumite emoții și consecințele pe care le vor suporta, de exemplu dacă un coleg nu dorește să își împartă jucăria, accesele de furie sau jignirile îl vor face pe coleg să evite acel copil pe când dacă copilul își exprimă dorința de a se juca puțin cu jucăria colegului și îi promite că i-o va înapoia, situația se va schimba și cel mai probabil vor sfârși prin a se juca împreună.

- Manifestarea empatiei

Empatia este capacitatea de a împărtăși sentimentele celor din jurul nostru, ori pentru asta copilul trebuie să fie conștient de propriile trăiri emoționale și să le recunoască în comportamentul celorlalți.

Manifestarea empatiei se referă la capacitatea de a interpreta corect reacțiile emoționale ale celor din jur și oferirea de sprijin, de înțelegere, de consolare. Cei mici își manifestă empatia în special față de persoanele pentru care au dezvoltat sentimente puternice, părinți, bunici, cel mai bun prieten. Dacă un copil din grupă se lovește, sau este trist dintr-un anumit motiv, colegii vor încerca să-l consoleze, oferindu-i o jucărie preferată, îmbrățișându-l, ajutându-l. Capacitatea copilului de a manifesta empatie față de cei din jur va favoriza menținerea unor relații sociale pozitive cu aceștia și la adaptarea cu ușurință la normele de comportare civilizată în societate. (*Goleman D., 2001*)

Ajutați de adulți copiii sunt capabili să își autoregleze impulsurile emoționale și reacțiile comportamentale încă de la vârsta de 2-3 ani având ghidarea necesară iar în perioada preșcolarității copiii ajung să își interiorizeze controlul emoțional. Este important însă să luăm în considerare și caracteristicile temperamentale ale copilului deoarece copiii care manifestă o reactivitate emoțională crescută își vor însuși mult mai greu tehnicile de reglare emoțională.

Abilitățile de reglare emoțională sunt necesare în primul rând atunci când ne referim la gestionarea emoțiilor negative și în consecință a reacțiilor comportamentale neadecvate, acestea având un rol hotărâtor în adaptarea socială și școlară a copilului.

Prin activitățile desfășurate cu preșcolarii și având sprijinul părinților care vor continua demersurile și acasă se pot obține progrese vizibile pe parcursul celor trei ani de grădiniță. În această perioadă copilul descoperă lumea în care trăiește cu reguli, cu drepturi și îndatoriri și este dispus să-și adapteze comportamentul pentru a-și atinge scopurile; își dorește să fie responsabilizat, se bucură când adulții din jurul lui au încredere în el și îi oferă libertatea de a învăța și din erorile pe care le face, discutând cu el în loc să îi impună ce să facă, își dorește să fie acceptat în grupul de joacă și odată ce va descoperi secretele care îl ajută să fie un bun coleg și prieten nu va ezita să apeleze la acestea.

CLASIC, MODERN ȘI DIGITAL ÎN EDUCAȚIE

Prof. pt. înv. primar, Stoian Mihaela-Georgeta,
Școala Gimnazială ”Șerban Cioculescu” Găești, Jud. Dâmbovița

Una din provocările deja lansate în societatea contemporană este necesitatea regândirii școlii, a educației formale, alături de cea nonformală și informală. Ca subsistem al macrosistemului de educație, sistemul școlar, prin oferta sa educativă, contribuie la structurarea traiectelor de (auto)formare și (auto)dezvoltare a personalității individului, pregătindu-l pentru a fi un beneficiar pretențios al educației permanente. În abundența informațională cu care societatea actuală se confruntă, sistemul educațional are rolul de a forma personalități care să știe să discearnă informația prețioasă de cea excedentară, de a extrage esențialul din general. Astfel, în educație a apărut termenul de „educație modernă”. Temenul de ”modern” este folosit în educație, de obicei pentru a releva situația avansată a prezentului în relație cu trecutul care a fost depășit prin dezvoltare.

Pentru unii, modernitatea este opusă practicilor tradiționale și se caracterizează prin schimbare, inovație și dinamism. Școala se află acum la granița dintre modernism și postmodernism.

În societățile moderne, se caută căi optime pentru cunoaștere și știință, în diferite domenii, iar într-o societate postmodernistă, cunoașterea trebuie să fie funcțională, utilă; înveți nu doar pentru „a ști” și a stoca o serie de informații din diferite domenii, pentru a demonstra cât de „educat ești”, ci, înveți pentru „a face”, pentru „a folosi” ceea ce ști, pentru „a aplica” ceea ce ai acumulat, în folosul tău și al celorlalți. A ști ce să faci cu ceea ce ai învățat este dezideratul major al educației postmoderniste.

Pedagogia postmodernistă are în vedere niște educatori care să fie aceia care ușurează cunoașterea și participă la construirea cunoașterii. Relațiile educator-educat sunt deschise, bazate pe sprijin reciproc, pe dialog constructiv și pe cooperare.

Nu putem vorbi despre modern în educație, fără a aminti de educația digitală, care aduce o serie de beneficii elevilor, în special, accesul rapid la orice fel de informație. Desigur, acest lucru poate ajuta sau poate dăuna, în funcție de cum educăm copiii cu privire la verificarea surselor, autenticitatea informației, dar și factorul și contextul emoțional. Spre deosebire de școala de acum 20 de ani, mersul fizic la bibliotecă pentru a afla o informație despre un anumit subiect a fost înlocuit cu un simplu search pe Google către bibliotecile digitale.

Ținând cont de afinitatea pe care elevii o au pentru lumea virtuală, putem spune că dorința lor de a continua învățământul în mediul online este justificată. Confortul pe care îl oferă tehnologia, eliminarea problemelor de logistică precum deplasarea până la școală sau transportul

manualelor grele în ghiozdane constituie cel mai mare avantaj al școlii online. Totuși, ținând cont că momentan România nu este pregătită să treacă complet la digitalizarea educațională, ce este de făcut pentru a le oferi copiilor noștri acest beneficiu informațional de care au nevoie ca o formă firească de evoluție?

Una dintre soluțiile pe care le propunem pentru această problemă este înscrierea lor la cursuri online de pregătire extra-școlară, care nu doar că îi va ține în continuare aproape de tehnologie și nu le va întrerupe brusc ritmul de învățare, dar îi va pregăti intens pentru a face o performanță mai mare decât programa școlară.

În final, nu prezența fizică în spațiul școlar aduce performanța în învățare, ci ambiția, dorința și perseverența copiilor sunt cele care facilitează drumul către succesul academic. Elevul trebuie plasat în centrul activității instructiv-educative, responsabilizat, activat etc.

Printre metodele care activează predarea-învățarea sunt cele prin care elevii lucrează productiv unii cu alții, își dezvoltă abilități de colaborare și ajutor reciproc. Lecțiile în clasă devin interesante, atractive, utile. Ele pot avea un impact extraordinar asupra elevilor datorită denumirilor, caracterului ludic și oferă alternative de învățare plăcute elevilor. Elevii învață să-și exprime opinia în legătură cu informațiile prezentate, să accepte opiniile colegilor, de multe ori diferite de ale lor, indiferent dacă acestea conduc sau nu la rezolvarea problemei. Pentru a determina progresul în învățare al elevilor este necesar să fie antrenați în schimbul de idei, să fie implicați, motivați.

BIBLIOGRAFIE

1.Dumitru Ion Alexandru - Dezvoltarea gândirii critice și învățarea eficientă, Ed. de Vest, Timișoara, 2000;

2.Sarivan Ligia, coord. – Predarea interactivă centrată pe elev, Educația 2000+, București, 2005.

Metode inovative de evaluare

Stoica Alina Mihaela
Liceul Teoretic C.A.Rosetti

Societatea in ansamblul ei a trecut prin schimbari majore pe de o parte datorita progreselor tehnologice, iar pe de alta parte din cauza pandemiei de Covid-19, respectiv anii 2020-2022. Era imperios necesar ca si educatia sa se schimbe pentru a putea raspunde noilor cerinte si provocari.

In procesul de predare-invatare-evaluare, un loc important il au metodele inovative de evaluare. Metodele traditionale, cum ar fi testele scrise, evaluarea orala (ascultarea), probele practice de laborator, coexista cu cele moderne, dar au o pondere mult mai redusa, pentru a masura cunostintele, abilitatile si competentele elevilor.

Printre metodele inovative de evaluare amintim evaluarea formativa, portofoliul educational, evaluarea bazata pe proiecte si evaluarea asistata de tehnologie.

Evaluarea continua sau formativa presupune verificari sistematice pe secvente mai mici. Aceasta evaluare are loc prin verificarea tuturor elevilor si asupra intregii materii. Scopul ei este ameliorarea procesului de predare-invatare si determina relatii de cooperare intre elevi si profesori. Spre deosebire de evaluarea sumativa care se realizeaza prin verificari partiale, evaluarea formativa este un proces continuu, integrat in activitatile zilnice de invatare si ajuta elevii sa-si corecteze erorile si sa progreseze in mod constant.

Principala caracteristica a evaluarii formative este feedback-ul constant oferit elevilor prin care nu doar se indica greselile, ci se doreste sprijinirea lor in intelegerea subiectului si in dezvoltarea abilitatilor si formarea competentelor necesare.

Unul dintre avantajele evaluarii formative este ca incurajeaza implicarea activa a elevilor in propriul lor proces de invatare. Elevii devin constienti de punctele lor forte si de cele slabe, putand deveni responsabili pentru propria lor evolutie.

Pe langa beneficiile pentru elevi, aceasta metoda are un impact major si asupra profesorilor, acestia intelegand mai bine nevoile individuale ale elevilor si incercand sa-si imbunataseasca metodele de predare pentru a raspunde cat mai adecvat acestor nevoi.

Portofoliul educational este o alta metoda inovativa de evaluare care pune accentul pe procesul de invatare. Prin documentare si realizarea diverselor proiecte intr-un portofoliu personalizat, elevii isi pot urmari propria evolutie si observa competentele dobandite in diferite contexte. Portofoliul educational ofera o modalitate creativa de evaluare, prin incurajarea exprimarii individuale si reflectia critica asupra propriului progres.

Prin intermediul portofoliului educational, elevii au posibilitatea de a aduna dovezi ale realizarilor lor intr-o varietate de domenii si contexte. Pot introduce in el de la prezentari, eseuri, desene, notite in urma lecturilor, proiecte stiintifice. Portofoliul ofera elevilor libertatea de a-si exprima interesele, pasiunile, de a se evalua constant, dezvoltandu-si astfel gandirea critica.

Portofoliul permite o evaluare detaliata a progresului fiecarui elev pe parcursul unei perioade de timp, oferind o imagine clara a progresului lor academic si personal.

Evaluarea bazata pe proiecte este o metoda inovativa care incurajeaza elevii sa aplice cunostintele si abilitatile in contexte reale si relevante. Elevii sunt evaluati pe baza proiectelor pe care le realizeaza, ceea ce le permite sa aplice cunostintele teoretice in situatii practice. Aceasta metoda incurajeaza creativitatea si gandirea critica.

Prin intermediul proiectelor, elevii sunt pusi sa rezolve diverse probleme intalnite, sa lucreze in echipa, incurajand astfel colaborarea si interactiunea intre elevi. Lucrand impreuna in echipa, elevii isi pot impartasi cunostintele si abilitatile, pot gasi rezolvarea unor probleme si solutii inovatoare. Foarte importante sunt proiectele pentru elevii cu CES, acestia reusind sa se implice activ si cu multa placere in ele in functie de interesele si de abilitatile lor.

Pe langa dezvoltarea competentelor practice si colaborative, evaluarea bazata pe proiecte ajuta elevii sa inteleaga la ce nivel de cunoastere a materiei au ajuns.

Evaluarea asistata de tehnologie a ajuns sa fie foarte utilizata in ultimii ani. Sunt utilizate multe platforme online cum ar fi LIVRESQ, Adservio, Proiectul CRED, Kinderpedia, MyKoolio, Kidibot, Brio.ro, Scoala Intuitext, Vboard, Google Classroom, etc. Atat in procesul de predare, cat si in cel de evaluare, folosim platforme online, aplicatii mobile, realitatea virtuala si simulari pentru evaluarea abilitatilor practice. Cu ajutorul lor se pot genera si administra teste de catre profesori, elevii pot rezolva teste unde la sfarsit pot vedea ce au gresit. Catalogul virtual este si el foarte util, elevii si parintii fiind la curent imediat cu notele obtinute de catre copii. La limba franceza sunt foarte atractive pentru elevi testele date pe Kahoot, LearningApps, TV5 Monde, atat in evaluare cat si in autoevaluare.

Metodele inovative de evaluare sunt necesare pentru crearea unui mediu educational eficient si atractiv. Insa nicio metoda de evaluare nu este perfecta si trebuie sa abordam procesul de evaluare cu flexibilitate si deschidere catre tot ce este noi in acest domeniu.

Bibliografie:

1. Cucos, Constantin, 2024, Educatia - Preocupari, viziuni, previziuni, Polirom
2. Panisoara, Ion-Ovidiu, 2024, Enciclopedia metodelor de invatamant, Polirom

METODE INOVATIVE DE EVALUARE

Stoica Elena Georgiana, prof. înv. primar,

Școala Gimnazială Constantin Brâncuși, București

În procesul de învățământ profesorul, ca și elevii, acționează prin intermediul unor metode de predare și învățare. Calitatea muncii lor este în funcție de aceste metode, ele constituind o sursă însemnată de creștere a capacității și eficienței învățământului.

Aplicându-se metode deosebite, se obțin diferențe esențiale în pregătirea elevilor. În ultimele decenii a crescut interesul pentru așa-numitele metode moderne. Sunt considerate moderne toate acele metode care sunt capabile să mobilizeze energiile elevului, să-i concentreze atenția, să-l facă să urmărească cu interes și curiozitate lecția, să-i câștige adeziunea logică și afecțiunea față de cele nou învățate, care-l îndeamnă să-și pună în joc imaginația, înțelegerea, puterea de anticipare, memoria etc.

Aceste metode pun mai mult accentul pe cunoașterea operațională, pe învățarea prin acțiune, prin manipulare în plan manual și mintal a obiectelor, acțiunilor etc. Folosirea metodelor moderne de predare-învățare-evaluare nu înseamnă a renunța la metodele tradiționale ci a le actualiza pe acestea cu mijloace moderne.

Metoda este selectată de cadrul didactic și este pusă în aplicare în lecții sau activități extrașcolare cu ajutorul elevilor și în beneficiul acestora; presupune, în toate cazurile, o colaborare între profesor și elev, participarea lor la căutare de soluții, la distingerea dintre adevăr și eroare și care, sub forma unor variante și/sau procedee selecționate, se folosește pentru asimilarea cunoștințelor, a trăirilor valorice și a stimulării spiritului creativ.

Când se alege o metodă, se ține cont de finalitățile educației, de conținutul procesului instructiv, de particularitățile de vârstă și de cele individuale ale elevilor, de psihosociologia grupurilor școlare, de natura mijloacelor de învățământ, de experiența și competența cadrului didactic. Activitatea la clasă ne-a demonstrat de fiecare dată că formarea de competențe lectorale și de interpretare a lecturii se produce efectiv prin valorificarea potențialului intelectual propriu

al elevilor în interacțiune cu situația de învățare, în care rolul determinant îl au tehnicile aplicate. Povestea, într-un act de educație literar-artistică, oferă o mare diversitate de posibilități și căi de investigare necesare într-un proces de formare-dezvoltare a elevului cititor.

Evaluarea formativă – o abordare centrată pe progres

Una dintre cele mai răspândite și eficiente metode inovative de evaluare este evaluarea formativă. Spre deosebire de evaluarea sumativă, care se concentrează pe măsurarea cunoștințelor și abilităților la un moment dat, evaluarea formativă este un proces continuu, integrat în activitățile zilnice de învățare. Prin intermediul feedback-ului constant și oportun oferit de către profesori, elevii au posibilitatea să-și corecteze erorile și să-și îmbunătățească performanța în timp real. Această abordare nu numai că încurajează implicarea activă a elevilor în propriul lor proces de învățare, dar și dezvoltă o înțelegere mai profundă și mai contextualizată a materiei studiate.

Evaluarea formativă reprezintă o paradigmă revoluționară în domeniul educației, transformând modul în care învățarea și progresul elevilor sunt înțelese și gestionate. În contrast cu evaluarea sumativă tradițională, care are loc la sfârșitul unui an sau a unei perioade de studiu și are scopul de a oferi o imagine de ansamblu asupra performanței elevilor, evaluarea formativă se desfășoară pe tot parcursul procesului de învățare și este orientată către îmbunătățirea continuă.

Principala caracteristică a evaluării formative este feedback-ul constant și oportun oferit elevilor de către profesori sau colegi. Acest feedback nu se limitează doar la indicarea greșelilor, ci își propune să îndrume și să sprijine elevii în înțelegerea corectă a subiectului și în dezvoltarea abilităților necesare pentru a atinge obiectivele stabilite. Prin urmare, feedback-ul în cadrul evaluării formative nu este perceput ca o critică, ci ca o oportunitate de creștere și de perfecționare.

Un alt aspect esențial al evaluării formative este integrarea sa în activitățile zilnice de învățare. Astfel, procesul de evaluare devine parte integrantă a lecțiilor și exercițiilor, facilitând o abordare holistică și contextualizată a cunoașterii. În loc să fie percepută ca o sarcină suplimentară, evaluarea devine un instrument natural și eficient pentru monitorizarea progresului

elevilor și pentru ajustarea continuă a procesului de învățare în funcție de nevoile individuale ale acestora.

Unul dintre cele mai mari avantaje ale evaluării formative este că încurajează implicarea activă a elevilor în propriul lor proces de învățare. Prin intermediul feedback-ului și auto-reflecției constante, elevii devin conștienți de punctele lor forte și slabe și își asumă responsabilitatea pentru propria evoluție. Această implicare activă stimulează motivația intrinsecă și încrederea în sine, transformând elevii în învățători ai propriului lor destin educațional.

Portofoliul educațional – o reflectare a progresului și diversității

Portofoliul educațional reprezintă o altă metodă inovativă de evaluare care pune accentul pe procesul de învățare și pe dezvoltarea continuă a elevilor. Prin documentarea și evidențierea diverselor realizări și proiecte într-un portofoliu personalizat, elevii își pot urmări propria evoluție și pot evidenția competențele dobândite într-o varietate de domenii și contexte. Mai mult decât atât, portofoliul educațional oferă o modalitate autentică și creativă de evaluare, care încurajează exprimarea individuală și reflecția critică asupra propriului progres.

Portofoliul educațional se constituie ca un instrument multifuncțional ce transcende limitele evaluării tradiționale, oferindu-le elevilor posibilitatea de a-și construi propriul lor drum educațional într-un mod creativ și autentic. În esență, acesta nu este doar un dosar de documente, ci o reprezentare holistică a parcursului lor educațional, reflectând progresul și diversitatea experiențelor lor de învățare.

Prin intermediul portofoliului educațional, elevii devin arhitecții propriei lor învățări, având posibilitatea de a colecta și de a organiza dovezi ale realizărilor lor într-o varietate de domenii și contexte. De la proiecte științifice complexe, la eseuri creative sau portrete artistice, portofoliul le oferă elevilor libertatea de a-și exprima interesele, pasiunile și talentele într-un mod autentic și personalizat.

Pe lângă funcția sa de a evidenția progresele individuale, portofoliul educațional este și o unealtă puternică pentru dezvoltarea competențelor critice și analitice ale elevilor. Prin auto-

reflecție și evaluare constantă a propriilor lor lucrări, elevii își dezvoltă capacitatea de a gândi critic și de a-și evalua propriile lor succese și eșecuri într-un mod constructiv și obiectiv.

Un alt aspect esențial al portofoliului educațional este că promovează diversitatea și incluziunea la orice nivel în procesul de evaluare. Elevii provin din medii și contexte diferite, și au interese și talente variate. Prin încurajarea exprimării individuale și a diversității de perspective în cadrul portofoliului, se creează un spațiu educațional care să reflecte bogăția și complexitatea societății noastre moderne.

Un beneficiu major al portofoliului educațional este că oferă o alternativă autentică și creativă la evaluarea tradițională, axată pe teste și examene standardizate. În loc să fie limitați la un singur tip de evaluare, elevii au posibilitatea de a-și demonstra cunoștințele și abilitățile într-o varietate de moduri și formate, adaptate nevoilor și preferințelor lor individuale. Metodele inovative de evaluare reprezintă o componentă vitală în crearea unui mediu educațional stimulant și eficient. Prin adoptarea unor abordări diversificate și contextualizate în evaluare, putem să promovăm o înțelegere mai profundă și mai holistică a cunoștințelor și abilităților elevilor noștri, să îi pregătim pentru provocările și oportunitățile unei lumi în continuă schimbare. Cu toate acestea, este important să ne amintim că nicio metodă de evaluare nu este perfectă și că este necesar să abordăm procesul de evaluare cu flexibilitate și deschidere către inovație și îmbunătățire continuă.

Bibliografie

Marin Manolescu, 2019. *Evaluarea în educație*, Editura Universitară.

Ion-Ovidiu Pânișoară, 2024. *Enciclopedia metodelor de învățământ*, Polirom.

Constantin Cucuș, 2024. *Educația – Preocupări, viziuni, previziuni*, Polirom.

Ion-Ovidiu Pânișoară, 2017. *Ghidul profesorului*, Polirom.

Claudia Forina Pop, 2021. *Elaborarea și managementul proiectelor educaționale*, Editura Presa Universitară Clujeană.

Ciprian Ceobanu, Constantin Cucuș, Olimpiu Istrate, Ion-Ovidiu Pânișoară, 2022. *Educația digitală*, Polirom.

Sursa: Metode inovative de evaluare - Freepedia Edu.a

PLATFORMA ADSERVIO

Studiu de caz care privește importanța platformei de învățare adservio în dezvoltarea formatului blended-learning , în procesul educațional.

Alvin Toffler: „analfabeții secolului XXI nu vor fi cei care nu pot să scrie sau să citească, ci aceia care nu sunt capabili să învețe, să se dezvețe și să reînvețe.” ?

Am ales ca punct de plecare în studiul meu afirmația lui Alvin Toffler , afirmație întâlnită pe o fișă de aplicații la acest curs, deoarece cred că exprimă esența viitorului , digitalizarea devine vitală pentru orice domeniu în general și pentru procesul didactic mai ales. Consider, din experiență de lucru că activitatea pe platforma adservio este în concordanță cu afirmația de mai sus.

O să analizez platforma educațională adservio pe două planuri.

1. Conectarea și activitatea pe platformă

2. Închierea situației școlare pe platformă

1. Conectarea și activitatea pe platforma adservio

Utilizarea platformei adservio presupune existența unui cont de utilizator. Contul se poate realiza personal sau cu ajutor de la persoane din unitatea de învățământ care au cunoștințe de informatică. Și operatorii de la adservio oferă, ajutor dacă sunt solicitați.

Eu , ca profesor pot din același cont să am atribuite conturi la mai multe unități școlare , unde lucrez. Folosesc platforma adservio din anul școlar 2018-2019. În 5 ani de lucru am reușit să îi văd eficacitatea și să învăț destul de multe despre lucrul pe platforma adservio.

Începutul activității mele pe platforma adservio , a fost în septembrie 2018 , la Colegiul Național „Mihai Eminescu”. Era primul meu an de lucru acolo . Am fost ajutată de domnul profesor de informatică la crearea contului , dumnealui administra adservio. Mi-a explicat și cum funcționează și am început activitatea pe platforma adservio. Am fost deschisă la aspecte noi , cu trimitere la digitalizare, ceea ce mi-a prins foarte bine , chiar m-a salvat mai târziu , în desfășurarea activității profesionale. La început am folosit platforma adservio , doar cu rol de catalog electronic , dar mă familiarizam cu interfața și descopeream ce pot realiza pe platforma adservio. Teme , mesaje , lecții , atașează material , etc . A venit pandemia și brusc în martie 2019 școlile au fost închise . Singura mea legătură cu elevii a fost platforma . Le-am trimis mesaj , apoi am desfășurat lecții asincron , iar după o perioadă și lecții sincron . Deci în anumite situații activitatea pe platformă este o continuitate a activității de la clasă.

În 2019-2021 la Școala Gimnazială Nr.11 , am folosit tot platforma adservio pentru activitatea cu elevii . Conectarea pe platformă este securizată , oferă siguranță . Siguranța este

atât pentru profesor cât și pentru elevi. Mi-a plăcut că ,elevii primeau link de conectare și erau primiți în lecție individual fiecare cu acceptul profesorului.Am avut și o situație mai puțin confortabilă când a intrat la lecție un elev pe care nu îl cunoșteam .În scurt timp cei din clasă m-au avertizat.Acest elev se transferase din clasa lor , dar primise link de la alt coleg. Așa am învățat să fiu mai vigilentă,am învățat din greșeală și urmăream catalogul până i-am cunoscut.Am folosit și modalitate de conectare în care trimiteam pe grupul de whatsapp ID și parola . Sunt variante alese de cel care gestionează adservio și toate oferă siguranță în lucrul pe platformă.

Blended-learning se traduce ca învățare mixtă ce utilizează atât învățarea tradițională cu prezență fizică în sala de clasă , dar învățarea on line cu resurse virtuale diverse.

Platforma adservio este adecvată pentru învățarea on line . În timpul pandemiei a fost o perioadă în care clasele terminale , a VIII-a și a XII-a veneau în sala de clasă fizic . Eu la clasa a VIII-a lucram cu ei cu prezență fizică în clasă , dar aveau și activități asincron pe care le desfășurau acasă pe platforma adservio . Proiecte , fișe de lucru , erau postate pe platformă și discutate în clasă , în special aspectele care erau mai puțin clare.

La clasa a V-a , la disciplina educație tehnologică și aplicații practice este o lecție despre îngrijirea animalelor de companie.În perioada on line, la lecțiile sincron fiecare copil a ținut să arate colegilor și profesorului , cățelul sau pisica din curte sau de afară , să în caracterizeze și să se mândrească cu animaluțul lui . A fost eficientă lecția , obiectivele atinse . În perioada cu prezență fizică , toți au zis „Doamna , eu am poză pe telefon mă lăsați să vi-l arat?”Au scos telefon din ghiozdan sau dulap și s-au mândrit cu animalul lor de companie.

Sunt activități despre care am discutat în clasă și pe care ei le-au realizat acasă , și au postat rezultatul pe adservio la secțiunea teme , cu limită de timp.Tot la clasa a V-a au avut de realizat 2-3 sandwici-uri vesele , cu ce alimente vor ei .Să fiu sigură că nu copiat de pe internet a trebuit un obiect personal . Așa au lucrat cu atenție cu cuțitul acasă , fiecare a folosit ce a avut și nici nu și-au făcut poftă unul la celălalt , dacă desfășuram activitatea la școală , plus că nu aveam condiții (spațiu adecvat , resurse fizice , etc.).Am mai avut o activitate să aranjeze o masă pentru două persoane acasă după regulile învățate.Activitatea a fost realizată și sub formă de filmuleț și postată pe adservio la teme .

Tot la clasa a V-a au avut temă să planteze un pom au o floare și să întocmească o fișă cu evoluția plantei . Au realizat cei mai mulți un filmuleț , fotografiile cu diverse etape ale activității și fișa .

Mă gândesc că se poate realiza o activitate pe adservio sincron în grădina de legume sau factorii de mediu și plantele, activitate experimentală , micul bucătar unde fiecare realizează un preparat simplu si descrie etapele,ustensile , vasele ,aparatele din bucătărie utilizate .

La clasa a VII-a după ce am urmărit ceva tutoriale cu tema materiale textile, fiecare elev acasă a cusut nasturi si textile realizând tablouri diverse , au lucrat le andreele , au lucrat cu croșetul . Astfel m-am asigurat că nu folosesc acul sau forfecuța în pauză , pentru că au lucrat de acasă. A fost activitate sincron.

Și la fizică și chimie se pot realiza activități sicron cum ar fi efectarea unei investigații , a unor măsurători , obținerea unor soluții apă cu sare , apă cu oțet diluate , concentrate , calcularea concentrației procentuale și multe alte activități .

Deasemeni se pot realiza fișe de lucru cu toate tipurile de itemi , fișe mai simple sau complexe , în funcție de cunoștințele digitale ale profesorului . Se pot folosi instrumente diverse gen jamboard , kahoot , etc.

Am observat că elevii agreează activitatea on line . Are avantajele pe care le știm cu toți , nu ne mai deplasăm la școală , în cazul elevilor , este mai relaxantă și mai confortabilă acest gen de activitate din punctul lor de vedere.

Activitatea pe adservio se contorizează . Există acel istoric care inregistrează activitatea profesorului pe platformă ,ca acțiune și interval de timp și poate fi accesat și de conducerea unității , dacă titularul de cont permite . Deci există o transparență și o evidență clară a activităților.

2.Încheierea situației pe platformă

Școala Gimnazială Nr.11 , în anul școlar 2022-2023 , a avut numai catalog electronic pe adservio , nu și în format letric , clasic .

M-am uitat pe contul unui elev să văd cum apare interfeța la ei . Au situația notelor și la butonul evoluție au încadrarea colegilor de clasă după intervalul de medii ,realizare sub formă de grafic , și mai apare tot grafic , puncte peste media clasei tale . Apare astfel o ierarhie la nivel de clasă . Au un buton calendar în care este postat orarul clasei pe zile. Mai au buton situație , mesaje , buton altele-biblioteca , etc

Pentru medii la fiecare elev se urmează pașii –încheie situație , promovat/corigent/situație neîncheiată , salvat . Apare un lacăt mic albastru semn că ai finalizat și o bifă verde.

Se identifică și elevii scutiți de sport sau care nu fac religie.

Eu am lucrat pe catalogul electronic încă din 2012 la Școala Gimnazială „Nicolae Titulescu” , cred că se numea e catalog .

Lucrul pe platforma adservio oferă feed-back imediat.

Mie îmi place să lucrez pe această platformă pentru că este sigură , oferă resurse virtuale diverse , asigură o informare corectă asupra rezultatelor obținute în procesul educațional .

Dacă profesorul dozează bine activitățile tradiționale și cele on line formatul blenden-learning asigură prin intermediul platformei adservio rezultate optime !

ACTIVITĂȚILE EXTRACURRICULARE - O POARTĂ DESCHISĂ CĂTRE INTEGRAREA EUROPEANĂ

prof. Laura Stroescu
Școala Gimnazială *Mihai Eminescu*
Râmnicu Vâlcea
Județul Vâlcea

*Motto: „Dacă voim să infiltrăm școlarilor
o adevărată și temeinică cunoștință,
să ne îngrijim înainte de toate,
ca orice să se predea prin analiză
și intuiție proprie”
(I. A. Comenius)*

La începutul veacului XX, suedeza Ellen Key, în lucrarea „Secolul copilului”, atrăgea atenția asupra faptului că procesul de învățământ, până atunci, tocmai interesele principalului său beneficiar: „Măria Sa Copilul”. Avertismentul suedezei n-a fost zadarnic, pentru că educațiile noi, activismul pedagogic, pedagogiile nondirective, deșcolarizarea au fost tot atâtea tentative de readucere în centrul atenției copilul, prin promovarea educației libere, bazată pe cunoașterea naturii copilului.

România, în demersurile sale de integrare europeană, se află în sincronie cu eforturile depuse pentru definirea și implementarea asigurării calității în educație. Calitatea trebuie să devină vizibilă și tangibilă pentru cei interesați, deoarece aprecierea și recunoașterea aspectelor referitoare la calitate vor deveni din ce în ce mai importante în viitor.

Unul din obiectivele fundamentale ale învățământului se referă la dezvoltarea personalității copilului integrat în sistemul educațional, în componentele creativității, libertății de gândire și de acțiune. Aceste elemente constituie și direcții prioritare ale structurii și dezvoltării sistematice a învățământului preprimar, cel puțin pe termen mediu. Programul de guvernare actual a prevăzut la capitolul „Politica în domeniul educației” ca obiectiv major „Calitatea ridicată a educației și pregătirea societății bazată pe cunoaștere”. Pentru obținerea calității în educație sunt necesare schimbări în proiectarea managementului instituțional, în concepția ofertelor educaționale, în pregătirea inițială și continuă a cadrelor didactice, în construirea mediului educațional favorabil dezvoltării armonioase a copiilor. De asemenea sunt necesare parteneriate între grădinițe, între grădinițe și școli, cu părinții, cu autoritățile locale, cu instituții de cultură etc. calitatea se obține prin valoare, iar valoarea necesită muncă, efort și recunoaștere sinceră a propriului statut. Orice strategie și schimbare trebuie gândită pentru viitor, pentru asigurarea dreptului la educație și la dezvoltare a fiecărui copil, pentru a-i da posibilitatea să-și atingă potențialul maxim. Numai astfel putem atinge standardele europene și internaționale la care aspirăm.

Procesul educațional din grădiniță presupune și forme de muncă didactică complementară activităților obligatorii; aceste activități desfășurate în grădiniță sau în afara ei sunt activități extracurriculare și se desfășoară sub îndrumarea atentă a cadrelor didactice. Gama lor este deosebit de extinsă și au o deosebită influență formativă, oferă condiții prielnice educării copiilor, libertate de exprimare, dezvoltarea relațiilor cu ceilalți copii, posibilitate de îmbogățire a experienței sociale.

Cadrul de acțiune oferă câmp larg manifestării inițiativei și participării în funcție de anumite preferințe, interese, capacități, preocupări etc.

Activitățile extracurriculare cu deosebită influență formativă sunt toate formele de acțiuni turistice: drumeții, plimbări, excursii, colonii/tabere, dar și vizionări de filme, diafilme, emisiuni TV, spectacole de teatru, organizarea de serbări sau concursuri. Prin specificul lor, ele oferă o independență mai mare din partea copiilor și asigură o paletă mai largă de posibilități pentru manifestări disciplinate. Asemenea activități cum ar fi excursiile și vizitele, serbările, concursurile, presupun și respectare unei game variate de norme disciplinare.

Opinia colectivului se manifestă cu mai multă în urmărirea respectării lor. Dacă libertatea de opțiune a copiilor este mai extinsă, responsabilitatea față de colectiv se accentuează.

În cadrul activităților organizate în mijlocul naturii și al vieții sociale, copii se confruntă cu realitatea, investighează prin acțiuni directe asupra obiectelor, fenomenelor din mediul înconjurător, a unor zone geografice și locuri istorice. Copiii dobândesc o cantitate mai mare despre activitățile omului, observă multiple aspecte ale naturii și mediului înconjurător, își dezvoltă intens și complex principalele caracteristici ale vieții lor psihice: atenția, memoria, curajul, gândirea creatoare, voința, îndemânarea, rapiditatea și nu în ultimul rând, spiritul de prietenie, toleranța.

Acțiunile turistice au o contribuție importantă la îmbogățirea conținutului jocurilor și a celorlalte activități organizate în grădiniță. Copiii care au îndrăgit natura vor da dovadă de grijă și respect față de tot ceea ce ea cuprinde, vor dori să făurească cu propriile mâini frumusețea. Vizitele la muzee, expoziții, monumente și locuri istorice constituie un mijloc de a prețui valorile culturale, folclorice și istorice ale poporului nostru. În cele mai multe cazuri aceste activități presupun deplasarea copiilor în locuri mai îndepărtate de grădiniță. De aceea este necesară o bună documentare, pregătire, dar și organizare a plimbărilor, drumețiilor, taberelor, vizitelor, etc. În aceste momente cadrul didactic are numeroase posibilități de a aplica în viață sarcinile procesului instructiv-educativ. El reușește să cunoască mai bine manifestările copiilor, să participe intens la educarea estetică a preșcolarilor, dar și să stimuleze creația artistică izvorâtă din viața de zi cu zi și valorificată apoi la diferite șezători, focuri de tabără, concursuri, etc. Trebuie menționat faptul că taberele/coloniile au o influență deosebit de valoroasă asupra călirii organismului, asupra îmbogățirii volumului de cunoștințe, asupra educării sale, aspect fizic, intelectual, moral și estetic. Timpul petrecut în centrele de vacanță oferă prilejul unor trăiri emotive, posibilitatea de a cunoaște unele frumuseți ale naturii, de a petrece minunatele clipe în colectiv, de a participa activ la diferitele acțiuni împreună cu ceilalți, multe din fenomenele naturii necunoscute de ei până atunci. Vizionările și spectacolele constituie alte forme ale activității extracurriculare prin care copii fac cunoștință cu lumea minunată a artei. Vizionările de emisiuni TV și filme aduc copiilor mari satisfacții, deoarece arta filmului dă copiilor iluzia realității. Cadrele didactice au un rol deosebit de important în alegerea spectacolelor, recomandarea emisiunilor TV, dar și selecționarea programelor distractive care au o influență pozitivă mai evidentă culturală.

Serbările și concursurile reprezintă un nesecat izvor de satisfacții, bucurii și creează bună dispoziție, favorizează dezvoltarea copiilor din punct de vedere fizic și psihic. Acum se pot depista tinere talente artistice și pot fi cultivate și promovate.

DIGITALIZAREA CONȚINUTULUI INSTRUCTIV-EDUCATIV – ELEMENT BENEFIC ÎN DEZVOLTAREA PREȘCOLARILOR

*Autor: Prof. Strugar Petruța – Alina
Grădinița „Brândușa”, București, Sector 3*

Tehnologia ne însoțește peste tot. Acesta reprezintă un motiv foarte bun pentru a încerca să schimbăm modul în care copiii asimilează informațiile oferite în timpul activităților instructiv-educative. În multe state europene și americane, companiile de IT, împreună cu guvernele, au implementat cu succes mii de proiecte în instituții de învățământ. Acestea au ca scop facilitarea accesului la informație, clasele interactive, bazate pe programe software create pentru învățământ, au îmbunătățit considerabil nu doar relația dintre copii și profesori, dar și relațiile dintre părinți și copii, precum și modul în care cei mici asimilează conținutul.

Copiii reprezintă viitorul unei societăți, motiv pentru care e important ca aceștia să deprindă abilitățile necesare într-o societate bazată pe consum. Întrucât tehnologia poate fi o sursă de distragere a atenției, programele implementate în școli au scopul de a-i oferi elevului o experiență didactică interactivă, bogată și variată, devenind în același timp mai disciplinat și mai informat. Însă, pentru a realiza această “digitalizare”, nu este de ajuns să dispunem de resursele materiale necesare, ci este obligatoriu să existe și resursa umană corespunzătoare.

Astfel că, în majoritatea grădinițelor din România există cel puțin un calculator care poate fi folosit în activitatea didactică de predare-învățare, deoarece instruirea asistată pe calculator stimulează și mai mult interesul copiilor pentru nou. Conform prevederilor Curriculumului pentru educație timpurie (OM nr.4694/02.08.2019), în grădinița de copii, calculatorul poate fi folosit în mai multe momente ale zilei: în etapa de jocuri și activități alese, în activitățile opționale (tip „Prietenul meu calculatorul”) sau în cadrul activităților desfășurate cu întreaga grupă de copii, ținând seama de unele recomandări și sugestii ale specialiștilor privind utilizarea calculatorului ca element benefic pentru dezvoltarea copilului, printre care menționăm folosirea unor programe digitale care ajută descoperirea, orientată spre învățare.

Profesorul trebuie să conștientizeze că are roluri multiple în procesul de predare-învățare-evaluare: transmițător de cunoștințe, ghid, sfătuitor, colaborator sau chiar receptor de informații din partea elevilor. Sarcina actuală ce revine profesorului, prin diversele roluri pe care și le asumă, este de a-i face pe elevi să dobândească competențe și nu cunoștințe punctuale care, în ziua de astăzi, pot fi în scurt timp perimate. În acest context, profesorul trebuie să realizeze activități didactice care să stimuleze o învățare conștientă și activă utilizând noile mijloace ale tehnologiei informației.

În concluzie, relațiile pe care le stabilește cu părinții, cu restul familiei, cu prietenii și cu cadrele didactice sunt baza pe care își clădește viața copilul de azi care va deveni adultul din viitor. Cunoscându-le nevoile, trăirile putem oferi micuților mai multe alternative potrivite pentru ei.

„Educația la granița dintre clasic și digital”

Educația a traversat, în ultimele decenii, o transformare profundă, marcând o tranziție de la metodele tradiționale la cele digitale. Această evoluție a fost accelerată de progresele tehnologice, care au oferit noi instrumente și resurse pentru învățare. Totuși, această tranziție nu este fără provocări și implicații semnificative.

Metodele Clasice de Educație

Metodele clasice de educație se bazează pe un model de predare centrat pe profesor, unde interacțiunea directă și prezența fizică sunt esențiale. Printre avantajele acestor metode se numără:

1. ***Interacțiunea Personală***: Profesorii pot oferi feedback imediat și adaptat nevoilor individuale ale elevilor.
2. ***Structură și Disciplina***: Clasele tradiționale oferă un cadru structurat care poate ajuta la menținerea disciplinei și a concentrării.
3. ***Activități Practice***: Experimentele de laborator, lucrările manuale și alte activități practice sunt mai ușor de realizat în medii fizice.

Avantajele Educației Digitale

Educația digitală a adus numeroase beneficii, revoluționând modul în care cunoștințele sunt accesate și distribuite. Printre aceste avantaje se numără:

1. ***Accesibilitate***: Elevii și studenții pot accesa materiale educaționale de oriunde și oricând, eliminând barierele geografice.
2. ***Personalizare***: Platformele digitale permit crearea de trasee de învățare personalizate, adaptate ritmului și stilului de învățare al fiecărui individ.
3. ***Resurse Diverse***: Internetul oferă o gamă largă de resurse educaționale, de la articole și cărți, la cursuri online și tutoriale video.

Provocări și Implicații

În ciuda beneficiilor evidente, tranziția către educația digitală prezintă și provocări semnificative:

1. ***Inegalitatea Accesului***: Nu toți elevii au acces la tehnologie sau internet de calitate, ceea ce poate accentua inegalitățile educaționale.
2. ***Dependența de Tehnologie***: Creșterea dependenței de tehnologie poate duce la probleme de sănătate, cum ar fi oboseala ochilor și probleme posturale, și poate afecta abilitățile sociale ale elevilor.
3. ***Calitatea Conținutului***: Nu toate resursele disponibile online sunt de înaltă calitate sau fiabile, ceea ce poate afecta calitatea educației.

Soluții Hibride

O abordare hibridă, care combină elementele educației clasice cu cele digitale, pare a fi cea mai promițătoare cale de urmat. Acest model poate include:

1. ***Blended Learning***: Integrarea lecțiilor online cu cele față în față pentru a oferi un echilibru între interacțiunea personală și flexibilitatea digitală.
2. ***Tehnologii Asistive***: Utilizarea tehnologiilor pentru a sprijini și îmbunătăți procesul de învățare, fără a elimina complet metodele tradiționale.
3. ***Formarea Profesorilor***: Investiția în formarea continuă a profesorilor pentru a-i ajuta să utilizeze eficient noile tehnologii și să îmbine aceste metode cu cele tradiționale.

Concluzie

Educația se află la o răscruce importantă, unde granița dintre clasic și digital devine din ce în ce mai neclară. Adoptarea unei abordări hibride, care să valorifice punctele forte ale ambelor metode, poate oferi o educație mai echitabilă, accesibilă și de înaltă calitate. Transformarea educației într-un sistem care să îmbine tradiția cu inovația este esențială pentru pregătirea generațiilor viitoare pentru provocările unui viitor digital.

METODE INTERACTIVE DE GRUP
UTILIZARE ȘI EFICACITATE ÎN GRĂDINIȚE
EXPLOZIA STELARĂ ȘI HARTA CONCEPTUALĂ-

Prof. Supuran Gabriela Ioana
Grădinița P.P. Nr. 9 Satu Mare

Explozia stelară - metodă interactivă de predare- învățare

Explozia stelară, este definită și ca o metodă de stimulare a creativității, o modalitate de relaxare a copiilor și se bazează pe formularea de întrebări pentru rezolvarea de probleme și noi descoperiri. (S. Breben, 2002, pag. 344). Este o metodă nouă de dezvoltare a creativității, similară brainstorming-ului. Începe din centrul conceptului și se *împrăștie* în afară, cu întrebări, asemeni exploziei stelare.

Scopul metodei este de a obține mai multe întrebări și astfel cât mai multe conexiuni între concepte. Obiectivele acestei metode sunt formularea de întrebări și realizarea de conexiuni între ideile descoperite de copii în grup prin interacțiune și individual pentru rezolvarea unei probleme.

Este o modalitate de stimulare a creativității individuale și de grup. Organizată în grup, metoda facilitează participarea întregului colectiv, stimulează crearea de întrebări la întrebări, așa cum brainstorming-ul dezvoltă construcția de idei pe idei.

Materiale necesare în aplicarea acestei metode în învățământul preșcolar sunt: o stea mare, și cinci stele mai mici de culoare galbenă, cinci săgeți roșii și jetoane ce reprezintă diferite aspecte din realitatea înconjurătoare.

Modalitatea de lucru :se scrie sau se reprezintă prin intermediul desenului ideea sau problema pe o foaie de hârtie și se înșiră cât mai multe întrebări care au legătură cu ea. Un bun punct de plecare îl constituie cele de tipul: *Ce?, Cine?, Unde?, De ce?, Când?*. Lista de întrebări inițiale poate genera altele, neașteptate, care cer și o mai mare concentrare;

Etape în aplicarea metodei:

- propunerea unei probleme;
- colectivul se poate organiza în grupuri preferențiale;
- grupurile lucrează pentru a elabora o listă cu cât mai multe întrebări și cât mai diverse;
- comunicarea rezultatelor muncii de grup;

- evidențierea celor mai interesante întrebări și aprecierea muncii în echipă;
- facultativ se poate proceda și la elaborarea de răspunsuri la unele dintre întrebări.

Această metodă se poate aplica și frontal, dacă copiii nu sunt obișnuiți să lucreze în grupuri mici. Metoda poate fi aplicată la grupa mare și mare pregătitoare când copiii pot fi stimulați să formuleze ei înșiși întrebări referitoare la un conținut dat.

Până a fi aplicată și a se putea respecta etapele mai sus amintite copiii trebuie familiarizați cu această metodă. Acest lucru se poate realiza într-un joc- exercițiu, ca de exemplu:

Tema activității: „Supărarea jucăriilor”

Obiectiv: familiarizarea copiilor cu strategia elaborării de întrebări de tipul: „CE?”, „CINE?”, „UNDE?”, „CÎND?”, „DE CE?” pentru noi descoperiri privind problema supărării jucăriilor.

Materiale necesare: materiale specifice metodei, siluete de jucării personificate, minge, carte de colorat, cutie de creioane colorate, cutia surprizelor.

Desfășurarea jocului: Jocul se desfășoară în etapa jocurilor și activităților liber - alese, cu întreaga grupă de copii.

Copiii sunt organizați în semicerc în jurul „cutiei cu surprize” și descoperă pe rând materialul surpriză. Se anunță tema jocului. Se solicită copiilor să formuleze problema adresându-se întrebarea: „Ce poți spune despre jucăriile din cutia cu surprize?”. Se evidențiază problema așezând siluetele - jucării supărate pe stea și solicitând copiii să afle de ce sunt supărate jucăriile. Se invită cinci copii să își aleagă câte o steluță. Pe rând se citește întrebarea de pe fiecare steluță, atenționându-i asupra culorii. Astfel copiii vor reține că întrebarea de tipul „CE?” este scrisă cu roșu, „CINE?”, este scrisă cu verde ș.a.m.d. Se invită în mijlocul cercului copilul cu întrebarea „CINE?”, se citește întrebarea și se solicită grupa să elaboreze întrebări de acest fel pentru a afla de ce sunt supărate jucăriile.

Exemple:

- Ce sunt aceste jucării?
- Cine se joacă cu jucăriile din cutia cu surprize?
- De ce sunt supărate jucăriile?
- Unde s-au ascuns cele două jucării galbene?
- Când s-au supărat jucăriile?

În final se formează tot atâtea grupuri câte tipuri de întrebări au fost adresate: „CE?”, „CINE?”, „UNDE?”, „CÎND?”, „DE CE?”

Se pot forma grupuri mai mici, sarcina lor fiind să elaboreze cât mai multe întrebări de

un singur tip. Se lasă un timp pentru elaborarea întrebărilor. Se trece pe la fiecare grup și se aleg întrebările urmărindu-se realizarea de conexiuni între ideile descoperite de copii în grup și individual pentru a afla cauza supărării jucărilor și salvarea acestora.

Se urmărește „explozia stelară” creată prin așezarea steluțelor în jurul stelei mai mari, se repetă întrebările scrise pe steluțe.

Se apreciază copiii, efortul lor de a elabora întrebări, creativitatea în adresarea întrebărilor și aflarea cauzelor supărării jucărilor.

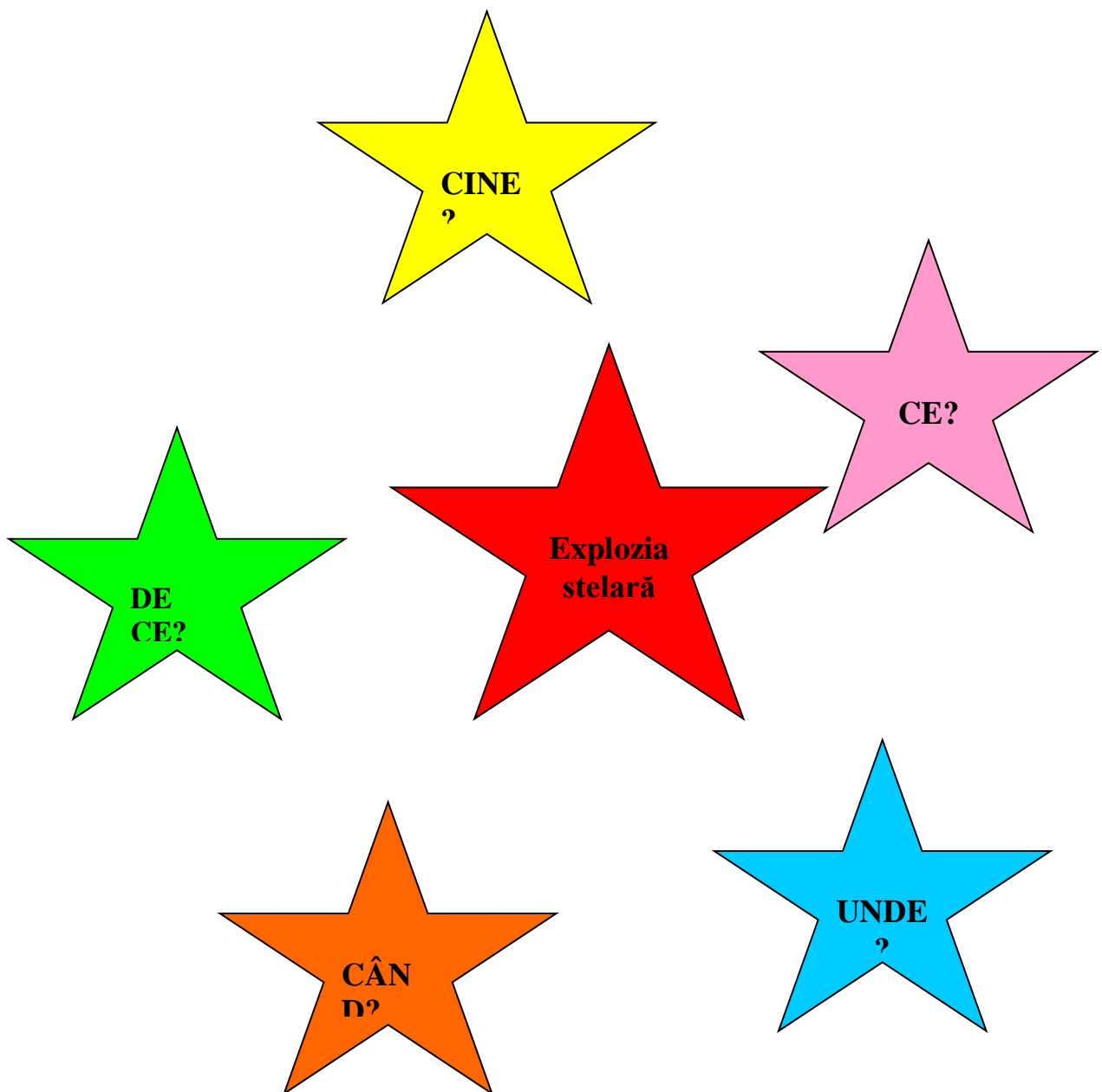

Fig 1. Reprezentarea grafică a metodei “Explozia Stelară”

Harta cu figuri- metodă interactivă de rezolvare a problemelor

Această metodă este o adaptare pentru învățământul preșcolar, după hărțile conceptuale. Hărțile conceptuale “conceptual maps” sau hărțile cognitive “cognitive maps”, pot fi definite: drept oglinzi ale modului de gândire, simțire și înțelegere ale celor care le elaborează, în cazul nostru a educatoarei.

Hărțile conceptuale au o serie de caracteristici. reprezintă un mod diagramatic de expresie, constituindu-se ca un important instrument pentru predare, învățare, cercetare și evaluare la toate nivelurile și la toate disciplinele.

“Hărțile conceptuale oglindesc rețelele cognitive și emoționale formate în cursul vieții cu privire la anumite noțiuni.” (Horst Siebert, 2001, p. 92) Ele, și mai ales transformările lor, reflectă emergența cunoașterii. Astfel, sunt: reînodate rețele cognitive, sunt incluse idei noi într-o structură cognitivă, sunt rearanjate cunoștințe deja acumulate. ideile noi rodesc pe terenul modelelor cognitive existente.

Scurt istoric:

- Au fost descrise pentru prima dată de psihopedagogul *Joseph Novak* în 1977,
- se prezintă ca o tehnică de reprezentare vizuală a structurii informaționale ce descrie modul în care conceptele dintr-un domeniu interrelaționează.
- Dezvoltarea acestor practici se bazează pe teoria lui Ausubel conform căreia învățarea temeinică a noilor concepte depinde de conceptele deja existente în mintea elevului și de relațiile care se stabilesc între acestea. Mai exact, noua învățare capătă sens atunci când găsește idei de bază pe care să se construiască noile acumulări în mintea celui ce învață.
- Hărțile conceptuale acordă o importanță majoră creării de legături între concepte în procesul învățării.
- Utilizate în educație, în studii politice și filozofia științei, *hărțile conceptuale*, furnizează informații și reprezentări vizuale ale structurilor de cunoaștere și modurilor de argumentare.
- În educație, Novak a dezvoltat o teorie a hărții conceptuale cu largă aplicabilitate în evaluarea procesului de învățare din cadrul sistemului preșcolar șișcolar.

Modul de realizare a hărții conceptuale:

- **poate să fie unul strict-dirijat**; astfel educatoarea poate să impună:
 - ce desene să fie folosite,
 - care sunt trimerile (legăturile) sau cum relaționează acestea între ele;
 - sarcina copilului poate fi una fie de completare a spațiilor eliptice din structura hărții (fie

nodurile, fie trimiterile).

➤ **poate să fie lăsat la alegerea copilului** astfel el poate:

- fi lăsat să-și aleagă singur atât figurile
- să stabilească singur relațiile dintre acestea.

Deși a fost recunoscută ca o potențială **metodă de evaluare** a structurii cognitive a elevului, hărțile conceptuale **sunt mai des folosite ca instrumente de instruire** decât ca procedeu de estimare.

Aspect:

- ✚ Formal, harta conceptuală este *un grafic* constând în noduri și trimiteri prin săgeți.
- ✚ Nodurile corespund termenilor importanți (se trec conceptele) dintr-un domeniu.
- ✚ Trimiterile exprimă relația dintre două concepte (noduri);
- ✚ Indicația de pe linia săgeții relevă modul cum cele două concepte relaționează, modul cum sunt legate între ele.
- ✚ Combinația dintre două noduri conceptuale incluzând și indicația săgeții constituie o afirmație logică, elementul de bază al hărții conceptuale.

Harta conceptuală poate fi definită drept acel grafic care include concepte:

- *centrale* – localizate în centrul hărții
- *secundare* – localizate către marginea hărții

le ierarhizează pentru a determina:

- **locul acestora,**
- **conexiuni stabilite între concepte**
- **interpretări ce relevă relațiile dintre diferite părți ale hărții.**

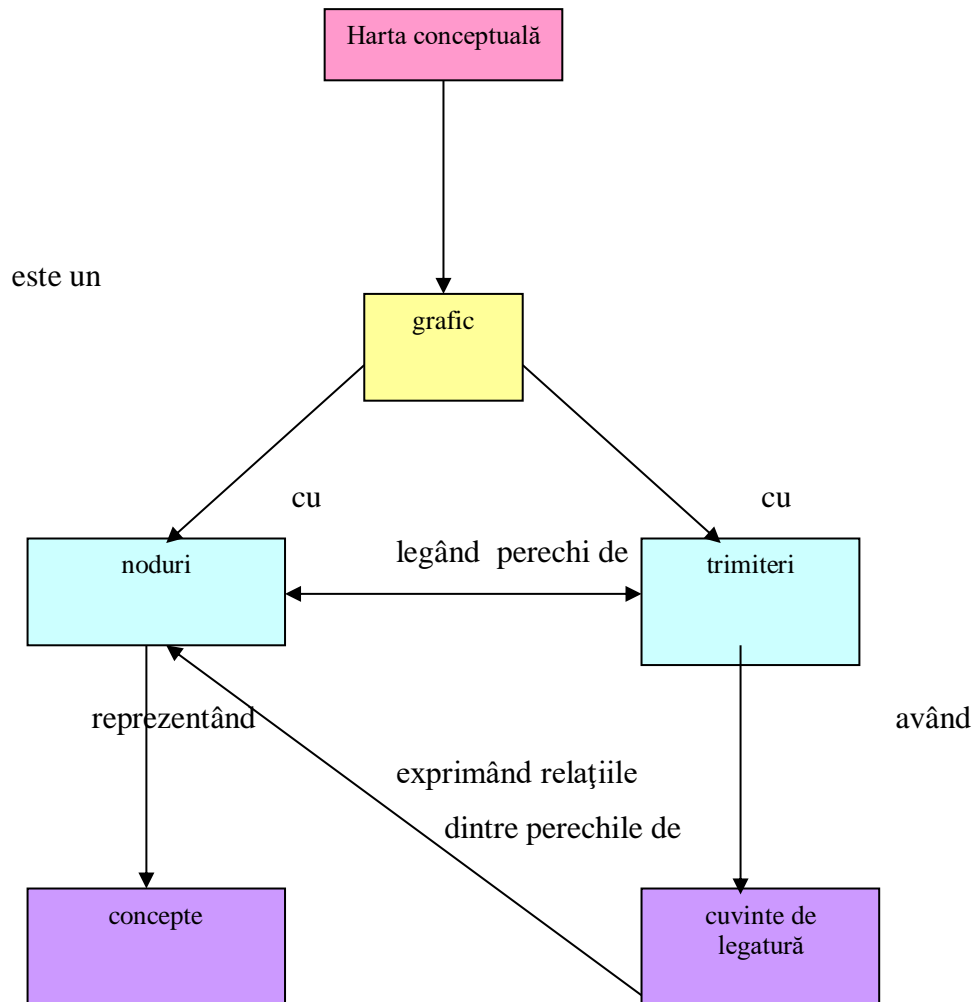
Etapele construirii unei hărți conceptuale(hărți cu figuri)

Pentru a construi o hartă conceptuală mai întâi se realizează o listă cu 10-15 concepte , cheie sau idei despre ceea ce ne interesează, reprezentate în cazul preșcolarilor prin desene, figuri și câteva exemple. Plecând de la o singură listă se pot realiza mai multe hărți conceptuale diferite în funcție de aranjamentul ales pentru reprezentarea hărții conceptuale.

Cadrelor didactice care utilizează hărțile conceptuale pentru a-și organiza și a-și planifica instruirea, familiarizându-i în același timp pe elevi cu această tehnică, promovează învățarea activă și conștientă deoarece ambii parteneri, atât educatoarea cât și copiii, pot înțelege mai bine organizarea conceptuală a unui domeniu, desigur limitat și pot contribui în mod activ la

propria lor cunoaștere.

Fig.2- Modelul unei hărți conceptuale

Tipuri de hărți conceptuale

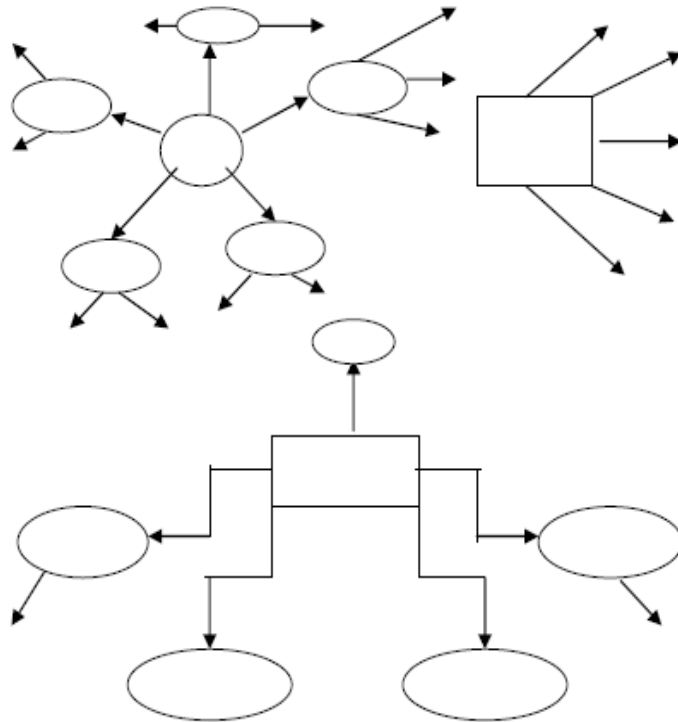
Sunt patru mari categorii de hărți conceptuale. Ele se disting prin forma diferită de reprezentare a informațiilor:

1. **Hărți conceptuale sub forma “pânzei de păianjăn”**- În centru se află un concept central, o temă unificatoare de la care pleacă legăturile sub formă de raze către celelalte concepte secundare:
2. **Hartă conceptuală ierarhică**- Prezintă informațiile în ordinea descrescătoare a importanței. Cea mai importantă se află în vârf. În funcție de gradul de generalitate, de modul cum decurg unul din celălalt și de alți factori, sunt aranjate celelalte concepte. Această aranjare în termenii unei clasificări începând de la ceea ce este mai important și coborând prin divizări progresive către elementele secundare se mai numește și hartă conceptuală sub formă de *copac*:

3. **Harta conceptuală *lineară***- Informațiile sunt prezentate într-un format linear:
4. **Sisteme de hărți conceptuale**- Informația este organizată într-un mod similar celor anterioare în plus adăugându-se INPUTS și OUTPUTS (intrări și ieșiri).

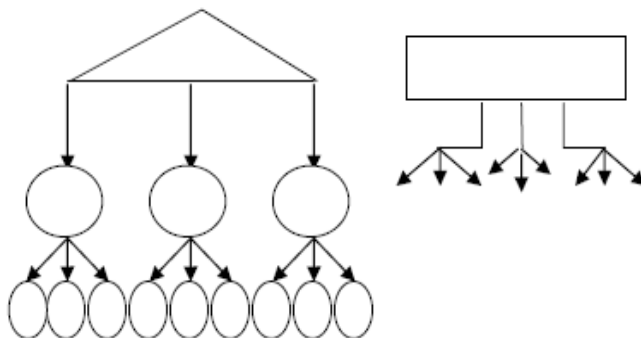
1. Hărți conceptuale sub forma "*pânzei de păianjăn*"

În centru se află un concept central, o temă unificatoare de la care pleacă legăturile sub formă de raze către celelalte concepte secundare:

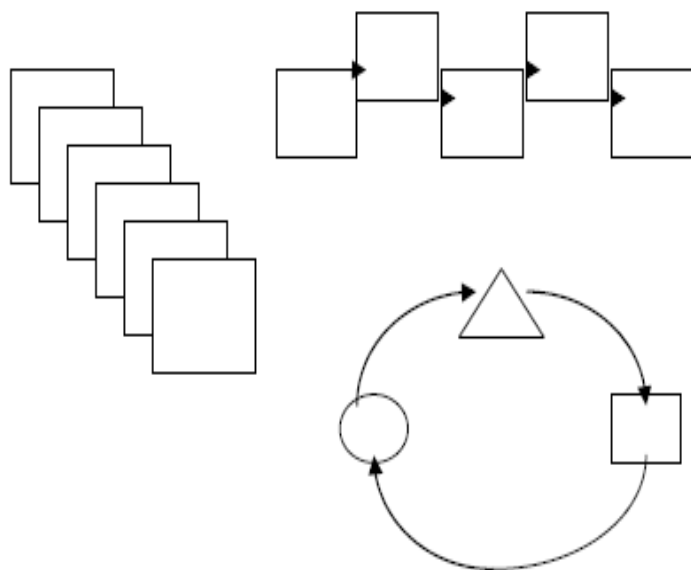
2. Hartă conceptuală *ierarhică*

Prezintă informațiile în ordinea descrescătoare a importanței. Cea mai importantă se află în vârf. În funcție de gradul de generalitate, de modul cum decurg unul din celălalt și de alți factori, sunt aranjate celelalte concepte. Această aranjare în termenii unei clasificări începând de la ceea ce este mai important și coborând prin divizări progresive către elementele secundare se mai numește și hartă conceptuală sub formă de *copac*:

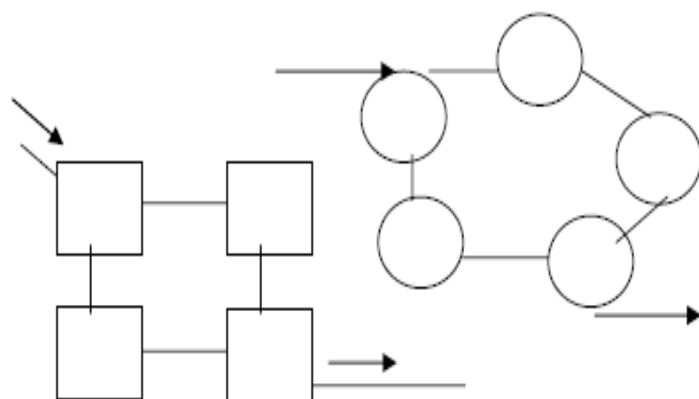
3. Harta conceptuală *lineară*

Informațiile sunt prezentate într-un format linear:

4. Sisteme de hărți conceptuale

Informația este organizată într-un mod similar celor anterioare în plus adăugându-se INPUTS și OUTPUTS (intrări și ieșiri):

În vederea familiarizării copiilor cu specificul acestei metode se organizează o activitate ce are drept scop fixarea conținutului poeziei și memorarea cu ușurință a versurilor. După ce a fost realizată predarea poeziei, se recurge la metoda interactivă de grup **“Harta cu figuri”** prin care copiii sunt puși în situația de a reprezenta ideile din poezie utilizând imagini, desene, jetoane.

Se formează 5 grupuri de câte 4 copii prin gruparea acestora după jetonul pe care l-au primit la începutul activității. Fiecare grup își ocupă locul la masa care are același jeton, unde vor găsi materialele cu care vor lucra : o coală A3, creioane colorate, carioca, lipici, imagini, jetoane.

Se prezintă apoi tema și sarcina de lucru – harta cu figuri a poeziei. Se insistă asupra

modului de lucru :

- vor participa toți copiii la realizarea hărții, fiecare cu ce știe mai bine ;
- vor fi atenți pentru a plasa elementele componente corect în spațiu ;
- vor eșalona elementele în funcție de derularea evenimentelor poeziei ;
- vor realiza desenele în raport cu versurile aflate pe eticheta și care vor fi recitate de educatoare ;

Fiecare grup schițează conturul spațiului pe care vor să-l reprezinte, iar în interiorul lui își fixează elementele constitutive ale hărții și locul pe care-l ocupa fiecare, în ordinea cronologica a evenimentelor.

Fiecare membru al grupului își aduce contribuția personală : desenează, colorează, plasează imaginile reprezentând versurile poeziei care îi ajută ca harta să fie reprezentată corect și cât mai aproape de realitate.

Fiecare membru al grupului va desena elementele pe care le stăpânește cel mai bine, alții lipesc imaginile așa încât lucrarea să reprezinte un tot unitar. Se urmărește așezarea corectă a elementelor în spațiu. Astfel, copiii pot lucra pe 2 laturi ale fișei fără a întâmpina greutăți, deoarece elementele din partea de sus nu necesită o orientare anume.

După ce hărțile cu figuri au fost realizate de fiecare grup, ele vor fi expuse într-un loc vizibil în sala de grupă, pentru evaluare.

Un reprezentant al grupului, ales anterior prezintă harta cu figuri și motivează așezarea elementelor în spațiul acesteia. După ce au fost prezentate toate hărțile, se compară între ele, apreciind corectitudinea și creativitatea copiilor.

Harta va putea fi utilizată și în activitățile viitoare când copiii, la liberă inițiativă, vor «citi» poezia după semnele, simbolurile reprezentate de ei, fixându-și astfel mai ușor poezia predata anterior.

„ÎNVĂȚARE PENTRU FIECARE”

Educația la granița dintre clasic și digital

Szentgyörgyi Katalin,

Școala Gimnazială ”Tompa László”

Educația a evoluat constant de-a lungul istoriei, adaptându-se nevoilor și contextelor sociale ale fiecărei epoci. Astăzi, suntem martorii unei tranziții semnificative, în care metodele tradiționale de învățare sunt completate și transformate de tehnologiile digitale. În acest peisaj dinamic, ne întrebăm cum putem asigura o educație de calitate pentru fiecare individ, valorificând atât înțelepciunea clasică, cât și inovațiile digitale.

Educația clasică, cu rădăcini adânci în metodele de predare tradiționale, a fost mult timp considerată stâlpul formării intelectuale și morale. Aceasta se bazează pe interacțiunea directă între profesor și elev, promovând dialogul socratic, dezbaterile și gândirea critică. Manualele, prelegerile și activitățile de grup sunt elemente esențiale ale acestei abordări, oferind un cadru structurat pentru dezvoltarea cunoștințelor și abilităților fundamentale.

Unul dintre principalele avantaje ale educației clasice este interacțiunea umană. Profesorii nu sunt doar transmițători de informații, ci și mentori care își ghidează elevii prin procesul de învățare. Relațiile de mentorat care se dezvoltă pot avea un impact profund asupra dezvoltării personale și academice a elevilor, oferindu-le suport emoțional și inspirație.

De asemenea, mediul fizic al claselor facilitează colaborarea și dezvoltarea abilităților sociale. Activitățile de grup, proiectele comune și discuțiile față în față contribuie la formarea competențelor de comunicare și colaborare, esențiale în viața profesională și personală.

În ultimele decenii, tehnologia digitală a devenit o componentă omniprezentă a vieții moderne, iar educația nu face excepție. Tehnologiile digitale oferă oportunități fără precedent pentru personalizarea și accesibilitatea învățării. Platformele de e-learning, aplicațiile educaționale și resursele online permit elevilor să învețe într-un mod flexibil, adaptat nevoilor și ritmului lor individual.

Unul dintre cele mai mari avantaje ale educației digitale este democratizarea accesului la cunoștințe. Elevii din orice colț al lumii pot accesa resurse educaționale de calitate, depășind

barierele geografice și economice. Acest lucru este deosebit de important în contextul învățării pe tot parcursul vieții, unde adulții pot accesa cursuri online pentru a-și actualiza cunoștințele și competențele în funcție de cerințele pieței muncii.

Tehnologiile digitale facilitează, de asemenea, învățarea interactivă. Videoclipurile educative, simulările și jocurile educaționale fac ca procesul de învățare să fie mai atractiv și mai eficient. Elevii pot experimenta și învăța prin practică, ceea ce poate duce la o înțelegere mai profundă și durabilă a conceptelor.

Integrarea tehnologiei digitale în educație nu este lipsită de provocări. Una dintre cele mai mari preocupări este asigurarea echității în accesul la tehnologie. Disparitățile economice și geografice pot duce la inegalități semnificative în accesul la resursele digitale. Fără o infrastructură adecvată, avantajele educației digitale nu pot fi pe deplin realizate pentru toți elevii.

O altă provocare este pregătirea cadrelor didactice pentru a utiliza eficient tehnologia în procesul de predare. Profesorii trebuie să dezvolte competențe digitale și să înțeleagă cum să integreze aceste instrumente în pedagogia lor. Aceasta implică nu doar abilități tehnice, ci și o schimbare de mentalitate și abordare.

În plus, există preocupări legate de impactul tehnologiei asupra sănătății mentale și fizice a elevilor. Utilizarea excesivă a ecranelor poate duce la probleme de concentrare, oboseală oculară și tulburări de somn. Interacțiunile online, deși valoroase, nu pot înlocui complet beneficiile interacțiunilor sociale directe, esențiale pentru dezvoltarea emoțională și socială.

Pentru a asigura o educație de calitate pentru fiecare individ, este esențial să găsim un echilibru între metodele clasice și cele digitale. Un model educațional hibrid poate combina avantajele ambelor abordări, creând un mediu de învățare cuprinzător și adaptabil.

Modelul de „învățare mixtă” (blended learning) implică utilizarea tehnologiei digitale pentru a completa și îmbunătăți metodele tradiționale de predare. De exemplu, platformele online pot fi folosite pentru predarea teoriei și realizarea exercițiilor practice, eliberând astfel timp în clasă pentru activități interactive, discuții și proiecte de grup. Acest model permite personalizarea învățării și oferă flexibilitatea necesară pentru a răspunde nevoilor diverse ale elevilor.

Profesorii joacă un rol central în acest model, devenind facilitatori ai învățării și ghizi în navigarea resurselor digitale. Investițiile în formarea continuă a cadrelor didactice sunt esențiale

pentru a asigura că aceștia au competențele necesare pentru a utiliza tehnologia în mod eficient și creativ. Profesorii trebuie să fie pregătiți să adapteze și să personalizeze învățarea în funcție de nevoile fiecărui elev, folosind tehnologia ca un instrument complementar.

În plus, colaborarea dintre școli, guverne și sectorul privat poate accelera dezvoltarea infrastructurii necesare pentru a oferi acces egal la tehnologie pentru toți elevii. Programele de finanțare și inițiativele public-private pot ajuta la reducerea disparităților și la crearea unui mediu educațional mai inclusiv.

Educația la granița dintre clasic și digital reprezintă o oportunitate unică de a reimagina procesul de învățare pentru secolul XXI. Prin integrarea echilibrată a tehnologiei digitale cu metodele tradiționale, putem crea un sistem educațional mai accesibil, flexibil și adaptabil la nevoile diverse ale elevilor. Provocările asociate cu această tranziție nu trebuie subestimate, dar cu o viziune clară și angajament comun, educația poate evolua pentru a pregăti mai bine generațiile viitoare pentru un viitor complex și dinamic. Astfel, putem asigura o educație de calitate pentru fiecare individ, valorificând atât înțelepciunea clasică, cât și inovațiile digitale.

Bibliografie:

1. Popescu, Maria: Educația personalizată: Teorii și practici moderne. Editura Didactică și Pedagogică, 2017.
2. Ionescu, Andrei: Învățarea diferențiată: Strategii pentru succesul fiecărui elev. Editura Universitară, 2018.
3. Popescu, Maria: Educația în era digitală: Provocări și soluții. Editura Didactică și Pedagogică, 2020.
4. Ionescu, Andrei: Învățarea hibridă: Metode și instrumente pentru integrarea tehnologiei în educația clasică. Editura Universitară, 2019.
5. Popa, Ioana: "Integrarea resurselor digitale în educația tradițională." - Conferința Națională de Educație și Tehnologie, București, 2021.

UTILIZAREA ANALIZEI TERMICE

Prof Cristina SZOLLOSI MOȚA Școala Gimnazială Nr.7 Petroșani

Introducere

Obiectul analizei termice instrumentale îl reprezintă punerea în evidență, prin mijloace instrumentale, a acestor transformări în funcție de temperatură. Metodele de analiză termică au un domeniu larg de aplicare fiind utilizate atât la analiza substanțelor anorganice.

Analiza termică reprezintă o sumă de metode de investigare la care proprietățile fizice sau chimice ale unei substanțe, ale unui amestec de substanțe și/sau a unor produse de reacție sau amestecuri de produse de reacție sunt măsurate ca o funcție de temperatură sau de timp. Pentru a realiza tehnic aceste determinări, temperatura produsului analizat este modificată după un program bine stabilit și bine controlat. Pe tot parcursul modificării temperaturii este măsurată continuu proprietatea fizică urmărită, rezultatul fiind un grafic obținut automat (termogramă) ce conține pe ordonată modificarea proprietății fizice iar pe abscisă modificarea temperaturii. Unele modificări termice au loc cu variația masei și se pot studia prin metode termogravimetrice (TG) și termogravimetrice derivate (DTG), altele au loc fără variația masei și se pot studia prin metode termice diferențiale (DTA).

Se pot urmări unele fenomene fizice precum: topirea, fierberea, sublimarea, sau fenomene chimice cum ar fi diverse reacții de oxidare (ardere), descompuneri, deshidratări sau interacțiuni fizice (chemosorbții).

Analiza termică simultană (TG-DTA sau TG-DSC) permite în plus clarificarea sau cuantificarea efectelor de căldură care apar în timpul unei variații de masă sau a oricărei tranziții care nu are legătură cu o schimbare de masă.

Obiectul analizei termice instrumentale îl reprezintă punerea în evidență, prin mijloace instrumentale, a acestor transformări în funcție de temperatură. Metodele de analiză termică au un domeniu larg de aplicare fiind utilizate atât la analiza substanțelor anorganice.

Analiza termică reprezintă o sumă de metode de investigare la care proprietățile fizice sau chimice ale unei substanțe, ale unui amestec de substanțe și/sau a unor produse de reacție sau amestecuri de produse de reacție sunt măsurate ca o funcție de temperatură sau de timp. Pentru a realiza tehnic aceste determinări, temperatura produsului analizat este modificată după un program bine stabilit și bine controlat. Pe tot parcursul modificării temperaturii este măsurată continuu proprietatea fizică urmărită, rezultatul fiind un grafic obținut automat (termogramă) ce conține pe ordonată modificarea proprietății fizice iar pe abscisă modificarea temperaturii.

Materiale și metode

MOM tip Paulik-Paulik-Erdey, Q 1500
-Creuzete din platină
-Cuptor calcinare 1000°C

Utilizarea analizei termice la studiul fenomenelor fizico-chimice

Procesele de descompunere termică și deshidratare

Punctul de topire și de evaporare Metodele termice sunt folosite și ca mijloc de detectare a unor fenomene fizice caracteristice stării cristaline cum sunt topirea, cristalizarea, fierberea, sublimarea ș.a. Cristale perfecte nu pot exista decât la temperatura de zero absolut. Atunci când temperatura crește, crește și agitația termică, iar peste o anumită valoare a temperaturii rețeaua este distrusă. Topirea poate fi înregistrată într-o termogramă ATD prin apariția efectului endoterm cauzat de absorbția de căldură care, la temperatura de topire a substanței, duce la schimbarea stării de agregare a ei. Această temperatură, specifică substanței pure este cunoscută sub denumirea de temperatură de topire, sau punct de topire (p.t., în engleză melting point sau m.p.). Punctul de topire nu variază decât foarte puțin cu presiunea și de aceea nu este necesar să se indice presiunea atunci când se face determinarea decât dacă ea diferă mult de presiunea atmosferică. În timpul topirii faza lichidă coexistă cu faza solidă, iar temperatura rămâne constantă pe parcursul procesului de topire. Cristalizarea fiind fenomenul invers topirii termograma ATD înregistrează efectul exoterm. Lichidele se solidifică (cristalizează), la o temperatură fixă, numită punct de solidificare. În cazul substanțelor pure punctul de solidificare este egal cu punctul de topire. Reacțiile de descompunere sunt studiate cu ajutorul analizei termice

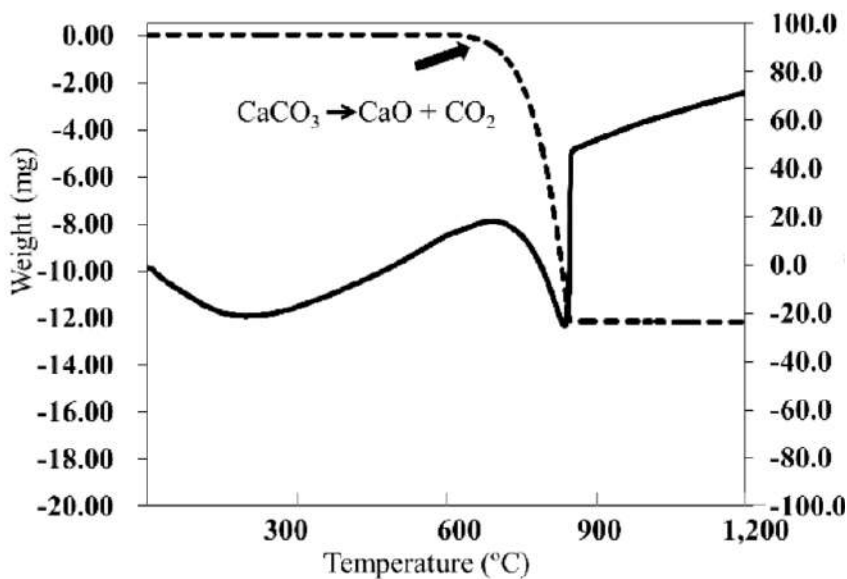

Fig nr. 1 Imagine derivatograma descompunere carbonat de calciu

Carbonatul de calciu încălzit se descompune în oxid de calciu și dioxid de carbon. Se poate observa că la temperaturi de peste 600°C carbonatul de calciu se descompune în oxid de calciu și dioxid de carbon.

Deshidratare înseamnă îndepărtarea apei. În produsul de analizat apa poate fi sub diferite forme, ca apă esențială: apa de cristalizare și apa de constituție sau apă neesențială: apa higroscopică, apa de suprafață și apa inclusă. În practică este foarte greu de realizat determinarea numai a unei anumite forme de prezență a apei și de aceea, se determină conținutul total de apă.

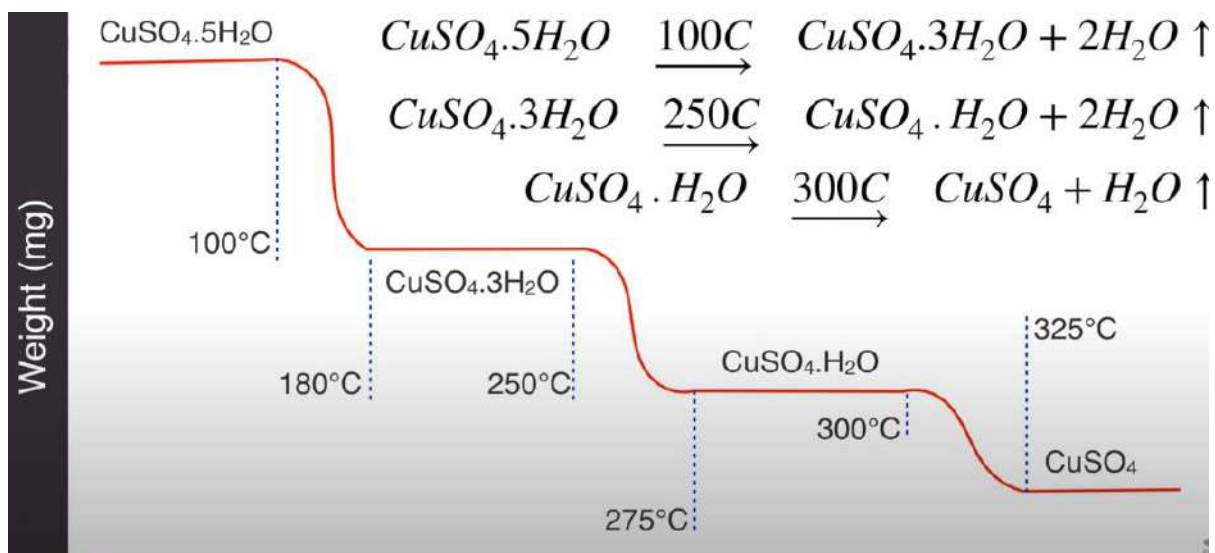

Fig. nr.2 Descompunerea CuSO4 5 H2O

O deshidratare interesantă are loc în cazul $\text{CuSO}_4 \cdot 5 \text{H}_2\text{O}$, cunoscut sub numele popular depiatră-vânăță, care își schimbă culoarea la încălzire.

Apa de cristalizare este pierdută treptat iar piatra vânăță își modifică culoarea de la vânăț la albicios. Pierderea apei din cristalohidrat are loc treptat la 100°C

CONCLUZII

Analiza termică poate fi utilizată pentru studierea diferitelor reacții fizico-chimice la temperaturi , astfel în cazul sulfatului de cupru pentahidrat pierderea de apă de cristalizare are loc treptat (figura nr. 2) la temperaturi de 100°C , 180°C , 250°C , 300°C Astfel piatra vânăță va pierde toată apa din cristalohidrat și va rezulta sulfat de cupru (CuSO_4).

Carbonatul de calciu încăzit va suferi o reacție descompunere acesta se va descompune după derivatograma redată în figura nr. 1 în dioxid de carbon și apă.

Analiza termică (Termogravimetrie (TG) – Analiza Termica Diferentiala (ATD) sau TG – Calorimetrie cu Scanare Diferentiala (CSD)) permite efectuare de determinari calitative si cantitative ale efectelor termice care au loc in timpul variatiilor de masa sau a oricaror tranzitii independente de variatia masei. Acestea includ transformari de faza, procese de relaxare, reactii chimice etc. si posibilitatea efectuarii unor evaluari atat calitative cat si cantitative ale proceselor implicate in aceste fenomene.

Bibliografie

1.Synthesis of CaO-SiO_2 Compounds Using Materials Extracted from Industrial Wastes Nobuaki Yamaguchi, Yoshiko Masuda, Yoshishige Yamada, Hideaki Narusawa, Cho Han-Cheol, Yukimichi Tamaki, Takashi Miyazaki
Open Journal of Inorganic Non-Metallic Materials, 2015, 5, 1-10
Published Online January 2015 in SciRes. <http://www.scirp.org/journal/ojinm>
<http://dx.doi.org/10.4236/ojinm.2015.51001>

2.Explain the nature of thermogram of Copper Sulphate Pentahydrate ($\text{CuSO}_4 \cdot 5\text{H}_2\text{O}$) | Analytical Chemistry-Edmerls

3. FLORIN BORCAN, ADRIANA VIOLETA LEDEȚI
CARMEN TOMOROGA, DENISA-LAURA CÎRCIOBAN
TEHNICI DE ANALIZĂ INSTRUMENTALĂ EDITURA VICTOR BABEȘ
TIMIȘOARA 2020 ISBN 978-606-786-199-0

Telefonul și învățarea în timpul liber

Prof. Țăbârnac Cornelia,
Colegiul Național de Informatică Piatra Neamț

La începutul lunii aprilie a acestui an am participat la cursul organizat de EUNEOS în Tallin, Estonia, intitulat **Digital STEAM - Teaching integrated science, arts and mathematics with digital devices**. Una dintre temele abordate a fost cum poți realiza lecții sau alte activități în aer liber. În timpul orelor de curs durata de aproximativ 45 minute nu este un avantaj. În timpul liber însă dispăre limitarea.

Doamna profesor Kadri Mettis a fost cea care a ținut acest curs. Ea ne-a prezentat pentru început etapele planificării acestor activități.

Totul începe cu alegerea scopului (poate vrei să comunici elevilor un nou subiect sau poate vrei să aprofundezi ceva sau să aplici practic ceva deja studiat sau pur și simplu vrei să le oferi elevilor divertisment).

Apoi alegi subiectul învățării în aer liber. Poți aborda un singur subiect sau mai multe. Poți stabili modul în care elevii să colaboreze și durata activității. Recomandabil este totuși ca acesta să fie abordat din perspectiva STEAM.

Continuarea ar fi alegerea dispozitivelor necesare (pot fi utilizate telefoanele și tabletele elevilor sau pot fi împrumutate dispozitive de la școală) și verificarea accesului elevilor la telefonia mobilă și la internet.

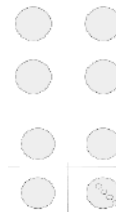
Următoarea etapă e verificarea existenței pe dispozitivele respective a aplicațiilor necesare unor culegeri de date (dacă e nevoie de descărcarea acestora, când și unde îi instruiști pe elevi să le utilizeze, le creezi un ghid de utilizare sau le dai doar exemple, etc.). Începând cu această etapă lucrurile de obicei se complică. Setările telefoanelor sau tabletelor sunt diferite și nu toți le cunosc. De aceea e preferabil să se lucreze în echipă, solicitând inclusiv ajutorul elevilor. Calmul este mai mult decât necesar. O soluție ar fi ca solicitarea instalării unor aplicații să fie făcută din timp.

Alte aspecte pedagogice ale învățării ar fi alegerea unui traseu scurt ce conține mai multe sarcini diferite de îndeplinit în o locație, stocarea informațiilor, planificarea unor activități introductive sau repetitive.

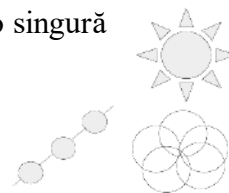
O cerință importantă este contextualizarea activității, interacțiunea cu mediul înconjurător (elevului i se poate solicita să observe ceva, să descrie, să enumere, să măsoare, să compare, să facă fotografii, să construiască ceva, să aleagă ceva, să colecteze, etc.). Toate acestea scot elevul din rolul de receptor pasiv de informații.

“Traseul educativ” ales poate fi:

- fragmentat (fiecărei locații i se asociază o temă distinctă, fără vreun fel de legătură între ele);
- conectat (locații cu teme diferite dar fiecare locație conține mai multe sarcini de lucru conectate);
- centrat (pe măsură ce te îndepărtezi de locația inițială aprofundezi subiectul);
- diferențiat (grupurile lucrează simultan la teme diferite, fără a trece prin aceleași locații);
- cu temă comună (locații cu abordări diferite ale aceluiași subiect);

- sub formă de rețea (sarcinile din fiecare locație sunt gândite pentru a aborda o singură temă);
- înșiruite (o singură temă este abordată parcurgând locațiile în mod logic, bazându-se pe locația anterioară);
- integrat (subiecte diferite relaționate logic în așa fel încât este dificil să fie separate).

Partea a doua a activității s-a desfășurat utilizând <https://avastusrada.ee/>, ce permite profesorului să creeze o astfel de activitate. Elevii primesc un cod QR sau un link pentru a se conecta cu telefonul iar profesorul, din fața unui calculator, urmărește locațiile acestora în timp real dar și răspunsurile date de către ei la fiecare locație.

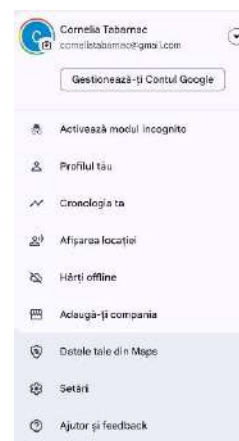
Nefiind profesori estonieni nu avem acces la așa ceva. Ceea ce înseamnă că trebuie să căutăm alternative.

O primă soluție ar fi www.goosechase.com. Variante sunt mai multe dar costurile nu sunt mici. Singura posibilitate este varianta gratis Educator Basic din K-12 Educator. Aceasta permite doar echipe (maxim 5), o singură activitate pentru un moment dat, maxim cinci dispozitive mobile pentru fiecare echipă, acces la colecția de activități și șabloane de activități; elevii pot participa anonim (fără adresă de email necesară conectării).

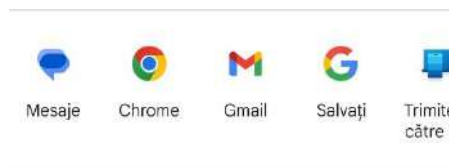
O altă soluție e mai cunoscută, <https://en.actionbound.com>, varianta gratis fiind cea acceptabilă dar inferioară celorlalte.

Eu personal am ales **Google Maps** pentru activități în aer liber. Motivul meu e ușor de ghicit – cei mai mulți dintre noi am folosit acest serviciu și avem acces la internet în majoritatea situațiilor.

Copiii pot partaja foarte ușor cu profesorul poziția lor. Pentru a reuși acest lucru se deschide aplicația și se alege din meniu *Afișarea locației*. Se continuă cu durata (minima e de 15 minute și maxima de 24 ore) sau se poate seta chiar și opțiunea *până la dezactivare*.

Afișează locația în timp real

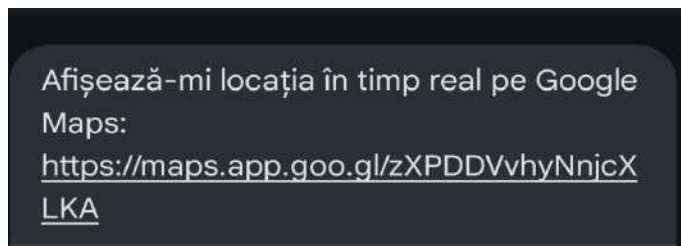

Apoi se alege modul de comunicare a locației (mesaje, Chrome, Gmail, Classroom, Teams, etc.). Dacă se alege *Mesaje* se dă click pe *Afișează* și apoi se alege numele din agenda telefonică. Persoana respectivă primește un mesaj ce solicită accesarea link-ului respectiv.

Trimite cu un link

Orice persoană care are linkul îți va putea vedea numele, fotografia și locația în timp real.

Nu mai afișa acest mesaj

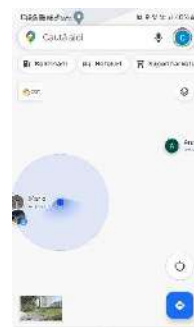

Precizia localizării este chiar bună. În următoarea imagine sunt locațiile unor copii aflați la câțiva metri distanță unii de alții, într-o sală de clasă. Consider utilă cunoașterea locației deoarece nu poți fi

alături de ei mereu. În acest mod ei lucrează independent și în siguranță, nu se pierd. În plus îți poți da seama cine participă activ și cine nu. Cum?

Simplu - le poți da coordonatele unor locații în care să ajungă pentru a rezolva cerințele. Și urmărind deplasarea lor cu ajutorul Google Maps îți dai seama dacă asta fac sau dacă reușesc.

Cum pot să diversific activitatea cu ajutorul telefonului? Vă dau câteva exemple: pot măsura. Există aplicații gratuite ce îmi permit acest lucru, bazate pe senzorii telefonului/ tabletei.

Prima, **Sound Meter**, conține de fapt două posibilități: măsurarea decibelilor dar și detecția metalelor (**Metal Sensor**) (măsoară inducția magnetică).

Lux, îmi permite să aflu cât de multă lumină e într-un anumit loc. Ultima, **Audio Frequency Counter** îmi permite măsurarea frecvențelor sunetelor.

Pot instala aplicații precum **Altimetru offline** pentru a ști, fără a utiliza internetul, altitudinea la care mă aflu. Dacă doresc să cunosc și valoarea presiunii atmosferice pot utiliza **Barometer&Altimeter**.

Ce mai pot face? Pot învăța să folosesc o hartă, inclusiv offline. Pot planifica trasee, pot partaja locația, pot porni un tracker ce se poate opri automat la încetarea mișcării, pot descărca hărți. O aplicație recomandată este **Mapy.cz**, dezvoltată în Cehia. Are un mare avantaj – poți accesa harta și de pe un laptop sau computer prin conectarea la platformă cu numele de utilizator și parola. Este gratuită. Are o interfață intuitivă și o grafică curată, fiind una dintre cele mai bune aplicații gratuite de drumeție montană.

Și dacă tot am amintit drumețiile montane, aplicații utile sunt cele de identificare a vârfurilor montane. **PeakFinder** este utilă, nu numai identificând dar și dând detalii precum înălțimea și distanța până la acesta. Poate funcționa și offline. Folosind realitatea augmentată, îți

arată exact ce vezi prin camera telefonului și poți face fotografiile cu etichetele vârfurilor. Poate fi folosită oriunde în lume. Are și un dezavantaj – este contracost, dar prețul este acceptabil, 20,99 lei.

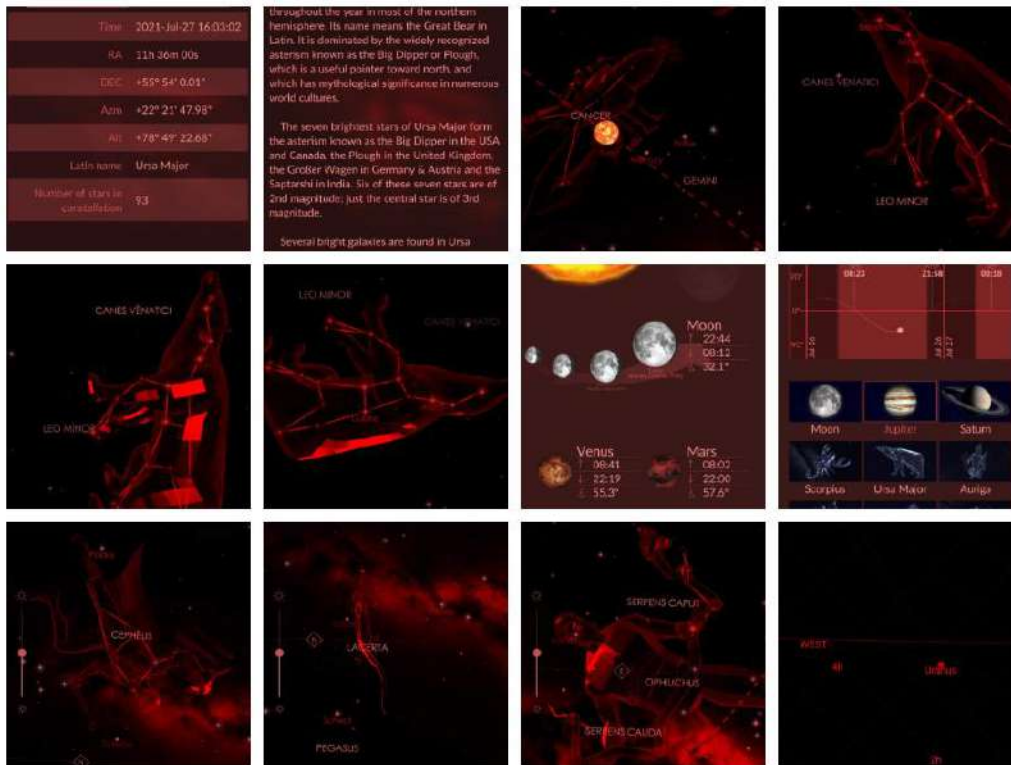
Sunt mai multe aplicații de acest gen, de exemplu **PeakLens**, care este gratuită.

În cazul în care îți dorești să privești cerul altfel o aplicație utilă este **Star Walk 2**, un planetariu disponibil în orice moment. Tot ce trebuie să faci este să mergi departe de sursele de poluare luminoasă și să îndrepti telefonul spre cer. Aplicația te va ajuta să deslușești cele mai importante repere de pe cer: planete, stele, constelații, galaxii, sateliți artificiali, Stația Spațială Internațională, etc. O

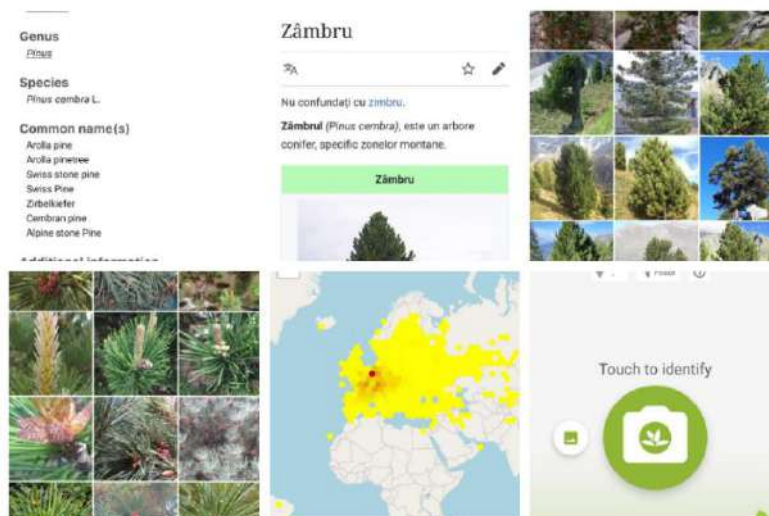
sumedenie de informații științifice la un singur tap pe elementele de pe ecran, mituri, modele 3D și galeria de imagini sunt disponibile. Este tot o aplicație contracost, dar tot cu preț rezonabil.

Există și aplicații gratis cu aceeași temă, de exemplu **SkyWatch 3D**, **Sky View&Observatory**.

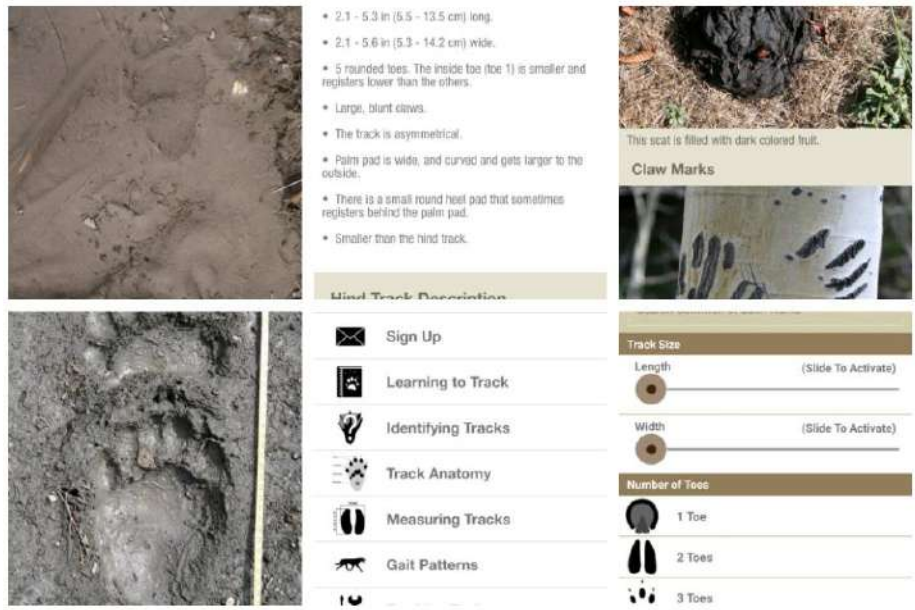

Dacă doriți să identificați o plantă puteți folosi **Google Lens** sau aplicații precum **PictureThis**, care 7 zile poate fi utilizată gratuit iar apoi plătit lunar. Oferă multe posibilități, precum diagnoza plantelor bolnave, “colecția” plantelor identificate, etc. Speciile identificate au galerii cu diferite elemente ale plantei, legătură la pagina Wikipedia, link-uri utile, hartă cu aria de răspândire, statusul de conservare.

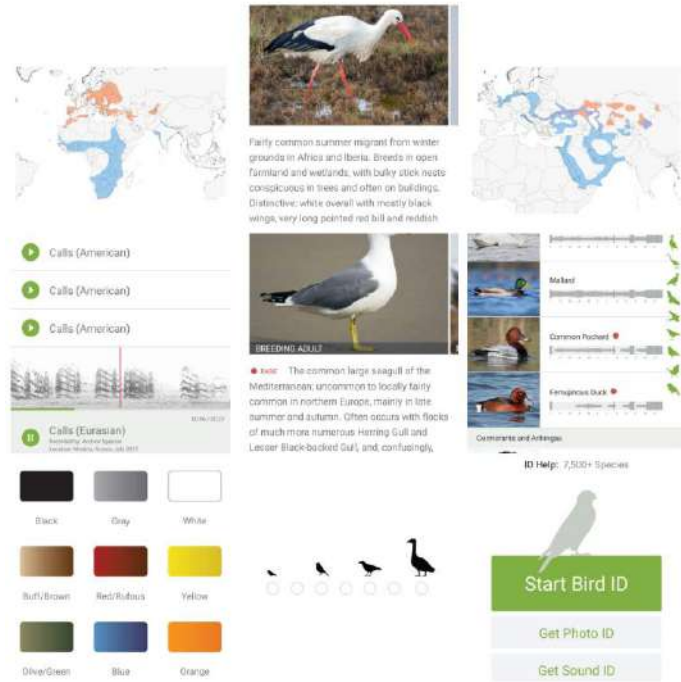
O aplicație asemănătoare e **PlantNet** dar baza sa de date e mai mică.

Tot contracost este și **iTrack Wildlife** (are și variantă gratuită, dar limitată). Identificarea se bazează pe dimensiunile urmei, număr de degete, formă, gheare, simetrie, tipul urmei. După identificare sunt oferite informații despre alte urme, legătură la Wikipedia, fotografii, etc.

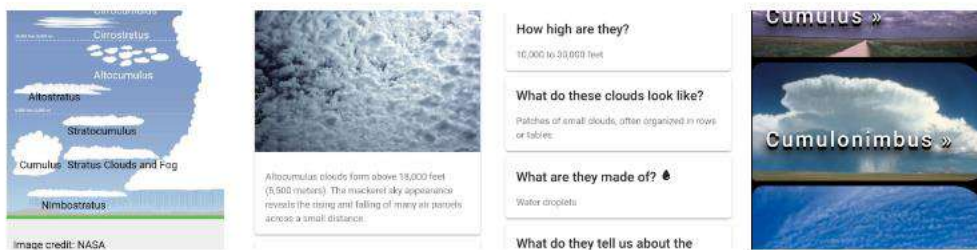

Dacă vrei să identifici păsările poți folosi **Merlin Bird ID**, aplicație gratuită.

Dacă vrei să știi ce insecte ai în jur folosești **Picture Insect: Bug Identifier**.

Dacă vrei să afli ce fel de nori sunt pe cer în acel moment folosești **Field Guide to Clouds**. Aceasta este o aplicație simplă care te ajută să identifici tipurile principale de nori. Aplicația conține informații despre modul de formare a diferitelor tipuri de nori, ce înseamnă numele lor, ce conțin și ce spun despre starea vremii. Fiind o aplicație educațională, include și câteva jocuri. Este gratuită.

Dacă în timpul activității în aer liber te temi de apariția descărcărilor electrice sau dacă pur și simplu ești prevăzător aplicația **My Lightning Tracker** este extrem de utilă. Această aplicație îți permite să vezi fulgerele în timp real oriunde în lume. Permite să primești notificări atunci când au loc descărcări electrice în zona ta pe o rază de 60 de km. Așa deși cel mai probabil vei auzi mai întâi tunetul și abia apoi vei primi notificarea. În orice caz, este foarte relaxant să stai la adăpost și să vezi animația în timp real de pe aplicație, decât să încerci să te adăpostești de furtună.

Dacă dorești să îți înveți elevii cum să se descurce singuri în natură, aplicația **Offline Survival Manual** este utilă. Deși ar trebui studiată mai întâi și preferabil ar fi să nu ai nevoie de ea.

O concluzie a celor prezentate e că avem posibilități neașteptate când e vorba de activități în aer liber. Pot crea documente sub forma unor sondaje WhatsApp ce pot fi completate rapid, pot solicita postarea unor fotografii în grupurile WhatsApp sau în Teams, pot cere completarea unor fișe printate anterior pentru a obține răspunsurile elevilor. Dar mai ales pot oferi experiențe inedite, cu ajutorul telefoanelor, care să îi atragă către învățare activă sau către școală în timpul lor liber. Posibilități sunt multe.

Bibliografie:

Kadri Mettis, Curs Mobile outdoor learning, 2024, Tallin, Estonia

<https://www.eco-romania.ro/blog/10-aplicatii-care-nu-ar-trebuie-sa-ti-lipseasca-atunci-cand-esti-in-natura/>

ROLUL COMUNITĂȚII CA PARTENER ACTIV AL ȘCOLII

Profesor Învățământ Preșcolar Tahir Luiza Veronica

Grădinița cu P.P. ” Phoenix” , Craiova,Dolj

Informarea și formarea părinților în ceea ce privește școlaritatea copilului presupune, cel puțin, ca fiecare părinte să cunoască: obligațiile legale privind educația copilului; drepturile de care dispune pentru educația copilului; importanța atitudinii lui pentru reușita școlară a copilului; metodele de colaborare cu școala. În acest scop este necesar un dialog între profesori și părinți; profesorii trebuie să primească o pregătire în materie de relație cu părinții iar competența lor în această materie trebuie considerată ca o aptitudine profesională; părinții trebuie să fie pregătiți pentru a juca rolul lor educativ în cooperare cu profesorii; școlile trebuie să asigure (asociațiilor) părinților asistența necesară.

Motivul principal pentru crearea unor astfel de parteneriate este dorința de a ajuta elevii să aibă succes la școală și, mai târziu, în viață. Atunci când părinții, elevii și ceilalți membri ai comunității se consideră unii pe alții parteneri în educație, se creează în jurul elevilor o comunitate de suport care începe să funcționeze. Parteneriatele trebuie văzute ca o componentă esențială în organizarea școlii și a clasei de elevi. Ele nu mai sunt de mult considerate doar o simplă activitate cu caracter opțional sau o problemă de natură relațiilor publice.

Evoluțiile rapide din viața socială generează o cerere de continuare a proceselor de reînnoire a cunoștințelor, deprinderilor și valorilor pe durata vieții. Din perspectiva unei analize sistematice, educația părinților apare ca o dimensiune a educației permanente și Școala este un mediu social organizatoric în care universul copilului se extinde depășind constrângerea dependenței materne. Educația este cea care desăvârșește ființa umană, educație pe care copilul o primește în familie, în școală și de la comunitate.

Relația școală-familie-comunitate este una în care fiecare factor interrelaționează cu ceilalți.

Colaborarea dintre școală și familie presupune nu numai o informare reciprocă cu privire la tot ceea ce ține de orientarea copilului ci și înarmarea părinților cu toate problemele pe care le comportă această acțiune.

Pentru consolidarea unui set de valori stabil și coerent care sprijină școala în formarea la copii a conduitei favorabile, a unui stil de viață sănătos mintal, emoțional, fizic și socio-moral am urmărit implicarea familiei și a comunității printr-un parteneriat. Familia reprezintă elementul cheie în socializarea copilului cu ceilalți copii din clasă fiind consultată cu privire la activitățile educative(extracurriculare) și cu privire la activitățile opționale pe care doresc să le desfășoare copiii (literatură pentru copii).

Motto:

„Școala încearcă să se pună de acord cu noi părinții;noi familia încercăm să ne punem de acord cu școala. Care sunt căile cele mai potrivite?”

În baza cercetărilor făcute în școlile din S.U.A. și în unele țări din Europa, a reieșit faptul că, atunci când școlile, familiile și comunitățile colaborează ca parteneri, beneficiarii acestei colaborări sunt elevii. Parteneriatul are un rol deosebit în funcționarea școlii, în îndeplinirea obiectivelor acesteia și se poate realiza astfel:

- Ajută profesorii în munca lor
- Perfecționează abilitățile școlare ale elevilor
- Îmbunătățesc programele de studiu și climatul școlar
- Îmbunătățesc abilitățile educaționale ale părinților elevilor
- Dezvoltă abilități de lideri ale părinților
- Facilitează legătura dintre familie, personalul școlii și al comunității
- Oferă servicii și suport familiilor
- Creează o atmosferă mai sigură în școală
- Ajută la managementul școlii

Scopul creării unor astfel de parteneriate este dorința comună de a ajuta elevii să obțină rezultate foarte bune în acumularea cunoștințelor la școală, ca să poată reuși să pășească pe treptele superioare ale învățării și pentru pregătirea lor de viitori adulți.

Atunci când elevii, părinții, comunitatea devin și se considera parteneri în educație, în jurul elevilor se formează o comunitate de suport, care poate funcționa ca un angrenaj bine pus la punct. Parteneriatele reprezintă o componentă esențială în organizarea și desfășurarea activității în școală și în clasele de elevi. Ele nu mai sunt considerate doar o simplă activitate opțională sau o problemă de natură relațiilor publice.

Trebuie avut în vedere că școlile de toate gradele sunt organizații responsabile pentru educația formală a copiilor și a adolescenților și au obligația să se achite de această responsabilitate, ca parte a sistemului social ce include și familiile și comunitățile.

Istoria societății românești cunoaște o lungă perioadă în care familia deținea, aproape exclusiv rolul de educator social al copilului. Complexitatea sporită a societății actuale a dus la diferențierea factorului educativ, la specializarea lor. S-ar putea crede că această specializare avea drept rezultat, automat, dezvoltarea armonioasă a copilului, indiferent de intersectarea acțiunilor și măsurilor luate.

Fiecare copil se deosebește de ceilalți, în primul rând prin caracterul său. După cum un tâmplar nu lucrează în același mod și bradul și stejarul, tot așa și noi trebuie să ținem cont de „lemnul” fiului sau fiicei noastre, elevului sau elevei noastre, adică de elasticitatea și rezistența „capitalului său biopsihic” pentru a ști ce putem face din el fără prea multe riscuri. În ziua de azi educația este un fenomen social de transmitere a experienței de viață a generațiilor adulte și a culturii, către generațiile de copii și tineri, în scopul pregătirii lor pentru integrarea în societate. Factorii instituționali ai educației sunt școala, familia, biserica s.a.m.d., totul educă: oamenii, lucrurile, fenomenele, dar în primul rând și în cea mai mare măsură – oamenii. Între aceștia primul loc îl ocupă părinții și educatorii. Școala este instituția socială în care se realizează educația organizată a tinerei generații. Ea este factorul decisiv care contribuie pentru formarea unui om apt să participe la dezvoltarea societății, să ia parte activă la viața, să fie pregătit pentru muncă. Menirea școlii este nu numai de a înzestra elevii cu un bagaj de cunoștințe cât mai mare, ci și de a stimula calitatea de om.

Ajungem și la un alt factor care contribuie la educarea copilului, care este familia. Familia exercită o influență deosebit de adâncă asupra copiilor. Primele noțiuni educative pe care copilul le primește sunt cele din familie. În familie se conturează caractere. Atât

părinții cât și educatorii în timpul procesului de învățământ trebuie să intervină în numeroase situații pentru a corecta comportamentul copilului. Odată copilul ajuns la vârsta preșcolară familia împarte într-o bună măsură sarcina educării lui cu dascălii și pedagogii din școală; cei din urmă vor fi chemați să șlefuiască ceea ce a realizat familia, să completeze golurile din procesul instructiv-educativ care au scăpat până la această vârstă și să-l ajute pe copil, în înțelegerea și lămurirea unor probleme așa-zis „delicate”, cum sunt cele legate de sentimentul de dragoste, de viața sexuală, etc. Îmbinarea eforturilor educative din familie și din școală este nu numai recomandabilă ci și obligatorie, pentru că de multe ori pe măsură ce copiii evoluează, părinții au de înfruntat alte și alte probleme care se ivesc la o altă categorie de vârstă și care se repetă la generațiile următoare.

Dacă cele două medii educaționale – școală și familie – se completează și se susțin, ele asigură într-o mare măsură bună integrare a copilului în activitatea școlară și pe plan general în viața socială. Binefacerile sunt numeroase, începând cu o mai bună cunoaștere reciprocă și depășirea stereotipurilor și continuând cu identificarea intereselor comune în beneficiul copiilor. Cercetările confirmă că indiferent de mediul economic sau cultural al familiei, când părinții sunt parteneri cu școală în educația copiilor lor, rezultatele determină performanța elevilor, o mai bună frecvență a școlii, reducerea ratei de abandon școlar și scăderea fenomenului delicvenței.

Iată câteva principii ale colaborării familie școală:

- Copiii să se implice ca participanți activi în interacțiunile familie școală, centrată pe învățare;
- Să ofere tuturor părinților oportunități de a participa activ la experiențele educaționale ale copiilor lor, chiar dacă vin sau nu la școală,
- Colaborarea familie școală să fie folosită pentru rezolvarea problemelor dificile și, drept cadru de sărbătorire a realizărilor, a performanțelor deosebite,
- Relația dintre cele două instituții atât de importante să constituie fundamentul restructurării educaționale și al reinnoirii comunității;
- Eficiența profesională a cadrelor didactice, a administratorilor și a întregului personal al școlii să fie maximizată prin dezvoltarea unor abilități concrete, esențiale, conexe cu părinții și comunitatea.

Scopurile aferente acestor principii ar fi:

- Să ajutăm școlile să privească parteneriatele cu familia ca pe o primă resursă și nu ca pe un ultim refugiu, în promovarea învățării și dezvoltării.
- Să stabilim colaborarea școală – familie la nivel național, ca pe un standard al politicilor și practicilor educaționale.

Atunci când părinții, elevii și ceilalți membri ai comunității devin și se consideră parteneri în educație, în jurul elevilor se formează o comuniune de suport, care poate funcționa ca un angrenaj bine pus la punct. Parteneriatele reprezintă o componentă esențială în organizarea și desfășurarea activității în școală și în clasele de elevi. Ele nu mai sunt considerate doar o simplă activitate opțională sau o problemă de natură relațiilor publice.

În relația școală-familie pot apărea dificultăți de ordin comportamental, întâlnite atât la părinți, cât și la profesori și la conducerea școlii, sau de ordin material; relația respectivă cere un surplus de efort din punct de vedere material și de timp. Aceste dificultăți pot apărea din părerile divergente privind responsabilitatea statului și a

familiei cu referire la educația copiilor, libertatea de alegere a școlii, de către părinți, impactul familial asupra rezultatelor școlare ale copilului, randamentul pedagogic și datoria parentală, participarea la gestionarea și procesul decizional din școală.

În relația școală-familie, problema profesionalismului cadrului didactic reprezintă un element esențial în cadrul serviciului făcut altora, fără a se gândi la avantaje personale, cu alte cuvinte competența, servirea clienților, un cod de etică profesională.

Din această perspectivă, se pune întrebarea: ce câștigă profesorul într-o cooperare cu familia? Se apreciază ca acest câștig poate fi un statut revalorizator în ochii societății; cooperarea cu familia poate fi un test profesional și poate fi considerat ca făcând parte din datoria profesională a profesorului deoarece:

- Părinții sunt clienți ai școlii; eficacitatea învățământului evaluată la școală și profesori poate fi ameliorată prin cooperare între școală și familie;
- Părinții sunt responsabili legali de educația copiilor lor și pot evalua cu exigență rezultatele activității școlare.

În acest context, se pune întrebarea: de relațiile cu familiile trebuie să se ocupe profesori specializați sau tot profesori? Soluția cea mai potrivită ar fi ca toți profesorii să aibă relații obișnuite de colaborare cu familiile, ei sunt cei care cunosc sușurile sau căderile elevilor, iar consilierii specializați - pentru cazuri dificile.

Se prevede că în țările europene să se treacă la o nouă etapă a colaborării școlii cu familia, în care accentul să se pună pe un angajament mutual, clar stabilit între părinți și profesori, pe un „contract parental” privind copilul individual, contractul între familie și școală să nu se considere doar un „drept opțional” ci un sistem de obligații reciproce în cooperarea părinților cu profesorii.

Educația răspunde atât cererii sociale cât și nevoilor și aspirațiilor individuale. Presupune eliberare de energiilor lăuntrice, prin împlinirea armonioasă și creatoare, a insecurității, inferiorității și dependenței pe care le poate simți ființa umană într-o societate aflată într-o schimbare rapidă.

Bibliografie:

1. Robu, Maria, „*Empatia în educație*”, Didactica Publishing House, București, 2008
2. Cerghit, Ioan, Neacșu, Ioan, Negreț Dobridor Ioan, „*Prelegeri pedagogice*”, Editura Polirom, Iași, 2001
3. Pescaru, Băran, Adina, „*Parteneriat în educație*”, Editura Aramis Print, București, 2004
4. Nicola, Ioan, „*Tratat de pedagogie școlară*”, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2000

Educația la graniția dintre clasic și digital

Am putea porni de la întrebarea « Cum putem integra la clasă tehnologia în mod eficient alături de valorile și beneficiile educației clasice ? »

Educația clasică a însemnat de-a lungul timpului coloana vertebrală a sistemelor educaționale. Acest tip/ model de educație implică predarea la clasă, manuale școlare tipărite, teste scrise și interacțiunea directă dintre profesori și elevi. Aceste metode tradiționale și-au dovedit eficiența de-a lungul timpului prin transmiterea unui vast bagaj de cunoștințe achiziționate de elevi, precum și dobândirea unei culturi generale în diverse domenii.

Lipsa instrumentelor digitale nu a constituit un minus în desfășurarea activităților educative.

Un beneficiu de necontestat al educației clasice constă în construirea relațiilor interpersonale puternice între profesori și elevi, dar și între elevi și elevi. Profesorii au oportunitatea de a oferi feedback imediat și de a adapta lecțiile la nevoile individuale și de grup ale elevilor. Educația tradițională promovează abilitățile sociale și dezvoltarea caracterului prin interacțiuni directe, prin socializare.

Cu un pas rapid, tehnologia a fost implementată în aproape toate domeniile de activitate ale societății noastre și, pe măsură ce ea a avansat, s-au produs schimbări semnificative până și în domeniul educației, modificându-se modul în care informația este prezentată și asimilată. Educația modernă se bazează într-o oarecare măsură pe utilizarea dispozitivelor electronice, a platformelor online și a aplicațiilor educaționale pentru a facilita și a face mai atractiv procesul de învățare pentru o generație de « nativi digitali », înțelegând prin această expresie faptul că membrii acestei generații înțeleg și reușesc să utilizeze fără dificultate orice tehnologie ar avea în față. În acest stadiu în care se află educația modernă puternic tehnologizată, cel mai important lucru ce trebuie explicat și înțeles este acela că, înainte de toate, ar trebui să învățăm despre tehnologie și apoi să învățăm de la și cu tehnologie.

Conform studiilor științifice riguroase, se spune că un « predictor » mult mai important al familiarizării cu tehnologia și al utilizării tehnologiei este statusul socio-economic al persoanei educabile sau capitalul cultural și economic al familiei sale. Ideea vine mai degrabă din acest context, decât din acela că ar aparține unei anume generații.

Implementarea tehnologiei în educația modernă aduce cu sine o serie de beneficii, precum accesul la resurse bogate și variate, personalizarea învățării și dezvoltării abilităților digitale. Unul din aspectele pozitive ale acestei educații este faptul că oferă oportunități de învățare flexibilă : acces la materiale educative oriunde și oricând sporind autonomia învățării în condițiile în care se dorește această autonomie, informația se poate adapta la stilul de învățare al fiecăruia realizându-se un mediu educațional personalizat.

Ceea ce este greu de realizat în acest triunghi al educației, elev-profesor-părinte, este păstrea unui echilibru între educația tradițională și educația modernă. Un exces de tehnologie duce la izolare socială, la lipsa abilităților de comunicare, dependență de dispozitivele electronice și cel mai grav, în mod particular, la renunțarea aprofundării materiei, la eșecul realizării unei baze educaționale pe care copiii să sădească informațiile și astfel baza de învățare nu se mai poate realiza și nicio informație auzită sau citită nu se mai poate fixa. Se pierde motivația intrinsecă. Se uită că învățarea este un proces de cunoaștere, de reflectare a realității și de transformare personală permanentă. Învățăm doar atunci când procesăm informația. Este nevoie să fim curioși și să căutăm, chiar și cea mai plictisitoare informație, ceea ce ne poate stimula să vrem să aflăm mai mult, mai multe

Găsirea echilibrului între educația clasică și cea modernă, bazată pe utilizarea tehnologiei, implică integrarea tehnologiei cu atenție și responsabilitate în procesul educativ, fără a compromite aspectele umane ale procesului instructiv-educativ.

Profesorii pot combina metodele tradiționale cu instrumentele digitale, oferind o experiență educațională holistică. Pentru stârnirea interesului unui individ « nativ digital » pentru noile cunoștințe ce urmează a fi introduse sau pentru aprofundarea lor, se poate face apel la numeroase platforme educaționale (Wordwall, Eduboom, Kahoot, etc) și mai nou la ceea ce oferă Inteligența Artificială (AI).

Așadar, recunoscând valorile și beneficiile, dar și punctele slabe ale celor două tipuri de educație, tradițională și modernă, și integrând cu măsură tehnologia, am putea avea abordarea ideală.

Prin găsirea acestui echilibru, există șansa de a transmite generațiilor viitoare cunoștințele, abilitățile necesare pentru a se integra cu succes într-o lume în plină schimbare, pentru a învăța să fie raționali și creativi pentru a face față provocărilor tot mai complexe.

Alina Mihaela Talapan

Școala Gimnazială Nr. 149, București

Bibliografie :

1. « Primii pași în Inteligența Artificială (AI) pentru profesori curioși », curs Predau Viitor, Designer instrucțional al cursului: Ana Stamatescu, Cursul este dezvoltat cu sprijinul Romanian-American Foundation și Société Générale Global Solution Centre Romania.
2. “Educația online vs Educația tradițională”, <https://upself.ro/educatia-online-vs-educatraditionala>.
3. “Educația Clasică versus Educația Modernă”, Freepedia Edu, <https://edu.freepedia.ro/educatia-clasica-versus-educatia-moderna>.
4. Cucos, C., “Pedagogie”, Editura Polirom, 2006, București.
5. Cerghit, I., “Metode de învățământ”, Editura Polirom, București, 2006.

APLICAȚIILE INTERDISCIPLINARE ALE TEORIEI GRAFURILOR: DE LA MOLECULE LA GRUPE SANGUINE

**PROF. INFORMATICĂ, GABRIELA-VIOLETA TĂNĂȘESCU
LICEUL TEORETIC „TRAIAN”, CONSTANȚA**

Teoria grafurilor studiată în clasa a XI-a (specializarea matematică-informatică) are numeroase aplicații inter și/sau transdisciplinare. De exemplu, în chimie apare noțiunea de grafuri moleculare, cu reprezentarea grafului molecular specific unei formule structurale specificate, calculul gradelor-valențelor vârfurilor unui compus chimic; iar în biologie - grupele sangvine din sistemul AB0 pot avea asociat un graf orientat cu patru noduri corespunzător grupelor sangvine, astfel se pot stabili posibilitățile donatori și grupele sangvine la care pot dona.

✓ Grafuri moleculare -Chimie organică

Cele mai importante grafuri utilizate în chimie sunt așa numitele grafuri moleculare sau structurale în care formulele de constituție sunt reprezentate prin puncte (atomi) unite prin linii (legături). Matematicianul britanic *Arthur Cayley* (1895) a formulat conceptul de *graf chimic* care este de fapt un mijloc de reprezentare a topologiei moleculare.

- Dându-se formula structurală pentru *acidul D-lactic* ($C_3H_6O_3$)-Figura 1a), să se reprezinte graful molecular specific și matricea de adiacență corespunzătoare formulei fără hidrogeni.

- Dați exemplu de un compus care nu există în stare fundamentală dar poate exista sub formă de radical sau ion.

Știind formula structurală pentru *acidul D-lactic* ($C_3H_6O_3$)-Figura 1a) putem reprezenta graful molecular specific și matricea de adiacență corespunzătoare formulei fără hidrogeni, ca în tabelul de mai jos.

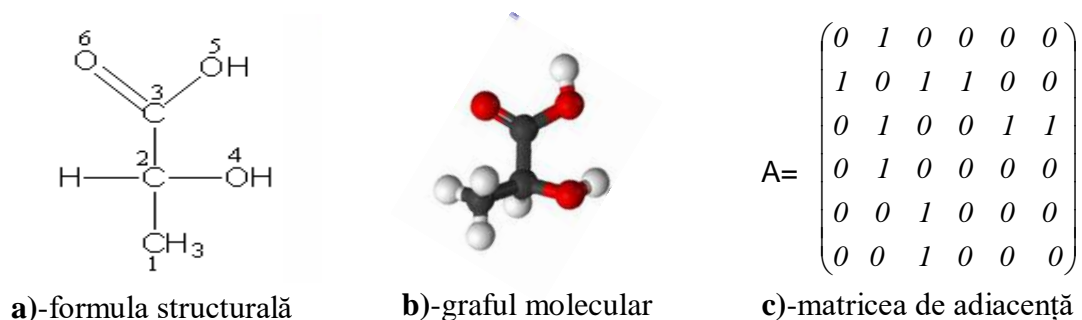

Figura 1

De asemenea, putem da un exemplu de un compus care nu există în stare fundamentală, dar poate exista sub formă de radical sau ion.

Pentru aceasta vom ține cont de următoarea propoziție din teoria grafurilor:

$$\text{Fie graful } G=(X, U), |X|=n \text{ și } |U|=m \Rightarrow \sum_{i=1}^n d(x_i) = 2m \quad (1)$$

Din ecuația (1) se observă că suma gradelor (valențelor) vârfurilor este un număr par. Această relație este foarte cunoscută în chimia organică pentru a stabili dacă un compus există sau nu în stare fundamentală.

Exemplu : Pentru $C_7H_{11}O_2$ avem suma $7 \cdot 4 + 11 \cdot 1 + 2 \cdot 2 = 43$ (număr impar) \Rightarrow compusul nu există în stare fundamentală, dar poate exista sub formă de radical sau ion.

✓ Grupele sangvine din sistemul AB0 - Biologie/Anatomie

Sistemul AB0 se bazează pe existența a două aglutinogene, notate **A** și **B**, și a două aglutinine specifice: α (anti A) și respectiv β (anti B). Landsteiner (Premiul Nobel 1930) a observat o regulă a excluziunii reciproce, concretizată în faptul că indivizii care prezintă pe eritrocite un aglutinogen nu au niciodată în plasmă aglutinina omoloagă. În România distribuția celor patru grupe principale din sistemul AB0 este: 34% grupa 0-I, 41% grupa A-II, 19% grupa B-III și 6% grupa AB-IV.

Știindu-se că în sângele donatorului nu trebuie să existe aglutinogene care să interacționeze cu aglutininele primitorului, sângele se donează în interiorul aceleiași grupe, și de la grupa 0-I (donator universal) la toate celelalte grupe. Persoanele cu grupa AB-IV sunt primitori universali deoarece plasma lor este lipsită de aglutinine. Pe baza tabelului de mai jos se poate deduce schema compatibilității grupelor sangvine. Sistemul prezentat nu este însă util decât pentru transfuzii cu volum redus de sânge, mai mic de 500 ml.

Grupa (Landsteiner)	Grupa (Janský)	Aglutinogen (antigen)	Aglutinine (anticorpi)
0	I	-	α și β
A	II	A	β
B	III	B	α
AB	IV	A și B	-

- Reprezentați în plan graful corespunzător problemei date. Pentru un pacient cu o grupă sangvină oarecare să se stabilească posibیلی donatori și grupele sangvine la care poate dona.

Vom asocia problemei un graf orientat astfel:

- fiecare dintre cele 4 grupe sangvine va fi codificată printr-un vârf în graf;
- pentru fiecare pereche-grupa x este donator pentru grupa y, introducem în graf un arc de la vârful x la vârful y, $u=(x, y)$ -Vezi **Figura 2**.

Se poate observa că în graf avem bucle de forma (x, x).

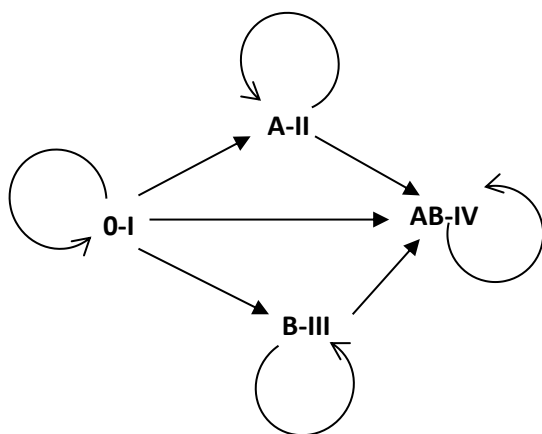

Figura 2a)

Matricea de adiacență asociată grafului este reprezentată astfel:

$$A_{4 \times 4} = \begin{matrix} & \begin{matrix} 1 & 2 & 3 & 4 \end{matrix} \\ \begin{matrix} 1 \\ 2 \\ 3 \\ 4 \end{matrix} & \begin{pmatrix} 1 & 1 & 1 & 1 \\ 0 & 1 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{pmatrix} \end{matrix}$$

Figura 2b)

Figura 2

Vom reprezenta graful prin matricea de adiacență $A=(a_{xy})_{4 \times 4}$. Pentru fiecare element al matricei vom avea: pentru $a_{xy}=1$, grupa x este donator pentru grupa y (și, bineînțeles, y poate primi de la grupa x), iar pentru $a_{xy}=0$, grupa x nu este donator pentru grupa y .

Parcurgând matricea de adiacență linie cu linie se poate observa ușor că: 0 donează tuturor, A donează grupei A și grupei AB, B donează grupei B și grupei AB, AB donează doar grupei AB. Parcurgând matricea coloană cu coloană avem: grupa 0 nu poate primi decât de la grupa 0, grupa A poate primi doar de la grupele 0 și A, grupa B poate primi doar de la 0 și B, iar grupa AB poate primi de la toate grupele.

Bibliografie

1. ATANASIU A. Bazele informaticii, Editura Universității din București, București, 1989.
2. CERCHEZ E., ȘERBAN M. Programarea în limbajul C/C++ pentru liceu, volumul 3, Editura Polirom, Iași, 2006.
3. GHEORGHE M., TĂTĂRĂM M., ACHINCA C., NĂSTASE C. Informatică. Manual pentru clasa aXI-a, Editura Corint, București, 2006.
4. HUȚANU V., TUDOR S. Manual de informatică intensiv, clasa a XI-a, Editura L&S Soft, București, 2006.
5. LIVOVSCI L., GEORGESCU H. Sinteza și analiza algoritmilor, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1986.
6. MILOȘESCU M., Manual de informatică intensiv, clasa a XI-a, Editura Didactică și pedagogică, București, 2016.
7. PETRE C., POPA D., CRĂCIUNOIU Ș., ILIESCU C. Metodica predării informaticii și tehnologiei informației, Editura Arves, Craiova, 2002.
8. TĂTĂRĂM M. Metodica predării informaticii (I) – (VIII), Gazeta de Informatică (GINFO),

vol.III (1993), nr.3 – vol.IV (1994), nr.3

9. TOMESCU I. Probleme de combinatorică și teoria grafurilor, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1981.

IMPLICAȚIA ICOANEI CA MIJLOC DE EDUCAȚIE MORAL RELIGIOASĂ A ELEVILOR CU C.E.S.

Prof. Țebrean Livia-Teodora
CSEI Sf. Andrei Gura Humorului

Icoana ca instrument pedagogic

Icoanele sunt un bun mijloc pentru copii să cunoască și să iubească pe Hristos și pe sfinți. Încă de la o vârstă fragedă copilul poate să aibă deasupra patului sau pe pereții camerei sale icoana Domnului Hristos, a Maicii Domnului ori a unui sfânt. Icoanele îi stârnesc copilului întrebări la care tot prin ele primește câteodată răspuns. Icoanele ar trebui să ne vorbească nouă tuturor în mod direct, vizual. Adulții au tendința de a explica prin rațiune chiar și experiența lor vizuală, în vreme ce copiii înțeleg adeseori taine teologice profunde prin intermediul icoanelor.¹

O icoană nu este doar o imagine comemorativă. Ea îl pune pe cel care o venerează în contact nemijlocit cu persoana sau evenimentul zugrăvit. Copiilor li se poate arăta cum să fie atenți la icoane și să se roage înaintea lor. Puterea icoanei de a comunica o realitate divină prin mijloace vizuale se arată adeseori în chip viu în cazul copiilor. Privind o icoană, un copil poate să-i întâlnească pe Hristos și pe sfinți ca pe niște contemporani văzuți.

Icoanele descoperă ochilor curați pe Hristos ca Dumnezeu-om.² Utilizarea icoanei în educația religioasă creștină s-a subordonat funcțiilor acesteia și a sprijinit dezvoltarea teoretizărilor spre definirea conceptului de intuiție, de la statutul de metodă, la cel de principiu de învățământ.³

Astfel, **IDEALUL EDUCAȚIEI** este de a forma în conștiința omului o scară a valorilor umanității. Biserica însă merge mai departe cu acest ideal, încercând să aducă omul, creștinul, în stadiul în care, această educație sa aibă ca finalitate: **MÂNTUIREA SA**. Și pentru aceasta se slujește de mijloacele sale specifice, printre care și icoana, pentru a arăta acestuia slava Împărăției lui Dumnezeu, așa cum ne-a fost nouă descoperită de sfinții Lui.

Din punct de vedere metodic este un suport catehetic al Bisericii în predarea religiei în școală. Elevul, atras afectiv în credință, participă activ sufletește la ceea ce vede în icoană.

Icoana în același timp îl ajută în memorarea și recunoașterea fizionomiei sfinților, constituindu-se din acest punct de vedere într-o **fotografie peste timp**. Tot prin intermediul ei, elevii vor înțelege perioada istorică în care se desfășoară acțiunea la care se referă scena biblică, putând vizualiza caracteristicile specifice perioadelor istorice respective (clădiri, îmbrăcăminte, obiceiuri etc.), icoana fiind astfel și o **radiografie a timpului istoric**.

În icoane, elevii văd și învață viața și faptele Mântuitorului, virtuțile eroismul și puterea de jertfire a mucenicilor a sfinților care și-au dat viața pentru triumful credinței în lume. Icoanele sunt un mijloc de învățământ creștin. Cuviosul Nil (+430) era convins că arta picturii constituie o influență ziditoare de suflet, astfel încât cei care nu cunosc literele și nu pot citi Sfânta Scriptură, să afle din aceasta frumoasele fapte ale celor care L-au slujit pe Dumnezeu cu credință, fiind astfel îndemnați să-I facă să prefere cele nevăzute în locul celor văzute.⁴

Icoana pentru a deveni un **izvor de rugăciune**, trebuie să înceapă ca un simplu joc al rugăciunii. Un joc serios în mintea copilului, așa cum este de altfel orice joc și în care el pune întreg sufletul lui, necondiționat. Acest joc trebuie să înceapă în familie, să continue în școală și să se desăvârșească în Biserică. Icoana, chiar dacă a fost născută de Biserică și folosită încă

¹Maica Magdalena, *Sfaturi pentru o educație ortodoxă a copiilor de azi*, Editura Deisis, Sibiu, 2000, p. 56.

² Ibidem, p. 205.

³Opriș, Dorin, *Dimensiuni...*, pp. 239-240.

⁴ Ibidem.

de la început și „*ca material didactic*”, totuși nu trebuie scoasă total din contextul ei liturgic. Ea acolo trăiește, acolo își află existența, pentru că adevăratul ei rol este de a îndrepta gândul și glasul spre rugăciune, ele sunt un nesecat izvor de rugăciune.

Icoana are un scop educațional bine definit și structurat. Ea încearcă și chiar reușește, prin metodele sale specifice, figurativ-imaginative, să ne arate prioritățile pe care trebuie să ni le formăm și să le urmăm, pentru a ne atinge țelul suprem al acestei lumi: **Îndumnezeirea**. Ne arată prin imaginile sale, căile pe care le-au urmat sfinții în devenirea lor, credința și faptele lor.

Icoana se constituie într-unul dintre cele mai importante instrumente necesare în procesul de învățământ, alături de Sfânta Scriptură și manual, pentru a înțelege fenomenul religios.

Icoana ajută deopotrivă profesorul și elevul, devenind un liant între cei doi în procesul de învățământ.

Pentru profesor icoana devine un suport material, în instrumentarul de lucru didactic, dar în același timp pentru că el îndeplinește și rolul de liant între Biserică și Școală, icoana este pentru el și un obiect de cateheză al Bisericii pe care o reprezintă.⁵

În schimb, **pentru elev**, icoana are valoare de simbol devenind în aceleși timp și un ghid de lucru alături de, și împreună cu manualul de religie, fiind „*utilizate la susținerea informației oferite de textul de bază, pentru rezolvarea cerințelor unor aplicații, sau putând oferi noi perspective de abordare a conținuturilor*”.⁶

Icoana, (din perspectivă educațională) este o carte de credință. Prin limbajul liniilor și culorilor ea descoperă învățătura dogmatică, morală și liturgică a Bisericii. Liniile și culorile se constituie într-un limbaj codificat, care se dezvăluie „*doar celor inițiați*”, așa cum cei din vechime își ascundeau identitatea lor de creștini în spatele unui simbol – *ih̄tis*.

Limbajul icoanei este la fel ca și cunoașterea citirii cărții. Copilul este învățat pentru început să scrie literele separat, apoi i se dă să copieze din carte, mai apoi să scrie ceea ce a citit și, în sfârșit, să alcătuiască o compunere. Asemenea și în iconografie, cunoașterea își are treptele sale prin care ucenicului (în ale credinței) i se dau cunoștințe deosebite, o pregătire deosebită și o educație deosebită.

Prezența icoanelor în școli depășește rolul de mijloc didactic intuitiv pe care îl poate avea la ora de religie, ele fiind imagini sfinte și sfințitoare care oferă autoritate divină în formarea intelectuală și spirituală a tinerei generații. Icoana ni se descoperă printr-un limbaj spiritual propriu din două domenii: istoric și teologic, fiind lipsită de cea mai mică formă de agresiune.

Limbajul istoric al icoanei ne amintește de evenimentele sfinte din istoria mântuirii și ne îndreaptă spre împărăția cerurilor, oferindu-ne posibilitatea de a vedea spiritual cele ce nu se pot vedea și percepe prin simțuri.

Rolul instructiv și formativ, pedagogic al icoanei este evidențiat în întreaga literatură patristică. Sf. Ap. Pavel ne zice: „*Cuvântul vostru să fie totdeauna cu har, dres cu sare, știind cum trebuie să răspundeți fiecăruia*” (Col. 4, 6).

La fel ne spune și Pr. Prof. Dr. Nicolae Necula: „Icoanele au un netăgăduit rol instructiv, ele au fost și sunt un neîntrecut mijloc didactic și catehetic pentru credincioși, servind drept cărți puse la îndemâna celor ce intră în Biserică. Ele constituie o Evanghelie văzută sau o variantă picturală a Evangheliei”.⁷

Pe de altă parte, icoana este totodată și un izvor (argument) extern al manifestării în credință. Este și „o forma smerită, tăcută, inofensivă de mărturisire a credinței.” Pentru că icoana pe pereții școlilor este răspunsul acestui tineret fața de dragostea lui Dumnezeu.

⁵ Nica, Henorel, Icoana-izvor de rugăciune, <http://ortodoxiaicoanei.wordpress.com/2010/02/13/icoana-izvor-de-rugaciune>, (13.02.2010).

⁶ Ibidem.

⁷ Ibidem.

Icoana este cea mai bună formă de educație, este o învățare a iubirii. Civilizația betonului nu poate oferi o soluție de educație pentru tineret. Numai credința îl poate ajuta în viață, îl poate dumiri pe tânăr. Iar icoana este o expresie a credinței. Și nimeni nu are dreptul să ne-o ia. Este ca și cum ne-ar lua ochii. În absența credinței, o icoana pe un perete nu stârnește nimic în sufletul omului. Biserica nici nu pierde credincioși, dacă dispar icoanele din clase, nici nu câștigă alții, dacă icoanele sunt păstrate în școală...

Pentru profesor ~ icoana este un mijloc de învățământ care facilitează transmiterea și asimilarea informației didactice, care îl ajută pe profesor în predare, iar pe elev în învățare. În același timp însă, icoana, se poate constitui într-o metoda activă de dezvoltare a spiritului activ și critic al elevului, putând deveni și o pârgie eficientă de socializare în lumea credinței, realizând dezinhibarea acestuia în legătură cu tot ceea ce înseamnă universul sfințeniei.

Astfel, icoana nu trebuie percepută ca un mijloc izolat de educație religioasă, deoarece ea se află într-o permanentă interacțiune cu mediul, atât prin rolul ei de mijlocitoare între noi și Dumnezeu, prin harul pe care îl deține, cât și prin faptul că ea *este o poartă de trecere în dincolo*, într-o lume care fascinează, dar și intrigă în același timp.

Pentru elevi ~ icoana se constituie într-un bogat material instructiv-educativ. Aceasta este o adevărată carte deschisă pusă la îndemâna tuturor.

Prin pictura ei, icoana le vorbește despre viața de dincolo și de aspectele mai puțin cunoscute ale acesteia. „Prezența icoanelor în niște clase de școală este cât se poate de binevenită: ea face parte din cateheza implicită..”, pentru că „iconografia bizantină nu înfățișează figuri, ci *idei*. Mai precis: *idei prin mijlocirea figurilor*” - ne zice P.S. Anania Bartolomeu în cartea sa „Cerurile Oltului”.

Elevul memorează astfel vizual noile cunoștințe dobândite având în același timp și un ajutor dublu: în înțelegerea mai ușoară a noilor precepte și cunoștințe predate, dar și în memorarea cognitivă a acestora prin intermediul imaginilor; putându-le reapela din memorie ori de câte ori este nevoie.

Totodată icoana este și un „**spațiu de întâlnire**” cu două sensuri:

- 1.- între om și Dumnezeu;
- 2.- între Dumnezeu cu sfinții Lui și credincioși.

Iar „**întâlnirea**” are loc în două moduri:

- a.- prin imagine;
- b.- și prin rugăciune. ⁸

Icoana mai are și un rol misionar întrucât cele trei instituții Familia, Școala și Biserica transmit din generație în generație mesajul Evangheliei lui Hristos.

Numai că, icoana este didactică tocmai prin faptul că poate comunica și altceva decât mesajul estetic, propriu oricărei opere de artă autentice și, prin structura sa specifică, ea se definește ca fiind un mijloc de comunicare cu Dumnezeu și cu sfinții, cu atât mai necesară acum, când lipsa comunicării reale a transformat oamenii în instrumente economice, politice sau culturale, ce manipulează noțiuni extrem de atrăgătoare dar golite de conținut.⁹

Față de frumusețea și harul icoanelor trebuie să avem acel sentiment al emoției care ne încercă atunci când întâlnim persoana dragă de care nu dorim să ne despărțim vreodată.

În fața ei, a icoanei, sufletul se descătușează, se eliberează de toată încordarea și neliniștea cotidiană, devenind încrezător și plin de speranță. Rămâne doar să ne reînnoim dorința de a revedea și contempla chipul divin al icoanelor pentru a ne bucura deopotrivă privirea și sufletul.

⁹ Palade, Mihaela, *Iconoclasmul ...*, p. 212.

BIBLIOGRAFIE

Maica Magdalena, *Sfaturi pentru o educație ortodoxă a copiilor de azi*, Editura Deisis, Sibiu, 2000.

Opriș, Dorin, *Dimensiuni ale pedagogiei moderne*, Editura Didactică și Pedagogică, R.A., București, 2012.

Palade, Mihaela, *Iconoclasmul în actualitate: de la „moartea lui Dumnezeu,” la moartea artei*, Editura Sophia, București, 2004.

Nica, Henorel, Icoana-izvor de rugăciune, <http://ortodoxiaicoanei.wordpress.com/2010/02/13/icoana-izvor-de-rugaciune>, (13.02.2010).

STRATEGII INOVATOARE PENTRU OPTIMIZAREA MANAGEMENTULUI CLASEI

*prof. Mihaela Temeș,
Șc. Gimn. "Mihai Eminescu", Zalău*

În contextul actual managementul clasei de elevi reprezintă adesea o provocare pentru profesori la orice nivel de studiu și nu întotdeauna școala ne pregătește îndeajuns să putem să facem față acestor provocări. Nu este suficient să fii un profesor foarte bine pregătit pe didactica propriei discipline, dacă nu poți controla clasa de elevi la care predai. Nu poți să îți predai liniștit lecția, fără a încerca să îi ascuți pe elevi, să empatizezi cu ei și eventual să soluționezi conflictele survenite între ei. Pe lângă cunoștințele științifice, orice profesor trebuie să dovedească inteligență emoțională, să aibă abilități de comunicare și să se perfecționeze mereu, pentru a fi un bun leader al grupului de elevi.

Ne confruntăm cu probleme de natură socio-economică precum sărăcia, neajunsurile materiale, părinți plecați la lucru în străinătate și copiii lăsați în seama bunicilor, care îi marchează profund pe copii, sau cu cazurile în care părinții le oferă copiilor tot ce își doresc, fără a le cere niciun efort în schimb, dar comunicarea și respectul dintre aceștia nu sunt întotdeauna cele mai bune, iar ca profesori ne vom întâlni cu numeroase situații inedite datorită acestora, pe care va trebui să le manageriem favorabil.

Primele întâlniri cu o clasă nouă de elevi sunt întotdeauna cruciale, pentru că fiecare clasă de elevi este unică, cu elevi cu diferite personalități, caractere, educație și așteptări. Ați observat, cu siguranță, că întotdeauna la prima oră, elevii din fiecare clasă sunt foarte cuminți. De fapt, sunt și ei în fața necunoscutului și stau în expectativă, te urmăresc, te observă îndeaproape ca să știe cum să acționeze mai apoi, iar acest lucru nu depinde de experiența la catedră a unui cadru didactic. Este mereu la fel: profesorul și ei, într-o confruntare metaforică în urma căreia se va decide cine va fi leader, cine va hotărî modul în care se vor desfășura întâlnirile lor viitoare. Am realizat cu timpul, că managementul clasei de elevi poate fi asemuit cu un joc de strategie, pe care, cu cât îl joci mai mult, cu atât îl stăpânești mai bine. Este un joc la finele căruia nu vor exista „pierzători”, ci doar „învingători”, deoarece pe parcursul său, elevii vor dobândi cunoștințe specifice disciplinei predate, iar cadrul didactic va acumula experiență profesională și competențe de manageriere a clasei, prin adaptarea și punerea în practică a unor strategii, precum cele prezentate mai jos, care să îi asigure un climat propice procesului de predare-învățare.

Stabilirea regulilor din prima oră

Acest aspect îmi amintește de o doamnă profesoară de matematică din Portugalia, foarte simpatică, dar fermă, pe care am întâlnit-o în cadrul unui proiect european. Ea ne-a povestit că

întotdeauna când începe să lucreze cu o clasă nouă de elevi, nu predă nimic, până când își face cunoscute principiile, stabilește regulile și își asigură atmosfera de lucru potrivită, chiar dacă acest demers se poate prelungi de-a lungul mai multor ore! La acea vreme, mărturisirea profesoarei ne-a uimit, iar întrebarea retorică „Cum să pierzi câteva ore de predare cu ceva ce e de la sine înțeles și se reglează pe parcurs?”, brusc ne-a trecut prin minte tuturor. Mai târziu am înțeles importanța acestei strategii și am realizat că una din cele mai mari greșeli pe care un dascăl le poate face este aceea de a nu comunica așteptările sale elevilor, chiar de la început. Managementul clasei reprezintă în esență așteptările profesorului și modul în care elevii aderă la acestea. Dacă așteptările sale nu sunt clar comunicate, elevii nu pot fi învinuiți că nu au reacționat cum credea profesorul. Fiecare profesor are așteptări diferite - unii pot fi foarte deranjați de temele nefăcute în mod repetat, alții de utilizarea telefoanelor la oră, mestecatul gumei, sau mâncatul în timpul orei, deci este imperios necesar ca dascălii să comunice le elevilor ce este important pentru ei. Planificarea și crearea unui set de reguli, a unui cod de conduită la clasă, împreună cu elevii, este recomandabil din mai multe puncte de vedere: pe de o parte vor aprecia faptul că sunt implicați și își vor aduce mai bine aminte și vor respecta regulile propuse de ei înșiși, iar pe de altă parte, în anumite situații, chiar ei își vor avertiza colegii și vor descalifica anumite manifestări comportamentale ale acestora.

Semnele non-verbale

Utilizarea semnelor non-verbale pot, de asemenea, ajuta la reducerea gălăgiei, la prezervarea etichetei comportamentale sau la prevenirea actelor de indisciplină. Semnele non-verbale pot fi stabilite la nivelul fiecărei clase, ținând cont de ideile elevilor. La orele mele, de exemplu, dacă dorim să facem liniște, eu sau oricare dintre elevi ridicăm o mână cu palma deschisă. Imediat ce observă acest lucru, fiecare elev ridică mâna fără să scoată un cuvânt, eventual atenționând prin atingere ușoară pe colegul de bancă care nu a observat ce se întâmplă. Alte semne populare la orele mele, echivalente aplauzelor, dar fără a face gălăgie, pentru a-l felicita pe un elev care a dat un răspuns bun, sunt mimarea strângerii de mână în aer („shake hands in the air”) sau aplauze cu doua degete, numite aplauze de beza („give him/her a marshmallow clap”).

Instituirea unei atmosfere democratice, a unui mediu centrat pe elev

Democratizarea societății a adus o schimbare și în sala de clasă. Profesorul nu mai reprezintă autoritatea absolută și incontestabilă de elevi sau părinți. În context contemporan accentul trebuie să cadă pe nevoile elevilor și nu pe obiectivele profesorilor. Prin metode moderne, activ-participative, elevii sunt implicați direct în activitatea de predare-învățare și sunt ghidați să coștientizeze procesul și nevoile de învățare, pentru ca, treptat, să ajungă la achiziționarea abilităților de învățare autonomă.

Activitatea desfășurată pe parcursul unei lecții revine majoritar elevilor, profesorul trece în plan secundar având rolul de a facilita și ghida activitatea desfășurată de elevi.

Integrarea în lecție a intereselor și a experienței de viață a elevilor

Interesele și experiența de viață a elevilor pot sta la baza unor activități de succes din lecțiile dumneavoastră. Aflați care sunt așteptările lor, ce îi motivează, care le sunt interesele, ce îi implică în participarea la ore. Amintiți-vă detaliile și încorporați-le în lecții. Utilizarea propriei lor experiențe de viață în activitatea de predare-învățare, îi poate ajuta să înțeleagă și să rețină mai ușor ce au de învățat. Permiteți-le să își exprime opiniile, să vorbească despre subiectele relevante pentru ei, să contribuie cu propria lor experiență de viață. Vor câștiga astfel încredere și vor dobândi abilități de vorbire în public.

Rolurile sau „pălăriile” profesorului

Poartă „pălării” diferite pentru a asigura un climat favorabil desfășurării orei. Dacă apare o problemă în clasă elevii trebuie să știe că profesorul o poate rezolva. Folosește „pălăria de mediator” în cazul conflictelor survenite între elevi, ascultă și consiliază elevii supărați din diferite motive, fixează limite de comportare și nu uita de simțul umorului, dar mai ales, în orice situație de criză, păstrează-ți calmul și încearcă să găsești cea mai bună soluție.

Fii un exemplu de comportament, respectă pentru a fi respectat

Pe lângă cunoștințele de limba engleză, pe care le-am transmis de-a lungul timpului elevilor mei, am încercat în primul rând să îi formez ca oameni și să le dezvolt un comportament bazat pe calități precum: respect, cinste, înțelegere, toleranță, responsabilitate. Managementul clasei reprezintă o îmbinare a acestor calități, de care trebuie să dea dovadă atât profesorul, cât și elevii. Dacă profesorul este un exemplu de comportament, elevii își vor însuși aceleași calități, arătând respect atât unul față de altul cât și față de profesor.

Anticiparea, negocierea și responsabilizarea

Cu cât îi vei cunoaște mai bine pe elevi, cu atât îți va fi mai ușor să le anticipezi reacțiile și de aceea să fii pregătit pentru orice situație. Nu este simplu, dar nici imposibil, să ai o relație bună cu elevii tăi, sau să îi convingi să accepte o anumită situație care se impune la un moment dat. Dacă vrei ca elevii să funcționeze ca echipă și lecțiile să se desfășoare într-o atmosferă de lucru propice învățării, este momentul să îți folosești abilitățile de negociere și să împarți responsabilități.

Identifică leaderii clasei și observă dacă aceștia au un rol pozitiv sau negativ asupra desfășurării lecției. Fructifică aportul adus la lecție de leaderul pozitiv. Acest lucru îi va încuraja și pe ceilalți elevi, care se vor strădui să se implice activ pe parcursul lecției. Câștigă leaderul negativ de partea ta, dă-i

responsabilități, apreciază-i contribuția și fă-l să se simtă indispensabil pentru lecție. Se va încărca pozitiv și nu îi va mai provoca pe ceilalți la comportamente negative.

Ordine și creativitate

Planifică-ți lecțiile minuțios. Fii creativ și asigură varietate lecțiilor tale. Creează-ți o bancă de materiale universal valabile, la care să poți recurge oricând. Dacă vei putea să îi implici pe elevi permanent, să îi motivezi, să îi atragi cu temele, metodele și strategiile abordate, la rândul lor vor simți că sunt conectați la ceea ce li se transmite, că fac parte din lecție.

Oricât de mult am încerca, este aproape imposibil să eliminăm întreruperile inerente ale firului lecției. Trebuie să acceptăm că sunt o parte firească din activitatea noastră zilnică de predare și să încercăm să le reducem cât mai mult cu putință în ce privește numărul și efectul lor, deci înarmați-vă cu răbdare când intrați în clasă și fiți gata să aveți de-a face cu puțină gălăgie, mișcare și întrerupere.

Bibliografie:

- [1] Goleman, Daniel, Inteligența emoțională, Ed. Curtea Veche, 2008;
- [2] Cury, A., Părinți străluciți, profesori fascinanți. Cum să formăm tineri fericiți și inteligenți, Editura For You, București, 2005;

Educația primară la granița dintre clasic și digital:

O transformare nevoie și oportunități

Prof. învă. primar Terec Alina Anamaria

Școala Gimnazială "George Coșbuc" Baia Mare

Educația primară reprezintă fundația pe care se construiește întreaga dezvoltare academică și personală a unui copil. Într-o eră marcată de avansuri tehnologice rapide, sistemul de învățământ primar se află la intersecția dintre metodele educaționale tradiționale și inovațiile digitale. Această combinație de abordări deschide calea către oportunități extraordinare de îmbunătățire a procesului de învățare, dar aduce și provocări semnificative ce trebuie abordate cu atenție.

Educația tradițională, în special în ciclul primar, a fost definită de o abordare directă, centrată pe predare față în față, utilizarea manualelor tipărite și activități practice. Profesorii sunt figuri centrale, ghidând elevii prin primele etape ale alfabetizării și aritmeticii, încurajând curiozitatea și dezvoltând abilități sociale esențiale.

Valoarea educației clasice:

*Interacțiune directă: Lecțiile față în față permit profesorilor să observe și să răspundă imediat la nevoile și reacțiile elevilor. De exemplu, un profesor poate ajusta instantaneu o explicație dacă observă că majoritatea copiilor nu înțeleg un concept.

*Dezvoltarea abilităților sociale: Activitățile de grup, jocurile educaționale și discuțiile în clasă contribuie la dezvoltarea abilităților sociale și emoționale ale copiilor. Interacțiunea cu colegii îi ajută să învețe cooperarea, empatia și rezolvarea conflictelor.

*Stimularea creativității: Proiectele de artă, povestirile și jocurile tradiționale stimulează creativitatea și imaginația copiilor.

Era digitală și transformarea învățământului primar

Tehnologia a revoluționat multe aspecte ale vieții noastre, iar educația nu face excepție. Integrând resurse și instrumente digitale, educația primară devine mai dinamică și adaptabilă la nevoile fiecărui copil.

Exemple de instrumente digitale în învățământul primar:

*Khan Academy Kids: O aplicație care oferă lecții interactive și jocuri educaționale pentru copiii din ciclul primar, acoperind subiecte variate precum matematica, citirea și științele. Aplicația utilizează animații colorate și personaje prietenoase pentru a menține atenția copiilor și pentru a face învățarea distractivă.

*Seesaw: O platformă digitală care permite profesorilor să creeze activități interactive și să monitorizeze progresul elevilor. Elevii pot să-și încarce temele și proiectele, iar părinții pot vedea evoluția și realizările copiilor lor în timp real.

*Google Classroom: Folosit pentru organizarea lecțiilor, distribuirea temelor și facilitarea comunicării între profesori și elevi. Profesorii pot să creeze și să distribuie materiale

educaționale digitale, să ofere feedback instantaneu și să mențină elevii implicați prin intermediul notificărilor și al calendarului integrat.

Provocările la granița dintre clasic și digital în învățământul primar

Tranziția către o educație digitală aduce cu sine o serie de provocări care trebuie abordate pentru a asigura o experiență educațională echitabilă și eficientă pentru toți copiii.

Provocări și soluții posibile:

*Accesul la tehnologie: Discrepanțele economice și geografice pot limita accesul la dispozitive și internet de înaltă calitate. Pentru a combate această problemă, guvernele și organizațiile non-profit pot colabora pentru a furniza echipamente și conectivitate internet școlilor din comunitățile defavorizate.

*Pregătirea profesorilor: Mulți profesori pot să nu fie familiarizați cu noile tehnologii și să nu aibă abilitățile necesare pentru a le integra eficient în lecțiile lor. Programele de formare profesională continuă sunt esențiale pentru a le oferi profesorilor cunoștințele și încrederea de care au nevoie.

*Menținerea atenției copiilor: Copiii mici au nevoie de interacțiuni directe și de activități fizice pentru a-și dezvolta abilitățile sociale și emoționale. Este important ca tehnologia să fie utilizată ca un complement, nu ca un substitut pentru activitățile tradiționale.

Sinergia dintre clasic și digital în învățământul primar

Pentru a naviga eficient această graniță, un model hibrid de educație, care combină metodele tradiționale cu cele digitale, poate oferi o soluție optimă. Acest model permite elevilor să beneficieze de interacțiunea directă cu profesorii și colegii, precum și de avantajele resurselor digitale.

Exemple de sinergie între clasic și digital:

*Lecțiile de citire: Un profesor poate începe cu citirea unei povești în clasă, stimulând imaginația și capacitatea de concentrare a copiilor. Apoi, elevii pot folosi aplicații digitale pentru a accesa exerciții interactive de recunoaștere a literelor și formare a cuvintelor, consolidând astfel învățarea.

*Matematica: Noțiunile de bază pot fi explicate prin metode tradiționale, folosind tablă și manipulabile fizice, cum ar fi cuburi sau abacuri. Ulterior, elevii pot accesa jocuri educaționale pe tabletă care îi ajută să exerseze și să aprofundeze aceleași concepte prin practică interactivă.

*Proiectele de grup: Acestea pot începe cu o discuție față în față și planificare în clasă, unde copiii își dezvoltă abilitățile de comunicare și colaborare. Apoi, elevii pot colabora online folosind platforme digitale, cum ar fi Google Classroom, pentru a completa cercetările și a prezenta proiectul.

Concluzie

Educația primară la granița dintre clasic și digital reprezintă o oportunitate extraordinară de a îmbunătăți și diversifica experiența de învățare pentru cei mici. Combinând metodele tradiționale cu tehnologiile moderne, putem crea un mediu educațional echilibrat, adaptabil și atractiv, care răspunde nevoilor diverse ale elevilor din ciclul primar. Cu o

abordare strategică și integrată, viitorul învățământului primar poate fi unul promițător și inovator, asigurând o fundație solidă pentru succesul academic și personal al fiecărui copil.

MIJLOACELE DIGITALE CA SUPTOR ÎN PROCESUL CLASIC DE PREDARE-ÎNVĂȚARE-EVALUARE

Mihaela-Carmen Codrea, Ioana-Ileana Teulea

Liceul Teoretic "George Moroianu" Săcele

Era digitalizării reprezintă o adevărată provocare în educația zilelor noastre, atât din punct de vedere al conținutului materialelor informaționale cât și al eticii, în plin avânt al inteligenței artificiale folosită de cele mai multe ori în mod abuziv și impropriu. Conceptul de "Învățare pentru Fiecare" presupune învățarea centrată pe elev, care este unic în ceea ce privește dezvoltarea cognitivă și emoțională, iar din această perspectivă este nevoie de digitalizare în educație pentru atingerea competențelor vizate în programele școlare.

Metodele de predare-învățare-evaluare clasice nu pot fi eliminate, profesorul având un rol extrem de important în procesul de învățare, anume, ghidarea fiecărui elev în atingerea obiectivelor generale și a competențelor specifice prin îmbinarea optimă a metodelor clasice, tradiționale cu cele inovatoare aducând ca suport mijloace digitale.

Pentru eficientizarea procesului educativ este necesară descoperirea stilului de învățare al fiecărui elev, astfel materialele vizuale/auditive sau practice (de exersare) pot fi cu succes selectate de pe platforme educaționale avizate de ministerul de resort sau de alte organizații recunoscute, profesorul putând recurge la resurse deschise în crearea materialelor destinate predării, la aplicații colaborative în învățare sau de tip quiz în evaluare dar și la realizarea de către elevi a unui portofoliu digital.

Mergând la următorul nivel, elevii performanți pot realiza ei înșiși materiale destinate învățării ce pot fi utilizate ca resurse deschise pentru alți elevi care au nevoi speciale, în acest caz, se folosesc competențele digitale dobândite în studiul TIC-ului sau a informaticii în studiul altor discipline, realizându-se o colaborare inter și trans disciplinară între arii curriculare.

Aplicațiile prietenoase din punct de vedere al dinamicii, al formelor, al culorilor întâlnite în jocurile educaționale pe calculator pot deveni un adevărat motor în învățarea prin descoperire sau exersare.

În calitate de profesor de TIC și informatică, respectiv religie am cooptat elevii de gimnaziu și liceu în realizarea unor portofolii digitale care să fixeze abilitățile tehnice (digitale și de programare) în slujba dezvoltării competențelor generale, specifice disciplinei complementare. Astfel conținuturi/informații asimilate clasic anterior sunt folosite în crearea de mijloace digitale moderne. Exemple elocvente din acest demers au fost proiectele digitale inovative cum ar fi: Pildele Mântuitorului realizate după modelul colegilor mai mari fructificând interesul generalizat spre informatică și joc. S-a folosit programul SCRATCH ce a esențializat imagini tip tablou pentru fiecare situație descrisă.

Un instrument la îndemâna elevilor-CHATTER PIX-utilizează telefonul mobil ca mijloc digital ceativ prin prezentări captivante, personalizate prin vocea proprie.

Aplicația PIVOT ANIMATOR este utilă procesului de predare-învățare-evaluare și surprinde aspecte din viețile sfinților în mod dinamic, demonstrând că ceea ce pare a fi teoretic, abstract, îndepărtat de prezentul vieții elevului poate deveni creativ, actual, inovativ, de interes.

Contextul actual impune profesorului să urmărească formarea adecvată a profilului educațional al elevului atât din punct de vedere al achizițiilor prevăzute prin programele școlare cât și al profilului moral. Astfel, mijloacele digitale nu trebuie folosite în exces pentru a nu crea dependențe și a nu împiedica relaționarea directă între tineri.

Inteligența artificială ar trebui folosită în educație ca și suport în învățare, dar, totodată ar fi necesară verificarea informațiilor oferite de aceasta, iar noile generații de elevi născuți în era digitalizării au responsabilitatea delimitării intervenției roboților în viața de zi cu zi.

Unde ar fi granița dintre clasic și digital în educație? La această întrebare am putea răspunde că depinde de profilul profesorului de la clasă sau de tipologia elevului, de disciplina predată, de dotările cu care sunt înzestrate unitățile școlare. Oricum, suntem de părere că digitalul trebuie folosit cu responsabilitate și cu respectarea eticii (vezi legea copyright-ului) dar și că metodele de predare clasice trebuie adaptate continuu noilor tendințe ale societății în care se impune să ne integrăm.

Avantajele și dezavantajele educației digitale

Prof. Tîlvescu Valentin - Școala Gimnazială Nr.1, Dănești

Educația digitală este o nevoie care crește exponențial încă de la apariția calculatoarelor și apoi a internetului. Primul calculator (computer) care avea interfață grafică și suporta un sistem de operare a fost scos pe piață de către Xerox PARC în anul 1973. De atunci încolo tot mai mulți oameni își doreau să cunoască ce știe să facă această minune tehnologică apărută într-o formă atât de accesibilă chiar și celor necunoscători în ale matematicii și informaticii. Unul dintre lucrurile fascinante despre acest computer era acela că utilizatorul putea să printeze tocmai ceea ce vedea înaintea ochilor pe ecranul acestuia, lucru nemaiîntalnit până atunci. Educația digitală a ajuns să fie în prezent catalogată drept o nevoie esențială pentru societatea modernă.

Pe de altă parte, educația digitală se referă deseori și la niște metode digitale care să înlocuiască metodele clasice pe care învățământul le-a folosit dintotdeauna.

Parlamentul European a publicat, în luna martie a anului 2020, un studiu amănunțit legat de educația digitală din interiorul Uniunii Europene. În acest studiu apar date exacte despre situația elevilor din țările membre: cât de mulți dintre aceștia nu au acces la internet sau calculator, cât de multe abilități au cei care folosesc calculatorul etc.

Acest raport are în vedere să scoată în evidență nevoia acută de adaptare (atât a elevilor cât și a profesorilor) la transformările digitale pe care le suferă societatea în care ne aflăm. Continentul european se vede silit să regândească educația în această eră digitală pentru a putea rămâne în competitivitate pe plan global. Piața muncii europene va ajunge în scurt timp în punctul în care majoritatea angajatorilor vor avea nevoie de muncitori cu abilități digitale, unii chiar de muncitori cu abilități digitale ridicate.

Lipsa abilităților digitale va afecta astfel traiul celor mai mulți dintre cei care acum sunt în băncile școlii. Studiul numit mai sus afirmă că, momentan, se consideră un individ cu abilități digitale peste cele de bază acel individ care este capabil să: trimită/primească email-uri, să participe pe platformele de socializare, să instaleze software-uri și aplicații, să folosească banking-ul online, să folosească funcții avansate (sortare, filtrare etc.) ale instrumentelor de organizare și analiză de date (Excel, Acces etc).

Indivizi cu abilități digitale scăzute se consideră acei indivizi care știu să folosească un sistem de email, știu să instaleze diferite software-uri și aplicații, dar nu știu să folosească instrumente de manipulare a datelor și a bazelor de date, instrumente de editare foto, video sau instrumente avansate de editare de text.

Din acest studiu făcut de Parlamentul European reiese că România se află pe ultimul loc în clasamentul statelor membre care ține evidența situației în educația digitale. Luxemburg și Finlanda au un procent de 81% pentru tineri cu vârste între 16 și 19 ani care au abilități digitale

peste cele de bază, în timp ce în țara noastră acest procent este sub 33%. Acest procent dezamăgitor este, de fapt, un rezultat al lipsei internetului/calculatorului din viața multor elevi ai școlilor române. Se estimează că numai 29% dintre elevii și studenții din România folosesc un computer o dată pe săptămână. Acest procent ajunge la 85% în țările de frunte precum Luxemburg.

Toate aceste cifre negative legate de țara noastră au îngreunat școala în mediul online la care a fost silit să se adapteze sistemul educațional român. Cel mai mult au avut de suferit zonele rurale în care, odată cu trecerea în sistemul online, educația s-a oprit. Din cauza lipsei de hardware și infrastructură pentru internet, aceste zone nu au putut susține ceea ce înseamnă educație online.

Avantajele pe care cei mai mulți le aduc în discuție țin de logistica pe care o presupune bunul mers al unei școli. Deplasarea până la școală, folosirea manualelor care trebuie transportate în ghiozdane grele, murdăria care se face cu creta care trebuie cumpărată și transportată la școală etc., toate aceste probleme sunt rezolvate de școala online, unde tot ce-ți trebuie e un gadget cu acces la internet. Pe internet, tabla nu mai trebuie curățată, nu mai trebuie să te miști din casă, nu mai este nevoie să te trezești cu o oră înainte să înceapă cursurile etc. Acestea sunt avantajele educației în sistem digital, dar consider că, puse în balanță cu dezavantajele, acestea cântăresc mult prea puțin.

Ca dezavantaje, profesorii își dau seama mai repede de ineficiența sistemului online și observă performanțele elevilor care sunt în continuă scădere. Elevii de astăzi, care chiar și în sala de clasă reușesc cu greu să se concentreze (cauză – dovedită științific – a consumului excesiv de smartphone/computer), sunt nevoiți să folosească tocmai gadget-urile care îi distrag în scopuri educaționale. Orice alta fereastră va fi mai interesantă pentru un elev decât cea de Microsoft Teams în care profesorul îi predă o lecție.

Aceasta este rădăcina multor alte dezavantaje care apar în discuție când vine vorba de școala în sistem digital. Feedback-ul din partea elevilor și către elevi este de asemenea mai greu de primit în mediul online, dar există totuși metode aplicabile și pentru a primi și a da feedback cursanților. Mai multe despre acest subiect puteți găsi în acest articol.

Școala online a adus celor mai mulți profesori bătăi de cap ca nicio altă provocare din cariera lor didactică. Cu precădere în țara noastră, care a trecut instant la școala exclusiv online odată cu declanșarea pandemiei, fără să se asigure că elevii și profesorii sunt pregătiți pentru așa ceva. Empiric vorbind, experiența online s-a dovedit și se dovedește în continuare a fi una neeficientă și nedorită de majoritatea cadrelor didactice.

Desigur că din partea elevilor și studenților există multe păreri bune cu privire la școala online, dar trebuie să ținem cont că acestea sunt păreri subiective. Sunt foarte des întâlniți elevii cărora le convine o școală în care se pot sustrage de la orice responsabilitate, și laptopul/tableta le oferă acest favor din plin.

Elevii finlandezi nu vor mai învăța la școală să scrie de mână, lecțiile de scris fiind înlocuite cu cele de tastat, notează BBC. În unele țări scrisul de mână începe să devină o „modă învechită”, dar Finlanda avansează către era digitală și renunță la cerneală în favoarea tastaturii, potrivit unui ziar local.

Cursurile online au devenit tot mai solicitate, indiferent de disciplină, deoarece pandemia a reușit să demonstreze faptul că dorința și perseverența sunt cele care contează și nu prezența fizică într-un spațiu.

Educația digitală ca set de cunoștințe și abilități pe care un individ le are când vine vorba de sisteme digitale este, fără discuție, viitorul. Indivizii care vor avea o educație digitală vastă vor fi cei care vor fi ținta locurilor de muncă din viitor.

Bibliografie:

<https://didacto.ro>;

<https://hotnews.ro/elevii-finlandezi-nu-vor-mai-invata-sa-scrie-de-mana-lectiile-fiind-inlocuite-cu-cele-de-tastare-la-calculator>.

Educația între clasic și modern

Prof.înv. primar Timiș Daniela-Ioana

Școala Gimnazială Nr.9, Borșa

De-a lungul timpului, educația tradițională, clasică, a reprezentat coloana vertebrală a sistemului educațional. Un avantaj important al educației clasice constă în construirea relațiilor interpersonale puternice între profesori și elevi, precum și între elevi. Metodele tradiționale au fost, și încă sunt, apreciate pentru structura și disciplina pe care le oferă. Aceste metode tradiționale și-au dovedit eficiența de-a lungul timpului, elevii dobândind un vast bagaj de cunoștințe și o cultură generală din diverse domenii.

Într-o lume tot mai agitată, preocuparea privind educația copiilor s-a intensificat și a intervenit o schimbare semnificativă în modul în care informația este prezentată și asimilată.

Pentru generațiile care au crescut odată cu progresul tehnologiei este necesar să fim creativi și să venim mereu cu idei atractive în predarea materiei și în formarea deprinderilor și competențelor, care îi vor ajuta să facă față provocărilor vieții. Trebuie să venim mereu cu ceva nou, care să le trezească interesul, iar educația modernă tocmai acest lucru îl face, se bazează pe utilizarea dispozitivelor electronice, a platformelor online și a aplicațiilor educaționale. Această schimbare aduce cu sine o serie de beneficii, precum accesul la resurse bogate și variate, personalizarea învățării și dezvoltarea abilităților digitale.

Unul dintre aspectele pozitive ale educației moderne este faptul că oferă oportunități de învățare flexibile. Elevii pot avea acces la materialele de învățare oricând și oriunde, ceea ce sporește autonomia învățării.

Activitatea instructiv-educativă se desfășoară în baza unor finalități, este pusă în practică prin intermediul unui sistem de metode și procedee, apelează la o serie de mijloace tehnice de realizare, iar rezultatele sunt verificate și evaluate prin strategii specifice. Curriculum-ul școlar integrează toate aceste componente, dintre care o poziție centrală revine metodelor care fac posibilă atingerea finalităților educaționale. Metoda este selectată de cadrul didactic și este pusă în aplicare în lecții sau activități extrașcolare cu ajutorul elevilor și în beneficiul acestora; presupune, în toate cazurile, o colaborare între profesor și elev, participarea lor la căutare de soluții, la distingerea dintre adevăr și eroare și care, sub forma unor variante și/sau procedee selecționate, se folosește pentru asimilarea cunoștințelor, a trăirilor valorice și a stimulării spiritului creativ. Atunci când se alege o metodă, se ține cont de finalitățile educației, de conținutul procesului instructiv, de particularitățile de vârstă și de cele individuale ale elevilor, de psihosociologia grupurilor școlare, de natura mijloacelor de învățământ.

Metodele de predare-asimilare pot fi clasificate în :

1. Tradiționale: expunerea didactică, conversația didactică, demonstrația, lucrul cu manualul, exercițiul;

2. Moderne: algoritimizarea, modelarea, problematizarea, instruirea programată, studiul de caz, metode de simulare(jocurile), învățarea prin descoperire.

Metodele activ-participative pun accent pe învățarea prin cooperare, aflându-se în antiteză cu metodele tradiționale de învățare. Educația pentru participare îi ajută pe elevi să exprime opțiunile în domeniul educației, culturii, timpului liber, pot deveni coparticipanți la propria formare. Elevii nu sunt doar un receptor de informații, ci și un participant activ la educație.

Principalele avantaje ale metodelor active-participative îl reprezintă implicarea elevilor în actul didactic și formarea capacității acestora de a emite opinii și aprecieri asupra fenomenelor studiate. Elevilor le va fi dezvoltată o gândire circumscrisă abilităților cognitive de tip superior, gândirea critică. Aceasta reprezintă o gândire centrată pe testarea și evaluarea soluțiilor posibile într-o situație dată, urmată de alegerea rezolvării optime pe baza argumentelor. A gândi critic înseamnă a deține cunoștințe valoroase și utile, a avea convingeri raționale, a propune opinii personale, a accepta că ideile proprii pot fi discutate și evaluate, a construi argumente suficiente propriilor opinii, a participa activ și a colabora la găsirea soluțiilor.

În mod sigur o metodologie de succes va implica împletirea celor două modele (clasic și modern), în funcție de situația momentului, de colectiv și bineînțeles de obiectivele educaționale urmărite.

Deși educația modernă aduce cu sine numeroase avantaje, este esențial să găsim un echilibru între aceasta și educația tradițională. Un exces de tehnologie poate duce la izolare socială, lipsa abilităților de comunicare față în față și dependența excesivă de dispozitivele electronice. Educația, în contextul actual al societății, trebuie să răspundă cerințelor tot mai schimbătoare ale viitorului, deoarece întreaga dezvoltare trece prin educație.

Elementul cheie în educație îl reprezintă elevul care trebuie să realizeze o serie de procese pentru a putea cunoaște și utiliza practic informațiile însușite. O învățare eficientă presupune mai întâi înțelegerea faptelor, analizarea acestora, formularea unor idei pe baza cunoștințelor dobândite ulterior, generalizarea și abstractizarea lor.

“Eu pot să fac ceea ce tu nu poți face, iar tu poți face ceea ce eu nu pot face. Împreună putem face lucruri minunate.” (Maica Tereza).

BIBLIOGRAFIE

- Cerghit, I, 2006, Metode de învățământ, , editura Polirom, Iași
- Ionescu, M., Radu I., Didactica modernă, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 2001
- Moise, C., 1996, Concepte didactice fundamentale, Ankarom, Iași
- Văideanu, G., 1986, Pedagogie- ghid pentru profesori, ed. Universității Al. I. Cuza, Iași.

Rolul educației muzicale în dezvoltarea psihică și fizică a elevilor

**Prof. înv. primar Țîntăș Adelina- Laura
Școala Gimnazială Nr. 1 Gherla, jud. Cluj**

Programa disciplinei *Muzică și mișcare* propune un demers centrat pe dezvoltarea gândirii, pe dezvoltarea posibilităților de comunicare interumană ,extraverbală prin muzică și pe trăirea artistică, firească, nederijată a copiilor, contribuind astfel la conturarea profilului de formare a lor. Scopul principal este să li se facă plăcută muzica, atât ca interpreți, cât și ca ascultători.

Trebuie menționat de la început că actul învățării este complex, solicită o puternică motivație și o puternică mobilizare psihică. Indiferent despre ce se învață, în cadrul învățării, sunt solicitate și antrenate toate procesele psihice cognitive, afective, motorii, motivaționale. Separarea proceselor psihice în memorie, gândire etc. se face numai din necesități didactice pentru a putea fi analizate mai profund trăsăturile și specificul lor în formarea personalității prin educație. Subliniem ideea că toate obiectele de învățământ, științele, artele contribuie la formarea omului – prin educație – și solicită în momentul actului învățării toate procesele psihice.

Învățarea presupune achiziție: dobândirea de cunoștințe, priceperi, deprinderi, abilități fizice sau intelectuale, conduite, sentimente, acte de voință etc., în vederea adaptării la situații noi de existență și în vederea constituirii personalității”.

Muzica este știință și artă. De aceea solicitările psihicului în învățare sunt mai complexe. În învățarea muzicii, participă toate segmentele psihice receptoare și prelucrătoare de informații și cele de trăiri afective: organele de simț, imaginația, memoria, gândirea, afectivitatea, voința etc.

Memoria este un proces psihic de întipărire, stocare (depozitare) și reactualizare a informațiilor. Ea face posibilă fixarea, păstrarea (conservarea), recunoașterea și reproducerea informațiilor și trăirilor noastre, este o capacitate psihică, fără de care viața ar fi practic imposibilă, pentru că ea este implicată în marile comportamente ale omului: cunoaștere, învățare, înțelegere și rezolvare de probleme, inteligență și creativitate. Ea se află în strânsă interacțiune și interdependență cu toate celelate procese, însușiri și capacități psihice, fiind influențată de ele și influențându-le totodată.

Prin memorie omul întipărește, conservă și reactualizează atât propria sa experiență de viață, cât și experiența întregii omeniri.

Omul apelează la procedee logice, scheme raționale, planuri mnezice. Prin aceasta memoria umană se deosebește de cea a altor viețuitoare, de memoria biologică, directă, nemijlocită.

În domeniul vieții intelectuale, memoria se manifestă sub forma unor imagini, noțiuni sau idei. În muzică, memorarea treptelor tonale este hotărâtoare pentru formarea imaginii auditive interioare a sunetelor muzicale.

Și afectivitatea este legată de memorie. La modul cel mai general, memoria muzicală este legată de memoria sunetelor, de acea capacitate de a fixa, păstra, recunoaște și reproduce sunete, capacitate legată de auzul relativ.

Memoria muzicală este legată de recunoașterea și reproducerea înălțimii sunetelor și ulterior a funcțiilor tonale, de diferențierea celor mai variate nuanțe de intensitate, care subliniază expresivitatea muzicii, de conservarea și reactualizarea timbrului. Ea implică și conservarea și activarea elementelor constatative ale muzicii (ritm, metru, măsură, mișcare), dar memoria muzicală solicită capacitatea de fixare, păstrare și reproducere a elementelor calitative ale muzicii: melodie, armonie, ritm etc.

Pentru învățarea muzicii la instrument se solicită și memoria vizuală a instrumentului – ca punct de plecare pentru însușirea tehnicii instrumentale – memoria tactilă – presupunând capacitatea de a fixa locul notelor, ordinea degetelor etc.

Există de asemenea, și o memorie motrică, musculară – vizând poziția mâinii, a brațului, a bustului etc.

Datorită varietății tipurilor de solicitare fizică și psihică – în procesul demersurilor de învățare a muzicii, pri exercițiile specifice, sunt antrenate și supuse procesului dezvoltării mai multe procese și mecanisme biopsihice decât în învățarea altor obiecte de învățământ care, prin structura specifică a informațiilor, solicită dominant unele procese psihice.

De pildă, ce alt obiect de studiu solicită concentrarea capacității biologice și intelectuale ca exercițiile de cântare în grupul coral?

La învățarea și reproducerea celor învățate la orice alt obiect de învățământ, elevul respiră normal, gândește în ritmul structurii lui temperamentale, poate avea o poziție lejeră a corpului, a capului, a brațelor, poate utiliza orice intonație și intensitate sonoră; are dreptul să-și aleagă

cuvintele și să-și aleagă cuvintele și să-și construiască enunțul; poate schimba ordinea elementelor cuprinse în enunț etc.

În cor, școlarul, membru al corului, respiră când îi permite partitura, reproduce fidel textul litarar, respectă înălțimea sunetelor, intensitatea lor, ritmul, măsura, în timp ce la urechea lui alții cântă în altfel partitura – la corul pe voci sau în canon. Este solicitată o mare complexitate a memoriei, finețea ei și sunt mobilizate în cântul coral toate procesele psihice cognitive, afectivitate, acte de voință etc. Câtă concentrare și subordonare cenzurată rațional este într-o excursie instrumentată – într-o orchestră – sau în cor, este greu de imaginat!

S-a constatat că toți școlarii care cântă la un instrument, învață temeinic muzică și cântă în orchestre sau în grupurile vocale, cor, au o mai mare autonomie intelectuală, au stăpânire de sine, putere de concentrație psihică și obțin mai bune rezultate și la alte obiecte de învățământ, prin transferul competenței psihice.

Bibliografie:

1. Ana Matora- Ionescu, (1978), *Îndrumător pentru predarea muzicii la clasele I- IV*, București, E.D.P.
2. X X X, (1838), *Cântări și strigături românești scrise de Nicolae Pauleti*, București Editura Academiei Republicii Populare Române.
3. X X X, (2005), *Interdisciplinaritatea și predarea în echipă, ediția a IX-a*, Cluj Napoca, Editura Eurodidact.
4. Cormos, Rodica ,(2000), *Cântec, joc și voie bună*, Editura Imprimeriei de Vest, Oradea.

În ultimele decenii, educația a trecut printr-o transformare semnificativă, îmbinând metodele clasice de predare cu noile tehnologii digitale. Această tranziție nu doar că a schimbat modul în care elevii învață, dar a și redefinit rolul profesorilor și al instituțiilor de învățământ.

****Metodele Clasice de Predare****

Metodele clasice de predare, cum ar fi lecțiile frontale, utilizarea manualelor și a caietelor, au fost fundamentul educației timp de secole. Aceste metode pun accent pe interacțiunea directă dintre profesor și elev, pe discuțiile în clasă și pe dezvoltarea abilităților de citire și scriere. Avantajele acestor metode includ:

1. ****Interacțiune Personalizată****: Profesorii pot oferi feedback direct și imediat.
2. ****Dezvoltarea Abilităților de Comunicare****: Elevii sunt încurajați să participe activ în discuții.
3. ****Structura și Disciplina****: Metodele clasice oferă un cadru bine definit pentru învățare.

****Revoluția Digitală în Educație****

Tehnologia digitală a deschis noi orizonturi în educație, oferind acces la resurse nelimitate și metode inovatoare de predare și învățare. Printre acestea se numără:

1. ****E-learning și Platformele Online****: Elevii pot accesa cursuri și materiale de oriunde și oricând.
2. ****Instrumentele Interactive****: Tabletele, aplicațiile educaționale și platformele de colaborare online fac învățarea mai atractivă și interactivă.
3. ****Acces la Informații****: Internetul oferă acces instantaneu la o cantitate imensă de informații și resurse educaționale.

****Provocările și Beneficiile Îmbinării Metodelor****

Îmbinarea metodelor clasice cu cele digitale aduce atât beneficii, cât și provocări. Printre beneficiile majore se numără:

1. **Flexibilitate și Accesibilitate**: Elevii pot învăța în ritmul lor propriu și pot accesa resurse de oriunde.
2. **Învățare Personalizată**: Tehnologia permite personalizarea experienței de învățare în funcție de nevoile fiecărui elev.
3. **Dezvoltarea Competențelor Digitale**: Elevii își dezvoltă abilități esențiale pentru viitorul lor profesional.

Pe de altă parte, provocările includ:

1. **Disparitățile Tehnologice**: Nu toți elevii au acces la tehnologie de calitate.
2. **Supravegherea și Disciplina**: Învățarea online necesită o autodisciplină mai mare din partea elevilor.
3. **Calitatea Informațiilor**: Nu toate sursele online sunt de încredere, iar elevii trebuie să învețe să discearnă între informațiile corecte și cele false.

Concluzie

Educația la granița dintre clasic și digital reprezintă o oportunitate unică de a îmbunătăți procesul de învățare, combinând cele mai bune aspecte ale ambelor lumi. Pentru a profita la maximum de această tranziție, este esențial ca profesorii, elevii și instituțiile de învățământ să colaboreze și să se adapteze continuu la noile realități educaționale.

TEHNOLOGIA INFORMAȚIONALĂ-PARTE INTEGRANTĂ A EDUCAȚIEI MODERNE

Prof.înv.primar TIRON LACRIMIOARA ELENA

Liceul Tehnologic "Vasile Gherasim", Marginea, jud. Suceava

Pentru a atinge un nivel optim în proiectarea și realizarea unei activități educaționale, se pune accent pe felul cum se desfășoară aceasta și implică probleme organizatorice, procedurale și materiale. Astfel apare termenul de „tehnologie didactică”, care acceptă două puncte de vedere; primul se referă la ansamblul mijloacelor audio-vizuale ce se utilizează în practica educativă, iar al doilea se referă la ansamblul structural al metodelor, mijloacelor de învățământ, al strategiilor de organizare a predării-învățare, puse în aplicație, în strânsă corelare cu obiectivele pedagogice, conținuturile transmise, formele de realizare a instruirii și modalitățile de evaluare.

Învățământul primar reprezintă fundamentul sistemului de învățământ, prin care se formează elevilor de vârstă școlară mică abilitățile de bază, cum ar fi cititul, scrisul și aritmetica. În această etapă elevul nu numai că asimilează cunoștințe, dar începe să fie independent, să învețe și își consolideze sănătatea și caracteristicile emoționale. Astăzi, asistăm la dezvoltarea acestor calități ale elevilor prin introducerea tehnologiilor informaționale în mediul educațional, care au devenit o parte integrantă și acceptată a vieții de zi cu zi. Utilizarea acestora au rolul de a îmbunătăți procesul de predare - învățare - evaluare la diferite discipline școlare din sistemul de învățământ. Cercetările din domeniu subliniază faptul că tehnologiile informaționale au un impact asupra dezvoltării personalității elevilor prin procesul de cunoaștere în mod individual și creează condiții benefice pentru menținerea interesului pentru cercetare și descoperire. Anume aplicarea tehnologiilor informaționale reprezintă oportunități nelimitate de individualizare și diferențiere a procesului de învățare.

Tehnologiile informaționale oferă elevilor oportunități de:

- navigare în Internet;
- accesare a paginilor Web;
- căutare a datelor în baza cuvintelor-cheie distincte;
- descărcare și stocare a datelor din mediile virtuale;
- acces la resurse de informații;

- muncă independentă,
- achiziționare și consolidare a creativității, aptitudinilor și abilităților;
- permit implementarea de noi forme și metode de predare-învățare-evaluare

În procesul de învățare, au loc mari schimbări în dezvoltarea gândirii și a imaginației ca bază a proceselor cognitive pentru succesul învățării. Pe parcursul lecțiilor au fost create prezentări și proiecte, folosind produse de pe calculator, precum și Internet. Manualele digitale sunt o resursă educațională modernă ca rezultat al imaginației, inițiativelor, experimentelor și promovărilor, cercetării și dezvoltării noilor tehnologii în educație în procesele sistemului de învățământ. Manualul digital reprezintă o abordare nouă în implementarea componentei tehnologiilor informaționale și comunicaționale în procesul de predare-învățare-evaluare și de aceea nu este formatul pdf. Pot fi utilizate chiar din clasa I și oferă o varietate de materiale vizuale și audio interesante. Imaginile luminoase, temele captivante îi ajută pe elevi să devină mai interesați în limba lor maternă, oferă învățare sub formă de jocuri și oferă oportunități ample pentru autocontrol și reflecție de învățare.

Padlet este o aplicație online care permite elevilor să-și exprime cu ușurință opiniile pe un subiect comun pe un „avizier” virtual. Peretele este, de fapt, o pagină web unde elevii publică scurte mesaje, conținând text, imagini, clipuri video etc.. Cu ajutorul platformei Padlet elevii sunt motivați să lucreze împreună ca o echipă. În clasa a IV-a l-am folosit la subiectul „Genul substantivului” și elevii au scris exemple, au plasat imagini, clipuri video (fenomene ale naturii). Acest exercițiu s-a transformat într-o sesiune de dezbatere, în care elevii au fost puși în situația de a pune în valoare argumente pentru subiectul dat.

Canva este o platformă de design grafic, utilizată pentru a crea grafică, prezentări, postere, documente și alt conținut vizual. Această aplicație de editare are mai multe funcții: editor de fotografii, producător de videoclipuri și creator de logo-uri și permite crearea de produse: cărți de 37 vizită, pliante, postere, etc., folosind șabloane concepute profesional. Elevii au creat un poster pentru tema „În lumea poveștilor moderne”. Kahoot este un instrument de învățare care permite profesorilor și elevilor să creeze jocuri distractive și dinamice pentru testarea cunoștințelor predate/învățate. Acest tip de instrument este foarte cunoscut datorită dinamicii pe care reușește să

o declanșeze într-o sală de clasă. (<https://kahoot.com>). Am creat acest instrument la lecția de limba română la tema „Ortografia cuvintelor sa/s-a, la/l-a”.

Mentimeter este o aplicație care permite interacționarea cu clasa de elevi. Este un instrument pentru sondaje prin care se solicită răspunsul la întrebare, elevii răspund folosind un telefon mobil sau orice alt dispozitiv conectat la internet. După prezentarea întrebării în partea de sus a ecranului va fi vizibil un cod. Elevii vor accesa pagina aplicației și vor introduce codul afișat în spațiul destinat acestuia, această acțiune fiind precedată de răspunderea întrebării pe dispozitivul propriu și afișarea rezultatului pe ecranul cu întrebarea. Am utilizat acest instrument la tema „Agenda de lectură a cărților citite”, exprimându-se plăcerea lecturii în baza textului lecturat.

Google Classroom este una dintre platformele pentru lucrul online cu elevii. Aceasta oferă posibilitatea atât profesorilor, cât și elevilor, să încarce materiale, să posteze diverse anunțuri și, special, pentru profesori, să aprecieze lucrările elaborate de elevi și încarce aici. Pentru utilizarea Google Classroom a fost nevoie de conturi Google pentru toți utilizatorii. Platforma digitală Google Classroom oferă elevilor acces instantaneu la toate materialele încărcate de către profesor este ușor de utilizat, profesorul creând o clasă digitală virtuală, după care își invită elevii prin intermediul unei invitații digitale trimise prin serviciului de e-mail Gmail. Are o interfață disponibilă și în limba română, poate fi utilizată atât de pe computer, cât și de pe un dispozitiv mobil cu sistem Android. Se comunică cu elevii în timp real. Învățătorul încarcă documente, manual, foto, fișe, test de evaluare și elevii accesează în orice moment.

Într-un timp destul de scurt, inovații uimitoare precum iPad-urile, laptopurile și smartphoneurile au deschis o nouă lume a informațiilor pentru elevii de toate vârstele. Adaptarea la această nouă realitate interesantă a fost o provocare atât pentru profesori, cât și pentru elevi. Dar pentru cei care o îmbrățișează, avantajele sunt practic nelimitate. Utilizarea platformelor educaționale în clasă este foarte eficientă. Activitățile independente îi ajută pe elevi să efectueze o varietate de sarcini practice pe computer, a unui set de materiale didactice diferite pe unități de conținuturi. Formarea competențelor digitale trebuie să înceapă din clasele primare. Cea mai mare provocare a învățământului online a fost pentru elevii de vârstă școlară mică care au rezistat tuturor obstacolelor.

PROVOCĂRILE EDUCAȚIEI ÎN ERA DIGITALĂ

Prof. Tivadar Mirela
G.P.P. nr.2 „Rafinărie”Suplacu de Barcău

„ Să nu-i educăm pe copiii noștri pentru lumea de azi. Această lume nu va mai exista când ei vor fi mari și nimic nu ne permite să știm cum va fi lumea lor. Atunci să-i învățăm să se adapteze.”MARIA MONTESSORI

Folosirea tehnologiilor moderne în școală face parte din evoluția naturală a învățării și sugerează o soluție firească la provocările moderne adresate învățării și a nevoilor elevilor. Integrarea acestora în procesul tradițional de predare-învățare-evaluare este o oportunitate de a integra inovațiile tehnologice cu interacțiunea și implicarea oferite de modul tradițional de cunoaștere. Nu este un proces ușor, dar dificultățile pot fi depășite având în vedere potențialul acestui tip de cunoaștere.

Elevii din ziua de astăzi sunt diferiți de generația părinților și a bunicilor lor. Majoritatea acestora, mai ales în mediul urban, au deja ca rutină folosirea internetului și a email-ului, a sms-urilor sau a rețelelor de socializare de tip Yahoo sau Facebook. Acest mod de comunicare se face simțit și în modul lor de a învăța. Chiar dacă profesorul folosește sau nu la clasă tehnologia informației și a comunicării (TIC), elevii menționați vor folosi cu siguranță acasă mijloacele moderne de informare ca sprijin pentru teme.

Comunicarea scurta sau abreviata de tip chat sau sms se face simțită deja se la nivelul standardelor gramaticale și al ortografiei și este clar că folosirea TIC acasa deja crează inegalități între elevi. Că vrem sau nu, când se schimbă contextul de viață, se schimbă și felul în care elevul învață.

Profesorul trebuie să se simtă liber să răspundă critic, dar în același timp creativ noilor tehnologii și sub nici o formă nu poate să ignore acest aspect dacă vrea să comunice cu elevii.

De ce este important tipul de învățare care are care include TIC ?

Adevărata importanță a tipului de predare-învățare-evaluare care combină metodele pedagogice tradiționale cu TIC ține de potențial. Acest tip de învățare este o oportunitate în a crea experiențe care pot furniza tipul de predare-învățare potrivit într-un anumit moment, loc și pentru un anumit elev nu numai la școală, ci și acasă. Acest tip de învățare ar putea deveni global, ar putea transcede granițele formale ale țărilor și ar putea aduce împreună grupuri de elevi din culturi și meridiane diferite. În acest context, generalizarea folosirii TIC în școală ar putea deveni una dintre realizările importante ale secolului nostru.

În psihologia cognitivă tradițională, cunoașterea e văzută ca un fel procesare, adică pare simplu să spui că aceasta va atinge cote cu atât mai înalte cu cât mintea elevului va fi programată cu ajutorul cât mai multor strategii meta-cognitive. Într-un mod cu totul diferit, în tradiția socio-culturală de tip vigotskian, cunoașterea este înțeleasă în termeni de învățare a folosirii instrumentelor culturale. Ca o consecință a faptului că acestea sunt totdeauna specifice

unor anumite contexte social-istorice este dificil de trasat modele de învățare care să fie general valabile, excepție fiind câteva instrumente culturale care care traversează cel mult câteva contexte diferite.

În era digitală în care trăim, paradigma cunoașterii trebuie să fie una a dialogului, educația trebuie să meargă dincolo de instrumentele culturale specifice, dar fără a fi redusă la abstracția oferită de psihologia cognitivă.

Dezvoltarea educației în direcția dialogului nu poate fi decât rezultatul unui mod de predare-învățare-evaluare la un nivel de conceptualizare mai ridicat decât în trecut. Pentru că dialogul presupune deschidere, lărgirea orizontului și adâncime, acest mod de învățare este atât o direcție individuală pentru elev, cât și una socială pentru școală ca întreg.

Dezvoltarea în direcția unei gândiri creative libere poate fi promovată prin îndepărtare unor factori de constrângere și încurajarea schimbului de perspective între elevi.

În tradiția socio-culturală, TIC este definită ca mijloc de mediere pentru cunoaștere, iar din perspectiva dialogică, e văzută ca mijloc de deschidere, adâncire și lărgire a spațiilor de dialog. Nu trebuie să uităm că învățarea nu presupune doar acumulare de cunoștințe, ci creștere, îmbogățire, evoluție.

Până la urmă, nu e nimic nou soare, deci nici tehnologiile moderne nu sunt ceva ieșit din comun. Papirus și hârtie, cretă și carte tipărită, retroproiectoare, jucării și emisiuni educative, toate au fost văzute ca inovații la început. PC-ul, Internetul, cd-ul și mai noile tehnologii complementare mobile sau wireless nu sunt decât cele mai noi dovezi ale creativității umane pe care le putem vedea în jurul nostru. Ca și celelate inovații menționate, acestea pot fi asimilate în practica pedagogică fără să afecteze fundamentele învățării.

Câteva reguli pentru integrarea cu succes a TIC în activitatea didactică: fii sigur că deții controlul asupra materialului, atât din punct de vedere al conținutului, cât și al formei, chiar dacă te sprijină un specialist în TIC; fă-ți un plan pe hârtie, separat de materialul aflat pe suport digital; scopul și forma prezentării să-ți fie foarte clare; nu fii sedus de stilul atractiv tehnologiei moderne, fie ea video sau audio, și nu face din aceasta un scop în sine; concentrează-te asupra mesajului/a ideii principale și a limbajului adecvate vârstei/gradului de înțelegere al elevului; un bun prezentator nu are nevoie de o prezentare complicată tehnic. E mai important să fie atractivă prin idee, mod de structurare și grad de interactivitate. De exemplu, o prezentare trebuie să-l facă pe elev să gândească, nu trebuie să fie doar o înșiruire rapidă și amețitoare de slide-uri; mai presus de orice, concentrarea trebuie să fie asupra elevului și a nevoilor lui de învățare. Cel mai mare pericol în orice proiect de predare-învățare care include și TIC e să fie centrat mai mult pe tehnologie/creativitate, nu pe elevul-receptor și pe nevoile lui de învățare; în școală, succesul tipului de predare bazat pe TIC se măsoară prin satisfacerea nevoii de învățare.

Care sunt dificultățile implementării TIC în procesul educativ?

Teoretic, n-ar trebui să fie dificultăți. În realitate, ele pot apărea. Pentru un test simplu, întrebați-vă colegii ce cred despre integrarea TIC în procesul de învățare.

Veți primi răspunsuri de genul: ”N-am auzit despre așa ceva!”, ”Am auzit ceva, dar nu știu prea clar ce este.”, ”Asta e chestia aia nouă adăugată?”, ”Cu ce e diferit de ceea ce știam deja, ce e nou în asta?”, ”Păi n-avem cum să facem asta, costă mult și fonduri nu prea sunt.”

Unii profesori consideră că anumite deprinderi mentale asociate tehnologiilor moderne n-ar ajuta în procesul de învățare, în special atunci când elevii preiau fără discernământ informații de pe internet sau își însușesc mentalitatea de tip ”cut and paste” în detrimentul stiloului și al hârtiei.

Ceea ce nu o să auzim prea des este o definiție clară sau măcar mai mult interes legat de potențialul acestui tip de învățare. Pentru înțelegerea și implementarea TIC în procesul clasic de învățare e nevoie de entuziasm, energie și dedicare pentru a transforma teoria în soluții reale bazate pe nevoile individuale ale elevilor.

Alte dificultăți decurg din lipsa informației cu conotații practice imediate referitoare la TIC sau a unui ghid care să-i informeze pe profesori cum pot ajunge la ea.

De aceea, este nevoie stringentă de: instrumente pedagogice pentru formarea inițială și continuă a cadrelor didactice care să implice utilizarea TIC; crearea și promovarea unei noi metodologii pentru disciplinele școlare, bazată pe utilizarea TIC.

Combinarea TIC cu metodele tradiționale pedagogice reprezintă o schimbare de paradigmă cu implicații asupra cunoașterii în societate în general și asupra învățării în special, de aceea disciplina pedagogică trebuie modificată în conformitate cu noul context în care trăim.

Folosirea TIC în școală face parte din evoluția naturală a învățării și sugerează o soluție elegantă la provocările moderne adresate învățării și a nevoilor elevilor. Integrarea TIC în procesul tradițional de predare-învățare-evaluare este o oportunitate de a integra ultimele descoperiri tehnologice cu interacțiunea și implicarea oferite de modul tradițional de cunoaștere.

Înțelepciunea tradiției poate și trebuie să fie combinată cu soluțiile tehnologice moderne.

Referințe bibliografice

1. Făt, Silvia & Adrian Labăr. Eficiența utilizării noilor tehnologii în educație. EduTIC 2009;
2. Istrate, Olimpius – Efecte și rezultate ale utilizării TIC în educație în Lucrările Conferinței Naționale de Învățământ Virtual , Ediția a VIII-a, 29 octombrie – 31 octombrie 2010, Tehnologii Moderne în Educație și Cercetare, Editura Universității din București, 2010;
3. Mușata-Dacia Bocoș, Intruirea interactivă, Editura POLIROM, 2013, București.

PROCESUL EDUCAȚIONAL ÎNTRE TRADIȚIONAL ȘI ONLINE

Prof. Tivadar Mirela
G.P.P. nr.2 „Rafinărie”Suplacu de Barcău

“În vremurile moderne părerile oamenilor despre educație sunt împărțite. Nu este o părere general împărtășită despre ceea ce tinerii ar trebui să învețe, atât în relație cu virtuțile morale, dar și cu succesul în viață. Nu este clar nici dacă educația ar trebui să fie mai degrabă preocupată cu dezvoltarea intelectului sau a caracterului. Evenimentele contemporane au făcut problema și mai dificilă și nu este cert dacă educația ar trebui să fie în primul rând vocațională, morală sau culturală. Unii le recomandă pe toate trei”. (Aristotel)

Contextul socio-cultural actual ne determină să redefinim noțiunea de „școală modernă”, corelând procesul de predare-învățare-evaluare cu o realitate care e în continuă schimbare, stând sub semnul incertitudinii. Cu toate acestea, rolul școlii și al profesorului rămâne același: formarea intelectuală, emoțională și morală a oamenilor, pregătirea lor pentru viață.

O școală a zilelor noastre înseamnă politici educaționale care au în vedere crearea unui echilibru între tradițional și modern, transpunerea curriculumului tradițional într-o formă nouă, cea a lumii virtuale, aflate la un click distanță. Școala modernă înseamnă predare-învățare-evaluare fără a se face rabat de la calitatea actului educativ, indiferent dacă acesta se desfășoară între zidurile unei instituții sau în fața unui dispozitiv electronic.

Se poate spune că umanitatea este supusă unor provocări majore din cauza evoluției pandemiei. Procesul instructiv-educativ a suferit și el transformări nebănuite. Atât educabilii, cât și educatorii au fost nevoiți să respecte deciziile autorităților și, împreună cu ceilalți parteneri de educație, să continue învățarea utilizând diferite resurse educaționale și aplicații potrivite.

Învățământul preuniversitar s-a confruntat pentru prima dată cu învățarea online pe scară largă, odată cu apariția pandemiei de COVID 19. Deși educația online a cunoscut o creștere considerabilă, formarea tradițională (față-în-față) se luptă și încearcă să adopte mijloace mai noi de a menține interesul cursanților. Unele persoane consideră formarea online a fi cea mai potrivită, în timp ce altele preferă metoda tradițională.

Cursurile tradiționale sunt mai potrivite pentru copiii mici, adolescenții și tinerii adolescenți care încă nu s-au alăturat forței de muncă. Participarea frecventă la cursuri îi ajută să interacționeze cu alte persoane de vârsta lor, să fie mai bine disciplinați, să urmeze un program regulat și să-și îmbunătățească aptitudinea fizică și vigilența mentală. Învățarea în clasă îi ajută pe elevi și pe profesori să se cunoască mai bine. Acest lucru permite profesorilor să cunoască elevii și să evalueze mai bine punctele forte și punctele slabe, să acționeze ca mentori și să ghideze elevii în alegerea carierei.

Într-o clasă tradițională, elevii pot să-și împărtășească în mod direct opiniile și să-și clarifice propriile întrebări cu profesorul, obținându-și astfel răspunsurile imediat. Înțelegând modelul de întrebări și răspunsuri și sugestiile oferite de profesori cu experiență, elevii pot găsi mai multe informații utile decât atunci când utilizează note și sugestii online generalizate, disponibile pe internet.

Învățarea online, pentru a fi de calitate, trebuie să se respecte, ca și în cazul învățării față în față, o serie de cerințe psihopedagogice importante. Instruirea în mediul online pentru a fi la fel de eficientă ca instruirea față-în-față, trebuie să se regăsească sub forma învățării mixte (blended learning – online și față-în-față). Prezența fiecăruia dintre aceste tipuri de interacțiune, atunci când este integrată în mod semnificativ, crește rezultatele învățării. Învățarea online de calitate înseamnă timp de planificare, pregătire și dezvoltare pentru o lecție, situația actuală determinându-ne mai degrabă să acționăm cu resurse minime disponibile și într-un timp redus. Planificarea atentă a învățării online presupune nu doar identificarea conținutului de parcurs, ci și proiectarea atentă a tipurilor de interacțiune, cu scopul de a susține procesul de învățare.

Apoi, trebuie adaptată particularităților de vârstă și chiar individuale ale elevilor, pretându-se mai bine vârstelor mari, ciclului liceal, studenților și adulților în contexte de formare. Învățarea online este văzută de mulți elevi, dascăli, dar mai ales părinți în aceste zile, drept un panaceu pentru situația de criză cu care se confruntă întreaga lume, învățarea online are avantaje incontestabile, dar și dezavantaje.

Perioada de închidere a școlilor a cunoscut un model de predare la distanță care nu a funcționat în multe cazuri, deoarece sistemul și factorii participanți nu erau pregătiți să-l facă să funcționeze; unii nu au avut tehnologia necesară, alții au avut-o, dar nu au folosit-o în mod eficient, alții nu au înțeles natura diferită a predării și învățării online în comparație cu cea față-în-față. De fapt, ceea ce s-a întâmplat în perioada martie-iunie nu a fost învățământ online de calitate, ci un învățământ de urgență, la distanță.

Modelul hibrid e cel mai dificil de implementat la nivel de clasă, dar ofera cea mai mare flexibilitate și cele mai multe oportunități. Așa cum este definit de literatura de specialitate, un model hibrid de predare și învățare este unul în care o parte din elevi sunt în clasa fizică, iar altă parte este online, unde pot învăța în mod sincron sau asincron.

Există multiple versiuni de implementare a lui, cea mai avansată formă de învățământ hibrid fiind modelul HyFlex (hibrid, flexibil), unde fiecare elev poate opta în mod fluid între cele trei medii (prezența fizică, online sincron sau online asincron). Astfel, într-o clasă HyFlex un elev poate alege să fie astăzi prezent în clasă și în ora următoare online sincron, pentru ca apoi, de exemplu, să fie implicat într-un proiect care nu îi permite să participe la oră în mod sincron și decide să parcurgă experiențele de învățare în mod asincron.

O materie predată într-o clasă HyFlex necesită planificare riguroasă, cu variante alternative de activități pentru atingerea obiectivelor educaționale, variante specifice fiecărui

mediu de învățare. În ultimii zece ani, în SUA s-au folosit diverse modele de învățământ hibrid, care au urmărit, în general: accesul la educație de calitate a unui număr mai mare de elevi, facilitarea discuțiilor în grupuri mici (o parte din elevi învață online, iar profesorul lucrează cu cei care au nevoie de suport personalizat) folosirea diverselor mijloace media pentru o mai bună înțelegere și aplicare a conceptelor, conectarea elevilor pentru dezvoltarea de proiecte comune.

Cu toate acestea, situația în care ne aflăm este una nouă, deci necesită soluții noi. În conformitate cu piramida de nevoi a lui Maslow și cu experiența noastră la catedră, trebuie să satisfacem în primul rând nevoile fiziologice și de siguranță ale studenților. Dacă aceste nevoi necesită păstrarea distanței fizice, modelul hibrid de învățare pare cel mai potrivit în noul context.

Există dovezi, în special din studiile efectuate la nivel universitar, unde el este folosit de mai bine de zece ani, că un model de învățare hibrid bine elaborat oferă rezultate educaționale mai bune decât modelele 100% în clasă (față în față) sau 100% online. Ca și în cazul fiecărui model, există avantaje și dezavantaje. Așa cum am menționat de multe ori, decalajul educațional va crește și mai mult pentru elevii care nu au acces la dispozitive electronice și fără conectivitate. Desigur, acest decalaj în creștere este sistemic și trebuie rezolvat începând de la nivelul sistemului; cu toate acestea, este datoria noastră primă, ca profesori, să facem tot posibilul pentru a ajuta fiecare copil să fie fericit, să învețe și să crească. Fiecare dintre noi își cunoaște elevii și orice model pedagogic este eficient numai dacă este adaptat nevoilor lor. Cele mai eficiente adaptări sunt rezultate din implicarea elevilor și părinților. În implementarea lor, elevii trebuie să îl perceapă pe profesor ca pe un participant reflectiv la procesul de învățare și nu ca pe un specialist care are toate răspunsurile, pur și simplu pentru că la momentul actual nimeni nu are toate răspunsurile.

O caracteristică importantă a modelului hibrid de predare-învățare este că nici un elev, indiferent de unde se află, nu trebuie să fie dezavantajat. Experiențele de învățare în clasa fizică și în cea online, sincronă sau asincronă, împreună cu modul de organizare a lor, trebuie să asigure șanse egale pentru realizarea obiectivelor de învățare.

La fel ca în cazul predării 100% online, vor exista profesori care vor încerca să facă exact ceea ce au făcut înainte, dar în fața unui computer. Nu va funcționa, așa cum arată toate studiile. Este nevoie de o schimbare de mentalitate pentru o implementare eficientă a unui model hibrid, adaptat specificului fiecărei școli.

Pe perioada carantinei, dacă ne raportăm la eficiența învățării de la distanță, activitatea preșcolarilor a fost cu siguranță cea mai afectată dintre toate nivelurile de învățământ, fiind o adevărată provocare (pentru preșcolarii mai mari) sau chiar imposibilă pentru cei mai mici. Totuși, părinții au primit sarcini de la educatori cu referire la organizarea timpului și a activităților, sfaturi pentru o comunicare eficientă, bazată pe repere cunoscute copiilor și cu mult accent pe emoții. Importantă este și cum a fost organizată comunicarea constantă între părinți și

educator, jocurile și jucăriile care îl atrag pe preșcolar și să vină în întâmpinarea părinților și copiilor cu activități personalizate pe interesele sale.

Instrumentele și strategiile utilizate pentru conectare de la distanță au fost diferite: prin video, filmulețe cu activități interactive, cântece, simulări, aplicații etc., pe care educatorul le trimite părinților pentru copil sau prin video conferințe în grupuri mici. Însă, mai important decât metodele selectate, este obiectivul interacțiunii în această perioadă și anume conectarea directă cu preșcolarul. Mulți educatori și părinți au înțeles că nu atât proiectele didactice sau curriculumul scris contează mai mult, ci starea emoțională a copiilor și al părinților sunt prioritare în această perioadă de izolare. Educatorii au îndrumat părinții că este important de organizat copiii să nu înceapă ziua cu jocuri video/desene animate, pentru a diminua riscul de motivării față de activitățile cu valoare educativă superioară ulterioară.

Se știe, că în clasele primare, elevii au nevoie sistematic de sprijinul învățătorilor și a părinților în realizarea sarcinilor. Învățătorii au transmis sarcini pentru una-două săptămâni pe e-mailul părinților sau pe grupurile clasei de pe Facebook. Conținutul sarcinilor au fost de a lectura texte scurte, de transcris sau de copiat câte un text. La matematică au avut de rezolvat exerciții și probleme în cantitate moderată.

În clasele primare, de regulă ei încarcă zilnic materiale pe una din platformele selectate și cunoscute de elevi și părinți (înregistrări video sau audio, plus fișele de lucru aferente), iar obiectivul principal este realizarea sarcinilor, cu ajutorul indicațiilor video. La începutul zilei se propunea elevilor și părinților un orar de lucru, cu link-urile potrivite pentru fiecare disciplină sau cerință de lucru. Fiecare copil primește timp de lucru, și fiind ajutat de părinți, este invitat să trimită sarcina realizată învățătorilor în mod individual. De regulă, învățătorii verifică și corectează lucrările și expediază un feedback individual elevilor sau părinților. Unii învățători zilnic sau o dată la două zile se conectează video cu toți elevii, cu frecvențe diferite în funcție de vârsta clasei.

Pentru cadrele didactice din învățământul primar, dintre abilitățile de învățare, dezvoltarea scrierii corecte durează în timp cel mai mult. Astfel, exercițiile suplimentare de scriere desfășurate acasă (de obicei în context informal) au devenit cele mai utile dintre toate activitățile organizare în învățământul primar.

În învățământul gimnazial și liceal, conectarea online are ca principal obiectiv în organizarea învățământului de la distanță, nu atât transmiterea unor conținuturi, cât organizarea și verificarea învățării. O metodă utilizată pe larg de cadrele didactice a fost Flipper classroom, când elevii studiază singuri, pe baza instrucțiunilor trimise de profesori, urmărind filmulețele transmise din timp și rezolvând activitățile, iar în timpul întâlnirilor online își clarifică neînțelegerile și își consolidează cunoștințele. În învățământul tradițional, metoda utilizată a căpatat denumirea de clasa inversată.

De regulă, profesorii expediază din timp elevilor rezumatul scris al lecției plus link-uri de pe YouTube, filmate de profesori sau de alte persoane, de asemenea trimiterea unui tutorial audio sau video cu demonstrația conținutului la disciplina predată etc. Apoi sunt organizate conectări online - după ce elevii au primit materialul și tutorialele - pentru verificare prin chestionar oral a înțelegerii și fixarea exercițiilor de lucru. Profesorii verifică sarcinile propuse elevilor, oferindu-le un feedback constructiv.

În procesul de organizare a învățării de la distanță apar și unele dificultăți de organizare, în special la unele discipline școlare, unde nu este posibilă organizarea lucrărilor de laborator și a activităților practice. Interacțiunea reală cu copiii, cum era în condițiile clasei, nu este posibilă. În cazul în care nu există un smartphone performant sau un laptop în familie, relația cu elevii se poate menține prin intermediul unui apel telefonic sau chat. Profesorii trebuie să identifice orice cale de comunicare cu elevii, să îi asigure cu materialele și sarcinile de realizat acasă, uneori prin intermediul colegilor și a rudelor copilului.

Învățământul la distanță, fiind o etapă nouă și specifică în organizarea procesului educațional, deși provoacă uneori tensiune și frustrare, a devenit în mare parte o alternativă importantă de reformare a întregului sistem educațional tradițional. Dincolo de acumularea de cunoștințe și dezvoltarea competențelor, s-a demonstrat că școală ar trebui să fie pregătită să se adapteze la diverse contexte ale realității, să trezească emoții și atitudini, să clădească caractere, într-un context valoric. Elementele care funcționează bine în cadrul învățământului de la distanță, pot servi drept repere pentru îmbunătățirea învățământului tradițional, organizat la școală.

Printre aceste elemente sunt: accent pe motivația mai înaltă a elevilor și valorificarea inteligențelor lor; implicarea mai activă a elevilor în organizarea procesului de învățare cu caracter interactiv; utilizarea unor instrumente digitale eficiente de învățare online și în cadrul învățământului tradițional; folosirea multitudinilor de materiale și produse, preponderent din Internet (Google, YouTube etc.), alături de manuale și ghiduri metodologice; implicarea mai activă a părinților în acordarea unui suport logistic și material copiilor lor; schimbarea stilului de învățare al cadrelor didactice de la cel autoritar, spre unul mai democratic și participativ; studierea și valorificarea bunelor practici din țară și de peste hotare; accentul pus nu atât pe evaluare și notare, cât pe procesul de învățare, propunându-i sarcini mai puține, adaptate pe înțelesul copiilor și de asemeni cu caracter personalizat;

Diferențele principale între învățarea de la distanță și cea tradițională sunt: lipsa contactului direct al elevului cu profesorul în perioada învățării de la distanță, poate duce la apariția unor probleme de comunicare și înțelegere a sarcinilor; mobilizarea familiei în educația copilului, astfel parteneriatul școală-familie devenind mult mai consolidat în perioada de învățare de la distanță; ghidarea elevilor spre a-și crea un sistem de autoorganizare și de autodezvoltare (mai important pentru viața copilului, decât sistemul creat și dirijat de către profesori); acordarea unei atenții sporite securității online, unde copiii trebuie monitorizați sistematic de către părinte/tutore, în special minorii, pentru a nu utiliza diverse surse interzise sau a pierde timpul

navigând pe Internet; respectarea/dozarea timpului când copilul poate să stea în fața calculatorului, mai ales pentru cei din clasele primare și gimnaziale (conform normelor); munca cadrelor didactice este mult mai mare în cadrul învățării online, nevoiți să pregătească sarcini pe înțelesul elevilor, care se află la distanță; acasă sunt multe lucruri pe care cadrele didactice nu le pot lua în considerație: condițiile de viață și trai diferite; faptul că copiii mai sunt implicați în munci agricole sau casnice; au grijă de animale sau frați/surori mai mici; nu toți dispun de calculatoare sau sunt mai mulți copii în casă la un calculator; viteza Internetului e diferită și capacitatea calculatorului la fel etc.

Învățarea de la distanță a adus o contribuție esențială pentru o schimbare de calitate a sistemului educațional, inclusiv atitudinea față de curriculum, în special față de conținuturi, ultimele mu ar trebui să aibă un statut obligatoriu. În cadrul învățării de la distanță s-a pus accent pe dezvoltarea competențelor elevilor mai apropiate de viață și interesele lor, precum și formarea unor valori și atitudini față de ceea ce se întâmplă în societate și cu persoana însăși. Deși majoritatea copiilor au acces la Internet, în situația când stăm acasă, fără implicarea școlii, învățarea de la distanță ar fi inefficientă, deoarece nu se știe din ce surse/materiale deschise online s-ar fi folosit copilul. Resurse de predare și învățare online sunt foarte multe, însă important este să le selectăm pe cele care sunt captivante și interesante pentru elevi, dar cunoscute și de profesori.

Școala de la distanță contribuie și la faptul ca toți actorii educaționali să înțeleagă mai bine ce înseamnă cu adevărat învățarea autentică, fiind mai presus de curriculumul scris, programe și teste, de note, de controale frontale sau reguli rigide. Educația ar trebui să fie bazată pe caracteristicile și nevoile cele mai apropiate elevilor: curiozitate, autonomie, satisfacția de a fi parte dintr-un grup, de a contribui la factorul de schimbare, de a fi apreciat. Situația actuală din ultimii ani, în special din anul 2020, odată cu restructurarea radicală a procesului educațional de la distanță, față de cel tradițional și organizarea învățării online în condițiile de carantină, este necesar să fie revăzute substanțial politicile educaționale, în special cele ce țin de modalitățile de implicare a părinților, comunităților locale și a organizațiilor societății civile în asigurarea și evaluarea calității educației, atât la nivel de instituție, cât și la nivel național.

Învățarea de la distanță a devenit o oportunitate de a defini atât rolul elevului ca parte activă în învățare, cât și al cadrului didactic, care ar trebui să aibă în primul rând rolul de facilitator, să inspire învățarea și să o ghideze mai mult decât să o controleze. O parte din elevii nu s-au implicat în cadrul învățării online, nu atât din cauza că nu au avut posibilitate tehnică, ci nu au fost motivați, au beneficiat de alt mediu de învățare, decât cel bazat pe frică, control și autoritate din cadrul școlii, deseori manifestând forme de protest, din cauza sarcinilor complicate și multiple, oferite de profesori, dar deseori fără a oferi explicații în detalii.

În cadrul organizării procesului de învățare de la distanță, este necesar să reorganizăm demersurile de predare-învățare-evaluare, accent punându-se pe noi paradigme ale educației, care includ nu doar însușirea de cunoștințe, ci în primul rând sistematizarea conținuturilor, utilizarea

unor instrumente adecvate, practicarea unor tehnologii bazate pe joc, cercetare și creativitate, managementul eficient al timpului și al resurselor, alternarea activităților frontale cu cele individuale, valorizarea învățământului personalizat.

Majoritatea cadrelor didactice sunt nevoite să-și modifice stilul de predare-învățare, precum și cel de evaluare. În lipsa unui control fizic sistematic în clasă, majoritatea și-au dat seama că modelul autoritar devine inutil și au început să practice tot mai multe elemente ale stilului democratic. Accentul se pune pe colaborare, dezvoltarea autonomiei și creativității, dar mai cu seamă pe responsabilitate și învățarea de luare a deciziilor. Mulți elevi au fost acceptați drept subiecți activi ai educației și co-autori ai propriei învățări, au primit împuterniciri, dar și libertate în organizarea muncii. Totodată și cadrele didactice au nevoie nu doar de suport tehnic, ci și emoțional.

Modelul învățării de la distanță vine cu mai multă frustrare și surmenare pentru toți actorii educaționali, pentru că lipsește cadrul rigid al școlii și metodele de control asupra elevilor. Deși această stare a consolidat autonomia elevilor mai conștienți, dar pe de altă parte, a demonstrat necesitatea reformării radicale a educației, în situația când elevii mai puțin responsabili ignorau deschis sarcinile profesorilor. Acesta demonstrează că unele cadrele didactice trebuie să-și regândească rolul de ghid și facilitator, pentru o învățare autentică, să utilizeze strategii interactive de învățare pentru a motiva elevii să învețe fără frică, monitorizarea strictă a implicării și un control rigid. Astfel, cadrele didactice vor pune accent pe învățarea prin descoperire, combinând eficient instrumente digitale și non-digitale, propunând diverse sarcini creative și fișe de lucru pentru elevi.

Educația înseamnă iluminarea ființei, scoaterea la suprafață a adevărului, înțelegere și revelare. Prin educație, omul se eliberează de întunericul din el și din jurul său, intrând în sfera luminii adevărului, a binelui, a dreptății, a valorii.

„Educația a început să se manifeste din momentul în care a apărut societatea și va dura atâta timp cât va exista aceasta.”

BIBLIOGRAFIE:

1. Ausubel D., Robinson F. Învățarea în școală, Editura Didactică și pedagogică, București, 1998
2. Cucuș, C., „Pedagogie”, Editura Polirom, 2006, București;
3. Cerghit, I., „Metode de învățământ”, Editura Polirom, București, 2006;
4. Dulam Maria Eliza, Cum îi învățăm pe alții să învețe: teorii și practici didactice, Clusium, Cluj-Napoca, 2009
5. Păcurari, O. (coord) – Învățarea activă, Ghid pentru formatori, MEC-CNPP, 2001
6. Popenici, S., Pedagogie alternativă, Editura Polirom, Iași, 2001
7. Sarivan, L., Inteligențele multiple – o teorie pentru practica didactică, revista Învățământul primar 3/ 1996

TEACHING ENGLISH AS A FOREIGN LANGUAGE THROUGH READING

Prof. Toader Diana

Colegiul Economic "Mihail Kogălniceanu", Focșani

A foreign language should be learned from a very young age. And besides the listening and speaking skills, reading is one of the most important skills that help the development of the previous ones. "If you want to improve your foreign language skills, the best advice would certainly be to read as much as possible! Likewise, if you want to keep learning new vocabulary and improving your ability to express yourself in a foreign language, whether orally or in writing, we strongly recommend that you read foreign-language stories or novels in their original version".

Teenager Allegra Geiger, in an essay that she wrote regarding learning and reading in another language, mentions the fact that the easiest way for a person to become bilingual "is to start at a very young age, because their brain absorbs the sounds and rules of a new language naturally just like their native tongue. The older you get, the harder it is to learn a language because you have to study grammar rules and work around your already developed first language". She also states that learning a second language at a young age helps the child to become a better student, to get better grades and get into a good college. From this point, more career options become available. A third language becomes an upgrade when applying into a more academically advanced institution. Into such a globalized world, which becomes more and more cosmopolitan and the mixture of cultures and languages are so common, learning one or two foreign languages is almost a must-have. By reading constantly in a foreign language, the attention is drawn over the mechanics of the language: spelling, grammar, sentence structure and so on. A piece of text read every day or at least often, creates an automatism which enables the other skills to develop and be applied properly. So readers become more aware of the language they read in, of the way it is structured and of the possibilities it can be manipulated. All these together make the person who reads in a foreign language a more effective communicator and a really attentive editor and writer. Regarding the importance of reading in a foreign language and its benefits, Andrew Cohen insists that together with the reading in one's native language, "reading in a foreign language helps us become more comfortable with the words and grammatical rules that enable us to express our own thoughts" ("If you are learning"). Because in order to read the person has to visualize the texts and concepts, memory is reinforced towards them, and people have the possibility to stop and think and, if necessary, to search for words in dictionaries. These allows readers to have an individualized pace of mental absorption. Reading is motivated by the reader's particular purpose and it is propelled by increasing comprehension of the texts. Thus, it is necessary to see the reading process as a series of literacy events or literacy acts. In bilingual contexts learning reading and writing in two or more languages often happens at the same time. This means that certain reading skills such as learning to guess the meaning from the context or using illustrations to help with the process of decoding can be transferred between languages. As another attribute in favor of reading in a foreign language, Merrit writes in her

article that multilingual people, especially children, “are skilled at switching between two systems of speech, writing, and structure. According to certain studies, this juggling skill makes them good multi-taskers, because they can easily switch between different structures. In one study, participants used a driving simulator while doing separate, distracting tasks at the same time. The research found that people who spoke more than one language made fewer errors in their driving” (“Why learn a foreign language?”). So it is obvious why being at least a bilingual person is an advantage. Julia Eka Rini, in her paper related to the role of reading in language learning, after presenting some cases of students and their evolution in learning a second language through reading more, concludes that “Reading will certainly not make learners suddenly have native speakers in an L2. However, reading in L2 certainly plays an important role in vocabulary growth provided that post reading activities is done, for example copying the expression or vocabulary and try to use it either in speaking or writing; if not, those new vocabulary will stay in learners passive vocabulary”. As a conclusion, we can say that reading in a foreign language that we want to learn has a lot of advantages. Improvement of vocabulary, reading comprehension, ability to think easier in that language, a boost in improving all the additional skills related to learning that language, developing a sharper and smarter mind and way of thinking, the ability of transferring the reading skills from the native language to the foreign language learnt, adding an extra skill to our CVs and many more are some of these advantages. According to some studies, some of the long term advantages of reading in a second language may be that it could offer some protection against the deterioration of cognitive abilities at old age, as well as a good maintenance of the cognitive functions. Also, dementia would come 4 years later to bilingual readers than to just native language readers. As a determinant of second language reader, the age of acquisition is not so important as the attained proficiency, although young learners tend to absorb all the information spontaneously, while for adult learners is a little more difficult. Still, it is possible to learn languages to very high levels if started later. That is why parents should encourage young readers to read in the second language they learn at school and not only, while foreign language teacher high schools have the key role of leading the learners into the pleasure of reading, applying the proper methods for each reader. A visit to the library in order to borrow foreign books, downloading books from the internet or reading them on other devices than the computer, may bring pleasure to the readers and so they will gain better knowledge in the second language studied. At first the purpose of learning to read in another language was not just for the sake of reading or learning better that language, but to have access to the written documents and latter the literature in that language. Although the most important skills in a second language learning and practicing are supposed to be speaking and listening, reading comes as the skill that helps the previous ones to develop and improve. It has been presented in the previous part of this paper why reading is important and mainly in the second language learnt. In bilingual contexts learning reading and writing often happens at the same time. This means that certain reading skills (learning to guess the meaning of unknown words from the context, using illustrations in order to facilitate the process of decoding the message and others) can be transferred from the native language to the other and vice versa.

The teacher has to be the one who exemplifies to the students various comprehension strategies which will give the students the opportunity to talk to each other about how they

comprehend the text and how it makes sense to them. Studies also say that if students want to read effectively, they must improve their reading skills and read faster and with more fluency. So the best way to improve reading is by practicing over and over again this skill. “Faster reading promotes reading in thought units instead of one word at a time, and that leads to improved comprehension” (Mikulecky).

Research and practice have validated that extensive reading is very important in order to improve reading skills. This kind of reading includes fluency, acquisition of vocabulary, models of writing techniques, good grammar awareness, and last but not least, an immersion in the culture of the foreign language. One of the fundamental conditions of a successful extensive reading program is that students should read materials and texts they can understand. Otherwise, if struggling to understand each word and meaning, reading becomes a burden and not a pleasant activity. And if students are not reading for pleasure and fun, than the goal of the reading activity is not achieved. So the teacher has the task to find suitable and accessible books for his students to read and study. Writing about extensive reading, Harmer notes that “Specially written materials for extensive reading are often referred to as graded readers or simplified readers. They can take the form of original fiction and non-fiction books as well as simplifications of established works of literature. Such books succeed because the writers or adaptors work within specific lists of allowed words and grammar”. This is why students can read these books with confidence as the texts are at their level of understanding, and “such books can speak to the reader through the creation of atmosphere and/ or compelling plot lines” (Harmer). In order to encourage students to read, teachers should follow certain steps. Harmer offers some advice regarding this problem. He considers that setting up a library with suitable books would be a very helpful tool in an extensive reading program. Even if it would be an expensive action, the effort of doing it will eventually pay up as students will be more and more interested in reading. A second step would be that of the teacher who is always ready and there to encourage the students to read. It is certain that many students will not do lot of extensive reading just by themselves, and they have to be encouraged by their teachers to do so. So the advice that Harmer offers to teachers is to be themselves a model by their own espousal of reading as a valid occupation. Occasionally teachers should read aloud from books they like, showing, by their manner of reading, how interesting books can be (Harmer). Another step would be to give the students different extensive reading tasks, ones that would give them the opportunity to choose their own reading texts, follow their own likes and interests. In order to prompt students to keep reading teachers should encourage them to report back on their reading in a number of ways. “One approach is to set aside a time at various points in a course –say every two weeks- at which students can ask questions and/or tell their classmates about books they have found particularly enjoyable or noticeably awful” (Harmer). However, if this is not suitable considering that not all students have the same reading pace or because they may not have what to say about the book in front of the class, the teacher can ask them to keep a weekly reading diary or write short book reviews which to present. As a result, at the end of the semester or scholar year or any other period of time which the teacher considers suitable, the students can vote the most popular book in the library. Or students may be required to fill in reading record charts (in which they have to note the title/publisher/level, start and end dates,

comments about level, a good/fair/poor overall rating). A reading notebook is another option, so they can write in it facts and opinions about the books and favorite quotations. Also the teacher may also ask the students in oral interviews and discussions about what they are reading (Bamford and Day). The teacher is the only one able to choose from this variety of tasks as he is the person who knows best the students` level of language and interest in reading. Or he may present the students the possible tasks and let them choose the most suitable for each one. Either way, the main goal is to make the students start like reading and asking for more and more texts and books.

The final strategy refers to summarizing, and Adler considers that it requires students “to determine what is important in what they are reading and to put it into their own words. Instruction in summarizing helps students: identify or generate main ideas; connect the main or central ideas; eliminate unnecessary information and remember what they read” (“Seven Strategies”). As a conclusion, Adler considers that “Effective comprehension strategy instruction can be accomplished through cooperative learning, which involves students working together as partners or in small groups on clearly defined tasks. Cooperative learning instruction has been used successfully to teach comprehension strategies. Students work together to understand texts, help each other learn and apply comprehension strategies. Teachers help students to learn to work in groups. Teachers also provide modeling of the comprehension strategies” (“Seven Strategies”).

BIBLIOGRAPHY:

Adler, C.R., “Seven Strategies to Teach Students Text Comprehension”, <http://www.readingrockets.org/article/seven-strategies-teach-students-text-comprehension> . Accessed 2 Aug. 2017

Carter, James Bucky, “Textus/Praxis”, http://nmc.itc.virginia.edu/Efolio/1/EDIS542/2004Fall1 /cs/UserItems/jbc9f_555.html, 2004-2008. Accessed 4 Aug. 2017

Cicerchia, Meredith , “3 Common reading problems for students 2019”, <http://www.readandspell.com/us/common-reading-problems> . Accessed 5 Aug. 2017

Davis, Glenn, “Why Is Reading Important?”, <http://www.learn-to-read-prince-george.com/why-is-reading-important.html>, Accessed 2 Aug. 2017

Ghidul Realizat pentru Promovarea Incluziunii în Învățământul Secundar: Un Instrument Esențial pentru Cadrele Didactice

Abstract

Acest articol analizează un ghid comprehensiv realizat în cadrul proiectului Erasmus+ "Școli pentru Incluziune", destinat să sprijine cadrele didactice în promovarea incluziunii în învățământul secundar. Ghidul oferă metodologii și resurse pentru crearea unui mediu educațional incluziv, evaluând impactul practicilor propuse și oferind recomandări pentru implementare.

Introducere

Proiectul "Școli pentru Incluziune", finanțat de Uniunea Europeană, a dus la elaborarea unui ghid destinat să sprijine cadrele didactice în integrarea elevilor din diverse background-uri în școlile secundare. Acest ghid reprezintă un instrument esențial pentru promovarea incluziunii și a diversității, oferind resurse practice și metodologii inovatoare pentru educatori.

Ghidul este structurat în mai multe capitole, fiecare abordând aspecte esențiale ale incluziunii în educație:

1. Introducere și Context

Acest capitol oferă o introducere în conceptul de incluziune și în contextul european actual, evidențiind importanța promovării diversității și combaterea discriminării în școli. Contextul european actual este caracterizat de creșterea migrației și diversității etnice, ceea ce face necesară adoptarea unor strategii educaționale incluzive (European Commission, 2016).

2. Metodologii și Practici Educaționale Incluzive

Capitolul detaliază diverse metodologii și practici educaționale care pot fi implementate pentru a promova incluziunea. Printre acestea se numără predarea

personalizată, clasele de primire pentru elevii din grupuri vulnerabile și utilizarea artei și a activităților extracurriculare pentru a facilita integrarea (Tomlinson, 2017).

3. Instrumente și Resurse pentru Cadrele Didactice

Ghidul oferă o serie de instrumente și resurse practice pentru cadrele didactice, inclusiv planuri de lecție, strategii de evaluare și tehnici de management al clasei. Aceste resurse sunt concepute pentru a ajuta profesorii să adapteze curriculumul și metodele de predare la nevoile diverse ale elevilor lor (Florian & Black-Hawkins, 2011).

4. Studiu de Caz și Bune Practici

Capitolul prezintă studii de caz și exemple de bune practici din școlile participante la proiect. Acestea ilustrează modul în care diferite metode de incluziune au fost implementate cu succes și impactul pozitiv pe care l-au avut asupra elevilor și comunității școlare (Dyson & Millward, 2000).

5. Evaluarea Impactului și Recomandări

Ghidul include o secțiune dedicată evaluării impactului practicilor de incluziune și oferă recomandări pentru îmbunătățirea continuă a acestora. Se subliniază importanța monitorizării și evaluării periodice pentru a asigura eficacitatea măsurilor implementate (Ainscow, 2015).

Prin oferirea de resurse și instrumente practice, ghidul ajută cadrele didactice să dezvolte competențe esențiale pentru gestionarea claselor diverse. Acest lucru este esențial pentru asigurarea unui mediu educațional incluziv (Sharma et al., 2018).

Implementarea metodologiilor și practicilor recomandate în ghid contribuie la crearea unui mediu de învățare mai echitabil, îmbunătățind astfel experiența educațională a tuturor elevilor (Mitchell, 2014).

Ghidul promovează valori fundamentale precum egalitatea și respectul pentru diversitate, contribuind la formarea unor cetățeni responsabili și empatici. Aceste valori sunt cruciale pentru dezvoltarea unei societăți armonioase și echitabile (UNESCO, 2005).

Concluzie

Ghidul realizat în cadrul proiectului "Școli pentru Incluziune" reprezintă un instrument valoros pentru cadrele didactice și instituțiile educaționale care doresc să promoveze incluziunea și diversitatea în școlile lor. Prin implementarea metodologiilor și practicilor descrise în ghid, școlile pot contribui la crearea unei societăți mai echitabile și mai armonioase, în care fiecare individ este valorificat și respectat pentru unicitatea sa.

Referințe

- Ainscow, M. (2015). *Struggles for equity in education: The selected works of Mel Ainscow*. Routledge.
- Dyson, A., & Millward, A. (2000). *Schools and special needs: Issues of innovation and inclusion*. SAGE.
- European Commission. (2016). *Action Plan on the integration of third country nationals*. European Commission.
- Florian, L., & Black-Hawkins, K. (2011). *Exploring inclusive pedagogy*. *British Educational Research Journal*, 37(5), 813-828.
- Mitchell, D. (2014). *What really works in special and inclusive education: Using evidence-based teaching strategies*. Routledge.
- Sharma, U., Loreman, T., & Forlin, C. (2018). Measuring teacher efficacy to implement inclusive practices. *Journal of Research in Special Educational Needs*, 12(1), 12-21.
- Tomlinson, C. A. (2017). *The Differentiated Classroom: Responding to the Needs of All Learners*. ASCD.
- UNESCO. (2005). *Guidelines for Inclusion: Ensuring Access to Education for All*. UNESCO.

Aspecte practice în învățarea diferențiată a textelor literare prin metoda inteligențelor multiple

prof. Toma Mariana, Școala Gimnazială „Unirea”, Braniștea

Teoria inteligențelor multiple a lui Gardner a atras atenția pedagogilor datorită faptului că, așa cum menționează însuși autorul ei, noi „nu suntem toți la fel, nu avem toți același fel de minte, la majoritatea oamenilor educația este mai degrabă eficientă, dacă se ține seama de aceste diferențe în activitatea și capacitatea mintală, decât dacă sunt ignorate”.¹ Provocarea pentru profesorul contemporan este să utilizeze cât mai eficient avantajul pe care îl conferă faptul că fiecare elev prezintă nu o singură inteligență, ci „profiluri de inteligență”. Scopul este clar: elevul ar trebui să fie capabil să se dezvolte la maximum, în conformitate cu propriul potențial. Această perspectivă permite individului să „manifeste transformările și modificările percepțiilor individuale” și „să recreeze aspecte ale propriilor experiențe”.²

Supoziția lui H. Gardner ne dă posibilitatea nouă, profesorilor, să-i înțelegem pe elevi, căci ne putem concentra pe ceea ce fac ei bine, și nu pe ceea ce nu pot face. Prin înțelegerea teoriei lui H. Gardner, „îi putem ajuta pe elevi să învețe fără teamă paralizantă de eșec, după puterea fiecăruia, ca să-și direcționeze și să-și formeze stilul optim de învățare, să aibă rezultate bune la diferite evaluări, inclusiv cele pe care i le rezervă viața”³. Premisa că abilitățile cognitive sunt multiple ne convinge că ele reflectă și modalități diferite de interacționa cu literatura și magia cuvântului poetic, de a afla, în spațiul lor, răspunsuri pentru aspirații, de a descoperi ineditul și a surprinde miracolul creațiilor literare în multitudinea aspectelor pe care le posedă. Deseori, inefabilul operei literare se descoperă în condiții strict individuale, când elevul, trăind aventura cunoașterii, pătrunde insistent în intimitatea textului și descoperă enigmele prin analiza aspectelor interioare ale personajului (inteligenta intrapersonală), prin analogii și crearea diagramelor (inteligenta logico-matematică) etc.

Experiența ne-a demonstrat că, în contextul actual al limbii și literaturii române, valorificarea tuturor tipurilor de inteligență și combinarea acestora condiționează succesul și

¹ H. Gardner, *Inteligențe multiple. Noi orizonturi*, Editura Sigma, București, 2006, p. 216

² Apud G. Cantemir, M. Vovc, *Aspecte ale valorificării inteligențelor multiple la orele de limba și literatura română*, Glotodidactica, Anul III, vol. 2, Republica Moldova, 2012

³ Ibidem

progresul școlar, permite elevilor să găsească soluții pentru diferite tipuri de probleme, or „literatura înseamnă cunoaștere, descoperire, participare afectivă, ipostaze și soluții născute din nevoia fundamentală a spiritului uman de a prinde sensul lumii”, după cum afirma George Călinescu.

Dat fiind faptul că „școlile, așa cum zicea I. A. Comenius, sunt ateliere în care se face Lumină”, putem spune că aplicarea acestei teorii răspunde cerințelor privind dezvoltarea învățării active și creative, a atitudinii activ- participative a elevilor, le oferă posibilitatea să muncească motivat și să abordeze original unele probleme. „Astfel, sentimentul de respect față de sine, care se acumulează în urma unei munci bine făcute, încurajează elevul să accepte provocări care mai înainte ar fi putut să-l intimideze”, crede H. Gardner. A. Bolboceanu ⁴ menționează: „Cunoașterea elevului este o condiție a educației de calitate, care presupune proiectarea procesului pedagogic în conformitate cu particularitățile psihologice individuale ale elevului”.

Prin teoria inteligențelor multiple, H. Gardner pledează pentru o școală cu adevărat centrată pe individ, care să mobilizeze resursele individuale. Potrivit psihologului, „toți indivizii normali posedă fiecare din aceste inteligențe într-o anumită măsură. Ceea ce îi diferențiază este gradul lor de dezvoltare și măsura unică a combinării lor.” Proiectarea lecțiilor, din această perspectivă, solicită implicare și creativitate, pentru a oferi fiecărui elev „o identitate” valorizată în funcție de succesele sau aptitudinile sale pentru anumite activități.

„Sunt mai multe drumuri ce duc spre vârful muntelui,” spun înțelepții. De aceea, ne aflăm în permanentă căutare și nu pierdem din vedere nici pentru o clipă scopul pentru care am pornit în această călătorie: să folosim inteligențele multiple ale elevilor prin variate metode interactive, pentru a dezvolta „competențele reclamate astăzi de societatea ce așteaptă un absolvent pregătit „pentru viață”.⁵ I. Neacșu, în lucrarea „Metode și tehnici de învățare eficientă”, arată că nu este suficient ca elevul „să știe”, ci trebuie abilitat să facă să știe, adică „să știe să învețe”, să se poată folosi, în situații noi, de cunoștințele și deprinderile dobândite, să facă legături logice și transferuri.

Un element esențial în aplicarea T.I.M la școală, este cunoașterea profilului de inteligențe ale elevilor. Aflarea punctelor “tari” și “slabe” este esențială pentru stabilirea strategiilor de

⁴ A. Bolboceanu, *Cunoașterea elevului; consiliere și orientare*, Editura Știința, Chișinău, 2007, p. 5

⁵ Apud G. Cantemir, M. Vovc, *Aspecte ale valorificării inteligențelor multiple la orele de limba și literatura română*, Glotodidactica, Anul III, vol. 2, Bălți, Republica Moldova, 2012

diferențiere și individualizare. Înțelegând care sunt punctele tari sau slabe ale unui tip de inteligență, se poate organiza procesul de învățământ, prin focalizarea activității pentru stimularea punctelor tari. Cunoscând profilul de inteligențe al elevului, în urma unui chestionar dat elevilor, voi enumera câteva posibilități de aplicare a T.I.M în contextual actual al școlii:

✚ Abordarea *textului liric* din perspectiva inteligențelor multiple: *Iarna*, Vasile Alecsandri (clasa a VI-a)

1. Inteligența verbal-lingvistică: *Realizați un acrostih despre cuvântul „iarna”;*
2. Inteligența logico-matematică: *Creați o continuare a textului liric cu un catren, respectând rima împerecheată;*
3. Inteligența muzical-ritmică: *Atribuiți fiecărui catren câte o melodie potrivită pentru a reda trăirile eului liric;*
4. Inteligența vizual-spațială: *Realizați un poster în care să prezinți anotimpul de iarnă, așa cum reiese din text;*
5. Inteligența interpersonală: *Identificați, pe baza interviului, care este anotimpul preferat al fiecărui elev, justificând alegerea;*
6. Inteligența corporal-kinestezică: *Folosiți-vă corpul pentru a reprezenta fiecare catren, provocând colegii să îl recunoască;*
7. Inteligența intrapersonală: *Scrieți un text de 80-100 de cuvinte, plecând de la enunțul: Iarna, mi-ar plăcea să...*
8. Inteligența naturalistă: *Într-un text de minim 80 de cuvinte, descrieți un copac hibernal.*

✚ Abordarea *textului narativ* din perspectiva inteligențelor multiple: *Minunea*, R.J. Palacio (clasa a VII-a)

1. Inteligența verbal-lingvistică: *Creați un monolog al lui August după prima zi de școală;*
2. Inteligența logico-matematică: *Folosind axa timpului (platforma Learningapps), ordonați cronologic evenimentele;*
3. Inteligența muzical-ritmică: *Exemplificați printr-o melodie trăirile personajului de la finalul textului;*
4. Inteligența vizual-spațială: *Folosind un desen/poster, schițați portretul lui August, așa cum se conturează din text;*
5. Inteligența interpersonală: *Definiți relația dintre personaje: August-Jack-Julian;*
6. Inteligența corporal-kinestezică: *Folosind jocul de rol, înscenați întâlnirea cu August în*

prima zi de școală;

7. Inteligența intrapersonală: *Analizați drama interioară a personajului August cauzată de aspectul său;*

8. Inteligența naturalistă: *Imaginați-vă că sunteți în tabără cu August și faceți echipă la un joc de supraviețuire în pădure. Prezentați itinerariul jocului în pădure.*

✚ Abordarea *textului dramatic* din perspectiva inteligențelor multiple: *Take, Ianke și Cadâr*, Victor Ion Popa (clasa a VIII-a)

1. Inteligența verbal-lingvistică: *Realizați o dezbatere pe tema prieteniei, evidențiind problematica etniei, religiei, obiceiurilor, educației;*

2. Inteligența logico-matematică: *Folosind Diagrama Venn, scrieți asemănări și deosebiri între familia lui Ianke și cea a lui Take;*

3. Inteligența muzical-ritmică: *Imaginați-vă ce instrumente muzicale ar putea reprezenta fiecare personaj; motivați-vă alegerea;*

4. Inteligența vizual-spațială: *Realizați un afiș publicitar pentru promovarea piesei de teatru;*

5. Inteligența interpersonală: *Realizați un interviu cu un personaj, la alegere;*

6. Inteligența corporal-kinestezică: *Dramatizați, prin joc de rol, o scenă din text, provocându-i pe ceilalți colegi să recunoască secvența;*

7. Inteligența intrapersonală: *Analizați gândurile și trăirile lui Ianke atunci când află că fiica sa, Ana, dorește să se căsătorească cu Ionel, fiul lui Take;*

8. Inteligența naturalistă: *Concretizați trăsăturile de caracter pentru Take, Ianke, Cadâr și plasați-ii în sfera unui semn zodiacal; argumentați-vă părerea!*

Practica a demonstrat că elevii lucrează cu plăcere atunci când o fac prin modalitatea ce le este aproape de suflet. Aceste exersări favorizează autocunoașterea, creând un cadru stimulat, plăcut și motivant pentru învățare. Ca ființe umane, avem capacitatea de procesare a limbajului, a numerelor, a relațiilor sociale, a celor spațiale. Nu putem vedea direct inteligențele, dar le observăm în acțiune, urmărindu-i pe elevi cum desfășoară variate tipuri de comportamente în rezolvarea sarcinilor. Conduși de curiozitate, elevii vor deveni, pe neobservate, posesorii cunoștințelor, abilităților și atitudinilor propuse ca finalitate. Involuntar, ei descoperă cunoștințe

pe care le integrează individual în sistemul inteligenței.⁶ „Înțelegerea este ținta și ea poate fi atinsă din perspective multiple,” ne transmite Gardner.

Cele expuse mai sus ne conving încă o dată că, a oferi „ ținte” și sarcini de lucru compatibile profilurilor intelectuale și probleme contextualizate de tipul celor cu care se vor confrunta în viață, înseamnă a crea oportunități de învățare.

Bunul mers al procesului educațional și rezultatele obținute depind de metodele utilizate, fapt evidențiat de cercetările minuțioase ale lui Piaget, Galperin, Bruner, Skinner, Stanciu, Cerghit. Ei au subliniat ideea că școala este chemată să organizeze procesul de predare- învățare-evaluare în așa fel, încât să-l pună pe elev în posesia unor mijloace proprii de însușire a cunoștințelor, de aplicare în practică, în mod creator, abordându-se conceptul de instruire diferențiată din perspective multiple: strategii de optimizare a învățământului, direcții de formare a competențelor etc. A. Comenius menționează: „... așadar, prin toate mijloacele posibile trebuie aprinsă, în copii, tendința fierbinte de a ști și a învăța. Metodele de instruire trebuie să micșoreze dificultatea învățării, pentru ca ea să nu displacă copiilor și să nu-i dezguste la lecțiile următoare”.⁷

⁶ Apud G. Cantemir, M. Vovc, *Aspecte ale valorificării inteligențelor multiple la orele de limba și literatura română*, Glotodidactica, Anul III, vol. 2, Bălți, Republica Moldova, 2012

⁷ Ibidem

Bibliografie:

Bolboceanu, A., *Cunoașterea elevului; consiliere și orientare*, Editura Știința, Chișinău, 2007;

Cantemir, G., Vovc, M.. *Aspecte ale valorificării inteligențelor multiple la orele de limba și literatura română*, Glotodidactica, Anul III, vol. 2, Bălți, Republica Moldova, 2012;

Gardner, H., *Inteligențe multiple. Noi orizonturi*, Editura Sigma, București, 2006.

EXPLORAREA INFINITULUI POTENȚIAL UMAN

TREPĂDUȘI MARIA ELENA

LICEUL TEHNOLOGIC N. STOICA DE HAȚEG

MEHADIA, CARAȘ- SEVERIN

Sociologic vorbind, 2024 este anul care încheie Generația Alpha și face loc generației Beta. De asemenea este și anul în care vor coexista la nivel mondial 7 generații asta însemnând multe idei care se bat cap în cap și care generează în mod continuu conflicte. În România pe lângă falia căscată de tehnologie, cei 42 de ani de comunism au făcut ca diferențele de mentalitate dintre generații să fie și mai ascuțite.

Când vine vorba despre creșterea copiilor de la aspectele practice la cele emoționale, toate aceste curente de opinie contrare dintre generații sau din interiorul aceleiași generații își spun cuvântul. Apare conceptul de iubire necondiționată în care copiii au numai drepturi și tot ce nu au putut să facă părinții, nu au avut părinții trebuie să aibă și să poată face copiii. Copilul este o persoană cu drepturi depline care nu prea mai are obligații și de la educația comunistă, severă s-a trecut în extrema cealaltă în care copiii au voie să facă absolut orice, mama și tata sunt prieteni, nu mai există reguli și limite, și astfel s-a creat așa numită generație fulg de nea cu copii hipersensibili, hiper emotivi. Aliza Pressman, cea mai recentă vedetă a parentingului american, specialistă în psihologia dezvoltării enumeră cele 5 principii de parenting cu motto-ul Fii părintele copilului pe care îl ai nu al celui care ai fost.

În ceea ce privește misiunea pe care o are un dascăl lucrurile nu sunt deloc simple pentru că fiecare generație este altfel iar dascălul este același. Dacă ne gândim că este cam greu să schimbăm 20-25 de copii și părinții lor este foarte evident că trebuie să ne schimbăm noi, să ne metamorfozăm continuu dacă vrem să facem această meserie/profesie/vocație. Cu fiecare generație contatăm că trebuie să facem altfel, să coborâm sau să ridicăm ștacheta, să facem actorie, să ne transformăm, să fim calmi, empatici, dar în aceeași măsură să transmitem cunoștințe, să obținem performanțe, să păstrăm mereu legătura cu părinții, și la sfârșitul zilei să fim cu inima împăcată că am făcut tot ce ne-a stat în puteri ca actul instructiv-educativ să își atingă scopurile.

Meseria de dascăl este frumoasă dacă o faci cu plăcere, dacă ești un bun comunicator, dacă stăpânești cunoștințe științifice și dacă întâi de toate pui suflet în ceea ce faci.

Evenimentele moderne fac problema educației din ce în ce mai dificilă. Încă nu se știe cu certitudine dacă educația trebuie să fie în primul rând vocațională, morală sau culturală. Unii sunt de părere că ar trebui recomandate toate trei. Societățile și elitele au dezvoltat totdeauna interes și preocupare pentru educație.

În perioada modernă, o dată cu revoluția industrială, când accesul la școală s-a generalizat și nu era doar pentru anumite pături sociale, toate clasele sociale au sperat că individul, propriul copil se poate ridica, își poate depăși condiția socială, familială, locul și mediul în care s-a născut.

În ultimii ani s-au efectuat studii asupra educației și învățământului românesc pe toți parametrii învățării: a învăța să știi, a învăța să faci, a învăța să fii și mai ales a învăța să trăiești împreună fie pe parametri individuali, independenți, dar mai ales pe parametri colectivi, într-un grup, loc de muncă. Există o legătură între nivelul scăzut al învățământului și problemele economice ale țării. Din moment ce harta etnică a țării se modifică continuu, ba chiar și harta Europei este într-o continuă metamorfoză, este foarte greu să păstrezi viu spiritul național fără a-l neglija pe cel internațional.

Cum să găsești un loc și o direcție într-o lume care se află într-o continuă schimbare? În perioada contemporană globalizată, supertehnologizată în ceea ce privește piața muncii țările care au reușit să creeze schimbări majore și benefice pentru învățământ au avut câteva lucruri în comun în politicile educaționale.

Noi, ca țară, ar trebui să urmăm un decalog pe care alte țări ca Singapore, Canada, Coreea de Sud, Finlanda, l-au experimentat.

1. Crearea unei viziuni de țară pentru educație și învățământ pe termen lung. Dacă Singapore a trecut de la lumea a treia la lumea întâi, concentrarea fiind pe păstrarea acestui nivel, Finlanda dorește o educație la nivel înalt cu păstrarea identității naționale.
2. Standarde ridicate stabilite, așteptări de la toți elevii.
3. După o perioadă de stat în medii defavorizate, egalitatea de șanse să devină o prioritate.
4. Practica viitorilor profesori să fie făcută în școli din mediul rural/urban.
5. Alinierea curriculei cu asigurarea sprijinului material.
6. Motivarea și implicarea elevilor în întreg procesul școlar (Școala altfel, Săptămâna verde, sport organizat, activități artistice, serbări, cenacluri)
7. Clarificarea responsabilităților, stabilirea numărului de inspecții necesare, creșterea gradului de obiectivitate în ceea ce privește evaluarea elevilor.
8. Eficientizarea folosirii resurselor.
9. Crearea unui portret de caracter al elevului.
10. Conectarea la practici educaționale de succes în contextul globalizării.

Portretul elevului care accede și absolvă Bacalaureatul în format internațional dar

adaptat la nevoile României ar trebui să conțină o serie de trăsături de caracter integrate în programe, prezente în viața de zi cu zi a elevilor, discutate de cadrele didactice la întâlnirile de pregătire profesională. Câteva trăsături de caracter:

- Persoane ce gândesc
- Pot comunica cu ușurință;
- Au principii de onestitate, demnitate, responsabilitate;
- Pot lua decizii logice și etice;
- Au minte deschisă, tolerantă;
- Pot combina și folosi în aceeași măsură dezvoltarea fizică cu cea psihică;
- Sunt persoane capabile de empatie, respect pentru sentimentele celorlalți, situațiile problemă în care se află semenii lor;
- Își pot evalua părțile pozitive dar și corecta pe cele negative.

Schimbările din perioada post-comunistă au fost în mare parte pozitive, deși politicienii nu au păstrat coerența, flexibilitatea și viziunea pe termen lung. Ar trebui păstrate măsurile care se potrivesc cu viziunea și necesitățile țării noastre indiferent de clasa politică care se află la guvernare.

1. De la o supraspecializare să se treacă la o cultură generală mai largă;
2. Analiza și evaluarea progreselor fiecărei școli la intrarea/ ieșirea elevilor în sistem;
3. Pedagogia separată de curriculum să fie înlocuită cu pedagogia axată pe conținuturi integrate;
4. De la o pedagogie centrată pe profesor la pedagogia centrată pe elev. Un profesor respectat, care are autonomie, acces la resurse, cunoștințe profesionale, pedagogice solide.

Provocarea actuală este de a căuta și a crea o lume mai bună cu materialul pe care îl avem în contextul social, uman și geografic al României.

Bibliografie:

- 1.I. Albușescu, Note de curs, Istoria Pedagogiei Românești, Universitatea Babeș- Bolyai, Cluj-Napoca, 2010
2. J. Hattie, Învățarea vizibilă, Ghid pentru profesori, București, 2014
- 3.S. Butnaru, L.R. Gherasim, Performanța școlară, Polirom, București, 2013
- 4.C. Iosifulescu, C. Novak, D. Stroie, Z. Vlăduț, F. Nicula, O. Jidveian, Raport național privind starea calității învățământului în unitățile din învățământul preuniversitar public din mediul rural, București, 2015

Importanța lecturii la clasele primare

prof. înv. primar TRIF ALEXANDRA ANAMARIA
Colegiul Național Pedagogic „Regina Maria” Deva

... cartea e o făgăduință, o bucurie, o călătorie prin suflete, gânduri și frumuseți.

Tudor Arghezi

Lectura, spunea istoricul Nicolae Iorga, joacă un rol important în viața copiilor, un rol mai important decât în viața celor vârstnici. Astfel, cartea citită în copilărie rămâne în amintire aproape toată viața și le influențează dezvoltarea ulterioară.

În condițiile educației permanente, școlii îi revine misiunea de a-i înarma pe elevi cu deprinderi temeinice de autoinstruire și autoperfecționare prin intermediul tuturor mijloacelor și, nu în ultimul rând, prin mijlocirea cărții. La vârsta școlară mică, lectura are un rol hotărâtor în îmbogățirea și dezvoltarea cunoștințelor elevilor, în formarea gustului pentru citit, în cultivarea și îmbogățirea limbajului prin formarea și dezvoltarea unui vocabular adecvat.

Lectura este un instrument care dezvoltă posibilitățile de comunicare între oameni, ajutându-i să-și formeze capacități de gândire și limbaj.

Una dintre cerințele învățământului modern este aceea a formării la elevi a deprinderilor de studiu individual și de muncă independentă, a capacității de a gândi creator, de a soluționa individual sau prin conlucrare multitudinea de probleme cu care se confruntă în anii de școală.

Trezirea interesului și a gustului pentru lectură implică pentru școală o responsabilitate incontestabilă. Lectura literară pune la dispoziția copilului cunoștințe despre mediul înconjurător, despre viața oamenilor și a animalelor, despre trecutul istoric al poporului, despre muncă și profesii, educație cultural-artistică și moral-religioasă.

De aceea, încă din clasele primare este necesar să cunoaștem ce și cât citesc copiii, respectând particularitățile lor de vârstă. Micii cititori trebuie inițiați timpuriu cu utilizarea concomitentă a cărții și a mijloacelor moderne audiovizuale ca premisă esențială a unei învățături eficiente. Din partea factorilor educativi este nevoie de răbdare, perseverență, voință, precum și de modelul propriu.

Copiii pot citi atât creațiile literare dedicate lor, cât și altele care, prin problematică, frumusețea limbii și mesaj, interesează deopotrivă și pe adulți. Marea varietate a creațiilor artistice aparținând unor genuri și specii literare diferite, care se integrează în sfera literaturii pentru copii, evidențiază receptivitatea copiilor față de frumos, dorința lor de cunoaștere.

Dintre creațiile literare în proză, basmele și poveștile au rămas de-a lungul veacurilor operele cele mai îndrăgite de copii, începând din primii ani ai copilăriei și până aproape de adolescență. Valoarea instructiv-educativă a basmelor este deosebită. Ele aduc o prețioasă contribuție la dezvoltarea proceselor de cunoaștere, a proceselor afective, la formarea trăsăturilor de voință și caracter, la formarea personalității copiilor.

Alegerea cărților potrivite este doar un prim pas. Al doilea pas și tot atât de important este deprinderea lecturii, obținerea eficienței ei maxime în urma citirii unei cărți.

Criza lecturii în rândul elevilor, scăderea apetitului pentru carte în favoarea calculatorului și dificultățile în abordarea liricului ne determină să căutăm noi modalități prin care să readucem elevul în bibliotecă și în contact direct cu textul, paradoxal prin materiale/ aplicații din zona media.

Pragul intrării în poezie e cel mai greu de trecut dintre toate experiențele de lectură. Uneori nici nu se ajunge până acolo, deoarece sunt piedici de cuvinte, înțepeniți în stratul de suprafață al textului.

Pentru ca poezia să nu fie o simplă înșiruire de cuvinte, comodă sau convențională, e nevoie ca ochiul interior să fie pus în stare de vibrație, vibrație ce trebuie să emane din și prin text. Tocmai în ajutorul textului și al elevului intimidat de liric, care dintr-o comoditate a efortului de receptare sau dintr-o dificultate de procesare a textului nu depășește bariera actului de lectură, consider că un auxiliar media ajută la deblocarea canalului receptor al elevului.

Audierea variantei muzicale a textului liric va crea o atmosferă de reflexivitate, ajutându-l pe elev să-l înțeleagă pe acel care și-a așternut sufletul în cuvinte. Cred că asocierea dintre cuvânt/ text-muzică- imagine permite lectura motivată a textului, altfel decât prin simpla citire a lui, și înlesnește ajungerea la miez, adică la semnificațiile operei, contribuind la formarea sensibilității estetice a elevului și trezind interesul pentru lectură.

Lectura necesită nu numai îndrumare, ci și control. Sondajul în lectura particulară trebuie să constituie o cerință obligatorie, manifestată în cadrul verificării cunoștințelor elevilor. Controlul lecturii elevilor trebuie să fie o activitate permanentă a învățătoarei, spre a preveni comoditatea, efectuarea unei lecturi facile, superficialitatea, neglijarea cărților. Pentru evaluarea lecturii, în funcție de scopul urmărit, se vor putea parcurge următoarele modalități:

- ✚ Verificarea caietelor de lectură suplimentară sau a fișelor de lectură: se face periodic, iar corectarea acestora oferă indicii despre ce citește elevul, ce reține din ceea ce citește, cum înregistrează informațiile, cum selectează date și personaje semnificative. Corectarea acestor caiete/ fișe este urmată de analiza concluziilor în fața întregii clase, cu prezentarea aspectelor pozitive și negative.
- ✚ Convorbirile cu clasa și individuale despre lecturile elevilor sunt foarte utile, deoarece oferă informații cât mai multe și cât mai precise asupra materialului citit, elevii beneficiind și de întrebările ajutătoare ale cadrului didactic.
- ✚ Observarea performanțelor: se vor evidenția elevii care, în urma lecturii particulare, își completează informațiile, se exprimă îngrijit, nuanțat, apreciind acest lucru ca un gest de silință și inteligență.
- ✚ Afișarea unui tabel cu evidența lecturii elevilor în clasă va stimula concurențial cititul cărților.
- ✚ Controlul fișelor de cititor de la bibliotecă ajută cadrul didactic să vadă cât de preocupați sunt elevii pentru lectura suplimentară, ce și cât citesc, ce preferințe au.

Importanța lecturii este evidentă și mereu actuală. Lectura este un instrument care dezvoltă posibilitatea de comunicare între oameni, făcându-se ecoul capacităților de gândire și limbaj. Lectura elevilor este un act intelectual esențial, care trebuie îndrumat și supravegheat de școală și familie.

Cartea este un ospaț al gândurilor la care oricine este poftit. Dacă vom ști să trezim interesul elevilor noștri pentru citit, dacă vom îndruma, verifica și stimula în acest scop, vom crește generații care vor simți o sete permanentă pentru citit, pentru cunoaștere, pentru lărgirea orizontului lor cultural, ceea ce se va răsfrânge pozitiv asupra vieții și activității lor, căci, așa cum spunea Miron Costin: *Nu e alta mai frumoasă și mai de folos în toată viața omului zăbavă decât cetitul cărților.*

Importanța lecturii este evidentă și mereu actuală, de aceea, lectura este un instrument care dezvoltă posibilitatea de comunicare între oameni, făcându-se ecoul capacităților de gândire și limbaj. Lectura elevilor este un act intelectual esențial, care trebuie îndrumat și supravegheat de școală și familie.

Bibliografie:

1. Ilica, Anton, Moș, Pavel, Moș, Ana, Ardelean, Adina, Ardelean, Alina – *Didactica limbii române și a lecturii (îndrumări metodice pentru profesorii din învățământul primar)*, Editura Universității „Aurel Vlaicu” Arad, 2007;
2. 3. Casangiu, Larisa Ileana, *Repere în organizarea procesului didactic la disciplina Limba și literatura română în învățământul primar*, Ed. Nautica, 2008;
3. Șerdean, Ioan, *Didactica limbii și literaturii române în învățământul primar*, Editura Corint, București, 2007.

Educația digitală în zilele noastre

Profesor de psihopedagogie specială: Trif Andreea Ramona
Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă ”Paul Popescu Neveanu”, Timișoara

Educația digitală reprezintă o modalitate inovatoare prin care tehnologiile moderne și instrumentele digitale sunt integrate astfel încât să sprijine procesul de predare și învățare. Chiar dacă educația digitală nu poate înlocui pe deplin metodele clasice de învățare, aceasta vine în sprijinul tinerilor dornici să exploreze și să asimileze informații noi prin diverse metode și cursuri practice, cu exerciții aplicate.

Utilizarea tehnologiei și a softurilor educaționale în procesul instructiv-educativ promovează un alt model de învățare și interacțiune didactică, ce reușește să transforme comunicarea electronică într-una educațională.

Avantaje ale utilizării noilor tehnologii și resurselor digitale.

Utilizarea noilor tehnologii oferă un răspuns social la cererea crescândă de educație, la nevoia de diversificare și sofisticare:

- conținuturile utilizate: suporturi și materiale didactice, elemente didactice dezvoltate doar pe suport electronic, programe modulare, conținuturi adiacente, complementare, alternative, discipline noi;
- proceduri de evaluare: teste adaptive și standardizate automatizate cu feedback imediat;
- proceduri de management instituțional: gestionarea elevilor, înscrieri online, selecția și certificarea elevilor pe bază de portofolii de activitate;
- activități extrașcolare: resurse online, activități colaborative la distanță, participarea în comunități online de practică sau în campusuri virtuale.

Resursele digitale pot fi definite ca materiale care au fost concepute și create digital sau prin conversia materialelor analogice într-un format digital. O resursă educațională digitală poate fi elaborată pentru a fi utilizată într-o activitate de învățare independentă sau pentru a susține activitatea cadrului didactic într-o abordare frontală. Utilizarea resurselor educaționale digitale devine din ce în ce mai răspândită în toate sistemele educaționale din lume. Însă implementarea acestora în procesul instructiv-educativ, necesită atât pregătirea cadrelor didactice, cât și existența softurilor specializate în limba română.

De asemenea, utilizarea resurselor educaționale digitale permite profesorilor să dezvolte competențele digitale și de învățare ale elevilor, să-i pregătească pentru aplicarea acestora în diverse situații din viața cotidiană, ceea ce conduce la sporirea calității și eficacității procesului educațional. Totodată, ele permit individualizarea procesului de instruire, adică putem avea nu doar o singură variantă de prezentare a materialului didactic a unei teme. Diversificarea variantelor de prezentare poate fi realizată, atât prin utilizarea diferitor conținuturi, cât și prin aprofundarea, detalierea, alternarea informației prezentate. Totodată, ne permite alegerea anumitor metode și tehnici de prezentare a conținuturilor noi.

Caracteristicile unui program de învățare bazat pe utilizarea noilor tehnologii sunt enumerate de R.C. Clark și R. Mayer (2003), după cum urmează:

- include conținut relevant pentru obiectivele învățării;
- face apel la diverse metode de instruire, precum exemplificarea și activitățile practice, pentru a susține învățarea;
- utilizează elemente multimedia – text, imagini, animație, fișiere audio, filme – ca suport pentru accesibilizarea conținutului și pentru diversificarea metodelor de instruire;
- construiește cunoaștere și dezvoltă competențe în relație directă cu obiectivele individuale ale celui care învață, constituind o soluție pentru parcursuri de învățare personalizate.

Resursele digitale mai pot fi clasificate astfel:

- medii virtuale
- instrumente digitale
- materiale de învățare în format digital
- tehnologii emergente

Medii virtuale. Un mediu virtual de învățare este un mediu digital de învățare cu două funcții de bază:

- interacțiunea între profesori/tutori și elevi/cursanți, incluzând comunicare și schimb de informații.
- distribuirea de conținut, adică publicații online, management și recuperare de documente și alte informații.

Cel mai cunoscut mediu virtual de învățare este sistemul pentru managementul învățării. Acesta poate fi definit ca sistem software care permite organizarea învățământului online, prin înregistrarea procesului instruirii, a rezultatelor testelor, parcurgerea întregului material educațional de transmis etc. Printre cele mai cunoscute și utilizate sisteme pentru managementul învățării se numără: G-Suite (edu.google.com/ care permite profesorilor să creeze clase, să distribuie sarcini, să ofere feedback), Microsoft Teams (<https://www.microsoft.com/en-us/education/products/teams/> o platformă care permite organizarea pe structuri de tip clasă, încărcarea de materiale și activități colaborative, Moodle (<https://moodle.org/> o platformă pentru activități de învățare la distanță).

Instrumente digitale. Instrumentele digitale pot fi împărțite în două categorii: software educațional și aplicații online.

Software-ul educațional se referă la aplicații construite în scop didactic, ce vizează atingerea unor obiective educaționale pliate pe conținuturile teoretice, pe activitățile experimentale/practice și pe competențele vizate de programele școlare. În general, ele sunt aplicații offline. Printre cele mai cunoscute software-uri educaționale se numără Platforma AeL (<http://www.siveco.ro/ro/solutii-business-to-public/elearning/platforma-ael>), Twinkl (<https://www.twinkl.ro/resources/romania-teaching-resources>), Școala Intuitex (<https://www.scoalaintuitext.ro>).

Aplicațiile online sunt instrumente în cloud, independente de conținutul curricular, ce pot fi utilizate punctual într-o activitate didactică proiectată de către profesor. Ele sunt utilizate pentru a crea diverse tipuri de resurse în format digital și totodată stau la baza a diverse activități de învățare online. Aceste aplicații pot avea scopuri diferite, și pot fi utilizate în activitatea didactică pentru realizarea de prezentări electronice - PowerPoint, Canva (<https://www.canva.com/>), Prezi (<https://prezi.com>), pentru crearea de materiale video, desene animate - Voki (<https://l->

www.voki.com/), Edpuzzle (<https://edpuzzle.com/>), pentru crearea documentelor colaborative - Documente Google, crearea de jocuri educaționale și exerciții interactive - ClassTools (<https://classtools.net/>), Kubbu (<http://www.kubbu.com/>), dar și în realizarea instrumentelor de evaluare- Google forms, Kahoot (<https://kahoot.com/>), Mentimeter([https:// www. mentimeter. com/](https://www.mentimeter.com/)).

Materiale de învățare în format digital. Acestea sunt reprezentate de materiale didactice ce vizează diverse media, combinații de text, grafică, sunet și video utilizate în procesul de învățare pentru înțelegerea temelor abordate, formarea de priceperi și deprinderi, explicarea conceptelor, exersarea unor algoritmi de rezolvare de probleme. În această categorie intră manuale digitale, dicționare, enciclopedii, pagini web, atlase, chiar și videoclipuri. Toate acestea pot fi integrate într-o metodă sau strategie didactică.

Tehnologii emergente. Tehnologiile emergente pot transforma activitățile clasice, având impact asupra educației în viitor (realitatea extinsă, virtuală, augmentată, mixtă, inteligență artificială, robotică, tehnologii 5G etc.), sau de noi modalități de învățare bazate pe tehnologie, după reguli impuse de jocurile din mediul virtual. Aceste tehnologii pot fi împărțite în mai multe categorii: jocuri serioase (jocuri video de tip simulare, pentru însușirea de abilități, componente ale unor competențe profesionale și de autonomie personală), realitate extinsă, în care lumea fizică se combină cu cea virtuală sau care oferă o experiență imersată complet în lumea virtuală, și inteligența artificială, reprezentată de sisteme informatice inteligente – sau agenți inteligenți – înzestrate cu caracteristici umane, cum ar fi capacitatea de a memora cunoștințele, de a percepe și manipula mediul lor într-un mod similar cu oamenii și de a înțelege limbajul natural uman. Dincolo de toate beneficiile pe care educația bazată pe resurse digitale le are, atât pentru elevi, cât și pentru cadrele didactice, un lucru extrem de important nu trebuie pierdut din vedere: o integrare eficientă a noilor tehnologii, a metodelor interactive și resurselor digitale în procesul didactic reprezintă un proces complex, care nu vizează doar tehnologiile, ci și componentele curriculare și pedagogice, de organizare instituțională, competențe ale cadrelor didactice, proceduri și reguli clare, conștientizate de toți actorii care participă la procesul didactic. Pentru a avea ca rezultat un sistem de educație eficient, este nevoie de o abordare integrată, având la bază principii clare, metode bine definite și personal calificat.

Bibliografie :

- Cerghit, I. (2008), *Sisteme de instruire alternative și complementare*, Polirom
- Dobre, I. (2010), *Studiu critic al actualelor sisteme de e-learning*, Academia
- Grosseck G, Crăciun D (2020), *Ghid practic de resurse educationale si digitale pentru instruire online*, ed. Universității de Vest, Timișoara
 - Hurezeanu, Andreea, *Metode de lucru interactive în procesul de predare – învățare – evaluare* (cursul de formare „Profesor real într-o școală virtuală” – ORA DE NET)
 - R.C. Clark , R. Mayer (2003), *E-Learning and the Science of Instruction: Proven Guidelines for Consumers and Designers of Multimedia Learning*, San Francisco, CA: Jossey-Bass/Pfeiffer
 - Zawacki-Richter, O., Marín, V.I., Bond, M. et al. (2019), *Systematic review of research on artificial intelligence applications in higher education – where are the educators?*. Int J Educ Technol High Educ 16

Domeniile de dezvoltare și contribuția lor la dezvoltarea globală a preșcolarilor

PROF. TRIF GABRIELA FELICIA

GRĂDINIȚA CU P.P. "SFÂNTA MARIA" – TURDA

Învățământul preșcolar are menirea de a forma copiii sub aspect psihointelectual, fizic, socio-emoțional pentru o cât mai ușoară adaptare la activitatea de tip școlar, pentru integrarea școlară și socială. Este cunoscut faptul că activitatea specifică a copilului de vârstă preșcolară este jocul. Trecerea la activitatea școlară se face printr-un proces de adaptare, pentru care grădinița îi pregătește pe copii. Grădinița trebuie să fie o pregătire pentru viață, pentru societatea modernă de mâine și pe acest fond să asigure totodată, pregătirea copilului pentru școală, unitatea și continuitatea dintre grădiniță și școală, în eșalonarea diferitelor directive educativ-formative, precum și a unor forme de organizare a procesului instructiv-educativ.

În acest context, Reperele Fundamentale în Învățarea și Dezvoltarea timpurie a Copilului de la naștere la 7 ani, reprezintă un document important de politică educațională, vizând dezvoltarea integrală a vieții copilului și ca atare fiind structurat pe **cele cinci domenii de dezvoltare** :

- Dezvoltarea fizică, sănătate și igienă personală
- Dezvoltarea socio-emoțională
- Dezvoltarea limbajului și a comunicării
- Dezvoltarea cognitivă
- Capacități și atitudini în învățare.

Din punct de vedere istoric, conceptul de „domeniu de dezvoltare” apare în secolul XX, între cele două războaie mondiale. Printre primii care urmăresc dezvoltarea copilului de la naștere este Arnold Gesell și el elaborează una dintre primele inventare de dezvoltare structurat pe domeniile de dezvoltare. După concepția lui Gesell dezvoltarea este divizată în: domeniul motor, cognitiv-senzorial, limbaj și comunicare, autonomie și deprinderi de dezvoltarea fizică (motricitate, sănătate, alimentație sănătoasă etc.) .

Abordarea curriculumului din perspectiva dezvoltării globale vizează cuprinderea tuturor aspectelor importante ale dezvoltării complete a copilului, în acord cu particularitățile sale de vârstă și individuale.

Curriculumul pentru educație timpurie promovează conceptul de dezvoltare globală a copilului, considerat a fi central în perioada copilăriei timpurii. Perspectiva dezvoltării globale a copilului accentuează importanța domeniilor de dezvoltare a copilului, în contextul în care, în societatea de azi, pregătirea copilului pentru școală și pentru viață trebuie să aibă în vedere nu doar competențele academice, ci în aceeași măsură, capacități, deprinderi, atitudini ce țin de dezvoltarea socio-emoțională (a trăi și a lucra împreună sau alături de alții, a gestiona emoții, a

accepta diversitatea, toleranța etc.), dezvoltarea cognitivă (abordarea unor situații problematice, gândirea divergentă, stabilirea de relații cauzale, etc., asocieri, corelații etc.).

Domeniul Dezvoltarea socio-emoțională – vizează debutul vieții sociale a copilului, capacitatea lui de a stabili și menține interacțiuni cu adulți și copii. Interacțiunile sociale mediază modul în care copiii se privesc pe ei înșiși și lumea din jur. Dezvoltarea emoțională vizează îndeosebi capacitatea copiilor de a-și percepe și exprima emoțiile, de a înțelege și a răspunde emoțiilor celorlalți, precum și dezvoltarea conceptului de sine, crucial pentru acest domeniu. În strânsă corelație cu conceptul de sine se dezvoltă imaginea despre sine a copilului, care influențează decisiv procesul de învățare. În continuare am realizat o prezentare schematică a modului în care este ilustrat Domeniul dezvoltării socio-emoționale în cuprinsul Reperelor fundamentale în învățarea și dezvoltarea timpurie a copilului preșcolar de la naștere la 7 ani :

Dezvoltare socială:

Dezvoltarea abilităților de interacțiune cu adulții

Dezvoltarea abilităților de interacțiune cu copiii de vârstă apropiată

Acceptarea și respectarea diversității

Dezvoltarea comportamentelor prosociale

Dezvoltare emoțională:

Dezvoltarea conceptului de sine

Dezvoltarea controlului emoțional

Dezvoltarea expresivității emoționale

Pentru asigurarea dezvoltării emoționale a copiilor , este necesar ca toate demersurile instructiv – educative să se focalizeze pe : formarea și dezvoltarea la copii a abilităților de interacțiune cu adulții , cu copiii de vârste apropiate , acceptarea și respectarea diversității , formarea comportamentelor prosociale , recunoașterea , exprimarea și autocontrolul emoțiilor , a expresivității emoționale , dezvoltarea conceptului de sine. (Pentru un copil sănătos emoțional și social / Ghid practic pentru educatorul care construiește încredere! , 2012) .

Așadar , cadrului didactic îi revine sarcina de a observa și analiza comportamentele copiilor , ale adulților și chiar propriul comportament , să inventarieze abilitățile pe care copiii sau adulții din jurul acestora nu le au formate și care generează, la rândul lor, comportamente indezirabile la nivelul colectivului de copii sau al fiecărui copil în parte și să-și proiecteze săptămânal , conținuturi care să vină în sprijinul copilului pentru formarea , corectarea sau dezvoltarea abilităților socio-emoționale. Astfel de conținuturi pot fi valorificate cu ajutorul poveștilor. Din povești copiii învață să facă diferența dintre bine și rău, să descopere calitățile pozitive și defectele comune ale oamenilor. Imaginația este stimulată, deoarece ei creează în minte firul imagistic al poveștii, de asemenea este stimulat intelectul deoarece ei se străduiesc să rețină detalii din poveste astfel încât să o poată reproduce și, nu în ultimul rând, stimularea merge către afectivitate, pentru că bucuria, teama, sunt trăite de copil, alături de personaje, la maxim, fără ca el să se afle efectiv în situații dificile, periculoase.

Educația pe care o primește copilul în grădiniță lasă cele mai profunde urme asupra personalității în devenire, deoarece aceasta este perioada receptivității ,sensibilității , mobilității și flexibilității psihice dintre cele mai pronunțate.

Bibliografie:

Dr. Mihaela Ionescu, Reperele Fundamentale în Învățarea și Dezvoltarea timpurie a Copilului de la naștere la 7 ani, Vanemonde, București, 2010

Ștefan, A.C., Kallay Eva, Dezvoltarea competențelor emoționale și sociale la preșcolari. Ghid practic pentru părinți, Ed. ASCR, Cluj- Napoca, 2012

Formarea preșcolarului între educație clasică și educație online

Profesor Trifan Ionela
Școala Profesională, comuna Petricani

Societatea în care ne dezvoltăm este mereu în schimbare, educația alege noi forme de prezentare, tehnologia este necesară în toate activitățile întreprinse de noi. Internetul este mediul din cadrul căruia se desprind oportunități, beneficii, dar și experiențe negative cu influență dăunătoare, toți aceștia fiind factori ce contribuie la formarea emoțională și caracterială a copiilor născuți în era Internetului.

Educația tradițională a reprezentat pilonul central al educației, un avantaj al acestui model fiind construirea relațiilor interpersonale strânse între profesori și elevi, respectiv elevi-elevi. Procesul de învățământ demonstrează că rezultatele obținute depind de metodele utilizate.

Metodele de învățământ sunt numeroase, iar ele trebuie utilizate și valorificate. Limitarea la un număr restrâns aduce, cu siguranță, rigiditate sau șablonism. Pentru a evita acest lucru, în situații de învățare diferite se recomandă folosirea unor metode diferite; a unui număr mai mare de procedee care pot fi combinate și rearanjate fără a altera în acest fel realizarea obiectivelor educaționale.

Alegerea metodelor didactice constituie o decizie practică, concretă, care se face în funcție de obiectivele urmărite (de exemplu, dacă urmărim formarea gândirii independente și creative, vom folosi metode moderne).

Transformarea și modernizarea metodelor didactice contribuie la creșterea eficienței actului educațional. Acest lucru nu înseamnă că, în activitatea sa, cadrul didactic trebuie să utilizeze numai metode moderne, ignorându-le pe cele tradiționale, atât de criticate de unii pedagogi, căci și ele își au aportul lor în procesul de instruire. De exemplu, metodele verbale, printre cele mai vechi, pot fi îmbinate cu succes cu alte categorii de metode, dar nu pot fi, în nici un caz, abandonate.

Influența internetului asupra copiilor poate fi analizată din mai multe perspective, perspective ce vizează utilizarea mediului online ca o nevoie educațională, ca formă de predare alternativă, utilizarea în mod excesiv asociată cu un defect, un dezechilibru emoțional, ca formă de relaționare, ca modalitate de dezvoltare a abilităților într-un anumit domeniu sau ca formă de divertisment, de petrecere a timpului liber.

În procesul de utilizare a internetului se identifică nevoi precum nevoia de siguranță, de autonomie sau de muncă, în cazul copiilor observându-se nevoia de creativitate, de stimulare a motivației și crearea de context care să îl atragă spre domeniul învățării. Părinții, profesorii sunt datori să fundamenteze o bază informațională la care copiii să poată apela pentru a putea face față provocărilor întâlnite.

Este foarte importantă crearea unui echilibru între supravegherea directă a acestora și simțul responsabil al copiilor care ar trebui să știe să își gestioneze și să filtreze informația pe care o primesc. Accesarea paginilor ce promovează violența, dezvoltarea rasismului sunt alegeri ale copiilor, alegeri pe care le iau în funcție de exemplul și îndrumările adulților. Gândirea liberă, acceptarea în comunitate și desființarea prejudecăților referitoare la diferențele sociale, economice, religioase sunt valori pe care copilul trebuie să le învețe și să le aplice atât în mediul real, cât și online. El trebuie să fie conștient că Internetul nu reprezintă adevărul absolut și că influențele negative, pe care trebuie să le evite sau să le desconsidere într-un mod civic acceptat, apar la tot pasul.

Ca profesor în învățământul preșcolar îndatorirea mea este de a orienta copiii către materiale educative prin intermediul cărora să stimulez interesul lor pentru activitatea educațională. Este important ca cei mici să primescă sfaturi despre ce trebuie să urmărescă pe internet sau cum se pot proteja pe internet, iar părinții să fie consiliați în domeniul protejării datelor, a securizării informațiilor personale și să fie informați despre educația pe care trebuie să o ofere copiilor în mod progresiv, astfel încât cei mici să își formeze acea atitudine responsabilă de care au nevoie, în viitor.

Grădinița, cu sistemul său educativ, rămâne factorul de declanșare a evoluției intelectuale și morale pe care se clădește personalitatea. Perioada preșcolară imprimă cele mai profunde, durabile și fructuoase amprente asupra individualității copilului, acum răsar mlădițele „eului” și se consolidează trăsăturile de personalitate.

Prin natura lor, activitățile desfășurate în grădiniță dezvoltă copiilor spiritul de observație și de investigație, cultivând imaginația, gândirea creatoare, orientează activitatea psihică, disciplinează conduita și contribuie, în sfârșit, la formarea rapidă și mai eficientă a mecanismelor psihice, care înlesnesc și condiționează învățarea, munca, fiind necesare la intrarea copilului preșcolar în școală.

Ca educator, îmi asum responsabilitatea stimulării și încurajării creativității și imaginației, astfel încât cei mici să înțeleagă că ei pot deveni creatori de conținut, prin ceea ce realizează utilizându-și talentele, și nu doar consumatori. În cazul preșcolarilor, ei trebuie să fie îndrumați să folosească internetul doar sub supravegherea părinților, iar timpul petrecut online să fie limitat: ei trebuie să copilărească, să se dezvolte normal, într-o lume reală, unde pot fi protejați și unde nu sunt expuși public.

Cercetările realizate pe această subiect arată că utilizarea îndelungată a televizorului, a calculatorului sau telefonului duce la tulburări emoționale (anxietate, iritabilitate, depresie) și comportamentale (izolare socială, diferite forme de agresivitate, nemulțumiri permanente când este supus unor noi încercări (Cojocari-Luchian, 2019) .

Activitatea lor individuală în mediul online trebuie să contribuie la descoperirea și dezvoltarea abilităților, astfel încât să conceapă Internetul ca o resursă infinită de informații care să completeze materialul educativ oferit în școală, ca o formă de distracție și inspirație utilizată alături de activitățile practice, și nu ca pe un aspect de care sunt dependenți sau care le dictează cursul existențial .

În concluzie, pentru a exista un echilibru între educația clasică și cea modernă trebuie să fim atenți cum integrăm tehnologia în procesul de învățare. De exemplu, la grupa mea, înainte de a le preda copiilor conținuturi noi, le ofer materiale educative de pe diverse platforme: Youtube, Wordwall, EduMagic, Jigsaw Planet și doresc să extind lista platformelor și instrumentelor digitale, fără a compromite activitatea educațională din grădiniță.

Bibliografie:

Cerghit, I. (2006) Metode de învățământ, Editura Polirom
<https://edu.freepedia.ro/educatia-clasica-versus-educatia-moderna>

METODE ȘI TEHNICI EFICIENTE DE ÎNVĂȚARE

Prof. înv. preșcolar Trocmaer Silvia G.P.N. Fălcoeni
Liceul Ștefan Diaconescu – Potcoava

Învățământul actual presupune utilizarea de metode axate pe acțiune, deci pe promovarea metodelor interactive care solicită mecanismele gândirii, ale inteligenței, ale imaginației și creativității.

“Activ” devine educabilul care “depune efort de reflecție personală, interioară și abstractă, care întreprinde o acțiune mintală de căutare, de cercetare și redescoperire a adevărilor, de elaborarea a noilor cunoștințe. “Activismul exterior” vine deci să servească drept suport material “activismului interior”, psihic, mental, să devină un purtător al acestuia.” (Ioan Cerghit, 1997, p.73)

Existența unui stil autoritar în cadrul grupului sau dificultăți în realizarea comunicării conduc la limitarea participării în mod activ a unor membri în cadrul unei acțiuni coordonate. Se pune astfel problema necesității inovării în domeniul metodologiei didactice și identificării unor noi variante în vederea sporirii eficienței activității instructiv-educative din școală, prin implicarea directă a educabilului și centrarea pe efortul său cognitiv. Astfel, profesorul Ioan Cerghit ,spunea: “Pedagogia modernă nu caută să impună nici un fel de rețetar rigid, dimpotrivă, consideră că fixitatea metodelor, conservatorismul educatorilor, rutina excesivă, indiferența etc. aduc mari prejudicii efortului actual de ridicare a învățământului pe noi trepte; ea nu se opune în nici un fel inițiativei și originalității individuale sau colective de regândire și reconsiderare în spirit creator a oricăror aspecte care privesc perfecționarea și modernizarea metodologiei învățământului de toate gradele. În fond creația, în materie de metodologie, înseamnă o neconținută căutare, reînnoire și îmbunătățire a condițiilor de muncă în instituțiile școlare.” (1997, p. 44)

Metodele activ-participative sunt acele metode ce presupun: activism, centrare pe curiozitate intrinsecă, dorința de a observa, a explica, a explora, a descoperi.

Considerăm a fi activ-participative acele metode care presupun reușită în mobilizarea energiilor educabilului, care îi ghidează să își concentreze atenția, și le stârnește curiozitatea.

Astfel, metodele activ-participative pun accent pe învățarea prin descoperire și prin acțiune punând educabilii în contact direct cu situațiile de viață reală. Aceste metode au caracter educativ, exemplu: lectura independentă, dialogul euristic, învățarea prin explorare și descoperire, discuțiile colective etc.

Învățarea reprezintă activitate personală, ce aparține individului; este un act personal care implică educabilul în totalitate. Metodele menționate și puse în discuție în material presupun centrarea exclusivă pe cel ce urmează a fi educat și sunt importante în formarea personalității acestuia.

Predând la grădiniță încerc să utilizez cât mai multe metode și tehnici de învățare eficiente adaptându-le la particularitățile de vârstă ale preșcolarilor.

Astfel că în activitatea mea de predare-învățare utilizez în mod frecvent **brainstorming-ul**. Metoda brainstorming-ului (asalt de idei, furtună în creier) are drept scop emiterea unui număr cât mai mare de soluții, de idei, privind modul de rezolvare a unei probleme, în vederea obținerii, prin combinarea lor, a unei soluții complexe, creative, de rezolvare a problemei puse în discuție. În cadrul brainstorming-ului se respectă **un set de reguli** foarte importante:

- toate ideile au caracter de cunoștințe și vor fi tratate ca atare de către participanți;
- exprimarea ideilor mai neobișnuite de către participanți va fi încurajată de moderatorul discuțiilor;
- nu se va critica nici o sugestie;

- se încurajează combinațiile de idei,
- regulile activității de brainstorming vor fi afișate într-un loc de unde să poată fi văzute de către toți participanții;
- momentele de tăcere (inevitabile) vor fi depășite de moderator prin refocalizarea pe o idee emisă anterior, cerând participanților extinderea, modificarea/remodelarea acesteia;
- se solicită idei membrilor „tăcuți” ai grupului, ceea ce-i investește pe aceștia cu structură de rol și de putere;
- se pot folosi pauzele cu rolul de a reda din nou motivația discuției;
- calitatea este mai puțin importantă decât cantitatea, dar aceasta nu trebuie să-i oprească pe membrii grupului să gândească creativ și inteligent.

O altă metodă utilizată de mine în activitatea didactică pe care o desfășor este **Metoda Pălăriilor Gânditoare**. Metoda pălăriilor gânditoare este o tehnică interactivă, de stimulare a creativității participanților care se bazează pe interpretarea de roluri în funcție de pălăria aleasă. Sunt șase pălării gânditoare, fiecare având câte o culoare: alb, roșu, galben, verde, albastru și negru. Elevii vor fi împărțiți în grupe, în funcție de numărul de copii din clasă. Membrii grupului își aleg pălăriile și vor interpreta astfel rolul precis, așa cum consideră mai bine. Metoda se poate aplica în desfășurarea lecției clasice, combinând cu metode tradiționale sau cu alte metode moderne. Metoda pălăriilor gânditoare constă în împărțirea celor 6 pălării gânditoare elevilor cărora li se supune atenției și cazul supus discuției pentru ca fiecare să-și pregătească ideile. Pălăria poate fi purtată individual și atunci elevul respectiv își îndeplinește rolul sau mai mulți elevi pot răspunde sub aceeași pălărie. În acest caz, elevii grupului care interpretează rolul unei pălării gânditoare cooperează în asigurarea celei mai bune interpretări. Ei pot purta fiecare câte o pălărie de aceeași culoare fiind conștienți de faptul că întotdeauna:

- _ pălăria albastră – clarifică;
- _ pălăria albă – informează;
- _ pălăria verde generează idei noi;
- _ pălăria galbenă aduce beneficii, este creativă;
- _ pălăria neagră identifică greșelile;
- _ pălăria roșie spune ceea ce simte.

Prin intermediul metodelor activ-participative cel ce urmează să realizeze actul educațional trebuie să dețină capacitatea de a crea situații în care cel educat să fie pus în ipostaza utilizării unei game vaste de procese și operații mintale, astfel încât aceștia să aibă posibilitatea de a folosi materialul predat pentru rezolvarea sarcinilor primite, iar aici fac referire la operații cum ar fi: observarea, identificarea, comparația, opunerea, clasificarea, organizarea, calcularea, analiza și sinteza, verificarea, explicarea cauzelor, sesizarea esențialului, corectarea, stabilirea de relații funcționale, abstractizarea și generalizarea,

evaluarea, interpretarea, judecata critică, anticiparea, conturarea de imagini, formarea propriei opinii, extragerea de informații, comunicarea etc.

Numim metode activ-participative toate acele metode care provoacă o stare de învățare activă, o învățare care se bazează pe activitatea proprie. Sunt metodele care duc la formele active ale învățării, adică învățarea prin explorare, învățarea prin descoperire, învățare prin rezolvare de probleme.

Metodele activ-participative scot elevul ”din încorsetarea în care este ținut eventual de un învățământ axat pe o rețea de expresii verbale fixe, de genul enunțurilor, definițiilor, procedeele invariabile, regulilor rigide etc. și de a-i rezerva un rol activ în interacțiunea cu materialul de studiat (conținutul - stimul)” (I. Cerghit, 2006, 70).

Educabilul se implică astfel activ și se angajează deplin în actul învățării, cu toate resursele posibile. În măsura în care metodele pe care ne bazăm reușesc să mobilizeze efortul psihic și fizic ce provine din interiorul celui care învață, interesele și dorințele de cunoaștere, inițiativă, motivația intrinsecă (reușita și depășirea dificultăților), atunci într-adevăr ele au dreptul să-și revendice apartenența la ceea ce fac, de obicei, purtând numele de metode activ-participative.

“Activ” devine astfel educabilul care gândește, depune un efort de reflecție personală, interioară și abstractă, căruia i se oferă posibilitatea de a afla și singur, înțelege, stochează, aplică cunoștințele în mod personal, cel care cercetează și redescoperă adevărurile și nu acela care reproduce mecanic materialul predat de cadrul didactic. Astfel, predarea materiei trebuie văzută ca o modalitate de stimulare și dezvoltare a capacităților intelectuale dar și a proceselor și operațiilor ce stau la baza acestor capacități. Comparativ cu metodologia tradițională, pentru care elevul rămâne mai mult un reproducător al informațiilor prezentate de profesor, metodele activ-participative fac din acesta un participant activ în procesul învățării, pregătit să-și însușească cunoștințele prin efort propriu, prin angajarea gândirii și mobilizarea tuturor funcțiilor intelectuale în raport cu sarcina de învățare dată.

O altă metodă pe care o utilizez în activitatea de predare este **explozia stelară**.

Explozia stelară desemnează o metodă similară brainstorming-ului, cu care totuși nu se confundă. Ea presupune organizarea clasei de elevi într-un grup și stimulează crearea de întrebări la întrebări, așa cum brainstorming-ul dezvoltă construcția de idei pe idei. Practic, se scrie ideea sau problema de dezbătut pe o foaie de hârtie, apoi se înșiră, în jurul conceptului respectiv, cât mai multe întrebări care au legătură cu el. Se recomandă, pentru început, întrebări uzuale, de tipul: Cine?, Ce?, Unde?, Când?, Din ce cauză?, care pot da naștere, ulterior, altor întrebări, unele chiar ciudate, dar binevenite (prin ele urmărindu-se, în fond, și interpretări neașteptate ale operei literare, sau constatarea unor analogii aparent surprinzătoare între opere literare, autorii lor sau personaje).

Altă tehnică pe care o utilizez în grădiniță este **Floarea de nufăr**. **TEHNICA LOTUS** Este o modalitate interactivă de lucru în grup care oferă posibilitatea stabilirii de relații între noțiuni pe baza unei teme principale din care derivă alte opt teme. Stimulează munca colaborativă în echipă și efortul creativ al fiecărui membru al grupului. Elevii lucrează cu plăcere în cadrul acestei tehnici, mai ales dacă grupurile au fost alese preferențial. Tehnica Lotus poate fi aplicată cu succes atât la școlarii mici cât și la adolescenți și adulți. Este compatibilă cu multe domenii de activitate și poate fi un excelent mijloc de stimulare a creativității elevilor/preșcolarilor și de activizare a energiilor, capacităților și structurilor cognitive la diferite obiecte de învățământ. Este o modalitate de lucru în grup cu mari valențe formativ-educative. Stimulează și dezvoltă capacități ale inteligenței lingvistice, ale inteligenței interpersonale (capacitatea de a înțelege intervențiile, motivațiile, dorințele celorlalți), ale inteligenței intrapersonale (capacitatea de autoînțelegere, autoapreciere corectă a propriilor sentimente, motivații), ale inteligenței naturaliste (care face omul capabil să recunoască, să clasifice, să se inspire din mediul înconjurător), ale inteligenței sociale (capacitatea de relaționare).

Tehnica Blazonului îmi este utilă în sala de grupă. Această tehnică are drept scop completarea compartimentelor unei scheme cu desene, jetoane, cuvinte sau propoziții care prezintă sinteza unui aspect real. Având la bază un suport metaforic – blazonul – această tehnică propune grupurilor de copii să completeze compartimentele unor steme cu desene ori cu propoziții care semnifică elementele importante ale unui aspect real. Blazoanele sunt prezentate și comparate într-o activitate generală. Realizarea blazoanelor se face în mai multe etape.

Utilizând metodele moderne, profesorul joacă un rol esențial, trebuie să-și pună în joc toate cunoștințele sale și întreaga lui pricepere, nu pentru a transmite pur și simplu cunoștințe care urmează a fi însușite mecanic, ci pentru a insufla elevilor săi dorința de a le dobândi, prin ei înșiși, printr-un studiu cât mai activ și mai intens.

În concluzie putem afirma că, metodele activ-participative, prin caracterul lor diferențiat și formativ, ajută la dezvoltarea potențialului intelectual al elevului, la intensificarea proceselor minții, la ridicarea calității învățării.

BIBLIOGRAFIE:

1. Cerghit, Ioan, Metode de învățământ, ediția a III-a, București, Editura Didactică și Pedagogică, R.A., București, 1997
2. Cerghit, Ioan, Metode de învățământ. Iași: Editura Polirom, (2006)
3. http://www.red.isjtr.ro/docu/GIMNAZIAL/dcm_gim/eth_dcm_g/01-SERGENTU-RED-TR_MET_TEH_INTERACTIVE_5_8_ETH.pdf
4. https://dppd.tuiasi.ro/wp-content/uploads/2020/01/Pedagogie-II.Met_.interactive-stimulare-inv.ef_-suport-curs.pdf

Voluntariatul- rol în dezvoltarea personalității elevilor

Prof.consilier școlar, Țuchel Mariana- CJRAE Galați/ Liceul Tehnologic „Ovid Caledoni” Tecuci jud.Galaț

Voluntariatul înseamnă să fii altruist, generos, să ai spirit civic, să fii implicat pentru societatea în care trăiești, și în afară de faptul că învață ei simt la nivel emoțional aceste lucruri. Prin faptul că trăiesc și simt ceea ce fac, acest lucru accentuează și mai mult aceste acțiuni ale voluntariatului, deoarece un lucru dacă este acompaniat de emoții va fi mult mai bine memorat și va avea o rezonanță pe un termen și mai lung.

De-a lungul profesiei mele, am fost voluntar și am coordonat voluntari, astfel că am putut observa efectele pe care le are aceasta activitate din ambele perspective. Și pot spune că, de multe ori copiii (mai ales preșcolarii sau școlarii mici) nu înțeleg ce înseamnă a fi voluntar, însă simt acest lucru, chiar mai bine decât un adult: plăcerea de a planta un copac, de a dăruia o carte, o jucărie sau un aliment, iar aceste fapte au un răsunet pozitiv în dezvoltarea personalității acestor elevi.

De asemenea faptul că este o activitate fără beneficii materiale, copilul va învăța să facă lucruri și fără a urmări foloase materiale, va învăța dăruirea care vine din interior. Voluntariatul pune accent pe factorul motivațional, pe valorile moral-spirituale, pe satisfacția sufletească și pe stare de bine pe care le simte de obicei un voluntar implicat, toate acestea ducând la dezvoltarea personală a copilului, acestea ajutând la creșterea stimei de sine, a încrederii în sine, la un echilibru emoțional și o stare emoțională pozitivă.

Starea de bine este un indicator al calității vieții în funcție de durata și intensitatea stării de bine, copiii de cele mai multe ori nu știu să își interpreteze emoțiile sau să le exprime în cuvinte, însă le trăiesc în interiorul lor și le exprimă prin comportamente observabile. Copiii implicați în activități de voluntariat dobândesc multe deprinderi și abilități. Aceștia tind să fie mai sociabili, își fac rapid prieteni, încep conversații noi, răspund întrebărilor într-un grup, pun la rândul lor întrebări, au spirit de lider, dar și de echipă, gradul de egoism scade, sunt agreabili, mult mai veseli, deschiși, încrezători, generoși, sunt responsabili și săritori.

Realizarea de activități de voluntariat aduce foarte multe avantaje în rândul celor direct implicați, dar și la nivelul societății. Recomand desfășurarea unor astfel de acțiuni atât în cadrul

școlii, cât și în afara ei, deoarece activitatea ajută elevii să se conecteze cu cei din jur, învață să fie implicați social, le sporește abilitățile de relaționare, le oferă o stare generală de bine, îi ajută în dezvoltarea profesională, contribuind chiar și în alegerea carierei.

În cadrul acțiunilor de parteneriat cu voluntarii, s-a constatat de multe ori că se creează o conexiune între voluntari și elevi, fiecare fiind implicat emoțional și având ce învăța unii de la alții.

În urma activităților de voluntariat, fie că elevii sunt voluntarii, fie că sunt gazdele, aceștia sunt mult mai veseli, au un spirit de explorare mult mai ridicat, implicarea în activitățile școlare crește și de asemenea crește implicit și randamentul și succesul școlar.

Concluzionând, subliniez importanța introducerii voluntariatului în activitatea didactică, datorită efectelor pozitive pe care le aduce în rândul celor implicați, aducând beneficii pentru minte, corp și suflet și este foarte important ca profesorii să conștientizeze că în afară de instruirea teoretică și practică pe care o oferă elevilor, aceștia trebuie să fie și parteneri în dezvoltarea elevilor, conlucrând alături de familie și societate pentru o bună creștere a viitorilor cetățeni, ajutându-i pe copii în primul rând să se cunoască pe sine, și apoi învățându-i despre valorile umanitare.

Bibliografie

1. Legea nr. 339/2006 pentru modificarea și completarea Legii voluntariatului nr. 195/2001
2. Volunteering and its Surprising Benefits: www.helpguide.org/articles/healthy-living/volunteering-and-its-surprising-benefits.htm – accesat la data de 31.03.2021
3. Nițescu, A-I, 11 citate despre voluntariat: blogunteer.ro/2012/01/11-citate-despre-voluntariat/ – accesat la data de 31.03.2021

Strategii didactice interactive

Profesor: Țuculete Marinela- Liceul cu Program Sportiv Alba Iulia

Într-o societate modernă, aflată în plină evoluție, caracterizată prin mobilitate economică, politică și culturală, avem nevoie de o educație dinamică, formativă și incluzivă. Din acest motiv, este vizibilă necesitatea unei reforme a mișcării pedagogice teoretice și a praxisului educațional. Metodele moderne de învățământ coexistă cu cele tradiționale și se străduiesc să ia locul celor impuse de nevoile educaționale ale secolului trecut, în speranța că, în acest mod, educația va reuși să răspundă cerințelor societății.

În unele lucrări de specialitate, proiectul este o metodă de învățare bazată pe acțiune reală, în altele este considerată o metodă alternativă de evaluare. În școala modernă, procesul de învățământ se dorește a fi unul axat pe modelul interactiv și incluziv, ce presupune corelația și interacțiunea reciprocă predare-învățare-evaluare.

Dacă în școala tradițională, accentul cădea pe acțiunea de predare, rolul central revenind profesorului, școala modernă plasează în centru elevul care își îmbogățește, consolidează, corectează și transformă experiența cognitivă, cu scopul perfecționării, profesorului revenindu-i rolul de a-l activa cognitiv-afectiv-motivațional-atitudinal, astfel constituindu-se un echilibru predare-învățare. Predarea și învățarea nu pot fi privite separat, ci ca un tot unitar la care se adaugă evaluarea, cele trei acțiuni fiind complementare și surprinzând astfel întreaga activitatea cognitivă și formativă.

Didactica modernă insistă asupra perfecționării relației predare-învățare-evaluare deoarece numai în acest mod relația obiective-conținuturi-metodologie-rezultate-reglare devine logică, unitară și perfectibilă. Profesorul modern lucrează împreună cu elevii săi antrenându-i pe toți egalitar, cooperând în vederea reușitei învățării. Rolurile sunt bine stabilite: profesorul stimulează căutarea și descoperirea, iar elevii se vor ocupa de activitățile de căutare și descoperire, ei participând activ și conștient la asimilarea cunoștințelor și formarea personalității. Astfel, se creează un parteneriat în vederea atingerii obiectivelor propuse, a unui standard cât mai înalt în educație.

Lucrând împreună cu elevii săi, profesorul poate regla și ameliora activitatea pe parcursul desfășurării procesului de predare-învățare și, nu în ultimul rând, poate aprecia just valoarea eforturilor de învățare depuse de către elevi pe parcursul activităților desfășurate.

Evaluarea este cea care furnizează atât cadrelor didactice, cât și elevilor, informațiile necesare desfășurării optime a procesului de predare-învățare și se constituie ca parte integrantă

a acestui proces. Prin evaluare inițială, evaluare continuă și evaluarea sumativă, acțiunea de evaluare este integrată celor de predare și învățare.

Cunoașterea, explicarea și perfecționarea rezultatelor elevilor, precum și a proceselor de predare-învățare care au dus la aceste rezultate, nu pot fi posibile decât prin realizarea permanentă și sistemică a unei evaluări a procesului instructiv-educativ.

Fără evaluare, nu putem cunoaște efectele acțiunii desfășurate, așa încât pe baza informațiilor obținute, activitatea să poată fi ameliorată și perfecționată în timp. Evaluarea rezultatelor școlare presupune determinarea gradului în care obiectivele procesului de instruire au fost atinse, precum și eficiența metodelor de predare-învățare.

Foarte importantă în procesul de învățământ este strategia de instruire deoarece ea reprezintă modul în care profesorul reușește să aleagă cele mai potrivite metode, materiale și mijloace, să le combine și să le organizeze într-un ansamblu, în vederea atingerii obiectivelor propuse.

Termenul de „metodă” provine din grecescul „methodos” și se traduce prin „cale care duce spre” atingerea obiectivelor am putea continua noi, responsabilii cu elaborarea strategiei educative. Din perspectiva profesorului, metoda se constituie într-un instrument didactic de motivare și stimulare a elevilor de a asimila activ noi cunoștințe și forme comportamentale.

Viziunea școlii moderne, adaugă noi accepțiuni termenului de metodă, astfel putând însemnând calea prin care profesorul își propune să-i determine pe elevii săi să descopere singuri adevărurile, să găsească soluții la problemele cu care se confruntă în procesul instructiv-educativ și de incluziune socială. Se observă faptul că profesorului îi revine o sarcină destul de grea și anume alegerea metodelor adecvate strategiei didactice elaborate. Nu doar alegerea metodelor constituie un punct nodal al strategiei didactice, ci și utilizarea lor în activitatea la clasă, deoarece metodele alese trebuie să unifice, să coreleze și să regleze sarcinile corespunzătoare obiectivelor propuse, conținuturile vehiculate, formele de organizare, dar și resursele. Din această cauză, dar, mai ales, datorită interacțiunii reciproce predare-învățare-evaluare, există metode printre cele impuse de paradigma școlii moderne, care scapă unei clasificări riguroase din punctul de vedere al rolului didactic dominant.

Proiectul se constituie atât într-o metodă de învățare prin acțiune practică cu o finalitate reală, aplicativă, cât și într-o metodă alternativă de evaluare. Spre deosebire de alte metode, metoda proiectului presupune anticiparea mentală a unei acțiuni, precum și executarea ei, prin cercetare concretă. Elevul sau grupul de elevi este plasat în centrul acțiunii, oferindu-i-se posibilitatea să-și afirme independența în gândire și acțiune, dar și să însușească direct tehnicile de cercetare, prin efort, cooperare, autocontrol, după îndrumarea inițială.

Proiectul este o metodă activ-participativă ce presupune transfer de cunoștințe, dezvoltare de deprinderi și capacități, abordare interdisciplinară, precum și consolidarea unor abilități sociale ale elevilor. Prin această metodă, profesorul estompează limita dintre teorie și practică, prin caracterul activ elevii putând să asimileze cunoștințe prin propriile lor experiențe de viață, să acționeze și să rezolve sarcini, autotestându-și capacitățile cognitive, sociale și practice. Confruntându-se cu situații veridice, elevul este pus în situația să caute, să cerceteze, să emită ipoteze, să găsească soluții, toate acestea ducând la întărirea spiritului de răspundere proprie, la maturizarea gândirii, la o pregătire pentru depășirea situațiilor complexe din viața reală. Proiectul se constituie și într-o metodă alternativă de evaluare deoarece elevii au posibilitatea de a demonstra nu doar ceea ce știu, și, mai ales, ceea ce știu să facă, punându-și în valoare deprinderile, priceperile și abilitățile, el putând lua forma unui proiect individual sau de grup.

Înainte de a se demara un proiect, profesorului îi revine sarcina de a răspunde la câteva întrebări: Demersul evaluativ se va centra pe proces, pe produsul final sau pe ambele elemente? Profesorul va fi evaluatorul final, coordonatorul întregii activități sau consilierul permanent al elevilor pe parcursul realizării proiectului? Structura proiectului este propusă de către profesor sau aparține în exclusivitate elevilor? Resursele sunt puse la dispoziția elevilor înca de la începutul activității sau trebuie identificate și utilizate adecvat de către aceștia?

Realizarea unui proiect presupune parcurgerea mai multor etape: *Pregătirea proiectului*: identificarea unei teme (tema poate fi propusă de către profesor, de către elevi sau negociată cu elevii); conturarea obiectivelor; formarea echipelor de lucru; stabilirea sarcinilor de lucru și a timpului alocat ; precizarea cadrului necesar dezvoltării proiectului (cunoștințe teoretice necesare) ; resurse materiale și de timp ; alegerea modalității de prezentare: în cadrul disciplinei de limba și literatura română, proiectele se pot concretiza în lucrări științifice, referate, culegeri de folclor, monografii, reviste, mape tematice, albume, culegeri de texte, prezentări PowerPoint etc. *Implementarea proiectului*: Stadiu de pregătire - stabilirea rolurilor în cadrul echipei :secretarul – notează ideile membrilor grupului și planifică întâlnirile echipei; moderatorul – facilitează comunicarea în cadrul grupului și răspunde de multiplicarea materialelor bibliografice; raportorul – prezintă concluziile, soluțiile finale ale grupului. *Implementarea propriu-zisă*: culegerea, organizarea și prelucrarea informațiilor legate de tema aleasă; elaborarea unui set de soluții posibile ale problemei; evaluarea soluțiilor și deciderea către cea mai bună variantă; executarea proiectului; dirijarea acțiunii de către profesor; finalizarea acțiunii ;prezentarea proiectului/produsului final ; *Evaluarea proiectului* : Pentru o evaluare cât mai obiectivă trebuie avute în vedere câteva criterii care vizează: *calitatea*

proiectului/produsului: validitatea: nivelul la care proiectul reușește să acopere unitar și coerent, logic și argumentat, câmpul tematic propus; *completitudinea:* modalitatea în care au fost valorizate conexiunile și perspectivele interdisciplinare, competențele teoretice și practice; *elaborarea și structurarea:* vizează acuratețea și rigurozitatea demersului științific, logica și argumentarea ideilor, coerența, corectitudinea ipotezelor și concluziilor; *calitatea materialului utilizat:* relevanța conținutului științific, semnificația și acuratețea datelor colectate, strategia de prelucrare și colectare a datelor; *creativitatea:* gradul de noutate pe care îl aduce proiectul în abordarea tematicii, măsura în care elevul optează pentru o strategie originală, inedită; *calitatea activității elevului: raportarea elevului la temă:* măsura în care elevul a făcut ceea ce trebuia sub aspectul validității și relevanței abordării temei proiectului; *performarea sarcinilor:* nivelul de performanță pe care îl atinge elevul în realizarea diferitelor părți componente ale proiectului; *documentarea:* modalitatea în care a fost realizată documentarea (de totalitate de către elev sau cu sprijinul profesorului); *nivelul de elaborare și comunicare:* nivelul de comunicare pe care îl atinge elevul în momentul prezentării proiectului, accesibilitatea informației etc; *greșelile:* nivelul la care se manifesta greseli (științific sau prezentare), tipul de greșeli (scuzabile, acceptabile sau fundamentale), frecvența greșelilor; *creativitatea:* originalitatea stilului elevului; *calitatea rezultatelor:* utilitatea proiectului în sine și a activității desfășurate de către elevi.

Bibliografie

1. Cerghit, Ioan, *Metode de învățământ*, Editura Polirom, Iași, 2006.
2. Cerghit, Ioan, *Sisteme de instruire alternative și complementare. Structuri, stiluri și strategii*, Editura Aramis, București, 2002.
3. ****Evaluarea curentă și examenele. Ghid pentru profesori*, coord. Adrian Stoica, Editura Prognosis, București, 2001.
4. *** *Ghid de Evaluare și examinare*, SNEE, Editura Prognosis, București, 2001.
5. *** *Ghid de Evaluare Limba și Literatura Română*, SNEE, coord. Mihail Stan, Editura Aramis, București, 2001.
6. *** *Ghid metodologic Aria curriculară Limbă și comunicare*, CNC, București, 2002.
7. Neașu, I., *Instruire și învățare*, EDP, București, 1999.
8. ****Pedagogie și elemente de psihologie școlară*, coord. Elena Joița, Editura Arves, Craiova, 2003.
9. Radu, I.T., *Evaluarea în procesul didactic*, EDP, București, 2000, p. 173.

INOVAȚIE ÎN ACTIVITATEA DIDACTICĂ

Prof. inv. primar TUDOR LUMINIȚA
Școala Gimnazială Scorțoasa, jud. Buzău

“Să nu-i educăm pe copiii noștri pentru lumea de azi. Această lume nu va mai exista când ei vor fi mari și nimic nu ne permite să știm cum va fi lumea lor. Atunci, să-i învățăm să se adapteze.” (Maria Montessori – ”Descoperirea copilului”)

În societatea contemporană, cu schimbări rapide și efecte imediate, educația și învățământul trebuie reînnoite, completate, adaptate, astfel încât putem vorbi despre o permanentă inovație și creație în activitatea didactică.

Școala a fost întotdeauna un factor esențial în creșterea și continuitatea culturii unui popor. Ca parte indispensabilă a acestuia, ea a trebuit să se modeleze creând noi punți între tână generație și dascăli.

Idealul educațional al societății contemporane impune dezvoltarea liberă, integrală și armonioasă a elevilor, formarea unei personalități autonome și creative. Dreptul la educație este unul din drepturile fundamentale ale omului. Creativitatea, ca țintă a educației, trebuie identificată, stimulată, cultivată și dezvoltată la toți participanții din procesul instructiv-educativ și în toate domeniile pregătirii lor. Procesul educațional este un act de socializare, de culturalizare, de formare și dezvoltare a unei personalități autonome și creative.

Creativitatea este factorul cheie în dezvoltarea competențelor personale, antreprenoriale și sociale prin învățarea pe tot parcursul vieții dar și de a găsi strategii moderne folosite pentru asigurarea unei educații de calitate în învățământ. Pentru elevi, școala viitorului trebuie să promoveze o educație de calitate și să fie axată pe valori în care elevii să creadă, în care să se regăsească, îndeplinind două condiții, fundamentale din punctul lor de vedere: școala viitorului trebuie să le placă și să fie eficientă.

Pentru a satisface dezideratele societății moderne, învățământul trebuie să se adapteze și să-și completeze instrumentele utilizate în procesul didactic cu mijloace moderne. De aceea, în reforma învățământului se pot viza câteva direcții pe care să se înscrie modernizarea strategiilor didactice: selectarea acestora în concordanță cu obiectivele propuse, transformarea elevului într-un partener prin consultarea sa în alegerea unei metode și mai ales încurajarea interacțiunilor în colectiv. Înlocuirea activității individuale cu cea în grup sau în echipă este esențială pentru interacțiunea elevilor, facilitând dezvoltarea cognitivă și socială a acestora, creativitatea, imaginația, spiritul analitic și de cooperare, formându-i spre cunoaștere și descoperire.

În profilul profesorului ideal trebuie să coexiste pregătirea de specialitate și cea psihopedagogică. Aceste două elemente asigură realizarea unui învățământ de calitate prin capacitatea de a selecta instrumentele adecvate contextului educațional, particularităților de vârstă și de asimilare ale elevilor. Totodată, profesorul trebuie să fie într-un permanent contact cu cerințele moderne prin participarea la conferințe, simpozioane, webinare sau cursuri de perfecționare. În procesul de predare, de asimilare, de fixare și de evaluare a cunoștințelor, acesta trebuie să uzeze de

o paletă largă de metode și procedee, atât tradiționale, cât și moderne. Între metodele tradiționale și cele moderne există o interdependență: cele dintâi facilitează transmiterea unui bagaj de cunoștințe necesare formării abilităților individuale, celelalte îi oferă elevului cadrul de afirmare necesar prin canalizarea energiilor acestuia în direcția sporirii curiozității, atenției, creativității și documentării.

Profesorul trebuie să asigure un demers didactic adecvat învățării active și interactive folosind metode, procedee și tehnici de învățare eficiente, cu scopul dezvoltării gândirii critice a elevilor. Fără a exclude strategiile învățământului tradițional, învățătorul trebuie să folosească și strategii didactice moderne, care vor menține interesul elevilor, vor avea atmosfera propice de învățare și vor ridica actul educațional la nivelul necesar momentului în care trăim, începutul mileniului trei. Elevii nu trebuie să fie obiecte ale formării, ci subiecți activi ce contribuie la propria formare. Iată câteva metode interactive de grup, tratate exact pe lecțiile, ce și le însușesc zi de zi elevii, din manualele alternative ce le folosim în școala noastră

Profesorul trebuie să fie surprinzător, să depășească orice obstacol ce i se pune în cale, să fie un desăvârșit a ceea ce înseamnă tactul pedagogic. Pentru a fi un bun dascăl trebuie să fii înzestrat cu mult tact și măiestrie în exercitarea activității cu elevii. Tactul pedagogic îl aseamănă pe profesor cu un artist, așa cum un actor știe să își transmită mesajul până la sensibilizare, în același fel cel ce educă trebuie să transmită cunoștințe, informațiile, trezind în elev trăiri afective diferite. Schimbarea în educație poate porni direct din sala de clasă, de la cel ce conduce activitatea didactică prin intermediul căii care duce către cunoaștere, învățare, și anume, prin intermediul strategiilor pe care profesorul alege să le folosească la clasă.

Ca să crești o generație sănătoasă, trebuie să fii tu sănătos, adică să fii la curent cu tot ce este nou, interesant, util creșterii ei, chiar cu riscul de fi suprasolicitat, de a nu înțelege o iotă în tehnică sau de a pierde repede interesul față de aceste schimbări atât de necesare pentru școala de azi.

Bibliografie

1. Alois Gherguț,- "Management general și strategic în educație", Ed. Polirom, Iași, 2007;
2. Ionescu M., Radu I.-" Didactica modernă", Ed. Dacia, Cluj – Napoca, 2001.
3. I.Cerghit – "Sisteme de instruire alternative", Aramis, Bucuresti, 2002;

PROVOCĂRILE EDUCAȚIEI CONTEMPORANE

**Prof.înv.primar: Tudor Luminița,
Școala Gimnazială Scorțoasa, jud. Buzău**

Un domeniu important al statului este și trebuie să rămână educația, care la rândul său, are nevoie de o formare continuă pentru a corespunde cerințelor actuale ale societății și să pregătească tinerii pentru a se integra activ în viața socială și personală.

Orice copil reprezintă o poartă spre viitor, de aceea paradigma modernă educației, în care accentul cade pe elev și pe experiențele lui de învățare, a favorizat apariția unor investigații aprofundate ale problemei educabilității. Dacă educația a început odată cu mitul, școala, ca sistem național de educație, s-a configurat odată cu apariția capitalismului.

Dincolo de nenumăratele schimbări care au intervenit în educație, relația profesor-elev stârnește în permanență noi provocări. În timp ce școala modernă caută neconținut noi structuri de învățare care să fie active și eficiente, o importanță deosebită o are formarea de profesori moderni, adevărate călăuze care să ghideze cu iscusință mintea elevului, să se adapteze la nevoile și la interesele celui pe care-l instruieste.

Copiii din ziua de azi au nevoie să fie încurajați să-și asume riscuri, să fie învățați că nu li se va întâmpla nimic îngrozitor dacă țin cont de anumiți factori. Au nevoie de o expunere treptată la astfel de exemple pentru a înțelege că lumea nu este un loc de care trebuie să se teamă. Aceste lucruri se învață la școală. De aceea educația și formarea copilului pun bazele de care acesta are nevoie pentru a se dezvolta și a-și construi un viitor de succes. Societatea contemporană este într-o continuă schimbare, iar pregătirea optimă a copiilor pentru viitor este o provocare pentru cadrele didactice. Este evidentă necesitatea tot mai acută ca învățarea să fie de tip inovator cu un puternic caracter anticipativ și participativ. Realitatea care ne înconjoară stârnește mereu curiozitatea individului, indiferent de vârsta pe care acesta o are. Informația se diversifică, se nuanțează constant, iar accesul la aceasta, este o chestiune de timp. Tot mai mult folosim tehnica, în absolut toate domeniile vieții cotidiene, iar televizorul și computerul au devenit instrumente indispensabile vieții modern.

Cadrele didactice ar trebui să știe cum să valorifice diversele experiențe de învățare ale elevilor, să găsească căi, metode de a-și valorifica propriile experiențe de învățare, pentru a dinamiza și a eficientiza procesele didactice pe care le construiesc. Deoarece elevii se simt valorizați, capătă încredere în ei, învață să comunice cu ceilalți, au șansa de a învăța în mod autentic și profund, din mai multe perspective despre o temă, de a interioriza diverse experiențe de învățare și de a-și clarifica propriile valori și atitudini față de cunoaștere, interiorizează un continuum între ceea ce învață la școală și ceea ce învață în alte contexte, nonformale sau informale. Profesorii ar trebui să împărtășească experiențe de învățare proprii, din care să rezulte o anumită atitudine față de cunoaștere și un stil de lucru intelectual, să creeze un climat stimulatoriu pentru elevi, satisfacția de a-și folosi întregul potențial cognitiv și metacognitiv în procesul didactic.

Elevul este partener al profesorului, în propriul proces de formare. Școala pregătește elevul acum, pentru o realitate care nu știm cum arată și care apare mai târziu. Școala trebuie să pregătească elevul pentru situații polivalente, valori multiple, astfel încât să se pună accent nu numai pe conținuturi ci și pe capacități și atitudini de raportare la valori. Prioritățile elevilor de azi sunt altele și modul lor de raportare la școală este altul.

În societatea actuală, o carieră de succes nu se poate baza pe stăpânirea desăvârșită a informațiilor dintr-un domeniu, ci pe capacitatea de a analiza, sintetiza și evalua aceste informații, de a comunica eficient, de a colabora, de a anticipa implicațiile și consecințele unui set de acțiuni într-o anumită direcție. Din acest motiv, elevii trebuie să înțeleagă legăturile dintre idei, să determine importanța și relevanța argumentelor și ideilor, să construiască și să evalueze argumentele, să identifice neconcordanțele și erorile de judecată, să abordeze problemele sistematic și să reflecteze asupra tuturor acestor etape parcurse pentru a descoperi eventualele lacune.

Așa cum procesul educativ se desfășoară având în vedere atingerea anumitor obiective, și elevii trebuie să își stabilească propriile obiective privind educația personală. Pentru ca acest lucru să se întâmple este nevoie de abilități de gândire critică, de cunoaștere de sine și de conștientizare a faptului că, pentru a dobândi calitățile cerute pe piața muncii, capacitatea de memorare și redare a informațiilor nu este suficientă. Testele PISA se aplică elevilor în vârstă de 15 ani, care sunt la finalul ciclului de învățământ obligatoriu, tocmai pentru a evalua abilitățile acestora de a face față cerințelor vieții reale, nu doar a celor prevăzute în curriculum-ul școlar.

Aceste teste se concentrează pe ceea ce taxonomia lui Bloom numește abilități de gândire de ordin superior, și anume analiza, evaluarea, respectiv crearea. Aceste trei niveluri de abstractizare aflate în vârful piramidei presupun un grad mare de gândire critică, iar sarcinile de lucru care le solicită sunt cele care conțin în cerință cuvinte cum ar fi: „clasificați”, „comparați”, „precizați motivul” (pentru analiză), „compuneți”, „adaptați” (pentru evaluare), „demonstrați”, „exprimați-vă opinia”, „justificați” (pentru creare).

Ce mulțumire mai mare poți să ai atunci când știi că ai pus și tu „o cană de apă la rădăcina unei flori” care va deveni o persoană dezvoltată armonioasă pentru o integrare în societate ! cu care te poți mândri. Imaginea dascălului, cu tot ce înseamnă profesionalism și dăruire, se întipărește cu precizie și rezonanță în ochii, mintea și inimile copiilor, iar de acolo inspiră și se transformă într-o sevă hrănitoare pe tot parcursul vieții. Să fim deci acei formatori și raportori constanți ai educației, culturii, conștiinței umane pentru fiecare copil în parte și pentru umanitate.

Este nevoie de o schimbare radicală a învățământului tradițional, pentru o lume mai conștientă, mai flexibilă și mai responsabilă pentru viață.

Bibliografie:

- 1.Șoitu Laurențiu, 1997, Comunicare și acțiune, Editura Institutul European.
- 2.Curs de formare E-mentor, Universitatea Dunarea de Jos, Galați, 2015.
3. Învățământul românesc față cu Uniunea Europeană
CarierăEducație...<http://arhiva.euractiv.ro/uniuneauropeana/articles|displayArticle/art>.
4. Anghelache, Valerica, Managementul schimbarii educationale, (2012) INSTITUTUL EUROPEAN.

ÎNVĂȚAREA CENTRATĂ PE ELEV

Prof. înv. primar TUDOR LUMINIȚA
Școala Gimnazială Scorțoasa, jud. Buzău

”Mulți copii se chinuie în școli... pentru că felul în care li se predă este incompatibil cu felul în care învață”.

Peter Senge

Învățarea centrată pe elev este o intervenție educațională ce asigură construirea unui mediu formativ individualizat și adaptat la nevoile, abilitățile și interesele elevilor, în care elevii nu mai sunt receptori pasivi ai cunoștințelor și informațiilor ci participanți activi la învățare și la construirea cunoașterii.

În opinia lui Gibbs (1992) învățarea centrată pe elev “oferă elevilor o mai mare autonomie și un control sporit cu privire la disciplinele de studiu, la metodele de învățare și la ritmul de studiu”. Această perspectivă subliniază caracteristicile fundamentale ale învățării centrate pe elev, promovând ideea că elevilor trebuie să li se ofere un control sporit asupra învățării prin asumarea responsabilității cu privire la: ceea ce se învață, modul cum se învață și de ce, momentul când se învață.

Centrarea pe elev pornește și de la ideea că fiecare elev este unic, fiind o abordare complexă, ce necesită construirea în timp real a unei experiențe de învățare pozitive și semnificative, într-o relație democratică.

O consecință importantă a învățării centrate pe elev o reprezintă necesitatea ca elevii să își asume un înalt grad de responsabilitate în contextul învățării și să își aleagă în mod activ scopurile, precum și să își administreze procesul de învățare. Ei nu se mai pot baza pe faptul ca profesorul le va spune ce, cum, unde și când să gândească.

Recomandarea pentru trecerea responsabilității de la profesor la elev este raspândită în pedagogia contemporană. Într-o prezentare succintă a caracteristicilor persoanelor care învață eficient, de la Harpe, Kulski și Radloff (1999) arată că o persoana care învață eficient:

- Are scopuri clare privitoare la ceea ce învață,
- Are o gama largă de strategii de învățare și știe când să le utilizeze,

- Folosește resursele disponibile în mod eficace,
- Știe care îi sunt punctele forte și punctele slabe,
- Înțelege procesul de învățare,
- Își controlează sentimentele în maniera adecvată,
- Își asumă responsabilitatea pentru procesul lor de învățare
- Își planifică, își monitorizează, își evaluează și își adaptează procesul de învățare (pag. 110).

În școala tradițională, profesorul deține controlul absolut asupra cunoașterii și, prin aceasta, asupra

evenimentelor clasei, apărând astfel și o legătură evidentă între disciplina strictă și adevărul univoc al magistrului care ține clasa în mână. În școala centrată pe elev, profesorul se estompează, doar elevul este miezul problemei.

Conform noilor cercetări pedagogice, acest stil de învățare are o mulțime de avantaje, printre care: este valorificat potențialul fiecărui copil; copiii se completează unul pe celălalt, fără a lăsa loc competiției în grup; fiecare membru al grupului se simte util prin ceea ce știe și este capabil să facă; socializarea este mai puternică și se leagă prietenii de durată; crește respectul față de sine; se îmbunătățesc performanțele memoriei și creației; sporește randamentul procesului de învățare.

Referindu-mă la condițiile concrete din clasa mea, unde există și elevi cu rezultate slabe la învățătură, pot spune că acest stil de învățare este foarte potrivit, pentru că fiecare membru al grupurilor formate au diferite competențe, pot face ceva diferit de ceilalți, în felul acesta integrând foarte bine și pe acei copii care nu au o capacitate mare de generalizare și abstractizare. Am grijă întotdeauna să găsesc alte modalități de constituire a grupurilor, dar să existe un echilibru între ele din toate punctele de vedere.

Există și unele dezavantaje, cum ar fi: elevii cu personalitate mai puternică au tendința să domine grupul, prin impunerea regulilor proprii; copiii mai timizi sau mai comozi se lasă dominați, devin simpli spectatori ai actului didactic. Aici intervine măiestria profesorului: dacă

posedă știința de a îmbina armonios inteligențele multiple ale copiilor, de a distribui sarcini fiecărui copil după capacitate și interes, de a folosi strategii diferențiate, învățarea prin cooperare dă roade bune. Cele două stiluri de învățare trebuie combinate, urmând principiul „Să dai și să ceri orice copilului, dar nu oricând și oricum, ci fiecăruia după posibilitate și interes”

Specific acestui tip de învățare este faptul că promovează interacțiunea dintre mințile participanților, dintre personalitățile lor, ducând la o învățare mai activă și cu rezultate evidente.

Acest tip de interactivitate determină „identificarea subiectului cu situația de învățare în care acesta este antrenat” ceea ce duce la transformarea elevului în stăpânul propriei formări.

Bibliografie

1. Negreț - Dobridor, I., Pânișoară, I. O. (2005) - Știința învățării. De la teorie la practică, Editura Polirom, Iași.
2. Pânișoară, I. O.. (2008) - Comunicarea eficientă, ed. a III-a, revăzută și adăugită, Editura Polirom, Iași.
3. Constantin, R., Dumitrescu, L., Gavrilă, R.M., Sarivan, L., Stoicescu, D. (2009) Predarea-învățarea interactive centrată pe elev, ediția a doua revizuită, București.

INTELUGENȚE MULTIPLE ÎN ACTIVITATEA INSTRUCTIV-EDUCATIVĂ DIN GRĂDINIȚĂ

Profesor pentru învățământ preșcolar Tudosă Dana Iuliana
Grădinița cu Program Prolungit „1-2-3” Suceava

În accepțiunea lui H. Gardner, inteligențele reprezintă capacitatea cognitivă a individului, descrisă printr-un set de abilități, talente, deprinderi mentale pe care le deține orice persoană dezvoltată normal. Acestea sunt grupate în opt categorii, după cum urmează:

1. Inteligența lingvistică se referă la capacitatea de a rezolva și dezvolta probleme cu ajutorul codului lingvistic, sensibilitate la sensul și ordinea cuvintelor.

Persoanele ce posedă o inteligență lingvistică puternică, se evidențiază prin:

- memorare și reproducere a informației orale sau scrise;
- pasiune pentru citit și scris;
- capacitate de a explica anumite noțiuni;
- talent la dezbateri sau discursuri persuasive;
- utilizare a umorului în istorisire;

2. Inteligența logico-matematică se evidențiază prin capacitatea de a opera cu modele, categorii și relații, de a grupa, ordona și a interpreta date, capacitatea de a problematiza.

Se evidențiază prin:

- capacitate sporită de rezolvare a problemelor;
- încălnație către gândirea abstractă;
- plăcere pentru experimente științifice;
- talent la rezolvarea problemelor complexe;

3. Inteligența vizual-spațială are ca și caracteristici pasiunea pentru scris și citit, interpretare a hărților sau a graficelor, încălnație către rezolvarea puzzle-urilor, recunoașterea anumitor tipare și talent la desen sau arte vizuale.

4. Inteligența muzicală. Persoanele care posedă acest tip de inteligență se evidențiază prin capacitatea de a rezolva probleme și de a genera produse prin ritm și melodie, sensibilitate la ritm, capacitatea de a recunoște diverse forme de expresie muzicală;

5. Inteligența corporal-kinestezică se recunoaște prin abilități de mișcare corporală, acțiuni interpretative și control fizic precum și îndemănare în manipularea obiectelor. Persoanele care au acest tip de inteligență au talent la dans și sport, manifestă pasiune pentru confecționarea obiectelor cu propriile mâini, coordonare fizică sporită. Relația minte-trup devine instrumentul prin care se exprimă sau prin care contribuie la realizarea unei acțiuni.

6. Inteligența interpersonală reflectă capacitatea de a evalua starea de spirit a celorlalți, precum și abilitate de răspuns și adaptare la solicitări. Implică spirit de observație și empatie și este o forma de inteligență necesară în domeniul relațiilor publice.

7. Inteligența intrapersonală reflectă capacitatea de a rezolva probleme și de a genera produse prin cunoașterea de sine, capacitatea de a înțelege universul psihologic prin conștientizarea stărilor emoționale și înțelegerea propriilor motivații. Se caracterizează prin autorefecție față de acțiunile realizate sau ce urmează a se realiza precum și pasiune pentru analiza teoriilor și ideilor.

8. Inteligența naturalistă este specifică persoanelor care manifestă pasiune pentru explorarea mediului înconjurător, caracterizându-se prin încălnații către domenii precum botanică, zoologie sau biologie și talent pentru categorizare și catalogarea informației.

Teoria Inteligențelor Multiple permite planificarea și organizarea procesului de predare-învățare într-o formă interactivă și diferențiată, susținând realizarea unui act educativ centrat pe

elev, pe nevoile sale, sprijinindu-l să își valorifice propriile resurse și să își dezvolte motivația pentru învățarea permanentă.

În cadrul activităților instructiv-educative desfășurate în grădiniță, educatoarea, prin activitățile propuse, oferă posibilitatea tuturor copiilor de a face apel la mai multe tipuri de inteligențe în rezolvarea sarcinilor propuse. În acest fel, se oferă șansa de a se evidenția în cadrul unei activități, a tuturor copiilor, indiferența de tipul de inteligență dominant.

Spre exemplu, în cadrul proiectului tematic „Tablou de primăvară”, tema săptămânii „Parfum de primăvară” – nivel I, grupa mică, am desfășurat activitatea integrată cu tema „Grădina primăverii” în cadrul căreia am integrat ALA1 (centrul Arte, Bibliotecă, Științe) și DȘ – Activitate matematică, avînd ca scop exersarea cunoștințelor matematice referitoare la recunoașterea obiectelor pe baza unor însușiri comune (marime, culoare), ținînd cont de pozițiile spațiale indicate; valorificarea deprinderilor de lucru însușite în vederea realizării unor lucrări.

În cadrul activității propuse, au fost activate secvențial mai multe tipuri de inteligențe, după cum urmează:

În captarea și orientarea atenției prin prezentarea sub formă de surpriză a cadoului trimis de Zâna Primăvara (scrisoare și cutia cu materiale) a fost activată *inteligența interpersonală*.

Scrisoarea trimisă de Zână, precum și discuțiile pe baza acesteia au permis prezentarea ofertei de lucru propusă, precum și accesibilizarea obiectivelor și scopului activității, prin receptarea mesajului transmis evidențiindu-se *inteligența lingvistică*.

În prezentarea optimă a conținutului și dirijarea învățării a fost expusă oferta de lucru la cele trei centre deschise în sala de grupă, respectiv, centrul Arte, centrul Bibliotecă și centrul Știință. Sarcinile de lucru au făcut referire la asocierea corectă a elementelor care constituie întregul, respectarea criteriului de asociere, utilizarea culorii adecvate plantelor date, exersarea elementelor de comunicare orală și sintetizarea informațiilor obținute punînd în evidență *inteligența vizual spațială*, *inteligența interpersonală* precum și *inteligența lingvistică*. Copiii au avut posibilitatea de a-și alege centrul de lucru în funcție de preferințele proprii și totodată de tipul de inteligență dominant pe care fiecare îl posedă.

Obținerea performanței s-a realizat prin desfășurarea jocului exercițiu „Amenajăm grădina Zânei Primăvara” în cadrul căreia preșcolarii au așezat în grădină materialele realizate la centre, în funcție de indicațiile educatoarei avînd ca scop exersarea cunoștințelor matematice referitoare la criteriul mărimii (mare, mic)/culorii (roșu, galben, albastru)/poziției spațiale (sus, jos) – *inteligența logico-matematică*.

Evaluarea activității s-a realizat prin aprecieri asupra activității, a comportamentului copiilor și a aportului adus la realizarea temei, completarea Jurnalul grupei după metoda “*copiii dictează, educatoarea scrie*” cu impresii, concluzii în urma desfășurării activității și distribuirea recompenselor pe „Tabela recompenselor”.

„Dansul florilor” a marcat încheierea activității. În această etapă a activității a fost activată *inteligența lingvistică* și cea *corporal-kinestezică*.

Iată, așadar, cum în cadrul unei singure activități de maxim 40 de minute au fost evidențiate 5 tipuri de inteligențe, respectiv *inteligența interpersonală*, *lingvistică*, *vizual-spațială*, *logico-spațială* și *corporal-kinestezică*. Este lesne de înțeles că în fiecare etapă a activității s-au evidențiat copiii a căror tip de inteligență activată în acel moment al lecției este dominantă la ei, însă o astfel de abordare permite valorificarea fiecărui copil din grupă și totodată motivarea acestuia de a se implica în procesul instructiv-educativ, asigurându-și astfel integrarea cu succes în învățământul primar și mai târziu în societate.

Bibliografie:

- ✓ Breban, Silvia, Ruiu, Georgeta, Gongea, Elena, 2004, *Activități bazate pe inteligențele multiple*, editura Reprograph, Craiova;
- ✓ Gardner, Howard, 2006, *Inteligențe multiple. Noi orizonturi*, editura Sigma, București;
- ✓ M.E.C., 2019, *Curriculum pentru educație timpurie*;
- ✓ Culea, Laurenția, Sesovici, Angela, Grama, Filofteia, Pletea, Mioara, Ionescu, Daniela, Anghel, Nicoleta, 2008, „*Activitatea integrată din grădiniță*”(ghid pentru cadrele didactice din învățământul preuniversitar), editura Didactica Publishing House, București;
- ✓ Ezechil, Liliana, Lăzăreanu, Păiși, Mihaela, 2002, „*Laborator preșcolar*”, Ghid metodologic, editura V&Integral, București;

Perfecționarea metodică a profesorilor de arte

Prof. Tudose Cristina, Școala Gimnazială Iorgu Radu, Bârlad

Pentru tratarea acestei teme este necesară acordarea unei atenții speciale noțiunii DPC-Dezvoltare Profesională Continuă. Participarea profesorilor de arte în programele DPC nu e gândită special pentru domeniul artelor, dar, regulamentele generale referitoare la DPC se aplică profesorilor de arte, așa cum se aplică tuturor. O excepție este Danemarca. Aici, profesorii de arte nu au posibilitatea de a participa la DPC. În Franța, 6 % din cursurile de perfecționare pentru profesori se referă la artă și cultură. În Slovenia, Institutul Educației Naționale raportează că DPC pentru profesorii de arte primește prea puțină atenție și adesea nu e recomandată suficient. În Anglia conform cercetării naționale din 2002 referitoare la educația artistică din școlile primare, a existat o perspectivă larg răspândită conform căreia există o nevoie de discipline artistice în programele DPC (Downing et al. 2003). Există "Un plan al profesorului artist" în Regatul Unit (Anglia și Țara Galilor), care este un program de cursuri de dezvoltare profesională continuă pentru profesorii specialiști de arte vizuale, artizanat și creație. Se bazează pe principiul că **profesorii de arte, care-și mențin propria practică creativă pot fi în mod semnificativ mai eficienți în clasă și e mult mai probabil să fie satisfăcuți de activitatea lor didactică**. Oferă oportunități pentru profesorii de arte de a-și revizui și dezvolta practica creativă personală în instituțiile de învățământ superior și muzeele de artă și galerii. Tot în Regatul Unit, Agenția de Formare și Dezvoltare pentru Școli (AFD) a dezvoltat o strategie națională pentru dezvoltarea profesională continuă a profesorilor. Au fost identificate prioritățile naționale. Una dintre priorități este pedagogia, inclusiv cunoașterea disciplinei. AFD a început o inițiativă de dezvoltare și îmbunătățire a disciplinei online sau la distanță, a oportunităților de dezvoltare profesională continuă. Pentru prima fază a inițiativei au fost alese patru discipline –limba engleză, istoria, muzica și studiile de afaceri. Asociația Națională a Educatorilor în Domeniul Muzicii (ANEDM) și Consiliul Educației Muzicale (CEM) conduc firul muzical. În Italia, activitățile DPC pentru profesorii de arte se centrează pe teatru și muzică, în special. În România, cursurile de formare pentru profesorii de muzică sunt organizate de instituțiile muzicale

profesionale de nivel ridicat, de trei ori pe an. După aceste cursuri, profesorii primesc un grad mai înalt în statutul lor de profesor, dar nu și o calificare suplimentară. Dezvoltarea profesională continuă e puternic recomandată profesorilor de muzică și e reglementată de autoritatea educațională locală. Acestea au fost doar câteva exemple referitoare la specificul DPC din domeniul artistic, în diferite țări din Europa, conform http://eacea.ec.europa.eu/education/eurydice/documents/thematic_reports/113RO.pdf
http://ec.europa.eu/education/policies/2010/objectives_en.html#training of DG Education and Culture of the European Commission

Aceleași documente arată că implicarea artiștilor profesioniști în formarea inițială a profesorilor de arte presupune organizarea de ateliere, seminarii sau participarea artiștilor profesioniști în proiecte artistice. În multe țări nu există programe centrale, care să faciliteze implicarea profesioniștilor în educația și formarea profesorilor, dar instituțiile de învățământ superior pot decide să îi invite. În Danemarca, doar artiștii care au cunoaștere academică totală și experiență pedagogică pot forma viitorii profesori de arte. În Estonia, prin contrast, mulți dintre viitorii profesori de arte din personalul de predare, sunt artiști profesioniști, care nu predau cu normă întreagă. În cazul dezvoltării profesionale continue, instituțiile de învățământ superior și cultural oferă programe de formare, responsabile pentru invitarea artiștilor, în cele mai multe dintre țările europene. În Luxemburg, artiștii profesioniști nu sunt implicați în formarea DPC. În Cipru, implicarea artiștilor profesioniști în DPC e organizată la nivele diferite, în cazul profesorilor care predau la ISCED nivel 1 și ISCED nivel 2. În cazul profesorilor de la ISCED nivel 1, de obicei directorii de școli sunt cei care invită artiștii profesioniști pentru prezentări. Pentru cei de la nivel 2 ISCED, șefii de catedră ai fiecărei discipline pot invita artiștii să organizeze ateliere și seminarii specifice. În Islanda, DPC e responsabilitatea Academiei de Arte a Islandei, care implică artiștii profesioniști. În Spania și Portugalia, deși artiștii profesioniști pot participa la programe DPC, profesorii și formatorii profesioniști sunt cei care îi perfecționează pe profesorii de arte. În Portugalia, artiștii profesioniști au nevoie de certificat de formator, oferit de Consiliul de Formare In-service Științifico-Pedagogică, înainte de a fi implicați în cursuri DPC. În Regatul Unit (Anglia și Țara Galilor), "Planul Profesorului de Arte" permite artiștilor profesioniști să participe la formarea DPC pentru profesorii de arte.

În cadrul actual în care are loc educația artistică, a dezvolta o educație de bună calitate cheama la o colaborare între actori diferiți la nivelul de politici, ca și în școli. În cazul din urmă, cooperarea nu ar trebui să aibă loc doar în cadrul instituțiilor educaționale, dar ar putea să implice și profesioniști din domeniul artistic.

Pentru a oferi elevilor arta de bună calitate, colaborarea trebuie să fie stabilită pe de o parte, între școli și autoritățile educaționale și pe de altă parte, între artiști și instituții care promovează artele.

Bibliografie :

- Gherguț, Alois, *Management general și strategic în educație*, Ed. Polirom, Iași, 2007;
- Iucu, Romiță, *Formarea cadrelor didactice. Politici, sisteme, strategii*, Ed. Humanitas , București, 2007;
- Cucoș, Constantin, *Psihopedagogie pentru definitivare și grade didactice*, Ed. Polirom, Iași, 1998;

http://eacea.ec.europa.eu/education/eurydice/documents/thematic_reports/113RO.pdf

http://ec.europa.eu/education/policies/2010/objectives_en.html#training of DG
Education and Culture of the European Commission

Elemente de patrimoniu național - Icoanele țărănești pe sticlă

Prof. Tudose Cristina
Școala Gimnazială “Iorgu Radu”, Bârlad, jud. Vaslui

Sub raport estetic, icoanele pe sticlă se caracterizează prin remarcabile însușiri plastice precum coloritul strălucitor și expresivitatea desenului simplificat până la liniile esențiale.

Din punct de vedere tehnic pictura pe sticlă constă în aplicarea straturilor picturale în succesiune inversă față de pictura pe alte suporturi, pe una din fețele sticlei, aceasta îndeplinind dubla funcție de suport și de strat protector al picturii.

Sub aspect tematic și stilistic, ele aparțin sferei de influență bizantină, fiind o creație artistică unicat ce nu se regăsește altundeva în spațiul european și nu numai. Ea mărturisește despre o societate românească ce a ramas alături de un program iconografic și de canoanele de reprezentare consacrate de biserica răsăriteană, Transilvania fiind singurul teritoriu în care pictura pe sticla adoptă iconografia ortodoxă de proveniență bizantină.

Acest adevăr este demonstrat și de iconarii pe sticlă care, după 1989 sunt foarte numeroși. Dacă pentru unii dintre aceștia icoana pe sticlă s-a transformat într-o afacere rentabilă, pentru majoritatea ea este un obiect cu semnificație cultică, pe care îl realizează cu sentimente curate și respect față de tradiție. Asemeni înaintașilor din acest domeniu de creație, acești iconari reușesc să demonstreze că icoana pe sticlă izvodită în trecut de țărani din Transilvania este o emblemă vie, actuală a spațiului românesc, remarcabilă prin profunzimea cu care exprimă trăirile întru Dumnezeu.

Tema icoanelor pe sticlă este foarte amplă prin numeroasele unghiuri din care poate fi abordată, dar și prin faptul că icoana pe sticlă este o tradiție vie, actuală.

Un cvasi-recent și interesant studiu ce reunește mai multe direcții-icoana pe sticlă emblemă de spațiu spiritual în trecut și în prezent, dar și ca formă de păstrare a credinței în perioada comunistă,- a fost realizat de ziaristul italian Giovanni Ruggeri prin cartea

Icoanele pe sticlă din Sibiel apărută la Editura Citta Aperta Troina, Italia și prin site-ul www.sibiel.net.

Pe lângă direcțiile menționate, cartea evidențiază și personalitatea exemplară a părintelui Zosim Oancea, cel care, după numeroși ani de detenție, a înființat în plină perioadă atee Muzeul de icoane pe sticlă din Sibiel, emblemă a identității românilor din Transilvania și cel mai mare de acest fel din Europa.

Site-ul este de interes și actualitate, cunoscând o continuă dezvoltare prin secțiunea destinată pictorilor de azi și lucrărilor acestora, ce reunește iconari contemporani, fideli picturii pe sticlă în stil țărănesc. Este o cercetare și o promovare în același timp a fenomenului contemporan al picturii tradiționale pe sticlă.

Bibliografie:

- Coman-Sipeanu, Olimpia, *Tematica hristologică a icoanelor pe sticlă*, Studia Universitatis Cibiniensis, Series Historica, tomul 5, 2008;
- Coman-Sipeanu, Olimpia, *Icoane pe sticlă din patrimoniul Muzeului Astra Sibiu Colecția Ion Irimie*, Editura Astra Museum, Sibiu, 2010;
- Coman-Sipeanu, Olimpia, *Conservarea și restaurarea icoanelor pe sticlă*, în Studii și comunicări de etnologie, XVI;
- Dancu I., Dancu D., *Pictura țărănească pe sticlă*, Editura Meridiane, București, 1975;
- Ene D. Vasilescu, Elena, *Icoană și iconari în România: cât Bizanț, cât Occident?*, Editura Trinitas, Iași, 2009;
- Mihalcu M.,1984, *Valori medievale românești*, Editura.Sport-turism, București, 1984
- Roșu Georgeta, *Icoane pe sticlă din colecția Muzeului Țăranului Român*, Editura Alcor Edimpex, București, 2009
- Ruggeri Giovanni, *Icoanele pe sticlă din Sibiel*, Editura Citta Aperta, Troina, Italia, 2008

- Stăniloae, Pr. Prof. Dr. Dumitru, *Considerațiuni în legătură cu sfintele icoane*, Gândirea, nr. 3, martie 1942;
- xxx, *Sacre trasparenze. Antiche icone romene su vetro dalla Transilvania*, Museo Diocesano Tridentino Trento, 2007.

Prof. Tulbure Ramona Elena-Șc. Gimn. Augustin Maior Reghin

Importanța deosebită a jocului în dezvoltarea copilului este demonstrată de către eficiența sa, jocul fiind calea prin care copilul se orientează în lumea înconjurătoare, își formează primele noțiuni, priceperi și deprinderi intelectuale, morale și fizice necesare unei dezvoltări armonioase.

Jocul este o formă specifică a activității copiilor, fiind demonstrat că a apărut pe o anumită treaptă de dezvoltare a societății omenești, ca rezultat al muncii. “Jocul de mișcare este o activitate sau o acțiune efectuată de bună-voie, înăuntrul unor anumite limite stabilite, de timp și de spațiu, și după reguli acceptate de bună-voie, dar absolut obligatorii, având scopul în sine însăși și fiind însoțită de un anumit sentiment de încordare și de bucurie și de ideea că «este altfel» decât în viața obișnuită.” (Jan Huizinga) Termenul „joc dinamic” (sau joc de mișcare) vine de la cuvântul latin „jocus” și cuvântul francez „dynamique” înseamnă „plin de mișcare”, „de acțiune”, „activ”, „care este în continuă și intensă mișcare”, „evoluție”, „care se desfășoară rapid”.

Jocurile urmăresc învingerea în condiții mereu schimbătoare ale mediului de joc a diferitelor obstacole sau dificultăți care apar în calea atingerii scopului propus. Sarcina jocului de mișcare determină stabilirea acțiunilor jucătorilor conform scopului propus, caracterul și dezvoltarea conflictului de joc.

Regulile determină la fiecare joc elementele cele mai constante în așezarea jucătorilor și cele mai tipice în deplasarea lor, precizează caracterul comportării, obligațiile și drepturile jucătorilor, stabilesc mijloacele de conducerea a jocului și procedeele și condițiile de stabilire a rezultatului. Regulile nu exclud ci, dimpotrivă, presupun manifestarea unei activități creatoare din partea jucătorilor și folosirea inițiativei personale pe măsura capacităților, intereselor și dorințelor fiecăruia.

Conținutul jocului dinamic (acțiunile motrice și subiectul) determină forma acestuia, cu alte cuvinte caracterul tipic de organizare a participanților. Caracteristica jocului de mișcare este organizarea acțiunilor celor ce participă, care să le admită o largă inițiativă creatoare în alegerea mijloacelor pentru atingerea scopului propus.

Elementele comune jocurilor sunt:

- scopul jocului;
- subiectul jocului;
- regulile sau regulamentul jocului;
- forma de organizare a jocului;
- conținutul motric al jocului.

Valorificarea superioară a valențelor multiple sub raport instructiv-educativ, pentru a asigura manifestarea totală a influențelor benefice asupra elevilor, jocurile dinamice trebuie organizate ținând cont de anumite criterii riguroase.

Jocul trebuie selectat în concordanță cu:

- obiectivele urmărite;
- efectivul și componența acestuia pe sexe;
- locul de desfășurare (în sala, în aer liber);
- factorii de climă (sezonul);
- particularitățile morfo-funcționale și psiho-fizice ale participanților;
- durata și materialele necesare.

Pregătirea locului de desfășurare și a materialelor pentru joc:

- alegerea, amenajarea și asigurarea terenului de joc;

- îndeplinirea standardelor cu privire la materialele folosite (marcaje, dimensiuni, etc)

Stabilirea echipelor și repartizarea sarcinilor de joc după următoarele criterii :

- numărul participanților;
- sexul participanților;
- înălțimea și greutatea;
- nivelul de pregătire al componentelor;
- numirea sau alegerea căpitanilor de echipă.

Explicarea și demonstrarea jocului:

- explicarea regulilor se face clar, scurt, în limbaj accesibil vârstei elevilor;
- o aplicație "de probă" pentru a clarifica etapele jocului și regulamentul.

Arbitrajul jocului vizează respectarea regulilor privind :

- începerea și terminarea jocului;
- desfășurarea jocului;
- modul de stabilire al rezultatelor;
- sancțiuni și recompense ;
- durata jocului și dozarea efortului.

Desfășurarea jocului este faza cea mai importantă a predării și învățării lui.

Pe timpul desfășurării jocului sunt urmărite obiectivele:

- supravegherea respectării regulilor de joc;
- temperarea elevilor impulsivi;
- stimularea elevilor inactivi, stângaci, neîndemânatici;
- dozarea efortului în joc;
- terminarea organizată a jocului;
- anunțarea rezultatului și analiza jocului.

Recomandări metodice:

Jocul creează o stare de emulație, dublată de un consum energetic mare, din acest considerent se impun unele reguli de care trebuie să se țină cont:

În cadrul vârstei școlare mici (7-8ani), jocurile dinamice conțin reguli și acțiuni simple.

Complexitatea jocurilor, ca și efort crește, astfel încât în clasa a IV-a se pot practica jocuri pregătitoare pentru jocurile sportive .

Regulamentele de joc trebuie să creeze probleme pe care copiii să le poată rezolva prin efort de creativitate, imaginație, dar și fizic. Copiii să învețe jocurile, pentru a le practica și independent sau în alte situații. Limitele spațiului de joc și diferitele repere vor fi vizibile, evidente prin diferite marcaje sau obiecte. Reprezentativele vor fi egale ca număr și, de preferință, alcătuite pe sexe. În joc vor fi introdusi toți copiii din clasă. În calitate de conducător al jocului, cadrul didactic va asigura respectarea regulamentului de joc, stabilirea corectă a rezultatelor, a sportivității, explicând totodată cauza deciziilor sale. Cadrul didactic va conduce de așa manieră jocul, încât să asigure o atmosferă de emulație și de manifestare a bucuriei în reușitele elevilor. Cadrul didactic va stimula și incuraja și echipele care nu sunt castigatoare, evitând sancțiunile care presupun eliminarea din joc. În mod obligatoriu, se vor lua toate măsurile pentru prevenirea accidentelor. Jocurile dinamice, bine organizate și cu un conținut corect, au influență educativă și formativă benefică asupra dezvoltării fizice și emoționale a copiilor dacă sunt selecționate și dirijate, încât să satisfacă varietatea intereselor și nevoilor de dezvoltare și creștere a acestora.

Jocurile de mișcare sunt mijloace atractive și valoroase care contribuie la dezvoltarea motricității generale și asigură consolidarea deprinderilor motrice aplicative în condiții variate formând capacitatea de organizare. Cercetările demonstrează că jocul de mișcare este atât mijloc cât și metodă pentru dezvoltare. Jocurile de mișcare arată posibilitatea valorificării în condiții noi, nestudiate a cunoștințelor, priceperilor și a deprinderilor motrice însușite.

Jocurile de mișcare, atractive prin ineditul lor, prin starea de emulație pe care o conferă, prin caracterul spectaculos, asigură o eficiență crescută atât în privința creșterii densității lecției, cât și în privința rezultatelor. Jocurile de mișcare sunt un exercițiu complex cu efecte cumulative asupra

organismului, impunând manifestări motrice complexe, efectul lor fiind condiționat de scopul urmărit în lecție de către profesor. Jocurile dinamice sunt principala activitate prin care se verifică posibilitățile elevilor de a aplica bagajul de cunoștințe și priceperi. Structura de mișcări frecvent utilizate sunt: mersul, alergarea, aruncarea, prinderea, echilibrul, transportul de greutate, săritura, cățărarea și escaladarea. De asemenea se recomandă introducerea unor elemente din atletism, gimnastică și jocuri sportive.

Gradarea efortului în cadrul jocurilor dinamice se face, prin introducerea unor mișcări suplimentare, prin creșterea intensității, prin mărirea volumului și a complexității acestora. Este importantă explicația, demonstrația și pregătirea terenului pentru joc (densitatea pedagogică) care trebuie făcută fără să afecteze densitatea lecției. Introducerea elementului de întrecere pe echipe sau individuale, în cadrul desfășurării jocurilor face să crească calitatea exercițiilor asigurând participarea maximă și dezinvoltă a colectivului, cu influențe dintre cele mai favorabile asupra sferei funcționale, psihice și, mai ales, asupra sferei motrice. Desfășurarea jocurilor de mișcare în aer liber este foarte indicată, obstacolele naturale fiind la îndemâna tuturor profesorilor, iar aerul curat asigurând condițiile de igienă necesare. Prevenirea accidentelor trebuie să stea mereu în atenție, impunându-se verificarea aparatelor și obiectelor, utilizarea saltelelor la aterizări, stabilirea spațiilor de lucru și asigurarea în punctele dificile.

Jocul de mișcare dezvoltă calitățile morale și de voință, perseverența, combativitatea, spiritul creator, imaginația, dezvoltă gândirea, calitatea de a judeca și de a lua hotărâri rapide, dezvoltă spiritul de colaborare, de colegialitate. Jocurile cresc la elevi, dârzenia, voința, atenția distributivă, capacitatea de anticipare, încadrarea în disciplina individuală și colectivă, obligă jucătorii la o comportare demnă, la o comportare de fair-play.

În funcție de scopul urmărit și prin sistemul exercițiilor sale, jocul dinamic reprezintă atât un mijloc cât și o metodă a educației fizice.

Bibliografie :

Badiu T. Exerciții și jocuri de mișcare pentru clasele I-IV, Ed. Alma, Galați – 1995.

Dragnea A. și colab. Educație fizică și sport – teorie și didactică, Ed. FEST, București, 2006

Importanța jocurilor dinamice în formarea elevilor

Jocul dinamic ocupă un loc deosebit de important în dezvoltarea copilului, jocul fiind calea prin care copilul se orientează în lumea înconjurătoare, își formează primele noțiuni, priceperi și deprinderi intelectuale, morale și fizice necesare unei dezvoltări armonioase.

Conținutul jocului dinamic (acțiunile motrice și subiectul) determină forma acestuia, cu alte cuvinte caracterul tipic de organizare a participanților. Caracteristica jocului de mișcare este organizarea acțiunilor celor ce participă, care să le admită o largă inițiativă creatoare în alegerea mijloacelor pentru atingerea scopului propus.

Jocul creează o stare de emulație, dublată de un consum energetic mare, din acest considerent se impun unele reguli de care trebuie să se țină cont:

În cadrul vârstei școlare mici (7-8ani), jocurile dinamice conțin reguli și acțiuni simple. Complexitatea jocurilor, ca și efort crește, astfel încât în clasa a IV-a se pot practica jocuri pregătitoare pentru jocurile sportive .

Regulamentele de joc trebuie să creeze probleme pe care copiii să le poată rezolva prin efort de creativitate, imaginație, dar și fizic. Copiii să învețe jocurile, pentru a le practica și independent sau în alte situații. Limitele spațiului de joc și diferitele repere vor fi vizibile, evidente prin diferite marcaje sau obiecte. Reprezentativele vor fi egale ca număr și, de preferință, alcătuite pe sexe. În joc vor fi introdusi toți copiii din clasă. În calitate de conducător al jocului, cadrul didactic va asigura respectarea regulamentului de joc, stabilirea corectă a rezultatelor, a sportivității, explicând totodată cauza deciziilor sale. Cadrul didactic va conduce de așa manieră jocul, încât să asigure o atmosferă de emulație și de manifestare a bucuriei în reușitele elevilor. Cadrul didactic va stimula și incuraja și echipele care nu sunt castigatoare, evitând sancțiunile care presupun eliminarea din joc. În mod obligatoriu, se vor lua toate măsurile pentru prevenirea accidentelor. Jocurile dinamice, bine organizate și cu un conținut corect, au influență educativă și formativă benefică asupra dezvoltării fizice și emoționale a copiilor dacă sunt selecționate și dirijate, încât să satisfacă varietatea intereselor și nevoilor de dezvoltare și creștere a acestora.

Jocurile de mișcare sunt un exercițiu complex cu efecte cumulative asupra organismului, impunând manifestări motrice complexe, efectul lor fiind condiționat de scopul urmărit în lecție de către profesor. Jocurile dinamice sunt principala activitate prin care se verifică posibilitățile elevilor de a aplica bagajul de cunoștințe și priceperi

Cu ajutorul jocurilor de mișcare dezvoltăm calitățile morale și de voință, perseverența, combativitatea, spiritul creator, imaginația, dezvoltă gândirea, calitatea de a judeca și de a lua hotărâri rapide, dezvoltă spiritul de colaborare, de colegialitate. Jocurile cresc la elevi, dârzenia, voința, atenția distributivă, capacitatea de anticipare, încadrarea în disciplina individuală și colectivă, obligă jucătorii la o comportare demnă, la o comportare de fair-play.

Particularitățile dezvoltării fizice la elevii din ciclul gimnazial

Prof. Tulbure Ramona Elena-Șc. Gimn. Augustin Maior Reghin

Tipul pronunțat de activitate pentru perioada pubertară o reprezintă instruirea școlară, în condițiile diversificării motivațiilor, a dezvoltării personalității, mobilizării aptitudinilor și a întregului potențial biomotric.

Această etapă este caracterizată printr-un ritm accentuat al dezvoltării somatice (în special între 12 și 14 ani), prin dismorfism sexual, dezechilibre ale diferitelor segmente și între sferele morfologică și vegetativă.

Musculatura scheletică se dezvoltă în special prin alungire, dar forța relativă nu înregistrează creșteri evidente. Accelerarea creșterii rezultă în special din dezvoltarea și în lungime a membrilor față de trunchi, ceea ce conduce la un aspect așa-zis caricatural al puberului. Mobilitatea articulară înregistrează adeseori valori relative scăzute atât la fete, cât și la băieți.

Datele literaturii de specialitate evidențiază o continuă ameliorare a marilor funcții, în ciuda rezervelor funcționale reduse ale aparatului cardiovascular, aparatul respirator marchează o "creștere" substanțială, indicii obiectivi demonstrând că rezistența aerobă poate fi dezvoltată cu succes în această etapă.

Tânărul trebuie să se adapteze unei existențe corporale diferite pe care nu întotdeauna o stăpânește, dovadă fiind fluctuațiile, inconsecvențele în realizarea eficientă a diverselor sarcini motrice. Puberul nu are o conduită motrică egală, ci una marcată de discontinuități, în care mișcările sunt insuficient ajustate.

Propria imagine (schema) corporală, insuficient conștientizată în copilărie, se focalizează progresiv, aceasta reprezentând atât un nucleu al conștiinței de sine, cât și o instanță reper în reglarea acțiunilor motrice.

Integrarea în grupul social este o dominantă a vieții psihice a puberului, acesta având o mai mare disponibilitate pentru angajarea în relații școlare, profesionale, familiale, de cartier

etc. Conduitele ludice de până acum sunt treptat înlocuite prin conduită de inserție socială, acestea având o componentă motrică importantă (în cazul unui anturaj care “promovează” activitățile motrice sau sportive sistematice).

Etapa pubertară reprezintă un interval optim pentru învățarea majorității deprinderilor motrice specifice, precum și pentru dezvoltarea calităților motrice: viteză, rezistență, coordonare.

Pe lângă perfecționarea deprinderilor motrice de bază, însușite în etape anterioare, inițierea în practicarea unor ramuri și probe sportive reprezintă unul dintre obiectivele importante ale acestei etape. Datorită dezvoltării organismului pe multiple planuri, dar mai ales ca o consecință a măririi plasticității scoarței cerebrale reflectată prin creșterea mobilității proceselor nervoase ale excitației și inhibiției cresc posibilitățile de dezvoltare a tuturor calităților motrice.

1. Cristea, D. *Didactica Educației Fizice*, suport de curs, Oradea;
2. Neagu, N. (2012). *Motricitatea umană fundamente psihopedagogice*, University Press;
6. Victor Tibacu, (1974). *Circuitul în lecția educație fizică*, Stadion, București;

Particularitățile dezvoltării fizice la elevii din ciclul gimnazial

Prof. Tulbure Ramona Elena-Șc. Gimn. Augustin Maior Reghin

Tipul pronunțat de activitate pentru perioada pubertară o reprezintă instruirea școlară, în condițiile diversificării motivațiilor, a dezvoltării personalității, mobilizării aptitudinilor și a întregului potențial biomotric.

Această etapă este caracterizată printr-un ritm accentuat al dezvoltării somatice (în special între 12 și 14 ani), prin dismorfism sexual, dezechilibre ale diferitelor segmente și între sferele morfologică și vegetativă.

Musculatura scheletică se dezvoltă în special prin alungire, dar forța relativă nu înregistrează creșteri evidente. Accelerarea creșterii rezultă în special din dezvoltarea și în lungime a membrilor față de trunchi, ceea ce conduce la un aspect așa-zis caricatural al puberului. Mobilitatea articulară înregistrează adeseori valori relative scăzute atât la fete, cât și la băieți.

Datele literaturii de specialitate evidențiază o continuă ameliorare a marilor funcții, în ciuda rezervelor funcționale reduse ale aparatului cardiovascular, aparatul respirator marchează o “creștere” substanțială, indicii obiectivi demonstrând că rezistența aerobă poate fi dezvoltată cu succes în această etapă.

Tânărul trebuie să se adapteze unei existențe corporale diferite pe care nu întotdeauna o stăpânește, dovadă fiind fluctuațiile, inconsecvențele în realizarea eficientă a diverselor sarcini motrice. Puberul nu are o conduită motrică egală, ci una marcată de discontinuități, în care mișcările sunt insuficient ajustate.

Propria imagine (schema) corporală, insuficient conștientizată în copilărie, se focalizează progresiv, aceasta reprezentând atât un nucleu al conștiinței de sine, cât și o instanță reper în reglarea acțiunilor motrice.

Integrarea în grupul social este o dominantă a vieții psihice a puberului, acesta având o mai mare disponibilitate pentru angajarea în relații școlare, profesionale, familiale, de cartier

etc. Conduitele ludice de până acum sunt treptat înlocuite prin conduită de inserție socială, acestea având o componentă motrică importantă (în cazul unui anturaj care “promovează” activitățile motrice sau sportive sistematice).

Etapa pubertară reprezintă un interval optim pentru învățarea majorității deprinderilor motrice specifice, precum și pentru dezvoltarea calităților motrice: viteză, rezistență, coordonare.

Pe lângă perfecționarea deprinderilor motrice de bază, însușite în etape anterioare, inițierea în practicarea unor ramuri și probe sportive reprezintă unul dintre obiectivele importante ale acestei etape. Datorită dezvoltării organismului pe multiple planuri, dar mai ales ca o consecință a măririi plasticității scoarței cerebrale reflectată prin creșterea mobilității proceselor nervoase ale excitației și inhibiției cresc posibilitățile de dezvoltare a tuturor calităților motrice.

1. Cristea, D. *Didactica Educației Fizice*, suport de curs, Oradea;
2. Neagu, N. (2012). *Motricitatea umană fundamente psihopedagogice*, University Press;
6. Victor Tibacu, (1974). *Circuitul în lecția educație fizică*, Stadion, București;

EDUCAȚIA NONFORMALĂ DE LA TRADIȚIONAL LA DIGITAL

Prof. Turcaș Rodica – Mihaela
Liceul Teoretic "Aurel Lazăr" Oradea

Educația este acțiunea de formare a individului pentru el însuși, dezvoltându-i-se o multitudine de interese. (J.F.Herbert)

Secole de-a rândul s-a crezut că educația se realizează în prima perioadă a vieții omului, adică în copilărie. Treptat însă, munca industrială schimbă puternic întregul conținut al vieții omului, educația fiind nevoită să se prelungească peste vârsta copilăriei.

Datorită marilor dezechilibre produse în a doua jumătate a secolului al XX-lea, omul s-a văzut nevoit să se schimbe și el, adaptându-se numai dacă intervin modificări în propria cunoaștere, în sistemul judecăților de apreciere și nu în ultimul rând a capacităților de acțiune.

În prezent, impunerea educației adulților este dictată de specificul dinamicii societății contemporane. Se vorbește tot mai mult de conceptul de "societate educativă", societate a cărei funcționare este dependentă de existența unor măsuri convergente de stimulare a educației permanente, de existența unui necesar de resurse materiale și umane adecvate și existența timpului fizic disponibil pentru realizarea educației adulților.

Necesitatea permanentizării educației a fost intuită începând cu clasicii pedagogiei universale, însă condițiile socio-economice ale secolului în care trăim impun prin însăși esența lor realizarea acestui tip de educație. Educația permanentă presupune expansiunea cantitativă și calitativă a educației prin multiplicarea situațiilor de învățare, dincolo de granițele spațio-temporale ale școlii.

Învățarea permanentă, pe tot parcursul vieții, ia forme diverse, ea desfășurându-se atât în cadrul, cât și în afara sistemelor tradiționale de educație și formare. Punctul forte al acestor programe e că plasează responsabilitatea individului în centrul procesului de învățare.

Dacă educația formală, oficială, are loc într-o instituție de învățământ, școală sau facultate, iar educația informală reprezintă influențele spontane sau neorganizate din mediu, familie, grup de prieteni, mass-media asupra individului, educația nonformală vine să personalizeze și să dezvolte, acasă, la locul de muncă, în comunitate și, uneori, la școală, în afara curriculei oficiale, acele competențe, aptitudini, cunoștințe pe care fiecare le simte mai aproape de suflet. Educația formală creează baza, apoi aceasta poate fi personalizată prin educația nonformală. Nonformalul nu e sinonim cu needucativ, ci desemnează o realitate educațională mai puțin formalizată sau neformalizată, dar întotdeauna cu efecte formativ – educative.

Educația nonformală este cea mai nouă abordare a învățării prin activități plăcute și motivante. Înseamnă orice acțiune organizată în afara programului școlar, prin care se realizează o punte între cunoștințele predate de profesor și punerea lor în practică. Acest tip modern de instruire elimină stresul notelor din catalog, al disciplinei impuse și al temelor obligatorii. Înseamnă plăcerea de a se cunoaște și de a se dezvolta. Educația nonformală vine să completeze instruirea pur teoretică prin activități atractive, la care să aibă acces un număr cât mai mare de tineri. Permite lărgirea orizontului cultural, îmbogățirea cunoștințelor din anumite domenii, dezvoltarea unor aptitudini și interese speciale. Se bazează pe "conștientizarea importanței educației, învățării și instruirii ce are loc în afara instituțiilor educaționale recunoscute".

Este recunoscut faptul că un număr mare de experiențe de învățare ale oamenilor s-au desfășurat în afara sistemului de educație formală: la locul de muncă, în biblioteci, în familie, în diferite organizații.

Educația nonformală este diferită de educația formală atât prin conținut, cât și prin formele de realizare. Conținutul este organizat pe arii de interes și nu pe ani de studiu sau

discipline academice, iar formele sunt foarte diferite ca durată, modalitate de organizare sau predare.

Educația nonformală este flexibilă, dar urmărește o serie de obiective de învățare, fapt ce îl motivează și îl responsabilizează pe cel care învață. Acesta este implicat direct și activ, are o mai mare libertate de acțiune, își permite să selecteze mult mai bine informațiile resimțite ca necesare în vederea instruirii sale.

Printr-un mod de lucru interactiv, educația nonformală propune o serie de beneficii atât copiilor obișnuiți cu sistemul de școlarizare formal, cât și adulților.

Abilitățile însușite sunt transformate în aptitudini ce devin foarte utile în diverse domenii profesionale, îmbogățind nivelul personal de competențe și de abilități de viață. Educația nonformală acoperă o orientare firească a tinerilor de a se implica în activități practice, de a se simți activi în mediul în care trăiesc, de a produce schimbări.

Educația nonformală este centrată pe beneficiar, pe nevoile sale, activitățile fiind diverse și atractive. Ele facilitează toleranța, îmbogățesc fondul cultural și explorează capacități, stimulează dezvoltarea de abilități și talente. Toate programele de educație nonformală invită la reflexie, la auto-analiză, procese prin care se dezvăluie calități personale, toate acestea prin socializare, interacțiuni și împărtășirea cunoștințelor.

Dezavantajul major al educației nonformale este legat de absența unor demersuri evaluative sistematice, fapt care în absența unei autoevaluări riguroase și obiective poate conduce la serioase rămăneri în urmă ale beneficiarilor acestei forme de educație. Din acest motiv, se recomandă o alternanță judicioasă a educației nonformale cu cea formală.

Prin educația nonformală se dezvoltă creativitatea și implicarea în viața publică. Specific acesteia este că ea se desfășoară într-un cadru organizat, dar în afara școlii, iar activitățile contribuie la perfecționarea individuală și însoțește cu succes formarea educațională a tinerilor. Este una dintre variantele optime pentru susținerea plăcerii de cunoaștere și de afirmare profesională.

Educația nonformală oferă posibilitatea unor altfel de metode, interactive și diversificate, pentru obținerea unor cunoștințe și aptitudini noi, cât și pentru punerea acestora în practică, cum ar fi: activități de team building, jocuri de rol, jocuri de improvizație, vizionare de filme/filmarea activităților, dezbateri, interviuri, public speaking, studii de caz, braistorming, cafeneaua publică, teatrul dezbateri, teatrul labirint, teatrul forum, animație socio-educativă, studiul personalităților, proiecte în folosul comunității. Selectarea metodelor depinde de scopul activității respective.

Implicarea în organizații care se ocupă de educația nonformală oferă tot felul de oportunități, noi perspective, noi experiențe care ajută la creșterea pe plan personal, dar și profesional.

Educatorul nonformal trebuie să dețină mai multă flexibilitate, adaptabilitate și rapiditate, dar și un entuziasm răsunător, iar acțiunile trebuie să corespundă strict intereselor, aptitudinilor și dorințelor participanților.

Este ocazia prin care "formalul" prinde contur și prin care conceptul de educație poate să ajungă acolo unde dorim. Programul rupe barierele monotoniei, a procesului de asimilare-reproducere, punând creativitatea elevului mai presus, pentru o săptămână, de orice curriculum sau programă școlară. Permite elevilor să iasă din rutină, să facă ceva nou, ceva ce îi va ajuta în viitor.

Modificările survenite din cauza pandemiei vor avea repercusiuni permanente asupra modului de comunicare elevi-profesor. Dacă înaintea comunicării online se pierdea mult timp în tranzit, iar grupurile de elevi erau formate din 3, maxim 4 membri, acum profesorul poate dubla numărul de elevi prezenți într-o grupă online, nefiind nevoit să mai țină cont de locația lor fizică.

Interacțiunea în persoană nu va fi eliminată, dar în cazurile în care aceasta nu este necesară, poate fi înlocuită de interacțiunea online. Și acesta e marele câștig – întâlnirea firească dintre tradițional și digital.

Deși, unele activități care aparțin de educația nonformală nu pot fi adaptate mediului online, o mare parte dintre acestea se pot realiza cu ușurință prin platforme online. Majoritatea activităților care pot fi adaptate pentru online țin mult de comunicarea orală și mai puțin de alte abilități.

Pentru a realiza activități precum întâlniri sau alte activități în care acțiunea principală este conversația cel mai des sunt folosite platforme precum Zoom, Google Meet sau Microsoft Teams.

Pentru expozițiile online există diverse site-uri cum ar fi EventX, Google Arts and Culture și Art Steps care permit realizarea de expoziții cu lucrări virtuale.

Cursurile virtuale sunt disponibile oriunde există o conexiune la Internet, iar acest aspect poate fi benefic pentru persoanele care își doresc să călătorească și să studieze în același timp.

Un alt avantaj al învățării online este reducerea costurilor financiare. Cursurile online sunt adesea mai accesibile în comparație cu programele educaționale tradiționale, deoarece elimină cheltuieli precum naveta, chiria, manualele, ținuta obligatorie. În plus, toate materialele de curs sau de studiu sunt disponibile online, fiind în același timp un aspect benefic pentru mediul înconjurător, nemaifiind necesară hârtia și plasticul folosite pentru activități.

Cu toate acestea, este important de menționat că educația online are și unele provocări. Acestea includ nevoia de autodisciplină și motivație, potențialul de interacțiune și socializare limitată și importanța unui acces fiabil la internet și a unor abilități tehnologice.

Așadar, deși prezintă anumite dificultăți, educația nonformală poate fi realizată și în mediul online. Tehnologia a evoluat suficient încât educația nonformală să poată fi desfășurată pe platforme online.

Educația este în esență sa o acțiune socială, o acțiune de transformare ce se desfășoară în direcția impulsivării evoluției individului spre stadiul de personalitate formată, autonomă, responsabilă, conformă cu un model dezirabil social.

Albert Einstein spunea că „Educația este ceea ce rămâne după ce ai uitat tot ceea ce ai învățat în școală.”

BIBLIOGRAFIE:

1. Cosmovici, Andrei, Iacob, Mihaela Luminița, Psihologie școlară, Editura Polirom, Iași, 1999
2. Ionescu M., (coord.), Educația și dinamica ei, Editura Tribuna Învățământului, București, 1998
3. Cucuș, C., Pedagogie, Editura Polirom, Iași, 1996
4. Joița, E., Pedagogia-Știință integrativă a educației, Editura Polirom, Iași, 1999

Îmbunătățirea competențelor de lectură ale elevilor din ciclul primar

Prof. învă. primar Corina Turcu,
Școala Gimnazială „Romulus Guga”, Tg. Mureș, jud. Mureș

„Lectura este pentru spirit ceea ce exercițiul este pentru trup”. (Mihai Beniuc)

Cartea este o comoară fără de preț, în care unii își adună cele mai frumoase gânduri, ca alții să le poată folosi în voie. Ea reflectă ca o oglindă lungul șir de secole ale vieții omenirii, istoria luptei sale pentru existență, pentru un viitor mai luminos, suferințele, bucuriile, înfrângerile și biruințele sale toate.

„Iubiți cartea, îngrijiți-o și citiți cât mai mult ! ” ne îndeamnă G.F.Morozov în lucrarea sa „Cărți prietene”, arătând importanța cărții pentru cititor. Tot el a afirmat că în compania personajelor nu i se urăște niciodată. *„Personajele sunt gata să-mi răspundă la orice întrebare. Unii îmi povestesc despre lucruri de demult, alții îmi dezvăluie tainele naturii, mă învață cum să trăiesc, alții, cum să mor...Acești prieteni sunt cărțile mele...”*

Procesul familiarizării elevilor cu cititul se realizează într- o perioadă relativ lungă, dacă avem în vedere faptul că această deprindere nu se rezumă la simpla descifrare a unui text.

Recenzia unor cărți constituie un mijloc de îndrumare a lecturii particulare, nefiind altceva decât rezumatul pe scurt al propriilor păreri despre lecturile citite. Fiind vorba de o formă de activitate mai dificilă pentru școlarii mici, învățătorul va dirija cu atenție „comentariul” respectiv prin întrebări adecvate. Elevii pot fi solicitați să-și formuleze părerile asupra „operei” respective, pe caietul de lectură sau pe foi de hârtie separate, fișe de carte, după un plan dat de învățător care poate cuprinde :

- numele autorului și titlul cărții;
- despre ce se povestește în cartea respectivă (conținutul foarte pe scurt) ;
- ce episod sau fragment le-au plăcut mai mult și de ce ?;
- reprezentarea printr-un desen a unei scene care i-a plăcut mai mult.

Planul „recenziei” poate fi diferit ; important este ca prin această activitate să se cultive interesul pentru citit și capacitatea de a comenta, într-o manieră originală, accesibilă, o carte. Acest mod de lucru se folosește la clasele a III-a și a IV-a. Forma orală, într-o manieră mai

simplă, se poate utiliza și la clasa a II-a, pe baza unei pregătiri suplimentare. Pe această cale, însăși elevii fac recomandări pentru lectura unei cărți.

Lecțiile de popularizare a cărților, a unor scriitori, constituie, de asemenea, un mijloc de îndrumare a lecturii particulare. O carte pentru copii nou apărută se citește mai întâi de învățător și apoi se prezintă elevilor. În final se poartă o scurtă discuție generalizatoare despre scriitorul și operele respective, iar copiii își notează în caiete titlurile acestora, pentru a le procura de la bibliotecă sau din alte surse.

Expozițiile de carte se pot organiza pe baza unei tematici (de exemplu : *Din viața elevilor, Din trecutul de luptă al poporului nostru, Povestiri despre necuvântătoare, Povestiri despre ființe dragi, etc.*) sau se expun cărțile nou apărute). Pentru completarea expoziției, învățătorul împrumută pe termen scurt cărți de la biblioteca școlii. Cărțile noi expuse sunt însoțite de scurte prezentări sau se extrag unele fragmente mai interesante. Expoziția va fi mai atrăgătoare dacă vor fi și materiale ilustrative.

Ghicitorile literare sunt mijloace pasionante ce-i invită pe copii la lectură. Acestea se pot desfășura astfel: se citește un fragment și se cere elevilor să indice opera și autorul sau să recunoască lectura în care eroul principal este un personaj cunoscut. Foarte apreciat de elevi este și jocul cu versurile: învățătorul recită unul-două versuri dintr-o poezie, iar elevii continuă.

Diafilmele, benzile audio și video cu povești constituie un alt important mijloc de îndrumare a lecturii. Ele prezintă operele literare în imagini vizuale și auditive. După lectură, elevii pot face comparații, stabilind asemănări și deosebiri între întâmplările prezentate.

Dramatizările făcute după unele texte literare i-au stimulat pe elevi să citească mai mult din dramaturgia românească. Pentru învățător este important de știut nu numai ce și cât citesc elevii, ci și cum înțeleg ei să citească o carte. Este important ca elevii să înțeleagă ceea ce citesc, să fie în măsură să deosebească ceea ce este bun, util, constructiv și educativ, de ceea ce poate fi dăunător și, în sfârșit, să-și poată formula clar o opinie despre cartea citită.

Șezătorile literare invită din nou elevii la lectură. Ele se organizează în cadrul clasei sau cu clase diferite. În cadrul acestor manifestări se invită și părinții elevilor. Se recită poezii, se dramatizează povestiri, se povestesc episoade mai interesante din opera unui scriitor. Se cântă în cor sau individual unele melodii pe versuri ale unor poeți.

Medalionul literar consacrat aniversării unui scriitor se organizează din timp, știindu-se precis ce se prezintă : cine recită, cine cântă, cine prezintă referatul despre viața și

opera scriitorului sărbătorit. Cu ocazia aceasta se prezintă de către mai mulți elevi fraze din critica literară ce elogiază opera și activitatea scriitorului.

Concurserile gen : „Cine știe, câștigă!” pe temă literară se organizează în cadrul clasei sau cu elevi din serii paralele. Se pot organiza și pe grupuri de școli, din cadrul unor cartiere. Se fixează bibliografia ce trebuie studiată de elevi pe un timp mai îndelungat. Concursul e bine să fie sponsorizat cu premii pentru stimularea câștigătorilor.

Valorificarea textelor literare în serbari școlare, montaje literare, șezători literare, teatru literar, procese și jocuri literare constituie nu numai o splendidă activitate artistică, ci și o formă de cunoaștere a cât mai multor opere literare.

Cartea este învățătorul care te conduce la bine, te face să te bucuri, să râzi și să plângi. Ea îți oferă posibilitatea să te oprești mai multă vreme asupra unui pasaj, să te întorci la altul pe lângă care ai trecut în grabă, dar la care simți nevoia să revii, să meditezi îndelung în timpul lecturii și după ce ai terminat-o, să reiei cartea oricând dorești. Să urmărim exemplul scriitorului Mihail Sadoveanu, care a spus: “Mi-a plăcut să caut frumusețile limbii și puterea vie a imaginilor. Le-am găsit în multe cărți ale trecutului și în creația anonimă a folclorului spre care m-am aplecat totdeauna cu interes și prețuire,... le-am învățat de la înaintași și de la dascălul meu de limbă...”

Bibliografie:

- **Bernat, E.S., (2003),** *Tehnica învățării eficiente, Presa Universitară Clujeană, ClujNapoca*
- **Manolescu, N.,(2004),** *Lectura pe înțelesul tuturor, Editura Aula, Brașov*
- **Onojescu, M. (coordonator),(2005),** *Lecturiada, Cercuri de lectură, Editura Cărții de Știință, Cluj- Napoca*
- **Onojescu, M., Pamfil, A.,(2004), (coordonatori),** *Lectura. Repere actuale, Lucrările Simpozionului de didactica limbii și literaturii române, Casa Cărții de Știință, ClujNapoca*
- **Pamfil, A., (2003),** *Limba și literatura română în gimnaziu. Structuri didactice deschise, Editura Paralela 45, Pitești*

MANUALUL DIGITAL - MIJLOC DE EFICIENTIZARE A ACTULUI DIDACTIC

Prof. înv. primar Turcu Corina,

Școala Gimnazială „Romulus Guga”, Tg. Mureș, Mureș

„Asistăm astăzi la un complicat, dar necesar proces de regândire a curriculumului școlar, prin relativizarea acestuia la situații didactice particulare, la medii și nevoi diversificate.” Prin această afirmație C. Cucuș, notând necesitatea raportării sistemului românesc de învățământ la dinamica și necesitățile actuale generate de evoluțiile societății, precum și la criteriile internaționale general acceptate în domeniul reformelor curriculare, se poate afirma că autorul prevede evoluția didacticii în domeniile curricular și al metodologiei didactice.

În cadrul unui sistem de învățământ de calitate, metodologia didactică trebuie să fie consonantă cu toate modificările și transformările survenite în ceea ce privește finalitățile educației, conținuturile învățământului, noile cerințe ale elevilor și societății. Metodologia didactică trebuie să fie permisivă la dinamica schimbărilor ce survin la nivelul componentelor procesului instructiv-educativ. Calitatea unei tehnologii este dată de flexibilitatea și deschiderea ei față de situațiile noi, complexe ale învățământului contemporan.

Dezvoltarea mijloacelor media și a noilor tehnologii ale informației și comunicării a fost însoțită de încercări continue de utilizare a acestora în educație, complexitatea lor problematică crescând în mod exponențial. O analiză longitudinală a impactului mijloacelor media în educație indică o accelerare exponențială congruentă dezvoltării internetului și a tehnicilor de comunicare și interacțiune oferite de acesta. Implicațiile acestora în plan educațional nu se limitează la aspecte ce țin de comunicare, ci transformă la nivel de profunzime natura procesului educațional. Potențialul mijloacelor didactice digitale este cu atât mai mare cu cât calitățile acestora converg cu schimbarea paradigmei tradiționale (centrate pe predare) spre o paradigmă educațională centrată pe învățare, pe elev.

În condițiile unei opțiuni curriculare centrate pe elev, reperul fundamental al construcției ocaziilor de învățare în școală îl reprezintă profilul de formare al absolventului. Acest profil de formare trebuie să fie urmărit încă de la debutul elevului în școală și să reprezinte o componentă reglatoare a curriculumului național, care să indice țințele învățării și să ofere răspunsuri

efective la interogațiile privind oportunitatea și actualitatea școlii. Actualitatea școlii poate fi înțeleasă în termeni de inovație care constituie un element de bază al lumii competitive în care trăim și totodată o necesitate a reorientării învățării dincolo de livresc și repetitiv, spre abordări creative și diferențiatore- dacă lumea se bazează pe proiecte și școala ar trebui să le realizeze plenar.

Considerând manualele digitale rezultatul reușit al îmbinării dintre mijloacele didactice moderne, conținuturi atent selectate și finalități impuse de evoluția societății se așteaptă un aport autentic adus de acestea în eficientizarea procesului de predare-învățare. Auxiliarele digitale nu reprezintă o simplă adăugare a unor conținuturi într-un format informatic, oricât de sofisticat ar fi el, ci o redimensionare, o pregătire a acestora în perspectivă metodologică.

Contrar tuturor argumentelor prezentate în favoarea manualelor digitale, considerăm totuși, că acestea își dovedesc utilitatea numai în măsura în care sunt integrate organic în contextul lecțiilor și se urmărește finalitatea pedagogică a acestora, fără exagerări în ceea ce privește intervenția mijloacelor tehnice. Nu trebuie omis faptul că forma de prezentare a conținuturilor nu poate fi substituită în nici un caz fondului, conținutului educativ propriu-zis, iar instrumentul curricular nu poate înlocui niciodată actul predării, în care rolul principal îl joacă profesorul. De aceea fiecare apel la un astfel de instrument didactic necesită punerea în balanță atât a avantajelor, cât și a dezavantajelor ce trebuie conștientizate de fiecare cadru didactic.

„Problema cea mai importantă și de mare actualitate este depistarea și dezvoltarea acelor aplicații ale informaticii în învățământ, care să-și probeze superioritatea față de practicile tradiționale. Dificultățile cele mai mari abia acum încep. Dovadă faptul că deși echipament există, aplicațiile în educație sunt încă timide. Promisiunile și așteptările sunt, deocamdată, mai mari decât realizările. (M. Manolescu, 2006; L. Vlăsceanu, 1988). Considerând elaborarea manualelor digitale o astfel de realizare așteptată de profesorul Vlăsceanu, bucuria evoluției din sistemul românesc de învățământ nu este deplină întrucât profesorii se confruntă cu probleme generate de introducerea auxiliarelor electronice și nu cu soluții oferite de acestea. Aceasta, în primul rând, pentru că rămân în continuare fără răspunsuri clare și mai ales temeinic fundamentate întrebări de bază referitoare nu numai la organizarea conținuturilor pentru învățarea asistată de calculator, dar și la modul însuși de utilizare a manualelor digitale.

Un alt punct nevralgic al utilizării manualelor digitale îl poate constitui procesul de exagerare și denaturare a fenomenelor prezentate, contribuind astfel la formarea unor imagini artificiale despre orizontul existențial.

În concluzie, considerăm că eficiența utilizării manualelor digitale în procesul de predare-învățare ține de inspirația și experiența didactică a profesorului în alegerea și sprijinirea discursului pe un suport tehnic, care în mod virtual, posedă calități ce așteaptă să fie exploatate.

Integrarea tehnologiilor informaționale și comunicaționale în procesul instructiv-educativ

**Profesor învățământ primar Ungureanu Andreea
Școala Gimnazială nr. 7 Buzău**

În domeniul educației, în ultimii zece ani, utilizarea Internetului a cunoscut o dezvoltare fenomenală, o serie de factori influențând adoptarea tehnologiilor web și multimedia în programele de învățământ. Astăzi profesorii care integrează tehnologia IT în procesul de educație ajută elevii să-și dezvolte competențele de gândire și învățare, iar într-o clasă în care sunt folosite o varietate de strategii de instruire, elevii sunt profund implicați, se simt provocați și învață mai bine. Profesorii unor astfel de clase conștientizează avantajele utilizării acestor strategii pentru a-i face pe elevi să devină responsabili de propriul proces de învățare.

I. Eficiența integrării tehnologiilor informaționale și comunicaționale (TIC), în procesul instructiv-educativ

Integrarea tehnologiilor informaționale și comunicaționale (TIC), în procesul de predare-învățare-evaluare, a devenit, în ultimele două decenii, o prioritate a politicilor educaționale pe toate meridianele lumii, întrucât se deschid noi orizonturi pentru practica educației: facilitarea proceselor de prezentare a informației, de procesare a acesteia de către student, de construire a cunoașterii și de implementare în practică.

În acest context, conceptul sistemului de învățământ amplifică rolul de promotor al tehnologiilor informaționale, pentru a le face accesibile întregii activități. Actualmente, asistăm la o schimbare de proporții la nivelul tehnologiilor de comunicație ale sistemelor de calcul și informaționale. Potențialul acestora este capabil să revoluționeze întregul sistem social, tehnic, economic și educațional. În decursul timpului, s-a încercat definirea noțiunilor care alcătuiesc acest concept, termenul tehnologie, fiind ansamblul metodelor, proceselor, operațiilor asupra materiilor prime, materialelor și datelor pentru realizarea unui anumit produs industrial sau comercial. Tehnologiile informaționale au suscitât imaginația și interesul majorității cercetătorilor și oamenilor de știință.

Noțiunea de tehnologie informațională evoluează rapid și integrează sensuri din ce în ce mai complexe. Tehnologiile informaționale se pot defini ca fiind ansamblul de metode ale proceselor de producere și ale resurselor tehnice, unite într-un lanț tehnologic, care asigură acumularea, păstrarea, transmiterea și afișarea informației, cu scopul diminuării dificultății procesului de utilizare a resurselor informaționale și pentru mărirea operativității și securității lor.

În cazul sistemului de învățământ, aplicarea conceptului de tehnologie informațională este impetuos necesară, implică și atrage după sine o serie de schimbări, tradiționalul rămânând notabil, dar de domeniul pionieratului. Scopul introducerii competențelor TIC îl constituie îmbunătățirea și chiar restructurarea modului de predare-învățare-evaluare, prin adaptarea lui la fiecare disciplină și cerințele societății informatizate, care necesită utilizarea, perfecționarea și adaptarea continuă la conceptele din sfera TIC și care răspund, totodată, necesității dezvoltării profesionale.

În această lume, în care singurul aspect nemodificat este schimbarea, învățământul trebuie să se integreze și să își adapteze ofertele pentru a veni în sprijinul noii generații, actualizându-și permanent finalitățile și resursele, astfel încât să răspundă noilor provocări și, în același timp, să le ofere subiecților educației deprinderi și instrumente de muncă eficiente. Dacă schimbările în ceea ce privește planurile de învățământ, curriculumul, formele de organizare și toate celelalte aspecte, ce țin de resursele materiale, sunt relativ ușor de implementat și e controlat, asimilarea cunoștințelor de către studenți este un proces mai dificil și de durată (aici intervin mentalitățile, deprinderile de muncă, rezistența în fața schimbării și alți factori care pot frâna acest demers).

Pornind de la afirmația autorilor Masalagiu C. și Asiminoaei I., conform cărora: „Societatea viitorului este societatea informațională (Information Society), care va apărea datorită vastei răspândiri a noilor tehnologii privind informația și comunicarea”, considerăm că profesorii (în orice domeniu) trebuie să vizeze adaptarea la un astfel de mediu, care presupune o capacitate bine consolidată de operare eficientă cu computerul personal, aparate audio-video, cu diverse coduri și informații vizuale, auditive, conceptuale etc. În situația creată de implementarea tehnologiilor informaționale, cadrele didactice vor fi nevoite să-și adapteze atitudinea, mentalitatea, dar și să se preocupe continuu de problema autoinstruirii, a formării continue, autodepășirii chiar, pentru a fi în pas cu prezentul.

TIC vine în sprijinul profesorului pentru a proiecta și realiza un astfel de demers, facilitând înțelegerea noțiunilor printr-o varietate de metode definite de interactivitate, participare, cooperare, comunicare. Gradul de asimilare și înțelegere a noțiunilor este superior celui dintr-un demers pedagogic clasic, studentul fiind inclus într-un proces, în care acesta învață să învețe, accentul fiind plasat pe dezvoltarea gândirii critice. Drept reper și rezultat al acestui compartiment este creditarea disciplinelor de studii cu o anumită sumă de baluri pe semestre, an și perioadă de studii. Creditul reprezintă o unitate convențională utilizată pentru a calcula volumul de muncă realizat de student într-o perioadă de timp determinată pentru a obține anumite finalități și competențe și reprezintă un instrument de asigurare a calității instruirii. În volumul de muncă al studentului, se includ atât orele de contact direct cu profesorul, cât și orele de lucru independent. Schimbarea în structura învățământului va antrena și schimbarea rolului profesorului. În plus, prin tehnologiile de rețea devine accesibilă utilizarea informațiilor educaționale și programelor de instruire, prin intermediul cărora crește volumul de cunoștințe al cadrelor didactice și abilitățile lor privind utilizarea computerelor.

II. Analiza SWOT

O analiză SWOT în ceea ce privește influența mijloacelor TIC și a tehnologiilor multimedia în procesul educativ, poate fi reprezentată astfel:

PUNCTELE TARI

- prin utilizarea TIC și a tehnologiilor multimedia se dobândește o eficientizare a procesului educațional;
- aproape toate unitățile de învățământ posedă laboratoare de informatică, sau cel puțin un calculator la dispoziția cadrelor didactice;

- programele de formare continuă a cadrelor didactice includ folosirea echipamentelor noi, a calculatoarelor, familiarizarea cu platformele educaționale (AEL, Moodle), fapt care duce la modernizarea modului de lucru al profesorilor;
- lărgirea orizontului cunoașterii, elevul nu se mai limitează la cunoștințele pe care i le transmite cadrul didactic; elevul are posibilitatea de a găsi argumente pentru a-și susține propriile idei, păreri, opinii;
- cunoașterea, aprofundarea, asimilarea unui bagaj vast de cunoștințe într-o perioadă mult mai scurtă, decât prin modalități care nu includ folosirea mijloacelor TIC.

PUNCTELE SLABE

- majoritatea cadrelor didactice și manageriale din sistem nu au abilități suficiente de utilizare a resurselor TIC în educație;
- lipsa motivației profesorilor pentru utilizarea TIC la orele de curs;
- teama de nou care poate produce refuzul cadrelor didactice de a-și înlocui propriile metode conservatoare cu cele moderne, facilitate de mijloacele TIC;
- imposibilitatea desfășurării în cele mai bune condiții a lecțiilor din diferite cauze (lipsa temporară a energiei electrice, lipsa sau insuficiența mijloacelor tehnice de instruire, etc.) – necesitatea aprofundării unor noțiuni teoretice pentru a putea folosi corect mijloacele TIC și tehnologiile multimedia;
- necesitatea aprofundării unor noțiuni teoretice pentru a putea folosi corect mijloacele TIC și tehnologiile multimedia.

OPORTUNITĂȚI

- sporește ponderea utilizatorilor tineri de Internet, ceea ce promite o nouă generație inițiată în utilizarea tehnologiilor informaționale și de comunicații. Un impact favorabil, în acest sens, îl au centrele de instruire on-line, publicarea cărților digitale, apariția tabletelor;
- colaborarea cu alte unități școlare din țară sau chiar din alte țări; realizarea unor parteneriate interșcolare;
- posibilitatea efectuării procesului de predare-învățare între mai multe persoane din locații diferite (prin intermediul Skype);
- efectuarea unor cursuri on-line, pregătirea elevului, viitor adult, pentru a deveni un individ care să se poată integra cu ușurință în societate (obținerea unor burse școlare în urma efectuării unor examene on-line, efectuarea unor cursuri de formare profesională, de formare continuă a cadrelor didactice și nu numai);
- utilizarea computerului, a Internetului și a noilor tehnologii utilizate;
- posibilitatea învățării redactării unor texte nonfuncționale prin completarea unor formulare găsite on-line (CV european);
- TIC sporește libertatea de a fi informat.

AMENINȚĂRI

- persistă încă mari discrepanțe între mediul urban și rural, precum și între diferite categorii sociale. Prin urmare nu există acces la tehnologiile informaționale și de comunicații pentru toată populația țării în egală măsură (mai ales școlile din mediul rural);
- prețul acestor tehnologii este destul de ridicat în comparație cu salariile din economia națională, ceea ce determină efectuarea de reparații a mijloacelor TIC în baza unor costuri ridicate, ceea ce împiedică cumpărarea mijloacelor noi de informare;
- lipsa unui calculator pe care să îl poată folosi acasă (atât elevul cât și cadrul didactic), sau lipsa conexiunii la Internet;
- cadrele didactice de vârsta a doua și a treia sunt prea puțin informate în domeniul respectiv, nu conștientizează încă numeroasele avantaje pe care le oferă libertatea de a-și alege informația dorită; ajută și la dezvoltarea creativității, imaginației, inteligenței; încă de mici copiii înlocuiesc hârtia și creioanele colorate cu anumite programe care le permit același lucru (de ex. Paint);
- deseori fondurile alocate achiziționării de echipament și soft educațional necesare sistemului educațional sunt insuficiente;
- dacă este folosită prea des aceeași metodă, plictiseala, neînțelegerea noțiunilor, va îngreuna procesul de predare-învățare;
- obținerea unor rezultate mai slabe la evaluare, datorită incapacității elevilor de a folosi corespunzător mijloacele TIC;
- diminuarea capacității de exprimare orală.

Bibliografie

1. Ionescu M, Bocos M (2017) *Tratat de didactică modernă*, Ediția a II-a revizuită, București: Editura Paralela 45.
2. Pânișoară I-O, Ceobanu C, Cucuș C, Istrate O. (2020). *Educația digitală*, Iași: Editura Polirom.
3. <https://edict.ro/integrarea-tehnologiilor-multimedia-in-procesul-instructiv-educativ/>

Metodele și tehnicile moderne de predare-învățare precum și relaționarea învățător-elev, conduc la eficientizarea procesului de învățământ

Bibliotecar: Urs Daniela
C. N. „O. Goga” Marghita/Bihor

Lumea contemporană se caracterizează printr-o evoluție rapidă și imprevizibilă a științei și tehnicii, generând o gigantică mișcare de idei, de invenții și descoperiri, o exponențială a informației și tehnologiilor de vârf. Acestea au drept consecință informatizarea societății, restructurarea și folosirea unor demersuri epistemologice pluridisciplinare. Propunându-și să dezvolte în individ toată perfecționarea de care este susceptibil, educația este o dimensiune constitutivă a ființei umane: „*Omul nu poate deveni om decât prin educație*”, spunea Kant.

Privită din perspectivă sistemică școala reprezintă un ansamblu de componente rațional organizate și interdependente care asigură funcționalitatea ei internă, ca un tot unitar, urmărind realizarea anumitor obiective instructiv-educative precise.

Învățământul modern românesc trebuie să aibă ca scop nu doar adolescenți bine formați ci formarea de persoane cu resurse adaptative la solicitările sociale și psihologice ale societății. Scopul ultim al educației este pregătirea pentru viață a elevilor. Educația se realizează în familie, dar mai ales în cadru instituționalizat (școală, biserică, asociații sportive și altele).

Metodologia didactică desemnează sistemul metodelor utilizate în procesul de învățământ precum și teoria care stă la baza acestuia. Trăind într-o societate aflată în continuă schimbare elevul va trebui ca universul informațional întâlnit să-i dea sens în mod critic, creativ și productiv. Pentru a utiliza informațiile cât mai bine, elevul va trebui să aplice un set de deprinderi de gândire care să-i ofere posibilitatea de a sorta informația cu eficiență. Este necesar ca elevul să parcurgă un proces sistematic de analiză și reflecție critică. Elevii înșiși trebuie să organizeze ceea ce au auzit și văzut într-un tot ordonat și plin de semnificații. Dacă elevilor nu li se oferă acazia discuției, a investigației, a acțiunii și eventual a predării, învățarea nu are loc.

- Învățarea presupune înțelegerea, iar aceasta înseamnă mai mult decât cunoașterea faptelor.
- Elevii construiesc cunoașterea pe baza a ceea ce deja cunosc sau cred.
- Ei formulează noile cunoștințe prin modificarea conceptelor lor curente și prin adăugarea de noi concepte la ceea ce cunosc deja.
- Învățarea este mediată de mediul social în care elevii interacționează unii cu alții.
- Transferul, respectiv capacitatea de a aplica cunoștințe în situații noi este afectat de gradul în care elevii învață pentru înțelegere și învață cu înțelegere.

Transformările care au loc în sfera învățământului românesc determină oamenii de la catedră să-și analizeze și să-și perfecționeze experiența acumulată și să o adapteze la cerințele societății dar mai ales la condițiile întâlnite la clasă. În societatea de azi, când greutățile cotidiene scad disponibilitățile părinților de a comunica cu propriul copil, timpul alocat de părinți copilului precum și interesul pentru modelarea caracterului și a spiritului printr-o educație adecvată, devin pentru tot mai mulți părinți un lucru greu de realizat. Însă acest aspect merită orice efort, dar acest fapt nu este totdeauna conștientizat de unii părinți. Așadar sarcina dirijării traseului educațional al elevului revine școlii, deci implicit

învățătorului, pe parcursul ciclului primar, care trebuie să-l informeze și familiarizeze cu diverse domenii ale cunoașterii dar și să-l formeze în spiritul cerințelor societății.

Înainte de a transmite valori cognitive, învățătorul transmite valori morale și îi asistă pe elevi în însușirea acestora, prin sublinierea importanței semnificației unor sentimente ca cel de satisfacție a reușitei, cooperării, respectului pentru realizări etc.

Conceptul de partener al educației se referă la raporturile învățătorului cu alți factori educativi, îndeosebi cu părinții și la concepția conform căreia învățătorii și elevii formează împreună o comunitate școlară. Școala este a doua instanță de socializare, după familie, iar învățătorul trebuie să colaboreze cu toți factorii educativi, să armonizeze educația formală cu cea formală și informală. El poate juca rolul de consultant al părinților, el împarte răspunderea formării copiilor cu familia. Noul curriculum național pentru învățământul primar constituie o abordare sistematică și coerentă a ofertei educaționale, valorificând, pe de o parte, tradițiile și standardele ridicate ale învățământului românesc, sincronizându-se, pe de altă parte, cu sisteme de învățământ din alte țări europene. Acest fapt impune perfecționarea tehnologiei didactice, adică a formelor și mijloacelor prin care se poate ajunge la rezultatul dorit. Pentru a atinge un nivel optim în proiectarea și realizarea unei activități educaționale se pune accent pe felul cum se desfășoară aceasta și implică probleme organizatorice, procedurale și materiale. De aici apare și termenul de tehnologie didactică. Metoda este selectată de cadrul didactic și este pusă în aplicare în lecții sau activități extrașcolare cu ajutorul elevilor și în beneficiul acestora. Presupune în toate cazurile o

colaborare învățător- elev. Se disting patru funcții specifice pe care le dețin metodele:

- a. funcția cognitivă
- b. funcția formativ-educativă
- c. funcția instrumenta
- d. funcția normativă

Învățarea pasivă, tradițională nu mai face față cerințelor de educație ceea ce conduce spre folosirea unor tehnici și metode moderne de învățare. Charles Temple, Kurth Meredith și Jeanine Steel ne propun un meniu de activități și metode ce sunt folosite în faza de evocare: cadrul de organizare, întrebările focalizatoare, întrebările interpretative, întrebările legate de intrigă, harta povestirii, citirea împotriva curentului, lecturile paralele, întrebările etice, brainstorming-ul și brainstorming-ul în perechi, starbusting, harta gândirii-mindmapping, categorizarea, ciorchinele, activitatea dirijată de gândire și citire, lectura în perechi, rezumatul în perechi, termenii cheie dați în avans, știu-vreau să știu-am învățat, procedeul recăutării, sistemul SINELG, gândiți-lucrați în perechi-comunicați!, tehnica LOTUS, eseul de 5 minute, fișele de evaluare, extinderea, interviurile, investigațiile independente, scrierea eseurilor.

Aplicarea acestor metode și tehnici noi, moderne pe care le găsim în literatura de specialitate, în procesul de educație și îmbinarea cu metodele tradiționale precum și o bună relaționare învățător-elev, uc la dezvoltarea și eficientizarea actului didactic.

BIBLIOGRAFIE:

- 1) Cucoș Constantin, *Psihopedagogie*, Ed.Polirom,București,2005;
- 2) Stoica Marin, *Pedagogie*, Ed.Ghe. Cârțu-Alexandru, Craiova,1997;
- 3) *Tribuna Învățământului*, Nr. 769,789,790,796
- 4) *Revista Învățământului Primar*, 2000

Eficiența utilizării T.I.C. în procesul instructiv-educativ

Bibliotecar: Urs Daniela
C. N. „O. Goga” Marghita/Bihor

Chestionarul ca metodă de culegere a informației

Chestionarul este instrumentul cu ajutorul căruia se realizează culegerea datelor în anchete. El va cuprinde o serie de întrebări care se adresează oamenilor care formează populația supusă investigației.

Septimiu Chelcea, în lucrarea „Chestionarul în investigația sociologică”, definește chestionarul ca ♦o succesiune logică și psihologică de întrebări scrise sau imagini grafice cu funcție de stimuli în raport cu ipotezele cercetării, care determină la persoana anchetată un comportament verbal sau nonverbal ce urmează a fi înregistrat în scris. Fiecare investigație necesită un chestionar propriu.

Întrebările joacă rolul unor indicatori ai unor fapte sau fenomene sociale.

Chestionarele se pot **clasifica** după mai multe criterii, deși există autori care consideră că este vorba doar de o clasificare a întrebărilor din chestionare, neexistând decât rareori chestionare „pure”:

1. După conținutul informațiilor există chestionare de date factuale, de opinie și de cunoștințe.

Chestionarele *de date factuale* vizează fapte obiective, susceptibile de a fi observate direct și verificate și de alte persoane: vârstă, sex, profesie, stare civilă, loc de naștere. Nu există chestionar pur de date factuale, iar din punct de vedere metodologic, întrebările factuale se plasează la sfârșitul chestionarului, spre a nu provoca rețineri.

În chestionarele *de cunoștințe* ne interesează coincidența răspunsului subiectului cu un răspuns standard (testele).

Chestionarele *de opinie* vizează date de ordin subiectiv, imposibil de observat direct. Prin acestea se studiază trăirile subiective ale persoanei. Trebuie să ținem cont de faptul că nu se poate trage o concluzie despre atitudinea sau opinia cuiva analizând răspunsul la o singură întrebare referitoare la problemă, ci trebuie formulate mai multe întrebări. Se interzice operatorului orice schimbare sau interpretare personală a formulării date de subiect.

2. După cantitatea informațiilor, numărul temelor, există chestionare speciale sau omnibus.

Chestionarele *speciale* urmăresc o singură temă (De exemplu: studierea pieței, comportamentul electoral). Astfel de chestionare sunt destinate pentru a pune în evidență anumite fenomene, mai puțin pentru a le măsura și explica.

Chestionarele *omnibus* urmăresc mai multe teme. Superioritatea lor constă atât în cantitatea mai mare de informație pe care o recoltează cât mai ales în surprinderea interacțiunii dintre fenomenele sociale.

3. După modul de aplicare sunt chestionare autoadministrate și administrate. În primele dintre acestea, înregistrarea răspunsurilor se face de către subiecții înșiși. Avantajele constau în numărul mare de persoane care le completează, diminuarea efectului de interviu, dispariția influenței anchetatorului, nivelul superior de concentrare, asigurarea anonimatului (vezi cazurile anchetei indirecte).

În cazul chestionarelor administrate de operatorii de anchetă costul este mai ridicat dar se asigură reprezentativitatea eșantionului.

4. După forma întrebărilor, există chestionare cu întrebări închise, deschise (răspunsuri libere) și mixte.

Întrebările *închise sau precodificate* au grad de libertate redus, permițând doar alegerea unor răspunsuri dinainte fixate. Aceasta implică gândirea unui evantai de variante - cercetarea prealabilă a realității. Iată un exemplu de întrebare închisă: "Care sunt modalitățile preferate de dv. pentru petrecerea timpului liber?"

1. Lectură	5. Practicarea sportului
2. Cinematograf	6. Asistență la manifestări sportive
3. Televizor	7. Dans
4. Excursii, plimbări	8. Teatru"

Variantele de răspuns pot fi sau nu pot fi exclusive. Important este ca aceste variante să epuizeze întregul univers referențial, să se acorde același număr de alternative pentru răspunsurile pro și contra — în cazul unor întrebări de opinie. De exemplu: "În ce măsură sunteți mulțumit de modul de gospodărire a localității în care trăiți?"

1. Foarte mult	3. Puțin
2. Mult	4. Foarte puțin"

Variantele pro sau contra e bine să fie trecut alternativ la întrebări.

Pentru a nu forța subiectul să dea un răspuns neconform cu realitatea este bine să se adauge o variantă de genul „Nu m-am gândit”, „Nu știu”.

Întrebările deschise sau postcodificate sunt cele urmate în chestionar de un spațiu liber în care se înregistrează răspunsul, urmând să capete coduri numerice la prelucrarea datelor. Este lăsată deplină libertate unei exprimări personale, dar variațiile enorme îngreunează mult codificarea răspunsurilor.

Întrebările mixte sau semiînchise (sau semideschise) cuprind un set de variante propuse explicit și încă una de genul "alte situații. Care?" Se cere încercuirea unui cod dar și exprimarea liberă a situației neprevăzute. La întrebarea obișnuită despre ocupație, se poate folosi următoarea schemă:

1. agricultor	5. funcționar
2. muncitor	6. lucrător în servicii
3. maistru	7. intelectual
4. tehnician, subinginer	8. avocat etc.
9. Altă ocupație; care anume?	

În cadrul chestionarelor predomină întrebările închise datorită facilității prelucrării datelor, posibilității rapide de completare și ajutorului pe care variantele propuse îl dau pentru înțelegerea corectă a sensului întrebării.

Vom prezenta în continuare structura chestionarelor prin tipuri de întrebări semnificative.

I. Orice chestionar debutează cu întrebări introductive cu rol de familiarizare, „de a sparge gheața”. Acestea nu vor fi de regulă întrebări de date personale. Exemplificăm printr-un text introductiv urmat de o întrebare : „Presupuneți ca un tânăr înzestrat vă cere sfatul asupra celei mai valoroase profesii. Ce profesie ați indica-o?”

II. Întrebări sau texte de trecere — marchează apariția unei noi grupe de întrebări. De exemplu, dacă tema se referă la emisiunile postului de televiziune în general, trecerea spre întrebările

care vizează filmele artistice în particular se poate face astfel :„Și acum câteva întrebări despre filmele artistice. La ce oră ați dori să fie programate?”

III. Întrebări filtru — opresc trecerea unor categorii de subiecți la anumite întrebări succesive:

„- Vizionați emisiunile TV sportive Da.....

Nu.....

- Sunteți satisfăcut de comentariul emisiunilor sportive?”

IV. Întrebări bifurcate — separă sensurile pro-contra, dar nu opresc subiecții de a urma succesiunea întrebărilor:

„- În mod obișnuit aplicați copilului dv. pedepse corporale?

Da.....

Nu.....

- De ce aplicați pedepse corporale?”

V. Întrebări de control — nu aduc informații noi, ci verifică fidelitatea, constanta opiniei exprimate, consistența unei informații.

Ex.: „Cât de des mergeți la teatru?” (lunar, trimestrial, anual, mai rar)

După un număr de alte întrebări:

„Când ați fost ultima dată la teatru?”

VI. Întrebări de identificare — servesc pentru analiza răspunsurilor din chestionar furnizând informații despre subiectul chestionat din punct de vedere al unei clase de grupare:

„Sexul dv? 1. M.

2. F.”

Desigur că ar mai fi de făcut precizări în legătură cu tehnicile de construire a chestionarelor, sursele de erori etc., dar oricum, am destinat un spațiu privilegiat anchetei ca metodă predilectă în sociologie.

Studiu de caz

Am utilizat următorul chestionar la o clasă la care predau, privind **Eficiența utilizării TIC în procesul instructiv-educativ**, iar rezultatele le-am ilustrat grafic.

Chestionar: Eficiența utilizării TIC în procesul instructiv-educativ

Răspundeți la întrebările de mai jos:

1. Aveți calculator personal?

a. Da

b. Nu

2. Dacă aveți calculator, de care este acesta?

a. Desktop

b. Laptop

3. În ce măsură credeți că știți să utilizați calculatorul?

a. Foarte bine

b. Bine

c. Puțin

d. Deloc

4. Unde ați învățat să utilizați calculatorul?

a. La școală

b. Acasă

c. Alte cursuri

5. Cât de des folosiți calculatorul ?

- a. Zilnic sau aproape zilnic
- b. O dată sau de mai multe ori pe săptămână
- c. O dată sau de mai multe ori pe lună

6. Dacă folosiți zilnic calculatorul apreciați perioada de timp:

- a. 1-2 ore
- b. 2-4 ore
- c. >4 ore

7. Utilizați serviciile Internet?

- a. Da
- b. Nu

8. Aveți conexiune la Internet acasă?

- a. Da
- b. Nu

9. Care sunt motivele pentru care folosiți Internetul?

- a. pentru distracție
- b. ca sursă de informare
- c. în interes de serviciu / școală
- d. pentru comunicare online

10. Ce tip de pagini de Internet accesați cel mai des?

- a. motoare de căutare
- b. pagini de știri
- c. jocuri
- d. altele – precizați care:

11. Ce tip de site-uri credeți că lipsesc din peisajul online românesc?

12. Cunoașteți conceptul de „cumpărături online”?

- a. Da
- b. Nu

13. Ați făcut vreodată cumpărături online?

- a. Da
- b. Nu

14. Care credeți ca sunt avantajele cumpărării online?

- a. livrarea acasă
- b. economisirea timpului
- c. economisirea banilor
- d. vizualizarea mai multor oferte în același timp

15. Credeți că nivelul cumpărăturilor online va depăși nivelul cumpărăturilor tradiționale în viitor?

- a. Da
- b. Nu

16. Credeți că este util calculatorul în procesul instructiv-educativ?

- a. Da
- b. Nu

17. Enumerați cel puțin trei motive pentru care considerați că este utilă folosirea calculatorului la clasă și cel puțin trei motive pentru care considerați că NU este utilă folosirea calculatorului la clasă.

18. Credeți că utilizând calculatorul veți înregistra un progres la învățatură, o stagnare sau un regres?

- a. Un progres
- b. O stagnare
- c. Un regres

19. La ce arie curriculară este utilă folosirea calculatorului?

- a. Limbă și comunicare
- b. Matematică și științe ale naturii
- c. Om și societate
- d. Arte
- e. Educație fizică și sport
- f. Tehnologii
- g. Consiliere și orientare

20. Care modul ECDL credeți că vă este cel mai util la școală?

- a. Concepte de bază ale tehnologiei informației
- b. Utilizarea computerului și organizarea fișierelor
- c. Procesare de text-Word
- d. Calcul tabelar-Excel
- e. Baze de date-Access
- f. Prezentări Power Point
- g. Internet și poștă

Interpretarea chestionarului:

Informarea, comunicarea online și distracția sunt principalele motive pentru care copiii de liceu accesează calculatorul. Chestionarul aplicat celor 28 de elevi de liceu arată că Internetul are în principal un rol informativ, rolul educativ al acestuia în viața lor fiind unul relativ diminuat.

În schimb, este unanim recunoscută importanța din ce în ce mai crescândă a calculatorului în procesul instructiv-educativ.

În cifre, studiul relevă faptul că 96,4% dintre elevi accesează zilnic calculatorul, utilizând

Internetul. Peste 25% dintre copii accesează Internetul pentru a se informa, peste 23% pentru a vorbi

pe messenger, chat sau forum, 19% pentru distracție și doar 15% pentru a se documenta pentru școală.

1. PC

Desktop 28/28 - 28

Laptop 3/28 - 3

2. Utilizarea PC - mod

Foarte bine - 6

Bine - 21

Putin - 2

Deloc - 0

3. Utilizare PC - timp alocat

Zilnic - 27

De cateva ori pe săptămână - 1

De cateva ori pe luna - 0

4. Internet - motive

distractie - 19

informare - 25

pentru scoala - 15

comunicare online - 23

5. Nivel Cumparaturi online vs Cumparaturi clasice

Da - 14

Nu - 14

6. Utilitatea PC in procesul instructiv-educativ

DA - 28

NU - 0

Bibliografie:

Adrian Hatos, *Sociologia educației*, Editura Polirom, 2006

Interacțiunea om-calculator în cazul persoanelor cu deficiențe

**Bibliotecar: Urs Daniela
C. N. „O. Goga” Marghita/Bihor**

Tehnologia reabilitării este deja un termen consacrat și include, pe lângă proteze de tip mecanic, aplicații ale tehnologiei informaționale în acest domeniu.

Termenii „deficiență” și „handicap” sunt adesea considerați sinonimi și folosiți ca atare, dar este util să se precizeze că handicapul reflectă de fapt măsura în care o deficiență afectează viața unei persoane.

Un handicap nu este doar corolarul unei deficiențe, el este în parte impus de către societate. Mai mult, definiția unui handicap variază în funcție de cultura, tradițiile și nivelul de dezvoltare al unei țări. Într-o țară bogată, un nevăzător, de exemplu, are acces la o educație completă, la o profesie, pe când în țările în curs de dezvoltare s-ar putea să nu aibă aceste deschideri; o astfel de persoană ar fi handicapată nu doar de deficiență, ci în plus și de condițiile socio-economice din țara sa.

În sens foarte larg, tehnologiile pe care le vom trece în revistă, în continuare, au drept scop reducerea acestei dependențe, reatribuirea controlului individului - sau cel puțin oferirea posibilității individului de a „alege” independența, căci adesea, posibilitățile persoanelor cu deficiențe de a alege sunt limitate.

Este necesară o distincție clară între utilizarea tehnologiei informaționale ca „mijloc de Protezare,, și „adaptarea,, interfețelor om-calculator pentru a le face accesibile utilizatorilor cu nevoi speciale în contextul general al muncii, educației în instituții de masă.

Un exemplu de mijloc de protezare ar fi scaunul cu roțile comandat prin mișcarea globilor oculari; acesta este în mod cert o proteză, el conferă mobilitate cuiva care nu poate umbla. Prin contrast, adaptarea interfețelor calculatoarelor pentru utilizatori nevăzători permite acestora să le utilizeze în aceleași scopuri în care colegii lor văzători le utilizează: procesoare de texte, tabelatoare, baze de date etc.

Problema utilizatorilor cu cerințe speciale este deci faptul că lor nu li se potrivesc interfețele standard, fiind de aceea nevoie de o interfață intermediară, care să realizeze adaptarea între utilizatorul extra-ordinar și interfața standard.

Ideal este ca interfața intermediară care realizează adaptarea să fie construită astfel încât ea să poată fi folosită pentru o gamă largă de aplicații; ar fi inutil și o pierdere de energie și bani să se construiască fiecare aplicație cu propria interfață adaptată (un procesor de texte vorbit, o bază de date vorbită, reprezintă o duplicare fără sens, când de fapt se poate construi un soft care să citească orice aplicație de tip DOS&WINDOWS) (PREDA, Vasile, 2000, p. 102).

În timp ce mulți oameni se nasc cu o deficiență, alții, mulți la număr și ei, o dobândesc în mod natural, odată cu trecerea timpului sau ca rezultat al unor accidente. Uneori aceste schimbări sunt temporare, altele permanente. Deficiențele pot face dificilă utilizarea calculatorului:

- *Deficiența de vedere.*
- *Deficiențe fizice.*
- *Deficiențe de auz.*
- *Deficiențe cognitive și de limbaj.*

Iată câteva din suporturile informatice atașate calculatoarelor pentru a le face mai accesibile pentru persoanele cu deficiențe:

- Amplificatoarele de ecran sunt pentru persoane cu ambliopie, ele acționează ca o lupă și permit utilizatorului să aibă control asupra oricărei părți a ecranului;
- Cititoarele de ecran se adresează nevăzătorilor. Acestea fac ca informația de pe ecran să fie accesibilă sub formă de vorbire sintetică sau pe un display Braille dinamic. Din păcate ele pot interpreta și reda doar informația ce există sub formă de text, imaginile și graficele putând fi redade doar în cazul în care sunt însoțite de un text alternativ care să le descrie;
- Dispozitivele pentru recunoașterea vorbirii permit controlul calculatoarelor cu ajutorul vocii în locul tastaturii sau ai mouse-ului;
- Tastaturile „on-screen” permit celor ce nu pot utiliza o tastatură standard să selecteze tastele folosind dispozitive indicatoare, comutatoare sau sisteme tip Morse ca dispozitive de intrare;
- Filtrele de tastatură sunt utilizate de cei ce au probleme la tastare, sau care doresc să-și mărească viteza de tastare; acestea compensează mișcărilor dezordonate, tremorul. Alte tipuri de filtre pot fi predictoare și corectoare automate de cuvinte;
- Dispozitive de introducere de date alternative, altele decât tastaturile standard sau dispozitivele indicatoare, includ tastaturi mai mici sau mai mari, dispozitive indicatoare comandate prin mișcarea globului ocular sau prin respirație.

Interacțiunea om-calculator în condițiile deficiențelor senzoriale

Dată fiind predominarea comunicării de tip vizual, deficiența de vedere este cea mai semnificativă în termenii interacțiunii om-calculator (Burger, 1994). O distincție importantă trebuie făcută între nevăzătorii și deficienții de vedere cu vedere reziduală. Un nevăzător trebuie să se bazeze doar pe forme nevizuale de comunicare (sonore, tactile).

Deficiența de vedere scoate în evidență unele puncte importante în definiția deficienței însăși. Dacă n-ar fi fost inventați ochelarii, mult mai mulți oameni ar fi fost trecuți în categoria deficienților vizuali. Ochelarii pot fi priviți ca fiind aproape exemplul ideal de tehnologie care diminuează un handicap. Soluția este atât de eficientă, convenabilă și ieftină încât practic nici nu mai e considerată o tehnologie de protezare.

Un nevăzător trebuie, pentru a comunica cu calculatorul, să substituie unul sau mai multe simțuri, folosind în schimb simțul tactil sau auditiv. Cea mai cunoscută formă de comunicare tactilă este sistemul braille. Computerul poate genera braille în două moduri: pe cale hard sau soft.

Alternativa comunicării tactile, este utilizarea auzului. Aceasta a fost pentru multă vreme alternativa viabilă la textul tipărit prin utilizarea înregistrărilor pe bandă magnetică.

Vorbirea sintetică și braille-ul au fost combinate cu succes pentru a adapta interfețe bazate pe linii de comandă tip text, așa ca MS-DOS sau UNIX, însă dezvoltarea interfețelor de tip grafic au ridicat noi obstacole în calea designerilor.

O importantă dezvoltare tehnologică pentru nevăzători a fost recunoașterea optică a caracterelor. Cititorul optic de caractere poate fi de exemplu folosit pentru transpunerea textelor tipărite în formă electronică. Important este în acest caz ca eroarea de recunoaștere să fie cât mai mică. Desigur dispozitivul însuși trebuie să aibă o interfață accesibilă utilizatorilor nevăzători (PREDA, Vasile, 2000, p. 106).

Deficiențele de auz generează un handicap mai redus în ceea ce privește accesul la calculatoare - cel puțin în privința interfețelor proiectate până în prezent. Fără îndoială însă că trebuie ținut seama și de faptul că interfețele care folosesc interacțiuni multiple, inclusiv sonore sunt din ce în ce mai utilizate; aceasta se datorează pe de o parte aparentei limitări a

interfețelor tradiționale și - nu mai puțin important - îmbunătățirii adaptării lor pentru utilizatorii cu deficiențe de vedere.

Interacțiunea om-calculator în condițiile deficiențelor fizice

În cazul deficiențelor fizice, tehnologia informațională își găsește aplicație atât ca mijloc de protezare cât și ca mijloc de adaptare. Oamenii cu disfuncții manuale s-ar putea să nu fie capabili să utilizeze dispozitivele convenționale de intrare (tastaturi, mouse), alții care nu se pot deplasa s-ar putea să aibă nevoie de scaune cu roțile controlate prin computer. În practică, cele două tipuri de aplicații sunt inseparabile de multe ori.

Unele deficiențe minore, ale mâinii de exemplu, pot fi depășite prin adaptări simple. Pentru că o persoană căreia îi tremură mâna nu poate utiliza tastatura, se pot construi măști pentru tastatură, cu orificii corespunzătoare tastelor în care să pătrundă degetele, dirijându-le astfel spre tasta dorită.

Unii oameni își pot controla bine mâinile dar nu degetele; aceștia pot apăsa tastele folosindu-se de o baghetă pe care să o țină în mână sau care poate fi atașată de mână.

Alți oameni nu-și pot folosi mâinile, dar au control suficient asupra altei părți a corpului care poate fi utilizată, folosind de obicei o baghetă atașată acelei părți (de exemplu fruntea).

În cazurile în care ei nu-și pot controla nici o parte a corpului, trebuie găsite alte soluții. În aceste cazuri se apelează de obicei la un soft emulator de tastatură, controlat prin unul sau mai multe comutatoare (de exemplu utilizarea unui întrerupător fixat într-un tub introdus în gură sau fixat cu o cască pe capul subiectului).

Este valoros faptul că provocarea lansată de cercetări desfășurate în acest domeniu al interacțiunii om-calculator „extra-ordinare” duce evoluția tehnologiei în direcții nebanuite și necercetate altfel, din care cu toții vom avea de câștigat.

Folosirea vorbirii ca input este un alt exemplu de tehnologie dezvoltată pentru utilizatori cu deficiențe și care va conduce aproape sigur la construirea de interfețe bazate pe input vocal pentru mulți utilizatori.

Bibliografie:

1) ALDESCU, Liliana, BUICĂ, Cristian (coordonatori) (2002) *Integrarea școlară a copilului în dificultate cu nevoi speciale - ghid pentru directorul de școală*, Editura CRIPS, București;

2) BUCUREAN, Mirela (2003) *Managementul general*, Editura Universității din Oradea;

3) PĂUNESCU, Constantin (1999) *Terapia educațională a persoanelor cu disfuncții intelectuale*, Editura All Educational, București;

4) PREDĂ, Vasile (2000) *Orientări teoretico-praxiologice în educația specială*, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca;

5) VRĂȘMAȘ, Ecaterina (1998) *Strategiile educației incluzive în Educația integrată a copiilor cu handicap*, Asociația RENINCO, UNICEF.

Tehnologia în educație

Prof. Ursache Marinela,

Școala Profesională Tătăruși, jud. Iași

Trăim vremuri în care tehnologia digitală este indispensabilă, fie că vorbim de mediul școlar, fie mediul privat, provocările erei digitale ne oferă convingerea că avem acces la o gamă variată de învățare.

Ultimii ani au adus o evoluție majoră în privința digitalizării educației. Tot mai multe companii oferă resurse digitalizate pentru învățare. Pe lângă platformele interactive și jocurile educative se regăsesc și manualele, care până acum le aveam doar pe hârtie, în format digital, lucru ce ușurează procesul de predare, deoarece cadrul didactic poate accesa sutele de resurse de oriunde, cu unica condiție de a avea conexiune la internet. Pe de altă parte, tehnologia în educație se poate utiliza și fără a avea acces la internet.

De asemenea, cadrul didactic poate folosi programe care sunt deja pe calculator, cum ar fi PowerPoint, Canva, ș.a., pentru a realiza animații și momente de predare interactive. Așadar, tehnologia în educație poate deveni cu ușurință o parte integrantă a actului de predare-învățare. Folosind aplicații simple și accesibile, cadrul didactic poate să utilizeze tehnologia în educație pentru a face orele de curs mai interesante și atractive pentru însușirea conținuturilor predate, captând astfel atenția elevilor.

Folosirea tehnologie în educație, la clasa de elevi, poate începe de la un nivel mic de competențe digitale, dar pe parcurs va veni de la sine dorința de a afla mai multe, astfel încât elevii pot interveni individual în actul educațional prin prezentarea unor lucrări proprii în anumite domenii de cunoștințe.

Avantaje pentru tehnologia în educație

- ✓ Tehnologia în educație are ca prim avantaj diversificarea metodelor de predare. Prin utilizarea prezentărilor, videoclipurilor sau jocurilor online educative, profesorul oferă posibilitatea elevilor de a învăța despre subiectele discutate, prin metode inovative care îi captivează.
- ✓ De asemenea, prin anumite jocuri și aplicații pentru mai mulți jucători, elevii pot interacționa unul cu celălalt. În acest mod vor reuși să lucreze ca o echipă pentru a duce la final scopul exercițiului.
- ✓ Prin utilizarea tehnologiei, profesorii le va fi mai ușor să realizeze fișe de lucru. Folosind un calculator, pot schimba cu ușurință structura sau formularea din acestea. De exemplu, în cazul meseriilor care se schimbă, profesorul poate să adauge sau să scoată anumite meserii de pe fișa de lucru pentru a fi la curent cu cele mai noi joburi. Iar, în acest mod nu trebuie să refacă toată fișa de lucru.
- ✓ Nu în ultimul rând, când se rezolvă sarcinile pe o aplicație, în general sunt mai concise. Adică, se utilizează de multe ori întrebările grilă sau cele cu răspuns scurt. Dar, cu siguranță că există și anumite aplicații și moduri în care tehnologia poate fi folosită în educație.

Însă, deși tehnologia pare că ne ușurează mult munca există și unele dezavantaje:

- Un prim dezavantaj pentru tehnologia în educație este faptul că în acest context copiii lucrează cu anumite noțiuni abstracte. Lucru care e dificil pentru elevii până în clasa a patra, deoarece ei au dificultăți în a recunoaște o noțiune care nu este concretă, palpabilă.
- În cazul în care elevii ar folosi telefonul personal pentru rezolvarea acestor sarcini, s-ar putea ca aceștia să fie distrași. Deoarece sunt obișnuiți să folosească telefonul respectiv pentru alte jocuri și activități de relaxare, sunt șanse mari ca aceștia să uite că trebuie să fie atenți și să înceapă să se joace cu telefonul sau să facă complet altceva. Pentru această problemă, soluția ar fi să știm cum să gestionăm timpul petrecut în utilizarea telefoanelor/ecranelor ținând cont de vârsta fiecăruia, pentru a nu perturba dezvoltarea cognitivă, cum ar fi: limbajul, atenția și

performanța școlară. Acest lucru presupune și implicare din partea părinților pentru o bună colaborarea în actul educațional, mai ales în era tehnologiei școlare.

Așadar, tehnologia în educație este benefică, deoarece în acest mod elevii vor putea folosi ceva cunoscut pentru a învăța lucruri noi și interesante, însă totul trebuie gestionat cu atenție mai ales în rândul elevilor pentru a nu-i expune prea mult în fața ecranelor. De aceea este indicat să se înceapă de la cinci minute o dată pe săptămână, mai ales în rândul preșcolarilor, până la încadrarea platformelor online la fiecare curs.

Bibliografie

1. Ionescu, M, Anghelescu, C, Boca, C, Herseni, I., Popescu, C., Statva, E., Ulrich, C., Novach, C (2010) -Repere ale creșterii și dezvoltării copiilor de la naștere la 6/7 ani;
2. Piaget, J. (2004). Psihologia copilului. Ed. Cartier.

Creativitatea în cadrul orelor de educație tehnologică

Prof. Ursu Mariana

Educația tehnologică este o disciplină care contribuie, alături de celelalte discipline obligatorii studiate în gimnaziu, la formarea unei culturi generale la elevi, evidențiind raportul omului modern cu tehnologia. Abordarea acestei discipline se realizează modular, elevii studiind în gimnaziu opt module corespunzătoare unor domenii de activitate. Diversitatea acestora, deși utilă în pregătirea elevilor, ridică probleme didactice, profesorul fiind nevoit să abordeze segmente tehnologice variate.

Scopul disciplinei educație tehnologică nu este de a realiza un produs finit, de a instrui practic elevii, ci de a înțelege esența problemelor tehnologice, dezvoltând gândirea elevilor.

De peste 25 de ani particip și mă implic la transformările (benefice) suferite în abordarea acestei discipline. De-a lungul timpului, numărul de ore alocate educației tehnologice s-a redus la 1 oră pe săptămână, iar competențele sunt centrate pe elev.

Teoreticul și practicul se îmbină, dar profesorul este cel care decide, adaptându-se la caracteristicile grupului de elevi, preponderența teoreticului sau a practicului în desfășurarea orelor de educație tehnologică.

Lucrarea practică este una dintre metodele tradiționale de evaluare la educație tehnologică. Deși timpul a trecut, metoda continuă să fie actuală deoarece nu urmărește preprofesionalizarea elevului. Eficiența și utilitatea lucrării practice este demonstrată, deoarece aceasta ajută la: realizarea unui produs folosind o fișă tehnologică, identificarea și selectarea unor materiale studiate, valorificarea termenilor studiați.

Prin folosirea lucrării practice, se dezvoltă la elevi gândirea critică, simțul estetic și creativitatea, se dezvoltă deprinderile și abilitățile practice.

Am observat de-a lungul carierei faptul că elevilor le plac activitățile practice, atât realizate individual, cât și pe grupe, valorizând astfel într-un mod superior cunoștințele acumulate în cadrul lecțiilor teoretice. Elevilor li se cultivă astfel gustul pentru frumos, un comportament ecologic prin folosirea de multe ori a unor deșeuri reciclabile, spiritul competițional și capacitatea de a lucra în echipă cu colegii de clasă. Elevii nu mai sunt stresați ca și în cazul evaluărilor orale sau scrise. Disconfortul temporar creat de un oarecare zgomot sau de resturile de materiale dispăre la finalul activității, când elevii își admiră produsele realizate.

Exemple de lucrări practice care se pot realiza la orele de educație tehnologică:

- machete ale cartierului

- locuințe tradiționale sau moderne, din diverse epoci/țări
- colaje
- tablouri realizate cu materiale din natură, materiale textile sau deșeuri
- obiecte decorative
- jucării
- măștișoare
- felicitări
- afișe/ reclame pe diferite teme
- preparate culinare simple
- ambalaje/ etichete ale unor produse
- circuite electrice simple
- machete ale unor tehnologii tradiționale sau moderne de utilizare a energiei
- machete ale unor tehnologii de transport sau de comunicație etc.

Sunt aspecte din cadrul disciplinei pe care profesorii de educație tehnologică le cunosc foarte bine. Îmbinarea lecțiilor teoretice cu aplicațiile practice ține de măiestria profesorului de educație tehnologică de a ști să folosească eficient timpul și resursele materiale și umane de care dispune pentru ca această disciplină să nu fie tratată cu superficialitate de către elevi, ci să fie îndrăgită și apreciată la adevărata ei valoare.

Ora de educație tehnologică poate deveni preferata elevilor dacă îndrăznim și noi, profesorii, să fim creativi și să le acordăm elevilor șansa de a se manifesta creativ și liber

Stimularea creativității elevilor în contextul utilizării instrumentelor digitale în procesul instructiv-educativ

**Prof. înv. primar Ursu Rodica
Școala Gimnazială „Al. Ioan Cuza” Bacău**

Multe din conținuturile prevăzute de programa școlară au valoare creativă, devenind astfel un mijloc important de activizare și dezvoltare a potențialului creativ. Organizarea interdisciplinară a conținuturilor, îmbinarea conținuturilor teoretice cu cele aplicative permit realizarea unor conexiuni inedite, îmbogățirea experienței cognitive cognitive a școlarului. Subliniem faptul că nici un conținut nu conduce prin el însuși la valorificarea și sporirea potențialului creativ al școlarului. Strategia didactică adoptată de învățător (metodele și mijloacele didactice, formele de grupare, modalitățile de evaluare, de motivare) creează premisa valorificării conținutului în această direcție. Fiind o componentă importantă a procesului instructiv-educativ, ea se subordonează obiectivelor propuse. Stimularea potențialului creativ al școlarului impune utilizarea unor strategii care pun accentul pe antrenarea autentică și pleneră a copilului. Formative, din acest punct de vedere, sunt strategiile euristice care-l implică pe școlar în activitatea de descoperire, de rezolvare de probleme, de investigare a realității. Folosirea în activitățile de predare-învățare a metodelor de stimulare a creativității, specifice diferitelor discipline se face prin practicarea învățării active, pe grupuri mici sau echipe de lucru. Printre metodele cu pondere mare în stimularea creativității școlarului mic se numără:

- problematizarea;
- învățarea prin descoperire;
- metoda „cubului”: descrie, compară, asociază, analizează, aplică, argumentează;
- metoda „mozaic/puzzle” – învățare prin colaborare;
- metoda „ciorchinelui”.

La fel de importante sunt și strategiile creative care pun accent pe spontaneitate, originalitate, gândire laterală, divergentă, analogică. Utilizarea acestor procedee în activitățile de predare-învățare au valoare de antrenament creativ și pot fi folosite în diferite momente ale activității didactice. De menționat că în cadrul experimentului am folosit această categorie de strategii cu efecte deosebite în stimularea și dezvoltarea creativității elevilor.

Din această categorie se disting în mod special:

- procedeele „imaginativ – inventive” – de tipul unei scurte compuneri având în centru un obiect simplu și foarte cunoscut (de exemplu o frunză, un gândăcel, o casă, un nasture etc.);
- exerciții de tip „problematic” care solicită elevii să formuleze cât mai multe întrebări în legătură cu obiecte sau fenomene cunoscute (creion, foc, carte, piatră, ocean, stele etc.);
- probe de tip „combinat” care solicită realizarea unor scurte compuneri cu subiecte din tablouri, scene sau să formuleze morala unor povestiri;
- procedee tip „brainstorming” constând în enunțarea cât mai multor idei sau a primului cuvânt care vine în minte la o temă dată, fără ca învățătorul să facă vreo apreciere critică;
- exerciții creative al căror punct de plecare este elementul plastic: constau în realizarea unui desen (tablou, „poveste”) pornind de la câteva linii paralele, de la o formă ovală, figuri geometrice etc.;
- exerciții creative al căror material este cuvântul;
- exerciții creative tip creion – hârtie.

Amândouă categoriile de strategii au efecte deosebite în planul capacității de reflecție, capacității anticipative, capacității evaluative și în planul structurilor motivaționale complexe. Stimularea gândirii, a imaginației creatoare, dezvoltarea vectorilor creativi (trebuința de cunoaștere, aspirațiile înalte, motivația intrinsecă și cea cognitivă, inteligența emoțională) impun folosirea dominantă a metodelor bazate pe problematizare, pe acțiune reală și fictivă, pe explorare.

Dintre metodele bazate pe acțiunea fictivă, jocul ocupă un rol important în strategia de educare a creativității școlarului mic. Stimulative pentru creativitate sunt atât jocurile didactice, cât și cele de simulare (jocul de rol). Prin implicarea cognitivă și afectivă a copilului, jocul de rol dezvoltă empatia, capacitatea evaluativă și cea anticipativă, stimulează relațiile interpersonale de cooperare și competiție.

Deși mai puțin formative, în raport cu creativitatea, metodele expositive (explicația, povestirea, descrierea) nu pot fi excluse. Se impune optimizarea lor prin permanenta adecvare a comunicării didactice la experiența școlarului, problematizarea comunicării prin introducerea unor întrebări problemă, a interogației și invocației retorice, a dialogului.

Mijloacele didactice intuitive, mijloacele tehnice, audiovizuale, noile tehnologii educaționale sprijină și mobilizează activitatea școlarului mic, declanșează și mențin atenția, generează intense stări motivațional – afective favorabile dezvoltării creativității. Alternarea

adecvată a activității frontale cu activitate pe grupe și cu cea individuală, individualizată și diferențiată formează receptivitate față de comunicarea interpersonală, față de ideile exprimate de ceilalți, favorizează asociațiile de idei, analogiile.

Evaluarea, componentă importantă a procesului instructiv-educativ, oferă învățătorului informații despre cunoștințele de care dispune copilul, despre modul în care utilizează aceste cunoștințe în rezolvarea sarcinilor în care îl implică, despre capacitățile pe care le are și nu în ultimul rând despre potențialul creativ. Prin modul în care se evaluează, prin criteriile folosite, se cultivă capacitatea de autoapreciere a școlarului. Aprecierile pozitive repetate ale învățătorului contribuie la formarea imaginii de sine pozitive a copilului care va deveni un factor declanșator și mobilizator al proceselor de autoexprimare și autodepășire.

Așa cum a demonstrat și Torrance, condiția esențială în dezvoltarea creativității constă în crearea unei atmosfere eliberată de stereotipii. Copilul încetează să mai fie creativ atunci când mediul nu reacționează la manifestările sale creative. În acest sens, conduita cadrului didactic este foarte importantă, deoarece el este responsabil de prevenirea și înlăturarea eventualelor blocaje ce ar putea interveni în exprimarea creativității elevilor.

În spiritul pedagogiei creativității „relația cadru didactic – elev trebuie să fie deschisă dialogului, să faciliteze instalarea unui climat caracterizat prin tonalitate afectivă pozitivă, stimulator exprimării creatoare a elevilor”.

Pentru ca dimensiunea creativă a educației să devină un ideal frumos este necesară eliminarea tuturor prejudecăților, ce au dat legitimitate în trecut unui învățământ conformist, egalitarist și uniformizator.

BIBLIOGRAFIE

1. Allport, G., W. (1981) Structura și dezvoltarea personalității (traducere), București, E.D.P.R.A.
2. Călin, M., (1996) Teoria educației, București, Editura All
3. Cojocariu, V.M., (2003) Educația pentru schimbare și creativitate, București, E.D.P.R.A.
4. Cosmovici, A. (coordonator) (1996) Psihologie școlară, Iași, Polirom
5. Dincă, M., (2001) Teste de creativitate, București, Paideia
6. Golu, P., (1994) Psihologia copilului, București, E.D.P.R.A.
7. Nicola, I. (2000) Tratat de pedagogie școlară, Craiova, Editura Scrisul Românesc
8. Piaget, I., Inhelder, P., (1979) Psihologia copilului, București, E.D.P.

Educația la granița dintre clasic și digital

Educația la granița dintre clasic și digital

Educația este un domeniu care a suferit transformări majore de-a lungul timpului, adaptându-se constant la evoluțiile sociale și tehnologice. În prezent, ne aflăm într-un punct de cotitură, unde metodele tradiționale de învățare se îmbină cu noile tehnologii digitale, oferind oportunități și provocări fără precedent.

Educația clasică: Fundamentul tradiției

Educația clasică, bazată pe metode tradiționale de predare, și-a construit un fundament solid de-a lungul secolelor. Aceasta se concentrează pe predarea în sălile de clasă, interacțiunea directă dintre profesori și elevi, și utilizarea manualelor și materialelor tipărite. În această abordare, profesorul joacă rolul central, fiind principalul furnizor de informații și ghid al procesului de învățare.

Beneficiile educației clasice sunt numeroase. Interacțiunea față în față facilitează o comunicare mai eficientă și mai personalizată, permițând profesorilor să răspundă imediat nevoilor individuale ale elevilor. De asemenea, mediul de clasă favorizează dezvoltarea abilităților sociale, prin colaborarea și schimbul de idei între elevi.

Cu toate acestea, educația clasică nu este lipsită de limitări. Accesul la resurse poate fi inegal, iar metodele de predare tradiționale pot deveni învechite în fața progresului tehnologic rapid. De asemenea, adaptabilitatea la nevoile fiecărui elev poate fi redusă în clasele aglomerate.

Educația digitală: Revoluția tehnologică

Educația digitală a devenit din ce în ce mai relevantă în ultimii ani, accelerată și de pandemia de COVID-19. Aceasta implică utilizarea tehnologiilor moderne, cum ar fi calculatoarele, tabletele, internetul și diverse aplicații educaționale, pentru a facilita procesul de învățare. Tehnologia permite accesul la o cantitate vastă de informații și resurse educaționale, democratizând astfel educația și oferind oportunități egale tuturor.

Printre avantajele educației digitale se numără flexibilitatea, posibilitatea de a personaliza învățarea în funcție de nevoile fiecărui elev și accesul la resurse interactive și multimedia care pot face învățarea mai atractivă și mai eficientă. Platformele online permit elevilor să învețe în propriul ritm și să aibă acces la resurse educaționale din orice colț al lumii.

Totuși, educația digitală nu este lipsită de provocări. Una dintre principalele preocupări este accesul inegal la tehnologie, care poate accentua disparitățile existente. De asemenea, utilizarea excesivă a dispozitivelor electronice poate duce la probleme de sănătate, cum ar fi oboseala oculară sau sedentarismul. Nu în ultimul rând, dependența de tehnologie poate limita interacțiunile sociale directe și dezvoltarea abilităților emoționale și sociale ale elevilor.

Sinergia dintre clasic și digital

În ciuda diferențelor evidente, educația clasică și cea digitală nu trebuie să fie privite ca două entități opuse, ci mai degrabă ca două componente complementare ale unui sistem educațional modern. Integrarea tehnologiei în metodele tradiționale de predare poate duce la o educație mai holistică și mai adaptată nevoilor secolului XXI.

Un model hibrid, care combină avantajele ambelor abordări, poate oferi cele mai bune rezultate. De exemplu, tehnologia poate fi utilizată pentru a suplimenta lecțiile tradiționale prin materiale interactive, simulări și laboratoare virtuale. În același timp, menținerea unor elemente ale educației clasice, cum ar fi discuțiile față în față și activitățile de grup, poate asigura dezvoltarea abilităților sociale și emoționale ale elevilor.

Un alt aspect important este formarea continuă a profesorilor pentru a se adapta noilor tehnologii și pentru a integra eficient resursele digitale în procesul de predare. Acest lucru necesită investiții în programe de formare și dezvoltare profesională, dar și o schimbare de mentalitate, acceptând tehnologia ca pe un partener în educație, nu ca pe un rival.

Concluzie

Educația la granița dintre clasic și digital reprezintă un peisaj complex și în continuă evoluție. Prin combinarea punctelor forte ale ambelor abordări, putem crea un sistem educațional care să răspundă mai bine nevoilor elevilor și provocărilor viitorului. Este esențial să găsim echilibrul potrivit și să fim deschiși la inovație, asigurând în același timp accesul egal la educație de calitate pentru toți.

Astfel, vom putea construi o generație de tineri bine pregătiți, capabili să navigheze cu succes în lumea în schimbare rapidă în care trăim.

Bibliografie:

1. Anderson, J. & Rainie, L. (2020). "The Future of the Classroom: How Technology is Transforming Education." Pew Research Center.
2. OECD (2015). "Students, Computers and Learning: Making the Connection." PISA.

*Autori:****Văduva Cătălin****Prof. Educație socială**Școala Gimnazială „Take Ionescu”**Râmnicu Vâlcea, județul Vâlcea****Sacerdoțeanu Marina****Prof. Limba engleză**Școala Gimnazială „Take Ionescu”**Râmnicu Vâlcea, județul Vâlcea*

Importanța educației pentru sănătate în școală

Vâlcea Cristina

Liceul Tehnologic „Sfântu Nicolae” Deta

O educație de bună calitate este baza sănătății și bunăstării. Pentru ca oamenii să ducă o viață sănătoasă și productivă, au nevoie de cunoștințe pentru a preveni bolile și bolile. Pentru ca copiii și adolescenții să învețe, trebuie să fie bine hrăniți și sănătoși. Statisticile din raportul global de monitorizare a educației UNESCO arată că atingerea unor niveluri mai ridicate de educație în rândul mamelor îmbunătățește ratele de nutriție și vaccinare ale copiilor, reducând în același timp decesele prevenibile ale copiilor, mortalitatea maternă și HIV.

Educația este un catalizator pentru dezvoltare și o intervenție în sănătate în sine. Declarația Incheon din 2015(Educația 2030: Declarația Incheon și cadrul de acțiune pentru implementarea obiectivului de dezvoltare durabilă 4: ”Asigurarea unei educații de calitate incluzive și echitabile și promovarea învățării pe tot parcursul vieții”) confirmă faptul că educația dezvoltă abilitățile, valorile și atitudinile care permit cetățenilor să ducă vieți sănătoase și împlinite, să ia decizii în cunoștință de cauză și să răspundă provocărilor locale și globale.

Mulți părinți sunt foarte interesați de educația academică de bază a copiilor lor - citirea, scrierea și aritmetica - dar nu sunt la fel de conștiințioși în a afla despre celelalte învățări care se desfășoară în clasă. Un program cuprinzător de educație pentru sănătate este o parte importantă a curriculumului în majoritatea districtelor școlare. Începând de la grădiniță și continuând prin liceu, acesta oferă o introducere în corpul uman și în factorii care previn bolile și promovează sau dăunează sănătății.

Anii de mijloc ai copilăriei sunt perioade extrem de sensibile pentru o serie de probleme de sănătate, mai ales atunci când vine vorba de adoptarea unui comportament de sănătate care poate avea consecințe pe tot parcursul vieții. Tânărul dvs. ar putea fi expus la o varietate de teme de sănătate în școală: nutriție, prevenirea bolilor, creșterea și dezvoltarea fizică, reproducere, sănătate mintală, prevenirea abuzului de droguri și alcool, sănătatea consumatorilor și siguranță (traversarea străzilor, mersul pe bicicletă, primul ajutor, manevra Heimlich). Scopul acestei educații nu este doar de a crește cunoștințele de sănătate ale copilului dvs. și de a crea atitudini pozitive față de propria sa bunăstare, ci și de a promova un comportament sănătos. Trecând dincolo de simpla creștere a cunoștințelor, școlile cer mai multă implicare din partea elevilor decât în multe alte domenii. Copiii sunt învățați abilități de viață, nu doar abilități academice.

Este ușor să subestimezi importanța acestei educații pentru sănătate pentru copilul tău. În scurt timp, el se va apropia de pubertate și adolescență și se va confrunta cu multe alegeri cu privire la comportamentul său care, dacă alege în mod necorespunzător, i-ar putea afecta sănătatea și chiar duce la moartea sa. Aceste alegeri se învârt în jurul consumului de alcool, tutun și alte droguri; comportament sexual (abstinență, prevenirea sarcinii și a bolilor cu transmitere sexuală); conducere; comportament de asumare a riscurilor; și gestionarea stresului. Majoritatea experților sunt de acord că educația cu privire la probleme precum abuzul de alcool este cea mai eficientă dacă începe cu cel puțin doi ani înainte ca comportamentul să înceapă. Aceasta înseamnă că copiii de șapte și opt ani nu sunt prea tineri pentru a afla despre pericolele tutunului, alcoolului și a altor droguri și că educația sexuală trebuie să facă parte, de asemenea, din experiența copiilor de vârstă școlară elementară. În același timp, comportamentul de sănătate pozitiv poate fi învățat și în anii de mijloc ai copilăriei. Bunăstarea copilului dumneavoastră ca

adult poate fi influențată de exercițiile pe tot parcursul vieții și de obiceiurile nutriționale pe care le adoptă acum.

Programele de educație pentru sănătate sunt cele mai eficiente dacă părinții sunt implicați. Părinții pot completa și întări ceea ce învață copiii la școală în timpul conversațiilor și activităților de acasă.

În concluzie, studierea Educației pentru sănătate pe parcursul școlii este importantă, precum și parteneriatul familie –școală.

Bibliografie

1. <https://journals.lww.com/edhe/pages/default.aspx>
2. <https://educationforhealthjournal.org/index.php/efh>
3. https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000245656_3

Srudiu de caz privind provocările și soluțiile în educația preșcolară

Prof. Vâlcu Daniela

Grădinița cu P.P. Floare albastră Craiova

Educația preșcolară reprezintă o etapă esențială în dezvoltarea copiilor, oferind fundamentul pentru învățarea ulterioară. Această perioadă este marcată de numeroase provocări, dar și de soluții inovative care pot transforma experiența educațională într-un succes. În acest studiu de caz, vom explora provocările întâmpinate de un centru de educație preșcolară și vom analiza soluțiile implementate pentru a depăși aceste dificultăți.

Diversitatea nevoilor educaționale la preșcolari este o realitate complexă care necesită o abordare personalizată și flexibilă din partea educatorilor. Fiecare copil vine cu propriile abilități, interese și ritm de dezvoltare, ceea ce înseamnă că o metodă unică de predare nu este suficientă pentru a satisface toate nevoile. De exemplu, unii copii pot prezenta abilități avansate în domenii precum limbajul sau matematica, în timp ce alții pot avea întârzieri în dezvoltare sau dificultăți de învățare care necesită intervenții specializate. În plus, diversitatea culturală și lingvistică adaugă un alt strat de complexitate, necesitând adaptări suplimentare pentru a respecta și valorifica diferențele fiecărui copil. Această varietate de nevoi impune educatorilor să fie creativi și flexibili, utilizând o gamă largă de strategii pedagogice și resurse pentru a asigura că fiecare copil este sprijinit și încurajat să-și atingă potențialul maxim. Implementarea unui curriculum diferențiat, adaptarea materialelor didactice și utilizarea tehnologiilor educaționale sunt esențiale pentru a aborda această diversitate. De asemenea, colaborarea strânsă cu părinții și specialiștii în educație poate facilita identificarea și implementarea celor mai eficiente strategii de intervenție. În acest fel, fiecare copil beneficiază de o educație echitabilă și de calitate, contribuind la dezvoltarea sa integrală și pregătindu-l pentru etapele ulterioare ale educației.

Integrarea tehnologiei în educația preșcolară reprezintă o inovație semnificativă care transformă metodele tradiționale de predare și învățare. Tehnologia digitală, prin intermediul tabletelor, calculatoarelor și aplicațiilor educaționale interactive, oferă noi oportunități pentru a crea un mediu de învățare captivant și adaptat nevoilor individuale ale copiilor. De exemplu, aplicațiile educaționale pot personaliza conținutul în funcție de nivelul de competență al fiecărui copil, facilitând astfel învățarea personalizată și progresul individualizat.

Prin utilizarea tehnologiei, educatorii pot introduce concepte abstracte într-un mod vizual și interactiv, facilitând astfel înțelegerea și retenția informațiilor. De asemenea, tehnologia permite înregistrarea și monitorizarea progresului copiilor în timp real, oferind date precise care pot fi analizate pentru a adapta strategiile de predare. Acest lucru este deosebit de valoros pentru identificarea timpurie a nevoilor speciale și pentru implementarea intervențiilor adecvate.

la abordarea provocărilor legate de diferențele de dezvoltare și de învățare. În plus, tehnologia facilitează accesul la resurse educaționale diverse și actualizate, compensând adesea lipsa materialelor tradiționale din grădinițele cu resurse financiare limitate. Prin utilizarea tabletelor și a computerelor, educatorii pot introduce metode de învățare mai atractive și interactive, menținând interesul copiilor și încurajându-i să participe activ la activități. Tehnologia digitală joacă și un rol crucial în implicarea părinților, care pot accesa în timp real progresul și activitățile copiilor prin platforme online, asigurând o comunicare eficientă și transparentă între casă și grădiniță. De asemenea, în contextul provocărilor recente, cum ar fi pandemia COVID-19, tehnologia a permis continuarea educației prin platforme de învățare la distanță, menținând copiii conectați și activi educațional chiar și în perioadele de izolare. Totuși, integrarea eficientă a tehnologiei necesită formarea adecvată a educatorilor, astfel încât aceștia să poată utiliza echipamentele și software-urile educaționale la potențialul lor maxim, evitând riscul suprautilizării și asigurând un echilibru sănătos între activitățile digitale și cele tradiționale. Astfel, tehnologia devine un instrument valoros pentru a depăși diversele provocări educaționale și pentru a îmbunătăți calitatea învățării la preșcolari.

Provocările întâmpinate în educația preșcolară pot fi semnificative, dar soluțiile inovative și adaptabile pot transforma aceste dificultăți în oportunități de creștere și dezvoltare. Grădinița "Curcubeul Copilăriei" a demonstrat că, prin implicare, creativitate și colaborare, se pot depăși obstacolele și se poate asigura un mediu educațional de calitate pentru toți copiii. Aceasta abordare holistică și flexibilă poate servi drept model pentru alte instituții preșcolare care se confruntă cu provocări similare.

Bibliografie:

1. Hiniker, A., Sobel, K., Suh, H., & Sung, Y. (2016). "Supporting Family Communication and Connectedness with Technology: Adolescents' Perspectives on Parent–Child

Technology Use and Family Interactions". Proceedings of the 19th ACM Conference on Computer-Supported Cooperative Work & Social Computing, 1454-1466.

2. Shaffer, D. W., & Resnick, M. (Eds.). (1999). *Constructionism in Practice: Designing, Thinking, and Learning in a Digital World*. Routledge.
3. Wartella, E., & Jennings, N. (Eds.). (2011). *Children and Computers: New Technology—Old Concerns*. Routledge.

Studiu de specialitate privind importanța metodelor tradiționale și moderne în educația preșcolară

Prof. Vâlcu Daniela
Gr. P.P. Floare albastră Craiova

Educația preșcolară joacă un rol esențial în dezvoltarea timpurie a copiilor, punând bazele pentru succesul viitor în școală și în viață. Atât metodele tradiționale, cât și cele moderne au un loc important în acest proces, fiecare aducând beneficii unice și complementare.

Educația preșcolară reprezintă primul pas semnificativ în parcursul educațional al copiilor și are un impact crucial asupra dezvoltării lor cognitive, emoționale și sociale. În acest context, metodele de predare și învățare utilizate în această etapă sunt de o importanță deosebită. În prezent, educația preșcolară utilizează atât metode tradiționale, cât și metode moderne, fiecare având propriile avantaje și contribuții la dezvoltarea armonioasă a copiilor.

Educația tradițională în contextul preșcolar se bazează pe metode și practici consacrate, transmise de-a lungul generațiilor, care au demonstrat eficacitatea lor în dezvoltarea copiilor. Aceasta include povestirea și literatura, care îmbogățesc vocabularul și stimulează imaginația, jocurile și activitățile practice ce dezvoltă abilitățile motorii și gândirea logică, precum și cântecele și poeziile ritmate care îmbunătățesc memoria și abilitățile auditive. Învățarea prin experiențe sociale este esențială, promovând abilitățile de colaborare și comunicare prin interacțiuni directe cu colegii și educatoarele. Metodele tradiționale oferă un cadru stabil și structurat, esențial pentru formarea unor baze solide în educația timpurie. Ele încurajează respectul pentru valori și tradiții, pregătind copiii pentru integrarea armonioasă în comunitate și societate. Metodele tradiționale de educație preșcolară se bazează pe practici testate în timp și includ activități precum povestirea, jocurile, cântecele și învățarea prin experiențe sociale.

Lectura poveștilor și a basmelor este o metodă tradițională esențială, care dezvoltă imaginația copiilor, îmbogățește vocabularul și consolidează abilitățile lingvistice. Prin intermediul poveștilor, copiii învață și valori morale, învățături despre bine și rău, și deprinderi de viață într-un mod captivant și accesibil.

Jocurile tradiționale, precum jocurile de rol, puzzle-urile și activitățile de construcție, sunt cruciale pentru dezvoltarea abilităților motorii fine și grosiere, coordonarea ochi-mână și gândirea

logică. Aceste activități încurajează copiii să-și exploreze creativitatea și să dezvolte abilități de rezolvare a problemelor. Cântecul și poeziile ritmate ajută la dezvoltarea memoriei și a abilităților auditive. Ele sunt, de asemenea, o modalitate plăcută de a introduce copiii în concepte de bază, cum ar fi numerele, culorile și formele.

Interacțiunile directe cu colegii și educatoarele în cadrul activităților structurate promovează dezvoltarea abilităților sociale și emoționale. Aceste interacțiuni îi învață pe copii să colaboreze, să împărtășească și să respecte regulile și normele sociale.

Educația modernă în contextul preșcolar integrează tehnologia și abordările inovatoare pentru a crea un mediu de învățare adaptabil și personalizat. Utilizarea tabletelor și aplicațiilor educaționale oferă feedback instantaneu și permite adaptarea materialelor la nivelul fiecărui copil, menținând astfel interesul și motivația acestora. Învățarea bazată pe proiecte dezvoltă gândirea critică, colaborarea și rezolvarea problemelor prin activități practice și explorative. Metodele Montessori și Reggio Emilia încurajează autonomia și inițiativa personală, permițând copiilor să învețe în ritmul propriu prin experiențe directe. Educația incluzivă promovează respectul pentru diversitate și empatia, asigurând un mediu în care fiecare copil se simte valorizat. Aceste metode moderne îmbină inovația cu flexibilitatea, pregătind copiii pentru un viitor dinamic și complex.

Metodele moderne de educație preșcolară integrează tehnologia și descoperirile recente în domeniul psihologiei dezvoltării, oferind un mediu de învățare mai adaptabil și individualizat. Metodele moderne permit personalizarea educației, adaptându-se la ritmul și nevoile fiecărui copil, în timp ce metodele tradiționale oferă structura necesară pentru dezvoltarea abilităților de bază. Această combinație asigură o educație mai eficientă și mai incluzivă.

Utilizarea tabletelor, aplicațiilor educaționale și altor resurse digitale personalizează procesul de învățare, oferind feedback instantaneu și adaptând materialul la nivelul de cunoștințe al fiecărui copil. Platformele interactive ajută la menținerea interesului și motivației copiilor.

Tehnologia educațională joacă un rol tot mai important în educația preșcolară, transformând modul în care copiii învață și interacționează cu materialele didactice. Utilizarea tabletelor și a aplicațiilor educaționale permite personalizarea învățării, adaptând conținutul la ritmul și nivelul fiecărui copil. Aceste instrumente oferă feedback instantaneu, ajutând copiii să-și corecteze greșelile și să-și consolideze cunoștințele în timp real. Platformele interactive și jocurile educative fac învățarea mai atractivă și mai captivantă, stimulând curiozitatea și motivația copiilor. În plus, tehnologia poate facilita învățarea colaborativă, permițând copiilor să lucreze împreună la

proiecte și să comunice mai eficient. Resursele digitale pot oferi, de asemenea, acces la o gamă variată de informații și activități, îmbogățind experiența educațională. Profesorii pot utiliza tehnologia pentru a monitoriza progresul fiecărui copil și pentru a identifica rapid zonele care necesită atenție suplimentară. De asemenea, tehnologia educațională poate include realitatea augmentată și virtuală, oferind experiențe de învățare imersive care fac subiectele complexe mai ușor de înțeles. În contextul actual, unde competențele digitale devin esențiale, integrarea tehnologiei în educația preșcolară pregătește copiii pentru viitor. Cu toate acestea, este important ca utilizarea tehnologiei să fie echilibrată cu activități tradiționale pentru a asigura o dezvoltare holistică.

Metodele tradiționale și moderne de educație preșcolară sunt esențiale pentru dezvoltarea armonioasă a copiilor. Fiecare dintre aceste metode aduce beneficii unice, iar integrarea lor oferă o abordare echilibrată și cuprinzătoare. Prin combinarea acestor metode, educatorii și părinții pot crea un mediu de învățare îmbogățit, care pregătește copiii nu doar pentru școală, dar și pentru viață, contribuind la formarea unor indivizi compleți, echilibrați și bine adaptați.

Bibliografie

1. Barnes, K., & Heller, S. (2020). Integrating Technology in Early Childhood Education: Best Practices and Strategies. *Education Journal*, 34(2), 45-58.
2. Hirsh-Pasek, K., Zosh, J. M., & Golinkoff, R. M. (2015). *Einstein Never Used Flash Cards: How Our Children Really Learn and Why They Need to Play More and Memorize Less*. Rodale Books.
3. Piaget, J. (1977). *The Development of Thought: Equilibration of Cognitive Structures*. Viking Press.
4. Siraj-Blatchford, J., & Sylva, K. (2004). Researching Pedagogy in Early Childhood Education. *European Early Childhood Education Research Journal*, 12(1), 5-19.
5. Smith, A. B. (2007). Children's Rights and Early Childhood Education: Links to Theory and Advocacy. *Australian Journal of Early Childhood*, 32(3), 1-8.
6. Stephen, C. (2010). Pedagogy: The Silent Partner in Early Years Learning. *Early Years*, 30(1), 15-28.
7. Vygotsky, L. S. (1978). *Mind in Society: The Development of Higher Psychological Processes*. Harvard University Press.
8. Wang, F., & Hannafin, M. J. (2005). Design-Based Research and Technology-Enhanced Learning Environments. *Educational Technology Research and Development*, 53(4), 5-23.

Studiu de specialitate privind metodele inovative de evaluare la preșcolari

Prof. Vâlcu Daniela

Grădinița cu P.P. Floare albastră Craiova

Evaluarea la vârsta preșcolară este esențială pentru a înțelege progresul copiilor în diferite domenii ale dezvoltării, cum ar fi limbajul, motricitatea, abilitățile sociale și cognitive. Metodele inovative de evaluare la preșcolari sunt necesare pentru a oferi o imagine cuprinzătoare și autentică a dezvoltării lor. Aceste metode trebuie să fie adaptate vârstei și nevoilor copiilor și să se bazeze pe observare, joc și interacțiune naturală.

Evaluarea la preșcolari este esențială pentru a asigura o dezvoltare echilibrată și armonioasă a copiilor în toate domeniile cheie: cognitiv, social, emoțional și fizic. Prin evaluare, educatori și părinți pot identifica punctele forte și domeniile în care copiii au nevoie de sprijin suplimentar. Aceasta ajută la personalizarea activităților educaționale, adaptând metodele și materialele didactice la nevoile individuale ale fiecărui copil. Evaluarea oferă o bază pentru intervenții timpurii, esențiale în cazurile în care se identifică întârzieri de dezvoltare sau dificultăți de învățare, prevenind astfel problemele viitoare. De asemenea, implicarea părinților în procesul de evaluare consolidează parteneriatul dintre familie și educatori, promovând o abordare holistică a educației. În plus, evaluarea continuă ajută educatorii să își adapteze strategiile didactice și să îmbunătățească calitatea actului educațional. Observațiile sistematice, discuțiile și tehnologiile digitale moderne oferă modalități variate și precise de a înregistra și analiza progresul copiilor. În final, o evaluare bine făcută nu doar că susține dezvoltarea optimă a fiecărui copil, dar contribuie și la formarea unor indivizi încrezători, competenți și bine pregătiți pentru tranziția către învățământul primar.

Metodele inovative de evaluare la preșcolari sunt esențiale pentru a obține o imagine autentică și cuprinzătoare a dezvoltării copilului. Una dintre aceste metode este observarea sistematică, care presupune monitorizarea comportamentului copiilor în diverse contexte, precum jocul liber, activitățile de grup și interacțiunile individuale. Educatorii înregistrează observațiile sub formă de note, fotografii sau videoclipuri, ceea ce permite o analiză detaliată a progresului copilului. Portofoliul de lucrări este o altă metodă inovativă, colectând desene, proiecte și fotografii ale activităților copilului pentru a ilustra progresul pe o perioadă extinsă. Acest portofoliu facilitează discuțiile cu părinții și permite educatorilor să planifice activități viitoare

bazate pe nevoile și interesele copilului.

O altă metodă inovativă este evaluarea prin joc, care se bazează pe observația copiilor în timpul jocului pentru a identifica abilitățile sociale, cognitive și motrice. Jocul este mediul natural de învățare al preșcolarilor, iar această metodă permite o evaluare neintruzivă și autentică. Hărțile conceptuale sunt utilizate pentru a ajuta copiii să organizeze și să reprezinte vizual cunoștințele și ideile lor, facilitând astfel evaluarea înțelegerii conceptelor. Evaluarea narativă, care implică scrierea de anecdote și povești despre experiențele copiilor, oferă o descriere detaliată a progresului lor în context real. În plus, interviurile și discuțiile cu copiii dezvăluie gândurile și sentimentele lor, oferind informații valoroase despre perspectivele lor. Tehnologia digitală completează aceste metode, permițând colectarea de date în timp real și facilitând comunicarea dintre educatori și părinți.

Tehnologia joacă un rol crucial în evaluarea preșcolarilor, oferind instrumente avansate pentru colectarea, analizarea și partajarea datelor despre dezvoltarea copiilor. Aplicațiile educaționale și platformele online permit monitorizarea progresului în timp real, facilitând identificarea timpurie a nevoilor speciale și ajustarea intervențiilor educaționale. Tehnologia digitală facilitează, de asemenea, comunicarea între educatori și părinți, prin jurnale electronice și platforme de partajare a informațiilor, asigurând o colaborare strânsă și eficientă. Instrumentele digitale, cum ar fi tabletele și aplicațiile interactive, pot transforma evaluarea într-un proces atractiv și captivant pentru copii, încurajându-i să participe activ. În plus, tehnologia permite stocarea și organizarea eficientă a datelor, oferind o imagine clară și detaliată a progresului fiecărui copil, ceea ce contribuie la planificarea educațională personalizată și la îmbunătățirea calității actului educațional.

Metodele inovative de evaluare la preșcolari sunt esențiale pentru a oferi o evaluare autentică și cuprinzătoare a dezvoltării copiilor. Aceste metode trebuie să fie adaptate vârstei și nevoilor copiilor și să se bazeze pe observare, joc și interacțiune naturală. Implementarea acestor metode poate contribui la îmbunătățirea calității învățământului preșcolar și la susținerea dezvoltării optime a copiilor.

Prin utilizarea diverselor metode de evaluare inovative, educatori și părinți pot obține o înțelegere mai profundă a progresului copiilor și pot contribui la crearea unui mediu de învățare stimulat și adaptat nevoilor fiecărui copil.

Bibliografie

Driscoll, A., & Nagel, N. G. (2008). *Early Childhood Education, Birth-8: The World of Children, Families, and Educators*. Pearson Education.

Nicolson, S., & Shipstead, S. G. (2002). *Through the Looking Glass: Observations in the Early Childhood Classroom*. Merrill Prentice Hall.

Puckett, M. B., & Black, J. K. (2008). *The Young Child: Development from Prebirth Through Age Eight*. Pearson Education.

Wortham, S. C. (2012). *Assessment in Early Childhood Education*. Pearson Education.

INFLUENȚA MEDIULUI ȘCOLAR ASUPRA ELEVILOR IDENTIFICAȚI ÎN SITUAȚII DE VULNERABILITATE ȘI RISC

VERDEȘESCU BUZILĂ MIRELA

ȘCOALA GIMNAZIALĂ PANACI, JUD. SUCEAVA

Adaptarea la mediu social începe încă de la vârstele mici și continuă de-a lungul întregii vieți. Încă din primii ani, prin intermediul limbajului, copilul învață componentele structurilor sociale precum: reguli, responsabilități, obligații, drepturi, credințe, valori ș.a. Tot ce va dobândi pentru început va fi restructurat datorită componentelor noi, care în decursul etapelor de vârstă parcurse. Se vorbește în cadrul acestei adaptări la mediul social de procesul de socializare. Autorul Popovici, D., definește „Socializarea este un proces deosebit de complex, prin care ființa (în sens larg) cu largi disponibilități sociale este transformată în ființă socială, participantă activ la funcționalitatea organizațiilor din care face parte”. (Popovici, D., 2002, p.166)

„Dacă se are în vedere procesul de viață a omului, atunci se distinge între: socializarea primară și socializarea secundară”. (Popovici, D., 2002, p.168) Socializarea primară este primul tip de socializare care intervine în conturarea ființei sociale care va deveni copilul, încă de la naștere, semnificând umanizarea individului și cuprinde perioada situată între nașterea individului și sfârșitul adolescenței. (Stănciulescu, 1996, p. 204).

Numărul rolurilor pe care le îndeplinește individul pe această plajă a existenței sale este foarte mare. În termenii psihologiei, el parcurge două etape deosebit de importante ale vieții: a insului și a persoanei” (Popovici,2002, p.169)

În mediul social (familie, apoi școală) individul își conștientizează rolul și stabilește relații cu mediul existențial, își adaptează comportamentul și atitudinile în consens cu cerințele societății.

Sunt mulți autori care susțin că părinții ce se încadrează în categorii socio-economice diferite transmit copiilor lor valori specifice culturilor din care provin. Întâlnim în familiile cu venituri medii și superioare tendința de transmite valori precum independența, autocontrolul,

încrederea în forțele proprii, dorința de originalitate și de crea ceva nou, iar clasele submedii pun preț pe disciplină, supunere, îndatorire, respectul regulilor, respect față de generațiile anterioare și orientare către comportamente de evitare sau sustragere din fața provocărilor sau riscurilor. (Stănciulescu, 1996, p. 204).

În funcție de evenimentele derulate de-a lungul timpului, noi facem unele asocieri, în legătură cu rolul îndeplinit de școală, fie că a fost considerat de importanță majoră sau minoră, nu a fost însă ignorat, și astfel, din secolul al XIX-lea și-a extins influența și îi este recunoscută contribuția în formare și dezvoltare. Sunt specialiști, de exemplu, din domeniul sociologiei ce au negat rolul său în educarea omului și în evoluția societății, dar au considerat totuși că fără educație într-un cadru instituționalizat nu se poate realiza socializarea secundară. Școala constituie principalul factor responsabil cu dezvoltarea disponibilităților de prelucrare informațională a umanității. (Popovici, D., 2002, p.108)

Privită, deci din această perspectivă școala deține rol destul de important în formarea atitudinilor sociale și favorizează în mod constant raportarea la viața societății. Specialiști din domeniul pedagogiei consideră educația o activitate intenționată din perspectiva asimilării valorilor sociale și văd socializarea ca fiind rezultatul influențelor sociale ce se exercită asupra individului în cadrul comunicării interumane, dar amândouă urmăresc încadrarea individului într-un context social dat.

Între acești doi importanți agenți educogeni există și se dezvoltă interdependențe indispensabile orientate spre evoluția și integrarea principalului beneficiar al acestui proces, elevul. Se poate, după parcurgerea acestor informații, afirma că succesul rolului școlii depinde în mare parte de familia copilului, după cum școala doar confirmă profilului primar conturat în familie, îl cizează sau îl înlocuiește în întregime. (Ionescu, I., 1997, p. 26)

Prin urmare, școala are un rol complex, care oferă informații, calificări, cât și un întreg climat valoric și normativ, formal și informal. Relațiile interpersonale și influența mediului școlar pe parcursul școlii este o influență de tip participativ-anticipativă, scopul educației fiind acela de a forma și modela, școlarul trebuind să fie format pentru viitor, pentru ziua de mâine, capabil să facă față provocărilor impuse de societatea ce se prefigurează la orizontul maturizării sale sociale. (Durkheim, E., 1972 p.16)

În raport de momentul istoric la care ne raportăm, în decursul istoriei școala a deținut un rol esențial sau secundar, dar niciodată neglijabil, fapt pentru care, începând cu secolul al XIX-lea

și-a extins competența asupra majorității populației globului. Unii sociologi au negat rolul său în educarea omului și în evoluția societății, dar au fost de acord că fără educație într-un cadru instituționalizat nu se poate realiza socializarea secundară. În accepția lui D. Popovici școala constituie principalul agent educogen responsabil cu dezvoltarea disponibilităților de procesare informațională a oamenilor. (Stănciulescu, 1996)

Autorul I. Nicola este citat de G. Creistea că afirmă despre socializare faptul că aceasta trebuie concepută, proiectată, realizată și perfecționată ca acțiune care contribuie permanent la schimbarea în bine a comportamentului elevilor prin reorganizarea experienței cognitive și psihosociale a acestora”. (Cristea G., 2007, p. 48)

Între acești doi importanți agenți educogeni există și se dezvoltă interdependențe indispensabile orientate spre evoluția și integrarea principalului beneficiar al acestui proces, elevul. Astfel, „dacă facem distincție între habitus-ul primar și habitus-ul secundar (continuu), devine clar că succesul misiunii școlii depinde în mare parte de familia copilului, după cum școala doar confirmă habitus-ul primar conturat în familie, îl cizelează sau îl înlocuiește complet”. (Ionescu, I., 1997, p. 26)

În societatea contemporană, titlul școlar, diploma, certificatul obținut în urma absolvirii unei școli reprezintă condiția sine qua non a inserției profesionale și sociale. Putem concluziona simplu, fără să greșim, că fără școală nu se poate. O particularitate a școlii fiind dubla sa potențialitate și anume cea productivă și gestionară. (Popovici, 2002 p.109)

Mediul sau spațiul școlar are influență în devenirea socială a elevilor și absolvenților săi precum și prin practicile pe care acesta le dezvoltă pentru a atinge obiective de natură socială.

Omul nu poate fi om în afara oamenilor și de aceea viața sa este puternic socializată, culturalizată, impregnată de simboluri, valori, coduri, norme mai simple sau complexe, dar totuși norme, adevărate modele atitudinale și comportamentale. Existența omului nu poate fi gândită și realizată în afara grupurilor sau interacțiunilor sociale. Elocvente sunt cazurile celebre ale unor copii găsiți în izolare, crescuți fie printre animale, fie departe de societate demonstrează fără îndoială importanța mediului social, a interacțiunilor sociale pentru transformarea potențialității umane în realitate, pentru modelarea personalității umane în scopul funcționării individului în planul social. Noi oamenii suntem, fără doar și poate, un produs al societății în care trăim, societate care ne modelează și ne formează după structurile ei și, uneori, după criterii ce scapă voinței și controlului conștient al nostru.

Copilul, din primele momente ale vieții sale accesează o realitate modelată social ce există în mod obiectiv, independent de voința și existența nou-născutului. Odată ce s-a născut, ființă umană intră într-un labirint al relațiilor sociale prin intermediul cărora își însușește și interiorizează valori fundamentale comune, simboluri, reprezentări colective, așteptări, modele comportamentale, scheme de relaționale considerate bune în câmpul social al ființării sale.

Socializarea nu este facilă, nu este repetiție socială, ea nu se opune schimbării sociale, inovării, interpretării personale a realității sociale. Procesul de socializare presupune interacțiuni între subiectul socializator și cel socializat, cu schimbări în ambele planuri (a se vedea cazurile de părinți cărora proprii copii le-au modificat principiile, asumate anterior dobândirii statutului de părinte, în ce privește educația).

Fiecare dintre noi experimentăm și interiorizăm diferit interacțiunea cu diferite contexte particulare în care existăm și vom transforma influențele acestora în amintiri, în reflecții particulare, personale. În concluzie, punem în discuție varietatea individuală pe o axă continuă ce merge de la conformismul absolut la devianță și de aici și explicația pentru dinamismul social și schimbarea socială. (Stănciulescu, E, 1996, p. 205)

Transformarea omului în cadrul societății reprezintă marea preocupare a științelor sociale, atrăgându-i la fel pe filozofi, psihologi, sociologi, pedagogi, antropologi. Amalgamul de teorii și, implicit, de ipoteze și răspunsuri formulate asupra socializării, generează o hartă conceptuală extinsă: individ, societate, educație, aculturație, enculturație, influență socială, manipulare, ideologizare, control social, valori, norme, atitudini, patternuri comportamentale, clase sociale, coduri lingvistice, grupuri sociale, conformare, normalizare, obediență, adaptare, integrare, transformare, inovare, etichetare, devianță etc. Definindu-le avem reperele necesare pentru a crea o imagine clară a poveștii despre viața socială a omului.

Din cadrul mediilor în care ne desfășurăm existența, familia este primul mediu în care copilul este iubit și învață și el să iubească la rândul său, să ofere iubire. Negreșit, familia este o autentică „școală a sentimentelor; în acest fel, familia modelează personalitatea în dimensiunile sale fundamentale”. (Osterrieth, P., 1973, p.51) Rolul familiei ca principal mediu de dezvoltare al copilului este foarte important încă din etapele timpurii ale evoluției sale și continuând până la sfârșitul adolescenței. Părinții sunt primii profesori ai copilului, ei începând educarea lui în mediul familial.

Părinții trebuie să fie informați și să accepte că orice copil:

-este o persoană cu anumite caracteristici, speciale, diferite, în concordanță cu gradul de dezvoltare ;

-are drepturi egale care trebuie recunoscute de către societate și în special de către părinți ;

-copilul are o personalitate individualizată.

Sarcina fundamentală a educației este aceea de a forma oameni capabili să se integreze social, să-și asume responsabilități în cadrul diferitelor grupuri din care fac parte. De aceea copilului, elevului trebuie să-i dăm viziunea lumii pentru care îl pregătim, spre a-i permite să se orienteze în funcție de viitor. Fiecare copil trebuie să învețe viața în comun, „să învețe egalitatea modului în care este tratat de adult, să învețe să coopereze, să dobândească o relativă armonie și să se raporteze la altul”. (U. Schiopu, E. Verza - 1997, p.92)

Pregătirea și formarea elevilor pentru căpătarea independenței și pentru integrarea socială în cazul situațiilor de vulnerabilitate și risc presupune participarea la activitățile familiale și asumarea unor responsabilități prin care fiecare își îndeplinește statutul și rolul în familia sa. Activitățile la care participă mai frecvent elevii împreună cu părinții se desfășoară cotidian, altele sunt periodice sau ocazionale. Aceste activități desfășurate împreună cu membrii familiei sunt continuate și în mediul școlar cu părinții în cadrul activităților extrașcolare, esențiale pentru formarea sentimentelor de apartenență, acceptare, satisfacerii nevoilor de afiliere, stimă și respect.

1. Crețu, T. (1997), *Psihologia vârstelor*, Editura Universității, București.
2. Cristea, G. (2007), *Managementul lectiei*, Editura Didactică și Pedagogică, București.
3. Ionescu, I. (1997), *Sociologia școlii. Politici, practici și actori ai educației școlare*, Polirom, Iași
4. Durkheim, E., (1972), *Evoluția pedagogiei în Franța*, Editura Didactică și Pedagogică, București
5. Osterrieth, P. (1973), *Copilul și familia*, Editura Didactică și Pedagogică, București.
6. Popovici, D., (2002), *Sociologia educației*, Institutul European, Iași.
7. Schiopu, U., (1979), *Criza de originalitate la adolescenți*, Editura Didactică și Pedagogică, București.
8. Stănculescu E. (1996). *Teorii sociologice ale educației. Producerea eului și construcția sociologiei*, Editura Polirom, Iași.
9. Stănculescu, E., (2013), *Psihologia educației. De la teorie la practică*, Editura Universitară, București.

ÎNVĂȚAREA ȘCOLARĂ – DE LA TRADIȚIONAL LA MODERN

Prof. VESA CIPRIAN NICUȘOR, Liceul Ioan Buteanu Gurahonț, Județul Arad

Învățarea nu este un fenomen exclusiv uman, exclusiv social. Ea este profund implicată și în conduita animalelor și, în genere, este răspândită în întreaga lume vie, împletindu-se cu un alt fenomen - adaptarea. Atât învățarea, cât și adaptarea, au drept fundament acea proprietate a materiei vii constând în plasticitate și suplețe, care-i permite să răspundă modificărilor ambientale, externe prin modificări interioare adecvate.

(Golu Pantelimon, „ *Psihologia învățării și a dezvoltării* ”, Editura Fundației Humanitas, 2001)

La nivelul treptei de evoluție pe care este situat omul, învățarea începe de la naștere și continuă până la moarte. De-a lungul existenței sale individuale, el intră în raporturi de cunoaștere cu întreaga natură și cultură, se informează asupra legilor, învață de la ele și, pe această bază, procedează la obiectivarea capacităților sale psihice în noi produse ale culturii materiale și spirituale.

Așadar, pentru prima dată, la om, și numai la el, învățarea se așează sub semnul unor acțiuni sociale cum sunt cele de instruire și educare.

Proces, activitate și rezultat multidimensional și interdisciplinar, învățarea este conceputa de Jean Piaget ca transformare a comportamentului prin adaptare. Ea este activă și intențională prin exersarea comportamentelor dobândite și prin construcții comportamentale proprii, rezultat al creativității. Ca experiență cognitivă, afectivă, volitivă și motrică, învățarea înseamnă însușirea și structurarea cunoștințelor, deprinderilor, priceperilor, aptitudinilor, atitudinilor și a strategiilor de cunoaștere prin investigarea realității. Din complexitatea învățării, ca proces care însoțește ființa umană pe tot parcursul existenței sale, demersul actual este sinonim cu activitatea instituționalizată, programată și conștientă de asimilare a cunoștințelor, deprinderilor, comportamentelor.

Școala are, oarecum “ obligația “ să creeze condiții adecvate pentru a da posibilitate fiecărui elev “ să-si realizeze propria lui dezvoltare optimă “ (J. Bruner). Această viziune optimistă asupra accesibilității presupune încredere și respect față de individualitatea elevului.

Întreaga activitate din școala este orientată spre formarea personalității elevului în conformitate cu cerințele sociale ale vremii, scopul principal fiind integrarea socială. Dacă conținutul și formele acestei activități nu ar lua în considerare realitatea psihologică a copilului, ar pune în primejdie realizarea scopului propus, afirmarea fiecărui copil ca individualitate.

Fiecare copil are un potential educativ înnăscut care trebuie doar descoperit și activizat. Aceasta este misiunea sfântă a școlii, a educatorilor, deoarece, după cum spunea Comenius : “E îndoielnic să existe o oglindă atât de murdărită, încât să nu reflecte totuși imagini într-un fel oarecare; e îndoielnic să existe o tablă atât de zgrunțuroasă încât să nu putem scrie totuși ceva pe ea. Dacă se întâmplă însă ca oglinda să fie plină de praf sau pete, înainte de a ne folosi de ea trebuie să o ștergem, iar o tablă prea zgrunțuroasă trebuie s-o dăm la rindea. “

Importanța educației este deosebită, întregul sistem educațional trebuind să se bazeze pe premisa că fiecare individ poate fi educat, poate fi ajutat să treacă de la o etapa la alta, atâta timp cât influențele educative să adresează “ zonei proximei dezvoltari “ (L. S. Vigotski). Izvorul dezvoltării psihice îl constituie, după cum se știe, contradicțiile interne care apar ca urmare a solicitărilor externe. Crearea mijloacelor necesare pentru depășirea și rezolvarea acestor contradicții revine, în primul rând, educației. Pe de o parte, educația oferă conținuturile ce urmează să fie asimilate, pe de altă parte ea se preocupă de modul în care să fie asimilate, de formarea capacităților omului. Rolul conducător al educației apare în intervenția acesteia în crearea unui climat educațional favorabil, cu valențe educative puternice asupra formării personalității umane. De aceea, nu este deloc greșită sau inoportună afirmația ca “ educația este o artă “.

În școala de azi, strategiile didactice trebuie adaptate încât să se asigure copiilor capacități necesare învățării permanente. Metodele și conținuturile trebuie să răspundă atât intereselor, nevoilor și cerințelor individuale cât și celor de grup. În acest context, învățătorul are rolul de a-i ajuta pe elevi să devină răspunzători de propria formare. În timpul lecțiilor trebuie creată o atmosferă de lucru care să stimuleze disponibilitățile spre acțiune, într-un cadru psiho-pedagogic afectiv pozitiv. Aceasta poate fi realizată prin abordarea

interdisciplinară a conținuturilor, prin antrenarea elevilor în activități de învățare prin cercetare, prin cooperare, folosind cu precădere metodele activ-participative interactive.

Lecțiile cu abordare interdisciplinară a conținuturilor răspund preferințelor cât mai multor elevi și le permit o manifestare deosebită a personalității.

Învățarea prin cooperare, munca în echipă formează caracteristici pozitive ca: prietenie, solidaritate, perseverență, responsabilitate; combate indiferența, egoismul, infatuarea. În cadrul grupului se pun în evidență interdependența pozitivă, responsabilitatea de grup, deprinderile specifice lucrului în grup, analizarea muncii depuse etc.

Învățarea prin descoperire se realizează prin învățare prin efort propriu, favorizând dezvoltarea aptitudinilor și intereselor, a deprinderilor de investigare, a unei atitudini explorative și experimentale. Învățarea prin cercetare pune elevul în situația de a acționa și gândi independent, învățătorul intervenind doar când se îndreaptă spre o cale fără ieșire. Învățătorul organizează cele mai adecvate condiții didactico-metodice, iar elevul are inițiativă și căutări continue. Activitatea duce la activizarea întregului sistem psihic al școlarului.

Strategiile moderne pun accentul pe contactul direct cu problemele vieții, ale muncii practice, sunt concrete, cultivă spiritul aplicativ, experimental, încurajează inițiativa, creativitatea, stimulează efortul de autocontrol și ajutorul reciproc.

Învățarea are loc nu numai prin confruntarea experienței noi cu cea anterioară a elevului, dar și printr-un " conflict socio-cognitiv cu experiența celorlalți. Psihologia socială genetică a argumentat că interacțiunile dintre indivizi sunt constructive numai dacă are loc " o confruntare între soluțiile divergente " ale unor parteneri de niveluri cognitive diferite. Învățarea într-un grup mic constituie un cadru favorabil dezvoltării structurilor intelectuale ale elevilor.

Învățarea are loc plecând de la ceea ce știu elevii despre subiectul respectiv la un moment dat, elementele noi integrându-se activ în structurile anterioare. Această formă de activitate își are, deci, rădăcina în acțiunile de învățare din cadrul jocului și ale altor tipuri de relaționare a copilului cu lumea externă. Calitatea experienței anterioare este o premisă importantă a unei învățări eficiente.

Situațiile de învățare întemeiate pe cooperare sunt mult mai eficiente decât cele structurate competitiv. Cooperarea în cadrul grupului creează " un spațiu social finalizat de o sarcină care le cere actorilor să stabilească o interdependență funcțională necesitând conflictualizări cognitive minimale ".

(Monteil, J. M., *Educație și formare*, Editura Polirom , Iași, p.86)

Bibliografie:

1. Golu Pantelimon, ,, *Psihologia învățării și a dezvoltării* ", Editura Fundației Humanitas, 2001;
2. Jean - Marc Monteil, *Educație și formare-perspective psihosociale*, Editura Polirom,1997.

Proiect Educațional Internațional „EDUCAȚIE FĂRĂ LIMITE”
Sesiunea de Comunicări Științifice „ÎNVĂȚARE PENTRU FIECARE”

TEMA: Educația la granița dintre clasic și digital

Secțiunea: articol

Profesor Victoriu Angela

Liceul Tehnologic ”Paul Dimo” Galați

Educația, un pilon fundamental al societății, se află într-o continuă evoluție, adaptându-se mereu la cerințele și provocările timpurilor. În prezent, aceasta traversează o perioadă de tranziție între metodele clasice și noile tehnologii digitale, o transformare profundă care redefinește nu doar modurile de predare și învățare, ci și percepția asupra cunoștințelor și competențelor necesare pentru viitor.

Educația clasică, bazată pe metode tradiționale de predare, se concentrează pe interacțiunea directă dintre profesor și elev. Aceasta include prelegeri, discuții față în față și utilizarea materialelor tipărite, cum ar fi manualele și cărțile. Metodologia clasică valorizează profund gândirea critică, dezvoltarea abilităților cognitive și cunoștințele fundamentale în diverse domenii ale științei și culturii.

Un avantaj major al educației clasice este crearea unei legături personale între profesor și elev, care facilitează un feedback imediat și personalizat. De asemenea, acest tip de educație promovează disciplina, perseverența și respectul pentru cunoaștere și tradiție. În plus, metodele clasice de învățare încurajează dezvoltarea unor competențe sociale esențiale, cum ar fi comunicarea eficientă și munca în echipă.

Pe de altă parte, educația digitală aduce cu sine o multitudine de avantaje, în special în ceea ce privește accesibilitatea și flexibilitatea. Tehnologia digitală permite accesul la o cantitate imensă de informații și resurse educaționale online, oferind oportunități de învățare nelimitate. Platformele de e-learning, cursurile online și aplicațiile educaționale transformă modul în care elevii și studenții accesează cunoștințele, permițându-le să învețe în propriul ritm și în funcție de propriile nevoi și interese.

Un alt avantaj esențial al educației digitale este capacitatea de a personaliza procesul de învățare. Prin utilizarea datelor și a inteligenței artificiale, platformele educaționale pot oferi conținut adaptat la nivelul și stilul de învățare al fiecărui student. De asemenea, educația digitală facilitează colaborarea și comunicarea globală, permițând elevilor și profesorilor să interacționeze și să colaboreze dincolo de barierele geografice.

Integrarea armonioasă a celor două paradigme: educație clasică și educația digitală

Provocarea actuală constă în integrarea armonioasă a educației clasice cu cea digitală, pentru a crea un sistem de învățământ hibrid care să îmbine beneficiile ambelor metode. În această tranziție, este esențial să se păstreze valorile și principiile educației tradiționale, cum ar fi importanța gândirii critice, a disciplinei și a interacțiunii umane directe, în timp ce se valorifică oportunitățile oferite de tehnologia digitală.

Pentru a realiza aceasta, este necesar ca profesorii să fie instruiți și să își dezvolte competențele digitale, astfel încât să poată integra eficient noile tehnologii în procesul de predare. De asemenea, școlile și instituțiile de învățământ trebuie să investească în infrastructura digitală și să promoveze o cultură a inovației și a adaptabilității.

În același timp, este important ca elevii să fie învățați să utilizeze critic și responsabil resursele digitale, dezvoltându-și abilitățile de căutare și evaluare a informațiilor, precum și competențele de securitate cibernetică.

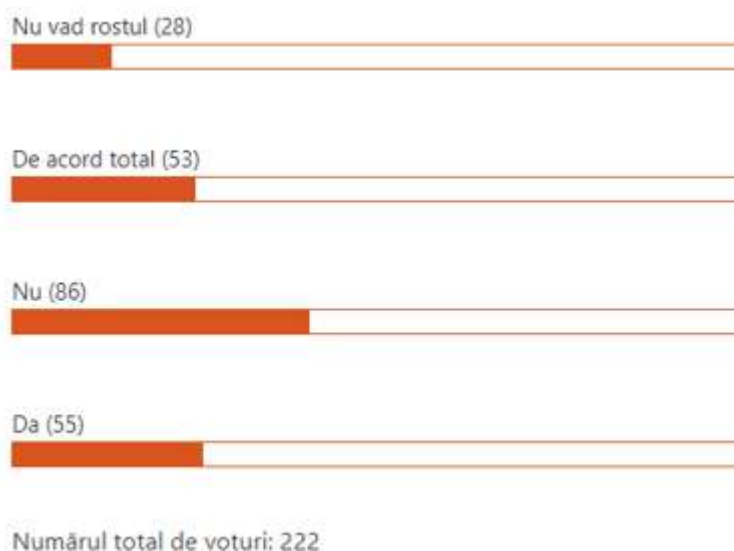
Educația la granița dintre clasic și digital reprezintă o oportunitate unică de a redefini procesul de învățare pentru a răspunde mai bine cerințelor secolului XXI. Prin combinarea metodelor tradiționale cu inovațiile tehnologice, putem crea un sistem educațional mai flexibil, mai accesibil și mai personalizat, care să pregătească elevii nu doar pentru carierele viitorului, ci și pentru a deveni cetățeni responsabili și bine informați într-o lume din ce în ce mai complexă și interconectată.

Unii analizează, caută metode și soluții pentru situații tot mai complexe și mai complicate din învățământul actual, pornind de la convingerea că educație este responsabilă de cum va arăta societatea mâine. Alții, din dorința furibundă de a ieși în față, de a demonstra că domniile lor sunt oameni de cultură, cu vederi largi și moderniste, iubitori de nou – fac greșeli impardonabile și de multe ori atrag și adepți de partea lor. La fel se întâmplă și în situația în care, în spatele așa-ziselor bune intenții se ascund interese personale. Așa s-a întâmplat și în urmă cu câteva zile, când pe o platformă românească pentru cadre didactice, la o secțiune de tip sondaj, am întâlnit următoarea propunere din partea unei profesoare din ciclul primar:

Ce părere aveți despre introducerea în planul cadru pentru clasele primare a unei ore de șah (în dreptul ariei curriculare Matematică și științe)?

Iată rezultatul care pare o adevărată transpunere în viața reală, a proverbului: ”un prost aruncă o piatră în apă și zece înțelepți se chinuie să o scoată.”

Așa arată rezultatul sondajului:

Și iată și câteva opinii:

PRO:

Da! Jocul de șah implică aptitudini multiple, inclusiv de rezolvare a problemelor, analiză și logică. Conferă un sentiment de stima de sine și încredere în sine atunci când cineva este capabil să câștige la un joc atât de provocator.

Da! Șahul este supranumit "sportul minții", este o activitate așteptată de elevi.

Sunt de acord, șahul este un sport al minții și trebuie practicat de la vârste cât mai mici.

Ideea este una minunată!, Ar fi o idee minunată! ...O super idee. ... Ar fi o idee grozavă!

CONTRA:

O idee foarte bună. Eu (nefiind parte din sistem) îmi imaginasem șahul la categoria educație fizică pentru că este considerat a fi sport. Ar fi o alternativă pentru elevii care au nevoie să fie scutiți de activitatea fizică obișnuită sau pentru elevii care preferă o altfel de activitate decât baschetul.

Înțeleg că toți învățătorii sunt experți și în șah.

Nu cred ca ar trebui să fie în planul cadru.

Da, dar NU în dreptul ariei curriculare Matematica și Științe.

O idee buna, dar ca opțional.

Care ar fi justificarea pentru introducerea în planul cadru? Ar putea fi desfășurat în cadrul activităților extrașcolare/ cercuri/club de șah de la nivelul instituției.

Nu văd rostul introducerii în planul cadru..... Nu toți copiii sunt pasionați de șah.

Nu m-am putut abține și am căutat date despre d-na cu propunerea. Nu mică mi-a fost uimirea, când am văzut că dumneaei este profesor în învățământul primar și susține un opțional de ... ați ghicit? ȘAH!

Unde vrea șahul? În planul cadru? Aria curriculară matematică și științe? Acum îmi explic de ce tot mai mulți dintre elevii care ajung la liceu, nu știu să facă o împărțire!!!

Șahul e oare la fel de important pentru copii, pentru viitorul lor, așa cum e matematica, așa cum sunt științele? Mă gândesc că poate peste 15-20 ani vom avea nevoie de niște șahiști foarte buni nu de ingineri, economiști, chimiști, biologi și medici ... că tot sunt în trend disciplinele umaniste iar elevii au învățat să fugă de mate, fizică, chimie și chiar biologie! Măcar șah, să știe!

Haideți vă rog, să nu fugim de greu și nici să nu căutăm înlocuitori care să sune bine, doar de dragul de a demonstra cât de moderni suntem sau în scopuri mercantile, strict personale!

La ce ne așteptăm de la elevii de astăzi?

Elevii de astăzi, formați printr-o combinație de educație clasică și educație digitală, vor deveni adulți cu competențe diverse, adaptabili și pregătiți pentru provocările unei lumi în continuă schimbare. Aceștia vor avea atât abilități tehnice avansate, cât și competențe de gândire critică și de colaborare, ceea ce îi va face valoroși pe piața muncii și capabili să contribuie semnificativ la dezvoltarea societății.

Elevii care beneficiază atât de educație clasică, cât și de educație digitală vor dezvolta o mare capacitate de adaptare la diverse medii de învățare și muncă. Vor fi obișnuiți să acceseze informațiile și să rezolve problemele folosind diverse resurse și tehnologii, ceea ce îi va face flexibili și adaptabili în fața schimbărilor rapide din piața muncii.

Prin educația digitală, acești elevi vor avea competențe solide în utilizarea tehnologiei și a instrumentelor digitale, esențiale într-o lume tot mai interconectată și tehnologizată. Vor fi familiarizați cu instrumentele de colaborare online, software-uri de productivitate, platforme de învățare online și vor avea o bună înțelegere a securității cibernetice.

Educația clasică pune adesea un accent puternic pe gândirea critică și pe analiza profundă a problemelor, competențe care vor fi esențiale în viața profesională. În combinație cu resursele și instrumentele oferite de educația digitală, elevii vor fi capabili să abordeze problemele din mai multe perspective și să găsească soluții inovatoare.

Prin intermediul educației digitale, elevii au acces la o vastă cantitate de informații și resurse educaționale, de la cursuri online la baze de date și articole științifice. Această expunere largă le va

permite să aibă o înțelegere mai globală și diversificată a subiectelor și le va deschide noi oportunități de învățare și specializare.

Educația digitală încurajează adesea învățarea autodirijată, unde elevii trebuie să își gestioneze timpul și resursele pentru a-și atinge obiectivele. Acest aspect va contribui la formarea unor adulți care știu să își planifice și să își organizeze în mod eficient activitățile de învățare și profesionale.

Chiar dacă educația digitală poate părea izolantă, multe platforme și metode moderne încurajează colaborarea și munca în echipă, fie prin proiecte comune online, fie prin discuții și dezbateri în medii virtuale. Aceste experiențe vor contribui la dezvoltarea abilităților interpersonale și de comunicare ale elevilor.

Elevii vor fi pregătiți pentru o lume în care învățarea continuă este esențială. Vor fi obișnuiți să își actualizeze constant cunoștințele și competențele, utilizând resurse online și participând la cursuri de perfecționare profesională.

Experiența acumulată în gestionarea diferitelor forme de educație și navigarea prin diverse platforme și metodologii va contribui la dezvoltarea unei reziliențe crescute și a unei capacități de a gestiona incertitudinea și complexitatea.

Bibliografie

1. Aiken, M. (2016). The Cyber Effect, Psihologia comportamentului uman în mediul online. Cyber Matrix Limited.
2. Nedelcu, Anca, Profilul de competențe ale cetățeanului educat media, Centrul pentru Jurnalism Independent, 2021 - <https://cji.ro/profilul-de-competente-ale-cetateanului-educat-media/>
3. <https://education.ec.europa.eu/ro/focus-topics/digital-education/action-plan>
4. <https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12453-Digital-education-action-plan-update- en>

Digitalizarea educației, prioritate europeană

Vîlcu-Puchiu Corina-Andreea,

Liceul Tehnologic ”Constantin Filipescu”, Caracal

Între tradiționalism și digitalizare timidă, învățământul românesc al anului 2021 continuă să se desfășoare într-un context european extrem de complicat, pe de o parte generat de criza sanitară declanșată de pandemia SARS-COV2, pe de altă parte de frământările geo-politice deloc de neglijat în spațiul economic și politic dat de brexit-ul Marii Britanii, dar și de alte situații macroeconomice existente la nivelul Uniunii Europene.

De mai bine de trei decenii, cu toții am trăit abordările și reformele structurale și de conținut din sistemul de educație, profesori, elevi, părinți, fiecare încercând să adapteze și să se adapteze uneori bulversantelor schimbări din educație.

Desigur că profesorii au fost cei care au trebuit să corecteze, grație harului lor profesional, dese inadvertențe existente în procesul reformelor, adesea implementate fără studii profunde asupra impactului lor social. Chiar și în prezent, în ciuda existenței unui profil al absolventului fie el de ciclu primar, gimnazial sau liceal, la nivel european, îmi permit să spun că școlii românești nu îi este suficient de clar ce are de făcut. Trecerea la un învățământ centrat pe competențe nu are în sine nimic dăunător, ba, dimpotrivă, dar trebuie regândită toată instruirea profesorilor încă de pe băncile facultăților, iar noi, cei deja cu o anumită experiență didactică trebuie să fim cât mai des puși în contact cu schimbările de natură calitativă care se petrec în educația europeană, cu modele de bună practică, schimburi de experiență care să aducă tipuri noi de abordări educaționale în domeniul disciplinelor predate.

Deși formarea competențelor digitale în rândul elevilor reprezintă una din cele opt competențe cheie, cred că elevii români sunt încă foarte departe- și nu din vina lor- de ceea ce presupune deținerea unor competențe cel puțin satisfăcătoare în acest domeniu.

Ultimele documente europene în ceea ce privește educația de tip digital au în vedere punerea în aplicare a ”Planului de acțiune pentru educația digitală (2021-2027)”, care prezintă viziunea Comisiei Europene pentru o educație digitală de înaltă calitate, incluzivă și accesibilă în Europa. Este un apel la acțiune pentru o cooperare mai strânsă la nivel european pentru

- a trage concluzii în urma crizei provocate de pandemia de COVID-19, pe parcursul căreia tehnologia este utilizată la un nivel nemaiațins vreodată în domeniul educației și formării profesionale
- a adapta sistemele de educație și formare la era digitală.

Astfel, noul Plan de acțiune tranșează problematica necesității unei educații de tip digital de bună calitate în fiecare țară membră a Uniunii Europene. Prioritățile strategice vizează acțiunea pe două planuri:

1. Încurajarea dezvoltării unui ecosistem de educație digitală de înaltă performanță.
2. Dezvoltarea aptitudinilor și competențelor digitale relevante pentru transformarea digitală.

În ceea ce privește primul plan de acțiune, se are în vedere existența la nivel național:

- a unei infrastructuri, conectivități și echipamente digitale
- o planificare și o dezvoltare eficientă a capacităților digitale, inclusiv capacități organizaționale actualizate
- profesori și formatori motivați și competenți în domeniul digital
- un conținut educațional de înaltă calitate, instrumente accesibile și platforme securizate care respectă standardele de confidențialitate și de etică.

Pentru cea de a doua direcție sunt necesare:

- aptitudini și competențe digitale de bază de la o vârstă fragedă
- abilități digitale, inclusiv combaterea dezinformării
- formare în informatică
- bună cunoaștere și înțelegere a tehnologiilor care necesită o utilizare intensivă a datelor, cum ar fi inteligența artificială
- competențe digitale avansate care pot favoriza creșterea numărului de specialiști în domeniul digital și care garantează o reprezentare echilibrată a fetelor și femeilor tinere în studiile și profesiile din sectorul digital.

Ceea ce au înțeles cei mai mulți profesori români din tot ceea ce s-a petrecut în ultimul an, a fost certitudinea necesității existenței unor competențe digitale reale atât în rândul educatorilor, cât și în rândul beneficiarilor direcți ai educației. Discrepanțele dramatice între elevii aparținând

unor medii sociale diferite vor avea repercursiuni economice și sociale importante în următorii ani, iar pierderile înregistrate prin lipsa accesului la educație a unor copii sunt aproape imposibil de recuperat, oricâte eforturi ar face profesorii.

Acest lucru este cunoscut și recunoscut și la nivel european, de aceea directivele în educație vizează urgentarea implementării unor programe susținute în ceea ce privește așa numita „alfabetizare digitală” la toate nivelurile, astfel încât învățarea în sisteme on-line să fie unitară , cu platforme de învățare coerente, cu resurse educaționale europene comune, cu sisteme de securitate sporite în ceea ce privește siguranța copiilor în mediul virtual.

Consolidarea cooperării și a schimbului de informații digitale la nivelul U.E. va viza „identificarea, partajarea și consolidarea bunelor practici, sprijinirea statelor membre și a sectorului educației și formării prin instrumente, cadre, orientări, expertiză tehnică și cercetare promovarea cooperării între toate părțile interesate” prin instituirea unei noi platforme europene de educație digitală pentru „a crea o legătură între inițiativele și actorii din domeniul educației digitale de la nivel național și regional, a sprijini colaborarea intersectorială și noi modele pentru a facilita schimbul de conținut pedagogic digital, abordând aspecte precum standardele comune, interoperabilitatea, accesibilitatea și asigurarea calității .”

Bibliografie:

https://ec.europa.eu/education/education-in-the-eu/digital-education-action-plan_ro

Rolul profesorului în era digitală. Utilizarea platformei Livresq

Prof. Vilcu-Puchiu Corina-Andreea,

Liceul Tehnologic "Constantin Filipescu", Caracal, Olt

Educația în secolul 21 nu se mai poate face doar cu tabla și cu creta. Tehnologia a avansat și pune la dispoziția spațiului educațional instrumentele sale. Tinerii și copiii sunt atrași de cultura digitală și de suporturile tehnice care o promovează. Pentru a intra în conexiune cu acești tineri și copii, profesorii trebuie să vorbească limba lor, să valorifice abilitățile lor pentru oferirea de noi experiențe de învățare (Cucos, 2008). Noile tehnologii de informare și comunicare pot ușura instruirea, pot să îi confere acestora noi dimensiuni în spațiul virtual (jocuri virtuale, grupuri de discuții, clase mobile, resurse on line, proiecte de grup on line, portofolii digitale etc.). Integrarea tehnologiei în practicile de instruire aduce experiențele de învățare la un alt nivel și mult mai apropiat de limbajul generației nativilor digitali.

LIVRESQ este o **platformă integrată** pentru realizarea, publicarea, editarea, consultarea și gestiunea online a **cărților digitale interactive**. Este o **platformă online full responsive**, adaptată lucrului pe o multitudine de terminale și ecrane, de la desktop la smartphone.

Cărțile digitale interactive reprezintă o etapă superioară în evoluția cărți, însă realizarea lor este scumpă și necesită cunoștințe IT avansate.

LIVRESQ este instrumentul de care ai nevoie pentru a depăși aceste obstacole, deoarece:

Nu necesită cunoștințe IT avansate.

Cu doar câteva click-uri poți adăuga elemente interactive cărții sau materialului tău digital.

Te ajută să transformi cartea ta clasică într-una interactivă foarte rapid și la costuri foarte mici.

Îți poți edita și actualiza cartea digitală în timp real.

Îți permite să realizezi o carte sau un material digital interactiv de la zero.

Livresq oferă un sistem integrat de instrumente suficiente pentru atingerea scopului propus, împărțite în trei zone de lucru.

Atelier: Locul în care realizezi resursele primare: imagini, galerii, materiale audio, video, chestionare, animații, simulări, pe care le asociezi cu texte în cadrul secțiunilor și proiectelor.

Organizator: Depozitul personal în care păstrezi resurse interactive, secțiuni și proiecte.

Biblioteca: Aici poți găsi atât cărțile digitale interactive finalizate de tine, cât și pe cele realizate de alți autori.

Livresq are la bază conceptul de resursă.

Resursă - Element constituent al unei cărți creat sau exportat în organizator în scopul unei (re)folosiri ulterioare. Tipurile de resurse folosite de LIVRESQ sunt: imaginile, galeriile de imagini, clipurile video, clipurile audio, testele (quizz), cutiile negre (blackbox).

În afară de resursele menționate, LIVRESQ mai lucrează cu două concepte de bază: *secțiunea și proiectul*.

Secțiune - Element constituent al unei cărți echivalent cu capitolul sau subcapitolul, sau din punct de vedere tehnic, cu o pagină web.

Structura unei secțiuni este dată de *rânduri și celule*.

Proiect - Ultima etapă în realizarea unei cărți, înainte de exportul acesteia în forma finală. Proiectul este o grupare structurată de secțiuni care formează cartea. În proiect se definește cuprinsul și o serie de elemente de design care se regăsesc în produsul final.

Ecranul de start

Din pagina de start se pot accesa funcțiile principale LIVRESQ (Atelier, Organizator), contul personal, termenii și condițiile de utilizare și se prezintă informații legate de portofoliul utilizatorului și de versiunea aplicației.

Atelier - Secțiune

Secțiunea are la bază o structură de linii și celule care se pot realiza ușor cu ajutorul instrumentelor oferite de platformă. Celulele se populează cu resurse deja existente sau create pe loc. În plus, se pot alege diferite elemente de design, plecând de la celulă până la întreaga secțiune

Atelier - Proiect

Proiectul este ultimul pas înainte de realizarea produsului final. În proiect sunt introduse secțiunile realizate anterior și este realizată editarea unor elemente de conținut și design proprii unei cărți.

Personal, am folosit platforma Livresq pentru a crea următoarele lecții pentru disciplina matematică aflate la adresele următoare din biblioteca publică:

Funcția de gradul I <https://library.livresq.com/details/6089a308d9ae8a0007f302f9>

Numere complexe. Forma algebrică a unui număr complex

<https://library.livresq.com/details/60774a4c9b498500073351ae>

Operații cu numere complexe <https://library.livresq.com/details/6086b440d9ae8a0007ebcc64>

Unghiuri formate de două drepte paralele cu o secantă. Axioma lui Euclid.

<https://library.livresq.com/details/6089617dd9ae8a0007f250be>

Este o platformă foarte complexă care ne permite să realizăm lecții complexe cât mai interactive atât pentru predarea sincron cât și pentru predarea asincron.

Îmi place să folosesc această platformă pentru că pot realiza lecții care trec peste limitele unei lecții tradiționale și stimulează imaginația.

În era digitală în care trăim, paradigma cunoașterii trebuie să fie una a dialogului, educația trebuie să meargă dincolo de instrumentele culturale specific. Dezvoltarea educației în direcția dialogului nu poate fi decât rezultatul unui mod de predare-învățare-evaluare la un nivel de conceptualizare mai ridicat decât în trecut. Pentru că dialogul presupune deschidere, lărgirea orizontului și adâncime, acest mod de învățare este atât o direcție individuală pentru elev, cât și una socială pentru școală ca întreg. Combinarea TIC cu metodele tradiționale pedagogice reprezintă o schimbare de paradigmă cu implicații asupra cunoașterii în societate în general și asupra învățării în special, de aceea disciplina pedagogică trebuie modificată în conformitate cu noul context în care trăim.

Bibliografie

Cury, A. (2005), *Părinți străluciți, profesori fascinanti*

Cucoș, C. (2008). *Educația: iubire, edificare, desăvârșire*

Istrate, Olimpius, *Efecte si rezultate ale utilizării TIC în educație*

CARTEA TIPĂRITĂ VERSUS CARTEA VIRTUALĂ

(CA MIJLOACE DE CUNOAȘTERE)

VÎLCU-PUCHIU CORINA-ANDREEA

LICEUL TEHNOLOGIC "CONSTANTIN FILIPESCU", CARACAL

Cărțile reprezintă un element important în viața noastră, fie că vorbim despre lectura didactică sau despre cea de plăcere. Ajungem să vedem, să atingem și să răsfoim o carte încă de la o vârstă fragedă, din perioada grădiniței, deși nu știm prea bine ce să facem cu ea. Apoi la școală suntem bombardați cu informațiile din manualele școlare și tindem, din păcate, să credem că lectura se rezumă doar la atât: o activitate plictisitoare, pe care trebuie să o săvârșești fără a obiecta. Din fericire, lectura înseamnă mult mai mult decât atât și cei care conștientizează acest lucru devin, în timp, cei mai bogați oameni spiritual și intelectual.

Societatea modernă, plasează instituțiile de învățământ într-o poziție cheie de o copleșitoare responsabilitate. Aceasta este marea provocare a sistemului educațional în prezent, greșelile de abordare în educația modernă putând conduce la consecințe greu de estimat chiar pentru intervale de timp scurte.

Instituțiile de învățământ trebuie să-și adapteze metodele și practicile clasice și să găsească metode și procedee didactice noi care să permită a "produce" elevi cu noi aptitudini: autonomie, flexibilitate, capacitate de cooperare și dialog.

Trebuie să găsească mijloace de a stimula și favoriza autoinstruirea și de a păstra echilibrul între "individualism" și "socializare". Trebuie să pregătească individul pentru un nou stil de viață și de instruire: învățarea continuă. „Supraviețuirea omului depinde de capacitatea sa de a învăța, de a se recalifica, de a uita ce a învățat cândva și de a se instrui cu totul altfel pe viitor.” (Horst Siebert).

În sprijinul educației pe langa modalitățile tradiționale intervin noile tehnologii ale societății informaționale. Metodele învățământului tradițional nu pot face față avalanșei de

cunoștințe și acestei dispersii accentuate a calificărilor, meseriilor și domeniilor de activitate, care devin tot mai specializate, dar în mod paradoxal tot mai interconectate.

Experiența didactică a profesorului este integrată în programul de învățare, prezența activă a profesorului fiind aici hotărâtoare; în momentul aplicării metodei prezența profesorului este discretă, dar importantă prin faptul că acesta stabilește momentul și modalitățile de aplicare a metodei, ca o alternativă importantă la metodele clasice. Prin urmare, metoda nu diminuează rolul profesorului în procesul de instruire, ci îi adaugă noi valențe, îi creează noi modalități de exprimare profesională.

In confruntarea dintre cărți tipărite și cărți digitale, cele din urmă sunt incriminate deseori pe motiv de indobitocire și obosire mentală și/sau emoțională. E firesc pentru un cititor avizat/pasionat să afirme că între copertile fizice regăsește comori, în vreme ce într-un pdf sau un doc afișat pe un ecran își irosește energia și capătă doar dureri de cap.

E ușor pentru un tânăr obișnuit cu ritmul alert al vieții pline de gadget-uri să-și și însoțească orele libere cu lecturi electronice. La fel ca în cazul suporturilor muzicale sau cinematografice diferite, apar catalogări mai mult sau mai puțin justificate, pornind de la numitorul comun care este aparența/expunerea culturală. În același timp, studiile bazate pe reacții organice, lăsând la o parte alți factori, alimentează discuții pro și contra în toate mediile, pe toate continentele.

Ce e mai bine să citească omul obișnuit al prezentului: cartea tipărită sau cartea digitală?

Până la urmă, totul se reduce la usability, la “ofertă”, calitățile ei și nevoile pe care le deservește. Iar la capitolul acesta, o carte electronică stă bine, mai ales când își găsește locul pe un reader prietenos.

* O astfel de unealtă poate stoca o bibliotecă întreagă și o mulțime de documente personale prin care posesorul se plimbă cu un meniu simplu, ajutându-se de degete apăsătoare de taste sau mângâietoare de ecran.

* Utilizatorul își poate însoți lectura de muzică favorită, cu doar câteva click-uri, poate face notițe, își setează semne de carte, își caută mai ușor fragmentele care îl interesează. În cazul lucrărilor de specialitate, opțiunile astea pot salva mult timp.

* Paginile rămân curate, nu se îngalbenesc, sunt ușor de parcurs.

* Imprumutul se traduce in share/impărțire, lucru frumos care, însă, din cauza faptului că nu am devenit încă androizi.

* Pentru publisheri și pentru scriitori deopotrivă costurile de producție sunt mult mai mici.

O carte digitală, mai precis forma pe care e citită, nu trece testul ciocanului sau al apei, nu are mirosul “acela” și răsfoirea e condiționată de baterie. Dar cerneala asta electronică e o chestie eficientă. Nu incape vorba: nu va înlocui CARTEA așa cum o știe și-o iubește lumea, însă, lansează provocarea selecției inteligente.

Profitând de faptul ca procesul digital e in continuă dezvoltare și mai are cale lungă până să ajungă să-și mulțumească publicul cu features utile și fără cusur, bijuteriile literare editate pe hârtie premium, benzile desenate de calitate, cărțile cu senzaționale fotografii, volumele cu adevărat valoroase își vor găsi mereu locul in librării și biblioteci. O parte dintre acestea din urmă se regăsesc pe diverse platforme online, ce pot fi stocate pe un suport ușor de transportat și nu-i vor răpi cititorului emoția pentru că atitudinea față de lectură transcende in ecrane.

Ambele formate, clasic și digital, au avantajele și dezavantajele lor și, având în vedere că ne preocupă atât de mult viitorul cărții și faptul că e-book-ul câștigă teren în fața cărții tipărite, voi menționa câteva avantaje ale cărților digitale dar si ale celor tiparite.

Câteva avantaje ale ebook-urilor asupra cărților tipărite:

Mobilitate

Cititorii care optează pentru un format electronic (e-book) pot cu ușurință sa transporte sute de cărți. Acest lucru este ideal dacă ești genul călător. Bateria unui ebookreader poate ține până la o lună.

Preț

Ebook-urile sunt de obicei mai ieftine deoarece nu necesită costuri de tipărire. În majoritatea cazurilor găsești cărți online gratis, pe când cărțile tipărite aproape întotdeauna îți golesc portofelul. Deși prețul unui e-reader la început este o investiție destul de costisitoare, pe termen lung este profitabilă.

Viteză

Informația poate fi obținută fără să părăsești biroul! Faci o cercetare de ultim moment asupra unei teme? E simplu, găsești un magazin virtual, cauți online după cuvintele dorite, cumperi cartea și recompensa este instantanee.

Depozitare

Cei care aveți o mulțime de cărți știți ce mult spațiu ocupă, dar cu un e-reader, biblioteca ta este înmagazinată într-un dispozitiv mic ce-ți încape în palmă. Acest lucru te va salva de spațiul în plus și totodată cărțile tale vor fi în siguranță datorită backup-ului făcut.

Citit pe întuneric

Dacă îți place să citești în pat, un e-book poate fi varianta câștigătoare, deoarece multe modele e-reader vin cu lumină încorporată.

Protecția mediului.

Formatul digital exclude folosirea hârtiei necesare la producerea cărților tipărite care, de multe ori, sunt editate sau reeditate în tiraje prea mari în raport cu cerințele și nevoile publicului țintă. Acest lucru se întâmplă din pricina unei cercetări precare privind segmentele de consumatori, iar cărțile, după ce petrec luni, poate chiar ani întregi pe rafturile librăriilor, ajung să fie vândute în târgurile de cărți sau anticariate la un preț infim.

Avantaje ale cărților tipărite asupra e-book-urilor:

Pirateria

Autorii și editorii se confruntă cu o problemă similară pe care și directorii și producătorii de muzică au întâlnit-o în anii 90. Partajarea fișierelor devine foarte simplă când este în format electronic. De aceea oamenii intră în posesia e-book-urilor fără costuri, fiind grija numărul unu pentru autori și editori a căror profit se diminuează. Pentru cititorul obișnuit poate fi frustrant deoarece nu mai poate “împrumuta” cartea favorită.

Bateria

Când te-a dezamăgit ultima dată o carte care trebuia conectată la priză? Firul acțiunii începe să fie captivant și te trezești că simbolul bateriei pâlpâie, problemă ce nu o vei întâmpina la o carte tipărită.

Tradiția

Cartea tipărită oferă o experiență care nu se oprește doar la văz. Mirosul, atingerea texturii, greutatea cărții oferă un festin simțurilor. Poate că pozele oferă mai mult în varianta printată decât cea digitală.

Revânzarea

La fel ca muzica, o dată descărcată, nu vei putea revinde cărțile digitale. Dacă îți place să colectezi cărți optează pe varianta printată.

Disponibilitatea.

O mulțime de cărți nu sunt disponibile momentan în variantă digitală.

Fără gadgeturi

Te trezești într-un oraș mic fără laptop sau e-reader, nu vei putea descărca un titlu nou, dar există întotdeauna o librărie unde poți opri să-ți satisfaci pofta de lectură.

Bbliografie

1. Revista Cultura *Fundatia Culturala Romana* Mai 2015, Nr. 513
2. <http://www.unibuc.ro/eBooks/informatica.htm>, Universitatea din București, site-ul oficial
3. M. Vlada, „Conceptul de algoritm-abordare modernă”, Gazeta de Informatică, Editura Agora, Cluj, nr. 3(13), 2003.
4. George Văideanu, „Educația la frontiera dintre milenii”, Editura Politică, București, 1988.
5. Alexandru Rădescu, „E-learning românesc”, Jurnalul Național, Vineri, Aprilie 23, 2004.

Education at the Border Between Classic and Digital

Prof. Vintilă Izabela Daniela

Colegiul Național “Elena Cuza” Craiova

The educational landscape has undergone significant transformations over the past few decades, navigating a delicate balance between traditional, classical methods and the rapidly evolving digital age. Traditional education, characterized by face-to-face instruction, printed textbooks, and chalkboards, is now interlacing with digital tools like online learning platforms, interactive software, and virtual classrooms. This intersection, where classic meets digital, presents both challenges and opportunities for educators, students, and policymakers. As we explore this dynamic interplay, it becomes evident that integrating the strengths of both approaches can lead to a more holistic and effective educational experience.

Traditional education has long been the cornerstone of learning, deeply rooted in the direct interaction between teachers and students. This method is characterized by structured learning environments, established curricula, and consistent assessment standards, all of which contribute to a stable and predictable educational experience. One of the fundamental aspects of traditional education is face-to-face interaction, which allows for immediate feedback and personalized instruction. This direct engagement not only helps in addressing students' academic needs promptly but also fosters the development of crucial social skills through peer interactions and collaborative activities. Additionally, the use of physical materials such as textbooks, notebooks, and other tangible resources provides a tactile learning experience that many students find effective, helping to reinforce concepts through hands-on engagement.

Another critical component of traditional education is the emphasis on established routines and teacher-led instruction. Regular schedules and routines help students develop discipline, time management skills, and a sense of responsibility, all of which are essential for their academic and personal growth. Teacher-led instruction ensures that students receive accurate and comprehensive information, as educators guide them through the curriculum, address their questions in real-time, and adapt their teaching methods to meet the varying needs of their students. This structured approach creates a conducive learning environment where students can thrive, benefiting from the stability and personal attention that traditional education offers. The advent of digital technology has revolutionized education, providing unprecedented flexibility and accessibility. Digital education now includes various tools and platforms designed to facilitate learning beyond the traditional classroom. Online learning platforms offer a wide array of courses ranging from basic to advanced levels, often for free or at a low cost, making quality education accessible to a global audience. These platforms allow students to learn at their own pace, revisit challenging material, and access diverse content tailored to their interests and needs.

Interactive software further enhances the learning experience by incorporating simulations, games, and interactive lessons that make education engaging and enjoyable. Programs designed

for specific subjects can provide practical, hands-on experience in a virtual environment, which is particularly beneficial for subjects requiring experimentation or visual demonstration. Virtual classrooms, facilitated by tools like Zoom, Google Meet, and Microsoft Teams, enable real-time video conferencing, allowing for remote instruction and collaboration. These digital resources, including e-books, online articles, and multimedia content, offer a vast array of information readily accessible from anywhere, fostering a more inclusive and dynamic educational environment.

Integrating classic and digital education aims to harness the strengths of both methodologies, creating a more effective and comprehensive learning experience. This hybrid model offers significant benefits, particularly in terms of flexibility and accessibility. Digital tools allow students to learn at their own pace and access educational materials from any location, effectively breaking down geographical barriers. This accessibility is crucial for reaching underserved populations and providing continuous learning opportunities regardless of students' circumstances. Moreover, the interactive nature of digital content can greatly enhance student engagement, making learning more captivating and motivating for those who may find traditional methods less stimulating.

Additionally, personalized learning is a key advantage of this integrated approach. Adaptive learning technologies can tailor instruction to meet individual student needs, offering support for those who struggle and challenges for those who excel. This customization helps to ensure that each student can progress at their optimal pace. Furthermore, the use of digital resources reduces reliance on physical materials, resulting in cost savings and positive environmental impacts. Collaborative opportunities are also expanded through online tools, facilitating interaction among students and teachers from diverse locations and promoting a global exchange of ideas. This collaborative aspect not only enriches the learning experience but also prepares students for a connected world.

While integrating classic and digital education brings numerous benefits, it also introduces several significant challenges that must be addressed to ensure its effectiveness. One major issue is the digital divide, where unequal access to digital devices and high-speed internet creates disparities in educational opportunities. Students from underserved communities may struggle to keep up with their peers due to a lack of necessary technology, exacerbating existing inequalities. Furthermore, effective implementation of hybrid education requires comprehensive teacher training. Educators must be adept at using digital tools and integrating them seamlessly into their teaching strategies, which involves ongoing professional development and support.

Another challenge is maintaining quality control in digital education. Ensuring that online educational content is accurate and credible is crucial, as the digital environment can easily propagate misinformation. This necessitates robust vetting processes and reliable sources. Additionally, keeping students engaged and motivated in a virtual setting poses difficulties, especially for younger learners who benefit significantly from hands-on activities and direct interaction with teachers and peers. Finally, developing fair and effective assessment methods for digital learning environments requires careful consideration. Traditional assessment techniques may not translate well online, necessitating innovative approaches to accurately measure student learning and progress in a hybrid educational model.

The future of education lies in striking a harmonious balance between classic and digital methodologies, aiming to create a system that is not only flexible and inclusive but also highly effective. As educational paradigms shift, several trends and innovations are poised to shape this future. One such trend is the adoption of blended learning models, which combine in-person and online instruction. This approach offers a versatile educational experience, allowing for the benefits of direct teacher-student interaction while also leveraging the flexibility and vast resources available through digital platforms. Blended learning can cater to diverse learning styles and needs, fostering a more personalized and engaging environment for students.

Artificial Intelligence (AI) is set to play a pivotal role in the future of education. AI technologies can personalize learning paths for students, ensuring that each individual receives instruction tailored to their unique needs and pace. Moreover, AI can automate administrative tasks, freeing up valuable time for educators to focus on teaching and mentoring. AI's data analytics capabilities also provide deep insights into student performance, helping educators identify areas where students may need additional support and enabling more targeted interventions. This level of personalization and efficiency could significantly enhance the overall educational experience and outcomes.

Furthermore, the incorporation of Virtual and Augmented Reality (VR/AR) technologies holds great promise for making learning more immersive and engaging. These technologies can bring abstract concepts to life, providing students with interactive and experiential learning opportunities that traditional methods cannot offer. For instance, VR can simulate historical events or scientific phenomena, allowing students to explore and understand these subjects in a more tangible way. Similarly, gamification – the integration of game elements into educational activities – can motivate and engage students by making learning fun and rewarding. Additionally, the focus on lifelong learning underscores the importance of continuous education, with resources and platforms designed to help learners of all ages update their skills in a rapidly evolving world. This approach ensures that education remains relevant and accessible, preparing individuals to navigate and succeed in an ever-changing landscape.

Ultimately, the successful integration of classic and digital education depends on our ability to leverage the strengths of both approaches, address their respective challenges, and create an educational ecosystem that is adaptable, inclusive, and effective. As we continue to innovate and refine our educational practices, we must remain committed to providing all students with the tools and opportunities they need to thrive in a complex and interconnected world.

Bibliography

1. Bonk, Curtis J., and Charles R. Graham, *The Handbook of Blended Learning: Global Perspectives, Local Designs*. San Francisco: Pfeiffer, 2005.
2. Christensen, Clayton M., Michael B. Horn, and Curtis W. Johnson, *Disrupting Class: How Disruptive Innovation Will Change the Way the World Learns*, New York: McGraw-Hill, 2008.

3. Collins, Allan, and Richard Halverson, *Rethinking Education in the Age of Technology: The Digital Revolution and Schooling in America*, New York: Teachers College Press, 2009.
4. Davidson, Cathy N., and David Theo Goldberg, *The Future of Learning Institutions in a Digital Age*, Cambridge: MIT Press, 2010.
5. Haythornthwaite, Caroline, and Richard N. Andrews, eds. *E-learning Theory and Practice*, London: SAGE Publications, 2011.

Cum definim violența?

Prof.înv.primar,Vișan Florina
Școala Gimnazială,,Laurențiu Fulga,,

Definirea violentei s-a dovedit a fi o încercare extrem de dificilă. Acest fapt se explică prin complexitatea fenomenului, dar și prin marea diversitate a formelor sale de manifestare. Nu în ultimul rând, dificultatea a apărut și din cauza asocierii și, uneori, chiar a confundării violenței cu agresivitatea. Specialiștii domeniului au făcut însă o serie de delimitări între cele două concepte, care se cuvin menționate.

Termenul de *agresivitate* vine din latinescul *adgradior*, care înseamnă “a merge către...”, și a evoluat apoi în *agredire*, ce semnifică “a merge către ... cu un spirit belicos, cu tendința de a ataca”. În sens etimologic, notiunea de agresivitate trimite la o potențialitate individuală, la capacitatea de a înfrunța un obstacol, de a se confrunța cu altul și a nu da înapoi în caz de dificultate.

Ca multe alte comportamente sociale complexe, agresivitatea este dobândită prin învățarea socială. Procesul de socializare înseamnă și achiziția de răspunsuri agresive, fie prin învățare directă – acordarea de recompense sau pedepse unor comportamente -, fie mai ales prin observarea conduitelor și a consecințelor lor la alții. Experimentele psihologului american Albert Bandura și ale colaboratorilor săi (1963) au demonstrat *rolul adultului ca model* în însușirea comportamentului agresiv la copii. După ce au văzut cum un adult agresează o păpușă sau se joacă liniștit cu ea, copiii au fost puși în situația de a avea ei înșiși de-a face cu o serie de jucării, printre care și păpușă respectivă. Cei ce au asistat la un comportament agresiv din partea adultului s-au comportat și ei agresiv. Mai mult, s-a observat că agresivitatea a crescut atunci când: modelul a fost recompensat; modelul a fost de același sex cu respectivul copil; modelul a avut înainte legături intense cu copilul (prieten de familie, învățator etc.). Astfel încât, chiar dacă nu sunt educați expres în a fi agresivi – în multe culturi acest lucru se întâmplă -, copiii învață din experiența proprie prin reîntărire sau imitați persoanele semnificative și/sau autoritare.

Psihologii sociali insistă ca agresivitatea dobândită social nu înseamnă doar tendința de a răspunde ostil la interacțiunile neplăcute. Mediul familial, grupul de similitudine din cartier sau din școală, mass-media constituie cadre psihosociale de achiziționare a unor *scenarii de agresivitate*, care sunt susținute de *structuri de cunoaștere și evaluare* (percepții, atitudini, credințe normative) ce trimit la comportamente agresive. Ființele umane învață de mici cum să perceapă, să interpreteze, să judece și să răspundă la stimuli ce vin din mediul fizic și social. Încet-încet se cristalizează scenarii mental-comportamentale, care, învățate și folosite frecvent, pot capăta în timp caracter automatizat, ca deprinderi (habitusuri). Studiile longitudinale arată că asemenea structuri cognitive-comportamentale de agresivitate încep să se întărească în jurul vârstei de 8-9 ani și se consolidează continuu până la maturitate.

Dintr-o altă perspectivă, partizanii caracterului dobândit al agresivității susțin că aceasta survine în funcție de context și este un răspuns al individului la condițiile de mediu. În acest sens, cea mai cunoscută teorie este cea formulată de cercetătorul american de la universitatea Yale, John Dollard, și de colaboratorii săi, care explică

natura comportamentelor agresive prin ipoteza *frustrare-agresiune*. Pentru ei, agresivitatea este intotdeauna o consecinta a frustrarii si orice frustrare antreneaza o forma de agresivitate. Intensitatea raspunsului agresiv este proportionala cu cea a frustrarii. Daca raspunsul direct nu este posibil, reactia poate imbraca trei forme: inhibitia, redirectionarea (deplasarea) catre o alta tinta, catharsisul. Chiar daca teoria lui Dollard a fost supusa unor critici serioase insistandu-se pe faptul ca exagereaza legatura frustrare-agresivitate, frustrarea ramane una dintre cele mai importante surse ale agresivitatii.

Notiunea de *violenta* este discutata in relatie cu cea de agresivitate. Radacina latina a termenului *violenta* este *vis*, care inseamna "forta" si care trimite la ideea de putere, de dominatie, de utilizare a superioritatii fizice, deci a fortei, asupra altuia.

Exista numeroase definitii ale violentei. Eric Debarbieux (1996: 45-46), specialist in problematica violentei in mediul scolar, ofera o definitie prin care se surprinde ansamblul fenomenului violentei: "Violenta este dezorganizarea brutala sau continua a unui sistem personal, colectiv sau social si care se traduce printr-o pierdere a integritatii, ce poate fi fizica, psihica sau materiala. Aceasta dezorganizare poate sa se opereze prin agresiune, prin utilizarea fortei, constient sau inconstient, insa poate exista si violenta doar din punctul de vedere al victimei, fara ca agresorul sa aiba intentia de a face rau".

Majoritatea analizelor privilegiaza ideea ca agresivitatea tine mai mult de instinct, in timp ce violenta tine mai mult de cultura, de educatie, de context.

Istoric si cultural, violenta este o notiune relativa, dependenta de codurile sociale, juridice si politice ale societatii in care se manifesta. In absenta unei definitii precise a violentei, unii autori cred ca este mai potrivit un inventar al faptelor violente. Numai ca faptele brute, private de semnificatia lor sociala, nu spun nimic. Clarificarea unui fapt ca fiind violent depinde de conventiile sociale in vigoare. Multa vreme, de pilda, corectia fizica pe care parintii o aplicau copiilor era considerata un lucru firesc, ce face parte din actul educational. De asemenea, sunt populatii, comunitati care aproape ca nu cunosc agresivitatea, in timp ce altele se manifesta destul de agresiv.

In mod traditional, scoala este locul de productie si transmitere a cunoasterii, de formare a competentelor cognitive, de intelegere a sensului vietii si a lumii care ne inconjoara, de intelegere a raporturilor cu ceilalti si cu noi insine. Misiunea scolii nu este doar de a pregati forta de munca. Scoala trebuie sa profileze caractere, sa-l educe tanarului placerea de a invata, dorinta de a reusi si de a face fata schimbarilor de pe piata muncii.

In acest context, a vorbi despre violenta acolo unde ne asteptam sa gasim cele mai bune conditii pentru formarea si dezvoltarea armonioasa a personalitatii poate parea un fapt cel putin neverosimil. In ultimii ani, violenta in randul minorilor a constituit subiectul a numeroase dezbateri mediatice. Totusi, cunostintele noastre in acest domeniu sunt destul de lacunare. Singurele date certe provin din statisticile Ministerului de Interne si ele vizeaza diferite tipuri de infractiuni comise de minori: omoruri, tentative de omor, vatamari corporale grave, violuri, furturi, talharii.

Violenta scolara este asociata, in general, cu zonele urbane dificile, cu periferiile, acolo unde saracia este la ea acasa. De aceea, atunci cand se vorbeste despre violenta in scoala, se considera drept surse favorizante factorii exteriori ai scolii: mediul familial, mediul social, ca si factori ce tin de individ, de personalitatea lui.

Mediul familial reprezintă, credem, cea mai importantă sursă a agresivității elevilor. Mulți dintre copiii care prezintă un profil agresiv provin din familii dezorganizate, au experiența divorțului părinților și trăiesc în familii monoparentale. Echilibrul familial este perturbat și de criza locurilor de muncă, de somajul ce-l atinge pe foarte mulți părinți. Părinții sunt confrunțați cu numeroase dificultăți materiale, dar și psihologice, pentru că au sentimentul devalorizării, al eșecului. În aceste condiții, ei nu mai sunt sau sunt puțin disponibili pentru copiii lor. Pe acest fundal apar apoi probleme familiale foarte grave care-i afectează profund pe copii: violența intrafamilială, consumul de alcool, abuzarea copilului, neglijența, la care se adaugă și importante carente educaționale – lipsa de dialog, de afecțiune, inconstanța în cerințele formulate față de copil (treziri de la o extremă la alta, de la o permisivitate exagerată la restricții foarte dure), utilizarea mijloacelor violente de sancționare a copilului pe motiv că “bataia-i ruptă di rai”. Sunt și părinți care privilegiază în mod exagerat relația afectivă în detrimentul rolului educativ pe care ar trebui să-l aibă în raporturile cu copiii lor: nu le impun nici un fel de interdicții, de reguli, emit puține exigente și caută să evite conflictele. Această absență cvasitotală a constrângerilor (în afara școlii) îl va determina pe elev să adopte în școală comportamente de refuz a exigențelor profesorilor.

Fenomenul violenței școlare trebuie analizat în contextul apariției lui. Școala poate juca un rol important în prevenirea violenței școlare. Și asta nu numai în condițiile în care sursele violențelor sunt în mediul școlar, ci și în situația în care sursele se află în exteriorul școlii.

Bibliografie:

Banciu, D., Radulescu, S.M., Voicu, M., *Introducere în sociologia devianței*, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1985.

Chelcea, S., Ilut, P. (coord.), *Enciclopedie de psihosociologie*, București, Editura Economică, 2003.

Ilut, P., *Valori atitudini și comportamente sociale – Teme actuale de psihosociologie*, Iași, editura Polirom, 2004, p.107-122.

Liiceanu, A., *Violența umană: o neliniște a societății contemporane*, în Ferreol, G., Neculau, A. (coord.), *Violența – Aspecte psihosociale*, Iași, editura Polirom, 2003, p.47-57.

Mitrofan, N., *Agresivitatea*, în Neculau, A.(coord.), *Psihologie socială*, Iași, Editura Polirom, 1996, p. 427-437.

Salavastru, D., *Violența în mediul școlar*, în Ferreol, G., Neculau, A. (coord.), *Violența – Aspecte psihosociale*, Iași, editura Polirom, 2003, p.119-137.

Provocările educației în era digitală

Profesor: Vișan Raluca-Antoaneta

Școala Gimnazială Nr.79

București

Folosirea tehnologiilor moderne în școală face parte din evoluția naturală a învățării și sugerează o soluție firească la provocările moderne adresate învățării și a nevoilor elevilor. Integrearea acestora în procesul tradițional de predare-învățare-evaluare este o oportunitate de a integra inovațiile tehnologice cu interacțiunea și implicarea oferite de modul tradițional de cunoaștere. Nu este un proces ușor, dar dificultățile pot fi depășite având în vedere potențialul acestui tip de cunoaștere.

Elevii din ziua de astăzi sunt diferiți de generația părinților și a bunicii lor. Majoritatea acestora, mai ales în mediul urban, au deja ca rutină folosirea internetului și a email-ului, a sms-urilor sau a rețelelor de socializare. Acest mod de comunicare se face simțit și în modul lor de a învăța. Chiar dacă profesorul folosește sau nu la clasă tehnologia informației și a comunicării (TIC), elevii menționați vor folosi cu siguranță acasă mijloacele moderne de informare ca sprijin pentru teme.

Comunicarea scurta sau abreviata de tip chat sau sms se face simțită deja se la nivelul standardelor gramaticale și al ortografiei și este clar că folosirea TIC acasa deja crează inegalități între elevi. Că vrem sau nu, când se schimbă contextul de viață, se schimbă și felul în care elevul învață.

Profesorul trebuie să se simtă liber să răspundă critic, dar în același timp creativ noilor tehnologii și sub nici o formă nu poate să ignore acest aspect dacă vrea să comunice cu elevii.

De ce este important tipul de învățare care are care include TIC ?

Adevărata importanță a tipului de predare-învățare-evaluare care combină metodele pedagogice tradiționale cu TIC ține de potențial. Acest tip de învățare este o oportunitate în a crea experiențe care pot furniza tipul de predare-învățare potrivit într-un anumit moment, loc și pentru un anumit elev nu numai la școală, ci și acasă. Acest tip de învățare ar putea deveni global, ar putea transcede granițele formale ale țărilor și ar putea aduce împreună grupuri de elevi din culturi și meridiane diferite. În acest context, generalizarea folosirii TIC în școală ar putea deveni una dintre realizările importante ale secolului nostru.

În psihologia cognitivă tradițională, cunoașterea e văzută ca un fel procesare, adică pare simplu să spui că aceasta va atinge cote cu atât mai înalte cu cât mintea elevului va fi programată cu ajutorul cât mai multor strategii meta-cognitive. Într-un mod cu totul diferit, în tradiția socio-culturală de tip vigotskian, cunoașterea este înțeleasă în termeni de învățare a folosirii instrumentelor culturale. Ca o consecință a faptului că acestea sunt totdeauna specifice unor anumite contexte social-istorice este dificil de trasat modele de învățare care să fie general valabile, excepție fiind câteva instrumente culturale care care traversează cel mult câteva contexte diferite.

În era digitală în care trăim, paradigma cunoașterii trebuie să fie una a dialogului, educația trebuie să meargă dincolo de instrumentele culturale specifice, dar fără a fi redusă la abstracția oferită de psihologia cognitivă.

Dezvoltarea educației în direcția dialogului nu poate fi decât rezultatul unui mod de predare-învățare-evaluare la un nivel de conceptualizare mai ridicat decât în trecut. Pentru că

dialogul presupune deschidere, lărgirea orientului și adâncime, acest mod de învățare este atât o direcție individuală pentru elev, cât și una socială pentru școală ca întreg.

Dezvoltarea în direcția unei gândiri creative libere poate fi promovată prin îndepărtare unor factori de constrângere și încurajarea schimbului de perspective între elevi.

În tradiția socio-culturală, TIC este definită ca mijloc de mediere pentru cunoaștere, iar din perspectiva dialogică, e văzută ca mijloc de deschidere, adâncire și lărgire a spațiilor de dialog. Nu trebuie să uităm că învățarea nu presupune doar acumulare de cunoștințe, ci creștere, îmbogățire, evoluție.

Până la urmă, nu e nimic nou soare, deci nici tehnologiile moderne nu sunt ceva ieșit din comun. Papirus și hârtie, cretă și carte tipărită, retroproiectoare, jucării și emisiuni educative, toate au fost văzute ca inovații la început. PC-ul, Internetul, cd-ul și mai noile tehnologii complementare mobile sau wireless nu sunt decât cele mai noi dovezi ale creativității umane pe care le putem vedea în jurul nostru. Ca și celelate inovații menționate, acestea pot fi asimilate în practica pedagogică fără să afecteze fundamentele învățării.

Câteva reguli pentru integrarea cu succes a TIC în activitatea didactică

1. Fii sigur că deții controlul asupra materialului, atât din punct de vedere al conținutului, cât și al formei, chiar dacă te sprijină un specialist în TIC.
2. Fă-ți un plan pe hârtie, separat de materialul aflat pe suport digital.
3. Scopul și forma prezentării să-ți fie foarte clare
4. Nu fii sedus de stilul atractiv tehnologiei moderne, fie ea video sau audio, și nu face din aceasta un scop în sine. Concentrează-te asupra mesajului/a ideii principale și a limbajului adecvate vârstei/gradului de înțelegere al elevului.
5. Un bun prezentator nu are nevoie de o prezentare complicată tehnic. E mai important să fie atractivă prin idee, mod de structurare și grad de interactivitate. De exemplu, o prezentare trebui să-l facă pe elev să gândească, nu trebuie să fie doar o înșiruire rapidă și amețitoare de slide-uri.
6. Mai presus de orice, concentrarea trebuie să fie asupra elevului și a nevoilor lui de învățare. Cel mai mare pericol în orice proiect de predare-învățare care include și TIC e să fie centrat mai mult pe tehnologie/creativitate, nu pe elevul-receptor și pe nevoile lui de învățare.
7. În școală, succesul tipului de predare bazat pe TIC se măsoară prin satisfacerea nevoii de învățare.

Care sunt dificultățile implementării TIC în procesul educativ?

Teoretic, n-ar trebui să fie dificultăți. În realitate, ele pot apărea. Pentru un test simplu, întrebați-vă colegii ce cred despre integrarea TIC în procesul de învățare.

Veți primi răspunsuri de genul:

”N-am auzit despre așa ceva!”, ”Am auzit ceva, dar nu știu prea clar ce este.”, ”Asta e chestia aia nouă adăugată?”, ”Cu ce e diferit de ceea ce știam deja, ce e nou în asta?”, ”Păi n-avem cum să facem asta, costă mult și fonduri nu prea sunt.”

Unii profesori consideră că anumite deprinderi mentale asociate tehnologiilor moderne n-ar ajuta în procesul de învățare, în special atunci când elevii preiau fără discernământ informații de pe internet sau își însușesc mentalitatea de tip ”cut and paste” în detrimentul stiloului și al hârtiei.

Ceea ce nu o să auzim prea des este o definiție clară sau măcar mai mult interes legat de potențialul acestui tip de învățare. Pentru înțelegerea și implementarea TIC în procesul clasic de învățare e nevoie de entuziasm, energie și dedicare pentru a transforma teoria în soluții reale bazate pe nevoile individuale ale elevilor.

Alte dificultăți decurg din lipsa informației cu conotații practice imediate referitoare la TIC sau a unui ghid care să-i informeze pe profesori cum pot ajunge la ea.

De aceea, este nevoie stringentă de:

1. instrumente pedagogice pentru formarea inițială și continuă a cadrelor didactice care să implice utilizarea TIC.

2. crearea și promovarea unei noi metodologii pentru disciplinele școlare, bazată pe utilizarea TIC.

Combinarea TIC cu metodele tradiționale pedagogice reprezintă o schimbare de paradigmă cu implicații asupra cunoașterii în societate în general și asupra învățării în special, de aceea disciplina pedagogică trebuie modificată în conformitate cu noul context în care trăim.

Folosirea TIC în școală face parte din evoluția naturală a învățării și sugerează o soluție elegantă la provocările moderne adresate învățării și a nevoilor elevilor. Integrearea TIC în procesul tradițional de predare-învățare-evaluare este o oportunitate de a integra ultimele descoperiri tehnologice cu interacțiunea și implicarea oferite de modul tradițional de cunoaștere.

Înțelepciunea tradiției poate și trebuie să fie combinată cu soluțiile tehnologice moderne.

Referințe bibliografice

1. Făt, Silvia & Adrian Labăr. Eficiența utilizării noilor tehnologii în educație. EduTIC 2009;
2. Istrate, Olimpius – Efecte și rezultate ale utilizării TIC în educație în Lucrările Conferinței Naționale de Învățământ Virtual, Ediția a VIII-a, 29 octombrie – 31 octombrie 2010, Tehnologii Moderne în Educație și Cercetare, Editura Universității din București, 2010;
3. Mușata-Dacia Bocoș, Intruirea interactivă, Editura POLIROM, 2013, București.

CURRICULUM INTEGRAT ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR

prof. MIRELA VLAD
Liceul „Gheorghe Surdu”

În societatea de astăzi, asistăm la o explozie informațională care conduce nu numai la creșterea cantitativă a cunoștințelor, ci și la esențializare, la integrare. În această perioadă, asistăm la dezvoltarea unei noi abordări educaționale, care trebuie să țină seama de cerințele viitorului și de necesitatea producerii unor schimbări dorite în comportamentul copilului de astăzi. Cu alte cuvinte, educația se poate muta dinspre actual către posibil.

Astfel, evoluția practicii pedagogice contemporane cunoaște o dinamică importantă. Noul curriculum școlar trebuie să deschidă o poartă largă spre comunicare, spre cooperare.

Revoluțiile științifice din secolul XX au schimbat și idealul educațional, conturându-se un alt ideal al multidimensionalității, interculturalității, și transdisciplinarității, Noua paradigmă încearcă să depășească “prăpastia culturală”, obișnuită să acorde prioritate formării intelectuale și mai puțin formării spiritual-afective.

De aceea, începutul mileniului trei aduce o nouă provocare cadrului didactic și nu numai, ceea ce ne determină să reflectăm cu atenție asupra cuvintelor lui Jacques Delors:” *Educația are dificila misiune de a transmite o cultură acumulată de secole, dar și o pregătire pentru un viitor, în bună măsură, imprevizibil.*”

În acest context, este necesar să ne gândim la noul model în educație, la adaptările la specificul național și, respectiv, la concordanța cu exigențele viitorului, în dorința de a avea un învățământ pertinent și modern.

Domnul profesor I. GH. STANCIU afirma: „A moderniza școala ca instituție înseamnă a o transforma într-un centru integrat de energii, informații și competențe, funcționând după criterii clare și acceptate de toți actorii sociali (elevi, profesori etc.)”, menționând faptul că, pentru acest lucru ne trebuie voință pentru a regândi lucrurile care până astăzi au stat în niște cadre mult prea bine definite (nu neapărat corecte și concordante cu nevoile societății), dar de la care nu mai primim feed-back sau nu mai primim feed-back-ul dorit și voință pentru a merge mai departe, chiar dacă știm că „esența oricărei tiranii rezidă în refuzul înverșunat al complexității” (BURCKHARDT).

Obiectivul care se impune a fi avut astăzi în vedere, vizează înzestrarea elevului cu un ansamblu structurat de competențe de tip funcțional. Aceasta marchează trecerea de la un enciclopedism al cunoașterii imposibil de atins astăzi, când multiplicarea informațiilor se

petrece cu o viteză extraordinară, la o cultură a acțiunii contextualizate, care presupune aplicarea optimă a unor tehnici și strategii adecvate. Astfel, dominantă activității didactice trece pe asimilarea instrumentelor de prelucrare la un nivel superior a informației, absolut necesară integrării elevului în viața socială și profesională.

Un renumit specialist în management, care a primit și numele de strateg al secolului, Peter SENGE, scrie în cartea sa „A cincea disciplină” (1990) următoarele: „*Trebuie să devenim capabili nu doar să ne transformăm instituțiile, ca răspuns la schimbarea solicitărilor și a situațiilor; trebuie să inventăm și să dezvoltăm instituții ce sunt sisteme care învață.*”

Însă, explică Dewey, viața pentru care îi pregătim pe elevi, nu este împărțită pe discipline: realitățile vieții sunt trăite și experimentate de fiecare dintre noi într-o manieră globală, integrată. Viața noastră, gândirea și acțiunea noastră sunt realități integrate, prin urmare și învățarea ar trebui organizată în aceeași manieră. Deci, sarcina educației ar fi să lupte împotriva acestei separări, izolări a valorilor educaționale.

Curriculum-ul integrat, presupune o anumită modalitate de predare și o anumită modalitate de organizare și planificare a instruirii ce produce o inter-relaționare a disciplinelor, astfel încât să răspundă nevoilor de dezvoltare a elevilor.

A integra reprezintă punerea în relații, coordonarea și îmbinarea părților separate, distinct într-un tot de nivel superior, într-un întreg funcțional, unitar și armonios. Integrarea este, așadar, un proces divers și complex, care merge progresiv de la modelul clasic disciplinar până la disoluția totală a barierelor disciplinare-transdisciplinaritatea. (L.Ciolan). Abordarea integrată a curriculum-ului pune accentul pe formarea unor competențe, atitudini și valori transversale și transferabile, utile pentru dezvoltarea personală și socială a elevilor. Pedagogul John Dewey a explicat clar că marea greșală care poate duce la dezintegrarea educației este “tendința de a separa valorile educaționale” (John Dewey, “Valorile educaționale”, în *Democrație și educație*, 1972) și practic marea ruptură între disciplinele umaniste și disciplinele științifice.

Școala trebuie să promoveze practici educaționale menite să formeze un “nou mod de a gândi”, adaptat la multidimensionalitate; tânărul să părăsească băncile școlii cu o personalitate armonioasă, nu ca specialist. (Einstein, *Cum văd eu lumea*)

Dialogul între științele umaniste și disciplinele științifice, se realizează când știința își întâlnește și conștientizează propriile limite în procesul cercetării, văzându-se nevoită a accepta cultura umanistă ca pe o formă de cunoaștere complementară ei. Einstein constată: „Nu-mi pot închipui un om de știință adevărat, lipsit de acea știință profundă.”

Concluzia desprinsă constă în acceptarea dialogului dintre știință și credință, cele două forme de cunoaștere intersectându-se, cele două surse de cunoaștere nu se exclud reciproc, ci sunt capabile de dialog, de cooperare; o relație care face ca educația să aibă valoare; să devină o învățătură vie, dinamică și să își îndeplinească principalul său efect.

Gândirea contemporană a dezvăluit că de fapt știința se întemeiază pe credință, că obiectivitatea cunoașterii este dependentă de implicarea subiectivității, pentru că așa cum explică fizicianul W. Heisenberg, ni se impune miza complementarității și întreteserii dintre domeniile aparent antinomice ale spiritualității și științei, ale credinței și cunoașterii. În procesul educativ trebuie pus accent deopotrivă și pe actul formator al potențialului spiritual al ființei umane, trebuie promovată și dimensiunea spiritual-afectivă, deopotrivă cu dimensiunea cunoașterii raționale.

Problemele concrete de viață, au un caracter integrat și nu pot fi soluționate decât apelându-se la cunoștințe, competențe ce nu sunt încadrate în contextul strict al unui obiect de studiu.

Nu putem înțelege importanța curriculum-ului centrat pe competențe dacă nu înțelegem tot ceea ce presupune conceptual, metodologic și acțional, termenul de competență.

Conceptul de „competență” este definit în diverse moduri. Într-o accepțiune largă, conceptul de competență poate fi definit ca fiind capacitatea unei persoane de a mobiliza un ansamblu integrat de resurse „cognitive, afective, gestuale, raționale etc” pentru a realiza o categorie de sarcini sau pentru a rezolva situații problemă. În termeni pedagogici, competența este capacitatea elevului de a mobiliza (identifica, combina și activa) un ansamblu integrat de cunoștințe, deprinderi, atitudini și valori pentru a realiza familii de sarcini de învățare.

Predarea integrată are ca referință nu o disciplină de studiu, ci o tematică unitară, comună mai multor discipline; o disciplină o ajută pe cealaltă să fie mai bine însușită, ajută la transferul cunoștințelor dintr-un domeniu în altul. Prin activitățile desfășurate într-o manieră integrată, cadrele didactice oferă elevilor șansa de a se manifesta liber și creativ și creează un mediu stimulat și diversificat pentru dezvoltarea personalității lor.

În ceea ce privește curriculumul, studiile ne arată că, într-o învățare centrată pe competențe, pe elev, curriculumul trebuie să fie comprehensiv, integrat, diversificat, și să aibă o perspectivă pe termen lung. Abordarea integrată a cunoașterii nu este un element de noutate, pedagogii subliniind încă de la vechii greci, importanța transmiterii cunoașterii ca un tot unitar. Premisa abordării interdisciplinare a conținuturilor învățării este aceea de a asigura unitatea cunoașterii și de a depăși granițele disciplinelor de învățământ.

Proiectarea curriculum-ului pe competențe vine în întâmpinarea achizițiilor cercetărilor din psihologia cognitivă, conform cărora prin competență se realizează transferul și mobilizarea cunoștințelor și a deprinderilor în situații noi.

În abordarea integrată a curriculum-ului se disting mai multe trepte: monodisciplinaritatea, multidisciplinaritatea, pluridisciplinaritatea, interdisciplinaritatea și transdisciplinaritatea.

Monodisciplinaritatea este centrată pe obiective de studiu independente și pe specificitatea acestora. Acesta presupune acțiunea de a aborda un proiect sau de a rezolva o problemă din perspectiva unei singure discipline.

Multidisciplinaritatea presupune abordarea unei teme / probleme din perspectiva mai multor discipline independente, fără a altera structura acestora. Se realizează o juxtapunere a câtorva discipline prin focalizarea eforturilor lor de explicație, înțelegere sau predicție în privința unei teme sau probleme de interes, pentru o perioadă determinată de timp.

Pluridisciplinaritatea se referă la studierea unui obiect dintr-un și aceeași disciplină, prin intermediul mai multor discipline deodată.

Interdisciplinaritatea promovează o viziune asupra cunoașterii și o abordare a curriculum-ului care aplică în mod conștient metodologia și limbajul din mai multe discipline, pentru a examina o temă centrală, o problemă.

Spre deosebire de multidisciplinaritate, care presupune o simplă corelare a disciplinelor, interdisciplinaritatea presupune o intersectare a diferitelor arii curriculare.

Copiii de azi nu pot fi și nici nu sunt ca cei de ieri, deci necesită un nou tip de abordare. Procesul formativ-educativ nu mai poate fi dictat sau prescris, precum o rețetă, el poate reieși numai din convingeri proprii și realizat prin motivații situaționale.

Profesorul ideal poate fi numit acela care știe a învăța să învețe, acela căruia i se reușește asigurarea unui act educațional care să contribuie la formarea unei personalități autonome și creative, la formarea unor copii sănătoși, eficienți, activi, cooperanți, copii care să se adapteze ușor la activitatea școlară și la orice situație în viață, acela care promovează respectul reciproc și cooperarea în colaborare activă cu părinții, acela care asigură un climat de muncă pozitiv, armonios, bazat pe toleranță și demnitate.

În concluzie, putem spune că predarea cu caracter transdisciplinar se pliază perfect pe necesitățile de dezvoltare ale epocii actuale.

Pentru a urca muntele cunoașterii este nevoie întotdeauna și de credință, iar pentru ca educația să devină o artă, o cultură a caracterului pe care o purtăm în permanență cu noi, aceasta trebuie să îmbine în mod armonios cele două elemente.

BIBLIOGRAFIE:

1. Dewey, J. (1977). *Trei scrieri despre educație, copilul și curriculumul, școala și societatea, experiență și educație*. București: Editura Didactică și Pedagogică.
2. Dewey, J. *Democrație și educație*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1972.
3. Heisenberg, Werner, *Pași peste granițe*, Editura politică, București 1977
4. Einstein, Albert, *Cum văd eu lumea*, Humanitas, 2005
5. Bocoș, M., Jucan, D. (2010). *Fundamentele pedagogiei. Teoria și metodologia curriculum-ului – repere și instrumente didactice pentru formarea profesorilor*. București: Editura Paralela 45.
6. Stanciu, I. Gh. (1995). *Școala și doctrinele pedagogice în secolul XX*. București: Editura Didactică și Pedagogică, R. A.
7. Suci Livia-Georgeta, *Tendența spre abstractizare în știință și artă. Proiecte educative interdisciplinare*, în *Despre culori și desene didactice*, Argonaut, Cluj-Napoca, 2011

Rolul profesorului ca partener în învățare (co-learner)

Importanța colaborării între profesor și elevi în procesul de învățare și avantajele unei abordări bazate pe parteneriat

Corina Vlădoiu

Școala Gimnazială Nr.1, Rovinari, jud.Gorj

Eficiența actului educativ, ca act ce aparține domeniului relațiilor interpersonale, depinde de raporturile concrete zilnice dintre profesor și elev. Pe lângă incontestabila experiență pozitivă, acumulată în decursul anilor, în relația profesor-elev, se manifestă uneori prezența arbitrarului, a unor practici învechite și a unor prejudecăți, menținute de o atitudine conservatoare a profesorilor. Astfel că reconsiderarea corelării obiectivelor educației cu psihologia tineretului contemporan devine imperios necesară pentru perfecționarea acestei relații.

În general, relațiile dintre profesor și elev se polarizează în jurul sentimentelor de simpatie și încredere reciprocă sau, dimpotrivă, de antipatie, neîncredere și ostilitate. Sunt situații în care contactul spiritual dintre profesor și elev rămâne în zona indiferenței, cei doi actori ai actului educativ ignorându-se reciproc. În acest caz profesorul trebuie să ia atitudine aplicând o condiție esențială a relațiilor afective interumane, potrivit căreia simpatia și încrederea nasc simpatie și încredere, în timp ce antipatia și ostilitatea trezesc sentimente de asemănătoare. Profesorul trebuie să implementeze aceste relații, materializându-le în colaborare și respect reciproc.

Studiile efectuate în domeniu au relevat că unii profesori nu reacționează principial nici atunci când elevii răspund corect, nici când răspund eronat. După cum afirmă elevii, unii profesori nu numai că nu se bucură când aceștia dau răspunsuri corecte, dar chiar își arată surprinderea, îi ironizează și ezită să îi noteze în catalog. Aceste reacții prezintă un interes deosebit pentru studiile psihologice, care în urma cercetărilor au evidențiat, că în acest fel se încalcă un principiu fundamental al educației – stimularea prin utilizarea corectă a laudei sau a dojenei. Dacă un profesor laudă mai puțin, dar dojenește mai mult, în mod evident folosește eronat criteriile aprecierii pozitive pentru formarea comportamentului elevului și influențarea pozitivă a acestuia.

Imaginea deformată, pe care pe care unii elevi o au despre profesori și unii profesori despre elevi, reprezintă sursa de nemulțumire a elevilor. Ea își are originea în comportamentul inadecvat al unor cadre didactice.

Utilizarea unor strategii și tehnologii didactice moderne, centrate pe aspectul formativ al educației, asigură selecționarea și întărirea comportamentelor adecvate, realizarea în condiții optime a conexiunii inverse, aprecierea performanțelor școlare ale elevilor pe baze științifice,

obiective. Conform constatărilor unor sondaje realizate în rândul elevilor, unii profesori pun accentul, în aprecierile pe care le fac asupra acestora, cu precădere pe eșecurile lor, fac prognoze descurajatoare, pierzând din vedere perspectiva optimistă a evoluției.

Autoritatea profesorului bazată pe principiul „magister dixit” trebuie înlocuită cu una întemeiată pe relații în care profesorul are rol de îndrumător, coordonator și partener al activității elevului. Controlul agresiv al profesorului asupra elevilor are consecințe dezastruoase. Orice încercare de a umili sau încurca un elev, mai ales în prezența colegilor săi, va genera un rezultat nedorit: elevul ori se închide în sine, refuzând să mai comunice, ori reacționează violent.

Ignorarea personalității elevului de către profesor amenință nevoile și trebuințele spirituale de bază ale acestuia, respectul de sine, nevoia de răspuns afectiv din partea celor din jur, nevoia de securitate pe termen lung, de succes, precum și nevoia de a aparține unui grup și de a fi acceptat de acesta.

Metodele și tehnicile educative tradiționale au lăsat imaginea profesorului care încearcă să-și domine elevii, subordonându-i, impunându-le ascultare prin metode coercitive.

Este necesar ca profesorii, în totalitate, să adopte față de elevii lor, relații bazate pe colaborare, respect interpersonal, îndrumare, cu accentul mutat de pe „ce știe” elevul, pe „ce știe să facă” acesta. Astfel, principala activitate în procesul educativ nu este predarea, ci angajarea elevilor în investigații și lucrări independente sau în echipe.

Stima și respectul reciproc între elevi și profesori presupun și un limbaj adecvat. Expresiile ironice și jignitoare tulbură atitudinea elevilor față de profesorul lor, îi provoacă pe aceștia, obstrucționează crearea unui climat favorabil în activitatea educativă. Cercetările psihopedagogice au pus în evidență faptul că folosirea abuzivă a formelor de penalizare, cum sunt ironia, jignirea, ridiculizarea, notele proaste, duc la scăderea sau chiar la dispariția efectului lor.

Profesorul care cunoaște valoarea aprecierii pozitive nu va evita chiar o ușoară supraapreciere a performanțelor elevului. Aprecierea unui elev mai mult decât merită, îl va motiva pe acesta să încerce să se ridice la nivelul aprecierii făcute, pentru a merita și a menține pe viitor aprecierea. Faptul că profesorul le acordă elevilor suficientă apreciere pozitivă conduce la îmbunătățirea relațiilor cu elevii slabi și la obținerea unor rezultate bune în activitatea la catedră. Chiar și pentru unele performanțe școlare minore, profesorul care cunoaște valoarea aprecierii pozitive, o folosește încercând să dezvolte în mod permanent încrederea elevilor în propriile lor forțe.

Latura intelectuală a raportului profesor-elev este completată și influențată decisiv de factorul afectiv, care prezintă o importanță deosebită asupra randamentului intelectual al elevului. Crearea unei atmosfere de bună dispoziție în clasă, reprezintă o condiție absolut necesară pentru asigurarea succesului școlar și evitarea eșecului școlar. Fiecare lecție trebuie să

se desfășoare într-un climat afectiv particular, dispoziția elevilor variind în funcție de cea a profesorului.

Pentru a nu încălca principiile pedagogice și a reduce procesul didactic la o simplă activitate de transmitere de cunoștințe, elevul trebuie permanent considerat un partener real de comunicare, iar mesajele din partea acestuia luate în considerare. Lipsa factorului afectiv poate îmbrăca și forme mai grave: gesturi, priviri amenințătoare, însoțite de atitudini discriminative și marginalizarea unora dintre elevi. Manifestările de acest tip din partea unor profesori, chiar dacă sunt rare și se raportează numai la unii dintre elevi, au implicații grave atât asupra climatului școlar, cât mai ales asupra elevilor: reduce motivația pentru învățare, influențează negativ stima de sine, transformă școala într-un spațiu neprimitor și incomod pentru aceștia.

Ca bun pedagog, pus în fața elevului pentru a-l forma și nu numai de a-i transmite cunoștințe de specialitate, profesorul trebuie să acorde o atenție sporită modului de distribuire a pedepselor și recompenselor, a aprecierii pozitive și negative, pentru ca acestea să-și atingă scopul, generând efectul scontat. Dacă folosește în mod exagerat dojana și dacă aceasta nu păstrează un caracter limitat, ci ia forma unei deprecieri globale, de genul „nimic nu știi”, „nu ești bun de nimic”, se poate ajunge la o deprecieri a personalității elevului.

Cadrele didactice care stimulează elevii prin laudă, obțin rezultate mai bune în procesul educațional. Aceștia apreciază pozitiv elevii așa-zis „problemă” chiar și pentru unele progrese minore, încercând astfel, să le dezvolte acestora, în mod permanent, încrederea în forțele proprii. Dacă profesorul folosește corect aprecierea elevului, va asigura succesul demersului său educativ. Atunci când un profesor îi spune unui elev „nimic n-o să se aleagă de tine”, el nu apreciază numai o situație prezentă, ci își exprimă convingerea personală, previziunea asupra dezvoltării viitoare a acestuia, ceea ce ar putea conduce la influențarea decisivă a viitorului acestuia, prin scăderea stimei de sine, prin demoralizare și abandon. Performanțele elevului nu numai că nu vor crește, ci vor scădea atât de mult încât ar putea pune în pericol dezvoltarea psihică viitoare a acestuia.

Profesorul/ educatorul trebuie să conștientizeze răspunderea covârșitoare pe care o are în configurarea premiselor succesului sau eșecului școlar al elevului, să aibă grijă ca, în derularea procesului instructiv-educativ, să nu-i lezeze acestuia personalitatea, demoralizându-l. El are obligația, legală și morală, să contribuie la formarea și dezvoltarea personalității elevului, să-l stimuleze pe acesta să învețe să gândească și să acționeze singur, pentru ca, la finalul studiilor, să își poată construi singur viitorul.

A Christmas Carol by Charles Dickens

**Vlădoiu Corina
Școala Gimnazială nr.1, Rovinari, Gorj**

Charles John Huffam Dickens (February 7, 1812 – June 9, 1870) was an English novelist and social critic, known for creating some of the world's most famous fictional characters. He is widely considered the greatest novelist of the Victorian era. During his lifetime, his works enjoyed immense popularity, and by the 20th century, critics and scholars recognized him as a literary genius. His novels and short stories continue to be widely read today.

Dickens edited a weekly journal for 20 years, wrote 15 novels, five novellas, hundreds of short stories and non-fiction articles, gave numerous lectures and readings, wrote countless letters, and campaigned vigorously for children's rights, education, and other social reforms.

His literary success began with the 1836 serial publication of *The Pickwick Papers* a phenomenon largely due to the introduction of the character Sam Weller in the fourth episode, which led to a surge in Pickwick-related merchandise and spin-offs. Within a few years, Dickens had become an international literary celebrity, renowned for his humor, satire, and keen observations of character and society.

His 1843 novella *A Christmas Carol* remains particularly popular and continues to inspire adaptations across various media. *Oliver Twist* and *Great Expectations* are also frequently adapted and, like many of his novels, vividly depict early Victorian London. His 1859 novel *A Tale of Two Cities* (set in London and Paris) is his most famous work of historical fiction. As the most renowned celebrity of his time, Dickens embarked on a series of public reading tours in response to popular demand during the latter part of his career. The term "Dickensian" is used to describe elements reminiscent of Dickens and his writings, such as poor social or working conditions or comically repulsive characters.

A Christmas Carol by Charles Dickens is one of the most cherished and famous works of classic English literature. First published in 1843, this story embodies the spirit of Christmas and delivers a powerful message about the importance of generosity, compassion, and personal transformation.

The narrative follows Ebenezer Scrooge, a miserly old businessman, who is visited by three Christmas spirits — the Spirit of Christmas Past, the Spirit of Christmas Present, and the Spirit of Christmas Yet to Come. These visits are intended to awaken him to the harsh reality of his unfeeling nature and inspire him to change.

Over the course of a single night, Scrooge travels with the spirits, reviewing scenes from his life and noting the negative impact of his actions on others and the loneliness he has brought upon himself. Dickens uses this story as a social critique, highlighting the disparities between social classes of his time and addressing issues such as poverty and inequality.

The story concludes with hope, as Scrooge becomes kinder and more generous, rediscovering the joy of Christmas and sharing it with others. *A Christmas Carol* is a commentary on the power of redemption and the potential for change regardless of age or past mistakes.

Charles Dickens wrote this story not only as a holiday tale but also to inspire change in Victorian society, emphasizing that kindness and humanity are values to be celebrated and practiced every day, not just during the festive season.

In the story, Ebenezer Scrooge, a businessman working in a London warehouse, refuses to acknowledge Christmas Eve. His assistant, Bob Cratchit, huddles in the outer office, using a candle as his only source of heat because Scrooge forbids him from adding coal to the fire. Fred, Scrooge's cheerful nephew, stops by and invites Scrooge to Christmas dinner with him and his new wife. Scrooge declines the invitation, but Fred remains undeterred.

Scrooge refuses to donate to charity, blaming the poor for their supposed laziness. He suggests that if they lack money, they should go to workhouses or debtor's prisons, and if they refuse, they should die to reduce the surplus population. At the end of the day, he begrudgingly grants his clerk a day off for Christmas, instructing him to come in even earlier the next day.

When Scrooge returns home and spends the night by the fire, the ghost of his former partner, Jacob Marley, appears, heralded by the sound of rattling chains. Marley informs Scrooge that his own chains are lighter and shorter than those Scrooge has forged for himself in life due to his greed and selfishness.

Marley made sure Scrooge had a chance to change his destiny. Three spirits will visit him over the next three nights, and if he wants to save his soul, he must pay attention to them.

After going to bed, Scrooge wakes up to the first ghost, the Ghost of Last Christmas, a man who is both young and old and whose head burns with the flame of memory. The ghost takes Scrooge back in time to his youth, where he encounters a lonely but cheerful version of himself.

Witness Scrooge's initial training under the leadership of a decent man who ensured the happiness and comfort of his staff. The ghost of Scrooge reveals to him the early signs of avarice that will eventually drive away his lover and condemn him to a life of solitude. Images of his younger self make Scrooge feel emotions he hasn't felt since his life was consumed by money.

The ghost of last Christmas brings Scrooge back to his bed. The ghost of Christmas Present, who appears as Santa Claus seated on a throne of abundance, then awakens Scrooge. Before taking Scrooge to the Cratchit house, the ghost gives him images of Christmas joy and compassion.

Tiny Tim, the youngest son, is small and weak. The ghost warns Scrooge that unless the future changes, Tiny Tim will die within a year. He uses crutches and has prosthetics on his legs. Later, Scrooge is shown dinner gathered at his nephew's house. Together with his friends, Fred has fun.

Scrooge is the subject of jokes from guests, and Fred's wife is quite critical of him, but Fred is more understanding. After that, the ghost transports Scrooge to several places and reveals to him how happy people of all social and economic levels are at Christmas. The ghost has aged by the time they reach their destination; Its service life is only one day.

After the second ghost disappears, Scrooge discovers that the last ghost, which resembles death, is approaching. He is shown a series of episodes in which he witnesses conversations with deceased people by the coming Ghost of Christmas.

No one seemed to regret that the man had died. Tiny Tim actually passed away in the Cratchitis family's small home, but they are determined to keep him in their hearts and follow the example he set for them. Eventually, the spirit leads Scrooge to a cemetery, where he is shown his own tombstone.

Scrooge understands that he is the one who died and that no one will notice. He begs the ghost to say that he can change course, promising to apply all the knowledge acquired in the past, present and future, as well as to always respect Christmas in his heart.

When Scrooge wakes up, he discovers that his entire journey took place in just one night and that Christmas Day has not been missed.

Later, Scrooge gives the Cratchit family a giant turkey for Christmas dinner. He makes a generous donation to help the poor when he encounters one of the kind people he turned down the day before.

He feels great joy while attending his nephew's dinner. The next day, he increases Bob Cratchit's salary. He helps the Cratchit family and adopts Tiny Tim as his own child, ensuring the child's survival. Scrooge vows to remember Christmas every year for the rest of his life.

A Christmas Carol by Charles Dickens is one of the most adapted works of literature in history, with numerous films, television series, and theater productions based on the story of Ebenezer Scrooge and the visits of the Christmas ghosts. Here are some of the most notable video adaptations of the book:

- *A Christmas Carol* (1984) – This is a classic television adaptation of the story, starring George C. Scott as Ebenezer Scrooge. The film was very well received and is often considered one of the best adaptations of the book.
- *A Muppet Christmas Carol* (1992) – This adaptation starred Muppets characters and starred Michael Caine as Scrooge. It offered a lighter and comic take on the classic story.
- *Scrooged* (1988) – This modern film, starring Bill Murray, adapted the story into a contemporary and humorous context. It was a modern and satirical reinterpretation of Ebenezer Scrooge.
- *The Muppet Christmas Carol* (1994) – This animated version was produced by Walt Disney Pictures and retained the Muppet vibe, but starring Kermit the Frog as Bob Cratchit.
- *A Christmas Carol* (2009) – This is a CGI animated adaptation by Robert Zemeckis, starring Jim Carrey in several roles, including Scrooge and the Ghosts. It provided impressive visual effects and kept the original story faithful.

Women in Shakespearean tragedies

Corina Vlădoiu

Școala Gimnazială nr.1, Rovinari, Gorj

In many literary and narrative works, female characters are often underestimated and underappreciated, much like women in society. This essay aims to explore the influence of these characters on others and to analyze their purpose or role within the stories. By examining various literary works, we will discover how, although sometimes neglected by readers and critics, female characters often play crucial roles and have a profound impact on the unfolding of the plot and the development of other characters. Thus, we will highlight the complexity and importance of these seemingly modest figures, demonstrating that their influence is far more significant than commonly believed. In Shakespeare's tragedies and his plays in general, we can come across several types of female characters.

Women in the Shakespearean plays have always had important roles, sometimes even the leading role. Whether they create the main conflicts and base of the plays, or bring up interesting moral and cultural questions, they have always been put in challenging situations. Some women are stronger than others, and their effect on the play is different for each one. They often even surpass the male heroes. It's almost unbelievable, if we take into consideration the status of women, of course with its discrimination and cruel conditions, in Shakespeare's days - sixteenth century Elizabethan England. But there could have been many reasons, why he gave his characters such qualities. It could have been the Queen Elizabeth I. on the throne, or a certain influence of his marriage with older woman.

Understanding the context is crucial to fully grasp the situation. Women were largely confined to domestic roles, primarily cooking and cleaning for their husbands. They were often spoken to and commanded as if they were mere pets. Moreover, women had no say in choosing their spouses, and they were expected to behave like lifeless dolls. Their loyalty was first to their fathers and then to their husbands. This patriarchal structure repressed and rendered them helpless, not just in the eyes of men, but also within society as a whole. Compared to today's standards, women were treated horribly. The evident inspiration and reaction of the writer reflect

this harsh reality.

Nevertheless, in the midst of this male-dominant society Shakespeare portrays women with strengths at least equal to those of men. Shakespeare's views on women clearly define his plays and how, by using the women as some of the most powerful and stage dominating characters, and he shows a remarkable gift for breaking down the barriers that held women captive.

It is evident that the roles of women in Shakespeare's tragedies differ significantly from those in his comedies. In his comedies, women are empowered; they are often portrayed as strong, independent, and capable, despite the male-dominated society of Elizabethan England. However, gifted and imaginative women of that era were seldom given the opportunity to develop their skills and excel in their crafts. In contrast, Shakespeare's tragic female characters are frequently depicted as meek, obedient, and superficial, existing primarily in relation to their husbands. Their most significant roles are usually as wives or sisters, rarely deviating from these confines. This portrayal mirrors the difficulties, struggles, and despair faced by Shakespearean tragic heroines.

It is evident that the roles of women in Shakespeare's tragedies differ significantly from those in his comedies. In his comedies, women are empowered; they are often portrayed as strong, independent, and capable, despite the male-dominated society of Elizabethan England. However, gifted and imaginative women of that era were seldom given the opportunity to develop their skills and excel in their crafts.

In contrast, Shakespeare's tragic female characters are frequently depicted as meek, obedient, and superficial, existing primarily in relation to their husbands. Their most significant roles are usually as wives or sisters, rarely deviating from these confines. This portrayal mirrors the difficulties, struggles, and despair faced by Shakespearean tragic heroines.

For instance, characters like Ophelia in "Hamlet" and Desdemona in "Othello" epitomize the vulnerability and subjugation of women. Ophelia's descent into madness and eventual death highlight the immense pressures and lack of agency faced by women, while Desdemona's tragic fate underscores themes of jealousy, innocence, and the dire consequences of a patriarchal society.

On the other hand, there are characters like Lady Macbeth in "Macbeth," who, while initially strong and influential, ultimately suffer from overwhelming guilt and madness. Her

ambition and manipulation contrast with traditional female roles but also reflect the limitations and repercussions women faced when stepping outside societal norms.

Moreover, women in Shakespeare's tragedies often embody the emotional and moral core of the plays, despite their constrained roles. Their experiences and fates frequently serve as catalysts for the actions and decisions of male protagonists, thereby driving the plot forward. The tragic fates of these women highlight the broader themes of human frailty, power, and the consequences of societal expectations.

Overall, the depiction of women in Shakespeare's tragedies provides a complex and multifaceted view of their roles and struggles within a patriarchal society. It reflects the harsh realities of their time while also offering a commentary on the enduring issues of gender and power.

ÎNVĂȚAREA ÎNVĂȚĂRII

Prof. Vlaicu Octavia

Școala Gimnazială Nr. 3 Lupeni

Odată cu începerea școlii, pentru părinți e momentul în care ei trec de la statutul de primi educatori la cel de parteneri ai școlii. Aceasta nu înseamnă că rolul părinților în educația copiilor s-a încheiat, ci doar că începe o nouă etapă în care părintele împarte acest rol cu învățătorul, iar mai târziu cu profesorii. Părinții continuă educația copiilor în familie, dar odată cu începerea școlii apare nevoia de colaborare cu aceasta, chiar de implicare activă în cadrul ei. Atunci când cele două medii educaționale (școala și familia) se completează și se susțin, ele pot asigura într-o mare măsură o bună integrare a copilului în activitatea școlară, dar și în viața socială. Cercetările realizate în domeniul educației arată că, indiferent de mediul economic sau cultural al familiei, când părinții sunt parteneri cu școala în educația copiilor lor, se observă o îmbunătățire a performanțelor elevilor, o mai bună frecvență a școlii, precum și reducerea ratei de abandon școlar sau chiar a scăderii delincvenței juvenile.

Implicarea părinților în educația școlară a copiilor are la bază câteva principii esențiale:

- Părinții, indiferent de etnie, statut socio-economic sau pregătire educațională, sunt un element cheie în educația propriilor copii.
- Părinții doresc tot ce e mai bun pentru copiii lor.
- Toți copiii pot învăța.
- Elementul principal este copilul și realizările sale.
- Școala nu este singura responsabilă pentru rezultatele școlare ale copilului.

Există un set comun majorității părinților, în ceea ce privește așteptările lor privind activitatea cadrelor didactice.

Iată câteva dintre ele:

1. să fie sensibili la nevoile, interesele și talentele speciale ale copiilor;
2. să stabilească cerințe școlare identice pentru toți copiii;
3. să manifeste entuziasm în educarea copiilor
4. să-i ajute pe copii să-și sporească stima de sine;
5. să întărească disciplina copiilor;
6. să comunice des și deschis cu părinții;
7. să ofere recomandări privitoare la modul în care părinții îi pot ajuta pe copii să învețe.

De asemenea, cadrele didactice au anumite așteptări din partea părinților:

- o să creeze copiilor oportunități de învățare (un mediu sigur de dezvoltare fizică și psihică);
- să susțină scopurile, regulile și politica școlii; o să sublinieze în discuțiile cu copiii, importanța educației pentru viață; o să-și accepte responsabilitatea de părinte, fiind un bun exemplu
- să-i ajute pe copii să realizeze un echilibru între activitățile școlare și cele extrașcolare;
- să-i învețe pe copii auto-disciplina și respectul pentru cei din jur;
- să-i încurajeze pe copii să fie cât mai buni (să se autodepășească) și să-și stabilească scopuri realiste;
- să comunice des și deschis cu cadrele didactice (fără a jigni sau a critica competența profesională a acestora).

Oricare ar fi așteptările, esențială este încrederea. Părinții trebuie să aibă încredere în cadrele didactice, dar și să aibă grijă să nu proiecteze asupra copiilor propriile amintiri neplăcute pe care le-ar putea avea din perioada școlii. Ei trebuie să le recunoască cadrelor didactice un profesionalism pe care ei nu îl au, pedagogia fiind o adevărată meserie, nu doar o simplă ocupație. Pentru a nu se ajunge la dificultăți, este de preferat ca părinții să ia legătura cu școala nu doar atunci când sunt chemați la ședințele cu părinții sau atunci când copiii se confruntă cu anumite dificultăți. Ei trebuie să participe la toate evenimentele importante ale școlii (serbări, festivități, concursuri, spectacole, etc.), să ușureze misiunea educativă a școlii prin continuarea educației în cadrul familiei. În concluzie, pentru a putea asigura educarea copiilor în cele mai bune condiții și, implicit, succesul în viață, e nevoie ca toți factorii implicați în procesul educațional să formeze o echipă în care fiecare știe ce are de făcut și îi acordă partenerului respectul și încrederea cuvenită.

Învăță-l să învețe.

Învățarea sistematică este condiția fundamentală a studiului eficient. Învățarea este o formă fundamentală de activitate umană. Orice ființă umană este capabilă să învețe. Prin eficacitatea învățării se înțelege depășirea, de către toți elevii, unui nivel minim acceptat de performanță școlară proporțional cu posibilitățile individuale de învățare în condiții de confort psihic și economie de efort și timp. Prin ineficacitatea învățării înțelegem nerealizarea performanțelor de către unii dintre elevi. Când procesul învățării se desfășoară spontan, haotic sau la întâmplare rezultatele sunt scăzute și de slabă calitate. Învățarea poate fi desfășurată și sistematic, în baza unei planificări; în acest caz rezultatele vor fi pe măsura așteptărilor. Toți oamenii pot învăța spontan, dar învățarea sistematică e o artă care trebuie, ea însăși, învățată.

Pentru a studia eficient trebuie să împărțim activitățile în trei categorii:
- activități importante (teme, ajutor pentru părinți)

- activități mai puțin importante (jocuri educative)
- activități neimportante (desene animate, filme, Messenger, Facebook, Twitter....)

Este important că elevii își pot dezvolta capacitatea de memorare aproape nelimitat, prin diferite metode. Nu-i lăsați să spună niciodată „eu nu pot” sau „nu sunt capabil”. Aceste expresii nu sunt valabile când e vorba de capacitatea de învățare. Toți oamenii normali pot învăța totul!

Posibilitățile de învățare ale oricărei ființe omenești sunt de câteva zeci de mii de ori mai mari decât solicitările școlare. Creați-le o ambianță de studiu cât mai avantajoasă! Cea mai corectă poziție este pe scaun, în fața mesei de lucru. Sursa de lumină nu trebuie să fie nici prea puternică, nici prea slabă ca să nu obosească repede. Cea mai potrivită lumină este a unui bec cu puterea de 60 W așezat în partea stângă-spate deasupra umărului. Adaptabilitatea la zgomote este foarte scăzută. Se admite muzica lentă, instrumentală. Este de evitat muzica rock, disco, în general muzica vocală într-o limbă cunoscută, deoarece perturbă și chiar obosește. Oxigenul este „hrana principală” a țesuturilor cerebrale. Cu cât camera este mai curată și mai aerisită, cu atât copiii vor învăța mai repede. Evitați să umpleți pereții cu afișe sau fotografii țipătoare, să-i puneți să citească cu muzica tare sau stând lungiți pe spate! E indicat să se folosească în mod eficient timpul, la maxim, utilizând telefonul mobil, MP3, sau alte dispozitive. Se pot înregistra citirea lecțiilor, poeziile sau alte materiale în timp ce sunt învățate acasă și pe drum spre școală sau alte destinații să fie reascultate.

Bibliografie:

1. „Procesul instructiv-educativ în școala modernă”, Nicoleta-Adriana Florea, Cosmina-Florentina Surlea, Editura ARVES, 2005
2. „Cum să înveți”, Jaroslaw Rudnianski, Editura ALL EDUCAȚIONAL, 2001 Batrânu, E., Educația în familie, Ed. Politică, București, 2005 Cristea S., Fundamentele pedagogiei, Ed. Polirom, Iași, 2010 Jinga, I., Negreț, I.
3. Învățarea eficientă, Ed. Aldin, București, 1999 Vințanu, N., Educația adulților. Idei pedagogice contemporane, Ed. Didactică și Pedagogică, București, 1998 Vrasmaș, Ecaterina,
4. Intervenția socio-educțională ca sprijin pentru părinți, Ed. Aramis, București, 2008

Sursa:

<http://www.info-kids.ro/parteneriatul-scoala-familie-primul-pas-spre-reusita-scolara/>
<https://www.academia.edu>

Educația fizică în varianta online

*Cosmin-Marius Vlașcu
Școala Gimnazială "Sfântul Gheorghe", Giurgiu*

În contextul pandemic global, sistemul de învățământ a suferit transformări majore, trecând de la predarea clasică în sălile de clasă la un model de educație online. Printre disciplinele cele mai provocatoare de adaptat la această nouă realitate se numără educația fizică. Tradițional desfășurate în spații deschise sau săli de sport, orele de educație fizică din învățământul preuniversitar au fost reconfigurate pentru a se desfășura în mediul virtual, aducând atât avantaje, cât și provocări.

Un prim pas în adaptarea orelor de educație fizică la mediul online a fost reconfigurarea conținutului și a metodologiei. Profesorii au trebuit să fie creativi și flexibili, folosind platforme digitale pentru a transmite exerciții și activități fizice elevilor. Lecțiile video, tutorialele live și aplicațiile de fitness au devenit instrumente esențiale. Astfel, în loc de activități fizice colective, s-a pus accent pe exerciții individuale care pot fi realizate acasă, cum ar fi antrenamentele de forță, stretching-ul, yoga și exercițiile aerobice.

Unul dintre principalele avantaje ale educației fizice online este accesibilitatea. Elevii pot participa la ore din confortul propriilor case, economisind timp și resurse. De asemenea, varietatea mare de resurse online permite personalizarea programelor de exerciții în funcție de nevoile și nivelul de pregătire al fiecărui elev. În plus, utilizarea tehnologiei poate crește interesul elevilor pentru activitățile fizice, prin integrarea elementelor interactive și gamificarea exercițiilor.

Totuși, implementarea educației fizice online nu este lipsită de provocări. Una dintre cele mai mari dificultăți este lipsa interacțiunii fizice directe și a supravegherii profesorului. Acest lucru poate duce la execuția incorectă a exercițiilor, crescând riscul de accidentări. De asemenea, lipsa echipamentului

adecvat și a spațiului necesar pentru anumite activități fizice poate limita varietatea exercițiilor pe care elevii le pot realiza acasă.

Un alt aspect problematic este motivația. În absența unui mediu competitiv și a sprijinului colegilor, unii elevi pot găsi dificil să se mențină motivați pentru a participa activ la orele de educație fizică online. Profesorii trebuie să găsească modalități de a-i încuraja pe elevi și de a-i implica activ, utilizând feedback-ul constant și recompensele virtuale.

În contextul educației fizice online, profesorii pot utiliza diverse platforme digitale pentru a facilita predarea și a menține elevii implicați și activi. Iată câteva platforme care s-au dovedit utile pentru orele de educație fizică:

1. YouTube

YouTube este o resursă vastă de videoclipuri educative și tutoriale de fitness. Profesorii pot crea playlisturi cu exerciții și rutine de antrenament sau pot recomanda canale de fitness care oferă programe structurate pentru diferite niveluri de pregătire.

2. Zoom

Zoom este o platformă de videoconferință care permite desfășurarea orelor de educație fizică în timp real. Profesorii pot ghida elevii prin exerciții și pot oferi feedback imediat, asigurându-se că exercițiile sunt realizate corect.

3. Google Classroom

Google Classroom este ideal pentru gestionarea materialelor și comunicarea cu elevii. Profesorii pot posta videoclipuri cu exerciții, fișiere PDF cu rutine de antrenament și pot crea sarcini pe care elevii trebuie să le finalizeze și să le documenteze.

4. Fitbit și alte aplicații de monitorizare a activității

Dispozitivele și aplicațiile de monitorizare a activității fizice, cum ar fi Fitbit, pot fi folosite pentru a urmări progresul elevilor. Acestea oferă date despre pașii

parcurși, kaloriile arse și alte metrice relevante, încurajând competiția sănătoasă și motivația.

5. Kahoot!

Kahoot! poate fi folosit pentru a crea quizuri interactive despre sănătate, nutriție și fitness. Aceasta poate fi o modalitate distractivă și educativă de a verifica cunoștințele elevilor și de a-i învăța concepte noi.

6. GoNoodle

GoNoodle oferă videoclipuri și jocuri interactive care promovează mișcarea și activitatea fizică, fiind potrivită în special pentru elevii din ciclul primar. Activitățile sunt distractive și ușor de urmărit, ceea ce le face ideale pentru a menține copiii implicați.

7. Sworkit

Sworkit este o aplicație care oferă antrenamente personalizate de forță, stretching, yoga și cardio. Elevii pot selecta durata și tipul antrenamentului, iar aplicația le va oferi instrucțiuni video pas cu pas.

8. Seesaw

Seesaw este o platformă de portofoliu digital care permite elevilor să încarce videoclipuri și fotografiile cu activitățile lor fizice. Profesorii pot oferi feedback individualizat și pot evalua progresul fiecărui elev.

9. Microsoft Teams

Similar cu Zoom, Microsoft Teams oferă funcții de videoconferință și colaborare. Profesorii pot organiza sesiuni de antrenament live și pot partaja resurse educaționale prin această platformă.

10. PE Universe

PE Universe este o comunitate online dedicată profesorilor de educație fizică, oferind acces la resurse, idei de activități și lecții video. Este un loc excelent pentru a găsi inspirație și a împărtăși bune practici cu alți profesori.

Utilizarea acestor platforme poate transforma orele de educație fizică online într-o experiență dinamică și interactivă, menținând elevii motivați și implicați în activitățile fizice, chiar și în afara sălilor de sport.

Educația fizică în varianta online reprezintă o soluție de compromis, necesară în contextul pandemic, dar care aduce și noi oportunități de dezvoltare și inovare. Deși întâmpină provocări considerabile, profesorii și elevii au demonstrat o capacitate remarcabilă de adaptare. Pe măsură ce tehnologia evoluează, educația fizică online poate continua să se îmbunătățească, devenind o componentă integrată a sistemului de învățământ preuniversitar, care să completeze metodele tradiționale de predare și să contribuie la formarea unui stil de viață sănătos pentru tineri.

Educația la granița dintre clasic și digital

Vlașin Ana-Elena

Liceul Tehnologic Telciu

Educația între clasic și digital: O abordare comparativă și integrativă

În era digitalizării accelerate, educația se află la o răscruce, oscilând între metodele tradiționale și cele moderne, digitale. Această tranziție nu este doar o schimbare de instrumente, ci și o transformare profundă a paradigmatelor educaționale. În acest context, este esențial să analizăm avantajele și provocările fiecărei abordări și să explorăm modalitățile prin care acestea pot fi integrate pentru a crea un sistem educațional holistic și adaptabil.

Educația clasică: Fundamente și relevanță

Educația clasică, bazată pe metode tradiționale de predare, cum ar fi utilizarea manualelor, lecțiile frontale și interacțiunea directă între profesori și elevi, are rădăcini adânci în istorie. Aceasta se caracterizează prin:

- **Interacțiune umană directă:** Contactul față în față între profesori și elevi facilitează nu doar transmiterea cunoștințelor, ci și dezvoltarea abilităților socio-emoționale. Profesorii pot oferi feedback imediat și personalizat, adaptându-se nevoilor fiecărui elev.
- **Structură și disciplină:** Metodele tradiționale oferă un cadru bine definit, care contribuie la dezvoltarea disciplinei și a rutinei de învățare. Elevii învață să respecte orarul, să își gestioneze timpul și să își asume responsabilități.
- **Accesibilitate și echitate:** În multe regiuni, educația clasică este mai accesibilă decât cea digitală, deoarece nu necesită echipamente tehnologice avansate. Astfel, se reduce riscul de excluziune digitală pentru elevii din medii defavorizate.

Educația digitală: Inovație și adaptabilitate

Educația digitală, pe de altă parte, utilizează tehnologiile moderne pentru a sprijini procesul de predare și învățare. Aceasta include utilizarea platformelor online, a resurselor multimedia și a instrumentelor interactive. Avantajele educației digitale sunt multiple:

- **Flexibilitate și personalizare:** Elevii pot învăța în propriul ritm și pot accesa materialele de curs de oriunde și oricând. Platformele digitale permit personalizarea experienței de învățare, adaptând conținutul și metodele la stilurile și nevoile individuale ale elevilor.
- **Interactivitate și angajament:** Tehnologiile digitale permit crearea unor experiențe de învățare interactive și captivante, care pot spori interesul și motivația elevilor.

Jocurile educaționale, simulările și realitatea augmentată sunt doar câteva exemple de instrumente care pot transforma învățarea într-o activitate plăcută și stimulativă.

- **Acces la resurse globale:** Internetul oferă o gamă largă de resurse educaționale, de la articole și studii, la video-uri și simulări interactive. Elevii pot accesa informații actualizate și diverse perspective, contribuind la dezvoltarea unei gândiri critice și a unei înțelegeri globale.

Provocări și soluții: Integrarea educației clasice și digitale

Atât educația clasică, cât și cea digitală au provocările lor specifice. Educația clasică poate fi limitată de resursele disponibile și de rigiditatea metodelor tradiționale, în timp ce educația digitală poate întâmpina probleme legate de accesul la tehnologie, de calitatea informațiilor disponibile online și de riscul de izolare socială.

Pentru a găsi un echilibru între cele două abordări, este important să integrăm tehnologia în mod responsabil în procesul educațional, fără a neglija importanța interacțiunii umane și a structurii oferite de metodele tradiționale. Iată câteva soluții posibile:

- **Blended learning:** Combinarea lecțiilor frontale cu activități online poate oferi un echilibru între interacțiunea directă și flexibilitatea digitală. De exemplu, utilizarea platformelor online pentru teme și proiecte poate completa lecțiile frontale, iar resursele multimedia pot fi folosite pentru a ilustra concepte complexe.
- **Formarea continuă a profesorilor:** Profesorii trebuie să fie pregătiți să utilizeze tehnologiile digitale în mod eficient. Programele de formare continuă și dezvoltare profesională pot ajuta cadrele didactice să își actualizeze competențele și să adopte noi metode de predare.
- **Accesibilitate și incluziune:** Este esențial să asigurăm accesul egal la resursele digitale pentru toți elevii, indiferent de mediul lor socio-economic. Investițiile în infrastructură și programele de suport pentru elevii din medii defavorizate pot contribui la reducerea decalajului digital.

Concluzie

Educația între clasic și digital nu trebuie să fie o alegere exclusivă între cele două, ci mai degrabă o combinație echilibrată care să valorifice avantajele ambelor abordări. Prin integrarea tehnologiei în mod strategic și prin menținerea elementelor esențiale ale educației tradiționale, putem crea un sistem educațional adaptat nevoilor și provocărilor secolului XXI. Astfel, vom putea pregăti generațiile viitoare pentru o lume în continuă schimbare, oferindu-le atât cunoștințele, cât și abilitățile necesare pentru a reuși.

Bibliografie

1. **Anderson, T. (2008).** *The Theory and Practice of Online Learning.* Athabasca University Press.
2. **Bonk, C. J., & Graham, C. R. (2006).** *The Handbook of Blended Learning: Global Perspectives, Local Designs.* Pfeiffer.
3. **Collins, A., & Halverson, R. (2009).** *Rethinking Education in the Age of Technology: The Digital Revolution and Schooling in America.* Teachers College Press.

Pericolele utilizării tehnologiei în contextul educației

Vlașin Ana-Elena

Liceul Tehnologic Telciu

Introducere

În era digitală, tehnologia a devenit o componentă esențială a educației moderne. Deși aduce numeroase beneficii, cum ar fi accesul rapid la informații și metode interactive de învățare, utilizarea tehnologiei în școli poate prezenta și anumite riscuri. Acest referat își propune să exploreze principalele pericole asociate cu utilizarea tehnologiei în contextul educației și să ofere soluții pentru gestionarea eficientă a acestor riscuri.

Dependența de tehnologie

Unul dintre cele mai mari pericole ale utilizării tehnologiei în educație este dependența de dispozitivele tehnologice. Elevii pot deveni atât de atașați de telefoane, tablete și computere încât își pierd interesul pentru activitățile tradiționale de învățare și interacțiunile sociale. Această dependență poate duce la scăderea abilităților de comunicare și la dificultăți în dezvoltarea relațiilor interpersonale. În plus, timpul excesiv petrecut în fața ecranelor poate afecta negativ sănătatea mentală și emoțională a elevilor.

Probleme de sănătate

Utilizarea excesivă a tehnologiei poate provoca diverse probleme de sănătate. Printre cele mai comune se numără oboseala ochilor, cauzată de expunerea prelungită la ecrane, și durerile de spate, rezultate din postura incorectă în timpul utilizării dispozitivelor. De asemenea, utilizarea tehnologiei înainte de culcare poate duce la tulburări de somn, afectând astfel capacitatea de concentrare și performanțele academice ale elevilor.

Distragerea atenției

Tehnologia poate fi o sursă majoră de distragere a atenției în sălile de clasă. Elevii pot fi tentați să folosească dispozitivele pentru activități non-educative, cum ar fi jocurile sau rețelele sociale, în loc să se concentreze pe lecții. Această distragere constantă poate duce la scăderea performanțelor academice și la dificultăți în asimilarea informațiilor.

Accesul la conținut neadecvat

Un alt risc important este accesul la conținut neadecvat sau periculos. Internetul oferă o vastă cantitate de informații, dar nu toate sunt potrivite pentru elevi. Expunerea la conținut violent, explicit sau dezinformare poate influența negativ dezvoltarea emoțională și

psihologică a elevilor. Este esențial ca școlile să implementeze măsuri de protecție pentru a preveni accesul la astfel de materiale.

Izolarea socială

Utilizarea excesivă a tehnologiei poate duce la izolarea socială a elevilor. Aceștia pot petrece mai puțin timp interacționând față în față cu colegii și profesorii, ceea ce poate afecta dezvoltarea abilităților sociale. Izolarea socială poate duce la sentimente de singurătate și depresie, afectând astfel bunăstarea generală a elevilor.

Soluții pentru gestionarea utilizării tehnologiei în școli

Pentru a gestiona eficient utilizarea tehnologiei în școli și a minimiza riscurile asociate, este necesară implementarea unor măsuri adecvate. Printre acestea se numără:

1. **Politici clare și reguli:** Stabilirea unor politici clare privind utilizarea tehnologiei în școli poate ajuta la crearea unui cadru de utilizare responsabilă. Aceste politici ar trebui să includă reguli privind utilizarea dispozitivelor în timpul orelor de curs și accesul la internet.
2. **Educație digitală:** Instruirea elevilor și profesorilor despre utilizarea responsabilă a tehnologiei este esențială. Acest lucru poate include lecții despre securitatea online, etica digitală și gestionarea timpului petrecut în fața ecranelor.
3. **Supravegherea și controlul accesului:** Utilizarea software-urilor de control parental și a filtrelor de conținut poate ajuta la prevenirea accesului la site-uri neadecvate și la monitorizarea activităților online ale elevilor.
4. **Promovarea echilibrului:** Încurajarea unui echilibru între utilizarea tehnologiei și alte activități, cum ar fi sportul, lectura și interacțiunile sociale, poate ajuta la prevenirea dependenței de tehnologie.
5. **Crearea unui mediu de învățare interactiv:** Utilizarea tehnologiei pentru a crea un mediu de învățare interactiv și captivant poate ajuta la menținerea interesului elevilor și la reducerea distragerilor. De exemplu, utilizarea aplicațiilor educaționale și a platformelor de învățare online poate face lecțiile mai atractive.
6. **Implicarea părinților:** Colaborarea cu părinții pentru a asigura continuitatea regulilor și a practicilor de utilizare a tehnologiei acasă și la școală poate contribui la o gestionare mai eficientă a utilizării tehnologiei.

Concluzie

Utilizarea tehnologiei în educație este inevitabilă și aduce numeroase beneficii, dar este esențial să fim conștienți de riscurile asociate și să luăm măsuri pentru a le gestiona eficient. Prin implementarea unor politici clare, educație digitală și promovarea unui echilibru sănătos, putem asigura că tehnologia este folosită în mod benefic și sigur pentru dezvoltarea elevilor.

Bibliografie:

1. American Academy of Pediatrics. (2016). Media and Young Minds. *Pediatrics*, 138(5), e20162591. doi:10.1542/peds.2016-2591
2. Livingstone, S., Haddon, L., Görzig, A., & Ólafsson, K. (2011). Risks and safety on the internet: The perspective of European children. Full findings. LSE, London: EU Kids Online.

INSTRUMENTE DIGITALE UTILIZATE ÎN PREDAREA ONLINE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR

PROF.ÎNV.PRIMAR VLEJU NICULINA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ, COMUNA TIMIȘEȘTI
JUDEȚUL NEAMȚ

Învățământul *online* deschide posibilitatea unei pregătiri structurate, coordonate și corect etapizate; reprezintă o formă de învățare la distanță, facilă, destinată celor care nu au posibilitatea de a accesa sistemul de învățământ clasic, traditional, ”față în față” sau adecvată unor contexte speciale, așa cum se întâmplă în perioada actuală de pandemie. Acest mod de învățare este impus acum de perioada dramatică pe care o traversăm.

Tot ceea ce înseamnă proces educațional de predare-învățare a redevenit în atenția noastră sub titulatura de *proces educațional la distanță*. Cu toții ne-am mutat activitatea în mediul on-line, am făcut cunoștință și am ”îmblânzit” aplicații care facilitează învățarea la distanță.

În absența relaționării față în față cu elevii, în contextul fizic al clasei, trecem printr-un proces de adaptare, flexibilizare și meta-învățare. Cu alte cuvinte, exersăm alături de elevi și suntem modele pentru elevi pentru a ne îmbunătăți exact acele laturi pe care le cere viitorul care vine...astăzi.

Deoarece timpul este crucial în predarea online *e nevoie ca lecțiile să fie structurate într-un mod diferit față de cele din clasă*. Acestea trebuie să fie mai scurte, însemnând maxim 30 de minute în care să prezinți informațiile noi legate de subiectul predat, iar timpul rămas ar trebui dedicat activităților care să-i ajute pe elevi să asimileze mai ușor informațiile prezentate anterior. Cu cât vom adăuga mai multe activități pe parcursul fiecărei lecții predate, cu cât timpul va zbura mai repede pentru elevi.

Sfaturi practice pentru activitatea online:

- Realizează prezentări PowerPoint pentru a prezenta informațiile importante legate de lecția predată.
- Slide-urile trebuie să conțină doar informațiile importante pe care le vei dezvolta mai apoi în cadrul lecției.

- Alege o temă de culori pentru fiecare prezentare și nu folosi prea multe culori deoarece acestea obosec ochiul. Alege culori care se pot citi – culori deschise pentru background închis și viceversa.
- Aduagă imagini în prezentări și videoclipuri scurte.

Instrumente digitale utile în realizarea prezentărilor pentru lecțiilor online:

Prezi te ajută să realizezi prezentări atractive care vor capta atenția elevilor tăi în mod cert, acesta fiind foarte ușor de folosit.

Flipsnack este un program online cu ajutorul căruia poți crea cataloage interactive cu efecte realiste de răsfoire a paginilor. Acestea pot fi create prin încărcarea de fișiere PDF sau pot fi realizate integral în Flipsnack.

TeachEm te ajută să faci ca videoclipurile de pe YouTube să se transforme în niște lecții interactive și interesante prin intermediul chestionarelor și a notițelor care se pot adăuga fiecărui videoclip.

Canva este o platformă de design grafic care îți permite să creezi prezentări unice, documente și alt conținut vizual de excepție.

EduPuzzle – această platformă îți permite să afli dacă elevii vizionează videoclipurile pe care le-ai trimis, de câte ori urmăresc fiecare secțiune ale acestora și, de asemenea, poți înțelege dacă elevii tăi au înțeles conținutul prezentat în videoclip.

În cadrul lecțiilor predate este necesară și includerea unor chestionare scurte fără a da o notă pentru acestea.

Pe lângă a prezenta elevilor lecțiile pline de informații, trebuie să îi ajuți și să asimileze informațiile prezentate. Una dintre metodele pe care poți să le folosești pentru a face acest lucru este realizarea de chestionare scurte. Poți să faci acest lucru cât de des dorești, dar fără a oferi o notă pentru răspunsurile elevilor. Deoarece elevii știu că nu vor primi o notă pe aceste chestionare, aceștia nu vor fi intimidați și vor putea să le perceapă ca pe un instrument educațional. S-a dovedit faptul că acestea cresc performanța și pe lângă acest lucru au și alte beneficii:

- Reținerea informațiile mai ușor
- Identifică golurile de cunoștințe
- Încurajează învățarea
- Permite elevilor să aibă o verificare imediată a răspunsurilor corecte sau greșite

Mai multe studii afirmă faptul că elevii care răspund în mod frecvent la chestionare rețin mai ușor informațiile prezentate și au un grad de satisfacere mai ridicat legat de curs.

Iată câteva instrumente pe care le poți folosi pentru a realiza chestionare și jocuri interactive:

Socrative este o platformă pe care profesorii o pot folosi pentru a-și testa elevii prin mini-chestionare. Întrebările pot avea răspunsuri multiple, pot fi cu variante de răspuns adevărat/fals sau deschise.

Quizlet este o platformă pe care o pot folosi atât profesorii, cât și studenții pentru a crea și a distribui materialele pe care le folosesc pentru a învăța. Quizlet Live este produs de către Quizlet cu scopul de a aduce la viață materialele distribuite. Pentru a face acest lucru acesta creează jocuri interactive prin care elevii pot asimila mai bine informațiile prezentate în materialele predate.

Kahoot! – Jocurile interactive îi pot motiva pe elevi să învețe, îi ajută să rămână motivați și focusați. Prin Kahoot! profesorii pot alege din jocurile preexistente sau pot crea unul complet nou cu chestionare pentru elevi pe diferite subiecte.

Seesaw este o aplicație ușor de folosit care le permite elevilor să se documenteze despre ceea ce au învățat la cursuri. Acest lucru poate fi realizat și de către părinți.

Poate cel mai mare beneficiu pentru predarea online este acesta - profesorii joacă în continuare cel mai important rol în experiența de învățare. Tehnologia nu poate înlocui meseria profesorului, dar se pretează ca un instrument foarte util pentru îmbunătățirea experienței atât pentru profesor, cât și pentru elevi.

Pedagogia digitală

Poate cea mai importantă contribuție a gândirii despre pedagogia digitală este de fapt readucerea pedagogiei într-o traiectorie actuală, într-o dinamică și efervescență care să-i asigure relevanța, utilitatea, valoarea în contemporaneitate. Progresul teoretic și practic al domeniului științei educației vine din încorporarea influențelor și oportunităților din jur, mai apropiate (imperative) sau mai depărtate (wish-list), cărora le oferă un sens particular și legitimitate. De aceea, departe de a se situa la periferie, pedagogia digitală este astăzi vârful de lance al inovației pedagogice, principala sursă de schimbare în teoria și practica educațională. Pedagogia digitală este vârful de lance al inovației pedagogice. „Foarte des, în discuțiile noastre despre educația online și predarea cu ajutorul tehnologiei, ajungem la «cum» și «când» să folosim tehnologia, fără să ne oprim pentru a ne gândi la «dacă» și «de ce».” (Morris & Stommel apud Heidebrink-Bruno, 2014). Situația este într-adevăr frecventă, iar observația amintește de nevoia de racordare la un nucleu pedagogic autentic, precum și de obișnuința exersată a profesorilor cu experiență de a privi în primul rând la rezultatul potențial al parcursului de învățare, alegând metodele și instrumentele în funcție de cel mai ofertant și cel mai eficient parcurs posibil. Aceasta este competența pedagogică digitală. Este vorba de o competență a educatorului care se construiește pe o cultură pedagogică specifică, în zona de intersecție dintre pedagogie (clasică) și pedagogia digitală, o zonă în care regulile, principiile, teoriile cunoscute se nuanțează și se recrystalizează luând în considerare contexte noi, o bogăție de resurse, relații diferite și posibilități diferite de interacțiune între profesor(i) și elevi, între elevi, între elevi și conținutul învățării. În proiectare, deciziile care dau formă unui parcurs de învățare încorporează din ce în ce mai des abordări neobișnuite, într-un demers de reconfigurare practică și teoretică, cu principii și strategii noi precum gamification, empowerment education, flipped-classroom, sau cu finalități și moduri noi de organizare, în perspectiva integrării resurselor educaționale multimedia sau a inteligenței artificiale. În fapt, pedagogia digitală aduce o viziune proaspătă asupra modului în care se predă și se învață, dar și a ceea ce se predă. Noile forme de organizare a parcursului de învățare aruncă uneori o altă lumină asupra conținuturilor învățării, forțate să se adapteze la alte dimensiuni, beneficiind de maniere mai eficiente de parcurgere, interpretare și resemnificare, prelucrare, exersare, interiorizare, re-creare, co-creare. Tehnologiile digitale facilitează documentarea, identificarea problemelor și posibilelor soluții, apropierea de viața reală, comunicarea între cei implicați, structurarea Olimpius Istrate – Pedagogia digitală: Definiție și arie conceptuală 7 procesului de deconstrucție și reconstrucție, contactul cu experți, atragerea de resurse, expunerea rezultatelor și validarea (publică a) demersului. Însă abundența de posibilități constituie atât o oportunitate de a valorifica în procesul didactic elemente de factură multiplă, cât și o potențială piedică în focalizarea pe rezultate relevante ale învățării și utilizarea eficientă a timpului – strategiile pedagogice convenționale și algoritmi consacrați trebuie să încorporeze aspecte noi care țin de selecția conținuturilor relevante și validate științific, reinterpretarea rezultatelor așteptate ale învățării, transpunerea sarcinilor de lucru în contexte de lucru colaborativ (la distanță), asigurarea accesului, tehnici de motivare și de implicare în activitate a tuturor membrilor echipei, strategii de încurajare a învățării independente, elemente de securitate digitală și de siguranță a elevilor în mediul online.

Conținutul vast și nestructurat disponibil public în format digital întărește rolul de facilitator al cadrului didactic, căruia îi revine sarcina, pe de o parte, de a ghida elevii către surse valide de cunoaștere, relevante pentru scopurile educaționale pe care le formulează, iar pe de altă parte de a îi familiariza cu modalități de a identifica, evalua, discerne între cunoaștere autentică/ idei valoroase și surse de tip alternativ, neracordate la corpusul de informații și valori din sfera larg acceptată. Pedagogia digitală aduce în practică mai multă pedagogie. Pedagogia este în continuare un domeniu în continuă inovare, în condițiile în care ansamblul cunoștințelor pedagogice actuale constituie un fundament pentru ipoteze și teorii noi, dar mai ales un reper pentru practici educaționale noi. Spre exemplu, într-o abordare de tip soft pedagogy, adusă în prim plan de marele pedagog John Dewey în 1916, instrumentele și resursele digitale fac astăzi posibilă o formă de edutainment și alimentează o „pedagogie a descoperirilor”, în care interesul pentru discipline și pentru domeniile științifice este trezit, indus, cultivat la elevi – un proces de seducție necesar pentru a le dezvălui elevilor relevanța și semnificația a ceea ce învață, pentru ca aceștia să se implice în învățare și să descopere (cu pasiune) cunoștințe, moduri de acțiune, valori. Cum am putea reimagina predarea analogică în termenii digitalului? (How might we reimagine analog teaching in terms of the digital? – Fyfe, 2011). Acesta este punctul de plecare, cu diverse deschideri interpretative, de la transpunerea ca atare a educației în noul mediu, până la reformularea completă a parcurșurilor de învățare. În încercarea de a face educație digitală, pornim de la elemente cunoscute, încercate, validate în timp. De obicei, încercăm să transpunem situațiile convenționale în mediul digital, utilizând aceleași moduri de organizare a grupului de elevi/ studenți, aceeași manieră de interacțiune, aceleași metode de predare și de evaluare. Într-o primă instanță, ceea ce se schimbă este tipul de material didactic și tipul de produs al activităților – de obicei sunt mai bogate în elemente multimedia – precum și faptul că unele sesiuni de lucru sincron sunt la distanță, mediate de aplicații pentru videoconferință. O a doua fază vizează manipularea diferită a timpului de predare, învățare și evaluare, integrând sesiuni asincrone și schimbând ordinea convențională sau mutând accentul: de exemplu, în flipped classroom, învățarea independentă precede și substituie parțial predarea; de asemenea, evaluarea formativă este mai „naturală” în mediul digital, devine într-o mai mare măsură un instrument necesar și în același timp la îndemână, atât profesorului, cât și celui care învață. În majoritatea cazurilor, profesorii fac apel la noile instrumente și resurse digitale pentru a organiza experiențe didactice convenționale. Inovația specifică pedagogiei digitale este acolo unde situațiile educative digitale nu mai pot fi transpuse înapoi în mediul analogic. Observăm că nu avem deocamdată situații și parcurșuri de învățare care să nu poată fi descrise prin conceptele care preced digitalul. Inovația privește mai degrabă forma și vizează optimizarea, eficientizarea predării și învățării. În fond, suntem tot în spațiul pedagogiei, deși este adevărat că situațiile educative pe care ne așteptăm să le desfășurăm la distanță (sincron sau asincron) sau în format blended learning necesită uneori o proiectare diferită.

Folosirea instrumentelor digitale în învățământul preșcolar

Este incontestabil faptul că societatea românească este într-o continuă dezvoltare, astfel, necesitatea unei schimbări majore în sistemul educațional fiind practic inevitabilă. Aceste schimbări au fost impuse, puțin forțat, de contextul perioadei pandemice pe care o traversăm. Mutarea actului educațional în online a prins mulți elevi și profesori nepregătiți, fără abilități digitale sau resursele necesare acestor schimbări. Mulți copii și cadre didactice s-au confruntat cu necesitatea unei adaptări rapide, realizată prin studiu individual sau, după caz, urmând cursuri de perfecționare costisitoare.

Dacă pentru nivelul primar, gimnazial și liceal, lucrurile sunt oarecum mai clare, în învățământul preșcolar aspectul educației on-line este puțin diferit, pentru că, indiferent de forma desfășurării

activităților, sincron sau asincron, actul educațional depinde în mare măsură de disponibilitatea, suportul și implicarea părinților.

Practic, învățământul on-line nu se poate desfășura fără instrumente digitale, de aceea, este nevoie de o selecție clară, ținându-se cont de valențele pedagogice pe care acestea le oferă: interacțiune, colaborare, comunicare, evaluare, dar și de nevoile, caracteristicile sau nivelului de dezvoltare al grupei.

Pentru că principala noastră activitate în grădiniță este jocul, sub toate formele sale, în strategia didactică pentru grupa mea, am folosit instrumente digitale care să păstreze simțul ludic, dar care să-mi ofere și posibilitatea de a capta atenția și a menține interesul copiilor pe toată durata activității, îmbinând aspectul formativ cu cel informativ într-un context creativ, urmărind în același timp crearea de abilități și competențe specifice activității propuse. Din experiența personală, am constatat că aplicațiile de jocuri on-line sunt plăcute și iubite de către copii.

Orice soft sau aplicație poate fi folosită creativ în procesul didactic, însă fără folosirea în exces a acestora. Din gama variată de instrumente digitale care m-au ajutat în procesul educativ, amintesc câteva:

WorldWall wordwall.net/ platformă pentru crearea de quizuri, jocuri etc.

Jigsaw Planet www.jigsawplanet.com/ puzzles online gratuite;

HitFilm Express fxhome.com/hitfilm-express editor video gratuit foarte capabil;

Zoom zoom.us/ aplicație pentru conferințe online;

Wizer.me www.wizer.me/ platformă pentru crearea de fișe de lucru online;

SlideShare <https://www.slideshare.net/> aplicație prin care distribui prezentări, documente, fotografii;

Quizziz quizziz.com/ crearea de chestionare / teste interactive online;

LiveWorksheets www.liveworksheets.com/ fișe de lucru interactive online;

Livresq livresq.com/ro/ crearea lecțiilor online;

Genially www.genial.ly/en colaje, postere și prezentări colorate.

Pornind de la multitudinea de instrumente digitale existente, fiecare profesor are libertatea să aleagă după preferințe și experiența personală, astfel încât să ofere coerență actului didactic, în acest context dinamic. Chiar dacă învățământul on-line nu poate suplini pe deplin învățământul clasic, dar având un rol important ca extensie a acestuia, integrarea noilor tehnologii în educație au scopul de a influența pozitiv rezultatele procesului instructiv-educativ și de a îmbogăți performanțele sistemului educațional.

Bibliografie * * * (2012) What is Digital Pedagogy? Hybrid Pedagogy,

<https://hybridpedagogy.org/tag/what-is-digital-pedagogy/> Aroles, J., & Küpers, W. (2022). Towards an integral pedagogy in the age of 'digital Gestell': Moving between embodied co-presence and telepresence in learning and teaching practices. *Management Learning*, 53(5), 757–775.

<https://doi.org/10.1177/13505076211053871> Benneaser, J. et alii (2016). Design of Open Content Social Learning That Increases Learning Efficiency and Engagement Based on Open Pedagogy. *Turkish Online Journal of Educational Technology – TOJET*, v15 n1 p20-32 Jan 2016. Online:

<https://eric.ed.gov/?id=EJ1086219> Blewett, C. (2016). From traditional pedagogy to digital pedagogy: Paradoxes, affordances, and approaches. In: M.A. Samuel, R. Dhunpath, and N. Amin (Eds). *Disrupting Higher Education Curriculum*. Leiden, The Netherlands: Brill.

Boczar, A., & Jordan, S. (2022). Continuity during COVID: Critical digital pedagogy and special collections virtual instruction. *IFLA Journal*, 48(1), 99–111. <https://doi.org/10.1177/03400352211023795> Clinton-Lisell, Virginia (2021). Open Pedagogy: A

Systematic Review of Empirical Findings. *Journal of Learning for Development*; Vol 8; No 2. Online: <http://oasis.col.org/handle/11599/3895> Dewey, J. (1916/ 2001). *Democracy and education*. An introduction to the philosophy of education. University Park, PA: The Pennsylvania State University. Online: <https://www.gutenberg.org/files/852/852-h/852-h.htm> Downes, S. (2011) Why isn't it about the pedagogy? [WWW] Online: <http://www.downes.ca/post/54552> , accessed May 2016 Fyfe, P. (2011). *Digital Pedagogy Unplugged*. *Digital Humanities Quarterly*, Volume 5, Number 3. Florida State University. <https://www.digitalhumanities.org/dhq/vol/5/3/000106/000106.html> Hegarty, B. (2015). Attributes of Open Pedagogy: A Model for Using Open Educational Resources. *Educational Technology*, 55(4), 3-13. Retrieved August 2, 2021, from <http://www.jstor.org/stable/44430383> Heidebrink-Bruno, A. (2014). *A Pedagogy of Discovery: Reflections on Teaching Tech to Elementary Students*. *Hybrid Pedagogy*. <https://hybridpedagogy.org/pedagogy-discovery-reflections-teaching-tech-elementary-students/> Visited Dec. 2022 Hofkirchner, W. (2021). *Digital Humanism: Epistemological, Ontological and Praxiological Foundations*. In P. Verdegem

Învățarea în era nativilor digitali: echilibru între tradiție și inovație

Prof. dr. Cristina-Georgiana VOICU
Școala Gimnazială „Titu Maiorescu”, IAȘI

În era actuală, educația se află într-o continuă tranziție între tradițional și digital, navigând pe linia de demarcație dintre aceste două lumi distincte. Evoluția tehnologică rapidă a adus o revoluție în modul în care accesăm, învățăm și aplicăm cunoștințele. Cu toate acestea, valorile și metodele educaționale tradiționale continuă să aibă o importanță semnificativă în formarea de baze solide pentru cunoaștere și înțelegere.

Educația clasică se concentrează pe transmiterea de cunoștințe esențiale prin metode tradiționale cum ar fi predarea în clasă, manualele școlare și evaluările standardizate. Acestea sunt fundamentale pentru stabilirea unui cadru de învățare structurat și disciplinat, în care elevii sunt expuși la fundamentele disciplinelor de bază precum matematica, limba și literatura, istoria și științele naturii.

În contrast, educația digitală aduce cu sine o gamă largă de instrumente și resurse tehnologice care transformă procesul educațional. Accesul la internet și la tehnologii moderne permite elevilor să exploreze în profunzime subiecte diverse și să își dezvolte abilități digitale esențiale. Platformele de învățare online, aplicațiile educaționale și simulările interactive oferă posibilități nelimitate pentru experimentare și colaborare globală.

În timp ce educația digitală aduce avantaje considerabile în flexibilitate, personalizare și accesibilitate, ea adesea prezintă provocări și provocări noi. Dependența de tehnologie poate diminua abilitățile de comunicare față în față și poate crea o discrepanță digitală între elevii care au acces la resurse și cei care nu au.

În contextul educației la granița dintre clasic și digital, este crucial să luăm în considerare modul în care generația nativă digitală percepe și interacționează cu informațiile și tehnologiile moderne. Acești tineri, crescuți într-un mediu în care tehnologia este omniprezentă, au abilități naturale în utilizarea dispozitivelor digitale și în navigarea pe internet. Pentru ei, accesul rapid la informație, comunicarea online și utilizarea aplicațiilor sunt elemente intuitive și esențiale ale vieții de zi cu zi.

Educația adaptată nativilor digitali explorează metode inovatoare de predare și învățare care capitalizează pe aceste competențe digitale. De exemplu, utilizarea platformelor de

învățare online permite personalizarea conținutului educațional în funcție de ritmul și stilul de învățare al fiecărui elev. Aplicațiile educaționale interactive oferă experiențe de învățare captivante și imersive, care stimulează curiozitatea și creativitatea.

În plus, educația digitală facilitează colaborarea și conectarea globală între elevi și experți din diverse domenii, încurajând schimbul de idei și perspective. Această interacțiune pe platforme digitale nu numai că extinde orizonturile educaționale, dar și pregătește elevii pentru viitorul locurilor de muncă, care valorizează abilitățile de colaborare și gândire critică într-un mediu globalizat.

Totuși, în ciuda avantajelor evidente ale educației digitale, este esențial să se păstreze un echilibru între utilizarea tehnologiei și valorile educației clasice. Competențele sociale, gândirea critică și capacitatea de adaptare rămân fundamentale pentru formarea unei persoane echilibrate și responsabile în societate.

Prin integrarea inteligentă a tehnologiei în educație și menținerea unui accent pe dezvoltarea abilităților umane esențiale, educația poate să ofere o bază solidă și adaptabilă pentru viitorul elevilor, pregătindu-i să facă față provocărilor și oportunităților unei lumi în continuă schimbare.

1. **Transformarea metodelor tradiționale:** Educația la granița dintre clasic și digital marchează o tranziție semnificativă în modul în care informațiile sunt prezentate și înțelese. Metodele tradiționale de predare sunt completate sau înlocuite de tehnologii moderne, cum ar fi simulările virtuale, realitatea augmentată și platformele de învățare bazate pe inteligență artificială.
2. **Accesibilitate și egalitate:** Educația digitală poate să ofere acces egal la educație de calitate în regiuni unde resursele tradiționale sunt limitate. Dispozitivele mobile și internetul devin canale de predare și învățare pentru comunități izolate sau cu acces limitat la instituții educaționale tradiționale.
3. **Personalizarea învățării:** Tehnologiile digitale permit personalizarea învățării într-un mod fără precedent. Elevii pot naviga în ritmul lor propriu și pot alege materialele educaționale care se potrivesc cel mai bine stilului lor de învățare și intereselor lor specifice.
4. **Colaborare globală:** Educația digitală facilitează colaborarea și conexiunile globale între elevi din diferite țări și culturi. Această interacțiune nu doar îmbogățește experiența educațională, dar și promovează înțelegerea interculturală și empatia.
5. **Dezvoltarea competențelor digitale:** Nativii digitali beneficiază de oportunități naturale pentru dezvoltarea competențelor digitale esențiale, cum ar fi gândirea

computatională, programarea și analiza datelor. Aceste competențe devin din ce în ce mai importante în economia globală digitalizată.

6. **Educația interactivă și captivantă:** Educația digitală oferă oportunități captivante pentru învățare prin jocuri, simulări și experimente interactive. Aceste metode nu doar că păstrează elevii implicați, dar și îi încurajează să exploreze și să experimenteze într-un mediu sigur și controlat.
7. **Evaluarea bazată pe date și performanță:** Tehnologiile digitale permit evaluarea continuă și personalizată a progresului elevilor, bazată pe date concrete și performanțe în timp real. Aceasta oferă educatorilor și elevilor o viziune clară asupra punctelor tari și a celor care necesită îmbunătățire.
8. **Provocări și soluții pentru educația digitală:** În ciuda beneficiilor evidente, educația digitală se confruntă cu provocări precum securitatea datelor, dependența excesivă de tehnologie și accesibilitatea inegală la infrastructura digitală. Soluțiile includ politici educaționale bine gândite, investiții în infrastructura digitală și formare continuă pentru educatori.
9. **Impactul asupra rolului educatorului:** Educația digitală transformă și redefinesc rolul tradițional al educatorului. De la purtător de cunoștințe la facilitator al învățării, educatorii trebuie să fie pregătiți să adopte și să integreze tehnologiile noi în procesul educațional.
10. **Etica și responsabilitatea digitală:** Într-o lume digitală în continuă expansiune, educația joacă un rol crucial în învățarea eticii și responsabilității în utilizarea tehnologiilor. Elevii trebuie să fie învățați să navigheze în mod responsabil și să înțeleagă impactul social și moral al utilizării tehnologiilor digitale.

Toate aceste aspecte ilustrează complexitatea și diversitatea educației în epoca digitală, subliniind importanța unei abordări echilibrate și bine fundamentate în integrarea tehnologiei în procesul educațional.

În concluzie, educația modernă se află la granița dintre tradițional și digital, beneficiind de punctele forte ale ambelor paradigme. Integrarea inteligentă a tehnologiei în procesul educațional poate îmbogăți experiența de învățare și poate pregăti elevii pentru lumea din ce în ce mai digitalizată în care trăim. Totodată, este esențial să nu uităm valorile fundamentale ale educației clasice, care asigură formarea unei gândiri critice, a unei culturi generale bogate și a unei responsabilități sociale în rândul tinerelor generații. Prin echilibrarea atentă a acestor două dimensiuni, educația poate să își îndeplinească promisiunea de a forma indivizi bine pregătiți și adaptați pentru provocările viitorului.

Mai mult, tema educației la granița dintre clasic și digital este una profund relevantă în contextul contemporan, reflectând transformările semnificative și provocările complexe cu care se confruntă sistemul educațional global. Tranziția către o educație digitală nu este doar inevitabilă, ci și esențială pentru a pregăti tinerii pentru lumea din ce în ce mai interconectată și digitalizată în care trăim.

În primul rând, educația tradițională continuă să ofere o bază solidă de cunoștințe și competențe fundamentale. Metodele clasice de predare, cum ar fi predarea în clasă, manualele școlare și evaluările standardizate, sunt fundamentale în formarea unei înțelegeri temeinice a subiectelor de bază precum matematica, limba și literatura. Aceste metode pun accent pe disciplină, structură și consolidare a cunoștințelor esențiale, oferind elevilor un cadru stabil în care să se dezvolte intelectual și personal.

Pe de altă parte, integrarea tehnologiei în educație aduce cu sine o serie de beneficii incontestabile. Educația digitală permite personalizarea învățării în funcție de stilurile și ritmurile individuale de învățare ale elevilor. Platformele de învățare online, aplicațiile educaționale și resursele digitale oferă oportunități fără precedent pentru explorare, experimentare și colaborare globală. Aceste instrumente nu doar că îmbogățesc experiența de învățare, dar și pregătesc elevii pentru cerințele unui mediu de lucru în continuă schimbare, unde abilitățile digitale sunt tot mai valorizate.

Un alt aspect crucial al educației digitale este accesibilitatea extinsă la educație de calitate. În regiuni izolate sau cu resurse limitate, tehnologia poate aduce acces la materiale educaționale și expertiză globală, diminuând decalajele în educație și oferind oportunități egale de învățare pentru toți elevii.

Cu toate acestea, tranziția către o educație digitală nu este lipsită de provocări. Dependența excesivă de tehnologie poate să diminueze abilitățile de comunicare față în față și să creeze o disociere între elevi și mediul lor fizic și social imediat. În plus, gestionarea corectă a volumului mare de informații disponibile online și protejarea securității datelor personale rămân aspecte critice care necesită atenție și reglementare riguroasă.

În această privință, educația trebuie să își mențină un echilibru delicat între valorile tradiționale și oportunitățile oferite de inovația digitală. Educatorii joacă un rol crucial în această echilibrare, având responsabilitatea de a integra în mod eficient tehnologiile noi în procesul de învățare și de a ghida elevii în dezvoltarea competențelor esențiale pentru secolul XXI.

În concluzie, educația la granița dintre clasic și digital reprezintă o evoluție necesară și inevitabilă în fața progresului tehnologic rapid. Prin adaptarea continuă a metodelor

educaționale tradiționale și integrarea inteligentă a tehnologiei, sistemul educațional poate să își îndeplinească misiunea de a forma indivizi bine pregătiți, înțelepți și adaptați pentru a contribui la o societate globală în continuă schimbare.

Referințe:

Cuban, L. (2001). *Oversold and Underused: Computers in the Classroom*. Harvard University Press.

Mishra, P., & Koehler, M. J. (2006). *Technological Pedagogical Content Knowledge: A Framework for Teacher Knowledge*. *Teachers College Record*, 108(6), 1017-1054.

Prensky, M. (2001). *Digital Natives, Digital Immigrants*. *On the Horizon*, 9(5), 1-6.

Selwyn, N. (2011). *Schools and Schooling in the Digital Age: A Critical Analysis*. Routledge.

Siemens, G. (2005). *Connectivism: A Learning Theory for the Digital Age*. *International Journal of Instructional Technology and Distance Learning*, 2(1), 3-10.

EDUCAȚIA ÎN ERA DIGITALĂ: PROVOCĂRI ȘI OPORTUNITĂȚI LA GRANIȚA CU TRADIȚIA

**Profesor: Voina Dana-Mariana
Colegiul Economic "Virgil Madgearu", Tg.Jiu, Gorj**

Educația la granița dintre clasic și digital reprezintă o combinație între metodele tradiționale de învățare și noile tehnologii și platforme digitale. Această abordare își propune să integreze beneficiile ambelor tipuri de educație pentru a oferi elevilor o experiență mai variată și eficientă de învățare

Pe de o parte, educația clasică se bazează pe metode tradiționale precum predarea frontală, manualele tipărite și evaluările scrise. Aceste metode au fost eficiente de-a lungul timpului și încă rămân esențiale în procesul de educație.

Pe de altă parte, educația digitală aduce învățarea în era tehnologică, oferind acces la informații rapid și facil prin intermediul internetului, aplicațiilor mobile, platformelor online, simulărilor virtuale etc.

Combinația între educația clasică și cea digitală poate aduce numeroase beneficii pentru elevi. De exemplu, utilizarea platformelor online poate facilita accesul la resurse educaționale variate, interactive și personalizate, care să fie adaptate nevoilor și ritmului fiecărui elev. De asemenea, tehnologiile digitale pot stimula creativitatea și implicarea elevilor în procesul de învățare, prin intermediul jocurilor educative, proiectelor multimedia sau colaborării online.

Cu toate acestea, este important ca educația la granița dintre clasic și digital să fie echilibrată și să valorifice atât avantajele educației tradiționale, cât și pe cele ale tehnologiei digitale. Este necesar ca profesorii să fie pregătiți și să utilizeze în mod adecvat noile tehnologii, să monitorizeze și să evalueze corect progresul elevilor în mediul digital, și să creeze un mediu de învățare sigur și valoros.

Deși mulți profesori încă preferă metodele de predare tradiționale, există numeroase beneficii în combinarea acestora cu metodele care integrează tehnologia în sala de clasă. Introducerea tehnologiei în educație a permis profesorilor să-și personalizeze lecțiile în funcție de stilurile de învățare ale elevilor și să promoveze învățarea diferențiată.

Este foarte important să integrăm tehnologia în învățământul contemporan din următoarele motive:

- Elevii au posibilitatea să învețe în propriul lor ritm datorită tehnologiei, care le permite accesul la conținuturi educaționale în orice moment și de oriunde. Acest lucru contribuie la eliminarea diferențelor educaționale dintre elevi și le oferă posibilitatea de a înțelege mai bine conceptele predate de profesori.
- Accesul la resursele educaționale este mult simplificat datorită tehnologiei moderne. Elevii pot folosi smartphone-urile și tabletele pentru a comunica cu colegii și pentru a rezolva diferite sarcini școlare. Utilizarea acestor dispozitive în timpul orelor de curs poate crește implicarea elevilor în procesul de învățare, deoarece aceștia sunt deja familiari cu aceste instrumente.
- Ajutând elevii să se familiarizeze cu tehnologia în sala de clasă, îi pregătim pentru carierele lor viitoare, în care această abilitate va fi esențială. Utilizarea device-urilor în contexte formale le oferă elevilor oportunitatea de a învăța și de a interacționa într-un mod modern și relevant pentru lumea actuală. În plus, tehnologia poate stimula colaborarea și interacțiunile sociale, pregătindu-i pe elevi pentru succesul în mediul de lucru al viitorului.
- Dezvoltarea rapidă a tehnologiei oferă profesorilor posibilitatea de a crea strategii didactice inovatoare și interactive, crescând nivelul de implicare al elevilor în procesul de învățare. Aceste metode creative de predare ajută la crearea unui mediu educațional captivant și susținut, care facilitează absorbția și reținerea informațiilor. Astfel, elevii beneficiază de experiențe de învățare memorabile și eficiente, contribuind la îmbunătățirea calității educației.
- Mulți elevi resimt nevoia de a utiliza tehnologia în procesul de învățare. Ei se simt confortabil în prezența dispozitivelor digitale și le folosesc încă de la vârste fragede. Introducerea unor conținuturi educaționale noi cu ajutorul uneltelor digitale, pe care elevii le cunosc și le folosesc, îi face să se simtă mai încrezători în abilitățile lor de a asimila noul material și îi motivează să îi ajute pe colegi în utilizarea tehnologiei.

Instrumente digitale moderne precum Nearpod și Livresq sunt esențiale în contextul educațional actual, oferind profesorilor și elevilor oportunitatea de a îmbunătăți procesul de învățare.

Nearpod permite profesorilor să creeze prezentări captivante și interactive, care încurajează participarea elevilor și le facilitează consolidarea cunoștințelor. Prin integrarea de întrebări,

sondaje și quiz-uri în prezentările lor, profesorii pot personaliza experiența de învățare pentru fiecare elev în parte. De asemenea, platforma oferă posibilitatea monitorizării progresului și accesibilitate în orice moment și de pe orice dispozitiv.

Pe de altă parte, *Livresq* pune la dispoziție o bibliotecă digitală bogată, oferind elevilor acces la materiale educaționale variate și interactive. Elevii pot învăța în ritmul lor, accesa resursele din orice loc și explora concepte complexe prin simulări și experimente virtuale.

Acest instrument poate fi valoros în următoarele moduri:

- Acces la multiple resurse educaționale: Livresq oferă acces la o gamă variată de manuale, cărți de referință și materiale didactice în format electronic, care pot fi folosite pentru a completa lecțiile de științe.
- Flexibilitatea învățării: Elevii pot accesa resursele de pe Livresq de pe orice dispozitiv, în orice moment. Acest lucru le permite să învețe în ritmul lor și să facă analize suplimentare asupra subiectelor care îi interesează.
- Interactivitate sporită: Anumite cărți în format electronic de pe platforma Livresq include elemente interactive, cum ar fi simulări și experimente virtuale, care pot ajuta la înțelegerea conceptelor fizice complexe.

Exemplu de utilizare: Profesorul poate selecta un moment dintr-o carte electronică despre prime și auxiliare folosite în alimentație de pe Livresq. Elevii pot explora materialele, pot rezolva sarcini de lucru și pot participa online la discuții pe marginea subiectului abordat.

În afară de instrumentele digitale menționate anterior, există și alte softuri educaționale valoroase care pot fi utilizate în orele de specialitate, turism și alimentație:

- Educație interactivă este un portal educațional care oferă resurse digitale pentru profesori și elevi. Acesta pune la dispoziție materiale educaționale, videoclipuri, planuri de lecție și alte instrumente utile pentru orele de specialitate, turism și alimentative.
- Khan Academy este o platformă online ce oferă o gamă largă de lecții video și exerciții practice.
- ExploreLearning Gizmos oferă o colecție de peste 400 de simulări interactive numite „Gizmos”. Prin intermediul modului interactiv de lucru, elevii pot experimenta diferite simulări ale unor fenomene prin modificarea diferiților parametri, ceea ce facilitează înțelegerea conceptelor.

- Physics Classroom: Acest site web oferă tutoriale detaliate, diagrame și experimente virtuale pentru a ajuta elevii să înțeleagă concepte noi într-un mod interactiv.

În concluzie, platformele utilizate în învățământ au devenit o parte integrantă a procesului educațional în era digitală în care trăim. Acestea oferă numeroase beneficii, cum ar fi accesul la resurse educaționale variate, posibilitatea colaborării și comunicării între elevi și profesori, și flexibilitatea în procesul de învățare. Cu toate acestea, este important ca utilizarea acestor platforme să fie însoțită de o atentă supraveghere și monitorizare pentru a asigura un mediu sigur și eficient de învățare. De asemenea, este esențial ca platformele să fie adaptate nevoilor și cerințelor specifice ale fiecărui curs sau discipline pentru a asigura o experiență de învățare optimă pentru fiecare elev.

Educația la granița dintre clasic și digital reprezintă o evoluție naturală a sistemului de învățământ, care își propune să îmbine cele mai bune practici din ambele tipuri de educație pentru a oferi elevilor o experiență educațională completă și adaptată cerințelor societății contemporane.

Bibliografie:

1. Ionescu M., Radu I.-” Didactica modernă”, Ed. Dacia, Cluj – Napoca, 2001;
2. Alois Gherguț,- “Management general și strategic în educație”, Ed. Polirom, Iași, 2007;
3. I.Cerghit – “Sisteme de instruire alternative”, Aramis, Bucuresti, 2002.
4. Miclea, M., Vlăsceanu, L, Potolea,. D., Petrescu. P. (coord.), Nevoi și priorități de schimbare educațională – fundament al dezvoltării și modernizării învățământului preuniversitar, 2006, www.edu.ro/index.php/genericdocs/8246;

Marketingul ecologic- instrument crucial pentru branduri

Profesor Voinea Oana Alina,
Colegiul Economic „Virgil Magearu” din Târgu Jiu

Este anul 2024, iar discuțiile despre inițiativele privind schimbările climatice au devenit mai accentuate ca niciodată. Comportamentul consumatorilor a suferit o transformare semnificativă, consumerismul verde apărând ca o forță puternică care remodelează piața. Această schimbare nu este doar o tendință, ci o schimbare profundă a modului în care consumatorii evaluează și aleg produsele și serviciile.

Marketingul tradițional nu mai este capabil să abordeze toate problemele de pe piețele moderne. Criza economică globală, și schimbările din peisajul responsabilității sociale corporative îi împing pe managerii de marketing să integreze sustenabilitatea în performanța mixului de marketing. În plus, ritmul în creștere cu care consumatorii devin conștienți de mediu și conștienți de practicile durabile i-a făcut să fie mai atenți la deciziile lor de cumpărare și la rolul lor în protejarea planetei noastre. Companiile care recunosc această schimbare în comportamentul consumatorilor caută modalități de a-și minimiza amprenta de carbon și de a atrage o bază mai mare de clienți printr-o strategie de marketing durabilă cunoscută sub numele de marketing verde/ ecologic.

Companiile care implementează orientarea spre marketing ecologic transmit părților interesate un mesaj că le pasă de societate și ecosistem. Prin adoptarea unor practici sustenabile, companiile pot nu doar să diminueze poluarea, dar și să-și îmbunătățească imaginea de brand și să atragă un segment mai larg de consumatori conștienți de problemele de mediu.

Diferite **strategii de marketing ecologic** pe care o companie le poate implementa pentru dezvoltarea durabilă:

- 1. Identificarea și înțelegerea nevoilor, preferințelor și motivațiilor pieței țintă pentru adaptarea eficientă la eforturile de marketing.**
- 2. Utilizarea resurselor durabile**

Utilizarea materialelor durabile este o componentă cheie a marketingului ecologic. Companiile pot selecta materiale reciclate, resurse regenerabile sau produse cu un impact mai mic asupra mediului. Întreprinderile pot reduce efectul de mediu al extracției de materii prime și pot ajuta la conservarea resurselor naturale prin utilizarea materialelor durabile.

- 3. Gestionarea responsabilă a deșeurilor**

Marketingul ecologic împinge companiile să implementeze proceduri etice de gestionare a deșeurilor. Pentru a realiza acest lucru, trebuie puse în aplicare programe de reciclare, consumatorii trebuie încurajați să recicleze sau să elimine în mod corespunzător

articolele, iar deșeurile generate de-a lungul proceselor de producție și distribuție trebuie reduse la minimum. Întreprinderile își pot reduce impactul asupra mediului și își pot demonstra angajamentul față de sustenabilitate prin gestionarea activă a gunoiului.

4. Alegerea marketingului electronic

Alternativele la tacticile tradiționale de marketing care sunt mai puțin periculoase pentru mediu includ publicitatea online, marketingul prin e-mail și promoțiile în rețelele sociale. Companiile pot reduce drastic cantitatea de hârtie, energie și emisiile de carbon produse de publicitatea tipărită prin utilizarea platformelor digitale. Marketingul electronic face posibilă, de asemenea, comunicarea cu publicul țintă într-un mod personalizat, îmbunătățind managementul resurselor.

5. Implementarea practicilor energetice ecologice

Implementarea practicilor energetice ecologice este o parte crucială a marketingului ecologic. Reducerea consumului de energie în operațiunile de afaceri, implementarea surselor de energie regenerabilă (cum ar fi energia solară sau eoliană) și creșterea eficienței energetice prin îmbunătățiri tehnice fac parte din aceasta. Companiile își pot demonstra dedicarea față de sustenabilitate, reducând în același timp amprenta de carbon, punând accent pe economisirea energiei și opțiunile de energie durabilă.

6. Promovarea unei Alianțe Verzi

Marketingul ecologic îndeamnă companiile să se alătore cu organizații non-profit, de mediu sau alte grupuri care împărtășesc valorile lor. Companiile își pot spori eforturile comune, își pot pune în comun resursele și pot depune eforturi pentru obiective comune de mediu, colaborând cu aceste organizații. Promovarea unei alianțe verzi demonstrează o dedicare față de sustenabilitate și ajută la construirea unei reputații puternice de brand cu oamenii cărora le pasă de mediu.

7. Investiția în comunitate

Sprijinirea comunității este o strategie crucială de marketing ecologic. Aceasta include să dai o mână de ajutor cu inițiative de mediu, să participi la inițiativele de curățare a cartierului sau să faci donații pentru campanii de educație și conștientizare a mediului. Afacerile își pot consolida legăturile, își pot dezvolta încrederea și își pot arăta dedicarea față de mediu și clienții pe care îi deservește prin participarea activă în comunitate.

8. Comunicarea beneficiilor clare de mediu ale produselor sau serviciilor

Se evidențiază eficiența energetică, reducerea deșeurilor, reducerea amprentei de carbon sau alte caracteristici relevante de durabilitate.

9. Pachete de produse ecologice

Aceasta implică crearea de pachete sau pachete cu produse gratuite ecologice sau utilizarea unor practici responsabile de eliminare a deșeurilor.

10. Programul de loialitate durabilă

Această campanie presupune dezvoltarea unui program de loialitate care recompensează clienții pentru acțiuni ecologice. Se oferă stimulente pentru reciclare, utilizarea produselor reutilizabile sau sprijinirea inițiativelor durabile. Se evidențiază impactul pozitiv pe care clienții îl pot avea prin participarea lor.

În 2021, compania Coca-Cola are o abordare inovatoare a redus dependența de combustibilii fosili pentru producția de plastic, cu prima sa sticlă de băutură realizată 100% din plastic pe bază de plante, excluzând capacul și eticheta.

S-a menținut calitatea și integritatea ridicată a produsului la care consumatorii se așteptau de la Coca-Cola, reducând în același timp amprenta asupra mediului. Nu numai că a rezonat cu consumatorii conștienți de mediu, dar a stabilit și un punct de referință pentru soluțiile de ambalare durabile în industria băuturilor.

Cum pot companiile să măsoare eficiența campaniilor lor de eco-marketing?

Companiile pot măsura eficacitatea campaniilor lor de marketing ecologic prin urmărirea unor valori precum vânzările de produse ecologice, implicarea consumatorilor cu conținutul de marketing ecologic (aprecieri, distribuiri, comentarii), schimbări în percepția mărcii cu privire la sustenabilitate și impactul asupra mediului. activitățile lor de marketing (de exemplu, amprenta redusă de carbon). Sondajele și feedback-ul pot oferi, de asemenea, perspective asupra percepțiilor consumatorilor și asupra schimbărilor de comportament.

Marketing ecologic de succes pentru restaurante The Green Table Bistro – Manchester

Acest bistro cu 25 de locuri prioritizează aprovizionarea hiperlocală printr-un parteneriat cu o fermă urbană din cartier. The Green Table a implementat, de asemenea, o aplicație de recompense pentru sustenabilitate pentru meseni și donează în mod regulat veniturile unor organizații de caritate ecologice. Abordarea lor unică, orientată spre comunitate, este consolidată prin branding, care accentuează acest etos conștient de mediu.

Farm Girl Cafe – Londra

Farm Girl Cafe compostează toate deșeurile organice la fața locului și provine din ingrediente locale, sezoniere și predominant pe bază de plante. Elimină plasticul de unică folosință, permițând clienților să-și aducă propriile containere. Aceste practici de bună-credință oferă credibilitate branding-ului lor ecologic și mesajelor de social media centrate pe durabilitate.

Păunul înflăcărat – Bristol

În calitate de restaurant certificat cu neutru de carbon, The Perky Peacock utilizează 100% energie regenerabilă. Ei găzduiesc evenimente publice, cum ar fi activități de reciclare și sesiuni de yoga cu tematică ecologică. Panourile solare proeminente și semnele care transmit motivațiile lor de durabilitate mențin conștientizarea publicului cu privire la misiunea lor ecologică.

Bibliografie selectivă:

1. <https://www.amfiteatruconomic.ro/>
2. <https://www.uaiasi.ro/revagrois/PDF/2007-3/paper/49.pdf>
3. <https://etakeawaymax.co.uk/sustainable-restaurant-marketing/>

Simpozionul internațional:

Educație fără limite

Secțiunea: Articole, studii.

Studiu realizat de profesor Voinea Vasilica Laura

EVALUĂRILE NAȚIONALE

Așteptări/rezultate/măsuri remediale

I. AȘTEPTĂRI:

Subiectele de limba și literatura română de la Evaluarea Națională pentru absolvenții clasei a VIII-a evaluează competențele de receptare a mesajului scris de diverse tipuri, în scopuri diverse, de exprimare scrisă și de utilizare corectă, adecvată și eficientă a limbii române în producerea de mesaje scrise, în diferite contexte de realizare, cu scopuri diverse, precum și exprimarea identității lingvistice și culturale proprii în context național și internațional.

Scopul principal al administrării instrumentelor de evaluare îl reprezintă măsurarea performanțelor elevilor din clasa a VIII-a la Limba și literatura română, pentru stabilirea nivelului lor de pregătire. Prin intermediul simulărilor se urmărește identificarea nivelului achizițiilor elevilor, iar informațiile obținute sunt utile în planificarea activităților viitoare, din perspectiva adecvării acestora la posibilitățile elevilor sau a inițierii, după caz, a unor programe de recuperare.

Sarcinile de lucru conținute în variantele de test au urmărit evaluarea unui număr cât mai mare de obiective corespunzătoare standardelor curriculare ale învățământului gimnazial, cerințele fiind echilibrate în raport cu posibilitățile de lucru ale elevilor- pe unitatea de timp.

Analiza vizează nivelul de performare pe ansamblul disciplinei, la nivelul baremului de corectare, pentru o evaluare consistentă.

Partea I a modelului de Evaluare Națională folosește ca suport două texte la prima vedere, unul literar și unul nonliterar, pe baza cărora se formulează itemi obiectivi și/sau semiobiectivi cu răspuns scurt și cu răspuns elaborat.

Itemii semiobiectivi cu răspuns scurt presupun formularea succintă a răspunsului, limitat ca spațiu și conținut. Deși elevul nu poate reorganiza informația primită, acești itemi permit evaluarea unui număr mare de cunoștințe, solicitând un anumit grad de coerență în realizarea răspunsului.

Întrebările structurate – sunt sarcini de lucru care pornesc de la un material-stimul (un fragment extras dintr-un text literar), urmat de un set de cerințe. Formularea cerințelor permite verificarea unei game variate de cunoștințe, cu accent crescut pe nivelurile cognitive superioare.

Partea a II-a a modelului de Evaluare Națională conține un item subiectiv, care presupune redactarea unei compuneri de tip caracterizare personaj, rezumat.

II. REZULTATE

Analiza rezultatelor obținute la această simulare la disciplina Limba și literatura română permite descrierea detaliată a dificultăților cu care se confruntă elevii, dar și reliefația succintă a punctelor tari și slabe ale acestora, după cum reiese din lucrările supuse analizei.

Analiza este realizată în urma evaluării testelor de simulare a Evaluării Naționale, din cadrul Școlii Gimnaziale nr.1 Mârșa, județul Giurgiu.

Puncte slabe:

Elevii întâmpină următoarele dificultăți:

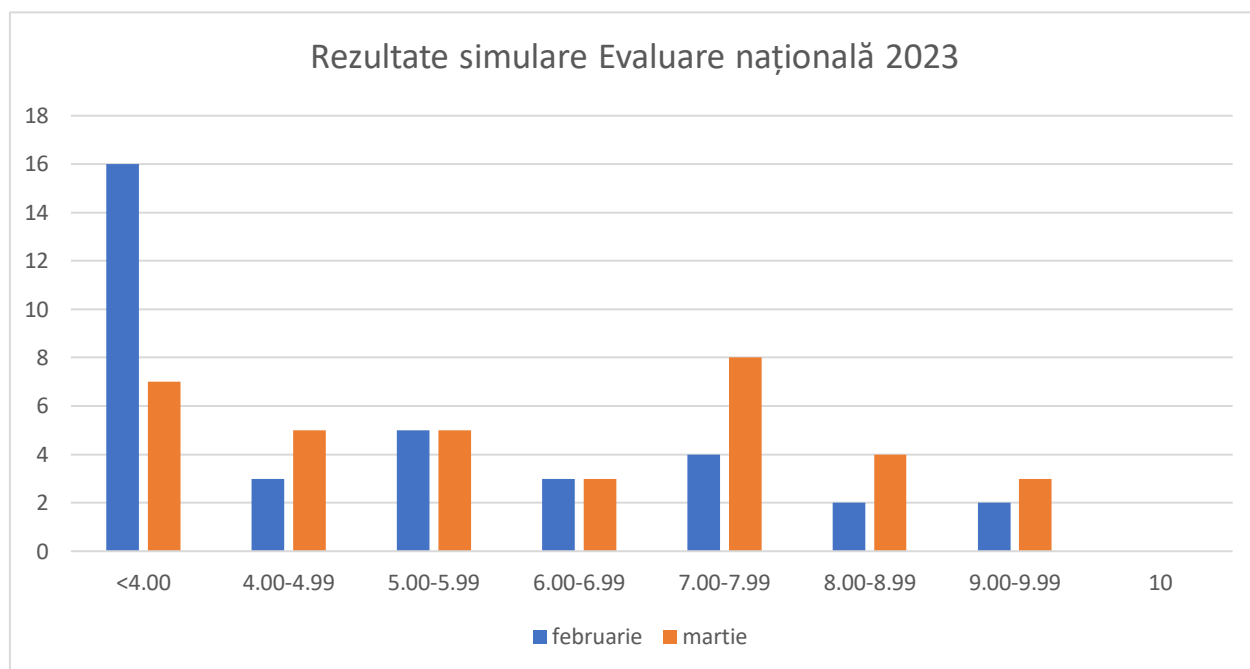
- Prezintă superficialitate în citirea cerințelor;
- Unii manifestă nesiguranță în selectarea dintr-un vocabular de referință, a unor termeni adecvați tipului de comunicare impus;

- Anumiți elevi nu recunosc formele corecte ale unor cuvinte;
- Alți elevi nu respectă, din necunoaștere, neatenție sau din neglijență regulile ortografice ale limbii române (scriu fără cratimă, fără semne diacritice) și nici regulile de punctuație;
- Nu au exercițiu în organizarea coerentă, logică și expresivă a ideilor în scris;
- Au dificultăți în comentarea / interpretarea sumară a unor secvențe textuale;
- Întâmpină greutăți în redactarea unui text narativ de tip caracterizare și rezumat (utilizează perfectul simplu și mai mult ca perfectul);
- Nu știu să valorifice informațiile din text;
- Confundă articolul cu sufixul;
- Întâmpină dificultăți cu operarea părților de propoziție corespunzătoare;
- Necunoașterea suficientă a părților de vorbire determină nesiguranță în marcarea răspunsurilor corecte, atunci când este vorba de schimbarea valorii gramaticale;
- Nerespectarea etapelor analizei unei fraze;

Puncte tari:

- Identificarea adecvată a trăsăturilor morale și fizice ale unui personaj;
- Recunoașterea noțiunilor de fonetică ;
- Operarea cu noțiunile de vocabular;
- Identificarea relativ corectă a părților de vorbire și a părților de propoziție;
- Abordarea și tratarea subiectului al II-lea, fie că a fost vorba de rezumat sau de caracterizare;
- Respectarea structurii unei caracterizări;
- Înțelegerea informațiilor din texte;
- Adecvarea conținutului la cerință.

În diagrama alăturată sunt prezentate, prin comparație, rezultatele elevilor din cadrul Școlii Gimnaziale nr.1 Mârșa, în urma probelor de simulare a Evaluării Naționale.

Promovabilitate februarie 2023 – 46 % (dintr-un total de 35 de elevi prezenți)

Promovabilitate martie 2023 – 66 % (dintr-un total de 35 de elevi prezenți)

III MĂSURI REMEDIALE :

În urma afișării rezultatelor, profesorii de Limba și literatura română au analizat împreună cu elevii claselor a VIII-a rezultatele obținute și au constatat că procentul de promovabilitate a crescut în martie față de luna februarie.

În ședința de analiză a rezultatelor obținute la simulare, desfășurată la nivelul unității de învățământ, au fost luate în discuție cauzele care au determinat, totuși, un procent mic de promovabilitate: dezinteresul elevilor manifestat în pregătirea pentru examen, lipsa de implicare a părinților, scăderea autorității familiei, absenteismul la ore. Ca măsuri s-a întocmit un plan operativ de intensificare, constând în graficul de recapitulare a materiei la orele de curs și la orele de pregătire suplimentară desfășurate de profesor la clasele a VIII-a. În acest scop s-au aplicat teste

de evaluare scrise după structura probei Evaluării Naționale. S-a aplicat tratarea diferențiată a elevilor care prezintă dificultăți în însușirea cunoștințelor necesare promovării prin alcătuirea unor grupe lucru. Se menține o strânsă legătură cu diriginții claselor a VIII-a, prin participarea la ședințele cu părinții pentru informarea acestora despre situația la învățătură a elevilor și consilierea lor în alegerea unor forme de învățământ corespunzătoare. Permanent profesorul de limba română colaborează cu consiliul profesoral al clasei și cu părinții elevilor.

De asemenea, profesorul de limba română și-a întocmit un portofoliu pentru Evaluarea Națională care cuprinde:

- programa pentru Evaluarea Națională și modele de subiecte;
- materiale ajutătoare;
- mediile elevilor din anii școlari trecuți;
- graficul de pregătire suplimentară/ remedială;
- rezultate la simulări, concluzii, propuneri.

Având în vedere rezultatele obținute la simularea probei de Limba și literatura română a Evaluării Naționale, pentru îmbunătățirea situației la învățătură a elevilor, se impune adoptarea unor măsuri: conștientizarea elevilor în privința notelor de la evaluare în calcularea mediei de admitere la liceu, implicarea familiilor elevilor în pregătirea acestora în scopul obținerii unor rezultate mai bune.

Este necesară și colaborarea strânsă dintre părinți, consiliul profesoral al clasei și profesorii diriginți. Ca urmare, în cadrul ședințelor de la nivelul școlii și al ședințelor cu părinții se va analiza periodic situația la învățătură, disciplină și frecvență a elevilor de clasa a VIII-a, pentru obținerea unor rezultate mai bune la Evaluarea Națională.

ORGANISME MODIFICATE GENETIC

Prof. ing. Carmen Rodica Vulpe
Colegiul Tehnic „General Gheorghe Magheru” Târgu-Jiu

Abstract: Materialul prezintă utilizările produselor obținute prin inginerie genetică, avantajele dar și dezavantajele acestor utilizări.

Keywords: biotehnologie, ADN, produse alimentare

Biotehnologiile au la bază concepte și tehnici din genetica și biologia moleculară. În experimentele de modificare genetică (MG) s-a plecat de la constatarea unei varietăți genetice naturale, pe care de altfel s-a bazat evoluția speciilor prin selecție naturală și, care a fost folosită de om cu mult înainte de a fi înțeleasă, prin selecționarea unor varietăți/rase de plante, animale și microorganisme care au fost domesticite și crescute spre a răspunde cât mai bine nevoilor omului.

Modificările genetice sunt în general folosite pentru unul din următoarele scopuri:

- Pentru a crește cantitatea unui metabolit (cel mai frecvent o proteină, dar nu neapărat) produs de un anumit organism;
- Pentru a determina un organism care în mod normal nu produce un anumit metabolit să îl producă;
- Pentru a bloca sinteza unui metabolit de către un anumit organism.

Modificările genetice au fost folosite pentru a ameliora calitatea unor plante din punct de vedere al compoziției, caracteristicilor funcționale sau proprietăților senzoriale. O primă categorie de alimente modificate genetic (AMG) o constituie fructele, la care s-a căutat extinderea duratei de optim calitativ din momentul recoltării până în momentul consumului. Exemplul cel mai cunoscut este cel al tomatelor la care s-a reușit încetinirea degradării pectinelor prin reducerea conținutului de poligalacturonaze, metodă aplicată în Marea Britanie. O altă variantă de modificare a duratei de optim calitativ, deocamdată nefolosită la produse comerciale, constă în modificarea răspunsului plantei la etilenă (etilenă este un factor de creștere vegetală foarte eficient, putând accelera fazele de maturizare-coacere la unele fructe).

Un al doilea grup de aplicații constă în creșterea rezistenței plantei la îmbolnăvire, acțiunea unor dăunători, condițiile de mediu sau utilizarea anumitor erbicide. Exemple în acest sens sunt : comercializarea în SUA a unei varietăți de dovleac rezistent la două virusuri de tip mozaic, obținut prin modificare genetică de către firma Asgrow Seed (1994); semințe de cartof rezistente la insecte (Monsanto 1995); papaya, ridichii, sfeclă de zahăr, pepene galben. În aceeași direcție, trebuie menționate eforturile care se fac pentru a obține prin modificări genetice varietăți rezistente la secetă sau temperaturi ridicate, ceea ce ar permite cultivarea lor în regiuni până acum improprie unor astfel de culturi.

Cel de-al treilea grup de aplicații constă în utilizarea modificărilor genetice pentru ameliorarea indicilor calitativi și/sau procesabilității materiilor prime vegetale. Exemplul tipic este furnizat de firma Monsanto, care în 1992 a prezentat o varietate de cartofi modificată genetic prin introducerea unei gene de origine bacteriană, cu scopul creșterii conținutului de amidon. Avantajele creșterii conținutului de amidon constau în scăderea absorbției de ulei în timpul prăjirii, ceea ce reduce costul producerii cartofilor prăjiți și crește gradul de acceptare a lor de către consumatori. În momentul de față se menționează frecvent, deși produsul nu este încă disponibil comercial, realizarea unor varietăți de grâu fără fenilalanina, care să permită utilizarea grâului în alimentația pacienților afectați de fenilcetonurie fără a risca dobândirea unor grave deficiențe mentale.

Aplicarea ingineriei genetice în creșterea animalelor este mai dificilă. Prima aplicație aprobată de Food and Drug Administration (1993) a fost utilizarea somatotropinei bovine obținută prin modificări genetice la creșterea vitelor. Somatotropina bovină (STb) este un hormon de natură proteică, existent natural în vite și necesar pentru producția de lapte, iar experimental s-a dovedit că prin administrarea STb vacilor de lapte producția de lapte crește cu 10-25% (Connaughton, 1989).

Un hormon similar, somatotropina porcină (STp), s-a dovedit că scade depunerea de grăsime în porcine în favoarea creșterii masei musculare, ceea ce conduce la carne de porc mai puțin grasă (McLaren et al, 1990). Hormonul nu este aprobat pentru utilizare în SUA dar este legal folosit în unele țări europene.

Alte aplicații biotehnologice în creșterea animalelor includ producerea de vaccinuri pentru animale, clonarea (producerea mai multor urmași din același embrion), inseminarea artificială, creșterea vitezei de creștere și a eficienței de utilizare a hranei. Teoretic și practic este deja posibilă crearea de animale cu fondul genetic modificat, dar acest lucru nu se va întâmpla prea curând întrucât consumatorii sunt reticenți în a consuma astfel de produse fără studii clinice riguroase și pe termen lung.

Avantajele consumatorilor în urma utilizării produselor modificate genetic:

- Micșorarea sau chiar dispariția de pe glob a zonelor cu deficiențe alimentare prin creșterea atât a volumului producției, cât și a varietăților sortimentale ;
- Îmbunătățirea mai rapidă a însușirilor organoleptice și nutriționale ale alimentelor obținute din culturi modificate genetic decât s-ar realiza prin ameliorarea culturilor cu ajutorul tehnicilor tradiționale ;
- Reducerea semnificativă a perisabilității fructelor și legumelor proaspete ;
- Scăderea numărului și concentrației alergenilor, toxinelor naturale și a altor compuși nedorți din produsele agricole ;
- Introducerea în plante a unor constituienți cu efect profilactic și curativ pentru consumatorul uman, cum ar fi substanțe cu rol în reducerea colesterolului, a tensiunii arteriale, durerilor artritice, a anxietății sau în creșterea rezistenței la infecții, ceea ce ar fi mult prea dificil, de durată sau foarte probabil imposibil de realizat cu ajutorul ameliorării convenționale a culturilor.

Organismele modificate genetic (OMG) sunt respinse de către organizații neguvernamentale ecologiste, grupuri eticiste, grupări care apără drepturile oamenilor și animalelor, producători de alimente organice, micii fermieri. Motivele sunt numeroase:

- Se schimbă calitatea nutrițională, creându-se astfel diferențe între OMG și alimentele tradiționale
- Se mărește toxicitatea existent în unele produse alimentare de origine vegetală: inhibitori tripsinici, substanțe cianogene, substanțe goitrogene, amine vasopresoare
- Se mărește alerginitatea produselor alimentare
- Se face transfer neintenționat de gene la plantele sălbatice creându-se astfel super-buruieni, rezistente la actualele erbicide, ceea ce conduce la scăderea producției de cereale și semințe oleaginoase
- Se consideră că nu toți fermierii vor putea cumpăra anual semințe modificate genetic
- Alimentele modificate genetic nu respectă problemele de religie, cultură, etică
- Se consideră că OMG nu sunt etichetate corespunzător, consumatorul nu este avertizat că alimentul este obținut din materii prime modificate genetic sau cuprinde ingredient ale acestora
- Fermierii care produc alimente organice vor falimenta, deoarece culturile lor vor fi contaminate prin polenizare încrucișată cu plantele rezistente la erbicide realizate prin inginerie genetică
- Se va distruge echilibrul actual al ecosistemului, relațiile dintre microorganisme, plante, insecte, animale putând fi modificate pentru totdeauna, ceea ce va fi păgubitor pentru ființa umană
- Există și o teamă anenstrală de necunoscut și foarte mulți oameni consideră că testările din laborator și câmp vor putea scăpa de sub control și în mediu să se răspândească agenți toxici, toxine biologice care vor periclita viața oamenilor.

Metodele de identificare a organismelor modificate genetic pot fi:

- Metode imunologice: tehnica ELISA (Enzyme linked immunosorbent assays), fiind realizate kit-uri comerciale pentru detectarea organismelor modificate genetic
- Metode bazate pe ADN-ul din materiile prime alimentare sau ușor procesate. Pentru extracție și purificare se folosesc două proceduri de bază:

1.O procedură constă în incubarea probei cu hexadeciltrimetil-amoiubromid (CTAB), urmată de extracție cu cloroform și precipitarea ADN-ului din extract cu izopropanol.

2.A doua procedură constă în tratamentul probei cu proteinază K și dodecilsulfat de sodiu (SDS), legarea ADN de gel de silice în vederea purificării ADN care se separă apoi de gelul de silice (metoda se aplică pentru produsele de origine animală). În această categorie intră următoarele metode: metoda PCR convențională, metoda multiplex PCR, metoda de microanaliză folosind chip-uri de sticlă, metoda inhibării PCR, metoda cu biosenzori tip „Dip stick”.

Indiferent de controversele care există, cercetarea în domeniu va continua și numai viitorul o să decidă dacă omul și planeta vor avea de suferit sau, dimpotrivă, vor evolua datorită rezultatelor ingineriilor genetice.

BIBLIOGRAFIE :

1.Constantin Banu, coordonator – “Industria alimentară între adevăr și fraudă”, Editura ASAB, București, 2013;

2.G.M. Costin, Rodica Segal – „Alimente pentru nutriție specială”, Ed. Academica, Galați, 2001.

Strategii simple pentru lecții pline de bună dispoziție la clasa pregătitoare

Prof. învă. primar, Zafiu Elena-Magdalena

Școala Gimnazială „Ionel Teodoreanu” București, sector 4

„Buna dispoziție în clasă trebuie să fie un mijloc; cu alte cuvinte, scopul ei este acela de a sprijini atingerea obiectivului zilei. De asemenea, ar trebui să poată fi controlată cu ușurință.” - Lemov

De-a lungul timpului jocul a fost văzut ca o activitate fără prea mare însemnătate în plan educațional, iar valoarea jocului pentru învățare scade pe măsură ce copilul crește. Păstrarea jocului ca instrument de lucru pe parcursul întregii vieți aduce un plus pentru dezvoltarea afectivă și menține active atât curiozitatea pentru învățare, cât și creativitatea. Astăzi, singura cale solidă de transformare a educației este cea a profesorilor care vor și care pot să facă diferența între confortul și nepăsarea „lumilor paralele” și „spațiul comun de întâlnire” al experiențelor autentice de învățare. Astfel că învățarea să se producă în mod autentic, aceasta ar trebui să devină „spațiul de întâlnire” dintre profesori, elevi și lumea reală. Constituirea acestui spațiu de întâlnire presupune alinierea mai multor condiții:

1. Încercați să cunoașteți mai bine fiecare copil
 - să realizăm activități comune/ dezbateri/ mese rotunde cu viitorii elevi de când sunt încă pe băncile grădiniței;
 - să stăm la ușa clasei și să salutăm fiecare elev pe nume, pe măsură ce acesta intră sau iese din clasă;
 - să sărbătorim realizările elevilor: „Copacul aniversărilor”, „Copaceii evaluării”, „Primele 100 de zile la braț cu cartea”.

2. Creați situații reale de învățare

- atunci când educația din sala de clasă seamană cu educația din lumea reală, copiilor le este mai ușor să înțeleagă finalitățile activității școlare;
- să le dezvoltăm elevilor sentimentul că învățarea lor are cu adevărat un sens, lucru care le va provoca buna dispoziție.

3. Cereți responsabilitate din partea elevilor

- putem încredința elevilor responsabilități în ceea ce privește evaluarea activității lor școlare;
- să cultivăm un mediu școlar în care elevii au suficientă libertate pentru a-și asuma responsabilitatea asupra propriei activități de învățare.

4. Îmbinați învățarea cu mișcarea

- să găsim modalități prin care elevii să poată sta în picioare sau să facă mișcare în timpul lecțiilor;
- să punem muzica în sala de clasă.

5. Jucați-vă împreună cu elevii dumneavoastră

- să implicăm toți elevii pentru a avea „O săptămână fericită”: „Lunea complimentelor”, „Marțea dulce”, „Miercurea întrebărilor”, „Joiă bulinelor”, „Vinerea poveștilor”;
- să facem pauze spontane de gimnastică;
- să realizăm cât mai multe activități de tip outdoor. Atunci când elevii sunt expuși la o cantitate de lumină naturală, ei au un randament școlar mai bun.

Starea de bine a elevilor, serviciile de suport pentru învățare, contactul cu natura, autonomia și încrederea fac ca lumile de multe ori paralele ale profesorilor și elevilor să se întâlnească și să genereze experiențe relevante de învățare.

Bibliografie:

- Lemov, D. „Teach Like a Champion . Techniques that Put Students on the Path to College”(versiunea e-reader)
- Timothy, D. Walker „ Să predăm ca în Finlanda: 33 strategii simple pentru lecții pline de bună dispoziție” București: Editura Trei, 2018

TRADIȚIONAL SAU MODERN ÎN EDUCAȚIA PREȘCOLARĂ

Prof. învă. Preșcolar: ZAHAN SIMONA

Școala Gimnazială Liviu Rebreanu

Structura Grădinița cu Program Prelungit Rândunica

Localitatea Târgu Mureș, Județ Mureș

În educația preșcolară tradiționalul și modernul se împletesc tot mai mult în procesul de învățare al copiilor. Ambele abordări au beneficiile și dezavantajele lor, iar fiecare are rolul său în dezvoltarea copiilor.

Tradiționala educație preșcolară se bazează pe interacțiunea directă între copii și educatori, folosind materiale didactice tradiționale, precum cărți, jocuri și activități practice. Această metodă de învățare promovează socializarea, comunicarea, colaborarea și dezvoltarea abilităților motorii fine.

Educația tradițională are atât beneficii, cât și dezavantaje. Unele beneficii includ:

- Structură clară: Educația tradițională oferă o structură clară și un program bine definit, ceea ce poate ajuta elevii să învețe și să se dezvolte în mod organizat.
- Focus pe discipline academice precum: matematică, științe și literatură, oferind preșcolarilor cunoștințele și abilitățile necesare pentru a reuși în viață.
- Dezvoltarea abilităților de muncă în echipă: în cadrul sistemului tradițional de învățământ, copiii sunt încurajați să lucreze în echipă și să-și dezvolte abilitățile de comunicare și de colaborare.

Pe de altă parte, există și dezavantaje ale educației tradiționale:

- Focusul excesiv pe memorare: Educația tradițională se concentrează adesea pe memorarea informațiilor și pe testarea cunoștințelor teoretice, lăsând puțin loc pentru dezvoltarea abilităților practice și creative ale elevilor.
- Lipsa personalizării: În sistemul tradițional de învățământ, preșcolarii sunt tratați ca o masă uniformă și li se oferă aceleași informații și resurse, fără a lua în considerare nevoile și interesele individuale ale fiecăruia.
- Lipsa adaptabilității: Educația tradițională este adesea rigidă și inflexibilă, ceea ce poate împiedica adaptarea curriculumului școlar la schimbările din societate.

Educația digitală aduce noi tehnologii și resurse online, care pot îmbogăți și diversifica procesul de învățare. Copiii pot folosi tablete sau calculatorul pentru a accesa aplicații educative, jocuri interactive și materiale multimedia, care să îi ajute să își dezvolte creativitatea, gândirea critică și abilitățile digitale.

Beneficiile educației digitale la preșcolari includ:

- Dezvoltarea abilităților tehnologice- copiii pot învăța cum să folosească diferite dispozitive și să navigheze pe internet.
- Stimularea creativității- aplicațiile și jocurile digitale pot să îi ajute pe copii să- și exprime creativitatea și să- și dezvolte imaginația.
- Îmbunătățirea abilităților cognitive- aplicațiile educative pot ajuta la dezvoltarea abilităților cognitive, cum ar fi gândirea logică și capacitatea de rezolvare a problemelor.
- Personalizarea învățării- educația digitală permite adaptarea conținutului în funcție de nivelul și ritmul de învățare al fiecărui copil.
- Acces la resurse educaționale diversificate- prin intermediul platformelor online, copiii pot avea acces la o varietate de informații și materiale educaționale.

Dezavantajele educației digitale la preșcolari pot include:

- Supraexpunerea la ecrane- utilizarea excesivă a dispozitivelor digitale poate avea efecte negative asupra ochilor și sănătății generale a copiilor.
- Risc de dependență- copiii pot deveni dependenți de dispozitivele digitale și pot avea dificultăți în a se desprinde de acestea.
- Lipsa interacțiunii sociale- utilizarea excesivă a tehnologiei poate duce la reducerea interacțiunii sociale directe și la afectarea abilităților de comunicare în viața reală.
- Calitatea conținutului- nu toate aplicațiile și jocurile digitale destinate copiilor sunt educaționale sau de înaltă calitate, ceea ce poate afecta eficacitatea învățării.
- Riscuri de securitate- navigarea pe internet și folosirea aplicațiilor digitale pot prezenta riscuri de securitate și de expunere la conținut inadecvat pentru copii.

Educația digitală la preșcolari poate aduce numeroase beneficii, dar este important ca părinții și educatorii să monitorizeze și să gestioneze cu atenție utilizarea dispozitivelor digitale pentru a evita eventualele efecte negative și riscuri asociate.

Combinarea dintre tradițional și digital în educația preșcolară poate fi benefică pentru copii, oferindu-le o gamă largă de experiențe de învățare și stimulându-le diverse abilități.

Un exemplu de combinație între tradițional și digital în educația preșcolară ar putea fi integrarea jocurilor și activităților interactive în procesul de învățare. Un educator ar putea

folosi atât cărți de povești tradiționale cât și aplicații interactive pentru copii pentru a dezvolta abilități de citire și alfabetizare. Copiii ar putea asculta o poveste tradițională în timp ce urmăresc ilustrațiile pe o tabletă sau un laptop, iar apoi ar putea să completeze activități interactive legate de poveste pentru a-și testa înțelegerea și memorarea informațiilor. De asemenea, ar putea folosi jocuri educative digitale pentru a ajuta copiii să-și dezvolte abilități matematice sau de rezolvare de probleme, îmbinând astfel aspecte tradiționale ale învățării preșcolare, cum ar fi jocul de rol sau activitățile practice, cu tehnologia digitală pentru a stimula interesul și implicarea copiilor în procesul de învățare.

În concluzie, atât educația preșcolară tradițională, cât și cea digitală au rolul lor în dezvoltarea armonioasă a copiilor.

Important este ca educatorii să găsească un echilibru între cele două metode pentru a oferi copiilor o experiență educativă completă și diversificată.

Bibliografie:

1. Teșu, Ioan, *Educația de la tradițional la digital*, Editura Sophia, 2023;
2. Gereș, Georgiana, *Tehnici de învățare. Un ghid complet în domeniul învățării eficiente*, Editura Curtea Veche, 2021
3. Stan, Liliana, *Educația timpurie- probleme și soluții*, Editura Polirom, 2016

CATEDRA DIGITALĂ?

Prof. Ștefan Zaharia

Palatul Copiilor Bacău

Am receptat cu interes tema Simpozionul Internațional „Educație Fără Limite” Sesiunea de Comunicări Științifice „Învățare pentru Fiecare” organizat de Centru European pentru Excelență în educație și consideră că o dezbatere despre locul educației între clasic și digital este mai necesară ca niciodată. Contextul global a fost puternic zdruncinat de o gripă ce a paralizat întreg mapamondul timp de doi ani. Doi ani în care am stat cu toții închiși în case dar viața trebuia să meargă mai departe. Copiii s-au înscris la școli, au dat examene sau au terminat școli în acești doi ani în care digitalizarea s-a făcut forțat, brusc și fără menajamente.

Ca dascăli am fost învățați cu acel loc confortabil din spatele catedrei, locul nostru de putere care, alături de catalog, ne făcea infailibili. Generațiile se schimbă, atenția elevilor sunt din ce în ce mai greu de captat, mai ales pe termen mai lung și cu mijloace clasice, dar noi, profesorii, ne încăpățânam să rămânem, în marea majoritate a timpului, priponiți la catedre, locul nostru de putere și confort.

Iată că pandemia a avut un efect interesant și nesperat: digitalizarea. Fie că eram experți în IT sau începători, toți profesorii au învățat să utilizeze resursele IT în cei 2 ani de pandemie. Reveniți la catedre, am fost întâmpinați de o nouă paradigmă deoarece nu mai funcționau metodele clasice iar cele digitale nu puteau fi implementate din lipsă de tehnologie. Încă o dată sistemul era în urmă cu un pas. Tinerii elevi erau interesați mai mult de Tik-tok, de platforme de socializare online decât de orele clasice iar mijloacele tehnologice sunt minunate dar lipsesc cu desăvârșire din majoritatea unităților școlare.

Există un răspuns din partea Ministerului pentru a suplini aceste neajunsuri prin programe de dotări subvenționate prin PNRR, programe ce au ca termen de implementare a dotărilor septembrie 2024. Cu alte cuvinte, din anul școlar 2024-2025 ne putem aștepta la noi dotări, dotări de-a dreptul spectaculoase, laboratoare de robotică, *smart lab*-uri, table inteligente etc. Aceeași problemă revin din 2020, cursuri de TIC pentru profesorii ce vor fi dotați și sunt nevoiți să învețe singuri, din mers, cum să utilizeze aparatura. După ce vor fi descifrate această aparatură, va fi nevoie ca *device*-urile

să fie integrate în orele de curs. Iată o altă mare problemă a sistemului. Avem aparatura, avem sălile de clasă dar materia este gândită pentru mijloacele clasice, pentru o oră cu un tipic de la 1900. Cum implementăm predarea unor materii și conținuturi pentru tehnologia nouă? De aici trebuie regândită toată materia și adaptată.

În final ajungem și la beneficiar. Toate aceste schimbări sunt pentru elev, pentru tânărul ce va trebui să folosească toate cele dobândite în școală pentru a se descurca în societate. Studiind mai multe articole despre abilitățile/deprinderile necesare tânărului absolvent din anul 2030, vedem multe abilități noi apărute și prognozate ca fiind necesare. Spre exemplu, într-un articol semnat de Forbes¹, *skill*-urile necesare în 2030 cuprind și lucrul cu AI sau „Gândire critică și analiză”, „Platforme virtuale de lucru colaborative”. Aceste noi abilități sunt „descoperite” abia după pandemie. Odată cu revoluția digitală din pandemie și cu utilizarea resurselor web la maximum.

Întrebarea este: cum vom putea noi, profesorii, răspunde acestor noi abilități, cum vom putea pregăti tinerii absolvenți de mâine pentru aceste abilități cu o materie de acum 60 de ani ce nu este compatibilă cu dotările de astăzi? Un răutăcios ar putea spune că este util AI deoarece un elev poate genera în AI un comentariu la Harap-Alb în 2 minute. Dar oare asta este o pregătire reală a cetățeanului de mâine?

Catedra digitală este un concept nou. Ce știm din experiență este că profesorii din România sunt extrem de rezilienți și vor găsi resursele umane pentru a se adapta noilor tehnologii implementate. Rămâne ca și materiile să se adapteze atât tehnologiei cât și nevoilor cetățeanului de mâine, adică elevul de astăzi.

¹ <https://www.forbes.com/sites/bernardmarr/2023/02/14/the-top-10-in-demand-skills-for-2030/>

Învățarea experiențială – necesitate a învățământului actual

Profesor învățământ primar Zarzu Ramona Valeria

Școala Gimnazială „Miron Costin” Bacău

„ Numai acționând înveți a acționa. ”

(G. Leroy, 1974 apud Albulescu, I., 2006, p. 132)

Școala este principalul factor care contribuie tot mai mult la modelarea personalității și la cultivarea trăsăturilor ei. Primii ani de școală au un rol important, uneori chiar hotărâtor, în întreaga operă de formare a omului și a personalității sale. Primele deprinderi de muncă intelectuală se formează în cadrul activității instructiv-educative din școala primară. Prin urmare, învățătorul trebuie să fie preocupat în permanență de perfecționarea strategiilor de predare-învățare, a stilului de muncă în general, în vederea optimizării procesului instructiv-educativ. De asemenea, cadrul didactic trebuie să fie deschis și receptiv la tot ceea ce este nou și important în specialitatea sa și în pedagogie, iar în activitatea practică să dovedească un efort continuu spre autodepășire, pentru a face față sarcinilor pe care le ridică învățământul.

Modernizarea curriculumului românesc se bazează pe determinarea erorilor din actualul curriculum și sistem de educație, adoptând, în același timp, promovarea unor competențe-cheie din cadrul curriculumului european. Centrarea pe elev și flexibilizarea curriculumului sunt două dintre orientările avansate de OECD. Însă pentru a implementa aceste perspective este necesar să se cunoască nevoile de dezvoltare ale subiectului învățării cu scopul construirii demersului educațional, dar și folosirea de strategii didactice adaptate diferitelor stiluri de învățare ale elevilor.

Învățarea experiențială reprezintă strategia didactică cu care specialiștii sunt de acord că poate asigura un mod optim al centrării pe elev. Aceasta promovează ideea că elevul, care este subiect activ în învățare, este implicat în obținerea cunoașterii prin experimentarea reală/ simulată a unor situații sau din valorificarea unor experiențe anterioare de viață.

Unul din neajunsurile școlii românești, este acela că experiențele personale ale educabililor nu sunt suficient valorizate, ceea ce, cu siguranță, ar ridica nivelul de comunicare, astfel elevii simțindu-se valorizați.

În baza unor experimente realizate, Edgar Dale în 1969 a propus „Conul învățării”. Acesta reflectă relația dintre gradul de implicare în actul învățării (activă sau pasivă) și durabilitatea în timp a informațiilor asimilate sau, altfel spus, dintre tipul învățării și procentul de reținere al informațiilor după două săptămâni. Conform teoriei lui Dale, se poate spune că utilizând strategii de învățare experiențială se dobândesc operațiuni durabile, mobile și cunoștințe ușor reproductibile numai în măsura în care elevul participă intens, în fapt și gândire, la elaborarea acestora.

Fig. nr. 1 – Conul învățării (E. Dale, 1969)

E adevărat că strategiile experiențiale solicită anumite condiții de timp mai îndelungat în comparație cu cele expositive, însă contribuția lor în cadrul procesului instructiv-educativ este maximă :

- sunt atractive pentru elevi,
- stimulează implicarea activă în sarcina didactică;
- stimulează inițiativa;
- asigură o mai bună punere în practică a cunoștințelor, priceperilor și deprinderilor;
- asigură un demers interactiv al actului de predare-învățare-evaluare;
- valorifică și stimulează potențialul creativ, originalitatea copiilor;
- acționează asupra gândirii critice a elevilor;
- elevii devin responsabili în rezolvarea sarcinilor;
- promovează învățarea prin cooperare;
- copiii învață să argumenteze acțiunile;
- îi învață pe elevi să comunice între ei și să asculte părerile celor din jur.

Așadar, este de dorit ca învățarea experiențială realizată de elevi să îi ajute să descopere plăcerea de a învăța, care poate da naștere altor sentimente pozitive, de încredere în propriul potențial, de dorință de cunoaștere, de împlinire. Scopul învățării experiențiale este, ca, treptat, elevii să devină capabili să elaboreze proiecte individuale personalizate de învățare, să își asume responsabilitatea acestora, să le conștientizeze, să le aplice, să le evalueze și amelioreze, să își monitorizeze, gestioneze și autoregleze învățarea, dobândind, progresiv, autonomie în învățare și formare.

Experiența didactică demonstrează că strategiile de tip experiențial utilizate în cadrul procesului instructiv-educativ sunt foarte îndrăgite de elevi și au valențe formativ-educative multiple. De aceea, este necesar ca învățătorul să fie preocupat în permanență de perfecționarea metodelor și procedeele de predare-învățare, a stilului de muncă în general, pentru optimizarea procesului instructiv-educativ.

Bibliografie:

1. Cojocariu, V., M. (2010). Strategii educaționale centrate pe beneficiarul învățării. Constructivism și practici eficiente. Bacău: Editura Alma Mater.
2. Șoitu, L., Cherciu, R., D. (coord.), Albușescu, I. (2006). Strategii educaționale centrate pe elev. București: Ministerul Educației Și Cercetării.
3. Nemțanu, D.
https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/Orient%C4%83ri_axiologice_UST_2020_0.pdf, accesat 30.05.2022, ora 22.00

Concursurile școlare – modalități de exprimare și evoluție a elevilor

Prof. Zăvoianu Ilie
Școala Gen. Nr.1 Motru

Concursul presupune o confruntare, întâlnire și concurență între persoane ce cred a avea o anumită competență într-o direcție a formării, ce are un caracter pronunțat selectiv. Dacă examenele de sfârșit de ciclu se adresează tuturor elevilor, având subiecte cu diferite grade de dificultate, concursurile școlare se adresează doar aceluia care sunt capabili de performanță la una sau mai multe discipline școlare, concursuri la care toate subiectele au un grad de dificultate ridicat.

Conform regulamentului de funcționare și desfășurare a concursurilor școlare, acestea au ca obiectiv general promovarea ideilor de competiție și performanță a studiului la disciplinele prevăzute în curriculumul școlar și se adresează elevilor cu aptitudini, înclinații și interese deosebite pentru domeniile științelor, tehnicii, meseriilor, artelor, civic, sportiv, interdisciplinar etc. Concursurile școlare promovează valori culturale și etice fundamentale, precum și fair-playul competițional. În vederea aprofundării și extinderii curriculare pot fi elaborate programe de studiu complementare, teme de concurs, de cercetare și bibliografii specifice.

Concursurile școlare fac parte din activitățile extrașcolare la care elevii pot participa opțional. Acestea pot fi:

- olimpiadele școlare organizate de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului;
- concursurile organizate de fundații culturale private, de unele școli și inspectorate școlare.

Concursurile școlare stimulează spiritul de inițiativă, abilitățile sociale și de comunicare, imaginația și le oferă elevilor o nouă oportunitate de a asimila cunoștințe noi. Acestea pot influența rezultatele școlare datorită timpului alocat aprofundării domeniului preferat, în detrimentul altor discipline unde efortul depus poate scădea.

Pregătirea elevilor pentru un concurs școlar

Un pas foarte important este selectarea elevilor. Aceștia trebuie să fie pasionați de o anumită disciplină școlară, să arate că sunt interesați și de alte informații decât cele oferite la clasă. Din start trebuie să eliminăm o practică care se mai întâlnește, aceea de a obliga elevii. Sunt elevi care învață la toate disciplinele școlare pentru a obține rezultate foarte bune la

clasă; faptul că au media zece nu înseamnă că sunt pasionați în mod deosebit de aceea disciplină școlară. Trebuie să căutăm acei elevi care prezintă interes pentru disciplina noastră, sunt dispuși să studieze suplimentar și care devin din ce în ce mai interesați de abordarea științifică.

După ce selectăm elevii dornici să participe la un concurs școlar, îi îndrumăm în pregătirea lor, le oferim și alte surse de informații, în mod obligatoriu și celelalte manuale alternative. Este important ca înainte de a participa la concurs, în timpul pregătirii lor să-i testăm de câteva ori (teste cu un nivel de dificultate mai ridicat, specifice concursurilor școlare) și să îi alegem în final pe cei mai buni, făcând o selecție de-a lungul acestor etape de testare. Elevii trebuie să vină în contact și cu modelele de subiecte date în anii trecuți, astfel încât ei să știe la ce să se aștepte. Analiza, împreună cu elevii, a baremelor de corectare îi ajută să cunoască modul de abordare al subiectelor, să vadă diferența între cerințele de la clasă și cerințele în cadrul unui concurs școlar.

La fel de important este și pregătirea din punct de vedere psihologic, să le explicăm că subiectele au un nivel de dificultate foarte ridicat (în special în cazul olimpiadelor) astfel încât atunci când au subiectele în față să nu intre în panică și să se gândească din start că nu au nici o șansă. Este important să le transmitem că subiectele au un nivel de dificultate ridicat pentru toți elevii și că dacă un subiect este foarte dificil, este pentru toți. Trebuie să fie pregătiți și pentru un eventual eșec, să înțeleagă că la orice concurs există câștigători și învinși, să nu se demoralizeze iar în viitor să nu mai dorească să participe. De fapt, toți cei care participă, indiferent că sunt sau nu învingători, au ceva de câștigat.

Tot aici mai trebuie avut în vedere și un alt aspect. În ultimii ani au apărut foarte multe concursuri școlare, contra cost, unde, de multe ori, participă nu numai elevii capabili de performanță. Exigența mai redusă la aceste concursuri din partea supraveghetorilor poate determina schimbări de ierarhie în rândul elevilor, astfel încât pentru un elev capabil de performanță, acest lucru poate fi un eșec din punct de vedere psihic. Din păcate, astfel de concursuri sunt foarte prezente la ciclul primar, unde psihologii sunt de părere că eșecul într-o asemenea situație poate avea urmări pe termen lung în planul psihic al copilului, deoarece ei nu sunt pregătiți suficient pentru astfel de competiții.

Totuși, putem afirma că toate aceste concursuri, indiferent de domeniul lor sau premiul oferit stimulează foarte mult imaginația și gândirea, oferă motivația atât de necesară în procesul de învățare și ajută la dezvoltarea talentelor, abilităților și cunoștințelor, urmărind formarea atât din punct de vedere profesional cât și personal.

Bibliografie

1. Dulamă Maria-Eliza, (2001), *Elemente din didactica geografiei*, Ed. Clusium, Cluj-Napoca;
2. Dulamă, Maria-Eliza, (2002), *Modele, strategii și tehnici didactice activizante cu aplicații în geografie*, Ed. Clusium, Cluj-Napoca;
3. Ilinca, N., (2002), *Didactica geografiei*, Ed. Corint, București.

Educație tradițională vs. Educație digitală

prof. Zdrîncu Adela

Școala Gimnazială Nr. 2 Hunedoara

În era digitală în care trăim, tehnologia a pătruns în fiecare aspect al vieții noastre, inclusiv în educație. De-a lungul anilor, educația a trecut treptat de la educația tradițională la învățământul tehnic modern. Cu toate acestea, întrebarea fundamentală rămâne: cum putem folosi tehnologia în mod eficient, păstrând în același timp valoarea și beneficiile unei educații clasice?

Învățământul tradițional a fost coloana vertebrală a sistemului de învățământ de-a lungul timpului. Acest model include predarea la clasă, manuale tipărite, examene scrise și interacțiune directă între profesori și elevi. Metodele tradiționale au fost și sunt apreciate pentru structura și regulile pe care le oferă. De-a lungul timpului, aceste metode tradiționale și-au dovedit eficiența, iar studenții dobândesc o cantitate mare de cunoștințe și cultură generală în diverse domenii. Lipsa instrumentelor digitale nu împiedică implementarea activităților educaționale.

Un avantaj important al unui învățământ clasic este dezvoltarea unor relații personale puternice între profesori și elevi, precum și între elevi. Profesorii au posibilitatea de a oferi feedback imediat și de a adapta lecțiile la nevoile individuale ale elevilor. În plus, educația tradițională promovează abilitățile sociale și dezvoltarea caracterului prin interacțiune directă și socializare. Pe măsură ce tehnologia avansează și este adoptată în multe domenii de activitate, apar schimbări semnificative în modul în care informațiile sunt prezentate și absorbite.

Educația modernă se bazează pe utilizarea dispozitivelor electronice, a platformelor online și a aplicațiilor educaționale pentru a facilita procesul de învățare. Această schimbare aduce multe beneficii, cum ar fi accesul la resurse bogate și diverse, învățarea personalizată și dezvoltarea competențelor digitale. Unul dintre aspectele pozitive ale educației moderne este că oferă oportunități flexibile de învățare; elevii pot accesa materialele de învățare oricând și oriunde, sporindu-și autonomia de învățare. Tehnologia permite, de asemenea, adaptarea cursurilor la stilurile individuale de învățare ale elevilor, creând un mediu de învățare personalizat.

Conform datelor publicate de EUROSTAT, în anul 2020, România ocupa ultimul loc în Uniunea Europeană în ceea ce privește procentul de tineri cu vârste între 16 și 24 de ani care dețineau competențe digitale de bază, având doar 56%. În contrast, Croația înregistra un procent impresionant de 97% în aceeași grupă de vârstă. Aceste competențe digitale sunt esențiale pentru accesul la școli, universități și cursuri de formare. Într-un context în care majoritatea activităților s-au mutat în mediul digital, este evident cât de mult au fost și sunt afectați tinerii din România din cauza acestui fapt.

Educația digitală din România se situează sub media celorlalte țări europene din mai multe motive principale:

1. Lipsa echipamentelor performante în școli: Multe instituții de învățământ nu dispun de tehnologie adecvată pentru a susține un proces educațional digital eficient.
2. Lipsa unui curriculum dedicat educației digitale încă de la grădiniță: Nu există un program structurat care să introducă și să dezvolte competențele digitale ale copiilor de la o vârstă fragedă.
3. Deficitul de profesori și specialiști în domeniul digital: Școlile se confruntă cu o penurie de cadre didactice calificate și specialiști care să poată preda competențe digitale.
4. Platforme educaționale insuficiente: Resursele și platformele digitale disponibile pentru învățământul online sunt limitate și adesea neadecvate.
5. Lipsa conexiunii la internet în anumite zone: În unele regiuni, infrastructura de internet este deficitară sau inexistentă, împiedicând accesul la educația digitală.

România este considerată Silicon Valley-ul Europei, recunoscută atât pentru forța sa de muncă în domeniul IT, cât și pentru viteza impresionantă a internetului. Cu toate acestea, paradoxal, gradul de alfabetizare digitală a copiilor și tinerilor rămâne scăzut comparativ cu celelalte state membre UE.

Integrarea echilibrată a educației clasice cu cea modernă, bazată pe tehnologie, necesită o atenție deosebită pentru a nu compromite aspectele umane ale procesului instructiv-educativ. Profesorii pot crea o experiență educațională holistică prin combinarea metodelor tradiționale cu instrumentele digitale. De exemplu, înainte de a preda conținuturi noi, profesorul poate utiliza platforme educative precum Wordwall, Eduboom, EduMagic sau YouTube pentru a prezenta materiale introductive. Aceste resurse pot capta atenția elevilor și le pot stârni interesul pentru noile cunoștințe ce urmează a fi predate. Prin integrarea atentă a tehnologiei în procesul de învățare, profesorii pot oferi o educație care îmbină beneficiile ambelor abordări, asigurând astfel un echilibru între tradiție și inovație.

Bibliografie: Sursa: <https://www.logischool.com>

Sursa: <https://edu.freepedia.ro/educatia-clasica-versus-educatia-moderna>

Rolul parteneriatelor educaționale în dezvoltarea elevilor

PROF. LARISA-DANA ZUGRAVU
COLEGIUL ECONOMIC ADMINISTRATIV IAȘI, JUD. IAȘI

Parteneriatele educaționale reprezintă colaborări strategice între școli, părinți, comunități și diverse organizații, având ca scop îmbunătățirea experienței educaționale și dezvoltarea holistică a elevilor. Aceste parteneriate contribuie la crearea unui mediu de învățare mai inclusiv, interactiv și relevant pentru nevoile contemporane ale societății.

În categoria parteneriatelor educaționale includem:

1. Parteneriatele școală-părinți. Implicarea părinților în educația copiilor lor este esențială pentru succesul academic și dezvoltarea personală a elevilor. Părinții pot participa activ la evenimente școlare, întâlniri de progres și activități extracurriculare. Studiile arată că elevii ai căror părinți sunt implicați activ în educația lor au rezultate școlare mai bune și comportamente mai pozitive. Exemple de inițiative desfășurate în școală:
 - ateliere pentru părinți: workshop-uri tematice despre cum să susțină învățarea acasă, gestionarea stresului școlar și dezvoltarea abilităților sociale.
 - ședințe de consiliere: întâlniri periodice între părinți și profesori pentru a discuta progresul academic și emoțional al elevilor.
 - programe de mentorat: părinții pot deveni mentori pentru alți copii, oferindu-le sprijin și îndrumare suplimentară.
2. Parteneriatele școală-comunitate. Colaborarea cu comunitatea locală poate aduce resurse suplimentare și oportunități de învățare practică pentru elevi. Implicarea comunității în educație poate transforma școala într-un centru de dezvoltare comunitară. Exemple de activități derulate:
 - vizite la muzee și biblioteci: organizarea de excursii educaționale care să le ofere elevilor acces la cunoaștere și cultură (Ex: Muzeul Literaturii Roamâne Iași, Muzeul Universității Iași, Muzeul Unirii, etc).
 - proiecte de voluntariat: elevii pot participa la proiecte comunitare, învățând astfel despre importanța implicării civice și dezvoltând abilități de leadership (Căminul de bătrâni “Sf. Constantin și Elena”, Asociația “Îți arăt că pot”, Asociația “urâsul albastru”, etc).
 - colaborări cu organizații non-profit: parteneriatele cu ONG-uri pot aduce programe educaționale suplimentare și oportunități de dezvoltare personală.
3. Parteneriatele școală-universitate. Colaborările cu instituții de învățământ superior oferă elevilor acces la resurse academice avansate și pregătire profesională timpurie. Aceste parteneriate pot stimula interesul elevilor pentru învățământul superior și le pot oferi o perspectivă asupra carierelor posibile. Exemple de inițiative:
 - programe de internship: elevii pot participa la stagii de practică în diverse domenii, obținând experiență profesională reală. Elevii din învățământul tehnologic, profil

economic, cu specializările: tehnician în activități economice și tehnician în administrație au cuprinsă în programa școlară efectuarea stagiilor de practică la entități de profil din orașul Iași prin oportunitatea oferită de aceste parteneriate, permițându-le să aplice în practică noțiunile învățate în orele de curs și dezvoltând competențe practice valoroase, necesare în integrarea pe piața muncii.

- cursuri de pregătire pentru examene: universitățile pot oferi cursuri de pregătire pentru examenele de admitere și pentru alte teste standardizate (Facultatea de automatic și calculatoare din cadrul Universității Gheorghe Asachi Iași oferă cursuri de pregătire pentru admitere).
- vizite universitare: elevii pot vizita campusurile universitare pentru a înțelege mai bine mediul academic și oportunitățile de studiu (Facultatea de Economie și Administrarea Afacerilor din cadrul Universității Al. I. Cuza Iași organizează periodic astfel de vizite).

4. Parteneriate internaționale ce oferă elevilor oportunitatea de a învăța despre alte culturi și de a-și dezvolta competențele interculturale. Schimburile de elevi și proiectele comune cu școli din alte țări pot îmbogăți experiența educațională, oferindu-le elevilor oportunități de dezvoltare profesională și orientare în carieră, pregătindu-i mai bine pentru viața de adulți. Ex: Programe de schimb de elevi, proiecte eTwinning, tabere internaționale. Un alt exemplu în acest sens este Programul Erasmus+ pentru stagii de practică ce oferă elevilor posibilitatea de a efectua stagii de practică în alte țări europene, contribuind la dezvoltarea lor profesională și personală. Aceste stagii le permit elevilor să dobândească experiență practică în domeniul lor de interes, să își îmbunătățească competențele lingvistice și să își dezvolte abilitățile interculturale.

Parteneriatele educaționale pot contribui la creșterea motivației și a performanțelor școlare prin oferirea unor experiențe de învățare variate și relevante, permițând, totodată, elevilor să își dezvolte abilitățile de comunicare, colaborare și leadership prin participarea la diverse activități și proiecte în cadrul parteneriatelor. Accesul la resurse suplimentare este, de asemenea, un beneficiu pe care parteneriatele îl pot aduce, cum ar fi material didactic, echipamente tehnice și suport financiar, care pot îmbunătăți calitatea educației.

Parteneriatele educaționale joacă un rol crucial în dezvoltarea elevilor, oferindu-le oportunități diverse de învățare și dezvoltare personală. Prin implicarea activă a părinților, comunității și a altor instituții, se poate crea un mediu educațional mai bogat și mai stimulator, pregătind elevii pentru provocările viitorului. Implementarea și susținerea acestor parteneriate pot transforma experiența educațională, făcând-o mai relevantă și mai adaptată nevoilor fiecărui elev.